SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI ZADAŃ W 2022 ROKU
PRZEZ URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA
ORAZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

BIURO PREZYDENTA 3
DEPARTAMENT PREZYDENTA..... 56
DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH..... 252
DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI..... 431
DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA..... 620
DEPARTAMENT EDUKACJI 704
DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH 886
DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU 1623
DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU.....1855
DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPLOATACJI.....2045
BIURO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH.....2281
DECYZJE ADMINISTRACYJNE.....2295

BIURO PREZYDENTA

W 2022 r., w Biurze Prezydenta, zgodnie z założeniami Regulaminu Organizacyjnego Biura Prezydenta, przyjmowano wnioski w sprawie Patronatów Honorowych Prezydenta i udziału Prezydenta w Komitetach Honorowych, organizowano uroczystości oraz wydarzenia okolicznościowe inicjowane przez Prezydenta, w tym uroczystości jubileuszu długoletniego pożycia małżeńskiego, a także organizowano i obsługiwano spotkania, wizyty, konferencje oraz posiedzenia z udziałem Prezydenta. Prowadzono obsługę administracyjno-organizacyjną Kolegium Prezydenta. Przyjmowano wnioski w sprawie nadawania Odznaki Honorowej Wrocławia, a także zapewniano obsługę administracyjno-organizacyjną posiedzeń Konwentu Odznaki. Prowadzono sprawy z zakresu aktów normatywnych organów Miasta, a także ewidencję porozumień zawieranych z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organami administracji rządowej i innymi podmiotami. Prowadzono sprawy dotyczące stowarzyszeń, fundacji i związków komunalnych z udziałem Miasta. Współpracowano z radami osiedli i organizacjami pozarządowymi. Zapewniano obsługę techniczną i administracyjną sekretariatów Prezydenta, Wiceprezydentów oraz doradców i pełnomocników ustanowionych w drodze zarządzeń przez Prezydenta.

Akty prawne wydane przez Radę Miejską i Prezydenta Wrocławia

W 2022 r. Rada Miejska Wrocławia uchwaliła łącznie **406** aktów prawnych, w tym:

- **395 uchwał**,
- **4 stanowiska** (w sprawach: 25. rocznicy przyjęcia przez Zgromadzenie Narodowe Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegania zasad współżycia społecznego oraz wystrzegania się komunikacji pogardy i mowy nienawiści, wysokości opłaty planistycznej stosowanej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, sprzeciwu wobec języka pogardy w życiu publicznym),

- **7 apeli** (o pokój na Ukrainie, o wdrożenie mechanizmów osłonowych dla jednostek samorządu terytorialnego w związku z drastycznym wzrostem cen energii, o opracowanie i wdrożenie reformy systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego, o przyspieszenie zmian systemowych dotyczących funkcjonowania i finansowania domów pomocy społecznej oraz utworzenia subwencji społecznej, o podjęcie działań w celu zapewnienia najwyższego możliwego poziomu dochodów budżetowych Wrocławia w 2023 r. i w latach następnych, o nieużywanie materiałów pirotechnicznych, o odstąpienie od zamiaru likwidacji Harcerskiej Bazy Obozowej Krzeczków hufca ZHP Wrocław położonej nad jeziorem Niesłysz w województwie lubuskim).

Tabela 1. Akty prawne wydane przez Radę Miejską w kadencji VIII- 2018-2024 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym uchwały	w tym apele	w tym stanowiska	w tym rezolucje
2018	44	43	1	0	0
2019	450	444	2	4	0
2020	352	346	2	0	4
2021	435	428	0	3	4
2022	406	395	7	4	0

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym uchwały	w tym apele	w tym stanowiska	w tym rezolucje
Ogółem	1687	1656	12	11	8

Najwięcej podjętych w minionym roku uchwał normuje zagadnienia z zakresu ustroju, organizacji i zarządzania, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz ładu przestrzennego, gospodarki odpadami, utrzymania czystości i porządku oraz ochrony środowiska, w dalszej kolejności - finansów i rachunkowości, ochrony zdrowia, polityki i pomocy społecznej, edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego.

Tabela 2. Uchwały Rady Miejskiej wydane w 2022 r. według przedmiotu regulacji (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2022 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	94
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz ład przestrzenny	82
Gospodarka odpadami, czystość i porządek oraz ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody i zwierząt	49
Finanse i rachunkowość	43

Podział tematyczny	Liczba w 2022 r.
Ochrona zdrowia, polityka i pomoc społeczna, w tym repatrianci	42
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	35
Pozostałe	50
Ogółem	395

Regulacje z zakresu **ustroju, organizacji i zarządzania** stanowią **23,8%** ogółu podjętych w poprzednim roku uchwał.

Większość z nich jest wynikiem rozpatrzenia przez Radę Miejską:

- 32 **skarg powszechnych** na działalność: Prezydenta Wrocławia i dyrektorów jednostek organizacyjnych: Zarządu Zasobu Komunalnego, Zarządu Zieleni Miejskiej, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Komendanta Straży Miejskiej Wrocławia, dyrektorów jednostek oświaty, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego, Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania, Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego,

- 10 **petycji** dotyczących: zmiany uchwały o zasadach i trybie przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami, zmiany nazwy ronda Praw Kobiet na rondo Romana Dmowskiego, zmiany nazwy ulicy i mostu Romana Dmowskiego na Rewolucji 1905, zmiany uchwały o szczegółowych zasadach wnoszenia inicjatyw obywatelskich, tworzenia komitetów tych inicjatyw, wymogów formalnych, jakim muszą odpowiadać składane projekty oraz zasadach ich promocji, nadania obiektowi miejskiemu nazwy Wolnej Ukrainy, zmiany

uchwały w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej; ochrony łąk Lasu Mokrzańskiego, nadania nazwy ulicy imienia Bohaterów Ukrainy 2022 roku, zobowiązania Prezydenta do kontynuowania prac nad aktualizacją studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, ustalenia kierunków działania dla Prezydenta w zakresie ochrony i rozwoju praw pracowniczych,

- 7 **wniosków**: o zmianę uchwały w sprawie ustalenia strefy płatnego parkowania oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania, ustalenia wysokości stawek opłaty za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania, wprowadzenia opłat abonamentowych i zerowej stawki opłaty dla niektórych użytkowników drogi, sposobu pobierania tych opłat i określenia wysokości opłaty dodatkowej, o zmianę nazwy Teatru Muzycznego „Capitol” na Teatr Miejski lub Teatr Miejski „Capitol”, o uznanie drzewa – wierzby płaczącej u zbiegu ulic Teatralnej i Piotra Skargi - za pomnik przyrody, o ustanowienie strefy płatnego parkowania przy ulicach Stacyjnej i Bolesławieckiej, o wprowadzenie obowiązku przeprowadzania przez radę osiedla konsultacji z mieszkańcami w sprawach istotnych dla mieszkańców, o zmianę nazwy placu Jana Pawła II oraz wzniesienie pomnika,

- 2 **skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego** na uchwały w sprawach uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Krzemienieckiej i Stryjskiej we Wrocławiu oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru rozwoju OPORÓW II – część „A”,

- **wezwania** do usunięcia naruszenia prawa uchwałą w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru rozwoju OPORÓW II – część „A”,

- **rozstrzygnięcia nadzorczego** Wojewody Dolnośląskiego stwierdzającego częściową nieważność uchwały w sprawie podziału instytucji kultury Strefa Kultury Wrocław i utworzenia instytucji kultury pn. Wrocławski Instytut

Kultury, co do którego postanowiła o niewniesieniu skargi do sądu administracyjnego.

W sprawach związanych z organizacją pracy w drodze uchwały:

- zdecydowano o **zdalnym trybie obradowania** na sesjach Rady Miejskiej,

- ustalono składy osobowe **komisji stałych** Rady Miejskiej, zatwierdzono wybór Przewodniczących komisji stałych, a także wprowadzono zmiany w składach osobowych komisji stałych oraz znowelizowano regulację dotyczącą powołania i trybu pracy komisji stałych,

- zatwierdzono **plan kontroli Komisji Rewizyjnej** na 2023 rok i dokonano zmiany planu kontroli na 2022 rok.

Ponadto stwierdzono **wygaśnięcie mandatów radnych rad osiedli** Przedmieście Oławskie i Sołtysowice oraz 2 radnych Rady Osiedla Gądów-Popowice Płd. z powodu nieobecności na sesji Rady Osiedla przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Jak co roku Rada ustaliła kierunki działania Prezydenta w roku budżetowym 2023 pod nazwą „**Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2023**”.

Po debacie nad Raportem o stanie gminy za 2021 r. udzieliła Prezydentowi **wotum zaufania**.

Przyznała "**Nagrody Wrocławia**": Adamowi Komarowi – prezesowi Fundacji „Potrafię Pomóc” za wieloletnią działalność społeczną na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Lechosławowi Kazimierzowi Stefanowi – założycielowi i animatorowi dyskusyjnego Klubu „Spotkanie i Dialog”, za działalność na rzecz przemian demokratycznych, Andrzejowi Ziemiańskiemu – autorowi literatury fantasy i science fiction, Dortmundzko-Wrocławsko-Lwowskiej Fundacji im. Św. Jadwigi – za wieloletnią praktyczną realizację idei pojednania polsko-niemieckiego i ukraińskiego, Fundacji Ukraina – powstałej we Wrocławiu, za wszechstronne wspieranie migrantów pochodzenia ukraińskiego w integracji z polskim społeczeństwem oraz tytuł „**Civitate Wratislaviensi Donatus**” Alicji

Chybickiej – profesor doktor habilitowanej nauk medycznych, współtwórczyni wrocławskiej Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej za osiągnięcia medyczne oraz wieloletnią i pełną zaangażowania działalność społeczną.

W minionym roku zdecydowano o **przejęciu zadań z zakresu administracji rządowej** od Wojewody Dolnośląskiego dotyczących kwalifikacji wojskowej oraz od Ministra Edukacji i Nauki wynikających z kompleksowego programu wsparcia dla rodzin "Za życiem".

W kolejnych uchwałach wyrażono wolę przystąpienia Wrocławia do Stowarzyszenia **Wrocławska Organizacja Turystyczna** i do międzynarodowego zrzeszenia **Sieć DELICE** (Sieć Miast na rzecz Żywności i Gastronomii) oraz podjęcia **współpracy partnerskiej** ze społecznością lokalną miasta **Kijów**, a także zdecydowano o **zerwaniu współpracy** ze społecznością miasta **Grodna**.

W pozostałych uchwałach z tego zakresu:

- znowelizowano **upoważnienie** Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej **do załatwiania indywidualnych spraw** z zakresu administracji publicznej nie należących do zadań ze sfery pomocy społecznej związanych z ustawami o obronie Ojczyzny oraz o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania,

- nadano nowy **Regulamin Straży Miejskiej Wrocławia** i znowelizowano **statuty miejskich jednostek organizacyjnych**: Zarządu Zieleni Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Usług Informatycznych, Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (dawniej Wrocławskie Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji),

- określono ekwiwalent pieniężny dla członków **Ochotniczych Straży Pożarnych**,

- zaopiniowano pozytywnie **lokalizację kasyn gry** przy Podwalu 89-91, pl. Dominikańskim 1 i ul. Menniczej 24,

- zatwierdzono wnioski Prezydenta o **wsparcie z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa** działań polegających na objęciu udziałów w spółkach: SIM Wrocław i Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław,

- delegowano radnych do **Komisji Bezpieczeństwa i Porządku** przy Prezydencie Wrocławia,

- zatwierdzono **zarządzenie porządkowe** Prezydenta wprowadzające w okresie od dnia 26 lutego do dnia 31 marca 2022 r. nieodpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy.

Zagadnienia **planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz ładu przestrzennego** stanowią przedmiot **20,8%** ubiegłorocznych uchwał.

Rada Miejska postanowiła o **przystąpieniu do sporządzenia 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** w rejonie:

- ulicy Inowrocławskiej,

- placu Ludwika Hirszfelda i ronda Vaclava Havla,

- ulicy Chałupniczej i Grobli Łaniewskiej,

- ulicy Jastrzębiej,

- ulic Karmelkowej, Mariana Morelowskiego i Kupieckiej,

- Cmentarza Komunalnego Oddział Psie-Pole przy ul. Kiełczowskiej,

- ulic Kolejowej i Grabiszyńskiej,

- ulicy ks. Norberta Bonczyka,

- ulic Starogajowej, Boguszowskiej, Przesieckiej i gen. Augusta Emila Fieldorfa,

- ulic Kleczkowskiej i Władysława Reymonta oraz rzeki Odry,

- alei Architektów i rzeki Ługowiny,
- ulic Ignacego Mościckiego, Semaforowej, Pakistańskiej i Wietnamskiej,
- ulic Krzyckiej, alei Karkonoskiej i Przyjaźni,
- ulic Sowiej, Krzyckiej i Skarbowców,
- ulic Granatowej, Niebieskiej i Seledynowej,
- ulicy Słowiańskiej,
- ulicy Kowalskiej,
- ulicy Żwirowej oraz alei Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego i ulicy Jerzmanowskiej,
- ulicy Parkowej,
- placu Dominikańskiego, ulicy Oławskiej i promenady Staromiejskiej,

oraz dla:

- zespołu terenów olimpijskich,
- zielonego Klina Wojszycko – Jagodzińskiego,
- części przestrzeni publicznych w rejonie Starego Miasta – grupa A,
- części przestrzeni publicznych w rejonie Starego Miasta – grupa B,
- obszaru pomiędzy ulicą Gitarową i granicą miasta Wrocławia.

Uchwalono 24 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w rejonie:

- ulicy Przejazdowej, alei Poprzecznej i linii kolejowej,
- ulicy Przejazdowej, alei Kanonierskiej i linii kolejowej,

- ulicy Sowiej,
- ulicy Stefana Jaracza i Mostu Warszawskiego,
- ulic Kępińskiej, Kamieńskiego i Torowej,
- ulic Grochowej, Icchaka Lejba Pereca, Żelaznej i Jemiołowej,
- ulic Międzyleskiej i Gazowej,
- ulicy Pakosławskiej,
- ulic Stanów Zjednoczonych i Greckiej,
- alei Tadeusza Boya-Żeleńskiego i ulicy Władysława Orkana,
- ulic Gromadzkiej, Szkolnej i Miodowej oraz alei Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego,
- ulic Pilczyckiej i Dworskiej,
- placu Wolności i ulicy Zamkowej,
- ulic Kosmonautów i Grabowej,
- ulic Suwalskiej, Królewieckiej i Maślickiej,
- ulic Jana Czochralskiego i Antoniego Słonimskiego oraz linii kolejowej nr 143,
- ulic Pabianickiej, Ślężnej i Wielkiej,
- ulic Białowieskiej, Legnickiej i Niedźwiedziej,
- ulicy Przedmiejskiej,
- ulicy Grochowej i Ołowianej,
- estakady Gądowianki oraz ulic Strzegomskiej i Nowodworskiej,
- ulic Swojczyckiej i Marca Polo,

- ulic Tadeusza Zielińskiego, Nasypowej i Swobodnej,
- i dla południowej części obszaru w rejonie ulic Paczkowskiej i Hubskiej,

oraz **4 zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**:

- obszaru położonego w rejonie ul. Biskupiej,
- obszaru położonego w rejonie ulic Grabiszyńskiej i Mosiężnej,
- dla północno-zachodniej części obszaru Kępa Mieszczańska,
- w rejonie ulic Robotniczej i Góralskiej.

Nadano **nazwy**:

- 20 **ulicom**: Kazimierza Funka, Rycerska, Wojciecha Kilara, Rafała Maszkowskiego, Bluszczowa, Aroniowa, Antoniego Madalińskiego, Ochocza, Srebrzysta, Zofii Gumińskiej, Cukrozetka, Owcza, Bylinowa, Dublańska, Krobielowicka, Panoramiczna, Matematyczna, Hanny Wałkówskiej, Zofii Chrzanowskiej, Marty Burbianki,
- 2 **rondom**: Wolnej Ukrainy, Sylwestra Chęcińskiego,
- 6 **skwerom**: Andrzeja Kobla, Karaimski, Paula Schreibera, Hansa Thomasa, Wzajemnego Szacunku, Czesława Rodziewicza

oraz zmieniono nazwę ulicy „Garncarska”, na ulicę „Eugeniusza Geta-Stankiewicza”.

Problematyka **gospodarki odpadami, czystości i porządku oraz ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i zwierząt** jest treścią **12,4%** podjętych w poprzednim roku uchwał.

Większość w nich to regulacje – łącznie 40 uchwał - związane z:

- ochroną istniejących **pomników przyrody i użytków ekologicznych** - dwóch zbiorników wodnych wraz z otaczającym terenem leśnym położonych na terenie Janówka,

- ustanowieniem pomnikami przyrody – dębów szypułkowych rosnących przy ul. Gosławickiej, w rejonie ul. Paniowickiej, w rejonie mostu Rędzińskiego i w lesie Prackim,

- pozbawieniem statusu pomnika przyrody dębu błotnego w parku Strachowickim.

Ponadto - jak w poprzednich latach - przyjęto nowy „**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław**".

W sferze **gospodarki odpadami oraz utrzymania czystości i porządku** na terenie Miasta uregulowano ponownie sprawy:

- metod ustalenia **opłaty za gospodarowanie odpadami** komunalnymi i stawek tej opłaty,

- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

oraz

- znowelizowano uchwałę dotyczącą **usług świadczonych w zamian za opłatę** za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- określono a następnie znowelizowano nowe górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych,

- zmieniono **regulamin utrzymania czystości i porządku** na terenie miasta.

Zagadnienia **finansów i rachunkowości** stanowią temat blisko **10,9%** uchwał wydanych w minionym roku.

W ich ramach przeważają regulacje związane z:

- wprowadzeniem zmian w **budżecie** miasta na 2022 r. oraz uchwaleniem budżetu na 2023 rok,

- zmianami w **wieloletniej prognozie finansowej** oraz uchwaleniem nowej wieloletniej prognozy finansowej miasta,

- udzieleniem **dotacji** na rzecz Województwa Dolnośląskiego związanej z produkcją filmową, z opracowaniem Studium Projektowo – Technicznego oraz realizacją projektu „Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej, z realizacją budowy hali lekkoatletycznej oraz właścicielom lokali i nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach,

- wprowadzeniem nowych **zasad udzielania dotacji** na zadania służące ochronie zasobów wodnych, polegające na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania i nowego trybu udzielania dotacji dla publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych oraz innych form wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne oraz z wyrażeniem zgody na udzielenie dotacji w podwyższonej wysokości dla publicznych przedszkoli integracyjnych i specjalnych i dla niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz

- udzieleniem **pomocy finansowej** dla gminy Michałowo w związku z sytuacją kryzysową na granicy z Białorusią oraz pomocy dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich.

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem rocznym z wykonania budżetu za 2021 rok, informacją o stanie mienia komunalnego, opiniami biegłego rewidenta i Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rada Miejska udzieliła Prezydentowi **absolutorium** z tytułu wykonania budżetu Miasta Wrocławia za 2021 rok.

W ubiegłym roku określono wysokości stawek **podatku od nieruchomości** i stawek **podatku od środków transportowych**, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2023 r. oraz znowelizowano uchwałę o zwolnieniach od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła.

Pozostałymi uchwałami z tego zakresu:

- zatwierdzono **sprawozdania finansowe** dwóch samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Wrocławskiego Centrum Zdrowia i Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED" oraz z wykonania budżetu za 2021 rok,
- ustalono **wydatki, które nie wygasają** z upływem roku budżetowego,
- dokonano zmiany wykazu jednostek budżetowych, które gromadzą **dochody na wydzielonych rachunkach** i źródeł tych dochodów.

Sprawy **ochrony zdrowia, polityki społecznej i pomocy społecznej**, w tym jednostki ochrony zdrowia i placówki pomocy społecznej są przedmiotem **10,6%** uchwał.

W ubiegłym roku Rada Miejska przyjęła:

- Gminny program **profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii** dla miasta Wrocławia na lata 2022-2025,
- lokalny program osłonowy pn. „**Wsparcie Seniorów** we Wrocławiu",

- Wrocławski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „**Bez barier**”,
- Program współpracy Miasta Wrocławia **z organizacjami pozarządowymi** w 2023 r.,
- założenia i kierunki działań w zakresie **polityki zdrowotnej** w latach 2022-2026,
- **zmianę Lokalnego Programu Osłonowego** dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu, związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych,
- **zmianę Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych** „dwa plus trzy i jeszcze więcej”.

W wydanych kolejnych uchwałach z tego zakresu:

- wprowadzono **organizację wspólnej obsługi jednostek** budżetowych – Rodzinnych Domów Dziecka przez Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych „Dziecięcy Dom”,
- znowelizowano **statuty:** Rodzinnych Domów Dziecka Nr 1, 3, 4, 7, 15, 16, 20, 24, Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom”, Wrocławskiego Centrum Opieki, Wychowania i Adopcji oraz statuty: Wrocławskiego Zespół Żłobków, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Wrocławskiego Centrum Zdrowia i Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED”,
- zlikwidowano **Rodzinne Domy Dziecka** nr 13, 18, 21, 23, 24,
- zwiększono wysokości **środków finansowych na utrzymanie dziecka** w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, funkcjonujących na terenie Wrocławia,
- podniesiono wysokość **świadczeń** pieniężnych dla **rodzin zastępczych** zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka,

- ustalono szczegółowe zasady ponoszenia **odpłatności** za pobyt w **ośrodkach wsparcia** oraz **mieszkaniach chronionych**,

- określono maksymalną wysokości **opłaty** za wyżywienie i opłaty za pobyt dziecka w **żłobku** utworzonym przez gminę Wrocław,

- ustalono opłaty za pobyt we **Wrocławskim Ośrodku Pomocy Osobom Nietrzeźwym**,

- określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** w 2022 i 2023 r.,

- znowelizowano wykaz **aptek ogólnodostępnych** pracujących w systemie całotygodniowym oraz w porze nocnej.

Ponadto Rada Miejska zadecydowała o zapewnieniu warunków do osiedlenia się we Wrocławiu repatriantowi i 4 rodzinom **repatriantów z Kazachstanu**.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, na podstawie szczególnej ustawy z dnia 12 marca 2022 r. Rada ustaliła **zakres pomocy obywatelom Ukrainy**, którzy w związku z działaniami wojennymi przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywają na terenie Wrocławia. Regulacja stanowiła podstawę do określenia przez Prezydenta form i trybu udzielania pomocy.

Problematyka **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego**, w tym jednostki oświatowe, stanowi treść **8,9%** uchwał z poprzedniego roku.

Podjęte uchwały regulują w szczególności sprawy związane z **funkcjonowaniem jednostek oświatowych** i dotyczą:

- **planu sieci** publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, publicznych szkół podstawowych, publicznych szkół specjalnych oraz publicznych szkół ponadpodstawowych, od 1 września 2022 r.,

- **wyłączenia** z dniem 31 sierpnia 2022 r. Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 100 dla Niepełnosprawnych Ruchowo z Zespołu Szkół nr 17 i **włączenia** z dniem 1 września 2022 r. Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 101 do **Zespołu Szkół** nr 17,

- **likwidacji jednostek** z dniem 31 sierpnia 2022 r., po uprzednim ogłoszeniu zamiaru likwidacji: Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Zespole Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży, Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 100 dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Zespole Szkół nr 17 a także **przekształcenia** (po wcześniejszym ogłoszeniu zamiaru przekształcenia) z dniem 31 sierpnia 2022 r. **szkół** podstawowych, w tym wchodzących w skład zespołów szkolno – przedszkolnych, poprzez likwidację oddziałów przedszkolnych, z dniem 1 września 2022 r. Młodzieżowego Domu Kultury im. Mikołaja Kopernika poprzez utworzenie dodatkowych lokalizacji na prowadzenie zajęć oraz ogłoszenia zamiaru **przeniesienia siedziby** Przedszkola nr 111 z ul. Skwerowej 14 na ul. Asfaltową 6 z dniem 1 września 2023 r.,

- **rozwiązania** z dniem 31 sierpnia 2022 r. Zespołu Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży oraz Zespołu Szkół Plastycznych,

- **stwierdzenia zakończenia** z dniem 31 sierpnia 2022 r. **działalności** Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych przy ul. ks. Piotra Skargi 23b,

- **nadania** Szkole Podstawowej nr 50 **imienia** "Ossolineum” oraz zmiany imienia Szkoły Podstawowej nr 76 na „Żołnierzy I Armii Wojska Polskiego”,

- **zmiany statutu** Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli,

W pozostałych uchwałach z tej dziedziny unormowano sprawy:

- **średniej ceny jednostki paliwa** w roku szkolnym 2022/2023 oraz **stawki za 1 km przebiegu pojazdu** uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców,

- **czasu bezpłatnego nauczania**, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, w publicznych przedszkolach,

oddziałach przedszkolnych i w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę,

a także

- znowelizowano przepisy dotyczące **obowiązkowego wymiaru godzin** zajęć nauczycieli obowiązującego w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto,

- wprowadzono nowy **regulamin przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia** dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, który następnie znowelizowano w zakresie funduszu nagród,

- zmieniono przepisy odnośnie rodzaju **świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej** dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek oraz warunków i sposobu ich przyznawania,

- ustalono nowy **regulamin otwartego konkursu ofert** na realizację zadania z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteria wyboru ofert,

- znowelizowano **Miejski Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej**.

Ponadto określono warunki, tryb i wysokość **stypendiów solidarnościowych** dla obywateli polskich i cudzoziemców studiujących we Wrocławiu, działających na rzecz wolności obywatelskich oraz przemian demokratycznych.

Pozostałe **12,6%** uchwał reguluje zagadnienia z następujących dziedzin w ramach których:

1) **gospodarka nieruchomościami** (17 uchwał):

- znowelizowano **zasady gospodarowania nieruchomościami** stanowiącymi własność gminy Wrocław,

- wyrażono zgody na: **zbycie nieruchomości** położonych przy ul. Gajowickiej 62 z rozliczeniem „**lokal za grunt**”, przekazanie nieruchomości położonej w obrębie Klecina w nieodpłatne użytkowanie na rzecz **Polskiego Związku Działkowców**, darowiznę nieruchomości położonych w obrębie Karłowice na rzecz Województwa Dolnośląskiego z przeznaczeniem na budowę **Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży**, odstąpienie od żądania zwrotu zwaloryzowanej kwoty (lub jej części) **bonifikaty** udzielonej przy sprzedaży lokali mieszkalnych,

2) **gospodarka zasobem mieszkaniowym** (2 uchwały):

- znowelizowano „**Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025**”,

- przyjęto „**Zasady przeprowadzenia naboru wniosków o zawarcie umowy najmu**, w tym określenia kryteriów pierwszeństwa, zasad przeprowadzania oceny punktowej oraz maksymalnej wysokości dochodu dla lokali mieszkalnych położonych **w inwestycji Leśnica IX** we Wrocławiu budowanych z wykorzystaniem finansowania zwrotnego i wsparcia z Funduszu Dopłat”,

3) **transport, komunikacja, drogi i ruch drogowy** (16 uchwał):

- uchwalono "**Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023 - 2027**",

- przyjęto „**Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia**” **na czas do końca 2035 r.** i wyrażono wolę współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia,

- pozbawiono ulice Konińską, Narzędziową i Wrzosową **kategorii drogi** gminnej i wyłączono z użytkowania,

- ustalono **przebieg istniejących dróg** gminnych poprzez włączenie gruntów do pasów drogowych lub ich wyłączenie z pasów drogowych,

- przyjęto cztery nowelizacje uchwały dotyczącej ustalenia **strefy płatnego parkowania** oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania, ustalenia wysokości stawek opłaty za postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania, wprowadzenia opłat abonamentowych i zerowej stawki opłaty dla niektórych użytkowników drogi, sposobu pobierania tych opłat i określenia wysokości opłaty dodatkowej, odnoszące się do zmian w zakresie rozszerzenia granic strefy płatnego parkowania, opłaty dodatkowej za nieuiszczoną opłatę za postój i abonamentu typu M,

- ustalono a następnie znowelizowano stawki **opłaty za zajęcie pasa drogowego** dróg publicznych na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg,

- znowelizowano wysokości **opłat za usunięcie pojazdów z dróg** i za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych ustalonych w 2022 r. oraz określono wysokości opłat za usunięcie pojazdów z dróg i za ich przechowywanie na parkingach strzeżonych w 2023 r.,

- zmieniono przepisy porządkowe obowiązujące przy przewozie osób i bagażu **taksówkami** oraz przepisy regulujące obowiązek stosowania dodatkowych oznaczeń i dodatkowego wyposażenia technicznego taksówek, poprzez ustalenie nowego wzoru tabliczki informacyjnej o cenach obowiązujących w taksówce, a także zmieniono ceny maksymalne za przewozy taksówkami,

- znowelizowano uchwałę dotyczącą cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej poprzez **nadanie uprawnień do bezpłatnych przejazdów uczniom będącym uchodźcami wojennymi z terytorium Ukrainy**, którzy przybyli do Polski po dniu 24 lutego 2022 r., pobierających naukę z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w szkołach podstawowych, średnich niższych i średnich wyższych funkcjonujących w ramach ukraińskiego systemu oświaty, nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,

- **przedłużono do dnia 30 czerwca 2022 r. nieodpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy**, na podstawie posiadanych dokumentów potwierdzających wjazd na terytorium Polski od dnia 24 lutego 2022 r., po wygaśnięciu zarządzenia Prezydenta zatwierdzonego przez Radę Miejską wprowadzającego bezpłatne przejazdy do 31 marca 2022 r.,

4) **kultura i sztuka oraz instytucje kultury** (13 uchwał):

- podano do publicznej wiadomości informacje o zamiarze i przyczynach **połączenia instytucji kultury** a następnie zdecydowano o połączeniu od dnia 1 stycznia 2023 r.: Wrocławskiego Instytutu Kultury i Klubu „Pod Kolumnami i utworzenie instytucji kultury pod nazwą Wrocławski Instytut Kultury, Ośrodka Postaw Twórczych i Centrum Kultury „Zamek" i utworzenie instytucji kultury pod nazwą „Ośrodek Postaw Twórczych Zamek, Strefy Kultury Wrocław i Ośrodka Działań Artystycznych „Firlej" i utworzenie instytucji kultury pod nazwą Strefa Kultury Wrocław,

- ogłoszono **zamiar zmiany statutu** Miejskiej Biblioteki Publicznej w zakresie struktury i lokalizacji filii,

- nadano **nowe statuty** instytucjom kultury: Biuro Wystaw Artystycznych – Galerie Sztuki Współczesnej, Strefa Kultury Wrocław, Wrocławski Instytut Kultury, Ośrodek Postaw Twórczych Zamek, Wrocławski Dom Literatury i Muzeum Miejskie Wrocławia,

5) **kultura fizyczna, sport, rekreacja i wypoczynek** - ogłoszono wykaz **kąpielisk** na terenie Wrocławia wraz z ustaleniem maksymalnej liczby osób korzystających dziennie z każdego kąpieliska oraz okresu sezonu kąpielowego od dnia 1 czerwca do dnia 5 września 2022 r.,

6) **handel** - uchwalono zasady prowadzenia handlu **w piątki i soboty przez rolników** i ich domowników na wyznaczonych miejscach.

Tabela 3. Uchwały Rady Miejskiej według przedmiotu regulacji – porównanie procentowe lat 2018-2022 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.	% w 2022 r.
Ustrój, organizacja i zarządzanie	35,4	28,4	33,8	41,1	23,8
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju	28,1	20,9	26,3	18,7	20,8
Finanse i rachunkowość	9,5	9,7	11,3	12,4	10,9
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	4,7	17,8	10,7	7,5	8,9
Repatriacja	9,7	2,3	2,0	1,2	1,2
Inne	12,6	20,9	15,9	19,1	34,4
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

W minionym roku Rada Miejska drodze obwieszczenia ogłosiła **63 jednolite teksty uchwał** w tym: 48 statutów osiedli, statutu MBP, zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław, „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025”, 3 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Maślic

Małych, zespołu urbanistycznego Krzyki-Południe w obrębie Partynice, obszaru położonego w rejonie ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Mostu Warszawskiego i al. Marcina Kromera we Wrocławiu oraz uchwał w sprawach:

- nadania nazw nowym ulicom na terenie Wrocławia,
- wzoru wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego oraz deklaracji o dochodach gospodarstwa domowego,
- ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej,
- ustalenia ceny przyjęcia odpadów zielonych przez Kompostownię Odpadów Zielonych,
- poboru opłaty skarbowej w drodze inkasa, wyznaczania inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso,
- szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Wrocław i jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych,
- wprowadzenia i ustalenia wysokości opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków oraz zaległości podatkowych stanowiących dochód Gminy Wrocław,
- zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków lub ich części oraz budowli zajętych na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców,
- zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła.

W 2022 r. Prezydent Wrocławia wydał ogółem **2556 aktów prawnych,** w tym:

- **2526 zarządzeń organu** wykonawczego miasta,
- **30 aktów wewnętrznych kierownika** urzędu w tym 28 zarządzeń kierownika i 2 pisma okólne.

Tabela 4. Akty prawne wydane przez Prezydenta w kadencji 2018-2024 (Źródło: UMW)

Rok	Liczba ogółem wydanych	w tym zarządzenia organu	w tym zarządzenia kierownika	w tym pisma okólne
2018	171	163	8	0
2019	2187	2148	39	0
2020	2101	2059	41	1
2021	2423	2381	42	0
2022	2556	2526	28	2
Ogółem kadencja 2018-2023	9438	9277	158	3

Przedmiotem wydanych w 2022 r. zarządzeń organu były sprawy związane z: gospodarką nieruchomościami, edukacją, nauką i szkolnictwem wyższym, finansami i rachunkowością, gospodarką komunalną, organizacją, zarządzaniem i administracją, planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym, gospodarką zasobem mieszkaniowym, kulturą, ochroną zdrowia, polityką i pomocą społeczną, transportem i komunikacją, drogami, ochroną środowiska.

Tabela 5. Zarządzenia Prezydenta jako organu wykonawczego wydane w 2022 r. według przedmiotu regulacji (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2022 r.
Gospodarka nieruchomościami	1847
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	323
Finanse i rachunkowość	159
Gospodarka komunalna	61
Organizacja, zarządzanie i administracja	40
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz ład przestrzenny	38
Pozostałe	58

Podział tematyczny	Liczba w 2022 r.
Ogółem w 2022 r.	2526

Większość podjętych w minionym roku zarządzeń organu reguluje sprawy z zakresu **gospodarki nieruchomościami.** Stanowią one **73,1%** ogółu wydanych zarządzeń.

Głównie są to zarządzenia, którymi **przeznaczono nieruchomości do obrotu** (około 30% wydanych zarządzeń w ramach gospodarki nieruchomościami), w tym do sprzedaży nieruchomości gruntowe, lokale użytkowe, niemieszkalne i mieszkalne, do oddania w użytkowanie wieczyste, dzierżawę i użyczenie, **ogłoszono przetargi** na nieruchomości i lokale (blisko 18%) i **powołano komisje** do ich przeprowadzenia (prawie 17%) oraz **odwołano niektóre przetargi** na nieruchomości i **odstąpiono od przeznaczenia** lokali do sprzedaży (ponad 6%).

Pozostałe zarządzenia obejmujące problematykę gospodarki nieruchomościami normują w szczególności sprawy:

- **nabycia do zasobu** gminy Wrocław gruntów na cele publiczne m.in. w obrębach Swojczyce, Brochów, Jerzmanowo pod ulicę klasy dojazdowej, w obrębie Klecina pod ulicę klasy lokalnej, w obrębie Południe pod ulicę klasy zbiorczej, w obrębie Kowale pod drogę publiczną, w obrębie Stare Miasto na poszerzenie ulicy W. Sikorskiego, nabycia nieruchomości przy ul. G. Zapolskiej 4/W. Bogusławskiego 6, 8, przy ul. Świdnickiej 53 i ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 45-47, od Skarbu Państwa – Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, przy ul Zabrodzkiej od Dolnośląskiego Centrum Hurtu Rolno-Spożywczego S.A. w drodze przetargu, a także nabycia prawa użytkowania wieczystego gruntu w obrębie Maślice pod zieleń i teren ogólnodostępny, w obrębie Muchobór Mały pod drogę wewnętrzną – sięgacz ulicy Strzegomskiej,

- wskazania Zarządu Zasobu Komunalnego do **przejęcia nieruchomości** położonych przy ul. Karola Szajnochy 6, ul. Elizy Orzeszkowej, ul. Żagańskiej, w obrębie Grabiszyn, w obrębie Południe i obiektu przy ul. Legnickiej 27, 27a oraz wskazania Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego do przejęcia części nieruchomości w obrębie Grabiszyn na zwiększenie miejsc parkingowych służących przechowywaniu pojazdów usuniętych z dróg,

- ustanowienia **służebności przesyłu** na nieruchomościach na rzecz przedsiębiorców przesyłowych: TAURON Dystrybucja, Polskiej Spółki Gazownictwa, Fortum Network oraz ustanowienia **służebności gruntowych** i obciążenia nieruchomości prawem użytkowania,

- niewykonania **prawa pierwokupu** nieruchomości gruntowych i lokali, prawa użytkowania wieczystego oraz udziału w nieruchomości, wykreślenia z księgi wieczystej prawa pierwokupu,

- zgody na adaptację i **zmianę przeznaczenia części nieruchomości** wspólnej w budynkach mieszkalnych, włączenia pomieszczeń do części wspólnych nieruchomości i wyłączenia pomieszczeń z części wspólnych nieruchomości,

- zmiany **wysokości udziałów** w nieruchomości,

- żądania zwrotu zwaloryzowanej kwoty **bonifikaty** lub jej części udzielonej przy sprzedaży lokalu mieszkalnego w związku z jego zbyciem przed upływem 5 lat oraz odstąpienia od żądania zwrotu bonifikaty,

- **zamiany nieruchomości** gruntowych m.in. w obrębach Leśnica, Sołtysowice, Gaj i Tarnogaj, przy ulicy Brodzkiej i w rejonie ulicy Żernickiej, przy ulicy Agrestowej i Zakrzowskiej,

- przyznania nieruchomości zamiennych w ramach **odszkodowania** oraz wypłaty odszkodowania za działki gruntu wydzielone pod drogi publiczne,

- przekazania w drodze **darowizny** na rzecz Województwa Dolnośląskiego własności nieruchomości w obrębie Karłowice na budowę **Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży**,

- przedłużenia **terminu prawa użytkowania wieczystego** nieruchomości, zgody na zmianę umowy użytkowania nieruchomości,

- **przepadku wadium** w związku z nieprzystąpieniem do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości,

- zgody na **użyczenie** nieruchomości m.in.: przy ul. Ślicznej Spółdzielni Mieszkaniowej Wrocław - Południe, przy ul. Kosmonautów Wrocławskiemu Centrum Treningowemu SPARTAN, przy pl. Strzegomskim Muzeum Współczesnemu Wrocław, przy ul. Weigla 4 Wojskowemu Szpitalowi Klinicznemu z Poliklinika, przy ul. Bierutowskiej Wrocławskiemu Centrum Zdrowia, przy ul. św. Mikołaja Galerii Miejskiej , w obrębie Stabłowice Fundacji „ZOBACZ MNIE" na wybudowanie i prowadzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego, lokalu przy ul. Gazowej Wrocławskiemu Centrum Opieki i Wychowania.

- zgody na **wykreślenie hipoteki** z księgi wieczystej,

- zgody na **rozbiórki obiektów** budowlanych.

Tematyka **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego** jest przedmiotem **12,8%** zarządzeń, w ramach których ponad 82% reguluje sprawy związane z **obsadą stanowisk dyrektorów** jednostek oświaty i dotyczą:

- powołania **komisji konkursowych** dla wyłonienia kandydatów oraz **zatwierdzenia konkursów** na stanowiska dyrektorów: Przedszkoli, w tym Przedszkoli Integracyjnych, Zespołów Szkolno – Przedszkolnych, Szkół Podstawowych, Zespołów Szkół, Liceów Ogólnokształcących, Poradni Psychologiczno –Pedagogicznych, Młodzieżowego Domu Kultury „Krzyki", Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Zawodowych,

Zespołu Szkół Budowlanych, Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego,

- **powierzenia stanowisk** dyrektorów: Przedszkoli nr 4, 6, 13, 21, 34, 43, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 65, 66, 71, 74, 77, 80, 87, 88, 94, 95, 96, 99, 107, 108, 109, 113, 119, 121, 123, 136, 146, 148, 149, 150, Przedszkoli Integracyjnych nr 12, 68 i 89, Zespołów Szkolno-Przedszkolnych nr 1, 2, 4, 5, 13, 18, 20, 21 i 23, Szkół Podstawowych nr 1, 2, 4, 9, 20, 63, 71, 78, 84, 90, 95 i 98, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego nr 10, Liceów Ogólnokształcących nr II, IV, XII i XIII, Zespołów Szkół nr 1, 3, 6, 9 i 18, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 i Zespołu Szkół Budowlanych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych nr 1, 2 i 5, Centrum Kształcenia Ustawicznego oraz **powołania dyrektora** Młodzieżowego Domu Kultury „Krzyki",

- **unieważnienia konkursu** na stanowisko dyrektora Liceum Ogólnokształcące nr XII,

- **powierzenia pełnienia obowiązków** dyrektora Przedszkola nr 59 i nr 91, Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 13 i nr 18, Szkoły Podstawowej nr 4, Zespołu Szkół nr 6 i Liceum Ogólnokształcącego nr XII,

- **odwołania ze stanowiska** dyrektorów: Przedszkoli nr 43 i nr 59, Zespołów Szkolno-Przedszkolnych nr 13 i nr 23, Szkół Podstawowych nr 1, nr 4 i nr 108, Zespołów Szkół nr 6 i nr 9 oraz odwołanie z pełnienia obowiązków dyrektorów: Zespołu Szkół nr 6, Liceum Ogólnokształcącego nr XII i nr XIII oraz Przedszkola nr 57.

W drodze zarządzenia Prezydent ustalił sposób wykonania uchwały nr LI/1325/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków, trybu przyznania, i wysokości stypendiów solidarnościowych dla obywateli polskich i cudzoziemców – studiujących we Wrocławiu, działających na rzecz wolności obywatelskich oraz przemian demokratycznych w Europie i na świecie. Powołał **Komisję Stypendialną** do spraw udzielania stypendiów solidarnościowych oraz przyznał **stypendia dla**

studentów i doktorantów w ramach programu Stypendium Solidarnościowego (I edycja).

W pozostałych zarządzeniach z tej dziedziny:

- unormowano sprawy koordynacji procesu **rekrutacji** oraz terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i uzupełniającego do publicznych **przedszkoli i szkół**,

- powołano **komisje egzaminacyjne** dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego i ich przewodniczących,

- dokonano zmiany w **Radzie Programowej** Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli,

- ustalono **plan dofinansowania** w 2022 r. form **doskonalenia zawodowego** nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław,

- powołano Komisje do oceny wniosków o przyznanie **nagrody Prezydenta dla nauczycieli i dyrektorów** szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto, określono tryb jej pracy oraz przyznano nagrody pieniężne,

- powołano **Komisję Zdrowotną** do rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy zdrowotnej składanych przez nauczycieli, nauczycieli emerytów i rencistów,

- powołano **jury Konkursu** na najlepszy wrocławski samorząd uczniowski,

- określono tryb przyznawania **stypendiów motywacyjnego dla uczniów pochodzenia romskiego** za wyniki w nauce w ramach rządowego Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030,

- powołano Komisję Stypendialną do spraw udzielania stypendiów dla studentów i doktorantów w ramach **Studenckiego Programu Stypendialnego** oraz Komisję Stypendialną konkursu „**Szkolny Nobel**” a

także znowelizowano zasady i warunków przeprowadzania konkursu „Szkolny Nobel”,

- przyznano stypendia dla uczniów w ramach „Wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – **PROMOVERE TALENTA**”, dla laureatów konkursu „Szkolny Nobel”, dla studentów i doktorantów w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego,

- powołano Komisję do oceny prac konkursowych „**Wrocławska Magnolia**” oraz Komisję do oceny i rekomendacji dla **UNICEF** ofert na realizację zadania pod nazwą „**Wyprawka szkolna dla dzieci i młodzieży z Ukrainy** realizujących edukację w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na terenie Wrocławia”,

- dokonano zmiany zasad realizacji programu wsparcia inicjatyw studenckich „**Fundusz Aktywności Studenckiej (FAST)**” oraz Komisji konkursowej do oceny i wyłonienia najlepszych wniosków o dofinansowanie w ramach „Funduszu Aktywności Studenckiej”, zgłoszonych przez wrocławskie koła naukowe, organizacje i grupy studenckie,

- określono sposób zapewnienia **bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu** do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów z niepełnosprawnościami oraz rodziców/opiekunów prawnych.

Sprawy z zakresu **finansów i rachunkowości** stanowią przedmiot **6,3%** ogółu wydanych w ubiegłym roku zarządzeń.

Wśród nich przeważają zarządzenia, którymi zmieniono wielokrotnie **plan dochodów i wydatków budżetu Miasta** na 2022 r. uchwalony przez Radę Miejską (63 zarządzenia), przyjęto opracowane **plany finansowe** na 2022 r. i na 2023 r. oraz dokonano wielu zmian (73 zarządzenia) w planie finansowym na 2022 r. - w sumie prawie 87% podjętych w tym zakresie.

Pozostałe zarządzenia obejmujące problematykę finansów i rachunkowości dotyczą:

- zmiany regulacji określającej formę przekazywania **sprawozdań finansowych** i sprawozdań w zakresie operacji finansowych przez kierowników jednostek organizacyjnych,

- **przekazania uprawnień** kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań,

- procedury składania wniosków o uruchomienie **rezerw celowych** zaplanowanych w budżecie Miasta na 2022 r. na zadania remontowe,

- opracowania **materiałów planistycznych** do budżetu Miasta na 2023 r. oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta,

- wprowadzenia procedury rozliczania **podatku VAT** przez podatnika Gminę Wrocław,

- zasad zaciągania zobowiązań, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do kredytu i pożyczki,

- **Sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Miasta za 2021 r.**,

- zatwierdzenia sprawozdań finansowych Teatru Muzycznego „Capitol”, Klubu Muzyki i Literatury i innych samorządowych instytucji kultury, za rok obrotowy 2021,

- wyboru **firm audytorskich** do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Muzeum Architektury, Muzeum Miejskiego Wrocławia, Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”, Wrocławskiego Teatru Współczesnego im. Marii i Edmunda Wiercińskich, Narodowego Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego,

- określenia **formy i trybu udzielania dotacji** na zapewnienie obywatelom **Ukrainy** przebywającym na terenie Wrocławia, **pomocy psychologicznej i pomocy z zakresu zdrowia publicznego**,

- trybu postępowania o **udzielenie dotacji**, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom **Ukrainy** w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - **z pominięciem otwartego konkursu ofert** - w zakresie określonym uchwałą Rady Miejskiej oraz zleconych Prezydentowi w trybie polecenia Wojewody.

Zagadnienia z zakresu **gospodarki komunalnej** są tematem **2,4%** ubiegłorocznych zarządzeń, które dotyczą:

- pokrycia podwyższonego **kapitału zakładowego spółek**: Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław", Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław, Stadion Wrocław, Wrocławski Park Wodny, Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA, Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, SIM Wrocław, Wrocławski Park Technologiczny, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (ogółem 31 zarządzeń),

- wniesienia **dopłat** do spółek Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne i Wrocławskie Mieszkania,

- wyznaczenia przedstawicieli gminy do **rad nadzorczych spółek**: Wrocławski Park Wodny, Stadion Wrocław, Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław", ZOO Wrocław, Wrocławskie Inwestycje, Ekosystem, HALA LUDOWA, Wrocławskie Centrum Treningowego SPARTAN oraz wyznaczenia członków Rady Nadzorczej spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (17 zarządzeń),

- **zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań** powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce **Ekosystem** i spółce **Wrocławskie Mieszkania** oraz zmiana regulacji powierzającej spółce **MPK** zadania polegającego na bieżącym utrzymaniu i modernizacji torowisk tramwajowych,

- nowelizacji zasad sprawowania **nadzoru właścicielskiego** nad spółkami oraz zasad i trybu wnoszenia na pokrycie kapitału zakładowego spółek, wkładów pieniężnych i niepieniężnych oraz dopłat.

Na podstawie powierzonych uchwałą nr **XLV/619/97** Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 listopada 1997 r. uprawnień w zakresie ustalania wysokości cen i opłat oraz sposobu ustalania **cen i opłat za usługi komunalne** o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej w minionym roku:

- zmieniono **cennik opłat obowiązujących na cmentarzach komunalnych** w zakresie opłat za spopielenie,

- ustalono nowe **ceny i opłaty za korzystanie z obiektów sportowych** zarządzanych przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław oraz **regulamin udzielania ulgi w opłatach**, określonych w cenniku udostępnienia obiektów zarządzanych przez MCS Wrocław, do kwoty 1,00 zł netto,

- określono nowe **ceny biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego** w Parku Szczytnickim,

- wprowadzono program „**Tanie Granie" 2022-2023 dla klubów sportowych grających w rozgrywkach centralnych w sporcie grupowym**".

Zagadnienia **organizacji i zarządzania** są przedmiotem blisko **1,6%** podjętych zarządzeń, które w szczególności regulują sprawy:

- powołania i ustalenia składów osobowych, w tym zmian, **zespołów zadaniowych i opiniodawczo-doradczych**:

    - Grupy Doradczej i Zespołu Roboczego ds. Parku Kulturowego „Stare Miasto",

- Wrocławskiej Rady Gastronomii,
- Zespołu ds. opracowania jednolitych standardów i funkcjonalności zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław,
- Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia,
- Zespołu ds. promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży,
- Wrocławskiej Rady ds. Ekologii i Zieleni,
- Zespołu ds. realizacji Projektu „Przebudowa strzelnicy sportowej przy ul. Świątnickiej 36 we Wrocławiu" w związku z organizacją III Igrzysk Europejskich w 2023,
- Zespołu ds. rzek na terenie Wrocławia,
- Zespołu ds. redukcji hałasu,
- Zespołu ds. wspierania rozwoju elektromobilności na terenie Wrocławia,
- Zespołu ds. realizacji Misji Unii Europejskiej: Neutralne Klimatycznie i Inteligentne Miasta,
- Zespołu ds. reformy jednostek pomocniczych Wrocławia,
- Powiatowej Rady Rynku Pracy,
- Wrocławskiej Rady Edukacji,
- Akademii Młodych Uczonych i Artystów,
- Komitetu Sterującego i Zespołu Eksperckiego ds. Strategii „Wrocław 2050”,
- Komitetu Sterującego, Komitetu Wykonawczego i Zespołu ds. Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi we Wrocławiu – w

celu koordynacji prac nad opracowaniem i wdrożeniem Strategii Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi,

- Zespołu ds. kryzysu energetycznego,

oraz uchylenia regulacji dot. Zespołu Zadaniowego do opracowania projektu Porozumienia dotyczącego przekazania w zasób mienia Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Jazu Małgorzata na rzece Oławie wraz z przepompownią,

- ustanowienia **Pełnomocnika Prezydenta** Wrocławia ds. zarządzania obszarem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – **Hala Stulecia** we Wrocławiu,

- zmian **Regulaminu Organizacyjnego Urzędu** Miejskiego Wrocławia, wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego stwierdzające nieważność jednej nowelizacji Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, a także nadania nowego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu,

- organizacji prac nad **Strategią Rozwoju Wrocławia „Wrocław 2050"**, w celu realizacji uchwały nr XLIV/1123/21 Rady Miejskiej z dnia 16 września 2021 r.

- wyznaczenia Urzędu Miejskiego Wrocławia jako właściwej jednostki organizacyjnej do przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie **zamówienia publicznego** na dostawę oraz usługę dystrybucji gazu ziemnego (umowa kompleksowa) na potrzeby Grupy Zakupowej oraz do realizacji zamówień dostaw oleju opałowego na potrzeby jednostek Gminy Wrocław, a także do przygotowywania i przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej na potrzeby Grupy Zakupowej,

- udziału departamentów, wydziałów, biur, spółek i jednostek organizacyjnych w realizacji przedsięwzięć przyjętych w dokumencie pod nazwą **„Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2023”**,

- sporządzania miejskich **dokumentów strategicznych** Wrocławia,

- zasad sporządzania **Raportu** o stanie gminy Wrocław za 2022.

W związku z kryzysem energetycznym, celem ograniczenia jego skutków dla usług publicznych wprowadzono **zasady oszczędnego i racjonalnego gospodarowania energią elektryczną, ciepłem i gazem** przez Urząd Miejski Wrocławia, miejskie jednostki organizacyjne i spółki gminy Wrocław. W celu monitorowania działań i efektów w zakresie oszczędzania energii powołano Zespół ds. kryzysu energetycznego.

Ponadto na podstawie ustawy o samorządzie powiatowym powołano Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, do której Rada Miejska delegowała radnych uchwałą nr XLVIII/1279/22 z dnia 20 stycznia 2022 r.

Zagadnienia **planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz ładu przestrzennego** to przedmiot **1,5%** zarządzeń, które dotyczą:

- rozpatrzenia **uwag i wniosków** złożonych do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- **Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej**,

- określenia zasad udostępniania nieruchomości gminnych w celu umieszczania **szyldów, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych** oraz aktualizacji zasad udostępniania terenów do prowadzenia **handlu okrężnego, targowiskowego oraz miejsc spotkań**, w związku z nowelizacją uchwały Rady Miejskiej dotyczącej Parku Kulturowego „Stare Miasto”.

Pozostałe 2,3% zarządzeń podjętych w 2022 r. obejmują swym zakresem problematykę:

1) **gospodarki zasobem mieszkaniowym** (13 zarządzeń)**:**

- wyłączenie wolnych lokali z mieszkaniowego zasobu gminy,

- nowelizacja regulacji dotyczącej stawek bazowych czynszu za najem lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy,

- ustalenie procedury naboru wniosków i wskazania przyszłych najemców 201 mieszkań w **inwestycji Leśnica IX** oraz przyszłych najemców mieszkań przy ul. K. Bieńkowskiego 22 i ul. T. Brzozy 25 na **osiedlu Nowe Żerniki**,

- zatwierdzenia **listy osób do zawarcia umowy najmu lokalu** do remontu na koszt własny przyszłego najemcy oraz skreślenia z list osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego,

- ustalenia **planu wykwaterowań z budynków na lata 2022-2025**,

2) **kultury i sztuki oraz instytucji kultury** (18 zarządzeń)**:**

- ogłoszenie **konkursów na stanowisko** dyrektora: Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza, Muzeum Architektury, Centrum Kultury Wrocław – Zachód, powołanie komisji konkursowych i ustalenie regulaminów ich pracy,

- wskazanie kandydatów do **Rady Muzeum** i powołanie członków Rady Muzeum przy Muzeum Współczesnym Wrocław i Muzeum Architektury,

- powołanie członków **Rady Programowej** działającej przy Ośrodku „Pamięć i Przyszłość”,

- ogłoszenie naboru wniosków o przyznanie na drugie półrocze 2022 r. **stypendiów** dla osób zajmującym się twórczością artystyczną oraz upowszechnianiem kultury, a także na pierwsze półrocze 2023 r. i cały rok 2023 oraz powołanie Komisji Stypendialnych do rozpatrzenia i oceny wniosków o przyznanie stypendiów,

3) **ochrona zdrowia, polityka i pomoc społeczna** (21 zarządzeń)**:**

- określenie **form i trybu udzielania pomocy obywatelom Ukrainy** przebywającym na terenie Wrocławia w związku z konfliktem zbrojnym na

terytorium tego państwa, w ramach zakresu ustalonego uchwałą nr LI/1324/22 Rady Miejskiej z dnia 24 marca 2022 r.,

- przyjęcie do realizacji projektów skierowanych do osób i rodzin wykluczonych „**Droga do domu**” oraz „**Housing First –Najpierw Mieszkanie**”,

- określenie zasad, kryteriów, regulaminu, harmonogramu **rekrutacji do żłobków** wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków, żłobków niepublicznych, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów, z miejscami dotowanymi przez gminę Wrocław oraz do Żłobka nr 16,

- ustalenie na 2022 rok **średnich miesięcznych wydatków** przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej,

- zmiany w składzie **Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności** i **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**,

- podział środków **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane w 2022 r.,

4) **transportu, komunikacji, dróg i ruchu drogowego** (5 zarządzeń):

- wprowadzenie **nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy** od dnia 26 lutego do dnia 31 marca 2022 r. (przedłużone uchwałą nr LI/1329/22 Rady Miejskiej do dnia 30 czerwca 2022 r.),

- zatwierdzenie nowego **Regulaminu przewozu osób i bagażu** środkami lokalnego transportu zbiorowego MPK,

- wprowadzenie **Regulaminu zawierania umowy przewozu** środkami miejskiej komunikacji zbiorowej poprzez **nabycie biletów przy pomocy kasowników**,

- przyjęcie nowej regulacji w zakresie **wykorzystania pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym** przy wykonywaniu zadań publicznych na zlecenie gminy oraz zapewnienia minimalnych poziomów docelowych udziału niskoemisyjnych i zeroemisyjnych pojazdów w całkowitej liczbie pojazdów objętych zamówieniami publicznymi,

- określenie nowych zasad udostępniania przez ZDiUM terenów będących w jego zarządzie na czas realizacji inwestycji gminy oraz przejmowania do eksploatacji **obiektów drogowych**,

5) **ochrony środowiska oraz czystości i porządku w gminie** – ustalono nowy **Regulaminu Kompostowni Odpadów Zielonych** określający zasady funkcjonowania i korzystania z Kompostowni zlokalizowanej przy ul. Janowskiej 51.

Tabela 6. Zarządzenia organu według przedmiotu regulacji - porównanie lat 2018-2022 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.	% w 2022 r.
Gospodarka nieruchomościami	76,6	65,5	74,2	79,9	73,1

Podział tematyczny	% w 2018 r.	% w 2019 r.	% w 2020 r.	% w 2021 r.	% w 2022 r.
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	8,1	14,2	7,4	7,3	12,8
Finanse i rachunkowość	4	5,5	6,4	4,4	6,3
Organizacja, zarządzanie i administracja	3,9	5,5	2,9	2,1	1,6
Gospodarka komunalna	2,2	3,2	2,7	2,1	2,4
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny	1,8	2,6	1,8	1,7	1,5
Pozostałe	3,4	3,5	4,6	2,5	2,3
Ogółem	100	100	100	100	100

Przedmiotem **30 wewnętrznych aktów prawnych kierownika** urzędu wydanych w 2022 r. są zagadnienia z zakresu organizacji i zarządzania, finansów i rachunkowości oraz sprawy pracownicze.

Sprawy **organizacji i zarządzania** reguluje **15 zarządzeń kierownika urzędu oraz 2 pisma okólne**. W drodze zarządzenia kierownika urzędu znowelizowano przepisy dotyczące realizacji czynności kancelaryjnych oraz postępowania z dokumentacją spraw ostatecznie załatwionych w Urzędzie, ochrony danych osobowych i bezpieczeństwa informacji, Regulamin zgłoszeń wewnętrznych. Uzupełniono Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt dla organów gminy i związków międzygminnych w porozumieniu z Archiwum Państwowym o nowe symbole i hasła klasyfikacyjne. Powołano Komisję ds. likwidacji i zagospodarowania pojazdów, które stały się własnością gminy na mocy prawa o ruchu drogowym oraz orzeczeń sądowych o ich przepadku. Uregulowano sprawy Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Wewnętrznego Audytu Zintegrowanego Systemu Zarządzania, Systemu Identyfikacji Wizualnej, zasad postępowania ze skargami i wnioskami oraz organizacji przyjmowania klientów w ramach skarg i wniosków, czasu obsługi klientów przez niektóre komórki organizacyjne Urzędu, trybu opracowywania regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Urzędu. Dwa pisma okólne odnoszą się do procedury przygotowywania projektów uchwał kierowanych do Rady Miejskiej z inicjatywy Prezydenta. Pierwsze z nich zmienia dotychczasową procedurę a drugie pismo wprowadza nową ujednoliconą procedurę, uchylając poprzednio obowiązującą.

Sprawy pracownicze są przedmiotem **7 zarządzeń kierownika urzędu**. Regulacją objęto zagadnienia związane z pracą zmianową, wykonywaniem pracy zdalnej, dofinansowaniem zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom zatrudnionym na stanowiskach z monitorami ekranowymi. Powołano Komisję bezpieczeństwa i higieny pracy. Określono nowe zasady i warunki podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Znowelizowano Regulamin pracy i Regulamin wynagradzania.

Problematyka **finansów i rachunkowości** stanowi treść **6 zarządzeń kierownika urzędu**, w których unormowano sprawy zarządzania ryzykiem w ramach systemu kontroli zarządczej w sektorze finansów publicznych, Instrukcji rejestracji zobowiązań w Centralnym Rejestrze Zobowiązań, Instrukcji Kasowej, Komisji Likwidacyjnej, inwentaryzacji oraz powołania zespołów spisowych i określenia harmonogramu ich pracy, Komisji Likwidacyjnej Weksli i Deklaracji Wekslowych.

Tabela 7. Wewnętrzne akty kierownika urzędu w podziale tematycznym - porównanie lat 2018-2022 (Źródło: UMW)

Podział tematyczny	Liczba w 2018 r.	% w 2018 r.	Liczba w 2019 r.	% w 2019 r.	Liczba w 2020 r.	% w 2020 r.	Liczba w 2021 r.	% w 2021 r.	Liczba w 2022 r.	% w 2022 r.
Organizacja i zarządzanie	31	63,3	20	51,3	21*	50,0	12	28,6	17*	56,7
Sprawy pracownicze	13	26,5	14	35,9	14	33,3	21	50,0	7	23,3
Finanse i rachunkowość	5	10,2	5	12,8	7	16,7	9	21,4	6	20,0
Ogółem	49	100	39	100	42	100	42	100	30	100

* w tym pisma okólne

Łącznie w latach 2018-2022 w bieżącej **VIII kadencji** wydano **11125** aktów prawnych (**Rada** – 1687, **Prezydent** – 9438).

Od I kadencji do końca **2022 r. VIII kadencji** podjęto ogółem **81519 aktów prawnych**, z czego:

- **13429** przez **Radę** Miejską Wrocławia (13312 uchwał, 71 stanowisk, 31 apeli i 15 rezolucji),
- **13549** przez **Zarząd** Miasta Wrocławia (13548 uchwał i jedno zarządzenie porządkowe związane z powodzią w 1997 r.),
- **54541** przez **Prezydenta** Wrocławia (53200 zarządzeń organu oraz zbiór wewnętrznych aktów liczący 1341 dokumentów, w tym 1155 zarządzeń kierownika, 23 zarządzenia starosty z lat 1999-2002, 115 postanowień z lat 1990-2002 oraz 48 pism okólnych).

Tabela 8. Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2022 r. przez organy miasta, bez aktów wewnętrznych (Źródło: UMW)

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem
kadencja I 1990-1994	538	3	0	0	2144	0	0	2685

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem
kadencja II 1994-1998	820	24	3	3	4743	1	0	5594
kadencja III 1998-2002	1878	8	0	1	6661	0	0	8548
kadencja IV 2002-2006	3390	8	2	0	0	0	9120	12520
kadencja V 2006-2010	1738	1	3	0	0	0	11200	12942

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem
kadencja VI 2010-2014	1711	7	6	0	0	0	12684	14408
kadencja VII 2014-2018	1581	9	5	3	0	0	10919	12517
kadencja VIII 2018-2024	1656	11	12	8	0	0	9277	10964

Okres	Liczba uchwał Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba stanowisk Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba apeli Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia	Liczba uchwał Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń porządkowych Zarządu Miasta Wrocławia	Liczba zarządzeń Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego miasta	Liczba ogółem
Razem kadencje I-VIII	13312	71	31	15	13548	1	53200	80178

Tabela 9. Akty prawne wydane w okresie od 27 maja 1990 r. do 31 grudnia 2022 r. przez organy miasta i kierownika Urzędu (Źródło: UMW)

Okres	Liczba aktów prawnych organów Miasta	Liczba aktów wewnętrznych kierownika Urzędu	Liczba ogółem
1990-2022	80178	1341	81519

W 2022 r. w drodze uchwał Rady Miejskiej i zarządzeń Prezydenta przyjęto kolejne **strategie, polityki i programy miejskie**.

Tabela 10. Strategie, polityki i programy miejskie z 2022 r. (Źródło: UMW)

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2023	Uchwała nr LIX/1551/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2022 r.
Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.	Uchwała nr LIX/1554/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2022 r.
Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia	Uchwała nr XLIX/1293/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023-2027	Uchwała nr LXI/1598/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.
Założenia i kierunki działań w zakresie polityki zdrowotnej w latach 2022-2026	Uchwała nr XLIX/1299/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Wrocławia na lata 2022-2025	Uchwała nr XLIX/1298/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Lokalny program osłonowy „Wsparcie Seniorów we Wrocławiu	Uchwała nr LI/1363/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.
Wrocławski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Bez Barier” na lata 2023-2029	Uchwała nr LXI/1599/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr LI/1341/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.
nowelizacja Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”	Uchwała nr LVI/1501/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005r.
nowelizacja Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej	Uchwała nr XLVIII/1272/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 stycznia 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XXIX/652/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2012 r.

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
nowelizacja Lokalnego programu pomocy społecznej „Lokalny Program Osłonowy dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych”	Uchwała nr LI/1364/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr LIX/1375/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.
nowelizacja Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025	Uchwała nr LI/1326/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r.
Projekty „Droga do domu” oraz „Housing First – Najpierw Mieszkanie”	Zarządzenie nr 8655/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 września 2022 r.
Program „ Tanie granie 2022 – 2023”	Zarządzenie nr 7749/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 25 maja 2022 r.

Porozumienia w sprawach wykonywania zadań publicznych zawarte z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej

W 2022 r. w sprawach wykonywania zadań publicznych zawarto:

- **jedno porozumienie** z Wojewodą Dolnośląskim w zakresie powierzenia Miastu niektórych zadań związanych z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej w 2022 r. oraz

- **12 aneksów do porozumień**, w tym:

  - 8 aneksów do porozumień w sprawach realizacji wspólnej komunikacji miejskiej w ramach lokalnego transportu zbiorowego **z gminami**: Czernica (1) Kąty Wrocławskie (1), Kobierzyce (2) i Siechnice (4),

  - 4 aneksy do porozumienia z Powiatem Wrocławskim w sprawie powierzenia Miastu Wrocław niektórych zadań publicznych należących do Powiatu Wrocławskiego (Powiatowy Urząd Pracy).

Tabela 11. Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003-2022 w ujęciu przedmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy dotyczą wykonywania zadań w zakresie:	Liczba porozumień	Liczba aneksów	Liczba ogółem
realizacji obowiązku szkolnego i przedszkolnego	1	0	1
transportu	10	100	110
realizacji infrastruktury technicznej	1	0	1
Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – ZIT WrOF	2	4	6

Porozumienia i aneksy dotyczą wykonywania zadań w zakresie:	Liczba porozumień	Liczba aneksów	Liczba ogółem
Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia	1	0	1
zadań powiatu, w tym Powiatowego Urzędu Pracy	3	38	41
wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących	1	4	5
cmentarzy	9	11	20
kwalifikacji wojskowej	15	1	16
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	3	0	3
obsługi ruchu w zw. z przewodnictwem Polski w Radzie UE	1	0	1
Programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	1	0	1
zadań Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	1	0	1
szkół artystycznych	4	0	4
programu na rzecz społeczności romskiej	4	0	4

Porozumienia i aneksy dotyczą wykonywania zadań w zakresie:	Liczba porozumień	Liczba aneksów	Liczba ogółem
Ogółem	57	158	215

Tabela 12. Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte w latach 2003–2022 w ujęciu podmiotowym (Źródło: UMW)

Porozumienia i aneksy do porozumień zawarte z:	Liczba w latach 2003–2021	Liczba w roku 2022	Liczba ogółem
gminami	110	8	118
Powiatem Wrocławskim	37	4	41
Województwem Dolnośląskim	6	0	6
Wojewodą Dolnośląskim	41	1	42
ministrami	8	0	8
Ogółem	202	13	215

DEPARTAMENT PREZYDENTA

Pracę prezydenta wspierają powoływane przez niego rady społeczne. Ich rolą jest doradzanie i opiniowanie. W skład rad wchodzą urzędnicy, radni miejscy, przedstawiciele grup społecznych, środowisk zawodowych, biznesowych, twórczych, sportowych i naukowych. Należą do nich także członkowie ruchów miejskich i organizacji pozarządowych.

PEŁNOMOCNICY I DORADCY PREZYDENTA ORAZ ZESPOŁY PROBLEMOWE

W 2022 r. Prezydent powołał:

- Pełnomocnika ds. zarządzania obszarem wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO – Hala Stulecia we Wrocławiu,
- Pełnomocnika ds. Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi we Wrocławiu

Na koniec roku 2022 r. Prezydent Wrocławia współpracował
z dziewięcioma pełnomocnikami i sześcioma doradcami.

BIURO NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO

Przedstawione poniżej informacje zawierają dane dotyczące:

- aktualnego zaangażowania kapitałowego gminy Wrocław,
- ważniejszych projektów prowadzonych przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego
  w ramach wykonywania praw z akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

W 2022 ROKU GMINA WROCŁAW SPRAWOWAŁA NADZÓR WŁAŚCICIELSKI NAD:

1. Spółkami, w których Gmina posiada 100% udziałów/akcji:

1) Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S. A.,
2) Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,
3) Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.,
4) Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.,
5) Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.,
6) Stadion Wrocław Sp. z o.o.,
7) Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.,
8) Wrocławski Park Wodny S.A.,
9) ZOO Wrocław Sp. z o.o.,
10) Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Sp. z o.o.,
11) SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO – LECZNICZY PROVITA Sp. z o.o.
w likwidacji (likwidacja zakończyła się w dniu 21 marca 2022 r. zatwierdzeniem przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałą nr 19/22 sprawozadnia końcowego z likwidacji Spółki na dzień 16 marca 2022 r.).

2. Spółkami, w których Gmina posiada powyżej 50% udziałów/akcji w kapitale zakładowym:

1) Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.,
2) Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.,
3) Ekosystem Sp. z o.o.,
4) Wrocławski Park Technologiczny S.A.

3. Spółkami, w których Gmina posiada poniżej 50% udziałów/akcji w kapitale zakładowym:

1) Port Lotniczy Wrocław S.A.,
2) SIM Wroclaw Sp. z o.o.,
3) Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.,
4) Data Techno Park Sp. z o.o.

Łączne zaangażowanie kapitałowe gminy Wrocław w Spółkach, liczone jako suma wartości nominalnych udziałów i akcji **na dzień 31 grudnia 2022 r.** wynosiło:

- 3 021 840 365,00 zł, w tym **2 716 286 970** zł w spółkach jednoosobowych (szczegółowa prezentacja w tabeli 1).

Zaanagżowanie kapitałowe gminy Wrocław na przestrzeni poprzednich lat:
- 31 grudnia 2021 r. wynosiło 2 818 785 807 zł,
- 31 grudnia 2020 r. wynosiło 2 722 763 589 zł,
- 31 grudnia 2019 r. wynosiło 2 596 930 808 zł.

lp.	Nazwa Spółki	Liczba udziałów/ akcji Gminy Wrocław [szt.]	Wartość nominalna udziału/ akcji [zł]	Kapitał Gminy Wrocław [zł]	Udział % Gminy w kapitale zakładowym	Kapitał zakładowy Spółki [zł]
1.	MPWiK S.A.	9 606 762	50	480 338 100	100,00	480 338 100
2.	MPK Sp. z o.o.	471 385	675	318 184 875	100,00	318 184 875
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	339	759 858	257 591 862	100,00	257 591 862
4.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	44 288	1 000	44 288 000	100,00	44 288 000
5.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 500	1 000	8 500 000	100,00	8 500 000
6.	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	953 513	1 000	953 513 000	100,00	953 513 000
7.	Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	142 481	500	71 240 500	100,00	71 240 500
8.	Wrocławski Park Wodny S. A.	106 288 633	1	106 288 633	100,00	106 288 633
9.	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	231 939	1 000	231 939 000	100,00	231 939 000
10.	WP HALA LUDOWA Sp. z o.o.	488 686	500	244 403 000	100,00	244 403 000

11.	WKS "Śląsk Wrocław" S.A	99 586	1000	99 586 000	99,54	100 046 000
12.	ARAW S.A.	33 828 990	1	33 828 990	99,22	34 094 990
13.	Ekosystem Spółka z o. o.	14 013	1 000	14 013 000	97,92	14 311 000
14.	Wrocławski Park Technologiczny S.A.	238 602	100	23 860 200	94,78	25 174 500
15.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	203 683	500	101 841 500	49,24	206 830 000
16.	SIM Wrocław Sp. z o.o.	610 129	50	30 506 450	39,67	76 891 400
17.	DCM DOLMED S.A.	1 717 255	1	1 717 255	7,32	23 452 939
18.	Data Techno Park Sp. z o.o.	4 000	50	200 000	2,21	9 044 400

Tabela nr 1: Udziały i akcje Gminy Wrocław w spółkach prawa handlowego stan na 31 grudnia 2022 r.

INFORMACJA O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ SPÓŁEK Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW WG <u>WSTĘPNYCH</u> SPRAWOZDAŃ SPORZĄDZONYCH NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2022 ROKU:

Biuro Nadzoru Właścicielskiego nadzoruje działalność spółek, które zarządzają majątkiem o wartości **6,84 mld zł**.

Tabela nr 2: Aktywa spółek [zł] wg wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2022 rok*

lp	Spółka	SUMA AKTYWÓW	AKTYWA TRWAŁE	AKTYWA OBROTOWE
1.	MPWiK S.A.	2 237 527 786	2 122 584 124	114 943 662
2.	MPK Sp. z o.o.	1 207 810 674	1 052 517 474	155 293 200

lp	Spółka	SUMA AKTYWÓW	AKTYWA TRWAŁE	AKTYWA OBROTOWE
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	872 829 735	789 673 917	83 155 818
4.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	62 822 568	56 632 705	6 189 863
5.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	9 109 465	222 044	8 887 421
6.	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	703 294 174	692 296 589	10 997 585
7.	WCT SPARTAN Sp. z o.o.	60 896 251	50 774 598	10 121 652
8.	Wrocławski Park Wodny S. A.	199 575 337	180 239 945	19 335 391
9.	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	337 207 995	308 748 128	28 459 867
10.	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	212 295 015	204 903 837	7 391 178
11.	Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	25 972 484	17 697 450	8 275 034
12.	Ekosystem Spółka z o. o.	15 517 392	10 508 661	5 008 732
13.	Wrocławski Park Technologiczny S.A.	176 158 064	169 682 878	6 475 186
14.	Wrocławski Klub Sportowy "Śląsk Wrocław" S.A	10 586 683	3 897 079	6 689 604
15.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	577 109 875	434 657 736	142 452 140
16.	DCM DOLMED S.A.	53 502 140	39 645 321	13 856 819
17.	SIM Wrocław Sp. z o.o.	76 471 157	45 336 086	31 135 071
	Razem aktywa	**6 838 686 794**	**6 180 018 572**	**658 668 222**

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o. ze względu na brak danych.

W 2022 roku **łączne przeciętne zatrudnienie** w spółkach z większościowym udziałem Gminy Wrocław w kapitale zakładowym szacowało się na poziomie **4.507 etatów**.

Przychody ogółem wypracowane przez 17 z 18 spółek w 2022 roku przekroczyły
2,0 mld zł.

Tabela nr 3 : Działalność spółek wg wstępnych danych za 2022 rok [zł]*

	SPÓŁKI	**Przychody ogółem**	**Koszty ogółem**	**Wynik finansowy brutto**
1	MPWIK S.A.	545 916 470	522 570 476	23 345 994
2	MPK Sp. z o.o.	582 827 281	649 037 128	-66 209 846
3	Port Lotniczy Wrocław S.A.	397 830 497	370 827 429	27 003 068
4	TBS Wrocław Sp. z o.o.	63 363 915	62 235 329	1 128 585
5	WPW S.A.	76 185 458	57 006 874	19 178 584
6	WPT S.A.	44 090 862	49 831 557	-5 740 695
7	WKS Śląsk S.A.	36 771 999	57 960 515	-21 188 516
8	DCM DOLMED S.A.	36 561 758	38 264 523	-1 702 765
9	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	21 068 313	56 444 832	-35 376 519
10	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	79 275 297	75 124 554	4 150 742
11	WM Sp. z o.o.	31 944 308	32 059 854	-115 546
12	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	21 280 497	30 392 953	-9 112 456
13	WCT Spartan Sp. z o.o.	26 867 818	24 973 930	1 893 888
14	WI Sp. z o.o.	15 852 772	15 881 630	-28 858
15	Ekosystem Sp. z o.o.	9 968 556	10 628 724	-660 167
16	ARAW S.A.	15 384 402	18 418 426	-3 034 025
17	SIM Wrocław Sp. z o.o.	227 965	711 437	-483 472
	suma			

	SPÓŁKI	Przychody ogółem	Koszty ogółem	Wynik finansowy brutto
		2 005 418 168	**2 071 920 527**	

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o.

Wyniki finansowe w 2022 roku:

Tabela nr 4 : Wyniki finansowe [zł] wg wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2022 rok*

	+Zysk netto/-Strata netto	2022
1	Port Lotniczy Wrocław S.A.	23 927 548
2	WPW S.A.	19 710 548
3	MPWIK S.A.	15 673 965
4	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	4 281 104
5	WCT Spartan Sp. z o.o.	1 921 315
6	WM Sp. z o.o.	58 482
7	TBS Wrocław Sp. z o.o.	19 428
8	WI Sp. z o.o.	-43 000
9	SIM Wrocław Sp. z o.o.	-483 472
10	Ekosystem Sp. z o.o.	-660 167
11	DCM DOLMED S.A.	-2 035 866
12	ARAW S.A.	-3 034 025
13	WPT S.A.	-5 728 807
14	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	-9 381 985
15	WKS Śląsk S.A.	-21 188 516
16	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	-35 376 519
17	MPK Sp. z o.o.	-65 969 864

*Tabela nie uwzględnia informacji dotyczących DTP Sp. z o.o.

Zadłużenie spółek o charakterze kredytowym na dzień 31 grudnia 2022 r.

Łączne zadłużenie spółek według wstępnych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2022 roku wynosiło **1,66 mld zł**, w tym spółek z większościowym udziałem Gminy Wrocław w ich kapitale zakładowym szacowało się na poziomie **1,63 mld zł**. Zadłużenie Spółek związane jest przede wszystkim z finansowaniem ich działalności inwestycyjnej.

Tabela nr 5: Zadłużenie spółek z większościowym udziałem Gminy Wrocław
w kapitale zakładowym [zł] w latach 2019 – 2022*

Lp.	**Spółki**	**31.12.2019**	**31.12.2022**
1	MPK Sp. z o.o.	260 865 731	486 684 370
2	MPWiK S. A.	394 605 682	394 208 372
3	TBS Wrocław Sp. z o.o.	308 567 461	275 528 797
4	Stadion Wrocław Sp. z o.o.	239 712 200	207 548 578
5	ZOO Wrocław Sp. z o.o.	140 623 761	120 686 468
6	Wrocławski Park Wodny S.A.	89 319 172	91 614 837
7	Wrocławski Park Technologiczny S.A.	45 073 523	31 253 357
8	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	16 380 697	15 279 826
9	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.	18 680 812	2 341 198
10	Ekosystem Sp. z o.o.	112 101	1 535 295
11	ARAW S.A	0	488 085
12	WCT SPARTAN Sp. z o.o.	0	465 001
13	WKS "Śląsk Wrocław" S.A.	1 920 437	0
14	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	0	0
		1 515 861 576	**1 627 634 184**

BIEŻĄCY NADZÓR NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

W ramach bieżącego nadzoru nad spółkami z udziałem gminy Wrocław do zadań Biura Nadzoru Właścicielskiego w roku 2022 należało m. in.:

1. współpraca z zarządami w zakresie bieżącej działalności spółek;
2. współpraca z radami nadzorczymi w zakresie działalności tego organu w spółkach, w tym m.in. dokonywanie zmian osobowych w składach rad nadzorczych;
3. prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem praw i obowiązków z tytułu posiadanych przez Miasto akcji oraz udziałów w spółkach prawa handlowego;
4. monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej spółek poprzez m.in. analizy sprawozdań finansowych, planów finansowych i działalności;
5. przeprowadzanie procedury wnoszenia na kapitał zakładowy spółek wkładów pieniężnych, niepieniężnych oraz dopłat;
6. przygotowywanie i/lub opiniowanie procedur zmian własnościowych w spółkach dotyczących utworzenia, likwidacji oraz przekształcenia spółek.

W wyniku powyższych prac w roku 2022 opracowano 52 projekty zarządzeń Prezydenta, które przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela nr 6: Spis zarządzeń, których projekt zostały opracowane przez BNW

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
1	6779/22	10 styczeń 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WKS Śląsk Wrocław SA
2	6895/22	24 styczeń 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	ARAW S.A.
3	6956/22	31 styczeń 2022	Wniesienia dopłaty	MPK Sp. z o.o.
4	7034/22	9 luty 2022	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej spółki Wrocławski Park Wodny S.A.	WPW S.A.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
5	7035/22	11 luty 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
6	7036/22	11 luty 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
7	7037/22	11 luty 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
8	7078/22	15 luty 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
9	7154/22	25 luty 2022	zmiana zarządzenia w sprawie składu RN III kadencji	MPWiK S.A.
10	7277/22	11 marzec 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
11	7276/22	11 marzec 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
12	7368/22	23 marzec 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WPW S.A.
13	7471/22	4 kwiecień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
14	7472/22	4 kwiecień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
15	7493/22	13 kwiecień 2022	wniesienia dopłaty	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.
16	7587/22	29 kwiecień 2022	zmieniające zarządzenie nr 3130/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 3 czerwca 2020 r. w sprawie	Stadion Wrocław Sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
			wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji spółki Stadion Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	
17	7704/22	19 maj 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
18	7747/22	23 maj 2022	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VI kadencji spółki Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	ARAW S.A.
19	7750/22	25 maj 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WCT Spartan Sp. z o.o.
20	7808/22	1 czerwiec 2022	zmieniające zarządzenie nr 1102/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IV kadencji spółki ZOO Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	ZOO Wrocław Sp. z o.o.
21	7870/22	9 czerwiec 2022	zmieniające zarządzenie nr 3175/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli	WI Sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
			Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji spółki Wrocławskie Inwestycje Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	
22	7924/22	20 czerwiec 2022	przeznaczenia do zbycia w trybie bez przetargowym prawa własności zabudowanej działki gruntu, położonej przy ul. Pułtuskiej 13 (działka nr 4/3), stanowiącej własność Gminy Wrocław, poprzez wniesienie jej jako wkładu niepieniężnego (aportu) na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Wrocławskiego Centrum Treningowego SPARTAN spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	WCT Spartan Sp. z o.o.
23	7941/22	20 czerwiec 2022	wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IV kadencji spółki Ekosystem spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Ekosystem
24	8077/22	12 lipiec 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WCT Spartan Sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
25	8096/22	13 lipiec 2022	zmieniające zarządzenie nr 7941/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 20 czerwca 2022r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IV kadencji spółki Ekosystem spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Ekosystem
26	8169/22	25 lipca 2022	pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Miejskie Przedsiebiorstwo Komunikacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	MPK Sp. z o.o.
27	8265/22	29 lipiec 2022	pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
28	8264/22	29 lipiec 2022	pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
29	8357/22	9 sierpień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
30	8398/2022	16 sierpień 2022	zmieniające zarządzenie nr 5416/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu RN w spółce Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
31	8552/22	14 wrzesień 2022	zmiana zarządzenia w sprawie członków IV kadencji RN	ZOO Wrocław Sp. z o.o.
32	8621/2022	22 wrzesień 2022	zmieniające zarządzenie nr 7941/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu RN IV kadencji w spółce Ekosystem Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Ekosystem
33	8622/22	22 wrzesień 2022	zmiana zarządzenia w sprawie członków V kadencji RN	WCT Spartan Sp. z o.o.
34	8624/22	26 wrzesień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego spółki SIM	SIM Wrocław sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
			Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	
35	8625/22	26 wrzesień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego spółki SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	SIM Wrocław sp. z o.o.
36	8626/22	26 wrzesień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
37	8628/22	26 wrzesień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
38	8627/22	26 wrzesień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
39	8640/2022	27 wrzesień 2022	zmieniające zarządzenie nr 5416/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu RN w spółce Wrocławskie Przedsiębiorstwo HALA LUDOWA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
40	8823/22	26 październik 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	TBS Wrocław Sp. z o.o.
41	8896/22	7 listopad 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WPT S.A.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
42	8919/22	14 listopad 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	Stadion Wrocław Sp. z o.o.
43	8918/22	14 listopad 2022	zmiana zarządzenia nr 5548/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 czerwca 2021r. W sprawie zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Wrocław	
44	8942/22	16 listopad 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WP Hala Ludowa Sp. z o.o.
45	9038/22	28 listopad 2022	zmiana zarządzenia w sprawie składu RN IV kadencji	ZOO Wrocław Sp. z o.o.
46	9039/22	28 listopad 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WCT Spartan Sp. z o.o.
47	9219/22	23 grudzień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	ARAW S.A.
48	9222/22	27 grudzień 2022	zmiana zarządzenia w sprawie składu RN III kadencji	MPWiK S.A.
49	9224/22	27 grudzień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	WKS Śląsk Wrocław SA
50	9225/22	27 grudzień 2022	podwyższenia kapitału zakładowego	MPWiK S.A.
51	9266/22	30 grudzień 2022	zasad zlecania o rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.

lp.	nr zarządzenia	data	w sprawie:	Spółka
			Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczona odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu	
52	9269/22	30 grudzień 2022	zasad zlecania o rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim spółce Ekosystem Spółka z ograniczona odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu	Ekosystem Sp. z o.o.

W roku 2022 uczestniczono w pracach przy zmianach w zaangażowaniu kapitałowym gminy Wrocław w spółkach. Zrealizowane działania w zakresie zmian majątkowych oraz dokapitalizowania spółek w 2022 roku przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7: Wartość i przedmiot wkładów pieniężnych, niepieniężnych i dopłat gminy Wrocław do poszczególnych spółek w 2022 roku

SPÓŁKA	WKŁAD w zł	PRZEDMIOT WKŁADU
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	106 999 650,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8169/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 25.07.2022 r.

SPÓŁKA	**WKŁAD w zł**	**PRZEDMIOT WKŁADU**
	25 000 000,00 zł	dopłata – Zarządzenie nr 6956/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 stycznia 2022 r. – *zwrócona do Gminy Wrocław w dniu 30.08.2022 r.*
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	3 500 000,00 zł	dopłata – Zarządzenie nr 7493/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 13.04.2022 r. **do dnia 31 grudnia 2022 r. dopłata nie została zwrócona do Gminy Wrocław*
Stadion Wrocław Sp. z o.o.	12 892 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7078/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 15.02.2022
	9 127 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7704/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 19.05.2022
	13 051 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8357/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 9.08.2022
	11 190 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8919/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 14.11.2022
	1 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie

SPÓŁKA	WKŁAD w zł	PRZEDMIOT WKŁADU
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.		nr 7750/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 25.05.2022
	2 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8077/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 12.07.2022
	10 541 000,00 zł	wkład niepieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7924/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 20.06.2022
	5 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 9039/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.11.2022
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	2 800 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7471/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 04.04.2022r.
	3 500 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7472/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 04.04.2022r.
	1 446 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8265/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.07.2022r.
	103 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8264/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.07.2022r.

SPÓŁKA	**WKŁAD w zł**	**PRZEDMIOT WKŁADU**
	1 500 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8942/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 16.11.2022r.
Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" S.A.	13 000 000,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6779/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 10.01.2022 r.
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	2 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 6895/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 24.01.2022 r.
	2 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 9219/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 23.12.2022 r. **do 31 grudnia 2021 r. nie został zarejestrowany kapitał zakładowy uwzględniający ww. podwyższenie*
Wrocławski Park Wodny S.A.	2 500 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7368/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 23.03.2022r.
TBS Wrocław Sp. z o.o.	5 008 386,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7035/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.02.2022 r.
	4 171 056,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7036/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.02.2022 r.

SPÓŁKA	WKŁAD w zł	PRZEDMIOT WKŁADU
	8 709 588,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7037/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.02.2022 r.
	15 781 128,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7277/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.03.2022 r.
	16 272 000,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 7276/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11.03.2022 r.
	8 853 324,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8626/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.09.2022 r.
	830 889,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8627/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.09.2022 r.
	856 992,00 zł	wkład pieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8628/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.09.2022 r.

SPÓŁKA	WKŁAD w zł	PRZEDMIOT WKŁADU
	3 035 745,00 zł	wkład niepieniężny– na podwyższenie kapitału zakładowego Zarządzenie nr 6425/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 04.11.2021r.– Dolnobrzeska 34
Wrocławski Park Technologiczny S.A.	1 000 000,00 zł	wkład pieniężny – na podwyższenie kapitału zakładowego, Zarządzenie nr 8896/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 07.11.2022 r.
SIM Wrocław sp. z o.o.	16 602 800,00 zł	wkład pieniężny – zarządzenie nr 8625/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 września 2022 r.- obejmuje: 1) kwotę 16.602.785,65 zł - to o środki finansowe uzyskane na postawie złożonego wniosku o wsparcie ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu przez Gminę udziałów w SIM Wrocław sp. z o.o. – stanowią 10% kosztów realizacji zadania „Przedsięwzięcie inwestycyjno-budowlane Wojszyce 1” (zgodnie z uchwałą nr LI/1331/2022 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.) 2) kwotę 14,35 zł – to uzupełnienie udziału do pełnej jego wartości.

SPÓŁKA	WKŁAD w zł	PRZEDMIOT WKŁADU
	10 903 650,00 zł	wkład pieniężny – zarządzenie nr 8624/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 września 2022 r.- obejmuje: 1) kwotę 10.903.601,18 zł - to o środki finansowe uzyskane na postawie złożonego wniosku o wsparcie ze środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu przez Gminę udziałów w SIM Wrocław sp. z o.o. – stanowią 10% kosztów realizacji zadania „Przedsięwzięcie inwestycyjno-budowlane Wojszyce 2” (zgodnie z uchwałą nr LI/1387/2022 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 kwietnia 2022 r.) 2) kwotę 48,82 zł – to uzupełnienie udziału do pełnej jego wartości.

Łączne dokapitalizowanie spółek (bez dopłat) przez Gminę Wrocław w 2022 roku wyniosło **292 675 208,00 zł**, w tym pokryte wkładem pieniężnym w wysokości 279 098 463,00 zł i niepieniężnym (aportem) w wysokości 13 576 745,00 zł.

W roku 2022 odbyły się zgodnie ze zwołaniami Zarządów Spółek - Zwyczajne i Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Zwyczajne i Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy w spółkach akcyjnych, na których Prezydent Wrocławia pełnił funkcję zgromadzenia wspólników/walnego zgromadzenia w jednoosobowych

spółkach gminy Wrocław oraz funkcję wspólnika/akcjonariusza w pozostałych spółkach z udziałem Miasta. Funkcje te pełnił także pierwszy Wiceprezydent Wrocławia, Dyrektor Departamentu Prezydenta oraz Dyrektor i pracownicy Biura Nadzoru Właścicielskiego – działając jako pełnomocnicy Prezydenta.

W roku 2022 odbyło się:
- 19 Zwyczajnych Zgromadzeń Wspólników/Zwyczajnych Walnych Zgromadzeń, w przypadku jednej ze spółek akcyjnych, Zwyczajne Walne Zgromadzenie obyło się z przerwą;
oraz
- 106 Nadzwyczajnych Zgromadzeń Wspólników/Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń spółek z udziałem gminy Wrocław.

DO NAJWAŻNIEJSZYCH ZADAŃ I PROJEKTÓW W PRACACH BIURA NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO, W ROKU 2021 NALEŻY ZALICZYĆ M.IN.:

- **Zakończenie procesu likwidacji spółki pod firmą SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO-LECZNICZY PROVITA sp. z o.o.**

Rada Miejska Wrocławia w dniu 18 lutego 2021 roku podjęła uchwałę nr XXXIV/875/21 *w sprawie zgody na rozwiązanie spółki SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO-LECZNICZY PROVITA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*.
Proces likwidacji rozpoczął się w dniu 1 kwietnia 2021 r., na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenie Wspólników nr 3/21 z dnia 11 marca 2021 roku w sprawie rozwiązania Spółki oraz wyznaczenia jej Likwidatora. Rozwiązanie Spółki nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. Zadania realizowane przez Spółkę, przejęło Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu. W dniu 28 lutego 2022 r. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenia Wspólników na którym zostały podjęte m.in. uchwały w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania likwidacyjnego za okres od 1 kwietnia 2021 roku do 23 lutego 2022 roku, oddania ksiąg i dokumentów Spółki na przechowanie oraz sposobu podziału majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu Wierzycieli Spółki w procedurze likwidacji. W wyniku podziału

majątku po likwidacji Spółki do Gminy Wrocław zostały przekazane środki finansowe w wysokości 662.389,11 zł. Ostatnim etapem likwidacji było podjęcie przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w dniu 21 marca 2022 roku uchwały nr 19/22 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania końcowego
z likwidacji Spółki na dzień 16 marca 2022 roku. W dniu 26 maja 2022 r. spółka SPECJALISTYCZNY ZAKŁAD PROFILAKTYCZNO-LECZNICZY PROVITA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.

- **Pozyskanie środków finansowych z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa (tzw. grantu 10%) oraz z Funduszu Dopłat (tzw. grant 30% i 80%) przy współpracy ze spółkami Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz SIM Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**

1. Ustawa z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego umożliwiła Gminie Wrocław jako beneficjentowi na pozyskanie środków finansowych z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa (tzw. grantu 10%) w celu realizacji usług publicznych w zakresie budownictwa mieszkaniowego. Gmina Wrocław usługi publiczne realizuje przy współpracy ze spółkami TBS Wrocław sp. z o.o. oraz SIM Wrocław Sp. z o.o., a uzyskane środki z RFRM przekazuje Spółkom w formie podwyższenia kapitału zakładowego.

a) <u>realizacja projektów we współpracy z TBS Wrocław Sp. z o.o.</u>

Pozyskano środki finansowe w celu budowy osiedli mieszkaniowych: Leśnica IX, Mościckiego, Żerniki 2, Stabłowicka, Głubczycka oraz Dolnobrzeska 34.

Nazwa usługi	Pozyskana kwota grantu 10%	podwyższenie kapitału w 2021 r.	podwyższenie kapitału w 2022 r.
Leśnica IX	9 200 121	9 200 121	
Mościckiego	8 550 597	8 550 597	
Stabłowicka	4 171 056		4 171 056
Głubczycka	8 709 588		8 709 588
Dolnobrzeska 34	8 853 324		8 853 324
Żerniki 2	5 008 386		5 008 386
Łącznie	**44 493 072**	**17 750 718**	**26 742 354**

Przekazana łączna kwota na podwyższenie kapitału zakładowego spółki TBS Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu realizacji w/w budów osiedli mieszkaniowych w ramach grantu 10% to 44.493.072 zł z czego 26.742.354 zł dotyczy roku 2022 r.

b) realizacja projektu we współpracy z SIM Wrocław Sp. z o.o.

Pozyskano środki finansowe w celu budowy przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego Wojszyce 1 oraz Wojszyce 2.

Nazwa usługi	Pozyskana kwota grantu 10%	podwyższenie kapitału w 2022 r.
Wojszyce 1	16 602 785,65	16 602 785,65
Wojszyce 2	10 903 601,18	10 903 601,18

Planowana liczba mieszkań, które powstaną w wyniku realizacji ww. inwestycji to w przypadku zadania Wojszyce 1 – 400 mieszkań, Wojszyce 2 – 256 mieszkań.

Przekazana łączna kwota na podwyższenie kapitału zakładowego spółki SIM Wrocław spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z tytułu realizacji wymienionych przedsięwzięć w ramach grantu 10% wyniosła w roku 2022 - 27.506.386,83 zł.

2. Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń daje możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych z Funduszu Dopłat. Przy współpracy z TBS Wrocław Sp. z o.o. pozyskano na realizację zadania Leśnica IX (tzw. grant 35% oraz grant 80%).

Nazwa zadania	**Pozyskana kwota grantu 35%**	**Pozyskana kwota grantu 80%**	**podwyższenie kapitału zakładowego w 2022 r.**	**pozostało do przekazania**
Leśnica IX	22 232 230	21 410 912	33 740 532	9 902 610

- **Podjęcie zarządzeń w sprawie powierzenia zadań na 10 lat - spółkom Gminy Wrocław wykonujących usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym**

W roku 2022 prowadzone były prace nad podjęciem zarządzeń w sprawie zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonywania aktem założycielskim spółkom: Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Ekosystem Spólka z ograniczoną odpowiedzialnością. Zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w forme rekompensaty z tytulu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, okres na jaki powierza się wykonywanie zadań nie może przekroczyć 10 lat. Okres dotychczasowego powierzania zadań do wykonania obu Spółkom, kończył się z dniem 31 grudnia 2022 r. Prace nad zmianami w zasadach zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania spółkom Wrocławkie Mieszkania Sp. z o.o. i Ekostystem Sp. z o.o. zakończyły się podpisaniem przez Prezydenta Wrocławia w dniu 30 grudnia 2022 r. zarządzeń odpowiednio: nr 9266/22 i 9269/22 w sprawie

zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonywania na okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2032 roku.

- **Aktualizacja zarządzenia w sprawie zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem gminy Wrocław**

W dniu 14 listopada 2022 r. Prezydent Wroclawia podpisał zarządzenie nr 8918/22 zmieniające zarzadzenie nr 5548/21 w sprawie zasad sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami prawa handlowego z udziałem Gminy Wrocław.
Projekt zarządzenia opracowany przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego wynikał ze zmiany ustawy kodeks spólek handlowych i wprowadzenia w dniu 12 lipca 2022 jej tekstu jednolitego, który wchodził w życie 13 października 2022 roku.

- **Wprowadzanie zmian do umów i statutów Spółek w związku ze zmianą ustawy Kodeks spolek handlowych**

Zmiana kodeksu spółek handlowych, wprowadzająca nowy tekst jednolity ustawy, wymagała podjęcia prac nad zmianami w zapisach umów i statutów Spółek z udziałem Gminy Wrocław. Zproponowane zmiany przygotowane przez BNW, zostały wprowadzone na Zgromadzeniach Wspólników i Walnych Zgromadzeniach jednoosobowych spółek Gminy Wrocław i z jej większościowych udziałem - w formie aktów notarialnych.

KONTROLE PRZEPROWADZONE W ROKU 2022

Kontrola NIK

W roku 2022 miała miejsce kontrola Najwyższej Izby Kontroli: K/22/002 pn. „Sposób wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych w związku z kontrolą P/20/088 pt. „Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim”. Kontrola rozpoczęła się w dniu 23 listopada 2022 roku i po złożeniu wnioskowanej dokumentacji, zakończyła się Wystąpieniem Pokontrolnym z dnia 21 grudnia 2022 roku. W wyniku Kontroli nie

stwierdzono nieprawidłowości, wobec czego Najwyzsza Izba Kontroli nie sformułowała uwag i wniosków.

WKO w 2022 r.

BUDŻET WKO W 2022 R.: 4 303 200 zł (z czego 30 000 zł na rzecz pomocy Ukrainie)

Wydział Komunikacji Społecznej realizuje zadania z zakresu:

1. prowadzenia polityki informacyjnej Miasta, również w zakresie public relations;
2. pozyskiwania bieżących informacji dla mieszkańców w sprawach Miasta;
3. prowadzenia oficjalnych profili na portalach społecznościowych;
4. prowadzenia działań promocyjnych Miasta z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych;
5. współpracy z przedstawicielami środków masowego przekazu;
6. współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz miejskimi jednostkami organizacyjnymi i innymi podmiotami w zakresie udostępniania danych liczbowych, informacji statystycznych oraz innych materiałów służbowych o charakterze jawnym dotyczącymi działalności Urzędu i Miasta;
7. prowadzenie polityki informacyjnej skierowanej do pracowników Urzędu w ramach komunikacji wewnętrznej, w tym organizowanie spotkań, redagowanie komunikatów, pozyskiwanie i dystrybucja informacji na potrzeby pracowników Urzędu oraz współpraca w tym zakresie z innymi komórkami organizacyjnymi;
8. archiwizowanie materiałów fotograficznych dotyczących pracy Prezydenta;

9. prowadzenia analiz oraz opracowywania nowych sposobów promowania Wrocławia za pomocą nowoczesnych systemów teleinformatycznych.

Realizując powyższe działania, zwłaszcza z zakresu współpracy z dziennikarzami, Wydział udzielił w 2022 roku ok. blisko 3 tys. odpowiedzi na zapytania mediów redakcji lokalnych, krajowych, jak zagranicznych. W tej puli znajdują się nagrania dla stacji telewizyjnych, stacji radiowych, odpowiedzi na maile i telefony z redakcji gazet oraz portali internetowych. W całym 2022 roku ze skrzynki mailowej Wydziału do mediów wysłanych zostało ok. 600 komunikatów dotyczących pracy poszczególnych Departamentów, Wydziałów i oczywiście Prezydenta Wrocławia.

BIULETYN WROCŁAW.PL

W 2022 roku wydanych zostało **47 numerów, po 20 stron** każdy, przy czym cztery razy w roku (rekrutacja do szkół podstawowych i przedszkoli (luty), Wielkanoc, wyniki Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego i Boże Narodzenie) wydawane były numery
o powiększonym nakładzie, które kolportowano nie tylko do stojaków oraz rozdawano za pośrednicwem hosstess, ale również wkładano je bezpośrednio do skrzynek pocztowych. Po napaści Rosji na Ukrainę w lutym 2022 wydano **4 numery dodatkowe po ukraińsku** z treściami pomocniczymi, z myślą o uchodźcach wojennych.

Biuletyn posiada stałą stronę w języku ukraińskim z informacjami przydatnymi dla mieszkańców posługujących się tym językiem.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy sieć dystrybucji biuletynu wroclaw.pl została powiększona o 110 nowych lokalizacji. Lokalizacje te usytuowane są w dogodnych dla mieszkańców punktach takich jak np. sklepy, hale targowe, urzędy lub dworce. W 2022 roku biuletyn został wprowadzony do pojazdów MPK.

Od początku 2022 roku, oprócz dostarczania biuletynu do naszych stojaków na terenie miasta, przeprowadzano akcje kolportażu aktywnego. W każdy pierwszy dzień wydania tygodnika, w 8 głównych węzłach komunikacyjnych Wrocławia, biuletyn był wydawany mieszkańcom do ręki przez hostessy.

WROCŁAW VIDEO

Na kanale Wrocław TV dodane zostało **812 materiałów.** Przez cały rok treści tam udostępniane wygenerowały **1,9 miliona wyświetleń.** Przybyło w tym czasie **3000 subskrybentów** kanał Wrocław TV i jest ich już **łącznie 14 000**.

Najpopularniejsze filmy (z wyłączeniem treści płatnych):

Zobacz, jak kierowcy łamią przepisy i wjeżdżają na przejazd kolejowy – **23,8 tys. wyświetleń**

Jak wypełnić wniosek o dodatek węglowy? – **22,5 tys. wyświetleń**

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych, instrukcja jak wypełnić wniosek – **16, 9 tys. Wyświetleń**

Przeważającą część produkcji była poświęcona miejskim newsom (komunikacja, inwestycje, biznes, kultura, zieleń), najważniejszym wydarzeniom we Wrocławiu, obsłudze konferencji prasowych organizowanych przez UM oraz sprawom urzędowym ważnym dla mieszkańców. Poza tym udało się stworzyć kilka cyklicznych programów:

Tarczyński Arena od kuchni - **4 odcinki**

Aktywne wakacje na wodzie - **5 odcinków**

Po ludzku o psach - **11 odcinków**

Patenty na oszczędzanie - **4 odcinki**

Wielka Woda 97 - seria wywiadów na 25 jubileusz Powodzi Tysiąclecia - **5 odcinków**

Metamorfozy wrocławskich podwórek - **8 odcinków**

Dział Wideo wyprodukował również serię **podcastów w formie audio** do odsłuchania:

Muzyczne spacery po Wrocławiu - **6 odcinków**

Nowością w tym roku była produkcja newsów w języku ukraińskim, która była odpowiedzią na napływ ludności ukraińskiej po wybuchu wojny.

We wrześniu 2022 roku rozpoczęła się produkcja **podcastu codziennego/serwisu** informacyjnego "Wrocław na Dzień Dobry", która obejmuje nagrania audio oraz przygotowanie materiału wideo na potrzeby redakcji wroclaw.pl. Do końca roku przygotowano w tej formule **blisko 100 materiałów.**

Przez cały rok 2022 zespół wideo przeprowadził **ponad 20 profesjonalnych transmisji wideo**, obejmujących obsługę wizji, obrazu oraz realizację samej transmisji live w tym: Budżet partycypacyjny, Zmień piec podsumowanie 2021, Rok Dobrych Relacji, Konferencja prasowa - otwarcie hali sportowej przy ul. Racławickiej, Konferencja prasowa - podpisanie umowy na rewitalizację Bastionu.

PORTAL WROCŁAW.PL

Redakcja portalu obsługuje: internetowy portal miejski www.wroclaw.pl, serwis z wydarzeniami z Wrocławia – go.wroclaw.pl oraz przekazujący informacje i baz danych dla turystów portal visitwroclaw.eu. Strony nazywa się zbiorczo „miejskie serwisy internetowe".

Misją serwisu www.wroclaw.pl jest budowanie wydajnego systemu komunikacji medialnej. Podstawową funkcją serwisu jest rzetelna oraz czytelna informacja,

podana w sposób otwarty, przystępny i zrozumiały. Nacisk kładziony jest również na funkcjonalność portalu dla mediów lokalnych, jako wiarygodne źródło informacji.

Serwis www.wroclaw.pl aktualizowany jest codziennie. Każdego dnia redaktorzy realizują **od godziny 08.00 do 21.00** materiały tematyczne z zakresu różnych, interesujących mieszkańców obszarów. Dodatkowo zamieszczanych jest **około 20-30 wydarzeń** oraz repertuary kin
i teatrów na platformie dedykowanej wydarzeniom organizowanym we Wrocławiu – go.wroclaw.pl.

Portal wroclaw.pl. w 2022 roku wygenerował 100 milionów odsłon. Z serwisów skorzystało ponad 14 milionów użytkowników (dokładnie 14 565 407).

W 2022 roku informowano mieszkańców między innymi o tym:,= ile mogą zyskać dzięki dopłatom do rachunków po wymianie ogrzewania, jak uzyskać sejmowy dodatek osłonowy oraz dlaczego nie należy powoływać się na światowy ranking IQAir w kwestii miejsca Wrocławia wśród najbardziej zanieczyszczonych miast. Nie zabrakło nowych informacji w kampaniach „Wrocław nie marnuje", „Dzikie w mieście" oraz „Ciepło w domu".

Na portalu wroclaw.pl można też przeczytać artykuły w wersji angielskiej, niemieckiej i ukraińskiej.

W kwietniu 2022 miała miejsce nowa odsłona seriwu wroclaw.pl i jednocześnie podjęto wzmożone działania na profilu facebookowym "Wrocław.pl". Od tamtego okresu:

- treści pojawiające się na facebooku były bardziej dopasowane do odbiorców
- rozpoczęliśmy docieranie do nowych odbiorców za pomocą reklamy

- zmieniliśmy godziny i dni publikacji (włączyliśmy publikacje w godzinach wieczornych oraz w weekendy)

Wprowadzone zmiany skutkują stałym wzrostem liczby osób, do których dociera portal. **W 2022 łączna liczba odbiorców na Facebooku wynosiła: 1 360 612 osób, które podjęły 1 113 487 aktywności, 337 381 razy kliknęły w link kierujący do witryny, pozostawiły 14 906 komentarzy, 12 717 razy udostępniły treści i 125 653 razy na nie zareagowały.**

Oprócz Facebooka, w 2022 roku rozpoczęto interakcje z mieszkańcami poprzez dwa nowe kanały dotarcia dla mieszkańców:

- Tik Tok (9462 obserwujących , opublikowanych zostało ponad 80 filmów - zebrały one łącznie ok. 225 600 polubień.)
- Instagram (w ciągu kilku miesięcy uzyskał prawie 3 tys. osób obserwujących)

Na potrzeby akcji informacyjnych utworzone zostały w 2022 r. na stronie www.wroclaw.pl specjalne zakładki i sekcje takie jak np.: Gastronomia (we współpracy z Wrocławską Radą Gastronomii), Wiadomości z regionu, Atak Rosji na Ukrainę, Praca we Wrocławiu, Edukacja i Zdrowie, Pogoda we Wrocławiu, Wrocławianie z pasją oraz Komunikaty i ostrzeżenia.

W ramach rozwoju portalu od strony działań IT i działań contentowych między innymi:

- rozwinięto system do zarządzania treścią, czego celem było ułatwienie publikowania artykułów na portalu www.wroclaw.pl (m.in. stworzenie modułu bbcode, który za pomocą generatora linków umożliwia wrzucanie zdjęć, postów z Facebooka, Instagrama, Twittera i YouTube do artykułów)
- przeniesiono 14 serwisów działających w obrębie www.wroclaw.pl na nowy szablon (m.in. Dla Mieszkańca, SmartCity, Prezydent Wrocławia, Komunikacja, Sport, Wrocław BEZ Przemocy, ukraińska wersja www.wroclaw.pl)

- utworzono we współpracy z Wydziałem Transportu nową stronę Rozkłady Jazdy w ramach serwisu www.wroclaw.pl, która na bieżąco jest aktualizowana
- stworzono stronę internetową poświęconą obchodom Roku Edyty Stein
- przeprowadzono audyt WCAG (dostępności cyfrowej) i rozpoczęto prace nad wdrażaniem poprawek w obrębie całego serwisu www.wroclaw.pl

WYDZIAŁ PROMOCJI MIASTA I TURYSTYKI w 2022 r.:

Sprawozdanie z działań Wydziału Promocji Miasta i Turystyki w roku 2022

KAMPANIE MARKETINGOWE ORAZ EVENTY

Wrocławski Rok Dobrych Relacji – Przeciw Samotności

Całoroczna kampania społeczna prowadzona w związku z ustanowieniem przez Radę Miejską Wrocławia roku 2022 Wrocławskim Rokiem Dobrych Relacji – Przeciw Samotności.

WPM uczestniczył w kampanii w zakresie koordynowania prac, organizowania wydarzeń, działań marketingowych oraz przygotowania materiałów promocyjnych. Przy organizacji wydarzeń WPM współpracował z WCRS.

W ramach kampanii odbyły się:

- konferencja prasowa otwierająca Rok Dobrych Relacji – 14 lutego 2022;
- konferencja naukowa poświęcona tematowi samotności;
- konkurs filmowy „Wkręć się w dobre relacje” (edycja główna i edycja „5-10-15”) – ambasadorką edycji głównej została Sonia Bohosiewicz, natomiast edycji „5-10-15” – Sara Egwu-James. Konkurs został rozstrzygnięty 1 czerwca. Nagrodami były wejściówki do wrocławskich atrakcji, nagranie InstaStory lub Tik Toka z Sarą Egwu-James oraz spotkanie z artystką;

- wystawa plenerowa „Rzeczy wspólne” na pl. Solnym przedstawiająca wrocławianki i wrocławian wraz z ważnymi dla nich osobami;
- wystawa plenerowa „W pełni kobieca”;
- koncert Ani Wyszkoni 10 września 2022 r. na wrocławskim Rynku;
- dwie Potańcówki Dobrych Relacji;
- akcja „Drzewko dobrych życzeń” organizowana wraz z IV Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu, w ramach której uczniowie przystroili 28 drzewek choinek w dobre życzenia i podarowali je różnym osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz instytucjom pomocowym, tj.: Noclegownia św. Brata Alberta, Wrocławskie Hospicjum dla dzieci, DDPS, ośrodek pomocy uchodźcom „Przystanek Grochowa”, Wrocławskie Centrum Seniora.

Rok Dobrych Relacji znalazł swoje odbicie w wielu kampaniach organizowanych przez WPM, a jednym z takich działań był udział ambasadorki kampanii, Cleo, w obchodach Dnia Życzliwości.

Wrocław solidarny z Ukrainą

Wydział Promocji Miasta i Turystyki był silnie zaangażowany w działania pomocowe na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy. W ramach tych działań stworzono dedykowany system identyfikacji wizualnej, wykorzystywany w tworzeniu materiałów informacyjnych, tj. materiały graficzne do oznaczania punktów pomocowych, drogowskazy, tablice, naklejki, plakaty informacyjne i ulotki (ze względu na dynamiczną sytuację materiały aktualizowane były na bieżąco). Materiały przygotowywano w językach polskim, ukraińskim i rosyjskim. Wzdłuż ul. Świdnickiej zamontowano 14 tabliczek kierujących do punktu informacyjnego dla migrantów w Przejściu Dialogu, wydrukowano plansze o wymiarach 100x200 cm do 6 kubików wraz z transportem, montażem i demontażem na Dworcu Głównym PKP i dworcu autobusowym.

Przedstawiciele WPM we współpracy z Biurem Prezydenta uczestniczyli w dyżurach w punkcie recepcyjnym prowadzonym przez Miasto na Dworcu Wrocław Główny, dzięki czemu materiały informacyjne tworzone przez wydział były na

bieżąco dostosowywane do potrzeb uchodźców. WPM współpracował z Biurem Współpracy z Zagranicą w zakresie relokacji uchodźców za granicę (produkcja plakatów, ulotek informacyjnych, prowadzenie zapisów).

Efektem monitorowania potrzeb uchodźców było wydanie w marcu 2022 r. słowniczka ukraińsko-polskiego oraz rosyjsko-polsko, przygotowanego dla najmłodszych uchodźców z Ukrainy. W bogato ilustrowanym słowniczku zawarto podstawowe zwroty, zwroty grzecznościowe, nazwy części ciała, nazwy jedzenia, prośby o pomoc, alfabet, liczby itd. Koncepcja i treść słowniczka powstały w Dziale Graficzno-Wydawniczym WPM, ilustracje wykonała Kasia Kołodziej, tłumaczenie – Tatiana Studentowa i Anna Motyka. Wszystkie prace wykonano pro bono. Do słowniczka przygotowano także tzw. opaski bezpieczeństwa. Słowniczki przekazano do punktów noclegowych, do punktu informacyjnego na Dworcu Głównym, do szkół i przedszkoli, miejskich bibliotek, WCDN-u, do COM-ów w Urzędzie Miejskim (gdzie wydawane są numery PESEL), do Przejścia Dialogu, były one także dystrybuowane podczas wydarzeń organizowanych przez WPM, tj. Dzień Odry. Otrzymali je także radni Kijowa, którzy w maju odwiedzili Wrocław. Nakład publikacji to 6 tys. egzemplarzy.

W 2022 r. wiele materiałów przygotowywanych przez WPM zawierało także ukraińską wersję językową, np. materiały stworzone na potrzeby Dnia Życzliwości. Do udziału w wydarzeniach zapraszani byli ukraińscy artyści – podczas Święta Wrocławia wystąpił ukraiński zespół Kozak System, a podczas Dnia Odry – ukraińsko-polski zespół Zazula.

Dzięki pozyskaniu środków z UNICEF-u WPM stworzył dwie zakrojone na szeroką skalę kampanie: edukacyjno-informacyjną o szczepieniach dla dzieci i młodzieży z Ukrainy oraz poświęconą relacjom między wrocławianami a uchodźcami, którzy znaleźli schronienie we Wrocławiu.

Kampania edukacyjna o obowiązkowych szczepieniach skierowana do mieszkańców Ukrainy – finansowana przez UNICEF

Kampania miała charakter edukacyjno-informacyjny, a jej celem było dotarcie do jak największej liczby uchodźców z Ukrainy przybyłych do Wrocławia po 24 lutego z informacją o obowiązkowych, bezpłatnych szczepieniach dla dzieci i młodzieży do 19. roku życia. Celem kampanii było także informowanie o podstawowej opiece zdrowotnej w Polsce oraz o przysługujących prawach i obowiązkach ww. zakresie. Kampania powstała w ramach współpracy WPM z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UMW.

Zakres i kanały dotarcia

Ponieważ odbiorcami kampanii byli rodzice i dzieci, poza reklamą celowaną wydano bogato ilustrowaną książeczkę dla dzieci „Serhij się szczepi. I krasnal Igiełka też!". Znalazła się w niej kierowana do rodziców wkładka informacyjna o systemie opieki zdrowotnej w Polsce (np. jak znaleźć najbliższą przychodnię), kalendarz szczepień, a także ogólne informacje pomocowe. Publikacja została udostępniona na portalu Wroclaw.pl (w wersji PDF) oraz w wersji drukowanej dostarczona do punktów noclegowych, Fundacji Ukraina, Przejścia Dialogu, przychodni SP ZOZ WCZ Neuromed, żłobków, dolnośląskiego oddziału NFZ, COM-ów itd. Nakład publikacji to 15 tys. egzemplarzy.

W trakcie kampanii wykorzystano następujące nośniki:

- animacje na ekranach MPK, na wyświetlaczach biletomatów i kasowników w pojazdach komunikacji miejskiej,
- animacje i grafiki w salach COM,
- plakaty propagujące szczepienia w przychodniach i punktach noclegowych,
- artykuły w języku polskim i ukraińskim na portalu Wroclaw.pl oraz w biuletynie miejskim wroclaw.pl,
- reklama w Gazecie Południowej,
- emisja reklamy w sieci prywatnych placówek medycznych i aptek,
- emisja reklamy w galerii handlowej Wroclavia.

Szacunek, wdzięczność, wspólnota

Kampania została sfinansowana w całości ze środków UNICEF-u. Jej celem było zachęcenie do budowania pozytywnych relacji i więzi społecznych między mieszkańcami pochodzenia ukraińskiego a wrocławianami oraz podkreślenie, jak ważne we wzajemnych kontaktach są zrozumienie, szacunek i współpraca. Bohaterkami kampanii zostały kobiety przybyłe do Polski po 24 lutego 2022 r., które dzięki pomocy wrocławian stały się całkowicie samodzielne, pracują, rozwijają się i współtworzą lokalną społeczność.

Kampania rozpoczęła się 14 listopada 2022, jej przewidywane zakończenie to 31 stycznia 2023. W ramach kampanii odbyły się cztery wydarzenia (panele dyskusyjne, warsztaty, debaty i sadzenie krokusów, które zakupiono za środki ze zbiórki prowadzonej przez Fundację Ukraina).

Zakres i kanały dotarcia:

- reklama outdoor: 50 billboardów, 50 SIM-ów, 200 wiat, ekrany LCD w 5 galeriach handlowych i Ad Walk na dworcu głównym PKP, kasowniki, biletomaty i ekrany w MPK, oklejenie pięciu autobusów fullback, oklejenie jednego tramwaju (całościowe);
- reklama w kinach: 30-sekundowy spot video wyświetlany w Cinema City, Multikinie i NH;
- reklama w Internecie: Wroclaw.pl (artykuły, materiał video), kompleksowo social media i Google Ads, reklama w dzienniku szkolnym Librus oraz na portalu Onet.pl;
- reklama w prasie: Rzeczpospolita, Gazeta Wyborcza, Wroclife, Nowe Życie, Gazeta Południowa, Gazeta Sąsiedzka i biuletyn miejski wroclaw.pl.

Zasięg kampanii po dwóch tygodniach: ponad 2 mln. Ekwiwalent: 300 tys.

#WrocławSięSzczepi

Kolejny etap kampanii prowadzony dzięki wygraniu przez Wrocław konkursu na najlepiej zaszczepioną gminę. Miasto otrzymało kwotę 100 tys. zł, za którą przygotowano kolejną odsłonę kampanii.

W tej odsłonie kampanii przekaz skupiony był na pokazaniu negatywnych skutków, jakie w psychice dzieci i młodzieży spowodowała długotrwała izolacja i

brak kontaktu z rówieśnikami. Badania wykazały, że pandemia przyczyniła się do znacznego pogorszenia stanu emocjonalnego dzieci i młodzieży (jedna trzecia dzieci w wieku 13–17 lat określiła swój stan psychiczny jako zły). Zaobserwowano znaczny wzrost liczby stanów lękowych, depresji oraz prób samobójczych.

Najsłabiej zaszczepioną grupą okazały się dzieci i nastolatki do 18. roku życia. W przypadku tej grupy decyzję o szczepieniu podejmują rodzice i dlatego przekaz reklamowy kierowany był właśnie do nich.

Wykorzystane kanały komunikacyjne:

- plakaty na wiatach przystankowych,
- kasowniki i biletomaty MPK,
- plakaty w szkołach,
- reklama w dzienniku elektronicznym Librus,
- reklama outdoor – billboardy,
- komunikaty prasowe oraz wywiady w TV z dyrektorką przychodni Neuromed Haliną Flisiak-Antonijczuk oraz z Moniką Szewczuk-Bogusławską, lekarką psychiatrą, konsultantem wojewódzkim w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.

Dzień Odry (6. edycja)

14 maja po raz kolejny odbyły się obchody Dnia Odry. W roku 2022 wzięła w nich udział rekordowa liczba partnerów – ponad 40 organizacji, instytucji i firm przedstawiło swoją ofertę skierowaną do mieszkańców Wrocławia i turystów. Poza aktywnościami proponowanymi przez partnerów odbyło się 5 wycieczek z przewodnikiem po bulwarach nadodrzańskich (uczestniczyło w nich w sumie ponad 150 osób), otwarte zawody na deskach SUP, pokazowe wyścigi łodzi smoczych i łodzi wioślarskich, pokazy ratownictwa wodnego, rejsy żaglówkami, przejażdżki kajakami. Ponadto w ramach obchodów Roku Dobrych Relacji przez cały dzień odbywały się Rejsy Dobrych Relacji realizowane przez City Boats (łodzie solarne). Uczestnicy imprezy mogli wziąć udział w warsztatach fitness, warsztatach jogi i warsztatach bębniarskich. Przy bulwarze znalazła się też strefa gastronomiczna z foodtruckami i barem wodnym MPWiK. Przez cały czas trwania

imprezy uczestnikom towarzyszyły atrakcje na scenie (pokazy sportowe, konkursy z nagrodami, prezentacje przygotowane przez partnerów), z czego najważniejszymi punktami programu były koncerty zespołów Krzykaśki i Zazula (zespół ukraińsko-polski) oraz – na zakończenie imprezy – Neony.

Międzynarodowy Festiwal Kryminału (14. edycja)

W 2022 r. Festiwal odbywał się w dniach 25–29 maja. Podobnie jak w poprzednich latach impreza przyciągnęła licznych gości z Polski i zagranicy. Program obfitował w ciekawe wydarzenia: kryminalne warsztaty literackie, warsztaty pisania scenariuszy, panele, wykłady, lekcje dla licealistów. Podczas uroczystej gali finałowej Nagrodę Wielkiego Kalibru otrzymał Grzegorz Dziedzic za powieść „Żadnych bogów, żadnych panów". Nagrodę publiczności otrzymała Joanna Opiat-Bojarska za powieść „Oni". WPM współfinansował wydarzenie oraz wspierał je organizacyjnie i promocyjnie.

Festiwal kulinarny Europa na Widelcu (12. edycja)

W 2022 r. festiwal odbywał się w dniach 27 maja – 5 czerwca. Hasło przewodnie 12. edycji brzmiało: „Apetyt na dobre relacje. Wspólny posiłek jednoczy, cieszy i godzi", co było nawiązaniem do obchodów Wrocławskiego Roku Dobrych Relacji.

Uczestnicy imprezy mogli skosztować przysmaków ze specjalnego menu festiwalowego w promocyjnych cenach. W wydarzeniu brały udział wrocławskie restauracje: Bernard, Przystań&Marina, Café de France, Pod Papugami, Ida, restauracja Art Hotelu, Soczewka, Umami, Masala, Wrocławska Restauracja, Browar Stu Mostów (ul. Świdnicka), Pod Przykrywką, Breslauer, klub PRL.

Z ramach festiwalu zorganizowano następujące wydarzenia:

- Wrocław na Widelcu,
- jarmark europejskich i dolnośląskich produktów regionalnych,

- spotkanie wykładowo-warsztatowe z cyklu Wrocławskie Spotkania Nalewkowe,
- wieczór autorsko-filmowy z Robertem Makłowiczem w kinie Nowe Horyzonty,
- biesiadę europejską, w ramach której można było skosztować dań z 12 krajów Europy: Francji, Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Czech, Grecji, Chorwacji, Bułgarii, Węgier, Ukrainy i Polski. Nowością na festiwalu była polska kuchnia wege,
- atrakcje dla dzieci (m.in. warsztaty kulinarne, koło fortuny, fotobudka),
- strefę warsztatową – stoiska miejskich instytucji kultury (CK Zamek i Ognisko Kultury Plastycznej im. Eugeniusza Gepperta), na których młodsi i starsi uczestnicy festiwalu mogli wykonać w technice sitodruku wyjątkowe ekologiczne torby z tematycznymi grafikami, pobawić się w produkcję żelowych „glutów" czy przygotować kolorowy eliksir z suchym lodem,
- pokazy kulinarne i występy na scenie,
- konkursy,
- wspólny tort dla wrocławian,
- koncert Dziubek Band z gwiazdami,
- konkurs Najlepszy Smak Dolnego Śląska,
- Europejski StrEAT – strefa piwa i food trucków (Browar Mieszczański),
- warsztaty dla dzieci w Muzeum Miejskim Wrocławia pt. „O obyczajach przy stole. Stół nie tylko do jedzenia",
- spotkanie otwarte w Muzeum Etnograficznym pt. „Wspólny posiłek. Jednoczy, cieszy, godzi".

Misja programistyczna Zaprogramuj Wrocław!

Wydział Promocji Miasta i Turystyki wraz WROT, Ligą Niezwykłych Umysłów i Centrum Usług Informatycznych zorganizował pierwszy konkurs na przygotowanie gry – misji programistycznej o Wrocławiu, pn. „Zaprogramuj Wrocław!". Do konkursu zaproszono uczniów ze szkół: LO nr X, LO nr VII oraz dwa zespoły z Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Wrocławskiej.

Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu projektu, misji, której fabuła odnosi się do Wrocławia, do związanych z miastem znanych postaci, wydarzeń historycznych czy legend. Należało stworzyć autorski projekt, który obejmował: opracowanie zadań programistycznych, zagadek logicznych, napisanie fabuły i stworzenie grafik. Gra miała być dostępna w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. Oceniana była kreatywność, grywalność misji, stopień identyfikacji z Wrocławiem, logika i spójność fabuły, poprawność zadań programistycznych. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w 13 czerwca 2022 r. podczas gali na Politechnice Wrocławskiej. Nagrodami były vouchery do sklepów komputerowych oraz wejściówki do wrocławskich atrakcji. Najlepsza gra udostępniona została na portalu Wroclaw.pl.

Obchody Święta Wrocławia

W ramach obchodów Święta Wrocławia 2022 WPM zorganizował cykl koncertów pod hasłem „Spotkajmy się we Wrocławiu. Weekend w rytmie miasta". Koncerty odbyły się 24, 25 i 26 czerwca na scenie w Rynku. Wśród wykonawców znaleźli się: Cieniu, Bethel, Bartek Deryło, Palmy, Maria Sadowska & No Logo, Kozak System, Ewa Bem, *Anna Jurksztowicz, Myslovitz,* Krzysztof Kiliański, Ryszard Rynkowski. Specjalnym gościem koncertów był wywodzący się z Wrocławia zespół Lady Pank, który świętował 40-lecie powstania.

Jedną z gwiazd koncertów był pochodzący z Ukrainy zespół Kozak System. W związku z obecnością zespołu we Wrocławiu podjęte zostały następujące działania dodatkowe:

- organizacja spotkania zespołu z fanami w DCF (współpraca BWZ),
- organizacja wizyty zespołu w punkcie noclegowym na Grochowej,
- symboliczne podziękowania dla mieszkańców Wrocławia i przekazanie wsparcia dla Ukrainy w czasie koncertu (współpraca BWZ),
- informacja o wydarzeniu, komunikacja z działem prasowym, działem mediów społecznościowych, biuletynem i redakcją wroclaw.pl.

Powódź tysiąclecia. 25 lat później

W roku 2022 minęła 25. rocznica powodzi tysiąclecia. W lipcu i sierpniu WPM prowadził różnorodne działania w przestrzeni miejskiej, które miały na celu przybliżenie wydarzeń z roku 1997.

Na ul. Świdnickiej zorganizowano wystawę plenerową prezentującą archiwalne zdjęcia z czasu powodzi. Wybrane fotografie pojawiły się również na wiatach przystankowych oraz na siatce mesh, którą zawieszono na budynku w Rynku. W oknach Sukiennic wywieszono wiadra, które przypominały o tym, w jaki sposób udzielano pomocy osobom uwięzionym w domach. Kolejnym wydarzeniem był specjalny pokaz fontanny multimedialnej na Pergoli, w którym wzięli udział m.in. były prezydent Wrocławia Bogdan Zdrojewski oraz dziennikarka Magda Mołek.

Przygotowano czteroodcinkowy serial dokumentalny „Powódź tysiąclecia" przedstawiający historię powodzi z 1997 r. we Wrocławiu. Wystąpiły w nim osoby, które w różnym charakterze uczestniczyły w tamtych wydarzeniach. Serial został wyemitowany podczas Festiwalu Nowe Horyzonty oraz w miejskich mediach społecznościowych. Film powstał także w wersji anglojęzycznej.

WPM przygotował specjalne wydanie biuletynu miejskiego wroclaw.pl upamiętniający wydarzenia sprzed 25 lat. Opublikowano w nim zdjęcia i wspomnienia świadków tamtych wydarzeń.

Na zakończenie kampanii, 21 sierpnia 2022 r., odbył się koncert „Spotkajmy się we Wrocławiu – 25 lat od powodzi tysiąclecia". Wśród wykonawców znaleźli się: Mesajah z zespołem, I Grades, Gutek, Grubson, Miodu, Milo Mailo, Kasia Kowalska, Sound'n'Grace, Jagoda Kret.

WPM odpowiadał za koncepcję kampanii, nadzór nad budżetem, negocjacje, opracowanie programu wydarzeń, przygotowanie oprawy graficznej, produkcję wydarzenia, pozyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń, pozyskanie materiałów archiwalnych, organizację koncertu.

Dzień Marynarza Rzecznego

W 2022 r. impreza odbyła się 3 lipca. WPM wspierał merytorycznie i organizacyjnie głównego organizatora imprezy – koordynatora ds. polityki rzecznej i Urząd Żeglugi Śródlądowej. Wsparcie obejmowało:

- przekazanie wszystkich niezbędnych informacji nt. organizowania tego typu imprez,
- wstępną wycenę imprezy,
- konsultacje na etapie rozmów z potencjalnymi wykonawcami,
- wsparcie w zorganizowaniu atrakcji na czas trwania imprezy.

Rozlicz PIT we Wrocławiu

Tegoroczna kampania dotycząca rozliczania podatków we Wrocławiu odbyła się pod hasłem „Tworzę Wrocław, a Ty? Rozlicz PIT we Wrocławiu". Ambasadorami kampanii byli: prof. Marcin Drąg, pływaczka Alicja Tchórz, prof. Alicja Chybicka, piłkarz Piotr Celeban, muzyczka Anna Maria Mbayo. Założeniem kampanii było pokazanie wrocławianom, że ich miasto zależy także od nich, że to oni je tworzą. Dodatkowo kampania skorelowana była z promowaniem miejskich projektów: „Nasz Wrocław" oraz „Nasz Wrocław MAX", wskazujących na korzyści płynące z płacenia podatków i bycia zameldowanym we Wrocławiu.

Wykorzystane kanały komunikacyjne:

- reklama outdoor (wiaty przystankowe, citylighty, wyświetlacze LCD na dworcu PKP Wrocław Główny i dworcu autobusowym),
- reklama na nośnikach miejskich instytucji,
- reklama na wyświetlaczach w pojazdach MPK (ekrany, biletomaty),
- reklama w prasie,
- reklama w radio,
- reklama w Internecie (Wroclaw.pl, miejskie social media).

Influencers Live Wrocław

Odbyła się kolejna edycja Influencers Live Wrocław, która przyciągnęła 1300 twórców internetowych oraz 200 wolnych słuchaczy. Wydarzenie zaczęło się 26–27 maja od wycieczki dla 50 osób po Dolnym Śląsku (współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego). Uczestnicy mieli okazję odwiedzić zamek Grodno, pałac Jedlinka, zamek Książ czy Palmiarnię w Wałbrzychu. Wieczorem we Wrocławiu wzięli udział w PhotoWalk i zwiedzili Hydropolis.

Wydarzenie ILW 2022 we Wrocławiu odbyło się w dniach 28–29 maja. 1500 uczestników miało okazję wysłuchać merytorycznych prelekcji i paneli oraz uczestniczyć w praktycznych warsztatach. Wśród prelegentów byli m.in. Janina Bąk, Daniel Qczaj, Anja Rubik, Mary Jeleniewska czy Ewa Grzelakowska-Kostoglu. Podczas wydarzenia wystąpiło w sumie 85 prelegentów ekspertów. Poruszano takie tematy jak: budowanie marki osobistej, tworzenie własnych produktów, zwiększanie zasięgów, kreowanie wartościowego contentu oraz dezinformacja, która w ostatnich latach zalewa Internet.

Podczas Influencers LIVE Wrocław odbyła się również gala konkursu Influencers LIVE Awards, podczas której wyłonionych zostało 12 laureatek i laureatów w różnych kategoriach.

Wrocławski Festiwal Krasnoludków (13. edycja)

13. edycja wrocławskiego Festiwalu Krasnoludków odbyła się w dniach 9–11 września. Od lat jest to największa we Wrocławiu impreza przeznaczona dla rodzin z dziećmi. W 13. edycji Festiwalu wzięło udział ok. 17 tys. osób. W konkursach dla szkół i przedszkoli uczestniczyło 2300 dzieci.

Jak co roku Festiwal otworzyła Wielka Parada Krasnali, której uczestnicy przeszli w radosnym korowodzie z wrocławskiego Rynku do ogrodu Staromiejskiego. W paradzie uczestniczyli krasnalowi animatorzy, mimowie, kuglarze, szczudlarze. Na terenie parku Staromiejskiego odbyło się szereg działań i pokazów w tym: bajki krasnalowe z autorskimi mapetami, pokazy chemiczne, pokazy iluzji, pokazy tańca i breakdance, warsztaty bębniarskie, pokazy puszczania baniek

mydlanych, działania i zajęcia edukacyjne organizowane przez partnerów festiwalu. W parku odbywały się także warsztaty edukacyjne, warsztaty tworzenia zabawek krasnalowych, warsztaty kreatywne i sensoryczne, akademia jubilerska. Przygotowano też strefę dla najmłodszych, z miękkimi zabawami i tunelami, strefę 3 tys. klocków wielkoformatowych, strefę artystów i kuglarzy, strefę baniek mydlanych, strefę krasnalowych gier i krasnalową fotobudkę. Wieczorami scena Festiwalu stawała się przestrzenią dla atrakcji przeznaczonych dla starszych uczestników, w tym koncertu Kamila Bednarka i Krasnalowego Silent Disco.

Dodatkowe wydarzenia Festiwalu odbywały we współpracy z:

- Muzeum Miejskim Wrocławia – konkurs na czytanie bajek przy ognisku, „Zanim powstał Wrocław – opowieść o skarbach ukrytych pod ziemią" – prezentacja pracownika muzeum, „Śladami krasnali wrocławskich" – zajęcia terenowe;
- Muzeum Teatru – oprowadzanie po muzeum, przebieranie się w kostiumy krasnalowe, tworzenie krasnalowego minispektaklu, warsztaty rysunkowe dla dzieci prowadzone przez dr Annę Juchnowicz z wrocławskiej ASP, przygotowanie książki artystycznej w oparciu o autorskie rysunki p. Juchnowicz i zaproszonych uczestników;
- Muzeum Etnograficznym – warsztaty dla dzieci, rodziców i opiekunów „Ubranko dla krasnoludka";
- Mediateką – konkurs gier planszowych o Puchar Krasnoludka, gra miejska dla rodzin „Poznaj Wrocław z krasnalem Bibliofilem";
- Fundacją Integracji Społecznej „Prom" i Klubowym Centrum Aktywności „Zakątek Krasnoludka" – wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności prowadzili animacje z chustą, zajęcia językowe, zabawy rodem z różnych stron świata, warsztaty tańców narodowych. W trzecim dniu Festiwalu odbyły się wycieczka z przewodnikiem oraz zabawy na Podwórku Neonów przy ulicy Ruskiej.

W kółko kręcę (2. edycja)

Druga edycja kampanii, której celem była promocja roweru jako całorocznego, szybkiego, zdrowego, taniego środka transportu oraz przedłużenie sezonu rowerowego. Kampania trwała w dniach 1 października – 30 listopada 2022.

W tegorocznej edycji aktywnie uczestniczyły 1444 osoby, czyli o 50% więcej niż w pierwszej edycji. Odnotowano 74 845 przejazdów, a łączna liczba przejechanych przez uczestników kilometrów to 531 424 (więcej niż odległość z Ziemi do Księżyca (384 400 km) oraz ponad 13-krotny obwód Ziemi (40 075 km). Rywalizacja odbywała się w formie grywalizacji w aplikacji mobilnej, w której szczególnie promowane były przejazdy na trasie dom–praca/uczelnia/szkoła.

Rywalizujący mogli wybierać spośród setek nagród, były to m.in. rowery, kurs nauki języka angielskiego, vouchery i bilety do miejskich i prywatnych atrakcji, zniżki w serwisach rowerowych, kawiarniach, sakwy rowerowe, zapięcia, książki, płaszcze itd.

Promocja kampanii objęła 22 publikacje, ich zasięg to 887 806, ekwiwalent: 112 154.

Dzień Życzliwości (17. edycja)

W roku 2022 WPM już po raz 17. organizował obchody Dnia Życzliwości, tym razem pod hasłem „Życzliwość ma moc!".

W ramach obchodów odbyły się następujące wydarzenia: „Życzliwa wystawa" na ul. Oławskiej i w centrum Magnolia Park, akcja „Uśmiech, podaj dalej!" – uśmiechnięte zdjęcie w Rynku, „Życzliwa biblioteka" – szereg wydarzeń w filiach MBP, gra miejska „Bądź życzliwy! Nieś PoMOC!", spotkanie z prof. Markiem Kaczmarzykiem nt. „Skąd się bierze życzliwość. Neurobiologia ewolucyjna przychylności", pokaz filmu „Sonata" w kinie Helios w Magnolii Park, „Nocne Listowanie".

Wiele wydarzeń odbywało się też w innych instytucjach, np. Mediateka przygotowała konkurs „Życzliwe gry", konkurs fotograficzny na rodzinne zdjęcie

przy grach planszowych. Miejska Biblioteka Publiczna przeprowadziła również akcję „Bądź życzliwy/a dla książki – ona też ma swoje życie”. Akcja ta w przyjazny i przystępny sposób przypominała o korzyściach płynących z czytania, a także o dobrych praktykach dotyczących użytkowania książek. W filiach w całym mieście rozwieszone były plakaty informacyjne, a także gry typu memory. W obchody Dnia Życzliwości włączyły się inne instytucje, np. Aquapark organizujący „Weekend z życzliwymi animacjami” w ramach zakupionego biletu.

Materiały promocyjne/reklamowe

Druki:

- plakaty (dwa rozmiary) – ok. 300 szt.,
- kalendarzyki – 10 tys. szt.,
- pocztówki – 11 tys. szt.,
- pocztówki w języku ukraińskim – 300 szt.,
- zestawy pocztówek z dodanym projektem na 2022 r. – 300 szt.,
- zakładki do książek z tabliczką mnożenia – 10 tys. szt.,
- zakładki do książek w języku ukraińskim – 300 szt.,
- torby papierowe z nadrukiem – 500 szt.,
- dwie plansze do wystawy (Metaloplastyka),
- citylights na przystankach tramwajowych Borowska – 14 szt.,
- wiaty przystankowe – 200 szt.,
- plany lekcji – 5 tys. szt.,
- plan lekcji w języku ukraińskim – 300 szt.,
- wlepki,
- monidło (nadruk).

Gadżety:

- smycze – 500 szt. (projekt ogólny),
- torby bawełniane (krótkie uszy) – 400 szt.,
- torby bawełniane (długie uszy) – 400 szt.,
- koszulki T-shirt (kol. biały) – 600 szt.,
- opaski odblaskowe – 800 szt.,
- baloniki – 3 tys. szt.

Materiały odebrało ponad 100 szkół i instytucji miejskich. WPM przygotował również kilkanaście przesyłek do różnych miast w Polsce.

Działania promocyjne i komunikacja

W ramach obchodów Dnia Życzliwości został przygotowany spot promocyjny, który był prezentowany na stronie Wrocław.pl oraz w kinie Nowe Horyzonty przed seansami American Film Festival oraz przed spotkaniem z prof. Markiem Kaczmarzykiem w kinie Helios. Zespół graficzny WPM przygotował również animację multimedialną.

Dzień Życzliwości reklamowany był z wykorzystaniem następujących nośników i kanałów:

- siatka reklamowa we współpracy z MeloRadio,
- plakaty na wiatach przystankowych,
- citylights,
- kasowniki w pojazdach MPK,
- ekrany w biletomatach,
- spot promocyjny w kinie Nowe Horyzonty,
- ekrany w COM-ach,
- program American Film Festival,
- Przejście Dialogu,
- ekrany w Aquaparku,
- portal Wrocław.pl,
- biuletyn miejski wrocław.pl (dodatkowo życzliwa krzyżówka),
- Krasnalove wieści,
- miejskie social media,
- Meloradio – materiały prasowe, wywiady z mieszkańcami podczas wydarzeń.

Dodatkowo 21 listopada wszyscy informatorzy miejscy w punktach informacji turystycznej, tj. w DOT oraz CIT, byli ubrani w koszulki promocyjne Dnia Życzliwości

Oficjalnymi partnerami instytucjonalnymi Dnia Życzliwości 2022 byli:

- Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej,
- Magnolia Park,
- Fundacja Czerwone Noski,
- MeloRadio,
- Politechnika Wrocławska,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- kino Helios.

Wrocław bez Przemocy 2022

Edycja kampanii w 2022, która trwała w listopadzie i grudniu, poświęcona była tematowi przemocy wobec dzieci, a jej hasło przewodnie brzmiało: „Dzieci uczą dorosłych". W ramach kampanii prowadzono działania informacyjne oraz edukacyjne. Zostały wydane ulotki informacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także dla nauczycieli. Z psychologami przygotowano dziewięć podcastów filmowych dla rodziców o tym, co robić, żeby być dobrym rodzicem. Wyprodukowane zostały spoty filmowe informacyjne dedykowane dzieciom i dorosłym, a także specjalny materiał edukacyjny dla nauczycieli o tym, jak rozmawiać z dziećmi na trudne tematy. Zostały zrealizowane warsztaty z grami planszowymi we wrocławskich szkołach, a także warsztaty o emocjach z pokazami filmów dla dzieci i młodzieży. W głównej kreacji kampanii przygotowano razem z 12 dzieci przedszkolnych materiały filmowe i graficzne, w których dzieci dzielą się z dorosłymi tym, co jest dla nich ważne i czego od dorosłych potrzebują. Materiały te pojawiły się w przestrzeni miejskiej m.in. w formie wystawy plenerowej oraz plakatów na wiatach przystankowych.

Inauguracja organów Englera w bazylice św. Elżbiety

W styczniu 2022 zakończono projekt odbudowy organów Englera w bazylice św. Elżbiety, których uroczysta inauguracja odbyła się 27 stycznia. WPM uczestniczył w projekcie niemal od początku w zakresie promocji i organizacji uroczystości. WPM odpowiadał za oprawę graficzną, produkcję pamiątkowych gadżetów, organizację transmisji live w Internecie i w social mediach.

W bazylice św. Elżbiety regularnie organizowane są bezpłatne koncerty organowe. W 2022 r. odbyło się 31 takich koncertów, w których wzięło udział ok. 12 500 osób. WPM koordynował komunikację, odpowiadał za przygotowanie plakatów i prowadzenie działań promujących koncerty.

TworzyMY Wrocław

W ramach drugiej edycji projektu przygotowano scenariusze czterech produkcji filmowych, a także nawiązano współpracę z Fundacją Dzielnicy Wzajemnego Szacunku.

Odbyły się spotkania z przewodnikami, przedstawicielami kościołów oraz synagogi, ustalenie poszczególnych odcinków:

- Fundacja Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań – Stanisław Rybarczyk,
- Parafia Opatrzności Bożej, kościół ewangelicko-augsburski – ks. Marcin Orawski,
- Katedra prawosławna – ks. mitrat Aleksander Konachowicz,
- Gmina Żydowska we Wrocławiu – Jerzy Kichler,
- Zakon Paulinów – o. Maksymilian Stępień.

Rok Władysława Bartoszewskiego

Przygotowanie wystawy „Władysław Bartoszewski. Pod tym samym niebem" przedstawiającej życie i dokonania Władysława Bartoszewskiego.

Współpraca z Gazetą Wyborczą, w tym przygotowanie pocztówki z Władysławem Bartoszewskim – insert do gazety.

Karawana do gwiazd. Wanda Rutkiewicz i jej szczyty marzeń – cykl spotkań poświęconych Wandzie Rutkiewicz

W 2022 r. minęło 30 lat od śmierci Wandy Rutkiewicz. W tę okrągłą rocznicę Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, oddając hołd jednej z najwybitniejszych himalaistek świata, ustanowił rok 2022 Rokiem Wandy Rutkiewicz. W związku z tym Miejska Biblioteka Publiczna zaprosiła wrocławian w dniach 8–9 kwietnia 2022 na cykl spotkań, prelekcji i warsztatów poświęconych himalaistce. Dodatkowo przygotowana została gra miejska „8 z 14" oraz wystawa fotograficzna „Wyżej jest tylko niebo". Wszystkie spotkania były również dostępne online.

Wrocławskie krasnale

Kontynuacja budowania marketingowego potencjału wrocławskich krasnoludków, które są najbardziej nośnym symbolem turystycznym miasta. W ramach tych działań powstały:

- nowe figurki wrocławskich krasnali: krasnal w maseczce, Simonek, krasnal z okazji 75-lecia Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej, Fajczarz, krasnalka Mała Lady Pank,
- seria audiobooków „Krasnalkowe opowieści", których głównymi bohaterami są wrocławskie krasnale (promocja w Internecie),
- kolejne numery gazetki „Krasnalove Wieści", której popularność wciąż rośnie, a liczba punktów dystrybucji stale się powiększa,
- reklama wrocławskich krasnali w Travel Magazine (wydanie maj–czerwiec).

We współpracy z Wrocławską Mediateką oraz z jednym z największych polskich wydawców gier – firmą REBEL – zorganizowano konkurs gier planszowych o Puchar Wrocławskiego Krasnoludka.

Udział Wrocławia w XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu

Forum Ekonomiczne to konferencja organizowana od 1992 r., która stała się jednym z najistotniejszych miejsc spotkań elit polityczno-biznesowych w Europie. Co roku Forum Ekonomiczne gości premierów, ministrów oraz najważniejsze

postaci sceny politycznej i gospodarczej. Wrocław stał się jednym z głównych partnerów Forum Ekonomicznego, które od roku 2021 jest organizowane w Karpaczu. Aktywnym uczestnictwem w Forum miasto chce ugruntować swoją pozycję na arenie krajowej i międzynarodowej oraz wpłynąć na trwałe zaistnienie Wrocławia jako idealnego miasta do prowadzenia biznesu. XXXI edycja Forum odbywała się w dniach 6–8 września 2022 r.

WPM prowadził następujące działania:

- koordynacja działań, organizacja oraz obsługa stoiska tematycznego miasta,
- współpraca organizacyjna z Browarem Stu Mostów,
- obsługa logistyczna i koordynacja wszystkich pozostałych aktywności przedstawicieli Wrocławia (w tym paneli dyskusyjnych),
- koordynacja działań związanych z wręczeniem przez prezydenta Wrocławia nagrody Biznes Odpowiedzialny Społecznie (proces przygotowania nagrody, wybór nominowanych i zwycięzców, przygotowanie statuetek),
- prowadzenie panelu dyskusyjnego „Czy smartmiasto to miasto przyszłości?" (Dział ds. SmartCity we współpracy z Fundacją Instytut Studiów Wschodnich). Uczestnikami panelu byli goście i eksperci z Warszawy, Gdyni, Kielc i Wrocławia.

Bruno Schulz. Festiwal

11. edycja międzynarodowego festiwalu sztuki i literatury Bruno Schulz. Festiwal odbyła się 12–16 października. W ramach festiwalu odbyły się liczne spotkania autorskie, wykłady tematyczne, a także unikatowe panele dyskusyjne. Gośćmi festiwalu byli m.in. Elżbieta Cherezińska, Tamara Duda, Paweł Goźliński, Cezary Harasimowicz, Jędrzej Morawiecki, Wojciech Orliński, Andrzej Stasiuk, Natalia Śniadanko i Laurynas Vaičiūnas. W czasie festiwalu odbyły się wykłady, spotkania autorskie, dyskusje panelowe poświęcone literaturze, pokazy filmów oraz wykłady monograficzne.

Po raz kolejny w ramach festiwalu odbyła się gala wręczania nagrody Angelus, a przez cały czas trwania festiwalu odbywały się spotkania z pisarzami nominowanymi do nagrody (Salon Angelusa na Bruno Schulz. Festiwal).

Współpraca z DCF

WPM współpracował z DCF w ramach Long Story Short Festiwal – festiwalu filmów krótkometrażowych. W ramach festiwalu powołano kapitułę, która wybrała laureata nagrody Prezydenta Wrocławia dla filmu niosącego nadzieję.

Tablica pamiątkowa na Ścieżce Historii Wrocławia (Olga Tokarczuk – Literacka Nagroda Nobla)

Na Ścieżce Historii Wrocławia (pl. Nankiera) zamontowana została tablica upamiętniająca przyznanie Nagrody Nobla Oldze Tokarczuk (współpraca z WDL).

Edukacja regionalna

W 2022 r. powstała broszura edukacyjna poświęcona herbowi Wrocławia „Życzliwka opowieść o wrocławskim herbie". Publikacja zawiera także informacje o historii miasta i Dolnego Śląska. WPM uczestniczył w pracach edytorskich w zakresie redakcji i korekty utworu. Broszura została wydana także w języku ukraińskim. Premiera broszury miała miejsce podczas Wrocławskiego Festiwalu Krasnoludków.

W 2022 r. trwały prace nad ekskluzywnymi wydaniami zabytków języka polskiego powstałych na Dolnym Śląsku i we Wrocławiu. Wydano Księgę henrykowską, zawierającą pierwsze zdanie zapisane w języku polskim. Powstała także publikacja „Wrocławskie zabytki języka polskiego", która zawiera pierwsze modlitwy spisane w języku polskim oraz pierwsze w ogóle teksty drukowane po polsku. WPM uczestniczył w obu projektach w zakresie przygotowania strony graficznej oraz redakcji i korekty materiału.

Wrocławski Dzień Czytania w Szkołach

10 grudnia, w rocznicę wręczenia Nagrody Nobla Oldze Tokarczuk, odbył się Wrocławski Dzień Czytania w Szkołach. Dzień Czytania został zorganizowany przez zespół WPM. Planowane jest uczynienie Dnia Czytania wydarzeniem cyklicznym.

ZgrajMy Wrocław

Projekt realizowany wspólnie z Departamentem Edukacji, Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz Stowarzyszeniem Druga Runda. Celem projektu było zachęcenie uczniów wrocławskich szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz starszych grup przedszkolnych do grania w planszówki, aby pomóc im w wyjściu z popandemicznej izolacji i nawiązywaniu dobrych relacji z rówieśnikami, co wpisało się w obchody Roku Dobrych Relacji.

Wystawa Studenckiego Komitetu Solidarności

Wystawa plenerowa „Musiałem wziąć na siebie otwarcie tych drzwi" poświęcona 45. rocznicy powstania Studenckiego Komitetu Solidarności, która została zorganizowana we współpracy z Ośrodkiem Pamięć i Przyszłość, stanęła na ul. Oławskiej w grudniu. Poruszała ona problematykę historii SKS-u i przypominała, w jaki sposób wrocławscy studenci walczyli z ówczesną władzą, przedstawiała ich najważniejsze akcje i dokonania oraz pokazywała, jakim represjom poddawani byli działacze.

System Informacji Miejskiej

- Bieżąca rozbudowa, aktualizacja i opieka merytoryczna nad systemem.
- Stopniowe wprowadzanie tablic ulicowych zgodnych z grafiką SIM i uzupełnianie tablic opisujących obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie miasta.

- Oznakowanie zabytków, atrakcji turystycznych i obiektów użyteczności publicznej – poziom dla kierowców i dla pieszych.
- Kontynuacja współpracy z Departamentem Architektury i Rozwoju oraz Biurem Rady Miejskiej w celu wyeliminowania błędów rzeczowych i ortograficznych w uchwałach nadających nazwy ulicom, placom i skwerom.
- Kontynuacja prac nad oznakowaniem przystani wodnych (współpraca z BRW i ZDiUM).
- Produkcja tablic pamiątkowych poświęconych osobom związanym z miastem na przestrzeni dziejów.
- Produkcja tablic pamiątkowych związanych z ważnymi dla historii miasta wydarzeniami.

Halo Targi

Przeprowadzenie konkursu i podpisanie umowy na organizację 30. Wrocławskich Targów Dobrych Książek.

Tramwaj wodny

Wsparcie merytoryczne koordynatora ds. polityki rzecznej w ramach współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym, który na zlecenie Gminy Wrocław opracowuje badania opinii społecznej mające być punktem wyjścia dla konsultacji społecznych w sprawie wdrożenia pilotażowej trasy tramwaju wodnego.

Dzień Marynarza Rzecznego

Wsparcie merytoryczne i organizacyjne koordynatora ds. polityki rzecznej oraz Urzędu Żeglugi Śródlądowej przy organizacji imprezy, która odbyła się 2 lipca na nadodrzańskich bulwarach.

Kongres Miasto – Woda – Jakość Życia

WPM współpracował z organizatorami kongresu przy promocji wydarzenia.

Środkowoeuropejski Kongres Technologiczny

Współpraca z organizatorami przy promocji wydarzenia oraz promocji miasta w czasie kongresu.

Współpraca z WTS Sparta

Współpraca przy organizacji i promocji Grand Prix na Żużlu oraz Mistrzostw Świata Juniorów na Żużlu. Zorganizowanie młodym zawodnikom zwiedzania Wrocławia i wycieczki do Hydropolis.

Mistrzostwa Europy w piłce nożnej kobiet

Współpraca z koordynatorem, prace przy przygotowaniu aplikacji.

„Zmień piec" – kampania i badania

Udział w pracach zespołu planującego i realizującego działania kampanii „Zmień piec" oraz regularny udział w kolegiach smogowych.

Murale

Zespół WPM współpracuje z Zarządem Zasobu Komunalnego, Wrocławskimi Mieszkaniami oraz Wydziałem Architektury i Zabytków w sprawie murali powstających we Wrocławiu. W 2022 r. współpraca dotyczyła: muralu z okazji

70-lecia BWA oraz muralu poświęconego Władysławowi Bartoszewskiemu (finalizacja projektu).

Wystawa fotografii Grand Press Photo

W dniach 15 września – 4 października 2022 r. w centrum handlowym Arkady Wrocławskie zaprezentowano wystawę najlepszych zdjęć prasowych tegorocznej edycji konkursu Grand Press Photo. Wystawa prezentowała 302 fotografie: 48 zdjęć pojedynczych, 11 fotoreportaży, pięć projektów dokumentalnych oraz osiem zdjęć pojedynczych i trzy fotoreportaże w kategorii Young Poland. Prace te trafiły do finału konkursu, w którym jury przewodniczyła amerykańska fotoreporterka, sześciokrotna laureatka World Press Photo – Ami Vitale.

Miasto Wrocław po raz kolejny było partnerem wystawy.

„Twój Vincent"

W 2022 r. w Czechach odbywała się seria wystaw obrazów z filmu „Twój Vincent". Wystawy były częścią projektu „Cultural Heritage UNESCO 2022". Koordynacją cyklu zajmowała się instytucja Seznam we współpracy z Klubem Polskim Lysa nad Labem. Wystawom towarzyszyły prelekcje, spotkania z malarzami, koncerty.

Odbyły się następujące wystawy:

- Galeria Pánský dům Uherský Brod (7 lipca – 21 sierpnia 2022),
- Galeria Urzędu Miejskiego w Łysej nad Łabą (1 września – 6 października 2022),
- Galeria Sirkus Sušice (7 października – 30 listopada 2022).

Wystawy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem i pozwoliły ponownie przypomnieć udział Wrocławia w tym wyjątkowym przedsięwzięciu, jakim był realizowany również we Wrocławiu i wsparty finansowo przez Miasto Wrocław film „Twój Vincent". Zakres prac WPM obejmował: przeprowadzenie procedury

udostępnienia 48 obrazów z filmu będących w dyspozycji Miasta, w tym przygotowanie umowy, ubezpieczenia, promocji Wrocławia.

Rok Mikołaja Kopernika

Wstępne ustalenia w sprawie obchodów ogłoszonego przez Senat Roku Kopernika w 2023 r. WPM współpracuje przy tym projekcie z Biurem Współpracy z Uczelniami Wyższymi, Biblioteką Uniwersytecką i Wrocławskim Portem Lotniczym im. Mikołaja Kopernika.

Reklama w mediach

W drugim półroczu 2022 r. WPM przygotował cykl reklam promujących miasto oraz dotyczących prowadzonych przez Wydział kampanii społecznych w Gazecie Wyborczej i Rzeczpospolitej.

Projekty filmowe

Powstały trzy promocyjne spoty niefabularyzowane dotyczące m.in. biznesu, edukacji, kultury we Wrocławiu oraz spędzania czasu wolnego w mieście.

Teledyski

W grudniu 2022 r. zespół Francis Tuan wykonał kolędę „Przybieżeli do Betlejem", do której nagrano teledysk. Teledysk został zrealizowany na wrocławskim Rynku podczas Jarmarku Bożonarodzeniowego. Kolęda została wyemitowana na fanpage'ach Wroclaw [Wroclove] i Visit Wroclaw przed świętami Bożego Narodzenia.

Programy do emisji w Internecie

„Wrocław spod Hali”

W drugiej połowie 2022 r. WPM zrealizował i wyemitował na internetowych kanałach miejskich dwa programy, jeden o tematyce turystycznej „Wrocław spod Hali”.

„Wrocław spod Hali” to cykl filmowy pokazujący różne oblicza Hali Stulecia i elementy łączące ją z innymi miejscami we Wrocławiu. Poszczególne odcinki poświęcone były: żelbetonowi, zieleni, organom oraz rzeźbie, każdy z nich może być inspiracją do dwugodzinnego spaceru po mieście. Przewodnikami byli dziesięcioletni fan architektury – Leon oraz historyk sztuki – Juliusz Woźny. Odcinki programu zostały wyemitowany na fanpage’ach Wroclaw [Wroclove] i Visit Wroclaw w kwietniu.

Materiały promocyjne

WPM odpowiada za dystrybucję materiałów promocyjnych wewnątrz UMW, jak i na zewnątrz – na wnioski. W drugim półroczu 2022 r. rozpatrzono ponad 200 wniosków.

Zakupiono również nośniki i materiały wystawiennicze, które będą wykorzystywane w działaniach promocyjnych prowadzonych przez Wydział. Są to m.in.: trzy ścianki Vario, cztery balony pneumatyczne i trzy nowe wydruki do ścianek.

Działania promocyjne w mediach społecznościowych

Social media kampanie i komunikaty skierowane zarówno do mieszkańców (w zakresie m.in. inwestycji miejskich, transportu publicznego, infrastruktury oraz akcji społecznych), jak i do turystów (promocja Wrocławia w kraju i za granicą).

Promocja polegała na publikacji spotów reklamowych, materiałów promocyjno-informacyjnych, programów emitowanych w Internecie oraz projektów graficznych związanych z identyfikacją wizualną Miasta. Oprócz promocji Miasta w social mediach realizowano działania związane z budowaniem wizerunku Wrocławia w Polsce i za granicą.

Projekty graficzne dla innych biur, wydziałów i jednostek

W ramach swojej działalności WPM współpracuje z pozostałymi komórkami UMW, a także z jednostkami miejskimi w zakresie projektowania i nadzorowania produkcji materiałów graficznych, gadżetów, publikacji, prezentacji, materiałów do wykorzystania w Internecie. WPM nadzoruje korzystanie z miejskiego Systemu Identyfikacji Wizualnej przez inne komórki i jednostki. Wydział prowadzi także poradnię językową, z której regularnie korzystają wszystkie jednostki UMW.

Inne działania WPM

- Wsparcie organizacji bezpłatnych warsztatów aktorskich otwartych dla młodzieży z wrocławskich szkół średnich w dniach 5–8 czerwca 2022 r. w ramach połączonych festiwali: 11. Festiwalu Aktorstwa Filmowego i 15. Festiwalu Reżyserii Filmowej.
- Wparcie organizacji VIII Charytatywnego Rajdu Rowerowego.
- Wsparcie organizacji wydarzenia pn. „Sakura – wrocławskie dni japońskich inspiracji” w dniach 28 kwietnia – 1 maja 2022.
- Mistrzostwa Europy w piłce nożnej kobiet – współpraca z koordynatorem, prace przy przygotowaniu aplikacji.
- Tablice z legendą na moście Tumskim – wsparcie merytoryczne dla WCA.
- Przygotowania do konkursu skierowanego do wrocławskich uczniów szkół podstawowych, mającego na celu propagowanie wspólnych logicznych rozgrywek, przeciwdziałanie popandemicznej izolacji, nakłanianie do rówieśniczych relacji – w myśl idei stojącej za ogłoszeniem roku 2022

Wrocławskim Rokiem Dobrych Relacji – oraz koleżeńskiego i kreatywnego współzawodnictwa. Projekt realizowany wraz z Wydziałem Edukacji oraz Stowarzyszeniem Druga Runda, które jest organizatorem WroGame Festiwal.

- Współpraca ze Związkiem Karaimów Polskich w ramach otwarcia skweru Karaimów na wrocławskim Sępolnie.
- Współpraca z Fundacją Integracji Społecznej Prom i Klubowym Centrum Aktywności Zakątek Krasnoludka. Podczas drugiego dnia festiwalu wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności poprowadzą animacje z chustą, zajęcia językowe, zabawy z różnych stron świata, warsztaty tańców narodowych. W trzecim dniu wycieczka z przewodnikiem oraz zabawy na Podwórku Neonów przy ulicy Ruskiej.

PROMOCJA TURYSTYCZNA WROCŁAWIA

Uczestnictwo w krajowych i międzynarodowych targach turystycznych

Międzynarodowe Targi FITUR, Madryt (Hiszpania)

W dniach 19–23 stycznia 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach FITUR w Madrycie (stoisko).

Międzynarodowe Targi Turystyki i czasu wolnego we Wrocławiu

W dniach 4–6 marca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach Turystyki i czasu wolnego we Wrocławiu (stoisko).

Międzynarodowe Targi Turystyki Wypoczynkowej, Norymberga (Niemcy)

W dniach 9–13 marca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach Turystyki Wypoczynkowej w Norymberdze (stoisko).

Międzynarodowe Targi Turystyki GLOBALNIE, Katowice

W dniach 18–20 marca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach Turystyki GLOBALNIE w Katowicach (stoisko).

Międzynarodowe Targi IMTM, Tel Aviv (Izrael)

W dniach 29–30 marca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach IMTM w Tel Avivie (stoisko).

Otwarcie sezonu turystycznego 2022, Wałbrzych

W dniach 22–23 kwietnia 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w otwarciu sezonu turystycznego w Wałbrzychu (stoisko).

Festiwal Turystyczny Piknik nad Odrą w Szczecinie

W dniach 7–8 maja 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Festiwalu Turystycznym Piknik nad Odrą w Szczecinie (stoisko).

Międzynarodowe Targi ATM, Dubaj (Zjednoczone Emiraty Arabskie)

W dniach 9–12 maja 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach ATM Dubaj w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (stoisko), dodatkowo w dniach 17–18 maja 2022 odbyła się wirtualna edycja targów.

Dzień Polski w Pradze (Czechy)

4 czerwca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w Dniu Polskim w Pradze (stoisko).

Ochota na Dolny Śląsk

11 czerwca 2022 pracownicy Wydziału Promocji Miasta i Turystyki wzięli udział w wydarzeniu Ochota na Dolny Śląsk w Warszawie (stoisko).

Dni Polskie w Ołomuńcu (Czechy)

W dniach 16–17 września 2022 r. pracownicy WPM wspólnie z przedstawicielami wrocławskich atrakcji wzięli udział w Dniu Polskim w Ołomuńcu. Organizatorem wydarzenia były: Instytut Polski w Pradze oraz Miasto Ołomuniec. Głównym celem udziału była prezentacja oferty turystycznej i kulturalnej Wrocławia. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele następujących atrakcji turystycznych: Muzeum Pana Tadeusza, Hydropolis, Muzeum Narodowe, Wrocławskie Pierniki.

Festiwal miast partnerskich w Oxfordzie (Wielka Brytania)

W dniach 1–3 października 2022 r. pracownicy WPM wzięli udział w Festiwalu miast partnerskich w Oxfordzie. Celem wydarzenia były: promocja miast partnerskich, zachęcenie do uczestnictwa w działaniach Oxford International Links (kulturalne, edukacyjne czy sportowe działania między miastami) oraz

promocja krajów, w których leżą miasta partnerskie. Podczas wydarzenia odbyła się prezentacja Wrocławia dla zaproszonych gości oraz dystrybuowane były materiały informacyjno-promocyjne o mieście i jego atrakcjach na specjalnie przygotowanym stoisku. W Festiwalu udział wzięła również przedstawicielka Centrum Historii Zajezdnia. Wrocław jest miastem partnerskim Oxfordu od 2018 r.

Targi Regionów i Produktów Turystycznych. TOUR SALON 2022

W dniach 21–23 października 2022 r. pracownicy WPM wraz z przedstawicielami Muzeum Pana Tadeusza i ZOO Wrocław wzięli udział w Targach Regionów i Produktów Turystycznych TOUR SALON 2022 w Poznaniu, gdzie zaprezentowali ofertę turystyczną i kulturalną miasta. Stoisko Wrocławia było jednym z elementów większego stoiska organizowanego przez Dolnośląską Organizację Turystyczną, a Dolny Śląsk był w tym roku partnerem targów.

Międzynarodowe Targi Turystyczne w Lipsku (Niemcy)

W dniach 15–20 listopada 2022 r. pracownicy Biura Współpracy z Zagranicą UMW oraz Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej i Narodowego Forum Muzyki wzięli udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych i Karawanigowych Touristik & Caravaning 2022 Lipsk. Jest to jedno z największych wydarzeń targowych w środkowych Niemczech. Na wspólnym stoisku Wrocławia i Dolnego Śląska została zaprezentowana oferta turystyczno-kulturalna Wrocławia i Dolnego Śląska.

Wizyty studyjne dziennikarzy, blogerów i touroperatorów

W 2022 r. przeprowadzono 19 wizyt studyjnych, w których uczestniczyło łącznie 100 osób z czterech kontynentów:

- wizyta studyjna dziennikarza z niemieckiej gazety Tagesspiegel, 4–6 lutego (1 osoba),
- wizyta dziennikarza i touroperatora z Węgier, 23–27 lutego (2 osoby),
- wizyta studyjna dziennikarza z Czech, 21–23 kwietnia (1 osoba),
- wizyta studyjna dziennikarzy z Izraela, 22–24 kwietnia (11 osób),
- wizyta influencerów z Niemiec, 7–12 maja (2 osoby),
- wizyta dziennikarzy z Niemiec, 19–22 maja (6 osób),
- wizyta dziennikarzy z Portugalii, 20–22 czerwca (3 osoby),
- wizyta touroperatorów z USA, 21–23 czerwca (14 osób),
- wizyta touroperatorów z Brazylii, 25–27 sierpnia (23 osoby),
- wizyta touroperatorów z Turynu, 16–18 września (11 osób),
- wizyta studyjna blogera kulinarnego z Czech, październik (1 osoba),
- wizyta studyjna blogerek z Holandii, listopad (3 osoby),
- wizyta studyjna blogerki z Holandii, 17–19 listopada (1 osoba),
- wizyta studyjna influencerki z Hiszpanii, 23–25 listopada (1 osoba),
- wizyta studyjna dziennikarza z Czech, 21–24 listopada, (1 osoba),
- wizyta studyjna dziennikarzy z Czech (Hitradio), 26–27 listopada, (4 osoby),
- wizyta studyjna dziennikarki z Wielkiej Brytanii, 6–10 grudnia (1 osoba),
- wizyta studyjna touroperatorów i dziennikarzy z Japonii, 31 listopada – 1 grudnia (7 osób),
- wizyta studyjna touroperatorów z Indii, 14–16 grudnia (7 osób).

W dniach 21–22 grudnia zrealizowano live streaming z Wrocławia dla chińskiej platformy Mafengwo oraz Weibo i Wechat (social media).

Bezpłatne spacery z przewodnikiem

Wydział Promocji Miasta i Turystyki od kilkunastu lat wspólnie z wrocławskimi przewodnikami miejskimi zaprasza do udziału w bezpłatnych spacerach po Wrocławiu dla mieszkańców i turystów odwiedzających Wrocław. W tym roku przygotowano łącznie: 124 spacery w okresie od czerwca do września 2022 (w tym wycieczki rowerowe, spacery w języku ukraińskim i angielskim, rodzinne

wycieczki, spacery po wybranych osiedlach Wrocławia, spacery z audiodeskrypcją i w polskim języku migowym).

Partnerzy: Oddział Wrocławski PTTK, Stowarzyszenie Podróżników TUITAM, Meet My City, Fundacja na rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA, Fundacja Dom Pokoju.

Reklama w prasie branżowej – turystycznej

- Reklama w Travel Polska (numer styczeń–luty) – ferie we Wrocławiu.
- Reklama w magazynie Poznaj Polskę.
- Reklama w Wiadomościach Turystycznych (kwiecień) – weekend w Polsce.
- Reklama w Travel Polska (maj–czerwiec) – wrocławskie krasnale.
- Reklama w Wiadomościach Turystycznych (maj) – turystyka wodna.
- Reklama w Świat, Podróże, Kultura (maj) –organy Englera.
- Reklama w czeskim magazynie Reflex (czerwiec) – dodatek poświęcony w całości Polsce.
- Reklama w Newsweeku (czerwiec) – dodatek poświęcony Dzielnicy Wzajemnego Szacunku, krasnalom, scenom Wrocławia, alternatywnemu Wrocławiowi i rowerowemu Wrocławiowi.
- Reklama w Wiadomościach Turystycznych (październik) – „Czas na Polskę. City Break".
- Reklama w Rynku Turystycznym (grudzień).
- Reklama w Vademecum Turysty (grudzień).
- Reklama w Wiadomościach Turystycznych (grudzień) – podsumowanie roku w turystyce.
- Reklama w Newsweeku, dodatek Travelling (grudzień) – artykuł o Wrocławiu.

„Moda na rodzinny Wrocław" – reklama w ogólnopolskim magazynie Dobre Rady

W kwietniowym wydaniu ogólnopolskiego magazynu Dobre Rady tuż przed szczytem sezonu wakacyjnego ukazał się przewodnik po Wrocławiu o objętości 16 stron w nakładzie 100 tys. egzemplarzy. Stanowił on integralną część magazynu, od treści głównej oddzielony był specjalną okładką oznaczoną banerem widocznym nad magazynem. Przewodnik zawierał propozycje wycieczek dla całej rodziny i zwiedzanie Wrocławia w sposób nieoczywisty. Dodatkowo odbył się konkurs dla czytelników Dobrych Rad, w którym do wygrania były weekendowe pobyty dla całej rodziny we Wrocławiu.

Ciekawym urozmaiceniem komunikacji była promocja przewodnika w wersji online.

Wersja online przewodnika umieszczona została na stronie: https://www.claudia.pl/dom-i-ogrod/dobre-rady oraz na stronie visitwroclaw.eu.

W ramach promocji przewodnika ukazały się także:

- artykuł natywny: informacja o przewodniku w wersji online,
- artykuł widoczny przez 7 dni na stronie głównej claudia.pl,
- post na FB z linkiem do artykułu,
- post i 3 x klatka stories na IG claudia.pl.

Materiały filmowe w promocji turystycznej Wrocławia

W 2022 r. powstała seria trzech spotów turystycznych „Wrocław na wyciągnięcie ręki” przeznaczonych do emisji na targach i konferencjach, którą WPM zrealizował w terminie czerwiec – grudzień. Każdy spot pokazywał miasto z innej strony: atrakcji turystycznych, kultury i biznesu.

W drugim półroczu 2022 r. rozpoczęły się przygotowania do ogólnopolskiej kampanii turystycznej promującej Wrocław pod hasłem „Miasto wiecznej przygody”. Kampanię zaplanowano na wiosnę – lato 2023. Powstał spot promujący miasto stylizowany na trailer filmu przygodowego. Do spotu zatrudnieni zostali profesjonalni aktorzy, m.in. Daniel Olbrychski. Miejscem akcji są najbardziej popularne wrocławskie atrakcje turystyczne.

Sieć Punktów Informacji Turystycznej

W 2022 roku kontynuowano współpracę z Dolnośląską Organizacją Turystyczną, która otrzymała dotację z UMW m.in. na prowadzenie Punktów Informacji Turystycznej w latach 2021–2022. Prowadzone są punkty informacji zlokalizowane na Dworcu Głównym PKP oraz w Porcie Lotniczym.

Rozwój turystyki biznesowej i wzmocnienie potencjału konferencyjno-kongresowego Wrocławia jako lokalnego produktu turystycznego w latach 2022–2025

Zasadniczym celem realizacji projektu jest wzmocnienie potencjału konferencyjno-kongresowego Wrocławia jako lokalnego produktu turystycznego poprzez wzbogacenie oferty turystyki biznesowej skierowanej do szerokiej grupy uczestników i obserwatorów. Realizacja celów odbywa się m.in. poprzez obsługę misji weryfikacyjnych przybywających do Wrocławia, prowadzenie Rady Ekspertów Turystyki Biznesowej. W wyniku konkursu dotację na realizację zadania otrzymało Convention Bureau – Wrocław.

Promocja Wrocławia poprzez organizację i prowadzenie Punktu Odrzańskiej Informacji turystycznej iOdra

Celem projektu jest promocja Wrocławia poprzez prowadzenie profesjonalnego Punktu Odrzańskiej Informacji Turystycznej, w której świadczone są wysokiej jakości usługi. Punkt oferuje także obsługę obiektów i jednostek pływających nieprowadzących działalności gospodarczej, niepływających zarobkowo w zakresie przyjmowania ścieków, śmieci, tankowania wody. W wyniku konkursu dotację na realizację zadania przyznano Fundacji OnWater.

„Wspólnie i osobno" – drugie spotkanie samorządowe dotyczące rozwoju i promocji turystyki

W dniach 9–10 czerwca 2022 odbyło się drugie spotkanie samorządowe dotyczące rozwoju i promocji turystyki „Wspólnie i osobno" pod honorowym patronatem prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej – Rafała Szmytkego. Współorganizatorem spotkania były Unia Metropolii Polskich oraz Convention Bureau – Wrocław. We Wrocławiu spotkali się przedstawiciele polskich samorządów (poza Wrocławiem także Krakowa, Poznania, Gdańska, Łodzi, Warszawy, Lublina, Bydgoszczy, Rzeszowa i Opola) odpowiadający za promocję turystyczną oraz przedstawiciele lokalnych organizacji turystycznych. W trakcie spotkania podpisano deklarację „Wspólnie dla turystyki" (https://www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/wspolpraca-ekspertow-wspolnie-dla-turystyki).

Wrocławska Rada Turystyki

Wydział Promocji Miasta i Turystyki zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną społecznej rady przy prezydencie Wrocławia. W roku 2022 odbyły się trzy spotkania, podczas których omawiano bieżącą sytuację branży turystycznej we Wrocławiu.

Współpraca z Wrocławską Organizacją Turystyczną (WROt)

24 lutego 2022 staraniem Wydziału Promocji Miasta i Turystyki do stowarzyszenia przystąpiła Gmina Wrocław. Do stowarzyszenia zajmującego się promocją turystyczną Wrocławia oprócz Miasta należy szereg miejskich atrakcji turystycznych, stowarzyszeń, hoteli i instytucji kultury. W 2022 wspólnie z WROt przeprowadzono szereg przedsięwzięć, tj. organizacja wizyt studyjnych, badania turystyczne, udział w wybranych targach turystycznych, współpraca przy tworzeniu strony internetowej oraz dokumentów stowarzyszenia. Wydział prowadzi z WROt stałą współpracę merytoryczną, a podejmuje także mające na celu pozyskanie nowych członków WROt.

WRO-TA – Wrocławskie Linie Turystyczne

Współprowadzenie projektu oraz współorganizacja wizyty studyjnej członków URBAct. WRO-TA jest nowym produktem turystycznym. W czasie wakacji mieszkańcy i turyści mogą zwiedzać miasto na pokładzie zabytkowych tramwajów i autobusów. W projekcie biorą udział również: MPK Wrocław, Centrum Historii Zajezdnia, Wydział Partycypacji Społecznej UMW oraz organizacje pozarządowe.

Projekt unijny „Promocja Wrocławia i Dolnego Śląska w kraju i za granicą jako obszaru atrakcyjnego pod względem gospodarczym i inwestycyjnym"

Celem projektu jest poprawa rozpoznawalności i wizerunku Wrocławia oraz Dolnego Śląska jako miejsca o wysokiej atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej na szczeblu krajowym i międzynarodowym oraz wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie. Liderem projektu jest spółka ARAW. Wydział Promocji Miasta i Turystyki pełni rolę partnera. W ramach projektu realizowane są wizyty studyjne dziennikarzy i touroperatorów oraz udział w targach turystycznych.

Bon turystyczny – www.dolnyslask.travel.pl

W roku 2022 kontynuowana była współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego oraz Dolnośląską Organizacją Turystyczną przy realizacji projektu mającego zachęcić do wykorzystywania bonu turystycznego we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku.

Współpraca z Polską Organizacją Turystyczną (POT) oraz Zagranicznymi Ośrodkami Polskiej Organizacji Turystycznej (ZOPOT)

W roku 2022 kontynuowano współpracę z POT i ZOPOT, w ramach której organizowano wizyty studyjne oraz udział w zagranicznych targach turystycznych. Odbyło się również spotkanie z POT, 25 maja 2022, w którym wziął udział przedstawiciel Wydziału Promocji Miasta i Turystyki. Do ZOPOT wysłany został newsletter turystyczny przedstawiający kalendarium atrakcyjnych turystycznie wydarzeń we Wrocławiu oraz opisujący nowe produkty turystyczne.

Festiwal Podróżników „Równoleżnik Zero" (10. edycja)

W dniach 13–15 października 2022 r. odbyła się 10. edycja Festiwalu Podróżników „Równoleżnik Zero", którego organizatorem jest Miejska Biblioteka Publiczna. Uczestnicy festiwalu mogli wziąć udział w ok. 30 spotkaniach z podróżnikami. Celem festiwalu jest stworzenie unikalnego, interdyscyplinarnego wydarzenia, będącego okazją do spotkań ludzi zainteresowanych podróżami i poznawaniem innych kultur. Podczas jubileuszowego 10. „Równoleżnika Zero" wybrzmiały historie i opowieści o wyprawach w najdalsze zakątki świata. Gościem specjalnym Wrocławskiego Festiwalu Podróżniczego był Przemek Kossakowski – dziennikarz i podróżnik oraz twórca cyklu programów, m.in. „Down The Road". Udział WPM w organizacji wydarzenia polegał na finansowaniu, prowadzeniu działań promocyjnych w miejskich social mediach oraz nośnikach MPK, a także przygotowaniu pakietów powitalnych i przekazaniu ich prelegentom

„Szkoła Promująca Turystykę" – rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród

26 września 2022 r. w Centrum Historii Zajezdnia odbyło się rozstrzygnięcie konkursu oraz wręczenie nagród zwycięzcom 20. edycji konkursu „Szkoła Promująca Turystykę" organizowanego przez zespół Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży. Przedstawiciel WPM był jednym z jurorów konkursu. Zadaniem WPM było także wręczenie nagród laureatom konkursu. Tym razem tematem przewodnim konkursu była dawna architektura przemysłowa Wrocławia. Cele konkursu to: wzbogacenie programów i realizacji edukacji

regionalnej we wrocławskich szkołach i placówkami, popularyzacja turystyki poznawczej i aktywnego spędzania wolnego czasu, poznawanie przez dzieci i młodzież historii i geografii Wrocławia, pogłębianie umiejętności multimedialnych i cyfrowych.

Organizacja spotkania z przewodnikami miejskimi oraz przedstawicielami wrocławskich centrów i Punktów Informacji Turystycznej

26 września 2022 r. odbyło się spotkanie, którego tematem było podsumowanie sezonu turystycznego 2022. Spotkanie było poświęcone m.in. prezentacji restauracji Piwnica Świdnicka oraz jej potencjału turystycznego i ustosunkowaniu się do pytań przesłanych przez przewodników. Dodatkowo został zaprezentowany kalendarz wydarzeń na 2023 r. organizowanych przez Wydział Promocji Miasta i Turystyki.

Obchody XXX-lecia Dolnośląskiej Izby Turystyki

21 października 2022 r. w Muzeum Sztuki Mieszczańskiej w Starym Ratuszu odbyły się oficjalne uroczystości obchodów XXX-lecia Dolnośląskiej Izby Turystyki. Współorganizatorem wydarzenia było Miasto Wrocław. W trakcie obchodów Prezydent Wrocławia otrzymał Złotą Odznakę Dolnośląskiej Izby Turystyki, a prezes DIT, Marek Ciechanowski, otrzymał odznakę Zasłużony dla Wrocławia. Z okazji jubileuszu przy ul. Świdnickiej pojawił się również nowy mieszkaniec Wrocławia – krasnal DITek.

Otwarcie skweru Wzajemnego Szacunku

17 listopada 2022 r. przy ul. św. Antoniego otwarto skwer Wzajemnego Szacunku. Taką nazwę otrzymał fragment przestrzeni u zbiegu ulic św. Antoniego

i Kazimierza Wielkiego. Miejsce wybrano nieprzypadkowo – to tutaj znajduje się bowiem mająca symboliczny wymiar Dzielnica Czterech Wyznań.

Spotkanie autorskie i promocja książki „Jarmark Bożonarodzeniowy w dawnym Wrocławiu”

15 grudnia 2022 r. w Bikers Bistro przy ul. św. Antoniego 8 odbyło się spotkanie autorskie z Grzegorzem Soblem, autorem publikacji „Jarmark Bożonarodzeniowy w dawnym Wrocławiu”. Wydział Promocji Miasta i Turystyki był współorganizatorem wydarzenia.

Książka opisuje historię oraz tradycje związane z jarmarkami bożonarodzeniowymi w dawnym Wrocławiu. Jest dodatkowym elementem promocyjnym atrakcyjnego turystycznie corocznego wydarzenia, jakim jest jarmark.

Ewidencja obiektów świadczących usługi hotelarskie, niebędących obiektami hotelarskimi

Na terenie Gminy Miejskiej Wrocław ewidencję obiektów świadczących usługi hotelarskie niebędących obiektami hotelarskimi oraz ewidencję pól biwakowych prowadzi Prezydent Miasta Wrocławia. W 2022 r. do ewidencji zgłoszono 304 obiekty. Ewidencja ta nie obejmuje następujących obiektów hotelarskich: hoteli, moteli, pensjonatów, kempingów, domów wycieczkowych, schronisk i schronisk młodzieżowych.

Spotkania Wrocławskiej Rady Turystyki

W 2022 r. odbyły się trzy spotkania Wrocławskiej Rady Turystycznej. Podczas spotkań omawiano najważniejsze wydarzenia i działania w 2022 r., a także plany związane z działaniem Rady.

Badania turystyczne

W 2022 r. przeprowadzone zostały badania turystyczne przez dwie odrębne agencje – Selectivv Sp. z o.o. (na zlecenie UMW) i Beeline Research and Consulting (dla Wrocławskiej Organizacji Turystycznej). Wyniki badań jednoznacznie wskazują, że ruch turystyczny we Wrocławiu niemalże powrócił do stanu z roku 2019. W roku 2019 łączna liczba turystów i odwiedzających (w wieku 18+) wynosiła niemal 5 mln, natomiast w roku 2022 liczba ta sięgnęła 4,8 mln. Uwzględniając dzieci i młodzież poniżej 18. roku życia – łączna liczba turystów i odwiedzających Wrocław w 2022 r. wyniosła 5,8 mln. Zmieniły się proporcje pomiędzy turystami (osoby nocujące) a odwiedzającymi jednodniowymi (bez noclegu). W 2019 r. turystów było 2,5 mln, a odwiedzających – 2,3 mln. W 2022 r. turystów było we Wrocławiu 1,7 mln, natomiast odwiedzających niemal 3 mln. Wśród turystów zagranicznych największą grupę stanowili Niemcy – 35%, następnie mieszkańcy Czech i Wielkiej Brytanii (po 8%). Wśród turystów krajowych Wrocław najchętniej odwiedzany był przez mieszkańców województw: mazowieckiego (24%), wielkopolskiego (17%) i zachodniopomorskiego (10%). Porównując wykorzystanie bazy noclegowej z innymi polskimi miastami, Wrocław walczy o 3. miejsce (po Warszawie i Krakowie) z Gdańskiem, mając większą liczbę turystów od lutego (65 tys. we Wrocławiu) do maja (112 tys. we Wrocławiu). Gdańsk natomiast miał większą liczbę turystów w miesiącach wakacyjnych. Szacuje się, że turyści i odwiedzający w 2022 r. zostawili we Wrocławiu co najmniej 3,7 mld złotych. Ok. 10% tej kwoty – 370 mln – trafia w podatkach do budżetu Wrocławia.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE SMARTCITY WROCŁAW

Teleopieka dla mieszkańców Wrocławia

Miasto Wrocław (WPM, Dział ds. SmartCity), przeprowadziło postępowanie przetargowe „Teleopieka dla mieszkańców Wrocławia”, w ramach którego wyłoniono wykonawcę usługi. 6 grudnia 2022 r. podpisano umowę z firmą Telemedycyna Polska S.A., która w ramach usługi udostępni 500 wrocławskim seniorom specjalne urządzenia mobilne z „przyciskiem życia” oraz stacjonarne urządzenia głośnomówiące. Specjalny przycisk na opasce umożliwi wezwanie natychmiastowej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. Z kolei urządzenie głośnomówiące pozwoli skontaktować się z ratownikiem medycznym. Dodatkowo dla 50 osób przewidziana jest usługa zdalnego wsparcia psychologicznego. Obecnie trwają prace związane z rozpoczęciem procesu rekrutacji. Usługa będzie świadczona przez 36 miesięcy od dnia jej uruchomienia (tzn. od momentu zakończenia rekrutacji podstawowej do projektu).

Mobilne KTG dla mieszkanek Wrocławia od 36. tygodnia ciąży

Na początku czerwca 2022 r. Miasto Wrocław (Dział ds. SmartCity) uruchomiło program miejski „Bądź bezpieczna. Mobilne KTG dla mieszkanek Wrocławia od 36. tygodnia ciąży”.

Mieszkanki Wrocławia mogły skorzystać z programu, w ramach którego Miasto bezpłatnie udostępniło im bezprzewodowe urządzenia telemedyczne KTG Carebits.

Mobilne KTG to urządzenie, które umożliwia przyszłym mamom wykonywanie badań samodzielnie w domu przy zachowaniu jakości klinicznej, co zapewnia im niezwykły komfort i poczucie bezpieczeństwa. Zapisy mobilnego KTG pomagają ocenić dobrostan płodu. Urządzenia pozwalają monitorować zarówno czynność serca płodu, jak również czynność skurczową macicy. Dodatkowo pozwalają w porę wykryć stany niedotlenienia płodu oraz występowanie wad serca.

Mieszkanki korzystające z programu oprócz urządzenia otrzymały bezpłatną aplikację medyczną Carebits. Aplikacja służy do zdalnego wykonywania badań kardiotokograficznych (KTG) w każdym miejscu, w którym przebywa przyszła mama, oraz przesyłanie ich zapisów do Centrum Monitoringu Położniczego

obsługiwanego przez personel medyczny. Centrum działa w trybie 24h/7, a w przypadku nieprawidłowości w zapisie bezzwłocznie kontaktuje się z przyszłą mamą. Każdorazowo po poprawnie przeprowadzonym badaniu jego wynik udostępniany jest w aplikacji oraz przekazywany w wiadomości e-mailowej i SMS-owej. Uczestniczki programu mogły wykonać nieograniczoną liczbę badań w ciągu doby, a prawidłowe badanie musiało trwać co najmniej 30 minut.

Program zakończono 16 grudnia. Wzięły w nim udział 294 kobiety, które w trakcie trwania projektu wykonały 5586 badań. Na podstawie badań przeprowadzono pięć interwencji, które uratowały życie.

RoboSfera bezBarier

Pilotażowy i bezpłatny program skierowany do dzieci z niepełnosprawnościami realizowany we współpracy z firmą Planeta Robotów, która zajmuje się nauką robotyki i programowania. Celem projektu było zapewnienie dostępu do zajęć z robotyki i programowania dzieciom z różnego rodzaju niepełnosprawnościami oraz edukacja i popularyzacja nauk ścisłych i nowych technologii wśród dzieci i młodzieży.

Projekt realizowany był w okresie kwiecień 2019 – kwiecień 2022. Z uwagi na duże zainteresowanie projektem Miasto sfinansowało dodatkowe zajęcia dla 120 dzieci w dwóch placówkach edukacyjnych (Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Nyska 66, 50-505 Wrocław oraz Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Kowalska 105). Zajęcia te zostały przeprowadzone w okresie wrzesień – grudzień 2022 r.

Drony

Projekt pilotażowy dotyczący wykorzystania dronów do potrzeb pozyskiwania danych o mieście. Odbyły się przeloty testowe wraz z inwentaryzacją infrastruktury technicznej w rejonie ul. Powstańców Śląskich (na wybranym odcinku) oraz nad FAT-em, gdzie przelot służył badaniom natężenia ruchu pieszego.

ETO

Nadzór nad procedurą przekazania CUI kolejnej, zakupionej w grudniu 2021, Elektronicznej Tablicy Ogłoszeniowej. Koordynacja montażu ETO w COM Magnolia oraz zarządzanie treściami udostępnianymi na wszystkich ETO w UMW.

System kolejkowy

Realizacja planu promocji oraz przygotowania do wdrożenia systemu kolejkowego dla USC.

SmartCity Forum

W dniach 14–15 czerwca odbyło się we Wrocławiu SmartCity Forum. WPM koordynował wydarzenie. Przedstawiciele działu ds. SmartCity uczestniczyli w panelach oraz przygotowali stoiska SmartCity Wrocław.

Finał Streamers League

W dniach 18–19 czerwca w Barbarze odbyło się po raz pierwszy od 4 lat międzynarodowe wydarzenie e-sportowe organizowane we Wrocławiu. WPM wykonał prace w zakresie współpracy z agencją i przygotowania materiałów promocyjnych. W wydarzeniu wzięły udział drużyny z sześciu krajów: Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Rumunii i Grecji. Transmisje z finałów obejrzało 295 185 osób. Kwalifikacje do finału i finał łącznie obejrzało 962 646 osób.

Współpraca z Akademią Wychowania Fizycznego we Wrocławiu przy realizacji działań edukacyjno-promocyjnych związanych z wykorzystaniem piłek EDUball

Miasto Wrocław wspiera wszelkie działania mające na celu podniesienie jakości życia mieszkańców oraz promocję Miasta jako miejsca wspierającego zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji grup osób defaworyzowanych i ich włączenia społecznego. W związku z powyższym w listopadzie 2022 r. został podpisany list intencyjny z Akademią Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, gdzie opracowano koncepcję innowacyjnej pomocy dydaktycznej ułatwiającej dotarcie do defaworyzowanych grup osób i zaangażowania ich do udziału w kulturze fizycznej.

Na mocy ww. listu strony rozpoczęły współpracę przy realizacji działań edukacyjno-promocyjnych z wykorzystaniem piłek EDUball wśród dzieci z niepełnosprawnościami na poziomie edukacji wczesnoszkolnej oraz wśród seniorów.

W ramach wyżej wspomnianych działań został opracowany film instruktażowy, dla osób chcących wykorzystywać tę nowatorską metodę dydaktyczną podczas prowadzonych zajęć ruchowych. Dodatkowo w ramach współpracy w pierwszym kwartale 2023 r. zostaną zrealizowane bezpłatne szkolenia dla nauczycieli i instruktorów.

Współpraca z Clear Channel

W 2020 r. Miasto Wrocław (WPM, Dział ds. SmartCity) nawiązało współpracę z wiodącą firmą w zakresie reklamy zewnętrznej w Polsce – Clear Channel. Był to pierwszy w Polsce projekt tak szerokiego współdziałania Miasta z dostawcą reklamy zewnętrznej. Promocja na nowoczesnych nośnikach, w najlepszych lokalizacjach wpisuje się w strategię rozwoju Wrocławia jako inteligentnego miasta, oferującego mieszkańcom wysoką jakość życia i realizującego ideę smartcity. Spoty prezentujące inicjatywy miasta pojawiały się w ramach lokalnych i ogólnopolskich kampanii, które swoim zasięgiem, oprócz Wrocławia,

obejmowały także: Warszawę, Trójmiasto, Poznań, Kraków, Katowice oraz Łódź. Kampanie promocyjne i edukacyjne były wyświetlane na najnowocześniejszych nośnikach cyfrowych w bardzo atrakcyjnych lokalizacjach. W przeciwieństwie do klasycznych nośników, ekrany cyfrowe umożliwiały natychmiastową reakcję i dostosowanie treści przekazu w zależności od wydarzeń.

Smart City Digital Twin

W drugiej połowie 2022 r. realizowano działania wynikające z podpisanego trójstronnego porozumienia pomiędzy Turku Science Park Ldt., Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej oraz Miastem Wrocław (WPM, Dział ds. SmartCity) dotyczącego współpracy Miasta w charakterze partnera w projekcie „Smart City Digital Twin". Celem zawartej współpracy jest wymiana wiedzy dotyczącej technologii Digital Twin na potrzeby stworzenia raportu końcowego, a w dalszej perspektywie możliwości promowania współpracy między organizacjami w ich regionach.

Wrocław bezgotówkowy – raz spróbujesz pokochasz na zawsze

W ramach współpracy Działu ds. SmartCity z ekspertami z Fundacji Polska Bezgotówkowa, w terminie wrzesień – grudzień 2022, odbył się cykl szkoleń i akcji informacyjnych w zakresie płatności bezgotówkowych, kierowany do przedsiębiorców, seniorów i uczniów. Hasłem przewodnim było: „Wrocław bezgotówkowy – raz spróbujesz pokochasz na zawsze", a tematyka spotkań dotyczyła nie tylko nowych rozwiązań technologicznych umożliwiających płatności bezgotówkowe, ale także oscylowała wokół zagadnień: zmian w prawie, bezpieczeństwa płatności, edukacji czy ograniczania wykluczenia społecznego związanego z płatnościami bezgotówkowymi. W ramach projektu odbyły się szkolenia, warsztaty, webinary o zasięgu ogólnopolskim. Celem nadrzędnym projektu było podniesienie kompetencji i świadomości dotyczących płatności bezgotówkowych poszczególnych grup społecznych. Niezmiernie miłym akcentem, potwierdzającym efektywność projektu, jak i wieloletniej pracy

Wrocławia na rzecz promocji płatności bezgotówkowych, było wyróżnienie miasta na Local Trends – Europejskim Forum Samorządowym. W rankingu Cashless Cities Wrocław zajął I miejsce, a nagrodę otrzymał za „informatyzację miasta i rozwiązania smart, w których dominują transakcje bezgotówkowe". W roku 2023 planowana jest kontynuacja projektu. Wszystkie działania skupione będą na podnoszeniu świadomości wśród osób starszych, dotyczących kwestii bezpieczeństwa w ramach płatności bezgotówkowych.

Monitorowanie ruchu rowerowego

W 2022 r. trwały badania nad monitorowaniem i analizowaniem ruchu rowerowego w mieście.

Prowadzono pilotażowy projekt testowania technologii umożliwiającej zliczanie rowerzystów i pieszych poprzez wykorzystanie kamery dokonującej automatycznej analizy obrazu dzięki wbudowanym inteligentnym algorytmom.

We współpracy z firmą INPEAK w maju 2022 r. uruchomiono pilotażowy projekt monitorowania ruchu rowerowego polegający na bezpłatnym testowaniu technologii dostarczającej dane dotyczące ruchu rowerowego (zliczanie rowerów przejeżdżających po ustalonej trasie, w obrębie istniejącej infrastruktury dla rowerów, ze wskazaniem kierunku) oraz ruchu pieszych (zliczanie pieszych przechodzących przez wskazane skrzyżowania w obrębie wskazanych przejść dla pieszych) w czasie rzeczywistym. Testowano dwa rodzaje urządzeń: SEGMENTS-CAM – kamera rejestrująca różne zdarzenia w obrębie wybranej lokalizacji oraz SEGMENTS-PIR – małe skrzyneczki, które nie wymagają podłączenia do zasilania z zewnątrz. Narzędziem, które łączy oba systemy, jest platforma internetowa udostępniająca wyniki pomiarów.

Monitorowanie ruchu drogowego w mieście

W lipcu 2022 r. Miasto Wrocław (WPM, Dział ds. SmartCity) podpisało umowę z firmą Neptis S.A., na mocy której otrzymało dostęp do platformy analizującej

ruch drogowy w mieście. W ramach świadczonej usługi wykonawca zobowiązał się m.in. do zbierania i analizowania informacji o ruchu drogowym w mieście przy wykorzystaniu danych z miejskich kamer detekcyjnych (ARTR) oraz innych źródeł danych (np. czujników, FCD itp.). Zbierane i analizowane w czasie rzeczywistym dane były prezentowane na mapie stanowiącej integralną część platformy. Wykonawca zobowiązany był jednocześnie do przechowywania i zapewnienia możliwości prezentacji danych historycznych przez cały okres obowiązywania umowy.

System zajętości miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami oraz autokarów turystycznych

System zajętości miejsc parkingowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami oraz autokarów turystycznych umożliwia w łatwy i wygodny sposób wskazanie kierowcom oraz przewodnikom najbliższe wolne miejsce parkingowe. Bezpłatna aplikacja ParkDots stanowi zarówno wsparcie, jak i uzupełnienie systemu. Głównym celem jego wprowadzenia była poprawa bezpieczeństwa oraz podniesienie komfortu życia mieszkańców oraz turystów odwiedzających Wrocław. System wpływa na skrócenie czasu poszukiwania wolnego miejsca parkingowego, co przy okazji ogranicza zbędny ruch samochodów i autokarów w mieście. Obejmuje on łącznie **220 miejsc parkingowych**, w tym miejsca dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami oraz miejsca dla autokarów turystycznych: czasowe (postój do 15 minut lub 30 minut) i odstawcze (postój bez ograniczeń czasowych). System składa się z: detektorów, systemu przesyłu danych, aplikacji oraz platformy służącej wymianie danych.

W ramach systemu uruchomiono aplikację mobilną **ParkDots** służącą informowaniu użytkowników o wolnych i zajętych miejscach parkingowych. Aplikacja dostępna jest dla systemów Android oraz iOS. Można ją pobrać na oficjalnych platformach dystrybucyjnych Google Play oraz App Store. Korzystanie z niej jest darmowe, bez potrzeby rejestracji czy logowania. Działa zarówno w trybie online jak i offline. Dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskiej, niemieckiej oraz angielskiej. Poza tym aplikacja wyposażona jest w filtry do

wyszukiwania parkingów. Filtrowanie może odbywać się m.in. po wolnych miejscach, po miejscach bezpłatnych czy po miejscach dla osób z niepełnosprawnościami. Co więcej, aplikacja posiada też moduł nawigacji, który poprowadzi użytkownika do wybranego miejsca postojowego. Można skorzystać z różnych nawigacji (np. Google Maps) lub wykorzystać nawigację dedykowaną ParkDots. System uruchomiono w 2020 r. W roku 2022 r. projekt kontynuowano.

ParkSpaceECO

W ramach współpracy Działu ds. SmartCity z firmą LOSA od września 2022 r. tworzona była aplikacja, której zadaniem jest zapewnienie możliwości przewidywania zajętości miejsc postojowych w strefie płatnego parkowania, przede wszystkim na obszarach A i B śródmiejskiej strefy parkowania. Aplikacja dostępna będzie na systemach Android oraz iOS.

Deeptraffic

W ramach współpracy Działu ds. SmartCity z Concordia Accelerator oraz firmą Traffic and Mobility Management Technologies we Wrocławiu powstaje rozwiązanie, które wykorzystuje technologie kooperacyjnych inteligentnych systemów transportowych (C-ITS) do celów operacyjnego zarządzania ruchem. Rozwiązanie składa się z platformy i aplikacji mobilnej dostępnej w systemach Android. Do marca 2023 r. kierowcy będą mogli testować aplikację mobilną, której zadaniem jest ułatwienie poruszania się po mieście. Uczestnicy projektu pilotażowego mają dostęp do informację o nieoczekiwanym zdarzeniu drogowym, jakim jest np. wypadek, co daje im czas na wybór alternatywnej trasy przejazdu. Taka decyzja, podjęta z odpowiednim wyprzedzeniem, pozwala na rozładowanie zatoru drogowego i upłynnienie ruchu w mieście. Pilotażem objęto ulice: Żmigrodzką, Trzebnicką, Władysława Reymonta i Bałtycką, plac Stanisława Staszica, a także rejon skrzyżowania ulic Osobowickiej i Bałtyckiej.

Blees

Prowadzony we współpracy z MPK projekt pilotażowy w zakresie bezpłatnego testowania usługi mikrotranzytu (transportu na żądanie), tj. oprogramowania umożliwiającego koordynację dedykowanych przewozów organizowanych przez MPK. Projekt trwał do końca marca 2022 r.

Współpraca z Zespołem Doradców Gospodarczych TOR

W ramach współpracy przystąpiono do drugiego etapu projektu pilotażowego dotyczącego badania mobilności we Wrocławiu z wykorzystaniem dronów i analityki opartej na sztucznej inteligencji. Analizy dotyczyły węzła komunikacyjnego FAT. Zebrano materiał filmowy oraz rozpoczęto prace nad analityką dotyczącą zliczania ruchu pieszych, rowerzystów i pojazdów w rejonie przedmiotowego węzła komunikacyjnego. Efektem prac będzie model mikrosymulacyjny zawierający ocenę zebranych danych. Testowanie modelu zaplanowano na pierwszy kwartał 2023 r.

Beyond Zero – Dni Elektryfikacji w Tarczyński Arena

W ramach współpracy Działu ds. SmartCity, Toyota Centrum Wrocław oraz Tarczyński Arena 13 września 2022 r. zorganizowane zostało we Wrocławiu wydarzenie dotyczące promocji nowych technologii stosowanych w transporcie niskoemisyjnym. W ramach wydarzenia odbył się panel dyskusyjny, a w trakcie wydarzenia – dyskusje ekspertów w dziedzinie motoryzacji, z uczelni wyższych oraz z zakresu nowych technologii. Zagadnienia dotyczyły transportu przyszłości, określenia, na jakim etapie jest Wrocław, jeśli chodzi o transportu przyszłości, oraz jak idea smartcity wpływa na zmiany w zakresie transportu we Wrocławiu.

HR Wellbeing Forum

We wrześniu Miasto Wrocław (WPM, Dział ds. SmartCity) podpisało list intencyjny z Akademią Wellbeing sp. z o.o. o współpracy przy organizacji i promocji

wydarzenia HR Wellbeing Forum, które odbyło się we Wrocławiu w dniach 15–16 września 2022 r. w Inkubatorze Przedsiębiorczości E-sportu. HR Wellbeing Forum to wydarzenie, które skupia pracodawców i ekspertów, praktyków z dziedziny HR oraz kadry zarządzające firmami z różnych branż, chcących zadbać o dobrostan i jakość życia pracowników. Podczas spotkania prelegenci podzielili się wiedzą, doświadczeniem, a także projektami realizowanymi w trakcie i po pandemii.

Made in Wrocław 2022

W październiku 2022 r. WPM (Dział ds. SmartCity) uczestniczył jako wystawca w wydarzeniu Made in Wrocław organizowanym przez Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Na stoisku zaprezentowano trzy projekty realizowane we Wrocławiu: „Bądź bezpieczna. Mobilne KTG dla kobiet w ciąży" (projekt realizowany we współpracy z firmą Carebits Sp. z o.o.), „RoboSfera bezBarier" (projekt realizowany we współpracy z firmą Planeta Robotów) oraz „Monitorowanie ruchu rowerowego" (projekt realizowany we współpracy z firmą INPEAK). Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród uczestników wydarzenia.

Publikacje w social mediach:

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

Facebook Wroclaw [Wroclove]

Oficjalny fanpage miasta Wrocław [Wroclove], za prowadzenie którego odpowiedzialny jest Wydział Promocji Miasta i Turystyki w ciągu 2022 roku zwiększył liczbę swoich fanów o **27 149.** Na koniec grudnia 2022 roku liczba

fanów wyniosła **340 320**. Wrocławski fanpage jest jedną z najpopularniejszych stron miast w kraju.

Liczba pozostawionych reakcji: **1 765 015**

Liczba pozostawionych komentarzy: **91 325**

Liczba udostępnień komunikatów: **183 426**

Do najbardziej „klikalnych" wpisów należały treści dotyczące: Ambasadorów Roku Dobrych Relacji (m.in. materiał wideo Pani Anny Dymnej) czy też transmisje live z organizowanych we Wrocławiu wydarzeń. Dużym zaangażowaniem cieszyły się również regularnie udostępniane fotografie Miasta Spotkań. Warto zaznaczyć, że na fanpage'u Wroclaw [Wroclove] publikowane są także na bieżąco najważniejsze informacje dotyczące funkcjonowania miasta.

Facebook Visit Wroclaw

Turystyczny fanpage stolicy Dolnego Śląska - Visit Wroclaw, za prowadzenie którego odpowiedzialny jest Wydział Promocji Miasta i Turystyki w ciągu 2022 roku zwiększył liczbę swoich fanów o **6 316 internautów**. Na koniec grudnia 2022 roku liczba fanów wyniosła **55 036**.

Liczba pozostawionych reakcji: **39 440**

Liczba pozostawionych komentarzy: **1 508**

Liczba udostępnień komunikatów: **5 049**

Do najbardziej „klikalnych" wpisów należały treści dotyczące organizowanego we Wrocławiu Jarmarku Bożonarodzeniowego, komunikaty dotyczące nowego sezonu Wrocławskiej Fontanny Multimedialnej, krasnali pojawiających się w stolicy Dolnego Śląska, czy też treści związane z choinką umieszczoną na wrocławskim Rynku.

Facebook Krasnale.pl

Kolejny fanpage stolicy Dolnego Śląska - Krasnale.pl, za prowadzenie którego odpowiedzialny jest Wydział Promocji Miasta i Turystyki w ciągu 2022 roku zwiększył liczbę swoich fanów o **11 717**. Na koniec grudnia 2022 roku liczba fanów wyniosła **61 842.**

Liczba pozostawionych reakcji: **21 231**

Liczba pozostawionych komentarzy: **2 875**

Liczba udostępnień komunikatów: **722**

Do najbardziej „klikalnych" wpisów należały treści dotyczące: wyboru imienia dla nowych skrzatów pojawiających się we Wrocławiu, informacje o krasnalach, które powstały w stolicy Dolnego Śląska oraz treści dotyczące Wrocławskiego Festiwalu Krasnoludków.

Instagram wroclaw_official

Profil wroclaw_official obserwuje już ponad **163 000** followersów. W 2022 roku na Instagramie przybyło **28 114 obserwujących.**

Na profilu wroclaw_official codziennie udostępnianych jest od kilku do kilkunastu InstaStories z najważniejszymi informacjami dla mieszkańców Wrocławia. Na bieżąco przekazywane są informacje o wydarzeniach organizowanych w stolicy Dolnego Śląska oraz przedstawiane krótkie relacje z eventów.

Na pozostałych profilach na Instagramie, prowadzonych przez Wydział Promocji Miasta i Turystyki przybyło kolejno: visitwro **blisko 800 nowych użytkowników** (konto w grudniu 2022 roku obserwowało **6 545** followersów) natomiast na krasnale **około 350 nowych obserwujących** (profil zgromadził na koniec 2022 roku **4207** followersów).

Twitter wroclaw_info

Na koncie wroclaw_info każdego dnia publikowane jest kilka krótkich informacji: wrocławskie fotografie, wydarzenia, zapowiedzi inicjatyw, materiały wideo czy treści komunikacyjne i inwestycyjne, oraz alerty.

Wrocław stale jest liderem wśród polskich miast na Twitterze.
W 2022 roku liczba obserwujących profil @wroclaw_info **wzrosła o 10 190 użytkowników**, na koniec analizowanego okresu liczba obserwujących wynosiła **94 450** i stale rośnie.

Biuro Rady Miejskiej w 2022 r:

AKTY PRAWNE WYDANE PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ WROCŁAWIA

W 2022 r. Rada Miejska Wrocławia uchwaliła łącznie **406 aktów prawnych**, w tym:

- **395 uchwał**,
- **4 stanowiska** (w sprawach: 25. rocznicy przyjęcia przez Zgromadzenie Narodowe Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegania zasad współżycia społecznego oraz wystrzegania się komunikacji pogardy i mowy nienawiści, wysokości opłaty planistycznej stosowanej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, sprzeciwu wobec języka pogardy w życiu publicznym),
- **7 apeli** (o pokój na Ukrainie, o wdrożenie mechanizmów osłonowych dla jednostek samorządu terytorialnego w związku z drastycznym wzrostem cen energii, o opracowanie i wdrożenie reformy systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego, o przyspieszenie zmian systemowych dotyczących funkcjonowania i finansowania domów pomocy społecznej oraz utworzenia subwencji społecznej, o podjęcie działań w celu zapewnienia najwyższego

możliwego poziomu dochodów budżetowych Wrocławia w 2023 r. i w latach następnych, o nieużywanie materiałów pirotechnicznych, o odstąpienie od zamiaru likwidacji Harcerskiej Bazy Obozowej Krzeczków hufca ZHP Wrocław położonej nad jeziorem Niesłysz w województwie lubuskim).

W sprawach związanych **z organizacją pracy Rady Miejskiej Wrocławia** w drodze uchwał:

- zdecydowano o zdalnym trybie obradowania na sesjach Rady MiejskiejWrocławia,
- ustalono składy osobowe komisji stałych Rady Miejskiej Wrocławia, ,
- zatwierdzono plan kontroli Komisji Rewizyjnej na 2023 rok i dokonano zmiany planu kontroli na 2022 rok.

Tabela Zestawienie wydanych przez Radę Miejską Wrocławia aktów prawnych w obecnej kadencji

Rok	Ogółem	w tym:			
		uchwały	apele	stanowiska	rezolucje
Kadencja VIII (2018-2023)					
2018	44	43	1	0	0
2019	450	444	2	4	0
2020	352	346	2	0	4

Rok	Ogółem	w tym:			
		uchwały	apele	stanowiska	rezolucje
2021	435	428	0	3	4
2022	406	395	7	4	0
Ogółem	1687	1656	12	11	8

Źródło: UMW

Ponad 23,8 % podjętych uchwał w 2022 r. przedmiotowo obejmowały sprawy z zakresu **ustroju, organizacji i zarządzania** i był to m.in.:

- udzielenie wotum zaufania prezydentowi,
- określenie kierunków działania dla prezydenta w zakresie założenia polityki społeczno - gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2023,
- wyrażenie woli przystąpienia Wrocławia do Stowarzyszenia Wrocławska Organizacja Turystyczna i do międzynarodowego zrzeszenia Sieć DELICE (Sieć Miast na rzecz Żywności i Gastronomii),
- podjęcia współpracy partnerskiej ze społecznością lokalną miasta Kijów,
- zerwanie współpracy ze społecznością miasta Grodna.

Problematyka **planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz ładu przestrzennego była w roku 2022 treścią ponad 20,8%** uchwał i dotyczyła następujących aktów:

- przystąpienia do sporządzenia 25 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalenia 24 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 4 zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Nadano nazwy 20 ulicom, 2 rondom, 6 skwerom.

Tematyka **finansów i rachunkowości** stanowiła przedmiot blisko 10,9% podjętych uchwał i dotyczyła:

- udzielenia prezydentowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 r.,
- dokonania zmian w budżecie miasta na 2022 r. oraz uchwaleniem budżetu na 2023 r.,
- wprowadzenia zmian w wieloletniej prognozie finansowej oraz przyjęcie nowej wieloletniej prognozy finansowej miasta,
- wprowadzenia nowych zasad udzielania dotacji na zadania służące ochronie zasobów wodnych,
- udzielenia pomocy finansowej dla gminy Michałowo w związku z sytuacją kryzysową na granicy z Białorusią o
- udzielenia pomocy dla Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich,
- określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,

- określenia stawek podatku od środków transportowych, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2023 r.,

- znowelizowania uchwały o zwolnieniach od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła.

Tematyka **gospodarki odpadami, czystości i porządku oraz ochrony środowiska, w tym ochrony przyrody i zwierząt** była treścią ponad **12,4%** podjętych uchwał i dotyczyła m.in.:.

- podjęcia 40 uchwał w sprawie ochrony istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych - dwóch zbiorników wodnych wraz z otaczającym terenem leśnym położonych na terenie Janówka,

- ustanowienia pomnikami przyrody – dębów szypułkowych rosnących przy ul. Gosławickiej, w rejonie ul. Paniowickiej, w rejonie mostu Rędzińskiego i w lesie Prackim,

- przyjęcia nowego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław.

W sferze **gospodarki odpadami oraz utrzymania czystości i porządku** na terenie Miasta uregulowano ponownie sprawy:

- metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawek tej opłaty,

- terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- wzorów deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej

- znowelizowano uchwałę dotyczącą usług świadczonych w zamian za opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- określono a następnie znowelizowano nowe górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych,

- zmieniono regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.

Sprawy **ochrony zdrowia, polityki społecznej i pomocy społecznej**, w tym jednostki ochrony zdrowia i placówki pomocy społecznej były przedmiotem 10,6% uchwał i dotyczyły m.in.:

- przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii dla miasta Wrocławia na lata 2022-2025,

- przyjęcia lokalnego programu osłonowego pn. „Wsparcie Seniorów we Wrocławiu”,

- przyjęcia wrocławskiego programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Bez barier”,

- przyjęcia programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.,

- ustalenia założeń i kierunków działań w zakresie polityki zdrowotnej w latach 2022-2026,

- zmiany Lokalnego Programu Osłonowego dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu, związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych,

- zmiany Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”,

- zwiększenia wysokości środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, funkcjonujących na terenie Wrocławia,

- podniesienia wysokość świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka,

- określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 i 2023 r.,

Ponadto Rada Miejska zadecydowała o zapewnieniu warunków do osiedlenia się we Wrocławiu repatriantowi i 4 rodzinom **repatriantów z Kazachstanu**.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, na podstawie szczególnej ustawy z dnia 12 marca 2022 r. Rada ustaliła zakres pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywają na terenie Wrocławia. Regulacja stanowiła podstawę do określenia przez Prezydenta form i trybu udzielania pomocy.

Problematyka **edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego**, w tym stanowiła treść 8,9% uchwał i dotyczyła m.in.:.

- ustalenia planu sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, publicznych szkół podstawowych, publicznych szkół specjalnych oraz publicznych szkół ponadpodstawowych, od 1 września 2022 r.,

- ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, w publicznych

przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę,

- znowelizowania przepisów dotyczących obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli obowiązującego w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto,

- wprowadzenia nowego regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, który następnie znowelizowano w zakresie funduszu nagród,

- zmiany przepisów odnośnie rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek oraz warunków i sposobu ich przyznawania,

- ustalenia nowego regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteria wyboru ofert,

- znowelizowania miejskiego programu wsparcia partnerstwa szkolnictwa wyższego i nauki oraz sektora aktywności gospodarczej,

- określenia warunków, trybu i wysokości stypendiów solidarnościowych dla obywateli polskich i cudzoziemców studiujących we Wrocławiu, działających na rzecz wolności obywatelskich oraz przemian demokratycznych.

Przedmiotem pozostałych 12,6% uchwał były sprawy dotyczące następujących dziedzin:

- **gospodarka nieruchomościami:** znowelizowano zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Wrocław, wyrażono zgody na zbycie nieruchomości,

- **gospodarka zasobem mieszkaniowym:** znowelizowano wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025,

- **transport, komunikacja, drogi i ruch drogowy**: uchwalono plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023 - 2027,

- przyjęto plan zrównoważonej mobilności dla miejskiego obszaru funkcjonalnego Wrocławia na czas do końca 2035 r.

- przyjęto cztery nowelizacje uchwały dotyczącej ustalenia strefy płatnego parkowania oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania,

- znowelizowano uchwałę dotyczącą cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej poprzez **nadanie uprawnień do bezpłatnych przejazdów uczniom będącym uchodźcami wojennymi z terytorium Ukrainy**, którzy przybyli do Polski po dniu 24 lutego 2022 r.,

- **przedłużono do dnia 30 czerwca 2022 r. nieodpłatne przejazdy komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy**,

- **kultura i sztuka oraz instytucje kultury**: podano do publicznej wiadomości informacje o zamiarze i przyczynach połączenia instytucji kultury, ogłoszono zamiar zmiany statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej w zakresie struktury i lokalizacji filii, nadano nowe statuty instytucjom kultury: Biuro Wystaw Artystycznych – Galerie Sztuki Współczesnej, Strefa Kultury Wrocław, Wrocławski Instytut Kultury, Ośrodek Postaw Twórczych Zamek, Wrocławski Dom Literatury i Muzeum Miejskie Wrocławia,

- **handel** - uchwalono zasady prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników na wyznaczonych miejscach.

Tabela Uchwały według przedmiotu regulacji (ogółem podjętych) w latach 2018-2022 (w %)

Podział tematyczny	2018	2019	2020	2021	2022
Ustrój, organizacja i zarządzanie	35,4	28,4	33,8	20,5	23,8
Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne, ład przestrzenny, rewitalizacja i polityka rozwoju	28,1	20,9	26,3	21,0	20,8
Finanse i rachunkowość	9,5	9,7	11,3	8,1	10,9
Edukacja, nauka i szkolnictwo wyższe	4,7	17,8	10,7	9,6	8,9
Repatriacja	9,7	2,3	2,0	1,3	1,2
Inne	12,6	20,9	15,9	39,5	34,4
Ogółem	100	100	100	100	100

Źródło: UMW

W sumie w latach 2018-2022 w bieżącej **VIII kadencji samorządu** Rada Miejska Wrocławia wydała **1687 aktów prawnych. Od I kadencji** do końca **2022 r. VIII kadencji** podjęto **13429** przez Radę Miejską Wrocławia: 13312 uchwał, 71 stanowisk, 31 apeli i 15 rezolucji.

W 2022 r. w drodze uchwał Rady Miejskiej przyjęto kolejne **strategie, polityki i programy miejskie**.

Tabela Strategie, polityki i programy miejskie z 2022 r. Źródło: UMW

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2023	Uchwała nr LIX/1551/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2022 r.
Program współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.	Uchwała nr LIX/1554/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 października 2022 r.
Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia oraz wyrażenia woli współdziałania z innymi gminami w zakresie jego wdrożenia	Uchwała nr XLIX/1293/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023-2027	Uchwała nr LXI/1598/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
Założenia i kierunki działań w zakresie polityki zdrowotnej w latach 2022-2026	Uchwała nr XLIX/1299/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla miasta Wrocławia na lata 2022-2025	Uchwała nr XLIX/1298/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 r.
Lokalny program osłonowy „Wsparcie Seniorów we Wrocławiu	Uchwała nr LI/1363/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.
Wrocławski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Bez Barier” na lata 2023-2029	Uchwała nr LXI/1599/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 listopada 2022 r.
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław	Uchwała nr LI/1341/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r.
nowelizacja Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”	Uchwała nr LVI/1501/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005r.

Tytuł strategii, polityki, programu miejskiego	Regulacja prawna
nowelizacja Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej	Uchwała nr XLVIII/1272/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 stycznia 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XXIX/652/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2012 r.
nowelizacja Lokalnego programu pomocy społecznej „Lokalny Program Osłonowy dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych”	Uchwała nr LI/1364/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr LIX/1375/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r.
nowelizacja Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025	Uchwała nr LI/1326/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r.

Źródło: UMW

Dane Biura Współpracy z Zagranicą

do Raportu o stanie Wrocławia za rok 2022

Ogólna charakterystyka miasta [§ 3. pkt. 3. 1) Zarządzenia Prezydenta nr 9226/22 z dn. 27.12.2022 r.] i **Współpraca, w tym współpraca** krajowa i **międzynarodowa** [§ 3. pkt. 3. 19) Zarządzenia Prezydenta]

Podobnie jak w roku 2021, Wrocław ma **17 Miast Partnerskich**, w większości europejskich (w kolejności zawierania umów): Drezno, Wiesbaden, Departament La Vienne, Breda, Lwów, Kowno, Hradec Králové, Grodno, Lille, Wilno, Reykjavik, Oxford i Batumi, ale także spoza naszego kontynentu: Charlotte (USA), Guadalajara (Meksyk) i Ramat Gan (Izrael).

Kwestia formalnego zawarcia partnerstwa z koreańskim miastem Cheongju pozostaje otwarta (Radni RMW przyjęli uchwałę w sprawie współpracy partnerskiej obu Miast w lutym 2020 r.).

W 2022, zwłaszcza od momentu rozpoczęcia pełnoskalowej agresji Rosji w Ukrainie, zintensyfikowały się kontakty Wrocławia z Kijowem, które były już podejmowane od kilku lat.

9.05 radni miejscy z Kijowa wzięli udział w obradach Samorządowego Okrągłego Stołu odnoszącego się do pomocy Ukrainie i uchodźcom. W ramach wizyty radni miejscy Kijowa wyrazili chęć sformalizowania współpracy pomiędzy miastami oraz wyrazili potrzeby miasta w związku z wojną w Ukrainie.

W sierpniu Miasto Wrocław wspólnie z Fundacją Ukraina oraz Fundacją Ptach zorganizowało kolonie letnie dla dzieci z Kijowa, które trwały 10 dni i przebiegały pod hasłem "Kalejdoskop Kultur".

24.11 Radni Rady Miejskiej Wrocławia podjęli uchwałę w sprawie współpracy Gminy Wrocław ze społecznością lokalną miasta Kijów.

W grudniu miasto Wrocław przekazało generator do miasta Kijów ze względu na zmasowane ataki rakietowe na infrastrukturę krytyczną energetyczną w Ukrainie.

Współpraca z Miastami Partnerskimi

Batumi (i szerzej - Autonomiczna Republika Adżarii)

- 26.05 - Dzień Niepodległości – obchody na cmentarzu grabiszyńskim oraz spotkanie z diasporą gruzińską. Wieczorem koncert chóru Batumi;
- 24-28.05 - wizyta we Wrocławiu delegacji z Adżarii na czele z Davitem Gabaidze, Przewodniczącym Rady Najwyższej Adżarii;
- 28.05 - spotkanie z diasporą gruzińską oraz dyskusja naukowa w Kolegium Europy Wschodniej;
- 10-17.09 - wizyta we Wrocławiu laureatów konkursu wiedzy o Dolnym Śląsku z Adżarii. Zapewniono atrakcje wrocławskie, oraz spotkanie we wrocławskim ratuszu;
- 18-25.10 - wizyta młodzieży z XIV LO w Batumi w ramach współpracy z Youth Regional Center i Ministerstwem Edukacji, Kultury i Sportu Autonomicznej Republiki Adżarii.

Breda

- 9.03 – udział dyrektor współpracy zagranicznej, Marcelle Hooglander
- we wrocławskiej konferencji "Artificial Intelligence for the developement of cities and metropolitan areas";

- 13.03 - rozmowa na zoomie Prezydenta J. Sutryka z Merem Lwowa Andrijem Sadowym, Burmistrzem Bredy P. Deplą i Wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej Fransem Timmermansem;

- 3-5.06 - oficjalna wizyta Komisarza Fransa Timmermansa oraz delegacji z Bredy: Burmistrza Paula Depli, Wiceburmistrza Boaza Adanka oraz uczniów i nauczycielki z liceum LOV z Bredy;

- 16-19.07 - wizyta we Wrocławiu p. Bożeny Rijnbout-Sawickiej z Fundacji Serce Polski w Bredzie; spotkanie z p. Ewa Skrzywanek z WCDN w sprawie projektu wydania polsko-niderlandzkich bajek o Krasnalu Życzliwku – prac konkursowych Forum Polskich Szkół w Niderlandach;

- 6-7.09 - udział Wiceburmistrza Bredy Boaza Adanka w XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu, w panelu Biura Współpracy z Zagranicą pt. "Współpraca zagraniczna miast w dobie obecnego kryzysu" (pozostali paneliści: Andrij Sadowy – mer Lwowa, Jakub Mazur – wiceprezydent Wrocławia, Rashed Mustafa Sarwar – koordynator krajowy UNICEF na Polskę);

- 29-30.10 - rocznica wyzwolenia miasta przez armię gen. Stanisława Maczka. Wrocław reprezentowany przez 3 radnych Rady Miejskiej oraz Dyrektorów R. Michalskiego i M. Szelocha;

- 18-20.11 - wizyta wnuczki gen. S. Maczka we Wrocławiu - p. Karoliny Maczek-Skillen oraz Bożeny Rijnbout-Sawickiej z Fundacji Serce Polski we Wrocławia, 2 spotkania
  z młodzieżą w Szkole Podstawowej nr 4, której generał S. Maczek będzie patronem;

- 1-2.12 - udział 2 przedstawicieli Bredy w konferencji Wrocław Bez Barier (więcej o konferencji, patrz: współpraca z Dreznem): Wilberta Wilbersa – przewodniczącego Fundacji Breda for everyone, hospitable and accessible' i Woutera Schelvisa – członka Fundacji 'Breda-Equal' foundation Breda Gelijk.

Charlotte

- 6.10 - wizyta we Wrocławiu Dave'a Lynna – Przewodniczącego organizacji Sister Cities z Charlotte

Drezno

- 28-29.04 - IV Krajowa Konferencja dot. realizacji Europejskiej Karty Równości Kobiet i Mężczyzn na poziomie lokalnym. W konferencji uczestniczył Pan Bartłomiej Ciążyński, doradca społeczny Prezydenta Wrocławia ds. tolerancji i przeciwdziałania ksenofobii. Prawnik, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej wygłaszając wykład nt. wybranych aspektów aktualnej polityki równości Miasta Wrocławia;

- 2.05 – 10-lecie Biura Saksonii uroczysty koncert w NFN wizyta minister Sprawiedliwości, Demokracji i Równouprawnienia Katji Meier oraz wiceburmistrz Drezna Annekatrin Klepsch;

- 13.06 - wymiana doświadczeń dot. zrównoważonego wykorzystania energii oraz łagodzenia i przystosowania się do zmian klimatu w ramach misji 100 Miast inteligentnych i neutralnych dla klimatu. Wrocław, podobnie jak Drezno jest wśród 100 miast w Europie zakwalifikowanych do "Misji na rzecz inteligentnych i neutralnych dla klimatu miast". Spotkanie przedstawicieli wrocławskiego Departamentu Zrównoważonego Rozwoju z przedstawicielami Drezna w Brukseli;

- 4-15.07 - wymiana młodzieży szkół muzycznych Wrocław-Drezno: Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Ryszarda Bukowskiego we Wrocławiu oraz Konserwatorium im. Heinricha Schütza w Dreźnie z okazji Europejskiego Roku Młodzieży 2022. Summer Camp w Dreźnie. Promocja młodych artystów, poznawanie kultury miasta partnerskiego Drezna i jego regionu Saksonii, intensywna nauka języka niemieckiego;

- 15.07 - wymiana doświadczeń i informacji z Dreznem (we współpracy z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu) na temat budowy, obsługi i utrzymania oświetlenia publicznego w miastach partnerskich w tym m.in. w zakresie: bezpieczeństwa w godzinach nocnych, oświetlenie przestrzeni publicznych, oświetlenie ciągów i obszarów komunikacyjnych celem poszukiwania sposobów na oszczędności;

- list kurtuazyjny na ręce burmistrza Drezna z okazji 25-lecia jubileuszu powodzi we Wrocławiu i pomocy udzielonej przez partnerskie Miasto Drezno w 1997 roku

- 4.09 - dzień otwarty dzielnicy rządowej na zaproszenie Premiera Saksonii Michaela Kretschmera w ramach działalności Regionalnego Biura Województwa Dolnośląskiego w Dreźnie. Promocja Wrocławia w Dreźnie pod kątem gospodarczym, kulturalnym i turystycznym;

- 1-2.12 - udział Drezna w konferencja Wrocław bez barier z okazji światowego dnia osób z niepełnosprawnością połączona z wręczeniem Certyfikatów Wrocław Bez Barier im. Bartłomieja Skrzyńskiego i Medalu Zasłużony dla Wrocławia 2022 roku. Temat: Dostępność przestrzeni miejskiej w zakresie mieszkalnictwa, komunikacji i aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością.

<u>Guadalajara</u>

- 22.09 - przedstawiciele Guadalajary wzięli udział w uroczystości podpisania deklaracji założycielskiej Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO we wrocławskim Ratuszu. Deklarację Założycielską Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO podpisało 15 miast: Akra, Antwerpia, Ateny, Buenos Aires, Guadalajara, Incheon, Kuala Lumpur, Madryt, Montreal, Lubljana, Strasbourg, Szardża, Tbilisi oraz Turyn. Poza reprezentantami miast-sygnatariuszy we Wrocławiu pojawili się także wysocy przedstawiciele Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wychowania, Nauki i Kultury (UNESCO), Międzynarodowego Stowarzyszenia Wydawców (IPA), Międzynarodowej

Federacji Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich (IFLA) i Międzynarodowego Stowarzyszenia Autorów (IAF). BWZ przygotowywało zaproszenia na wydarzenie, organizowało spotkania zagranicznych delegacji z przedstawicielami UMW oraz sfinansowało przylot gości z Guadalajary.

Grodno

Współpraca z Grodnem została zawieszona przez władze Wrocławia w 2005 roku i od tamtego czasu nie utrzymywano żadnych kontaktów z reżimem (uznawanym przez społeczność międzynarodową jako nielegalny). **2 marca**, po licznych doniesieniach dowodzących udziału reżimu Łukaszenki w zbrojnej agresji Rosji na Ukrainę **Rada Miejska Wrocławia przyjęła uchwałę w sprawie zerwania współpracy ze społecznością lokalną miasta Grodno**. Jednocześnie wyrażono solidarność i wolę dalszej współpracy z organizacjami polonijnymi działającymi na Białorusi, prześladowanymi obywatelami Białorusi i innymi organizacjami walczącymi o poszanowanie demokracji, pokoju i tolerancji w ich kraju.

Hradec Kralove

- 20.09 - udział z-cy dyra Departamentu Infrastruktury i Transportu T. Stefanickiego w międzynarodowym webinarze z okazji Mobility Week pt. "Mobility development in partner cities as inspiration for Hradec Králové";

- listopad - Akademia Aktywnego Seniora w ramach projektu Erasmus PLUS realizowana przez wrocławskie Centrum Kultury Wrocław-Zachód z partnerem z Czech – Senioři Hradec Králové. Projekt Hradec Kralove i Wrocławia: ACADEMY of ACTIVE SENIORS zaplanowany jest na lata 2022-2023 (6 eventów we współpracy z Centrum Kultury Zachód, pierwsza edycja odbyła się w listopadzie 2022 w Hradec Kralove). Planowany jest także cykl szkoleń (warsztatów) dla pracowników instytucji kultury – 2 międzynarodowe warsztaty z wiedzy o dostosowaniu oferty programowej instytucji kultury do potrzeb osób po 60. roku życia i 4 międzynarodowe spotkania dla seniorów z

Polski i Czech: z obsługi smartfona, surfowania po internecie oraz warsztaty kulturotwórcze – teatralne i filmowe zakończone prezentacją powstałego dzieła.

Kowno

- 21-23.01 - wrocławska delegacja wzięła udział w ceremonii otwarcia Europejskiej Stolicy Kultury w Kownie a także w oficjalnym spotkaniu z burmistrzem Kowna Visvaldasem Matijosaitisem.

Lille

- 28-30.09 - na zaproszenie Miasta Lille, Metropolii Lille oraz międzynarodowej sieci miast Eurocities, delegacja z Wrocławia wzięła udział w konferencji pt. "Eurocities Culture Forum", której tematem była zrównoważona kultura. Wspólnie z innymi miastami partnerskimi Lille, m.in. Turynem, Leeds i Liège przedstawiciele Wrocławia zaapelowali do innych samorządów o podjęcie pilnych działań na rzecz zrównoważonej, ekologicznej i bardziej inkluzyjnej kultury. Uczestnicy tego "wezwania do działania" wspólnie uznali, że obecny kryzys energetyczny,
  nie powinien powstrzymać miast przed dalszym inwestowaniem
  w edukację, kulturę i zrównoważony rozwój lokalnych społeczności.

Lwów

- 21-24.01 - delegacja ze Lwowa: Radni Lwowscy, Przewodniczący Rady Miejskiej Lwowa oraz urzędnicy;

- 24.04 - spotkanie online z Merem Lwowa Andrijem Sadowym
  w związku z eskalacją wojny w Ukrainie;

- 1-3.07 - wizyta Prezydenta Wrocławia we Lwowie. Odebranie Tytułu Doctora Honoris Causa, spotkanie z Merem Lwowa, złożenie kwiatów przy pomniku pomordowanych profesorów lwowskich na Wzgórzach Wuleckich;

- 6.07 - spotkanie online z Wicemerem Lwowa Andrijem Moskalenko;

- 25.08 - koncert Opery Narodowej ze Lwowa w Operze Wrocławskiej z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy;

- 5-9.09 - udział Lwowa w Forum Ekonomicznym, promocja projektu UNBROKEN, spotkanie trójstronne pomiędzy Wrocławiem Lwowem i Bredą, spotkanie z UNICEF;

- 28-29.09 - wizyta przedstawicieli Invest in Lviv. Spotkania z ARAW, Wrocławski Park Przemysłowy, Wrocławski Park Technologiczny, Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną;

- 27-28.10 - wizyta Doradcy Mera Lwowa na Konferencji Polska Polityka Wschodnia;

- 1.12 - wystąpienie Mera Lwowa (online) na konferencji organizowanej przez biuro Wrocław Bez Barier z okazji Światowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami.

<u>Oxford</u>

- 1.10 - targi promocyjne organizowane przez Oxford-Polish Association (Wrocław reprezentowany przez Wydział Promocji Miasta i Turystyki);

- 11-13.11 - Remembrance Day w Oxford, Wrocław reprezentowany przez Przewodniczącego Rady Miejskiej Sergiusza Kmiecika;

- 4-6.12 - wizyta we Wrocławiu radnego City Council of Oxford Sajjada Malika.

Berlin

(Berlin formalnie nie jest miastem partnerskim Wrocławia, ale już od wielu lat współpraca obu miast jest bardzo intensywna i wielopłaszczyznowa)

- 7.05 - spotkanie z teamem "Pociągu do Kultury", omówienie bieżącej współpracy;

- 28-29.05 - wizyta we Wrocławiu Klausa Lederea Senatora ds. kultury i Europy w Berlinie, wspólny przejazd i rozmowana pokładzie z wiceprezydentem Jakubem Mazurem. Spotkanie z Barze Barbara dot. współpracy w ramach Forum Kultury Wrocław – Berlin i wymiany kulturalnej pomiędzy Wrocławiem a Berlinem;

- 18.10 - udział w wizji lokalnej w Berlinie (Hobrechtsfelde) na polach irygacyjnych w kontekście wymiany dobrych praktyk i wiedzy nt. zagospodarowania pól irygacyjnych (we współpracy z Departamentem Zrównoważonego Rozwoju i Senatem Berlina).

Konsulaty

Pod koniec 2022 roku ilość **placówek konsularnych działających we Wrocławiu wynosiła 25** (taki stan trwa od września 2022 r.). Obecnie działają w mieście: 2 konsulaty generalne (Republiki Federalnej Niemiec oraz Ukrainy), jeden Wicekonsulat (Węgier) i 22 konsulaty honorowe: Austrii, Bułgarii, Brazylii, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Gruzji, Hiszpanii, Indii, Kazachstanu, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Meksyku, Norwegii, Słowacji, Szwecji, Turcji, Włoch.

17 stycznia miało miejsce oficjalne otwarcie Konsulatu generalnego Ukrainy we Wrocławiu dla interesantów. Wszystkie prace wykończeniowe w lokalu przy pl. Bpa Nankiera zakończyły się 7 lutego.

- 24.01 - po przerwie spowodowanej pandemią koronawirusa, odbyło się tradycyjne spotkanie noworoczne Prezydenta Wrocławia z wrocławskim korpusem konsularnym.

- 23.02 - jeszcze w obliczu groźby wybuchu wojny w Ukrainie, grupa wrocławskich Konsuli spotkała się przed konsulatem Ukrainy, żeby zamanifestować swoje wsparcie dla Ukraińców;

- współpraca z Konsulatem Norwegii przy przygotowywaniu wystawy na pl. Solnym prezentującej wrocławskie inwestycje i inicjatywy finansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (tzw. Funduszy Norweskich) oraz przy inauguracji krasnoludka "Wikinga", który stanął przy konsulacie Królestwa Norwegii;

- 25.05 - uroczystość wręczenia dyplomów językowych DSD II uczniom wrocławskich szkół średnich przez Konsula Generalnego Niemiec we Wrocławiu Hansa Jörga Neumanna;

- 30.05 - w obecności Pani Nagmy Mohamed Mallick, Ambasador Indii w Polsce nadano imię Dobrego Maharadży Navangaru jednemu z wrocławskich tramwajów. Inicjatywa Konsula honorowego Indii w ramach obchodów 75-lecia odzyskania niepodległości przez Indie. Tramwaj ze specjalną kalkomaniach
  w kolorach charakterystycznych dla Indii kursował po Wrocławiu do końca 2022 r. W tym samym dniu we wrocławskim Ratuszu odbyła się także inauguracja wystawy „Historia Indii w architekturze - pomniki i kościoły Indii".

Spotkania władz Wrocławia z przedstawicielami dyplomacji:

- 27.01 - wizyta przedstawiciela Ambasady Niemiec w Warszawie Pana Martina Kremera, spotkanie z wiceprezydentem Jakubem Mazurem oraz udział w inauguracji organów Englera;

- 21.02 - spotkanie wiceprezydenta Jakuba Mazura z przedstawicielem Ambasady Niemiec w Warszawie ds. nauki Panem Florianem Frankiem;

- 01.06 - wizyta Ambasadora Kolumbii;

- 06.06 - wizyta nowoasygnowanego ambasadora Królestwa Arabii Saudyjskiej Pana Saad Saleh Alsaleh. Spotkanie odbyło się z inicjatywy Ambasady Królestwa Arabii. Rozmowa miała charakter kurtuazyjny. Podczas spotkania wymieniono informacje
  na temat potencjału miasta w zakresie nowych technologii
  i zielonych rozwiązań. Przygotowano scenariusz rozmów.

- 12.06 - pożegnanie wieloletniego i zasłużonego Ambasadora Ukrainy w Polsce, Andrija Deszczyci, koncert wsparcia Ukrainy w Centrum Historii Zajezdnia;

- 13.06 - wizyta Ambasadora Tajwanu i podpisanie umowy darowizny na pomoc dla Ukrainy;

- 20.06 - spotkanie prezydenta Jacka Sutryka z kończącym misje Konsulem Generalnym Niemiec Hansem Joergiem Neumannem;

- 21.06 - wizyta Ambasadora Austrii Andreasa Stadlera. Spotkanie
  z wiceprezydentem Jakubem Mazurem;

- 01.09 - wizyta Ambasadora Rwandy prof. Anastase Shyaka
  i spotkanie z Prezydentem Jakubem Mazurem rozmowa dot. możliwości współpracy w zakresie wymiany gospodarczej i inwestycji.

- 2.09 - spotkanie wiceprezydenta Jakuba Mazura z nowym konsulem generalnym Niemiec panem Martinem Kremerem;

- 8-10.09 – organizacja wizyty członków Korpusu Dyplomatycznego Krajów Arabskich w Polsce, podczas której zaprezentowano potencjał ekonomiczny i naukowy Wrocławia oraz bogatą ofertę kulturalną miasta. W 2023 roku planowane jest powtórzenie tego wydarzenia;

- 9.09 - spotkanie Prezydenta Jacka Sutryka z nowym ambasadorem Niemiec w Warszawie, dr Thomasem Baggerem;

- 09.09 - wizyta Ambasadora Filipin;

- 14.10 - wizyta Ambasadora Szwajcarii;
- 27.10 - wizyta we Wrocławiu Toma Younga - I Sekretarza Ambasady Wielkiej Brytanii w Polsce;
- 09.11 - wizyta Ambasadora Hiszpanii;
- 17.11 – spotkanie Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Bartłomieja Świerczewskiego z Kierownikiem Referatu Spraw Społecznych Ambasady Niemiec w Warszawie, panem Dr. Rolandem Joppem;
- 25.11 - wizyta Ambasadora Izraela.

Współpraca z Europą Wschodnią

W 2022 roku rozpisano trzy konkursy na organizację projektów w tym zakresie:

1. Organizacja w roku 2022 przedsięwzięć i działań zmierzających do poszerzenia współpracy z Europą Wschodnią (kwota dotacji: 150 tys. zł)

Celem zadania było szerzenie wiedzy na temat szeroko rozumianej Europy Wschodniej poprzez organizowanie dla mieszkańców Wrocławia i nie tylko szkoleń i prelekcji związanych z tematyką Europy Wschodniej, konferencji naukowych oraz spotkań mających na celu przybliżenie polityki, kultury i tradycji krajów Europy Wschodniej. Zadania te w 2022 roku powierzono Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

2. Wydawanie czasopisma o tematyce wschodniej i Azji centralnej – dwumiesięcznika Nowa Europa Wschodnia w roku 2022 w wersji papierowej i elektronicznej" (kwota dotacji: 350 tys. zł)

Zadanie zostało zrealizowane przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Celem pisma było zainteresowanie polskich odbiorców ogólnie rozumianą tematyką wschodnią. Pismo drukuje eseje, analizy krytyczne,

recenzje, rozmowy z ludźmi kultury, sztuki i polityki, jak i reportaże rzucające światło na życie codzienne w państwach byłych Republik Radzieckich. W tym roku ze względu na sytuację tematyka pisma skupiona była na agresji Rosji na Ukrainę. Prowadzona była prenumerata pisma.
W okresie realizacji zadania publicznego regularnie prowadzono stronę internetową www.new.org.pl.

3. Mogiłę pradziada ocal od zapomnienia (kwota dotacji: 25 tys. zł)

Celem zadania jest porządkowanie zabytkowych polskich nekropolii, które znajdują się na Kresach. W tym roku, z powodu wojny, akcję zorganizowano w dniach 15-25 sierpnia w Ejszyszkach na Litwie. Grupa wolontariuszy składała się z 14 osób, byli to uczniowie, studenci i nauczyciele, którzy od początku uczestniczą w porządkowaniu polskich nekropolii, wcześniej na Ukrainie. Na polskim cmentarzu w ej szyszkach znajduje się 27 zabytkowych pomników.

Działania Wrocławia w ramach wsparcia dla Białorusi (kwota dotacji: 22,5 tys. zł)

Od rozpoczęcia się protestów na Białorusi w 2020 roku Biuro Współpracy z Zagranicą oraz WCRS biorą udział w spotkaniach grupy Unii Metropolii Polskich. Nazwa grupy: Zespół ds. Migracji i Integracji (podgrupa ds. białoruskich).

- 4.01 - spotkanie w Przejściu Dialogu na temat klubów dyskusyjnych dla Białorusinów (wspierające naukę języka polskiego);
- 3.09 - spektakl grupy teatralnej Kupały we Wrocławiu;
- 9.12 - udział w Okrągłym Stole Polsko-Białoruskim na Uniwersytecie Wrocławskim.

Współpraca z Ukrainą - wsparcie w obliczu wojny z Rosją

Z końcem lutego 2022 zaczęły regularnie powstawać **raporty monitorujące działania i reakcje państw w odpowiedzi na wojnę w Ukrainie.** Z czasem do tych informacji doszły także doniesienia o postępującym **globalnym kryzysie inflacyjnym i energetycznym**, który w dużej mierze spotęgowała wojna w Ukrainie.

Od momentu wybuchu wojny Biuro Współpracy z Zagranicą bierze także regularnie **udział spotkaniach sztabu „Pomoc dla Ukrainy”**: do ok. maja odbywający się one codziennie, później dwa razy w tygodniu, ostatecznie raz w tygodniu, w środy rano.

Biuro Współpracy z Zagranicą koordynuje bardzo ważną w kontekście pomocy dla uchodźców ukraińskich **współpracę z UNICEF (biurem koordynatora UNICEF-u ds. Reagowania Kryzysowego w Polsce i UNHCR (biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw uchodźców)**. Do końca 2022 kwota dotacji przekazanych przez UNICEF na różne cele (ochronę dzieci, zdrowie, edukację, rozwój dzieci i młodzieży, politykę socjalną, działania międzysektorowe oraz różne kampanie społeczne) wyniosła 18 849 113 zł, a UNHCR wsparło finansowo 18 329 gospodarstw domowych (37 598 osób indywidualnych) łączną kwotą 72 mln zł.

Niedługo po wybuchu pełnoskalowej agresji Rosji w Ukrainie zaapelowaliśmy do naszych **miast partnerskich o wsparcie i pomoc humanitarną dla Ukraińców** zarówno w ich kraju jak i tych, którzy uciekli przed wojną do Wrocławia. Pozytywnie na nasz apel odpowiedziały:

Wiesbaden - już 9.03 wysłało pierwszy transport (prawie sto palet) z darami, artykułami pierwszej potrzeby do Wrocławia. Później dotarły jeszcze trzy inne transporty. W ramach skoordynowanej akcji pomocowej zebrano m.in. żywność o długim terminie przydatności, nową odzież niemowlęcą
i dziecięcą, odżywki dla niemowląt, pieluszki i środki higieny osobistej, apteczki, power banki, kable do ładowania, latarki akumulatorowe, śpiwory, maty do spania, namioty, ciepłe i przeciwdeszczowe kurtki,

nietłukące się termosy oraz żywność w puszkach. Na miejscu dary zostały rozdzielone dla uchodźców z Ukrainy we Wrocławiu, oraz przetransportowane dalej do miejsc w Ukrainie, gdzie były niezbędne.

Drezno - Drezdeńska organizacja wspinaczkowa we współpracy z Miastem Drezno w akcji "śpiwory dla Ukrainy" zebrała 50 kartonów z darami dla Lwowa. Saksońscy alpiniści przekazali 200 sztuk wysokiej jakości śpiworów i mat do spania.

Breda - pod koniec roku, w obliczu bardzo poważnych niedoborów prądu, zainspirowana inicjatywą Wrocławia, Breda ufundowała generator prądu Miastu Lwów.

Lille - dowiedziawszy się o masowym napływie uchodźców do Wrocławia, Mer Lille zaproponowała gościnę dla chętnych rodzin z Ukrainy u lokalnych rodzin. Pomoc obejmowała noclegi z wyżywieniem, wsparcie w nauce języka francuskiego oraz,
z czasem, pomoc szukaniu pracy i opieki / szkoły dla dzieci w okresie do pół roku czasu. W marcu i kwietniu z **relokacji z Wrocławia do Lille** skorzystało 430 osób (Miasto poniosło koszty transportów uchodźców z Wrocławia do Lille - 97.800 zł, kwota przekazana do budżetu BWZ przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego).

Dodatkowo BWZ, we współpracy z gminami i organizacjami z zagranicy, koordynowało także **relokacje do innych zagranicznych destynacji** (Włochy Szwajcaria, Hiszpania, Niemcy, Holandia). Z tych wyjazdów skorzystało 267 osób w kryzysie uchodźczym.

Prof. Heisig, wybitny naukowiec, profesor medycyny, wielki przyjaciel Uniwersytetu Wrocławskiego i orędownik współpracy niemiecko-polskiej, zaangażowany w działalność na rzecz Uniwersytetu Wrocławskiego przekazał wysoką darowiznę na rzecz uchodźców z Ukrainy na konto Fundacji Ukraina.

W listopadzie i grudniu, w odpowiedzi na poważny kryzys energetyczny w Ukrainie, Wrocław ufundował i wysłał **3 generatory prądu**: 2 szt. trafiły do Lwowa, 1 szt. do Kijowa (środki na zakup generatorów pochodziły z budżetu Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego).

- 24.02 - Konferencja online fundacji Renovabis na znak solidarności katolików niemieckich z mieszkańcami Europy Środkowej i Wschodniej. Pozyskanie informacji o sytuacji na Ukrainie w rozmowie z gośćmi: Tetiana Stawnychy, prezes Caritas Ukraina, Ivan Sokhan, proboszcz grekokatolickiej archidiecezji kijowskiej, Denis Trubetskoy, niezależny dziennikarz niemieckojęzycznych mediów na Ukrainie, Gemma Pörzgen, niezależna dziennikarka specjalizująca się w tematyce Europy Wschodniej i redaktor naczelna portalu czasopisma "Wschód-Zachód. Perspektywy europejskie";

- 7.03 - wizyta saksońskiej Minister sprawiedliwości, demokracji i równouprawnienia Pani Katji Meier. Wizyta zorganizowana w związku z napaścią Rosji na Ukraine. Spotkanie z wiceprezydentem Jakubem Mazurem, wizyta w miejscach pobytu uchodźców oraz spotkanie z przedstawicielami Fundacji Ukraina i przekazanie środków na pomoc uchodźcom we Wrocławiu w wysokości 100 tys. euro;

- 4-6.04 - warsztaty dla krajów Grupy Wyszehradzkiej (Czech, Węgier, Polski i Słowacji). Narodowy Instytut Demokratyczny, Unia Metropolii Polskich oraz Urząd Miejski Wrocławia zorganizował we Wrocławiu sesję celem wsparcie Wrocławia
  w opracowaniu strategii komunikacyjnej w związku z wojną
  w Ukrainie i falą uchodźców oraz ograniczenie rozwoju sytuacji kryzysowej i minimalizacji negatywnych skutków. Wymiana doświadczeń w zakresie pomocy dla uchodźców,
  tj.: wynajmowania mieszkań, pomocy socjalnej, pracy społecznej na rzecz uchodźców, w tym opieka nad dziećmi i młodzieżą. Niemcy w 2015 r.

przyjęły ogromną falę uchodźców z Syrii, Iraku i Afganistanu. Gośćmi specjalnymi warsztatów byli przedstawiciele Wiesbaden, Bredy i Berlina;

- 8.04 - udział w konferencji online Związku Miast Polskich pt. „Pomoc Ukrainie”;

- 12.04 - łączenie online i rozmowy dot. sytuacji w Ukrainie oraz pomocy Wrocławia uchodźcom z zarządem Partii Zielonych z Niemiec (Ewa Gołąb-Nowakowska i Aleksandra Pierścinska-Lichwa);

- 6.05 - wizyta przedstawicieli rządu Dolnej Saksonii: Granty Hendriki Tonne – Ministra Kultury oraz Birgit Hone – Minister ds. Federalnych i Europejskich oraz Rozwoju Regionalnego. Spotkanie z przedstawicielami miasta oraz ARAWu (Karol Przywara, Ewa Gołąb-Nowakowska i Magdalena Okulowska). Rozmowy o możliwościach współpracy wymiana informacji na temat sytuacji związanej z wojną w Ukrainie;

- 9.06 – podpisanie Memorandum o Porozumieniu z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci;

- 1.09 – wizyta Koordynatora Krajowego UNICEF w Polsce dr. Rasheda Mustafy Sarwara na otwarcie roku szkolnego;

- 08.09 - Wizyta irlandzkich polityków, spotkanie na temat pomocy udzielanej Ukrainie;

- 10.09 - wizyta we Wrocławiu pełnomocnik Berlina ds. migrantów Pani Katariny Niewiedzial wraz z delegacją oraz wspólny przejazd "Pociągiem do kultury" i rozmowa na pokładzie z Dyrektorem Departamentu Spraw Społecznych Barłomiejem Świerczewskim. Odwiedziny miejsc oraz instytucji które zajmują się pomocą uchodźcom: Czasoprzestrzeń, DS. Sezam, Fundacja Ukraina, Fundacja Siła Kobiety;

- 17.11 – udział w spotkaniu polsko-niemieckiej grupy roboczej Związku Miast Polskich w Pile. Tematy rozmów: Wojna w Ukrainie oraz Kryzys Energetyczny;

- 24-25.11 – wizyta studyjna ekspertów UNICEF w zakresie edukacji;

- 6-8 grudnia – wizyta studyjna ekspertów UNICEF w zakresie zdrowia oraz ochrony dzieci.

Inne projekty wschodnie

- 5.01 - udział w spotkaniu Komisji ds. uchodźców w ramach ministerstwa zdrowia na temat edukacji cudzoziemców z ministrem edukacji Panem Dariuszem Piontkowskim. Wspólna komisja rządu z samorządami. Szczególne spojrzenie na sytuację Afgańczyków po ewakuacji;
- 21.01 - Kutia wrocławska, tradycyjne spotkanie bożonarodzeniowe wrocławskich mniejszości narodowych i etnicznych organizowane przez Ihora Salamona – przewodniczącego wrocławskiego Związku Ukraińców;
- 9.02 - udział w Polskim Forum Migracyjnym;
- 21.05 - Dzień Wyszywanki (Festiwal);
- 13.09 - koncert Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej z Charkowa pod wrocławskim pręgierzem;
- 30.11 - zapewnienie zwiedzania dla grupy wolontariuszy przebywających w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej. Wolontariusze pochodzą z Hiszpanii, Niemiec, Francji, Gruzji, Ukrainy;
- 15.12 - spotkanie Dyrektor Biura oraz prezentacja o mieście dla grupy wolontariuszy przebywających w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej. Wolontariusze pochodzą z Hiszpanii, Niemiec, Francji, Gruzji, Ukrainy.

Pozostałe projekty zagraniczne

W 2022 r. kontynuowano opracowywanie tzw. **„koronaraportów”**, czyli przeglądu sytuacji pandemicznej w większości państw europejskich i USA (statystyki zachorowań, zgonów i ozdrowień, bieżące informacje o tym, jak państwa radzą sobie z walką z Covid-19, jakie restrykcje wprowadzają w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa, jakie formy pomocy kierują do przedsiębiorców i innych dotkniętych kryzysem, etc.).

- 3.01 - Salon Muzyczny Edyty Stein w ramach obchodów Roku Edyty Stein we Wrocławiu. Koncerty w niemieckich i holenderskich miastach Wrocławia we współpracy z Ośrodkiem „Pamięć i Przyszłość" celem upamiętnienia postaci Patronki Europy jako symbolu pojednania w dzisiejszym społeczeństwie oraz wzmacniania relacji między narodami polskim i niemieckim;
- 27.01 - pomoc w obsłudze gości zaproszonych na oficjalną inaugurację Organów Englera w Bazylice św. Elżbiety we Wrocławiu;
- 4-27.04 - udział w organizacji Rajdu dla Klimatu 2022, w którym uczestnicy przejechali przez Trondheim, Tromso i Rovaniemi, gdzie wręczyli list z pozdrowieniami od Prezydenta Wrocławia. Rajd ma m.in. za zadanie podkreślenie wagi ochrony środowiska;
- 28.04 wizyta organistów z Holandii i prezentacja potencjału organów w kościele św. Elżbiety;
- 10.05 - organizacja lekcji muzealnej i zwiedzania Starego Ratusza dla Uczniów Szkoły Podstawowej nr 30 i Erasmus+;
- czerwiec - udział w projektach zrównoważonego rozwoju "Miasta Neutralne Klimatycznie", koordynacja udziału miast partnerskich Wrocławia na spotkaniu w Brukseli;
- 2.06 - wizyta ministra gospodarki Brandenburgii prof. Dr Joerga Steinbacha. Spotkanie z przedstawicielami Miasta, rozmowy o możliwościach współpracy w zakresie gospodarki i o nowoczesnych technologiach w energetyce

(fotowoltaika w rolnictwie, technologie ogniw słonecznych, zintegrowane rozwiązania energetyczne i bezemisyjna produkcja tworzyw sztucznych);

- 17.06 - start ekologicznego spływu kajakowego z Wrocławia do Berlina (wsparcie finansowe projektu);

- 24-26.06 - realizacja wizyty studyjnej do Wiednia dla przedstawicieli Wrocławia: Hydropolis, Biuro ds. Energii i Klimatu i Ekoststem. Prezentacja nowoczesnych rozwiązań z zakresu ochrony środowiska;

- 26.06 - wizyta Minister Federalnej ds. budownictwa pani Klary Geywitz. Spotkanie z wiceprezydentem Jakubem Mazurem i z-cą Dyrektora Departamentu Rozwoju i Strategii Łukaszem Medekszą;

- 5-7.08 - wywiad dot. oferty kulturalnej Wrocławia, relacja nt. żywej sceny kulturalnej dla Polskiego Radia dla Zagranicy. Redakcja Niemiecka;

- 6-8.09 - XXXI Forum Ekonomiczne w Karpaczu, przygotowanie międzynarodowego moderowanego panelu pt.: „Współpraca zagraniczna miast w dobie obecnego kryzysu" z udziałem gości (panelistów) z miast partnerskich (Breda - Wiceburmistrz Boaz Adank, Lwów - Mer Andrij Sadovy) oraz reprezentantem UNICEF na Polskę, Rashedem Mustafą Sarwarem. Celem panelu były rozmowy na temat wyzwań, które towarzyszą współpracy miast zagranicznych oraz próby udzielenia odpowiedzi, jak w przyszłości - również na poziomie samorządowym - można wspierać odbudowę i transformację Ukrainy. Podczas Forum kontynuowano także rozmowy o inicjatywie trójstronnej współpracy Breda - Wrocław – Lwów, odbyła się promocja bardzo ważnego dla Lwowa projektu budowy i wsparcia Centrum Rehabilitacyjnym UNBROKEN. Z koordynatorem z UNICEFU rozmawiano o dalszym wsparciu finansowym udzielanym dzieciom ukraińskich uchodźców we Wrocławiu;

- 9.09 - wizyta delegacji Active Aging - Active Learning Erasmus Plus;

- 13.09 - spotkanie z przedstawicielami saksońskiego Ministerstwa ds. energii, ochrony klimatu i rolnictwa. Temat rozmów: zielono-niebieska infrastruktura w sektorze komunalnym;

- 21.09 - wizyta Szefa Biura do Spraw tolerancji i Niedyskryminacji (OSCE ODIHR) pana Kishan Manocha;

- 21.09 - spotkanie w Biurze Saksonii we Wrocławiu z saksońskim Departamentem Europa oraz przedstawicielami Biur Łącznikowych w Pradze, Berlinie i Brukseli
  na temat perspektyw i kierunków rozwoju współpracy polsko-niemieckiej. Prezentacja działalności Biura Współpracy z Zagranicą;

- 24.09 - udział w pikniku „Zielony Wrocław", we współpracy z Ambasadą Szwajcarii (promocja Wrocławia, potencjału gospodarczego i społecznego, pomoc tłumaczeniowa);

- 24.09-8.10 - "Cleantech - technologia dla zielonej przyszłości" mobilna wystawa poświęcona innowacjom i nowym technologiom w zakresie ochrony klimatu i środowiska, opracowanych przez szwajcarskich naukowców i przedsiębiorców w takich dziedzinach jak woda, rolnictwo, e-mobilność, recykling i energia, przygotowana przez Ambasadę Szwajcarii w Polsce we współpracy z Politechniką Wrocławską i Urzędem Miejskim Wrocławia. Z okazji Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Rozwoju wystawa została zaprezentowana na Wrocławskim Zielonym Pikniku (24.09), na Pl. Solnym we Wrocławiu (24.09-28.10) oraz na Politechnice Wrocławskiej (13 października o godz. 14.00 - nastąpiło oficjalne otwarcie z udziałem J.E. Ambasadora Szwajcarii w Polsce - Pana Fabrice Filliez). Wydarzenia towarzyszące: panel dyskusyjny "Nowe technologie w służbie ochrony klimatu" z udziałem naukowców z Politechniki Wrocławskiej, Ambasady Szwajcarii, firmy ABB (WindPower), miasta Wrocławia i Fundacji Marka Kamińskiego, szkolenia i warsztaty Life Plan Academy dla młodzieży szkół średnich i studentów z udziałem (online) Marka Kamińskiego, podczas których uczestnicy zapoznali się z zasadami wyznaczania swojego Bieguna (celu) oraz projektowania drogi do jego realizacji. Do tej pory wystawa odwiedziła najważniejsze uniwersytety i centra technologiczne w Polsce (m.in. Politechnikę Warszawską, SGH, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Politechnikę Śląską, Uniwersytet Rzeszowski, Euro-centrum w Katowicach);

- 25.09 – organizacja spotkania z przedstawicielami Tajwanu, Ministerstwa Rozwoju Rozwoju i Technologii oraz Polskiej Agencji i Handlu;

- 29.09 - coroczna wizyta studentów z Natolina - prezentacja o mieście, zwiedzanie Muzeum Miejskiego i Starego Ratusza;

- 17.10 - wręczenie w Rio de Janeiro (podczas 8. Światowego Forum Mediolańskiego Paktu Polityki Żywnościowej) nagrody Milan Pact Awards 2022 dla Wrocławia w uznaniu za sposób, w jaki Miasto poradziło sobie z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy. Wyróżnienie, w zastępstwie Prezydenta Wrocławia, odebrała pani Marta Olkowska, Konsul Generalna RP w Kurytybie;

- 18.10 - udział w Jubileuszu Fundacji Heinricha Boella w Warszawie;

- 19-21.10 - udział w wykładach i prelekcjach w ramach Zjazdu Niemcoznawców organizowanego przez Centrum Willego Brandta we Wrocławiu;

- 22.10 - wizyta we Wrocławiu pełnomocnika rządu Niemiec ds. współpracy polsko - niemieckiej Dietmara Nietana. Spotkanie z wiceprezydentem Jakubem Mazurem;

- 27.10 - Spotkanie Przewodniczącego Rady Miejskiej Wrocławia ze Studentami z Erasmus+;

- 15.11 - Pobyt hospitacyjny przedstawiciela Saksońskiej Kancelarii Stanu, Wydziału Stosunków Międzynarodowych - Pana Stephana Merkle w BWZ w ramach wymiany pracowników administracji;

- 16-20.11 - udział BWZ w Targach turystycznych w Lipsku. Wrocław został zaproszony do promocji Miasta na stoisku Polskiej Organizacji Turystycznej z siedzibą w Berlinie i prezentował się wspólne z Dolnośląską Organizacją Turystyczną oraz NFM. Promocja Wrocławia obejmowała również wywiady telewizyjne dla polsko – niemieckich widzów Saksonii;

- 17.11 - wywiad dla niemieckiej telewizji MDR Sachsenspiegel w Saksonii na temat wrocławskich krasnali oraz jarmarku bożonarodzeniowego w czasach kryzysu;

- 25.11 - koncert w Starym Ratuszu uczniów Szkoły Muzycznej I ST. im. Grażyny Bacewicz we Wrocławiu i uczniów szkoły Heinrich Schutz Konserva;

- 7.12 - udział w spotkaniu roboczym koordynatorów projektu „Partnerstwo Odry" przygotowania do szczytu politycznego w 2024

- 12.12 - prezentacja Wrocławia dla uczniów międzynarodowego programu Erasmus goszczonych przez uczniów Zespołu Szkół Salezjańskich DON BOSCO we Wrocławiu;

Organizacje międzynarodowe

- 24.11 – organizacja spotkania członków Zarządu Sieci ALDA (Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Demokracji Lokalnej);

- 15.12 – udział Wiceprezydenta J. Mazura w webinarze organizowanym przez EUROCITIES przy współpracy z UNICEF dot. lokalnej pomocy dzieciom uchodźczym.

Wizyty studyjne dziennikarzy zagranicznych

- 28.01 - wizyta we Wrocławiu dziennikarki MDR Peggy Wolter w ramach współpracy z Zagranicznym Ośrodkiem Polskiej Organizacji Turystycznej w Berlinie. Udział w koncercie organowym w kościele św. Elżbiety;

- 2-5.02 - wizyta studyjna dziennikarzy z Niemiec w ramach współpracy z ZOPOT Berlin. Temat: Kultura we Wrocławiu i nowe organy Englera w kościele św. Elżbiety;

- 24-27.02 - organizacja wizyty studyjnej we Wrocławiu dziennikarki niemieckiej Antonii Kasperek w ramach współpracy z ZOPOT Berlin;

- 19-21.05- wizyta dziennikarzy z Niemiec w ramach współpracy z ZOPOT Berlin. Temat: kultura i odrestaurowane organy Englera w kościele św. Elżbiety.

Promocja miasta [§ 3. pkt. 3. 13) zarządzenia Prezydenta]

Biuro Współpracy z Zagranicą realizuje także zadania z zakresu organizacji i nadzoru merytorycznego nad przestrzeganiem zasad Systemu Identyfikacji Wizualnej Urzędu, prowadzi poradnię językową i doradza przy redagowaniu tekstów i projektach wydawniczych.

SIW (System Identyfikacji Wizualnej)

Zadania realizowane we współpracy z WOU, obejmują m.in.:

- aktualizację tablic urzędowych (ustawowych), informacyjnych, kierunkowych i przydrzwiowych we wszystkich obiektach w związku z reorganizacją wydziałów UMW (przygotowywanie zamówień, weryfikacja projektów, akceptacja do druku i nadzór nad montażem);

- monitoring obiektów pod kątem przestrzegania zasad SIW przez komórki organizacyjne UMW;

- monitoring obiektów pod kątem oceny stanu nośników SIW UMW i zgłaszanie konieczności wymiany uszkodzonych elementów;

- kontrolę bieżących zamówień elementów SIW UMW;

- nadzór nad poprawnością oraz zgodnością z SIW wizytówek, identyfikatorów i legitymacji służbowych pracowników UMW (weryfikacja, korekta i akceptacja projektów do druku);

- przygotowywanie szablonów pism i papierów firmowych do korespondencji tradycyjnej i elektronicznej dla nowo powstałych komórek organizacyjnych UMW.

Zadania realizowane we współpracy ze wszystkimi komórkami organizacyjnymi UMW, obejmują m.in.:

- konsultacje nt. przygotowywanych przez komórki organizacyjne UMW projektów graficznych pod kątem ich zgodności z SIW;

- konsultacje z komórkami organizacyjnymi UMW nt. zasad korzystania ze wzorów pism okolicznościowych (dyplomów, listów gratulacyjnych, podziękowań itd.) zgodnie z SIW UMW oraz redagowania tekstów;

- nadzór nad poprawnością językową i zgodnością z SIW pism okolicznościowych przygotowywanych pod podpis Prezydenta Wrocławia (redakcja, korekta i druk nadsyłanych projektów pism).

Zadania realizowane we współpracy z koordynatorami ds. dostępności:

- monitoring obiektów pod kątem zgodności elementów SIW UMW ze standardami dostępności informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami,

- przygotowanie nowego zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie wprowadzenia Systemu Identyfikacji Wizualnej Urzędu Miejskiego Wrocławia uwzględniającego standardy dostępności (WCAG 2.1).

Poradnia językowa

Współpraca z komórkami organizacyjnymi UMW oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy, obejmująca m.in.:

- doradztwo językowe (redakcja i korekta tekstów, porady językowe, rozstrzygnięcia wątpliwości dotyczących ortografii, interpunkcji, odmiany nazwisk, zapisu nazw własnych itp.) zgodnie z Ustawą o języku polskim;
- doradztwo edytorskie (konsultacje projektów pod kątem zgodności z zasadami typografii i edycji tekstów).

Zadania zrealizowane w ramach „Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022”:

Organizacja uroczystości wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Kolejny raz zorganizowana została uroczystość wręczenia Nagrody Jana Nowaka-Jeziorańskiego przyznawanej corocznie za wybitne zasługi w odzyskaniu przez Polskę niepodległości, obaleniu komunizmu oraz w kształtowaniu i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej.

W 2022 roku Nagrodę otrzymało Międzynarodowe Stowarzyszenie Historyczno-Oświatowe, Dobroczynne i Obrony Praw Człowieka „Memoriał” za: „Nieustanną walkę o prawdę historyczną, obronę praw człowieka i pielęgnowanie pamięci o ofiarach sowieckich represji". Uroczystość odbyła się 4 czerwca 2022 r. w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich i była transmitowana przez telewizję TVN 24. W uroczystości udział wziął m.in. Pan Marc Brzeziński, Ambasador USA w Polsce, który przybył do Wrocławia z jednodniową wizytą (ojciec Ambasadora, Zbigniew Brzeziński był Laureatem Nagrody w 2014 roku).

Warto odnotować, że kilka miesięcy później Stowarzyszenie "Memoriał", jako jeden z trzech Laureatów, otrzymało Pokojową Nagrodę Nobla za 2022 rok.

Dzień Paszportu

8 grudnia 2022 roku na Tarczyński Arena Wrocław, po 3 letniej przerwie, odbyła się kolejna (trzecia już) edycja projektu pt. Wrocławski Dzień Paszportu.

To wydarzenie adresowane do dzieci i młodzieży, organizowane - z inicjatywy Wrocławia i Konsula Honorowego Indii, Pana Katrikeya Johri - przez Konsulaty działające we Wrocławiu. Każdy uczestnik (dzieci ze szkół podstawowych) otrzymuje przy wejściu paszport, z którym „podróżuje" po stoiskach poszczególnych krajów, gdzie ma szansę zapoznać się z ciekawymi faktami, czasami spróbować lokalnych specjałów, wziąć udział w zabawach i konkursach przygotowanych przez Konsulaty wspólnie z wolontariuszami z wrocławskich szkół ponadpodstawowych. Wizyta na stoisku kończy się podbiciem pieczątki na dedykowanej danemu krajowi stronie w paszporcie. Równolegle na scenie głównej odbywają się prezentacje wszystkich krajów, występy artystyczne i konkursy z atrakcyjnymi nagrodami.

W tegorocznej edycji Dnia Paszportu wzięło udział ok. 1200 dzieci z wrocławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych (ci drudzy głównie w charakterze wolontariuszy wspierających szczególne konsulaty), którzy mieli szansę zapoznać się z atrakcjami przygotowanymi przez 23 konsulaty.

Gościem specjalnym była Ukrainy, na stoisku której można było m.in. skosztować dań lokalnej kuchni i wziąć udział w wyplataniu siatki maskującej, która zostanie przekazana na front i przekazać życzenia lub słowa wsparcia dla Ukraińców.

Uczestnicy mogli również zwiedzić stadion i skorzystać z oferty partnerów imprezy: Tarczyński Arena Wrocław, ZOO Wrocław, Hydropolis, Aquapark Wrocław, Policja, WOŚP, Biuro Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu, Biuro Wysokiego Komisarza
ds. Uchodźców (UNHCR), Bank PKO BP, Wrocław Aikikai.

INFORMACJA MIEJSKIEGO RZECZNIKA KONSUMENTÓW
DO RAPORTU O STANIE GMINY ZA 2022 ROK

OCHRONA KONSUMENTÓW

Zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: u.o.k.k.) wykonywane są przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Zgodnie

z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia, Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów wchodzi w skład Departamentu Prezydenta i jest komórką organizacyjną bezpośrednio Prezydentowi podległą.

Do zadań Rzecznika Konsumentów należy między innymi zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów oraz występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw
i interesów konsumentów - art. 42 ust. 1 pkt. 1 i 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 poz. 275 ze zm.).

Przez Miejskiego Rzecznika Konsumentów świadczona jest bezpłatna pomoc prawna w postaci:

- wystąpień do przedsiębiorców,
- w przypadku pojawienia się sporu na tle czynności prawnej, po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjno-odwoławczego, prowadzona jest mediacja/ interwencja (korespondencyjnie),
- sporządzenia pozwu przeciwko firmie, sprzeciwu czy odpowiedzi na pozew.

Miejski Rzecznik Konsumentów wykonuje swoje zadania na podstawie wyżej wymienionej ustawy udzielając pomocy prawnej wyłącznie stałym mieszkańcom Wrocławia będącym konsumentami, to jest osobami fizycznymi dokonującymi czynności prawej nie związanej bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową.

W latach ubiegłych liczba zgłoszeń konsumenckich kształtowała się następująco: w 2021 roku- 7333 zgłoszeń, 2020 roku- 8288 zgłoszeń, 2019 roku- 8953 zgłoszeń.

W roku sprawozdawczym **obsłużono łącznie 6870** zgłoszeń w sprawach konsumenckich: wniosków, zapytań, pism kierowanych do wiadomości, pism wymagających przekazania zgodnie z właściwością miejscową oraz w ramach współpracy w obszarze ochrony konsumentów.

Należy podkreślić, że spadek całkowitej liczby zgłoszeń konsumenckich za rok 2022 wiąże się ze wzrostem świadomości konsumenckiej. Natomiast wraz ze spadkiem liczby udzielanych porad w sprawach prostych, zaobserwowano zwiększenie liczby spraw
o skomplikowanym, wielowątkowym charakterze.

Zakres i rodzaj udzielonej na rzecz Mieszańców Wrocławia pomocy prawnej miał charakter indywidualny, był zależny od oceny stanu faktycznego oraz prawnego sprawy, jak również od treści wniosków Konsumentów. Klienci kierowali wnioski i zapytania do Rzecznika w formie: **telefonicznej - 4944 zgłoszeń,** korespondencji tradycyjnej, elektronicznej w tym za pośrednictwem platformy ePUAP (elektoniczna Platforma Usług Administracji Publicznej) . W roku sprawozdawczym odnotowano znaczny wpływ spraw za pośrednictwem platformy ePUAP. Były to zarówno sprawy z wnioskiem konsumenckim, na podstawie którego podejmowano interwencje w sprawach konsumenckich, jak również zwykłe zapytania. Wzrost spraw zgłoszonych przez platformę ePUAP w porównaniu do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano w sumie 217 wniosków konsumenckich, w stosunku do roku sprawozdawczego w sumie **404 wniosków** to 52% wszystkich zgłoszeń w formie pisemnej. Elektroniczna forma prowadzenia spraw przejawia wzrostową tendencję u Konsumentów. W roku 2022 udzielano pomocy konsumentom w samodzielnym dochodzeniu roszczeń przed sądami polegającej na przygotowaniu pozwów, sprzeciwów, pism procesowych - **łącznie 15 spraw**.

REALIZACJA ZADAŃ w 2022 r.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY PRAW I INTERESÓW KONSUMENTÓW	LICZBA SPRAW	LICZBA KONSUMENTÓW OBJĘTYCH POMOCĄ
1. Udzielanie porad i informacji prawnej – osobiście i telefonicznie	5917	5917
2. Udzielanie porad i informacji prawnej, wydawanie opinii, występowanie do przedsiębiorców - pisemnie	911	911
3. Współdziałanie z innymi instytucjami (w tym przekazania wg właściwości miejscowej)	28	* Dotyczy zbiorowych interesów konsumentów
4. Sprawy i sygnały od Konsumentów na piśmie - przyjęte do wiadomości	14	* Dotyczy zbiorowych interesów konsumentów
Razem	**6870**	*** ok. 6870**

Podobnie jak w poprzednich latach najwięcej zgłoszeń konsumenckich dotyczyło umów sprzedaży (reklamacji zakupionych towarów), umów zawartych na odległość, umów o świadczenie usług, umów o dzieło i zlecenie.

Zauważalnie w stosunku do ubiegłego roku, w którym odnotowano zmniejszenie liczby zgłoszeń dotyczących nieprawidłowości związanych z umowami zawieranymi poza lokalem na tak zwanych prezentacjach, ich liczba wzrosła. Powyższe wynika ze zwiększonej aktywności konsumentów w sieci. W pozostałych kwestiach, jak w latach ubiegłych, Mieszkańcom Wrocławia udzielono wsparcia w sprawach sporów powstałych głównie na tle umów:

- sprzedaży
- o dzieło i o świadczenie usług (np. usługi naprawcze, remontowe, wykonawców stolarki meblowej, drzwiowej, okiennej, rolet i innych wyrobów na zamówienie, kosmetyczne, pralnicze, pogrzebowe)
- o usługi edukacyjne
- o usługi telekomunikacyjne
- deweloperskich
- dostaw energii elektrycznej, gazu i wody
- o przewóz osób i rzeczy,
- medycznych.

W roku sprawozdawczym konsumenci najczęściej skarżyli się na niską jakość produktów i problemy z zaspokojeniem ich roszczeń z tytułu rękojmi do sprzedawców obuwia, sprzętów elektronicznych i gospodarstwa domowego. Natomiast zauważalne było zmniejszenie spraw dotyczących nieprawidłowości w umowach zawieranych w trybie poza lokalem przedsiębiorstwa (najczęściej w domach osób starszych) głównie o świadczenie usług telekomunikacyjnych, dostawy prądu lub gazu, medycznych oraz innych na przykład montażu detektorów, czy pieców gazowych.

W wysoce skomplikowanych sprawach Biuro Rzecznika korzystało ze wsparcia urzędów, instytucji specjalistycznych i regulatorów rynku, zasięgając ich opinii, zgłaszając nowe problemy, czy wymieniając się informacjami. W roku 2022 roku, w ramach współpracy z UOKiK, przekazano 13 razy informacje, w tym 7 razy dokumenty, o które wnioskował Urząd. Współpraca z UOKiK polegała na bieżącej wymianie informacji na temat przedsiębiorców, wobec których toczyły się postępowania, na których działania wpływały skargi konsumenckie, w sprawach dotyczących negatywnych zjawisk na rynku. Bieżące kontakty umożliwiały stałe i skuteczne monitorowanie rynku oraz szybsze reagowanie na pojawiające się problemy konsumenckie.

OBOWIĄZEK SPRAWOZDAWCZY

Realizując obowiązek ustawowy – zapisany w art. 43 ust. 1 u.o.k.k. – rzecznik konsumentów – w terminie do dnia 31 marca każdego roku – przedkłada Prezydentowi Miasta do zaopiniowania roczne sprawozdanie ze swojej działalności, które następnie jest przekazywane do właściwej miejscowo delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE EDUKACYJNO-INFORMACYJNYM, SPOTKANIA, KONFERENCJE, SZKOLENIA

Wiedza przekazywana w przystępny sposób istotnie wzmacnia pozycję konsumenta, czyni relacje z przedsiębiorcą zrozumiałymi. Dzięki pogłębianiu wiedzy wybory konsumentów są bardziej racjonalne i świadome.

W roku sprawozdawczym zrealizowano zadanie publiczne, finansowane przez Gminę Wrocław pod tytułem „Zajęcia edukacyjne wprowadzające do tematyki ochrony konsumenckiej dla dzieci i młodzieży z wrocławskich placówek edukacyjnych”, we współpracy z konsumencką organizacją pozarządową.

W ramach realizacji zadania odbyło się 115 godzin interaktywnych zajęć w 14 wrocławskich szkołach, w których udział wzięło 1583 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Nauczycielom przekazano skrypt zajęć i

prezentację multimedialną do dalszego wykorzystania, a uczniom zostały wręczone broszury edukacyjno-informacyjne na temat podstawowych zagadnień konsumenckich.

Aktywność w obszarze edukacji konsumenckiej jest zależna od potrzeb lokalnej społeczności przy czym największe zapotrzebowanie na informacje o takim charakterze występowało w okresach świątecznych, to jest w czasie wzmożonej konsumpcji towarów i usług, oraz w okresie wakacyjnym.

Ponadto aktywność biura w zakresie edukacji była realizowana poprzez udzielanie wywiadów i informacji, w ramach zgłaszanych przez lokalne media potrzeb. W roku sprawozdawczym udzielono odpowiedzi na zapytania redaktorskie dla ARAW S.A. dotyczące „Black Friday" i „Cyber Monday", usług pocztowych i parkingowych. W czerwcu 2022 roku udzielono odpowiedzi portalowi Interia na zapytanie, dotyczące „pułapek czyhających na kupujących węgla". Udzielono również we wrześniu roku sprawozdawczego informacji gazecie Rzeczpospolitej na temat ilości i rodzaju zgłaszanych reklamacji w zakresie usług turystycznych.

Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia, w ramach zakładki na stronie www.wroclaw.pl pod adresem:https://www.wroclaw.pl/portal/miejski-rzecznik-konsumentow-we-wroclawiu, prowadzony jest serwis dla konsumentów, gdzie publikowano między innymi bieżące ogłoszenia, ważne informacje i komunikaty, dane kontaktowe specjalistycznych instytucji – pomocne konsumentom w dochodzeniu ich roszczeń, a także wzory pism, porady, przepisy prawa oraz filmy edukacyjne. Serwis udostępniono w angielskiej i ukraińskiej wersji językowej. Stronę na bieżąco aktualizowano, między innymi w marcu 2022 roku zamieszczono poradnik konsumencki „Twoje prawa w Polsce. Vademecum konsumenta" w języku polskim i ukraińskim oraz dane kontaktowe infolinii konsumenckiej dedykowanej dla konsumentów posługujących się językiem ukraińskim.

REALIZACJA DODATKOWYCH ZADAŃ

W roku sprawozdawczym kontynuowano realizację projektu mającego na celu usprawnienie pracy oraz podniesienie jakości usług świadczonych w Biurze Miejskiego Rzecznika Konsumentów.

Projekt dotyczył przyłączenia Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów do funkcjonującego w urzędzie systemu kolejkowego. System umożliwił zarządzanie obsługą Konsumentów zgłaszających się do Biura osobiście poprzez udostępnienie automatu biletowego jak i na wprowadzenie wizyt umawianych z wyprzedzeniem za pośrednictwem strony www.bez-kolejki.um.wroc.pl. System został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, umożliwia także obsługę konsumentów w języku angielskim i ukraińskim.

Wprowadzając sukcesywnie nowe rozwiązania i udogodnienia w trosce o najwyższą jakość realizowanych usług, stale podnoszono standard obsługi zgłaszających się do biura konsumentów.

PODSUMOWANIE

W roku sprawozdawczym Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów poza świadczeniem poradnictwa na rzecz Mieszkańców Miasta Wrocławia i występowaniu w ich imieniu, w ramach przyznanych Rzecznikowi ustawowo kompetencji, również zajmowano się edukacją konsumencką, którą wykonywano w formie telefonicznej i pisemnej. Praca związana z analizą wpływających wniosków, niejednokrotnie niekompletnych, niezawierających podstawowych dokumentów dla dokonania analizy w zgłaszanych sprawach, wymagała nie tylko, przekazania informacji o konieczności uzupełnienia dokumentacji, ale również zawierała próbę udzielenia porady prawnej na temat dalszych kroków. W roku sprawozdawczym w porównaniu do 2021 roku nastąpił niewielki spadek wpływu spraw do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Zmniejszyła się liczba przeprowadzanych na terenie miasta Wrocławia pokazów i prezentacji, których głównymi odbiorcami byli seniorzy, osoby o niższej świadomości prawnej, na skutek czego, powstawało mniej sporów na tle zawartych umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Powyższe może wynikać również ze wzrostu świadomości konsumenckiej.

INFORMACJA NA TEMAT DECYZJI ADMINSTRACYJNYCH

Do działalności rzeczników konsumentów nie stosuje się przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, tym samym nie wydają oni decyzji administracyjnych w sprawach konsumenckich, prowadzonych w obszarze prawa cywilnego.

RAPORT O STANIE WROCŁAWIA za rok 2022

Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi

W 2008 r. w strukturach Urzędu Miejskiego Wrocławia powstało **Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi.** W ramach biura funkcjonuje **Wrocławskie Centrum Akademickie** (WCA), które jest pierwszą i jedyną inicjatywą tego typu w Polsce. WCA koordynuje współpracę miasta, środowiska akademickiego i przedsiębiorców.

Od 2012 r. WCA realizuje ***Miejskie Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej MOZART***. Program oferuje finansowe wsparcie partnerstwom utworzonym przez naukowca oraz przedsiębiorcę/firmę działającą we Wrocławiu. W efekcie współpracy powstają nowe produkty i usługi, firmy zwiększają obroty i dochody, powstają nowe miejsca pracy, również w działach badań i rozwoju. Jednocześnie ma to korzystny wpływ na praktykę dydaktyczną pracowników wrocławskich uczelni i instytutów naukowych. Naukowiec zyskuje możliwość pracy w środowisku biznesowym a na uczelniach powstają programy nauczania, dostosowane do realnych potrzeb rynku pracy. W **XI edycji programu** (2022/2023) umowy podpisało 19 partnerstw naukowo-biznesowych. Budżet tego zadania w 2022 r. wyniósł blisko **776 000,00 zł**. Natomiast od początku funkcj onowania programu miasto przyznało dofinansowanie blisko **300 partnerstwom** na **kwotę ponad 11 mln zł**.

Ponadto **Wrocławskie Centrum Akademickie** koordynuje m.in.:

- miejski Studencki Program Stypendialny, będący wsparciem dla najzdolniejszych studentów oraz doktorantów w pracy naukowej. Na projekt w 2022 r. przeznaczono 867 500,00 zł,

- przyznawanie Nagrody Naukowej Prezydenta Wrocławia za wybitne osiągnięcia na rzecz integracji środowisk akademickich, naukowych i artystycznych – w 2022 r. wyróżnienie otrzymało 2 profesorów: prof. Michał Jędrzejewski oraz prof. Aleksander Weron. Budżet: 30 000,00 zł,

- działalność Akademii Młodych Uczonych i Artystów (AMUiA), której celem jest wspieranie i kreowanie działalności interdyscyplinarnej w nauce i sztuce – AMUiA wspiera Prezydenta Wrocławia w sprawach związanych z nauką i edukacją oraz ich promocją wśród wrocławian. Budżet: ok. 82 000,00 zł,

- konkurs Wrocławska Magnolia, który adresowany jest do absolwentów wrocławskich uczelni podejmujących w pracach magisterskich tematykę poprawy szeroko rozumianej jakości życia wrocławian. W 2022 r. wyłoniono 6 laureatów oraz przyznano 2 wyróżnienia. Budżet: 40 000,00 zł,

- Fundusz Aktywności Studenckiej (FAST), którego celem jest realizacja projektów służących przedsiębiorczości akademickiej, innowacyjności i kreatywności. Konkurs adresowany jest do studentów i/lub doktorantów należących do kół naukowych, organizacji oraz grup studenckich prowadzących działalność na wrocławskich uczelniach. W 2022 r. Komisja konkursowa rozpatrywała ponad to wnioski o dofinansowanie projektów, związanych z kategorią specjalną „samotność i osamotnienie” (kategoria specjalna wpisująca się we Wrocławski Rok Dobrych Relacji - Przeciw Samotności). Komisja wskazała do dofinansowania 37 projektów na kwotę ok. 154 000,00 zł,

- Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe (WAZZA), pracujące w metodyce design thinking. Celem tego zadania jest wypracowanie przez interdyscyplinarny zespół studencko-doktorancki kompleksowego rozwiązania problemu, wcześniej zasygnalizowanego i zdefiniowanego przez Prezydenta Wrocławia (problem miejski, kwestie istotne społecznie). Budżet ok. 38 000,00 zł,

- PICTURE, program skierowany do dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców dotyczący ważnych czynników kształtujących zdrowie i dobre samopoczucie, a także mający na celu prześledzenie wpływu zmian środowiskowych i społecznych na styl życia mieszkańców Wrocławia. Budżet: ok. 151 000,00 zł.

SZKOLNICTWO WYŻSZE

Wrocław jest jednym z największych ośrodków akademickich w Polsce. Działa tu 30 uczelni wyższych, w tym 11 uczelni publicznych. Uczelnie publiczne to: Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie – filia we Wrocławiu.

W *Strategii Wrocław 2030* miejsce uczelni wyższych w rankingach stanowi jeden z dziesięciu wskaźników monitorujących jej wdrażanie. Jest to jedna z metod pozwalającą określić prestiż i dokonania uczelni. W rankingu *Uczelni akademickich „Perspektywy”* w 2022 r. Politechnika Wrocławska oraz Uniwersytet Wrocławski – znalazły się w pierwszej dziesiątce uczelni wyższych w kraju.

Miejsce w rankingu Uczelni akademickich „Perspektyw” w latach 2018−2022 (Źródło: „Perspektywy”)

Uczelnia	2018	2019	2020	2021	2022
Politechnika Wrocławska	6	6	6	6	7
Uniwersytet Wrocławski	8	8	10	13	10
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	12	13	12	17	20
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	34	22	25	23	25
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	40	44	45	38	45

Źródło: „Perspektywy”

W rankingu *Uniwersytety „Perspektywy”* w 2022 r. Uniwersytet Wrocławski zajął 4. miejsce, natomiast w rankingu *Uczelnie techniczne „Perspektywy”* w 2022 r. Politechnika Wrocławska znalazła się na 4. miejscu.

W rankingu *Center for World University Rankings (CWUR)* **dwie wrocławskie uczelnie** – **Uniwersytet Wrocławski** oraz **Uniwersytet Medyczny** znalazły się w pierwszej dziesiątce uczelni polskich, a w światowym zestawieniu Uniwersytet Wrocławski uplasował
się na 832 miejscu. CWUR to wiodąca organizacja konsultingowa zajmująca się doradztwem uczelniom wyższym oraz rządom dążącym do poprawy wyników nauczania oraz badań naukowych. CWUR publikuje jedyny światowy ranking akademicki uczelni, który ocenia jakość kształcenia, zatrudnienie absolwentów, jakość wydziałów i wyniki badań. Publikowane przez nią co roku globalne rankingi uniwersytetów są uznawane za miarodajne na całym świecie ze względu na ich obiektywizm, przejrzystość i spójność.

Miejsce w rankingu szkół wyższych w latach 2018−2022 (Źródło: The Center for World University Rankings (CWUR))

Uczelnia	**World Rank**					**National Rank**				
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Uniwersytet Wrocławski	776	928	833	837	832	6	9	5	7	8
Politechnika Wrocławska	844	929	976	985	999	8	10	10	11	11
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	-	900	940	976	926	13	7	8	10	10

Źródło: The Center for World University Rankings (CWUR)

Wyniki *Shanghai's Global Ranking of Academic Subjects (GRAS)* publikowane są od 2009 r. przez Shanghai Ranking Consultancy. Uczelnie porównywane są osobno w 54 obszarach nauki (z zakresu nauk przyrodniczych, inżynierii, nauk o życiu, nauk medycznych oraz nauk społecznych). W 2022 r. ponad 1800 z 5000

uczelni z 96 krajów
i regionów znalazło się w rankingu. **Politechnika Wrocławska** została wyróżniona w 2 dziedzinach **– matematyce** oraz **inżynierii mechanicznej. Matematykę** (ocenioną jako drugą w kraju) sklasyfikowano na miejscach 201−300 a **inżynierię mechaniczną** na miejscach 301−400. **Uniwersytet Wrocławski** został wyróżniony w dziedzinach: **matematyka** (miejsce 301-400) oraz **ekologia** (miejsce 401-500). **Uniwersytet Przyrodniczy** doceniony został w dziedzinach: **nauka i technologia żywności** (miejsce 101-150) oraz **nauka weterynaryjna** (miejsce 201-300). **Uniwersytet Medyczny** wyróżniony został w takich dziedzinach jak: **medycyna kliniczna** oraz **zdrowie publiczne** (miejsce: 201-300).

Wrocław jest głównym ośrodkiem akademickim w regionie, trzecim co do wielkości
w Polsce. Jak podają dane z Głównego Urzędu Statystycznego liczba studentów we Wrocławiu na koniec 2021 r. wynosiła ponad 106 tys. W rozbiciu na poszczególne wrocławskich uczelniach dane przedstawiają się następująco:

TABL. STUDENCI WEDŁUG WYBRANYCH UCZELNI (łącznie z cudzoziemcami)

Miasto	Uczelnia/ filia	Na studiach						
		publ./ niepubl./ kośc.	**ogółem**	w tym kobiety	stacjonarne		niestacjonarne	
					razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
	Dolny Śląsk		116 342	65 681	74 629	40 815	41 713	24 866
	Wrocław	**30**	**106 555**	**59 320**	**69 442**	**37 407**	**37 113**	**21 913**
1.	UNIWERSYTET WROCŁAWSKI	publ.	21 886	14 922	15 576	10 293	6 310	4 629
2.	POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	publ.	22 652	7 535	20 873	7 094	1 779	441
3.	UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU	publ.	7 299	4 897	6 639	4 529	660	368
4.	UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCŁAWIU	publ.	8 911	5 188	4 580	2 779	4 331	2 409
5.	UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. PIASTÓW	publ.	6 243	4 500	5 440	3 953	803	547

	ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU							
6.	AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO WE WROCŁAWIU	publ.	3 084	1 668	2 323	1 291	761	377
7.	AKADEMIA MUZYCZNA IM. KAROLA LIPIŃSKIEGO WE WROCŁAWIU	publ.	595	333	595	333	0	0
8.	AKADEMIA SZTUK PIĘKNYCH IM. EUGENIUSZA GEPPERTA WE WROCŁAWIU	publ.	1 166	951	886	733	280	218
9.	AKADEMIA SZTUK TEATRALNYCH IM. STANISŁAWA WYSPIANSKIEGO W KRAKOWIE - FILIA WE WROCŁAWIU	publ.	212	117	212	117	0	0
10.	WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA WE WROCŁAWIU	niepubl.	1 677	853	1 198	641	479	212

11.	WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA "EDUKACJA" WE WROCŁAWIU	niepubl.	524	358	37	21	487	337
12.	COLLEGIUM HUMANUM - SZKOŁA GŁÓWNA MENEDŻERSKA; FILIA WE WROCŁAWIU	niepubl.	184	151	71	61	113	90
13.	DOLNOŚLĄSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WROCŁAWIU	niepubl.	5 846	4 046	1 133	639	4 713	3 407
14.	PAPIESKI WYDZIAŁ TEOLOGICZNY WE WROCŁAWIU	publ.	378	178	297	145	81	33
15.	SWPS UNIWERSYTET HUMANISTYCZNOSPOŁECZNY W WARSZAWIE - FILIA WE WROCŁAWIU	niepubl.	2 589	1 981	1 322	985	1 267	996
16.	WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA WE WROCŁAWIU	niepubl.	15 024	8 215	3 763	2 058	11 261	6 157

17.	WYŻSZA SZKOŁA FIZJOTERAPII WE WROCŁAWIU	niepubl.	1 096	881	402	313	694	568
18.	WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA WE WROCŁAWIU	niepubl.	118	103	52	46	66	57
19.	MIĘDZYNARODOWA WYŻSZA SZKOŁA LOGISTYKI I TRANSPORTU WE WROCŁAWIU	niepubl.	1 651	593	886	295	765	298
20.	WYŻSZA SZKOŁA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO WE WROCŁAWIU	niepubl.	22	6	0	0	22	6
21.	WYŻSZA SZKOŁA INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA "COPERNICUS" WE WROCŁAWIU	niepubl.	491	36	71	1	420	35
22.	SZKOŁA WYŻSZA RZEMIOSŁ ARTYSTYCZNYCH I ZARZĄDZANIA WE WROCŁAWIU	niepubl.	10	6	1	1	9	5

23.	WYŻSZA SZKOŁA SPORTU WE WROCŁAWIU	niepubl.	322	17	0	0	322	17
24.	WYŻSZA SZKOŁA PRAWA WE WROCŁAWIU	niepubl.	928	680	505	368	423	312
25.	WROCŁAWSKA WYŻSZA SZKOŁA INFORMATYKI STOSOWANEJ	niepubl.	843	106	208	27	635	79
26.	WYŻSZA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I INDYWIDUALNEGO "APEIRON" W KRAKOWIE; DOLNOŚLĄSKI WYDZIAŁ BEZPIECZEŃSTWA I NAUK SPOŁECZNO-PRAWNYCH WE WROCŁAWIU	niepubl.	26	14	6	5	20	9
27.	NIEPUBLICZNA WYŻSZA SZKOŁA MEDYCZNA WE WROCŁAWIU	niepubl.	635	544	298	266	337	278

28.	EWANGELIKALNA WYŻSZA SZKOŁA TEOLOGICZNA WE WROCŁAWIU	niepubl.	75	28	0	0	75	28
29.	AKADEMIA WOJSK LĄDOWYCH IM. GEN. TADEUSZA KOŚCIUSZKI WE WROCŁAWIU	publ.	2 030	395	2 030	395	0	0
30.	COVENTRY UNIVERSITY WROCŁAW	niepubl.	38	18	38	18	0	0

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu

OBCOKRAJOWCY

Liczba studentów zagranicznych w 2022 r. we Wrocławiu wynosiła ok. 8 tys.

OSIĄGNIĘCIA NAUKOWCÓW ORAZ STUDENTÓW

Student Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, został jako jeden z trzech wrocławian wyróżnionych w rankingu magazynu Forbes „25 under 25”, prezentującym 25 najzdolniejszych młodych Polaków, którzy nie ukończyli 25 roku życia.

Na łamach Nature Communications ukazał się artykuł opisujący przełomowe odkrycie na polu badań kwantowych: po raz pierwszy w historii udało się uzyskać ekscytony w izolatorze topologicznym. Ten sukces to m.in. zasługa grupy

naukowców z PWr pod kierunkiem **dr. hab. inż. Marcina Syperka**, prof. uczelni. Członkiem zespołu jest stypendysta wrocławskiego studenckiego Programu Stypendialnego (stypendium im. Maxa Borna 2022), **student Politechniki Wrocławskiej**.

Dr Grzegorz Bury (wyróżnienie – Stypendium im. J. Mozrzymasa 2019 r.) z Instytutu Geodezji i Geoinformatyki Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu został laureatem Nagrody Prezesa Polskiej Agencji Kosmicznej na najlepszą pracę dyplomową z zakresu badań kosmicznych. Naukowca UPWr doceniono za wyznaczenie precyzyjnych orbit satelitów Globalnych Nawigacyjnych Systemów Satelitarnych (GNSS).

INSTYTUCJE NAUKOWE I OŚRODKI B&R

W stolicy Dolnego Śląska prężnie działają ośrodki naukowo-badawcze i badawczo-rozwojowe, z których część pełni istotną rolę na arenie krajowej i międzynarodowej. Raport *Driven by knowledge, people & innovation 2021* (ARAW, 2021, s.15) podaje, że we Wrocławiu działa ponad 100 centrów badawczo-rozwojowych i IT, ponad 50 akredytowanych laboratoriów badawczych oraz powyżej 30 inkubatorów i przestrzeni coworkingowych. Główne obszary badawcze to: technologia informacyjna, inżynieria, chemia i farmacja, biotechnologia i nanotechnologia.

We Wrocławiu ma swój oddział **Polska Akademia Nauk** z dwiema samodzielnymi placówkami naukowymi oraz sześcioma terenowymi jednostkami placówek naukowych, Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej im. profesora Józefa Kosackiego (WITI), Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu, Centrum Badawczo-Rozwojowe *NOVASOME* Spółka z o.o., które jest członkiem Klastra Nutribiomed, zrzeszającego grono przedsiębiorstw z branży żywnościowo biotechnologiczno-biomedycznej, a także PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii (wcześniej Centrum Badań EIT+), włączony w 2019 r. do ogólnopolskiej Sieci Badawczej Łukasiewicz, zrzeszającej ponad 30 placówek badawczo-rozwojowych w 12 miastach w Polsce.

Pozostałe instytucje naukowe działające we Wrocławiu to m.in.: Instytut Automatyki Systemów Energetycznych Sp. z o. o., KGHM CUPRUM Sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe, „Poltegor–Instytut" Instytut Górnictwa Odkrywkowego we Wrocławiu nadzorowane przez Ministerstwo Aktywów Państwowych oraz Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa. Państwowy Instytut Badawczy (Zakład Herbologii i Technik Uprawy Roli).

Inicjatywy i zadania realizowane w Biurze Wrocław Bez Barier w roku 2022

OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI

10 maja 2021 r. Prezydent Wrocławia powołał Społeczną Radę do Spraw Zwierząt. W skład Rady wchodzą przedstawiciele organizacji społecznych, instytucji naukowych i dydaktycznych, środowiska lekarzy weterynarii, służb mundurowych oraz wrocławskiego schroniska dla zwierząt bezdomnych. Rada pracuje w trybie comiesięcznych spotkań. Przedmiotem prac Rady są zagadnienia związane z: bezpieczeństwem dzikich zwierząt żyjących na terenie miasta, przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt, należytą opieką weterynaryjna wobec zwierząt dzikich, wolno żyjących, jak i właścicielskich, zapewnieniem bezpieczeństwa zwierzętom właścicielskim oraz właścicielom, szczególnie w sytuacji interwencji na skutek podejrzenia znęcania się nad zwierzęciem, statusem „pro zwierzęcych" organizacji społecznych działających na terenie miasta. Efektem działań Rady jest m.in. instalacja elementów odblaskowych na przewodach nad Mostem Pokoju (w celu ochrony przelatującego ptactwa przed kolizją z przewodami).

Rzecznik Prezydenta Wrocławia ds. zwierząt – podejmowanie interwencji i ewentualnych mediacji w sytuacjach powzięcia wiadomości o złym traktowaniu zwierząt, bądź konfliktowych sytuacjach społecznych dotyczących opieki nad zwierzętami.

Prowadzenie rejestru Społecznych Opiekunów Kotów wolno żyjących

Obsługa międzynarodowej bazy psów i kotów „Safe animal" oraz prowadzenie „Miejskiej bazy psów i kotów"

Współpraca z Uniwersytetem Przyrodniczym w celu zapewnienia pełniejszej weterynaryjnej opieki ambulatoryjnej w godzinach nocnych (dotychczas świadczona jest ona przez podmioty prywatne) oraz rozszerzenia programu sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących we Wrocławiu

Opracowywanie apeli kierowanych do mieszkańców Wrocławia w sprawie zapewnienia opieki zwierzętom dzikim i wolno żyjącym na terenie miasta, szczególnie w okresie zimowym.

Prowadzenie projektów dotyczących opieki nad kotami wolno żyjącymi w oparciu o współpracę z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Kolejna edycja miejskiego konkursu pn. „Wrocławskie Serce dla zwierząt". Kapituła konkursu przyznaje każdego roku honorowe nagrody instytucjom, organizacjom oraz osobom szczególnie zasłużonym i aktywnym w kwestii troski i opieki nad zwierzętami żyjącymi we Wrocławiu.

Koordynacja projektu „Pies w szkole". Projekt polega na umożliwieniu obecności psów, należących np. do nauczycieli, w szkole podczas zajęć dydaktycznych. Wielokrotnie dowiedziono , że obecność psa w codzienności człowieka ma bardzo korzystny wpływ na jego kondycję psychiczną, co stało się szczególnie ważne w sytuacji epidemii i długotrwałej izolacji społecznej dzieci i młodzieży. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem we wrocławskich szkołach. Psy towarzyszą uczniom podczas lekcji i samą swoją obecnością tworzą bardziej przyjazną atmosferę w klasie. Rola Biura Wrocław bez barier jest m. in. ocena przydatności pod kątem behawioralnym konkretnego zwierzęcia w tym projekcie.

Prowadzenie praktycznych zajęć dydaktycznych mających na celu budowanie dobrych relacji pies-człowiek w placówkach edukacyjnych i opiekuńczych (m. in. szkoły, przedszkola, domy pomocy społecznej itp.). Zajęcia mają również

charakter profilaktyczny w zakresie należytej opieki nad zwierzęciem. Autorskie programy tych zajęć realizowane były zarówno w formie zdalnej, jak i prawdziwych spotkań.

Uchwałą nr LI/1341/22 z dnia 24 marca 2022 r. Rada Miejska Wrocławia przyjęła *Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wrocław.*

W 2022 r. Gmina Wrocław przekazała Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt dotację w kwocie 4 000 000,00 zł. Ponadto koordynowano program bezpłatnego znakowania psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – zaczipowano 1040 zwierząt na kwotę 46 800,00 zł oraz program bezpłatnej sterylizacji psów i kotów należących do mieszkańców Wrocławia – sterylizacji poddano 756 zwierząt na kwotę 210 617,52 zł.

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach interwencyjnych odbiorów zwierząt właścicielskich w sytuacjach podejrzenia znęcania się nad nimi.
Przygotowanie publikacji dydaktycznej dla dzieci pt „Pogadajmy o psach”.

BIURO WROCŁAW BEZ BARIER:

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

W 2022 r. we współpracy z Fundacją „Potrafię pomóc” w celu poprawy jakości życia osób o różnym stopniu i charakterze niepełnosprawności prowadzone były działania mające na celu zwiększenie dostępności do szeroko pojętej przestrzeni miejskiej oraz aktywności zawodowej.

Zorganizowano XII edycję plebiscytu *Wrocław bez barier*, w ramach której przyznane zostały certyfikaty za promocję działań na rzecz dostępności, integracji i braku dyskryminacji. Od 2020 r. nagroda nosi imię Bartłomieja Skrzyńskiego – dziennikarza, społecznika, inicjatora wielu akcji na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wieloletniego rzecznika Prezydenta Wrocławia ds. osób niepełnosprawnych, dyrektora Biura Wrocław bez Barier w Urzędzie Miejskim

Wrocławia, który angażował się w walkę z barierami architektonicznymi i społecznymi dotykającymi na co dzień osoby z niepełnosprawnościami.

Ponadto, Gmina Wrocław przeprowadziła konkurs otwarty na *organizację półkolonii dla wrocławskich dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami 2022*. W ramach projektu wsparciem objęto 70 OzN. Projekt realizowany po raz kolejny, przez dwie organizacje pozarządowe, cieszy się dużą popularnością wśród odbiorców. Wypełnia bardzo realną potrzebę zorganizowania letniego wypoczynku dla dzieci z niepełnosprawnościami, które nie mogą w pełni korzystać z innych ofert zagospodarowania czasu w okresie wakacyjnym.

Organizowano działania na terenie Wrocławskiego Parku Technologicznego w ramach *Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości* wspierającego osoby z niepełnosprawnościami w podejmowaniu aktywności zawodowej i zakładaniu własnych firm, a także działających przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Przedstawiciel Biura Wrocław bez Barier bierze udział w pracach Rady Integracyjnego Inkubatora Przedsiębiorczości „Skrzynia”. Rada rekomenduje powstające oraz istniejące podmioty gospodarcze do przystąpienia do współpracy z Inkubatorem na zasadach rezydencji.

Ogłoszono konkurs otwarty: *Zatrudnienie wspomagane osób z niepełnosprawnością - Zatrudnienie wspomagane skuteczną formą włączania osób z niepełnosprawnością w rynek pracy.* Projekt zrealizowało Stowarzyszenie "OSTOJA". Innowacyjny projekt zatrudnienia wspomaganego realizowany jest we Wrocławiu we współpracy ze stowarzyszeniem „Ostoja” od ponad dwudziestu lat. Ta forma zatrudnienia pomaga osobom z niepełnosprawnością wchodzić na otwarty rynek pracy, w początkowej fazie przy wsparciu trenera pracy, a w dalszej perspektywie pracy całkowicie samodzielnej.

Podejmowano liczne interwencje w sprawach mieszkańców. Problematyka tych spraw dotyczyła zagadnień związanych z dostępnością. Interwencje polegały na pomocy mieszkańcom w rozwiązywaniu ich problemów poprzez skomunikowanie z odpowiednimi podmiotami, wskazanie źródeł finansowania, wsparcie w

załatwianiu spraw w Urzędzie bądź wobec innych podmiotów (np. spółdzielni mieszkaniowych, służb miejskich czy podmiotów prywatnych). Średnia liczba spraw, z którymi zgłaszają się mieszkańcy to kilka w skali każdego tygodnia.

Opiniowanie licznych projektów inwestycyjnych zgłoszonych w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz innych inwestycji miejskich – Trasa Autobusowo-Tramwajowa, remonty i modernizacje obiektów miejskich. Udział w radach technicznych, wizje lokalne, analiza dokumentacji projektowych, przygotowanie rekomendacji, ustalanie uzgodnień projektowych.

Konsultacje, pod kątem dostępności, planowanych inwestycji, prowadzonych przez podmioty prywatne.

Prace nad dostosowaniem katalogu mebli miejskich do wymogów wynikających z Wrocławskich Standardów Dostępności Przestrzeni Miejskich. Katalog mebli miejskich, utworzony długo przed powstaniem Standardów, nie spełniał w wielu miejscach kryteriów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Udział w pracach Grupy Branżowej do spraw dostępności i osób z niepełnosprawnościami. Grupa, skupiająca około 50 osób reprezentujących różne podmioty publiczne i pozarządowe, pracuje w rytmie comiesięcznych plenarnych spotkań roboczych oraz spotkań zadaniowych zespołów roboczych zwoływanych z większą częstotliwością.

Utworzenie zespołu roboczego do spraw „Programu działań gminy na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2023-2029” .W toku licznych spotkań roboczych, przy udziale przedstawicieli UMW, MOPS, RPO, organizacji pozarządowych przeprowadzono międzysektorowy proces zredagowania dokumentu, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 24 listopada 2022.

Zorganizowanie i przeprowadzenie Pierwszej Wrocławskiej Integracyjnej Olimpiady Młodzieży w dniu 29 września 2022. Uczestnicy to 150 dzieci i młodzieży

Przeprowadzenie serii instruktaży praktycznych z zakresu ewakuacji osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie oraz w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego jak również na potrzeby Uniwersytetu Wrocławskiego.

Udział w konferencjach z zakresu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, organizowanych przez podmioty pozarządowe oraz placówki naukowe.

Udział w licznych webinariach dotyczących dostępności transportu publicznego i rozwiązań stosowanych w kraju i za granicą.

Przygotowanie i realizacja konferencji miejskiej „Komunikacja w życiu osób z niepełnosprawnością" w dniach 1-2 grudnia 2022. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele sektora publicznego, prywatnego, pozarządowego oraz miast partnerskich Wrocławia.

Stała obsługa administracyjno-techniczna inicjatyw społecznego doradcy Prezydenta do spraw osób z niepełnosprawnościami (korespondencja, asysta przy wizytach poza urzędem, spotkania w Biurze – do kilku tygodniowo)

Na dzień dzisiejszy Urząd Miejski dysponuje takimi urządzeniami jak: rampa rolowana przenośna, pętla indukcyjna przenośna, podnośnik jezdny z możliwością udźwigu osoby do 175 kg, wygrzewarka do druku puchnącego (dla osób niewidomych), zestaw gogli – symulatorów dysfunkcji wzroku, trzy wózki inwalidzkie (do doraźnego transportu osób).

CENTRUM USŁUG INFORMATYCZNYCH:

Wrocław jako miasto dynamicznie rozwijające się realizuje wiele projektów informatycznych z różnych obszarów funkcjonowania np.: edukacja, transport miejski, e-administracja. Mając na uwadze złożoność projektów informatycznych we Wrocławiu w roku 2014 zostało utworzone na mocy uchwały Rady Miasta Wrocławia Centrum Usług Informatycznych, jako jednostka miejska realizująca

lub wspomagająca realizację kluczowych dla miasta projektów informatycznych oraz tworząca standardy w obszarze informatycznym. Dzięki takiemu rozwiązaniu w mieście udało się zbudować wyspecjalizowane zespoły ds. wdrażania i utrzymania infrastruktury i systemów informatycznych. W ramach prowadzony prac zbudowano jedną z największych w kraju sieci miejskich (MAN Wrocław), która to pozwoliła na połączenie prawie 300 budynków miejskich w jedną sieć oraz uruchomienie telefonii VoIP. Zrealizowano projekt udostępnienia Internetu dla mieszkańców i turystów (Miejski Internet) w ponad 130 miejscach publicznych. Wybudowano i wyposażono dwa centra przetwarzania danych. Dzięki zrealizowanym w obszarze infrastruktury działaniom od roku 2014 duża część wdrożonych w mieście systemów informatycznych jest scentralizowana i utrzymywana przez zespoły dziedzinowe posiadające wysokie kompetencje. Do kluczowych systemów wdrożonych w mieście zaliczamy: System Zarządzania Relacjami z Klientem, Inteligentny System Zarządzania Transportem, System Informacji Przestrzennej Wrocławia, systemy do rekrutacji, Systemy wspierające zarządzanie miastem (ERP,EZD), systemy sprzedaży biletów (transport miejski, parkingi), system zarządzania opłatami i podatkami. Przedmiotowe działania wpisują się w ideę Smartcity. Realizacja projektów informatycznych pozwoliła na wdrożenie szeregu e-usług na poziomie miasta, jak i integracje z systemami rządowymi. Od roku 2019 rozpoczęto prace na usystematyzowanie oraz standaryzacją procedur i działań z zakresu Cyberbezpieczeństwa, jako kluczowego elementu w zakresie informatyzacji miasta. W roku 2021 przystąpiono do wdrożenia normy ISO/IEC 27001 w roku 2022 prace były kontynuowane, planowane jest uzyskanie certyfikatu potwierdzającego spełnienie wymagań w roku 2023.

W roku 2022 w związku z trwającą pandemią utrzymano model działania z roku poprzedniego poprzez umożliwienie pracy oraz zdalnej obsługi informatycznej dla prawie 5000 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław. W trakcie pandemii zostały udostępnione narzędzia do komunikacji (poczta elektroniczna, usługa do wideokonferencji) jak i dostęp do systemów wspierających obsługę procesów w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

W wcześniejszych latach zrealizowano projekty umożliwiające korzystanie z usług miejskich na urządzeniach mobilnych. Uruchomiono sprzedaż biletów komunikacji miejskiej poprzez dedykowaną aplikację mobilną oraz umożliwiono udostępnienie usługi w aplikacjach mobilnych dostawców zewnętrznych.

Kolejnym obszarem informatyzacji zrealizowanym w mieście jest możliwość korzystania przez mieszkańców z e-usług poprzez dedykowane rozwiązania, między innymi:

- systemy do rekrutacji do żłobków, przedszkoli i szkół,
- systemy wspierające zarządzanie stypendiami,
- systemy umożliwiające dokonanie opłat (uruchomiono nową wersję - PLIP2),
- system do współpracy z NGO,
- system stypendialny,
- nowy system kolejkowy,
- nowy system do zarządzania odpadami.

Obecnie w mieście udostępnionych jest kilkadziesiąt e-usług pozwalających na obsługę mieszkańców w wielu załatwianych sprawach sprawnie i efektywnie. W roku 2022 zanotowano dalsze duże zainteresowanie związane z korzystaniem z e-usług przez mieszkańców. Ilość wniosków skierowanych do Urzędu Miejskiego Wrocławia i CUI **wyniosła ponad 206 000 dokumentów.** W wyniku wybuch wojny w Ukrainie, pracownicy CUI angażowali się w pomoc uchodźcą oraz organizację punktów noclegowych.

Informatyzacja Wrocławia była realizowana zgodnie z dokumentem: Strategia rozwoju usług Centrum Usług Informatycznych we Wrocławiu na lata 2021-24. Obecne działania z zakresu informatyzacji realizowane są w dwóch obszarach:

- utrzymania infrastruktury i systemów informatycznych,
- realizacja inwestycji w obszarze informatyki.

UTRZYMANIE BIEŻĄCEGO FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA I JEDNOSTKACH MIEJSKICH WROCŁAWIA

Obecnie w ramach wspólnej obsługi informatycznej, usługi świadczone są dla ponad 2300 użytkowników Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz 7300 użytkowników Jednostek Miejskich, w tym m.in.: w obszarze edukacji, ZDIUM, ZZK, ZZM, MBP, MOPS, NFM, WCRS, ITS WZŻ, Rady Osiedli. W efekcie wspólnej obsługi centralnie zarządzanych jest prawie 7000 zestawami komputerowych, ponad 200 serwerów fizycznych i 600 wirtualnych, około 500 urządzeniami wchodzących w skład infrastruktury transmisji danych oraz prowadzona jest obsługa 2250 abonentów telefonii VoIP. Na przestrzeni ostatnich lat wybudowano wysokowydajną i wysokodostępną oraz bezpieczną infrastrukturę techniczną (sieć komputerowa, zespół serwerów sprzętowych i wirtualnych, węzły bezpieczeństwa). Utworzona dwa centra przetwarzania danych, w których zlokalizowano systemu informatyczne wspierające pracę Urzędu Miejskiego i jednostek miejskich oraz Centrum Zarządzania kryzysowego i Centrum Zarządzania Ruchem (ITS).

Zadania realizowane w ramach obszaru:

- obsługa zgłoszeń serwisowych,
- administracja serwerami pocztowymi, bazodanowymi, specjalizowanymi systemami dla pracowników Gminy Wrocław (ITS, ERP, GIS, BIP i inne),
- prowadzenie szkoleń z zakresu IT,
- modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej.

W zakresie obsługi serwisowej w swojej administracji ma ponad 320 systemów, aplikacji i serwisów www wdrożonych w CUI jak i u klientów, z czego zawartych jest ok. 80 umów w zakresie świadczenia usług serwisowych, utrzymaniowych, licencji (w tym również licencji w modelu subskrypcyjnym) niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania systemów informatycznych wdrożonych w CUI, UMW jak i u pozostałych klientów w Gminie Wrocław. W roku 2022 przez Centrum Usług Informatycznych zostały podpisane 40 Porozumienia SLA na świadczenie usług IT. Podpisane porozumienia dotyczyły zawarcia nowych umów

jak i aktualizacji porozumień o nowe usługi udostępniane klientom CUI. Na podstawie zawartych Porozumień SLA w obszarze usług IT rozpoczęto świadczenie usług lub uruchomiono nowe usługi.

W ramach obsługi zgłoszeń serwisowych w roku 2022 zostało zarejestrowanych ponad 51565 zgłoszeń serwisowych w systemie HelpDesk. W celu stałego kontrolowania poziomu zadowolenia klienta wewnętrznego zbierane są informacje zwrotne poprzez ankiety. Zadowolenie użytkowników na podstawie ankiet za 2022 rok w skali 5-punktowej: UMW: 4,89 oraz pozostałe jednostki: 4,86.

Wykres: Ilość zgłoszeń obsługiwana rocznie w zakresie usług IT.

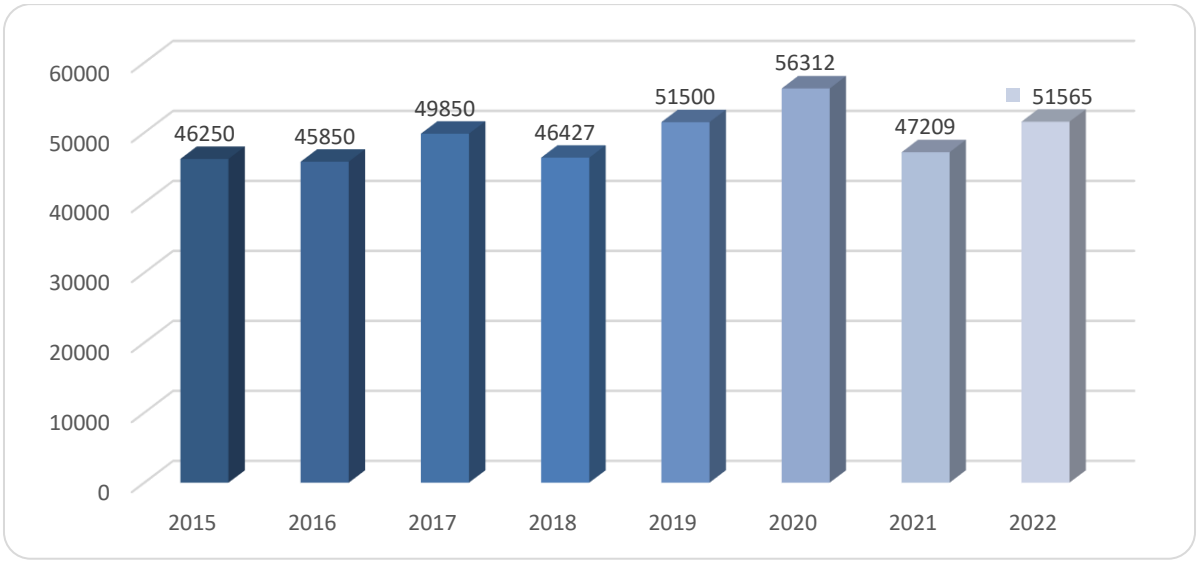

OBSŁUGA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Cel realizowany jest poprzez działania skierowane na rozwój IT w Urzędzie Miejskim Wrocławia oraz Jednostkach Miejskich Wrocławia.

Zadania:

- prace związane z przygotowaniem umów,

- zakup lub produkcja oprogramowania na potrzeby miasta,
- prowadzenie projektów rozwojowych infrastruktury i oprogramowania,
- przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla projektów prowadzonych dla jednostek miejskich,
- nadzór lub uczestnictwo w realizacji zadań inwestycyjnych dla projektów dla jednostek miejskich,
- prace inżynierów w zespołach prowadzących projekty miejskie, w których występują zagadnienia informatyczne (ITS, e-edukacja, itp.)
- wprowadzenie w Jednostkach Miejskich standardów (ACTIVE DIRECTORY) oraz działań standaryzujących,
- podniesienie poziomu bezpieczeństwa IT.

W rocznie realizowanych jest ponad 140 projektów w obszarze IT.

Zadania realizowane w ramach projektów wewnętrznie prowadzonych obejmowały następujące obszary działalności:

- rozwój i utrzymanie systemów informatycznych wspierających statutowe działania Urzędu oraz jednostek miejskich poprzez działania administracyjne i inwestycyjne
- rozwój i utrzymanie infrastruktury informatycznej poprzez działania administracyjne oraz inwestycyjne,
- Audyt nadzoru Systemu Zarządzania Usługami Informatycznymi według normy ISO/IEC 20000-1:2018.

Przykłady projektów zrealizowanych we Wrocławiu w roku 2022 związanych z pandemią:

Nazwa zadania: Projekt unijny: **Uruchomienie zintegrowanego systemu do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Rozwój e-usług miasta, zapewnienie zgodności rozwiązań z przepisami, automatyzacja procesów realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WPO UMW, WKS UMW, WZN UMW, WSR UMW, Straż Miejska Wrocławia, EKOSYSTEM

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Prace wdrożeniowe,
- Testy odbiorowe,
- Uruchomienie systemu.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Wdrożenie 3 e-usług dla klientów zewnętrznych i nowego kreatora deklaracji,
- Zautomatyzowano procesy WPO, WKS i WZN; w tym skanowanie deklaracji składanych w wersji papierowej,
- Usprawnienie styku miasta z klientami zewnętrznymi (A2C, A2B),
- Uruchomienie nowego systemu z wkładem własnym na poziomie 15% kosztów inwestycji.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Ok. 600.000 zł dofinansowania unijnego,
- Przewidywane obniżenie nakładów pracy ręcznej w poszczególnych obszarach.

Nazwa zadania: Projekt unijny: **System Transformacji Cyfrowej i Procesowej w DSM,**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Rozwój e-usług miasta, zapewnienie zgodności rozwiązań z przepisami, automatyzacja procesów realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: BRO UMW, WAZ UMW, ZGKiKM

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Prace wdrożeniowe Systemu Wsparcia Spraw i Systemu Zarządzania Procesami,
- Testowanie systemu,
- Prace odbiorowe poszczególnych Faz wdrożenia.
- Uruchomienie Hurtowni Danych,

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Wdrożenie 13 e-usług dla klientów zewnętrznych
- Zautomatyzowanie kilkudziesięciu procesów UMW,
- Monitorowanie wydajności wybranych procesów biznesowych i ich optymalizacja na podstawie wskaźników z pomiarów,
- Uruchomienie e-Portalu UMW dla publikacji wszystkich e-usług UMW,
- Usprawnienie styku miasta z klientami zewnętrznymi (A2C, A2B)
- Możliwość uruchomienia nowych systemów z wkładem własnym na poziomie 15% kosztów inwestycji

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Ok. 9.000.000 zł dofinansowania unijnego,
- Przewidywane obniżenie nakładów pracy ręcznej w poszczególnych obszarach.

Nazwa zadania: Projekt unijny: **Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu**: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1: obszar oprogramowania (Zadanie nr 1 projektu).

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Rozwój e-usług miasta, zapewnienie zgodności rozwiązań z przepisami, automatyzacja procesów realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: ZZM, ZGKiKM

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Prace wdrożeniowe,
- Testowanie systemu,
- Prace odbiorowe poszczególnych Faz wdrożenia.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Wdrożenie 7 e-usług dla klientów zewnętrznych
- Zautomatyzowanie procesów ZZM,
- Uruchomienie e-Portalu ZZM,

- Usprawnienie styku miasta z klientami zewnętrznymi (A2C, A2B)
- Możliwość uruchomienia nowych systemów z wkładem własnym na poziomie 15% kosztów inwestycji.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Ok. 620.000 zł dofinansowania unijnego
- Przewidywane obniżenie nakładów pracy ręcznej w poszczególnych obszarach

Nazwa zadania: **Robotyzacja procesów UMW i CUI**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Automatyzacja procesów backoffice'owych realizowanych przez miasto.

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WPO

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Uruchomienie robotyzacji procesów WPO: Łączenie wpłat za przekształcenie z kartotekami kontrahentów w ramach procesu Wydawanie zaświadczeń i Obsługa zawiadomień o zmianach w danych ewidencyjnych katastru,
- Prace wdrożeniowe nad robotyzacją procesu CUI: Tworzenie dokumentów źródłowych w systemie „Vulcan" w ramach procesu Przenoszenie danych dokumentów kosztowych z systemu EOF do systemu F-K

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Odciążenie pracowników od wykonywania prostych prac o charakterze powtarzalnym,

- Eliminacja błędów przy analizie i wprowadzaniu danych,
- Przeniesienie posiadanych zasobów ludzkich na prace koncepcyjne .

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Skrócenie czasu obsługi procesów backoffice'owych,
- Obniżenie kosztów realizacji procesów backoffice'owych.

Nazwa zadania: **Zakup wspólny rozwiązań i usług informatycznych.**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto

Cel projektu/zadania: Zapewnienie funkcjonowania usługi podpisu elektronicznego na potrzeby funkcjonowania jednostek Gminy oraz innych usług m.in. dostępu do systemu informacji prawnej.

Termin realizacji (od-do): 06/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WPN, WKS, WOK, WZP

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Przygotowanie i przeprowadzenie sesji wstępnych konsultacji rynkowych,
- Przygotowanie dokumentacji przetargowej,
- Przeprowadzenie zakupu poprzez przetarg,
- Wybór Wykonawcy,
- Udostępnienie usług zgodnie z wnioskami o nadanie uprawnień

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Eliminacja kilkunastu oddzielnych procesów zakupowych,

- Podniesienie jakości zakupionego produktu poprzez przygotowanie optymalnego OPZ,
- Zapewnienie ciągłości dostępu do różnorodnych specjalizowanych pakietów informacji prawnej oraz certyfikatów.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Obniżenie kosztów procesu zakupowego rzędu kilkunastu tysięcy zł,
- Scentralizowany zakup podpisów elektronicznych pozwala na nabycie ich w cenie konkurencyjnej i niższej w porównaniu do zakupów jednostkowych. Dzięki projektowi w roku 2022 uzyskano oszczędności w kwocie ok.: 85 800,00 zł,
- Obniżenie kosztów zakupu dostępu do platformy SIP w skali miasta rzędu 50.000 zł.

Nazwa zadania: **Opracowanie systemu do obsługi Wniosków Ukraina**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Opracowanie systemu do gromadzenia i weryfikowania wniosków

o świadczenia pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie Polski w związku z działaniami wojennymi.

Termin realizacji (od-do): 03/2022 – 10/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: BNK

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Uzgodnienie i udokumentowanie wymagań,
- Opracowania oprogramowania silami własnymi CUI,
- Przeprowadzenie testów oprogramowania,
- Uruchomienie oprogramowania i opieka powdrożeniowa.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Elektronizacja całego procesu od przyjęcia wniosku po wypłatę,
- Udostępnienie jednolitego oprogramowania dla UMW, ZZK i WM,
- Zapewnienie odpowiedniej jakości wprowadzanych danych poprzez ich systemową walidację,
- Eliminacja nadużyć związanych z wnioskowaniem o zdublowane opłaty.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Obniżenie kosztów procesu,
- Skrócenie czasu na obsługę wniosków.

Nazwa zadania: **Opracowanie systemu Osiedla - Baza Informacji**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Wsparcie idei Smart City,

Termin realizacji (od-do): 07/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WSS, Rady Osiedli, WCRS.

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Uzgodnienie i udokumentowanie wymagań,

- Opracowania oprogramowania silami własnymi CUI,
- Przeprowadzenie testów oprogramowania,
- Uruchomienie oprogramowania i w wersji podstawowej,
- Rozwój oprogramowania zgodnie z wnioskami klienta.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Zebranie w jednym miejscu wielu informacji dotyczących Osiedli,
- zapewnienie szybkiego dostępu do informacji dla kierownictwa miasta i wszystkich zainteresowanych jednostek.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Obniżenie kosztów pozyskania potrzebnych informacji,
- Optymalizacja decyzji dotyczących Osiedli poprzez dostęp do aktualnych i jednolitych informacji.

Nazwa zadania: **System rekrutacji do żłobków**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Wsparcie idei Smart City, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Zapewnienie dostępu do systemu elektronicznej rekrutacji do żłobków na okres 4 lat.

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 12/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WZŻ, WZD

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Uzgodnienie i udokumentowanie wymagań,
- Przeprowadzenie zakupu poprzez przetarg,
- Wdrożenie i udostępnienie platformy.

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Cyfryzacja całego procesu rekrutacyjnego,
- Zapewnienie odpowiedniej jakości wprowadzanych danych poprzez ich systemową walidację.
- Zapewnienie elastycznego systemu do optymalnego powiązania potrzeb rodziców z możliwościami miasta.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Obniżenie kosztów procesu,
- Skrócenie czasu na obsługę wniosków,
- Stabilizacja dostępu do systemu w skali wieloletniej.

Nazwa zadania: Rozbudowa infrastruktury składowania danych

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Zwiększenie pojemności i efektywności wykorzystania zasobów składowania danych

Termin realizacji (od-do): 03.2022 – 12.2022

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Przeprowadzenie zamówienia z 4 zadaniami na zakup: nowych bibliotek taśmowych, nowych deduplikatorów sprzętowych, rozbudowy macierzy dyskowych backupu i podstawowej,
- Wdrożenie nowej infrastruktury i udostępnienie zasobów systemom informatycznym UMW i JOG,
- Rozszerzenie zakresu usług o nowe elementy konfiguracji,
- Migracja danych ze zużytych urządzeń na nowe.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Redukcja kosztów na zakupy awaryjne i koszty wsparcia zużytych urządzeń, poprzez zastąpienie zużytych urządzeń,
- Redukcja kosztów incydentów bezpieczeństwa, w tym przerw w działaniu zużytych urządzeń,
- Utrzymanie możliwości rozwoju systemów informatycznych UMW i JOG, poprzez zapewnienie dodatkowych zasobów na dane,
- Utrzymanie wysokiego poziomu dostępności systemów informatycznych UMW i JOG.

Nazwa zadania: **Rozbudowa monitoringu i zabezpieczenia systemów przetwarzania i składowania danych**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Rozszerzenie zakresu monitorowania i zabezpieczenia infrastruktury systemów informatycznych UMW i JOG

Termin realizacji (od-do): 01.2022 – 12.2022

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- przeprowadzenie łącznie 5 przetargów,
- wdrożenie oprogramowania na serwerach,
- rozszerzenie zakresu usług o nowe elementy konfiguracji,

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Redukcja kosztów incydentów bezpieczeństwa, poprzez rozszerzenie monitoringu i zabezpieczeń systemów, w szczególności SIEM, skaner podatności i system antywirusowy na serwery,
- Redukcja ryzyka kosztów kontroli legalności oprogramowania, poprzez objęcie całego środowiska systemem zarządzania licencjami.

Nazwa zadania: **Rewitalizacja urządzeń InRow w CPD Strzegomska**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Standaryzacja procesów realizowanych przez miasto, Bezpieczeństwo danych.

Cel projektu/zadania: Zwiększenie niezawodności systemu rzędowych urządzeń chłodniczych InRow dla Centrum Przetwarzania Danych Strzegomska.

Termin realizacji (od-do): 03.2022 – 12.2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: -

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- przeprowadzenie zamówienia na dostawę i instalację podzespołów do urządzeń klimatyzacyjnych InRow,
- dostawa i instalacja podzespołów,
- konfiguracja oraz testy rozruchowe,
- aktualizacja środowiska nadzoru oraz bazy CMDB.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Utrzymanie wysokiego poziomu dostępności Centrum Przetwarzania Danych, poprzez zmniejszenie ryzyka wystąpienia awarii,
- redukcja kosztów zakupu podzespołów serwerów, macierzy dyskowych i innych urządzeń do których uszkodzenia mogłoby dojść w wyniku wzrostu temperatury będącej konsekwencją uszkodzenia wyeksploatowanego urządzenia/grupy urządzeń chłodniczych,
- utrzymanie niskiego współczynnika PUE dla Centrum Przetwarzania Danych dzięki m.in. optymalizacji pracy urządzeń InRow w grupach,
- optymalizacja zużycia energii elektrycznej.

Nazwa zadania: **Audyty bezpieczeństwa systemów i aplikacji www**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Bezpieczeństwo danych.

Cel: Zakup usług audytu bezpieczeństwa ma na celu zapewnienie poziomu bezpieczeństwa aplikacji, systemów, serwisów www oraz danych zgromadzonych i przetwarzanych w audytowanych systemach i aplikacjach. Audyty systemów i aplikacji www obejmują rozwiązania wdrożone w CUI jak i u klientów CUI. Celem audytów jest m.in. identyfikacja podatności mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej.

Termin realizacji (od-do): 2022 rok (działania bieżące, ciągłe)

Optymalizacja kosztów:

Zakup wspólny usług audytu bezpieczeństwa systemów i aplikacji dla Gminy Wrocław ma na celu obniżenie kosztów przeprowadzenia jednostkowego audytu oraz zapobieganie materializacji zdarzeń i incydentów bezpieczeństwa, w tym kosztów finansowych usuwania ew. skutków jak również czasochłonności i

zaangażowania personelu do usuwania ew. skutków wynikających ze zmaterializowanych podatności, minimalizację strat wizerunkowych organizacji jak i klientów CUI.

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- analiza obszarów (aplikacje, systemy, serwisy www) i zakresu planowanych audytów bezpieczeństwa www, przygotowanie wytycznych i wymagań audytów,
- przygotowanie dokumentów i przeprowadzenie postępowań na zakup usługi audytów bezpieczeństwa dla rozwiązań www,
- przeprowadzenie audytów bezpieczeństwa dla systemów, aplikacji i serwisów www
- analiza raportów z przeprowadzonych audytów, analiza zasobów pod kątem wykrytych podatności, przygotowanie planu działań,
- usuwanie podatności zidentyfikowanych w przeprowadzonych audytach.

Nazwa zadania: **Uruchomienie COM w Centrum Handlowym Magnolia Park**

Realizacja celu wskazanego w Strategii: Wsparcie idei Smart City, Rozwój e-usług

Cel projektu/zadania: Zapewnienie dostępu usług miasta w dogodnym miejscu i czasie dla klientów miasta

Termin realizacji (od-do): 01/2022 – 07/2022

Jednostki/Wydziały UMW współuczestniczące: WSO, WOU, Biuro Smart City.

Krótki opis zrealizowanych czynności:

- Uzgodnienia budowlane dotyczące budowy sieci i podłączenia stanowisk systemu kolejkowego,

- Przygotowanie i przeprowadzenie zakupu wyposażenia dla potrzeb systemu kolejkowego (automaty biletowe, wyświetlacze stanowiskowe i grupowe, stanowiskowy sprzęt komputerowy),

- Przeprowadzenie analizy rynku i zakupienie usługi rozbudowy istniejącego w UMW systemu kolejkowego o nową lokalizację,

- Skonfigurowanie i uruchomienie usług systemu kolejkowego w nowej lokalizacji; w tym internetowej rezerwacji kolejki oraz nowej funkcjonalności estymacji godziny, w której klient powinien przybyć do COM,

- Koordynacja prac uruchomieniowych COM w nowej lokalizacji,

- Opieka powdrożeniowa infrastruktury i funkcjonalności systemu kolejkowego w COM

Krótki opis korzyści wynikających z realizacji projektu:

- Udostępnienie usług elektronicznych w nowej lokalizacji dogodnej dla klientów miasta,

- Standaryzacja sposobu obsługi klientów miasta w ramach jednolitego systemu informatycznego,

- Uwzględnienie w projekcie faktu dokonywania zakupów przez klientów i zapewnienie komfortu skorzystania z usług COM.

Oszczędności/optymalizacja wynikająca z realizowanego projektu/zadania:

- Rozładowanie kolejek w istniejących wcześniej COM/COP,

- Ułatwienie klientom skorzystania w usług miasta,

- Maksymalizacja poziomu wykorzystana dostępnych zasobów miasta na rzecz obsługi klientów zewnętrznych.

WYDATKI NA INFORMATYZACJĘ

Duża część wydatków na informatyzację jest realizowana poprzez Centrum Usług Informatycznych w ramach przekazanego na ten cel budżetu, poniżej przedstawiono wydatki na informatyzację zrealizowane przez CUI latach 2015-2022

Wykres: Wydatki na informatyzację w latach 2015-2021.

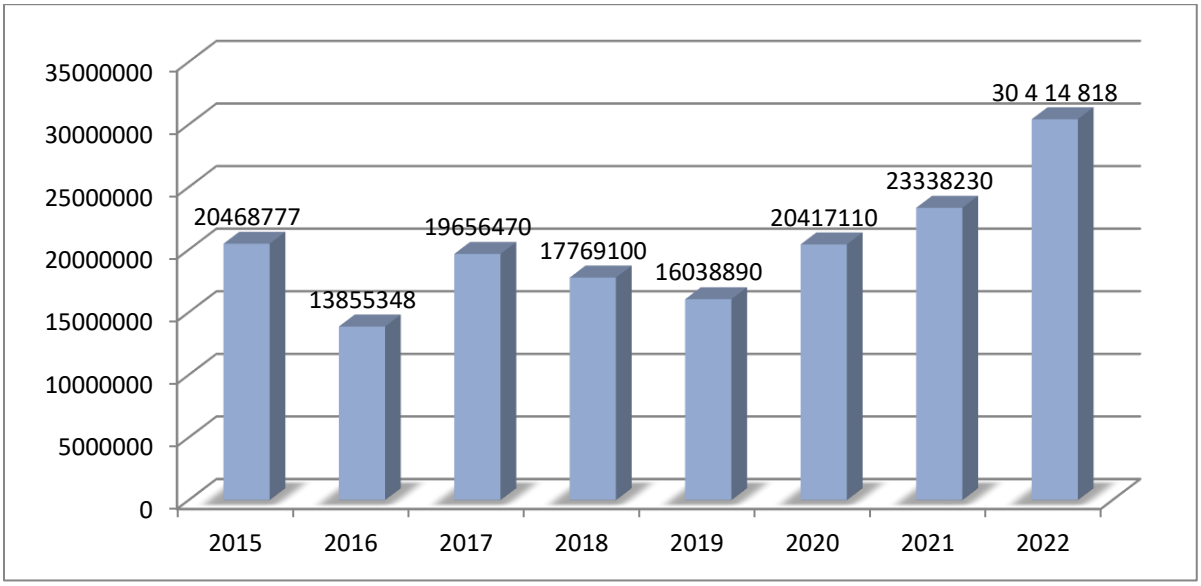

W roku 2021 podpisano umowy o dofinansowanie z środków UE dla 5 projektów na łączną kwotę: **14 135 721,71 zł (11 362 363,34 zł dofinansowania**), realizacja zadań była kontynuowana w roku 2022.

Strukturę wydatków przedstawiono na przykładzie z roku 2021. Budżet Centrum Usług Informatycznych na dzień 31.12.2022 r. na informatyzację stanowi kwotę 30 526 759,00 zł, wykonanie budżetu za 2022 r. wynosi 30 414 818,81 zł co daje 99,63% wykonania budżetu.

Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu - e-platforma zieleń we Wrocławiu - etap I	336 928,00	336 927,31
Działalność Gminy Wrocław w zakresie telekomunikacji	2 961 625,00	2 960 473,48
e-administracja	9 301 670,00	8 288 441,78
Elektroniczne programy wspierające zarządzanie	492 000,00	492 000,00
GrowGreen – Zielone miasta na rzecz klimatu, wody, zrównoważonego rozwoju gospodarczego, zdrowych mieszkańców i środowisk	32 390,00	32 389,95
Koordynacja zadań związanych z obsługą Funduszu Osiedlowego	2 061,00	2 061,00
MAN Wrocław. Wrocławska sieć teleinformatyczna na potrzeby sprawnego zarządzania miastem	1 430 900,00	1 410 943,78
Organizacja i nadzór nad funkcjonowaniem komunikacji zbiorowej we Wrocławiu	46 371,00	46 371,00

Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu	5 500,00	5 303,76
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych - Ukraina - zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	3 813,00	3 813,00
Rozbudowa Systemu Informacji Przestrzennej	1 470 000,00	1 415 060,22
System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia	3 970 494,00	3 970 491,90
Utrzymanie bieżącego funkcjonowania systemów informatycznych w Jednostkach	3 526 888,00	3 504 285,55
Utrzymanie bieżącego funkcjonowania systemów informatycznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia	6 058 294,00	6 007 755,53
Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	8 405,00	8 405,00
Zakupy inwestycyjne	100 000,00	99 980,55
Zintegrowana platforma zarządzania JST - projekt pilotażowy	179 179,00	179 175,00

Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu	600 241,00	600 240,00
Środki, których wydatkowanie nastąpi w roku 2023 - niewygasające		1 050 700,00
	30 526 759,00	30 414 818,81

W ramach budżetu CUI, środki finansowe w wysokości 1 050 700,00 zł, zostały ujęte jako wydatki, które w 2022 roku nie wygasają z upływem roku budżetowego i zostały przeznaczone na realizację zadań, rozpoczętych w 2022 roku, z terminem realizacji do 30.06.2023 r.

STRAŻ MIEJSKA WROCŁAWIA

ŚRODOWISKO

JAKOŚĆ POWIETRZA W MIEŚCIE

W 2022 r. patrole Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego.

Liczba i rodzaj sankcji stosowanych wobec sprawców wykroczeń dotyczących spalania odpadów i zakazanych paliw stałych w latach 2018-2022

Opis		2018	2019	2020	2021	2022
Kontrole spalania odpadów i zakazanych paliw stałych		4 394	4 781	4 779	7 528 *	28 147*
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)		21	28	29	27	8
Mandaty karne	ilość	147	198	169	189	64
	kwota w zł.	28 300	50 400	46 145	45 750	21 150
Wnioski do sądu		9	12	15	11	2

Źródło: Straż Miejska Wrocławia

* w tym z wykorzystaniem dronów 24 770.

Dokonywano kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów itd. Podczas kontroli wykorzystywano drony, które pozwalają na ujawnienie przypadków spalania na znacznie większym obszarze, nie ograniczają się tylko do jednej ulicy, ale często monitorują całe osiedla. „Standardowa kontrola” odbywa się poprzez fizyczne wejście na teren nieruchomości, sprawdzenie pieca/kotła pod kątem ewentualnego spalania odpadów lub paliw zakazanych.

Oprócz działań kontrolnych strażnicy prowadzili działania edukacyjne wśród mieszkańców.

INFRASTRUKTURA

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

W 2022 r. Straż Miejska samodzielnie, jak i wspólnie z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta (ZDiUM) oraz Wydziałem Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu, monitorowała czystość ulic przy zjazdach i wyjazdach z placów budów. Kontrole uzależnione były od nasilenia występowania zjawisk negatywnych na danej ulicy oraz od oczekiwań i zgłoszeń mieszkańców. Ogółem przeprowadzono 350 kontroli czystości zjazdów i wjazdów z dróg publicznych.

Liczba i rodzaj sankcji zastosowanych wobec sprawców uchylających się od obowiązku utrzymania w należytym stanie zjazdów z dróg publicznych w latach 2018-2022

Opis		**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Kontrole ogółem:		358	378	377	350	325
Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 k.w.)		4	4	-	10	6
Mandaty karne	ilość	27	48	32	46	38
	kwota w zł.	5 500	9 600	6 400	9 050	7400

Opis	2018	2019	2020	2021	2022
Wnioski do sądu	1	-	3	-	1

Źródło: SM

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W 2022 r. budżet Straży Miejskiej Wrocławia (SM) wyniósł 35.471.325 zł (w tym wydatki majątkowe 937.150 zł) i był wyższy o 4.822.735 zł w porównaniu z rokiem ubiegłym W końcu 2022 r. w SM służbę pełniło 244 strażników miejskich na planowaną liczbę 369 etatów (323 strażników i 46 osób wsparcia). Rok 2022 zakończono wakatem w liczbie 77 nieobsadzonych strażniczych miejsc pracy, co stanowi blisko 21 % planowanego stanu kadrowego jednostki.

W 2022 r. SM przyjęła 57982 zgłoszeń interwencyjnych, co stanowi wzrost o około 6,94 % w stosunku do roku 2021. Liczba zgłaszanych interwencji uległa wzrostowi ze względu na większą liczbę zgłoszeń dotyczą ochrony środowiska oraz zgłoszeń niesklasyfikowanych.

Kategorie i liczba zgłoszeń interwencyjnych w latach 2018-2022

Opis	2018	2019	2020	2021	2022
Zakłócenie porządku publicznego	14 620	19 684	8 243	4 480	2 018
Zagrożenia w ruchu drogowym	27 627	34 929	27 793	37 214	36 875

Opis	2018	2019	2020	2021	2022
Ochrona środowiska i gospodarki odpadami	12 835	7 672	9 939	4 919	9 425
Zagrożenia życia i zdrowia	4 236	2 071	3 058	3 799	3 511
Zagrożeń pożarowych (katastrof)	19	8	11	31	2
Awarii technicznych	33	25	15	1	0
Zwierzęta	4 052	732	564	771	700
Pozostałe zgłoszenia	20 131	20 319	6 547	2 740	5 451

Źródło: SM

W 2022 r. najczęściej stosowanym rodzajem sankcji w stosunku do sprawców wykroczeń były mandaty karne. Łączna kwota nałożonych mandatów karnych wyniosła 7 092 597 zł, a średnia kwota mandatu to 243 zł. Strażnicy najczęściej ujawniali wykroczenia w kategorii bezpieczeństwa i porządku w komunikacji, podobnie jak w latach ubiegłych.

Liczba wykroczeń z wybranych kategorii w latach 2018-2022

Rodzaj wykroczeń	2018	2019	2020	2021	2022
Ustawa kodeks wykroczeń – przeciwko:					
porządkowi i spokojowi publicznemu	1 602	1 589	1 181	711	560
bezpieczeństwu osób i mienia	64	93	68	114	65
bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	19 548	26759	18 513	28 520	30 886
urządzeniom użytku publicznego	1 001	1 837	1 310	1 204	1411
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	572	323	239	274	494
Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	19	23	67	11	7
Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	185	266	176	353	416
Ustawa o odpadach	208	390	230	293	156
Ustawa - Prawo o miarach	110	245	150	87	35

Rodzaj wykroczeń	2018	2019	2020	2021	2022
Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	924	641	354	411	139

Źródło: SM

W 2022 r. kontynuowano program Nasz Strażnik skierowany do Rad Osiedli. Zakłada on oddelegowanie przez Komendanta SM funkcjonariusza do pracy przy Radzie Osiedla. Podstawowe problemy ważne dla mieszkańców danego osiedla, których rozwiązaniem zajmuje się Strażnik Osiedla, określa Przewodniczący Rady Osiedla. Obecność Strażnika Osiedlowego patrolującego rejon osiedli, w znacznym stopniu podnosi poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Funkcjonariusze SM, w trakcie roku szkolnego, nadzorowali przejścia dla pieszych w rejonach placówek oświatowych. W celu poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego mieszkańców Wrocławia, SM przy współpracy Rad Osiedli, parafii, placówek oświatowych i innych jednostek, realizowała wiele programów, w ramach których prowadzono zajęcia profilaktyczno-informacyjno-edukacyjne. Przeznaczone są dla różnych grup wiekowych – od najmłodszych po seniorów. Aktywnością objęto zarówno środowisko szkolne, jak i mikrospołeczności na osiedlach mieszkaniowych. W sumie przeprowadzono 1231 godzin zajęć, w których udział wzięło 26 472 uczestników.

Patrole Straży Miejskiej Wrocławia prowadziły szereg działań i kontroli mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa ekologicznego. Dokonywały kontroli domowych pieców grzewczych i przydomowych kotłowni oraz miejsc prowadzenia działalności gospodarczej pod kątem: ujawnienia spalania materiałów niedozwolonych prawem (w tym spalania śmieci i zużytego oleju samochodowego), spalania odpadów w przydomowych instalacjach grzewczych itd. Oprócz działań kontrolnych strażnicy edukowali mieszkańców – informowali o konsekwencjach spalania odpadów, wyjaśniali również wątpliwości, czym można

palić w piecach, a czym – nie. Więcej informacji na ten temat w dziale ŚRODOWISKO.

W 2022 r. SM kontynuowała w ograniczonym zakresie działania związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej COVID-19. W związku z prowadzonymi działaniami polegającymi na nadzorowaniu obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz miejsc gromadzenia się ludności, Straż Miejska poniosła wydatki na łączną kwotę 2 186 361 zł z tytułu kosztów realizacji zadań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i rozprzestrzenianiem się COVID-19.

W 2022 r. SM musiała podjąć szereg obowiązków związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Strażnicy miejscy prowadzili działania wspierające i zabezpieczające, polegające na udzielaniu doraźnej pomocy obywatelom Ukrainy w 10 lokalizacjach na terenie Wrocławia. Pracownicy straży miejskiej przepracowali około 17947,5 godzin w ramach prowadzonych działań. Straż Miejska poniosła wydatki na łączną kwotę 1 196 047 zł z tytułu kosztów związanych z akcją pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Wrocławia.

SPRAWOZDANIE Z PROWADZENIA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO W 2022 ROKU

Wstęp

Sprawozdanie przygotowano zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (zwane dalej rozporządzeniem). Obejmuje ono sprawozdanie z wykonania planu audytu wewnętrznego za rok 2022, który został przygotowany przez audytora wewnętrznego kierującego Zespołem ds. Audytu Wewnętrznego w dniu 16 grudnia 2021 r. Plan został zatwierdzony przez Prezydenta Wrocławia i opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia.

W 2022 roku Zespół ds. Audytu Wewnętrznego zrealizował 7 zadań audytowych, w tym:

- 3 zadania zapewniające,
- 4 czynności doradcze.

Jedno z ww. zadań zapewniających było kontynuacją zadania rozpoczętego w 2021 r.

Ponadto dwa zadania zapewniające (jedno ujęte w planie na 2022 rok i jedno pozaplanowe rozpoczęte w 2022 roku) są w trakcie realizacji i będą kontynuowane w 2023 roku.

Nie zostały wykonane 3 zadania zapewniające i 1 czynności doradcze.

Audytor wewnętrzny monitorował realizację zaleceń wydanych w wyniku zadań zapewniających i czynności doradczych (tam, gdzie zostało to ustalone). Przeprowadzono również czynności sprawdzające.

Informacje o zadaniach audytowych, w tym zleconych, o których mowa w art. 292 ust. 1 pkt 1 i art. 293 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, monitorowaniu realizacji zaleceń oraz czynnościach sprawdzających wraz z odniesieniem do planu audytu na 2022 rok.

Zadania zapewniające

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
1.	Ocena funkcjonowania kontroli zarządczej w Młodzieżowym Centrum Sportu Wrocław, ze szczególnym uwzględnieniem	Najważniejsze zalecenia dotyczą: – uzupełnienia Kodeksu etyki i przeprowadzenia szkoleń w zakresie

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
	wydatkowania środków publicznych oraz etyki postępowania pracowników/ Kultura i sport/ pozaplanowe	przestrzegania wartości etycznych i znajomości dokumentów wewnętrznych, – ograniczania ryzyka wystąpienia konfliktu interesów poprzez zidentyfikowanie obszarów w działalności MCS szczególnie podatnych na konflikt interesów oraz opracowanie listy działań zapobiegających wystąpieniu konfliktu interesów i zapoznanie z nimi pracowników, – ujmowania w księgach rachunkowych MCS tylko dowodów zatwierdzonych przez dyrektora i głównego księgowego, – opracowania i wdrożenia zasad użytkowania aut służbowych i gospodarowania paliwem, – zapewnienia gospodarowania zarządzanymi nieruchomościami zgodnie z decyzjami o trwałym zarządzie, – wzmożenia kontroli wydatkowania środków publicznych, aby zapewnić ich dokonywanie w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
2.	Zapewnianie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami/ Polityka społeczna, Systemy informatyczne/ planowe	Najważniejsze zalecenia dotyczą: – wyznaczenia koordynatora ds. dostępności architektonicznej, który uzupełni działania koordynatorów ds. dostępności cyfrowej i dostępności informacyjno-komunikacyjnej, – opracowania harmonogramu działań, który będzie uszczegóławiał Plan działania w zakresie likwidacji barier architektonicznych w poszczególnych budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia (dalej UMW), – podejmowania, w miarę posiadanych środków finansowych, niezbędnych działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych w obiektach UMW, – usystematyzowania i opisania informacji odnośnie dostępności informacyjno-komunikacyjnej i architektonicznej poszczególnych obiektów tak, aby było wiadomo, w których lokalizacjach i w jakim stopniu Urząd ją zapewnia, – aktualizacji stosowanego w UMW Systemu Identyfikacji Wizualnej, uwzględniając standardy dostępności,

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
		– podziału zadań oraz ustalenia zasad przepływu informacji pomiędzy Koordynatorem ds. dostępności cyfrowej w UMW, dysponentami środków i Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. w zakresie zapewnienia dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, – zapewnienia, że każda strona internetowa UMW będzie posiadała deklarację dostępności sporządzoną w sposób dostępny cyfrowo i zgodnie z obowiązującymi wzorami, – kontynuowania prac dostosowawczych, wdrażania poprawek wynikających z raportów z badania dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych, a także zapewnienia aby nowotworzone strony WWW i aplikacje mobilne były w pełni dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami.
3.	Sprawność i efektywność działań windykacyjnych w ZZK wobec dłużników Gminy Wrocław z tytułu czynszów za	Zadanie będzie kontynuowane w 2023 r.

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
	lokale mieszkalne, użytkowe i garaże/ Gospodarka komunalna/ pozaplanowe	
4.	Weryfikacja zamówień z wolnej ręki udzielonych zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych dot. Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu (ITS) oraz obsługi informatycznej jednostki w zakresie prawidłowości przeprowadzenia postępowania, treści umowy, przebiegu realizacji, czynności odbiorowych oraz dokonanych płatności - Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta/ Infrastruktura i transport/ pozaplanowe	Najważniejsze zalecenia dotyczą: – przeprowadzenia doraźnej inwentaryzacji sprzętu komputerowego (stacje dyspozytorskie i inne stacje robocze/laptopy itp.) użytkowanego przez dwa działy ZDIUM oraz uzgodnienia jej wyników z Zespołem Informatyki i komórkami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji środków trwałych, – koordynowania wszelkich działań w ramach ZDIUM w zakresie dotyczącym urządzeń ITS, – zapewnienia stosowania przez pracowników ZDIUM wewnętrznych regulaminów dotyczących przeprowadzania postępowań, – opracowania zasad dostępu do domeny i systemu ITS ze szczególnym uwzględnieniem nadawania i odbierania uprawnień użytkownikom, – zapewnienia, że zawierane umowy zawierają postanowienia

Lp.	Temat zadania zapewniającego/ Nazwa obszaru/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Najważniejsze zalecenia, oceny, wnioski
		zabezpieczające interesy Gminy Wrocław/ZDiUM, – odbierania prawidłowo zrealizowanych umów.
5.	Procedura oddawania nieruchomości gruntowych w użytkowanie wieczyste wraz z kontrolą wykonywania warunków umowy i przestrzegania jej warunków przez użytkownika wieczystego/ Gospodarka komunalna/ planowe	Zadanie będzie kontynuowane w 2023 r.

Czynności doradcze

Lp.	Temat czynności doradczych/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Podsumowanie czynności doradczych
1.	Świadczenie pieniężne „40 zł”/ pozaplanowe	Analiza sposobu zorganizowania procesu wypłacania świadczenia, przedstawienie rekomendacji.
2.	Wrocławski Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych "Bez	Analiza projektu Programu, przedstawienie uwag.

Lp.	Temat czynności doradczych/ Odniesienie do planu audytu wewnętrznego	Podsumowanie czynności doradczych
	Barier" na lata 2023-2029/ pozaplanowe	
3.	Dodatki energetyczne/ pozaplanowe	Analiza dotycząca obowiązków wynikających z ustawy z dnia 15.09.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.
4.	Zarządzenie dotyczące miejskich dokumentów strategicznych/ pozaplanowe	Analiza projektu Zarządzenia, przedstawienie uwag.

Monitoring realizacji zaleceń i czynności sprawdzające

Lp.	Zadania, których dotyczyło monitorowanie realizacji zaleceń i czynności sprawdzające	Data notatki informacyjnej z czynności sprawdzających	Liczba zaakceptowanych zaleceń	Liczba zaleceń wdrożonych
1.	Ocena realizacji zadań dotyczących form ochrony przyrody (zadanie zapewniające, monitorowanie i czynności sprawdzające).	22.12.2022 r.	5	5

Lp.	Zadania, których dotyczyło monitorowanie realizacji zaleceń i czynności sprawdzające	Data notatki informacyjnej z czynności sprawdzających	Liczba zaakceptowanych zaleceń	Liczba zaleceń wdrożonych
2.	Ocena procesu uzgadniania i egzekwowania realizacji zakresu przebudowy układu drogowego ujmowanego w umowach z art. 16 ustawy o drogach publicznych (zadanie zapewniające, monitorowanie).	Monitorowanie realizacji zaleceń będzie kontynuowane w 2023 roku.	Nie dotyczy	Nie dotyczy
3.	Ocena prowadzenia gospodarki finansowej Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania (zadanie zapewniające, monitorowanie i czynności sprawdzające).	22.07.2022 r.	7	7
4.	Gospodarowanie środkami ZFŚS jednostek miejskich systemu oświaty – Centrum Usług Informatycznych – monitorowanie czynności	22.12.2022 r. (notatka z monitorowania)	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Lp.	Zadania, których dotyczyło monitorowanie realizacji zaleceń i czynności sprawdzające	Data notatki informacyjnej z czynności sprawdzających	Liczba zaakceptowanych zaleceń	Liczba zaleceń wdrożonych
	doradczych w uzgodnionym zakresie.			

Niezrealizowane planowe zadania audytowe

Z powodu wystąpienia pozaplanowych zadań, dla których zidentyfikowano wysoki poziom ryzyka nie zrealizowano poniższych zadań zapewniających:

- Dowóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych;
- Funkcjonowanie obszaru księgowości i budżetu w Zarządzie Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu;
- Gospodarowanie pustostanami,

oraz czynności doradczych pt. „Proces audytowy realizowany przez IOD UMW w kontekście polityki, procedur i instrukcji przyjętych w tym zakresie".

Na niezrealizowanie planu audytu wewnętrznego miały również wpływ czynności organizacyjne związane z przeniesieniem do Zespołu ds. Audytu Wewnętrznego i wdrożeniem głównego specjalisty do wykonywania pracy pod nadzorem audytora wewnętrznego.

Analiza zasobów osobowych Zespołu ds. Audytu Wewnętrznego

W 2022 roku w Zespole ds. Audytu Wewnętrznego zatrudniony był 1 audytor wewnętrzny oraz od 1 kwietnia 2022 r. główny specjalista przeprowadzający audyt wewnętrzny pod nadzorem audytora wewnętrznego. Analizę zasobów sporządzono porównując planowany 1 etat audytora wewnętrznego i realizację w przeliczeniu na faktyczną ilość etatów (od 1 kwietnia 2022 r. 2 etaty).

Lp.	Działania	Zasoby ludzkie – plan (liczba osobodni)	Zasoby ludzkie – realizacja (liczba osobodni)
1.	Przeprowadzanie zadań zapewniających	140	230
2.	Przeprowadzanie zadań doradczych	5	4
3.	Monitorowanie realizacji zaleceń i przeprowadzanie czynności sprawdzających	9	30
4.	Współpraca z innymi służbami kontrolnymi/koordynacja usług zapewniających	2	1
5.	Czynności organizacyjne, w tym plan i sprawozdawczość	20	70
6.	Szkolenia i rozwój zawodowy	7	32

Lp.	Działania	Zasoby ludzkie – plan (liczba osobodni)	Zasoby ludzkie – realizacja (liczba osobodni)
7.	Urlopy (w tym zaległe) i inne nieobecności	38	48
8.	Kontynuowanie zadań audytowych z roku poprzedniego	30	25
9.	Inne działania, w tym audyt wewnętrzny poza planem audytu wewnętrznego	0	0
10.	Suma	251	440

Istotne informacje dotyczące prowadzenia audytu wewnętrznego w roku sprawozdawczym

W roku sprawozdawczym Zespół ds. Audytu Wewnętrznego prowadził bieżące monitorowanie przy pomocy formularza samooceny funkcji audytu wewnętrznego „Quality@w" opracowanego przez Ministerstwo Finansów.

Potwierdzenie niezależności audytu wewnętrznego

W 2022 roku w zostały zapewnione warunki niezbędne do niezależnego i obiektywnego prowadzenia audytu wewnętrznego. Została zapewniona ciągłość prowadzenia audytu wewnętrznego.

DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE FINANSOWYM

W Wydziale Finansowym, w roku 2022, zrealizowano następujące zadania:

- opracowano projekt budżetu Miasta na 2023 rok wraz z uzasadnieniem oraz Uchwałę w sprawie budżetu Miasta na 2023 rok,
- opracowano projekt oraz Uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na lata 2023-2044 wraz z wykazem wieloletnich przedsięwzięć,
- opracowano 10 projektów zmian budżetu Miasta na 2022 rok oraz 10 projektów zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na lata 2022-2044 wraz z wykazem wieloletnich przedsięwzięć,
- opracowano Zarządzenie Prezydenta w sprawie opracowania planu finansowego Miasta na 2022 rok,
- opracowano Zarządzenie Prezydenta w sprawie opracowania planu finansowego Miasta na 2023 rok,
- opracowano Zarządzenie w sprawie przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Miasta Wrocławia do zaciągania zobowiązań,
- opracowano Zarządzenie w sprawie procedury składania wniosków o uruchomienie rezerwy celowej zaplanowanej w budżecie Miasta na 2022 rok na zadania remontowe,
- opracowano Zarządzenie Prezydenta w sprawie opracowania przez miejskie jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki miejskiej administracji zespolonej materiałów planistycznych do projektu budżetu Miasta na 2023 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta,
- opracowano 2 Uchwały w sprawie określenia samorządowych jednostek budżetowych, które gromadzą dochody na wydzielonym rachunku, źródeł tych dochodów i ich przeznaczenia oraz sposobu i trybu sporządzania planów finansowych dochodów i wydatków nimi finansowanych, dokonywania zmian w tym planie i ich zatwierdzania,
- opracowano 63 Zarządzenia Prezydenta zmieniających plan dochodów i wydatków budżetu Miasta na 2022 rok,

- opracowano 73 Zarządzenia Prezydenta zmieniające plan finansowy Miasta na 2022 rok,
- wprowadzono zmiany wynikające ze zmian uchwały w sprawie budżetu Miasta oraz zmian planu finansowego Miasta na 2022 rok do systemu SAP i Bestia oraz zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2022-2044 do programu Bestia,
- analizowano zmiany poziomu dochodów i wydatków wynikające z planu oraz wykonania budżetu Miasta,
- realizowanie płatności zgodnie z dokumentami przedłożonymi przez dysponentów,
- sporządzono część finansową założeń społeczno-gospodarczych na rok 2023,
- przeprowadzono zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego na kredyt przeznaczony na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w 2022 roku i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych,
- przygotowano i podpisano w dniu 12.10.2022 roku Aneks do Umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na przyznanie Miastu kolejnej transzy kredytu, z preferencyjnym oprocentowaniem w wysokości 120.000.000 zł na finansowanie wydatków inwestycyjnych w 2023 roku.

Współpracowano z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i spółkami z udziałem Miasta Wrocławia oraz innymi podmiotami zewnętrznymi w zakresie:

- opracowywania budżetu Miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na rok 2023 oraz zmian budżetu Miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta na rok 2022,
- przygotowania stanowiska Prezydenta w sprawie złożonych przez Radnych wniosków do projektu budżetu Miasta na 2023 rok oraz informacji o istotnych zmianach wprowadzonych autopoprawką do projektu budżetu,
- opracowania dokumentacji do prowadzonych zamówień publicznych,
- koordynowania zadań w zakresie bankowej obsługi budżetu Gminy Wrocław,
- przygotowania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji publicznej.

Opracowano następujące raporty, sprawozdania, analizy, opinie dotyczące:

- postępu realizacji projektu finansowanego ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- wykonania budżetu Miasta Wrocławia za 2021 rok i I półrocze 2022 roku do Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- sporządzono 95 sprawozdań,
- zaksięgowano 142.505 dokumentów,
- sporządzono 119 sprawozdań budżetowych i statystycznych oraz innych informacji, z czego 107 przekazano m.in. do Regionalnej Izby Obrachunkowej, Ministerstwa Finansów, Najwyższej Izby Kontroli, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Krajowego Biura Wyborczego oraz Głównego Urzędu Statystycznego,
- opracowano sprawozdanie roczne za 2021 r. oraz informację za I półrocze 2022 r. z wykonania budżetu Miasta Wrocławia,
- opracowano sprawozdanie roczne za 2021 r. oraz informację za I półrocze 2022 r. z wykonania planu finansowego samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury Miasta Wrocławia,
- sporządzono informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Miasta Wrocławia za I półrocze 2022 r. w zakresie rozliczenia wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich,
- opracowano 6 ankiet dotyczących wykonania budżetu oraz gospodarki finansowej Miasta do Unii Metropolii Polskich,
- sporządzono miesięczne informacje z wykonania planu dochodów i wydatków, w tym wydatków majątkowych Miasta,
- przygotowano rejestr rozdysponowania rezerw budżetowych,
- przygotowanie Sprawozdania z realizacji zadań w Wydziale Finansowym za rok 2022, Sprawozdania z realizacji zadań w Departamencie Finansów Publicznych za rok 2022 oraz Raportu o stanie Miasta Wrocławia za rok 2022 w zakresie części finansowej.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE KSIĘGOWOŚCI

W 2022 r. w Wydziale Księgowości zrealizowano następujące działania:

z zakresu księgowości:

- zaksięgowano 2 603 035 dokumentów księgowych,
- przyjęto 2 409 dokumenty (umowy, formularze, aneksy itp.),
- prowadzono obsługę procesu księgowego i tworzenia bazy kontrahentów dla sprzedaży preferencyjnej węgla,
- wdrożono nowy system do obsługi gospodarowania odpadami komunalnymi (OWG) w Gminie w zakresie księgowości,
- prowadzono księgowość Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- współpracowano z biegłymi rewidentami przy badaniu sprawozdania finansowego Miasta Wrocławia za 2021 r.,
- współpracowano z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta, spółkami z udziałem Miasta Wrocławia, samorządowymi instytucjami kultury i samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej przy opracowywaniu sprawozdania z wykonania budżetu Miasta oraz sprawozdania finansowego za 2021 rok,
- prowadzono obsługę kontroli dotyczącej badania sprawozdania finansowego Miasta Wrocławia za rok 2021,
- prowadzono obsługę kontroli dotyczącej realizacji inwestycji współfinansowanych z środków UE,
- sporządzono 7 deklaracji VAT-UE oraz 12 scentralizowanych korekt deklaracji VAT-7,
- sporządzono 12 centralnych plików JPK_VAT oraz 26 korekt plików JPK_VAT, w związku z centralizacją podatku VAT,
- przygotowano korektę roczną podatku VAT,
- aktualizowano NIP-2 w zakresie otwarcia i zamknięcia rachunków bankowych oraz zmian miejsc prowadzenia działalności gospodarczej Gminy Wrocław i jej jednostek organizacyjnych,
- prowadzono Centralny Rejestr Zobowiązań oraz zweryfikowano 11 476 dokumenty stanowiące postawę zobowiązań pieniężnych zaciąganych przez Miasto,

- zweryfikowano 213 projektów umów zawieranych w trybie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych,
- skoordynowano obieg 644 informacji dotyczących zajęć wierzytelności, w ramach których jako dłużnik wskazany był Urząd Miejski Wrocławia/Gmina Wrocław.

z zakresu sprawozdawczości:

- sporządzono 293 jednostkowych sprawozdań budżetowych i statystycznych z Urzędu,
- sporządzono sprawozdanie finansowe Miasta Wrocławia za 2021 r. obejmujące bilans z wykonania budżetu, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu oraz informację dodatkową,
- sporządzono bilans skonsolidowany Miasta Wrocławia za 2021r.,
- sporządzono 4 kwartalne sprawozdania o stanie zobowiązań,
- sporządzono roczne sprawozdanie o stanie zobowiązań,
- sporządzono roczne sprawozdanie o międzynarodowej wymianie usług,
- sporządzono roczne sprawozdanie dotyczące statystyki Gminy w zakresie środków trwałych.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE NABYWANIA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

Rok 2022 był bardzo trudnym rokiem na polskim rynku nieruchomości. Wojna w Ukrainie, olbrzymi wzrost stóp procentowych, kryzys energetyczny a wreszcie galopująca inflacja spowodowały wyhamowanie decyzji zakupowych inwestorów. Sytuację dodatkowo pogorszyła rekomendacja S Komisji Nadzoru Finansowego, zmniejszająca zdolność kredytową Polaków, która przełożyła się na drastyczny spadek liczby udzielanych przez banki kredytów hipotecznych. W przetargach na sprzedaż nieruchomości gruntowych odnotowano czterokrotnie mniej

uczestników niż w roku 2021 r. a znaczna część działek nie znalazła swoich nabywców pomimo przeprowadzonych trzech lub nawet czterech licytacji. Aby w możliwie największym stopniu zminimalizować konsekwencje obniżonej koniunktury, należało na bieżąco śledzić trendy panujące na rynku nieruchomości tak, żeby szybko na nie zareagować i dopasować elastycznie ofertę do bieżących potrzeb inwestorów. Prowadzono rozmowy z potencjalnymi nabywcami i deklarowano wsparcie miasta w procesie inwestycji np. pod kątem spotkań z innymi jednostkami gminnymi.

Pomimo tak niekorzystnych warunków wiele znaczących przetargów udało się rozstrzygnąć a niewątpliwym sukcesem jest sprzedaż – w ramach projektu Wzorcowe Osiedle Mieszkaniowe Nowe Żerniki - WUWA 2 - działki o powierzchni blisko 4 ha położonej przy al. Architektów za cenę 62,3 mln zł. Według posiadanych informacji to druga największa kwotowo transakcja przeprowadzona w Polsce. A także druga pod względem wartości taka transakcja gminna – po sprzedaży w 2006 r. gruntu przy ul. Powstańców Śląskich/ Gwiaździstej pod tzw. Centrum Południowe.

W tak niesprzyjającej sytuacji ekonomicznej za duże osiągnięcie uznać należy wypracowanie dochodu w wysokości ponad 264 milionów złotych. Było to możliwe dzięki wzmożonej sprzedaży lokali mieszkalnych: sprzedano ich 679 (najwięcej od 4 lat) a dochód osiągnięty z tego tytułu był najwyższy w historii i wyniósł ponad
60,5 mln zł oraz sprzedaży terenów na Osiedlu Nowe Żerniki.

Dla potrzeb realizacji przez miasto kluczowych inwestycji kontynuowano procedury nabywania gruntów pod: układ komunikacyjny w tym drogi, trasy tramwajowe
i autobusowo - tramwajowe (TAT), trasy rowerowe i ciągi pieszo-rowerowe, parkingi park & ride, tereny rekreacji, edukację. Powiększono zasób gminy Wrocław o kolejne 19,1 ha terenów (o 7,6 ha więcej w stosunku do roku 2021).

SPRZEDAŻ GMINNYCH NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie przetargowym

W 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, opracowano ofertę terenów pod nowe inwestycje – procedurą przygotowania do sprzedaży objęto 72 nowe nieruchomości. Do sprzedaży skierowano tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jedno-
i wielorodzinną oraz komercyjną: biura, usługi, aktywność gospodarczą.
Są to działki zróżnicowane nie tylko pod względem funkcji, ale także parametrów i położenia.

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie przetargowym

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 137 przetargów na zbycie nieruchomości gruntowych. Wzięło w nich udział 167 uczestników (osób prawnych i fizycznych) - to zaledwie 23% frekwencji odnotowanej w 2021 r. (721 uczestników w 134 przetargach). Taki spadek znalazł odzwierciedlenie w wynikach: sprzedano 54 spośród 85 wystawionych ofert tj. 63% (w 2021 - 86%), nawet pomimo obniżania cen w kolejnych postępowaniach przetargowych.
Łączna powierzchnia sprzedanych terenów wyniosła
14,4 ha. W roku 2021 sprzedano 90 nieruchomości o powierzchni 34,5 ha.

Duża sprzedaż gruntów w poprzednich latach (szczególnie w 2021 r. na poziomie 34 ha), wiąże się ze stopniowym zmniejszaniem powierzchni terenów możliwych do przeznaczania przez miasto do obrotu. Większość atrakcyjnie położonych nieruchomości została zbyta, dlatego przygotowanie obecnie nowej oferty jest coraz trudniejsze; ale nadal w ofercie miasta jest kilka nieruchomości o prestiżowej lokalizacji, dużym potencjale inwestycyjnym i dużej powierzchni użytkowej lokali (PUM).

Na wyniki sprzedaży duży wpływ miała wspomniana wcześniej trudna sytuacja na ogólnopolskim rynku nieruchomości spowodowana coraz bardziej ograniczoną dostępnością kredytów hipotecznych, rosnącą inflacją, kosztami obsługi kredytów

oraz utrzymania gospodarstw domowych, problemami z płynnością finansową, czy rosnącymi kosztami pracy i materiałów budowlanych.

Analiza nieruchomości sprzedanych w 2022 roku

Przeznaczenie w MPZP: Budownictwo jednorodzinne

Liczba nieruchomości: 32

Powierzchnia gruntu [ha]: 2,8

Liczba oferentów: 125

Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]: 19 567 280 zł

Przeznaczenie w MPZP: Budownictwo wielorodzinne

Liczba nieruchomości: 18

Powierzchnia gruntu [ha]: 8,5

Liczba oferentów: 35

Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]: 126 246 390 zł

Przeznaczenie w MPZP: Usługi i aktywność gospodarcza

Liczba nieruchomości: 4

Powierzchnia gruntu [ha]: 3,1

Liczba oferentów: 7

Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]: 19 319 820 zł

Razem:

Liczba nieruchomości: 54

Powierzchnia gruntu [ha]: 14,4

Liczba oferentów: 167

Wartość sprzedanych nieruchomości [zł]: 165 133 490 zł

Powierzchnia nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w 2022 r. (Źródło: UMW)

Budownictwo jednorodzinne: 19,5%

Budownictwo wielorodzinne: 59,1%

Usługi i aktywność gospodarcza: 21,4%

Wartość nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w 2022 r. (Źródło: UMW)

Budownictwo jednorodzinne: 11,8%

Budownictwo wielorodzinne: 76,5%

Usługi i aktywność gospodarcza: 11,7%

Analiza wartości nieruchomości sprzedanych w 2022 r. w trybie przetargowym pokazuje, że największy wpływ do budżetu generuje sprzedaż działek pod budownictwo wielorodzinne. Można zauważyć, że pomimo niepewności na rynku firmy deweloperskie nadal inwestowały powiększając swoje banki ziemi, przygotowując grunty pod przyszłe inwestycje. Natomiast dochody ze sprzedaży terenów pod zabudowę jednorodzinną oraz pod usługi były prawie na jednakowym poziomie.

Wpływy ze sprzedaży nieruchomości w latach 2019 – 2022 z podziałem na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Budownictwo jednorodzinne w 2019 r. – 17 907 525 zł, w 2020 r. – 22 612 260 zł, w 2021 r. – 37 873 290 zł, w 2022 r. – 19 567 280 zł.

Budownictwo wielorodzinne w 2019 r. 20 068 800 zł, w 2020 r. – 45 778 890 zł, w 2021 r. – 117 866 950 zł, w 2022 r. – 126 246 390 zł.

Usługi i aktywność gospodarcza w 2019 r. – 49 249 285 zł, w 2020 r. – 24 606 811 zł, w 2021 r. – 107 404 400 zł, w 2022 r. – 19 319 820 zł.

Dochód ogółem w 2019 r. – 87 225 610 zł, w 2020 r. – 92 997 961 zł, w 2021 r. – 263 144 640 zł, w 2022 r. – 165 133 490 zł.

Wartość nieruchomości sprzedanych w trybie przetargowym w latach 2019–2022

Budownictwo jednorodzinne w 2019 r. – 17 907 525 zł, w 2020 r. – 22 612 260 zł, w 2021 r. – 37 873 290 zł, w 2022 r. – 19 567 280 zł.

Budownictwo wielorodzinne w 2019 r. 20 068 800 zł, w 2020 r. – 45 778 890 zł, w 2021 r. – 117 866 950 zł, w 2022 r. – 126 246 390 zł.

Usługi i aktywność gospodarcza w 2019 r. – 49 249 285 zł, w 2020 r. – 24 606 811 zł, w 2021 r. – 107 404 400 zł, w 2022 r. – 19 319 820 zł.

Tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną

Działki jednorodzinne stanowiły blisko 60% spośród wszystkich sprzedanych ofert. Nabywców znalazły 32 takie nieruchomości o łącznej powierzchni 2,8 ha. To znaczący spadek w stosunku do 2021 r., kiedy to sprzedano 50 działek o powierzchni 6 ha.

W efekcie pogarszania się nastrojów konsumenckich nastąpił znaczący spadek zainteresowania kupnem nieruchomości wymagających większych nakładów finansowych, a więc domów oraz działek pod ich budowę. To z kolei miało bezpośrednie przełożenie na poziom sprzedaży w tym segmencie, który był prawie o połowę mniejszy w porównaniu do roku poprzedzającego.

Przygotowanie propozycji pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną skierowane było głównie do klientów indywidualnych i obejmowało pojedyncze działki pod budowę domów jednorodzinnych. Podstawową bazę ofert stanowiły nieruchomości o powierzchni od ok. 400 - 1 100 m2. W dalszym ciągu dużym zainteresowaniem cieszyły się te, położone na Stabłowicach i Maślicach. Najwyższą cenę jednostkową za metr kwadratowy uzyskano za nieruchomość zabudowaną, położoną przy ul. Abramowskiego (3 858 zł/m2). Najwyższą frekwencję odnotowano na przetargach na sprzedaż działek zlokalizowanych przy ul. Twardogórskiej 13 i 10, gdzie licytowało odpowiednio 21 i 13 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się działki z ceną do 500 tys. zł, co wynikało z obniżonej zdolności kredytowej nabywców. Stanowiły one ponad 50% wszystkich sprzedanych terenów przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne.

Oprócz pojedynczych działek z przeznaczeniem pod zabudowę jednorodzinną w układzie wolnostojącym i bliźniaczym, w ofercie znalazły się nieruchomości pod budowę zespołu budynków jednorodzinnych. Największy sprzedany teren o takiej funkcji to nieruchomość położona przy ul. Lazurowej (obręb Stabłowice) o powierzchni 3 070 m2, za cenę 1 787 700 zł.

Tereny pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną

Największy wpływ do budżetu wynoszący prawie 77% miał miejsce w sektorze terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Sprzedano 18 nieruchomości, z czego połowę stanowiły grunty zabudowane. Najwyższą cenę za 1 m² osiągnięto za działkę zabudowaną przy ul. Rozbrat 4 - 14 077 zł/m².

Kontynuując realizację projektu Wzorcowe Osiedle Mieszkaniowe Nowe Żerniki - WUWA 2, które powstaje w ramach współpracy miasta ze środowiskiem architektów wrocławskich, w przetargach ofertowych sprzedano trzy nieruchomości:

- największa z nich - zarówno pod względem powierzchni, jak i uzyskanej ceny sprzedaży była nieruchomość niezabudowana położona przy al. Architektów. Jej powierzchnia wynosiła 39 818 m2, zaś cena – 62 300 000 zł (1 565 zł/m2). Nabywcą została spółka ATAL S.A. z Cieszyna. Inwestor planuje na niej realizację budynków wielolokalowych – pięcio-, sześcio- i ośmio - kondygnacyjnych z garażami podziemnymi. W inwestycji zastosowane zostaną elementy proekologiczne takie jak m.in.: wprowadzenie zieleni wysokiej, niskiej i zieleni urządzonej oraz ogródki prywatne i plac wodny. Koncepcja zakłada również realizację stanowisk postojowych dla rowerów zlokalizowanych w garażach podziemnych i w parterach budynków oraz samoobsługowe stacje naprawcze dla rowerów;
- przy ul. Kazimierza Bieńkowskiego o powierzchni 11 428 m2 za cenę 22 263 000 zł;
- z przeznaczeniem pod usługi przy al. Architektów, którą sprzedano za 7 000 000 zł.

Łączna sprzedaż gruntów na terenie osiedla Nowe Żerniki – WUWA 2 – stanowiła ponad 53% wpływów ze sprzedaży nieruchomości w roku 2022 r.

Tereny pod usługi i aktywność gospodarczą

Nabywców znalazły 4 nieruchomości pod zabudowę usługową o łącznej powierzchni 3,1 ha. To drastyczny spadek w porównaniu z rokiem 2021, kiedy sprzedano 13 działek o obszarze 21,2 ha. Pogarszające się warunki prowadzenia działalności gospodarczej i brak perspektyw ich szybkiej poprawy wyraźnie przełożyły się na spadek zainteresowania gruntami w tym sektorze a tym samym na wynik sprzedaży.

Największy teren sprzedany pod zabudowę usługową jest położony przy ul. Rogowskiej, o powierzchni 17 478 m² i osiągnął cenę 5 853 600 zł.

Średnia cena 1 m2 nieruchomości sprzedanych w przetargach w latach 2019–2022 (Źródło: UMW)

Budownictwo jednorodzinne [zł/m2] w 2019 r. – 300 zł, w 2020 r. – 542 zł, w 2021 r. - 680 zł, w 2022 r. – 698 zł.

Budownictwo wielorodzinne [zł/m2] w 2019 r. 1 046 zł, w 2020 r. – 2 361 zł, w 2021 r. – 3 035 zł, w 2022 r. – 1 488 zł.

Usługi i aktywność gospodarcza [zł/m2] w 2019 r. – 223 zł, w 2020 r. – 574 zł, w 2021 r. – 1 961 zł, w 2022 r. – 628 zł.

W 2022 r. odnotowano spadek średniej ceny 1 m2 nieruchomości sprzedanych w przetargach zarówno w obszarze działek pod budownictwo wielorodzinne jak i usługi oraz aktywność gospodarczą.

Wpływ na cenę średnią za 1m² w sektorze zabudowy wielorodzinnej w przypadku Gminy Wrocław miała sprzedaż dużych areałów gruntów niezabudowanych dla spółek deweloperskich. Sprzedaż niedużych działek zabudowanych w centrum miasta, których cena za metr kwadratowy podnosi średnią nie miała tak istotnego wpływu, jak
w latach poprzednich. Wyraźnie można było zauważyć, że rok 2022 przyniósł w tym sektorze stabilizację cen. Ceny osiągnięte w wyniku przetargu były zazwyczaj nieco wyższe od cen wywoławczych wystawionych przez gminę Wrocław.

Odnosząc się do średniej ceny 1m² w sektorze usług i aktywności gospodarczej, warto nadmienić, że również tutaj rok 2022 przyniósł stabilizację i jest on porównywalny do 2020 r. Wpływ na wysoką średnią w 2021 r. miała transakcja sprzedaży nieruchomości w centrum miasta pod hotel pięciogwiazdkowy.

Pomimo zmniejszonej o ponad połowę zdolności kredytowej i wyraźnego wyhamowania zainteresowania działkami pod budownictwo jednorodzinne, średnia cena 1 m² nieznacznie wzrosła.

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie bezprzetargowym

Nieruchomości, które w świetle przepisów prawa nie mogą być zagospodarowane jako samodzielne działki budowlane z uwagi na parametry czy brak dostępu do drogi publicznej, zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami zbywane są w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich. Przedmiotem „dosprzedaży" były przede wszystkim grunty, które dołączone do działek zabudowanych domami mieszkalnymi poprawiały warunki ich zagospodarowania, przyczyniając się do zwiększenia terenów zielonych w zabudowie mieszkaniowej.

W 2022 r. sprzedano 29 nieruchomości o łącznej powierzchni 10 145 m2 i wartości 2 883 839,08 zł, po uwzględnieniu przysługującej bonifikaty. Bonifikata, o której mowa w § 8 ust. 1 pkt.5 oraz ust. 5 uchwały Rady Miejskiej Wrocławia nr XLIX/697/98 z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław miała zastosowanie w 14 przypadkach.

Zrealizowano 6 dosprzedaży na rzecz Wspólnot Mieszkaniowych, w trybie artykułu 209a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami z przysługującą nabywcom 95% bonifikatą. Sprzedane działki położone są przy al. Kasztanowej 23, ul. Łódzkiej 14, ul. Asnyka 14, ul. Asnyka 19 praz przy pl. Hiszfelda 16 i 17. Nieruchomości wspólnotowe spełniają dzięki temu warunki wymagane dla działek budowlanych.

Promocja nieruchomości

W dniach 15 - 18 marca 2022 r., po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, w Cannes odbyły się Międzynarodowe Targi Nieruchomości i Inwestycji MIPIM. Wrocław wziął w nich udział 26 raz. Obecność w tej najważniejszej i najbardziej prestiżowej imprezie targowej Starego Kontynentu daje Wrocławiowi niepowtarzalną szansę na umacnianie w środowisku biznesowym silnej i konkurencyjnej marki, jako miasta o sprzyjającym klimacie inwestycyjnym.

Ofertę nieruchomości gminnych prezentowano w folderach reklamowych - materiałach przygotowanych w języku angielskim w formie kart nieruchomości, na pendrive'ach z nagranymi plikami ofert oraz na filmach prezentowanych na ekranach plazmowych. Na stoisku dostępne też były ulotki i materiały dotyczące turystycznych i kulturalnych atrakcji Wrocławia.

W trakcie uroczystej ceremonii w Palais des Festiwal w Cannes jury MIPIM Awards 2022 wręczyła prestiżowe nagrody przyznawana przez magazyn fDi, należący do grupy Financial Times. Wrocław zdobył pierwsze miejsce w kategorii miast średnich (od 200 do 750 tys. mieszkańców), w której oceniano najlepsze warunki dla biznesu. W tym zestawieniu brano pod uwagę m.in. liczbę firm zaawansowanych technologicznie w sektorach usługowym i badawczo-rozwojowym. Wysokie 3. miejsce nasze miasto zajęło w ogólnej klasyfikacji TOP 10 Mid-sized European Cities of the future 2022/23 – overall (średniej wielkości europejskich miast przyszłości 2022/2023). W tym zestawieniu wyprzedzili nas tylko Zurych i Wilno.

W dniach 7 - 8 maja oraz 15 - 16 października 2022 roku oferta nieruchomości gminnych przeznaczonych do sprzedaży prezentowana była również na Targach Mieszkań i Domów w Hali Stulecia we Wrocławiu. Ze względu na temat targów i profil odwiedzających prezentowano głównie foldery działek gminnych przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną.

Oferta nieruchomości kierowanych przez Gminę Wrocław do sprzedaży na bieżąco aktualizowana jest w serwisie Giełda Nieruchomości, gdzie w sposób kompleksowy podane są informacje na temat działek/lokali – można przejrzeć i pobrać dokumenty, filmy oraz zlokalizować nieruchomość na mapie. W tej bazie można było wybierać średnio spośród 250 ofert nieruchomości gruntowych

zabudowanych i niezabudowanych oraz 100 lokali mieszkalnych i użytkowych. W ciągu 12 miesięcy 2022 r. Giełdę odwiedziło 50 tysięcy użytkowników a wejść na stronę odnotowano 137 tysięcy. Świadczy to o niesłabnącej popularności portalu i potwierdza jego aktualność i funkcjonalność.

Przy tworzeniu materiałów reklamowych prezentowanych na targach oraz w Giełdzie wykorzystano bezzałogowego drona, będącego w zasobach miasta, co umożliwiło wykonanie zdjęć ukośnych i nagranie filmów z różnych ujęć. Z pozyskanego materiału, po zastosowaniu odpowiedniego montażu, przygotowano filmy przedstawiające nieruchomości położone m.in. przy ul. Strzegomskiej, ul. Długiej, Osiedla Nowe Żerniki, Pl. Uniwersyteckim, ul. Poniatowskiego.

Kontynuowano także dotychczasowe działania marketingowe w zakresie tradycyjnej reklamy wizualnej - bezpośrednio w obrębie nieruchomości kierowanych do sprzedaży umieszczano tablice i banery informacyjne.

Informacje o przetargach publikowano w prasie codziennej lokalnej i ogólnopolskiej oraz wywieszano ogłoszenia na tablicach w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia.

W ramach obsługi klienta indywidualnego odnotowano 1 309 zapytań telefonicznych oraz 325 mailowych.

Aport nieruchomości

W okresie sprawozdawczym zostały zrealizowane 2 aporty na rzecz Spółek gminnych.
Na rzecz Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław spółka z o.o. wniesiono nieruchomość zabudowaną o wartości 3 035 745 zł położoną przy ul. Dolnobrzeskiej 34. Planowana jest na niej budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Do spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN sp. z o.o. wniesiono działkę zabudowaną położoną przy ul. Pułtuskiej 13 o wartości 10 541 000 zł, na

której powstaną nowe zadaszone korty tenisowe wraz z zapleczem, dzięki czemu z obiektu będzie można korzystać przez cały rok.

Wykonanie prawa pierwokupu

Prezydent Wrocławia w 2022 r. nie wykonał przysługującego Gminie Wrocław prawa pierwokupu na podstawie art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI MIESZKALNYCH

Kluczowym zadaniem własnym gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców. Zadania w tym obszarze obejmują w szczególności sprawy związane z gospodarowaniem komunalnym zasobem mieszkaniowym. Podobnie jak w latach ubiegłych kontynuowana była sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym - na rzecz dotychczasowych najemców oraz przetargowym. Działania podejmowane
w opisywanym roku odpowiadały założeniom wynikającym z uchwały nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025”.

W 2022 roku sprzedano 679 lokali mieszkalnych w domach wielolokalowych i jednorodzinnych domach mieszkalnych, w tym:

619 lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym;

58 wolnych lokali mieszkalnych w trybie przetargowym;

2 części nieruchomości przyległych, niestanowiące samodzielnych lokali, w trybie dosprzedaży do wcześniej wyodrębnionych lokali, w celu poprawy ich funkcjonalności.

Dochód i liczba sprzedanych lokali mieszkalnych w latach 2019 – 2022

Liczba sprzedanych lokali mieszkalnych [szt.] w 2019 r. – 429, w 2020 r. – 443, w 2021 r. – 582, w 2022 r. – 679.

Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych [zł] w 2019 r. – 26 173 022, w 2020 r. – 35 012 312, w 2021 r. – 50 104 935, w 2022 r. – 60 557 612.

Dochód i liczba sprzedanych lokali mieszkalnych w latach 2019 – 2022

Liczba sprzedanych lokali mieszkalnych [szt.] w 2019 r. – 429, w 2020 r. – 443, w 2021 r. – 582, w 2022 r. – 679.

Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych [mln zł] w 2019 r. – 26, w 2020 r. – 35, w 2021 r. – 50, w 2022 r. – 61.

Sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie bezprzetargowym

To kolejny rok, w którym odnotowano wzrost liczby sprzedanych mieszkań na rzecz najemców – 619 (dla porównania: w 2021 r. – 513, w 2020 r. – 394).

Na wielkość sprzedaży zasadniczy wpływ ma zainteresowanie najemców nabyciem na własność zajmowanego lokum – w 2022 r. wpłynęło 1 190 takich wniosków. Większość chętnych zadeklarowała wolę wykupu już w 2021 r. (3 169) z uwagi na upływający z dniem 31.12.2021 r. termin udzielania bonifikat najemcom. Uchwałą nr XLVI/1223/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r. termin ten został wydłużony do 31 grudnia 2023 r.

Duża liczba wniosków przełożyła się na wynik sprzedaży. Wpływ miało także rozpoczęcie sprzedaży lokali, w których zakończono działania związane z regulacją stanu prawnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.

o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Od 2015 roku obserwuje się tutaj stały wzrost dochodów, który związany jest zarówno z wielkością sprzedaży, jak i ze wzrostem średniej ceny 1 m2 lokalu mieszkalnego. Należy zwrócić uwagę, że rok 2022 był kolejnym, w którym wzrosła średnia cena 1 m2 (o 11%) i wyniosła 7 154 zł przy czym największy wzrost odnotowano w dzielnicy Krzyki - o 898 zł – tj. o 14%. Średnia cena nabycia przez najemcę mieszkania - po udzieleniu bonifikaty - kształtowała się na poziomie 52 948 zł (dla porównania: w 2021 r. – 44 204 zł; w 2020 r. – 37 924 zł).

Średnia cena 1m² lokalu mieszkalnego według wyceny w latach 2019 – 2022

Średnia wartość 1 m² lokalu mieszkalnego według ceny [zł] w 2019 r. – 5 118, w 2020 r. – 5 729, w 2021 r. – 6 451, w 2022 r. – 7 154.

Zestawienie średnich cen 1 m² oraz liczby lokali sprzedanych na rzecz najemców w 2022 r. w podziale na dzielnice

Średnia cena [zł/1m²]: Stare Miasto – 8 401, Śródmieście – 7 061, Krzyki – 7 189, Fabryczna – 6 542, Psie Pole – 5 892, Wrocław – 7 154

Liczba lokali sprzedanych na rzecz najemców: Stare Miasto – 59, Śródmieście 233, Krzyki – 87, Fabryczna – 105, Psie Pole – 29, Wrocław – 513

Powierzchnia mieszkań zbytych w tym trybie mieściła się w przedziale 16 – 128 m². Najwięcej transakcji dotyczyło lokali o średniej wielkości - od 30 do 70 m², najmniej - dużych - powyżej 100 m².

Stosując przepisy uchwały nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi

własność gminy Wrocław (Dz. Urz. Woj. Doln. Z 2022 r. poz. 3796), w przypadku 583 sprzedanych mieszkań obniżono bonifikatę o 0,3% za każde pełne 1 000 zł nakładów gminy Wrocław, w udziale przypadającym na sprzedawany lokal, w którym po dniu 1 stycznia 2009 r. zakończono roboty budowlane, budowę, remont lub przebudowę dotyczące nieruchomości wspólnej. Z tego tytułu gmina Wrocław odzyskała zainwestowane środki w wysokości 9 438 089,43 zł.

Sukcesywnie realizowane jest wychodzenie przez gminę Wrocław ze wspólnot mieszkaniowych. W wyniku sprzedaży liczba budynków z udziałem gminy Wrocław zmniejszyła się o kolejne 18.

Zwaloryzowaną kaucję mieszkaniową - o łącznej wartości 126 722,69 zł - zaliczono 44 nabywcom.

Sprzedaż lokali mieszkalnych w trybie przetargowym

W opisywanym roku 54 spośród 95 ogłoszonych przetargów zakończyło się wyłonieniem nabywcy. Łącznie brało w nich udział 363 uczestników a wskaźnik frekwencji wzrósł do 6,72, co oznacza, że jeden lokal licytowało średnio ponad 6 osób (w 2021 r. - 5,54; w 2020 r. -3,20). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku zawarto 58 umów notarialnych dotyczących sprzedaży mieszkań w trybie przetargu nieograniczonego oraz 2 umowy dotyczące sprzedaży niesamodzielnych pomieszczeń w trybie przetargu ograniczonego. Dochód z tego tytułu wyniósł 27 671 777,65 zł co stanowi 46% uzyskanych dochodów ze sprzedaży lokali mieszkalnych. Łączna powierzchnia sprzedanych lokali wyniosła 3 567,69 m2, a uzyskane ceny mieściły się w przedziale od 4 657 zł/m2 do 14 649 zł/m2.

Najistotniejszy wpływ na wysokość cen ma lokalizacja lokalu oraz cechy rynkowe tj. stan techniczny budynku, kondygnacja, rozkład pomieszczeń oraz standard lokalu. Największym zainteresowaniem cieszą się niewielkie nieruchomości do 30 m², szczególnie te zlokalizowane w strefie ścisłego centrum. Powodem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim cena wywoławcza tych lokali, która jest niższa niż w przypadku mieszkania o dużym metrażu.

Średnia cena jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej uzyskana w przetargach wyniosła 8 615 zł i była wyższa o 13% w stosunku do 2021 r. Ceny mieszkań w ostatnich latach wyraźnie rosną. Choć trudno przewidzieć, jak zachowa się rynek nieruchomości w kolejnych latach, to raczej nie należy spodziewać się obniżek cen w obliczu gwałtownie rosnących stawek za najem, wzrostów kosztów budowy oraz mniejszej dostępności mieszkań (według danych GUS od stycznia do grudnia 2022 r. rozpoczęto budowę 200,3 tys. mieszkań, tj. o 27,8% mniej niż przed rokiem).

Średnia cena 1m² lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach w latach 2019-2022

Średnia cena 1 m² lokalu mieszkalnego uzyskana w przetargach [zł] w 2019 r. – 7 480, w 2020 r. – 6 512, w 2021 r. – 7 596, w 2022 r. – 8 615.

SPRZEDAŻ GMINNYCH LOKALI NIEMIESZKALNYCH

Sprzedaż lokali przeznaczonych na cele inne niż mieszkalne stanowi kolejny ważny element gospodarowania nieruchomościami komunalnymi. W podobny sposób jak w przypadku lokali mieszkalnych prowadzono sprzedaż w dwóch trybach: przetargowym oraz bezprzetargowym - na rzecz najemców.

W 2022 roku zawarto 27 umów sprzedaży lokali niemieszkalnych: 18 w trybie przetargowym, 8 w trybie bezprzetargowym - na rzecz najemców oraz 1 umowę sprzedaży pięciu wolnych pomieszczeń, niestanowiących samodzielnych lokali, w trybie tzw. dosprzedaży do wcześniej wyodrębnionego lokalu, w celu poprawy jego funkcjonalności.

Dochód i liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych w latach 2019 – 2022

Liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych [szt.] w 2019 r. – 24, w 2020 r. – 33, w 2021 r. – 32, w 2022 r. – 27.

Dochód na podstawie podpisanych aktów notarialnych [zł] w 2019 r. - 5 626 470, w 2020 r. - 5 259 378, w 2021 r. - 7 340 067, w 2022 r. - 7 391 429.

Dochód i liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych w latach 2019 - 2022

Dochód na podstawie podpisanych aktów [mln zł] w 2019 r. – 6,6, w 2020 r. – 5,3, w 2021 r. – 7,3, w 2022 r. – 7,4.

Liczba sprzedanych lokali niemieszkalnych [szt.] w 2019 r. 24, w 2020 r. – 33, w 2021 r. – 32, w 2022 r. – 27.

Sprzedaż lokali niemieszkalnych w ostatnich latach kształtuje się na podobnym poziomie.

Należy podkreślić, że zasób komunalnych lokali niemieszkalnych, które mogłyby stanowić przedmiot sprzedaży, powoli się wyczerpuje. W ramach przygotowanej oferty dominowały lokale utytułowane w dzielnicy Krzyki. Obszar ten cechuje się dobrą dostępnością komunikacją, wysokim rozwojem budownictwa mieszkalnego oraz szeroko rozwiniętą infrastrukturą publiczną (szkoły, sklepy itp.). Powierzchnia sprzedanych lokali niemieszkalnych mieściła się w przedziale od 3,30 m² do 256,91 m², większość transakcji dotyczyła lokali o powierzchni do 50 m², a łączna powierzchnia użytkowa sprzedanych lokali wynosiła 1 302,28 m².

Sprzedaż lokali niemieszkalnych w trybie przetargowym

Zaledwie 18 z 46 ogłoszonych przetargów zakończyło się wynikiem pozytywnym - najmniej na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Łącznie w przetargach wzięły udział 34 osoby – to o ponad połowę mniej niż w 2021 r. Najbardziej atrakcyjne adresy: ul. T. Kościuszki 140 i Łukasińskiego 8 i Dębickiego 5 zgromadziły zaledwie po 4 licytantów i była to najwyższa frekwencja. W przypadku 10 przetargów pojawiła się tylko 1 osoba licytująca.

Średnia cena sprzedaży 1 m² powierzchni użytkowej wyniosła 6 534 zł.

Odnotowano tutaj podobnie duży spadek zainteresowania jak w przypadku nieruchomości gruntowych przeznaczonych pod usługi. Powody są te same: pogarszające się warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz brak optymistycznych prognoz na przyszłość.

Sprzedaż lokali niemieszkalnych w trybie bezprzetargowym

W 2022 r. wpłynęło 30 wniosków o wykup lokalu niemieszkalnego stanowiącego przedmiot najmu oraz 21 wniosków o nabycie garażu. Po dokonaniu analizy złożonych wniosków - w szczególności pod kątem spełniania przez wnioskodawców przesłanek określonych w obowiązujących przepisach prawa miejscowego, zawarto 8 umów sprzedaży oraz wydano 13 zarządzeń w sprawie przeznaczenia lokali niemieszkalnych, stanowiących przedmiot najmu, do sprzedaży w trybie bezprzetargowym.

Korekta udziałów w nieruchomości

W sytuacjach, w których - w wyniku adaptacji i przebudowy lokali - wspólnoty mieszkaniowe podjęły uchwały w sprawie zmiany przeznaczenia nieruchomości wspólnej oraz zmiany udziałów, a także w przypadkach, gdzie wskutek niejednolitych zasad określenia wielkości udziałów w nieruchomości wspólnej w przeszłości, obecna suma udziałów jest różna od jedności, zachodzi potrzeba dokonania korekty udziałów
w nieruchomościach wspólnych. W okresie 12 miesięcy 2022 roku korekty objęły 835 właścicieli lokali. W sprawach tych przygotowano 112 zarządzeń Prezydenta Wrocławia oraz zawarto 76 aktów notarialnych.

Postępowania realizowane w zakresie zwrotu bonifikat

Wtórny obrót lokalami sprzedanymi na rzecz najemców przez gminę Wrocław jest monitorowany z uwagi na wynikający z przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami obowiązek żądania zwrotu kwoty równej zwaloryzowanej bonifikacie, w przypadku zbycia lokalu przed upływem 5 lat. W wyniku analizy transakcji wszczęto 53 postępowania, a zakończono 101. Przygotowano 23 zarządzenia w sprawie zwrotu bonifikaty, 19 spraw skierowano na drogę postępowania sądowego. Rozpatrzono 24 wnioski o odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty, a w 13 sprawach Prezydent wniósł pod obrady Rady Miejskiej Wrocławia projekty uchwał w sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od żądania zwrotu kwoty równej zwaloryzowanej bonifikacie lub jej części w trybie przepisu art. 68 ust. 2c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Łączna kwota zwróconych bonifikat wyniosła 435 779,73 zł.

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU W PRAWO WŁASNOŚCI

W roku sprawozdawczym kontynuowano zadania wynikające z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r., o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. W terminie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku, zostały wydane 2 524 zaświadczenia potwierdzające przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności, udzielono 3 660 bonifikat od jednorazowej opłaty za przekształcenie oraz wydano 11 decyzji administracyjnych.

Zaświadczenia są sporządzane z urzędu albo na podstawie wniosków złożonych przez właścicieli lokali. Z tytułu przekształcenia właściciel ponosi opłatę przekształceniową, z reguły, przez okres 20 lat, a w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty, może zgłosić zamiar jej jednorazowego uregulowania w kwocie pozostającej do spłaty. Na podstawie uchwały Nr III/29/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20.12.2018 r. w sprawie bonifikat od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów

zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, osobom fizycznym będącym właścicielami lokali mieszkalnych, udziela się 90% bonifikaty od opłaty przekształceniowej. Warunkiem jej udzielenia jest brak zaległości finansowych z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste. Przepisy te powodują, iż niezbędne było sprawdzanie ww. zaległości finansowych, zawiadamianie o nich właścicieli lokali oraz monitorowanie dokonanych wpłat.

Dodatkowo przy realizacji tego zadania nałożony został obowiązek stosowania przepisów o pomocy publicznej w sytuacjach, w których przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie bonifikaty od opłaty z tytułu przekształcenia lub o zmianę okresu pozostałego do wnoszenia opłaty przekształceniowej. W 87 przypadkach zaistniały przesłanki do udzielenia pomocy de minimis, co znalazło odzwierciedlenie w wydanych zaświadczeniach.

W ramach prowadzonych postępowań na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, na wniosek użytkowników wieczystych nieruchomości zabudowanych garażami wydano 3 decyzje administracyjne o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności tych nieruchomości oraz 4 decyzje administracyjne o zmianie decyzji w zakresie skrócenia okresu płatności.

Podsumowując, w 2022 r. wydano:

- 2 524 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości;
- 3 660 informacji o opłacie jednorazowej i udzieleniu bonifikaty od opłaty jednorazowej;
- 87 zaświadczeń o pomocy de minimis w związku z realizacją ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.;
- 11 decyzji administracyjnych w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów z dnia 20 lipca 2018 r.
- 3 decyzje administracyjne w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów z dnia 29 lipca 2005 r.

- 4 decyzje administracyjne o zmianie decyzji w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów z dnia 29 lipca 2005 r.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI

W 2022 r. realizowano zadania z zakresu wypłat odszkodowań za grunty, które wydzielone zostały pod budowę nowych dróg publicznych, pod poszerzenie już istniejących lub planowanych do budowy.

W związku z realizacją inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej kontynuowane były postępowania odszkodowawcze, obejmujące następujące zadania:

- budowa trasy autobusowo - tramwajowej (TAT) łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia;
- budowa drogi powiatowej - Aleja Wielkiej Wyspy;
- budowa Mostów Bolesława Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 455 we Wrocławiu;
- rozbudowa ul. Dolnobrzeskiej od ul. Krępickiej do ul. Polkowickiej we Wrocławiu;
- budowa drogi rowerowej w ul. Legnickiej we Wrocławiu;
- rozbudowa ul. Sądowej we Wrocławiu Projekt nr 05060 – drogi rowerowe na ul. Sądowej – Etap I.

Dla potrzeb realizacji celów rozwojowych i publicznych pozyskano do gminnego zasobu nieruchomości niezabudowane oraz zabudowane. Całkowita kwota wydatkowana przez miasto wyniosła blisko 27,5 mln zł.

Wypłata odszkodowań za grunty przejęte w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami

Za grunty wydzielone na podstawie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami pod drogi publiczne, które z mocy prawa

przeszły na własność gminy Wrocław, byłym właścicielom i użytkownikom wieczystym przysługuje odszkodowanie. Prowadzone były postępowania w trybie cywilnoprawnym, zakończone podpisaniem porozumień, a także w trybie administracyjnym przez organy administracji publicznej w przypadku, gdy nie doszło do podpisania porozumienia. Wypłata odszkodowań na rzecz właściciela lub użytkownika wieczystego realizowana była poprzez wypłatę środków finansowych, jak również przyznania nieruchomości zamiennych.

Wypłata odszkodowań na podstawie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami

Porozumienia: liczba postępowań – 39, powierzchnia przejętych gruntów [ha] – 3,92, kwota wypłaconych odszkodowań [zł] – 3 166 608,07

Porozumienia - kwota symboliczna: liczba postępowań – 2, powierzchnia przejętych gruntów [ha} – 0,18, kwota wypłaconych odszkodowań [zł] – 153 193,00

Zrzeczenie odszkodowania: liczba postępowań – 3, powierzchnia przejętych gruntów [ha} – 0,35, kwota wypłaconych odszkodowań [zł] – 0,00

Razem: liczba postępowań – 44, powierzchnia przejętych gruntów [ha] – 4,45, kwota wypłaconych odszkodowań [zł] – 3 166 610,30

W opisywanym okresie prowadzono 234 postępowania, z których 41 zakończyło się podpisaniem porozumienia i wypłatą odszkodowań na kwotę 3 166 610,30 zł za grunty o powierzchni 4,45 ha. W 3 przypadkach podmioty zrzekły się odszkodowania za nieruchomości o łącznej powierzchni 0,35 ha. W 2 postępowaniach za tereny o powierzchni około 0,18 ha uzgodniono w sumie odszkodowania na symboliczną kwotę 2,23 zł. W jednym postępowaniu w zamian za odszkodowanie, byłemu właścicielowi przyznano za jego zgodą nieruchomość zamienną z zasobu komunalnego. Miasto zobowiązane było do wypłaty odszkodowań za grunty, jak również za części składowe znajdujące się na nich w

chwili przejęcia nieruchomości. Średnia wartość jednostkowa gruntu przeznaczonego pod drogi publiczne, za które uzgodniono odszkodowania w trybie art. 98 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, bez części składowych gruntu, wyniosła 69,42 zł/m².

Wypłata odszkodowań za grunty przejęte w trybie ustawy o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID)

W związku z realizacją przez Wrocław inwestycji infrastrukturalnych budowy, rozbudowy i modernizacji układu komunikacyjnego – dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych oraz rozwoju tras rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych w ramach przebudowy dróg, kontynuowano zadania z zakresu postępowań odszkodowawczych rozpoczętych w latach ubiegłych, jak również nowych, podjętych w roku 2022.
Za nieruchomości przejęte z mocy prawa, pod drogi publiczne na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID) odszkodowania dla byłych właścicieli, użytkowników wieczystych oraz osób, którym przysługiwały do nieruchomości ograniczone prawa rzeczowe, ustalane były w trybie administracyjnym. W przypadku terenów przeznaczonych pod drogi wojewódzkie i krajowe odszkodowania ustalane były przez Wojewodę Dolnośląskiego, a w przypadku dróg gminnych i powiatowych odszkodowania były ustalane przez starostów w województwie dolnośląskim wskazanych przez wojewodę. Do wypłaty odszkodowań za nieruchomości przyjęte pod drogi publiczne do zasobu Gminy Wrocław, Skarbu Państwa oraz Województwa Dolnośląskiego, zobowiązany był Prezydent Wrocławia jako zarządca dróg w mieście na prawach powiatu.

Zadania inwestycyjne budowy, rozbudowy, przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego realizowane przez Gminę Wrocław, których dotyczyły postępowania administracyjne (ZRID)

Drogi gminne i powiatowe – własność Gminy Wrocław
Przebudowa ul. Zwycięskiej od alei Karkonoskiej do ul. Agrestowej, Budowa ul. Droźniczej i ul. A. Vivaldiego, Przebudowa ul. Sikorczej, Połączenie Obwodnicy Śródmiejskiej z Regionalnym Portem Lotniczym – ul. Graniczną, Budowa wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów od mostu Maślickiego wzdłuż ulic: Nadrzecznej, Gwareckiej i Ignuta - do siedziby Policji przy ul. Połbina, Rozbudowa drogi powiatowej w zakresie budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Marszowickiej, Budowa łącznika ul. Gorlickiej od ronda ul. Krzywoustego do skrzyżowania ul. Gorlickiej z ul. Mulicką, Przebudowa i rozbudowa ul. Czekoladowej od ronda (ul. Kwiatkowskiego) do wjazdu do centrum Bielany, Rozbudowa ulicy Konduktorskiej, Rozbudowa ul. Ślężnej, budowa drogi technicznej w obszarze Zachodniego Śródmieścia Przemysłowego ograniczonego ul. Rychtalską, ul. Zakładową, ul. Trzebnicką, Budowa drogi ul. Skarbowców na odcinku od ul. Róży Wiatrów do ul. Szarugi, Rozbudowa ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego na odcinku od ul. Benedyktyńskiej do ul. Damrota, Rozbudowa i przebudowa skrzyżowania ul. Stabłowickiej z ul. Główną, Rozbudowa ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu - Etap 2 - odcinek od al. Gen. J. Hallera do ul. Stalowej, Budowa drogi w rejonie ulic: Sołtysowickiej, Redyckiej, Lekcyjnej, Budowa drogi w rejonie ul. Sułowskiej i Polanowickiej Północnej, Rozbudowa ul. Kiełczowskiej, Budowa ul. Lawendowej, Rozbudowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Popowickiej - Starogroblowej - Długiej (od ul. Milenijnej do ul. Jagiełły), Budowa zintegorwaniego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu, Rozbudowa i przebudowa ul. Zajączkowskiej, Rozbudowa ul. Chrzanowskiego na odcinku od ul. W.Pola do ul. Filomatów, Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej Nowy Dwór z Centrum Wrocławia, Rozbudowa/przebudowa ul. Jackowskiego i ul. Gersona, Budowa ul. Dożynkowej, Budowa ul. Żmigrodzkiej, Rozbudowa ul. Wilkszyńskiej, Budowa drogi powiatowej - Aleja Wielkiej Wyspy, Rozbudowa ul. Ślęzoujście od ul. Rędzińskiej do ul. Potokowej, Rozbudowa al. Śliwowej, Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ul. Mościckiego na odcinku od ul. Mandżurskiej do ul. Ziemniaczanej, Rozbudowa ul. Zabrodzkiej w

rejonie skrzyżowania z ul. Waflową, Rozbudowa ul. Awicenny, Budowa łącznika drogowego pomiędzy ul. Rakietową a ul. Żwirki i Wigury, Budowa ul. Blizanowickiej, Rozbudowa ul. Byczyńskiej na odcinku od ul. Miłoszyckiej do ul. Murowanej, Rozbudowa ul. Maślickiej, Budowa ul. Asfaltowej, Rozbudowa ul. Legnickiej, Rozbudowa ul. Dolnobrzeskiej od ul. Krępickiej do ul. Polkowickiej, Rozbudowa i przebudowa ul. Rogowskiej, Przebudowa ul. Pomorskiej i placu Staszyca, Budowa odcinka ul. Artemskiej, Budowa drogi ul. Stoszowskiej, Rozbudowa ul. Awicenny wraz z budową łącznika ul. Awicenny z ul. Mokronoską i rozbudową skrzyżowania ul. Mokronoskiej, Awicenny i Wiejskiej, Rozbudowa ul. Sądowej
Drogi wojewódzkie – własność Województwa Dolnośląskiego
Przebudowa ul. Bardzkiej, Przebudowa ul. Buforowej, Rozbudowa ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu w celu wyznaczenia dróg i pasów rowerowych - etap 2, Rozbudowa ulicy Obornickiej, Przebudowa ul. Pełczyńskiej, Rozbudowa i przebudowa ul. Zajączkowskiej, budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94, Część 1: Aleja Stabłowicka, Budowa Mostów Bolesława Chrobrego w ciągu drogi wojewódzkiej
Drogi krajowe – własność Skarbu Państwa
Budowa północnej obwodnicy Śródmiejskiej – Etap II – odcinek od ul. Poświętnej do ul. Kamieńskiego, Rozbudowa ulicy Dyrekcyjnej, Rozbudowa ul. Powstańców Śląskich na odcinku od ul. Krzyckiej do ul. Kutnowskej we Wrocławiu w celu wydzielenia trasy rowerowej - odcinek od skrzyżowania ul. Powstańców Śląskich - ul. Krzycka - ul. Andrzeja Waligórskiego (wraz ze skrzyżowaniem) do skrzyżowania ul. Powstańców Śląskich - ul. Kutnowska

Pełnomocnicy Prezydenta – jako zarządcy drogi - uczestniczyli w 230 postępowaniach prowadzonych przez organy administracji publicznej w sprawie

ustalenia odszkodowań na podstawie ustawy ZRID. W 92 postępowaniach doszło do wydania decyzji administracyjnych i wypłaty odszkodowań.

Postępowania administracyjne dotyczące ustalenia odszkodowań na podstawie ustawy ZRID

Liczba prowadzonych postępowań

Drogi gminne i powiatowe: 197, Drogi wojewódzkie: 26, Drogi krajowe: 7; Suma: 230

Liczba postępowań w których doszło do wypłaty odszkodowania

Drogi gminne i powiatowe: 78, Drogi wojewódzkie: 10, Drogi krajowe: 4; Suma: 92

Powierzchnia gruntów za które wypłacano odszkodowania [ha]

Drogi gminne i powiatowe: 10,33, Drogi wojewódzkie: 1,88, Drogi krajowe: 0,55: Suma: 12,76

Kwota wypłaconych odszkodowań [zł]

Drogi gminne i powiatowe: 20 661 272,13, Drogi wojewódzkie: 1 081 619,36, Drogi krajowe: 1 467 906,00: Suma: 23 210 797,49

Nabywanie nieruchomości do zasobu Gminy Wrocław

W opisywanym okresie prowadzono 152 postępowania dotyczące nabycia i zamiany nieruchomości, z których 15 zakończyło się podpisaniem umów w trybie cywilnym w formie aktów notarialnych. Działki niezabudowane i zabudowane nabywane były do zasobu na realizację celów rozwojowych miasta i publicznych. Pozyskano tereny o łącznej powierzchni 1,93 ha, w tym 0,35 ha gruntów przeznaczonych pod drogi publiczne w obrębach: Klecina, Muchobór Mały,

Brochów, Swojczyce, Południe, Kowale, Stare Miasto, Jagodno. W 2 postępowaniach pozyskano nieodpłatnie nieruchomości w obrębie Leśnica na realizację parkingu przesiadkowego w systemie Parkuj i Jedź od Polskich Kolei Państwowych S.A. oraz w obrębie Jagodno od osób fizycznych pod drogę publiczną. Pozyskano za symboliczną odpłatnością działki w obrębie Maślice przeznaczone pod zieleń i tereny ogólnodostępne o łącznej powierzchni 0,4 ha. W wyniku przeprowadzonej zamiany w obrębie Tarnogaj dopłata na rzecz Gminy Wrocław wyniosła 994 050,80 zł. W wyniku przeprowadzonej zamiany w obrębie Psie Pole dopłata na rzecz podmiotu wyniosła 765 000,00 zł.

Umowy nabycia nieruchomości w trybie cywilnym

Liczba umów

Po cenie rynkowej: 8, Za symboliczną odpłatnością: 3, Nieodpłatnie: 2, W drodze zamiany: 2, razem: 15

Powierzchnia [ha]

Po cenie rynkowej: 0,57, Za symboliczną odpłatnością: 0,49, Nieodpłatnie: 0,48, W drodze zamiany: 0,39, razem: 1,93

Koszt nabycia [zł]

Po cenie rynkowej: 311 673,48, Za symboliczną odpłatnością: 125,46, Nieodpłatnie: 0,00, W drodze zamiany: 765 000, razem: 1 076 798,94

Ponadto w wykonaniu postanowień umowy Leasingu zostały zawarte umowy nabycia do zasobu Gminy Wrocław zabudowanych nieruchomości w obrębie Stare Miasto.

W roku sprawozdawczym uczestniczono w postępowaniach o wypłatę odszkodowania na rzecz Gminy Wrocław, za grunty które z mocy prawa przeszły na własność Skarbu Państwa w związku z wydaniem decyzji o ustaleniu

lokalizacji inwestycji towarzyszącej
w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.
W 3 postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji odszkodowawczych ustalono odszkodowania na łączną kwotę 300 263,25 zł, za grunty o powierzchni 0,15 ha.

DOCHODY WYDZIAŁU NABYWANIA I SPRZEDAŻY NIERUCHOMOŚCI

Uchwała nr XLVII/1232/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 grudnia 2021 roku w sprawie budżetu Miasta na 2022 rok, określiła dla Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości poziom dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w wysokości 227 900 000,00 zł. Decyzją Rady Miejskiej Wrocławia w ciągu roku budżetowego zwiększono plan dochodów majątkowych do wysokości 256 015 529,00 zł tj. o kwotę 28 115 529,00 zł. Osiągnięto realizację na poziomie 264 219 564,98 zł, tj. 103,20% planu.

Wykonanie planu dochodów według źródeł i działów klasyfikacji budżetowej

Wyszczególnienie	Plan 2022 rok [zł]	Wykonanie za 2022 rok [zł]	% wyk. planu
Użytkowanie wieczyste	4 850 000,00	4 878 646,06	100,6
Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	200 000,00	350 224,18	175,1

Wyszczególnienie	Plan 2022 rok [zł]	Wykonanie za 2022 rok [zł]	% wyk. planu
Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, w tym:	250 965 529,00	258 990 694,74	103,2
sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym	207 065 529,00	186 041 676,91	89,8
sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym	2 900 000,00	4 650 340,00	160,4
sprzedaż lokali mieszkalnych	36 000 000,00	60 702 791,92	168,6
sprzedaż lokali użytkowych	5 000 000,00	7 595 885,90	151,9
Razem	256 015 529,00	264 219 564,98	103,2

*na podstawie rozstrzygniętych przetargów oraz zawartych aktów notarialnych wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

Ponadto do budżetu Miasta wpłynęły środki finansowe w wysokości 710 323,69 zł. Są to dochody nieplanowane.

Wyszczególnienie	Wykonanie za 2022 rok [zł]
Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebności	100 600,00
Wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego	246 155,77
Wpływy z pozostałych odsetek	294 966,65
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	1 401,27
Wpływy z różnych dochodów	67 200,00
Razem	710 323,69

Struktura dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w 2022 roku

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie przetargowym 70%

Sprzedaż nieruchomości gruntowych w trybie bezprzetargowym 2%

Sprzedaż lokali mieszkalnych 23%

Sprzedaż lokali użytkowych 3%

Inne 2%

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE PODATKÓW

I OPŁAT

W 2022 w komórce realizowano zadania z zakresu wymiaru, kontroli oraz prowadzenia ewidencji księgowej podatków i opłat lokalnych, podatku rolnego, leśnego i opłaty skarbowej a także prowadzenia ewidencji podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów, przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, opłat z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkalne w prawo własności tych gruntów, trwałego zarządu nieruchomości będących własnością Gminy Wrocław i Skarbu Państwa oraz opłaty adiacenckiej i renty planistycznej nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław.

Ponadto realizowano zadania z zakresu wymiaru, kontroli oraz prowadzenia ewidencji księgowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej oraz wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych).

Celem realizacji zadań komórki organizacyjnej jest skuteczny i efektywny wymiar podatków i opłat oraz uzyskanie wysokich wskaźników wykonania dochodów.

W komórce organizacyjnej realizowano zadania wynikające z pełnienia przez Prezydenta Miasta roli organu podatkowego w zakresie należności stanowiących wpływy z następujących podatków i opłat:

- podatku od nieruchomości
- podatku od środków transportowych
- podatku rolnego
- podatku leśnego
- opłaty skarbowej

- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- opłata z tyt. zmniejszenia naturalnej retencji terenowej
- wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych)

W uchwale budżetowej Miasta Wrocławia na 2022 rok z tytułu podatków i opłat zaplanowano wpływy w wysokości 803 081 500 zł z czego zrealizowano dochody w wysokości 807 295 832,85 zł, co stanowi 100,52 % planu rocznego.

REALIZACJA DOCHODÓW WŁASNYCH GMINY W ZAKRESIE PODATKÓW I OPŁAT W 2022 ROKU

W celu realizacji zaplanowanych w 2022 roku dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych podjęto następujące działania:

- ewidencji i obsłudze podlegało 382 694 podatników,
- wydano 295 581 decyzji podatkowe,
- wydano 11 101 postanowień i innych aktów prawnych,
- przyjęto łącznie 67 350 deklaracji lub informacji,
- wysłano 13 597 wezwań do złożenia deklaracji, IN i inne,
- wydano 742 zaświadczenia o udzielonej pomocy de mini mis,
- w Centrum Obsługi Podatnika obsłużono 120 936 klientów/podatników,
- wystawiono faktury VAT i ich korekty oraz sporządzono sprzedaż niefakturowaną i jej korekty w ilości 98 008 sztuk,

Tabela porównawcza wykonanych czynności w latach 2018 - 2022

Czynność	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Ilość wydanych decyzji podatkowych/administracyjnych	286 924	266 794	267 923	292 925	295 581
Ilość wydanych postanowień i innych aktów prawnych	15 930	23 625	49 498	6 862	11 101
Ilość wysłanych wezwań do złożenia deklaracji, IN i inne oraz zawiadomień,	120 151	62 433	28 265	17 216	13 597
Ilość wydanych zaświadczeń o udzielonej pomocy de minimis	70	72	58	422	742
Ilość obsłużonych klientów w Centrum Obsługi Podatnika	77 620	98 085	88 902	71 127	120 936
Ilość wystawionych faktur VAT i ich korekt oraz sprzedaży niefakturowanych i ich korekt	15 189	15 010	14 620	12 242	98 008
Ilość przeprowadzonych i zakończonych kontroli podatkowych	47	46	15	1	0

Wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat w odniesieniu do założonego planu na 2022 rok z wyszczególnieniem źródeł dochodów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Plan na 2022 r. (w zł)	Wykonanie 2022 r. (w zł)	Procentowe wyk. planu (3:2)
1	2	3	4
podatek od nieruchomości	535 000 000	524 117 813,34	97,97%
podatek od środków transportowych	14 000 000	12 526 458,07	89,47%
podatek rolny	1 170 000	1 242 781,80	106,22%
podatek leśny	87 800	96 583,87	110,00%
opłata skarbowa	30 000 000	31 793 891,41	105,98%
opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	220 815 600,	235 724 246,59	106,75%
opłata z tytułu zmniejszenia naturalnej retencji terenowej	9 600	11 616,33	121,00%

Wyszczególnienie	Plan na 2022 r. (w zł)	Wykonanie 2022 r. (w zł)	Procentowe wyk. planu (3:2)
wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (zwrot kosztów oczyszczania pasa drogowego ze środków uzyskanych z ubezpieczeń sprawców kolizji drogowych)	7 000	52 003,79	742,91%
odsetki od powyższych należności	1 991 500	1 730 428,80	86,89%
RAZEM	803 081 500,00	807 295 832,85	100,52%

W 2022 wydano 295 581 decyzji podatkowych, z których do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zaskarżonych zostało 52, co stanowi 0,001% wszystkich wydanych decyzji.

W 2022 roku odnotowano wzrost o 70% obsłużonych klientów/podatników w Centrum Obsługi Podatnika. Zauważalny jest wzrost obsługi klientów potwierdzających profile zaufane, szczególnie obywateli Ukrainy. Poza tym wzrosło zainteresowanie klientów bezpośrednią obsługą w zakresie opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego gruntów na cele mieszkalne w prawo własności.

Wzrasta również ilość spraw załatwianych drogą elektroniczną za pomocą ePUAP, Komunikatora PLIP 2 oraz systemu „Przyjazne deklaracje” umożliwiającego składanie deklaracji i informacji w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od środków transportowych oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wykorzystując jednocześnie kalkulatory informatyczne.

W 2022 r. wydano upoważnienia do przeprowadzenia kontroli podatkowych 27 nieruchomości oraz 104 zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli podatkowej Ponadto przeprowadzono czynności sprawdzające w ramach, których sporządzono 374 wezwań dot. niedopełnienia obowiązku złożenia deklaracji podatkowych, lub nieprawidłowego opodatkowania nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wezwania i czynności sprawdzające prowadzone również drogą telefoniczną lub elektroniczną dotyczyły ponadto weryfikacji spraw objętych zwolnieniem w ramach pomocy na walkę ze skutkami COVID-19, udzielanej w latach 2020-2021 oraz nieprawidłowości wykrytych w ramach projektu detekcji satelitarnej obiektów budowlanych nieujawnionych w ewidencji gruntów i budynków.

Wydział realizując politykę wsparcia przedsiębiorców w ramach programów pomocowych, wydał 742 zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis, to jest wzrost o 75% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2022 roku przy wsparciu środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 wdrożono Zintegrowany system do gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Wrocław (OWG). System dostarcza e-usługi o wysokim stopniu dojrzałości, w szczególności Kreator deklaracji, który umożliwia wypełnienie deklaracji, obliczenie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz przesłanie do jej Urzędu. Wdrożony system jest odpowiedzią na stale rosnące potrzeby społeczeństwa i jego oczekiwania w stosunku do dostarczanych e-usług.

Nowelizacja przepisów ustawy o podatku od towarów i usług w zakresie opodatkowania opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów przeznaczonych na cele mieszkalne w prawo własności wprowadzona przez „Polski Ład” spowodowała konieczność odprowadzania podatku VAT od

każdej wpłaty z tego tytułu. W związku
z tym wystawiono 98 008 faktur VAT i ich korekt, to jest 800% więcej niż w latach poprzednich.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH DLA PROJEKTÓW INFRASTRUKTURALNYCH I SPOŁECZNYCH

W roku 2022 złożono wnioski o dofinansowanie dla 57 projektów oraz podpisano 42 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę dofinansowania 107 930 409,82 zł. Monitorowano realizację pod kątem zapisów umów o dofinansowanie łącznie 211 projektów, dla których podpisano umowy o dofinansowanie w roku 2022 i w latach wcześniejszych.

W zakresie projektów infrastrukturalnych podobnie jak w latach poprzednich w roku 2022 monitorowano europejskie i krajowe źródła finansowania wspierające inwestycje Miasta w obszarach infrastruktury drogowej, infrastruktury edukacyjnej, cyfryzacji, rewitalizacji, infrastruktury społecznej, termomodernizacji, transportu zeroemisyjnego oraz niskoemisyjnego a także zieleni oraz ochrony bioróżnorodności. Dużo uwagi w 2022 roku poświęcono analizie oraz przygotowaniu aplikacji w obszarze Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W zakresie projektów społecznych monitorowano takie obszary jak edukacja, włączenie społeczne, rynek pracy czy ochrona środowiska a także polityka żywnościowa. W związku z wybuchem wojny w Ukrainie, pojawiło się nowe wyzwanie jakim jest konieczność zapewnienia szerokiego wsparcia dla dużej liczby uchodźców przybyłych na Dolny Śląsk po 24 lutego 2022 r., w tym zwłaszcza dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Pandemia COVID-19, ukazała potrzebę realizacji działań dedykowanych wprost na walkę ze skutkami społecznymi pandemii, co zaowocowało uruchomieniem przez Komisję Europejską funduszu REACT-EU. Fundusz ten przeznaczył

dodatkowe środki finansowe umożliwiające rozszerzenie dotychczasowych ram interwencji tak, aby przeciwdziałać negatywnym skutkom pandemii. W rezultacie obecnie realizowane są przez Wrocław 4 projekty w tym obszarze.

W trakcie roku 2022 koordynowano prace jednostek i wydziałów w celu wypracowania spójnych koncepcji odpowiadających na bieżące potrzeby mieszkańców Miasta. W ramach projektów społecznych pozyskiwano także środki z programów krajowych.

PROGRAMY MONITOROWANE W 2022 ROKU

Charakter programu	Źródło finansowania
Programy infrastruktury twardej	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
	Rządowy Program Odbudowy Zabytków
	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
	Fundusze Norweskie i EOG 2014- 2021
	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Charakter programu	Źródło finansowania
	Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027
	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
	Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027
	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027
	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
Programy społeczne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
	Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027
	ERASMUS +

Charakter programu	Źródło finansowania
	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
	Programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
	Programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
	Fundusz Azylu, Migracji i Integracji
	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
	INFOSTRATEG
	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
Programy międzynarodowe	HORYZONT EUROPA
	URBACT
	ELENA

Charakter programu	Źródło finansowania
	LIFE
	Fundusze Norweskie i EOG 2014- 2021
	European City Facility (EUCF)
	ERA-NET Cofund
	Interreg Europa Środkowa
	Interreg Region Morza Bałtyckiego
	Citizens, Equality, Rights and Values (CERV)
	Kreatywna Europa
	Digital Europe
	Connecting Europe Facility (CEF)
	EU4Health
	Fundusz Wyszehradzki

Charakter programu	Źródło finansowania
	European Urban Initiative
	Driving Urban Transitions

PERSPEKTYWA FINANSOWA UNII EUROPEJSKIEJ 2021-2027

Rok 2022 to także, obok realizacji projektów z okresu programowania 2014-2020, czas intensywnych prac nad wdrażaną właśnie perspektywą finansową UE 2021-2027. W tym czasie prowadzono analizy powstających dokumentów programowych w celu jak najlepszego ustalenia priorytetów budżetowych w kontekście przyszłych możliwości pozyskania dofinansowania. Mimo przedłużania się wdrażania Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, w trakcie roku były ogłaszane nabory. WZF na bieżąco monitorował wszelkie konkursy nawiązujące do KPO, co spowodowało wzięcie udziału w naborach. Na przestrzeni roku WZF wielokrotnie brał udział w działaniach takich podmiotów jak Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Związek Miast Polskich czy Unia Metropolii Polskich poprzez opiniowanie dokumentów, wyrażenie opinii czy też zajmowanie stanowiska. W miarę publikowania projektów programów operacyjnych brano udział w licznych webinariach, wysłuchaniach, konsultacjach społecznych oraz pracach grup roboczych, zgłaszając uwagi z Wydziału Zarządzania Funduszami oraz Gminy Wrocław. W odniesieniu do niektórych Programów Operacyjnych pracownicy Wydziału zostali także członkami Komitetu Monitorującego oraz Komitetu Konsultacyjnego.

Programy opiniowane, konsultowane w roku 2022
Umowa Partnerstwa
Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)
Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS)
Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (FEDŚ)
Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC)
Krajowa Polityka Miejska 2030
Interact
Interreg Europa Środkowa
Interreg Region Morza Bałtyckiego
URBACT IV
Krajowy Plan Odbudowy - Strategia Inwestycyjna dla Instrumentu Zielonej Transformacji Miast

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE MONITOROWANE W 2022 ROKU

W 2022 roku złożono wnioski o dofinansowanie 14 projektów na łączną kwotę dofinansowania 262 364 990,36 zł. W tym samym okresie podpisano umowy o dofinansowanie dla 4 projektów na łączną kwotę dofinansowania 80 698 084,33 zł. Nadzorowano realizację łącznie 68 projektów pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie (w tym projektów w okresie trwałości oraz projektów wobec których wszczynano kontrole). W roku 2022, podobnie jak w latach poprzednich, monitorowano projekty, które przeszły w tzw. okres trwałości. Zgodnie z umowami o dofinansowanie, trwałość projektów analizowana jest przez 5 lat od dnia od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta. Nieutrzymanie projektu w trwałości wiąże się z koniecznością zwrotu dofinansowania. Prace w okresie trwałości polegają m.in. na przedkładaniu dokumentów do Instytucji wymaganych umową o dofinansowanie, jak np. Oświadczeń o kwalifikowalności podatku VAT, informacji o generowaniu/niegenerowaniu dochodu, monitorowaniu rzeczowego zakresu projektu przeprowadzaniu analiz dotyczących możliwych do dokonania zmian, jak również informowaniu Instytucji o wszelkich modyfikacjach w projekcie.

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE MONITOROWANE W 2022 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY EUROPEJSKIE

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94	2015-2023	380 996 141,75	233 390 021,24	POIiŚ 2014-2020	Drogi

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
2	Przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu - etap I	2016-2020	89 651 927,06	59 170 871,72	RPO WD 2014-2020	Drogi
3	Przebudowa ulic w ciągu drogi wojewódzkiej nr 342 we Wrocławiu	2019-2022	55 170 611,42	19 924 416,77	RPO WD 2014-2020	Drogi
4	Przebudowa budynku przy ul. Zwycięskiej we Wrocławiu na potrzeby Przedszkola nr 23 (stara nazwa z Zespołem Szkolno Przedszkolnym nr 17)	2016-2020	5 830 563,64	2 453 380,36	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
5	Rozbudowa przedszkola nr 10 o nowy budynek przy ul. Piotrkowskiej we Wrocławiu	2015-2017	6 273 973,17	3 790 956,13	RPO WD 2014-2020	Edukacja
6	Rozbudowa przedszkola w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej we Wrocławiu	2015-2017	7 832 044,92	2 467 906,71	RPO WD 2014-2020	Edukacja
7	Budowa szkoły podstawowej w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Stabłowice we Wrocławiu	2016-2017	22 472 714,17	6 586 652,98	RPO WD 2014-2020	Edukacja
8	Wyposażenie wrocławskich szkół w	2016-2018	3 476 841,92	1 910 524,64	RPO WD	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	pracownie przedmiotowe				2014-2020	
9	Wyposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne pracowni fizycznej i biologicznej w LO nr III	2017-2018	545 341,71	463 540,45	RPO WD 2014-2020	Edukacja
10	Wyposażenie pracowni w Liceum Ogólnokształcącym nr V we Wrocławiu	2017-2018	2 811 611,14	2 239 440,29	RPO WD 2014-2020	Edukacja
11	Poprawa jakości kształcenia w LO nr XV we Wrocławiu poprzez zakup wyposażenia pracowni fizycznej i 4	2017-2018	558 934,85	475 094,62	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	pracowni cyfrowych					
12	Przebudowa budynku B wraz z wyposażeniem w Centrum Kształcenia Praktycznego przy ul. Strzegomskiej 49a we Wrocławiu	2017-2018	3 741 789,45	3 180 521,04	RPO WD 2014-2020	Edukacja
13	Budowa hali pod samochód ciężarowy na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej nr 105 we Wrocławiu	2017-2019	2 675 611,73	1 799 774,04	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
14	Poprawa warunków kształcenia w wybranych wrocławskich szkołach ponadpodstawowych	2020-2021	2 993 087,34	2 532 884,97	RPO WD 2014-2020	Edukacja
15	Inwestycje w edukację ponadpodstawową w wybranych placówkach na terenie Wrocławia	2019-2021	3 239 608,49	2 485 186,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja
16	System wspierający windykacje w Gminie Wrocław	2016-2018	935 596,29	719 915,54	RPO WD 2014-2020	Informatyka
17	System Gospodarowania Nieruchomościami w Gminie Wrocław	2015-2017	1 027 179,08	796 874,65	RPO WD 2014-2020	Informatyka

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
18	Open Data Wrocław	2016-2017	479 983,77	391 258,21	RPO WD 2014-2020	Informatyka
19	Podniesienie dostępności e-usług danych przestrzennych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego we Wrocławiu	2019-2021	3 467 451,50	2 947 333,78	RPO WD 2014-2020	Informatyka
20	Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego	2020	99 999,90	99 999,90	PO PC 2014-2020	Informatyka
21	Zdalna Szkoła+ w ramach	2020	165 000,00	165 000,00	PO PC 2014-2020	Informatyka

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej					
22	Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1	2020-2022	3 499 951,71	2 374 608,62	RPO WD 2014-2020	Informatyka
23	System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia	2020-2023	8 704 375,00	7 397 673,25	RPO WD 2014-2020	Informatyka
24	Zintegrowany System Kolejkowy do	2020	499 155,00	315 479,27	RPO WD 2014-2020	Informatyka

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	obsługi klientów Miasta Wrocławia					
25	Zintegrowany system do obsługi gospodarki odpadami komunalnymi we Wrocławiu	2020-2022	704 175,00	596 457,75	RPO WD 2014-2020	Informatyka
26	System Koordynacji Działań Straży Miejskiej Wrocławia	2020-2023	1 433 565,00	1 217 484,75	RPO WD 2014-2020	Informatyka
27	Konkurs Grantowy Cyfrowa Gmina - Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – „Granty PPGR"	2022-2023	1 097 205,00	1 097 205,00	PO PC 2014-2020	Informatyka

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
28	Konkurs Grantowy "Cyfrowa Gmina"	2022	100 000,00	100 000,00	PO PC 2014-2020	Informatyka
29	Zintegrowana Platforma Zarządzania JST - Projekt Pilotażowy	2022-2023	21 000 000,00	14 500 879,33	PO PC 2014-2020	Informatyka
30	Rewitalizacja kościółka p.w. św. Jana Nepomucena wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu w Parku Szczytnickim we Wrocławiu	2014-2018	2 362 639,47	1 375 652,42	RPO WD 2014-2020	Kultura
31	Przebudowa budynku skrzydła Pałacu	2014-2018	4 233 977,60	2 581 693,65	RPO WD 2014-2020	Kultura

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Królewskiego we Wrocławiu					
32	Ruska 46 abc - przestrzeń dla kultury	2014-2020	17 554 808,73	8 613 226,21	POIiŚ 2014-2020	Kultura
33	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych w obrębie ulic: Kniaziewicza, Dąbrowskiego, Komuny Paryskiej, Pułaskiego oraz Świstackiego, Więckowskiego, Kościuszki, Brzeskiej we Wrocławiu	2018-2019	2 372 066,45	2 064 090,77	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
34	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych w obrębie ulic: Pułaskiego, Kościuszki,	2018-2019	3 056 515,13	2 826 941,15	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Prądzyńskiego oraz Traugutta, Komuny Paryskiej, Prądzyńskiego we Wrocławiu.					
35	Zagospodarowanie wnętrz podwórzowych w obrębie ulic Łokietka, pl. św. Macieja, Pobożnego, Niemcewicza, Jedności Narodowej, Drobnera we Wrocławiu	2017-2019	4 462 802,35	3 651 636,43	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
36	Utworzenie wielofunkcyjnych miejsc aktywności społeczności lokalnej na Przedmieściu	2018-2019	6 550 744,37	4 184 513,33	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Oławskim we Wrocławiu.					
37	Program udostępniania lokali gminnych na Przedmieściu Oławskim we Wrocławiu	2019,00	2 114 944,63	1 168 693,90	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
38	Program zagospodarowania terenów nabrzeży rzeki Oławy we Wrocławiu	2018-2019	9 552 180,27	6 489 196,00	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
39	Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki, I. Prądzyńskiego we Wrocławiu	2018-2022	5 600 592,94	4 360 731,79	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
40	Wykonanie prac remontowych i termomodernizacyjnych nieruchomości przy ul. Mierniczej 10, 18, 24 we Wrocławiu	2018-2020	9 749 805,35	4 991 048,93	RPO WD 2014-2020	Rewitalizacja
41	Remont i przebudowa wraz z wyposażeniem trzech mieszkań o charakterze wspomaganych we Wrocławiu	2017-2019	557 096,46	448 477,99	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
42	Remont i przebudowa wraz z wyposażeniem czterech mieszkań o charakterze wspomaganych we Wrocławiu	2017-2019	679 486,66	539 969,26	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
43	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy i Klubu Integracji Społecznej przy ul. Skoczylasa 8 we Wrocławiu oraz rozbudowa Wrocławskiego Centrum Integracji przy ul. Strzegomska 49 we Wrocławiu	2017-2019	12 254 832,04	8 811 367,31	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
44	Utworzenie dziennych domów pomocy przy ulicach Semaforowej 5 oraz Karmelkowej 25 we Wrocławiu	2017-2019	6 175 486,11	3 540 359,51	RPO WD 2014-2020	Infrastruktura społeczna
45	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław	2018-2021	6 859 590,77	5 652 099,29	RPO WD 2014-2020	Środowisko

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła					
46	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap 2	2020-2022	16 789 756,53	10 554 123,99	RPO WD 2014-2020	Środowisko
46	Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap 3	2020-2022	15 350 748,79	11 305 342,31	RPO WD 2014-2020	Środowisko
48	Kompleksowa modernizacja budynku	2017-2019	15 170 563,89	8 935 838,81	RPO WD	Termomodernizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	użyteczności publicznej zlokalizowanego przy ul. Hubskiej 8-16 we Wrocławiu				2014-2020	
49	Termomodernizacja obiektów oświatowych: Gimnazjum nr 7, Gimnazjum nr 14, Szkoła Podstawowa nr 82 we Wrocławiu	2016-2017	5 616 749,83	4 464 490,60	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
50	Termomodernizacja obiektów oświatowych: Gimnazjum nr 3, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14 (SP 24), Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 we Wrocławiu	2016-2018	13 340 253,84	5 229 787,20	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
51	Kompleksowa termomodernizacja wybranych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul. Wyszyńskiego i ul. Kurkowej we Wrocławiu	2016-2018	13 333 376,64	6 567 614,48	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
52	Kompleksowa termomodernizacja wybranych wielorodzinnych budynków mieszkalnych przy ul Biskupa Tomasza I i ul. Mieleckiej we Wrocławiu	2017-2018	6 623 877,26	3 556 210,53	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja
53	Kompleksowa termomodernizacja wybranych kamienic przy ul. Brzeskiej, ul. S.	2016-2018	8 458 066,60	6 756 278,75	RPO WD 2014-2020	Termomodernizacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Chudoby i ul. I. Prądzyńskiego we Wrocławiu					
54	Budowa Systemu "Parkuj i Jedź" we Wrocławiu - Etap I	2015-2018	23 230 835,53	19 743 404,64	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
55	Budowa sieci dróg dla rowerów na terenie Gmin Kobierzyce i Wrocław	2014-2018	50 366 674,52	41 694 521,96	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
56	Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia	2016-2023	384 714 522,22	182 212 754,95	POIiŚ 2014-2020	Transport niskoemisyjny

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
57	Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - Etap III A	2015-2023	272 819 527,93	112 860 669,09	POIiŚ 2014-2020	Transport niskoemisyjny
58	Budowa dróg rowerowych we Wrocławiu - etap II	2016-2021	22 609 168,55	18 551 614,33	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
59	Budowa Systemu "Parkuj i Jedź" we Wrocławiu - etap II	2018-2021	10 274 635,05	7 674 517,45	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
60	Rozbudowa systemu zarządzania ruchem we Wrocławiu	2014-2022	19 084 722,64	13 171 854,53	RPO WD 2014-2020	Transport niskoemisyjny
61	Zagospodarowanie części terenu	2017-2018	4 026 151,31	2 782 299,69	RPO WD	Zieleń

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Parku Szczytnickiego we Wrocławiu – Etap I				2014-2020	
62	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej WTWK - Partynice we Wrocławiu - Etap I - Budowa parku linearnego wokół toru wyścigowego wraz z przyrodniczą ścieżką edukacyjną	2014-2019	6 399 959,77	4 497 664,50	POIiŚ 2014-2020	Zieleń
		SUMA	1 613 831 600,24	897 450 027,76		

Dodatkowo monitorowano realizację projektu pn. „Kompleksowa modernizacja budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych przy ul. Hubskiej 8-16 we Wrocławiu” zaaplikowany przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla Miasta Wrocławia, którego wartość dofinansowania wynosi 2 736 398,15 zł.

W roku 2022 realizowano także projekty infrastrukturalne w partnerstwie z innymi podmiotami, w których Gmina Wrocław jest Beneficjentem bądź partnerem. Zestawienie infrastrukturalnych projektów partnerskich monitorowanych przez WZF przedstawiono poniżej.

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE REALIZOWANE W 2022 ROKU W PARTNERSTWIE

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Rewitalizacja linii kolejowej nr 292 na odcinku Jelcz Miłoszyce - Wrocław Sołtysowice w celu przywrócenia przewozów pasażerskich we WrOF	2017-2021	1 487 773,34	2 904 426,17	RPO WD 2014-2020	Kolej
2	Zagospodarowanie wód opadowych	2014-2023	4 230 542,65	6 093 725,88	POIiŚ 2014-2020	Środowisko

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	na terenie miasta Wrocławia - etap I					
		SUMA	5 718 315,99	8 998 152,05		

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE REALIZOWANE W 2022 ROKU W RAMACH: RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Przebudowa ulicy Pomorskiej we Wrocławiu - na odcinku od ul. Do wiaduktu przy ulicy Reymonta	2022-2023	63 093 337,54	66 414 039,52	Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	Drogi

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
2	Rewaloryzacja bastionu Sakwowego we Wrocławiu - Etap I	2022-2024	18 851 667,28	26 716 830,00	Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	Rewitalizacja
3	Budowa kładki pieszo-rowerowej przez rzekę Ślężę w ciągu ul. Trawowa - Francuska we Wrocławiu	2022-2025	3 568 991,41	3 756 833,07	Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	Drogi
4	Przebudowa ulic Bardzkiej oraz Buforowej i rozbudowa ul. Kajdasza polegająca na budowie trasy komunikacji zbiorowej na Jagodno we Wrocławiu	2023-2026	65 000 000,00	70 000 000,00	Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	Drogi

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
		SUMA	150 513 996,23	166 887 702,59		

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2022 ROKU

W roku 2022 zaaplikowano 43 projekty, podpisano 38 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 27 232 325,49 zł. Nadzorowano pod kątem wypełniania zapisów umów o dofinansowanie realizację łącznie 140 projektów społecznych, wśród których znajdują się projekty finansowane ze źródeł krajowych, projekty partnerskie oraz międzynarodowe
(w tym w ramach programu ERASMUS+).

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2022 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY EUROPEJSKIE

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Europejskie praktyki na plus VI	2020-2022	480 104,85	480 104,85	Erasmus +/POWER	Edukacja
2	GEN Z - Remote Learning System to boost Information Literacy and Digital Content Creation at School GEN Z - Remote Learning System to boost Information Literacy and Digital Content Creation at School	2021-2023	81 053,00	81 053,00	Erasmus +	Edukacja
3	Europe for VET+ 2	2020-2022	108 227,00	108 227,00	Erasmus +	Edukacja
4	MIND - Motywacja, Indywidualizacja nauczania, Dostosowanie.	2018-2021	97 409,00	97 409,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Skuteczniej uczyć dla lepszego świata.					
5	Angielski dla profesjonalistów / English4pro	2018-2021	105 892,00	105 892,00	Erasmus +	Edukacja
6	RAINBOW: Reading Awakens Imagination, Nourishes Brain, Opens Worlds	2018-2021	106 691,00	106 691,00	Erasmus +	Edukacja
7	COSMUS - Community School Museums ZSP 1	2018-2021	122 716,00	122 716,00	Erasmus +	Edukacja
8	Nasze okno na świat - rozwój zawodowy nauczycieli kluczem do umiędzynarodowienia szkoły	2019-2021	191 995,00	191 995,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
9	Krok bliżej do wielojęzycznej Europy	2019-2021	146 813,00	146 813,00	Erasmus +	Edukacja
10	Kreatywność i radość z uczenia naszą ścieżką do Europy	2019-2022	133 891,00	133 891,00	Erasmus +	Edukacja
11	Szkoła nowoczesna i otwarta - bliżej uczniów pochodzących z różnych kultur	2019-2021	124 864,00	124 864,00	Erasmus +	Edukacja
12	Język kluczem do sukcesu	2019-2021	146 680,00	146 680,00	Erasmus +	Edukacja
13	Nauczanie holistyczne narzędziem rozwijania u uczniów kompetencji XXI wieku	2019-2022	148 943,00	148 943,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
14	Eurologis III - staże dla uczniów w Hiszpanii oraz Wielkiej Brytanii	2019-2022	644 265,00	644 265,00	Erasmus +	Edukacja
15	Praktyki zagraniczne - lepszy start	2019-2021	418 455,00	418 455,00	Erasmus +	Edukacja
16	Talking about us and our European Communities by talking about our life landscapes	2019-2021	124 310,00	124 310,00	Erasmus +	Edukacja
17	TOTALITARIAN PAST AND DEMOCRATIC PRESENT IN EUROPE: LESSON FOR OUR FUTURE	2019-2022	104 136,00	104 136,00	Erasmus +	Edukacja
18	Europa gehort uns!	2019-2022	114 466,00	114 466,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
19	EuroVisions - Sounds and Colours of Our Europe	2019-2022	208 065,00	208 065,00	Erasmus +	Edukacja
20	Love Nature, Live Naturally	2019-2022	105 934,00	105 934,00	Erasmus +	Edukacja
21	School Policies to Tackle and Detect Fake News	2019-2022	124 291,00	124 291,00	Erasmus +	Edukacja
22	Uczenie się przez całe życie kluczem do rozwoju zawodowego i sukcesu w ZSEA	2019-2022	641 573,77	641 573,77	Erasmus +/POWER	Edukacja
23	Europejskie praktyki na plus V	2019-2021	518 264,00	518 264,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
24	Europejskie praktyki zawodowe dla uczniów EZN IV	2019-2021	486 000,00	486 000,00	Erasmus +/POWER	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
25	Hiszpania na talerzu	2019-2022	451 113,11	451 113,11	Erasmus +/POWER	Edukacja
26	Wprowadzenie elementów nowoczesnej edukacji do programu nauczania w Liceum Ogólnokształcącym nr VII im. K.K. Baczyńskiego we Wrocławiu	2019-2022	122 082,71	122 082,71	Erasmus +/POWER	Edukacja
27	Nowa jakość edukacji	2020-2022	132 064,00	132 064,00	Erasmus +	Edukacja
28	Pierwsze kroki	2020-2022	64 573,00	64 573,00	Erasmus +	Edukacja
29	Rozwinąć skrzydła - rozwój kompetencji kluczowych "czwórkowiczów"	2020-2022	255 813,00	255 813,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
30	CLICK SAFE, SURF SMART, BE AW ARE OF WHAT YOU SHARE	2020-2022	162 603,00	162 603,00	Erasmus +	Edukacja
31	Save Our Sphere	2020-2022	128 671,00	128 671,00	Erasmus +	Edukacja
32	Eat well, Move more, Live Better	2020-2022	113 580,00	113 580,00	Erasmus +	Edukacja
33	DISCOVER AND CARE ABOUT YOUR NATURAL SURROUNDINGS	2020-2022	106 882,00	106 882,00	Erasmus +	Edukacja
34	Let's reverse the Earth's clock together!	2020-2022	129 216,00	129 216,00	Erasmus +	Edukacja
35	I take care of Climate Aspects, Rycycling and Ecological Values	2020-2022	121 903,00	121 903,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
36	Literally Eunited!	2020-2022	124 086,00	124 086,00	Erasmus +	Edukacja
37	Podnoszenie kompetencji kadry sposobem na wzbogacenie oferty szkoły	2020-2022	144 589,04	144 589,04	PO WER	Edukacja
38	Together for a better VET!	2020-2022	83 964,00	83 964,00	Erasmus +	Edukacja
39	Eurologis IV - staże dla uczniów w Hiszpanii oraz we Włoszech	2020-2022	630 697,00	630 697,00	Erasmus +/POWER	Edukacja
40	Rozwój kompetencji nauczycieli przyszłością szkoły II	2022-2023	137 068,00	137 068,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
41	Tacy różni, a tacy podobni. Razem - Idealni!	2021-2022	94 562,00	94 562,00	PO WER	Edukacja
42	Zyskasz więcej, zużywając (i kupując) mniej! Czyli jak być racjonalnym, świadomym i odpowiedzialnym konsumentem w XXI wieku	2021-2022	90 711,00	90 711,00	PO WER	Edukacja
43	Spotkajmy się ponownie!	2021-2022	76 815,00	76 815,00	PO WER	Edukacja
44	Think Green	2022-2023	291 420,00	291 420,00	Erasmus +	Edukacja
45	2022-1-PL01-KA121-VET-000054894	2022-2023	262 677,00	262 677,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
46	2022-1-PL01-KA121-VET-000061978	2022-2023	248 897,00	248 897,00	Erasmus+	Edukacja
47	2022-1-PL01-KA121-VET-000066609	2022-2023	281 046,00	281 046,00	Erasmus+	Edukacja
48	2022-1-PL01-KA121-VET-000060743	2022-2023	248 897,00	248 897,00	Erasmus+	Edukacja
49	2022-1-PL01-KA122-VET-000078828	2022-2024	433 133,00	433 133,00	Erasmus+	Edukacja
50	2022-1-PL01-KA121-VET-000062863	2022-2023	275 305,00	275 305,00	Erasmus+	Edukacja
51	2022-1-PL01-KA121-VET-000062842	2022-2023	277 602,00	277 602,00	Erasmus+	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
52	2022-1-PL01-KA121-VET-000059922	2022-2023	260 379,00	260 379,00	Erasmus +	Edukacja
53	Time 4 English	2022-2023	251 049,00	251 049,00	Erasmus +	Edukacja
54	Uważność i techniki relaksacji - klucz do lepszej edukacji w SP 6	2022-2023	125 369,00	125 369,00	Erasmus +	Edukacja
55	Holokaust oczami współczesnej młodzieży	2022-2023	169 413,00	169 413,00	Erasmus +	Edukacja
56	Oblicza lasu - podnoszenie kompetencji kluczowych uczniów w oparciu o dziedzictwo przyrodnicze Polski i Grecji	2022-2023	215 535,00	215 535,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
57	Wymiana doświadczeń szansą na lepszą ochronę środowiska i bycia eko	2022-2023	171 817,00	171 817,00	Erasmus +	Edukacja
58	Rozwój nauczycieli i pracowników szkoły rozwojem placówki	2022-2024	96 660,00	96 660,00	Erasmus +	Edukacja
59	Akredytacja 2022 SP 68	2022-2023	176 931,00	176 931,00	Erasmus +	Edukacja
60	Akredytacja 2022 ZS 8	2022-2023	413 166,00	413 166,00	Erasmus +	Edukacja
61	Akredytacja 2022 SP 8	2022-2023	533 639,00	533 639,00	Erasmus +	Edukacja
62	Wielokulturowa Europa - mój ekodom	2022-2024	77 159,00	77 159,00	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
63	2021-1-PL01-KA121-VET-000008719	2021-2022	315 493,00	315 493,00	Erasmus+	Edukacja
64	2021-1-PL01-KA121-VET-000009557	2021-2022	337 434,00	337 434,00	Erasmus+	Edukacja
65	2021-1-PL01-KA121-VET-000009575	2021-2022	334 507,00	334 507,00	Erasmus+	Edukacja
66	2021-1-PL01-KA121-VET-000011993	2021-2022	307 928,00	307 928,00	Erasmus+	Edukacja
67	2021-1-PL01-KA121-VET-000011993	2021-2022	356 848,00	356 848,00	Erasmus+	Edukacja
68	Europejskie doświadczenia drogowskazem mojej zawodowej przyszłości	2021-2022	365 387,00	365 387,00	Erasmus+	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
69	Szkolimy międzynarodowo	2021-2022	246 626,00	246 626,00	Erasmus +	Edukacja
70	Let's talk - wspieranie rozwoju kompetencji międzykulturowych, komunikacyjnych i cyfrowych	2022-2023	105 846,00	105 846,00	Erasmus +	Edukacja
71	2021-1-PL01-KA121-SCH-0000006127	2022-2023	137 068,00	137 068,00	Erasmus +	Edukacja
72	Rozwój kompetencji językowych i cyfrowych gwarancją mobilności	2022-2023	71 588,00	71 588,00	Erasmus +	Edukacja
73	Miło Cię poznać	2021-2022	131 454,00	131 454,00	PO WER	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
74	Mogę więcej! - wsparcie procesu edukacji i rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami we wrocławskich szkołach specjalnych	2018-2020	1 513 878,61	1 593 556,44	RPO WD 2014-2020	Edukacja
75	Zawodowa 18	2021-2023	2 696 070,80	3 171 848,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja
76	Twój czas na staż	2021-2023	1 746 630,66	2 054 859,60	RPO WD 2014-2020	Edukacja
77	Bliżej zawodu	2020-2022	1 574 760,66 zł	1 852 659,60 zł	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
78	Mail odkrywcy - upowszechnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Wrocław	2019-2022	3 896 369,89	4 583 964,58	RPO WD	Edukacja
79	Rodzice na start!	2018-2020	1 072 075,33	1 313 013,26	RPO WD 2014-2020	Rynek pracy
80	Mamo, tato wróć do pracy	2020-2023	8 007 969,51	9 421 140,61	RPO WD 2014-2020	Rynek pracy
81	TRAMPOLINA - mieszkania wspomagające	2019-2021	1 699 398,00	1 788 840,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie społeczne
82	KomPAS	2021-2023	1 479 000,00	1 740 000,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
83	Wybieramy Lepszą Przyszłość	2021-2023	1 617 215,10	1 902 606,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie społeczne
84	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie M. Wrocław (VI) oraz w powiecie wrocławskim (VI)	2021-2022	7 851 488,20	7 851 488,20	PO WER	Włączenie społeczne
85	Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia w powiecie M. Wrocław oraz powiecie wrocławskim	2022-2022	10 364 480,74	10 364 480,74	RPO WD 2014-2020	Włączenie społeczne
86	Promocja Wrocławia i Dolnego Śląska w kraju i zagranicą jako obszaru atrakcyjnego pod	2020-2023	212 500,00	250 000,00	RPO WD 2014-2020	Promocja regionu

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	względem gospodarczym i inwestycyjnym					
87	„Szkoła wielu możliwości” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 10, Szkoły Podstawowej nr 20, Szkoły Podstawowej nr 44 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 86	2022-2023	413 325,37	487 005,37	RPO WD 2014-2020	Edukacja
88	„Postaw na rozwój” - – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych	2022-2023	435 269,48	512 081,75	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 76, Szkoły Podstawowej nr 78, Szkoły Podstawowej nr 109 , Szkoły Podstawowej nr 113 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 116					
89	Przyjazny dostęp - MOPS	2022-2023	234 662,50	234 662,50	PO WER	Włączenie Społeczne
90	Szkolenia i doradztwo dla kadr poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w województwie dolnośląskim	2022-2023	350 000,00	350 000,00	PO WER	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
91	„Aktywni w szkole” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 3, Szkoły Podstawowej nr 4, Szkoły Podstawowej nr 81 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 87	2022-2023	376 744,39	443 228,70	RPO WD 2014-2020	Edukacja
92	„Pokonać bariery” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 8, Szkoły Podstawowej nr 71, Szkoły Podstawowej nr	2022-2023	414 779,90	487 976,38	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	84, Szkoły Podstawowej nr 95, Szkoły Podstawowej nr 99 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 102					
93	Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą we Wrocławiu	2021-2023	1 426 795,30	1 426 795,30	PO WER	Edukacja
94	POPOJUTRZE 2.0 - KSZTAŁCENIE - IV nabór	2022-2023	58 204,00	58 204,00	PO WER	Edukacja
95	Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkołach Gminy Wrocław	2022-2023	95 544,60	95 544,60	PO WER	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
		SUMA	63 713 467,52	68 160 260,11		

Poza projektami współfinansowanymi ze środków Unii Europejskiej prowadzono prace związane z działaniami, które zmierzały do otrzymania dofinansowania ze środków krajowych, takich jak programy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

PROJEKTY SPOŁECZNE MONITOROWANE W 2022 ROKU, KTÓRYCH BENEFICJENTEM JEST GMINA WROCŁAW – PROGRAMY KRAJOWE

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej na 2022 rok	2022-2022	2 211 058,00	2 211 058,00	MRiPS	Włączenie społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
2	Zadanie publiczne w ramach PROGRAMU WIELOLETNIEGO "SENIOR +" na lata 2021-2025, edycja 2022	2022-2022	108 864,00	371 000,00	MRiPS	Włączenie społeczne
3	Wyrównywanie różnic między regionami III, edycja 2022	2022-2023	240 000,00	564 800,00	PFRON	Włączenie społeczne
4	Program Opieka wytchnieniowa na 2022 rok	2022-2022	793 152,00	793 152,00	MRiPS	Włączenie społeczne
5	Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością	2022-2024	1 395 275,00	1 395 275,00	PFRON	Włączenie społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
6	Wrocławska Strategia Rozwoju Elektromobilności	2019-2020	100 000,00	100 000,00	NFOŚIGW	Włączenie społeczne
		SUMA	4 848 349,00	5 435 285,00		

PROJEKTY SPOŁECZNE W PARTNERSTWACH Z INNYMI PODMIOTAMI

W 2022 r. monitorowano 26 projektów realizowanych w partnerstwie z innymi podmiotami.

PROJEKTY SPOŁECZNE PARTNERSKIE – MONITOROWANE W 2022 ROKU

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	Re-start	2020-2022	0,00	259 500,00	Fundusz Azylu, Migracji i Integracji	Włączenie Społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
2	SAMO-Dzielni edycja 2	2020-2023	836 788,87	1 047 420,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
3	Zintegrowani	2018-2021	746 480,00	798 500,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
4	Najpierw mieszkanie	2019-2022	290 530,00	345 530,00	PO WER	Włączenie Społeczne
5	Droga do domu	2019-2022	414 092,73	457 251,83	PO WER	Włączenie Społeczne
6	Mój drugi dom - zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w dziennych domach pomocy we Wrocławiu	2019-2022	8 004 656,75	8 443 508,16	RPO WD	Włączenie Społeczne
7	Każdego dnia bezpieczniej w	2019-2022	835 902,69	874 131,70	PO WER	Włączenie Społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	domach pomocy społecznej					
8	Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu	2019-2022	1 119 290,12	1 288 018,45	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
9	Azyl -Usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych	2020-2023	74 750,00	74 750,00	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
10	Droga do samodzielności - stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze miasta Wrocławia	2019-2022	12 655,75	77 395,51	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
11	SAMO-DZIELNI	2017-2019	221 543,70	316 868,35	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
12	Praca i kompetencje - kompetentsiyi ta robota	2022-2023	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	RPO WD 2014-2020	Włączenie Społeczne
13	Domowa przystań	2017-2020	759 074,39	790 272,54	PO WER	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
14	Klucz do przyszłości-program rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Gminy	2019-2023	9 293 103,33	9 782 214,04	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Wrocław i Gminy Czernica					
15	Podniesienie kompetencji i rozwój umiejętności uczniów z obszaru ZIT WrOF	2019-2021	528 939,62	566 496,02	RPO WD 2014-2020	Edukacja
16	Klasa patronacka Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu trzecią misją uczelni	2018-2021	71 099,70	78 600,00	PO WER	Edukacja
17	Expanding horizons	2020-2022	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	Erasmus +	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
18	Dolnośląska Szkoła Ćwiczeń	2019-2021	1 228 203,50	1 228 203,50	PO WER	Edukacja
19	Dobry staż lepsze jutro - zwiększenie oferty wrocławskich szkół zawodowych	2019-2022	1 397 504,00	1 603 900,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja
20	Społeczne i technologiczne kompetencje ucznia	2019-2023	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	PO WER	Edukacja
21	Eksperci programowania w programie 5 - M Wrocław	2019-2022	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	PO PC	Edukacja
22	Wsparcie Kształcenia Zawodowego –	2020-2023	428 002,50	854 940,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	Poprawa Efektów					
23	Uczeń aktywnym uczestnikiem rynku pracy	2020-2022	0,00	199 665,20	RPO WD 2014-2020	Edukacja
24	Wspieramy zawody przyszłości w szkołach województwa dolnośląskiego	2020-2022	84 000,00	84 000,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja
25	Pracownik przyszłości dla dolnośląskich firm technologicznych	2021-2023	96 000,00	96 000,00	RPO WD 2014-2020	Edukacja
26	Kampania edukacyjno-informacyjna z zakresu ochrony	2018-2019	328 390,25	386 341,47	RPO WD 2014-2020	Ochrona środowiska

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	bioróżnorodności oraz ochrony jakości powietrza we Wrocławiu i 10 gminach Dolnego Śląska					
		SUMA	26 771 007,90	29 653 506,77		

PROJEKTY W RAMACH PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Projekty realizowane w ramach programów międzynarodowych obejmują obszary włączenia społecznego, również z elementami infrastrukturalnymi, walki ze zmianami klimatu oraz rolą miast w zmieniającym się świecie. W roku 2022 kontynuowano m. in. realizację międzynarodowego projektu "Grow Green", realizowanego w partnerstwie z 23 partnerami z wielu krajów. Ważnym obszarem w realizacji projektów w 2022 roku była polityka żywnościowa oraz zagadnienia dotyczące kwestii idei „Od pola do stołu” oraz niemarnowania żywności.

WZF wspierał także komórki merytoryczne w aplikacji do nowych instrumentów wsparcia w ramach programu Horyzont Europa: Misja Neutralne klimatycznie i inteligentne miasta oraz Misja Adaptacja do zmian klimatu. Poniższe zestawienie przedstawia także projekty międzynarodowe, w których Gmina Wrocław była Liderem lub partnerem
w projekcie.

PROJEKTY W RAMACH PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH MONITOROWANE W 2022 ROKU

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
1	BioCanteens 2	2021-2022	306 100,00	437 000,00	URBACT III	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
2	Grow Green	2017-2022	7 099 825,00	9 099 825,00	Horyzont 2020	Ochrona środowiska
3	"Jak tu się Dogadać?" Szkoła Asystentów Międzykulturowych	2021-2023	0,00	0,00	NMF I EOG	Włączenie społeczne
4	Train the skills!- zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektro-elektrycznej jako wymiana	2021-2023	102 283,98	102 283,98	NMF I EOG	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	polsko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym					
5	Foodshift2030	2020-2023	401 510,00	401 510,00	Horyzont 2020	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
6	Find your greatness: Europe's first strategic brandbuilding program for smart cities	2018-2022	283 597,00	333 643,00	URBACT	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
7	Sustainability in VET training	2021-2023	0,00 (projekt pozabudżetowy)	0,00 (projekt pozabudżetowy)	NMF I EOG	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
8	Wrocław neutralnym klimatycznie i inteligentnym	2022-2023	0,00 (projekt pozabudżetowy)	0,00 (projekt	Horyzont Europa	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	miastem do 2030 roku			pozabudżetowy)		
9	Miejska adaptacja do zmian klimatu	2022-2030	0,00 (projekt pozabudżetowy)	0,00 (projekt pozabudżetowy)	Horyzont Europa	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
10	Tramwaj Wodny w Aglomeracji Wrocławskiej	2022-2022	273 600,00	273 600,00	EUCF	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
11	Train the skills 2 - zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektro-elektrycznej jako wymiana polsko-norweskich doświadczeń	2022-2023	121 104,50	121 104,50	NMF I EOG	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania	Obszar
	w kształceniu zawodowym					
12	City&Co: Older Adults Co-Creating a Sustainable Age-friendly City	2022-2025	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	0,00 (partnerstwo pozabudżetowe)	ERA-NET Cofund	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
13	Local Green Deal	2022-2024	323 595,00	323 595,00	ICLEI	Współpraca ponadnarodowa i innowacje społeczne
		SUMA	8 911 615,48	11 092 561,48		

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WALKĄ ZE SKUTKAMI PANDEMII COVID-19 W 2022 ROKU

W 2022 roku, w związku z uruchomieniem funduszu React EU, pojawiła się możliwość realizowania projektów przeznaczonych na walkę ze skutkami pandemii COVID-19. Poniższe zestawienie przedstawia odpowiednie projekty społeczne realizowane przez Gminę Wrocław. Dodatkowo, 4 projekty infrastrukturalne, realizowane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład:

Program Inwestycji Strategicznych są realizowane ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz 568, z późn. zm.)

PROJEKTY REALIZOWANE W 2022 ROKU, DEDYKOWANE NA WALKĘ ZE SPOŁECZNYMI SKUTKAMI PANDEMII COVID-19

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
1	„Aktywni w szkole” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 3, Szkoły Podstawowej nr 4, Szkoły Podstawowej nr 81 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 87	2022-2023	376 744,39 zł	443 228,70 zł	RPO WD 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
2	„Pokonać bariery” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 8, Szkoły Podstawowej nr 71, Szkoły Podstawowej nr 84, Szkoły Podstawowej nr 95, Szkoły Podstawowej nr 99 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 102	2022-2023	414 779,90 zł	487 976,38 zł	RPO WD 2014-2020
3	„Szkoła wielu możliwości” – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych	2022-2023	413 325,37	487 005,37	RPO WD 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
	uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 10, Szkoły Podstawowej nr 20, Szkoły Podstawowej nr 44 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 86				
4	„Postaw na rozwój” - – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 76, Szkoły Podstawowej nr 78, Szkoły Podstawowej nr 109 , Szkoły	2022-2023	435 269,48	512 081,75	RPO WD 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
	Podstawowej nr 113 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 116				
		SUMA	1 640 119,14	1 930 292,20	

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYBUCHEM WOJNY W UKRAINIE
W 2022 ROKU

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie została nawiązana współpraca z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) w sprawie reagowania na pilne potrzeby dzieci i rodzin uchodźców w Polsce.

Zadanie realizowane jest w oparciu o Memorandum o Porozumieniu pomiędzy UNICEF i Miastem Wrocław podpisane w dniu 9 czerwca 2022 r, i obowiązuje na okres czerwiec 2022 – luty 2023. Wydział Zarządzania Funduszami zarządza oraz koordynuje realizację zadań i współpracę pomiędzy poszczególnymi komórkami odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych działań.

Budżet zadania:

Wsparcie finansowe: 34 639 016,00 PLN,
Wsparcie rzeczowe: 7 538 915,70 PLN

Łącznie : 42 177 931,70 PLN

poziom dofinansowania: 100 %

Wsparcie realizowane jest w następujących obszarach:

Ochrona dziecka - 7 435 270,00

Zdrowie - 878 900,00

Edukacja - 24 480 315,70

Rozwój i uczestnictwo młodzieży - 3 650 000,00

Działania miedzysektorowe - 1 007 356,00

Polityka socjalna 4 370 040,00

Wdrożenie zadania 356 050, 00

Realizacja zadań odbywa się bezpośrednio przez komórki merytoryczne, takie jak:

- Wydział Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych
- Wydział Przedszkoli i Szkół Podstawowych
- Wydział Finansów Oświatowych
- Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych
- Wydział Promocji Miasta i Turystyki
- Szkoły i przedszkola
- Wrocławski Zespół Żłobków
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego

- Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
- Centrum Kształcenia Ustawicznego
- Zarząd Inwestycji Miejskich
- Młodzieżowe Domy Kultury
- Wrocławskie Centrum Integracji
- Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej
- Organizacje Pozarządowe wybierane w drodze konkursów przez wydziały/jednostki

W każdym z obszarów zaplanowane są liczne działania, m. in.:

- działania informacyjne, edukacyjne, integracyjne skierowane do migrantów/uchodźców oraz społeczności przyjmującej i wolontariuszy
- działania informacyjno-promocyjne z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi komunikacji, informacji,
- organizacja czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, rodzin migrantów i uchodźców oraz społeczności przyjmującej poprzez działania rozwijające zainteresowania, pasje, umiejętności
- wsparcie działań lokalnych podmiotów w celu stworzenia sieci punktów wspierających migrantów/uchodźców oraz społeczność przyjmującą poprzez podejmowanie działań edukacyjnych i integracyjnych
- specjalistyczne szkolenia dla profesjonalistów w prowadzeniu programów wsparcia,
- wsparcie językowe – nauka języka polskiego jako obcego i spotkania adaptacyjno-językowe -dla rodziców/opiekunów, młodzieży i i dzieci, nauka języka ukraińskiego - podtrzymanie tożsamości (dla rodziców/opiekunów, młodzieży i dzieci),

- wsparcie działań w ośrodkach tymczasowego pobytu uchodźców

- wsparcie żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w przygotowaniu do przyjęcia zwiększonej liczby dzieci, w tym sprzęt i doposażenie placówek, tworzenie i doposażenie placów zabaw

- wsparcie pieczy zastępczej, w tym asystentów rodzinnych,

- kampania promująca zawodowe rodzicielstwo zastępcze na poziomie społeczności lokalnej Wrocławia,

- usługi dla dzieci i kobiet doznających przemocy domowej, wsparcie psychologiczne,

- zasiłki celowe dla rodzin z dziećmi,

- wsparcie finansowe dla dzieci znajdujących się pod opieką opiekunów tymczasowych.

W 2022 roku, w związku z wybuchem wojny w Ukrainie a co za tym idzie koniecznością zapewnienia szerokiego wsparcia dla dużej liczby uchodźców przybyłych na Dolny Śląsk, w tym dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, niezbędne okazało się ich wsparcie w zakresie kształtowania i rozwijania ich kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy poprzez realizację zajęć z zakresu nauki języka polskiego (z elementami zajęć o charakterze integracyjnym). Niezbędne było także podjęcie działań wspomagających polskich nauczycieli i pracowników pedagogicznych w zakresie pracy z migrantami z Ukrainy.

PROJEKTY APLIKOWANE W 2022 ROKU, DEDYKOWANE NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYBUCHEM WOJNY W UKRAINIE I KONIECZNOŚCIĄ ZAPEWNIANIA SZEROKIEGO WSPARCIA DLA UCHODŹCÓW PRZYBYŁYCH NA DOLNY ŚLĄSK PO 24LUTEGO 2022

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
1	Międzykulturowa szkoła	01.01.2023-30.11.2023	3 449 327,57	4 058 046,12	RPO WD 2014-2020
2	Budowa Zespołu Szkolno - przedszkolnego przy ul. Asfaltowej 6 we Wrocławiu	28.02.2022-31.08.2023	10 352 977,83	30 361 722,65	RPO WD 2014-2020
		SUMA	13 802 305,40	34 419 768,77	

PROJEKTY REALIZOWANE W 2022 ROKU, ZAWIERAJĄCE KOMPONENT DEDYKOWANY NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z WYBUCHEM WOJNY W UKRAINIE I KONIECZNOŚCIĄ ZAPEWNIANIA SZEROKIEGO WSPARCIA DLA UCHODŹCÓW PRZYBYŁYCH NA DOLNY ŚLĄSK PO 24 LUTEGO 2022

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
1	Twój czas na staż	01.02.2021-31.08.2023	1 746 630,66	2 054 859,60	RPO WD 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Okres realizacji	Wartość dofinansowania dla Miasta (zł)	Wartość całkowita dla Miasta (zł)	Źródło finansowania
2	Dobry staż lepsze jutro - zwiększenie oferty wrocławskich szkół zawodowych	01.09.2019-31.10.2022-	3 921 506,00	4 127 902,00	RPO WD 2014-2020
3	Bliżej Zawodu	01.12.2020-31.08.2023	1 574 760,66	1 852 659,60	RPO WD 2014-2020
		SUMA	7 242 897,32	8 035 421,20	

ŚRODKI POZYSKANE DLA PROJEKTÓW ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W roku 2022 pozyskano łącznie 107 930 409,82 zł dla projektów Gminy Wrocław ze środków europejskich (programy Unii Europejskiej oraz Europejskiego Obszaru Gospodarczego) z tytułu podpisanych umów o dofinansowanie. Poniżej zaprezentowano zestawienia prezentujące kwoty pozyskane z tytułu podpisanych umów o dofinansowanie oraz aneksów do umów o dofinansowanie w rozbiciu na projekty infrastrukturalne oraz społeczne, w tym międzynarodowe.

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów infrastrukturalnych w latach 2019-2022

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita (zł)	Aktualna kwota dofinansowania (zł)	Wkład własny
2019	5	28 431 620,40	19 376 511,43	9 055 108,97
2020	4	41 958 891,09	31 988 468,76	9 970 422,33
2021	8	111 728 924,30	97 415 699,87	26 666 895,04
2022	4	92 197 205,00	80 698 084,33	11 499 120,67
SUMA	21	274 316 640,79	229 478 764,39	57 191 547,01

Zestawienie środków europejskich pozyskanych dla projektów społecznych oraz międzynarodowych w latach 2019-2022

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita (zł) dla Miasta	Aktualna kwota dofinansowania (zł) dla Miasta	Wkład własny
2019	46	41 835 133,15	38 167 514,22	3 667 618,93

Rok podpisania umowy o dofinansowanie	Liczba projektów	Aktualna wartość całkowita (zł) dla Miasta	Aktualna kwota dofinansowania (zł) dla Miasta	Wkład własny
2020	31	47 715 281,62	42 281 342,19	2 725 179,28
2021	23	9 875 566,07	8 907 833,50	967 732,57
2022	33	23 292 315,49	21 944 918,43	1 347 397,06
SUMA	133	122 718 296,33	111 301 608,34	8 707 927,84

Powyższe zestawienia zawierają kwoty na dzień 31.12.2022 r. i uwzględniają aneksy podpisane w minionym roku także dla projektów, dla których umowy o dofinansowanie podpisano w latach poprzednich.

WPŁYWY ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W WYNIKU REALIZACJI ZADAŃ

W roku sprawozdawczym na konto Gminy Wrocław wpłynęło 195 627 689 zł, z czego 172 591 282 zł stanowiły wpływy z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych, a 23 036 407 zł z tytułu realizacji projektów społecznych, w tym międzynarodowych.

Wpływy na konto Gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów infrastrukturalnych w latach 2019 – 2022 w rozbiciu na lata:

Kwota wpływu w zł: w 2019 r. - 137 623 712, w 2020 r. - 143 208 778, w 2021 r. - 107 552 105, w 2022 r. - 172 591 282.

Wpływy na konto Gminy Wrocław z tytułu realizacji projektów społecznych i międzynarodowych w latach 2019 – 2022 w rozbiciu na lata:

Kwota wpływu w zł: w 2019 r. - 27 117 531, w 2020 r. - 34 198 302, w 2021 r. - 21 300 067, w 2022 r. - 23 036 407.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ W WYDZIALE ZARZĄDZANIA NALEŻNOSCIAMI

W relacjach z podmiotami Gmina Wrocław funkcjonuje jako partner społeczny oraz gospodarczy. W ramach obowiązującego prawa istnieją podmioty, na których ciąży obowiązek zgłaszania i regulowania należności przysługujących Gminie. W celu skutecznej ochrony finansowych interesów Gminy Wrocław w związku z niedopełnieniem wyżej wymienionych obowiązków przez niektórych kontrahentów i podatników przez Wydział Zarządzania Należnościami prowadzone jest monitorowanie, windykacja oraz egzekucja zobowiązań stanowiących dochody Gminy.

W zakresie monitorowania należności wystawiono w stosunku do 2021 roku ponad 75% więcej tytułów wykonawczych, którymi objęto o niemal 44% większą kwotę zaległości. Mimo mniejszej w stosunku do roku poprzedniego o prawie 3 % ilości wysłanych do dłużników upomnień odnotowano ponad 80% wzrost zapłaconych koszów upomnień, będących dochodem Gminy.

W zakresie postępowań egzekucyjnych odnotowano zwiększony, w porównaniu z 2021 rokiem, o niemal 55% wpływ ilości tytułów wykonawczych, obejmujących większą

o niemal 39% kwotę zaległości. Przełożyło się to na ponad 65% wzrost ściągalności zaległości w stosunku do roku poprzedniego.

Odnotowania wymaga fakt, iż znacząco – bo aż o 848% - został przekroczony plan realizacji dochodów Gminy z tytułu kosztów wyegzekwowanych w toku prowadzonej egzekucji.

W zakresie należności cywilnoprawnych Gminy Wrocław i Skarbu Państwa zanotowano wzrost o ponad 96% ilości wezwań i upomnień skierowanych do dłużników. Przełożyło się to na zwiększenie o ponad 17% w porównaniu do roku ubiegłego kwoty, która została odzyskana w wyniku miękkiej windykacji.

W ramach zabezpieczenia majątku Gminy Wrocław i Skarbu Państwa prowadzono postępowania w obszarze poszukiwania i przejmowania masy spadkowej:

- przejęto masę spadkową o wartości 1 427 720,63 zł,
- zweryfikowano 3061 rachunków bankowych potencjalnych spadkodawców,
- skierowano do sprzedaży 5 nieruchomości o wartości 643 775,00 zł, po uprzednim uregulowaniu ich stanu prawnego.

Wraz z działaniami o charakterze windykacyjnym prowadzone były działania mające na celu wsparcie podmiotów, które w 2022 roku znalazły się w trudnej sytuacji uniemożliwiającej bieżącą regulację zobowiązań, w wyniku których wydano decyzje o udzieleniu ulg indywidualnych w zakresie należności podatkowych oraz zawarto porozumienia w spłacie należności cywilnoprawnych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, uwzględniając realia gospodarcze:

- funkcjonowało Centrum Wsparcia Przedsiębiorców i kontynuowano program Wrocławski Pakiet Pomocowy skierowany do przedsiębiorców, którym ograniczono możliwość prowadzenia działalności gospodarczej lub stracili płynność finansową z powodu pandemii Covid-19,
- realizowano i rozszerzono program „Nasz Wrocław”,

- wprowadzono program „Nasz Wrocław MAX”,
- rozpoczęto realizację projektu Respektrum Autyzmu,
- realizowano zadania w ramach Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030”.

Dane szczegółowe

Dział Monitorowania Należności

1. Postępowania upominawcze oraz działania z zakresu windykacji polubownej w celu odzyskiwania należności podatkowych oraz publicznoprawnych

Realizacja miękkiej windykacji w latach 2019-2022

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
	Zobowiązania podatkowe			
Ilość upomnień (szt.)	39 738	26 363	40 891	38 029
Kwota objęta upomnieniami (zł)	22 154 325,11	20 350 383,68	26 446 564,33	24 241 491,86
Realizacja miękkiej	12 553 985,74	10 433 476,85	14 402 260,63	12 300 882,21

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
windykacji (zł)				
	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
Ilość upomnień (szt.)	16 249	10 452	14 083	13 586
Kwota objęta upomnieniami (zł)	13 125 024,96	7 239 688,41	11 138 943,31	10 092 177,01
Realizacja miękkiej windykacji (zł)	6 096 997,63	3 447 387,80	6 050 332,70	6 106 788,00
	Zobowiązania publicznoprawne			
Ilość upomnień (szt.)	13 167	7 323	8 401	9 939

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Kwota objęta upomnieniami (zł)	8 455 907,11	4 206 700,01	6 064 891,73	7 109 871,03
Realizacja miękkiej windykacji (zł)	2 648 668,53	1 376 434,53	1 109 922,77	1 057 441,29

Dysproporcja pomiędzy kwotą objętą upomnieniami, a realizacją miękkiej windykacji zobowiązań publicznoprawnych związana jest z faktem, iż wśród tego typu zobowiązań są m. in. opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, mandaty Straży Miejskiej oraz zezwolenie na usunięcie drzew. Zobowiązani do uregulowania opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień najczęściej nie mają środków do opłacenia zaległości, nie wykazują również chęci do samodzielnego regulowania tego typu zobowiązania. Natomiast zobowiązania z tytułu zezwoleń na wycięcie drzew są obejmowane upomnieniami ale w dalszej części postępowań zobowiązania te są umarzane w związku z przyjęciem się nasadzeń zastępczych.

Wpływ kwot kosztów upomnień w latach 2019-2022

Ilość upomnień (szt.): w 2019 r. - 69 154, w 2020 r. - 44 138, w 2021 r. - 63 375, w 2022 r. - 61 554.

Kwota (zł): w 2019 r. - 450 156,09, w 2020 r. - 341 391,78, w 2021 r. - 441 511,23, w 2022 r. - 794 732,45.

Koszty upomnień stanowią dochód Gminy Wrocław.

1. Inicjowanie i monitorowanie postępowań egzekucyjnych należności podatkowych oraz publicznoprawnych

Ilość wystawionych tytułów wykonawczych w latach 2019-2022

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
	Zobowiązania podatkowe			
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)	14 968	11 072	10 791	18 478
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)	9 440 781,90	8 445 672,40	9 819 169,20	11 719 018,54
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)	4 554 473,09	4 012 477,32	5 478 701,96	7 451 279,98
	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi			

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)	6 014	3 265	2 504	4 227
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)	5 334 236,20	2 836 281,80	2 233 313,66	3 333 294,80
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)	2 956 835,04	2 330 392,72	1 767 672,34	2 721 431,40
	Zobowiązania publicznoprawne			
Ilość tytułów wykonawczych (szt.)	13 392	6 597	4 058	7 785
Kwota objęta tytułami wykonawczymi (zł)	3 241 170,70	1 928 653,30	2 642 474,51	6 088 128,71

Działanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Kwoty wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zł)	795 635,41	717 236,92	1 019 147,58	1 829 652,32

Po problemach technicznych, które miały miejsce w 2021 roku, związanych z dostosowaniem systemu finansowo-księgowego Ksat 2000i do generowania tytułów wykonawczych w formie elektronicznej w prawidłowym formacie, w 2022 roku położono nacisk na objęcie tytułami wykonawczymi większej ilości zaległości. Tym samym w stosunku do roku poprzedniego w roku 2022 wystawiono niemal 76 % więcej tytułów, a kwota zaległości nimi objęta była niemal 44% wyższa niż w roku 2021. W wyniku przeprowadzonych administracyjnych postępowań egzekucyjnych odnotowano ponad 45% wzrost spłaty zaległości podatkowych i publicznoprawnych w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Mimo zwiększenia ilości wystawianych tytułów wykonawczych został utrzymany poziom realizacji miękkiej windykacji.

Poniesione wydatki na umorzone postępowania egzekucyjne w latach 2019-2022

Kwota wydatkowana na umorzone postępowania przez zewnętrzne organy egzekucyjne (zł): w 2019 r. - 4 831,42, w 2020 r. - 4 176,90 , w 2021 r. - 5 853,06, w 2022 r. - 7 211,44.

Sposób działania naczelników urzędów skarbowych wobec tytułów wykonawczych Gminy Wrocław, a w szczególności umarzanie postępowań egzekucyjnych z uwagi na ich bezskuteczność, powoduje konieczność ponoszenia przez Gminę kosztów umorzonych postępowań. Zmiana przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym, która weszła
w życie w lutym 2021 roku skutkowała m.in. zwiększeniem wysokości kosztów egzekucyjnych. Zwiększenie wysokości tychże kosztów miało przełożenie na wyższą w porównaniu z rokiem ubiegłym kwotę jaką wierzyciel musiał wydatkować na pokrycie kosztów egzekucyjnych pozostających po umorzonych przez zewnętrzne organy egzekucyjne postępowaniach.

Wzorem lat poprzednich każde z postanowień o obciążeniu wierzyciela kosztami egzekucyjnymi przesłanych przez naczelników urzędów skarbowych było weryfikowane przez pracowników Działu Monitorowania Należności i każde stwierdzone nadmierne obciążenie wierzyciela kosztami podlegało zaskarżeniu do właściwych dyrektorów izb administracji skarbowej. Wszystkie odwołania skutkowały zmniejszeniem wysokości kosztów egzekucyjnych ponoszonych przez Gminę Wrocław o ponad 1,7 tys zł.

1. Zabezpieczenie należności wpisami hipoteki przymusowej

Ilość wniosków skierowanych do sądów wieczysto-księgowych o zabezpieczanie zaległości wpisami hipotek przymusowych w latach 2019-2022

Ilość wniosków o wpis hipoteki przymusowej skierowanych do sądów wieczysto księgowych (szt.): w 2019 r. - 11, w 2020 r. - 30, w 2021 r. – 61, w 2022 r. – 61.

Kwota wpisu (zł): w 2019 r. - 1 578 094,03, w 2020 r. - 6 820 956,57, w 2021 r. - 4 552 565,82, w 2022 r. - 979 337,99.

Dział Egzekucji Należności Pieniężnych

Prowadzenie administracyjnego postępowania egzekucyjnego i stosowania środków przymusu służących doprowadzeniu do wykonania – uregulowania należności pieniężnych, dla których ustalania lub określania i pobierania jest właściwy organ Gminy Wrocław.

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości podatkowych

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	12 327	9 094	9 499	15 033
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	7 091 940,00	5 569 970,30	6 647 956,62	8 492 069,36
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	11 870	10 018	10 831	14 014

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wyegzekwowane kwoty (zł)	4 180 962,13	3 862 679,35	5 221 236,30	8 579 861,28
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	13 810	12 887	11 558	12 581

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości publicznoprawnych

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	19 968	11 202	9 270	14 396
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	8 907 539,30	5 000 649,06	5 058 419,32	8 196 527,26
Realizacja tytułów	16 356	11 894	11 682	12 905

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
wykonawczych (szt.)				
Wyegzekwowane kwoty (zł)	3 822 849,04	2 948 844,46	3 323 872,87	5 907 071,38
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	38 034	37 349	34 936	36 443

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości cywilnoprawnych

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	252	32	141	52
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	831 888,00	928 512,70	133 725,99	69 062,79

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	213	48	193	87
Wyegzekwowane kwoty (zł)	1068 172,09	1 380 113,15	186 480,47	141 817,48
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	533	518	466	431

Postępowania egzekucyjne prowadzone w zakresie zaległości przejętych w ramach zbiegów egzekucji

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	306	372	370	316
Wartość wpływających tytułów	1 118321,11	1 830 697,60	743 327,14	686,649,80

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
wykonawczych (zł)				
Realizacja tytułów wykonawczych (szt.)	248	309	264	259
Wyegzekwowane kwoty (zł)	272 616,86	160 053,66	302 495,07	296 121,78
Ilość czynnych tytułów wykonawczych na koniec okresu sprawozdawczego (szt.)	311	375	481	541

Wpływ tytułów wykonawczych w poszczególnych latach w ujęciu ilościowym i wartościowym oraz ilość tytułów wykonawczych, na podstawie których zastosowano środki egzekucyjne

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wpływ tytułów wykonawczych (szt.)	32 853	20 700	19 280	29 797

Zadania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wartość wpływających tytułów wykonawczych (zł)	17 949 688,41	13 329 829,66	12 583 429,07	17 444 309,45
Ilość tytułów wykonawczych, na których zastosowano środki egzekucyjne (szt.)	43 777	42 135	48 743	66 462

Wpływy z egzekucji administracyjnej

Koszty egzekucyjne	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Plan (zł)	450 000,00	450 000,00	400 000,00	350 000,00
Wykonanie planu (zł)	663 572,18	609 101,07	1 681 929,24	3 317 747,73

Koszty egzekucyjne	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Wykonanie planu (%)	147	135	420	948

W opisywanym okresie sprawozdawczym zauważalna pozostaje zależność pomiędzy ilością wpływających tytułów obejmujących zaległości w podatku od nieruchomości oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi a wykonaniem dochodów w zakresie kosztów egzekucyjnych.

W 2022 roku ilość wpływających tytułów wykonawczych obejmujących wspomniane powyżej należności stanowiła 61% ilości całego wpływu.

Kwota kosztów egzekucyjnych wyegzekwowanych na podstawie tytułów obejmujących zaległości w podatku od nieruchomości oraz zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi ponad 71% wyegzekwowanych kosztów.

Zwiększone wykonanie planu w 2022 roku jest konsekwencją zmiany przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zmiana, która weszła w życie z dniem 22 lutego 2021 r. wprowadziła nowy model naliczania i poboru kosztów egzekucyjnych w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Nowe przepisy uwzględniają wydany w dniu 28 czerwca 2016 r. wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt: SK 31/14, dotyczący określenia maksymalnej wysokości opłaty za dokonane czynności egzekucyjne.

W ustawie, odmiennie niż dotychczas, określono maksymalną stawkę opłaty manipulacyjnej pobieranej przez organ egzekucyjny. Z chwilą wszczęcia egzekucji administracyjnej opłata manipulacyjna będzie pobierana w kwocie 100 zł niezależnie od wysokości egzekwowanych należności. W miejsce opłaty za czynności egzekucyjne wprowadzono maksymalną opłatę egzekucyjną pobieraną

przez organ egzekucyjny. Opłata ta będzie wynosiła 10% wyegzekwowanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty egzekucyjne – jednak nie więcej niż 40 tys. zł, lub w wysokości 5% uzyskanej należności pieniężnej, jednak nie więcej niż 20 tys. zł, w przypadku, gdy zobowiązany po wszczęciu egzekucji administracyjnej, dokona dobrowolnej zapłaty zaległości.

Powyższe zmiany, w kontekście ilości wpływających tytułów wykonawczych oraz wysokości i rodzajów egzekwowanych należności, mogły wpłynąć na wykonanie planu w zakresie kosztów egzekucyjnych. Albowiem zastąpienie dotychczasowej opłaty manipulacyjnej, która wynosiła 1% egzekwowanych należności (nie mniej niż 1,40 zł) opłatą manipulacyjną w wysokości 100 zł (w przypadku wszczęcia egzekucji, niezależnie od wysokości kwoty zaległości objętej tytułem wykonawczym) doprowadziło w znacznym stopniu do podwyższenia pobieranej opłaty manipulacyjnej. Również zastąpienie opłat za czynności egzekucyjne opłatą egzekucyjną w konsekwencji prowadzi do pobierania wyższych kosztów egzekucyjnych, bowiem opłaty za czynności egzekucyjne w większości pobierało się raz w toku postępowania egzekucyjnego a opłata egzekucyjna naliczana i pobierana jest z każdej wyegzekwowanej lub wpłaconej kwoty.

Nie bez znaczenia w aspekcie wykonania planu jest również fakt, iż w 2022 roku środkami egzekucyjnymi objęto prawie 18 tys. tytułów wykonawczych więcej niż w roku poprzednim.

Dział Windykacji Należności Cywilnoprawnych

1. Prowadzenie postępowań upominawczych oraz działań z zakresu windykacji polubownej w celu odzyskania należności o charakterze cywilnoprawnym Gminy Wrocław i Skarbu Państwa.

Windykacja polubowna należności w latach 2019–2022

	2019 ROK	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Kwoty o charakterze cywilnoprawnym objęte wezwaniami i upomnieniami (zł)	31 780 937,09	18 187 232,28	53 404 921,74	55 527 674,33
Ilość wystawionych upomnień i wezwań (szt.)	4 969	10 039	16 923	33 173
Realizacja windykacji miękkiej po wystawionych wezwaniach i upomnieniach (zł)	17 329 759,17	5 822 958,93	26 386 061,02	30 894 970,24

2. Przekazywanie do komórki prawnej spraw dot. zobowiązań cywilnoprawnych Gminy Wrocław i Skarbu Państwa celem skierowania zaległości na drogę postępowania sądowego (powództwa o zapłatę), w tym kierowanie pozwów o zapłatę
   w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Sprawy przekazane do komórki prawnej celem wytoczenia powództwa o zapłatę oraz do elektronicznego postępowania upominawczego w latach 2019–2022

Liczba przekazanych spraw (szt.): w 2019 r. – 1 621, w 2020 r. – 861, w 2021 r. – 793, w 2022 r. – 1 358.

Windykacja należności cywilnoprawnych, w zakresie zarówno ilości wystawionych wezwań, jak i ilości wniosków składach do komórki prawnej celem skierowania pozwów o zapłatę, zwiększyła się stosunku do roku ubiegłego, z uwagi na podjecie masowych działań zmierzających do ich odzyskania. Działania windykacyjne w powyżej określonym zakresie skierowane były w ubiegłym roku w głównej mierze na zaległości z tytułu opłat za przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. W efekcie czego wystąpiła tendencja zwyżkowa w zakresie ilości wystawionych wezwań do zapłaty i skierowanych wniosków o zapłatę na drogę postępowania sądowego, co przyczyniło się do wzrostu kwoty wpłat dokonanych przez dłużników.

Dział Spadków i Windykacji

Dział Spadków i Windykacji realizował w 2022 roku zadania w zakresie windykacji twardej (prowadzonej na podstawie orzeczeń sadowych), poszukiwania i przejmowania masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław i Skarb Państwa - Prezydenta Wrocławia, ustalania stanu prawnego nieruchomości, poszukiwania spadkobierców zmarłych podatników oraz dłużników Gminy Wrocław, a także weryfikowania zawiadomień od banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych w przedmiocie rachunków bankowych, których posiadacze zmarli.

W ramach realizacji zadania przymusowego odzyskania należności cywilnoprawnych Gminy Wrocław oraz Skarbu Państwa Prezydenta Wrocławia

Sprawy przekazane do komorników sądowych w latach 2019–2022

Wnioski egzekucyjne skierowane do komorników sądowych (szt.) w 2019 r. 833, w 2020 r. – 803, w 2021 r. – 622, w 2022 r. – 792.

Wzrost ilości spraw kierowanych do komorników sądowych w roku 2022 w stosunku do ilości spraw skierowanych w roku 2021 wynikał przede wszystkim ze zwiększonego wpływu spraw windykacyjnych, których przedmiotem były niewielkie kwoty, o niewielkim stopniu zawiłości.

Należności wyegzekwowane w toku tzw. windykacji twardej
w latach 2019–2022

Kwotowa realizacja windykacji prowadzonej po uzyskaniu tytułu wykonawczego (zł) w 2019 r. - 4 750 550,29, w 2020 r. - 3 385 466,28, w 2021 r. - 6 273 651,45, w 2022 r. - 5 309 380,72.

W zakresie efektów działań zmierzających do przymusowego odzyskania należności cywilnoprawnych należy podkreślić, iż wynik uzyskany w roku 2022 był w stosunku do poprzedniego roku niższy przede wszystkim, z uwagi na to, że w 2021 roku zakończono kilka trwających ok. 2-3 lat spraw, w których niezbędne dla odzyskania należności wobec Gminy Wrocław/Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia było przeprowadzenie procesów sądowych z powództwa o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne, natomiast w minionym roku odzysk opierał się głównie na sprawach wpływających do komórki spadkowej na bieżąco.

Zabezpieczanie należności na majątku dłużników w latach 2019–2022

Wnioski o wpis hipoteki przymusowej skierowanych do sądu wieczysto-księgowego (szt.) w 2019 r. – 12, w 2020 r. – 16, w 2021 r. – 26, w 2022 r. – 12.

Kwota wpisu (zł) w 2019 r. - 1 266 183,64, w 2020 r. - 1 459 345,97, w 2021 r. - 8 404 318,15, w 2022 r. - 1 205 599,76.

Zmniejszenie ilości oraz kwoty zabezpieczeń na majątku dłużnika w formie wpisu hipoteki przymusowej wobec roku poprzedniego wynika m.in. z faktu, że w roku 2021 rozszerzono bazy źródeł, z których pozyskiwane są informacje o nieruchomościach dłużnika i dokonano zabezpieczeń na ustalonych w ten sposób nieruchomościach, w związku z czym w 2022 r. zabezpieczenia można było zastosować już głownie w sprawach wpływających na bieżąco do komórki windykacyjnej.

Wydatki poniesione w celu realizacji zadań windykacyjnych
w latach 2019–2022

Kwota wydatkowana na realizację zadań (zł) w 2019 r. - 51 631,96, w 2020 r. - 84 996,46, w 2021 r. - 59 623,37, w 2022 r. - 89 935,70.

Zwiększenie puli wydatków na realizację zadań windykacyjnych wobec roku 2021 spowodowane było zainicjowaniem większej ilości postępowań egzekucyjnych.

W zakresie przejmowania masy spadkowej

Wartość przejętej masy spadkowej

	2020 ROK	2021 ROK	2022 ROK
Środki pieniężne pozyskane w ramach przejmowania masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław (zł)	946 894,47	1 189 100,54	722 845,63

	2020 ROK	2021 ROK	2022 ROK
Wartość nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej nabytej przez Gminę Wrocław, przyjętych na stan Gminy (zł) (wartość nieruchomości została określona na dzień śmierci spadkodawców)	1 311 700,00	737 500	704 875
Łącznie wartość przejętej masy spadkowej (zł)	2 258 594,47	1 926 600,54	1 427 720,63

Nieruchomości pochodzące z masy spadkowej skierowane
po uregulowaniu stanu prawnego do sprzedaży w latach 2020-2022

Ilość: 2020 r. – 6, 2021 r. – 19, 2022 r. – 5

Łączna wartość na dzień zgonu spadkodawców (zł): 2020 r. 1 162 900,00, 2021 r. - 3 383 850,00, 2022 r. - 643 775,00.

Ponadto w opisywanym okresie:

- zakończonych zostało 24 postępowań w przedmiocie spisu inwentarza (wobec 11 w roku 2021),

- w skład ujawnionej masy spadkowej wchodziły również ruchomości, w tym m.in. wyroby z metali szlachetnych i przedmioty kolekcjonerskie.

1. W zakresie weryfikacji zawiadomień od banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych dokonano analizy zawiadomień dot. 3061 rachunków bankowych (wobec 1899 w roku 2021), z czego przy 2964 stwierdzono brak interesu Gminy lub Skarbu Państwa we wszczynaniu postępowania spadkowego z uwagi na ujawnienie spadkobierców. Wszczęto 97 postępowań wyjaśniających (wobec 91 w roku 2021), na skutek czego w 30 przypadkach (wobec 24 w roku 2021) zwrócono się do radców prawnych o wystąpienie z wnioskiem o stwierdzeni nabycia spadku przez Gminę Wrocław lub Skarb Państwa – Prezydenta Wrocławia.

2. W zakresie ustalania stanu prawnego nieruchomości oraz ustalania spadkobierców dłużników Gminy Wrocław i Skarbu Państwa:

- w 178 sprawach w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono spadkobierców podatników, użytkowników wieczystych lub dłużników Gminy oraz Skarbu Państwa,

- do Wydziału Prawnego/Zespołu Radców Prawnych skierowano 45 wnioski o wystąpienie do sądu o przeprowadzenie postępowania spadkowego,

- w 805 sprawach prowadzone są dalsze czynności wyjaśniające.

1. Rozpatrywania wniosków o ulgę:

Rozpatrywano wnioski o ulgę w spłacie zobowiązań podatkowych dotyczących podatku od nieruchomości, podatku od środków transportowych, podatku rolnego i opłaty skarbowej, podatków i opłat stanowiących w całości dochód Miasta, a pobieranych przez Urzędy Skarbowe oraz w zakresie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym oraz kosztów egzekucyjnych.

W przypadku zobowiązań podatkowych, opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz należności mających charakter cywilnoprawny, w roku 2022 w stosunku do roku ubiegłego, zaobserwowano spadek ilości przeprowadzonych postępowań ulgowych, wydanych dokumentów oraz kwoty udzielonych ulg, natomiast nastąpił wzrost udzielonego wsparcia odnośnie zobowiązań z tytułu niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym oraz kosztów egzekucyjnych. Ma to związek ze zmianą przepisów prawa w zakresie wzrostu taryfikatora za wykroczenia. Wzrost wartości nałożonych mandatów karnych wiąże się bezpośrednio ze zwiększeniem ilości składanych wniosków o udzielenie ulgi.

Z wnioskami nadal występowali przedsiębiorcy, którzy nie odzyskali dotychczas płynności finansowej utraconej w czasie pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 oraz Ci, którzy utracili ją wobec problemów gospodarczych związanych z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Ponadto zaobserwowano wzrost wpływu wniosków dot. zobowiązań z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu
w prawo własności oraz wniosków obejmujących żądanie zwrotu bonifikaty udzielonej przy sprzedaży mieszkań komunalnych.

Struktura rozpatrzonych wniosków o ulgę w latach 2019–2022

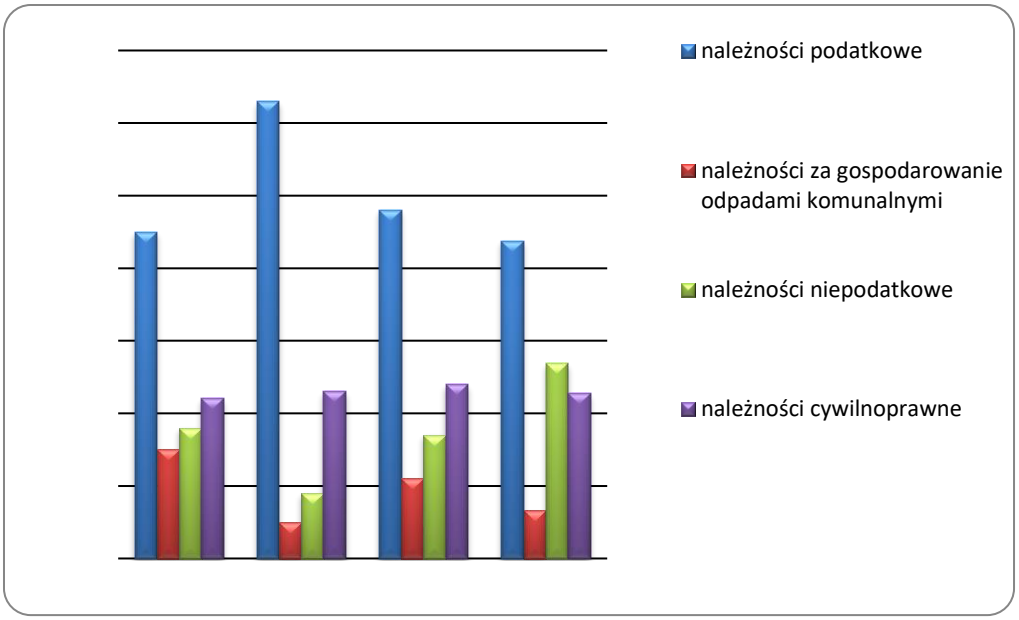

Ilości dokumentów wydanych w postępowaniach ulgowych w latach 2019–2022

Zadanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Ilość wydanych decyzji podatkowych (szt.)	78	206	110	73
Ilość wydanych decyzji dot. opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi (szt.)	215	20	26	12
Ilość wydanych decyzji administracyjnych (szt.)	29	33	52	62

Zadanie	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Ilość wydanych postanowień podatkowych (szt.)	241	492	430	304
Ilość wydanych postanowień dot. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (szt.)	147	55	89	36
Ilość wydanych postanowień administracyjnych (szt.)	52	92	197	236
Ilość zawartych porozumień w spłacie należności cywilnoprawnych (szt.)	65	104	70	54
Ilość sporządzonych pism kończących postępowanie cywilnoprawne (bez rozpatrzenia, bezzasadne, odmawiające udzielenia ulgi) (szt.)	59	63	89	60
Ilość wydanych zaświadczeń o pomocy de mini mis (szt.)	107	236	125	72

Statystyka udzielonych ulg w latach 2019–2022 w ujęciu kwotowym

	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok
Podatki i opłaty lokalne				
Umorzenia (zł)	35 089,74	95 476,84	3 820,62	0,00
Raty (zł)	1 050 957,52	3 778 780,05	2 072 770,42	717 522,21
Odroczenia (zł)	5 950 552,53	14 425 012,85	11 064 248,03	9 611 233,44
Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi				
Umorzenia (zł)	3 391,36	5 109,32	8 728,41	0,00
Raty (zł)	87 327,03	108 761,89	207 367,13	25 727,16
Odroczenia (zł)	0,00	3 119,92	764,00	0,00
Podatki i opłaty pobierane przez urzędy skarbowe				
Umorzenia (zł)	120 689,11	125 473,15	41 258,50	19 231,94

Raty (zł)	612 961,35	579 179,06	612 957,68	1 065 616,22
Odroczenia (zł)	12 921,00	34 928,21	39 073,00	46 990,00
Należności publicznoprawne i koszty egzekucyjne				
Umorzenia (zł)	1 352,00	1 553,10	4 306,30	1 159,31
Raty (zł)	13 984,80	4 284,80	12 273,80	22 526,57
Odroczenia (zł)	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności cywilnoprawne				
Umorzenia (zł)	145 350,34	1 145 804,96	520 522,35	93 999,53
Raty (zł)	4 056 329,27	6 314 847,83	6 243 576,15	3 785 660,18
Odroczenia (zł)	2 294 365,21	2 030 675,32	1 964 739,61	1 161 034,13

Dział Wspierania Wrocławskiej Przedsiębiorczości

1. Centrum Wsparcia Przedsiębiorców oraz „Wrocławski Pakiet Pomocowy”

Przez cały 2022 rok w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy ul. Kotlarskiej 41 wciąż funkcjonowało Centrum Wsparcia Przedsiębiorców. Centrum zostało powołane 23 marca 2020 r. w Wydziale Zarządzania Należnościami, aby świadczyć pomoc przedsiębiorcom, którzy ograniczyli działalność lub stracili płynność finansową z powodu pandemii COVID-19. W dobie pandemii przedstawiono zasady funkcjonowania Wrocławskiego Pakietu Pomocowego, który pozwalał przedsiębiorcom uzyskać ulgi,
a także pomoc w zakresie podatków i opłat lokalnych.

Pomoc w ramach Wrocławskiego Pakietu Pomocowego kierowana była do wszystkich przedsiębiorców, którzy ucierpieli w związku z pandemią koronawirusa i obejmowała:

- ulgi od podatku od nieruchomości,
- ulgi od podatku rolnego,
- ulgi od podatku od środków transportowych,
- ulgi od zobowiązań cywilnoprawnych, takich jak użytkowanie, opłaty z tytułu dzierżawy gruntu, najem i dzierżawa lokali, bezumowne korzystanie z gruntu,
- zwolnienie z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia XXI/560/20 z dnia 9 kwietnia 2020 r.,
- odstąpienie od dochodzenia należności dla przedsiębiorców i NGO-sów na podstawie uchwały Rady Miejskiej Wrocławia XXII/589/20 z dnia 30 kwietnia 2020 r.,
- obniżenie stawki czynszu za dzierżawę gminnego terenu lub lokalu do symbolicznej złotówki oraz możliwość skorzystania z bezpłatnego ogródka

gastronomicznego (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia 2820 z dnia 27 marca 2020 r.),

- obniżenie czynszu za lokale użytkowe (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia 4220/20 z dnia 4 grudnia 2020 r.),
- nienaliczanie opłaty prolongacyjnej,
- zmniejszenie kaucji lub zabezpieczenia bankowego,
- udzielanie informacji o mikropożyczkach dedykowanych dla mikroprzedsiębiorców w ramach zadań Powiatowego Urzędu Pracy,
- informowanie o rządowych tarczach antykryzysowych.

Centrum współpracowało z jednostkami i spółkami miejskimi takimi jak: Zarząd Zasobu Komunalnego, Zarząd Dróg i Utrzymaniu Miasta, Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. oraz wydziałami Urzędu Miejskiego takim jak: Wydział Podatków i Opłat, Wydział Nieruchomości Komunalnych i Biuro Rozwoju Gospodarczego.

Obecnie po zażegnaniu kryzysu spowodowanego pandemią i wygaśnięciu wcześniej realizowanych uchwał pomocowych, Centrum funkcjonuje przede wszystkim jako jednostka informacyjna dla przedsiębiorców. Zainteresowane podmioty mogą uzyskać informacje na temat aktualnie realizowanych pakietów pomocowych jakie miasto Wrocław kieruje do lokalnych przedsiębiorców, a także w razie potrzeby mogą liczyć na przekazanie sprawy do właściwych jednostek lub wydziałów Urzędu Miejskiego odpowiedzialnych za dany rodzaj wsparcia.

2. Portal internetowy dedykowany Wrocławskim Przedsiębiorcom

W 2022 roku nadal funkcjonowała uruchomiona pod koniec 2020 roku platforma informacyjna dedykowana wrocławskim przedsiębiorcom, której celem jest zebranie wszystkich informacji potrzebnych lokalnym firmom. Portal przyczynia się między innymi do informowania zainteresowanych podmiotów poprzez dostarczanie fachowej
i kompleksowej wiedzy na temat zakładania i prowadzenia działalności

gospodarczej oraz pomocy świadczonej w ramach Centrum Wsparcia Wrocławskiej Przedsiębiorczości. Portal zawiera informację w formie przewodnika dla: mikro-, małego-, średniego przedsiębiorcy, startupów, inwestora zagranicznego, kupców.

Strona powstała zgodnie z założeniami Strategii Przedsiębiorczości 2030, która ma zwrócić uwagę na:

- kulturę przedsiębiorczości i edukacji,
- system wsparcia przedsiębiorczości,
- współpracę na rzecz przedsiębiorczości,
- promocję przedsiębiorczości.

Utrzymanie i obsługa techniczna portalu realizowana jest przez ARAW S.A. (https://www.wroclaw.pl/przedsiebiorczy-wroclaw/).

3. Program „Nasz Wrocław”

Nasz Wrocław to program miejski, którego celem jest zachęcenie mieszkańców Wrocławia do rozliczania w mieście podatku dochodowego. Program wspiera również idę aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udział w życiu miasta. Wrocławianie, którzy uzyskali aktywny Status Podatnika poprzez potwierdzenie faktu rozliczenia PIT w mieście, mogą korzystać z atrakcyjnych zniżek w obszarze kultury, sztuki, sportu, rozrywki czy edukacji.

Program Nasz Wrocław łączy w sobie szereg funkcjonalności i stanowi platformę zrzeszającą coraz większą ofertę miejskich usług. Dodatkowo zapewnia duże oszczędności w portfelach mieszkańców. Biorąc udział we wszystkich atrakcjach w ramach Statusu Podatnika wrocławianie mogą zaoszczędzić ponad 1000 zł rocznie. Aby korzystać z oferty w ramach programu Nasz Wrocław należy potwierdzić fakt rozliczenia podatku dochodowego we Wrocławiu.

W roku 2022 ponownemu rozszerzeniu uległa pula Partnerów programu, którzy zdecydowali się na specjalną ofertę dla wrocławskich podatników. Do grona nowych partnerów dołączyli: Muzeum Iluzji Wrocław, Szkoła Tańca No Limits, Joga w Leśnicy, Restauracja Indygo, Interparking, Salon masażu Thai Organic, Bajkowe Okulary, Skawiński Dance Studio, Creator. Grupa Partnerów oferujących zniżki przekroczyła liczbę 60. Z oferty Partnerów zniżkowych korzystali zarówno dorośli podatnicy jak
i ich dzieci.

W ramach akcji Nasz Wrocław - Darmowe Wejścia, realizowane są darmowe wejściówki do topowych wrocławskich atrakcji, przeznaczone dla pełnoletnich podatników. W ramach akcji, 9 instytucji oferuje jedno darmowe wejście do wykorzystania raz na 365 dni. Lista instytucji biorących udział w akcji to:

- Aquapark – 2-godzinne wejście do strefy rekreacji dla osoby dorosłej,
- Zoo Wrocław – bilet wstępu normalny dla osoby dorosłej,
- Hydropolis – bilet wstępu normalny dla osoby dorosłej,
- Hala Stulecia – bilet wstępu na zwiedzanie Visitor Center dla osoby dorosłej,
- Pływalnia Orbita – 1-godzinne wejście dla osoby dorosłej,
- Tarczyński Arena Wrocław – wejście na lodowisko lub zwiedzanie stadionu dla osoby dorosłej (możesz bezpłatnie skorzystać tylko z 1 z 2 dostępnych atrakcji).
- WKS Śląsk Wrocław – bilet wstępu na mecz piłkarski dla osoby dorosłej (sektor rodzinny). Aktualnie otrzymanie darmowego wejścia jest możliwe tylko i wyłącznie w kasie Partnera przy ul. Oporowskiej 62.
- Panthers Wrocław – bilet wstępu na mecz futbolu amerykańskiego dla osoby dorosłej (sezon rozpoczyna się w czerwcu 2022 r.),
- Centrum Historii Zajezdnia – bilet normalny na wystawę główną „Wrocław 1980–2016” dla osoby dorosłej.

W roku 2022 z darmowych wejść u wszystkich partnerów skorzystało blisko 80 tys. osób.

Dla osób posiadających Aktywny Status Podatnika w programie Nasz Wrocław, ceny biletów okresowych imiennych we wrocławskiej komunikacji miejskiej są o 25% tańsze. Ponadto, uczestnicy programu, którzy podróżują koleją w granicach miasta mogą korzystać ze specjalnego biletu Nasz Wrocław Kolej. Jest to bilet miesięczny komunikacji miejskiej, uprawniając wskazaną na bilecie kolejowym osobę do korzystania z przejazdów na wszystkich typach linii komunikacji miejskiej we Wrocławiu w promocyjnej cenie: 1 zł za bilet normalny i 0,50 zł za bilet ulgowy.

W ramach programu Nasz Wrocław funkcjonuje również karta partnerska w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Czytelnicy posiadający konto w aplikacji Nasz Wrocław mogą dodać do niej kartę biblioteczną. Dzięki temu możliwe jest wypożyczanie zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu, posługując się kartą w telefonie – bez konieczności noszenia karty plastikowej. W roku 2022
z wirtualnej karty bibliotecznej skorzystało ponad 1300 osób.

Od początku 2022 roku, w ramach programu Nasz Wrocław, mieszkańcy Wrocławia mogą skorzystać ze zniżek na podziemnym parkingu pod Narodowym Forum Muzyki w centrum miasta. Za pierwsze dwie godziny parkowania przysługuje 50% zniżki. Za abonament – 25% zniżki.

Dodatkowo, dzieci osób, które posiadają aktywny Status Podatnika w programie Nasz Wrocław mogły liczyć na dodatkowe punkty w rekrutacji do wrocławskich szkół podstawowych i przedszkoli. W rekrutacji 2022/2023 z kryterium posiadania aktywnego Statusu Podatnika w programie Nasz Wrocław skorzystało:

- 80% kandydatów do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych (pierwszy etap rekrutacji),
- 49% kandydatów w rekrutacji do szkół podstawowych (drugi etap rekrutacji).

Program Nasz Wrocław wspierał również wydarzenia kulturalne oraz imprezy sportowe w mieście, będąc uczestnikiem dużych miejskich wydarzeń: Dni Odry 2022, Dni Otwarte MPK 2022, Piknik Zielony Wrocław 2022.

Z programu Nasz Wrocław korzysta obecnie ponad 240 tysięcy Wrocławian. W 2022 roku dołączyło ponad 50 tysięcy nowych użytkowników.

Zbiór informacji o programie znajduje się na stronie internetowej: https://www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/

4. Program „Nasz Wrocław MAX”

25 kwietnia 2022 r. odbyła się konferencja prasowa na której ogłoszono wprowadzenie Statusu Nasz Wrocław MAX w ramach programu Nasz Wrocław.

Status Nasz Wrocław MAX to usługa mająca zachęcić wrocławian do zameldowania na pobyt stały, bowiem warunkiem skorzystania z oferty jest potwierdzenie stałego meldunku. Meldunek stały jest niezwykle ważny dla miasta ponieważ po liczbie osób na stałe zameldowanych w mieście (na określonych osiedlach) można m.in.: jeszcze precyzyjniej oszacować niezbędną liczbę miejsc w przedszkolach i szkołach na terenie danego osiedla. Dane te pozwalają także dokładniej określać plany inwestycyjne czy zagospodarowania przestrzennego, jak i optymalną częstotliwość kursowania komunikacji miejskiej na danym obszarze. Aby uzyskać Status Nasz Wrocław MAX należy najpierw zarejestrować konto i aktywować Status Podatnika w programie Nasz Wrocław. Następnie należy potwierdzić zameldowanie na pobyt stały. Można to zrobić okazując informację o zameldowaniu z aplikacji Obywatel bądź zaświadczenie pobrane ze strony gov.pl lub informację uzyskaną z Centrum Obsługi Mieszkańca:

- za pośrednictwem platformy ePUAP (z dopiskiem „Nasz Wrocław” w temacie),
- w Punkcie Obsługi Klienta przy ul. Kotlarskiej 41,
- poprzez czat wideo.

Nasz Wrocław MAX ważny jest od momentu jego aktywacji aż do wygaśnięcia Statusu Podatnika na osobistym koncie użytkownika Nasz Wrocław. Podobnie jak w przypadku programu Nasz Wrocław, Nasz Wrocław MAX jest bezpłatny.

Dla użytkowników posiadających Status Nasz Wrocław MAX swoją ofertę udostępniło większość dotychczasowych Partnerów programu Nasz Wrocław jak również szereg nowych instytucji takich jak:

- Volley Wrocław,
- Wrocławski Klub Koszykówki WKK,
- Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan,
- Gwardia Wrocław,
- Ślęza Wrocław,
- Vertigo Jazz Club,
- Ogród Japoński,
- Park Trampolin Jump World,
- Muzeum Miejskie Wrocławia.

Podsumowując, posiadając Nasz Wrocław MAX, w ciągu roku skorzystamy z jeszcze bardziej atrakcyjnych benefitów takich jak:

- dodatkowe punkty w rekrutacji do przedszkoli i szkół podstawowych (planowane od najbliższej rekrutacji),
- więcej bezpłatnych wejściówek, m.in.: do Ogrodu Japońskiego, Parku Trampolin Jump World, Muzeum Teatru, Arsenału, Pałacu Królewskiego,
- dodatkowe, darmowe bilety dla osoby towarzyszącej w 7 atrakcjach,
- wyższe zniżki u wybranych partnerów programu,

- roczna karty do ZOO w cenie 60 zł,
- roczny karnet VIP do Aquaparku za pół ceny.

W ramach oferty MAX rozszerzono zarówno akcję Darmowe Wejścia jak i wprowadzono dodatkowe, bezpłatne wejściówki, które nierzadko obejmują również osoby towarzyszące. Ofertę dla osoby dorosłej wraz z osobą towarzyszącą udostępniły:

- Aquapark Wrocław/Brochów - 2-godzinne wejście do strefy rekreacji,
- Centrum Historii Zajezdnia - bilet normalny na wystawę główną „Wrocław 1945-2016”,
- Hala Stulecia - bilet wstępu na zwiedzanie Visitor Center,
- Hydropolis - bilet wstępu normalny,
- Muzeum Miejskie Wrocławia – Arsenał - bilet wstępu do muzeum,
- Muzeum Miejskie Wrocławia – Muzeum Teatru - bilet wstępu do muzeum
- Muzeum Miejskie Wrocławia – Pałac Królewski - bilet wstępu do muzeum
- Panthers Wrocław - bilet wstępu na mecz futbolu amerykańskiego,
- Park Trampolin – Jump World - bilet wstępu do Parku Trampolin
- Tarczyński Arena - zwiedzanie stadionu lub wejście na lodowisko (wejście na lodowisko tylko dla posiadacza Statusu MAX),
- WKS Śląsk Wrocław - bilet wstępu na mecz piłkarski,
- Gwardia Wrocław - bilet wstępu na mecz
- Ślęza Wrocław - bilet wstępu na mecz
- Vertigo Jazz Club - bilet wstępu na wybrane koncerty,
- Volley Wrocław - bilet wstępu na mecz,

- WKK Wrocław - bilet wstępu na mecz.

Ponadto:

- ZOO Wrocław – oferuje roczną kartę do ZOO w cenie jednorazowego wstępu,
- Ogród Japoński - oferuje bilet wstępu do ogrodu dla osoby dorosłej.

Status MAX w 2022 roku aktywowało 26 tysięcy użytkowników. Posiadając Status MAX możemy zaoszczędzić rocznie blisko 2500 zł korzystając z najlepszych miejskich atrakcji.

Zbiór informacji o programie znajduje się na stronie internetowej: https://www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw/nasz-wroclaw-max

5. Czat Wideo – komunikator w ramach Programu „Nasz Wrocław”

Czat Wideo to narzędzie informatyczne umożliwiające nawiązywanie połączeń audiowizualnych między pracownikiem UMW a klientem za pomocą urządzeń elektronicznych, które posiadają mikrofon i kamerę, poprzez łącze internetowe.

Od 16 maja 2022 roku, za pośrednictwem Czatu wideo jest możliwość rejestracji konta, a także aktywacji Statusu Podatnika i Statusu MAX w ramach programu Nasz Wrocław.

Czat wideo umożliwia natychmiastowe połączenie z naszym pracownikiem, ale także można umówić się na wizytę w dogodnym terminie, dzięki czemu klient/mieszkaniec nie musi planować osobistej wizyty w Punkcie Obsługi Klienta Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Na wizytę wideo można umówić na najbliższe 7 dni roboczych (samodzielnie lub telefonicznie), w godzinach pracy Urzędu Miejskiego tj. od poniedziałku do piątku od 8:00 do 15:30.

Podczas połączenia z pracownikiem za pośrednictwem czatu wideo będzie można:

- uzyskać wszelkie informacje na temat programu Nasz Wrocław w tym również wsparcie techniczne w przypadku jakichkolwiek problemów np. z logowaniem,

- uzyskać wsparcie w zakresie założenia Konta,

- aktywować Status Podatnika i/lub Status MAX.

Od maja ubiegłego roku za pośrednictwem Czatu wideo zostało zrealizowanych ponad 6 000 połączeń, w tym:

- 4 000 połączeń związanych z aktywacją statusu Podatnika lub MAX,

- 1 000 połączeń przeprowadzonych w celu uzyskania ogólnych informacji o programie,

- 1 000 połączeń dotyczących rozwiązania problemów technicznych.

6. Respektrum Autyzmu

Respektrum jest projektem realizowanym od 2022 roku przez Urząd Miejski Wrocławia w Departamencie Finansów Publicznych.

Głównym celem Projektu jest wsparcie dla przedsiębiorców w przełamywaniu barier w procesie rekrutacji, a następnie zatrudniania osób w spektrum autyzmu oraz motywowanie osób z autyzmem do podjęcia zatrudnienia, a co za tym idzie, rozliczania podatku dochodowego od osób fizycznych we Wrocławiu.

W ramach Projektu została uruchomiona strona internetowa, na której pracodawcy, jak i pracownicy, mogą uzyskać szczegółowe informacje, dotyczące całego procesu rekrutacji pod kątem osób w spektrum.

Przeprowadzone zostały również tematyczne warsztaty:

- dla pracowników działu kadr w siedzibie Straży Miejskiej Wrocławia w dniu 10 czerwca 2022 r., w których uczestniczyło 35 osób,

- dla pracowników biur karier oraz pełnomocników rektorów ds. osób z niepełnosprawnościami, wielu wrocławskich uczelni wyższych, które organizowane były we Wrocławskim Centrum Akademickim w dniach 27 października 2022 r. (14 uczestników) oraz 22 listopada 2022 r. (15 uczestników).

Projekt był prezentowany na targach pracy, organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu oraz na targach pracy dla osób niepełnosprawnych we Wrocławskim Parku Technologicznym.

Zbiór informacji o programie znajduje się na stronie internetowej: https://respektrumautyzmu.pl/

7. Detekcja Satelitarna jako narzędzie podatkowego wsparcia

W 2020 roku Wrocław zaczął korzystać z detekcji satelitarnej, by skuteczniej weryfikować powierzchnie objęte podatkiem od nieruchomości i analizować zapisy deklaracji podatkowych. Na podstawie tych analiz można porównywać dane w złożonych przez podatników dokumentach ze stanem faktycznym, optymalizować prowadzone już kontrole podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości oraz wykrywać nowe budynki, niezgłoszone do opodatkowania. W listopadzie 2021 r. została podpisana umowa na kolejne 12 miesięcy i rozpoczęte zostały prace nad wykorzystaniem zdjęć satelitarnych i analiz do innych celów, np. badania retencji czy wykrywania nielegalnych wysypisk odpadów. W trakcie realizacji tej umowy detekcją zostało objętych kolejne 15 osiedli, na obszarze których analiza satelitarna wykryła ponad 100 potencjalnych nieprawidłowości, z których 57 zostało potwierdzonych. Uwzględniając także poprzedni rok, detekcji satelitarnej zostało poddane ponad 90% miasta.

W trakcie realizacji zadania przeanalizowana została możliwość wykorzystania detekcji do innych celów związanych z opodatkowaniem podatkiem od nieruchomości, takich jak weryfikacja przeznaczenia gruntów rolnych i opodatkowane tych gruntów w przypadku zajęcia ich na działalność gospodarczą. Analizy te potwierdziły przydatność narzędzia do ww. celów.

2 czerwca 2022 r. na zaproszenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przedstawiciele Miasta wzięli udział w konferencji „Informacja przestrzenna impulsem dla rozwoju lokalnego”, natomiast 9 czerwca 2022 r. – na zaproszenie Polskiego Funduszu Rozwoju – w spotkaniu Klubu Miast Przyszłości. W trakcie spotkań zaprezentowane zostały zalety rozwiązania oraz jego dotychczasowe osiągnięcia.

8. Opinie specjalistyczne

W związku z ubieganiem się o dofinansowanie projektów realizowanych przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne, przygotowanych zostało kilkanaście opinii specjalistycznych dotyczących pomocy publicznej, w tym dotyczących:

- budowy PSZOK we Wrocławiu przy ul. Szwajcarskiej 15;
- utworzenia Platformy Zarządzania JST;
- realizacji zadań na rzecz dzieci i młodzieży finansowanych ze środków UNICEF;
- utworzenia i funkcjonowania w Gminie Wrocław Branżowych Centrum Umiejętności przy Strzegomskiej 49a i przy Lotniczych Zakładach Narodowych.

9. Program zwolnień z podatku od nieruchomości dla budynków podłączonych do niskoemisyjnych źródeł energii (fotowoltaika)

W 2022 roku w ramach „Programu zwolnień z podatków od nieruchomości dla budynków podłączonych do niskoemisyjnych źródeł energii" wpłynęło 440 zgłoszeń, z których na dzień 31 grudnia 2022 r., pozytywnie rozpatrzonych zostało 280 (łącznie w l. 2019-2021 r. złożono 1 469 wniosków, w większości dotyczących instalacji fotowoltaicznych, z których pozytywnie rozpatrzono 1201).

20 października 2022 r. Rada Miejska podjęła uchwałę (LIX/1545/22) zmieniającą uchwałę w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla właścicieli budynków lub ich części, położone na terenie Gminy Wrocław, które zostały podłączonych w sposób trwały do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła. Zgodnie z postanowieniami nowelizacji od 1 stycznia 2023 r. zwolnienie obejmie budynki lub ich części opodatkowane stawką obowiązującą dla budynków lub ich części mieszkalnych.

10. Programy zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej

W 2022 roku do programów pomocy na podstawie powyższych uchwał zgłoszono 6 planowanych i 2 zrealizowane inwestycje. Ograniczona aktywność przedsiębiorców w zakresie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach ww. programów pomocowych wynika m.in. z epidemii COVID-19, ale także z wprowadzonych w 2022 roku zmian wytycznych dotyczących pomocy regionalnej. W wyniki zmian wytycznych część inwestycji nie będzie mogła zostać objęta zwolnieniem z podatku od nieruchomości.

11. Zadania związane z wdrażaniem Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości 2030

Zadania realizowane w 2022 roku w ramach dokumentu jakim jest Strategia Rozwoju Przedsiębiorczości Wrocławia „PRZEDSIĘBIORCZY WROCŁAW 2030” przyjętego na XV Sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 21 listopada 2019 r. (Uchwały w sprawie strategii rozwoju Wrocławia pod nazwą „Przedsiębiorczy Wrocław 2030” - druk nr 453/19) to przede wszystkim prace nad dostosowaniem wyżej wymienionego dokumentu do ówczesnych realiów ekonomicznych, rynkowych i biznesowych. Aktualizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Wrocławia powinna uwzględniać skutki pandemii COVID-19, jak również inflacji i wprowadzenia Polskiego Ładu oraz następstwa ekonomiczne i gospodarcze jakie niesie za sobą wojna w Ukrainie. W związku z tym w ramach

Rady do spraw Przedsiębiorczości wyodrębniono Zespół Redakcyjny skupiający się głównie na aktualizacji i redakcji treści samego dokumentu. Natomiast w celu zobrazowania aktualnej sytuacji ekonomicznej i gospodarczej zorganizowano cykl 6 spotkań
z przedstawicielami wrocławskiego biznesu tj. firm rodzinnych, dużych, średnich, małych i mikro- przedsiębiorców oraz zaproszono 9 gości z branży i instytucji okołobiznesowych między innymi Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu, Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu, Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław Psie Pole, właścicieli firm rodzinnych, właścicieli startupów, prezesów firm deweloperskich.

W 2022 roku w ramach realizacji celów Strategii Przedsiębiorczości zrealizowano projekty między innymi:

A. w ramach współpracy z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (ARAW):

1. Utrzymanie i rozwój serwisu Przedsiębiorczy Wrocław (www.wroclaw.pl/przedsiebiorczy-wroclaw):

- wdrożono nowy wygląd strony i przeniesiono wszystkie treści z poprzedniej wersji na nową;

- stworzono zakładkę poświęconą Gastronomii we Wrocławiu we współpracy z Radą Gastronomii;

- poprawiono treści zawarte na stronach projektowych, a także opisy SEO, leady, aliasy i nagłówki, czego celem było poprawienie widoczności strony w wyszukiwarce Google;

- dodano nowe funkcjonalności do systemu zarządzania treściami; celem było usprawnienie procesu publikacji artykułów (np. generator modułów do wpisów z social mediów, statystyki artykułów);

- zaktualizowano bazę tagów, która grupuje tematycznie wpisy na podstronach;

- obsłużono ponad 3 mln odsłon w ubiegłym roku.

2. Utrzymanie strony https://www.wroclaw.pl/wroclawski-rzemieslnik/, w tym aktualizacja bazy wrocławskich rzemieślników i umieszczenie nowych filmów dotyczących nietypowych zawodów.

3. Utrzymanie i rozwój strony https://startupwroclaw.pl/. Serwis zawiera m.in.: bazę lokalnych startupów, które jest stale aktualizowana i powiększana, aktualności dot. nowych technologii i innowacji w regionie, informacje o publikacjach związanych z regionem, wiedza na temat tworzenia i prowadzenia startupów (w tym baza coworków, informacje o inkubatorach przedsiębiorczości, akceleratorach, a także baza funduszy).

4. Utrzymanie i rozwój strony https://invest-in-wroclaw.pl/ zawierającą ofertę inwestycyjną Wrocławia i gmin Aglomeracji Wrocławskiej.

5. Realizacja zadań w zakresie przygotowanie materiałów informacyjnych na tematy dotyczące informacji gospodarczych i przedsiębiorczości w ramach portalu Wroclaw.pl, biuletynu Wroclaw.pl oraz produkcji materiałów wideo (w tym streamingu) o powyższej tematyce:

- przygotowanie materiałów o tematyce gospodarczej i przedsiębiorczości we Wrocławiu;

- tłumaczenie materiałów informacyjnych na języki obce: angielski, niemiecki, ukraiński, w tym przygotowanie materiałów tekstowych w języku ukraińskim przeznaczonych dla nowo przybyłych pracowników z Ukrainy oraz osób potencjalnie możliwych do zatrudnienia przez lokalnych przedsiębiorców, które będą dotyczyły wrocławskiego rynku pracy;

- przygotowanie materiałów o tematyce gospodarczej i przedsiębiorczości we Wrocławiu w języku ukraińskim w biuletynie lub osobnych publikacjach;

- przygotowanie materiałów video w języku ukraińskim przeznaczonych dla nowoprzybyłych pracowników z Ukrainy oraz osób potencjalnie możliwych do zatrudnienia przez lokalnych przedsiębiorców, które będą dotyczyły wrocławskiego rynku pracy.

6. Organizacja Made in Wrocław (18 października 2022 r.).

Organizacja najważniejszej biznesowej konferencji w roku - szóstej edycji Made in Wrocław. We Wrocławskim Centrum Kongresowym przy Hali Stulecia odbyła się część konferencyjna pod hasłem „Future Mindset" oraz została zorganizowana wystawiennicza strefa expo dla firm technologicznych i innowacyjnych. Dodatkowym wydarzeniem było międzynarodowe spotkanie startupowe w budynku Concordia Design Wrocław na Wyspie Słodowej. Wydarzenie zgromadziło ponad 1000 osób.

7. Startup Wroclaw: Evolutions (26 maja 2022 r.).

ARAW zorganizował już siódmą edycję konferencji Startup Wroclaw: Evolutions. 26 maja 2022 r. we Wrocławskim Centrum Kongresowym spotkali się przedstawiciele świata lokalnego i międzynarodowego biznesu. W 2022 roku poprzez nawiązaną współpracę z Wolves Summit wydarzenie nabrało międzynarodowego charakteru. Motywem przewodnim konferencji był 'impact', co pozwoliło na poruszenie bardzo istotnych kwestii synergii biznesu i wywierania wpływu na otoczenie.

8. Udział w Forum Ekonomicznym w Karpaczu (6-8 października 2022 r.).

ARAW był jednym z organizatorów wrocławskiej części Forum Ekonomicznego w Karpaczu, które odbyło się w dniach 6-8 października w Hotelu Gołębiewski. W ramach współpracy przedstawiciele Spółki brali czynny udział w całym wydarzeniu ze szczególnym uwzględnieniem:

- obsługa stoiska Wrocławia i wsparcie merytoryczne w promocji gospodarczej regionu, w tym zaproszenie na stoisko wrocławskich startupów.

- przygotowanie merytoryczne panelu dyskusyjnego "Potencjał inwestycyjny Polskich miast i regionów w dobie przemian gospodarczo-politycznych" z udziałem przedstawicieli polskich miast, takich jak: Wrocław, Warszawa, Poznań, Gdańsk i Łódź.

9. Startup Poland i Startup Blink.

W ramach współpracy z fundacją Startup Poland na kanałach komunikacyjnych ARAWu przeprowadzono promocję ankiety dotyczącej działalności startupowej,

która była podstawą do raportu „Polskie Startupy” publikowanego co roku przez fundację. Dzięki dużej promocji Wrocław został miastem, z którego spłynęło najwięcej odpowiedzi na ankiety, a w raporcie okazał się największym ekosystemem startupowym w Polsce. Stąd też właśnie we Wrocławiu 9 grudnia 2022 r. odbyła się premiera raportu we (w siedzibie firmy Google). Zespół Startup Wrocław był współorganizatorem wydarzenia.

Współpraca ze StartupBlink umożliwiła szeroką promocję wrocławskiego ekosystemu startupowego (poprzez webinary i prezentacje). Efektem współpracy była aktualizacja startupowej mapy świata o podmioty z Wrocławia. Natomiast 27 maja 2022 r. miała miejsce premiera raportu branżowego StartupBlink, w którym Wrocław odnotował wzrost: o 50 miejsc w kategorii Software & Data, o 62 - w kategorii Marketing & Sales, o 72 - w branży edukacyjnej, a ostatecznie w tym roku zajęliśmy 88 miejsce w rankingu najlepszych ekosystemów w Hardware & IoT.

10. Opracowanie raportu „Gamedav w Aglomeracji Wrocławskiej 2022”.

ARAW opracował raport o lokalnej branży gamedav, który powstał przy współpracy z firmą DiveinData. Raport przedstawia kompleksową diagnozę kondycji i perspektyw rozwoju całej branży oraz dokładną analizę 25 wrocławskich spółek gamingowych. Partnerami raportu była kancelaria prawna Dotlaw i Coventry University Wroclaw, gdzie miała miejsce premiera raportu w dniu 5 października 2022 r.

11. Cykl warsztatów oraz opracowanie raportu nt. przyszłości sektora IT/ICT w Aglomeracji Wrocławskiej.

12. Pracownicy ARAW podjęli współpracę z infuture.institute, który został głównym partnerem merytorycznym odpowiadającym za całościowe przygotowanie raportu dotyczącego sektora ICT w aglomeracji wrocławskiej. Głównym celem raportu jest zdefiniowanie wyzwań oraz opracowanie scenariuszy przyszłości i rekomendacji dla branży ICT w aglomeracji wrocławskiej w perspektywie 15-20 lat. Dodatkowo, istotnym celem było także zdefiniowanie wyróżników dla miasta Wrocław oraz aglomeracji w kontekście budowania przewagi konkurencyjnej dla branży ICT. Scenariusze

wypracowano podczas cyklu warsztatów z przedstawicielami branży, uczelni oraz miasta. Premiera planowana jest na 28 lutego 2023 r.

13. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy.

We współpracy z wrocławskimi przedsiębiorcami oraz Powiatowym Urzędem Pracy powstała baza miejsc pracy, z których skorzystać mogli obywatele Ukrainy przybyli po 24 lutego 2022 r.

- powstało centrum informacyjne dla obywateli Ukrainy w siedzibie PUP,
- zorganizowano webinary dla przedsiębiorców,
- zorganizowano szereg spotkań z Obywatelami Ukrainy nt. możliwości zatrudnienia,
- ARAW współorganizował z PUP oraz Zachodnią Izba Gospodarczą targi pracy,
- ARAW pozyskał środki zewnętrzne w wysokości 700 000 PLN (od firmy 3M, za pośrednictwem fundacji Global Giving) na organizację nauki języka polskiego dla obywateli Ukrainy w Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- w ramach projektu „Dobry Staż, lepsze jutro", ARAW włączył do projektu stażowego obywateli Ukrainy,
- na bieżąco opracowywano statystyki związanie z zatrudnieniem obywateli Ukrainy. Na dzień 31.12 odnotowano liczbę 38 123 obywateli zatrudnionych we Wrocławiu i powiecie.

14. Bon na Innowacje.

W ramach konkursu dla MŚP ARAW pozyskał grant na wsparcie podmiotów z całego Dolnego Śląska w pracach badawczo-rozwojowych. Przyznano ponad 20 grantów o łącznej wartości 4 mln zł. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego w ramach RPO WD 2014-2020.

15. Organizacja spotkań w ramach Inicjatywy Industry Leaders Club.

Industry Leaders Club koordynowana przez ARAW ma na celu integrację i wymianę informacji wśród liderów największych przedsiębiorstw produkcyjnych z Dolnego Śląska.

16. Organizacja spotkań przedstawicieli biznesu zajmującymi się kwestiami CSR w swoich firmach; ma na celu promocję wśród firm postawy odpowiedzialności społecznej; wspierania podmiotów pożytku publicznego czy inicjatyw społecznych.

17. Ważne wydarzenia partnerskie:

- Konferencja stowarzyszenia SoDA (28-29 września 2022 r.); Wrocław był partnerem dorocznej ogólnopolskiej konferencji Organizacja Pracodawców Usług IT (SoDA), która odbywała się we Wrocławiu w dniach 28-29 września 2022 r. we Wrocławskim Centrum Kongresowym pod nazwą "Facing reality. Czego uczą nas globalne kryzysy?".

- Commerce Transformation Days (22-23.09); partnerstwo przy międzynarodowej konferencji, poświęconej cyfrowej transformacji handlu.

18. Współpraca z lokalnym środowiskiem naukowym, w tym uczelniami wyższymi i szkołami średnimi.

ARAW na bieżąco współpracował z wrocławskimi uczelniami wyższymi na bardzo wielu polach. Wśród wspólnych aktywności w raportowanym okresie można wymienić:

- Projekt EU Green; ARAW został partnerem projektu EU Green, który koordynowany jest przez Uniwersytet Przyrodniczy z Wrocławia, a którego Głównym celem strategicznym jest stworzenie szerokiego europejskiego centrum edukacji, badań i innowacji w zakresie zrównoważonego rozwoju, zapewniając rozwiązania dla lokalnych lub regionalnych wyzwań, które mogą być implementowane na poziomie globalnym, również poza granicami Unii Europejskiej.

- Działania w ramach EDIH (European Digital Innovation Hub), w tym z Politechniką Wrocławską; ARAW został partnerem wspierającym projekt

EDIH, którego liderem jest Wrocławski Park Technologiczny.
W raportowanym okresie została podpisana umowa konsorcjum.

19. Projekt Study in Wrocław.

Realizowano projekt partnerski z 12 wrocławskimi uczelniami, mający na celu promocję oferty edukacyjnej wśród studentów zagranicznych. W ramach projektu ARAW uczestniczył w Targach Edukacyjnych w Kazachstanie, Uzbekistanie i Gruzji. Zorganizowano także wizytę we Wrocławiu partnerskiego uniwersytetu AUPET
z Ałmaty.

20. Wsparcie pracowników zagranicznych; na podstawie porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim, ARAW wspiera podmioty gospodarcze, planujące powierzyć pracę cudzoziemcom:

- wsparcie w przygotowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania zezwoleń na pracę i ich przedłużenia,

- wsparcie w prowadzeniu postępowań administracyjnych w sprawach związanych z wydawaniem zezwoleń na pracę, zezwoleń na pobyt czasowy i pracę, zezwoleń na pobyt stały, zezwoleń na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy wymagającej wysokich kwalifikacji oraz zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE.

21. Promocja wrocławskich firm za granicą:

- Oslo Innovation Week; 25-28 września 2022 r. odbyła się misja gospodarcza w Oslo, podczas międzynarodowego wydarzenia Oslo Innovation Week. Pracownicy ARAW wraz ze zrekrutowanymi przedstawicielami firm z regionu (Cloudgarden, Vstorm, LightApply, Rubato, Concordia Design) wzięli udział w bogatym programie wydarzenia.

- Rimini Web Marketing Festival/We Make Future 2022; udział w międzynarodowej konferencji Web Marketing Festival / We Make Future 2022 odbywającej się w dniach 16-18 czerwca 2022 r. w Rimini. Wydarzenie obejmowało ponad 100 wydarzeń, szkolenia, spotkania biznesowe, B2B,

networking, a udział w tegorocznej edycji wzięło ponad 35000 osób. Startup Wroclaw pojawił się we Włoszech w wyniku współpracy z biurem Włoskiej Agencji Biznesowej ItalDesk, która poza przedstawieniem Wrocławia we Włoszech, dała również szansę na uczestnictwo w wydarzeniu wrocławskim startupom.

- Web Summit w Lizbonie; Startup Wroclaw był obecny na konferencji Web Summit w Lizbonie, która odbyła się w dniach 1-4 listopada. Jest to jedna z największych konferencji technologicznych, która gromadzi ponad 70 tys. uczestników z całego świata.

- Unique Summit Braga;W wyniku współpracy z Global Startupcities initiative ARAW został partnerem 3 edycji konferencji poświęconej startupom o nazwie Unique Summit, która odbywała się w dniach 28-30 listopada 2022 r. w Bradze.

22. Organizacja wizyt.

- W dniu 30 września 2022 r. ARAW zorganizował spotkanie z ambasadorką Zjednoczonych Emiratów Arabskich Eman Ahmed Mohamed AlSalami i lokalnymi startupami: Blitz Energy Drink, Poley.me, CUDO Kombucha i Food4Future Technologies. Spotkanie miało na celu nawiązanie kontaktów i przedstawienie wrocławskiej branży food tech.

- Delegacja z Mołdawii i Rumunii; 14 listopada 2022 r. zespół ARAW gościł delegację z Mołdawii i Rumunii. Podczas spotkania zostały przedstawione projekty, które są realizowane w ramach działalności ARAW w tym projekt Startup Wroclaw.

- Misja gospodarcza z Tajwanu; W dniach 25-26 września ARAW gościł delegację z Tajwanu. W skład delegacji weszły czołowe instytucje naukowe i akademickie oraz przedstawiciele firm. Prowadził ją dr Ming-Yen Tsai - Szef Przedstawicielstwa Taipei w UE i Belgii. Goście spotkali się z przedstawicielami miasta, tj. Przewodniczącym Rady Miasta Wrocław, aby omówić możliwości współpracy, a także z innowacyjnymi wrocławskimi firmami: Lasertex sp. z o.o., XTPL, Fluence.technology, Sygnis S.A.,

ENSEMBLE3 sp. z o.o., Photin, DCD-SEMI Sp. z o.o. Sp. k., QNA Technology, Saule Technologies oraz z Wrocławskim Parkiem Technologicznym. W ramach misji swoją działalność przedstawiła również Politechnika Wrocławska, Wydział Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki. Misja współorganizowana była przez PAIH.

- Delegacja ze Lwowa; W dniu 27 września 2022 r. ARAW gościł delegację ze Lwowa z biura Invest in Lviv, była to okazja do rozmów na temat wzajemnej współpracy oraz zaprezentowania działań zespołu Invest in Wroclaw w ramach pozyskiwania inwestorów do aglomeracji wrocławskiej.

- Wizyta delegacji z Singapuru, W ramach współpracy z Wolves Summit, pracownicy ARAW zaangażowali się w wizytę delegacji z Singapuru (Enterprise Singapore i Ministerstwo Handlu i Przemysłu). Został zaprezentowany potencjał inwestycyjny Wrocławia oraz zaproszono do prezentacji lokalne podmioty (z ramienia ARAW swoją prezentację przedstawiła Politechnika Wrocławska oraz stowarzyszenie firm IT SoDA).

- Delegacja z Kazachstanu; w dniach 15-18 listopada 2022 r. we Wrocławiu gościli przedstawiciele misji gospodarczej z Kazachstanu. Pracownicy ARAW wspierali wizytę przygotowując program wizyty, w tym spotkania z przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia biznesu. W trakcie wizyty ARAW zaprezentował również potencjał społeczno-gospodarczy Wrocławia. W wizycie uczestniczyło 12 podmiotów gospodarczych. W ramach programu zorganizowano spotkanie z władzami miasta, Wrocławskim Parkiem Technologicznym oraz networking z wrocławskimi firmami farmaceutycznymi, IT oraz z branży HoRECa.

23. Obsługa inwestycji zagranicznych.

W 2022 roku ARAW obsługiwał 100 projektów inwestycyjnych. We Wrocławiu ulokowało się 13 nowych firm, tworząc ponad 3000 miejsc pracy w branży produkcyjnej, IT oraz nowoczesnych usług dla biznesu.

A. W ramach współpracy z Biurem Rozwoju Gospodarczego (BRG):

1. Podniesienie świadomości przedsiębiorczej i promowanie idei przedsiębiorczości:

- promowanie przedsiębiorczości społecznej i idei ekonomii współdzielenia poprzez stworzenie strefy „Wrocław Społecznie i Lokalnie” na Jarmarku Bożonarodzeniowym i bezpłatne udostępnienie miejsc wystawienniczych podmiotom ekonomii społecznej. Zaproszono 30 wystawców, wśród których znalazły się:

    - organizacje społeczne, działające na rzecz osób młodych, chorych, poszkodowanych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym,

    - dolnośląscy producenci żywności, skupieni w szlaku kulinarnym „Smaki Dolnego Śląska” oraz europejskiej sieci Dziedzictwa Kulinarnego Dolnego Śląska,

    - lokalni rzemieślnicy.

Dopełnieniem strefy było stoisko Miasta Wrocław pn. „Poznaj Nasze Miasto”. W domku miejskim odbyło się ponad 60 spotkań z mieszkańcami.

13 września 2022 r. odbyła się druga edycja wydarzenia z cyklu „WroBIZnES 2022 Dobry Networking i Targi Społecznie Odpowiedzialne”, którego organizatorem był Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Biuro Rozwoju Gospodarczego, SOC TECH LAB oraz Klaster Inicjatyw Ekonomii Społecznej. Zaproszono społecznych dostawców i przedstawicieli biznesu.

2. Prowadzenie dialogu społecznego kreującego przedsiębiorczość i innowacyjność.

- informowanie mieszkańców o wydarzeniach związanych z przedsiębiorczością w mieście poprzez stałe przygotowywanie treści do publikacji w serwisie Przedsiębiorczy Wrocław. W ciągu roku BRG systematycznie informowało o nadchodzących wydarzeniach, webinariach czy programach pomocowych skierowanych do przedsiębiorców, jak również uzupełniało i aktualizowało materiały informacyjno-edukacyjne zamieszczone na portalu,

- zachęcanie do działań przedsiębiorczych poprzez realizację zadania publicznego ”Prowadzenie Centrum Rozwoju Zawodowego Krzywy Komin (2020-2023)”. W roku 2022 z oferty szkoleń, warsztatów i innych organizowanych wydarzeń skorzystało łącznie 1114 osób (osoby potrzebujące doskonalenia zawodowego, seniorzy, młodzież ucząca się i dzieci, przedsiębiorcy wkraczający na drogę własnego biznesu lub prowadzący własny biznes), przeprowadzono 152 godziny rozmów indywidualnych z doradcą zawodowym, udzielono 152 godzin porad w zakresie prawnym i obywatelskim, przeprowadzono 4940 godzin szkoleń i warsztatów. Zorganizowano 25 wystaw wrocławskich artystów.

3. Wsparcie w rozwoju działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw:

- ułatwianie dostępu do informacji o środkach finansowych oraz możliwościach ich wykorzystania poprzez prowadzenie warsztatów stacjonarnych i webinarów dla przedsiębiorców. BRG przygotowało projekt Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy. Pierwszą odsłoną cyklu były bezpłatne szkolenia dla uchodźców wojennych z Ukrainy pod nazwą Polsko – Ukraińskiej Akademii Przedsiębiorczości. Miały one na celu wsparcie obywateli Ukrainy przybyłych do Polski w adaptacji do życia we Wrocławiu na własny rachunek, w tym - w odnalezieniu się na rynku pracy, a także wzmacnianie postaw przedsiębiorczych i pomoc w zakładaniu własnych firm. Odbyło się 12 spotkań, w których wzięło udział 200 osób zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej we Wrocławiu. Program zrealizowano przy współpracy z jednostkami UMW. Partnerem strategicznym cyklu był Instytut Praw Migrantów przy Fundacji Ukraina. Spotkania były tłumaczone na język ukraiński.

Uzupełnieniem oferty Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy były szkolenia dla przedsiębiorców realizowane przez BRG w partnerstwie, m.in. Tydzień Przedsiębiorczości ZUS, II edycja dni Dialogu i Edukacji Międzykulturowej Dialogopolis'22, szkolenia na start Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich oraz WPT.

BRG współpracowało z Wrocławskim Parkiem Technologicznym w ramach projektu Strefy Informacji Biznesowej (SIB). To inicjatywa, która wspiera

działalność i innowacyjność firm z Wrocławia i całego Dolnego Śląska. WPT udostępniło przestrzeń przy ul. Klecińskiej 125, w której w jednym miejscu przedstawiciele Biura Rozwoju Gospodarczego oraz innych instytucji z całej Polski spotykali się z przedsiębiorcami i/lub osobami planującymi założyć działalność gospodarczą w celu udzielenia im kompleksowego wsparcia w prowadzeniu i rozwijaniu własnej działalności gospodarczej. Konsultacje odbywały się stacjonarnie, telefonicznie lub e-mailowo. Działalność edukacyjno-szkoleniowa jako naturalne rozszerzenie funkcjonalności Punktu Informacji Gospodarczej stała się integralną częścią oferty Biura Rozwoju Gospodarczego.

- stała działalność Punktu Informacji Gospodarczej Biura Rozwoju Gospodarczego, w którym udzielano informacji na indywidualne zapytania przedsiębiorców. W roku 2022 udzielono ponad 650 dedykowanych odpowiedz,

- uruchomienie osiedlowych stref aktywności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości osiedlowej poprzez rozpoczęcie realizacji zadania publicznego pn. „Rozwój przedsiębiorczości osiedlowej – prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości na wskazanych osiedlach kompletnych (Śródmieście Południowe – Jagodno) w latach 2022-2024”. Działania służyły budowaniu kompletności osiedli w aspekcie przedsiębiorczości m.in. poprzez: aktywizację przedsiębiorców i budowanie współpracy między nimi, pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości odpowiadającej potrzebom lokalnej społeczności, tworzenie wspólnych inicjatyw z przedsiębiorcami i mieszkańcami we współpracy z CAL i RO, promocję targowisk i ryneczków osiedlowych, budowanie pozytywnego wizerunku osiedla jako atrakcyjnej lokalizacji dla wybranych branż, redesign witryn i poprawę komunikacji wizualnej.

- opracowanie programu wsparcia istniejących już na rynku mikroprzedsiębiorstw (firmy rodzinne, mały handel, rzemiosło, działalność artystyczna i kulturowa) poprzez realizację zadania „Prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji Nadodrza i Przedmieścia Świdnickiego w latach 2022-2024”. Podejmowane przez realizatora zadania publicznego działania służyły m.in. wsparciu i rozwojowi przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców, wspieraniu

i budowaniu pozytywnego wizerunku obszarów, podnoszeniu walorów estetycznych przestrzeni publicznej oraz świadomości ekologicznej i społecznej przedsiębiorców. W roku 2022 projekt dotarł do 3929 osób, odbyło się 80 konsultacji z przedsiębiorcami oraz osobami planującymi założyć działalność gospodarczą, 3 spotkania networkingowe, Przeprowadzono rewitalizację 3 witryn. Zrealizowano projekt Specjały Nadodrza - święta osiedlowej gastronomii, w którym uczestniczyło 1100 osób i 20 restauracji.

W zakresie poprawy jakości przestrzeni publicznej i pobudzania osiedlowej przedsiębiorczości kontynuowano prace nad ożywianiem targowisk, tj.:

- prowadzono obsługę operatorów 7 targowisk działających na nieruchomościach komunalnych, tj. przy ul. Komandorskiej, ul. Niedźwiedziej, ul. Ptasiej, ul. Lotniczej, na ul. Żmigrodzkiej/Broniewskiego, ul. Skoczylasa oraz ul. Jemiołowej,

- jako inicjatywa BRG „targowiska nie marnują" – pozyskane od firmy Whirlpool dwóch lodówek społecznych dla mieszkańców na targowiskach: przy ul. Niedźwiedziej i Ryneczku Jemiołowa,

- doprowadzenie większej mocy energii elektrycznej na potrzeby gastronomii mobilnej na Ryneczku Jemiołowa oraz wprowadzenie nowych dostawców produktów lokalnych Bazaru Krótka Droga,

- na mini targowiskach - przy ul. Lotniczej – została podłączona energia elektryczna; przy ul. Żmigrodzkiej – wprowadzono uchwałą RMW możliwość handlu dla rolników i ich domowników w piątki i soboty; przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami, które wykazały potrzebę rozwoju terenu z funkcją handlową, gastronomiczną i rekreacyjną,

- na targowisku przy ul. Skoczylasa koordynowano działania zmierzające do wykonania projektu modernizacji targowiska jako przestrzeni wielofunkcyjnej dla mieszkańców, handlujących i gastronomii mobilnej,

- na targowiskach przy ul. Ptasiej i Komandorskiej realizowano projekty artystyczne, celem podniesienia walorów estetycznych placu w myśl zasady zero-waste,

- zorganizowano Kiermasz Wszystkich Świętych na sprzedaż kwiatów i zniczy przy 4 głównych cmentarzach we Wrocławiu (Grabiszyński, Osobowicki, przy ul. Bujwida oraz przy ul. Smętnej),

- przeprowadzono 6 losowań wolnych miejsc do handlu okrężnego – udostępniono 114 miejsc do handlu na ulicy, przeprowadzono konkurs ofert terenów szczególnie atrakcyjnych przeznaczonych do prowadzenia małej gastronomii z mobilnych punktów gastronomicznych – 7 miejsc (Bulwar X. Dunikowskiego, Park Południowy, Park Miejski - Górka Skarbowców).

4. Podniesienie sprawności i jakości obsługi przedsiębiorców.

- przygotowanie przyjaznych przedsiębiorcom informatorów w wersji internetowej

W ramach realizacji projektu Polsko-Ukraińskiej Akademii Przedsiębiorczości 2022 BRG nawiązało współpracę z ukraińskim tłumaczem i przedsiębiorcą, w wyniku której powstała ukraińska wersja językowa „Przewodnika Wrocławskiego Przedsiębiorcy", do pobrania na stronie miejskiej https://www.wroclaw.pl/przedsiebiorczy-wroclaw/przewodnik-wroclawskiego-przedsiebiorcy-dostepny-w-jezyku-ukrainskim.

5. Wsparcie w umiędzynarodowieniu działalności wrocławskich przedsiębiorców.

- kontynuacja działań w ramach przewodnictwa Miasta w Sieci METREX, której celem jest zrównoważony rozwój obszarów metropolitalnych.
  W ramach działania Sieci przedstawiciele Wrocławia aktywnie uczestniczyli w wielu wydarzeniach o charakterze międzynarodowym, podczas których prezentowano osiągnięcia Gminy Wrocław w zakresie przedsiębiorczości, ekologii i zrównoważonego rozwoju (m.in. w międzynarodowej konferencji w Strasburgu, w Turynie, międzynarodowym kongresie Stadtlandbio w Norymberdze).

- przystąpienie Wrocławia do sieci DELICE. DELICE Network (The City Network on Food & Gastronomy - Sieć Miast na rzecz Żywności i Gastronomii) to profesjonalna globalna sieć miast, które gromadzą wiedzę na temat wykorzystywania żywności i gastronomii jako głównego narzędzia ich zrównoważonego rozwoju. Sieć DELICE tworzy warunki do wymiany wiedzy i doświadczeń, ułatwia nawiązywanie partnerstw i realizację projektów międzynarodowych. Członkami Sieci DELICE jest obecnie 31 miast z 5 kontynentów. Wrocław jest pierwszym członkiem Sieci z Polski i Europy Środkowej.

6. Promowanie zrzeszania się przedsiębiorców.

- wspólna realizacja projektów na rzecz społeczności lokalnych, w tym promujących wrocławski biznes i wrocławskich przedsiębiorców poprzez koordynowanie prac powołanej przez Prezydenta Wrocławskiej Rady Gastronomii (WRG). Do zadań Rady należy m.in. inicjowanie współpracy i zrzeszania się przedsiębiorców, wspieranie promocji Wrocławia poprzez gastronomię, promowanie konkursów, festiwali oraz wydarzeń gastronomicznych, a także wspieranie praktycznej nauki zawodów gastronomicznych i doskonalenia zawodowego pracowników gastronomii.

7. Efektywna współpraca pomiędzy organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców

Rozwijano współpracę z izbami gospodarczymi i rzemieślniczymi we Wrocławiu: Dolnośląska Izba Gospodarcza, Zachodnia Izba Gospodarcza Pracodawcy i Przedsiębiorczości, Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu. W ramach współpracy zaprojektowano ulotkę promującą izby, której druk w ilości 1000 sztuk sfinansowały izby. Z inicjatywy BRG Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu podjęła promocję strony internetowej www.wroclawscyrzemieslnicy.pl w swoich mediach społecznościowych.

8. Promowanie wrocławskiego środowiska biznesowego i wrocławskich przedsiębiorców.

Promocja wrocławskich produktów, usług i lokalnych marek poprzez kontynuację inicjatywy Wrocławskiego Święta Rzemiosła - Wrocław Craft Zone – strefę lokalnych rzemieślników i rękodzielników na festiwalu Pasibrzucha w dniach 1-3 lipca 2022 r. Dzięki współpracy BRG z organizatorem festiwalu wystawcy nie ponosili opłat za udostępnione im miejsca sprzedażowe. Festiwal odwiedziło 55 000 osób.

B. W ramach współpracy z Biurem Współpracy z Uczelniami Wyższymi (BWU).

1. Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe (WAZZA) (1.3 Wspieranie zmian w systemie edukacji w kierunku lepszego dopasowania do rynku pracy).

Zespół studencko-doktorancki, powołany na potrzeby projektu, w 2021 r. stworzył koncepcję nie-kłódkowego obyczaju wyrażania miłości związaną z mostem Tumskim. Natomiast Miasto przez przez pierwsze dwa kwartały 2022 r. pracowało nad realizacją ich pomysłów, wśród których znalazły się m.in. ławeczka miłości "WrocLovka", krasnale przy m. Tumskim oraz legenda o miłości.

2. Fundusz Aktywności Studenckiej Prezydenta Wrocławia (FAST) (2.1 Pozyskanie i wspieranie przedsiębiorstw wysokiego wzrostu).

Wspieranie postaw proinnowacyjnych):BWU przeprowadziło już czwarty konkurs dla wrocławskich kół naukowych działających przy wrocławskich uczelniach, w ramach którego wpłynęło 79 wniosków, spośród których komisja doceniła 37 projektów i przyznała dofinansowanie o łącznej wartości 153 656 (wyższej o ponad połowę aniżeli zaplanowany budżet).

3. Miejski Program Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej MOZART (2.2 Wsparcie w rozwoju działalności mikro-, małych i średnich firm).

W 2022 roku 19 partnerstw naukowo-biznesowych zakończyło 12-miesięczną współpracę (edycja 2021/2022), a nową edycję programu (2022/2023)

rozpoczęło w październiku 2022 r., podobnie jak rok wcześniej, 19 naukowców z wybranymi firmami działającymi na terenie Wrocławia.

C. W ramach współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym (WPT)

1. Projekt Sektor Innowacji.

Inicjatywa, która ułatwia współpracę biznesu z nauką, szczególnie tych rozwijanych we Wrocławiu. SEKTOR INNOWACJI to bezpłatne promowanie działalności innowacyjnych firm z Dolnego Śląska poprzez prowadzenie ich spisu (Giełda Innowacji), organizowanie webinarów „Wrocławskie innowacje", tworzenie treści dotyczących profilu działań wrocławskich innowacyjnych firm oraz naukowców, nawiązywanie współprac z wrocławskimi uczelniami i spotkania z wrocławskimi innowatorami w celu omówienia kierunku ich rozwoju.

Aktualnie baza w Sektorze Innowacji liczy 42 firmy (w większości są to firmy z Wrocławia). Od powstania projektu opublikowano 6 odcinków webinaru „Wrocławskie Innowacje", dwa odcinki „Porozmawiajmy o innowacjach" oraz 10 tekstów nt. wrocławskich innowatorów.

2. Projekt Sektor Innowacji.

Bezpłatne wsparcie działalności i innowacyjności firm z Wrocławia i całego Dolnego Śląska. WPT udostępniło i zaaranżowało przestrzeń, w której przedstawiciele, eksperci różnych urzędów i instytucji z całej Polski oraz specjaliści WPT spotykają się z przedsiębiorcą po to, by udzielić mu kompleksowego, fachowego wsparcia w prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej. Każdy przedsiębiorca może skorzystać z indywidualnych porad, udzielanych podczas dyżurów ekspertów, ale też wziąć udział w szkoleniach i warsztatach poświęconych kluczowym dla biznesu kwestiom. Konsultacje dotyczą m.in. pozyskiwania funduszy unijnych z nowej perspektywy finansowej, ochrony własności intelektualnej, zatrudniania nowych pracowników w tym obcokrajowców, pozyskiwania kapitału prywatnego na rozpoczęcie działalności czy na jej rozwój.

W 2022 roku odbyło się 35 wydarzeń w ramach SIB, w tym spotkania indywidualne z przedsiębiorcami stacjonarnie i online oraz webinaria dla szerszego audytorium, a z usług STEFY INFORMACJI BIZNESOWEJ WPT skorzystało 450 uczestników.

3. Projekt WPT Startup Hub.

Program WPT ułatwiający rozwój innowacyjnych przedsiębiorstw, będących na początku swojej drogi biznesowej. W ramach niego młodzi przedsiębiorcy mogą skorzystać z sieci specjalistycznych usług WPT, dostępnych na preferencyjnych warunkach cenowych w pierwszych 5 latach prowadzenia działalności gospodarczej.

4. Projekt „Bez Mikro Nie Ma Makro".

W ramach programu wspieramy różne formy przedsiębiorczości, budujemy bazę wiedzy o wrocławskich mikroprzedsiębiorcach, uświadamiamy, dlaczego mikrofirmy są ważne dla mieszkańców i pokazujemy jak je wspierać. W tym celu prowadzimy działania takie jak: komunikacja w mediach społecznościowych, konkursy #bezmikroniemamakro, serie quizów, cykl filmów #mikrowewro. Kampania „Bez Mikro Nie Ma Makro" to także działania zewnętrzne takie jak konferencja prasowa na wrocławskim Rynku, odwiedziny przedstawicieli WPT u mikroprzedsiębiorców oraz konferencja „Wrocław jest przedsiębiorczy", podczas której zaprezentowano raport „Wrocławska mikroprzedsiębiorczość".

5. Science & Buisness MeetUp.

Wyjątkowe spotkanie wrocławskiej nauki i biznesu. Konferencja miała na celu integrację i networking dwóch kluczowych dla powstawania innowacyjnych środowisk. Podczas całodziennego wydarzenia wystąpiło 10 prelegentów, prowadzono rozmowy networkingowe oraz zorganizowano kilka wycieczek po laboratoriach WPT. Planowana jest druga edycja wydarzenia.

6. Inkubator Przedsiębiorczości DAIP.

Wspieranie przedsiębiorców akademickich, czyli studentów, doktorantów, absolwentów oraz pracowników akademickich, którzy rozpoczynają działalność biznesową w branży technologicznej.

7. Promowanie firm rezydujących w WPT (głównie dolnośląskich).

Poprzez nagłaśnianie aktualności związanych z ich działalnością (media społecznościowe, strona www, newslettery, case study, organizowanie spotkań networkingowych).

8. Zwiększenie praktycznej wiedzy przedsiębiorczej.

Upowszechnianie wiedzy i informacji z zakresu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz uaktywnienie i integracja osób z niepełnosprawnościami (spotkanie „Praca i pasja”; webinary z ekspertami ZUS, NFZ, PFRON; spotkanie „jak założyć firmę od pomysłu do realizacji” w ramach Tygodnia Przedsiębiorczości w WPT).

9. Giełdy Pracy dla Osób z Niepełnosprawnościami i dla przedsiębiorców odpowiedzialnych społecznie.

DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

POLITYKA PERSONALNA

ZATRUDNIENIE PRACOWNIKÓW URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Stan zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia

Stan na dzień 31 grudnia/rok	Kobiet	Mężczyzn	Razem	w tym niepełnozatrudnieni
2010	1 474	490	1 964	40
2011	1 463	494	1 957	44
2012	1 461	496	1 957	40
2013	1 483	496	1 979	37
2014	1 503	456	1 959	42
2015	1 514	452	1 966	53
2016	1 519	454	1 973	43
2017	1564	454	2 018	45
2018	1561	450	2 011	48

Stan na dzień 31 grudnia/rok	Kobiet	Mężczyzn	Razem	w tym niepełnozatrudnieni
2019	1584	480	2 064	42
2020	1583	476	2 059	47
2021	1617	460	2 077	46
2022	1631	476	2107	45

Zwolnienia w okresie 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.

Zwolnionych	Kobiet	Mężczyzn	Ogółem
Razem:	141	35	176
w tym: emerytura	52	10	62

Przyjęcia osób podejmujących pracę po raz pierwszy

Wykształcenie	Kobiet	Mężczyzn	Razem
Podejmujący pracę po raz pierwszy:	13	6	19
w tym absolwenci:			

Wykształcenie	Kobiet	Mężczyzn	Razem
liceum ogólnokształcących	0	2	2
szkół policealnych i średnich zawodowych	brak	brak	brak
szkół wyższych	7	2	9
absolwenci ogółem:	7	4	11

Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wykształcenie	Ilość osób	%
Wyższe	1 756	83,34%
Policealne i średnie zawodowe	239	11,34%
Średnie ogólne	99	4,70%
Zasadnicze zawodowe	11	0,52%
Podstawowe	2	0,10%

Podział wiekowy

Przedział wiekowy	Ilość osób	%
do 25	31	1,47%
26 - 30	119	5,65%
31 - 40	546	25,91%
41 - 50	809	38,40%
51 - 55	199	9,44%
56 - 60	190	9,02%
powyżej 61	213	10,11%

Średni wiek pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia to 45,5 roku.

Najliczniejszą grupą nowoprzyjętych do pracy w Urzędzie Miejskim stanowili pracownicy w wieku 41-50 lat, stanowili oni 32% ogółu przyjętych do pracy w 2022 r.

STAŻ PRACOWNIKÓW

Staż pracowników	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Średni staż pracy w UM	12,7	12,9	12,9	13,0	13,2	12,9

Średni staż pracy ogółem	20,6	20,6	20,6	20,9	21,5	21,1

BADANIA MEDYCYNY PRACY

W 2022 roku na badania medycyny pracy, zarówno wstępne jak i okresowe skierowano łącznie 1 015 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

ZATRUDNIENIE W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

Urząd Miejski Wrocławia obsługiwał w 2022 roku w zakresie kadrowym kierowników 44 miejskich jednostek organizacyjnych, w tym: instytucje kultury (24), jednostka SP ZOZ (1), powiatowe służby i inspekcje oraz jednostki i zakłady budżetowe - w tym również akta osobowe zastępców kierowników, których zgodnie ze statutem jednostki powołuje
i odwołuje Prezydent Wrocławia.

OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w 2022 roku ilość osób zobowiązanych do złożenia oświadczenia majątkowego za 2021 rok wynosiła 641
w tym:

- 274 osób to kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych oraz dyrektorzy placówek oświatowych,

- 27 to osoby wchodzące w skład zarządów jednoosobowych Spółek Gminy Wrocław.

Po jednym egzemplarzu oświadczeń majątkowych za 2021 rok wraz z kopią zeznania podatkowego PIT przekazano do właściwych ze względu na miejsce zamieszkania Urzędów Skarbowych, celem dokonania ich analizy. Jawne

informacje zawarte
w oświadczeniach majątkowych zostały przekazane do publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Dokonano analizy oświadczeń majątkowych za rok 2021 obsługiwanych pod względem „kadrowym" kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia upoważnionych do wydawania decyzji administracyjnych w imieniu Prezydenta Wrocławia.

Analizy dokonały również jednostki (MOPS, PUP, ZDIUM)/ oraz komórki urzędu (DEU, BNW) zajmujące się zagadnieniami związanymi z prowadzeniem oświadczeń majątkowych osób zobowiązanych. Informacja z analizy oświadczeń majątkowych złożonych Prezydentowi Wrocławia przez osoby zobowiązane została przedstawiona na Sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 20 października 2022 roku.

Informację o wynikach przeprowadzonej analizy oświadczeń majątkowych osób zobowiązanych przekazały również Radzie Miejskiej Wrocławia Urzędy Skarbowe. O stwierdzonych w wyniku tej analizy nieprawidłowościach poinformowane zostały zarówno osoby zainteresowane jak i komórki współpracujące w tym zakresie z WOK.

W grudniu 2022 roku dokonano likwidacji oświadczeń majątkowych za 2015 rok. Likwidacją objętych zostało 1 071 dokumentów.

NABÓR NA WOLNE STANOWISKA URZĘDNICZE

Zestawienie naborów zewnętrznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia w 2022 r.

Komórka Organizacyjna UMW	Liczba Naborów	Liczba Naborów Na Stanowiska Merytoryczne	Liczba Naborów Na Stanowiska Kierownicze	Liczba Naborów Ogłoszonych W BIP	Liczba Naborów Ogłoszonych W Prasie	Liczba Naborów Ogłoszonych W Serwisach Internetowych
UMW	212	210	2	212	0	12
BNK	1	1	0	1	0	0
BOI	9	9	0	9	0	0
BOP	2	2	0	2	0	0
BPR	3	3	0	3	0	0
BRG	1	1	0	1	0	0
BRK	2	2	0	2	0	2
BSM	1	1	0	1	0	0
BSR	1	1	0	1	0	0
BWZ	1	1	0	1	0	0

Komórka Organizacyjna UMW	Liczba Naborów	Liczba Naborów Na Stanowiska Merytoryczne	Liczba Naborów Na Stanowiska Kierownicze	Liczba Naborów Ogłoszonych W BIP	Liczba Naborów Ogłoszonych W Prasie	Liczba Naborów Ogłoszonych W Serwisach Internetowych
BZM	2	2	0	2	0	0
DPR	1	1	0	1	0	0
USC	3	3	0	3	0	0
WAZ	10	10	0	10	0	3
WBZ	10	10	0	10	0	0
WFI	4	4	0	4	0	0
WFN	1	1	0	1	0	0
WIM	9	9	0	9	0	4
WKE	3	3	0	3	0	2
WKN	6	5	1	6	0	0

Komórka Organizacyjna UMW	Liczba Naborów	Liczba Naborów Na Stanowiska Merytoryczne	Liczba Naborów Na Stanowiska Kierownicze	Liczba Naborów Ogłoszonych W BIP	Liczba Naborów Ogłoszonych W Prasie	Liczba Naborów Ogłoszonych W Serwisach Internetowych
WKO	1	1	0	1	0	0
WKS	1	1	0	1	0	0
WLM	11	11	0	11	0	0
WNK	4	4	0	4	0	0
WNS	16	16	0	16	0	0
WOK	5	5	0	5	0	0
WOU	3	3	0	3	0	0
WPL	6	6	0	6	0	1
WPM	1	1	0	1	0	0
WPO	21	21	0	21	0	0

Komórka Organizacyjna UMW	Liczba Naborów	Liczba Naborów Na Stanowiska Merytoryczne	Liczba Naborów Na Stanowiska Kierownicze	Liczba Naborów Ogłoszonych W BIP	Liczba Naborów Ogłoszonych W Prasie	Liczba Naborów Ogłoszonych W Serwisach Internetowych
WPS	4	4	0	4	0	0
WSO	22	22	0	22	0	0
WSP	4	4	0	4	0	0
WSR	9	9	0	9	0	0
WSS	5	5	0	5	0	0
WTR	5	4	1	5	0	0
WWE	5	5	0	5	0	0
WZD	3	3	0	3	0	0
WZF	5	5	0	5	0	0
WZN	10	10	0	10	0	0

Komórka Organizacyjna UMW	Liczba Naborów	Liczba Naborów Na Stanowiska Merytoryczne	Liczba Naborów Na Stanowiska Kierownicze	Liczba Naborów Ogłoszonych W BIP	Liczba Naborów Ogłoszonych W Prasie	Liczba Naborów Ogłoszonych W Serwisach Internetowych
WZP	1	1	0	1	0	0

W 2022 roku wszczęto 15 naborów wewnętrznych na stanowiska merytoryczne, w tym:

- 1 w Biurze Nadzoru Komunalnego
- 1 w Biurze Obsługi Infrastrukturalnej
- 1 w Biurze Rzecznika Konsumentów
- 1 w Biurze Rady Miejskiej
- 1 w Wydziale Inżynierii Miejskiej
- 2 w Wydziale Księgowości
- 1 w Wydziale Nieruchomości Komunalnych
- 1 w Wydziale Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości
- 1 w Wydziale Podatków i Opłat
- 1 w Wydziale Nieruchomości Skarbu Państwa
- 1 w Wydziale Środowiska i Rolnictwa
- 1 w Wydziale Wody i Energii

- 1 w Wydziale Zdrowia

- 1 w Wydziale Zarządzania Funduszami

W 2022 roku przeprowadzono 2 nabory na stanowisko Radcy Prawnego w Zespole Radców Prawnych w Urzędzie Miejskim Wrocławia

SZKOLENIA

W okresie sprawozdawczym pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia podnosili swoje kwalifikacje zawodowe głównie poprzez udział w szkoleniach tematycznych związanych
z zajmowanymi stanowiskami i kompetencjami komórek organizacyjnych, w których są zatrudnieni.

SZKOLENIA ZAMKNIĘTE

Szkolenia merytoryczne były organizowane przez Wydział Organizacyjny i Kadr na wniosek odpowiednich komórek organizacyjnych w zakresie m.in.: „BHP", „Cyberzagrożeń", „Ustawy Prawo zamówień publicznych", „Zakładowego Funduszu Świadczeń Specjalnych na rok 2022".

Łączna liczba uczestników tych szkoleń wyniosła 1 047 osób*
(szkolenia płatne i bezpłatne).

SZKOLENIA OTWARTE

W omawianym okresie liczba uczestników szkoleń otwartych wyniosła 1 285 osób (przy czym każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach).

STUDIA/KURSY DŁUGOTERMINOWE:

Ponadto pracownicy otrzymali dofinansowanie do nauki na: kursach językowych, oraz studiach podyplomowych.

Z tej formy kształcenia dofinansowanie otrzymały 22 osoby.

Łącznie w roku 2022 na powyższe formy kształcenia wydano 305 649,50 zł.

SŁUŻBA PRZYGOTOWAWCZA

Służba przygotowawcza organizowana jest w formie samokształcenia i kończy się egzaminem. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. łącznie służbę przygotowawczą odbyły 123 osoby.

OCENA PRACOWNICZA

W roku 2022 poddano ocenie pracowniczej 5 osób. Kryteria oceny wyznaczono 76 osobom.

ŚWIADCZENIA SOCJALNE

Rodzaj świadczenia	Liczba pracowników, którym zostały wypłacone świadczenia	Wypłacone kwoty brutto w zł - wydatki ZFŚS
Wypoczynek „wczasy pod gruszą" pracowników i ich rodzin Wypoczynek „wczasy pod gruszą" emerytów i ich rodzin	1 142 190	1 524 790 148 810
Zapomogi	280	410 500
Refundacja Sport i Kultura	2 005	1 020 600
Pożyczki mieszkaniowe	296	3 903 00

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W 2022 roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia rozpatrzono i udzielono odpowiedzi na
1 119 wniosków o udostępnienie informacji publicznej.

Wnioski składane były pisemnie, w formie dokumentu elektronicznego poprzez platformę e-PUAP, e-mailem na adresy Kancelarii Ogólnej Urzędu ikomórek organizacyjnych Urzędu oraz poprzez formularz wniosku dostępny na stronie BIP.

Wydano 1 decyzję odmawiającą udostępnienia informacji publicznej.

Porównanie liczby wniosków o udzielenie informacji publicznej

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość	**999**	**952**	**1 402**	**999**	**1 175**	**1 381**	**1 380**	**1 254**	**837**	**1 315**	**1 119**

PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI W ZATRUDNIENIU

W 2021 r. w ramach służby przygotowawczej **123 pracowników** Urzędu Miejskiego zostało przeszkolonych z tematyki przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy.

DELEGACJE SŁUŻBOWE PRACOWNIKÓW URZĘDU

W 2022 roku zrealizowano 842 wyjazdy w ramach podróży służbowych na obszarze kraju.

Jednocześnie pracownicy Urzędu odbyli 136 delegacji zagranicznych, w przypadku
72 wyjazdów środkiem transportu był samolot.

Najczęstszymi kierunkami zagranicznych wyjazdów służbowych pracowników UMW w 2022 roku były: Bruksela – 5 wyjazdów, Berlin – 4 wyjazdy, Drezno – 3 wyjazdu, Norymberga – 3 wyjazdy, Praga – 3 wyjazdy, Turyn – 3 wyjazdy, Lipsk – 2 wyjazdy, Stavenger – 2 wyjazdy.

Natomiast kierunkami delegacji związanymi z przelotami były; Hiszpania (7), Francja (6), Belgia(5), Włochy (4), Holandia, Norwegia, Łotwa, Litwa (2)

STAŻE, PRAKTYKI STUDENCKIE ORAZ PRAKTYKI ABSOLWENCKIE

W 2022 roku Urząd Miejski Wrocławia kontynuował działania w zakresie wspierania osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu poprzez umożliwienie odbycia stażu zawodowego w komórkach organizacyjnych Urzędu Dodatkowo, we współpracy z Fundacją Imago zorganizowano staż zawodowy dla uczestnika Projektu „Pracownia rozwoju AKTYWNI", realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Oś priorytetowa 9. Włączenie społeczne, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja - konkursy horyzontalne.

Równolegle w Urzędzie odbywają się praktyki studenckie, w ramach których studenci szkół wyższych poznają od strony praktycznej zasady i procedury wykonywania zadań publicznych oraz nabywają doświadczenia zawodowe, pozwalające przełożyć swoją wiedzę teoretyczną na praktyczną. W roku sprawozdawczym w związku z trudną sytuacją na Ukrainie, Urząd we współpracy z osobami chcącymi bezinteresownie włączyć się do pomocy uchodźcom, wprowadził regulacje prawne związane z możliwością odbycia wolontariatu. Z takiej możliwości skorzystało 10 osób, odbywając wolontariat w Wydziale Spraw Obywatelskich Urzędu.

Ilość osób, które odbywały staż oraz praktyki w komórkach organizacyjnych Urzędu

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów
Wydział Nieruchomości Skarbu Państwa	brak	3
Biuro Rozwoju Gospodarczego	brak	brak
Wydział Architektury i Zabytków	1	2
Wydział Środowiska i Rolnictwa	5	3
Wydział Planowania Przestrzennego	14	brak
Wydział Klimatu i Energii	2	2
Wydział Zarządzania Należnościami	brak	3
Wydział Spraw Obywatelskich	11	8
Biuro Rady Miejskiej	brak	brak
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	5	brak
Wydział Inżynierii Miejskiej	brak	brak
Wydział Obsługi Urzędu	brak	brak

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów
Wydział Organizacyjny i Kadr	1	2
Biuro Wrocław Bez Barier	brak	1
Wydział Finansów Oświatowych	brak	2
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	brak	1
Biuro Zrównoważonej Mobilności	1	1
Wydział Partycypacji Społecznej	1	1
Biuro Obsługi Prawnej	brak	1
Wydział Podatków i Opłat	brak	5
Biuro ds. Bezpieczeństwa Informacji	brak	1
Wydział Szkół Ponadpodstawowych i Specjalnych	1	1
Wydział Księgowości	1	brak
Wydział Promocji Miasta i Turystyki	3	brak

Komórka organizacyjna	Liczba praktykantów	Liczba stażystów
Wydział Transportu	1	brak
Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości	1	brak
Biuro Współpracy z Zagranicą	1	brak
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	brak
RAZEM	50	37

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE W URZĘDZIE ORAZ MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

REGULAMIN ORGANIZACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Zmiany zachodzące w strukturze organizacyjnej Urzędu w 2022 roku oraz jego funkcjonowaniu znalazły swoje odzwierciedlenie w zmianach zarządzenia nr 3858/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 września 2020 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia:

- **zarządzenie nr 6894/22 Prezydenta Wrocławia z 24 stycznia 2022 r.**
- **zarządzenie nr 7159/22 Prezydenta Wrocławia z 28 lutego 2022 r.**
- **zarządzenie nr 8000/22 Prezydenta Wrocławia z 30 czerwca 2022 r.**

REGULAMINY ORGANIZACYJNE KOMÓREK ORGANIZACYJNYCH URZĘDU

W ślad za zmianami w strukturze organizacyjnej w 2022 roku przygotowano **13** projektów nowych regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Urzędu, które po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia obowiązują od dnia:

- Regulamin Organizacyjny Departamentu Obsługi i Administracji z dnia 15 marca 2022 roku, 1 czerwca 2022 roku i 21 lipca 2022 roku;
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Prezydenta z dnia 1 kwietnia 2022 roku;
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Finansów Publicznych z dnia 1 maja 2022 roku;
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta z dnia 1 stycznia 2022 roku, 24 stycznia 2022 roku i 1 maja 2022 roku;
- Regulamin Organizacyjny Departamentu Zrównoważonego Rozwoju z dnia 1 lipca 2022 roku;
- Regulamin Departamentu Infrastruktury i Transportu z dnia 15 marca 2022 roku;
- Regulamin Biura Prezydenta z dnia 23 marca 2022 roku;
- Regulamin Biura Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego z dnia 1 kwietnia 2022 roku;
- Regulamin Pionu Ochrony Informacji Niejawnych z dnia 27 lipca 2022 roku.

AKTY WEWNĘTRZNE URZĘDU

W roku sprawozdawczych przygotowania i opiniowano ponad 120 projektów wewnętrznych aktów normatywnych, głównie w zakresie organizacji pracy Urzędu, spraw pracowniczych, powoływanych zespołów zadaniowych i innych gremiów.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

W 2022 roku w związku ze zmianami w strukturach i zakresach zadań, miejskie jednostki organizacyjne przedłożyły w Urzędzie 13 projektów regulaminów organizacyjnych tych jednostek, które po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia obowiązują od dnia:

- Archiwum Miejskie Wrocławia z dnia 10 marca 2022 roku;
- Miejskie Centrum Usług Socjalnych z dnia 29 marca 2022 roku;
- Młodzieżowe Centrum Sportu z dnia 30 marca 2022 roku;
- Zarząd Zasobu Komunalnego z dnia 1 kwietnia 2022 roku;
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta z dnia 1 kwietnia 2022 roku;
- Zarząd Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego z dnia 6 kwietnia 2022 roku;
- Zarząd Zasobu Komunalnego z dnia 20 czerwca 2022 roku;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z dnia 1 lipca 2022 roku;
- Wrocławski Tor Wyścigów Konnych-Partynice z dnia 7 lipca 2022 roku;
- Wrocławskie Centrum Integracji z dnia 1 sierpnia 2022 roku;
- Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli z dnia 1 sierpnia 2022 roku;
- Centrum Usług Informatycznych z dnia 1 września 2022 roku;
- Młodzieżowe Centrum Sportu z dnia 20 grudnia 2022 roku.

PEŁNOMOCNICTWA I UPOWAŻNIENIA

W 2022 roku przygotowanych i wydanych zostało:

- 1 038 pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia, w tym:

- dla dyrektorów i pracowników Urzędu – 382,
- dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – 612,
- dla podmiotów zewnętrznych – 44;

- 2 119 upoważnień Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – 724 w tym 67 do wydawania decyzji administracyjnych,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – 1 395 w tym 173 do wydawania decyzji administracyjnych.

Porównanie liczby udzielonych pełnomocnictw w poszczególnych latach

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość	600	1 174	714	695	1 038

Porównanie liczby udzielonych upoważnień w poszczególnych latach

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość	1 196	1 054	1 144	659	2 119

PIECZĄTKI I PIECZĘCIE

W 2022 roku zrealizowano zamówienia na 957 sztuk urzędowych pieczątek na łączną kwotę 31 536,05 zł oraz zamówienia na 16 sztuk pieczęci urzędowych, metalowych, okrągłych z wizerunkiem orła pośrodku, które wykonane zostały zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych przez Mennicę Polską S.A. głównie dla jednostek oświatowych, które pokryły koszty ich wyrobienia.

Skasowano i zlikwidowano 790 polimerów z pieczątek, natomiast do wykonania 386 sztuk nowych pieczątek, wykorzystane zostały automaty z odzysku pozostające
w dyspozycji Wydziału Organizacyjnego i Kadr, co przyczyniło się do redukcji wydatków związanych z realizacją zamówień w tym zakresie.

Porównanie liczby zrealizowanych zamówień na pieczątki

ROK	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ILOŚĆ	814	959	1 036	712	717	957

OBSŁUGA KANCELARYJNA

W 2022 roku Kancelaria przyjęła około 104 000 listów poleconych i około 210 000 listów zwykłych adresowanych do Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wysłano pocztą około 494 000 listów poleconych i około 44 000 listów zwykłych oraz 524 paczek i 412 przesyłek kurierskich, na łączną kwotę około 4 589 000 zł.

Kancelaria przyjęła, zarejestrowała i wywiesiła na urzędowej tablicy ogłoszeń 1 770 obwieszczeń sądowych i komorniczych, a po okresie ich wywieszenia, zwróciła nadawcom.

Wyszukano i złożono odpowiednie dokumenty do 863 reklamacji przesyłek rejestrowanych.

PLATFORMA ePUAP

Z katalogu usług świadczonych przez Urząd, dostępnych na platformie w 2022 roku na skrzynkę ePUAP Urzędu wpłynęło 178 526 wniosków opatrzonych wymaganym podpisem kwalifikowanym. Natomiast wysyłanych wiadomości poprzez ePUAP zostało 54 874.

INFORMACJA O URZĘDZIE

Rok 2022 był dziewiętnastym pełnym rokiem działalności Punktu Informacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia w obiekcie pl. Nowy Targ 1-8. W okresie sprawozdawczym Punkt Informacyjny, obsłużył około 90 000 klientów. Pracownicy Punktu byli również czynnie zaangażowani w obsługę obywateli Ukrainy a także terminem składania deklaracji o sposobie ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

TELEINFORMATYCZNE CENTRUM OBSŁUGI MIESZKAŃCA

ILOŚĆ OBSŁUŻONYCH POŁĄCZEŃ OD MIESZKAŃCÓW

Ilość obsłużonych przez Teleinformatyczne Centrum Obsługi Mieszkańca połączeń prezentuje poniższe zestawienie.

- Styczeń 13 370
- Luty 13 454
- Marzec 19 893
- Kwiecień 13 278
- Maj 13 175
- Czerwiec 14 912
- Lipiec 11 514
- Sierpień 10 633
- Wrzesień 10 022
- Październik 8 972
- Listopad 9 381

- Grudzień 8 129

Od początku 2022 roku, w sumie obsłużonych zostało 146 733 połączeń telefonicznych, a średnia miesięczna ilość połączeń wyniosła 12 228.

W 2022 roku TCOM obsługiwał również dodatkowe kampanie informacyjne w tym:

- obsługa zgłoszeń telefonicznych Help Desk – 6 547 połączeń,
- Nieodpłatna Pomoc Prawna – 5 556 połączeń,
- Nasz Wrocław – 427 połączeń,
- Dodatek osłonowy – 1 510 połączeń.

PRZYPORZĄDKOWANIE TEMATÓW ZGŁOSZEŃ POSZCZEGÓLNYM WYDZIAŁOM

W 2022 r. najwięcej (48,6%) rozmów telefonicznych dotyczyło tematów z zakresu Informacji Ogólnych Urzędu (danych adresowych, nr telefonów i godzin przyjęć, numerów kont, prowadzonych kampanii, opłat oraz ogólnych informacji miejskich). Kolejnym obszarem tematycznym (31,7%) były sprawy z obszaru WSO. Z zakresu WPO obsłużono (5,8%) tematów rozmów natomiast z zakresu architektury (5,6%). Rozmów dotyczących spraw z zakresu USC było (1,5%).

Reszta zdiagnozowanych obszarów tematycznych poruszanych w rozmowach z mieszkańcami, w podziale na poszczególne wydziały, wyniosła ilościowo poniżej procenta, co sumarycznie w kategorii „Pozostałe” stanowi (2,4%).

Dodatkowo (4,4%) stanowiły połączenia z zakresu Help Desk CUI.

ZGŁOSZENIA PRZEKAZANE DO SŁUŻB / JEDNOSTEK MIEJSKICH

W 2022 r. najwięcej (51,2%) zgłoszonych telefonicznie spraw od mieszkańców dotyczyło obszaru działania ZDiUM, (26,4%) dotyczyło obszaru działania jednostki Ekosystem, (15,7%) dotyczyło obszaru działania ZZM, natomiast

Straży Miejskiej (5,0%). (0,8%), (1,7%) stanowiły sprawy skierowane do pozostałych jednostek miejskich.

KANAŁY KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ WYKORZYSTANE W OBSŁUDZE MIESZKAŃCA

Wśród obsłużonych w TCOM kanałów komunikacji elektronicznej prawie 99,8% to połączenia telefoniczne, a 0,2% zapytań obsłużono poprzez formularze kontaktowe www.

ŚREDNIE CZASY OBSŁUŻONYCH ROZMÓW TELEFONICZNYCH

Rozkład średnich czasów połączeń w roku 2022 obrazuje poniższe zestawienie. Średni czas rozmów w całym roku 2022 to 1 minuta 25 sekund.

Dzięki na bieżąco prowadzonym analizom ruchu telefonicznego, zapewniona została odpowiednia ilość Konsultantów w poszczególnych godzinach pracy Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańców, w wyniku czego odpowiedziano na wszystkie połączenia telefoniczne od mieszkańców.

- Styczeń 1 min 27 sekundy
- Luty 1 min 28 sekundy
- Marzec 1 min 26 sekundy
- Kwiecień 1 min 25 sekundy
- Maj 1 min 27 sekundy
- Czerwiec 1 min 24 sekundy
- Lipiec 1 min 20 sekundy
- Sierpień 1 min 22 sekundy
- Wrzesień 1 min 22 sekundy
- Październik 1 min 21 sekundy

- Listopad 1 min 24 sekundy

- Grudzień 1 min 22 sekundy

PIKI ILOŚCI POŁĄCZEŃ W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE PÓŁGODZINY DNIA PRACY

W roku 2022 w oparciu o rozkład ilości połączeń obsługiwanych przez pracowników TCOM w ciągu dnia ich pracy, w rozbiciu na poszczególne półgodziny:

- w przedziale czasu pomiędzy godzinami 8.00 a 15.00 natężenie ruchu było największe;

- w przedziale czasu pomiędzy godzinami 15.30 a 17.45, ruch wyraźnie się zmniejszał.

REALIZACJA DODATKOWYCH PROCESÓW OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW W TCOM

W 2022 roku zespół TCOM WOK obsłużył dodatkowe kanały komunikacji elektronicznej
w ilości 343 formularzy kontaktowych.

FUNKCJONOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Realizacją zadań w zakresie Zintegrowanego Systemu Zarządzania kierował Koordynator ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W okresie od 5 kwietnia do 4 lipca 2022 roku odbyły się audyty wewnętrzne zgodnie
z Planem audytów podpisanym przez Prezydenta Wrocławia z dnia 14 marca 2022 roku.

Audyty zaplanowano pod kątem standardów dotyczących:

- Zarządzania jakością;

- Zarządzania środowiskowego;

- Zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Audyt przeprowadzono w 29 komórkach organizacyjnych Urzędu we wszystkich Departamentach.

W audytach brało udział 15 audytorów, powołanych Zarządzeniem Prezydenta nr K/6/22 z dnia 10 marca 2022 roku w sprawie Wewnętrznego Audytu Zintegrowanego Systemu Zarządzania w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Wszyscy pełnili funkcję audytorów wiodących.

W miesiącach kwiecień, maj przeprowadzono ocenę stanu formalno-prawnego, analizę aspektów środowiskowych, przedstawienie aktualnych praktyk i działań podejmowanych przez Urząd Miejski Wrocławia w zakresie zarządzania środowiskowego.

W wyniku działań prowadzonych w I półroczu, w miesiącach sierpień-październik 2022 r. dokonano aktualizacji dokumentacji systemowej.

W październiku 2022 r. odbył się Przegląd Zarządzania, na którym ustalono adekwatność polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, stopień realizacji celów ZSZ.

W dniach w dniach 12-13 i 20-21 października odbył się audyt zewnętrzny z zakresu zarządzania środowiskiem, a w dniach 7 – 9 listopada 2022 roku audyt zewnętrzny
z zakresu zarządzania jakością bezpieczeństwem i higieną pracy. Audyty przeprowadziły akredytowane jednostki zewnętrzne. Po pozytywnych wynikach audytu Urząd Miejski Wrocławia otrzymał Oświadczenie weryfikatora środowiskowego potwierdzające przynależność do grona instytucji zarejestrowanych w rejestrze EMAS oraz utrzymał certyfikat w zakresie Systemu Zarządzania Jakością (ISO 9001:2015) oraz Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy (ISO 45001:2018).

W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, prowadzone były szkolenia dla pracowników zatrudnianych w Urzędzie, praktykantów i stażystów w ramach obowiązkowych szkoleń wstępnych oraz w ramach służby przygotowawczej.

BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ

Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia prowadzi Redakcja BIP, która koordynuje pracę 158 Korespondentów i 130 Redaktorów. Redaktorzy to przeszkolone osoby samodzielnie publikujące treści. W związku z nieustającym rozwojem merytorycznej zawartości strony liczba redaktorów i korespondentów wzrasta sukcesywnie z roku na rok.

Na dzień 31 stycznia 2022 roku Biuletyn liczył 61 tysięcy artykułów co oznacza wzrost o 6 tysięcy w stosunku do roku poprzedniego oraz 116 tysięcy załączników - więcej
o 15 tysięcy. Tak znaczący wzrost jest efektem pojawiających się nieustannie nowych obowiązków publikacyjnych oraz odpowiedzią na coraz bardziej wymagające potrzeby klientów w zakresie dostępu do informacji publicznych.

Wśród najczęściej odwiedzanych stron znajdują się niezmiennie:

- oferty pracy: 267 ogłoszeń o naborze opublikowanych w 2022 roku,
- przetargi, oferty miasta: 170 opublikowanych postępowań opublikowanych w 2022 roku,
- przetargi na nieruchomości: 319 opublikowanych ogłoszeń opublikowanych w 2022 roku,
- poradnik Klienta: 376 opisanych spraw, w tym 12 nowych, dodanych w 2022 roku.

W ramach funkcjonowania Wirtualnego Doradcy, dostępnego ze stron BIPu, zadano w 2022 roku 4 487 zapytań, na które udzielono 8 182 odpowiedzi.

W roku 2022 nadal trwały intensywne prace nad wdrażaniem w BIP zasad dostępności cyfrowej. Na bieżąco rozwijana i uzupełniania w treści jest także zakładka „Dostępny Urząd”. W roku 2022 roku odbyły się także kolejne cykle

szkoleń dla Redaktorów i Korespondentów z tej tematyki. Działania te przynoszą coraz bardziej pozytywne efekty.

DOSTĘPNOŚĆ

W ramach realizacji przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 roku o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych, w roku sprawozdawczym wprowadzano kolejne udogodnienia mające na celu usunięcie barier i zapewnienie dostępności dla klientow Urzędu. Dotyczą one obszaru architektonicznego, informacyjno-komunikacyjnego i cyfrowego.

OBSZAR DOSTĘPNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ I INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEJ

Przeprowadzone zostały audyty dostępności większości obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia, w szczególności tych, w których odbywa się bezpośrednia obsługa klienta. Ich celem było uzyskanie wiedzy na temat ogólnego poziomu dostępności siedzib Urzędu oraz rozpoznanie głównych barier uniemożliwiających samodzielne korzystanie z nich przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Powyższe wpisuje się w opublikowany Plan działania Urzędu Miejskiego Wrocławia od roku 2021, na podstawie którego, jak też raportów z audytów powstały harmonogram prac wyznaczające poszczególne zadania do wykonania zarówno dla koordynatorów ds. dostępności, jak też komórek organizacyjnych Urzędu. Wykonane zostały prace remontowe w budynku Urzędu na placu Nowy Targ 1-8 w zakresie przebudowy wejścia głównego do budynku wraz z podjazdem.

OBSZAR DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ

Strony internetowe i aplikacje mobilne Urzędu Miejskiego Wrocławia zostały zewidencjonowane i poddane ocenie pod kątem dostępności cyfrowej. We współpracy z Centrum Usług Informatycznych powstał harmonogram prac, zawierający daty planowanych audytów i prac dostosowawczych.

Wprowadzone zostały nowe zasady tworzenia dokumentów zarówno tych publikowanych na stronach internetowych, jak i dla formy papierowej. Sukcesywnie wdrażane są zasady pisania prostym językiem.

Dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi przeprowadzane są szkolenia dla pracowników Urzędu. Szkolenia obejmują każdy rodzaj dostępności plus dodatkowo poruszany jest temat obsługi klienta z niepełnosprawnościami.

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJI ZADAŃ PRZEZ ZESPÓŁ DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA

Zespół ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy realizuje zadania wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704, z późn. zm.) oraz obowiązującego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Urząd realizuje zadania w oparciu o podejście procesowe w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania:

- Jakościową – zgodnie z wymogami normy PN-EN ISO 9001:2015-10;
- Bezpieczeństwa i Higieny Pracy zgodnie z PN-EN ISO 45001:2018-06;
- Systemem Ekozarządzania i Audytu (EMAS).

Prawidłowość przebiegu zidentyfikowanych procesów, spójność celów szczegółowych
z ustanowioną polityką Zintegrowanego Systemu Zarządzania, stopień realizacji celów, występujące zagrożenia oraz stosowane działania korygujące i zapobiegawcze stanowią oceny dokonywanej przez Prezydenta, Wiceprezydentów, Sekretarza i Skarbnika
w ramach okresowych przeglądów zarządzania.

Ogólne cele w tym zakresie, opisane są w zatwierdzonej przez Prezydenta Wrocławia Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania w UMW. Działania te głównie mają służyć zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,

zapobieganiu wypadkom przy pracy oraz chorobom zawodowym. Wiąże się to przede wszystkim z zapewnieniem zgodności stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, z wymaganiami prawnymi.

W 2022 r. Zespół ds. BHP podejmował szereg działań w celu zapewnienia zgodności
z istniejącymi wymogami oraz zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Podejmowane działania miały w szczególności na celu zapobieganie wypadkom przy pracy i schorzeniom mogącym wiązać się
z wykonywaną pracą, chorobą zawodowym oraz zagrożeniem związanym z Sars-CoV-2. Poniżej zostały wymienione istotne działania w poszczególnych obszarach oraz stwierdzony stan bezpieczeństwa i higieny pracy. Zespół ds. BHP stale podnosi świadomości pracowników i kierownictwa poprzez spotkania, konsultacje, porady, telefony, emile, komisje bhp itp.

Informacje dot. ilości zrealizowanych w roku 2022 postępowań i zadań na tle lat poprzednich, w zakresie wybranych zagadnień przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj sprawy	2022.	2021	2020	2019.
Wypadki przy pracy pracowników i wypadki zrównane z wypadkami przy pracy	17	14	9 wypadków przy pracy pracowników na umowę o prace i 3 wypadki przy pracy pracowników na umowę zlecenie	14
Zgłoszenia zdarzeń potencjalnie wypadkowych	11	17	11	10

Rodzaj sprawy	2022.	2021	2020	2019.
Postępowania ws. wypadków w drodze do pracy i z pracy	23	24	17	21
Udział i przeglądy obiektów w ramach komisji bezpieczeństwa i higieny pracy	13	13	13	10
Opiniowanie wniosków ws. odzieży, obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej	34	23	18	22
Ocena komputerowych stanowisk pracy (ilość wydziałów/biur)	2 wydziały	30	18	2
Przeglądy dot. stanowisk pracy kobiet w ciąży i pracowników niepełnosprawnych będących pod szczególną ochroną zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie służby bhp	16	18	10	16

Rodzaj sprawy	2022.	2021	2020	2019.
Instrukcje stanowiskowe bhp	1	1	3	8
Ocena ryzyka zawodowego	3 oceny	1 ocena	4 oceny	4 oceny
Opracowanie i aktualizacja procedur i Zarządzeń Prezydenta (łącznie).	3	7	7	3
Przeszkolono w zakresie instruktażu ogólnego w dziedzinie bhp	280	313	235	296
Opracowanie lub aktualizacja broszur bhp/p.poż	1	1	1	2
Materiały propagujące bhp w Urzędzie Miasta Wrocławia (artykuły, slajdy itp.)	1	1	1	1

WYPADKI PRZY PRACY, WYPADKI W DRODZE DO I Z PRACY, ZDARZENIA POTENCJALNIE WYPADKOWE

Zakończono postępowania w sprawie 17 zdarzeń zgłoszonych i zakwalifikowanych jako wypadki przy pracy lub wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy – dotyczące pracowników Urzędu. W ramach prowadzonych ustaleń nie stwierdzono wypadków zbiorowych (co najmniej 2 osoby poszkodowane w wyniku jednego zdarzenia) oraz aby skutkami były urazy ciężkie lub śmiertelne. Skutkami wypadków były lekkie urazy. Najczęściej występującą przyczyną zdarzeń wypadkowych było niezachowanie wystarczającej uwagi przez poszkodowanego pracownika.

Powyższa tabela miedzy innymi obrazuje ilość pracowników Urzędu poszkodowanych
w wypadkach przy pracy i wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy (podczas delegacji służbowej), zgodnie z rokiem wystąpienia. W roku 2022 zaobserwowano wzrost wypadkowości w odniesieniu do poprzedniego roku w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Na bieżąco podejmowano działania celem zapobiegania powtórzeniu się przyczyn.

Zakończono postępowania dot. 23 zgłoszeń wypadków w drodze z domu do pracy bądź
z pracy do domu, które również zostały odpowiednio zakwalifikowane. Wszystkie zdarzenia, miały wyłącznie znamiona wypadków lekkich, przeważnie powodujących czasową niezdolność do pracy. Pracodawca nie ma wpływu na wypadki w drodze do pracy i z pracy. W roku 2022 zaobserwowano minimalny spadek wypadków w odniesieniu do poprzedniego roku.

Podjęto działania w sprawie 11 zgłoszeń zdarzeń potencjalnie wypadkowych, gdzie zaistniały symptomy wypadku przy pracy lecz pracownicy nie doznali urazów. W wyniku przeprowadzonych postępowań, podjęto działania mające na celu uniknięcie wystąpienia w przyszłości podobnych zdarzeń, które mogłyby być wypadkami przy pracy. W roku 2022 zaobserwowano znaczny spadek zgłoszonych zdarzeń potencjalnie wypadkowych
w odniesieniu do roku poprzedniego.

CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2022, Zespół ds. BHP na bieżąco współpracował z lekarzem medycyny pracy
w zakresie stosowania profilaktyki i zapobiegania schorzeniom związanym z warunkami środowiska pracy, podczas:

- przeglądów stanowisk pracy w ramach komisji bhp,
- omawiania kart ocen ryzyka zawodowego,
- konsultacji dotyczących indywidualnych stanowisk pracy,
- konsultacje dotyczące zapisów na zaświadczeniach lekarskich,
- konsultacje dotyczące stanowisk pracy osób niepełnosprawnych,
- konsultacje w sprawie Sars-CoV-2.

Za pomocą opracowanej ankiety przeprowadzono ocenę stanowisk komputerowych
w nowych obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia. Ankietę w 2022 r. przesłano zgodnie
z planem do komórek organizacyjnych miedzy innymi do Biura Obsługi Edukacji i Działu koordynowania Inwestycji Wydziału Inżynierii Miejskiej po wypełnieniu przez pracowników, podejmowano działania zmierzające do wyeliminowania zawartych uwag
w zakresie zagrożeń schorzeniami lub zagrożeń wypadkowych. Przyjęta forma ankiety
i informacje w niej zawarte, uwzględniają optymalizowanie działań na rzecz doskonalenia stanu bhp, w aspektach:

spełnienia wymagań prawnych,

świadomości pracowników,

zaangażowania pracowników,

umiejętności prawidłowego postępowania i komunikacji w zakresie właściwego wyposażenia indywidualnego stanowiska pracy oraz organizacji pracy,

bieżącego nadzoru nad warunkami pracy na stanowisku komputerowym (narzędzie dla osób kierujących pracownikami i pracowników).

zaangażowania kierowników działów do podejmowania działań w zakresie bhp.

W 2022 r. otrzymano informację od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o podejrzeniu choroby zawodowej w UMW. Nie uzyskano decyzji o ewentualnym stwierdzeniu na przestrzeni roku 2022 chorób zawodowych. Zespół ds. BHP prowadził cały czas działania związane z podnoszeniem świadomości pracowników oraz stosowaniem właściwej organizacji stanowisk i procesów pracy.

OPRACOWANIE LUB AKTUALIZACJA BROSZUR BHP I PPOŻ

Zespół ds. BHP, w roku 2022 aktualizował opracowaną broszurę: „BHP na co dzień", we współpracy z Biurem Promocji Miasta i Turystyki. Broszury dostępne są stale dla wszystkich pracowników w zasobach sieciowych, w lokalizacji M:\BHP_EMAS_Instrukcje\BHP\Publikacje, porady i m.in. przekazywane są nowozatrudnionym osobom. Broszury w pigułce wskazują podstawowe informacje i procedury, odpowiednio z zakresu ochrony ppoż. oraz udzielania pierwszej pomocy. Opracowane broszury, w treści ujmują powiązania z inną dokumentacją niezbędną lub pomocną w zakresie bhp.

W roku 2022 Zespół ds. BHP ponadto opracował i na bieżąco aktualizował za pomocą poczty elektronicznej Lotus, oraz na dysku M i wysłał do wszystkich pracowników Urzędu materiały, artykuły dotyczące Sars-CoV-2 jak również w ramach podnoszenia świadomości i wiedzy opracował Test BHP dla wszystkich pracowników.

SZKOLENIA Z ZAKRESU BHP

Pracownicy Zespołu ds. BHP przeprowadzili w roku 2022 szkolenia wstępne składające się z instruktażu ogólnego dla 280 osób (pracowników, stażystów, praktykantów, wolontariuszy), co jest nieco mniejszą w porównaniu do roku

poprzedniego ilości takich szkoleń, ale trzecią w porównaniu do przeprowadzonych w latach poprzednich.

Prowadzono bieżącą współpracę z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr, dotyczącą m.in. wyznaczania osób na właściwe ze względu na zajmowane stanowisko pracy, obowiązkowe szkolenia okresowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, badania lekarza medycyny pracy, zatwierdzania druków OL9. Organizatorom szkoleń okresowych przekazywano aktualizowane materiały i informacje z zakresu BHP, dotyczące specyfiki Urzędu Miejskiego Wrocławia, do wykorzystania podczas przeprowadzania tych szkoleń.

Na bieżąco uaktualniano materiały bhp i ppoż. dostępne dla pracowników Urzędu, które są dostępne w lokalizacji sieciowej M:\BHP_EMAS_Instrukcje\BHP.

W roku 2022 wypracowano rozwiązanie dot. stałego dostępu do aktualizowanej dokumentacji z zakresu bhp, dla prowadzącego szkolenia okresowe bhp pracowników Urzędu - za pośrednictwem Centrum Usług Informatycznych i w uzgodnieniu z Działem Zasobów Ludzkich i Szkoleń (WOK). Prowadzący posiada obecnie zdalny dostęp do wybranych materiałów – obowiązujących w Urzędzie aktów prawnych, instrukcji bhp, ocen ryzyka zawodowego, opracowań (niezbędnych do prowadzenia szkoleń okresowych), które zamieszczone są w zasobach sieciowych Urzędu i dostępne dla pracowników (katalog „BHP” na dysku „M”). Tym samym zapewniono stosowanie aktualnych wymagań prawnych (uwzględnione w uzgodnionych i obowiązujących obecnie programach szkoleń okresowych).

SPRAWY ORGANIZACYJNO-PRAWNE

- Udzielano szeregu porad i zaleceń związanych z organizacją nowych stanowisk pracy jak i licznymi przeprowadzkami oraz nowymi obiektami.

- We współpracy z Wydziałem Obsługi Urzędu, pracownicy Zespołu ds. BHP podejmowali działania w zakresie przystosowania stanowisk pracy osób niepełnosprawnych, które były nowotworzone bądź reorganizowane w Urzędzie. Przeprowadzano przeglądy w tym zakresie.

- Udzielano konsultacji i przeprowadzano przeglądy obiektów UMW, w ramach prac Komisji BHP. Podczas spotkań tej Komisji, które odbywają się okresowo, omawiano na bieżąco środki profilaktyczne. W ramach tych działań nie stwierdzono istotnych uchybień lub zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie.

- Udzielano szeregu informacji i porad dla Wydziałów Urzędu, Kadry Zarządzającej , pracowników i jednostek gminnych.

- Opiniowano wnioski dyrektorów wydziałów o przyznanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej dla pracowników Urzędu.

- Na ogólnodostępnej w Urzędzie lokalizacji sieciowej: M:\BHP_EMAS_instrukcje\BHP, udostępniane są istotne i bieżących informacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, które są na bieżąco aktualizowane (instrukcje, oceny ryzyka zawodowego, programy szkoleń dla kadry kierowniczej Urzędu, informacje dotyczące organizacji udzielania pierwszej pomocy, zasady bezpiecznej pracy, itp.), wspomagające pracę kierownictwa.

- Współpracowano przy wyborze nowej jednostki medycyn pracy oraz ustaleniami dotyczącymi umowy i spraw pracowniczych.

- Współpracowano z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr przy opracowaniu nowego wzoru skierowania na badania lekarskie.

- Współpracowano z lekarzem medycyny pracy, prowadząc również ustalenia z zakresu wydawanych zaleceń dot. organizacji stanowisk pracy, opiniowaniem ocen ryzyka zawodowego.

- Konsultacje w sprawie planowych korekt do Regulaminu Pracy.

- Konsultacje w sprawie planowych korekt do Regulaminu Organizacyjnego.

- W ramach współpracy z Biurem Wrocław Bez Barier podjęto szkolenia z zakresu ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami dla pracowników UMW.

- Konsultacje w sprawie rozwiązań organizacyjno-technicznych dotyczących wykonywania pracy zdalnej w Urzędzie Miejskim Wrocławia na czas zagrożenia epidemicznego.

- Prowadzono czynności związane z pisemną korespondencją, w tym elektroniczną, jaka wypływała do Zespołu.

- Aktualizowano wypracowane w poprzednich latach opracowania i druki, opracowane
  w poprzednich latach przez Zespół ds. BHP, które są przystosowane do specyfiki Urzędu dla potrzeb pracowników, osób kierujących pracownikami oraz potrzeb komórek organizacyjnych, m. in. takie jak:

  - ankieta oceny komputerowego stanowiska pracy,

  - lista kontrolna dot. stanowiska pracy pracownika niepełnosprawnego,

  - lista kontrolna dot. aktualności przeglądów i konserwacji dla obiektów Urzędu,

  - skierowanie na badania z zakresu medycyny pracy (druk wynikający z przepisów prawnych lecz uszczegółowiony),

  - wniosek z opinią lekarza ws. okresu zwolnienia lekarskiego po wypadku,

  - informacja dla poszkodowanego w wypadku przy pracy,

  - informacja dla poszkodowanego w wypadku w drodze do/z pracy,

  - klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania przez Zespół ds. BHP danych osobowych.

W 2022 r. zaktualizowało zasady i zalecenia bezpiecznej pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia w związku z zagrożeniem koronawirusem SARS-COV-2.

- Aktualizowano karty ocen ryzyka zawodowego:

- stanowisko pracy pracownika administracyjno-biurowego Wydziału Środowiska
  i Rolnictwa wykonującego prace w terenie,

- stanowisko pracy wykonującego pracę poborcy skarbowego,

- stanowisko pracy pracownika korzystającego z roweru lub innego pojazdu dostosowanego do poruszania się po trasach rowerowych.

DZIAŁANIA W RAMACH ZINTEGROWANEGO SYSTEM ZARZĄDZANIA

Pracownicy, Zespołu ds. BHP, po odbyciu szkoleń dla audytorów wewnętrznych brali czynny udział w audytach wewnętrznych oraz zewnętrznych, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania w UMW, co przyczyniało się również do poprawy stanu bhp
w Urzędzie. W ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania zastąpiono normę PN-N-18001 normą PN-EN ISO 45001:2018-06.

Zgodnie z ISO 45001:2018-06 wdrożenie i utrzymanie systemu zarządzania BHP, jego skuteczność i zdolność do osiągnięcia zamierzonych wyników zależy od wielu czynników, które mogą obejmować:

- przywództwo, zaangażowanie, odpowiedzialność najwyższego kierownictwa;

- rozwijanie w organizacji kultury bezpiecznej pracy;

- komunikację;

- konsultacje i udział pracowników / przedstawicieli pracowników;

- przydzielanie niezbędnych zasobów;

- polityki w zakresie BHP, zgodne z ogólnymi celami strategicznymi i kierunkiem działania organizacji;

- skuteczny proces identyfikacji zagrożeń, kontrolowania ryzyka związanego z BHP
  i wykorzystywania szans;

- ciągłą ocenę wyników i monitorowanie systemu zarządzania BHP w celu poprawy wyników;

- integrację systemu zarządzania BHP z procesami biznesowymi organizacji;

- cele BHP spójne z polityką BHP, które uwzględniają zagrożenia, ryzyka i szanse;

- zgodność z wymaganiami prawnymi i innymi.

W ramach przeprowadzonych audytów potwierdzono, że procesy przebiegają zgodnie
z opisanymi procedurami. Audytorzy wewnętrzni podczas przeglądu wnosili spostrzeżenia dot. rozszerzenia zapisów w procedurze komunikacji bhp dot. stron zewnętrznych, większego ujednolicenia zapisów dot. postępowania w sytuacjach awaryjnych
w instrukcjach stanowiskowych bhp oraz ściślejszego wskazania odpowiedzialności pracowników i kierowników, w procedurze oceny ryzyka zawodowego. Spostrzeżenia zostały uwzględnione w zaktualizowanej dokumentacji.

Audyt zewnętrzny, przeprowadzony w Zespole ds. BHP potwierdził właściwość prowadzonych przez Zespół działań i spełnienie wymagań systemu w odniesieniu do całej organizacji, skuteczne docieranie do świadomości pracowników i klientów Urzędu. Brak zaleceń ze strony audytorów zewnętrznych.

Zespół BHP brał bezpośredni udział we wdrażaniu obowiązujących w UMW procedur związanych wynikających w szczególności z wymagań PN-ISO 45001. Uczestniczono
w organizowanych przez Urząd spotkaniach i szkoleniach dotyczących Zintegrowanego Systemu Zarządzania, mających na celu m.in. doskonalenie zarządzania w zakresie BHP.

Procedury związane z bhp, modyfikowane/wprowadzone w 2022 r. (3 procedury):

- Postępowanie w sytuacjach awaryjnych;

- Zarządzanie oceną ryzyka zawodowego w UMW;

- Postępowanie w związku z zaopatrzeniem w wyroby lub usługi w UMW, w tym wynajmowanie pomieszczeń (połączono dotychczasowe 2 procedury: 1 - dot. podwykonawstwa, 2 - dot. zakupów).

Szczególnie istotne zadania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, realizowane na bieżąco przez Zespół ds. BHP w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, przedstawiono poniżej:

- profilaktyka – reagowanie na zagrożenia i zapobieganie występowaniu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych, współpraca z lekarzem medycyny pracy;

- postępowania w związku ze zgłoszonymi wypadkami przy pracy pracowników i osób świadczących pracę na podstawie umów cywilno-prawnych oraz wypadkami w drodze z domu do pracy i z pracy do domu – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów
  z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870) i odpowiednio zgodnie z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie trybu uznawania zdarzenia powstałego w okresie ubezpieczenia wypadkowego za wypadek przy pracy, kwalifikacji prawnej zdarzenia, wzoru karty wypadku i terminu jej sporządzenia
  (Dz. U. z 2013 r. poz. 1618) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lub z pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania (Dz. U. z 2013 r. poz. 924);

- realizacja procesu szkoleń z zakresu BHP (w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym i Kadr) – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
  z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zmianami oraz z 2019 r. poz. 1099);

- analiza i ocena ryzyka zawodowego pracowników Urzędu – zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320);

- wypełnianie zadań związanych z udziałem w Komisji BHP, m.in. dokonującej przeglądów budynków i stanowisk pracy w Urzędzie - zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320) oraz zgodnie z Zarządzeniem NR /K/17/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 r.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy powołana zarządzeniem nr K/9/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 marca 2018 r. ze zm., w 2022 r.(Zarządzeniem NR /K/17/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 lipca 2022.) zebrała się na 13 posiedzeniach, realizując cele wyznaczone w planie spotkań na ten rok. Komisja m.in. wskazywała zgłaszane przez pracowników i stwierdzone podczas przeglądów, potrzeby dotyczące poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w obiektach Urzędu i bezpośrednio na stanowiskach pracy. Podczas spotkań Komisji z pracownikami i w trakcie przeglądów, przekazywano pracownikom informacje o ich prawach i obowiązkach. W ramach działań Komisja miała na uwadze identyfikację ewentualnych zmian które wymagałyby aktualizacji „Karty oceny ryzyka zawodowego” oraz zmianę zarządzenia dotycząca dofinansowania zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom zatrudnionym na stanowiskach z monitorami ekranowymi w UMW. Wskazywano ewentualne potencjalne zagrożenia oraz sposoby im zapobiegania. Zwracano uwagę na organizację i wyposażenie stanowisk pracy, pomieszczeń, stan klatek schodowych, korytarzy obiektów w których wykonują obowiązki służbowe pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia. Zwracano się do administratorów obiektów o informacje dotyczące sprawności instalacji elektrycznych, odgromowych, dymowych. Formułowano zalecenia i przypominano o zasadach wyposażania apteczek pierwszej pomocy, zabezpieczania wszelkiego rodzaju przewodów przebiegających w pomieszczeniach pracy, oznakowania i wyposażania miejsc gdzie może występować zwiększone ryzyko wypadku oraz wskazywano propozycje ewentualnych modernizacji. Interweniowano w tych miejscach, gdzie pracownicy zgłaszali problemy Oddziałowym Społecznym Inspektorom Pracy lub bezpośrednio członkom Komisji BHP.

Realizacja szeregu wydanych przez Komisję zaleceń, przyczynia się do stałej poprawy warunków pracy pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, wpływa na zmniejszenie ilości występujących wypadków przy pracy oraz zmniejszenie prawdopodobieństwa zachorowań na choroby zawodowe. Komisja BHP mając na względzie udział przedstawicieli pracowników oraz przedstawicieli pracodawcy (w równych ilościach),
w ramach konsultacji przyczynia się do odpowiedniej optymalizacji i określenia priorytetów dot. podejmowanych działań na rzecz doskonalenia stanu bezpieczeństwa
i higieny pracy, uwzględniając również utrzymanie jak najlepszego wizerunku Urzędu
i urzędnika dla klientów zewnętrznych.

KONTROLE ORGANÓW NADZORU NAD WARUNKAMI PRACY

W roku 2022 została przeprowadzona kontrola przez Państwową Inspekcję Pracy, obejmująca między innymi aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy - została wydana decyzja ustna i zrealizowana w trakcie kontroli.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w komórce bhp nie przeprowadziła kontroli w 2022 roku.

Państwowa Straż Pożarna nie przeprowadziła kontroli w obiektach administracyjnych Urzędu w 2022 roku.

PRZEPROWADZONE DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU PODWYŻSZENIE JAKOŚCI OBSŁUGI KLIENTÓW ORAZ USPRAWNIENIE FUNKCJONOWANIA URZĘDU

Wydział Obsługi Urzędu w ramach realizacji przydzielonych zadań w roku sprawozdawczym 2022 podejmował działania na podstawie zaplanowanych i przyjętych założeń:

- utrzymania infrastruktury Urzędu Miejskiego Wrocławia w stanie gwarantującym optymalne i bezpieczne warunki pracy,

- zapewnienia zasobów materiałowo-technicznych i technologii umożliwiającej terminową realizację zadań,

- podwyższenia standardów, optymalizowania i stałego monitorowania kosztów i potrzeb.

REMONTY I INWESTYCJE

INWESTYCJE

Rekonstrukcja organów Michaela Englera w Bazylice Mniejszej pw. Św. Elżbiety

W dniu 27 stycznia 2022 r. w Bazylice Mniejszej pw. Św. Elżbiety miała miejsce uroczysta inauguracja legendarnych organów Michaela Englera zwanych „Głosem Śląska". W trakcie uroczystości Abp Gen. Bryg. Dr Józef Guzdek poświęcił organy, a koncert muzyczny uświetnił występ wybitnego włoskiego organisty Lorenzo Ghielmiego w towarzystwie Chóru Narodowego Forum Muzyki.

Majestatyczny instrument został odbudowany przez Gminę Wrocław na mocy umowy
z dnia 24 kwietnia 2018 r. nr WOU.DO/272/39/2018/DR. Na czele Zespołu ds. realizacji Projektu „Odbudowa organów w Bazylice św. Elżbiety we Wrocławiu", powołanego
w drodze Zarządzenia Prezydenta Wrocławia Nr K/6/19 z dnia 20 lutego 2019 r., stanął Przewodniczący Zespołu, Sekretarz Miasta Wrocławia, Włodzimierz Patalas, który nadzorował prace rekonstrukcyjne organów prowadzone przez wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego, znak ZP/PN/73/2017/WOU, konsorcjum firm: Orgelbau Klais Bonn Johannes Klais Orgelbau GmbH & Co. KG – lider konsorcjum, Jean-Sebastian Thomas z firmy Manufacture d'Orgues Thomas oraz Dariusz Zych – Zych Zakłady Organowe.

Organy Michaela Englera zostały niemal doszczętnie zniszczone w pożarze 9 czerwca 1976 r. Z organów zachowały się wówczas elementy prospektu, w tym bardzo nadpalone figury putto oraz ornamenty, które po latach okazały się przydatne przy identyfikacji materiału oraz niektórych cech stylistyki dekoracji. Barokowe organy zostały zrekonstruowane z niezwykłym pietyzmem i

wykorzystaniem technologii, jakie były znane w 1761 r. (traktura mechaniczna, zachowany kształt piszczałki, łączenie elementów klejem kostnym, posługiwanie się ręcznymi narzędziami do wykończenia powierzchni drewna). W ich odbudowę było zaangażowanych ponad 150 rzeźbiarzy, malarzy, stolarzy. Instrument ma 16,6 m wysokości, prawie 11 m szerokości, jest wyposażony w 54 głosy, najmniejsza piszczałka mierzy 6 mm, największa prawie 12 m, 300 m^2 snycerki, wszystko pozłocone 24 karatowym złotem. Organom towarzyszą 22 pełnoplastyczne figury.

Odbudowa organów w Bazylice Mniejszej pw. Św. Elżbiety we Wrocławiu stanowiła złożone przedsięwzięcie, zarówno pod względem technicznym, konserwatorskim, artystycznym jak i finansowym. Zrekonstruowany instrument wypełni wieloletnią pustkę nie tylko w przestrzeni sakralnej, ale i w muzyce kościelnej.

Budowa dwóch boisk piłkarskich przy ul. Racławickiej 62 we Wrocławiu w formule „zaprojektuj i wybuduj"

Wartość wykonanych robót – 3 487 593,31 zł brutto.

Zakres prac obejmował opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych, wykonanie budowy dwóch boisk piłkarskich
o nawierzchni sztucznej trawy, każde o wymiarach: 90 m x 45 m oraz całkowitej powierzchni 4050 m^2 wraz z odwodnieniem płyt boisk, które wyposażone zostały w bramki do piłki nożnej, piłkochwyty o wysokości 6 m za bramkami oraz wzdłuż boiska, siedziska z wysokim oparciem (52 szt.). Wykonano oświetlenie płyt boisk lampami LED (8 szt.). Dostarczono i zamontowano kontenerowy (modułowy) kompleks szatniowo–sanitarny złożony z pomieszczeń: dwóch szatni dla drużyn piłkarskich wraz z częścią sanitarną (WC, natryski), pomieszczenia magazynowego na podręczny sprzęt sportowy, pomieszczenia dla trenerów/sędziów, ogólnodostępnego pomieszczenia WC z możliwością korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Wykonano infrastrukturę techniczną: parking z miejscami postojowymi dla samochodów osobowych wraz z drogami dojazdowymi i odwodnieniem, chodnik o

szerokości 1,50 m wzdłuż boisk piłkarskich, zewnętrzną sieć wodociągową, zewnętrzną sieć kanalizacyjną. Wykonano nasadzenia (pojedynczego szpaleru z młodych drzew) w ilości 45 szt., zagospodarowano teren poprzez utwardzenie gruntu z kamienia łamanego, wykonano rekultywację terenów zielonych, zdemontowano istniejące ogrodzenia oraz pomalowano mur betonowy.

Centrum Obsługi Mieszkańca w Centrum Handlowym „Magnolia Park" przy ul. Legnickiej 58 we Wrocławiu.

Koszt adaptacji pomieszczenia: 2 074 067,11 zł brutto.

Koszt wyposażenia pomieszczeń: 1 909 620,21 zł brutto.

Łącznie: 3 983 687,33 zł brutto.

Wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców oddano do użytku nowoczesne Centrum Obsługi Mieszkańca, mieszczące się w zaadaptowanych przez Urząd Miejski Wrocławia pomieszczeniach w Centrum Handlowym „Magnolia Park" przy ul. Legnickiej 58 we Wrocławiu. Powierzchnia lokalu wynosi: 883,29 m^2, na którą składają się dwie sale obsługi mieszczące 31 stanowisk operacyjnych, w tym 14 stanowisk do obsługi spraw meldunkowych, dowodów osobistych, 14 stanowisk do obsługi spraw dotyczących dowodów rejestracyjnych, 3 stanowiska informacyjne. Wydzielono strefę wejściową ze stanowiskami informacyjnymi, pomieszczenia na toalety, pomieszczenia magazynowe i techniczne, rozdzielni elektrycznej, pokój śniadań oraz szatnie.

Lokal został zaaranżowany zgodnie z ustawą o dostępności architektonicznej i pełni funkcję usługową związaną z obsługą bieżącą spraw obywatelskich. Wyposażony został w pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących, stanowiska obsługi osób z niepełnosprawnościami, plan tyflograficzny, pasy naprowadzające przy wejściu do lokalu. Ponadto w COM znajduje się elektroniczna tablica ogłoszeń (ETO) z ekranem dotykowym oraz 4 szt. profesjonalnych monitorów 65 calowych służących do informowania o bieżących wydarzeniach gminy Wrocław. Strefy obsługi oraz zaplecza są zabezpieczone kontrolą dostępu. Zgodnie z wymogami

wynajmującego wyposażenie lokalu zostało wykonane z materiałów trudnopalnych.

Przebudowa drewnianego stropu oraz stalowej więźby dachowej w budynku gminy Wrocław przy ul. Trzebnickiej 33 we Wrocławiu.

Koszt przebudowy: 624 876,30 zł brutto.

Wykonano przebudowę stropu drewnianego nad częścią pomieszczeń I piętra oraz więźby dachowej o konstrukcji stalowej kratownicowej w budynku użytkowym, administracyjno–biurowym gminy Wrocław przy ul. Trzebnickiej 33 we Wrocławiu.

W zakresie przebudowy stropu wykonano: płytowanie ścian płytą gipsowo-kartonową wraz z przygotowaniem podłoża poprzez szpachlowanie, gruntowanie oraz malowanie ścian w strefie pomieszczeń użytkowych I piętra, przebudowę stropów drewnianych nad I piętrem części budynku (ociosano i oczyszczono poprzez szczotkowanie elementy konstrukcyjne z części skorodowanych, wykonano impregnację drewna wraz z podsufitką drewnianą od strony wewnętrznej stropu, wzmocniono i wymieniono elementy istniejącej konstrukcji nośnej stropów, wymieniono zmurszałe podsufitki na płytę OSB, wypełniono przestrzenie międzybelkowe wełną mineralną w całej wysokości stropu, wykonano paroizolację, wykonano nowe podłogi z płyty OSB impregnowanej ogniowo, w strefie klatki schodowej wykonano nowy sufit podwieszany wraz z malowaniem.

W zakresie przebudowy konstrukcji stalowej, kratownicowej więźby dachowej wykonano: rozbiórkę uszkodzonych żużlobetonowych płyt sufitowych, oczyszczono elementy stalowe, pomalowano antykorozyjnie konstrukcję stalową dachu, odtworzono fragmenty sufitów w lekkiej konstrukcji drewnianej płytą OSB, wypełniono przestrzeń pomiędzy belkami drewnianymi wełną mineralną, wykonano zabudowy płytami ogniochronnymi w formie sufitu podwieszanego z podwójnej płyty ogniowej oraz wełny mineralnej.

W zakresie istniejącego stropu drewnianego wykonano: szpachlowanie oraz gruntowanie z malowaniem.

W zakresie istniejącej wentylacji i klimatyzacji wykonano obniżenia poziomu kanałów wentylacji mechanicznej, wymieniono zawiesia urządzeń klimatyzacyjnych.

Dostawa i montaż fabrycznie nowego dźwigu osobowego o napędzie elektrycznym wraz z demontażem starego dźwigu w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia w Sukiennicach 9.

Koszt dostawy i montażu: 329 640,00 zł brutto.

Zakres robót obejmował opracowanie projektu architektoniczno-budowlanego i technicznego, uzyskania pozwolenia na budowę. Wykonano demontaż istniejącego dźwigu hydraulicznego wraz z jego utylizacją, zamontowano nowy dźwig osobowy o napędzie elektrycznym w istniejącym szybie windowym, wykonano roboty elektryczne związane z montażem nowego dźwigu oraz roboty budowlane towarzyszące.

Rozbudowa systemu klimatyzacji w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4.

Wartość wykonanych robót – 343 750,47 zł brutto.

Zakres prac obejmował sporządzenie dokumentacji projektowej systemu klimatyzacji na III i IV piętrze w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4
i wykonanie na jej podstawie robót budowlanych związanych z instalacją chłodniczą, wodną i elektryczną, zamontowanie 28 szt. jednostek wewnętrznych klimatyzacyjnych
w pomieszczeniach biurowych, wykonanie instalacji chłodniczej i elektrycznej do 19 szt. istniejących jednostek wewnętrznych na III piętrze w pomieszczeniach biurowych i zamontowanie 2 szt. jednostek zewnętrznych klimatyzatorów na dziedzińcu obiektu.

Rozbudowa systemu klimatyzacji wraz z elementami współpracującymi w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wartość wykonanych robót – 35 446,14 zł brutto.

W zakresie prac zamontowano 4 szt. jednostek wewnętrznych klimatyzacyjnych, w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. P. Włodkowica 20 oraz w obiekcie przy pl. Nowy Targ 1-8 wraz z wykonaniem instalacji chłodniczej, kanalizacyjnej (odprowadzenie skroplin, montaż pompek skroplin), instalacji elektrycznej, zamontowaniem jednostek zewnętrznych klimatyzatorów w ilości 2 szt. oraz z wykonaniem instalacji chłodniczej do jednostek zewnętrznych.

Dostawa i montaż zestawu hydroforowego do podnoszenia ciśnienia w istniejącej instalacji przeciwpożarowej w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia w Sukiennicach 12-15.

Wartość wykonanych robót – 114 316,20 zł brutto.

W zakresie prac dostarczono i zamontowano zestaw hydroforowy do podnoszenia ciśnienia w istniejącej instalacji przeciwpożarowej w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia w Sukiennicach 12-15. Wykonano przebudowę istniejącej instalacji wodnej
i przeciwpożarowej, w tym przeniesiono wodomierz główny wraz z osprzętem w inne miejsce, wykonano rozbudowę instalacji elektrycznej celem zapewnienia zasilania zestawu hydroforowego.

REMONTY

W ramach zadań remontowych wykonano:

Roboty budowlane.

Wartość wykonanych robót: 2 292 298,54 zł brutto.

W budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia przy: pl. Nowy Targ 1-8, ul. Kotlarska 41, Sukiennice 8, 9, 10, ul. Bernardyńska 5, ul. Świdnicka 53, ul. G. Zapolskiej 4, Rynek 13, pl. Orląt Lwowskich 2, ul. P. Włodkowica 20, ul. Przejście Żelaźnicze 1, w zakresie robót budowlanych wykonano: malowanie korytarzy, pomieszczeń biurowych, wymianę/cyklinowanie podłóg, wykonanie nowych tynków wewnętrznych na ścianach
i sufitach oraz gładzi tynkarskich, drobne roboty w pomieszczeniach socjalno-

sanitarnych. Ogółem wyremontowano 120 pomieszczeń biurowych, 3 korytarze, klatkę schodową, 3 sanitariaty.

W obiekcie przy pl. Orląt Lwowskich 2 wyremontowano pomieszczenia na I, II, III piętrze z przeznaczeniem na archiwum dla Wydziału Spraw Obywatelskich o łącznej powierzchni 395 m^2.

Ponadto wykonano remont pochylni dla osób z niesprawnością zlokalizowaną przy obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia pl. Nowy Targ 1-8 wraz z wymianą zawiasów
i renowacją drzwi głównych wejściowych do obiektu z jednoczesnym zainstalowaniem automatyki otwierania drzwi i remontem schodów wejściowych do obiektu.

Remont urządzenia samoczynnego załączania rezerwy (SZR) w obiekcie Urzędu Miejskiego Wrocławia Sukiennice 8.

Wartość wykonanych robót: 24 108,00 zł brutto.

W celu zapewnienia niezawodności działania systemu zasilania dla budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia został przeprowadzony remont wyeksploatowanego urządzenia SZR (samoczynnego załączenia rezerwy). Zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne gwarantujące pewność zadziałania i spełniające obecne standardy techniczne.

Roboty dekarsko-blacharskie.

Wartość wykonanych robót: 123 538,17 zł brutto.

Robotami blacharsko-dekarskimi objęto miejscowe ogniska występowania nieszczelności w pokryciu dachowym obiektów UMW. W kamienicy Rynek 13 oraz obiekcie Rynek 15 wykonano prace związane z likwidacją nieszczelności pokrycia papowego dachu wraz
z naprawą uszkodzeń obróbek blacharskich i rynien. W budynku przy al. Kromera 44 usunięto żwir z daszku, oczyszczono i przygotowano podłoże pod naprawę pokrycia dachowego papą termozgrzewalną wraz z wymianą obróbek blacharskich. W budynku przy pl. Nowy Targ 1-8 zlikwidowano nieszczelność

pokrycia dachu nad pomieszczeniami warsztatowymi usytuowanymi w przyziemiu budynku od strony ul. Krowiej (pod sztuczną trawą) oraz wykonano jednokrotne pokrycie całej powierzchni dachu nad garażami wraz
z usunięciem zanieczyszczeń i uzupełnieniem obróbek blacharskich ogniomuru na ścianie podłużnej. W obiekcie przy ul. Kotlarskiej 41 zlikwidowano nieszczelność pokrycia dachu z dachówki ceramicznej karpiówki w obrębie zalewanych pomieszczeń.

Roboty elektryczne.

Wartość wykonanych robót: 824 657,14 zł brutto.

W zakresie robót wykonano konserwację, serwis oraz usuwanie na bieżąco powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń i instalacji. Sukcesywnie wymieniane są stare wyeksploatowane oprawy ze źródłami jarzeniowymi lub świetlówkowymi na nowe, w przyjętym ujednoliconym standardzie, wyposażone w nowoczesne energooszczędne wysokowydajne źródła światła LED. Wymieniono 750 opraw
w pomieszczeniach biurowych, korytarzach, pomieszczeniach socjalnych, toaletach
i piwnicach. Ponadto w części korytarzy i toalet zainstalowano czujniki ruchu. Wymieniono oprawy oświetlenia terenu zewnętrznego obiektu przy al. M. Kromera 44.
W obiektach wykonywane są wymagane przepisami prawa pomiary i przeglądy instalacji elektrycznych.

Roboty instalacji sanitarnych.

Wartość wykonanych robót: 287 920,17 zł brutto.

W zakresie robót sanitarnych wykonano: konserwację, serwis oraz bieżącą likwidację powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń sanitarnych i naturalnego starzenia się instalacji ciepłej i zimnej wody użytkowej, centralnego ogrzewania oraz instalacji kanalizacyjnych. Wymienione zostały poziomy instalacji zimnej i ciepłej wody, cyrkulacji oraz przeciwpożarowej usytuowane w części piwnicznej budynku przy pl. Nowy Targ 1-8.

Serwis i konserwacja wraz z bieżącymi naprawami urządzeń wentylacyjnych
i klimatyzacyjnych.

Wartość wykonanych usług: 265 173,24 zł brutto.

W zakresie usług serwisu i konserwacji urządzeń klimatyzacyjno-wentylacyjnych wykonano: kwartalne konserwacje połączone z serwisem urządzeń i instalacji oraz usuwano awarie powstałe w wyniku codziennej eksploatacji urządzeń wentylacyjno–klimatyzacyjnych. Pracami objęto wszystkie obiekty, które posiadają instalacje wentylacyjno-klimatyzacyjną: pl. Nowy Targ 1-8, ul. Kotlarska 41, ul. Komuny Paryskiej 39-41, ul. Muchoborska 1, Sukiennice 8, 9, 10, Rynek 13, ul. P. Włodkowica 20,
ul. Hubska 8-16, al. M. Kromera 44, ul. Strzegomska 148, ul. Świdnicka 53, ul. Bogusławskiego 8, 10, ul. G. Zapolskiej 4. Zakres prac obejmował konserwację oraz serwis, jednostek klimatyzacyjnych wewnętrznych i zewnętrznych, central wentylacyjno-klimatyzacyjnych, urządzeń solarnych, kurtyn powietrznych i wentylatorów powietrznych. Wykonywano kontrole szczelności urządzeń i instalacji klimatyzacyjnych metodą kontroli bezpośredniej, zgodnie z ustawą „o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych".

Serwis i konserwacja wraz z bieżącymi naprawami urządzeń dźwigowych i platform do transportu osób ze szczególnymi potrzebami.

Wartość wykonanych usług konserwacyjnych: 130 045,68 zł brutto.

W zakresie prac wykonywana była co miesięczna konserwacja, serwis oraz bieżąca likwidacja powstałych awarii w wyniku codziennej eksploatacji dźwigów oraz naturalnego zużycia elementów eksploatacyjnych, np. liny, koła cierne, programatory, rolki, żarówki, oleje, itp.

Wykonanie instalacji monitorowania parametrów sieci dla obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, ul. Bogusławskiego 8-10.

Wartość wykonanych robót: 9 963,00 zł brutto.

Montaż urządzenia i instalacji monitorowania w stacji transformatorowej, z której zasilane są ww. obiekty. Montaż urządzenia był konieczny ze względu na fakt, że dla kompleksu tych obiektów moc umowna wynosi powyżej 300 kW. Odbiorca zamawiający moc umowną co najmniej 300 kW, w zakresie posiadanego przez siebie obiektu zobowiązany jest ograniczyć pobór energii elektrycznej w przypadku ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego Elektroenergetycznego (OSP). Odbiorca taki zobowiązany jest do ograniczenia poboru mocy zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń. W przypadku wprowadzenia ograniczeń należy monitorować poziom aktualnej mocy zużywanej przez obiekt w celu jej dostosowania do danego poziomu ograniczenia.

Konserwacja agregatów prądotwórczych, urządzeń samoczynnego załączania rezerwy SZR, zasilaczy bezprzerwowych UPS i tablic elektrycznych w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wartość wykonanych usług konserwacyjnych: 73 025,87 zł brutto.

W zakresie tych usług wykonano konserwacje, naprawy i usuwano powstałe awarie agregatów prądotwórczych, urządzeń samoczynnego załączania rezerwy SZR, tablic elektrycznych i zasilaczy bezprzerwowych UPS w obiektach Urzędu Miejskiego Wrocławia w celu zapewnienia ciągłości pracy.

OBSŁUGA OBIEKTÓW

W okresie od 1 stycznia do 15 maja 2022 r. realizacja zadań nakierowana była głównie na zapewnienie środków bezpieczeństwa i kontynuację wdrażania ogłaszanych na bieżąco zmian zasad i zaleceń bezpiecznej pracy w trakcie trwającej epidemii COVID-19 we wszystkich budynkach Urzędu Miejskiego Wrocławia, w tym m.in.:

- obsługa mieszkańców odbywała się wyłącznie w czynnych Centrach Obsługi Mieszkańca na parterach budynków, do których wpuszczani byli kolejno klienci w ilości odpowiadającej liczbie wolnych stanowisk;

- w budynkach UMW otwarte były tylko wejścia główne, w których wszystkim wchodzącym mierzona była temperatura oraz dezynfekowane były ręce;

- pracownicy UMW na bieżąco wyposażani byli w maseczki, przyłbice, rękawiczki jednorazowe oraz płyny do dezynfekcji;

- firmy sprzątające budynki UMW na stałe wprowadziły do realizacji usługi płyny dezynfekujące powierzchnie mebli, sprzętów i podłóg;

- prowadzone były działania informacyjne w zakresie zachowania środków ostrożności
  w trosce o zdrowie własne i innych – informacje przy wejściach do budynków, przy windach, pocztą LOTUS, itp.

Od dnia 16 maja 2022 r. w którym stan epidemii został odwołany i zastąpiony stanem zagrożenia epidemicznego, zniesiono większość ograniczeń związanych z dostępem klientów do budynków UMW.

W ramach dostosowywania budynków Urzędu Miejskiego Wrocławia do potrzeb osób
z niepełnosprawnościami zrealizowano następujące zadania:

- montaż wielkopowierzchniowej pętli indukcyjnej wraz z nagłośnieniem na Sali Ślubów w budynku USC przy ul. P. Włodkowica 20 na potrzeby osób z dysfunkcją słuchu. Zadaniem urządzenia jest redukcja szumu i hałasu aby osoby słabo słyszące miały lepszy komfort obsługi w trakcie uroczystości;

- otwarcie nowego Centrum Obsługi Mieszkańca w budynku Centrum Handlowego „Magnolia” przy ul. Legnickiej we Wrocławiu, w pełni dostosowanego do potrzeb osób
  z niepełnosprawnościami, w którym załatwiane są bieżące sprawy obywatelskie, prawa jazdy i dowody rejestracyjne;

- remont strefy wejścia i drzwi wejściowych do budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy pl. Nowy Targ 1-8 w uzgodnieniu z koordynatorem dostępności architektonicznej UMW;

- wymiana windy w budynku Sukiennice 9 oraz wprowadzenie systemu głosowego
  w windzie przy ul. Świdnickiej 53.

Na podstawie art. 5 Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy
w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583) oraz decyzją Kolegium Prezydenta Wrocławia w okresie od 21 marca 2022 r. do 30 września 2022 r. przed budynkami Urzędu Miejskiego Wrocławia przy
ul. G. Zapolskiej 4, pl. Nowy Targ 1-8 oraz al. M. Kromera 44 postawione zostały mobilne punkty fotograficzne, w których osoby z Ukrainy mogły nieodpłatnie wykonać zdjęcia na potrzeby nadania numeru PESEL i wydania dowodu osobistego.

Łączna ilość wykonanych zdjęć wyniosła 31 975 szt. na kwotę 479 625,00 zł.

Ponadto w czerwcu 2022 r. po długiej przerwie trwającej od 2017 r. został otwarty najstarszy lokal gastronomiczny we Wrocławiu - Piwnica Świdnicka.

Nowy najemca, wybrany w trybie przetargowym, wyposażył i dostosował lokal do potrzeb swojej działalności, nawiązując do historycznego wystroju i funkcji pomieszczeń.

Ostatecznie lokal został podzielony na trzy strefy uwzględniające jego historię i charakter w odniesieniu do społecznej, kulturowej i etnicznej różnorodności Wrocławia:

Strefa dziedzictwa zastanego - w najstarszej części lokalu nawiązuje do tradycji biesiadowania i picia piwa. W pomieszczeniach przechowywane są beczki i tanki do leżakowania wraz z wyeksponowaniem historycznych murów zestawionych z nowoczesnymi elementami wyposażenia wnętrz;

Strefa dziedzictwa przywiezionego - w najmłodszych salach piwnicy, gdzie wprowadzono nowe funkcje odpowiadające potrzebom nowoczesnego odbiorcy. Jest to również miejsce na uroczystości, wydarzenia kulturalne;

Strefa mieszana w Sali Książęcej, w której jest zlokalizowany browar i jednocześnie utworzono miejsce spotkań z widokiem na warzelnię.

Wynajęcie lokalu poprzedzone było wykonaniem przez Gminę Wrocław kapitalnego remontu instalacji i sieci wewnątrz budynkowych zgodnie z przepisami p.poż wraz
z wymaganym przystosowaniem wejść dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

LOGISTYKA

W roku 2022 kontynuowano zadania z zakresu logistyki ukierunkowane na poprawę obsługi komórek organizacyjnych Urzędu oraz obsługi klienta, a także na obniżenie kosztów działalności Urzędu. W tym celu przede wszystkim:

- Prowadzono działania nakierowane na doskonalenie systemu łączności telefonicznej
  w Urzędzie w celu obniżania kosztów za usługi telekomunikacyjne, przede wszystkim: wykonano analizę dotyczącą struktury połączeń telefonicznych na poszczególnych stanowiskach pracy, efektem czego jest spadek kosztów wynikających ze świadczonych usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej o 24,40% w stosunku do ubiegłego roku. Natomiast w wyniku przyjęcia nowych zadań do realizacji przez Gminę Wrocław, koszty ponoszone na usługi telefonii komórkowej w 2022 r. wzrosły o ok. 7,06% w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

- Przeprowadzono wnikliwą analizę stanu technicznego kserokopiarek. W celu poprawy działalności Urzędu w zakresie sprawnego realizowania zadań związanych z obsługą klienta zakupiono 18 szt. nowych cyfrowych kserokopiarek sieciowych na URBANCARD i 7 szt. urządzeń wielofunkcyjnych na potrzeby poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu i Centrum Obsługi Mieszkańca.

Ponadto w celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania Urzędu działania logistyczne koncentrowały się na realizacji bieżących potrzeb komórek organizacyjnych w zakresie:

- zaopatrzenia w artykuły piśmienno–biurowe, materiały eksploatacyjne do drukarek

i urządzeń wielofunkcyjnych oraz faksów, papier ksero, prasę w formie papierowej
i elektronicznej, książki, artykuły spożywcze, materiały konserwatorskie, środki czystości, wyposażenie budynków i inne drobne zakupy artykułów na potrzeby bieżące wydziałów Urzędu,

- zamieszczania ogłoszeń UMW w prasie codziennej o zasięgu lokalnym, wojewódzkim i ogólnokrajowym,

- wyposażenia pracowników Urzędu w odzież ochronną i roboczą oraz środki ochrony indywidualnej,

- dofinansowania zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom Urzędu zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi,

- w celu przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 na terenie UMW zakupiono na potrzeby pracowników i obiektów UMW niezbędny asortyment w tym zakresie, na kwotę brutto 55 632,55 zł m.in.:

Zakupiony asortyment ochronny.

Zakupiony Asortyment Dla UM	Ilość	Wartość Brutto	Ilość Litrów
maseczka higieniczna	18 400 szt.	7 609,27	x
płyn do dezynfekcji rąk	278 szt.	8 977,00	470,00
rękawice jednorazowe (op. 100 szt.)	140 op.	5 216,40	x
dozownik na płyn do dezynfekcji	57 szt.	13 158,96	x

Zakupiony Asortyment Dla UM	Ilość	Wartość Brutto	Ilość Litrów
naklejka na pojemnik z płynem do dezynfekcji	1 000 szt.	2 134,05	x
lampa bakteriobójcza	1 szt.	1 598,00	x
bezdotykowa stacja do dezynfekcji rąk-stojąca	10 szt.	5 745,60	x
osłona z plexi dla stanowisk pracy	16 szt.	11 193,27	x

TONERY

Ilość zakupionych materiałów eksploatacyjnych do urządzeń drukujących (drukarek, urządzeń wielofunkcyjnych, faksów) na potrzeby komórek organizacyjnych Urzędu:

2017 rok – 2 898 sztuk

2018 rok – 2 335 sztuk

2019 rok – 2 740 sztuk

2020 rok – 2 644 sztuk

2021 rok – 2 669 sztuk

2022 rok – 2 038 sztuk

Średnioroczne zużycie tonerów na jednego pracownika.

2017 rok – 1,50 sztuk

2018 rok – 1,20 sztuk

2019 rok – 1,38 sztuk

2020 rok – 1,02 sztuk

2021 rok – 1,28 sztuk

2022 rok – 1,01 sztuk

Zakup tonerów do urządzeń drukujących dokonywany jest zgodnie z zapotrzebowaniami składanymi przez komórki organizacyjne Urzędu. Dla zachowania ciągłości pracy urządzeń drukujących dopuszcza się zamówienie przez użytkownika urządzenia drukującego toner w ilości nie przekraczającej 1 sztuki.

Wskaźnik zużycia tonerów w 2022 r. został utrzymany na poziomie średniorocznego zużycia tonerów z ostatnich 3 lat.

DOSTAWA PAPIERU KSERO

Dostawa papieru ksero dla UMW obejmuje obsługę mieszkańca, w tym m.in.:

WPO - druki informacyjne dla podatnika, wysyłanie decyzji podatkowych za użytkowanie wieczyste i od nieruchomości, druki/blankiety dla mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

WSO - druki/wnioski dla mieszkańca (dowód osobisty, PESEL, potwierdzenie zameldowania/wymeldowania, prawo jazdy, rejestracja pojazdów, rejestracja działalności gospodarczej);

USC - wydawanie zaświadczeń dla mieszkańca (aktu urodzenia, aktu zgonu, aktu ślubu, itp.);

WAZ - wydawanie decyzji, pozwoleń, postanowień;

WNK - druki do mieszkańca za użytkowanie wieczyste;

WZN - windykacja należności pieniężnych Gminy Wrocław i Skarbu Państwa;

WSS - obsługa Nieodpłatnych Punktów Pomocy Prawnej dla mieszkańców;

WŚR - druki/wnioski dla mieszkańca do programu KAWKA;

WTR - druki rozkładu jazdy komunikacji miejskiej, zezwolenia na transport.

Przepisy prawa nakładają na Urząd obowiązek wydawania decyzji, zaświadczeń czy potwierdzeń w systemie tradycyjnym. Na wniosek klienta Urząd zobowiązany jest do przekazania mieszkańcowi żądanych dokumentów na nośniku papierowym. Wiele spraw dla mieszkańców Urząd stara się prowadzić w oparciu o elektroniczne nośniki informacji
z wykorzystaniem elektronicznego systemu obiegu dokumentów, jednakże w chwili obecnej nie można wyłączyć wersji papierowej.

Zużycie papieru do urządzeń drukujących w 2022 r. wzrosło o ok. 6,5% względem roku poprzedniego i wiąże się bezpośrednio ze wzrostem ilości spraw załatwianych na rzecz klienta zewnętrznego, z jego aktywnością i ilością wydanych decyzji, zaświadczeń, postanowień czy zezwoleń.

Systematycznie prowadzony monitoring zużycia papieru ksero wykazał, że w 2022 r. nastąpił regres zużycia ekologicznego papieru ksero, który spowodowany został podwyżką ceny o ok. 25% w stosunku do ceny „zwykłego” papieru ksero.

OGŁOSZENIA

Ilość opublikowanych ogłoszeń w prasie o zasięgu lokalnym, zasięgu wojewódzkim
i zasięgu ogólnopolskim w 2022 roku, związanych z działalnością Urzędu Miejskiego Wrocławia:

Ilość zrealizowanych ogłoszeń wg zasięgu:

Lokalny

2017 – 153

2018 – 185

2019 – 182

2020 – 181

2021 – 224

2022 – 207

Wojewódzki

2017 – 530

2018 – 526

2019 – 483

2020 – 548

2021 – 623

2022 – 514

Ogólnopolski

2017 – 108

2018 – 95

2019 – 74

2020 – 141

2021 – 191

2022 – 187

Ilość zrealizowanych ogłoszeń wg rodzaju ogłoszeń:

Nekrologi

2017 – 23

2018 – 20

2019 – 41

2020 – 48

2021 – 65

2022 – 64

Informacje

2017 – 17

2018 – 14

2019 – 18

2020 – 18

2021 – 22

2022 – 19

Konkursy

2017 – 4

2018 – 6

2019 – 2

2020 – 6

2021 – 0

2022 – 3

Obwieszczenia

2017 – 135

2018 – 217

2019 – 192

2020 – 194

2021 – 235

2022 – 176

Przetargi

2017 – 612

2018 – 549

2019 – 485

2020 – 602

2021 – 716

2022 – 641

BHP

W 2022 roku dofinansowano zakup okularów korygujących wzrok dla 342 pracowników Urzędu zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi zgodnie z Zarządzeniem nr K/16/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 7 lipca 2022 roku.

Dofinansowanie zakupu okularów korygujących wzrok dla pracowników UMW zatrudnionych na stanowiskach z monitorami ekranowymi.

Ilość pracowników:

2017 – 189

2018 – 220

2019 – 430

2020 – 263

2021 – 313

2022 – 342

Wartość brutto:

2017 – 63 377

2018 – 72 939

2019 – 148 833

2020 – 91 356

2021 – 108 366

2022 – 161 316

W 2022 r. zgodnie z Zarządzeniem nr K/38/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 grudnia 2019 r. wyposażono 497 pracowników Urzędu w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze.

UBEZPIECZENIA

Program ubezpieczenia gminy Wrocław w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2022 r.

W latach 2019 – 2022 Gmina Wrocław realizowała strategię kompleksowego zabezpieczenia mienia i interesów majątkowych wszystkich jednostek organizacyjnych oraz instytucji kultury. W ramach przyjętej polityki ubezpieczeniowej zawarto umowy ubezpieczenia w podziale na grupy jednostek

lub (w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej) na rodzaj zadań realizowanych przez Gminę Wrocław:

- ZADANIE NR 1 - ubezpieczenie mienia Urzędu Miejskiego Wrocławia i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław (z wyłączeniem mienia, którym dysponują jednostki oświatowe, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, instytucje kultury oraz mienia komunalnego),

- ZADANIE NR 2 - ubezpieczenie mienia instytucji kultury oraz jednostek pomocy społecznej,

- ZADANIE NR 3 - ubezpieczenie mienia jednostek oświatowych,

- ZADANIE NR 4 – ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej Gminy Wrocław z tytułu prowadzonej działalności oraz posiadania mienia,

- ZADANIE NR 5 - ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z zarządzeniem
  i administrowaniem drogami i zielenią miejską,

- ZADANIE NR 6 - ubezpieczenie mienia komunalnego oraz odpowiedzialności cywilnej
  z tytułu zarządzania zasobem komunalnym,

- ZADANIE NR 7 – ubezpieczenia komunikacyjne wszystkich jednostek organizacyjnych
  i instytucji kultury.

Efekty funkcjonowania programu ubezpieczenia – korzyści dla Gminy Wrocław:

Zawarcie umów ubezpieczenia w wyżej wymienionym kształcie umożliwiło realizację przyjętych celów:

- Utrzymanie korzystnych warunków ubezpieczenia Gminy Wrocław oraz zwiększenie zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej.

W tym zakresie w szczególności należy zwrócić uwagę na ubezpieczenie ryzyka powodzi. W wyniku przeprowadzonego w roku 2020 postępowania przetargowego na ubezpieczenia mienia, zwiększeniu uległ stopień zabezpieczenia mienia na skutek powodzi o 40%, tj. w ramach programu ubezpieczeniowego łączny limit dla ww. wynosił 280 mln zł w okresie rocznym.

- Zwiększenie zakresu ubezpieczenia majątku.

W efekcie przeprowadzonego w 2020 r. postępowania przetargowego na ubezpieczenie majątku Gminy Wrocław zmianie uległa konstrukcja ubezpieczenia mienia z ryzyk nazwanych na konstrukcję all risks. Zakres ubezpieczenia w systemie all risks charakteryzuje się szerszym zakresem i dogodniejszym dla Ubezpieczonego procesem dochodzenia roszczeń.

- Urealnienie wartości nieruchomości zgłoszonych do ubezpieczenia mienia.

W toku przeprowadzonego w 2020 r. postępowania przetargowego na ubezpieczenie majątku Gminy Wrocław urealniono wartość mienia zgłaszanego do ubezpieczenia
w kolejnych latach. Jednocześnie program ubezpieczenia Gminy Wrocław obejmuje automatyczną ochroną wzrost wartości mienia na skutek realizowanych inwestycji/ modernizacji. Dzięki właściwej konstrukcji ubezpieczenia, mienie ubezpieczone jest od chwili przejścia ryzyka na Gminę Wrocław. Nowe inwestycje skutkują wzrostem sumy ubezpieczenia (łącznej sumy ubezpieczenia) w przedziale od 1-5% rocznie.

- Sprawny proces obsługi ubezpieczenia i odciążenie jednostek Gminy w tym zakresie.

Program ubezpieczenia usprawnia proces zbierania danych do ubezpieczenia oraz jak największe ograniczenie obowiązków związanych z przekazywaniem danych odnośnie wartości majątku poszczególnych jednostek Gminy. Aktualizacja wartości ubezpieczanego majątku następuje tylko raz w roku, co w znaczny sposób odciąża jednostki Gminy
w zakresie prac związanych z administrowaniem ubezpieczeniem.

Ułatwieniu i usprawnieniu działalności jednostek służy także EIB IMS (Insurance Management System®), który stanowi elektroniczną platformę do obsługi programu ubezpieczenia, w tym zgłaszania szkód. Program umożliwia także bieżącą kontrolę i nadzór nad realizacją programu ubezpieczenia, w tym podgląd procesu likwidacji szkód poprzez, m.in. możliwość generowania statystyk szkodowych.

Dodatkowo w okresie 2019 - 2022 w ramach obowiązującej w Gminie Wrocław polityki ubezpieczeniowej konsorcjum brokerskie realizowało następujące czynności:

- przeprowadzenie postępowań publicznych na nowy okres w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych oraz ubezpieczenia mienia i OC,

- szkolenia wdrożeniowe przedstawiające program ubezpieczenia oraz zasady likwidacji szkód w latach 2019-2020, a także organizacja cyklu webinarów dla Jednostek Samorządu Terytorialnego w latach 2021-2022,

- doradztwo prawne dotyczące zapisów ubezpieczeniowych w procesie przygotowywania umów z kontrahentami Gminy Wrocław,

- odnowienie innych umów ubezpieczenia takich jak ubezpieczenie wystaw dzieł sztuki, ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków członków Ochotniczej Straży Pożarnej, ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków wolontariuszy, praktykantów i stażystów, ubezpieczenie kosztów leczenia oraz NNW podczas podróży służbowych, ubezpieczenie koni Straży Miejskiej, ubezpieczenie dronów, ubezpieczenie odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa.

TRANSPORT

Dział Transportu w 2022 roku na bieżąco prowadził działania zapewniające transport wszystkim dysponentom i pracownikom Urzędu Miejskiego Wrocławia w celu zapewnienia sprawnej realizacji wyznaczonych zadań.

W tabeli poniżej przedstawiono zużycie paliwa przez samochody służbowe Urzędu Miejskiego Wrocławia w latach 2018 – 2022.

Ilość i koszty zakupu paliwa do samochodów służbowych UM w 2022 roku

Nazwa nośnika energii	Jednostka miary	Zużycie nośnika energii	Wartość brutto (zł)
Benzyna silnikowa	litr	27 971,55	187 741,25
Olej napędowy	litr	11 539,73	84 142,59

Dążąc do zapewnienia sprawnej realizacji zadań i organizacji pracy Jednostkom Miejskim Wrocławia na podstawie protokołu przekazania środka trwałego (PT) w 2022 roku przekazano jeden samochód służbowy elektryczny – Nissan e-NV200 przekazany do Miejskiego Centrum Usług Socjalnych.

Spełniając postulaty Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r., o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 110 z późn. zm.)., która nakłada na samorządy obowiązek posiadania od 2020 r. minimum 10 % samochodów elektrycznych
w użytkowej flocie Gmina Wrocław zawarła w 2022 roku, w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego dwie umowy na odpłatny najem długoterminowy 3 szt. fabrycznie nowych elektrycznych samochodów osobowych marki Nissan, model Leaf (2 szt.) oraz KIA EV 6 (1 szt.).

Wszystkie samochody są fabrycznie nowe i wyposażone w automatyczne skrzynie biegów, silniki elektryczne o mocy 170-217 KM oraz akumulatory litowo-jonowe o pojemności energetycznej 58-62 kWh. Na jednym ładowaniu baterii samochody mogą przejechać w cyklu mieszanym 400 km według (WLTP), a koszt przejazdu 100 km to około 10,50 zł. Nowe samochody elektryczne będą ładowane m.in. w punktach ładowania na ul. G. Zapolskiej, ul. Hubskiej i pl. Nowy Targ.

ARCHIWUM

W roku sprawozdawczym przyjęto na stan archiwum zakładowego ponad 703 metry bieżące [mb] akt – 19 491 jednostek archiwalnych [j.a.], w tym: 10 782 j.a. materiałów archiwalnych (przechowywanych wieczyście), co jest wynikiem prawie dwukrotnie wyższym niż w 2021 r. oraz 8 709 j.a. dokumentacji niearchiwalnej o zróżnicowanym okresie przechowywania.

Ilość przyjętej dokumentacji w jednostkach aktowych:

2018

Kategoria A: 5 701

Kategoria B: 14 968

2019

Kategoria A: 7 452

Kategoria B: 18 076

2020

Kategoria A: 2 511

Kategoria B: 18 388

2021

Kategoria A: 5 937

Kategoria B: 18 428

2022

Kategoria A: 10 782

Kategoria B: 8 709

Równocześnie zniszczono 18 434 j.a., czyli ok. 443,21 mb akt, co w przeliczeniu na kilogramy daje 20 583 kg. Na ekspertyzę Archiwum Państwowego z kolei oczekuje 12 248 j.a., czyli ponad 300 mb. Z archiwum przy pl. Nowy Targ 1-8 wywieziono także prawie 5 000 kg makulatury, tj. dokumentacji niestanowiącej akt spraw prowadzonych
w UMW oraz 420 kg płyt CD.

Ilość wybrakowanej dokumentacji w metrach bieżących.

2017 – 904

2018 – 278,4

2019 – 641,28

2020 – 191,51

2021 – 378,55

2022 – 443,21

Zasób archiwum zakładowego UMW 31 grudnia 2022 r. wynosił ok. 8 972 mb akt, co
w porównaniu do roku 2021 r. oznacza przyrost o 220 mb akt.

Ilość dokumentacji udostępnionej i wypożyczonej z archiwum.

2018

Udostępnienie: 4 553

Wypożyczenie: 4 583

2019

Udostępnienie: 6 164

Wypożyczenie: 4 045

2020

Udostępnienie: 3 245

Wypożyczenie: 2 587

2021

Udostępnienie: 2 772

Wypożyczenie: 2 790

2022

Udostępnienie: 2 434

Wypożyczenie: 2 371

W 2022 r. udostępniono na miejscu i wypożyczono poza archiwum łącznie 4 805 j.a.,
a liczba osób korzystających z archiwum zakładowego wyniosła 404.

Liczba osób korzystających z archiwum.

2018 – 364

2019 – 470

2020 – 424

2021 – 389

2022 – 404

Pracownicy archiwum zakładowego przygotowali do przekazania do Archiwum Państwowego we Wrocławiu 5 576 j.a. i oczekują na wyznaczenie terminu przewozu akt.

Ponadto uporządkowano ponad 1 600 teczek dowodowych przejętych po Miejskich Komendach Milicji Obywatelskiej z lat ok. 1950-1970 oraz ponad 850

akt osobowych pracowników Urzędu Dzielnicowego Wrocław-Śródmieście. Spisano także z natury 17 793 j.a.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

W ramach regulaminowej działalności w 2022 roku zarejestrowano w Centralnym Rejestrze Postępowań w sumie 89 wniosków o wszczęcie postępowań o zamówienia publiczne.

W liczbie 89 wniosków mieszczą się:

- Wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego przez Komisję Przetargową w sumie 79 postępowań, w tym:
  - w trybie przetargu nieograniczonego - 13 postępowań,
  - w trybie podstawowym - 53 postępowań
  - w trybie zamówienia z wolnej ręki – 4 postępowania,
  - w trybie zamówienia na usługi społeczne, o których mowa w art. 359 pkt. 2 ustawy Pzp – 9 postępowań.
- Wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzanego przez Osobę Wskazaną w trybie z wolnej ręki – 10 postępowania.

W ramach regulaminowej działalności w roku 2022 przeprowadzonych zostało łącznie 89 postępowań o udzielenie zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Wśród tej liczby największą ilość stanowiły zamówienia na usługi, tj. 56 postępowań,
w tym: 11 postępowań przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, z uwagi na ich wartość powyżej progu unijnego.

W zakresie dostaw przeprowadzono 21 postępowań, w tym: 6 postępowań przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego, z uwagi na ich wartość powyżej progu unijnego.

W zakresie robót budowlanych przeprowadzono 12 postępowań, wszystkie poniżej progu unijnego.

75 zamówień przeprowadzono na Platformie Elektronicznej e-Zamówienia.

W ramach regulaminowej działalności w zakresie prowadzonych postępowań wydano łącznie 97 decyzji, w tym:

- powołaniu Komisji Przetargowych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia – 77 decyzji,

- zmianie składu Komisji Przetargowej - 12 decyzji,

- powołaniu Osób Wskazanych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki - 8 decyzji.

W postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych w okresie sprawozdawczym, w ramach uprawnień Wykonawców, wniesiono 1 odwołanie dotyczące odrzucenia oferty odwołującego. Odwołanie zostało oddalone przez KIO.

Ponadto, w zakresie zamówień publicznych:

- na podstawie projektów planów zamówień przesłanych ze wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu, sporządzono Harmonogram zamówień publicznych w zakresie robót budowlanych, dostaw i usług na rok 2022,

- na podstawie zgłoszeń przesłanych przez komórki organizacyjne Urzędu, wprowadzono do Harmonogramu zamówień publicznych 2 980 zmian dotyczących: dodania nowego lub rezygnacji z dotychczasowego zamówienia, zmiany wartości zamówienia, terminu wszczęcia procedury,

- sporządzono roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w roku 2021 i przekazano do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych,

- sporządzono i skierowano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wstępne ogłoszenie informacyjne o planowanych w roku 2022 zamówieniach publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia,

- na podstawie § 49 Regulaminu zamówień publicznych w 2021 roku zaplanowano
  i przeprowadzono okresową kontrolę udzielania zamówień wyłączonych ze stosowania przepisów ustawy Pzp w okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. W okresie objętym kontrolą udzielono w Urzędzie 2 034 zamówienia. Wszystkie zostały objęte kontrolą. Na tę okoliczność sporządzono protokoły z ustaleniami pokontrolnymi,

- na podstawie § 50 ust. 3 Regulaminu zamówień publicznych sporządzono i przekazano do Sekretarza Miasta informację o wynikach przeprowadzonej w Komórkach organizacyjnych Urzędu kontroli udzielania zamówień z wyłączeniem stosowania ustawy Pzp za okres 2021 roku,

- na podstawie § 50 ust. 4 Regulaminu zamówień publicznych przekazano do Dyrektorów Departamentów informację o stwierdzonych nieprawidłowościach przy udzielaniu zamówień wyłączonych ze stosowania ustawy Pzp w podległych im Komórkach organizacyjnych za okres 2021 roku,

- na podstawie § 51 Regulaminu zamówień publicznych dokonano kontroli prawidłowości przeprowadzenia procedury przez Osobę Wskazaną w 4 postępowaniach udzielonych
  w trybie zamówienia z wolnej ręki,

- na podstawie § 33 Regulaminu zamówień publicznych zaopiniowano 108 aneksów wprowadzających zmiany do zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego.

OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE SPRAW OBYWATELSKICH

Wydział Spraw Obywatelskich realizował wynikające z ustaw, uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i zarządzeń Prezydenta Wrocławia, zadania i kompetencje wymienione w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia w

sposób precyzyjny określone w Regulaminie Organizacyjnym Departamentu Obsługi i Administracji oraz na podstawie posiadanych upoważnień.

W oparciu o powyższe za rok 2022 zrealizowano następujące zadania:

- z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671
  z późn. zm.) oraz z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 z późn. zm.):

Liczba wydanych dowodów osobistych:

2017 – 108 162

2018 – 78 790

2019 – 66 686

2020 – 47 298

2021 – 59 779

2022 – 78 509

W roku 2022 przyjęto 644 wnioski o wydanie dowodu osobistego w miejscu przebywania osób, które nie mogą z różnych przyczyn (z powodu podeszłego wieku, stanu zdrowia również osób osadzonych w zakładach karnych itp.) przybyć do urzędu i złożyć wniosek osobiście. Następnie dostarczono 382 spersonalizowane dowody osobiste do miejsc przebywania tych osób tj. zakładów karnych, domów pomocy społecznej, szpitali.

W tym wydano 11 552 dowody osobiste na podstawie wniosków złożonych elektronicznie za pośrednictwem ePUAP.

Zameldowano na pobyt stały 14 855 osoby

Wymeldowano z pobytu stałego 4 864 osoby

Zameldowano na pobyt czasowy 32 346 osoby

Wymeldowano z pobytu czasowego 1 108 osoby

Zgłoszono wyjazd poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt stały 239 osób

Zgłoszono wyjazd poza granice Rzeczypospolitej Polskiej na pobyt czasowy dłuższy niż 6 miesięcy 104 osób

Zgłoszono powrót z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego dłużej niż 6 miesięcy 27 osób

Usunięto niezgodności w rejestrze PESEL na wniosek osoby i z urzędu 222 862

Wydano zaświadczenia o zameldowaniu na wniosek osoby i z urzędu 58 679

Wystąpiono o nadanie, zmianę lub usunięcie numeru PESEL 83 986

Wydano powiadomienie o nadaniu lub zmianie numeru PESEL 83 986

Udostępniono dane z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL 25 594

Wydano zaświadczenia o utracie dowodu osobistego 9 543

Wypożyczono dokumentację związaną z wydanym dowodem osobistym uprawnionym organom 886 osób

Udostępniono dane z Rejestru Dowodów Osobistych 1 095 osób

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zameldowanych było we Wrocławiu 603 218 osób w tym 574 532 na pobyt stały.

- z ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1105) wykonano następujące czynności:
  - udzielono pomocy repatriantom przy załatwianiu spraw życiowych przybyłym
    i osiedlonym we Wrocławiu,
  - udzielono pomocy przy wypełnianiu, pisaniu, interpretacji dokumentów (ZUS ,PUP, USC, UW, NFZ),

- otoczono wsparciem i opieką nowo przybyłe rodziny repatriantów (wizyty pracowników w domach w godzinach pracy i po godzinach pracy Urzędu, kontaktowano się telefonicznie z repatriantami w godzinach pracy i po godzinach pracy Urzędu w różnych życiowych sprawach),

- prowadzono korespondencję z repatriantami chcącymi osiedlić się we Wrocławiu poprzez zaproszenie Gminy Wrocław, rodziny lub we własnym zakresie,

- udzielono pomocy 5 rodzinom, zaproszonych uchwałami do gminy Wrocław (kontakt z WLM, ZZK - w przypadku remontu, pomoc przy odbiorze lokalu, pomoc przy podpisywaniu umowy najmu, pomoc w wypełnianiu wniosków dot. przyłączenia mediów do danego mieszkania),

- przyjęto i zaktualizowano 213 wniosków osób zainteresowanych osiedleniem się we Wrocławiu, które przekazano do Komisji Społecznych, Osiedli i Partycypacji Rady Miejskiej Wrocławia,

- przyjęto do końca grudnia 2022 r. 97 wniosków repatriantów chcących się osiedlić we Wrocławiu,

- przygotowano 5 projektów uchwał zapraszających repatriantów do Wrocławia,

- wydano 38 decyzji przyznających pomoc ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego,

- skierowano do DUW 18 wniosków wraz z decyzjami dot. wypłaty środków z budżetu państwa przyznanych decyzją Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, pokrycie kosztów związanych z podjęciem w Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez osobę małoletnią,

- złożono 5 wniosków do DUW o udzielenie dotacji celowej Gminie Wrocław z budżetu państwa na zapewnienie mieszkań dla repatriantów,

- przygotowano 36 dokumentów finansowych dotyczących wypłat świadczeń finansowych (obsługa finansowa 2 umów dotyczących aktywizacji zawodowej repatriantów- miesięczne wypłaty z tytułu wynagrodzenia, środki z 6 decyzji pełnomocnika Rządu ds. Repatriacji, przyjęcie dotacji z budżetu wojewody, wypłacono środki z tytułu 28 decyzji administracyjnych przyznających pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem, adaptacją lub wyposażeniem lokalu mieszkalnego),

- dokonano rozliczania oraz sprawozdawczości z przyznawanych dotacji z budżetu państwa oraz środków własnych z budżetu gminy,

- przygotowano projekt budżetu repatriantów na rok 2023 oraz sporządzono sprawozdanie z wykonanie budżetu za rok 2022,

- koordynowano rozliczenie dotacji celowej z budżetu państwa przyznanej przez Wojewodę dla 5 rodzin repatriantów, którym zapewniono lokal mieszkalny.

Ponadto: przesłano 129 listów gratulacyjnych w imieniu Prezydenta Wrocławia dla osób, które ukończyły 100 lat życia i więcej.

- z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej i punkcie informacji dla przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541 z późn. zm.) wykonano następujące czynności:

Gmina	Nowa rejestracja działalności gospodarczej	Zmiany w rejestrze działalności gospodarczej	Zawieszenia, wznowienia i wezwania	Wykreślenie z rejestru działalności gospodarczej	Inne(aktualizacje, duplikaty, zaświadczenia, potwierdzenia	Razem
Wrocław	2 003	4 005	2 798	1 461	31	10 698

W roku 2022 wykonano ogółem 10 663 czynności w zakresie ewidencji działalności gospodarczej, udzielono 60 pisemnych informacji o przedsiębiorcach do urzędów skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Kontroli Skarbowej, prokuratury, sądów powszechnych, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy i osobom fizycznym.

Ponadto udzielono około 3 560 informacji telefonicznie oraz 20 drogą elektroniczną osobom zainteresowanym rejestracją działalności gospodarczej. Przyjęto 10 687 interesantów w sprawach merytorycznych. Przyjęto 2 959 wniosków do potwierdzenia tożsamości posiadaczy profilu zaufanego (PPZ). Dział wykonuje zadania dot. obsługi wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zatem nie wydaje dokumentacji o aktualnych danych o wpisie do CEIDG.

- z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym, (Dz. U. z 2022 r. poz. 988) oraz ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1212)

  - w zakresie rejestracji pojazdów

Ilość wydanych dowodów rejestracyjnych w 2022 r.- 92 343 szt.

Ilość wydanych pozwoleń czasowych w 2022 r. – 64 294 szt.

2022 r. – 11 268

2021 r. – 12 362

2020 r. – 10 325

2019 r. – 12 087

2018 r. – 13 401

2017 r. – 14 273

2016 r. – 15 426

Wydano dowody rejestracyjne stałe: 92 343 sztuk

Wydano nowe tablice rejestracyjne stałe:

samochodowe (w tym zmniejszone): 107 991 sztuk

motocykle, motorowery, ciągniki: 2 852 sztuk

Wydano pozwolenia czasowe: 64 294 sztuk

Wydano tablice rejestracyjne tymczasowe: 6 266 sztuk

Przyjęto zgłoszenia o zbyciu/nabyciu pojazdów: 59 672 sztuk

Wyrejestrowano pojazdów na stałe: 5 395 sztuk

Wydano dowody rejestracyjne po zatrzymaniu przez policję: 441 sztuk

Przyjęto dokumenty modyfikujące dane w pojazdach

(wpis: hak, gaz, zastaw, korekta danych): 29 216 sztuk

Wydano kart pojazdów: 12 542 sztuk

Wydano nalepki kontrolne: 36 066 sztuk

Wydano znaki legalizacyjne: 82 252 sztuk

Wydano zaświadczeń o rejestracji pojazdów: 777 sztuk

Przydzielono numerów tablic indywidualnych ogółem dla Województwa Dolnośląskiego:
1 814 kompletów

w tym: dla Wrocławia: 840 kompletów

Wydano decyzje o nadaniu nr nadwozia, silnika, dorobienia tabliczki zastępczej: 116 sztuk

Wydano decyzje o czasowym wycofaniu pojazdów z ruchu: 128 sztuk

Wydano decyzje o nałożeniu kar z tytułu naruszenia obowiązku zgłoszenia zbycia i nabycia oraz zarejestrowania pojazdu sprowadzonego z zagranicy: 1 141 sztuk

Od 4 września 2022 roku zniesiono obowiązek wydawania karty pojazdu oraz nalepki kontrolnej oraz przedkładania przy rejestracji pojazdu w kraju zaświadczenia o danych zawartych w dowodzie rejestracyjnym lub karcie pojazdu, w przypadku utraty tych dokumentów.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zarejestrowanych we Wrocławiu było 675 151 pojazdów
w tym 519 607 osobowych.

Ponadto w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2020 r. nowych przepisów
z zakresu ustawy prawo o ruchu drogowym wydano w 2022 r. 1 141 decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie terminu zgłoszenia nabycia lub zbycia pojazdu albo niezarejestrowanie w terminie pojazdu sprowadzonego z UE. Z tego tytułu wpłynęło do budżetu Miasta 228 258 43 zł.

- w zakresie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami:

Ilość wydanych praw jazdy po raz pierwszy w 2022 r. – 6 401 szt.

Ilość wymienionych i wtórników praw jazdy w 2022 r. – 11 718 szt.

Wydano praw jazdy:18 119 szt.

Wydano pozwoleń tramwajowych: 199 szt.

Wydano międzynarodowych praw jazdy: 1 562 szt.

Zażądano z innych urzędów akt kierowców: 3 600 szt.

Przekazano do innych urzędów akta kierowców, którzy zmienili adres zamieszkania:
1 549szt.

Zarejestrowano i zweryfikowano dokumenty w związku z wydaniem postanowienia
o zatrzymaniu prawa jazdy bądź orzeczonym wyrokiem sądu: 3 001 szt.

Wydano decyzji w sprawach nadzoru nad kierującymi ogółem: 1 912

w tym :

- skierowaniu na badania lekarskie: 63 sztuk
- cofnięciu uprawnień: 706 sztuk
- przywróceniu uprawnień: 208 sztuk
- umorzeniu postępowania: 35 sztuk
- zatrzymaniu prawa jazdy: 764 sztuk
- skierowaniu na egzamin sprawdzający kwalifikacje: 68 sztuk
- odmowie wydania prawa jazdy: 23 sztuk
- uchyleniu decyzji lub zmianie decyzji: 45 sztuk

Wydano informacji w sprawach nadzoru nad kierującymi (badania lekarskie, psychologiczne oraz kurs reedukacyjny): 1 336 sztuk

Wydano PKK na egzamin sprawdzający kwalifikacje po zatrzymaniu prawa jazdy na okres powyżej 1 roku: 221 sztuk

Ewidencja osób, którym sąd orzekł zakaz prowadzenia pojazdów, a nie posiadających prawa jazdy: 562 sztuk

Udzielono pisemnych odpowiedzi w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami:
807 sztuk

Przyjęto korespondencję: 32 628 sztuk

Wysłano na wniosek strony prawa jazdy pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

460 sztuk

Wydano profil kandydata na kierowcę: 8 884 sztuk

Wydano zezwoleń na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym: 145 sztuk

Wydano profili kierowcy zawodowego(PKZ): 1 061 sztuk

Wydano kart kwalifikacji kierowcy: 572 sztuk

Na dzień 31 grudnia 2022 roku – 379 171 mieszkańców Wrocławia posiadało prawa jazdy.

Na zapytania organów zagranicznych wymieniających polskie prawo jazdy wysłano, poprzez system teleinformatyczny Eucaris informację dotyczącą statusu dokumentu dla 200 osób.

W roku 2022 dokonano również wymiany 2 432 zagranicznych praw jazdy, z czego 950 praw jazdy wydanych na Ukrainie.

- w zakresie zadań z zakresu wpisanych do rejestru działalności regulowanej przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów (SKP) i ośrodki szkolenia kierowców (OSK) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku.

Na terenie miasta Wrocławia do rejestru wpisanych było:

Stacji kontroli pojazdów: 63

Ośrodków szkolenia kierowców: 56 (w tym 2 zawieszone)

Wpisano do ewidencji:

Instruktorów nauki jazdy: 22

Wykładowców: 0

Łączna liczba instruktorów nauki jazdy: 346

Łączna liczba wykładowców: 2

Nadano uprawnienia:

Diagnostom: 3

Łączna liczba diagnostów: 227

Postępowania administracyjne w stosunku do diagnostów – cofnięcie uprawnień (w trakcie): 2

Postępowania administracyjne w stosunku do instruktorów – wykreślenie z ewidencji:
26

Skreślenia OSK na wniosek przedsiębiorcy: 3

Skreślenia SKP na wniosek przedsiębiorcy: 2

- z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego oraz
  z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. w Centralnym Rejestrze Skarg
i Wniosków Urzędu Miejskiego Wrocławia (CRSiW) zaewidencjonowano ogółem 142 skargi oraz 114 wniosków.

Dla porównania w 2021 r. zarejestrowano 136 skarg oraz 38 wniosków (z których 1 skarga i 1 wniosek pozostały bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne).

Spośród ogólnej liczby 142 skarg i 114 wniosków, zaewidencjonowanych w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków UMW w 2022 r. - 114 skarg i 109 wniosków, dotyczyło komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, natomiast 27 skarg i 5 wniosków odnosiło się do zadań realizowanych przez

jednostki organizacyjne Miasta, takie jak: Zarząd Zasobu Komunalnego (9 skarg), Straż Miejska Wrocławia (5 skarg), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (5 skargi), Zarząd Zieleni Miejskiej (2 wnioski), Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta (4 skargi i 3 wnioski) i jednostki oświatowe: Wrocławski Zespół Żłobków (1 skarga).

W powyższej liczbie zarejestrowanych 114 skarg, dotyczących komórek organizacyjnych UMW, wykazane zostały: 1 skarga, wycofana przez skarżącego, która dotyczyła zadań realizowanych w Departamencie Finansów Publicznych oraz 1 skarga, pozostawiona bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne tj. brak adresu do korespondencji (1 skarga dot. zadań Departamentu Obsługi i Administracji). W przypadku wniosków, spośród ogólnej liczby zarejestrowanych 109 tylko 1 wniosek – pozostał bez rozpoznania.

Oprócz skarg, dotyczących komórek organizacyjnych UMW oraz jednostek organizacyjnych Miasta, zaewidencjonowana została w CRSiW, także 1 skarga dotycząca spraw realizowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu (segment C tabeli).

Jak wynika, z przedstawionego tabelarycznego zestawienia skarg i wniosków, zaewidencjonowanych w CRSiW, w 2022 roku odnotowany został wzrost ogólnej liczby skarg, jak i liczby wniosków, w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym
tj. 2021 r. Liczba skarg zwiększyła się o 6, a liczba wniosków o 76 (w odniesieniu do komórek organizacyjnych UMW). Natomiast nieznaczny spadek skarg (o 2) i podobny wzrost ilości wniosków (o 2), odnotowały gminne jednostki organizacyjne.

Niezależnie, od zarejestrowanych ww. skarg i wniosków w CRSiW, Zespół ds. Skarg
i Wniosków Wydziału Spraw Obywatelskich, w 2022 r. odnotował 48 skarg, w zakresie zadań wykonywanych przez spółki prawa handlowego z udziałem Miasta, które przekazał do rozpatrzenia właściwym organom tych spółek.

W okresie sprawozdawczym 2022 roku wpłynęło ich o 6 mniej, w porównaniu do roku poprzedniego. Skargi te, mieściły się w zakresie zadań realizowanych, bądź

nadzorowanych przez takie Spółki gminne, jak: Towarzystwo Budownictwa Społecznego (32 skargi), Ekosystem Sp. z o. o. (2 skargi), Wrocławskie Mieszkania Sp. z o. o.
(7 skarg), MPK Sp. z o.o. (4 skargi), Wrocławski Park Wodny S.A. (2 skargi) oraz Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan Sp. z o.o. (1 skarga).

Zespół ds. Skarg i Wniosków WSO przekazał ponadto do innych właściwych organów 20 skarg, w tym do: Rady Miejskiej Wrocławia (17 skarg), Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (1 skargę), Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (1 skargę) oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu (1 skargę).

- z ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku – Kodeks wyborczy (dz. u. z 2022 r. poz. 1277 z późn. zm.).

W roku 2022 wydano 36 decyzji dotyczących rejestru wyborców, w tym 22 o wpisaniu do rejestru wyborców.

AKTA STANU CYWILNEGO

Zrealizowano zadania z zakresu:

- rejestracji stanu cywilnego jako zadanie zlecone;
- zmiany imion i nazwisk jako zadanie zlecone;
- wydawania pozwoleń na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu pochowania jako zadanie własne powiatu;
- inicjowania nadania medalu Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie jako zadanie własne gminy.

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. wykonano poniżej wymienione czynności w następujących ilościach:

- Sporządzono akty urodzeń 12 143, w tym:

dzieci urodzonych we Wrocławiu: 8 255

dzieci urodzonych za granicą: 3 888

- Sporządzono akty małżeństw 3 750, w tym:

  małżeństw zawartych za granicą: 1 364

  małżeństw zawartych we Wrocławiu 2 386, w tym:

  małżeństw konkordatowych: 619

  małżeństw cywilnych 1 767, w tym:

  małżeństw zawartych poza lokalem USC: 226

- Sporządzono akty zgonu 8 981, w tym:

  osób zmarłych we Wrocławiu: 8 744

  osób zmarłych za granicą: 237

- Nadano PESEL noworodkom: 8 255

- Zainicjowano nadanie Medali za Długoletnie Pożycie Małżeńskie: 425

- Wydano:

  zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu: 228

  decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk: 1 204

  pozwolenia na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania: 159

  zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą: 235

  zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa 1 460

  zaświadczenia o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego: 78

zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby: 6

zaświadczenia o stanie cywilnym: 676

odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego: 18 950

odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego: 83 719

kserokopie z akt stanu cywilnego: 755

wielojęzyczne formularze tłumaczeń: 302

- Przyjęto:

  oświadczenia o uznaniu ojcostwa: 2 143

  oświadczenia o zmianie imienia/nazwiska dziecka: 103

  zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa: 4 304

  oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego: 299

- Wykonano:

  wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego: 11 403

  przypiski: 45 474

  migracje aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego:118 470

  aktualizacja rejestru Pesel: 19 544

- Zrealizowano zlecenia innych urzędów stanu cywilnego i organów ewidencji ludności: 14 478

Dochody Gminy z tytułu wykonanych w 2022 roku przez USC czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wyniosły: 7 079 130 zł w tym:

- z dotacji za wykonywanie zadania zleconego 5 043 517,78 zł
- z opłaty skarbowej 1 804 479,00 zł
- z opłaty za śluby poza lokalem USC 226 000,00 zł
- z opłaty za tłumaczenia dokumentów 5 134,00 zł

Zestawienie Analityczne Za Lata 2019 – 2022

Sporządzono:	2022	2021	2020	2019
akty urodzeń w tym:	12 143	11 836	10 671	11 876
dzieci urodzonych we Wrocławiu	8 255	8 382	8 637	9 608
dzieci urodzonych za granicą	3 888	3 454	2 034	2 268
akty małżeństw w tym:	3 750	3 380	2 643	3 455
małżeństw zawartych zagranicą	1 364	928	607	821
małżeństw zawartych we Wrocławiu w tym:	2. 386	2 452	2 036	2 634
małżeństw konkordatowych	619	809	640	890
małżeństw cywilnych w tym:	1 767	1 643	1 396	1 744

małżeństw zawartych poza lokalem USC	226	190	111	169
akty zgonu w tym:	8 981	10 061	9 109	8 014
osób zmarłych we Wrocławiu	8 744	9 901	8 986	7 882
osób zmarłych za granicą	237	160	123	132

nadano:	2022	2021	2020	2019
numery Pesel noworodkom	8 255	8 083	8 637	9 608

zainicjowano nadanie:	2022	2021	2020	2019
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie	425	288	353	246

wydano:	2022	2021	2020	2019
zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu	228	214	247	206
decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	1 204	898	812	806
pozwolenia na sprowadzanie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy w celu ich pochowania	159	149	112	129
zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą	235	195	159	256
zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa	1 460	1 640	1 666	2 235
zaświadczenia o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego	78	122	77	53
zaświadczenia o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby	6	20	6	4
zaświadczeń o stanie cywilnym	676	544	429	487

wydano:	2022	2021	2020	2019
odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego	18 950	16 978	11 987	13 678
odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego	83 719	88 633	78 234	85 897
kserokopie z akt stanu cywilnego	755	2 028	264	199
wielojęzyczne formularze tłumaczeń	302	216	207	74

przyjęto:	2022	2021	2020	2019
oświadczenia o uznaniu ojcostwa	2 143	2 238	2 261	2 482
oświadczenia o zmianie imienia/nazwiska dziecka	103	62	52	87
zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia małżeństwa	4 304	3 998	3 554	3 982
oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego	299	303	206	356

wykonano:	2022	2021	2020	2019
wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego	11 304	9 955	8 634	10 463
przypiski	45 474	48 641	43 226	42 055
migracje aktów stanu cywilnego do rejestru stanu cywilnego	118 470	104 916	88 232	72 793
aktualizacja rejestru Pesel	19 544	17 077	15 876	22 158

zrealizowano:	2022	2021	2020	2019
zlecenia innych urzędów stanu cywilnego i organów ewidencji ludności	14 478	14 263	14 394	20 756

pobrano:	2022	2021	2020	2019
opłat w punkcie kasowym w USC na kwotę:	brak	brak	228 224	1 145 556

Nadal spada liczba urodzeń, ale i spada liczba zgonów.

Okresom sprzed pandemii dorównuje liczba zawartych małżeństw cywilnych, spada natomiast liczba małżeństw konkordatowych.

Nadal rośnie liczba transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskiego rejestru, co związane jest z napływem obywateli Ukrainy i Białorusi do Wrocławia, a także rosnącym zainteresowaniem wyrobieniem polskiego paszportu przez obywateli polskich zamieszkałych w Izraelu.

Znacząco wzrosło zainteresowanie Medalami Za Długoletnie Pozycie Małżeńskie.

Klienci USC coraz chętniej korzystają z e-usług.

80% zgłoszeń noworodków dokonanych zostało przez rodziców w 2022 roku poprzez platformę e-PUAP. Dwukrotnie wzrosła też ilość składanych tą drogą wniosków o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego oraz zaświadczenia o stanie cywilnym.

Coraz więcej klientów korzysta w usługi „Zapowiedzi wizyty w USC". Pozwala to na przygotowanie potrzebnych klientowi dokumentów przed jego wizytą i znacząco skraca czas obsługi interesanta, pozwala też na ograniczenie jego odwiedzin w USC do jednej wizyty.

Uruchomiona została również w 2022 roku usługa internetowej rezerwacji wizyty w USC.

USC został przeorganizowany w ten sposób, by klienci urzędu załatwiali wszystkie sprawy w jednym miejscu. To urzędnik przychodzi do stanowiska obsługi klienta, a nie klient poszukuje urzędnika w urzędzie.

Uruchomiony został ponadto punkt informacyjny oraz dyżur asystenta klienta, w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami.

Czas uzyskany w związku z usprawnieniem bezpośredniej obsługi interesantów został wykorzystany na zasilanie Rejestru Stanu Cywilnego we wrocławskie akty stanu cywilnego. W 2022 roku pracownicy USC we Wrocławiu zmigrowali do rejestru państwowego o 13 554 akty stanu cywilnego więcej, niż w roku

poprzednim, co przełożyło się na dodatkową kwotę 235 893 zł otrzymaną w ramach dotacji.

Ogółem dochody Gminy z tytułu wykonanych w 2022 roku przez USC czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego wyniosły: 7 079 130 zł w tym:

- dotacja 5 043 517 zł
- opłata skarbowa 1 804 479 zł
- śluby poza lokalem USC 226 000 zł
- tłumaczenia dokumentów 5 134 zł

CZYNNOŚCI KONTROLNE W URZĘDZIE, JEDNOSTKACH GMINNYCH, STACJACH KONTROLI POJAZDÓW, OŚRODKACH SZKOLENIA KIEROWCÓW ORAZ INNYCH PODMIOTACH

KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ WYDZIAŁ KONTROLI

Kontrole w 2022 roku przeprowadzane były w oparciu o:

- Plan kontroli na 2022 rok,
- Plan kontroli przedsiębiorców prowadzących stacje kontroli pojazdów wpisanych
  w rejestr działalności regulowanej prowadzony przez Prezydenta Wrocławia obejmujący rok 2022,
- Plan kontroli przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców i podmiotów prowadzących szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem obejmujący rok 2022.

W 2022 roku przeprowadzono łącznie 235 kontroli, z tego 213 kontroli planowych i 22 o charakterze doraźnym.

Działaniami kontrolnymi w 2022 roku objęto jednostki wyszczególnione w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w 2022 roku

Wyszczególnienie	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
Jednostki organizacyjne gminy Wrocław	64	2	66
Publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe	5	5	10
Organizacje pozarządowe i kościelne osoby prawne	16	2	18
Podmioty, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków lub realizację programu polityki zdrowotnej	8	0	8
Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia	4	0	4
Instytucje kultury	2	0	2
Podmioty posiadające osobowość prawną, w których Miasto posiada co najmniej 50% udziałów albo akcji	2	1	3

Wyszczególnienie	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
Stacje kontroli pojazdów	61	0	61
Ośrodki szkolenia kierowców	50	12	62
Podmioty prowadzące szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem	1	0	1
Razem	213	22	235

Podział na kontrole planowe i o charakterze doraźnym przeprowadzone w latach 2019-2022 przedstawiono w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2019-2022 w podziale na kontrole planowe i o charakterze doraźnym

Rok	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
2019	192	39	231
2020	209	53	262
2021	227	22	249

Rok	Kontrole planowe	Kontrole o charakterze doraźnym	Razem
2022	213	22	235

W latach 2019-2022 działaniami kontrolnymi objęto jednostki i podmioty wyszczególnione w poniższej tabeli:

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2019-2022 w jednostkach i podmiotach

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Jednostki organizacyjne gminy Wrocław	71	100	80	66
Publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe	10	13	19	10
Organizacje pozarządowe i kościelne osoby prawne	7	15	11	18
Podmioty, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków lub realizację programu polityki zdrowotnej	3	9	8	8

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia	8	1	4	4
Instytucje kultury	0	2	3	2
Podmioty posiadające osobowość prawną, w których Miasto posiada co najmniej 50% udziałów albo akcji	2	0	0	3
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	0	0	1	0
Stacje kontroli pojazdów	64	61	60	61
Ośrodki szkolenia kierowców	65	60	62	62
Podmioty prowadzące szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem	1	1	1	1
Razem	231	262	249	235

Kontrole w 2022 roku przeprowadzono w:

- **jednostkach organizacyjnych gminy Wrocław, w szczególności w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych, w zakresie:**

- zgodności planowania i realizacji budżetu z zasadami opracowanymi przez organ prowadzący,

- zagadnień finansowo-księgowych, organizacyjno-prawnych i kadrowo-płacowych,

- przestrzegania przepisów dotyczących zapewnienia bezpiecznych warunków nauki
  i pracy,

- zgodności arkusza organizacyjnego z planem finansowym, zakresem obowiązków pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych i przydziałem zadań na rok szkolny,

- zgodności ze stanem faktycznym danych o liczbie uczniów wykazanych w Systemie Informacji Oświatowej, mających wpływ na część oświatową subwencji ogólnej;

- **publicznych i niepublicznych jednostkach oświatowych, w zakresie:**

  - prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji zgodnie z art. 35 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Kontrolą objęto jednostki oświatowe, którym przekazano w roku 2020 i 2021 dotacje w łącznej kwocie 6 955 595,90 zł;

  - weryfikacji prawidłowości pobrania dotacji podmiotowych, w tym sprawdzenia spełniania przez uczniów uczestnictwa w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych. Kontrolą objęto faktyczną obecność uczniów na zajęciach prowadzonych w szkołach niepublicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki;

- **organizacjach pozarządowych i kościelnych osobach prawnych, w zakresie realizacji umów dotacyjnych. Kontrole przeprowadzono w podmiotach, którym na podstawie umów przekazano w roku 2021 dotacje w łącznej kwocie 5 166 746,91 zł;**

- **podmiotach, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków lub realizację programu polityki zdrowotnej, w zakresie realizacji umów dotacyjnych. Kontrole przeprowadzono w podmiotach, którym na podstawie umów przekazano w 2020 i 2021 roku dotacje w łącznej kwocie 1 589 880,00 zł;**

- **komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia, w zakresie:**

  - terminowości wystawiania dowodów księgowych (OT, PT, LT, MT) oraz terminowości ich przekazywania do Wydziału Księgowości UMW,

  - wybranych zagadnień z zakresu stosowania elektronicznego obiegu faktur,

  - terminowości wszczynania postępowań o odszkodowanie z tytułu przejęcia nieruchomości na realizację inwestycji drogowych,

  - zgodności przeprowadzania regulacji stanów prawnych lokali mieszkalnych z art. 691 Kc i przepisami prawa miejscowego zawartymi w uchwale nr XXII/601/20 w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław;

- **instytucjach kultury, w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej instytucji;**

- **podmiotach posiadających osobowość prawną, w których Miasto posiada co najmniej 50% udziałów albo akcji, w zakresie:**

  - terminowości wystawiania dowodów księgowych (OT, PT, LT, MT) obejmujących działania wykonywane w imieniu i na rzecz gminy Wrocław oraz terminowości ich przekazywania do Wydziału Księgowości UMW,

  - wybranych zagadnień z zakresu stosowania elektronicznego obiegu faktur,

  - wyboru Wykonawców realizujących prace budowlane na zasobie gminnym, w tym na zasobie pustostanów, a także rodzajów zawieranych umów,

  - istniejących zasad/procedur współpracy pomiędzy spółką a wykonawcami, w tym relacji pomiędzy pracownikami na stanowiskach niekierowniczych a

wykonawcami
i nadzorowanie tych relacji,

- procedur nadzorowania: robót wykonywanych i wykonanych przez zleceniobiorców, zgłoszeń pochodzących od najemców,

- prowadzenia Książek Obiektów, w tym zasad dokonywania wpisów do Książek Obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem terminu dokonania wpisu w stosunku do terminu czynności dokonanych na obiektach oraz uprawnień osób dokonujących wpisu,

- realizacji prac zleconych w pustostanach w zakresie zgodności prac wykonanych
z kosztorysami oraz fakturami,

- procedur wykonywania obowiązków służbowych;

- **stacjach kontroli pojazdów, w zakresie:**

- zgodności stacji z wymaganiami, o których mowa w art. 83 ust. 3 ustawy Prawo
o ruchu drogowym,

- prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów,

- prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji;

- **ośrodkach szkolenia kierowców, w zakresie zagadnień, o których mowa**
w art. 44 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, prawidłowości:

- wpisów w książce ewidencji osób szkolonych,

- wpisów w kartach przeprowadzonych zajęć,

- dokumentacji związanej z przeprowadzeniem egzaminu wewnętrznego,

- sposobu prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych w ośrodku przez instruktorów i wykładowców prowadzących zajęcia w ośrodku;

- **podmiocie prowadzącym szkolenie osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem, w zakresie sprawdzenia zagadnień, o których mowa w art. 44 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, prawidłowości:**

  - wpisów w książce ewidencji osób szkolonych,

  - wpisów w kartach przeprowadzonych zajęć,

  - dokumentacji związanej z przeprowadzeniem ćwiczeń sprawdzających,

  - sposobu prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych w podmiocie przez instruktorów i wykładowców prowadzących zajęcia w podmiocie.

Wyniki kontroli zostały przekazane kierownikom kontrolowanych podmiotów, przedsiębiorcom prowadzącym ośrodki szkolenia kierowców, stacje kontroli pojazdów oraz prowadzącym szkolenia osób ubiegających się o uzyskanie uprawnienia do kierowania tramwajem oraz dyrektorom komórek organizacyjnych Urzędu sprawującym nadzór nad kontrolowanymi podmiotami i monitorującym realizację wykorzystania środków publicznych.

Kontrole przeprowadzone w 2022 roku wykazały nieprawidłowości głównie w zakresie:

- **aktualności i stosowania obowiązujących w jednostkach wewnętrznych procedur,**

- **sporządzania projektów planów finansowych niezgodnie z wytycznymi organu prowadzącego oraz ich realizacji przez jednostki oświatowe,**

- **przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o rachunkowości, ustawy o pracownikach samorządowych, Karty Nauczyciela, Kodeksu pracy, ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,**

- **kwalifikacji wydatków,**
- **terminowego wypłacania nagród jubileuszowych,**
- **terminowości regulowania zobowiązań,**
- **ochrony i przechowywania dokumentacji księgowej,**
- **wykazywania danych w Systemie Informacji Oświatowej,**
- **prowadzenia ksiąg rachunkowych,**
- **przeprowadzania i dokumentowania inwentaryzacji,**
- **wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników,**
- **sporządzania sprawozdań budżetowych,**
- **wykazywania danych w Biuletynie Informacji Publicznej,**
- **wykazywania liczby dzieci przyjmowanych do żłobka,**
- **wykorzystania dotacji przez podmioty, którym są przekazywane środki publiczne,**
- **zapisów w statutach i regulaminach żłobków,**
- **sporządzania sprawozdań składanych w Urzędzie Miejskim Wrocławia,**
- **sposobu realizacji zadań publicznych z postanowieniami zawartych umów,**
- **stosowania właściwych aktów prawnych w odniesieniu do pobrania i rozliczenia otrzymanych dotacji,**
- **wykonywania badań technicznych pojazdów i prowadzenia wymaganej w tym zakresie dokumentacji,**
- **prowadzenia dokumentacji związanej ze szkoleniem kandydatów na kierowców.**

W następstwie podjętych czynności kontrolnych:

- **wprowadzono w kontrolowanych podmiotach działania i mechanizmy proceduralne mające na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i sytuacji ponownego ich występowania,**

- **wskazano kierownikom kontrolowanych podmiotów zagrożenia wynikające z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, m.in. związanych z prowadzeniem dokumentacji pracowniczej, w tym ewidencji czasu pracy, prowadzeniem ksiąg rachunkowych, przeprowadzaniem inwentaryzacji aktywów, niepozyskaniem informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych, Krajowego Rejestru Karnego,**

- **dokonano korekty danych w Systemie Informacji Oświatowej,**

- **kierownictwo Urzędu uzyskało informacje o obszarach, w których kontrolowane podmioty prawidłowo realizowały zadania oraz o obszarach wymagających szczególnego nadzoru,**

- **skompletowano dokumentację pozwalającą prowadzić postępowania w zakresie zwrotów dotacji wykorzystanych nieprawidłowo i po terminie oraz pobranych w nadmiernej wysokości,**

- **osoby zarządzające organizacjami pozarządowymi, osoby prowadzące publiczne i niepubliczne jednostki oświatowe oraz podmioty, którym przekazano dotacje na prowadzenie niepublicznych żłobków i realizację programu polityki zdrowotnej, poszerzyły swoją wiedzę w zakresie obowiązujących norm prawnych, prawidłowości i zgodności swoich działań z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania i rozliczenia przekazanych środków publicznych,**

- **uzyskano informacje dotyczące sposobu funkcjonowania szkół niepublicznych,**
  w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oraz faktycznej obecności uczniów na zajęciach prowadzonych w tych szkołach,

- **zalecono przedsiębiorcom podjęcie środków zmierzających do poprawy działalności stacji kontroli pojazdów w zakresie wykonywania badań technicznych pojazdów i prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji,**

- **zalecono przedsiębiorcom podjęcie środków zmierzających do poprawy działalności ośrodków szkolenia kierowców w zakresie prawidłowości prowadzenia wymaganej dokumentacji.**

Wydano jedną decyzję administracyjną o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców w związku z odmową poddania się kontroli oraz dwie decyzje administracyjne o zakazie wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców skutkującym skreśleniem z rejestru przedsiębiorców w związku z rażącym naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.

KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ ZEWNĘTRZNE PODMIOTY KONTROLNE

W 2022 roku w Książce kontroli - Rejestrze kontroli zewnętrznych prowadzonym w Urzędzie Miejskim Wrocławia zarejestrowano 59 kontroli. Łączny czas trwania kontroli w 2022 roku wyniósł 1 282 dni, co było skutkiem prowadzenia przez podmioty zewnętrzne równocześnie kilku kontroli.

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w 2022 r. przez podmioty zewnętrzne

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach
Najwyższa Izba Kontroli	3	266
Państwowa Inspekcja Pracy	1	3
Dolnośląski Urząd Wojewódzki	7	158
Izba Administracji Skarbowej	6	153
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	7	138
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	29*	447*
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	4	14
Centrum Projektów Europejskich	1	27
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	1	44
Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1	32

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot	Czas trwania kontroli w dniach
SUMA	60	1 282

* Uwzględnione zostały kontrole, które rozpoczęły się w roku 2021, a czynności kontrolne były kontynuowane w roku 2022: UMWD 1 kontrola - 39 dni.

Do końca roku czynności kontrolne z kontroli rozpoczętej w 2022 r., prowadzonej przez Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności nie zostały zakończone.

W okresie sprawozdawczym zewnętrzne podmioty kontrolne prowadziły kontrole, które swoim zakresem objęły w szczególności następujące obszary.

Najwyższa Izba Kontroli

- W okresie od 13 stycznia 2022 r. do 30 maja 2022 r. przedmiotowym zakresem kontroli zostały objęte zagadnienia dotyczące prowadzenia postępowań mandatowych i stosowania pouczeń przez funkcjonariuszy straży miejskich oraz egzekwowanie grzywien nałożonych przez nich w drodze mandatu karnego.

- W okresie od 12 maja 2022 r. do 17 sierpnia 2022 r. kontrolą objęto utrzymanie
  i rozwój miejskich sieci infrastruktury rowerowej.

- Od 22 listopada 2022 r. do 21 grudnia 2022 r. kontrolą objęto sposób wykorzystania uwag i wykonania wniosków sformułowanych w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych w związku z kontrolą pn. Finansowanie i wspieranie działalności spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim.

Dolnośląski Urząd Wojewódzki

- W okresie od 11 stycznia 2022 r. do 18 lutego 2022 r. kontrolą objęto organizację przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oraz prowadzenie ewidencji kąpielisk, ewidencji miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

- W okresie od 17 stycznia 2022 r. do 25 lutego 2022 r. przedmiotem kontroli była realizacja zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na organizacji nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Wrocławia.

- W październiku 2022 r. kontrolą objęto sposób utrwalania przebiegu imprez masowych na Stadionie Olimpijskim we Wrocławiu.

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

- W okresie od 13 lipca 2022 r. do 20 września 2022 r. kontrolą objęto badanie stanu zabezpieczenia informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów w zakresie ich ochrony.

Odnośnie kontroli wskazanych w tabeli powyżej koordynowano działania mające na celu udzielenie odpowiedzi na pytania zawarte w pismach adresowanych do Kierownictwa Urzędu. Łącznie koordynowano 48 odpowiedzi, do udzielenia których niezbędne było pozyskanie danych ze wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek gminnych, w skład których wchodziły zestawienia tabelaryczne. Odpowiedzi udzielone zostały po przeprowadzeniu analizy zgromadzonych danych. Dodatkowo aktywnie wspierano pracowników komórek organizacyjnych Urzędu oraz jednostek organizacyjnych gminy Wrocław, poprzez konsultacje przy tworzeniu pisemnych informacji służących do opracowania zbiorczych odpowiedzi.

Prowadzono również działania związane z koordynacją i udzielaniem odpowiedzi, w zakresie realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych, dotyczących zakończonych kontroli zewnętrznych. Kontynuowano współpracę z komórkami organizacyjnymi Urzędu oraz jednostkami organizacyjnymi gminy Wrocław w zakresie udzielania odpowiedzi.

Udzielanie odpowiedzi na pytania kontrolujących oraz dotyczące bieżącej realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych odbywało się z zachowaniem wyznaczonych terminów.

Poniższa tabela przedstawia porównanie do lat poprzednich zarówno ilości, jak i czasu trwania kontroli przeprowadzonych przez zewnętrzne podmioty kontrolne.

Zestawienie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2019–2022 wraz z czasem ich trwania

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2019 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2019 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2020 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2020 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2021 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2021 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2022 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2022 roku
Najwyższa Izba Kontroli	4	365	6	382	3	242	3	266
Państwowa Inspekcja Pracy	1	16	2	74	brak	brak	1	3
Dolnośląski Urząd Wojewódzki	1	3	1	3	3	50	7	158

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2019 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2019 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2020 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2020 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2021 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2021 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2022 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2022 roku
Archiwum Państwowe we Wrocławiu	brak	brak	brak	brak	2	17	brak	brak
Centrum Projektów Europejskich	1	3	brak	brak	brak	brak	1	27
Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	brak	brak	brak	brak	brak	brak	1	44
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	6	298	2	46	5	231	7	138

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2019 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2019 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2020 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2020 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2021 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2021 roku	Liczba kontroli prowa-dzonych przez podmiot w 2022 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2022 roku
Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy	1	2	6	89	6	21	4	14
Urząd Zamówień Publicznych	brak	brak	brak	brak	1	1	brak	brak
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2	2	2	6	brak	brak	brak	brak
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego	56	612	37	461	46	1 035	29*	447*

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2019 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2019 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2020 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2020 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2021 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2021 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2022 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2022 roku
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	brak	brak	brak	brak	1	12	brak	brak
Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca	1	169	2	61	1	8	brak	brak
Izba Administracji Skarbowej	1	5	4	86	5	193	6	153
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	4	8	brak	brak	1	67	brak	brak
Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu	brak	brak	2	88	1	38	brak	brak

Nazwa zewnętrznego podmiotu kontroli	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2019 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2019 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2020 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2020 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2021 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2021 roku	Liczba kontroli prowadzonych przez podmiot w 2022 roku	Czas trwania kontroli w dniach w 2022 roku
Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	1	4	brak	brak	brak	brak	1	32
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	brak	brak	1	41	1	20	brak	brak
Urząd Komunikacji Elektronicznej	brak	brak	brak	brak	1	2	brak	brak
SUMA	79	1 487	65	1 337	77	1 937	60*	1 282*

* Uwzględnione zostały kontrole, które rozpoczęły się w roku 2021, a czynności kontrolne były kontynuowane w roku 2022: UMWD 1 kontrola - 39 dni.

POZOSTAŁE ZADANIA

W zakresie pozostałych zadań koordynowano i monitorowano terminowe udzielenie odpowiedzi w 13 sprawach związanych z postępowaniami innymi niż kontrole wykonywane w gminie Wrocław, prowadzonymi przez organy i instytucje, współpracując z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego Wrocławia, jak i jednostkami organizacyjnymi gminy Wrocław.

Koordynacja i monitoring obejmowały również sprawy dotyczące kontroli organizacji pozarządowych oraz niepublicznych jednostek oświatowych przeprowadzonych przez Izbę Administracji Skarbowej we Wrocławiu, w zakresie dotacji udzielonych przez gminę Wrocław.

Ponadto przekazywano do komórek organizacyjnych Urzędu zbiorcze informacje o wynikach kontroli przeprowadzanych w podmiotach innych niż gmina Wrocław, sporządzane przez zewnętrzne organy kontroli.

Koordynowano również procedurę przebiegu samooceny kontroli zarządczej oraz przygotowano Diagnozę stanu kontroli zarządczej za 2021 rok w gminie Wrocław. Diagnoza została sporządzona z uwzględnieniem informacji z 280 jednostek organizacyjnych gminy Wrocław oraz 9 Departamentów i 5 komórek organizacyjnych utworzonych poza strukturą Departamentu Urzędu.

Samoocena została sporządzona także w oparciu o analizę materiałów z kontroli zewnętrznych i wewnętrznych wykonaną przez Wydział Kontroli na podstawie dokumentacji pokontrolnej.

Sporządzono 23 sprawozdania z zakresu zadań będących w obszarze kompetencji Wydziału Kontroli, przygotowano 15 informacji poprzedzonych analizą wraz
z dokumentacją w zakresie udzielania informacji publicznej oraz zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej pliki z dokumentacji przebiegu i efektów kontroli.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Działania związane z ochroną danych osobowych i bezpieczeństwem informacji w Urzędzie Miejskim Wrocławia opierają się na podstawie:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);

- ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2019 r. poz. 1781);

- zarządzenia Nr K/13/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie Polityki Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia (z późn. zm.);

- zarządzenia Nr K/17/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie zarządzania ryzykiem związanym z przetwarzaniem danych osobowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

Na przestrzeni minionego roku zadania realizowane w IOD/BBI UMW obejmowały przede wszystkim współpracę z organem nadzorczym w zakresie procedowanych w UMW naruszeń ochrony danych osobowych. Bieżącymi obowiązkami jakie realizowane są przez IOD/BBI UMW jest m.in. planowanie oraz przeprowadzanie audytów zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych czy też bieżąca współpraca
z Konsultantami BBI wyznaczonymi w komórkach organizacyjnych UMW. IOD/BBI UMW współpracuje również z Centrum Usług Informatycznych we Wrocławiu w celu zapewnienia wymaganego poziomu bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych
w systemach informatycznych stosowanych w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Ponadto
w 2022 r. rozpoczęły się wstępne prace w zakresie przeprowadzenia analizy w

kontekście możliwości wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwa zgodnym z normą ISO/IEC 27001, w ramach tego dokonany został audyt zerowy przeprowadzony przez firmę zewnętrzną.

Ponadto działania realizowane przez IOD UMW/BBI UMW w 2022 roku obejmowały również:

- dwukrotną nowelizację Polityki Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji UMW,

- przeprowadzenie 10 audytów zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych w komórkach organizacyjnych UMW. W ramach audytów wydano 47 rekomendacji. Ponadto w 2022 roku IOD UMW realizował proces weryfikacji realizacji wydanych rekomendacji poaudytowanych z lat 2020-2022,

- przeszkolenie 356 osób z zakresu ochrony danych osobowych w ramach szkoleń wewnętrznych przeprowadzanych dla nowo przyjętych pracowników,

- przeprowadzenie szkolenia dla pracowników komórek organizacyjnych UMW oraz jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław w ramach akcji roznoszenia decyzji podatkowych,

- umożliwienie odbycia szkolenia i zaliczenia testu na platformie e-learningowej UMW dla 165 pracowników w ramach szkolenia pn. "*Ochrona danych osobowych wg RODO w Urzędzie Miejskim Wrocławia*" (w tym przypadku u niektórych pracowników szkolenie odbyło się w sposób tradycyjny),

- zarejestrowanie 9 nowych zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania lub rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW,

- zaktualizowanie 47 zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania lub rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW,

- wykreślenie 3 zasobów z rejestru czynności przetwarzania lub rejestru kategorii czynności przetwarzania UMW,

- koordynowanie procesu rozpatrywania 5 żądań praw osób, o których mowa w art. 15 – 22 RODO),

- wydanie 12 Biuletynów Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia,

- przeprowadzenie 2 spotkań powołanej Zarządzeniem Nr 10804/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2018 r. Wrocławskiej Rady Inspektorów Ochrony Danych oraz bieżące zamieszczanie materiałów/rekomendacji w elektronicznym repozytorium Rady,

- procedowanie zaistniałych w Urzędzie Miejskim Wrocławia incydentów bezpieczeństwa informacji, w tym w szczególności naruszeń ochrony danych osobowych, obejmujące m.in. wydawanie rekomendacji po incydencie (wydano 31 rekomendacji/zaleceń), a w razie konieczności notyfikacji naruszeń Prezesowi Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz powiadomienie osób, których danych dotyczyło naruszenie. To działanie zostanie podsumowane rocznym raportem przekazanym do administratora danych w pierwszym kwartale 2022 roku,

- koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem (identyfikacja, analiza, ocena, postępowanie z ryzykiem, informowanie i raportowanie, kontrola i monitoring) w obszarze ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym w tym zakresie zarządzeniem Prezydenta Wrocławia. To działanie zostanie podsumowane rocznym raportem przekazanym do administratora danych w pierwszym kwartale 2023 roku,

- stała współpraca z Konsultantami BBI, w tym przesłanie 12 comiesięcznych zbiorów wiadomości zawierających rekomendację bądź materiały z obszaru ochrony danych osobowych,

- przeprowadzenia analizy (pozytywny wynik) w zakresie możliwości wdrożenia normy ISO/IEC 27001.

Nazwa działania	Status	2022	2021	2020	2019
Liczba wprowadzonych bądź znowelizowanych dokumentów regulujących przetwarzanie danych osobowych w UMW (Polityka Ochrony Danych Osobowych i Bezpieczeństwa Informacji od 25 maja 2018 r.; Polityka Bezpieczeństwa Informacji do 25 maja 2018 r., Zarządzanie ryzykiem związanym z przetwarzaniem danych osobowych w UMW).	zrealizowano	2	2 (3 nowelizacje PODOiBI)	2	2
Liczba przeprowadzonych audytów/sprawdzeń zgodności przetwarzania z przepisami o ochronie danych osobowych zbiorach danych osobowych UMW.	zrealizowano	10	12	7	10
Liczba przeszkolonych osób z zakresu ochrony danych osobowych w tym w ramach szkoleń wewnętrznych przeprowadzanych dla przyjętych pracowników.	zrealizowano	356	305	215	361
Liczba szkoleń przeprowadzonych dla	zrealizowano	1	2	4	6

Nazwa działania	Status	2022	2021	2020	2019
pracowników komórek organizacyjnych lub jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław (szkolenia po incydentach, w ramach akcji roznoszenia decyzji podatkowych etc., szkolenia dedykowane urzędnikom wyborczym).					
Liczba szkoleń dedykowanych Konsultantom BBI	zrealizowano	0	0	0	2
Liczba osób, które zaliczyły w przewidzianym terminie szkolenie i test e-learningowy „Szkolenie z ochrony danych osobowych wg RODO w Urzędzie Miejskim Wrocławia”	zrealizowano	165	160	157	135
Rejestracja nowych zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW.	zrealizowano	9	7	15	19
Aktualizacja zasobów informacyjnych w rejestrze czynności przetwarzania i	zrealizowano	47	29	27	39

Nazwa działania	Status	2022	2021	2020	2019
rejestrze kategorii czynności przetwarzania UMW.					
Wykreślenie zasobów informacyjnych z rejestru czynności przetwarzania i rejestru kategorii czynności przetwarzania UMW.	zrealizowano	3	0	4	9
Wydanie Biuletynów Bezpieczeństwa Informacji Urzędu Miejskiego Wrocławia kolportowanych przez Biuro ds. Bezpieczeństwa Informacji/ Inspektora Ochrony Danych wcześniej Administratora Bezpieczeństwa Informacji.	zrealizowano	12	12	12	12
Przeprowadzanie spotkań Wrocławskiej Rady Inspektorów Ochrony Danych powołanej Zarządzeniem Nr 10804/18 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 października 2018 r.	zrealizowano	2	1	1	4

BEZPIECZEŃSTWO I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

ZADANIA ZWIĄZANE Z WYBUCHEM KONFLIKTU ZBROJNEGO NA UKRAINIE

W związku z kompetencjami Centrum Zarządzania Kryzysowego w zakresie reagowania, monitorowania zagrożeń i prognozowania rozwoju sytuacji oraz podejmowanie działań związanych z bezpieczeństwem mieszkańców w 2022 roku realizowano zadania związane z wybuchem konfliktu zbrojnego na Ukrainie.

Na podstawie wydanych przez Wojewodę Dolnośląskiego 6 Poleceń oraz 11 Decyzji zorganizowano zakwaterowanie, całodzienne wyżywienie zbiorowe, zapewniono środki czystości, higieny osobistej i inne produkty dla uchodźców, zorganizowano punkt recepcyjno-przesiadkowy oraz całodzienne wyżywienie zbiorowe na Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu, a także transport dla uchodźców.

W momencie kulminacyjnym współpracowano z 23 podmiotami świadczącymi zakwaterowanie dla uchodźców z Ukrainy. Łącznie udzielono uchodźcom 343 831 noclegów.

Najwyższą liczbę miejsc noclegowych w wysokości 3 281 zapewniono w dniach 29 oraz 30 kwietnia 2022 roku.

W miejscach zakwaterowania zakupiono i wydano 132 136 posiłków, w tym:

- 45 867 śniadań,
- 44 700 obiadów,
- 41 569 kolacji.

W punkcie żywieniowym przy Dworcu Głównym PKP w okresie od marca do maja 2022 roku wydano:

- 517 000 posiłków regeneracyjnych,
- 451 200 kanapek,

- 320 000 butelek 500 ml z wodą niegazowaną,

- 250 000 herbat,

- 170 000 kaw.

W punkcie informacyjnym na Dworcu Głównym PKP od czerwca 2022 roku wydano:

- 81 000 kanapek,

- 90 200 butelek 500 ml wody niegazowanej.

Zakwaterowanie uchodźców z Ukrainy

Na podstawie wydanych decyzji przez Wojewodę Dolnośląskiego współpracowano z hotelami, hostelami oraz następującymi organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami:

- MCS Wrocław przy ul. Gwarnej we Wrocławiu,

- Wratislavia Tower przy ul. św. Antoniego we Wrocławiu,

- UA Grochowa przy ul. Grochowej we Wrocławiu,

- Fundacja Ewangelicka Centrum Diakonii i Edukacji przy ul. św. Marcina Lutra we Wrocławiu (miejsc dla osób niepełnosprawnych),

- Nokia Poland przy ul. Śrubowej we Wrocławiu,

- Dom Studencki Pancernik przy ul. Tramwajowej we Wrocławiu,

- Hotel Asystenta SEZAM przy ul. Marii Curie – Skłodowskiej we Wrocławiu,

- Ukraiński Dom przy ul. Ofiar Oświęcimskich we Wrocławiu,

- Akademik T16 przy ul. Wittiga we Wrocławiu,

- CK Talent przy ul. Jedności Narodowej we Wrocławiu.

Przygotowywano poszczególne obiekty do przyjęcia uchodźców. Dostarczano łóżka, koce, pościele jednorazowe oraz utrzymywano zapasy na stanie magazynowym.

Współpracowano ze służbami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w miejscach zakwaterowania.

Działania logistyczne

Realizowano zamówienia dotyczące żywności oraz następujących artykułów higienicznych i asortymentu niezbędnego do przyjęcia uchodźców:

- materace 100 sztuk,
- łóżka polowe 200 sztuk,
- śpiwory 510 sztuk,
- karimaty 100 sztuk,
- pościele (kołdry 2 000 sztuk, prześcieradła 3 650 sztuk, poduszki 3 000 sztuk, poszewki na pościel 3 172 sztuki),
- ręczniki 4 000 sztuk,
- koce 200 sztuk,
- pościele jednorazowe 11 100 sztuk,
- pasty, szczoteczki do zębów,
- mydła, żele pod prysznic, szampony,
- papier toaletowy, podpaski, pampersy,
- środki czystości,
- akcesoria do sprzątania,
- worki na śmieci,

- żywność sucha, naczynia/sztućce jednorazowe.

Przyjmowano dostawy i wydawano asortyment dla uchodźców. Zrealizowano wynajem oraz eksploatację przenośnych toalet pod Starym Portem Lotniczym we Wrocławiu oraz
w okolicach Konsulatu Ukrainy na pl. Nankiera we Wrocławiu. Koordynowano odbiór oraz dystrybucję na rzecz uchodźców materiałów uzyskanych od Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych (RARS) oraz od Wysokiego komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw uchodźców (UNHCR). Zlecano sprzątanie, pranie, dezynfekcję miejscach zakwaterowania. Zorganizowano wsparcie w postaci użyczenia wózka widłowego Stowarzyszeniu działającemu w Czasoprzestrzeni na rzecz uchodźców oraz zakupiono kartony oraz palety drewniane. Organizowano powierzchnie magazynowe do przechowywania rezerwowych łóżek i materacy. Uruchomiono magazyn na terenie starej zajezdni tramwajowej przy ul. Legnickiej we Wrocławiu. Koordynowano przejęcia rzeczy pozostałych po likwidacji punktów noclegowych do magazynów. W ramach działań związanych z organizacją na terenie miasta Wrocławia miejsc schronienia dla uchodźców z Ukrainy pozyskano wsparcie rzeczowe od Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracji S.A., Hafele Polska, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców (UNHCR) w postaci:

- 2 660 łóżek,
- 1 020 parawanów medycznych,
- 2 100 kocy,
- 1 600 prześcieradeł,
- 100 kompletów pościeli medycznej,
- 8 100 kompletów pościeli,
- 1 600 śpiworów,
- 10 200 pakietów higienicznych dla matki i dziecka,
- 496 pieluch dla dorosłych,

- 800 materaców.

Relokacje uchodźców

Uczestniczono w procesie relokacji uchodźców do miejsc stałego zakwaterowania zlokalizowanych na terenie miasta Wrocławia. Codziennie raportowano Prezydentowi Wrocławia, Wojewodzie Dolnośląskiemu oraz służbom informacje dotyczące zakwaterowania uchodźców. Zapewniano transport za pośrednictwem MPK Wrocław przy relokacjach uchodźców we Wrocławiu oraz poza miastem. Prowadzono współpracę
z firmami cateringowymi, które dostarczały wyżywienie dla uchodźców w stałych miejscach zakwaterowania oraz uczestniczono w organizacji punktu żywieniowego przy Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu. Od czerwca 2022 roku koordynowano dostawę kanapek i wody do punktu informacyjnego na terenie Dworca Głównego PKP.

Inne działania

Zorganizowano wsparcie w zakresie transportu medycznego z Dworca Głównego PKP we Wrocławiu do placówek medycznych dla rannych żołnierzy z Ukrainy oraz ich rodzin. Współpracowano z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie opieki organizowanej przez wolontariuszy w miejscach zakwaterowania uchodźców. Prowadzono stałą współpracę z Pogotowiem Ratunkowym we Wrocławiu oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w przypadku zachorowań na COVID-19 wśród uchodźców zakwaterowanych w stałych punktach zakwaterowania.

Wydatki

W zakresie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wydano kwotę w wysokości: 21 751 696,08 zł, z czego:

- 943 267,86 zł to wydatki własne Gminy Wrocław,

- 19 606 538,26 zł to wydatki z Funduszu Pomocy w ramach zleconych zadań Gminy Wrocław,

- 1 201 889,96 zł to wydatki z Dotacji od Wojewody Dolnośląskiego w ramach zadań powierzonych Gminy Wrocław.

Zadania realizowano na podstawie poleceń i decyzji Wojewody Dolnośląskiego, ze środków Gminy Wrocław, a następnie wnioskowano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego o przekazanie środków finansowych z Funduszu Pomocy na realizację zadań, o których mowa w art. 12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym.

W ramach realizowanych zadań wydano:

- 10 936 980, 20 zł na zakwaterowanie obywateli Ukrainy,

- 8 957 535, 02 zł na zapewnienie całodziennego wyżywienia zbiorowego (w tym kwotę 6 791 875, 14 zł przeznaczono na wyżywienie na Dworcu Głównym PKP),

- 457 742, 12 zł na zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów,

- 384 990, 05 zł na zapewnienie transportu do miejsc zakwaterowania,

- 1 014 448, 69 zł w związku z innymi potrzebami.

COVID-19

W ramach bezpośrednich działań przeciwepidemicznych zakupiono oraz pozyskano 3 212 000 maseczek jednorazowych oraz 50 000 rękawic medycznych. W ramach wsparcia działań związanych z walką i zapobieganiem epidemii COVID – 19 przekazano służbom oraz instytucjom:

- 1 859 000 maseczek jednorazowych,

- 9 000 maseczek typu KN95/FFP2,

- 1 000 fartuchów jednorazowych,

- 54 900 rękawic jednorazowych,

- 350 płynów do dezynfekcji.

PRZYGOTOWANIE DO DYSTRYBUCJI TABLETEK JODKU POTASU

W celu realizacji procedury dystrybucji preparatu stabilnego jodu na wypadek zdarzenia radiacyjnego prowadzono działania polegające na wyznaczeniu 30 miejsc magazynowania, do których dostarczono 859 000 tabletek oraz 176 miejsc dystrybucji preparatu na terenie Wrocławia.

INNE SYTUACJE KRYZYSOWE

2 sierpnia 2022 roku otrzymano pierwsze zgłoszenie dotyczące „śniętych ryb" w Odrze. Na otrzymane zgłoszenia zareagowano poprzez informowanie właściwych służb, inspekcji i straży, co jest zgodne z kompetencjami Prezydenta Wrocławia, który nie jest administratorem i zarządcą rzeki Odry oraz urządzeń hydrotechnicznych na niej zlokalizowanych. Podjęto działania informacyjne dla mieszkańców o konieczności unikania kontaktu z wodą z rzeki Odry i zbiorników z nią połączonych, a także koordynowano wymianę informacji w zakresie zabezpieczenia ujęć wody pitnej przed kontaktem z zanieczyszczoną wodą.

W dniach 12 oraz 13 października 2022 roku koordynowano działania związane z ewakuacją po otrzymaniu informacji o znalezieniu dużego niewybuchu przy ul. Osobowickiej 114 we Wrocławiu.

Realizowanie polityki informacyjnej związanej z wprowadzaniem stanu klęski żywiołowej oraz sytuacjami nadzwyczajnych zagrożeń

Wdrażano procedury realizacji przedsięwzięć w ramach stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP na podstawie na podstawie 7 zarządzeń Prezesa Rady Ministrów wprowadzających stopnie alarmowe ALFA CRP, Charlie CRP, Bravo CRP.

Statystyki podsumowujące pracę Dyżurnych CZK

W 2022 roku podjęto 17 346 działań, w tym:

- 11 678 interwencji w Dzienniku Zgłoszeń CZK,

- 5 668 dyspozycji lawet w Dzienniku Lawet CZK.

W ramach powyższych interwencji występowały zgłoszenia:

porządkowe (śmieci, sprzątanie po kolizjach, dysponowanie firm utylizacyjnych, śliskość na jezdni etc.); infrastrukturalne (dot. infrastruktury miejskiej, znaki, przystanki, sygnalizacja świetlna, awarie sieciowe etc.); mieszkaniowe (dot. lokali mieszkalnych, sprawy lokatorskie, awarie) oraz pozostałe (dot. rannych zwierząt, pozostałe zagrożenia, zgony, informacje o zgromadzeniach, informacje wewnętrzne i koordynujące oraz raportowanie).

Służby pracujące w CZK przyjęły następujące ilości zgłoszeń na terenie Wrocławia:

- Straż Miejska Wrocławia - 44 523 zgłoszeń,

- Policja - 158 886 zgłoszeń,

- Państwowa Straż Pożarna - 8 441 zgłoszeń.

W sprawie opracowywanie i aktualizowania planów zarządzania kryzysowego:

- aktualizowano Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Wrocławia zgodnie z obowiązującym stanem prawnym,

- aktualizowano procedury realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP,

- aktualizowano procedury reagowania kryzysowego dla dyżurnych Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Realizacja zadań Zespołu Zarządzania Kryzysowego

Opracowywano i przygotowywano materiały wykorzystywane na posiedzeniach Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W 2022 roku w ramach posiedzeń

Zespołu odbywały się sztaby związane z sytuacją na Ukrainie, sztaby dotyczące zagrożenia
w rzece Odrze oraz sztaby energetyczne związane z zagrożeniem braku dostaw energii.

ĆWICZENIA I DZIAŁANIA PREWENCYJNE W ZAKRESIE REAGOWANIA NA ZAGROŻENIA

W dniu 13 grudnia 2022 roku brano udział w ćwiczeniu aplikacyjnym Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w zakresie sprawdzenia zapisów zewnętrznego planu operacyjnego zakładu 3M Wrocław Sp. z .o.o. Tematem ćwiczeń było współdziałanie zakładu, służb, inspekcji i instytucji podczas ograniczania i likwidacji skutków poważnej awarii przemysłowej w zakładach dużego ryzyka.

Opracowywano i przesyłano do Wydziału Komunikacji Społecznej Prezydenta Wrocławia komunikaty oraz ostrzeżenia związane z występowaniem niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych (dyżurni CZK), a także wysłano ostrzeżenia dla Wrocławia za pośrednictwem aplikacji BLISKO.

Wdrożono opracowaną przez Wydział Środowiska i Rolnictwa procedurę uruchamiania zadań przewidzianych Planem Działań Krótkoterminowych oraz monitorowano działania wprowadzone przez instytucje odpowiedzialne za ich realizację. W ramach tych działań ogłoszono 11 informacji.

Współpracowano z Policją, Strażą Miejską, ZDiUM, WIM, WTR w zakresie działań dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego i transportu publicznego we Wrocławiu. Uczestniczono w pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego – 47 spotkań w 2022 roku.

DZIAŁANIA W KIERUNKU POPRAWIENIA INFRASTRUKTURY ORAZ WYPOSAŻENIA CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Przeprowadzono prace modernizacyjne pomieszczeń ze stanowiskami dyspozytorskimi Policji. Prace polegały na dostosowanie pomieszczeń poprzez wykucie otworu i montaż okna, malowanie ścian i sufitu podwieszanego oraz naprawę podłogi technicznej. Zaaranżowano pomieszczenia, zamontowano meble

biurowe i wymieniono wykładzinę. Wartość prac modernizacyjnych wyniosła 111 115,27 zł.

MONITORING PREWENCYJNY WROCŁAWIA

W ramach Monitoringu Prewencyjnego Wrocławia w 2022 roku zrealizowano poniższe zadania:

- wybudowano pięć nowych punktów kamerowych oraz zainstalowano 8 nowych kamer monitoringu w lokalizacjach: plac Orląt Lwowskich, plac Powstańców Warszawy, bulwar Marii i Lecha Kaczyńskich, Zatoka Gondoli / Bulwar Xawerego Dunikowskiego, skrzyżowanie ulicy Zapolskiej z ulicą Bogusławskiego,

- wybudowano punkt retransmisyjny łączności radiowej LMDS,

- zakupiono cztery stacje robocze na potrzeby modernizacji stanowisk operatorskich
  w Lokalnych Centrach Monitoringu,

- zmodernizowano instalację zasilającą oraz szafę teletechniczną monitoringu miejskiego w zachodniej części Parku Staszica,

- wymieniono 7 wyeksploatowanych kamer monitoringu,

- doposażono 1 punkt kamerowy w dodatkową kamerę monitoringu,

- wymieniono cztery wyeksploatowane jednostki archiwizujące w centralnym systemie informatycznym Monitoringu Prewencyjnego Wrocławia na nowe,

- rozbudowano serwer plików NAS na potrzeby zabezpieczania nagrań z monitoringu miejskiego.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Zaktualizowano Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią.

Istniejący plan wymagał aktualizacji ze względu na zmieniające się okoliczności:

- rozpoczęcie przebudowy drogi przy ul. Ślężoujście pełniącej jednocześnie funkcje wału przeciwpowodziowego,

- zakończenie remontu bulwarów przy ul. Michalczyka.

Uczestniczono w ćwiczeniach Komendy Wojewódzkiej PSP we Wrocławiu „Odra 2022" służąc wiedzą i wsparciem merytorycznym podczas epizodów związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Zorganizowano szkolenie teoretyczno–praktyczne dla Liderów Powodziowych.

Zorganizowano przegląd wału Kozanów, przy udziale specjalisty z uprawnieniami hydrotechnicznymi oraz przedstawicielami zainteresowanych jednostek (ZDiUM, PGW WP, ZZM, MPWiK oraz WBZ UW Wrocław).

Przeprowadzono przegląd „słabych punktów" – czyli miejsc najsłabiej zabezpieczonych w infrastrukturze hydrotechnicznej miasta.

Zaktualizowano oraz wydrukowano książeczkę: „Podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania kryzysowego ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przeciwpowodziowej".

BEZPIECZEŃSTWO I OBRONNOŚĆ

Realizowano ustawę z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych.

Liczba wydanych zezwoleń oraz organizowanych imprez masowych w latach 2018–2022

Imprezy masowe	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba imprez	230	260	99	208	216
Liczba zezwoleń	121	136	50	60	129

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku wpłynęło 129 wniosków o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej, zmianę wydanego już zezwolenia.

W wyniku ich rozpatrzenia wydanych zostało:

- 75 zezwoleń jednorazowych,

- 28 zezwoleń na imprezy odbywające się według ustalonego terminarza,

- 26 zezwoleń zmieniających.

Decyzje wydane w powyższym okresie zezwoliły na przeprowadzenie około 216 imprez masowych, w tym 8 imprez masowych podwyższonego ryzyka. Były to mecze piłki nożnej.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przeprowadzono kontrolę 23 imprez masowych.

Kontrolą objęto :

- liczebność, uprawnienia, oznakowanie, wyposażenie i rozmieszczenie służby porządkowej i informacyjnej,

- organizację zabezpieczenia i ewakuacji wynikającą z planu graficznego,

- umieszczenie regulaminu imprezy i regulaminu obiektu,

- funkcjonowanie monitoringu,

- spełnienie warunków wynikających z opinii organów, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Stwierdzone odstępstwa nie powodowały zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników imprezy, dlatego nie było przypadku jej przerwania.

Do najczęstszych nieprawidłowości podczas imprez masowych dochodziło na stadionie podczas meczów piłki nożnej w związku z odpalaniem rac świetlnych i hukowych przez kibiców oraz rozkładanie tzw. sektorówek.

W omawianym okresie organ gminy na bieżąco współpracował ze służbami zaangażowanymi w procedurę administracyjną dotyczącą imprez masowych i zgromadzeń publicznych (KMP, KMPSP, SM, Pogotowie Ratunkowe, Sanepid). Podczas spotkań omawiano zaistniałe problemy i wymieniano poglądy.

Ponadto przedstawiciele Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uczestniczyli w pracach Zespołu ds. organizacji imprez masowych przy Wojewodzie Dolnośląskim, którego głównym zadaniem jest ocena potencjalnych i występujących zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo imprez masowych oraz prognozowanie tych zagrożeń, analiza i ocena działań podmiotów współodpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych. Na bieżąco omawiano zaistniałe problemy i wymieniano poglądy.

Realizowano ustawę z dnia 24 lipca 2015 roku Prawo o zgromadzeniach.

Liczba zarejestrowanych zgromadzeń w latach 2017-2022

Zgromadzenia zarejestrowane	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zgromadzenia zarejestrowane	395	507	573	539	497	408

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku zarejestrowano 408 zawiadomień
o zgromadzeniach publicznych organizowanych na terenie Wrocławia, z tego 45 w trybie zwykłym oraz 363 w trybie uproszczonym. Liczba zgromadzeń, które się odbyły, wyniosła 367. Pracownicy uczestniczyli w 21 zgromadzeniach publicznych. Każdorazowo przewodniczący zgromadzeń byli pouczani przez przedstawiciela organu gminy (w obecności funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji) o przysługujących im prawach i obowiązkach wynikających z ustawy Prawo o zgromadzeniach. Zgromadzenia przebiegały spokojnie, pokojowo, zgodnie ze złożonymi wcześniej zawiadomieniami.

Pozwolenia wydane na zajęcie terenu Rynku i okolic oraz pl. Wolności we Wrocławiu w latach 2018–2022

Pozwolenia na zajęcie Rynku i okolic oraz pl. Wolności	2019	2020	2021	2022
Wydane zgody	289	213	298	289

KWALIFIKACJA WOJSKOWA

Przygotowano i przeprowadzono kwalifikację wojskową dla miasta Wrocławia.

Kwalifikacja wojskowa w latach 2017-2022

Kwalifikacja wojskowa	2017	2018	2019	2020	2021	2022
wezwano	2 864	2 098	2 110	2 576	3 785	2 938
zgłosiło się	2 189	1 835	1 807	474	2 765	1 948

Przygotowano i przeprowadzono kwalifikację wojskową rocznika 2003 i roczników 1998-2002 dla miasta Wrocławia. W okresie od 4 kwietnia do 10 czerwca 2022 roku we Wrocławiu działały trzy Powiatowe Komisje Lekarskie (PKL): PKL Wrocław-Fabryczna, PKL Wrocław- Krzyki, PKL Wrocław-Psie-Pole.

W celu ich prawidłowego działania:

- użyczono pomieszczenia w Centrum Kultury Wrocław-Zachód przy ul. Chociebuskiej,

- zabezpieczono skład lekarski i średniego personelu medycznego,

- zawarto umowę z przychodnią lekarską na wykonanie badań specjalistycznych osobom podlegającym kwalifikacji wojskowej (przychodnia MSWiA).

W 2022 roku wezwano 1 956 mężczyzn podlegających kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego, z czego zgłosiło się 1 579 osób, wezwano również 799 mężczyzn roczników starszych, a zgłosiło się 213 osób. Wezwano 183 kobiety, z czego zgłosiło się 156. Wszyscy otrzymali orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej, a zgłaszający się po raz pierwszy książeczkę wojskową.

Na badania specjalistyczne skierowano 20 osób podlegających kwalifikacji wojskowej.

Wpłynęły 4 odwołania od orzeczeń Powiatowych Komisji Lekarskich.

Wydano 2 decyzje o wypłacie zryczałtowanej rekompensaty za utracone wynagrodzenie, które obejmuje dzień stawiennictwa na PKL.

Sporządzono 72 notatki służbowe w sprawie wymeldowania decyzją administracyjną osób, które opuściły miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad trzy miesiące i nie dopełniły obowiązku wymeldowania się oraz zaktualizowano rejestry osób o nieuregulowanym stosunku do czynnej służby wojskowej obejmujące roczniki 1998-2003.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OBRONY

Realizowano zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony państwa.

Ilość wydanych decyzji nakładających świadczenia na rzecz obrony

Świadczenia na rzecz obrony (osobiste i rzeczowe)	2018	2019	2020	2021	2022

Świadczenia na rzecz obrony	338	1 430	316	302	895

W 2022 roku wydano 895 decyzji administracyjnych, w tym:

- nakładające świadczenia rzeczowe – 286,
- nakładające świadczenia osobiste – 230,
- nakładające świadczenia na nieruchomości – 6,
- zmieniające świadczenia rzeczowe – 38,
- zmieniające świadczenia osobiste – 41,
- uchylające świadczenia rzeczowe – 125,
- uchylające świadczenia osobiste – 163,
- uchylające świadczenia na nieruchomości – 6.

Wniesiono odwołanie od 21 decyzji, w wyniku czego decyzje zostały uchylone przez Wojewodę Dolnośląskiego i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Zgodnie z przesłanym przez Wojskową Komendę Uzupełnień we Wrocławiu (od marca 2022 roku Wojskowe Centrum Rekrutacji we Wrocławiu) „Planem oględzin stanu utrzymania nieruchomości i rzeczy ruchomych przeznaczonych na cele świadczeń proponowanych do przeprowadzenia w 2022 roku" przeprowadzono oględziny
w 19 przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych Wrocławia. W oględzinach uczestniczyli przedstawiciele WBZ oraz przedstawiciele jednostek wojskowych Sił Zbrojnych RP, a także jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa. Większość kierowników jednostek organizacyjnych oraz przedsiębiorców akceptuje i widzi potrzebę realizacji zadań obronnych, w tym wykonywania świadczeń na rzecz obrony Państwa. Na uwagę

zasługuje firma Duvenbeck Logistik Spółka z o.o., Centrostal Wrocław S.A. i Mamut Polska S.A. Jednostki te traktują sprawy obronne jako element niezbędny i korzystny dla firmy, który może pełnić ważną rolę w sytuacjach związanych z powstaniem różnego rodzaju zagrożeń. Współpraca z Wojskowym Centrum Rekrutacji we Wrocławiu układa się bez większych zastrzeżeń. Wspomnieć też należy o bardzo dobrej współpracy w zakresie świadczeń na rzecz obrony z 10 pułkiem dowodzenia, 2 Wojskowym Oddziałem Gospodarczym oraz Polskim Radiem S.A. Rozgłośnią Regionalną we Wrocławiu.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA PORZĄDKU PUBLICZNEGO

W celu realizacji zadań starosty (prezydenta miasta na prawach powiatu) w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi i miejskimi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na podstawie art. 38a ustawy o samorządzie powiatowym oraz na mocy Zarządzenia
Nr 7190/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 marca 2022 roku została powołana Komisja Bezpieczeństwa i Porządku we Wrocławiu. Jej skład został zmieniony Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia Nr 8542/22 z dnia 13 września 2022 roku. Członkowie Komisji to osoby dysponujące fachową wiedzą, doświadczeniem zawodowym oraz kwalifikacjami nabytymi w związku z pełnioną funkcją. Działalność Komisji służy lepszemu współdziałaniu służb, inspekcji i straży w wykonywaniu nałożonych zadań, a co za tym idzie ciągłym podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

W 2022 roku Komisja odbyła trzy spotkania w systemie zdalnym w lipcu, wrześniu oraz grudniu. Na posiedzeniach Komisji poruszano tematy dotyczące działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta i powiatu oraz analizowano aktualne zagrożeń. Dominowały sprawy związane z logistycznym wsparciem w zakresie pomocy uchodźcom przybyłym z Ukrainy. Członkowie Komisji wymieniali się doświadczeniami i problemami związanymi z organizacją pomocy obywatelom Ukrainy.

Wszystkie posiedzenia Komisji były protokołowane.

PROGRAM POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA

W 2022 roku kontynuowano realizację Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu (przyjętego na lata 2021-2024 w dniu 14 stycznia 2021 r., uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXIII/836/21) wspierającego finansowo programy prewencyjne realizowane przez miejskie służby i instytucje. Wdrażano programy prewencyjne, których celem jest: **ograniczenie przestępczości wśród nieletnich, poprawa ochrony bezpieczeństwa mieszkańców i** osób odwiedzających miasto, kształtowanie postaw społecznych negujących zachowania przestępcze, przeciwdziałanie patologiom społecznym, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w domu, w szkole i na drodze.

Dzięki współpracy z Komendą Miejską Policji (KMP) realizowano następujące programy prewencyjne*:* Dzielnicowy Bliżej Nas, Twój rower – Twoja własność, Komisarz Lew Dzieciom, Bezpieczny senior, Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Na przeprowadzenie powyższych programów oraz zakup materiałów prewencyjnych przekazano KMP 200 000 zł. W minionym roku dofinansowano zakup trzech pojazdów dla jednostek policji w kwocie 315 000 zł.

Na wykonanie zadań związanych z realizacją *Programu Poprawy Bezpieczeństwa* Straż Miejska Wrocławia (SM) otrzymała 200 000 zł. SM w 2022 roku kontynuowała przedsięwzięcia z lat ubiegłych: Bezpieczne Osiedle, Bezpieczna szkoła, Czyste miasto, Bezpieczne ferie i wakacje. Wsparto również kwotą 30 000 zł koszty związane z organizacją szkoleń dla strażników miejskich.

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej otrzymała 250 000 zł dofinansowania na zakup samochodu pożarniczego do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska oraz 250 000 zł dofinansowania na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego typu „średniego” z funkcją ograniczania stref skażeń chemicznych i ekologicznych.

Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) – Jednostka Ratownictwa Specjalistycznego otrzymała 24 000 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej. Jednostkę OSP-ORW

wsparto kwotą w wysokości 24 000 zł. Środki na utrzymanie gotowości uzyskała również jednostka OSP – Grupa Ratownictwa Specjalistycznego „Starówka” w wysokości 23 000 zł.

Przekazana dotacja w wysokości 140 000 zł umożliwiła funkcjonowanie patroli wodnych WOPR na terenie miasta w drugiej połowie 2022 roku. Ponadto w 2022 roku dofinansowano w wysokości 170 000 zł zadanie publiczne pod nazwą „Promocja Wrocławia poprzez zakup łodzi z przyczepą na potrzeby ratownictwa wodnego – Bezpiecznie nad Odrą przez cały rok”.

W ramach wparcia Straży Granicznej przekazano kwotę 10 000 zł na zakup 9 sztuk systemu treningowego wraz z opakowaniem zbiorczym.

Tabela wydatkowanych środków finansowych w latach 2018-2022

Służby i Instytucje	2019	2020	2021	2022
Komenda Miejska Policji	1007 813	761 537	600 000	550 000
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej	390 600	419 765	770 000	500 000
Straż Miejska Wrocławia	70 000	45 000	65 000	230 000
Ochotnicze Straże Pożarne	388 000	227 000	134 000	71 000

Służby i Instytucje	2019	2020	2021	2022
Bezpiecznie nad wodą (letnie patrole wodne)	140 000	140 000	140 000	140 000
Straż Graniczna	brak	brak	7 000	10 000

W związku z pandemią udzielono wsparcia finansowego wrocławskim jednostkom służby zdrowia w wysokości 1 259 115,00 zł, w szczególności z przeznaczeniem na adaptację pomieszczeń oraz zakup specjalistycznego sprzętu medycznego.

Szpitale, które otrzymały w 2022 roku wsparcie finansowe: 4 Wojskowy Szpital Kliniczny z Poliklinika Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, z siedzibą przy ul. Weigla 5 kwota: 400 000 zł; Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza Radeckiego we Wrocławiu, z siedzibą przy ul. Borowskiej 213 kwota: 859 115 zł.

OBRONA CYWILNA

W ramach utrzymania w stałej gotowości powszechnego systemu o zagrożeniach i stanach kryzysowych zamontowano nową syrenę alarmową (ul. Kowalska 105), dokonano wymiany akumulatorów w pięciu punktach fonicznego alarmowania i ostrzegania ludności oraz naprawy serwisowej trzech punktów alarmowych. Uczestniczono w 1 ogólnopolskim i 1 wojewódzkim treningu systemu ostrzegania i alarmowania oraz comiesięcznych treningach o zagrożeniach uderzeniami z powietrza. Przeprowadzono 1 trening zgrywający miejski system wczesnego ostrzegania. Drużyny łączności i alarmowania, sekcje łączności i punkty alarmowania zgodnie ze strukturą podległości raz na kwartał nawiązały łączność

w celu potwierdzenia stanu gotowości oraz aktualizacji danych teleadresowych. Dokonano zamian organizacyjnych w strukturach Systemu Wykrywania i Alarmowania w 4 jednostkach administracyjnych, zakładach pracy i instytucjach. Opracowano Plan działania w zakresie obrony cywilnej na 2022 r. Zaktualizowano Plan Ochrony Zabytków Wrocławia. Udzielono mieszkańcom Wrocławia 74 informacji i konsultacji dotyczących budowli ochronnych. Przeprowadzono 18 wizji lokalnych oraz oceny stanów technicznych obiektów ochronnych. Przekazano Państwowej Straży Pożarnej informacje dotyczące wszystkich budowli ochronnych gminy Wrocław. Zawarto 2 umowy użyczenia budowli ochronnych. Przeprowadzono remont adaptacyjny pomieszczeń magazynowych przy ul. Legnickiej 65 (była zajezdnia tramwajowa) na potrzeby magazynowe Centrum Zarządzania Kryzysowego. Uczestniczono w organizacji punktu żywieniowego przy Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu dla uchodźców z Ukrainy. Od czerwca 2022 roku koordynowano dostawę kanapek i wody do punktu informacyjnego dla uchodźców z Ukrainy na terenie Dworca Głównego.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W ramach ochrony przeciwpożarowej realizowano zadania dotyczące:

- ochrony przeciwpożarowej w obiektach własnych,
- kontroli realizacji wydanych zaleceń,
- uczestnictwo w praktycznym sprawdzeniu organizacji i warunków ewakuacji w obiektach użyteczności publicznej,
- akcji propagandowych z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- szkoleń pracowników działu ochrony przeciwpożarowej,
- szkoleń przeciwpożarowych w ramach praktyk studenckich,
- okresowych analiz stanu ochrony przeciwpożarowej,
- analizy ochrony przeciwpożarowej obiektów dla uchodźców z Ukrainy.

Realizowano zadania związane z ochroną przeciwpożarową w obiektach własnych gminy. Przeprowadzono 105 kontroli w obiektach użyteczności publicznej: szkołach, przedszkolach, żłobkach, obiektach kultury, obiektach sportowych, obiektach urzędu Gminy Wrocław.

Ponadto przeprowadzono kontrole obiektów przeznaczonych dla uchodźców z Ukrainy.

Zakres tematyczny kontroli obejmował realizowanie obowiązków zarządcy obiektu
w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych
  i technologicznych;

- wyposażenie budynku, obiektu budowlanego lub terenu w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;

- konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;

- zapewnienie osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwa i możliwość ewakuacji;

- przygotowanie budynku, obiektu budowlanego lub terenu do prowadzenia akcji ratowniczej;

- zapoznanie pracowników z przepisami ppoż.;

- ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli zabezpieczeniu ppoż. to:

- brak wymaganych zapisów w instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego,

- niekompletne oznakowanie obiektów znakami ewakuacji i bezpieczeństwa,

- brak instalacji hydrantowej,

- brak awaryjnych świateł ewakuacyjnych,

- brak wyposażenia klatek schodowych w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub do jego usuwania,

- brak zabezpieczenia przeciwpożarowego palnych elementów konstrukcji dachów,

- brak oddzieleń przeciwpożarowych i podziału na strefy pożarowe,

- brak przeciwpożarowych wyłączników prądu,

- składowanie materiałów palnych i pożarowo niebezpiecznych w pomieszczeniach do tych celów nieprzeznaczonych,

- brak konserwacji lub nieterminowa kontrola drzwi ppoż.,

- niskie ciśnienie w instalacji hydrantowej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 31 zaleceń pokontrolnych.

Ponadto w ramach ochrony przeciwpożarowej:

- prowadzono konsultacje związane z aktualizacją dokumentacji przeciwpożarową, eksploatacją urządzeń przeciwpożarowych,

- sporządzono 82 merytoryczne wskazania z zakresu ochrony przeciwpożarowej, ewakuacji osób z niepełnosprawnościami,

- przeprowadzono ocenę zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz sanitarnego w 7 obiektach dla uchodźców z Ukrainy,

- uczestniczono w wizjach planowanych terenów pod parkingi samochodów usuniętych

z dróg publicznych oraz pracach związanych z utworzeniem nowego parkingu depozytowego przy ul. Ostrowskiego,

- kontrolowano obiekty przeznaczone na wypoczynek letni i zimowy dla dzieci w placówkach oświatowych,

- uczestniczono w pracach dotyczących Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego budynków Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Zapolskiej, Bogusławskiego oraz Kromera.

W roku 2022 zgłoszono 383 treningów ewakuacji w obiektach, uczestniczono w 355 sprawdzeniach organizacji i warunków ewakuacji.

Ponadto uczestniczono w sprawdzeniach warunków ewakuacji w 2 obiektach dla uchodźców z Ukrainy oraz 4 obiektach niepublicznych: Liceum Służb Mundurowych – Szkoły Europejskie oraz Przedszkolu Prymusek i Ekologicznym Przedszkolu Niepublicznego. Uwagi i zalecenia zostały ujęte w protokołach z ewakuacji. Kierownicy placówek kontrolowanych na bieżąco informowali o usunięciu nieprawidłowości.

Akcja prewencyjna z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Przekazano materiały typu broszury, kolorowanki, krzyżówki dla dzieci przedszkolnych oraz koszulki odblaskowe z przeznaczeniem na poprawę bezpieczeństwa widoczności dzieci podczas wyjść poza teren obiektu.

Materiały przekazano do niżej wymienionych placówek:

- Przedszkole nr 2, ul. W. Sławka,

- Przedszkole nr 7, ul. Różyckiego,

- Przedszkole nr 17, ul. Okulickiego,

- Przedszkole nr 41, ul. Dobra,

- Przedszkole nr 54, ul. Wittiga,

- Przedszkole nr 61, ul. Gajowicka,
- Przedszkole nr 92, ul. Bardzka,
- Przedszkole Integracyjne nr 93, ul. Grochowa,
- Przedszkole nr 94, ul. Grabiszyńska,
- Przedszkole nr 104, ul. Niedźwiedzia,
- Przedszkole nr 108, ul. Drukarska,
- Przedszkole nr 110, ul. Gołężycka,
- Przedszkole nr 123, ul. Wojrowicka,
- Przedszkole nr 126, ul. Jugosłowiańska,
- Przedszkole nr 136, ul. Gliniana,
- Zespół Szkolno Przedszkolny nr 9, ul. Solskiego,
- Zespół Szkolno Przedszkolny nr 10, ul. Rumiankowa,

Uczestniczono w następujących szkoleniach i konferencjach:

- Szpitale i obiekty służby zdrowia - 2022,
- Kongres Pożarnictwa 2022 - ochrona ppoż. obiektów budowlanych
- Architektura i Budownictwo 2022,
- Budownictwo 2022 systemy przeciwpożarowe,
- Konferencji naukowo – technicznej EWAKUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI,
- Bezpieczeństwo pożarowe w instalacjach sanitarnych,
- Instalacje sanitarne cz.2

- Instalacje elektryczne i automatyka budynków,
- Szpitale i obiekty służby zdrowia 2022,
- Architektura i Budownictwo,
- Instalacje w nowoczesnym budownictwie,
- Ewakuacja osób ze szczególnymi potrzebami,
- Instalacje sanitarne – wymagania PSP w zakresie bezpieczeństwa pożarowego,
- Instalacje elektryczne i automatyka budynków 2022,
- Wpływa scenariusza pożarowego na ograniczenie alarmów fałszywych.

ZADANIA W ZAKRESIE USUWANIA I PRZECHOWYWANIA POJAZDÓW USUWANYCH Z DRÓG WROCŁAWIA NA PODSTAWIOE PRAWO O RUCHU DROGOWYM

W 2022 roku zrealizowano następujące zadania:

- usunięto 4 826 pojazdów z dróg publicznych Wrocławia, w tym:
    - 485 pojazdów, na podstawie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym, tzw. Wraków;
    - 4 341 pojazdów, na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.
- przejęto na własność przez gminę Wrocław 463 pojazdy, które następnie zostały przekazane do stacji demontażu pojazdów, w tym:
    - 433 pojazdy, na podstawie art. 50a ustawy Prawo o ruchu drogowym, tzw. wraki, po półrocznym okresie ich przechowywania;
    - 30 pojazdów, na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, po uzyskaniu prawomocnego postanowienia właściwego sądu o przepadku pojazdu;

- otrzymano 30 postanowień Sądu o przepadku na rzecz Gminy Wrocław pojazdów usuniętych z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Przeprowadzono 55 postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia kosztów usunięcia i przechowywania pojazdów zakończonych decyzjami ostatecznymi,
  na łączną kwotę 194 370,48 zł;

- przygotowano projekt uchwały sprawie opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdów usuwanych z dróg w 2023 roku;

- przeprowadzono postępowanie przetargowe w trybie przetargu nieograniczonego
  i wybrano wykonawcę usuwającego i przechowującego pojazdy usunięte z drogi. Podpisano w tym zakresie umowę, która będzie obowiązywała przez 3 lata;

- otrzymano działkę pod budowę kolejnego parkingu miejskiego, na którym przechowywane będą pojazdy usunięte z drogi i nieodebrane przez właścicieli,
  w stosunku do których toczą się w sądach postępowania o przepadek pojazdów;

- w wyniku realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z dróg Gmina Wrocław poniosła wydatki w wysokości 3 427 320,06 zł, w tym wydatki związane
  z wyceną pojazdów przez rzeczoznawców samochodowych wyniosły 1 230,00zł. Gmina Wrocław uzyskała przychody z usuwania i przechowywania pojazdów w wysokości 1 360 625,00 zł oraz przychody uzyskane z tytułu odpłatnego przekazywania pojazdów do stacji demontażu pojazdów w wysokości 72 500,00 zł.

BIURO OBSŁUGI PRAWNEJ ORAZ ZESPÓŁ RADCÓW PRAWNYCH

Sposób funkcjonowania obsługi prawnej w 2022 r. regulowało zarządzenie nr K/5/20 z dnia 11 lutego 2020 r., które określało:

- zakres oraz tryb obsługi prawnej świadczonej na rzecz komórek organizacyjnych Urzędu;

- funkcjonowanie zastępstwa procesowego;

- tryb zlecania usług prawnych kancelariom zewnętrznym.

Zadania realizowane przez radców prawnych obejmowały obsługę prawną Urzędu i organów Miasta, a w szczególności:

- zastępstwo procesowe w postępowaniach przed sądami powszechnymi i sądami administracyjnymi oraz przed innymi organami;

- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych aktów normatywnych, umów i porozumień;

- udzielanie opinii prawnych, wyjaśnień oraz konsultacji;

- nadzór nad formalnoprawną stroną procedur przetargowych.

Przed sądami powszechnymi prowadzono 3 361 spraw, z których 1 861 zostało wszczętych w 2022 roku.

SPRAWY PRZED SĄDAMI CYWILNYMI

Miasto jako powód	2022	2021	2020	2019
o zapłatę	881	689	878	1 143
o eksmisję	152	284	235	364
o stwierdzenie nabycia spadku	51	67	80	60

Miasto jako powód	2022	2021	2020	2019
o przepadek pojazdu	122	85	34	40
inne sprawy	155	106	135	80
Razem	1 361	1 231	1 362	1 687

Miasto jako pozwany	2022	2021	2020	2019
o ustalenie	114	55	119	154
o stwierdzenie nabycia spadku-sprawy przy udziale Gminy	160	103	87	57
o zapłatę z tytułu niedostarczenia lokalu socjalnego	114	105	148	85
inne sprawy	104	67	238	330
o ustalenie służebności drogi koniecznej i służebności przesyłu	8	7	11	22

Miasto jako pozwany	2022	2021	2020	2019
Razem	500	331	603	648

SPRAWY PRZED WSA/NSA

Przedmiot skargi	2022	2021	2020	2019
na uchwały Rady Miejskiej	8	3	9	9
na decyzje Prezydenta	35	63	56	brak
Razem	43	66	65	9

Ilość spraw zakończonych wyrokami	2022	2021	2020	2019
Sprawy wygrane	420	425	444	1 061
Sprawy przegrane	178	101	54	72
Sprawy rozstrzygnięte w inny sposób	43	53	3	54
Razem	641	579	501	1 187

Poniżej procentowy udział spraw pod względem rozstrzygnięcia wydanego na rzecz Gminy Wrocław/Skarbu Państwa.

Rozstrzygnięcia sądowe	2022	2021	2020	2019
Sprawy wygrane	65,52%	73,40%	88,62%	89,38%
Sprawy przegrane	27,76%	17,44%	10,77%	6,06%
Sprawy rozstrzygnięte w inny sposób	6,70%	9,15%	0,59%	4,54%

Wśród spraw sądowych ilościowo dominowały postępowania:

- zapłatę z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżawy, bezumownego korzystania
  z nieruchomości, najmu, oczyszczania pasa drogowego;

- eksmisję z lokali mieszkalnych, o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku najmu,
  o dostarczenie lokalu socjalnego, o podział majątku;

- zasiedzenie, o aktualizację opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości;

- wyjawienie majątku dłużnika, upadłościowe i układowe, przeciwko członkom zarządów firm.

Radcowie prawni zatrudnieni w Urzędzie:

- parafowali pod względem formalnoprawnym około 3500 dokumentów (umowy, akty normatywne, zarządzenia, uchwały, dokumenty przetargowe,

porozumienia, pisma
w postępowaniu administracyjnym);

- wydali 135 pisemnych opinii prawnych;

- uczestniczyli w naradach oraz konsultacjach świadcząc doradztwo prawne na rzecz pracowników, dyrektorów oraz kierownictwa Urzędu.

W 2022 roku zostało wydanych 218 opinii w zakresie przekazywanych do opiniowania projektów uchwał oraz innych dokumentów wynikających z bieżących potrzeb w przedmiocie legislacji i stanowienia prawa.

W zakresie realizacji budżetu zostało przygotowanych 1 136 wniosków o dokonanie płatności, zakupiono i wydano 1 387 sztuk znaków opłaty sądowej oraz przygotowano
1 621 pełnomocnictw procesowych.

W ramach rozpoczętego w 2010 r. programu praktyk studenckich studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, którego celem jest zdobycie doświadczenia w pracy w jednostce samorządu terytorialnego,
w 2022 r. 3-tygodniową praktykę odbyło w Urzędzie 18 studentów.

SPRAWY UPADŁOŚCIOWE

Ilość spraw czynnych na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi 341 (z lat wcześniejszych od 2000 r. do końca roku 2022), z tego 39 spraw restrukturyzacyjnych.

Ilość spraw zakończonych w 2022 roku a rozpoczętych w latach wcześniejszych wynosi 22 (w tym: Gmina Wrocław 21 - podatki i dochody i Skarb Państwa - Prezydent Wrocławia 1 - dochody).

Ilość spraw założonych w ezd i systemie Microsoft Access w okresie wynosi 139, z tego zakończone bez zgłoszenia to ilość 52, a zatem w toku - czynnych to 87 spraw, zgłoszeń 60 spraw, 7 spraw restrukturyzacyjnych.

W 2022 roku zgłoszono do Sądów upadłościowych i Syndyków w całej Polsce 76 zgłoszeń wierzytelności:

- Gmina Wrocław – 68 szt. na kwotę 2 139 930,27 zł

- Skarb Państwa – Prezydent Wrocławia – szt. 8 na kwotę 592 507,35 zł

w tym: zgłoszeń wierzytelności Gminy Wrocław i Skarbu Państwa – Prezydenta Wrocławia w Krajowym Rejestrze Zadłużonych było 17 szt.

Suma zgłoszonej wierzytelności od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku w postępowaniach upadłościowych wynosi 2 732 437,62 zł.

Były również uzupełniające zgłoszenia do spraw rozpoczętych w latach wcześniejszych.

SPRAWY RESTRUKTURYZACYJNE

W 2022 roku – 9 szt. informacji do Nadzorców układu, Zarządców i Sądów w postępowaniach restrukturyzacyjnych na kwotę 1 525 676,14 zł w tym:

- Gmina Wrocław - 8 szt. na kwotę – 357 228,81 zł

- Skarb Państwa - Prezydent Wrocławia – 1 szt. na kwotę 1 168 447,33 zł

Suma wierzytelności Gminy Wrocław i Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia w obu postępowaniach to kwota **4 258 113,76 zł** – 85 zgłoszeń.

Z toczących się postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych - z planów podziału funduszów masy upadłości, planów spłat i realizacji układów w restrukturyzacji na konta Gminy Wrocław i Skarbu Państwa wpłynęła kwota 1 000 428,53 zł:

- z postępowań upadłościowych spółek – 352 948,35 zł tj. z planów podziału funduszów masy upadłości i planów hipotecznych dla Gminy Wrocław i Skarbu Państwa - Prezydenta Wrocławia;

- z realizacji układów w postępowaniach restrukturyzacyjnych łącznie GW+SP wpłaty wynoszą 620 613,82 zł;

- z postępowań upadłościowych konsumenckich – GW+SP wpłaty wynoszą 26 866,36 zł.

Ilość pism i zgłoszeń wierzytelności w toczących się postępowaniach upadłościowych
i restrukturyzacyjnych w 2022 roku to liczba 796 szt.

Na dzień sporządzenia sprawozdania – łączna ilość spraw restrukturyzacyjnych wynosi 39 (od 2016 roku do grudnia 2022 roku) z tego:

- 13 spraw umorzonych i zakończonych,

- 26 spraw czynnych,

w tym:

- w 2022 roku doszły 4 nowe zgłoszenia i 3 układy – oddanie głosu na Zgromadzeniu Wierzycieli,

- 10 realizowanych układów,

- 2 sprawy restrukturyzacyjne – oddanie głosu w 2022 roku i 2 na Zgromadzeniu Wierzycieli w styczniu 2023 roku,

- 3 zrealizowane układy w całości – spłacone przez dłużnika,

- 2 spisy wierzytelności – czekamy na Zgromadzenie Wierzycieli – oddanie głosu.

POWIATOWY URZĄD PRACY WE WROCŁAWIU

OGÓLNA SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu obejmuje swoim działaniem Wrocław i Powiat Wrocławski. Według stanu na koniec 2022 roku w Urzędzie zarejestrowanych było 7 701 bezrobotnych: 6 402 z Wrocławia i 1 299 z Powiatu

Wrocławskiego oraz 240 osób poszukujących pracy: 212 z Wrocławia i 28 z Powiatu Wrocławskiego.

W porównaniu do 2021 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 1 766 osób (o 1 513 osób we Wrocławiu i o 253 osób w Powiecie Wrocławskim), natomiast liczba poszukujących pracy Wrocławiu zmniejszyła się o 21 osób, zaś w Powiecie Wrocławskim o 9 osoby).

STOPA BEZROBOCIA

Stopy bezrobocia na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiły 1,6% we Wrocławiu oraz 1,5% w Powiecie Wrocławskim i zmniejszyły się w porównaniu do poprzedniego roku odpowiednio o 0,4% oraz 0,3%.

Jesteśmy jednym z pięciu miast w Polsce, z tak niską stopą bezrobocia w kraju, za Poznaniem (1,0%), Katowicami (1,4%), Warszawą (1,4%) i Sopotem (1,5%).

Stopa bezrobocia na obszarze działania Urzędu nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju w dniu 30 czerwca 2021 roku, w związku z czym w 2022 roku zasadniczo okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosił 180 dni.

STRUKTURA BEZROBOCIA

Wiek bezrobotnych

P odział zarejestrowanych bezrobotnych według grup wiekowych.

Wiek zarejestrowanych bezrobotnych:

- 18-24 lata – 447 osób – 5,80 %;
- 25-34 lata – 1 635 osób – 21,23 %;
- 35-44 lata – 2 148 osób – 27,89 %;
- 45-54 lata – 1 787 osób – 23,20 %;
- 55-59 lata – 949 osób – 12,32 %;

- 60 lat i więcej – 735 osób – 9,54 %.

Wykształcenie

W 2022 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najmniej liczną grupą byli bezrobotni
z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Stanowili jedynie 11,23% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najliczniejsza natomiast była grupa z wykształceniem wyższym, która stanowiła 29,75% całej populacji bezrobotnych.

Wykształcenie zarejestrowanych bezrobotnych:

- wyższe – 2 291 osób – 29,75 %;
- policealne i średnie zawodowe – 1 533 osób – 19,91 %;
- średnie ogólnokształcące – 865 osób – 11,23 %;
- zasadnicze zawodowe – 1 182 osób – 15,35 %;
- gimnazjalne i poniżej – 1 830 osób – 23,76 %.

Staż pracy

W roku 2022 w strukturze osób bezrobotnych według stażu pracy największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy do 1 roku, a w następnej kolejności osoby ze stażem od 1 do 5 lat.

Staż pracy zarejestrowanych bezrobotnych:

- bez stażu – 478 osoby – 6,21 %;
- do 1 roku – 1 893 osób – 24,58 %;
- 1-5 lat – 1 641 osób – 21,31 %;
- 5-10 lat – 1 318 osób – 17,11 %;

- 10-20 lat – 1 306 osób – 16,96 %;
- 20-30 lat – 770 osób – 10,00 %;
- 30 lat i więcej – 295 osób – 3,83 %.

Czas pozostawania bez pracy

Poniższy wykres obrazuje podział zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy. Największą grupę stanowią bezrobotni pozostający w rejestrach powyżej 24 miesięcy.

Czas pozostawania bez pracy zarejestrowanych bezrobotnych:

- do 1 miesiąca – 763 osób – 9,91 %;
- 1-3 miesięcy – 1 629 osób – 21,15 %;
- 3-6 miesięcy – 1 212 osób – 15,74 %;
- 6-12 miesięcy – 1 115 osób – 14,48 %;
- 12-24 miesięcy – 963 osób – 12,50 %;
- powyżej 24 miesięcy – 2 019 osób – 26,22 %.

FLUKTACJA BEZROBOTNYCH

W 2022 roku zarejestrowano 12 499 osób bezrobotnych, natomiast wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych 14 265.

Podobnie jak w zeszłym roku najczęstszą przyczyną wyrejestrowania osób bezrobotnych było podjęcie pracy (51,10% wszystkich wyłączeń).

USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Pośrednictwo pracy

W 2022 roku Urząd posiadał 40 682 oferty pracy i aktywizacji zawodowej, w tym 1 601 dla osób niepełnosprawnych. Oferty zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej stanowiły 97,7% (39 746 ofert), natomiast pozostałe 936 obejmowało miejsca aktywizacji zawodowej (staże i prace społecznie użyteczne); 1 094 oferty stanowiły oferty na subsydiowane miejsca pracy.

Najwięcej ofert dotyczyło zawodów niewymagających wysokich kwalifikacji:

- pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle - 8 185 miejsc pracy;
- pracownik produkcji - 3 052 miejsca pracy;
- robotnik magazynowy - 2 757 miejsc pracy;
- pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani - 1 788 miejsc pracy;
- pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani - 947 miejsc pracy;
- pracownik ochrony fizycznej - 761 miejsc pracy;
- pomocniczy robotnik przemysłowy - 717 miejsc pracy;
- pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali - 646 miejsc pracy;
- pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych - 618 miejsc pracy;
- monter elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego - 600 miejsc pracy.

W 2022 roku pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego nawiązali kontakt z 209 nowymi pracodawcami. W wyniku kontaktów bezpośrednich, telefonicznych i drogą elektroniczną pozyskali oni 7 736 miejsc pracy. Ponadto pośrednicy kontaktowali się z pracodawcami w celu promocji i pozyskania miejsc odbywania stażu, co zaowocowało złożeniem wniosków stażowych przez 70 podmiotów gospodarczych na 243 miejsca stażowe.

W 2022 roku pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego nawiązali kontakt z 209 nowymi pracodawcami. W wyniku kontaktów bezpośrednich, telefonicznych i drogą elektroniczną pozyskali oni 7 736 miejsc pracy. Ponadto pośrednicy kontaktowali się z pracodawcami w celu promocji i pozyskania miejsc odbywania stażu, co zaowocowało złożeniem wniosków stażowych przez 70 podmiotów gospodarczych na 243 miejsca stażowe.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego odnotowali 60 554 wizyty oraz kontakty mailowe i telefoniczne osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
w efekcie których wydano 16 552 skierowania do pracodawców.

Z uwagi na chęć dotarcia do większej liczby potencjalnych kandydatów do pracy zgłaszane przez pracodawców oferty pracy przyjmowane były w większości w formie otwartej, która zawierała dane umożliwiające identyfikację pracodawcy, tj. podane: nazwa i adres pracodawcy, stanowisko, wymagane kwalifikacje oraz dane kontaktowe. Codziennie, na bieżąco oferty pracy udostępniano na stronie oferty.praca.gov.pl dla każdej osoby zainteresowanej kontaktem z pracodawcą.

W ramach sieci EURES pośrednicy dysponowali 3 823 miejscami pracy za granicą; asystent EURES udzielił pomocy 5 634 osobom zainteresowanym miejscami pracy zgłoszonymi przez pracodawców z Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Pośrednicy pracy skierowali 806 osób do doradców zawodowych w celu udzielenia porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub skierowania na specjalistyczne badania lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i opracowanie na tej podstawie Indywidualnego Planu Działania.

Poradnictwo zawodowe

Doradcy zawodowi udzielili 3 974 porady indywidualne dla 2 136 osób. W ramach grupowych form pomocy zorganizowano i przeprowadzono 14 porad grupowych, w których wzięło udział łącznie 99 osób, w tym zorganizowano 5 grup dla 24 uchodźców

z terenu Ukrainy oraz 2 porady w ramach udziału w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery (OTK).

Przeprowadzono również 3-tygodniowe szkolenie z umiejętności poszukiwania pracy dla 10 osób bezrobotnych. Doradcy wzięli udział w 2 grupowych informacjach zawodowych dla 29 kobiet zainteresowanych udziałem w projekcie pilotażowym „Aktywna Kobieta". Zorganizowano i przeprowadzono 5 grupowych spotkań informacyjnych dla 84 osób zwalnianych z zakładu pracy w ramach zwolnień grupowych, 3 grupowe spotkania informacyjne dla 32 osób osadzonych w areszcie śledczym we Wrocławiu, w tym jedno
w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK), w którym wzięło udział 14 osadzonych oraz 1 spotkanie informacyjne dla 22 osób zainteresowanych własną działalnością gospodarczą przeprowadzone również w ramach OTK.

Doradcy uczestniczyli w 4 spotkaniach informacyjnych w których wzięło udział 145 uchodźców z terenu Ukrainy. W ramach grupowych informacji współorganizowano i prowadzono 2 webinaria dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej, w których uczestniczyło łącznie 116 osób oraz 1 dla 13 osób zainteresowanych usługami tut. Urzędu, które przeprowadzono w ramach OTK.

Zorganizowano i przeprowadzono 1 webinar dla osób zwalnianych grupowo z zakładu pracy, w którym wzięło udział 31 zainteresowanych osób. Doradcy zorganizowali
i przeprowadzili 12 grupowych spotkań informacyjnych dla 220 uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i studentów, w tym 1 dla 19 uczniów z terenu Ukrainy, 1 w ramach OTK dla 29 uczniów oraz 2 dla 24 uczniów w ramach Dnia Otwartego w Poradnictwie Zawodowym.

W ramach OTK i Dnia Otwartego zorganizowano również punkty konsultacyjne dla osób zainteresowanych alternatywnymi formami wsparcia, napisaniem CV w języku angielskim, CV w j. polskim dla osób z Ukrainy, zbadaniem swoich zainteresowań i predyspozycji zawodowych kwestionariuszem zainteresowań zawodowych.

ROZWÓJ ZAWODOWY

Szkolenia, egzaminy i studia podyplomowe

W 2022 roku na szkolenia skierowano łącznie 163 osoby (z tego 134 mieszkańców Wrocławia i 29 Powiatu Wrocławskiego). W ciągu roku szkolenia ukończyło 161 osób
(135 z Wrocławia, 26 z Powiatu Wrocławskiego).

W związku z zapotrzebowaniem pracodawców na wykwalifikowanych pracowników odbyły się w 2022 roku trzy szkolenia grupowe - „Kierowca operator wózków jezdniowych" 2 grupy, „ABC prowadzenia działalności gospodarczej" 2 grupy, „Umiejętność aktywnego poszukiwania pracy" 1 grupa.

W roku 2022 najczęściej składanymi wnioskami o skierowanie na wskazane przez bezrobotnych szkolenia były: „Prawo jazdy kat. C, C+E z kwalifikacją wstępną przyspieszoną" oraz „Tester oprogramowania". Urząd sfinansował łącznie 120 szkoleń wskazanych przez 114 bezrobotnych, między innymi:

- prawo jazdy kat. C + przewóz rzeczy, prawo jazdy kat. C+E,
- opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym,
- szkolenia elektroenergetyczne w zakresie eksploatacji i dozoru,
- szkolenia kosmetyczne, fryzjerskie oraz z zakresu beauty&spa,
- UX Designer.

W ramach aktywizacji zawodowej osób uprawnionych, Urząd ma możliwość finansowania kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie certyfikatów lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania zawodu. W roku 2022 najczęściej wnioskowano o sfinansowanie egzaminów na uzyskanie prawa jazdy kat. C, kat. C+E. Łącznie sfinansowano egzaminy 40 osobom (34 z Wrocławia i 6 z Powiatu Wrocławskiego).

Z ustawowej możliwości sfinansowania kosztów studiów podyplomowych w 2022 roku skorzystało 13 osób (12 z Wrocławia, 1 z Powiatu Wrocławskiego). Urząd sfinansował m. in. poniższe kierunki studiów podyplomowych:

- Przygotowanie pedagogiczne,
- Coaching z elementami psychologii,
- Architektura wnętrz,
- Nauczanie języka Polskiego jako Obcego i Drugiego,
- Tester oprogramowania dla aplikacji mobilnych i serwerowych,
- Kadry i płace.

W 2022 roku Urząd sfinansował 1 osobie bezrobotnej opłatę za postępowanie nostryfikacyjne t.j. procedurę prowadzącą do uznania, uzyskanych za granicą dyplomów, stopni naukowych bądź zawodowych, za równoprawne z ich odpowiednikiem krajowym oraz zorganizował przygotowanie zawodowe dorosłych, realizowane w formie praktycznej nauki zawodu, na które została skierowana 1 osoba bezrobotna.

Krajowy fundusz szkoleniowy

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w ramach limitu środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego na rok 2022 otrzymał od Ministra Rodziny i Polityki Społecznej kwotę
w wysokości 3 000 000,00 zł. Dodatkowo Urząd zawnioskował i otrzymał kwotę 100 000,00 zł ze środków rezerwy KFS.

W trakcie trzech naborów wniosków z KFS Pracodawcy złożyli ogółem 601 wniosków
(508 w ramach limitu oraz 93 w ramach rezerwy) na łączną kwotę
10 732 234,12 zł
na dofinansowanie kształcenia ustawicznego 3 177 osób. Rozpatrzono wszystkie złożone wnioski, zawarto 279 umów (265 w ramach limitu oraz 14 w ramach rezerwy),

5 Pracodawców złożyło rezygnację po zawarciu umowy. Dodatkowo aneksowano 34 umowy. Wskutek rezygnacji z realizacji części szkoleń przez pracodawców w ramach zawartych umów ostatecznie wydatkowano 2 728 616,94 zł.

Liczba pracodawców wnioskujących o wsparcie: 601, kwota w tysiącach: 10 732,23 zł.

Liczba zawartych umów: 279, kwota w tysiącach: 2 861,26 zł.

Liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków: 283, kwota w tysiącach: 2 875,64 zł.

Liczba wniosków nieuzupełnionych w terminie: 181, kwota w tysiącach: 5 441,96 zł.

Wnioski rozpatrzone negatywnie: 55, kwota w tysiącach: 996,03 zł.

Wnioski pozostawione bez rozpatrzenia z przyczyn formalnych (po I etapie oceny):
82, kwota w tysiącach: 1 418,59 zł.

Staże

Organizowanie stażu w miejscu pracy jest jedną z trzech najpopularniejszych form wsparcia osób bezrobotnych. Celem stażu jest przygotowanie bezrobotnego do pracy poprzez wykonywanie zadań na stanowisku pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

W 2022 roku pracodawcy złożyli 507 wniosków o organizację stażu, zawarto 382 umowy.

Ponad 89% wniosków o organizację stażu złożyli pracodawcy i przedsiębiorcy z Wrocławia, pozostałe pochodziły od wnioskodawców z Powiatu Wrocławskiego.

Liczba złożonych wniosków:

- Miasto Wrocław: 454

Powiat Wrocławski: 53

Razem: 507

Stażami objęto 616 osób, z tego 546 osób z Wrocławia i 70 osób z Powiatu Wrocławskiego. Oprócz staży finansowanych ze środków Funduszu Pracy, staże były organizowane w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego: PO WER dla osób do 30. roku życia i RPO dla osób powyżej 30. roku życia.

Umowy zawarte ze środków Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój:

Miasto Wrocław: 134

Powiat Wrocławski: 11

Razem: 145

Umowy zawarte ze środków Regionalny Program Operacyjny:

Miasto Wrocław: 54

Powiat Wrocławski: 11

Razem: 65

Umowy zawarte ze środków Funduszu Pracy:

Miasto Wrocław: 158

Powiat Wrocławski: 14

Razem: 172

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

W zakresie udzielania wsparcia w powrocie na rynek pracy w ramach organizowanych prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, dofinansowania wynagrodzenia dla osób powyżej 50 roku życia, bonów zatrudnieniowych i na

zasiedlenie objęto pomocą 364 osoby, natomiast na rynek pracy powróciło 391 osób w ramach jednorazowego dofinansowania działalności gospodarczej. Wybrane programy aktywizacji skutecznie przyczyniły się do powrotu na rynek pracy bezrobotnych oraz zmniejszenia liczby osób pozostających bez pracy na terenie działania Urzędu.

Struktura wydatków na instrumenty rynku pracy wraz ze szkoleniami, stażami i KFS przedstawia się następująco.

Instrumenty rynku pracy oraz szkolenia, KFS i inne	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów /porozumień	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób objętych instrumentem	Ilość osób skierowanych	Wydatki w tys. zł
Prace interwencyjne	119	75	255	106	92	444,41
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy	83	43	123	117	50	1 226,34
Dofinansowanie działalności gospodarczej	662	391	457	848	391	10 075,88

Instrumenty rynku pracy oraz szkolenia, KFS i inne	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów /porozumień	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób objętych instrumentem	Ilość osób skierowanych	Wydatki w tys. zł
Prace społecznie użyteczne	2	2	0	46	46	51,40
Dofinansowanie wynagrodzenia dla osób powyżej 50. r.ż.	19	12	104	29	12	195,27
Bon zatrudnieniowy	19	8	17	12	8	50,81
Bon zasiedleniowy	68	39	69	54	20	232,80
Szkolenia, bon szkoleniowy i studia podyplomowe i egzaminy	420	170	51	267	216	1 057,53
Staż, bony stażowe	507	378	40	616	550	4 426,96

Instrumenty rynku pracy oraz szkolenia, KFS i inne	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów /porozumień	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób objętych instrumentem	Ilość osób skierowanych	Wydatki w tys. zł
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	601	279	1	925	0	2 728,62

Urząd realizował również zadania w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla miasta Wrocławia. W roku 2022 łącznie na realizację tych zadań zostało wydatkowanych 200,00 tys. złotych, co obrazuje poniższa tabela.

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób za które wypłacono środki	Wydatki w tys. zł
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej	5	1	3	1	80,00

Nazwa zadania	Ilość złożonych wniosków	Ilość zawartych umów	Ilość umów monitorowanych z lat ubiegłych	Ilość osób za które wypłacono środki	Wydatki w tys. zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osoby niepełnosprawnej	3	2	4	2	120,00

PROJEKTY RYNKU PRACY

W 2022 roku Urząd, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego (RPO WD) 2014-2020, zrealizował projekt „Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 30. roku życia w Powiecie Wrocławskim oraz powiecie m. Wrocław” w ramach którego wydatkowano łącznie 6 809 097,00 zł.

W ramach projektu wsparciem aktywizacyjnym objęto 342 osoby bezrobotne, w tym 197 kobiet.

Uczestnikami projektu były osoby bezrobotne w większości znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby:

- w wieku 50 lat i więcej - 36 osób, w tym 26 kobiet;
- z niepełno sprawnościami - 12 osób, w tym 5 kobiet;
- długotrwale bezrobotne - 127 osób, w tym 72 kobiety;

- o niskich kwalifikacjach - 114 osób, w tym 49 kobiet;

- z obszarów DEGURBA3* - 45 osób, w tym 31 kobiet;

- z obszarów objętych rewitalizacją - 22 osoby, w tym 15 kobiet;

- imigranci/reemigranci - 10 osób, w tym 6 kobiet;

- uczestnicy projektu z zakresu włączenia społecznego realizowanego w ramach celu tematycznego 9 w RPO - 1 osoba, w tym 1 kobieta;

- mężczyźni spoza ww. kategorii - 47 osób.

* obszar słabo zaludniony.

Część osób kwalifikowało się do więcej, niż jednej z ww. kategorii.

W ramach projektu uczestników objęto następującymi instrumentami i usługami rynku pracy:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe - 342 osoby, w tym 197 kobiet;

- Indywidualny Plan Działania - 342 osoby, w tym 197 kobiet;

- Staże - 115 osób, w tym 87 kobiet;

- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 204 osoby, w tym 102 kobiety;

- szkolenia - 8 osób;

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 11 osób, w tym 2 kobiety,

- prace interwencyjne - 5 osób, w tym 4 kobiety.

W 2022 roku kontynuowano realizację rozpoczętego w październiku 2021 roku w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Wrocławskim

(VI) oraz powiecie m. Wrocław (VI)" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, z czego wydatkowano 5 547 552, 67 zł.

W ramach tego projektu zrekrutowano 387 osób bezrobotnych, w tym 238 kobiet, w podziale na kategorie:

- z niepełno sprawnościami - 6 osób, w tym 3 kobiety;
- długotrwale bezrobotne - 85 osób, w tym 53 kobiety;
- z niskimi kwalifikacjami - 133 osoby, w tym 64 kobiety;
- z obszarów DEGURBA 3 - 46 osób, w tym 29 kobiet;
- osoby NEET (młodzież nieuczącą się, niepracującą i nieszkoląca się, która nie ukończyła 30. roku życia) - 338 osób, w tym 205 kobiet.

Część osób kwalifikowało się do więcej niż jednej kategorii lub nie wpisywało się, w żadną z nich.

Instrumenty i usługi rynku pracy, którymi objęto uczestników projektu w ramach proponowanego wsparcia aktywizacyjnego:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe - 387 osób, w tym 238 kobiet;
- staże - 186 osób, w tym 139 kobiet;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 158 osób, w tym 76 kobiet;
- bony na zasiedlenie - 17 osób, w tym 8 kobiet;
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 13 osób, w tym 9 kobiet;
- szkolenia - 3 osoby;
- prace interwencyjne - 10 osób, w tym 6 kobiet.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

Pomoc uchodźcom z Ukrainy

Wychodząc naprzeciw potrzebom uchodźców z Ukrainy, ale również obywateli Ukrainy, którzy przed atakiem zbrojnym Rosji na ich ojczyznę legalnie przebywali w Polsce,
2 marca 2022 roku otwarto dedykowany im punkt informacyjny w Centrum Aktywizacji Zawodowej Urzędu Pracy.

Początkowo obsługa polegała na informowaniu głównie o aktualnych wówczas zasadach legalnego pobytu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, możliwości jego przedłużenia oraz legalizacji zatrudnienia. Średnio obsługiwano około 50 osób dziennie. Wraz z wejściem
w życie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nastąpił wzrost zainteresowania usługami Urzędu. Średnio obsługiwano około 200 osób dziennie. Obywatele Ukrainy byli i są zainteresowani przede wszystkim informacjami o legalizacji pobytu oraz o możliwości dostępu do bazy ofert pracy w internecie, którą dysponuje Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu. Ponadto uchodźcom oferowano usługi z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego zarówno w ramach bezpośrednich wizyt u doradców klienta, jaki i telefonicznie w celu podjęcia legalnej pracy w Polsce oraz pośredniczenia w kontaktach z pracodawcami w ramach pozyskanych ofert pracy. W celu zwiększenia dostępności oferowanej pomocy zostały zatrudnione dodatkowe osoby ze znajomością języka ukraińskiego udzielające wsparcia głównie w tłumaczeniu przeprowadzanych przez doradców klienta rozmów, a oferty pracy udostępniane na stronie internetowej Urzędu są w formie otwartej, z możliwością tłumaczenia również na język ukraiński. Ponadto pośrednicy pracy każdego dnia prowadzą rozmowy z pracodawcami w celu pozyskania nowych ofert pracy.

W zaledwie dwa dni od uruchomienia systemu umożliwiającego legalizację pracy powierzonej obywatelowi Ukrainy, legalną pracę we Wrocławiu oraz Powiecie Wrocławskim podjęło 140 osób. Pracownicy Urzędu, w porozumieniu z gminami Powiatu Wrocławskiego, zorganizowali spotkania informacyjne o ofertach pracy i formach pomocy. Spotkania z uchodźcami zorganizowano 25 marca w Sobótce,

4 kwietnia w Kobierzycach, 25 kwietnia w gminie Kobierzyce i w Smolcu (gmina Kąty Wrocławskie) oraz 16 maja w gminie Jordanów Śląski. Ponadto 30 marca pracownicy brali udział w pracach grupy roboczej – rynek pracy, Społecznego Sztabu Pomocy, powołanej przez organizacje pozarządowe oraz Wrocławską Radę Działalności Pożytku Publicznego, a 8 kwietnia i 12 maja w webinariach omawiających możliwości legalnego zatrudnienia obywatela Ukrainy oraz procedury zatrudnienia obywatela Ukrainy. Do udziału w Targach Pracy, które odbyły się 13 i 14 czerwca zostali również zaproszeni pracodawcy deklarujący zainteresowanie zatrudnieniem obywateli Ukrainy, co dało możliwość bezpośredniego kontaktu poszukujących pracy z pracodawcami. 25 października zorganizowano spotkanie informacyjnego dla obywateli Ukrainy na temat projektu „Praca bez granic", realizowanego przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki oraz Fundację Ukraina. Więcej na temat powierzenia pracy obywatelom Ukrainy w części IV Raportu.

Jednocześnie promowano wśród lokalnych pracodawców, niejednokrotnie we współpracy z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, możliwości i zasady zatrudniania uchodźców z Ukrainy oraz pozyskiwano oferty pracy, które umożliwiały podjęcie pracy każdemu zainteresowanemu, niezależnie od narodowości i obywatelstwa.

Od 1 listopada 2022 roku Urząd został Partnerem w projekcie pt. „Praca i kompetencje - kompetentsiyi ta robota" realizowanym z Liderem Fundacją Imago oraz Partnerami: Point sp. z o.o. oraz Instytutem Innowacji Społeczno-Ekonomicznych Marcin Pytel. Projekt o wartości 3 586 453,61 zł, jest odpowiedzią na problem niskiej aktywizacji zawodowej imigrantów z Ukrainy, którzy trafili do Polski w wyniku wojny z Rosją. Jego głównym celem jest zwiększenie możliwości zatrudnienia 180 osób (w tym 144 kobiet) spełniających kryteria grupy docelowej z terenu województwa dolnośląskiego, poprzez uzyskanie kwalifikacji oraz nabycie kompetencji w ramach programu aktywizacji zawodowej. Cele i rezultaty zostaną osiągnięte dzięki wdrożeniu założeń partnerskiego programu aktywizacji zawodowej i współpracy z lokalnymi pracodawcami. Urząd odpowiada za poradnictwo zawodowe, w tym opracowanie IPD, kursy językowe, szkolenia zawodowe, pośrednictwo pracy oraz staże uczestników projektu.

W ramach ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa pracodawcy składali elektronicznie powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy.

Targi pracy

Po dwuletniej przerwie, spowodowanej pandemią COVID-19 i związanymi z nią obostrzeniami, powrócono do organizacji corocznych Targów Pracy. Zorganizowano je dzięki wsparciu Zachodniej Izby Gospodarczej **– Pracodawcy i Przedsiębiorcy**. Ponadto, starając się dotrzeć do pracodawców, którzy nie korzystali dotychczas z usług Urzędu Pracy we Wrocławiu, do współpracy przy organizacji Targów włączyła się Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, od lat intensywnie wspierająca przedsiębiorców lokujących się na terenie Aglomeracji Wrocławskiej.

W ramach XV edycji Targów Pracy zorganizowanych w dniach 13-14 czerwca 2022 roku odbyły się panele informacyjno-konsultacyjne, w ramach których osoby bezrobotne oraz przedsiębiorcy mogli zapoznać się z możliwościami oferowanego przez Urząd wsparcia w ramach tworzenia miejsc i dofinansowania kosztów zatrudnienia (blok tematyczny w zakresie doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy, prac interwencyjnych, dofinansowania do wynagrodzeń w ramach zatrudnienia osób powyżej 50. roku życia, zostały również omówione zasady legalizacji zatrudniania cudzoziemców, w tym w szczególności obywateli Ukrainy), aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (blok tematyczny w zakresie bonów na zasiedlenie, bonów zatrudnieniowych, dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej). Każdego dnia 30 pracodawców miało sposobność przedstawienia swoich ofert pracy odwiedzającym targi. Ofertę zaprezentowało wielu cenionych pracodawców, wśród wystawców znaleźli się: Fortaco sp. z o.o., „Autocentrum AAA AUTO" sp. z o.o., Jeronimo Martins Polska S.A., Workasist Poland sp. z o.o., MAS Polska sp. z o.o., Solid Security sp. z o.o., Koleje Dolnośląskie S.A., ELKO – BIS Systemy Odgromowe sp. z o.o., RANDSTAD Polska sp. z o.o., „DUVENBECK LOGISTIK" sp. z o.o., Kaczmarski Group Sp. J., Wrocławski Park Wodny S.A., Qatar Airways Group Q.C.S.C. (S.A.) Oddział w Polsce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu, Dolnośląskie Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Komunikacyjnej DOLKOM sp. z o.o., Powiatowe Centrum Usług Społecznych im. św. Jana Pawła II w Kątach

Wrocławskich, Poczta Polska S.A., Carrefour Polska sp. z o.o., HR FOR BUSSINES sp. z o.o., Siemens sp. z o.o., WMD Jacek Wyspiański, OPSTALENT sp. z o.o. Sp. K., „PIJ" Sp. J. M. Pierzchała, T. Jabłoński, INTERKADRA sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej HASCO – LEK S.A., PKP Polskie Linie Kolejowe, Koelner Rawlplug IP sp. z o.o., Doubletree By Hilton Wrocław, Nestle Purina Manufacturing Operations Poland sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o., FBSerwis Wrocław sp. z o.o., Domino Polska sp. z o.o., Trenkwalder & Partner sp. z o.o., „Bellissima" S.C. Andrzej Dziadowicz, Andrzej Wencel, Seris Konsalnet Security sp. z o.o., Threezones West sp. z o.o., Firma Usługowo – Handlowa „BEA" Piotr Borowy, Zakład Karny nr 1 we Wrocławiu, ZEC Service sp. z o.o., Areszt Śledczy we Wrocławiu oraz Izba Administracji Skarbowej we Wrocławiu.

Targi odwiedziło ponad 3 500 osób zainteresowanych podjęciem pracy.

Pozostałe działania urzędu

Ze względu na sytuację pandemiczną w pierwszym kwartale 2022 roku promocja oferty Urzędu Pracy była realizowana w sposób szczególny, ograniczając się głównie do formy zdalnej, elektronicznej i telefonicznej, z pominięciem organizacji spotkań grupowych
i indywidualnych.

W największym wymiarze Urząd Pracy prowadził działania związane z promocją form wsparcia z wykorzystaniem strony internetowej Urzędu, poczty elektronicznej, infolinii, newsletter'a oraz we współpracy z Urzędem Miasta Wrocławia, samorządami terytorialnymi i gospodarczymi i innymi partnerami z otoczenia biznesu, z którymi Urząd stale współpracuje; opracowywano i upowszechniano informacje o prowadzonych naborach wniosków, dostępnych formach wsparcia, zasadach udzielania pomocy, potencjalnych kwestiach problemowych związanych z udzielanymi formami wsparcia. Ponadto promowano formy pomocy na wielokrotnych spotkaniach z pracodawcami i przedsiębiorcami, między innymi członkami Dolnośląskiej Izby Gospodarczej, Stowarzyszenia Pracodawców Ziemi Kobierzyckiej, Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kąteckich, Wrocławskiej Rady ds. Przedsiębiorczości, Partnerskiego Klubu Biznesu.

Aktywna kobieta

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu rozpoczął 10 lutego 2022 roku we współpracy
z Partnerami: Dolnośląską Izbą Gospodarczą oraz instytucją szkoleniową Human Partner sp. z o.o. realizację projektu pilotażowego „Aktywna kobieta", finansowanego z Funduszu Pracy w ramach Konkursu „Stabilna Praca – Silna Rodzina", organizowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, o wartości 690 975,00 zł.

Urząd jako lider projektu miał za zadanie:

- zrekrutować uczestników projektu wśród bezrobotnych kobiet,

- opracować nowe narzędzie aktywizacji, w postaci vouchera aktywizacyjnego,

- rozpatrzyć wnioski pracodawców ubiegających się o przyznanie vouchera, a następnie zawrzeć umowy z pracodawcami o przyznanie vouchera,

- rozliczyć umowy o przyznanie vouchera,

- wesprzeć innymi formami pomocy przedsiębiorców, którzy nie zatrudnią w ramach projektu uczestniczek projektu, ale będą zainteresowani otrzymaniem wsparcia z Urzędu w ramach obecnie obowiązującej ustawy o promocji oraz

- opracować raport ewaluacyjny po zakończeniu realizacji projektu pilotażowego w celu oceny skuteczności narzędzia.

Dolnośląska Izba Gospodarcza we Wrocławiu miała za zadanie przeprowadzić działania informacyjne i promocyjne projektu, w tym opracować koncepcję kampanii informacyjno-promocyjnej, we współpracy z grafikiem opracować treści promocyjne na kanały
w social mediach, zorganizować cykl spotkań animacyjnych z pracodawcami na terenie Wrocławia i gmin Powiatu Wrocławskiego. Human Partner sp. z o.o. odpowiadał za zaprojektowanie i przeprowadzenie cyklu 10 szkoleń w formule rapid e-learningu
w obszarach dotyczących procesu zatrudniania, utrzymania i rozwoju

pracowników
w formie pracy zdalnej dla pracodawców.

Celem projektu „Aktywna kobieta” była poprawa sytuacji kobiet wyłączonych, nieaktywnych zawodowo z powodu opieki nad dziećmi lub osobami zależnymi oraz seniorami, a w szczególności kobiet powracających lub wchodzących na rynek pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu z Wrocławia oraz Powiatu Wrocławskiego poprzez wypracowanie i przetestowanie nowego, kompleksowego narzędzia, który umożliwił skuteczny powrót na rynek pracy.

W ramach projektu pracodawcy z sektora usług z Wrocławia lub powiatu otrzymali wsparcie w zatrudnieniu kobiet w formie telepracy otrzymując tzw. voucher aktywizacyjny.

Voucher aktywizacyjny umożliwił zatrudnienie w formie telepracy uczestniczek projektu poprzez wdrożenie specjalnego pakietu wsparcia zawierającego:

sfinansowanie pracodawcy szkolenia dla bezrobotnej, dofinansowanie kosztów zatrudnienia u danego pracodawcy,

sfinansowanie zakupu niezbędnego sprzętu, oprogramowania, licencji i pokrycie opłat, niezbędnych do pracy zdanej,

zakup wyposażenia nowoutworzonego stanowiska pracy.

Średni koszt vouchera aktywizacyjnego na 1 uczestniczkę projektu (jedną skierowaną bezrobotną) wynosił 20 000,00 zł.

Maksymalny okres wykorzystania vouchera aktywizacyjnego przez pracodawcę to 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy z Urzędem z przeznaczeniem na: sfinansowanie szkolenia dla skierowanej bezrobotnej niezbędnego do pracy na nowoutworzonym stanowisku pracy w wysokości nie wyższej niż 300,00% przeciętnego wynagrodzenia, lub/ i dofinansowanie kosztów zatrudnienia skierowanej bezrobotnej przez okres maksymalnie 6 miesięcy oraz maksymalnie po 1 200,00 zł miesięcznie do wynagrodzenia w kwocie brutto, lub / i zakup sprzętu, oprogramowania, licencji i pokrycie opłat (w tym Internetu) niezbędnych

do pracy zdalnej oraz zakup wyposażenia nowoutworzonego stanowiska pracy w kwocie brutto.

Projekt miał na celu zwiększenie świadomości wśród pracodawców z sektora usług na temat roli i znaczenia telepracy oraz pracy zdalnej. Dodatkowo w ramach projektu Urząd zweryfikował skuteczność innowacyjnego narzędzia wsparcia zatrudnienia oraz rozwoju kompetencji cyfrowych, przetestowanego w ramach współpracy międzysektorowej publicznych służb zatrudnienia oraz Partnerów, zbadał możliwość rozszerzenia instrumentów pomocy wsparcia w urzędach. Pilotaż wzmocnił aktywność zawodową i szkoleniową kobiet na wrocławskim rynku pracy w obliczu pandemii wywołanej COVID-19 oraz zwiększył dostęp lokalnych przedsiębiorców z sektora usług do wsparcia oferowanego przez Urząd Pracy we Wrocławiu.

Prace społecznie użyteczne

Programem prac społecznie użytecznych zostały objęte osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania urzędu pracy. Prace społecznie użyteczne zorganizowano we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu i objęto nimi 46 osób bezrobotnych.

Promocja oferty powiatowego urzędu pracy we w

Wrocławiu

Od początku roku 2022 podejmowano działania w celu rozpowszechnienia informacji na temat środków na aktywizację osób bezrobotnych, którymi dysponuje Urząd w ramach następujących projektów:

- „Aktywizacja Osób Młodych pozostających bez pracy w powiecie Wrocławskim (VI) oraz powiecie Miasto Wrocław (VI) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020” oraz

- „Aktywizacja osób bezrobotnych powyżej 30. roku życia w Powiecie Wrocławskim oraz powiecie Miasto Wrocław w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020”.

W tym celu do Wójtów i Burmistrzów wszystkich gmin Powiatu Wrocławskiego, przewodniczących wszystkich samorządów gospodarczych z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, wysłano pisma zawierające informacje na temat udzielanych form wsparcia z prośbą o ich upowszechnienie wśród mieszkańców, pracodawców oraz osób poszukujących pracy.

Na stronie internetowej wroclaw.praca.gov.pl, facebook.com/pupwroclaw/ oraz w newsletterze umieszczono stałą informację promocyjną. Wykorzystano także tablice informacyjne na terenie Urzędu (plakaty, ulotki) oraz elektroniczny system wizualizacji na korytarzach w budynkach Urzędu. Ponadto wyżej wymienione informacje były udostępniane na stronach internetowych biur karier wrocławskich uczelni, m. in.: Akademii Wychowania Fizycznego, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wyższej Szkoły Handlowej, Uniwersytetu Ekonomicznego, Wyższej Szkoły Informatyki Stosowanej Horyzont i Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej, a w ramach kontaktów z mediami, informacji udzielano stacjom telewizyjnym i radiowym oraz lokalnym gazetom. Dwukrotnie promowane były realizowane przez urząd formy wsparcia dla osób bezrobotnych i pracodawców w Radiu Wrocław, kilkakrotnie brano udział w spotkaniach Partnerskiego Klubu Biznesu, podczas którego zaprezentowane zostały instrumenty rynku pracy wspierające przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz każdego dnia indywidualnie promowano realizowane usługi i instrumenty.

W ramach bezpośrednich kontaktów z przedstawicielami urzędów gmin w Powiecie Wrocławskim dostarczano plakaty, ulotki dotyczące udzielanych Instrumentów Rynku Pracy oraz Pilotażowego projektu pt. „Aktywna Kobieta” w celu rozpowszechnienia ich na terenie urzędów gmin oraz na ich stronach internetowych. Doradcy klienta informowali,
w ramach bezpośrednich spotkań oraz za pośrednictwem rozmów telefonicznych, pracodawców oraz potencjalnych beneficjentów pomocy o formach wsparcia.

Współpraca z samorządami gospodarczymi

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, w ramach współpracy z samorządami gospodarczymi z terenu Wrocławia i Powiatu Wrocławskiego, podejmował wspólne działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, jak też podkreślania wagi rozwoju przedsiębiorczości.

Kontynuowano współpracę ze wszystkimi samorządami gospodarczymi, z którymi w roku 2014 podpisano porozumienia tworzące instytucję Partnerstwa Lokalnego na rzecz rynku pracy, w szczególności w zakresie upowszechniania wśród pracodawców informacji o ofercie Urzędu, prowadzonych naborach wniosków i innych istotnych działaniach, związanych z realizacja projektów w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Regionalnego Programu Województwa Dolnośląskiego 2014 -2020 oraz zadań Urzędu Pracy finansowanych z Funduszu Pracy i Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Współpraca z partnerami zewnętrznymi

W roku 2022 r. Urząd współpracował m. in. z następującymi parterami zewnętrznymi: Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej, Starostwem Powiatu Wrocławskiego, gminami z terenu Powiatu Wrocławskiego, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych/oddział we Wrocławiu, Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych, Wojewódzką Komendą Uzupełnień we Wrocławiu, Państwową Inspekcją Pracy / Okręgowym Inspektoratem Pracy we Wrocławiu, Wrocławskim Parkiem Technologicznym, Wałbrzyską Specjalną Strefą Ekonomiczną, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej DWUP, Nadodrzańskim Oddziałem Straży Granicznej, Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą, Zachodnią Izbą Gospodarczą - Pracodawcy i Przedsiębiorcy, Dolnośląską Izbą Gospodarczą, Dolnośląskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Fundacją Ukraina, uczelniami wyższymi oraz szkołami ponadpodstawowymi z terenu Wrocławia i powiatu, mediami o zasięgu lokalnym i regionalnym, organizacjami pozarządowymi.

Współpracowano przy utworzeniu Strefy Informacji Biznesowej Wrocławskiego Parku Technologicznego (WPT), stworzonej by udzielać wszechstronnego

wsparcia przedsiębiorcom. Jest dedykowana wszystkim firmom i daje także możliwość nawiązywania nowych kontaktów, korzystania z pomocy wykwalifikowanych specjalistów. Urząd oferował specjalistyczne wsparcie w ramach utworzonej Strefy, w której w jednym miejscu można uzyskać eksperckie wsparcie w zakresie podejmowania pracy czy zakładania firmy przez osoby bezrobotne oraz zatrudniania pracowników również cudzoziemców.

Spotkania informacyjno-konsultacyjne

W celu promocji i zwiększenia stanu wiedzy klientów o możliwościach korzystania z instrumentów rynku pracy oraz promowania usług Urzędu organizowane były webinaria:

- 14 i 19 stycznia – dla osób chcących ubiegać się o dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej;

- 25 lutego – dla osób chcących ubiegać się o bony na zasiedlenie i bony zatrudnieniowe;

- 4 marca – dla pracodawców chcących uzyskać informacje odnośnie dofinansowania tworzenia miejsc pracy;

- 29 kwietnia – dla osób chcących ubiegać się o dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej realizowane we współpracy z Wrocławskim Parkiem Technologicznym we Wrocławiu;

- **9 czerwca i 15 września** – na temat dofinansowania ze środków PFRON rozpoczęcia działalności gospodarczej przez osoby z niepełnosprawnościami;

- oraz stacjonarne spotkania informacyjno-konsultacyjne:

- 2 września – dla osób do 30. roku życia chcących otworzyć własną działalność gospodarczą, w spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego (tzw. Dzień Otwarty);

- 7 października – w ramach IX edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich dla osób bezrobotnych chcących otworzyć własną działalność gospodarczą,

w spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz Wrocławskiego Parku Technologicznego we Wrocławiu;

W każdy drugi czwartek miesiąca odbywały się dyżury eksperckie pracowników Urzędu we Wrocławskim Parku Technologicznym w zakresie form pomocy realizowanych przez tut. Urząd, w tym m. in. prac interwencyjnych, dofinansowań na zatrudnienie osób powyżej 50. roku życia, doposażeń stanowiska pracy.

Ponadto w celu propagowania wiedzy na temat udzielanego wsparcia w postaci dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej podejmowano również inne działania:

- 28 września udzielono wywiadu dla Radio GRA dotyczącego środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej posiadanych przez Urząd Pracy;

- 14 października udzielono wywiadu dla TVP3 Wrocław na temat posiadanych środków przez Urząd Pracy w ramach wsparcia na rozpoczęcie działalności gospodarczej;

- 17, 20 i 21 października w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pod hasłem „Złap za stery własnej kariery" zostały przedstawione osobom bezrobotnym zagadnienia dotyczące uzyskania środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz prowadzono indywidualne konsultacje dla osób bezrobotnych chcących ubiegać się
  o dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej;

- 18 listopada pracownicy Urzędu uczestniczyli w konferencji pt. „Science & Business Meet Up";

- 23 listopada w Okręgowej Radzie Adwokackiej we Wrocławiu przeprowadzono prelekcję dla aplikantów III. roku dotyczącą możliwości wsparcia przez Urząd przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej.

Inne działania

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy pośrednicy pracy z Działu Pośrednictwa i Poradnictwa uczestniczyli w następujących przedsięwzięciach:

- 14 kwietnia – spotkaniu informacyjno-konsultacyjnym dla MŚP we Wrocławskim Parku Technologicznym;

- 13-14 czerwca – Targach Pracy organizowanych przez Urząd Pracy;

- 8 września – w wywiadzie grupowym w ramach prac nad Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych;

- 19 września – konferencji „Europejski Paszport Kwalifikacji dla Uchodźców (EQPR) – doświadczenia w Europie, perspektywy w Polsce";

- 5 października – w opracowaniu „Barometru Zawodów" – prognozie zapotrzebowania na pracowników w 2023 roku dla powiatu m. Wrocław oraz powiatu wrocławskiego;

- 19 października – Targach Pracy organizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP oraz Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych – „Targi pracy – Zainwestuj w siebie" – stoisko promujące formy pomocy oferowane przez Urząd;

- 20 października – organizacji webinaru: „Urząd Pracy – możemy pomóc" w ramach Ogólnopolskich Dni Kariery;

- 25 października – seminarium „Legalność zatrudnienia" organizowane w ramach Tygodnia Przedsiębiorcy;

- 10 listopada – konferencji „Kariera w mundurze" organizowanej przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy i Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu;

- 24 listopada – organizacji spotkania z funkcjonariuszami Straży Granicznej na temat legalności zatrudnienia i pobytu na terenie RP;

- 1-2 grudnia – międzynarodowej konferencji „Komunikacja w życiu osoby z niepełnosprawnością”;

- 12 grudnia – warsztatach prowadzonych przez Ośrodek Badania nad Migracjami;

- 14 grudnia – organizacji: „Dni Otwartych dla Pracodawców w zakresie Zatrudniania Cudzoziemców”.

OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

W roku 2022 wydano 33 307 decyzji administracyjnych w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawy o rehabilitacji zawodowej
i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz 1 779 decyzji administracyjnych w sprawach związanych z legalizacją zatrudnienia cudzoziemca.

Bezrobotnym wydano 35 649 zaświadczenia, w tym 8 237 w systemie SEPI – w ramach elektronicznej i bez udziału klienta wymiany danych pomiędzy Urzędem Pracy a ośrodkami pomocy społecznej. Pracodawcom ubiegającym się o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca wydano 909 zaświadczeń o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.

Zostało zaskarżonych 509 decyzji, z których 212 przekazano do Wojewody Dolnośląskiego, 10 do ministra właściwego ds. pracy oraz 2 do Samorządowego Kolegium Odwoławczego we Wrocławiu. Zestawienie zbiorcze wydanych decyzji zawiera załącznik do niniejszego sprawozdania.

W roku 2022 pracownicy Urzędu zarejestrowali 40 810 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi przyjętych od pracodawców, z czego 68,76% dotyczyła obywateli Ukrainy, wydali 2 782 informacje starosty, dotyczące 27 488 miejsc pracy, na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy zgłaszającego zamiar

zatrudnienia cudzoziemca. Spadek liczby oświadczeń w porównaniu do roku 2021 wynika z nowej formy legalnego zatrudnienia obywateli Ukrainy. W ramach ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa pracodawcy złożyli elektronicznie 38 123 powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy.

Z tytułu opłat za zarejestrowane oświadczenia przekazano do Gminy Wrocław 2 083 310 zł.

SKARGI I WNIOSKI

W roku 2022 złożono 21 skarg, z tego 2 skargi zostały wycofane. Żadna skarga nie była uzasadniona.

ARCHIWUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

UWAGI OGÓLNE

Archiwum Miejskie Wrocławia zostało powołane uchwałą Rady Miasta nr LXII/408/93
z dnia 17 kwietnia 1993 roku. w celu przejmowania, przechowywania, zabezpieczania
i ewidencjonowania dokumentacji niearchiwalnej ze zlikwidowanych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław oraz pełnienia funkcji archiwum wielozakładowego dla gminnych jednostek organizacyjnych na warunkach i zasadach wynikających z odrębnie zawartych porozumień i umów. W roku 2018 Archiwum rozpoczęło proces digitalizacji zasobu, w celu usprawnienia pracy, ochrony i zabezpieczenia dokumentów.

ZASÓB ARCHIWUM

Archiwum Miejskie Wrocławia przechowuje akta zlikwidowanych jednostek komunalnych *(przedsiębiorstw komunalnych)* i placówek oświatowych (m.in. szkoły, przedszkola, zespoły szkolno-wychowawcze, poradnie pedagogiczne, itp.) oraz istniejących gminnych jednostek organizacyjnych na warunkach i zasadach wynikających z odrębnie zawartych porozumień w łącznej liczbie 415 (w tym są

też akta jednostek wchłoniętych przez ostatnią likwidowaną instytucję), co stanowi ok. 5 841 mb dokumentacji aktowej.

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Działalność merytoryczna Archiwum Miejskiego skupiona jest przede wszystkim na następujących zadaniach:

- udostępnianie zasobu archiwalnego poprzez:
  - wystawianie zaświadczeń do rent, emerytur, kapitału początkowego np. o wynagrodzeniu, zatrudnieniu, okresach składkach i nieskładkowych itp.,
  - wydawanie uwierzytelnionych kserokopii przechowywanej dokumentacji,
  - wypożyczenia dokumentacji do sądów okręgowych i rejonowych,
  - udostępnianie dokumentacji do wglądu w siedzibie archiwum (np. pracownikom izby skarbowej i urzędów skarbowych, pracownikom Zarządu Zasobem Komunalnym, itp.),
  - wystawianie innych zaświadczeń.

Liczba wydanych dokumentów w latach 2017 – 2020

- 2017 – 8 815
- 2018 – 8 510
- 2019 – 7 009
- 2020 – 4 920
- 2021 – 4 795
- 2022 – 4 841

Ilość podań wpływających do Archiwum w latach 2017 – 2019

- 2017 – 1 836
- 2018 – 1 3 64
- 2019 – 1 599
- 2020 – 1 296
- 2021 – 1 426
- 2022 – 1 412

- przejmowanie akt zlikwidowanych i przekształcanych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław oraz istniejących jednostek na zasadzie porozumień.

  W roku 2022 przyjęto na stan dokumentację z następujących jednostek:

  - Gimnazjum Nr 34 we Wrocławiu,
  - Gimnazjum Nr 23 we Wrocławiu,
  - Rodzinny Dom Dziecka nr 24,
  - Rodzinny Dom Dziecka nr 14,
  - Szkoła Techniczna ul. Trzebnicka we Wrocławiu.

- opracowywanie i konserwowanie przechowywanego zasobu aktowego:

  - konserwacja i kompleksowe porządkowanie dokumentacji oraz skanowanie – ok 38 mb,
  - wypożyczenia dokumentacji do spraw – 726 spraw,
  - przejmowanie dokumentacji – ok 165 mb,
  - sporządzanie komputerowej ewidencji zasobu archiwalnego – 800 poz.
  - przygotowywanie dokumentacji do brakowania – ok 400 mb.

- zbieranie danych do katalogu akt zlikwidowanych zakładów pracy (państwowych, samorządowych podlegających Marszałkowi Woj. Dolnośląskiego, spółdzielni pracy, spółek cywilnych, spółek z o.o.)

- bieżąca współpraca z Archiwum Państwowym we Wrocławiu (konsultacje archiwalne), sądami, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, urzędami administracji państwowej
  i samorządowej, itp.

- prowadzenie spraw bieżących: korespondencja, przyjmowanie podań telefoniczne
  i bezpośrednie w Sekretariacie Archiwum udzielanie informacji i porad nt. miejsca przechowywania dokumentacji pracowniczej.

  Liczba udzielonych informacji dot. miejsca przechowywania dokumentacji pracowniczej w latach 2017 – 2022

  - 2017 – 3 645
  - 2018 – 3 621
  - 2019 – 2 932
  - 2020 – 3 284
  - 2021 – 3 540
  - 2022 – 3 801

- Archiwum Miejskie co roku przyjmuje praktykantów z Uniwersytetu Wrocławskiego,
  z Instytutu Historycznego o specjalności archiwalnej w liczbie od 2 do 10 osób.

DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA

SPRAWOZDANIE BIURA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

I. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej w centrum staromiejskim we Wrocławiu poprzez realizację uchwały nr LVI/1465/14 RMW z dnia 10 kwietnia 2014 r.

1. Uchwała nr LVI/1465/14 R M W z dnia 10 kwietnia 2014r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego „Stare Miasto”

W 2022 r. kontynuując realizację zadań wynikających z ww. uchwały RMW, BRG współpracowało ze Strażą Miejską. W zakresie zgodności z przepisami o Parku Kulturowym, BRG prowadziło monitoring handlu okrężnego, jarmarków, kiermaszy, natomiast SM prowadziło monitoring i usuwało naruszenia takie jak: banery, wyklejanki, stojaki, graffiti, niewłaściwe poszycia ogródków gastronomicznych, handel nielegalny.

Celem funkcjonowania Parku Kulturowego jest kompleksowa ochrona przestrzeni publicznej o najwyższych wartościach kulturowych poprzez realizację przepisów ograniczających negatywne zjawiska, takie jak np. reklamy wielkoformatowe, nośniki reklamowe (billboardy, citylighty), reklamy o niskiej jakości, wyklejanki w witrynach lokali użytkowych, nagabywanie, graffiti na elewacjach nieruchomości, nielegalny handel.

Idea utworzenia Parku kulturowego sprawdziła się o czym świadczy fakt, iż nielegalne reklamy wielkoformatowe i nośniki reklamowe usunięte zostały w latach 2015-17 i od kilku lat nie odnotowano montażu nielegalnej reklamy wielkoformatowej. Powołanie do życia Parku Kulturowego pozwoliło usunąć naruszenia wskazane do demontażu jako priorytetowe, najbardziej kolidujące z zabytkową architekturą.

2. **Zarządzenie nr 7275/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11 marca 2022r. w sprawie określania zasad udostępniania nieruchomości gminnych w celu umieszczania szyldów, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych.**

Wykonano następujące zadania:

- **realizowano 4 umowy z inwestorami reklamy zewnętrznej na łączną liczbę 65 lokalizacji nośników**. Obsługa inwestorów polega w szczególności na: rozpatrywaniu ofert, realizacji umów cywilnoprawnych, uzgadnianiu lokalizacji nośników reklamowych w ramach konsultacji prowadzonych z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi miasta, wystawianiu faktur VAT oraz sporządzaniu rejestrów sprzedaży,

- prowadzono monitoring nośników reklamowych zrealizowanych na podstawie umów,

- egzekwowano demontaże reklam umieszczonych na nieruchomościach komunalnych bez tytułu prawnego (ustalano stan prawny gruntu oraz właściciela nośnika oraz podejmowano działania skutkujące demontażem nośnika). W 2022 r., usunięto 30 szt. nośników bez tytułu prawnego.

Liczba usuniętych naruszeń przepisów uchwały o Parku Kulturowym "Stare Miasto" w latach 2017-2022.

Lp.	**Naruszenia priorytetowe**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
1.	reklama wielkoformatowa	4	0	0	0	0	0

Lp.	Naruszenia priorytetowe	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.	Citylighty	0	0	0	0	0	0
3.	Billboardy	2	0	0	1	0	0
4.	wymiana słupów reklamowych	0	0	0	0	0	0
5.	graffiti	12	29	32	1	1	0
6.	działalność erotyczna w lokalach	0	3	12	0	0	0
7.	**naruszenia inne** (np. banery, wyklejanki w oknach, stojaki reklamowe, kolorowe parasole w ogródkach gastronomicznych, ulotki, nagabywanie, nielegalny handel) – łącznie	823	1.722	576	53	46	30

Liczba umów z firmami reklamy zewnętrznej i nośników reklamowych na nieruchomościach komunalnych w latach 2017-2022

Lp.	Umowa/ lokalizacje	2017	2018	2019	2020	2021	2022

1.	Umowy	5	4	4	4	4	4
2.	Lokalizacje	76	73	69	69	68	65

Podejmowane działania prowadzą skutecznie do podnoszenia jakości przestrzeni publicznej w mieście.

II. Inicjowanie współpracy przedsiębiorstw społecznych i biznesu/ MŚP (mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa) - zadanie 55 Założeń polityki społeczno-gospodarczej oraz realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości we Wrocławiu „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" – cel 1.1 podniesienie świadomości przedsiębiorczej i promowanie idei przedsiębiorczości

13 września 2022 roku odbyła się druga edycja wydarzenia z cyklu „WROBIZnES", pt. **„WroBIZnES 2022 Dobry Networking i Targi Społecznie Odpowiedzialne"**, którego organizatorem był Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia, SOC TECH LAB oraz Klaster Inicjatyw Ekonomii Społecznej. Zaproszono społecznych dostawców i przedstawicieli biznesu, którzy na konferencji networkingowej oraz w trakcie targów odpowiedzialnych społecznie mogli wymienić się doświadczeniami, a także zaprezentować swoje oczekiwania i zapotrzebowanie na określone usługi i produkty. W W wydarzeniu wzięło udział ok. 60 uczestników (przedstawicieli ekonomii społecznej, a także reprezentantów lokalnego biznesu).

III. Wzmacnianie potencjału gospodarczo-społecznego miasta poprzez projekty i działania wspierające rozwój przedsiębiorczości (zadanie 58 Założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. Działalność informacyjno-doradcza Punktu Informacji Gospodarczej

W Punkcie Informacji Gospodarczej (PIG) prowadzone było doradztwo osobiste, telefoniczne i mailowe. Przyjmowane były zapytania na temat różnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej:

- pomoc na start dla początkujących przedsiębiorców,
- wsparcie dla MŚP na różnych etapach rozwoju firmy,
- rozwiązywanie indywidualnych problemów przedsiębiorców (studia przypadków).

W Punkcie prowadzona jest obsługa wielojęzyczna (polski, angielski, francuski, niemiecki, hiszpański), dzięki czemu zapewniona została obsługa osób z zagranicy. W roku 2022 najwięcej zapytań skierowanych do Punktu dotyczyło form i możliwości wsparcia dla początkujących przedsiębiorców, zarówno z Polski jak i z zagranicy. Popularne były również zapytania o wszelkiego rodzaju dotacje i dofinansowania działalności gospodarczej oraz preferencyjne pożyczki dla przedsiębiorców. **Zainteresowaniem cieszyły się też różnorodne branże prowadzenia działalności, takie jak np. działalność badawczo-rozwojowa, działalność związana z przeniesieniem praw własności intelektualnej, patenty, import roślin, promocja eksportu, działalność edukacyjna (żłobki, szkoły językowe, szkoły tańca), kreatywna i rzemieślnicza, medyczna, IT, gastronomiczna, kosmetyczna, fryzjerska, barberska, tatuażowa, agencje pośrednictwa pracy, działalność rekreacyjna i sportowa (prowadzenie cyrku, placów zabaw, siłowni), wynajem mieszkań i działalność hotelowa.**

Liczba zapytań skierowanych do Punktu Informacji Gospodarczej w latach 2017 – 2022

Rok	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Ilość zapytań w PIG ogółem *(mail, tel., osobiście)*	1300	1500	1650	1700	1040	1000

Zapytania pochodziły od mieszkańców Wrocławia różnych narodowości. **Cudzoziemcy pochodzili z Ukrainy, Białorusi, Hiszpanii, Afryki (np. Sierre Leone), Iranu i szukali porady w kwestiach formalno-prawnych** dot. podjęcia działalności gospodarczej w Polsce lub przeniesienia jej z macierzystego kraju do Polski. Pojawiały się też pytania o możliwość korzystania z bezzwrotnych dotacji na start.

Zorganizowano również **interaktywne seminaria internetowe (webinaria)** o różnorodnej tematyce związanej z przedsiębiorczością, odpowiadającej profilowi działania Punktu Informacji Gospodarczej.

2. Szkolenia i warsztaty dla przedsiębiorców (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" - Cel 2.2.) oraz działalność informacyjno edukacyjna

Wrocławskim przedsiębiorcom ułatwiano dostęp do informacji o środkach oraz możliwościach ich wykorzystania poprzez **prowadzenie dedykowanych warsztatów stacjonarnych i webinariów**. W 2022 roku Biuro Rozwoju Gospodarczego przygotowało i wdrożyło projekt Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy. Jej pierwszą odsłoną był cykl **bezpłatnych szkoleń dla uchodźców wojennych z Ukrainy** pod nazwą Polsko ukraińskiej Akademii Przedsiębiorczości. Miał on na celu wsparcie obywateli Ukrainy, przybyłych do

Polski w efekcie konfliktu zbrojnego na terytorium tego kraju, w adaptacji do życia we Wrocławiu na własny rachunek, w tym - w odnalezieniu się na rynku pracy, a także wzmacnianie postaw przedsiębiorczych i pomoc w zakładaniu własnych firm. W ramach Polsko-ukraińskiej Akademii **odbyło się 12 spotkań**, w których wzięło udział **200 osób** zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej we Wrocławiu. Program zrealizowano przy współpracy z WSO UM Wrocławia, Rejonowym Urzędem Pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz Izbą Skarbową we Wrocławiu i Punktem Informacyjnym o Funduszach Europejskich. Partnerem strategicznym cyklu był Instytut Praw Migrantów przy Fundacji Ukraina. Spotkania były tłumaczone na język ukraiński i **dotyczyły rejestracji działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy w Polsce** po 24 lutego 2022 oraz wymogów związanych z prowadzeniem biznesu w naszym kraju. Uchodźcy zyskali też wiedzę o dotacjach na start i rozwój biznesu we Wrocławiu oraz o różnych formach wsparcia miasta dla lokalnych przedsiębiorców. Każde ze spotkań kończyło się dyskusją z migrantami inspirowaną sesją pytań i odpowiedzi. W bardziej złożonych przypadkach - nawiązywano kontakt mailowy/telefoniczny, kontynuowano wsparcie za pośrednictwem PIG oraz przygotowywano indywidualne, dedykowane odpowiedzi.

Uzupełnieniem oferty Akademii Wrocławskiego Przedsiębiorcy były **szkolenia dla przedsiębiorców realizowane przez BRG w partnerstwie z innymi podmiotami** oraz uczestnictwo w organizowanych przez nie eventach dla przedsiębiorców, m.in. w Tygodniu Przedsiębiorczości ZUS, II edycji dni Dialogu i Edukacji Międzykulturowej Dialogopolis'22, szkoleniach na start Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich oraz WPT.

Przygotowano też przyjazny przedsiębiorcom informator w wersji internetowej: w ramach realizacji projektu Polsko-Ukraińskiej Akademii Przedsiębiorczości 2022 Biuro Rozwoju Gospodarczego nawiązało współpracę z ukraińskim tłumaczem i przedsiębiorcą w wyniku której powstała **ukraińska wersja językowa „Przewodnika Wrocławskiego Przedsiębiorcy”**, do pobrania na stronie miejskiej https://www.wroclaw.pl/przedsiebiorczy-wroclaw/przewodnik-wroclawskiego-przedsiebiorcy-dostepny-w-jezyku-ukrainskim .

3. Poprawa pozycji Wrocławia w sieciach globalnych (realizacja Strategii Wrocław 2030) oraz wsparcie w umiędzynarodowieniu działalności wrocławskich przedsiębiorców (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" - Cel 2.5.)

W 2022 roku kontynuowano działania w ramach obecności Miasta w Sieci METREX, której celem jest zrównoważony rozwój obszarów metropolitalnych. **W Zarządzie Sieci zasiadają przedstawiciele Wrocławia** – Wiceprezydent Jakub Mazur (Przewodniczący METREX) oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta Łukasz Medeksza (Członek Zarządu METREX). W ramach działania Sieci przedstawiciele Wrocławia aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach o charakterze międzynarodowym, podczas których prezentowano osiągnięcia Gminy Wrocław w zakresie przedsiębiorczości, ekologii i zrównoważonego rozwoju (m.in. w maju w międzynarodowej konferencji w Strasburgu oraz Turynie, w lipcu na międzynarodowym kongresie Stadtlandbio 2022). Tematyka kongresu dedykowana była przemianom sektora żywnościowego, dostosowaniu go do wymogów cywilizacyjnych, zatrzymaniu dalszych zmian klimatycznych, skracaniu łańcuchów dostaw oraz rozwojowi farm miejskich. Istotną częścią spotkania była prezentacja Wrocławia jako lidera grupy eksperckiej From Farm to Fork & Gastronomy, która zajmuje się m.in. poszukiwaniem funduszy na rozwój międzynarodowych projektów dedykowanych rozwojowi gospodarczemu poprzez sektor żywnościowy i kreowaniu polityk sektorowych związanych z tym obszarem aktywności.

W 2022 roku Wrocław przystąpił do sieci DELICE Network (The City Network on Food & Gastronomy - Sieć Miast na rzecz Żywności i Gastronomii). Jest to profesjonalna globalna sieć miast, które gromadzą wiedzę na temat wykorzystywania żywności i gastronomii jako głównego narzędzia ich zrównoważonego rozwoju. Sieć DELICE tworzy warunki do wymiany wiedzy i doświadczeń, ułatwia nawiązywanie partnerstw i realizację projektów międzynarodowych.

Członkami Sieci DELICE jest obecnie 31 miast z 5 kontynentów. Wrocław jest pierwszym członkiem Sieci z Polski i Europy Środkowej.

Przystąpienie Miasta Wrocławia do Sieci DELICE niesie ze sobą takie korzyści jak m.in.:

- Wsparcie przedsiębiorców z branży gastronomicznej - ułatwienie im międzynarodowej promocji, edukacji i nawiązywania kontaktów biznesowych;

- Umocnienie Wrocławia na arenie międzynarodowej oraz promocja miejskich wydarzeń gastronomicznych;

- Umożliwienie rozwoju marki gastronomicznej Wrocławia. Zdobycie większej rozpoznawalności na międzynarodowych szlakach kulinarnych;

- Realizacja celów Strategii Wrocław 2030 (poprawa pozycji Wrocławia w sieciach globalnych) oraz Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia (wsparcie w umiędzynarodowieniu działalności wrocławskich przedsiębiorców).

Członkostwo Miasta Wrocławia w Sieci DELICE zyskało poparcie Wrocławskiej Rady Gastronomii. Jej przedstawiciele uczestniczyli w wyjeździe studyjnym do Turynu, w ramach którego rozwijano wymianę doświadczeń pomiędzy przedsiębiorcami z branży kulinarnej obu miast.

4. Prowadzenie dialogu społecznego kreującego przedsiębiorczość i innowacyjność (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" - Cel 1.2.) poprzez:

- **informowanie mieszkańców o wydarzeniach związanych z przedsiębiorczością w mieście** poprzez stałe przygotowywanie treści do publikacji w serwisie Przedsiębiorczy Wrocław. W ciągu roku BRG

systematycznie informuje o nadchodzących wydarzeniach, webinarach czy programach pomocowych skierowanych do przedsiębiorców, jak również uzupełnia i aktualizuje materiały informacyjno-edukacyjne zamieszczone na portalu.

- zachęcanie do działań przedsiębiorczych poprzez realizację zadania publicznego ”Prowadzenie Centrum Rozwoju Zawodowego Krzywy Komin (2020-2023)”. W roku 2022 z oferty szkoleń, warsztatów i innych organizowanych wydarzeń skorzystało łącznie 1114 osób (osoby dorosłe w wieku aktywności zawodowej, w tym osoby potrzebujące doskonalenia zawodowego, seniorzy, młodzież ucząca się i dzieci, przedsiębiorcy wkraczający na drogę własnego biznesu lub prowadzący własny biznes), przeprowadzono 152 godziny rozmów indywidualnych z doradcą zawodowym, udzielono 152 godzin porad w zakresie prawnym i obywatelskim, w tym przeprowadzono mediacje, przeprowadzono szkolenia i warsztaty w ilości 4940 godzin w zakresie m. in.: zwiększenia kompetencji zawodowych, marketingu początkujących przedsiębiorców, jak zostać copywriterem, content marketing w małej firmie (jak pisać treści w social mediach), jak tworzyć wnioski do programów dotacyjnych MKiDN, kursy nauki Exel, warsztaty fotografii użytkowej, kulinarno-produktowej, fotografowanie dzieci oraz również warsztaty canva – grafika, plakaty, obrazy, prezentacje, warsztaty z video komunikacji. Ponadto zorganizowano 25 wydarzeń takich jak tematyczne wystawy wrocławskich artystów, festyny rodzinne, urodziny Komina.

5. Utworzenie punktów informacji i wsparcia na wybranych osiedlach oraz kreowanie stref typu multizones (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030” - Cel 2.2.)

- **uruchomienie osiedlowych stref aktywności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości osiedlowej** poprzez realizację zadania publicznego pn. „Rozwój przedsiębiorczości osiedlowej – prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości na wskazanych osiedlach kompletnych

(Śródmieście Południowe – Jagodno) w latach 2022-2024". Podejmowane przez realizatora działania mają służyć budowaniu kompletności wybranych osiedli w aspekcie przedsiębiorczości m.in. poprzez: aktywizację przedsiębiorców i budowanie współpracy między nimi, pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości odpowiadającej potrzebom lokalnej społeczności, tworzenie wspólnych inicjatyw z przedsiębiorcami i mieszkańcami, promocję targowisk i ryneczków osiedlowych, budowanie pozytywnego wizerunku osiedla jako atrakcyjnej lokalizacji dla wybranych branż, redizajn witryn i poprawę komunikacji wizualnej.

- **opracowanie programu wsparcia istniejących już na rynku mikroprzedsiębiorstw (firmy rodzinne, mały handel, rzemiosło, działalność artystyczna i kulturowa)** poprzez realizację zadania publicznego „Prowadzenie punktu informacji i wsparcia przedsiębiorczości w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji Nadodrza i Przedmieścia Świdnickiego w latach 2022-2024". Podejmowane działania mają służyć m.in. wsparciu i rozwojowi przedsiębiorczości, aktywizacji mieszkańców, wspieraniu i budowaniu pozytywnego wizerunku w/w obszarów, podnoszeniu walorów estetycznych przestrzeni publicznej oraz świadomości ekologicznej i społecznej przedsiębiorców. W roku 2022 projekt dotarł do 3929 osób, odbyło się 80 konsultacji z przedsiębiorcami oraz osobami planującymi założyć działalność gospodarczą, 3 spotkania networkingowe, imprezy promujące rzemiosło (np. Spacer Śladem Rzemiosła, Przegląd Nowego Rzemiosła, wernisaże, warsztaty, w tym dla osób z Ukrainy, Moc Nadodrza, Moda na Nadodrzu), w których uczestniczyło 1680 osób i ok. 100 rzemieślników. Przeprowadzono rewitalizację 3 witryn. Odbyło się 6 wstaw w przestrzeni Infopunktu Nadodrze i na Targowisku na Ptasiej (łącznie 355 uczestników). Zrealizowano projekt Specjały Nadodrza, święto osiedlowej gastronomii, w którym uczestniczyło 1100 osób i 20 restauracji.

- **organizacja strefy rekreacyjno-gastronomicznej na pl. Nowy Targ**

Gmina Wrocław kontynuowała realizację planów zagospodarowania placu Nowy Targ. Projekt ma na celu wykreowanie z tego miejsca przestrzeni bezpiecznej i przyjaznej - zarówno mieszkańcom, jak i turystom - w której chce się przebywać, odpoczywać i dobrze bawić. **W lipcu 2022 r.** powstała **pergola wraz z roślinnością oraz miejscami do odpoczynku i konsumpcji.** Gastronomia oparta jest na gastro wozach i wózkach rowerowych. Na placu były organizowane cykliczne wydarzenia np. warsztaty kulinarne, bazarki, jarmarki, akcje charytatywne i animacje dla dzieci. W okresie letnim zadbano o komfort odpoczywających na placu gości poprzez zainstalowanie dwóch kurtyn wodnych oraz uruchomienie miejskiej strefy relaksu z leżakami, meblami ogrodowymi z parasolami, dekoracjami, oświetleniem i dodatkową roślinnością.

6. **Współpraca pomiędzy organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców (realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" – Cel 3.4)**

Rozwijano **współpracę z izbami gospodarczymi we Wrocławiu**: Dolnośląską Izbą Gospodarczą, Zachodnią Izbą Gospodarczą Pracodawcy i Przedsiębiorcy, Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą we Wrocławiu. W ramach współpracy zaprojektowano ulotkę promującą izby, która dostępna jest w Punkcie Informacji Gospodarczej w Biurze Rozwoju Gospodarczego oraz w Wydziale Spraw Obywatelskich w Dziale Rejestracji Działalności Gospodarczej (nakład 1000 sztuk). Z inicjatywy BRG Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu podjęła promocję strony internetowej www.wroclawscyrzemieslnicy.pl w swoich mediach społecznościowych.

IV. Wzrost konkurencyjności lokalnego handlu w oparciu o walory regionalne, turystyczne i historyczne (zadanie 60 założeń polityki społeczno-gospodarczej)

1. **Wrocławskie Święto Rzemiosła (Priorytet 3 Strategii Wrocław 2030 – wspierajmy i promujmy tradycje rzemieślnicze, produkty lokalne i regionalne)**

W dniach 1-3 lipca 2022 roku, jako kontynuację Wrocławskiego Święta Rzemiosła, zorganizowano **Wrocław Craft Zone** – strefę lokalnych rzemieślników i rękodzielników na festiwalu Pasibrzucha. Dzięki współpracy BRG z organizatorem festiwalu nie ponosili oni opłat za udostępnione im miejsca sprzedażowe.

Przez 3 dni 30 wystawców prezentowało i sprzedawało swoje wyroby: ceramikę kuchenną i ogrodową, zabawki, biżuterię, wyroby z lnu, akcesoria z drewna, filcu, obrazy i wyposażenie wnętrz.

Poprzez Wrocławskie Święto Rzemiosła, Wrocław promuje rzemiosło jako istotny element tożsamości regionu oraz zrównoważonej gospodarki. Przez 3 dni trwania festiwalu wydarzenie odwiedziło 55 000 osób.

2. W 2022 roku Biuro Rozwoju Gospodarczego brało udział w przygotowaniu i rozstrzygnięciu **14 postępowań przetargowych na lokale użytkowe znajdujące się Centrum Staromiejskim**. Ogłoszenia przetargowe poprzedziła wnikliwa analiza uwarunkowań rynkowych i możliwości, jakie stwarzają lokalizacje, w których znajdują się lokale. Finalnie wybrane oferty będą uzupełniały ofertę gastronomiczną i handlową miasta, stanowiąc niewątpliwie interesujący atraktor dla mieszkańców i turystów.

3. **Jarmarki i wydarzenia okolicznościowe na terenach Gminy Wrocław**

W 2022 r. odbyły się następujące wydarzenia o charakterze handlowym uzupełnionym o aspekty edukacyjne i/lub artystyczne:

1) Wrocławski Festiwal Food Trucków oraz Weekend Rzemiosła wydarzenia organizowane na pl. Nowy Targ w dniach 19 – 20 marca.

2) Jarmark Produktów Włoskich – 4 edycje organizowane przy ul. Szewskiej / Wita Stwosza w 8-17 kwietnia, 1 – 14 czerwca, 4 – 21 sierpnia i 28 października – 10 listopada,

3) Smaczny Weekend na Psim Polu – festiwal kulinarny na ryneczku Psiego Pola organizowany w dniach 7 – 8 maja oraz 10-11 września

4) Festiwal Azjatycki, Smaków Świata oraz Piwa, Wina i Cydru – wydarzenie organizowane na pl. Nowy Targ w dniach 13 – 15 maja,

5) Jarmark Świętojański – wydarzenie zorganizowane na Rynku, ul. Świdnickiej oraz ul. Oławskiej w dniach 20 maja - 27 czerwca.

6) FAMfest – festiwal piwa – przy ul. Kolejowej w dniach 24 – 25 czerwca,

7) Festiwal Pasibrzucha – Wrocław Craft Zone 1-3 lipca 2022 na Partynicach

8) Wrocławski Smaczny Weekend – wydarzenie organizowane na pl. Nowy Targ w dniach 29 – 31 lipca,

9) Wrocławska Feta. Festiwal Piwa, Wina i Sera – wydarzenie organizowane w Rynku w dniach 5-7 sierpnia.

10) Festiwal Pierogów Świata i Festiwal Smaków Świata – wydarzenie na pl. Nowy Targ organizowane w dniach 9-11 września.

11) Wrocławski Octoberfest – zorganizowany przy pl. Nowy Targ w dniach 23-25 września.

12) Jarmark Bożonarodzeniowy – wydarzenie zorganizowane na obszarze wrocławskiego Rynku, Placu Solnego, ulicy Świdnickiej i Oławskiej w dniach 18 listopada – 31 grudnia.

13) Świąteczny Zlot Food Trucków – wydarzenie organizowane na pl. Nowy Targ w dniach 2 – 4 grudnia.

4. Promowanie przedsiębiorczości społecznej i idei ekonomii współdzielenia (Realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" – Cel 1.1.)

W trakcie Jarmarku Bożonarodzeniowego podmioty ekonomii społecznej skorzystać mogły z bezpłatnych miejsc wystawienniczych usytuowanych w dedykowanej strefie **„Wrocław Społecznie i Lokalnie"**. W roku 2022 zyskała ona większą przestrzeń i została przeniesiona w nowe miejsce - w pobliże fontanny „Zdrój". **Zaproszono 30 wystawców**, w tym organizacje społeczne, które działają na rzecz osób młodych, chorych, poszkodowanych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, dolnośląskich producentów żywności należących do szlaku kulinarnego Smaki Dolnego Śląska oraz europejskiej sieci Dziedzictwa Kulinarnego Dolnego Śląska, lokalnych rzemieślników.

W 2022 roku dopełnieniem strefy „Wrocław Społecznie i Lokalnie było stoisko Miasta Wrocław pn. „Poznaj Nasze Miasto", w którym mieszkańcy mogli zapoznać się z ofertą miejską, uzyskać informacje na temat realizowanych projektów w mieście oraz dowiedzieć, jak skorzystać z różnych instrumentów wsparcia czy miejskich programów profilaktyki zdrowia. W domku miejskim odbyło się ponad 60 spotkań z mieszkańcami.

5. Budowanie marki i podnoszenie jakości handlu i usług na wrocławskich targowiskach

Zgodnie z Zarządzeniem nr 5740/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 23 lipca 2021 r. w sprawie określenia zasad udostępniania terenów Gminy Wrocław na cele prowadzenia handlu okrężnego, targowiskowego oraz miejsc spotkań, realizując zadanie handlu poza lokalami użytkowymi m.in.:

1) **przeprowadzono 6 losowań wolnych miejsc do handlu okrężnego** celem prowadzenia sprzedaży całorocznej (w tym losowania na miejsca wyznaczone pod pojazdy i wózki gastronomiczne na terenie parku kulturowego „Stare Miasto", przy ZOO i w parkach) oraz sezonowej i okolicznościowej w miejscach wyznaczonych poza placami targowymi. Losowania przeprowadzono online bez bezpośredniego udziału

wnioskodawców za pomocą programu informatycznego LOMI, Łącznie w drodze losowania udostępniono 114 miejsc, na które wpłynęło 338 wniosków, zawarto 75 umów; wystawiono faktury i rejestry faktur, monitorowano stoiska;

2) w Dziale Handlu i Reklam prowadzone są konsultacje indywidualne, telefoniczne i mailowe w zakresie możliwości rozpoczęcia lub poszerzenia działalności handlowej w ramach handlu okrężnego lub na targowiskach. Pracownicy Działu udzielają informacji o zasadach i opłatach związanych z udostępnieniem miejsca, jak również wskazują wolne lokalizacje, bądź rozwiązania, w zależności od możliwości przedsiębiorcy. W związku z wojną na Ukrainie sporo zapytań pochodzi od uchodźców,

3) **przeprowadzono konkurs ofert terenów szczególnie atrakcyjnychprzeznaczonych do prowadzenia małej gastronomii z mobilnych punktów gastronomicznych – 7 miejsc (Bulwar X. Dunikowskiego, Park Południowy, Park Miejski - Górka Skarbowców),**

4) **prowadzono obsługę dzierżawców/operatorów 7 targowisk działających na nieruchomościach komunalnych**, tj. przy ul. Komandorskiej, ul. Niedźwiedziej, ul. Ptasiej, ul. Lotniczej, na ul. Żmigrodzkiej/Broniewskiego, ul. Skoczylasa oraz ul. Jemiołowej,

5) **z inicjatywy BRG „targowiska nie marnują" –** pozyskanie od firmy Whirlpool dwóch lodówek społecznych dla mieszkańców na targowiskach: przy ul. Niedźwiedziej i Ryneczku Jemiołowa,

6) **propagowanie wyższych standardów społecznych na targowiskach gminnych** poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie dbałości o dobrostan zwierząt (apel o wstrzymanie sprzedaży fajerwerków oraz wprowadzenie zakazu sprzedaży żywych ryb na ulicy i targowiskach),

7) **realizując Program Prezydenta w zakresie poprawy jakości przestrzeni publicznej i pobudzania osiedlowej przedsiębiorczości kontynuowano prace nad ożywianiem targowisk**, tj.:

a) **koordynowano działania mające na celu realizację III etapu Ryneczku Jemiołowa**, poprzez doprowadzenie większej mocy energii elektrycznej na potrzeby gastronomii mobilnej, co pozwoli w przyszłości w pełni wykorzystać potencjał terenu; zawarto umowę dzierżawy z nowym zarządcą, który przedstawił nową koncepcję, opartą o krótkie łańcuchy dostaw i strategię „od pola do stołu" - wprowadził nowych dostawców produktów lokalnych Bazaru Krótka Droga oraz postawił pawilon całoroczny z kawiarenką, umożliwiający stałe dostawy produktów oraz możliwość prowadzenia warsztatów edukacyjnych i artystycznych dla mieszkańców osiedla.

b) koordynowano działania na mini targowiskach - przy ul. Lotniczej – została podłączona energia elektryczna na potrzeby kupców i przedsiębiorców prowadzących gastronomię mobilną; przy ul. Żmigrodzkiej – wprowadzono uchwałą RMW możliwość handlu dla rolników i ich domowników w piątki i soboty zgodnie z ustawą rządową oraz przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami, które wykazały potrzebę rozwoju terenu z funkcją handlową, gastronomiczną i rekreacyjną ;

c) na targowisku przy ul. Skoczylasa koordynowano działania zmierzające do wykonania projektu modernizacji targowiska jako przestrzeni wielofunkcyjnej dla mieszkańców, handlujących i gastronomii mobilnej (dokumentacja projektowa, plac został na czas modernizacji zamknięty, uprzątnięto teren celem przygotowania do przetargu) – jest to inicjatywa uwzględniająca osiedla kompletne, której realizacja będzie zależna od dostępności środków budżetowych,

d) na targowisku przy ul. Ptasiej zrealizowano projekt artystyczny, polegający na aranżacji terenu, pomalowaniu kiosków oraz wykorzystaniu przez artystę i kupców materiałów z recyklingu celem

podniesienia walorów estetycznych placu w myśl zasady zero-waste (środki gminy i kupców). Nowy wizerunek placu targowego wpisał się w przestrzeń Osiedla Nadodrze,

e) na targowisku przy ul. Komandorskiej zwiększono potencjał placu o dodatkowy teren na parking oraz rozpoczęto realizację projektu artystycznego strefy przyległej do targowiska (nawiązanie do handlu i ekologii).

8) zrealizowano umowę z organizatorem Kiermaszu Wszystkich Świętych na organizację okolicznościowej sprzedaży kwiatów i zniczy przy 4 głównych cmentarzach we Wrocławiu
(Grabiszyński, Osobowicki, przy ul. Bujwida oraz przy ul. Smętnej).

Liczba miejsc do sprzedaży na targowiskach i w handlu ulicznym organizowana na nieruchomościach komunalnych w latach 2017-2022

Lp.	**Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach,** **w handlu okrężnym**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
1.	Jarmark Bożonarodzeniowy	180	190	213	0	190	200
2.	Jarmark Świętojański	64	64	70	0	66	80
3.	Kiermasz Wszystkich Świętych	69	69	69	69	69	69

Lp.	Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4.	Jarmark Włoski	0	20	17	17	15	47
5.	Świąteczny Zlot Food Trucków	0	0	14	0	0	25
6.	Wrocławski Zlot Food Trucków	-	-	-	-	-	25
7.	Smaczny Weekend we Wrocławiu	-	-	-	-	-	25
8	Wrocławski Oktoberfest	-	-	-	-	-	25
9.	Wrocławska Feta	-	-	-	-	-	50
10.	Festiwal Azjatycki	-	-	-	-	-	45
11.	Festiwal Pierogów Świata	-	-	-	-	-	45
12.	Zlot Food Trucków – Psie Pole	-	-	-	12	12	24

Lp.	Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym	2017	2018	2019	2020	2021	2022
13.	Targowisko - Lotnicza*	47	47	47	47	47	47
14.	Targowisko - Żmigrodzka*	60	60	60	60	60	60
15.	Targowisko – Ptasia	30	30	30	30	30	30
16.	Targowisko – Skoczylasa	30	30	30	30	30	30
17.	Targowisko – Komandorska	120	120	120	120	120	120
18.	Targowisko - Niedźwiedzia*	120	120	120	120	120	120
19.	Targowisko – Jemiołowa	0	0	35	35	35	35
20.	Handel okrężny - całoroczny*	54	54	54	59	119	119
21.	Handel okrężny - miejsca sezonowe*	76	76	83	86	76	76

Lp.	Liczba miejsc do handlu/gastronomii na targowiskach, jarmarkach, w handlu okrężnym	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Łącznie:	**850**	**830**	**962**	**685**	**989**	**1297**

Uwaga:* oznacza, że są wolne miejsca

Liczba miejsc do sprzedaży na targowiskach i w handlu ulicznym organizowana na nieruchomościach komunalnych w ramach jarmarków, kiermaszy, handlu okrężnego w latach 2017-2022

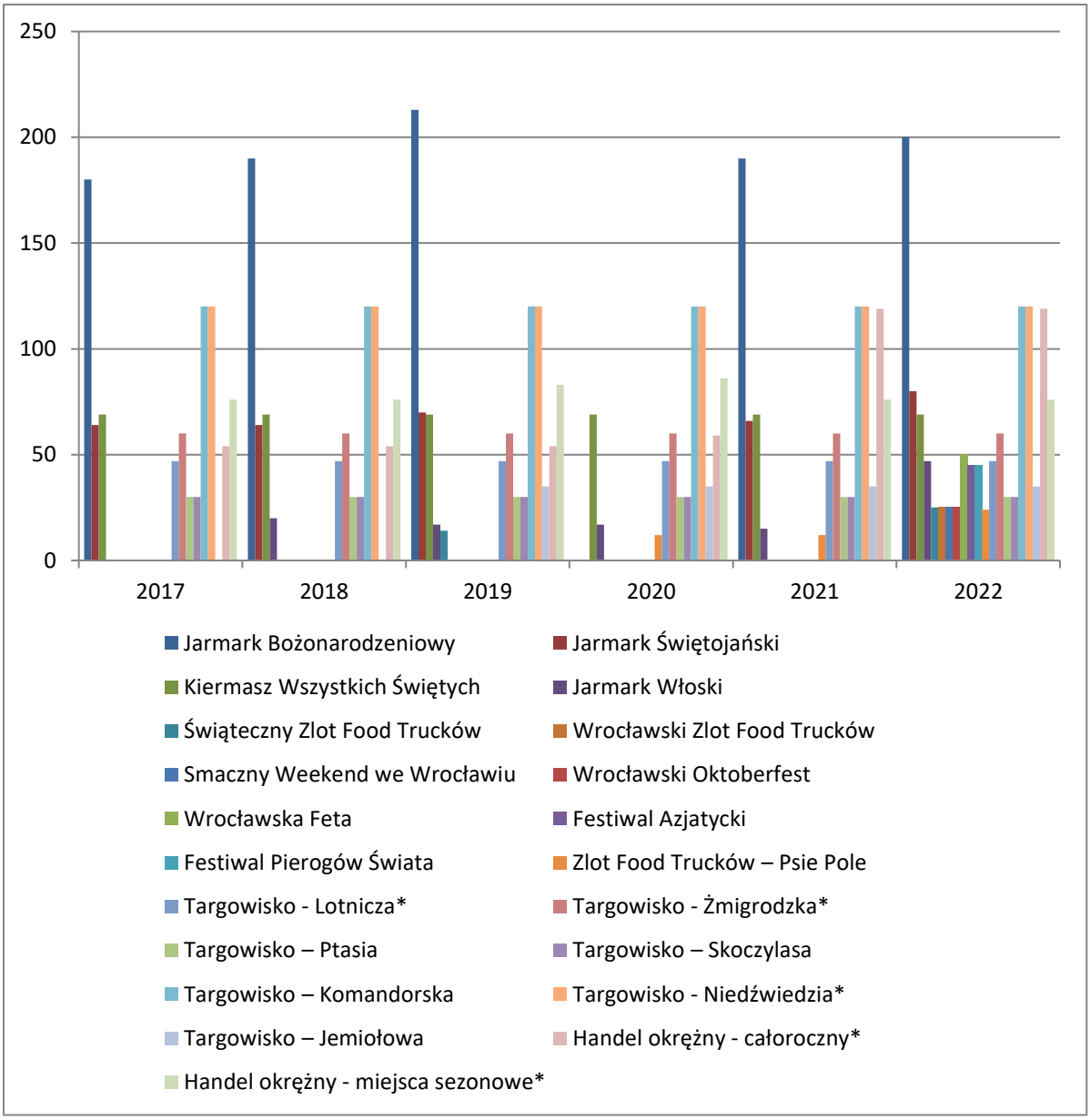

6. Promowanie zrzeszania się przedsiębiorców (Realizacja Strategii Rozwoju Przedsiębiorczości Miasta Wrocławia „Przedsiębiorczy Wrocław 2030" – Cel 3.3)

Wspólna realizacja projektów na rzecz społeczności lokalnych, w tym promujących wrocławski biznes i wrocławskich przedsiębiorców poprzez koordynowanie prac powołanej przez Prezydenta **Wrocławskiej Rady Gastronomii (WRG)**. Do zadań Rady należy m.in. inicjowanie współpracy i zrzeszania się przedsiębiorców, wspieranie promocji Wrocławia poprzez

gastronomię, promowanie konkursów, festiwali oraz wydarzeń gastronomicznych, a także wspieranie praktycznej nauki zawodów gastronomicznych i doskonalenia zawodowego pracowników gastronomii. W 2022 roku odbyło się 5 posiedzeń Rady i 2 posiedzenia specjalne - z gościem specjalnym Robertem Makłowiczem oraz przedstawicielami restauratorów w sprawie ogródków gastronomicznych w Rynku. W ramach działań WRG w 2022 roku prowadzono również działania w zakresie m.in.: dostępności restauracji i punktów gastronomicznych dla osób z niepełnosprawnościami, prac nad optymalizacją procedur dotyczących ogródków gastronomicznych, realizacji wizyty delegacji WRG w Turynie na Terra Madre Salone del Gusto 2022 (w ramach sieci Delice), współpracy w realizacji konkursu gastronomicznego dla dzieci **WROChef 2022**, promującego zdrową kuchnię i zasadę zero waste, a także konsolidacji treści gastronomicznych na portalach miejskich.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE, ROZWÓJ SPOŁECZNO-GOSPODARCZY WROCŁAWIA, SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

W roku sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie:

- Planowania rozwoju przestrzennego Miasta, w tym:
    - kształtowania polityki przestrzennej poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
    - sporządzania innych planów i analiz obejmujących obszar Miasta;
- Ustalania warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, wynikające z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i innych ustaw;
- Sporządzania koncepcji sposobu zagospodarowania obszarów w Mieście;
- Sporządzania propozycji lokalizacji i analizy lokalizacji ważnych dla Miasta obiektów;

- Przygotowania propozycji ofert przestrzennych dla różnego rodzaju inwestycji;

- Koordynacji, opiniowania i weryfikowania opracowań sporządzanych w wydziałach i jednostkach organizacyjnych Miasta;

- Prognozowania, gromadzenia oraz analizy danych dotyczących rozwoju Miasta;

- Koordynacji i sporządzania planów, analiz i opinii urbanistycznych w zakresie polityki rzecznej;

- Koordynacji prac organizacyjno-technicznych związanych z przetwarzaniem danych przestrzennych, w tym prac dotyczących koordynacji procesu budowy SIP – Systemu Informacji Przestrzennej Miasta;

- Zapewnienia pełnej zgodności systemu informatycznego, w którym prowadzona jest EMUiA do zmieniających się wymagań prawnych określających szczegółowo organizację i tryb tworzenia, aktualizacji i udostępniania baz danych ewidencji;

- Sporządzania wyrysów i wypisów z obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia* i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania opinii pomocniczych;

- Realizacji zadań z zakresu nazewnictwa ulic i adresów.

Planowanie przestrzenne jest jednym z ważniejszych zadań samorządu lokalnego oraz zadaniem własnym gminy. Poprzez racjonalne kształtowanie przestrzeni, uwzględniające uwarunkowania, wymagania funkcjonalne, środowiskowe, społeczno- gospodarcze oraz kulturowe, planowanie przestrzenne zapewnia prawidłowy i zrównoważony rozwój miasta. Jednym z instrumentów planowania przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp).

Ich realizacja przyczynia się do zachowania porządku, ładu przestrzennego oraz krajobrazu kulturowego.

Na koniec roku 2022 **powierzchnia Miasta** objęta **uchwalonymi mpzp** wyniosła dla wszystkich uchwalonych mpzp (516 mpzp) **– 18009,03 ha**, co stanowi **61,5 %** powierzchni Wrocławia.

W roku 2022 przystąpiono do opracowania **25 mpzp** obejmujących **700,99 ha**, co stanowiło **2,4 % powierzchni Miasta**.

W roku 2022 w opracowaniu (na różnych etapach procedury formalno-prawnej) znajdowały się łącznie **118 mpzp**, z czego w 2022 r. uchwalono **28 mpzp**, w **tym 4 opracowane w trybie zmiany mpzp**.

Poniższe tabele przedstawiają procentowy udział powierzchni planów uchwalonych i planów znajdujących się w opracowaniu w ogólnej powierzchni Miasta.

Udział mpzp w ogólnej powierzchni Miasta

Plany	**Liczba planów**	**Powierzchnia [ha]** **	**Udział w powierzchni miasta [%]**
uchwalone od 1995 r.	516	18009,03	61,5
uchwalone w 2022 r.	28	345,61361,5	1,2
uchwalone obowiązujące*	516	18009,03	61,5

Plany	**Liczba planów**	**Powierzchnia [ha]** **	**Udział w powierzchni miasta [%]**
w opracowaniu	90	2422,59	8,3

* liczba planów obowiązujących nie obejmuje uchwał RM stanowiących zmianę uchwalonego planu miejscowego

** obszar objęty planami (powierzchnia obszarów planów po scaleniu nałożeń)

Tereny objęte mpzp uchwalonymi po 1 stycznia 1995 r.

	II-III Kadencja RMW	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW	VI Kadencja RMW	VII Kadencja RMW	VIII Kadencja RMW	Powierzchnia Miasta obecnie objęta mpzp
	procedury z uwzględnieniem uchylonych mpzp						bez uchylonych mpzp*
Powierzchnia miasta objęta planami (%)	6,1	23,2	17,7	13,1	3,2	4,7	61,5
Powierzchnia miasta objęta	1791	6781	5193	3843,65	951,36	1386,90	18009,03

	II-III Kadencja RMW	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW	VI Kadencja RMW	VII Kadencja RMW	VIII Kadencja RMW	Powierzchnia Miasta obecnie objęta mpzp
	procedury z uwzględnieniem uchylonych mpzp						bez uchylonych mpzp*
planami (ha)							
Liczba planów uchwalonych	54	113	115	97	85	65	516

* liczba planów obowiązujących nie obejmuje uchwał RM stanowiących zmianę uchwalonego planu miejscowego

Liczba mpzp lub zmian mpzp uchwalonych w latach 2003-2022

(z uwzględnieniem mpzp w międzyczasie uchylonych)

Lata	**Liczba planów**	**Powierzchnia [ha]**	**Udział w powierzchni miasta [%]**
2022	28	345,61	1,2

Lata	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta [%]
2021	20	361,5	1,2
2020	28	504,79	1,7
2019	17	175,01	0,6
2018	25	388,41	1,3
2017	11	162,51	0,6
2016	20	113,05	0,4
2015	29	287,42	1,0
2014	29	423	1,4
2013	21	783	2,7
2012	24	1722	5,9
2011	28	940	3,2
2010	23	747	2,6

Lata	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni miasta [%]
2009	25	1348	4,6
2008	35	2123	7,3
2007	31	1037	3,5
2006	32	1908	6,5
2005	22	446	1,5
2004	28	1759	6,0
2003	32	2680	9,2

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ ZESPOŁU „NIEBIESKI STÓŁ"

- Kontynuacja prac nad koncepcją tramwaju wodnego na Wrocławskim Węźle Wodnym:
    - zakończenie prac nad opracowaniem pn.: *„Koncepcja inwestycyjna wraz z elementami analizy kosztów i korzyści wprowadzenia systemu tramwaju*

wodnego na obszarze Aglomeracji Wrocławskiej" oraz opracowaniem pn.: *„Standardy wyposażenia oraz zagospodarowania przystanków rzecznych, przystani oraz marin na Wrocławskim Węźle Wodnym oraz na obszarze Aglomeracji Wrocławskiej*" w ramach instrumentu miejskiego EUCF,

- zakończenie prac na raportem z przeprowadzonych konsultacji społecznych – prace i zadania w ramach przeprowadzanych konsultacji społecznych;

- opiniowanie wniosków o dzierżawę gruntów pokrytych wodami oraz terenów nadrzecznych, wykorzystanie mapy koordynacyjnej obiektów pływających oraz zagospodarowania terenów nadrzecznych;

- zakończenie prac nad folderem promocyjnym dotyczącym terenów przeznaczonych pod nowy port rzeczny – multimodalne centrum logistyczne na Rędzinie;

- kontynuacja prac dotyczących mariny miejskiej w basenie dawnego portu węglowego przy ujściu rzeki Oławy – współpraca PWr w zakresie dojazdu w rejonie stacji Polinki;

- rozpoczęcie prac nad koncepcją odtworzenia infrastruktury hydrotechnicznej w korycie rzeki Ślęzy na obszarze Wrocławia, Gminy Kobierzyce i Gminy Żórawina;

- Sprawy bieżące związane z zakresem działalności Zespołu:

  - uczestnictwo w spotkaniach Zespołu ds. żeglugi śródlądowej i turystyki wodnej oraz Zespołu ds. bezpieczeństwa i rozwoju żeglugi na Odrzańskiej Drodze Wodnej,

  - współpraca przy organizacji Dnia Marynarza Rzecznego – lipiec 2022 r.,

  - wystąpienie i uczestnictwo na Międzynarodowym Kongresie Miasto – Woda – Jakość życia - Open Eyes Economy Summit 2022 na PWr oraz na Kongresie Wodnym w NFM,

  - współpraca z Technikum Żeglugi Śródlądowej w zakresie nowej siedziby szkoły, działania związane z przystąpieniem do zmiany MPZP,

- działania w zakresie umożliwienia przez Wody Polskie czasowego przejścia dla pieszych i rowerzystów na górnych wrotach Śluzy Opatowickiej,
- działania w okresie skażenia rzeki Odry - sierpień 2022 r.,
- współpraca z Inwestorem w zakresie rozbudowy Portu Popowice,
- koordynacja prac nad zapisami dotyczącymi zagospodarowania terenów zlokalizowanych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Koncepcje, analizy przygotowywane w związku z projektami uchwał w sprawie przystąpień do sporządzenia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Przygotowywanie uchwał w sprawie przystąpień do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Przygotowanie zarządzeń Prezydenta Wrocławia;
- Opracowywanie projektów miejscowych planów;
- Wizualizacje dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wykonane w programach SketchUp, ArcScene i Modelur;
- Analizy własnościowe i powierzchniowe na potrzeby sporządzania prognozy skutków finansowych uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Prace związane z weryfikacją i aktualizacją wzorców pism i uchwał w celu dostosowania do obowiązujących przepisów prawa, zmian ustaleń

wynikających z potrzeb kształtowania standardu techniki zapisu treści pism i uchwał oraz treści graficznej rysunków planów;

- Przygotowanie opinii pomocniczych;
- Przygotowywanie obwieszczeń wraz z tekstami jednolitymi uchwał w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Udział w posiedzeniach komisji Rady Miejskiej Wrocławia;
- Przygotowanie wyjaśnień dla Wojewody, a także stanowisk WPL oraz pism procesowych w sprawach sądowych;
- Przygotowywanie odpowiedzi na interpelacje i petycje Radnych;
- Sporządzenie analiz ekonomicznych do 21 przystąpień do mpzp i 28 prognoz skutków finansowych uchwalenia mpzp;
- Sporządzenie 19 analiz społecznych dla planowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Koordynacja i organizacja prac oraz spotkań Miejskiej Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej.

Prace Komisji w roku 2022

MKUA	
Liczba posiedzeń Komisji	10 (w trybie posiedzeń on-line za pomocą programu TEAMS)
Liczba przekazanych Komisji informacji o przystąpieniach do sporządzenia mpzp	19

Liczba przekazanych Komisji projektów mpzp do zaopiniowania	18
Liczba wydanych przez Komisję opinii	18

ANALIZY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Prace analityczne uwzględniające demografię i rozwój mieszkalnictwa niezbędne
  do planowania nowych inwestycji infrastruktury społecznej;

- Analizy przestrzenne dotyczące możliwości lokalizacji nowych funkcji w mieście;

- Koncepcje zagospodarowania przestrzennego dla obszarów nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej wraz z analizami przestrzennymi w celu wypracowania najlepszego układu kompozycyjnego i funkcjonalnego oraz właściwych wskaźników urbanistycznych z wykorzystaniem programów graficznych SketchUp
  i analitycznych ShadeDat i Modelur;

- Współpraca z radami osiedla w zakresie analizy obszarów problemowych oraz potrzeb dotyczących przystąpień do sporządzenia planów miejscowych;

- Program Mieszkaniowy - weryfikacja i aktualizacja informacji udostępnianej w ramach mapy Serwisu Informacji Przestrzennej Wrocławia (SIP) oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP);

- Opiniowanie koncepcji zagospodarowania wód opadowych i infrastruktury technicznej oraz koncepcji drogowych wraz ze strefowaniem na terenach osiedli mieszkaniowych;

- Analizy przestrzenne w odniesieniu do ustawy Lex Deweloper.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

- Współpraca z Wydziałem Obsługi Urzędu w przygotowaniu zleceń dotyczących publikacji w lokalnej prasie ogłoszeń Prezydenta Wrocławia związanych z procedurą planistyczną o przystąpieniu do sporządzania mpzp i wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp oraz obwieszczeń Prezydenta Wrocławia informujących o wydaniu decyzji o warunkach zabudowy dla zamierzeń inwestycyjnych mogących znacząco oddziaływać na środowisko (71 ogłoszeń i 5 obwieszczeń);

- Publikacja obwieszczeń Prezydenta Wrocławia oraz innych organów (Wojewody Dolnośląskiego i SKO) dot. warunków zabudowy oraz ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego (278 obwieszczeń);

- Współpraca z redakcją Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w zakresie zamieszczania i aktualizowania w Biuletynie informacji dot. mpzp - plany w toku;

- Zamieszczanie w BIP Zarządzeń Prezydenta w sprawie rozpatrzenia wniosków i uwag wniesionych do projektów mpzp;

- Przygotowywanie, przekazywanie i publikowanie informacji na stronach internetowych, odpowiadanie na okresowo wysyłane przez redakcję BIP e-maile dot. sprawdzenia i zaktualizowania stron BIP;

- Współpraca z Biurem Rady Miejskiej – przekazywanie ogłoszeń o przystąpieniach
  i wyłożeniach projektów mpzp zamieszczonych w BIP;

- Uzupełnianie zasobu kart informacyjnych w wykazie danych o środowisku i jego ochronie umieszczonych w BIP;

- Przygotowywanie pism do SKO i Wojewody Dolnośląskiego potwierdzających publikację obwieszczeń na stronach UMW (BIP, tablica ogłoszeń);

- Aktualizacja i przygotowanie informacji o zmianach dotyczących wezwań do usunięcia naruszenia interesu prawnego, planów w toku postępowania

sądowego, planów miejscowych lub ich części unieważnionych wyrokiem sądu oraz rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Dolnośląskiego;

– Prace geodezyjno-kartograficzne:

  - pozyskiwanie wejściowych materiałów z zasobu geodezyjno-kartograficznego niezbędnych do sporządzenia mpzp i innych opracowań planistycznych,

  - sporządzanie roboczych wykazów właścicieli i władających dla potrzeb mpzp
    i innych opracowań planistycznych,

  - sporządzanie analiz: własności wybranych terenów, terenów pod kątem konieczności sporządzania wniosku o zmianę przeznaczenia na cele nieleśne, terenów zamkniętych, propozycji lokalizacji przestrzennych, danych geodezyjnych działek dla potrzeb lokalizacji w studium lub mpzp, nieruchomości pod względem lokalizacji (mpzp),

  - sprawdzanie stanu prawnego nieruchomości w Wydziale Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego;

– Opracowanie merytoryczne zadań egzaminacyjnych w ramach rekrutacji nowych pracowników oraz weryfikacja ich wiedzy praktycznej z zastosowania narzędzi wspomagania projektowania – oprogramowanie SketchUp, ArcGis;

– Analizy dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

– Analizy i uczestnictwo w wyznaczonych etapach procedury sporządzania zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

– Organizacja techniczna i merytoryczna stanowiska pracy w ramach praktyk studenckich, w formie zadań administracyjnych, analitycznych inwentaryzacyjnych i projektowych z zakresu planowania przestrzennego.

INNE

- Udział w zadaniach Zielonego Stołu - prace dotyczące:

  - gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu we współpracy z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Wydziałem Wody i Energii, Wydziałem Środowiska i Rolnictwa (realizacja Zarządzenia nr 1158/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu,

  - projektu „Plan Zazieleniania Miasta Wrocławia" - dokumencie strategicznym, który zbiera i wskazuje kierunki wszelkich działań Miasta w zakresie przyrody, jej inwentaryzacji, analizy, ochrony, planowania i realizacji, a także metody ewaluacji tych działań. Działania podjęto zgodnie z wymogami zawartymi w „Unijnej Strategii na Rzecz Bioróżnorodności 2030 z dnia 20 maja 2020 r.", która zakłada odbudowę bioróżnorodności biologicznej w Europie z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety – kontynuacja prac,

  - wsparcia w sporządzeniu „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030",

  - analizy przestrzenne na potrzeby nasadzeń kompensacyjnych i programu Wrośnij we Wrocław,

  - analizy przestrzenne na potrzeby wyznaczenia nowych terenów pod ogrody działkowe, częściowo w ramach rekompensaty za zajęcie ogrodów istniejących na tereny celu publicznego,

  - analizy przestrzenne dotyczące konsultacji społecznych w sprawie obszarów leśnych ważnych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności w obrębie Wrocławia,

- uczestnictwo w spotkaniach dotyczących rozwoju i transformacji zapisów w mpzp w odniesieniu do tematyki zieleni,

- odniesienie się do Planu działań na rzecz błękitno-zielonej infrastruktury ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań opartych na naturze - typu NBS;

– **Udział w:**

  - w warsztatach dotyczących możliwych scenariuszy nowej siedziby BWA Wrocław,

  - konferencji „Z Widokiem na Nowy Europejski Bauhaus#2”;

  - konsultacjach społecznych dotyczących Kolei Dużych Prędkości w ramach CPK na obszarze Wrocławia;

  - konferencji „Elastyczne planowanie. Poszukiwanie instrumentów planistycznych w Gdańsku”

  - szkoleniu z zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, odbywające się w ramach projektu „Dostępność – Teoria a praktyka” realizowane przez fundację Eudajmonia;

  - szkoleniu „Dostęp do informacji publicznej” organizowany przez Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego;

  - szkoleniu w ramach oprogramowania specjalistycznego „Migracja z aplikacji ArcMap do ArcGis Pro” realizowane przez Szkolenia Esri Polska.

– Udział w pracach dotyczących zintegrowanych działań i współpracy na rzecz poprawy jakości klimatu akustycznego na terenie Wrocławia (realizacja Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 391/19 z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie powołania Zespołu ds. redukcji hałasu we Wrocławiu);

– Współpraca z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie sporządzenia Strategicznej Mapy Hałasu Wrocławia;

- Współpraca z jednostkami zewnętrznymi w sprawie koordynacji działań związanych z infrastrukturą kolejową w ramach Stołu kolejowego;

- Udział i prezentacja w ramach e-seminarium Dużej Polityki Osiedlowej;

- Współpraca z Biurem Zrównoważonej Mobilności w zakresie opracowania Masterplanu dla ulic i przestrzeni miejskich Centrum;

- Współpraca z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji, Wydziałem Wody i Energii, Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie zagadnień związanych z zagospodarowaniem wód opadowych – aktualizacja wzorca uchwały, omawianie bieżących spraw dotyczących tematu (realizacja Zarządzenia nr 1158/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie gospodarowania wodami opadowymi we Wrocławiu);

- Współpraca z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa w zakresie sporządzenia Strategicznej Mapy Hałasu Wrocławia;

- Współpraca z Zarządem Zieleni Miejskiej pod kątem możliwości zagospodarowania zadrzewionych działek miejskich;

- W ramach współpracy z WNiSN, projekty podziału, koncepcje zagospodarowania i opinie dla nieruchomości;

- Przygotowywanie opinii: pomocniczych dla WAZ i innych instytucji;

- We współpracy z Biurem Strategii Miasta, Działem Kształtowania Środowiska i Klimatu oraz Biurem Zrównoważonej Mobilności formułowanie wniosków, opinii i uzgodnień do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów studium (w tym zmian) w gminach ościennych, przygotowanie prezentacji na Posiedzenia Planistyczne i udzielanie zbiorczych odpowiedzi;

- Współpraca z Wydziałem Partycypacji Społecznej i Wydziałem Architektury i Budownictwa w zakresie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru

rewitalizacji, analizy dotyczące możliwości wskazania na obszarze rewitalizacji zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy;

- Współpraca z Wydziałem Partycypacji Społecznej w zakresie opiniowania projektów zgłoszonych w ramach Funduszu Osiedlowego i Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego;

- Prowadzenie wzorów i zbioru przykładów pism, wraz z wykazem zmian, stosowanych w Wydziale Planowania Przestrzennego;

- Archiwizacja dokumentacji wytworzonej w Wydziale;

- Współpraca przy projekcie uchwały w sprawie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzajów materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane;

- Współpraca z zespołem specjalistów w zakresie planowania przestrzennego z Islandii: wymiana doświadczeń;

- Współpraca z zespołem planistycznym z Poznania: wymiana doświadczeń w zakresie legislacji i nomenklatury sporządzania dokumentów planistycznych.

PROWADZENIE REJESTRÓW PRZESTRZENNYCH, PRZETWARZANIE DANYCH REJESTRÓW, PROWADZENIE MONITORINGU, UDOSTĘPNIANIE RAPORTÓW I STATYSTYK

- Prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanie lub zmianę planów miejscowych oraz wniosków o zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia - analiza, korespondencja z wnioskodawcami;

- Prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanych i uchwalonych planach miejscowych na stronie: http://geoportal.wroclaw.pl/www/mapa-wyszuk-mpzp.shtml;

- Publikacja przestrzenna ofert przetargowych w portalach Nieruchomości i Program mieszkaniowy;

- Prowadzenie bazy lokalizacji przestrzennej punktów użyteczności publicznej w Mieście (POI).

INFORMACJA PUBLICZNA

- Przygotowanie treści i udzielanie odpowiedzi dotyczących informacji publicznej (54 odpowiedzi);

- Przygotowywanie wypisów i wyrysów ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (142 sprawy, w tym 3 ze Studium archiwalnego).

SYSTEM INFORMACJI PRZESTRZENNEJ

Dział Systemu Informacji Przestrzennej realizuje zadania we współpracy z pozostałymi zespołami WPL, wspomaga także funkcjonowanie innych jednostek UM i Gminy wspierając ich prace bieżące i realizację projektów, ze szczególnym uwzględnieniem działań o charakterze integracyjnym, standaryzacyjnym oraz interoperacyjnym. Dział SIP wspomaga (poprzez know-how, wsparcie eksperckie i organizacyjne, udostępnianie specjalistycznych narzędzi informatycznych itp.) budowę dziedzinowych baz danych przestrzennych oraz specjalizowanych rozwiązań informatycznych. Stymuluje rozwój rozwiązań, które (dzięki wykorzystaniu wspólnej infrastruktury informatycznej i informacyjnej) pozwalają na maksymalnie efektywne wykorzystanie posiadanych przez Gminę zasobów.

ROZWÓJ BAZ DANYCH - PRZYGOTOWANIE KONCEPCJI I WDRAŻANIE METOD AKTUALIZACJI I ROZWOJU WYBRANYCH BAZ SIP, POZYSKIWANIE DANYCH, OPRACOWANIE REGUŁ IMPORTU I

PRZETWARZANIA DLA POTRZEB RÓŻNYCH UŻYTKOWNIKÓW ORAZ RÓŻNORODNYCH MECHANIZMÓW UDOSTĘPNIANIA

– Baza adresowa:

  - utrzymanie mechanizmów zasilania Państwowego Rejestru Granic danymi EMUiA odpowiednio do zmian wersji usług sieciowych wprowadzonych przez GUGiK; utrzymanie cyklicznej aktualizacji danych w PRG,

  - wydawanie bazy adresowej dla podmiotów zewnętrznych,

  - sukcesywne zmiany adresów i nazw ulic, niezgodnych z regulacjami prawnymi dla EMUiA, (m.in. budynków znajdujących się na tej samej nieruchomości i oznaczonych tym samym numerem porządkowym, budynków nieposiadających przypisanego numeru porządkowego),

  - bieżące prowadzenie spraw z zakresu nazewnictwa ulic i adresów: w ramach 37 spraw ustanowiono 22 nowe ulice, 2 ronda, 5 skwerów, zmieniono nazwę 1 ulicy, w ramach 485 spraw ustalono 1544 numery porządkowe i odwołano 75 numerów;

  - przygotowano 1 projekt obwieszczenia wraz z projektem tekstu jednolitego uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z zakresu nazewnictwa ulic i innych obiektów miejskich;

  - wykonano dodatkowe weryfikację punktów zgłoszonych przez Państwowy Rejestr Granic (PRG) w ilości 853 (wprowadzono 46 punktów);

  - poprawiono punkt postawienia numerów porządkowych w liczbie około 1800;

– Bazy danych EGiB, BDOT500, GESUT – prace analityczne i testowe nad nowymi narzędziami do importu danych z ZGKiKM, współpraca przy określeniu wymagań dla nowych metod wymiany danych z ZGKiKM;

– Baza zasobów zieleni – utrzymanie i rozwój (we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej) bazy danych zieleni w ramach wdrażania Zarządzenia Nr

1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia, w tym:

- weryfikacja, aktualizacja lub przygotowanie do weryfikacji danych dotyczących cmentarzy, lasów, ogrodów działkowych, parków, zieleńców, terenów nadrzecznych
- aktualizacja analiz zakresu i dostępności terenów zieleni w mieście,
- utrzymanie importu danych dla decyzji WSR dot. wycinek i nasadzeń drzew oraz zgłoszeń dotyczących zamiaru usunięcia drzewa, prowadzonych w EZD,
- aktualizacja i rozwój aplikacji webowej do inwentaryzacji i oceny drzew, w tym m.in. w zakresie treści informacyjnych, symboliki, sposobów wyszukiwania, obsługi generowania wniosków o wycinkę,
- rozwój narzędzi do importu danych pochodzących z opracowań dotyczących drzew, oraz obsługa importu danych (643 opracowań),
- scalenie i przetworzenie danych z jednostek miejskich dla drzew usuniętych, nasadzonych, bazy terenów pod nasadzenia, planu nasadzeń za rok 2021,
- utrzymanie narzędzia do wprowadzania danych o drzewach i krzewach w ZZK
- utrzymanie aplikacji do walidacji danych z opracowań dotyczących drzew i krzewów,
- utrzymanie, rozwój oraz udostępnienie ZZM aplikacji do walidacji raportów jednostek miejskich dla nasadzeń i usunięć drzew oraz decyzji zezwalających na usunięcie drzew;

– Aktualizacja lub utworzenie zbiorów danych, warstw tematycznych:

- demografia,
- lokalizacja obiektów zbiorowego zakwaterowania,

- powierzchni dróg,
- osie dróg,
- tereny zamknięte,
- zarządcy budynków,
- inwestycje mieszkaniowe,
- specjalne strefy ekonomiczne,
- tereny zieleni,
- gminna ewidencja zabytków,
- rejestr zabytków,
- historyczne układy urbanistyczne w wojewódzkiej ewidencji,
- nieruchomości wchodzące w skład KZN,
- użytkowanie gruntów,
- lasy,
- formy ochrony przyrody,
- wypadki i zdarzenia drogowe,
- rejony statystyczne,
- ewidencja nieruchomości ZZK,
- kamery monitoringu miejskiego,
- miejski Internet,
- strefy parkowania,

- obiekty fizjograficzne,
- obiekty inżynierskie,
- lokalizacja decyzji DWZ, LCP,
- rejony szkolne,
- linie kolejowe o znaczeniu państwowym
- mapy zagrożenia powodziowego;
- Uproszczony Plan Urządzenia Lasów,
- powierzchnia ograniczająca wysokość obiektów budowlanych dla Lotniczych Urządzeń Naziemnych,
- archiwalne mapy adresowe,
- zabudowa,
- zieleń szczegółowa,
- zieleń zgeneralizowana;

– Konfiguracja bazy danych i projektów dla aplikacji ArcMap do prowadzenia baz danych dla tematów: Obiekty ZZM (dla ZZM), Obiekty ZZK (dla ZZK);

– Pozyskiwanie zasobów z rejestrów publicznych w związku z realizacją zadań publicznych:

- pozyskanie aktualnych danych GUS (zasoby mieszkaniowe, obiekty zbiorowego zakwaterowania, REGON
- pozyskanie aktualnego rejestru zabytków z Narodowego Instytutu Dziedzictwa;
- koordynacja i wsparcie opracowania wniosków dla pozyskania licencji na korzystanie z danych geodezyjnych dla realizacji wszystkich zadań

publicznych wydziałów UM i jednostek organizacyjnych gminy realizowanych za pomocą SIP; import danych i ich przetwarzanie odpowiednio do potrzeb jednostek;

- Utrzymanie i rozwój narzędzi do przetwarzania danych GTFS z aktualnymi przebiegami linii tramwajowych/autobusowych w mieście;

- Prace analityczne i koncepcyjne dotyczące integracji danych opisujących sieć drogową,

- Aktualizacja budynków 3d.

PROJEKTOWANIE I WDRAŻANIE NARZĘDZI SIP

- Wdrażanie i rozbudowa aplikacji Edytor POI i adresów - zamówienia „Dostosowanie Edytora POI do rozporządzenia ws. ewidencji miejscowości, ulic i adresów" w zakresie zmian wprowadzonych w przepisach w 2021 r.;

- Rozbudowa treści, konfiguracja i administrowanie portalem mapowym:

  - utrzymanie mechanizmu dwujęzyczności serwisu www.geoportal.wroclaw.pl, bieżące tłumaczenie nowych treści;

  - Utrzymanie i aktualizacja aplikacji mapowych SIP Wrocławia i bieżąca kontrola dostępności;

  - istotna rozbudowa i modernizacja treści oraz narzędzi serwisów internetowych (opublikowane): Demografia, Wypadki i zdarzenia drogowe, Baza zasobów zieleni, Edukacja;

  - budowa nowych serwisów intra- i internetowych (budowa zaawansowana): Platforma nieruchomości gminnych, Dostęp do infrastruktury komunikacyjnej miasta (wewnętrzna), Strategiczna mapa hałasu 2022,

  - administracja użytkownikami portalu mapowego;

- Publikacja nowych usług danych przestrzennych – usługa udostępniająca dane dla ZZM, usługa udostępniająca dane na potrzeby WBO;

- Tworzenie różnych aplikacji/skryptów na potrzeby bieżących zadań Działu Systemu Informacji Przestrzennej;

- Udostępnianie zbiorów danych dla aplikacji desktopowych;

- Prace koncepcyjne nad modernizacją aplikacji webowych i mobilnych

- Obsługa skrzynki pocztowej sip@um.wroc.pl - weryfikacja wiadomości, udzielanie odpowiedzi na zapytania użytkowników.

ROZWÓJ SIP WROCŁAWIA - ROZSZERZENIE I OPTYMALIZACJA WYKORZYSTANIA LICENCJI, BAZ DANYCH, I NARZĘDZI. WSPOMAGANIE BUDOWY SIP W INNYCH JEDNOSTKACH GMINY

- Koordynacja realizacji umowy korporacyjnej z firmą ESRI (administrowanie licencjami, nadzór, wspomaganie instalacji i suportu, sprawozdawczość, współpraca z jednostkami gminy dla optymalnego wykorzystania licencji i efektywnego rozwoju SIP, określenie założeń i realizacja Programu Wsparcia Kluczowego Klienta mającego na celu optymalizację funkcjonowania SIP);

- Utrzymanie i rozwój form zasilania SIP przez EGiB i inne zasoby geodezyjne; rozszerzanie form udostępniania ww. danych jako referencyjnych dla wspomagania zadań gminy;

- Koordynowanie autoryzowanych szkoleń i seminariów ESRI dla użytkowników SIP w urzędzie i jednostkach gminy;

- Prowadzenie konsultacji z zakresie wykorzystywania ArcGIS Desktop, ArcGIS Pro, instalacji serwerów GIS, doboru lokalnych rozwiązań SIP w wydziałach urzędu, jednostkach gminy i spółkach gminnych;

- Wspomaganie wdrożenia GIS w ZZK, ZDIUM, ZZM i Ekosystem, w tym: administrowanie zasobami GIS, opracowanie kompozycji mapowych GIS, koordynowanie instalacji oprogramowania i udostępniania licencji sieciowej;

- Monitorowanie niezawodności działania i poziomu odwiedzin serwisów mapowych;

- Aktualizacja kompozycji mapowych dla użytkowników SIP i uzupełnianie ich o nowe zbiory danych,

- Prace związane z zapewnieniem odpowiedniego poziomu dostępności danych, usług i aplikacji SIP,

- Inwentaryzacja zasobów SIP, rozwój narzędzi do aktualizacji danych o zasobach SIP,

- Udział w rozwoju struktury bazy danych ZZM,

- Wsparcie prac przygotowawczych do szerszego prowadzenia zbiorów danych przez ZDiUM z użyciem narzędzi GIS.

WSPOMAGANIE PROJEKTÓW MIEJSKICH i ZADAŃ JEDOSTEK MIEJSKICH WYMAGAJĄCYCH WSPARCIA PRZEZ SIP (NARZĘDZIA, DANE, MAPY)

- Rozwój (we współpracy z WWE, BZM, WIM, WNS, WSR, MPWiK, ZZM i ZDiUM) aplikacji webowej (serwisu mapowego) wspomagającej działania z zakresu gospodarowania wodami opadowymi;

- Prace na rzecz projektów WSR:

  - aktualizacja obszarów i obiektów obsługiwanych przez kanalizację i projektowanych do skanalizowania, obliczanie liczby mieszkańców obsługiwanych dziś i prognozy na potrzeby sprawozdawania z realizacji KPOŚK,

- opracowanie map i wykazów nieruchomości dla zlecenia deratyzacji na gminnych terenach zewnętrznych centrum miasta;

– Integracja i synchronizacja Systemu Informacji Przestrzennej z Systemem Zarządzania Placówkami:

- zapewnienie aktualizacji danych placówek oświatowych w SIP przez SZP,
- zapewnienie aktualizacji bazy adresów zgodnie z harmonogramem rekrutacji do szkół,
- przetwarzanie danych o zameldowaniach na potrzeby analizy potencjalnej ilości uczniów w przyszłych latach;

– Współpraca przy projekcie rozbudowy ITS;

– Aktualizacja zestawień tabelarycznych dotyczących przeznaczenia w Studium i MPZP terenów chronionych przyrodniczo, zagrożenia powodziowego i innych dla działek należących do Skarbu Państwa na potrzeby Krajowego Zasobu Nieruchomości;

– Sporządzenie informacji o przeznaczeniach terenów w Studium i MPZP dla nieruchomości Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym (dla WSP);

– Przetwarzanie danych pochodzących z systemu;

– Utrzymanie mechanizmu pozyskiwania do SIP danych z Giełdy Nieruchomości;

– Utrzymanie zbioru „Docelowa obsługa komunikacyjna inwestycji (rejestr opinii WIM, dane pochodzące ze ZDiUM)”;

– Wykonanie analiz dostępności zieleni na potrzeby monitorowania realizacji Strategii Wrocław 2030 (dla BSM) oraz dla pojedynczych lokalizacji Parków;

– Przetworzenie danych na potrzeby monitorowania wskaźników Miejskiego programu Adaptacji;

- Wykonanie analiz przestrzennych na potrzeby projektów FOODSHIFT (Ogrody Społeczne;

- Przetwarzanie danych mapy zasadniczej na potrzeby map podkładowych dla projektów planów miejscowych;

- Wsparcie sporządzenia przez WWE sprawozdania SG-01 poprzez dostarczenie części informacji oraz weryfikacji informacji przekazywanych przez jednostki miejskie;

- Współpraca przy realizacji projektów „System transformacji cyfrowej i procesowej" oraz „Budowa systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1", w m. in. tym przygotowywanie usług i aplikacji testowych;

- Kompleksowe wsparcie projektów: Osiedla kompletne, Niebieski stół, Ochrona drzew i rozwój terenów zieleni, Gospodarowanie wodami opadowymi**,**

- Weryfikacja danych i metodyki analizy Predyspozycji nowych terenów do zabudowy pod kątem dostępności komunikacyjnej dla BZM,

- Udział w przygotowaniu dokumentacji wniosku w ramach programu LIFE - Rs4City dla projektu Adaptacja miasta do zmian klimatu poprzez ograniczenie miejskiej powierzchniowej wyspy ciepła w wyniku racjonalnej przebudowy błękitno-zielonej infrastruktury miasta demonstracyjnego,

- Kompleksowe wsparcie projektu Strategicznej Mapy Hałasu 2022, w tym przygotowanie i udostępnianie danych, przygotowanie aplikacji mapowej na potrzeby przeglądu i weryfikacji prac wykonawcy przez WSR, BRW, WWE,

- Opracowanie map tematycznych w formacie PDF do wydruku dla Rad Osiedli, wydziałów UMW, wydruk wybranych map,

- Udostępnianie danych dla projektu Detekcji satelitarnej zmian w zabudowie dla Departamentu Finansów,

- Współpraca z BSM w zakresie możliwości wykorzystania danych przestrzennych do opracowania Strategii Wrocław 2050,

- Udostępnianie informacji i danych przestrzennych dla innych zadań gminy i dla realizacji zadań publicznych innych jednostek administracji;

- Udział w pracach Zespołu ds. transformacji cyfrowej;

- Przygotowanie włączenia do SIP danych pozyskiwanych w ramach „Systemu kontroli opłat za parkowanie” dla ZDiUM;

- Statystyki i zestawienia dot. liczby mieszkańców, liczby mieszkań, adresów, ulic w osiedlach, dzielnicach m. in. dla WKO, DSS, WZD, WBZ, WPS;

- Wykonanie zestawienia zmian w strukturze wykorzystania powierzchni miasta w latach 2018-2021 dla BSM;

- Wykonanie analizy obszarów rewitalizacji i obszarów zdegradowanych - dane statystyczne do formularza GUS - SG-01 Statystyka gminy: rewitalizacja za 2021r. dla WPS;

- Udział w pracach nad opracowaniem Planu zazielenienia Wrocławia;

- Warsztaty z podstaw obsługi Geoportalu Wrocławia dla uczniów Technikum nr 15 we Wrocławiu przeprowadzone w 2022-06 z inicjatywy CWRS;

- Przygotowanie i udostępnienie danych na potrzeby "Wrocław Smart Water;

- Utrzymywanie mechanizmu prezentacji na mapie rozmieszczenia zezwoleń na sprzedaż alkoholu na podstawie danych z systemu KOALA (WZD);
- Utrzymywanie mechanizmu prezentacji na mapie rozmieszczenia udokumentowanych odwiertów geologicznych na podstawie archiwum geologicznego (WSR);
- Utrzymywanie mechanizmu prezentacji na mapie rozmieszczenia dotowanych urządzeń do gromadzenia wód deszczowych (WWE);
- Wsparcie WSO w przygotowaniach do organizacji wyborów;
- Wsparcie WCRS w działaniach związanych z kryzysem uchodźczym;
- Udział w pracach zespołu ds. opracowania jednolitych standardów i funkcjonalności zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław;

- Wykonanie analizy przestrzennej dla budynków i adresów - porównanie liczby punktów adresowych z EMUiA i liczby adresów podanej przez GUNB (baza CEEB) dla WWE;

- Kompleksowe wsparcie opracowania tzw. Uchwały krajobrazowej poprzez aktualizację danych, utrzymanie aplikacji mapowej oraz redakcję, wygenerowanie i wydruk załączników do projektu uchwały;

- Wsparcie opracowywania decyzji WPL - wykonywanie modeli 3D w ramach analiz zamierzeń inwestycyjnych, przetwarzanie danych na potrzeby załączników do decyzji.

PROWADZENIE I ROZWÓJ BAZY MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I STUDIUM - PRZETWARZANIE DANYCH DO POSTACI OPERACYJNEJ/BAZODANOWEJ, WDRAŻANIE NOWYCH NARZĘDZI DLA STANDARYZACJI MPZP ORAZ NARZĘDZI DLA UDOSTĘPNIANIA TREŚCI MPZP W RÓŻNYCH FORMATACH I RÓŻNYM UŻYTKOWNIKOM

- Aktualizacja stanu rejestru po sesjach planistycznych oraz uzupełnianie bazy planów po wejściu planów w życie, a także prowadzenie bieżącej statystyki planów;

- Aktualizacja informacji o zaskarżonych planach, udostępnianie informacji o zaskarżeniach i wydanych wyrokach w geoportalu oraz weryfikowanie stanu rejestru po zapadnięciu wyroków unieważniających plany w części lub w całości;

- Opracowywanie zestawień statystycznych dla GUS, dla potrzeb własnych raportowania i zarządzania, a także dla mediów i uczelni, obliczanie wskaźnika efektywności procedury planistycznej dla Zintegrowanego Systemu Zarządzania;

- Kalibracja rastrów (przetworzonych załączników graficznych) planów miejscowych i wprowadzanie ich do bazy;

- Wektoryzacja i przetwarzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

- Budowa oraz publiczne udostępnienie bazy ustaleń mpzp (aktualizacja bazy danych przeznaczeń terenów ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);

- Opracowanie i bieżące kodowanie wskaźników wynikających z ustaleń mpzp powierzchnia biologicznie czynna, intensywność zabudowy, wysokość zabudowy, powierzchnia zabudowy, obszar zabudowy;

- Bieżące utrzymanie, aktualizacja i publiczne udostępnianie (www.geoportal.wroclaw.pl/mpzp/) kompleksowej informacji o mpzp, opracowywanych, obowiązujących i archiwalnych, zawierającej wyszukiwarkę planów, szczegółowe i aktualne informacje o planach, odnośniki do ich dokumentów i miejsc publikacji, metadanych, zestawień i statystyk;

- Udostępnianie informacji o mpzp obowiązujących, w opracowaniu oraz archiwalnych w języku angielskim na stronie www.geoportal.wroclaw.pl/en/local_plans;

- Udostępnianie w Intranecie i w Internecie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w różnych formatach, publikacja informacji o wyłożeniach planów;

- Administracja aplikacją KAJET (harmonogramowanie prac dla planów miejscowych);

- Utrzymanie i rozwój edytora rysunku mpzp, w tym pomoc techniczna i merytoryczna dla użytkowników edytora;

- Prace analityczne i testowe nad nowa aplikacją dla rejestru mpzp;

- Prace analityczne i koncepcyjne związane z realizacją nowych wymogów dotyczących zbiorów danych przestrzennych w temacie zagospodarowanie przestrzenne;

- Utworzenie zbiorów danych przestrzennych dla aktów planowania przestrzennego (SUiKZP i MPZP);

- Tworzenie danych przestrzennych w postaci pliku gml jako załączników dla uchwał uchwalających plany miejscowe;

ODPORNOŚĆ MIASTA

Idea miasta odpornego (resilient city) w dalszym ciągu znajduje się w głównej sferze zainteresowania. Szczególnie w kontekście spektakularnych wydarzeń dokonujących się w wymiarze globalnym i symbolizujących koniec starego porządku i wyznaczających nowy. Zarówno pandemia COVID-19, jak i wojna na Ukrainie powszechnie opisywane są jako wydarzenia, po których nic nie będzie już takie jak dawniej. Wybuch pandemii, postępujące zmiany klimatyczne oraz destabilizacja sytuacji geopolitycznej po wybuchu wojny na Ukrainie tylko utwierdzają w przekonaniu, że przyszłość będzie należeć do miast odpornych. Tym samym zmiany te będą wymuszać dostosowywanie się samorządów do nowej rzeczywistości, również dlatego, że ciągle zmieniający się kontekst otaczającej nas rzeczywistości wyraźnie zmienia też postawy i oczekiwania mieszkańców miast.

W sytuacji zmiany następuje coraz głębsze przewartościowanie wielu aspektów życia, które mają bezpośredni wpływ na kwestie społeczne i gospodarcze. Jednym z ważnych doświadczeń pierwszych lat pandemii jest to, że dokonała zmian szczególnie w sferze zamieszkiwania, która wiąże się z zaspokajaniem fundamentalnych potrzeb mieszkańców oraz stanowi podstawowy czynnik organizujący i napędzający rozwój miasta. Sąsiedztwo oparte na silnych więzach lokalnych okazało się niezawodną instytucją w sytuacji, gdy usługi publiczne przestały funkcjonować lub działały w ograniczonym zakresie. Akcent został położony na te aspekty gdzie tworzony jest lokalny kapitał społeczny: przestrzenie publiczne, place zabaw, parki i skwery i inne tereny zielone. Obecnie nabrało to jeszcze głębszego znaczenia. Z analiz wynika, że pożądany we Wrocławiu stał się mikroklimat wynikający z integracji architektury z zielenią, nieruchomości zapewniające kontakt z przyrodą ale także czyste powietrze i

dostępność zieleni publicznej w zasięgu krótkiego spaceru. Założenie, iż większość codziennych spraw mieszkańcy mogą załatwić w zasięgu 15-minutowego spaceru sprawia, że nawiązują więcej codziennych relacji społecznych w bezpośrednim sąsiedztwie, przez co okolica przestaje być anonimowa.

W 2022 r. doświadczyliśmy również nowej sytuacji związanej z wojną na Ukrainie, która wygenerowała całe mnóstwo różnorakich problemów także dla samorządów. Wrocław stał się miastem imigracyjnym, co również postawiało władze miasta przed nowymi wyzwaniami, zarówno w sferze społecznej jak i gospodarczej, w tym w sferze przestrzeni i zamieszkiwania powodując coraz większą presję na rynku najmu.

Zostaliśmy postawieni też w sytuacji tzw. nowego szoku naftowego wynikającego z wojny z Rosją i jego konsekwencji dla rynku surowców. W wyniku tego kluczowym wyzwaniem staje się zatem zmniejszanie energochłonności miast i zadania polegające na ograniczaniu antropopresji, czyli wpływu działań człowieka na środowisko, w szczególności poprzez redukcję emisji, oszczędne gospodarowanie dostępnymi zasobami oraz podnoszenie świadomości ekologicznej. Retencjonowanie wód, pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł, pasywna odporność obiektów na niskie i wysokie temperatury, zagospodarowanie zielenią otoczenia budynków czy nasycenia nią przestrzeni publicznych to zabiegi, które sprzyjają zarówno użytkownikom miasta jak i środowisku przyrodniczemu. Wszystkie te kwestie w dużym stopniu wpływają na komfort życia i efektywność człowieka, a także odciskają wyraźne piętno na środowisku przyrodniczym i klimacie.

Ważną sprawą dla budowania odporności miast jest przeciwdziałanie procesom suburbanizacji i rozlewania się miast oraz tzw. suburbanizacji wewnętrznej, gdzie peryferyjne lokalizowanie osiedli mieszkaniowych i słaby dostęp do komunikacji publicznej sprawiają, że codzienne dojazdy samochodem są jedynym możliwym sposobem funkcjonowania. Równocześnie może to powodować braki w sieci podstawowych usług i miejsc trzecich.

Tożsamość, równowaga oraz odporność zostały przyjęte jako filary nowego spojrzenia na Wrocław jako miasta innowacyjnego i przygotowanego na stojące

przed nim wyzwania jedynie potwierdza konieczność reakcji na postępujące przemiany społeczno-gospodarcze oraz zjawiska zachodzące w środowisku przyrodniczym.

Transformacja szeroko pojętego modelu życia wpłynęła zasadniczo na zmianę istniejących lub powstanie nowych trendów, które wymagają uwzględnienia w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, szczególnie w oczekiwaniu na zapowiadane od dłuższego czasu na 2023 r. zmiany legislacyjne w zakresie planowania przestrzennego.

BIURA ROZWOJU ORGANIZACJI

Zadania realizowane przez Biuro Rozwoju Organizacji w 2022 roku związane były przede wszystkim z kontynuacją realizacji planu rozwoju organizacji: przygotowania UMW do transformacji procesowej i cyfrowej oraz transformacji w kierunku gospodarki cyrkularnej.

I. OBSZAR ROZWOJU: TRANSFORMACJA PROCESOWA I CYFROWA

W 2022 r. rozwijano działania podjęte w ramach transformacji cyfrowej i procesowej oraz ich zintegrowania w całej organizacji. Spośród merytorycznych obszarów transformacji skierowanych do optymalizacji procesów poprzez zastosowanie nowych technologii były przede wszystkim architektura i budownictwo oraz zarządzanie zasobem komunalnym.

1. Koordynacja i integracja zadań UMW i JO w obszarze transformacji cyfrowej i procesowej

1.1. Zespół ds. transformacji cyfrowej Wrocławia

Do zadań Zespołu należy opiniowanie inicjatyw podejmowanych przez komórki organizacyjne UMW w ramach realizowanych zadań z zakresu transformacji cyfrowej oraz identyfikacja i analiza obszarów, które powinny zostać objęte transformacją cyfrową oraz nadanie im odpowiednich priorytetów. Zespół pełni funkcje inicjujące i rekomendacyjne we wszelkich sprawach dotyczących wypracowania strategicznych priorytetów transformacji cyfrowej dla Miasta.

Zarządzeniem nr 7495/22 Prezydenta Wrocławia z dn. 13 kwietnia 2022 r. prowadzono obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu, którego skład został poszerzony o kolejnych przedstawicieli komórek UMW.

W 2022 r. przedmiotem spotkań Zespołu były następujące zagadnienia:

- omówienie projektów realizowanych w ramach programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF) wraz z zagadnieniami finansowymi,
- projekt Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST w ramach POPC,
- projekt EDIH – Europejski HUB Innowacji Cyfrowej,
- projekty cyfrowe zgłoszone do realizacji przez Departamenty,
- wypracowanie zasad kwalifikowania i priorytetyzacji projektów cyfryzacyjnych zgłaszanych do Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia (ZTC) do realizacji przez komórki i jednostki organizacyjne (KO i JO) w ramach unijnych programów dofinansowania,
- standaryzacja cyfrowych usług publicznych – dyskusja na temat stanowiska UMW,
- EZD RP – mapa drogowa,
- analiza narzędzi do zwinnego zarządzania projektami z obszaru transformacji cyfrowej dla zespołów międzysektorowych,
- obecne i przyszłe możliwości pozyskania środków zewnętrznych na projekty cyfryzacyjne,
- harmonogram dalszego postępowania i planowane działania w obszarze transformacji cyfrowej.

1.2. Program Transformacji Cyfrowej

W ramach realizacji „Programu transformacji cyfrowej Urzędu Miejskiego Wrocławia i miejskich jednostek organizacyjnych na lata 2021-2027” wypracowano zasady kwalifikowania i priorytetyzacji projektów cyfryzacyjnych zgłaszanych do Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia do realizacji przez komórki i jednostki organizacyjne w ramach unijnych programów dofinansowania. W oparciu o powyższy Program dyrektorzy komórek Urzędu Miejskiego przesłali do Zespołu ds. transformacji cyfrowej kolejne propozycje projektów cyfryzacyjnych celem ich zaopiniowania.

Wykonano także analizę procesów integracyjnych w ramach procedowanych projektów.

1.3. Modelowanie, mapowanie i optymalizacja procesów

Przygotowano mapy procesów realizowanych w obszarze zarządzania nieruchomościami (WLM), w obszarze zarządzania pasem drogowym (ZDiUM) oraz w obszarze środowiska (WSR). Opracowano także kolejne procesy cyfryzowane w ramach projektu „System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia” oraz projektu „Zintegrowana Platforma Zarządzania JST”.

1.4. Modelowanie, mapowanie i optymalizacja procesów na styku

Przeprowadzono analizę procesów wraz z ich modelowaniem opisujących integrację funkcjonujących rozwiązań informatycznych z systemem mapowym Zarządu Geodezji Kartografii i Katastru Miejskiego (ZGKiKM). W związku potrzebą wytworzenia uniwersalnego, ujednoliconego, bezpiecznego i wydajnego standardu wymiany danych przestrzennych pomiędzy systemem ZGKiKM a rozwiązaniami informatycznymi funkcjonującymi w ramach komórek i jednostek organizacyjnych Miasta oraz planowanym projektem „Zintegrowana Platforma Zarządzania JST”, koniecznym było wykonanie integracji pomiędzy nimi.

1.5. Szkolenia

Z uwagi na przyjęty „Program transformacji cyfrowej” i konieczność modelowania procesów oraz w związku z wpłynięciem do Zespołu ds. transformacji cyfrowej Wrocławia projektów cyfryzacyjnych zorganizowano szkolenie z modelowania procesów mające na celu wprowadzenie grupy koordynatorów w zagadnienia zarządzania procesowego, podstaw modelowania procesów na poziomie opisowym i analitycznym oraz tworzenia diagramów modelu systemów. Przeszkoleni pracownicy będą mieli wspierać kompetencyjnie modelowanie procesów w swoich komórkach i jednostkach organizacyjnych.

2. Optymalizacja procesów poprzez zastosowanie nowych technologii

2.1. System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia

Wskazanie obszaru: Wiceprezydent Wrocławia, Departament Strategii i Rozwoju Miasta

Diagnoza: zmiany legislacyjne, oczekiwania klientów

Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, Wydziała Architektury i Zabytków, Biuro Rozwoju Organizacji

Źródło finansowania: ZIT, wartość projektu: 8 703 145,00 PLN, wartość dofinansowania: 7 397 673,25 PLN

W ramach realizacji projektu pn. „System transformacji cyfrowej i procesowej w Departamencie Strategii i Rozwoju Miasta Urzędu Miejskiego Wrocławia” współfinansowanego ze środków europejskich (ZIT WrOF) brano udział w budowie poszczególnych elementów zaprojektowanego systemu.

Celem głównym projektu jest podniesienie jakości usług świadczonych przez UMW w zakresie zadań realizowanych przez Wydział Architektury i Zabytków (WAZ), poprzez stworzenie możliwości załatwiania spraw drogą elektroniczną. Projekt zakłada budowę zintegrowanego rozwiązania, które pozwoli na automatyzację pracy, uruchomienie 13 e-usług dla klientów WAZ oraz na ciągłe doskonalenie i optymalizację procesów realizowanych w UMW. Projekt zakłada uruchomienie trzech zintegrowanych systemów, tj.: System Wsparcia Obsługi Spraw (SWOS), System Zarządzania Procesami wraz z Katalogiem Usług (SZP) oraz Hurtownia Danych wraz z powiązanym narzędziem raportowo-analitycznym (System HD).

Wzięto udział w przeprowadzeniu postępowań przetargowych w zakresie Systemu Zarządzania Procesami – opracowano Opis Przedmiotu Zamówienia oraz uczestniczono w udzielaniu odpowiedzi na pytania oferentów w zakresie dokumentacji przetargowej, a następnie współpracowano z wykonawcą systemu w obszarze opracowania procesów i funkcjonalności realizowanych przez SZP w ramach projektu.

W zakresie realizacji Systemu Wsparcia Obsługi Spraw współpracowano z wykonawcą systemu SWOS w obszarze opracowania procesów i funkcjonalności realizowanych przez ten system. Przeprowadzono również analizę włączenia procesów Wydziału Planowania Przestrzennego UMW do systemu SWOS.

2.2. Zintegrowana Platforma Zarządzania JST – projekt pilotażowy

Wskazanie obszaru: Wiceprezydent Wrocławia

Diagnoza: efektywność zarządcza; podniesienie jakości świadczonych usług

Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, kadra zarządzająca organizacji, ZDIUM, WWE, WSR

Źródło finansowania: POPC, wartość projektu: 21 mln PLN, wysokość dofinansowania wynosi: 14 500 879,33 PLN.

W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa przy współpracy z CUI w 2021 r. opracowano i złożono do Ministra Cyfryzacji w ramach naboru pozakonkursowego fiszkę projektową „Zintegrowana Platforma Zarządzania JST – projekt pilotażowy". Dokumentacja projektowa uzyskała akceptację Ministra i została skierowana do realizacji. Złożony wniosek przeszedł pomyślnie weryfikację formalną i merytoryczną i w dniu 14 czerwca 2022 r. z Centrum Projektów Polska Cyfrowa podpisana została umowa o dofinansowanie.

Celem projektu jest stworzenie platformy integracyjnej dla systemów miejskich. W założeniu podstawowym platforma ma zarządzać, integrować i agregować dane udostępniając produkty, które dotąd bez integracji były trudne do pozyskania i efektywnego zarządzania nimi. Koncepcja taka zakłada możliwość zarządzania i optymalizacji funkcjonowania systemów miejskich poprzez ich sprzężenie i integrację w ramach jednego środowiska. Na etapie pilotażu zostanie uruchomiona Zintegrowana Platforma Zarządzania JST wraz z modułami składającymi się na:

- Elektroniczny system zarządzania drogą;
- Elektroniczny system monitoringu bieżącego zużycia mediów w poszczególnych obiektach;
- Elektroniczny system automatyzacji i usprawnienia prowadzonych spraw i postępowań w wybranych obszarach funkcjonowania miasta;
- Cyberbezpieczeństwo.

Dotychczas w ramach projektu przeprowadzono konsultacje rynkowe oraz przygotowano i ogłoszono (lider zadania: Centrum Usług Informatycznych) postępowanie przetargowe na wykonawcę Opisu Przedmiotu Zamówienia. Wzięto udział w udzielaniu odpowiedzi na pytania oferentów w zakresie dokumentacji przetargowej. Wyłoniono wykonawcę OPZ, a następnie przygotowano i ogłoszono (lider zadania: CUI) w dniu 23 grudnia 2022 r. postępowanie przetargowe na dostarczenie „Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST".

2.3. Zintegrowany system zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław

Wskazanie obszaru: Departament Nieruchomości i Eksploatacji

Diagnoza: efektywność zarządcza, podniesienie efektywności pracy; podniesienie jakości świadczonych usług; implementacja zmieniających się przepisów; zmniejszenie kosztów zarządzania nieruchomościami, stworzenie nowych e-usług

Beneficjent: Urząd Miejski Wrocławia, Departament Nieruchomości i Eksploatacji, Zarząd Zasobu Komunalnego, Wrocławskie Mieszkania

Źródło finansowania: planowany do finansowania z ZIT-u na lata 2021-2027

Zarządzeniem nr 7079/22 Prezydenta Miasta Wrocławia z dnia 15 lutego 2022 r. powołano zespół, którego zadaniem jest opracowanie jednolitych standardów i funkcjonalności zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie Gminy Wrocław. W skład zespołu weszli przedstawiciele komórek i jednostek organizacyjnych z obszaru zarządzania nieruchomościami.

W czerwcu 2022 r. nawiązana została współpraca z Urzędem m. st. Warszawy w celu wymiany doświadczeń w obszarze budowania i obsługi systemów informatycznych do zarządzania nieruchomościami.

Opisano procesy zachodzące w Wydziale Lokali Mieszkalnych UMW.

W celu wdrożenia optymalnego i spójnego modelu zarządzania zasobem gminnym podjęto działania w kierunku standaryzacji procedur, scalenia baz danych, a także ustalenia jednolitych kryteriów dla wykonania inwentaryzacji zasobu lokalowego. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie jednolitego systemu informatycznego, który pozwoli na uspójnienie struktury danych i standardów obsługi klientów u dwóch podmiotów, które zarządzają zasobem nieruchomości (Zarząd Zasobu Komunalnego i Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.), a w konsekwencji zapewni niezbędne narzędzia zarządcze.

2.2. Katalog Usług

Kontynuując pracę nad tworzeniem Katalogu Usług, prowadzono analizę usług pod kątem możliwości podniesienia ich poziomu dojrzałości cyfrowej oraz prace nad przygotowaniem funkcjonalnym portalu internetowego dedykowanego e-usługom. Wskazaniem do realizacji zlecono spółce ARAW S.A. przygotowanie standardu opisu e-usług oraz prezentacji na stronach internetowych wraz z dokumentacją opisującą model danych. Przygotowany model objął analizę danych bieżących, standard opisu usługi, w tym makietę usługi, opis makiety oraz atrybuty usługi, oraz scentralizowanego przechowywania danych. Zakończono II etap realizacji zadania.

3. Działania wspierające transformację cyfrową

3.1. Europejski HUB Innowacji Cyfrowej

Decyzją Komisji Europejskiej projekt powstały pod egidą Wrocławskiego Parku Technologicznego „WRO4digITal EDIH Wrocław" na Europejski HUB Innowacji Cyfrowej został wybrany do realizacji jako jeden z 11. zgłoszonych przez Polskę. We wrocławskim HUB-ie będą realizowane usługi m.in. dla administracji samorządowej z zakresu: analityki prawnej związanej z zarządzaniem i bezpieczeństwem danych, usług chmury krajowej, cyberbezpieczeństwa, analizy strumieni danych, baz danych, architektury IT, procesów biznesowych.

Celem ustanowionego przez Unię Europejską na lata 2021-2027 programu Cyfrowa Europa (*Digital Europe Programme*), którego elementem składowym jest powstanie cyfrowych HUB-ów, jest rozbudowa cyfrowej infrastruktury technicznej, jak również zwiększenie w państwach członkowskich poziomu wykorzystania cyfrowych technologii przez administrację publiczną oraz sektor prywatny, a w szczególności przez małych i średnich przedsiębiorców (MŚP).

3.2. Porozumienie z Ministrem Cyfryzacji

W dniu 22 listopada 2022 r. podpisano porozumienie pomiędzy Sekretarzem Stanu ds. cyfryzacji w Kancelarii Premiera a Prezydentem Wrocławia. List

intencyjny dotyczy projektu pilotażowego Zintegrowanej Platformy Zarządzania JST oraz dalszego rozwoju tego systemu.

3.3. Współpraca z administracją centralną

W ramach realizowanych i planowanych działań z zakresu cyfryzacji nawiązano ścisłą współpracę z pracownikami KPRM, w tym z Departamentu Zarządzania Systemami, Departamentu Rozwoju Usług, Departamentu Polityki Cyfrowej, Departamentem Tożsamości Cyfrowej, Departamentu Rozwoju Cyfrowego w MFiPR, a także z państwowym instytutem badawczym NASK, Centralnym Ośrodkiem Informatyki oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa.

3.4. Projekty z obszaru cyfryzacji w ramach perspektywy finansowej 2021-2027.

Do Centrum Projektów Polska Cyfrowa złożono propozycje czterech projektów z obszaru cyfryzacji w ramach perspektywy finansowej 2021-2027. Były to:

- Modułowy system zarządzania nieruchomościami,
- Zintegrowana Platforma Zarządzania JST – etap II – integracja z systemami, rejestrami i bazami danych,
- Wdrożenie technologii voicebota do obsługi zapytań telefonicznych od mieszkańców,
- Modernizacje silnika strony BIP pod nowy standard CMS wraz z dostosowaniem do większej ilości odwiedzających stronę i łatwiejszą modyfikację zamieszczanych treści.

3.5. Konferencje i webinary

Uczestniczono w następujących konferencjach i webinarach:

- 11. Dolnośląski Konwent Informatyków

- VII Forum Kierowników IT
- 25. Konferencja „Miasta w Internecie”
- Seminarium sieciujące dla partnerstw JST
- Nowoczesny samorząd i administracja przyszłości dzięki wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań IT
- Sektor nieruchomości a technologie
- Konferencja „Odpady w Gminie”
- 26. Konferencja „Kompleksowa gospodarka odpadami”

II. OBSZAR ROZWOJU: GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

W zakresie działalności Pełnomocnika Prezydenta ds. gospodarki cyrkularnej wykonywane były czynności związane z inicjowaniem i koordynacją działań podejmowanych w ramach Urzędu Miejskiego Wrocławia wyznaczonych przez realizację założeń gospodarki cyrkularnej na terenie Miasta. W ramach swoich kompetencji Pełnomocnik wspierał proces planowania inwestycji oraz wykonania projektów wspierających transformację ku gospodarce o obiegu zamkniętym. W tym obszarze w 2022 r. realizowane były działania związane z podnoszeniem efektywności energetycznej i gospodarki odpadami.

W ramach podnoszenia efektywności energetycznej przygotowano analizy dotyczące wypracowania modelu podnoszenia efektywności energetycznej dla obszaru Wrocławia.

W obszarze gospodarki odpadami powstały analizy w zakresie określenia kierunków gospodarowania odpadami oraz dotyczące wypracowania zmiany modelu odbioru odpadów. Wspierane były przedsięwzięcia związane z wykonaniem przez spółkę Ekosystem koncepcji zagospodarowania terenu dla planowanych dwóch nowych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Wrocławia oraz prace w zakresie przeprowadzenia postępowania przetargowego na budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrocławiu przy ul. Szwajcarskiej. Wspierane oraz koordynowane były działania dotyczące przygotowania koncepcji modernizacji istniejących Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych we Wrocławiu przy ul. Michalczyka i ul. Janowskiej. Wspierane były również prace

w sferze planowania budowy instalacji związanych z Systemem Gospodarki Odpadami oraz przygotowania wstępnych konsultacji rynkowych na wykorzystanie potencjału nieczynnych składowisk komunalnych do produkcji energii elektrycznej.

BIURO STRATEGII MIASTA

KLUCZOWE ZADANIE REALIZOWANE PRZEZ BIURO:

1. *Raport o stanie gminy Wrocław:*
   - koordynacja prac i opracowanie Raportu za rok 2021, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami, przygotowanie materiałów na sesję absolutoryjną dla Prezydenta Jacka Sutryka,
   - prace koncepcyjne nad Raportem za rok 2022: opracowanie struktury dokumentu, harmonogramu prac, koordynacja wstępnych prac, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami;

2. *Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia*
   - opracowanie strategicznego dokumentu krótkookresowego na rok budżetowy 2023, zawierającego szczegółowe cele rozwoju społeczno-gospodarczego miasta w perspektywie jednorocznej; harmonogram prac, współpraca z departamentami i podległymi mu jednostkami, instytucjami, spółkami,
   - monitoring realizacji zadań zawartych w dokumencie *Założeń* na rok 2021;

3. Organizacja prac nad nową strategią rozwoju Wrocławia *Wrocław 2050,* w tym:
   - 5 spotkań Zespołu Ekspertów ds. Strategii *Wrocław 2050* powołanego Zarządzeniem nr 7139/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 w sprawie organizacji prac nad Strategią Rozwoju Wrocławia *Wrocław 2050*;
   - 2 spotkania członków Komitetu Sterującego ds. Strategii Wrocław 2050 powołanego Zarządzeniem nr 7139/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 lutego 2022 w sprawie organizacji prac nad Strategią Rozwoju Wrocławia Wrocław 2050;
   - opracowanie przez firmę 4CF suplementu „Konsekwencje wojny w Ukrainie dla Wrocławia" do „Wrocław 2050. Wielodziedzinowych scenariuszy przyszłości";
   - współpraca z Uniwersytetem SWPS w zakresie wypracowania strategii komunikacji o strategii miasta z udziałem studentów II roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku Grafika oraz wyznaczonych ekspertów-dydaktyków;
   - organizacja fokusowych badań młodzieży w formie warsztatów dla niemal 50 uczestników w wieku 16-24 lat (uczniowie szkół ponadpodstawowych i studenci) na temat postrzegania Wrocławia przez młodych mieszkańców, relacji społecznych, spędzania czasu wolnego, zaangażowania społecznego, itp.;
   - prace w zakresie opracowania diagnozy społeczno-gospodarczej na potrzeby sporządzanej strategii Wrocław 2050;
   - prace w zakresie opracowania diagnozy przestrzennej dla obszaru Wrocławia na potrzeby sporządzanej strategii Wrocław 2050;
   - opracowanie diagnozy przestrzennej dla wybranych gmin Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego we współpracy z ARAW na potrzeby sporządzanej strategii Wrocław 2050; analiza powiązań funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy gminami;
   - warsztaty z 19 gminami z obszaru WrOM – konsultacje diagnozy, których celem było uzupełnienie wiedzy na temat powiązań

funkcjonalno-przestrzennych oraz zweryfikowanie aktualności analizowanych dokumentów planistycznych i informacji;
- wstępne analizy przestrzenne celem wypracowania wytycznych dla modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;

4. Monitoring wdrażania *Strategii Wrocław 2030* – przygotowanie i prowadzenie prac Komitetu Monitorującego *Strategię Wrocław 2030*; Wrocławski Obszar Metropolitalny – działania realizowane w różnych formułach i stowarzyszeniach dolnośląskich samorządów, w takich obszarach tematycznych, jak transport aglomeracyjny, walka ze smogiem, wykorzystanie Odry, mieszkalnictwo, suburbanizacja, zbieranie i analiza danych na rzecz wzmocnienia współpracy terytorialnej i poprawy jakości życia mieszkańców;

5. Współpraca i obsługa merytoryczna w związku z członkostwem Wrocławia w organizacjach i sieciach miast, m.in. Związku Miast Polskich i Unii Metropolii Polskich; Nadzór nad opiniowaniem aktów prawnych w celu wypracowania wspólnego stanowiska samorządu terytorialnego w ramach KRWIST/ZMP/UMP – koordynowanie prowadzenia korespondencji, m.in. zmian dotyczących systemu planowania przestrzennego;

6. Udział w pracach interdyscyplinarnych zespołów, w tym w opracowywaniu i opiniowaniu dokumentów strategicznych:
   - Współpraca przy analizie obszarów strategicznych i zadań na rzecz neutralności miasta na rzecz klimatu;
   - Koordynacja z ramienia Departamentu Strategii i Rozwoju Miasta działań na rzecz Misji „Neutralnych Klimatycznie i inteligentnych

Miast", analiza danych z miejskich polityk i programów, udział w posiedzeniach Zespołu ds. Misji;
- Udział w posiedzeniach Zespołu do spraw rozwoju elektromobilności we Wrocławiu;
- Udział w pracach zespołu ds. polityki rzecznej;
- udział w pracach Zespołu Operacyjnego Planu Zrównoważonej Mobilności dla MOFW (SUMP);
- Udział w pracach nad projektem Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych – opiniowanie dokumentów m.in. diagnozy, analizy energetycznej i analizy GOZ dla ZIT, projektu strategii;
- Udział w konsultacjach i złożenie uwag do projektu Strategii energetycznej Dolnego Śląska – kierunki wsparcia sektora energetycznego – wrzesień 2022;
- Współpraca z Wydziałem Środowiska i Rolnictwa przy przeglądzie Aglomeracji Wrocław 2022 – czerwiec, lipiec 2022 r.;
- Przygotowywanie stanowisk pomocniczych - opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i strategii rozwoju gmin sąsiadujących z Wrocławiem;
- Ewaluacja zadań zawartych w Programie Prezydenta;
- Współpraca merytoryczna dot. Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016-2020;
- Udział w pracach stałego zespołu Centrów Aktywności Lokalnej;
- współpraca w zakresie opracowania Gender Equality Plan - Plan Równości Płci dla UM Wrocławia;

7. Nowe zagospodarowanie pl. Społecznego: prace koncepcyjne oraz organizacja współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) oraz kancelarią prawną CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang Pośniak i Bejm sp.k., jako głównym wykonawcą usługi doradztwa w sprawie wypracowania nowej wizji placu Społecznego; w tym prace

nad nową wizją zagospodarowania placu, organizacja spotkań z potencjalnymi inwestorami, inwentaryzacja terenu celem oszacowania kosztów związanych z potencjalnym nowym zagospodarowaniem placu;

DZIAŁANIA INNE:

- Działania edukacyjno-informacyjne na temat założeń Strategii Wrocław 2030 (biuletyn informacyjny);
- Organizacja i wsparcie merytoryczne hackathonu „Wrocław Smart Water Hackathon" - „Gospodarowanie wodą w mieście przy wsparciu sztucznej inteligencji – szanse, prognozy i optymalizacja";
- Organizacja i wsparcie merytoryczne seminarium „Sztuczna inteligencja w rozwoju miast i obszarów metropolitalnych – marzec 2022 r.;
- Organizacja i wsparcie merytoryczne spotkań z samorządami odnośnie kluczowych inwestycji drogowych w regionie Dolnego Śląska, celem spójnego stanowiska do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad;
- Prace koncepcyjne dotyczące rozwoju lokalnych ryneczków osiedlowych;
- Współorganizacja przystąpienia Wrocławia do Paktu Mediolańskiego (Pakt o Miejskiej Polityce Żywnościowej);
- udział w posiedzeniu Zespołu ds. Młodzieży Unii Metropolii Polskich – grudzień 2022;
- przygotowanie zarządzenia nr 9192/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 19 grudnia 2022 w sprawie sporządzania miejskich dokumentów strategicznych Wrocławia;
- uczestnictwo w warsztatach będących komponentem do opracowania raportu „Digital Co-Creation and other scenarios for the future CICT develompnet in the Wroclaw Aglomeration 2037";

– odbiór I etapu projektu pn. WroBAZA, tj. przygotowanie do użytkowania aplikacji do użytku wewnętrznego.

WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I ZABYTKÓW

PRIORYTET II – jakość środowiska i przestrzeni miejskiej; obszar 3: działalność usługowa

Najistotniejsze zadania Wydziału Architektury i Zabytków z zakresu działalności usługowej:

- wydawanie pozwoleń na budowę,
- wydawanie decyzji pozwoleń konserwatorskich na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- wydawanie decyzji pozwoleń konserwatorskich na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wydawanie decyzji pozwoleń konserwatorskich z ustawy o ochronie przyrody,
- wydawanie pisemnych zaleceń konserwatorskich,
- oględziny i odbiory dokonane w związku nadzorem nad prawidłowością prowadzonych działań przy zabytkach ruchomych i nieruchomych,
- rozpatrywanie zgłoszeń budowy i robót budowlanych,
- udzielanie informacji publicznej,
- wydawanie zaświadczeń o samodzielności lokali oraz innych zaświadczeń dotyczących zakresu działania wydziału,
- wydawanie opinii, związanych gł. z planowaniem przestrzennym oraz zapisami MPZP

- wydawanie opinii dotyczących lokalizacji i estetyki reklam, małej architektury
  i umeblowania miasta,

- udostępnianie akt i informacja o postepowaniach,

- rejestrowanie dzienników budowy,

- realizacja zadań na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą Dolnośląskim a Prezydentem Wrocławia w zakresie dotyczącym zabytków nieruchomych i ruchomych,

- prowadzenia terenowych kontroli, oględzin i innych czynności służbowych przy obiektach zabytkowych zlokalizowanych na obszarze Wrocławia,

- uczestnictwa w komisjach odbioru prac konserwatorskich (finansowanych przez gminę Wrocław, wojewódzkiego konserwatora zabytków lub ministra),

- prowadzenia i aktualizacji gminnej ewidencji zabytków Wrocławia,

- prowadzenia spraw związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji z budżetu Gminy Wrocław na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie Gminy Wrocław (w tym znajdujących się na terenie wystawy WUWA);

- prowadzenia spraw związanych z udzielaniem i rozliczaniem dotacji z budżetu Gminy Wrocław na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków we współpracy z organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi;

ILOŚĆ I RODZAJ SPRAW ROZPATRYWANYCH W 2022 r.

l.p.	rodzaj spraw	ilość
korespondencja, która wpłynęła do Wydziału		**35 287**
ilość spraw		**19421**
wszystkie wydane dokumenty		**42869**
Decyzje		**4188**
w tym	decyzje wydane w oparciu o prawo budowlane	**2758**
	decyzje pozwolenia wydane na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ustawy o ochronie przyrody	**1332**
	decyzje odmawiające pozwolenia wydanego na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ustawy o ochronie przyrody	**21**
	decyzje pozwolenia wydane na podstawie ustawy o gospodarce nieruchomościami	**74**

l.p.	rodzaj spraw		ilość
	decyzje nakazujące przywrócenie zabytku do poprzedniego stanu na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ustawy o ochronie przyrody		**3**
postanowienia			**3767**
zaświadczenia			**14411**
1	decyzje o pozwoleniu na budowę i zatwierdzeniu projektu budowlanego		**1462**
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia na budowę	1381	
	w tym: budownictwo jednorodzinne	316	
	budownictwo wielorodzinne	81	
	infrastruktura techniczna	140	
	decyzje odmawiające pozwolenia na budowę	81	
2	decyzje o zmianie pozwolenia na budowę		**294**

l.p.	rodzaj spraw		ilość	
	w tym:	zmieniające decyzje o pozwoleniu na budowę	285	
		odmawiające zmiany decyzji	9	
3	zezwolenia na realizację inwestycji drogowej			**6**
4	decyzje pozwolenia na rozbiórkę			**86**
	w tym:	decyzje udzielające pozwolenia na rozbiórkę	79	
		odmawiające pozwolenia na rozbiórkę	7	
5	decyzje o przeniesieniu pozwolenia na budowę			**108**
	w tym:	decyzje o przeniesieniu pozwolenia na budowę	102	
		domawiające przeniesienia pozwolenia na budowę	6	
6	decyzje inne			**295**

l.p.	rodzaj spraw	ilość
7	decyzje wnoszące sprzeciw wobec budowy, prowadzenia robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania	**507**
8	zgłoszenia budowy wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, stacji transformatorowych i sieci	**292**
9	pozostałe zgłoszenia: budowy, rozbiórki, prowadzenia robót budowlanych i zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania	**2223**
10	postanowienia o usunięciu nieprawidłowości w projekcie budowlanym	**2599**
11	rejestracja dziennika budowy	**2352**
12	zaświadczenia o samodzielności lokali	**11155**
13	postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia o samodzielności lokalu	**9**
14	Zaświadczenia o utrzymywaniu, konserwacji i zagospodarowaniu gruntów i budynków wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków w celu zwolnienia od podatku od nieruchomości	**1**

l.p.	rodzaj spraw	ilość
15	zaświadczenia inne (np. o ostateczności decyzji, o przyjęciu zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania, statusie ochrony konserwatorskiej)	**3255**
16	opinie urbanistyczne	**143**
17	opinie i pisma dotyczące estetyki miasta	**740**
18	udostępnienie informacji publicznej	**310**
19	udostępnienie akt archiwalnych	**945**
20	udostępnienie akt w postępowaniu administracyjnym	**850**
21	udostępnienie danych osobowych	**0**
22	wykazy decyzji dla BRW	**26**

l.p.	rodzaj spraw	ilość
23	skargi	**1**
24	wnioski	**0**

ILOŚĆ PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW I WYDANYCH DOKUMENTÓW W WAB DO ROKU 2021 i W WAZ W ROKU 2022

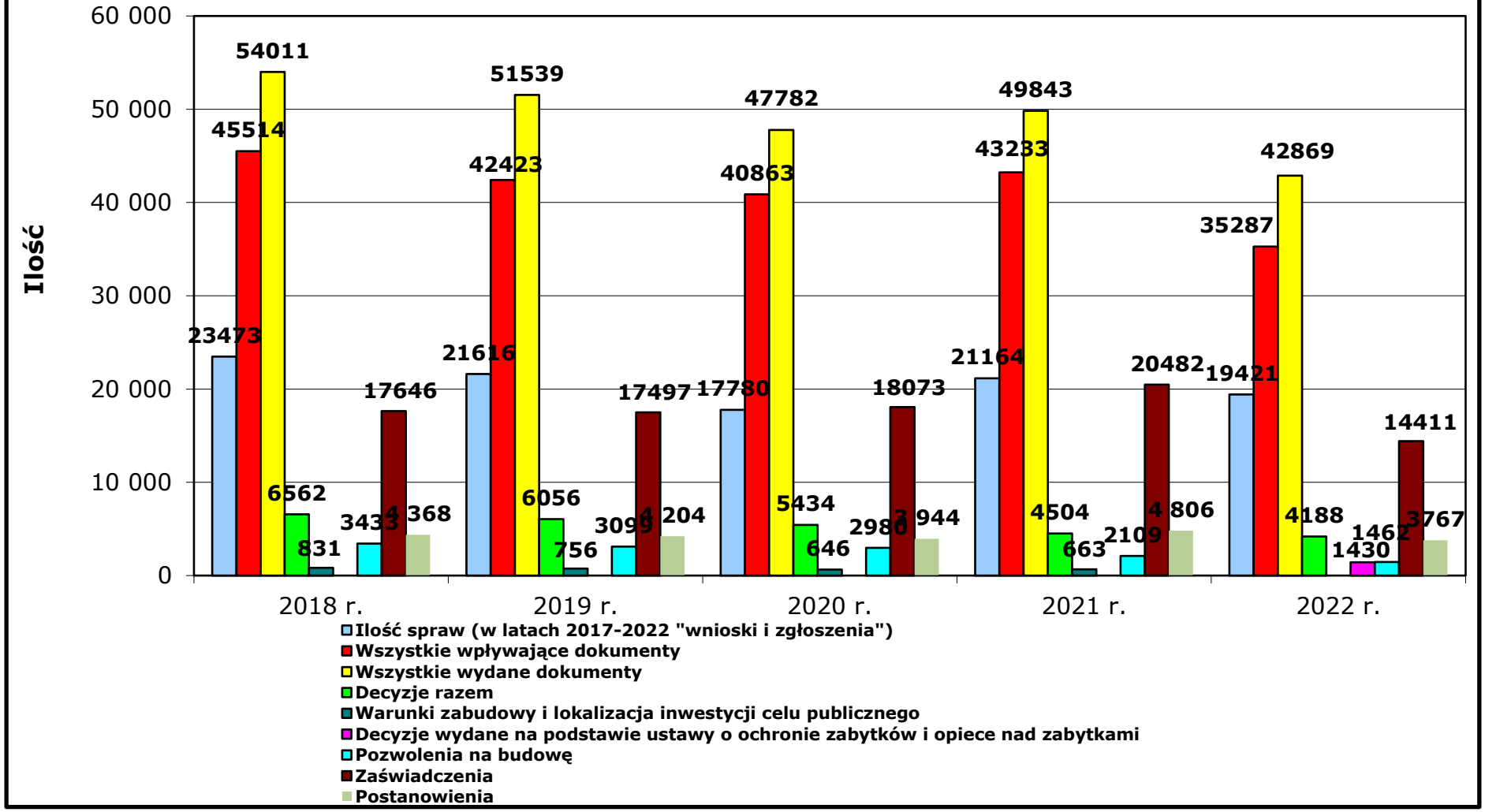

Decyzje administracyjne

Z analizy wskaźników przyjętych do monitorowania zadań Wydziału wynika, że ponad połowę decyzji o pozwoleniu na budowę i zaświadczeń wydano w czasie krótszym niż 50% czasu przewidzianego przez Kpa i prawo budowlane.

Wydział aktywnie uczestniczy we wszystkich inicjatywach podnoszących jakość ładu przestrzennego miasta, wrocławskiej architektury oraz atrakcyjność przestrzeni publicznych, angażuje się w poprawę wizerunku miasta.

POZ. 18 – Wsparcie prac konserwatorskich przeprowadzanych w obiektach zabytkowych

W 2022 r. zaplanowano na wydatki przeznaczone na ochronę zabytków kwotę 6,9 mln zł. Przyznawane środki finansowe dotyczyły prac konserwatorskich, restauratorskich i robot budowlanych zabytkowych kamienic oraz obiektów sakralnych i świeckich (ruchomych i nieruchomych) wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Wrocławia.

Dotacje zostały przyznane na podstawie uchwały nr LIV/3242/06 z późniejszymi zmianami Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków położonym na terenie Gminy Wrocław. Zadanie zrealizowano za kwotę 1.931.337,65 zł na remont 3 kamienic. Wykonano prace konserwatorsko-budowlane w poniżej wymienionych nieruchomościach:

- ul. Hugona Kołłątaja 9/10 – elewacja frontowa, szczytowa oraz przejście bramowe
- ul. Tadeusza Kościuszki 51- sień i klatka schodowa
- pl. Solny 5 - dach

Zostało również zrealizowane zadanie publiczne z zakresu ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, polegające na prowadzeniu prac konserwatorskich, restauratorskich oraz robót remontowo-budowlanych obiektów sakralnych oraz

świeckich, ruchomych i nieruchomych, zabytków techniki wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie Wrocławia. Wydatkowano kwotę 2.792.357,11 zł. Dofinansowanie otrzymało 10 organizacji pozarządowych na prace konserwatorsko - budowlane w 10 obiektach. Wykonano między innymi:

- w zespole budynków Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej przy pl.bp. Nankiera - remont elewacji wschodniej w wirydarzu C oraz wykonanie izolacji przeciwwilgociowej,

- prace konserwatorskie ścian wewnętrznych oraz wymiana pokrycia dachowego nad północną częścią nawy bocznej w kościele pw. św. Wincentego i Jakuba,

- ratunkowe prace budowlano - konserwatorskie fragmentu południowej elewacji korpusu nawowego kościoła pw. Michała Archanioła przy ul. B. Prusa we Wrocławiu,

- prace konserwatorskie elewacji i wnętrza kaplicy akademickiej kościoła św. Wojciecha,

- kontynuacja prac rewitalizacyjnych na terenie Fortu Wrocław nr 9 we Wrocławiu – Fundacja Inicjatyw Społecznych i Kulturalnych „JEDYNKA".

POZ. 22 – Kontynuacja prac nad rozwijaniem polityki rzecznej

Wydawanie opinii o zgodności z mpzp, a także funkcjonalno - architektonicznych odnoszących się do zagospodarowania obszarów nadrzecznych, w tym lokalizacji przystani turystycznych i pasażerskich, pływających obiektów gastronomicznych i domów na wodzie.

POZ. 27 – Realizacja konkursu „Piękny Wrocław"

Ze względu na kryzys ekonomiczny a także sprawy reorganizacyjne wydziału nie zrealizowano w ubiegłym roku XXXII edycji konkursu na najlepszą realizację

architektoniczną. Przełożono organizację konkursu „Piękny Wrocław” na przyszły rok.

POZ. 28 – Poprawa estetyki przestrzeni publicznej w centrum staromiejskim we Wrocławiu poprzez realizację uchwały nr LVI/1465/14 RMW z dnia 10 kwietnia 2014 r. (Park Kulturowy)

Praca nad przygotowaniem uchwały krajobrazowej dla miasta

- rozpatrzenie uwag złożonych do uchwały i zmiany tekstu wynikające z uwzględnionych uwag,
- przygotowanie techniczne projektu uchwały krajobrazowej przed przekazaniem do Rady Miejskiej Wrocławia.

POZ. 29 – Dbałość o podniesienie i utrzymanie poziomu atrakcyjności miejsc publicznych.

1.Porządkowanie i podnoszenie jakości miejskich przestrzeni publicznych:

a) sporządzanie wytycznych i opiniowanie projektów zagospodarowania miejskich przestrzeni publicznych oraz konsultacje wykonawcze pod względem elementów małej architektury, nawierzchni, zieleni, oświetlenia dla budowy ulic miejskich, oraz w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami, a w szczególności w ramach:
    - zadania 02090 Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu
    - zadania 05400 – „Poprawa dostępności przystanków komunikacji zbiorowej oraz powiązania dla pieszych i rowerzystów w rejonie skrzyżowania ulic Dubois – Drobnera,
    - zagospodarowania w ramach budowy trasy TAT – Nowy Dwór (pętla),

- zadania: Remont kapitalny konstrukcji estakad Jana III Sobieskiego wraz z budową ciągów pieszo rowerowych w rejonie obiektów" we Wrocławiu,
- zadania dotyczącego remontu i przebudowy Mostów Pomorskich
- opracowywania koncepcji Ogrody Szczytnickie
- zadania 05770 – Przebudowa ul. Koszarowej w ramach zadania pn.: „Poprawa nawierzchni w ul. Koszarowej – opracowanie dokumentacji projektowej",
- zadania związanego z rewitalizacją targowiska przy ul. Ptasiej współpraca z Infopunktem Łokietka 5 i fundacją Dom Pokoju przy wprowadzaniu nowego oznakowania targowiska),
- projektu „Budowa zielonych przystanków na osiedlu Przedmieście Oławskie we Wrocławiu",
- tymczasowego zagospodarowania odcinka Promenady Krzyckiej: Bardzka–Ziębicka-Gazowa,
- projektu zagospodarowania – Plac marsz. J. Piłsudskiego we Wrocławiu,
- zadania: „Zielononiebieski skwer przy ul. Suchej",
- organizowanych przez Gminę miejsc pod rekreację/plaże miejskie i food trucki,
- podnoszenia jakości stoisk w ramach udostępnianych miejsc do handlu na terenie miasta,
- potrzeb w zakresie zazielenienia terenu – ul. marsz. J. Piłsudskiego/ul. Świdnicka (zgłoszenie propozycji),
- projektu „Ławeczki Miłości" na Bulwarze Włostowica w ramach programu Wrocławskie Akademickie Zespoły Zadaniowe, który miał

na celu rozwiązanie problemu wieszania kłódek na Moście Tumskim („Most Tumski – czym zastąpić kłódki?”).

- konsultacje w sprawie projektu fontanny na pl. Nowy Targ,

b) opiniowanie plastyczne elementów zagospodarowania przestrzeni publicznej w tym: murali, szyldów na elewacjach budynków, nośników reklamowych, małych obiektów budowlanych t.j. kioski, pawilony, ogródków gastronomicznych, obiektów przestrzennych ustawianych w ramach wydarzeń społeczno-kulturalnych na terenie miasta oraz czasowych działań artystycznych

c) Współpraca z innymi instytucjami i organami administracji publicznej, a także organizacjami pozarządowymi i jednostkami miejskimi m.in. ZZM, ZZK, WM, WI, ZCK, ZIM, ZDIUM, PINB oraz:

- z ASP nad umową na roczną wystawę prac dyplomantów „Młoda rzeźba” na pl. Nowy Targ (w gablotach Mota Engil) wraz z wydaniem katalogu, wystawa dotowana przez DSM

- z Zewnętrzną Galerią Sztuki - Szewska Pasja aktualnie prowadzoną przez Fundację Art Transparent

- udział (na zaproszenie Fundacji Dom Pokoju) w jury konkursu pn. „Świąteczna witryna” – konkurs dla przedsiębiorców spoza centrum

PRIORYTET VII – governance; obszar 4: administracja publiczna i promocja

POZ.147 – E-administracja

- Kontynuacja pracy nad Systemem Wspierania Obsługi Spraw (SWOS) uwzględniającego specyfikę realizowanych zadań i jednocześnie pozwalającego na integrację z istniejącymi systemami w UMW, w tym z Systemem Informacji Przestrzennej oraz EZD – współpraca z BRO w celu wdrożenia e-usług w obszarze działania Wydziału.

DEPARTAMENT EDUKACJI

1. Wstęp

- Sprawozdanie z działalności Departamentu Edukacji w roku 2022 jest podsumowaniem działań realizowanych przez Departament, w szczególności realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i Zarządzeń Prezydenta Wrocławia.

Sprawozdanie zawiera informacje na temat priorytetów postawionych w ramach:

– **Strategii Wrocław 2030** (Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr LI/1193/18 z dnia 15 lutego 2018 r.);

– **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** (uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XV/271/15), której strategiczne hasła: Otwartość i Kreatywność, Zaangażowanie i Rozwój, to wartości stanowiące oś priorytetową działań podejmowanych przez Departament Edukacji,

– **Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia** na rok budżetowy 2022

(uchwała nr XLIV/1122/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnai 16.09.2021 r.)

https://baw.um.wroc.pl/UrzadMiastaWroclawia/document/62961/Uchwa%C5%82a-XLIV_1122_21

– **100 zadań Prezydenta Wrocławia**

https://www.wroclaw.pl/prezydent-wroclawia/program-jacek-sutryk

- podstawowych kierunków polityki oświatowej w roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023 ogłaszanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

- Sprawozdanie przedstawia aktualną w roku 2022 sytuację organizacyjną, finansową i dydaktyczną we wszystkich placówkach oświatowych działających na terenie Wrocławia. W przygotowanym zestawieniu wykorzystano analizy wewnętrzne, sprawozdania oraz dane z Systemu Informacji Oświatowej.

- Rok 2022 okazał się kolejnym trudnym rokiem naznaczonym kryzysami – inwazją Rosji na Ukrainę, kończącą się pandemią i walką z jej skutkami. W 2022 uczniowie wrócili do nauki stacjonarnej. Kształcenie na odległość obowiązywało w ograniczonym wymiarze. W trybie zdalnym szkoły funkcjonowały w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 9 stycznia 2022 r., z wyłączeniem przedszkoli, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek oświatowo-wychowawczych. W formie zdalnej od 27 stycznia do 20 lutego 2022 r. kształcili się także uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych oraz wszystkich klas szkół ponadpodstawowych. Przedszkolaki i uczniowie klas I-IV szkół podstawowych kontynuowali w tym czasie naukę w trybie stacjonarnym.

- Agresja Rosji na Ukrainę sprawiła, że do polskich szkół trafiły tysiące dzieci - uchodźców zza naszej wschodniej granicy. W ramach pomocy, we Wrocławiu utworzono bazę miejsc w przedszkolach, szkołach, oddziałach przygotowawczych i świetlicach. Udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zorganizowano szkolenia, kursy online, przygotowano materiały informacyjne, zweryfikowano bazę lokalową pod kątem wykorzystania na pobyt uchodźców, organizowano żywienie, zorganizowano w szkołach zbiórki darów, włączono do działań wolontariat szkolny i Młodzieżową Radę Miasta, uruchomiono dodatkowe środki finansowe.

- 12.03. 2022 r. Sejm uchwalił ustawę o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z kontfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Znalazły się w niej m.in. zapisy dotyczące edukacji.

- 21.03.2022 r. Minister Edukacji i Nauki podpisał nowelizację rozporządzenia w sprawie organizacji publicznych szkół i przedszkoli oraz rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży, będących obywatelami Ukrainy. Dotyczyły one m.in. możliwości przyjęcia do przedszkoli i klas I-III, do oddziałów specjalnych i integracyjnych większej liczby dzieci ze względu na dzieci uchodźców z Ukrainy i możliwości organizacji oddziałów przygotowawczych poza strukturą szkolną.

2. Jednostki organizacyjne systemu oświaty prowadzone przez Miasto Wrocław – dane statystyczne

Tabela 1. Szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez Miasto w latach 2017 - 2022 (stan na 31.12.2022)

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022
1.	Przedszkola	108	110	110	110	110
2.	Przedszkola specjalne	1	1	1	1	1
3.	Szkoły podstawowe	82	82	82	82	82
4.	Szkoły podstawowe muzyczne	4	4	4	4	4

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022
5.	Szkoły podstawowe specjalne	9	10	10	9	8
6.	Gimnazja	13	0	0	0	0
7.	Gimnazja specjalne	9	1*	1*	0	0
8.	Licea ogólnokształcące	18	18	18	18	18
9.	Licea ogólnokształcące specjalne	2	2	2	2	2
10.	Licea Ogólnokształcące z oddziałami Mistrzostwa Sportowego	2	2	2	2	2
11.	Technika	15	17	17	17	17
12.	Branżowe szkoły I stopnia	9	9	9	9	9
13.	Branżowe szkoły II stopnia	0	0	9	9	9
14.	Branżowa szkoła specjalna I stopnia	1	1	1	1	1

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022
15.	Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	2	2	2	2	2
16.	Szkoły policealne	6	6	6	6	6
17.	Szkoły plastyczne	2	2	2	2	1
18.	Centrum Kształcenia Zawodowego	1	1	1	1	1
19.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze z internatami	3	3	3	2	2
20.	Internaty	5	5	6	6	6
21.	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	1	1	1	1
22.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1	1	1	1	1
23.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	6	6	6	6	6

Lp.	Typ szkoły/placówki	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022
24.	Młodzieżowe Domy Kultury	4	5	5	5	5
25.	Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	1	1	1	1	1
26.	Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego nr 1	1	0	0	0	0
27.	Schroniska młodzieżowe	2	2	2	1	0
Razem		**308**	**292**	**302**	**298**	**295**

*Zgodnie z pismem MEiN z dnia 24.06.2021 r. oraz Uchwałą Nr XXXV/920/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie likwidacji Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1, w dniu 07.09.2021 r. zlikwidowano w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO) Gimnazjum Specjalne nr 53 z dniem 31.08.2019 r.

Tabela 2. Struktura przedszkoli w roku szkolnym 2022/2023*

	Liczba jednostek	**Liczba oddziałów**	**Liczba dzieci**	**Średnia w oddziale**	**Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2021/2022**
Prowadzone przez JST	111	692	16 530	23,89	4,42%
Prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż JST	121	566	11 853	20,94	11,57%
Razem bez punktów przedszkolnych	**232**	**1 258**	**28 383**	**22,56**	7,29%
Punkty przedszkolne	84	83	1 536	18,51	8,09%

Tabela 3. Struktura szkół podstawowych w roku szkolnym 2022/2023*

Lp.	Szkoła podstawowa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2021/2022
1.	**Klasa „0”**	209	10	**20,9**	-59,10%
2.	**Klasa I**	6 387	297	**21,5**	7,98%
3.	**Klasa II**	6 299	284	**22,2**	13,05%
4.	**Klasa III**	5 985	274	**21,8**	7,03%
5.	**Klasa IV**	6 034	280	**21,6**	10,53%
6.	**Klasa V**	5 847	270	**21,7**	24,62%
7.	**Klasa VI**	5 155	249	**20,7**	52,42%
8.	**Klasa VII**	3 887	198	**19,6**	-46,41%
9.	**Klasa VIII**	7 671	363	**21,1**	14,03%
	Razem	**47 474**	**2 225**	**21,3**	**5,26%**

Tabela 4. Struktura szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2022/2023*

Lp.	Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2021/2022
1.	**LO**	583	15 989	27,4	12,1%
2.	**Technika**	413	9 957	24,1	20,3%
3.	**BS I st.**	85	1 794	21,1	1,8%
4.	**BS II st.**	8	121	15,1	86,2%
5.	**Szkoły artystyczne (LO)**	16	226	14,1	-10,0%
6.	**SS przysp. do zawodu**	9	35	3,9	-2,8%
7.	**Szkoły policealne**	2	24	12,0	-25,0%
	Razem	**1 116**	**28 146**	25,2	**14,0%**

Tabela 5. Zestawienie zbiorcze uczniów w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław w roku szkolnym 2022/2023*

Lp.	Typ placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Średnia w oddziale	Wzrost/spadek liczby dzieci w stosunku do roku szkolnego 2021/2022
1.	**Przedszkola**	692	16 530	23,9	3,0%
2.	**Szkoły podstawowe**	2 225	47 474	21,3	7,5%
3.	**LO**	583	15 989	27,4	14,4%
4.	**Szkoły zawodowe**	533	12 157	22,8	27,4%
5.	**Szkoły artystyczne**	16	226	14,1	-15,0%
	Razem	**4 049**	**92 376**	**22,8**	**10,0%**

*** Dane pobrane z Systemu Informacji Oświatowej, wg stanu na dzień 31.12.2022 r.**

- Według stanu na 31.12.2022 r. w **236 oddziałach integracyjnych,** w placówkach prowadzonych przez Miasto, opieką i kształceniem objętych było **1 045** uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Tabela 6. Oddziały integracyjne w roku szkolnym 2022/2023*

Lp.	**Placówka**	**Liczba oddziałów integracyjnych**	**Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego**	**Średnia liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w oddziale integracyjnym**
1.	Przedszkole	61	236	3,9
2.	Szkoła Podstawowa (w tym również z oddziałami przedszkolnymi)	129	620	4,8
3.	Liceum ogólnokształcące	37	165	4,5
4.	Technikum	9	24	2,7

	Razem	**236**	**1045**	**4,4**

* na podstawie raportu z SIO: "Oddziały podstawowe i dodatkowe - liczba dzieci przypisanych do oddziału dodatkowego od początku roku szkolnego - dane jednostkowe w roku szkolnym 2022/2023" wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

- W ramach projektu **Strategia rozwoju nowych miejsc przedszkolnych we Wrocławiu** w nowo utworzonych przedszkolach publicznych, powstało dodatkowo 791 miejsc dla dzieci wieku od 3 do 6 lat.

Tabela 7. Nowe miejsca przedszkolne w 2022 r.

Lp.	**Adres**	**Podmiot**	**Liczba nowych miejsc**	**Termin uruchomienia**
1.	ul. Paulińska 14	Katolickie Przedszkole Publiczne we Wrocławiu	100	Styczeń 2022
2.	ul. Robotnicza 72	Publiczne Przedszkole Elfiki 2	160	Luty 2022

Lp.	Adres	Podmiot	Liczba nowych miejsc	Termin uruchomienia
3.	ul. Kominiarska 17	Publiczne Przedszkole "Wesoła Ferajna"	94	Maj 2022
4.	ul. Jana Rubczaka 25	Publiczne Przedszkole "Margaret "	58	Wrzesień 2022
5.	ul. Cynamonowa 6	Publiczne Przedszkole "LiPi"	25	Wrzesień 2022
6.	ul. Przemkowska 4	Publiczne Przedszkole "Pirackie Skarby"	25	Wrzesień 2022
7.	ul. Błotna 18	Publiczne Przedszkole "Wrocławskie Skauty VI"	36	Wrzesień 2022
8.	ul. Jana Rubczaka 16a	Publiczne Przedszkole Lafi	200	Wrzesień 2022

Lp.	Adres	Podmiot	Liczba nowych miejsc	Termin uruchomienia
9.	ul. Przyjaźni 2a1 /2, ul. Przyjaźni 2a1/3	Publiczne Przedszkole "Guliwer"	43	Wrzesień 2022
10.	ul. Kamieńskiego 247, ul. Poświęcka 17/37	Przedszkole Publiczne "Planeta Skarbów"	25	Październik 2022
11.	ul. J. Bajana 62, ul. J. Bajana 14	Przedszkole Prymusek II	25	Listopad 2022
	Razem:		**791**	

- Zgodnie z zadaniami Departamentu Edukacji wpisanymi do **„Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia w roku 2022”**, w nowo utworzonych przedszkolach publicznych, prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż Gmina Wrocław, powstało dodatkowo 791 miejsc dla dzieci wieku od 3 do 6 lat. Natomiast kontynuując zapoczątkowaną w 2008 roku akcję: „**Załóż domowe przedszkole we Wrocławiu”**, mającą na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego, w ramach alternatywnych form wychowania przedszkolnego, w 2022 roku zarejestrowano 7 niepublicznych punktów przedszkolnych, w których powstało 160 miejsc dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat.

- W ramach uzupełnienia sieci szkół we Wrocławiu w 2022 roku **zarejestrowano 39 nowych szkół i placówek niepublicznych**. Natomiast w przypadku 70 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany we wpisie do ewidencji. Jednocześnie w drodze decyzji administracyjnej wykreślono z ewidencji szkół i placówek niepublicznych 18 szkół i placówek, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały prowadzenia działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Ponadto w drodze decyzji administracyjnej wydano 4 zezwolenia osobom fizycznym i prawnym innym niż Gmina Wrocław na założenie publicznych przedszkoli oraz dokonano zmiany zezwolenia w 15 publicznych szkołach i placówkach (10 przedszkolach, 1 szkole podstawowej (3 razy), 1 liceum ogólnokształcącym, 1 poradni psychologiczno-pedagogicznej). Cofnięto natomiast
1 zezwolenie na założenie publicznego punktu przedszkolnego, z uwagi na zaprzestanie prowadzenia działalności przez okres dłuższy niż 2 miesiące.

Tabela 8. Struktura szkół/placówek niepublicznych i publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub prawne inne niż Gmina Wrocław wpisanych do ewidencji w 2022 roku.

Lp.	Typ szkoły/placówki	Liczba
1.	Punkt przedszkolny	7
2.	Przedszkole	4
3.	Szkoła podstawowa	2
4.	Liceum ogólnokształcące	6
5.	Szkoła policealna	3
6.	Szkoła branżowa I stopnia	1
7.	Placówka oświatowo-wychowawcza	3
8.	Placówka kształcenia ustawicznego	11
9.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2
Razem		**39**

3. Reorganizacja sieci szkół i placówek oświatowych

- Rada Miejska Wrocławia w 2022 r. podjęła **uchwały związane z reorganizacją sieci** szkół i placówek oświatowych od 1 września 2022 r.:

Tabela 9. Wykaz podjętych uchwał

Lp.	**Nr uchwały**	**Data podjęcia**	**Tytuł uchwały**
1.	XLVIII/1262/22	20.01.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr XXV/680/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, mających siedzibę na obszarze Wrocławia
2.	XLVIII/1264/22	20.01.2022 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia szkół podstawowych wchodzących w skład zespołów szkolno-przedszkolnych poprzez likwidację oddziałów przedszkolnych
3.	XLVIII/1265/22	20.01.2022 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia szkół podstawowych poprzez likwidację oddziałów przedszkolnych
4.	XLVIII/1266/22	20.01.2022 r.	w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 100 dla Niepełnosprawnych Ruchowo w Zespole Szkół nr 17 we Wrocławiu przy ul. Poświęckiej 8

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
5.	XLVIII/1267/22	20.01.2022 r.	w sprawie zamiaru likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Zespole Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20
6.	XLVIII/1268/22	20.01.2022 r.	w sprawie zamiaru przekształcenia Młodzieżowego Domu Kultury im. Mikołaja Kopernika w Zespole Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20
7.	LI/1332/22	24.03.2022 r.	W sprawie włączenia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 101 we Wrocławiu przy ul. Wołowskiej 9 do Zespołu Szkół nr 17 we Wrocławiu przy ul. Poświęckiej 8
8.	LI/1333/22	24.03.2022 r.	w sprawie wyłączenia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 100 dla Niepełnosprawnych Ruchowo z Zespołu Szkół nr 17 we Wrocławiu przy ul. Poświęckiej 8
9.	LI/1334/22	24.03.2022 r.	w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 100 dla

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
			Niepełnosprawnych Ruchowo w Zespole Szkół nr 17 we Wrocławiu przy ul. Poświęckiej 8
10.	LI/1335/22	24.03.2022 r.	w sprawie rozwiązania Zespołu Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20
11.	LI/1336/22	24.03.2022 r.	w sprawie przekształcenia Młodzieżowego Domu Kultury im. Mikołaja Kopernika we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20
12.	LI/1337/22	24.03.2022 r.	w sprawie likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Zespole Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20
13.	LI/1339/22	24.03.2022 r.	w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności przez Ogólnokształcącą Szkołę Sztuk Pięknych we Wrocławiu przy ul. ks. Piotra Skargi 23b
14.	LI/1338/22	24.03.2022 r.	w sprawie rozwiązania Zespołu Szkół Plastycznych we Wrocławiu przy ul. ks. Piotra Skargi 23b

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
15.	LIV/1465/22	23.06.2022 r.	w sprawie przekształcenia szkół podstawowych wchodzących w skład zespołów szkolno-przedszkolnych poprzez likwidację oddziałów przedszkolnych
16.	LIV/1464/22	23.06.2022 r.	w sprawie przekształcenia szkół podstawowych poprzez likwidację oddziałów przedszkolnych
17.	LVI/1497/22	14.07.2022 r.	w sprawie ustalenia sieci prowadzonych przez Miasto Wrocław publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych
18.	LVI/1498/22	14.07.2022 r.	w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, mających siedzibę na obszarze Wrocławia
19.	LVI/1499/22	14.07.2022 r.	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych mających siedzibę na obszarze Wrocławia

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
20.	LVI/1500/22	14.07.2022 r.	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół specjalnych mających siedzibę na obszarze Wrocławia
21.	LIX/1552/22	20.10.2022 r.	w sprawie zamiaru przeniesienia siedziby Przedszkola nr 111 przy ul. Skwerowej 14 we Wrocławiu

- Pozostałe uchwały Rady Miejskiej Wrocławia podjęte w 2022 roku, pozostające w kompetencji organu prowadzącego szkoły i placówki:

Tabela 10. Wykaz podjętych uchwał

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	Tytuł uchwały
1.	XLVIII/1263/22	20.01.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr XLV/1156/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nowego statutu Wrocławskiemu Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Lp.	**Nr uchwały**	**Data podjęcia**	**Tytuł uchwały**
3.	LI/1340/22	24.03.2022 r.	w sprawie nadania imienia Szkole Podstawowej nr 50 we Wrocławiu przy ul. Czeskiej 38
4.	LIII/1409/22	26.05.2022 r.	w sprawie regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert
5.	LIV/1466/22	23.06.2022 r.	w sprawie dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne
6.	LVI/1496/22	14.07.2022 r.	w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2022/2023
7.	LVI/1495/22	14.07.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr LII/1246/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli obowiązującego w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto Wrocław

Lp.	**Nr uchwały**	**Data podjęcia**	**Tytuł uchwały**
8.	LVII/1513/22	15.09.2022 r.	w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę
9.	LVII/1514/22	15.09.2022 r.	w sprawie regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto
10.	LVII/1515/22	15.09.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr LII/1246/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli obowiązującego w szkołach i placówkach prowadzonych przez miasto Wrocław
11.	LVII/1516/22	15.09.2022 r.	w sprawie zmiany imienia Szkole Podstawowej nr 76 we Wrocławiu przy ul. Wandy 13

Lp.	**Nr uchwały**	**Data podjęcia**	**Tytuł uchwały**
12.	LIX/1553/22	20.10.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr LVII/1514/22 w sprawie regulaminu przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto
13.	LXI/1584/22	24.11.2022 r.	zmieniająca uchwałę nr XLVII/1245/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, nauczycieli emerytów, nauczycieli rencistów, nauczycieli pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Wrocław oraz warunków i sposobu ich przyznawania
14.	LXI/1585/22	24.11.2022 r.	w sprawie zgody na udzielenie dotacji w podwyższonej wysokości dla publicznych przedszkoli integracyjnych i specjalnych prowadzonych na terenie Wrocławia przez osoby fizyczne i prawne
15.	LXI/1586/22	24.11.2022 r.	w sprawie średniej stawki za 1 km przebiegu pojazdu uwzględnianej przy

Lp.	**Nr uchwały**	**Data podjęcia**	**Tytuł uchwały**
			obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców w Gminie Wrocław
16.	LXIII/1634/22	22.12.2022	w sprawie zgody na udzielenie dotacji w podwyższonej wysokości dla niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych prowadzonych na terenie Wrocławia przez osoby fizyczne i prawne

4. Elektroniczna rekrutacja do przedszkoli i szkół

- Przeprowadzono elektroniczną rekrutację w przedszkolach i szkołach.

Opracowano informator elektroniczny dostępny na stronie www.wroclaw.p./edukacja zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli.

Tabela 11. Elektroniczna rekrutacja na rok szkolny 2021/2022 i 2022/2023

Typ placówki	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2021/2022	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2022/2023
Przedszkola publiczne prowadzone przez Gminę Wrocław	4 496	4 318
Przedszkola publiczne prowadzone przez inny organ dołączone do elektronicznej rekrutacji	1 132	1 026
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych prowadzone przez Gminę Wrocław	455	182
Szkoły podstawowe prowadzone przez Gminę Wrocław	5 380	5 782
Szkoły ponadpodstawowe	6 412	5 847

Typ placówki	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2021/2022	Liczba przyjętych dzieci/uczniów - stan na dzień zakończenia elektronicznej rekrutacji 2022/2023
Ogółem liczba dzieci/uczniów przyjętych w wyniku elektronicznej rekrutacji	**17 875**	**17 155**

- W rekrutacji 2022/2023 po raz kolejny podłączono do elektronicznego naboru placówki prowadzone przez inny organ (40 przedszkoli). W liczbie dzieci przyjętych w przedszkolach prowadzonych przez inny organ, podobnie jak w pozostałych przypadkach, nie uwzględnianio dzieci, które kontynuowały zajęcia w przedszkolu.

- Podczas rekrutacji 2022/2023 - kontynuowano możliwość podpisania wniosku profilem zaufanym. Z możliwości takiej skorzystało 82% kandydatów do przedszkoli, 80% kandydatów do klas I w szkołach podstawowych, 81% kandydatów do szkół ponadpodstawowych.

- Dodatkowo, po I etapie rekrutacji, zastosowano algorytm wskazywania miejsc uwzględniający liczbę posiadanych punktów kandydata, preferencje oraz rejon edukacyjny dysponujący wolnymi miejscami. W wyniku zastosowania algorytmu oraz kierowania na pozostałe miejsca w przedszkolach, wskazano miejsca dla wszystkich dzieci nigdzie nieprzyjętych w I etapie rekrutacji (910 dzieci).

- W Biuletynie Informacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia opublikowano wkładkę dotyczącą rekrutacji 2022/2023 oraz opublikowano filmy instruktażowe dotyczące wprowadzania wniosku do elektronicznego systemu rekrutacji.

5. Infrastruktura oświatowa

a) Poprawa stanu bezpieczeństwa oraz estetyki siedzib szkół i placówek

- Zgodnie z zadaniami Departamentu Edukacji zapisanymi w „**Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2022”** w sposób ciągły prowadzono działania zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa budynków szkolnych, budowy nowej bazy kształcenia oraz oszczędności z tytułu zużycia mediów w placówkach oświatowych.

Tabela 12. Realizacja programów ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym

Lp.	**Programy**	**Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)**
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków przedszkoli:	
~~1.~~	**Przedszkole nr 13, ul. Noskowskiego:** Rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej dot. instalacji centralnego ogrzewania.	5 043

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
2.	**Przedszkole nr 50, ul. Dyrekcyjna:** Zakończono realizację robót budowlanych (etap 1 - część północna): kompleksowy remont węzłów sanitarnych wraz z wymianą pionów instalacyjnych oraz remont sal dziecięcych z doprowadzeniem do normatywnego natężenia światła sztucznego w salach w dotychczasowej lokalizacji przedmiotowych pomieszczeń.	1 489 546
3.	**Przedszkole nr 54, ul. Wittiga:** Opracowano dokumentację projektową dot.: etap I: Przebudowa/ remont i docieplenie: dachu i poddasza wraz z odprowadzeniem wód opadowych etap II: Remont budynku gospodarczego wraz z montażem fotowoltaiki na dachu etap III: Przebudowa/remont obiektu z poprawą funkcjonalności i dostosowaniem do wymogów ppoż. etap IV: Dostosowanie obiektu do wymogów osób z niepełnosprawnościami etap V: Przebudowa/ remont elewacji z wymianą stolarki okiennej	1 471 732

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Całkowita wartość zadania: 85 800 zł. Zakończenie robót budowlanych (etap I) dot. remontu i docieplenia dachu i poddasza wraz z odprowadzaniem wód opadowych z dachu. Całkowita wartośc zadania: 1 282 000 zł.	
4.	**Przedszkole nr 56, ul. Wałbrzyska:** Rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej dot. dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku przy ul. Wałbrzyskiej 16 (termin do 21.08.2023 r.).	0
5.	**Przedszkole nr 90, ul. Zaporoska**: Zakończono roboty budowlane dot. rozbudowy, przebudowy i remontu bloku żywienia. Całkowita wartość zadania: 3 081 934 zł.	1 729 996
6.	**Przedszkole nr 99, ul. Inowrocławska**: Rozpoczeto opracowywanie dokumentacji projektowej: etap 1: blok zywienia wraz z remontem stropodachu	26 199

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	etap 2: dostosowanie budynku do przepisów przeciwpożarowych etap 3: dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	
7.	**Przedszkole nr 106, ul. Sycowska**: Rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dot: etap1: przebudowa i remont pomieszczeń, etap 2: termomodernizacja ścian i dachu wraz z przebudową tarasów, schodów zewnętrznych oraz dostosowaniem obiektu dla osób niepełnosprawnych, etap 2a: fotowoltaika, etap 3: zagospodarowanie terenu wraz z przebudową i remontem placu zabaw. Całkowita wartość zadania: 137 760 zł.	70 356
8.	**Przedszkole nr 107, ul. Stysia**: Opracowano dokumentację projektową : Etap I: wykonanie dojścia i dojazdu do budynku od strony	96 309

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	ul. Ks. Schneidera Etap II: dostosowanie wejścia i parteru dla potrzeb osób niepełnosprawnych Etap III: dostosowanie obiektu do wymogów ppoż. Etap IV: przebudowa węzła żywienia z dostosowaniem do obowiązujących przepisów Etap V: remont/przebudowa dachu, wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej Etap VI: remont, termomodernizacja elewacji wraz z przyobiektowym zagospodarowaniem terenu Etap VII: remont/przebudowa toalet dla dzieci. Całkowita wartość zadania: 107 010 zł.	
9.	**Przedszkole nr 111, ul. Skwerowa**: Opracowano koncepcję i Program Funkcjonalno-Użytkowy budowy nowego obiektu dla Przedszkola. Całkowita wartość zadania: 55 350 zł. Opracowywanie oceny i raportów stanu technicznego budynku.	60 073

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Wartość zadania: 15 646 zł.	
10.	**Przedszkole nr 141, ul. Hallera**: W trakcie realizacji w trybie projektuj i buduj budowy nowego obiektu przedszkola.	2 851 081
11.	**Przedszkole nr 148, ul. Rogowska**: Opracowano ocenę i raporty stanu technicznego budynku**.** Całkowita wartość zadania: 9 840 zł.	5 412
12.	**Przedszkole nr 149, ul. Obornicka:** Rozpoczeto realizację w trybie projektuj i buduj: zad. 1 opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania w podziale na etapy: etap 1: przebudowa układu komunikacyjnego, etap 2: przebudowa ogrodzenia terenu. zad. 2 realizacja robót budowlanych w zakresie etapu 1.	2 160
13.	**Przedszkole nr 150, ul. P. Ignuta**:	1 687 505

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono roboty budowlane ~~w~~ przebudowy i remontu bloku żywienia. Całkowita wartość zadania: 2 524 342 zł.	
14.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, ul. Inflanckiej**: Zakończono realizację robót budowlanych: przebudowy i remontu węzła żywienia, przyłącza kanalizacji sanitarnej oraz remontu drogi doojazdowej i rozbiórki tarasu. Całkowita wartość zadania 3 422 249 zł.	1 373 042
15.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4, ul. Sołtysowicka**: Rozpoczeto realizację robót budowlanych przebudowy i remontu węzła żywienia i przyłącza wody i sieci wodociągowej na terenie ZSP-4.	1 122 375
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół podstawowych:	
1.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny 1, ul. Zemska**: Wykonano dokumentację projektową dot. przebudowy portierni oraz przebudowy miejsc składowania odpadów.	242 300

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Całkowita wartość zadania: 39 000 zł. Przebudowa portierni - odstąpiono od umowy z winy wykonawcy, zabezpieczono środki finansowe pod rozliczenie umowy w 2023r. Zakończono przebudowę miejsc składowania odpadów. Całkowita wartośc zadania: 196 800 zł.	
2.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 (SP nr 21), ul. Osobowicka:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. przebudowy ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola.	13 863
3.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, ul. Gałczyńskiego**: Rozpoczeto realizację robót budowlanych: usztywnienie wolnych krawędzi stropu nad I i II piętrem wraz z usztywnieniem płyty stropu nad I piętrem z robotami towarzyszącymi, likwidacja zarysowań i spękań tynków, wymiana zawilgoconych tynków na renowacyjne.	2 164 668

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono przebudowę układu hydrantowego wraz z wydzieleniem hydroforni oraz zasilaniem i remont dachu nad zapleczem szatniowo-sanitarnym bloku sportowego. Opracowano ekspertyzy: 1. oszacowanie klasy betonu użytego do wykonania płyty stropowej między I a II piętrem w skrzydle budynku szkoły – wartość: 1 230 zł 2. wykonanie opinii/oceny technicznej wszystkich stropów poza obszarem aktualnie prowadzonych robót budowlanych – wartość: 8 487 zł. 3. wykonanie opinii technicznej budynku – wartość: 60 270 zł.	
4.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9, ul. Solskiego**: Zakończono dostosowanie budynku ZSP-9 do wymogów przepisów przeciwpożarowych. Całkowita wartość zadania: 1 308 720 zł.	86 244
5.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10, ul. Rumiankowa**:	599 158

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono realizację robót budowlanych przebudowy i remontu pomieszczeń po mieszkaniu służbowym w celu dostosowania ich do potrzeb ZSP-10. Całkowita wartość zadania: 541 200 zł. Opracowano dokumentację projektową na drenaż wokół starego budynku z iniekcją fundamentów, roboty naprawcze przyziemia, rozdzielenie kanalizacji. Wartość zadania: 57 564 zł.	
6.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 11, ul. Strachocińska**: Wykonano badania geotechniczne gruntu.	1 833
7.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Suwalska**: Zakończono realizację robót budowlanych dot. przebudowy, rozbudowy i remontu instalacji wentylacji mechanicznej. Całkowita wartość zadania: 829 020 zł.	344 760

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Opracowano dokumentację projektową na remont i przebudowę pomieszczeń po MBP i RO wraz z przylegającymi pomieszczeniami. Wartość zadania: 142 540 zł.	
8.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Cynamonowa**: Realizacja robót budowlanych dot. budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa.	11 061 940
9.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Cynamonowa**: Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę drogi do ZSP przy ul. Cynamonowa na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa - w trakcie odbioru dokumentacji. Realizacja robót budowlanych dot. budowy drogi do ZSP przy ul. Cynamonowa na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa - w trakcie przygotowania postepowania. Zadanie współfinansowane przez MPWiK.	270 773
10.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Zwycięska**:	601 600

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Opracowanie dokumentacji projektowej - w trakcie odbioru dokumentacji: etap 1: budowa ZSP z zagospodarowaniem działki oświatowej i przyłączami etap 2: budowa drogi z infrastrukturą i obsługą komunikacyjną obiektu od ul. Zwycięskiej etap 3: budowa dojścia i dojazdu od ul. Agrestowej wraz z zatoką postojową "kiss & ride"	
11.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Asfaltowa**: Realizacja robót budowlanych dot. budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Jagodno.	21 472 490
12.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Asfaltowa**: Kontynuowano realizację robót budowlanych budowy drogi do ZSP ul. Asfaltowej na osiedlu Jagodno. Zadanie współfinansowane przez MPWiK.	4 149 540
13.	**Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Nowowiejska**: Zakończono realizację robót budowlanych dot. przebudowy i remontu węzła żywienia.	2 366 897

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Całkowita wartość zadania: 3 134 437 zł.	
14.	**Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Powstańców Śląskich:** Rozpoczęto opracowywanie dokumentacji projektowej dot.: Zadanie 1 (budynek) Etap 1: Przebudowa bloku sportowego (remont sali gimnastycznej i węzła sanitarno-szatniowego); Etap 2: Przebudowa/ remont i docieplenie, dachu nad budynkiem głównym oraz dwoma salami gimnastycznymi; Etap 3: Fotowoltaika; Zadanie 2 (zagospodarowanie terenu) Etap 1: remont/ przebudowa boiska, wyznaczenie miejsca gromadzenia odpadów; Etap 2: koncepcja zag. wód opadowych; Etap 3: koncecpja zag. terenu po wyburzeniu budynków warsztatowych.	35 000

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
15.	**Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Gorlicka**: Zakończono realizację robót budowlanych wydzielenia stref pożarowych skrzydła sportowego.	181 363
16.	**Szkoła Podstawowa nr 43, ul. Grochowa**: Zakończono realizację robót budowlanych dot. przebudowy i remontu węzła żywienia i jadalni oraz części pomieszczeń socjalnych, administracyjnych i pomocniczych (magazynowych i gospodarczych). Zakończono montaż urządzenia do osuszania piwnicy w budynku szkoły. Wartość zadania: 11 316 zł.	1 556 312
17.	**Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Zakończono realizację robót budowlanych dot.: etap I: kompleksowy remont/ przebudowa budynku bloku sportowego/ łącznika; etap II: remont/ przebudowa zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego wraz z instalacjami (piwnice budynku dydaktycznego).	242 000

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Termin odbioru prac: 09.01.2023 r. Całkowita wartość zadania: 2 265 017 zł.	
18.	**Szkoła Podstawowa nr 61, ul. Skarbowców**: Zakończono realizację robót budowlanych dot. wykonania wewnętrznej linii zasilającej niskiego napięcia oraz przeciwpożarowego wyłącznika prądu.	64 575
19.	**Szkoła Podstawowa nr 65, ul. Kłodnicka (Zespół Szkół nr 20)**: Zakończono dostosowanie budynku do przepisów ppoż oraz termomodernizację bloku sportowego. Całkowita wartość zadania: 3 022 110 zł.	302 703
20.	**Szkoła Podstawowa nr 73, ul. Gliniana:** Opracowano dokumentację projektową remontu i przebudowy instniejącej instalacji ciepła technologicznego zasilanego wodą na zasilanie czynnikiem woda/glikol oraz remontu istniejących central wentylacyjnych dla sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno-szatniowego.	14 145

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
21.	**Szkoła Podstawowa nr 73, ul. Gliniana:** Rozpoczęto realizację robót budowlanych dot.: zad. 1 sanitariaty wraz z przebudową pomieszczeń: pokój nauczycielski, sala muzyczna, pomieszczenia księgowych, biblioteka; zad. 2 przebudowa układu ciepła technologicznego w sali gimnastycznej, remont central wentylacyjnych.	1 142 980
22.	**Szkoła Podstawowa nr 83, ul. Boy'a Żeleńskiego**: Opracowywao dokumentację projektową na: etap 1: dostosowanie do przepisów ppoż., etap 2: remont i przebudowa instalacji elektrycznej, etap 3: fotowoltaika z niezbędnym zakresem robót na dachu budynku, etap 4: izolacja ścian fundamentowych, roboty naprawcze wnętrz, etap 5: termomodernizacja budynku dydaktycznego, etap 6: termomodernizacja sali gimnastycznej i łącznika,	105 469

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	etap 7: przebudowa instalacji zewnetrznej kanalizacji deszczowej wraz z budową zbiorników retencyjnych. Całkowita wartość zadania: 150 670 zł.	
23.	**Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Traugutta**: Opracowywano dokumentację projektową na dostosowanie do ppoż. (wartość zadania: 89 790 zł) oraz na przebudowę przyłącza wodociągowego (wartość zadania: 4 305 zł).	67 306
24.	**Szkoła Podstawowa nr 93, ul. Niemcewicza** Zakończono realizację robót budowlanych dot. wymiany nawierzchni placu zabaw, naprawy urzadzeń na placu zabaw oraz dokonano zakupu i montażu hustawki wagowej.	147 600
25.	**Szkoła Podstawowa nr 109, ul. Inżynierska i Al. Pracy**: Opracowano dokumentację projektową dot. instalacji fotowoltaicznej. Wartość zadania 31 980 zł.	332 500

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Rozpoczeto realizację robót budowlanych dot. remontu dachu i elewacji bloku sportowego i łącznika z docieplenie m, zagospodarowanie wód opadowych z dachu bloku sportowego i łącznika, wykonanie instalacji fotowoltaicznej na dachu bloku sportowego.	
	Dostosowanie budynków szkół podstawowych do potrzeb osób niepełnosprawnych:	
1.	**Szkoła Podstawowa nr 37, ul. Sarbinowska**: Opracowywanie dokumentacji projektowej na przystosowanie budynku do wymogów ppoż. oraz przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość zadania: 158 054 zł.	47 416
2.	**Szkoła Podstawowa nr 98, ul. Sycowska**: Oracowywanie dokumentacji projektowej na: etap 1: dostosownaie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych; etap 2: dostosowanie budynku do wymagań bezpieczeństwa pożarowego oraz wymiana instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Wartośc zadania: 94 000 zł.	32 900

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół ponadpodstawowych:	
1.	**Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Swobodna**: Zakończono realizację robót budowlanych dot. wymiany poziomów instalacji wodociągowej w piwnicach budynku A.	94 000
2.	**Liceum Ogólnokształcące nr II, ul. Parkowa:** Zakończono realizację robót budowlanych dot.: - budynku C w zakresie dostosowania do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, - budynku B w zakresie dostosowania do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych.	1 485 538
3.	**Liceum Ogólnokształcące nr IV, ul. Świstackiego:** Opracowano dokumentację projektową na wykonanie instalacji grzewczej oraz wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej w istniejącej sali gimnastycznej w budynku B. Wartośc zadania: 36 654 zł.	161 323

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono realizację robót budowlanych dot. wykonania instalacji ogrzewania i wentylacji sali gimanstycznej - etap I w budynku B. Termin odbioru: 20.01.2023. Wartośc zadania: 367 647 zł.	
4.	**Liceum Ogólnokształcące nr VII, ul. Krucza:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. wykonania wydzielenia pożarowego bloku sportowego.	102 705
5.	**Liceum Ogólnokształcące nr IX, ul. Piotra Skargi:** Realizacja robót budowlanych dot. przebudowy i remontu w podziale na zadania: zad. 1 remont dachu zad. 2 dostosowanie do wymogów ppoż. Wartość zadania: 3 032 598 zł.	1 425 255
6.	**Technikum nr 15, ul. Skwierzyńska:**	22 755

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono realizację robót budowlanych dot. regulacji ogrodzenia od posesji przy ul. Owsianej 1/4.	
7.	**Zespół Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży, ul. Kołłątaja:** Opracowano dokumentację projektową dot.: etap 1: dostosowanie budynków do wymogów przepisów przeciwpożarowych, etap 2: przebudowa i remont pomieszczeń schroniska młodzieżowego na cele Młodzieżowego Domu Kultury, etap 3: rozwiązanie dostępności obiektu dla osób niepełnosprawnych. Wartość zadania: 105 780 zł.	99 520
8.	**Zespół Szkół nr 1, ul. Słubicka:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. dostosowania budynku do wymogów przepisów p.poż. Termin odbioru: 11.01.2023. Całkowita wartość zadania: 3 537 648 zł.	1 903 751
9.	**Zespół Szkół nr 3, ul. Szkocka**:	2 083 474

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	Zakończono realizację robót budowlanych dot. przebudowy i remont sanitariatów. Całkowita wartość zadania: 2 797 000 zł.	
10.	**Zespół Szkół nr 8, ul. Reja:** Opracowano dokumentację projektową dot.: etap: 1 dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz remont i przebudowa piwnicy; etap 2: winda wewnętrzna. Wartość zadania: 158 360 zł.	83 394
11.	**Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, ul. Drukarska:** Opracowano dokumentację projektową dot.: etap 1: remont i przebudowa sanitariatów w części północno-wschodniej budynku dydaktycznego etap 2: remont sanitariatów w części północno-zachodniej budynku dydaktycznego, etap 3: przystosowanie obiektu do wymogów przeciwpożarowych	109 691

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	etap 4: termomodernizacja budynku dydaktycznego i bloku sportowego z przebudową strefy wejścia w podziale na podetapy: A: termomodernizacja budynku dydaktycznego z przebudową strefy wejścia B: budowa windy dla osób niepełnosprawnych, przystosowanie budynku dla NPS C: termomodernizacja bloku sportowego i łącznika D: przebudowa placu przedwejściowego, nawierzchni utwardzonych, dojść, dojazdu na terenie ZSEO. Całkowita wartość zadania: 156 702 zł.	
12.	**Zespół Szkół Logistycznych ul. Dawida:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. remontu i przebudowy pomieszczeń piwnicznych (w tym szatnia), sanitariatów na wszystkich kondygnacjach oraz izolacji fundamentów. Całkowita wartość zadania: 3 892 430 zł. Opracowano dokumentację projektową na wykonanie wentylacji mechanicznej pomieszczeń -1.20 i -01.21, gabinetu dyrektora i vice-dyrektora, sekretariatu i	2 444 634

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	pokoju nauczycielskiego oraz przebudowy wentylatorowni na poddaszu budynku. Wartość zadania: 22 140 zł.	
13.	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa:** Zakończono realizację robót budowlanych przebudowy i remontu budynku w zakresie: - bloku żywienia, - wymiany instalacji elektrycznych w budynku, - remontu elewacji i kominów w zakresie nakazanym przez PINB. Całkowita wartość zadania: 2 530 745 zł.	1 204 589
14.	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, ul. Parkowa:** Zakończono realizację w trybie projektuj i buduj rozbudowę o nowe skrzydło z zagospodarowaniem i infrastrukturą towarzyszącą. Całkowita wartość zadania: 6 863 098 zł.	839 674

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
15.	**Centrum Kreatywności TALENT, ul. Jedności Narodowej**: Realizacja robót budowlanych dot.: - dostosowania budynku do wymogów ppoż. - wymiany instalacji elektrycznych w budynku głównym.	2 908 000
	Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych:	
1.	**Liceum Ogólnokształcące nr X, ul. Piesza** Realizacja robót budowlanych dot. przebudowy i remontu zapleczy szatniowo-sanitarnych, WC ogólnodostepnych i pomieszczeń gospodarczo-porządkowych w bloku sportowym.	1 516 883
2.	**Liceum Ogólnokształcące nr XIII, ul. Haukego-Bosaka**: Zakończono realizację budowy nowego bloku sportowego w trybie projektuj i buduj. Całkowita wartość zadania: 20 468 799 zł.	6 043 133

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
3.	**Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Bobrza**: Zakończono realizację robót budowlanych przebudowy i remontu basenu. Całkowita wartość zadania: 1 068 582 zł.	436 362
4.	**Szkoła Podstawowa nr 30, ul. Zaporoska:** Opracowano dokumentację projektową dot.: zad. 1A remont i przebudowa bloku sportowego i łącznika etap I: przebudowa sali sportowej i łącznika etap II: remont i przebudowa zaplecza sanitarno-szatniowego etap III: remont i termomodernizacja elewacji oraz dachu sali sportowej i łącznika zad. 1B termomodernizacja budynku głównego etap I: termomodernizacja elewacji etap II: montaż instalacji fotowoltaicznej zad. 2: kompleksowa wymiana i przebudowa instalacji elektrycznej, niskoprądowej oraz wymiana opraw oświetleniowych budynku głównego wraz z	143 910

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	doposażeniem o brakujące instalacje z dostosowaniem budynku do przepisów przeciwpożarowych.	
5.	**Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Zakończono realizację robót budowlanych dot.: etap I: kompleksowy remont/ przebudowa budynku bloku sportowego/ łącznika, etap II: remont/ przebudowa zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego wraz z instalacjami (piwnice budynku dydaktycznego). Termin odbioru prac: 09.01.2023 r. Całkowita wartość zadania: 2 265 017 zł.	1 526 000
6.	**Sportowa Szkoła Podstawowa nr 72, ul. Trwałej**: Budowa hali do tenisa i terenowych kortów tenisowych - odstąpiono od umowy z winy wykonawcy. Realizacja robót budowlanych - unieważniono trzy postępowania.	1 843 489
7.	**Szkoła Podstawowa nr 108, ul. Chrobrego** Opracowano dokumentację projektową dot.:	1 155 342

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	etap 1: przebudowy i remontu bloku sportowego, etap 2: zagospodarowania terenu-aneks; wymiana istniejącego ogrodzenia, etap 3: dostosowania do wymogów ppoż, etap 4: przebudowa i remont pracowni chemicznej z zapleczem. Wartość zadania: 132 466 zł. Realizacja robót budowlanych dot. przebudowy i remontu części budynku szkoły: - remont sali gimnastycznej, - przebudowa pomieszczeń zaplecza sanitarno-szatniowego bloku sportowego, pokoju nauczycieli wf, - dostosowanie sali przyrodniczo-chemicznej na potrzeby dygestorium, - montaż paneli fotowoltaicznych na dachu.	
8.	**Zespół Szkół Zawodowych nr 5, ul. Dawida:** Opracowywano dokumentację projektową bloku sportowego dot.:	399 453

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
	1. remontu elewacji i dachu: 2. przebudowy i remontu zaplecza sanitarno-szatniowego, w tym: a) wykonanie wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej sali gimnastycznej i zaplecza sanitarno-szatniowego, b) fotowoltaika na dachu budynku, c) zagospodarowanie wód opadowych z dachu, d) dostosowanie budynku do wymogów przepisów przeciwpożarowych, e) przebudowa całej instalacji elektrycznej i co w budynku, f) przebudowa i remont wszystkich pozostałych pomieszczeń w budynku. Wartość zadania: 151 071 zł. Rozpoczeto realizację robót budowlanych dot. remontu i przebudowy dachu budynku bloku sportowego wraz z wykonaniem wentylacji mechanicznej w sali gimanstycznej oraz montażem rozdzielnicy głównej z przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu.	

Lp.	Programy	Wykonanie roczne – stan na koniec 2022 roku (zł)
9.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 19, ul. Januszowicka** Zakończono realizację robót budowlanych dot. modernizacji placu zabaw. Całkowita wartość zadania: 218 940 zł (w tym środki w kwocie 105 780 zł z realizacji zadań na rzecz dzieci i młodzieży we współpracy z UNICEF).	113 160

- W ramach planu remontowego zrealizowano następujące zadania:

Tabela 13. Zadania w ramach planu remontowego

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
1.	**Liceum Ogólnokształcace nr I, ul. Poniatowskiego:** Wyremontowano aulę wraz z wykonaniem zabezpieczeń malowideł odkrytych w czasie robót budowlanych.	108 580
2.	**Liceum Ogólnokształcace nr XVII, ul. Tęczowa:**	13 000

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
	Opracowanie dokumentacji projektowej remontu dachu bloku sportowego i łącznika oraz wymiany podłogi na sportową systemową w sali gimnastycznej.	
3.	**Przedszkole nr 2, ul. Sławka:** Opracowano dokumentację projektową na: Etap 1: remont elewacji budynku; Etap 2: zagospodarowanie wód opadowych z dachu budynku na terenie inwestycji.	65 190
4.	**Przedszkole nr 47, ul. Różyckiego:** Naprawiono i zmodernizowano kotłownię wraz z opracowaniem dokumentacji.	34 145
5.	**Przedszkole nr 91, ul. Zaporoska:** Wymieniono wiatę na terenie przedszkola.	46 740
6.	**Przedszkole nr 92, ul. Bardzka:** Wykonano remont dachu oraz usunięcie przyczyny zalewania pomieszczeń.	62 700
7.	**Szkoła Podstawowa nr 5, ul. Jelenia:** Wymianiono istniejące hydranty.	42 435

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
8.	**Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Kowalska:** Usprawniono wentylację grawitacyjną, zamontowano nawietrzaki okienne higrosterowalne, wykonano wentylację wywiewną w salach: logopedy, komputerowej, dydaktycznej; podłaczono wentylację do wolnych przewodów kominowych.	89 790
9.	**Szkoła Podstawowa nr 28, ul. Grecka:** Opracowano ekspertyzę mykologicznej więźby dachowej. Przeprowadzono zabieg fumigacji szkodników drewna w więźbie dachowej wraz z jej zabezpieczeniem (impregnacją).	80 153
10.	**Szkoła Podstawowa nr 99, ul. Głubczycka:** Wymianiono dławikowe zawory grzejnikowe na zawory grzejnikowe termostatyczne, montaż zaworów odcinających na gałązkach powrotnych przy grzejnikach oraz wymianiono zawory odpowietrzające na pionach c.o.	73 000
11.	**Szkoła Podstawowa nr 118, ul. Bulwar Ikara:** Wyremontowano schody zewnętrznych z podestem wraz z hydroizolacją oraz zabezpieczeniem pomieszczeń świetlicy przed wnikaniem wody.	172 200

Lp.	Remonty	Kwota (zł)
12.	**Zespół Szkół nr 16, ul. Głogowska:** Zakończono wymianę i remont ogrodzenia.	234 592
13.	**Zespół Szkół nr 21, ul. Ignuta:** Zakończono wymianę stolarki okiennej i parapetów wewnętrznych i zewnętrznych na sali gimnastycznej dużej.	233 700
14.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15, ul. Stanisławowska:** Zakończono remont kabin w sanitariacie dziewcząt w budynku A.	29 500
15.	Wymieniono oprawy oświetleniowe w klasach, salach gimnastycznych, korytarzach w 24 placówkach oświatowych.	558 248
16.	Wymieniono niesprawne zawory grzejnikowe w 7 placówkach oświatowych.	374 586
17.	Wykonano naprawy central wentylacyjnych w 4 placówkach	46 150

Tabela 14. Pozostałe remonty bieżące:

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
1.	**Centrum Kształcenia Zawodowego, ul. Strzegomska:** Zakończono roboty budowlane dot. - odbicia luźnych tynków zewnętrznych, - wykonania prac remontowych na dachu przybudówki.	8 150
2.	**Liceum Ogólnokształcace nr I, ul. Poniatowskiego :** Naprawiono komin w budynku średniej sali gimnastycznej.	14 145
3.	**Liceum Ogólnokształcace nr XI, ul. Spółdzielcza:** Zakończono miejscową naprawę zapadniętego chodnika.	4 059
4.	**Lotnicze Zakłady Naukowe, ul. Kiełczowska:** Zakończono wymianę linii kablowej zasilającej budynek 7 z rozdzielnicy głównej.	83 200
5.	**Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 2, ul. Kielecka:** Zakończono wykonanie prac remontowych - naprawa opaski przy elewacji frontowej, naprawa elewacji przy drzwiach wejściowych do kuchni, wykonanie odkrywki fundamentu przy narożniku budynku, usunięcie zawilgocenia ścian w pasie przyposadzkowym w kuchni.	6 100

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
6.	**Przedszkole nr 22, ul. Stanisławowska:** Zakończono roboty budowlane dot. odbicia luźnych tynków zewnętrznych z elewacji.	2 000
7.	**Przedszkole nr 28, ul. Orla:** Opracowano dokumentację projektową dot. wykonania projektu wyniesienia gazomierzy na zewnątrz budynku wraz z wymianą instalacji gazowej do kotłowni i pomieszczenia kuchni wymiana linii kablowej zasilającej budynek 7 z rozdzielnicy głównej.	2 940
8.	**Przedszkole nr 33, ul. Łąkowa:** Zakończono remont sali zabaw nr 3.	27 263
9.	**Przedszkole nr 66, ul. Łączna:** Wymianiono okna w pomieszczeniu prasowalni.	3 629
10.	**Przedszkole nr 88, ul. Szczęśliwa:** Wykonano prace remontowe - wymiana uszkodzonych płytek w 4 łazienkach.	6 140
11.	**Przedszkole nr 89, ul. Oporowska:**	11 500

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
	Wykonano prace remontowe: - schody i rampa przy wejściu od zaplecza, schody na taras, obudowa klombów. - uzupełnienie ogrodzenia na placu zabaw.	
12.	**Przedszkole nr 136, ul. Gliniana:** Wymieniono właz separatora tłuszczu.	1 892
13.	**Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Nowowiejska:** Wykonano naprawy piłkochwytów poprzez wymianę uszkodzonej siatki propylenowej oraz montaż brakującego słupa na boisku o nawierzchni EPDM.	16 450
14.	**Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Komuny Paryskiej:** Naprawiono piłkochwyty na boisku.	5 829
15.	**Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Bobrza:** Wymieniono separator substancji tłuszczowych.	80 479
16.	**Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Powstańców Śląskich:** Wykonano naprawy dekarskie na dachu.	30 500
17.	**Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Gorlicka:**	6 642

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
	Wymieniono uszkodzony zawór MAG-3 w budynku.	
18.	**Szkoła Podstawowa nr 6, ul. Gorlicka:** Zakończono demontaż starych i wykonano nowe piłkochwyty przy boisku do piłki nożnej na terenie szkoły.	41 820
19.	**Szkoła Podstawowa nr 23, ul. Pawia:** Wymieniono zniszczoną siatkę na piłkochwyty na terenie boiska.	3 245
20.	**Szkoła Podstawowa nr 28, ul. Grecka:** Zakończono montaż siatki zabezpieczającej duszę schodów. Wykonano prace remontowe - odbicie tynków we wnękach okiennych.	14 760
21.	**Szkoła Podstawowa nr 42, ul. Wałbrzyska:** Wymieniono separatora substancji tłuszczowych.	98 683
22.	**Szkoła Podstawowa nr 73, ul. Gliniana:** Wyremontowano zniszczone fragmenty ogrodzenia na rogu ul. Glinianej i Joannitów.	49 827
23.	**Szkoła Podstawowa nr 77, ul. Św. Jerzego:**	6 150

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
	Wymieniono 4 tablice do koszykówki wraz z obręczami i łańcuchami na boisku wielofunkcyjnym.	
24.	**Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Traugutta:** Wyremontowano schody zewnętrzne.	24 698
25.	**Szkoła Podstawowa nr 93, Niemcewicza:** Zakończono wykonanie wraz z montażem bramy wjazdowej i furtki oraz zakończono uszczelnienie schodów wejściowych.	12 200
26.	**Szkoła Podstawowa nr 109,ul. Inżynierska i Al. Pracy:** Wymieniono instalację elektryczną w dużej sali gimnastycznej.	200 000
27.	**Zespół Szkół Budowlanych, ul. Grabiszyńska:** Zakończono wymianę rozdzielnic elektrycznych piętrowych na parterze i II piętrze oraz rozdzielnicy głównej na parterze.	46 500
28.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2, ul. Horbaczewskiego:** Zakończono wykonanie prac remontowych schodów zewnętrznych.	11 993

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
29.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, ul. Inflancka:** Zakończono naprawę nawierzchni podłogi sportowej w dużej sali gimnastycznej.	59 040
30.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10, ul. Rumiankowa:** Wymieniono zniszczoną siatkę na piłkochwyty na terenie boiska wielofunkcyjnego.	4 850
31.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Suwalska:** Naprawiono zapadnięcia na boisku szkolnym.	3 075
32.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12, ul. Lubelska:** Wyremontowano strefę wejściową - wykonano nawierzchnię z kostki betonowej na terenie ZSP.	7 380
33.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14, ul. Częstochowska:** Zakończono remont strefy wejściowej polegający na wykonaniu nawierzchni z kostki betonowej na terenie ZSP. Naprawiono kabiny sanitarne w toaletach.	41 000

Lp.	Pozostałe remonty	Kwota (zł)
34.	**Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 22, ul. Dembowskiego:** Zakończono roboty budowlane - odbicie luźnych tynków zewnetrznych ze strefy wejściowej.	1 200

Tabela 15. Rezerwa celowa 2022

Lp.	Rezerwa celowa 2022	Kwota (zł)
1.	**Przedszkole nr 51, ul. Warszawska:** Zakończono wymianę ogrodzenia terenu w granicach własności.	129 150
2.	**Szkoła Podstawowa nr 37, ul. Sarbinowska:** Zakończono remont schodów zewnętrznych wejściowych do budynku szkoły od strony placu apelowego.	123 000
3.	**Szkoła Podstawowa nr 93, ul. Niemcewicza:** Opracowano dokumentację projektową dot. przebudowy i remontu schodów zewnętrznych – w trakcie odbioru dokumentacji.	4 800
4.	**Technikum nr 15, ul. Skwierzyńska:**	349 443

Lp.	Rezerwa celowa 2022	Kwota (zł)
	Wyremontowano toaletę męską, toaletę dla nauczycieli na III piętrze oraz toaletę damską na III piętrze.	

- Realizacja zadań remontowych w ramach pozyskanych środków finansowych z rezerwy celowej w roku 2021, których wykonanie zostało przesunięte na rok 2022:

Tabela 15a. Rezerwa celowa 2021 – zadania przesunięte na 2022 r.

Lp.	Rezerwa celowa 2021	Kwota (zł)
1.	**Młodzieżowy Dom Kultury, ul. Powstańców Śląskich:** Wyremontowano taras i schody zewnętrzne.	123 720
~~2.~~	**Przedszkole nr 28, ul. Orla:** Zaprojektowano i wykonano modernizację kotłowni. Wartość zadania: 113 406 zł.	50 706
3.	**Przedszkole nr 57 ul. Chorzowska:**	0

Lp.	Rezerwa celowa 2021	Kwota (zł)
	Zakończono remont sali zabaw na 1 piętrze budynku oraz remont klatki schodowej wschodniej - *w ramach środków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021.*	

- W ramach **środków przyznanych placówkom oświatowym** na remonty i inwestycje w łącznej kwocie ok. **6,9 mln zł**, oraz ok. **1,1 mln zł** z rezerwy remontowej, placówki samodzielnie wykonały m.in.: remonty podłóg, remonty sal dydaktycznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remonty sanitariatów, remonty ogrodzenia, remonty bloków żywienia, naprawy placów zabaw.

- We wszystkich placówkach wykonano naprawy bieżące i usunięto w sumie **1 210** usterek za kwoty:
  - roboty budowlane: 735 398 zł,
  - roboty dekarskie: 742 901 zł,
  - roboty elektryczne: 749 558 zł,
  - roboty sanitarne wewnętrzne: 1 497 749 zł,
  - roboty sanitarne zewnętrzne: 646 718 zł.

- W ramach **programu „Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach”** zrealizowano nastepujące zadania:

Tabela 16. Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:

Lp.	Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:	Kwota (zł)
1.	**Liceum Ogólnokształcące nr XII, pl. Orląt Lwowskich:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. budowy boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni.	1 085 000
2.	**Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 2, ul. Kielecka:** Opracowywanie dokumentacji projektowej dot. budowy boiska i przebudowy infrastruktury.	24 430
3.	**Szkoła Podstawowa nr 29, ul. Kraińskiego:** Opracowano dokumentację projektową dot.: etap I: przebudowa boiska, etap II: budowa oświetlenia, etap III: remont bieżni lekkoatletycznej. Wartość zadania: 42 000 zł Zakończono realizację robót budowlanych przebudowy boiska i budowy oświetlenia oraz naprawa fragmentów	663 234

Lp.	Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:	Kwota (zł)
	zapadniętych fragmentów nawierzchni z kostki brukowej na terenie placówki. Wartość zadania: 615 000 zł.	
4.	**Szkoła Podstawowa nr 64, ul Wojszycka:** Zakończono realizację robót budowlanych przebudowy boiska.	824 100
5.	**Szkoła Podstawowa nr 67, pl. Muzealny:** Wykonano nasadzenia zieleni oraz dokonano ich pielęgnacji (budowę boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni zakończono w 2021 r.).	147 486
6.	**Szkoła Podstawowa nr 77, ul. Św. Jerzego:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. sztucznej nawierzchni.	116 850
7.	**Szkoła Podstawowa nr 82, ul. Blacharska:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. sztucznej nawierzchni.	398 520
8.	**Szkoła Podstawowa nr 93, ul. Niemcewicza:**	0

Lp.	**Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach i renowacja boisk ze sztucznej nawierzchni:**	**Kwota (zł)**
	Zakończono realizację robót budowlanych dot. renowacji boiska ze sztucznej nawierzchni na terenie SP - *wykonanie w ramach środków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021.*	
9.	**Szkoła Podstawowa nr 98, ul. Sycowska:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. renowacji boiska ze sztucznej nawierzchni na terenie SP - *wykonanie w ramach środków niewygasających z upływem roku budżetowego 2021.*	0
10.	**Zespół Szkolno-przedszkolny nr 17, ul. Wieczysta:** Zakończono realizację robót budowlanych dot. sztucznej nawierzchni.	294 000

- W ramach pozostałych projektów dot. szkół:

Tabela 17. Pozostałe projekty

Lp.	Pozostałe projekty	Kwota (zł)
1.	**Wrocławski Budżet Obywatelski** (tylko zakres oświatowy): Teren między Szkołą Podstawową nr 33 a ul. Pilczycką i Kolistą. EDUFUN – ETAP I: „Kozanowska Osada Przygody”. Opracowywanie dokumentacji projektowej.	26 015
2.	**Fundusz Osiedlowy** (tylko zakres oświatowy)**:** 1) RO Nadodrze: Zakończono realizację robót budowlanych dot. placu zabaw przy szkole **ZSP nr 8, ul. Składowa** – wartość zadania: 193 110 zł. 2) RO Karłowice Różanka - **Szkoła Podstawowa nr 50, ul. Czeska**: Opracowywano dokumentację budowy bieżni lekkoatletycznej – wartość zadania: 38 400 zł. Realizacja robót budowlanych - po uzyskaniu zgody Wydziału Partycypacji Społecznej i konsultacjach z Przewodniczącym Zarządu Osiedla.	193 110 26 880
3.	**Fundusz Osiedlowy** (tylko zakres oświatowy)**:** **Przedszkole nr 58, ul. Szkocka oraz ul. Strzegomska:**	0

Lp.	Pozostałe projekty	Kwota (zł)
	Zakończono realizację robót budowlanych (Muchobór Mały) dot. doposażenia placów zabaw – wykonanie w ramach środków niewygasających z upływem roku budżetowego.	

- Doposażono place zabaw w urządzenia zabawowe w 21 placówkach oświatowych w łącznej kwocie 1 081 370 zł w ramach „Realizacji zadań na rzecz dzieci i młodzieży we współpracy z UNICEF", działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji.

Tabela 18. Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF

Lp.	Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF - działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji	Kwota (zł)
1.	Przedszkole nr 43, ul. Kościuszki	65 100
2.	Przedszkole nr 47, ul. Różyckiego	28 000
3.	Przedszkole nr 48, ul. Bartla	35 500
4.	Przedszkole nr 52, ul. Łączności	28 500
5.	Przedszkole nr 57, ul. Chorzowska	159 703

Lp.	Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF - działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji	Kwota (zł)
6.	Przedszkole nr 59, ul. Narcyzowa	23 900
7.	Przedszkole nr 71, ul. Kiełczowska	54 900
8.	Przedszkole nr 80, ul. Zielińskiego	11 700
9.	Przedszkole nr 82, ul. Bończyka	56 500
10.	Przedszkole nr 90, ul. Zaporoska	15 697
11.	Przedszkole nr 95, ul. Lwowska	44 100
12.	Przedszkole nr 102, ul. Litomska	5 000
13.	Przedszkole nr 149, ul. Obornicka	62 100
14.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1, ul. Zemska	11 200
15.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, ul. Gałczyńskiego	48 000
16.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7, ul. Koszykarska	3 670
17.	Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Kowalska	37 200

Lp.	Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF - działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji	Kwota (zł)
18.	Szkoła Podstawowa nr 51, ul. Krępicka	91 800
19.	Szkoła Podstawowa nr 98, ul. Sycowska	98 900
20.	Zarząd Inwestycji Miejskich, ul. Januszowicka: Renowacja placu zabaw wraz z doposażeniem przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 19 ul. Januszowicka.	105 780
21.	Przedszkole nr 15, ul. Wolska	94 220

- Wykonano remont zabytkowego malarskiego wystroju ściany północnej we wnętrzu auli budynku Liceum Ogólnokształcacego nr I przy ul. Poniatowskiego 9 – wartość zadania 116 850 zł.

b) Zarządzanie majątkiem oświatowym

- W ramach przedsięwzięć mających na celu racjonalizację **zużycia mediów w placówkach oświatowych** kontynuowano program **„Zdalnego Monitoringu Zużycia Energii i Mediów”.** W 2022 roku programem było objętych 107 placówek. Program umożliwił placówkom bieżące monitorowanie zużycia energii i wody oraz dostosowanie energii zamówionej do faktycznych potrzeb placówki.

- Wspólnie z Biurem Sportu i Rekreacji realizowano program **„Bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez**

szkoły prowadzone przez miasto Wrocław, w godzinach pozalekcyjnych”. Programem objęte są szkoły podstawowe i ponadpodstawowe. Do programu zgłosiło się ok. 110 placówek oświatowych.

- Umowy dotyczące udostępnienia nieruchomości bądź jej części zawarte przez jednostki oświaty - akceptacji podlegało łącznie 1 612 umów.

6. Podnoszenie efektywności zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi

- Kontynuowano świadczenie usług w ramach **systemu telefonii cyfrowej VoIP** we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wrocław**.** Telefonia VoIP umożliwia wykonywanie bezpłatnych połączeń do innych placówek oświatowych, Urzędu Miejskiego Wrocławia, Centrum Usług Informatycznych oraz płatnych połączeń na zewnątrz sieci. Świadczenie usług kontynuowano na podstawie zawartego w dniu 28.07.2014 r. Aneksu nr 1008/14/XHY/J056, zawartego w dniu 28.09.2019 r. Aneksu nr 2018/19/GLI/0054 oraz zawartego w dniu 18.10.2021 r. Aneksu nr 3018/21/GLI/0074 do umowy o świadczenie usług telefonicznych nr B071/0177/2005 z dnia 31.03.2005 r. zawartej pomiędzy Telefonią Dialog sp. z o.o., a Gminą Wrocław. Łączne koszty świadczenia usług dla wszystkich szkół w 2022 roku wyniosły 146 824 zł.

- Kontynuowano świadczenie usług faksu elektronicznego dla wszystkich placówek oświatowych Gminy Wrocław na podstawie zawartego w dniu 11.12.2014 r. Aneksu nr 1008/14/XHY/J076, zawartego w dniu 28.09.2019 r. Aneksu nr 2018/19/GLI/0054 oraz zawartego w dniu 18.10.2021 r. Aneksu nr 3018/21/GLI/0074 do umowy o świadczenie usług telefonicznych nr B071/0177/2005 z dnia 31.03.2005 r. zawartej pomiędzy Telefonią Dialog sp. z o.o., a Gminą Wrocław. Łączne koszty świadczenia usług dla wszystkich szkół w 2022 roku wyniosły 19 675 zł.

- **Kontynuowano współpracę z 4 zespołami konsultacyjnymi**, składającymi się z koordynatorów na każdym poziomie kształcenia. Zadaniem

koordynatorów jest reprezentowanie środowiska nauczycielskiego przy konsultacjach zagadnień oświatowych.

Tabela 19. Koordynatorzy zespołów konsultacyjnych

- Dyrektorzy przedszkoli realizowali wypracowany **system opieki wakacyjnej**, który gwarantuje miejsce w przedszkolu wszystkim zainteresowanym. System ten wprowadza we wszystkich przedszkolach gminnych jednolite zasady, formularze i terminy m.in. harmonogram wydawania rodzicom deklaracji korzystania z przedszkola w okresie wakacyjnym oraz określa daty ich złożenia. Dzięki temu, dyrektor każdej placówki zna dokładne zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolu macierzystym oraz innym, funkcjonującym w trakcie przerwy przedszkola macierzystego. W przypadku braku miejsc w przedszkolu, dyrektor zwraca się do koordynatora w celu wskazania wolnych miejsc w najbliższych placówkach w rejonie. Dyrektorzy

poszczególnych przedszkoli ustalali termin przerwy wakacyjnej z radą rodziców oraz uzgadniali go z placówkami przedszkolnymi w poszczególnych rejonach miasta. Wyznaczeni koordynatorzy - dyrektorzy w poszczególnych rejonach miasta - zapewniali równomierny rozkład miejsc dostępnych w przedszkolach w trakcie wakacji. Wszystkie placówki złożyły wnioski zgodnie z przepisami. Rodzice zainteresowani opieką wakacyjną w innych placówkach niż macierzyste składali wnioski do dyrektora przedszkola, do którego uczęszcza dziecko. W tym roku chęć skorzystania z innego przedszkola niż macierzyste wyraziło 4% rodziców z zapisanych do wrocławskich przedszkoli ponad 16 500 dzieci. Do dyrektorów przedszkoli wpłynęło łącznie 757 wniosków. Wszystkim chętnym zostały zaproponowane miejsca w przedszkolach. Na bieżąco monitorowane jest funkcjonowanie systemu opieki wakacyjnej oraz prowadzone są szczegółowe statystyki frekwencji dzieci w przedszkolach. W pierwszym tygodniu wakacji z systemu opieki wakacyjnej skorzystało 354 dzieci tj. 70% zadeklarowanych w tym czasie. W kolejnym tygodniu już tylko 330 dzieci z innych przedszkoli (co stanowi 46% zadeklarowanych).

7. Kadra

a) Awans zawodowy

- Zorganizowano i przeprowadzono postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, zakończone wydaniem **265 decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego oraz 1 decyzją umorzenia postępowania egzeminacyjnego.** Na postępowania egzaminacyjne w 2022 r. wydano łącznie kwotę 51 800 zł (umowy z ekspertami). Wydano 9 aktów nadania stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa oraz 1 decyzję w sprawie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa.

b) Doskonalenie kwalifikacji nauczycieli

- Na doskonalenie zawodowe nauczycieli w 2022 roku przeznaczono 5 198 450 zł.

Środki te zostały przekazane do dyspozycji dyrektorów szkół i placówek oświatowych i rozdysponowane zgodnie z priorytetami i kryteriami zawartymi w Zarządzeniu nr 6907/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 25 stycznia 2022 roku w sprawie planu dofinansowania w 2022 roku form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

- Na sfinansowanie zadań realizowanych przez 22 doradców metodycznych przeznaczono kwotę 1 500 000 zł, która pochodziła z dotacji celowej z budżetu państwa.

- We **Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli (WCDN)** prowadzono **doskonalenie zawodowe** nauczycieli według zadań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 1045):

Tabela 20. Liczba form i przeszkolonych nauczycieli w roku szkolnym 2021/2022 i 2022/2023
w zakresie kierunków polityki oświatowej oraz wprowadzania zmian w systemie oświaty

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
1.	Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie* oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.	26	898
2.	Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.	80	1309
3.	Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.	51	789
4.	Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie	197	4050

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
	wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.		
5.	Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.	25	298
6.	Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	38	490
7.	Rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu *Laboratoria przyszłości*.	5	43

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
	Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.		
8.	Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.	29	612
9.	Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.	35	1054

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
10.	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	28	616
11.	Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.	2	18
12.	Wspomaganie kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w związku z nową formułą egzaminu maturalnego od roku 2023.	17	240
13.	Doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030.	7	93
14.	Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w	42	925

Lp.	Obszary szkoleń	Liczba form	Liczba przeszkolonych nauczycieli
	procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.		
15.	Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.	38	570
16.	Wprowadzanie zmian w systemie oświaty	4	97
	Razem	**624**	**12 102**

c) Konkursy na stanowisko dyrektora szkoły

- Przeprowadzono **konkursy na stanowisko dyrektora** szkół/placówek:

Tabela 21. Konkursy na stanowisko dyrektora szkoły/placówki

Lp.	Jednostki oświatowe	Nazwa szkoły/placówki	Liczba przeprowadzonych konkursów
1.	Przedszkola	Przedszkola nr: 4, 6, 12, 13, 34, 43, 55, 56, 57, 58, 59 (powtórzony), 61, 65, 66, 68, 71, 74, 77, 87, 88, 89, 96, 108, 109, 119, 121, 123, 136, 149, 150	31
2.	Szkoły podstawowe	Szkoły Podstawowe nr: 1, 2, 7, 9, 20, 63, 90, 95, 96, 98	10
3.	Zespoły Szkolno - Przedszkolne	Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr: 1, 2, 3, 13, 18, 21, 23	7
4.	Zespoły Szkół	Zespół Szkół nr 9	~~1~~
5.	Szkoły Ponadpodstawowe, Specjalne i Placówki	Centrum Kształcenia Ustawicznego, Liceum Ogólnokształcące nr: II, XII (dwa konkursy), XIII, Zespół Szkół nr: 1, 3, 6, 18, Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, Zespół Szkół Zawodowych nr 5, Młodzieżowy Dom Kultury „Krzyki”, Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna nr: 1, 2, 5,	17

Lp.	Jednostki oświatowe	Nazwa szkoły/placówki	Liczba przeprowadzonych konkursów
		Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10.	
	Razem		**66**

- Na podstawie atr. 63 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.) powierzono stanowisko dyrektora na okres:

  - od 1 sierpnia 2022 r. do 31 sierpnia 2026 r. w Przedszkolu nr: 43,

  - od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2027 r. w Przedszkolach nr: 65, 87, 96, 146;

  - od 1 września 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. powierzono pełnienie obowiązków dyrektora w Przedszkolu nr 91.

d) Nagrody dla dyrektorów i nauczycieli

Prezydent Wrocławia przyznał dyrektorom i nauczycielom szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto 189 nagród pieniężnych za znaczące osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze w kwocie 7 000 zł brutto. Przygotowano wnioski i wystąpiono o przyznanie Nagrody Dolnośląskiego Kuratora Oświaty dla 3dyrektorów, a Nagrody Ministra Edukacji i Nauki dla 15 dyrektorów.

8. Inicjatywy i programy edukacyjne

Celem **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** jest stworzenie warunków dla funkcjonowania systemu edukacji o najwyższych standardach wychowania i kształcenia.

- Pracownia Badań i Analiz Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (WCDN) przeprowadziła w 2022 roku **10 diagnoz z zakresu matematyki i języka polskiego** dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz **2 diagnozy z zakresu języków obcych (angielskiego i niemieckiego)** dla szkół podstawowych. W diagnozach wzięło udział 26 509 uczniów szkół ponadpodstawowych i 17 584 uczniów szkół podstawowych. Analizy wyników przeprowadzonych diagnoz przedstawiono na 10 podsumowujących konferencjach online dla dyrektorów i nauczycieli z 37 szkół ponadpodstawowych i 80 szkół podstawowych (kolejne dwie odbyły się w styczniu 2023 roku). Nauczyciele otrzymali rekomendacje i materiały do pracy ze swoimi uczniami w trybie stacjonarnym i zdalnym. Ponadto wrocławscy pedagodzy mają do dyspozycji archiwum diagnoz przygotowanych przez WCDN z ostatnich czternastu lat szkolnych, znajdują się tam również opracowane na potrzeby podnoszenia efektywności nauczania dwie strategie – matematyczna i humanistyczna.

a) Realizacja programów miejskich

- **„Szkoła w mieście”** - realizacja projektu została zawieszona do odwołania ze względu na pandemię COVID-19. W roku szkolnym 2021/2022 (II semestr) oraz 2022/2023 (I semestr) we wrocławskich przedszkolach i szkołach podstawowych z oddziałami „0” kontynuowano realizację zajęć dodatkowych (w szczególności rytmiki). Z budżetu gminy na realizację w/w zadania przeznaczono ok. 830 000 zł.

- Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli zrealizowało zadania finansowane z **Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)** na kwotę 156 000 zł. W zadaniu 5.16 opracowano dla każdego etapu edukacyjnego programy w zakresie kształcenia kompetencji językowych (osobno dla szkoły podstawowej - klas I-III i klas IV-VIII oraz dla szkoły ponadpodstawowej). Przeprowadzono również szkolenia z zakresu stosowania oceniania kształtującego wspierającego rozwój ucznia – 10 grup po 16 godzin – razem 160 godzin szkoleniowych, przeszkolono łącznie 220 nauczycieli (wskaźnik wynosił 150). W zadaniu 5.28 opracowano dla każdego etapu edukacyjnego programy w zakresie kształcenia kompetencji międzykulturowych (osobno dla szkoły podstawowej - klas I-III i klas IV-VIII oraz dla szkoły ponadpodstawowej). Przeprowadzono również szkolenia ABC kompetencji międzykulturowych - 10 grup po 16 godzin – razem 160 godzin szkoleniowych, przeszkolono łącznie 158 nauczycieli przy wskaźniku 150 (jeden nauczyciel kształcił się w dwóch grupach przeznaczonych dla szkoły podstawowej - kl. I-III i kl. IV-VIII).

- Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli z firmą Microsoft zorganizowało dla nauczycieli i uczniów wrocławskich szkół hackathon w Minecraft Education Edition. Celem inicjatywy zatytułowanej „**Projekt obywatel – odpowiedzialność i tożsamość**" było wspieranie kompetencji społecznych i obywatelskich uczniów wrocławskich szkół z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi i form edukacyjnych. Kompetencje obywatelskie obejmowały m.in. orientację w wydarzeniach społecznych i politycznych, umiejętność komunikowania się w różnych sytuacjach, jasne wyrażanie własnych opinii i przekonań, zdolność wywierania wpływu na otaczający świat, współpracę w grupie. Kompetencje przyszłości to m.in. umiejętność korzystania z nowych mediów, myślenie niekonwencjonalne i adaptacyjne, umiejętność wyszukiwania nowych, nieszablonowych rozwiązań.

- Po raz siedemnasty włączono się w organizację **XXV Dolnośląskiego Festiwalu Nauki** we współpracy z Biurem Dolnośląskiego Festiwalu Nauki. W ramach projektu „Liczy się Nauka!" przeprowadzono Interaktywne Pokazy, w których uczestniczyły Szkoły Podstawowe nr: 4,30,36,44,46,63,68,74,83,84,90,99,107, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr: 20, Zespoły Szkół nr: 3,9,6,18, Licea Ogólnokształcące nr: I, IV, VI, VIII, X, XV, XVII

oraz Zespół Szkół Ekonomiczno–Administracyjnych. Z budżetu Miasta na pokazy przeznaczono kwotę 74 586 zł. Zorganizowano 78 pokazów, których celem było upowszechnienie i propagowanie nauki poprzez zabawę oraz popularyzowanie walorów matematyki i innych przedmiotów ścisłych. W pokazach wzięło udział 4 182 uczniów.

- We współpracy z Instytutem Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, kontynuowano projekt **Wrocławski Portal Matematyczny** dostępny pod adresem www.matematyka.wroc.pl. Wzbogacono treści portalu o kilkaset artykułów i materiałów. Celem projektu jest podniesienie poziomu edukacji matematycznej poprzez dostarczanie materiałów wspomagających nauczycieli i uczniów. Liczba odwiedzin strony portalu to ok. 100 000 wejść na miesiąc. Na realizację projektu w roku 2022 przeznaczono 120 000 zł.

- W ramach współpracy z Ambasadą Francji w Polsce kontynuowano **naukę języka francuskiego:** w przedszkolach nr: 28, 33, 79 oraz w szkołach podstawowych nr: 25, 36, 45, 74, 93. Łącznie na realizację nauki języka francuskiego przyznano przedszkolom 0,83 etatu, a szkołom podstawowym 3,05 etatu.

- W Szkole Podstawowej nr 63 przy ul. Menniczej kontynuowano **naukę języka ukraińskiego** w wymiarze 9 godzin tygodniowo (0,5 etatu pedagogicznego).

- Od września 2022 r. utworzono kolejne **oddziały przygotowawcze**, przeznaczone dla uczniów obcojęzycznych rozpoczynających naukę w polskiej szkole, realizowane jako innowacja pedagogiczna „Witaj w Polsce, Witaj we Wrocławiu!”. Są to następujące szkoły podstawowe: SP 5, SP 10, SP 12, SP 15, SP 43, SP 61, SP 65, SP 68, SP 76, SP 78, SP 85, SP 91 oraz SP 97. Oddziały przygotowawcze funkcjonują łącznie w 24 szkołach podstawowych: SP 2, SP 4, SP 5, SP 10, SP 12, SP 15, SP 29, SP 43, SP 61, SP 65, SP 68, SP 73, SP 74, SP 76, SP 78, SP 81, SP 83, SP 85, SP 90, SP 91, SP 93, SP 97, SP 109, SP 113) oraz w jednym liceum (LO XV). Utworzono oddziały na poziomie:

  - klas I-III (22 oddziałów),

- klas IV-VI (25 oddziałów),
- klas VII-VIII (15 oddziałów)
- klasy I w LO – 2 oddziały
- klasy II w LO – 5 oddziałów
- klasy I technikum – 2 oddziały (Technikum nr 16 w Zespole Szkół nr 3)
- klasy I Branżowej Szkoły I st. – 4 oddziały (1 oddział w Zespole Szkół Budowlanych, 2 oddziały w Zespole Szkół nr 18, 1 oddział w Zespole Szkół nr 2). Naukę w nich pobiera łącznie 1 251 uczniów na poziomie szkoły podstawowej (w tym 1 165 z Ukrainy), i łącznie 238 uczniów na poziomie szkoły ponadpodstawowej (w tym 230 z Ukrainy). Projekt realizowany jest w ramach 100 zadań Prezydenta.

- Również w ramach 100 zadań Prezydenta, w większości szkół realizowano godziny przyznane na **organizację dodatkowej nauki języka polskiego**, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz naukę języka i kultury kraju pochodzenia, m.in. dla uczniów pochodzenia ukraińskiego, rosyjskiego, białoruskiego, gruzińskiego, mołdawskiego, koreańskiego, brytyjskiego, rumuńskiego, kazachskiego, arabskiego, włoskiego, niemieckiego, wietnamskiego, hiszpańskiego. Ogółem, dla ok. 1 882 uczniów cudzoziemców na poziomie szkoły ponadpodstawowej przyznano dodatkowe godziny w wymiarze ok. 357 (w tym 313 dodatkowych godzin języka polskiego i 44 godziny dodatkowych zajęć wyrównawczych). Na poziomie szkoły podstawowej, ogółem, dla ok. 8 997 uczniów cudzoziemców przyznano dodatkowe godziny w wymiarze ok. 2 621 (2291 dodatkowych godzin języka polskiego i 330 godziny dodatkowych zajęć wyrównawczych).

- W 2022 r. do szkół ponadpodstawowych uczęszczało 600 uczniów – uchodźców
z Ukrainy. Zorganizowano nauczanie języka polskiego jako obcego dla dorosłych (dla
1 040 osób). Przyznano 3,5 etatu na zatrudnienie osób pochodzących z Ukrainy

w charakterze **pomocy nauczyciela** (2,5 etatu w szkołach ponadpodstawowych i 1 etat w szkole specjalnej).

- Od września 2022 r. utworzono oddziały dwujęzyczne w następujących szkołach:

Tabela 22. Oddziały dwujęzyczne w szkołach

Lp.	**Język**	**Szkoły Podstawowe (na poziomie klas VII i VIII)**	**Szkoły Ponadpodstawowe**
1.	Niemiecki	SP 1, SP 9, SP 29	LO XIII (klasa z programem DSD)
2.	Angielski	SP 5, SP 66, SP 71	LO XIV, Technikum nr 16
3.	Hiszpański	SP 17 (w ZS-P 17)	LO IX
4.	Francuski		LO VIII
5.	Włoski		LO IX

- W 120 placówkach edukacyjnych kontynuowano akcję **„Cały Wrocław czyta”.** We współpracy z MPK Wrocław zorganizowano czytanie po wrocławsku: zaproszone grupy dzieci i młodzieży, a także wrocławianie podróżowali zabytkowym tramwajem Czytuś i wysłuchali tekstów czytanych przez znane osoby. Kontunuowano działania zainicjowane w latach poprzednich:

- grupa wsparcia literackiego na Facebooku proponująca formy promocji czytania i kultury,

- działania w ramach projektu „Niebieska wstążka dla drzew we Wrocławiu”.

Na realizację ww. działań przeznaczono kwotę 10 000 zł.

- W Zespole Szkół nr 6 kontynuowano program wsparcia szkół **organizacji nauczania indywidualnego.** Dyrektor ZS nr 6, na podstawie porozumienia zawartego z dyrektorem szkoły, do której uczeń uczęszcza, organizuje nauczanie indywidualne. Tą formą nauczania indywidualnego w 2022 roku objęto 30 uczniów.

Tabela 23. Nauczanie indywidualne w programie Zespołu Szkół nr 6

Lp.	**Placówka**	**Szkoła – liczba uczniów**
1.	Szkoły Podstawowe	SP 58 – 3 uczniów, SP 108 – 3 uczniów
2.	Licea Ogólnokształcące	LO II – 3 uczniów LO IV – 9 uczniów LO V – 2 uczniów LO VI – 1 uczniów LO VII – 2 uczniów LO X – 3 uczniów LO XI – 4 uczniów

- Kontynuowano zadanie **„Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka”** – w sumie 84 dzieci w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych w ZSP oraz 87 w przedszkolach (dane na dzień 30.12.2022 r.). Koszt realizacji zajęć w 2022 r. wyniósł 591 374 zł (dane z programu PABS - plan na dzień 31.12.2022 r.).

Tabela 24. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Wrocław

Lp.	**Placówka**	**Rok szkolny 2021/2022 (styczeń-sierpień)**	**Rok szkolny 2022/2023 (wrzesień-grudzień)**
1.	Przedszkole Integracyjne	nr: 12	
2.	Przedszkole	nr: 3, 23, 4, 31, 50, 51, 52, 56, 58, 71, 87, 90, 91, 107, 109, 149	nr: 23, 31, 50, 51, 56, 58, 71, 87, 90, 91, 107, 109, 140, 149
3.	Przedszkole w Zespole Szkolno - Przedszkolnym	nr: 7, 8, 9, 11, 19, 27, 29, 30, 84, 97, 115, 133	nr: 7, 9, 11, 29, 30, 73, 84, 97,
4.	Szkoła Podstawowa	nr: 12, 26, 58, 66, 67, 74, 75, 80, 84, 107	nr: 12, 21, 75

5.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	nr 9	nr 9, nr 2
6.	Szkoły specjalne	ZS nr 12, SPS nr 116 (ZS nr 21),	nr: 12, SPS nr 116 (ZS nr 21)
	Razem	**42**	**29**

- Kontynuowano ofertę **klas z edukacją włączającą**. W 159 placówkach: 48 -przedszkolach i 19 w przedszkolach w ZSP, 75 szkołach podstawowych i 17 szkołach ponadpodstawowych, w ramach edukacji włączającej realizowało wychowanie przedszkolne, obowiązek nauki i obowiązek szkolny w sumie 1 007 uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (194 w przedszkolach, 57 w przedszkolach w ZSP, 590 w szkołach podstawowych i 166 w szkołach ponadpodstawowych), głównie z autyzmen i zespołem Aspergera, z zaburzonym zachowaniem, słabosłyszących i słabowidzących oraz z niepełnosprawnością intelektualną. Tym uczniom przyznawane są dodatkowe indywidualne godziny rewalidacyjne celem realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Łącznie przyznano 1 654 godziny tygodniowo (278 w przedszkolach, 61 w przedszkolach w ZSP, 1105 w szkołach podstawowych i 210 w szkołach ponadpodstawowych).

- Realizowano zadania edukacyjne skierowane do uczniów pochodzenia romskiego zgodnie z § 12 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem

regionalnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1627), mających na celu podtrzymywanie i rozwijanie poczucia tożsamości etnicznej dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego oraz wspomagających ich edukację. W roku 2022 we Wrocławiu obowiązek szkolny realizowało średnio 161 uczniów pochodzenia romskiego (uśredniając stan na dzień 30.09.2021 r. oraz 30.09.2022 r.)

Tabela 25. Zadania integracji społeczności romskiej

Lp.	Uczniowie pochodzenia romskiego	Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023
1.	Liczba dzieci romskich objętych obowiązkiem szkolnym	162	171
2.	Liczba dzieci romskich realizujących obowiązek szkolny	155	167

- Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie złożonego wniosku przyznał Gminie Wrocław dotację celową na realizację w 2022 r. zadania pn. „Stypendium motywacyjne dla uczniów pochodzenia romskiego za wyniki w nauce” w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030. Koszt całkowity zadania 21 000 zł (w tym: z dotacji 17 850 zł, ze środków własnych gminy 3 150 zł).

- W 18 placówkach kontynuowano realizację **Miejskiego Programu Profilaktyki Logopedycznej** (MPPL): Przedszkolach nr: 15, 16 (ZSP nr 16), 18, 30 (ZSP nr 13), 32 (ZSP nr 21), 33, 35, 36, 48, 51, 66, 69 (ZSP nr 10), 77, 107, 121, 123, Szkołach Podstawowych nr: 67 (ZS-P nr 13), 96. W trakcie wdrażania jest Szkoła Podstawowa nr 4. W sumie programem objętych było 2 928 dzieci. Celem strategicznym MPPL jest przygotowanie dzieci do podjęcia obowiązku

szkolnego, zapobieganie występowaniu trudności w uczeniu się, zapobieganie wykluczeniu społecznemu w klasie, wprowadzenie systemowych rozwiązań w zakresie profilaktyki logopedycznej w placówce i środowisku lokalnym.

W roku 2022 w ramach programu przeprowadzono:

- w przedszkolach i szkołach podstawowych badania pretestowe (946 dzieci);
- badania posttestowe (836 dzieci);
- w sumie przebadano 1782 dzieci, a terapią logopedyczną objęto 950 dzieci.

1. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - 21.02.2022 r. – we wszystkich placówkach MPPL materiały nadesłane przez placówki: (na stronie PPP4)

2. III Ogólnopolski Przegląd Bajki Logopedycznej org. przez placówki MPPL(P107) i PPP4 – odbył się 05.2022r.

3. II Ogólnopolski Konkurs na najciekawszy limeryk organizowany przez placówki MPPL i PPP4 (P18) odbył się 01.2022 r.

4. Szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne: „Budowanie i wdrażanie programu profilaktyki logopedycznej" (obowiązkowe), „Wprowadzenie do logorytmiki", „Praca z dzieckiem obcojęzycznych w przedszkolu i klasach 1-3" (dla nauczycieli i logopedów), prowadzono zajęcia otwarte oraz warszaty logopedyczne.

5. 13.05.2022 r. z okazji XX-lecia MPPL odbyła się konferencja naukowo-metodyczna pt*. Profilaktyka logopedyczna drogą do efektywnego wsparcia dziecka w środowisku edukacyjnym.*

- Wydano 166 decyzji o **dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników**, z czego zrefundowano koszty kształcenia 95 pracodawcom na kwotę 978 753 zł za wykształcenie 123 uczniów. Wszyscy uczniowie odbywali szkolenie w formie nauki zawodu.

b) Realizacja programów unijnych

Wspierano placówki w pozyskiwaniu środków unijnych m.in. poprzez organizowanie spotkań roboczych oraz monitorowanie realizacji programów unijnych w następujących projektach:

- W 2022 dbano o zachowanie trwałości projektu „**Zdalna Szkoła - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”**, zrealizowanego na podstawie umowy o powierzenie grantu nr 1713/2020 zawartej w dniu 23 kwietnia 2020 r. pomiędzy Centrum Projektów Polska Cyfrowa a Gminą Wrocław. Ww. projekt został dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. W ramach ww. Programu zakupiono i przekazano w 2020 roku do 8 jednostek oświatowych 37 zestawów laptopów do kształcenia zdalnego za łączną kwotę 126 972 zł. Dofinansowanie projektu z UE wyniosło 99 999 zł, kwota środków własnych Gminy Wrocław to 26 973 zł.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2019 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Zespół Szkół nr 2 i Zespół Szkół Logistycznych). Kwota dofinansowania to 247 313 EURO. Czas trwania projektów: 03.06.2019 r.- 02.06.2022 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2019 - Kształcenie i Szkolenia Zawodowe POWER,** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych i Zespół Szkół Gastronomicznych). Łączna kwota dofinansowania to 1 092 798 zł. Czas trwania projektów: 15.08.2019 r. – 31.12.2022 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2020 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektu w Lotniczych Zakładach

Naukowych. Kwota dofinansowania to 134 436 EURO. Czas trwania projektów: 01.08.2020 – 30.11.2022 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2020 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe - Partnerstwa Strategiczne** kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Elektroniczne Zakłady Naukowe, Lotnicze Zakłady Naukowe). Kwota dofinansowania to 42 300 EURO. Czas trwania projektów: 30.09.2020 r. – 30.11.2022 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2020 - Kształcenie i Szkolenia Zawodowe POWER,** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) kontynuowano realizację projektów w 2 placówkach (Zespół Szkół Logistycznych, Technikum nr 15), łączna kwota dofinansowania to 1 290 069 zł. Czas trwania projektów: 01.10.2020 r.- 30.09.2022 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2021 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** kontynuowano realizację projektów w 7 placówkach (Elektroniczne Zakłady Naukowe, Lotnicze Zakłady Naukowe, Technikum nr 15, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół nr 3, Technikum nr 18).
Kwota dofinansowania to 492 650 EURO. Czas trwania projektów: 01.09.2021 r. – 31.08.2023 r.

- W ramach Programu **Erasmus+ 2022 Kształcenie i Szkolenia Zawodowe** rozpoczęto realizację nowych projektów w 9 placówkach (Zespół Szkół nr 3, Technikum nr 18, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych, Zespół Szkół nr 2, Elektroniczne Zakłady Naukowe, Lotnicze Zakłady Naukowe, Technikum nr 15, Zespół Szkół Gastronomicznych, Zespół Szkół nr 8). Kwota dofinansowania to 531 059 EURO. Czas trwania projektów: 01.06.2022 r. - 31.12.2023 r.

- W ramach **Programu Erasmus+ 2019 Edukacja Szkolna** kontynuowało realizację projektów czternaście placówek:

- Szkoła Podstawowa nr 8, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 31 178 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 01.12.2019 r.– 30.06.2022r., kwota dofinansowania 34 683 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr XIV, czas trwania projektu 01.06.2019 r. – 31.12.2021 r., kwota dofinansowania 44 708 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 01.09.2019 r.– 31.08.2022r., kwota dofinansowania 23 740 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr X, czas trwania projektu 01.09.2019 r.– 31.08.2022r., kwota dofinansowania 26 095 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr XIII, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2021 r., kwota dofinansowania 47 433 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 1, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 30.06.2022 r., kwota dofinansowania 24 150 EURO,

- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 01.11.2019 r. – 30.06.2022 r., kwota dofinansowania 28 371 EURO.

- W ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Edukacja Szkolna 2019** kontynuowała realizację projektu jedna placówka:

- Liceum Ogólnokształcące nr VII, czas trwania projektu 01.09.2019 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 122 082 zł.

- W ramach **Programu Erasmus+ 2020 Edukacja Szkolna** kontynuowało realizację projektów jedenaście placówek:

- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 31.12.2020 r. – 30.12.2022 r., kwota dofinansowania 29 960 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 14 702 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr IV, czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.03.2022 r., kwota dofinansowania 54 841 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 30, czas trwania projektu 01.09.2020 r. - 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 34 954 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 30 (drugi projekt), czas trwania projektu 01.10.2020 r. – 30.09.2022 r., kwota dofinansowania 28 252 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr VII, czas trwania projektu 27.09.2020 r. – 26.09.2022 r., kwota dofinansowania 29 296 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr VII (drugi projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 25 860 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr VII (trzeci projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 24 335 EURO,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 24, czas trwania projektów 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 29 420 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 68 (drugi projekt), czas trwania projektu 01.09.2020 r. – 31.08.2022 r., kwota dofinansowania 27 755 EURO,

- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 01.03.2021 r. – 28.02.2023 r., kwota dofinansowania 17 935 EURO.

- W ramach **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) Edukacja Szkolna 2020** kontynuowało realizację projektów pięć placówek:

- Zespół Szkół nr 9, czas trwania projektu 01.10.2020 r. – 30.09.2022 r., kwota dofinansowania 168 299 PLN,

- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 07.06.2021 r. – 06.06.2022 r., kwota dofinansowania 131 454 PLN,

- Liceum Ogólnokształcące nr I, czas trwania projektu 20.09.2021 r. – 19.03.2022 r., kwota dofinansowania 99 342 PLN,

- Liceum Ogólnokształcące nr V, czas trwania projektu 13.09.2021 r. – 12.03.2022 r., kwota dofinansowania 90 711 PLN,

- Liceum Ogólnokształcące nr XII, czas trwania projektu 30.09.2021 r. – 29.03.2022 r., kwota dofinansowania 76 815 PLN.

- W ramach **Programu Erasmus+ 2021 Edukacja Szkolna** dofinansowanie otrzymało pięć placówek:

- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 01.09.2021 r. – 30.11.2022 r., kwota dofinansowania 29 405 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 90, czas trwania projektu 01.09.2021 r. – 01.02.2023 r. kwota dofinansowania 23 030 EURO,

- Zespół Szkół nr 8, czas trwania projektu 01.12.2021 r. – 31.12.2022 r., kwota dofinansowania 34 344 EUR,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, czas trwania projektu 01.10.2021 r. – 31.01.2023 r., kwota dofinansowania 15 576 EURO,

- Liceum Ogólnokształące nr IV, czas trwania projektu 01.03.2022 r. – 28.02.2023 r., kwota dofinansowania 17 073 EURO.

- W ramach **Programu Erasmus+ 2022 Edukacja Szkolna** dofinansowanie otrzymało jedenaście placówek:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3, czas trwania projektu 01.09.2022-30.06.2023 r., kwota dofinansowania 44 376 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 90, czas trwania projektu 31.12.2022-29.06.2024 r., kwota dofinansowania 51 688 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 6, czas trwania projektu 01.08.2022-31.12.2023r., kwota dofinansowania 25 812 EURO,

- Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących, czas trwania projektu 01.06.2022-30.06.2023 r., kwota dofinansowania 34 880 EURO,

- Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 19, czas trwania projektu 01.06.2022-30.06.2023 r., kwota dofinansowania 35 375 EURO,

- Liceum Ogólnokształcące nr XIII, czas trwania projektu 15.09.2022-14.03.2024 r., kwota dofinansowania 15 886 EURO,

- Zespół Szkolno - Przedszkolny nr 6, czas trwania projektu 15.09.2022-14.03.2024 r., kwota dofinansowania 19 901 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 68, czas trwania projektu 01.06.2022-31.08.2023 r., kwota dofinansowania 36 428 EURO,

- Zespół Szkół nr 8, czas trwania projektu 01.06.2022-31.08.2023 r., kwota dofinansowania 85 066 EURO,

- Szkoła Podstawowa nr 8, czas trwania projektu 01.06.2022-31.08.2023 r., kwota dofinansowania 109 870 EURO,

- Zespół Szkół nr 6, czas trwania projektu 04.12.2022-03.08.2025r., kwota dofinansowania 23 146 EURO.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Od stażysty do specjalisty. Nowa jakość kształcenia we wrocławskich szkołach prowadzących kształcenie zawodowe”.** Termin realizacji projektu: 01.12.2019 r. – 30.06.2022 r. Projekt zakłada lepsze dopasowanie systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną

naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami. Całkowita wartość projektu wynosi 1 614 600 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 80 730 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Bliżej zawodu".** Termin realizacji projektu: 01.12.2020 r. – 31.08.2023 r. Projekt ma na celu zwiększenie umiejętności zawodowych oraz wyposażenie w doświadczenie i uprawnienia poszukiwane na rynku pracy uczniów wrocławskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe, kształcących w kluczowych dla Dolnego Śląska i Wrocławia branżach: motoryzacyjnej, elektryczno-energetycznej, mechatroniczno-elektronicznej, budowlanej, transportowo-spedycyjno-logistycznej, informatycznej, turystyczno-gastronomicznej, usługowej. Realizatorem projektu jest Centrum Kształcenia Zawodowego. Całkowita wartość projektu wynosi 1 852 659 zł, natomiast wkład Miasta 277 898 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w latach 2014-2020, realizowano projekt **„Twój czas na staż".** Termin realizacji projektu: 01.02.2021 – 31.08.2023 r. Projekt ma na celu zwiększenie umiejętności zawodowych oraz wyposażenie w doświadczenie i uprawnienia poszukiwane na rynku pracy 240 uczniów wrocławskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe (9 placówek oświatowych) kształcących się w kluczowych dla Dolnego Śląska i Wrocławia branżach poprzez realizację staży uczniowskich, oraz kursów kwalifikacyjnych. Realizatorem projektu jest Centrum Kształcenia Zawodowego. Całkowita wartość projektu wynosi 2 054 893 zł, natomiast wkład Miasta 308 262 zł.

- W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 nr Osi Priorytetowej II – Efektywne Polityki Publiczne dla Rynku Pracy, Gospodarki i Edukacji, Działania 2.10, Wysoka jakość systemu oświaty podpisano umowę z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji o powierzenie grantu i rozpoczęto realizację przedsięwzięcia grantowego pn.: **„Szkolenia i doradztwo dla kadr poradnictwa psychologiczno – pedagogicznego w województwie dolnośląskim"**. Przedsięwzięcie jest realizowane w ramach projektu ORE pn.:

„Szkolenia i doradztwo dla kadr poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego”nr POWR.02.10-00-00-0011/20. Termin realizacji projektu: 01.09.2022 r. – 31.08.2023 r. Realizatorem grantu oraz poradnią wyznaczoną do pełnienia funkcji poradni koordynującej jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 9 we Wrocławiu. Celem przedsięwzięcia grantowego jest wsparcie pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych z terenu województwa dolnośląskiego we wdrażaniu modelowych rozwiązań z zakresu prowadzenia oceny funkcjonalnej i wsparcia postdiagnostycznego dla dzieci i uczniów. Całkowita wartość grantu wynosi 350 000 zł.

- W ramach **Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)** dotyczącego "**Utworzenia i wsparcia funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności (BCU), realizujących koncepcję centrów doskonałości zawodowej CoVEs",** Komponent A: Odporność i konkurencyjność gospodarki, Inwestycja A.3.1.1. Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie Gmina Wrocław złożyła wnioski o dofinansowanie dotyczące utworzenia dwóch Branżowych Centrów Umiejętności we Wrocławiu:

- „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie elektryki przy Centrum Kształcenia Zawodowego we Wrocławiu” oraz

- „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie automatyki przemysłowej przy Lotniczych Zakładach Naukowych we Wrocławiu”.

Celem 1. projektu jest wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży elektryczno-energetycznej poprzez utworzenie i wsparcie funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności z dziedziny elektryki do 31.12.2024 r. i przeszkolenie min. 300 uczestników (w tym: uczniów, osoby dorosłe, nauczycieli kształcenia zawodowego) do 30.06.2026 r. Realizatorem projektu będzie Centrum Kształcenia Zawodowego w imieniu Lidera - Gminy Wrocław. Projekt będzie realizowany w partnerstwie z Polskim Towarzystwem Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej, z firmą Tauron Dystrybucja S.A oraz Instytutem Automatyki Systemów Energetycznych Sp. z o.o. Wnioskowane

dofinansowanie dla projektu (CKZ) - 12 373 486 zł. Termin realizacji projektu: 02.01.2023- 30.06.2026 r.

Celem 2. projektu jest wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży elektroniczno-mechatronicznej, poprzez utworzenie i wsparcie funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności z dziedziny automatyki przemysłowej do 31.12.2024 r. i przeszkolenie min. 200 uczestników (w tym: uczniów, osoby dorosłe, nauczycieli kształcenia zawodowego) do 30.06.2026 r. Koordynatorem projektu są Lotnicze Zakłady Naukowe, które działając we współpracy z Gminą Wrocław oraz Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, realizuje ideę utworzenia i funkcjonowania Branżowego Centrum Umiejętności, w ramach którego koordynowane będzie kształcenie zawodowe w dziedzinie automatyki przemysłowej. Wnioskowane dofinansowanie dla projektu (LZN) - 16 000 000 zł. Termin realizacji projektów: 01.07.2023- 30.06.2026 r.

- W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Konkursu Grantowego Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego **„Cyfrowa Gmina" o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00 realizowana jest Umowa o powierzenie grantu o numerze 5003/3/2022.** Celem projektu jest rozwój cyfrowy Gminy Wrocław oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa Gminy Wrocław, w sposób szczególny wzmocnienie cyfrowej odporności na cyberzagrożenia Gminy Wrocław oraz Elektronicznych Zakładów Naukowych.W ramach projektu zakupiono 27 laptopów wraz z oprogramowaniem antywirusowym dla EZN, przeprowadzono cykl szkoleń w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz wykonano diagnozę cyberbezpieczeństwa dla Urzędu Miejskiego Wrocławia Wrocławia i EZN. Projekt realizowany jest przez gminę Wrocław (JST), a ostatecznym odbiorcą sprzętu jest jednostka budżetowa gminy tj. Elektroniczne Zakłady Naukowe. Całkowita wartość grantu wynosi 100 000 zł. Termin realizacji projektu:10.05.2022 r.- 30.09.2023 r.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizowany był projekt **MALI ODKRYWCY – upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w gminie Wrocław** współfinansowany ze środków

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020. Termin realizacji projektu 01.01.2020 r. – 30.06.2022 r. Projekt, który został zrealizowany przez Przedszkole nr 17 i Przedszkole nr 73 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 23 we Wrocławiu, miał na celu zwiększenie dostępności miejsc przedszkolnych i podniesienie jakości wychowania przedszkolnego w dwóch przedszkolach Gminy Wrocław. Budżet projektu wyniósł 3 705 678 zł.

- W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 jest realizowany partnerski projekt **Wsparcie kształcenia zawodowego – poprawa efektów**. Termin realizacji 01.03.2020r. – 30.06.2023r. Projekt realizowany w partnerstwie 12 dolnośląskich Jednostek Samorządu Terytorialnego (Województwa Dolnośląskiego, 3 Miast na prawach Powiatów: Legnicy, Wałbrzycha i Wrocławia i 8 Powiatów: Bolesławieckiego, Głogowskiego, Kłodzkiego, Lubińskiego, Lwóweckiego, Oleśnickiego, Świdnickiego, Wrocławskiego). Celem projektu jest objęcie kompleksowym wsparciem uczniów dolnośląskich szkół zawodowych i dzięki wzrostowi ich kompetencji i umiejętności odnajdywania się na rynku pracy oraz wyraźny wzrost zatrudnienia. Budżet projektu dla Miasta Wrocławia wynosi 517 445 zł, natomiast wkład własny Miasta wynosi 89 437 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowano projekt partnerski **„Wspieramy zawody przyszłości w szkołach województwa dolnośląskiego”,** którego liderem było Centrum Szkoleń Informatycznych „VEDIUS”**.** Główny cel projektu to nabycie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do regionalnego rynku pracy przez 320 uczniów oraz poprawa efektywności kształcenia 4 szkół objętych wsparciem (ZSTiE, EZN, ZS18, ZS8) poprzez doposażenie tych placówek, wdrożenie nowoczesnych technologii w nauczaniu i nabycie kwalifikacji/kompetencji kadry nauczycielskiej. Projekt był odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby 4 szkół z gminy Wrocław w zakresie podnoszenia kwalifikacji w obszarze zawodów technicznych: elektryczno - energetycznych, elektronicznych, informatyczno - telekomunikacyjnych, elektryczno-mechatronicznych oraz administracyjno-usługowych. Okres realizacji 1.08.2020 – 31.07.2022.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 realizowany jest projekt partnerski **„Pracownik przyszłości dla dolnośląskich firm technologicznych”,** którego liderem jest Centrum Szkoleń Informatycznych „VEDIUS”**.** Głównym celem projektu jest nabycie kwalifikacji zawodowych dopasowanych do regionalnego rynku pracy przez 320 uczniów oraz poprawa efektywności kształcenia 3 szkół objętych wsparciem (ZSTiE, EZN, ZS8) poprzez doposażenie tych placówek, wdrożenie nowoczesnych technologii w nauczaniu i nabycie kwalifikacji/kompetencji kadry nauczycielskiej. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby 3 szkół z Gminy Wrocław w zakresie podnoszenia kwalifikacji w obszarze zawodów technicznych: elektryczno - energetycznych, elektronicznych, informatyczno - telekomunikacyjnych, elektryczno-mechatronicznych oraz administracyjno-usługowych. Okres realizacji 1.08.2021 – 31.07.2023.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, realizowany jest projekt **Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą we Wrocławiu**, Projekt jest realizowany w ramach przedsięwzięcia grantowego pn. „Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)” Głównym celem projektu jest poprawa dostępności usług edukacyjnych dla dzieci/uczniów/słuchaczy ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w ramach udzielonego Grantu na utworzenie i funkcjonowanie Specjalistycznego Centrum Wspierającego Edukację Włączającą (SCWEW), którego celem jest przygotowanie placówki specjalnej do nowej roli, polegającej na podejmowaniu działań na rzecz wdrażania edukacji włączającej, w tym do podejmowania działań informacyjnych i prowadzenia zajęć modelowych. SCWEW będzie jednym z systemowych rozwiązań na rzecz wdrażania edukacji włączającej wysokiej jakości dla wszystkich uczniów. Realizatorem projektu jest Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10 im. Janusza Korczaka we Wrocławiu natomiast wsparciem zostało objętych 5 wybranych placówek wrocławskich: Przedszkole nr 71 "Chatka Małego Skrzatka, Szkoła Podstawowa nr 83, Branżowa Szkoła I stopnia nr 9 w Zespole Szkół Gastronomicznych, Technikum nr 5 im. Jana Kilińskiego w Zespole Szkół Zawodowych nr 5 oraz

Liceum Ogólnokształcące nr XV. Okres realizacji 1.11.2021 – 30.06.2023. Budżet projektu wynosi 1 426 795 zł

- W ramach modułu II programu pn. „Centra informacyjno-doradcze dla osób z niepełnosprawnością" Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10 im. Janusza Korczaka we Wrocławiu rozpoczął projekt mający na celu „Utworzenie i prowadzenie Ośrodka Wsparcia i Testów" funkcjonującego przy Specjalistycznym Centrum Wspierającym Edukcję Włączającą. Celem przedsięwzięcia jest zapewnienie informacji osobom z niepełnosprawnościami lub ich opiekunom o przysługujących im prawach oraz możliwościach wsparcia, o instrumentach aktywizacji, pomocy w sporządzaniu odpowiednich dokumentów lub w zależności od potrzeb skontaktowanie osoby z niepełnosprawnością z właściwą instytucją upoważnioną do udzielania oczekiwanej pomocy. Okres realizacji 1.02.202– 31.12.2024. Budżet projektu wynosi 1 395 275,00 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w 2021 roku pozyskano dofinansowanie w wyniku ogłoszenia przez MEiN konkursu" Asystent **Ucznia ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (ASPE)".** Celem realizowanych działań jest poprawa dostępności usług edukacyjnych dla dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie przedszkola/szkoły. Ostatecznie w projekcie udział wzięły 2 szkoły podstawowe tj.: SP nr 8 oraz SP nr 43. Źródłem dofinansowania są środki z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie 170 003 zł oraz budżetu państwa w kwocie 30 000 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków

Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Klucz do przyszłości - program rozwoju kompetencji kluczowych w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych Gminy Wrocław i Gminy Czernica".** Termin realizacji projektu: 01.07.2019 r.–30.06.2023 r. Celem projektu jest poprawa efektywności kształtowania kompetencji kluczowych uczniów poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej w zakresie nauk matematycznych,

matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, naukowo-technicznych i społecznych w 40 szkołach Gminy Wrocław poprzez stworzenie warunków i wdrożenie nauczania eksperymentalnego. Całkowita wartość projektu 11 430 499 zł. Kwota dofinansowania: 10 858 974,24 zł, wkład własny Gminy Wrocław i Czernica – 571 524 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Postaw na rozwój" – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 76, Szkoły Podstawowej nr 78, Szkoły Podstawowej nr 109, Szkoły podstawowej nr 113 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 116.** Termin realizacji projektu: 01.07.2022 – 30.06.2023. Celem projektu jest niwelowanie negatywnych skutków wywołanych epidemią COVID-19 u uczniów i uczennic 4 szkół podstawowych i 1 szkoły podstawowej specjalnej gminy Wrocław poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół o zajęcia kształtujące kompetencje kluczowe, umiejętności uniwersalne oraz zwiększenie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Całkowita wartość projektu 512 081,75 zł, kwota dofinansowania: 435 269 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Aktywni w szkole" – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 3, Szkoły Podstawowej nr 4, Szkoły Podstawowej nr 81 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 87**. Termin realizacji projektu: 01.07.2022 – 30.06.2023. Celem projektu jest niwelowanie negatywnych skutków wywołanych epidemią COVID-19 u uczniów/uczennic 3 szkół podstawowych i 1 szkoły podstawowej specjalnej gminy Wrocław przez wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół o zajęcia kształtujące kompetencje kluczowe, umiejętności uniwersalne oraz zwiększenie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Całkowita wartość projektu 443 228,70 zł, kwota dofinansowania: 376 744 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego

2014-2020, realizowany jest projekt **„Szkoła wielu możliwości" – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 10, Szkoły Podstawowej nr 20, Szkoły Podstawowej nr 44 i Szkoły podstawowej Specjalnej nr 86**. Termin realizacji projektu: 01.07.2022 – 30.06.2023. Celem projektu jest niwelowanie negatywnych skutków wywołanych epidemią COVID-19 u uczniów/uczennic 3 szkół podstawowych i 1 szkoły podstawowej specjalnej Gminy Wrocław przez wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół o zajęcia kształtujące kompetencje kluczowe, umiejętności uniwersalne oraz zwiększenie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Całkowita wartość projektu 487 005,37 zł, kwota dofinansowania: 413 325 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Pokonać bariery" – wsparcie w rozwoju kompetencji kluczowych uczennic i uczniów Szkoły Podstawowej nr 8, Szkoły Podstawowej nr 71, Szkoły Podstawowej nr 84, Szkoły Podstawowej nr 95, Szkoły Podstawowej nr 99 i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10**. Termin realizacji projektu: 01.07.2022 – 30.06.2023. Celem projektu jest niwelowanie negatywnych skutków wywołanych epidemią COVID-19 u uczniów/uczennic 5 szkół podstawowych i 1 szkoły podstawowej specjalnej Gminy Wrocław przez wzbogacenie oferty edukacyjnej szkół o zajęcia kształtujące kompetencje kluczowe, umiejętności uniwersalne oraz zwiększenie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Całkowita wartość projektu 487 976,38 zł, kwota dofinansowania: 414 779 zł.

- W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, realizowany jest projekt **„Zawodowa 18"**. Termin realizacji projektu: 01.07.2021 – 30.06.2023. Projekt jest realizowany w Zespole Szkół nr 18. Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie 204 uczniów - absolwentów Zespołu Szkół nr 18, kształcących się w 5 zawodach: technik elektryk, technik mechatronik, technik mechanik, technik chłodnictwa i klimatyzacji oraz technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego, a także

wzrostu ich kompetencji zawodowych i umiejętności odnajdywania się na rynku pracy. Całkowita wartość projektu 3 171 848 zł, kwota dofinansowania: 2 696 070 zł.

- W ramach **Mechanizmu Finansowego *EOG na* lata 2014-2021 z Programu Edukacja** realizowany jest ze Stowarzyszeniem Semper Avanti partnerski projekt **Sustainability in VET training.** Termin realizacji projektu: 1.10.2021 r. – 30.09.2023 r. Celem projektu jest modernizacja programów nauczania dla 5 wybranych kierunków zawodowych o treści związane ze zrównoważonym rozwojem. Całkowita wartość projektu wynosi 201 000 EUR. 72 nauczycieli szkół kształcących w zawodzie miało możliwość wyjazdu do Norwegii w celu zapoznania się z norweskim systemem kształcenia zawodowego.

- **„Train the skills! – zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektro-elektronicznej, jako wymiana polsko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym"** – projekt realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Termin realizacji projektu został przesunięty z 01.07.2022 – 31.01.2022 r. na 01.08.2022 – 31.01.2023 r. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych 9 nauczycieli ze szkół Partnerstwa w obszarze elektryczno-elektronicznym poprzez udział w warsztatach edukacyjnych będących wymianą doświadczeń kształcenia zawodowego pomiędzy Partnerami z Polski oraz Norwegii. Całkowita wartość projektu wynosi 175 056 zł.

- **„Train the skills 2 –zwiększenie kompetencji nauczycieli w dziedzinie elektryczno-energetycznej poprzez wymianę posko-norweskich doświadczeń w kształceniu zawodowym"** projekt uzyskał dofinansowanie w 2021 r. i jest realizowany w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Termin realizacji projektu został przesunięty na 01.05.2022 – 31.01.2023 r. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji zawodowych 11 nauczycieli Partnerstwa w obszarze elektryczno-energetycznym w okresie kwiecień – grudzień 2022 poprzez udział w warsztatach edukacyjnych, będących wymianą doświadczeń pomiędzy Partnerami. Całkowita wartość projektu 193 776 zł.

- **„Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR**" projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Konkursu grantowego Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. Termin realizacji 07.04-2022-07.04.2023 r. Celem projektu jest wsparcie dzieci z rodzin popegeerowskich w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego i internetu. W ramach projektu zakupiony został sprzęt komputerowego z urządzeniami peryferyjnymi oraz oprogramowaniem umożliwiającym pracę zdalną dla 414 uczniów zamieszkałych w Gminie Wrocław. Całkowita wartość projektu 1 097 205 zł.

- Projekt współfinansowany w ramach konkursu Ministra Obrony Narodowej pn. **„Strzelnica w powiecie 2022"** na realizację zadań związanych z utworzeniem wirtualnych strzelnic umożliwiających prowadzenie zorganizowanego szkolenia strzeleckiego, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. **W ramach projektu utworzona została wirtualna strzelnica w Zespole Szkół Logistycznych we Wrocławiu.** Celem projektu jest rozwój sportu strzeleckiego w Polsce, zwiększenie dostępności do szkoleń strzeleckich dla części społeczeństwa, realizującej działalność dydaktyczno-wychowawczą w dziedzinie obronności państwa tj. w szkołach prowadzących klasy o profilach mundurowych np. certyfikowane wojskowe klasy mundurowe, oddziały przygotowania wojskowego ect., podniesienie atrakcyjności sportu strzeleckiego, kształtowanie utrwalanie prawidłowych nawyków wśród młodzieży szkolnej i członków organizacji pozarządowych prowadzących działalność o charakterze proobronnym, aktywizacja i popularyzacja szkolenia strzeleckiego wśród członków formacji uzbrojonych nie wchodzących w skład Sił Zbrojnych zainteresowanych sportem strzeleckim, aktywizacja i polaryzacja szkolenia strzeleckiego wśród społeczności lokalnej w obszarze odpowiedzialności jednostek samorządu terytorialnego. Całkowita wartość projektu wykonania 155 000 zł, a kwota dofinansowania: 124 000 zł.

- W ramach *Programu Urbact III na zaproszenie* Wydziału Wody i Energii, realizowano projekt **„BioCanteens 2".** Termin realizacji projektu: czerwiec 2021 r. – grudzień 2022 r. Projekt miał na celu promowanie zdrowego i zrównoważonego jedzenia w placówkach oświatowych, poprzez działania edukacyjne we współpracy z lokalnymi dostawcami w zakresie niemarnowania

jedzenia. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Mouans-Sartoux (Francja – lider projektu), Evora (Portugalia), Gava (Hiszpania), Liege (Belgia). W projekcie biorą udział 4 wrocławskie szkoły**:** Szkoła Podstawowa nr 22 (ZSP nr 20), Szkoła Podstawowa nr 32 (ZSP nr 21), Szkoła Podstawowa nr 34 (ZSP nr 6) oraz Szkoła Podstawowa nr 46. Całkowita wartość projektu wynosi 2 483 136 zł. Wartość projektu dla Miasta Wrocław: 443 680 zł, natomiast wkład Miasta wynosi 15%.

c) Realizacja programów rządowych

- Zgodnie z zapisami podpisanego w dniu 10.09.2021 r. Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 **„Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025”,** na podstawie Uchwały nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021–2025”, w 2022 roku realizowano Program w zakresie Kierunku interwencji: 3.1. „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego” oraz Kierunki interwencji 3.2. „Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych”.

W ramach kierunku interwencji: 3.1. w 2022 roku wykorzystano wsparcie finansowe w formie dotacji do zakupu nowości wydawniczych i realizację działań promujących czytelnictwo do 22 placówek wychowania przedszkolnego w łącznej wysokości 61 847 zł. Dofinansowanie ze strony gminy Wrocław wyniosło łącznie 15 567 zł.

W ramach kierunku interwencji 3.2 w 2022 roku wykorzystano wsparcie finansowe w formie dotacji do zakupu nowości wydawniczych, zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek i realizację działań promujących czytelnictwo do 24 szkół w łącznej wysokości 279 484. Dofinansowanie ze strony gminy Wrocław wyniosło łącznie 76 361 zł.

Ogółem w ramach Programu wydatkowano środki w wysokości 510 669 zł, przy czym wsparcie finansowe w formie dotacji wyniosło 341 330 zł, a dofinansowanie Gminy Wrocław wyniosło 91 927 zł.

d) Realizacja programów stypendialnych

- **Promocja osiągnięć uczniów – stypendia naukowe.** W ramach wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA, zgodnie z uchwałą
Nr XXXI/791/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. oraz Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia przyznano stypendia:

  - 298 uczniom posiadającym celujące oceny na świadectwie końcowym oraz szczególne osiągnięcia lub tytuł laureata w ogólnopolskiej olimpiadzie przedmiotowej, kontynuowano wypłatę stypendiów przyznanych w roku szkolnym 2020/2021 dla 325 uczniów w okresie od I-VI 2022 r.

  - w ramach Konkursu Szkolny Nobel przyznano stypendia w 9 dziedzinach dla 11 uczniów wrocławskich szkół. Wysokość stypendium wyniosła wyniosła 450 zł/m-c na jednego ucznia za okres od IX-XII 2022 r. Od stycznia do czerwca 2022 r. stypendium w ramach Konkursu Szkolny Nobel nie było wypłacane, ponieważ, zgodnie z regulaminem Konkurs odbywa się co dwa lata.

Ogółem w ramach programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA w 2022 r. wypłacono stypendia 635 stypendystom w kwocie 784 600 zł.

Tabela 26. Wysokość dofinansowania w ramach programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA w 2022 r.

Program wspierania uzdolnionych PROMOVERE TALENTA – uczniowie uzdolnieni			
Typ szkoły	Liczba stypendystów		Wysokość dofinansowania w 2022 (zł)
	za rok szkolny 2021/2022 (I-VI)	na rok szkolny 2022/2023 (IX-XII)	
Szkoły podstawowe	224	221	445 600
Szkoły ponadpodstawowe	46	47	139 200
Olimpijczycy	55	30	180 000
Razem	**325**	**298**	**764 800**

Program wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA – Szkolny Nobel		
	Liczba stypendystów	Wysokość dofinansowania w 2022 (zł)

Program wspierania uzdolnionych PROMOVERE TALENTA – uczniowie uzdolnieni		
Stypendyści Konkursu Szkolny Nobel Wrocław	11	19 800

- Fundacja Zawsze Warto we współpracy z Centralną Komisją Egzaminacyjną jest organizatorem Ogólnopolskiego projektu **„MATURA NA 100 PROCENT”.** Kandydaci do tytułu laureata projektu „Matura na 100 procent” wyłaniani są spośród wszystkich absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy spełnili warunki wynikające z regulaminu ustalonego przez Kapitułę. Od 2016 r. Fundacja Zawsze Warto zwraca się do Prezydenta Wrocławia o przyznanie stypendiów dla wyłonionych przez Kapitułę wrocławskich abiturientów, którzy uzyskali 100% z egzaminu maturalnego. W ramach Wrocławskiego programu wspierania uzdolnionych – PROMOVERE TALENTA przyznawane abiturientom stypendia wynoszą 1000 zł/ m-c, wypłacane przez 10 miesięcy w okresie październik-lipiec. W okresie od października do grudnia 2022 r. wypłacono stypendium dla 1 laureata VII edycji Ogólnopolskiego Projektu „Matura na 100 procent” (LO XIV).

e) Projekty edukacyjne realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi jednostkami

- Wspierano szkoły w zakresie **wymiany międzynarodowej młodzieży.** Współdziałano z organizacją międzynarodową **„Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży”** (PNWM) w pozyskiwaniu dofinansowania dla 14 projektów realizowanych w 8 wrocławskich szkołach. W wymianie polsko-niemieckiej uczestniczyli uczniowie:

– 3 szkół podstawowych: Szkoła Podstawowa nr 82, Szkoła Podstawowa nr 10 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 i Szkoła Podstawowa nr 66 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 22;

– 5 szkół ponadpodstawowych: Liceum Ogólnokształcące nr: V, XIII, XV, Zespół Szkół
nr 3 oraz Lotnicze Zakłady Naukowe.

Na realizację 14 projektów w w/w szkołach PNWM przyznała dofinansowanie w wysokości 149 206 zł.

Tabela 27. Dofinansowania projektów realizowanych w ramach wymiany polsko-niemieckiej

Typ szkoły	**Liczba placówek**	**Liczba uczniów**	**Liczba zrealizowanych projektów**	**Kwoty dofinansowania (zł)**
Szkoły Podstawowe	3	134	6	47 350
Szkoły Ponadpodstawowe	5	161	8	101 856
Razem	8	295	14	149 206

- W ramach wymiany polsko-ukraińskiej kierowanej przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 zrealizował projekt „Idę pod

prąd - nasze eko life hacki”. Kwota dofinansowania projektu to: 36 136 zł. Czas trwania projektu: 01.07.2022 r. - 23.10.2022 r.

Tabela 28. Wykaz konkursów realizowanych w ramach Wielkiej Nagrody Wrocławia oraz Magnum Praemium Wratislaviae

Lp.	Przedsięwzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
1.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Wrocławiu "Wrocław, moje miasto"	XXXII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 44
2.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Plastyczny "Wrocław, Moje Miasto"	XXII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia
3.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Poetycki "Wrocław w Twórczości Poetyckiej Młodzieży"	XXVIII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 23
4.	Wielka Nagroda Wrocławia	Rajd Szlakami Zabytków i Miejsc Upamiętnionych	XXVIII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Koło Przewodników PTTK "Rzepiór"

Lp.	Przedsięwzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
5.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Fotograficzny "Wrocław w Fotografii"	XXVIII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna - Filia 23
6.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs "Moja Mała Ojczyzna"	XXVIII	Szkoła Podstawowa nr 97 Towarzystwo Miłośników Wrocławia PTTK - Oddział Wrocław
7.	Wielka Nagroda Wrocławia/ Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXVIII	Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich - Oddział Wrocław Zakład Narodowy im. Ossolińskich Fundacja "Semper Fidelis" Szkoła Podstawowa nr 91
8.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Recytatorski "Wrocławska Młodzież Recytuje Wrocławskich Poetów"	XXII	Towarzystwo Miłośników Wrocławia Miejska Biblioteka Publiczna - Filia 23

Lp.	Przedsięwzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
9.	Wielka Nagroda Wrocławia	Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy	XXVII	Szkoła Podstawowa nr 51 WCDN
10.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs "Wratislavia Sacra"	XXIII	Szkoła Podstawowa nr 37 Towarzystwo Miłośników Wrocławia Koło Przewodników PTTK "Rzepiór
11.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Rajd Śladami Pamięci Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich	XXIX	Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich - Oddział Wrocławski Fundacja Kresowa "Semper Fidelis" Zakład Narodowy im. Ossolińskich
12.	Wielka Nagroda Wrocławia	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Sporcie „Wrocławski sport wczoraj i dziś”	IX	Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Wrocławski Szkolny Związek Sportowy, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli

Lp.	Przedsięwzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
13.	Wielka Nagroda Wrocławia	Wrocławski Konkurs "Szkoła Promująca Turystykę"	XXIII	Młodzieżowy Dom Kultury im. Mikołaja Kopernika
14.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Wiedzy o Historii Wrocławia "Wratislavia Aeterna"	XVI	Zespół Szkół Logistycznych
15.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs "Wrocław na Fotografii"	XV	Zespół Szkół Logistycznych
16.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs Literacki	XVI	Liceum Ogólnokształcące nr X Muzeum Narodowe we Wrocławiu
17.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs na Reportaż o Wrocławiu	XV	Zespół Szkół Logistycznych
18.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs o Wrocławiu w języku angielskim	XI	Zespół Szkół Logistycznych

Lp.	Przedsięwzięcie	Nazwa Konkursu	Edycja	Organizatorzy
19.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs na reportaż o Wrocławiu	XIV	Zespół Szkół Logistycznych
20.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXVIII	Oddział Wrocławski Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Zakład Narodowy Ossolińskich, Fundacja „Semper Fidelis” i Szkoła Podstawowa nr 91
21.	Magnum Praemium Wratislaviae	Powiatowy Konkurs wiedzy o Lwowie i Kresach Południowo-Wschodnich	XXIX	Oddział Wrocławski Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Zakład Narodowy Ossolińskich, Fundacja „Semper Fidelis”
22.	Magnum Praemium Wratislaviae	Konkurs „Szkoła promująca turystykę”	XXIII	Młodzieżowy Dom Kultury im. Mikołaja Kopernika

- **Stowarzyszenie Sędziów Polskich "IUSTITIA"** Oddział we Wrocławiu. zrealizowało projekt „**Edukacja prawna młodzieży we Wrocławiu**”. Projekt edukacyjny skierowany jest do uczniów 10 szkół ponadpodstawowych. Celem jego jest rozwój świadomości prawnej uczniów. W każdej szkole projekt

obejmuje 4 zajęcia prowadzone przez sędziów z następujących tematów: prawo rodzinne, prawo cywilne, prawo karne, prawo w internecie. Realizacja projektu mieści się w statutowych zadaniach Stowarzyszenia, do których należy w szczególności urzeczywistnianie zasad demokratycznego państwa prawnego, umacnianie niezależności sądów i niezawisłości sędziów oraz troska o ich autorytet, dążenie do pełnej realizacji praw człowieka i wolności obywatelskich, a także budowanie pozytywnego wizerunku sędziów i sądów.

- W trybie art.19 a ustawy z dnia 23.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dofinansowanie w kwocie:

– 6 000 zł na realizację projektu edukacyjnego **Fundacji Pax et Bonum** „Wędrówki szlakiem wartości”,

– 10 000 zł na realizację projektu edukacyjnego **Akademii Samorządów Uczniowskich** pn. „Wspieranie społeczności szkolnych w realizacji działań pomocowych skierowanych do młodzieży uchodźczej z Ukrainy Widzę-rozumiem-reaguję”.

- W oparciu o art. 12 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w ramach wniosku z własnej inicjatywy o realizację zadania publicznego złożonego przez Fundację Prototyp im. Leonardo da Vinci przyznano dofinansowanie na realizację projektu pn. „Prototypus-budujemy miasto przyszłości 2022” skierowanego do uczniów szkół ponadpodstawowych. Termin realizacji 01.11.2022 r. – 31.12.2022 r. Budżet projektu 110 000 zł.

- **Dzień Paszportu** to inicjatywa władz miasta Wrocławia i Honorowego Konsulatu Indii. Adresatem wydarzenia byli uczniowie klas 5 - 7 wrocławskich szkół podstawowych. Przedstawiciele Konsulatów Honorowych oraz Konsulatu Generalnego Niemiec, które działają we Wrocławiu, przybliżyli kulturę, zwyczaje i tradycje krajów, które reprezentowali. Dzięki temu projektowi uczniowie mogli poznać różne narodowości zamieszkujące Wrocław. Celem wydarzenia jest podniesienie wiedzy młodych wrocławian na temat obecnych we Wrocławiu obcokrajowców poprzez bezpośredni kontakt z przedstawicielami konsulatów działających w naszym mieście. Bardzo ważnym celem było również poznanie roli konsulatów jako instytucji reprezentujących swoich obywateli i kraje za granicą,

w tym udzielających pomocy w sytuacjach trudnych. Podczas wydarzenia dzieci i młodzież miały możliwość aktywnego udziału poprzez zbieranie pieczątek różnych krajów w specjalnie przygotowanym „Paszporcie Wrocławianina", który otrzymał każdy uczestnik.

W wydarzeniu wzięło udział ok. 1200 uczniów z wrocławskich szkół podstawowych wraz z 74 opiekunami i wolontariuszami. Dofinansowanie wyniosło 10 800 zł.

Partnerami tegorocznej edycji Wrocławskiego Dnia Paszportu byli: Tarczyński Arena Wrocław, ZOO Wrocław, Hydropolis, Aquapark Wrocław, Policja, WOŚP, Biuro Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu, Biuro Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (UNHCR), Bank PKO BP, Wrocław Aikikai.

- **Projekt „Akademia Krokieta i Lamy"** - w ponad 80 wrocławskich przedszkolach i szkołach podstawowych (w klasach I-III) realizowane były zajęcia, które łączyły w sobie edukację, ruch i rozrywkę. Prowadzone zajęcia w ramach projektu stanowiły koncepcję nauki i zabawy w ruchu opracowaną przez zespół ekspertów, który tworzyli: nauczyciel akademicki dr hab. Tomasz Frołowicz, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej: Marlena Niedźwiecka i Wioletta Bućko oraz nauczyciel wychowania przedszkolnego – Barbara Solecka. W ramach projektu Akademia Krokieta i Lamy zapewniała gotowe materiały edukacyjne, przygotowane filmy edukacyjno-ruchowe czy karty pracy były wykorzystywane jako poranny rozruch, aktywna przerwa, narzędzie do zajęć integracyjnych czy element zajęć edukacyjnych. Materiały Akademii Krokieta i Lamy pełnią również funkcję integrującą dzieci o różnym stopniu sprawności i potrzebach edukacyjnych, a także grupy zróżnicowane pod względem językowym i kulturowym. Ten aspekt jest niezwykle istotny i pomocny w kontekście adaptacji ukraińskich dzieci. W bibliotece Akademii dostępne były gotowe treści również z elementami języka ukraińskiego. W projekcie udział wzięło ponad 80 placówek oraz 300 nauczycieli. Spośród nich wybrano 30 placówek tzw. liderów edukacji, w tym ponad 70 nauczycieli. Miasto Wrocław na ten cel przeznaczyło 300 tys. zł brutto.

- Pozyskano środki z dotacji celowej Ministerstwa Edukacji i Nauki na realizację przedsięwzięcia „Poznaj Polskę". Przedsięwzięcie ma wspomóc

realizację podstaw programowych dla szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych i wesprzeć szkoły w uatrakcyjnieniu procesu edukacyjnego poprzez umożliwienie im poznawania Polski, jej środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii oraz osiągnięć polskiej nauki. Uczenie się oparte na praktycznym odkrywaniu śladów historii, czy też eksperymentowaniu w centrach nauki stworzy uczniom warunki do zdobywania nowych umiejętności w niepowtarzalnym środowisku edukacyjnym. Całkowita wartość projektu wynosiła 840 048 zł, a wkład Miasta 210 015 zł.

- W ramach projektu **„Droga do morza”** w dniach 03.02-22.02.2022 wsparto Fundację Towarzystwa Projektów Edukacyjnych w zorganizowaniu na Placu Solnym dużej plenerowej wystawy (33 plansze). Wystawa poprzedzona została konferencją on-line (25.01.2022) skierowaną do nauczycieli 12 wrocławskich szkół, którzy w oparciu o przekazany materiał dydaktyczny wiosną br. przeprowadzili lekcje dot. budowy portu i miasta Gdyni w latach 20-30 XX w.

- Wspólnie z Uniwersytetem SWPS, realizowano projekt systemowego zapobiegania przemocy rówieśniczej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych o nazwie: **"System Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej – RESQL",** dający szanse na skuteczne przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w szkole jak również na udrożnienie komunikacji z dziećmi za pośrednictwem nowoczesnego systemu. RESQL to system do anonimowego zgłaszania przemocy rówieśniczej, dedykowany dla szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. W ramach wdrożenia projektu w każdej szkole przeprowadzone zostały: wykłady dla całej kadry szkoły, warsztaty techniczne z obsługi systemu, szkolenia dla samorządów uczniowskich. Ponadto szkoły zostały wyposażone w pakiety 11 scenariuszy lekcji wychowawczych dotyczących przemocy rówieśniczej wraz z podręcznikiem, w tym wybrane scenariusze lekcji w języku rosyjskim oraz ukraińskim, jak również w materiały dotyczące zachowań autoagresywnych dla interwentów. Do pilotażowego wdrożenia projektu RESQL zgłosiło się 14 szkół podstawowych i 3 szkoły ponadpodstawowe. Pilotaż projektu uwarunkowany jest pozyskaniem zewnętrznego dofinansowania (współpraca z lokalnym biznesem) o które zabiega organizator – Uniwersytet SWPS.

- W dniach 19-25 września 2022 r. w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Wrocław organizowany był **III Ogolnopolski Tydzień Szczęścia w Szkole,** jest to coroczne wydarzenie, które odbywa się w całej Polsce w trzecim tygodniu września.

Celem tej inicjatywy jest zwrócenie uwagi na szczęście i dobrostan i ich związki z efektami kształcenia. Zgodnie z raportem World Happiness Report 2015, szkoły, które zwracają szczególną uwagę na dobrostan uczniów, mają potencjał, by stać się jeszcze lepszymi szkołami, mają lepsze wyniki, a ich uczniowie mają większe osiągnięcia w swoim życiu (Layard i Hagell, 2015).

- Projekt **Akademia Przyjaciół Wody** realizowany jest od trzech lat przy współpracy gminy Wrocław i MPWiK. Ideą projektu jest potrzeba szerzenia wiedzy na temat dbania o środowisko naturalne, zwrócenie uwagi na problem zmniejszających się zasobów wody na świecie oraz kształtowanie pozytywnych nawyków poszanowania wody przez jej oszczędzanie i racjonalne zużycie, a także przez współtworzenie szeroko pojętej świadomości proekologicznej.

Program Akademii Przyjaciół Wody obejmuje 10 gotowych bloków tematycznych, wypełnionych fachową wiedzą i atrakcyjnymi pomocami dydaktycznymi związanymi
z wodą i ekologią. Materiały opracowane są przez ekspertów z wrocławskich wodociągów, stanowią wsparcie dla wyrobienia w dzieciach dobrych nawyków ekologicznych.

W projekcie wzięło udział ponad 6000 uczniów przedszkoli i szkół podstawowych (klasy 1-3). Oprócz gotowych konspektów lekcji, szkoły otrzymaly zestaw filmów animowanych wyprodukowanych przez MPWiK Wrocław oraz specjalnie opracowane plansze edukacyjne.

f) Budowanie społeczeństwa obywatelskiego

- Przeprowadzono kolejną edycję **Konkursu na Najlepszy Samorząd Uczniowski** szkół ponadpodstawowych Wrocławia. Zadanie to było realizowane przez Młodzieżową Radę Miasta Wrocławia przy wsparciu Młodzieżowego Domu Kultury im. Mikołaja Kopernika. Wyróżniono projekty szkół w 2 kategoriach – całokształt działalności
i najlepsza inicjatywa. Łącznie pula nagród wyniosła 20 000 zł.

Tabela 29. Nagrody w konkursie na najlepszy samorząd uczniowski szkół ponadpodstawowych

Kategoria	**Miejsce**	**Laureaci**	**Wysokość nagrody (zł)**
Całokształt działalności	I miejsce	Liceum Ogólnokształcące nr XII	5 000
	II miejsce	Zespół Szkół Budowlanych Liceum Ogólnokształcące nr XIV	3 500 3 500
	III miejsce	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych	2 000 2 000

Kategoria	Miejsce	Laureaci	Wysokość nagrody (zł)
Najlepsza inicjatywa		Zespół Szkół nr 1 Elektroniczne Zakłady Naukowe	2 000 2 000
Razem			**20 000**

- Nawiązano współpracę z Dolnośląskim Centrum Filmowym przy realizacji dwóch projektów skierowanych do nauczycieli i uczniów wrocławskich szkół pt. **„Klasy Filmowe" i „Filmowy Klub Nauczyciela".** W projekcie „Klasy Filmowe" uczestniczy młodzież z LO nr XI, XII, XV i XVII. Program obejmuje realizację komponentu praktycznego w formie odpłatnych seansów filmowych, wsparcia szkół w realizacji komponentu teoretycznego poprzez zapewnienie opieki merytorycznej, przygotowanie i przedstawienie kompendium tematycznego (prezentacje multimedialne, organizacja warsztatów filmowych). Projekt „Filmowy Klub Nauczyciela" adresowany jest do wrocławskich nauczycieli i zakłada organizację seansów filmowych połączonych z warsztatami. Łączny koszt obu projektów wyniósł 30 000 zł.

9. Edukacja sportowa

- W 80 szkołach podstawowych w okresie wrzesień-grudzień kontynuowano program nauki pływania uczniów klas trzecich:

- na dziewięciu basenach szkolnych – uczniowie 90 szkół,

- na dziesięciu basenach wynajmowanych: WKS „Śląsk” ul. Racławicka, Wrocławskie Centrum SPA ul. Teatralna, AWF al.I.J.Paderewskiego, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy nr 13 dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących
ul. Kamiennogórska, Fitness Academy ul. Rogowska, Centrum Treningowe SPARTAN basen Orbita ul. Wejherowska, Aquapark Wrocław ul. Borowska, Uniwerystet Ekonomiczny ul. Kamienna, Aquapark Brochów ul. Polna, Uniwerystet Przyrodniczy
ul. Chełmońskiego - uczniowie 70 szkół. Od września do grudnia 2021 na realizację programu wydatkowano kwotę 790 723 zł, od stycznia do czerwca 2021 środki zostały zarezerwowane w budżecie podstawowym szkół. W 2022 r. szkoły i placówki oświatowe posiadały w planie finansowym środki z tytułu opłat za basen w wysokości 4 495 835 zł.

- Łącznie, w szkołach funkcjonowało 127,5 oddziałów sportowych i mistrzostwa sportowego, w których uczyło się 2 747 uczniów.

Tabela 30. Liczba oddziałów sportowych i mistrzostwa sportowego we wrocławskich szkołach

Typ szkoły	**2022**		
	Liczba oddziałów	**Liczba uczniów**	**Liczba dodatkowych etatów w-f**

Szkoły podstawowe	107	2 343	79,17
Szkoły ponadpodstawowe	20,5	404	3,31
Razem	**127,5**	**2 747**	**82,48**

Tabela 31. Dyscypliny w klasach sportowych i mistrzostwa sportowego

Lp.	**Dyscyplina sportowa**	**2021**			**2022**		
		SP	**SPP**	**Razem**	**SP**	**SPP**	**Razem**
1.	Pływanie	26	0,5	**26,5**	23	1	**24**
2.	Piłka nożna	14	0.5	**14,5**	13	1,5	**14,5**
3.	Lekkoatletyka/piłka ręczna	5		**5**	5	-	**5**
4.	Piłka siatkowa	22		**22**	22	1	**23**
5.	Koszykówka	12		**12**	7,5	-	**7,5**
6.	Piłka ręczna	7	2	**9**	6	3	**9**

Lp.	Dyscyplina sportowa	2021			2022		
		SP	SPP	Razem	SP	SPP	Razem
7.	Szermierka	4		**4**	4	-	**4**
8.	Taekwondo/szermierka	1		**1**	1	-	**1**
9.	Wioślarstwo	-	1,5	**1,5**	-	2	**2**
10.	Tenis/koszykówka	5		**5**	5	-	**5**
11.	Piłka nożna/piłka siatkowa	2	2,5	**4,5**	1	-	**1**
12.	Strzelectwo pneumatyczne	2		**2**	3	-	**3**
13.	Szermierka/koszykówka	1		**1**	1	-	**1**
14.	Koszykówka-mistrzostwa sportowego	-		**-**	2,5	-	**2,5**

Lp.	Dyscyplina sportowa	2021			2022		
		SP	SPP	Razem	SP	SPP	Razem
15.	Lekkoatletyka	3		**3**	7	-	**7**
16.	Piłka ręczna/piłka siatkowa	1		**1**	1	-	**1**
17.	Koszykówka/judo	-		**-**	2	-	**2**
18.	Koszykówka/piłka nożna	1		**1**	2	-	**2**
19.	Piłka siatkowa/frisbee	1		**1**	1	-	**1**
20.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Lekkoatletyka/Koszykówka/ Siatkówka	-	5	**5**	-	4	**4**
21.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Pływanie	-		**4**	-	4	**4**

Lp.	Dyscyplina sportowa	2021			2022		
		SP	SPP	Razem	SP	SPP	Razem
22.	Klasa Mistrzostwa Sportowego: Piłka nożna	-	4	**4**	-	4	**4**
Razem klas		**107**	**20**	**127**	**107**	**20,5**	**127,5**

- We współpracy z sekcją - Biegi na Orientację WKS Śląsk Wrocław zrealizowano projekt **„Orientuj się",** który był jedną z dyscyplin sportu włączoną do programu Igrzysk Sportów Nieolimpijskich World Games 2017. Projekt realizowany był w 13 szkołach. Projekt dofinansowano w kwocie 39 440 zł.

- Uczniowie 9 szkół podstawowych, 9 szkół ponadpodstawowych oraz 2 placówek oświatowych (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 11, Zespół Placówek Oświatowych nr 3) w roku 2022 r. mieli możliwość realizacji zajęć wychowania fizycznego we Wrocławskim Parku Wodnym Aquapark. Na realizację projektu „W-F w Aquaparku" wydatkowano kwotę 1 346 474 zł.

- Uczniowie wrocławskich szkół i placówek oświatowych realizowali projekt **„Spartan dla szkół na lodowiskach"** we Wrocławskim Centrum Treningowym Spartan. Wydatkowano **1 420 878 zł** na lekcje wychowania fizycznego obejmujące naukę jazdy na łyżwach.

- Od IV 2022 r. uczniowie wrocławskich szkół i placówek oświatowych realizowani zajęcia z wychowania fizycznego we WCT Spartan (zajęcia z łyżwiarstwa i rolkarstwa)**.** Wydatkowano **2 033 733 zł** na zajęcia sportowe

obejmujące naukę jazdy na łyżwach i rolkach. Zajęcia zostały zrealizowane w liczbie 1 515 godzin lekcyjnych.

- Od stycznia do listopada 2022 roku 145 grup z wrocławskich szkół i placówek oświatowych uczestniczyło w programie **„Szkolny Klub Sportowy”.** Główną ideą projektu była poprawa sprawności fizycznej, stanu zdrowia oraz jakości życia dzieci
i młodzieży, w tym profilaktyka nadwagi i otyłości, promocja zdrowego i aktywnego
stylu życia wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie oferty ogólnodostępnych, bezpłatnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Projekt dofinansowano w kwocie 15 950 zł**.**

10. Doradztwo zawodowe

Celem działań podejmowanych we **Wrocławskiej Strategii Edukacyjnej** w ***Obszarze Priorytetowym Relacje edukacji i rynku pracy*** jest budowanie kanałów komunikacji pomiędzy tymi dwiema sferami, wzmocnienie tutoringu i doradztwa zawodowego, pomoc w rozpoznawaniu predyspozycji indywidualnych, w tym poprzez doradztwo zawodowe, a także stały dostęp do informacji o realiach pracy w różnych dziedzinach gospodarki.

- W ramach wrocławskiej koncepcji doradztwa zawodowego, przy Centrum Kształcenia Zawodowego, kontynuowano działalność **Międzyszkolnego Ośrodka Wspierania Aktywności Zawodowej** (MOWAZ) współpracującego ze wszystkimi doradcami zawodowymi zatrudnionymi we wrocławskich szkołach. Prowadzono m.in.: grupowe zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, indywidualne porady dla uczniów i rodziców oraz grupowe spotkania dla rodziców dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia i elektronicznej rekrutacji.

- Prowadzono zajęcia dla uczniów klas ósmych szkół podstawowych w ramach programu **„Poznaję zawody, wybieram szkołę – wrocławska oferta edukacyjna”.** Przeprowadzono grupowe zajęcia z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego dla 216 oddziałów klasy ósmej, tj. 4 645 ósmoklasistów (w tym 3 401 ósmoklasistów z roku szkolnego 2021/2022, w miesiącach styczeń - czerwiec 2022 r. oraz 1 244 ósmoklasistów z roku szkolnego 2022/2023, w miesiącach wrzesień – grudzień 2022 r.)

- Przeprowadzono zajęcia w klasach pierwszych technikum i branżowych szkołach I stopnia (dla uczniów uczęszczających na zajęcia do CKZ) w ramach programu „promowanie zdobywania kwalifikacji zawodowych” - w którym wzięło udział 256 uczniów i „Zdrowy styl życia większą szansą na rynku pracy”, w którym oprócz promowania zdrowego stylu życia, znalazły się tematy odpowiadające aktualnym problemom z otaczającej rzeczywistości pandemicznej. W zajęciach wzięło udział 198 uczniów.

- Relizowano zajęcia w liceum w ramach programu „Zanim wybierzesz”, w których wzięło udział 444 uczniów.

- Z porad indywidualnych mogli skorzystać uczniowie szkół podstawowych i ich rodzice. Udzielono ich 239.

- Przeprowadzono grupowe spotkania informacyjne z rodzicami, dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia, elektronicznej rekrutacji, potrzeb rynku pracy i szkolnictwa ponadpodstawowego. W spotkaniach uczestniczyło 2 166 rodziców**.**

- Zdalnie, za pomocą platformy Microsoft Teams, przeprowadzono szkolenia nauczycieli oraz wychowawców klas ósmych z roku szkolnego 2021/2022 (177 osób); tematyka szkolenia:

- system szkolnictwa ponadpodstawowego: oferta edukacyjna wrocławskich szkół ponadpodstawowych, zawody i kwalifikacje, ścieżki edukacyjne umożliwiające uzyskanie określonego zawodu, potrzeby wrocławskiego rynku pracy,

- zasady rekrutacji do szkół ponadpodstawowych: sposób przeliczania na punkty rekrutacyjne poszczególnych kryteriów uwzględnianych w postępowaniu rekrutacyjnym, tryb i terminy przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego

oraz postępowania uzupełniającego, wykaz zawodów wiedzy, artystycznych i sportowych, które mogą być wymienione na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej,

- rekrutacja elektroniczna we Wrocławiu.

- Zorganizowano konkurs „**GPS po zawodach**" promujący szkolnictwo zawodowe, którego partnerami są wrocławskie szkoły podstawowe. Konkurs ma na celu zachęcenie uczniów klas VII oraz VIII do poznawania świata zawodów oraz przybliżenie zagadnień związanych z rynkiem pracy.

- Promowano kształcenie zawodowe wśród ósmoklasistów poprzez realizację wspólnego projektu z firmą 3M, która ufundowała **pracownię „Automatyk przyszłości".** Doradcy w ramach działań dokonują prezentacji kształcenia praktycznego w wybranych zawodach w pracowniach CKZ (kontynuacja), rozwijają zainteresowania nowoczesnymi zawodami technicznymi w ramach zajęć w pracowni „Automatyk przyszłości", pogłębiają wiedzę o zawodach, które są nauczane w Centrum Kształcenia Zawodowego i o zawodach przyszłości, a także o zastosowaniu nowoczesnych technologii w przemyśle. W 2022 roku w zajęciach w tej pracowni wzięło udział 184 uczniów.

- 24 października 2022 r. zorganizowano konferencję w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery pn.: „Złap za stery do swojej kariery".

- Dodatkowo w Centrum Kształcenia Zawodowego zrealizowano m.in. następujące zadania:

- zaktualizowano wszystkie informacje na stronie www.doradcy-wroclaw.pl dla uczniów szkół podstawowych, dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dla uczniów szkół ponadpodstawowych (oferta wrocławskich szkół ponadpodstawowych z linkami na strony szkół w tym szkół specjalnych, oraz informacje o zasadach rekrutacji do szkół wyższych i policealnych),

- udostępniono materiały o zasadach postępowania rekrutacyjnego do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2022/2023 dla wrocławskich doradców zawodowych, wychowawców, uczniów oraz rodziców i materiały umożliwiające

m.in. poznanie siebie, poznanie swoich predyspozycji, zainteresowań (zakładka: „Materiały dla uczniów”, „Materiały dla rodziców”, „Materiały dla nauczycieli”)

- skierowano do uczniów i rodziców komunikaty informujące o gotowości doradców zawodowych do wsparcia w formie konsultacji indywidualnych w formie stacjonarnej i w formie zdalnej.

- Udział doradców MOWAZ w szkoleniachi warsztatach, m.in:

- 13.01.2022 r. - Jak poprowadzić ciekawą i skuteczną lekcję online? - ClickMeeting,
- 25.01.2022 r. „Dostępność procesów poradnictwa dla osób ze szczególnymi potrzebami”,
- 17.02.2022 r. - Szkolna Giełda Pracy- Jak dostać pierwszą pracę w gamingu?
- 24.02.2022 r.- Naucz uczniów autoprezentacji- Akademia Przedsiębiorczości Revas,
- 27.02.2022 r. „Jak rozmawiać z uczniami o wojnie?”,
- 04.03.2022 r. „Zmiany w prawie oświatowym 2022 r.” - Niezbędnik Nauczyciela Szkoły- Sygnał,
- 24.03.2022 r. - 22 Zdalny Zlot Ponadczasowych Doradców Zawodowych,
- 26.03.2022 r. „Co w trawie piszczy - praca doradcy zawodowego z nastolatkiem w kryzysie”. Doradztwo zawodowe i Rozwój Osobisty dla Młodzieży – Wybieram Szkołę,
- 18.03.2022 r. „Ukraińscy uczniowie w polskiej szkole, czyli rzecz o specustawie, oddziałach przygotowawczych i innych zmianach prawnych" - Webinarium OSKKO Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 28.03.2022 r. „Podstawy języka ukraińskiego dla nauczycieli - przydatne zwroty w pierwszych kontaktach z dzieckiem” – Webinarium,

- 5.09.2022 r. „Pierwsze CV Twoich uczniów” webinar (mapa Karier),
- 19.09.2022 r. „Wszystko możesz, nic nie musisz” webinar (Instytut Krytycznego Myślenia),
- 20.09.2022 r. „(Nie)pokój nauczycielski. Jak zaciekawić i efektywnie uczyć pokolenie Z i Alfa” - DSW,
- 29.09.2022 r. „Cyberbezpieczeństwo, fakenewsy i pobudzanie do kreatywności” - Akademia Edukatorów 2022,
- 18.10.2022 r. - Sieć współpracy i samokształcenia doradców zawodowych - DODN,
- 25.10. 2022 r. „Cyfrowe doradztwo zawodowe- wykorzystanie IT w pracy doradcy zawodowego” - ORE,
- 27.10.2022 r. „Nowe technologie i technologie przyszłości - panujące trendy i jak je przenieść na nauczanie, czyli m.in. o sztucznej inteligencji czy wirtualnej rzeczywistości" - Akademia Edukatorów 2022,
- 04.11.2022 r. „Jak nauczyciel może wspierać rodziców dziecka z orzeczeniem?” -Platforma Edukacyjna Nauczycieli,
- 16.11.2022 r. „Szósty kierunek polityki oświatowej - doskonalenie systemu kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami – ZSU 2030” - WCDN,
- 16.11.2022 r. Branża IT - opowiedz uczniom o rynku pracy przyszłości” (webinar Mapy Karier),
- 24.11.2022 r. „Ścieżki kariery i zawody w świecie IT oraz jak do tego świata zachęcać dziewczynki" (Akademia Edukatorow 2022),
- 07.12.2022 r. „Jak pomóc młodym ludziom rozwijać kompetencje przyszłości” (webinar Fundacji Wypłyń na Głębię),

- 30.11.2022 r. „Konferencja w ramach projektu „Dolnośląska Strategia Rozwoju Edukacji Zawodowej" - DSW,
- 01.12.2022 r. NetGonet „Elementor Pro Poradnik Obsługi Elementora Pro WordPress WooCommerce”,
- 02.12.2022 r. NetGonet „Elementor poradnik krok po kroku”,
- 09.12.2022 r. NetGonet- „Motyw kadence w WordPress”,
- 21.11 – 11.12.2022 r. szkolenie” „ABC DORADCY - doradztwo zawodowe a przepisy prawa oświatowego" - ORE,
- 13.12.2022 r. „CyberForteca” - CORE Consulting - kurs certyfikowany,

Tabela 32. Pracodawcy współpracujący z wrocławskimi szkołami zawodowymi (przykłady):

Lp.	**Szkoła**	**Pracodawcy**	**Zakresy współpracy**
1.	Zespół Szkół nr 1	Impel IT sp. z o.o., TWINS COMPANY LTD - garnitury i szycie na miarę Sp. z o.o., PSI - Projektowanie Systemów Informatycznych	- Umowy w ramach praktyk zawodowych
2.	Zespół Szkół nr 2	Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes - Benz, Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Centrum Blacharsko – Lakiernicze, Uni-Truck Sp. z o.o., INTER-CARS S.A., Pol-	- Umowy w ramach praktyk i staży zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Motors Sp. z o.o., Duda Cars S.A., CMP Holding Sp. Z o.o. Wrocław, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, BMW Inchcape – Wrocław, Zetkamet – Środa Śląska, Zakład Usług Telekomunikacyjnych – Kobierzyce, MM Cars sp. z o.o., ASPA sp. z o.o., Motomik – Wrocław	- udział w konkursach międzyszkolnych - fora zawodowe - organizacja szkoleń produktowo – technicznych dla uczniów i nauczycieli (Inter Cars S.A.) zespół patronacki (Mirosław Wróbel sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes Benz – Wrocław)
3.	Zespół Szkół nr 3	Hotel Tumski & Barka Tumska, ORBIS S.A., The Granary – La Suite Hotel Wrocław City Center, Wing Properites Sp. z o.o., BMB s.c. Beata Bernacka-Ślimak, Barbara Krawiec, Martyna Kozak, Bissole Business Travel Bissole Sp. z o.o., Margo-Travel Małgorzata Hałuszczyk, Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Biuro Podróży „PANORAMA” Sp. z o.o., Biuro Turystyczno-Usługowe JUVENTUR Sp. z o.o.,	- Umowy w ramach praktyk zawodowych - Doposażenie pracowni

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Biuro Podróży Camino Travel, ASFLOR Violetta Sum, PAWIAN OGRÓD Paweł Domagała, Wyższa Szkoła Handlowa, ARTflora – Joanna Rospondek, VIVERE Italiano Sp. z o.o. Zakres współpracy: umowy w ramach praktyk zawodowych.	
4.	Zespół Szkół nr 18	Elektrotim S.A, Tauron Dystrybucja, ZAE, Donako, EBS INK JET, Bikkoplast, Widex, Pneumat System, Hilti, Kogeneracja, PGE	- Klasy dedykowane w zawodach kształconych przez szkołę - Stypendia dla uczniów - Doposażenie pracowni zawodowych - Umowy w ramach realizacji praktyk zawodowych - umowy w ramach realizacji staży zagranicznych w ramach projektu „Wsparcie zawodów

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
			przyszłości na Dolnym Śląsku”.
5.	Lotnicze Zakłady Naukowe	Whirlpool Polska Sp. z o.o., Collins Aerospace, Toyota, Wrocław Aircraft Maintenance Services, Tarczyński S.A. Ujeździec Mały, Transgourmet Polska Sp. z o.o. Długołęka, Auto Group Polska Sp. z o.o. Sp. k. Wrocław, GKN Driveline Polska Sp. z o.o. Oleśnica, General Logistyk Systems Poland Sp. z o.o. W-w, Nicoll Polska Sp. z o.o. Oleśnica,	Patronat: - kl. II, III, IV (zawód: technik mechanik lotniczy) - Aircraft Maintenance Services (Ryanair), - kl. IV (zawód technik mechatronik) - umowy w ramach praktyk i staży zawodowych **Pierwszy klaster edukacyjny**
6.	Elektroniczne Zakłady Naukowe	Proline, ANT Computers, Radiotechnika Marketing, Mikroel Controllers, Lean Tech, Mikrozet, V-Lab,	- Umowy w ramach praktyk zawodowych, - Akademia Sieci Cisco (CNA)- patronat firmy „Cisco”

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
			- wyróżnienia dla najlepszych praktykantów
7.	Zespół Szkół Budowlanych	Erbud S.A., AMBUD Sp. z.o.o., Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne OPGK, DKK konserwacja	- Organizacja staży dla uczniów -Umowy w ramach praktyk zawodowych - Doposażenie pracowni
8.	Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych	IBM, Elektrotim S.A., ECDL, Cisco Polska, DMC Poland, Margo S.C., Versus PC, WITI, LG, Optel, EMC, Flaxvision	- klasy dedykowane, - klasy patronackie (oddział w zawodzie teleinformatyk - Elektrotim S.A.) - umowy w ramach praktyk zawodowych - kursy w ramach klasy partnerskiej (Elektrotim)
9.	Technikum nr 15	Studio Grafix, GreenPress Sp. z o.o. Drukarnia offsetowa i cyfrowa, Modus Studio Projektowo – Realizacyjne	- Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Tadeusz Kwaśniewicz, Magdalena Kwaśniewicz, Firma Usługowo – Handlowa Michał Jóźwiak, KONICZYNKA produkcja Reklam&Drukarnia. Studio Reklamy WENA Tomasz Jurczak, DPI Sp. z o.o., Stemplex.pl, Studio Advert Tomasz Płocki, PRINTECH Robert Sawicki, EX biuro reklamy Sp. o.o., KREOS Studio Reklamy, Kambitgraf.pl Sp. z o.o., Korbank media cyfrowe Sp. z o.o., Drukarnia Triada Sp. z o.o., Studio Graffix Piotr Baranowski.	
10.	Zespół Szkół Logistycznych	PKP Intercity S.A., PKP Cargo S.A., PKP Energetyka S.A., Agencja Rozwoju Przemysłu, "Przewozy Regionalne", MPK Sp. z o.o., Innova Service Sp.z o.o., frameLogic Sp. z o.o., Polbus - PKS Sp. z o.o.	-Umowy w ramach praktyk zawodowych
11.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących	Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Feniks”, Sklep JYSK Sp. z o.o., -P.P.H.U. Kawiks sklep firmowy, Sklep ogólnospożywczy KORNEL,	- Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		P.P.H.U. HADPOL, WOMAK HOLDING, JWW Sp. z o.o., AnWi Biuro Rachunkowe, Urząd Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, Urząd Gminy w Żórawinie, Biuro Rachunkowe RACHMISTRZ, Kancelaria Rachunkowa DORA Sp. z o.o., Biuro Rachunkowe RACHMIX, Clinico Medical Sp. z o.o., PROGRES Patrycja Pawlak.	
12.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych	Park Wodny SA, Zakład Gospodarki Nieruchomościami *„WRO-DOM" Sp.* z o. o., DOMUS Sp. zo o., Nasz Zarządca Sp z o.o., Biuro Rachunkowe MG, BUD-EXPERT, Biuro Rachunkowe INFOSYSTEM PHU, Biuro Rachunkowe Barbara Kasprowicz, INNOWACJA - Biuro rachunkowe, Biuro Rachunkowe EXACTLY S. C., DORA - biuro usług rachunkowych Dorota Jarząb; FTS Sp. z o.o., POLTAXPRO s.c, Biuro Rachunkowe PROTEGGA Sp.z o.o. Inco Veritas, Biuro Rachunkowe „RACHMIX", Biuro Rachunkowym Optimum Tax	- Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Sp. zo. o., Meble-Pracownia Sp. zo. o., Biuro Księgowości i Rozliczeń Podatkowych WIMA, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	
13.	Zespół Szkół Gastronomicznych	Hotel Park Plaza, ART. Hotel Sp. z o.o., Hotel Novotel Wrocław, Hotel Radisson Blu, Hotel Dwór Polski, Puro Hotel Wrocław sp z o.o., DoubleTree by Hilton Hotel, Restaurant & Coctail Bar Pod Papugami, The Granary -La Suite Hotel, Hotel Haston City Wrocław, Quality System Hotel Wroclaw, Hotel Monopol, Hotel In Vite, Hotel Orbis Wrocław, Hotel Sofitel, Hotel Panorama Mercure, Hotel Tumski, Hotel Sofia Wrocław, Hotel Ibis Styles Wrocław Centrum, Restauracja Balkon, Zamek Topacz, Restauracja „Pod Gryfami, Restauracja Przystań & Marina, Biuro Podróży Camino Travel, Almatur Biuro Podróży, Twister, Biuro Podróży Polonia, Biuro Podróży Rainbow Tours, Biuro Podróży Panorama, Biuro Turystyki ZNP Logos Tour,	- Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
		Dolnośląska Organizacja Turystyczna, Dolnośląska Izba Turystyki, INTERFERIE w Świeradowie-Zdroju Hotel Malachit, Unity Line Ltd.Spółka z o.o.	
14.	Zespół Szkół Zawodowych nr 5	Ponad 300 pracodawców - stała współpraca z Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą oraz Dolnośląską Izbą Gospodarczą PHU, "Natis" Beata Charęza-Janusińska, ECKS Europejskie Centrum Kształcenia Stylistów Robert Burszewski, Salon Fryzjerski Beata Kwietniak, spółka Mirosław Wróbel Sp. z o.o. Autoryzowany Dealer Mercedes-Benz, LG.	- Kształcenie dualne – młodociany pracownik - Umowy w ramach praktyk zawodowych

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
15.	Centrum Kształcenia Zawodowego	3M, Rawplug, Volz Hydraulik**,** ZAE, APS Heidenhain, Coromat, Elektrotim S.A., DR. JOHANNES HEIDENHAIN, Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A., Wago, Tauron, DMG Mori~~,~~	Współpraca w zakresie: - nadzoru merytorycznego i certyfikowania kursów programowania i obsługi obrabiarek CNC, - doskonalenia nauczycieli, - doposażenia w sprzęt do testowania, -autoryzowanego partnerstwa szkoleniowego - pozyskiwania materiałów szkoleniowych dla uczniów i nauczycieli, - umowy w ramach praktyk zawodowych,

Lp.	Szkoła	Pracodawcy	Zakresy współpracy
			- promocji kształcenia w nowych zawodach o wysokim stopniu automatyzacji - Wrocławski Klaster Edukacyjny

11. Dofinansowanie dowozu uczniów

- W 2022 roku zrealizowano przewóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych do 46 szkół i placówek oświatowych, w tym do:

  - Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych nr: nr 10, nr 11,
  - Przedszkola nr 12, nr 109, nr 89, nr 148,
  - Integracyjnego Przedszkola „Alto”
  - Przedszkola Specjalnego "Wesołe Żabki",
  - Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Ostoja”,
  - Zespołów Szkół nr: 6, 12, 16, 21,
  - Szkół Podstawowych nr: 8, 9, 12, 14, 28, 43, 80, 101,

– Zespołów Szkolno-Przedszkolnych nr: 8, 12, 21

– Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Uczniów Niesłyszących i Słabosłyszących nr 12 oraz z innymi niepełnosprawnościami,

– Dolnośląskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących nr 13 oraz z innymi niepełnosprawnościami,

– Fundacji Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji,

– Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla Dzieci Niepełnosprawnych Ostoja,

– Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjnego dla Wyjątkowych Dzieci,

– Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Unlock”,

– Szkoły Podstawowej Specjalnej „Wspólny Świat”,

– Społecznej Specjalnej Szkoły Podstawowej Stowarzyszenia Handicap,

– Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Promyk Słońca”,

– Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Kolorowa Akademia”,

– Niepublicznej Szkoły Terapii Behawioralnej dla Dzieci z Autyzmem,

– Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Niebieski Latawiec”,

– Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Niebieski Latawiec 2”

– Niepublicznego Punktu Przedszkolnego "Łatwo Powiedzieć",

– Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Promitis”,
– Integrarcyjnej Szkoły Podstawowej "Alto" oddział ul. Kiełczowska,
– Intergracyjnej Szkoły Podstawowej "Alto" oddział ul. Wietrzna,
– Liceum Ogólnokształcącego nr X, nr XI,
– Szkoła Podstawowa „Zdrój”.
– Społeczna Szkoła Specjalna z oddziałam integracyjnymi „Amigo”

- Prywatna Szkoła Podstawowa „Parnas”
- Punkt Przedszkolny „Przyjaciele Żyrafy”
- Publiczne Przedszkole „Familjadek”

- Przewóz dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów przewozu dla rodziców/opiekunów prawnych odbywał się na podstawie:

- Zarządzenia *nr 3863/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 października 2020r. zmieniającego* zarządzenie nr 2203/19 Prezydenta Wrocławia w sprawie sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców/opiekunów prawnych,

- Zarządzenia nr 5471/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców/opiekunów prawnych,
- Zarządzenia nr 9077/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu zapewnienia bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego dzieci i uczniów niepełnosprawnych oraz zwrotu rodzicom/opiekunom prawnym kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów z niepełnosprawnościami oraz rodziców/opiekunów prawnych,

- Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 r w sprawie organizacji bezpłatnego transport I opieki w czasie przewozu do szkoły ponadpodstawowej młodzieży niepełnosprawnej zamieszkałej na terenie Gminy Wrocław, w przypadkach, w których gmina nie ma takiego obowiązku,

– Uchwały nr XLII/1084/21 z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie określenia średniej jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2021/2022.

– Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24.11.2022 r w sprawie stawki za 1 km przebiegu pojazdu uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców w Gminie Wrocław

- W roku szkolnym 2021/2022 od stycznia do sierpnia 2022 r. z **bezpłatnego przewozu zorganizowanego** skorzystało **525 dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami**, natomiast w roku szkolnym 2022/2023 – od września do grudnia 2022 r. – **637 dzieci i uczniów z niepełnosprawnściami.**

- **Koszt przewozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych** za okres I–VIII 2022 r. wyniósł 4 002 997 zł, natomiast za okres IX-XII 2022 r. wyniósł 3 873 591 zł. Łączny koszt bezpłatnego przewozu zorganizowanego dzieci i uczniów niepełnosprawnych za 2022 r. wyniósł 7 876 588 zł.

- W 2022 roku zawarto **umowy indywidualne z rodzicami** określające warunki zwrotu kosztów za przewóz dziecka niepełnosprawnego do szkoły/placówki prywatnym samochodem osobowym i **zwrócono koszt za przewóz** w okresie I - VIII 2022 r. rodzicom 53 dzieci w kwocie 131 198 zł, w okresie IX – XII 2021 r. rodzicom 117 dzieci w kwocie 112 487 zł. Łącznie w 2022 r. wydano 243 685 zł.

Łącznie zwrot kosztów rodzicom/opiekunom prawnym za przewóz dzieci i uczniów z niepełnosprawnościami oraz przewóz zorganizowany w roku 2022 r., wyniósł 8 120 272 zł.

12. Organizowanie i finansowanie czasu wolnego

- W roku szkolnym 2021/2022 (semestr II) **w ramach wypoczynku zimowego** zorganizowano zajęcia dla 6 291 uczniów wrocławskich szkół. Na ten cel przekazano z budżetu Miasta łącznie kwotę 522 584 zł. W ramach wypoczynku zimowego zorganizowano półkolonie w 19 szkołach podstawowych,

w Zespole Placówek Oświatowych nr 3 oraz wypoczynek w formie tzw. „Otwarych sal” w 15 szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Swą ofertę w czasie ferii zimowych przygotowały 4 Młodzieżowe Domy Kultury oraz Centrum Kreatywności Talent. Uczniowie brali udział w zajęciach sportowych, plastycznych czy teatralnych. Wypoczynek zimowy został zorganizowany zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEN dla organizatorów półkolonii w szkołach podstawowych.

- W ramach **wypoczynku letniego ze środków miejskich dofinansowano** realizację zadania w 6 szkołach podstawowych, w których przygotowano 559 miejsc. Swą ofertę w czasie ferii letnich przygotowały również 4 Młodzieżowe Domy Kultury, w których udział wzięło 1 755 uczniów. Wartość środków przeznaczonych na ten cel wyniosła 171 513 zł**.** Wypoczynek letni został zorganizowany zgodnie z wytycznymi GIS, MZ i MEiN dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2022 r.

Ponadto Miasto Wrocław w roku 2022 otrzymało dofinansowanie z Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na organizację wypoczynku dzieci i młodzieży uchodźczej z Ukrainy w okresie wakacji. Celem powyższego projektu jest integracja uczniów wrocławskich szkół z uczniami pochodzącymi z Ukrainy.

W wydarzeniu uczestniczyło 5 129 uczniów z 23 szkół podstawowych, dla których gmina Wrocław jest organem prowadzącym. Dofinansowanie na ten cel wyniosło 1 588 587 zł. Wypoczynek letni realizowano w 33 wrocławskich szkołach i placówkach.

Tabela 33. Organizacja wypoczniku zimowego i letniego

Lp.	**Rodzaj wypocznynku**	**Liczba placówek realizujących wypoczynek**	**Kwota dofinansowania**

1.	Wypoczynek zimowy	40	522 584 zł
2.	Wypoczynek letni	33	1 760 100 zł
	Razem	**73**	**2 282 684 zł**

- Kontynuowano realizację **Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Dwa plus trzy i jeszcze więcej”.** Udostępniono bezpłatnie osiem basenów szkolnych dla rodzin wielodzietnych. Przygotowano łącznie, w każdym tygodniu, 176 miejsc na basenach.

- W ramach działalności **5 Młodzieżowych Domów Kultury** z zajęć pozalekcyjnych w kołach, zespołach i grupach skorzystało 9 751 dzieci i młodzieży w okresie od stycznia do 31 sierpnia 2022 r. oraz 8 740 w okresie od września do 31 grudnia 2022 r.

- W 2022 większość imprez i uroczystości odbywała się już w formie tradycyjnej, a w niektórych przypadkach imprezy, konkursy, wernisaże odbywały się w formule hybrydowej. Najważniejsze wydarzenia we wrocławskich młodzieżowych domach kultury w roku 2022:

– w czerwcu 2022 nastąpiło odsłonięcie nowego wrocławskiego krasnala Emdekusia Kołłątajskiego, zainstalowanego w budynku MDK. Była to kolejna impreza w ramach obchodów 70-lecia istnienia placówki (MDK Kołłątaja)
– wystawa stacjonarna KOLORY ZIEMI, prezentacja wszystkich sekcji plastycznych w Galerii Sztuki IMPART (MDK Krzyki)
– w czerwcu 2022 odbył się koncert „Krzyki – Dzieciom”. Na plenerowej scenie w Parku Południowym wystąpiło ponad 300 młodych artystów MDK „Krzyki”

– ogólnopolska wystawa pokonkursowa XVI Biennale rysunku i grafiki (MDK Śródmieście)

– memoriał Mistrza Czesława Błaszczaka – Turniej Szachowy (MDK Śródmieście i CK TALENT)

– Szachowy Turniej Niepodległości (MDK Śródmieście)

– Ogólnopolski konkurs literacko –plastyczny „ZABAWA SŁOWEM SŁOWEM MALOWANE" odbywał się w formule stacjonarno-hybrydowej, zasięg ogólnopolski. Odnotowano 13 838 wejść na stronę internetową (CK TALENT).
– w CK TALENT dla uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy zorganizowano punkt relokacyjny, a dla dzieci uchodźców zorganizowana została świetlica. Nauczyciele- wolontariusze prowadzili zajęcia edukacyjne, psycholodzy i pedagodzy dbali o sferę emocjonalną ukraińskich podopiecznych. Świetlice dla dzieci uchodźców funkcjonowały we wszystkich wrocławskich młodzieżowych domach kultury.

- W imprezach i uroczystościach organizowanych w MDK-ach w czasie całego roku 2022 łącznie wzięło udział około **26 989** uczestników.

- Na funkcjonowanie MDK-ów w 2022 r. przeznaczono **16 377 009 zł** (dane z programu PABS - plan na dzień 31.12.2022 r.).

Tabela 34. Działalność MDK-ów w roku szkolnym 2021/2022 (styczeń-sierpień 2022 r.)

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2020/2021			
		Koła, zespoły, sekcje		Imprezy, uroczystości	
		Liczba	Liczba uczestników	Liczba imprez, uroczystości	Liczba uczestników
1.	Młodzieżowy Dom Kultury Śródmieście	37	1505	25	6508
2.	Młodzieżowy Dom Kultury Krzyki	170	1500	90	1600
3.	Młodzieżowy Dom Kultury Fabryczna	36	4399	10	482
4.	Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kopernika	37	1838	70	11000
5.	Centrum Kreatywności Talent	15	509	3	508
	Razem	**295**	**9751**	**198**	**20 098**

Tabela 35. Działalność MDK-ów w roku szkolnym 2022/2023 (wrzesień-grudzień 2022 r.)

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2022/2023			
		Koła, zespoły, grupy, sekcje		Imprezy, uroczystości	
		Liczba	Liczba uczestników	Liczba imprez, uroczystości	Liczba uczestników
1.	Młodzieżowy Dom Kultury Śródmieście	35	1477	18	3373
2.	Młodzieżowy Dom Kultury Krzyki	170	1800	42	780
3.	Młodzieżowy Dom Kultury Fabryczna	35	3585	9	468
4.	Młodzieżowy Dom Kultury im. M. Kopernika	35	1384	22	2150
5.	Centrum Kreatywności Talent	15	494	1	120

	Razem	**290**	**8 740**	**92**	**6 891**

- W roku szkolnym 2022/2023 (semestr I) oraz w roku szkolnym 2021/2022 (semestr II) dofinansowano realizację konkursów i olimpiad na łączną kwotę **89 850** zł.

- Tabela 36. Dofinasowanie konkursów

Lp.	**Rodzaj placówki**	**Liczba dofinansowanych konkursów**	**Kwota dofinansowania (zł)**
1.	Przedszkola	26	11 500
2.	Szkoły Podstawowe i Zespoły Szkolno - Przedszkolne	33	16 350
4.	Licea Ogólnokształcące	24	40 200
5.	Zespoły Szkół	11	11 900
6.	Młodzieżowe Domy Kultury i Specjalne	19	9 900

	Ośrodki Szkolno Wychowawcze		
	Razem	**113**	**89 850**

13. Wrocławska edukacja a COVID-19

- Zgodnie z Uchwałą nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – **„Laboratoria przyszłości**", w 2021 roku uzyskano ze Środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wsparcie w łącznej wysokości 13 244 480 zł. Organy prowadzące szkoły zobowiązane były do wydatkowania otrzymanego wsparcia w terminie do dnia 31 sierpnia 2022 r. Szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wrocław, wydatkowały w 2021 oraz 2022 roku środki w łącznej wysokości 13 243 904 zł. Wsparcie zostało przeznaczone na zakup wyposażenia stanowisk do pracy narzędziowej, sprzętu, narzędzi, elektronarzędzi, materiałów, innych przedmiotów i pomocy służących rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży.

a) Funkcjonowanie placówek

Przedszkola

- Przedszkola funkcjonowały zgodnie z wytycznymi przeciwepidemicznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 19 listopada 2020 roku dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat.

- Od stycznia do marca 2022 r Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny

w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1604) ograniczano funkcjonowanie przedszkoli.

Szkoły Podstawowe

- Kształcenie na odległość obowiązywało w ograniczonym wymiarze. W trybie zdalnym szkoły funkcjonowały do 9 stycznia 2022 r. W okresie od 27 stycznia do 20 lutego 2022 r., uczniowie klas V-VIII uczyli się w formie zdalnej a uczniowie klas I-IV uczyli się stacjonarnie. W przypadku zakażenia ucznia lub nauczyciela nauka była przenoszona na tryb zdalny lub hybrydowy. Od 21 lutego 2022 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2022 r., poz. 367), zakończono naukę zdalną, uczniowie powrócili do nauki stacjonarnej w szkołach podstawowych.

Szkoły Ponadpodstawowe

- Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 26.01.2022 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2022 r. poz. 186 ze zm.) i rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 20.03.2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.), zawierają zasady regulujące pracę szkół w okresie zawieszenia zajęć lekcyjnych w formie stacjonarnej.

- Dyrektor kierujący szkołą, w zależności od istniejących warunków posiada kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć w zakresie szczegółowych zasad bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie szkoły. Żaden z dyrektorów szkół

ponadpodstawowych nie zgłosił konieczności organizacji zajęć z wykorzystaniem form i narzedzi nauczania na odległość.

Szkoły i placówki specjalne

- W roku 2022 szkoły i placówki specjalne pracowały w głównie trybie stacjonarnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. O organizacji nauki w szkołach specjalnych decydował dyrektor szkoły przy uwzględnieniu sytuacji epidemiologicznej w szkole.

Przewóz dzieci niepełnosprawnych

- Przewóz dzieci/uczniów niepełnosprawnych w roku 2022 odbywał w trybie normalnym z wyłączeniem sytuacji, gdzie placówki/ klasy przechodziły na nauczanie zdalne, zgodnie z listami przesyłanymi przez placówki.

Spółka MPK Sp. z o. o. została poinformowana o konieczności stosowania wytycznych Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 26.01.2022 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2022 r. poz. 186 ze zm.) i rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 20.03.2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.)

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

- Wszystkie poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzone przez Miasto Wrocław w roku 2022 pracowały w trybie stacjonarnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. Poradnie prowadziły dyżury z zakresu udzielania pomocy psychologiczno-

pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli (telefoniczne, mailowe, za pośrednictwem komunikatorów internetowych), a w razie potrzeby konsultacje w kontakcie bezpośrednim przy zachowaniu reżimu sanitarnego.

Młodzieżowe Domy Kultury

W roku 2022 placówki wychowania pozaszkolnego pracowały w trybie stacjonarnym dostosowując organizację pracy do wytycznych GIS i MEN oraz procedur bezpieczeństwa w placówce. Przywrócono organizację uroczystości, festiwali i imprez. Niektóre z nich, szczególnie te o charakterze ogólnopolskim miały charakter hybrydowy lub online z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego.

b) Rekrutacja online

- Przeprowadzono elektroniczną rekrutację w przedszkolach i szkołach. Opracowano informator elektroniczny dostępny na stronie www.wroclaw.p./edukacja zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli.

- W rekrutacji 2022/2023 po raz kolejny podłączono do elektronicznego naboru placówki prowadzone przez inny organ (40 przedszkoli).

c) Edukacja zdalna

- W celu wsparcia nauczycieli w realizacji nauki zdalnej kontynuowano działania oparte o Wrocławską Platformę Edukacyjną (MS Teams + Platforma Edukacyjna Moodle). Do końca 2022 roku pozostawało 65 527 aktywnych kont Office 365 (9 195 kont nauczycieli oraz 56 332 uczniów).

- Wrocławską Platformę Edukacyjną wykorzystywało 121 placówek oświatowych, a najczęstszą aplikacją wykorzystywaną w ramach pakietu Office 365 była aplikacja MS Teams.

- Dodatkowo 67 placówek oświatowych pozyskało nowy sprzęt komputerowy, który został przekazany uczniom.

- Moduł Wrocławskiego Systemu Bibliotek Szkolnych E-czytelnia, pozwalającyc korzystać użytkownikom z serwisu Legimi, dający dostęp nie tylko do tekstów naukowych, popularno-naukowych czy dydaktycznych, ale także lektur szkolnych, literatury pięknej, młodzieżowej, czy fantastyki, zgromadził w 2022 roku około 1000 aktywnych użytkowników.

d) Ankiety i monitorowanie zagrożenia epidemicznego

- Na podstawie ankiet monitorowano frekwencję dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych. Utworzono i przesłano do przedszkoli łącznie 48 ankiet.
- Dyrektorzy placówek podejmowali działania według ustalonej procedury postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia dziecka/ucznia lub pracownika placówki oświatowej oraz checklisty ułatwiającej weryfikację koniecznych do podjęcia czynności, na bieżąco informowali organ prowadzący o wszelkich przypadkach i podejrzeniach zakażenia COVID-19.

- Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach wyrażano zgody na zawieszenie zajęć w przedszkolach i szkołach podstawowych ze względu na sytuację epidemiczną w placówce.
- W 2022 r. zgłoszono 850 incydentów wystąpienia zakażenia COVID-19 wśród personelu, wychowanków i rodziców w szkołach podstawowych i zespołach szkolno – przedszkolnych z czego 490 skutkowało zawieszeniem działalności oddziałów i klas. W ciągu roku 2022 z przedszkoli wpłynęło łącznie 251 zgłoszeń, z czego 230 skutkowało zawieszeniami działalności oddziałów przedszkolnych.

e) Egzaminy

Poniższe dane dotyczą wszystkich wrocławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych udostępnionych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną oraz Okręgową Komisję Egzaminacyjną we Wrocławiu – stan na 2 sierpnia 2022 r.

- W 2022 r. egzamin ósmoklasisty oraz egzamin maturalny sprawdzały poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach egzaminacyjnych, które zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki w grudniu 2020 r. Wymagania egzaminacyjne stanowiły zawężony katalog wymagań podstawy programowej.

- W 2022 r. każdy absolwent miał obowiązek przystąpić do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języka obcego nowożytnego – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym. Absolwenci mogli też przystąpić do egzaminu dodatkowego z maksymalnie pięciu kolejnych przedmiotów dodatkowych.

- Egzaminy w 2022 r. odbyły się z zachowaniem reżimu sanitarnego, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi organizowania i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych. Ze względów bezpieczeństwa podczas egzaminów uczniów i nauczycieli obowiązywały szczegółowe wytyczne sanitarne opracowane przez MEiN, CKE i GIS.

- Egzaminy odbyły się zgodnie z harmonogramem:

  - egzamin maturalny – 4-23 maja 2022 r.;

  - egzamin ósmoklasisty – 24-26 maja 2022 r.

Ponadto, aby ograniczać kontakty i minimalizować ryzyko zagrożenia, egzamin maturalny w 2022 r. został przeprowadzony wyłącznie w formie pisemnej.

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, tj. przystąpienie do egzaminu jest warunkiem koniecznym ukończenia szkoły podstawowej. Nie ustalono jego minimalnego wyniku, został przeprowadzany w dwóch terminach: 24-26 maja 2022 r. oraz dodatkowym – 13-15 czerwca 2022 r. (dla uczniów,

którzy nie mogli przystąpić w terminie czerwcowym z przyczyn zdrowotnych lub losowych).

Tabela 37. Liczba uczniów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty w roku 2022

Przedmiot	**Wrocław**	**Dolny Śląsk**	**Polska**
Język polski	6 794	34 074	502 964
Matematyka	6 792	34 063	502 868
Język angielski	7 112	33 049	502 800 – wyniki podano dla wszystkich zdających języki nowowożytne
Język niemiecki	78	1642	
Język hiszpański	2	brak danych	
Język francuski	4	brak danych	
Język rosyjski	0	brak danych	
Język włoski	0	brak danych	

Tabela 38. Średnie wyniki (w procentach) egzaminu ósmoklasisty w roku 2022 (uwzględniono wyniki powyżej 10 zdających)

Region	język	matematyka	język	język niemiecki	język	Język hiszpański	Język włoski	Język rosyjski
Wrocław	66	69	79	63	0	0	0	0
Dolny Śląsk	58	55	68	48	0	0	0	0
Polska	60	57	67	50	80	81	89	65
Warszawa	70	72	84	80	83	71	0	84
Kraków	70	74	82	77	0	85	0	79
Łódź	59	61	73	56	0	0	0	91
Poznań	64	65	76	65	0	84	0	0
Gdańsk	64	66	78	58	0	0	0	96

- We wszystkich szkołach ponadpodstawowych **egzaminy maturalne** rozpoczęły się 4 maja 2022 r. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami egzaminy maturalne w formie ustnej nie odbyły się (z zastrzeżeniem, że część ustna została przeprowadzona wyłącznie dla zdających, którzy zobligowani byli do przedstawienia wyniku uzyskanego z egzaminu w części ustnej w postępowaniu

rekrutacyjnym na uczelnię zagraniczną). W roku 2021 po sesji egzaminacyjnej, uczniowie wrocławskich szkół otrzymali 4 731 świadectw dojrzałości.

- Ogółem we Wrocławiu egzamin maturalny zdawało 5 807 osób, zdawalność wyniosła 81%; na Dolnym Śląsku liczba zdających w sumie wyniosła 17 055 osób, a zdawalność była na poziomie 74,8%; natomiast w Polsce egzamin maturalny zdawało w sumie 268 257 osób, zdawalność wyniosła 78,2.

Tabela 39. Zdawalność matur w liceach ogólnokształcących w dużych miastach w roku 2022

Miasto	**Liczba zdających**	**Zdawalność w %**
Wrocław	4 477	84,5
Warszawa	15 557	90,3
Kraków	0	0
Łódź	0	0
Dolny Śląsk	10 696	81,8
Polska	164 276	84

Tabela 40. Zdawalność matur w technikach w dużych miastach w roku 2022

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	1 317	71,6
Warszawa	3 722	78,2
Kraków	0	0
Łódź	0	0
Dolny Śląsk	6 348	63
Polska	103 595	69,2

Tabela 41. Zdawalność matur w dużych miastach w roku 2022 ogółem

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Wrocław	5 807	81
Warszawa	19382	88
Kraków	8 625	86
Łódź	5 594	79

Miasto	Liczba zdających	Zdawalność w %
Dolny Śląsk	17 055	74,8
Polska	268 257	78,2

- W sesji zimowej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie (styczeń – luty 2022 r.) trwał w formule 2012 i formule 2017 od 10 stycznia 2022 r. do 6 lutego 2026 r., a w formule 2019 od 10 stycznia 2022 r. do 2 lutego 2022 r. W sesji letniej egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w formule 2012 i formule 2017 rozpoczął się od 20 czerwca 2022 r., natomiast w formule 2019 od 1 czerwca 2022 r. Egzaminy zakończyły się w lipcu 2022 r.

14. Zmiany we wrocławskiej edukacji w okresie działań wojennych w Ukrainie.

- Z tytułu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami – uchodźcami, będącymi obywatelami Ukrainy, które przybyły po 24 lutego 2022 r., Miasto Wrocław otrzymało środki z Funduszu Pomocy w łącznej kwocie 47 976 761 zł. Z tej kwoty przekazano dla szkół i placówek oświatowych kwotę 45 980 156 zł, na podstawie wniosków złożonych przez Dyrektorów, z przeznaczniem na sfinansowanie wydatków na dodatkowe wyposażenie pomieszczeń, niezbędne materiały i środki czystości, komputery, pomoce dydaktyczne, a także na wynagrodzenia dla nauczycieli, którzy uczyli dzieci uchodźców z Ukrainy. Ponadto, z powyższej kwoty zostały przyznane także dodatki do wynagrodzeń dla dyrektorów, nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi
w szkołach i placówkach oświatowych. Kwota niewykorzystanych środków wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. wyniosła 1 996 605 zł.

- Na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa ze środków Funduszu Pomocy otrzymano refundację poniesionych kosztów za zakwaterowanie w punkcie relokacyjnym oraz zapewnienie całodziennego żywienia zbiorowego (kanapki) w wysokości 193 510 zł.

a) Monitorowanie liczby dzieci cudzoziemców w wieku przedszkolnym i szkolnym

- Od początku działań wojennych do przedszkoli zostało przyjętych dodatkowo około **1 350 dzieci** z Ukrainy, a do szkół podstawowych prawie **4 800 uczniów** obcojęzycznych, w tym **4 365 uczniów z Ukrainy**. Łączna liczba dzieci ukraińskich we wrocławskich szkołach podstawowych wynosi 7 909. A w przedszkolach 1 667 (stan na wrzesień 2022 r.).

Tabela 42. Liczba uczniów obcojęzycznych we wrocławskich szkołach podstawowych w kolejnych latach szkolnych

Rok szkolny	**Liczba uczniów**		
	uczniowie z Ukrainy	**z pozostałych krajów**	**wszyscy uczniowie obcojęzyczni**
2021/2022 stan 30.09.2021	2712	454	3471
2021/2022 stan 31.01.2022	2862	837	3699

2021/2022 stan 28.02.2022	2908	916	3824
2021/2022 stan 31.03.2022	6856	916	7772
2021/2022 stan 25.04.2022	7152	916	8068
2021/2022 stan 31.05.2022	6690	916	7606
2022/2023 stan 05.09.2022	7909	1088	8997

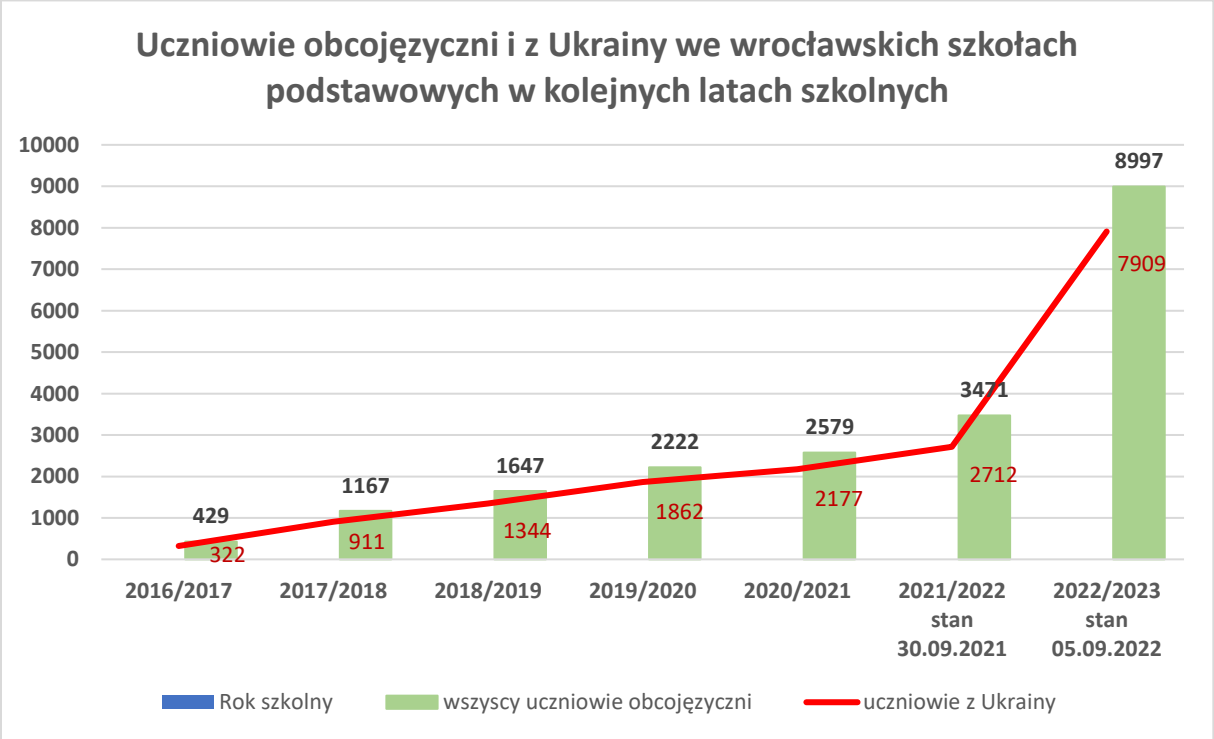

Tabela 43. Liczba dzieci obcokrajowców we wrocławskich przedszkolach w kolejnych latach szkolnych

	Liczba dzieci		
Rok szkolny	**z Ukrainy**	**z pozostałych krajów**	**wszystkie dzieci obcokrajowcy**
2021/2022 stan 31.01.2022	512	197	709
2021/2022 stan 28.02.2022	525	216	741
2021/2022 stan 31.03.2022	1725	178	1903
2021/2022 stan 30.04.2022	1887	77	1964
2021/2022 stan 31.05.2022	1861	121	1982

2022/2023 stan 30.09.2022	1667	266	1933

Tabela 44. Uczniowie z zagranicy w szkołach ponadpodstawowych i specjalnych prowadzonych przez gminę Wrocław

Rok szkolny	**Liczba uczniów**		
	uczniowie z Ukrainy	**z pozostałych krajów**	**wszyscy uczniowie obcojęzyczni**
2021/2022 stan 19.10.2021	1082	226	1308
2021/2022 stan 24.02.2022	955	191	1146
2022/2023 stan 30.11.2022	1778	234	2012
2022/2023 stan 17.01.2023	1754	248	2002

b) Strategiczne działania gminy Wrocław w zakresie przygotowania placówek oświatowych do przyjmowania uchodźców:

- opracowanie procedur zapisania dziecka do przedszkola i szkoły;
- systematyczne zbieranie informacji o wolnych miejscach w przedszkolach i szkołach podstawowych;
- kierowanie uczniów na wolne miejsca w przedszkolach i szkołach podstawowych;
- współpraca z dyrektorami w zakresie przyjmowania dzieci i uczniów na wolne miejsca;
- udzielanie porad merytorycznych uchodźcom jak i dyrektorom placówek w zakresie organizacji nauki dzieciom – uchodźcom;
- przygotowanie propozycji zmian w prawie;
- koordynowanie zbiórki darów dla uchodźców prowadzonej w placówkach;
- organizacja dodatkowych oddziałów w przedszkolach i oddziałów przygotowawczych;
- przygotowanie zasad rekrutacji dla uchodźców;
- współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie pomocy uczniom ukraińskim;
- dystrybucja pomocy dydaktycznych i sprzętu w ramach darowizn;
- przygotowanie broszury informacyjnej i wzorów dokumentów wymaganych przepisami prawa;
- przygotowanie oświadczeń oraz odbieranie ich od rodziców dzieci uchodźców pozostających w ukraińskim systemie edukacji;
- analiza możliwości pozyskania nowych nieruchomości, pomieszczeń dydaktycznych dla szkół na potrzeby dzieci ukraińskich;
- informowanie o obowiązujących wymaganiach prawnych na temat funkcjonowania polskiego systemu edukacji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- pomoc rodzicom dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w znalezieniu miejsca, gdzie dziecko otrzyma specjalistyczną pomoc;
- informacja prawna w zakresie odroczenia obowiązku szkolnego;
- systematyczne zbieranie informacji o liczbie zapisanych dzieci oraz sprawozdawczość w tym zakresie.

Tabela 44. Uczniowie z Ukrainy realizujący obowiązek szkolny on-line w systemie ukraińskim

Miesiąc	**Liczba oświadczeń**
Kwiecień 2022 r.	81
Maj 2022 r.	51
Czerwiec 2022 r.	6
Lipiec 2022 r.	9
Sierpień 2022 r.	26
Wrzesień 2022 r.	398
Październik 2022 r.	138
Listopad 2022 r.	78
RAZEM	**787**

Tabela 45. Oddziały przygotowawcze

Rok szkolny	Liczba oddziałów przygotowawczych	Liczba szkół z oddziałami przygotowawczymi
2019/2020	16	7
2020/2021	15	7
2021/2022 – wrzesień 2021 r.	29	12
2021/2022 – maj 2022 r.	42	21
2022/2023	62	24

c) Program Wsparcia dzieci i rodzin uchodźców w Polsce – UNICEF

W związku z reakcją Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na pilne potrzeby dzieci i rodzin uchodźców w Polsce, w dniu 9 czerwca 2022 roku podpisano z Miastem Wrocław Memorandum o Porozumieniu. Na jego podstawie przekazano wsparcie na realizację zadań edukacyjnych w wysokości ok. **25 mln zł.**

W obszarze edukacji realizowano następujące zadania:

- **zatrudnienie asystentów do dzieci niepełnosprawnych z Ukrainy –** w celu wsparcia dzieci uchodźców z orzeczeniami o niepełnosprawności w przedszkolach i szkołach podstawowych w ramach zadania zatrudniono łącznie 20 asystentów za kwotę 229 000 zł;

- **zakup materiałów do przeprowadzania zajęć w oddziałach przygotowawczych** – w ramach zadania szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, w których utworzono oddziały przygotowawcze otrzymały wsparcie w postaci środków finansowych w wysokości 1 000 zł/oddział przygotowawczy z przeznaczeniem na zakup materiałów dydaktycznych i wyposażenia. Ze zgłoszonych przez dyrektorów szkół potrzeb został opracowany katalog wyposażenia, które można realizować w ramach zadania**.** Środki przekazano dla: SP 2, SP 4, SP 5, SP 12, SP 29, SP 43, SP 61, SP 68, SP 73, SP 74, SP 76, SP 78, SP 81, SP 82, SP 83, SP 85, SP 90, SP 93, SP 97, SP 109, ZSP 1, ZSP 3, ZSP 9, ZS 20 i LOXV. Przeznaczono łącznie na ten cel kwotę 65 500 zł;
- **przygotowanie przedszkoli do nowego roku szkolnego** w związku ze zwiększoną liczbą dzieci; placówki przedszkolne w ramach zadania otrzymały środki finansowe w wysokości po 2 000 zł/oddział przedszkolny z przeznaczeniem na zakup materiałów i wyposażenia w celu przygotowania placówki do przyjęcia zwiększonej liczby dzieci (3 uchodźców na oddział); opracowano katalog zakupów i wyposażenia z potrzeb zgłoszonych przez dyrektorów; łączna wysokość dotacji przeznaczonej na ten cel w 2022 roku wynosiła: 1 364 000 zł;
- **przygotowanie szkół podstawowych i ponadpodstawowych do nowego roku szkolnego** w związku ze zwiększoną liczbą uczniów; szkoły w ramach tego zadania otrzymały po 2000 zł/oddział szkolny z przeznaczeniem na zakup materiałów i wyposażenia w celu przygotowania placówki do przyjęcia zwiększonej liczby uczniów (4 uchodźców na oddział); opracowano katalog zakupów i wyposażenia z potrzeb zgłoszonych przez dyrektorów; łącznie przeznaczono na cel kwotę w wysokości: 6 288 000 zł;
- **place zabaw i strefy rekreacji –** doposażono place zabaw w urządzenia zabawowe w 21 placówkach oświatowych w łącznej kwocie 1 081 370 zł.

Tabela 46. Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF

Lp.	Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF - działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji	Kwota (zł)
1.	Przedszkole nr 43, ul. Kościuszki	65 100
2.	Przedszkole nr 47, ul. Różyckiego	28 000
3.	Przedszkole nr 48, ul. Bartla	35 500
4.	Przedszkole nr 52, ul. Łączności	28 500
5.	Przedszkole nr 57, ul. Chorzowska	159 703
6.	Przedszkole nr 59, ul. Narcyzowa	23 900
7.	Przedszkole nr 71, ul. Kiełczowska	54 900
8.	Przedszkole nr 80, ul. Zielińskiego	11 700
9.	Przedszkole nr 82, ul. Bończyka	56 500
10.	Przedszkole nr 90, ul. Zaporoska	15 697
11.	Przedszkole nr 95, ul. Lwowska	44 100
12.	Przedszkole nr 102, ul. Litomska	5 000

Lp.	Pozostałe projekty we współpracy z UNICEF - działanie nr 5.11 - place zabaw i strefy rekreacji	Kwota (zł)
13.	Przedszkole nr 149, ul. Obornicka	62 100
14.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1, ul. Zemska	11 200
15.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6, ul. Gałczyńskiego	48 000
16.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7, ul. Koszykarska	3 670
17.	Szkoła Podstawowa nr 8, ul. Kowalska	37 200
18.	Szkoła Podstawowa nr 51, ul. Krępicka	91 800
19.	Szkoła Podstawowa nr 98, ul. Sycowska	98 900
20.	Zarząd Inwestycji Miejskich, ul. Januszowicka: Renowacja placu zabaw wraz z doposażeniem przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 19 ul. Januszowicka.	105 780
21.	Przedszkole nr 15, ul. Wolska	94 220

- **zakup książek w języku ukraińskim do szkolnych bibliotek –** za przyznane z dotacji środki w łącznej wysokości 240 000 zł zakupiono książki, lektury, słowniki w języku ukraińskim do szkolnych bibliotek;

- **baza danych do zbierania informacji o ukraińskich nauczycielach** - w ramach realizacji zadania został przygotowany kwestionariusz dla osób z Ukrainy poszukujących zatrudnienia na stanowisku nauczyciela lub asystenta. Formularz przygotowano w języku polskim i ukraińskim. Informacja o bazie danych została opublikowana w materiałach prasowych i innych materiałach promocyjnych. Artykuł informacyjno-promocyjny został opublikowany w serwisie www.wroclaw.pl oraz w biuletynie wroclaw.pl. Ponadto przeprowadzono kampanię informacyjno-promocyjną w social mediach. Łącznie kampanie na Facebooku zostały wyświetlone blisko 140 tys. razy i dotarły do blisko 30 tys. odbiorców. Przeprowadzono również kampanię informacyjno-promocyjną w Google Ads, na tablicach SIM i w transporcie publicznym. Do punktów gromadzących osoby z Ukrainy (Fundacja Ukraina, Świetlica) dostarczono materiały informacyjne takie jak ulotki, plakaty oraz rollupy. Do końca 2022 roku w bazie zarejestrowano 1557 nauczycieli. Przeznaczono na ten cel kwotę 40 000 zł;
- **szkolenie dla nauczycieli w zakresie stosowania ocen kształtujących i prowadzenia sesji nadrabiania zaległości w nauce dla dzieci.** W ramach zadania opracowano dla każdego etapu edukacyjnego programy w zakresie kształcenia kompetencji językowych (osobno dla szkoły podstawowej - klas I-III i klas IV-VIII oraz dla szkoły ponadpodstawowej). Przeprowadzono również szkolenia z zakresu stosowania oceniania kształtującego wspierającego rozwój ucznia – 10 grup po 16 godzin – razem 160 godzin szkoleniowych, przeszkolono łącznie 220 nauczycieli (wskaźnik wynosił 150). Zadanie realizowane przez WCDN. Łączny koszt 78 000 zł;
- **utworzenie 5 centrów do nauki zdalnej** – stworzenie miejsca do nauki zdalnej dla ok. 70 uczniów w 5 wrocławskich Młodzieżowych Domach Kultury. Aby uczniowie mogli uczyć się w komfortowych warunkach na ten cel przeznaczono 25 000 zł wyposażając sale w niezbędne materiały pozwalające na realizowanie obowiązku nauki w systemie ukraińskim.
- **zatrudnienie 6 asystentów międzykulturowych** oraz koordynatora do centrów nauki zdalnej, którzy pomagają uczniom z Ukrainy systematycznie uczestniczyć w zajęciach zdalnych. Na wynagrodzenia dla asystentów pochodzenia ukraińskiego przeznaczono kwotę ok. 175 000 zł
- **zatrudnienie asystentów międzykulturowych** w szkołach, w ramach zadania zatrudniono ponad 120 asystentów międzykulturowych w celu

wsparcia dla uczniów z Ukrainy; łączna kwota przeznaczona na ten cel: ok. 2 mln zł;

- **treningi podnoszące umiejętności międzykulturowe dla 150 nauczycieli** –zadanie realizowane było przez WCDN. **O**pracowano dla każdego etapu edukacyjnego programy w zakresie kształcenia kompetencji międzykulturowych (osobno dla szkoły podstawowej - klas I-III i klas IV-VIII oraz dla szkoły ponadpodstawowej). Przeprowadzono również szkolenia ABC kompetencji międzykulturowych - 10 grup po 16 godzin – razem 160 godzin szkoleniowych, przeszkolono łącznie 158 nauczycieli przy wskaźniku 150 (jeden nauczyciel kształcił się w dwóch grupach przeznaczonych dla szkoły podstawowej - kl. I-III i kl. IV-VIII). Przeznaczono na ten cel kwotę 78 000 zł.
- **organizacja półkolonii** - w ramach zadania zorganizowano wypoczynek letni w formie półkolonii dla dzieci i młodzieży przyjmującej oraz uchodźczej z Ukrainy. Celem powyższego projektu jest integracja uczniów wrocławskich placówek dla których gmina Wrocław jest organem prowadzącym z uczniami pochodzącymi z Ukrainy. Łącznie udział w wypoczynku letnim wzięło 5 131 uczniów (w tym ok. 209 dzieci/młodzieży uchodźczej z Ukrainy) w 23 szkołach. Łączny koszt realizacji w/w zadania wyniósł 1 588 587 zł.

W ramach realizacji programu pomocy dla uchodźców z Ukrainy Fundusz Narodów Zjednoczonych UNICEF przekazał również do placówek sprzęt i pomoce w łącznej wysokości ponad 3,6 mln zł:

- zestawy z zabawkami dla przedszkoli (piłki, klocki, kolorowanki itp.), łącznie 683 szt. zestawów o łącznej wartości 351 496,30 zł, po 1 zestawie/oddział;
- zestawy sprzętu sportowego do gier zespołowych (m.in. piłki do siatkówki, koszykówki, piłki nożne, skakanki itp.) na potrzeby zajęć integracyjnych i rekreacyjnych – łącznie 360 zestawów o wartości 192 984,40 zł;
- tablety dla oddziałów przygotowawczych – przekazano łącznie 1 900 szt., o wartości 1 781 535 zł; po 25 szt./oddział otrzymały: ZSP 1, ZSP 3, ZSP 9, ZSP 24, SP 2, SP 4, SP 5, SP 12, SP 29, SP 43, SP 61, SP 68, SP 73, SP 74, SP 76, SP 78, SP 81, SP 83, SP 85, SP 90, SP 93, SP 97, SP 109, ZS 20, LO XV, ZSB, ZS 18, ZS 2, ZS 3;

- pracownie mobilne – przekazano łącznie 300 tabletów o wartości 1 300 000 zł na wyposażenie 10 pracowni mobilnych do następujących placówek: ZSP 1, ZSP 6, ZSP 9, ZSP 10, ZSP 11, ZSP 15, ZSP 24, LO I, LO VI, LO X.

DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH

KULTURA

Gmina Wrocław działa zgodnie z założeniem, że kultura jest kluczowym zasobem tworzącym więzi społeczne, wspierającym integrację i osobisty rozwój. Pomimo faktu, że już kolejny rok 2022 był bardzo wymagający z uwagi na doświadczenie epidemii Sars-CoV-2 i trwającej wojny w Urkainie udało się zrealizować wszystkie cele polityki kulturalnej zapisane w dokumencie programowym „Kultura – Obecna!", jak m.in. podtrzymanie prestiżu wrocławskiej kultury, zapewnienie warunków rozwoju pola kultury, zapewnienie wzrostu uczestnictwa w sferze wrocławskiej kultury. Kontynuowany był, wprowadzony w 2020 r., Wrocławski Program Interwencji Społecznej (w skrócie #PakietSpołeczny), który w m.in. zakresie kultury zawierał wspierające rozwiązania, szczególnie dedykowanych artystom. Wszyscy twórcy, którzy od miasta wynajmują pracownie na działalność w dziedzinie kultury i sztuki, od początku od 13 marca mogli skorzystać z obniżki czynszu i płacić symboliczny jego wymiar (1% stawki czynszu). Rok 2022 upłynął pod hasłem Roku Edyty Stein, w ramach którego we Wrocławiu miało miejsce wiele przedsięwzięć poświęconych tej wroclawiance. Od lutego 2022 r. zaczęła działań nowa instytucja kultury Wrocławski Instytut Kultury. W 2022 r. Rada Miejska Wrocławia podjęła także uchwały o połączeniu instytucji kultury: Strefy Kultury Wrocław z Ośrodkiem Działań Twórczych Firlej, Ośrodka Postaw Twórczych z Centrum Kultury Zamek i Wrocławskiego Instytutu Kultury z Klubem pod Kolumnami. Nowo powstałe Strefa Kultury Wrocław, Ośrodek Postaw Twórczych Zamek i Wrocławski Instytut Kultury rozpoczną działalność 1 stycznia 2023 r. Zgodnie z deklaracją Prezydenta Wrocławia konsekwentnie kontynuowane było uspołecznianie polityki kulturalnej we Wrocławiu. Najnowsza na mapie Wrocławia instytucja kultury Wrocławski Instytut Kultury realizowała Diagnozę Wrocławskiej Kultury - to koordynacja szeroko zakrojonego działania badawczego, mającego na celu lepsze poznanie obecnego kształtu i zmapowanie potrzeb wrocławskiego środowiska kulturalnego. Trwające między czerwcem a grudniem badanie, którego rezultaty mają stać się pewnego rodzaju „mapą drogową" przyszłych działań i pomóc we wprowadzeniu w proces tworzenia wieloletniego programu dla rozwoju lokalnej kultury. Powołana przez Prezydenta

Wrocławia Wrocławska Rada Kultury – ciało doracze, spotkała się 6 razy. W dokumentach strategicznych zwrócono uwagę na konieczność wypełniania przestrzeni publicznej dobrą małą architekturą i dziełami sztuki (m.in. rzeźbami przy uwzględnieniu przesłanek historyczno-kulturowych), rozwijanie przestrzeni i zasobów kultury poza centrum, kreowanie i wspieranie nowych form uczestnictwa w kulturze i spędzania czasu wolnego, w tym poprzez rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wzmacnianie i promowanie marek kulturalnych Wrocławia. Wspierano zadania realizowane poza centrum miasta, szczególnie te pochodzące z inicjatywy samych mieszkańców, co znakomicie było wspierane przez kolejną edycję konkursu na Mikrogranty. Do najważniejszych marek kulturalnych Wrocławia zaliczają się Narodowe Forum Muzyki im. W. Lutosławskiego wraz z Międzynarodowym Festiwalem Wratislavia Cantans, Teatr Capitol wraz z Przeglądem Piosenki Aktorskiej, czy przedsięwzięcia prowadzone przez organizacje pozarządowe, jak całoroczna działalność kina Nowe Horyzonty, Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty. Przedsięwzięcia kulturalne poza instytucjami, to m.in. Vertigo Summer Jazz Festival, dla którego scenerię stanowią parki, dachy prestiżowych budynków, nadodrzańskie plaże, rejsowe statki kursujące po Odrze, czy Wyspa Daliowa – to przykłady realizacji strategicznych założeń tej sfery działalności.

Gmina Wrocław jest organizatorem 28 instytucji kultury (w sprawozdawczym 2022 r.). Są to: Narodowe Forum Muzyki, Teatr Muzyczny Capitol, Wrocławski Teatr Lalek, Wrocławski Teatr Współczesny, Instytut im. Grotowskiego, Ośrodek Pamięć i Przyszłość, Muzeum Architektury, Muzeum Miejskie Wrocławia, Muzeum Współczesne Wrocław (w organizacji), BWA Wrocław - Galerie Sztuki Współczesnej, Galeria Miejska, Galeria Entropia, Miejska Biblioteka Publiczna, Strefa Kultury Wrocław, Centrum Kultury Agora, Centrum Kultury Wrocław-Zachód, Centrum Kultury Zamek, Klub Muzyki i Literatury, Klub Pod Kolumnami, Ognisko Kultury Plastycznej, Ośrodek Działań Artystycznych Firlej, Ośrodek Działań Twórczych Światowid, Ośrodek Postaw Twórczych, Wrocławski Dom Literatury, Wrocławski Klub Anima, Wrocławski Klub Formaty, Wrocławscy Kameraliści Cantores Minores Wratislavienses, Wrocławski Instytut Kultury.

Finansowanie kultury ze środków samorządu Wrocławia po raz kolejny utrzymywało się na poziomie lat, w których realizowano program Europejskiej Stolicy Kultury 2016, a w roku 2022 wzrosło do kwoty 166 185 570,20 zł.

Poniższa tabela przedstawia wysokość środków finansowych przeznaczanych na kulturę w Gminie Wrocław od 2015 r.:

rok		rezerwa ESK	dotacja bieżąca (w tym rezerwa ESK)
2022 r.			166 185 570,20 zł
2021 r.			159 697 342,93 zł
2020 r.			149 332 978,59 zł
2019 r.			147 186 892,73 zł
2018 r.			140 320 721,14 zł
2017 r.			131 137 123,57 zł
2016 r.		22 936 000,00 zł	139 815 017,00 zł
2015 r.	17 000 000,00 zł	137 490 304,00 zł	

ZADANIA REALIZOWANE BEZPOŚREDNIO PRZEZ WYDZIAŁ KULTURY

MECENAT

W wyniku rozstrzygnięcia dwóch duzych konkursów na organizację i prowadzenie projektu Kulturalnego w 2022 roku w jednym z zakresów: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny i projekt interdyscyplinarny przyznano dotację na 62 zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe. Na realizację ww. zadania w ramach ogłoszonych konkursów przeznaczono łączną kwotę w wysokości 1 479 995 zł. Ponadto w trakcie roku ogłoszone zostały inne konkursy na realizację zadań
z zakresu kultury oraz kontynuowane były przedsięwzięcia realizowane w ramach umów wieloletnich, zawartych przed 2022 rokiem. W sumie wsparto ten cel 17 463 000,74 zł.

Łącznie w różnych otwartych konkursach ofert oraz naborach ofert dofinansowano ok. 70 projektów, a wśród nich:

- Festiwal Kultury Żydowskiej "Simcha"
- Energia Dźwięku
- Teatr Formy
- Maj z muzyką dawną
- Ethno Jazz Festival
- Festiwal Muzyki Kameralnej Wieczory w Arsenale
- Industrial Festival
- Przegląd Sztuki SURVIVAL
- Prowadzenie i realizacja działań programowych Centrum Sztuki WRO
- prowadzenie działalności kulturalnej w wyremontowanych (w ramach projektu europejskiego) oficynach przy ul. Roosvelta 5a i przy ul. Jagiellończyka 10a
- prowadzenie Teatru Ad Spectatores
- prowadzenie Teatru Układ Formalny
- Be together
- Festiwal MIASTOmovie
- Polish Cinema for Beginners
- Organizacja Komediowego Festiwalu WROCEK

- Kino Plenerowe na Rynku we Wrocławiu
- X Międzynarodowy Festiwal Teatrów Dla Dzieci DZIECINADA
- Prowadzenie teatru integracyjnego ARKA
- Promocja wrocławia poprzez realizację projektu Lelenfant we Wrocławiu
- Promocja wrocławia poprzez organizację XXV Festiwalu Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale" 2022 rok
- Międzynarodowy Festiwal Filmowy Nowe Horyzonty
- Festiwal Filmu Amerykańskiego
- kino Nowe Horyzonty
- Festiwal Skovoroda FEST
- Mandala Performance Festival

W roku 2022 kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi. Dotowano projekty umożliwiające wzrost uczestnictwa w kulturze mieszkańcom wrocławskim osiedli, z uwzględnienim potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem. Realizowane lokalnie działania miały często charakter międzypokoleniowy i międzykulturowy:

Centrum Aktywności Lokalnej Ołtaszyn (CAL) - Stowarzyszenie „ARTYŚCI NA BRUKU" działało w odpowiedzi na potrzeby z mieszkańców osiedla Ołtaszyn. W CAL prowadzono też scenę Teatru Na Bruku prezentując własne spektakle teatralne i przygotowane przez inne grupy teatralne i taneczne, organizowano warsztaty teatralne, udostępniano nieodpłatnie przestrzeń mieszkańcom do realizacji lokalnych inicjatyw .

Kolorowe podwórka na ulicy Roosevelta – Fundacja OK.Art prowadziła animację kulturalną mieszkańców ulicy Rooseveta i ulic sąsiadujących. Umożliwiała mieszkańcom rozwój artystycznych zainteresowań i aktywizowała do działań twórczych. Realizując z mieszkańcami projekty w przestrzeni podwórek wpływano na społeczną odpowiedzialność mieszkańców za otoczenie zewnętrzne.

Kontury Kultury – Kilo Kultury Fundacja prowadziła działalność kulturalną w ośrodku kultury przy ulicy Jagiellończyka 10a. Bogata oferta kierowana była do wszystkich grup wiekowych: warsztaty – w tym artystyczne, wykłady z historii sztuki, spektakle teatralne, koncerty i wystawy.

Pracownie Pajd Art. – Towarzystwo kultury czynnej prowadziło interdyscyplinarne projekty artystyczne w dwóch lokalizacjach: jedna to osiedle Bieńkowice, Brochów i Grabiszyn, druga to Nadodrze.

Spotkania z kulturą. Centrum działań twórczych w Starej Piekarni - Fundacja Opieka i Troska organizowała warsztaty i spotkania o charakterze kulturalnym dla mieszkańców Psiego Pola. Mieszkańcy mieli też możliwość uczestniczenia w zorganizowanych spotkaniach z artystami.

Kultura na naszym osiedlu – Fundacja Hobbit

Prowadzenie Działalności Społecznej i Kulturalnej w Ośrodku Działań Społeczno-Kulturalnych "Piast" przy ul. Rękodzielniczej

Działalność środowiskowej Piwnicy artystycznej "Pod sowami" - Dolnośląskie Stowarzyszenie Na Rzecz Upowszechniania Kultury I Sztuki Osób Niepełnosprawnych "WIDNOKRĄG"

Uwzględniono potrzebę wspierania projektów prowadzonych z myślą o osobach zagrożonych wykluczeniem: Polish Cinema for Begginers, Lelenfant, Pracownia dizajnu upcyklingowego w strefie kreatywnej MiserArt – dla osób z doświadczeniem bezdomności, Be Together, Galeria ArtBrut i Pracownia Atktywizacji Społeczno-Kulturalnej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi Czucie i wiara projekt artystyczny dla młodzieży z ośrodków socjoterapii

Teatr Układ Formalny

Teatr Układ Formalny tworzą absolwenci wrocławskich uczelni artystycznych. Głównym celem działalności teatru jest docieranie do odbiorcy młodzieżowego oraz zwrócenie uwagi na problemy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dodatkowym celem jest zwiększenie prestiżu dzielnicy Przedmieście Oławskie i pozytywny wpływ na proces rewitalizacji społecznej mieszkańców osiedla. W ramach całorocznego programu zaprezentowano spektakle: "Słowo na G", "Nie karmić Potwora", "A miłości bym nie miał", "W stronę słońca", "Szekspir

reinkarnacja". Przygotowano również dwie premiery: "Wsiebiewstąpienie" w reżyserii Marty Streker, oraz "Szekspir Fight Show Arena" w reżyserii Kuby Kasprzaka. Łącznie zagrano 45 spektakli. Zorganizowano cykl wydarzeń "Układ Otwarty" w trakcie którego udostępniono zasoby osobowe i rzeczowe w celu prezentacji ciekawych i nowatorskich wydarzeń teatralnych i performatywnych wspierając młodych absolwentów szkół artystycznych. W ramach działania zaprezentowane zostały następujące spektakle: "Popporn", "Obca" "Manifest Wiosenny", "Wyrywacz serc", "Tutaj" oraz "Król Duch". Łącznie 10 prezentacji. Liczba odbiorców: 3500

Kino Nowe Horyzony we Wrocławiu

W celu kontynuacji działalności Kina Nowe Horyzonty, projektu kulturalnego o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej, mającego najwyższe znaczenie dla Miasta, Gmina Wrocław zawarła umowę na wynajem powierzchni przy ul. Kazimierza Wielkiego 19/23, w skład której wchodzi kino i powierzchnia biurowa. Dotychczasowa wieloletnia działalność Kina Nowe Horyzonty w tej przestrzeni zdefiniowała to miejsce, jako rozpoznawalne, prestiżowe i uznane na mapie kulturalnej Wrocławia. Po przeprowadzeniu procedury konkursowej Gmina zawarła umowę ze Stowarzyszeniem Nowe Horyzonty na realizację zadania publicznego pod nazwą „Kino Nowe Horyzonty we Wrocławiu w latach 2022 2026”. W roku 2022 zaprezentowano premierowo ponad 160 filmów, zrealizowano ponad 60 wydarzeń adresowanych do różnych grup widzów. W tym cykle edukacyjne (Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej, Akademia Kina Światowego, Wrocław bez przemocy) czy spotkania z twórcami filmowymi. Podejmowano działania po wybuchu wojny w Ukrainie organizując zbiórkę rzeczy, seanse, z których dochód był przeznaczone na cele Fundacji Ukraina, organizując bezpłatne pokazy filmów w wersjach ukraińskich. Rok 2022 przyniósł też zmiany w strefie organizacyjnej. W listopadzie Kino Nowe Horyzonty było reprezentantem Polski w projekcie Europa Cinemas - Miesiąc Kina Europejskiego / Month of European Film. Liczba odbiorców: 348 709 widzów.

Kinomural 2022

Podczas 4 edycji Kinomuralu, unikatowego wydarzenia łączącego kino i sztukę z tkanką miejską, ponad 70 artystów i artystek z całego świata zaprezentowało

swoje animacje na kamienicach historycznego Przedmieścia Odrzańskiego. Na 6 tematycznych ścianach wyświetlone zostało kilkadziesiąt dzieł audiowizualnych. Kinomural poprzedził spacer historyczny po Przedmieściu Odrzańskim i spotkanie wokół sztuki w przestrzeni publicznej. W ramach programu po raz pierwszy ogłoszony został otwarty nabór prac na konkurs Open Call dla twórców audiowizualnych z całego świata. Również po raz pierwszy każda ze ścian projekcyjnych miała swój temat przewodni: ściana na Jagiellończyka - pulsujące fantazje o ciele i umyśle, ściana przy ul. Ołbińskiej - kosmiczne układanki, które tworzyły niesamowite struktury, ściana na Wincentego udowodniła, że to, co różnorodne może stać się harmonijne a na ścianie przy Niemcewicza 27 pokazana została po raz kolejny Dobranocka na największym ekranie świata, jak i kuratorowana przez Adrianę Prodeus Ściana poetycka. Ściana przy Niemcewicza 30b należała w całości do Petera Burra - nowojorskiego mistrza animacji komputerowej, a na Trzebnickiej zobaczyliśmy efekty warsztatów w ramach projektu LAACT (Light as a Creative Tool) Roberta Sochackiego z kolektywu NOKS. Odbyły się również dwa pokazy specjalne – kolejna odsłona „Threshold" Tomka Tryzny i Agaty Bartos, czyli przygód na pograniczu dziejących się w świecie, z którego nagle i dramatycznie zniknął kolor oraz wieńczący Kinomural symultanicznie na wszystkich ścianach - projekt specjalny autorstwa Piotra Bartosa, Filipa Zawady i Konrada Imieli z muzyką Toma Waitsa. Po raz pierwszy wśród artystów Kinomuralu jury przyznało wyróżnienia finansowe. Dzięki mecenasowi sztuki OKRE Development trzy równorzędne nagrody w wysokości 2000 zł każda trafiły do artystów wyłonionych w konkursie Open Call, a trzy kolejne wyróżnienia w tej samej kwocie – jako Nagroda Prezydenta Wrocławia – powędrowały do twórców Sekcji Głównej – kolektyw Rapapawn, Dina Velikovskaya, Florentine Grelier

Promocja kultury, dialog międzykulturowy, upowszechnianie literatury, działalność edukacyjna:

- Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim Archidiecezja Wrocławska
- Edukacja kulturalna, polegająca na organizacji i przeprowadzeniu cyklu spotkań
  z wrocławskimi pisarzami; popularyzacja utworów opublikowanych w kwartalniku Format Literacki w 2022 roku

- Koncert Muzyki Cerkiewnej
- Współpracowano z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji kulturalnej dzieci, młodzieży i dorosłych, wspierając między innymi: Towarzystwo Kultury Czynnej, Pracownie Pajd Art., Fundację Opieka i Troska.
- Gabinet Kultury Współczesnej Wrocławia w Dziale Dokumentacji Życia Społecznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
- wsparcie działalności Fundacji Olgi Tokarczuk
- Powierzono prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) ze Sceną Teatru Na Bruku na ulicy Pszczelaskej 7. Stowarzyszenie „ARTYŚCI NA BRUKU" działało w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców osiedla Ołtaszyn. W CAL prowadzono też scenę Teatru Na Bruku, na której prezentowano własne spektakle teatralne i przygotowane przez inne grupy teatralne i taneczne. Organizowano warsztaty teatralne dla wszystkich grup wiekowych.
- Prowadzenie nieodpłatnej działalności kulturalnej, edukacyjnej i artystycznej, skierowanej do dzieci, młodzieży i seniorów w dwóch oficynach na terenie zrewitalizowanego Nadodrza. Kontury Kultury i OKAP to miejsca prowadzone przez fundacje: Kilo Kultury
  i Ok,Art, których działania skierowane są na integrację społeczną.
- Kultura na naszym osiedlu – Fundacja Hobbit
- Prowadzenie Działalności Społecznej i Kulturalnej w Ośrodku Działań Społeczno-Kulturalnych "Piast" przy ul. Rękodzielniczej
- Wsparto realizację Uroczystości z okazji 84. rocznicy ogłoszenia Prawd Polaków spod Znaku Rodła.
- Wsparto działania na rzecz osób z doświadczeniem bezdomności – Fundacja „Homo Sacer" prowadziła w strefie MiserArt pracownię dizajnu upcyklingowego.
- Działalność środowiskowej Piwnicy artystycznej "Pod sowami" - Dolnośląskie Stowarzyszenie Na Rzecz Upowszechniania Kultury I Sztuki Osób Niepełnosprawnych "WIDNOKRĄG".

DOFINASOWANE INICJATYWY KULTURALNE (płyty)

„Claritango" Jakub Bokun, Krzysztof Pełech

„Imago” Kama Salach

„Festiwal Bodźców” ,zespół Hurt z udziałem wrocławskich producentów muzycznych min. Igor Pudło, Maciej Wasio, Andrzej Markowski, Agima Dzeljilji

„2061”, Marek Pędziwiatr

„TRIANGLE! muzyka perkusyjna Grażyny Pstrokońskiej Nawratil".

„See me in color, but pain me all black- Sofinka – Zofia Imiela”

NOC MUZEÓW WE WROCŁAWIU

14 maja odbyła się Noc Muzeów we Wrocławiu. W imprezie udział wzięło 76 placówek, zorganizowano ponad 150 wydarzeń towarzyszących. Najliczniej odwiedzane były muzea (na przykład: Pałac Królewski odwiedziło ponad 5000 osób, Ratusz - 4000 osób, Arsenał – 4000 osób, Pawilon 4 Kopuł – 3800 osób). Dużą frekwencję odnotowano w Centrum Historii Zajezdnia (4500). Przeważającą grupę odbiorców stanowili ludzie młodzi (w wieku 16-25 lat), ale również odnotowano obecność osób starszych i rodzin z dziećmi. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zabytkowe tramwaje i autobusy kursujące pomiędzy placówkami – z bezpłatnej komunikacji skorzystało około 8000 osób.

PROGRAM REZYDENCJI ARTYSTYCZNYCH

W ramach współpracy z Miastem Partnerskim Drezno na rzecz promocji twórczości artystów, zorganizowana została rezydencja artystyczna dla twórczyni z Wrocławia w pracowni grafiki Grafikwerkstatt Dresden oraz rezydencja dla artystki z Drezna w pracowni na Akademii Sztuk Pięknch imienia Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu.

STYPENDIA NA REALIZACJĘ PRZEDSIĘWZIĘCIA

W 2022 r. ogłoszono dwa nabory wniosków na stypendia artystyczne Prezydenta Wrocławia, które przeznaczone są na realizację przedsięwzięcia w następujących dziedzinach: film, literatura, muzyka, taniec, teatr, sztuki wizualne i upowszechnianie kultury. Stypendia te przyznaje się osobom, które ukończyły 18 rok życia, których miejscem zamieszkania lub tworzenia jest Wrocław lub realizującym projekt wprost dotyczący Wrocławia. W wyniku rozstrzygnięcia pierwszego naboru w 2022 r. przyznano 15 stypendiów na II półrocze 2022 r. w kwocie 2500 zł brutto miesięcznie. W listopadzie 2022 r. rozstrzygnięto konkurs na przyznanie stypendiów na I półrocze 2023 r. i cały 2023 r. Stypendia przyznano 25 osobom w kwocie 2500 zł brutto miesięcznie.

STYPENDIA DLA MŁODZIEŻY UCZĄCEJ SIĘ DO 30. ROKU ŻYCIA

Zespół Oceniający po rozpatrzeniu 159 wniosków przyznał 143 stypendia artystyczne na rok szkolny i akademicki 2022/2023, w tym:

10 stypendiów dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w wysokości 300 zł miesięcznie na okres 10 miesięcy (od września 2021 do czerwca 2022)

15 stypendiów dla studentów krajowych uczelni wyższych w wysokości 400 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy (od października 2021 do czerwca 2022)

2 stypendia na studia za granicą w wysokości 600 zł miesięcznie na okres 9 miesięcy (od października 2021 do czerwca 2022)

9 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 2 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 600 zł/

15 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 3 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 900 zł/

28 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 4 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1200 zł/

8 stypendiów studenckich przyznanych na okres 3 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 1200/

15 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 5 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1500 zł/

3 stypendia studenckie przyznane na okres 4 miesięcy w kwocie 400 zł miesiecznie - /wypłata jednorazowa - 1600 zł/

12 stypendiów uczniowskich przyznanych na okres 6 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 1800 zł/

6 stypendiów studenckich przyznanych na okres 5 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie – /wypłata jednorazowa 2000 zł/

3 stypendia uczniowskie przyznane na okres na okres 7 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 2100 zł/

7 stypendiów uczniwskich przyznanych na okres 8 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 2400/

8 stypendiów studenckich przyznanych na okres 6 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 2400 zł/

1 stypendium krajowe uczniowskie przyznane na okres 9 miesięcy w kwocie 300 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 2700 zł

1 stypendium krajowe studenckie przyznane na okres 7 miesięcy w kwocie 400 zł miesięcznie - /wypłata jednorazowa 2800 zł/

PREZENTACJE ARTYSTYCZNE – POZWOLENIA

Na podstawie zarządzenia nr 4471/16 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 maja 2016 r wydano 204 pozwolenia na prezentacje artystyczne w zakresie muzyki i 61 w zakresie sztuk plastycznych.

ŚWIĘTO WROCŁAWIA 2022

24 czerwca podczas otwartej uroczystej Rady Miejskiej Wrocławia przyznano: tytuł Honorowego Obywatela Wrocławia, nagrody – Miasta Wrocławia i Prezydenta Wrocławia
a także Odznaki Honorowe Wrocławia i Medal Merito de Wratislavia. Honorowym Obywatelem Wrocławia została profesora nauk medycznych Alicja Chybicka, współtwórczyni wrocławskiej Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej. Prezydent Wrocławia ufundował nagrody dla Anny Barton, Olgi Malinkiewicz, Renaty Piwko-Wolny, Huberta Hurkacza i Bogusława Litwińca. Złote Odznaki Honorowe Wrocławia 2022 otrzymali: Bohdan Aniszczyk, Anna Józefiak-Materna, Janusz Nałęcki
i Andrzej Ociepa, a Medal Merito de Wratislavia trafił do Hansa Jörga Neumanna, konsula Generalnego Niemiec we Wrocławiu.

Od 14 do 26 czerwca mieszkańcy Wrocławia i goście uczestniczyli w specjalnie zorganizowanych z tej okazji plenerowych wydarzeniach. W programie znalazły się między innymi: Święto Kwiatów, gra miejska Poznaj Wrocław z Krasnalem Bibliofilem, Waligóriada czyli koncert plenerowy w Parku Południowym, Festiwal Old Jazz Days
na Placu Solnym, liczne koncerty a także festyny i pikniki poza centrum miasta.

Artystyczny plakat na Święto Wrocławia został wybrany w konkursie zorganizowanym dla studentów Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Gmina Wrocław ufundowała nagrody dla laureatów konkursu, a wybrane prace zaprezentowano na plenerowej wystawie plakatu na ulicy Kuźniczej.

KSIĄŻKI I PUBLIKACJE

- „Niewolnicy w Breslau. Wolni we Wrocławiu". Wspomnienia Polaków wojennego Wrocławia opracowała i do druku przygotowała Anna Kosmulska,
- zamieszczenie w numerach od 1 do 12 miesięcznika „Odra" wkładki pt. „Ósmy Arkusz" poświęconej prezentacji twórczości młodych pisarzy z Wrocławia i regionu dolnośląskiego, upowszechniającej edukację kulturalną i czytelniczą w zakresie młodej/nowej poezji.
- wydanie dwóch numerów kwartalnika „Format Literacki" poświęconego twórczości poetyckiej i prozatorskiej oraz prezentującego twórczość graficzno-fotograficzną autorów wrocławskich
- dofinansowanie wydania książki „Wrocławska Niezależna Scena Muzyczna 1990-2000" autorstwa Pawła Piotrowicza
- wydanie trzech numerów miesięcznika „ODRA" (nr 10/2022, nr 11/2022 i nr 12/2022)
- dofinansowanie wydania monografii 40 lat Kawiarni Artystycznej pod Kalamburem

NAGRODY

Prezydent Wrocławia ufundował:

- Wrocławska Nagroda Artystyczna 2022

Prezydent Wrocławia ufundował nagrody dla laureatów Wrocławskiej Nagrody Artystycznej (ogółem 50 000 złotych) w kategoriach:

teatr:

Grzegorz Mazoń za wszechstronny talent muzyczny i aktorski, którym od lat wzbogaca wrocławskie życie teatralne, czego kolejnym dowodem jest „Kulka" we Wrocławskim Teatrze Lalek. (10 000 złotych)

Łukasz Twarkowski za reżyserię spektaklu „Rothko” w Dailes Theatre w Rydze, inscenizacyjny majstersztyk z jedenastoma nominacjami i pięcioma nagrodami teatralnymi w Łotwie. Za kształtowanie nowego języka teatru, opisującego doświadczenie człowieka w świecie zdominowanym przez nowe technologie oraz za promocję Wrocławia w całej Europie. (10 000 złotych)

muzyka poważna:

Ewa Vesin za doskonałą Toscę, którą uwodzi publiczność światowych scen operowych, także w spektaklu Opery Wrocławskiej. (10 000 złotych)

muzyka rozrywkowa:

Zespół Bluszcz (Jarosław Zagrodny i Roman Zagrodny) za świetne piosenki, których refreny zapadają w pamięć, sprawne korzystanie z kanonów rodzimej muzyki rozrywkowej i rozpoznawalny, nieustannie rozwijany styl, który składa się na album „Nowy pop”. (10 000 złotych)

sztuki wizualne:

- Lech Twardowski za konsekwentną postawę twórcy programowo niezależnego, a w szczególności za dzieło „Czarne na czerni” – monumentalną instalację wystawioną w Centrum Sztuk Performatywnych Piekarnia, będące oryginalną syntezą wieloletnich poszukiwań spójnego uniwersum sztuk pięknych, performatywnych i medialnych. (10 000 złotych)

Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus w wysokości 150 000,00 zł dla laureata Edwarda Pasewicza, w wysokości 40.000,00 zł dla tłumacza Daniela Warmuza oraz w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych książek: Katarzyny Surmiak-Domańskiej, Andrzeja Stasiuka, Aleha Bakherevicha, Kapki Kassabovej, Zoltána Nagy, Jaroslava Rudiš.
Wrocławska Nagroda Poetycka SILESIUS w wysokości 50 000,00 zł w kategorii książka roku dla Krzysztofa Siwczyka, w wysokości 100 000,00 zł za całokształt twórczości Marcinowi Sendeckiemu, w wysokości 15 000,00 zł za debiut roku Marcie Stachniałek oraz w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych za debiut: Michałowi Krawczykowi, Antoninie Tosiek, a także w wysokości 5 000,00 zł dla nominowanych za książkę roku: Małgorzacie Lebda, Joannie Liczner (w

publikacjach Joannie Mueller), Dariuszowi Sośnickiemu, Katarzynie Zwolnej-Płusa.
Nagrody WARTO 2022 w ramach plebiscytu „Gazety Wyborczej” w wysokości: 50 000 złotych w kategoriach:

- muzyka: Filip Dudek 10 000 złotych
- sztuki wizualne: Yurii Ivan Bilei 10 000 złotych
- literatura: Szymon Krzysztof Bira 10 000 złotych
- teatr: Adam Stoyanov 10 000 złotych
- film: Martyna Majewska 10 000 złotych

WSPÓŁPRACA Z ARTYSTYCZNYMI SZKOŁAMI WYŻSZYMI

W ramach współpracy z Akademią Sztuk Pięknych dofinansowane zostały działania artystyczne na kwotę 238 000 złotych:

- organizacja Ogólnopolskiego Przeglądu Sztuki Książki
- organizacja Międzynarodowego Sympozjum Sztuki „Było jest i będzie. Zmiana"
- dofinansowanie gabloty ekspozycyjnej przeznaczonej na cele prezentacji wystaw czasowych we Wrocławiu
- przygotowanie i realizacja imprezy kulturalnej pn. „Triennale Rysunku" we Wrocławiu
- przygotowanie i wydanie numeru 88 Pisma Artystycznego „Format”,
- wydawnictwo albumowe – „Małgorzata Dajewska” z cyklu: “Wrocławskie Środowisko Artystyczne”,
- wydawnictwo albumowe – „Natalia LL” z cyklu: “Wrocławskie Środowisko Artystyczne”
- wydanie katalogu wystaw prezentowanych w Galerii „Sztuka na Miejscu”

W ramach współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim dofinansowane zostały działania artystyczne na kwotę 20 000 złotych poprzez wydanie numeru czasopisma „Quart. Kwartalnik Instytutu Historii Sztuki UWr” częściowo poświęconego wrocławskiej i dolnośląskiej architekturze przemysłowej i poprzemysłowej.

W ramach współpracy z Akademią Muzyczną dofinansowane zostały działania artystyczne na kwotę 160 128 złotych:

- wydanie płyty zespołu Wydanie płyty zespołu Wratislavia Brass Quintet,pt."Od Handla do McCartney'a"
- organizacja Festiwalu Wyobraźni Muzycznej w Year 2022
- organizacja „Kursów Mistrzowskich” w zakresie kameralistyki
- promocja Gminy Wrocław poprzez umieszczenie logotypów Gminy Wrocław na płycie pt. "TRIANGLE! muzyka perkusyjna Grażyny Pstrokońskiej Nawratil".

Program Integracyjny Uczelni Artystycznych Wrocławia dał szanse studentom na konfrontacje z widzami w profesjonalnych warunkach teatralnych. Studenci trzech partnerskich uczelni artystycznych Wrocławia: Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu, Akademii Muzycznej we Wrocławiu oraz Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu dzięki Programowi Integracyjnemu Uczelni Artystycznych Wrocławia, będąc na podobnym etapie rozwoju zawodowego, dostali szansę na wypróbowanie swoich sił na scenie Teatru AST. Udało się zrealizować 11 spektakli, zarówno dużych dyplomowych, jak i małych form dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz dla dorosłej publiczności. Łącznie spektakle zrealizowane w ramach programu integracyjnego Uczelni Artystycznych Wrocławia zagrano 46 razy i obejrzało je 3250 osób.

CYKL KONCERTÓW ORGANOWYCH

W 2022 r. przeprowadzono cykl 10 bezpłatnych koncertów organowych w bazylice św. Elżbiety. Na odbudowanym instrumencie, w ramach cyklu, zagrało 9 wybitnych organistów z Polski i ze świata (Karol Mossakowski Polska/Francja, Nathan Laube USA, Arkadiusz Bialic Kraków, Pavel Kohout Czechy, Hanna Dys Gdańsk, Stefan Kiessling Niemcy, Marek Fronc Legnica, Agnieszka Tarnawska Poznań, Tomasz Głuchowski Wrocław). Bezpłatnych koncertów, na odbudowanym po 46 latach instrumencie, miało okazję wysłuchać około 3500 osób.

INSTYTUCJE KULURY

NARODOWE FORUM MUZYKI IM. WITOLDA LUTOSŁAWSKIEGO

Cele strategiczne Instytucji w 2022 roku. Występy znamienitych artystów, pośród których w salach NFM publiczności zaprezentowali się m.in. Kristian Bezuidenhout, Barbara Hannigan, Magdalena Kožena, Maria Joao Pires, Istvan Vardai, Sir John Elliott Gardiner,Philippe Herreweghe, Masaaki Suzuki, Krzysztof Urbański.Podjęcie współpracy ze telewizją Mezzo, specjalizującą się z w wysokiej jakości realizacjach koncertowych transmitowanych na arenie międzynarodowej. Rozszerzenie oferty edukacyjnej NFM m.in. o Chór Dziewczęcy NFM, Akademię Melomana oraz cykl lekcji mistrzowskich Masterclass. Zmiana systemu rozliczania czasu pracy pracowników artystycznych NFM Filharmonii Wrocławskiej, NFM Orkiestry Leopoldinum oraz Chóru NFM. Modernizacja strony internetowej NFM, pod kątem wprowadzenia rozwiązań dla osób ze specjalnymi potrzebami. Pozyskanie grantu PFRON w projekcie „Kultura bez barier" – Narodowe Forum Muzyki – przestrzeń dla piękne przestrzenią bez barier. Nawiązanie współpracy z zespołem badawczym Uniwersytetu Ekonomicznego w zakresie optymalizacji systemu planowania finansów instytucji i kontrolingu. Nawiązanie współpracy z zespołem badawczym Politechniki Wrocławskiej w zakresie analizy rozwiązań technicznych dotyczących funkcjonowania i utrzymania obiektu. Remont obiektu dawnej Filharmonii w celu m.in. przystosowania do aktualnych przepisów p.poż.- Z okazji obchodów Roku Edyty Stein odbył się cykl ośmiu koncertów Wrocław Baroque Ensemble w miejscach związanych z tą postacią pt. "Edyta Stein – Gwiazda Europy". Zespół wystąpił wraz z Chórem NFM w Lublińcu, Gliwicach, Wrocławiu, Oświęcimiu, Echt w Holandii, Goerlitz, Paryżu oraz Kolonii. Projekt dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - W ramach promocji muzyki polskiego baroku Wrocław Baroque Ensemble kontynuowało cykl koncertów "Muzyka I Rzeczypospolitej" - odbyły się 2 koncerty: w Warszawie (w Zamku Królewskim) oraz w Bredzie (koncert dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego) w Holandii. Drugi z koncertów był zarazem związany z uroczystymi obchodami 130. rocznicy urodzin generała Władysława Andersa. - W ramach 57. Edycji Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans, która w roku 2022 nosiła tytuł "Niebezpieczne związki" po raz pierwszy odbyła się współpraca z telewizją Mezzo. Dwa z festiwalowych koncertów ("Il

viaggio dei Bassano", "Ciało i dusza") zostały przez Mezzo nagrane audio-video, a następnie w grudniu 2022 odbył się cykl nadań koncertów w telewizji wraz z informacją promocyjną o festiwalu i mieście. - Chór NFM wziął udział w uroczystej inauguracji organów Englera w Bazylice pw. św. Elżbiety, a wraz z NFM Filharmonią Wrocławską zainaugurował 26. Wielkanocny Festiwal Ludwiga von Beethovena. Muzycy Chóru NFM oraz Wrocławskiej Orkiestry Barokowej wystąpili w Narodowym Forum Muzyki jako część Bach Collegium Japan w koncercie pod batutą Masaakiego Suzukiego. -Wrocławska Orkiestra Barokowa zrealizowała trasę koncertową z renomowaną Orchester Wiener Akademie oraz hollywoodzkim aktorem Johnem Malkovichem w Austrii, Finlandii, Hiszpanii, oraz w Serbii. Wraz z wybitnym kontratenorem Tim'em Mead'em orkiestra wystąpiła podczas Gali Fryderyk 2022, transmitowanej przez TVP Kultura. Wzięła udział również w filmie dokumentalnym dla ARTE Television "Heinrich Schütz - Der Begründer der deutsche Barockmusik". - NFM Orkiestra Leopoldinum wystąpiła w Vevey (Szwajcaria) w ramach Vevey Spring Classic promując muzykę polską za granicą - projekt dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Na koncercie inaugurującym sezon 2022/2023, miało miejsce polskie prawykonanie Lamentu Marka-Anthony'ego Turnage'a - utworu napisanego dla Daniela Hope'a na skrzypce solo i orkiestrę smyczkową współzamówionego przez Radio France, NFM Orkiestrę Leopoldinum, the New Century Chamber Orchestra i Amsterdam Sinfoniettę. - Jeden z koncertów 13. Leo Festiwalu został poświęcony muzyce ukraińskiej. Wśród zaproszonych artystów znalazła się żeńska reprezentacja Lviv National Symphonic Orchestra (z powodu wojny w Ukrainie męska część zespołu pozostała w kraju). Koncert był symbolicznym gestem solidarności z walczącą Ukrainą. - NFM Orkiestra Leopoldinum wystąpiła podczas Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej "Warszawska Jesień", a także podczas festiwalu Szalone Dni Muzyki w Warszawie. - Cykl koncertów orkiestr gościnnych w NFM (10 koncertów zagranicznych orkiestr kameralnych oraz symfonicznych) – m.in. Camerata Jerusalem, Orchestre des Champs-Elysees, Royal Philharmonic Orchestra, Bach Collegium Japan - "Galeria dźwięków" - projekt w ramach Nocy Muzeów 2022 w ramach Musica Polonica Nova – prezentacja muzyki współczesnej w przestrzeniach NFM – zgromadzenie ponad 5000-tysięcznej publiczności, - Jazztopad Festival w Nowym Jorku – kontynuacja prezentacji polskiej sceny jazzowej i improwizowanej w najbardziej znaczących i ikonicznych miejscach

związanych z muzyką jazzową w Nowym Jorku: Dizzy’s Club w Jazz at Lincoln Center, The Owl, Barber. - 19. Jazztopad Festival – rezydencja artystyczna Hamida Drake’a, koncert Dee Dee Bridgewater, prezentacja przedstawicieli polskiej sceny jazzowej: Kamil Piotrowicz, Marek Pospieszalski Quartet, prezentacja afrykańskiej sceny jazzowo-improwizowanej, zamówienie kompozytorskie u Joelle Leandre dla Polish Cello Quartet. - Jubileuszowa trasa koncertowa Polish Cello Quartet z okazji 10-lecia zespołu - prezentacja programu ukierunkowanego na promocję polskiej muzyki – koncerty podczas najbardziej prestiżowego festiwalu wiolonczelowego w Europie: Cello Biënnale Amsterdam oraz podczas największego w Ameryce Środkowej festiwalu muzycznego: 50 Festival Internacional Cervantino 2022. - Udział Chóru Chłopięcego NFM w konkursach: Ogólnopolski Konkurs Muzyki Sakralnej „Dona Nobis Pacem” PSAK „Kulturalny Koneser” we Wrocławiu, IV Ogólnopolski Konkurs i Festiwal Chóralny „Musica in Urbe” w - W 2022 roku zespół NFM Filharmonii Wrocławskiej przygotował 34 programy koncertowe w ramach sezonu w Narodowym Forum Muzyki oraz cztery koncerty wyjazdowe. Orkiestra zaprezentowała się m.in. na koncertach w Kodaly Center w Pecs oraz we Frauenkirche w Dreźnie, zespół wystąpił także w Filharmonii Narodowej w Warszawie inaugurując Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena. Trzeciego czerwca orkiestra dokonała polskiej premiery koncertu fortepianowego Bretta Deana Gneixendorf Music – A Winter's Journey, w którego zamówieniu uczestniczyło Narodowe Forum Muzyki. Partię solową wykonał Jonathan Biss, natomiast całość wykonania poprowadził brytyjski dyrygent Martyn Brabbins. NFM Filharmonia Wrocławska dokonała także polskiej premiery zorkiestrowanych przez Bruno Dozze Sześciu Pieśni Księżniczki z Baśni Karola Szymanowskiego, w których partię solową zaprezentowała Iwona Sobotka. Zespół otrzymał nagrodę Fryderyk 2022 w kategorii Album Roku – Muzyka Współczesna (Paweł Mykietyn – II Koncert na wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną, Hommage à Oskar Dawicki). W nagraniu udział wzięli Bassem Akiki – dyrygent, Benjamin Shwartz – dyrygent, Marcin Zdunik – wiolonczela oraz NFM Filharmonia Wrocławska. Niewątpliwie wyjątkowym wydarzeniem było także zakonczenie sezonu artystycznego 2021/2022, w trakcie którego wraz z orkiestrą wystąpiła legendarna portugalska pianistka Maria João Pires. - Polski Narodowy Chór Młodzieżowy w roku 2022 zrealizował sesję wokalno-instrumentalną z Polską Orkiestrą Sinfonia Iuventus, z którą wspólnie wystąpił w Sali Głównej Narodowego Forum Muzyki pod dyrekcja Jacka Kaspszyka. Projekt

dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Cykl koncertowy „Edyta Stein – Gwiazda Europy". Nawiązanie partnerstwa z telewizją Mezzo. W ramach kooperacji: emisja "Completorium" G.G. Gorczyckiego w wykonaniu Wrocław Baroque Ensemble oraz rejestracja i emisja koncertów Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans "Il viaggio dei Bassano" 11.09.2022 i "Ciało i dusza" 17.09.2022. Kooperacja Chóru NFM i Wrocławskiej Orkiestry Barokowej z Bach Collegium Japan pod patronatem honorowym Ambasady Japonii. NAGRODY: Fryderyk 2022 dla NFM w kategorii Album Roku – Muzyka Współczesna (Paweł Mykietyn – II Koncert na wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną, Hommage à Oskar Dawicki); Wykonawcy: Bassem Akiki – dyrygent , Benjamin Shwartz – dyrygent ,Marcin Zdunik – wiolonczela NFM Filharmonia Wrocławska • Nominacja International Classical Music Award 2023 dla Wrocławskiej Orkiestry Barokowej za nagranie "Dresden Vepers" • Nominacja do nagrodyFryderyk 2022 w kategorii Muzyka Symfoniczna dla Wrocławskiej Orkiestry Barokowej za nagranie "Kurpiński Dobrzyński Moniuszko" • Nominacje do nagrody Fryderyk 2022 w kategoriach Album roku – Muzyka dawna oraz Album roku – Najwybitniejsze nagranie muzyki polskiej dla Wroclaw Baroque Ensemble za płytę "Jacek Różycki" • Nominacja dla NFM Filharmonii Wrocławskiej International Classical Music Award 2023: w kategorii „Contemporary Music" nominowano album "Paweł Mykietyn II" (CD Accord, 2021). • Nominacja dla NFM Filharmonii Wrocławskiej: w kategorii „Assorted Programs" nominację otrzymała płyta Live in Wrocław (CD Accord, 2022). • Nominacja do nagrody International Classical Music Award 2023 dla płyty Live in Wrocław (wydanej przez Fundację Musica Mundana we współpracy z wytwórnią CD Accord), stanowiącej zapis live koncertu NFM Filharmonii Wrocławskiej pod Jerzym Maksymiukiem, z udziałem Adama Krzeszowca – wiolonczela, Jana Krzeszowca – flet, Szymona Krzeszowca – skrzypce • Zdobycie nagród przez Chór Chłopięcy NFM w konkursach: w edycji online Ogólnopolskiego Konkursu Muzyki Sakralnej „Dona Nobis Pacem" Polskiego Stowarzyszenia Animatorów Kultury „Kulturalny Koneser" we Wrocławiu oraz IV Ogólnopolskiego Konkursu i Festiwalu Chóralnego „Musica in Urbe" w Bydgoszczy, podczas którego odbyło się prawykonanie zamówienia kompozytorskiego Łukasza Urbaniaka dedykowanego Chórowi Chłopięcemu NFM; międzynarodowego konkursu Ohird Choir Festiwal w Macedonii: I miejsce (najwyższa punktacja wśród wszystkich zespołów) i nagrodę specjalną kompozytora Zapro Zaprova za najlepsze wykonanie „Alleluia".

WROCŁAWSCY KAMERALIŚCI

2022 r to realizacja 23 koncertów we Wrocławiu i innych miastach, nagranie filmowe 2 koncertów koncert współczesnej polskiej muzyki cerkiewnej w Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku na zaproszenie organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej Hajnówka 2022 nagranie i umieszczenie na serwisie youtube dwóch koncertów z cyklu Missa pro mundi - kontynuacja projektu z 2021r. rozpoczęcie nowego cyklu koncertowego "Psalmy"

OŚRODEK DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH FIRLEJ

Promocja polskiej i wrocławskiej kultury za granicą. Ten cel został zrealizowany poprzez projekt „Sąsiedzi 2022” przez program Wieloletni NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022, w ramach programu dotacyjnego Instytutu Adama Mickiewicza „Kulturalne pomosty". Była to kontynuacja współpracy z Instytutem Adama Mickiewicza, sfinansowana ze środków MKiDN. W roku 2022 Firlej był po raz piąty organizatorem festiwalu międzynarodowego „Sąsiedzi”. Polscy artyści mieli okazję zaprezentować swoją twórczość w Czechach, na Słowacji i na Węgrzech. W ramach projektu zrealizowano 4 koncerty. Odbyła się też 1 rezydencja artystyczna. W wydarzeniach wzięło udział 500 osób. Dostosowanie oferty do bieżących potrzeb nowych mieszkańców, czyli uchodźców z Ukrainy. Ten cel został zrealizowany poprzez zorganizowane w Firleju działania Kawiarni Sąsiedzkiej dla Ukraińców, w tym m.in. warsztatów artystycznych dla dzieci, lekcji języka polskiego (od marca do maja), Klubu Języka Polskiego (od czerwca do grudnia) oraz Europejskiego Dnia Sąsiada z mocnym polsko-ukraińskim akcentem. W warsztatach artystycznych dla dzieci od marca do czerwca wzięło udział 618 uczestników w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Oprócz tego działał punkt informacyjny i poradniczy dla uchodźców. Działania od marca do czerwca wspomagało 20 wolontariuszek i wolontariuszy. Od marca do grudnia w lekcjach języka polskiego i spotkaniach Klubu Języka Polskiego wzięło udział 870 osób. Wyrażenie solidarności poprzez działania artystyczne zarówno dla lokalnej ukraińskiej społeczności, jak i Ukraińców w ich kraju w obliczu rosyjskiej agresji. Ten cel został zrealizowany poprzez organizację 3 koncertów na rzecz Ukrainy. Były to: 4 marca - sneaky jesus dla Ukrainy, 6 marca - Koncert dla Ukrainy - Kuba Stankiewicz i goście, 12 marca - Solidarni z Ukrainą: Kadabra Dyskety

Kusaje, Wymyrajuci Wydy i Karbido. Środki z koncertów zostały przekazane na rzecz Fundacji Ukraina. Aktywizacja lokalnej społeczności - ten cel został zrealizowany poprzez działania Kawiarni Sąsiedzkiej, społecznego projektu Firleja. W roku 2022 działania te miały szczególny charakter z powodu wojny w Ukrainie. Kawiarnia Sąsiedzka działała stacjonarnie, ale także online (Prognoza Kultury Osiedlowej, Sąsiedzka Biblioteczka). Został zorganizowany Europejski Dzień Sąsiada we współpracy z Radami Osiedli, odbywały się cykliczne warsztaty kolażu, Pchli Targ, Dolnośląska Giełda Fonograficzna i spotkania autorskie. Praca nad dostępnością Firleja - ten cel został zrealizowany przez kolejne działania dostosowujące Ośrodek dla osób ze szczególnymi potrzebami. Powstał Przedprzewodnik - zbiór najważniejszych informacji podany w przystępny i prosty sposób. Została także dostosowana instrukcja przeciwpożarowa dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zamontowano tablice informacyjne dla osób słabowidzących i niewidzących, są to informacje o Firleju, ale także skrócona instrukcja przeciwpożarowa. Wszystkie informacje zostały zapisane systemem Braille'a i znajdują się w ogólnodostępnym miejscu przy drzwiach wejściowych. Dodatkowo wyposażenie uzupełniono o słuchawki dla osób dorosłych i dzieci z wysokowrażliwym słuchem / w spektrum autyzmu. Na stronie internetowej pojawiły się również informacje zapisane w ETR (EASY TO READ) - czyli językiem prostym. Solidarni z Ukrainą - koncert zorganizowany na rzecz pomocy Ukrainkom i Ukraińcom, w którym wzięli udział polscy i ukraińscy artyści, wrocławianie. Koncert ten odbył się 12 marca z udziałem: Kadabra Dyskety Kusaje (PL-UA), Wymyrajuci Wydy (UA) i Karbido (PL). Oprócz wymienionego koncertu, odbyły się pod tym hasłem jeszcze dwa wydarzenia muzyczne: 4 marca dla Ukrainy zagrał wrocławski zespół sneaky jesus, zaś 6 marca - w Koncercie dla Ukrainy - wystąpił Kuba Stankiewicz i jego goście. Artyści przeznaczyli swoje honoraria na rzecz Fundacji Ukraina. Wartością tych działań była nie tylko realna pomoc Ukrainie, walczącej z rosyjską agresją, rodzinom uchodźczym przebywającym we Wrocławiu, pod opieką wrocławianek i wrocławian, ale przede wszystkim wyrażenie solidarności i budowanie klimatu międzynarodowej wspólnoty. Działania wspierały następujące organizacje pozarządowe: Fundacja Ukraina, Fundacja PTAH, Fundacja Działań Artystycznych „Hermetyczny Garaż”. Warsztaty artystyczne dla dzieci - zajęcia zorganizowane dla dzieci z rodzin uchodźczych, przebywających od marca 2022 we Wrocławiu. Wzięło w nich udział 618 uczestników w wieku przedszkolnym i

wczesnoszkolnym. Podczas warsztatów dzieci miały zajęcia plastyczne, ale spotykały się również z polskimi wolontariuszami i między innymi - dzięki współpracy z Biurem bez barier Urzędu Miejskiego - psami terapeutycznymi. Została także zorganizowana wystawa prac dzieci z rodzin uchodźczych podczas Europejskiego Dnia Sąsiada, małe Ukrainki i mali Ukraińcy uczestniczyli także w tym dniu w integracyjnych warsztatach z polskimi rówieśnikami. W działaniach na rzecz dzieci ukraińskich Firlej wspierały następujące instytucje i organizacje pozarządowe: Czasoprzestrzeń, Matki na granicę, Biuro Wrocław bez barier UM, Wrocławskie Centrum Wolontariatu, Wrocławska Koncepcja Edukacyjna. „Sąsiedzi 2022" to wieloletni projekt Firleja, w roku 2022 odbywający się po raz piąty. Projekt promuje polską kulturę i artystów poprzez organizowanie trasy koncertowej w Czechach, na Słowacji i na Węgrzech oraz współpracy muzyków. W tym roku ze względu na agresję Rosji na Ukrainę nie mogły się odbyć koncerty we Lwowie. Wrocławski zespół sneaky jesus zagrał w kultowej Nova Synagoga Žylina na Słowacji i prestiżowym Opus Jazz Club w Budapeszcie - w tym ostatnim miejscu wystąpił też zespół BLED. Z kolei elektroakustyczne trio Młyn zaprezentowało się w Pradze w Punctum - Krásovka, gdzie polscy muzycy zagrali również z czeskimi artystami: Petrem Vrbą i Martinem Nábělkiem. Dodatkowo odbyła się rezydencja artystyczna zespołu Młyn w Pradze, podczas której muzycy z Polski współpracowali z Petrem Vrbą i Martinem Nábělkiem. Lekcje Języka Polskiego / Klub Języka Polskiego - zajęcia i spotkania zorganizowane na rzecz dorosłych osób uchodźczych przebywających od marca 2022 roku we Wrocławiu. Lekcje języka polskiego prowadzone przez wolontariuszy i moderatorów odbywały się od marca do czerwca 2022 roku. Były one połączone z poradnictwem językowym i kulturowym. Lekcje odbywały się od poniedziałku do piątku głównie dla dorosłych, których dzieci korzystały w tym czasie z warsztatów artystycznych. Z kolei Klub Języka Polskiego działał trzy razy w tygodniu, gromadząc zarówno polskich sąsiadów, jak i Ukrainki i Ukraińców pozostających w Polsce. Kawiarnia Sąsiedzka - projekt w roku 2022 miał szczególny charakter ze względu na wojnę w Ukrainie. Spotkania w Kawiarni Sąsiedzkiej dla Ukraińców były więc zarówno międzykulturowe, jak i wielopokoleniowe. Od marca realizowano pomoc dla rodzin uchodźczych: zarówno spotkania dla dzieci, jak i dla dorosłych, połączone z doradztwem prawnym, instytucjonalnym, zorganizowano stoisko informacyjne w języku ukraińskim, na którym osoby uchodźcze mogły znaleźć ulotki i broszury instytucji

miejskich i państwowych, jak i organizacji pozarządowych. Odbywały się także cykliczne aktywności Kawiarni Sąsiedzkiej: warsztaty kolażu, warsztaty komiksu, spotkania autorskie, spotkania sąsiedzkie, integrujące lokalną społeczność z rodzinami uchodźczymi, zorganizowano wieszak wymiankowy i wymianę książek (także w języku ukraińskim). Wszystkie te działania miały na celu wspieranie zarówno lokalnej społeczności (zwłaszcza seniorów, mam z dziećmi), jak i rodzin uchodźczych, budowanie międzykulturowej wspólnoty, co ma szczególne znaczenie dla dobra społecznego.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. TADEUSZA RÓŻEWICZA

Docieranie do nowych grup odbiorców, w tym przybywających do Wrocławia Ukraińców; poszerzenie grona odbiorców o osoby ze szczególnymi potrzebami: • włączenie się MBP w działania pomocowe dla Ukrainy: zakup zbiorów ukraińsko językcznych do biblioteki; utworzenie w pierwszym okresie po wybuchu wojny świetlicy w filii nr 12 na Dworcu; udostępnienie przestrzeni w Filii nr 18 do wyplatania siatek maskujących; nauka języka polskiego dla Ukraińców w filiach, organizacja licznych wydarzeń integracyjnych np. „Fama Ukrainie" • realizacja projektu i otrzymanie dofinansowania z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego - „Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni". To projekt społeczno-edukacyjny umożliwiający dzieciom i młodzieży, zarówno z Ukrainy, jak i z Polski, wspólną naukę, zabawę i nawiązywanie relacji. W ramach projektu dzieci, młodzież oraz opiekunowie mogą skorzystać z nowoczesnej bezpłatnej oferty programowej, nawiązać przyjaźnie, a nawet uczyć się wzajemnie swoich języków i kulturowych zwyczajów. Celem projektu jest zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży przybyłym do Polski z Ukrainy w kontynuacji nauki w ukraińskiej szkole, a także w adaptacji do polskiej szkoły, korzystaniu z różnych form zajęć rozwojowych w bibliotekach oraz nauce języka polskiego i integracji z młodymi Polkami i Polakami. Projekt „Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni" jest realizowany przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w partnerstwie z Save the Children International. • organizacja w ramach projektu „Wyspa Książka – kierunek Północ" Międzynarodowego seminarium dla bibliotekarzy/ek i edukatorów/ek "Wyspa Książka", które odbyło się 21-22 kwietnia 2022 r. w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym FAMA. W czasie

seminarium można było także wysłuchać interesujących wystąpień ekspertów/ek z Polski, Wielkiej Brytanii, Norwegii, Ukrainy i Słowacji. Gościem specjalnym był propagator czytelnictwa Martin Widmark, jeden z najpopularniejszych autorów książek dziecięcych. Projekt dofinansowany w ramach Działania 2 Poprawa dostępu do kultury i sztuki Programu Kultura w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021. • Wraz z obowiązkami, które nałożyła ustawa o dostępności na instytucji kultury, MBP dokonało szereg przedsięwzięć mających na celu umożliwienie wszystkim odbiorcom kultury dostęp do instytucji. Biblioteka otrzymała dofinansowanie i realizuje projekt w ramach programu „Kultura bez barier" realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 4.3 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 pt. „Jak się żyło w dawnym Wrocławiu. Cykl działań literackich, artystycznych i kulturalnych w wybranych filiach bibliotecznych MBP we Wrocławiu inspirowanych niezwykłą historią miasta." Dla odbiorców w różnym wieku, z różnych środowisk, w tym osoby ze szczególnymi potrzebami. Pozyskanie grantów i strategicznych dla rozwoju instytucji partnerów: • współorganizacja z Fundacją Czas Dzieci Międzypokoleniowego Festiwalu Literatury Dziecięcej „Ojce i dziatki"- Projekt dofinansowany w ramach Działania 2 Poprawa dostępu do kultury i sztuki Programu Kultura w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021. Przyznanie grantu na projekt długoterminowy „Wyspa Książka" w roku 2021, zakończenie działań w 2022 r. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do literatury i innych tekstów kultury poprzez systematyczny zakup, opracowanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych w 38 filiach. • Biblioteka otrzymała 200 000 tysięcy złotych na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych – Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach ebooków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0 • Biblioteka otrzymała 21 250 złotych na zdalny dostęp do nowości wydawniczych - Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0 (II edycja) Przystąpienie i uczestnictwo w projekcie Budowania ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek w

ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025”, i wdrożenie systemu Alma i rozpoczęcie współkatalogowania z Biblioteką Narodową – Centralną Biblioteką Państwa. Była to najważniejsze działanie dla pracowników biblioteki. Wdrażanie systemu ALMA trwało od lutego do listopada 2022. Wymagało od pracowników współpracy na każdym poziomie organizacyjnym. Przeprowadzono kilkadziesiąt godzin szkoleniowych zespołu wdrożeniowego oraz użytkowników sytemu – bibliotekarzy. Dostosowanie systemu, a w szczególności sprawozdawczości nadal trwa. Utrzymanie i budowanie nowych relacji z użytkownikami poprzez realizację programu działań on-line oraz działań w przestrzeni miasta z zakresu edukacji kulturalnej i promocji literatury połączonych ze sprawdzonymi hybrydowymi rozwiązaniami: • organizacja piątej edycji Cyrkowego Festiwalu Podwórkowego Cyrkopole. Jest to plenerowy festiwal nowocyrkowy, który odbywa się rokrocznie w ramach Święta Wrocławia. W programie są zarówno występy artystów krajowych, jak i gwiazd nowego cyrku z różnych zakątków świata • przygotowanie publikacji: Dzień dobry we Wrocławiu. Realizacja w ramach Święta Wrocławia. Publikacja kierowana była do dzieci z doświadczeniem uchodźczym i migrantów tworzących dzisiejszą społeczność wrocławian. • Realizacja miejskich gier mobilnych w aplikacji ActionTrack, np. Poznaj Wrocław z krasnalem Bibliofilem w wersji polskiej i ukraińskiej/ realizacja w ramach Święta Wrocławia • Realizacja wydarzeń literackich: kolejnych odcinków Vloga promującego nowości wydawnicze „Z Mediateki”, Festiwal Feminatywa, cykl spotkań fantastycznych „Miasto wobraźni”, spotkań autorskich • Realizacja X edycji Wrocławskiego Festiwalu Podróżniczego im. Olgierda Budrewicza we Wrocławiu. W czasie 3 dni festiwalowych 13-15 października 2022 odbyły się 42 wydarzenia. Gościem specjalnym był Przemek Kossakowski. Festiwal zgromadził 2 500 publiczność. III miejsce w konkursie Mistrz Promocji Czytelnictwa Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich za 2021 r.

STREFA KULTURY WROCŁAW

Począwszy od lutego 2022 r., kiedy to Strefa Kultury Wrocław rozpoczęła samodzielne funkcjonowanie po wyodrębnieniu z jej struktur Wrocławskiego Instytutu Kultury, oraz wobec dalszego zamknięcia Sali teatralnej i Sali

kameralnej Impartu, uruchomione zostały dwie alternatywne sceny w Imparcie – w Impart Cafe z widownią na 70 osób, oraz w Galerii Impartu z widownią na 120 osób. Od maja dołączyła do nich Scena w podwórku Impartu z zadaszoną widownią na 250 osób, a od czerwca Scena na placu przed Impartem usytuowana na terenie zieleńca Placu Społecznego. Podobnie jak w roku 2021 sceny plenerowe Strefy Kultury Wrocław zgromadziły największą publiczność, bowiem widzowie – i to nie tylko ze względów pandemicznych – najchętniej w okresie wiosenno-letnim wybierali uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych odbywających się na świeżym powietrzu. Scena w podwórku okazała się komplementarnym miejscem dla trzech festiwali, których SKW od lat jest głównym organizatorem lub współorganizatorem – festiwalu WROsound oraz Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Dla Dzieci „Dziecinada" i Dolnośląskiego Festiwalu Improwizacji Teatralnej „DOLi". Miejsce dla swoich artystów znalazł tu również Avant Art. Festival czy 30. Jubileuszowa edycja Festiwalu Piosenki Młodzieżowej KAROLEK 2022. Zróżnicowany artystycznie program, który zaprezentowany został w pierwszym półroczu na naszych scenach, zadecydował o dalszym powodzeniu i dobrej frekwencji na wydarzeniach, które SKW, bądź jej partnerzy zrealizowali w podwórku, galerii, bądź kawiarni Impartu – w okresie od lutego do grudnia 2022r. łącznie na tych trzech scenach odbyło się ponad 80 wydarzeń. Rozwinięcie współpracy z Leszkiem Możdżerem przy jego autorskim cyklu „Idzie nowe! Leszek Możdżer przedstawia". Już w październiku 2021 r. artysta postanowił zapraszać w każdym miesiącu do Impartu młodych pianistów – w konfiguracjach, w których czują się najlepiej. Formuła cyklu „Idzie nowe! Leszek Możdżer przedstawia" zdecydowanie wykraczała poza ramy zwykłego koncertu. Zaproszony gość nie tylko grał swój set, ale również opowiadał o sobie, swoim warsztacie, inspiracjach. Towarzyszył mu zawsze Leszek Możdżer, który po oficjalnym koncercie dołączał do muzyków i wspólnie rozpoczynał z nimi jazzowe improwizacje. Rozwinięcie cyklu „Impart Dzieciom" w ramach zainicjonowanego w 2021 r. projektu dla najmłodszych, który cieszył się niezwykłą popularnością i wypełniał po brzegi widownię każdej z naszych 3 scen. Impart Dzieciom to cykl wyjątkowych spektakli, których nie da się zobaczyć w komercyjnych teatrach, prezentujących wysokie walory artystyczne i edukacyjne. Repertuar cyklu tworzą przedstawienia wybranych zespołów teatralnych z całej Polski. Najmłodsi widzowie mają okazję zapoznać się z różnymi technikami lalkowymi, formami scenicznymi, często z udziałem przedmiotów codziennego

użytku, które ożywając w rękach aktorów snują swoje historie rozbudzając dziecięcą wyobraźnię i tworząc przekaz dotyczący norm i wartości. Nie brakuje wśród nich opowieści o współczesnym świecie, przełożonych na język dzieci. Przyznanie środków przez Gminę Wrocław na wykonanie kompleksowej oceny faktycznego stanu budynku Impartu przez powołany przez dyrektora SKW zespół ekspercki. W oparciu o sporządzone ekspertyzy w zakresie budowlanokonstrukcyjnym, instalacji elektrycznej i kanalizacyjnej, a także kondycji budynku pod kątem aktualnie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i budowalnych, oraz możliwości nagłośnieniowych – sporządzona została zbiorcza opinia architektoniczna, na bazie której w latach 2023-2024 opracowana zostanie koncepcja przebudowy całego Impartu niezbędna do ogłoszenia przetargu w celu wyłonienia wykonawcy projektu kompleksowego remontu obiektu. Współprodukcje i współorganizacje jako jedna ze stale rozwijanych kompetencji SKW, która w roku 2022 była nadal w rozkwicie. Zaangażowanie SKW w realizację dwóch koncertów stadionowych, ogólnopolskiego festiwalu Letnie Brzmienia, One Love Music Festival, koncertu HERBERT 22 zapisanego w postaci audycji telewizyjnej dla TVP Kultura, a także produkcja wykonawcza obchodów 31-lecia Niepodległości Ukrainy w plenerze placu przed Impartem, umocniły pozycję SKW jako lidera dużych i ważnych wydarzeń kulturalnych realizowanych w naszym mieście. Festiwal Jazz nad Odrą Założenia koncepcyjne 58. Festiwalu Jazz nad Odrą zostały w pełni zrealizowane. Zaprezentowany program stanowił szerokie spektrum interdyscyplinarnych prezentacji artystycznych stanowiących o różnorodności kultury jazzowej. W ramach 58. edycji festiwalu która odbyła się w dniach 14.09-18.09.2022 r. w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu oraz w Vertigo Jazz Club & Restaurant (będącym tegorocznym klubem festiwalowym) zrealizowano koncerty znakomitych muzyków jazzowych w projektach specjalnych, zagranicznych gwiazd tego gatunku oraz artystów młodego pokolenia. Z uwagi na fakt, że publiczność festiwalową od lat cechuje duża rozpiętość wiekowa, projekt umożliwił uczestnictwo w wydarzeniach festiwalowych szerokiej grupie odbiorców. Organizatorom udało się dotrzeć do osób reprezentujących różne grupy wiekowe oraz środowiska społeczne, co przełożyło się na frekwencję podczas wydarzeń festiwalowych. Zorganizowane koncerty były okazją do bezpośredniego spotkania publiczności z artystami, a tym samym integracji środowiska artystycznego z jego bezpośrednimi odbiorcami. Festiwal pokazał

twórczość jazzową w bogatym kontekście kultury polskiej i światowej. Zróżnicowane koncerty oraz występujący w nich światowej sławy artyści zaprezentowali bogactwo gatunku oraz wielość i różnorodność technik wykonawczych. Widzowie mieli okazję wysłuchania najwybitniejszych dzieł polskiej i światowej muzyki jazzowej. W ramach festiwalu, jak co roku, odbył się Konkurs na Indywidualność Jazzową im. Wojtka Siwka adresowany do młodych artystów. Festiwal jest działaniem interdyscyplinarnym, otwartym na różne formy artystycznego wyrazu czego dowodem jest organizowana cyklicznie wystawa MK JAZZ FOTO. Najważniejszymi założeniami festiwalu, zrealizowanymi podczas jego 58. edycji były: • wzrost znaczenia muzyki jazzowej w Polsce; • promocja twórczości młodych artystów jazzowych; • wzrost liczby odbiorców muzyki jazzowej; • wzrost zainteresowania muzyką jazzową wśród młodzieży; • wzrost edukacji muzycznej poprzez przybliżenie sylwetek artystów światowego formatu; • wzrost świadomości w odbiorze muzyki jazzowej; • wzrost profesjonalizacji działań młodych twórców jazzowych; • wzrost poziomu artystycznego młodych twórców jazzowych; • zwiększenie możliwości prezentacji młodych artystów ¬ plastyków, poprzez prezentację ich prac; • wzrost aktywnego uczestnictwa w kulturze, zwiększenie kompetencji społeczeństwa w odbiorze kultury i sztuki (dotyczy również mieszkańców mniejszych miejscowości); • umocnienie pozycji Polski jako miejsca ważnych i prestiżowych wydarzeń kulturalnych; • promocja Wrocławia poprzez realizację projektów z udziałem wybitnych, światowej klasy artystów Festiwal WROsound Festiwal WROsound 2022 odbył się w okresie letnim (15-16 lipca) w przestrzeni plenerowej przed Impartem we Wrocławiu. Jest to format bardzo dynamicznie rozwijający się wraz z kolejnymi edycjami, będąc otwartym na łączenie różnych gatunków muzycznych takich jak: elektronika, jazzowe eksperymenty, rap, czy songwriterów z setlistą pełną hitów. Założeniem organizatorów jest również wsparcie rodzimych artystów dzięki dedykowanej im scenie Tak Brzmi Wrocław. Konsekwencja, spójność w planowaniu i programowaniu zadecydowały o stworzeniu rozpoznawalnej marki za jaką jest dzisiaj uznawany na lokalnym rynku wydarzeń muzycznych. W tym aspekcie festiwal jest przykładem stosowania, z bardzo korzystnym rezultatem, przemyślanej, odpowiedzialnej, długofalowej strategii audience development. Opiera się ona na marketingu daleko wychodzącym poza sprzedaż wydarzenia. Nastawiona jest na badanie potrzeb odbiorcy oraz rozwijanie zainteresowań publiczności i angażowanie jej w różne działania. Należy tu szczególnie zaznaczyć

rozpowszechnianie dobrych praktyk w duchu „less waste", co w aktualnej rzeczywistości ma bardzo istotne znaczenie dla kondycji naszego środowiska naturalnego. Festiwal Non Sola Scripta Założenia koncepcyjne organizatorów 29. edycji Międzynarodowego Festiwalu Organowego Non Sola Scripta im. Johannesa Brahmsa zostały w roku 2022 w pełni zrealizowane. W terminie od 3.07.2022 do 28.08.2022 w każdą niedzielę w Kościele Św. Krzyża na Ostrowiu Tumskim we Wrocławiu odbyło się 9 koncertów muzyki organowej wzbogaconych i zestawionych z instrumentalistyką, wokalistyką, kameralistyką a także z elementami muzyki orientalnej oraz celtyckiej. Realizacja projektu zakładała wzrost aktywnego uczestnictwa w kulturze poprzez edukację i zwiększenie kompetencji społeczeństwa w odbiorze muzyki organowej dzięki atrakcyjnej i różnorodnej formie przekazu. Powyższy cel został zrealizowany dzięki prezentacji atrakcyjnego, szerokiego spektrum wielowiekowego dziedzictwa polskiej i światowej kultury muzycznej popularyzującej twórczość najwybitniejszych kompozytorów. Tegoroczna edycja festiwalu okazała się zarówno sukcesem artystycznym jak i frekwencyjnym, na co bezsprzecznie wpłynęła obecność uznanych artystów polskich i zagranicznych, oraz renoma festiwalu, który jest najstarszym o tym profilu programowym wydarzeniem na terenie Dolnego Śląska. Non Sola Scripta stanowi również jedną z głównych letnich wizytówek stolicy regionu, o czym rokrocznie przekonujemy się notując stale rosnącą ilość zagranicznych turystów zainteresowaną programem festiwalu i obecnych na jego wydarzeniach. Cykl „Idzie Nowe. Leszek Możdżer przedstawia" „Idzie nowe…" to projekt muzyczny, na który złożyło się 9 spotkań stanowiących strukturę całorocznego cyklu kameralnych koncertów prezentowanych w Impart Cafe, klubowej przestrzeni Strefy Kultury Wrocław. Projekt był realizowany na podstawie autorskiej koncepcji, we współpracy i pod kuratelą Leszka Możdżera. Formułę koncertów stanowiła rozmowa z zaproszonymi artystami, odkrywająca tajniki ich muzycznego kunsztu oraz prezentacja wybranego, często premierowego repertuaru zakończona jam session. Każdy z comiesięcznych, sobotnich setów prezentował wybranego wykonawcę młodego pokolenia. Pierwsze odsłony cyklu promowały zdolnych pianistów jazzowych, którym towarzyszyli akompaniujący im na co dzień muzycy. O nieszablonowości projektu zdecydował fakt, że pomysłodawca linii programowej cyklu stał się jednocześnie jego aktywnym uczestnikiem, prowadzącym, pozostającym w stałej interakcji z zaproszonymi muzykami i licznie zgromadzonymi w Impart Cafe widzami.

Klubowy, kameralny charakter Impart Cafe spowodował, że podczas koncertów młodzi wykonawcy spotykali się z publicznością w atmosferze nieskrępowanej, spontanicznej i wypełnionej improwizacją twórczości, a przy tym korzystali z unikatowej szansy wymiany doświadczeń z utytułowanym i cenionym artystą, jakim jest Leszek Możdżer. Głównym założeniem projektu była promocja młodych artystów oraz umożliwienie widowni bezpośredniego kontaktu z twórcami. Strefa Kultury Wrocław w sposób priorytetowy traktuje działalność związaną z edukacją kulturalną oraz impresaryjną. Aspekt promocji młodych, wybitnie uzdolnionych artystów jest dla instytucji niezwykle istotny. Realizacja cyklu wpłynęła na wzrost poziomu artystycznego młodych muzyków, na zwiększenie możliwości ich prezentacji oraz na wzrost liczby odbiorców muzyki jazzowej wśród publiczności reprezentującej różne grupy wiekowe, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Projekt, przybliżając sylwetki utalentowanych młodych twórców, stał się formą edukacji muzycznej oraz wpłynął na wzrost świadomości w odbiorze muzyki jazzowej. „Idzie Nowe" to doskonały pretekst do wymiany twórczych doświadczeń łączący różne pokolenia twórców i widzów. Cykl „Impart Dzieciom" Cykl "Impart dzieciom" to całoroczna oferta kulturalna skierowana do najmłodszego widza, zawierająca przegląd wyselekcjonowanych, wartościowych przedstawień dla dzieci. Założeniem projektu jest połączenie działań artystycznych z edukacyjnym przesłaniem prezentowanych spektakli, przygotowanych w formacie regularnych spotkań dwa razy w miesiącu. W 2022 roku w ramach cyklu zaprosiliśmy małe, unikatowe formy teatralne dla dzieci, z niezbyt rozbudowaną obsadą, tworzone przez niewielkie teatry z całej Polski. W 2022 około 3000 widzów obejrzało 23 spektakle dla dzieci. Cykl jest ofertą familijną, z której korzystają całe rodziny. Dodatkowym atutem są przystępne ceny biletów umożliwiające korzystanie z tej oferty szerszej grupie odbiorców. Cykl osiągnął w roku 2022 wiele z postawionych sobie celów, gdy powstawał w roku 2021 tj. edukacyjne – poprzez przekazywanie wartościowych treści, oraz artystyczne – poprzez pokazanie różnorodnej oferty teatralnej (w tym technik lalkowych, teatru słowa i przedmiotu), spopularyzowanie sztuki teatralnej i zaszczepienie potrzeby korzystania z oferty kulturalnej zarówno przez dzieci, jak i rodziców oraz pedagogów, wsparcie niewielkich teatrów i twórców umożliwiając im pokazanie twórczości własnej na profesjonalnej scenie przygotowanej pod kątem dziecięcego widza, pokazanie różnorodnych spektakli poprzez zapraszanie do

cyklu teatrów z całej Polski, które pokazywały różne spektakle z częstotliwością około 2 razy w miesiącu, poszerzenie oferty teatralnej dla dzieci we Wrocławiu. W 2022 roku SKW rozpoczęło prace nas wzbogaceniem dotychczasowej formuły cyklu „Impart Dzieciom" o większą ilość spektakli dedykowanych szkołom i przedszkolom w roku 2023. Dodatkowo zainicjowano rozmowy z jednym z niezależnych teatrów, aby w kolejnym sezonie pokazać w ramach cyklu spektakle realizowane w dwóch językach: j. polskim i polskim języku migowym (w jednym z nich występuje niesłysząca aktorka). Ponadto jesienią 2022 roku zabukowano 2 znanych artystów, którzy zrealizują kilka koncertów dedykowanych dzieciom, ale już w nowych lokalizacjach SKW. Współorganizacja premiery spektaklu „Miejsce, w którym nic nie jest stracone" Współorganizacja SKW i wrocławskiego Teatru Kombinat w zakresie realizacji i prezentacji spektaklu dla dzieci „Miejsce, w którym nic nie jest stracone", w oparciu o opowiadania Issaca Bashevisa Singera, w reżyserii Katarzyny Baranieckiej, ze scenografią Sebastiana Siepietowskiego i z muzyką Przemysława Michalaka. Realizacja miała na celu poszerzenie oferty kulturalnej SKW, w szczególności poprzez prezentację spektaklu w ramach cyklu ,,Impart Dzieciom". Spektakl został pokazany zarówno publiczności dziecięcej (w tym szkolnej), jak i widzom dorosłym. Dotknął tematyki śmierci/odchodzenia i tego co po śmierci, pozwalając oswoić w sposób przystępny dzieci z tym trudnym tematem i porozmawiać o tym elemencie życia. Dzięki tej współpracy scena w Imparcie stała się miejscem prezentacji twórczości dla niekomercyjnego teatru jakim jest Teatr Kombinat. Pod koniec 2022 roku podjęto rozmowy, aby w roku 2023 ponownie pokazać spektakl w cyklu dziecięcym – zarówno dla publiczności familijnej, jak i włączyć go do stałej oferty dedykowanej szkołom podstawowym i przedszkolom. Współorganizacja Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci „Dziecinada" SKW wraz z Fundacją na Rzecz Wspierania Kultur Alternatywnych i Ekologicznych od dziewięciu lat wspólnie organizują festiwal Dziecinada. Celem tego działania jest między innymi kreowanie wspólnej dla dzieci i rodziców, przestrzeni spotkań ze sztuką, poprzez wspólne uczestnictwo w kulturze, pomoc w integracji rodzin, nawiązywaniu coraz bliższych więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi, rozszerzenie istniejącej oferty teatralne o prezentację spektakli z Polski i ze świata, zapewnienie wzrostu uczestnictwa w kulturze poprzez zwiększenie liczby stałych odbiorców sztuki teatralnej wśród dzieci, wczesnej młodzieży oraz ich opiekunów, zjednoczenie przedstawicieli różnych środowisk, promowanie sztuki teatralnej wśród dzieci i młodzieży oraz nauczycieli, pedagogów i rodziców,

a także umożliwienie kontaktu małoletniej widowni z najlepszymi teatrami na świecie. W roku 2022 spektakle w ramach Dziecinady były przedstawiane na kilku scenach: Teatru Polskiego – scena na Świebodzkim, oraz sceny kameralnej w CAL-u na Przedmieściu Oławskim. Ponadto na zielonym placu przed Impartem powstały 2 przestrzenie plenerowe. Część większych spektakli prezentowana była na zadaszonej scenie w podwórku Impartu, a część w ramach całodziennych działań na placu przed Impartem, gdzie powstało kolorowe „Miasteczko Festiwalowe", w którym poza spektaklami i koncertami prezentowanymi na dwóch scenach, widzowie mali i duzi mogli spędzić cały dzień, poznając teatr od podszewki, biorąc udział w warsztatach, odkrywając sztukę cyrku w miasteczku cyrkowym. W strefie aktywności twórczej najmłodsi rozwijali swoje umiejętności manualne oraz interpersonalne poprzez wspólne działania w obrębie sztuki. W ramach IX Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Dla Dzieci DZIECINADA we Wrocławiu zrealizowano szeroką gamę wydarzeń dla dzieci i rodzin z dziećmi podczas 4 dni festiwalowych Istotny jest również fakt, że w roku 2022 festiwal po raz pierwszy odwiedził mniejsze miejscowości na Dolnym Śląsku ze specjalną ofertą dedykowaną najmłodszym. Wstęp na widowiska plenerowe w małych, dolnośląskich miasteczkach, z dużą liczbą mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym – był bezpłatny. Współorganizacja Dolnośląskiego Festiwalu Improwizacji Teatralnej „DOLi!" W dniach 8-11 września w Imparcie odbywały się występy nietuzinkowych artystów – komediantów z całej Polski. Sześćdziesięciu wykonawców zaprezentowało dwanaście niepowtarzalnych spektakli z zakresu improwizacji teatralnej. Improwizowane etiudy cieszyły się dużą popularnością – festiwal zanotował wyjątkowo dobrą frekwencję. Siła tego rodzaju sztuki tkwi w tym, iż spektakle improwizowane powstają dopiero na scenie, stąd ich niejednolitość i nieprzewidywalność i zaskakujący zwrot akcji. Miejsce i czas mogą zmieniać się z przypadku i w absurdalnym wręcz tempie. Jeden aktor niejednokrotnie wciela się w kilka ról. Teatr improwizowany to nie tylko zabawny dialog, ale także pantomima, taniec, śpiew. Pomysły aktorzy czerpią często z popkultury, stąd widownia festiwalu to głównie młodzi ludzie i studenci, co jest niezwykle istotne dla Strefy Kultury Wrocław, bowiem dla tej części publiczności brakowało od lat wydarzeń w Imparcie. Ale festiwal DOLi! to nie tylko przedstawienia, ale również warsztaty z improwizatorami i wydarzenia towarzyszące: Miła Bitwa Freestylowa w Impart Cafe, mecz piłki nożnej Wrocław vs Reszta Świata, spotkania przy grach planszowych i karaoke po godzinach w

klubie festiwalowym. Organizatorzy festiwalu postawili na integrację ogólnopolskiej społeczności impro, licząc na pewnego rodzaju „twórczy ferment", który bezsprzecznie w 4. edycji tego festiwalu spowodowało takie, a nie inne zestawienie artystów ze sobą. Z racji tego, że DOLi! buduje mosty między impro a teatrem klasycznym i zaprasza do występów aktorki i aktorów Teatru Muzycznego Capitol czy Wrocławskiego Teatru Lalek, idealnie wpisuje się w linię programową Impartu. Współorganizacja festiwalu Letnie Brzmienia Od lipca do września 2022 roku w centrach kilkunastu największych polskich miast odbywały się koncerty najpopularniejszych polskich artystów. We Wrocławiu miejscem organizacji Letnich Brzmień był Plac przed Impartem, a SKW było współorganizatorem kolejnej już trzeciej edycji. Festiwal Letnie Brzmienia jest kontynuacją pomysłu, który zrodził się w 2020 roku w związku z reorganizacją życia kulturalnego, spowodowaną przez pandemię koronawirusa. Kampania reklamowa Letnich Brzmień, oraz sukces medialny jaki to wydarzenie uzyskało w prasie ogólnopolskiej w 2021 roku, a także w obliczu zbieżności programu artystycznego cyklu LB w roku 2022 do części programu realizowanego przez ostatnie lata w Imparcie – były kluczowymi powodami do kontynuowania współpracy z poznańską agencją Good Taste Production przy realizacji plenerowych koncertów artystów należących do mainstreamu polskiej muzyki rozrywkowej. Współorganizacja One Love Music Festival NAGRODY dla festiwalu Jazz nad Odrą: trzecie miejsce w kategorii Najlepszy festiwal jazzowy w ankiecie czytelników Jazz Top 2022 organizowanej przez magazyn „Jazz Forum".

TEATR MUZYCZNY CAPITOL

W 2022 Teatr Muzyczny Capitol realizował następujące cele strategiczne: Utrzymanie wysokiego zainteresowania widowni i pozyskanie nowych widzów. Trzy premiery repertuarowe były bardzo różne tematycznie i formalnie. Dzięki temu oferta artystyczna Teatru trafia do maksymalnie szerokiego grona odbiorców. „Cesarz" Ryszarda Kapuścińskiego w reżyserii Ceziego Studniaka, używając wybitnej literatury dokumentalnej prowokuje do przemyśleń na temat konsekwencji hierarchii politycznej i społecznej. „Priscilla, Królowa Pustyni. Musical" to energetyczny, rozrywkowy musical wołający o tolerancję i poszanowanie praw społeczności LGBT+. „Gala Światowych Musicali II:

Bohaterowie wyobraźni” jest eleganckim, wyrafinowanym koncertem prezentującym najwybitniejsze utwory ze światowej klasyki musicalowej w znakomitych wykonaniach z dużym składem orkiestrowym na żywo. Zwiększyła się ilość spektakli granych z wyświetlanymi napisami w języku angielskim. W 2022 roku wystawiano w ten sposób następujące spektakle: • „Lazarus” • „Mock. Czarna burleska” • „Priscilla. Królowa Pustyni. Musical” • „Blaszany bębenek” • „Makbet” Teatr wzmacnia kontakt ze swoją widownią za pośrednictwem Internetu, dbając jednocześnie o rozwijanie bazy artystycznych projektów prezentowanych w sieci. Przez cały rok prezentowano kolejne fragmenty zarejestrowanego w 2021 roku „24`21 Różewicz Jam Session”. Dzięki temu na kanale You Tube Teatru Muzycznego Capitol można oglądać 48 półgodzinnych odcinków tego muzyczno-teatralnego happeningu z poezją Tadeusza Różewicza. Uruchomiono również podkast „Capitol na ucho” prowadzony przez znakomitą, nagradzaną podkasterkę Terese Drozdę. Capitol włączył się w Święto Wrocławia, prezentując widzom koncert pod tytułem „Capitol od kuchni”. To już druga edycja tego koncertu (pierwsza odbyła się w czerwcu 2019). Jest szansa, że to, produkowane przez Fundację Teatru Muzycznego Capitol, dzięki wsparciu Wydziału Kultury, wydarzenie artystyczne, będzie co roku zamykało sezon teatralny, gromadząc na ulicy Bogusławskiego tłumy miłośników teatru i muzyki, tak jak to było tym razem, 21 czerwca 2022. Prezentowanie najciekawszych zjawisk artystycznych w dziedzinie śpiewania w teatrze oraz inicjowanie nowych projektów w tej materii na wysokim poziomie twórczym i wykonawczym. Kolejna, 42 edycja Przeglądu Piosenki Aktorskiej cieszyła się ogromną popularnością naszych widzów zapełniających widownie teatralne w całym mieście. Podczas 10 dni festiwalu zaprezentowano 49 wydarzeń artystycznych w których uczestniczyli artyści z kraju i zagranicy oraz ponad 13-tysięczna widownia Festiwalu. Ugruntowanie wizerunku Capitolu jako najciekawszego artystycznie polskiego teatru muzycznego. Artystyczną domeną Capitolu jest kreowanie oryginalnych wizji spektakli teatru muzycznego. Premiera „Cesarza” została wysoko oceniona przez krytyków, publiczność i, co nie mniej istotne, spadkobierców Ryszarda Kapuścińskiego. Mimo, że „Priscilla. Królowa Pustyni. Musical” wyprodukowano na zagranicznej licencji, bardzo ważne dla twórców było zrealizowanie ich oryginalnej artystycznej wizji, nieco na przekór kanonicznym prezentacjom tego musicalu. Capitolowi udało się, jako pierwszemu teatrowi na świecie, uzyskać zgodę na przeniesienie akcji musicalu do innego kraju, losy bohaterów

przedstawiono w polskich realiach. „Priscilla…” została bardzo wysoko oceniona przez krytyków, niektórzy (Tomasz Domagała) wymieniają ten spektakl jako jeden z najciekawszych spektakli teatralnych w Polsce w 2022 roku. Spektakl cieszy się uznaniem publiczności wypełniających widownię w stu procentach. Wspieranie twórczości młodych artystów. Jak co roku, w ramach Nurtu OFF Przeglądu Piosenki Aktorskiej, sfinansowano realizację 10 premierowych spektakli. Nagrodzony Tukanem OFF spektakl pod tytułem „Rap Magister” wszedł na stałe do repertuaru Capitolu. Słuchacze Studium Musicalowego Capitol znaleźli się w obsadach repertuarowych przedstawień „Gali Światowych Musicali”, „Gali Światowych Musicali II: Bohaterowie wyobraźni”, „Mistrza i Małgorzaty”. Wspieranie uchodźców z Ukrainy. W czerwcu 2022 roku zorganizowano koncert pt. „Capitol dla Ukrainy” z którego całkowity dochód (ponad 50 tys. zł) został przekazany na pomoc uchodźcom wojennym za pośrednictwem Fundacji Ukraina. Cykl „Czytanie na dywanie” poszerzono o jego polsko-ukraińskie edycje. Ukraińscy i polscy aktorzy czytali polskim i ukraińskim dzieciom te samą książkę w dwóch językach. Aktorzy wychodzili do ukłonów po spektaklach na naszych scenach z ukraińską flagą, symbolizując wsparcie dla walczącej Ukrainy. Promowanie Capitolu i Wrocławia za granicą. Niezależny brytyjski producent filmowy Steve Grant rozpoczął (we współpracy z Capitolem) zdjęcia do filmu pod tytułem "A Theatre for Our Time", prezentującego historię i wizję artystyczną Teatru Muzycznego Capitol w kontekście historii Wrocławia i regionu. (film powinien być gotowy na przełomie 2023 i 2024 roku) Stabilność finansowa. Strategicznym celem w zakresie finansów instytucji w roku 2022 było uzyskanie stabilności finansowej w obliczu gwałtownie rosnących kosztów działalności Teatru wynikających z poziomu inflacji oraz rosnących kosztów zatrudnienia. Kluczowa w tym zakresie była konsekwentnie realizowana przez Teatr polityka optymalizacji kosztów działalności oraz przyjęcie nowych konstrukcji cenowych prezentowanej oferty w celu poprawy rentowności. Redukcja zużycia energii elektrycznej. Celem strategicznym Instytucji w roku 2022 stała się redukcja zużycia energii elektrycznej. Wprowadzone działania w tym m.in. wymian źródeł światła, zmian harmonogramów pracy oświetlenia scenicznego, czy redukcja oświetlenia budynku umożliwiło zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w IV kwartale roku o 9% w odniesieniu do analogicznego okresu roku 2021. PRISCILLA, KRÓLOWA PUSTYNI. MUSICAL Misją Teatru Muzycznego Capitol w 2022 roku było, oprócz standardowych działań teatru, stworzenie szansy dla

widzów na wytchnienie od pesymistycznych nastrojów wynikających z wojny w Ukrainie, pogarszającej się sytuacji ekonomicznej i wielu innych czynników. Dlatego zmieniono pierwotne plany premiery na Dużej Scenie. Zamiast wcześniej planowanego spektaklu pod tytułem „Jaki jest twój bóg?" Pawła Demirskiego i Moniki Strzępki, wystawiono jeden z najbardziej pozytywnych i radosnych światowych musicali, przepełniony tanecznymi przebojami musical „Priscilla. Królowa Pustyni". Wypełnione do ostatnich miejsc widownie (średnia frekwencja 99%) dowodzą, że ten pomysł trafił w oczekiwania publiczności. Jednocześnie, tym spektaklem w reżyserii Cezarego Tomaszewskiego, Capitol zabrał mocny głos w dyskusji na temat praw i wolności osób LGBT+, przeciwko nietolerancji i homofobii. CESARZ Teatr Muzyczny Capitol stara się prezentować adaptacje wybitnych dzieł literatury. Tym razem twórcy sięgnęli po „Cesarza" Ryszarda Kapuścińskiego, na podstawie którego powstał spektakl w reżyserii Ceziego Studniaka. Poprzez artystyczną adaptację dzieła Kapuścińskiego, można przyjrzeć się systemowi politycznemu stworzonemu w Etiopii przez cesarza Hajle Sellasje I. Wizja twórców i wykonawców spektaklu prowokuje do refleksji nad konsekwencjami hierarchicznego systemu społecznego prowadzącego do dyktatury. Premiera spektaklu odbyła się na dwa tygodnie przed rozpoczęciem rosyjskiej agresji na Ukrainę, co stworzyło dodatkowy, mocny kontekst dla tego spektaklu. Warstwa muzyczna spektaklu, autorstwa Mai Kleszcz i Wojciecha Krzaka, nawiązuje do niezwykle wartościowego nurtu ethio-jazzu. 42 PRZEGLĄD PIOSENKI AKTORSKIEJ W czasie 10 dni festiwalowych zaprezentowano 49 wydarzeń artystycznych, w których uczestniczyli artyści z kraju i zagranicy oraz ponad 13-tysięczna widownia Festiwalu. W ramach Festiwalu zaprezentowano 10 wydarzeń premierowych. Nurt Główny. Nurt Główny Przeglądu Piosenki Aktorskiej (PPA) stanowiły koncerty artystów z różnych gatunków muzycznych i stylistyk wykonawczych. Zwieńczeniem Nurtu Głównego były cieszące się zainteresowaniem widzów i uznaniem krytyki Koncerty: Finałowy i Galowy. W programie 42. Przeglądu Piosenki Aktorskiej znalazły się: - „Między nogami Leny, czyli Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny według Michelangela Caravaggia" – spektakl kłajpedzkiego Teatru Dramatycznego - „Rechnitz. Anioł Zagłady" – opera według tekst Elfriede Jelinek, z muzyką Wojtka Blecharza, w reżyserii Katarzyny Kalwat w wykonaniu TR Warszawa. -Maja Kleszcz i Wojciech Krzak w koncercie "Maja Kleszcz: B.L.UES – poema Bogdana Loebla" - koncert pt. "Zalewski śpiewa Niemena" . - koncert Johna Granta - koncert Sarah McCoy -

koncert Sages Comme des Sauvages - „Święta Kluska” z Komuny Warszawa - spektakl Agnieszki Smoczyńskiej - koncert „Opla Stasiuk Trzaska” - Koncert „Młynarski śpiewa Grzesiuka, czyli Życie, bandżola, listy i piosenki” - koncert Marii Peszek „A planety szaleją... Młodzi w hołdzie Korze” spektakl dyplomowy warszawskiej Akademii Teatralnej - Koncert Finałowy 42. PPA wyreżyserował Jerzy Jan Połoński - Koncert Galowy 42 PPA w reżyserii Martyny Majewskiej Jako uzupełnienie Nurtu Głównego zrealizowano również cykl koncertów w klubie festiwalowym. Ważną część Przeglądu stanowiły dwa konkursy: Konkurs Aktorskiej Interpretacji Piosenki i Konkurs Off. Konkurs Aktorskiej Interpretacji Piosenki - W I etapie eliminacji wykonawcy prezentowali się przed Radą Artystyczną PPA, jeszcze bez udziału publiczności. Podczas II Etapu, który stanowił kilkugodzinny koncert, uczestnicy wykonywali po dwie, czasem – na prośbę Jury – trzy piosenki. Po II Etapie wykonawcy zakwalifikowani do Finału pozostają we Wrocławiu przez cały tydzień, biorąc udział w warsztatach mistrzowskich pod okiem reżysera i pedagoga wokalnego. Główną nagrodą w Konkursie Aktorskiej Interpretacji Piosenki była statuetka Złotego Tukana oraz 25 tysięcy złotych. Nurt OFF Konkurs Off składa się z dwóch etapów: w pierwszym ocenia się scenariusze, w drugim – gotowe spektakle, które zostaną wyprodukowane jako wydarzenia premierowe tego nurtu. Nurt Off mobilizuje młodych twórców do aktywnego udziału w festiwalu, pozwala młodym artystom na prezentację twórczych poszukiwań i eksperymentów, osadzonych w dialogu z interpretowaną na wiele sposobów formułą „piosenki aktorskiej”. Główną nagrodą w konkursie jest Tukan Off i 10 tysięcy złotych. Jest też Tukan Publiczności Off – nagroda widzów PPA. Spośród nadesłanych propozycji scenariuszowych organizatorzy wybrali do realizacji dziesięć z nich: - „Lalki” Scenariusz i reżyseria: Dariusz Lewandowski, - „Joseph Conrad i muzyka świata” Scenariusz i reżyseria: Maciej Wojtyszko, - „Polskie Halloween” Scenariusz: Leena Makoff, reżyseria: Agnieszka Małgowska, - „Ballady i romanse – spektakl muzyczny” Scenariusz: Ewa Żurakowska, - „Mrówki” Scenariusz i reżyseria: Ada Tabisz, - „Rap Magister” Scenariusz Olek Talkowski, - „Gloria Amore Victis” Scenariusz Weronika Kowalska i Ewa Rucińska, - „Plemię” Scenariusz: Magdalena Młynarczyk i Miłosz Broniszewski, Reżyseria: Magdalena Młynarczyk - „Sońka – zderzenie z rzeczywistością czy jej zaklinanie” Koncepcja artystyczna: Ewelina Ciszewska, - „Modlitwy (tych, którzy się nie modlą)” Scenariusz: Małgorzata Wojciechowska i Maciej Zakrzewski. NAGRODY Wśród nominowanych do

tegorocznej nagrody WARTO Gazeta Wyborcza Wrocław w kategorii Teatr znaleźli się artyści związani z Capitolem: Albert Pyśk – za kreatywny udział aktorski, autorski i kompozytorski w odważnych, niezależnych projektach, które w 2021 roku weszły do stałych repertuarów teatrów, czyli „Mury krzyczą albo uliczna śpiewka" w reż. Magdaleny Drab oraz „Kobieta i życie" w reż. Piotra Łukaszczyka. W obu stworzył nietuzinkowe kreacje aktorskie. W „Murach" jest też autorem muzyki i współautorem scenariusza, a w „Kobiecie i życiu" współautorem muzyki (razem z Filipem Zawadą). Dawid Majewski – kompozytor, aranżer i sound designer, tworzy oprawy muzyczne do dzieł teatralnych, do filmów, gier i aplikacji. W 2021 roku w teatralnych brzmieniach wyróżniły się kompozycje Majewskiego do musicalu „Alicja" w Capitolu, opracował też muzycznie Galę 42. PPA w reżyserii Martyny Majewskiej. W kategorii Film nominację i nagrodę otrzymała Martyna Majewska – która w Teatrze Muzycznym Capitol jest współautorką i reżyserką spektakli pt. „Wyzwolenie: królowe", „Alicja" oraz Koncertu Galowego 42 Przeglądu Piosenki Aktorskiej.

WROCŁAWSKI TEATR LALEK

Realizacja wszystkich czterech premier, w tym jednej młodzieżowej, zaplanowanych na 2022 r. OPOWIEŚCI Z WIELKICH BLOKÓW (8+), tekst: Ewa Mikuła, reżyseria Marta Streker Prapremiera 5 marca 2022 | Duża Scena KULKA (1+) Prapremiera 11 czerwca 2022 | Scena Kameralna [BEZ]RUCH (13+), tekst i reżyseria: grupa ROBIMY pod opieką Nataszy Sołtanowicz, Marianny Syski, Joanny Kowalskiej, Katarzyny Krajewskiej Spektakl grupy młodzieżowej Wrocławskiego Teatru Lalek - ROBIMY Prapremiera 23 czerwca 2022 | Scena Kameralna SEN NOCY LETNIEJ (10+), tekst i reżyseria: krofta/wojtyszko Premiera 15 października 2022 | Duża Scena Organizacja 6. Przeglądu Nowego Teatru dla Dzieci po pandemicznej przerwie. Pozyskanie grantu z Państwowego Funduszu na Rzecz Osób niepełnosprawnych na roczny projekt "Teatr wrażliwy. Dostosowanie repertuaru Wrocławskiego Teatru Lalek dla odbiorców o szczególnych potrzebach" w ramach programu „Kultura bez barier" i związane z nim znaczące zwiększenie dostępności instytucji. Regularne działania edukacyjne teatru dla grup przed- i szkolnych oraz uczestników indywidualnych. Pozyskanie i realizacja dofinansowania z Gminy Wrocław na modernizację sprzętu

oświetleniowego i akustycznego we Wrocławskim Teatrze Lalek. Optymalizacja kosztów energii: poszukiwanie możliwości zmniejszenia zużycia energii w obliczu znaczącego wzrostu cen. Dostosowanie oferty repertuarowej dla publiczności z Ukrainy: spektakle i warsztaty z tłumaczeniem lub wprowadzeniem w języku ukraińskim - łącznie 27 wydarzeń, w tym 20 spektakli oraz 7 warsztatów i spacerów po teatrze (szczegóły w p. 60 dot. działań dla uchodźców z Ukrainy). Organizacja 6. Przeglądu Nowego Teatru dla Dzieci po przerwie spowodowanej pandemią.Podczas pięciu dni 6. Przeglądu (28.05-1.06.2022) odbyło się 56 wydarzeń – 17 spektakli z Polski i Czech, 3 przedstawienia w ramach wydarzeń specjalnych, 29 bezpłatnych warsztatów w Ogrodzie Sztuk, w tym 6 warsztatów wprowadzających do spektakli oraz 6 spotkań publiczności z twórcami przedstawień. Wszystkie spektakle w ramach 6. Przeglądu Nowego Teatru dla Dzieci zobaczyło łącznie blisko 2500 osób, a w działaniach warsztatowych wzięły udział 732 osoby. 3. Realizacja projektu ”Teatr wrażliwy. Dostosowanie repertuaru Wrocławskiego Teatru Lalek dla odbiorców o szczególnych potrzebach” w ramach programu „Kultura bez barier” i związane z nim znaczące zwiększenie dostępności instytucji: - słuchawki wyciszające dla odbiorców o szczególnej wrażliwości na bodźce dźwiękowe - własne odbiorniki do audiodeskrypcji - tłumacz Migam: w kasie biletowej, podczas kontroli biletów, korzystania z szatni i ogólnodostępnych przestrzeni teatru oraz zajmowania miejsc na widowni, a także na stronie internetowej - pętla indukcyjna w kasie dla osób słabosłyszących - możliwość skorzystania z Przedprzewodnika, który pomaga przygotować się do wizyty w Teatrze - spektakle z dostosowaniem, m.in. audiodeskrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy: 27.09 | spektakl CZARODZIEJSKI FLET 5-9.10 | spektakl DRZEWO (z tłumaczeniem na PJM) 23.10 | spektakl SEN NOCY LETNIEJ 17.11 | spektakl OPOWIEŚCI z WIELKICH BLOKÓW (z tłumaczeniem na PJM) 19.11 | spektakl OPOWIEŚCI z WIELKICH BLOKÓW (z tłumaczeniem na PJM) 29.11 | spektakl BABCIA na JABŁONI 04.12 | spektakl JAKI TEN ŚWIAT JEST WIELKI - warsztaty dostosowane dla odbiorców o szczególnych potrzebach (dysfunkcje wzroku i słuchu, niepełnosprawność motoryczna, spektrum autyzmu, neuroróżnorodność) – roczne cykle: BOCZNE DRZWI DO TEATRU, DROBNOSTKI, HULAJ-DUSZA. - bezpłatne warsztaty kontekstowe do spektakli - bezpłatne warsztaty dla rodziców i nauczycieli - szkolenia dla pracowników teatru. Regularna działalność edukacyjna teatru dla wszystkich grup wiekowych, w tym grup przed- i szkolnych (pn-pt) oraz

uczestników indywidualnych (weekendy): lekcje teatralne i wycieczki po teatrze, warsztaty cykliczne A CO TO? I PODWÓRKO, warsztaty do spektakli, stała młodzieżowa grupa teatralna ROBIMY, stała grupa teatralna dla dzieci 8-12 lat WYTWÓRNIA, spacery interaktywne po teatrze MACHINA TEATRALNA, cykl spotkań zapoznający z kulisami pracy w teatrze BOCZNE DRZWI DO TEATRU. Optymalizacja kosztów energii: udział w pracach zespołu analizującego możliwości uzyskania oszczędności w zużyciu energii na podstawie konkretnej oferty, porównanie zużycia energii i kosztów na przestrzeni kilku lat, raportowanie zużycia energii do Gminy Wrocław za pomocą portalu ROE. Poszerzenie oferty repertuarowej o spektakle i warsztaty z tłumaczeniem lub wprowadzeniem w języku ukraińskim - łącznie 27 wydarzeń, w tym 20 spektakli oraz 7 warsztatów i spacerów po teatrze (szczegóły w p. 60 dot. działań dla uchodźców z Ukrainy). NAGRODY: Medal „Zasłużony dla Wrocławia – Merito di Wratislavia" dla aktorki Anny Kramarczyk - Medal „Zasłużony dla Wrocławia – Merito di Wratislavia" dla dyrektora naczelnego Janusza Jasińskiego - Złoty Krzyż Zasługi dla dyrektora naczelnego Janusza Jasińskiego - Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis" dla dyrektora naczelnego Janusza Jasińskiego - Wrocławska Nagroda Teatralna dla aktora Grzegorza Mazonia

INSTYTUT im. JERZEGO GROTOWSKIEGO

W 2022 roku cele strategiczne w Instytucie im. J. Grotowskiego stanowiły: - rozwój projektu Teatr Polski w Podziemiu Wrocław, mający na celu współpracę z grupą artystów skupionych wokół TPLwP_W, zbadanie ich potrzeb i instytucjonalną odpowiedź na nie (współpraca przy produkcjach, przygotowanie przestrzeni na salę prób oraz stworzenie przestrzeni biurowych), - doprowadzenie wraz z grupą skupioną wokół TPLwP_W do rozpoczęcia pracy i prób nad nową premierą spektaklu reżyserowanego przez Krystiana Lupę we Wrocławiu, - budowanie oferty i publiczności Centrum Sztuk Performatywnych | PIEKARNIA, tworzenie stabilnego tożsamościowo miejsca odpowiadającego na potrzeby artystów i widzów, włączając w proces inne instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz sektor prywatny. Znaczący wzrost frekwencji podczas wydarzeń. Cykliczna obecność w repertuarze Teatru Polskiego w Podziemiu Wrocław oraz Wrocławskiego Teatru Pantomimy. Rok 2022 w

Instytucie im. J. Grotowskiego był realizowany w cieniu konsekwencji pocovidowych. Dopiero ten rok nadał minimalną pewność projektom międzynarodowym. Po kilku latach starań udało się zrealizować InlanDimensions International Arts Festival 2022 – „Azja nie istnieje".InlanDimensions International Arts Festival zyskał status największego interdyscyplinarnego festiwalu w Europie Środkowej, który odrzuca podział na Europę i Azję, tworząc pomost łączący różne kraje i kultury. Prezentując szeroki przekrój sztuk: od teatru, sztuk performatywnych, tańca i kina po muzykę, literaturę i sztuki wizualne, festiwal skupia artystów i publiczność z całego świata, a także inicjuje współprodukcje. Choć w centrum zainteresowania InlanDimensions znalazła się sztuka od powojennej do postmodernistycznej, festiwal nie zrywa z tradycją, podkreślając jej przemiany i wpływ na sztukę współczesną. Przedstawił widzom koncepcję teatru i filmu eurazjatyckiego, będącego mariażem różnych kultur i gatunków w obrębie jednego dzieła sztuki. We Wrocławiu zrealizowano trzy spektakle wybitnych twórców współczesnego teatru eurazjatyckiego: „Przerwany sen" Eksperymentalnego Kolektywu Teatralnego Zuni Icosahedron (reż. Danny Yung), „Obywatele Seulu" Zespołu Teatralnego Seinendan (reż. Hirata Oriza) oraz powracającą po niemal czterdziestu latach do Polski „Stację wodną" Kolektywu Teatralnego SEAMI (reż. Kim Seil). W 2022 roku kontynuowano program rezydencji artystycznych dla zespołów teatralnych i indywidualnych twórców.Instytut im. Jerzego Grotowskiego we Wrocławiu, jako instytucja skupiona na wspieraniu samorozwoju, zespołowości oraz pogłębianiu różnych aspektów pracy teatralnej, tworzy warunki i przestrzeń do pobytów rezydencjalnych nakierowanych na twórczy dialog z tradycją i doskonalenie rzemiosła. Instytut proponuje szczególny model rezydencji artystycznych – dla zespołów teatralnych i artystów indywidualnych – skupiony przede wszystkim na pracy wewnętrznej oraz pracy w procesie. W 2022 roku udało się zrealizować 15 premierowych otwartych prezentacji dla publiczności. Rok 2022 to kolejny rok funkcjonowania Teatru Na Faktach. „Teatr na faktach" to projekt Instytutu Grotowskiego, którego celem jest popularyzacja teatru dokumentalnego wśród wrocławskich widzów oraz młodych twórców teatralnych. Składa się z corocznych kursów dla dramaturgów, reżyserów, aktorów, muzyków, badaczy i scenografów, w trakcie których poznają oni nowe narzędzia opisywania i przedstawiania rzeczywistości w formie spektaklu dokumentalnego. Podsumowaniem kursów są przeglądy zrealizowanych przez uczestników spektakli – także na podstawie ich

własnych pomysłów i scenariuszy. W 2022 roku pokaz rocznych działań uczestników kursu przybrał formułę półmaratonu czytań performatywnych pt.: "Koniec Świata już był". Natomiast "Bliskie ballady i dalekie romanse" były premierą dokumentalną w reżyserii Anny Wieczorek, Marty Wiśniewskiej i Jakuba Tabisza.

WROCŁAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY im. MARII i EDMUNDA WIERCIŃSKICH

Celem strategicznym WTW jest inicjowanie i popularyzowanie dramaturgii współczesnej. Dlatego bardzo ważne było dla teatru wprowadzenie do repertuaru dwóch nowych premier na podstawie sztuk nagrodzonych w IV Konkursie Dramaturgicznym STREFY KONTAKTU, organizowanym przez WTW i Miasto Wrocław. Były to sztuki: Filipa Zawady, "Widzę nic", w reż. Pawła Palcata [koprodukcja: Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy], premiera 15.03.2022 (sztuka brała udział w Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej i otrzymała refundację); Sandry Szwarc, "Woda w usta", w reż. Leny Frankiewicz, premiera 29.04.2022. W 2022 roku w WTW prapremierę miały dwie sztuki nagrodzone w IV Konkursie Dramaturgicznym STREFY KONTAKTU, organizowanym przez WTW i Miasto Wrocław. Były to dramaty: Filipa Zawady, „Widzę nic”, w reż. Pawła Palcata [koprodukcja: Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy], sztuka brała udział w Konkursie na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej i otrzymała refundację; Sandry Szwarc, „Woda w usta”, w reż. Leny Frankiewicz, premiera 29.04.2022. Jednym ze strategicznych działań WTW jest podtrzymywanie zainteresowania twórczością Tadeusza Różewicza. Dlatego teatr wprowadził do stałego repertuaru trzy nowe sztuki, których czytania performatywne odbyły się podczas festiwalu zawsze_Różewicz (organizowanego w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin dramaturga), są to: „Wyszedł z domu. Tak zwana komedia”, w reż. Marka Fiedora; „Wyskubki”, w reż. Pawła Kamzy i „W tłumaczeniu”, w reż. Wojtka Ziemilskiego. Na scenie WTW prezentowane są również adaptacje współczesnych powieści i reportaży, czego efektem były dwie kolejne prapremiery: Tomasza Kwaśniewskiego, „W co wierzą Polacy”, w reż. Szymona Kaczmarka; Zuzanny Bojdy i Amandy Lee Koe, „Syrena. Anatomia miłości”, w reż. Darii Kopiec. Na zakończenie roku w WTW miejsce miała

premiera sztuki Petera Weissa, „Męczeństwo i śmierć Jean Paul Marata przedstawione przez zespół aktorski przytułku w Charenton pod kierownictwem Pana de Sade”, w reż. Marcina Libera. Dla WTW istotne jest przywracanie pamięci o kobietach ważnych dla teatru a wciąż pomijanych. Dzień Teatru poświęcony został upamiętnieniu nowej współpatronki WTW, czyli Marii Wiercińskiej (aktorki, tancerki, reżyserki teatralnej i radiowej, wykładowczyni PIST-u i PWST). W ramach wydarzenia odsłonięta została stała wystawa poświęcona patronom WTW, Marii i Edmundowi Wiercińskim; dr. Anna Chojnacka przedstawiła opowiadaną biografię Marii Wiercińskiej; Marzena Sadocha przygotowała performans inspirowany postacią Marii Wiercińskiej Ludzi zapomina się szybciej niż wojny. Strategicznym zadaniem WTW jest również prowadzenie działań edukacyjnych służących wprowadzaniu młodych widzów w świat dramaturgii współczesnej. Teatr prowadzi bezpłatne warsztaty wprowadzające i interpretacyjne na życzenie grup z zakupionymi biletami na dany spektakl oraz pozyskuje granty i dofinansowania na bardziej rozbudowane projekty. Poprzez spektakle repertuarowe WTW prowadzi także działania edukacyjne przeciwdziałające wykluczeniom, efektem były dwa duże projekty skoncentrowane wokół świata i języka osób głuchych: o przełamywaniu barier w komunikacji, czyli warsztaty wokół dwóch spektakli „W tłumaczeniu” i „Widzę nic” (organizowane wspólnie z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej we Wrocławiu) oraz 4. edycja programu dofinansowanego przez MKiDN – „Jak poprzez teatr poznawać świat”. Łącznie w całym roku w zajęciach warsztatowych wzięło udział ponad 1200 osób. Jako teatr publiczny WTW, podobnie jak w roku ubiegłym, w czasie wakacji oddaje swoją scenę teatrom off-owym, by wspierać ich działania; w ubiegłym roku były to zespoły teatralne: Teatr Ad Spectatores, Teatr Formalina i Fundacja Jubilo. WTW wsparł także organizacyjnie i artystycznie projekt warsztatowy studenta reżyserii Akademii Sztuk Teatralnych we Wrocławiu, Eryka Herbuta; w 20. rocznicę premiery Krzysztofa Warlikowskiego odbyło się czytanie performatywne sztuki „Oczyszczeni”, Sarah'y Kane. NAGRODY: 1. Sztuka Maliny Prześlugi „Kobieta i życie”, w reż. Piotra Łukaszczyka, 25 kwietnia 2022 wzięła udział w 56. Przeglądzie Teatrów Małych Form KONTRAPUNKT, Szczecin. / 2. Współpracująca z teatrem Agnieszka Jakimiak (jako autorka, reżyserka i członkini jury Konkursu Dramaturgicznego STREFY KONTAKTU) została nominowana do Paszportu Polityki w kategorii: Teatr.

MUZEUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

Głównym celem strategicznym Muzeum, jak co roku było gromadzenie, przechowywanie, opracowywanie naukowe i udostępnianie zbiorów. W pracach związanych z przygotowywaniem wystaw i wydarzeń im towarzyszących uczestniczyły wszystkie oddziały. Po dwóch latach działania wg. rozporządzeń dotyczących obostrzeń w okresie kolejnych fali pandemii w kwietniu 2022 roku można było powrócić do organizowania masowych imprez i zrezygnować z limitów dotyczących zwiedzania i udostępniania naszych zbiorów. Zwyczajowo oferowaliśmy możliwość zwiedzania naszych wystaw stałych, jednocześnie w poszczególnych budynkach otwieraliśmy kolejne czasowe. Staraliśmy się, aby wszystkim ekspozycjom towarzyszyły dodatkowe atrakcje: filmy, pokazy multimedialne, zabawy i gry dla różnych grup wiekowych. W Starym Ratuszu nadal można było oglądać wystawy czasowe otwarte w 2020 roku: „Dziś prawdziwych kieliszków już nie ma. Zbigniew Horbowy"; „Złote czasy lamp naftowych" i z 2021 roku „PoszTerra/Wędrowna wystawa plakatu V4" (do 3 stycznia). Nowości to: „Jeźdźcy. Rocznik 20. Wystawa rzeźby" (20 stycznia – 27 lutego); „Sny w ogrodzie. Anna Malicka-Zamorska" (8 marca – 30 kwietnia); „Wystawa pokonkursowa XXX edycji konkursu na medal i małą formę rzeźbiarską dla dzieci i młodzieży «Teatr zwierciadłem życia. Moje spotkania z teatrem»" (11–22 maja); „30- lecie konkursu na medal i małą formę rzeźbiarską dla dzieci i młodzieży. Plakaty wystaw pokonkursowych" (11–22 maja); „Monuments of India' and 'Churches & Christian Culture of Goa' Wystawa indyjska" (28 maja – 4 czerwca); „Danuta Pałka-Szyszka. Malarstwo, ceramika i szkło" (10 czerwca – 21 sierpnia); „Pamiątki Bractwa Kurkowego Miasta Wrocławia" (od 24 czerwca); „Odznaczenia europejskich Bractw Kurkowych z kolekcji Tadeusza Myczkowskiego" (od 24 czerwca); „Salvador Dali we Wrocławskim Ratuszu" (od 20 lipca); „V wieków ceramiki Bolesławieckiej" (od 16 listopada). Wydarzenia to: Koncert Wrocławskich Kameralistów, Koncert Narodowego Forum Muzyki, przedstawienie dla dzieci Trupy Teatralnej Andrzeja Majewskiego „Akademia Doktora Pieprzyka", w ramach wernisażu wystawy pokonkursowej „Teatr zwierciadłem życia. Moje spotkania z teatrem", „Maj z muzyką dawną" – edycja jesienna. W Pałacu Królewskim rozpoczęto i zakończono rok 2022 tradycyjnie

tematem szopek: „Szopki. Od dolnośląskiej do krakowskiej” (od 3 grudnia 2021 – 27 lutego). Od kwietnia 2018 roku można tu też oglądać wystawę „Epoka malarstwa śląskiego 1845–1945”; od 10 listopada 2021 „Polonia Restituta. Motyw odzyskanej niepodległości w Medalierskich Zbiorach Muzeum Miejskiego Wrocławia”. Kolejne ekspozycje to: „Wrocławianie na medal” (od 12 stycznia); „Marian Wołczuk. Malarstwo” (3–27 marca); „Kształty, plamy, cienie. Jerzy Zajączkowski” (1–30 kwietnia); „Stanisław Kortyka. Obrazy pięciu dekad. 50 lat pracy twórczej” (6 maja – 9 października); „Joan Miró. Symbol – kolor – linia” (patrz punkt 16, od 15 lipca); „Sokołowsko Stanisława Kukli” (17 sierpnia – 25 września, 16 listopada – 31 grudnia); „Ptaki. Fotografie Marzeny Smolak” (30 września – 13 listopada). W Muzeum Teatru im. H. Tomaszewskiego w południowym skrzydle Pałacu Królewskiego można było zobaczyć: „Zdjęcia Stefana Arczyńskiego w 105. rocznicę urodzin. «Pianista» Henryka Tomaszewskiego na V Światowym Festiwalu Młodzieży i Studentów, Warszawa 1955” (24 lipca 2021 – 30 marca); „Granice. Międzynarodowy Festiwal Teatru w więzieniu” (do 16 stycznia); „Ewa Rossano. Opowieści” (od 29 stycznia – 30 marca); „Historia budynku teatralnego na kartach pocztowych z kolekcji Janusza Deglera” (od 26 stycznia); „Mary Stuart. Hommage à Halina Skoczyńska” (25 marca – 24 kwietnia, 11 maja – 30 sierpnia); „Spektakl na papierze. Wystawa grafiki i książki artystycznej Anny Juchnowicz” (27 kwietnia – 13 listopada); „Oblicza, wystawa portretów Jana Stanisława Witkiewicza” (30 kwietnia – 8 maja);wystawę pokonkursową prac Ogólnopolskiego Konkursu na najlepsze dyplomy scenograficzne (patrz punkt 16, 30 kwietnia – 19 czerwca); „Choć tu nie mój, dam ci nic” – wystawę malarstwa Bartka Zamarka (15 lipca – 27 listopada); „Stefan Arczyński. Pro memoria”(1 września – 13 listopada); „Heliografie Michała Dudka Portrety aktorek i aktorów” (od 21 listopada); „Forum sztuki” (od 8 grudnia); „Szopki szafkowe ze zbiorów Henryka Tomaszewskiego” (od 1 grudnia). Wydarzenia to: spotkanie Towarzystwa Bachowskiego, pokaz teatru „Rakugo”, pokaz dyplomowy studentów szkoły charakteryzacji Szkol-art., występ teatralny „Z tęsknoty za dzieciństwem… czytamy Konopnicką” (Uniwersytet III Wieku przy Uniwersytecie Wrocławskim, w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki), promocja czasopisma „Format Literacki” i tomiku poetyckiego Ireneusza Guszpita oraz tomiku poetyckiego Bogdana Kocy „Wstyd”, „Konferencja Molierowska” we współpracy z Wydziałem Romanistyki Uniwersytetu Wrocławskiego, w ramach Festiwalu „Macondo” warsztaty z Anną Juchnowicz i

konferencja dotycząca książki artystycznej, w ramach projektu „Błaźnice. Gość-Inność. Przeciw dyskryminacji i wykluczeniu", koncert „Wybudzenie" – Emose, debata „Obcy – rozmowa dedykowana problematyce wykluczenia i różnym formom dyskryminacji", warsztaty „W stronę inkluzywnej i sprawiedliwej kultury i sztuki". W Arsenale Miejskim można było zobaczyć: „Zdrowie i higiena w dawnym Gdańsku" (od 29 lipca 2021 – 9 stycznia 2022); „Lev Stern. Czas. Breslau. Wrocław" (20 stycznia – 13 marca); „Zabytki z toru wodnego Szczecin – Świnoujście" (16 marca – 27 kwietnia); „Wielka Zadyma oczami Jerzego Lajstowicza" (31 sierpnia – 2 października); „Postpamięć. Mirek Antoniewicz" (7–30 października); „Wizerunek jako nasza matryca w paralelnym świecie malarskiej iluzji" (28 października – 27 listopada); „Ksenofilia. Fotografia Andrzeja Walkusza" (4 listopada – 4 grudnia); „Łączy nas miejsce. Anna Janusz-Strzyż" (od 14 grudnia). Ważne wydarzenia to: V edycja Festynu Archeologicznego „Ludzie Ognia" (patrz punkt 16), w ramach „Europejskich Dni Archeologii", we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa, prezentacja filmowa Festynu Archeologicznego „Ludzie Ognia" (on-line). Muzeum Archeologiczne przygotowało dla Muzeum města Prahy – Dům U Zlatého prstenu wystawę „Den na tržišti – život obyvatel středověké Wrocławi (Wrocławski Nowy Targ)", czynna od 15 listopada. Muzeum wzięło udział w Nocy Muzeów (gra rodzinna „Noc ze szkieletami" i kiermasz książki); w festynie miejskim „Dzień Odry"; w festiwalu „Europa na widelcu"; Wrocławskim Festiwalu Krasnoludków (wieczór literacki „Słuchanie bajek przy ognisku", lekcja „Zanim powstał Wrocław. Opowieść o skarbach ukrytych pod ziemią", zajęcia „Śladami wrocławskich krasnali" i warsztaty plastyczne Anny Juchnowicz dla dzieci „Książka dla krasnoludków"); w XXV Dolnośląskim Festiwalu Nauki (16–21 września); w ramach akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przygotowano „Weekend Seniora z Kulturą"; w cyklu „Środa dla seniora"; w „Dniu Życzliwości"; w kampanii „Wrocław przeciw samotności. 2022 rok Dobrych Relacji"; w WrocWalk Marathon oraz zorganizowano imprezę „Twaróg na wieki" (warsztaty dawnej kuchni połączone z oprowadzaniem). Przygotowano wykłady: Łagiewski M. „1000-letnie dzieje Wrocławia" (27 października, Pałac Królewski); Macionczyk A. „Funerary plants in the Middle Ages and the Modern Period in Europe North of the Alps – a summary of interdisciplinary humanistic research" i Trzciński M. „The problematic issue of storing and displaying human corpses and remains in museum" w ramach konferencji archeologicznej „Archeologie a

veřejnost 11/2022 Hroby v archeologii – archeologie v hrobech" (Univerzita Karlova, Praha, 8–10 czerwca); Madera P. „Mikroregion osadniczy kultury łużyckiej w rejonie wsi Łazy, gm. Wińsko, woj. dolnośląskie – nowe dane i reinterpretacja dotychczasowych ustaleń", w ramach konferencji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie „Ziemie polskie i ich sąsiedzi w czasach pól popielnicowych" (11 marca); Madera P. „Problemy rekonstrukcji starożytnego hutnictwa żelaza" na międzynarodowych warsztatach naukowych „Rekonstrukcja historyczna jako narzędzie badawcze" (Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Muzeum Farmacji, Wrocław, 10–11 grudnia); Madera P., Mackiewicz M., Łaciak D., Hałuszko A. „Mikroregion osadniczy kultury łużyckiej w rejonie wsi Łazy, gm. Wińsko, woj. dolnośląskie – nowe dane i reinterpretacja dotychczasowych ustaleń" na konferencji „Ziemie polskie i ich sąsiedzi w czasach pól popielnicowych" (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 21–23 wrzesień; Magda M.M. „Medale Śląskie XX wieku" na konferencji „Kasa na stół" (organizatorzy Muzeum Śląska Opolskiego i Narodowy Bank Polski, 9 września); Trzciński M., Borkowski T. „A crater as a kind of archaeological feature. An archaeologist at the World War II bomber crash site" w trakcie „10th European Meeting on Forensic Archaeology" (Landesamt für Archäologie Sachsen/Bundeskriminalamt, Drezno, 25–26 sierpnia); Trzciński M. „Szczątki ludzkie o znaczeniu historycznym i naukowym - potrzeba dookreślenia pojęć" w trakcie interdyscyplinarnego Kongresu Badań nad Cmentarzami (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (20–21 października). W trakcie Wrocławskich Targów Dobrych Książek (1–4 grudnia) wygłoszono wystąpienia promujące wydawnictwa Muzeum: Magda M.M. „Wrocławianie na medal", Smolak M. „Wrocław Paula Rosego", Mikosz K. „Muzeum Miejskie Wrocławia. Przewodnik ilustrowany", Bobryk-Mauer N. „Joan Miró. Symbol – kolor – linia". W okresie sprawozdawczym gromadzono, opracowywano, udostępniano i wypożyczano zbiory oraz dokumentację. Kontynuowano tradycyjne prace w działach. Przygotowywano kwerendy tematyczne i opracowywano materiały. Prowadzono też prace uwzględniając specyfikę poszczególnych oddziałów. W przewidzianym ustawowo terminie rozpoczęto inwentaryzację okresową w formie spisu z natury zbiorów dwóch oddziałów: w Muzeum Historycznym i Muzeum Sztuki Medalierskiej oraz kontynuowano prace w Muzeum Archeologicznym i Muzeum Sztuki Mieszczańskiej. Pracownie Konserwacji nadzorowały stan zabytków na wystawach stałych i czasowych oraz w magazynach, a także wydawały opinie

konserwatorskie. Muzeum Miejskie Wrocławia, jako instytucja o wszechstronnym spektrum tematycznym, podzielona na Oddziały, zajmujące się wszystkimi okresami w dziejach ludzkości i różnymi obszarami tematycznymi, ma z założenia opiekować się powierzonymi zbiorami, pozyskiwać nowe i udostępniać je zarówno w formie opracowań, jak i przygotowywać je dla szerokiego grona odbiorców w formie wystaw, wydarzeń i lekcji muzealnych. Pracownicy instytucji są przygotowani do zajmowania się zagadnieniami datowanymi od najstarszych dziejów człowieka – epoki kamienia po czasy nam współczesne. Od codziennego życia ludzi po sztukę współczesną i wydarzenia teatralne. Rok 2022 oznaczał powrót do imprez masowych, oprowadzania bez limitów, jednocześnie należy podkreślić, że wypracowane z konieczności w latach 2020–2021 nowe metody i formy przekazu były kontynuowane. Muzeum Archeologiczne: opracowania, publikacje, udostępnianie zbiorów, badania naukowe, konsultacje, udział w konferencjach i wydarzeniach, wystawy stałe i czasowe, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Historyczne: opracowania, badania historyczne, udostępnianie zbiorów, wystawy stałe i czasowe, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Militariów: opracowania materiałów, pozyskiwanie nowych zabytków, badania naukowe, wystawy stałe i czasowe. Muzeum Sztuki Cmentarnej: utrzymanie i renowacja, prace porządkowo-pielęgnacyjne, badania historyczne i kwerendy. Muzeum Sztuki Medalierskiej: porządkowanie zbiorów, nowe nabytki, działalność naukowa, wydawnicza i wystawiennicza uzupełnianie wszystkich wystaw stałych i czasowych swoimi zbiorami, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Sztuki Mieszczańskiej: działalność naukowa, przygotowywanie publikacji, pokazywanie sztuki dawnej, promowanie sztuki współczesnej, wystawy stałe i czasowe, inwentaryzacja okresowa w formie spisu z natury zbiorów we wszystkich działach. Muzeum Teatru im. H. Tomaszewskiego: wystawy stałe i czasowe, warsztaty, spektakle, filmy i wydarzenia związane z teatrem, opracowywanie zbiorów. Wszystkie wydarzenia przygotowane przez Muzeum możliwe były dzięki intensywnej pracy Działu Pedagogicznego i rzeczniczki.

MUZEUM ARCHITEKTURY

Muzeum Architektury we Wrocławiu jest jedyną instytucją muzealną w Polsce poświęconą w całości historii architektury oraz architekturze współczesnej. Do najważniejszych zadań, jakie co roku stawia przed sobą zespół muzeum, należy udostępnianie i poszerzanie wiedzy odbiorców na temat historii oraz znaczenia dawnej i współczesnej architektury. W swojej działalności staramy się w różnych formach i na różnych poziomach zaawansowania przybliżać kluczowe zjawiska, dzieła i twórców, które miały decydujący wpływ na kształt światowej sztuki, architektury i urbanistyki. W tym celu realizujemy programy i wydarzenia adresowane do architektów, historyków sztuki, historyków i szerokiej publiczności. Przygotowujemy wystawy poświęcone architekturze, a także sztuce użytkowej, malarstwu i grafice. Większości z nich towarzyszą publikacje w formie opracowań naukowych, katalogów lub folderów. Prowadzimy również projekty edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i seniorów. W 2022 roku Muzeum Architektury we Wrocławiu zaprezentowało 14 wystaw czasowych (12 we Wrocławiu i 2 zagranicą) oraz przygotowało szereg spotkań, wykładów i zajęć edukacyjnych, które dotarły do szerokiej grupy odbiorców. Wśród nich należy z pewnością wymienić polską premierę wystawy „Trouble in Paradise" reprezentującej nasz kraj podczas Międzynarodowego Biennale Architektury w Wenecji w 2020 roku; zakończenie dwuletniego programu edukacyjnego „Laboratorium Architektury", skierowanego do dzieci z pierwszych klas szkoły podstawowej oraz do dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami; światową premierę wystawy „Wczasy. Krajobrazy wypoczynku" w Pawilonie Polskim na Wystawie Światowej EXPO 2020 w Dubaju oraz kuratorski projekt „Greenhouse Silent Disco" w Pawilonie Polskim na 23. Triennale Sztuk Dekoracyjnych i Architektury Współczesnej w Mediolanie. Najważniejszymi wystawami prezentowanymi we Wrocławiu były ekspozycja poświęcona Hansowi Poelzigowi oraz pierwsza monograficzna wystawa krakowskiego architekta, teoretyka architektury i wykładowcy, Tomasza Mańkowskiego. Ponadto w 2022 roku muzeum kontynuowało prace nad gromadzeniem i opracowywaniem zbiorów dokumentujących rozwój architektury, uzupełniając istniejącą kolekcję o nowe obiekty i opracowując wcześniej pozyskane artefakty. Do zbiorów poszczególnych

działów włączono w sumie 1996 nowych obiektów, w tym projekty architektoniczne, fotografie i wyroby rzemiosła artystycznego, ujęte pod 522 numerami inwentarzowymi. 243 muzealia zostały poddane koniecznym zabiegom konserwatorskim. W ramach tych działań, dzięki grantowi pozyskanemu od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nowego blasku nabrała plenerowa rzeźba usytuowana na trawniku przed Muzeum Architektury. Model „Pomnika rozstrzelanych zakładników z Nowego Sącza" autorstwa Władysława Hasiora został w 2022 roku poddany gruntownej renowacji, w wyniku której udało się przywrócić rzeźbie walory estetyczne oraz ustabilizować i wzmocnić osłabione partie betonu i ceglanego cokołu. Wydarzenia towarzyszące (jeden z punktów programu Nocy Muzeów oraz publiczna prezentacja efektów konserwacji rzeźby) były okazją do zapoznania szerokiej publiczności - zarówno widzów muzeum, jak i pozostałych użytkowników miejskiej przestrzeni – z dziś nieco zapomnianą historią i ideą powstania tej kompozycji rzeźbiarskiej, jak i przypomnienia dorobku artystycznego jednego z najważniejszych artystów polskich XX wieku – Władysława Hasiora. Rok 2022 to dla Muzeum Architektury kolejny ważny rok w kontekście pozyskiwania nowych, również zagranicznych partnerów, a tym samym – poszerzanie kręgu odbiorców oferty muzeum. Po pokazach twórczości Jadwigi Grabowskiej-Hawrylak w Nowym Jorku oraz w Lizbonie i Porto, wystawy przygotowane przez muzeum zostały zaprezentowane w 2022 roku w Dubaju (Pawilon Polski na Wystawie Światowej EXPO 2020) i w Mediolanie (Pawilon Polski na Triennale Sztuk Dekoracyjnych i Architektury Współczesnej). Do organizacji i kuratorowania obu wystaw Muzeum Architektury zostało zaproszone przez Instytut Adama Mickiewicza w Warszawie. 1. Muzealna Książka Roku 2022 - nagroda za książkę edukacyjną "Laboratorium Architektury"; 2. Muzeum Widzialne 2022 - III nagroda w kategorii Identyfikacja wystaw czasowych za identyfikację wystawy "Jan Szpakowicz. Przestrzeń elementarna"; 3. Nagroda Imienia Marka Witruwiusza 2021 za publikację "WUWA 1929–2019. Wrocławska wystawa Werkbundu" autorstwa dr hab. Jadwigi Urbanik

MUZEUM WSPÓŁCZESNE WOCŁAW (w organizacji)

Rozbudowa międzynarodowej kolekcji sztuki współczesnej W 2022 roku Muzeum otrzymało dotację ministerialną w ramach programu MKiDN "Narodowa Kolekcja

Sztuki Współczesnej" na rozbudowę zbioru dział sztuki w kwocie 188 229,62 zł, zakupiono 5 prac: 1. Geta Brătescu, "Documentatie despre Marea Mediteranã", 1977 – 1978, tusz na papierze, 11 elementów, unikat, zakup od Ivan Gallery (Rumunia, Bukareszt) 2. Zdzisław Jurkiewicz, „Saturn", 1973, fotoinstalacja, 62 x 38,5; 2 x 39,5 x 48,5 cm, unikat, zakup od spadkobiercy (Polska, Wrocław) 3. Zdzisław Jurkiewicz, „Obiekt dla chomika", rzeźba, 1980, akryl, masa papierowa, 17 x 19 x 16 cm, unikat, zakup od spadkobiercy (Polska, Wrocław) 4. Tamás Kaszás, „Future ex", 2010, sklejka, pędy wierzby, 110 x 60 x 45 cm, ed. 3/3, zakup od galerii Kisterem (Węgry, Budapeszt) 5. Tamás Kaszás, „We are Anscestors", 2016 – 2018, wideo, 18 min 13 sek., ed. 1/3, zakup od galerii Kisterem (Węgry, Budapeszt) W 2022 roku w Muzeum zrealizowano 21 wystaw czasowych oraz 2 stałe.

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH – GALERIE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ

Do jednego z największych tegorocznych przedsięwzięć, które nie mają cech wystawienniczych, jednak wynikają z potrzeby i statusu instytucji odpowiedzialnej społecznie oraz są zgodne z jej misją była pomoc humanitarna ofiarom wojny w Ukrainie. Wraz z zespołem, wolontariuszami, oraz wszystkimi ochotnikami stworzone zostało tymczasowe miejsce schronienia dla osób uchodźczych w przestrzeni Galerii BWA Wrocław Główny na Dworcu Głównym we Wrocławiu. W tym celu dwie z wystaw odbywające się w owym czasie w galerii zostały przed czasem zamknięte decyzją dyrekcji, kuratorów i zaproszony artystów, a przestrzeń galerii została przeznaczona na miejsca noclegowe i pomocowe. Obchody 70-lecia BWA Wrocław, w ramach obchodów zrealizowana została Międzynarodowa Wystawa Szkła Współczesnego Autonomous Zones; piknik urodzinowy, zaprojektowanie plakatów okolicznościowych, rozpoczęcie prac nad wydawnictwami podsumowującymi działalność Galerii BWA Wrocław, kampania brandingowa 70-lecia BWA Wrocław. W 2022 roku udało się zrealizować cel, którym było zwiększenie frekwencji w Galeriach BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej do poziomu z przed Pandemii COVID-19. Ostateczna frekwencja wyniosła niemal 30.000 odbiorców w stosunku do 24.000 z roku 2019. W 2022 roku kontynuowana była praca koncepcyjna nad nową siedzibą BWA Wrocław, wraz z uczestnictwem zespołu wewnętrznego oraz zaproszonych

specjalistek: Aleksandry Jach prowadzącej warsztaty facylitacyjne; architektki Aleksandry Wasilikowskiej prowadzącej warsztaty dotyczące funkcjonalności nowej siedziby BWA Wrocław wraz z zaproszonymi przedstawicielami Inwestycji Nowa Kolejowa. W 2022 roku BWA Wrocław kontynuowało przeprowadzenie procesu stworzenia strategii komunikacji zewnętrznej BWA Wrocław z zatrudnioną firmą Bright Light. Odbyła się druga część polsko - japońskiej rezydencji organizowanej wspólnie z partnerem EU Japan Fest Comittee. Miała miejsce rezydencja fotografki Aleksandry Nowysz w Japonii oraz odbyła się publikacja książki japońskiej fotografki Keiko Nomura, pt. "Melody of light". Książka była promowana podczas jednych z najważniejszych targów fotograficznych w Europie – Polycopies, podczas trwającego Paris Foto w listopadzie 2022. Realizacja Lab for Resilience (Pracownia Rezyliencji): projekt realizowany w ramach programu i grantu i-Portunus Houses we Wrocławiu w dniach 7-15 kwietnia 2022 roku. W jego ramach międzynarodowa grupa składająca się z ekspertów i ekspertek z europejskich instytucji, organizacji i uczelni, a także przedstawicieli i przedstawicielek Rady Programowej BWA Wrocław omawiała, jak kształtować rezylientne postawy i inicjatywy tak, aby wzmacniać odporność miast oraz ich mieszkańców i mieszkanek poprzez kulturę i sztukę. Konferencja "Z widokiem na Nowy Eurpejski Bauhaus": W dniach 30-31 maja 2022 roku – wspólnie z Regionalnym Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej we Wrocławiu oraz Biurem Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu – BWA Wrocław zorganizowało konferencję poświęconą Nowemu Europejskiemu Bauhausowi, służącą sieciowaniu wśród polskich partnerów tej inicjatywy. Spotkanie to pozwoliło instytucjom, organizacjom i uczelniom poznać się i podzielić doświadczeniami. Umożliwiło również omówienie strategii dotyczących uczestnictwa w NEB, jak i rekomendacji w odniesieniu do jego formuły oraz zasięgu w przyszłości. Muzealny Think Tank: Współczesność, Wspólność, Współodpowiedzialność. Nowe Strategie Współpracy w dobie kryzysów: w ramach Muzealnego Think-Tanku, do współorganizacji którego zostało zaproszone BWA Wrocław, na przestrzeni od września do grudnia 2022 roku zrealizowane zostały cztery zjazdy: w Warszawie, Wrocławiu i Gdańsku. W ich trakcie przedstawiciele i przedstawicielki instytucji, organizacji i uczelni z całej Polski przyglądali się nowym strategiom współpracy w kontekście lokalnym i globalnym. Przedmiot ich zainteresowań stanowiły inicjatywy podejmowane w muzeach, galeriach i centrach kultury w obszarze sztuki, praw człowieka, ekologii

oraz aktywizmu. Szczególną uwagę poświęcili współpracy międzysektorowej, interdyscyplinarnej i międzygatunkowej. Przyjrzeli się również pojęciom takim, jak dobrostan, dla których obecne czasy stawiają nowe wyzwania. RONDINO – projekt dotyczący Lasu Rędzińskiego, należącego do Wrocławskich Pól Irygacyjnych ekosystemu o wyjątkowej bioróżnorodności. Artystyczno-badawczy projekt, realizowanego przez BWA Wrocław Galerie Sztuki Współczesnej we współpracy z Goethe-Institut w Krakowie. Kontynuacja wieloletniego procesu związanego z rezyliencją i regeneracją w oparciu o Wrocławskie Pola Irygacyjne zwieńczony zapowiedzią utworzenia rezerwatu przyrody. Stworzenie sieci współprac międzynarodowych: EU-Japan Fest Japan, Traver Gallery, Pilchuck Glass School, Ambasadą Stanów Zjednoczonych, Goethe Institut Prezentacja książek fotograficznych "Melody of Light" autorstwa Keiko Nomura oraz "YAGA" Agaty Kalinowskiej podczas targów Polycopies w trakcie targów fotograficznych Paris Photo 2022. Stworzenie nowego planu rezydencyjnego w BWA Wrocław. Rozpoczęcie cyklu rezydencji "Pobyt Studyjny" w Galerii BWA Studio, polegających na 6-tygodniowym pobycie artystycznym w przestrzeni galerii; wymiana rezydencyjna dla artystek fotografek współorganizowana wraz z partnerem z Japonii EU Japan Fest Committee; przygotowanie programu Retreat Art Routes, który uruchomiony zostanie w 2023 roku. Kontynuowanie oferty BWA Wrocław na działania online, dalsze dostosowanie formuły wystawienniczej do sytuacji związanej z pandemią Covid 19, oraz innymi sytuacjami kryzysowymi, takimi jak kryzys energetyczny (uczestnictwo w miejskich programach, stworzenie w przestrzeni galerii BWA Wrocław Główny Przystanku ciepła) Kontynuowanie wdrażania podstawowych standardów związanych z dostępnością (tłumaczenia migowe, dostępność cyfrowa, deskrypcja, czytelność komunikatów). Szkolenia dla całego zespołu BWA Wrocław z zakresu dostępności dla osób o szczególnych potrzebach. Stworzenie dedykowanej identyfikacji (logotypu wraz z księgą znaku) związanej z 70-leciem Galerii BWA Wrocław i zamieszczanie jej na wszelkich materiałach wizualnych Galerii. Stworzenie cyklu jubileuszowych plakatów zaprojektowanych przez artystów związanych z BWA Wrocław, dostępnych do nabycia dla publiczności. Organizacja wystaw z udziałem kuratorów i artystów z Polski i zagranicy, m.in.: Współorganizacja Sceny Artystycznej Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty 2022 we Wrocławiu. Jako współorganizator Sceny Artystycznej MFF NH BWA Wrocław przygotował dwie stacjonarne wystawy: "Republika Słońca" w galerii BWA Studio,

stworzoną przez Ewę i Stacha Szabłowskich, oraz "As Far As I Can See" - wystawę Kamy Sokolnickiej i Emanuela Geissera, której kuratorką była Joanna Kobyłt, towarzysząca retrospektywie filmowej Jonasa Mekasa; oraz wydarzenie "Midnight Show", całonocny seans muzyczno-dźwiękowy z udziałem zaproszonej artystki Antoniny Nowackiej, kuratorką którego była Katarzyna Roj. Wydarzenie odbyło się w Katedrze św. Marii Magdaleny we Wrocławiu. Międzynarodowa Wystawa Szkła Współczesnego Autonomous Zones, przygotowana w partnerstwie z Pilchuck Glass School, Traver Gallery oraz Ambasadą Stanów Zjednoczonych. Wystawa matka ziemia – wystawa zbiorowa, która za punkt wyjścia bierze doświadczenie i praktykę matek – troskę o dzieci. Wymieniona przez magazyn "Dwutygodnik" jako jedno z najciekawszych wydarzeń związanych ze sztukami wizualnymi w Polsce w 2022 roku. "Gold Standard" - wystawa Matthew Szösza, artysty i pedagoga znanego przede wszystkim z nowatorskich procesów i innowacyjnego wykorzystania szkła, które interesuje go ze względu na swój poetycki i intelektualny potencjał. Wystawa nawiązywała do uczucia niepokoju i poczucia nieuniknionego, przedstawionych pod postacią olbrzymiego, złotego szklanego meteorytu, stanowiącego centralny punkt ekspozycji. Wystawa zbiorowa "WORLDS" kuratorowana przez Honzę Zamojskiego, organizowana przez ASP we Wrocławiu w ramach Triennale Rysunku Wrocław 2022, prezentowana w Galerii BWA Wrocław Główny. "Dobry Wieczór we Wrocławiu" i "Lokomotywa" - dwie równoległe wystawy realizowane w galerii BWA Wrocław Główny. "Dobry wieczór we Wrocławiu" - wystawa zbiorowa, będąca efektem odniesienia do kultowego neonu znajdującego się na dachu naprzeciw dworca PKP. Prezentowała esencję wrocławskiego wieczoru, czerpiąc z różnych mediów – fotografii, filmu, kolażu, dźwięku, tekstu czy instalacji. "Lokomotywa" Yael Vishnizki-Levi - wielkogabarytowa instalacja w kształcie lokomotywy na terenie dworca kolejowego, podkreślająca szczególnie aktualne dziś tematy, jakimi są migracja i mobilność. Wystawa powstawała przy udziale osób, które przekazały swoje przedmioty i historie związane z opuszczeniem jednego miejsca i zamieszkaniem w drugim. Ekoeksperymentarium - wystawa edukacyjna dla dzieci przygotowana przez grupę MAMY Projekt; zbudowana na planie mieszkania, prezentująca Wyróżnienie wystawy matka ziemia w internetowym magazynie "Dwuygodnik" jako jedno z najciekawszych wydarzen związanych ze sztukami wizualnymi w 2022 roku; Nominacja kuratorki Katarzyny Roj do Wrocławskiej Nagrody Artystycznej w kategorii Sztuki Wizualne; nominacja

książki Agaty Kalinowskiej do najważniejszej nagrody dla książki fotograficznej na świecie The Book Awards 2022 w Arles

GALERIA MIEJSKA

Głównym celem strategicznym Galerii Miejskiej było zachowanie wysokiej jakości prezentowanych ekspozycji, kontynuacja cyklu wydawniczego, pozyskanie nowych partnerów do realizacji projektów artystycznych oraz wzmacnianie pozycji Galerii Miejskiej na arenie wrocławskich instytucji kultury. W związku z tym, w marcu 2022 roku, instytucji udało się powiększyć o nową komórkę - Domek Miedziorytnika. Łącznie zrealizowano 23 wystawy (9 wystaw - projekty Galerii Miejskiej / 5 ekspozycji indywidualnych i 4 zbiorowe/, 14 wystaw - projekty Domku Miedziorytnika / 7 ekspozycji indywidualnych, 7 ekspozycji grupowych). Wydawnictwa towarzyszyły aż 15 ekspozycjom (14 katalogów oraz 1 folder). Dodatkowo, dbając o poprawę jakości infrastruktury należącej do instytucji, odnowiono pomieszczenia Pracowni Graficznej Galerii Miejskiej.

GALERIA ENTROPIA

Realizacja planu wystaw ze szczególnym uwzględnieniem działań performatywnych, sztuki akcji i uczestnictwa publiczności. Promocja młodych artystów i zjawisk spoza głównego nurtu. Autorska praca z archiwami galerii i włączenie ich fragmentów w aktualny obieg wystawienniczy, naukowy i festiwalowy. Poszerzenie archiwum o nowe dokumentacje przemian zachodzących w architekturze przestrzeni miasta. Kontynuacja opieki artystycznej nad plenerowym dziełem Jerzego Beresia “Żywy Pomnik Arena” /Wyspa Piasek/ i przeprowadzenie corocznej akcji /happeningu/ malowania drzewa zgodnie z ideą artysty. Realizacja działań artystyczno-edukacyjnych w obszarze animacji filmowej oraz włączenie techniki poklatkowej w kontekst wystaw. Ubiegłoroczny program wystawienniczy w szerokim zakresie koncentrował się na projektach zakładających zmienność i transformację form oraz aktywizm artystów i udział publiczności. Połowa z 12 wystaw ujawniła

potencjał interaktywności bądź była wprost temu dedykowana. W pozostałych cecha ta mogła być zauważona w mniejszym lub większym stopniu. Ten aspekt zajmie zatem pierwszoplanową role w poniższym opisie. Na szczególną uwagę zasługuje projekt Tomasza Szramy "Pocztówki wysyłane w ruchu" /wystawa dokumentacyjna oraz cykl działań i zdarzeń/. Artysta zajmuje się głównie sztuką akcji, w której jego obecność i interakcja z widzami są warunkami podstawowymi powstawania dzieła. Dokumentacja działań prezentowana na wystawie przyjęła formę "mail-artową". Pocztówki będące częścią ekspozycji mogły być wysyłane przez widzów. Niektóre prace powstawały "na gorąco", w trakcie pobytu artysty, np. działania "dokamerowe" generowały nowe prace, które wraz ze śladami akcji umieszczane były na wystawie. W trakcie Nocy Muzeów artysta wykonał 6 godzinne działanie. Performans zatytułowany "Uściski" polegał na objęciu ramionami i byciu objętym ramionami każdej osoby z publiczności oraz zaangażowaniu kolejnych osób do wykonywania obrysów dłoni na koszulce performera. Powstały artefakt wizualny był zatem wspólną pracą kilkuset osób – zapisem intensywnego spotkania i czułej interakcji. Wart podkreślenia jest partycypacyjny i społeczny aspekt działania zwłaszcza po okresie pandemii i rygoru zachowania dystansu społecznego. Spośród innych wystaw, w których element akcji i zmian był istotny, należy wymienić "Soviet Go Home" Jerzego Andruszki, "Czułe pnącza" Patrycji Mastej, "Wstrząśnij i zmieszaj" Jana Mioduszewskiego i "Śródmieście Szczęście" Marcina Harlendera. Ta ostatnia była wystawą performatywną sensu stricto. Układ prac i kompozycja zmieniane były przez zwiedzających permanentnie i obligatoryjnie, autor natomiast modyfikował zawartość wystawy. W projekcie Patrycji Mastej istotną rolę pełnił performans malarski oparty na tańcu butoh oraz przearanżowanie części wystawy w trakcie jej trwania. Bardzo mocny akcent polityczny i formalny w instalacji Jerzego Andruszki /żołnierskie buty umieszczone na konstrukcji w kształcie pomnika/ wzmocniony został akcją "wyprowadzenia butów" i animacją filmową realizowaną "na żywo". W bardzo rozbudowanej wystawie Jana Mioduszewskiego działania performatywne rozpoczynały ją i kończyły zaś tytuł "Wstrząśnij i zmieszaj" adekwatnie oddaje ideę całości aranżacji. Innego typu przestrzenią zachęcającą do interakcji okazała się instalacja "W poszukiwaniu Entropii" Faustyny Jałosińskiej - debiutującej artystki broniącej dyplomu w galerii. Ulotna w sensie dosłownym i będąca zapisem ruchu kompozycja, stanowiła swoistą partyturę dla działań dźwiękowych i choreograficznych. W ubiegłorocznym programie podobnie

jak w poprzednich latach była przestrzeń do prezentacji najciekawszych artystów wrocławskich różnych generacji /Jarosław Słomski, Faustyna Jałosińska, Urszula Śliz, Katerina Kouzmitscheva, Katarzyna Bogusz, Tomasz Dobiszewski/. Wystawy te prezentując bardzo wysoki poziom artystyczny wymagałyby szerszego pola refleksji. Program wystawienniczy przenikał się z różnego rodzaju działaniami ulotnymi, spotkaniami, pokazami, oprowadzaniami. Powstawały kolejne zapisy dokumentacyjne, fotorelacje, teksty o wystawach, które składają się m.in. na działalność promocyjną galerii i są wykonywane zazwyczaj własnymi siłami. Aktualności dość szybko nawarstwiane są przez kolejne zdarzenia i z perspektywy trzydziestu kilku lat działalności stanowią nieoceniony materiał artystyczny i naukowy. Praca z archiwami, również w kontekście bieżących zdarzeń i to nie tylko wewnątrz galerii, ale także w szerszym kontekście jej funkcjonowania i współpracy z innymi podmiotami, nabiera coraz większego znaczenia. W ubiegłym roku dokumentacje wystaw i działań w Galerii Entropia zmarłego w 2021 roku Pawła Jarodzkiego, wydobyte, przepisane na format cyfrowy i połączone w film, zostały włączone do wystawy "Happy The End. Konrad Jarodzki. Paweł Jarodzki." w 66P. Bardzo liczne dokumentacje, zapisy działań i wystaw Marcina Harlendera w Galerii Entropia udostępnione zostały do pracy badawczo-krytycznej dra Cezarego Wąsa, która stała się bazą merytoryczną publikacji o tym artyście przygotowywanej przez OKiS. Zmontowane na nowo w specjalny zestaw dokumentacje aktywności, prac artystycznych i wydarzeń Galerii Entropia dedykowanych sztuce i filozofii Johna Cage'a wzięły udział w festiwalu "Pohyb-Zvuk-Prostor" w Opavie/Czechy. W 2022 r. Galeria kontynuowała opiekę artystyczną nad plenerowym dziełem Jerzego Beresia "Żywy Pomnik Arena" /Wyspa Piasek/. Zgodnie z ideą artysty w momencie, gdy zielenią się liście należy pomalować martwe drzewo /obiekt będący centrum tej pracy/. Ubiegłoroczna akcja malowania drzewa oraz happening z udziałem artystów i publiczności zostały poprzedzone performansem kolorystycznym Alicji Jodko, nawiązującym do rosyjskiej agresji na Ukrainę. W tym wojennym kontekście kolor zielony, którym tradycyjnie malowane są skierowane ku niebu korzenie martwego drzewa, został utworzony z koloru żółtego i niebieskiego - barw flagi Ukrainy. Artystyczny film animowany, działania warsztatowe i edukacyjne oraz techniki animacji znajdują się w polu zainteresowania Galerii od początku jej istnienia. W ubiegłym roku oprócz corocznych przeglądów z okazji Międzynarodowego Dnia Animacji oraz Dnia

Dziecka zorganizowaliśmy 3 pokazy dla dzieci z Ukrainy. Galeria uczestniczyła też ze specjalnymi programem pokazów technik animacji i filmów zrealizowanych w Dziecięcej Wytwórni Filmowej w dwóch Międzynarodowych Warsztatach Filmowych. Technika animacji poklatkowej okazała się przydatna /nie po raz pierwszy/ i została zastosowana również w innych kontekstach pracy galeryjnej – jako narzędzie dokumentacji i kreacji projektów wystawienniczych.

OŚRODEK PAMIĘĆ I PRZYSZŁOŚĆ

Prowadzenie Centrum Historii Zajezdnia wraz z jego wystawą główną: „Wrocław 1945-2016". Współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim przy prowadzeniu kierunku studiów historia w przestrzeni publicznej. Kontynuacja i rozwój współpracy międzynarodowej (w szczególności z Platformą Europejskiej Pamięci i Sumienia) i networkingu (w szczególności w ramach Sieci Ziem Zachodnich i Północnych). Kontynuacja i dalszy rozwój oferty edukacyjnej, dedykowanej dzieciom, młodzieży szkolnej i rodzinom z dziećmi. Digitalizacja i zabezpieczenie zbiorów (w 2022 r. na poziomie 4505 egzemplarzy). Realizacja badań naukowych dotyczących powojennej historii Wrocławia. Współpraca z Towarzystwem im. Edyty Stein w ramach programu „Dziedzictwo Edyty Stein" oraz w ramach Roku Edyty Stein. Współpraca z Gminą Kąty Wrocławskie i Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Kąckiej w ramach opieki merytorycznej nad regionalną Izbie Pamięci. Rozwój działalności wydawniczej. Realizacja programu wystawienniczego. Zgodnie z założeniami organizacyjnymi przyjętymi przez zespół Ośrodka, każdego roku skupiamy się na jednym dużym temacie, związanym z okrągłą rocznicą przypadającą w danym roku. Wiąże się to ze skoncentrowaniem sił na bardziej skomplikowanych, obszerniejszych i tym samym bardziej czasochłonnych projektach. W 2022 r. hasła przewodnie były dwa. Pierwszy z nich to „Rzeka i mosty" ukazujący Odrę jako ważny punkt odniesienia: jako granica, o którą toczyły się spory, ale też jako przestrzeń współpracy i budowania mostów (w rozumieniu dosłownym i metaforycznym). Nośnikami tego tematu były min.: wystawa "Odra-most. Odra-granica", poszerzenie oferty wystawy głównej Centrum Historii Zajezdnia o sekcję dotyczącą Powodzi w 97 roku czy konkursy edukacyjne. Drugi temat roczny to „Edyta Stein – św. Teresa Benedykta od Krzyża". Wiązał się z ogłoszonym w

2022 r. przez Radę Miasta Rokiem Edyty Stein. Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” był wiodącą instytucją miejską realizującą jego założenia i koordynującą organizację wydarzeń. W ramach obchodów zrealizowano szereg działań skoncentrowanych wokół jego patronki, takich jak cykl koncertów „Gwiazda Europy”, wystawa „Edyta Stein - wielkość w codzienności”, konkurs Wrocławski Almanach Filmowy „Historie Edyty Stein”, imprezy plenerowe i inne. W 2022 r. Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” kontynuował dotychczasową ofertę edukacyjną dedykowaną dzieciom i młodzieży szkolnej w różnym wieku. Na szczególną uwagę zasługują: oferta edukacyjna do wystawy online „Rzeczy pierwsze we Wrocławiu” oraz Warsztaty edukacyjne do wystawy „Pamięć wysiedlona, konkursy przeznaczone dla różnych grup wiekowych: „Namaluj mi historię” pod hasłem „Płynę z nurtem”, liczne warsztaty plastyczne dedykowane najmłodszym, lekcje historii online. Dodatkowym wyzwaniem w minionym roku był wybuch wojny w Ukrainie i a co za tym idzie napływ uchodźców do miasta. Nasza instytucja włączyła się w działania pomocowe organizując punkt informacyjny dla Ukraińców, lekcje języka polskiego i innych wydarzeń skierowanych bezpośrednio do obywateli Ukrainy. Kulminacją tych działań był koncert plenerowy na placu Przed Zajezdnią „Life Will Win”, który zebrał 15-tysięczną publiczność. Podstawowym zadaniem instytucji jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów dokumentujących życie społeczne, kulturalne i polityczne powojennych mieszkańców Wrocławia, Ziem Zachodnich i Północnych oraz Polski. Istotne dla realizacji zadań archiwizacyjnych było wdrożenie oprogramowanie (AtoM) do zarządzania zbiorami, opracowywania merytorycznego oraz ich udostępniania (po przeniesieniu zbiorów z dotychczasowego oprogramowania) ma na celu usprawnienie pracy oraz zwiększenie dostępności zbiorów instytucji. Kluczowym elementem działalności było także współpraca z Towarzystwem im. Edyty Stein kontynuowana była w ramach programu „Dziedzictwo Edyty Stein”. Badania naukowe w 2022 r. okresie dotyczyły tradycyjnych obszarów: historii mówionej, powojennej historii Polski, a w szczególności Wrocławia i okolic oraz Ziem Zachodnich i Północnych. Zorganizowano warsztaty historii mówionej oraz konferencje: „Socjologia biograficzna a historia mówiona w Polsce”, „Historia mówiona pogranicza” oraz „Visualisations of 20th Century Forced Migrations”. Natomiast cykliczne seminarium Działu Badawczego poświęcone było znaczeniu archiwum Polskiego Papieskiego Instytutu Kościelnego w Rzymie dla badań nad historią Kościoła w Polsce w XX w. Głównym wydarzeniem kongresowym było „Remembrance and

Future Forum", podczas którego o dylematach współczesności rozmawiali przedstawiciele świata kultury i nauki. NAGRODY 1. Dolnośląski Klucz Sukcesu 2. Certyfikat „Wrocław bez barier" 3. Nominacja do finału konkursu „Wydarzenie historyczne roku"

WROCŁAWSKI DOM LITERATURY

Z racji napaści Rosji na Ukrainę 24 lutego 2022 i związanej z tym konieczności podjęcia działań pomocowych, edukacyjnych, animacyjnych i integracyjnych Wrocławski Dom Literatury zrealizował kilka projektów znacząco poszerzających dotychczasową działalność (której niezwykle ważnym elementem była również wiodąca rola Wydawnictwa Warstwy w zakresie publikacji ukraińskich pisarek i pisarzy na polskim rynku). Projekty te szczegółowo zostały w punkcie 59 i 60 sprawozdania. Upowszechnianie czytelnictwa poprzez realizację 136 spotkań literackich w Klubie Proza i 39 spotkań literackich poza Prozą, 187 wydarzeń online i 39 odcinków podcastów. Ważnym elementem tych działań było systemowe wsparcie obecności autorek ukraińskich na najważniejszych ogólnopolskich wydarzeniach literackich – co szczegółowo opisano w punkcie 59 sprawozdania. Upowszechnianie czytelnictwa realizowane było także poprzez szereg innych działań, w tym m.in. poprzez aktywny udział w pracach grupy Polska Czytająca (opisanych poniżej) oraz współorganizację z Uniwersytetem Wrocławskim konferencji naukowej poświęconej twórczości Olgi Tokarczuk, szerzej opisanej w punkcie 17 sprawozdania. Reprezentacja kultury polskiej za granicą i prezentacja kultury światowej we Wrocławiu i w Polsce m.in. poprzez powołanie nowej międzynarodowej sieci współpracy literackiej – Sieć Światowych Stolic Książki UNESCO – we współpracy z byłymi i przyszłym Światowymi Stolicami Książki i samym UNESCO. Celem sieci jest realizowanie wspólnych projektów i programów wspierających czytelnictwo, edukację i zrównoważony rozwój miast poprzez literaturę. Dzięki inicjatywie WDL porozumienie zostało podpisane we Wrocławiu. W tej chwili sieć zrzesza 15 miast z całego świata. W ramach partnerstwa między miastami w 2022 przeprowadzono pierwsze wspólne działania. Dzięki wsparciu finansowemu Szardży i Tbilisi, WDL wydał trzy książki w języku ukraińskim, które trafiły do dzieci uchodźców wojennych przebywających w Polsce. W 2022 odbyła się także pierwsza publiczna

prezentacja sieci na wspólnym stoisku na targach książki we Frankfurcie. Promocja twórczości i działalność wydawnicza ze szczególnym uwzględnieniem autorek i autorów wrocławskich i dolnośląskich. W 2022 roku w Wydawnictwie Warstwy ukazało się szereg książek twórców z Wrocławia i Dolnego Śląska: Macieja Bobuli, Karoliny Jaklewicz, Gabriela Leonarda Kamińskiego, Tymoteusza Karpowicza, Gosi Kulik, Karola Maliszewskiego, Lecha Molińskiego, Jerzego Wypycha i Tomka Żarneckiego. Ponadto na Festiwalu Miłosza w Krakowie zorganizowana została prezentacja w ramach cyklu Permutacje, stałego już cyklu wydarzeń poprzez który WDL wspiera najmłodszych poetów i poetki wrocławskie – w krakowskiej odsłonie projektu wzięło udział siedmioro wrocławskich artystek i artystów. Realizacja projektów edukacyjnych i animacja kultury poprzez realizację lekcji poetyckich i prelekcji we wrocławskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (wymienionych w punkcie 22), organizację Konkursu im. Tymoteusza Karpowicza na recenzję literacką – jedynego ogólnopolskiego konkursu w adresowanego do młodych krytyków literatury, konkursu literackiego dla dzieci i młodzieży „Jak zdobyć Nagrodę Nobla?" (we współpracy z Fundacją Olgi Tokarczuk), ogólnopolskiego konkursu na powieść lub zbiór opowiadań z wątkiem wrocławskim „Proza nieobca", Turnieju jednego wiersza im. Rafała Wojaczka, a także słuchowiska integracyjnego na podstawie „Ballad i romansów" Adama Mickiewicza. Przywrócenie na rynek wydawniczy (po czteroletniej przerwie) czasopisma „Notatnik Teatralny" i wydanie podwójnego numeru 88/89, szerzej opisane w punkcie 17 sprawozdania. 22 września 2022 we Wrocławiu została podpisania deklaracja założycielska Sieci Światowych Stolic Książki UNESCO. Wrocław był jednym z inicjatorów powołania tej nowej prestiżowej międzynarodowej sieci zrzeszającej byłe, przyszłe i obecne Światowe Stolice Książki UNESCO. 2 czerwca 2022 WDL we współpracy z Fundacją Olgi Tokarczuk i Wydawnictwem Literackim zorganizował premierę „Empuzjonu", pierwszej powieści Olgi Tokarczuk opublikowanej po otrzymaniu przez nią literackiej Nagrody Nobla. Rozmowę z autorką poprowadził rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Ryszard Koziołek. Premiera „Empuzjonu" była wydarzeniem unikatowym na skalę kraju – najliczniejszym spotkaniem autorskim zorganizowanym w Polsce po 1989 roku (wzięło w nim udział 3000 osób na żywo, transmisję online natomiast obejrzało niemal 38 tys. osób, po spotkaniu Noblistka podpisała ponad 1000 książek). W 2022 roku WDL znacząco rozwinął program rezydencji literackich, oferując pobyty 11 rezydentom i rezydentkom. Wraz z KBF zrealizowany został

projekt Literackich Rezydencji Miast Literatury UNESCO Krakowa i Wrocławia, który zakładał wymianę pisarzy. Zrealizowano też trzy pobyty w krakowskim mieszkaniu Wisławy Szymborskiej w ramach współpracy z Fundacją Wisławy Szymborskiej. Kontynuowano projekt literackich rezydencji w czeskim Broumovie. WDL w 2022 roku organizował wydarzenia na wielu festiwalach w całej Polsce, co pozwoliło instytucji zaprezentować swoje autorskie działania poza Wrocławiem i dla nowej publiczności. Kluczowa była tu organizacja spotkań z ukraińskimi pisarkami (opisana w punkcie 59 sprawozdania), jak i prezentacja projektu „Permutacje" na Festiwalu Miłosza w Krakowie. Wzrosła także obecność autorek i autorów Warstw na wydarzeniach organizowanych w całej Polsce – 11 autorek i autorów odbyło spotkania m.in. na Festiwalu Miłosza, Festiwalu Góry Literatury, Festiwalu Syfon w Brzegu, a także w Łodzi i Warszawie. Międzynarodowy Festiwal Silesius (MFPS) przez siedem dotychczasowych edycji stał się jedną z wiodących imprez poetyckich w kraju, nastawioną na upowszechnianie poezji, przechodząc ewolucję od festiwalu towarzyszącego Wrocławskiej Nagrodzie Poetyckiej Silesius do całorocznego wydarzenia. Założenie to w największej skali realizowane było podczas 7. edycji MFPS w 2022 roku, kiedy to główne pasmo festiwalowe odbywało się w maju, natomiast wydarzenia związane z finałem Silesiusa przypadły na październik. Łącznie było to blisko 50 wydarzeń festiwalowych (rozmów, debat, czytań, premier), które w większości dostępne były dla publiczności stacjonarnej Proza, ale też tej śledzącej całość wydarzeń online. Istotnym elementem Festiwalu jest co roku obecność gości zagranicznych. W 2022 gościem honorowym były Niemcy. We Wrocławiu pojawili się niemieccy poeci (m.in. Durs Grünbein, laureat Międzynarodowej Nagrody Literackiej im. Zbigniewa Herberta czy Nagrody Europejski Poeta Wolności), co było również okazją do nawiązania kontaktów z polskimi wydawcami i realizacji warsztatów translatorskich dla studentów filologii germańskiej na UWr. Organizacja we Wrocławiu w dniach 1-2 grudnia warsztatów dla grupy „Polska czytająca," w której działają menedżerowie kultury, aktywiści, edukatorzy, bibliotekarze i nauczyciele, samorządowcy, projektując działania na rzecz systemowego rozwoju czytelnictwa w Polsce – od poziomu rządowego do działań lokalnych. WDL jest jednym z liderów projektu. We Wrocławiu grupa pracowała nad kilkoma zagadnieniami: współpracą z biznesem, rekomendacjami dla władz centralnych w zakresie propagowania czytelnictwa, tworzeniem założeń modelowej „gminy czytającej" i

rekomendacjami dla szkół odnośnie pracy z lekturami. Kontynuacja prac i podjęcie lobbingu na rzecz wdrożenia wypracowanych rozwiązań planowane są na rok 2023. W kwietniu 2022 WDL przygotował kampanię promującą czytelnictwo wśród różnych grup mieszkańców Wrocławia. Okazją do niej był Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich UNESCO, który przypada 23 kwietnia. Szeroko zakrojona kampania w przestrzeni miejskiej objęła prezentację 5 różnych (lecz spójnych stylistycznie) atrakcyjnych wizualnie plakatów. Przez miesiąc były one prezentowane na 100 wiatach przystankowych oraz 24 tablicach SIM (System Informacji Miejskiej) w kluczowych i licznie uczęszczanych lokalizacjach miasta. Kampania miała na celu przybliżyć mieszkańcom Wrocławia – także tym zazwyczaj niezainteresowanym literaturą, jak wiele wartości i praktycznych umiejętności niesie za sobą kontakt z książką. Dodatkowo, w związku z obchodzonym w mieście Rokiem Dobrych Relacji (którego logotyp umieszczony został na wizualizacjach), przygotowane kreacje podkreślały także, że dzielenie pasji czytelniczej, rozmowy o książkach i poruszanych z nich problemach są świetnym sposobem na budowanie relacji z innymi ludźmi. Podcasty Radio Proza i kanał WDL na YouTubie – podcasty oraz treści wideo w WDL rozwijane są na większą skalę od 2020 roku, jednak to rok 2022 można uznać za najlepszy w dotychczasowej historii tych dwóch bytów. Podcasty Radio Proza dostępne są w zasadzie na większości platform do słuchania podcastów i z każdym kolejnym miesiącem poszerzają grono odbiorców. Na koniec 2022 plasowały się w pierwszej 20 podcastów na platformie Spotify w kategoriach „literatura” oraz „książki” – pośród niemal 100 poświęconym tym zagadnieniom. W ramach kanału w roku biegłym wprowadzane były nowe formaty, odświeżona została szata graficzna. Kanał na YouTubie z końcem 2022 zbliżył się do liczby blisko 4 tys. subskrybentów, co czyni go jedynym kanałem w Polsce prowadzonym przez instytucję kultury, który gromadziłby taką publiczność. Treści tam publikowane w większości powstają w Klubie Proza, ale w 2022 zdarzały się transmisję prowadzone na żywo z Hali Stulecia czy retransmisje z festiwali. Zasięgi poszczególnych odcinków wahają się od kilkuset do nawet kilkunastu tysięcy wyświetleń danego filmu. Samych nagrań wideo opublikowanych zostało ponad 100.

CENTRUM KULTURY AGORA

Poszerzenie aktywności programowej CK Agora na rzecz społeczności lokalnej, m.in. poprzez realizację pikników plenerowych w okresie wakacyjnym pn. WAKACJE Z DOBROMIREM czy instalację ekologicznego MIASTECZKA OWADÓW z wikliny w Parku im. Marii Dąbrowskiej. Ponadto, rewitalizacja zaniedbanych przestrzeniach osiedla polegająca na wykonaniu 4 nowych murali do której zaangażowaliśmy wrocławskich artystów. Zwiększenie liczby samodzielnych produkcji wydarzeń artystycznych realizowanych w instytucji. Wyprodukowanie spektaklu muzycznego pn. BRUNO SCHULZ 130/80 w wykonaniu międzynarodowego składu muzyków - Dany Vynnytskiej, Tomasza Orszulaka, Cypriana Baszyńskiego, Wojciecha Bulińskiego oraz Iona Virlana, z interaktywną scenografią przygotowaną przez Cloud Theater. Zwiększenie ilości pozyskanych dotacji zewnętrznych z różnych programów grantowych m.in. z programów Promocja Czytelnictwa i Edukacja Kulturalna Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego czy Patriotyzm Jutra Muzeum Historii Polski. Zwiększenie zasięgów w zakresie współpracy, barterów i sieciowania m.in. z fundacjami, stowarzyszeniami, jednostkami oświaty, osobami indywidualnymi, w szczególności z instytucjami zajmującymi się osobami z niepełnosprawnościami takimi jak Fundacja L'Arche. Wspólna realizacja projektów podczas Międzynarodowego Dnia Osób z Zespołem Downa oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Zwiększenie liczby projektów dotyczących działalności wystawienniczej poprzez udostępnienie dodatkowej ściany ekspozycyjnej w budynku CK Agora. Wielokrotne realizacje wystaw wspólnie z Akademią Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, artystami indywidualnymi oraz studentami kierunków artystycznych. Zwiększenie liczby nowych form działalności instytucji związanych z ochroną klimatu poprzez realizację projektu odŻYWKA na Serbskiej czyli wykonanie zielonej ściany na terenie CK Agora oraz zrealizowanie szeregu warsztatów ekologicznych, które miały na celu przyczynić się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców osiedla Karłowice-Różanka. Włączenie się do pomocy mieszkańcom Ukrainy w okresie wojny, poprzez bezpłatny udział ukraińskich dzieci oraz osób dorosłych w zajęciach i aktywnościach organizowanych przez CK Agora. Zapewnienie dostępności dla

osób ze szczególnymi potrzebami zgodnie z ustawą z 19 lipca 2019 r. poprzez realizację tłumaczeń materiałów video na Polski Język Migowy. Poszerzenie oferty edukacyjno-artystycznej poprzez zwiększenie oferty zajęć stałych, m.in. o warsztaty 3D, tańca współczesnego, nauki gry na ukulele oraz robienia na drutach. BRUNO SCHULZ 130/80 – Interdyscyplinarny projekt w trakcie którego powstał wyjątkowy spektakl łączący w sobie elementy muzyczne, słowne i wizualne. Warstwę muzyczną stanowiły autorskie kompozycje Dany Vynnytskiej i Tomasza Orszulaka. Warstwa wizualna bazowała na technologii wykonanej przez Cloud Theater. W trakcie projektu wykorzystaliśmy efekty pracy młodzieży, stworzone podczas warsztatów lektorskich i fotograficzno-graficznych. MURALE – W ubiegłym roku udało nam się zrealizować 4 nowe murale na terenie osiedla. Za ich realizację odpowiedzialni byli artyści: Paweł Mildner, Miłosz Fils i Michał Mejnartowicz wraz uczestnikami warsztatów street artu oraz Hania i Silvere Tricoire. POCIĄG DO SZTUKI / PRZYSTANEK RÓŻANKA - W przestrzeni naszego osiedla zaprezentowaliśmy dwie wyjątkowe produkcje – Ja Gore warszawskiego Teatru AKT oraz Dźwiękowiązałkę Sambora Dudzińskiego. W sali widowiskowej zaprezentowaliśmy spektakl nowego cyrku Spektrum, wyprodukowanego przez Fundację Sztukmistrze z Lublina. Program artystyczny uzupełnił plenerowy piknik Wszystkie Odcienie Teatru. MRUCZYSŁAW PAZUREK PRZEDSTAWIA - To interdyscyplinarne spotkanie z wierszami i bajkami stworzonymi przez Marię Konopnicką. W jego ramach zrealizowaliśmy rodzinny piknik literacki, w ramach którego odbyły się warsztaty kaligrafii, scrapbookingu i grafiki warsztatowej. Na terenie osiedla wykonaliśmy wielkoformatowy mural oraz przeprowadziliśmy konkurs literacki, dzięki któremu powstał wyjątkowy audiobook, któremu głosu użyczył aktor - Maciej Tomaszewski. OdŻYWKA NA SERBSKIEJ - Przedsięwzięcie zakładało budowę pionowej zielonej konstrukcji, która stała się bazą do stworzenia wertykalnego ogrodu, gdzie posadziliśmy różne gatunki roślin, m.in. bluszczu czy ozdobnych krzewów. Projekt to także eko warsztaty kokedamy i budowy domków dla owadów. FESTIWAL EWIDENTNYCH TALENTÓW AKTORSKICH – Po raz 21 najlepsze monodramy z całej polski oceniało jury w składzie: Ewelina Paszke, Błażej Peszek, Sambor Dudziński. Oprócz stałego przeglądu zaprosiliśmy na wernisaż wystawy Bezpieczna przestrzeń. Transgresje, Natalii Kabanow. WAKACJE Z DOBROMIREM - Cykl dwóch pikników zrealizowanych w otwartych przestrzeniach między blokami na osiedlu. Na program złożyły się kreatywne warsztaty inspirowane dobranocką Pomysłowy

Dobromir oraz cyklem programów telewizyjnych Zrób To Sam. Pikniki zbogacił program artystyczny w wykonaniu fenomenalnego Pana Ząbka. 11/11 WOLNOŚĆ, KOCHAM I ROZUMIEM - Program wydarzenia skupia się na działaniach rodzinnych - warsztaty dla dzieci, gry i animacje, pokaz filmu Bitwa Wrocławska, konkursy z nagrodami, wernisaże wystaw Wolność – Jestem u Siebie, Mały Konspirator i mnóstwo innych atrakcji. Wydarzenie zakończył koncert piosenek retro, w wykonaniu Łukasza Jemioły. NOC MUZEÓW – W trakcie tegorocznej edycji zaproponowaliśmy bogaty program dla dzieci pn. Muzeum Kolorów, na który złożyły się warsztaty kolażu, plastyczne, tekturowej rzeźby oraz scenograficzne. Wieczorną część programu stanowił wernisaż ekspresyjnych prac Moki Szymankieiwcz pt. Co przeze mnie chce do Światła. KUŹNIA PROJEKTÓW VII / WŁASNY PROGRAM GRANTOWY - Spośród zgłoszonych projektów wybraliśmy i sfinansowaliśmy inicjatywy: Muralki – wykonanie muralu na ROD Różanecznik, Miasteczko Owadów – warsztaty wikliniarskie zakończone instalacją domków dla owadów oraz Hałas Wokół Hydrofornii – warsztaty street artu inspirowane twórczością Józefa Hałasa. ALE SZTUKA! - Projekt dedykowany wrocławskim artystom. Udostępniamy swoją przestrzeń i pomagamy organizacyjnie twórcom funkcjonującym na rynku artystycznym. Prezentowaliśmy i promowaliśmy prace artystów - Michała Matoszki, Anny Pawluszkiewicz, Anny Juchnowicz, Michała Mierzejewskiego, Lenki Kubicy oraz studentów Pracowni Rysunku 204 wrocławskiej ASP. WOLNA SZKOŁA - Wolna Szkoła to okazja do wymiany doświadczeń i twórczych umiejętności. Każdy posiadający ciekawą umiejętność i chcący się nią podzielić z innymi, może zgłosić się do wzięcia udziału projekcie, w roli prowadzącego zajęcia. Na tegorocznych spotkaniach uczestnicy dowiedzieli się jak wykonywać oryginalne stroiki wielkanocne, ekologiczne mydła oraz opaski z wełny. KONCERTY, SPEKTAKLE – Mete.O, Narodowa Kapela Bandurzystów, Sixpounder, Moyra i Klangor, Chudoba, Włodzimierz Turczyński. W trakcie wernisaży można było posłuchać znanych wrocławskich DJ-ów – Bartka Urbanowicza, Maćka Przestalskiego, Zdzisława Orłowskiego czy DJ Kolację. Zorganizowaliśmy gale i premiery teatralne przygotowane przez uczestników zajęć stałych. Można było zobaczyć spektakle - Przypadki Doktora Bonifacego Trąbki, Wyniosła i O+E. WYSTAWY - Swoje prace zaprezentowali: Natalia Kabanow, Marek Kulig i Alicja Pruchniewicz, Paweł Frenczak, Moka Szymankiewicz, Ewa Pawlińska, Marzena Bobrzecka. Eksponowaliśmy najlepsze obiekty wydziału Rzeźby ASP wybrane w trakcie

konkursu SuperForma. Odbyła się wystawa Marsz, Marsz Polonia Konsulatu Generalnego USA W Krakowie pod kuratelą Adama Mazura, Mamo, ja nie chcę wojny Archiwum Państwowego, ilustracji Stefana Zvarela Wydawnictwa Tatarak. Program to także ekspozycje obiektów powstałych w naszej pracowni ceramicznej i szklarskiej. Efekty pracy dzieci mogliśmy zobaczyć dzięki konkursowi Po co słoń trąbę ma? DZIAŁANIA EDUKACYJNE I ANIMACYJNE - W czasie ferii dzieci uczestniczyły zajęciach inspirowanych kulturą francuską, w wakacje poznały tajniki różnych zawodów. Z okazji świąt zaproponowaliśmy warsztaty Wielkanoc pod Sufitem i Anioły z Powertexu. Można było uczestniczyć w warsztatach asamblażu, komiksu, cliche verre, lektorskich oraz w kursie fotograficznym. Seniorzy poznali tajniki malowania tuszami alkoholowymi z okazji akcji MKiDN Weekend Seniora z Kulturą. ZAJĘCIA STAŁE – 30 rodzajów warsztatów o różnych profilach: choreograficznych, plastycznych, teatralnych, instrumentalnych, wokalnych i z zakresu sztuki użytkowej. We wrześniu przygotowaliśmy nowe propozycje – Warsztaty 3D, Ciało i umysł, taniec współczesny, Przygoda z Piosenką, Wełnodzieło i Ukulove. KONKURSY – w 2022 roku zorganizowaliśmy 6 konkursów – plastyczny dla dzieci, literacki, graficzny, fotograficzny, teatralny i na najlepsze inicjatywy społeczno-kulturalne.

CENTRUM KULTURY ZAMEK

Rok 2022 był rokiem zmian, tych w skali makro i mikro. Z jednej strony jako społeczeństwo zmęczeni byliśmy częstymi zmianami i ograniczeniami związanymi z pandemią Covid-19, z drugiej wybuch wojny w Ukrainie, który uaktywnił w naszym społeczeństwie ogromne pokłady solidarności i empatii. Dla instytucji kultury było to wyzwanie wobec tak dynamicznej sytuacji, konieczność otwarcia się na nowych mieszkańców a także na inność, szeroko rozumianą, nie tylko językową czy kulturową. Dni Fantastyki Jedną z największych i najważniejszych cyklicznych imprez kulturalnych realizowanych w Zamku i na trenie wokół budynku w leśniańskim parku są trzydniowe Dni Fantastyki. W tym roku odbyła się już 18 edycja tego wydarzenia, które co roku przyciąga uczestników z Wrocławia, okolicznych miejscowość oraz kraju i zagranicy. Wrocławskie Dni Fantastyki – odbywają się od 2004 roku, co czyni je najstarszym dolnośląskim festiwalem poświęconym szeroko pojętej fantastyce. Obejmuje tematyką

literaturę, film, komiks oraz gry – planszowe i komputerowe. Dni Fantastyki corocznie łączą zarówno fanów, jak i twórców fantastyki – pisarzy, aktorów, twórców komiksu czy reżyserów. Z każdym rokiem ich liczba wzrasta, edycję z 2021 roku odwiedziło około 10 000 uczestników. Każda edycja skupiona jest wokół określonego motywu przewodniego, który strukturyzuje przebieg festiwalu oraz ułatwia stworzenie listy gości czy ustalenie tematów prelekcji i dyskusji. W 2022 roku hasłem przewodnim było: „Granice Magii", a więc czary, zaklęcia, uroki, rytuały, demony i mistyka. Magia w fantastyce staje się siłą sprawczą, narzędziem człowieka do przekraczania barier narzuconych przez prawa przyrody i społeczeństwa. Czary wypełniają luki w naszym poznaniu świata, czyli wszędzie gdzie występuje przypadek, wypadek, nadzieja, strach, coś co nie podlega kontroli racjonalnych metod. Czyniący czary wierzy we wpływ swoich działań na bieg wydarzeń i istoty duchowe. Nawet jak nie odniesie pożądanego skutku to tłumaczy się to spotkaniem kogoś o większej mocy. Wiele ma to wspólnego z religią, w której wszystko zależy również od „siły wyższej", a na rzeczywistość wpływamy poprzez modlitwę. Dni Fantastyki wyróżniają się obecnością bezpłatnej strefy festiwalowej zlokalizowanej w leśnickim parku na terenach okalających Zamek. Jej misją jest przybliżenie nurtu szeroko rozumianej fantastyki większemu gronu odbiorców. Fantastyka Open to warsztaty i koncerty, a także pokazy artystyczne. około 8000 uczestników Czaisz? - festiwal herbaty Festiwal dla miłośników herbaty. Piknik w parku połączony z jarmarkiem na którym można zakupić specjalistyczny sprzęt d oparzenia i picia herbaty oraz gatunki herbat i naparów z różnych części świata. Podczas imprezy odbywają się liczne warsztaty i wykłady a także turniej Toucha Około 600 osób Jarmark Jadwiżański Plenerowa impreza utrzymana w klimacie czasów średniowiecza. Jarmark gromadzi tłumnie fanów kultury średniowiecza oraz miłośników dobrej, plenerowej zabawy. Coroczna obecność zapraszanych bractw rycerskich, które prezentują się w pokazach walk, broni oraz średniowiecznych konkursach, gwarantuje wiele niezapomnianych wrażeń. Publiczność bawi się aktywnie uczestnicząc w turniejach plebejskich, prezentacjach rzemiosła ludowego oraz sztuki użytkowej. Wokół zamku krążą linoskoczkowie, kuglarze i wędrowni artyści. Na jarmarku swoje towary wystawiają kramarze oraz przedstawiciele rzemiosł dawnych, m.in.: tkacze, bednarze, pszczelarze, złotnicy. około 4 000 uczestników

CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

W 2022 Centrum Kultury Wrocław Zachód finalizowało szereg projektów międzynarodowych, skierowanych do kadr kultury oraz osób z niepełnosprawnościami. "Umieć się spotkać"- Erasmus + cykl warsztatów skierowanych do kadr kultury, przygotowujący do pracy z osobami wykluczonymi "Audiodeskrypcja przeciw wykluczeniu"- Erasmus + (realizacja projektu- szkolenia z przygotowania audiodeskrypcji, wpłynęły na rozwój AD w Rydze, gdzie powstał pierwszy film z AD przygotowany przez uczestnika warsztatów). "Festiwal of Love"- Kreatywna Europa- prezentacja powstałego widowiska w Hiszpanii, Rumunii i Polsce. Ponadto realizowało projekt "Międzynarodowy Przegląd Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami" dofinansowany przez MKiDN oraz Miasto Wrocław. W 2022 roku rozpoczęło realizację projektu "Akademia Aktywnego Seniora" Erasmus +, z partnerem z Hradec Kralove. Warsztaty dla Seniorów: edukacyjne (nazwa obsługi smartfona, serfowanie po internecie) oraz artystyczno- kulturotwórcze (eco krawiectwo i teatralne), odbywają się w międzynarodowych grupach (uczestnicy z Hredec Kralowe oraz lokalni Seniorzy współpracujący z CKW-Z.) Finał projektu "Festiwal of Love"- pokaz widowiska w skład którego weszły części przygotowane przez partnerów z Hiszpanii, Rumunii i Polski. Spektakl prezentowany był w Bukareszcie, Ammer i we Wrocławiu, a uczestniczyły w nim osoby z niepełnosprawnościami i zdrowe. Akademia Aktywnego Seniora.

OŚRODEK DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH ŚWIATOWID

Okres pandemii w 2021r. spowodował, że organizowane przez Światowid koncerty w okresie ścisłego lockdownu były rejestrowane techniką audio-video, a następnie retransmitowane na kanale YouTube ośrodka. Duże zainteresowanie realizacjami zarówno ze strony odbiorców a także samych Artystów spowodowało, że nabraliśmy przekonania, że warto kontynuować tę praktykę także poza okresami pandemicznymi. Złożyliśmy stosowny wniosek pn.: „Z Biskupina w świat - transmisje i rejestracje audio wizualne koncertów i wydarzeń lokalnych” do programu Konwersja Cyfrowa Domów Kultury w ramach

Narodowego Centrum Kultury, który umożliwia doposażenie jednostki w sprzęt umożliwiający działania cyfrowe w sieci i do sieci. Udało się pozyskać grant w wysokości 163.000,00 zł. Udało nam się znacząco podnieść komfort uczestników zajęć, poprzez remont Pracowni Artystyczno – Edukacyjnej oraz Pracowni Plastycznej. Podczas remontu wymieniono oświetlenie na nowoczesne w technice LED, pomalowano ściany, wymieniono wykładzinę podłogową oraz dokonano trwałej zabudowy meblowej przeznaczonej na narzędzia, materiały i akcesoria a także prace uczestników. Istotnym celem Ośrodka jest bieżące monitorowanie i w miarę możliwości bezzwłoczna realizacja potrzeb środowiska. Odpowiedzią na taką potrzebę są wystawy prac absolwentów wrocławskiej ASP oraz wysokiej jakościowo sztuki amatorskiej. Za sukces poczytujemy produkcję autorskich recitali laureatów festiwalu INSPIRACJE-INTERPRETACJE, na które dofinansowanie otrzymujemy z Funduszu Popierania Twórczości ZAiKS. To promocja młodych, utalentowanych ludzi, którzy dostają niepowtarzalną szansę wyprodukowania i zaprezentowania światu swojej twórczości. Generalnie założeniem Ośrodka jest budowanie oferty opartej na autorytetach z każdej dziedziny sztuki. Wierzymy, że zaspokaja to dwie niebagatelne potrzeby: zapewnienie dostępu do kształcenia w dziedzinie sztuki na wysokim poziomie oraz daje pracę wrocławskim artystom. Przykładową zaś odpowiedzią na potrzeby zajęć integrujących rodziców i dzieci są zajęcia gry na bębnach dla rodzica z dzieckiem. Wybraliśmy bębenki afrykańskie, które z założenia wymagają społecznej jedności na zbiorowych zajęciach. Zapewnienie szerokiej oferty zajęć oraz warsztatów artystycznych w ponad 20 sekcjach oferując popołudniowe zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych w obszarach takich jak: teatr, muzyka, plastyka, taniec, hobby i relaks. Wdrożono nowe zajęcia z gry na bębnach Djembe. Realizacja V edycji Festiwalu Inspiracje – Interpretacje. Formuła festiwalu otwarta na różnorodne gatunki muzyczne i formy ekspresji nie narzuca uczestnikom żadnych ram - poza wiodącą postacią konkretnej edycji. Inspiracją każdej edycji festiwalu jest inny wybitny polski artysta, którego repertuar jest już zamkniętą całością. 4 dni festiwalu dzielą się na dwie części. Pierwsze dwa dni przewidziane są dla uczestników konkursu (praca z głosem oraz akompaniatorami). Kolejne dni są dostępne dla publiczności, gdzie pierwszego dnia wspominamy patrona festiwalu oraz przeprowadzamy część konkursową a drugiego odbywa się koncert laureatów oraz gościa festiwalu. Tegoroczna mocno wrocławska piąta odsłona była poświęcona osobie i twórczości Romana

Kołakowskiego śle natomiast do Krakowa specjalną "pocztówkę z Wrocławia" (to także tytuł jednej z najpopularniejszych piosenek w wykonaniu tego twórcy) w postaci nagród wyśpiewanych przez dwie utalentowane krakowianki. Katarzyna Żbel wyjechała z Wrocławia do Krakowa, w którym studiuje aktorstwo, z pierwszą nagrodą i statuetką V Inspiracji- Interpretacji. Ewa Środoń-Prokulewicz wyśpiewała dla siebie nagrodę specjalną. Wróci na Światowidową scenę na przełomie maja/ czerwca 2023 z własnym recitalem! 2 i 3 nagrodę otrzymały wokalistki związane z Wrocławiem – Marta Olszewska oraz Katarzyna Miednik. Festiwalu nie ominęły spore zawirowania, bo nagła nieobecność Konrada Imieli (jego recital "Waits 2022" miał wybrzmieć w finale imprezy) wpłynęła na program. Do gości wspominkowej "Herbatki w oparach nostalgii" prowadzonej przez dziennikarkę Teresę Drozdę dołączył Mariusz Kilian. Prócz niego Romana Kołakowskiego wspominali: Urszula Orłowska, Leszek Zduń oraz Agata Klimczak – Kołakowska. W finale koncertu laureatów na scenie pojawiła się Agata Klimczak-Kołakowska z Leszkiem Zduniem i Grzegorzem Bukowskim przy fortepianie, wykonując w zaimprowizowanym recitalu piosenki z tekstami bądź muzyką Romana Kołakowskiego z repertuaru Cohena, Brela, Nohavicy, Stachury. Żona artysty nie kryła wzruszenia – Pamięć o Romanie będzie trwała póki kolejni wokaliści zechcą śpiewać jego piosenki. Realizacja XIV edycji Festiwalu Bajkopisarzy pn. Piernikowa Chata. Festiwal Bajkopisarzy "Piernikowa Chata" to zarówno dwuetapowy konkurs (literacki i krasomówczy) jak i warsztaty artystyczne dla dzieci w wieku 10-12 lat. Zadanie pierwsze polega na napisaniu baśni na jeden z trzech podanych w regulaminie tematów. Dziesięcioro szczęśliwców (otrzymujących też merytoryczne wsparcie w postaci uczestnictwa w warsztatach żywego słowa) ma okazję sprawdzić się w zadaniu drugim i zaprezentować swoje opowieści na scenie podczas uroczystej Gali z udziałem publiczności (dzieci z klas uczestników konkursu). Gala to nie tylko 10 magicznych opowieści, ale także dobra zabawa, program artystyczny w wykonaniu zawodowych aktorów oraz moc słodyczy, bo jaką by była „Piernikowa Chata” bez łakoci...? ;-).Konkursowe nagrody przyznają zarówno eksperci, jak i publiczność. W finale Piernikowej Chaty uczestnicy (nagrodzeni i wyróżnieni) spotykają się wspólnie na warsztatach literackich, które prowadzi dla nich goszczący na festiwalu Autor/ Autorka książek dla dzieci. Piernikowa Chata gościła autorów książek dla dzieci i młodzieży: Agnieszkę Zaskórską, Agnieszkę Gil, Mariolę Jarocką, Pawła Beręsewicza, Joannę Olech, Barbarę Gawryluk, Lilianę

Bardijewską, Zofię Stanecką, Łukasza Dębskiego, Annę Onichimowską, Marcina Pałasza, Roksanę Jędrzejewską-Wrobel. Festiwal rozwinął swoją formułę o współpracę z Oxfordzką szkołą dla polonii jednakowoż pandemia zniweczyła nasze starania głównie ze względu na trudności po stronie angielskiej. Realizacja imprezy z cyklu ETHNOS – Kultury Świata – w tym roku podróżowaliśmy po krajach Afryki Zachodniej i środkowej, poszukując źródeł rytmu, ale też przyglądając się życiu ludzi, których postrzeganie czasu, etyka pracy i respektowane hierarchie są bardzo dalekie od naszych europejskich. Opowiadał o tym Janusz Kokot na spotkaniu wokół książki "Afrobiografia". Podzielił się w niej doświadczeniem swojego czteroletniego życia na ugandyjskiej prowincji. Podczas imprezy odbyły się także warsztaty tańca afrykańskiego oraz gry na bębnach. Całość zwieńczył koncert grupy Moribaya. Realizacja cykli koncertowych: Jazz w Światowidzie, który ma na celu budowanie alternatywnej sceny jazzowej poza klubami gdzie mają miejsce zarówno występy artystów bardzo jak i tych od dawna kojarzonych z jazzem (jak m.in. Lukas Oravec, Piotr Wojtasik, Tomasz Grabowy, Miłosz Rutkowski, czy Paweł Kaczmarczyk). W 2022r. wystąpili: Jerzy Kaczmarek Quartet Wilcze sidła; projekt Krzysztofa Żesławskiego oraz Natalii Lubrano pn.: Osiecka jazzowo, Michał Bober Trio oraz Marcin Pater Trio (laureaci Jazz Juniors oraz Jazz nad Odrą współpracujący z Leszkiem Możdżerem). Światowid Klasycznie - Rolą odbywających się raz w miesiącu koncertów jest popularyzacja muzyki klasycznej, ale też stwarzanie okazji do kameralnych spotkań publiczności przy muzyce. Proponowany program zwykle opiera się na utworach znanych i lubianych, wykorzystując dzieła słynnych kompozytorów. Nie brakuje w nim interesujących aranżacji oraz elementów rodem z lżejszej muzy, jak muzyka filmowa, czy rozrywkowa, ale zawsze w klasycznym opracowaniu. Zapraszani instrumentaliści to zarówno uczniowie szkół muzycznych II stopnia, czy studenci Akademii Muzycznej, jak również zawodowi muzycy – członkowie orkiestr występujący także solo czy w ramach zespołów kameralnych - od lat związani z koncertowaniem. W tym roku wystąpili: Trio Con Piacere, ACh Duo, Diez Cuerdas, Dominik Szauer i Dominik Bezkorowajny, Julianna Vinci i Bartłomiej Fraś, Monika Kolasa-Hladikova, Artrio, Jennifer Schroeder i Włodzimierz Spodymek. Światowid dla seniorów – nowa propozycja we współpracy z Akademią Muzyczną im. Lipińskiego we Wrocławiu oraz Łódzką Akademią Muzyczną (opis poniżej) Jednym z ważniejszych działań Światowida jest organizacja turnusów rekreacyjno-artystycznych podczas ferii (Zima w

mieście) i wakacji (Lato w mieście). W 2022 r. zorganizowaliśmy 10 turnusów, z których skorzystało prawie 140 dzieci. Organizacja Festynu z Okazji Dnia Dziecka (wspólnie z partnerami z WW) – pilotażowo w piątek po południu zamiast sobotnie przedpołudnie. Zmiana dnia i godzin imprezy okazała się dobrym posunięciem, które pozytywnie wpłynęło na frekwencję i zadowolenie uczestników.

WROCŁAWSKI KLUB FORMATY

Zorganizowano 12 edycję Międzynarodowego Festiwalu Ambientalnego oraz Before Ambientalnego (zaprosiliśmy cenionych zagranicznych artystów). Zorganizowano cykl koncerów Jazz Time. Zorganizowaliśmy cykl cieszących się bardzo dużą popularnością Wernisaży z Muzyką. Zorganizowaliśmy wydarzenie plenerowe Wrocławskie CudaWianki. W roku 2022 kontynuowaliśmy bez przerwy edukację artystyczną oraz organizowaliśmy cykliczne wydarzenia kulturalne. Zorganizowaliśmy bezpłatne zajęcia cykliczne dla seniorów, które odbywały się w każdy piątek, tzw. „Piątek dla seniora" oraz spotkania chóru „Senior Gospel Choir" w każdy poniedziałek. Zrealizowaliśmy wszystkie nasze cele i założenia, zwiększyliśmy zyski, dokonaliśmy zakupów uzupełniających sprzętu nagłośnieniowego oraz audio/wideo. Włączyliśmy się czynnie w akcję pomocy Ukraińcom z powodu wybuchu wojny w Ukrainie od marca do grudnia 2022. Prowadziliśmy świetlicę (od marca do sierpnia) dla dzieci oraz kursy języka polskiego dla dorosłych (do grudnia) na co pozyskaliśmy grant od sponsora oraz pomoc innych sponsorów w postaci artykułów pożywczych, materiałów biurowych, gier, zabawek i materiałów plastycznych. Festiwal Ambientalny to idea niezwykle spójnego, na swój sposób hermetycznego stylistycznie wydarzenia wychodzącego przeciw wszelkiej powierzchowności w procesie tworzenia i odbioru sztuki. Chcemy prezentować gatunki i artystów obok twórczości których nie można przejść obojętnie, prezentujących sztukę, która wymaga od widza pełnego zaangażowania emocjonalnego i umysłowego. Nasz Festiwal czerpie inspiracje z muzyki, której nie wystarczy słuchać – bardzo często trzeba ją najpierw usłyszeć. To sztuka bardziej dla ducha niż ciała ważna w kontekście społecznym, gdyż stwarza swoją wyjątkową przestrzeń spotkania młodych twórców mających pełną świadomość swojego artystycznego, awangardowego pochodzenia z odbiorcą nierzadko poszukującym jakościowo

bogatych elementów tożsamości kulturowej. Wydarzenie trwało dwa dni podczas którego odbyło się 6 koncertów Before Ambientalny – koncert lub cykl koncertów poprzedzający Międzynarodowy Festiwal Ambientalny. Jazz Time to cykl koncertów organizowanych przez Wrocławski Klub Formaty, posiadający wieloletnią tradycję. Podczas organizowanych dwa razy do roku koncertów, będącym swoistym świętem muzyki jazzowej, występują zarówno młode i utalentowane, wschodzące gwiazdy, jak i dojrzali i utytułowani Artyści. Wernisaże z Muzyką - comiesięczne wydarzenia łączące sztukę wizualną z muzyką, podczas których zaproszeni goście prezentują swój dorobek artystyczny i muzyczny. Na spotkaniach pojawiają się mniej lub bardziej znani artyści plastycy tworzący we Wrocławiu, ale nie tylko, mający na swoim koncie liczne wystawy w kraju i za granicą lub dopiero rozpoczynający swoją podróż w świecie sztuki. Podczas każdego Wernisażu koncert grają zaproszeni goście i gościnie – wokalistki i wokaliści oraz muzycy i muzyczki związani z wrocławską sceną muzyczną. Poranki Familijne – comiesięczne spotkania skierowane do najmłodszych uczestników i ich rodzin. Kolorowe spektakle dla dzieci, pokazy filmowe, koncerty oraz wiele innych wydarzeń czekają na naszych najmłodszych odbiorców. NowoBrzmienia – cykl koncertów organizowany przez Wrocławski Klub Formaty, na którym występują zaproszeni artystki i artyści tworzący muzykę w nowych, niekonwencjonalnych formach, wychodzący poza utarte szlaki, lub dopiero rozpoczynający swoją przygodę z tworzeniem dźwięków. Stawiamy tutaj na powiew świeżości, niekonwencjonalne podejście do muzyki i odwagę w tworzeniu. Wrocławskie CudaWianki jest to największa impreza plenerowa organizowana przez Wrocławski Klub Formaty. Odbywa się w ramach Święta Wrocławia obchodzonego w czerwcu. Podczas całodniowego wydarzenia na mieszkańców okolic i nie tylko czekają liczne atrakcje, m.in. animacje dla najmłodszych (gry, zabawy, zajęcia plastyczne i konkursy), koncerty i strefa gastronomiczna. Pomoc dla uchodźców z Ukrainy z powodu wybuchu wojny w Ukrainie, od marca do grudnia 2022. Prowadziliśmy świetlicę dla dzieci oraz kursy języka polskiego dla dorosłych, organizowaliśmy zajęcia dla dzieci przy pomocy wolontariuszy oraz koncert charytatywny

KLUB POD KOLUMNAMI

Wystawa plenerowa pt.: „Edyta Stein - urodziłam się we Wrocławiu” oraz piknik rodzinny z okazji obchodów Roku Edyty Stein 2022 zrealizowane w Parku Tołpy na wrocławskim osiedlu Ołbin. Nawiązaliśmy współpracę i zrealizowaliśmy w/w wydarzenie we współpracy z Centrum Kultury Zajezdnia, Domem Edyty Stein, CAL Ołbin, Fundacją "Żółty parasol" pod Patronatem Prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka. Wystawa plenerowa składała się z 16 plansz prezentujących poszczególne etapy życia Edyty Stein. Towarzyszący wystawie piknik rodzinny obejmował: grę miejską (w grę włączone zostały postacie w strojach z epoki współczesnej E. Stein), warsztaty plastyczne, warsztaty kulinarne połączone z poczęstunkiem kuchni żydowskiej, spacery edukacyjne po osiedlu Ołbin, Dodatkowo po pikniku, o godzinie 18:00 w Domu Edyty Stein odbył się dedykowany wydarzeniu koncert Piotra Damasiewicza. Wystawa plenerowa pt.: „uRZEKAjący Wrocław czyli nadodrzańskie wycieczki rowerowe”. Termin realizacji 15.06.2022 – 31.07.2022. Lokalizacja: skwer przy pl. św. Macieja. Wystawa przedstawiała mieszkańcom uroki naszego miasta, zachęcałą ich do zdrowego, aktywnego spędzania czasu na wycieczkach rowerowych oraz prezentowała nowe możliwości komunikacyjne szlakiem nadodrzańskich ścieżek rowerowych na terenie Wrocławia. Działanie to realizowało cele zarówno estetyczne jak i edukacyjne. Wystawa promowała także efekty miejskiego Programu Budowy Ścieżek Rowerowych, będącego jednym z flagowych programów miejskich ostatnich lat. W ramach otwarcia wystawy 25 czerwca przygotowaliśmy razem z nadodrzańskimi punktami serwisującymi rowery darmowy, podstawowy serwis rowerowy dla mieszkańców Wrocławia oraz jako atrakcję w dniu otwarcia wystawy, interaktywną, "grającą" instalację rowerową, przygotowaną razem z wrocławskim artystą - Pawłem Romańczukiem - pracownikiem klubu Pod kolumnami. W 2022 roku nawiązano współpracę z wrocławskim literatem – Krzysztofem Czają. Artysta ur. w 1957 roku, jest absolwentem filologii polskiej na Uniwersytecie Wrocławskim. Dzieciństwo i młodość spędził na ulicach i podwórkach wrocławskiego Nadodrza, miejsca, gdzie znajduje się siedziba naszej instytucji, środowiska w którym działamy, w którym animujemy od lat naszą działalność edukacyjno-artystyczno-kulturalną. Krzysztof Czaja poświęcił osiedlu

Nadodrze swoją najnowszą książkę pt.: „Jeszcze wyrosną skrzydła aniołom z Nadodrza…". Książkę opublikowało w 2021 roku wrocławskie Wydawnictwo „ATUT". Nasz projekt, który zrealizowaliśmy, wpisał się w popularyzację lokalnych, „małych ojczyzn" i w swoim podstawowym założeniu miał na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Nadodrza. Przedsięwzięcie zrealizowaliśmy poprzez nakręcenie krótkiego reportażu filmowego o mieszkańcach kamienicy, w której rozgrywa się akcja powieści. Reportaż relacjonował proces, który jako instytucja przeprowadziliśmy, polegający na stworzeniu muralu na elewacji kamienicy przy ul. Kaszubskiej 3. Równocześnie reportaż dokumentuje integrację okolicznych mieszkańców podczas tworzenia tego muralu, ich wspomnienia, nieodkryte dotąd historie o Nadodrzu. Bohaterami muralu są symboliczne postacie dziecięce, podczas codziennych zabaw na ówczesnym Nadodrzu oraz metaforycznie zobrazowane przemiany społeczno-ustrojowe jak również nadzieje wpisane w historię tego śródmiejskiego, wrocławskiego osiedla.

OŚRODEK POSTAW TWÓRCZYCH

Wzmocnienie wizerunku OPT poprzez zwiększenie liczby realizowanych przedsięwzięć i wydarzeń w stosunku do lat poprzednich Wzmacnianie marki OPT poprzez realizację wysokiej jakości przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych; Otwarcie OPT na nowe inicjatywy i nowych ludzi między innymi poprzez organizację mikrorezydencji. Druk dwóch albumów fotograficznych. Wystawa „Gdy spojrzysz mi w oczy dwa razy, rozchylę usta lub zacisnę pięści – fotografie z archiwum IPN". W Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej przechowywanych jest blisko 40 milionów fotografii: portrety, pejzaże, martwe natury, sceny uliczne, zdjęcia lotnicze, reporterskie, naukowe, rodzinne i wiele innych. Są także obrazy śmierci. – pisze w swoim tekście, towarzyszącym wystawie, Tomasz Stempowski. Jak widać, to konkretne archiwum jest bardzo pojemnym zasobem. Znajdziemy tam fotografie spraw ważnych dla polskiej historii, jak i dowody banalności ludzkich działań, małych przestępstw czy niesubordynacji. Ich wspólnym mianownikiem jest przemoc. Wyrażona przez obraz ludzkiego trupa lub seksualny akt, podglądany czujnym okiem agenta systemu. Z perspektywy aparatu opresji wszystko jest ciekawe i ważne, nic nie jest na tyle nieistotne, aby

można to było pominąć. Tak jak wszystkie sprawy związane z pamięcią i w tym przypadku natkniemy się na to, co jest wyparte i niewygodne. Dlatego przemilczenie jest tak niezwykle istotnym tropem, bo to, co nie udokumentowane, może być zwyczajnie niebezpieczne. Na co patrzy system, co go interesuje i jak to patrzenie odsłania sam system? Ta wystawa to kolejna próba zadania pytań o historię, pamięć i naszą przeszłość. Publikacja fotograficzna „Stepping Out Into This Almost Empty Road" – Moniki Orpik Książka ta przygląda się procesowi przejścia pomiędzy idyllą a koszmarem politycznej represji – chwili, oddzielającej zbieranie jabłek w sadzie od użycia gazu łzawiącego na ulicy. Łącząc materiał fotograficzny i tekst, książka dotyka trwałego stanu zawieszenia, nierozerwalnie związanego z pojęciem migracji. Co się dzieje, gdy musisz zostawić coś w jednym miejscu i zacząć to budować od nowa gdzie indziej? Na czym ufundować poczucie tożsamości, jeśli posługujesz się dialektem odrzuconym jako język? Koncentrując się na doświadczeniach konkretnej społeczność. Proces powstawania książki stał się refleksją nad naturą sąsiedztwa, doświadczeniem migracji i tym, jak różnorodność może zbliżać do siebie ludzi. Na tle protestów przeciwko wyborom na Białorusi w 2020 roku oraz trwającego kryzysu uchodźczego na wschodniej granicy Polski, w debacie publicznej stale pojawiają się pytania o intersekcjonalną solidarność i pogranicze. Twarze naszych sąsiadów, postrzeganych przez innych Europejczyków jako obcy, stały się nam znajome. Na potrzeby Stepping Out Into This Almost Empty Road, Orpik zdecydowała się odejść od języka polskiego, w którym oryginalnie zostały przeprowadzone wywiady. Przedstawiając w książce białoruskie i angielskie tłumaczenia rozmów, autorka nie tylko czyni je bardziej dostępnymi szerszemu gronu czytelników – prezentuje również zawarte w nich doświadczenia w języku, który dla wielu symbolizuje wolną Białoruś. „Porcelanka" – debiutancki album fotograficzny Gabrieli Piaseckiej. Projekt „Widzę-Zmieniam. Młodzieżowi Animatorzy Inicjatyw Kulturalno-Społecznych" Projekt jest dedykowany osobom gotowym do realizacji swoich kreatywnych pomysłów na działania artystyczne, kulturalne i społeczne na terenie wrocławskich osiedli. Do udziału zapraszamy młodzież (13-30) jak i dorosłych opiekunów młodzieży, gotowych przedstawić jury swój pomysł. 5. Realizacja Mikrorezydencji artystycznych „Otwarta Przestrzeń Twórcza" – Przeprowadzenie drugiej edycji mikrorezydencji OPT – 6 osób realizujących autorskie projekty artystyczne; Anna Ławrynowicz, Pawel Frenaczk, Agata Grzych, Agata Ciastoń, Urszula Rybicka, Aleksandra Zegar

(autorskie publikacje, warsztaty, przygotowania do wystaw) 6. Uruchomienie pracowni performansu – Agnieszka Gotowała 7. Zawiązanie współpracy z Wrocławską Orkiestrą Improwizowaną – docelowo stworzenie regularnego cyklu koncertowego NAGRODY 1) Fotograficzna Publikacja Roku dla książki pt. How to look natural in photos – Łukasz Rusznica, Beata Bartecka (wyd. OPT). 2) Mimo faktu, że książka Moniki Orpik została wydana w listopadzie 2022, znalazła się w gronie najlepszych książek roku w podsumowaniu Clémenta Chéroux'a dyrektora Fundacji Henri Cartier- Bressona.

OGNISKO KULTURY PLASTYCZNEJ

Zrealizowano swój podstawowy i strategiczny cel powracając do zajęć stacjonarnych w Ognisku. Podstawowym statutowym celem OKP jest edukacja artystyczna i kulturalna osób dorosłych w zakresie sztuk pięknych realizowany poprzez zajęcia praktyczne i teoretyczne. Prowadzone przez nas zajęcia praktyczne są najlepszą metodą nabywania i poszerzania umiejętności artystycznych. Organizowaliśmy zajęcia cykliczne, plenerowe i warsztaty artystyczne. Naszą podstawową działalność uzupełnia wystawiennictwo, w naszych galeriach promujemy twórczość uczestników zajęć, profesjonalnych twórców i innych osób (spoza OKP) zainteresowanych wystawieniem swojego dorobku. Zrealizowaliśmy dedykowane warsztaty artystyczne, dla uczniów polskich i ukraińskich z: wrocławskiego XIII LO i Zespołu Szkół Nr 1 (dla klasy o profilu technik przemysłu mody). Rozszerzyliśmy ofertę zajęć o kurs przygotowania na studia artystyczne i pracownię litografii. Przy wszystkich wejściach zainstalowaliśmy sprzęt ewakuacyjny dla osób niepełnosprawnych i ze szczególnymi potrzebami. We współpracy z ASP ogłosiliśmy konkurs na stronę internetową Ogniska.

KLUB MUZYKI I LITERATURY

Organizacja koncertów, spotkań literackich oraz prezentacja sztuk plastycznych:
- http://klubmil.pl/muzyka/koncerty-w-2022-roku -

http://klubmil.pl/literatura/spotkania-w-2022-roku - http://klubmil.pl/wystawy/wystawy-w-2022-roku Opublikowanie w Oficynie Wydawniczej Klubu Muzyki i Literatury Akwedukt książek oraz płyt: 1. Urszula M. Benka. „Melodia opętania”. ISBN 978-83-959708-8-7. Redaktor naczelny Ryszard Sławczyński. Opieka redakcyjna Inez Kropidło. Projekt okładki, opracowanie graficzne, DTP EDITUS, Sławomir Pęczek. Ilustracje Gwendolina Urbanwicz-Jarzębowicz. Druk i oprawa PRINT GROUP Sp. z o. o. 2. Krzysztof Chara, „Porzeczki”. ISBN 978-83-965316-0-5. Redaktor prowadzący Ryszard Sławczyński. Korekta Waldemar Okoń. Projekt okładki Natalia Okoń-Rudnicka. Opracowanie graficzne, DTP Natalia Okoń-Rudnicka. Druk i oprawa PRINT GROUP Sp. z o. o. 3. Musa Çaxarxan Czachorowski „Niebo zalewa mi oczy / Күзләремә күк тула”. ISBN 978-83-959708-9-4. Wydanie polsko-tatarskie. Na język Tatarski przełożył Lenar Szajeh. Redaktor naczelny Ryszard Sławczyński. Korekta tatarska Ajsylu Imamijewa. Opieka redakcyjna, korekta polska Aleksandara Zoń. Projekt okładki Sławomir Pęczek. Opracowanie graficzne, DTP EDITUS, Sławomir Pęczek. Druk i oprawa PRINT GROUP Sp. z o. o. 4. Henryk Wolniak-Zbożydarzyc „Zdziwiony”. ISBN 978-83-959708-7-0. Redaktor prowadzący Ryszard Sławczyński. Opieka redakcyjna, korekta Aleksandara Zoń. Projekt okładki Sławomir Pęczek. Opracowanie graficzne, DTP EDITUS, Sławomir Pęczek. Druk i oprawa Drukarnia i Agencja Wydawnicza „ARGI” 5. Daria Galant „syrena Słowiańska”. ISBN 978-83-959708-4-9. Wydanie polsko-czeskie. Redaktor prowadzący Ryszard Sławczyński. Tłumaczenie na język czeski Libor Martinek. Tłumaczenie na język polski Karolina Ziemka. Opieka redakcyjna, korekta Inez Kropidło. Projekt okładki i opracowanie graficzne EDITUS - Sławomir Pęczek. Druk i oprawa Drukarnia i Agencja Wydawnicza „ARGI” 6. Ireneusz Makowski „Bochema” . ISBN 978-83-959708-5-6. Redaktor prowadzący Ryszard Sławczyński. Redakcja i korekta Urszula Małgorzata Benka. Projekt okładki Sławomir Pęczek. Opracowanie graficzne, DTP EDITUS - Sławomir Pęczek. Druk i oprawa Drukarnia i Agencja Wydawnicza „ARGI” 7. Wydanie płyty DVD z filmem pt. „Odra, poezja rzeki”. Reżyseria i scenariusz Stanisław Melski, Anna Maria Fusaro, pomysł i narracja Ryszard Sławczyński, aktorzy: Monika Bolly, Aldona Struzik, Dariusz Bereski, Stanisław Melski, muzyka Piotr Matuszewski, zdjęcia i montaż Anna Maria Fusaro, zdjęcia z drona Łukasz Melski, fotografie Ryszard Sławczyński, producent: Klub Muzyki i Literatury we Wrocławiu. Dźwięk Kazimierz Gwidon. Opracowanie graficzne, DTP Sławomir Pęczek. Druk i tłoczenie

Digirec s.c., Gliwice 8 Wydanie płyty CD muzycznej Diany Viktorii cel „Moje ulubione utwory”. Opieka artystyczna prof. Viktor Kuznietsv. Skrzypce Diana Viktoria Cel. Fortepian Tomasz Śliwkowski. Realizacja nagrań Maurycy Kim. Przygotowanie fortepianu Stefan Pilcer. Tłumaczenie Teresa Podemska-Abt, Ewa Skotnicka. Opracowanie graficzne, DTP Sławomir Pęczek. Druk i tłoczenie Digirec s.c., Gliwice.

WROCŁAWSKI KLUB ANIMA

Realizacja ogrodzenia od strony torów kolejowych, dalsze nasadzenia roślin w ogrodzie, zagospodarowanie terenu Realizacja roku Edyty Sztejn (wydruk Katalogów) Koncerty muzyczne we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Ekonomicznym "Muzyka znad Sekwany", Rozśpiewane Betlejem" Współpraca z Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu w zawiązku z realizacją Konkursu Plastycznego" przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej, Rzeczypospolitej..." w 80 rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Pomoc w zajęciach pozalekcyjnych w Domu Opiekuńczo Wychowawczym dla dzieci. Realizacja FESTYNU w ramach Święta Wrocławia Stałe sekcje realizujące zadania edukacyjno-kulturalne dla dzieci. Sąsiedzki Pchli Targ -od wiosny do jesieni. Osiedlowy Piknik Rodzinny na Święto Wrocławia i w ramach promocji Klubu. Zbiórka karmy dla zwierząt. Przeglądy muzyczne dla dzieci. Koncerty muzyczne. Konkursy plastyczne dla dzieci i dorosłych wraz z wernisażami. Bajki dla dzieci. Comiesięczne wieczorki taneczne dla seniora. Comiesięczne spotkania z Turniejem Tenisa stołowego dla dzieci i dorosłych. Zajęcia nauki renowacji mebli. Kurs kroju i szycia. Zajęcia w ramach ferii i wakacji.

WROCŁAWSKI INSTYTUT KULTURY

Najważniejszym działaniem strategicznym było samo uruchomienie nowej instytucji. Legalizacja działalności i formalno-prawny start zajęło kilka tygodni. Wiele aktywności, które realizowane były w 2022 roku wynikało wprost z podziału Strefy Kultury Wrocław na pół, w ramach którego uruchomiony został

Wrocławski Instytut Kultury. Wyzwaniem było nadanie im miejsca w instytucji oraz ustalenie nowych kierunków rozwoju i programu. Sporo czasu poświęcono stworzeniu nowych (jak również nowoczesnych) regulaminów i procedur ustalających pracę w instytucji. Następnie konsultowano je z załogą. Spośród pracowników powołano skład kierownictwa instytucji. Wejście w rytm nowej pracy, kompetencji i odpowiedzialności było dużym wysiłkiem, z pozoru niewidocznym. Nowe otwarcie na otrzymanych w wyniku podziału zasobach było świetną okazją do sporządzenia swoistego audytu wewnętrzny zasobów i zakup sprzętów. W jego konsekwencji podjęto dużo działań kluczowych dla poprawienia jakości infrastruktury oraz dokonano zakupów sprzętu, o czym w dalszej części sprawozdania. W tym kontekście warto zaznaczyć, że instytucja silnie odczuła kryzys związany z wybuchem wojny w Ukrainie. W związku z tym, że WIK ruszył od 1 lutego, wybuch wojny 23 dni później, w znaczący sposób opóźnił realizację wielu punktów programu a niektóre plany wręcz zrewidował. Na przełomie lutego i marca oraz w kolejnych tygodniach sporo sił i zasobów zostało oddanych działaniom na rzecz wsparcia uchodźców wojennych oraz moderowania współpracy między instytucjami kultury prowadzonymi przez Gminę Wrocław. W konsekwencji zupełnie nieplanowo powstała mi.in. interwencyjna, internetowa odsłona kalendarium Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego, które to zbierało działania dla przybywających do Wrocławia uciekinierów. Konsekwencją wybuchu wojny, ale i kolejnej negatywnej zmiennej - drożyzny, która ma wpływ nie tylko na pracę ale i życie osobiste, były komunikowane w sposób otwarty kryzysy zdrowia psychicznego i komfortu życia społeczności pracowników WIK-u. Kolejnym ważnym działaniem strategicznym było zwiększenie zysków z działalności gospodarczej i pozyskanie nowych, dodatkowych środków zewnętrznych na prowadzenie działalności statutowej. Wszystko po to, aby uzyskać płynność finansową, swobodę działań i umożliwić rozwój instytucji oraz społeczności jej pracowników. Dotacja podmiotowa daje stabilność w zakresie wynagrodzeń, utrzymania infrastruktury i podstawowej działalności merytorycznej, jednak bez dodatkowych środków nie byłoby mowy o rozwoju pracowników, wdrażaniu nowoczesnych narzędzi pracy cyfrowej, czy podnoszeniu jakości pracy programowej. Dla przykładu wystarczy wspomnieć o lawinowym wzroście kosztów papieru i druku, co znacząco wpływa na wydawanie Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego. Uruchomienie stałej oferty komercyjnego umieszczania reklam sprawia, że instytucja pozyskuje niezbędną

¼ brakujących kosztów tego działania. Aby wzmocnić to strategiczne działanie m.in. powołane zostało stanowisko zastępcy dyrektora, w którego kompetencjach jest komercjalizacja instytucji. Ponadto przygotowane zostały oferty komercjalizacji zasobów. Wyznaczono nowy kierunek rozwoju w obszarze pozyskiwania dużych grantów na międzynarodowe działania kulturalne. Udało się w tym obszarze odnieść liczne sukcesy: dwa partnerstwa i granty w ramach unijnego programu Kreatywna Europa, złożenie wniosku i pozyskanie wsparcia dla polskonorweskiego projektu w ramach funduszy EOG. Ostatnim wyzwaniem strategicznym, które wymaga wyraźnego podkreślenia jest cyfryzacja działań. Potrzeba zwinności i elastyczności działań koordynacyjnych i administracyjnych podbiła pandemia koronawirusa. Zespół WIK zdecydował się na utrzymanie częściowo pracy zdalnej (jeden dzień w tygodniu) i rozwijanie cyfrowej platformy współpracy i zarządzania projektami. Koszt licencji był znaczący, a proces wdrożenia narzędzia wśród pracowników trwał nieprzerwanie przez cały 2022 rok. Nowa odsłona Wrocławskiego Niezbędnika Kulturalnego – W 2022 roku Wrocławski Instytut Kultury został nowym wydawcą wyjątkowego magazynu opisującego życie kulturalnego miasta, jakim jest „Wrocławski Niezbędnik Kulturalny”. Rok 2022 to dla WIK-u nowego wydawcy czas intensywnych prac nad jego odświeżoną odsłoną i decyzje dotyczące przyszłości magazynu wymuszane przez wspomniane już rosnące koszty jego wydawania. Niezmiennie magazyn tłumaczony jest na język angielski, ale od 2022 roku dużo większa część kalendarium także na ukraiński. Zmieniona została szata graficzna zgodnie z brandbookiem WIK-u, jakość papieru oraz częstotliwość wydawania. Ten dystrybuowany nieodpłatnie dwumiesięcznik jest świetnym przykładem sieciowania podmiotów funkcjonujących na lokalnym polu kultury: w każdym numerze znajdziecie zapowiedzi ponad 100 wydarzeń, rozmowy z artystami i animatorami kultury oraz opowieści o niezwykłych wrocławskich miejscach, a wszystko to dzięki współpracy naszej redakcji z niekończącą się listą organizacji i osób z wrocławskiego świata kultury. Jeszcze zanim w czerwcu ukazał się pierwszy tegoroczny numer „Niezbędnika”, stał się on sposobem, by pomóc osobom uchodźczym przybywających do Wrocławia od pierwszych dni wojny w Ukranie. Wraz z innymi wrocławskimi instytucjami, organizacjami i Centrami Aktywności Lokalnej przygotowaliśmy internetową, interaktywną bazę wydarzeń dla osób ukraińsko- i rosyjskojęzycznych, które docierały do osób uciekających przed rosyjską agresją. Udział w Kulturlabie – W 2022 roku WIK stał się częścią i

dolnośląskim partnerem prowadzonego przez Fundację Warsztat Innowacji Społecznych projektu "Wspólnota dla kultury - konsultacje, które łączą" aktywizującego i zachęcającego pracowników instytucji kultury do lepszego poznawania potrzeb odbiorców w zgodzie z ideą kokreacji. W pierwszej połowie 2022 ogłoszono nabór instytucji, które miały szansę na tutorską współpracę z Warsztatem nad wybranym zagadnieniem dotyczącym rozwoju. Odbył się również wspólny warsztat beneficjentów w Barbarze. WIK w ramach programu przepracował Barbarę, jako miejsce działań kulturalnych, ale i spotkań. Czas na wdrożenie wyników badań nadejdzie w 2023. Diagnoza wrocławskiej kultury – Druga połowa roku to dla Wrocławskiego Instytutu Kultury także koordynacja szeroko zakrojonego działania badawczego, mającego na celu lepsze poznanie obecnego kształtu i zmapowanie potrzeb wrocławskiego środowiska kulturalnego: Diagnozy Wrocławskiej Kultury. Trwające między czerwcem a grudniem badanie przeprowadzone zostało na zlecenie Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, a jego rezultaty mają stać się pewnego rodzaju „mapą drogową" przyszłych działań i pomóc we wprowadzeniu w proces tworzenia wieloletniego programu dla rozwoju lokalnej kultury. Sztuka sąsiedztwa – forum artystycznych działań lokalnych - Chcąc dalej rozwijać we Wrocławiu kulturalną współpracę pomiędzy lokalnymi ośrodkami sztuki a artystami i artystkami zorganizowaliśmy forum artystycznych działań lokalnych Sztuka sąsiedztwa. Od 8 do 15 października twórcy i twórczynie pracujące w ramach oraz wspólnie z społecznościami lokalnymi mieli szansę porozmawiać o sposobach włączania mieszkańców i mieszkanek miasta w swoje działania. Poza warsztatami, wzmacniającymi kompetencje uczestników i uczestniczek z zakresu współpracy ze społecznością lokalną, program Sztuki sąsiedztwa dawał wiele okazji do wymiany doświadczeń, podzielenia się dobrymi praktykami, sieciowania: czy to podczas serii prezentacji i debat, czy w czasie wizyt studyjnych prezentujących działające we Wrocławiu inicjatywy artystyczne zlokalizowanych już poza ścisłym centrum miasta (m.in. Nowy Złoty, Macondo, Pracownia Witryna, MiserArt). Wiedza, wsparcie, nowe znajomości – były to niezwykle motywujące i sieciujące spotkania! Europejska Noc Literatury – To największe eventowe działanie WIK-u. Kuratorem jej 11. edycji był pisarz, literaturoznawca Michał Rusinek. Jego myśl: „Rzeki to obieg krwionośny miast – przecinający je, wyznaczający ich topografię" zainspirowała nas do tego, by temat kolejnej odsłony festiwalu krążył wokół wód, natury i ekologii. Katastrofa na Odrze przypadkowo wpisała się w ramy edycji i

uświadomiła, że potrzeba zrozumienia naszego związku ze środowiskiem naturalnym jest pilniejsza niż kiedykolwiek. W 2022 roku formuła ENL-u zachowała klasyczną strukturę: dziesięć postaci polskiej kultury czytało fragmenty dziesięciu książek w dziesięciu ciekawych lokacjach. W tym roku spotykaliśmy się na Przedmieściu Świdnickim, miejscu przewrotnie nieotoczonym meandrami rzecznymi. ENL w swoim „repertuarze" nie ograniczył się tylko do polskiej prozy – w spisie lektur pojawili_ły się również autorzy i autorki z zagranicy (Zadie Smith, Dezső Kosztolányi, Colin Thubron), a ich poetyckie reportaże wzbudziły wiele emocji wśród widowni. MagiC Carpets - Zeszłoroczną nowością było rozpoczęcie współpracy w ramach MagiC Carpets – europejskiej platformy zrzeszającej organizacje kulturalne. To początek trzyletniego projektu, podczas którego współtworzyć będziemy sieć osób rozpoczynających swoją pracę jako kuratorzy i kuratorki oraz początkujących artystów i artystek, wspólnie włączających lokalne społeczności w działania artystyczne w miejskiej przestrzeni. W pierwszym roku trwania tego projektu na zaproszenie emerging curator Pauliny Brelińskiej-Garsztki Wrocław odwiedziła trójka artystów, z których każdy aktywnie pracował z mieszkańcami i mieszkankami Wrocławia. Zaczęliśmy od warsztatów prowadzonych przez pochodzącego z Włoch artysty – Davide D'Angelo a.k.a. URKĘ, który razem z młodzieżą stworzył niezwykłą bibliotekę opowiadającą o doświadczeniu migracyjnym. Z kolei uczestnicy i uczestniczki zajęć prowadzonych przez ukraińską artystkę Mariię Yakymeko wykorzystali swoje kolaże w przestrzennym zinie „Przenośny dom" opowiadającym o doświadczeniu związanym z przeprowadzkami. Przed nami jeszcze performans „Lucidity" zaplanowany jako zwieńczenie prowadzonych przez litewskiego artystę Arnisa Aleinikovasa cyklu grudniowych warsztatów performatywnych.

WYDZIAŁ PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ I PARTYCYPACJA

Partycypacja społeczna oznacza aktywne zaangażowanie wrocławianek i wrocławian w sprawy miasta. Gwarantuje uczestnictwo w dyskusji nad ważnymi dla nich tematami. Zapewnia udział w podejmowaniu istotnych, publicznych decyzji. Partycypacja społeczna we Wrocławiu ma różne wymiary, są to: konsultacje społeczne, Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy, realizacja zadań społecznych, mediacje, wsparcie działań miejskich poprzez

współpracę z organizacjami pozarządowymi, a także programy wsparcia oddolnych inicjatyw jak: Mikrogranty czy sieć Centrów Aktywności Lokalnej. Partycypacja stanowi istotny element w kierunkowym dokumencie Strategia Wrocław2030 (Priorytet 7: Governance), gdzie mowa jest o zwiększaniu udziału mieszkańców w zarządzaniu miastem, stosowaniu innowacyjnych metod, które wzmacniają społeczeństwo obywatelskie oraz współuczestnictwie samorządów osiedlowych w konsultacjach polityk miejskich.

W Urzędzie Miejskim Wrocławia partycypację społeczną realizuje Wydział Partycypacji Społecznej (dalej: WSS) , w którym skupiono wszystkie najważniejsze działania dotyczące aktywności obywatelskiej.

Wrocławski Budżet Obywatelski

Na realizację Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2022 (dalej: WBO 2022) przeznaczono początkowo 30 mln zł. Jednak po zliczeniu wszystkich głosów okazało się, że dwa projekty osiedlowe, zajmujące 16 i 17 miejsce (kwalifikujące się jako ostatnie), zdobyły taka samą liczbę głosów. O tym, który z projektów trafi do realizacji, miało zdecydować, zgodnie z § 12 ust. 4. Uchwały nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2018 r. w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, losowanie. Jednak decyzją Prezydenta Wrocławia kwota WBO 2022 została podniesiona do 31 mln zł i oba remisujące projekty trafiły do realizacji. Ostatecznie podział kwoty WBO 2022 wyglądał następująco:

- 10 mln zł na projekty osiedlowe o wartości do 1 000 000 zł,
- 21 mln zł na projekty ponadosiedlowe o wartości do 3 mln zł.

Z 362 zgłoszonych projektów, do głosowania dopuszczono 167. Ostatecznie do realizacji wybrano 17 projektów. WBO 2022 przeprowadzony został według zasad zgodnychz art. 5a. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Stosowna uchwała Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego weszła w życie w dniu 13 września 2018 r.

Budżet partycypacyjny to proces decyzyjny, w ramach którego mieszkańcy współtworzą budżet miasta poprzez współdecydowanie o dystrybucji określonej puli środków publicznych. WBO nie jest działaniem jednorazowym, lecz długofalowym procesem organizowanym od 2013 r. Kolejne edycje WBO wykazały chęć i potrzebę wrocławian współdecydowania o zadaniach inwestycyjnych realizowanych w mieście. Przez 10 lat istnienia programu 3408 liderów zgłosiło swoje projekty, na które oddano w sumie 1 002 322 głosy. Do realizacji wybrano 449 projektów na łączną kwotę 226 750 000 zł. Przeprowadzono szereg spotkań informacyjnych dla mieszkańców w ramach Szkoły Liderów WBO 2022, podczas których przedstawiono informacje na temat: procesu oceny projektów, ochrony środowiska i klimatu w projektach WBO, ogólnodostępności projektów i projektowania uniwersalnego oraz promocji projektów przed głosowaniem. Na etapie konsultacji projektów w czerwcu 2022 r. WSS udzielał odpowiedzi na wszystkie pytania na spotkaniach online, w rozmowach telefonicznych oraz kontaktując się z Liderami przez pocztę e-mail. Został również zaktualizowany poradnik dla Liderów „Jak wygrać w WBO”. Mieszkańcy zgłosili do WBO 2022 propozycje 362 projektów. Z tej liczby 167 zostało poddanych pod głosowanie, finalnie do realizacji wybrano 17 projektów za kwotę 31 000 000 zł.

Podział projektów pomiędzy jednostkami:

- Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław - 1 projekt - 750 000 zł,
- Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. - 8 projektów - 13 950 000 zł,
- Zarząd Inwestycji Miejskich - 3 projekty - 4 000 000 zł,
- Zarząd Zasobu Komunalnego - 3 projekty - 1 750 000 zł,
- Zarząd Zieleni Miejskiej - 9 projektów - 9 250 000 zł,

w tym:

- jedno z zadań będzie realizowane przez 4 jednostki: Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław, Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o., Zarząd Inwestycji Miejskich oraz Zarząd Zasobu Komunalnego;

- jedno z zadań będzie realizowane przez 2 jednostki: Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. oraz Zarząd Zieleni Miejskiej;

- jedno z zadań będzie realizowane przez 2 jednostki: Zarząd Inwestycji Miejskich oraz Zarząd Zieleni Miejskiej;

- dwa zadania będą realizowane przez 2 jednostki: Zarząd Zasobu Komunalnego oraz Zarząd Zieleni Miejskiej.

Dla jednego z projektów skierowanych do realizacji w ramach WBO 2022 zostało ogłoszone postępowanie przetargowe. Jednostka odpowiedzialna za realizację projektu ogłosiła przetarg na podstawie dokumentacji projektowej, która powstała ze środków Funduszu Osiedlowego.

Ponadto 2 zadania skierowane do realizacji są kontynuacją zadań realizowanych w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2021.

W przypadku pozostałych projektów skierowanych do realizacji w ramach WBO 2022 jednostki zbierają materiały do spotkań z Liderami.

Zakończenie zadań inwestycyjnych wybranych w ramach WBO 2022 planowane jest na lata 2023-2025.

Od stycznia 2020 r. WSS przejął kompetencje dotyczące zlecania, monitorowania oraz rozliczania zadań z WBO zleconych do realizacji spółce Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. W ramach współpracy zlecano oraz zatwierdzano zmiany w harmonogramach zleconych dotychczas zadań. W wypadkach, gdy zmianie ulegał budżet zadania lub termin jego realizacji, przygotowywano stosowne aneksy. Ponadto akceptowano i podpisywano dokumenty do rejestracji umów w CRZ (Centralny Rejestr Zobowiązań) oraz opiniowano raporty kwartalne z realizowanych przez spółkę zadań dotyczących WBO. W ramach obsługi finansowej akceptowano faktury wykonawców do zapłaty oraz sprawdzano i akceptowano dokumenty PT (przekazanie środka trwałego). W razie

konieczności kontrolowano zmiany zgłaszane na sesję budżetową m.in. pod kątem deklarowanych terminów realizacji zadania. Wrocławski Budżet Obywatelski jest zadaniem ujętym w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2022" w ramach działu VII „Governance".

Fundusz Osiedlowy

Rok 2022 był rokiem kontynuacji realizacji zadań zgłoszonych przez Rady Osiedli (48 we Wrocławiu) w ramach pierwszej edycji Funduszu Osiedlowego. W trakcie realizacji jest 95 projektów. Przy współpracy z Radami Osiedla trwały intensywne prace nad ustalaniem zakresów i szacunkowych kosztów pozostałych projektów polegające m.in. na spotkaniach z udziałem przedstawicieli jednostek pomocniczych i miejskich jednostek organizacyjnych realizujących zadania, podczas wizji lokalnych i w siedzibach Rad poszczególnych osiedli. Rok 2022 w działalności Wydziału Partycypacji był również rokiem intensywnej współpracy z Centrum Usług Informatycznych w zakresie rozbudowy aplikacji FRODO dedykowanej obsłudze Funduszu Osiedlowego II edycji i współdziałania z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej w zakresie publikacji informacji dotyczących Funduszu Osiedlowego oraz modyfikacji strony internetowej Wrocław Rozmawia.

Wydział Partycypacji Społecznej z dniem 1 marca 2022r. rozpoczął nabór projektów do II edycji Funduszu Osiedlowego. W związku z tym uprzednio zostały zorganizowane szkolenia dla przedstawicieli Rad Osiedli, Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz miejskich jednostek organizacyjnych, które dotyczyły Zasad subsydiarnego decydowania przez Rady Osiedli o realizacji inwestycji osiedlowych w latach 2022-2023 w ramach II edycji tzw. Funduszu Osiedlowego oraz zaktualizowanej aplikacji FRODO, służącej do zgłaszania i obsługi zadań osiedlowych.

Do 31 grudnia 2022r. 27 Osiedli złożyło 199 zadań. 167 zadań zostało formalnie ocenionych przez Wydział Partycypacji Społecznej, 1 zadanie ocenione negatywnie (sprzeczne z przywołanymi Zasadami), pozostałe zostały zweryfikowane pozytywnie i przekazane do dalszego opiniowania.

W okresie od lutego do maja 2022r. Wydział Partycypacji Społecznej, kontynuował poprzez współorganizację, obsługę i dokumentowanie rozpoczętych z inicjatywy Prezydenta Wrocławia cyklicznych spotkań z Radami Osiedli, pierwszych w kadencji 2021 -2026. Spotkania dotyczyły omówienia sytuacji na osiedlach, wniosków, spraw wymagających rozwiązania oraz oczekiwań Radnych i mieszkańców.

Wydział Partycypacji Społecznej przygotował pod względem formalno-prawnym i proceduralnym wybory przedstawicieli Rad Osiedli do Zespołu ds. reformy jednostek pomocniczych Wrocławia oraz je przeprowadził w dniu 26 października 2022r.

Fundusz osiedlowy jest zadaniem ujętym w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2022" w ramach działu VII „Governance".

Konsultacje społeczne przeprowadzone przez Wydział Partycypacji Społecznej w 2022 roku

Jednym z warunków podnoszenia jakości życia w mieście jest stały dialog z mieszkańcami i mieszkankami. Służą do tego takie działania, programy i instrumenty jak: konsultacje społeczne, budżet obywatelski, Fundusz Osiedlowy, realizacja zadań społecznych, mediacje, współpraca z organizacjami pozarządowymi, a także programy małych grantów oraz wspieranie różnego rodzaju oddolnych inicjatyw. W 2022 r. Wydział Partycypacji Społecznej we współpracy z jednostkami miejskimi przeprowadził 10 procesów konsultacji społecznych oraz 15 lokalnych spotkań konsultacyjnych w istotnych dla mieszkańców i mieszkanek sprawach. Wiedza i doświadczenie pozyskane tą drogą pozwoliły w bardziej wszechstronny sposób spojrzeć na konkretne zadania i lepiej je realizować. Wzorem lat ubiegłych, Wydział Partycypacji Społecznej w 2022 roku w ramach realizacji wieloletniego zadania publicznego otrzymał wsparcie Fundacji na Rzecz Studiów Europejskich (FEPS), która specjalizuje się między innymi, w przeprowadzaniu konsultacji społecznych. Warto dodać, że osobno toczyły się w ramach prac Wydziału procesy konsultacyjne w ramach

Funduszu Osiedlowego (we współpracy z radami osiedli) oraz Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Ponadto we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej przeprowadzono 2 spotkania informacyjne będące następstwem wcześniej konsultowanych tematów. Było to spotkanie dotyczące projektu park Krzyckiego (27.01.2022 r.) oraz parku Henrykowskiego (13.04.2022 r.). Mniejsza liczba tematów poddanych konsultacjom wynika z kryzysu energetycznego, który powoduje, że realizacja części zadań inwestycyjnych została przeniesiona przez jednostki miejskie na kolejnych rok lub czasowo zawieszona.

Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych w 2022 r.:

Rok	Liczba konsultacji społecznych prowadzonych przez WSS	Liczba konsultacji społecznych przeprowadzonych wspólnie z FEPS
2021	33	28
2022	25	24

Wsparcie procesów konsultacji społecznych na terenie Gminy Wrocław w latach 2020 - 2022 roku.

- Okres realizacji: 30 listopada 2020 r. – 15 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1.
- Liczba konsultacji w ramach umowy w 2022: 9 procesów konsultacji społecznych oraz 15 lokalnych spotkań konsultacyjnych
- Kwota dotacji: w 2022 r. 300 000 zł (łączna kwota dotacji 640 000 zł).

Celem realizacji zadania publicznego był rozwój wspólnot i społeczności lokalnych poprzez włączanie ich w konsultacje społeczne prowadzone przez

Gminę Wrocław w latach 2020 – 2022. W 2022 roku konsultacje były realizowane także z użyciem platform internetowych dedykowanych zdalnym spotkaniom grupowym.

Porównanie kwoty finansowania przeznaczonej na konsultacje społeczne w ostatnich latach:

- 2019 – 300 000 zł
- 2020 – 190 000 zł
- 2021 – 300 000 zł
- 2022 – 300 000 zł

Formy prowadzenia konsultacji społecznych

W trakcie konsultacji można było wyrazić swoją opinię, poznać potrzeby innych, zadawać pytania urzędnikom i ekspertom m.in. poprzez formularze opinii, pocztę elektroniczną, e- spotkania i spotkania konsultacyjne, narady sąsiedzkie, spotkania stolikowe oraz spacery konsultacyjne. Przebieg, relacja oraz wyniki wszystkich konsultacji społecznych zostały zaprezentowane na portalu Wrocław Rozmawia (www.wroclaw.pl/konsultacje) poprzez publikację informacji podsumowujących dane etapy oraz całościowo w raportach z konsultacji.

Chcąc umożliwić udział w konsultacjach jak najszerszej grupie mieszkańców i mieszkanek Wrocławia, w 2022 roku po raz kolejny do udziału w nich zostali zaproszeni najmłodsi wrocławianie. Przy 7 procesach konsultacyjnych wprowadzono specjalne formy dedykowane dzieciom i młodzieży. Były to następujące procesy:

- Jak urządzić teren TBS-u przy Głubczyckiej?
- Jaka ma być lokalna polityka integracyjna?
- Jak urządzić podwórko przy Łące Mazurskiej?
- Jak odnowić teren rekreacji na podwórku przy Bałuckiego?
- Jak rozwijać targowisko przy Żmigrodzkiej?
- Jak urządzić podwórko przy Szczęśliwej?
- Jak rozwijać Wrocławski Budżet Obywatelski?

Do dzieci i młodzieży skierowane były także 3 spotkania konsultacyjne, dotyczące spraw lokalnych:

- Jak urządzić plac zabaw przy Barlickiego?,
- Jak chcemy zmienić plac zabaw przy Barlickiego?
- Jaka przyszłość podwórka przy Traugutta 58–68?

Przeprowadzone procesy konsultacyjne

W 2022 roku Wydział Partycypacji Społecznej przeprowadził następujące konsultacje:

Jak urządzić teren TBS-u przy Głubczyckiej?

- **Termin konsultacji**: 1–14 marca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Koncepcja architektoniczna i urbanistyczna dla terenu planowanej inwestycji mieszkaniowej wielorodzinnej TBS Wrocław przy ulicach: Głubczyckiej i Opolskiej we Wrocławiu.
- **Zakres konsultacji**:

Urządzenie terenu planowanej inwestycji wzdłuż budynku Opolska 23/23a/23b – działki nr 14/2, 15/2, 16/2 obręb Księże Małe.

1. Przedstawienie planowanych zmian i zaprezentowanie nowej koncepcji z uwzględnieniem przestrzeni publicznej (plac zabaw, parking, zieleń).
2. Omówienie pomysłu na wykorzystanie nieruchomości, które powstaną: lokale usługowe w budynku parterowym, jak i na parterach budynków przy ul. Opolskiej.
3. Potrzeby mieszkańców i mieszkanek w zakresie zagospodarowania terenu na cele społeczne (przewidzianego zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) oraz lokali użytkowych planowanych w ramach inwestycji.

- **Cel konsultacji**:

    1. Zebranie opinii na temat przyszłości terenu przyległego do budynku Opolska 23/23a/23b.

    2. Poinformowanie mieszkanek i mieszkańców Wrocławia – głównie z Księża Małego – o planowanej inwestycji mieszkaniowej wielorodzinnej TBS przy ulicach: Głubczyckiej i Opolskiej.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jak-urzadzic-teren-tbs-przy-glubczyckiej

Jaka ma być lokalna polityka integracyjna?

- **Termin konsultacji**: 26 maja – 19 czerwca 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji**: Założenia międzykulturowej polityki integracyjnej Wrocławia

- **Zakres konsultacji**:

    1. Edukacja i integracja międzykulturowa dzieci i młodzieży.

    2. Utrzymanie zaangażowania wolontariuszy (w sytuacjach kryzysowych i długofalowo).

    3. Wsparcie procesu usamodzielniania się migrantów/ migrantek i uchodźców/ uchodźczyń (miejsca zamieszkania i aktywizacja zawodowa).

    4. Włączanie migrantów/ migrantek i uchodźców/ uchodźczyń w lokalne procesy społeczne.

    5. Migranci/ migrantki i uchodźcy/ uchodźczynie w lokalnych społecznościach.

    6. Rozwiązywanie konfliktów międzykulturowych.

    7. Uwzględnianie potrzeb i zasobów migrantów/ migrantek i uchodźców/ uchodźczyń w lokalnych dokumentach strategicznych.

- **Cel konsultacji**: Zebranie opinii mieszkanek i mieszkańców Wrocławia dotyczących tego, jak odpowiedzieć na aktualne wyzwania integracji międzykulturowej.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jaka-ma-byc-lokalna-polityka-integracyjna

Jaki urządzić podwórko przy Łące Mazurskiej?

- **Termin konsultacji**: 15 czerwca – 7 lipca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Sposób urządzenia wnętrza podwórzowego w kwartale ulic: Kromera, Bydgoskiej i Łąki Mazurskiej we Wrocławiu.
- **Zakres konsultacji**: Elementy zagospodarowania takie jak:
    1. zieleń,
    2. plac zabaw,
    3. miejsca rekreacji,
    4. urządzenia sportowe,
    5. komunikacja drogowa i piesza,
    6. miejsca postojowe,
    7. liczba i położenie miejsc zbiórki odpadów.
- **Cel konsultacji**:
    1. Poznanie potrzeb i opinii mieszkańców i mieszkanek.
    2. Rozmowa nad konkretnymi rozwiązaniami i działaniami.
- **Więcej informacji:** http://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-lace-mazurskiej

Jak odnowić teren rekreacji na podwórku przy Bałuckiego?

- **Termin konsultacji**: 28 czerwca – 31 lipca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Sposób urządzenia terenu rekreacyjnego na podwórku pomiędzy ulicami: Bałuckiego, Piłsudskiego, Świdnickiej i pl. Kościuszki.
- **Zakres konsultacji**: Elementy zagospodarowania takie jak:

    1. plac zabaw,
    2. miejsca rekreacji z zielenią,
    3. urządzenia sportowe,
    4. miejsca dla seniorów,
    5. oświetlenie ławki.

- **Cel konsultacji**

    1. Poznanie potrzeb i opinii mieszkańców i mieszkanek przed powstaniem projektu.
    2. Zebranie opinii do propozycji projektowej powstałej na bazie pierwszej rozmowy.

- **Więcej informacji**: http://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-odnowic-teren-rekreacji-na-podworku-przy-baluckiego

Jaki będzie plan transportowy Wrocławia?

- **Termin konsultacji**:5 – 25 września 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023–2027 (Plan Transportowy Wrocławia).
- **Zakres konsultacji**:

1. Planowana sieć komunikacyjna.
2. Zasady organizacji informacji pasażerskiej.
3. Pożądany standard usług w przewozach.
4. Preferencje dot. wyboru środków transportu.
5. Kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

- **Cel konsultacji**: Zebranie opinii wrocławian i wrocławianek na temat projektu Planu Transportowego dla Wrocławia.
- **Więcej informacji:** http://www.wroclaw.pl/rozmawia/jaki-bedzie-plan-transportowy-wroclawia

Jak urządzić Ogrody Szczytnickie?

- **Termin konsultacji**: 6–27 września 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Koncepcja terenów zieleni wzdłuż powstającej Alei Wielkiej Wyspy, pomiędzy ulicami: 8 maja, Dembowskiego, Kopernika i Mickiewicza.
- **Zakres konsultacji**:

1. Funkcje, jakie może pełnić teren.
2. Wyposażenie szczegółowe poszczególnych stref.
3. Potrzeby komunikacyjne użytkowników i użytkowniczek.

- **Cel konsultacji**: Rozmowa o zaproponowanej koncepcji Ogrodów Szczytnickich, pozwalająca na jeszcze lepsze dostosowanie jej do potrzeb przyszłych użytkowniczek i użytkowników.
- **Więcej informacji:** http://www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-ogrody-szczytnickie

Jak rozwijać targowisko przy Żmigrodzkiej?

- **Termin konsultacji**: 20 września – 11 października 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Sposób rozwoju targowiska przy ul. Żmigrodzkiej i ul. Broniewskiego (działka nr 30 i 31, arkusz mapy 13, obręb Różanka)
- **Zakres konsultacji**:
    1. Oferta handlowa targowiska: rodzaje stoisk, produkty, usługi.
    2. Oferta gastronomiczna oraz możliwość sprzedaży alkoholu.
    3. Zagospodarowanie zieleni na terenie targowiska.
    4. Zagospodarowanie przestrzeni dla mieszkańców: strefa relaksu oraz miejsce spotkań (m.in. plac zabaw, ławki, leżaki).
    5. Godziny otwarcia targowiska.
    6. Możliwość organizacji wydarzeń towarzyszących.
    7. Wprowadzenie gastronomii mobilnej (foodtrucki).
- **Cel konsultacji**: Rozmowa o przyszłości targowiska przy ul. Żmigrodzkiej i Broniewskiego.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-rozwijac-targowisko-przy-zmigrodzkiej.

Jak urządzić podwórko przy Szczęśliwej?

- **Termin konsultacji**: 27 września–18 października 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Projekt północnej części wnętrza podwórzowego w kwartale ulic: Szczęśliwa, Pereca, Lwowska, Jemiołowa (dz. 26/56 AM-13) oraz rewaloryzacja zieleni w części południowej.

- **Zakres konsultacji**:

    1. Przebieg drogi wewnętrznej i wydzielenie miejsc postojowych z uwzględnieniem miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.
    2. Odwodnienie terenu.
    3. Oświetlenie terenu (z przyłączami).
    4. Elementy małej architektury – w tym stojaki na rowery i kosze na śmieci.
    5. Zagospodarowanie terenów zieleni.
    6. Sposób gromadzenia odpadów komunalnych.
    7. Mały plac zabaw.
    8. Strefa dla seniora.

- **Cel konsultacji**:

    1. Poznanie potrzeb i opinii mieszkańców i mieszkanek.
    2. Rozmowa nad konkretnymi rozwiązaniami dla części północnej oraz działaniami dla części południowej.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-szczesliwej

Jaka rozwijać Wrocławski Budżet Obywatelski ?

- **Termin konsultacji**: 29 listopada–20 grudnia 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji**: Sposób funkcjonowania Wrocławskiego Budżetu Obywatelski w 2022 r.
- **Zakres konsultacji**: Zbieranie opinii w sprawie Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, które pozwolą na wprowadzenie modyfikacji w edycji 2023 r.

niewymagając wprowadzenia zmian w Uchwale Rady Miejskiej Wrocławia

- **Cel konsultacji**: Poznanie opinii mieszkanek i mieszkańców na temat zasad Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego obowiązujących w 2022 r. oraz wypracowanie rekomendacji do zasad obowiązujących w edycji 2023 r.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-rozwijac-wroclawski-budzet-obywatelski

Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023r."

- **Termin konsultacji**: 29 lipca – 09 września 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji**: projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie „Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.".

- **Zakres konsultacji**: Zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na danym terenie organizacjami pozarządowymi.

- **Cel konsultacji**: Poznanie opinii organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w sprawie poddanej konsultacjom.

- **Więcej informacji:** https://bip.um.wroc.pl/artykul/127/61229/konsultacje-projektu-uchwaly-rady-miejskiej-wroclawia-w-sprawie-programu-wspolpracy-miasta-wroclawia-z-organizacjami-pozarzadowymi-w-2023-r

Spotkania konsultacyjne

W 2022 roku Wydział Partycypacji Społecznej przeprowadził następujące spotkania konsultacyjne:

Jak chcemy zmienić podwórko przy Górnickiego?

Spotkanie na temat koncepcji architektonicznej podwórka pomiędzy Górnickiego, Benedyktyńską, Sępa-Szarzyńskiego i Sienkiewicza.

- **Termin konsultacji:** 10 marca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Koncepcja zagospodarowania podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jak-zmienic-podworko-przy-gornickiego

Jak odbierać odpady na podwórku przy Nowej?

Spotkanie na temat umiejscowienia i rodzaju osłon śmietnikowych na podwórku pomiędzy Nową a Piotra Skargi.

- **Termin konsultacji: 24 marca 2022 r.**
- **Przedmiot konsultacji: Umiejscowienie i rodzaj osłon śmietnikowych.**
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jak-odbierac-odpady-przy-nowej

Jak urządzić plac zabaw przy Barlickiego?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące placu zabaw na podwórku pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Barlickiego, Kluczborską, Żeromskiego.

- **Termin konsultacji:** 6 kwietnia 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji:** Umiejscowienie i urządzenie placu zabaw wraz z zielenią wokół na podwórku pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Barlickiego, Kluczborską, Żeromskiego.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-plac-zabaw-przy-barlickiego

Jak chcemy zmienić podwórko przy Struga?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące podwórka w kwartale ulic Kraszewskiego, Zegadłowicza, Kleczkowskiej, Struga.

- **Termin konsultacji:** 17 maja 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Koncepcja zagospodarowania podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-chcemy-zmienic-podworko-przy-struga.

Jak chcemy zmienić plac zabaw przy Barlickiego?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące placu zabaw na podwórku pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Barlickiego, Kluczborską, Żeromskiego.

- **Termin konsultacji:** 25 maja 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Koncepcja zagospodarowania placu zabaw.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/konsultacje-jak-zmienic-plac-zabaw-przy-barlickiego

Jak urządzić podwórko przy Kościuszki?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące podwórka przy Kościuszki 30–32.

- **Termin konsultacji:** 8 czerwca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Koncepcja zagospodarowania podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-kosciuszki

Jak urządzić podwórko przy Czystej?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące podwórka w kwartale pl. Kościuszki, ul. Kościuszki, ul. Czystej.

- **Termin konsultacji:** 9 czerwca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Koncepcja zagospodarowania podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-czystej

Jaka przyszłość podwórka przy Traugutta 58–68?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące urządzenia podwórka pomiędzy ulicami: Traugutta i Walońską.

- **Termin konsultacji:** 22 czerwca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Propozycja urządzenia parku sensorycznego na podwórku pomiędzy ulicami: Traugutta 58–68 i Walońską.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jaka-przyszlosc-podworka-przy-traugutta-58-68

Jak urządzić podwórko przy Białoskórniczej?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące urządzenia podwórka pomiędzy ulicami: Białoskórniczą, Rzeźniczą i Św. Mikołaja.

- **Termin konsultacji:** 22 czerwca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Sposób urządzenia podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-bialoskorniczej

Jak urządzić podwórko przy Ziemowita?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące urządzenia podwórka pomiędzy ulicami: Ziemowita, Dobrą, Legnicką, Nabycińską.

- **Termin konsultacji:** 13 lipca 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Sposób urządzenia podwórka.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-podworko-przy-ziemowita

Jakie oświetlenie podwórka na rogu Sopockiej i Gdańskiej?

Spotkanie konsultacyjne dotyczy oświetlenia podwórka przy ul: Piastowskiej, Gdańskiej, Sopockiej, Nowowiejskiej we Wrocławiu.

- **Termin konsultacji:** 8 września 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji:** Projekt oświetlenia na podwórku przy ul: Piastowskiej, Gdańskiej, Sopockiej, Nowowiejskiej. Projekt realizowany w ramach Funduszu Osiedlowego przez Radę Osiedla Ołbin.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jakie-oswietlenie-podworka-na-rogu-sopockiej-i-gdanskiej

Jak urządzić skwer na rogu Rejtana i Kołłątaja?

Spotkanie konsultacyjne dotyczące urządzenia skweru na rogu Rejtana i Kołłątaja.

- **Termin konsultacji:** 21 września 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji:** Zakres prac obejmuje wymianę nawierzchni, oświetlenie terenu, zagospodarowanie zieleni. Celem było stworzenie estetycznego i otwartego placu, który będzie łączył styl zabytkowego Mezonetowca z nowoczesnymi rozwiązaniami w zakresie architektury krajobrazu.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-urzadzic-skwer-na-rogu-rejtana-i-kollataja

Jak chcemy zmienić podwórko przy Mieleckiej?

Rozmawiamy o koncepcji zagospodarowania podwórka pomiędzy ulicami: Hallera, Stalowowolską, Połaniecką i Mielecką.

- **Termin konsultacji:** 29 września 2022 r.

- **Przedmiot konsultacji:** Celem spotkania było omówienie koncepcji zagospodarowania podwórka pomiędzy ulicami: Hallera, Stalowowolską, Połaniecką i Mielecką. Ponadto omówiona zostanie organizacja ruchu na podwórku.

- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-chcemy-zmienic-podworko-przy-mieleckiej

Jak chcemy zmienić podwórko przy Struga? II etap

Rozmawiamy o koncepcji zagospodarowania podwórka pomiędzy ulicami: Kraszewskiego, Zegadłowicza, Kleczkowską i Struga.

- **Termin konsultacji:** 13 października 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Celem spotkania było omówienie koncepcji zagospodarowania podwórka pomiędzy ulicami: Kraszewskiego, Zegadłowicza, Kleczkowską i Struga.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-chcemy-zmienic-podworko-przy-struga-2022

Jak chcemy zmienić podwórko przy Łące Mazurskiej? II etap

Rozmawiamy o projekcie zagospodarowania podwórka w kwartale ulic: Kromera, Bydgoskiej i Łąki Mazurskiej.

- **Termin konsultacji:** 27 października 2022 r.
- **Przedmiot konsultacji:** Celem spotkania było omówienie przygotowanego projektu zagospodarowania podwórka przy Łące Mazurskiej.
- **Więcej informacji:** www.wroclaw.pl/rozmawia/jak-chcemy-zmienic-podworko-przy-lace-mazurskiej

Promocja procesów konsultacyjnych

Na potrzeby realizacji procesów w 2022 roku w pełni wykorzystywano funkcjonalność portalu Wrocław Rozmawia – www.wroclaw.pl/rozmawia. Zamieszczane były tam informacje m.in. o prowadzonych konsultacjach, ważne aktualności, wszelkie informacje dotyczące Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz współpracy Gminy Wrocław z organizacjami pozarządowymi.

Równolegle prowadzony był facebookowy (www.facebook.com/wroclawrozmawia) i twitterowy (www.twitter.com/WroclawRozmawia) profil Wrocław Rozmawia, na którym można było znaleźć m.in. informacje o wydarzeniach związanych z procesami konsultacji społecznych odbywającymi się we Wrocławiu.

O konsultacjach informowaliśmy również na Instagramie (www.instagram.com/wroclaw_rozmawia). Podkreślano graficzną stronę przekazu. Opracowany został ciekawy, intrygujący styl graficzny plakatów. Staraliśmy się połączyć czytelność przekazu z atrakcyjną, przyciągającą oko treścią.

Koordynacja działalności Centrów Aktywności Lokalnej

Na koniec 2022 roku we Wrocławiu działało 19 Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) współfinansowanych przez Gminę Wrocław oraz kilkanaście innych osiedlowych NGOsów, które chociaż jeszcze nie posiadały własnych przestrzeni, aktywnie wspierały swoje społeczności lokalne.

Centra Aktywności Lokalnej to nie tylko budynki, ale przede wszystkim ludzie, których wyróżnia pasja i zaangażowanie w pracę z mieszkańcami wrocławskich osiedli. CALe to miejsca i działania współtworzone razem z mieszkańcami i mieszkankami, otwarte na różnorodność i solidarne z tymi, którzy potrzebują wsparcia. Na poziomie lokalnym Centra są silnym spoiwem wspierającym proces społecznej, pozytywnej zmiany. CALe realizują swoje autorskie programy, skierowane bezpośrednio do mieszkanek i mieszkańców okolicy, odpowiadające ich potrzebom, pasjom i zainteresowaniom. Aby zapewnić tym działaniom trwałość i efektywność, podmioty prowadzące Centra są inicjatorami partnerstw lokalnych na swoim terenie, zapraszając do nich rady osiedli, instytucje

działające w wymiarze osiedlowym, inne organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, szkoły, przedsiębiorców, lokalnych liderów i aktywistów.

W 2022 roku Wydział Partycypacji Społecznej we współpracy z Siecią Centrów Aktywności Lokalnej (liderem Sieci było Stowarzyszenie Żółty Parasol, funkcjonujące od 22 listopada 2021 r. pod nazwą Żółty Parasol i Partnerzy) redagował na stronie internetowej Wrocław Rozmawia zakładkę prezentującą wszystkie CALe i organizacje pozarządowe współpracujące w ramach Sieci CAL. Więcej informacji: wrocławski model CAL, lista i mapa lokalizacji na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/centra-aktywnosci-lokalnej.
Wdrażanie modelu Centrów Aktywności Lokalnej jest jednym z zadań ujętych w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2022" w ramach działu VII „Governance".

II REWITALIZACJA

Prace przygotowawcze nad Gminnym Programem Rewitalizacji

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji (GPR) zaktualizowano wiedzę w zakresie czynności formalno-prawnych, koniecznych do podjęcia podczas przygotowania GPR oraz gminnych dokumentów strategicznych, które będą wymagać aktualizacji na skutek przyjęcia GPR.

Opracowano procedurę przygotowania GPR, określono cele i kierunki działań, które będą stanowić podstawę do wytyczenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających przyczynić się do poprawy sytuacji na obszarze rewitalizacji.

Poddano ocenie formalnej oraz sporządzono zestawienie formularzy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, złożonych podczas konsultacji społecznych pn.: „Jakie działania w Gminnym Programie Rewitalizacji?"

Kontynuowano realizację projektu pn. „Odkrywamy potencjały obszaru rewitalizacji. Wstęp do Gminnego Programu Rewitalizacji", prowadzonego we współpracy ze Strefą Kultury Wrocław (od lutego 2022 r. przez Wrocławski Instytut Kultury).

Projekt składał się z trzech etapów: tworzenia map sąsiedzkich, animacyjnego mapowania szans i potencjałów oraz zbierania informacji o bieżącej i planowanej działalności osiedlowych liderów i liderek.

Efektem prowadzonych działań było powstanie:

1. Map Sąsiedzkich będących subiektywnymi przewodnikami, zawierającymi historie oraz opowieści mieszkańców na temat miejsc znajdujących się na obszarze rewitalizacji obejmującym osiedla: Księże, Plac Grunwaldzki, Kleczków, Nadodrze, Ołbin, Brochów oraz Przedmieścia: Świdnickie i Oławskie. Wersje papierowe oraz elektorniczne (pdf.) map opracowano w trzech językach (polskim, angielskim i ukraińskim). Są one dostępne do pobrania ze stron internetowych: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/sasiedzkie-mapy-wroclawskich-osiedli https://strefakultury.pl/project/sasiedzkie-mapy/.
2. Mapy interaktywnej zawierającej ww. wspomnienia mieszkańców, która jest dostępna na stronie internetowej: https://www.wroclaw.pl/rozmawia/sasiedzka-mapa-osiedli.
3. Raportu, w którym na podstawie informacji zebranych przy wykorzystaniu mapowania i kwestionariuszy, przeanalizowano szanse i potencjały obszaru rewitalizacji.

Zebrane podczas realizacji projektu informacje stanowią istotne źródło wiedzy na temat osiedli mieszczących się na obszarze rewitalizacji i będą wykorzystywane podczas opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ponadto uczestniczono w wizycie studyjnej poświęconej procesom rewitalizacji realizowanym w województwie śląskim i wraz z gminami dolnośląskimi oraz przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego podejmowano dyskusje o możliwych wariantach realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027.

Zadanie realizowane w powiązaniu z dokumentami strategicznymi Gminy Wrocław tj.: Strategia Wrocław 2030, Założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok 2022 i innymi dokumentami programowymi dla Wrocławia z obszarów polityki społecznej, mieszkaniowej, edukacji, kultury, sportu, współpracy z organizacjami pozarządowymi, ochrony środowiska, ochrony dziedzictwa kulturowego, gospodarki, innowacyjności, komunikacji i transportu, infrastruktury, bezpieczeństwa i współpracy międzygminnej.

Promocja działań podejmowanych przez Sekcję ds. Rewitalizacji

W ramach działań informacyjno-promocyjnych udostępniano, przy współpracy ze Spółką ARAW SA, aktualne informacje na temat działań podejmowanych przez Sekcję ds. Rewitalizacji w zakresie zadań związanych m.in.: z realizacją projektu pn.: "Find your greatness: Europe's first strategic brand building program for smart cities" w ramach programu Urbact III", organizacją Wrocławskich Linii Turystycznych pod marką WRO-TA powstałą w ramach ww. projektu, przywracaniem do stanu świetności historycznych pojazdów komunikacji miejskiej będących własnością Gminy Wrocław, także Map Sąsiedzkich oraz potencjałów osiedli wchodzących w skład obszaru rewitalizacji. Przygotowane artykuły były publikowane na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia/ oraz w papierowym wydaniu Biuletynu Urzędu Miejskiego Wrocławia lub newsletterze.

We współpracy ze Spółką ARAW SA rozbudowano stronę poświęconą historycznemu osiedlu WuWA. Na stronie zamieszczono m.in.: zaktualizowaną wersję aplikacji- spacer wirtualny po osiedlu (umożliwiającą zwiedzanie WuWy z wykorzystaniem komputera, tabletu czy smartfona), informacje ze strony archiwalnej (dotyczące tła historycznego, wystawy z 1929 r. pt.: „Mieszkanie i miejsce pracy" i architektów zaangażowanych w realizację obiektów powstałych na osiedlu), a także informacje o zrealizowanym w latach 2016-2019 przez Gminę Wrocław zagospodarowaniu przestrzeni osiedla wraz ze zdjęciami pokazującymi inwestycję przed i po jej zakończeniu.

W związku z tym, że w 2020 r. wrocławskie osiedle WuWA, wraz z pozostałymi osiedlami Werkbundu (Stuttgart, Praga, Wiedeń, Zurich, Brno), otrzymało unijny Europejski Znak Dziedzictwa, w roku 2022 zlecono wykonanie tabliczki pamiątkowej, która została umieszczona na płycie makiety osiedla. Na tabliczce umieszczono odpowiednie zapisy alfabetem Braillea.

Prace przygotowawcze dotyczące zagospodarowania wnętrza podwórzowego przy ul. Ruskiej, Włodkowica, św. Antoniego

W pierwszej połowie 2022 roku zakończono zlecone prace dotyczące dokumentacji projektowej zamiennej. Po uzyskaniu decyzji administracyjnej o pozwoleniu na budowę została wykonana część techniczno - wykonawcza dokumentacji wraz dokumentami przetargowymi, to jest częścią kosztorysową oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych. Zagospodarowanie przestrzeni podwórka dostępnej od ulicy Włodkowica stanowi trzeci etap działań związanych z rewaloryzacją całego obszaru wnętrza podwórzowego jako elementu Programu Kompleksowej Modernizacji Podwórek Komunalnych na lata 2021-2024.

Koncepcja funkcjonalno – przestrzenna kompleksowej adaptacji na nowe funkcje zespołu budynków dawnej Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65

Po zakończeniu w 2021 r. prac studialnych i koncepcyjnych, których celem było uzyskanie koncepcji zagospodarowania tego obszaru wraz z wyznaczeniem faz realizacyjnych dla planowanych funkcji i rekomendacji mechanizmów finansowych, umożliwiających realizację przedsięwzięcia, zlecono opracowanie założeń do SWZ, który posłuży do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne na usługę zarządzania przyszłym procesem inwestycyjnym. Zlecono także przygotowanie analiz pod kątem wykonalności projektu w partnerstwie publiczno-prywatnym lub według innych

zbliżonych rozwiązań, a w toku spotkań konsultacyjnych z wykonawcą określono etapy rekomendowanego modelu realizacji przedsięwzięcia.

Wykonanie prac naprawczo-zabezpieczających dwóch bram zabytkowej hali zajezdni tramwajowej przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu wraz z remontem ościeżnicy

W 2022 r. zrealizowano, pod nadzorem konserwatorskim, prace naprawczo-zabezpieczające dwóch bram zabytkowej hali zajezdni tramwajowej przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu wraz z remontem ościeżnicy. Prace przy elementach drewnianych (stolarka bram i drzwi) były konieczne ze względu na ich zły stan techniczny. Przywrócono im formę najbardziej zbliżoną do pierwotnej z zachowaniem właściwego stylu architektonicznego.

III ZABYTKOWE POJAZDY KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ

Współpraca z organizacjami pozarządowymi przy realizacji zadań publicznych związanych z ochroną wrocławskich zabytków komunikacji zbiorowej oraz realizacją i promocją WRO-TA Wrocławskie Linie Turystyczne.

W 2022 r. zrealizowano następujące zadania publiczne poprzez zlecenie ich wykonania organizacjom pozarządowym w otwartych konkursach ofert:

Chrońmy wrocławskie zabytki komunikacji zbiorowej

- Okres realizacji: 23 maja 2022 r. – 30 września 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 200 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zrealizowanie II etapu odbudowy wagonu silnikowego – opryskiwacza chwastów (numer inwentarzowy: G-061, wcześniej LV), wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 952/696/5. Projekt obejmował: remont nadwozia do stanu surowego, remont zbiornika na wodę wraz z jego przedłużeniem do oryginalnej długości, odbudowę kratownicy ściany bocznej, naprawę koryt kablowych, w tym wymianę podstaw, na których koryto jest zamontowane oraz naprawę drewnianych podstaw lamp wewnętrznych.

Ponadto zorganizowano na terenie Zajezdni Popowice przy ul. Legnickiej 65 we Wrocławiu dwa wydarzenia o charakterze edukacyjnym tj.: prelekcję dotyczącą historii gospodarczych wagonów tramwajowych wykorzystywanych we Wrocławiu, a także techniki z tym związanej, ze szczególnym uwzględnieniem tramwaju-opryskiwacza oraz wystawę historycznych tramwajów i autobusów, do których można było wejść, zasiąść za kierownicą lub pulpitem i poczuć się jak kierowca lub motorniczy.

Chrońmy wrocławskie zabytki komunikacji zbiorowej

- Okres realizacji: 17 października 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 204 939 zł

Celem realizacji zadania publicznego była realizacja III etapu odbudowy wagonu silnikowego – opryskiwacza chwastów (numer inwentarzowy: G-061, wcześniej LV), wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 952/696/5. Projekt obejmował prace związane z odtworzeniem instalacji elektrycznej tramwaju-opryskiwacza wraz ze wszystkimi podzespołami elektrycznymi. Tramwaj odzyskał sprawność mechaniczną i jest w stanie poruszać się samodzielnie, w oparciu o pracę silników trakcyjnych. Wszystkie prace zrealizowano zgodnie z programem prac konserwatorskich. Po zakończeniu wszystkich etapów remontu, wagon będzie mógł poruszać się po wrocławskich torowiskach, a Gmina Wrocław uzyska kolejny w pełni sprawny zabytkowy tramwaj. Docelowo po zakończeniu prac tramwaj-opryskiwacz ma służyć do podlewania wrocławskich zielonych torowisk.

Dodatkowo w ramach zadania zorganizowano event pn.: „Mikołajki na Zajezdni Popowice”, który odbył się 3 grudnia 2022 r. w godz. 11:00-15:00. Podczas wydarzenia zaprezentowano postępy prac przy tramwaju-opryskiwaczu i upowszechniano informacje o historycznej wartości remontowanego wagonu. Po terenie Zajezdni Popowice oprowadzał przewodnik. Dodatkową atrakcją była możliwość przejażdżki zabytkowym zestawem pojazdów Jelcz 080+P-080.

Organizacja i prowadzenie wrocławskich linii turystycznych realizowanych zabytkowymi pojazdami

- Okres realizacji: 25 maja 2022 r. – 31 października 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 150 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zorganizowanie i prowadzenie kursów wrocławskich linii turystycznych obsługiwanych zabytkowymi tramwajami i autobusami w ramach marki WRO-TA, powstałej w toku realizacji projektu pn.: "Find Your Greatness: Europe's First Strategic Brand Building Program for Smart Cities" w ramach programu Urbact III współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu miasta. Adresatami zadania publicznego byli turyści odwiedzający Wrocław oraz mieszkańcy miasta, którzy mogli w nietypowy i jednocześnie atrakcyjny sposób, podróżując zabytkowym tramwajem lub autobusem, zapoznać się z najważniejszymi zabytkami architektury miasta, ale także z jego walorami przyrodniczymi lub innymi atrakcjami (ZOO, Hydropolis, Centrum Historii "Zajezdnia"). Proponowane trasy podróży zabytkowymi liniami w obie strony, trwały około dwóch godzin (w przypadku linii tramwajowej w zależności od kierunku jazdy z krótkim postojem przy zabytku wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO – Hali Stulecia lub w centrum miasta - przy Operze, zaś w przypadku linii autobusowej m.in. przy zabytkowej Zajezdni Popowice). Liczną grupą odbiorców zadania byli, jak w ubiegłych latach, miłośnicy komunikacji i jej zabytków, dla których sama możliwość przejazdu historycznym tramwajem lub autobusem jest już

niewątpliwą atrakcją, zwłaszcza że Gmina Wrocław jest posiadaczem najstarszej elektrycznej komunikacji tramwajowej w Polsce.

Zadanie realizowane w ramach Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok 2022.

Promocja wrocławskiego produktu turystycznego WRO–TA Wrocławskie Linie Turystyczne poprzez realizację dnia otwartego Zajezdni Popowice i nocki tramwajowej

- Okres realizacji: 26 sierpnia 2022 r. – 7 października 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 37 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego była organizacja pikniku pn.: "Dzień Otwarty Zajezdni Popowice" na terenie byłej zajezdni tramwajowej nr V przy ulicy Legnickiej 65 we Wrocławiu w dniu 10 września 2022 roku. Wydarzenie odbyło się na terenie zewnętrznym oraz w dwóch zabytkowych halach: dawnej kuźni, w której zgromadzono wagony przeznaczone do remontu oraz łaźni. Zrealizowano spacery po Zajezdni Popowice, a także wykłady dotyczące historii wrocławskiej komunikacji.

Na terenie zajezdni zorganizowano również wystawę pn.: "145 lat tramwajów we Wrocławiu", a także pokazy pracy pługa wirnikowego. Przede wszystkim jednak zaprezentowano w formie wystawy zabytkowe tramwaje i autobusy, oraz zorganizowano darmowe przejazdy dla odwiedzających. Wszystkie przejazdy odbywały się pod marką WRO-TA. Odwiedzający mogli również podziwiać galerię neonów, udostępnioną dzięki współpracy z Fundacją Neon Side. Podczas wydarzenia zapewniona została strefa zabaw dla dzieci, a także punkty gastronomiczne. Całemu wydarzeniu towarzyszyła muzyka zapewniona przez obsługę techniczną. Podczas pikniku funkcjonowało stoisko informacyjne o produkcie turystycznym WRO-TA Wrocławskie Linie Turystyczne, gdzie odbywała się dystrybucja materiałów promocyjnych.

Ponadto 24 września 2022 r. zorganizowano nocne przejazdy zabytkowymi tramwajami. Zapewniono dodatkowe atrakcje: uczestnicy wydarzenia mogli zrobić pamiątkowe zdjęcie aparatem Instax w przygotowanych fotograficznych ramkach "Nocka Tramwajowa", a także po udostępnieniu na swoich profilach społecznościowych zdjęcia z nocnego przejazdu z oznaczeniem hashtagu oraz profilu Wrocławskie Linii Turystycznych, otrzymali materiały promocyjne.

Zadanie realizowane w ramach Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok 2022.

Upowszechnienie wśród wrocławian wiedzy w zakresie dziedzictwa komunikacji zbiorowej

- Okres realizacji: 1 grudnia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 10 000 zł

Zadanie zostało zrealizowane poprzez:

- przeprowadzenie wykładu dotyczącego marki WRO-TA i roli zabytkowych pojazdów komunikacji miejskiej w funkcjonowaniu oferty turystycznej Wrocławia,
- wydruk publikacji o elektryfikacji linii tramwajów konnych i o odbudowanym w 2021 r. tramwaju typu Maximum z 1901 r., który z tym procesem jest nierozerwalnie związany,
- opracowanie i wydruk publikacji prezentującej wybrane aspekty historii komunikacji autobusowej we Wrocławiu,
- przygotowanie pocztówek, magnesów oraz kubków przedstawiających wrocławskie zabytkowe pojazdy komunikacji miejskiej,

Materiały graficzne zostały opracowane w taki sposób, by pokazać rozwój transportu zbiorowego we Wrocławiu na przestrzeni XX w. Przy opracowaniu

wszystkich materiałów wykorzystano zbiory archiwalne i wcześniej opracowane rysunki oraz posiadaną wiedzę historyczną.

Realizacja projektu „Find Your Greatness: Europe's First Strategic Brand Building Program For Smart Cities" w ramach programu Urbact III.

W 2022 r. kontynuowano realizację projektu pn.: "Find Your Greatness: Europe's First Strategic Brand Building Program for Smart Cities" w ramach programu Urbact III współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu miasta. Projekt realizowano przy współpracy z organizacją pozarządową tj. Fundacją Promocji Turystyki Kongresowej Convention Bureau - Wrocław, której zlecono wykonanie zadania publicznego w drodze otwartego konkursu ofert pn." Promocja produktu turystycznego WRO-TA wrocławskie linie turystyczne". Celem projektu była promocja (powstałej w toku jego realizacji) marki produktu turystycznego WRO-TA, która została zrealizowana poprzez następujące działania: zorganizowanie konferencji prasowej otwierającej WRO-TA Wrocławskie Linie Turystyczne (kursy historycznych tramwajów i autobusów skierowane do mieszkańców i turystów odwiedzających Wrocław) oraz zorganizowanie darmowych przejazdów ww. pojazdami w dniu 25.06.2022 r.na trasie pomiędzy Zajezdnią Tramwajową „Borek" zlokalizowaną przy ul. Powstańców Śląskich 209 a Zajezdnią Tramwajową „Gaj" zlokalizowaną przy ul.Kamiennej 74 we współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, które zakończono eventem "silent disco". Ponadto w ramach projektu zorganizowano wizytę studyjną dla przedstawicieli oraz ekspertów z miast partnerskich z Europy biorących udział w projekcie, podczas której prezentowano markę WRO-TA, sposób jej promocji oraz wymieniano się doświadczeniami w zakresie budowania brandingu. Odbyło się również spotkanie eksperckie dla grupy 18 osób w przedmiocie komunikacji kryzysowej, zwłaszcza przy użyciu social mediów i dotyczące marek (na przykładzie stworzonej marki WRO-TA). W związku z realizacją projektu „Find Your Greatness (…)" w dniu 06.05.2022 r. na rzecz Gminy Wrocław zostały wypłacone środki unijne w kwocie 21.091,87 EUR, tj. 94.575,95 zł (za okres sprawozdawczy: 01.01.2020 r. – 30.09.2021 r.). Natomiast za okres sprawozdawczy: 01.10.2021 r. – 07.08.2022 r. złożono ostatnie sprawozdanie

w projekcie i wniosek o kwalifikowanie wydatków w kwocie ok. 29.767,96 EUR, który przeszedł pod koniec 2022 r. pozytywną weryfikację Centrum Projektów Europejskich.W dniach 3 -5 maja 2022 r. pracownik Wydziału Partycypacji Społecznej uczestniczył (w ramach zagranicznego wyjazdu służbowego) w ponadnarodowym spotkaniu zorganizowanym przez jednego z partnerów projektu tj. miasto Candelaria, podczas którego omówiono zaprezentowaną przez gospodarzy markę oraz wymieniono się doświadczeniami z działań prowadzonych w swoich miastach.

IV REALIZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH ZLECONYCH ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM

Liczba i struktura dotacji celowych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym w 2022 roku:

W 2022 roku w Wydziale Partycypacji Społecznej na podstawie **283** konkursów ofert przygotowanych zostało łącznie **600** umów dotacyjnych na realizację zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym, w tym: **483** umowy jednoroczne, co stanowiło 50 % umów obowiązujących w 2022 r. i **117** umów wieloletnich, co stanowiło 12 % umów obowiązujących w 2022 r.

Ponadto, na podstawie konkursów ogłoszonych na realizację zadań w latach poprzednich, obowiązywały **84** umowy wieloletnie, co stanowiło 9 % umów obowiązujących w 2022 r. W trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przygotowanych zostało łącznie **226** umów, co stanowiło 23 % umów obowiązujących w 2022 r.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz zgodnie z przepisami wynikającymi z Zarządzenia nr 7406/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zleconych Prezydentowi Wrocławia, **w trybie polecenia wojewody**, zadań określonych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na

terytorium tego państwa, z pominięciem otwartego konkursu ofert zawarto **18** umów.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz zgodnie z przepisami wynikającymi z Zarządzenia nr 7520/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonywania zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w zakresie określonym uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia, z pominięciem otwartego konkursu ofert - realizowane we współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (**UNICEF**) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 9.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of suport related to emergency refugee respons in Wroclaw z 09.06.2022 zawarto **35** umów.

W 2022 roku nie zawarto umów na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Łącznie w 2022 roku obowiązywały **963** umowy dotacyjne.

Zestawienie liczby konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów - dane porównawcze od 2018 roku

L.p.	Zestawienie liczby konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba ogłoszonych konkursów	219	219	212	235	283
2.	Liczba złożonych ofert	649	858	954	1184	1344
3.	Liczba umów konkursowych jednorocznych zawartych na rok sprawozdawczy	364	429	449	486	483
4.	Liczba umów konkursowych wieloletnich zawartych na rok sprawozdawczy	145	61	102	51	117
5.	Liczba umów zawartych w ramach konkursów ofert (poz. 3 i 4)	509	490	551	537	600
6.	Liczba umów konkursowych wieloletnich będących kontynuacją z lat sprzed roku sprawozdawczego	63	177	116	131	84

L.p.	Zestawienie liczby konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2018	2019	2020	2021	2022
7.	Liczba umów zawartych w trybie art.19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku sprawozdawczym	209	251	168	214	226
8.	Liczba wszystkich umów wieloletnich obowiązujących w danym roku (poz. 4, 6)	208	238	218	182	201
9.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw	nd.	nd.	18	4	0
10.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy **w trybie polecenia wojewody**	nd.	nd.	nd.	nd.	18

L.p.	Zestawienie liczby konkursów ofert, złożonych ofert oraz zawartych umów z organizacjami pozarządowymi	2018	2019	2020	2021	2022
11.	Liczba umów zawartych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy realizowane we współpracy z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (**UNICEF**) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 09.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of suport related to emergency refugee respons in Wrocław z 09.06.2022	nd.	nd.	nd.	nd.	35
12.	Liczba wszystkich umów obowiązujących w danym roku sprawozdawczym	781	923	853	886	963

Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Wrocławia

Wydział Partycypacji Społecznej prowadzi bazę danych o organizacjach pozarządowych – Generator NGO. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zaewidencjonowanych w nim były:

- 2033 fundacje,
- 2509 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- 186 stowarzyszeń zwykłych,
- 159 klubów sportowych, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej,
- 112 uczniowskich klubów sportowych,
- 26 związków sportowych,
- 22 związki stowarzyszeń,
- 113 organizacji powstałych na mocy przepisów prawnych państwo – kościół,
- 2 związki wyznaniowe,
- 17 organizacji o innych formach prawnych.

Łącznie składa się to na 5179 organizacji, z których 569 posiada siedzibę poza Wrocławiem, a w bazie znajdują się z uwagi na to, iż współpracują z Miastem poprzez realizację zadań publicznych na rzecz Miasta i jego mieszkańców lub ubiegają się o ich realizację.

Organizacje pozarządowe posiadające siedzibę we Wrocławiu, znajdujące się w wykazie Generatora NGO to:

- 1767 fundacji,
- 2245 stowarzyszeń zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (40),
- 153 stowarzyszeń zwykłych,
- 149 klubów sportowych, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej,
- 109 uczniowskich klubów sportowych,
- 14 związków sportowych,
- 22 związki stowarzyszeń,
- 102 organizacje powstałe na mocy przepisów prawnych państwo – kościół,
- 0 związków wyznaniowych,
- 15 organizacji o innych formach prawnych.

Łącznie składa się to na 4610 organizacje.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. Prezydent Wrocławia sprawował nadzór (na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie) nad 2450 stowarzyszeniami, 153 klubami sportowymi, 109 uczniowskimi klubami sportowymi i 1767 fundacjami z siedzibą we Wrocławiu.

Ponadto organ nadzorujący prowadził w ramach swoich uprawnień następujące działania:

- Wydano 4 decyzje w sprawie wpisu klubów sportowych, nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 13 decyzji w sprawie wpisu zmian w ewidencji klubów sportowych, nieprowadzących działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Nie wydano decyzji o wykreśleniu z ewidencji klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 1 decyzję w sprawie wpisu uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 11 decyzji w sprawie wpisu zmian w ewidencji uczniowskich klubów sportowych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano 2 decyzje o wykreśleniu z ewidencji uczniowskich klubów sportowych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:

- wpisie 59 stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,

- wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej – 75 stowarzyszeń,

- wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego – 3 stowarzyszeń,

- W ewidencji stowarzyszeń zwykłych, prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia dokonano:

  - wpisu 27 nowych stowarzyszeń,

  - zmian danych ewidencyjnych w 21 stowarzyszeniach,

  - wykreślenia z ewidencji 4 stowarzyszeń.

  - Sąd zawiadomił organ nadzorujący o:

  - wpisie 156 fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,

  - wpisie zmian danych w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej - 75 fundacji,

  - wykreśleniu z Krajowego Rejestru Sądowego – 1 fundacja.

Zrealizowane zdania publiczne (z pominięciem opisanych w częściach: I, II, III, IX):

Prowadzenie Wrocławskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3

- Okres realizacji: 1 stycznia 2020 r. - 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 10 194
- Kwota dotacji: w 2022 r. 600 000 zł (łączna kwota dotacji 1 778 200 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego (poza wspieraniem ich działalności gospodarczej), a także grup nieformalnych/inicjatywnych i osób fizycznych działających lub chcących działać na terenie Gminy Wrocław w sferze pożytku publicznego.

Cele były realizowane w szczególności poprzez:

- czasowe udostępnianie adresu siedziby, korespondencyjnego i odbiór przesyłek,

- udostępnianie stanowiska pracy na godziny z dostępem do komputera, Internetu, telefonu, drukarki, skanera i ksera,

- udostępnianie nieodpłatne/odpłatne sal,

- doradztwo pracowników merytorycznych w zakresie zagadnień ogólnych związanych z funkcjonowaniem NGO tj. doradztwa prawnego, księgowego, pozyskiwania środków na działalność statutową oraz informatyki,

- wymianę informacji i doświadczeń między organizacjami i instytucjami,

- spotkania integrujące, prezentacyjne i służące wymianie doświadczeń między organizacjami oraz współpracy z Gminą Wrocław,

- organizację i prowadzenie szkoleń, które przygotowują do współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podnoszą kompetencje osób współpracujących z organizacjami pozarządowymi,

- prowadzenie działalności informacyjnej i promocyjnej Sektor 3.

<u>Mikrogranty</u>

- Okres realizacji: 7 stycznia 2020 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba projektów w ramach ścieżki NGO i młodzieżowej : 75 liderów projektów

- Kwota dotacji: w 2022 r. 560 000 zł (łączna kwota dotacji 1 680 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wzmocnienie postaw obywatelskich społeczności lokalnych poprzez aktywne uczestnictwo w programie organizacji pozarządowych oraz młodzieżowych grup nieformalnych.

Mikrogranty umożliwiły realizację inicjatyw społecznych w lokalnych środowiskach, oraz aktywizowały mieszkańców Wrocławia w zakresie rozwiązywania problemów i podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej, oraz promowały Wrocławski Budżet Obywatelski przez zwiększanie wykorzystania inwestycji zrealizowanych lub wybranych w jego ramach.

Dzięki programowi mieszkanki i mieszkańcy Wrocławia mogli realizować swoje pomysły na działania z zakresu animacji, aktywizacji społecznej, rekreacji i edukacji, związane ze wszystkimi dziedzinami sztuki oraz inne o charakterze kulturotwórczym i więziotwórczym.

Celem programu było umożliwienie zdobycia i rozwój umiejętności niezbędnych do skutecznego wpływu na miasto, prowadzenia oddolnych działań z sąsiadami i sąsiadkami, a także zachęcenie do kreatywnej dyskusji i wymiany poglądów na tematy istotne dla lokalnych społeczności.

Istotne było wykorzystanie potencjału przestrzenno funkcjonalnego wrocławskich osiedli, dlatego należy zwrócić uwagę na aktywizację miejsc położonych dalej od ścisłego centrum miasta. W ścieżce NGO w 2022 r. zrealizowano 30 projektów, natomiast w ramach ścieżki młodzieżowej 45 projektów.

Centrum Organizacji Pozarządowych – Skłodowskiej-Curie

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 440
- Kwota dotacji: 199 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie zaplecza infrastrukturalnego dla organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców Wrocławia, w szczególności osiedla Plac Grunwaldzki. Centrum zapewniało w godzinach funkcjonowania dostęp: do lokalu, do pomieszczeń zaplecza sanitarnego oraz do wyposażenia. Ponadto prowadzono różne inne działania dla lokalnej społeczności: uruchomiono sąsiedzki punktu napraw i wymiany sąsiedzkiej, zorganizowano święto osiedla, piknik, warsztaty, szkolenia. Prowadzono spotkania partnerstwa lokalnego.

Prowadzenie centrum organizacji pozarządowych – Paulińska

- Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 10 organizacji
- Kwota dotacji: w 2022 r. 60 000 zł (łaczna kwota dotacji 120 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było, zapewnienie dostępu do lokalu 10 organizacjom pozarządowym wraz z zapewnieniem odpowiedniego wyposażenia niezbędnego do przeprowadzenia spotkań i realizacji działań statutowych. Centrum stanowiło zaplecze infrastrukturalne dla organizacji działających w sferze pożytku publicznego na terenie miasta Wrocławia między innymi z zakresu kultury, ochrony zdrowia i spraw społecznych. Zapewniona była kompleksowa i profesjonalna obsługa finansowo-księgowa jak również odpowiednia opieka i utrzymanie obiektu. Prowadzone były bieżące remonty oraz naprawianie awarii i dewastacji. Sytuacja pandemiczna nie wpłynęła na realizację zadania.

Centrum Organizacji Kołłątaja

- Okres realizacji: 1 października 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)

- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 4063 osoby; 13 grup korzystających z pomieszczeń
- Kwota dotacji: w 2022 r. 70 000 zł (łączna kwota dotacji 95 900 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było prowadzenie centrum, mającego na celu wspieranie organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych działających na terenie Wrocławia i na rzecz mieszkańców Wrocławia. Wsparcie to polegało na udostępnianiu pomieszczeń i zasobów Centrum oraz udostępnieniu adresu do przyjmowania korespondencji. Z udostępnionych pomieszczeń korzystały głównie grupy senioralne. W trakcie realizacji zadania cyklicznie spotykały się grupy: brydżowa, biesiadna, rękodzielnicza. Centrum działało od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 do 16.

Pozarządowe Centrum Współdzielenia Zasobów

- Okres realizacji: 1 marca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 58 organizacji
- Kwota dotacji: 70 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zwiększenie poziomu dostępności usług świadczonych w szczególności przez organizacje pozarządowe dla mieszkańców Wrocławia, w tym dla osób ze szczególnymi potrzebami**.** Zadanie obejmowało prowadzenie Pozarządowego Centrum Współdzielenia Zasobów, w oparciu o opracowane, wdrożone, przetestowane i poddane ewaluacji rozwiązania w zakresie czasowego bezpłatnego udostępniania sprzętu, w szczególności poprawiającego dostępność lokali i wydarzeń dla osób ze specjalnymi potrzebami**.** Bezpośrednimi beneficjentami były NGO’sy realizujące zadania publiczne Gminy Wrocław i/lub prowadzące działalność statutową w lokalach Gminy Wrocław na rzecz mieszkańców Wrocławia oraz grupy nieformalne realizujące działania na rzecz mieszkańców Wrocławia pod auspicjami organizacji pozarządowej lub Gminy Wrocław.

Wdrażanie strategii rozwoju współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi na lata 2018-2022 z NGO we Wrocławiu - Wdrażanie Strategii w latach 2021-2022

- Okres realizacji: 28 maja 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia),
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców w 2022 r.: instytucjonalnych 3000, indywidualnych - 17
- Kwota dotacji: w 2022 r. 200 000 zł (łączna kwota dotacji 334 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego był rozwój współpracy pomiędzy Gminą Wrocław a wrocławskim trzecim sektorem i pomiędzy wrocławskimi organizacjami pozarządowymi oraz organizacja prac i przygotowanie projektu Strategii Współpracy Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 - 2027.

Zadanie obejmowało:

- wzmocnienie aktywnego udziału organizacji pozarządowych w miejskich politykach publicznych,
- wzmocnienie oraz rozwój oddolnych struktur dialogu w mieście,
- aktywne informowanie o Strategii Rozwoju Współpracy,
- zarządzanie procesem wdrażania strategii rozwoju współpracy Gminy Wrocław z organizacjami pozarządowymi,
- opracowanie projektu dokumentu Strategii Rozwoju Współpracy Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2023 – 2027,
- wdrożenie systemu szkoleniowo-stażowego dla osób, które chcą rozwijać swoje kariery w III sektorze,
- monitoring i ewaluację wdrażania Strategii.

Wdrażanie modelu działania Centrów Aktywności Lokalnej we Wrocławiu

- Okres realizacji: 10 stycznia 2022 r. - 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 150 osób
- Kwota dotacji: 95 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było wsparcie merytoryczno-organizacyjne, systematyzowanie wiedzy oraz ukierunkowanie działalności wrocławskich Centrów Aktywności Lokalnej oraz innych podmiotów prowadzących działania na rzecz społeczności lokalnych działających na terenie Wrocławia, zgodnie z założeniami wypracowanego Modelu Działania Centrów Aktywności Lokalnej, a także wzmacnianie postaw obywatelskich wśród mieszkańców Wrocławia i ich aktywizowanie w działania na rzecz społeczności lokalnych.

W ramach realizacji zadania między innymi:

- przeprowadzono działania promocyjno-informacyjne zmierzające do przybliżenia mieszkańcom Wrocławia idei działania Centrów Aktywności Lokalnej oraz ich sieci;
- zapewniono Centrom Aktywności Lokalnej możliwość doradztwa w zakresie tworzenia przez nie warunków do rozwoju i wzmacniania społeczności lokalnej;
- zorganizowano szkolenia i warsztaty na bazie potrzeb zdiagnozowanych z Centrami Społeczności Lokalnej;
- zorganizowano dwudniową wizytę studyjną dla przedstawicieli Sieci Centrów Aktywności Lokalnej.

Organizacja i prowadzenie centrum społeczno - kulturalno – edukacyjnego „Pracownia projektów miedzykulturowych „Zajezdnia”

- Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r.– 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: w 2022 r. 500 000 zł (łączna kwota dotacji 1 000 000 zł)
- Liczba odbiorców: 2680 osób

Celem realizacji zadania publicznego była realizacja następujących działań:

- Młodzieżowego Centrum Inicjatyw Prospołecznych „MOJE MIEJSCE” – praca z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym;

- Pracownia projektów międzykulturowych ZAJEZDNIA – wsparcie projektów, w tym projektów międzykulturowych poprzez animację partnerstw krajowych i międzynarodowych;

- Centrum Wolontariatu Akcyjnego – udostępnianie zaplecza infrastrukturalnego na potrzeby Miejskiego Wolontariatu Akcyjnego;

- Animacji działań na rzecz osób starszych – aktywizacja osób starszych do działań animacyjno-kulturalnych;

- Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień.

Działania projektowe kierowane były do mieszkańców Wrocławia, w szczególności do młodzieży (w tym młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym) oraz społeczności lokalnej osiedli Gądów - Popowice Pd. - Pilczyce - Kozanów - Popowice Płn.

Projekt skierowany był w szczególności do młodzieży z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniami. Celem projektu było umożliwienie młodzieży ze środowisk zagrożonych marginalizacją (poprzez edukację i wsparcie infrastrukturalne) aktywnego działania w obszarze animacji społeczno-kulturalnej, a w konsekwencji świadomego wyboru drogi życiowej. Działania

projektowe wspierały tworzenie postaw zaangażowanych społecznie, w oparciu o indywidualne zainteresowania osób.

Projekt zakładał promowanie postaw prospołecznych poprzez tworzenie zespołów projektowych. Projekt skierowany był również do seniorów, którzy brali udział w warsztatach i imprezach kulturalnych organizowanych wokół przestrzeni PPM „Zajezdnia". Istniała potrzeba organizacji oferty dla osób starszych w celu umożliwienia im aktywnego uczestnictwa w działaniach grupowych. Zróżnicowana oferta ZAJEZDNI dała seniorom możliwość uczestniczenia w życiu społecznym, włączenia się w działania i/lub realizowania własnych pomysłów oraz edukacji międzykulturowej i międzygeneracyjnej.

Lokalnie były budowane partnerstwa i dialog społeczny. Pierwszym krokiem do budowania kapitału społecznego w skali osiedla było inicjowanie w przestrzeni PPM ZAJEZDNIA spotkań osób, które mogły ze sobą współpracować. Był to punkt wyjścia do tworzenia lokalnych grup dialogu społecznego zajmujących się istotnymi dla osiedla problemami.

Organizacja i prowadzenie centrum społeczno- kulturalno – edukacyjnego „Czasoprzestrzeń"

- Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 8 650 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 500 000 zł (łączna kwota dotacji 1 000 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była realizacja działań społeczno – kulturalno - edukacyjnych skierowanych do osób mieszkających lub uczących się we Wrocławiu, w szczególności do dzieci, młodzieży, osób starszych artystów, społeczności lokalnej osiedli Sępolno – Biskupin –Dąbie - Bartoszowice poprzez udział w warsztatach, eventach i mini projektach.

W ramach zadania realizowane były:

- Czasoprzestrzeń – wspieranie projektów społeczno – kulturalnych poprzez animację partnerstw lokalnych, krajowych i międzynarodowych. Organizacja warsztatów (o charakterze artystycznym, społecznym, sportowym, edukacyjnym) mini projektów i eventów. Projekt zakłada włączenie w działania lokalnych artystów, którzy w Zajezdni Dąbie będą mieli swoje pracownie.

- Centrum Wolontariatu Akcyjnego – włączenie w działania wolontaryjne podczas dużych imprez organizowanych na terenie Wrocławia oraz udostępnienie infrastruktury na potrzeby realizacji projektów społeczno-kulturalno- edukacyjnych.

Centrum Aktywności Lokalnej – Nowe Żerniki 2022-2023 (pasaż Radinga 8)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2023 r. (umowa wieloletnia)

- Liczba zawartych umów: 1

- Liczba odbiorców: około 3 400 osób

- Kwota dotacji: w 2022 r. 210 000 zł (łączna kwota dotacji 420 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej i tworzenie poczucia przynależności do miejsca i grupy terenu Nowe Żerniki. W ramach działania Centrum beneficjenci mieli możliwość współtworzenia działań organizowanych w Centrum oraz możliwość aktywnego działania na rzecz społeczności lokalnej. W ramach działania Centrum przeprowadzono zajęcia adresowane do dzieci, dorosłych oraz do całych rodzin. Prowadzone były między innymi zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowo – taneczne. Wspomagano mieszkańców osiedla w realizacji ich własnych inicjatyw i badano potrzeby społeczności lokalnej, aby jak najlepiej dostosować ofertę Centrum. Prowadzono spotkania partnerstwa lokalnego.

Centrum Aktywnosci Lokalnej – Ołbin (ul. B.Prusa 37/39)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2023 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 4000 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 240 000 zł (łączna kwota dotacji 480 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Ołbin poprzez szereg działań podejmowanych w ramach prowadzonego Olbińskiego Centrum Aktywności Lokalnej, służących rozwojowi społeczności lokalnej, budowaniu relacji sąsiedzkich, wzmacnianiu poczucia przynależności do osiedlowej społeczności, wzmacnianiu aktywności obywatelskiej mieszkańców, pobudzaniu i wspieraniu kapitału lokalnych liderów, pobudzaniu aktywności obywatelskiej dzieci i młodzieży, budowaniu, animowaniu i wzmacnianiu partnerstwa lokalnego, a także wzrostowi poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców.

Zadanie obejmowało:

- wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla lokalnych inicjatyw mieszkańców,
- aktywne włączenie się w programy miejskie mające na celu aktywizację mieszkańców takie jak Mikrogranty, Wrocławski Budżet Obywatelski, czy Konsultacje Społeczne,
- organizację wszelkiego rodzaju wydarzeń o charakterze integrującym i więziotwórczym,
- prowadzenie warsztatów z edukacji obywatelskiej dla dzieci i młodzieży z lokalnych szkół,
- animowanie i rozwijanie sieci współpracy podmiotów działających na terenie osiedla Ołbin
- prowadzenie stworzonej przez mieszkańców Biblioteki Sąsiedzkiej.

Centrum Aktywności Lokalnej – Przedmieście Oławskie – Ul. Traugutta 81 Oficyna

- Okres realizacji: 1.01.2022 r. – 31.12.2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: około 1000 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. - 270 000 zł (łączna kwota dotacji– 540 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego we Wrocławiu, z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Realizowano zadania odpowiadające na potrzeby społeczności lokalnej. Uwzględniano zainteresowania każdej grupy angażującej się w rozwój i działania Centrum Integracji Mieszkańców Nowe Łąki (w tym dzieci i młodzieży, rodziców, seniorów, obcokrajowców). Organizowano zajęcia sportowe oraz z zakresu nauki języków: polskiego dla obcokrajowców oraz języka migowego. Przeprowadzono warsztaty z zakresu ogrodnictwa, majsterkowania, sztuki cyrkowej, a także działania kulturalne. Organizowano również imprezy integracyjne, pokazy filmowe oraz cyrkowe. Wspomagano mieszkańców osiedla w realizacji ich własnych inicjatyw i badano potrzeby społeczności lokalnej, aby jak najlepiej dostosować ofertę Centrum. Prowadzono spotkania partnerstwa lokalnego.

Centrum Aktywności Lokalnej – Przedmieście Oławskie – Ul. Prądzyńskiego 39a

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 18 000 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 700 000 zł (łączna kwota dotacji 1 400 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego we Wrocławiu, z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach zadania publicznego realizowane były:

- Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) – działania warsztatowe i procesowe nakierowane na wzmocnienie siły i rozwój potencjału społeczności lokalnej Przedmieścia Oławskiego. W ramach CAL nastąpiło sieciowanie kluczowych aktorów i interesariuszy w szeroko rozumianym sąsiedztwie Centrum. Łączenie potencjalnych partnerów w pracy na rzecz Przedmieścia Oławskiego, miasta i jego mieszkańców. Tworzenie i rozwijanie sieci współpracy, będącej narzędziem do stawiania czoła wyzwaniom, jakie stoją przed mieszkańcami i użytkownikami Przedmieścia Oławskiego oraz do dokonywania zmian społecznych.

- Kulturalne Centrum – działania wspierające młodych twórców związanych z Przedmieściem Oławskim, w szczególności poprzez stworzenie im przestrzeni i możliwości prezentacji swojego warsztatu. Stworzenie sceny Centrum – będącej m.in. miejscem pokazów i eksperymentów młodych aktorów. Centrum było też miejscem debat i dialogu o ważnych społecznie kwestiach dla Przedmieścia Oławskiego i Wrocławia, z uwzględnieniem nauki praktyki dialogu wśród najmłodszych beneficjentów.

Centrum Aktywności Lokalnej – Księże (ul. Rybnicka 39-41)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: około 2 260 osób
- Kwota dotacji: 190 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Księże. Realizowano zadania odpowiadające na

potrzeby społeczności lokalnej. Beneficjenci mieli możliwość współtworzenia działań organizowanych w Centrum oraz możliwość aktywnego działania na rzecz społeczności lokalnej. W ramach działania Centrum przeprowadzono zajęcia adresowane do dzieci, dorosłych oraz do całych rodzin. Prowadzone były między innymi zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowo – taneczne, sportowe, kulinarne i wiele innych. Prowadzono Biblioteczkę i Kawiarenkę osiedlową. Centrum wspomagało miejskie procesy konsultacyjne. Prowadzono działania **z zakresu profilaktyki antyalkoholowej i przeciwdziałania uzależnieniom**. Wspomagano mieszkańców osiedla w realizacji ich własnych inicjatyw i badano potrzeby społeczności lokalnej, aby jak najlepiej dostosować ofertę Centrum. Prowadzono spotkania partnerstwa lokalnego.

Centrum Aktywności Lokalnej – Karłowice-Różanka (ul. Bałtycka 8)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 3000 osób
- Kwota dotacji: 210 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Karłowice-Różanka we Wrocławiu.

W ramach zadania publicznego realizowane były:

- działania warsztatowe i procesowe nakierowane na wzmocnienie siły i rozwój potencjału społeczności lokalnej osiedla Różanka - Karłowice,
- łączenie potencjalnych partnerów w pracy na rzecz osiedli, miasta i jego mieszkańców,
- tworzenie i rozwijanie sieci współpracy, będącej narzędziem do stawiania czoła wyzwaniom, jakie stoją przed mieszkańcami i użytkownikami osiedli oraz do dokonywania zmian społecznych.

Centrum Aktywności Lokalnej Psie Pole (ul. Kiełczowska 43 bud.6)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: około 1500 osób
- Kwota dotacji: 190 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie możliwości udziału społeczności lokalnej w działaniach organizowanych w Centrum oraz współtworzenia różnych forma aktywności. W ramach realizacji projektu prowadzono między innymi zajęcia inicjowane przez mieszkańców, zajęcia mające na celu integrację mieszkańców na przykład pikniki, spacery. Przeprowadzono między innymi Walentynki, Tłusty czwartek, Dzień Ziemi, Dzień Kobiet. Zorganizowano szereg warsztatów o różnej tematyce między innymi międzypokoleniowe warsztaty haftu, sąsiedzkie gadki polsko – angielskie, warsztaty artystyczne i tym podobne. Wspomagano mieszkańców osiedla w realizacji ich własnych inicjatyw i badano potrzeby społeczności lokalnej, aby jak najlepiej dostosować ofertę Centrum. Prowadzono spotkania partnerstwa lokalnego. **Prowadzono działania z zakresu profilaktyki antyalkoholowej i przeciwdziałania uzależnieniom.**

Centrum Aktywności Lokalnej Plac Grunwaldzki (ul. Curie - Skłodowskiej 63a)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 500 osób
- Kwota dotacji: 190 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej oraz tworzenie warunków do rozwoju i wzmacniania lokalnej społeczności poprzez aktywizację i integrowanie mieszkańców Wrocławia, w szczególności mieszkańców osiedla Plac Grunwaldzki. W ramach realizacji zadania cyklicznie prowadzono: dyżury sąsiedzkie, program wolontariacki,

działania animacyjne oraz działania promocyjne i informacyjne, skierowane do wrocławian i wrocławianek, w tym w szczególności do mieszkańców i mieszkanek osiedla Plac Grunwaldzki.

Centrum Aktywności Lokalnej - Przedmieście Oławskie - Przed•Pokój H13
(ul. Hercena 13)

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 1400 osób
- Kwota dotacji: 250 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej Wrocławia, w tym w szczególności osiedla Przedmieście Oławskie. W ramach realizacji zadania prowadzono trzy typy zadań: Inkubator dla Organizacji, Centrum Animacji Mieszkańców oraz Infopunkt osiedlowy. W ich ramach między innymi:

- udostępniono przestrzeń oraz umożliwiono udział w doradztwie organizacjom pozarządowym oraz grupom nieformalnym;

- umożliwiono współpracę organizacjom w tworzeniu programu działań dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego;

- organizowano warsztaty dla mieszkańców Przedmieścia Oławskiego;

- udostępniono mieszkańcom Przedmieścia Oławskiego bieżące informacje dotyczące wydarzeń prowadzonych na terenie osiedla.

Punkt partycypacji społecznej - pilotaż

- Okres realizacji: 4 lipca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1

- Liczba odbiorców: zadanie skierowane do wszystkich mieszkańców i mieszkanek Wrocławia
- Kwota dotacji: 45 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było:

1. Uruchomienie punktu partycypacji społecznej dla mieszkańców i mieszkanek Wrocławia.
2. Zrealizowanie serii spotkań szkoleniowych lub/i warsztatowych, w ramach których minimum 10 osób nabierze kompetencji do efektywnego prowadzenia konsultacji społecznych.W ramach zadania publicznego wykonano niezbędne prace modernizacyjne w lokalu przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 34 we Wrocławiu, zapewniające jego dostosowanie do wymogów bezpiecznego i prawidłowego wykorzystania przez użytkowników, z uwzględnieniem zapewnienia dostępności pomieszczeń, oraz doposażono pomieszczenia w niezbędne artykuły.

Promocja partycypacji społecznej we Wrocławiu

(zadanie publiczne zlecone w trybie uchwały Rady Miejskiej)

Okres realizacji: 1 grudnia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.

- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: zadanie skierowane do wszystkich mieszkańców i mieszkanek Wrocławia
- Kwota dotacji: 79 709 zł

Celem realizacji zadania publicznego była promocja partycypacji społecznej we Wrocławiu. W ramach zadania publicznego zorganizowano i otwarto miejsce do promowania partycypacji społecznej na terenie osiedla Przedmieście Świdnickie we Wrocławiu. Lokal zlokalizowany jest przy ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 34 (kwartał ulic Piłsudskiego, Kościuszki, Świdnicka). W ramach zadania zorganizowano również bezpłatne wydarzenie o charakterze informacyjno – promocyjnym dla mieszkanek i mieszkańców Wrocławia,

promujące partycypację społeczną poprzez prezentację wybranych działań: Konsultacje społeczne, Mikrogranty, Wrocławski Budżet Obywatelski, Fundusz Osiedlowy oraz Centra Aktywności Lokalnej.

Działania edukacyjno-kulturalne w ramach prowadzenia międzyszkolnego chóru w roku szkolnym 2021/2022

- Okres realizacji: 1 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 40 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 10 000 zł (łączna kwota dotacji 20 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była realizacja projektów muzycznych Kameralnego Chóru Angelus dziejącego przy Liceum Ogólnokształcącym nr IX we Wrocławiu. W I półroczu 2022 roku zrealizowano koncert w oparciu o teksty piosenek oraz kompozycji muzycznych tworzonych przez członków chóru na warsztatach z zakresu songwritingu. Przeprowadzono także warsztaty oraz zajęcia z emisji głosu.

Działania edukacyjno-kulturalne w ramach prowadzenia międzyszkolnego chóru w roku szkolnym 2022/2023

- Okres realizacji: 1 września 2022 r. – 30 czerwca 2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 44 oraz ok. 500 osób publiczności na występach chóru
- Kwota dotacji: w 2022 r. 16 500 zł (łączna kwota dotacji 29 500 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była realizacja projektów muzycznych Kameralnego Chóru Angelus. W II półroczu 2022 roku opracowywano repertuar z okazji nadchodzącego 20 lecia chóru. Przeprowadzono nabór nowych członków chóru, realizowano zajęcia z zakresu emisji głosu oraz opracowywano utwory

stworzone przez chórzystów w poprzednim projekcie w roku 2021-2022, w celu nagrania ich w studiu nagraniowym. Zajęcia chóru wzbogacono także o zajęcia z zakresu ruchu scenicznego.

Paulińska bez barier

- Okres realizacji: 16 sierpnia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 100
- Kwota dotacji: 105 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 100 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wzbogacenie oferty dodatkowych zajęć w czasie wolnym od nauki szkolnej, nakierowanej na kulturę i integrację międzypokoleniową oraz zapewnienie właściwych warunków realizacji wydarzenia i poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w miejscu realizacji zadania. W tym działania inwestycyjne -modernizacja istniejącego węzła sanitarnego oraz dostosowanie wejścia budynku do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami.

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**”.

Organizacja i prowadzenie zajeć modelarskich dla dzieci i młodzieży w okolicy ul.Kamieńskiego we Wrocławiu

- Okres realizacji: 1 marca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 15 osób

- Kwota dotacji: 170 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 120 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była organizacja i przeprowadzenie 32 zajęć modelarskich dla dzieci i młodzieży mieszkającej i/lub uczącej się we Wrocławiu. Zajęcia odbywały się w środy. Zajęcia miały na celu rozwijać zdolności manualne, ukierunkowane na zainteresowanie przedmiotami technicznymi. Zadanie obejmowało również przystosowanie lokalu pod kątem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach zadania wykonano modernizację trzech łazienek, daszek nad podnośnikiem pionowym, poręcze i balustrady przy schodach oraz docieplenie dachu.

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**”.

Organizacja i przeprowadzenie półkoloni letnich dla dzieci i młodzieży – lato w mieście 2022 edycja I i II

- Okres realizacji: 13 czerwca 2022 r. – 9 września 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 10
- Liczba odbiorców: 721 osób
- Kwota dotacji: 319 560 zł.

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie wypoczynku letniego w mieście w formie półkolonii dzieciom i młodzieży mieszkającej lub przebywającej we Wrocławiu, pochodzącym w szczególności ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadanie obejmowało również działania z zakresu profilaktyki antyalkoholowej i przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.

- Okres realizacji: 6 lipca 2022 r. – 9 września 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 9
- Liczba odbiorców: 404

- Kwota dotacji: 225 225 zł.

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie wypoczynku letniego w mieście w formie półkolonii dzieciom i młodzieży mieszkającej lub przebywającej we Wrocławiu w czasie realizacji tego zadania publicznego i pochodzącej w szczególności ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Podwórkowa integracja

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: zadanie skierowane było ogółem do mieszkanek i mieszkańców Wrocławia, ze szczególnym uwzględnieniem osiedla Przedmieście Oławskie
- Kwota dotacji: 50 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego była minimalizacja edukacyjnych i społecznych deficytów wywołanych „lockdownem" i edukacją zdalną oraz przeciwdziałanie skutkom stresu wywołanym pandemią SARS-CoV-2 wśród dzieci i młodzieży z podwórek Przedmieścia Oławskiego, poprzez ich integrację oraz zapewnienie im wsparcia edukacyjnego, psychologicznego i opiekuńczego. W trakcie realizacji zadania kształtowano u dzieci i młodzieży nawyki zdrowego stylu życia oraz propagowano wzorce sprzyjające życiu bez uzależnień. Stworzona została bezpieczna przestrzeń do zabawy, integracji oraz rozwoju dla dzieci i młodzieży. Zorganizowane zostały także warsztaty przy udziale psychologa pracującego z dziećmi i młodzieżą zagrożoną wykluczeniem. Poprzez organizację aktywnych zajęć na wolnym powietrzu, warsztatów, wycieczek, które rozwijają pasje i zainteresowania, uczestnicy dowiedzieli się jak zdrowy styl życia przekłada się na realizację życiowych celów i osiągnięć sportowych. Dodatkowo poprzez pracę w grupach kształtowano umiejętność komunikowania się, zwiększano zaangażowanie i motywacje do pracy oraz uczenia się

odpowiedzialności. Spędzony w ten sposób czas pogłębił nawiązane przyjaźnie oraz pozwolił zniwelować stres spowodowany pandemią SARS-CoV-2. W projekt zaangażowani byli specjaliści: trener sportu, psycholog, pedagodzy - osoby z doświadczeniem w pracy streetworkerskiej, a także w pracy z dziećmi bez względu na status materialny i społeczny, przynależność etniczną i narodową, ewentualny stopień niepełnosprawności i poziom znajomości języka polskiego.

Zajęcia wyrównawcze dla dzieci i młodzieży

- Okres realizacji: 22 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 39
- Kwota dotacji: w 2022 r. 21 000 zł (łączna kwota dotacji 38 000 zł)

- Okres realizacji: 12 września 2022 r. – 30 czerwca 2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 31
- Kwota dotacji: w 2022 r. 21.000,00 zł (łączna kwota dotacji 46 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Zadanie polega na podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu programów szkolnych poprzez organizację i przeprowadzenie dodatkowych (pozalekcyjnych, pozaszkolnych) zajęć z przedmiotów szkolnych w szczególności z przedmiotów ścisłych.

Przegląd Kultury Studenckiej 2022

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1

- Liczba odbiorców: 2120
- Kwota dotacji: 1 104 400 zł (w tym 1 000 000 zł dotacja inwestycyjna)

Celem realizacji zadania publicznego była popularyzacja różnych form twórczości artystycznej wśród społeczności lokalnej, studenckiej i mieszkańców Wrocławia oraz wzbogacenie oferty kulturalnej oraz zapewnienie właściwych warunków realizacji wydarzeń kulturalnych oraz poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w miejscu realizacji zadania. Podczas przeglądu odbyło się kilkanaście wydarzeń artystyczno-kulturalnych na przykład takich jak: wystawy, koncerty, spektakle. W ramach inwestycji wykonano między innymi częściowy remont dachu i wymianę okien w hali nr 2, wykonanie wydzieleń wewnętrznych w halach, wykonanie robót zapewniających bezpieczne dojście do budynków kompleksu.

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**”

Aktywność społeczna promująca integrację międzypokoleniową – wesołe jest życie wspólne życie maluszka i staruszka

- Okres realizacji: 1 marca 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 500 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 100 000 zł (łączna kwota dotacji 200 00,00 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie warunków do integracji międzypokoleniowej poprzez organizowanie wycieczek, spotkań, wyjść kulturalnych i sportowych oraz warsztatów tematycznych z zakresu florystyki, muzyki, tańca, rękodzielnictwa oraz majsterkowania. Przeprowadzono również serię warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym opartych na metodzie

śmiechoterapii. Zadanie publiczne polegało również na poszerzeniu umiejętności wokalnych młodzieży zaangażowanej w działalność zespołu KrzyKaśki. Próby zespołu miały charakter pozalekcyjny i obejmowały zajęcia wokalo-ruchowe w różnych grupach wiekowych. Prezentacja dorobku zespołu odbywała się na otwartych festiwalach i koncertach przeznaczonych dla szerokiej grupy odbiorców.

Program na rzecz Romów Rumuńskich - Mieszkańców Wrocławia

- Okres realizacji: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 68 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r.1 120 000 zł (łaczna kwota dotacji 2 240 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było przygotowanie Romów rumuńskich do samodzielnego funkcjonowania wśród mieszkańców Wrocławia.

Realizacja zadania polegała na:

1) Kontynuacji wdrażania kompleksowej pomocy na rzecz Romów rumuńskich mieszkańców Wrocławia składającego się z następujących komponentów:
   - prowadzenie i utrzymanie mieszkań/domów treningowych dla rodzin Romów rumuńskich;
   - asystentura zmierzająca do usamodzielnienia między innymi poprzez: mieszkanie w ramach mieszkań i domów treningowych, uzyskanie przez Romów rumuńskich samodzielności i niezależności finansowej i społecznej;
   - aktywizacja zawodowa i podnoszenie kompetencji zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji i emancypacji kobiet;
   - uregulowanie niezbędnych kwestii prawnych związanych między innymi z ich pobytem w Polsce, pracą;
   - objęcie edukacją powszechną dzieci romskich;
   - edukacja zawodowa dorosłych;
   - integracja ze społecznością lokalną w nowym miejscu zamieszkania;

- konsultacje prawne i dotyczące ochrony zdrowia, edukacji i aktywizacji zawodowej dla osób ze społeczności, w tym także niemieszkających w mieszkaniach treningowych.

2) Działaniach międzysektorowych zespołów w ramach podejmowanych działań na rzecz wsparcia Romów rumuńskich mieszkańców Wrocławia.
3) Upowszechnianiu dobrych praktyk i opracowanie rekomendacji dla Gminy Wrocław w zakresie „Programu na rzecz Romów Rumuńskich mieszkańców Wrocławia".

Klubowe Centra Aktywności Dzieci i Młodzieży

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2023 r. (umowy wieloletnie)
- Liczba zawartych umów: 18
- Liczba odbiorców: 1423
- Kwota dotacji: w 2022 r. 1 427 620 zł (łączna kwota dotacji 2 855 240 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie aktywności dzieci i młodzieży mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu w czasie wolnym od nauki szkolnej wraz z realizacją programu profilaktyki uzależnień poprzez: organizację kreatywnych zajęć manualnych, kulturalnych, rekreacyjnych turystycznych, uczestniczenie w atrakcyjnych zajęciach poza nauką szkolną. Centra rozwijały talenty i kreatywność, umiejętności interpersonalne. Kształtowały właściwe postawy i zachowania zdrowotne i społeczne. Współpracowały z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się podobnymi działaniami na rzecz dzieci i młodzieży.

Wsparcie merytoryczne i organizacyjne Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży

- Okres realizacji: 3 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.

- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: ok. 300 osób
- Kwota dotacji: 86 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było podwyższenie wiedzy, kompetencji i umiejętności liderów Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, integrowanie i wymiana doświadczeń Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, aktywizacja ruchowa oraz rozwijanie nowych pasji wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do Klubowych Centrów Aktywności Dzieci i Młodzieży, a także promowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży, realizowanych przez wrocławskie Klubowe Centra Aktywności Dzieci i Młodzieży. Wsparcie dla Klubowych Centrów obejmowało m.in. organizację i przeprowadzenie między innymi: szkoleń, konsultacji merytorycznych, spotkań integracyjnych i okolicznościowych.

Warsztat krawiecki na Przedmieściu Oławskim

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 56 osoby
- Kwota dotacji: 40 425 zł.

Celem realizacji zadania publicznego było prowadzenie punktu krawieckiego, w którym mieszkańcy Przedmieścia Oławskiego bezpłatnie mogli wykonywać przeróbki krawieckie oraz samodzielnie korzystać z warsztatu krawieckiego pod okiem wykwalifikowanej krawcowej oraz brali udział w warsztatach tematycznych. Jednocześnie realizowane były działania mające na celu aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (pomoc w przygotowywaniu dokumentów rekrutacyjnych, konsultacje psychologiczne).

Aktywizacja społeczno-zawodowa wraz z poprawą bezpieczeństwa oraz jakości życia mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Koreańskiej 1

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców:70
- Kwota dotacji: 240 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców bloku socjalnego przy ul. Koreańskiej 1 we Wrocławiu oraz zapewnienie właściwych warunków do działań ukierunkowanych na aktywizacją społeczno–zawodową mieszkańców bloku przy Koreańskiej 1 oraz poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie. W wyniki realizacji zadania osiągnięto następujące rezultaty:

a) zwiększenie gotowości i motywacji mieszkańców do podjęcia działań na rzecz oddłużenia się dzięki udziałowi w konsultacjach prawnych
b) nabycie przez uczestników zadania nowych kompetencji społecznych i osobistych prowadzących do samodzielności i aktywności społeczno - zawodowej
c) odbudowanie umiejętności uczestników zadania w zakresie funkcjonowania w środowisku lokalnym, miejscu pobytu i pracy,
d) poprawa komfortu mieszkaniowego lokatorów i zmniejszenia poziomu wykluczenia społecznego
e) zmniejszenie ilości zachowań agresywnych i poprawy bezpieczeństwo lokatorów, dzięki intensywnej pracy socjalnej
f) poprawa wizerunku i odbiór bloku socjalnego poprzez działania związane z zagospodarowaniem terenu i utrzymaniem czystości wokół budynku.

Warsztaty muzyczne: Przygody w Krainie Perkusji

- Okres realizacji: 13 września 2021 r. – 20 czerwca 2022 r. oraz 19 września 2022 r. – 20 czerwca 2023 r. (umowy wieloletnie)

- Liczba zawartych umów: 2
- Liczba odbiorców: 374 osoby
- Kwota dotacji: w 2022 r. 20 280,00 zł (łączna kwota dotacji 40 200 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było kreatywne spędzanie czasu wolnego przez dzieci w wieku przedszkolnym. Cel został zrealizowany poprzez przeprowadzenie warsztatów muzycznych promujących instrumenty perkusyjne wśród dzieci w wieku przedszkolnym. Warsztaty odbywały się w dwóch wskazanych w projekcie przedszkolach we Wrocławiu. Dzieci zostały zapoznane z budową instrumentów oraz z ich działaniem. Uczyły się wydobywać podstawowe dźwięki oraz wspólnie muzykować. Zajęcia obejmowały naukę wydobywania dźwięków z omawianych instrumentów oraz wspólne granie z wykorzystaniem podkładów muzycznych.

Pracownia Sztuk Tradycyjnych

- Okres realizacji: 6 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. oraz 5 września 2022 r. – 31 maja 2023 r. (umowy wieloletnie)
- Liczba zawartych umów: 2
- Liczba odbiorców: 40
- Kwota dotacji: w 2022 r. 16 250 zł (łaczna kwota dotacji 30 480 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było zapoznanie dzieci i młodzieży z technikami rękodzielnictwa tradycyjnego oraz z muzyką i instrumentami etnicznymi. Zadanie realizowane było w formie warsztatów artystycznych dla dzieci ze szkół podstawowych. Wykonywano rękodzieło z wykorzystaniem technik tradycyjnych takich jak koronkarstwo, tkactwo, wycinkarstwo czy makrama. Grano na zaprezentowanych na zajęciach instrumentach etnicznych. Tworzono instrument w stylu etnicznym.

Powrót do korzeni-muzyka, taniec, śpiew, polskie tradycje ludowe IV edycja

- Okres realizacji: 1 września 2021 r. – 30 czerwca 2022 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 200 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 27 000 zł (łaczna kwota dotacji 45 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było propagowanie tańca i pieśni ludowych. Bezpośrednie działania warsztatowe skierowane były do dzieci i młodzieży. Przeprowadzono zajęcia rytmiczno-wokalne, tworzono nowe układy choreograficzne, organizowano warsztaty rękodzielnicze związane z tworzeniem ozdób i biżuterii etnicznej. Umiejętności dzieci prezentowo w ramach występów otwartych dla publiczności.

Powrót do korzeni-muzyka, taniec, śpiew, polskie tradycje ludowe. V edycja

- Okres realizacji: 2 września 2022 r. – 30 czerwca 2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 200 osób
- Kwota dotacji: w 2022 r. 24 750 zł (łaczna kwota dotacji 52 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było propagowanie tańca i pieśni ludowych. Bezpośrednie działania warsztatowe skierowane były do dzieci i młodzieży. Przeprowadzono zajęcia rytmiczne, edukacyjne z tańca ludowego, edukacyjne ze śpiewu, warsztaty taneczno-wokalne i rękodzielnicze, a także wycieczkę. Tworzono nowe układy choreograficzne, a umiejętności dzieci

prezentowo w ramach występów otwartych dla publiczności.

Mistrzostwa Wrocławia szkół średnich w żeglarstwie, kajakarstwie, deskach SUP i kolarstwie wodnym

- Okres realizacji: 7 kwietnia 2022 r. – 30 listopada 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 60
- Kwota dotacji: 89 800 zł

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie aktywności fizycznej młodzieży polegające na:

1) organizacji i przeprowadzeniu Mistrzostw Wrocławia Szkół Średnich w Żeglarstwie, Kajakarstwie i na Deskach Sup przy udziale wykwalifikowanej kadry,
2) przygotowaniu i uzupełnieniu niezbędnego sprzętu i/lub osprzętu sportowego do przeprowadzenia Mistrzostw,
3) organizacji pikniku podsumowującego Mistrzostwa.

Centrum zajeć warsztatowych dla dzieci i młodzieży „Poznaj swój talent”

- Okres realizacji: 1 marca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 40 osób
- Kwota dotacji: 72 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie aktywności dzieci i młodzieży mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu w czasie wolnym od nauki szkolnej wraz z realizacją programu profilaktyki uzależnień poprzez organizację kreatywnych zajęć manualnych, kulturalnych, rekreacyjnych, turystycznych i krajoznawczych oraz uczestniczenie w atrakcyjnych zajęciach poza nauką szkolną. W ramach realizacji zadania publicznego prowadzone były zajęcia dla

dzieci i młodzieży w formie warsztatów filmowych, gier i zabaw sportowych, warsztatów kreatywnych, kulinarnych i modelarskich oraz gier planszowych.

VII Wrocławski „Kulinarny Rajd Młodych Mistrzów”

- Okres realizacji: 4 października 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 16 uczestników finału konkursu oraz ok. 100 osób publiczności
- Kwota dotacji: 31 720 zł

Celem realizacji zadania publicznego było przeprowadzenie drużynowego konkursu kulinarnego, którego zadaniem była popularyzacja zawodu kucharza wśród młodzieży oraz zachęcenie uczniów szkół gastronomicznych do poszerzania swoich umiejętności w tym zakresie. Finał konkursu odbywał się w ciągu jednego dnia i był poprzedzony dwoma dniami warsztatów kulinarnych. Do prac jury zaproszono kucharzy uznawanych za autorytety w sztuce kulinarnej.

IV rekreacyjny piknik wojskowy

- Okres realizacji: 24 października 2022 r.– 10 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 800 osób
- Kwota dotacji: 35 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było kultywowanie polskiej historii, tradycji, kultury oraz budowanie poczucia jedności i dumy narodowej poprzez organizację pikniku plenerowego w dniu Święta Niepodległości. W ramach zadania publicznego mieszkańcy Wrocławia mieli możliwość wzięcia udziału w pikniku o charakterze militarno-historycznym, w trakcie trwania, którego

dostępne były m.in. wystawy sprzętu militarnego oraz konkursy rekreacyjne i sprawnościowe.

Cykl imprez i zajęć dla mieszkańców – organizacja wypoczynku i rekreacji nad wodą w 2022 roku

- Okres realizacji: 1 marca 2022 r. – 20 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: około 500 osób
- Kwota dotacji: 50 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zorganizowanie miejsca do aktywnego wypoczynku nad Odrą oraz opieka nad terenem zielonym. W ramach realizacji zadania zorganizowano warsztaty szkutniczo – bosmańskie dla młodzieży. Umożliwiono mieszkańcom udział w imprezach organizowanych nad rzeką Odrą. Zorganizowano między innymi festyn z okazji dnia dziecka, regaty modeli żaglowych. Prowadzona była również szkółka kajakarsko – wioślarska. W trakcie realizacji całego zadania sprawowana była opieka nad terenem zielonym.

Forum Młodych Liderow 2022

- Okres realizacji: 11 kwietnia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 50
- Kwota dotacji: 50 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego było wspieranie społecznego rozwoju młodych wrocławian. Zadanie obejmowało:

1. organizację i przeprowadzenie dwóch cyklów weekendowych warsztatów dla młodzieży w wieku 15 – 19 lat poświęconych tematyce:
   - budowania zespołu,
   - pracy w grupie,

- przywództwa,
- inteligencji emocjonalnej,
- komunikacji interpersonalnej,
- zdrowia psychicznego,
- zarządzania projektem w przestrzeni społecznej Wrocławia,
- psychologii zmiany i kryzysu,
- zdrowia i rozwoju.

2. organizację i przeprowadzenie 3 warsztatów poświęconych tematyce:
   - inteligencji emocjonalnej,
   - zdrowia psychicznego,
   - empatii.

U nas na balkonie

- Okres realizacji: 15 września 2022 r. – 15 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 95
- Kwota dotacji: 140 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 125 000,00 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było aktywizowanie i integrowanie społeczności lokalnej osiedla Tarnogaj we Wrocławiu. Zadanie obejmowało organizację cyklu warsztatów artystycznych– teatrzyk na balkonie, zakończonych wydarzeniem finałowym, podczas którego wystawiony został spektakl. W trakcie cotygodniowych spotkań uczestnicy brali udział w zabawach i grach teatralnych oraz muzyczno-ruchowych. Wykonali wspólnie scenografię, rekwizyty oraz kostiumy do spektaklu. Zadanie obejmowało także zapewnienie właściwych warunków realizacji zadania, w tym dostosowanie do wymogów osób ze szczególnymi potrzebami. Zakres prac inwestycyjnych obejmował między innymi dostosowanie węzła sanitarnego i modernizację holu wejściowego.

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**”.

Marina Wrocław – Wodne Wrota Miasta – północ

- Okres realizacji: 1 sierpnia 2022 r. – 31 grudnia 2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 22
- Kwota dotacji: w 2022 r. 303 874 zł (w tym dotacja inwestycyjna 299 874 zł) (łączna kwota dotacji 1 008 000 zł, w tym dotacja inwestycyjna 1 000 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży obejmujące kształtowanie ekologicznych zachowań (ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska Odry i jej rozlewiska) oraz zaangażowanie w rozwój potencjału turystycznego i rekreacyjnego Wrocławia. Zadanie obejmowało zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania rozwijające aktywność społeczną oraz wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie ekologii. Preferowane były aktywności dotyczące porządkowania terenu i nasadzania roślin z obszaru typowego dla flory nadodrzańskiej. Działania inwestycyjne służyły do wykonania dokumentacji projektowo-kosztorysowo-przetargowej nadodrzańskiej przestrzeni portowej (zwiększającej potencjał turystyczny i rekreacyjny Wrocławia), w celu uzyskania decyzji administracyjnych, umożliwiających realizację inwestycji i aplikowanie o środki finansowe ze źródeł zewnętrznych. Podzielone były na 3 etapy. Etap 1 realizowany w 2022 r. objął opracowania dokumentów, analiz, materiałów przedprojektowych.

Otwieramy Bramy

- Okres realizacji: 20 czerwca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.

- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 300 osób
- Kwota dotacji: 174 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 171 500 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było poszerzenie oferty kulturalnej Wrocławia, integrowanie mieszkańców Wrocławia, zapewnienie właściwych warunków realizacji wydarzenia oraz poprawa bezpieczeństwa osób przebywających w miejscu realizacji zadania. Zorganizowano wydarzenie artystyczno-kulturalno-kulinarne pn.”Otwieramy Bramy”. W ramach zadania zrealizowano również wymianę 7 sztuk bram w hali kompleksu, w którym odbywało się wydarzenie.

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**”.

Dostepność – teoria a praktyka - kontynuacja

- Okres realizacji: 10 marca 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 110 osób
- Kwota dotacji: 190 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 119 650 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była poprawa jakości obsługi klienta z niepełnosprawnością i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz utworzenie miejsca treningowo-szkoleniowego dla lokalnych NGO oraz osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych na terenie Gminy Wrocław. Zadanie obejmowało dwa moduły:

1. Realizację cyklu szkoleń, obejmujących bloki tematyczne: wprowadzenie do tematyki niepełnosprawności, symulacje różnych rodzajów

niepełnosprawności, obsługa klienta ze szczególnymi potrzebami, savoir-vivre względem osób z niepełnosprawnościami, tworzenie dokumentów dostępnych cyfrowo i opracowanych w prostym języku, oraz zapewnianie dostępności komunikacyjno-informacyjnej i architektonicznej.

2. Prace modernizacyjne w lokalu przeznaczonym na potrzeby działania centrum edukacyjno- treningowego (w tym prace modernizacyjne: prace tynkarskie, wylewki jastrychowe w części pomieszczeń, wyprowadzenie podejść dopływowych/przygotowanie do wykonania instalacji sanitarnych, rozprowadzenie instalacji elektrycznych, ułożenie płytek na posadzkach w części pomieszczeń, zabezpieczenie ogniowe słupa wewnętrznego, ułożenie płytek ściennych w sanitariacie).

Zadnie inwestycyjne było ujęte w "Założeniach polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" przedsięwzięcie „Realizacja projektu **Nowy Obiekt - Nowa Jakość**".

Wrocław - Helsinki – Praga – Triathlon Innowacyjności

- Okres realizacji: 3 czerwca 2022 r. – 15 października 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 300
- Kwota dotacji: 77 000 zł

Celem realizacji zadania publicznego była promocja Wrocławia jako miasta, w którym kształtuje się nowoczesny wymiar polityki społecznej i rozwiązywania problemu bezdomności oraz jako lidera w testowaniu i wdrażaniu społecznych innowacji. Zadanie obejmowało przeprowadzenie 2 wizyt studyjnych w europejskich miastach, które są liderami w wdrażaniu metody Housing First – w Helsinkach oraz Pradze - dla osób zajmujących się problematyką bezdomności w jednostkach samorządu terytorialnego i organizacjach pozarządowych. W trakcie wizyt promowano Wrocław, jako miasto nowoczesne, idące z duchem czasu, otwarte na nowe pomysły i wspierające wszystkich swoich mieszkańców, a jednocześnie jako wrażliwe na potrzeby najsłabszych. Zaprezentowane zostały

najciekawsze zakątki Wrocławia, pokazano placówki dla osób w kryzysie bezdomności oraz przedstawiono działania pozaplacówkowe, będące wsparciem dla osób doświadczających lub z doświadczeniem bezdomności. Przygotowano materiał wizualnego z odbytych wizyt, o charakterze informacyjnym dotyczący rozwiązywania problemów bezdomności w innych państwach europejskich, a także promujący innowacyjne wrocławskie rozwiązania w tym zakresie.

Promocja oraz wymiana doświadczeń w zakresie współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w obszarze aktywizacji społeczno zawodowej osób bezdomnych realizowanej przez podmioty ekonomii społecznej

- Okres realizacji: 4 marca 2022 r. – 24 czerwca 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 12 osób, 7 podmiotów ekonomii społecznej
- kwota dotacji: 84 000 zł

Celem zadania publicznego była promocja oraz wymiana doświadczeń i poznanie nowych rozwiązań z zakresu form aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych wypracowanych przez podmioty ekonomii społecznej przy współpracy z lokalnym samorządem i/lub otoczeniem biznesowym. W wyniku realizacji zadania publicznego doszło do wymiany informacji, przykładów dobrych praktyk i pomysłów pomiędzy przedstawicielami instytucji i organizacji z Wrocławia oraz gospodarzami wizyt z woj. wielkopolskiego. zadanie przyczyniło się do implementowania dobrych, sprawdzonych rozwiązań w obszarze aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wypracowanych przez podmioty ekonomii społecznej przy współpracy z lokalnym samorządem i/lub otoczeniem biznesowym.

- Okres realizacji: 25 lipca 2022 r. – 30 października 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 14 osób, 5 podmiotów ekonomii społecznej

- Kwota dotacji: 77 000 zł

Celem zadania publicznego była promocja oraz wymiana doświadczeń i poznanie nowych rozwiązań z zakresu form aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych wypracowanych przez podmioty ekonomii społecznej przy współpracy z lokalnym samorządem i/lub otoczeniem biznesowym. W wyniku realizacji zadania publicznego doszło do wymiany informacji, przykładów "dobrych praktyk" i pomysłów pomiędzy przedstawicielami instytucji i organizacji z Wrocławia oraz włoskimi podmiotami ekonomii społecznej - gospodarzami spotkań.

Kreatywne działania społeczno-zawodowe i artystyczne osób z doświadczeniem bezdomności

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 10 osób
- Kwota dotacji: 194 000 złotych (w tym dotacja inwestycyjna 30 000 zł)

Celem realizacji zadania publicznego była aktywizacja społeczno-zawodowa osób z doświadczeniem bezdomności poprzez udział w procesie twórczym oraz podjęcie przez beneficjentów działań poprawiających ich sytuację życiową, nabycie nowych kompetencji i kwalifikacji oraz budowanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane zadania. Przystosowanie lokalu i zapewnienie właściwych warunków realizacji zadania oraz poprawa dostępności miejsca realizacji zadania dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W ramach realizacji zadania zrealizowano:

1. organizację spotkań sieciujących, nawiązanie współpracy z innymi podmiotami ekonomii społecznej,

2. kreowanie, testowanie, wdrażanie produktów i usług, które będą mogły zaistnieć w ofercie biznesowej podmiotu ekonomii społecznej, włączając w to organizację wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i/lub rzemieślniczych,

3. systematyczne prowadzenie społeczno-zawodowej aktywności na rzecz osób z doświadczeniem bezdomności,

4. przystosowano lokalu w sposób zapewniający właściwe i bezpieczne przeprowadzenie zadania, obejmujące konieczne nakłady, również inwestycyjne w szczególności dostosowanie toalety do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami wraz z pracami towarzyszącymi.

Promocja pierwszego społecznego sklepu we Wrocławiu

- Okres realizacji: 10 października 2022 r. – 30 listopada 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Kwota dotacji: 55 000 zł (w tym dotacja inwestycyjna 49 446 zł)

Celem realizacji zadania publicznego było upowszechnienie informacji o działalności pierwszego we Wrocławiu sklepu społecznego.

Cel został osiągnięty poprzez zorganizowanie, koordynację i przeprowadzenie wydarzenia o charakterze informacyjno-promocyjnym, skierowanym do wszystkich mieszkańców Wrocławia, w trakcie którego wypromowany został pierwszy we Wrocławiu sklep społeczny. Dodatkowo ze środków inwestycyjnych zostało zakupione pierwsze doposażenie sklepu społecznego w postaci urządzeń chłodniczych do przechowywania żywności.

Prowadzenie ośrodka pomocy dla osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Wrocławia

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2023 r. (umowa wieloletnia)
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 6 058 osób
- kwota dotacji: w 2022 r. 2 790 000 zł (łączna kwota dotacji 5 780 000 zł)

Celem realizacji ww. zadania publicznego było prowadzenie Wrocławskiego Ośrodka Pomocy Osobom Nietrzeźwym (WROPON). Ośrodek pełnił ważne funkcje prowadzące do eliminowania zagrożeń jakie stwarzają osoby nietrzeźwe dla swojego zdrowia i życia lub innych osób poprzez przyjmowanie w celu wytrzeźwienia osób będących pod wpływem alkoholu. Poprzez swoje działania motywował do zmiany negatywnych postaw i zachowań związanych z nadużywaniem alkoholu. Prowadził kampanie informacyjne o dostępnych usługach: leczniczych, terapeutycznych, socjalnych na terenie Wrocławia. Udzielał osobom bezdomnym nietrzeźwym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym, pomocy w zakresie zapobiegania ryzykownym zachowaniom i niwelowania ich skutków oraz promował styl życia wolny od alkoholu i nałogów, poprzez prowadzenie działań profilaktycznych i poradnictwa w zakresie problemów alkoholowych.

W 2022 roku Wrocławski Ośrodek Pomocy Osobom Nietrzeźwym udzielił następującej pomocy osobom nietrzeźwym lub szukających wsparcia w rozwiązaniu problemu alkoholowego oraz osobom bezdomnym:

a) łączna liczba przyjętych osób do WrOPON– 6 058 osób (w tym 634 odmowy) wraz z osobami bezdomnymi z Działu Osób Bezdomnych;
b) do Działu Izba Wytrzeźwień przyjęto 2 675 (634 odmowy) osoby;
c) do Działu Osób Bezdomnych przyjęto 2 749 osób bezdomnych z czego:

- 781 osób bezdomnych skorzystało z kąpieli (zabiegi higieniczno-sanitarne);
- 743 osoby bezdomne skorzystały z czystej odzieży/butów;

- wydano 2 360 ciepłych posiłków, zup ekspresowych i ciepłych napoi osobom głównie bezdomnym;

d) z działań motywacyjno-terapeutycznych skorzystało ogółem 131 osób (rozmowy motywacyjno-edukacyjne);
e) Psychoterapeutka przeprowadziła 8 spotkania o charakterze diagnostyczno-terapeutycznym;
f) warsztaty profilaktyki alkoholowej odbyły się 4 raz łącznie uczestniczyło 101 osób (uczniów i 8 osób dorosłych – opiekunów);
g) do WrOPON zgłosiło się 3250 osoby na dokonanie bezpłatnych badań stanu trzeźwości oraz 750 osób przebadano na 12. Wrocławskim Festiwalu Dobrego Piwa, czyli łącznie 4 000 osoby.
h) Lekarze dyżurni zatrudnieni w WrOPON:

- w 24 przypadkach wezwali do osób doprowadzonych do wytrzeźwienia ZRM w celu przekazania do szpitali - dyspozycje badań i pogorszenie stanu zdrowia;
- w 120 przypadkach podano osobom doprowadzonym do wytrzeźwienia leki, a w 115 przypadkach wykonano opatrunki.

Zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe polegające na udzielaniu pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy

Przystanek Wratislavia Tower

- Okres realizacji: 13 marca 2022 r. – 22 maja 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1,
- Liczba odbiorców: ośrodek na 150 miejsc,
- Kwota dotacji: 368 510 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie pomocy dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa poprzez: organizację tymczasowego zakwaterowania, organizację całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej i oraz innych niezbędnych produktów. W ramach zadania zakwaterowani byli uchodźcy kierowani na nocleg z polecenia Wojewody Dolnośląskiego, we współpracy z Gminą Wrocław. **Zadanie zrealizowane na polecenie Wojewody.**

Pomagamy we Wrocławiu

- Okres realizacji: 15 marca 2022 r. – 25 czerwca 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba miejsc noclegowych: Hala Orbita (350), Młodzieżowe Centrum Sportu ulica Gwarna (68)
- Kwota dotacji: 582 076 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie pomocy dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa poprzez: organizację tymczasowego zakwaterowania, organizację całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej i oraz innych niezbędnych produktów. W ramach zadania zakwaterowani byli uchodźcy kierowani na nocleg z polecenia Wojewody Dolnośląskiego, we współpracy z Gminą Wrocław.

Od 15.03.2022 do 05.04.2022 było zapewnionych 350 miejsc w obiekcie Hala Orbita przy ulicy Wejherowskiej 35. W okresie od 06.04.2022 do 30.06.2022 było zapewnionych 68 miejsc w obiekcie Młodzieżowego Centrum Sportu przy ulicy Gwarnej 10. **Zadanie zrealizowane na polecenie Wojewody.**

Ukraina Nokia Poland

- Okres realizacji: 23 marca 2022 r. – 22 maja 2022 r.

- Liczba zawartych umów: 1
- Liczba odbiorców: 160 miejsc noclegowych
- Kwota dotacji: 320 880 zł.

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie pomocy dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa poprzez: organizację tymczasowego zakwaterowania, organizację całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej i oraz innych niezbędnych produktów. W ramach zadania zakwaterowani byli uchodźcy kierowani na nocleg z polecenia Wojewody Dolnośląskiego, we współpracy z Gminą Wrocław. **Zadanie zrealizowane na polecenie Wojewody.**

Organizacja tymczasowego zakwaterowania, całodziennego wyżywienia zbiorowego, zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów uchodźcom z ukrainy

- Okres realizacji: 23 maja 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 15
- Kwota dotacji: 7 544 561 zł

Celem realizacji zadania publicznego było zapewnienie pomocy dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa poprzez: organizację tymczasowego zakwaterowania, organizację całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej i oraz innych niezbędnych produktów. W ramach zadania zakwaterowani byli uchodźcy kierowani na nocleg z polecenia Wojewody Dolnośląskiego, we współpracy z Gminą Wrocław.

Zadanie realizowane było w czterech lokalizacjach:

1) ulica Ofiar Oświęcimskich, na 200 miejsc noclegowych,
2) ulica Gwarna, na 68 miejsc noclegowych,

3) ulica Śrubowa, na 160 miejsc noclegowych,
4) ulica świętego Antoniego, na 150 miejsc noclegowych.

Zadanie zrealizowane na polecenie Wojewody.

V OPINIOWANIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

W 2022 roku wydano **157** opinii o organizacjach pozarządowych w sprawach lokalowych dla: Zarządu Zasobu Komunalnego (105), Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (40), Wydziału Nieruchomości Komunalnych (9), Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (2), Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości (1). Opinie dotyczyły przede wszystkim: pozyskania gminnych lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym oraz przedłużenia wygasających umów najmu.

Wydano 2 opinie dla Biura Prezydenta w sprawie udzielenia Patronatu Honorowego Prezydenta Wrocławia.

Ponadto przekazano gminnym zarządcom nieruchomości **125** sprawozdań rocznych z działalności prowadzonej w gminnych lokalach użytkowych, a także sporządzono **22** odpowiedzi w sprawie oczekiwań i zamierzeń inwestycyjnych w związku z przystąpieniem do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Udostępnianie gminnych nieruchomości organizacjom pozarządowym

W roku 2022 organizacje pozarządowe użytkowały łącznie **460** nieruchomości gminnych na podstawie całorocznych i wieloletnich tytułów prawnych (lokale

użytkowe, nieruchomości zabudowane i nieruchomości niezabudowane). Powyższa liczba uwzględnia dane z:

- Zarządu Zasobu Komunalnego (293);
- Wrocławskich Mieszkań Sp. z o. o. (56);
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (45);
- Wydziału Nieruchomości Komunalnych (43);
- Zarządu Zieleni Miejskiej (13);
- Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4 (10).

Nieruchomości użytkowane były na podstawie następujących tytułów prawnych:

- najem (258);
- użyczenie (135);
- dzierżawa (31);
- użytkowanie (23);
- użytkowanie wieczyste (13).

Ponadto organizacje korzystały z infrastruktury lokalowej szkół i obiektów sportowych z przeznaczeniem na m. in. różnorodne zajęcia sportowe i pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. W roku 2020 obowiązywało łącznie **781** krótkoterminowych umówna udostępnienie pomieszczeń szkolnych, sal gimnastycznych i obiektów sportowych. Powyższa liczba uwzględnia dane z:

- Departamentu Edukacji (651);
- Młodzieżowego Centrum Sportu Wrocław (130).

Ważną rolę w zakresie zapewniania infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych pełniło **Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4**, prowadzone w gminnym budynku przez Fundację Przemian Społecznych „Zmiana”. Placówka przy ul. Paulińskiej 4 prowadzi działalność od września 2011 roku i zapewnia pomieszczenia dla 10 organizacji pozarządowych, realizujących projekty w różnych obszarach społecznych. Projekty te wpisują się w działania Miasta na rzecz rewitalizacji rejonu Nadodrza. Do głównych działań realizowanych przez organizacje pozarządowe w Centrum w roku 2022 należały m. in. Dom Sztuki PajdArt, spotkania seniorów i kombatantów, poradnictwo dla: migrantów, osób z doświadczeniem choroby onkologicznej, osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

W roku 2022 kontynuowano "Program bezpłatnego udostępniania organizacjom pozarządowym sal gimnastycznych przez szkoły prowadzone przez Miasto Wrocław w godzinach pozalekcyjnych. W roku 2022 z programu skorzystały 73 organizacje pozarządowe. Suma wszystkich godzin przyznanych dla organizacji tygodniowo wyniosła 672 godzin w 113 szkołach, w wyniku czego na jedną szkołę przypadało średnio 6 godzin udostępniania sal gimnastycznych dla organizacji w każdym tygodniu.

Przeprowadzono **56** wizytacji nieruchomości gminnych, użytkowanych przez organizacje pozarządowe.

VI SZKOLENIA DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

We Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 odbyły się bloki szkoleń dla organizacji pozarządowych, w których ogółem zostały przeszkolone 183 osoby. Szkolenia były skierowane zarówno do nowo powstałych organizacji pozarządowych i miały na celu zapoznanie ich z zagadnieniami

prawnymi i organizacyjnymi dotyczącymi funkcjonowania NGO („Zakładanie fundacji i stowarzyszeń", „Przygotowanie projektów i wniosków dotacyjnych", „Podstawy prowadzenia księgowości w organizacjach pozarządowych", „Polityka rachunkowości", „RODO-aspekty formalno-prawne w NGO", „Tworzenie i budżetowanie projektów dla początkujących", „Jak napisać project", "Jak wypełnić wniosek") jak i do organizacji już działających, których celem było podniesienie ich potencjału i profesjonalizacja pracy („Jak zainteresować biznes naszymi projektami społecznymi", "Under pressure stress: praktyczny warsztat o tym jak możemy sobie pomóc, gdy jesteśmy zestresowani", „Marketing fundacji - jak poukładać wizerunek i komunikację organizacji, aby osiągnąć zakładane cele"). Przeprowadzono cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, udzielających dotacji celowychdla organizacji pozarządowych. Tematem szkoleń były otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych w 2022 roku. W szkoleniach udział wzięło 45 osób. Na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej przeprowadzono również cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych o zróżnicowanej tematyce, w których udział wzięło 185 osób. Szkolenia skierowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych miały na celu podnoszenie profesjonalizacji pracy oraz wspieranie funkcjonowania sektora pozarządowego np. „Vademecum kadrowca 2022 w organizacji pozarządowej," „Kurs dla kandydatów na wychowawców wypoczynku", „Kurs instruktażowy dla kierowników wypoczynku", „Kurs podstawowy z ochrony danych osobowych – inspektor ochrony danych", „Myślenie projektowe Design Thinking - podejście do rozwiązywania problemów w NGO", „Prowadzenie mediów społecznościowych w praktyce", „Lider NGO - myślenie i działanie systemowe", „Praca z celami organizacji i perspektywą strategiczną", „Obowiązki organizacji pozarządowej w zakresie dostępności działań dla osób ze szczególnymi potrzebami", „Wprowadzenie w tematykę dostępności architektoniczneji informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami", „Dostępność cyfrowa-dostępne strony internetowe i aplikacje mobilne". Zapewnienie dostępności treści i materiałów multimedialnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, Dokumenty obowiązkowe i zalecane w przepisach dotyczących RODO, Finansowanie działalności NGO -projekty unijne, środki krajowe, fundraising i crowdfunding, Wprowadzenie do ewaluacji projektów, Skuteczne zastosowanie narzędzi i technik w pracy z dziećmi i

młodzieżą w nurcie NVC – Komunikacji bez przemocy, Praktyczne i skuteczne techniki treningu uważności Mindfulness. Tematem szkoleń zorganizowanych i przeprowadzonych dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych było „Udzielanie zrównoważonych zamówień o wartości niższej niż 130 tys złotych”

Łącznie w 2022 roku w szkoleniach wzięło udział 413 osób.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych dla organizacji pozarządowych oraz pracowników UM i jednostek organizacyjnych Gminy zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi

Liczba uczestników szkoleń	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Szkolenia przeprowadzane przez Wydział Partycypacji Społecznej	124	223	385	145	169	45
Szkolenia przeprowadzane na zlecenie Wydziału Partycypacji Społecznej	260	260	242	299	227	185
Szkolenia przeprowadzane przez Centrum Wspierania Organizacji	259	259	364	183	201	183

Pozarządowych Sektor 3						
Ogółem	1034	742	991	627	597	413

Zdecydowana większość szkoleń odbyła się w sposób zdalny, za pośrednictwem Internetu. Co roku szkolenia mają na celu podnoszenie potencjału i profesjonalizację pracy organizacji pozarządowych wraz z doskonaleniem umiejętności ogólnorozwojowych i interpersonalnych uczestników oraz związane są z bieżącymi potrzebami np. w zakresie zmian przepisów, doskonalenia umiejętności i warsztatu pracy itp.

VII WROCŁAWSKA RADA DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO (WRDPP)

Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego jest ciałem powoływanym przez Prezydenta Wrocławia. Ma charakter inicjatywny i doradczo-opiniujący w zakresie dotyczącym działalności pożytku publicznego i współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi. Do zadań WRDPP należy m.in. opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2022 r. Radzie przekazano do zaopiniowania 15 projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia:

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zamiaru likwidacji Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Zespole Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży we Wrocławiu przy ul. Hugona Kołłątaja 20,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie lokalnego programu osłonowego "Wsparcie Seniorów we Wrocławiu",
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wychowania przedszkolnego oraz kryteriów wyboru ofert,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie dotacji udzielanych publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowym oraz innym formom wychowania przedszkolnego, prowadzonym przez osoby fizyczne i prawne,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Wrocławia w roku budżetowym 2023 pod nazwą Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budzetowy 2023,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wrocław w roku szkolnym 2022/2023,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniający uchwałę nr XLVII/1094/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.",
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zgody na udzielenie dotacji w podwyższonej wysokości dla publicznych przedszkoli integracyjnych i specjalnych prowadzonych na terenie Wrocławia przez osoby fizyczne i prawne,

- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców w Gminie Wrocław,

- podwyższonej wysokości dla niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych prowadzonych na terenie Wrocławia przez osoby fizyczne i prawne,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej uchwałę LVI/1498/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Miasto publicznych szkół podstawowych, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Wrocławia,
- projekt uchwały Rady Miejskiej w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do klas I publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Wrocław,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, prowadzonych przez Miasto Wrocław,
- projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie kryteriów wraz z liczbą punktów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych młodzieżowych domów kultury prowadzonych przez Miasto Wrocław.

Rada odbyła 10 oficjalnych posiedzeń w 2022 r. Protokoły z posiedzeń WRDPP dostępne są w BIP UM Wrocławia pod adresem:

https://bip.um.wroc.pl/artykul/933/49098/protokoly-z-posiedzen-wrdpp

VIII DOKUMENTY I AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY MIASTA WROCŁAWIA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ KONSULTACJI:

W oparciu o przeprowadzone konsultacje na podstawie Uchwały Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących

działalności statutowej tych organizacji (j.t. Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 3063) przyjęto:

- UCHWAŁĘ NR LIX/1554/22 RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA z dnia 20 października 2022 r. w sprawie "Programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w 2023 r.",

IX NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA (NPP)

Nieodpłatna Pomoc Prawna to zadanie z zakresu administracji rządowej zlecone Miastu Wrocław (na prawach powiatu). W roku 2022 na realizację tego zadania przeznaczonych zostało 1 716 000 zł na prowadzenie 26 punktów, w tym 13 prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 13 przez adwokatów i radców prawnych. Każdy punkt był czynny 5 dni w tygodniu po 4 godziny dziennie. Program Nieodpłatnej Pomocy Prawnej był realizowany w lokalach będących w zasobie powiatu Miasta Wrocław: Każdy punkt NPP był wyposażony w komputer, urządzenie wielofunkcyjne, internet, telefon komórkowy i sprzęt biurowy, oprogramowanie Wolters Kluwer.

W ramach programu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej we Wrocławiu, w 2022 r. udzielono 5945 porad prawnych i obywatelskich, w tym 4446 w punktach obsługiwanych przez adwokatów i radców prawnych, 1187 w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 312 porad obywatelskich.

W związku z przeciwdziałaniem zagrożeniom związanym z COVID-19 do 11.03.2022 r. nieodpłatne porady prawne we Wrocławiu były udzielane jedynie w formie telefonicznej. Od 14.03.2022 r. porady prawne i obywatelskie były udzielane w formie stacjonarnej.
Punkty obsługiwane przez 58 adwokatów i radców prawnych.

- pl. Dominikański 6 (2 punkty),
- ul. Rydygiera 43 (3 punkty),
- ul. Wiosena 14 (1 punkt),
- ul. Gajowicka 96a (1 punkt),
- ul. Kromera 44 (2 punkty),

- ul. Prądzyńskiego (3 punkty),
- ul. Szczytnicka 47 (1 punkt).

W wyniku konkursu nr 2964, dotacji udzielono 3 organizacjom pozarządowym realizującym zadani w poniższych punktach:

- ul. Rękodzielnicza 1 (2 punkty),
- ul. Curie-Skłodowskiej 63a (9 punktów),
- ul. Szczytnicka 47 (2 punkty).

Prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego we Wrocławiu (przy ul. Curie-Skłodowskiej 63a, ul. Rękodzielniczej 1. ul. Szczytnickiej 47 a także realizacja zadań z zakresu edukacji prawnej

- Okres realizacji: 1 stycznia 2022 r. – 31 grudnia 2022 r.
- Liczba zawartych umów: 3
- Liczba odbiorców: 1 499 osób
- Kwota dotacji: 832 260 zł

Celem realizacji zadania publicznego było udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej osobom uprawnionym/beneficjentom wymienionym w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim i edukacji prawnej. Zadanie polegało na prowadzeniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej we Wrocławiu zgodnie z ww. ustawą poprzez udzielanie pomocy, która obejmowała poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, sporządzenie projektu pisma w sprawie z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym, nieodpłatną mediację, sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym.Nieodpłatna pomoc prawna była świadczona osobiście przez adwokata lub radcę prawnego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przez aplikanta adwokackiego lub

radcowskiego. W punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe porad udzielali również doradcy podatkowi – w zakresie prawa podatkowego, z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

X EKONOMIA SPOŁECZNA I LOKALNY PROGRAM ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

Lokalny Program Rozwoju Ekonomii Społecznej to program współpracy miasta Wrocławia z podmiotami ekonomii społecznej w zakresie realizacji usług użyteczności publicznej. Program powstał w wyniku realizacji projektu pn. „Społecznie odpowiedzialny Wrocław".

Najważniejsze korzyści wdrożenia programu:

- zwiększenie zatrudnienia osób najbardziej oddalonych od rynku pracy oraz trwale korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (udzielenie zamówienia podmiotowi ekonomii społecznej, często lokalnemu w stosunku do siedziby Zamawiającego) związane jest z zatrudnieniem do realizacji umowy osób pochodzących z tego samego terenu, co Zamawiający , powodując spadek bezrobocia na danym obszarze oraz zmniejszenie kosztów utrzymania przez samorząd osób bezrobotnych, a osoby wykluczone mają możliwość powrotu do społeczeństwa i aktywnego w nim zaistnienia;

- podatki z tytułu PIT i CIT zostają w Gminie, w związku z tym iż zlecenie wykonuje lokalny Wykonawca, a zatrudnieni pracownicy odprowadzają podatki zgodnie z miejscem zamieszkania;

- zmniejszenie świadczeń pomocy społecznej wypłacanych osobom trwale bezrobotnym;

- wzmocnienie postaw przedsiębiorczości i odpowiedzialności społecznej wśród mieszkańców;

- rozwój współpracy trójsektorowej i tworzenia lokalnych warunków do zlecaniai realizacji usług publicznych;

- zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej oraz tworzenie warunków do ich rozwoju.

Partnerzy, którzy współuczestniczyli w wypracowaniu i wdrożeniu to: przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej, spółki komunalne, miejskie jednostki organizacyjne, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Wrocławskie Centrum Integracji.

W roku 2022 Wrocławska Spółdzielnia Socjalna współpracowała z innymi podmiotami wykonując:

- Usługi transportowe przy użyciu własnych pojazdów, ze wskazanych lokali gminnych oraz pomieszczeń do nich przynależnych do innych wskazanych lokali stanowiących zasób Gminy Wrocław

  Kwota umowy – 50 737,50 zł

  Zlecający - Wrocławskie Mieszkanie Sp. z o.o/Gmina Wrocław

- Usługi porządkowe w lokalach i pomieszczeniach do nich przynależnych stanowiących własność Gminy Wrocław

  Kwota umowy 675 000,00 zł

  Zlecający - Wrocławskie Mieszkanie Sp. z o.o/Gmina Wrocław

- Usługę w zakresie otwierania i zamykania bram Cmentarza Komunalnego Oddział Jerzmanowo

  Kwota umowy - 22 320,00 zł

  Zlecający - Zarząd Cmentarzy Komunalnych/Gmina Wrocław

- Usługę malowania pomieszczeń, drobne prace remontowe i budowlane na potrzeby

MOPS Wrocław

Kwota umów – 190 000,00 zł

Zlecający - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Usługi transportowe na potrzeby MOPS Wrocław

  Kwota umowy – 24 060,50zł

  Zlecający - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Usługi porządkowe

  Kwota umowy - 5 200,50 zł

  Zlecający - Wrocławskie Centrum Integracji

- Usługi porządkowe w lokalach i pomieszczeniach do nich przynależnych, stanowiących

  własność Gminy Wrocław

  Kwota umowy 471 360,00 zł

  Zlecający - Zarząd Zasobu Komunalnego/Gmina Wrocław

- Organizację tymczasowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, uciekających przed wojną, w domu studenckim "Pancernik"

  Kwota umowy 2 036 818,23

  Zlecający - Wrocławskie Mieszkania Sp. Z.o.o/Gmina Wrocław

- Zakup, przygotowanie i dostarcznie paczek świątecznych dla mieszkańców Wrocławia

  Kwota umowy 100 000,00 zł

  Zlecający - Gmina Wrocław

- Usługę remontową w lokalu przy ulicy Paulińskiej

  Kwota umowy 100 000,00 zł

  Zlecający - Fundacja Przemian Społecznych ,,Zmiana”/Gmina Wrocław

- Usługę remontową w lokalu przy ul. Chopina

  Kwota umowy 74 000,00 zł

  Zlecający - Fundacja "Druga Runda"/Gmina Wrocław

- Usługę remontową w lokalu przy ulicy Piłsudskiego

  Kwota umowy 21 857,00 zł

  Zlecający - Fundacja na Rzecz Studiow Europejskich/Gmina Wrocław

- Usługę remontową w lokalu przy ulicy Gazowej

  Kwota umowy 125 000,00 zł

  Zlecający - Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej/Gmina Wrocław

- Usługę remontową w lokalu przy ulicy Grodzkiej

  Kwota umowy 38 325,00 zł

  Zlecający - Fundacja Przyszłość Pokoleń/Gmina Wrocław

RAZEM: 4 324 678,73 zł

Dzięki zleceniom z Gminy Wrocław Wrocławska Spółdzielnia Socjalna utrzymuje miejsca pracy średnio dla 42 osób w kryzysie bezdomności, które w tym czasie nie korzystają z różnych form pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (w tym zasiłków), a wcześniej były czynnymi biorcami świadczeń z tytułu pomocy społecznej.

Średni miesięczny koszt utrzymania w placówkach plus zasiłki dla osób w kryzysie bezdomności w roku 2022 wyniósł : **1.233,37 zł**

Sposób obliczenia :

średni koszt utrzymania 1 osoby w schronisku zgodnie z uchwałą NR LIV/1476/22 RMW z dnia 23.06.2022 r. (30 zł x 365 dni) : 12 miesięcy + średnia miesięczna wysokość zasiłku wypłacana osobie w kryzysie bezdomności = kwota

Średnio 14 800,44 zł dla jednej osoby x 42 osoby = 621 618,48 zł rocznie.

Zaznaczyć należy, że w skład dotacji wchodzą jedynie schroniska (z obliczeń wykluczone zostały Ośrodki Wsparcia). Odpłatność w ośrodkach wsparcia ustalana jest zgodnie z Zarządzeniem nr 7269/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 11 marca 2022 r. i wynosi: 1158,33 zł lub 935,43 zł.

Gmina Wrocław zlecając zadania Wrocławskiej Spółdzielni Socjalnej zaoszczędziła ze środków publicznych ok **621 618,48 zł** na wydatkach przeznaczonych na utrzymanie osób w kryzysie bezdomności i bezrobotnych, które przed podjęciem pracy w Spółdzielni utrzymywały się wyłącznie z zasiłków wypłacanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Wrocławskie Centrumrum Rozwoju Społecznego prowadziło w 2022 r. działania mające na celu zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej oraz tworzenie warunków do ich rozwoju poprzez zlecanie im różnego rodzaju zadań, między innymi:

- **Fundacji "Znacznie Więcej"**, zadań z zakresu zapewnienia cateringu na różnego rodzaju wdarzenia, przygtowanie i dostawę posiłków, obsługę spotkań
- **Spółdzielni Panato**, usług projekowania różnego rodzaju materiałów promocyjnych, wykonywania wydruków, wykonywania toreb bawełnianych.
- **Stowarzyszeniu "Edukacji Krytycznej"**, zadań związanych z organizacją spotkań, edukacją, prowadzeniem warsztatów.Gmina Wrocław również intensywnie współpracowała z Fundacją Znacznie Więcej zlecając zadania związane ze świadczeniem usług cateringowych.

XI PETYCJE

Podstawą prawną do składania petycji w Polsce jest ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Weszła ona w życie 6 września 2015 roku.

Petycje są formą bezpośredniego uczestnictwa obywateli w procesie sprawowania władzy. Zgodnie z art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy ma prawo składać petycje. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

W 2022 r. do Urzędu Miejskiego Wrocławia zostało złożonych 41 petycji: 29 petycji zostało złożonych do Prezydenta Wrocławia, 10 petycji zostało złożonych do Rady Miejskiej Wrocławia, a 2 petycje zostały założone do rozpatrzenia zarówno przez Prezydenta Wrocławia jak i Radę Miejską Wrocławia.

W przypadku petycji złożonych do Prezydenta Wrocławia 8 petycji zostało pozostawionych bez rozpatrzenia ponieważ nie został oznaczony podmiot wnoszący petycję lub/i nie wskazano miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).

W przypadku petycji złożonych do Rady Miejskiej Wrocławia 1 petycja została pozostawiona bez rozpatrzenia ponieważ nie został oznaczony podmiot wnoszący petycję lub/i nie wskazano miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).

W przypadku petycji złożonych zarówno do Prezydenta Wrocławia i Rady Miejskiej Wrocławia 1 petycja została pozostawiona bez rozpatrzenia ponieważ nie został oznaczony podmiot wnoszący petycję lub/i nie wskazano miejsca zamieszkania albo siedziby podmiotu wnoszącego petycję oraz adresu do korespondencji (art. 7 ust. 1 ww. ustawy).

Z uwagi na fakt, że Prezydent Wrocławia nie był adresatem właściwym do rozpatrzenia petycji:

- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Ministerstwo Zdrowia,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Ekosystem Sp. z o.o.,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia jednocześnie przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A., Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o., Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o., Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o., Stadion Wrocław Sp. z o.o., Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o., Wrocławski Park Wodny S.A., ZOO Wrocław Sp. z o.o., Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o., Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A., Wrocławski Park Technologiczny S.A., Ekosystem Sp. z o.o., Wrocławski Klub Sportowy Śląsk Wrocław S.A., Port Lotniczy Wrocław S.A., SIM Wrocław Sp. z o.o.,
- 1 petycja została przekazana do rozpatrzenia przez Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu,
- 8 petycji zostało rozpatrzonych przez Radę Miejską Wrocławia.

Pozostałe petycje zostały przekazane do rozpatrzenia przez następujące komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia:

- 1 petycja przez Wydział Partycypacji Społecznej,
- 2 petycje przez Departament Strategii i Rozwoju Miasta,
- 2 petycje przez Departament Edukacji,
- 5 petycji przez Departament Infrastruktury i Transportu,
- 1 petycja przez Departament Zrównoważonego Rozwoju,
- 1 petycja przez Departament Spraw Społecznych,
- 1 petycja przez Departament Finansów Publicznych,
- 1 petycja przez Wydział Organizacji i Kadr oraz w części przez Wydział Partycypacji Społecznej.

W 1 przypadku organem rozpatrującym petycję był zarówno Prezydent Wrocławia oraz Rada Miejska Wrocławia. W przypadku 4 petycji, ich zakres dotyczył więcej niż jednego Departamentu. W takim przypadku odpowiedzi

zbiorczej udzielił Wydział Partycypacji Społecznej. W przypadku 5 petycji nie upłynął jeszcze termin udzielenia odpowiedzi.

XII DZIAŁANIA INFORMACYJNE WYDZIAŁU PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ NA STRONACH INTERNETOWYCH ORAZ PORTALACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

Wydział Partycypacji Społecznej w ramach serwisu www.wroclaw.pl prowadził i aktualizował portal partycypacji społecznej Wrocław Rozmawia (www.wroclaw.pl/rozmawia). Jest to platforma informacyjna Wydziału – miejsce komunikacji z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, uczestnikami konsultacji społecznych, a także źródło informacji na temat budżetów partycypacyjnych, rewitalizacji, ekonomii społecznej oraz nieodpłatnej pomocy prawnej.

W jednym miejscu mieszkanki i mieszkańcy mogli znaleźć interesujące ich zagadnienia oraz następujące, dedykowane podstrony: Konsultacje społeczne (podstrony poszczególnych konsultacji, aktualności), NGO (m.in. wsparcie finansowe, współpraca, najem lokali, sprawy do załatwienia), Budżet partycypacyjny (informacje dotyczące WBO, FO oraz Mikrograntów), CALe (zawierające listę oraz mapę aktualnie funkcjonujących we Wrocławiu CALi), Rewitalizacja (wrocławskie przykłady, zasady, podstawy prawne, zabytkowe pojazdy), ogólny dział Aktualności obejmujący wszystkie wymienione wyżej obszary oraz Kontakt.

W roku 2022 liczba odsłon strony wyniosła 1 718 833, a odpowiednio dla podstron:

- Wrocław Rozmawia – 750 507
- Wrocławski Budżet Obywatelski – 968 326

Ponadto aktualizowano informacje w Biuletynie Informacji Publicznej UM Wrocławia: m.in. informacje o Wydziale Partycypacji Społecznej, otwartych konkursach ofert oraz innych trybach wsparcia finansowego, sprawach do załatwienia, najemie lokalu użytkowego przez NGO, formularze do pobrania,

zestawienia, programy współpracy i sprawozdania, ogłoszenia konsultacji społecznych.

Wydział prowadził także strony na portalach społecznościowych:

- Facebook/Wrocław Rozmawia: www.facebook.com/wroclawrozmawia ;
- Facebook/Wrocławski Budżet Obywatelski: www.facebook.com/wroclawskibudzetobywatelski ;
- Twitter/Wrocław Rozmawia: www.twitter.com/WroclawRozmawia ;
- Instagram/Wrocław Rozmawia: www.instagram.com/wroclaw_rozmawia .

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej mającą na celu umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one
w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki pomocy społecznej realizują te zadania we Wrocławiu.

Ośrodek wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem i to zarówno poprzez pomoc finansową, pracę socjalną, jak i tworzenie odpowiednich programów pomocowych, osłonowych i wsparcia.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadach partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Gmina i powiat są obowiązane zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej do wykonywania zadań pomocy społecznej i nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub prawnych do zaspokajania jej niezbędnych potrzeb życiowych. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się
w możliwościach pomocy społecznej.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania
w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Biorąc pod uwagę, iż **7 872** osób w rodzinie korzysta z zasiłków wypłacanych zgodnie
z ustawą o pomocy społecznej, **3 891** osób otrzymuje dodatek do wydatków mieszkaniowych, **474** osób korzysta z dodatku energetycznego, dla **10 049** rodzin wypłacane są świadczenia rodzinne, **1 823** osób otrzymuje wypłaty z funduszu alimentacyjnego, ze świadczenia wychowawczego korzysta średnio miesięcznie **44 745** dzieci, **250** rodzin korzysta z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, **85** osób korzystało ze świadczenia dla żołnierzy, **99** osób otrzymało świadczenie „Za życiem”, ze świadczenia w ramach Karty Polaka skorzystało **509** osób, dodatek osłonowy otrzymało **20 691** osób, dodatek węglowy wypłacono **9 879** osobom, z dodatku dla gospodarstw domowych z tyt. wykorzystywania niektórych źródeł ciepła korzystało **1 166** osób, a także **45 158 obywateli Ukrainy** skorzystało z różnych świadczeń przysługującym im w związku z wybuchem wojny na Ukrainie, co daje łączną liczbę osób korzystających w 2022 roku z różnych form pomocy wypłacanych przez MOPS – **146 691,** czyli **21,77%** mieszkańców Wrocławia. Jedna osoba może korzystać z kilku form pomocy, dlatego szacuje się, że pomocą z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi objęte jest około **3% mieszkańców Wrocławia.**

W **2022 r.** na realizację zadań wydatkowano **591 723 915,74 zł** (w tym projekty **1 198 949,14 zł)**, w tym na realizację poszczególnych zadań przeznaczono:

- 433 941 900,15 zł na zadania zlecone Gminie;
- 117 345 274,35 zł na zadania własne Gminy (w tym projekty 1 198 949,14 zł);
- 29 317 891,62 zł na zadania własne Powiatu;
- 11 118 849,62 zł na zadania zlecone Powiatowi.

Na podstawie Zarządzenia nr 7322/22 z dnia 17 marca 2022 roku oraz Zarządzenia nr 9024/22 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane przez Miasto Wrocław w 2022. Gmina Wrocław - MOPS dysponowała środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w łącznej wysokości **14 181 605,00 zł** na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych. W 2022 r. na zadania związane z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnością wypłacono kwotę **6 931 616,67 zł** i na prowadzenie **5** Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) kwotę **7 161 754,80 zł,** co daje łącznie **14 093 371,47 zł.** Na obsługę powyższego zadania Gmina Wrocław-MOPS wykorzystała kwotę **312 910,62 zł**. Działalność WTZ-ów została dofinansowana przez Gminę Wrocław w kwocie **797 023,00 zł.** Od 2012 roku Gmina Wrocław-MOPS realizuje dodatkowo program „Aktywny Samorząd", który również jest finansowany ze środków PFRON. W 2022 r. na dofinansowania z programu przeznaczono kwotę **3 700 308,35 zł**, z czego na dzień 31.12.2022 r. wypłacono kwotę **1 472 442,11 z**ł, pozostałe dofinansowania na kwotę **2 227 866,24 zł** będą realizowane do 15.04.2023 r. (Program Aktywny Samorząd realizowany jest od marca danego roku do 15 kwietnia roku następnego).

W 2022 r. Miasto prowadziło samodzielnie lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych **13** całodobowych domów pomocy społecznej o łącznych wydatkach **65 751 486,31 zł** (w tym środki COVID-19 w kwocie 941 447 zł), **12**

dziennych domów pomocy o łącznych wydatkach **7 193 333,13 zł, 2** mieszkania chronione, na które wydatkowano **250 048 zł** oraz **37** placówek opiekuńczo-wychowawczych (w tym 12 typu rodzinnego) o łącznych wydatkach **32 203 762,25 zł,** Centrum Rozwoju i Aktywności Dzieci i Młodzieży Stowarzyszenia Pomocy Iskierka na kwotę **1 292 000 zł,** specjalistyczną placówkę wsparcia dziennego Siemacha Spot Magnolia Park Stowarzyszenia SIEMACHA na kwotę **719 970 zł**, **7** środowiskowych domów samopomocy, na które wydatkowano **5 740 649 zł,** oraz dwa ośrodki prowadzone przez Stowarzyszenie "Akson" – Ośrodek Interwencji Kryzysowej na kwotę **480 00 zł** i Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie na kwotę **475 000 zł**. Dodatkowo w ramach zadań zleconych przez Miasto, organizacje pozarządowe prowadziły opiekę wytchnieniową, w tym w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością na kwotę **793 600 zł,** asystentów osobistych osób niepełnosprawnych w kwocie łącznej **2 087 646 zł,** Streetbus – uliczny autobus dla osób w kryzysie ulicznej bezdomności wraz z usługami streetworkerów z dotacją na kwotę **282 490,70 zł,** a także wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego z dotacją na kwotę w wysokości **75 000 zł.**

Ponadto MOPS nadzorował 3 dzienne domy pomocy, Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny "Pensjonat dla Osób Starszych" – przy ul. Kamieńskiego 91 oraz Ośrodek Wsparcia – Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży przy ul. Reymonta i ul. Chrobrego, Nadodrzańskie Centrum Wsparcia z budżetem w wysokości **1 295 347,33 zł**, pracę prowadzonych przez NGO **10** schronisk na łączną kwotę **9 913 000 zł, 1** Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w kwocie **820 000 zł** i **1** noclegowni dla osób bezdomnych w kwocie **840 000 zł**, w których jest łącznie **602** miejsc całorocznych (w okresie zimowym dodatkowe 130 dostawek), **1** łaźni i magazynu odzieży na kwotę **120 000 zł, 4** kuchni charytatywnych wydających dziennie ok. **1 430** posiłków na kwotę **700 000 zł** oraz "Ogrzewalni" w kwocie **499 980 zł.**

W 2022 r. MOPS ogłosił konkurs na przygotowanie i dystrybucję paczek świątecznych dla potrzebujących mieszkańców Wrocławia, w ramach którego wydatkowano kwotę **407 200 zł.** Dodatkowo we współpracy z organizacjami pozarządowymi i Radami Osiedli MOPS przygotował świąteczne paczki dla osób w trudnej sytuacji życiowej, które trafiły do 4 000 rodzin. Część z tych paczek to

Paczki Dobrych Relacji – w siedmiu miejscach Wrocławia przekazał je potrzebującym prezydent miasta. Były one rozdawane również przez NGO czy Rady Osiedli. W 2022 r. przekazano również środki na funkcjonowanie Wrocławskiego Banku Żywności w kwocie **515 000 zł.**

Budżet MOPS w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	**2018 [zł]**	**2019 [zł]**	**2020 [zł]**	**2021 [zł]**	**2022 [zł]**
Zadania zlecone Gminie	365 283 194	549 019 462,45	749 307 897,33	746 695 196,95	433 941 900,15
Zadania własne Gminy	98 363 112	105 944 424,48	107 697 907,06	110 864 901,87	117 345 274,35
Zadania własne Powiatu	26 974 910	28 452 948,10	28 439 153,39	29 242 283,57	29 317 891,62
Zadania zlecone Powiatowi	8 490 038	9 968 302,08	11 277 271,97	13 642 956,77	11 118 849,62

Wyszczególnienie	**2018 [zł]**	**2019 [zł]**	**2020 [zł]**	**2021 [zł]**	**2022 [zł]**
Zadania powierzone Powiatowi	X	X	X	X	X
Zadania powierzone Gminie	40 374	X	X	30 030,00	X
Ogółem bez PFRON …	**499 151 628**	**693 385 137,11**	**896 722 229 ,75**	**900 475 369,16**	**591 723 915,74**
PFRON (PFRON+AS) + FUND SOLIDARN.	8 695 345	12 198 033,42	14 421 931,21	15 760 039,28	17 730 989,06

Na szkolenie kadry kierowniczej i pracowników w roku 2022 MOPS wydatkował łącznie **177 184,70 zł.**

W sprawach przyznania świadczeń udzielanych przez MOPS wydano w 2022 r. **73 559** decyzji administracyjnych.

Ilość decyzji administracyjnych i orzeczeń wydawanych przez MOPS i Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2018-2022

Jednostka organizacyjna Gminy	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
MOPS	133 556	90 496	74 067	77 806	73 559
PZON	8 027	8 817	6 958	6 855	7 212

W ramach obszarów nadzorowanych przez MOPS realizowane były poniższe zadania publiczne w ramach resortowych programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (zwane dalej MRiPS):

1) Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2022"– dofinansowanie na kwotę **63 000,00 zł** (dotacja), wartość całego zadania wynosiła **169 794, 24zł**;

2) „Zapewnienie funkcjonowania placówki Senior +" w ramach Programu Wieloletniego „Senior" + na lata 2021-2025, edycja 2022 – dofinansowanie na kwotę **108 864,00 zł** (dotacja), wartość całego zadania wynosiła **371 000,00 zł**;

3) „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2022r." w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa" – edycja 2022 – dofinansowanie na kwotę **793 152,00 zł** (dotacja), wartość całego zadania wynosiła **909 792,00 zł**;

4) „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2022– dofinansowanie na kwotę **2 211 058,00 zł** (dotacja), wartość całego zadania wynosiła **2 536 214,00 zł;**

5) „Korpus Wsparcia Seniora” – edycja 2022 finansowana z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na rzecz lokalnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów we Wrocławiu”. Wysokość środków przyznanych na realizację zadania to **188 650,00 zł**.

W 2022 roku MOPS pozyskał **11 985 100,50 zł** ze środków zewnętrznych w ramach: Programu „Asystent rodziny na rok 2022”, Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025, Programu ”Opieka wytchnieniowa”, Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Korpus Wsparcia Seniora”, projektu współfinansowanego ze środków UE „Przyjazny dostęp-MOPS” oraz środków finansowych z UNICEF (wkład własny Gminy Wrocław do dofinansowanych w 2022 r. projektów wynosił łącznie **857 726,24zł**).

Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Środki zewnętrzne pozyskane przez MOPS	5 636 045,89 w tym dla MOPS: 3 614 972,57	10 278 279,54 w tym dla MOPS: 4 091 685,90	11 589 235,42 w tym dla MOPS: 4 873 813,87	3 366 051,02	11 985 100,50

0d 1 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 zrealizowano zadanie związane z przygotowaniem i dostarczeniem **gorących posiłków do klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społeczne**j. Projekt finansowany był ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej oraz środków gminy.

W jego ramach dostarczano gorące posiłki dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych będących klientami pomocy społecznej, którzy ze względu na swój wiek oraz stan zdrowia mieli trudności z samodzielnym przygotowaniem posiłków. Posiłki były dostarczane do miejsca zamieszkania klientów MOPS przez 6 dni w tygodniu: we wszystkie dni robocze i soboty. W soboty klienci dostawali również obiad na niedzielę. Przez cały okres realizacji projektu dostarczono **33 019** posiłków na łączną kwotę **495 285 zł.** Ze wsparcia mogły korzystać osoby, które spełniały kryteria dochodowe: 776 zł dla gospodarstwa jednoosobowego oraz 600 zł dla gospodarstwa wieloosobowego. Każdy dostarczany posiłek składał się z zupy, drugiego dania i owocu o minimalnej wartości kalorycznej 800 kcal.

ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu Gminy Wrocław w 2022 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłki celowe	3 387	6 697 553
Zasiłki okresowe - w tym dotacja z budżetu państwa	745	2 143 971 1 518 016

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów posiłków i zakupu żywności w tym w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”	1 302 w tym liczba dzieci korzystająca z posiłku 194	1 713 255 w tym dotacja 1 031 295

Średnia wysokość zasiłku celowego w 2022 r. wyniosła – **320,87 zł** (w 2021 – 282,84 zł), natomiast średnia wysokość zasiłku okresowego – **488,15 zł** (w 2021 – 422,18 zł).

Rodzaje świadczeń finansowanych z budżetu państwa w 2022 r.

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Zasiłek stały (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 100%)	1 383	8 144 187
Składki na ubezpieczenie zdrowotne ZUS (zadanie własne Gminy dotowane przez Państwo w 100 %)	1 297	688 799

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń [zł]
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie zlecone Gminy dotowane przez Państwo w 100 %)	30	797 177

Średnia wysokość zasiłku stałego w 2022 r. wyniosła **576,82 zł** (w 2021 – 518,86 zł)

Ilość osób pobierających zasiłki stałe, okresowe i celowe w latach 2018-2022

Rodzaj zasiłku	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłki stałe	1 677	1 588	1 434	1 428	1 383
Zasiłki okresowe	858	803	694	853	745
Zasiłki celowe	4 250	4 003	3 801	3 780	3 387

Dożywianie dzieci i młodzieży we Wrocławiu w latach 2018-2022
(program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

i od 2019 r. „Posiłek w szkole i w domu” **- tylko posiłki dla dzieci uczących się oraz dzieci do lat 7)**

Dożywianie dzieci i młodzieży w latach 2018-2022

Rok	**Koszt dożywiania ogółem [zł]**	**Środki z rezerwy budżetowej Wojewody [zł]**	**Środki z budżetu Gminy [zł]**	**Udział procentowy Gminy [%]**	**Liczba dożywianych dzieci i młodzieży***
2018	200 372	67 913	132 459	**66,11**	436
2019	152 456	47 874	164 582	**68,60**	273
2020	52 471	21 426	31 045	**59,16**	209
2021	137 314	71433	65881	**47,98**	179
2022	107 243	42 544	64 699	**60,33**	194

* od 2018 r. obserwuje się spadek liczby dzieci korzystających z dożywiania (zakup posiłku w szkole), co wynikało z powodów:

- z tytułu wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Program 500+), gdyż rodzice którzy korzystali z pomocy wyłącznie w postaci zakupu posiłku dla dzieci w szkole nie złożyli stosownych wniosków o taką pomoc;

- rodzice otrzymywali zasiłki celowe na zakup posiłków w szkole (w sprawozdaniach do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej są wykazane jako zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności).

W roku 2022 w niewielkim stopniu wzrosła liczba dzieci korzystająca z dożywiania w szkole i może to wynikać z faktu zwiększonej liczby dzieci w szkołach.

Program „Posiłek w szkole i w domu" przewiduje dofinansowanie z budżetu państwa pomocy w następujących formach:

- **posiłek**, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego,
- **zasiłek celowy** na zakup posiłku lub zakup żywności (w tym na zakup posiłku dzieciom przebywającym w placówkach oświatowych, gdzie rodzice zobowiązani są
  do pokrywania kosztów żywienia),
- **świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych.**

Na realizację całego Programu MOPS wydatkował w 2022 r. – 1 713 255 zł, z tego z budżetu Wojewody – 1 031 295 zł. Procentowy udział Gminy w realizacji całego Programu wyniósł w 2022 – ok. 39,80%.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ – FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Wykonanie zadań powiatu finansowanych przez PFRON w latach 2018-2022

Kwota wydatkowana na poszczególne zadania

Zadania	2018 Wykonanie [zł]	2019 Wykonanie [zł]	2020 Wykonanie [zł]	2021 Wykonanie [zł]	2022 Wykonanie [zł]
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	596 750	602 649	449 881	588 039	797 790,00
Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	4 638 868	4 990 877	5 665 094	5 997 137	7 161 754,80
Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	1 620 459	2 135 974	2 566 680	3 339 500	3 140 213,14
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	149 748	149 593	238 753	399 347	399 999,99
Dofinansowanie usług tłumacza	6 000	800	1000	10 000	17 775,00

Zadania	2018 Wykonanie [zł]	2019 Wykonanie [zł]	2020 Wykonanie [zł]	2021 Wykonanie [zł]	2022 Wykonanie [zł]
języka migowego lub tłumacza przewodnika					
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	684 190	699 904	801 645	1 269 136	1 478 912,66
Otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych	999 330	997 406	832 959	1 094 170	1 096 925,88
Ogółem	8 695 345	9 577 203	10 556 012	12 697 329	14 093 371,47

Liczba osób uczestniczących w poszczególnych zadaniach w latach 2018-2022

Zadania	**2018** **Ilość osób**	**2019** **Ilość osób**	**2020** **Ilość osób**	**2021** **Ilość osób**	**2022** **Ilość osób**
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	531 w tym 215 opiekunów	493 w tym 197 opiekunów	340 w tym 150 opiekunów	430 w tym 188 opiekunów	**529** **w tym 222 opiekunów**
Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej	263	265	271	271	**273**
Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	662	701	889	967	**825**
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	96	83	148	189	**154**
Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza	2	1	1	1	**3**

Zadania	2018 Ilość osób	2019 Ilość osób	2020 Ilość osób	2021 Ilość osób	2022 Ilość osób
przewodnika					
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	118	104	93	132	**111**
Zlecenie zadań zgodnie z art.36 ustawy o rehab. zaw. i społecznej	33 ilość umów z organizacjami	26 ilość umów z organizacjami	30 ilość umów z organizacjami	35 ilość umów z organizacjami	**38** ilość umów z organizacjami

AKTYWNY SAMORZĄD

Program **„Aktywny samorząd”** jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Działania przewidziane
w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Program umożliwia samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Aktywny Samorząd 2022

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie
do edukacji. Cele szczegółowe programu:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej oraz słuchu do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,

- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji zawodowej lub wsparcie ich
  w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych,

- umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,

- poprawa szans beneficjentów programu w rywalizacji o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji,

- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

-

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:

Moduł I

Obszar A - likwidacja bariery transportowej

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Aktywny Samorząd w trakcie realizacji do 15.04.2023 r. – dane na dzień 31.12.2022 r.

Aktywny Samorząd Moduł I	**Ilość umów**	**Wykonanie [zł]**
Obszar A 1, A4 Dofinansowanie zakupu/montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	8	47 357,44
Obszar A 2, A3 Dofinansowanie uzyskania prawa jazdy kategorii B	3	7 100
Obszar B 1, B 3, B 4 Dofinansowanie sprzętu elektronicznego lub jego elementów i oprogramowania	54	392 551,87
Obszar B 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego	3	6000

Aktywny Samorząd Moduł I	**Ilość umów**	**Wykonanie [zł]**
Obszar B 5 Dofinansowanie do naprawy sprzętu elektronicznego	1	1350
Obszar C 1 Dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	11	197 007
Obszar C 2 Dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej posiadanego elektrycznego wózka inwalidzkiego	23	75 261
Obszar C3 Dofinansowanie zakupu protezy kończyny na III poziomie jakości	4	74 500
Obszar C4 Dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej protezy kończyny na III poziomie jakości	0	0
Obszar C5 Dofinansowanie do zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	24	162 500
Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej- dofinansowanie do przedszkoli	7	9 879

Aktywny Samorząd Moduł I	Ilość umów	Wykonanie [zł]
Moduł II Dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym **w semestrze letnim i częściowo zimowym 2022/2023***	150	498 935,80

*Realizacja semestru zimowego 2022/2023 w roku 2023.

Działalność na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2022 r. – zadania zlecane organizacjom pozarządowym, finansowane ze środków PFRON.

W 2022 r. ogłoszono 1 edycję otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego pn.: „REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZLECANA ZE ŚRODKÓW PFRON". W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu ofert zawarto z organizacjami pozarządowymi **34** umowy dotacyjne na realizację zadań publicznych.

Ponadto w okresie sprawozdawczym, na podstawie art. 19 a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.) zawarto **4** umowy dotacyjne z pominięciem otwartego konkursu ofert. Łącznie zadania zlecone realizowane były przez **32 podmioty**.

Z oferty skorzystało ok. **11 186** bezpośrednich beneficjentów (oraz 26 151 użytkowników wyszukiwarki www.niepelnosprawnik.pl w tym z Wrocławia 4 876). Ponadto **3** zawarte umowy skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym do osób korzystających z zasobów internetowych i mediów społecznościowych, naziemnej, wszystkich mieszkańców Wrocławia i innych użytkowników przestrzeni miejskiej, turystów oraz najmłodszej grupy odbiorców, tj. dzieci szkolnych.

W ramach zadań realizowane były następujące działania:

1. Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby – realizacja tego działania dotyczyła **8** zawartych umów dotacyjnych, w tym **1** umowa z pominięciem otwartego konkursu ofert. Z oferty skorzystało ok. **298** beneficjentów bezpośrednich.
2. Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
   ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie rehabilitacji - realizacja tego działania dotyczyła **4** zawartych umów dotacyjnych, z pominięciem otwartego konkursu. Z oferty skorzystało ok. **92** beneficjentów bezpośrednich.
3. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych - realizacja tego działania dotyczyła **2** zawartych umów dotacyjnych, z oferty skorzystało
   ok. **270** beneficjentów bezpośrednich.
4. Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć, które:
   a) mają na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
   b) rozwijają umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną,

c) usprawniają i wspierają funkcjonowanie osób z autyzmem i z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach,

- realizacja tego działania dotyczyła **9** zawartych umów dotacyjnych, z oferty skorzystało ok. **162** beneficjentów ostatecznych.

5. Organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach – realizacja tego działania dotyczyła **5** umów dotacyjnych. Z oferty skorzystało ok. **290** beneficjentów, w tym uczestnicy jednego z wydarzeń jako widzowie.
6. Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji – realizacja tego działania dotyczyła **10** umów dotacyjnych, w tym **3** umowy zostały zawarte z pominięciem otwartego konkursu ofert. Z oferty skorzystało ok. **10 074** beneficjentów, w tym **3** zadania były skierowane do szerokiego grona odbiorców m.in. odbiorców stron internetowych i mediów społecznościowych, użytkowników przestrzeni miejskiej Wrocławia. Jedno z zadań dotyczyło przeprowadzenia kampanii informacyjnej dotyczącej dostępności obiektów i instytucji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, która adresowana była do właścicieli i zarządców instytucji i placówek świadczących usługi dla mieszkańców Wrocławia oraz turystów odwiedzających miasto. W trakcie realizacji wykonano **480** wizyt w obiektach, rozdano **480** ulotek informacyjnych, przeprowadzono **482** audyty obiektów miejsc użyteczności publicznej, wysłano **390** emaile z wynikami audytu. W okresie od 01.07.2022 r. do 30.09.2022 r. z wyszukiwarki www.niepelnosprawnik.pl skorzystało/odwiedziło **26 151** użytkowników, w tym z Wrocławia **4 876**. W ramach realizacji jednego z zadań przeprowadzono kampanię skierowaną do najmłodszej grupy odbiorców – dzieci szkolnych i przedszkolnych w formie polegającej na przekazaniu dzieciom w wieku od 4 do 9 lat właściwych wzorców postępowania i zachowania za pomocą atrakcyjnej i przyciągającej uwagę formy jaką są spektakle teatralne oraz wydrukowano i rozdystrybuowano do przedszkoli i placówek edukacyjnych miasta Wrocławia **2 000** sztuk książki przybliżającej tematykę

niepełnosprawności najmłodszej grupie odbiorców oraz **3000** sztuk broszury „Kulturka w użyciu”.

PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Pracą socjalną objęto **731** osób i rodzin. Interweniowano w **132** sprawach kryzysowych. Poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, specjalistów pracy zespołowej oraz poradnictwo specjalistyczne na rzecz osób niesłyszących i doradztwo w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej prowadzono dla **2 514** osób i rodzin.

Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Praca socjalna	2 518	2 417	2 560	1 169	731
Interwencja kryzysowa	181	160	133	160	132
Poradnictwo specjalistyczne	2 703	2 088	2 035	2 034	2514

Inne interwencje zostały opisane przy Nadodrzańskim Centrum Wsparcia.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Zadaniem Działu Usług Opiekuńczych MOPS jest realizacja polityki dotyczącej świadczenia na terenie Gminy Wrocław usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, współpraca z pracownikami organizacji pozarządowych w zakresie realizacji usług opiekuńczych, analiza możliwości uzyskiwania dofinansowania ze środków zewnętrznych na realizację zadań lub projektów związanych z zakresem zadań Działu, podejmowanie działań mających na celu zaspokajanie rozpoznanych potrzeb, udzielanie pomocy społecznej w formie pracy socjalnej, usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczeń finansowych, rzeczowych, w naturze oraz wspieranie osób i rodzin poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne. W 2022 roku Dział Usług Opiekuńczych wydał **8 345** decyzji administracyjnych, podjął interwencje kryzysowe w **29** środowiskach oraz interwencje socjalne w **745** środowiskach.

W 2022 roku usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania klienta na terenie Wrocławia organizował i realizował jeden podmiot wyłoniony w drodze ogłoszonego przez Gminę Wrocław konkursu tj. organizacja pozarządowa o nazwie **Ekumeniczna Stacja Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej**, z siedzibą przy ul. Wysokiej 4 we Wrocławiu, jednostka organizacyjna Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP.

W okresie sprawozdawczym usługi opiekuńcze świadczono dla **2 342** osób (w ramach zadań własnych). Z usług świadczonych przez opiekunów zatrudnionych w Ekumenicznej Stacji Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego, Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej, najczęściej korzystały osoby samotne i obłożnie chore. Usługi świadczyło średniomiesięcznie **605** osób pełniących obowiązki opiekunów lub opiekunek domowych.

Jakość usług wykonywanych przez opiekunów i opiekunki poddawana była systematycznemu monitoringowi przez 36 pracowników socjalnych MOPS. W

okresie sprawozdawczym przeprowadzono **8851** monitoringów środowisk (w tym 3 085 w formie telefonicznej z uwagi na stan epidemiczny, który trwał w Polsce).

Ponadto w roku 2022 pracownik Sekcji Kontroli MOPS przeprowadził ewaluację monitoringu usług opiekuńczych w **144** środowiskach, w tym **18** środowisk objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto w miesiącu styczniu i lutym 2022 r. (z uwagi na pandemię COVID-19) pracownik przeprowadził losowo rozmowy telefoniczne z klientami, którzy korzystają z tej formy pomocy celem sprawdzenia czy usługi opiekuńcze są realizowane prawidłowo.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w latach 2018-2022

Rok	**Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem [zł]** **środki z budżetu Gminy**	**Liczba osób objętych pomocą w tej formie**	**Liczba wypracowanych godzin usług**	**Wpływy z odpłatności klientów [zł]**
2018	18 340 240	3 084	1 118 729	3 006 166
2019	20 272 309	2 931	1 122 964	3 219 453
2020	24 598 530	2 621	1 053 813	3 679 184

Rok	Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem [zł] środki z budżetu Gminy	Liczba osób objętych pomocą w tej formie	Liczba wypracowanych godzin usług	Wpływy z odpłatności klientów [zł]
2021	23 818 317	2 572	988 725	4 097 258
2022	25 904 680,21	2 342	914 553	4 385 070

Od 2013 roku realizacją **specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi** na terenie Wrocławia zajmowało się **Wrocławskie Centrum Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej**, z siedzibą przy ul. Podróżniczej 26/28 we Wrocławiu. Posiadane przez WCZ SP ZOZ zaplecze w zakresie świadczenia usług zdrowotnych dla osób chorych psychicznie, a także przewlekle i długoterminowo chorych, umożliwiało podmiotowi obsługę osób wymagających wsparcia zarówno zdrowotnego jak i opiekuńczego. Z tej formy pomocy w 2022 roku skorzystało **31 osób,** a pomoc świadczyło średniomiesięcznie **13 opiekunek.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2018-2022

Rok	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody [zł]	Liczba osób objętych pomocą w tej formie	Liczba wypracowanych godzin usług
2018	649 605	37	19 685
2019	848 843	43	21 065
2020	985 000	38	23 676
2021	985 000	26	20 762
2022	800 400	31	17 625

W celu pozyskania środków finansowych z budżetu Państwa na obsługę, organizację i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi od stycznia 2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sporządza opis zadania oraz kalkulację kosztów jego realizacji.

Na rok 2022 przygotowano kalkulację kosztów za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 26 klientów kontynuujących ww. usługi. Dodatkowo w ciągu roku 2022 przygotowano kalkulacje kosztów dla 5 nowych klientów ubiegających się o przyznanie specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Łącznie (narastająco) wsparciem objęto 31 osób, w tym 3 dzieci.

USŁUGI REALIZOWANE W PLACÓWKACH O CHARAKTERZE DZIENNYM

Usługi dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niezaradność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, realizowane były w niżej wymienionych dwunastu dziennych domach pomocy (DDP) przeznaczonych dla osób starszych (dla 404 osób) oraz w jednym ośrodku opiekuńczo-adaptacyjnym
(dla 129 osób).

Placówki o charakterze dziennym

Profil DDP	Adres	Ilość miejsc	DDP prowadzony przez
Dla osób starszych	ul. Stefana Żeromskiego 37/1 50-321 Wrocław	26	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Skwierzyńska 23/2 53-521 Wrocław	45	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Komuny Paryskiej 11 50-451 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych	ul. Tadeusza Kościuszki 67	45	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu

Profil DDP	Adres	Ilość miejsc	DDP prowadzony przez
	50-008 Wrocław		
Dla osób starszych z deficytem pamięci	ul. Ignacego Kraszewskiego 2 50-229 Wrocław	10	Stowarzyszenie Pod Wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy "Przyjaciele Seniorów"
Dla osób starszych	ul. Litewska 20 51-354 Wrocław	40	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dla osób, które ze względu na wiek, chorobę czy niezaradność wymagają częściowej opieki	ul. Ciepła 15b 50-524 Wrocław	60	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Dla osób starszych	ul. Kazimierza Wielkiego 31-33 50-077 Wrocław	28	Parafia Ewangelicko-Augsburska Opatrzności Bożej we Wrocławiu.
Dla osób starszych niesamodzielnych	Dzienny Dom Pomocy nr 1 ul. Semaforowa 5 52-115 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu

Profil DDP	Adres	Ilość miejsc	DDP prowadzony przez
Dla osób starszych niesamodzielnych	Dzienny Dom Pomocy nr 2 ul. Semaforowa 5 52-115 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych niesamodzielnych	ul. Karmelkowa 25 52-433 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Dla osób starszych i niesamodzielnych	ul. Władysława Skoczylasa 8, 54-071 Wrocław	30	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu
Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny „Pensjonat dla Osób Starszych”			
Dla osób starszych	ul. Henryka Michała Kamieńskiego 190, 51-124 Wrocław	129	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania w DDP wykonywane są m.in. poprzez:

- zapewnienie osobom starszym dziennego pobytu bez noclegów wraz z minimum jednym ciepłym posiłkiem dziennie;

- realizowanie zadań opiekuńczo-pielęgnacyjnych (np.: pomoc w wykonywaniu czynności codziennych, gdy wymaga tego stan zdrowia i kondycja seniora; podawanie leków – stosownie do zleceń lekarskich, pomiary ciśnienia krwi, ważenie, a także monitorowanie stanu psychicznego i fizycznego- w zależności od DDP);

- zapewnienie miejsca do rekreacji, odpoczynku i integracji;

- zachęcanie i tworzenie okoliczności do samopomocy, nawiązywania kontaktów towarzyskich, integracji w rodzinach i ze środowiskiem lokalnym, w tym tworzenia więzi międzypokoleniowych;

- zapewnienie warunków i mobilizowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów, w tym uczestnictwa w kulturze;

- podejmowanie zadań z zakresu „terapii podtrzymującej" polegającej na utrzymaniu uczestników w dobrym samopoczuciu i umożliwieniu swobodnej ekspresji, podejmowaniu czynności intelektualnych, zachęcaniu do regularnych ćwiczeń fizycznych grupowych bądź indywidualnych w zależności od potrzeb oraz „ćwiczeń umysłu".

Warunkiem udanej realizacji powyższych zadań jest stworzenie atmosfery zbliżonej
do domowej oraz dostosowanie oferty, rodzaju zadań tempa realizacji, zakresu pomocy do stale zmieniających się potrzeb psychofizycznych uczestników.

Ponadto opiekę dzienną dla **225** osób zapewniono w **7** środowiskowych domach samopomocy (ŚDS).

Środowiskowe domy samopomocy

Profil ŚDS	Adres	Ilość miejsc	Prowadzony przez
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B)	ul. Generała Okulickiego Leopolda 2 51-216 Wrocław	35	Fundacja „Przyjazny Dom” Imienia Stanisława Jabłonki
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B)	ul. Stawowa 1a 50-018 Wrocław	30	Stowarzyszenie „OSTOJA” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami
ŚDS dla osób psychicznie chorych (typ A)	ul. Nowowiejska 20 F 53-503 Wrocław	24	Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji „Art”
ŚDS dla osób psychicznie chorych (typ A)	ul. Kleczkowska 5 of. 50-227 Wrocław	25	Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus”
ŚDS dla osób psychicznie chorych typ (A i C)	ul. Szkolna 11 54-007 Wrocław	55	Stowarzyszenie “W Naszym Domu”

Profil ŚDS	Adres	Ilość miejsc	Prowadzony przez
ŚDS dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A)	ul. Kiełczowska 43 51-315 Wrocław	26	Fundacja „Opieka i Troska”
ŚDS dla osób z niepełnosprawnością intelektualną (typ B i D)	ul. Komuny Paryskiej 28 50-451 Wrocław	30	Wrocławskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelektualnie „Bonitum”

ZAPEWNIENIE OPIEKI CAŁODOBOWEJ W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2022 r. terenowi pracownicy socjalni Działu Pomocy Instytucjonalnej (DPIN) MOPS rozeznali **2 180** środowisk osób wymagających opieki całodobowej oraz osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, w tym **39** wejść interwencyjnych w środowisko**.** Przeprowadzono **1 315** wywiady środowiskowe ustalające sytuację osób, oraz **96** wywiadów środowiskowych na potrzeby innych instytucji. Sporządzono **3 759** adnotacji urzędowych, pism i protokołów związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych w dziale.

W roku 2022 skierowano **42** wnioski do sądu o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez zgody, a pracownicy socjalni uczestniczyli w **48** posiedzeniach sądu. Dział odnotował **6 462** pozycji w rejestrze korespondencji w roku 2022. Sporządzono **142** umowy dla osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Liczba realizowanych umów oraz decyzji odpłatnościowych z osobami obowiązanymi do wnoszenia opłaty za pobyt

członka rodziny w domu pomocy społecznej wynosi **362** na kwotę **2 723 968,07 zł**.

W 2022 r. DPIN wydał **4 025** decyzji w tym m.in.: **342** decyzji kierujących, **299** decyzji umieszczających, **2 315** decyzje o odpłatności, **52** decyzje odmawiające skierowania i **1 017** decyzji innych dotyczących spraw prowadzonych przez pracowników DPIN m.in. umarzających postępowanie, uchylające, wygaszające oraz żądające zwrotu zastępczo wniesionych opłat przez Gminę Wrocław za pobyt mieszkańca domu pomocy społecznej i innych związanych z obowiązkiem ponoszenia opłat przez osoby obowiązane oraz **105** postanowienia. Ponadto sporządzono **3 008** adnotacji urzędowych dotyczących ponoszonej opłaty przez Gminę Wrocław za mieszkańców domów pomocy społecznej.

W domach pomocy społecznej na terenie Wrocławia w 2022 r. umieszczono **251** osoby.
W powiatach na terenie całej Polski umieszczono **24** osób. W domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przebywa łącznie **282** osób, skierowanych przez Gminę Wrocław.

Budżet zgodnie z planem na funkcjonowanie domów pomocy społecznej obejmujący dotację Wojewody, dotację Gminy oraz inne środki w 2022 r. wynosił **67 925 804,70 zł**. Gmina Wrocław poniosła koszty związane z odpłatnością za osoby (mieszkańcy Wrocławia) umieszczone w DPS-ach w innych powiatach w wysokości **11 260 691,37 zł**.

Liczba miejsc i średni miesięczny koszt utrzymania we wrocławskich domach pomocy społecznej w 2022 roku

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca [zł]
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Karmelkowa 25 52-437 Wrocław	236	5 573,00
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Rędzińska 66-68 54-106 Wrocław	159	5 624,00
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Grunwaldzka 104 50-357 Wrocław	73	4 173,10
DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	ul. Mączna 3 54-131 Wrocław	155	5 407,00
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Świątnicka 25/27 52-018 Wrocław	104	4 408,64
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Kaletnicza 8 51-180 Wrocław	94	5 736,00

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca [zł]
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Farna 3 51-313 Wrocław	101	4 405,39
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Objazdowa 40 54-513 Wrocław	37	5 048,61
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	7	6 046,04
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Generała Leopolda Okulickiego 2 51-126 Wrocław	24	5 663,41
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Św. Marcina 10 50-327 Wrocław	48	4 299,00
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie „Arka II”	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	6	6 974,21

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca [zł]
DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych	ul. M. Lutra 2 54-239 Wrocław	72	5 442,94

Formę opieki całodobowej stanowiły 2 mieszkania chronione dla 12 osób

Profil mieszkania chronionego	Adres	Ilość miejsc	Placówkę prowadzi na zlecenie Gminy Wrocław
Mieszkania chronione wspierane przeznaczone dla osób niepełnosprawnych	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	8	Fundacja L´ARCHE
Mieszkania chronione treningowe przeznaczone dla osób niepełnosprawnych	ul. Jutrosińska 29 51-124 Wrocław	4	Fundacja L´ARCHE

Budżet zgodnie z planem na funkcjonowanie mieszkań chronionych w 2022 r. wynosił **250 048,00 zł**.

OŚRODEK WSPARCIA – DOM DLA MATEK Z MAŁOLETNIMI DZIEĆMI I KOBIET W CIĄŻY w MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Wsparcia działa w ramach struktur MOPS na podstawie Zarządzenia nr 55/15 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 24 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Ośrodka Wsparcia – Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży przy ul. Władysława Reymonta 8 i ul. Bolesława Chrobrego 34a w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Celem działalności Ośrodka Wsparcia jest udzielanie pomocy mieszkańcom Wrocławia, w tym cudzoziemcom przebywającym na terenie Gminy Wrocław, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej, a dla dobra swojego i dzieci powinni przebywać poza miejscem stałego zamieszkania oraz udzielanie tym osobom/rodzinom wsparcia w podejmowaniu działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia się oraz ich integracji ze środowiskiem.

Cele te są realizowane poprzez:

- świadczenie usług interwencyjnych - zapewnienie schronienia matkom lub ojcom
  z małoletnimi dziećmi, kobietom w ciąży, jak również innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi;
- zapewnienie potrzeb bytowych;
- świadczenie usług wsparcia socjalnego i specjalistycznego;
- konsultacje specjalistyczne w ramach telefonu zaufania MOPS;
- rozmowy interwencyjne z osobami w kryzysie mające na celu udzielenie niezbędnej informacji i wsparcia w zakresie aktualnych potrzeb osoby za pośrednictwem telefonu w ramach całodobowych dyżurów specjalistów.

W zakresie wsparcia socjalnego i specjalistycznego Klient Ośrodka otrzymuje:

1) usługę pracy socjalnej indywidualnie dostosowaną do sytuacji życiowej w porozumieniu z Klientem Ośrodka,
2) dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, pedagogicznego, zawodowego stosownie do potrzeb,

3) możliwość korzystania z oferty grup wsparcia, warsztatów edukacyjnych, grup samopomocowych oraz udziału w grupowych spotkaniach integracyjnych.

Ośrodek Wsparcia ma dwie lokalizacje:

1. Ośrodek Wsparcia przy ul. Reymonta 8 – w okresie sprawozdawczym przebywało tam **5 rodzin**. Mieszkańcy ośrodka mają do dyspozycji kuchnię wraz z wyposażeniem, 2 łazienki, pralnię oraz świetlicę. W 2022 r. w ośrodku przebywało **21** osób, w tym **13** dzieci w wieku od 1 do 11 lat.

2. Ośrodek Wsparcia przy ul. B. Chrobrego 34a - przebywało tam **14 rodzin z dziećmi** na utrzymaniu. Każda z rodzin ma do dyspozycji samodzielne mieszkanie 1, 2 lub 4-pokojowe, z oddzielną kuchnią i łazienką. W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. w Ośrodku przebywało **48** osób, w tym **31** dzieci w wieku od 0 do 18 lat.

Z każdym z mieszkańców prowadzona jest indywidualna praca socjalna, skoncentrowana na usamodzielnieniu rodzin korzystających ze wsparcia MOPS. Usamodzielnienie rozumiane jest tu jako przygotowanie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, łącznie z uzyskaniem samodzielnych mieszkań socjalnych z zasobów Gminy Wrocław, a w przypadku mieszkańców pochodzenia romskiego dodatkowo przygotowanie ich do integracji ze społeczeństwem polskim.

Realizacja pracy socjalnej dla mieszkańców ośrodka wsparcia jest prowadzona przez kadrę ośrodka, która składa się z 2 konsultantów pedagogów, pracownika socjalnego oraz koordynatora ośrodka. Kadra ośrodka ściśle współpracuje z asystentami rodziny oraz innymi specjalistami stanowiącymi zasoby MOPS: psycholodzy, pedagodzy, specjaliści pracy socjalnej. Ściśle też współpracują z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie miasta Wrocławia.

W 2022 roku **3** rodziny przeprowadziły się do własnych lokali socjalnych, a **8** kolejnych rodzin oczekuje na zakończenie remontu i podpisanie umowy z Gminą Wrocław o lokal socjalny. 4 rodziny wyprowadziły się do swoich rodzin pochodzenia lub do innego lokalu.

Jednocześnie należy nadmienić, że drugi Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży jest prowadzony przez organizację pozarządową Stowarzyszenie „Misja Dworcowa" im. Ks. Jana Schneidera.

ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Zgodnie z zawartymi porozumieniami Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu obejmuje zasięgiem swojego działania powiat wrocławski grodzki i ziemski.

W Zespole zatrudnionych było 11 pracowników administracyjno-biurowych oraz 20 członków składów orzekających, wykonujących inną pracę zarobkową, a zatrudnionych w zespole na podstawie umów cywilnoprawnych.

W 2022 r. przyjęto ogółem **9 106** wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **7 212** orzeczeń:

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osobom po 16 roku życia)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba

1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, w tym: - lekki stopień - umiarkowany stopień - znaczny stopień	4 852 1 807 1 828 1 217
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	769
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności (utrzymanie w mocy poprzedniej decyzji)	320
	Razem	5 941

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności (osobom do 16 roku życia)

Lp.	**Wyszczególnienie**	**Liczba**

1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności (utrzymano w mocy poprzednia decyzję)	9
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	217
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	1 045
	Razem	1 271

Na podstawie wydanych orzeczeń wystawiono **1 639** legitymacji osoby niepełnosprawnej.

Liczba wydanych kart parkingowych

Lp.	**Wyszczególnienie**	**Liczba**
1.	Karty wydane osobom niepełnosprawnym	1 197

2.	Karty wydane placówkom zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych	13
	Razem	1 210

Wydatki związane z funkcjonowaniem Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wyniosły **2 416 376 zł** w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa.

PIECZA ZASTĘPCZA NAD DZIECKIEM

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadku niemożności realizowania tej powinności przez ich rodziców. Pieczę zastępczą organizuje powiat,
na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu w zakresie pieczy zastępczej realizuje zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła szereg zmian, które mają wpłynąć na ograniczenie roli placówki opiekuńczo-wychowawczej na rzecz rozwoju rodzinnych form opieki. Jest to jednak proces bardzo skomplikowany, długotrwały, na który wpływa wiele uwarunkowań (przede wszystkim ograniczona ilość kandydatów o odpowiednich predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych). Dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, po

wyczerpaniu możliwości znalezienia rodziny zastępczej jest umieszczane w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dzieci w poszczególnych formach pieczy zastępczej - łącznie 1163 (stan na 31.12.2022 r.)

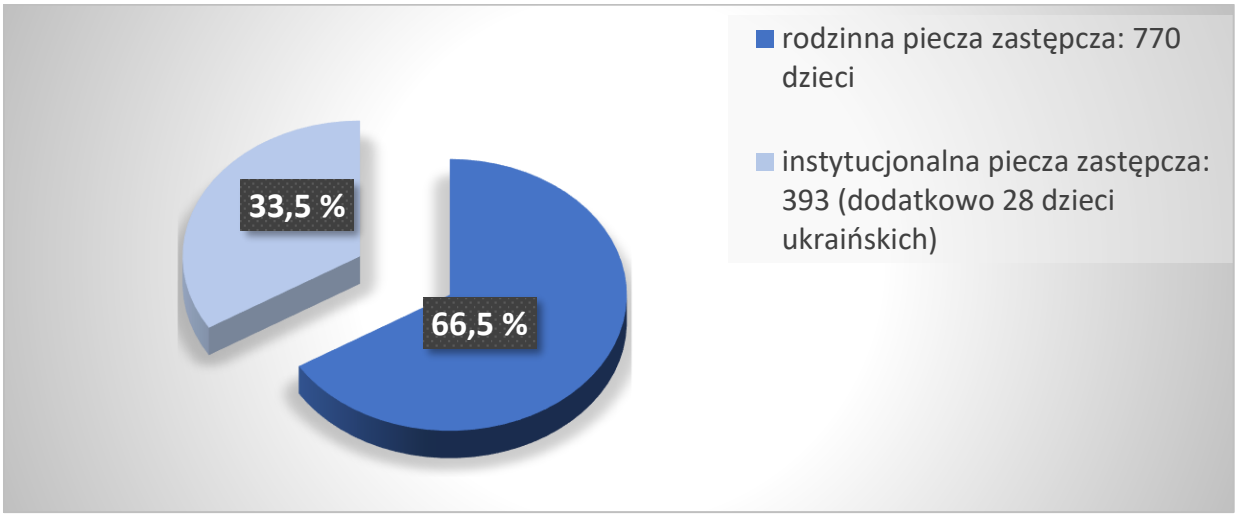

Blisko 70% dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenie Wrocławia wychowuje się w formach rodzinnych (rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, rodzinne domy dziecka), natomiast 33,5 % znajduje opiekę i wsparcie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2022 do różnych form rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Wrocławia zostało przyjętych łącznie **141** dzieci, natomiast **146** opuściło rodzinną pieczę zastępczą.
W przypadku większości dzieci żyje przynajmniej jeden z rodziców biologicznych, a powodem umieszczenia w pieczy zastępczej są najczęściej różnego rodzaju uzależnienia rodziców oraz ich bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinna piecza zastępcza we Wrocławiu, stan na 31.12.2022 r.

Rodziny spokrewnione		Rodziny niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe łącznie		Rodzinne domy dziecka		**RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA ŁĄCZNIE**	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin/RDD	Liczba dzieci
429	522	159	196	17	36	3	25	608	779

Rodzinną pieczę zastępczą we Wrocławiu w zdecydowanej większości sprawują rodziny spokrewnione z dzieckiem. Z punktu widzenia potrzeb emocjonalnych dziecka i jego prawa do wychowywania się w środowisku najbardziej zbliżonym do rodziny naturalnej ta forma pieczy winna być dla dziecka najkorzystniejsza. Należy jednak zauważyć, że część tego typu rodzin nie wywiązuje się prawidłowo z zadań na nich spoczywających, a dzieci w nich umieszczone nadal podlegają negatywnym wpływom. Najliczniejszą grupę pośród opiekunów zastępczych stanowią dziadkowie, a zaawansowany wiek rodziców zastępczych jest bezpośrednią przyczyną zwiększającej się dysfunkcjonalności rodziny

Obok komplikacji, jakie towarzyszą prawie każdemu procesowi wychowawczemu, w rodzinie zastępczej często występują czynniki dodatkowo utrudniające jego przebieg, związane z problemami adaptacyjnymi, niedostosowaniem społecznym dziecka, czy też przejawianymi przez nie problemami natury psychologicznej i emocjonalnej.
W odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby rodzin, Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej we Wrocławiu w 2022 r. udzielał szerokiego wsparcia, skierowanego do rodzin zastępczych
i ich podopiecznych. W ramach zasobów kadrowych MOPS zapewniono każdej rodzinie wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (lub innego pracownika, wykonującego jego zadania), zapewniono pomoc psychologiczną, prawną oraz opiekę wolontariuszy. W 2022 r. prowadzono grupę wsparcia, wzięło w niej udział 10 osób, odbyło się 11 spotkań. Przeprowadzono **48** procedur kwalifikacyjnych dla kandydatów na opiekunów zastępczych, przeszkolono do sprawowania tej funkcji **35** osób. Ponadto, na zlecenie sądu wydano **99** opinii w zakresie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji opiekunów zastępczych.

Na zlecenie Gminy Wrocław w 2022 r. były prowadzone dwa ośrodki, które realizowały terapię i poradnictwo na potrzeby podopiecznych MOPS. Obejmowały one swoim wsparciem rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego, zapewniając im bezpłatny dostęp do specjalistycznej pomocy. Wydatki przekazane stowarzyszeniom na realizację powyższego zadania wyniosły łącznie **605 000 zł**, w tym:

- **Krakowski Instytut Psychoterapii Stowarzyszenia ,,Siemacha”** (oddział we Wrocławiu)- 363 000 zł

- **Stowarzyszenie ,,Wspólna Sprawa - Bliżej Siebie”**- 242 000 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie październik-listopad 2020 r. uczestniczył
w realizacji projektu MRiPS pn. „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
w okresie epidemii COVID-19”. W ramach tego projektu w 2022 r. przekazano potrzebującym rodzinom **12** zwróconych z powodu zaprzestania sprawowania pieczy laptopów (rozwiązanie rodziny, śmierć opiekuna).

Wsparciem MOPS są także objęci dorośli wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej, realizujący indywidualne programy usamodzielnienia. Z różnych form

kierowanej do nich pomocy korzysta obecnie **369** podopiecznych (w tym 155 osób nadal pozostających w rodzinach zastępczych). Bagaż trudnych doświadczeń, wychowanie się poza rodziną naturalną na ogół powodują, że ten etap w życiu młodzieży jest szczególnie skomplikowany. Wielu wychowanków ma problemy emocjonalne, trudności z nawiązywaniem relacji i podtrzymywaniem więzi. Decyzje wychowanków co do wyboru poziomu i kierunku kształcenia często są podejmowane bez uwzględnienia własnych predyspozycji, zainteresowań oraz sytuacji na rynku pracy. Potrzebne są działania przyczyniające się do rozwoju kompetencji społecznych (umiejętności osobiste i interpersonalne). Konieczne jest stwarzanie okazji do odkrywania własnego potencjału, zainteresowań oraz tworzenie warunków do ich rozwoju. Istnieje także potrzeba uzyskania wsparcia w zakresie wiedzy o rynku pracy, edukacji o zawodach, zdobyciu pierwszych doświadczeń zawodowych (kontakty z pracodawcami, udział w szkoleniach zawodowych, stażach).

Część zadań w zakresie zaspakajania potrzeb młodzieży wypełnia **Młodzieżowe Centrum Wsparcia** (zadanie na zlecenie Gminy Wrocław realizuje **Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego** z Wrocławia). Do Centrum kierowane są osoby opuszczające różne formy pieczy zastępczej (na wniosek osoby zainteresowanej). W ramach realizowanego zadania jego odbiorcy są przygotowywani do odpowiedzialnego wejścia w dorosłość, poprzez:

- zapewnienie bezpiecznych warunków mieszkaniowych (**3** lokale mieszkalne przeznaczone dla **24** osób łącznie);
- wsparcie psychologiczne (indywidualne oraz w formie warsztatów);
- wsparcie pedagogów oraz opiekunów (moderowanie grup mieszkaniowych, trening ekonomiczny, pomoc w nauce);
- wsparcie pracownika socjalnego (pomoc w uzyskaniu samodzielnego mieszkania, przysługujących świadczeń, kontakt z rodziną biologiczną);
- udzielanie pomocy prawnej (pomoc w dochodzeniu należnych uprawnień, pisma procesowe);

- wsparcie doradcy zawodowego (umiejętności związane z poruszaniem się po rynku pracy);

- pomoc w zorganizowaniu czasu wolnego.

Młodzież znajduje także wsparcie za pośrednictwem **Stowarzyszenia „Nasz Dom”** w ramach projektu „Samodzielność”. Stowarzyszenie zapewnia wychowankom **10** miejsc noclegowych w domu jednorodzinnym. Do mieszkania usamodzielnienia kierowane są osoby opuszczające różne formy pieczy zastępczej (na wniosek osoby zainteresowanej).

Usamodzielniana młodzież w ramach wymienionego projektu uczestniczy w:

- treningach ekonomicznych;

- warsztatach profilaktyki uzależnień;

- warsztatach wzmacniających poczucie wartości i odpowiedzialności;

- spotkaniach z doradcą zawodowym oraz psychologiem.

Bardzo duże znaczenie we wspieraniu procesu usamodzielnienia ma współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz udział młodzieży w projektach. W 2022 r. **9** wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w wieku 16-24 lat brało udział w projekcie **,,Wehikuł usamodzielnienia”** realizowanym przez Fundację Robinson Crusoe. W ramach projektu młodzież rozwija kompetencje społeczne i zawodowe, korzysta ze wsparcia w postaci szkoleń, treningów, warsztatów, badań, wyjazdów edukacyjnych, dofinansowania do nauki. Uczestnicy poznają także świat wrocławskich organizacji pozarządowych, mają możliwość realizacji swoich zainteresowań i pasji;

W zakresie właściwości Działu Pieczy Zastępczej- Sekcji Rodzinnej Pieczy Zastępczej wydano w 2022 r. **3 986** decyzji administracyjnych, w tym:

- **2 105** dla rodzin zastępczych,

- **249** dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,

- **1 632** dla rodziców biologicznych.

MOPS przekazuje do Biura Informacji Gospodarczej dane o rodzicach biologicznych, którzy mają zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu ponoszenia opłaty za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej. W związku z wprowadzonymi zmianami przepisów o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, MOPS jest aktualnie zobowiązany do przekazywania danych o zaległościach rodziców biologicznych do pięciu Biur Informacji Gospodarczej (Krajowy Rejestr Długów, InfoMonitor, Rejestr Dłużników ERIF, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych). Na dzień 31.12.2022 r. w rejestrach dłużników widniały **83** osoby zgłoszone przez Dział Pieczy Zastępczej.

W 2022 r. przyznano rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka świadczenia
w łącznej wysokości **8 829 440 zł**, w tym:

- wydatki na rodziny zastępcze spokrewnione – **4 994 810 zł;**

- wydatki na rodziny zastępcze niezawodowe– **2 781 457 zł;**

- wydatki na rodziny zastępcze zawodowe– **592 752 zł**;

- wydatki na rodzinne domy dziecka– **444 524 zł**;

- wydatki na rodziny pomocowe– **15 897 zł**.

Oprócz świadczeń obligatoryjnych przyznawano także świadczenia fakultatywne, w tym:

- świadczenia na rzecz dzieci do 18 r. ż. na dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem ich zamieszkania (**37** dzieci z rodzin zawodowych i RDD, na łączną kwotę **18 500 zł**);

- jednorazową pomoc na zabezpieczenie najpilniejszych potrzeb związanych z przyjęciem nowego dziecka (w różnych kwotach, w zależności od

potrzeb,
w łącznej wysokości **147 518 zł**;

- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w kwocie **1 000 zł.**

W 2022 r. na wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka w ramach rodzinnej pieczy zastępczej wydano **1 248 657 zł** (kwota brutto wraz ze składkami ZUS pracodawcy, Funduszem Pracy i PPK).

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci obejmuje wsparciem w ramach Programu 500+ także dzieci z pieczy zastępczej. Na każde dziecko umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, w wieku do ukończenia 18 roku życia, niezależnie od dochodu, przysługiwał do 31 maja 2022 r. **dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł** miesięcznie. Od dnia 1 czerwca 2022 r. powyższe świadczenia dla rodzin zastępczych wypłacane są przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. wypłacono na rzecz dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka **3009** świadczenia z tego tytułu, na łączną kwotę **1 490 036 zł.**

Pomoc dla osób usamodzielnianych - wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła **849 807 zł** w tym:

- pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości **605 228 zł** (pomoc dla 113 wychowanków rodzin zastępczych);

- pomoc na usamodzielnienie w kwocie **178 344 zł** (35 osób);

- pomoc na zagospodarowanie w kwocie **66 235 zł** (34 osób).

W rodzinach zastępczych funkcjonujących w 2022 r. na terenie Wrocławia przebywało **108** dzieci pochodzących z terenu innych powiatów. Natomiast w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów przebywało **157** dzieci pochodzących z Wrocławia (Miasto Wrocław przekazywało środki na ich utrzymanie, na podstawie zawartych porozumień na łączną kwotę **2 139 366 zł**).

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W roku 2022 we Wrocławiu w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonowało łącznie **37** placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym **12** placówek typu rodzinnego (dwie spośród nich zostały zlikwidowane w ciągu roku z powodu rezygnacji dyrektorów).

W ramach Wrocławskiego Centrum Opieki i Wychowania działało 13 placówek opiekuńczo-wychowawczych łączących zadania socjalizacyjne i interwencyjne o łącznej liczbie 178 miejsc dla wychowanków. W strukturze Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom" funkcjonowało 8 placówek zapewniających łącznie 86 miejsc, w tym: 3 placówki łączące zadania typu interwencyjnego i typu socjalizacyjnego, 2 placówki łączące zadania typu interwencyjnego i typu specjalistyczno-terapeutycznego, a także (od 1.04.2022 r.) 3 placówki typu rodzinnego. Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom" od 1 kwietnia 2022 r. przejął także, w wyznaczonych obszarach wspólną obsługę pozostałych 7 placówek typu rodzinnego. Na terenie miasta funkcjonowały także placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe, na podstawie umów zawartych z Gminą Wrocław. Umowy zawarto z następującymi podmiotami: Stowarzyszenie SIEMACHA (4 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze typu socjalizacyjnego), Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra (2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego), Towarzystwo „Nasz Dom" (1 placówka opiekuńczo-wychowawcza).

Placówki opiekuńczo-wychowawcze wg stanu na 31.12.2022 r.

Nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej/zespołu placówek	Liczba placówek	Liczba miejsc
Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania, Wrocław, ul. Lekcyjna 29	13	178

Nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej/zespołu placówek	Liczba placówek	Liczba miejsc
Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych ,,Dziecięcy Dom", Wrocław, ul. Parkowa 2	5	66
POW ,,Siemacha Spot 24/7" Wrocław, ul. Hercena 14/3	1	10
POW ,,Siemacha Spot 24/7" Wrocław, ul. Dworcowa 8/3	1	10
POW ,,Siemacha Spot 24/7" Wrocław, ul. Obornicka 20/2	1	13
POW ,,Siemacha Spot 24/7" Wrocław, ul. Maślicka 8a/23	1	13
POW ,,Tęcza", Wrocław, ul. Ks. Marcina Lutra 6/1	1	14
POW ,,Opoka", Wrocław, ul. Ks. Marcina Lutra 6/1	1	14
POW Towarzystwa Nasz Dom, Oddział we Wrocławiu (Domy dla Dzieci)	1	14
Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze Typu Rodzinnego (obsługę prowadzi ZPOW ,,Dziecięcy Dom")	10	61

Nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej/zespołu placówek	Liczba placówek	Liczba miejsc
Ogółem	**35**	**393**

W 2022 r. do wszystkich placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano **274 nowych wychowanków, w tym 45 dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa**. W dniu 31.12.2022 r. we wrocławskiej pieczy zastępczej przebywało 28 dzieci ukraińskich.

Dział Pieczy Zastępczej prowadził nadzór nad wszystkimi placówkami opiekuńczo-wychowawczymi na terenie Wrocławia, współpracując z sądami, asystentami rodzinnymi, szkołami i rodzinami biologicznymi wychowanków oraz obejmował wsparciem pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i placówek resocjalizacyjnych.

Świadczenia i koszty realizacji zadań

W zakresie właściwości Działu Pieczy Zastępczej- Sekcji Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej wydano w okresie sprawozdawczym **1 820** decyzji administracyjnych, z tego **360** decyzji zostało wydanych w sprawie dodatku do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, a także dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego. Realizację wskazanych świadczeń od dnia 1 czerwca 2022 r. przeniesiono do ZUS.

Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych
i placówek resocjalizacyjnych wyniosła ogółem **456 588 zł,** w tym:

- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości **331 930 zł**,
- pomoc na usamodzielnienie w wysokości **87 768 zł**,

- pomoc na zagospodarowanie w wysokości **36 890 zł**.

Dział Pieczy Zastępczej na podstawie zawartych porozumień realizował opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie dzieci przebywających w Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych w Jaszkotlu, Piszkowicach i Wierzbicach, w łącznej wysokości **846 800 zł.**

Na utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Wrocławia wydano łącznie **31 290 788 zł** (w tym na utrzymanie dzieci pochodzących z Wrocławia, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów - **184 045 zł)**.

Wydatki poniesione w związku umieszczeniem w instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieci ukraińskich w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wyniosły **1 222 698 zł** (finansowanie z dotacji z budżetu państwa).

Na dodatek do zryczałtowanej kwoty środków finansowych na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego do 31.05.2022 r. wydano łączną kwotę **98 290 zł.**

Na dodatek w wysokości dodatku wychowawczego na dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do 31.05.2022 r. wydano łączną kwotę **701 845 zł.**

Świadczenia i koszty realizacji zadań związanych z opieką nad rodziną i dzieckiem w latach 2017-2022 w [zł]

Wyszczególnienie	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych	9 183 697	9 347 954	9 231 992	8 814 559	8 458 707	8 829 441
Świadczenia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	1 027 454	1 240 071	1 147 011	985 538	1 158 757	1 306 395
Utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych	24 479 249	25 623 695	26 933 525	27 883 784	29 001 891	31 106743
Utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych na terenach	1 800 397	1 682 188	1 928 070	1 840 672	1 979 330	2 323 411

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
innych powiatów						

REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW RZĄDOWYCH, ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ FUNDUSZU NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NA RZECZ DZIECI UNICEF

W roku 2022 Sekcja Projektów Rozwojowych w Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny, a od 1 lipca 2022 Zespół Projektów Rozwojowych we współpracy z właściwymi merytorycznie komórkami organizacyjnymi MOPS, realizował zadania w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne. W 2022 r. pozyskano dotacje ze źródeł zewnętrznych w łącznej wysokości **11 985 100,50 zł**

Pozyskane dofinansowanie w 2022 roku

Nazwa projektu	**Wartość całkowita projektu [zł]**	**Kwota przyznanej dotacji [zł]**	**Wkład własny [zł]**
Zadanie publiczne w ramach Programu	169 794,24	63 000,00	106 794,24

„Asystent rodziny na rok 2022”			
Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior +” w ramach Programu Wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 - edycja 2022	371 000,00	108 864,00	262 136,00
Zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2022 r.” w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022	909 792,00	793 152,00	116 640,00
Zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022	2 536 214,00	2 211 058,00	325 156,00
Zadanie publiczne w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów”	188 650,00	188 650,00	0,00

„Przyjazny dostęp-MOPS”	281 662,50	234 662,50	47 000,00
UNICEF	42 177 931,70	8 385 714,00	0,00
SUMA DOTACJI	**46 635 044,44**	**11 985 100,50**	**857 726,24**

Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2022” współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (Fundusz Pracy).

Program zakładał dofinansowanie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny, pozostających w zatrudnieniu na dzień ogłoszenia Programu, tj. 18 listopada 2022 r., w wysokości 3 000 zł brutto. Dodatek otrzymało 21 asystentów rodziny zatrudnionych w MOPS we Wrocławiu.

Kwota dofinansowania z MRiPS 63 000 zł.

Zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+” w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 - edycja 2022

W 2022 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. Zapewnienie funkcjonowania placówki „Senior+” w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 - edycja 2022, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+” kierującego ofertę do 28 osób w wieku powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, w tym cierpiących na choroby neurodegeneracyjne (otępienne) we wczesnej fazie. Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu realizację zadania zlecono Parafii Ewangelicko-Augsburskiej we Wrocławiu, która prowadzi Dzienny Dom „Senior+” przy ul. Kazimierza Wielkiego 31-33.

W ramach zadania podjęto działania aktywizujące dla seniorów, o charakterze: rekreacyjnym, pielęgniarsko–opiekuńczym, rehabilitacyjno–gimnastycznym, treningu umysłu, wsparcia psychologicznego, kulturalno-oświatowym, reintegracji społecznej i socjalnym (ciepły posiłek).

Łączna wartość projektu: 371 000,00 zł, w tym dofinansowanie z MRiPS 108 864,00 zł oraz 262 136,00 zł wkładu własnego.

Zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa we Wrocławiu w 2022 r.” w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022

W 2022 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. „Opieka wytchnieniowa
we Wrocławiu w 2022 r.” w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2022, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Realizacja zadania polegała na zwiększeniu dostępności do wysokiej jakości bezpłatnych oraz trwałych usług opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnością zamieszkujących Wrocław.

Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu do realizacji zadania wyłoniono następujące podmioty:

- Stowarzyszenie Bonitum
- Fundacja IMAGO

W ramach zadania zrealizowano 6 400 godzin opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami dorosłymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem
o niepełnosprawności.
Łączna wartość projektu: 909 792,00 zł, w tym dofinansowanie z MRiPS
793 152,00 zł oraz 116 640,00 zł wkładu własnego.

Zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2022

W 2022 r. Gmina Wrocław realizowała zadanie publiczne pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2022, które było współfinansowane ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Celem zadania było świadczenie usługi asystenta dla pełnoletnich mieszkańców Wrocławia posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym do wymienionych, które wymagają wsparcia
w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Realizacja zadania publicznego została zlecona przez Gminę Wrocław podmiotom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o

działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W wyniku ogłoszonego konkursu do realizacji zadania wyłoniono następujące podmioty:

1. Stowarzyszenie „Ostoja” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami
2. Fundacja IMAGO
3. Klub Kibiców Niepełnosprawnych
4. Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski
5. Fundacja „Promyk Słońca”
6. Stowarzyszenie „Bonitum”
7. Wrocławskie Stowarzyszenie Głuchych „Nadzieja”

W ramach zadania zrealizowano 45 122 godziny usług asystenckich dla beneficjentów zadania.

Łączna wartość projektu: 2 536 214,00 zł, w tym 2 211 058,00 zł dofinansowanie z MRiPS i 325 156,00 zł wkład własny Gminy Wrocław.

Zadanie publiczne pn. Korpus Wsparcia Seniora z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”

W roku 2022 Gmina Wrocław, w imieniu której realizatorem był MOPS przy współudziale wolontariuszy i organizacji pozarządowych, realizowała Program MRiPS pn. „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022, w ramach którego wsparciem objęto **120** wrocławskich seniorów – **7** zgłoszonych przez Infolinię i **113** zgłoszonych poza Infolinią. Organizacja pozarządowa, która zaangażowała się w realizację Programu to Fundacja Rozwoju Obywatelskiego.

W ramach Programu seniorzy w wieku powyżej 65 roku życia, mieli możliwość skorzystania z usługi wsparcia polegającej w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, wsparciu w czynnościach dnia codziennego, pomocy w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na

wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty, pomocy w załatwieniu prostych spraw urzędowych.

Seniorzy zgłaszali się poprzez Infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów (13 zgłoszeń), jak też poza Infolinią (135 zgłoszeń), łącznie dając liczbę 138 zgłoszeń osób chętnych do otrzymania wsparcia w ramach programu. Spośród wszystkich zgłoszonych osób, 18 seniorów nie otrzymało wsparcia w ramach Programu z powodu rezygnacji samych zainteresowanych, którzy nie chcieli płacić za zakupy z własnych środków.

W 2022 roku podpisano 78 nowych porozumień z wolontariuszami (28 przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, 50 przez Fundację Rozwoju Obywatelskiego), przy czym 72 wolontariuszy faktycznie świadczyło wsparcie na rzecz seniorów w ramach Programu "Korpus Wsparcia Seniorów".

Łączna wartość projektu**:** 188 650,00 zł, z czego wydatkowano 120 412,00 zł. Na rzecz Fundacji Rozwoju Osobistego wyłonionej w drodze konkursu przekazano 88 770,00 zł.

Projekt „KomPAS”

W 2022 r. kontynuowano realizację projektu „KomPAS”. Jest on wdrażany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany jest w imieniu Gminy Wrocław.

Projekt odpowiada na problem pogłębiającej się izolacji społecznej i trudności z integracją społeczną (w tym zawodową) wrocławianek i wrocławian korzystających z pomocy społecznej. W jego ramach wsparciem objętych będzie 160 osób (90 kobiet i 70 mężczyzn) korzystających ze świadczeń MOPS we Wrocławiu, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym: min. 75% osób bez zatrudnienia (biernych zawodowo, bezrobotnych), min. 34% osób z niepełnosprawnością, min. 20 kobiet - ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem projektu jest zwiększenie szans na integrację społeczną (w tym na podniesienie zdolności do zatrudnienia) uczestników poprzez podniesienie ich kompetencji osobistych, zwiększenie praktycznych umiejętności życiowych oraz korzystania z e-usług i Internetu, a także zwiększenie aktywności społecznej.

Wsparcie projektowe wdrażane jest w 2 turach, w ramach Programów Aktywności Społecznej (PAS). W każdej turze jest 8 grup PAS realizowanych przez Zespoły Terenowej Pracy Socjalnej MOPS.

W VII 2022 r. w projekcie zakończyła udział I tura. Udział w projekcie zgodnie ze ścieżką zakończyło 78 osób z I tury (53K, 25M), a zrezygnowały (przerwały udział) 3 osoby (3K, 1M).

W 2022 r. uczestnicy z tej tury rozpoczęli udział w następujących formach wsparcia:

1. Treningi kompetencji życiowych.

Treningi te były odpowiedzią na obserwowane w grupie docelowej deficyty związane z umiejętnościami praktycznymi (np. załatwianie spraw w urzędach, dochodzenie swoich praw, umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach, dbałość o higienę, prowadzenie domu, gospodarowanie budżetem itp.). Jego celem jest wyposażenie uczestników w kompetencje z zakresu życia codziennego, właściwego funkcjonowania w różnych sytuacjach, a tym samym – zwiększenie ich zaradności życiowej, samodzielności, otwartości na wchodzenie w nieznane sytuacje itp. Ma to poprawić ich codzienne funkcjonowanie i umiejętność rozwiązywania problemów.

2. Grupa wsparcia dla ofiar przemocy (dla grupy kobiet – ofiar przemocy).

Grupa wsparcia jest koniecznym elementem w pracy z ofiarami przemocy, ma charakter terapeutyczny. Umożliwia ofiarom otwarte mówienie o wstydliwym dla

nich problemie - w bezpiecznych warunkach, wśród osób, u których znajdą zrozumienie i wsparcie. Pozwala to rozładować nagromadzone emocje, umożliwia wymianę doświadczeń – jak sobie radzić w konkretnych sytuacjach związanych z doznawaną przemocą, motywuje do zmiany sytuacji życiowej. Udział w spotkaniach grupy buduje poczucie przynależności społecznej, co pozwala na lepsze funkcjonowanie w zewnętrznym świecie i wypełnianie ról społecznych.

3. Trening Nowa Ja.

Trening był odpowiedzią na diagnozowane wśród ofiar przemocy ogromne deficyty w zakresie poczucia własnej wartości i samoakceptacji. Jego celem było wzmocnienie psychiczne kobiet, podniesienie ich pewności siebie, poczucia własnej wartości poprzez podniesienie ich poczucia atrakcyjności. Miał dać im umiejętność atrakcyjnego (w ich odczuciu) kreowania swojego wizerunku, a tym samym – zwiększyć ich samoakceptację, otwartość i odwagę do podejmowania nowych ról społ. W przypadku kobiet, których wartość była przez wiele lat deprecjonowana, niezwykle trudne jest odbudowanie poczucia własnej wartości i wiary w siebie. A bez tego niezwykle trudno jest im skutecznie wyzwolić się z przemocy. Trening stanowił również swego rodzaju unaocznienie rozpoczętej przemiany. Takim namacalnym dowodem są zdjęcia uczestniczek przed i po treningu. Ze względu na ich obawy przez upublicznieniem ich wizerunku, każdej z nich wykonano zdjęcia tabletem, którego używa w ramach projektu.

4. WenDo - trening przeciwdziałania przemocy.

Trening realizowany był w formie wyjazdowej w Przesiece. Udział wzięło w nich 10 uczestniczek. By umożliwić wszystkim uczestniczkom swobodny dostęp do udziału we wsparciu, umożliwiono im zabranie na warsztaty dzieci, którymi się opiekują. Pojechało 13 dzieci. Podczas zajęć dla mam, dzieci miały zapewnioną opiekę wykwalifikowanych opiekunek. Dzieci powyżej 7 roku życia mogły wziąć udział w zajęciach WenDo, ale żadne z nich nie miało takiej potrzeby. Trening był odpowiedzią na zdiagnozowane wśród uczestniczek braki w umiejętnościach w

zakresie obrony przed przemocą (w wielu jej wymiarach), asertywności, reagowania na przemoc. Jego celem było zniwelowanie wśród uczestniczek poczucia bezradności i braku bezpieczeństwa, poczucia winy i wstydu związanego z doznawaniem przemocy, podniesienie poczucia własnej wartości i pewności siebie, nauka technik obrony oraz przełamanie stereotypów na własny temat obecnych w myśleniu o sobie uczestniczek. Metoda WenDo jest dostępna również dla osób z ograniczoną sprawnością, dlatego w treningu mogły wziąć udział również osoby z niepełnosprawnością.

5. Poradnictwo indywidualne. Wsparcie skierowane do kobiet doświadczających przemocy. Zależnie do potrzeb uczestniczki korzystać mogły z porad prawnika czy psychologa.

Oprócz tego w 2022 r. odbyła się ostania inicjatywa społeczna organizowana przez uczestników I tury. Uczestniczki z PAS dla ofiar przemocy nagrały film o przemocy.

Równocześnie, w IV 2022 r., zajęcia projektowe zaczynała tura II, która będzie w projekcie aż do VI 2023 r.

Wśród 8 PAS II tury, 1 kierowany jest do kobiet – ofiar przemocy.

W przypadku II tury przepływ uczestników wyglądał następująco: 91 osób zakwalikowało się do projektu (43K, 48M), a wśród nich 34 osoby z niepełnosprawnością (9K, 25M). udział przerwało 11 osób (1K, 10M). Wśród nich znalazły się 24 osoby z niepełnosprawnością (13 kobiet, 11 mężczyzn). Łącznie, w skali projektu, objęto wsparciem 180 osób: 99K i 81M, w tym 60 osób z niepełnosprawnością (22K, 38M).

W II turze, podobnie jak w I, uczestnicy są podzieleni na 8 Programów Aktywności Społecznej realizowanych przez 7 Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej. ZTPS 3 realizuje 2 programy, a ZTPS 6 – PAS dla kobiet doświadczających przemocy.

W 2022 r. realizowano następujące formy wsparcia:

1. Intensywna praca socjalna (IPS) realizowana metodą towarzyszenia. Wsparcie kierowane do wszystkich uczestników projektu, w formie spotkań indywidualnych, przez cały okres udziału w projekcie. Metoda bazuje na pogłębionym kontakcie pomiędzy pracownikiem socjalnym i uczestnikiem, w którym pracownik jest towarzyszem a nie urzędnikiem. Jego zadaniem jest budowanie wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa w relacji, co będzie podstawą do nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, przezwyciężania lęku przed nimi i przezwyciężania izolacji. Rolą pracownika jest wysłuchanie, doradzenie, partnerska współpraca, budowanie w uczestniku przekonania, że warto coś w życiu zmienić, odbudowanie w nim szacunku do siebie i świadomości tego, że jest potrzebny i wartościowy oraz wspieranie go w dążeniu do realizacji założonych celów i poprawy sytuacji.

2. Treningi z zakresu rozwoju kompetencji osobistych. Celem jest podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji osobistych (np. poczucia własnej wartości, asertywności, punktualności, obowiązkowości, systematyczności, motywacji do zmiany, itp.) niezbędnych do skutecznej aktywizacji społecznej.

   Szczególnie ważne jest dla kobiet - ofiar przemocy. W ich wypadku wzmocnienie tej sfery jest początkiem drogi do wyjścia z sytuacji przemocy lub poradzenia sobie ze skutkami jej doświadczania.

3. Treningi z zakresu rozwoju e-kompetencji. Wsparcie było odpowiedzią na wykluczenie cyfrowe uczestników, tj. brak dostępu i nawyku korzystania z nowoczesnych technologii, w szczególności Internetu. W ramach treningu uczestnicy otrzymali wyposażone w Internet tablety, nauczyli się ich obsługi, korzystania z nich w rozwiązywaniu codziennych problemów, wykonywaniu życiowych obowiązków oraz podtrzymywaniu kontaktów z otoczeniem (rodziną, przyjaciółmi).

4. Treningi z zakresu rozwoju kompetencji społecznych. Celem jest podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji społecznych, przełamanie lęku przed wchodzeniem w nieznane sytuacje społeczne i podejmowaniem nowych ról społecznych oraz wykształcenie nawyków, zachowań i postaw sprzyjających

aktywnemu włączaniu się w życie społeczno-kulturalne, również w sferze cyfrowej. W ramach zajęć uczestnicy pracowali nad: budowaniem relacji, funkcjonowaniem w różnych sytuacjach społecznych, komunikatywnością, pracą w zespole, umiejętnością rozwiązywania konfliktów, dzieleniem się wiedzą i doświadczeniem, wywieraniem wpływu, delegowaniem zadań, planowaniem.

W ramach treningu każda z grup projektowych przygotuje i przeprowadzi inicjatywę społeczną, tj. działanie na rzecz społeczności lokalnej, które przyniesie trwałe efekty o walorze edukacyjnym czy użytkowym. Dzięki inicjatywie uczestnicy będą mogli wykorzystać w praktyce rozwijane podczas projektu umiejętności, sprawdzić się w działaniu, a przede wszystkim poczuć się częścią społeczności lokalnej przez działanie na jej rzecz. Część z inicjatyw już została zorganizowana:

a) PAS w ZTPS 2 - uczestnicy powiększyli istniejący już (założony przez turę I) ogród społeczny przy ZTPS 2.

b) PAS 2 w ZTPS 3 – uczestnicy zaplanowali i założyli ogród ziołowy w CAL.

c) PAS w ZTPS 7 – uczestnicy zaplanowali i założyli ogród społeczny przy siedzibie Fundacji Hobbit.

W 2022 r. przeprowadzono monitoring rezultatów wypracowanych przez uczestników, którzy opuścili już projekt. I tak:

- 84 osoby nabyły e-kompetencje i podniosły swoje kompetencje społeczne i osobiste.
- 3 osoby zaczęły poszukiwać pracy.
- 78 osób podniosło swoją efektywność społeczną.

Łączna wartość całego projektu wynosi: 1 708 751,30 zł, a tym: dofinansowanie z UE 1 451 725,78 zł i wkład Gminy Wrocław 257 025,52 zł.

W 2022 r. wydatkowano 747 956,12 zł, w tym wkład własny Gminy wyniósł 117 655,33 zł. Dodatkowo na realizację projektu Gmina Wrocław przekazała 1000,00 zł, a następnie 62 000 zł. Z dotacji opłacono częściowo usługę opieki nad dzieckiem podczas udziału uczestniczki projektu w zajęciach oraz zakupiono towary (np. artykuły dekoracyjne, gospodarstwa domowego, sprzęt RTV/AGD itd.) do organizacji różnego rodzaju działań w środowiskach lokalnych, z których wywodzą się obecni i byli uczestnicy projektu. Działania te mogą się przyczynić do integracji uczestników w społecznościach lokalnych, a tym samym do umacniania wypracowanych rezultatów projektu. Wydatkowano 58 819,15 zł, pozostałą kwotę 4 180,85 zł zwrócono.

Okres realizacji projektu: 15.02.2021 – 30.06.2023 r.

Projekt „TRAMPOLINA–mieszkania wspomagane" – utrzymanie trwałości rezultatów projektu.

Projekt został zakończony 31 grudnia 2021 r.

Od stycznia 2022 rozpoczął się okres utrzymania trwałości rezultatów projektu. 7 mieszkań, w których pozostawali uczestnicy projektu pozostaje zamieszkanych przez osoby, które po zakończeniu udziału w projekcie nie miały możliwości przeniesienia się do otrzymanych lokali socjalnych. Każda z osób, która zdecydowała się na pozostanie w mieszkaniu, miała złożony wniosek o lokal socjalny w Wydziale Mieszkaniowym w Urzędzie Miasta.

Mieszkańcy objęci są wsparciem MOPS w postaci:

- opiekunów mieszkań,
- pracy socjalnej

- treningów, stanowiących odpowiedź na realne potrzeby i braki mieszkańców (np. trening finansowy, trening urzędowy, trening kulinarny).

Projekt "Azyl – usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych”

Stowarzyszenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości w partnerstwie z Fundacją Evangelium Vitae oraz Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizuje projekt "Azyl – usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych". Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.

Cele projektu: zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług społecznych przez utworzenie 20 miejsc opieki i świadczenie usług opiekuńczych oraz bytowych dla 240 osób w całodobowej placówce krótkookresowego pobytu.

W ramach projektu zostaną podjęte następujące zadania:

Zadanie 1 – Stworzenie miejsc świadczenia usług opiekuńczych oraz bytowych w całodobowej placówce okresowego pobytu.

Zadanie 2 – Świadczenie usług opiekuńczych oraz bytowych w całodobowej placówce okresowego pobytu.

Grupę docelową stanowić będzie 240 osób (140 K i 100 M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby pozostające bez zatrudnienia wymagające
w pierwszej kolejności aktywizacji społecznej, które ze względu na wiek, stan zdrowia czy niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania min. jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

W 2022 roku placówka funkcjonowała z pełnym obłożeniem. Usługi cateringowe, opiekuńcze, psychologiczne oraz fizjoterapeutyczne dla osób niesamodzielnych w ramach projektu realizowane były nieprzerwanie.

Łączna wartość projektu: 3 815 999,00 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 74 750,00 zł.

Dofinansowanie z UE: 3 625 199,05 zł, w tym MOPS to 74 750,00 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.07.2020 r. do 30.06.2023 r.

Projekt „SAMO-Dzielni edycja 2”

Fundacja „Promyk Słońca”, w partnerstwie z Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizuje projekt „SAMO-Dzielni edycja 2”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych. Cel projektu: zaspokojenie potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców Wrocławia w zakresie usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej dla dzieci i dorosłych z niepełnosprawnościami. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone są dla osób dorosłych w systemie całodobowym (lub dziennym) w zaadaptowanym do tego celu i wyposażonym mieszkaniu. Usługi opieki wytchnieniowej dla dzieci z niepełnosprawnością, wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, są świadczone w systemie dziennym w odpowiednio wyposażonym lokalu.

Opieka wytchnieniowa dla osób dorosłych jest świadczona w zaadaptowanym do tego celu mieszkaniu, wyremontowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w znajdującym się w należącym do MOPS Pensjonacie dla Osób Starszych przy
ul. Kamieńskiego 190 we Wrocławiu, które zostało dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, niezależnie od ich dysfunkcji. Wyposażone zostało w sprzęt wspomagający opiekę nad osobami mającymi problem z poruszaniem się (podnośnik sufitowy).

Usługi opieki wytchnieniowej dla dzieci są świadczone w wynajmowanym przez Fundację budynku przy ulicy Powstańców Śląskich we Wrocławiu (powierzchnia użytkowa 119,20 m², z zapleczem socjalnym, kuchnią i toaletą, 2 piętra).

Planowane efekty:

- zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej w lokalnej społeczności,
- ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług asystenckich oraz opieki wytchnieniowej,
- umożliwienie osobom z niepełnosprawnością samodzielnego i niezależnego funkcjonowania społecznego, edukacyjnego oraz zawodowego,
- polepszenie funkcjonowania faktycznych opiekunów osób z niepełnosprawnością,
- wsparcie rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ramach projektu zostanie zapewnione stałe wsparcie co najmniej 70 osobom z niepełnosprawnością w zakresie asystencji osobistej oraz usług opiekuńczych w formie opieki wytchnieniowej 87 dorosłym i 36 dzieciom

Zadania zrealizowane w ramach projektu przez Gminę Wrocław – MOPS Wrocław styczeń 2022 – grudzień 2022.

W całym roku 2022 z Mieszkania wytchnieniowego - ośrodka wsparcia skorzystało 35 rodzin, które na co dzień opiekują się stale osobą z niepełnosprawnością.

Łączna wartość projektu: 4 212 392,50 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 1 047 420,00 zł.

Dofinansowanie z UE: 4 001 761,37 zł, w tym MOPS to 836 788,87 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.08.2020 r. do 31.10.2023 r.

Projekt „Droga do domu”

Od czerwca 2019 r. w partnerstwie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta – Koło Wrocławskie, Gminy Wrocław/Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz partnera zagranicznego - Spółdzielni Socjalnej OPEN GROUP, realizowany jest projekt pn. „Droga do domu”. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

Projekt adresowany był do jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym lub powiatowym, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji rynku pracy i placówek systemu opieki zdrowotnej – łącznie 25 podmiotów. Dodatkowo na etapie testowania rozwiązania w ramach projektu wsparciem objętych zostało 30 osób bezdomnych.

Celem głównym projektu było wypracowanie oraz wdrożenie w okresie od VI 2019
do VII 2022 nowego modelu w zakresie wsparcia w wychodzeniu z bezdomności, powstałego w wyniku współpracy z partnerem ponadnarodowym. Projekt zakładał
2 rodzaje współpracy ponadnarodowej: transfer, zaadaptowanie i wdrożenie nowego rozwiązania oraz wymianę informacji i doświadczeń.

Projekt zrealizowano poprzez następujące działania/etapy:

1. Przygotowanie rozwiązania we współpracy z partnerem ponadnarodowym – VI 2019 – XI 2019.

2.Testowanie nowego rozwiązania – XI 2019 – XII 2021.

3. Analiza efektów testowanego rozwiązania z uwzględnieniem opinii eksperta/ów oraz wsparcia partnera ponadnarodowego – VIII 2021- IX 2021.

4.Opracowanie ostatecznej wersji wdrożeniowej rozwiązania – X 2021 –II 2022.

5.Wdrożenie rozwiązania do praktyki, z wsparciem partnera ponadnarodowego II 2022 – V 2022.

6. Wypracowanie rekomendacji dla instytucji użytkownika – V 2022 – VII 2022.

Projekt realizowany był zgodnie z założeniami i modyfikacjami wynikającymi z potrzeby dostosowania się do obostrzeń wynikających z epidemii związanej z wirusem SARS-CoV-Uczestnicy projektu zamieszkali w 10 lokalach i chętnie współpracowali z koordynatorami usamodzielnienia w celu poprawy swojej sytuacji życiowej. Kontaktowali się z psychologiem, regulowali swoje zadłużenia oraz sprawy rodzinne, które od lat zaniedbywali. Prace zespołu eksperckiego koncentrowały się nad założeniami dotyczącymi rzeczywistych kosztów modelu i przygotowaniu założeń oraz ich analizie.

W roku 2022 kontynuowano spotkania w ramach Miejskiej Grupy Eksperckiej a zaplanowane działania zrealizowane zostały zgodnie z harmonogramem. Wydłużony, za zgodą instytucji pośredniczącej, do końca roku 2021 został etap 2 – testowanie nowego rozwiązania – co pozwoliło na zebranie znacznie obszerniejszego materiału do analizy efektów. Pozostałe etapy realizacji projektu odbywały się zgodnie z planem.

Łączna wartość projektu: 1 397 788,80 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 467 619,83 zł.

Dofinansowanie z UE: 1 354 629,70 zł, w tym MOPS to 424 460,73 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.06.2019 r. do 31.07.2022 r.

Projekt „Housing first – najpierw mieszkanie”

Od lipca 2019 r. w partnerstwie krajowym: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Zarząd Główny, Urząd Miejski w Gdańsku, Urząd Miasta Stołecznego Warszawa, Urząd Miejski Wrocławia/MOPS oraz Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, oraz partnerem zagranicznym -

portugalską organizacją Associao para o Estudo e Integrao Psicossocial (AEIPS), realizowany był projekt pn. „Housing first – najpierw mieszkanie”. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

Projekt adresowany był do jednostek samorządu terytorialnego na poziomie gminnym lub powiatowym, instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów ekonomii społecznej oraz instytucji rynku pracy i placówek systemu opieki zdrowotnej – łącznie 25 podmiotów. Dodatkowo na etapie testowania rozwiązania w ramach projektu wsparciem objętych zostało 30 osób bezdomnych (po 10 osób na każde miasto: Wrocław, Gdańsk, Warszawę).

Celem głównym było wdrożenie nowego rozwiązania o zasięgu ogólnopolskim, metody „Housing first”, powstałego dzięki współpracy z partnerem zagranicznym z Portugalii,
w obszarze rozwiązywania problemu bezdomności w okresie 30 miesięcy realizacji projektu.

Projekt został zrealizowany poprzez następujące działania/etapy:

1. Przygotowanie rozwiązania we współpracy z partnerem ponadnarodowym – VII 2019 – XII 2019.

2.Testowanie nowego rozwiązania – I 2020 – IX 2021.

3. Analiza efektów testowanego rozwiązania z uwzględnieniem opinii eksperta/ów oraz wsparcia partnera ponadnarodowego – IV 2021 - IX 2021.

4.Opracowanie ostatecznej wersji wdrożeniowej rozwiązania – IV 2021 – IX 2021.

5.Wdrożenie rozwiązania do praktyki, z wsparciem partnera ponadnarodowego X 2021 – III 2022.

6. Wypracowanie rekomendacji dla instytucji użytkownika – X 2021 – III 2022.

W pierwszym etapie realizacji projektu zorganizowano wizytę studyjną u partnera ponadnarodowego w Lizbonie w celu zapoznania uczestników z Polski z portugalską metodą pracy z osobami bezdomnymi, która transferowana będzie na grunt polski. Na tej podstawie przygotowano wersję nowego modelu usamodzielnienia osób bezdomnych. Zrekrutowano osoby bezdomne, które biorą udział w testowaniu nowego modelu pracy.

Zarząd Zasobu Komunalnego wraz z MOPS w imieniu Gminy Wrocław wyremontował na potrzeby realizacji projektów 3 mieszkania.

Projekt realizowany był zgodnie z założeniami i modyfikacjami wynikającymi z potrzeby dostosowania się do obostrzeń wynikających z epidemii związanej z wirusem SARS-CoV-Okres realizacji 2 etapu projektu został wydłużony do IX 2021 i na tym zakończono fazę testowania. 10 mieszkań zostało przekazanych do dyspozycji uczestników projektu – 4 mieszkania z zasobu komunalnego gminy oraz 6 wynajmowanych na wolnym rynku w ramach projektu kontynuowanego z funduszy gminnych. W ramach prac grupy badawczej zostało przeprowadzone badanie wśród beneficjentów projektu. Wydłużono również 3,4,5 etap, co spowodowało zakończenie projektu 31 października 2022r.

Łączna wartość projektu: 5 574 025,60 zł, w tym budżet MOPS - wyniósł 262 432,00 zł.

Dofinansowanie z UE: 5 391 745,60 zł, w tym MOPS to 262 4325,00 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.07.2019 r. do 31.10.2022 r.

Projekt „Droga do samodzielności – stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze Miasta Wrocławia”

Fundacja Inicjowania Rozwoju Społecznego w partnerstwie z Gminą Wrocław – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Wrocławiu w lipcu 2022 r. z

sukcesem zakończyła realizację projektu „Droga do samodzielności – stworzenie 30 miejsc świadczenia usług społecznych w ramach 6 mieszkań treningowych na obszarze Miasta Wrocławia". Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9: Włączenie Społeczne, Działanie 9.2: Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych.

Celem projektu było zwiększenie dostępu do mieszkalnictwa wspomaganego poprzez utworzenie 6 mieszkań treningowych oraz wsparcie 120 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Uczestnicy projektu otrzymali więc nie tylko możliwość pobytu w mieszkaniach treningowych (śr. przez 3 miesiące, maks. do 6 miesięcy), ale też zapewniono im usługi treningowe i pomoc, szczególnie osobom niesamodzielnym. Zakładany cel został osiągnięty na każdym poziomie realizacji. 109 osób po wyjściu z projektu podejmowało stosunek pracy, w tym 24 osoby, które były bierne zawodowe. Np. matki małoletnich dzieci oraz osoby niepełnosprawne zostały zmotywowane do podjęcia zatrudnienia w niepełnym wymiarze godzin, co przyczyniło się do podniesienia jakości życia. 8 osób w trakcie uczestnictwa w projekcie kontynuowało naukę. 98 osób złożyło wniosek o lokal komunalny.20 osób rozpoczęło współpracę z innymi fundacjami dzięki, czemu mogą nadal się usamodzielniać np. Eudajmonia, Plus I Minus, MONAR, Nadzieja.
9 uczestnikom projektu udało się utrzymać abstynencję od środków psychoaktywnych, dzięki wsparciu trenerów, oraz opiekunów mieszkania.

Zakończone działania, przede wszystkim, przyczyniły się do wzrostu samodzielności wśród jego uczestników, którymi były m.in. osoby wymagające pomocy i usług asystenckich, wielokrotnie wykluczone społecznie, o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego przewidzianego przez ustawę o pomocy społecznej, długotrwale bezrobotne, uzależnione od substancji lub od czynności po zakończonym leczeniu w specjalistycznej instytucji, opuszczające pieczę zastępczą, samotni rodzice lub rodzice mający problemy opiekuńczo-wychowawcze. Uczestnicy projektu objęci są kompleksowym wsparciem wykwalifikowanej kadry. Uczestnicy mieli także możliwość wzięcia udziału w

następujących formach wsparcia: określenie indywidualnego programu usamodzielnienia oraz wsparcie opiekunów mieszkań i pracownika socjalnego, trening umiejętności interpersonalnych i radzenia sobie ze stresem, trening umiejętności praktycznych, takich jak indywidualny trening higieny, kulinarny i nawyków prozdrowotnych, indywidualny trening finansowy i zarządzania mieszkaniem, trening umiejętności spędzania czasu wolnego. Korzystali również z usług wspierających: socjalnych, terapeutycznych, psychologicznych, prawniczych i mediacyjnych, usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych.

W 2022 r. w ramach projektu podjęto następujące działania:

- od stycznia do lipca 2022 r. kontynuowano zapewnienie ciągłości dostępności 6 mieszkań treningowych w ramach, których stworzono 34 miejsca dla osób objętych wsparciem w projekcie, ponoszono koszty administracyjne mieszkań, koszty mediów, dokonywano bieżących napraw;

- przeprowadzono rozmowy rekrutacyjne z ponad 50 potencjalnymi osobami kwalifikującymi się do udziału w projekcie;

- w ramach 2-ch edycji od stycznia do czerwca 2022 r. zakwaterowano 42 osoby dorosłe oraz 5 dzieci do mieszkań na pobyty trwające min. 3 m-ce, oraz utworzono listę osób rezerwowych, zadeklarowanych do udziału w projekcie;

- w ramach całego okresu realizacji projektu objęto wsparciem 142 UP (54 Kobiet,88 Mężczyzn) zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem, z czego 118 mieszkańców zakończyło udział zgodnie ze ścieżką usamodzielnienia zaplanowana indywidualnie dla każdego z nich.

- w każdej z edycji podjęto pracę z mieszkańcami w ramach zajęć grupowych oraz indywidualne wsparcie. Uczestnicy mają zapewnione indywidualnie wsparcie: prawnika, psychologa, terapeuty, trenera finansowego oraz higieny. Mieszkańcy także w ramach grupowych zajęć szkolili się z umiejętności praktycznych prowadzenia mieszkania, tj.: warsztaty kulinarne, warsztaty sprzątania i umiejętności praktycznych, warsztaty pracy w grupie i umiejętności interpersonalnych.

Działania prowadzące do dalszego usamodzielniania się osób wykluczonych są kontynuowane w ramach projektu „Droga do samodzielności” w formie dofinasowania realizacji zadania publicznego przez Gminę Wrocław, co zapewnia wypełnienie obowiązku zachowania trwałości efektów projektu.

Łączna wartość projektu: 1 982 285,60 zł, w tym budżet MOPS - wynosi 125 156,74 zł.

Dofinansowanie z UE: 1 878 688,32 zł, w tym MOPS to 20 859,46 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.03.2019 r. do 30.06.2022 r.

„Przyjazny dostęp-MOPS”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu w listopadzie 2022 rozpoczął realizację przedsięwzięcia grantowego pn.: „Przyjazny dostęp – MOPS”. Umowa na realizację zadania została zawarta 15.11.2022 r. Zadanie realizowane jest w ramach projektu „Dostępny samorząd - granty” przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Działaniu 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Celem przedsięwzięcia grantowego jest zwiększenie poziomu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej w obiektach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu (jednostki organizacyjnej Gminy Wrocław), w których realizowane są usługi dla obywateli z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, orzecznictwa i innych, w szczególności kierowanych do osób z niepełnosprawnościami i finansowanych ze środków PFRON.

W IV kwartale 2022 r został zrealizowany montaż znaczników przestrzeni „TOTUPOINT” -informacyjno-nawigacyjny system naprowadzający - usprawnienie dla osób z niepełnosprawnością wzroku.

Łączna wartość całego projektu wynosi: 281 662,50zł, w tym: dofinansowanie z UE 197 773,55 zł, dofinansowanie ze środków dotacji celowej 36 888,95 zł i wkład Gminy Wrocław 47 000,00 zł.

Okres realizacji projektu: od 01.07.2022 r. do 30.06.2023 r.

UNICEF

W dniu 9 czerwca 2022 Gmina Wrocław zawarła porozumienie z UNICEF, Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci w sprawie reagowania na pilne potrzeby dzieci i rodzin uchodźców z Ukrainy w Polsce. W tym dniu Wrocław uzyskał zgodę UNICEF na wsparcie działań związanych z kryzysem na Ukrainie i pomocą dla uchodźców we Wrocławiu w maksymalnej wysokości 42 177 931,70 zł lub 9 908 004,16 USD w okresie od dnia 9 czerwca 2022 r. do końca lutego 2023 r. Pierwotny Work Plan (plan działań MOPS) obejmował budżet 8 645 310,00 zł. Po weryfikacji potrzeb i możliwości ich realizacji budżet zmniejszył się do kwoty 8 385 714,00 zł. W 2022 roku MOPS wydatkował 972 576,47 zł. Na działania zlecone NGO do Departamentu Spraw Społecznych przekazano z budżetu 3 835 460,00 zł, z czego na 2022 rok kwotę 651 450,00 zł.

Działania MOPS w 2022 roku to:

1. **Szkolenia dla profesjonalistów w prowadzeniu programów wsparcia dla rodziców/opiekunów.**

Szkolenie przeprowadzono w okresie od listopada do grudnia 2022 r., w ramach 10 spotkań. Ze wsparcia skorzystało 185 pracowników MOPS, m.in. pracowników socjalnych, psychologów, przedstawicieli kadry zarządzającej. Zakres merytoryczny szkolenia obejmował zagadnienia: przemocy w rodzinie, przemocy wobec dzieci, krzywdzenia seksualnego dzieci, dziecka w kryzysie humanitarnym/uchodźczym.

2. **Organizacja asystentury rodzinnej w środowisku**.

12 września 2022 r. zatrudniono na stanowisko asystenta rodziny osobę ze znajomością języka ukraińskiego. Asystent objął wsparciem **5** rodzin pochodzenia ukraińskiego, w tym **8** dzieci. Do głównych zadań asystenta rodziny należy m.in.: nauka prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach, edukowanie w kwestii różnic kulturowych pomiędzy Ukrainą i Polską w zakresie opieki nad dziećmi, edukowanie nt. procedury „Niebieska Karta", motywowanie do rozwoju i edukacji dzieci na podstawie zainteresowań.

3. **Wzmocnienie pracowników zaangażowanych i zatrudnionych do pracy na rzecz dzieci i rodzin ukraińskich.**

W ramach zadania zakupiono 30 laptopów i 14 telefonów komórkowych wraz z abonamentami. Otrzymali je zatrudnieni aspiranci pracy socjalnej, asystent rodziny oraz koordynatorzy opiekunów tymczasowych w celu efektywnego wykonywania powierzonych zadań.

4. **Wsparcie opiekunów tymczasowych**.

Od października 2022 r. realizowano wsparcie opiekunów tymczasowych, tj. opiekunów małoletnich obywateli Ukrainy, którzy z powodu wojny przebywali na terenie Polski bez opieki rodziców biologicznych. Opiekunowie tymczasowi sprawują opiekę w zakresie reprezentowania dziecka przed urzędami, instytucjami, zarządzania majątkiem dziecka, zdrowia, edukacji. Pomoc w realizacji tych zadań udzielana była przez 21 koordynatorów opiekunów tymczasowych (18 od października 2022 r., 3 od listopada 2022 r.). Każdy koordynator wspierał do 25 środowisk. W 2022 r., wsparciem zostało objętych 556 opiekunów tymczasowych.

5. **Przygotowanie, druk i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych i innych dla rodziców, opiekunów zastępczych i tymczasowych nt. usług wsparcia realizowanych przez MOPS.**

Przygotowano materiały informacyjne broszury (800 szt.), ulotki (2000 szt.) w języku polskim i ukraińskim, dzięki którym obywatele Ukrainy oraz mieszkańcy Wrocławia mogą pozyskać informacje na temat wsparcia min. finansowego, rzeczowego, specjalistycznego realizowanego przez MOPS oraz jak zostać rodzicem zastępczym. Oprócz podstawowych informacji zamieszczono w nich godziny pracy poszczególnych zespołów, dane teleadresowe. Część materiałów rozdano opiekunom tymczasowym, ukraińskim rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz mieszkańcom Wrocławia.

6. **Zatrudnienie aspirantów pracy socjalnej.**

W ramach działania zatrudniono w MOPS 8 aspirantów pracy socjalnej, po jednym pracowniku w każdym Zespole Terenowej Pracy Socjalnej i Zespole ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców MOPS. Aspiranci ułatwiają rodzinom uchodźczym poruszanie się po Wrocławiu i w polskim systemie wsparcia/prawnym. Komunikują się w języku ukraińskim i polskim. Aspiranci pracy socjalnej udzielają wsparcia w formie: rozmów wspierających, poradnictwa, motywowania do podjęcia działań, towarzyszenia w załatwianiu spraw w innych instytucjach, informowania o możliwościach uzyskania pomocy o procedurach załatwiania spraw, kierowania do specjalistycznego wsparcia, pomocy w komunikowaniu się i wypełnianiu dokumentów).

7. **Treningi i szkolenia dla zawodowych rodzin zastępczych i opiekunów tymczasowych (opieka nad dzieckiem w trudnej sytuacji życiowej, wypalenie zawodowe, rozwój osobisty itp.)**

W listopadzie i grudniu 2022 r., przeprowadzono szkolenie dla opiekunów tymczasowych i rodziców zastępczych. Szkolenie prowadzone było przez psychologa w formie wykładowej, warsztatowej, treningowej, tłumaczone na język ukraiński. Odbyło się 5 modułów tematycznych w ramach 8 spotkań. W

spotkaniach uczestniczyło łącznie 18 osób, pod których opieką było 27 dzieci. Uczestnicy dowiedzieli się ze spotkań: jakie mogą występować psychologiczne konsekwencje wojny, zarówno u dzieci, jak i opiekunów; jak właściwie opiekować się dzieckiem (jak rozmawiać, udzielać wsparcia emocjonalnego, być dla dziecka autorytetem); jak odnaleźć się w systemie opieki zdrowotnej, edukacyjnej na terenie Polski, również pod kątem dzieci z niepełnosprawnością; jak zadbać o siebie (rozwój osobisty, zawodowy).

8. **Usługi dla dzieci i kobiet doznających przemocy domowej/po przemocy domowej.**

- **Przeprowadzenie sesji relaksacyjnych metodą VinciPowerNap**

W okresie od października do grudnia 2022 r. trwały sesje relaksacyjne VinciPowerNap. Usługa oparta jest na metodzie, która pomaga w poprawie dobrostanu osobom narażonym na długotrwały stres, traumę i zmęczenie. Ofiary, a także świadkowie przemocy domowej, dzięki zastosowanej metodzie, poprawili swój dobrostan psychiczny nadszarpnięty traumatycznymi przeżyciami – zarówno związanymi z przemocą w rodzinie, której doznają lub doznawali jak i sytuacją przymusowego uchodźstwa. Wsparciem objęto 120 osób, każda z osób miała możliwość uczestniczyć w sesji 5 razy.

Warsztaty WenDo, SZTAMA, a także wsparcie psychologiczne.

W ramach środków UNICEF rozpisano konkurs dla organizacji pozarządowych na organizację warsztatów przeciwdziałania przemocy WenDo oraz SZTAMA, a także na realizację usługi wsparcia psychologicznego udzielanego w języku ukraińskim. WenDo jest metodą, która uczy kobiety i dziewczynki jak reagować na różne formy przekraczania granic i przemoc. SZTAMA to specjalistyczny warsztat dedykowany chłopcom w wieku szkolnym. Uczy empatii, wrażliwości i integralności. Na zajęciach pojawiają się elementy komunikacji i rozwiązywania konfliktów bez przemocy oraz przeciwdziałania cyberprzemocy. Zadanie realizowała Fundacja HERSTORY. Od października do grudnia 2022 roku odbyło się 6 warsztatów WenDo (uczestniczyło w nich 58 kobiet i dziewcząt) oraz 2

warsztaty SZTAMA (uczestniczyło 28 chłopców). Zrealizowano 40 konsultacji psychologicznych.

- **Przeprowadzenie badań społecznych pn. „Wzorce przemocy w rodzinach ukraińskich i ich zakotwiczenie w strukturach aksjonormatywnych ludności ukraińskiej, napływającej do Wrocławia w wyniku konfliktu zbrojnego z Federacją Rosyjską."**

Zadanie realizowane przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Projekt badawczy dotyczy postrzegania problemu przemocy domowej przez osoby pochodzenia ukraińskiego oraz przygotowania narzędzi do pracy z osobami zagrożonymi przemocą. W 2022 roku przygotowano scenariusz wywiadu oraz przeprowadzono pilotażowe wywiady z respondentami pochodzenia ukraińskiego. Dalsze etapy zadania zrealizowane zostaną w 2023 roku.

9. **Zapewnienie wsparcia finansowego rodzinom z dziećmi w formie zasiłków celowych na zakup żywności i innych podstawowych potrzeb w rodzinie**.

Pomoc przyznawana jest na podstawie rozpoznania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Wysokość zasiłku celowego jest uzależniona od rodzaju i zakresu zgłaszanych i uwiarygodnionych potrzeb. W 2022 r. udzielono takiego wsparcia 90 dzieciom.

10. **Zapewnienia wsparcia finansowego w formie zasiłków celowych na zakup żywności i innych podstawowych potrzeb w rodzinie, dzieciom znajdującym się pod opieką opiekunów tymczasowych**.

Pomoc przyznawana jest na podstawie rozpoznania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Wysokość zasiłku celowego jest uzależniona od rodzaju i zakresu zgłaszanych i uwiarygodnionych potrzeb. W 2022 r. udzielono takiego wsparcia 1 dziecku.

11. **Zapewnienie dostępu dla ukraińskich dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonymi niepełnosprawnością do programów pomocowych**.

Zadanie realizowane od 10.10.2022 r. do 31.12.2022 r. przez trzy 3 organizacje pozarządowe wybrane w ramach konkursu: Fundację „Promyk Słońca", Polski Związek Głuchych Oddział Dolnośląski, Towarzystwo Rozwoju Rodziny Oddział Wojewódzki we Wrocławiu.
Formy realizowanego wsparcia:

- świetlica czynna 7 dni w tygodniu (z nauką j. polskiego);
- zakup sprzętu specjalistycznego, rehabilitacyjnego i pomocniczego;
- warsztaty artystyczne i zabawy integracyjno-wspierające,
- wydarzenia kulturalne i rekreacyjne (Mikołajki, Wigilia, seans filmowy, etc.),
- kurs Polskiego Języka Migowego dla dzieci niesłyszących oraz dzieci niesłyszących rodziców;
- diagnostyka oraz terapie logopedyczne i psychologiczne, indywidualne i grupowe;
- zakup komputerów z oprogramowaniem dla dzieci uczących się.

Ze wsparcia skorzystało 139 dzieci.

Złożone w 2022 r. wnioski o dotację na realizację działań dofinansowanych ze środków krajowych, unijnych lub innych - MOPS jako Wnioskodawca

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
1	Gmina Wrocław (MOPS)	**Zadanie publiczne w ramach Programu „Asystent rodziny na rok 2022”**	21 asystentów rodziny pozostających w zatrudnieniu na dzień ogłoszenia Programu, tj. 18 listopada 2022 r.	Dofinansowanie jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny	169 794,24	63 000,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Asystent rodziny na rok 2022”	Brak	**POZYTYW-NY** projekt otrzymał dofinanso-wanie
2	Gmina Wrocław (MOPS)	**Zadanie publiczne pn.”Opieka wytchnie nio-wa we Wrocławi**	Rodziny oraz opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę	Celem głównym projektu jest wspieranie członków rodzin lub opiekunów sprawujących	607 104,00	607 104,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej	Zadnie zostanie zlecone w ramach konkursu ofert na	**POZYTYW-NY** projekt otrzymał

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
		u w 2022r.” w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023	nad osobami niepełnosprawnymi.	bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności			Program „Opieka wytchnieni o-wa” - Edycja 2023	podstawie ustawy o pożytku publi. i o wolontariacie	dofinanso-wanie
3	Gmina Wrocław (MOPS)	**Zadanie publiczne w ramach Programu ”Asystent osobisty osoby niepełnos-prawnej” – edycja 2023**	Osoby niepełnospra-wne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu	Cel programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych,	1 213 8843,00	1 213 884,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program „Asystent osobisty osoby	Zadnie zostanie zlecone w ramach konkursu ofert na podstawie ustawy o pożytku publi. i o	**POZYTYW-NY** projekt otrzymał dofinanso-wanie

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
			niepełnospra-wności.	posiadających orzeczenie o zn. lub umiarkowanym st.niepełnospr.			niepełnos-prawnej" – edycja 2023	wolontariacie	
4	Gmina Wrocław (MOPS	**działalność na rzecz aktywizacji cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce**	Uchodźcy wojenni z Ukrainy, uchodźcy z Afganisatnu	Celem programu jest aktywizacja zawodowa i integracja społeczna cudzoziemców, którzy opuścili swój kraj w obawie o utratę zdrowia lub zycia w związku z trwającym konfliktem zbrojnym	1 499 818 zł	1 499 818 zł	Minister Rodziny i Polityki Społecznej, zawodowej i integracji społecznej	Brak	**Negatywny**

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
5	Gmina Wrocław (MOPS)	"Alphabet of Support"	Pracownicy systemu wsparcia ofiar przemocy, specjaliści, rodzice, dzieci	Zapobieganie przemocy ze względu na płeć i przemocy wobec dzieci oraz zwalczania tych zjawisk	219 708 Euro	Wkład własny 10 %	Komisja Europejska (?) Citizens, Equality, Rights and Values	Uniwersytet Wrocławski	**Negatywny**
7	Gmina Wrocław (MOPS)	**Przyjazny dostęp-MOPS**	W szczególności osoby z niepełnospra-wnościami	Zwiększenie poziomu dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej w obiektach MOPS we Wrocławiu	281 662,50	234 662,50	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Działaniu 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Brak	**POZYTYW-NY** projekt otrzymał dofinanso-wanie

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
							2014-2020.		
8	Gmina Wrocław	**Zadanie publiczne w ramach Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”**	20 osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu.	Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy ul. Morawskiej 14A we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenu.	13 245 000,00	3 219 900,00	Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne”	Departament Spraw Społecznych, Zarząd Inwestycji Miejskich	**POZYTYW-NY** **projekt otrzymał dofinansowanie, będziemy aplikować z innych źródeł**

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
9	UNICEF	Działania finansowane ze środków UNICEF	Dzieci i młodzież do 18 r. życia oraz ich opiekunowie – uchodźcy wojenni z Ukrainy	Wsparcie w formie: szkoleń dla profesjonalistów, asystentury rodzinnej, zakupu sprzętu, koordynatorów opiekunów tymczasowych, ulotek i broszur informacyjnych o dostępnej pomocy, szkoleń dla opiekunów tymczasowych, usług dla kobiet i dzieci doznających przemocy domowej, zasiłków celowych, pomocy	42 177 931,70	8 385 714,00	Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UINICEF	Polski Związek Głuchy, Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Fundacja „Promyk Słońca”, Fundacja HERSTORY	**POZYTYW-NY**

Lp	Wnioskodawca	Tytuł	Grupa docelowa	Zakres projektu	Ogólna kwota projektu [zł]	Kwota dotacji [zł]	Jednostka Kontraktująca/nazwa programu	Partnerzy / Organizacje współuczestniczące	Sposób załatwienia
				dzieciom niepełnosprawnym;					

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej (zwany dalej KIS) działa w ramach struktur MOPS od 01.08.2022 r. na podstawie Zarządzenia nr 30/22 Dyrektora MOPS z dnia 1 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Klubu Integracji Społecznej przy ul. Władysława Skoczylasa 8 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej. Regulamin uczestnictwa KIS został określony w zarządzeniu nr 35/22 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 22 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu uczestnictwa w Klubie Integracji Społecznej przy ul. Władysława Skoczylasa 8 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Celem prowadzenia KIS przez MOPS jest poprawa jakości życia mieszkańców Wrocławia, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz biernym zawodowo poprzez podniesienie jakości i zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej

służącej realizacji celów dotyczących włączenia społecznego i walki z ubóstwem. Reintegracja społeczna jest rozumiana jako działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu. Reintegracja zawodowa to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

Cele te były realizowane poprzez:

1) dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, prawnego, zawodowego stosownie do potrzeb;
2) możliwość uczestnictwa w grupowych formach wsparcia, takich jak:
   a) Trening Umiejętności Życiowych - celem prowadzonych treningów było przygotowanie uczestników do samodzielnego życia na miarę możliwości indywidualnych. W ramach tego instrumentu uczestnicy włączani byli do treningów zaradności i funkcjonowania w codziennym życiu tj. m.in.: trening doskonalenia podstawowych czynności dnia codziennego: pranie, suszenie, prasowanie odzieży, sprzątanie, zmywanie naczyń, korzystanie z urządzeń AGD i RTV , szycie ręczne, na maszynie, przeróbki krawieckie i inne czynności niezbędne do prowadzenia gospodarstwa domowego; trening społeczny: zapoznanie się z funkcjonowaniem urzędów oraz instytucji pożytku publicznego, wyjścia do restauracji, kina, teatru itd., korzystanie ze środków komunikacji miejskiej; trening ekonomiczny: poznawanie nominałów, dysponowanie pieniędzmi, planowanie wydatków oraz dokonywanie wyborów adekwatnych do swoich potrzeb; trening kulinarny: przygotowanie posiłków, przygotowywanie kanapek, pieczenie ciast i ciasteczek.
   b) Akademia Rozwoju Osobistego - zajęcia grupowe o charakterze treningowym z wykorzystaniem ćwiczeń indywidualnych i zespołowych, wyjść edukacyjnych do instytucji kultury, dyskusji, gier planszowych, wykładów oraz prezentacji filmowych. Na zajęciach uwaga skupiała się na: budowaniu relacji, komunikatywności, pracy w zespole, funkcjonowaniu w nowych sytuacjach, uczeniu się rozwiązywania konfliktów, na dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami.

c) Rękodzieło - w trakcie spotkań uczestnicy poznali wybrane techniki artystyczne i rękodzielnicze, stworzyli przedmioty codziennego użytku, a także przedmioty i upominki na każdą okazję. Poznali między innymi techniki warsztatów roślinnych (typu „las w słoiku", kokedama, herbatki z łąki, roślinne odlewy), warsztatów tworzenia naturalnych kosmetyków, mandale, świece sojowe, malowanie ceramiki, świąteczne warsztaty bożonarodzeniowe (typu roślinne wieńce, ozdoby świąteczne), shibori - japońska technika farbowania tkanin, malowanie tuszami alkoholowymi.
d) Nowoczesne technologie - zajęcia grupowe o charakterze treningowym z wykorzystaniem ćwiczeń indywidualnych i zespołowych, dyskusji, wykładów, prezentacji, komputerów, telefonów uczestników oraz tablicy interaktywnej. W tym zadaniu główna uwaga skupiona była na kształtowaniu umiejętności związanych z obsługą komputera i smartfonu, przy wykorzystaniu Internetu oraz najnowszych technologii).
e) Terapia ruchem (celem tego wsparcia było pobudzenie i usprawnianie aktywności ruchowej oraz podniesienie wiedzy uczestników ma temat skutecznego treningu, który powinien się przekładać zarówno na poprawę kondycji, jak i samopoczucia. Dlatego uczestnicy, w zależności od gotowości i stanu zdrowia zostali zapoznani z charakterystyką różnych rodzajów treningów, tak aby ćwiczenia po pierwsze okazały się efektywne, a po drugie nie przyniosły rozczarowania. W praktyce wykorzystane zostały powszechne i lubiane typy aktywności, które odpowiadają głównym potrzebom, m.in. zwiększeniu siły, poprawie wydolności organizmu, redukcji masy ciała i relaksacji. Treningi odbywały się w sali treningowej KIS wyposażonej w sprzęt i akcesoria fitness.

Z każdym z uczestników prowadzona była indywidualna praca, skoncentrowana na motywowaniu do usamodzielnienia i aktywności społeczno-zawodowej. Usamodzielnienie rozumiane jest tu jako przygotowanie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Pracowano także z osobami, u których brakowało nawyków higienicznych. Każdy z nich otrzymywał zestaw kosmetyków z ręcznikiem i miał możliwość wzięcia prysznica w łazience KIS.

Pierwsza edycja zajęć rozpoczęła się od 02.11.2022 r. i będzie trwać do 28 lutego 2023 (4 miesiące). Ostatecznie zakwalifikowano do niej 24 uczestników. Jedna osoba w trakcie trwania edycji podjęła zatrudnienie i została wykreślona z listy uczestników. Narzędziem w oparciu, o które nastąpiło zdiagnozowanie uczestników KIS, a następnie dobór form wsparcia był kontrakt socjalny zawarty z uczestnikami przez pracownika socjalnego. Po zdiagnozowaniu potrzeb w oparciu o zawarty kontrakt socjalny uczestnik był kierowany do udziału w formach wsparcia realizowanych w ramach reintegracji społeczno-zawodowej na podstawie Indywidualnego Planu Wsparcia Uczestnika Klubu Integracji Społecznej sporządzanego przez pracowników KIS we współpracy z każdym uczestnikiem/uczestniczką. Ponadto Uczestnikom/Uczestniczkom KIS zostało zapewnione ubezpieczenie NNW na okres uczestnictwa w KIS.

Warsztaty grupowe KIS odbywały się 4 razy w tygodniu, w 5-godzinnych sesjach, raz w tygodniu dodatkowo organizowane były wyjścia edukacyjne zamiennie z Dyskusyjnym Klubem Filmowym. Zajęcia indywidualne ze specjalistami realizowane były przez cały okres trwania edycji w 2022 roku. Ilość osób, które z nich skorzystały wygląda następująco:

- trener sportu: 15 osób
- prawnik: 5 osoby
- doradca zawodowy: 3 osoby
- psycholog: 10 osób.

Realizacja zadań KIS dla uczestników jest prowadzona przez kadrę Klubu, która składa się z 2 instruktorów do spraw reintegracji zawodowej, 1 konsultanta psychologa, 1 konsultanta ds. aktywnej komunikacji, 1 konsultanta ds. aktywnej integracji oraz kierownika. Dodatkowo opłacona został usługa terapii ruchem i rękodzieła. Kadra ośrodka ściśle współpracuje pracownikami MOPS oraz z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie miasta Wrocławia a w szczególności z koalicjantami z Partnerstwa Leśnica. Wspólnie z Partnerstwem zorganizowano na terenie KIS świąteczne spotkanie z prezydentem Wrocławia, na którym około 100 osób z rodzin zagrożonych wykluczeniem, w tym uczestnicy KIS, otrzymało paczki.

NADODRZAŃSKIE CENTRUM WSPARCIA

Nadodrzańskie Centrum Wsparcia (NCWS) jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Siedzibę NCWS stanowią nieruchomości
we Wrocławiu przy ul. Rydygiera 43abcd i 45a, nad którymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej sprawuje trwały zarząd. NCWS rozpoczęło działalność na początku 2013 roku.

W roku 2022 Nadodrzańskie Centrum Wsparcia realizowało działania w zakresie pomocy społecznej o charakterze dziennym i całodobowym.

W zakresie działań całodobowych Nadodrzańskie Centrum Wsparcia realizowało zadania dotyczące wsparcia osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej ze szczególnym uwzględnieniem osób doświadczających przemocy prowadząc Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W OIK udzielano pomocy w formie:

całodobowego wsparcia w formie konsultacji interwencyjnych (w kontakcie bezpośrednim, za pośrednictwem telefonu interwencyjnego, poprzez Internet);

- wsparcia specjalistycznego;
- wsparcia socjalnego;
- schronienia.

W zakresie schronienia Mieszkańcom OIK zapewniono:

- zakwaterowanie w umeblowanych pokojach wieloosobowych;
- możliwość korzystania z innych pomieszczeń i ich wyposażenia.

W zakresie wsparcia socjalnego i specjalistycznego Mieszkańcy OIK:

- zostali objęci indywidualną pracą socjalną;
- uzyskali potrzebne wsparcie z zakresu poradnictwa specjalistycznego: prawnego i psychologicznego;
- uzyskiwali wsparcie finansowe, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami;
- otrzymywali podstawowe środki czystości, artykuły spożywcze i odzież.

W 2022 roku w ramach działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przeprowadzono **762** działań interwencyjnych z czego **118** interwencji dotyczyło osób, które zgłosiły się do OIK osobiście i **636** interwencji w stosunku do osób, które nawiązały kontakt
za pośrednictwem telefonu i komunikatora internetowego. Na pobyt czasowy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przyjęto **114** osób. Beneficjentami były głównie osoby doświadczające przemocy w rodzinie (75 osób), ale również były to osoby niepełnosprawne, osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych o różnym charakterze.

W zakresie działań dziennych:

1. Zorganizowano bezpłatne, specjalistyczne:

- konsultacje psychologiczne (568 konsultacje dla 165 osób w tym 30 dzieci);
- poradnictwo prawne dla 21 osób spośród mieszkańców OIK;
- dyżury mediatora dla mieszkańców miasta;

2. Oferowano inne bezpłatne formy wsparcia mające na celu wspieranie rodziny i aktywizowanie środowiska lokalnego:

- warsztaty o charakterze cyklicznym wśród których znalazły się:
    - warsztaty w ramach projektu: „Kompas”;
    - warsztaty ZTPS 7 w ramach programu „Akademia Seniora”;
    - otwarte warsztaty kompetencji społecznych i wychowawczych organizowane przez specjalistów MOPS;
- szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy i pracy ze sprawcą;
- spotkania, mające na celu aktywizowanie środowiska lokalnego, propagowanie inicjatyw społecznych i promowanie cennych pomysłów, wśród nich;
- inne jednorazowe formy edukacyjne.

3. Ponadto na terenie Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia odbywały się także:

- spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego;
- spotkania Grup Roboczych i Liderów ds. przeciwdziałania przemocy;
- spotkania rodziców z dziećmi przy udziale kuratorów;
- szkolenia i superwizje dla pracowników.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ CENTRUM PRACY SOCJALNEJ I RODZINY (CPSR)

Działania CPSR (komórki organizacyjnej MOPS) w 2022 roku ukierunkowane były na realizację zadań związanych z:

- podnoszeniem jakości pracy pracowników socjalnych i asystentów rodziny, w tym pracowników nowozatrudnionych;
- udzielaniem wsparcia merytorycznego i emocjonalnego pracownikom socjalnym i asystentom rodziny wraz z organizacją superwizji;
- poradnictwem specjalistycznym, konsultacjami i udzielaniem wsparcia mieszkańcom Wrocławia w tym klientom MOPS i rodzinom przeżywającym trudności;
- organizacją i realizacją warsztatów edukacyjnych dla rodziców;
- nadzorem i koordynowaniem zadań wykonywanych przez asystentów rodziny powołanych na rzecz wspierania rodzin w zakresie wypełniania ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych we współpracy z pracownikami socjalnymi oraz koordynatorami MOPS;
- organizacją i koordynowaniem praktyk w MOPS;
- koordynacją wolontariatu na rzecz osób i rodzin objętych pomocą MOPS;
- koordynacją wsparcia mediacyjnego na rzecz klientów MOPS;
- współpracą z pracownikami MOPS i pracownikami innych instytucji w zakresie opracowywanych i realizowanych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym środków unijnych;

- organizacją i koordynowaniem prac społecznie użytecznych, we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy;
- wdrażaniem środowiskowej metody w pracy socjalnej;
- współpracą pomiędzy pracownikami socjalnymi i przedstawicielami instytucji działającymi w obszarze pomocy społecznej;
- zapewnieniem Zespołowi Interdyscyplinarnemu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie obsługi organizacyjno-technicznej;
- koordynacją Lokalnego programu osłonowego „wsparcie seniorów we Wrocławiu" w ramach programu „Korpus Wsparcia seniorów" na rok 2022;
- wypłatą wynagrodzeń ustanowionych prawomocnym postanowieniem sądu dla opiekunów prawnych i kuratorów osób ubezwłasnowolnionych (zadanie szczegółowo przestawione jest w dalszej części sprawozdania w części Dodatkowe zadania);
- koordynacją pochówków Dzieci Martwo Urodzonych (zadanie szczegółowo przestawione jest w dalszej części sprawozdania w części Dodatkowe zadania).

Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny realizowało swoje zadania poprzez:

a) konsultantów (w tym: psychologów, pedagogów, socjologów);
b) asystentów rodziny;
c) pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej- koordynatorów;
d) innych pracowników/specjalistów.

W 2022 r. z uwagi CPSR reagował na potrzeby wynikające związane z tocząca się wojną na Ukrainie i napływem uchodźców do Wrocławia.

W roku 2022 **specjalistki pracy socjalnej** realizowały działania sprzyjające rozwojowi warsztatu pracy socjalnej m.in. poprzez:

- **46** wejść w środowisko zamieszkania klienta (samodzielnie lub z pracownikami socjalnymi);
- wprowadzenie zgodnie z procedurą **31** nowych pracowników socjalnych;
- przeprowadzenie **420** konsultacji z pracownikami socjalnymi według wybranej specjalizacji, które służyły wsparciu merytorycznemu, a

zwłaszcza kształtowaniu zachowań niezbędnych i przydatnych w pracy socjalnej;
- przeprowadzenie **100** konsultacji z przedstawicielami podmiotów współpracujących z MOPS;
- udzielenie łącznie **170** porad osobom indywidualnym i ich rodzinom;
- udział w pracach 44 grup roboczych w **44** rodzinach;
- udzielenie **797** konsultacji dotyczących oceny sytuacji rodziny, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- udział w ocenie sytuacji rodziny, o której mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **501**;
- współpracę z innymi komórkami organizacyjnymi MOPS (np. Nadodrzańskie Centrum Wsparcia, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Wsparcia) i spoza MOPS.

Konsultanci psycholodzy i pedagodzy w 2022 roku zrealizowali łącznie **1188 spotkań konsultacyjnych**, w tym:

a) w miejscu zamieszkania klienta **356** razy,

b) stacjonarnie w placówkach MOPS **832** razy, w tym 99 w ramach projektu wsparcia dla osób wykluczonych lub/i doznających trudności ze względu na płeć lub/i orientację psychoseksualną oraz ich rodzin (Projekt wsparcia LGBT+).

W roku 2021 zostało również podjętych 73 interwencje wobec klientów MOPS podczas dyżurów interwencyjnych oraz wydano łącznie 161 adnotacji urzędowych dla celów MOPS i zaświadczeń dla klientów. Konsultanci przeprowadzili także 628 rozmów konsultacyjnych z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny.

W 2022 roku konsultanci przeprowadzili także warsztaty, o różnej tematyce, mające na celu samorozwój oraz podniesienie kompetencji rodzicielskich klientów MOPS. Tematy przeprowadzonych warsztatów to m.in.:

- Warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze
- Warsztaty z psychologii rozwojowej dzieci w wieku 2-10 z elementami edukacji seksualnej

- Warsztaty z psychologii rozwojowej dzieci 11-18 lat Co się dzieje w głowie nastolatka?
- Radzenie sobie ze złością (2 edycje)
- Jak się dobrze komunikować? – elementy metody Porozumiewania się bez przemocy M.B. Rosenberga

Łączna suma uczestników wszystkich warsztatów wyniosła **51** osób. Niektórzy z uczestników brali udział w kilku warsztatach, zdobywając wiedzą z różnych obszarów tematycznych.

Dodatkowo, podobnie jak w latach poprzednich, prowadzony był Indywidualny Trening Umiejętności Wychowawczych (ITUW). W 2022 roku zapisało się **58** osób**,** z czego ukończyło 10, a 5 będzie kontynuować w następnym roku.

Konsultanci psycholodzy w 2022 roku przeszkolili pracowników socjalnych i asystentów rodziny w tematach:

- Szkolenie dla asystentów rodziny z prowadzenia Indywidualnego Treningu Umiejętności Wychowawczych (2 edycje)
- Zastosowanie genogramu i ekogramu w pracy socjalnej (2 edycje)
- Szkolenie dla nowozatrudnionych pracowników MOPS - profilaktyka wypalenia zawodowego
- Pogłębiona praca z genogramem (2 edycje)
- Szkolenie dla asystentów rodziny - Porozumienie bez przemocy

W szkoleniach wzięło udział **89** pracowników.

Działania i **poradnictwo na rzecz osób z dysfunkcją narządu słuchu** podejmowane były przez konsultanta socjologa posługującego się językiem migowym na rzecz **36** osób tworzących 30 rodzin (58 osób w rodzinie). W 2022 roku pracownik udzielił ogółem **356** porad, dodatkowo **301** razy towarzyszył klientom niesłyszącym w załatwianiu różnych spraw (w tym m.in. w placówkach służby zdrowia, ZUS, bankach, spółdzielniach mieszkaniowych). Pracownik asystował pracownikom socjalnym przy wywiadach środowiskowych oraz innych działaniach podejmowanych w rodzinach porozumiewających się w języku migowym, jak również wspierał asystentów rodziny w kontakcie z niesłyszącymi podopiecznymi MOPS.

W 2022 roku CPSR koordynowało świadczenie **usług medycznych psychiatrycznych** dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w miejscu ich zamieszkania. Umowa była podpisana z jednym lekarzem. Zrealizowano ogółem **195** wizyt domowych na rzecz **172** osób tworzących 167 rodzin (288 osób w rodzinach). Wizyty lekarzy w całości opłacone zostały ze środków finansowych MOPS.

Interwencje u osób doświadczających kryzysu psychicznego i zaburzonych psychicznie odbywały się głównie w obecności pracowników socjalnych, a w razie potrzeby psychologa CPSR oraz policji, pielęgniarki środowiskowej, opiekunki, pracowników straży miejskiej.

PRAKTYKI ZAWODOWE I STUDENCKIE

W 2022 roku w ramach współpracy z uczelniami zgłosiło się **101** studentów w celu odbycia praktyk, **49** z nich ukończyło praktykę, **40** studentów rozpoczęło praktyki w 2022 roku, jednak zgodnie z harmonogramem w 2023 roku mają zaplanowane jeszcze wizyty z opiekunami praktyk. **8** osób zrezygnowało z odbywania praktyk a **4** składając wniosek w 2022 roku rozpoczną praktykę w 2023.

W przeważającej większości praktyki w MOPS realizują studenci Uniwersytetu Wrocławskiego, ale też słuchacze innych szkół wyższych i policealnych. Praktyki w 2022 r. realizowane były w Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny, Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej, Zespole ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców, Dziale Pomocy Instytucjonalnej, Dziale Usług Opiekuńczych, Sekcji Informatyki, Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ciepłej oraz ul. Litewskiej.

WOLONTARIAT

Wolontariusze w MOPS pozyskiwani są od 2005 roku. W 2022 roku podpisano **15** nowych porozumień o współpracy z wolontariuszami. Wolontariusze zaangażowani byli głównie w pomoc dzieciom w nauce, w tym m.in. rodzin zastępczych oraz rodzin objętych pomocą MOPS. W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, organizacjami pozarządowymi realizował Lokalny program osłonowy „Wsparcie seniorów we Wrocławiu" w ramach Program MRiPS „Korpusu wsparcia seniorów" na rok 2022, w ramach którego podpisano **78** porozumień z wolontariuszami. W ramach programu wolontariusze wspierali seniorów w wieku powyżej 65 roku życia. Udzielano wsparcia polegającego w szczególności na dostarczeniu zakupów, zgodnie ze wskazanym przez seniora zakresem, obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środków higieny osobistej. Wspierano seniorów w załatwianiu spraw urzędowych, pomagano w realizacji wizyt lekarskich m.in. w transporcie.

MEDIACJE

W 2022 r. MOPS podpisał porozumienie z Kancelarią Mediacyjną, którego przedmiotem była współpraca w zakresie świadczenia bezpłatnych dyżurów mediacyjnych na rzecz osób korzystających z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS). Jest to odpowiedź na zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art. 10 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.). Mediacja ukierunkowana była na rozwiązywanie trudnych sytuacji występujących w rodzinie bez konieczności angażowania w tym celu instytucji władzy sądowniczej. W ramach podpisanego porozumienia od 3 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. odbywały się dyżury mediatora w siedzibie Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia (NCWS). W ramach porozumienia odbyło się 11 spotkań mediacyjnych.

ASYSTENT RODZINY (AR)

W 2022 roku MOPS dysponował 20 etatami dla asystentów rodziny oraz jednym

w ramach wsparcia Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF (w trakcie roku w sumie zatrudnionych było **28** AR).

Do głównych zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny (okresowa ocena następuje po 6 miesiącach pracy z rodziną; harmonogram planowanych ocen dla poszczególnych rodzin znajduje się w dokumentacji asystenta);
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną (do 3 miesięcy);
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny;

- realizacja zadań określonych w ustawie z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet
  w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Asystenci rodziny, realizując swoje zadania w roku 2022, odpowiedzialni byli za koordynowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin.

W roku 2022 z usług asystenta rodziny skorzystało łącznie **335** rodzin, z tego ze **134** rodzinami zakończono współpracę ze względu na:

- osiągnięte cele z **59** rodzinami,
- zaprzestanie współpracy przez rodzinę z **48** rodzinami,
- brak efektów z **27** rodzinami.

Z **56** rodzinami prowadzono trzy miesięczny monitoring po zakończeniu współpracy

Z 78 rodzinami, z którymi zakończono współpracę nie prowadzono monitoringu z uwagi na:

- 26 uchylone zobowiązanie do współpracy z AR
- 33 brak zgody
- 12 wyjazd poza Wrocław
- 6 brak efektów, dzieci w pieczy bez szans na powrót
- 1 pełnoletność dziecka.

Ponadto asystenci rodzin przeprowadzili **501** okresowych ocen sytuacji rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powołali **3** zespoły problemowe, wzięli udział w **194** grupach roboczych w ramach prowadzonych procedur Niebieskie Karty.

W 2022 r. asystenci rodziny, oprócz bezpośredniej pracy w środowisku zamieszkania rodzin, włączyli się w działania związane z wybuchem wojny na

Ukrainie (dyżury przy wydawaniu posiłków na Dworcu Głównym), zgłaszali rodziny w trudnej sytuacji materialnej do akcji charytatywnej „Szlachetna Paczka", przekazali rodzinom paczki mikołajkowe uzyskane od sponsora oraz bilety na wystawę w Centrum Historii Zajezdnia. W siedzibie rzeczonego Centrum 15 września 2022 r. odbyła się konferencja zorganizowana przez asystentów rodzin nt. wielowymiarowości zawodu asystenta rodziny. Asystent zatrudniony w ramach wsparcia Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci UNICEF w 2022 r. objął wsparciem **5** rodzin pochodzenia ukraińskiego.

4 listopada 2016 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem". W ramach tej ustawy kobiety w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, oraz rodziny z dzieckiem, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – mogą skorzystać z poradnictwa w zakresie: przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej i dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Asystenci rodziny zgodnie z art. 8 pkt 3 koordynują powyższe działania, opracowują wspólnie z rodziną katalog możliwego do uzyskania wsparcia oraz występują w imieniu tych rodzin, na ich żądanie do różnych podmiotów, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia. W 2022 roku taką formą pomocy objętych było **7** rodzin (zostały wliczone do liczby rodzin objętych asystenturą – 335).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość objęcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocą **rodziny wspierającej.** Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. Powinna to być rodzina/osoba z najbliższego otoczenia rodziny, z sąsiedztwa, ktoś, kto rodzinie jest znany (nie wyklucza to rodziny spokrewnionej).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymienia 3 obszary pracy dla rodzin wspierających:

1) opieka i wychowanie dziecka;

2) prowadzenie gospodarstwa domowego;

3) kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych.

W roku 2022 asystenci przekazywali rodzinom, z którymi współpracują, informacje na temat procedury kierowania do nich rodzin wspierających. Rozeznawali sytuacje rodzin pod kątem osób, które mogłyby pełnić funkcje rodzin wspierających. Zadanie to będzie kontynuowane w roku 2023.

METODA ŚRODOWISKOWA

W 2022 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej we wszystkich Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej oraz w Zespole ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców realizowana była przez pracowników socjalnych środowiskowa metoda pracy socjalnej. Metoda ta polega na organizowaniu społeczności lokalnej, a także na współpracy pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami celem poprawy warunków życia mieszkańców. Należy ją traktować, jako długofalowy proces upodmiotowienia ludzi, jako członków konkretnej wspólnoty terytorialnej, tworzenia sieci współpracy i lokalnych struktur, które na stałe będą wspierać rozwój lokalny, umożliwiając społeczności rozwiązywanie własnych problemów, wzmacniając potencjał zarówno grup, jak i całej społeczności i współtworząc środowisko zmiany ukierunkowanej na polepszenie jakości życia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej rozwija metodę środowiskową m.in. poprzez powołanie pracowników do pełnienia konkretnych ról w sferze organizowania społeczności lokalnej, tworzenie przez pracowników socjalnych map zasobów. Organizowanie Społeczności Lokalnej (OSL), to proces, którego celem jest pobudzanie i wspieranie mieszkańców, instytucji oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów społecznych dotyczących danej społeczności. Metoda środowiskowa opiera się w dużej mierze na wykorzystaniu społecznego systemu powiązań grup i jednostek.

W 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej brał udział w realizacji **173** różnych działań środowiskowych na terenie Wrocławia. W działania te zaangażowanych było **90** pracowników MOPS, w tym **8** zastępców kierowników Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej 1-7 oraz Zespołu ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców.

Pośród działań środowiskowych najczęściej podejmowanych w 2022 r. znalazły się: spotkania edukacyjne, partnerskie, informacyjne, dyżury informacyjne (m.in. w radach osiedli, areszcie śledczym, organizacjach pozarządowych), imprezy okolicznościowe, festyny integracyjne/osiedlowe, inicjatywy społeczne (m.in. stworzenie ogrodów społecznych, przedstawienia teatralnego, wydanie książki, stworzenie pracowni krawieckiej), inne działania środowiskowe (koordynowanie i dystrybuowanie paczek żywnościowych/higienicznych z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Mikołajek).

Liczbę poszczególnych działań przedstawia poniższy wykres.

Działania środowiskowe w 2022 r.

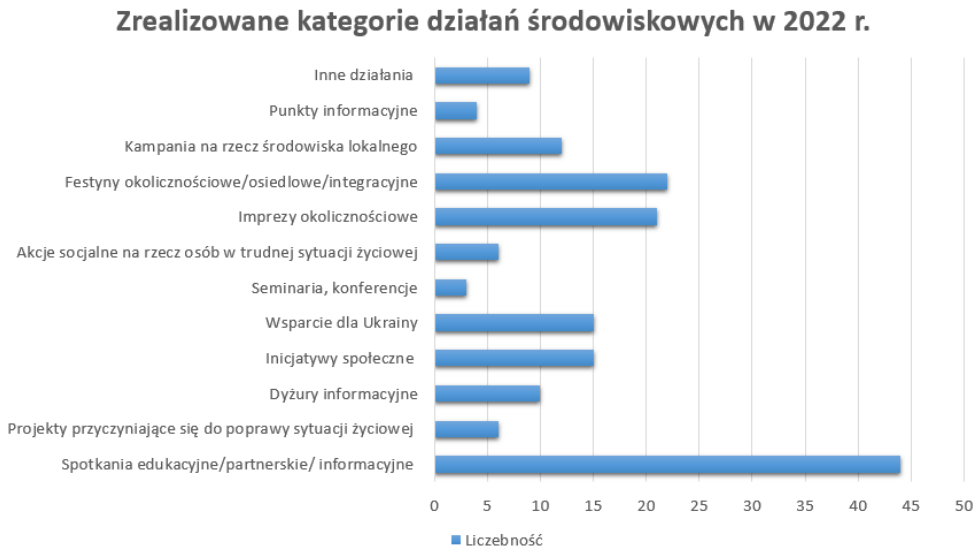

Dyżury informacyjne pełnione były głównie w radach osiedli, organizacjach pozarządowych, areszcie śledczym i Centrum Aktywności Lokalnej. Dyżury

pracowników odbywały się również w ramach Punktów Wydawania Żywności (ZTPS 6).

W roku 2022, w lutym rozpoczęła się wojna w Ukrainie, co spowodowało zintensyfikowanie działań związanych ze wsparciem osób przybywających do Polski. Przełożyło się to również na realizację metody środowiskowej – organizowane były dyżury informacyjne, wspierano działania ośrodków krótkiego pobytu, w których przebywali uchodźcy, prowadzono zbiórki odzieży i produktów żywnościowych, a nawet zorganizowano festyn „Matki witają Matki" dla mam z Ukrainy.

W realizowanych w 2022 r. działaniach MOPS najczęściej działał w partnerstwie w realizacji działań środowiskowych (**67)** lub był współorganizatorem wydarzenia **(40).** Z inicjatywy MOPS zrealizowano **67** działań.

Znaczącej liczby działań środowiskowych nie udałoby się zrealizować bez dobrej współpracy z różnymi podmiotami działającymi na rzecz wrocławskiej społeczności.
W 2022 r. MOPS podjął **173** działania środowiskowe wspólnie z **72** instytucjami i organizacjami. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Podmioty współpracujące z MOPS przy realizacji działań środowiskowych w 2022 r.

Rodzaj podmiotu	**Liczba podmiotów**
Organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia)	20
Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe/ ponadpodstawowe)	11

Rodzaj podmiotu	**Liczba podmiotów**
Rady osiedla	18
Organizacje kościelne	4
Jednostki służb ochrony bezpieczeństwa (policja, straż miejska, itp.)	4
Instytucje kultury (muzea, domy kultury, kluby, biblioteki itp.)	5
CAL (Centrum Aktywności Lokalnej)	6
Inne (np: Bank żywności, Domy Pomocy Społecznej)	4
RAZEM	**72**

Najczęściej działania środowiskowe MOPS realizowane były z organizacjami pozarządowymi (20) oraz radami osiedla (18) i placówkami oświatowymi (11).

Współpraca z pozostałymi podmiotami była na wyrównanym poziomie.

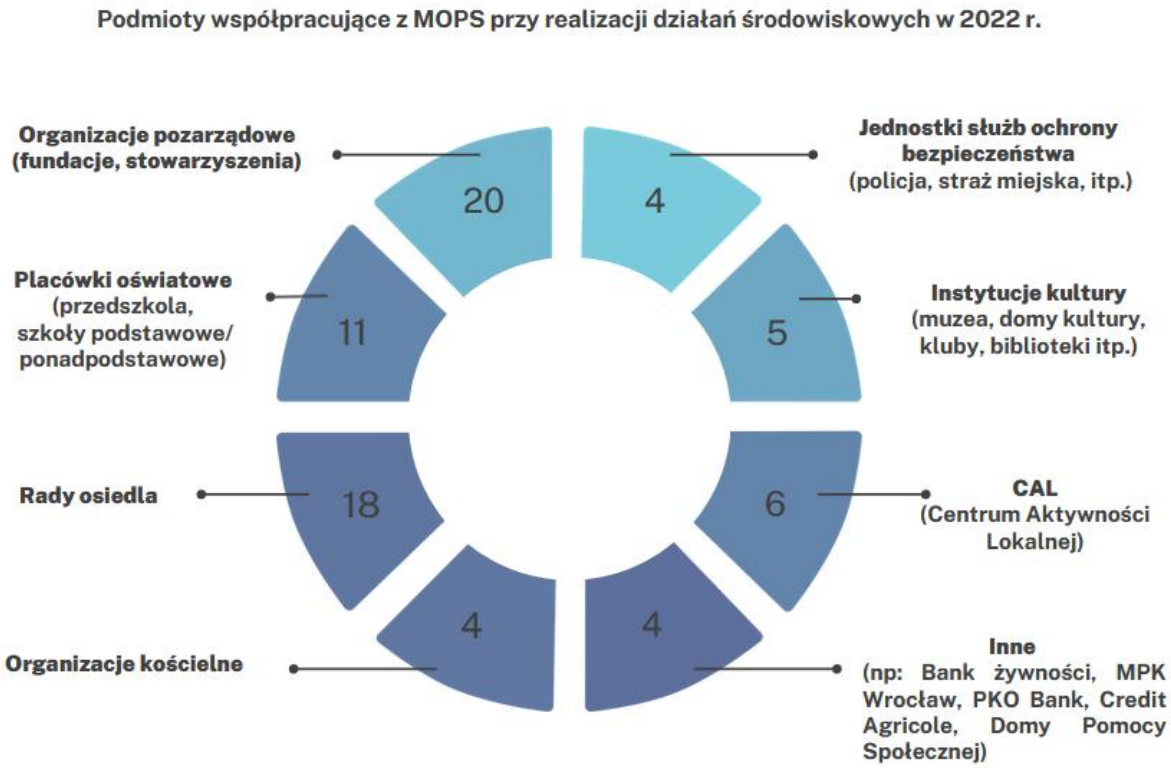

W związku z wojną w Ukrainie MOPS nie zwolnił tempa swoich działań, jednak w okresie od lutego do czerwca bardzo duża część działań podejmowanych w całym kraju, w każdej instytucji podporządkowana wsparciu uchodźców z Ukrainy. Dlatego też zasoby instytucji pozarządowych, instytucji miejskich, rad osiedla, placówek oświatowych oraz innych funkcjonujących organizacji skierowane były na zadania związane z Ukrainą.

Dzięki pracownikom realizującym metodę środowiskowej pracy socjalnej, podejmowanym przez nich działaniom, licznym partnerstwom cały czas jako instytucja doskonalimy się w efektywnym wspomaganiu osób potrzebujących oraz integracji ze społeczeństwem osób i rodzin ze środowisk wykluczonych społecznie.

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

W 2022 roku odbyło się **5** plenarnych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Liczba posiedzeń Zespołu w sprawie powołania grup roboczych (tzw. mikro zespołów) wyniosła **108** spotkań. Liczba czynnych procedur wynosiła **2 710.** Wśród czynnych w 2022 r. procedur Zespół kontynuował **1 302** procedury „Niebieskie Karty" wszczęte w poprzednich latach. W okresie sprawozdawczym do Zespołu wpłynęło ogółem **2 114** formularzy „Niebieska Karta - A", w tym **1 408** formularzy wszczynających procedurę i **706** formularzy, które zostały ponownie sporządzone w toku trwania tej samej procedury.

Powołano **1 388** nowych grup roboczych odbyło się **6 420** posiedzeń grup roboczych, zamknięto **1 628** procedur „Niebieskie Karty", z czego **1 313** ze względu na ustanie przemocy w rodzinie, **315** ze względu na brak zasadności podejmowania działań. Monitorowano **2 625** środowiska dotknięte problemem przemocy w rodzinie, w których liczba osób w rodzinie wyniosła **7 492**. Osób stosujących przemoc było **2 680**, z czego **472** kobiety, **2 203** mężczyźni, **5 osób małoletnich**. Osób doznających przemocy było **3 759**, w tym **2 086** kobiet, **1 358** dzieci i **315** mężczyzn. W 2022 r. na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w związku z zagrożeniem zdrowia lub życia odebrano interwencyjnie **27** dzieci, w tym dziewczynek 8, a chłopców 19.

W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym z realizacją procedury „Niebieskie Karty" oraz funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych sekcja organizacyjno – techniczna odnotowała wpływ **4 323** spraw, w tym **176** zgłoszeń przypadków występowania przemocy od świadków) oraz **12** skarg na działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych (wszystkie skargi po rozpatrzeniu okazały się bezzasadne). W związku z podejmowanymi przez Zespół Interdyscyplinarny działaniami, w tym w sprawach prowadzonych procedur „Niebieskie Karty" zostało wysłanych **10 735** pism.

W okresie od **III do XI 2022 r.** Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadziła cykl szkolenia pod nazwą **"Niebieskie Karty – reakcja, interwencja, pomoc. Interwencja wobec kryzysu wywołanego przemocą w rodzinie."** W szkoleniu wzięło udział **100** pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: pracowników

socjalnych, asystentów rodziny, psychologów, aspirantów pracy socjalnej.

W miesiącach od **V do XII 2022 r.** Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował projekt **„Interdyscyplinarna koalicja dobrych praktyk”**. Celem projektu były spotkania liderów grup roboczych z przedstawicielami Komisariatów Policji i Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej współpracujących ze sobą przy realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz wzmocnienie dotychczasowych, wypracowanie nowych dobrych praktyk i zasad współpracy, które usprawnią działania podejmowane na rzecz rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą w rodzinie. W ramach projektu odbyły się również spotkania Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z pracownikami socjalnymi Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej, podczas których omawiano zasady współpracy członków grup roboczych w perspektywie zapisów standardów pracy grup roboczych.

W dniach od **25 listopada 2022 roku do 10 grudnia 2022 roku** Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przeprowadził **VIII Wrocławska Kampania Przeciwdziałania Przemocy „Biała wstążka”**. Hasło kampanii „Uczymy się od dzieci”. Adresatami kampanii były rodziny zagrożone i dotknięte przemocą, świadkowie występowania przemocy, społeczność lokalna, przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem kampanii było zwiększenie świadomości społecznej na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczenia jej skutków, podnoszenie społecznej wrażliwości w odniesieniu do zjawiska przemocy w rodzinie, poszerzenie poziomu wiedzy obywateli oraz przedstawicieli organizacji i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy na temat przemocy domowej, nawiązanie dialogu i poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy. W roku 2022 szczególnie istotnym w zakresie opisanego celu były działania mające podnieść świadomość społeczną w obszarze przeciwdziałania przemocy wobec dzieci. Działania obejmowały również, te kierowane do obywateli Ukrainy. VIII Wrocławska Kampania Przeciwdziałania Przemocy „Biała Wstążka” 2022 kolejny raz była częścią Kampanii Miejskiej **„Wrocław BEZ Przemocy”**. Przeprowadzono następujące wydarzenia:

- **Webinar - Jak się pozbyć procedury "Niebieskie Karty"?** - 23.11.2022, godz. od 18.00 do 19.30, Facebook – relacja na żywo https://www.facebook.com/stowarzyszenie.intro. Organizator Stowarzyszenie INTRO, Prowadzący: Izabela Pawłowska – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- **Webinar - Kiedy dziecko zgłasza przemoc** - 30.11.2022, godz. od 18.00 do 19.30, Facebook – relacja na żywo https://www.facebook.com/stowarzyszenie.intro. Organizator Stowarzyszenie INTRO, Prowadzący: Izabela Pawłowska – Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- **Męskim głosem – debata o roli mężczyzny w kształtowaniu postaw społecznych i rodzicielskich** - 02.12.2022, godz. od 10.00 do 15.00, Dolnośląska Szkoła Wyższa, ul. Strzegomska 55, sala nr 111, Organizator: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

- **Szkoła bez przemocy - Zobacz i reaguj – forum** - 08.12.2022, godz. 10.00 do 13.00, Kino Nowe Horyzonty, Organizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Departament Edukacji, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Wydział Promocji Miasta;

- **Dowiedz się - punkt informacyjny** dedykowany osobom dotkniętym przemocą w rodzinie lub zagrożonym występowaniem przemocy, 28.11.2022, 01.12.2022, 05.12.2022, 08.12.2022, godz. od 15.00 do 18.00, Siedziba Zespołu Interdyscyplinarnego, ul. Rydygiera 43a, Wrocław, Organizator: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komeda Miejska Policji;

- **Filmy edukacyjne:**

  - **Procedura Niebieskie Karty**:

    - j. polski https://www.youtube.com/watch?v=ocUclxqSye0&list=PLW8tE-

lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=17,

- j. ukraiński
  https://www.youtube.com/watch?v=iJXAEs8nBrM&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=18;

– **Informacja dla dzieci:**

- j. polski
  https://www.youtube.com/watch?v=v8zJk4CO69s&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=22,

- j. ukraiński
  https://www.youtube.com/watch?v=ppPF0QgtgcU&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=19;

– **Informacja dla dorosłych:**

- j. polski
  https://www.youtube.com/watch?v=7_oJUXGg7hs&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=23,

- j. ukraiński
  https://www.youtube.com/watch?v=leUD1Ra_RFs&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=24;

– **Rozmowa nauczyciela z dzieckiem:**
  https://www.youtube.com/watch?v=NA-EJ6qqUXQ&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=29;

- Dla rodziców:
  https://www.youtube.com/watch?v=HYHDQ3dHowY&list=PLW8tE-lvY26tTSK1g-LGqtnJiwyvnjZyd&index=27 (podajemy jeden link, ale filmików - webinariów jest kilka)

Wskaźniki mierzalne: liczba poszczególnych wydarzeń, liczba uczestników.

– Liczba rozdanych ulotek – 5 400 sztuk,

- Liczba rozdanych białych wstążeczek – 3 000 sztuk,
- Liczba internetowych odbiorców webinariów – 61 osób
- Liczba webinarów - 2
- Liczba debat, forum – 2
- Liczba punktów informacyjnych - 1
- Liczba uczestników debaty i forum – 172 osoby
- Liczba filmików edukacyjnych – 6

Koszt wydruku ulotek i materiałów informacyjnych i promocyjnych finansowane przez Gminę Wrocław ze środków przeznaczonych na Profilaktykę i Terapię Uzależnień oraz środków UNICEF.

Kampania została przeprowadzona przy współpracy następujących jednostek realizujących zadanie: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Sąd, Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego, Wydział Promocji Miasta i Turystyki Departamentu Prezydenta, Departament Edukacji, instytucje kultury i organizacje pozarządowe.

Działania w ramach realizacji **Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie** prowadzone były przez cały rok. Działania MOPS na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet obejmowały m.in.: udzielanie schronienia kobietom dotkniętym przemocą, udzielanie poradnictwa, informacji kobietom doświadczającym przemocy, świadczenie wsparcia psychologicznego na rzecz kobiet doznających przemocy, świadczenie wsparcia interwencyjnego (OIK) na rzecz kobiet doznających przemocy, udzielanie pomocy prawnej kobietom doznającym przemocy, udzielanie indywidualnego wsparcia w toku procedury NK przez pracowników socjalnych i liderów grup roboczych w oparciu o plan pracy zawarty w procedurze.

ZESPÓŁ DS. AKTYWIZACJI I INTEGRACJI, od 1 marca 2022 ZESPÓŁ PROJEKTÓW ROZWOJOWYCH

Zespół koncentrował się na współpracy z pracownikami MOPS i pracownikami innych instytucji w zakresie opracowywanych i realizowanych projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym środków unijnych szczegółowo opisanych we wcześniejszej części sprawozdania dotyczącej realizacji projektów współfinansowanych z UE i rządowych. Dodatkowo do końca roku 2022 pracownik zespołu koordynował PROGRAM PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH (PSU) oraz WSPÓŁPRACĘ Z WROCŁAWSKIM CENTRUM INTEGRACJI.

PROGRAM PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH (PSU)

Prace społecznie użyteczne są instrumentem aktywizującym skierowanym do osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Celem tych prac jest przede wszystkim przygotowanie osób wykluczonych do pełnienia ról zawodowych oraz do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, ma również służyć zwiększaniu zdolności do zdobycia i utrzymania zatrudnienia. Osoba przystępująca do prac społecznie użytecznych jest zobowiązana do przepracowania
w wymiarze do 10 godzin tygodniowo w:

- jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej,
- organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej na zlecenie lub w ramach działań statutowych,
- instytucjach publicznych działających na rzecz społeczności lokalnej (np. szkoły, domy kultury, biblioteki, przedszkola, żłobki).

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wnioskował o organizację PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH dla **35** osób.

Pozyskano **97** miejsc pracy w **23** podmiotach, w których potencjalnie mogą być wykonywane prace społecznie użyteczne, w tym w **9** instytucjach pożytku publicznego**.**

Do programu pracownicy socjalni ZTPS 1-7, ZOBU, DUOO, Ośrodka Wsparcia zgłosili **54** osoby, w tym 10 kobiet i 44 mężczyzn. Do prac społecznie użytecznych z uwagi na liczne ograniczenia ostatecznie skierowano **47** osoby (10 kobiet i 37 mężczyzn), z czego aktywność zawodową podjęły **42** osoby (9 kobiet i 33 mężczyzn).

WSPÓŁPRACA Z WROCŁAWSKIM CENTRUM INTEGRACJI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2022 współpracował z Wrocławskim Centrum Integracji (WCI) na rzecz zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Wrocławia. Pracownicy socjalni MOPS na podstawie przeprowadzonych wywiadów środowiskowych skierowali łącznie **230** osób do uczestnictwa w WCI w ramach realizacji różnych projektów, reintegracji zawodowej i społecznej oraz do szkoleń poza projektowych zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

REALIZACJA PROGRAMU POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „DWA PLUS TRZY I JESZCZE WIĘCEJ”

Program realizowany jest na podstawie uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005r. z późn. zm. w sprawie Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej".

W 2022 roku do Programu przystąpiło **760 nowych rodzin**. Od początku realizacji Programu deklarację uczestnictwa w nim wypełniły **9 922** rodziny, z tego 1 739 rodzin przestało spełniać kryteria. Ostatecznie w dniu 31 grudnia

2022 roku liczba rodzin uczestniczących w Programie wyniosła **8 183 rodziny**, w tym liczba rodziców/opiekunów wyniosła 18 902 osoby, natomiast liczba dzieci w rodzinach wyniosła 31 838 osób, co łącznie **daje 50 740 uczestników Programu**. Ankietę ewaluacyjną w 2022 roku wypełniło 567 rodzin.

W 2022 roku zostały wdrożone i zrealizowane w mniejszym lub większym zakresie wszystkie formy pomocy zawarte w ofercie Programu:

- pomoc finansowa dla rodzin spełniających kryteria dochodowe zgodne z ustawą o pomocy społecznej na: żywność, odzież, obuwie, wyposażenie do szkoły, wypoczynek letni i zimowy, opłaty mieszkaniowe i inne;
- bezpłatne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne i dla osób bezrobotnych;
- bezpłatne przejazdy komunikacją miejską, dla dzieci w każdy dzień tygodnia na wszystkich liniach, dla rodziców w soboty, niedziele i święta;
- wstęp do ZOO w specjalnej cenie dla całej rodziny, niezależnie od ilości dzieci, w każdy dzień tygodnia;
- bezpłatne warsztaty teatralno-plastyczne dla dzieci i młodzieży organizowane przez Wrocławskie Centrum Twórczości Dziecka;
- ulgowe bilety wstępu na kąpieliska Morskie Oko, Kłokoczyce i Glinianki, codziennie przez cały sezon oraz na basenie letnim Orbita i pływali krytej Orbita;
- bezpłatny wstęp na baseny udostępniane przez wybrane szkoły podstawowe;
- ulgowe bilety na rejsy po Odrze parostatkami Wiktoria i Nereida;
- bilet rodzinny w specjalnej cenie za całą rodzinę na wszystkie opcje zwiedzania w Centrum Poznawczym Hali Stulecia;
- wstęp w cenie Biletu Rodzinnego do Wrocławskiego Parku Wodnego bez konieczności dopłat za wstęp dzieci;
- ulgowe bilety do teatrów: Współczesnego, Polskiego, Lalek, Centrum Sztuki Impart, Teatru Muzycznego Capitol, Opery Wrocławskiej, Teatru „Pieśń Kozła”, Teatru AST (Akademia Sztuk Teatralnych;
- bezpłatny wstęp do oddziałów Muzeum Miejskiego Wrocławia, Muzeum Architektury, Muzeum Współczesnego oraz na wystawy w galeriach;
- zniżki w Muzeum Iluzji;

- preferencje przy rozpatrywaniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne dla osób z Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej” posiadających orzeczenie o niepełnosprawności;
- pomoc dzieciom w nauce świadczoną przez wolontariuszy;
- zniżki na zajęcia w MDK Fabryczna;
- zniżki na zajęcia w Centrum Edukacyjnym Narodowego Forum Muzyki oraz na koncerty w NFM;
- ulgowe bilety do Dolnośląskiego Centrum Filmowego;
- zniżki w Muzeum Poczty i Telekomunikacji;
- bezpłatne warsztaty i spotkania dla rodzin z dziećmi w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- zniżki na usługi w Poradniach Ginekologicznych i Położnictwa oraz w Poradniach Specjalistycznych należących do firmy Centrum Medyczne Mediconcept Sp. z o. o.;
- zniżki w Domu Wakacji Rodzinnych „Malinowe Wzgórza”, w Górkach Wielkich w Beskidzie Śląskim;
- zniżki oferowane przez firmę Mechanika, Blacharstwo, Lakiernictwo Pojazdowe na naprawy samochodów osobowych, dostawczych wraz z ulgami na zakup części zamiennych;
- zniżki w Księgarni DODO;
- zniżki na porady prawne w firmie AM-Group Prawo dla Każdego;
- bezpłatna pomoc przy zakładaniu działalności gospodarczej i usługę księgową przez pierwszy miesiąc bezpłatnie oferowaną przez Biuro Rachunkowe AS;
- bezpłatne strzyżenie z modelowaniem oraz zniżki na koloryzację i pielęgnację włosów oferowane przez Akademię Technik Fryzjerskich Sp. z o. o.;
- zniżki w Hipermarkecie Leclerc na zabawki, wyroby papiernicze i szkolne, produkty kosmetyczne dla dzieci, artykuły spożywcze dla niemowląt, odzież dziecięcą i niemowlęcą;
- zniżki proponowane przez firmę JotBe – komputer Serwis na akcesoria dla dzieci, nosidełka ergonomiczne, przyczepki rowerowe;
- zniżki, w każdy wtorek, w Delikatesach Familijnych;
- zniżki na usługi hotelowo-gastronomiczne w Pensjonacie Nowy Gierałtów u Wanata;

- zniżki w opłacie za zajęcia Taekwon-do prowadzone przez Fundację Samuraj;
- zniżki na ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne oferowane prze firmę superubezpieczenia.pl;
- zniżki na okulary i inne akcesoria oferowane przez Firmę Optymal;
- zniżki oferowane przez Wrocławską Księgarnię Archidiecezjalną;
- zniżki na zaopatrzenie ortopedyczne dla dzieci oferowane przez Specjalistyczną Firmę Ortopedyczną Med-Orth;
- zniżki w Domu Handlowym Feniks na artykuły spożywcze i przemysłowe;
- zniżki na wszystkie produkty z mleka koziego w gospodarstwie przy ul. Gromadzkiej we Wrocławiu;
- zniżki w Gabinecie Terapeutyczno-Logopedycznym „LogAfa";
- zniżki w Sali Zabaw „Fioletowa Sowa" w CH Marino, w Tarasach Grabiszyńskich oraz w Galerii Kiełczowskiej oferowane przez firmę T&M BRACIA Sp. z o. o.;
- zniżki na pościel i inne akcesoria dziecięce w sklepie internetowym http://hippo-sklep;
- zniżki w Parku Trampolin Jump World, oferowane przez firmę 4 Friends;
- zniżki na meble skrzyniowe i tapicerowane oferowane przez firmę Meble Vox;
- zniżki na zakupy spożywcze w sklepie internetowym www.swiezenatalerze.pl;
- bezpłatne ubezpieczenie dla dzieci NNW pod warunkiem zawarcia przez jednego
  z rodziców umowy ubezpieczenia Nowa Perspektywa oraz zniżki na Pakiet Medyczny „Bądź zdrów" oferowane przez AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie;
- bezpłatny wstęp na wydarzenia kulturalne w Klubie Proza w Przejściu Garncarskim, oferowany przez Wrocławski Dom Literatury;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym eco-market.pl;
- zniżki na całą usługę zmiany ogrzewania z węglowego na gazowe oferowane przez INSTALPRO;
- zniżki na 7 noclegów z wyżywieniem w hotelu MILENA w Milówce;
- zniżki na zajęcia grupowe z matematyki w ramach Akademii Umiejętności Matematycznych;

- zniżki na sesję Biofeedback oraz bezpłatna diagnoza, oferowane przez firmę Usługi Psychologiczne Agnieszka Uberoi;
- zniżki na wszystkie usługi agencji interaktywnej–plakaty, banery, ulotki oraz na meble i architekturę ogrodową oferowane przez firmę Haiku Studio Michał Pliszka w sklepach internetowych: http://haiku.com.pl i http://ogrodolandia.pl;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym www.polskiedzieci.pl;
- zniżki na bilety jednorazowe na naukę jazdy konnej, jazdę w zastępie oraz zajęcia dla dzieci w wieku 3-6 lat, oferowane przez Wrocławski tor Wyścigów Konnych Partynice;
- zniżki na wszystkie pakiety sesji fotograficznych dziecięcych, rodzinnych, innych, oferowane przy zamówieniu sesji fotograficznej przez stronę internetową fotosienkiewicz.com;
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych oraz prowadzenia sprawy przed sądami i innymi instytucjami, oferowane przez Kancelarię Prawną WSI Polska;
- zniżki na bilety indywidualne i dla minimum trzech osób posiadających ważną Kartę Rodzina Plus, oferowane w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Sienkiewicza 23 we Wrocławiu;
- zniżki na terapię w zakresie trudności szkolnych, terapię logopedyczną i terapię ręki, pierwszeństwo przy zapisach na zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, oferowane przez Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społecznej „Nasz Świat”;
- zniżki na wszystkie usługi terapeutyczne przy płatności kartą, oferowane przez Poradnię Terapeutyczną Zatoka;
- zniżki na cały asortyment w Kawiarni Amorinio, oferowane przez firmę Silvena;
- zniżki na cały asortyment dostępny w sklepie internetowym Świat Kwiatów poprzez stronę internetową www.sklep.swiatkwiatow.pl;
- zniżki na wizyty u psychologa, psychiatry i dietetyka przy ul. Białowieskiej oraz
  na warsztaty organizowane przez Fundację „Świadomi” przy ul. Krzyckiej we Wrocławiu;

- zniżki na warsztaty (Pakiet Nastolatek Standard, Pakiet Młodzież i Studenci Standard) oraz na indywidualne konsultacje, oferowane przez firmę Tropiciele Talentów;
- bezpłatne badania i konsultacje lekarskie oferowane przez Centrum Medyczne Synexus we Wrocławiu;
- zniżki na zdjęcia do dokumentów oferowane przez Dea Print w Pasażu Królewieckim na wrocławskich Maślicach;
- zniżki na zajęcia indywidualne, duety i zespoły muzyczne oferowane przez Szkołę Muzyczną Arka przy ul. Stalowowolskiej we Wrocławiu;
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych, reprezentowanie przed sądami, organami administracji publicznej i innymi instytucjami oferowane przez Spółkę Partnerską Radców Prawnych KSW LEGAL Kapułka&Superson – Winkowska przy ul. Bałuckiego we Wrocławiu;
- zniżka dla każdego dziecka z rodziny na każdy obóz, kolonię letnią i zimową organizowaną przez Biuro Podróży ActiveTime24;
- zniżki na cały asortyment w sklepach internetowych: https://ogroddosfera.pl; https://panmajster.pl; https://palram.pl;
- zniżki na zakup wraz z montażem okien i drzwi oraz zniżki na zakup roletek, moskitier i parapetów oferowane przez firmę U-H-T Zbigniew Łytka przy ul. Robotniczej we Wrocławiu;
- zniżki na wszystkie usługi oferowane przez Centrum Pomocy Psychologicznej i Psychoedukacji „AVANTI” przy Pl. Powstańców Śląskich we Wrocławiu;
- zniżki na wszystkie usługi świadczone przez Kancelarię Adwokacką Adwokat Małgorzata Mażewska-Woźniak przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu;
- bezpłatne badanie wzroku oraz promocje do wyboru – zniżki na cały asortyment dla całej rodziny lub gwarancja jednorazowej bezpłatnej wymiany soczewek okularowych dla dzieci przez rok od daty zakupu, oferowane przez Salon Optyczny Na Oko Anna Grabarczyk;
- zniżki na nieprzeceniony asortyment odzieżowy oferowane przez firmę Lancerto w sklepie Lancerto w Pasażu Grunwaldzkim we Wrocławiu;
- zniżki, jeżeli przyjdzie cała rodzina, na kawę, ciasta, kanapki i całą ofertę kawiarni oraz zniżki na organizację przyjęcia okolicznościowego, na zajęcia dla dzieci i na wybrane warsztaty dla dorosłych oferowane przez firmę

Smaragdus w Studiu Warsztatowym i Kawiarni FOKS przy ul. Krzyckiej we Wrocławiu;

- zniżki na wszystkie usługi oferowane na stronie https://www.damtox.pl oraz zniżki na tworzenie stron www i na pozycjonowanie stron www proponowane przez firmę Damtox Tomasz Bołoz;
- zniżki na wszystkie usługi oferowane przez firmę Conselion Prawo i Podatki Kosoń i Wspólnicy Spółka Komandytowa przy Pl. Powstańców Śląskich we Wrocławiu;
- zniżki na produkty dla dzieci w sklepie www.activegarden.pl oraz zniżki na wynajem aut przez stronę www.prestigecarclub.pl oferowane przez firmę VEOX Miklaszewski Marcin;
- zniżki na oprawki okularowe i na soczewki kontaktowe #BIOVIEW oferowane przez KODANO Optyk przy ul. Sieradzkiej we Wrocławiu;
- zniżki od cen wszystkich rodzajów biletów (normalny, ulgowy, rodzinny) w Centrum Edukacji Ekologicznej Hydropolis;
- zniżki od ceny biletu normalnego i ulgowego na Pływalni Krytej Orbita i Pływalni Letniej Orbita oferowane przez Centrum Treningowe Spartan;
- zniżki na produkty w sklepie internetowym www.eco24.pl oferowane przez firmę ECO24;
- zniżki na cały asortyment ze stron internetowych: https://laflora.pl i https://telekwiaciarnia.pl;
- zniżki na wszystkie dostępne na stronie www.fiszkoteka.pl kursy językowe i Konto Premium oferowane przez firmę VocApp sp. z o. o.;
- zniżki na wszystkie rodzaje zdjęć do dokumentów wykonane online na stronie www.passport-photo.online/pl oraz w aplikacji mobilnej – Android oferowane przez firmę FotoExpress Sp. z o. o.
- zniżki na porady prawne, sporządzanie pism procesowych i reprezentowanie przed sądami, organami administracji publicznej i innymi instytucjami oferowane przez Kancelarię Adwokacką Adwokat Jarosław Cieślak;
- zniżki na wszystkie działania edukacyjne rozwijające kompetencje osobiste, społeczne, językowe i cyfrowe u dzieci oferowane przez Fundację To The Future;
- zniżki na bilet rodzinny w Muzeum Iluzji przy ul. Staromłyńskiej we Wrocławiu;

- zniżki w szkole językowej Arkadia;
- zniżki za treningi w Klubie Sportowym Rugby Wrocław;
- zniżki na zajęcia Karate Kyokushin oferowane przez Fundację Żuraw;
- zniżki oferowane przez firmę Hauerpower sp. Z o. o. na tworzenie projektowanie i pozycjonowanie stron www;
- zniżki na usługi pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oferowane przez korporację RTP;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym Donium.pl;
- zniżki oferowane przez firmę ADAKA na cały asortyment w sklepie internetowym marketbio.pl;
- zniżki na cały asortyment w sklepie internetowym pościel-szpulka.pl;
- zniżki oferowane przez psychologa Paulinę Tijewską na konsultacje indywidualne, warsztaty grupowe, Wioski Kobiet, grupy wsparcia.

W 2022 r. zawarto 15 porozumień z oferentami.

W 2022 r. kontynuowano realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych **Karta Dużej Rodziny,** realizowanego w oparciu o Ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r.
o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).

Program polega na przyznaniu rodzinom wielodzietnym korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności (art. 1, ust. 2 w/w ustawy). Realizatorem programu dla mieszkańców Wrocławia jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Z danych zgromadzonych w 2022 r. wynika, że od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyły 744 rodziny wielodzietne wychowujące dzieci oraz 1391 rodzin składających się wyłącznie z rodziców (łącznie 2135 nowych rodzin).

Od początku realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny tj. od 16 czerwca 2014 r. do 31 grudnia 2022 r. wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny złożyły 12 662 rodziny wielodzietne.

DZIAŁ WSPARCIA MIESZKAŃCÓW

Dział Wsparcia Mieszkańców mający swoją siedzibę przy ul. Hubskiej 30/32 wykonuje zadania z zakresu:

- przyznawania i wypłaty dodatków mieszkaniowych;
- przyznawania i wypłaty dodatków energetycznych;
- przyznawania i wypłaty pomocy o charakterze socjalnym dla uczniów;
- przyznawania i wypłaty świadczenia „Za życiem”;
- przyznawania i wypłaty świadczeń rekompensujących utracone wynagrodzenia osobom odbywającym ćwiczenia wojskowe, wydawaniem decyzji o uznaniu żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny lub o uznaniu za samotnego oraz pokrywaniem bieżących należności związanych z zamieszkiwaniem w lokalu żołnierza uznanego za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny lub uznanego za samotnego, w okresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej;
- wypłaty Karta Polaka;
- wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w związku z Programem „Czyste Powietrze” 2.0.;
- przyznawanie i wypłata dodatku osłonowego.

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe w 2022 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2021).

Dodatki mieszkaniowe – dane liczbowe za lata 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota wypłaconych dodatków – ogółem w [zł]	8 354 510	7 161 491	6 505 171	7 590 025	9 086 338
Liczba wydanych decyzji	6 229	5 187	4814	4 995	6 538
Liczba wypłaconych dodatków	32 745	29 094	25 779	26 235	30 341
Średnia wartość wypłaconego dodatku w [zł]	255,14	246,15	252,34	289,31	292,21
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego	3 467	3 082	2 745	2 973	3891

DODATKI ENERGETYCZNE

Dodatki energetyczne w 2022 r. nie były przyznawane w związku z wejściem nowego świadczenia – dodatku osłonowego, jedynie były wypłacane do wygaszenia świadczenia z decyzji przyznających dodatek energetyczny w 2021 r. - przyznawane były na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.) oraz uchwały nr XXII/1906/04 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie upoważnienia dyrektora MOPS do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej nie należących do zadań z zakresu pomocy społecznej, zmienionej uchwałą nr XXXV/2335/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2015 r. oraz uchwałą nr L/1258/13 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 listopada 2013 r.

Dodatki energetyczne za lata 2018-2022

Wyszczególnienie	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Kwota wypłaconych dodatków – ogółem w [zł]	138 566	129 297,82	123 137	128 255	44 692*
Liczba wydanych decyzji	2 138	2 086	1964	2341	311
Liczba wypłaconych dodatków	10 422	9 801	9 391	9 440	3190

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Średnia wartość wypłaconego dodatku w [zł]	13,29	13,19	13,11	13,59	14,01
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku energetycznego	1 233	1 227	1 175	1 402	474

***** W 2022 r. dodatki energetyczne były wypłacane tylko do wygaszenia z decyzji 2021 r. Nie przyznawano nowych decyzji, bo zastąpił je dodatek osłonowy.

POMOC O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.) oraz uchwały Nr XXX/603/16 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15.09.2016 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wrocław oraz uchwały Nr X/183/15 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21.05.2015 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym udzielono uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym wypłacając stypendia i zasiłki szkolne.

Zasiłki i stypendia szkolne – dane liczbowe za lata 2018-2022

Wyszczególnienie	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	266 777	147 098,50	136 727	124 071	111 128
w tym zasiłki szkolne w [zł]	9 650	8 200	5020	5 300	5450
Sumaryczna liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów	290	197	176	150	250
Zasiłek szkolny					
Liczba decyzji wydanych	37	23	17	20	16

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
w tym przyznających	30	19	17	15	16
Stypendium szkolne					
Liczba wydanych decyzji	742	470	416	262	451
w tym przyznających	373	232	193	150	322

ŚWIADCZENIA DLA ŻOŁNIERZY

Wydawanie decyzji o uznaniu żołnierza za samotnego lub za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny oraz świadczenia rekompensujące utracone wynagrodzenia osobom odbywającym ćwiczenia wojskowe, a także pokrywające należności związane z utrzymaniem lokalu mieszkalnego przez żołnierza uznanego za samotnego lub za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny w okresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej są przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczpospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 372 ze zm.) oraz ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2035). Świadczenie w całości refundowane przez Wojewódzki Sztab Wojskowy.

Świadczenia dla żołnierzy za lata 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	192 100	187 392,94	103 090,80	87 846	111 804
Liczba wydanych decyzji	107	93	56	40	85
Liczba przyznanych świadczeń	103	91	55	40	85

ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) przyznawano i wypłacano jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł.

Świadczenie „Za życiem” przyznane i wypłacone w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	324 000	364 000	352 000	412 000	396 000

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wydanych decyzji	75	93	85	100	93
Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia	81	91	88	103	99

KARTA POLAKA

Na podstawie art. 8b ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1598 ze zm.) wypłacono 509 świadczeń na kwotę**:**
4 264 687,50 zł.

DODATEK OSŁONOWY

Świadczenie jednorazowe przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 poz. 1).

Dodatek osłonowy

Wyszczególnienie	2022
Kwota wypłaconych świadczeń w [zł]	10 668 681
Liczba wniosków	23 070

Wyszczególnienie	2022
Liczba przyznanych świadczeń (bez decyzji – informacja)	20 691
Liczba decyzji odmownych/pozostawienie bez rozpoznania	2 109

ZAŚWIADCZENIA DO PROGRAMU CZYSTE POWIETRZE

Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego wydawane w związku z Programem „Czyste Powietrze" 2.0. Zaświadczenia wydawane były na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.)

Zaświadczenia do Programu „Czyste powietrze" w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba wydanych zaświadczeń	12	89	128

WYPŁATA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH, ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW, ŚWIADCZEŃ Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ŚWIADCZEŃ WYCHOWAWCZYCH, JEDNORAZOWEGO ŚWIADCZENIA DLA OBYWATELI UKRAINY, ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH DLA OBYWATELI UKRAINY, DODATKU WĘGLOWEGO ORAZ DODATKU DLA GOSPODARSTW

DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Dział Świadczeń mający swoją główną siedzibę przy ul. Namysłowskiej 8 zajmuje się wypłatą:

- świadczeń rodzinnych,
- zasiłków dla opiekunów,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- świadczeń wychowawczych,
- jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- dodatku węglowego,
- dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła,
- działaniami wobec dłużników alimentacyjnych.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE, ZASIŁEK DLA OPIEKUNÓW

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85502 – „Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego” wydatkowano kwoty:

- **85 454 108 zł** - na wypłatę świadczeń rodzinnych, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zasiłków dla opiekunów i składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów);

- **10 363 984 zł** - na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wypłacane

i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów);

- **1 512 726 zł** – na wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr LXII/1585/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 września 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014 r. poz.3863));

- **192 000 zł** – na wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu „Wsparcie na Starcie" (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr VI/131/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2019 r. poz.2145)). "Wsparcie na starcie" to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu. Świadczenie przysługuje, gdy podczas jednego porodu urodziło się dwoje lub więcej dzieci. Wysokość świadczenia wynosi 2 000 zł na każde urodzone dziecko. W 2022 roku ze świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu skorzystało **48** rodzin, w których urodziło się **96** dzieci.

W Dziale Świadczeń w sprawach świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów wydano łącznie **16 007** decyzji administracyjnych. Wydano **30** decyzji o rozłożeniu na raty kwoty **102 130 zł** nienależnie pobranych świadczeń.

Realizacja świadczeń w 2022 r. z rozdziału - 85502 kształtowała się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób

1.	Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczenia rodzicielskiego	69 563 336	10 049 rodzin
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 126 000	92 rodziny
3.	Świadczenie rodzicielskie	8 051 727	659 rodzin
4.	Zasiłek dla opiekuna	69 420	10 osób
5.	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	6 643 625	1 004 osoby
6.	Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	10 363 984	1 249 rodzin/1 823 osoby
Łączna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne, na zasiłek dla opiekunów, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów i fundusz alimentacyjny		**95 818 092**	
7.	Dodatek z tytułu wielodzietności wypłacany ze środków Gminy Wrocław	1 512 726	822 rodziny

8.	Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu „Wsparcie na Starcie" wypłacane ze środków Gminy Wrocław	192 000	48 rodzin

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Świadczenia wychowawcze w 2022 r. przyznawane i wypłacane były na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85501 – „Świadczenia wychowawcze" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **273 305 346 zł** i wydano **656** decyzji administracyjnych oraz **721** informacji o przyznaniu świadczenia. Wydano **3** decyzje o rozłożeniu na raty kwoty **10 400 zł** nienależnie pobranych świadczeń.

Realizacja świadczeń wychowawczych w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba dzieci
1.	Świadczenia wychowawcze	273 305 346	44 745 dzieci 29 860 rodzin

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba dzieci
	W okresie od 01.01.2022 do 31.05.2022	271 233 853	107 294 dzieci 71 595 rodzin
	W okresie od 01.06.2022 do 31.12.2022	2 071 493	67 dzieci 50 rodzin

Na podstawie ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 1981 ze zm.) od stycznia 2022 r. dla nowo złożonych wniosków postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenia rodzicielskie oraz zasiłek dla opiekunów wypłacane w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018 [zł]	2019 [zł]	2020 [zł]	2021 [zł]	2022 [zł]
Świadczenia wychowawcze	247 536 560	428 184 357	630 157 401	642 430 674	273 305 346

Wyszczególnienie	**2018 [zł]**	**2019 [zł]**	**2020 [zł]**	**2021 [zł]**	**2022 [zł]**
Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka i świadczenia rodzicielskiego	59 001 875	62 300 292	63 622 753	65 675 495	69 563 336
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	3 092 000	2 517 000	1 792 000	1 652 000	1 126 000
Świadczenie rodzicielskie	10 617 335	9 963 802	8 981 215	8 548 206	8 051 727
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	3 756 420	3 783 514	4 528 977	5 518 505	6 643 625

Wyszczególnienie	**2018 [zł]**	**2019 [zł]**	**2020 [zł]**	**2021 [zł]**	**2022 [zł]**
Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	15 539 546	13 745 244	12 252 091	11 648 059	10 363 984
Zasiłek dla opiekuna łącznie z odsetkami	447 312	345 576	231 803	136 130	69 420

JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE DLA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Jednorazowe świadczenia pieniężne dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przyznawane i wypłacane były na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 ze zm.).

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85395FP – „Świadczenia 300 UKR" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **13 282 500 zł** i wydano **28 269** informacji o przyznaniu świadczenia oraz **79** decyzji administracyjnych o odmowie jego przyznania.

Realizacja jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Liczba osób, na które wypłacono świadczenia
1.	Świadczenia 300 UKR	13 282 500	44 275

ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przyznawane i wypłacane były na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 583 ze zm.).

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85502FP – „Świadczenia rodzinne UKR oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego" wydatkowano kwoty:

- **1 556 346 zł** na wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy i składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów;

- **48 058 zł** na wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego dla obywateli Ukrainy z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr LXII/1585/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 4 września 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2014 r. poz.3863));

- **16 000 zł** na wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu „Wsparcie na Starcie" (wypłacane i przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz Uchwały Nr VI/131/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2019 r. poz.2145)). "Wsparcie na starcie" to jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu. Świadczenie przysługuje, gdy podczas jednego porodu urodziło się dwoje lub więcej dzieci. Wysokość świadczenia wynosi 2 000 zł na każde urodzone dziecko. W 2022 roku ze świadczenia z tytułu urodzenia się dwojga lub więcej dzieci podczas jednego porodu dla obywateli Ukrainy skorzystały 4 rodziny, w których urodziło się 8 dzieci.

W sprawach świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wydano **1 324** decyzje administracyjne.

Realizacja jednorazowego świadczenia pieniężnego dla obywateli Ukrainy w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób
1.	Świadczenia rodzinne UKR	1 503 623	348 rodzin
2.	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	52 723	17 osób
3.	Dodatek z tytułu wielodzietności wypłacany ze środków Gminy Wrocław	48 058	37 rodzin

DODATEK WĘGLOWY

Dodatek węglowy przyznawany i wypłacany był na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1692 ze zm.).

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85395 – „dodatek węglowy" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **29 637 000 zł** i wydano **9 998** informacji o przyznaniu świadczenia oraz **428** decyzji administracyjnych o odmowie jego przyznania.

Realizacja dodatku węglowego w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Liczba osób, na które wypłacono świadczenia
1.	Dodatek węglowy	29 637 000	9 879

DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła przyznawany i wypłacany był na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1967 ze zm.).

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85395 – „dodatek dla gospodarstw domowych" na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **1 724 000 zł** i wydano **1 347** informacji o przyznaniu świadczenia oraz **216** decyzji administracyjnych o odmowie jego przyznania.

Realizacja dodatku dla gospodarstw domowych w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota [zł]	Liczba osób, na które wypłacono świadczenia
1.	Dodatek dla gospodarstw domowych	1 724 000	1 166

PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

W 2022 roku wydano:

- **88** decyzji o uznaniu za dłużnika alimentacyjnego;
- **0** decyzji w sprawie umorzenia zadłużenia;
- **2** decyzje w sprawie zastosowania układów ratalnych.

Ponadto dokonano:

- **1 130** przyłączeń do egzekucji komorniczej po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego
- **124** wszczęcia postępowań.

Realizując zadania zapisane w art. 8a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.) aktualizowano w biurach informacji gospodarczej informacje o zadłużeniu dłużników alimentacyjnych. Średnio miesięcznie w 2022 r. zgłoszonych było **13 927** osób.

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

W związku z realizacją prawa dostępu do informacji publicznej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej w 2022 r. MOPS rozpatrzył **11** wniosków złożonych przez osoby i podmioty zainteresowane.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

W związku z realizacją zarządzenia Nr 41/2018 Dyrektora MOPS z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zmienionego zarządzenia Nr 39/19 Dyrektora MOPS z dnia 6 czerwca 2019 r. zmieniającego zarządzenie nr 41/18 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz zarządzenia Nr 71/21 Dyrektora MOPS z dnia 22 grudnia 2021 r. zmieniającego zarządzenie nr 41/18 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa i Instrukcji Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w 2022 r. na wniosek kierowników komórek organizacyjnych MOPS, przyznano uprawnienia do przetwarzania danych osobowych dla **260** pracowników MOPS, współpracowników oraz praktykantów, stażystów i wolontariuszy. Szkolenia były prowadzone w formie stacjonarnej oraz samokształcenia na podstawie materiałów i prezentacji opracowanych przez inspektora ochrony danych, a także za pomocą szkoleń e-lerningowych.

Realizowano zarządzenie Nr 58/19 Dyrektora MOPS z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zarządzania skargami i wnioskami w związku z przetwarzaniem danych osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

Jednocześnie w ramach realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych:

„KomPAS" – upoważniono 44 osób, „TRAMPOLINA" – upoważniono 2 osoby, „AZYL" upoważniono 6 osób, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" edycja 2022 – upoważniono 26 osób, „Opieka wytchnieniowa" edycja 2022 – upoważniono 26 osób,

„Samo-Dzielni" edycja 2 – upoważniono 25 osób.

W ramach monitorowania przestrzegania przepisów w zakresie ochrony danych osobowych, w 2022 roku inspektor ochrony danych wydawał zalecenia i podejmował działania korygująco-zapobiegawcze, a także audytował podmioty przetwarzające. Przekazano pracownikom kilkanaście Biuletynów Ochrony Danych Osobowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i inne przydatne informacje w zakresie ochrony danych.

SPRAWY SĄDOWE Z UDZIAŁEM MOPS

W 2022 roku toczyło się **287** spraw sądowych (w tym postępowań prokuratorskich) przy udziale MOPS, w których w zależności od rodzaju postępowania i sposobu jego zainicjowania MOPS był powodem, wnioskodawcą, uczestnikiem lub zawiadamiającym. Należy zaznaczyć, że zebrane dane uwzględniają tylko typowe sprawy wynikające z ustawowych zadań realizowanych przez MOPS, których występowanie na stałe wpisuje się w działalność jednostki.

Liczba spraw, które toczyły się w 2022 roku:

- o alimenty – 108;
- o stwierdzenie nabycia spadku – 25;
- o uchylenie postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej – 1;

- o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez zgody – 42;
- o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego – 17;
- o przyznanie wynagrodzenia z tytułu opieki prawnej – 60;
- sprawy karne toczące się przed prokuraturą i sądem (zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa) – 2;
- zawiadomienia do prokuratury w przedmiocie skierowania wniosku do sądu o ubezwłasnowolnienie - 25;
- o rozstrzygnięcie sporu o właściwość przez SKO albo NSA – 7.

Ponadto konsultanci prawni udzielili porad prawnych 1 871 osobom i rodzinom.

DODATKOWE ZADANIA

LOKALNY PROGRAM OSŁONOWY

W ramach realizacji uchwały nr LIX/1375/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2018 r. w sprawie lokalnego programu pomocy społecznej o nazwie **Lokalny Program Osłonowy** dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów niskoemisyjnych, MOPS przyjmował wnioski i wydawał decyzje o przyznaniu dofinansowania.

Realizacja Lokalnego Programu Osłonowego narastająco od początku trwania Programu na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej	Ogrzewanie gazowe	Ogrzewanie elektryczne	Ogrzewanie olejowe	Razem
Liczba wniosków złożonych rozpatrzonych pozytywnie	177	1004	559	0	1 740
Liczba odmów	4	11	9	0	24
Łączna kwota przyznana [zł]	48 079,50	421 709,82	681 528,13	0,00	1 151 317,4

Lokalny Program Osłonowy w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wniosków złożonych rozpatrzonych pozytywnie	25	159	247	445	864
Liczba odmów	5	9	5	8	24
Łączna kwota przyznana [zł]	7 383,57	91 683,08	151 277,42	267 147,14	633 826,24

DZIAŁ FINANSOWY – SEKCJA WINDYKACJI

Sekcja Windykacji w 2022 roku wystawiała upomnienia osobom, które otrzymały decyzje o nienależnie pobranych świadczeniach lub żądaniach zwrotu świadczeń. Ilość wystawionych upomnień, tytułów wykonawczych oraz ilość decyzji o układach ratalnych z klientem przedstawia poniższa tabela.

Działalność w zakresie procedury windykacyjnej przedstawia się następująco:

LP.	Treść	Dział Świadczeń Rodzinnych		Pomoc Społeczna		Fundusz alimentacyjny		Dział Dodatków Mieszkaniowych	
		ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]
1.	Wystawiono upomnienia	218	385 030,47	930	2 538 269,45	0	0	0	0
2.	Wystawiono tytuły wykonawcze	142	231 795,66	837	1 488 074,14	0	0	0	0

LP.	Treść	Dział Świadczeń Rodzinnych		Pomoc Społeczna		Fundusz alimentacyjny		Dział Dodatków Mieszkaniowych	
		ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]	ilość	wartość [zł]
3.	Układy ratalne/ ugody	33	112 530,19	31	69 790,69	1	12 320,97	2	10 357,95

W roku 2022 należności w kwocie **18 700 937,78 zł** (MOPS 9 665 161,53 zł oraz GMINA 9 035 776,25 zł) odzyskano w wyniku potrąceń, wpłat własnych dłużników, rat oraz realizacji tytułów wykonawczych.

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w 2021 r. umorzono należności na ogólną kwotę **1 687 713,14 zł.** Tytuły dokonanych umorzeń przedstawia poniższa tabela.

Umorzenia

Tytuł dokonanych umorzeń	Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń [w zł]
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	6	9 199,90
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego funduszu alimentacyjnego	6	17 205,66
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego zasiłku stałego	1	20 347,88
Umorzenia z tytułu opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej	72	1 347 199,03
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	6	51 222,06

Tytuł dokonanych umorzeń	**Łączna liczba dokonanych umorzeń**	**Łączna kwota dokonanych umorzeń [w zł]**
Umorzenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej	1	2 377,39
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego (500+)	2	1 421,55
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego zasiłku pielęgnacyjnego	7	3 906,67
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia pielęgnacyjnego	6	5 322,23
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia na kontynuowanie nauki	5	16 469,73
Umorzenie z tytułu opłat za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka	5	212 671,91

Tytuł dokonanych umorzeń	Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń [w zł]
w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym		
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego dodatku wychowawczego (500+)	1	352,87
Umorzenia z tytułu nienależnie pobranego dodatku do zasiłku rodzinnego (wielodzietność)	1	16,26
OGÓŁEM	**119**	**1 687 713,14**

OPIEKUNOWIE PRAWNI

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. wypłacane jest wynagrodzenie dla opiekunów prawnych. W 2022 r. wypłacono je na ogólną **kwotę 1 023 204 zł** dla **98 opiekunów prawnych** (mających pod opieką **228 osób**). Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie postanowień sądowych.
Na przestrzeni lat 2018-2022 wyglądało to następująco:

Wypłata wynagrodzeń dla opiekunów prawnych w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota wypłaconych wynagrodzeń [zł]	670 012	794 024,72	845 096,97	978 629,26	1 023 204
Ilość opiekunów prawnych	93	97	96	96	98
Ilość osób dla których została ustanowiona opieka prawna, która jest opłacana ze środków publicznych	168	187	199	220	228

Na podstawie prawomocnych wyroków Sądów powołujących się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28.03.2014 r. (sygn. akt III CZP 6/14) zostały wypłacone wynagrodzenia dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych. W 2022 r. wypłacono je na ogólną **kwotę 131 357 zł** dla **21 kuratorów** (mających pod opieką **28 osób**).

W związku ze zobowiązaniami sądów MOPS poszukuje i wskazuje kandydatów na opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych, dla małoletnich oraz na kuratorów dla osób częściowo ubezwłasnowolnionych i kuratorów osób niepełnosprawnych. W 2022 r. zostały wskazane 83 osoby jako kandydaci na opiekunów prawnych i kuratorów.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inne osoby upoważnione przez Prezydenta Wrocławia wydały **2 017** (w 2021 r. – 1 926) **decyzji** potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej świadczeniobiorców, którzy nie są zaliczeni do kręgu osób „ubezpieczonych".

W 2022 r nadal funkcjonowało porozumienie zawarte w 2016 r. pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a Pogotowiem Ratunkowym we Wrocławiu, które ma na celu zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w dni wolne od pracy: soboty, niedziele i święta. Pomoc interwencyjna dotyczy szczególnie osób samotnych, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, a wymagają pomocy osoby drugiej i polega na zapewnieniu niezwłocznej opieki w zakresie potrzeb bytowych (wyżywienie), jak i opieki pielęgniarskiej (pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz zaleconej przez lekarza pielęgnacji, wykupienia zaleconych leków). **W 2022 r.** Pogotowie Ratunkowe zgłosiło łącznie **19 osób** do tej formy pomocy. Zgłoszenia przyjmuje dyżurujący pracownik MOPS.

Na wnioski składane przez Przewodniczących Komisji Rekrutacyjnych, Kierownicy Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej, potwierdzili **13** okoliczności zawartych w oświadczeniach składanych przez rodziców i opiekunów prawnych oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dziećmi w procesie rekrutacji do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych.

W ramach realizacji uchwały nr LXIII/1518/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych na lata 2019-2023, a także Zarządzenia nr 3860/20 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 października 2020 r. w sprawie określenia zasad postępowania przy kierowaniu osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych oraz niesamodzielnych do miejsc pobytu dostosowanych do ich potrzeb życiowych, MOPS przygotowuje skierowania do ww. miejsc pobytu. Skierowania podpisywane były przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Łącznie w **44** miejscach pobytu na koniec 2022 roku przebywały **94** osoby.

Od 2014 r. realizowane są uroczyste pochówki Dzieci Martwo Urodzonych. Wspólnie z MOPS zadanie realizują: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Zarząd Cmentarzy Komunalnych we Wrocławiu, Fundacja Evangelium Vitae, Szpital Specjalistyczny im. A Falkiewicza we Wrocławiu, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza–Radeckiego we Wrocławiu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu. W 2022 r. odbyły się 3 uroczyste pochówki „Dzieci Martwo Urodzonych".

W 2022 r. Zespół ds. Organizacji i Nadzoru w Dziale Prawnym, Organizacji i Nadzoru sporządził **26** projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia (wszystkie przyjęte przez RMW) i **1** obwieszczenie Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ogłoszenia tekstów jednolitych uchwał oraz **13** projektów zarządzeń Prezydenta Wrocławia, rozpatrywał **96** spraw skargowo-wnioskowych regulowanych przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zakończonych wydaniem skierowanego do skarżącego/wnioskodawcy zawiadomienia o sposobie rozpatrzenia skargi/wniosku.
Z podanej ogólnej liczby spraw, **59** z nich stanowiło skargi, pozostałe **37** – wnioski. Zespół ds. Organizacji i Nadzoru MOPS udzielał ponadto w **18** sprawach osobom zainteresowanym oraz uprawnionym podmiotom wyjaśnień dotyczących skarg, wniosków, petycji, postulatów, inicjatyw i interpretacji.

SEKCJA INFORMATYKI

Sekcja Informatyki MOPS w roku 2022 oprócz bieżącej pracy administracyjno-serwisowej związanej z utrzymaniem ciągłości pracy, oprogramowania i infrastruktury informatycznej, przeprowadziła:

- instalację sprzętu zakupionego w 2021 roku;
- migracja i uruchomienie nowego Biuletynu Informacji Publicznej;
- uruchomienie nowych przepustowości łącz internetowych w związku z rozstrzygnięciem postępowania na usługi dostępu do sieci telefonicznej i sieci Internet dla MOPS;

- przenoszenie jednostek organizacyjnych MOPS między siedzibami, Hubska 30/32, Namysłowska 8, Strzegomska 6, pl. Legionów 4-5, Na Ostatnim Groszu 54-56, Koszykarska 6, Podwale 75, Chrobrego 34, Karola Miarki 1, Gliniana 55, Dąbrowskiego 11/2;

- uruchomienie usługi tłumacza języka migowego online w 14 siedzibach MOPS;

- zakup i wdrożenie nowego serwera pocztowego w MOPS;

- migracja i konfiguracja 782 kont pocztowych dla pracowników MOPS;

- wymiana komputerów z systemem operacyjnym Windows XP;

- przygotowanie sali komputerowej na potrzeby szkoleniowe z EZD lub innych szkoleń informatycznych;

- organizacja szkoleń z obsługi EZD, Wywiad Plus dla pracowników MOPS;

- przygotowanie do uruchomienie BOK w COM w C.H. Magnolia;

- zakup elektronicznych translatorów mowy na potrzeby obsługi obywateli Ukrainy w BOK MOPS;

- udział w spotkaniach dotyczących pozyskania nowego systemu FK dla MOPS przez CUI;

- zakup sprzętu komputerowego (skanery, czytniki kodów, drukarki termotransferowe) wraz z materiałami eksploatacyjnymi na potrzeby EZD dla MOPS, na łączną kwotę 240 526,50 zł brutto;

- zakup sprzętu komputerowego – laptopy – ze środków UNICEF na potrzeby MOPS, na łączną kwotę 117 711,00 zł brutto;

- zakup sprzętu komputerowego wraz z licencjami na oprogramowanie (komputery AllInOne, laptopy, tablety, drukarki, urządzenia wielofunkcyjne, skanery itp.), na potrzeby MOPS na łączną kwotę 272 675,01 zł brutto;

- zakup sprzętu komputerowego wraz z licencjami na oprogramowanie na potrzeby MOPS na łączną kwotę 109 262,32 zł;

- instalacja oprogramowania antywirusowego i konfiguracja nowo zakupionych smartfonów (300 szt.) na potrzeby MOPS;

- pozyskanie lub odnowienie 54 kwalifikowanych podpisów elektronicznych, za pośrednictwem CUI;

- zakup i wdrożenie oprogramowania do obsługi Dodatków Osłonowych, Dodatków Węglowych, Energii Elektrycznej w aplikacji Sygnity;

- wdrożenie oprogramowania do obsługi świadczenia 300 dla obywateli Ukrainy w aplikacji Pomost;

- uruchomienie w komórkach organizacyjnych: DPIN, ZOBU obsługi wywiadów środowiskowych przy użyciu terminalni mobilnych i aplikacji Wywiad Plus;

- dostosowanie strony internetowej mops.wroclaw.pl oraz bip.mops.wroclaw.pl w zakresie poprawy błędów wskazanych w audycie dotyczącym dostępności stron internetowych;

- opracowanie zmian szablonu oraz wytworzenie nowego projektu strony internetowej mops.wroclaw.pl;

- przygotowanie systemu HelpDesk do wdrożenia i funkcjonalnego zastąpienia posiadanego systemu w pierwszym kwartale 2023 roku;

- migracja usług DNS, DHCP oraz domeny mops.local do wyższej wersji w oparciu o środowisko Windows Server;

- zakup licencji na oprogramowanie MS SQL Server Std wraz z licencjami dostępowymi CAL;

- migracja i centralizacja baz danych aplikacji Płatnik;

- uruchomienie monitoringu druku w MOPS;

- migracja aplikacji i bazy danych OTAGO na zasoby w CPD CUI;
- podłączenie jednostki przy ul. Wysoka do sieci MOPS;
- zakup i wdrożenie aplikacji DOM do obsługi Dziennego Domu Pomocy przy ul. Ciepłej;
- zakup i wdrożenie aplikacji DOM do obsługi Dziennego Domu Pomocy przy ul. Litewskiej;
- opracowanie i zlecenie wytworzenia od nowa funkcjonalności modułu Oświadczeń Majątkowych w aplikacji jPROBIT;
- zakup i wdrożenie nowych licencji do obsługi umów zleceń w aplikacji jPROBIT.

ZESPÓŁ DS. WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI MOPS

Zespół ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi nadzorował w 2022 roku pracę **55** organizacji pozarządowych, z którymi zawarto **136** umów:

- prowadzenie domów pomocy społecznej;
- prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu A;
- prowadzenie środowiskowych domów samopomocy typu B;
- prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu A i C;
- prowadzenie środowiskowego domu samopomocy typu B i D;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego;
- organizowanie i prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych;

- organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;

- prowadzenie zbiorowego żywienia w kuchniach charytatywnych i innych miejscach wydawania posiłków osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z Gminy Wrocław;

- prowadzenie punktów wydających żywność nieprzetworzoną;

- organizowanie i prowadzenie łaźni i magazynu wydającego odzież dla osób najuboższych i bezdomnych na terenie Gminy Wrocław;

- organizowanie i prowadzenie schronienia i magazynów wydających odzież dla osób bezdomnych posiadających ostatnie stałe zameldowanie w Gminie Wrocław;

- organizowanie dodatkowego wsparcia osób bezdomnych za pomocą pracy streetworkerów, Streetbusa, metody Housing First i metody Laboratorio AbbaStanza;

- prowadzenie magazynów przekazujących żywność organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność na rzecz osób najuboższych oraz magazynów przekazujących żywność bezpośrednio osobom potrzebującym;

- prowadzenie ogrzewalni oraz realizowanie pakietu interwencyjnego dla osób bezdomnych na terenie Gminy Wrocław;

- prowadzenie noclegowni dla bezdomnych mężczyzn;

- prowadzenie ośrodków realizujących w sposób zorganizowany terapię i poradnictwo na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu;

- prowadzenie zespołu mieszkań chronionych dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;

- organizowanie i prowadzenie dziennych domów pomocy dla osób starszych z deficytem pamięci w tym min. DDP Senior+;
- realizacja zadania w ramach Programy Korpus Wsparcia Seniorów;
- prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- opieka wytchnieniowa w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością;
- opieka wytchnieniowa w Gminie Wrocław;
- asystent osoby niepełnosprawnej;
- dostosowanie i prowadzenia mieszkania partycypacyjnego dla uchodźców;
- prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- ponadto 18 zadań zlecono w trybie artykułu 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 4 zadania na wsparcie uchodźców z Ukrainy zostały sfinansowane ze środków UNICEF.

Dnia 1 października 2022 roku na okres zimowy została otwarta całodobowa **Ogrzewalnia** dla osób bezdomnych **(maksymalnie 50 miejsc)** prowadzona na zlecenie Gminy Wrocław przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie. Placówka usytuowana jest przy ul. Gajowickiej 62 we Wrocławiu. Planowane zakończenie realizacji zadania to 30 kwiecień 2023 r.

NIERUCHOMOŚCI ZARZĄDZANE PRZEZ MOPS

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2022 zarządzał nieruchomościami w ilości **145 budynków i lokali**, w tym: **74** pozostających w trwałym zarządzie

MOPS, **16** użytkowanych na podstawie umowy użyczenia, **51** na podstawie umowy najmu i **4** na podstawie porozumienia.

W ramach tych zasobów: 43 obiekty były użytkowane na potrzeby realizacji działań statutowych MOPS, 3 przeznaczone na pełnienie funkcji rodziny zawodowej, 7 lokali wykorzystywanych w celu utrzymania ciągłości projektu Trampolina, 44 mieszkania
dla zabezpieczenia miejsc pobytu w ramach „Gminnego programu wspierania osób w podeszłym wieku, niepełnosprawnych i niesamodzielnych”, 2 lokale użyczone Wrocławskiemu Centrum Opieki i Wychowania, 1 lokal na przekazany WCRS oraz 45 lokali użyczanych innym podmiotom m.in. stowarzyszeniom i fundacjom.

Nieruchomości zarządzane przez MOPS

Liczba nieruchomości	**Właściciel nieruchomości**	**Tytuł prawny MOPS**
74	Gmina Wrocław	trwały zarząd
2	Gmina Wrocław	umowa użyczenia
13	Zarząd Zasobu Komunalnego	umowa użyczenia
1	Zarząd Zasobu Komunalnego	porozumienie
1	Wrocławskie Mieszkania	porozumienie

Liczba nieruchomości	Właściciel nieruchomości	Tytuł prawny MOPS
	Sp. z o.o.	
1	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	umowa najmu
3	Spółdzielnia Mieszkaniowa	umowa najmu
1	Polskie Koleje Państwowe S.A.	umowa najmu
1	Zespół Szkół Nr 18 we Wrocławiu	porozumienie
1	WCRS	porozumienie
1	„Nasz Dom” Spółka z o.o.	umowa najmu
44	TBS Wrocław Sp. z o.o.	umowa najmu
1	Archon	umowa najmu
1	Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu	umowa użyczenia

ZMIANY ORGANIZACYJNE W MOPS

Od roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przygotowuje się do oddzielenia pracy socjalnej i pomocy finansowej, scalając komórki organizacyjne, wypracowując jednolitą strukturę organizacyjną. Proces ten trwa w dalszym ciągu. W roku 2022 podjęto działania zmierzające do połączenia Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej nr 1 i 7, a także rozpoczęto diagnozę zmierzającą do zmiany terenów oddziaływania poszczególnych Zespołów. Wszczęte zostały także prace nad zmianą organizacji przeciwdziałania przemocy w MOPS Wrocław.

Proces wdrażania intensywnej pracy socjalnej (IPS) w MOPS Wrocław

W roku 2022 we wszystkich Zespołach Terenowej Pracy Socjalnej w ramach projektu KomPAS prowadzona była INTENSYWNA PRACA SOCJALNA REALIZOWANA METODĄ TOWARZYSZENIA (IPS) rozumiana jako praca pogłębiona, oparta na zaufaniu, na budowaniu bezpiecznej, otwartej i bliskiej relacji uczestnik - pracownik (przy założeniu, że od pracownika nie powinna zależeć pomoc finansowa dla uczestnika); pracownik towarzyszył uczestnikowi w dokonywaniu zmian małymi kroczkami, w oparciu o wspólnie ustalony plan działania, pełnił swoją rolę poprzez: słuchanie, doradzanie, budowanie wzajemnego zaufania, pracę na zasadzie partnerstwa, wspieranie a nie wyręczanie, pomoc uczestnikowi w odbudowaniu szacunku do siebie, pobudzanie potrzeby zmiany i poprawę warunków życiowych, pozytywne wzmacnianie; podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności zdobytych na treningach, utrzymywanie stałego kontaktu z wykorzystaniem tabletu. Pracownik realizował średnio 4 godziny IPS w miesiącu w formie kontaktu osobistego, telefonicznego, przez tablet, smartfon – przy użyciu mediów społecznościowych, komunikatorów i/lub poczty elektronicznej. IPS udokumentowana została przy użyciu nowej, wdrożonej w 2021 roku dokumentacji: narzędzi pracy socjalnej. Obejmowała ona: kontrakt socjalny, plan pomocy, karty monitoringu/kontaktu pracownika socjalnego z uczestnikiem, arkusze ewaluacji.

IPS objęto: 180 osób, w tym 99 kobiet i 81 mężczyzn. W okresie od stycznia do grudnia IPS realizowało 40 pracowników socjalnych. Łącznie w 2022 roku zrealizowano 2918,5 godzin intensywnej pracy socjalnej.

Każdy z uczestników projektu KomPAS poddawany był kwartalnej ocenie efektywności polegającej na merytorycznej ocenie zasadności poniesionych na niego w projekcie wydatków, w tym także wpływu IPS na realizację celów projektu. Zakładanymi rezultatami IPS był wzrost kompetencji osobistych (komunikatywności, podejmowania decyzji/przyjmowania odpowiedzialności, odporności na stres, rzetelności), kompetencji społecznych (empatii, asertywności, budowania i utrzymywania relacji) oraz e-kompetencji (korzystania z Internetu, obsługi komunikatorów, obsługi poczty elektronicznej oraz użytkowania mediów społecznościowych). Dodatkową, nie zakładaną wartością, mógł być wzrost kompetencji życiowych (obsługi technicznej tabletu, smartfonu, wzrost samodzielności w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej). Na użytek realizacji projektu stworzono model teoretyczny definiujący ww. kompetencje, ich predyktory oraz poziomy postępu. Postępy uczestnika czy też ich brak, uzasadnione przez pracownika realizującego IPS oraz pracowników realizujących formy grupowe, decydowały o dalszym uczestnictwie w projekcie.

Utrzymywana jest trwałość projektów mieszkaniowych Trampolina, Najpierw Mieszkanie, Droga do Domu.

WROCŁAWSKIE CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZNEGO

Celem głównym Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego jest wsparcie budowy aktywnego społeczeństwa obywatelskiego, szerzenie idei mediacji, diagnozowanie potrzeb społecznych mieszkańców Miasta oraz prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej. Ważnym zadaniem instytucji jest rozwój rodziny, działania na rzecz dzieci, młodzieży, osób starszych oraz integracja międzypokoleniowa. Szczególną rolę odgrywają programy dla środowiska kombatantów i osób represjonowanych. Jednostka koncentruje się również na działaniach na rzecz mniejszości etnicznych i narodowych, realizując bądź wspierając wiele cennych inicjatyw, również w sferze działań skierowanych

do obcokrajowców w tym „Strategię Dialogu Międzykulturowego”. Ponadto w ramach Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego działa Zespół Wolontariatu, którego celem jest prowadzenie, i integracja wrocławskich działań wolontariackich, jako jednej z form przeciwdziałania uzależnieniom, a także popularyzacja idei wolontariatu wśród mieszkańców Wrocławia. Jednostka organizuje, bądź wspiera, kampanie społeczne, zdrowotne oraz liczne wydarzenia plenerowe na przykład festyny osiedlowe i rodzinne. Do zadań należy również działalność na rzecz podnoszenia kompetencji edukacyjnych uczniów i nauczycieli. Tworzenie i wdrażanie innowacji, wspieranie kreatywności, rozwijanie uzdolnień i talentów dzieci i młodzieży. Od 2016 roku jednostka przejęła zadania związane z obsługą wrocławskich Osiedli. Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego realizowało również zadania związane z wsparciem mieszkańców Wrocławia w trudnym okresie pandemii zwłaszcza dla osób w wieku senioralnym, osób samotnych ale również dla młodzieży i rodziców, którzy borykali się z problemami na przykład cyberuzaleznień. W 2022 Wrocławskie Centrum Rozwoju społecznego włączyło się w zadania mające na celu niesienie pomocy Ukraińcom, którzy przybyli do Wrocławia w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terenie ich kraju.

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO ŚRODOWISKA SENIORÓW

WROCŁAWSKIE CENTRUM SENIORA

Akademia Rozwoju Seniora

W ramach projektu odbywały się zarówno cykliczne, jak i okazjonalne spotkania, warsztaty, prelekcje z zakresu kultury, edukacji, zdrowia, sportu i turystyki, na przykład: cykl Szczęśliwi w tańcu, Zdrowy kręgosłup i elementy karate dla seniorów, Zdrowie od kuchni - spotkanie z dietetyczką kliniczną, Psychologiczny poradnik, spotkania podróżnicze, spotkania z lekarzami i specjalistami, spotkania dotyczące polskich tradycji i obyczajów. Powstały nowe cykle zajęć: warsztaty fotograficzne, filozoficzne, makijaż i pielęgnacja, warsztaty międzykulturowe, zajęcia rękodzielnicze Pań z Ukrainy. W 2022 roku łącznie odbyło się 168 zajęć online (na platformie Korbanku), w których wzięło udział blisko 3000 tysiące

osób oraz około 300 zajęć stacjonarnych, w których wzięło udział około 5000 tysięcy osób. Aktywnie działało 9 grup senioralnych: Panie Niespodzianki, O-CAL-eni, Aktywne Wrocławianki, Grupa rekreacyjno-sportowa, Szczęśliwi w tańcu, 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK, Zrzeszenie Weteranów Działań poza Granicami Państwa, Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, Klub Seniora Podróżnika.

Wrocławska Karta Seniora

To innowacyjny projekt gminy Wrocław, skierowany do osób powyżej 60. roku życia mieszkających we Wrocławiu. Umożliwia seniorom korzystanie z promocji i ofert przygotowanych przez firmy i instytucje specjalnie z myślą o nich. Do programu przystąpiło do tej pory blisko 150 partnerów z różnych dziedzin (kultura, edukacja, sport, zdrowie, turystyka). Od 2019 roku Wrocławska Karta Seniora jest oferowana w trzech kategoriach: 60+ Srebrna, Złota dla osób 75 + oraz dla osób 90+ Szmaragdowa. Karta Złota uprawnia do korzystania z programu Senior Taxi (dwa bezpłatne przejazdy w miesiącu do lekarza, urzędu czy na cmentarz). Karta Szmaragdowa obejmuje bezpłatne usługi realizowane w domu seniora między innymi konsultacje optometrysty oraz wyrobienie 2 sztuk okularów, usługę fryzjerską, podologiczną, badanie słuchu, naprawę protezy zębowej, drobne naprawy w mieszkaniu, sprzątanie, pranie, wolontariat. W 2022 roku wydano: 5025 Srebrnych Kart Seniora, 1655 Złotych Kart Seniora, 286 Szmaragdowych Kart Seniora. Łącznie w 2022 roku wydano: 6966 Wrocławskich Kart Seniora. Porównanie do poprzednich lat: W roku 2019 wydano: 11613 Kart Srebrnych, 6262 Kart Złotych, 635 Kart Szmaragdowych – razem 18 510 (okres przed pandemią). W roku 2020 wydano: 3990 Kart Srebrnych, 1576 Kart Złotych oraz 306 Kart Szmaragdowych – razem 5872. W roku 2021 wydano: 2386 Srebrnych Kart, 1198 Złotych Kart i 239 Szmaragdowych Kart Seniora, łącznie w 2021 roku wydano: 3823 Wrocławskich Kart Seniora (spadek liczby wydanych kart w roku 2020 i 2021 spowodowany był pandemią i lockdownem).

Dni Seniora Wrocław 2022

Półtora miesiąca różnorodnych wydarzeń z zakresu kultury, edukacji, zdrowia, sportu i rekreacji. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu samych seniorów, jak i partnerów (czyli instytucji miejskich, stowarzyszeń, fundacji, klubów seniora i Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz firm komercyjnych) zorganizowano ponad 150 wydarzeń, w których wzięło udział blisko 5 tysięcy seniorów. Na stale już wpisały się w harmonogram wrocławskich Dni Seniora: Przeglądy Twórczości Senioralnej, w tym Przegląd Chórów, Przegląd Kabaretów, Małych Form Teatralnych i Pantomim, Dzień Zdrowia, konkursy poetyckie, literackie, fotograficzne, warsztaty z rozwoju osobistego, rękodzielnicze, spotkania edukacyjne ze specjalistami, koncerty, bale i rajdy terenowe.

Punkt informacyjny

W 2022 roku roku działały następujące Telefony Seniora: 71 344 44 44, 888 999 335, 888 999 372, 668 010 360 – łącznie odebrano i przeprowadzono ponad 12 tysięcy rozmów z seniorami a Punkt Informacyjny, działający przy pl. Dominikańskim 6 odwiedziło w 2022 roku ponad 10 tysięcy osób.

Szkoła Liderów

W ramach Szkoły Liderów, w 2022 roku projekt ukończyło 6 nowych uczestników. Do tej pory, od 2018 roku odbyło się 5 edycji, certyfikat otrzymało 56 osób, które realizują działania na rzecz aktywizacji i integracji wrocławskich seniorów oraz projekty międzypokoleniowe.

Współpraca medialna

Łącznie w 2022 roku wyemitowano 47 audycji Radiowego Klubu Seniora.
W ramach Kalejdoskopu Seniora w 2022 roku wyemitowano 24 odcinki w TV Echo24.

Wrocławska Rada Seniorów

Wrocławska Rada Seniorów zajmuje się rozpoznawaniem potrzeb, problemów oraz aktywności najstarszych mieszkańców Wrocławia. Rada współpracuje z Radą Miejską Wrocławia, Prezydentem Wrocławia. W jej skład weszło 8 przedstawicieli organizacji Pożytku Publicznego, 3 członków Rady Miejskiej Wrocławia oraz 3 osoby wskazane przez Prezydenta Wrocławia. W 2022 r odbyło się 8 posiedzeń Wrocławskiej Rady Seniorów oraz 2 spotkania z Komisją do spraw Polityki Senioralnej, Zdrowia i Bezpieczeństwa w Urzędu Miejskiego Wrocławia. We Wrocławiu działa **Rzecznik Seniora i Opiekuna** – celem jego działania jest zapewnienie wsparcia seniorom i ich opiekunom w trudnej sytuacji życiowej. W 2022 roku do rzecznika zgłoszono 16 spraw, podjęto 97 interwencji, przeprowadzono 59 spotkań.

PRZESTRZEŃ TRZECIEGO WIEKU

Przestrzeń Trzeciego Wieku istnieje od czerwca 2019 roku. Głównym celem jej działalności w 2022 roku było wzmocnienie aktywizacji seniorów z terenu Wrocławia. W roku 2022 realizowano 3 główne zadania: Przestrzeń Trzeciego Wieku – zajęcia aktywizujące dla seniorów, Społeczny Instytut Trzeciej Generacji oraz Wrocławskie Filmowe Centrum Seniora-edycja trzecia. Ogółem z oferty Przestrzeni Trzeciego Wieku skorzystało 34 087 osoby (w roku 2021 – 11 433 osoby). Przeprowadzono 1 069 spotkań, warsztatów, zajęć, prelekcji, konsultacji indywidualnych, 199 razy udostępniono przestrzeń zorganizowanym i niezorganizowanym grupom senioralnym. Przeprowadzono 137 spotkań roboczych i organizacyjnych.

Przestrzeń Trzeciego Wieku – zajęcia aktywizujące dla seniorów

Celem zadania było wzmocnienie aktywizacji seniorów z terenu Wrocławia. Przestrzeń Trzeciego Wieku to przestrzeń, gdzie seniorzy mogli spędzić czas podczas warsztatów, spotkań, prelekcji, konferencji i wydarzeń kulturalnych (między innymi koncertów, występów grup teatralnych, kabaretowych). Liczba

osób korzystających z oferty systematycznie zwiększa się. Działania są dostosowywane do potrzeb i oczekiwań seniorów i grup senioralnych.
W harmonogramie wydarzeń znalazły się działania z zakresu edukacji, zdrowia, kultury, sportu i rekreacji. Spotkania prowadzili edukatorzy, animatorzy, artyści, eksperci, nauczyciele akademiccy, doradcy, konsultanci, a także sami seniorzy, którzy chętnie dzielili się swoimi zainteresowaniami, pasjami i wiedzą.
Realizowane działania: prowadzenie Punktu Informacyjnego dla seniorów (wydawanie Wrocławskiej Karty oraz udzielanie informacji o wydarzeniach dla seniorów na terenie miasta), Laboratorium zabawy i zabawek; Pokój artystyczny Jerzego Skoczylasa; Wrocław dawniej i dziś; Synergia ciała i umysłu; NIEzapomniane tradycje, Otwarty Klub Seniora, SeniorParty (w współpracy z Wrocławskim Instytutem Kultury), Festiwal Aktywności Senioralnej PandemikART; spotkania okolicznościowe a także udostępnianie przestrzeni zorganizowanych i niezorganizowanych grupom senioralnym.

Przestrzeń Trzeciego Wieku - SPOŁECZNY INSTYTUT TRZECIEJ GENERACJI

Celem zadania była konsolidacja potencjału naukowego, biznesu, organizacji pozarządowych i praktyków ukierunkowana na wzmocnienie działań na rzecz seniorów. Założeniem Instytutu było stworzenie przestrzeni do współpracy podmiotów sektora publicznego, prywatnego, pozarządowego na rzecz utrzymania seniorów w dobrej kondycji fizycznej i psychicznej i jak najdłużej we własnym środowisku. Było to także miejsce dla osób zainteresowanych kreowaniem polityki senioralnej, dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem.
W ramach Instytutu realizowane były takie działania jak między innymi: Organizacja edukacji dla osób starszych (z możliwością uczestnictwa osób młodszych) – między innymi Cyfrowa Przestrzeń bez barier, poradnictwo dla seniorów (prawne, psychologiczne, socjalne), monitorowanie badań, działań, dobrych praktyk na rzecz seniorów, stworzenie przestrzeni partycypacji seniorów, stworzenie platformy wymiany wiedzy i doświadczeń (środowisko nauki i praktycy) – konferencje, spotkania, seminaria, fora, szkolenia (z udziałem naukowców, praktyków, studentów, przedstawicieli instytucji), współpraca z biznesem. Na działania przeznaczone dla wrocławskich Seniorów wydatkowano kwotę 1 431 093,26 zł.

Przestrzeń Trzeciego Wieku - WROCŁAWSKIE FILMOWE CENTRUM SENIORA

Od marca do czerwca 2022 realizowany był projekt Wrocławskie Filmowe Centrum Seniora polegający na przeprowadzeniu programu ukierunkowanego na aktywizację - warsztatach aktorskich związanych z warsztatem pracy aktora, castingu, spotkaniach z aktorami i reżyserami (3 spotkania), spektaklach, pokazie konkursowych polskich filmów fabularnych (7 filmów), spotkaniach w plenerze z aktorami, w Gali Otwarcia i Zamknięcia Festiwalu Reżyserii i Aktorstwa Filmowego, w przygotowaniu i realizacji spektaklu. W ramach projektu odbyła się Inauguracja Projektu oraz jego uroczyste zakończenie, pokazy dla publiczności będące efektem warsztatów (4 pokazy). Liczba osób korzystających z zajęć, spotkań to 2 988 osób. Liczba przeprowadzonych spotkań, warsztatów, wydarzeń – 27. Kwota wydatkowana na zadanie 140 000 zł.

Spotkania podsumowujące dla liderów organizacji senioralnych

Odbyły się dwa wydarzenia podsumowujące mijający rok dla liderów organizacji, jako podziękowanie za dotychczasowe zaangażowanie i wkład w realizację działań społecznych. Wydarzenia zgromadziły 440 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 61 172,20 zł.

DOFINANSOWANIE UNIWERSYTETÓW TRZECIEGO WIEKU

W 2022 roku zadanie realizowało 5 uczelni wyższych. Słuchacze mogli wziąć udział w wykładach, warsztatach, zajęciach językowych oraz w różnorodnych zajęciach sportowych. Realizacja zadania przyczyniła się do przeciwdziałania poczuciu osamotnienia wśród osób starszych, wzrostu aktywności fizycznej, zapobiegała procesom demencyjnym oraz podniosła umiejętności korzystania z nowych technologii w grupie wiekowej 60+. Liczba słuchaczy, która aktywnie brała udział w zajęciach to 1264 osoby. (Liczba słuchaczy w 2021 roku - 870

osób. W 2020 zadanie z powodu pandemii realizowały 2 uczelnie, które swoim zasięgiem objęły 174 osoby. W 2019 Gmina dofinansowała 5 uczelni i 1323 słuchaczy. W 2018 roku dofinansowanie otrzymało 6 uczelni i 1502 słuchaczy). Kwota wydatkowana na zadanie to 157 000 zł.

KLUBY SENIORA, CHÓRY OSIEDLOWE

Kluby seniora prowadziły liczne zajęcia między innymi lektoraty języków obcych, techniki ćwiczenia pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i internetu. Ważną część spotkań obejmowała edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferowało również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. Chóry Osiedlowe stały się alternatywą spędzania czasu wolnego, integracji międzypokoleniowej, przyczyniały się do wzrostu ogólnej wrażliwości na sztukę. W roku 2022 roku przyznano środki na: 47 klubów seniora na kwotę 464 435 zł oraz 30 chórów osiedlowych na kwotę 153 000 zł (w tym 8 000 zł na Wrocławski Festiwal Chórów Osiedlowych). W 2021 dofinansowano 43 kluby i 24 chóry. W 2020 działało 40 klubów i 22 chóry. W 2019 działały 42 Kluby Seniora przy Radach Osiedla oraz 25 chórów Osiedlowych, w 2018 roku dofinansowano 36 Klubów Seniora i 20 Chórów, a w 2017 roku 30 klubów i 18 chórów.

SENIORALNY FUNDUSZ WYJAZDOWY

Rady Osiedla prowadzące działalność na rzecz środowiska senioralnego realizowały program polegający na zagospodarowaniu czasu wolnego wrocławskich seniorów poprzez organizację i przeprowadzenie wyjazdów rekreacyjnych i wycieczek (między innymi do miejsc istotnych kulturowo i historycznie na terenie Polski oraz Europy) oraz realizację bezpośrednio związanych z nimi działań integracyjno-edukacyjnych. W 2022 roku dofinansowano 46 projektów na łączną kwotę 229 895 zł. W 2021 roku dofinansowano 36 projektów.

Działania realizowane w formie konkursów na podstawie ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dla organizacji pozarządowych:

DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA PROWADZONYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Celem zadania było propagowanie zdrowego stylu życia, zagospodarowanie czasu wolnego, przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia oraz aktywizacja środowisk senioralnych. W ramach realizacji zadania poprzez działalność lokalnych Klubów Seniora przeprowadzono działania z zakresu edukacji zdrowotnej oraz promocji aktywnego stylu życia, stymulujące potrzeby poznawcze i umożliwiające nabywanie nowych umiejętności ułatwiających funkcjonowanie we współczesnym świecie, działania wspierające udział seniorów w życiu kulturalnym, działania integracyjne oraz działania promujące rozwój wolontariatu towarzyszącego seniorom. W 2022 roku dofinansowano 38 organizacji. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 850 000 zł. W latach 2019 -2021 dofinansowaniem objęte były 33 organizacje. W 2018 roku 23 kluby a w 2017 roku 25 klubów seniora.

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA WROCŁAWSKICH SENIORÓW POPRZEZ ROZWÓJ PRZYJAZNYCH IM USŁUG TRANSPORTOWYCH - TAXI 75+

Celem zadania była poprawa jakości życia wrocławskich seniorów poprzez ułatwienie dostępu do między innymi: urzędów państwowych, samorządowych oraz specjalistycznych placówek medycznych za pomocą bezpłatnych usług transportowych. Program skierowano do mieszkańców Wrocławia, którzy ukończyli 75 rok życia. W ramach zadania utworzono infolinię telefoniczną, do kontaktu z beneficjentami zadania oraz utworzono punkt rejestracji uczestników. Zarejestrowany uczestnik mógł w miesiącu skorzystać z dwóch darmowych przejazdów taksówkami. W okresie sprawozdawczym do programu zapisały się 1702 osoby, zrealizowano 12 578 przejazdów. Liczba przejazdów

Taxi75+ w 2021 roku -11 160. W 2020 do programu zapisało się 1586 osób, zrealizowano 13 063 przejazdów. W 2019 roku do programu zapisało się 6265 osób, zrealizowano 15 863 przejazdów. Na realizację zadania w 2022 roku przeznaczono kwotę 630 000 zł.

WROCŁAWSKI NIEZBĘDNIK SENIORALNY

Celem realizacji zadania jest wspieranie poczucia tożsamości lokalnej wśród seniorów oraz zaproszenie osób w wieku emerytalnym do prowadzenia aktywnego stylu życia na terenie miasta. Wydatkowana kwota przeznaczona była na prace przygotowawcze i promocję „Niezbędnika senioralnego". W 2022 roku rozdystrybuowano 623 sztuki Niezbędnika (w 2021 roku 422 sztuki).
Na realizację zadania wydatkowano kwotę 741 601,78 zł.

AKTYWNY I BEZPIECZNY SENIOR

W ramach realizacji zadania prowadzono punkt pomocy prawnej dla seniorów, punkt konsultacji cyfrowych, zorganizowano 10 trzydniowych szkoleń z podstaw obsługi komputera, z których skorzystało 40 osób. 111 seniorów wzięło udział w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa prawnego osób starszych. W ramach zadania sfinansowano prace remontowe, które mają służyć dostosowaniu pomieszczeń do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 118 800 zł.

WIELOPOKOLENIOWE CENTRUM ODKRYCIE

Celem realizacji działania było nakłonienie osób starszych do aktywnego spędzania czasu, opóźnienie procesów starzenia się, rozwój motoryki oraz pamięci seniorów. Realizacja zadania umożliwiła starszym mieszkańcom Wrocławia udział w 125 zajęciach między innymi językowych, gimnastycznych,

komputerowych oraz rękodzielniczych. Łączna kwota dofinansowania to 20 000 zł.

„W@RSZTATOWNIA UWAŻNOŚCI SENIORA „KLINIKA P@MIĘCI”

To cykl autorskich warsztatów, z których każdy poświęcony był jednemu obszarowi – modułowi wydobywającemu zasoby seniora oraz usprawniającemu pracę mózgu i sprawność fizyczną osób starszych. Podczas zajęć uczestnicy zapoznali się z metodami usprawniającymi procesy myślowe, z mechanizmem działania emocji i stresu. Podczas warsztatów uczestnicy nauczyli się pracy ze swoim ciałem i radzenia sobie z napięciami z wykorzystaniem muzyki, ćwiczeń, aktywności. Uczestnicy poznali jak ich zdrowie wpływa na stan psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem procesów neurodegeneracyjnych i niebezpieczeństw z tego płynących. W ramach realizacji zadania „Warsztatownia Uważności Seniora – Klinika Pamięci” zrealizowano 88 spotkań dla 125 osób, odbyło się 40 godzin spotkań z psychologiem w ramach grupy wsparcia oraz 5 wykładów dla osób zainteresowanych problematyką choroby Alzheimera. Łączna kwota dofinansowania to 158 200 zł.

PROJEKTY DLA WROCŁAWSKICH SENIORÓW REALIZOWANE W TRYBIE 19 A USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

W 2022 roku organizacje pozarządowe przeprowadziły dla seniorów szereg działań – szkoleń, warsztatów, wycieczek, sportowych zajęć usprawniających dofinansowanych w trybie 19 a ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach tego wsparcia zrealizowano 29 projektów (23 projekty w 2021, w 2020 zrealizowano 14 projektów, w 2019 dofinansowano 19 projektów):

1. SZCZĘŚLIWE I AKTYWNE ŻYCIE PO 60-TCE (EDYCJA 2022) - W warsztatach udział wzięło 20 seniorów. Na zadanie wydatkowano kwotę 8240,00 zł.

2. AKTYWIZACJA SENIORÓW - Organizacja 5-dniowego wyjazdu do Elbląga oraz organizacja spotkania podsumowującego dla 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 441,82 zł.

3. SENIORZY SZLAKIEM ODRY - Zajęcia edukacyjne dla około 100 seniorów. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 880 zł.

4. SENIORZY 2022 - Organizacja 3 spotkań integrujących 80 seniorów poprzez grę w boule. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 250 zł.

5. SZTUKA WIEDZA, INTEGRACJA – SENIOR BLIŻEJ HISTORII - Organizacja wyjazdu dla seniorów do muzeum w Bolesławcu połączona ze zwiedzaniem zamku w Grodźcu. W zadaniu udział wzięło 45 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 999 zł.

6. CYFROWA AKTYWIZACJA WROCŁAWIA - Zajęcia w ramach Akademii Rozwoju Personalnego dla około 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 000 zł.

7. POZNAJEMY POLSKĘ - WYCIECZKA SENIORÓW DO LICHENIA - W wycieczce udział wzięło 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 510 zł.

8. ZAJĘCIA REKREACYJNO-ZDROWOTNE NA BASENIE DLA OSÓB 50+ - W zajęciach sportowych udział wzięło 25 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 7 600 zł.

9. SENIOR W POLSKIM PRAWIE – SPADKI, UMOWY, ZAGROŻENIA - W szkoleniach udział wzięło około 100 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

10. WROCŁAW W PIOSENCE I POEZJI – WYCIECZKI Z PRZEWODNIKIEM - W wycieczkach udział wzięło około 60 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 4 350,00 zł.

11. RUSZAMY PO ZDROWIE - W spotkaniach udział wzięło około 100 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000,00 zł.

12. (Z)RĘCZNIE ZROBIONE – KREATYWNE WARSZTATY ŚWIĄTECZNE DLA SENIORÓW - W warsztatach udział wzięło około 130 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

13. WYJAZD REKREACYJNO-KRAJOZNAWCZY GRUPY SENIORÓW DO ZAKOPANEGO- W wyjeździe udział wzięło około 100 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

14. WYJAZD REKREACYJNO-KRAJOZNAWCZY GRUPY SENIORÓW DO SŁAWY ŚLĄSKIEJ - W wyjeździe udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 2 800,00 zł.

15. SENIOR NA SCENIE - W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

16. SENIOR POTRAFI - W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

17. WYJAZD EDUKACYJNO-REKREACYJNY, SENIORZE CZUJ SIĘ BEZPIECZNIE- W wyjeździe udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

18. INTEGRACJA UCZESTNIKÓW ABSTYNENCKIEGO KLUBU SENIORA „STARÓWKA”- W spotkaniach udział wzięło około 60 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

19. 10-LECIE KLUBU SENIORA „MARYSIEŃKA”- W spotkaniach udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000,00 zł.

20. GOŚCINNA MAGNOLIA - W spotkaniach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 6 000,00 zł.

21. AKTYWIZACJA SENIORÓW - W wycieczce udział wzięło około 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

22. WYJAZD REKREACYJNO-KRAJOZNAWCZY GRUPY SENIORÓW DO ŁĘŻYC- W wyjeździe udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 4 800,00 zł.

23. STATEK 2022 - W rejsie udział wzięło około 110 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 600,00 zł.

24. MEMORIAŁ MARKA PETRUSEWICZA - W memoriale udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000,00 zł.

25. ODKRYWAMY NOWE! WYCIECZKA KRAJOZNAWCZA DO DOLINY BARYCZY- W wycieczce udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 3 834,00 zł.

26. SENIOR…WARSZTATÓW SIĘ NIE BOI – ZAJĘCIA AKTYWIZUJĄCE -W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 7 300,00 zł.

27. DZIAŁANIA NA RZECZ AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ U OSÓB STARSZYCH KRZYKI -GAJ- W zajęciach udział wzięło około 30 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000,00 zł.

28. SPOTKANIE AUTORSKIE I KONCERT POEZJI ZESPOŁU „BEZ IDOLA” -W spotkaniu udział wzięło około 90 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 700,00 zł.

29. CYFROWA AKTYWIZACJA WROCŁAWIA - W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 4 455,00 zł.

WSPARCIE ŚRODOWISKA KOMBATANTÓW, OSÓB REPRESJONOWANYCH I WETERANÓW

W ramach zadania wspierano działania stowarzyszenia Dolnośląska Rodzina Katyńska. Ze względu na zaawansowany wiek członków pomoc dotyczyła spraw urzędowych, informacyjnych, organizacji i udziału w spotkaniach i uroczystościach. Na zadanie wydatkowano kwotę 22019,84 zł.

W ramach zadania wspierano również działania Związku Sybiraków poprzez pomoc w organizacji rocznicowych uroczystości w dniach 10.02.2022roku i 17.09.2022 roku Na zadanie wydatkowano kwotę 4915,20 zł.

Zorganizowano także spotkanie opłatkowe kombatantów i osób represjonowanych w Centrum Historii Zajezdnia w dn. 19.12.2022 roku. W wydarzeniu udział wzięły 174 osoby. Na zadanie wydatkowano kwotę 24 680,74 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

UPAMIĘTNIANIE HISTORII WROCŁAWSKICH KOMBATANTÓW I OSÓB REPRESJONOWANYCH 2022

Celem zadania realizowanego przez wrocławskie organizacje pozarządowe była edukacja społeczna i historyczna, podtrzymywanie tradycji narodowej i obywatelskiej, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia oraz popularyzowanie wiedzy o historii Polski i Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego. Związek Sybiraków III Rzeczypospolitej Polskiej kontynuował prowadzenie Czytelni Kombatanta, organizował edukację społeczną i historyczną, uaktualniono stronę internetową. Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru kontynuowało lekcje żywej historii w Sanktuarium Golgoty Wschodu przy ul. Wittiga 10. Towarzystwo Miłośników Wrocławia organizowało spotkania pokoleń oraz wizyty w miejscach pamięci, Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej prowadził punkt informacyjno-konsultacyjny. Związek Inwalidów Wojennych przygotował materiały dotyczące działalności Związku oraz uroczyste obchody Dnia Inwalidy Wojennego. Zadanie realizowało pięć organizacji pozarządowych. Łączna kwota dofinansowania to 177 220 zł.

DIALOG MIĘDZYKULTUROWY

„WROCŁAWSKA STRATEGIA DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO” 2018-2022

W 2022 roku zdania koncentrowały się na wsparciu uchodźców z Ukrainy. Rozwijana była współpraca międzysektorowa z udziałem wielu instytucji, podmiotów, ośrodków badawczych i organizacji oraz partnerska wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk w ramach Unii Metropolii Polskich i sieci miast międzykulturowych (ICC).

Wromigrant. Punkt informacji dla migrantów i uchodźców

(wsparcie migrantów, uchodźców, osób ubiegających się o przyznanie ochrony międzynarodowej oraz migrantów w kryzysie) W punkcie informacyjnym udzielane było wsparcie migrantom i uchodźcom w sprawach urzędowych związanych z życiem we Wrocławiu (między innymi legalizacja pobytu i pracy, sprawy urzędowe, to jest zameldowanie, PESEL, prawo jazdy, rejestracja pojazdów, PIT, sprawy pomocowe, ochrona międzynarodowa) oraz w zakresie spraw codziennych (edukacji, opieki zdrowotnej, sytuacji epidemicznej). Informacje i pomoc były udzielane drogą mailową, telefoniczną, przez aplikacje mobilne (Messenger, Viber, WhatsApp) w języku: polskim, angielskim, ukraińskim, białoruskim i rosyjskim. W okresie styczeń – luty przeprowadzono 599 konsultacji. W 2022 roku udzielono łącznie 17 979 konsultacji dla 23 200 osób, z czego najliczniejszą grupę odbiorców konsultacji stanowili obywatele Ukrainy, przybyli do Polski uciekając przed działaniami wojennymi (w 2021 roku udzielono konsultacji: 932 osobom w 1406 sprawach). Kontynuowano dystrybucję materiałów informacyjnych, opracowano nowe materiały w formie ulotki mapy Wrocławia dla nowych mieszkańców (edycja dla uchodźców z Ukrainy), kontynuowano działania informacyjne w mediach społecznościowych.

Ambasadorzy Dialogu

Projekt edukacyjny skierowany do nauczycieli/nauczycielek, edukatorów/edukatorek wrocławskich szkół i przedszkoli. W programie uczestniczyło 235 Ambasadorów Dialogu (2021 – 230 ambasadorów). Przeprowadzano 10 spotkań sieciujących, szkolenia i warsztaty, w których uczestniczyły 53 osoby.

Przejście Dialogu

Rozwijano działania w ramach budowania nowego miejsca działań społecznych i wielokulturowych, miejsca spotkań i współpracy wspierającej rozwój dialogu jako kluczowej kompetencji społecznej (otwarte 5 października 2021 roku). W przestrzeni odbywały się debaty, warsztaty, wystawy, szkolenia, które w praktyczny sposób pokazywały, czym jest dialog, dlaczego jest ważny i jak rozmawiać. Przejście Dialogu było również miejscem realizacji działań w ramach Roku Dobrych Relacji. Od 26 lutego w Przejściu Dialogu przestrzeń w całości została zaadoptowana na potrzeby Punktu Informacji dla Migrantów – WROMIGRANT. Od września w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi realizowano szereg działań edukacyjno-integracyjnych w ramach środków UNICEF. W roku 2022 odbyły się w Przejściu Dialogu łącznie 354 wydarzenia (2021 – 41 wydarzeń).

Dialogopolis 22

Miasto włączające. Dni dialogu i edukacji międzykulturowej (dawniej - Targi Edukacji Międzykulturowej) - W dniach 2-10 czerwca odbyło się po raz drugi Dialogopolis, którego hasłem przewodnim w tym roku było „Miasto włączające”. Program wydarzenia obejmował podsumowanie działań wrocławskich instytucji, organizacji pozarządowych i wolontariatu w okresie pierwszych 3 miesięcy po rozpoczęciu działań wojennych w Ukrainie, a ponadto debaty, warsztaty specjalistyczne oraz konsultacje społeczne. Dialogopolis’22 odbywało się w Przejściu Dialogu oraz w siedzibach organizacji partnerskich i realizowane było

we współpracy z organizacjami pozarządowymi, centrami aktywności lokalnej oraz instytucjami miejskimi. Wydarzeniu towarzyszyły konsultacje społeczne dotyczące polityki integracyjnej. W ramach wydarzeń (warsztaty, spotkania, szkolenia) uczestniczyły 644 osoby (14 wydarzeń, 15 partnerów).

Rozwój kompetencji międzykulturowych w zakresie wiedzy o społeczności romskiej

W ramach zadania zorganizowano siedmiogodzinne szkolenie poszerzające wiedzę na temat społeczności romskiej.

Na zadania dotyczące dialogu międzykulturowego wydatkowano kwotę 330 812,55 zł

Projekt RESTART realizowany w ramach funduszu azylu, migracji i integracji (FAMI)

Od stycznia 2020 Gmina Wrocław była partnerem w projekcie reSTART, którego liderem była Fundacja Ukraina; partnerami byli również: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Fundacja MODE, Kalejdoskop Kultur. W 2022 roku poniesione wydatki obejmowały konsultacje w punkcie informacji dla migrantów i migrantek WroMigrant w Przejściu Dialogu, wydruk materiałów informacyjnych w formie ulotki mapy Wrocławia dla nowych mieszkańców - edycja dla uchodźców z Ukrainy oraz organizację Targów Edukacji Międzykulturowej/ Dialogopolis'22. Kwota wydatkowana 100 173,78 zł

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PROGRAM INTEGRACYJNY – RAZEM WE WROCŁAWIU W LATACH 2022 - 2023

Zadanie polegało na realizacji wsparcia informacyjnego i integracyjnego (InfoCukr) dla nowych mieszkańców Wrocławia pochodzących z Ukrainy, przedstawicieli mniejszości ukraińskiej oraz społeczności lokalnej. Obejmowały prowadzenie działań informacyjnych, spotkań integracyjnych, klubów językowych i tandemów językowych, organizacji wydarzeń kulturalnych i artystycznych, warsztatów wokalnych, etnograficznych, poznawczo-rozwojowych. Zadanie realizowały dwie organizacje pozarządowe. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 320 000 zł.

Współpraca w ramach trybu 19 a ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Łącznie zrealizowano 2 wnioski na łączną kwotę 10 000 zł

SKWER KARAIMSKI NA SĘPOLNIE

W ramach zadania zorganizowano w Klubie Łącznik przy ul. Tramwajowej koncert karaimskich pieśni, prezentację reportażu „Ostatni Hazzan" oraz wystawy TworzyMY Wrocław - Karaimi. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

SPOTKANIA INTEGRUJĄCE MNIEJSZOŚĆ BIAŁORUSKĄ

W ramach zadania zorganizowano spotkania integrujące skierowane do osób z Białorusi, i kursy języka białoruskiego Mova Nanova. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

DZIAŁANIA NA RZECZ DZIECI, MŁODZIEŻY ORAZ RODZIN

WROŚNIJ WE WROCŁAW

Program skierowany do najmłodszych wrocławian i ich rodziców, którzy z okazji narodzin dziecka mogli posadzić drzewo. To świetna okazja do upamiętnienia

wyjątkowego momentu w życiu, jakim są narodziny dziecka. W akcji „WROśnij we WROcław" w 2022 roku posadzono łącznie 600 drzew (w Parku Na Skraju, w Parku przy ulicy Tczewskiej oraz Rdestowej). W wydarzeniach wzięło około 2 500 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 57 772,98 zł W roku 2020 i 2021 posadzono po 600 drzew.

PROJEKT WRODZINA

Projekt kierowany do wszystkich członków wrocławskich rodzin, mający na celu ich wspieranie, edukowanie oraz wzmacnianie więzi rodzinnych. W ramach zadania od stycznia do grudnia 2022 roku zorganizowano: 6 warsztatów edukacyjno-artystycznych, warsztaty plastyczno-konstruktorskie, warsztaty chemiczne, warsztaty ekologiczne - 90 dzieci wraz z opiekunami, 3 wykłady stacjonarne dedykowane szczególności rodzicom, opiekunom, nauczycielom i wychowawcom - skorzystało z nich łącznie około 50 osób; 5 odcinków podcastu „WROzwoju rodziny" – do końca roku 2022z nagrań skorzystało około 220 osób. W ramach Miesiąca Rodziny zrealizowane zostały: 2 spacery rodzinne po Wrocławiu z przewodnikiem oraz 2 pikniki rodzinne na Wyspie Słodowej, w których łącznie wzięło udział ponad 2000 osób. W sumie do dnia 31.12.2022 roku z działań edukacyjnych w ramach projektu WROdzina skorzystało około 2400 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 40 328,97 zł

W latach ubiegłych rezultaty działań przedstawiały się następująco:

- w roku 2019 w sumie w 50 wydarzeń edukacji bezpośredniej wzięło udział około 660 osób,

- w roku 2020 w sumie w 49 wydarzeń edukacyjnych wzięło udział około 1 800 osób,

- w 2021 roku w 59 wydarzeniach edukacyjnych wzięło udział 809 osób i około 4000 osób, które wyświetliło wykłady on-line na Facebooku.

MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ MAŁŻEŃSTWA

Trwał od 7 do 14 lutego 2022 roku w całości w formule online. Małżeństwa mogły obejrzeć trzy webinary poruszające tematykę dialogu i wzajemnych relacji w małżeństwie, a także wziąć udział w wirtualnym spacerze z wykwalifikowanym przewodnikiem miejskim oraz warsztatach kulinarnych dla dwojga i nauce bachaty. Dodatkową atrakcją był darmowy tygodniowy dostęp do filmu „Minari" na platformie cyfrowej VOD. W ramach projektu odbyła się również ogólnopolska konferencja o tym jak budować bliskość w małżeństwie. We wszystkich wydarzeniach udział wzięło prawie 4 tysiące osób (stan wyświetleń na 28 czerwca 2022 roku). Na zadanie wydatkowano 6 132,00 zł.

ANIOŁKOWE GRANIE

Ogólnopolski projekt edukacyjny, realizowany w partnerstwie z wrocławskimi przedszkolami którego celem było promowanie idei rodzicielstwa zastępczego wśród dzieci, młodzieży, rodziców i placówek edukacyjnych. W 2022 roku w ramach podsumowania wrocławskiej i ogólnopolskiej edycji projektu wydrukowano 155 sztuk certyfikatów przeznaczonych dla placówek edukacyjnych w Polsce biorących aktywny udział w projekcie. Przygotowano również i wydrukowano 100 sztuk plakatów promujących kolejną edycję projektu w roku szkolnym 2022/2023. Na zadanie wydatkowano kwotę 2 492,50 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

WYPRAWKA WROCŁAWSKA

Celem projektu Wyprawka Wrocławska było wsparcie oraz promocja rodziny, w szczególności rodzin z nowo narodzonymi dziećmi oraz przekazanie w atrakcyjny sposób informacji a temat form i możliwości wsparcia rodziny we Wrocławiu, a także wrocławskiej oferty prorodzinnej. Zadanie miało na celu również budowanie poczucia tożsamości i wzmacnianie dumy z miejsca urodzenia. W skład wyprawki wchodzi: list Prezydenta Miasta Wrocławia,

Wrocławski Informator Rodzinny, karta biblioteczna, książka dla dziecka, zabawka oraz tekstylne materiały promocyjne (to jest kocyk, body dziecięce). W 2022 roku wydano łącznie 5414 wyprawek (4406 sztuk w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz 112 sztuk we Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, 896 sztuk dostarczono na adres wskazany przez mieszkańców).

W 2021 roku wydano 5 421 wyprawek. W 2020 roku - 5348 sztuk, w 2019 roku - 8231 sztuk. Kwota wydatkowana 2 097 150, 00 zł.

PROWADZENIE TRZECH KLUBÓW OJCA WE WROCŁAWIU W 2020 ROKU

Zadanie polegało na aktywizacji, integracji, rozwoju i wsparciu trzech Ojcowskich Klubów między innymi poprzez prowadzenie spotkań, warsztatów, zajęć edukacyjnych. Z oferty klubów korzystali wrocławscy ojcowie wraz z dziećmi. W 2022 roku zorganizowano 36 spotkań, w których udział wzięło 850 uczestników. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 56 600 zł. W 2021 roku w spotkaniach udział wzięło 727 osób. W 2020 roku w 72 spotkaniach i warsztatach wzięło aktywny udział 669 osób. W spotkaniach i warsztatach w 2019 roku - 540 osób.

RODZIC AKTYWNY CZŁONEK SPOŁECZEŃSTWA

W ramach zadania przeprowadzono cykl spotkań dla rodziców i dzieci. Poruszano tematykę rozwoju psychomotorycznego dzieci, sztuki komunikacji w rodzinie, aspekty medyczne. Przeprowadzono również warsztaty sportowe, muzyczne, plastyczne czy językowe. W 26 spotkaniach udział wzięły 434 osoby.
Na realizację zadania przeznaczono kwotę 30 000 zł.

MIĘDZYPOKOLENIOWE WARSZTATY ŚWIĄTECZNE – MIĘDZY DZIADKAMI A WNUKAMI

W ramach zadania przeprowadzono 320 warsztatów o tematyce świątecznej dla 16 grup w 8 placówkach szkolnych. W programie uczestniczyły dzieci w wieku wczesnoszkolnym przebywające w świetlicach szkolnych oraz osoby starsze będące dziadkami, samotnymi seniorami, mieszkające w pobliżu. W każdej grupie było minimum 10 dzieci oraz 5 seniorów. Zadanie miało również na celu promowanie pozytywnych postaw i wzorców zachowań związanych z profilaktyką antyalkoholową i przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i osób starszych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 49 700 zł.

PROJEKTY DLA WROCŁAWSKICH DZIECI,MŁODZIEZY ORAZ RODZIN REALIZOWANE W TRYBIE 19 A USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 **ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE**

W 2022 roku organizacje pozarządowe przeprowadziły szereg działań – szkoleń, warsztatów, zajęć sportowych dofinansowanych w trybie 19 a ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

1. WARSZTATY EDUKACYJNE DLA RODZIN ON-LINE - Zadanie skierowane do około 120 beneficjentów. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

2. WYŚCIG ROWEROWY OJCOWIE NA START - W wyścigu i wydarzeniach towarzyszących udział wzięło około 600 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

3. SPOŁECZNA AKADEMIA MŁODYCH - W spotkaniach udział wzięło około 100 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

4. GRA MIEJSKA „KRÓLESTWO KRASNOLUDKÓW” - W grze wzięło udział 60 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

5. RODZICE W CENTRUM - W warsztatach dla rodziców udział wzięło około 120 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

6. MIĘDZYPOKOLENIOWE SPOTKANIA WRAZ Z WARSZTATAMI FLORYSTYCZNYMI - W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

WOLONTARIAT

WOLONTARIAT WROCŁAW

Promocja wolontariatu

Strona internetowa www.wolontariat.wroclaw.pl umożliwiała mieszkańcom zapoznanie się z aktualnymi ofertami wolontariatu organizowanymi przez różne podmioty, według różnych kategorii (między innymi: sport, kultura, edukacja, ekologia, dzieci, seniorzy, wsparcie Ukrainy). W roku 2022 na stronie internetowej pojawiło się 151 nowych ofert zgłoszonych przez organizatorów z instytucji i organizacji pozarządowych (2021 – 79 ofert, 2020 – 51 ofert).

W ramach promocji strony internetowej zostały przygotowane 3 filmiki: „Instrukcja dla koordynatorów zamieszczających oferty na portalu", „Zachęta do zaangażowania w wolontariat we Wrocławiu", „Zachęta dla organizatorów wolontariatu do skorzystania z portalu". Przygotowano artykuł do Bezpłatnego Biuletynu Informacyjnego UM Wrocławia promujący wolontariat i nową odsłonę strony internetowej.

Nową odsłonę strony wolontariat.wroclaw.pl, funkcjonującej od sierpnia 2022 roku odwiedziło 8,9 tys. użytkowników. Prowadzony był profil na portalu społecznościowym Facebook (około 8469 obserwujących użytkowników).

Czas na wolontariat

Cykl spotkań online z udziałem przedstawicieli organizatorów wolontariatu. W roku 2022 odbyły się trzy spotkania: 21 lutego „Nauka i zabawa" z udziałem przedstawicieli Fundacji Hobbit oraz Fundacji Opieka i Troska (351 wyświetleń); 16 maja „Lato z wolontariatem" z udziałem przedstawicieli Stowarzyszenia Nowe

Horyzonty, Fundacji "PRO ARTE 2002" oraz Stowarzyszenia Lokalnych Ośrodków Twórczych (365 wyświetleń); 20 września „Wolontariat na rzecz seniorów" z udziałem przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Stowarzyszenia Mali Bracia Ubodzy oraz Hospicjum Bonifratrów im. św. Jana Bożego (263 odsłony). Łącznie 979 odsłon.

Konkurs dla wolontariuszy „Ośmiu Wspaniałych".

W pierwszym półroczu 2022 roku odbyła się XXVIII edycja Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych" adresowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Do wrocławskiej edycji konkursu zgłoszono łącznie 257 uczniów, w kategorii indywidulanej oraz grupowej. W dniach 9-10 marca 2022 roku w Przestrzeni Trzeciego Wieku przy pl. Solidarności 1/3/5 odbyły się obrady jury, w których udział wzięli przedstawiciele Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Szkoły Podstawowej nr 82 we Wrocławiu, Stowarzyszenia Wiosna oraz Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

Jury konkursu postanowiło przyznać nagrody:

- „Ósemeczka"– kategoria grupowa – 5 grup wyróżnionych;
- „Ósemki"– kategoria grupowa – 5 grup wyróżnionych;
- „Ósemeczka" – kategoria indywidualna – 1 osoba wyróżniona;
- „Ósemka" – kategoria indywidualna – 2 osoby wyróżnione;
- „Ósemka" – kategoria indywidualna – 6 laureatów, w tym wybrany 1 laureat jako reprezentant Wrocławia podczas ogólnopolskich eliminacji konkursu.

Laureatka Ośmiu Wspaniałych reprezentująca Wrocław podczas eliminacji ogólnopolskich została również jedną z Ośmiu Wspaniałych Polski.

Sylwetki wyróżnionych i laureatów opisano w pamiątkowym folderze. 3 czerwca w Ratuszu odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu. W spotkaniu z udziałem Prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka udział wzięli wszyscy nominowani wolontariusze w kategorii indywidualnej i przedstawiciele grup wraz z opiekunami. W ramach promocji działań młodych wolontariuszy zostało przygotowanych pięć filmików w których uczniowie wypowiadają się na temat swojego zaangażowania w wolontariat: 1. „Wolontariat to dla mnie…", 2. „Co ci daje wolontariat?", 3. „Co robisz jako wolontariusz? 4. „Jaka akcja była dla Ciebie ważna?" 5. „Pomoc Ukrainie".

Wolontariat szkolny

12 stycznia odbyło się spotkanie poświęcone premierze publikacji pn. „Poradnik szkolnego wolontariatu", przygotowanej z myślą o nauczycielach zajmujących się organizacją wolontariatu szkolnego we wrocławskich placówkach. W spotkaniu online udział wzięło 18 osób.

Międzynarodowy Dzień Wolontariusza

462 wolontariuszy z wrocławskich organizacji pozarządowych i instytucji wzięło udział w uroczystej gali. Było to podziękowanie za zaangażowanie wolontariackie w mijającym roku 2022 r, ze szczególnym uwzględnieniem wolontariatu na rzecz uchodźców.

Razem w szkole

Celem projektu była promocja idei wolontariatu, wzmacnianie aktywności społecznej uczniów w środowisku szkolnym oraz wspieranie integracji międzykulturowej, w szczególności ukierunkowanej na działania włączające

uczniów obcojęzycznych w społeczność szkolną. Projekt skierowany był do uczniów z wrocławskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w których działają szkolne grupy, koła bądź kluby wolontariatu. W 10 zrealizowanych inicjatywach udział wzięło: 2097 odbiorców poniżej 18 roku życia, w tym 330 z pochodzeniem uchodźczym, 1729 odbiorców powyżej 18 roku życia, w tym 121 z pochodzeniem uchodźczym. Szacuje się, że łącznie w projekcie udział wzięło 3826 uczestników, w tym 2097 osób poniżej 18 roku życia.

Szkolenia online

W 3 szkoleniach online, które odbyły się w dniach 8, 21 oraz 28 listopada, udział wzięły łącznie 43 osoby. Dodatkowo nagrania ze szkoleń udostępnione na kanale YouTube wyświetlono łącznie 137 razy (stan na 31.12). Uczestnikami szkoleń byli wolontariusze, koordynatorzy wolontariatu, inne osoby zainteresowane tematyką wolontariatu, w tym 17 osób bezpośrednio związanych z organizacjami i instytucjami (8 podmiotów) działającymi na rzecz dzieci tj.: Fundacja Uniwersytet Dzieci, Fundacja Dr Clown, Stowarzyszenie Adventure Realms, Stowarzyszenie Anioły Wiedzy, Stowarzyszenie Medyczne Hospicjum dla Dzieci Dolnego Śląska Formuła Dobra, Fundacja Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową, Szkoła Podstawowa nr 84 we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa nr 83 we Wrocławiu. Tematyka szkoleń dotyczyła takich zagadnień jak między innymi: motywacja, zarządzanie motywacją, pierwsza pomoc psychologiczna dla wolontariuszy, profilaktyka wypalenia u pomagaczy, dbanie o dobrostan, formalno-prawne aspekty wolontariatu, korzyści wynikające z aktywności wolontariackiej. Szacuje się, że dzięki wzmocnieniu kompetencji i rozwoju umiejętności wolontariuszy (osób dorosłych) wyżej wymienionym. obszarze, w sposób pośredni objęto wsparciem około 170 dzieci.

Spotkanie motywacyjne dla wolontariuszy

Z okazji Dnia Życzliwości „Jak dbać o siebie, czyli dobrostan Wolontariusza” 25 listopada, godz. 17.00-20.30 w Młodzieżowym Centrum Sportu. Podniesienie

kompetencji psychospołecznych wolontariuszy bezpośrednio skutkuje zwiększeniem dobrostanu osób potrzebujących wsparcia, gdyż predyspozycje do udzielania pomocy, skutecznej komunikacji oraz działania z innymi zależą od własnego stanu psychofizycznego. Uczestnicy poznali proste i efektywne metody wytchnienia, wzmocnienia się i dbałości o siebie. W ten sposób pomogli sobie, by lepiej nieść pomoc innym. Wzięło w nim udział 8 osób dorosłych działających w: Stowarzyszeniu Adventure Realms (korepetycje dla dzieci), organizacji balu bezalkoholowego, Stowarzyszenie Rodzice Chronią Dzieci, Ruch Światło-Życie, Wolontariat Caritas, Brave Kids/Lelenfant, Fundacja Przyjaźń Sztuka Edukacja, Centrum na Przedmieściu oraz osoby goszczące uchodźców z Ukrainy. Wsparciem pośrednim zostało objęte 276 dzieci.

Łącznie na zadania związane z wolontariatem wydano kwotę: 46 726, 04 zł.

EDUKACJA SPOŁECZNA

WROCŁAWSKA KONCEPCJA EDUKACYJNA

To nowatorski edukacyjny nurt społeczny zapisany w strategii rozwoju miasta. W ramach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej realizowane były programy: Akademia Twórczych Inicjatyw Obywatelskich, RAZEM, SOR – Spotkanie Otwartość Rozmowa. Dzięki rozbudowanej sieci mentorów i ekspertów Wrocławska Koncepcja Edukacyjna prowadziła programy wspierające rozwój zaangażowania społecznego, naturalnych pasji i zainteresowań dzieci i młodzieży, a dorosłym proponowała uczestnictwo w zajęciach z zakresu współczesnych osiągnięć świata nauki, problematyki postaw społecznych i obywatelskich, uspołeczniania cyfryzacji, wsparcia psychologiczno-społecznego, aktualizacji wiedzy na temat zdrowia i ekologii. Podejmowano również twórcze inicjatywy edukacyjne dla zainteresowanych mieszkańców miasta i środowiska aglomeracji. Ogółem w działaniach podejmowanych w ramach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej w 2022 uczestniczyło 9 823 osób (w 2021 w działaniach Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej uczestniczyło 7 673 osób).

AKADEMIA TWÓRCZYCH INICJATYW OBYWATELSKICH

programy i projekty, których celem było budowanie struktur obywatelskich oraz inicjowanie działań rozwojowych we współpracy z mieszkańcami Wrocławia i aglomeracji poprzez integrację grup środowiskowych i rodzinnych ze wsparciem instytucji: kultury, nauki, edukacji, pozarządowych i samorządowych. W 2022 w zrealizowanych projektach uczestniczyło **8 590 osób.** Zrealizowane działania: w ramach Kampanii Dobre Relacje – koncert „Czy mnie widzisz czy mnie słyszysz?" oraz Międzyszkolny Konkurs na Esej; Festiwal Sportów Rodzinnych przy X Pikniku Olimpijskim, Kreatywna książka, Rozmawiamy po polsku, Human & STEAM, 2 edycje projektu społeczno-edukacyjnego WOLNOŚĆ i ODPOWIEDZIALNOŚĆ, STUDIUM Prospectus, Kalejdoskop Myśli, czyli spotkania filozoficzno-literackie, Międzyszkolny Konkurs Kolęd i Pastorałek.

RAZEM

Projekt miał na celu wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin. Otoczenie opieką w trudnych sytuacjach społecznych, adaptacyjnych związanych ze środowiskiem edukacyjnym, rówieśniczym oraz domowym młodych wrocławian i ich rodziców. W 2022 w zrealizowanych działaniach wzięło udział **1 025 osób** – w tym projekty Inkubator Rozwoju Osobistego rodziców/młodzieży, **Mobilni Psycholodzy,** Konferencja psychologiczno-pedagogiczna Forum Dobrych Relacji i Sztafeta Dobrych Relacji.

SOR – Spotkanie Otwartość Rozmowa

To wspieranie konstruktywnych rozwiązań w obszarze komunikacji interpersonalnej i społecznej w oparciu o poszukiwanie dostępu do aktualnej wiedzy z zakresu budowania więzi międzyludzkich, postaw prospołecznych, zdrowia psychicznego oraz upowszechniania informacji wielokulturowej. W 2022 w zrealizowanych projektach uczestniczyło **208 osób**. W tym spotkania

i działania wspierające na rzecz integracji polsko-ukraińskiej, promocji rozwoju dwustronnej współpracy i wymiany doświadczeń oraz informacji, zebrania zespołów problemowych do realizacji konferencji i forum.

Na zadanie wydatkowano kwotę: 120 660,36 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PROGRAM PROWADZENIA ZAJĘĆ OGÓLNOROZWOJOWYCH Z ELEMENTAMI SZTUK WALKI DLA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I WCZESNOSZKOLNYM WE WROCŁAWIU W LATACH 2022-2023

Kontynuowane zadanie polegało na przeprowadzeniu zajęć ogólnorozwojowych z elementami sztuk walki pod nazwą „MALI WSPANIALI". Założeniami programowymi zajęć było wspomaganie harmonijnego rozwoju przedszkolaków głównym naciskiem na profilaktykę wad postawy i stóp. W zajęciach odbywających się w szkołach zostały wprowadzone elementy gier zespołowych takich jak piłka ręczna i nożna. W przedszkolach dla grup zaawansowanych wprowadzono naukę wybranych zagadnień z sztuk walki. Ćwiczenia wpłynęły na poprawę procesów poznawczych dzieci, zmniejszenie nadpobudliwości ruchowej, wzmocnienie wiary we własne siły, umiejętność współpracy w grupie, co zaobserwowano podczas trwania zajęć. Celem było również wzbudzenie potrzeby regularnego podejmowania ćwiczeń fizycznych, wzbudzenie zainteresowania sportem. Każde zajęcia wynikające z proponowanego programu dostosowane były do wieku i możliwości psychofizycznych małych uczestników oraz przebiegały zgodnie z założeniami metodycznymi i merytorycznymi w zakresie nauczania sztuk walki dla dzieci i młodzieży. W 2022 roku zajęcia powadzone były w 99 placówkach edukacyjnych. W zajęciach brało udział 14 625 dzieci. Na zadanie wydatkowano kwotę 1 240 000 zł. W 2021 roku zajęcia powadzone były w 94 przedszkolach oraz 3 szkołach podstawowych. W zajęciach brało udział 13775 dzieci.

AKTYWNY DZIECIAK ZAJĘCIA OGÓLNOROZWOJOWE

W ramach zadania przeprowadzono 432 godzin zajęć ogólnorozwojowych dla 18 grup w 8 Szkołach Podstawowych. Każda grupa liczyła powyżej 10 osób. Grupę docelową stanowiły dzieci w wieku wczesnoszkolnym z klas 1-3. Zadanie miało również na celu promowanie pozytywnych postaw i wzorców zachowań związanych z profilaktyką antyalkoholową i przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i osób starszych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 60 000 zł.

WROCŁAWSKIE CENTRUM AKROBATYKI SPORTOWEJ

Zadanie to miało na celu organizację czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży a także promocję aktywności ruchowej, podnoszenie wiedzy na temat zasad zdrowego trybu życia i roli aktywności ruchowej. Wrocławskie Centrum Akrobatyki Sportowej realizowało zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży na profesjonalnej sali wyposażonej w sprzęt gimnastyczny typu plansza, trampolina, odskocznia, skrzynia, a także wspierało młodych zawodników akrobatyki sportowej zapewniając im dostęp do profesjonalnej sali i sprzętu. Zrealizowano 64 godziny zajęć. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 38 320 zł.

KAMPANIE I PROGRAMY SPOŁECZNE

CYFRYZACJA ODPOWIEDZIALNA SPOŁECZNIE

W roku 2022 ramach programu Cyfryzacja Odpowiedzialna Społecznie zrealizowano 4 konferencje/spotkania eksperckie („Przeciwdziałanie dezinformacji -odporni obywatele”, „Peacemakerzy”, „Gender kontra tradycyjne wartości. Narzędzia rosyjskiej dezinformacji”, „Tydzień Szczęścia w Szkole” - liczba odbiorców: 280), 38 warsztatów („Fact checking. Podaj dalej”, „Geoportal Wrocław”, „Samotność w Sieci: czy aby na pewno?”, „Lekcje europejskie o rosyjskiej dezinformacji”, „Cyberbezpieczeństwo. Podaj dalej – warsztaty dla nastolatków”, „„Przeciwdziałanie cyberuzależnieniom w szkołach”, „Reelsy i tik

toki – naucz się robić dobre rolki", „Spotkania przeciwdziałające dezinformacji w Dziennych Domach Pomocy"; liczba odbiorców: 1903), 2 artykuły prasowe (Wroclaw.pl, Nowe życie; liczba odbiorców: 47 tysięcy), 1 kampanię miejską („#PocztaKrasnalowa. Plotkujące krasnale wrocławskie"; liczba odbiorców: około 500) i inne. Łącznie w roku 2022 przeprowadzono 15 różnorodnych zadań i projektów z obszaru uspołeczniania cyfryzacji. Odbiorcami było łącznie 2 743 osób bezpośrednio i dodatkowo ponad 52 tysiące osób pośrednio (za pomocą artykułów, social mediów, radia i telewizji). Na zadanie wydatkowano w sumie kwotę 24 000 zł. W roku 2021 przeprowadzono 9 zadań i projektów z obszaru uspołeczniania cyfryzacji. Odbiorcami bezpośrednimi działań było 1370 osób. Odbiorcami promocji działań było łącznie 2 713 308 osób (facebook, telewizja TVN, radio ESKA, radio ZET) natomiast w roku 2020 przeprowadzono 4 zadania i projekty z obszaru uspołeczniania cyfryzacji w wzięło w nich udział około 490 osób.

PORADY DLA WROCŁAWSKICH SENIORÓW DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIEŃ

W ramach zadania odbyły się konsultacje indywidualne świadczone przez radcę prawnego dla osób dotkniętych problemem uzależnień i ich rodzin. W 2022 roku z porad skorzystało 358 osób (w 2021 roku z porad skorzystało 399 osób). Wydatkowano kwotę 3519,84 zł

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW, TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

Koprodukcja programów telewizyjnych w ramach serii: „Dzień dobry we Wrocławiu" – program dla ukraińskich mieszkańców Wrocławia. W okresie luty-grudzień ukazało się 20 odcinków telewizyjnych adresowanych do ukraińskich mieszkańców Wrocławia. W każdym odcinku prezentowano inicjatywy,

wydarzenia i działania, tworzone przez mniejszość ukraińską bądź, do udziału w których grupa ta była zapraszana.

We współpracy z Radiem Rodzina emisja audycji „Oblicza Wrocławia". W okresie luty-grudzień ukazało się 200 audycji radiowych. Tematyka audycji społeczna, kampania Rok Dobrych Relacji, aktualne wydarzenia kulturalne, międzykulturowe, edukacyjne, profilaktyczne.

We współpracy z gazetą „Nowe Życie" od lutego do grudnia zostało opublikowanych 10 artykułów. Dotyczyły one budowania społeczności lokalnych, samotności, kampanii społecznych, patriotyzmu, „Roku Dobrych Relacji", programów miejskich („Nasz Wrocław" i „Parki ESK"), pracy „Przejścia Dialogu" oraz cyfryzacji. Nakład gazety to 12 tysięcy egzemplarzy.

We współpracy z Radiem Rodzina emisja audycji „Oblicza Wrocławia". W okresie luty-grudzień ukazało się 200 audycji radiowych. W audycjach poruszano wiele tematów społecznych, aktualnych wydarzeń kulturalnych, międzykulturowych, edukacyjnych.

W ramach współpracy z Radiem Rodzina w okresie styczeń–grudzień przygotowano i wyemitowano 47 audycji pod nazwą "Radiowy Klub Seniora". Tematyka audycji: zdrowie i profilaktyka, edukacja i kultura, aktualne wydarzenia w mieście dla seniorów, projekty międzypokoleniowe, kampanie społeczne, pasje i zainteresowania seniorów, akademia aktywności, a także problematyka uzależnień, mechanizm ich powstawania, miejsca pomocowe we Wrocławiu dla osób walczących z uzależnieniami.

Na zadanie wydatkowano w sumie kwotę 202 999,91 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PROWADZENIE WROCŁAWSKICH BIUR PORAD OBYWATELSKICH ORAZ WROCŁAWSKICH MEDIACJI W LATACH W 2022-2023

Celem programu było zapewnienie dostępu do bezpłatnych porad obywatelskich mieszkańcom Wrocławia oraz osobom pracującym i/lub uczącym się we Wrocławiu, którzy nie kwalifikują się do rządowego programu nieodpłatnej pomocy prawnej. Działania miały na celu zwiększenie świadomości obywatelskiej, wzrost samodzielności w rozwiązywaniu problemów życiowych. Oferta pomocy skierowana była również do obcokrajowców. Zadanie realizowało **5 organizacji** w **5 lokalach** na terenie miasta. W 2022 roku udzielono 3170 porad dla 3093 osób. Łączna kwota dofinansowania to 273 745 zł. W latach poprzednich z programu skorzystało: w 2021 roku 3119 osób. w 2020 roku – 2835 osób, w 2019 roku– 4299 osób.

PROWADZENIE POGOTOWIA MEDIACYJNEGO I PROMOWANIE IDEI MEDIACJI WE WROCŁAWIU

Celem realizacji zadania publicznego było umożliwienie pozasądowego rozstrzygania sporów, wsparcie szkół w propagowaniu idei mediacji, propagowanie dialogu i mediacji w międzykulturowych procesach integracyjnych, oraz zwiększanie świadomości obywatelskiej. W 2022 roku przyjęto 205 zgłoszeń do Pogotowia Mediacyjnego, przeprowadzono 120 mediacji, zorganizowano 16 spotkań w ramach zarządzania konfliktem i mediacji we wrocławskich szkołach, 10 szkoleń dla środowiska szkolnego. Zorganizowano także między innymi konferencję dotyczącą konfliktów wielokulturowych. Bezpośrednio z działań skorzystało 1616 osób. Odbiorcy pośredni (korzystający online i odbiorcy działań promocyjnych) to 17 319 osób (W 2021 roku Pogotowie mediacyjne odebrało 261 zgłoszeń i przeprowadziło 120 posiedzenia mediacyjne. W roku 2020 przeprowadzono 116 sesji a w 2019 roku 141 sesji mediacyjnych). Na realizację zadania wydatkowano kwotę 200 000 zł.

PROWADZENIE CENTRUM INFORMACYJNEGO NA OSTROWIE TUMSKIM WE WROCŁAWIU

Zadanie polegało na prowadzeniu centrum informacyjnego na Ostrowie Tumskim. Celem działania Centrum było podniesienie poziomu wiedzy wrocławian i turystów w obszarze: historii i kultury Wrocławia; atrakcji turystycznych i kulturalnych; wsparcia socjalnego, społecznego, poradnictwa zdrowotnego i innego finansowanego ze środków publicznych. W 2022 roku InfoCentrum obsłużyło 18 652 osoby. W 2021 InfoCentrum obsłużyło 15 485 osób. W 2020 InfoCentrum obsłużyło 9316 osób. Ze względu na panującą pandemię ilość osób odwiedzających centrum była niższa niż w roku 2019 (19 000 osób). Zadanie dofinansowano kwotą 100 000 zł.

KAMPANIE I PROGRAMY PROZDROWOTNE

WROCŁAWSKA AKADEMIA PIERWSZEJ POMOCY

To cykl szkoleń dla mieszkańców Wrocławia w różnym wieku, odbywających się w przestrzeni całego miasta (zasoby lokalowe Rad Osiedli, szkół, organizacji pozarządowych, parafii) we współpracy i pod opieką merytoryczną Uniwersytetu Medycznego. Całość wpisana była w kampanię społeczną wspierającą nabywanie umiejętności reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu.
W ramach projektu od stycznia do grudnia 2022 roku zorganizowano 92 wydarzenia edukacyjne, w których udział wzięło 18 124 osoby. Fanpage edukacyjny o tematyce pierwszej pomocy obserwowało 1 292 osoby. Na zadanie wydatkowano kwotę 93993,94 zł. W 2021 roku w 92 wydarzeniach edukacyjnych wzięło udział 6727 osób. W 2020 roku odbyło się 35 wydarzeń edukacji bezpośredniej dla 1275 osób. W 2019 roku odbyły się 92 wydarzenia edukacji bezpośredniej dla 2910 osób.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI RROZDROWOTNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH, RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

Koprodukcja programu telewizyjnego w ramach serii telewizyjnej „Żyj zdrowiej". Wyemitowano 7 odcinków poświęconych prowadzeniu zdrowego trybu życia, profilaktyce zdrowotnej oraz omówieniu ważnych tematów zdrowotnych wraz z zaleceniami lekarzy. Częstotliwość ukazywania się odcinków była nieregularna, ustalana na bieżąco. Wszystkie odcinki – oprócz emisji w programie TV Echo24 – były dostępne na kanale YouTube stacji. Na **zadanie wydatkowano kwotę 29 997,24 zł.**

ZAJĘCIA W RAMACH PROJEKTU SYNERGIA CIAŁA I UMYSŁU

Zajęcia miały na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i wykluczeniu społecznego. Podczas zajęć uczestnicy zostali zapoznani z alternatywnymi formami spędzania wolnego czasu wskazując, że ruch i taniec wspomagają rozładowywanie napięcia i negatywnych emocji. W sumie łącznie w zajęciach w 2022 roku uczestniczyło 4238 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 22 129,31 zł.

PROJEKTY WSPOMAGAJĄCE DZIAŁANIA PROZDROWOTNE REALIZOWANE W TRYBIE 19 A USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 **ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE**

Współpraca w ramach trybu 19 a ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Łącznie zrealizowano 2 wnioski na łączną kwotę 19 000 zł:

1. ZABEZPIECZENIE SANITARNE DLA WROCŁAWIAN, UCZESTNIKÓW PIESZEJ PIELGRZYMKI NA TRASIE WROCŁAW - CZĘSTOCHOWA 2022 - Celem zadania było zapewnienie podstawowego zaplecza sanitarnego uczestnikom Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę. Zadanie dofinansowano kwotą 9000 zł.

2. ZDROWY KRĘGOSŁUP - ZAJĘCIA DLA SENIORÓW - Przeprowadzenie warsztatów z elementami jogi i samoobrony dla seniorów. W sumie przeprowadzono 96 godzin zajęć. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł

WSPOMAGANIE AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPÓLNOT LOKALNYCH POPRZEZ ORGANIZACJĘ WYDARZEŃ KULTURALNYCH, SPORTOWYCH, PLENEROWYCH ORAZ FESTYNÓW OSIEDLOWYCH I RODZINNYCH

ROK DOBRYCH RELACJI

To kampania społeczna realizująca zapisy rezolucji Rady Miejskiej Wrocławia ustanawiającej rok 2022 Rokiem Dobrych Relacji. Wydarzenia odbywające się w ramach Roku Dobrych Relacji miały na celu przeciwdziałanie samotności a także integrację społeczną, międzykulturową i międzynarodową. Kampania była adresowana do wszystkich mieszkańców Wrocławia. W ramach kampanii zorganizowano:

Działania promocyjne

w pierwszym półroczu wykonano, usługę kompleksowej produkcji spotów filmowych (15 i 30 sekund) promujących Rok Dobrych Relacji we Wrocławiu. Filmy na potrzeby między innymi social mediów i promocji w autobusach i tramwajach, wykonano 10 flag eventowych Rok Dobrych Relacji wraz z aluminiowymi stelażami, wydrukowano 220 sztuk plakatów informacyjnych do wrocławskich szkół i przedszkoli na temat konkursu filmowego „Wkręć się w dobre relacje” w ramach kampanii Rok Dobrych Relacji oraz zorganizowano spotkania z ambasadorami Roku Dobrych Relacji oraz zamówiono wydawnictwo „Poprawczak nastroju”.

Konferencja dotycząca samotności i osamotnienia

w dniu 7 kwietnia 2022 odbyła się konferencja „Społeczne konteksty samotności i osamotnienia”, w której udział wzięli naukowcy, psycholodzy, psychiatrzy, terapeuci, aktywiści i praktycy - łącznie ponad 125 osób na miejscu, a dzięki formie hybrydowej (streaming) udział w konferencji wzięło ponad 1200 osób. Odbyły się wykłady, debata panelowa, indywidualne rozmowy z ekspertami oraz debaty stolikowe wraz z ich podsumowaniem.

Koncert Sary James z okazji Dnia Dziecka

w dniu 01 czerwca 2022 roku na placu Wolności we Wrocław odbył się koncert Sary James wraz zespołem dla uczniów wrocławskich szkół podstawowych z okazji Dnia Dziecka. W koncercie wzięło udział około 5000 uczniów.

Silent Disco z okazji Dnia Dziecka

W dniu 01 czerwca 2022 roku w podwórku Galerii Neon Side przy ulicy Ruskiej 46C we Wrocławiu odbyło się silent disco z okazji „Dnia Dziecka”. Wydarzenie wpisało się w szereg wydarzeń mających na celu integrację międzypokoleniową wrocławian i możliwość dobrej zabawy, wspólnego spotkania i tańca.
W wydarzeniu wzięło udział około 150 osób.

Potańcówki

5 potańcówek na placu Wolności (25.06, 9.07, 6.08, 27.08 i 17.09, 30.07 była zaplanowana, ale z powodu ulewnego deszczu została odwołana) zgromadziło w sumie kilkanaście tysięcy (szacunkowo 15 tysięcy) wrocławianek, wrocławian, ale także gości z Polski, a nawet z zagranicy. Potańcówki były imprezami masowymi, w których w jednym czasie mogło brać udział 2500 uczestników, ale

przez całe wydarzenie (od 18.00 do 23.00) aktywnie bawiło się około 4000-5000 osób. 2 potańcówki zostały dodatkowo zorganizowane w dniach 9 i 10.09 na wrocławskim Rynku - wydarzenia te zgromadziły około 900 osób każde. W dniu 11 listopada w ramach WrocWalk Marathonu zorganizowano Wrocławską Potańcówkę Niepodległości, w której udział wzięli nie tylko uczestnicy WrocWalk Marathonu, ale także około 100 innych osób.

Koncert Anny Wyszkoni

w dniu 10 września 2022 roku na wrocławskim Rynku odbył się koncert ambasadorki Roku Dobrych Relacji Anny Wyszkoni wraz zespołem. W koncercie wzięło udział około 1100 osób.

Silni Razem – koncert solidarnościowy

W ramach wydarzenia Spotkajmy się we WROcławiu. Weekend w rytmie miasta w dniu 25 czerwca 2022 roku.

Na zadania realizowane w ramach Roku Dobrych Relacji wydatkowano kwotę 837 064,34 zł.

OTWARTA PRZESTRZEŃ KULTURY

W trakcie 33 weekendów zorganizowano bezpłatnie 197 wydarzeń: 142 oprowadzania z przewodnikiem, 8 wystaw sztuki, 6 rajdów rodzinnych, 4 Spotkania Podróżnicze online oraz 5 stacjonarne, 4 wykłady w ramach cyklu Spotkania z Historią, 12 pokazów filmowych Retro MÓWI, 2 cykle warsztatów wokalnych, 13 dni koncertowych, udostępniono przestrzeń na ewaluację wrocławskiej kultury. Włączono się w akcję Noc Muzeów w ramach której zorganizowano wernisaż wystawy. Fanpage osiągnął 1528 polubień (2021 rok –

1281), obserwowało go 1691 użytkowników fb (2021 rok – 1421). W 2022 roku Otwartą Przestrzeń Kultury odwiedziło około 25 205 osób (2018 rok - 10000, 2019 rok - 40110, 2020 rok - 17 304, 2021 rok- 26582 osób). Na zadanie wydatkowano kwotę 49 048,59 zł.

KONCERTY DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego zorganizowało koncert muzyki kameralnej składający się z utworów kompozytorów europejskich klasyków XVIII, XIX i XX wieku. Koncerty wykonali Katarzyna Ilnicka i profesorem Tomasz Tomaszewski - światowej sławy wirtuozi skrzypiec wraz z Wrocławską Orkiestrą Kameralną „Leopoldinum". Koncert miał na celu przede wszystkim budowanie więzi społeczności lokalnej mieszkańców Wrocławia. Na zadanie wydatkowano kwotę 20 000 zł.

SOBOTY ZE SWINGIEM

Odbyło się siedem koncertów swingowych, w których uczestniczyło 878 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 60 000 zł.

LETNIE KINO PLENEROWE

W okresie wakacyjnym (od 30 czerwca do 25 sierpnia) w każdy czwartek odbywały się seanse filmowe kina plenerowego na Wyspie Słodowej. W sumie odbyło się 9 pokazów, w których udział wzięło około 1500 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 3572,28 zł.

WARSZTATY ARTYSTYCZNO-EDUKACYJNE

W ramach zadania przeprowadzono wiele inicjatyw na rzecz rozwoju mieszkańców Wrocławia:

a. warsztaty rękodzielnicze, w których uczestniczyło łącznie 80 osób;

b. warsztaty w Narodowym Forum Muzyki w których uczestniczyło łącznie 60 osób;

c. zajęcia edukacyjne z elementami integracji międzykulturowej dla 50 wrocławskich dzieci;

d. zrealizowano 60 godzin zajęć z języka angielskiego i niemieckiego dla dwóch 15 osobowych grup;

e. zajęcia plastyczne „Fabryka wyobraźni" których celem było rozwijanie zdolności twórczych i manualnych seniorów oraz umiejętności relaksacji. Warsztaty stanowiły alternatywny sposób spędzania wolnego czasu osobom zagrożonym uzależnieniom w tym alkoholizmowi. W zajęciach uczestniczyło 40 osób.

Na zadanie wydatkowano kwotę 21 663,32 zł.

MURALE NA NADODRZU

Mieszkańcy Wrocławia oraz turyści (miejsce chętnie odwiedzane przez gości zagranicznych) mogą zwiedzić interesującą przestrzeń podwórek Nadodrza. Murale są ich ozdobą i zostały stworzone przez artystów oraz mieszkańców Nadodrza. Na muralach można zobaczyć repliki obrazów takich twórców jak: Vincent van Gogh, Marc Chagall, Gustav Klimt, Stanisław Wyspiański oraz portrety mieszkańców, dinozaury, morskie stworzenia, rajski ogród, psy i koty. Odwiedzający mają możliwość wpisania się do Księgi Pamiątkowej oraz korzystają z oprowadzania turystycznego. Liczba odwiedzających: około 1000 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 25 165,59 zł

WYSTAWA PLENEROWA „WŁADYSŁAW BARTOSZEWSKI – POD TYM SAMYM SŁOŃCEM”

Przygotowanie i prezentacja wystawy plenerowej z okazji 100-lecia urodzin „Władysław Bartoszewski – pod tym samym słońcem”. Termin wystawy 28.03-15.04, Rynek. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 891,65 zł.

WSPARCIE MŁODYCH WROCŁAWSKICH SPORTOWCÓW

Celem zadania było propagowanie aktywności fizycznej i zaangażowania społecznego młodzieży. W ramach zadania wyróżniono najbardziej zasłużoną wrocławską młodzież, która swoją postawą przyczynia się do promocji zdrowego i aktywnego stylu życia oraz promocji miasta Wrocławia na arenie międzynarodowej podczas zawodów sportowych. Na zadanie wydatkowano kwotę. Na zadanie wydatkowano kwotę 7560,00 zł.

Zadania realizowane w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi:

PARKI ESK – EMOCJE – SPORT - KULTURA

Celem 7 edycji projektu było promowanie inicjatyw społecznych, kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, integrowanie społeczności lokalnych oraz zachęcanie do spędzania czasu w parkach. Pawilony były otwarte przez 17 weekendów, od 4 czerwca do 25 września w 9 parkach (Park Południowy, Skwer de Veuster, Park Leśnicki, Park Tołpy, Park Staszica, Park Strachociński, Park Tarnogajski, Polana Karłowicka, Park Słoneczny na Gaju). Park Grabiszyński rozpoczął działania od 24 lipca. Odbyły się 324 wydarzenia w których wzięło udział 27 700 uczestników. Fanpage obserwowało 2715 użytkowników Facebooka. W 2022 roku uruchomiono nowy pawilon Parków ESK Emocje – Sport – Kultura w Eko Parku na Stabłowicach. Pawilon działał 4 razy w tygodniu od 3 września do 30 października, łącznie 34 dni. W 2021 Odbyło się 336 wydarzeń (2019 rok – 478,

2018 rok- 632). W wydarzeniach w 2021 roku wzięło udział 31 900 uczestników (2019 rok - 51 000 uczestników, 2018 rok - 61 800 uczestników). Na działania plenerowe realizowane wraz z organizacjami pozarządowymi w ramach otwartych konkursów ofert wydatkowano kwotę 191 940 zł. Na pozostałe działania związane z zakupem i użytkowaniem kontenerów wydatkowano 175 893,88 zł.

PROMOCJA AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD WROCŁAWIAN ORAZ WSPARCIE WROCŁAWSKICH SPORTOWCÓW W WIEKU 35+

Celem realizacji zadania było wspieranie wrocławskich zawodników w wieku 35+, którzy zakończyli karierę sportową i reprezentują Wrocław w zawodach w Polsce i na świecie oraz promocja aktywności fizycznej wśród wrocławian i wspieranie rekreacyjnego uprawiania sportu osób w wieku 50+. Zawodnicy Masters Wrocław w pierwszej połowie roku 2022 wzięli udział w 15 zawodach rangi Mistrzowskiej. W kilkunastu konkurencjach wystartowało 128 zawodników (pływanie, pływanie zimowe, triathlon, siatkówka plażowa, siatkówka halowa, koszykówka, podnoszenie ciężarów, lekkoatletyka (różne dyscypliny), biegi, bule, kolarstwo). Zdobyli 82 medale. W zawodach niższej rangi wzięło udział ponad 100 zawodników. Treningi dla zawodników Masters Wrocław odbywały się na 5 obiektach sportowych. Zadanie dofinansowano kwotą 89 700 zł. W 2021 sportowcy Masters Wrocław brali udział w 22 zawodach Mistrzowskich i 20 niższej kategorii. Dotację i wsparcie otrzymało 126 osób. Sportowcy zdobyli 75 medali.

UPOWSZECHNIANIE AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WŚRÓD WROCŁAWIAN ORAZ SPORTOWCÓW W WIEKU 35+ i 45+ OLDBOY WROCŁAW

Zadnie miało na celu stworzenie warunków do aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby w wieku 35+. Zaspokojenie potrzeby ruchu, rywalizacji i chęci realizacji w sporcie poprzez udział w meczach, sparingach i treningach piłki nożnej. Promowanie w mediach społecznościowych i na stronie internetowej działań drużyn Oldboy. Docieranie do mieszkańców Wrocławia i zachęcanie

do czynnego uprawiania sportu. W zadaniu udział wzięło 45 zawodników. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 24 000.

WROCŁAWSKA WAKACYJNA PRZYGODA

21 organizacji pozarządowych (2020 rok – 14, 2021 rok – 20) przeprowadziło różnorodne zajęcia dla dzieci i młodzieży, która przebywała we Wrocławiu w okresie wakacji. Odbyły się między innymi: turnieje szachowe, spacery i wycieczki edukacyjno – rekreacyjne (Złoty Stok, Na Wzgórzach Trzebnickich, Szlakiem Odry, Śladami wrocławskich krasnali), warsztaty w Odra Centrum, zajęcia przybliżające kulturę japońską, kurs improwizacji aktorskiej, warsztaty filmowe. W warsztatach uczestniczyło łącznie 2488 dzieci i młodzieży (2020 rok - 1900 uczestników, 2021 rok – 2511). Na realizację zadania publicznego w ramach ogłoszonego konkursu zaproponowano dotację w łącznej wysokości 400 000 zł.

PROWADZENIE CENTRUM AKTYWNOŚCI SPORTOWEJ I SPOŁECZNEJ NA OSIEDLU NOWY DWÓR WE WROCŁAWIU

Zadanie polegało na prowadzeniu Nowodworskiego Centrum Aktywności Sportowej i Społecznej „CITIUS” dla mieszkańców osiedla Nowy Dwór 5 dni w tygodniu przez minimum 4 godziny dziennie. W ramach zadania prowadzono zajęcia sportowo-rekreacyjne oraz warsztaty dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów głównie mieszkańców Nowego Dworu i okolic. Poprzez zajęcia sportowo - rekreacyjne, propagowano zdrowy styl życia oraz przeciwdziałano uzależnieniom jak również integrowano środowisko lokalne i zachęcono do wspólnych działań na rzecz mieszkańców. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 140 000 zł.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH MIESZKAŃCÓW NA OSIEDLU NOWE ŻERNIKI WE WROCŁAWIU

W 2022 roku odbywały się wydarzenia aktywizujące mieszkańców Wrocławia, szczególnie Nowych Żernik. Działania obejmowały wszystkie grupy wiekowe – dzieci, młodzież, osoby dorosłe, osoby niepełnosprawne, z ukierunkowaniem na osoby w wieku senioralnym (powyżej 60 roku życia). Zrealizowano: spotkania i wykłady podróżnicze – 10, Warsztaty artystyczno - rękodzielnicze – 44, Zajęcia o charakterze prozdrowotnym – 89, Warsztaty kulinarne – 5, Warsztaty/konsultacje dietetyczne – 23, Szkolenia/konsultacje z zakresu obsługi komputera – 8, Wyjścia na instytucji kultury lub wydarzenia sportowe – 10, Warsztaty z języka migowego – 6. Rotacyjnie w zajęciach brała udział grupa około 40-50 osób. Średnia liczba uczestniczących w warsztatach to 10-15 osób. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 435 000 zł.

REALIZACJA PROGRAMU WSPARCIA DLA MIESZKAŃCÓW OSIEDLA PRZEDMIEŚCIE ŚWIDNICKIE

Celem realizacji zadania było zbudowanie na osiedlu Przedmieście Świdnickie kapitału społecznego oraz kształtowanie postaw społecznych mieszkańców. W ramach zadania zapewniono dzieciom i młodzieży wsparcie edukacyjne, psychologiczne i opiekuńcze, prowadzono treningi umiejętności społecznych, warsztaty ekologiczne dla dzieci i młodzieży. Duży nacisk położono na rozwój wolontariatu wśród młodzieży i dorosłych. Udzielano wsparcia rodzicom z rodzin dzieci uczestniczących w programie, stwarzano możliwości współpracy dzieci i seniorów. Nawiązano współpracę z lokalnymi partnerami. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 150 000 zł.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL GIER PLANSZOWYCH

Przeprowadzona została XII edycja Międzynarodowego Festiwalu Gier Planszowych - Wrocław Games Fest 2022 w terminie 19 i 20 listopada 2022. W wydarzeniu udział wzięło 1800 osób. Festiwal przyczynił się do integracji społecznej oraz do rozwoju wolontariatu. Do pomocy w organizacji wydarzenia zgłosiło się 40 osób. Na zadanie przeznaczono kwotę 73 000 zł.

PROJEKTY WSPOMAGAJĄCE AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW ORAZ WSPÓLNOT LOKALNYCH REALIZOWANE W TRYBIE 19 A USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE

W 2022 roku organizacje pozarządowe przeprowadziły szereg działań wspomagających aktywność mieszkańców i wspólnot lokalnych, dofinansowanych w trybie 19 a ustawy z dnia **24 kwietnia 2003** roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

1. DZIEŃ PRZYRODNIKA Z OKAZJI 70-LECIA UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO WE WROCŁAWIU - Zadanie zgromadziło około 500 odbiorców. Na zadanie wydatkowano kwotę 5000 zł.

2. PRZYWÓDZTWO I POJEDNANIE - BUDOWANIE SPOŁECZNOŚCI PRZEZ DIALOG-INTERAKCJĘ- W zajęciach warsztatowych udział wzięło 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 000 zł.

3. BUDUJEMY POZYTYWNE RELACJE POPRZEZ AKTYWIZACJĘ - W warsztatach udział wzięło 40 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 8 320 zł.

4. ŻYJ ŚWIADOMIE - W warsztatach udział wzięło 60 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

5. IV PUCHAR PREZYDENTA WROCŁAWIA - W zawodach wędkarskich udział wzięło 300 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

6. FESTIWAL JAPOŃSKI: NAMI AIRANDO - Wyspa na Fali 2022- W Festiwalu wzięło udział około 1000 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

7. POTAŃCÓWKA NA BROCHOWIE W potańcówce wzięło udział około 500 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 9 900 zł.

8. CZYSTE WROCŁAWSKIE ULICE – SĄSIEDZKIE SPRZĄTANIE PODWÓREK- W działaniach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 820 zł.

9. MIĘDZYPOKOLENIOWE SPOTKANIA WRAZ Z WARSZTATAMI FLORYSTYCZNYMI- W warsztatach udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 5 000 zł.

10. BUDUJEMY RELACJE POPRZEZ AKTYWIZACJĘ - W szkoleniach kompetencyjnych udział wzięło około 50 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

11. SĄSIEDZKIE SOBOTY - W warsztatach udział wzięło około 250 osób. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

12. BEZPIECZNE KOBIETY - DZIAŁANIA WZMACNIAJĄCE DLA KOBIET - Zrealizowano 40 godzin konsultacji psychologicznych i prawnych dla kobiet oraz 3 dwudniowe warsztaty dla 30 kobiet zakresu samoobrony. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

13. WYSTAWA POD TYTUŁEM „W PEŁNI KOBIECA”- Wystawa ze zdjęciami pięciu niepełnosprawnych kobiet była prezentowana na ulicy Świdnickiej we Wrocławiu w miesiącach wakacyjnych. Na zadanie wydatkowano kwotę 10 000 zł.

W 2022 roku w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie otwartych konkursów ofert dofinansowano działania dziewięciu Centrów Aktywności Lokalnej (2021 – 9, 2020 – 5):

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU STRACHOCIN-SWOJCZYCE-WOJNÓW

Zadanie polegało na realizacji działań na rzecz mieszkańców osiedla Strachocin-Swojczyce-Wojnów i okolic, w tym: prowadzeniu działań edukacyjnych, zajęć sportowych oraz warsztatów dla mieszkańców osiedla, dzieci i młodzieży, organizowaniu spotkań, wspieraniu inicjatyw mieszkańców i grup lokalnych, wspieraniu organizacyjne procesów konsultacyjnych oraz animowaniu liderów zaangażowanych w procesy partycypacyjne. W ramach zadania zorganizowano działania o charakterze kulturalnym na przykład wystawy, próby teatralne.
Na realizację zadania wydatkowano kwotę 190 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU ZŁOTNIKI

Celem realizacji zadania było zainicjowanie działalności kulturalno-edukacyjnej oraz stworzenie przestrzeni ułatwiającej proces integracji społecznej mieszkańców, a także stworzenie kręgów ludzi o podobnej strukturze zainteresowań i rodzajach aktywności. W ramach realizacji zadania zaplanowano spotkania o różnej tematyce, angażujące osoby w różnym wieku. Ponadto realizowano spotkania okolicznościowe i lokalne. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 220 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU BOREK

Działania podejmowane w ramach prowadzenia Centrum Aktywności Lokalnej Borek były odpowiedzią na potrzeby społeczności osiedla w zakresie jej integracji, edukowania i aktywizowania. Prowadzone były pod kątem zwiększenia możliwości spędzania czasu wolnego w bliskiej okolicy miejsca zamieszkania, umożliwienia spędzania czasu w towarzystwie sąsiadów, co niosło za sobą umocnienie więzi międzyludzkich, zwłaszcza w okresie panującej epidemii i po okresie ograniczeń w możliwościach spotkań towarzyskich. Działania podejmowane w centrum zaspokoiły również potrzeby poznawcze i estetyczne poprzez działania związane z kulturą i sztuką, a także potrzebę samorealizacji, poprzez uczestnictwo w zajęciach poszerzających zainteresowania i hobby uczestników. Przygotowano również zajęcia odpowiadające na potrzeby

stymulacji umysłowej dzieci młodzieży i dorosłych i seniorów. Na realizację zadania przeznaczono 190 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU JAGODNO

Celem realizacji zadania było stworzenie przestrzeni gdzie okoliczni mieszkańcy mogli angażować się w działania i realizować swoje pomysły wspierające integrację międzygeneracyjną. W ramach działania organizowano wydarzenia, warsztaty, spotkania i szkolenia dla mieszkańców. Przestrzeń była udostępniania na działania np. Klubu Seniora, Klubu Rodzica, na zajęcia sportowe, integracyjne i inne angażujące mieszkańców do działania na rzecz społeczności lokalnej.
Na realizację zadania przeznaczono 140 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU KOWALE

Celem zadania było stworzenie warunków do rozwoju lokalnej społeczności osiedla Kowale poprzez organizację i prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej przeznaczonego dla odbiorców w różnym wieku, a także z uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działalność Centrum Aktywności Lokalnej Kowale była ukierunkowana na animowanie, edukowanie, integrowanie i aktywizowanie społeczności lokalnej osiedla. W kierunkach działania Centrum w szczególności uwzględniono potrzeby seniorów oraz dzieci i młodzieży.
Na realizację zadania przeznaczono 160 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU MAŚLICE

Centrum Aktywności Lokalnej na Maślicach było miejscem tworzenia się relacji międzysąsiedzkich, wzmocniło więzi osiedlowe, stało się przestrzenią do poznawania się lokalnych aktywistów i aktywistek, grup nieformalnych i stowarzyszeń, co pozwoliło na jeszcze lepsze działania ukierunkowane na rzecz

mieszkańców i mieszkanek, jak i samego osiedla. W ramach zadania zainicjowano i wzmocniono już istniejącą integrację międzysąsiedzką i międzypokoleniową, wspierano wszelkie inicjatywy oddolne mieszkańców i mieszkanek, stworzono kulturalną ofertę dla osób, które mają utrudniony dostęp do kultury w bardziej rozwiniętych pod tym kątem częściach Wrocławia, uzupełniono niewystarczającą ofertę warsztatową w tym rejonie Wrocławia, wzbogacono dzieciom i młodzieży osobom dorosłym ofertę zajęć i warsztatów w miejscu ich zamieszkania. Na realizację zadania przeznaczono 220 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU ZACISZE ZALESIE SZCZYTNIKI

Zadanie polegało na prowadzeniu centrum aktywności skierowanego do mieszkańców zamieszkujących osiedle Zacisze Zalesie Szczytniki. W ramach zadania prowadzono warsztaty dla różnych grup seniorów, dzieci, młodzieży. Dużą wagę przywiązywano do nawiązania współpracy pomiędzy istniejącymi już na osiedlu organizacjami. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 230 000 zł.

CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA OSIEDLU TARNOGAJ

Zadanie polegało na prowadzeniu centrum aktywności skierowanego do mieszkańców zamieszkujących Tarnogaj i okolice. W ofercie Centrum były między innymi zajęcia z jogi, pilatesu, warsztaty artystyczne dla dzieci, spotkania z mieszkańcami, pikniki i animacje podwórkowe, spotkania i wydarzenia okolicznościowe. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 190 000 zł.

PROWADZENIE CENTRUM AKTYWNOSCI LOKALEJ NA BROCHOWIE

Celem zadania było stworzenie optymalnej oferty edukacyjnej, aktywizacyjnej i integracyjnej dla mieszkańców Brochowa z uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach zadania odbywały się zajęcia warsztatowe

dla mieszkańców, aktywizacyjne oraz wsparcie psychologiczne. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 220 000 zł.

ZADANIA Z ZAKRESU OBSŁUGI I WSPARCIA OSIEDLI WROCŁAWIA

Rok 2022 działalności samorządów osiedlowych był kontynuacją działalności nowo wybranych rad i zarządów podczas wyborów 17 października 2021 roku. Bieżąca działalność opierała się na realizacji działań określonych w statutach osiedli.

Osiedla kontynuowały działania na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców, opiniowały na przykład plany zagospodarowania miejskich przestrzeni, czy też miejsc sprzedaży alkoholu, konsultowały projekty składane przez mieszkańców w zakresie Funduszu Obywatelskiego, a także w innych wnioskowanych i ważnych dla mieszkańców kwestiach.

Dla zapewnienia działań statutowych i kontaktów radnych z mieszkańcami, nadzorowano działania poczty elektronicznej i prowadzono bezpośrednią pomoc w zakresie rozwiązywania problemów. Dla zapewnienia jak najlepszych ścieżek kontaktów z mieszkańcami osiedla prowadziły działania informacyjne o bieżących pracach rady za pośrednictwem witryn www, na tablicach ogłoszeń w siedzibach i zewnętrznych tablicach ogłoszeniowych.

W zakresie realizacji aktywności i działań integracyjnych na rzecz mieszkańców zawarto 200 umów cywilnych, w sprawach osiedli oraz same samorządy osiedla złożyły ponad 4000 dokumentów, które opracowano, prowadzoną bieżącą korespondencję via e-mail.

Dodatkowo odbyły się spotkania na platformie Teams z udziałem przedstawicieli jednostek i wydziałów, Departamentu Spraw Społecznych i Biura Prezydenta, na których osiedla przedstawiły najbardziej ważkie tematy w zakresie bieżących spraw.

Przeprowadzano na bieżąco inspekcje i zgłaszano awarie w ramach gwarancji nowych siedzib samorządów, złagadzano awarie pozostałych lokali, a także konsultowano podczas spotkań projekty nowych inwestycji budowlanych w zakresie siedzib osiedli Oporów oraz Pawłowice. Obecnie opracowywana jest dokumentacja wykonawcza. Wraz z innymi jednostkami przygotowano wytyczne do zarządzenia pragmatycznego dotyczącego obowiązków zarządczych i naprawczych względem siedzib osiedli.

KLUBY SENIORA, CHÓRY OSIEDLOWE

Kluby seniora prowadziły liczne zajęcia między innymi lektoraty języków obcych, techniki ćwiczenia pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i internetu. Ważną część spotkań obejmuje edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferuje również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. Chóry Osiedlowe stają się alternatywą spędzania czasu wolnego, integracji międzypokoleniowej, przyczyniały się do wzrostu ogólnej wrażliwości na sztukę.

W roku 2022 roku przyznano środki na:

- 47 klubów seniora na kwotę 464 435 zł,

- 30 chórów osiedlowych na kwotę 153 000 zł (w tym 8 000 zł na Wrocławski Festiwal Chórów Osiedlowych).

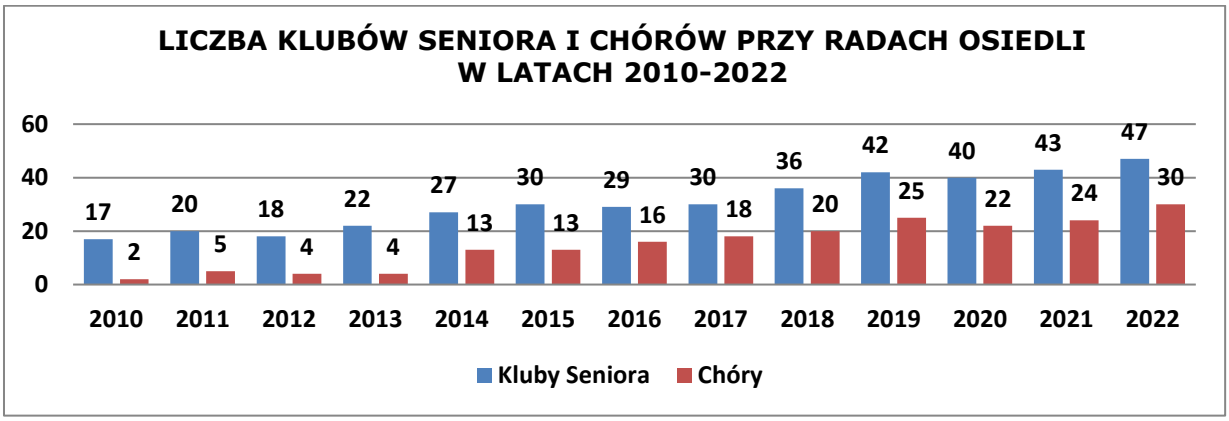

Wykres opracowano na podstawie materiałów Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

W roku 2021 dofinansowano 43 Kluby Seniora i 24 chóry osiedlowe**.** W 2020 działało 40 klubów i 22 chóry. W 2019 działały 42 Kluby Seniora przy Radach Osiedla oraz 25 chórów Osiedlowych, w 2018 roku dofinansowano 36 Klubów Seniora i 20 Chórów a w 2017 roku 30 klubów i 18 chórów.

FESTYNY OSIEDLOWE

W 2022 roku zostały przyznane środki finansowe w kwocie 294 650 zł na organizację 45 festynów.Corocznie organizowane połączone z obchodami Dnia Dziecka, czy dożynek, przyczyniały się do międzypokoleniowej integracji mieszkańców. Wspomagały ich edukację w zakresie aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz ekologii, promowały zdrowy tryb życia, a także zapewniały mieszkańcom dostęp do plenerowych wydarzeń kulturalnych. Często stwarzały okazję do propagowania idei wolontariatu przez aktywne włączenie się mieszkańców w przygotowania. Rezultatem organizacji festynów przez Osiedla było rozbudzenie wśród mieszkańców Wrocławia powszechnego nawyku czynnego brania udziału w życiu i aktywności środowiska lokalnego.

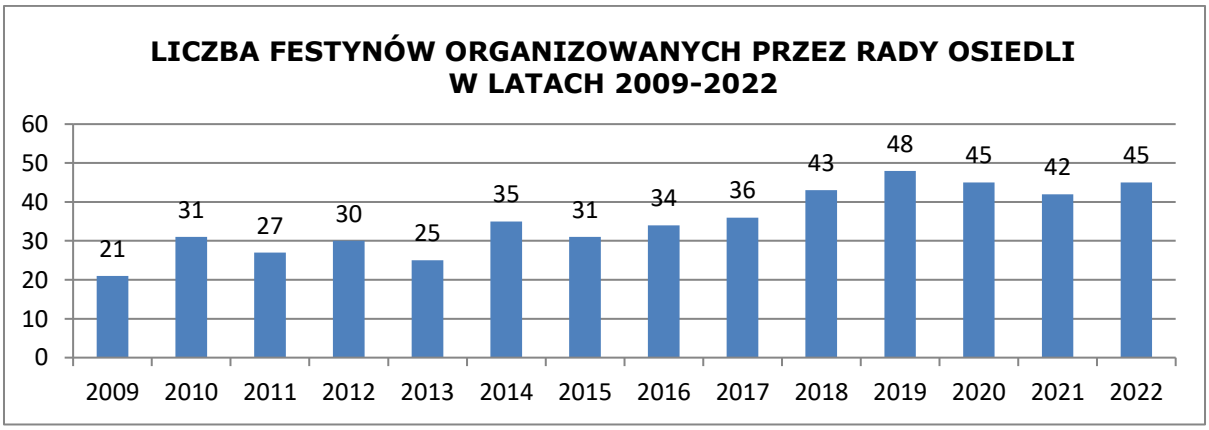

Wykres opracowano na podstawie materiałów Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

W 2021 wsparto organizacje 42 festynów. W 2020 dofinansowano 45 festynów, w 2019 - 48 festynów, w 2018 roku 43 imprezy, a w 2017 roku dofinansowanie otrzymało 36 wniosków na organizację festynów.

FUNDUSZ CZASU WOLNEGO

Rady Osiedli realizowały program dotyczący sposobów zagospodarowania czasu wolnego. Były to inicjatywy społeczne, zdrowotne, sportowe i kulturalne bezpłatne dla wszystkich mieszkańców, które wpłynęły na ich integrację oraz na budowanie tożsamości lokalnej. W 2022 roku dofinansowano 44 projekty kwotą 449 400 zł.

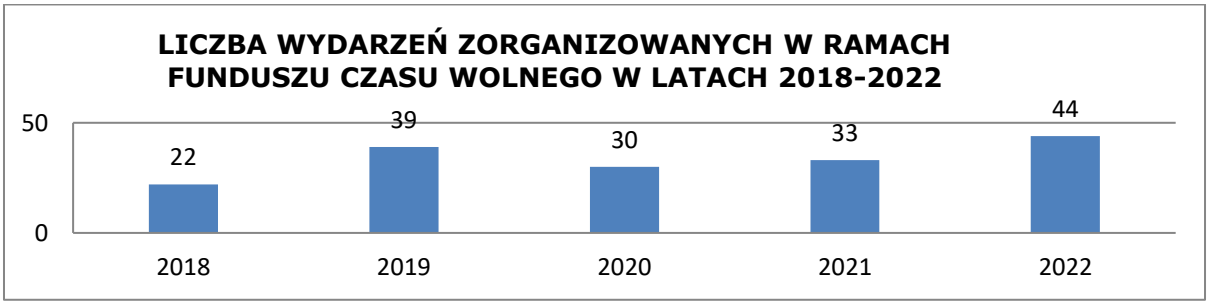

Wykres opracowano na podstawie materiałów Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

W 2021 roku wsparto 33 projekty, w 2020 30 projektów. W 2019 roku przyznano dofinansowanie na 39 projektów, a w 2018 roku na 22 zadania.

SENIORALNY FUNDUSZ WYJAZDOWY

Rady Osiedla prowadzące działalność na rzecz środowiska senioralnego realizowały program polegający na zagospodarowaniu czasu wolnego wrocławskich seniorów poprzez organizację i przeprowadzenie wyjazdów rekreacyjnych i wycieczek (między innymi do miejsc istotnych kulturowo i historycznie na terenie Polski oraz Europy) oraz realizację bezpośrednio związanych z nimi działań integracyjno-edukacyjnych. W 2022 roku dofinansowano 46 projekty na łączną kwotę 229 895 zł. W 2021 roku wsparto 36 projektów.

STRONY INTERNETOWE

Poprzez działalność osiedlowych stron internetowych następuje zwiększenie dostępu do informacji na temat działalności Osiedli, środowisk działających na rzecz mieszkańców oraz informacji o bieżącym życiu Osiedla. Lokalne fora internetowe stwarzają społeczności lokalnej możliwość wypowiadania uwag, postulatów oraz opinii na temat własnej okolicy, często stają się platformą wymiany informacji między mieszkańcami Osiedla. Wsparcie w 2022 roku otrzymało 6 osiedlowych stron internetowych. Na ich działalność wydatkowano kwotę 6 600 zł. W 2021 działało 5 stron osiedlowych.

WIGILIE i MIKOŁAJKI

Działania organizowane przez Rady Osiedli w ramach zadań pod nazwą Wigilia i Mikołaj realizowane są w formie przygotowania paczek okolicznościowych dla mieszkańców oraz spotkań, które wpływają na integrację mieszkańców Osiedli oraz budowanie tożsamości lokalnej. W 2022 roku dofinansowano:

- Mikołaj (46 ofert) – kwotą 82 200 zł
- Wigilia (45 ofert) – kwotą 79 400 zł

W 2021 roku dofinansowano mikołajki - 44 oferty i wigilia - 44 oferty. W 2020 roku przyznano środki na 40 wigilii i 39 imprez mikołajkowych. W 2019 dofinansowano 43 wnioski na organizacje mikołajek i 44 wnioski na organizację wigilii. W 2018 roku: 38 - mikołajki, 40 – wigilie; w 2017 roku: 39 mikołajki, 39 wigilie.

INNE ZADANIA SPOŁECZNE REALIZOWANE PRZEZ RADY OSIEDLI

Każdego roku Rady Osiedli organizują turnieje sportowe, sekcje sportowe, punkty porad prawnych, Dni Seniora, sekcje fotograficzne, szkółkę ekologiczną dla dzieci, przegląd piosenki patriotycznej. Rady Osiedli do realizacji zadań społecznych dokonują również zakupów niezbędnego wyposażenia, między innymi drobny sprzęt AGD i RTV. W 2022 roku dofinansowano 92 oferty na inne zadania społeczne kwotą 322 650 zł. W 2021 sfinansowano 108 takich zadań.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PANDEMIĄ KORONAWIRUSA

DZIAŁANIA W CZASIE PANDEMII COVID – 19 - SZCZEPCIOBUS

W związku z zagrożeniem epidemicznym sfinansowano przygotowanie miejskiego autobusu, w którym można był zaszczepić się przeciwko COVID -19. Na zadanie wydatkowano kwotę 2952,00 zł.

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY, KTÓRZY PRZYBYLI NA TERYTORUM RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W ZWIĄZKU Z DZIAŁANIAMI WOJENNYMI

PUNKT ŻYWIENIA ZBIOROWEGO PRZY DWORCU GŁÓWNYM PKP WROCŁAW

W ramach organizowania pomocy dla obywateli Ukrainy poniesiono koszty prowadzenia punktu żywieniowego przy Dworcu Głównym PKP we Wrocławiu. Punkt prowadzony był od 09.03.2022 roku do dnia 03.06.2022 roku 7 dni w tygodniu 24 godzinny na dobę, w tym czasie zostało wydanych:

- 505 000 - ciepłych posiłków
- 519 450 - kanapek/bułek (w tym 80 250 przygotowane przez szkoły)
- około 300 000 -butelek wody niegazowanej
- około 220 000 - litrów herbaty
- około 150 000 – litrów kawy

Największą liczbę posiłków wydano w okresie od 17 do 23 marca:

- 12 000 ciepłych posiłków dziennie
- 11 000 kanapek dziennie

Od 09 - 31 marca punkt organizowany był i prowadzony przez Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego. Przy obsłudze punktu pomagało 291 wolontariuszy, dodatkowo wolontariackie dyżury pełnili pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Na zadanie wydatkowano kwotę 83 793,84 zł.

TRANSPORT DO MIEJSC ZAKWATEROWANIA

W ramach zadania zapewniono transport obywateli Ukrainy do miejsc zakwaterowania na terenie Wrocławia. Kwota wydatkowana 496,80 zł.

KONSULTACJE I MATERIAŁY INFORMACYJNE

Od 24 lutego 2022 w związku z wybuchem wojny na terytorium Ukrainy i przyjazdem do Polski uchodźców wsparcie informacyjne w przestrzeni Przejścia Dialogu w pierwszych miesiącach udzielane było 7 dni w tygodniu w godzinach 9

- 20. Wspólnie z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu oraz wolontariuszami udzielano konsultacji w formie konsultacji osobistych, telefonicznych, mailowych. W okresie od marca do sierpnia udzielono 15 061 konsultacji. Zorganizowano również superwizje wzmacniające konsultantów udzielających porad uchodźcom. W ramach zadania zrealizowano druk materiałów informacyjnych dotyczących oferty wsparcia uchodźców oraz transport materiałów informacyjnych i artykułów pierwszej potrzeby. Na zadanie wydatkowano kwotę 70350,52 zł.

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH FUNDUSZU NARODÓW ZJEDNOCZONYCH NA RZECZ DZIECI (UNICEF)

Zadania realizowane w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 9.06.2022 oraz Letters of exchange for the provision of suport related to emergency refugee respons in Wroclaw z 09.06.2022 roku:

Przygotowanie punktów konsultacyjnych

W ramach zadania zrealizowano prace koncepcyjne, adaptacyjno-przygotowawcze w Przejściu Dialogu oraz w siedzibie Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, mające na celu adaptację pomieszczeń zgodnie z potrzebami rozwijanej działalności punktu informacji dla migrantów i uchodźców WroMigrant. Opracowano i wdrożono zewnętrzną identyfikację wizualną wraz z projektem artystycznym w ramach projektu Przejście Dialogu. Finansowano również częściowo koszty eksploatacji pomieszczeń.

Infrastruktura informatyczna

Poniesiono koszty przygotowania narzędzi teleinformatycznych, rozbudowy infrastruktury informatycznej (między innymi na zakup sprzętu komputerowego, i oprogramowania) usprawniających obsługę uchodźców i migrantów oraz komunikację w ramach projektów edukacyjno- integracyjnych.

Działania informacyjne, edukacyjne i integracyjne

W ramach zadania rozwijano ofertę działań informacyjnych, edukacyjno-integracyjnych (w tym między innymi konsultacje i wsparcie specjalistyczne, wsparcie psychologiczne, pierwsza pomoc, zajęcia językowo – adaptacyjne, grupy samopomocy i wsparcia) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów. Zapewniono usługę tłumaczenia w trakcie warsztatów. Realizacje zadań cechowała współpraca międzysektorowa w szczególności z organizacjami pozarządowymi. Mając na celu wsparcie procesów adaptacyjno-integracyjnych przygotowano szereg materiałów informacyjno-edukacyjnych, dystrybuowanych w Przejściu Dialogu oraz w placówkach szkolnych i lokalnych. W okresie 15.09.2022 - 15.12.2022 ponad 10 000 osób skorzystało ze wsparcia, między innymi:

W Przejściu Dialogu odbyło się 197 wydarzeń dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi oraz dla społeczeństwa przyjmującego (łącznie 3378 osób).

Przeprowadzono ponad 3200 konsultacji, 33 szkolenia (413 uczestników), 1400 osób uczestniczyło we Wrocławskiej Akademii Pierwszej Pomocy, warsztaty dotyczące Cyberbezpieczeństwa - 409 osób, warsztaty on-line dla rodzin "Kreatywna książka" - 936 osób, wsparcie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży - w warsztatach wzięło udział łącznie 4300 osób.

Wolontariat na rzecz uchodźców

Promocja idei wolontariatu, postaw wzmacniających solidarność i odpowiedzialność społeczną oraz wsparcie wolontariatu i aktywności społecznej,

lokalnej (między innymi: szkolenia, spotkania motywujące, wydarzenia integracyjne, obchody Dnia Wolontariusza - jako podziękowanie za zaangażowanie wolontariuszy w roku wojny) - 740 osób.

Wsparcie kół szkolnego wolontariatu - projekt "Razem w szkole" - 3826 uczestników, w tym 2097 osób poniżej 18 roku życia.

Kursy języka polskiego dla dzieci z Ukrainy i ich rodzin oraz warsztaty metodyczne dla nauczycieli

W ramach współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim zorganizowano kursy języka polskiego dla uczniów z Ukrainy i ich rodzin. Kursy ułatwiły komunikację, umożliwiły osobom dorosłym znalezienie pracy i funkcjonowanie w nowym środowisku, a dzieciom i młodzieży naukę i kontakt z rówieśnikami. Z lekcji języka polskiego prowadzonych na Uniwersytecie Wrocławskim skorzystało 1180 osób. 229 nauczycieli uczestniczyło w warsztatach metodycznych, które przygotowały ich do pracy z dziećmi obcojęzycznymi.

Publikacje edukacyjno-instruktażowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych

Przygotowano i rozdystrybuowano materiały instruktażowe i edukacyjne dla osób przybyłych z Ukrainy w związku z działaniami wojennymi oraz dla społeczeństwa przyjmującego. We wrocławskich szkołach rozdystrybuowano 10 000 pakietów startowych dla uczniów i ich opiekunów (w językach: polskim, ukraińskim i angielskim), 5000 płyt CD z informacjami o Wrocławiu (dystrybucja do szkół, bibliotek i w Przejściu Dialogu) oraz 2500 map (dystrybucja w Przejściu Dialogu).

Pozalekcyjne zajęcia integracyjne dla dzieci, młodzieży i rodzin

Rozwijano zainteresowania i pasje dzieci i młodzieży. Przeprowadzono działania mające na celu wzmocnienie kompetencji społecznych i międzykulturowych, więzi rówieśniczych, środowiskowych i lokalnych, wsparcia psychologicznego. Działania

odbywały się w formie warsztatów adaptacyjno-językowych, zajęć edukacyjnych oraz grup wsparcia dla rodziców i opiekunów (między innymi Laboratorium emocji, Lekcje europejskie, Rozmawiamy po polsku, Forum Dyskusyjne Młodzieży Wrocławia o tematyce wielokulturowej, Sztafeta dobrych relacji). Uczestnikami zadania były dzieci, młodzież i rodziny, w tym migrantów, uchodźców oraz społeczności przyjmującej. W sumie z różnych form działania skorzystało 1 042 osoby.

Na zadania wydatkowano kwotę 1 649 152,61 zł.

Dodatkowo Gmina Wrocław zaprosiła organizacje pozarządowe do składania ofert na realizację zadań wspierających obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa finansowane w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) W 2022 roku ogłoszono zaproszenia na projekty edukacyjne i integracyjne mające na celu wspieranie środowiska szkolnego i lokalnego takie jak:

Wsparcie działań integracyjnych na wrocławskich osiedlach

Celem zadania było zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywali na terenie Wrocławia, poprzez realizację działań integracyjnych na terenie co najmniej pięciu wrocławskich osiedli. Zadanie polegało na wsparciu i włączaniu w życie lokalnej wspólnoty, tworzeniu lokalnych partnerstw, podnoszeniu i wspieraniu kompetencji oraz prowadzeniu działań informacyjno-konsultacyjnych. Zadanie realizowano w pięciu wrocławskich osiedlach w 18 lokalizacjach. W sumie z różnych form działania skorzystało ponad 2300 osób. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 600 000 zł.

Wzmacnianie kompetencji międzykulturowych pracowników w środowisku szkolnym i instytucjach publicznych

Celem zadania było zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przebywali na terenie Wrocławia, poprzez między innymi wzmocnienie kompetencji międzykulturowych kadry pedagogicznej, edukatorów, liderów społecznych i pracowników służb publicznych pracujących z dziećmi i rodzinami. W ramach realizacji zadania odbywały się szkolenia, warsztaty, spotkania z zakresu rozwoju kompetencji międzykulturowych w formie stacjonarnej lub online, z zakresu pierwszej pomocy psychologicznej w formie stacjonarnej lub online, podstawowe kursy nauki języka ukraińskiego oraz przygotowywano materiały i narzędzia edukacyjne. W sumie w warsztatach wzięło udział 729 osób, ponad 5500 osób skorzystało z przygotowanych w ramach zadania materiałów edukacyjnych. Łączna kwota dofinansowania to 155 130 zł.

Zapobieganie konfliktom i wzmacnianie kompetencji międzykulturowych w środowisku szkolnym i lokalnym

Zadanie polegało na zorganizowaniu i prowadzeniu działań takich jak szkolenia, warsztaty, działania psychoedukacyjne, spotkania dla dzieci i młodzieży, liderów, wolontariuszy, grup środowiskowych podnoszące kompetencje międzykulturowe, wspierające procesy integracyjno-adaptacyjne, przeciwdziałające konfliktom, w środowisku szkolnym i lokalnym w formie stacjonarnej lub online; szkolenia (stacjonarnie lub online) dla kadry pedagogicznej z zakresu zapobiegania konfliktom, w szczególności dotyczące przygotowania kadry do prowadzenia działań edukacyjno-informacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej; przygotowanie materiałów i narzędzi edukacyjno - informacyjnych wspierających realizację wyżej wymienionych działań oraz prowadzono konsultacje (osobiste, telefoniczne, online, mailowe) w zakresie zapobiegania konfliktom w szkołach i środowiskach lokalnych. W sumie w warsztatach wzięło udział 7933 osoby,

1500 osób skorzystało z przygotowanych w ramach zadania materiałów edukacyjnych. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 250 000 zł.

Organizacja zajęć sportowo-integracyjnych w różnych lokalizacjach we Wrocławiu

W ramach zadania zrealizowano integracyjne zajęcia w różnych dyscyplinach sportowo-rekreacyjnych (między innymi: piłka nożna, koszykówka, zapasy, kręgle, łyżwy, pływanie, wycieczki rowerowe) dla dzieci, młodzieży, rodziców/opiekunów, ze szczególnym uwzględnieniem migrantów i uchodźców. Zajęcia realizowane były w różnych miejscach na terenie Miasta Wrocławia. W sumie z różnych form działania skorzystało 2 491 osób. Łączna kwota dofinansowania to 154 400 zł.

Rozwijanie zainteresowań oraz pasji dzieci i młodzieży. Zajęcia integracyjne i/lub pozalekcyjne dla dzieci, młodzieży, rodzin, kierowane do uchodźców oraz społeczności przyjmującej

W ramach zadania zrealizowano zajęcia integracyjno–artystyczne wzmacniające postawy otwartości międzykulturowej i solidarności społecznej dla dzieci i młodzieży, w tym migrantów, uchodźców oraz społeczności przyjmującej. Działania obejmowały warsztaty, przeglądy, wystawy i konkursy: muzyczne, taneczne, plastyczne, teatralne dla dzieci i młodzieży (między innymi: „Baśnienie", „Razem w świecie sztuki"). W sumie z różnych form działania skorzystało 5 400 osób. Łączna kwota dofinansowania to 200 000 zł.

Wsparcie mieszkańców ośrodków czasowego pobytu uchodźców we Wrocławiu

Zadanie polegało na zorganizowaniu i prowadzeniu zajęć językowych i adaptacyjnych wspierających aktywizację zawodową i społeczną, zatrudnieniu animatorów, opiekunów zajęć dla dzieci, młodzieży, rodzin, doposażeniu i organizacji miejsc prowadzenia zajęć dla dzieci i rodzin w ośrodkach,

przygotowaniu i realizacji oferty edukacyjnej, aktywizującej i integracyjnej włączającej w społeczności lokalne, zakupie materiałów między innymi edukacyjnych, plastycznych, sportowych. Ze wsparcia skorzystało w sumie 1365 osób. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 229 980 zł.

Okołoświąteczne działania integracyjne

Zadanie polegało na zorganizowaniu okołoświątecznych spotkań edukacyjno-integracyjnych, warsztatów artystycznych oraz wydarzeń edukacyjno-integracyjnych. Z działań skorzystało w sumie 1790 osób. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 80 000 zł.

WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH

Realizacja polityki Miasta z obszaru zdrowia publicznego i określonych zagadnień społecznych oraz koordynacja działań prozdrowotnych realizowana była w partnerstwie z podmiotami leczniczymi, uczelniami, instytucjami rządowymi i organizacjami pozarządowymi. Programy adresowane do dzieci, młodzieży i dorosłych ukierunkowane były na podnoszenie poziomu wiedzy i kształtowanie umiejętności i zachowań z zakresu promocji zdrowia oraz profilaktyki zagrożeń zdrowotnych i chorób.

PROGRAMY REALIZOWANE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

PROGRAM PROFILAKTYKI PRÓCHNICY ZĘBÓW U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM 3-6 lat

Celem programu było zmniejszenie występowania choroby próchnicowej u dzieci w wieku 3-6 lat poprzez zintegrowane działania edukacyjne i profilaktyczno-lecznicze. Program ma charakter wieloletni. W 2022 r. brało w nim udział 75

wrocławskich przedszkoli, w których opieką objętych jest około 11 800 dzieci. W ramach programu realizowane były następujące zadania:

1) edukacja zdrowotna dla rodziców i dzieci w wieku 3-6 lat (167spotkań),

2) spotkania lekarza stomatologa z dziećmi i personelem pedagogicznym w przedszkolu (1004 spotkania),

3) wykonanie przeglądu stomatologicznego jamy ustnej podczas wizyty rodzica z dzieckiem w gabinecie stomatologicznym (2151 przeglądów),

4) wykonywanie u dzieci zabiegów profilaktyczno – leczniczych, finansowanych z NFZ lub odpłatnych, zalecanych przez lekarzy stomatologów.

PROGRAM POLITYKI ZDROWOTNEJ PN. „ZAPOBIEGANIE PRÓCHNICY ZĘBÓW U UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH”

Celem programu było ograniczenie występowania próchnicy zębów u uczniów wrocławskich szkół podstawowych poprzez zintensyfikowane działania edukacyjne, zapobiegawcze i lecznicze. Jest to wieloletni program polityki zdrowotnej, który w 2022 r. realizowany był w 13 szkolnych gabinetach dentystycznych, w następujących placówkach oświatowych:

1) Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Inflancka 13,

2) Szkoła Podstawowa nr 17, ul. Wieczysta 105,

3) Szkoła Podstawowa nr 68, ul. Szczęśliwa 28,

4) Szkoła Podstawowa nr 74, ul. Kleczkowska 2,

5) Szkoła Podstawowa nr 77, ul. Św. Jerzego 4,

6) Szkoła Podstawowa nr 83, al. Tadeusza Boya-Żeleńskiego 32,

7) Szkoła Podstawowa nr 97, ul. Prosta 16,

8) Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 103, ul. Nowodworska 70-82,

9) Szkoła Podstawowa nr 113, ul. Zemska 16c,

10) Szermiercza Sportowa Szkoła Podstawowa nr 85, ul. Gen. Romualda Traugutta 37,

11) Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Powstańców Śląskich 210-218,

12) Szkoła Podstawowa nr 44, ul. Wilanowska 31,

13) Sportowa Szkoła Podstawowa nr 46, ul. Ścinawska 21.

Uczestnikiem Programu mógł być każdy uczeń szkoły podstawowej w wieku od 6 do 15 lat, mieszkaniec Wrocławia, którego rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na badania i zabiegi. W ramach Programu prowadzona była edukacja zdrowotna uczniów i ich rodziców, badania stomatologiczne oraz zabiegi profilaktyczne. Przeprowadzonych zostało 280 grupowych zajęć edukacyjnych z uczniami dotyczących profilaktyki próchnicy zębów oraz 54 spotkania edukacyjne z rodzicami. Podczas wizyty w gabinecie stomatologicznym uczniowie i ich rodzice poznawali zasady profilaktyki, w tym higieny jamy ustnej, racjonalnego odżywiania i znaczenia systematycznej kontroli stomatologicznej. Przeprowadzono 1622 indywidualnych zajęć z profilaktyki i higieny jamy ustnej. Zabiegi profilaktyczne wykonywane w Programie to: 2992 badania stomatologiczne z określeniem stanu jamy ustnej oraz potrzeb edukacyjnych, profilaktycznych i leczniczych, 670 zabiegów stabilizacji próchnicy zębów mlecznych, 6679 zabiegów lakowania zębów stałych, 1599 zabiegów kontroli zalakowanych zębów połączona w uzupełnieniem laku, 662 zabiegów leczenia próchnicy „punktowej” w zębach stałych trzonowych, 689 zabiegów wymiany laku tymczasowego na lak ostateczny oraz 4104 zabiegów lakierownia zębów. Leczenie zębów odbywało się w gabinecie stomatologicznym wskazanym przez lekarza realizującego Program, w ramach świadczeń zdrowotnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Nadzór merytoryczny nad realizacją Programu

sprawował konsultant wojewódzki ds. stomatologii dziecięcej. W 2022 roku w Programie wzięło udział 6520 uczniów wrocławskich szkół podstawowych.

PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO (HPV)

Celem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy u kobiet poprzez przeprowadzanie edukacji zdrowotnej oraz wykonanie szczepień ochronnych przeciwko wirusowi HPV w populacji 13-letnich dziewcząt i chłopców, zamieszkałych we Wrocławiu. Program ma charakter wieloletni i podzielony jest na jednoroczne edycje, na które składają się zajęcia edukacyjne w szkołach oraz szczepienia 13-letnich uczniów wrocławskich szkół podstawowych. Każda edycja programu rozpoczyna się w II półroczu i kończy w sierpniu następnego roku – zgodnie z przyjętym powszechnie okresem trwania „roku szkolenego". Edukacją zdrowotną objęci są uczniowie VII klas wrocławskich szkół podstawowych i ich rodzice. W XII edycji programu, w pierwszym półroczu 2022 r. wykonano szczepienia p/HPV u 3516 dziewcząt i chłopców urodzonych w 2008 roku. Szczepionkę przeciwko brodawczakowi ludzkiemu podano 36 dziewczętom i chłopcom urodzonym w latach 2004-2007, które z przyczyn zdrowotnych nie mogły być zaszczepione w XI edycji programu. W XIII edycji programu, która rozpoczęła się w sierpniu 2022 r. i będzie kontynuowana w pierwszym półroczu 2023 r., wykonano szczepienia przeciwko HPV u 3414 dziewcząt i chłopców urodzonych w 2009 roku. Szczepionkę przeciwko brodawczakowi ludzkiemu podano 113 dziewczynkom urodzonym w latach 2005-2008 oraz chłopcom z rocznika 2007 i 2008, którzy z przyczyn zdrowotnych nie mogli być zaszczepieni w poprzednich edycjach programu.

PROGRAM ŚWIADOMEGO RODZICIELSTWA I MACIERZYŃSTWA W RAMACH „WROCŁAWSKICH SZKÓŁ RODZENIA"

Celem programu było przygotowanie kobiet do naturalnego porodu, opieki nad noworodkiem i niemowlęciem, złagodzenie lęku związanego z hospitalizacją oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym w okresie ciąży i połogu.

Program realizowany był w 4 Wrocławskich Szkołach Rodzenia. Zajęcia edukacji zdrowotnej oraz ćwiczenia gimnastyczne i relaksacyjne prowadziły doświadczone położne i rehabilitanci wg opracowanych standardów edukacji przedporodowej dla kobiet. Podczas kursu odbywały się spotkania z ginekologiem, neonatologiem, stomatologiem oraz psychologiem. W 2022 roku w zajęciach uczestniczyło 708 osób, w tym 357 kobiet ciężarnych oraz 351 osoby towarzyszące.

Realizowany jest również program „WROCŁAWSKEJ SZKOŁY RODZENIA dla osób z niepełnosprawnością", w którym kobiety z niepełnosprawnością intelektualną, fizyczną, sensoryczną wraz z osobami towarzyszącymi, pod opieką specjalistów, uzyskują praktyczną i teoretyczną wiedzę z zakresu wzmacniania zdrowia przed zaplanowaniem ciąży, w trakcie jej trwania, porodu, karmienia piersią oraz opieki nad noworodkiem. W 2022 r. w zajęciach uczestniczyło 25 osób.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ W ZAKRESIE OPIEKI NAD KOBIETĄ, MATKĄ I DZIECKIEM, W RAMACH OŚRODKÓW EDUKACJI I INFORMACJI

W 2022 r. działania prowadzone były w 3 Ośrodkach Edukacyjno – Informacyjnych, w których udzielano porad specjalistycznych i edukacyjnych. W programie uczestniczyło 763 beneficjentów. W ramach programu zorganizowane z były:

1) zajęcia edukacyjne i poradnictwo specjalistyczne dla kobiet ciężarnych i osób towarzyszących, w których wzięło udział 421 osób,

2) spotkania z psychologiem dla 87 osób,

3) spotkania z położnymi podczas których przygotowano 212 kobiet ciężarnych do karmienia piersią oraz udzielono wsparcia kobietom karmiącym piersią,

4) warsztaty pedagogiczne, wczesnej stymulacji rozwoju – zabawy rozwijające dla dzieci od 3 do 36 m. życia, w których wzięło 78 osób.

WSPARCIE RODZIN Z WIELORACZKAMI W ŚRODOWISKU ZAMIESZKANIA

Celem wsparcia było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej rodziców w zakresie pielęgnowania, żywienia, rozwoju psychomotorycznego, profilaktyki chorób wieku dziecięcego oraz pomoc rzeczowa. W roku 2022 realizacja zadania polegała na:

rozpoznaniu problemów i ustaleniu potrzeb rodzin z wieloraczkami, prowadzeniu edukacji zdrowotnej z zakresu pielęgnowania, karmienia, rozwoju psychomotorycznego, profilaktyki chorób wieku dziecięcego, utrzymaniu i poprawie sprawności ogólnoustrojowej dzieci (monitorowanie oddechu, gimnastyka niemowląt i inne), zakupie m.in. monitorów z kamerami, inhalatorów, wózków spacerowych, sterylizatorów do butelek oraz wypożyczaniu sprzętu wspomagającego opiekę nad dziećmi, informowaniu rodzin o świadczeniach zdrowotnych finansowanych z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz formach pomocy instytucjonalnej. Z programu skorzystało 5 rodzin.

WARSZTATY „POŚPIEWAJ MI MAMO, POŚPIEWAJ TATO”

Odbył się cykl warsztatów nauki śpiewu dla rodziców realizowany przez Narodowe Forum Muzyki. Zajęcia prowadzone były w szkołach rodzenia, na oddziałach położniczych oraz w miejscach przyjaznych dzieciom. Przyszli rodzice uczyli się śpiewania kołysanek i piosenek dziecięcych. Śpiewanie wpływa korzystnie na rozwój emocjonalny dziecka, stymuluje naukę języka, a przede wszystkim jest dobrą zabawą dla rodziców i ich dzieci. Przeprowadzono 200 warsztatów, w zajęciach uczestniczyło ponad 2 400 osób.

WSPARCIE KOBIET CIĘŻARNYCH I MATEK DZIECI Z WRODZNĄ WADĄ ROZWOJOWĄ ORAZ ICH RODZIN "OD- ŻYJ"

Realizowany był program polityki zdrowotnej adresowany do kobiet ciężarnych oraz matek dzieci z wrodzoną wadą rozwojową. Kobiety ciężarne wraz z rodzinami korzystały z bezpłatnych konsultacji specjalistów m.in. psychologa, kardiologa dziecięcego, neonatologa, fizjoterapeuty. Wsparcie specjalistów pomagało kobietom i ich rodzinom w radzeniu sobie w trudnej sytuacji związanej z rozpoznaniem wrodzonej wady rozwojowej u dziecka oraz z planowanym zabiegiem operacyjnym. Oferowana również była pomoc rodzinom po stracie dziecka. W programie wzięły udział 102 rodziny.

ZAPOBIEGANIE KRÓTKOWZROCZNOŚCI U DZIECI

Celem było kształtowanie u dzieci prawidłowych nawyków dbania o higienę wzroku poprzez zrealizowanie kampanii edukacyjnej dla wrocławskich społeczności przedszkolnych i szkolnych. Przygotowany został spot edukacyjny, który w okresie wrzesień - grudzień 2022 wyemitowano 100 razy w telewizji Echo24. Kampania prezentowana była również w programie „Żyj zdrowiej” (także w telewizji Echo24) i w mediach społecznościowych (Facebook). Przygotowane zostały 4 infografiki, 2 artykuły edukacyjne dla dzieci i rodziców lub opiekunów dotyczące tematyki kampanii. Odbiorcami kampanii było 85 000 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz ich rodzice i opiekunowie.

AKADEMIA ODDECHU. WDECH. WYDECH. ODPOCZNIJ

Program kampanii edukacyjnej realizowany był we wrocławskich przedszkolach i szkołach a także zdalnie za pośrednictwem narzędzi internetowych. Działania obejmowały m.in. przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, 3 filmów edukacyjnych dla nauczycieli, plakatów informacyjnych, scenariuszy zajęć

edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych. Programem objęto 1871 dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz 73 nauczycieli i specjalistów.

EDUKACJA ZDROWOTNA I WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZIN

Celem programu była poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin będących w izolacji społecznej poprzez prowadzenie indywidualnej i grupowej edukacji zdrowotnej oraz specjalistycznego poradnictwa. W ramach programu odbyły się warsztaty edukacyjne w zakresie m.in. kształtowania umiejętności psychospołecznych, zdrowego żywienia, relaksacyjne, warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, prowadzono specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz ich bliskich. W programie udział wzięły 72 osoby.

PROGRAM LECZENIA NIEPŁODNOŚCI METODĄ ZAPŁODNIENIA POZAUSTROJOWEGO DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA W ROKU 2022

Celem realizowanego programu polityki zdrowotnej było zapewnienie dostępu do procedury zapłodnienia pozaustrojowego mieszkańcom Wrocławia, u których zdiagnozowana została niepłodność, poprzez udzielenie wsparcia finansowego w procesie leczenia. W ramach programu każda para mogła skorzystać z jednej, zindywidualizowanej procedury wspomaganego rozrodu. W roku 2022 r. (od kwietnia do grudnia) do programu zgłosiło się około 228 par, z czego 127 zostało zakwalifikowanych do dalszego postepowania, a 120 par zdecydowałyo się na przeprowadzenie jednej z proponowanych interwencji, dzięki czemu w tej edycji priogramu uzyskano 44 ciąże. Od początku realizacji zadania, tj. od 2019 r., urodziło się 182 dzieci.

ZABEZPIECZENIE PŁODNOŚCI NA PRZYSZŁOŚĆ U MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA CHORYCH ONKOLOGICZNIE NA LATA 2022-2023

Celem realizowanego w roku 2022 pilotażu programu polityki zdrowotnej była ochrona zdrowia prokreacyjnego kobiet i mężczyzn chorych na nowotwory złośliwe poprzez zastosowanie postępowania rekomendowanego przez ONCOFERTILITY. Adresatami programu byli mieszkańcy Wrocławia w wieku od 18 do 40 roku życia, u których stwierdzono ryzyko utraty płodności w związku ze zdiagnozowaną chorobą nowotworową. Beneficjenci mogli skorzystać z dofinansowania do jednej procedury zabezpieczenia płodności na okres 24 miesięcy. Od września 2022 r. w pilotażu programu uczestniczyło 7 osób, z czego procedura została zastosowana u 2 zakwalifikowanych pacjentów.

EDUKACJA ZDROWOTNA W PROFILAKTYCE NADWAGI I OTYŁOŚCI U DZIECI I MŁODZIEŻY

Celem zadania ***„Uczeń w formie" było*** podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej uczniów oraz ich rodziców w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości, a takżei kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych poprzez działania promujące zdrowy styl życia. Nadzór merytoryczny nad realizacją zadania prowadziła prof. dr hab. n. med. Anna Noczyńska. W 2022 roku do udziału w programie zgłosiło się 27 wrocławskich szkół podstawowych. Na podstawie zebranych wyników (masy ciała, wzrostu i wskaźnika BMI) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania zakwalifikowały uczniów z nadwagą i otyłością do działań edukacyjno-interwencyjnych, na które zgłosiło się 310 uczniów wraz z rodzicami. Zakwalifikowani uczniowie wzięli udział w indywidualnych konsultacjach prowadzonych przez specjalistów (lekarz, psycholog, dietetyk, fizjoterapeuta), w ramach edukacji stacjonarnej oraz online. Łącznie przeprowadzono 1413 konsultacji: lekarz – 194, dietetyk – 496, psychodietetyk – 339, psycholog – 163 i fizjoterapeuta – 221. W ramach zadania przeprowadzono 68 warsztatów i zajęcia w zakresie aktywności fizycznej. Uczestnicy mieli możliwość korzystania z zajęć na basenie oraz sali gimnastycznej (sztuki walki, taniec). Odnotowano 1730 wejść na zajęcia, w tym 845 wejść na basen, 603 wejścia na zajęcia ze sztuk walki oraz 282 wejścia na

zajęcia taneczne. W szkole specjalnej zostało przeprowadzone szkolenie dla nauczycieli oraz rodziców na temat zdrowego odżywiania i zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży, w którym wzięło udział 11 osób.

W ramach zadania przygotowano materiały edukacyjne dla rodziców dzieci z nadwaga i otyłością, dotyczące: zaburzeń odżywiania, wspierania dziecka z nadwagą i otyłością, jedzenia pod wpływem emocji, opracowania planu zmiany nawyków żywieniowych.

Prowadzono edukację zdrowotną w formie zdalnej na portalu społecznościowym „Wrocław dba o zdrowie". Przekazywane były treści edukacyjno - informacyjne dotyczące: nadwagi i otyłości u dzieci i młodzieży oraz zagrożeń z nimi związanych, zasad prawidłowego żywienia. Na profilu zamieszczono 76 wpisów, które obserwowane były przez 403 osoby.

ZAJĘCIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW PROWADZONE NA TERENIE WROCŁAWSKICH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Zajęcia prowadzone były w formie wykładu i warsztatów praktycznych, podczas których samodzielnie uczniowie samodzielnie przygotowywali zdrowe przekąski. W 2022 roku odbyło się 225 zajęć, w których wzięło udział 4390 uczniów. Tematami poruszanymi na zajęciach były zasady zdrowego żywienia, zdrowe słodycze i wpływ cukru na zdrowie, świadomy konsument, najczęściej popełniane błędy żywieniowe, wpływ sposobu żywienia na postępy w nauce, zdrowe śniadanie – granola.

PROMOCJA ZDROWEGO ŻYWIENIA I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ WE WROCŁAWSKICH PLACÓWKACH OPIEKUŃCZYCH I EDUKACYJNYCH

Celem programu jest zapobieganie nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży poprzez promowanie w placówkach opiekuńczych i edukacyjnych aktywności fizycznej oraz racjonalnego i zdrowego żywienia. Wrocławskie placówki edukacyjne miały możliwość zgłaszania się do projektu certyfikacji z zakresu

zdrowego i racjonalnego żywienia oraz promowania aktywności fizycznej. Certyfikaty przyznawane są od 2014 r. Aktualne certyfikaty posiada 168 placówek edukacyjnych, w tym: 21 żłobków, 86 przedszkoli, 59 szkół podstawowych, 2 szkoły ponadpodstawowe. W ramach programu specjalista ds. żywienia współpracował z dyrektorami, intendentami, kucharzami i ajentami sklepików szkolnych, w zakresie zmiany asortymentu oraz żywienia w stołówkach przedszkolnych i szkolnych. Placówki, które wprowadziły zalecane zmiany otrzymały certyfikat zdrowego i racjonalnego żywienia. W 2022 r. 48 wrocławskim placówkom edukacyjnym przyznano „Złote certyfikaty z zakresu zdrowego i racjonalnego żywienia" dla stołówek, które wyróżniają się najwyższą jakością w zakresie dbałości o przebieg procesu żywienia oraz stosowanych produktów. Przyznane zostały także „Certyfikaty promowania aktywności fizycznej". Aktualne certyfikaty takie posiada 78 placówek, w tym: 46 przedszkoli, 30 szkół podstawowych oraz 2 szkoły ponadpodstawowe. Certyfikaty przyznawane są na 2 lata, a po ich upływie, placówka może ubiegać się o przedłużenie certyfikatu. Zadanie, realizowane przez organizację pozarządową, polegało na: prowadzeniu procedury certyfikacji oraz recertyfikacji (odnowienie certyfikatu po 2 latach), sprawowaniu nadzoru merytorycznego nad placówkami posiadającymi certyfikaty, prowadzeniu konsultacji merytorycznych dotyczących zasad zdrowego i racjonalnego żywienia oraz promowania aktywności fizycznej, dla placówek opiekuńczych i edukacyjnych zainteresowanych uzyskaniem certyfikatów. W ramach zadania przygotowano informację na stronie internetowej: nabór do procedury otrzymania certyfikatu z zakresu promowania aktywności fizycznej oraz certyfikatu zdrowego i racjonalnego żywienia, spis placówek opiekuńczych i edukacyjnych posiadających certyfikaty oraz harmonogram działań w programie. W 2022 roku w procesie certyfikacji stołówek i sklepików z zakresu zdrowego żywienia: do certyfikacji zgłosiło się 18 nowych placówek edukacyjnych, specjalista ds. żywienia przeprowadził 99 konsultacji merytorycznych dla placówek opiekuńczych i edukacyjnych, przeprowadzono proces recertyfikacji dla 68 placówek.

W procesie certyfikacji placówek edukacyjnych z zakresu promowania aktywności fizycznej: do certyfikacji zgłosiły się 4 nowe placówki edukacyjne, specjalista ds. aktywności fizycznej przeprowadził 37 konsultacji merytorycznych dla placówek opiekuńczych i edukacyjnych, przeprowadzono także proces

recertyfikacji dla 33 placówek. Ponadto zorganizowano szkolenia dla intendentów, ajentów sklepików szkolnych, przedstawicieli firm cateringowych oraz nauczycieli. W szkoleniach wzięło udział 99 osób.

WSPARCIE ORGANIZACYJNE ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ PIELĘGNIARKI ŚRODOWISKA NAUCZANIA I WYCHOWANIA WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

W 2022 roku rozpoczęto realizację pilotażu programu Elektronicznego Systemu Medycyny Szkolnej (ESMS). Jest to program informatyczny wspierający pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania podczas badań bilansowych uczniów. W którym zbierane są dane ucznia, analizujowane parametry wpisane przez pielęgniarkę i generowane na karcie informacje o stanie zdrowia dziecka. Przekazywana rodzicom karta zawiera wyniki badań bilansowych wraz z komentarzem i zaleceniami zdrowotnymi. W programie ESMS generowane są raporty statystyczne dotyczące stanu zdrowia uczniów na poziomie całej szkoły. Raporty mogą zostać wykorzystane m.in. do zaplanowania działań profilaktycznych, motywowania społeczności szkolnej do prowadzenia zdrowego stylu życia, dialogu z rodzicami dotyczącego zajęć sportowych i korekcyjnych, a także ograniczenia zwolnień z zajęć wychowania fizycznego. Zorganizowano spotkanie informacyjne, na którym obecni byli przedstawiciele 20 podmiotów realizujących zadania pielęgniarek środowiska nauczania i wychowania. Podczas spotkania przedstawiono założenia programu oraz zasady przystąpienia do pilotażu. Ponadto odbyły się szkolenia stacjonarne i online dla 19 pielęgniarek, na którym zapoznały się z działaniem systemu ESMS.

ZESPÓŁ DS. PROMOCJI ZDROWEGO ŻYWIENIA I AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY

Przy Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych od grudnia 2014 r. działa Zespół ds. promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży. Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 7918/22 z dnia 20.06.2022 r. został

powołany kolejny, w skład którego wchodzą przedstawiciele: Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia, Departamentu Zrównoważonego Rozwoju, Rady Miejskiej Wrocławia, Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, Centrum Usług Informatycznych, Wrocławskiego Centrum Zdrowia SPZOZ, organizacji pozarządowych, wrocławskich placówek edukacyjnych oraz rodziców.

Zespół jest organem doradczo-opiniodawczym w zakresie realizacji zadań z zakresu promocji zdrowego żywienia oraz podejmowania nowych inicjatyw zgłaszanych przez różne środowiska, grupy społeczne oraz osoby. Inicjatywy dotyczą promowania
w środowisku dzieci i młodzieży aktywności fizycznej, zdrowego stylu życia i racjonalnego odżywiania. W 2022 r. odbyły się dwa spotkania zespołu w nowym składzie. Podczas spotkań przedstawiono działania z zakresu promocji zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, zaprezentowano projekt BIOCANTEENS oraz omówiono i zatwierdzono rekomendacje dla placówek edukacyjnych w zakresie niemarnowania żywności.

PROGRAMY W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB CYWILIZACYJNYCH DLA OSÓB DOROSŁYCH

ENDOMETRIOZA, CHOROBA KOBIET W KAŻDYM WIEKU

W ramach programu prowadzone było wielospecjalistyczne poradnictwo zdrowotne dla kobiet w trakcie diagnozowania oraz leczenia endometriozy. Kobietom z endometriozą zapewniono: indywidualne konsultacje specjalistyczne z lekarzem ginekologiem onkologiem, lekarzem endokrynologiem, specjalistą leczenia bólu, dietetykiem, psychologiem i rehabilitantem. Możliwe było także korzystanie ze strony internetowej (informacje o endometriozie) - Klinika Endometriozy, gdzie lekarze - ginekolog onkolog, endokrynolog, a także specjalista leczenia bólu, dietetyk, psycholog, rehabilitant oraz edukator zdrowia

prokreacyjnego, prowadzili interaktywne wykłady dotyczące różnych aspektów endometriozy. Zapewniona została możliwość kontaktów z ww. specjalistami na fanpage'u, facebooku. Kompleksową opieką specjalistyczną objęto 78 kobiet, 218 kobiet wysłuchało wykładów specjalistów i rozwiązało testy wiedzy. Odbiorcami strony www.klinikaendometriozy.pl było 6 200 osób. Wykładów dla personelu medycznego wysłuchało 116 osób, które rozwiązały testy wiedzy. W zorganizowanej dla personelu medycznego konferencji na temat endometriozy udział wzięło 100 osób.

PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW GŁOWY I SZYI

Przeprowadzono kampanię medialną, której celem było zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców Wrocławia dotyczącej profilaktyki zachowań ryzykownych oraz wczesnej diagnostyki nowotworów głowy i szyi. Ważnym działaniem było dotarcie z przekazem medialnym do grupy najwyższego ryzyka, a więc palących tytoń, nadużywających alkoholu oraz narażonych na infekcje wirusem brodawczaka ludzkiego HPV lub mających, co najmniej przez 3 tygodnie, jeden z następujących objawów: pieczenie języka, niegojące się owrzodzenie oraz czerwone lub białe naloty w jamie ustnej, ból gardła, ból w trakcie oraz problemy z przełykaniem, przewlekła chrypka, guz na szyi, niedrożność nosa lub krwawy wyciek z nosa. Specjalistyczne konsultacje przeprowadzono u 150 osób.

WSPARCIE SPECJALISTYCZNE DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA Z ZABURZENIAMI SNU PO PRZEBYTYM COVID- 19

W programie, osobom z zaburzeniami snu po przebytym COVID-19 dokonywano oceny stopnia nasilenia zaburzeń i jakości snu oraz wskazano dalsze postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne. W ramach programu 100 osobom wykonano wstępne badania poprzedzające konsultacje lekarską: badanie ciśnienia krwi, masy ciała, indeksu BMI, przeprowadzenie badania ankietowego. W konsultacjach lekarskich kwalifikujących do programu na podstawie wywiadu, po przeprowadzaniu analizy informacji z badania

wstępnego, udział wzięło 60 osób. Wszystkie te osoby otrzymały aktygraf i instrukcję jego obsługiwania, a następnie wykonany przez lekarza psychiatrię opis badania aktygrafem. Przeprowadzone zostały także konsultacje lekarskie oceniające stan pacjenta na podstawie wyników badań.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ KOBIET W OKRESIE MENOPAUZY

Celem programu edukacyjnego było zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości kobiet dotyczącej okresu i przebiegu menopauzy jako stanu fizjologicznego, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, obniżenie lęku związanego z okresem premenopauzalnym i menopauzalnym, poprawa zdrowia i jakości życia kobiet oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości w okresie menopauzy, przeciwdziałanie problemom w obszarze zdrowia psychicznego kobiet i wstępna ocena zdrowia kobiet podczas przebiegu menopauzy pod względem psychologicznym, klinicznym i diagnostycznym. Mieszkanki Wrocławia, u których w sferze fizycznej i psychicznej występują problemy w okresie premenopauzalnym i menopauzalnym, mogły skorzystać z konsultacji specjalistów. Program prowadzony w roku 2022 ukierunkowany był na wstępne rozpoznanie problemów zdrowotnych kobiet w okresie menopauzy poprzez prowadzenie konsultacji zdrowotnych przez lekarza ginekologa, położną i psychologa. W programie odbyły się 253 wizyty, w tym 108 kobiet skorzystało z konsultacji położnej, 82 psychologa, 63 lekarza ginekologa. Z programu skorzystało łącznie 185 kobiet.

PROGRAM ROZSZERZENIE DOSTĘPU DO REHABILITACJI SERCOWO-NACZYNIOWEJ W RAMACH WTÓRNEJ PREWENCJI CHORÓB SERCOWO-NACZYNIOWYCH

Programem objęte były osoby pełnoletnie, mieszkańcy Wrocławia, po przebytym zawale mięśnia sercowego lub po zabiegach wykonanych na naczyniach wieńcowych, jednak nie później niż w okresie do 12 miesięcy od zaistniałego incydentu. Prowadzone były zajęcia ruchowe, połączone z instruktażem

do samodzielnego wykonywania ćwiczeń w warunkach domowych oraz specjalistyczne konsultacje lekarskie i badania EKG wysiłkowe. Pacjenci uczestniczyli w zajęciach grupowych i indywidualnych z dietetykiem oraz psychologiem. Na podstawie oceny rezerwy wieńcowej, podczas kontrolnej próby wysiłkowej na bieżni ruchomej, u uczestników programu stwierdzono znaczny wzrost wydolności fizycznej i ogólną poprawe stanu zdrowia. W 2022 r. w programie wzięło udział 236 osób, w tym około 79 osób po przechorowaniu COVID-19.

PILOTAŻ PROGRAMU EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPARCIA DLA OSÓB Z NIEWYDOLNOŚCIĄ KRĄŻENIA

Celem programu byłą poprawa jakości życia osób z niewydolnością serca poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz wsparcia. Program realizowało Centrum Kardiologiczne „PRO OCRDE" w okresie październik – grudzień 2022 r. W ramach programu prowadzono zajęcia rehabilitacyjne grupowe w systemie stacjonarnym i telerehabilitacji oraz indywidualną edukację zdrowotną ukierunkowaną na promowanie zdrowego stylu życia, właściwie dobranej diety i aktywności ruchowej, naukę ćwiczeń fizycznych, ruchowych i oddechowych do wykonywania w warunkach domowych. Uczestnicy uzyskali wzrost wydolności wysiłkowej, co przełożyło się na zwiększoną tolerancję wysiłku. Pacjenci, którzy korzystali z telerehabilitacji, bardzo pozytywnie ocenili tą formę zajęć. Podczas treningów pozostawali w stałym kontakcie z fizjoterapeutą, co dawało im poczucie bezpieczeństwa. Z programu skorzystało 60 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY I ZABURZEŃ METABOLICZNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Program wieloletni, którego celem było zwiększenie poziomu świadomości zdrowotnej mieszkańców Wrocławia o zagrożeniu cukrzycą oraz poprawa jakości życia chorych na cukrzycę i przeciwdziałanie jej powikłaniom poprzez: działania informacyjno-edukacyjne i propagowanie idei pomocy osobom chorym

na cukrzycę, kształtowanie u osób chorych na cukrzycę umiejętności obserwowania objawów choroby i właściwej ich interpretacji, naukę samokontroli i samoobserwacji w cukrzycy, motywowanie do aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym pracy zawodowej, ruchu i wypoczynku, poprawę sprawności fizycznej i aktywny udział chorych na cukrzycę w zajęciach ruchowych, zapobieganie hiper i hipoglikemii, utrzymanie dobrego samopoczucia psychicznego oraz uczenie chorych na cukrzycę sposobów radzenia sobie ze stresem i kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne.

W 2022 r. w 9 punktach edukacyjnych, zlokalizowanych w podmiotach medycznych na terenie Wrocławia, pielęgniarki prowadziły indywidualną edukację osób chorych na cukrzycę, zagrożonych chorobą i innymi zaburzeniami metabolicznymi. Z 1038 porad edukacyjnych skorzystały 873 osoby, w tym 568 osób, które zgłosiły się po raz pierwszy. Porad dietetycznych udzielono 523 osobom. W ramach programu przeprowadzono także szkolenia nauczycieli, które dotyczyły między innymi: opieki, żywienia oraz postępowania z dzieckiem chorym na cukrzycę. W szkoleniach wzięło udział łącznie 211 osób. Przeprowadzono również szkolenia dla uczniów na temat funkcjonowania w życiu codziennym ich rówieśników chorych na cukrzyce typu I. W szkoleniach wzięło udział 243 uczniów. W 2022 r. prowadzono szkolenie dla pielęgniarek z zakresu opieki nad pacjentem z cukrzycą. W szkoleniu wzięło udział 36 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI STOPY CUKRZYCOWEJ U OSÓB CHORYCH NA CUKRZYCĘ

Program wieloletni, którego celem było ograniczenie występowania powikłań u chorych na cukrzycę z rozpoznanym zespołem stopy cukrzycowej oraz zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych z powodu amputacji stopy, poprzez: podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób chorych na cukrzycę dotyczących zasad pielęgnacji ciała ze szczególnym uwzględnieniem stóp, wczesną, kompleksową ocenę zagrożenia oraz zabezpieczenie stóp specjalnym obuwiem ochronnym, indywidualnie dobranym dla każdego pacjenta.

W 2022 r. program realizowany był przez Centrum Medyczne „Dobrzyńska”, gdzie prowadzony był tzw. referencyjny gabinet stopy cukrzycowej. W programie prowadzona była opieka nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej, w tym indywidualne badania oceny stanu ukrwienia stopy oraz edukacja zdrowotna. Na podstawie wyniku badania pedobarograficznego możliwy był indywidualny dobór profilaktycznych wkładek do obuwia oraz dobór obuwia ortopedycznego. Programem objęto około 719 osób. Działania realizowane w ramach programu były komplementarne do świadczeń zdrowotnych,
finansowanych ze środków NFZ.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPIERANIA OSÓB CHORYCH NA CUKRZYCĘ ORAZ ICH RODZIN i OPIEKUNÓW

Program wieloletni, którego celem była poprawa jakości życia osób chorych na cukrzycę oraz ich rodzin i opiekunów, poprzez działania edukacyjne, informacyjne i wspierające, w tym podnoszenie poziomu wiedzy dotyczącej samoopieki, samoobserwacji
i samopielęgnacji osób chorych na cukrzycę, udzielanie wsparcia osobom chorym na cukrzycę i ich rodzinom i opiekunom, zapobiegającego kryzysowi psychicznemu, kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób chorych na cukrzycę. W 2022 r. grupowe zajęcia edukacyjne dla osób chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów prowadzone były raz w miesiącu. W zajęciach wzięło udział 396 osób. W Centrum Edukacji Diabetyków „Biskupia” udzielono 1 439 porad edukacyjnych, z których skorzystało 1 380 osób. Przeprowadzono warsztaty kulinarne dla osób chorujących na cukrzycę typu I. Podczas szkoleń uczestnicy przygotowywali potrawy obiadowe i piekli chleb o niskim indeksie glikemicznym (IG), wymieniali się przepisami na potrawy, przygotowywali posiłki do pracy i na uczelnie tzw. Lunch boksy- dieta pudełkowa. Odbyły się również warsztaty z zakresu insulinoterapii, integracyjno-edukacyjne i podologiczne. Podczas warsztatów osoby z cukrzycą uczyły się w jaki sposób dbać o stopy,
jak prawidłowo obcinać paznokcie z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, jak postępować w warunkach domowych w przypadku wrastających paznokci i jakie preparaty są wskazane w codziennej pielęgnacji stóp. W warsztatach udział

wzięło łącznie 230 osób. W 5 Ośrodkach usytuowanych w różnych rejonach Wrocławia tj. Ośrodku Promocji Zdrowia i Rehabilitacji Ruchowej „Saluber", Akademii Sztuk Walki, pływalni AWF Wrocław, Szkole Podstawowej nr 118 oraz Wrocławskim Centrum SPA prowadzone były zajęcia aktywności fizycznej. W zajęciach na sali gimnastycznej, pływalni oraz w terenie uczestniczyło 1 146 osób. W listopadzie 2022 r. zorganizowano i przeprowadzono XV Konferencję informacyjno-edukacyją dla osób chorych na cukrzyce oraz ich rodzin. W konferencji wzięło udział 166 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI RAKA PIERSI U KOBIET, MIESZKANEK WROCŁAWIA

Program wieloletni, którego celem było ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków późnego wykrycia raka piersi u kobiet poprzez zwiększenie dostępu do edukacji zdrowotnej i badań specjalistycznych. W 2022 r. program profilaktyki raka piersi składał się z 2 modułów: edukacyjnego i diagnostycznego. Moduł edukacyjny realizowany był przez grupę wyszkolonych pielęgniarek i położnych, które w 12 punktach edukacji zdrowotnej (PEZ), zlokalizowanych w podmiotach medycznych na terenie miasta oraz tzw. punktach mobilnych, prowadziły indywidualną naukę samobadania piersi u kobiet w każdym wieku. Z nauki samobadania piersi skorzystały 3 633 kobiety. Wszystkie uczestniczki otrzymały książeczkę samokontroli piersi i ulotkę edukacyjną. Natomiast kobiety, u których występowały nieprawidłowości skierowano na konsultację onkologiczną i diagnostykę specjalistyczną. Z konsultacji onkologicznej skorzystało 5 966 kobiet, na leczenie szpitalne operacyjne lub skojarzone skierowano 171 kobiet. Wykonano 2 596 badania USG i 1 804 mammografie. Zmiany chorobowe wykryto u 285 kobiet, w tym podejrzenie raka piersi u 157 kobiet. Z porad lekarzy genetyków skorzystało 69 kobiet, a wsparcie psychologa otrzymało 128 kobiet.

PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW SKÓRY, W SZCZEGÓLNOŚCI CZERNIAKA ZŁOŚLIWEGO

Celem było podniesienie poziomu wiedzy i świadomości zdrowotnej dotyczącej profilaktyki raka skóry i czerniaka oraz kształtowanie zachowań prozdrowotnych i poczucia tzw. „czujności onkologicznej", poprzez organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych dla mieszkańców Wrocławia oraz kształtowanie nawyku samoobserwacji skóry i znamion. W 2022 r. program realizowały dwa podmioty medyczne: Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu Ośrodek Badawczo-Rozwojowy oraz IV Wojskowy Szpital Kliniczny z Poliklinika Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu. W ramach programu prowadzona była edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki nowotworów skóry i czerniaka, z której skorzystały 1 530 osób. Do dalszej diagnostyki specjalistycznej skierowano 460 osób.

PROFILAKTYKA CHORÓB NOWOTWOROWYCH U MĘŻCZYZN

Celem kampanii było uwrażliwienie społeczeństwa na choroby nowotworowe u mężczyzn, w szczególności nowotwór prostaty i nowotwór jądra. W ramach zadania promowano badania profilaktyczne zmierzające do szybszej reakcji w przypadku wykrycia nowotworu, edukację oraz budowanie świadomości dbania o męskie zdrowie.

W 2022 roku przeprowadzono 3 webinary edukacyjne oraz 2 debaty. Prelegentami byli urolodzy, onkolodzy oraz wybrani eksperci. Zorganizowano także konkurs „Złoty Wąs", podczas którego wyłoniono najlepszy wąs we Wrocławiu. Temu wydarzeniu towarzyszyła popularyzacja męskiej profilaktyki, otwarta dyskusja o męskich nowotworach oraz uświadamianie istoty kontroli organizmu w kontekście chorób nowotworowych.
Do 8 punktów laboratoryjnych na bezpłatne badania zgłosiło się 176 mężczyzn, a podczas finału konkursu „Złoty Wąs" wykonano 35 badań USG. W ramach projektu nagrano także spot promujący kampanię Złoty Wąs 2022, który został wyemitowany w serwisie YouTube generując 15 000 wyświetleń. Materiał emitowany był również w pojazdach Miejskiego Przedsiębiorstwa

Komunikacyjnego. Ukazał się także artykuł w prasie drukowanej i serwisie online na temat statystyk raka prostaty.

PROFILAKTYKA GRYPY DLA OSÓB POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA

Szczepienia przeciwko grypie, to program polityki zdrowotnej Miasta, który przyczyniał się do poprawy jakości i skuteczności opieki geriatrycznej nad osobami w wieku podeszłym. W ramach programu zdrowotnego zaszczepiono **4 300** osób.

WSPARCIE W OPIECE DOMOWEJ OSÓB PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYCH ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Celem działań było podniesienie jakości życia osób chorych oraz przeciwdziałanie powikłaniom chorób. Zespół specjalistów – pielęgniarki, rehabilitanci i psycholodzy, prowadził działania z zakresu edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki chorób w środowisku domowym chorego. W okresie od września do grudnia 2022 r. opieką i wsparciem objęto 138 osób przewlekle i nieuleczalnie chorych przebywających w środowisku domowym oraz ich rodziny i opiekunów.

PROGRAMY W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

PROGRAM PROMOWANIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO W POPULACJI DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

Celem programu było przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego i depresji w populacji dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Wrocławia. Prowadzono edukację zdrowotną i społeczną oraz wparcie specjalistyczne, w tym upowszechnianie wiedzy o zdrowiu psychicznym i jego znaczeniu dla

prawidłowego rozwoju osobistego i społecznego. Dążono do podnoszenia poziomu wiedzy dotyczącej promocji i ochrony zdrowia psychicznego oraz kształtowania postaw i zachowań sprzyjających wzmacnianiu zdrowia psychicznego i przeciwdziałania kryzysom. Realizowano także różne formy pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych kryzysem zdrowia psychicznego: warsztaty, zajęcia indywidualne i grupowe. Program realizowany był we współpracy z Wrocławskim Centrum Zdrowia SP ZOZ oraz organizacjami pozarządowymi. Z różnych form pomocy skorzystało około 360 osób. Większość prowadzonych działań miała charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia. Dla dzieci i młodzieży z wrocławskich szkół oraz ich rodziców, w formie hybrydowej, przeprowadzono cykl warsztatów profilaktycznych pn. „Żyj zdrowiem". W warsztatach wzięło udział około 2 820 uczniów.

Przeprowadzono również szkolenie dla osób dorosłych, w którym wzięło udział 28 osób. Ze wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej skorzystało 116 osób.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONYCH KRYZYSEM ZDROWIA PSYCHICZNEGO ORAZ ICH RODZICÓW I OPIEKUNÓW

Celem programu było przeciwdziałanie kryzysom psychicznym u dzieci i młodzieży oraz wśród ich rodziców i opiekunów poprzez zapewnienie dostępu do różnych form wsparcia edukacyjnego, wzmacniającego zdrowie psychiczne i poczucie bezpieczeństwa. Realizacja programu związana była z organizowaniem i prowadzeniem szkoleń oraz warsztatów specjalistycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów, rozwijaniem umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu dzieci i młodzieży z grup podwyższonego i wysokiego ryzyka, udzielaniem wsparcia psychologicznego dzieciom, młodzieży oraz dla ich rodziców i opiekunów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, społecznych, rozwoju osobistego i relacji międzyludzkich,

prowadzeniem działań edukacyjno – informacyjnych dotyczących negatywnych skutków używania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

W okresie od września do grudnia 2022 r. z programu skorzystało 600 osób, w tym dzieci, młodzież oraz ich rodziny/opiekunowie.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW W PROCESIE ZDROWIENIA

Celem programu była poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz ich rodzin i opiekunów w procesie zdrowienia. Działania skierowane były na budowanie pozytywnych relacji z otoczeniem oraz aktywizowanie społeczne. Prowadzono indywidualne i grupowe zajęcia psychoedukacyjne - warsztaty, grupy wsparcia, zajęcia usprawniające wykonywanie czynności w zakresie samoobsługi oraz zajęcia poprawiające komunikację i integrację z rodziną i środowiskiem lokalnym. Ponadto realizatorzy motywowali uczestników do aktywnego udziału w życiu społecznym i kulturalnym miasta, w tym wyjść na koncerty, wystawy i seanse kinowe oraz wspierali ich w zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa przeciwdziałającego kryzysom psychicznym i nawrotom choroby. Program realizowały 3 organizacje pozarządowe: Fundacja „Opieka i Troska”, Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia „Curatus” oraz Dolnośląskie Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji „ART”. Z różnych form pomocy i wsparcia skorzystały 204 osoby.

PROGRAM WSPARCIA DLA OSÓB ZAGROŻONYCH DEPRESJĄ I Z ZESPOŁAMI DEPRESYJNYMI ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Program realizowano we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało około 90 osób. Większość prowadzonych działań, w tym zajęcia relaksacyjne, psychoedukacja oraz spotkania, w ramach tzw. grupy wsparcia, miało charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci korzystali w sposób systematyczny.

PROGRAM WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO DLA OSÓB CHORYCH ONKOLOGICZNIE

Projekt pod nazwą „Akademia Walki z Rakiem” realizowany był przez Dolnośląskie Centrum Psychoonkologii i Rehabilitacji. Prowadzono grupy wsparcia, klub pacjenta, konsultacje indywidualne z psychologiem i psychoterapeutą oraz wykłady z pokazem przyrządzania zdrowego pożywienia. Zajęcia relaksacyjne i kinezjologii edukacyjnej mózgu oraz edukacji żywieniowej prowadzone były w trybie hybrydowym. Z oferowanych zajęć skorzystało około 70 osób. Wolontariusze Fundacji „Dobrze, że jesteś” objęli opieką około 3 000 pacjentów z Kliniki Hematologii Uniwersytetu Medycznego oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu. Zorganizowano grupę wsparcia dla rodzin osób chorujących onkologicznie oraz po stracie bliskiej osoby, w której uczestniczyło łącznie 50 osób.

PROGRAM WSPARCIA OSÓB Z ZESPOŁAMI OTĘPIENNYMI I ZABURZENIAMI PSYCHOGERIATRYCZNYMI ORAZ ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Celem programu była poprawa jakości życia osób z zespołami otępiennymi i zaburzeniami psychogeriatrycznymi oraz przeciwdziałanie pogłębianiu się tych zaburzeń. Opieką psychologiczną objęto 483 osoby po 60 roku życia, u których wystąpiły problemy psychogeriatryczne. W ramach programu prowadzone były grupy wsparcia, warsztaty, zajęcia aktywności ruchowej oraz psychoedukacyjne indywidualne i grupowe. Ze wsparcia dla opiekunów osób z zaburzeniami psychogeriatrycznymi skorzystało około 349 osób.

PROGRAM EDUKACJI ZDROWOTNEJ I WSPARCIA PSYCHOTERAPEUTYCZNEGO DLA DOROSŁYCH OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ, ICH RODZIN I OPIEKUNÓW

Celem programu było upowszechnianie wiedzy o zdrowiu psychicznym oraz promowanie modelu opieki środowiskowej i wsparcie osób z doświadczeniem

choroby psychicznej, zaburzeniami psychogeriatrycznymi i ich rodzin i opiekunów. Prowadzone były grupowe zajęcia psychoedukacyjne ukierunkowane na łagodzenie problemów dotyczących zdrowia psychicznego oraz punkt informacyjno - konsultacyjny. Osoby z doświadczeniem choroby psychicznej były motywowane do podejmowania codziennych obowiązków i ról społecznych, udzielano im wsparcia psychologicznego w celu uzupełnienia leczenia farmakologicznego. Program uzupełniał świadczenia zdrowotne finansowane przez NFZ. W 2022 r. programem objęto 169 osób zagrożonych kryzysem zdrowia psychicznego, doświadczeniem choroby psychicznej. Odbyło się także spotkanie Zespołu Merytorycznego ds. Zdrowia Psychicznego. W skład zespołu wchodzą przedstawiciele wszystkich organizacji realizujących zadanie oraz Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia. Spotkanie odbyło się podczas międzynarodowej konferencji „Trauma i PTSD wywołane działaniami wojennymi – Wsparcie dla uchodźców z Ukrainy". Przedstawione zostały działania Miasta dla obywateli Ukrainy przebywających we Wrocławiu ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego. Przedstawiciele Departamentu Edukacji przedstawili problemy związane z traumą wywołaną działaniami wojennymi wśród dzieci i młodzieży z Ukrainy. Zaproszeni specjaliści z Izraela opowiedzieli o doświadczeniach związanych z traumą wywołaną działaniami wojennymi oraz podjętych działaniach w celu niwelowania ich następstw.

EDUKACJA ZDROWOTNA ORAZ PROFILAKTYKA OGRANICZAJĄCA ZAGROŻENIA I SZKODY DLA ZDROWIA FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO WŚRÓD OSÓB BEZDOMNYCH WE WROCŁAWIU

Działaniami zostały objęte osoby w kryzysie bezdomności ulicznej, beneficjenci StreetBusa, mieszkańcy ogrzewalni oraz nadużywający alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Osoby w kryzysie bezdomności mogły skorzystać ze wsparcia psychologicznego, rozmów ze streetwokerem a także pielęgniarką. Prowadzono również działania edukacyjno - informacyjne dotyczące objawów i przebiegu chorób zakaźnych w tym COVID-19, informując o obostrzeniach epidemicznych. Działania edukacyjno -informacyjne prowadzono w formie stacjonarnej i środowiskowej. Wsparciem objęto 203 osoby bezdomne.

ŁÓŻKA WYTCHNIENIA

Celem programu byłą pomoc rodzinom i opiekunom w sprawowaniu opieki nad osobami przewlekle i nieuleczalnie chorymi przebywającymi w środowisku domowym poprzez zapewnienie chorym czasowej, stacjonarnej opieki pielęgnacyjnej, umożliwiającej bezpośrednim opiekunom załatwienie spraw osobistych, domowych a także odpoczynku. Całodobową opieką pielęgnacyjną, od sierpnia do grudnia 2022 r. objęto 138 osób.

ŚWIADCZENIE SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych wydawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, realizowano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te obejmowały uczenie się oraz doskonalenie u podopiecznych umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych niezbędnych do samodzielnego życia, funkcjonowania w życiu społecznym i w rodzinie, gospodarowania pieniędzmi, rozwiązywania trudności i niepowodzeń, przygotowywania posiłków, utrzymywania higieny, ładu i porządku w najbliższym otoczeniu. W 26 środowiskach domowych zrealizowano łącznie 20 762 godzin specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

STWIERDZANIE ZGONU I JEGO PRZYCZYNY OSOBY ZMARŁEJ W MIEJSCU PUBLICZNYM ALBO NIEPUBLICZNYM NA TERENIE WROCŁAWIA

Celem zadania było sporządzenie dokumentacji medycznej oraz wystawienie karty zgonu albo protokołu zgonu osoby zmarłej w miejscu publicznym albo niepublicznym na terenie Wrocławia, w myśl art. 11 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Zgodnie z przyjętą procedurą postępowania wykonywane były następujące czynności: ustalenie tożsamości

zwłok osoby zmarłej, osobiste dokonanie oględzin zwłok, przeprowadzenie w miarę możliwości wywiadu w miejscu i czasie wezwania wśród osób z otoczenia osoby zmarłej, w celu ustalenia okoliczności w jakich nastąpił zgon, zapoznanie się z dokumentami dotyczącymi stanu zdrowia osoby zmarłej w okresie poprzedzającym zgon, o ile dokumenty takie były dostępne w miejscu i czasie wezwania, stwierdzenie zgonu i jego przyczyny na podstawie oględzin, informacji z wywiadu i dostępnej dokumentacji medycznej osoby zmarłej. Zgon stwierdzono u 546 osób.

REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z WYSTĄPIENIEM SYTUACJI KRYZYSOWYCH WSPARCIE DLA UCHODŹCÓW Z UKRAINY

LEKI

W ramach zadania kupowano leki i produkty medyczne dla uchodźców z terenów objętych działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy, w szczególności na potrzeby punktów pierwszej pomocy medycznej, utworzonych w miejscach noclegowych przeznaczonych dla uchodźców.

POMOC PSYCHOLOGICZNA

Od czerwca do grudnia 2022 r. zorganizowano i prowadzono wsparcie psychologiczne dla uchodźców z Ukrainy w tym dzieci, młodzieży i ich rodziców oraz opiekunów. Zadanie realizowały organizacje pozarządowe: Fundacja Kalejdoskop Kultur, Fundacja Pozytywka oraz Dolnośląska Fundacja Alzheimerowska, a także oraz podmiot leczniczy - Centrum Neuropsychiatrii „Neuromed”. Z tej formy pomocy skorzystały 883 osoby.

POPRAWA JAKOŚCI INFORMACJI I KOMUNIKACJI Z OBYWATELAMI UKRAINY HOSPITALIZOWANYMI WE WROCŁAWSKICH SZPITALACH

Od sierpnia do grudnia 6 wrocławskich szpitali otrzymywało wsparcie finansowe przeznaczone na tłumaczenie dokumentacji medycznej hospitalizowanych dzieci i młodzieży - uchodźców z Ukrainy.

WSPIERANIE DZIAŁAŃ ZAPEWNIAJĄCYCH DZIECIOM I MŁODZIEŻY Z UKRAINY WARUNKÓW DO ROZWOJU I AKTYWNOŚCI W MIEJSCACH OPIEKI WYCHOWAWCZEJ

Realizowany był projekt, polegający na zapewnieniu dzieciom i młodzieży z Ukrainy warunków umożliwiających rozwój i wykonywanie różnych aktywności w miejscach sprawowania opieki wychowawczej. Beneficjentom została zapewniona pomoc w zakresie opieki w czasie wolnym od nauki szkolnej, organizacja różnego typu zajęć wspomagających rozwój zainteresowań, integrację oraz naukę języka polskiego. Organizowane były wyjścia, wycieczki i zajęcia krajoznawczo-turystyczne, także poza teren Wrocławia. Wsparcie dla 415 osób zostało zapewnione w 20 miejscach opieki.

POLSKO-UKRAIŃSKIE KOLONIE LETNIE Z TOBIASZKAMI

W ramach zadania dzieci i młodzież z Polski i Ukrainy wzięły udział w dziesięciodniowym integracyjnym wyjeździe kolonijnym nad morze. W wyjeździe wzięło udział 40 uczestników w wieku 6-17 lat.

CENTRUM ROZWOJU I AKTYWNOŚCI DZIECI I MŁODZIEŻY

Środki inwestycyjne przeznaczono na prace związane z przystosowaniem lokali, w których realizowane było zadanie dla osób o szczególnych potrzebach, między innymi przystosowanie toalet dla osób z niepełnosprawnościami, zamontowanie

platformy schodowej lub windy, wymurowanie podjazdu, zniwelowanie progów i inne prace.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ. REALIZACJA LOKALNEJ MIĘDZYSEKTOROWEJ POLITYKI PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM SPOŻYWANIA ALKOHOLU

PROWADZENIE PUNKTU KONSULTACYJNEGO DO SPRAW ALKOHOLOWEGO ZESPOŁU PŁODOWEGO (FAS)/ SPEKTRUM PŁODOWYCH PABURZEŃ ALKOHOLOWYCH (FASD)

Działania realizowane w ramach projektu dedykowane były do rodzin, rodzin zastępczych lub rodzin adopcyjnych, w których istniało podejrzenie wystąpienia u dzieci zespołu FAS lub FASD. Beneficjenci uzyskali profesjonale wsparcie i pomoc zgodnie z potrzebami. Dzieci zostały objęte całościową opieką, w tym oddziaływaniami pomocowymi realizowanymi przez różnych specjalistów: psychologa, psychoterapeutę, psychiatrę dziecięcego, logopedę oraz specjalistę wczesnego wspomagania rozwoju. Opiekunowie uzyskali rzetelną wiedzę oraz wsparcie psychoedukacyjne. Ze wsparcia oferowanego w ramach działania skorzystało 45 dzieci oraz niemal dwukrotnie więcej opiekunów.

ORGANIZACJA KONFERENCJI NAUKOWEJ DLA SPECJALISTÓW ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROBLEMATYKĄ UZALEŻNIEŃ

Celem zadania było zapoznanie uczestników konferencji z tematem alkoholowego zespołu płodowego (FAS), jego przyczyn, przebiegu oraz możliwych form terapii. Zaproszeni zostali specjaliści z zakresu diagnostyki i leczenia FAS: lekarze, psychiatrzy, psycholodzy i psychoterapeuci, zagraniczni specjaliści omawiający modele opieki obowiązujące na świecie oraz rodzice i opiekunowie dzieci z diagnozą FAS. W trwającej 7 godzin konferencji udział wzięło 150 osób i 7 prelegentów.

POMOC TERAPEUTYCZNA DLA UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Program realizowano w Przychodni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień Wrocławskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ przy ul. Lindego 19-21 oraz przy ul. Wszystkich Świętych 2. Zajęcia dla pacjentów prowadzone były w formie treningów umiejętności i zachowań oraz treningów psychologicznych w tym: treningu asertywności, treningu umiejętności wychowawczych, treningu radzenia sobie z głodem alkoholowym, treningu uważności, treningu poczucia własnej wartości, treningu asertywnych zachowań abstynenckich (TAZA), warsztatów pracy nad złością, treningu zapobiegania nawrotom, warsztatów pracy nad urealnieniem obrazu siebie. Z programu skorzystało 86 osób. Realizowany był również program wsparcia i rozwoju dla osób uzależnionych i współuzależnionych a także Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA), w którym wzięło udział 120 osób. W programie działał również punkt informacyjno-konsultacyjny (PIK), z którego skorzystało 108 osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ I WSPARCIA TERAPEUTYCZNEGO DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM

W programie uczestniczyło około 1 600 osób. Realizatorem było Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrocławiu, przy ul. Białowieskiej 74a. W ramach programu prowadzony był punkt konsultacyjno-informacyjny, programy wsparcia terapeutycznego, program edukacyjno-korekcyjny dla Dorosłych Dzieci Alkoholików, grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób pijących ryzykownie lub szkodliwie, program profilaktyczny i edukacyjno-korekcyjny dla młodzieży przebywającej w Ośrodkach Wychowawczych i dla uczniów szkół wrocławskich, wsparcie terapeutyczne dla rodziców dzieci nadużywających alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz program wsparcia rozwoju rodziny, w tym: terapia rodzin i par, warsztaty komunikacji rodzic-dziecko, warsztaty dla rodziców oraz warsztaty terapeutyczne dla młodzieży.

PROGRAMY ŚRODOWISKOWE WSPIERAJĄCE ABSTYNENCJĘ ORAZ PROMUJĄCE AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ POPRZEZ WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI KLUBÓW ABSTYNENTA

Celem było ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną. Zadania realizowane były przez Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ oraz 3 wrocławskie organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta. Z poradnictwa z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych i przeciwdziałania przemocy, zaburzeń seksualnych a także dla osób z lękami wynikającymi z pandemii COVID-19 skorzystało 3 170 osób. Punkty konsultacyjno-informacyjne w ramach działalności organizacji pozarządowych były dostępne dla odbiorców przez 2826 godzin. Beneficjenci programów mieli stały dostęp do Kawiarenki Abstynenta, w której mogli skorzystać z książek, czasopism i Internetu. W ramach działań Klubów Abstynenta przez cały rok beneficjenci mogli uczestniczyć w imprezach rekreacyjnych, działalności sekcji sportowej, zajęciach plastycznych oraz w wyjazdach turystyczno-rekreacyjnych. Członkowie klubów uczestniczyli również w cyklicznych zlotach abstynenckich, zabawach tanecznych oraz spotkaniach przedświątecznych.

PORADNICTWO I SZKOLENIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

PORADNICTWO DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY

Celem działania było świadczenie pomocy prawnej, ambulatoryjnej pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla mieszkańców Wrocławia znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w szczególności ochrony przed przemocą. W ramach programu udzielano pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz znajdującym się w sytuacji kryzysowej spowodowanej zachowaniem osób nadużywających alkoholu oraz wdrażano działania ograniczające zdrowotne i społeczne następstwa przemocy w rodzinie. Z pomocy i wsparcia skorzystało

3668 osób. Udzielono 3995 porad psychologicznych, 1135 prawnych i 801 pedagogicznych. Odbyło się 99 spotkań grup wsparcia. Wolontariuszki i wolontariusze jako osoby zaufania uczestniczyły w 15 rozprawach sądowych. Pokój przesłuchań dla dzieci, mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był 24 razy w celach terapeutycznych. W ramach internetowej pomocy psychologicznej, na stronie „Kampania Przemoc i Psychotekst" udzielono 269 odpowiedzi, na czacie grupowym brało udział 22 osoby, konsultacji indywidualnych udzielono 48 osobom. W ramach Telefonu Zaufania udzielono 961 porad telefonicznych, 601 porad udzielono kobietom i 360 mężczyznom. Rozmowy dotyczyły: problemów przemocy, egzystencjalnych, informacyjnych, rodzinnych, społecznych, uzależnień, seksualnych i zdrowotnych. Ponadto odbyły się warsztaty dla rodziców, Trening Umiejętności Wychowawczych, zajęcia socjoterapii dla dzieci, Trening Asertywności, Trening Zastępowania Agresji. Udział wzięło 256 osób.

PROGRAM „ZESPOŁÓW ŚRODOWISKOWEJ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ"

Celem programu było udzielanie osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom wsparcia psychologicznego w miejscu zdarzenia. W skład zespołu interwencyjnego oprócz funkcjonariuszy Policji wchodził psycholog. Na wezwanie Policji w miejscu zdarzenia członek zespołu środowiskowej interwencji kryzysowej udzielał pomocy oraz przekazywał informacje oraz ulotki o miejscach i formach pomocy. Zespoły działały przez całą dobę we wszystkie dni robocze, w święta i dni wolne od pracy. Pomocą i wsparciem objęto 285 rodzin, wsparcia udzielono 527 osobom dorosłym oraz 242 dzieciom. Z konsultacji psychiatrycznej skorzystały 4 osoby. Realizatorem programu był Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we Wrocławiu.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC

Celem programu było zapobieganie przemocy w rodzinie, zmiana patologicznych schematów zachowań oraz działania korekcyjne i edukacyjne dla sprawców przemocy. Uczestnicy nabywali wiedzę dotyczącą zachowań agresywnych, rodzajów przemocy, przyczyn i konsekwencji krzywdy wyrządzonej osobie bliskiej, rozpoznawania i respektowania granic innych ludzi, zadośćuczynienia bliskim osobom za wyrządzone krzywdy. Ponadto zapoznawali się z konstruktywnymi metodami rozładowywania napięcia i radzenia sobie ze stresem, nabywali umiejętności budowania pozytywnych, opartych na szacunku relacji z innymi ludźmi i poznawali związek zachowań agresywnych z problemem używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych. W programie indywidualnie uczestniczyło 77 osób, w zajęciach grupowych uczestniczyło 7 osób. Po zakończeniu uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym 7 osób wzięło udział w programie psychologiczno-terapeutycznym. Z konsultacji w ramach działań punktu informacyjno-konsultacyjnego skorzystało 89 osób. Realizatorem programu było Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ.

DZIAŁANIA EDUKACYJNE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Przeprowadzono Wrocławską Kampanię Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – „WROCŁAW BEZ PRZEMOCY”, zbudowaną na fundamentach edukacji i informacji, która była dedykowana dzieciom. Była to kampania społeczna o charakterze informacyjno – edukacyjnym, objęta patronatem przez: miasto Wrocław, Wrocławską Radę Kobiet oraz organizacje pozarządowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy. Celem podjętych działań było zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy wobec dzieci. Kampania wpisała się w kontekst wielu działań podejmowanych na całym świecie w związku z głośnym i jednoznacznym mówieniem „nie przemocy” i wskazywaniem różnorodnych form wsparcia. W roku 2022 kampania skupiała się na dzieciach, które potrzebowały największej uwagi, opieki, wsparcia i

bezpieczeństwa. W przestrzeni miejskiej, w internecie i w eterze pojawiły się – w formie grafik, spotów, filmików – przesłania dzieci, ich prośby do dorosłych i ich potrzeby. Umożliwiono korzystanie z pomocy profesjonalistów. Pomoc udzielana była w formie rozmowy, konsultacji psychologicznej, terapii i bezpiecznego schronienia.

Podjęte były również następujące działania:

Konferencja „Więzi, które chronią. Bezpieczne dzieciństwo" - coroczna konferencja poświęcona przeciwdziałaniu przemocy wobec dzieci. Poruszane były zagadnienia związane z problematyką w zakresie pracy zarówno z osobami doświadczającymi przemocy jak i stosującymi przemoc wobec dzieci. Prelegentami wydarzenia byli specjaliści-praktycy z obszaru przeciwdziałania przemocy i pracy z dziećmi i młodzieżą Ich wystąpienia dotyczyły m.in. standardów pracy z problemem przemocy, traumy i problemów rodziny w kontekście przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Przedstawione zostały przykłady dobrych praktyk i omówione kwestie związane z efektywnością działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy. Konferencja dała możliwość interaktywnego uczestnictwa w dyskusji i wzajemnej wymiany doświadczeń wszystkich jej uczestników. Grono jej odbiorców - 248 osób - stanowili specjaliści z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej oraz osoby zainteresowane problematyką konferencji. Wszystkie podjęte działania miały podnieść poziom świadomości, wrażliwości i odpowiedzialności społecznej wobec zjawiska przemocy, szczególnie tej w rodzinie i ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Miały pomóc ofiarom odzyskać głos, przełamać się i mówić o doświadczeniach przemocowych oraz szukać pomocy. Rezultatem było podniesienie jakość i efektywności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Prelegenci - specjaliści z obszaru przeciwdziałania przemocy i pracy z dziećmi i młodzieżą, wygłosili referaty dotyczące pomocy rodzinie z problemem przemocy w obliczu zmian, kryzysu psychologicznego i traumy w aspekcie traumy przeniesionej, standardów pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami doświadczającymi przemocy i osobami będącymi sprawcami przemocy, różnych rodzajów i form przemocy w rodzinie (wobec, kobiet, dzieci, osób starszych itp.), roli rodziny w profilaktyce przeciwdziałania przemocy wobec dzieci w aspekcie pandemii Covid-19. W dniu inauguracji Kampanii jako forma docenienia

i podziękowania, odbył się także specjalny pokaz filmu „BLISKO” dla osób zaangażowanych w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Przeprowadzono warsztat kompetencji społecznych dla chłopców „SZTAMA”. W ramach projektu przeprowadzono 9 dwudniowych warsztatów antyprzemocowych SZTAMA dla chłopców w wieku 12-18 lat w podziale na podgrupy wiekowe. Warsztaty były realizowane przez trenerów Fundacji HerStory współpracujących z Centrum Praw Kobiet - Oddział we Wrocławiu. W sumie w warsztatach udział wzięło 76 chłopców. Zorganizowano także warsztat profilaktyki antyprzemocowej – warsztat samoobrony i asertywności dla dziewcząt - „WenDo”, podczas którego uczono skutecznych form samoobrony fizycznej i psychicznej, stawiania granic i dbania o granice innych osób. Warszta łączył elementy zaczerpnięte ze sztuk walki, z przestrzenią do analizy sytuacji, w których granice fizyczne i psychiczne zostały przekroczone. Pomagał odzyskać i odszukać w sobie siłę, poczucie własnej wartości, pewność siebie oraz uczył, jak reagować w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa. W 9 warsztatach wzięło udział 71 dziewcząt w wieku 15-19 lat. Przeprowadzono również warsztat komunikacji interpersonalnej oraz pogłębienia wiedzy z zakresu przemocy domowej, którego celem było nabycie przez uczestników umiejętności skutecznej komunikacji dwustronnej pozwalającej na aktywne słuchanie oraz zrozumiałe komunikowanie. Ponadto realizowano warsztaty dla rodziców i opiekunów: Trening budowania relacji oraz Trening kompetencji rodzicielskich, w których brały udział 34 osoby. Odbyły się warsztaty dla młodzieży szkół ponadpodstawowych 14-17 lat – „PRZYSZLIŚMY WAS POSŁUCHAĆ”, o emocjach doświadczanych w kryzysie. Warsztat prowadzony był przy udziale osoby asystującej biegle posługującej się językami: ukraińskim, rosyjskim i polskim, która stanowiła wsparcie uczniów z Ukrainy. Odbyło się 20 dwygodzinnych warsztatów w różnych szkołach na terenie Wrocławia. W fazie organizacyjnej zajęć w danej placówce osoby pochodzące z Ukrainy otrzymały informację, przygotowaną w Ich języku ojczystym, o tym, że taki warsztat zostanie przeprowadzony w szkole oraz jakie treści będą poruszane (również kryzysu wojny w Ukrainie). W sumie w warszatach brało udział 487 osób. Odbyło się także 5 spotkań zespołu merytorycznego ds. przeciwdziałania przemocy.

PROGRAM KOMPLEKSOWEGO WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE – PILOTAŻ

W roku 2022 kontynuowano pilotażowy program kompleksowego wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, którego celem było wsparcie i pomoc w uzyskaniu stabilizacji życiowej i psychicznej po doświadczeniu przemocy w rodzinie. Zadanie polegało na udostępnieniu bezpiecznego miejsca pobytu dla osób doświadczających przemocy oraz ich dzieci i/lub innych osób zależnych, zmuszonych opuścić swoje dotychczasowe miejsce zamieszkania i pozostających bez innej możliwości schronienia, na okres maksimum 14 dób hotelowych (działanie interwencyjne) i/lub w formie „mieszkania treningowego", na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (działanie o charakterze wspierającym) oraz zapewnieniu wsparcia psychologicznego, prawego i innego, celem uzyskania stabilizacji psychicznej i życiowej umożliwiającej samodzielne funkcjonowanie. Zatwierdzono procedury rekrutacji do programu, przydziału schronienia dla osób doświadczających przemocy, zasad korzystania z lokali, regulamin współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi instytucjami oraz organizacjami działającymi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, zarządzano procedurą przydziału schronienia dla osób doświadczających przemocy (w tym przyjmowanie zgłoszeń, rozpatrywanie wniosków, przekierowywanie do innych miejsc zapewniających schronienie we Wrocławiu). Zapewnieno asystenturę zmierzającą do uzyskania przez dorosłe osoby doświadczające przemocy stabilizacji życiowej, w tym zawodowej i finansowej, a w konsekwencji do pełnego usamodzielnienia się (pomoc i wsparcie w organizacji spraw codziennych, planowaniu budżetu domowego, załatwianiu spraw urzędowych, znalezieniu i utrzymaniu pracy, uzyskania innych form wsparcia dostępnych, poza tym projektem i innych), wsparcie psychologiczne w celu uzyskania stabilizacji psychicznej umożliwiającej samodzielne funkcjonowanie, pomoc prawną w formie konsultacji i doradztwa. Udzielono wsparcia w formie 46 godzin konsultacji psychologicznych, 23 godzin konsultacji prawnych, 12 godzin konsultacji z pedagogiem specjalnym, 10 godzin z coachem interwencji kryzysowej. Nawiązano współpracę z 16 hotelami i motelami na terenie miasta. Zapewniono schronienie interwencyjne 6 rodzinom (16 osób), łącznie 40 dni pobytu w hostelu (dób hotelowych).

Sytuacja geopolityczna i trwająca wojna w Ukrainie znacznie utrudniła dostęp do odpowiednich lokali na wolnym rynku, dlatego udostępniono 3 w pełni wyposażone lokale mieszkalne (każde dedykowane dwóm rodzinom) - dwa z zasobu komunalnego, jeden z wolnego rynku. Schronienie czasowe w mieszkaniach uzyskało 20 osób, w tym 8 kobiet i 12 dzieci.

Monitorowano dbałość o użytkowaną przestrzeń mieszkalną (zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie), monitorowano i wzmacniano proces powrotu do stabilizacji życiowej i psychicznej osób objętych wsparciem, w tym dostosowywanie zakresu realizacji programu do ich potrzeb. W projekcie pracowało łącznie 5 osób świadczących działania jako opiekunki rodzin, które zrealizowały łącznie 246 godzin wsparcia.

ZORGANIZOWANIE I PROWADZENIE CENTRUM POMOCY DZIECIOM

Celem zadania było zwiększenie dostępności kompleksowej oraz interdyscyplinarnej pomocy i wsparcia dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, które doświadczyły przemocy, w tym przemocy seksualnej, pokrzywdzonych przestępstwem i/lub uczestniczących w procedurach prawnych. W 2022 r. wykonano projekt oraz dokonano przystosowania i wyposażenia lokalu zgodnie ze standardami prowadzenia Centrum Pomocy Dzieciom autorstwa Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę zawartymi w „Przewodniku dla instytucji prowadzących placówkę pomocową dla dzieci pokrzywdzonych przestępstwem”, wyposażono CPD w pomoce terapeutyczne i testy psychologiczne, zrekrutowano kadrę CPD (psychologów, terapeutów, prawników i Osób Pierwszego Kontaktu), przygotowano i wydrukowano plakaty i ulotki promujące ofertę. Centrum to miejsce, gdzie dziecko razem z rodzicami, opiekunami otrzyma kompleksową pomoc, ma zapewnioną interdyscyplinarną diagnozę i wsparcie specjalistyczne. Stworzono tam przyjazny pokój przesłuchań, w którym dzieci mogą być przesłuchiwane przez sąd w bezpiecznych warunkach z udziałem psychologa. W roku 2022 podjęto pierwsze działania promujące ofertę, w tym wystąpienie na konferencji organizowanej przez Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli dla około 80 odbiorców, w ramach kampanii Białej Wstążki wystąpienie dla około 40 odbiorców na debacie organizowanej przez Wydział Zdrowia i Spraw

Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia i Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, audycja w Radiu RAM. Przy współpracy z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę Przeszkolono zespół Centrum w ramach dwudniowych warsztatów we Wrocławiu, zaprezentowano wrocławskie Centrum na spotkaniu sieciującym w Warszawie (organizator: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) oraz w Sztokholmie (organizator: PROMISE - europejska sieć ośrodków typu Barnahus). Pozyskano do współpracy darczyńców i grantodawców wspierających powstawanie Centrum i poszerzających jego ofertę, zabezpieczono wkład własny do projektu dzięki grantom od ww. organizacji. Ponadto w pierwszym miesiącu dyżurów Pierwszego Kontaktu udzielono pomocy 16 osobom - niektóre z nich umówiono na konsultacje kwalifikacyjne do Centrum na styczeń 2023 r., zabezpieczając jednocześnie pomoc psychologiczną i prawną dla tych osób w Punkcie Interwencji Kryzysowej już w grudniu 2022 r.

ORGANIZOWANIE I PROWADZENIE PUNKTÓW PORADNICTWA RODZINNEGO NA TERENIE WROCŁAWIA

Zadanie polegało na prowadzeniu na terenie Wrocławia punktów poradnictwa rodzinnego, w szczególności ukierunkowanego na: zapewnienie warunków do uzyskania i pogłębiania wiedzy oraz poznania narzędzi służących poprawie komunikacji i relacji w rodzinie, umożliwienie nabywania i rozwijania umiejętności w radzeniu sobie z problemami wychowawczymi, umożliwienie kształtowania umiejętności podejmowania ważnych decyzji życiowych, dokonywania wyboru drogi życiowej, przygotowanie do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie, zapobieganie kryzysom oraz kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów rodzinnych, ograniczanie zagrożeń i negatywnych konsekwencji wynikających z rozpadu rodziny lub jej rekonstrukcji, zapewnienie warunków do nabywania wiedzy, kształcenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do budowania trwałych relacji małżeńskich i partnerskich, wsparcie procesu edukacji i kształtowania umiejętności w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa, pomoc w zakresie ochrony macierzyństwa i rodzicielstwa, pomoc i wsparcie dla osób, par i rodzin po stracie dziecka i inne uzasadnione przez oferenta a wynikające z potrzeb beneficjentów, pomoc i wsparcie dla rodzin, w których urodziło się lub urodzi ciężko chore dziecko, dziecko niezdolne do

samodzielnej egzystencji, obarczone wadami wrodzonymi, śmiertelnymi schorzeniami oraz niepełnosprawnością, promowanie pozytywnego modelu rodziny, ograniczanie strat i pomoc w odbudowywaniu relacji w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych, ograniczanie strat i pomoc w odbudowywaniu relacji w rodzinach doświadczających przemocy, pomoc i wsparcie dla osób z problemami dotyczącymi tożsamości psychoseksualnej oraz ich rodzin.

Zadanie realizowane było w formie poradnictwa psychologicznego, prowadzenych przez psychologa konsultacji oraz udzielanie indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego, psychoedukację, treningi i warsztaty. Prowadzone były indywidualne i grupowe konsultacje pedagogiczne w zakresie m.in. właściwych oddziaływań wychowawczych, komunikacji, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z problemami wychowawczymi, konsultacje doradcy życia rodzinnego, wsparcie specjalistyczne innego typu, w tym mediacje oraz inne formy wsparcia niewymienione powyżej, jeśli realizatorzy zadania posiadali kwalifikacje niezbędne do jego udzielenia,

poradnictwo prawne w formie wolontariatu (tylko w zakresie uzupełniającym pozostałe formy wsparcia i pomocy), udzielanie informacji nt. innych instytucji/placówek/organizacji świadczących pomoc i udzielających wsparcia i w razie potrzeby kierowanie do nich beneficjentów, opracowywanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych dla beneficjentów. W 24 punktach poradnictwa, z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało 5 885 osób. W ramach programu udzielono 12 784 porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i rodzin oraz zorganizowano warsztaty, wykłady i grupowe formy wsparcia, w których wzięło udział 680 osób.

W ramach 5 edycji kampanii społecznej Tydzień Małżeństwa zaproponowano następujące wydarzenia: wirtualny spacer dla par "Miłość we Wrocławiu"- 180 wyświetleń, webinar "Instrukcja obsługi małżeństwa, czyli o co w tym wszystkim chodzi?"- 171 wyświetleń , webinar "O dialogu między dwojgiem ludzi"- 52 wyświetlenia, webinar "Historia pewnego małżeństwa"- 210 wyświetleń, warsztaty taneczne "Zmysłowa bachata"- 60 wyświetleń, ogólnopolską konferencję "Dom pełen miłości, czyli jak budować bliskość w

małżeństwie"- 2 670 wyświetleń, wieczór filmowy film „Minari” na platformie cyfrowej - skorzystało 75 par, warsztat kulinarny "Przez żołądek do serca"- udział wzięło 15 par.

ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM I MŁODZIEŻY W CENTRACH ROZWOJU I AKTYWNOŚCI

W 23 Centrach (18 prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz 5 przez Rady Osiedli), opieką wychowawców było objętych około 1 500 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem programu było umożliwienie dzieciom i młodzieży w wieku 6-18 lat mieszkającej i/lub uczącej się we Wrocławiu rozwoju społecznego i osobistego, zainteresowań i talentów oraz różnych form aktywności w czasie wolnym od nauki szkolnej oraz objęcie ich zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi dotyczącymi uzależnień. Oferta centrów adresowana była szczególnie do rodzin niewydolnych wychowawczo, potrzebujących wsparcia w opiece nad dziećmi. Zajęcia w centrach przeznaczone były dla dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat i odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych. Uczestnictwo w zajęciach było bezpłatne i dobrowolne. Dzieci otrzymywały pomoc w podnoszeniu wiedzy i umiejętności społecznych, bezpiecznie i atrakcyjnie spędzały czas wolny, poprawiały kondycję fizyczną na zajęciach sportowych, odkrywały i rozwijały talenty oraz znajdowały przyjaciół i budowały właściwe relacje rówieśnicze. W trakcie roku dzieci i młodzież uczestniczyły w zajęciach m.in. edukacyjnych, profilaktycznych, ogólnorozwojowych, taneczno-ruchowych, artystycznych, a także imprezach okolicznościowych. Brały udział w wyjściach i wycieczkach na terenie miasta (m.in. kino, kręgle, ścianka wspinaczkowa, bobolandia, hydropolis, lodowisko, zoo, ogród botaniczny, muzeum iluzji, miejskie i przyrodnicze, teatr lalek, park trampolin, punkt widokowy Sky Tower) oraz poza miasto (m.in. Kłodzko, Jawor, Wałków). Uczestnicy aktywnie brali udział w zorganizowanych zajęciach podczas ferii zimowych i wakacji letnich. Przez cały ten czas mieli zapewniony posiłek. W ramach projektu „Centrowe działania integracyjne – promocja, rozwój i współpraca w 2022 r.”, który skierowany był do pracowników, odbyło się 6 spotkań merytorycznych dla organizatorów Centrów, w których wzięło udział średnio na każdym spotkaniu 12 osób z 9 organizacji. Zostało przeprowadzonych

29 konsultacji indywidualnych dla przedstawicieli Centrów. Wychowawcy Centrów uczestniczyli w szkoleniu pn. „Ekologia -świadomość ekologiczna – udział wzięło 16 osób z 8 centrów”, kursie pn. „Kurs na wychowawcę półkolonijnego z uwzględnieniem pracy w Centrum” – udział wzięło 17 osób z 10 centrów oraz kursie pn. „Kurs na kierownika półkolonijnego z uwzględnieniem pracy w centrum” - udział wzięły 4 osoby z 4 Centrów. Na początku czerwca odbył się wyjazd szkoleniowo-integracyjny dla pracowników Centrów, w którym wzięło udział 20 pracowników z 11 organizacji pozarządowych prowadzących projekt. We wrześniu odbyła się międzycentrowa olimpiada sportowa dla dzieci i młodzieży, w której udział wzięło 185 osób z 7 Centrów. Na zakończenie projektu obył się centrowy przegląd pieśni patriotycznych. W imprezie wzięło udział 80 dzieci i młodzieży z 5 Centrów. W październiku odbyły się warsztaty pt. „Uważność - metody skupienia uwagi, relaksacja i metody redukcji stresu u dzieci, w którym wzięło udział 10 osób z 7 Centrów. Odbyły się także warsztat pn. „O seksualności młodzieży”, w którym wzięło udział 10 osób z 6 Centrów. W 2022 roku dla dzieci i młodzieży przeprowadzono także międzycentrowy konkurs plastyczny pn. „Z głową w chmurach – o Wandzie Rutkiewicz", w którym wzięło udział 70 osób z 11 Centrów. Dzieci i młodzież brały także udział w międzycentrowym dniu ziemi pod hasłem "Centrum rozwoju i aktywności chroni przyrodę od maleńkości". W imprezie wzięło udział 160 uczestników z 9 Centrów. Koordynator Centrów prowadził również platformę internetową o wrocławskich Centrach rozwoju i aktywności dzieci i młodzieży. Platforma byłą adresowana do organizacji prowadzących Centra, rodziców, dzieci i młodzieży, pedagogów, sponsorów, wolontariuszy oraz społeczności lokalnej.

OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU WSPARCIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z PROBLEMAMI SPOŁECZNO -WYCHOWAWCZYMI, Z REJONU OSIEDLA PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Celem realizacji programu była pomoc rodzicom i/lub opiekunom prawnym dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo oraz z problemem alkoholowym. W programie zapewniono wsparcie i opiekę dla dzieci i młodzieży, w szczególności dzieciom i młodzieży z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, niezaradnymi życiowo oraz zagrożonymi uzależnieniami i przemocą. W trakcie

trwania programu dzieci i młodzież uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych, podczas których były realizowane różne formy wspiercia, takie jak korepetycje i pomoc w odrabianiu lekcji, udział w różnych warsztatach, szkoleniach. Łącznie odbyło się 880 godzin zajęć. W 2022 roku z programu skorzystało 30 dzieci i młodzieży. W trakcie programu zrealizowane zostały warsztaty profilaktyki uzależnień dla dzieci 11+. Odbyło się 100 godzin warsztatów, z których skorzystało 15 osób. Z konsultacji pedagogicznych do lat 10 skorzystało 15 osób. Odbyło się 190 godzin konsultacji. Raz w miesiącu odbywały się konsultacje prawne dla rodziców/opiekunów prawnych w postaci doradztwa w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego. Łącznie odbyło się 20 godzin porad prawnych, z których skorzystało 10 osób. Odbyło się 100 godzin warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców/opiekunów prawnych dzieci, z których skorzystało 10 osób. W trakcie trwania zadania odbyły się 2 dwudniowe wycieczki i 2 jednodniowe, W każdym wyjeździe wzięło udział 30 dzieci i młodzieży.

REALIZACJA OFERTY PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ SZKOLEŃ PODNOSZĄCYCH KWALIFIKACJE NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I RODZICÓW WE WROCŁAWSKICH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

ORGANIZACJA I REALIZACJA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE EDUKACJI ZDROWOTNEJ, W RAMACH PROGRAMU WROCŁAWSKIEJ SIECI PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE

Celem wieloletniego Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie było wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych. Sieć tworzy 68 przedszkoli oraz 79 szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: 52 szkoły podstawowe, 20 szkół ponadpodstawowych oraz 7 szkół specjalnych. We wszystkich placówkach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia,

odpowiedzialni za realizację autorskich programów promocji zdrowia I profilaktyki uzależnień.

SPOTKANIA EDUKACYJNE W PRZEDSZKOLACH PT. „AKADEMIA DOKTORA PIEPRZYKA”

Program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz wczesnoszkolnym w zakresie profilaktyki czerniaka oraz promowania aktywności fizycznej. Działania adresowane były do placówek edukacyjnych należących do Wrocławskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie. W ramach programu realizowane były przedstawienia pn. „Akademia Doktora Pieprzyka”. W spektaklu brały udział następujące postacie: doktor Pieprzyk, Magik, Klaun-Edukator i konferansjer. W 2022 roku odbyły się 52 spotkania, w których uczestniczyło 2 173 dzieci i około 200 nauczycieli i rodziców.

ZDROWA MISJA! KREATYWNA EDUKACJA ŻYWIENIOWA W PLACÓWKACH SZKOLNYCH

Celem programu byłą promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym oraz patologiom społecznym. W 2022 roku zrealizowano 113 zajęć z zakresu zdrowego żywienia we wrocławskich placówkach edukacyjnych, w których wzięło udział 676 przedszkolaków, 514 uczniów szkół podstawowych i 600 uczniów szkół ponadpodstawowych. Nauczyciele, intendenci oraz rodzice skorzystali z 2 szkoleń online dotyczących racjonalnego żywienia, uczestniczyło w nich 127 osób. Dla rodziców zorganizowane zostały indywidualne spotkania z dietetykiem, z których skorzystało 20 uczniów i 16 rodziców.

Przygotowano trzy edycje gazetki szkolnej „Zdrowik”, która została przekazana do 2500 uczniów. W gazetce można znaleźć m.in. artykuły dotyczące zdrowego stylu życia, łamigłówki zdrowotne oraz propozycje dotyczące ciekawych sposobów spędzania wolnego czasu. Przygotowano cztery wydania opowieści edukacyjnych dla dzieci, które zostały przekazane dla 2000 dzieci i 100

nauczycieli. Przekazano materiały edukacyjne 20 nauczycielom do prowadzenia zajęć dla 375 przedszkolaków i 114 rodziców. Zorganizowano 6 konkursów dla społeczności przedszkolnej i szkolnej, w których wzięło udział 300 przedszkolaków i 7 uczniów. Konkursy dotyczyły aktywności fizycznej podczas wakacji, zdrowego żywienia i bezpieczeństwa. Ponadto zorganizowano 2 warsztaty pierwszej pomocy dla 28 uczniów. W Parku Skowronim odbyło się wydarzenie sportowe dla uczniów szkół podstawowych pn. „Niebanalna lekcja wf-u". Uczestnicy brali udział w aktywnościach przygotowanych na stacjach: wyścig z przeszkodami, crossfit training, gry świata, joga, strefa chill, nawodnienie, warsztaty kulinarne, konsultacje z dietetyczką. W imprezie wzięło udział 151 uczniów i 10 nauczycieli. Młodsze dzieci uczestniczyły w interaktywnych spotkaniach z bohaterami materiałów edukacyjnych – maskotkami Bulbą i Zdrowikiem. Odbyło się 10 spotkań, w których uczestniczyło 250 dzieci i 10 nauczycieli. Przygotowano i przekazano do przedszkoli i szkół edukacyjne broszury i plakaty dla 1190 uczniów i 150 nauczycieli.

WARSZTATY – WYSPA PRZYGÓD

Warsztaty edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz klas nauczania początkowego szkół podstawowych. W ramach działań odbyły się warsztaty dotyczące kształtowania postaw społecznych oraz zachowań prozdrowotnych. W 2022 roku odbyło się 100 warsztatów, w których uczestniczyło 900 dzieci oraz 60 nauczycieli.

PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY WE WROCŁAWSKICH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Programy profilaktyki uzależnień miały na celu kształtowanie postawy asertywnych zachowań wobec osób nakłaniających do zażywania środków psychoaktywnych, wzmacnianie systemu wartości społecznych, obniżenie skłonności do podejmowania ryzykownych zachowań związanych ze środkami psychoaktywnymi.

W 2022 r. zrealizowano następujące programy dla dzieci i młodzieży:

1) **Korekta** - program profilaktyczno-interwencyjny; zrealizowano 82 programy, w których uczestniczyło 1881 uczniów.

2) **Noe** - program realizowany w formie dużego mityngu; przeznaczony dla uczniów w wieku od 15 do 19 lat; zrealizowano 10 programów, w których uczestniczyło 244 uczniów.

3) **Debata** - program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej; przeznaczony dla uczniów w wieku od 12 do 15 lat; zrealizowano 39 programów, w których uczestniczyło 736 uczniów.

4) **Spójrz inaczej** - program profilaktyki narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 9 do 12 lat; zrealizowano 49 programów, w których uczestniczyło 1046 uczniów.

5) **Cukierki** – program profilaktyczny dla dzieci w wieku 5-11 lat; zrealizowano
54 programy, w których uczestniczyło 1143 uczniów.

6) **Smaki życia** – czyli debata o dopalaczach – program profilaktyczny dla młodzieży w wieku 15-18 lat; zrealizowano 75 programów, w których uczestniczyło 1759 uczniów.

7) **Warsztat psychologiczno-pedagogiczny** z zakresu profilaktyki zachowań agresywnych i przemocowych u dzieci i młodzieży, promujący zdrowy styl życia - zrealizowano 48 programów, w których uczestniczyło 1 113 uczniów.

8) **Program profilaktyki cyberprzemocy** i uzależnień od sieci „Czarodziejskie Okno” – zrealizowano 78 programów, w których uczestniczyło 1501 uczniów.

9) **Program profilaktyczny „Stop substancjom psychoaktywnym”,** zrealizowano 40 programów, w których uczestniczyło 888 uczniów.

10) **Program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość**?" – program profilaktyczny dla młodzieży w szkołach ponadpodstawowych, zrealizowano 6 programów, w których uczestniczyło 118 osób.

Programy dla rodziców i nauczycieli:

11) **Wywiadówka profilaktyczna dla rodziców** - zrealizowano 23 spotkania, w których uczestniczyło 569 rodziców.

12) **Szkolenia Rad Pedagogicznych** „Szkolna interwencja profilaktyczna", zrealizowano 6 szkoleń, w którym uczestniczyło 275 nauczycieli.

13) **Szkolenie Rad Pedagogicznych** z zakresu wiedzy o zagrożeniach związanych z korzystaniem z Internetu - zrealizowano 6 szkoleń, w których uczestniczyło 226 nauczycieli.

14) **Szkolenie „Bez klapsa,** czyli jak z miłością i szacunkiem **wyznaczać** dziecku granice" – w 14 szkoleniach wzięło udział 151 rodziców.

15) Ponadto zrealizowano jedną edycję **Programu Wzmacniania Rodziny**, w której wzięło udział 8 uczniów i 10 rodziców.

Łącznie w działania edukacyjnych wzięło udział 10 437 uczniów, 730 rodziców, 501 nauczycieli.

WSPIERANIE ROZWOJU OSOBISTEGO I SPOŁECZNEGO UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ SPECJALNYCH

Program miał na celu przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom dzieci i młodzieży szkół specjalnych poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie zainteresowań i zdolności. W 2022 r. zostały zrealizowane działania edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, mające na celu: profilaktykę uzależnień, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspomaganie rozwoju osobistego i emocjonalnego, kształtowanie umiejętności

społecznych, rozwijanie umiejętności komunikacji, kształtowanie poczucia własnej wartości, poprawę samooceny, zwiększenie motywacji, rozwijanie zainteresowań i zdolności. Zorganizowano warsztaty: taneczne, muzyczne, animacji artystycznej i performance, twórczej pracy z oddechem, redukcji stresu i eliminowania agresji oraz aktywnej percepcji sztuki. W warsztatach wzięło udział 689 beneficjentow. Odbyły się pokazy spektakli, w których uczestniczyło 262 uczniów. Ponadto zorganizowano sportową imprezę integracyjną „Biało-czerwony marsz na orientację", w którym wzięło udział 180 dzieci i młodzieży. Odbyły się również dwa turnieje międzyszkolne: z zakresu zdrowego żywienia i profilaktyki uzależnień, wzięło w nich udział 70 uczniów. Dla kadry pedagogicznej zostały zorganizowane warsztaty: praktyka ruchu wysiłkowego, koordynacja oddechowa, metoda improwizacji ruchowej, taniec jako forma aktywności, w których wzięło udział 103 osoby.

ARCHIPELAG SKARBÓW

Działania programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag skarbów" i „Archipelag skarbów – Wyprawa Odkrywców" obejmowały profilaktykę uzależnień, profilaktykę przemocy, profilaktykę HIV/AIDS, profilaktykę ryzykownych zachowań seksualnych. Program rekomendowany jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, zgodnie z założeniami „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego". Działania programu kierowane były do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych oraz I szkół ponadpodstawowych, rad pedagogicznych i rodziców. W 2022 roku zadanie było realizowane w 19 szkołach. W działaniach wzięło udział 1782 uczniów, 102 rodziców i 146 nauczycieli. Ponadto w ramach tego zadania przeprowadzono diagnozę problemów i pozytywnego potencjału młodzieży wśród 783 uczniów.

WSPIERANIE MŁODZIEŻY W ZAKRESIE ROZWOJU OSOBISTEGO I SPOŁECZNEGO ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM I PRZEMOCY

Program miał na celu przeciwdziałanie przemocy oraz ryzykownym zachowaniom młodzieży poprzez kształtowanie umiejętności psychospołecznych, rozwijanie zainteresowań i zdolności oraz promowanie wartości szacunku, odpowiedzialności, tolerancji i współdziałania w grupie. W ramach programu zrealizowano działania o charakterze psychoedukacyjnym, wspomagające rozwój osobisty i społeczny oraz wzmacniające poczucie własnej wartości i integrację rówieśniczą w formie warsztatów oraz indywidualnych konsultacji. W 2022 roku przeprowadzono warsztaty psychoedukacyjne dla młodzieży szkół ponadpodstawowych. Odbyło się 170 warsztatów, w których uczestniczyło około 2 725 uczniów. Prowadzone były również grupy psychoedukacyjne dla młodzieży. Łącznie odbyło się 72 spotkania grup, w których uczestniczyło 44 uczniów. W ramach zadania działał Punkt Konsultacji Psychologicznych. Z konsultacji skorzystało 125 uczniów, 5 nauczycieli, 67 rodziców.

TUTORING SZKOLNY

Program Tutoringu Szkolnego jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii zgodnie z założeniami „Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego”. Podstawowym elementem projektu był Kurs Tutorski I stopnia dla kadry pedagogicznej, który zapewniał przygotowanie do pracy w charakterze tutora w szkole na każdym etapie edukacyjnym. Zajęcia wprowadzają uczestników w metodę pracy tutorskiej, przygotowując do tworzenia klimatu opartego na relacjach budowanych w oparciu o założenia pedagogiki dialogu. Ważnym elementem kursu było przygotowanie tutorów do nawiązywania relacji z rodzicami, budującej partnerskie współdziałanie obu stron. Tutoring szkolny stanowił efektywne wsparcie dla pracy dydaktycznej oraz wychowawczo-opiekuńczej. Tutor – indywidualny opiekun ucznia, poprzez budowanie relacji, współpracę i wsparcie podopiecznego w realizacji zakładanych celów, miał okazję poznawać jego potencjał i skutecznie pracować nad rozwojem

jego mocnych stron. Relacja tutorska, dzięki wykorzystaniu określonych narzędzi, ale także odpowiedniemu szkoleniu, stałą się bazą rozwoju tak dla ucznia, który ma kontakt z „mądrym dorosłym” jak i nauczyciela, dla którego stanowił ochronę przed wypaleniem zawodowym. Tutoring szkolny stwarzał okazję do wprowadzenia w szkole innowacyjnego programu, który wzmacniał diagnostyczno-profilaktyczne zadania szkoły, pozwalając na poprawę panującej w niej atmosfery, dając szansę na zwiększenie frekwencji uczniów i ich osiągnięć szkolnych. Do projektu zakwalifikowało się 9 wrocławskich szkół. W działaniach programu uczestniczyło 89 nauczycieli i 86 uczniów.

ZARZĄDZANIE KONFLIKTEM I MEDIACJA RÓWIEŚNICZA JAKO PROFILAKTYKA PRZEMOCY RÓWNIEŚNICZEJ WE WROCŁAWSKICH SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

We wrześniu 2022 r. rozpoczęto realizację programu „Zarządzanie konfliktem i mediacje rówieśnicze”, którego celem było przeciwdziałanie przemocy i ryzykownym zachowaniom młodzieży poprzez rozwijanie umiejętności psychospołecznych, wspieranie rozwoju osobistego i społecznego oraz kształtowanie postawy szacunku, tolerancji i odpowiedzialności. W ramach zadania przeprowadzono akcję informacyjno -promocyjną w celu zakwalifikowania szkół podstawowych do programu. W 5 szkołach rozpoczęto realizację programu z uwzględnieniem treści dotyczących funkcjonowania w grupie rówieśniczej, zarządzania konfliktem, budowania pozytywnych relacji w środowisku szkolnym oraz mediacji rówieśniczych. W działaniach wzięło udział 203 nauczycieli.

PROFILAKTYKA UNIWERSALNA W RAMACH PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY – ZAJĘCIA DLA DZIECI WE WROCŁAWSKICH PRZEDSZKOLACH

W 2022 r. w 11 wrocławskich przedszkolach odbyły się działania, których celem było przeciwdziałania przemocy, kształtowanie umiejętności psychospołecznych

i profilaktyka uzależnień. Przeprowadzone zostały warsztaty, podczas których dzieci uczyły się nazywania odczuwanych emocji i radzenia sobie z agresją i stresem. Poruszane były również zagadnienia związane z profilaktyką uzależnienia od tabletu, telefonu i komputera. Zajęcia były przeprowadzone w formie zabawy, więc dzieci chętnie w nich uczestniczyły.

REALIZACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I EDUKACYJNYCH DLA OSÓB ZAGROŻONYCH ZACHOWANIAMI RYZYKOWNYMI „KLUBY RODZICA”

Celem programu było ograniczanie zachowań ryzykownych wśród dorosłych mieszkańców Wrocławia oraz ich podopiecznych poprzez realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej. W 2022 roku ze względu na obowiązujące nadal obostrzenia pandemiczne, zajęcia w ramach Klubu Rodzica rozpoczęły się dopiero w marcu. Do grudnia zorganizowano 211 spotkań w 12 filiach. Uczestniczyło w nich ponad 5 000 osób, z czego blisko 3 000 dzieci. Najwięcej uczestników zajęć odwiedziło filię nr 22 przy ulicy Chociebuskiej – 857 osób. W pozostałych placówkach Miejskiej Biblioteki Publicznej frekwencja przedstawiała się w następujący sposób: Filia 29 przy ulicy Reja – 546 osób;

Filia 7 przy ulicy Suwalskiej – 468 osób; Filia 4 przy ulicy Wieczystej – 456 osób; Filia 14 przy ulicy Grapowa – 448 osób; Filia 11 przy ulicy Krzywoustego – 400 osób; Filia 5 przy ulicy Namysłowskiej – 392 osoby; Filia 16 przy ulicy Kolistej – 362 osoby; Filia 1 przy ulicy Sztabowej – 346 osób; Filia 18 przy ulicy Grabiszyńskiej – 346 osób; Multicentrum przy ulicy Powstańców Śląskich – 211 osób; Filia 6 przy ulicy Lwowskiej – 176 osób. Najwięcej warsztatów zaproponowała Filia 29 – 30 spotkań, najmniej Filia 6 – 8 spotkań. Wydarzenia, jakie znalazły się w ofercie miały różnorodny charakter. Popularnością cieszyły się spotkania dla najmłodszych (0-3 lata), zajęcia z sensoplastyki, a także zajęcia muzyczne i teatralne. Dla dzieci nieco starszych (4- 9 lat) przygotowano m.in. warsztaty pszczelarskie, dyniowe, robotykę, zajęcia laboratoryjne i eksperymentalne. W związku z wydarzeniami w Ukrainie przygotowane zostały zajęcia integracyjne dla dzieci z Polski i Ukrainy – najwięcej tego typu spotkań odbyło się w filii na Jagodnie (Filia 14) i w Multicentrum. Jeżeli na zajęciach potrzebny był tłumacz języka ukraińskiego – zapewniono jego obecność. Oprócz

wydarzeń w formie tradycyjnej, zaproszono czytelników na warsztaty plenerowe: „Bule na Jagodnie” (Filia 14) oraz „Leśne warsztaty w Parku Grabiszyńskim” (Filia 18). Zorganizowano również spotkania autorskie. Oferta skierowana była również do osób dorosłych. Filia przy ulicy Reja prowadziła cykliczne spotkania „Zespół Aspergera i autyzm w najbliższym otoczeniu: co? Gdzie i jak? Spotkania dla rodziców i nauczycieli”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również spotkania „Joga śmiechu”. Blisko 2 700 osób śledziło profil Klubu Rodzica w mediach społecznościowych. Były to dodatkowe kanały komunikacji z czytelnikiem, zapewniające możliwość dotarcia do szerokiego grona odbiorców, zarówno z ofertą warsztatową, jak i książkową.

ZWALCZANIE NARKOMANII ORAZ ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE AIDS

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

W ramach zadania prowadzone były: poradnictwo i pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków i innych środków psychoaktywnych, program substytucyjnego leczenia metadonem oraz program wykrywania wirusa HIV.

PORADNICTWO, PSYCHOTERAPIA, DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE, PUNKTY KONSULTACYJNE, REDUKCJA SZKÓD ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH

Celem programu było zwiększenie dostępności do poradnictwa, poprawa skuteczności terapii i readaptacji osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin oraz ograniczanie zdrowotnych i społecznych szkód, wynikających z używania środków psychoaktywnych. Cele szczegółowe to zapewnienie dostępności do informacji o miejscach i formach pomocy, zapewnienie pomocy i wsparcia osobom z problemem narkotykowym oraz ich

rodzinom (poradnictwo i usługi terapeutyczne), ograniczanie szkód społecznych i ryzykownych zachowań, wynikających z używania narkotyków,

ograniczanie liczby osób zażywających narkotyki, zapewnienie mieszkańcom Wrocławia poczucia bezpieczeństwa. W 2022 roku w ramach programu z zakresu uzależnień od substancji psychoaktywnych udzielono 3 492 godzin poradnictwa (telefonicznego, osobistego i przez internet) oraz zaproponowano 644 godziny grup wsparcia dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin a także dla osób nieutrzymujących abstynencji i z uzależnieniami behawioralnymi. W ramach programu zrealizowano także 543 godziny indywidualnego programu terapii dla użytkowników konopii - CANDIS. W przestrzeniach miejskich, w parkach, bramach na terenie Wrocławia - ze szczególnym uwzględnieniem Placu Jana Pawła II - realizowany był program „streetworking", polegający na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych wśród osób używających środki psychoaktywne. Realizowany był także program klubowy, w ramach, którego udzielano porad dla osób podejmujących ryzykowne zachowania. Celem działań outreach jest ograniczenie szkód związanych z ryzykownymi zachowaniami, minimalizowania ich negatywnych skutków: rozdawnictwo sterylnego, darmowego sprzętu do iniekcji, środków opatrunkowych, prezerwatyw, środków higieny osobistej. Działania streetworkingu obejmowały także pomoc w załatwieniu dokumentów osobistych, zasiłków socjalnych, pomoc w dotarciu do placówek medycznych. Podczas streetworkingu zebrano 25 kg materiału zakaźnego (igły, strzykawki), wydano 1 600 gazików do przecierania miejsc przed i po iniekcji, 8 litrów octaniseptu, 14 butelek preparatu przeciwko wszawicy, 5 butelek preparatu przeciw świerzbowi, 410 bandaży, 110 butelek wody utlenionej oraz środki higieniczne.

W ramach zadania prowadzone były również świetlice drop-in polegające na podejmowaniu różnych działań zabezpieczających, wspierających, motywujących, terapeutycznych dla osób czynnie biorących narkotyki ze szczególnym uwzględnieniem narkomanów zażywających narkotyki drogą dożylną. Tutaj również można otrzymać czysty sprzęt do iniekcji a także skorzystać z Internetu, książek i gier planszowych. Dla beneficjentów udostępniono również aneks kuchenny, w którym osoby uzależnione mogły zjeść często jedyny w danym dniu ciepły posiłek czy wypić kawę/herbatę. Zebrano dla

potrzebujących korzystających ze świetlicy 40 kg odzieży. Podjęto również współpracę z organizacją Różowa Skrzyneczka, dzięki czemu beneficjentki programu mogły zaopatrzyć się w darmowe środki higieny.

PROGRAM SUBSTYTUCYJNEGO LECZENIA METADONEM

Program wieloletni, stanowiący uzupełnienie substytucyjnego leczenia metadonem, finansowanego w ramach kontraktu z NFZ. Leczenie substytucyjne jest formą opieki medycznej stosowaną w uzależnieniu od opiatów, wykorzystującą substancję o właściwościach i działaniu podobną do narkotyku, który spowodował uzależnienie. Podawanie takiej substancji zapobiega występowaniu zespołu abstynencyjnego oraz redukuje skutki zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniem. Leczenie jest na ogół kierowane do narkomanów, którzy nie mogą poradzić sobie z nałogiem po całkowitym odstawieniu narkotyku. Wszystkie osoby przyjęte do programu miały wykonane badania w kierunku przeciwciał anty-HIV i anty-HCV. Pacjenci, oprócz codziennego przyjmowania metadonu, uczestniczyli w terapiach indywidualnych oraz grupowych. W ramach programu uruchomiono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym udzielano informacji o możliwościach i zasadach podjęcia leczenia/terapii oraz miejscach i formach pomocy służb i instytucji działających na terenie Miasta. W punkcie konsultacyjnym udzielano także porad specjalistycznych. W 2022r. programem leczenia substytucyjnego objęto 321 pacjentów.

OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH, SPOŁECZNYCH I ZAWODOWYCH U OSÓB OBJĘTYCH LECZENIEM SUBSTYTUCYJNYM

Adresatami programu byli pacjenci objęci leczeniem w ramach prowadzonego przez Gminę programu leczenia substytucyjnego. Głównym celem programu było wsparcie osób leczonych substytucyjnie w rozwiązywaniu problemów w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. W ramach działania przeprowadzono interwencje kryzysowe, interwencje socjalne, warsztaty umiejętności

psychospołecznych dla osób uzależnionych a także zajęcia edukacyjne dla rodzin osób z problemem uzależnienia. Dodatkowo prowadzono poradnictwo, podczas, którego adresaci zadania mogli uzyskać wiedzę na temat uzależnień oraz pomoc w podjęciu leczenia. Z klubu pacjenta w 2022 r. skorzystało 60 osób.

PROGRAM BEZPŁATNEGO TESTOWANIA W KIERUNKU WYKRYWANIA WIRUSA HIV

Program wieloletni, w ramach którego prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku wykrywania wirusa HIV u mieszkańców Wrocławia i osób odwiedzających miasto oraz motywowanie ich do leczenia. Osoby zakażone kierowane są do specjalistycznych ośrodków i Poradni Nabytych Niedoborów Odpornościowych. W ramach programu działa Punkt Konsultacyjno - Diagnostyczny w Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Wszystkich Świętych 2. W 2022 roku przeprowadzono 7 706 testów rapid i 1504 badania laboratoryjne w kierunku zakażenia HIV i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Obecność wirusa wykazano u 41 osób. Udzielono 8 527 porad związanych z zakażeniem wirusem HIV i chorobami przenoszonymi drogą płciową.

PORADNICTWO I POMOC W RAMACH PRAC GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W 2022 roku do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 357 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu. Na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia lub jego kontynuacji wystosowano 434 zaproszeń, z czego zgłosiło się 116 osób. Na badania przez biegłego sądowego skierowano 302 osoby (podjęto 302 uchwały) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego. Na potrzeby Komisji, biegli sądowi wykonali 340 badań i wydali 170 opinie (na jedną opinię składają się dwa badania: psychiatry i psychologa).

Do Sądów Rejonowych Wrocławia (Śródmieścia, Fabrycznej i Krzyków) skierowano 216 wniosków (podjęto 216 uchwały) o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego. Procedury zobowiązania do leczenia umorzono wobec 90 osób (z powodów: wycofanie wniosku, podjęcie leczenia, brak danych do rozpoznania uzależnienia, zgon uczestnika, zbieg spraw, ustanie przesłanek ustawowych). W ramach obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, założono 22 Niebieskie Karty, a sprawy trafiły do tzw. „Zespołu interdyscyplinarnego". Z porad i pomocy Komisji skorzystało ok. 550 osób. Ponadto, członkowie Komisji uczestniczyli w 151 postępowaniach sądowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób zgłoszonych do Komisji. Udział członków Komisji w postępowaniach dotyczy przede wszystkim spraw, gdzie ma miejsce przemoc oraz pokrzywdzonymi są małoletnie dzieci.

Członkowie Komisji w ramach realizacji zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury Niebieskiej Karty uczestniczyli w 1793 spotkaniach grup roboczych powołanych na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego dotyczących rodzin, w których ma miejsce przemoc wynikająca z nadużywania alkoholu przynajmniej przez jednego z członków rodziny.

W oparciu o uchwałę nr LX/1424/18 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad usytuowania punktów sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych na terenie Wrocławia oraz uchwałę nr LX/1423/18 w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Wrocławia - rozpatrzono 761 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Opinię pozytywną otrzymało 760 wniosków, natomiast negatywną 1 wniosek.

Komisja wykonując zadania współpracowała z sądami rejonowymi, Policją i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe.

REALIZACJA ZADAŃ DZIAŁU ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ I PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

W roku 2022 do organu zezwalającego wpłynęło 7 045 wniosków, podań, zgłoszeń oraz pism w sprawach dotyczących wydania zezwoleń lub w związku z korzystaniem z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 5148 decyzji, w tym: 1860 zezwoleń na sprzedaż alkoholu w handlu i gastronomii, 1936 zezwoleń jednorazowych (festyny, targi itp.), 9 zezwoleń na wyprzedaż zapasów, 87 zezwoleń kateringowych, 789 decyzji wygaszających zezwolenia, 240 decyzji zmieniających, 201 decyzji umarzających postępowania, 16 decyzji odmawiających wydania zezwolenia, 4 decyzje cofające zezwolenia oraz 6 decyzji uchylających lub odmawiających uchylenia wcześniejszych decyzji. W roku sprawozdawczym przedsiębiorcy złożyli 1970 wniosków o wydanie zezwoleń stałych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zezwoleń udzielanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte, organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę (tzw. zezwolenia kateringowe). W celu zgromadzenia materiału dowodowego, niezbędnego do podejmowania decyzji, sporządzono blisko 2300 wystąpień do organów i jednostek opiniujących wydawanie zezwoleń.

LIMITY ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU

Wykorzystanie ustalonych przez Radę Miejską Wrocławia limitów zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz powyżej 18% zawartości alkoholu, z podziałem na handel i gastronomię, kształtowało się na koniec 2022 roku (31.12.) następująco: 1 065 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia poza

miejscem sprzedaży, gdzie limit ustalony został na 1 175 zezwoleń, 1 096 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, gdzie limit ustalony został na 1 125 zezwoleń, 1 009 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, przy limicie ustalonym na 1 075 zezwoleń, 910 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym na 1 025 zezwoleń, 795 aktywnych zezwoleń na sprzedaż napojów powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym na 855 zezwoleń, 583 aktywne zezwolenia na sprzedaż napojów powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, przy limicie ustalonym 695 zezwoleń.

KONTROLA PRZESTRZEGANIA PRAWA

Przeprowadzono oględziny lokalizacji 9 punktów sprzedaży, w których funkcjonowało 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Celem oględzin było zbadanie czy lokalizacje tych punktów sprzedaży są zgodne z warunkami usytuowania przewidzianymi w obowiązujących przepisach prawa. Ponadto zrealizowano 38 kontroli zasad i warunków korzystania z 91 zezwoleń, a także zweryfikowano 13 oświadczeń o wartości sprzedaży, obejmujących 34 zezwolenia. W przypadku pism interwencyjnych, dotyczących uciążliwości wynikających z funkcjonowania poszczególnych punktów handlowych lub gastronomicznych ze sprzedażą alkoholu, kontrole wskazanych punktów, na wniosek organu zezwalającego realizowała Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. KRPA skontrolowała 13 punktów sprzedaży, w których funkcjonowało 39 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W przypadku sygnałów o prowadzeniu sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganych prawem zezwoleń lub z naruszeniem posiadanych zezwoleń kontrole - na prośbę organu zezwalającego – realizowała również Straż Miejska Wrocławia. SMW skontrolowała 28 punktów sprzedaży, w których funkcjonowało 46 zezwoleń. W styczniu 2022 roku posiadacze zezwoleń złożyli 2032 oświadczenia o wartości

sprzedaży napojów alkoholowych. W okresie dodatkowych 30 dni złożono jeszcze 40 oświadczeń o wartości sprzedaży. Uzyskane w ten sposób dane posłużyły do weryfikacji wysokości wniesionych opłat za korzystanie z zezwoleń. Weryfikację opłat przeprowadzono w ciągu roku trzykrotnie, po upływie terminu określonego dla każdej z trzech rat opłat za korzystanie z zezwoleń (z uwzględnieniem 30-dniowych okresów dodatkowych, w których ustawodawca umożliwił dokonanie opłaty raty wraz z uiszczeniem opłaty dodatkowej). Na wniosek przedsiębiorców wydano 38 zaświadczeń potwierdzających prawidłowe wniesienie opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2022 roku przeprowadzony został także audyt 563 wrocławskich sklepów oferujących napoje alkoholowe. Celem audytu było sprawdzenie reakcji sprzedawców na próby zakupu alkoholu przez osoby wyglądające na niepełnoletnie.

WPŁYWY Z TYTUŁU OPŁAT W ROKU 2022

Wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń w roku 2022 wyniosły 21 862 271 zł i były wyższe o 2 780 997 zł w porównaniu z rokiem 2021. Głównym powodem wzrostu był powrót po pandemii do działalności gastronomicznej i handlowej bez administracyjnych ograniczeń. Drugim powodem zwiększenia wpływów z opłaty był wzrost cen sprzedaży alkoholu, co skutkowało podawaniem wyższych wartości sprzedaży w corocznych oświadczeniach. Opłaty za zezwolenia są pochodną danych wynikających z oświadczeń.

Rok 2022 był drugim rokiem, w którym gminy otrzymały część wpływów z nowej opłaty wnoszonej przez posiadaczy zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 300 ml. Wpływy z tego tytułu wyniosły 8 356 153 zł (w 2021 r. - 2 028 656 zł).

ORGANIZACJA I ZAPEWNIENIE OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 SPRAWOWANEJ W FORMIE ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH, KLUBÓW DZIECIĘCYCH ORAZ DZIENNEGO OPIEKUNA

Celem zadania było zwiększenie liczby miejsc i dostępności opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Wrocławia poprzez dofinansowanie opieki prowadzonej w żłobkach niepublicznych oraz poprawa jakości opieki, poprzez sprawowanie nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi. Zadanie zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 polegało w szczególności na:

1) zapewnieniu dzieciom opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych,

2) zagwarantowaniu dzieciom właściwej opieki pielęgnacyjnej i edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,

3) prowadzeniu zajęć opiekuńczo–wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dzieci, właściwych do wieku dzieci wg opracowanego programu zajęć odpowiednio dla różnych grup wiekowych,

4) współpracy z rodzicami i opiekunami prawnymi dziecka,

5) zapewnieniu dzieciom bezpieczeństwa w czasie przebywania w żłobku oraz odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych, zgodnych z obowiązującymi przepisami,

6) zapewnianiu opieki przez personelu posiadający odpowiednie kwlifikacje, w liczbie oraz w godzinach, o których mowa w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Na podstawie ustawy z dnia 4.02.2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oprócz finansowania miejsc opieki w żłobkach publicznych, uzyskano możliwość finansowania i zlecania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku

od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3 podmiotom wpisanym do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Wrocławia oraz zatrudniania i finansowania dziennego opiekuna. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawowana w formie Dziennego opiekuna do 31 grudnia 2022 roku była realizowana przez Wrocławskie Centrum Integracji. W IV kwartale 2022 r. Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych ogłosił i rozstrzygnął konkurs na: „Organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, sprawowanej przez dziennego opiekuna", w związku z przejęciem od 1 stycznia 2023 r. realizacji całego zadania, zarówno w zakresie dofinansowania opieki jak i nadzoru. Wdrożenie alternatywnych form opieki stało się kluczowym zadaniem Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych w latach 2011-2022, w związku z potrzebą zapewnienia większej liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W roku 2022 na realizację zadania przeznaczono kwotę 30 782 000,00 zł.

Prowadzenie działalności w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wiąże się z koniecznością uzyskania wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych. Żłobek lub klub dziecięcy musi spełniać wymogi określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wydanych rozporządzeniach, dotyczących warunków, jakie spełniać ma lokal, w którym sprawowana jest opieka nad dziećmi oraz kwalifikacji i doświadczenia kadry. W 2022 r. wpisano do rejestru 13 placówek, w tym 6 żłobków i 7 klubów dziecięcych oraz wykreślono 10 żłobków i 2 kluby dziecięce. W dniu 31.12.2022 r. do Rejestru wpisanych było 175 żłobków, w tym 18 publicznych i 157 niepublicznych oraz 32 kluby dziecięce. Liczba miejsc w żłobkach wpisanych do rejestru wynosiła 8627, w tym w żłobkach publicznych 2776, w niepublicznych 5851 miejsc. Liczba miejsc w klubach dziecięcych wynosiła 648, a u dziennych opiekunów 480. W wykazie dziennych opiekunów wpisanych było 87 dziennych opiekunów. Prowadzono wykaz dziennych opiekunów oraz rejestr żłobków i klubów dziecięcych. W roku 2022 wpisano 52 opiekunów, wykreślono 46 opiekunów. Wydano 21 zaświadczeń o wpisie i o zmianie wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Wydano 12 decyzji o wykreśleniu podmiotów z Rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Przygotowano dla Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej 38 informacji o liczbie nowych miejsc opieki utworzonych dla dzieci przybyłych z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W roku 2022, do dnia 31 sierpnia, kontynuowano realizację 74 umów zawartych w roku 2021 na dofinansowanie 3 836 miejsc w 118 niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe.

W wyniku rozstrzygnięcia w 2022 r. konkursów na organizację opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w dniu 31.12.2022 r. realizowane były 73 umowy na dofinansowanie 3 884 miejsc w 114 niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych przez podmioty gospodarcze oraz organizacje pozarządowe. Umowy te zostały zawarte na okres do dnia 31.08.2023 r.

W ramach zawartych umów na dofinansowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych prowadzonych w ramach działalności gospodarczej na koniec 2022 r. było 3 824 miejsca oraz 60 miejsc w niepublicznym żłobku o charakterze integracyjnym prowadzonym przez Fundację „Promyk Słońca". W związku z integracyjnym charakterem tej placówki, oprócz realizowania zadań związanych z opieką, dzieci niepełnosprawne i wymagające wczesnego wspomagania rozwoju w czasie pobytu w żłobku korzystały ze specjalistycznych zajęć prowadzonych przez rehabilitantów, logopedów i psychologów.

Tabela: Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych w latach 2009 – 2022 według danych w Rejestrze na ostatni dzień roku:

Rok/Rodzaj placówki	**Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia** **Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych**
2009	1650	brak danych – nie prowadzono rejestrów	nie dotyczy – brak podstaw prawnych udzielania dotacji

Rok/Rodzaj placówki	**Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia** **Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych**
2010	1890	brak danych – nie prowadzono rejestrów	nie dotyczy – brak podstaw prawnych udzielania dotacji
2011	1970	769	429

Rok/Rodzaj placówki	**Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia** **Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych**
2012	1990	1090	821
2013	1990	1646	1070
2014	2091	2118	1565

Rok/Rodzaj placówki	**Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia** **Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych**
2015	2091	2496	1954
2016	2091	2957	2114
2017	2091	3581	2315

Rok/Rodzaj placówki	**Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia**	**Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia** **Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych**
2018	2123	4445	2744
2019	2155	5178	3223
2020	2375	5505	3884

Rok/Rodzaj placówki	Liczba miejsc w żłobkach publicznych na dzień 31 grudnia	Liczba miejsc w żłobkach/klubach dziecięcych niepublicznych wg rejestru na dzień 31 grudnia	Liczba miejsc dofinansowanych przez Gminę Wrocław w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych na dzień 31 grudnia Uwaga: do roku 2018 wyłącznie w żłobkach istaniała możliwość dofinansowania miejsc opieki; od roku 2019 ustawodawca dopuści mozliwość dofinansowania miejsc także w klubach dziecięcych
2021	2375	6359	3836
2022	2776	6499	3884

Przeprowadzono nadzory w 25 żłobkach i klubach dziecięcych, w tym 18 w żłobkach niepublicznych i 7 w klubach dziecięcych.

W celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przybyłym wraz z matkami do Wrocławia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w dniu 24 marca 2022 roku utworzono klub dziecięcy pn. KLUB MAMY I MALUCHA SŁONECZNIK. Placówka zapewniła 30 miejsc opieki dla dzieci z Ukrainy w lokalu wynajmowanym przez Gminę Wrocław od SPZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Placówka pełniła funkcje opiekuńczo-wychowawcze w stosunku do dzieci w wieku do lat 3 oraz prowadziła działania informacyjno-edukacyjne dla matek. Realizację zadania zakończono w sierpniu 2022 r.

W innych żłobkach niepublicznych utworzono łącznie dodatkowe 34 miejsca przeznaczone dla dzieci z Ukrainy.

W żłobkach publicznych utworzono 259 dodatkowych miejsc dla dzieci z Ukrainy.

Dodatkowo tworzone miejsca wliczane są do łacznej liczbę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wpisanych do rejestru.

INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH

W 2022 r. gmina Wrocław przeznaczyła 436 433,15 zł na zakup sprzętu dla wrocławskich szpitali i innych podmiotów leczniczych. Uniwersytecki Szpital Kliniczny przy ul Borowskiej na zakup oksymetru tkankowego TCPO2 dla Kliniki Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii otrzymał kwotę 198 240,00 zł. Dolnośląski Szpital Specjalistyczny im T. Marciniaka we Wrocławiu otrzymał kwotę 119 400,00 zł przeznaczoną na zakup mobilnego aparatu USG dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji we Wrocławiu przekazano kwotę 65 981,15 zł z przeznaczeniem na zakup stacjonarnego cyfrowego aparatu rentgenowskiego oraz jego montaż i uruchomienie. Centrum Neuropsychiatrii NEUROMED otrzymało kwotę

52.812,00 zł na zakup cewy magnetycznej do neuroterapii osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Ponadto w ramach wsparcia podmiotów działających w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, prowadzono modernizację budynku przy ul. Franklina Delano Roosevelta, gdzie działa poradnia profilaktyki, leczenia i terapii uzależnień dla młodzieży MONAR. Dostosowanie budynku do wymogów Narodowego Funduszu Zdrowia i pozwoli na pozyskanie finansowania na działalność poradni psychologiczno-psychiatrycznej. Koszt modernizacji w 2022 r. wyniósł 100.000,00 zł.

W roku sprawozdawczym stale rosła liczba subskrybentów, którzy zapisali się na rozsyłany regularnie przez organ zezwalający newsletter, zawierający komunikaty przypominające o ustawowych obowiązkach posiadaczy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zmianach przepisów prawnych w przedmiotowym obszarze. Modyfikowane było oprogramowanie do obsługi zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (OTAGO – KOALA). Prace dotyczyły raportowania danych z systemu. Aktualizowano także oraz udoskonalano stronę internetową w BIP, uzupełniając ją o aktualne ogłoszenia i komunikaty dla przedsiębiorców, formularze do pobrania i opisy procedur. Cyklicznie publikowano aktualizowane wykazy obowiązujących we Wrocławiu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z podziałem na placówki handlowe oraz gastronomiczne.

W ramach wspólnych działań wspierających dzieci i rodziny z Ukrainy w roku sprawozdawczym UNICEF przekazał miastu Wrocław 930 apteczek pierwszej pomocy, w które zostały wyposażone szkoły podstawowe oraz przedszkola. Do 80 wrocławskich szkół podstawowych, do których uczęszczało 49 677 uczniów, zostały przekazane 604 apteczeki pierwszej pomocy, natomiast do 109 wrocławskich przedszkoli, obejmujących opieką 16 955 dzieci, zostały przekazane 326 apteczki.

Opracowano 8 projektów uchwał Rady Miejskiej, w tym: 4 projekty uchwał dotyczących zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Gmina Wrocław. Sporządzono 17 informacji dla Biura Rozwoju Wrocławia w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

WROCŁAWSKI ZESPOŁ ŻŁOBKÓW

Działalność jednostki opiera się w szczególności na sprawowaniu opieki nad dziećmi do lat trzech w oparciu o przepisy ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2022 r.
poz. 1324 z późn. zm.) oraz obsługą żłobków pod względem organizacyjno-technicznym, jak zamówienia publiczne, zapewnianie ciągłej obsługi techniczno-eksploatacyjnej, prowadzenie spraw finansowych i księgowych, pracowniczych, organizacyjnych, bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych, sprawozdawczości.

W skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków **wchodzi 17 żłobków i 1 filia:**

1. Żłobek nr 1, ul. Lwowska 20;
2. Żłobek nr 2, ul. Zemska 33;
3. Żłobek nr 3, ul. Białowieska 33;
4. Żłobek nr 4, ul. Kłodnicka 25;
5. Żłobek nr 5, ul. Dokerska 5;
6. Filia Żłobka nr 5, ul. K. i M. Barskich 45;
7. Żłobek nr 6, ul. Krowia 1;
8. Żłobek nr 7, ul. Drukarska 9;
9. Żłobek nr 8, ul. Sądowa 6;
10. Żłobek nr 9, ul. Wrońskiego 13d;
11. Żłobek nr 10, ul. Henryka Brodatego 17;
12. Żłobek nr 11, ul. Hubska 39;
13. Żłobek nr 12, ul. Jugosłowiańska 85a;

14. Żłobek nr 13, ul. Wieczysta 107;

15. Żłobek nr 14, ul. Mulicka 4c;

16. Żłobek nr 15, ul. Łukowa 37;

17. Żłobek nr 16, ul. Sygnałowa 23;

18. Żłobek nr 17, ul. Sołtysowicka 29j.

W 2022 r. zakończono budowę nowego żłobka przy ul. Sołtysowickiej 29j w Sołtysowicach. W obiekcie mieści się również siedziba filii Miejskiej Biblioteki Publicznej, sala wielofunkcyjna edukacyjno-konferencyjna oraz pomieszczenia dla rady osiedla. Powierzchnia żłobka wynosi 1461,5 m^2

W żłobku objęto opieką 151 dzieci w pięciu oddziałach dla 3 grup wiekowych.
W środku znajdują się szatnie, bawialnie, sypialnie, jadalnie, zmywalnia, pomieszczenia porządkowe, toaleta zewnętrzna dla dzieci na placu zabaw, sala do przewijania, magazyny pościeli i środków czystości. Powstała również sala wielofunkcyjna oraz pomieszczenia dla rady osiedla. Przed budynkiem znajdują się dwa place zabaw.

W obiekcie zastosowano rozwiązania energooszczędne i proekologiczne w zakresie odnawialnych źródeł energii tj.:

- **instalację fotowoltaiczną,**
- **zagospodarowanie wód opadowych: zielony dach, zbiorniki retencyjno-rozsączające,**
- **ogrzewanie – ciepło sieciowe,**

- **wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła.**

Ponadto budynek wyposażono w instalacje:

- elektryczne, wraz z rozdzielniami elektrycznymi,
- oświetlenia awaryjnego,
- odgromową,
- sygnalizacji włamania i napadu SSWiN,
- telewizji przemysłowej CCTV,
- kontroli dostępu,
- dźwiękowego systemu ostrzegawczego,
- informatyczną,
- przyzywającą (domofonową),
- centralnego ogrzewania z węzła należącego do Fortum,
- wodociągową, ciepłej wody użytkowej i ciepła technologicznego,
- kanalizacyjną, wentylacyjną i klimatyzacyjną.

Koszt inwestycji wyniósł prawie 12,3 mln zł.

Żłobek nr 17 został uroczyście otwarty 27 października 2022 r., a pełnienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rozpoczął od 2 listopada 2022 r.

Zdjęcie 1 Uroczyste otwarcie Żłobka nr 17

Od 1 września 2021 r. **Żłobek nr 5** przy ul. Dokerskiej 5 przechodził gruntowną modernizację. Remont i przebudowa objęły:

- zmianę układu funkcjonalnego, przebudowę wejścia głównego oraz tarasów;

kapitalny remont z termomodernizacją i dostosowaniem do obowiązujących przepisów z zakresu higieniczno-sanitarnych, przeciwpożarowych, bezpieczeństwa i higieny pracy;

- dostosowanie dla osób niepełnosprawnych (pochylnia przy wejściu głównym i tarasie, WC, miejsce postojowe przy budynku);

- podniesienie standardu użytkowania i bezpieczeństwa:

  - klimatyzacja w salach dzieci, jadalni i kuchni,

  - kamery w korytarzach, salach,

  - przewijaki w szatniach oraz WC dla osób niepełnosprawnych,

  - wózkownia,
  - sufity akustyczne;
- wymiana wszystkich instalacji: wodno-kanalizacyjnej, wentylacji mechanicznej, elektrycznej i teletechnicznej.

Prace związane z zagospodarowaniem terenu objęły:

- przebudowę wjazdu oraz drogi wewnętrznej,
- budowę 7 miejsc postojowych, w tym 1 dla osób niepełnosprawnych,
- budowę miejsca gromadzenia odpadów,
- budowę 3 placów zabaw o nawierzchni EPDM,
- montaż ławek i koszy na odpadki,
- ogrodzenie terenu w granicach nieruchomości,
- budowę zbiornika do podlewania zieleni oraz ogrodu deszczowego,
- nasadzenia zieleni,
- przebudowę przyłącza kanalizacji ogólnospławnej oraz przyłącza telekomunikacyjnego.

W obiekcie zastosowano rozwiązania proekologiczne i energooszczędne:

- panele fotowoltaiczne,
- oprawy oświetleniowe LED,
- zagospodarowanie wód opadowych na terenie działki:
  - nawierzchnie przepuszczalne, zieleń, budowa zbiornika na wody deszczowe z instalacją do podlewania zieleni,

  - mały ogród deszczowy (dla funkcji edukacyjnych),

- ochronę przed promieniami słonecznymi:
  - systemowe łamacze światła,
  - rolety wewnętrzne,
  - trejaż z pnączami na elewacji południowej,
- ochronę przed hałasem:
  - sufity akustyczne w salach dzieci, na korytarzach,
  - ekrany akustyczne central wentylacyjnych na dachu.

Pierwotny termin oddania Żłobka nr 5 do użytku został przesunięty na 16 stycznia
2023 r.

W 2022 roku kontynuowano w Żłobku nr 16 realizację projektu „Mamo tato wróć do pracy". Projekt współfinansowany był ze Środków Europejskiego Funduszy Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020. W ramach projektu we Wrocławiu zostało utworzonych 220 miejsc żłobkowych. Wsparciem, zgodnie z założeniami projektu objęte były osoby powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich lub pozostające bez zatrudnienia, sprawujące opiekę nad dziećmi do lat 3.

Celem projektu było:

- **utworzenie nowych miejsc opieki w żłobkach, poprzez zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych, zapewnienie środków na bieżące funkcjonowanie przez 28 miesięcy,**

w tym poniesienie opłat za wyżywienie i pobyt dziecka, wynagrodzeń opiekunów
i kadry zarządzającej;

- **stworzenie możliwości podjęcia pracy zawodowej osobom bezrobotnym lub biernym zawodowo poprzez objęcie opieką żłobkową dzieci w wieku do lat 3, znajdujących się aktualnie pod ich opieką, co uniemożliwia im poszukiwanie i znalezienie zatrudnienia.**

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w projekcie uczestniczyło 208 rodziców/opiekunów 219 dzieci.

Rodzice/opiekunowie uczestniczący w projekcie:

1) Kategoria A - osoby pracujące, poza osobami na urlopie wychowawczym, powracające/które powróciły na rynek pracy po urlopie macierzyńskim, rodzicielskim lub ojcowskim - min. 180 uczestników, w tym 171 kobiet i 9 mężczyzn;

2) Kategoria B - osoby pozostające bez zatrudnienia tj. bezrobotne lub bierne zawodowo, w tym przebywające na urlopie wychowawczym - min. 60 uczestników, w tym 57 kobiet i 3 mężczyzn.

W dniu 31 grudnia 2022 r. osiągnięte wskaźniki rezultatu – umowy zakończone lub wypowiedziane przez uczestnika projektu:

1) 97 - ogółem faktyczny powrót do pracy kat. A, w tym:

   - 92 kobiety
   - 5 mężczyzn

2) 81 - ogółem faktyczny powrót do pracy z kat. B, w tym:

   - 74 kobiety,

- 7 mężczyzn.

Wartość projektu: 9 421 140,61 zł

Wysokość dofinansowania: 8 007 969,51 zł

Okres realizacji: 1 kwietnia 2020 r. – 31 grudnia 2022 r.

Liczba miejsc w żłobkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków w kolejnych latach:

l.p.	**rok**	**ogólna liczba miejsc w żłobkach**
1.	2017	2091
2.	2018	2123
3.	2019	2155
4.	2020	2375
5.	2021	2362
6.	2022	2517

MIEJSCA NORMATYWNE W PLACÓWKACH WROCŁAWSKIEGO ZESPOŁU ŻŁOBKÓW

Żłobek	Adres	Ilość miejsc normatywnych	Ilość grup dziecięcych	Liczba grup		
				I	II	III
Nr 1	ul. Lwowska 20	142	4	1	1	2
Nr 2	ul. Zemska 33	121	3	1	1	1
Nr 3	ul. Białowieska27	128	3	0	2	1
Nr 4	ul. Kłodnicka 25	126	3	0	2	1
Nr 5	ul. Dokerska 5	120	3	1	1	1
5 - filia	ul. K. i M. Barskich 45	32	1	0	1	
Nr 6	ul. Krowia1	104	3	1	1	1
Nr 7	ul. Drukarska 9	126	3	1	1	1
Nr 8	ul. Sądowa 6	141	4	1	1	2
Nr 9	ul. Wrońskiego 13d	82	2	0	1	1

Żłobek	Adres	Ilość miejsc normatywnych	Ilość grup dziecięcych	Liczba grup		
				I	II	III
Nr 10	ul. H. Brodatego 17	137	4	1	2	1
Nr 11	ul. Hubska 39	124	3	0	1	2
Nr 12	ul. Jugosłowiańska 85a	157	6	1	2	3
Nr 13	ul. Wieczysta 107	125	3	0	2	1
Nr 14	ul. Mulicka 4c	215	7	1	3	3
Nr 15	ul. Łukowa 37	266	8	1	3	4
Nr 16	ul. Sygnałowa 23	220	7	2	4	1
Nr 17	ul. Sołtysowicka 29j	151	5	1	3	1
OGÓŁEM		**2517**	**72**	**13**	**32**	**27**

ELEKTRONICZNA REKRUTACJA DO ŻŁOBKÓW

W 2022 roku rekrutacja przy pomocy systemu elektronicznego odbyła się po raz piąty. Jednocześnie w systemie dokonano 3 duże zmiany:

1) zmienił się sposób logowania, obecnie logowanie odbywa się przez Węzeł Krajowy (profil zaufany, e-dowód);

2) dostosowano system na potrzeby rekrutacji do żłobków dzieci na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;

3) w grudniu 2022 r. poszerzono ofertę o dziennych opiekunów z miejscami dotowanymi przez gminę Wrocław.

System elektronicznej rekrutacji prowadzony przez Wrocławski Zespół Żłobków obejmuje żłobki publiczne, niepubliczne żłobki i kluby dziecięce z dotacją Gminy Wrocław oraz dziennych opiekunów z dotacją Gminy Wrocław.

Rekrutacja odbywa się w systemie ciągłym, całorocznym. Wnioski można składać przez cały rok, a dzieci kwalifikowane są do żłobków w miarę zwalniania się miejsc.

Od września – w związku ze zmianą roku żłobkowego (opiekuńczego) – w żłobkach zwalnia się wiele miejsc, ponieważ dzieci przechodzą do przedszkoli lub zmieniają grupy wiekowe na starsze. Na uwolnioną pulę można zatem jednorazowo kwalifikować większą liczbę dzieci oczekujących na przyjęcie. W tym celu, system rekrutacyjny jest aktualizowany o dane zawierające uwolnione i nowe miejsca w żłobkach oraz aktualne grupy, a dzieci kwalifikowane są na wolne miejsca w rekrutacji terminowej (jednorazowej). W roku 2022 wyniki rekrutacji terminowej zostały ogłoszone 30 czerwca.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. system rekrutacji oferował 6520 miejsc w 166 żłobkach publicznych, niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych oraz u dziennych opiekunów.

POMOC UDZIELONA OBYWATELOM UKRAINY WE WROCŁAWSKIM ZESPOLE ŻŁOBKÓW

1. Opieka nad dziećmi w żłobkach

Wrocławski Zespół Żłobków od samego początku brał czynny udział w udzielaniu pomocy mieszkańcom Ukrainy. Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023, poz. 103 z późn. zm.), która pozwala na tworzenie miejsc tymczasowych ponad normatyw, we Wrocławskim Zespole Żłobków **oddano do dyspozycji dodatkowe 259 miejsc, w 15 placówkach dla dzieci z Ukrainy przybyłych do Polski po 24 lutego 2022 r.**

Żłobek	Tymczasowe miejsca dla dzieci z Ukrainy
Nr 1	20
Nr 2	15
Nr 3	16
Nr 4	19

Żłobek	Tymczasowe miejsca dla dzieci z Ukrainy
5 – filia	3
Nr 6	15
Nr 7	12
Nr 8	30
Nr 9	10
Nr 10	18
Nr 11	17
Nr 12	23
Nr 13	19
Nr 14	20
Nr 15	22

Z dodatkowych miejsc w żłobkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków od marca do końca roku 2022 r. **skorzystało 162 dzieci ukraińskich**.

Rodzice/opiekunowie prawni, obywatele Ukrainy, poszukujący miejsca w placówkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków składają elektronicznie wniosek o przyjęcie dziecka do żłobka na stronie systemu rekrutacji, który został do tego specjalnie dostosowany.

Dzieci z rodzin objętych w/w ustawą przyjmowane są do żłobków poza limitem miejsc w poszczególnych grupach po spełnieniu wymagań dotyczących wieku, zamieszkania we Wrocławia, odbyciu obowiązkowych szczepień ochronnych lub zwolnienia z tego obowiązku z powodu przeciwskazań medycznych.

Od marca 2022 r. w Żłobku nr 13 prowadzona jest centralna rekrutacja do wszystkich placówek Wrocławskiego Zespołu Żłobków. W celu ułatwienia kontaktu uruchomiona została infolinia oraz adres mailowy. Przetłumaczone zostały wszystkie dokumenty potrzebne w rekrutacji takie jak regulamin, procedury, umowa. Przygotowany został również dla wszystkich placówek Zespołu słowniczek podstawowych, często używanych
w żłobku zwrotów w celu zmniejszenia stresu wynikającego z bariery językowej oraz ankieta, w której rodzic udziela informacji o dziecku. Opiekunki wiedzą np. jakie sytuacje wywołują stres u dziecka, jakimi zabawkami lubi się bawić, co lubi a czego nie lubi.

W całym procesie wsparcia uczestniczy opiekunka pochodzenia ukraińskiego, od dwóch lat zatrudniona w Żłobku nr 13. Jej zadaniem jest pomoc rodzicom w procesie rekrutacyjnym począwszy od złożenia wniosku do momentu podpisania umowy z docelową placówką, jak i dalsze wsparcie w kontakcie na płaszczyźnie rodzic-placówka.

2. Współpraca z innymi podmiotami

Na podstawie porozumienia zawartego między Gminą Wrocław, Wrocławskim Zespołem Żłobków i Fundacją Promyk Słońca, Fundacja w utworzonym przez siebie klubie dziecięcym zapewniała **czasową** opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3, będącymi obywatelami Ukrainy a Zespół **dostarczał i dystrybuował**

całodzienne wyżywienie. Dla placówki opracowano system HACCP, pilotowano odbiory sanitarne oraz opracowano procedury transportu żywności. Wspólny projekt realizowano od 1 kwietnia do 31 sierpnia 2022 r.

Z budżetu przeznaczono **53 671 zł** na zakup żywności, usług i innych artykułów niezbędnych dla dostarczenia i dystrybuowania wyżywienia w klubie dziecięcym, utworzonym przez Fundację Promyk Słońca.

3. Zadanie realizowane w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)

We Wrocławskim Zespole Żłobków w okresie od 9 czerwca 2022 r. do końca roku 2022 realizowane było zadanie w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 9 czerwca 2022 r. oraz Letters of exchange for the provision of suport related to emergency refugee respons in Wroclaw.

W ramach tego zadania zatrudniono 30 opiekunów i psychologa aby zapewnić dzieciom właściwą i wszechstronną opiekę podczas ich przebywania w żłobku. Zakupiono urządzenia na plac zabaw, żywność oraz inne niezbędne artykuły dla dzieci.

Łączna kwota wydatkowanych środków wyniosła **1 088 833 zł.**

4. Pozostałe działania

W maju przedstawiciele Żłobka nr 13 uczestniczyli w rodzinnym pikniku zorganizowanym w dniu 8 maja 2022 r. przez lokalne organizacje i samorządy na placu Wolności we Wrocławiu z okazji Dnia Matki pt. „Matki witają Matki”. Podczas tego wydarzenia pracownicy Zespołu spotkali się z kobietami, które przyjechały do Wrocławia w związku

z konfliktem zbrojnym, odpowiedzieli na wiele pytań, przedstawili zagadnienia dotyczące rekrutacji do żłobków.

Organizowane były zbiórki najpotrzebniejszych rzeczy dla obywateli Ukrainy.

W całość działań z ogromnym zaangażowaniem włączyli się zarówno pracownicy żłobków jak i rodzice dzieci uczęszczających do placówek Wrocławskiego Zespołu Żłobków.

Zdjęcie 2 Zbiórka na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy

Akcja plecaczek. Polegała ona na skompletowaniu, wypełnieniu małych plecaczków najpotrzebniejszymi artykułami dla dzieci. Plecaczki takie trafiły dla dzieci uchodźców.
W akcję zaangażowali się rodzice i dzieci uczęszczające do Żłobka nr 15. W trakcie trwania akcji udało się skompletować 160 plecaków.

Zdjęcie 3 Zbiórka plecaczków dla dzieci z Ukrainy

W celu dokonywania rozliczeń środków pieniężnych przeznaczonych na pomoc dla dzieci z Ukrainy, utworzono odrębną gospodarkę magazynową w żłobkach oraz produkcję posiłków w ramach żywienia we Wrocławskim Zespole Żłobków. Przeszkolono intendentów z tego zakresu.

Zdjęcie 4 Slajd ze szkolenia dot. tworzenia magazynów żywnościowych dla dzieci z Ukrainy

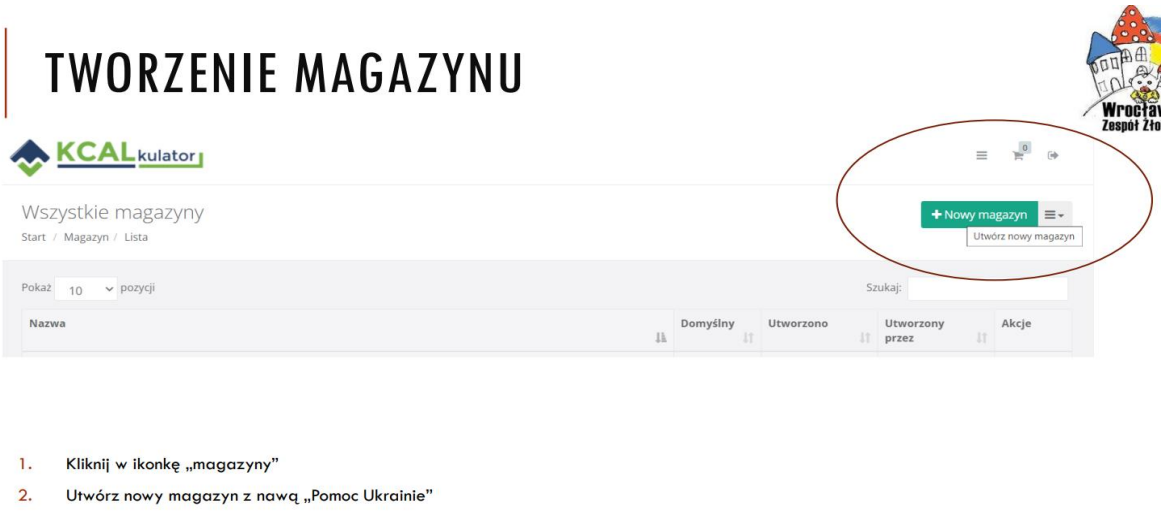

FUNKCJONOWNIE WROCŁAWSKIEGO ZESPOŁU ŻŁOBKÓW W OKRESIE STANU EPIDEMII COVID-19

Rok 2022 upłynął na stopniowym znoszeniu obostrzeń związanych ze stanem epidemii COVID-19. Od 28 marca została zniesiona izolacja domowa oraz kwarantanna dla współdomowników. Od 16 maja 2022 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r. zniesiony został stan epidemii, a obowiązywać zaczął stan zagrożenia epidemicznego.

Wszystkie żłobki pracowały zgodnie z ograniczeniami wynikającymi:

- z zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie zasad funkcjonowania żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

- z wytycznych zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego Głównego Inspektora Sanitarnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W pierwszym kwartale 2022 r. zaobserwowano znacznie mniejszą frekwencję dzieci - rodzice ograniczali pobyt dziecka w żłobku i średnia frekwencja wynosiła 53%.

W okresie od 1 stycznia do 9 lutego 2022 r. przy zachorowaniu pracownika lub dziecka w żłobkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków czasowo ograniczano funkcjonowanie poszczególnych grup lub całego żłobka po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. **Z tego tytułu ograniczono pracę 61 grup w 14 żłobkach, a 1 żłobek czasowo został zamknięty w całości – Filia Żłobka nr 5, który jest placówką jednogrupową.**

Najważniejsze działania kontynuowane w 2022 roku dla ochrony zdrowia i życia dzieci, pracowników we Wrocławskim Zespole Żłobków w związku ze stanem zagrożenia epidemicznego:

1) przeprowadzanie stałej, bieżącej dezynfekcji;

2) ograniczenie wejścia na teren żłobków osobom trzecim – tylko w wyjątkowych wypadkach;

3) przed uruchomieniem i przyjęciem dzieci we wszystkich żłobkach przeprowadzono generalne sprzątanie, mycie zabawek, sprzętu i wszystkich pomieszczeń po przeprowadzonych zabiegach dezynfekcyjnych;

4) działania prozdrowotne i profilaktyczne na rzecz pracowników, zabezpieczenie środków ochrony indywidualnej;

5) zabezpieczenie systemu pracy i utrzymywanie sprawnego działania całej jednostki - zarządzenie Dyrektora Wrocławskiego Zespołu Żłobków w sprawie zasad bezpieczeństwa pracowników i klientów, miejsca pracy oraz postępowania
w przypadku podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2;

6) praca w systemie zdalnym pracowników administracji w okresach nasilenia epidemii.

W planie organizacji pracy w ciągu dnia przeprowadzano działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa w pomieszczeniach (np. parowanie, ozonowanie, zmywanie płynem dezynfekcyjnym).

OPIEKA NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Żłobki wchodzące w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków realizują zadania wynikające
z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zadania statutowe w obszarach takich jak:

- realizacja zadań opiekuńczo-wychowawczych oraz edukacyjnych wspierających rozwój psychomotoryczny dziecka właściwy dla danej grupy wiekowej;
- realizacja edukacji prozdrowotnej i prawidłowych nawyków higienicznych.

W żłobkach oprócz realizowanych zadań wyżej wymienionych, uwzględniane i realizowane są potrzeby indywidualne każdego dziecka.

Praca dydaktyczno-wychowawcza prowadzona jest na podstawie założeń „Planu wychowawczego grupy wiekowej", które są planowane na dany miesiąc, oraz na podstawie „Katalogu niezbędnych oddziaływań wychowawczych" dla dzieci wszystkich grup wiekowych żłobka celem realizacji funkcji opiekuńczej, pielęgnacyjnej, wychowawczej i edukacyjnej. W planach pracy uwzględnia się porę roku, uroczystości
i święta kalendarzowe. Zajęcia przeprowadzane są na podstawie codziennie planowanych i zapisywanych konspektów pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Program dydaktyczno-wychowawczy realizowany jest poprzez:

1) rytmikę i zajęcia umuzykalniające (prowadzone przez panie opiekunki):
   - zabawy ruchowe ze śpiewem,
   - klaskanie, tupanie w rytm melodii,
   - zabawy umuzykalniające ze śpiewem i ruchem (przy użyciu chusty Klanza),
   - słuchanie odgłosów zwierząt oraz innych dźwięków dnia codziennego,
   - gra na instrumentach muzycznych,
   - zabawy z wyliczankami,
   - zabawy w echo: powtarzanie słów: głośno, cicho, szeptem,
   - zabawy taneczne;
2) obserwację i doświadczenie;
3) poznawanie przyrody i uwrażliwienie na zmieniające się warunki atmosferyczne
   z uwzględnieniem pór roku;
4) gimnastykę ogólnorozwojową:
   - ćwiczenie równowagi,
   - zabawy na czworakach,
   - zabawy, typu: rzut do celu, toczenie piłki, pokonywanie różnych trudności, np.: przeskok przez przeszkodę, slalom, zabawy związane z chwytaniem, zabawy ruchowe na powietrzu);
5) czytanie bajek, opowiadanie historyjek, inscenizacje teatralne;
6) zajęcia związane z plastyką (formowanie z plasteliny lub ciastoliny, wydzieranki, wyklejanki, wycinanki, stemplowanie, zabawy z szablonami, malowanie farbami, kredkami, kredą i innymi przyborami), konstrukcją, majsterkowaniem;
7) zabawy tematyczno – naśladowcze w kącikach tematycznych (np. kuchennym, samochodowym, zakładzie fryzjerskim, „U doktora”, itp.);

8) profilaktykę zdrowotną – ćwiczenia i zabawy relaksacyjne wspomagające ochronę układu nerwowego, pomagające odreagować napięcie i stres związany z rozłąką z rodzicem, nabycie umiejętności wycieszenia się i relaksacji;
9) zabawy dydaktyczne (układanki, klocki, budowanie wieży z rozmaitych elementów, puzzle).

I. Rodzinne imprezy dla dzieci organizowane w żłobkach:

1. Dzień Babci i Dziadka - program artystyczny w wykonaniu dzieci. Babcia i Dziadek to bardzo ważne osoby w życiu każdego dziecka, dlatego na ten szczególny dzień.

Zdjęcie 5 Praca plastyczna "portret babci i dziadka"

2. Dzień Mamy i Taty – nauka piosenek i wierszyków, dzieci wykonały laurki i upominki dla rodziców.

3. Dzień Dziecka. W ten wyjątkowy dzień organizowane są festyny na świeżym powietrzu. Przygotowane były różnego rodzaju atrakcje dla dzieci m.in. zabawy przy muzyce, malowanie twarzy, zabawy z chustą, bańki mydlane.

4. Uroczyste zakończenie roku dla dzieci odchodzących do przedszkola – występy artystyczne, wręczenie dyplomów i upominków dla dzieci. Tego dnia główną rolę odgrywają najstarsze dzieci, które już we wrześniu odchodzą do przedszkoli. Dzieci tego dnia przygotowują występ, który jest uwieczniany na

fotografiach dla rodziców by mieli możliwość obejrzeć przedstawione przez dzieci umiejętności. Tańczą, śpiewają, mówią wiersze, a na zakończenie otrzymują dyplomy oraz pamiątkowe zdjęcie.

Zdjęcie 6 Dekoracja z okazji zakończenia roku żłobkowego

II. Uroczystości świąteczne:

1. Spotkanie dzieci ze Świętym Mikołajem w żłobku, wręczanie paczek i wykonanie zdjęć pamiątkowych, nauka piosenek o Mikołaju.

2. Boże Narodzenie w żłobku - ubieranie choinki, wieszanie ozdób choinkowych przez dzieci. Wspólne kolędowanie przy choince. Uroczysty poczęstunek z akcentem potraw wigilijnych.

Zdjęcie 7 Dekoracja "Jasełka"

3. Jasełka w Żłobku - zajęcia tematyczne z okazji Wigilii Świąt Bożego Narodzenia „Jasełkowo” dla wszystkich dzieci i personelu w żłobku. Przedstawienie w wykonaniu opiekunek i dzieci z podziałem na role z wykorzystaniem strojów wykonanych przez rodziców. Wykonanie szopki bożonarodzeniowej, wspólna zabawa przy muzyce.

4. Zabawa karnawałowa przy muzyce - bal przebierańców, poczęstunek dla dzieci salach, wspólne grupowe zdjęcie, zabawy i konkursy związane z karnawałem.

5. Wielkanoc w żłobku **-** cykl zabaw oraz zajęć dydaktycznych dotyczących nadchodzącej Wielkanocy. Zajęcia plastyczne, podczas których dzieci różnymi technikami wykonywały palemki, pisanki, stroiki wielkanocne. Zabawa związana z „szukaniem zajączka” w ogrodach żłobkowych.

Zdjęcie 8 Praca plastyczna "Kosz pisanek"

6. Dzień Flagi - zapoznanie dzieci z symbolem narodowym Polski, zajęcia plastyczne, opowieści.

7. Dzień niepodległości - wspólnie wykonana praca plastyczna i kotyliony, wysłuchanie i nauka Hymnu Polski „Mazurka Dąbrowskiego”.

III. Zajęcia cykliczne prowadzone w żłobkach:

1. Wychowywanie poprzez czytanie „CAŁA POLSKA CZYTA DZIECIOM” – cotygodniowe czytanie krótkich bajeczek dzieciom.
2. Zajęcia sensoryczne - swobodne poznawanie świata przez zmysł dotyku, węchu, smaku. Dzieci poznają otoczenie i własną reakcję na nie. Są to np. ścieżki sensoryczne, po których dzieci próbują przejść gołymi nóżkami, puzzle sensoryczne, przeróżne piórka, kulki twarde, miękkie, gniotki własnoręcznie zrobione, woreczki wypełnione o różnej fakturze materiałem, kolorowe światła, relaksująca muzyka, tunele dla dzieci, namioty gdzie mogą się ukryć.

Zdjęcie 9 Sensoryczne popołudnie z mąką

3. Zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik - prace tworzone przez dzieci o różnorodnej tematyce.

4. Tradycje w kuchni - zajęcia wg harmonogramu np. robienie sałatki owocowej, przygotowywanie ciasteczek serowych, pieczenie pierników bożonarodzeniowych na choinkę.

5. Przedstawienia teatralne – cykliczne spotkania z „Muzobobajką”.

Zdjęcie 10 Teatrzyk „Pani Jesień dary niesie"

6. Zajęcia muzyczne i rytmiczne - uczenie się piosenek i ich wspólne śpiewanie, tworzenie układów tanecznych do muzyki, poruszanie się w rytm muzyki.

IV. Pozostałe zajęcia zrealizowane w poszczególnych żłobkach:

1. **Pożegnanie zimy/powitanie wiosny** – poznanie pór roku i utrwalanie wiedzy na ten temat. Dostrzeganie zmian w pogodzie.

2. **Dzień dyni** - wspólne drążenie dyni, pamiątkowe zdjęcia, zabawy i zajęcia plastyczne z motywem przewodnim dyni.

Zdjęcie 11 Święto dyni

3. **Dzień kota** - zabawy, malowanie twarzy oraz zajęcia dydaktyczne dotyczące tematu dnia. Zajęcia plastyczne podczas, których dzieci przygotowywały kotki różnymi technikami. Zabawy ruchowo - naśladowcze, zajęcia plastyczne. Zapoznanie dzieci ze zwyczajami kotów.
4. **Międzynarodowy Dzień Pluszowego Misia** - dekorowanie sali zabaw i szatni. Wspólne śpiewanie piosenek i deklamowanie wierszyków o misiu. Tańce
   z przytulankami i zabawy tematyczne. Wyklejanie, kolorowanie, rysowanie postaci misia.
5. **Dzień Sportu** - sportowe zajęcia ruchowe i gimnastyczne, wręczenie medali za udział w konkursach.
6. **Dzień jeża.** Słuchanie opowiadania o jeżu. Oglądanie postaci jeża, jego zwyczajów, cech charakterystycznych. Śpiewanie piosenek o jeżu, szukanie jabłek w stosie liści, tańce w opaskach z wizerunkiem jeża. Wyklejanie gotowego szablonu Jeża liśćmi
   z klonu.

7. **Światowy Dzień Lego** - zabawy dydaktyczne z wykorzystaniem klocków lego. Nauka myślenia, planowania, umiejętności odtwarzania, ale też tworzenia i eksperymentowania.
8. **Co w doniczce się kryje.** Założenie zielonego ogródka w sali z wykorzystaniem koniecznych do tego produktów, nasiona, ziemia, woda, światło. Wykorzystanie roślin do próbowania, degustowania, smakowania. W zajęciach umożliwiono dzieciom samodzielne wykonywanie prostych prac stwarzając warunki do optymalnego empirycznego poznawania rzeczywistości.
9. **Zielony zagonek.** Kanapki z pastą jajeczną z wykorzystaniem wyhodowanych przez dzieci w kąciku przyrody roślin jadalnych – rzeżucha, szczypiorek. Zainteresowanie dzieci przyrodą ożywioną i rolą warzyw w odżywianiu. Zademonstrowanie sposobu wykorzystania własnych upraw do przygotowania posiłku. Rozwijanie i doskonalenie zmysłu smaku i zapachu podczas przygotowywania i smakowania przyrządzonych potraw.
10. **Szykujemy ptaszkom domek.** Zachęcanie dzieci do codziennego dokarmiania ptaków w karmniku. Obserwacja ptaków.
11. **Dzień zdrowia „Odwiedziny w przychodni".** Zajęcia prowadzone w formie teatru żywego z czynnym udziałem dzieci w odtwarzaniu roli chorych pacjentów, lekarzy
    i pielęgniarek (badania stetoskopem, mierzenie temperatury, podawanie leków itp.).
12. **Świat opowiadany barwami.** Innowacje w pracach plastycznych dzieci. Prace indywidualne i zbiorowe na różnych formatach papieru związane były z przyrodą, świętami rodzinnymi, imprezami okolicznościowymi. Dzieciom umożliwiono dowolną twórczość wg własnych pomysłów z wykorzystaniem muzyki poważnej dla dzieci. Dzieci tworzyły wykorzystując różne techniki plastyczne podane przez opiekunkę w granicach ich możliwości percepcyjnych.
13. **Kącik Małego Badacza.** Zabawy i doświadczenia – ciężki, lekki, puste, pełne, zabawa kolorami rozcieńczonymi wodą, szelest papieru, darcie papieru, co pływa po powierzchni wody, a co tonie – doświadczenia fizyczne itp. Badanie właściwości fizycznych lodu, śniegu, wody. Zabawa – co to jest powietrze? Doświadczenia
    z powietrzem z wykorzystaniem baloników i wentylatora.

14. **Wesoła orkiestra.** Zastosowanie zabaw rytmiczno-muzycznych z wykorzystaniem niekonwencjonalnych instrumentów perkusyjnych. Śpiew i mowa, ruch przy muzyce, gra na instrumentach, aktywne słuchanie muzyki, opowieść ruchowa, improwizacja ruchowa, ćwiczenia muzyczno-ruchowe, tańce regionalne, inscenizacje ruchowe.
15. **Kreatywne śniadanka -** dzieci otrzymują posiłek w postaci szwedzkiego stołu, bogaty w różnorakie warzywa. Dzięki dużej wyobraźni i kuszącej palecie barw warzyw, dzieci tworzą na talerzykach obrazki i dokonują degustacji nowych potraw.
16. **Pogadanki i zabawy na temat bezpieczeństwa na drodze –** nauka zasad bezpiecznego poruszania się na drogach, zapoznanie z sygnalizacją świetlną: (poznawanie kodów komunikacji – czerwona plansza – stój!, zielona plansza – idź!).
17. **Dogoterapia -** zabawa z psami rasy Border Collie, przełamywanie lęków, rozwijanie funkcji poznawczych, stymulowanie zmysłów oraz ćwiczenie koncentracji.
18. **Wiosenne zabawy „Dzień Pszczoły”** - dzieci wykonały prace plastyczną, przyklejały paski pszczołom, a odbijając kółka plaster miodu. Potem z balonikami, które wyglądały jak pszczoły bawiliśmy się na żłobkowym placu zabaw.

Zdjęcie 12 Zestaw pszczelarza

Zdjęcie 13 Praca plastyczna "Pszczółki"

Działania i inicjatywy podejmowane w żłobkach w 2022 r.:

We wszystkich żłobkach dużą uwagę przykłada się do adaptacji dzieci nowoprzyjętych: budowanie poczucia bezpieczeństwa dzieci w żłobku, zabawy adaptacyjne, zapoznanie dzieci z przestrzenią grupy, z paniami opiekunkami, poznawanie rytuałów, które są podstawą życia żłobkowego.

1. **Kontynuowano projekt: Zdrowo jemy, zdrowo rośniemy -** Żłobek nr 15 uczestniczy czynnie w programie „Zdrowo jemy i zdrowo rośniemy”, który ma na celu wprowadzić u dzieci, od najmłodszych lat nawyki zdrowego odżywiania. Panie kucharki z Panią intendent zawsze dbają o to aby posiłki były zdrowe i zbilansowane. Panie opiekunki zadbały również o zabawy związane z tym programem. Przygotowały zdrowy sok, wyciskany z jabłka, marchwi i banana zakupiony na straganie żłobkowym. Były prace plastyczne np. dzieci ozdabiały kolorowymi oczkami i buziami przygotowane wcześniej warzywa: marchew, pietruszka, burak, nalepiały również na szablony warzyw kulki z bibuły dobierając odpowiedni kolor. Była zabawa ruchowa polegająca na zbieraniu jabłek do koszyka. A na koniec zabawa dydaktyczna

pt. „Soczek czy zupka”, dzieci losują owoce lub warzywa a następnie naklejają na garnek lub dzbanek.

Zdjęcie 14 Zabawa dydaktyczna "Soczek czy zupka"

2. Wizyta policji i strażaków. Festyn i zabawa w ogrodzie Żłobka nr 2 z udziałem rodziców. Dzieci miały okazję porozmawiać i obejrzeć sprzęt policyjny i strażacki,
   a także wsiąść do samochodów, włączyć syrenę i pobawić się wężem strażackim. Największym zainteresowaniem cieszyły się pokazy i ćwiczenia praktyczne, podczas których dzieci oglądały sprzęt policjantów i strażaków, wsiadały do aut, przymierzały kask itp., Otrzymały też opaski odblaskowe. Spotkanie odbyło się w przesympatycznej atmosferze przy dźwięku syren strażackich i wodnych kurtyn z wozu strażackiego.

3. Zimowy koncert gordonowski. Koncert gordonowski jest to koncert stworzony z myślą o najmłodszych melomanach - dzieciach do 3 roku życia. Program zainspirowany jest Gordon Music Learning Theory – „Teorią Uczenia się Niemowląt
   i Małych Dzieci" profesora Edwina Eliasa Gordona. Profesor Gordon był

muzykiem, pedagogiem, który przez 40 lat badał w jaki sposób małe dzieci i niemowlęta uczą się muzyki. Stworzył cały system zasad obowiązujących na tego typu zajęciach -
z założenia mają to być cyklicznie odbywające się spotkania umuzykalniające. Panie śpiewały, grały na gitarze, skrzypcach, pianinie i dzwonkach chromatycznych.

4. **W Żłobku nr 7 kontynuowano** cykl zajęć dydaktycznych związanych z promowaniem zdrowego żywienia. **Celem tych zajęć było pokazanie dzieciom, jak ważne jest jedzenie warzyw i owoców.**

   - Dzień Marchewki
   - Dzień Ogórka
   - Dzień Pomidora
   - Dzień Banana
   - Dzień Jabłka
   - Dzień Truskawki

   W tym dniu w jadłospisie, znajdowały się potrawy z danym warzywem, zajęcia dydaktyczne i plastyczne były dostosowane do tematu dnia.

5. **Nasz warzywniak.** W kilku żłobkach dzieci z pomocą Pań opiekunek wykonały projekt pod nazwą „Nasz warzywniak". Głównym celem projektu było pobudzenie u dzieci radości czerpanej z bliskości z naturą, polisensoryczne doświadczenie świata, czyli poznawanie przyrody wszystkimi zmysłami wzrokiem, słuchem, smakiem, węchem, dotykiem. Pragniemy poszukiwać nowych dróg w rozwoju naszych najmłodszych dzieci tak aby wspólnie spędzony czas był dla nich wspaniałą zabawą. Jednym z pomysłów była uprawa warzyw przez dzieci. Warzywa uprawiane były w specjalnie przygotowanych skrzyniach tak aby zapewnić wygodniejszą pielęgnację roślin i pozwolić na swobodne poruszanie się. Dzieci siały warzywa, pielęgnowały, podlewały je a także zrywały i smakowały. Efekty ich pracy zostały udokumentowane w formie zdjęć i były prezentowane rodzicom na tablicy w holu głównym żłobka.

Zdjęcie 15 Zabawy tematyczne "Sadzenie warzyw"

6. Zaangażowanie dzieci i rodziców w pomoc innym poprzez zbieranie nakrętek **w Żłobku nr 2. Akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem i trwa nadal.**

7. **Dzień zwierząt -** zbiórka karmy, koców, ręczników i misek dla zwierząt ze schroniska. Dzięki temu wydarzeniu u dzieci kształtowana jest postawa wrażliwości na krzywdę i biedę innych. Dzieci chętnie przynoszą dary dla zwierzaków i przypominają
   o tym fakcie rodzicom. To wydarzenie wzbudza w dzieciach poczucie bycia potrzebnymi. Akcja została przeprowadzona w żłobkach nr 2 i 8.

8. W maju dzieci ze Żłobka nr 7 z gr III razem z Paniami opiekunkami, wzięły udział
   w konkursie plastycznym zorganizowanym przez Centrum Handlowe Borek pt. „Pszczoły i Przyjaciele” w którym to zajęły pierwsze miejsce.

Zdjęcie 16 Praca konkursowa i dyplom

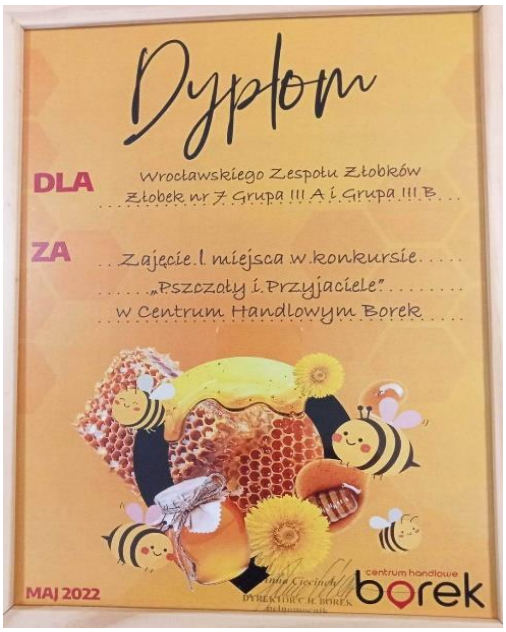

9. **Spotkanie z Alpakami** – nauka szacunku i wrażliwości dla żywych stworzeń.

Zdjęcie 17 Spotkanie z alpakami w Żłobku nr 2

10. **Cykl zajęć pt. „Jestem samodzielny”.** Panie opiekunki kształtują czynności samoobsługowe, wprowadzają nawyki higieniczne i kulturalne. Zajęcia mają na celu przygotowanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku. Wspierania dzieci w rozwoju czynności poznawczych (poznawanie siebie i otoczenia).
11. **Wizyta w bibliotece.** Zajęcia dydaktyczne w sąsiadującej ze Żłobkiem nr 16 bibliotece. Zajęcia prowadziły panie bibliotekarki – oprowadzały dzieci po bibliotece, wskazały jakie książki można wypożyczyć.
12. **Konkurs rodzinny na „Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną” -** dzieci wraz
    z rodzicami przygotowały swoje indywidualne projekty palm wielkanocnych. Prace wystawione w galerii holu. Konkurs miał za zadanie integrację i zaangażowanie się rodziców w działalność i funkcjonowanie Żłobka nr 9.

Kontakt z rodzicami

1. Rodziców/opiekunów włącza się do współpracy i wspólnej zabawy. Dostarcza się informacji o rozwoju i postępach dzieci:

   - codzienne rozmowy opiekunów z rodzicami na temat bieżących spraw dotyczących dzieci,
   - stały osobisty, telefoniczny lub e-mailowy kontakt z rodzicami,
   - konsultacje rodziców z opiekunami i psychologiem pozwalające na ujednolicenie oddziaływań wychowawczych w domu i w żłobku oraz wspierające planowanie procesu opiekuńczo-wychowawczego wspólnie z rodzicami dziecka.

2. Przygotowane zostały poradniki i informatory dla rodziców: **„Będę żłobkowiczem”** jak przygotować dziecko do przyjścia do żłobka. **„Adaptacja - 8 ważnych zasad”, które trzeba znać**. **„Kto to jest opiekun?”** – informator przygotowany przez psychologów.

Przy wejściu do szatni mieszczącej się przy każdej z grup znajdują się tablice, na których wywieszane są prace plastyczne wykonane przez dzieci.

W holach żłobków znajdują się także tablice, na których intendent, psycholog i logopeda zamieszczają informacje dla rodziców. Wśród prezentowanych treści znajdują się wskazówki dla rodziców, jak wspomóc dziecko na poszczególnych etapach rozwoju, porady dotyczące zdrowego żywienia, przepisy, ciekawostki, propozycje literatury dla rodziców i dzieci oraz bieżące informacje administracyjne.

Zdjęcie 18 Tablica informacyjna dla rodziców w Żłobku nr 17

Opieka psychologiczna

W roku sprawozdawczym opiekę psychologiczną w żłobkach sprawowało 4 psychologów.

Zadania zrealizowane przez psychologów:

l.p.	rodzaj oddziaływania psychologicznego	ilość łączna
1.	prowadzenie konsultacji dla rodziców oraz wstępna ocena podopiecznych	447
2.	wydawanie protokołów z obserwacji dzieci na wniosek	100
3.	prowadzenie konsultacji dla opiekunek	220
4.	omawianie z opiekunkami oddziaływań wychowawczych w grupach	352
5.	działania podejmowane we wzajemnej współpracy psychologów	40
6.	obserwacja psychologiczna dzieci	2168
7.	wewnętrzne szkolenia opiekunek na wybrane tematy	20
8.	realizacja Programu Profilaktyki Wypalenia Zawodowego Pracowników (konsultacje z pracownikami żłobków)	63
9.	podnoszenie kwalifikacji własnych (superwizje, szkolenia, studia podyplomowe) w dniach	50
10.	współpraca z kierownikami żłobków (opinie, konsultacje, rozmowy)	540

Żywienie dzieci

Żywienie dzieci w żłobkach odbywa się zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej, wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. Aleksandra Szczygła w Warszawie. W Żłobku nr 3 prowadzone są diety eliminacyjne dla dzieci z alergią pokarmową. W celu zachowania wysokich standardów żywienia dzieci, w żłobkach działa system bezpieczeństwa żywności HACCP. Nad realizacją procedur, poprawnością jadłospisów i pracą intendentów czuwa zatrudniony w Zespole dietetyk.

Działania związane z pracą zespołów intendentów oraz realizacją procedur:

1. Przeprowadzono działania w zakresie realizacji wytycznych programu Stołówka
   z Certyfikatem Zdrowego i Racjonalnego Żywienia pod patronatem Wydziału Zdrowia
   i Spraw Społecznych.
2. Wdrożono procedury systemu HACCP czyli System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli w nowo powstałym Żłobku nr 17. Dokonano odbiorów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (części higieny żywności i żywienia) w żłobku.
3. Utworzono procedury transportu artykułów spożywczych na wypadek awarii urządzeń chłodniczych.
4. Na bieżąco opracowywano informacje dla intendentów dot. systemu HACCP oraz informacje żywieniowe. Stworzono platformę informacyjną dla intendentów.
5. Przeprowadzono procedury dot. badania środka spożywczego w placówkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków.

6. Przeprowadzono procedury dot. badania wody w placówkach Wrocławskiego Zespołu Żłobków.

Sprawdzono poprawności układania jadłospisów przez intendentów wraz z przedstawieniem wskazówek do poprawy (w wybranych żłobkach).

Pracownicy odpowiedzialni za żywienie dzieci stale podnoszą swoje kompetencje poprzez konferencje, kursy i szkolenia.

1. Zorganizowano szkolenia online dla intendentów z zakresu wprowadzania pokarmów dla niemowląt w ramach projektu „1000 pierwszych dni dla zdrowia”.

Zdjęcie 19 Slajd ze szkolenia 1000 pierwszych dni dla zdrowia

2. Opracowano szkolenia dla intendentów i personelu z zakresu „minimum sanitarnego” służącego do szkoleń wewnętrznych w żłobkach.

Zdjęcie 20 Wybrane slajdy ze szkolenia

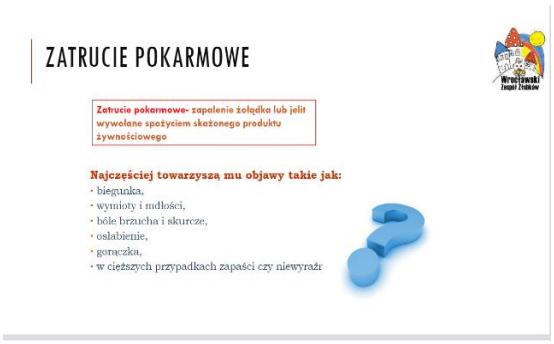

3. Opracowano procedury i przeszkolono kierowników z zakresu przekazania artykułów spożywczych z magazynu do kuchni.

Zdjęcie 21 Slajd ze szkolenia

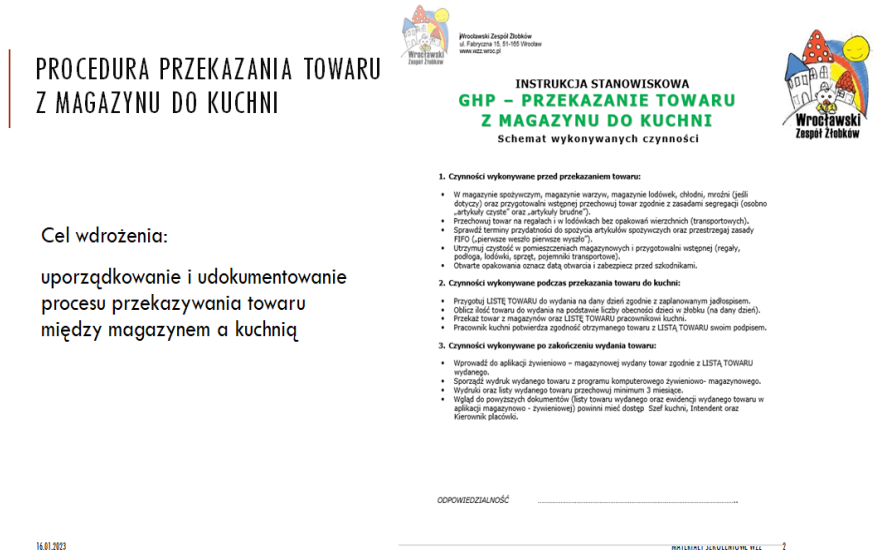

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE

W ramach organizowania pracy Zespołu i dostosowywania istniejących regulacji do wymagań wynikających z przepisów o kontroli zarządczej zostały opracowane i wdrożone następujące akty wewnętrzne Zespołu:

1) 3 zarządzenia zmieniające w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych, Instrukcji kasowej, Instrukcji inwentaryzacyjnej i Zasad (polityki) rachunkowości we Wrocławskim Zespole Żłobków;

2) zarządzenie w sprawie powołania Komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji we Wrocławskim Zespole Żłobków;

3) zarządzenie w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych we Wrocławskim Zespole Żłobków;

4) zarządzenie w sprawie powołania zespołów spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych we Wrocławskim Zespole Żłobków;

5) zarządzenie w sprawie wypłaty wynagrodzenia za miesiąc grudzień 2022 r.

6) 2 zarządzenia w sprawie wprowadzenia we Wrocławskim Zespole Żłobków Regulaminu udzielania zamówień publicznych na zamówienia, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zamówień do których przepisy ustawy nie mają zastosowania oraz powołania i zasad pracy Komisji przetargowej;

7) 2 zarządzenia w sprawie powołania komisji rekrutacyjnych do przeprowadzenia rekrutacji dzieci do żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków;

8) zarządzenie w sprawie powołania komisji rekrutacyjnej do przeprowadzenia rekrutacji dzieci obywateli Ukrainy do żłobków wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków;

9) zarządzenie w sprawie wprowadzenia we Wrocławskim Zespole Żłobków jednolitych procedur wewnętrznych określających zasady postępowania podczas pobytu dzieci
w żłobku;

10) zarządzenie w sprawie powołania Zespołu ds. Jakości i Bezpieczeństwa Żywności
w żłobkach należących do Wrocławskiego Zespołu Żłobków;

11) zarządzenie w sprawie wprowadzenia w życie Procedur Specjalnych (kryzysowych) i Procedury przedsięwzięć wykonywanych w sprawach bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w poszczególnych stopniach alarmowych i stopniach alarmowych CRP.

12) zarządzenie w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji dezynfekcji pomieszczeń za pomocą ozonatora;

13) zarządzenie zmieniające w sprawie Komisji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz wprowadzenia Regulaminu Prac Komisji BHP i Wytycznych w sprawie merytorycznej działalności Komisji BHP;

14) zarządzenie w sprawie wprowadzenia do stosowania we Wrocławskim Zespole Żłobków stanowiskowych Instrukcji BHP.

POLITYKA PERSONALNA

W 2022 roku nastąpił wzrost zatrudnienia w stosunku do roku 2021, spowodowany dynamicznym rozwojem jednostki i uruchomieniem Żłobka nr 17.

Ogółem wg. stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. w Zespole zatrudniano 584 osoby na 578,12 etatach, w tym:

- 561 kobiet,

- 23 mężczyzn.

rok	**zatrudnienie ogółem**	**etaty**	**kobiety**	**mężczyźni**
2017	457	453,53	437	20
2018	477	472,26	460	17
2019	499	494,13	478	21
2020	528	521,13	506	22
2021	536	529,88	512	24

rok	zatrudnienie ogółem	etaty	kobiety	mężczyźni
2022	584	578,12	561	23

Zatrudnienie wg struktury wykształcenia:

- doktoranckie 1 osoba,

- wyższe magisterskie 142 osoby,

- wyższe licencjackie 4 osoby,

- wyższe inżynierskie 16 osób,

- średnie 335 osób,

- zawodowe 60 osób,

- podstawowe 26 osób.

Pracownicy sprawujący opiekę nad dziećmi

W dniu 31 grudnia 2022 r. w Zespole zatrudniano 330 opiekunów, 10 pielęgniarek, 13 pomocy opiekunów i 68 salowych/sprzątaczek.

Pracownicy zatrudnieni na stanowisku pomoc opiekuna, salowej/sprzątaczki po podniesieniu swoich kwalifikacji (ukończeniu odpowiedniej szkoły) mają możliwość awansu na stanowisko opiekuna.

rok	opiekun	pielęgniarka	pomoc opiekuna	salowa/sprzątaczka
2017	254	17	stanowisko utworzone w 2018	60
2018	263	15	9	64
2019	284	11	5	63
2020	309	10	3	63
2021	303	9	8	64
2022	330	10	13	68

STAN ZDROWIA PRACOWNIKÓW

Niezwykle ważną kwestią w pracy z małym dzieckiem jest stan zdrowia pracowników sprawujących bezpośrednio opiekę nad maluchami. Dużą wagę przykłada się do stanu zdrowia personelu. W tym celu stale poddaje się badaniom sanitarno-epidemiologicznym pracowników żłobków.

Badania medycyny pracy:

- wstępne 125 osób,
- okresowe 194 osoby,
- kontrolne 42 osoby,

- dla celów sanitarno-epidemiologicznych 533 osoby.

NABÓR NA WOLNE URZĘDNICZE STANOWISKA PRACY

W 2022 roku zorganizowano i przeprowadzono 18 naborów na stanowiska urzędnicze, z czego 9 zakończyło się zatrudnieniem nowego pracownika.

PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

We Wrocławskim Zespole Żłobków pracownicy często uczestniczą w szkoleniach podnosząc swoje kwalifikacje i uzupełniając wiedzę w związku ze zmianami w przepisach prawa.

W Zespole, którego głównym zadaniem jest opieka nad dzieckiem do lat 3, preferuje się te kierunki doskonalenia zawodowego, które podnoszą merytoryczne kwalifikacje zawodowe pracowników wykonujących zadania na rzecz małych dzieci. Kwalifikacje na stanowisko opiekuna podniosły 3 osoby.

Dla kierowników żłobków i opiekunów odbyło się szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wzięło w nim udział 120 pracowników.

280 opiekunów pracujących w żłobkach wzięło udział w cyklu szkoleń dotyczących zabaw z dziećmi, w tym zabaw zmysłowych i sensorycznych oraz zabaw ruchowych dla dzieci do 3 roku życia, takich jak:

- Rozwijanki maluchy na 4 pory roku,
- Świąteczny inspirator nauczyciela,
- Twórcza gimnastyka dla smyka,
- Zmysłolandia - zabawy zmysłowe i sensoryczne.

W celu podnoszenia kwalifikacji i kompetencji psychologów dziecięcych zatrudnionych we Wrocławskim Zespole Żłobków, odbyły się 3 szkolenia-webinary na których omawiano kwestie związane z małymi dziećmi, sposoby oswojenia złości u małych dzieci oraz sposoby komunikacji z najmłodszymi dziećmi uczęszczającymi do żłobków.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych i pozostałych urzędniczych uczestniczyli między innymi w szkoleniach:

- Zarządzanie emocjami w sytuacji stresu zawodowego w procesie kierowania zespołem,
- Wspomaganie rozwoju dzieci do lat trzech w żłobkach,
- Rewolucyjne zmiany w prawie pracy w 2022 roku oraz najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego. Najciekawsze ostatnie stanowiska urzędowe, wyjaśnienie kwestii budzących największe wątpliwości oraz uporządkowanie różnych stanowisk i sprzecznych interpretacji,
- Rozliczanie wynagrodzeń po zmianach w 2022 i 2023 roku w aspekcie podatkowo – składkowym,
- Zmiany w rozliczeniu wynagrodzeń i podatku dochodowego,
- Podstawa wymiaru świadczeń chorobowych 2022 pracowników i zleceniobiorców,
- Potracenia z wynagrodzenia i zasiłków,
- Trudne przypadki na listach płac po zmianach od 1.07.2022,
- Weryfikacja metadanych i przygotowanie archiwizacji dokumentacji w systemie EZD,
- Zarzadzanie dokumentacją w składach chronologicznych w systemie EZD,

- Sprawozdanie finansowe oraz zmiany w sprawozdawczości budżetowej,
- Praktyczna rachunkowość budżetowa dla poczatkujących i średniozaawansowanych,
- Podstawa wymiaru świadczeń chorobowych 2022 pracowników i zleceniobiorców,
- Kalkulacja wynagrodzeń w 2022 roku pracowników i zleceniobiorców. Zmiany uchwalone w "Polskim Ładzie",
- Zamówienia publiczne w roku 2022. Dokumentacja na etapie przygotowania, przeprowadzenia postepowania i realizacji umowy,
- Wzorcowe prowadzenie procedury udzielania zamówienia publicznego poniżej i powyżej progów unijnych - od szacowania i opisu przedmioty zamówienia do zawarcia umowy.

W roku 2022 odbyło się łącznie 30 szkoleń dla pracowników żłobków i administracji Wrocławskiego Zespołu Żłobków w których łącznie wzięło udział 680 pracowników.

ZAKŁADOWY FUNDUSZ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

Przyznawanie świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych odbywa się na mocy ogólnie obowiązujących przepisów prawa oraz regulaminu wewnętrznego. Zadanie to wykonuje powołana zarządzeniem Dyrektora komisja socjalna. Wykorzystanie środków w 2022 roku przedstawia się następująco:

- udzielone pożyczki mieszkaniowe	156 000,00 zł
- udzielone zapomogi	38 800,00 zł
- dopłaty do wypoczynku dla dzieci pracowników	183 394,14 zł
- dopłaty do wypoczynku dla pracowników	120 300,00 zł

- świadczenie świąteczne 592 550,00 zł

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W ZESPOLE

1. Opracowano:

- nowe karty ryzyka zawodowego dla pracowników na stanowiskach elektryk-konserwator,
- instrukcje bezpiecznej pracy przy obsłudze nowo zakupionych maszyn i urządzeń,
- zarządzenia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy,
- zarządzenie regulujące proces dezynfekcji pomieszczeń za pomocą ozonatora,
- nowe skierowania na badania wstępne, okresowe, kontrolne, nowych stanowisk pracy.

2. Dokonano ustaleń okoliczności i przyczyn:

- 10 wypadków przy pracy, w tym 9 uznanych,
- 5 wypadków w drodze z pracy do domu i z domu do pracy,
- 2 zdarzeń potencjalnie wypadkowych.

3. Współpracowano z:

- lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami przy organizowaniu okresowych badań lekarskich pracowników,

- ZUS i GUS w sprawach wypadków przy pracy,
- społeczną inspekcją pracy w ocenie wypadków oraz potrzebie zmian techniczno-organizacyjnych zwiększających bezpieczeństwo dzieci przebywających w żłobkach,
- zakładową organizacją związkową w sprawie odzieży i obuwia dla pracowników,
- Działem techniczno-eksploatacyjnym i obsługi w zakresie odbioru nowego budynku żłobka oraz wykonanych napraw w budynkach wcześniej istniejących.

4. Przeszkolono pracowników w zakresie bhp, w tym:
   - 101 osoby szkoleniem wstępnym,
   - 5 osób szkoleniem dla kadry kierowniczej,
   - 1 osobę szkoleniem dla społecznego inspektora pracy.

   Na koniec 2022 roku wszyscy pracownicy Wrocławskiego Zespołu Żłobków posiadali aktualne szkolenie z bhp.

5. Sprawdzono pod względem zasadności:
   - wydawanie pracownikom odzieży roboczej,
   - dofinansowanie do okularów korygujących wzrok podczas pracy przy monitorach ekranowych,
   - korzystanie z generatora ozonu,
   - korzystanie z przydzielonych środków ochrony indywidualnej.

6. Podczas szkoleń wstępnych, szkoleń okresowych z zakresu bhp oraz podczas przeprowadzanych dochodzeń powypadkowych informowano pracowników o ryzyku zawodowym i jego roli w środowisku pracy.

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Bardzo ważną kwestią jest dbałość o **bezpieczeństwo pożarowe budynków**, którymi administruje Wrocławski Zespół Żłobków. Aby maksymalnie ograniczyć poziom zagrożenia pożarowego, stosuje się zasady prewencji i podejmuje działania przewidziane w przepisach prawa.

1. Próbna ewakuacja

Ćwiczenie ewakuacyjne na obiektach Wrocławskiego Zespołu Żłobków przeprowadzono w lipcu w Żłobkach nr: 3, 6, 9, 10, 11, 14, 16 a w sierpniu w Żłobkach nr: 1, 2, 4, 7, 8, 12, 13, 15 i w Filii Żłobka nr 5 przy udziale pracowników Wydziału Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego we Wrocławiu. Ćwiczenia odbyły się zgodnie z zaleceniami Komendy Głównej PSP w Warszawie.

2. Przeglądy urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic oraz drzwi ppoż. i dymoszczelnych

W 2022 r. dokonano przeglądów technicznych wszystkich urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic, które znajdują się w obiektach Wrocławskiego Zespołu Żłobków, tj.:

- hydranty zewnętrzne w 3 obiektach - 3 szt.
- hydranty wewnętrzne w 17 obiektach- 73 szt.

- węże hydrantowe w 6 obiektach – 30 szt.
- przeciwpożarowe wyłączniki prądu w 14 obiektach
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w 3 obiektach
- systemy oddymiania klatek schodowych w 11 obiektach
- centrale przeciwpożarowe w 3 obiektach
- przeciwpożarowe klapy odcinające w 5 obiektach
- gaśnice w 17 obiektach – 152 szt.
- drzwi przeciwpożarowe i dymoszczelne w 13 obiektach – 177 szt.

3. Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego

W 2022 r. zaktualizowano Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego w 19 obiektach. Obecnie wszystkie żłobki posiadają aktualne instrukcje. Utworzono Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego na potrzeby nowo powstałego obiektu przy ulicy Sołtysowickiej 29j oraz dla Żłobka nr 5 w związku z jego przebudową. Realizując postanowienia ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego wyznaczeni zostali pracownicy jako opiekunowie dla osób niepełnosprawnych w czasie wizyty w poszczególnych obiektach.

Dodatkowo obiekty Wrocławskiego Zespołu Żłobków podczas modernizacji wyposażane są w podjazdy dla osób poruszających się na wózkach.

4. Wymiana sprzętu ppoż. na nowy

W 2022 roku zakupiono 44 szt. oznakowania ewakuacyjnego i sprzętu ppoż., zakupiono i zamontowano oznakowanie miejsc zbiórki do ewakuacji. Obiekty

zostały wyposażone w dodatkowe skrzynki na Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego i w skrzynki na klucze ewakuacyjne.

Wymieniono:

- drzwi przeciwpożarowe w Żłobku nr 14 i 10
- centralę sterowania klapami oddymiającymi w Żłobku nr 10
- gaśnice
- armaturę hydrantową, prądownicę w hydrancie wewnętrznym w Żłobku nr 14

5. Naprawa istniejących urządzeń przeciwpożarowych

W roku sprawozdawczym:

- wymieniono samozamykacz w drzwiach w Żłobku nr: 7, 13, 14, 3, 12
- uzupełnieniowo uszczelki w drzwiach ppoż. w Żłobku nr: 10, 11, 14
- zmieniono lokalizację czujki dymu w pomieszczeniu kuchennym w Żłobek nr: 11, 15
- uzupełniono brakujące oznakowanie dróg ewakuacyjnych oraz znaki ochrony urządzeń ppoż. oraz oznakowania w posiadaną instalację fotowoltaiczną – we wszystkich obiektach

REALIZACJA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

1. W ramach Programu Budowy i Przebudowy Żłobków (zadanie WPI) zrealizowano:

1) remont przeszklonego przedsionka wejściowego do Żłobka nr 4 przy ul. Kłodnickiej 25; wymieniono starą konstrukcję stalową na nową aluminiową, energooszczędną z przeszkleniem trójszybowym, zapewniającą odpowiedni współczynnik przenikania ciepła; zmodernizowano system ogrzewania i oświetlenia przedsionka;

2) montaż instalacji fotowoltaicznej w Żłobku nr 7 przy ul. Drukarskiej 9 o mocy 15,18 kWp oraz w Żłobku nr 13 przy ul. Wieczystej 107 o mocy 20,24 kWp, w celu redukcji wydatków na energię elektryczną.

2. W zakresie współpracy z Zarządem Inwestycji Miejskich Wrocławski Zespół Żłobków wykonywał następujące zadania:

1) przekazywano inwestorowi reklamacje gwarancyjne dotyczące ujawnionych wad
w okresie użytkowania Żłobka nr 3 przy ul. Białowieskiej 27 i Żłobka nr 16 przy
ul. Sygnałowej 23;

2) odebrano do użytku nowo wybudowany budynek wraz z terenem zewnętrznym
i placami zabaw Żłobka nr 17 przy ul. Sołtysowickiej 29j; w ramach inwestycji obiekt podłączony został do miejskiej sieci ciepłowniczej, wodnej i kanalizacyjnej oraz do systemu energetycznego.

3) odebrano do użytku po remoncie budynek Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej 5 wraz
z terenem zewnętrznym; w ramach inwestycji obiekt podłączono do sieci wodnej
i kanalizacyjnej wyremontowanej w obrębie żłobka oraz do nowo wybudowanego systemu energetycznego.

WYKONYWANIE ZADAŃ KONSERWACYJNO-EKSPLOATACYJNYCH

1. Wykonano prace budowlane w pomieszczeniach Żłobka nr 4 przy ul. Kłodnickiej 25,
   w tym:

   1) murarsko-tynkarskie, podłogowe, posadzkarskie i okładzinowe, malarskie,

   2) w zakresie instalacji elektrycznych wraz z konieczną wymianą osprzętu.

   Kompleksowo odnowione zostały łącznie 4 sale - pomieszczenia bawialni i sypialnie dwóch grup.

2. Wykonano prace budowlane w pomieszczeniach Żłobka nr 11 przy ul. Hubskiej 39, w tym:

   1) murarsko-tynkarskie, podłogowe, posadzkarskie i okładzinowe, malarskie,

   2) w zakresie instalacji elektrycznych wraz z konieczną wymianą osprzętu.

   Kompleksowo odnowione zostały łącznie 6 sal - pomieszczenia bawialni i sypialnie dwóch grup znajdujących się na parterze oraz pomieszczenia bawialni, sypialni
   i jadalni grup znajdującej się na pierwszym piętrze.

3. W budynku Żłobka nr 11 przy ul. Hubskiej 39 we Wrocławiu, w wyniku uszkodzeń po wichurze, wykonano wzmocnienie istniejącego ocieplenia elewacji ściany szczytowej budynku wraz z wykonaniem obróbek blacharskich ogniomuru i komina wentylacyjnego wraz z odtworzeniem istniejącej elewacji.

4. W budynku administracji przy ul. Fabrycznej 15, wykonano ocieplenie stropodachu

w celu poprawienia współczynnika przenikania ciepła przez przegrody oraz wykonane zostały zabudowy lekkie zapobiegające ucieczce ciepła z pomieszczeń biurowych do strefy komunikacyjnej (klata schodowa, korytarz).

5. W Żłobku nr 9 przy ul. Wrońskiego 13d zamontowano, w celu złagodzenia niekorzystnych warunków termicznych, w dwóch salach zabaw ścienne klimatyzatory typu Split.

6. Wykonano przeglądy budowlane oraz prace konserwacyjno - naprawcze w zakresie:

- stolarki okiennej i drzwiowej,
- rolet,
- dźwigów towarowych i osobowych,
- systemu sygnalizacji włamania i napadu,
- placów zabaw,
- instalacji i urządzeń elektrycznych,
- sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Zlecono kontrole obiektów budowlanych w zakresie instalacji i urządzeń sanitarnych służących ochronie środowiska, instalacji gazowych, elektrycznych, stanu technicznego obiektów i placów zabaw a także wykonano kontrole i czyszczenie przewodów kominowych wentylacyjnych i spalinowych w budynkach.

Wykonano prace w zakresie wycinania, pielęgnacji, sadzenia drzew - uwzględniając posiadane decyzje administracyjne. Wymieniono piasek w piaskownicach Wrocławskiego Zespołu Żłobków. Na 11 placach zabaw zamontowano urządzenia dla dzieci: 8 zjeżdżalni.

WYKONANIE BUDŻETU

Rozdział 85516 – Żłobki

Zad. A.4.21 Wpływy z opłat za żłobek

§ 0830 – Wpływy z usług

Plan: 10 714 890,00

Wykonanie: 9 410 520,52 87,83 %

Niewykonanie planu wynikało z faktu iż faktury za usługę żłobkową za miesiąc grudzień 2022 r. mają terminy płatności przypadające na styczeń 2023 r.

Żłobki na początku roku pracowały w okresie epidemii COVID-19 i w tym okresie zaobserwowano znacznie mniejszą frekwencję dzieci – rodzice ograniczali pobyt dziecka w żłobku i stąd mniejsze wykonanie planu.

Zad. A.2.5.12 § 0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego
i prokuratorskiego

Plan: 0,00

Wykonanie: 40,00

Zwrot kosztów opłaty sądowej.

Zad. A.2.5.13 § 0640 Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień

Plan: 0,00

Wykonanie: 817,45

Zwrot kosztów postępowania komorniczego, adwokackiego oraz zastępstwa procesowego.

Zad. A.5.4.8 § 0920 Pozostałe odsetki

Plan: 0,00

Wykonanie: 2 622,37

Odsetki ustawowe za opóźnienia w płatnościach za usługę żłobkową oraz kapitalizacja odsetek od środków na rachunkach bankowych.

Zad. A.5.6.36 § 0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych

Plan: 0,00

Wykonanie: 1 622,53

Wpływy uzyskano z tytułu:

- zwrotu składek ZUS E-R
- zwrot należności przeterminowanych

Zad. A.5.6.37 § 0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów

Plan: 0,00

Wykonanie: 4 820,38

Wpływy uzyskano z tytułu:

- kar umownych zgodnie z zawartymi umowami.

Zad. A.5.6.10 § 0970 Wpływy z różnych dochodów

Plan: 0,00

Wykonanie: 68 234,17

Wpływy uzyskano z tytułu:

- ZIM – noty księgowe za media
- sprzedaży złomu po zlikwidowanych składnikach majątkowych
- biblioteka – media
- zwrot za kurs od byłego pracownika
- wynagrodzenia płatnika składek

Zadanie WZZ/B/01 i zadania pośrednie - Zapewnienie opieki nad dziećmi
w wieku do lat 3

Plan ogółem: 49 222 596,00

Wykonanie : 48 926 088,55 99,40 %

I. Wydatki osobowe § 4010, 4040, 4110, 4120, 4170

Plan**:** **40 729 469,00**

Wykonanie **40 712 222,09** 99,96 %

Wydatki osobowe w kwocie 40 712 222,09 zł stanowią 83,21% wydatków jednostki.

Wydatki osobowe zrealizowano w 99,96%.

Niewykonanie planu wynikało z powodu absencji chorobowej pracowników.

II. Świadczenia na rzecz osób fizycznych § 3020

Plan: 203 042,00

Wykonanie 202 966,62 99,96 %

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 202 966,62 stanowią 0,42% wydatków jednostki.

Niewykonanie planu wynikało w absencji chorobowej pracowników, którym przysługują ekwiwalenty za pranie i używanie własnej odzieży.

III. Pozostałe wydatki bieżące

Plan: 8 290 085,00

Wykonanie 8 010 899,84 96,63 %

Pozostałe wydatki bieżące w kwocie 8 010 899,84 stanowią 16,37% wydatków ogółem. Pozostałe wydatki zrealizowano w 96,63%.

Przyczyny różnic pomiędzy budżetem zaplanowanym a wykonanym:

- Zakup materiałów i wyposażenia

Plan wykonano w 98,06 % - wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych oraz brakiem możliwości zrealizowania dostaw i usług przez firmy zewnętrzne.

-Zakup energii

Plan wykonano w 90,28% - na wartość wykonania wpłynęły korzystne temperatury w okresie jesienno-zimowym. Jednocześnie zabezpieczono środki na zapłatę faktur za m-c grudzień, które dostawcy wystawili w styczniu 2023 r.

- Zakup środków żywności

Plan wykonano w 99,98 %

Niska frekwencja wpłynęła na zmniejszone potrzeby żywieniowe.

- Zakup usług pozostałych

Plan wykonano w 98,26 %

Wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych (przetargi nieograniczone).

- Zakup usług remontowych

Plan wykonano w 97,48 % wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych.

- Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej

Plan wykonano w 100 %.

- Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej i do sieci Internet

Plan wykonano w 100 %.

- Zakup usług zdrowotnych

Plan wykonano w 95,90 %

Wynika to z mniejszej ilości badań okresowych i wstępnych.

- Opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe

Plan wykonano w 100 %

- Podróże służbowe krajowe

Plan wykonano w 94,61 %

Niewykonanie planu wynikało z powodu absencji chorobowej pracowników.

- Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii

Plan wykonano w 99,98 %.

- Różne opłaty i składki

Plan wykonano w 66,65 %.

Wynika z mniejszej ilości opłat komorniczych związanych z egzekucją niezapłaconych należności od rodziców.

- Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego

Plan wykonano w 89,53 % - wynika z ograniczenia funkcjonowania sądów w okresie pandemii COVID-19.

- Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Plan wykonano w 99,79% - związane jest to z rotacją pracowników.

- Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Plan wykonano w 100 %.

- Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający

Plan wykonano w 86,63% - wynikało z powodu absencji chorobowej pracowników.

Zadanie WPI/127 – Wydatki inwestycyjne

Plan ogółem: 830 000,00

Wykonanie : 823 041,50 99,16%

I. Wydatki inwestycyjne jednostki §6050.

- zakup pierwszego wyposażenia Żłobka nr 17 przy ul. Sołtysowickiej 29j
- zakup nowego wyposażenia Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej 5
- modernizacja wiatrołapu w żłobku przy ul. Kłodnickiej 25

Plan wykonano w 99,16%, wynikało to z brakiem możliwości zrealizowania dostaw przez firmy zewnętrzne.

Zadanie WPI/127 – Wydatki inwestycyjne

Plan ogółem: 55 000,00

Wykonanie : 54 550,50 99,18%

I. Wydatki inwestycyjne jednostki §6060.

- zakup serwera baz danych

Plan wykonano w 99,18% wynikało to z otrzymania niższej ceny od wykonawcy, którego wyłoniono w trakcie procedury przetargowej.

Zadanie INW/546 Zakupy inwestycyjne

Plan ogółem: 187 352,00

Wykonanie : 187 351,14 100%

I. Wydatki inwestycyjne jednostki §6050.

- realizacja OZE w Żłobku nr 13 przy ul. Wieczystej 107

- realizacja OZE w żłobku przy ul. Drukarskiej 9

Plan wykonano w 100%.

OZE – odnawialne źródła energii

Zadanie WZZ/B/03 – Projekt „Mamo, tato wróć do pracy – zwiększenie zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do 3 roku życia"

Plan ogółem: 4 242 315,00

Wykonanie : 4 222 517,10 99,5 %

I. Wydatki osobowe § 4017, § 4047,§ 4019, 4117, 4127, 4177

Plan: 3 493 905,00

Wykonanie 3 487 698,29 99,8 %

Mniejsze o 0,2% planu wykonanie wydatków jest wynikiem absencji chorobowej pracowników.

II. Świadczenia na rzecz osób fizycznych § 3027

Plan: 17 720,00

Wykonanie 17 719,38 100 %

Wydatki związane z zakupem środków ochrony osobistej wykonano w 100%.

III. Pozostałe wydatki bieżące

Plan: 730 690,00

Wykonanie 717 099,43 98,14 %

Struktura pozostałych wydatków przedstawia się następująco:

zadanie	**plan na 2022**	**wykonanie 2022**	**% wykonania**
zakup materiałów i wyposażenia	113 203,00	110 479,02	97,6
zakup środków żywności	151 344,00	151 343,43	100
energia	337 692,00	326 827,28	96,8
zakup usług remontowych	2 251,00	2 251,00	100
zakup usług zdrowotnych	5 959,00	5 959,00	100
zakup usług pozostałych	11 167,00	11 166,64	100
odpis na ZFŚS	86 957,00	86 956,70	100
opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe	22 117,00	22 116,36	100

Przyczyny różnic pomiędzy budżetem zaplanowanym a wykonanym:

- Zakup materiałów i wyposażenia

Plan wykonano w 97,6 % - wynika to z otrzymania niższych cen od wykonawców, których wyłoniono w trakcie procedur przetargowych oraz brakiem możliwości zrealizowania niektórych dostaw i usług przez firmy zewnętrzne.

-Zakup energii

Plan wykonano w 96,8%

Na niższą wartość wykonania wpływ miały korzystne temperatury w okresie jesienno-zimowym. Dodatkowo zabezpieczone zostały środki na zapłatę faktur w miesiącu grudniu które dostawca wystawił w styczniu.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE NA ROBOTY BUDOWLANE, USŁUGI, DOSTAWY

1. Zamówienia publiczne w roku 2022

l.p.	tryb zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	przetarg nieograniczony - unijny	0
2.	tryb podstawowy art. 275 ust 1 pow. 130 000 zł netto	96
3.	zapytania ofertowe + wyłączenia ze stosowania regulaminu	152

l.p.	tryb zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
4.	zamówienia do 3000 zł + awarie do 17.01.2022 zgodnie z regulaminem obowiązującym do 17.01.2022	98

Zamówienia publiczne w roku 2022- zakończone zawarciem umowy

l.p.	tryb zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia
1.	przetarg nieograniczony - unijny	0
2.	tryb podstawowy art. 275 ust 1 pow. 130 000 zł netto	87
3.	zapytania ofertowe+ wyłączenia ze stosowania regulaminu	128
4.	zamówienia do 3000 zł awarie do 17.01.2022 zgodnie z regulaminem obowiązującym do 17.01.2022	98

2. Zamówienia publiczne powyżej 130 000 zł netto

Przeprowadzone postępowania powyżej 130 000 zł netto

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	roboty budowlane	5
2.	dostawy	91
3.	usługi	0

Wartość umów zawartych w 2022 r. w postępowaniach powyżej 130 000 zł

l.p.	przedmiot zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia	wartość umów zł netto
1.	roboty budowlane	4	555 040,65
2.	dostawy	83	2 999 907,59
3.	usługi	0	0,00
razem:			**3 554 948,24**

3. Zamówienia publiczne od 3 000 zł do 130 000 zł netto

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań
1.	roboty budowlane	10
2.	dostawy	70
3.	usługi	72

Wartość zawartych umów

l.p.	przedmiot zamówienia	liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia	wartość umów zł netto
1.	roboty budowlane	7	223 493,78
2.	dostawy	58	1 108 694,25
3.	usługi	63	978 752,13
razem:			**2 310 940,16**

3. Zamówienia publiczne do 3 000 zł netto, awarie

l.p.	przedmiot zamówienia	ilość przeprowadzonych postepowań	razem wartość netto
1.	roboty budowlane	0	**101 186,06**
2.	dostawy	23	
3.	usługi, awarie	75	

WYBRANE ZADANIA Z ZAKRESU INFORMATYKI

1. Rekrutacja elektroniczna do żłobków publicznych, niepublicznych, klubów dziecięcych
   i dziennego opiekuna:

   1) wypracowano umowę pośrednią z wykonawcą na podstawie której wdrożono zmiany i usprawnienia do systemu, do momentu zawarcia nowej umowy z wykonawcą,

   2) przygotowano projekt i zapewniono obsługę kandydatów do żłobków na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

   3) przygotowano i wdrożono moduł pozwalający na uniknięcie błędów proceduralnych,

   4) przygotowano pomostowanie na zakup systemu rekrutacji na kolejne lata, wypracowując tzw. umowę pełną, wdrożono całość zmian opracowanych na podstawie doświadczeń z lat poprzednich funkcjonowania systemu,

5) kompleksowo testowano system.

2. **Utrzymanie i modernizacja Dziennika Elektronicznego z modułami funkcyjnymi, który umożliwia zautomatyzowanie pracy księgowości i sprawne prowadzenie rozliczeń kosztów pobytu dzieci w żłobkach oraz ich wyżywienia:**

   1) aktualizacja projektu (stawki, zasady),

   2) opieka programistyczna i utrzymanie systemu,

   3) rozbudowa wg potrzeb jednostki,

   4) szkolenia pracowników i pomoc doraźna (np. konfiguracja wydruków, pasków).

3. Przygotowano infrastrukturę serwerową na potrzeby przyszłej obsługi elektronicznego obiegu dokumentów EZD.

4. Oddano do użytku nową stronę WWW.

5. Po zamianie przepisów (rodzinny kapitał opiekuńczy), wdrożono możliwość uzupełniania danych w rejestrze żłobków prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny
   i Polityki Społecznej –przygotowano system do pracy (konfiguracja, dostępy).

6. Rozbudowano sieciowy system zgłoszeń poprzez dodanie zgłoszeń dla Działu techniczno-eksploatacyjnego i obsługi.

7. Planowanie, projektowanie i odbiory nowych placówek żłobkowych w zakresie instalacji teleinformatycznych – w roku 2022 odebrano 2 placówki po remoncie/budowie. Żłobek nr 17 wyposażono w sprzęt IT, skonfigurowano stacje robocze i urządzenia peryferyjne oraz systemy niezbędne do pracy.
8. Wdrożono nowe centrale telefoniczne (projekt, wdrożenie oraz uruchomienie w 3 placówkach).
9. Ponadto wykonywano szereg innych zadań związanych z teleinformatycznym funkcjonowaniem Wrocławskiego Zespołu:

1) utrzymywano i modernizowano infrastrukturę IT (w tym serwerową), stacji roboczych i urządzeń peryferyjnych (wymiany stacji roboczych na stanowiskach, wymiany drukarek, itp.),
2) dbano o bezpieczeństwo sieci i użytkowników,
3) utrzymywano komunikację elektroniczną (poczta elektroniczna i zasoby sieciowe),
4) utrzymywano infrastrukturę telekomunikacyjną,
5) utrzymywano systemy monitoringu wizyjnego CCTV (konfiguracja, przeglądy harmonogramy, awarie),
6) utrzymywano specjalistyczne systemy i usługi na potrzeby komórek organizacyjnych.

ZAKOŃCZENIE

W dniu 8 października 2022 r. w auli Liceum Ogólnokształcącego nr XIV im. Polonii Belgijskiej odbył się przy udziale Prezydenta Wrocławia, Jubileusz 10-lecia Wrocławskiego Zespołu Żłobków. Ze względu na okres epidemii COVID-19, uroczystość została przesunięta o rok. Na tę uroczystość zaproszono radnych Rady Miejskiej Wrocławia, dyrektorów Urzędu Miejskiego, dyrektorów nadzorujących pracę żłobków w poprzednich latach, byłego dyrektora Zespołu, jego zastępców jak również byłych kierowników żłobków. Udział w Jubileuszu wzięli wszyscy obecni pracownicy Zespołu.

Wydarzenie to było wyrazem uznania złożonym tym osobom, które przyczyniły się do rozwoju żłobków, wchodzących w skład Wrocławskiego Zespołu Żłobków, ale również wcześniejszych działających pod kierunkiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej czy Zakładów Opieki Zdrowotnej. Wręczono dyplomy i statuetki z podziękowaniem za życzliwość i pomoc w codziennych działaniach dla podniesienia jakości pracy naszego Zespołu, dla dobra najmłodszych mieszkańców Wrocławia.

Przygotowano dla wszystkich zaproszonych gości informator z prezentacją żłobków wchodzących w skład Zespołu, jak również prezentację przedstawiającą działalność żłobków na przestrzeni lat, rozwój ich funkcji, standardy pracy oraz

przywołano sylwetkę wieloletnich pracowników Zespołu z ponad 40-letnim stażem pracy, którzy pracują do dziś.

Na historię Wrocławskiego Zespołu Żłobków składa się szereg wydarzeń, kształtujących oblicze jednostki. Na przestrzeni lat zmieniła się liczba żłobków, dzieci oraz zatrudnionych pracowników. Z myślą o dzieciach nasze placówki były ulepszane, wyposażane w nowoczesny sprzęt, modernizowane, rozbudowywane, poddawane generalnym remontom tak, aby dzieci czuły się bezpiecznie, a pracownicy mieli zapewnione dobre warunki pracy.

Jubileusz Wrocławskiego Zespołu Żłobków przywołał piękne wspomnienia, skłonił do refleksji i docenił pracowników za ich codzienny trud, profesjonalizm, dbałość o stały rozwój naszych placówek. Pozwolił spojrzeć wstecz, ale też z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Zdjęcie 22 Jubileusz 10-lecia Wrocławskiego Zespołu Żłobków

Żłobek nr 2 obchodził 40-lecie otwarcia. Z tej okazji odbyła się uroczystość upamiętniająca to wydarzenie. Zaproszono gości z Urzędu Miasta, przedstawicieli Rady Osiedla i Rady Rodziców, Dyrektorów Wrocławskiego Zespołu Żłobków oraz zasłużonych emerytowanych pracowników żłobka. Z okazji jubileuszu przed

wejściem do żłobka zamontowano statuetkę Wrocławskiego Krasnala. Krasnalowi nadano imię Bajarz, a dziecku krasnalkowi Bajduś. Przed wejściem do żłobka wkopano kapsułę czasu, w której umieszczono zdjęcia oraz nagranie z prezentacji jubileuszu aby zachować to wydarzenie dla przyszłych pokoleń.

Zdjęcie 23 Krasnal Bajarz z małym Bajdusiem

MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SOCJALNYCH

W 2022 r. Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu (MCUS) zapewniało realizację opieki dla **810 mieszkańców Wrocławia średniomiesięcznie,** w tym opiekę całodobową w domach pomocy społecznej dla **608 mieszkańców średniomiesięcznie** i dzienną opiekę w ośrodkach wsparcia dla **202 klientów średniomiesięcznie**. Podopiecznymi są osoby, które uzyskały uprawnienia do określonej formy pomocy społecznej, przyznane decyzją administracyjną wydaną w ramach postępowania prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

W ramach powyższych zadań zapewniano mieszkańcom i klientom usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające, w tym z zakresu terapii zajęciowej, poprawiającej sprawność ruchową i psychofizyczną oraz wspierającą rozwój kulturalno-oświatowy. Działania terapeutyczne obejmowały także zaspokajanie potrzeb kontaktu ze środowiskiem oraz kształtowania poczucia wspólnoty nie tylko w ramach poszczególnych placówek, ale także ze środowiskiem lokalnym, w tym organizowane były spotkania z dziećmi i młodzieżą z wrocławskich placówek oświatowych. Wartością dodaną MCUS jest możliwość realizacji oferty opiekuńczej i wspomagającej jednocześnie dla mieszkańców domów pomocy społecznej i klientów dziennych domów pomocy.

Projekty z dofinansowaniem zewnętrznym w MCUS

W MCUS na bieżąco monitorowano możliwość pozyskiwania dofinansowania ze środków zewnętrznych na działania bieżące domów pomocy społecznej i dziennych domów pomocy oraz infrastrukturę.

W MCUS kontynuowano realizację projektu ujętego w ramach **zadania nr 87** w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022" Zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych, w szczególności starszych w dziennych domach pomocy, **w ramach priorytetu nr V: Zdrowi i aktywni mieszkańcy.**

W roku sprawozdawczym kontynuowano i zakończono w maju 2022 r. projekt społeczny pn. **Mój drugi dom – zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w dziennych domach pomocy we Wrocławiu**, realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne, Poddziałanie: 9.2.1 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych – konkursy horyzontalne, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem projektu było utrzymanie 120 nowych miejsc (po 30 w każdym DDP) i usług opiekuńczych w czterech dziennych domach pomocy, które są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób niesamodzielnych, zapewniającymi usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz aktywizację w sferze

fizycznej, intelektualnej oraz społecznej. Wsparciem objęto również rodziny/bliskich klientów (opiekunów faktycznych), dla których zapewnia się poradnictwo psychologa i pielęgniarki oraz spotkania integracyjne prowadzące do wymiany doświadczeń, grupy wsparcia.

Całkowita wartość projektu wyniosła 8.777.028,16 zł, a wartość dofinansowania wyniosła 8.338.176,75 zł, tj. 95 % wartości projektu (5% wkład własny 438.851,41 zł). Projekt realizowany był od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.05.2022 r.

Obiekty DDP zostały utworzone i przygotowane do prowadzenia działalności w latach wcześniejszych w ramach projektów inwestycyjnych z dofinansowaniem z UE.

W MCUS w 2022 r. realizowano i zakończono projekt z komponentem ponadnarodowym.

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa Działanie: 4.3 Współpraca ponadnarodowa współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kontynuowano realizację projektu ujętego w ramach **zadania nr 88** w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022” **projekt pn. Każdego dnia bezpieczniej w domach pomocy społecznej**, którego głównym celem było podniesienie jakości usług socjalnych świadczonych w dziennych domach pomocy poprzez transfer, zaadoptowanie i wdrożenie Nowego Modelu Zapobiegania następstwom nieszczęśliwych zdarzeń i ich skutkom. Nowy Model Zapobiegnia polega na podniesieniu wiedzy pracowników i klientów dziennych domów pomocy, członków rodzin oraz opiekunów faktycznych z zakresu bezpieczeństwa zachowań poprzez prowadzenie szkoleń/spotkań, utrwaleniu pozytywnych działań i zachowań prewencyjnych klientów dziennych domów pomocy. Liderem projektu była Gmina Wrocław (projekt realizował MCUS) w partnerstwie krajowym z Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu i ponadnarodowym z podmiotem włoskim Azienda Pubblica di Servizi alla Persona Giorgio Gasparini Vignola (Włochy). Uczestnikami projektu byli klienci dziennych domów pomocy, członkowie rodzin, opiekunowie faktyczni oraz pracownicy dziennych domów

pomocy. Całkowita wartość projektu wyniosła 1.130.315,64 zł, w tym wartość dofinansowania wyniosła 1.096.406,18 zł, tj. 88,70 % wartości projektu (3% wkład własny 33.909,46 zł).

Projekt rozpoczął się dnia 1 września 2019 r. i zakończył się dnia 31 sierpnia 2022 r.

W 2022 roku MCUS przygotowało i złożyło wniosek o dofinansowanie w ramach „**Programu wyrównywania różnic między regionami III**" realizowanego przez PFRON w obszarze D – likwidacja barier transportowych. Gmina Wrocław uzyskała dofinansowanie na zakup dwóch mikrobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla mieszkańców domów pomocy społecznej i klientów dziennych domów pomocy w Miejskim Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu. Kwota dofinansowania – 240 000 zł.

Zakup dwóch samochodów typu mikrobus (9-cio osobowych) przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych zapewni ciągłość w realizacji codziennych obowiązków związanych z zapewnieniem usług opiekuńczych, bytowych i wspomagających oraz dostęp do lekarzy specjalistów osób niepełnosprawnych w DPS i ponadto przyczyni się do rehabilitacji społecznej w optymalnym zakresie, a także zapewni obsługę osób niepełnosprawnych korzystających z DDP.

W 2022 zakończono budowę nowego dźwigu osobowego w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 wraz z drogą dojazdową, w celu podniesienia standardu życia mieszkańców. W tym Domu mieszkają osoby w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chore, często z niepełnosprawnościami. Nowo wybudowany dźwig ułatwi samodzielność mieszkańcom, poprawi warunki pracy pracowników. Dźwig obsługuje trzy kondygnacje (przyziemie, parter, I piętro). Dodatkowo dzięki możliwości zjechania na poziom przyziemia – bezpośrednio na zewnątrz budynku, mieszkańcy Domu mają ułatwiony dostęp do terenu zielonego. Ponadto nowy dźwig wraz z drogą dojazdową pozwala nie tylko na zwiększanie mobilności i samodzielności Podopiecznych, ale także sprzyja szybkiej reakcji w sytuacji konieczności udzielenia pomocy mieszkańcom, chociażby w przypadku przyjazdu Pogotowia Ratunkowego. Nowo wybudowany dźwig wraz z drogą dojazdową zwiększa bezpieczeństwo mieszkańców oraz

pracowników domu. Łączny koszt inwestycji: 892 487 zł. Inwestycja została zrealizowana przez Zarząd Inwestycji Miejskich.

Dodatkowo:

1) Roboty budowlane związane z modernizacją instalacji przyzywowej w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 - inwestycja rozpoczęta, w toku;
2) Dokumentacja techniczna dotycząca instalacji klimatyzacji w domach pomocy społecznej przy ul. Karmelkowej 25, ul. Mącznej 3, ul. Kaletniczej 11 i ul. Rędzińskiej 66/68 – inwestycja rozpoczęta, w toku;

3) Aktualizacja dokumentacji technicznej dotyczącej termomodernizacji Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

Zakupy inwestycyjne:

- ✓ Zakup wanny uchylnej do kąpieli dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68.

- ✓ Zakup dwóch szaf do pralni centralnej MCUS w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68.

- ✓ Zakup trzech wózków transportowo-kąpielowych z hydrauliczną regulacją wysokości do transportu mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68.

- ✓ Zakup wanny do kąpieli mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

- ✓ Zakup maszyny czyszczącej do dużych powierzchni w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

- ✓ Zakup szatkownicy do kuchni centralnej w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

- ✓ Zakup trzech wózków transportowo-kąpielowych z hydrauliczną regulacją wysokości do transportu mieszkańców Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25.

- ✓ Zakup dwóch zmywarek do Dziennego Domu Pomocy przy ul. Kościuszki 67 i Dziennego Domu Pomocy przy ul. Skwierzyńskiej 23/2.

Domy pomocy społecznej (DPS)

W MCUS funkcjonują następujące domy pomocy społecznej:

- **MCUS Dom Pomocy Społecznej** przy ul. Mącznej 3 – typ dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych
- **MCUS Dom Pomocy Społecznej** przy ul. Rędzińskiej 66/68 – typ dla osób dla przewlekle somatycznie chorych
- **MCUS Dom Pomocy Społecznej** przy ul. Karmelkowej 25 - typ dla osób dla przewlekle somatycznie chorych
- **MCUS Dom Pomocy Społecznej** przy ul. Kaletniczej 8 - typ dla osób dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Do domu pomocy społecznej (dalej DPS) kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, gdy pomoc środowiskowa nie może zapewnić niezbędnej pomocy tym osobom.

Standaryzacja w DPS

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, DPS świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających - mieszkańców. Standaryzacja pozwala na zapewnienie odpowiedniej jakości usług, ale też ma wymierny wpływ na koszt utrzymania mieszkańca w DPS.

Wszystkie DPS funkcjonujące w MCUS spełniają obowiązujące przepisami standardy
i działają na podstawie:

- Decyzji Nr PS.II.9013-15/10 z dnia 15 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rędzińskiej 66/68 we Wrocławiu;

- Decyzji Nr PS.II.9013-26/10 z dnia 31 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej 25/27 we Wrocławiu – zmiana adresu na ul. Karmelkowa 25 – decyzja Nr PS-KNPS1.9423.12.2012 z dnia 13 sierpnia 2012 r.;

- Decyzji Nr PS.II.9013-9/10 z dnia 7 września 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zezwolenie na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kaletniczej 8 we Wrocławiu;

- Decyzji z dnia 15 marca 2017 r. Wojewoda Dolnośląski zmieniającej decyzję Wojewody Dolnośląskiego nr SSZ.II.9013/14/2001 z dnia 10 września 2001 r., zmienionej decyzjami Wojewody Dolnośląskiego: nr PS.II.9013/6/2003 z dnia 24 lutego 2003 r., nr PS.II.9013/33/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r., nr PS.II.9013-16/10 z dnia 22 listopada 2010 r., nr PS. KNPS1.9423.3.2012 z dnia 27 marca 2012 r., zezwalającej na prowadzenie Miejskiego Centrum Usług Socjalnych Domu Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej 3 we Wrocławiu.

Działalność DPS jest dotowana ze środków budżetu Państwa. W 2022 r. dla czterech DPS uzyskano dotację w łącznej kwocie **2 654 302,94 zł.**

Tabela 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych DPS w latach 2018-2022

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	2018		2019		2020		2021		2022	
	Liczba miejsc	Stan fakty-czny*	Liczba miejsc	Stan fakty-czny*	Liczba miejsc	Stan fakty-czny*	Liczba miejsc	Stan fakty-czny*	Liczba miejsc	Stan fakty-czny*
DPS ul. Mączna 3	155	155	155	152	155	130	155	140	155	130
DPS ul. Kaletnicza 8	94	94	94	93	94	93	94	93	94	94
DPS ul. Rędzińska 66/68	159	158	159	158	159	145	159	155	159	143
DPS ul. Karmelkowa 25	236	233	236	234	236	219	236	225	236	226
SUMA	644	639	644	637	644	587	644	613	644	593

*Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12 danego roku. Spadek liczby mieszkańców w latach 2020
i 2021 ma przede wszystkim związek z epidemią.

Wykres 1. Liczba mieszkańców DPS w poszczególnych latach

Budżet domów pomocy społecznej w 2022 r. wyniósł **50 451 031,23** zł.
(z uwzględnieniem inwestycji i remontów, bez wydatków COVID-19).

Tabela 2. Wykonanie budżetu w domach pomocy społecznej w 2022 r.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	Wykonanie budżetu 2021 (zł)	Odpłatność mieszkańca (zł)	Dotacja z budżetu Wojewody Dolnośląskiego (zł)	Liczba mieszka-ńców średnio-miesięcznie	Wykonany budżet na jednego mieszkańca miesięcznie (zł)	Wydatek Gm Wrocław* z pomniejszen odpłatności mieszkańca i/lub dotacji Wojewody n jednego mieszkańca średniomie-sięcznie, ale bez pomniejszen o odpłatność zstępnych (zł)
DPS ul. Mączna 3	9 466 926,06	2 542 657,53	63 208,82	137	5 758,47	4 173,39
DPS ul. Karmelkowa 25	14 777 716,03	3 386 229,02	882 397,00	222	5 547,19	3 944,85

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	Wykonanie budżetu 2021 (zł)	Odpłatność mieszkańca (zł)	Dotacja z budżetu Wojewody Dolnośląskiego (zł)	Liczba mieszka-ńców średnio-miesięcznie	Wykonany budżet na jednego mieszkańca miesięcznie (zł)	Wydatek Gm Wrocław* z pomniejszen odpłatności mieszkańca i/lub dotacji Wojewody n jednego mieszkańca średniomie-sięcznie, ale bez pomniejszen o odpłatność zstępnych (zł)
DPS ul. Rędzińska 66/68	10 257 053,47	2 086 069,47	404 703,40	152	5 623,38	4 257,83
DPS ul. Kaletnicza 8	6 568 412,96	1 307 569,11	962 531,72	94	5 823,06	3 810,56

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	Wykonanie budżetu 2021 (zł)	Odpłatność mieszkańca (zł)	Dotacja z budżetu Wojewody Dolnośląskiego (zł)	Liczba mieszka-ńców średnio-miesięcznie	Wykonany budżet na jednego mieszkańca miesięcznie (zł)	Wydatek Gm Wrocław* z pomniejszen odpłatności mieszkańca i/lub dotacji Wojewody n jednego mieszkańca średniomie-sięcznie, ale bez pomniejszen o odpłatność zstępnych (zł)
Średnio wykonanie budżetu na mieszkańca w czterech domach pomocy społecznej					5 688,03	

∗ **Uwaga:** Dane w tabeli 2 bez wydatków covidowych, remontowych i inwestycyjnych. Wydatek Gminy Wrocław nie został pomniejszony o odpłatność zstępnych.

Koszt utrzymania w DPS, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, oznacza kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną
o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu.

Tabela 3. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS w latach 2018-2022 obliczony do zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie określenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)	2018	2019	2020	2021	2022
DPS ul. Mączna 3	3837 zł	4399 zł	4725 zł	4810 zł	5407 zł
DPS ul. Rędzińska 66/68	4414 zł	5002 zł	5052 zł	5143 zł	5624 zł
DPS ul. Kaletnicza 8	4289 zł	4844 zł	5140 zł	4901 zł	5736 zł
DPS ul. Karmelkowa 25	4293 zł	4908 zł	4819 zł	5233 zł	5573 zł
Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 4 DPS	4208 zł	4788 zł	4 934 zł	5022 zł	5585 zł

Wykres 2. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 4 DPS w poszczególnych latach

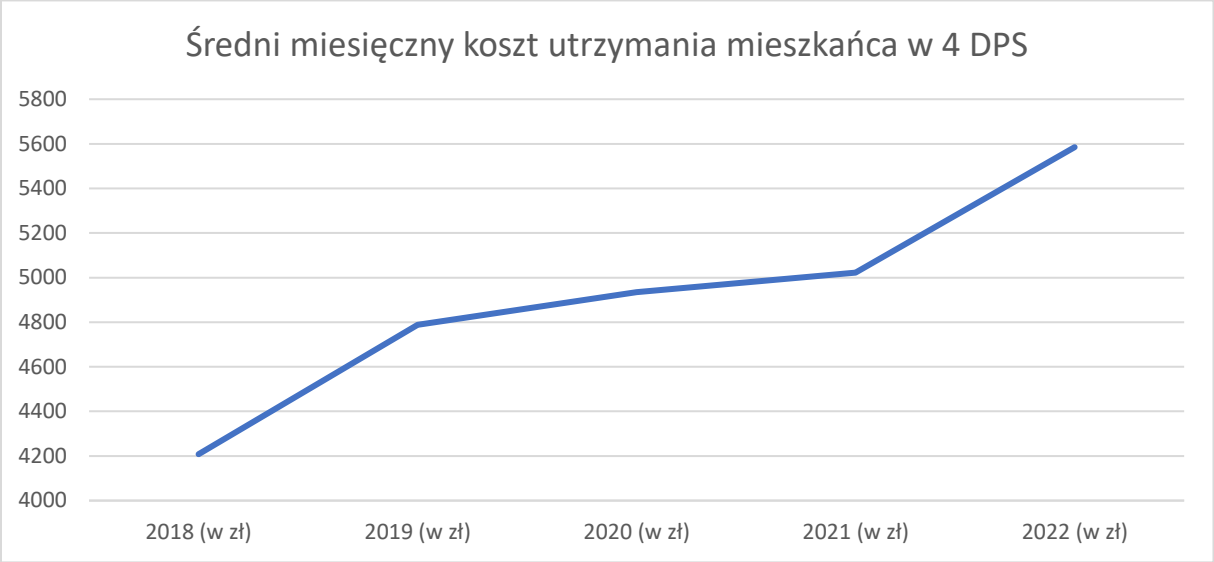

Ogólne informacje dotyczące mieszkańców w poszczególnych DPS

W DPS przebywają osoby/mieszkańcy wymagający niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Tabela 4. Podstawowe informacje dotyczące mieszkańców DPS w 2022 r.

ZAKRES DANYCH/ DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	DPS ul. Mączna 3	DPS ul. Rędzińska 66/68	DPS ul. Karmelkowa 25	DPS ul. Kaletnicza 8
Liczba miejsc	155	159	234	94

Liczba mieszkańców wg stanu na 31.12.2022 r.	130	143	226	94
Procent kobiet i mężczyzn wśród mieszkańców	58% 42%	38 % 62 %	48 % 52 %	44% 56%
Średnia wieku mieszkańców	78	70	69	64
Najstarszy mieszkaniec/mieszkanka	99	100	98	95
Najmłodszy mieszkaniec/mieszkanka	36	33	20	30

Zadania opiekuńcze i dostęp do świadczeń medycznych. Realizowano działania wynikające z indywidualnego planu wsparcia mieszkańca, po rozpoznaniu indywidualnych potrzeb mieszkańca, koordynowanego przez pracowników pierwszego kontaktu,
z uwzględnieniem jego stanu zdrowia, w ramach zespołów interdyscyplinarnych. Mieszkańcy DPS w MCUS byli objęci całodobową opieką w zakresie opieki higienicznej
i pielęgnacji. Zadania z zakresu długoterminowej opieki pielęgniarskiej oraz pielęgniarskiej opieki środowiskowej realizowały podmioty zewnętrzne finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia, zgodnie z deklaracją wyboru mieszkańca, z tym że zakres kontraktów dla tych produktów, zwłaszcza w

zakresie opieki długoterminowej nie jest wystarczający w kontekście zapotrzebowania na wsparcie pielęgniarskie biorąc pod uwagę potrzeby zdrowotne mieszkańców DPS. W ramach wizyt domowych realizowanych w domu pacjenta (w tym wypadku w DPS) mieszkańcy DPS mieli możliwość skorzystania ze świadczeń psychiatrycznych, neurologicznych, a także ze świadczeń logopedycznych i urologa. Mieszkańcy DPS mieli zapewniony dostęp do wsparcia psychologa w DPS oraz świadczeń medycznych udzielanych przez lekarza pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów, zgodnie z organizacją pracy podmiotów opieki zdrowotnej w stanie zagrożenia epidemicznego.

W ramach bieżących zadań statutowych w 2022 roku mieszkańcy DPS korzystali z wizyt domowych w ramach NFZ realizowanych przez lekarzy POZ, logopedy, psychiatry oraz byli dowożeni do lekarzy specjalistów – łącznie w 4 DPS odbył się 1478 konsultacji psychiatrycznych, 2125 konsultacje logopedyczne, 7894 konsultacje lekarza POZ oraz mieszkańcy mieli zapewniony dostęp do psychologów.

W związku z ograniczeniami wynikającymi ze stanu epidemicznego, świadczenia medyczne odbywały się częściowo w ramach teleporady bez badania lekarskiego na terenie DPS, niemniej w sytuacjach tego wymagających wizyty domowe odbywały się stacjonarnie, z zachowaniem reżimu sanitarnego i wytycznych służb sanitarno-epidemiologicznych.

DPS, zgodnie z obowiązkiem zapisanym w ustawie o pomocy społecznej, pokrywały opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Średnie miesięczne dofinansowanie do leków wyniosło 17,21 zł i jest niższe o 0,87 zł (4,8%) w stosunku do 2021 roku. Średnie miesięczne dofinansowanie do pieluchmajtek wyniosło 28,88 zł i jest wyższe o 8,35 zł (40,67 %) w stosunku do 2021 roku.

Zapewnienie wyżywienia.

Całodobowe wyżywienie dla mieszkańców DPS w MCUS zapewnia kuchnia centralna w DPS przy ul. Karmelkowej 25, z której przywożone są posiłki do pozostałych DPS. Ponadto mieszkańcy mają stały dostęp do podstawowych produktów żywnościowych w kuchenkach oddziałowych, na miejscu.

Kuchnia centralna zapewniała posiłki dla wszystkich placówek w MCUS. Dodatkowo MCUS **otrzymało decyzję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o rozszerzeniu bloków żywienia (stołówek) o przygotowywanie kanapek w ramach pomocy humanitarnej dla obywateli Ukrainy.**

Łącznie kuchnia centralna MCUS przygotowała w 2022 roku ponad 940 000 wszystkich posiłków (śniadania, obiady, podwieczorki i kolacje) dla podopiecznych MCUS. Średnia dzienna stawka żywnościowa na jednego mieszkańca DPS (całodzienne wyżywienie) wyniosła 12,94 zł (wsad do kotła) i jest wyższa o 3,34 zł (34,79%) w stosunku do 2021 roku.

Pralnia Centralna.

W DPS przy ul. Rędzińskiej 66/68 działa pralnia centralna świadcząca usługi pralnicze w pełnym zakresie dla mieszkańców wszystkich DPS wchodzących w skład MCUS. W 2022 roku pralnia centralna wyprała 207,5 ton pościeli i odzieży. Koszt prania jednego kilograma pościeli i odzieży wynosił 2,54 zł (spadek 23%).

Działania wspomagające**.** Na rzecz mieszkańców DPS w MCUS podejmowano na bieżąco działania aktywizacyjne i terapeutyczne, zgodnie z harmonogramami działań w poszczególnych DPS. Prowadzono działalność socjalną, terapeutyczno-opiekuńczą oraz wspomagającą, mającą na celu podtrzymanie aktywności psychofizycznej. Propagowano różnorodne formy aktywizacji i czynnego wypoczynku.

W ramach bieżącej działalności statutowej w całodobowych domach pomocy społecznej w MCUS dla mieszkańców organizowane były odczyty, pogadanki, prelekcje na temat zdrowego żywienia, przestrzegania zaleconej przez lekarza diety, nawyków higienicznych. Ponadto w ramach pogadanek poruszane były tematy dotyczące szkodliwości palenia papierosów czy skutków spożywania alkoholu oraz rozmowy wspierające postawy abstynenckie. Często podejmowane były tematy dotyczące prawidłowego odżywiania we współczesnych chorobach metabolicznych, takich jak cukrzyca.

Z uwagi na nadal trwający stan zagrożenia epidemicznego pogadanki realizowane były w mniejszych grupach lub indywidualnie z mieszkańcami, tak, aby na terenie DPS ograniczyć zagrożenie zakażeniem wirusem. Kwestie prozdrowotne były poruszane z mieszkańcami w rozmowach indywidualnych przez psychologa, pielęgniarki oraz pracowników pierwszego kontaktu. Dodatkowo prowadzone były instruktaże i motywowanie do właściwego stosowania środków ochrony, konieczności zachowania dystansu społecznego oraz o oszczędzaniu mediów.

Warto wymienić niektóre z wydarzeń, które umiliły dni mieszkańcom DPS, wspomagały integrację ze środowiskiem lokalnym oraz z rodzinami i osobami bliskimi:

- **Zajęcia aktywizacyjne na wolnym powietrzu na terenach zielonych DPS**

  W okresie letnim organizowane były zajęcia aktywizacyjne na wolnym powietrzu w ogrodach DPS. W trakcie zajęć mieszkańcy DPS śpiewali znane piosenki biesiadne. Dodatkowym urozmaiceniem podczas zajęć były ćwiczenia umysłu polegające na rozwiązywaniu zagadek z różnych dziedzin życia oraz ćwiczenia sprawnościowe i oddechowe. Wspaniałą i lubianą formą zajęć aktywizacyjnych był koncert życzeń, znanych i lubianych utworów muzycznych z czasów młodości uczestników spotkań.

- Pracownicy DPS w MCUS wspólnie z mieszkańcami przygotowywali nowy projekt muzyczny, w którym wykorzystano szanty. Koncert Chóru Miejskiego Centrum Usług Socjalnych zapoczątkował szereg występów w różnych placówkach. Chór Miejskiego Centrum Usług Socjalnych wziął udział

w **XII Amatorskim Przeglądzie Chórów Senioralnych** w ramach Wrocławskich Dni Seniora 2022 w Złotnickim Centrum Spotkań. Wielką radością i zaskoczeniem było otrzymanie wyróżnienia.

Informacje w tym zakresie znajdują się m.in. na stronie http://www.seniorzy.wroclaw.pl/Przeglad-Amatorskich-Chorow-Senioralnych-2022

- **Dożynki w DPS przy ul. Mącznej**

  We wrześniu w ogrodzie DPS zorganizowana została impreza dożynkowa dla mieszkańców DPS. Uroczystość dożynkowa jest dobrą okazją do złożenia dziękczynienia za uzyskane zbiory. W ramach zajęć aktywizacyjnych mieszkańcy pomagali w przygotowaniu uroczystości. Nie zabrakło również dobrej zabawy przy muzyce biesiadnej oraz wspólnych śpiewów.

- **II Turniej gry w Mollky** dla mieszkańców MCUS.

  Jedna z najpopularniejszych gier plenerowych Europy, od dwóch lat również rozgrywana w MCUS. W ramach Wrocławskich Dni Seniora 2022 zaproszone drużyny z DPS MCUS współzawodniczyły i świetnie się bawiły. W turnieju liczyła się dobra zabawa oraz czas spędzony w gronie znajomych.

- **Igrzyska dla Seniorów DPS**

  We wrześniu w ramach Wrocławskich Dni Seniora zorganizowane zostały Igrzyska dla mieszkańców DPS. W igrzyskach wzięli udziału seniorzy DPS i DDP MCUS. Igrzyska dla Seniorów to nowa forma współzawodnictwa uczestników MCUS polegająca na wzięciu udziału w różnorodnych konkurencjach sprawnościowych. Seniorzy DPS i DDP mieli wspaniałą zabawą z elementami sportowej rywalizacji.

- **Przegląd Małych Form Teatralnych i Kabaretów**

  Mieszkańcy z naszej grupy teatralnej wzięli udział w Przeglądzie Małych Form Teatralnych i Kabaretów, corocznie organizowanych w ramach Wrocławskich Dni Seniora

- **Wernisaż prac mieszkańca DPS**

  Uzdolniony plastycznie mieszkaniec DPS w przepięknej sali maślickiego Centrum Aktywności Lokalnej w gronie licznych przyjaciół, współpracowników i współmieszkańców, zaprezentował swoje piękne obrazy. Wspaniały odbiór publiczności sprawił artyście ogromną radość.

W okresie świątecznych mieszkańcy wzięli min. udział w akcji „Listy do Mikołaja", w których mogli przedstawić swoje indywidualne prośby oraz swoje marzenia- w większości zostały spełnione poprzez współpracę z darczyńcami.

Pracownicy Zespołów Terapii Ruchowej Działów Opiekuńczo-Terapeutycznych w DPS w MCUS prowadzili działania wspomagające polegające na utrzymywaniu lub podnoszeniu sprawności, aktywizowaniu i usamodzielnianiu mieszkańców stosując różne formy terapeutyczne z uwzględnieniem zapewnienia wolności, intymności, godności i poczucia bezpieczeństwa mieszkańca. Prowadzone formy ćwiczeń ruchowych i inne formy terapeutyczne były zróżnicowane i adekwatne do potrzeb i możliwości mieszkańców, uwzględniały szereg istotnych czynników, takich jak wiek, stan zdrowia, stan sprawności psychofizycznej oraz ogólne samopoczucie. Ponadto w zależności od sytuacji epidemicznej mieszkańcy DPS wspierani byli rehabilitacyjnie, także przez podmiot medyczny zewnętrzny w ramach usługi finansowanej z NFZ, czyli rehabilitacji w warunkach domowych dla osób niepełnosprawnych.

Na zdjęciach widać kolorowe prace szyszkowe wykonane przez mieszkańców DPS podczas otwartych warsztatów w DPS przy ul. Mącznej 3**.**

Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS.

Na zdjęciach widać proces szycia pluszowych misiów podczas otwartych warsztatów szycia misiów, które odbyły się w DDP przy ulicy Skoczylasa 8.

Fot. MCUS Aktywizacja seniorów w DDP przy ulicy Skoczylasa 8.

Na zdjęciach widać stoły z kwiatami i ziołami oraz przyborami niezbędnymi do ich wykonania tj. nożyczki, sznurki.

Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS.

Na zdjęciach widać prace sztuki strunowej wykonane przez podopiecznych MCUS.

Fot. MCUS Aktywizacja podopiecznych w jednostkach MCUS.

Dzienne domy pomocy (DDP)

W MCUS funkcjonuje **8 dziennych domów pomocy**, świadczących usługi opiekuńcze, w tym posiłek, a także usługi specjalistyczne i wspomagające w następujących lokalizacjach:

- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Skwierzyńskiej 23/2
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Tadeusza Kościuszki 67
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Komuny Paryskiej 11
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Stefana Żeromskiego 37/1
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Karmelkowej 25
- Dzienny Dom Pomocy nr 1 przy ul. Semaforowej 5
- Dzienny Dom Pomocy nr 2 przy ul. Semaforowej 5
- Dzienny Dom Pomocy przy ul. Władysława Skoczylasa 8.

Łącznie w ww. DDP jest **266 miejsc**. Cztery z powyższych DDP, tj. przy ul. Karmelkowej 25, przy ul. Semaforowej 5, oraz przy ul. Skoczylasa powstały dzięki uzyskaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych (UE) - łącznie 120 miejsc.

Dzienny dom pomocy (dalej DDP) to ośrodek wsparcia dla osób, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub innych przyczyn potrzebują wsparcia innych osób, a rodzina lub inne osoby bliskie nie są w stanie tej opieki zapewnić. W DDP zapewniono klientom usługi opiekuńcze w ustalonych godzinach w ramach dziennego pobytu, w tym, co najmniej jeden gorący posiłek uwzględniający obowiązujące normy żywienia. Podejmowano także działania podnoszące

sprawność intelektualną i fizyczną, aktywizację klientów i integrację ze środowiskiem lokalnym. Z uwagi na pogarszające się stany klientów oraz wzrastającą liczbę osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, w tym poruszających się na wózkach niezbędne staje się rozszerzenie oferty zapewniającej mobilność osobom potencjalnie zagrożonym wykluczeniem społecznym. Ze względu na swoje dysfunkcje i ograniczenia w uzasadnionych sytuacjach w DDP przy ul. Żeromskiego, DDP przy ul. Karmelkowej oraz DDP nr 2 przy ul. Semaforowej, i DDP przy ul. Skoczylasa zapewniano przewóz klientów do ośrodka i z powrotem do miejsca zamieszkania.

Średnia wieku klientów DDP wynosiła 81 lat. Wśród klientów DDP: ok. 68 % to kobiety- średnia wieku to 82 lat, a ok. 32 % to mężczyźni- średnia wieku to 79 lat.

DZIENNY DOM POMOCY (DDP)	Liczba miejsc	Liczba wydanych decyzji	Liczba osób oczekujących na miejsce lub decyzję w DDP	Liczba osób korzystających z usługi przewozu
DDP ul. T. Kościuszki 67	45	28	0	-
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	30	27	0	-
DDP ul. Skwierzyńska 23/2	45	53	28	-

DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	26	34	0	28
DDP ul. Karmelkowa 25	30	39	2	21
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	30	29	3	-
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	30	35	2	28
DDP ul. W. Skoczylasa 8	30	35	7	21
Razem	266	285	42	98

Tabela 5. Dane liczbowe dotyczące klientów DDP w 2022 roku

Klienci kierowani byli do DDP przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie decyzji administracyjnej z indywidualnym naliczeniem odpłatności za pobyt zależnym od wysokości dochodu klienta. **Średnia wysokość ustalonej odpłatności w 2021 r. wyniosła 183,71 zł miesięcznie na klienta**. W roku 2022 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wydał decyzje kierujące do DDP, przyznając bezpłatne świadczenie dla 10 osób, natomiast z usługi przewozu korzystało 98 klientów.

Posiłki do DDP były dostarczane z kuchni centralnej MCUS przy ul. Karmelkowej 25 do wszystkich placówek DDP w MCUS. Średnia dzienna stawka żywnościowa na jednego klienta DDP wyniosła 5,51 zł (wzrost o 30,13 %).

Tabela 6. Średnie miesięczne koszty i odpłatność w dziennych domów pomocy w MCUS w 2022 r.

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	Średnia miesięczna odpłatność Klienta za pobyt w DDP (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP z pomniejszeniem o odpłatność klienta (zł)
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	136,4	2055,31	1918,91
DDP ul. T. Kościuszki 67	105,03	901,04	796,01
DDP ul. Skwierzyńska 23/2	170,9	1488,49	1317,59
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	224,67	1879,25	1654,58
DDP ul. Karmelkowa 25	164,01	3131,02	2967,01
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	121,57	2235,04	2113,47

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	Średnia miesięczna odpłatność Klienta za pobyt w DDP (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP (zł)	Średni miesięczny koszt utrzymania 1 miejsca w DDP z pomniejszeniem o odpłatność klienta (zł)
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	162,75	2421,45	2258,7
DDP ul. W. Skoczylasa 8	202,82	3002,44	2799,62
Średnia dla DDP	161,02	2 139,26	1 978,24

W roku 2022 zrealizowano dla klientów DDP wiele atrakcji, w tym sporo wydarzeń kulturowo-oświatowych, uwzgledniających obostrzenia i zachowanie dystansu społecznego. Udało się zorganizować spotkania z dziećmi i młodzieżą, w tym z okazji Dnia Babci i Dziadka, koncert Kolęd, itp. Odbyły się również spotkania okolicznościowe z okazji Walentynek oraz bale karnawałowe. Z zajęć stałych uwagę zwracają takie jak:

- gimnastyka poranna mająca na celu usprawnienie fizyczne oraz koordynację ruchowo-wzrokową;
- biblioterapia, podczas której czytane są wspólnie poranne gazety, książki, następnie prowadzone są dyskusje;

- muzykoterapia bierna - chwile relaksu, odprężenia i poprawa kondycji na dalszą cześć dnia;

- muzykoterapia czynna - wspólne śpiewanie znanych oraz lubianych utworów,

- arteterapia - w ramach arteterapii malowano, wyklejano, wycinano dekoracje okolicznościowe;

- ludoterapia – udział seniorów w grach i zabawach;

- trening pamięci w celu wsparcia sprawności funkcji poznawczych;

- silwoterapia - odpoczynek w cieniu drzew, przysłuchiwanie się szumom wiatru, wspólny śpiew, delektowanie się pięknem przyrody;
- warsztaty kulinarne - podniesienie poziomu wiedzy kulinarnej, rozładowanie napięcia;
- treningi umiejętności praktycznych - nabywanie, rozwijanie i wzmacnianie samodzielności w zakresie doskonalenia podstawowych czynności dnia codziennego (pranie, suszenie odzieży, prasowanie, segregowanie odzieży, korzystanie z urządzeń elektrycznych służących do utrzymania właściwego poziomu higieny itd.);
- majsterkowanie w celu rozwijania motoryki małej (pomaga utrzymać sprawność dłoni i palców), wpływające na wyobraźnię i kreatywność. Wzmacniające poczucie własnej wartości: - „potrafię zrobić sam”;

- treningi funkcjonowania klientów w życiu codziennym - treningi higieniczne, dbałość o estetyczny wygląd, higiena osobista, kącik fryzjerski.

Tabela 7. Dane liczbowe dotyczące udziału klientów w DDP organizowanych wydarzeniach i imprezach w 2022 r.

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	Liczba zorganizowanych poczęstunków	Liczba zorganizowanych imprez/ wydarzeń	Liczba uczestników narastająco	Wskaźnik do budżetu zadaniowego (średnia liczba uczestników
DDP ul. T. Kościuszki 67	41	256	3981	15,55
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	43	253	3544	14,01
DDP ul. Skwierzyńska23/2	40	255	5292	20,75
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	36	251	3477	13,85
DDP ul. Karmelkowa 25	48	275	4581	16,66
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	23	253	2996	14,62
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	24	266	3516	13,22
DDP ul. W. Skoczylasa 8	36	218	5214	23,92

Tabela 8. Dane liczbowe dotyczące liczby ważniejszych organizowanych wydarzeń i imprez kulturalno-oświatowych w DDP w latach 2018-2022*

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	2018	2019	2020	2021	2022
	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń	Liczba imprez/ wydarzeń
DDP ul. T. Kościuszki 67	88	116	89	166	256
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	150	229	84	169	253
DDP ul. Skwierzyńska23/2	163	216	90	170	255
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	171	230	84	170	251
DDP ul. Karmelkowa 25	-	-	59	354	275
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	-	-	97	402	253

DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	-	-	101	314	266
DDP ul. W. Skoczylasa 8	-	-	-	149	218
Razem	571	791	604	1 876	2 027

*Liczba imprez/wydarzeń wg stanu na dzień 31.12.danego roku. Wzrost liczby imprez/wydarzeń ma bezpośredni związek z epidemią i zawieszeniem działalności DDP w roku 2020. W roku 2021 imprezy/wydarzenia odbywają się w najwyższym rygorze sanitarnym.

Tabela 9. Dane liczbowe dotyczące udziału klientów DDP w organizowanych wydarzeniach i imprezach kulturalno-oświatowych w latach 2018-2022

Dzienny Dom Pomocy (DDP)	2018	2019	2020	2021	2022
	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco	Liczba klientów narastająco
DDP ul. T. Kościuszki 67	1284	1748	1270	2503	3981
DDP ul. Komuny Paryskiej 11	2846	4035	1198	2538	3544

DDP ul. Skwierzyńska 23/2	3292	4533	1676	3820	5292
DDP ul. S. Żeromskiego 37/1	2987	3344	856	2488	3477
DDP ul. Karmelkowa 25	-	3188	1848	4920	4581
DDP nr 1 ul. Semaforowa 5	-	1137	1413	5256	2996
DDP nr 2 ul. Semaforowa 5	-	1219	1154	4401	3516
DDP ul. W. Skoczylasa 8	-	-	1830	3012	5214
Razem	10409	19204	11 245	28938	32601

W ramach realizacji zadań terapeutyczno-opiekuńczych w DDP zapewniono **wsparcie psychologiczne**. Klienci mieli możliwość korzystania ze specjalistycznych porad w wyznaczone dni w miesiącu. Prowadzono pogadanki, zajęcia integracyjne, konsultacje indywidualne oraz spotkania grupowe. Organizowano również spotkania edukacyjne z lekarzami i pracownikami służb społecznych (Policja, Straż Miejska, pracownicy socjalni MOPS).

MCUS w ramach realizowanych projektów przyczynia się do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w także dziennych domach pomocy, które od wielu lat funkcjonują na terenie Wrocławia. Nowe rozwiązania stosowane przez partnerów projektowych są wzorem do rozszerzenia zakresu świadczonych usług o usługi pielęgnacyjne, higieniczne i edukacyjne. Niezwykle istotnym jest, że wdrażanie nowych rozwiązań równoczesne jest z prowadzeniem cyklu szkoleń, ukierunkowanych na świadczenia usług w dziennych domach pomocy, które wpływają na podnoszenie kompetencji i wiedzy wśród pracowników.

Dodatkowo od dwóch lat wychodząc naprzeciw potrzebom i problemom osób borykających się z opieką nad chorymi członkami rodzin, dzienne domy pomocy realizują nową formę wsparcia skierowaną do rodzin i opiekunów faktycznych. Udzielane wsparcie psychologiczne, poradnictwo organizacyjne i wspólne spotkania są niezwykle istotnym elementem zintegrowanego systemu usług świadczonych w dziennych domach pomocy i wykazuje tendencje wzrostowe. W celu wzmocnienia kompetencji opiekuńczych (rodzin/opiekunów faktycznych) osób starszych niesamodzielnych, stale wprowadzane są nowe działania w dziennych domach pomocy podnoszące umiejętności i wiedzę opiekunów faktycznych w zakresie opieki, komunikacji z bliskimi.

Ważniejsze wydarzenia w DDP:

- Rada Miejska Wrocławia ustanowiła rok 2022 jako **„Rok Dobrych Relacji”**.
  W kwietniu DDP przy ul. Skoczylasa 8 gościł Ambasadora Roku Dobrych Relacji - wokalistę Andrzeja Piasecznego. Spotkanie dotyczyło kwestii związanych z relacjami międzypokoleniowymi oraz przeciwdziałaniu samotności i wykluczeniu.

- W maju, DDP nr 1 i nr 2 przy ul. Semaforowej 5 gościł słynnego wrocławskiego pisarza Pana Marka Krajewskiego. Pan Krajweski opowiadał klientom DDP o swoich książkach i procesie tworzenia nowych dzieł. Wspominał także ciekawe historie ze swojego życia i dzieciństwa.

- Dodatkowo rok 2022 był w DDP nr 1 i nr 2 przy ul. Semaforowej 5, rokiem **„Podróży Marzeń".** „Hola Cuba" to temat przewodni majowego spotkania, którego gośćmi byli Państwo Izabela i Jose Torres. DDP przemienił się w kubańską wyspę z plażą, palmami, salsą i pozytywną energią.
- W ramach **IX Edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich** w październiku na terenie DDP nr 1 Semaforowa oraz DDP Skoczylasa, promowano projekty „Mój drugi dom – zapewnienie wsparcia dla osób niesamodzielnych w Dziennych Domach Pomocy we Wrocławiu" oraz „Każdego dnia bezpieczniej w domach pomocy społecznej", dodatkowo zorganizowano spotkanie ze Strażnikiem Miejskim, warsztaty dla Seniorów, możliwość kontaktu z Foką PARO, wystawę prac klientów DDP oraz poczęstunek.

W ramach Wrocławskich Dni Seniora DDP Skoczylasa poprowadził **otwarte warsztaty dla seniorów** - zajęcia z wyplatania łapaczy snów oraz warsztaty szycia pluszowych misiów.

<u>Podjęte działania w MCUS związane z epidemię SARS-CoV-2</u>

W związku z zagrożeniem związanym z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 dla osób starszych i przewlekle chorych, nieustanie prowadzone były działania związane z zapewnieniem ciągłości funkcjonowania DPS w stanie odpowiednio epidemii i zagrożenia epidemicznego poprzez minimalizowanie zagrożeń, tj. przestrzegano zasad higieny poprzez zastosowanie środków bezpieczeństwa i ochrony indywidualnej oraz stosowano się do obowiązujących zaleceń właściwych organów i służb. Działania te związane były z organizacją usług dla mieszkańców nowo przyjętych oraz mieszkańców powracających ze szpitala lub urlopowanych z zasadami postępowania pracowników, z informacją i zaleceniami dotyczącymi opieki, sprzątania oraz postepowania z odpadami.

W 2022 roku kontynuowano możliwość szczepień dla chętnych przez podmioty służby zdrowia na terenie MCUS dla pracowników i mieszkańców DPS, zgodnie z przyjętym 15 grudnia 2020 r. Narodowym Programem Szczepień przeciw COVID-19.

Na bieżąco podejmowano działania w celu zabezpieczenia pracowników oraz mieszkańców w niezbędne środki ochrony osobistej, środki higieniczne i porządkowe oraz sprzęt wspomagający likwidację koronawirusa w obiekcie. Wsparcie w tym zakresie (finansowe oraz rzeczowe) uzyskano z Gminy Wrocław, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, ale także od darczyńców ze środowiska – zarówno od osób prywatnych, jak i podmiotów gospodarczych oraz organizacji pozarządowych.

Tabela 10. Dane dotyczące wydatków MCUS na walkę z epidemią SARS-CoV-2 z wyłączeniem dodatków do wynagrodzeń dla pracowników bezpośrednio pracujących z mieszkaniami DPS

Nazwa zadania i źródło finansowania	Kwota (zł)
Zakup środków ochrony (np. maseczki i rękawiczki) - środki własne w ramach realizacji zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych	27 306,00
Dotacje z budżetu państwa:	
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 - środki ochrony i wynagrodzenia wraz z narzutami	567 993,00
RAZEM	**595 299,00**

WROCŁAWSKIE CENTRUM INTEGRACJI

W 2022 roku Wrocławskie Centrum Integracji realizowało następujące zadania:

I. Reintegracja społeczna i zawodowa realizowana w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
II. Działania na rzecz mieszkańców Wrocławia wykonywane przez uczestników reintegracji społecznej i zawodowej.
III. Organizacja nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne, zasądzonych w ramach kary ograniczenia wolności w ramach Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.
IV. Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 w punktach opieki dziennej.
V. Wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu w ramach projektu społecznego „Wrocław na językach świata".
VI. Wsparcie organizacji zadań Klubu Integracji Społecznej w ramach projektu partnerskiego „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu".
VII. Wsparcie dla osób, które przybyły do Polski w wyniku konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

I. Reintegracja społeczna i zawodowa realizowana w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym

W 2022 roku Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego był realizowany łącznie przez **242 uczestników**.

WCI zapewniło osobom podpisującym Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS):

- badania lekarza medycyny pracy, szkolenie BHP, ubezpieczenie NNW, odzież ochronną, codzienny posiłek, szkolenie z pierwszej pomocy, niezbędne narzędzia i materiały do szkoleń zawodowych, materiały do szkoleń z reintegracji społecznej, np. artykuły plastyczne, ceramiczne, artykuły spożywcze, rośliny, artykuły dekoracyjne, bilety wstępu w ramach wyjść integracyjnych, wypłatę świadczenia integracyjnego
- udział w reintegracji zawodowej oraz społecznej.

1. Reintegracja zawodowa i społeczna.

Reintegracja zawodowa realizowana była w czterech grupach zawodowych: **pracownik porządkowy - konserwator, pracownik terenów zieleni, opiekun dzienny dzieci do lat 3, pracownik prac prostych**. Zajęcia na warsztatach zawodowych realizowane przez instruktorów zawodu obejmowały: usługi gospodarcze, prace porządkowe, dezynfekcyjne i konserwatorskie w siedzibie Wrocławskiego Centrum Integracji, prace ogrodnicze na terenach zieleni WCI oraz przy siedzibie Klubu Integracji Społecznej we Wrocławiu. Prace porządkowe i pomocnicze przy przygotowaniu do otwarcia oraz prowadzeniu Domu Czasowego Pobytu uchodźców z Ukrainy „Pancernik" przy ul. Tramwajowej 2B. Lokalizowanie oraz dokumentowanie w przestrzeni miejskiej znaków mowy nienawiści i wandalizmu na terenie Starego Miasta (Nadodrze, Leśnica, Ostrów Tumski, Rynek)

Usługi gospodarcze i pozostałe prace wykonywane były bezpłatnie, przy pomocy zakupionych przez WCI niezbędnych narzędzi, materiałów oraz środków czystości.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy zdobyli/podwyższyli m.in. następujące umiejętności zawodowe:

- stosowanie właściwych środków czystości
- dobór sprzętu i materiałów do wykonywanych prac
- utrzymanie czystości w budynku i na powierzchniach zewnętrznych
- pielęgnacja terenów zieleni
- realizacja założeń ogrodu społecznego
- zakładanie i pielęgnacji terenów zieleni
- konserwacja narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w procesie pracy
- wykonywanie drobnych napraw
- umiejętność sprawowania opieki oraz pielęgnacji dziecka do lat 3
- znajomość metod, charakterystyki oraz mechanizmów rozwoju dzieci do lat 3
- umiejętność kreowania bezpiecznego i stymulującego rozwój dziecka środowiska
- znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy.

Podczas warsztatów z doradcą zawodowym uczestnicy nabyli dodatkowe umiejętności:

- sporządzania dokumentów aplikacyjnych
- autoprezentacji
- wyszukiwania odpowiednich ofert w Internecie, aplikowania on-line
- bazowania na swoich zasobach, dookreślenia swoich słabych i mocnych stron
- ukierunkowania zawodowego.

W 2022 roku realizowane były zajęcia dodatkowe – warsztaty florystyczne, ceramiczne i plastyczne, jako wsparcie zajęć zawodowych. Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym realizowały również grupę samopomocy - banku czasu oraz zapewnienie uczestnikom alternatywnych form spędzania wolnego czasu, grupa wsparcia dla osób zmagających się z uzależnieniem

Reintegracja zawodowa obejmowała również:

- warsztaty zawodowe
- warsztaty poruszania się po rynku pracy
- trening obsługi komputera
- warsztaty grupowe z radcą prawnym dotyczące różnych form zatrudnienia, zakładania spółdzielni socjalnych, wybranych zagadnień prawa pracy
- konsultacje indywidualne z psychologiem, doradcą zawodowym, informatykiem, radcą prawnym.

Reintegracja społeczna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności społecznych, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym zarządzania budżetem domowym. Treningu dokonywania zakupów i umiejętności kulinarnych. Treningu dbałości o wygląd zewnętrzny i umiejętności higienicznych. Kształtowanie prozdrowotnych postaw uczestników poprzez zajęcia z pracownikiem socjalnym poświęcone tematyce dbałości o zdrowie. Konsultacje indywidualne realizowane przez radcę prawnego, w tym dotyczących spraw mieszkaniowych, zadłużeniowych, spadkowych i postępowania obejmującego ustalenie stopnia niepełnosprawności. Część zajęć z zakresu reintegracji społecznej zrealizowana była w ramach warsztatów tematycznych i wyjść integracyjnych przygotowanych w formule zwiedzania m. in.: Muzeum Wieży

Matematycznej, Muzeum Radia i Telewizji, Ogrodu Japońskiego, miejskich parków i lasów Wrocławia.

Reintegracja społeczna obejmowała:

- warsztaty umiejętności psychospołecznych
- warsztaty z pracownikiem socjalnym
- warsztaty tematyczne (m.in. florystyczne: walentynkowe, wiosenne, świąteczne, ceramiczne, plastyczne, kulinarne, integracyjne)
- zarządzanie budżetem domowym
- konsultacje indywidualne z psychologiem, pracownikiem socjalnym, doradcą zawodowym
- pomoc psychologiczną grupową i indywidualną.

Reintegracja społeczna i zawodowa realizowana był również w ramach projektu „Centrum Kompetencji**”**. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Priorytet 9. Wyłączenie Społeczne; Działanie 9.1. Aktywna Integracja: Poddziałanie 9.1.2 Aktywne Integracja). Reintegracja zawodowa realizowana była w trzech grupach zawodowych: pracownik obsługi klienta, pracownik remontowo-budowlany i opiekun osoby zależnej. Zajęcia na warsztatach zawodowych realizowane przez instruktorów zawodu obejmowały: prace remontowe w siedzibie Wrocławskiego Centrum Integracji, usługi opiekuńcze w Domach Pomocy Społecznej przy ul. Mącznej, Karmelkowej i Rędzińskiej, prace biurowe związane z archiwizacją dokumentów i obsługą klienta na terenie Wrocławskiego Centrum Integracji. Wymienione prace były wykonywane bezpłatnie przy pomocy niezbędnych narzędzi, materiałów i artykułów pielęgnacyjnych zakupionych w ramach budżetu projektu.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy zdobyli/podwyższyli min. następujące umiejętności zawodowe:

- montaż ścian działowych z płyt GK
- montaż ocieplenia zewnętrznego z udziałem płyt styropianowych
- wyrównanie ścian wewnętrznych

- sporządzanie oferty handlowej
- wystawianie dokumentów księgowych
- stosowanie zapisów instrukcji kancelaryjnej
- udzielanie pierwszej pomocy
- wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych.

Reintegracja zawodowa obejmowała również:

- warsztaty zawodowe
- kursy zawodowe kwalifikacyjne
- trening aktywizacji zawodowej z doradcą zawodowym
- trening obsługi komputera
- konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym, informatykiem, instruktorami zawodu.

Część zajęć z zakresu reintegracji społecznej była realizowana jako wyjścia kulturalne w ramach zajęć na których odwiedziliśmy min. Muzeum Współczesne, Muzeum Iluzji. Odbyliśmy spotkania autorskie z wrocławskim malarzem Mariuszem Mikołajkiem.

W ramach reintegracji społecznej odbywały się:

- warsztaty kompetencji społecznych
- warsztaty zdrowy styl życia, domowy mini warsztat, trening obywatelski
- arteterapia i warsztaty handmade
- profilaktyka uzależnień
- konsultacje indywidualne z radcą prawnym, psychologiem, pracownikiem socjalnym/asystentem wsparcia, specjalista ds. uzależnień.

W 2022 roku Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego w WCI realizowało 242 osoby (132 osoby ukończyły projekt zgodnie ze ścieżką), w tym:

- 29 osób z niepełnosprawnością
- 47 osób uzyskało zatrudnienie
- 87 osoby uzyskało kompetencje zawodowe i społeczne
- 19 osób ukończyło staże u pracodawców / zajęcia praktyczne u pracodawców
- 242 osób zostało objętych doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych
- 98 osób uzależnionych od alkoholu
- 51 obcokrajowców – w tym 50 osób z Ukrainy z czego 48 z nich przybyło do Polski na skutek wybuchu wojny w Ukrainie oraz 1 osoba z Białorusi.

II. Działania na rzecz mieszkańców Wrocławia realizowane bezpłatnie w ramach statutowej działalności WCI

1. Wrocławskie Centrum Integracji oferuje wsparcie na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, którzy z powodu wieku i stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie realizować podstawowych potrzeb życiowych. **Prace porządkowe** w ramach bezpłatnych usług systematycznie realizowane były u 50 podopiecznych w miejscu ich zamieszkania. Działania wykonywane były przez osoby uczestniczące w procesie rewitalizacji społecznej. W 2022 posprzątano 24 tyś.m^2 mieszkań, umyto ponad 300 okien.

Szacunkowy koszt rynkowy usług sprzątania wynosi ok. **480 tys. złotych.**

(17 dni w miesiącu x 6 godzin x 20 uczestników x 19,70 zł/h x 12 miesięcy=482 256,00 zł)

2. **Usługami porządkowymi i konserwatorskimi** obejmowano lokal Domu Studenckiego „Pancernik" przy ul. Tramwajowej 2B. Pomoc przy adaptacji budynku o powierzchni 2500 m^2 do przyjęcia 250 obywateli z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Prace obejmowały kompleksowe sprzątanie po pracach remontowych. Meblowanie 85 pomieszczeń i wyposażenie ich w przekazany sprzęt oraz artykuły pierwszej potrzeby. Prace porządkowe wykonywane były na powierzchni ponad 12 tyś.m^2 umyto ponad 150 okien.

Koszt wykonanych prac na rynku szacowany jest na ok. **402 tys. zł**.

(85 dni x 5 godzin x 30 uczestników x 19,70 zł/h =301 410,00 zł)

(17 dni x 6 miesięcy x 5 godzin x 10 uczestników x 19,70 zł/h =100 470,00 zł)

3. Działania „Zero Waste"- **prowadzenie Społecznej Lodówki.** Promując ideę „Wrocław nie marnuje" przeciwdziałającą marnowaniu się jedzenia Wrocławskie Centrum Integracji realizowało przedsięwzięcie „Społecznej Lodówki". W realizację działań włączeni się uczestnicy Wrocławskiego Centrum Integracji Ze „Społecznej Lodówki". W skali roku z zasobów korzysta około 100 osób miesięcznie. W ramach kampanii były realizowane panele edukacyjne zachęcające do życia w stylu less i zero waste. Inspirowano mieszkańców Wrocławia do zmiany nawyków i edukowano w strefie ochrony zasobów wody, powietrza i surowców.

4. Kontynuowano realizację programu zieleni rozproszonej, poprawy estetyki i zagospodarowania rekreacyjnego miasta i ogrodnictwa miejskiego poprzez powstanie koncepcji i realizację **ogrodu społecznego** na przestrzeni wokół budynku Wrocławskiego Centrum Integracji. Pełnił on funkcje edukacyjne, aktywizacyjne i produkcyjne.

5. W 2022 roku ponad **300 osobom** udzielono informacji dotyczących możliwości skorzystania z form pomocy pozwalających na poprawę swojej sytuacji rodzinnej, materialnej i zawodowej.

6. Doradca zawodowy, psycholog i trenerzy reintegracji społeczno - zawodowej **świadczyli nieodpłatną pomoc ponad 1000 obywateli Ukrainy** przebywającym na terenie Wrocławia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Udzielono kompleksowych informacji dotyczących możliwości skorzystania z form pomocy służących poprawie sytuacji życiowej.

III. Organizacja nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne, zasądzonych w ramach kary ograniczenia wolności w ramach Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej .

Od 2009 r. WCI realizuje zadanie własne Gminy Wrocław, polegające na **organizacji warunków wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności**.

W ramach zadania WCI współpracuje z trzema sądami rejonowymi: dla Wrocławia-Krzyków, dla Wrocławia-Fabrycznej i dla Wrocławia-Śródmieścia. Od stycznia 2021 roku Wrocławskie Centrum Integracji jest jedynym podmiotem, organizującym prace na cele społeczne na terenie miasta Wrocławia.

Dzięki podnoszeniu jakości warunków organizacji kary ograniczenia wolności liczba spraw kierowanych przez Sądy do WCI ustabilizowała się na wysokim poziomie. W 2022 roku Sądy Rejonowe skierowały do Wrocławskiego Centrum Integracji łącznie **1 186 osób**, co oznacza spadek liczby przyjętych osób o ponad 15% w porównaniu z rokiem 2021**.** Stosunkowo mniejsza liczba osób skierowanych w 2022 roku związana jest z faktem, iż w roku poprzednim nastąpił znaczny wzrost w związku z wpływem spraw po przerwie związanej z pandemią COVID 19 oraz zaangażowaniem WCI w organizację prac na cele społeczne na terenie całego miasta. Od 2009 roku **liczba osób** skazanych, skierowanych do Wrocławskiego Centrum Integracji **wzrosła ponad 16 -krotnie**.

Tabela 1: Liczba osób kierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji

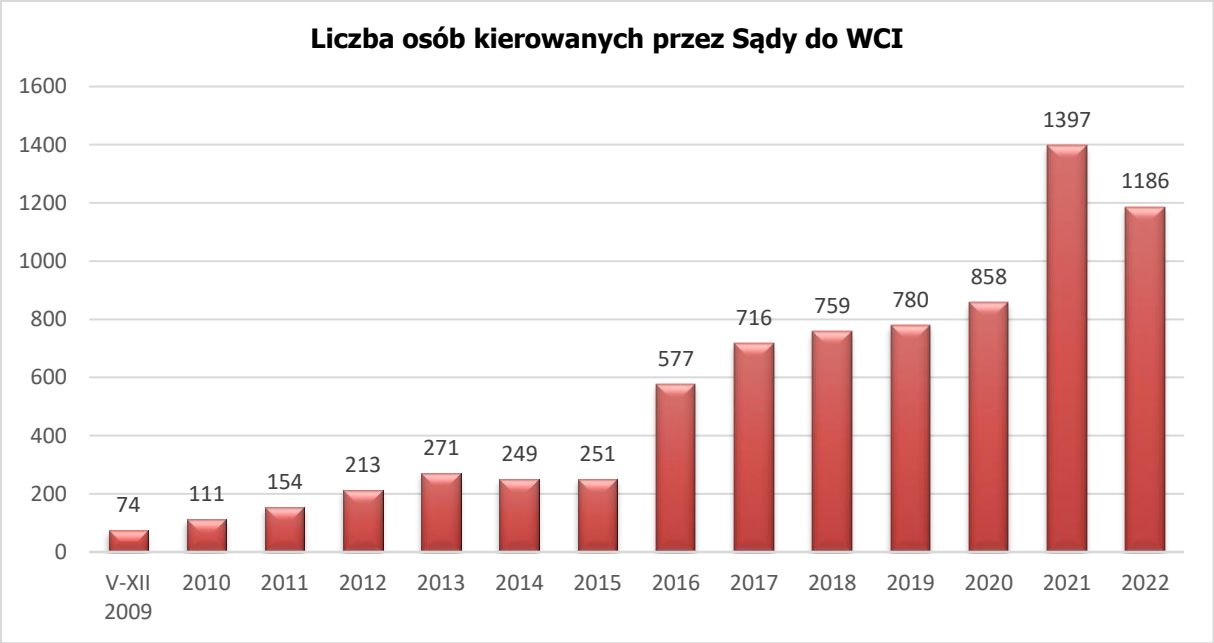

(Tabela 1 przedstawia liczbę osób skierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji: rok 2009 – 74 osoby, rok 2010 – 111 osób, rok 2011 – 154 osoby, rok 2012 – 213 osób, rok 2013 – 271 osób, rok 2014 – 249 osób, rok 2015 – 251 osób, rok 2016 – 577 osób, rok 2017 – 716 osób, rok 2018 – 759 osób, rok 2019 – 780 osób, rok 2020 – 858 osób, rok 2021 – 1397 osób, rok 2022 - 1186)

Osoby skazane na prace społeczne poprzez wykonywane zadania wspierają placówki, w których odbywają karę. Zaobserwowano trend wzrostowy ilości partnerów, wyrażających chęć zaangażowania się w organizację kary ograniczenia wolności w postaci prac społecznych. W 2022 r. liczba partnerów zaangażowanych w organizację warunków do wykonywania prac na cele społeczne **wzrosła aż o 14 jednostek.** W 2022 roku WCI współpracowało łącznie z **140 partnerami lokalnymi,** m.in. szkołami, przedszkolami, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, parafiami. Skazani włączani byli do prac porządkowych, konserwatorskich, naprawczych oraz drobnych prac remontowo-budowlanych. Aktualnie liczba partnerów organizujących prace na cele społeczne zaspokaja potrzeby dotyczące zorganizowania prac dla wszystkich osób skierowanych przez Sądy Rejonowe. Dzięki rozbudowanej bazie partnerów istnieje możliwość **organizacji prac od poniedziałku do niedzieli zarówno w godzinach porannych jak i popołudniowych.**

Osoby skierowane przez Sądy, były angażowane do prac związanych z utrzymaniem i właściwym funkcjonowaniem obiektów i terenów zielonych, praca ta wsparła zarówno podopiecznych podmiotów współpracujących, jak i całą społeczność lokalną. **Od marca 2022 r. osoby skazane zostały zaangażowane w prace organizowaną na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy w domu czasowego pobytu „Pancernik".**

W 2022 roku zasądzono **200 290** godzin społecznych do odpracowania. Nieznaczny spadek wynika z mniejszej ilości orzeczeń sadów, które kierowały do prac na cele społeczne w 2022 r.

Tabela 2: Liczba godzin społecznych zasądzonych przez Sądy Rejonowego

(Tabela 2 przestawia liczbę godzin społecznych zasądzonych przez Sądy Rejonowe: rok 2009 – 9300 godzin, rok 2010 – 10914 godzin, rok 2011 – 16678 godzin, rok 2012 – 20192 godzin, rok 2013 – 21515 godzin, rok 2014 – 17588 godzin, rok 2015 – 16570 godzin, rok 2016 – 72845 godzin, rok 2017 – 99462 godziny, rok 2018 – 112033 godziny, rok 2019 – 122539 godzin, rok 2020 – 139939 godzin, rok 2021 – 232658 godzin, rok 2022 - 200290)

Tabela 3: Liczba godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej

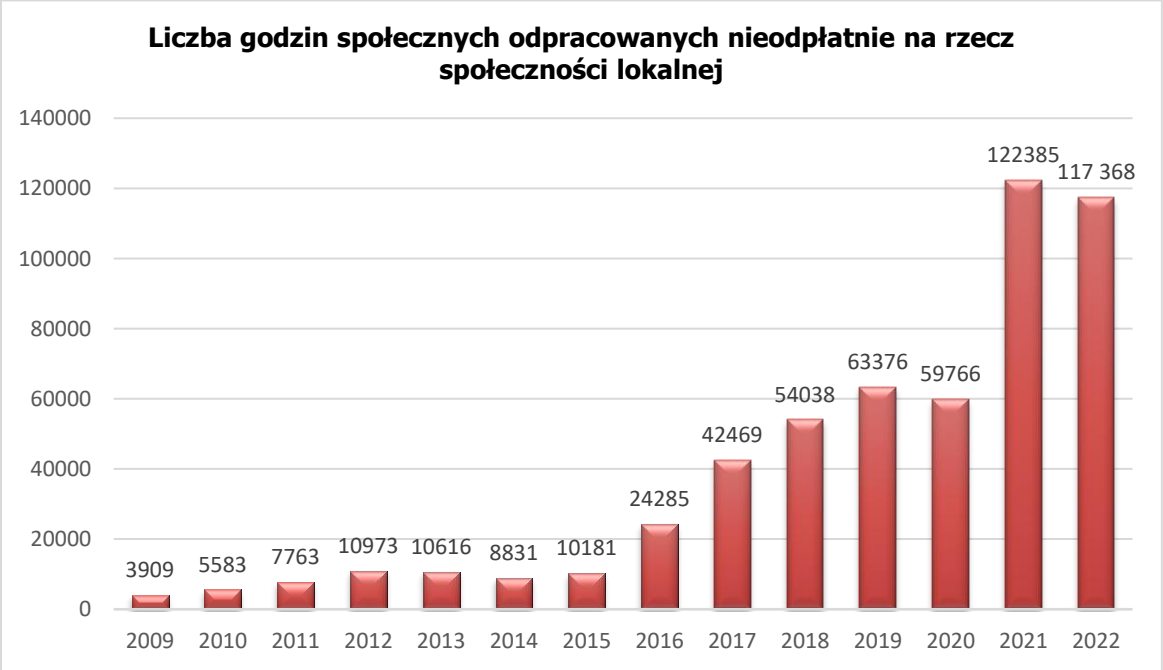

(Tabela 3 przestawia liczbę godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej: rok 2009 – 3909 godzin, rok 2010 – 5583 godziny, rok 2011 – 7763 godziny, rok 2012 – 10973 godziny, rok 2013 – 10616 godzin, rok 2014 – 8831 godzin, rok 2015 – 10181 godzin, rok 2016 – 24285 godzin, rok 2017 – 42469 godzin, rok 2018 – 54038 godzin, rok 2019 – 63376 godzin, rok 2020 – 59766 godzin, rok 2021 – 122385 godzin, rok 2022 – 117368)

W 2022 r. osoby skazane odpracowały **117 368 godzin** na rzecz społeczności lokalnej, co daje **2 312 149,00 zł** przeliczając na minimalną stawkę wynagrodzenia za pracę. Wraz ze wzrostem jakości organizacji prac, stale wzrasta procent liczby odpracowanych godzin. W 2022 roku nastąpił wzrost o ponad 5 punktów procentowych ilości odpracowanych godzin prac na cele społeczne w stosunku do **roku poprzedniego z 53,3 % aż do 58,6 % w 2022 roku. Od 2009 roku liczba odpracowanych godzin prac społecznych wzrosła aż 30-krotnie.**

Prace społeczne organizowane są w nurcie idei sprawiedliwości naprawczej między innymi poprzez działania zorientowane na pojednanie, odbudowanie relacji. Osoby wykonujące karę ograniczenia wolności mają możliwość realnego

naprawienia szkody. Prace te wpisują się w założenia **Rekomendacji Nr CM/Rec(2018)8 Komitetu Ministrów [Rady Europy] dla państw członkowskich dotyczącej sprawiedliwości naprawczej w sprawach karnych.**

Zadanie jest prezentowane jako innowacyjny sposób działania w ramach międzynarodowego projektu Restorative Justice for Change oraz ujmowane w wystąpieniach ekspertów krajowych i międzynarodowych, m.in. dr Annę Matczak z Uniwersytetu w Hadze, dr Beatę Czarnecką-Dzialuk z Państwowej Akademii Nauk, dr Iana Mardera z Maynooth University w Irlandii.

W 2022 roku kontynuowany był udział w regularnych spotkaniach roboczych Europejskiego Forum Sprawiedliwości Naprawczej – prestiżowego gremium ekspertów, badaczy, praktyków i specjalistów w dziedzinie sprawiedliwości naprawczej z ponad 40 krajów Europy i świata.

Wrocławskie Centrum Integracji wykorzystało potencjał wytworzony na przestrzeni wielu lat współpracy samorządu lokalnego z wymiarem sprawiedliwości. Stworzono optymalne warunki do wykonywania przez sprawców wykroczeń i drobniejszych przestępstw nieizolacyjnej kary ograniczenia wolności, co stało się punktem wyjścia do szerzenia praktyk sprawiedliwości naprawczej we Wrocławiu.

W rocznicę ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej Wrocławskie Centrum Integracji w 2022 r. zorganizowało **Galę podsumowującą pierwszy rok działań na rzecz sprawiedliwości naprawczej**. Prelekcje poświęcone podsumowaniu działań, które miały miejsce podczas pierwszego roku od ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej, zostały wygłoszone przez dr Honoratę Czajkowską, dr Annę Matczak a także Zastępcę Dyrektora Wrocławskiego Centrum Integracji Ewę Żmudę. Podczas wydarzenia zostały wręczone wyróżnienia za szczególne zaangażowanie w rozwój Wrocławia jako miasta sprawiedliwości naprawczej.

Podczas Gali Sprawiedliwości Naprawczej wręczono nagrody/wyróżnienia kategoriach: podmiot, osoba oraz działanie. **W kategorii osoba** za wyjątkowe zrozumienie idei sprawiedliwości naprawczej poprzez podkreślanie jej roli we

wszystkich obszarach funkcjonowania miasta Wrocławia a także odzwierciedlanie wartości naprawczych w codziennym funkcjonowaniu **został nagrodzony wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej oraz doradca prezydenta Wrocławia ds. tolerancji i przeciwdziałania ksenofobii Bartłomiej Ciążyński**. **W kategorii podmiot wyróżnienie otrzymał Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej w sprawach karnych okręgu Wrocławskiego**. Nagrodę wręczono w szczególności za zaangażowanie we wspólną realizację wrocławskiego kaskadowego modelu wykonywania kary ograniczenia wolności w ujęciu sprawiedliwości naprawczej oraz otwartość i budowanie dobrych, partnerskich relacji opartych na zrozumieniu i dialogu. **W kategorii działanie została wyróżniona Fundacja Dom Pokoju** za wyjątkowe zaangażowanie w budowanie społeczności lokalnej w duchu Sprawiedliwości Naprawczej w ramach niepowtarzalnych działań jakimi są: Pogotowie Mediacyjne oraz Mediacje Rówieśnicze oraz wiele innych. Ponadto wręczono dwie nagrody specjalne: **wyróżnienie specjalne zostało wręczone dr Honoracie Czajkowskiej** za wkład merytoryczny w budowanie Wrocławia jako Miasta Sprawiedliwości Naprawczej oraz prezentowanie wrocławskich praktyk na arenie międzynarodowej, natomiast **podziękowanie specjalne za dotychczasową współpracę** w budowaniu Wrocławia jako Miasta Sprawiedliwości Naprawczej trafiło do **Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.**

Zgodnie z rekomendacjami na przyszłość rozwijano inicjatywy ukierunkowane na społeczność miasta, które odgrywają istotną rolę w tworzeniu restoratywnej przestrzeni Wrocławia. Każdego dnia reagowano na zgłoszenia mieszkańców Wrocławia i podejmowano działania w przestrzeni miejskiej Wrocławia tak aby była przyjazna dla każdego mieszkańca. Doskonałą okazją do zwrócenia uwagi na problem mowy nienawiści był **21 marca Międzynarodowy Dzień Walki z Dyskryminacją Rasową**. Wrocławskie Centrum Integracji w partnerstwie z Wrocławską Radą ds. Równego Traktowania oraz Fundacją Dom Pokoju **zorganizowało wydarzenie pn. „Mury Mówią".** Podczas pierwszej części pracownicy WCI wraz z osobami skazanymi na karę ograniczenia wolności, przedstawicielami Wrocławskiej Rady ds. Równego Traktowania, Rad Osiedli i innych instytucji zamalowali elementy mowy nienawiści znajdujące się na Szkole Podstawowej nr 93 przy ulicy Niemcewicza. Podczas drugiej części odbyła się

debata ekspercka podczas której poruszone zostały m.in. zagadnienia poświęcone problematyce dyskryminacji rasowej.

W listopadzie 2022 roku **Wrocławskie Centrum Integracji zorganizowało wystawę metaloplastyki** poświęconą tematyce mediacji w kontekście sprawiedliwości naprawczej. Prezentacja wystawy miała miejsce w dniach od 21.11.2022 r. do 09.12.2022 r. Ekspozycja przy ulicy Świdnickiej dała możliwość zapoznania się z prezentowanymi treściami tysiącom mieszkańców i turystów.

W listopadzie 2022 r. w siedzibie Wrocławskiego Centrum Integracji gościli: Zastępca Prezydenta Miasta Rybnika Pan Piotr Masłowski, Przedstawiciel Urzędu Miasta Rybnika, przedstawiciele Sądu Okręgowego w Rybniku: Pani Prezes i Kuratorów Okręgowych, oraz członkowie zarządu Fundacji DobroStka. Podczas spotkania zaprezentowano przede wszystkim wrocławski model kaskadowy organizacji prac na cele społeczne. Jak wynika z uzyskanych informacji zwrotnych, spotkanie stało się inspiracją do rozpoczęcia prac nad wdrożeniem modelu kaskadowego organizacji prac na cele społeczne w mieście Rybnik.

Wrocławska inicjatywa stale dostrzegana jest przez media. W 2022 r. powstało kilka nagrań prezentujących praktyki naprawcze wdrożone we Wrocławskim Centrum Integracji oraz jednostkach partnerskich. Udzielono wywiadów m.in. do radia Wrocław, Echo tv, radia Ram czy radia Rodziny.

W czerwcu 2022 roku zadanie WCSN zostało również zaprezentowane jako **dobra praktyka w promowaniu sprawiedliwości naprawczej podczas europejskiej konferencji w Sassari** w której uczestniczyli eksperci, praktycy, propagatorzy sprawiedliwości naprawczej. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Europejskie Forum Sprawiedliwości Naprawczej. Przedstawicielką Wrocławia na tym prestiżowym spotkaniu była dr Honorata Czajkowska - członkini Wrocławskiego Zespołu ds. Sprawiedliwości Naprawczej – Reprezentant Wrocławia.

W ramach prac społecznych, od 2016 r. Wrocławskie Centrum Integracji usuwa elementy graficzne mowy nienawiści z przestrzeni miejskiej. W tym celu stworzono **Internetowe Centrum Zgłoszeń – www.wcsn.pl,** za pośrednictwem którego drogą elektroniczną Mieszkańcy zgłaszają **elementy mowy nienawiści, pojawiające się w przestrzeni miejskiej Wrocławia.** Centrum jest odpowiedzialne za koordynację działań związanych z eliminowaniem następstw wandalizmu w przestrzeni miejskiej, w tym: weryfikację zgłoszeń, ustalanie zarządców nieruchomości, określanie zakresu prac, dobór materiałów oraz usuwanie zgłoszonych elementów mowy nienawiści przy udziale osób odbywających karę ograniczenia wolności.

W 2022 r. przyjęto 500 zgłoszeń mieszkańców, w następstwie których usunięto aż 1 903 napisy i symbole, nawołujące do nienawiści. W porównaniu z rokiem 2021 r. nastąpił spadek w zakresie ilości nienawistnych napisów i symboli usuniętych z przestrzeni miejskiej. Trend spadkowy wynika przede wszystkim z wielkości zgłaszanych elementów. Zauważono znaczną zmianę w wielkości napisów, które pojawiały się w przestrzeni publicznej w 2022 r. Większość elementów mierzyła ponad 2 metry kwadratowe.

Ponadto w 2022 roku wdrożono zintensyfikowane działania służące identyfikacji elementów mowy nienawiści wobec osób narodowości ukraińskiej. Wprowadzono wzmożony monitoring ulic miasta Wrocławia oraz tryb pozwalający na podjęcie natychmiastowych działań zmierzających do usunięcia zlokalizowanych elementów nawołujących do nienawiści. W efekcie wzmożonych działań **przyjęto 58 zgłoszeń zawierających elementy mowy nienawiści wobec uchodźców** w następstwie których **usunięto 97 napisów i symboli nawołujących do nienawiści.**

Prace realizowane były przez osoby skazane, wykonujące prace społeczne na rzecz Wrocławskiego Centrum Integracji i nadzorowane przez zespół Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.

Od 2016 roku, tj. od czasu włączenia usuwania mowy nienawiści z przestrzeni miejskiej do katalogu prac społecznych, liczba usuwanych nienawistnych napisów **wzrosła prawie 15 - krotnie.**

IV. Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 w punktach opieki dziennej

Wrocławskie Centrum Integracji realizowało w 2022 roku zadanie „**Wrocławski Opiekun Dzienny**" polegające na organizowaniu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w celu umożliwienia Rodzicom/opiekunom prawnym powrót na rynek pracy lub kontynuowanie zatrudnienia. Zadanie realizowane jest w oparciu o ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

W ramach zadania koordynowany był proces :

- naboru i zatrudniania Opiekunów Dziennych
- upowszechniania idei opieki domowej wśród rodziców dzieci do lat 3
- organizowania i dofinansowywania opieki w Punktach Opieki Dziennej
- wyposażania Punktów Opieki Dziennej
- monitorowania jakości sprawowanej opieki
- wspierania rodziców i opiekunów dziennej w formie wsparcia psychologicznego
- wspierania rodziców dzieci z ciąży mnogiej.

W 2022 roku w ramach zadania Wrocławski Opiekun Dzienny umożliwiono prowadzenie **23 punktów opieki dziennej**. Z usług opiekuńczych skorzystało **178** rodziców dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, powierzając **182** dzieci pod opiekę. Niższa niż zakładana liczba działających POD wynika z decyzji o zmianie zasad finansowania (finasowanie w formie dotacji) tej formy opieki od 2023r..

W 2022 r. zostało zorganizowanych:

- 5 spotkań warsztatowych dla rodziców na których poruszane były zagadnienia dotyczące rozpoznawania potrzeb małego dziecka, adaptacji dziecka do lat 3, ćwiczeń w ocenie rozwoju małego dziecka oraz roli zabawy w rozwoju dziecka, a także roli małego dziecka w społecznych relacjach
- kurs pierwszej pomocy dla opiekunów dziennych

- spotkania z Mikołajem i rozdanie paczek świątecznych dla dzieci w każdym punkcie opieki.

V. Wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu w ramach projektu społecznego „Wrocław na językach świata”

Od września 2016 r. WCI realizuje projekt społeczny „**Wrocław na językach świata**”. W ramach projektu mieszkańcy Wrocławia jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających, studiujących lub pracujących we Wrocławiu, posługiwania się językiem polskim. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji językowych cudzoziemców, a co za tym idzie ułatwianie im funkcjonowania w środowisku pracy oraz we wrocławskiej społeczności. Na potrzeby projektu stworzyliśmy platformę internetową: www.wnjs.pl. Platforma internetowa dostępna jest w 3 wersjach językowych – polskiej, angielskiej i ukraińskiej.

W 2022 roku zarejestrowało się na platformie internetowej:

- **190 wolontariuszy**, od początku projektu do końca roku 2022 - 1273 wolontariuszy,
- **1337 obcokrajowców** (dla porównania w 2021 r. – 466 osób), od początku projektu do końca roku 2022 - 4232 obcokrajowców. **Zdecydowaną większość zgłaszających się uczniów stanowiły osoby uchodźcze z Ukrainy (łącznie 1161 osób).**

W roku 2022 Wolontariusze spotkali się z „Uczniami” **3797 razy** ucząc ich nieodpłatnie języka polskiego przez **5828 godzin**.

Spotkania językowe odbywały się **online lub stacjonarnie w 63 miejscach** udostępnianych bezpłatnie przez partnerów kampanii (m.in. restauracje, kawiarnie, filie Miejskiej Biblioteki Publicznej, siedziby NGO, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe).

Cudzoziemcy zgłaszający się do udziału w kampanii pochodzili z **40 krajów świata** (Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Polska, Indie, Włochy, Korea Południowa, Ekwador, Rwanda, Pakistan, Kazachstan, Portugalia, Rosja, Armenia, Liban, Kirgistan, Jemen, Nigeria, Brazylia, Turcja, Wietnam, Albania, Hiszpania, USA,

Czechy, Kanada, Tanzania, Zimbabwe, Dominikana, Filipiny, Indonezja, Meksyk, Chiny, Wenezuela, Maroko, Rumunia, Kongo, Taiwan, Nowa Zelandia, Kolumbia).

Zainteresowanym cudzoziemcom udzielano dodatkowego wsparcia online w formie poradnictwa dot. zatrudnienia, pomocy psychologicznej/ psychoterapeutycznej, pomocy w załatwianiu codziennych spraw życiowych, udzielenia informacji o dostępnych kursach/szkoleniach z języka polskiego czy wydarzeniach kulturalnych.

W ramach kampanii w 2022 r. dodatkowo przeprowadzono:

- spotkanie zapoznawcze dla wolontariuszy oraz spotkanie integracyjne dla wolontariuszy, uczniów i ich rodzin,
- cykl 10 bezpłatnych szkoleń dla wolontariuszy z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,
- szkolenie antydyskryminacyjne dla wolontariuszy.

VI. Wsparcie organizacji zadań Klubu Integracji Społecznej w ramach projektu „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu”

Projekt **„Klubu Integracji Społecznej we Wrocławiu”** realizowany był w okresie od listopada 2019 r. do sierpnia 2022 r. i był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (**Priorytet** 9. Wyłączenie Społeczne; **Działanie** 9.1. Aktywna Integracja: **Poddziałanie** 9.1.1 Aktywna Integracja – konkursy horyzontalne.

Całkowita wartość projektu: 3 374 566,44 zł. Kwota dofinansowania unijnego to 3 205 838,11 zł.

Liderem projektu była Gmina Wrocław, w imieniu której projekt realizowało Wrocławskie Centrum Integracji. Partnerem projektu było Stowarzyszenie Ruch Antynarkotyczny „KARAN”.

Z udziału w projekcie skorzystało przez cały okres trwania projektu **280 niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia** powyżej 18 r.ż., którzy z powodu m.in.:

- długotrwałej choroby
- niepełnosprawności
- długotrwałego pozostawania poza rynkiem pracy
- ubóstwa, braku wsparcia rodzinnego i środowiskowego
- bezdomności,

nie mogli samodzielnie uzyskać kompetencji społecznych i zawodowych.

Projekt realizowany był zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

W 2022 roku w ramach projektu zrealizowano następujące działania:

a) zrealizowane (zakończone) 2 czteromiesięczne edycje (VI i VII edycja) w **ścieżce reintegracji społecznej i ścieżce reintegracji społeczno-zawodowej w Klubie Integracji Społecznej we Wrocławiu** przy ul. Skoczylasa 8.

b) zrealizowane (zakończone) 2 edycje (VI i VII edycja) w **ścieżce reintegracji społeczno-zawodowej we Wrocławskim Centrum Integracji**.

Realizacja projektu przyniosła następujące korzyści:

- wzrost udziału w projekcie **migrantów,** w tym 19 Ukrainek, co pozwoliło kadrze na zdobycie nowych umiejętności i doświadczeń związanych z realizacją wsparcia dla migrantów,
- wzrost ilości osób **z niepełnosprawnością** biorących udział w projekcie, w tym osób ze sprzężonymi niepełnosprawnościami (w tym osoba z porażeniem czterokończynowym i niepełnosprawnością intelektualną), co wiązało się z nabyciem nowych kompetencji przez kadrę.

W 2022 roku uczestnicy projektu osiągnęli następujące rezultaty:

- 64 osobom umożliwiono podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych
- 12 osób uzyskało zatrudnienie
- 16 osób uzyskało kwalifikacje zawodowe

- 14 osób ukończyło praktyki u pracodawców.

VII. Wsparcie dla osób, które przybyły do Polski w wyniku działań wojennych - napaści Rosji na Ukrainę

1. Reintegracja społeczna i zawodowa **50 obywateli Ukrainy** realizowana była w następujących grupach zawodowych: **opiekun dzienny dzieci do lat 3 i pracownik prac prostych oraz opiekun osoby zależnej i pracownik obsługi klienta.** W tym **36 osób** podniosło kwalifikacje zawodowe bądź było na stażach, a **17 osób uzyskało zatrudnienie**. Zaznaczyć należy, że jeszcze w 2023 r. **11 osób** uczestniczy w ostatniej edycji projektu „Centrum Kompetencji".
   Kształcenie zawodowe skierowane było na **podniesienie umiejętności z zakresu posługiwania się językiem polskim**. Zajęcia w formie warsztatów i wykładów pozwoliły zdobyć wiedzę umożliwiającą sprawowanie pełnej opieki nad dzieckiem w warunkach opieki instytucjonalnej i domowej, a także opieki nad osobami zależnymi oraz umiejętność sprawnej obsługi klienta.

2. *Po wybuchu wojny w Ukrainie WCI podjęło działania niemal natychmiast. Już w pierwszym tygodniu uruchomiona została pomoc psychologiczną w języku ukraińskim i rosyjskim. W związku z falą migrantów wojennych wsparto ich pomocą w procedowaniu spraw urzędowych oraz zaspokojeniu ich potrzeb materialnych m.in. przekazywano środki higieniczne, jedzenie. Dzięki działaniom w mediach społecznościowych zgłosiło się do nas 142 wolontariuszy. Osoby te pomagały obywatelom Ukrainy w składaniu wniosków o numer PESEL, wizytach u lekarza, wizytach w urzędzie pracy czy nauki języka polskiego, dodatkowo:*
   - *utworzono bazę informacyjną, gdzie migranci mogli uzyskać pomoc rzeczową,*
   - *zorganizowane zostało spotkanie międzykulturowe dotyczące Ukrainy,*
   - *odbywały się zajęcia grupowe oraz konsultacje indywidualne z doradztwa zawodowego,*
   - *wyszkolono 20 kobiet z Ukrainy na opiekunki dzienne.*

3. *Dodatkowe wsparcie Wrocławskiego Centrum Integracji skierowane było do ponad 1000 obywateli Ukrainy, którzy zetknęli się z nowymi warunkami życia społecznego. Informowano o zakresie funkcjonowania urzędów i instytucji publicznych. Udzielano pomocy w przygotowaniu dokumentów w języku polskim. Wspomagano w poszukiwaniu pracy i legalnego zatrudnienia poprzez warsztaty grupowe i konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym. Oferowano wsparcie psychologiczne. Realizowano spotkania na których przekazywano wiedzę o kulturze polskiej i innych aspektach życia we Wrocławiu.*
4. W 2022 roku zarejestrowało się na platformie internetowej: 1337 obcokrajowców. Zdecydowaną większość zgłaszających się przez bazę uczniów stanowiły **osoby uchodźcze z Ukrainy (1161 osób)**.
   Spośród ponad 1150 osób uchodźczych, które w ubiegłym roku nadesłało zgłoszenia do udziału w Programie łącznie **334 uczęszczało na zajęcia z języka polskiego z wolontariuszami** w ramach Programu, przy czym:

   - **222** z tych osób zakończyło udział w programie (m.in. ze względu na podjęcie pracy zawodowej, przeprowadzkę do innego miasta/kraju, rozpoczęcie komercyjnych kursów języka polskiego, rozpoczęcie nauki formalnej lub też konieczność opieki nad członkiem rodziny),
   - **112** osób zapisanych w 2022 roku kontynuuje spotkania z wolontariuszami w 2023 r.

   Zainteresowanym cudzoziemcom, w tym przede wszystkim osobom uchodźczym, udzielano dodatkowego wsparcia w formie:

   - tłumaczeń dokumentów i różnorodnych informacji
   - poradnictwa dot. zatrudnienia
   - informowania o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej/psychoterapeutycznej,
   - pomocy w załatwianiu codziennych spraw życiowych
   - informowania na temat edukacji dzieci i młodzieży we Wrocławiu, wyszukiwania odpowiednich placówek np. dla dzieci/młodzieży z zaburzeniami
   - asystowania podczas wizyt u lekarza

- objaśniania kwestii prawnych, podatkowych oraz związanych z zamieszkaniem w Polsce (m.in. wynajem mieszkań).

Dodatkowo informowano migrantów i uchodźców o dostępnych kursach/szkoleniach z języka polskiego czy wydarzeniach kulturalnych. Ww. wsparcia i informacji udzielali zarówno koordynatorzy, jak i wolontariusze Programu.

5. Wrocławskie Centrum Integracji w 2022 r. uzyskało dofinansowanie z Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)* w wysokości 109 900, 66 zł. Zostało ono przeznaczone na:
   - superwizję skierowaną do pracowników oraz wolontariuszy pracujących w punktach pobytu tymczasowego na terenie Gminy Wrocław
   - zakup sprzętu elektronicznego (laptopy i projektor) oraz oprogramowania (pakiet biurowy)
   - zakup urządzenia wielofunkcyjnego (drukarka ze skanerem)
   - zakup oprogramowania antywirusowego (licencje)
   - zakup gier planszowych
   - zakup materiałów edukacyjnych (podręczniki i ćwiczenia) do nauki języka polskiego jako obcego.

   * Zadanie realizowane jest w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 9.06.2022 oraz Letters of Exchange for the provision of suport related to emergency refugee response in Wroclaw z 09.06.2022

   Zakupione materiały edukacyjne do nauki języka polskiego jako obcego (w tym: podręczniki, zeszyty ćwiczeń oraz gry planszowe) **udostępnianie są nieodpłatnie** wolontariuszom i uczestnikom Programu.

6. Wsparcie dla **19 osób** przybywających z Ukrainy w projekcie „Klub Integracji Społecznej" we Wrocławiu zostało dostosowane do potrzeb osób, które przybyły do Polski w wyniku działań wojennych. Zajęcia projektowe nie zostały zmienione, jednak podjęto dodatkowe kroki w celu umożliwienia tym osobom pełnego udziału w szkoleniach. Pozyskano kilku

wolontariuszy, którzy podczas zajęć grupowych tłumaczyli treści przekazywane przez prowadzących, wspomagali językowo w kontaktach z innymi uczestnikami oraz podczas konsultacji indywidualnych, **szczególnie z prawnikiem i psychologiem i doradcą zawodowym**, tłumaczyli niezrozumiałe zwroty, wypowiedzi itd.
Najwięcej zainteresowania wzbudziły te zajęcia, które prowadziły do większej integracji z mieszkańcami Wrocławia np. kulinarne, podczas których następowała wymiana zalet kuchni polskiej i ukraińskiej czy wyjścia integracyjne pozwalające poznać Wrocław, jego historię, kulturę i mieszkańców.

Konsultacje z doradcą zawodowym ułatwiały szukanie ofert pracy, przygotowywanie aplikacji oraz wprowadzały w polski rynek pracy (**jedna z uczestniczek podjęła działalność gospodarczą**).

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI WROCŁAWSKIEGO CENTRUM INTEGRACJI W 2022 r.

A. Statutowym zadaniem Wrocławskiego Centrum Integracji, w myśl ustawy o zatrudnieniu socjalnym, jest reintegracja społeczna i zawodowa mieszkańców Wrocławia, w szczególności osób bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo czy zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym osób z niepełnosprawnościami). Działania te mają na celu podniesienie kompetencji zawodowych i społecznych mieszkańców Wrocławia oddalonych od rynku pracy.

Pomimo niskiej stopy bezrobocia i korzystnej sytuacji na rynku pracy we Wrocławiu ciągle funkcjonują osoby, które nie są w stanie samodzielnie wejść na rynek pracy. Działania podejmowane przez WCI mają na celu dotarcie i zaktywizowanie społeczne i zawodowe tych osób oraz przygotowanie ich do wejścia/powrotu na rynek pracy.
W 2022 roku zgłosiło się do Wrocławskiego Centrum Integracji **1100 osób,** które skorzystały z informacji o możliwościach wsparcia w celu powrotu na rynek pracy. Uzyskały pomoc psychologiczną oraz doradcy zawodowego.

187 osób podpisało a 242 osoby realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego (IPZS). Uczestnicy skorzystali z zajęć w ramach reintegracji społecznej i zawodowej realizowanych przez psychologów, doradców zawodowych, instruktorów zawodu. Osoby te przy wsparciu instruktorów zawodu, podczas warsztatów reintegracji zawodowej, wykonywały również nieodpłatnie usługi na rzecz mieszkańców Wrocławia.

Reintegracja społeczna i zawodowa **50 obywateli Ukrainy** realizowana była w następujących grupach zawodowych: **opiekun dzienny dzieci do lat 3 i pracownik prac prostych oraz opiekun osoby zależnej i pracownik obsługi klienta**. W tym **36 osób** podniosło kwalifikacje zawodowe bądź było na stażach, a **17 osób uzyskało zatrudnienie**. Zaznaczyć należy, że jeszcze w 2023 r. **11 osób** uczestniczy w ostatniej edycji projektu „Centrum Kompetencji".

Kształcenie zawodowe skierowane było na podniesienie umiejętności z zakresu posługiwania się językiem polskim. Zajęcia w formie warsztatów i wykładów pozwoliły zdobyć wiedzę umożliwiającą sprawowanie pełnej opieki nad dzieckiem w warunkach opieki instytucjonalnej i domowej, a także opieki nad osobami zależnymi oraz umiejętność sprawnej obsługi klienta.

B. Wrocławskie Centrum Integracji oferuje wsparcie na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, którzy z powodu wieku i stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie realizować podstawowych potrzeb życiowych. **Prace porządkowe** w ramach bezpłatnych usług systematycznie realizowane były u 50 podopiecznych w miejscu ich zamieszkania. Działania wykonywane były przez osoby uczestniczące w procesie rewitalizacji społecznej. W 2022 posprzątano 24 tyś.m^2 mieszkań, umyto ponad 300 okien.

Szacunkowy koszt rynkowy usług sprzątania wynosi ok. **480 tys. złotych.**

(17 dni w miesiącu x 6 godzin x 20 uczestników x 19,70 zł/h x 12 miesięcy=482256 zł)

Realizowane były również:

1. **Usługi porządkowe i konserwatorskie** w lokal Domu Studenckiego „Pancernik" przy ul. Tramwajowej 2B. Pomoc przy adaptacji budynku o powierzchni 2500 m^2 do przyjęcia 250 obywateli z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Prace obejmowały kompleksowe sprzątanie po pracach remontowych. Meblowanie 85 pomieszczeń i wyposażenie ich w przekazany sprzęt oraz artykuły pierwszej potrzeby. Prace porządkowe wykonywane były na powierzchni ponad 12 tyś.m^2 umyto ponad 150 okien.

Koszt wykonanych prac na rynku szacowany jest na ok. **402 tys. zł**.

(85 dni x 5 godzin x 30 uczestników x 19,70 zł/h =301410 zł)

(17 dni x 6 miesięcy x 5 godzin x 10 uczestników x 19,70 zł/h =100470 zł)

2. Doradca zawodowy, psycholog i trenerzy reintegracji społeczno - zawodowej **świadczyli nieodpłatną pomoc ponad 1000** obywateli Ukrainy przebywającym na terenie Wrocławia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Udzielono kompleksowych informacji dotyczących możliwości skorzystania z form pomocy służących poprawie sytuacji życiowej.

C. Od 2009 r. WCI realizuje zadanie własne Gminy Wrocław, polegające na **organizacji warunków wykonywania nieodpłatnych, kontrolowanych prac na cele społeczne przez osoby skazane na karę ograniczenia wolności**. Prace organizowane są na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 01.06.2010 r. w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna (Dz. U. z 2010r., nr 98, poz. 634). W okresie sprawozdawczym **1 189 osób skazanych** odpracowało **117 368 godzin** na rzecz społeczności lokalnej. **Od 2009 roku liczba odpracowanych godzin prac społecznych wzrosła aż 30-krotnie.**

Prace wykonywane były na potrzeby przeszło **140 partnerów**, m.in. szkół, przedszkoli, stowarzyszeń, rad osiedli czy parafii. Wartość odpracowanych godzin szacowana jest na przeszło **2 312 149 zł.** W 2022 roku Wrocławskie Centrum Integracji obsługiwało **Internetowe Centrum Zgłoszeń,** za pośrednictwem

którego drogą elektroniczną mogą być zgłaszane **przejawy wandalizmu w przestrzeni publicznej Wrocławia.** WCI jest odpowiedzialne za koordynację działań związanych z eliminowaniem następstw wandalizmu w przestrzeni miejskiej, w tym: weryfikację zgłoszeń, ustalanie zarządców nieruchomości, określanie zakresu prac, dobór materiałów oraz usuwanie zgłoszonych elementów mowy nienawiści. W 2022 r. **przyjęto 500 zgłoszeń mieszkańców,** w następstwie których usunięto aż **1 903 napisy i symbole, nawołujące do nienawiści..** Prace realizowane były przez osoby skazane, wykonujące prace społeczne na rzecz Wrocławskiego Centrum Integracji i nadzorowane przez zespół Wrocławskiego Centrum Sprawiedliwości Naprawczej.

Między innymi w efekcie działań Wrocławskiego Centrum Integracji w 2021 roku Wrocław stał się **pierwszym polskim miastem sprawiedliwości naprawczej,** dołączając tym samym do elitarnego grona miast, noszących ten tytuł tj. m.in.: Hull, Leuven, Bristol, Como.

W rocznicę ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej Wrocławskie Centrum Integracji w 2022 r. zorganizowało **Galę podsumowującą pierwszy rok działań na rzecz sprawiedliwości naprawczej**. Prelekcje poświęcone podsumowaniu działań, które miały miejsce podczas pierwszego roku od ogłoszenia Wrocławia miastem sprawiedliwości naprawczej, zostały wygłoszone przez dr Honoratę Czajkowską, dr Annę Matczak a także Zastępcę Dyrektora Wrocławskiego Centrum Integracji Ewę Żmudę. Podczas wydarzenia zostały wręczone wyróżnienia za szczególne zaangażowanie w rozwój Wrocławia jako miasta sprawiedliwości naprawczej.

D. Od 2014 roku WCI realizowało zadanie „**Wrocławski Opiekun Dzienny**" polegające na zorganizowaniu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w celu umożliwienia Rodzicom /opiekunom prawnym powrotu na rynek pracy lub kontynuowanie zatrudnienia. Zadanie realizowane było w oparciu o ustawę o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W 2022 roku w ramach zadania Wrocławski Opiekun Dzienny umożliwiono prowadzenie **23 punktów opieki dziennej.** Z usług opiekuńczych skorzystało w ubiegłym roku **178** rodziców dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, powierzając **182** dzieci pod opiekę. Niższa niż zakładana liczba działających POD wynikała z decyzji o zmianie zasad finansowania (finasowanie w formie dotacji) tej formy opieki od 2023r..

Punkty Opieki Dziennej dla dzieci do lat 3 w 2022r. były otwarte na dzieci przybywające z Ukrainy.

E. Wrocławskie Centrum Integracji organizuje **wsparcie na rynku pracy obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu** w ramach projektu społecznego „**Wrocław na językach świata**". Wrocławianie jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających i pracujących we Wrocławiu posługiwania się językiem polskim**.** W roku 2022 Wolontariusze spotkali się z „Uczniami" **3797 razy** ucząc ich nieodpłatnie języka polskiego przez **5828 godzin**.

W 2022 roku zarejestrowało się na platformie internetowej:

- **190 wolontariuszy**, od początku projektu do końca roku 2022 - 1273 wolontariuszy,
- **1337 obcokrajowców** (dla porównania w 2021 r. – 466 osób), od początku projektu do końca roku 2022 - 4232 obcokrajowców. Zdecydowaną większość zgłaszających się uczniów stanowiły osoby uchodźcze z Ukrainy (łącznie 1161 osób).

Cudzoziemcy zgłaszający się do udziału w kampanii pochodzili z **40 krajów świata** (Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Polska, Indie, Włochy, Korea Południowa, Ekwador, Rwanda, Pakistan, Kazachstan, Portugalia, Rosja, Armenia, Liban, Kirgistan, Jemen, Nigeria, Brazylia, Turcja, Wietnam, Albania, Hiszpania, USA, Czechy, Kanada, Tanzania, Zimbabwe, Dominikana, Filipiny, Indonezja, Meksyk, Chiny, Wenezuela, Maroko, Rumunia, Kongo, Taiwan, Nowa Zelandia, Kolumbia).

W ramach kampanii w 2022 r. dodatkowo przeprowadzono:

- spotkanie zapoznawcze dla wolontariuszy oraz spotkanie integracyjne dla wolontariuszy, uczniów i ich rodzin,
- cykl 10 bezpłatnych szkoleń dla wolontariuszy z metodyki nauczania języka polskiego jako obcego,
- szkolenie antydyskryminacyjne dla wolontariuszy.

Wrocławskie Centrum Integracji w 2022 r. uzyskało dofinansowanie z Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF)* w wysokości 109 900, 66zł. Zostało ono przeznaczone na:

- superwizję skierowaną do pracowników oraz wolontariuszy pracujących w punktach pobytu tymczasowego na terenie Gminy Wrocław,
- Zakup sprzętu elektronicznego (laptopy i projektor) oraz oprogramowania (pakiet biurowy),
- Zakup urządzenia wielofunkcyjnego (drukarka ze skanerem),
- Zakup oprogramowania antywirusowego (licencje),
- Zakup gier planszowych,
- Zakup materiałów edukacyjnych (podręczniki i ćwiczenia) do nauki języka polskiego jako obcego.

* Zadanie realizowane jest w ramach Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) na podstawie Memorandum of Understanding pomiędzy Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) a Miastem Wrocław z dnia 9.06.2022 oraz Letters of Exchange for the provision of suport related to emergency refugee response in Wroclaw z 09.06.2022

Zakupione materiały edukacyjne do nauki języka polskiego jako obcego (w tym: podręczniki, zeszyty ćwiczeń oraz gry planszowe) udostępnianie są nieodpłatnie wolontariuszom i uczestnikom Programu.

F. Wrocławskie Centrum Integracji w 2022 r. realizowało samodzielnie lub w **partnerstwie 2 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej**: „Centrum Kompetencji" oraz Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu. Uczestnikami projektów byli mieszkańcy Wrocławia – osoby niezatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami. **Koszt realizacji projektów, z których skorzystało łącznie 250 osób to przeszło 1,5 mln zł.**

PROGRAMY SKIEROWANE DO OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Gmina Wrocław (Wrocławskie Centrum Integracji) w 2022 roku realizowała działania skierowane między innymi do osób z niepełnosprawnościami zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Były to następujące działania: dzielność statutowa Wrocławskiego Centrum Integracji oraz realizowane przez WCI projekty dedykowane również osobom z niepełnosprawnością. Wsparcie społeczne i zawodowe zapewniał udział w projektach: „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu" oraz „Centrum Kompetencji". Projekty dofinansowane w kwocie przeszło 1,5 mln zł w 2022 r. ze środków Unii Europejskiej , zapewniają zdobycie nowego zawodu, skorzystanie ze staży oraz uzyskanie zatrudnienia. Podczas szkoleń uczestnicy otrzymują stypendia pozwalające na poprawę sytuacji finansowej rodzin.

DIALOG MIĘDZYKULTUROWY

Gmina Wrocław realizuje od 6 lat projekt społeczny „Wrocław na językach świata". W ramach projektu mieszkańcy Wrocławia jako wolontariusze uczą obcokrajowców mieszkających – studiujących lub pracujących we Wrocławiu, posługiwania się językiem polskim. Celem projektu jest zwiększenie kompetencji językowych cudzoziemców, a co za tym idzie ułatwianie im funkcjonowania w środowisku pracy oraz we wrocławskiej społeczności. Na potrzeby projektu funkcjonuje platforma internetowa: www.wnjs.pl , dostępna w 3 językach polskim, angielskim i ukraińskim. W 2022 r. zgłosiło się do kampanii społecznej 190 wolontariuszy oraz 1337 obcokrajowców), zorganizowano 5828 godzin bezpłatnej nauki języka polskiego dla obcokrajowców z 40 krajów (Ukraina, Białoruś, Mołdawia, Polska, Indie, Włochy, Korea Południowa, Ekwador, Rwanda, Pakistan, Kazachstan, Portugalia, Rosja, Armenia, Liban, Kirgistan, Jemen, Nigeria, Brazylia, Turcja, Wietnam, Albania, Hiszpania, USA, Czechy, Kanada, Tanzania, Zimbabwe, Dominikana, Filipiny, Indonezja, Meksyk, Chiny, Wenezuela, Maroko, Rumunia, Kongo, Taiwan, Nowa Zelandia, Kolumbia).

PROGRAMY RESOCJALIZACJI OSÓB SKAZANYCH I ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Gmina Wrocław w 2022 r. udzielała wsparcia osobom zagrożonym społecznie i zawodowo. Z organizacji prac na cele społeczne zasądzonych przez Sądy Rejonowe skorzystał0 1186 osób, które odpracowały nieodpłatnie 117 368 godzin na cele społeczności lokalnej. Od 2009 roku liczba odpracowanych godzin prac społecznych wzrosła aż 30-krotnie. Dzięki między innymi tym działaniom Wrocław został 8.11.2021r. ogłoszony przez Prezydenta Wrocławia pierwszym w Polsce miastem sprawiedliwości naprawczej.

Tabela 1: Liczba osób kierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji

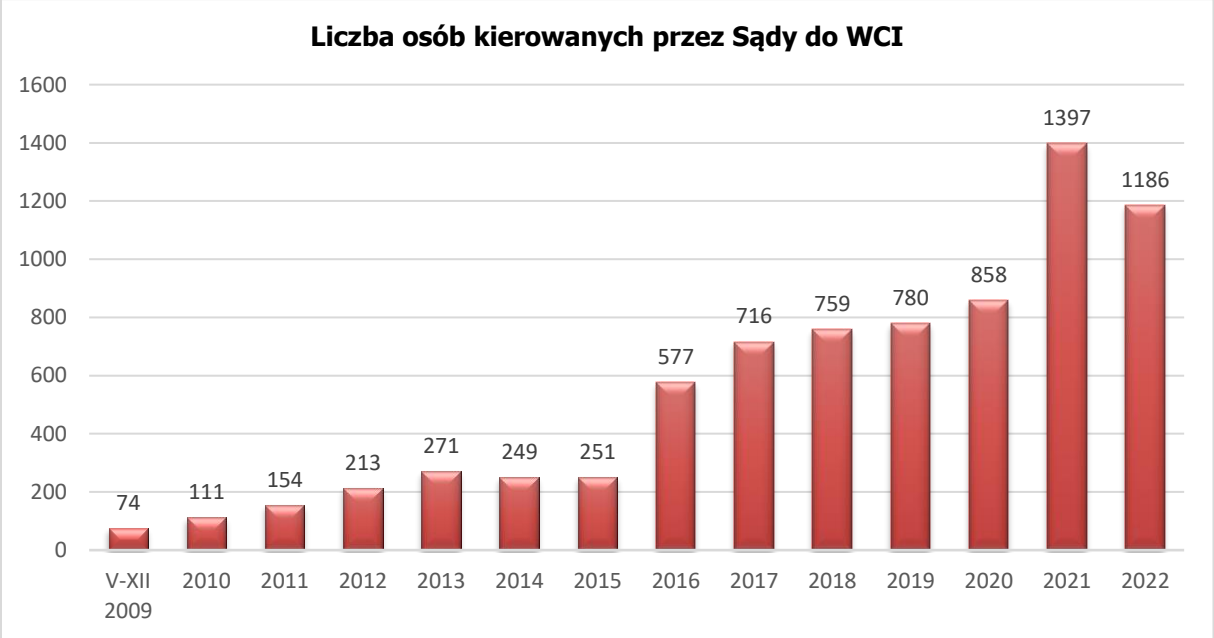

(Tabela 1 przedstawia liczbę osób skierowanych przez Sądy do Wrocławskiego Centrum Integracji: rok 2009 – 74 osoby, rok 2010 – 111 osób, rok 2011 – 154 osoby, rok 2012 – 213 osób, rok 2013 – 271 osób, rok 2014 – 249 osób, rok 2015 – 251 osób, rok 2016 – 577 osób, rok 2017 – 716 osób, rok 2018 – 759 osób, rok 2019 – 780 osób, rok 2020 – 858 osób, rok 2021 – 1397 osób, rok 2022 - 1186)

Tabela 2: Liczba godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej

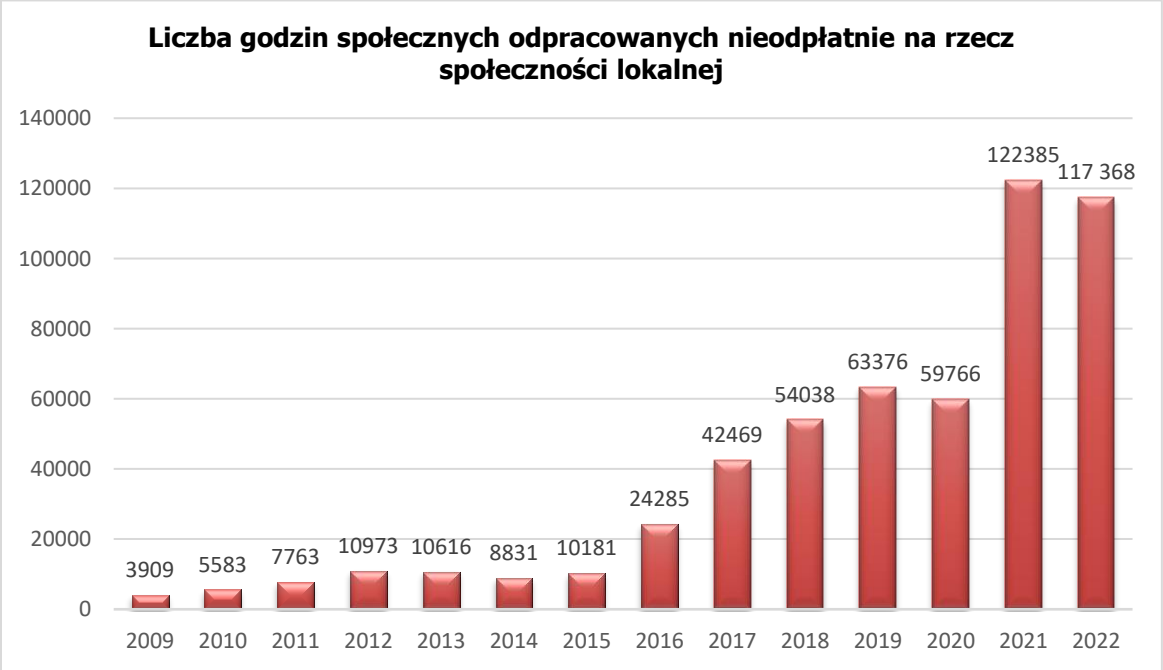

(Tabela 2 przestawia liczbę godzin społecznych odpracowanych nieodpłatnie na rzecz społeczności lokalnej: rok 2009 – 3909 godzin, rok 2010 – 5583 godziny, rok 2011 – 7763 godziny, rok 2012 – 10973 godziny, rok 2013 – 10616 godzin, rok 2014 – 8831 godzin, rok 2015 – 10181 godzin, rok 2016 – 24285 godzin, rok 2017 – 42469 godzin, rok 2018 – 54038 godzin, rok 2019 – 63376 godzin, rok 2020 – 59766 godzin, rok 2021 – 122385 godzin, rok 2022 – 117368)

Mieszkańcy niezatrudnieni mogli korzystać z bezpłatnych szkoleń zawodowych. **Z aktywizacji w ramach projektów** dofinansowanych w 2022 r. w kwocie 1,5 mln z e środków Europejskiego Funduszu Społecznego: „Klub Integracji Społecznej we Wrocławiu" oraz „Centrum Kompetencji" **oraz w ramach zatrudnienia socjalnego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym** (działalność statutowa WCI) **skorzystało 341 osób**. Miejsca integracji społecznej i zawodowej w Centrum Integracji Społecznej i Klubie Integracji Społecznej, dzięki dofinansowaniu unijnemu, które pozyskała Gmina Wrocław, świadczą całoroczną kompleksową i bezpłatną pomoc.

BIURO SPORTU I REKREACJI

REALIZACJA PROGRAMÓW ROZWOJU DYSCYPLIN SPORTOWYCH

PROGRAM BASKETMANII

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju koszykówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009”-Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w koszykówce we wrocławskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Realizatorami zadania były wrocławskie kluby koszykarskie to jest Wojskowy Klub Sportowy „Śląsk”, Wrocławski Klub Koszykówki i 1 Klub Sportowy Ślęza Wrocław oraz wrocławskie organizacje pozarządowe to jest Stowarzyszenie dla Rozwoju Edukacji i Sportu "Stores", Wroclove Sport i Wrocławski Szkolny Związek Sportowy.

PROGRAM FOOTBALLMANII

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju piłki nożnej we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM”-Wrocław Miasto Gospodarz oraz zarządzaniem Wrocławskim Klubem Sportowym Śląsk Wrocław Spółka Akcyjna). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Program miał na celu ujednolicenie systemu szkolenia w piłce nożnej mężczyzn oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 15 wrocławskich klubów piłkarskich.

PROGRAM VOLLEYMANII

To nazwa miejskiego programu sportowego, który został stworzony na potrzeby rozwoju siatkówki we Wrocławiu (sprzyjające okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji FIVB Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn Polska 2014-Wrocław Miasto Gospodarz). W ramach programu udzielono wsparcia finansowego, którego głównym adresatem były wrocławskie dziewczęta i chłopcy. Program miał na celu wprowadzenie jednolitego systemu szkolenia dziewcząt i chłopców w piłce siatkowej we wrocławskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz podniesienie poziomu wyszkolenia umożliwiające przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Realizatorem zadania w pierwszym i drugim półroczu w 2022 roku był wrocławski klub siatkarski Volley Wrocław.

WROCŁAWSKI FOOTBALL

Program powstał jako zadanie w II półroczu 2018 roku i był realizowany na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w formie dofinansowania szkolenia wrocławskich klubów piłkarskich w kategorii senior, które brały udział w rozgrywkach w piłce nożnej mężczyzn na poziomie lokalnym (Klasa B, Klasa A i Klasa Okręgowa), regionalnym (IV Liga) i ogólnopolskim (I-III Liga). Zadanie miało na celu osiągnięcie wyższych wyników sportowych przez zawodników i poprawy warunków uprawiania sportów w klubach sportowych. Dofinansowaniem objęto 14 wrocławskich klubów piłkarskich.

PROGRAMY WSPOMAGAJĄCE SZKOLENIE SPORTOWE

PROGRAM MŁODZIEŻOWYCH CENTRÓW SPORTU (PROGRAM MCS)

Jest realizowany poprzez wsparcie finansowe szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i

zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki to jest minimum 10 punktów (średnia z ostatnich trzech lat) w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego. Program miał na celu podniesienie poziomu wyszkolenia i uzyskanie lepszych wyników w ogólnopolskiej punktacji ministerstwa. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 22 wrocławskich klubów sportowych.

PROGRAM GRUP SZKOLENIA PODSTAWOWEGO (PROGRAM GSP)

Jest realizowany w formie wsparcia finansowego, podstawowego szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w ramach sekcji sportowych z dyscyplin indywidualnych i zespołowych, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego oraz dla tych które nie są objęte wyżej wymienionym systemem. Program miał na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzież w różnych dyscyplinach sportowych umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 36 wrocławskich klubów sportowych.

SZKOLENIA W SPORTACH WALKI

Zadanie było realizowane w formie wsparcia finansowego szkolenia dzieci i młodzieży w sportach walki to jest szermierka, zapasy, judo, boks, taekwondo, karate, kickboxing, ju-jitsu, kendo i tym podobne, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego oraz dla tych które nie są objęte wyżej wymienionym systemem. Zadanie miało na celu podniesienie poziomu szkolenia dzieci i młodzież w sportach walki umożliwiające im przejście do grup o wyższym poziomie sportowym. Dofinansowaniem objęto dzieci i młodzież z 21 wrocławskich klubów sportowych.

PROGRAM STYPENDIÓW I NAGRÓD SPORTOWYCH

Wypłacono stypendia sportowe za wybitne wyniki w dyscyplinach sportowych, a w szczególności za zajęcie miejsca medalowego na Mistrzostwach Polski, Akademickich Mistrzostwach Polski, Europy i Świata w 2020 roku. Wypłacono 465 stypendiów sportowcom z ponad 60 wrocławskich klubów (w tym 214 kobiet oraz 251 mężczyzn). Zdobyto odpowiednio 215 medali złotych, 117 medali srebrnych oraz 133 medali brązowych w 45 dyscyplinach indywidualnych, drużynowych i zespołowych. Uhonorowano sportowców i ich trenerów - łącznie wypłacono nagrody 123 sportowcom (w tym 60 kobietom i 63 mężczyznom) oraz 45 trenerom, którzy osiągnęli medalowe miejsca w Mistrzostwach Świata i na Pucharze Świata, w Mistrzostwach Europy i na Pucharze Europy oraz zdobyli wielokrotne mistrzostwo polski.

PRZEDSIĘWZIĘCIA SPORTOWO-REKREACYJNE DLA MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA

ORGANIZACJA LOKALNYCH, OGÓLNOPOLSKICH I MIĘDZYNARODOWYCH IMPREZ SPORTOWYCH NA TERENIE WROCŁAWIA

Każdego roku Wrocław jest gospodarzem wielu przedsięwzięć sportowych w różnych dyscyplinach. Zadanie było realizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych, związków sportowych które organizowały i przeprowadzały imprezy sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Wrocławia oraz osób przebywających na terenie Miasta. Dofinansowano projekty związane z imprezami o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od lokalnych poprzez ogólnopolskie do międzynarodowych) to jest Całoroczny System Szkolnych Imprez Sportowych, Otwarte Mistrzostwa Wrocławia, Mistrzostwa Świata w Brydżu Sportowym, Międzynarodowy Turniej Szermierczy do lat 15, Turniej Karate Kyokushin, Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego, Festyn Sportowo-Rekreacyjny, Międzynarodowe Zawody Working Equitation, Mini Mistrzostwa Świata Przedszkolaków w Piłce Nożnej, Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej, Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej, Mistrzostwa Europy w Strzelaniach Kulowych z Karabinów i Pistoletów, Arcymistrzowski Festiwal Szachowy Kobiet, Halowe Zawody w Jeździectwie, Ogólnopolski Turniej Tańca z udziałem Par Osób

Niepełnosprawnych, Puchar Karate Tradycyjnego, Międzynarodowe Zawody Pływackie i Mistrzostwa Polski Karate WKF Seniorów.

PROGRAM TRENER OSIEDLOWY

Zadanie było realizowane na zlecenie Miasta Wrocław w formie powierzenia Wrocławskiemu Szkolnemu Związkowi Sportowemu. Polegało na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. W 2022 r. zajęcia prowadziło 40 trenerów osiedlowych na 47 wytypowanych miejscach na terenie Wrocławia. Poprzez obecność Trenera Osiedlowego dbano o bezpieczeństwo uczestników czego efektem był brak zagrożeń patologicznych w miejscach gdzie działał trener. Co roku program przyciąga bardzo dużą liczbę dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo - rekreacyjnych.

TRENER SENIORALNY ZE SPORTOWĄ RODZINĄ

Zadanie powstało w 2018 roku i ze względu na duże zainteresowanie jest kontynuowane przez następne lata. Zadanie polegało na aktywizacji i integracji społecznej seniorów połączonej z integracją międzypokoleniową oraz ze wzmacnianiem więzów rodzinnych. W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono zajęcia i imprezy sportowe dla wrocławskich seniorów oraz wrocławskich rodzin. W 2022 roku zajęcia prowadziło 10 trenerów senioralnych na wytypowanych miejscach na terenie Wrocławia. Zadanie było realizowane przy współpracy z Wrocławskim Szkolnym Związkiem Sportowym.

LOKALNE IMPREZY, ZAJĘCIA i SZKOLENIE SPORTOWE

Zadanie było realizowane w formie wsparcia organizacji pozarządowych lub związków sportowych w tak zwanym trybie bezkonkursowym (zgodnie z art.19a

ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) na różnego rodzaju przedsięwzięcia sportowe w różnych dyscyplinach i rekreacyjne. Dofinansowaniem objęto 80 zadań publicznych. Jednocześnie każdego roku notowany jest wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, która przyczynia się do rozwoju najmniejszych organizacji sportowych oraz aktywizacji mieszkańców Wrocławia.

SPORT OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W 2022 roku udzielono wsparcia finansowego 9 organizacjom pozarządowym, prowadzącym zajęcia i imprezy lub przedsięwzięcia sportowe dla sportowców i osób niepełnosprawnych m.in. Ogólnopolski Turniej Tańca z udziałem Par Osób Niepełnosprawnych.

KIBICE RAZEM W 2022 ROKU

Lokalny Ośrodek pn. „Kibice Razem" - zadanie, które powstało na bazie sprzyjających okoliczności czyli przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM" realizowane było w formie powierzenia zadania Fundacja Promocji Turystyki Kongresowej Convention Bureau-Wrocław, która prowadziła lokalny ośrodek pn. „Kibice Razem," który miał na celu zminimalizowanie zachowań agresywnych, a także przekonań o charakterze rasistowskim wśród niektórych polskich kibiców piłkarskich za pomocą długoterminowej pracy edukacyjno-pedagogicznej polegającej na bezpośrednim i codziennym kontakcie z grupą docelową. Jak również miał na celu wspieranie pozytywnych wzorców kibicowania, a także tendencji zmierzających do demokratyzacji środowiska kibiców, jego upodmiotowienia i wyzwolenia z dominacji grup o charakterze chuligańskim. Do głównych zadań ośrodka należało: prowadzenie lokalu przy ul. Szewskiej we Wrocławiu, praca pedagogiczna z kibicami, współpraca z takimi instytucjami jak kluby sportowe, władze miejskie, szkoły, lokalne media, stowarzyszenia oraz udział w meczach

piłkarskich, praktykach, stażach i spotkaniach dotyczących ww. projektu na terenie Polski i Europy.

PROMOCJA MIASTA POPRZEZ SPORT – SPORT PROFESJONALNY

IMPREZY SPORTOWE I REKREACYJNE PROMUJĄCE MIASTO WROCŁAW

Każdego roku Wrocław jest gospodarzem wielu przedsięwzięć sportowych i rekreacyjnych, w ramach których jest promowany na arenie międzynarodowej, ogólnopolskiej i lokalnej. W 2022 roku odbyły się międzynarodowe i ogólnopolskie zawody sportowe „2022 WROCŁAW FIM SPEEDWAY GRAND PRIX OF POLAND" o tytuł Indywidualnego Mistrza Świata na Żużlu oraz półfinałów i finału Indywidualnych Mistrzostw Świata na żużlu do lat 16 w klasie 250cc „2022 WROCŁAW FIM SPEEDWAY GRAND PRIX 3", turniej koszykówki „V MEMORIAŁ ADAMA WÓJCIKA," Gala FEN 42 (sztuk walki MMA i K1). Zorganizowano również piknik militarny „Operacja Zachód", w ramach którego odbyła się impreza plenerowo-rekreacyjna o charakterze historycznym uwzględniająca prezentację pojazdów militarnych i techniki wojskowej, zwiedzanie muzeum militarnego, wystawę broni, prezentację obozów polowych i punktów militarnych, militarną wystawę historyczną oraz obóz polowy grup rekonstrukcyjnych.

SPORT PROFESJONALNY

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w formie dofinansowania wsparto szkolenie i udziału w rozgrywkach wrocławskich klubów sportowych z dyscyplin takich jak: piłka nożna mężczyzn, żużel, koszykówka mężczyzn, koszykówka kobiet, piłka siatkowa mężczyzn, piłka siatkowa kobiet, futbol amerykański, baseball, piłka nożna kobiet, tenis stołowy kobiet, piłka ręczna mężczyzn, piłka ręczna kobiet, szachy, brydż sportowy i lacrosse. Zadanie ma na celu poprawę warunków uprawiania sportów w klubach i osiągania wyższych wyników sportowych przez zawodników, co jest widoczne w awansach i wynikach

tabel wrocławskich klubów, które są odbiorcami programu. Realizatorami zadania są m.in. takie wrocławskie kluby jak Wrocławskie Towarzystwo Sportowe S.A., Koszykarski Śląsk Wrocław Sp. Z o.o., 1 Klub Sportowy Ślęza Wrocław S.A., Volleyball Wrocław S.A., Stowarzyszenie Sportowe Forza Wrocław, Wrocławski Klub Koszykówki, UKS Gimbasket, UKS Handball 28, KS AZS Wratislavia, KS Polonia Wrocław Sp. z o.o., KS Kosynierzy Wrocław, AZS Wrocław, Gwardia Wrocław Sp. z o.o. i KS Baseball Wrocław.

MŁODZIEŻOWE CENTRUM SPORTU WROCŁAW

Jednostka budżetowa gminy, Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław w imieniu Miasta Wrocławia prowadzi działalność m.in. w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, zarządza powierzoną bazą sportową, organizuje imprezy sportowe i rekreacyjne, prowadzi szkolenia w różnych dyscyplinach sportowych oraz wykonuje powierzone przez Miasto zadania promocyjne i inwestycyjne.

MCS WROCŁAW PONOSI WYDATKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ STATUTOWĄ W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH:

Rozdz. 75075

W ramach rozdziału 75075 MCS Wrocław miało zorganizować:

- Maraton
- 8.PKO Nocny Wrocław Półmaraton i imprezy towarzyszące, tj. PKO Wieczorny Bieg Rodzinny
- WrocWalk Marathon 2022

Tabela 1. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 75075 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	2.571.400	2.570.672	99,97
2018	3.064.000	3.057.168	99,78
2019	4.747.000	5.531.717	95,46
2020	952.000	611.365	64,22
2021	1.517.000	637.218	42,01
2022	2.989.400	2.558.485	85,59

W związku z planem oszczędnościowym gminy nie odbyły się następujące wydarzenia:

Maraton

1) Rozdz. 85154

Tabela 2. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 85154 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	1.540.000	1.523.608	98,84
2018	1.599.350	1.527.071	95,48
2019	1.662.350	1.510.957	90,89
2020	1.802.450	1.580.630	87,70
2021	506.436	395.306	78,06
2022	66.436	66.297	99,79

2) Rozdz. 92601

W ramach rozdziału 92601 MCS realizowało następujące zadania inwestycyjne w 2022 roku:

- *Program przebudowy miejskich obiektów sportowych WPI/299- poniesiono wydatki w kwocie **1.508.785,66** zł brutto w tym:*

- *144 741,65 zł brutto – docieplenie dachu na obiekcie Centrum Sportów Ekstremalnych -Skatepark ul.Legnicka 65b we Wrocławiu,*

- *184 623,00 zł brutto – remont kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem nawierzchni chodników i dróg wewnętrznych przy budynku Centrum Sportów Ekstremalnych przy ul.Legnickiej 65b we Wrocławiu,*

- *28 905,00 zł brutto – opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. „Budowa zaplecza szatniowo-sanitarnego boiska przy ul.Orzechowej we Wrocławiu,*

- *1 004 761,01 zł brutto – budowa budynku sanitarno-szatniowego wraz z zagospodarowaniem terenu przy Stadionie Sportowym „Leśnica" przy ul.Kosmonautów 320 we Wrocławiu,*

- *145 755,00 zł – zakup ciągnika Kioti wykorzystywanego do pielęgnacji terenów zielonych na obiektach Młodzieżowego Centrum Sportu,*

- *Wrocławski Budżet Obywatelski WBO WPI/270 – poniesiono wydatki w kwocie **2.352.904,90** zł brutto w tym:*

- *500.000,00 zł brutto – budowa toru pumptrack przy Stadionie Zakrzów-Dobra,*

- *1.852.904,90 zł brutto – Budowa wielofunkcyjnego boiska do jazdy na rolkach, lacrosse, hokeja na rolkach, bike polo i roller derby przy ul.Lotniczej 72*

- *Fundusz Osiedlowy WPI/406 – poniesiono wydatki w kwocie **411.146,00** brutto w tym:*

- *411.146,00 zł brutto – rozbudowa placu zabaw na terenie rekreacyjno-sportowym przy ul.Kadłubka 1 we Wrocławiu.*

3) Rozdz. 92604

W ramach rozdziału 92604 ponoszone są wydatki bieżące tj.:

- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe wraz z pochodnymi,

- bieżąca obsługa zarządzanych obiektów tj. utrzymanie, naprawy konserwacje, media, zakup materiałów,

- usługi obce, ochrona obiektów, prace porządkowe, itd.,
- obsługa projektów sportowych związanych z działalnością statutową MCS Wrocław.

Tabela 3. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 92604 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	13.984.770	13.886.790	99,30
2018	16.440.544	15.874.063	96,55
2019	18.761.950	18.705.123	99,70
2020	20.914.420	20.494.128	97,99
2021	22.554.434	21.701.204	96,22
2022	24.015.624	23.356.792	97,26

4) Rozdz. 92605

W ramach rozdziału 92605 ponoszone są wydatki związane z zarządzaniem kąpieliskami Glinianki, Morskie Oko i Kłokoczyce, na prowadzenie miejsca do

kąpieli przy
ul. Królewieckiej, Harcerskiej i Jeziorowej.

Tabela 4. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 92605 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	3.302.000	3.297.640	99,87
2018	3.253.400	3.252.687	99,98
2019	3.135.400	3.130.227	99,84
2020	3.253.400	3.245.270	99,75
2021	3.423.400	3.420.686	99,92
2022	3.309.400	3.308.663	99,98

MCS WROCŁAW OSIĄGA DOCHODY W NASTĘPUJĄCYCH ROZDZIAŁACH:

Rozdz. 75075

§ 0970, program budżetowy A.5.6.10 – wpływy z wpłat startowych na Półmaraton, WrocWalk Marathon, wpływy od sponsorów.

Tabela 5. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 75075 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	1.876.400	1.707.538	91
2018	2.005.000	2.075.394	104
2019	2.820.000	2.642.969	94
2020	1.120.000	1.115.862	100
2021	20.000	47.654	238
2022	837.800	885.030	106

Tabela 6. Liczba osób biorących udział w Półmaratonie, Maratonie i WrocWalk Marathon w latach 2017-2022.

Rok	Półmaraton	Maraton	WrocWalk Marathon
2017	9.894	4.631	-
2018	10.776	3.560	1300

Rok	Półmaraton	Maraton	WrocWalk Marathon
2019	10.701	3.216	1602
2020	-	-	-
2021	-	-	1899
2022	9200(+1750 Bieg Rodzinny)	-	2200

Środki pozyskane w rozdziale 75075, w zadaniu A.5.6.10 – „Wpływy z dochodów różnych" w wysokości 885.030,00 zł stanowią dochód z tytułu opłat startowych na WrocWalk Marathon.

Rozdz. 92604

Tabela 7. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 92604 w latach 2017-2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	2.304.600	2.421.054	105
2018	2.045.000	2.372.565	116

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2019	1.765.000	2.740.596	155
2020	600.000	615.708	103
2021	2.662.000	3.172.351	119
2022	3.440.000	4.266.580	124

§ 0750, program budżetowy A.3.3.13 - wpływy z dzierżawy terenów, obiektów sportowych, udostępniania pomieszczeń Stadionu Olimpijskiego. MCS Wrocław sukcesywnie zawiera z nowymi podmiotami umowy najmu i udostępniania obiektu.

Tabela 8. Udostępnienie obiektów MCS godziny oraz liczba osób uczestniczących w zajęciach w roku 2022.

Obiekt	Godziny rezerwacji	Liczba uczestników
Pola Marsowe - 4 boiska trawiaste	2870,5	18368
Wielofunkcyjna Hala Sportowa „Parkowa”	2535,5	27341

Obiekt	Godziny rezerwacji	Liczba uczestników
Stadion Zakrzów – 3 boiska trawiaste	408,5	4134
Stadion Pawłowice – 2 boiska trawiaste	308,5	2885
Stadion Sołtysowice – boisko trawiaste	417	6100
Lotnicza – 3 boiska sztuczne, boisko trawiaste, 2 boiska treningowe, bieżnia	5812,5	59659
Stadion Sportowy Leśnica – 2 boiska trawiaste	682,5	11480
Centrum Sportów Ekstremalnych - Skatepark	2541,5	21921
Sala Sportów Walki Poznańska	2057,5	18169
Kompleks Piłkarski Oławka – 2 boiska sztuczne, 2 boiska trawiaste, hala piłkarska	5897,5	78567
Stadion Sportowy Sztabowa – boisko sztuczne, bieżnia	2625	58191

Obiekt	Godziny rezerwacji	Liczba uczestników
Stadion Sportowy Brochów – boisko naturalne i sztuczne	990	11071
Orlik ul. Terenowa	771	5002
Stadion Sportowy Ołtaszyn – boisko naturalne	497	8363
Sala Sportowa Gwarna – 2 sale	213,5 (od marca w użyczeniu- cele uchodźców)	1465 (w użyczeniu)
GEM	2841	25675
Stadion Olimpijski	2864,5	66156
WKK Sport Center	74	888

Udostępnienia Stadionu Olimpijskiego

W 2022 roku Stadion Olimpijski udostępniany był podmiotom zewnętrznym, które na jego terenie organizowały imprezy masowe o charakterze sportowym, wydarzenia sportowe czy treningi sportowe. Stałymi użytkownikami Stadionu byli:

- Panthers Wrocław Sp. z o. o – 6 spotkań ligowych na płycie Stadionu Olimpijskiego,
- Panthers Wrocław Sp. z o. o – 2 spotkania ligi juniorów na płycie Stadionu Olimpijskiego,
- Sparta Wrocław – 8 meczów ligowych,
- Sparta Wrocław – Grand Prix Wrocław
- Sparta Wrocław – 10lecie startów Taia Woffindena

Ponadto z infrastruktury Stadionu Olimpijskiego w 2022 roku korzystały jednorazowo kluby i stowarzyszenia organizujące imprezy sportowe oraz inne wydarzenia o charakterze sportowym:

- KS Kosynierzy Wrocław – klub lacrosse,
- AKŻ Spartanie,
- AP Futbol,
- WKS ŚLĄSK,
- Olympic,
- Turniej Summer Cup.

W salach sportowych Stadionu Olimpijskiego znajdujących się w budynku administracyjnym przez 12 miesięcy w roku 2022 trenowali:

- szpadziści Klubu Sportowego Szpada Wrocław.
- uczestnicy zajęć sportów gimnastycznych Wrocławskiego Centrum Sportów Gimnastycznych.
- uczestnicy zajęć tanecznych,
- uczestnicy treningów sportowych SMS Junior,

- uczestnicy zajęć gimnastycznych dla niemowląt Baby Gym,
- uczestnicy treningów KS Wratislavia,

W salach sportowych Stadionu Olimpijskiego przez 12 miesięcy w roku 2022 odbywały się:

- zajęcia z samooobrony,
- zajęcia sportowe z młodzieżą w ramach zapobiegania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- treningi Panthers Wrocław,
- treningi Sparty Wrocław,
- treningi crossfitu,
- trening ogólnorozwojowe KS Kosynierzy,

Na Stadionie Olimpijskim w roku 2022 swoje siedziby miały kluby: Panthers Wrocław, WTS S.A., oraz m.in.: Polska Federacja Petanque, Volleyball S.A., KS Kosynierzy, Clinea Sp. z o.o.

§ 0830, program budżetowy A.4.16 – wpływy z usług – bilety wstępu na Skatepark,

§ 0970, program budżetowy A.5.6.10 - wpływy z różnych dochodów - zwrot opłat za zużyte media.

Rozdz. 92605

§ 0830, program budżetowy A.4.16 - wpływy z usług - bilety wstępu na kąpieliska, MCS obsługuje na terenie Wrocławia kąpieliska płatne Kłokoczyce, Morskie Oko oraz Glinianki.

Tabela 9. Plan i wykonanie dochodów w rozdziale 92605 w latach 2017-2021.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2017	516.800	517.271	100
2018	650.000	655.254	101
2019	650.000	728.640	112
2020	530.000	529.878	100
2021	485.000	485.598	100
2022	700.000	688.677	98

Rozdz. 85231

Pomoc dla cudzoziemców- uchodźcy z Ukrainy

Tabela 10. Plan i wykonanie wydatków w rozdziale 85231 w 2022.

Rok	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach)	Wykonanie za rok	% wykonania planu
2022	71.695,54	71.695,54	100

WROCŁAWSKI TOR WYŚCIGÓW KONNYCH -PARTYNICE

WSTĘP

W roku 2022 padł powojenny rekord frekwencyjny na wyścigach. 3 maja w Dniu Otwarcia sezonu przybyła publiczność w liczbie 21 000 ludzi.

Tylko w 1940 r. było więcej widzów - 28 000.

Średnia frekwencja w dni wyścigowe też była rekordowa - 6 700 ludzi. Dni było 12, ogółem więc wyścigi odwiedziło 81 300 osób. Ale już cały teren WTWK ok. 730 000 ludzi. Ta liczba świadczy o ogromnej popularności miejsca i organizowanych w nim koncertów, targów ogrodniczych, imprez kulinarnych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych. Tor tętni życiem.

Kolejny rekord tego roku to wynik finansowy - przychody jednostki osiągnęły wartość 5 667 837,28 zł.

Inwestycyjnym wydarzeniem roku było zakończenie remontu zabytkowej herbaciarni z 1907 roku, która po modernizacji zdecydowanie podniosła atrakcyjność eventową toru. Kolejną, bardzo służącą mieszkańcom, zakończoną inwestycją było uruchomienie 168 lamp na ścieżce rekreacyjnej wokół toru. To projekt WBO zainicjowany przez stale korzystających ze ścieżki mieszkańców okolicy.

Zakończony został też remont pomieszczeń socjalnych dla pracowników fizycznych. Gruntownej modernizacji poddana została stara stajnia, niegdyś

sportowa, do której przeniosły się konie Straży Miejskiej, i w której powstała przyjazna strefa socjalna dla strażników.

Specjalnie dla najmłodszych dzieci uruchomione zostało „Kucykowo", czyli miejsce przy szlaku spacerowym, w którym można zażyć przejażdżki na kucyku.

W ciągu roku tor odświeżył stawkę koni rekreacyjnych, kupując 15 nowych. Przychody z jazd rekreacyjnych w stosunku do roku poprzedniego podwoiły się.

Szkoleniowym wydarzeniem roku były czterodniowe zajęcia z Pattem Parrelim z USA, twórcą nurtu jeździectwa naturalnego. To w świecie nowoczesnego jeździectwa postać pierwszoplanowa. Parelli był po raz pierwszy w Polsce i tej części Europy. Wyjechał pod mocnym wrażeniem sprawności organizacyjnej ekipy Partynic.

W przeciągu minionego roku nadał trwała budowa padoków, czyli wygradzanie placów dla utrzymywania koni na zewnątrz. W grudniu 2022 zostały zakupione wszystkie potrzebne dla kompletnego opadokowania toru słupki i taśmy. Proces budowy padoków zakończy się do marca 2023.

Tor w ramach projektu „Miasto Koni" został estetycznie oznakowany, podzielony na strefę czerwoną i zieloną. W zielonej mogą przebywać ludzie i konie, a czerwonej tylko konie. „Miasto koni" ma ogromny walor edukacyjny i podnosi bezpieczeństwo na terenie przedsiębiorstwa. We wszystkich wejściach na tor gości witają tabliczki z napisem: „Miasto Koni. Witamy w strefie, w której pierwszeństwo mają konie".

Bo taka jest rzeczywistość, Wrocławski to zakład pracy z końmi, który nadal pełni swoją funkcję, ale wpuścił do siebie mieszkańców miasta, gdyż ma świetne walory rekreacyjne i się nimi dzieli.

Jerzy Sawka Dyrektor Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice

I. DZIAŁALNOŚĆ WYŚCIGOWA

Pięć z sześciu najważniejszych gonitw sezonu 2022 na Partynicach wygrały konie trenowane w Polsce – przez polskich trenerów i dla polskich właścicieli.

W Wielkiej Wrocławskiej Nagrodzie Prezydenta Wrocławia zwyciężył Nick, którego trenerką i jednocześnie właścicielką jest Elwira Porębna. Crystal Cup wygrał Haad Rin z partynickiej stajni wyścigowej trenera Roberta Świątka, własności Tadeusza Sieradzkiego. W Wielkiej Partynickiej Nagrodzie Unico Logistics najlepszy był Noble Eagle trenowany przez Janusza Kozłowskiego, a stanowiący własność Katarzyny Kozłowskiej i Kishore Mirpuriego. Cała trójka pokonała znakomite konie z Czech.

Nagrodę Przewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego wygrał Karak trenera Emila Zaharieva, będący własnością syndykatu WRS Racing, a Kabula tego samego trenera, należąca do syndykatu Koń Dla Każdego, triumfowała w Nagrodzie Konstelacji, pokonując rywalki z Czech, Niemiec i Polski.

Nagrodę Marszałka Województwa Dolnośląskiego wygrał French Chardonnay trenowany w Czechach przez Pavla Tumę dla Charvat Group s r. o.

Konie z wrocławskich stajni wyścigowych z powodzeniem rywalizowały nie tylko na Partynicach, ale również na innych torach, krajowych i zagranicznych, przywożąc 27 wyjazdowych zwycięstw.

Najcenniejszymi sukcesami były dwa zwycięstwa w gonitwach rangi Listed, które odniosły konie trenowane przez Michała Borkowskiego – Hipop de Loire w Niemczech i Mayar Al. Khalediah we Włoszech.

Pełnej krwi angielskiej Hipop de Loire wygrał długodystansową gonitwę Hoppegartener Steher-Preis w Berlinie. Czystej krwi arabskiej Mayar Al. Khalediah zwyciężył w gonitwie Tower Of Pisa Cup na torze San Rossore w Pizie.

Dwie gonitwy z płotami we Włoszech wygrały konie trenowane przez Roberta Świątka – Pope w Mediolanie i Karagana w Merano.

Ponadto partynickie konie zanotowały kilka innych cennych osiągnięć na zagranicznych hipodromach. Wspomniany Mayar Al. Khalediah był trzeci w G2 The President of the United Arab Emirates Cup w Baden-Baden i w G3 Premio Milano Jockey Club w Mediolanie.

Hipop de Loire oprócz wygrania gonitwy Listed był również czwarty w G3 Deutsches St. Leger w Dortmundzie, a Plontier tr. M. Borkowskiego zajął piąte miejsce w gonitwie G3 Silbernes Pferd w Berlinie. Druga w gonitwie Listed z płotami w niemieckim Bad Harzburgu była Mary Elizabeth trenera Łukasza Sucha.

Najwięcej zwycięstw na Służewcu zanotowały konie tr. M. Borkowskiego, a najważniejsze odniósł Mayar Al. Khalediah, który triumfował w Al. Khalediah Poland Cup, gonitwie najwyższej kategorii A. W Warszawie wygrywały również konie trenerów: Justyny Domańskiej, Pawła Pałczyńskiego, R. Świątka i Ł. Sucha, a w Sopocie – Wiesława Kryszyłowicza.

Spośród jeźdźców dosiadających koni na Partynicach najwięcej zwycięstw – po siedem – zanotowali Pavel Peprna w gonitwach z płotami i przeszkodami oraz Dastan Sabatbekov w gonitwach płaskich. Wśród trenerów po 11 zwycięstw odnieśli Michał Borkowski i Emil Zahariev; najwięcej gonitw z płotami i przeszkodami, sześć, wygrały konie trenera Pavla Tumy.

Haad Rin – zwycięzca Crystal Cup, Nagrody Otwarcia Sezonu Przeszkodowego i Nagrody Tiumena – został wybrany Koniem Roku w Gonitwach Skakanych w ogólnopolskim plebiscycie Gali Nagród Zakończenia Sezonu Wyścigowego 2022.

Sezon wyścigowy 2022 na wrocławskich Partynicach liczył 12 mityngów i trwał od 3 maja do 11 listopada. Rozegrano 93 gonitwy: płaskie, z płotami i z przeszkodami oraz dla kłusaków, z łączną pulą nagród 1.935.750 zł. Wielka Wrocławska Nagroda Prezydenta Wrocławia miała miejsce 4 września, Crystal Cup – 15 października w Dniu Województwa Dolnośląskiego.

Wielkim wydarzeniem była rekordowa frekwencja publiczności 3 maja podczas Otwarcia Sezonu, kiedy partynickie wyścigi obejrzało prawie 21 tysięcy widzów.

Co więcej, drugi pod względem frekwencji wynik w historii wrocławskich wyścigów – 17 tysięcy widzów – został osiągnięty 4 września w dniu Wielkiej Wrocławskiej. W trakcie całego sezonu partynickie gonitwy obejrzało 81.300 osób, co daje średnią około 6.700 osób na dzień wyścigowy.

Wyścigi w latach 2020-2022

Opis	**2020**	**2021**	**2022**
mityngi	12	12	12
gonitwy	83	90	93

Pula nagród w latach 2020-2022

Rok	**2020**	**2021**	**2022**
pula (PLN)	1 667 600	1 873 200	1 935 750

Konie

Podstawą wyścigów na Partynicach są konie pełnej krwi angielskiej; w 2022 stacjonowało ich w tutejszych stajniach 145 (2-letnie, 3-letnie oraz 4-letnie i starsze). Stawkę uzupełniały konie arabskie czystej krwi (3-letnie oraz 4-letnie i starsze) w liczbie 55. Łącznie na WTWK Partynice prowadzony był stacjonarny trening 200 koni.

Konie w treningu na Partynicach w latach 2020-2022

Rasa koni	**2020**	**2021**	**2022**
pełna krew angielska	110	139	145
czysta krew arabska	66	57	55
łącznie	176	196	200

Oprócz koni trenowanych na Partynicach w gonitwach na Wrocławskim torze rywalizowały konie wyścigowe z innych ośrodków treningowych w kraju, a także z Czech, Słowacji, Niemiec oraz Szwecji. Łącznie przyjezdnych koni było 193, w tym 119 z kraju
i 74 z zagranicy.

Konie przyjezdne w latach 2020-2022

Podział	**2020**	**2021**	**2022**
z kraju	98	106	119
z zagranicy	71	87	74
łącznie	169	193	193

Nick trenowany przez Elwirę Porębną i będący jej własnością startował we Wrocławiu sześć razy. Wygrywając Wielką Wrocławską Nagrodę prezydenta

Miasta Wrocławia, Nagrodę Zamknięcia Sezonu i zajmując drugie miejsce w Nagrodzie Tiumena zarobiając łącznie 128 800 zł. Drugie miejsce przypadło dla Haad Rina trenowanego na Partynicach przez Roberta Świątka, a będącego własnością Tadeusza Sieradzkiego. Haad Rin startował cztery razy. Wygrał trzy gonitwy: Crystal Cup, Nagrodę Tiumena i Nagrodę Otwarcia Sezonu Przeszkodowego. Łącznie wygrana przez niego kwota to 104 000 zł. Na trzecim miejscu uplasował się Noble Eagle trenowany w Warszawie przez trenera Janusza Kozłowskiego. Startował na Partynicach tylko raz, ale wygrał najważniejszą gonitwę płotową – Wielką Partynicką o Nagrodę Unico Logistics gromadząc na swoim koncie 50 000 zł. Pierwsze trzy miejsca pod względem zarobionej sumy zajęły konie będące w polskim treningu. Należy jeszcze wspomnieć o koniu będącym w czeskim treningu u trenera Pavla Tumy – wałachu French Chardonnay. Startował na Partynicach trzy razy w gonitwach przeszkodowych i trzykrotnie mijał celownik jako pierwszy.

Konie

Imię konia	**I m**	**II m**	**III m**	**IV m**	**V m**	**bm**	**razem**	**% zwycięstw**	**wygrane**
Nick	2	1	-	-	1	2	6	33,3%	128 800 zł
Haad Rin	3	-	-	-	-	1	4	75,0%	104 000 zł
Noble Eagle	1	-	-	-	-	-	1	100,0%	50 000 zł

Imię konia	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	razem	% zwycięstw	wygrane
French Chardonnay	3	-	-	-	-	-	3	100,0%	49 000 zł
Larizano	-	1	-	-	-	2	3	0%	40 000 zł
Minister Wojny	1	1	1	1	-	1	5	20,0%	36 400 zł
Karak	2	2	-	-	-	-	3	66,6%	34 000 zł
Her Him	1	-	2	-	-	1	4	25,0%	33 600 zł
Gap Pierji	-	1	-	-	-	1	2	0%	32 000 zł
Nel	2	-	-	1	-	-	3	66,6%	30 000 zł

Gonitwy

Na WTWK Partynice organizowane były gonitwy dla koni pełnej krwi angielskiej (płaskie, płotowe i przeszkodowe) oraz dla koni arabskich czystej krwi (wyłącznie płaskie). Po dwóch latach przerwy ponownie zostały rozegrane gonitwy dla kłusaków francuskich (sulki).

Liczba gonitw wg ras w latach 2020-2022

Rasa koni	**2020**	**2021**	**2022**
pełna krew angielska	56	64	69
czysta krew arabska	24	19	21
kłusaki francuskie	-	-	6

Rodzaje gonitw

Sezon wyścigowy 2022 rozpoczął się 3 maja, a zakończył 11 listopada.
Obejmował 12 dni wyścigowych, podczas których rozegrano 93 gonitwy, w tym:

57 płaskich dla koni pełnej krwi angielskiej i czystej krwi arabskiej

- 13 międzynarodowych gonitw z płotami
- 17 międzynarodowych gonitw z przeszkodami
- 6 międzynarodowych gonitw kłusaków

z łączną pulą nagród 1.935.750 zł, w tym:

- 200.000 zł Wielka Wrocławska Nagroda Prezydenta Wrocławia
- 172.000 zł Crystal Cup
- 100.000 zł Wielka Partynicka o Nagrodę Unico Logistics
- 50.000 zł Nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego
- 40.000 zł Nagroda Przewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego
- 40.000 zł Nagroda Konstelacji (B)

Liczba gonitw wg rodzaju w latach 2020-2022

Rodzaj gonitw	2020	2021	2022
Płaskie	52	57	57
Płotowe	17	15	13
Przeszkodowe	14	18	17

Hodowcy i właściciele koni

Hodowcą Hodowcą z największą wygraną pulą nagród została polska stadnina koni pełnej krwi angielskiej SK Golejewko. Stadninę na wrocławskim torze reprezentowały dwa konie – Nick i Nebo. Drugie miejsce zajęła stadnia koni Michałów, która posiadała liczną stawkę koni czystej krwi arabskiej. Trzecie miejsce należy do hodowcy z Francji
E. de Kerpezdron, którego reprezentował Haad Rin.

Wygrane pieniężne według Hodowców

Hodowca	wygrane
SK Golejewko	134 600 zł
SK Michałów	109 610 zł
E. de Kerpezdron	104 000 zł

Hodowca	**wygrane**
GR J. Zalewska	90 050 zł
SK Iwno	66 000 zł
K. Mirpuri	58 300 zł
Charvat Group s.r.o.	50 600 zł
SK Krasne	47 150 zł
Hrebcin Napajedla	42 800 zł
S. Popelka	40 000 zł

Dzięki wynikom Nika w klasyfikacji właścicieli najwyższe podium zajęła Elwira Porębna. Drugie miejsce zajął Tadeusz Sieradzki będący właścicielem Haad Rina. Po Trzecie miejsce sięgnęła stadnina koni arabskich SK Michałów, posiadająca liczną stawkę koni swojej własności.

Wygrane pieniężne według Właścicieli

Właściciel	**wygrane**
E. Porębna	128 800 zł

Właściciel	**wygrane**
T. Sieradzki	125 250 zł
SK Michałów	109 610 zł
W. J. Kartus	67 200 zł
J. J. Zalewscy	59 100 zł
BMS Group S. Pegza	56 650 zł
M. Dherment, F. Krupa, Z. Sobolewski, E. Zahariev, Z. Zahariev	56 550 zł
K. Kozłowska, K. Mirpuri	50 000 zł
Charvat Group s.r.o.	49 000 zł
G. Kogut i Ł. Such	43 550 zł

W 2022 roku wszystkie konie pełnej krwi angielskiej były własności prywatnej. W przypadku koni czystej krwi arabskiej, spośród 55 koni trenowanych na WTWK – Partynice 17 to konie państwowe będące własnością stadniny koni Michałów, pozostałe były własności prywatnej.

Struktura właścicielska w latach 2017-2021

Konie	**2018**			**2019**			**2020**			**2021**			**2022**		
rasa	xx	oo	razem	xx	oo	razem	xx	oo	razem	xx	oo	razem	xx	oo	razem
prywatne	136	53	189	134	45	179	132	50	182	141	36	177	155	38	193
państwowe	3	15	18	2	22	24	1	24	25	1	19	20	-	17	17
Suma	139	68	207	136	67	203	133	74	207	142	55	197	155	55	200

xx – pełna krew angielska, oo – czysta krew arabska

Sponsorzy nagród

Pula nagród w sezonie 2022 wynosiła 1 935 750 zł. Sponsorami wrocławskich wyścigów były: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Miasta Wrocławia, Polski Klub Wyścigów Konnych, Unico Logistics, Green Moutain Hotel 5*, Westminster Polska Sp. z o.o., Sky Clinic, Motorpol Wrocław, Lou, Osada Śnieżka.

Jeźdźcy

W 2022 roku na WTWK rywalizowało 69 jeźdźców. Na Partynicach ścigali się jeźdźcy z Polski, Czech, Szwecji, Francji, Szwajcarii, Niemiec i Słowacji. Czempionem w kategorii gonitw płaskich został dżokej Dastan Sabatbekov mijał celownik jako pierwszy siedem razy. Dokonał tego w 26 startach co daje mu skuteczność 26,9%. Najlepszym jeźdźcem w gonitwach z płotami i przeszkodami został dżokej Pavel Peprna, wygrywając siedem gonitw, w tym Wielką

Wrocławską Nagrodę Prezydenta Wrocławia, Nagrodę Przewodniczącego Sejmiku Dolnośląskiego, Nagrodę Zamknięcia Sezonu Przeszkodowego. Dosiadane przez niego konie wygrały łącznie 217 900 zł. Trzecie miejsce należy do ubiegłorocznego czempiona w kategorii gonitw skakanych – Pavla Slozila, który zwyciężał w tym sezonie sześć razy. Dosiadane przez niego konie wygrały łącznie 129 200 zł. Największe osiągnięcia w sezonie to zwycięstwa w Nagrodzie Otwarcia Sezonu Przeszkodowego, Nagrodzie Tiumena oraz Nagrodzie Galeriusa.

Jeździec	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	starty	% zwycięstw	wygrane w zł
Dastan Sabatbekov	7	7	2	1	1	8	26	26,9%	68 740 zł
Pavel Peprna	7	4	3	3	6	9	32	21,9%	217 900 zł
Pavel Slozil mł.	6	6	4	3	2	9	30	20.0%	129 200 zł
Temur Kumarbek Uulu	6	2	4	2	5	8	27	22,2%	51 130 zł
Małgorzata Kryszyłowicz	5	6	4	3	4	8	30	16,7%	46 920 zł
Natalia Hendzel	5	3	8	6	2	11	35	14,3%	63 000 zł
Sanzhar Abaev	4	7	1	2	4	3	21	14,3%	55 470 zł
Petro Nakoniechnyi	4	2	0	1	3	8	18	22,2%	32 570 zł
Jan Odlozil	3	4	0	1	0	4	12	25,0%	82 600 zł
Konrad Mazur	3	3	7	3	3	8	27	37,5%	55 330 zł

Trenerzy

W sezonie 2022 do gonitw zgłaszało konie 53 trenerów. Oprócz trenerów z kraju przyjeżdżali trenerzy z Czech, Słowacji, Niemiec oraz Szwecji. Wygrywając 11 gonitw, kolejny rok z rzędu, czempionem trenerów został trener z Partynic – Michał Borkowski. Tyle samo zwycięstw uzbierał na swoim koncie trener z Warszawy Emil Zahariev, jednak Michał Borkowski zanotował na swoim koncie większa liczbę drugich miejsc.

Trener	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	starty	% zwycięstw	Wygrane w zł
Michał Borkowski	11	13	10	8	7	19	68	16,2%	167 100 zł
Emil Zahariev	11	5	4	3	2	2	27	40,7%	161 600 zł
Łukasz Such	7	8	13	10	11	25	74	9,4%	136,750 zł
Cornelia Fraisl	7	3	1	1	4	9	25	28,0%	49 700 zł
Petro Nakoniechnyi	6	2	3	4	4	14	33	18,9%	55 040 zł
Robert Świątek	5	7	10	7	8	26	63	7,9%	180 250 zł
Pavel Tuma	5	1	0	1	0	1	8	62,5%	92 600 zł
Małgorzata Kryszyłowicz	4	4	2	3	5	8	26	15,4%	43 390 zł

Trener	I m	II m	III m	IV m	V m	bm	starty	% zwycięstw	Wygrane w zł
Maciej Kacprzyk	3	3	1	2	1	2	12	25,0%	30 860 zł
Eva Zahorova	3	1	1	3	0	1	9	33,3%	48 450 zł

II. REKREACJA

Wyższa Szkółka Jazdy – Partynice to marka, którą WTWK - Partynice tworzy od lat. Łączy ona profesjonalizm instruktorów i zapewnienie bezpieczeństwa jeźdźcom. To dwie główne cechy, które są mianownikiem wszystkich działań Szkółki. WTWK funkcjonuje jako największe w regionie centrum rekreacji jeździeckiej i sportu oraz jeden z większych ośrodków jeździeckich w kraju. Planując działania kieruje się potrzebami i sugestiami klientów. Najwyższe standardy potwierdza Certyfikat Polskiego Związku Jeździeckiego I Kategorii.

Kolejny już rok wychodząc naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności WTWK prowadzi programy pro-społeczne:

- „Karta dużej rodziny" – miejski program przeznaczony dla rodzin wielodzietnych aktywnie korzystających z naszych usług.
- „Dwa plus trzy i jeszcze więcej" Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych
- „Wybieramy lepszą przyszłość" – zajęcia o charakterze terapeutycznym z elementami hipoterapii dla podopiecznych Miejskich Ośrodków Wychowawczych.

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych - Partynice, jak w poprzednich latach, wsparł działalność Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, przekazując na licytację konny obchód terenu Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice w towarzystwie dyrektora, Jerzego Sawki, który pełnił rolę przewodnika.

Zwycięzca licytacji objechał wierzchem 74 ha toru. Poznał z siodła całą jego infrastrukturę, część wyścigową, rekreacyjną i obejrzał miejsca, które są zamknięte dla publiczności. Zwycięzca dosiadał konia Colorado, wicemistrza Europy w dyscyplinie westernowej working cow horse.

Zarówno ferie zimowe jak i półkolonie letnie odbyły się w roku 2022 w pełnym wymiarze. Dotychczasowe zajęcia zostały urozmaicone nauką języka migowego, zajęciami z końskiego behawioru, a także tworzeniem własnych Hobby Horse'ów i zajęciami z tej rozwijającej się w naszym kraju zabawy. Każdy turnus kończył

się zawodami, w których dzieci startowały na swoich Hobby Horse’ach.

Hobby Horsing, to nowa dyscyplina sportowa, która ciepło przyjęła się w krajach skandynawskich i obecnie podbija Europę. W przeciwieństwie do klasycznego jeździectwa nie mamy tutaj żywych zwierząt. Niemniej jednak jest to często początek przyszłej przygody z prawdziwymi końmi.

W roku 2022 na terenie WTWK Partynice sześć razy zostały rozegrane zawody w różnych konkurencjach na Hobby Horse’ach, łącznie obejrzeliśmy ponad 450 przejazdów dzieci na konikach na patyku.

WTWK promuje i nadal rozwija bardzo widowiskową dyscyplinę jeździecką jaką jest Working Equitation. Tak jak w poprzednim roku, to we Wrocławiu odbyły się najważniejsze zawody tej dyscypliny, kwalifikacyjne do Mistrzostw Świata, pod patronatem WAWE (organizacji zrzeszającej stowarzyszenia Working Equitation z całego świata).

W dalszym ciągu dynamicznie rozwijano usługi hipoterapii, czyli zajęć terapeutycznych dostosowanych do indywidualnych potrzeb zarówno dzieci jak i dorosłych. Zajęcia prowadzi Katarzyna Krawczyk – pedagog specjalny, hipoterapeuta oraz instruktor jazdy konnej. Rolę konia terapeuty sprawuje Ruby – klacz będąca w użyczeniu WTWK, kilka kuców pracujących na co dzień w rekreacji, a także nowy koń – Cynik rasy Haflinger. W odpowiedzi na duże zainteresowanie zajęciami zatrudniona została również nowa hipoterapeutka.

W tym roku także nie zabrakło zawodów i wydarzeń rangi krajowej i międzynarodowej. Zorganizowane kolejny raz przez Polski Związek Hodowców Koni i Dolnośląski Związek Hodowców Koni Kwalifikacje Ogierów Rasy Śląskiej oraz Polowa Próba Dzielności Ogierów Rasy Śląskiej, a także pierwszy raz na terenie WTWK Partynice I Dolnośląski Czempionat Użytkowy. Celem tej imprezy jest promocja źrebiąt i młodych koni o rodowodach skokowych i ujeżdżeniowych zarejestrowanych w księgach prowadzonych przez Polski Związek Hodowców Koni.

W międzynarodowych zawodach w skokach przez przeszkody, zorganizowanych jak co roku na WTWK Partynice, wzięło udział 104 zawodników na 202 koniach.

Reprezentowali barwy pięciu krajów: Niemiec, Łotwy, Litwy, Polski i Ukrainy.

Konie Wyższej Szkółki Jazdy Wrocław - Partynice

Na koniec 2022 r. liczba koni rekreacyjnych wyniosła 55. Zakupionych zostało 15 nowych koni, wg planu odmłodzenia stawki koni rekreacyjnych z roku poprzedniego. Konie, które z przyczyn zdrowotnych lub z racji wieku nie nadawały się już do pracy zostały odesłane do nowych właścicieli. Szukając im domu wybierano osoby mające możliwość zapewnienia im odpowiednich warunków powodowanych ich stanem zdrowia.

Liczba koni na koniec roku	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Konie małe	21	26	24	24	23	23	27
Konie duże	17	18	21	20	28	25	28
Łączna liczba koni	38	44	45	44	51	48	55

Struktura własności koni na koniec roku	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba koni stanowiących własność WTWK	28	32	32	34	40	40	47

Struktura własności koni na koniec roku	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba koni użyczonych WTWK	10	12	13	10	11	8	8
Łączna liczba koni	38	44	45	44	51	48	55

Jazdy Wyższej Szkółki Jazdy Wrocław – Partynice

Liczba jazd na koniec roku	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Łączna liczba jazd	**36 490**	**31 372**	**24 776**	**22 638**	**25 620**
Jazda konna dla dzieci w wieku 3-6 lat	4 472	3 531	3 246	2 604	2 488
Nauka jazdy konnej	11 288	8 677	6 084	4 934	7 137
Jazda konna w zastępie	14 280	13 239	12 011	4 653	5 679
Jazdy sportowe	1 698	1 915	1 406	8 837	8 937

Liczba jazd na koniec roku	2018	2019	2020	2021	2022
Woltyżerka	1 874	1962	2 029	1 420	1 340
Hipoterapia	-	-	-	190	1 079

Ogólna liczba jazd na koniec roku wyniosła 25 620, co jest większym wynikiem w porównaniu do lat ubiegłych.

Utrzymanie koni pensjonatowych

W roku 2021 w stajniach partynickich stały konie pensjonatowe i Straży Miejskiej.

Liczba koni w Pensjonacie wg zawartych umów w roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Konie prywatne	24	27	18	19	21	18	16
Straż Miejska	7	7	6	7	7	7	7
Łączna liczba koni	31	34	24	26	28	25	23

III. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

W roku 2022 odbyło się jedno szkolenie, zorganizowane przez Wrocławski Tor Wyścigów Konnych - Partynice i Dolnośląski Związek Jeździecki. W trzydniowym szkoleniu skokowym dla jeźdźców z Bohdanem Sas-Jaworskim wzięło udział 82 szkoleniowców Polskiego Związku Jeździeckiego

Przeprowadzonych zostało dziewięć egzaminów na Odznaki Jeździeckie Polskiego Związku Jeździeckiego w tym egzaminy na Odznakę Jeżdżę Konno PZJ, w których wzięło udział 209 jeźdźców.

IV. DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice to profesjonalne centrum jeździeckie z kompleksową bazą treningową. W ubiegłym roku odbyło się 8 zawodów rangi okręgowej: 5 w skokach przez przeszkody i 3 w ujeżdżeniu oraz jedne zawody międzynarodowe CSI2*. W zawodach okręgowych ogółem wzięło udział 563 zawodników. Liczba startów wyniosła 1657.

Dyscyplina Ujeżdżenie:

Łączna liczba zawodników: 124

Łączna liczba startów: 1353

Dyscyplina Skoki:

Łączna liczba zawodników: 271

Łączna liczba startów: 304

Najważniejsze zawody jeździeckie rozgrywane w 2022 roku na terenie WTWK Partynice:

- **II Międzynarodowe Zawody Working Equitation w Polsce**

Wystartowało 65 zawodników, w tym 4 zawodników zagranicznych (z Czech i Niemiec).
9 zawodników reprezentowało WTWK Partynice na koniach rekreacyjnych.
Zawody trwały 3 dni, składały się z 3 testów: ujeżdżenia, zręczności i szybkości. Sędziowane były przez sędzinę Nicole Danner (Niemcy).

- **Dwugwiazdkowe zawody CSI2*/YH Wrocław**

Wystartowało 104 zawodników na 202 koniach, Reprezentowali barwy pięciu krajów: Niemiec, Łotwy, Litwy, Polski i Ukrainy.

Najważniejszym konkursem był Grand Prix LR, 145 cm z rozgrywką, pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Wrocławia.

- **8 Międzynarodowe Mistrzostwa w Jeździe Bez Ogłowia Euro Equus**

Na liście startowej znalazło się 38 par (jeździec + koń) z Polski i Czech. Zawodnicy rywalizowali w trzech konkurencjach: Liberty Trail, Dressage Show i Skoki przez Przeszkody. Najliczniej obsadzonym konkursem był cieszący się coraz większą popularnością Liberty Trail. Publiczność, jak co roku licznie stawiła się na trybunach.

Starty zawodników trenujących w Wyższej Szkółce Jazdy

Dzieci należące do grup sportowych prowadzonych przez Instruktora Jacka Pękalskiego regularnie startowały w zawodach jeździeckich odbywających się na terenie WTWK -Partynice i poza.

W Finale Pucharu DZJ, trzy pierwsze miejsca należały do naszych zawodników:

- Kuce I. 1m Bianka Dąbrowska, 2m Karmela Wolniewicz. 3m. Michalina Szybalska.

- W kategorii Kuce II . 3m. Agata Błesznowska.

W Mistrzostwach Dolnego Śląska w ujeżdżeniu, nasi zawodnicy też nie zawiedli i zajęli miejsca na podium.

- Kategoria kuce.1m Hanna Szyszka, 2m Bianka Dąbrowska 3m. Agata Błesznowska

- Kategoria junior młodszy 1m. Rafał Warsz.

Rafał Warsz, Bianka Dąbrowska i Agata Błesznowska uzyskali licencję III stopnia A Rafał Warsz dodatkowo III klasę sportową w ujeżdżeniu. Zawodnicy startując na zawodach ogólnych dzieci i młodzieży zajmowali wiele razy 1-3 miejsca. Oraz w konkursach z oceną stylu jeźdźca wyniki poniżej 3.5 pkt.

Woltyżerka

Rok 2022 to kolejny rok sukcesów sportowej sekcji woltyżerskiej prowadzonej przez Tomasza Ogonowskiego. Oprócz występów na arenie krajowej, w tym w Mistrzostwach Polski w Radzionkowie, zawodnicy 4 razy reprezentowali Polskę i WTWK Partynice poza granicami kraju w tym na Mistrzostwach Europy Juniorów dostaac bardzo wysokie noty.

MISTRZOSTWA EUROPY JUNIORÓW KAPOSVAR

- 10 m Jakub Ślemp

- 30 m Zuzanna Wrzalik

MISTRZOSTWA POLSKI RADZIONKÓW

- Bi1*
  1 miejsce Hania Stembalska
  3 miejsce Nicole Korluk

- Bi2*
  2 miejsce (chłopcy) Jakub Ślemp
  3 miejsce Zuzanna Wrzalik.

Working Equitation

Anna Skrzypek na klaczy Fantazja, para reprezentująca WTWK Partynice na zawodach w kraju i zagranicą, zaliczyła udane starty w Czechach:

- 1 miejsce w klasie L na Czech Summer Open w Kralovicach,
- 3 miejsce w klasie Intermediate na Pedro Torres Academy Cup w Oboriste koło Pragi.

Oraz w kraju:

- 1 Miejsce na zawodach Working Equitation Silesia w Gniazdowie,
- 1 miejsce na zawodach Wertero Cup w Moskwie koło Łodzi.

Inne imprezy jeździeckie

- **Kwalifikacja Ogierów Rasy Śląskiej**

W dniach 18-19 lipca 2022 r. Polski Związek Hodowców Koni we współpracy z WTWK Partynice zorganizował po raz trzeci kwalifikację ogierów rasy śląskiej do polowej próby zaprzęgowej. Jest to najważniejsza impreza hodowlano-selekcyjna dla rasy śląskiej, pozwalająca na wyłonienie najlepszych młodych ogierów, które po 60-dniowym treningu

i zaliczeniu próby dzielności uzyskują wpis do księgi stadnej oraz prawo krycia klaczy.

Do kwalifikacji zgłoszonych zostało 50 ogierów. Impreza na Partynicach po kolejny raz została bardzo pozytywnie odebrana przez hodowców, właścicieli i miłośników koni rasy śląskiej.

- **Polowa Próba Dzielności Ogierów Rasy Śląskiej**

Trzecia edycja polowej próby zaprzęgowej odbyła się również na terenie WTWK Partynice, także w tym roku od 29.09 do 1.10.2022 r. Do próby przystąpiło 46

ogierów rasy śląskiej Przez 3 dni odbywały się kolejne etapy próby dzielności, w tym m.in. ocena obcego powożącego, próba ujeżdżenia na czworoboku, próby dystansowe w stępie i kłusie oraz ocena eksterieru i ruchu. Ta impreza również znalazła duże uznanie w oczach hodowców, zarówno ze względu na poziom, zaplecze organizacyjne ośrodka, jak i udaną współpracę obu stron.

- **V Pokaz Ogierów Hodowlanych**

26 marca gościliśmy 50 reproduktorów z całej Polski. 16 z nich to ogiery o topowych rodowodach sportowych, które oglądaliśmy w skokach luzem, pod jeźdźcem, w układzie ujeżdżeniowym oraz jednego w zaprzęgu sportowym. Możliwości skokowe zaprezentowały także ogiery rasy kuc connemara i kuc walijski.

- **Dolnośląski Czempionat Użytkowy Koni Ras Szlachetnych**

Po raz pierwszy na terenie Dolnego Śląska odbyło się wydarzenie z cyklu DNI POLSKICH KONI SPORTOWYCH.

Dolnośląski Związek Hodowców Koni wraz z innymi Okręgowymi Związkami Hodowlanymi podjął się organizacji czempionatu użytkowego dla młodych koni ras wierzchowych zarejestrowanych w księgach prowadzonych przez PZHK. 5-tego listopada prezentowane były 2- i 3-letnie konie w typie skokowym i ujeżdżeniowym.

Ponad 30 młodych koni prezentowanych było w ręku oraz podczas skoków luzem w korytarzu.

V. UTRZYMANIE i ROZBUDOWA POSIADANEJ BAZY

Inwestycje:

Rok 2022 r. był kolejnym, w którym na wrocławskich Partynicach zrealizowano ważne projekty infrastrukturalne:

- Pod koniec 2021 r. podpisano umowę z Wykonawcą i rozpoczęto realizację

inwestycji pn: „Remont konserwatorski elewacji i dachu budynku dawnej herbaciarni na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice". Inwestycja obejmowała remont części zewnętrznej zabytkowego budynku
oraz jego wnętrze. Obiekt zyskał dawną świetność. W chwili obecnej realizacja przedsięwzięcia dobiega końca i jest na etapie odbiorów. Nadzór nad prowadzeniem przedmiotowej inwestycji pełniła spółka Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.

- W maju 2022 r. rozpoczęto budowę oświetlenia ścieżki pieszo – biegowej wokół toru wyścigowego. Wybrany głosami mieszkańców w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego projekt obejmował instalację 168 latarni wraz z niezbędną infrastrukturą, montaż paneli fotowoltaicznych oraz 10 ławek
i 10 koszy na śmieci. Planowana data zakończenia inwestycji to koniec stycznia 2023 r. Nadzór nad prowadzeniem przedmiotowej inwestycji pełniła spółka Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.

- W lipcu 2022 r. rozpoczęto również prace związane z realizacją kolejnego projektu wybranego głosami mieszkańców w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Wybrany w przetargu zorganizowanym przez spółkę Wrocławskie Inwestycje Sp. z .o.o. Wykonawca budowy strefy rekreacji na wrocławskich Partynicach pomimo wielokrotnych uwag co do prowadzenia prac nie wywiązał się z postanowień umowy co w konsekwencji spowodowało jej rozwiązanie. W chwili obecnej Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. prowadzi prace związane z przygotowaniem kolejnego przetargu zmierzającego do wyboru wykonawcy dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Wykonanie zadań wpływających na poprawę wizerunku obiektu

W **2022** wykonano wiele prac wpływających na estetykę obiektu.

- W budynku Krytej Ujeżdżalni zlecono firmie specjalistycznej mycie

świetlików dachowych i ściennych. Wewnątrz odmalowano murki oporowe oraz ławki na trybunach. Góra tarasu została zabudowana nową drewnianą palisadą. Na korytarzach i w pomieszczeniu VIP przełożono kafle posadzkowe. Od zewnątrz budynku pomalowano słupy podporowe, oraz zewnętrzną fasadę.

- Od strony ulicy Karkonoskiej, wymieniono 12 sztuk segmentów w popękanym betonowym ogrodzeniu obiektu.

- Wykonano kapitalny remont pomieszczeń socjalnych i sanitarnych pracowników Gospodarstwa.

- Przebudowano zaplecze socjalnosanitarne Działu Rekreacji wydzielając pomieszczenie magazynowe, pokój instruktorski, sanitariaty z doprowadzeniem instalacji elektrycznej i hydraulicznej.

- W budynku stajni Straży Miejskiej naprawiono dach wraz z montażem orynnowania i spustu.

- W budynku Trybuny Głównej zbito stary i położono nowy tynk wraz z malowaniem, odświeżono całe wnętrze oraz wymalowano ławki i murki oporowe na górnym piętrze.

- Przed rozpoczęciem sezonu wyścigowego wymalowano od wewnątrz i na zewnątrz budynek Loży Zarządu.

Wykonane zadań poprawiających stan bezpieczeństwa na obiekcie

W **2022 roku** poprawiono stan bezpieczeństwa obiektu poprzez:

- Oddzielenie zabudową drewnianą strefy przejścia koni do Krytej Ujeżdżalni.

- Impregnacja Trybuny Bocznej środkiem ognioodpornym.

- Montaż siatki maskującej przy wejściu koni na tor wyścigowy.

- Zdjęcie zbitego podłoża obu hal jeździeckich oraz lonżownika i ponowne rozplantowanie, spowodowało uzyskanie miękkiej i bezpiecznej powierzchni do przeprowadzania treningów.

- Przeprowadzono kontrolę obowiązujących oznakowań BHP i uzupełniono braki (hydranty, gaśnice, drogi ewakuacyjne).

Wykonane zadań ułatwiających funkcjonowanie obiektu

W **2022 roku** zrealizowano wiele zadań pozwalających na łatwiejsze zarządzanie obiektem.

- Ułożenie kostki chodnikowej z obu stron wejścia do Stajni Gościnnej oraz przed portiernią,

- Zakup małej kosiarki z wertykulatorem ARIENS do pielęgnacji przeszkód na torach wyścigowych,

- Zakup profesjonalnej łyżki do koparko – ładowarki MANITOU, pozwalającej na precyzyjne i dokładne wykonanie prac,

- Budowa nowych (jednolitych pod względem materiałów) padoków dla Działu Rekreacji i Straży Miejskiej,

- Zakup nowego agregatu prądotwórczego o dużej wydajności, który zasili obiekt w razie zaniku energii elektrycznej,

- Położenie nowej ziemnej instalacji elektrycznej pod zasilanie biura głównego,

- Zamontowano w biurze nowy piec grzewczy o zasilaniu elektrycznym,

- Przywrócono do stanu używalności treningowy tor przeszkodowy od strony ul. Karkonoskiej,

- Remont budynku stajni przy ambulatorium z przeznaczeniem dla koni

Straży Miejskiej,

- Jeden z boksów stajni rekreacyjnej zaadoptowano na myjkę dla koni oraz zamontowano solarium dla koni,

- Część budynku Kasy Wrocławskiej wyremontowano i przeznaczono na magazyn sprzętu dla Działu Marketingu,

- Postawiono drewniany domek oraz wytyczono padok przy „Konikowie" na potrzeby Działu Rekreacji – przejażdżki na kucykach.

VI. DZIAŁALNOŚĆ MARKETINGOWA

2022 rok był powrotem do „normalności" po trudnych dwóch latach pandemii. Odczuliśmy to zarówno w zakresie prowadzenia działalności marketingowej, jak i efektów tejże, czyli wyników frekwencyjnych, które okazały się rekordowo wysokie.

W całym 2022 roku Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice odwiedziło 730 000 osób. 115 000 stanowiła publiczność dużych festiwali muzycznych i gastronomicznych, zaś 81 300 to publiczność wyścigowa. Otwarcie sezonu wyścigowego 3 maja 2022 roku przyciągnęło największą w powojennej historii wyścigów na Partynicach publiczność, bo aż 21 000 widzów.

Rok 2022 w działalności WTWK-Partynice to również czas organizacji niezwykle prestiżowego wydarzenia na skalę europejską, czyli klinik jeździeckich Pata Parelliego – absolutnego guru jeździectwa naturalnego, postaci, która przyciągnęła do nas fanów tego nurtu z całego kraju. Co ważne, kliniki Pata Parelliego we Wrocławiu były jednocześnie pierwszą wizytą Parelliego w środkowo-wschodniej części Europy.

W tym roku udało się również zorganizować cztery duże wydarzenia festiwalowe. Trzy z nich to muzyczne: Rockowizna (po raz pierwszy na Partynicach), Stay Wild, Męskie Granie (powrót po pandemii) oraz gastronomiczny Festiwal Pasibrzucha.

Miniony rok to również duży wzrost w komercjalizacji przestrzeni WTWK-Partynice. Poza wydarzeniami dostępnymi dla szerokiej publiczności (festiwale, pikniki, kiermasze) udało się 19 razy wynająć przestrzeń na zamknięte wydarzenia firmowe. W 2022 roku sfinalizowano projekt identyfikacji wizualnej „Miasto Koni" informujący o zasadach panujących na terenie WTWK-Partynice. W ramach projektu powstały podświetlane pylony, tablice informacyjne, mapy lokalizacyjne oraz zestaw infografik rozmieszczonych w newralgicznych punktach WTWK-Partynice.

Imprezy w sezonie 2020

Wyścigi konne

Sezon wyścigowy 2022 był pierwszym od dwóch lat, którego organizację nie zakłócały obostrzenia pandemiaczne. Odbyło się 12 dni wyścigowych, które zgromadziły łącznie
81 300 widzów, co daje rekordową średnią – 6775 widzów na dzień wyścigowy. Rekordów było więcej. Otóż Otwarcie Sezonu obserwowała największa w powojennej historii toru publiczność! 3 maja na Partynice przybyło 21 000 widzów. Co więcej,
5 września, podczas Wielkiej Wrocławskiej – Nagrody Prezydenta Wrocławia odnotowaliśmy drugi w historii wynik frekwencyjny (uwzględniając lata, w których odczytujemy frekwencję na podstawie danych z elektronicznych liczników) – 17 000 widzów, co również było przekroczeniem najlepszego wyniku ostatnich lat. Na powyższe, rekordowe, wyniki złożyły się trzy czynniki: popularność wyścigów konnych we Wrocławiu, popandemiczny głód uczestniczenia w dużych, plenerowych wydarzeniach oraz odpowiednio ukierunkowane działania promocyjne.

Rok 2022 był również wyjątkowy z uwagi na wydarzenie, które zorganizowaliśmy we wrześniu, kiedy to odbyły się trzydniowe kliniki z Patem Parellim. Pat Parelli to najważniejsza na świecie postać nurtu jeździectwa naturalnego, jednocześnie jest jednym z prekursorów tego kierunku w jeździectwie. Wrocławskie kliniki były pierwszą wizytą Pata Parelliego we Wrocławiu, w Polsce i w środkowo-wschodniej

części Europy. Łącznie w tym niezwykle prestiżowym i ekskluzywnym wydarzeniu wzięło udział blisko 600 osób z wszystkich regionów Polski oraz z krajów sąsiednich (Czechy, Niemcy, Ukraina).

Imprezy plenerowe

Nowe Nowe imprezy plenerowe organizowane na terenie WTWK – Partynice:

- Festiwal Rockowizna – trzydniowy festiwal rockowy, na którym wystąpili: Kult, Kasia Kowalska, Organek, Strachy na Lachy, IRA, Sztywny Pal Azji i Róże Europy.

- Łącznie festiwal zgromadził 9 000 uczestników.

- Lelefant Piknik – czyli nowa odsłona Brave Kids. W programie wydarzenia znalazły się: występy artystyczne, międzynarodowe gry i zabawy z uczestnikami międzynarodowej edycji Lelenfant, malowanie rąk i twarzy, malowanie na torbach, drewniany plac zabaw oraz wspólne ozdabianie drzewa życzeń –
  ok 1000 uczestników.

Kolejne edycje imprez plenerowych organizowanych na terenie WTWK – Partynice:

- Kiermasz „Pamiętajcie o ogrodach”, 23-24 kwietnia, 12 000 uczestników;

- Festiwal Pasibrzucha (2-4 lipca) – trzydniowa impreza plenerowa promująca różnorodność smaków i kuchni świata. Wydarzenie zgromadziło łącznie rekordową liczbę blisko 50 000 uczestników;

- Festiwal Męskie Granie (22-23 lipca – po raz pierwszy edycja dwudniowa) – 23 000 uczestników;

- Stay Wild (5-6 sierpnia) – dwudniowy festiwal muzyczny, 8 000 uczestników;

- Festiwal Winiarze i GastroMiasto (26-28 sierpnia) – 13 000 uczestników.

Zmiany wprowadzone przez dział marketingu w 2022 roku

„Partynicki Tramwaj”

Za W ramach współpracy z MPK Wrocław skład tramwajowy (dwa wagony) został wyklejony grafiką promującą działalność WTWK-Partynice.

Na tramwaju znalazły się oczywiście konie wyścigowe w efektownych, skokowych ujęciach, konie ze stajni rekreacyjnych, na których prowadzimy naukę jazdy konnej oraz konie sportowe. Ale to nie wszystko, ponieważ Tor Wyścigów Konnych to także popularne we Wrocławiu miejsce spędzania wolnego czasu, arena wielu imprez plenerowych i muzycznych. Dlatego na tramwaju znalazły się również: zespół rockowy, piknikująca rodzina oraz biegacze, których często można spotkać na ścieżce wokół toru wyścigowego.

Tak oklejony tramwaj będzie jeździł po wrocławskim torowiskach przez najbliższy rok pełniąc funkcję mobilnej reklamy działalności WTWK-Partynice.

Zmiana nazwy przystanku + dźwiękowa zapowiedź

30 kwietnia 2022 roku (tuż przed rekordowym Otwarciem Sezonu) przystanek autobusowy „Partynice” znajdujący się przy Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych zmienił nazwę na „Partynice - tor wyścigów konnych”.

Ponadto w autobusach zatrzymujących się przy torze usłyszymy również sygnał dźwiękowy zapowiadający przystanek.

Lektorem, który użyczył swego głosu do nagrania jest Michał Saniewski – spiker komentujący wyścigi podczas partynickich mityngów.

W zapowiedzi usłyszymy również tętent kopyt końskich, jak i dźwięki dopingującej publiczności.

Nawiązanie współpracy z Kolejami Dolnośląskimi

12 czerwca 2022 roku uruchomiono połączenie kolejowe Wrocław-Świdnica, na trasie którego znalazł się przystanek Wrocław-Partynice, zlokalizowany tuż przy wejściu głównym na teren toru. W związku z powyższym nawiązaliśmy współpracę z Kolejami Dolnośląskimi w zakresie promocji dni wyścigowych. Na ekranach znajdujących się w pojazdach KD wyemitowaliśmy spoty promujące dni wyścigowe: Wielką Wrocławską oraz Crystal Cup. Reklama dni wyścigowych pojawiła się na drukowanych rozkładach jazdy KD. Grafiki promujące Wielką Wrocławską znalazły się na biletach KD. Dodatkowo w magazynie pokładowym, wydawanym przez KD, pojawił się tekst zapowiadający dzień wyścigowy Crystal Cup.

Dni tematyczne na wyścigach – Dzień Ukraiński i Dzień Czeski

DZIEŃ UKRAIŃSKI (03.05.2022)

W związku z rosyjską agresją na Ukrainę postanowiliśmy Dzień Otwarcia Sezonu w dużej mierze poświęcić naszym wschodnim sąsiadom. W trakcie Dnia Otwarcia Sezonu, 3 maja na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice, wolontariusze Komitetu Społecznego „My z Wami" zbierali środki na pomoc Ukrainie.

Zebrane fundusze zostały przeznaczone dla: ludności cywilnej, służb publicznych i pomocowych, personelu medycznego oraz dla wojska.

Gośćmi honorowymi dnia byli: Konsul Generalny Ukrainy – Yuri Tokar, Mirosław Zahorski – ukraiński uchodźca, który zasłynął blokadą tirów wjeżdżających na Białoruś oraz Igor Salamon – przewodniczący wrocławskiego koła Związku Ukraińców w Polsce.

Program Dnia Otwarcia obfitował w punkty związane z Ukrainą. Publiczność dnia wyścigowego mogła podziwiać występy artystów ukraińskich artystów: bandurzystki, cymbaliści z zespołu ZAPAL – zdobywcy drugiego miejsca w ukraińskim „Mam talent", tancerze ze szkoły artystycznej w Kałuszu

oraz Julia i Oleksij Makrenko. Miłośnicy sztuk plastycznych mogli nabyć obrazy ukraińskich artystów.

W strefie wystawców i animacji pojawiły się m.in. stoiska ze strojami i wiankami ukraińskimi pochodzące od 25 twórców z różnych regionów Ukrainy. Evghenia Gritscu z pracowni Zakwas Studio poprowadziła warsztaty ceramiczne dla dzieci, natomiast ukraińskie animatorki – punkt malowania twarzy. Po wyścigach zorganizowano after party z muzyką na żywo grana przez ukraińskich artystów.

DZIEŃ CZESKI (28.05.2022)

Dzień wyścigowy zorganizowany we współpracy z Ambasadą Czech i organizacją turystyczną Czech Tourism. W strefie czeskich wystawców pojawiło się 12 podmiotów reprezentujących następujące regiony naszych południowych sąsiadów: Hradecko, Ziemia Broumovska, Miasto Brno i Morawy Południowe, Region Liberec, Tor wyścigów konnych w Pardubicach, Czechy Wschodnie, Aparthotel Svatý Vavřinec Pec pod Śnieżką, Stowarzyszenie Otwartych Zabytków Niepaństwowych, Kraj Hradecki, Uzdrowisko Janské Lázně, Pogranicze Czesko-Morawskie, Kraj Ołomuniecki.

Wdrożenie projektu MIASTO KONI

Projekt Miasto Koni ma na celu informowanie ludzi o obowiązujących na terenie toru zasadach i tym samym edukować ich w obcowaniu z końmi.

Najważniejsza z nich to podział terenu na dwie strefy: zieloną dla ludzi i koni oraz czerwoną - tylko dla koni. O tym czego nie wolno informują ikonki rozmieszczone w newralgicznych miejscach toru: „zakaz wstępu”, „nie karmić koni”, „prąd”, „cisza”, „uwaga konie”.

Na projekt składają się:

- dwa podświetlone pylony na wjeździe do obiektu,
- podświetlenie portierni,

- pięć map lokalizacyjnych, znajdujących się w różnych częściach WTWK-Partynice
- siedem tablic „Miasto Koni”,
- 16 słupków, na których zamontowane zostały zestawy inforgrafik,
- infografiki na hali namiotowej oraz słupkach padokowych – łącznie 200 sztuk.

Strona www.sklep.partynice.pl

Nowy serwis umożliwiający zakup biletów na organizowane przez WTWK – Partynice wydarzenia, ale docelowo również platforma sprzedaży produktów i gadżetów związanych z torem. Strona powstała przy okazji organizacji wydarzenia „Kliniki Pata Parelliego.

Działania promocyjne & media relations

Statystyki dla hasła „Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice”

- Liczba informacji – 1 720
- Zasięg informacji – 241,2 mln
- Dotarcie informacji – 10 mln
- AVE szacunkowe – 4 mln zł
- AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	2,44%
Radio	8,14%
Telewizja	0,76%
WWW	48,43%
Social media	40,23%

Soclial media

	udział procentowy
Facebook	58,24%
Twitter	6,5%
YouTube	22,54%
Instagram	12,14%
TikTok	0%
Wykop	0,58%
Fora	0%
Blogi	0%

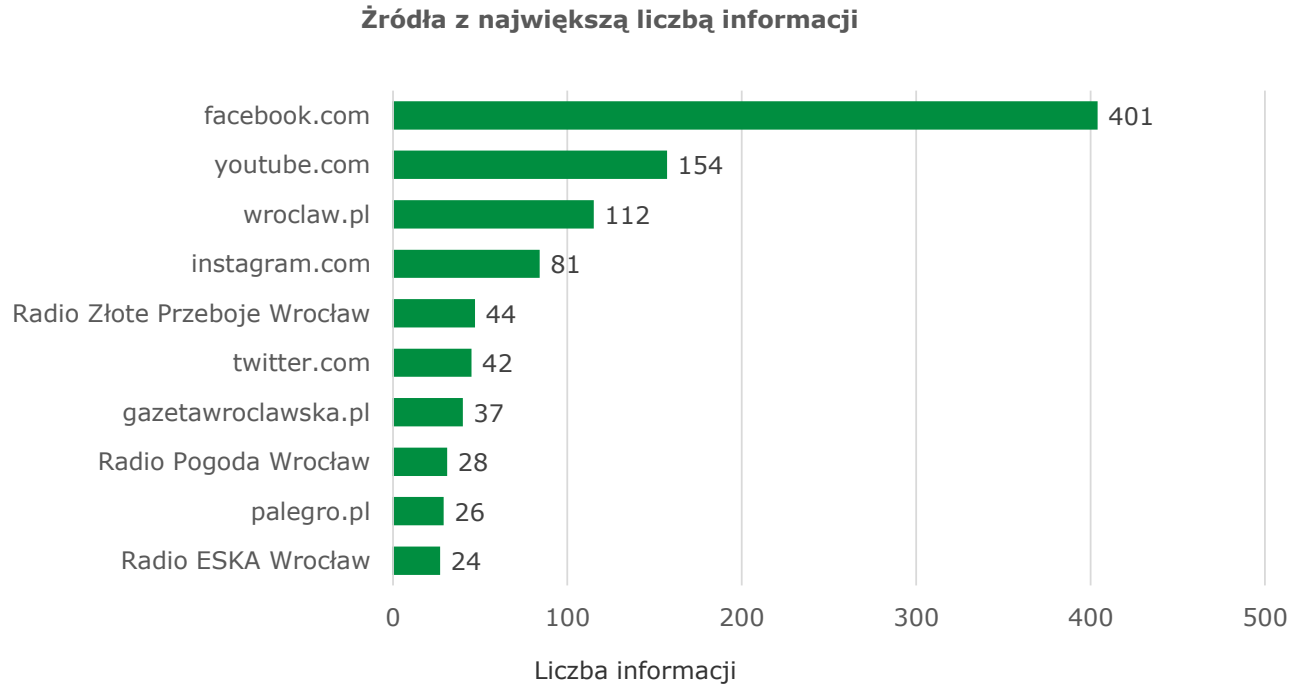

Statystyki dla hasła „Wyścigi konne we Wrocławiu”

- Liczba informacji – 1 802
- Zasięg informacji – 323 mln
- Dotarcie informacji – 11,7 mln
- AVE szacunkowe – 4,1 mln zł
- AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%

	udział procentowy
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	2,44%
Radio	3,55%

	udział procentowy
Telewizja	0,39%
WWW	54,11%
Social media	39,51%

Soclial media

	udział procentowy
Facebook	87,79%
Twitter	4,49%
YouTube	4,07%
Instagram	3,37%
TikTok	0%
Wykop	0,28%
Fora	0%
Blogi	0%

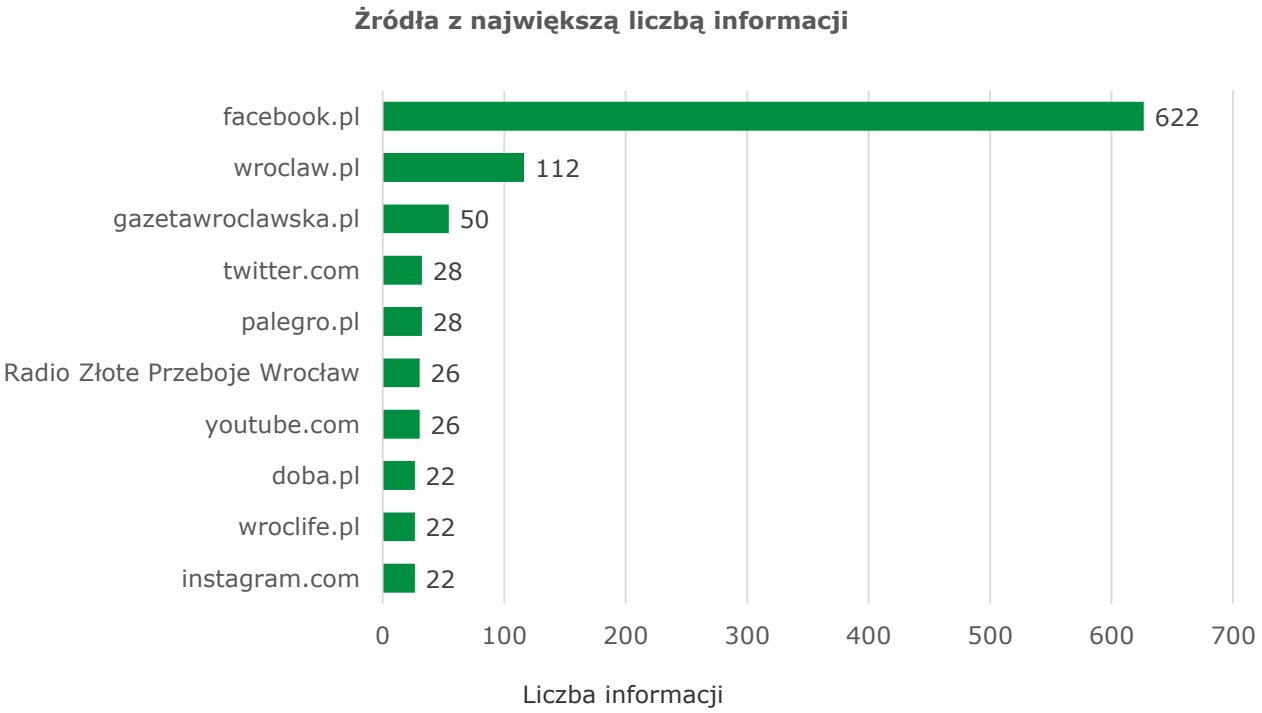

Statystyki dla hasła „Jerzy Sawka”

- Liczba informacji – 405
- Zasięg informacji – 92 mln
- Dotarcie informacji – 3,5 mln
- AVE szacunkowe – 2,7 mln zł
- AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	4,2%
Radio	3,7%
Telewizja	1,48%
WWW	84,69%
Social media	5,93%

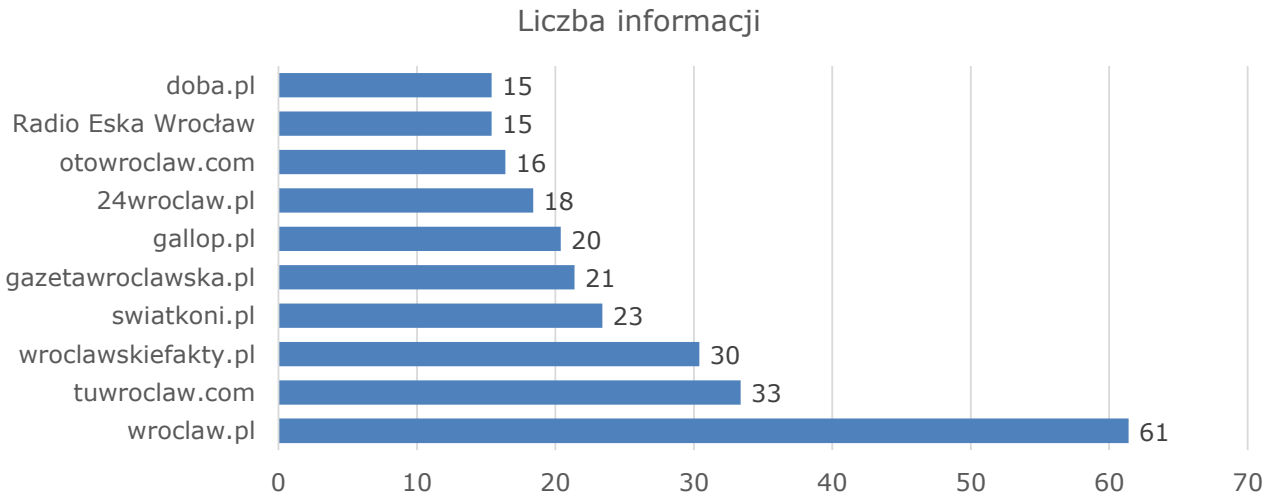

Social media

	udział procentowy
Facebook	50%
Twitter	33,33%
YouTube	8,33%
Instagram	4,17%
TikTok	0%
Wykop	0%
Fora	0%
Blogi	4,17%

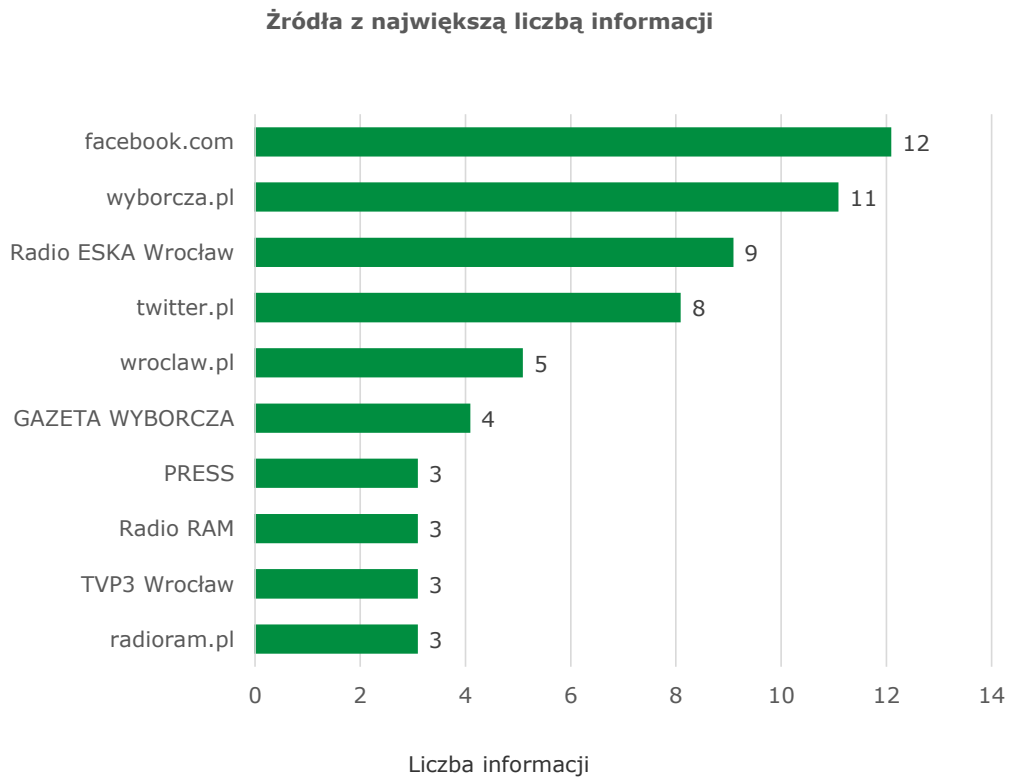

Statystyki dla hasła „Pat Parelli”

- Liczba informacji – 93
- Zasięg informacji – 8,3 mln
- Dotarcie informacji – 994 428
- AVE szacunkowe – 1,6 mln zł
- AVE zweryfikowane – 0 zł

Wydźwięk

	udział procentowy
Negatywny	0%
Neutralny	0%
Pozytywny	0%
Niezdefiniowany	100%

Rozmiar

	udział procentowy
Artykuł	0%
Notka	0%
Wzmianka	0%
Niezdefiniowany	100%

Medium

	udział procentowy
Prasa	6,45%

	udział procentowy
Radio	0%
Telewizja	1,08%
WWW	11,83%
Social media	80,64%

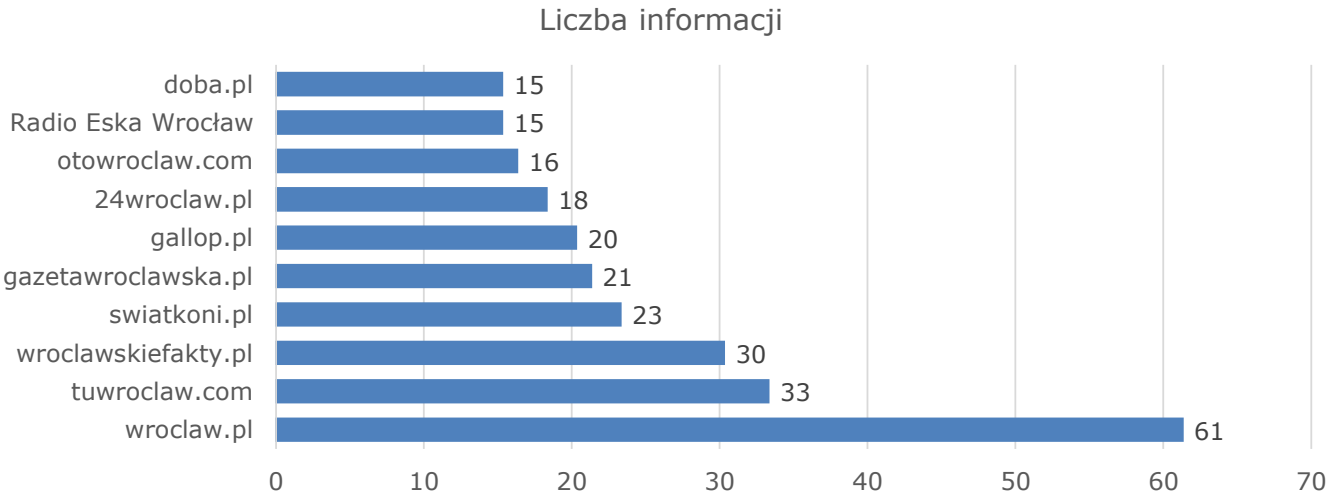

Social media

	udział procentowy
Facebook	76,01%
Twitter	1,33%
YouTube	16%
Instagram	5,33%
TikTok	0%
Wykop	0%
Fora	0%
Blogi	1,33%

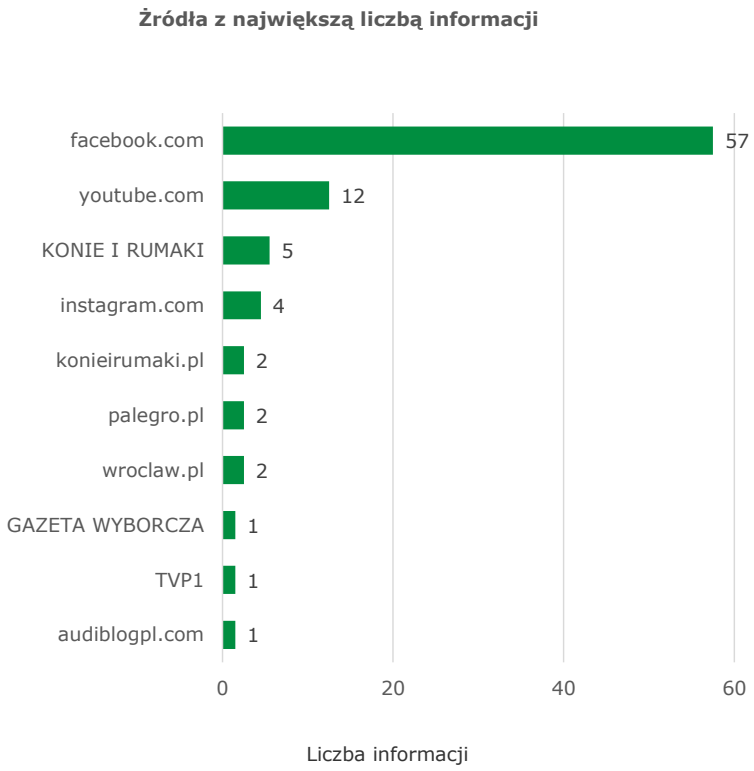
Źródła z największą liczbą informacji
facebook.com
57
youtube.com
12
KONIE I RUMAKI
5
instagram.com
4
konieirumaki.pl
2
palegro.pl
2
wroclaw.pl
2
GAZETA WYBORCZA
1
TVP1
1
audiblogpl.com
1
0
20
40
60
Liczba informacji

VII. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

Podczas dni wyścigowych goszczono oficjeli z torów wchodzących w skład cyklu Crystal Cup:

- Jaroslav Müller - dyrektor toru wyścigów konnych w Pardubicach,
- Hana Kamenicka – z toru wyścigów konnych w Pardubicach,
- Petr Kvas – burmistrz Pardubic,
- Mario Pirone – vice Prezydent cyklu Crystal Cup, przedstawiciel toru wyścigów konnych w Merano.

Ponadto podczas Otwarcia Sezonu Wyścigowego – Dnia Ukraińskiego gośćmi honorowymi dnia byli: Konsul Generalny Ukrainy – Yuri Tokar, Mirosław Zahorski – ukraiński uchodźca, który zasłynął blokadą tirów wjeżdżających na Białoruś oraz Igor Salamon – przewodniczący wrocławskiego koła Związku Ukraińców w Polsce.

Program Dnia Otwarcia obfitował w punkty związane z Ukrainą.

Podczas Dnia Czeskiego gościliśmy: Jakuba Durra – Ambasadora Republiki Czeskiej, jego zastępcę – Jiriego Kyriana oraz Ivanę Bilkovą – dyrektorkę przedstawicielstwa zagranicznego CzechTourism w Polsce.

Przedstawiciele WTWK – Partynice odbyli wyjazdy studyjne na tory wyścigów konnych w Lyonie, Baden Baden, Pardubicach i Budapeszcie.

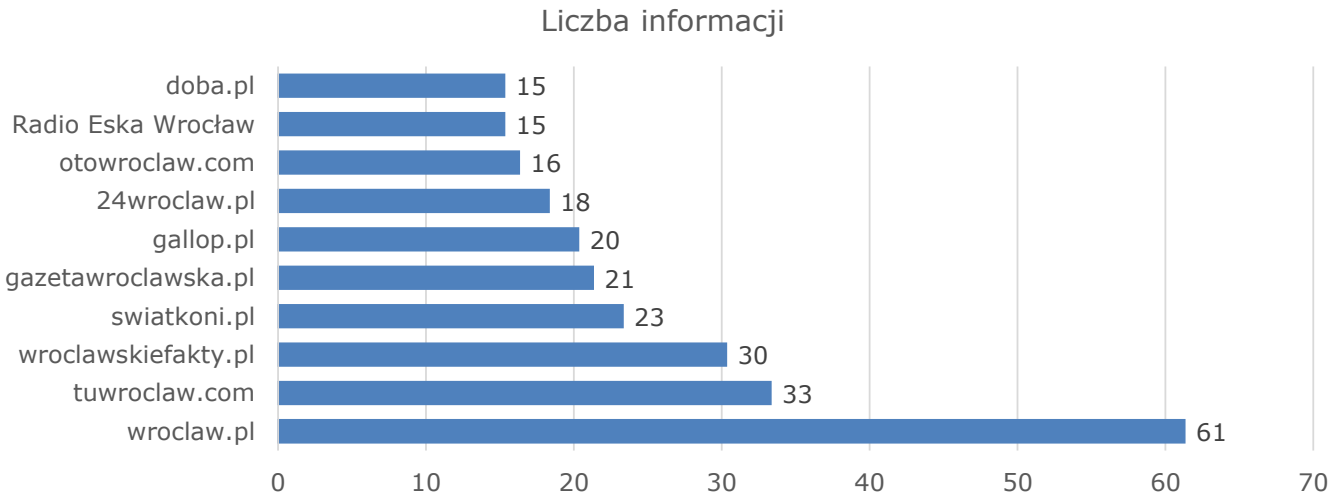

VIII. FINANSE

Dochody

Głównymi źródłami dochodów Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice są wpływy:

1. zadanie A.3.3.13 – ze świadczonych usług najmu i dzierżawy terenów oraz pomieszczeń,
2. zadanie A.4.5 – ze świadczonych usług m.in. związanych z chowem i hodowlą zwierząt, wpływy z tytułu opłaty za jazdy rekreacyjne, półkolonie,
3. zadanie A.5.6.10 – z tytułu zapisu koni wyścigowych do gonitw,
4. zadanie A.5.4.8 – z tytułu odsetek od nieterminowych wpłat,
5. zadanie A.5.6.17 – z tytułu sprzedaży obornika końskiego, złomu itp.,
6. zadanie A.4.9 – usługi związane z przeznaczeniem powierzchni pod reklamy.

Dochody Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice w 2022 zostały wykonane w kwocie 5.667.837,28 zł, w tym dochody planowane w wysokości 5.509.198,91 zł z tytułu świadczonych usług m.in. jazd rekreacyjnych, najmów i opłat za zapisy koni do gonitw, co stanowi 100,97% planu finansowego oraz dochody nie ujęte w planie dochodów w kwocie 158.638,37 zł z tytułu sprzedaży składnika majątku, zapłaty odsetek, odsprzedaży obornika końskiego.

Środki w zadaniu:

- A.3.3.13 zostały wykonane (kwota 1.525.108,34 zł) w 102,70% - wykonanie powyżej planu spowodowane było dużym zainteresowaniem najmem terenów oraz pomieszczeń na terenie WTWK Partynice – co z kolei jest efektem intensywnych działań promujących. W latach ubiegłych dochody z tego tytułu realizowane były na wysokim poziomie, co pozwalało na podobne zaplanowanie dochodów na bieżący rok.

- A.4.5 zostały wykonane (kwota 2.974.942,24 zł) w 100,85% - wykonanie zgodnie z planem pomimo panującej pandemii „COVID”.

- A.5.6.10 zostały wykonane (kwota 917.792,10 zł) w 97,31% - wykonanie nieznacznie poniżej planu wynika z trudności oszacowani ilości koni zapisywanych do gonitw. Niewykonanie zrekompensowane wykonaniem ponad plan w innych zadaniach.

- A.4.9 – zostały wykonane (kwota 91.356,23 zł) w 116,67% - wykonanie powyżej planu wynika z rozliczenia umów barterowych oraz nowozawartych.

W 2022 roku dochody zaplanowane zostały wykonane w 100,97% tj. w kwocie 5.509.198,91 zł co stanowi przekroczenie wykonania planowanych dochodów zapisanych w Planie Finansowym jednostki.

Wydatki

Planowany Planowany budżet wydatków WTWK Partynice na rok 2022 po zmianach wynosił 16.618.666,00 zł i został zrealizowany na kwotę 15.569.361742,08 zł, z czego wydatki bieżące w dziale 926 rozdziale 92604 stanowią kwotę 15.170.673,97 zł, tj. 99,99% planu finansowego, wydatki remontowe na kwotę 49.046,25 zł tj. 99,99% planu finansowego oraz wydatki inwestycyjne na kwotę 349.641,71 zł, tj. 25,01% planu finansowego (realizacja zgodnie harmonogramem). Pozostałe środki w wysokości 1.048.000,00 zł to tzw. środki niewygasające – płatność zgodnie z umową w roku 2023.

Wydatki bieżące w dziale 926 rozdziale 92604 zostały zrealizowane w 100,00% planu finansowego. Wykonanie planu zgodnie ze specyfiką działalności jednostki tj. niektóre grupy wydatków jednostka realizuje w większym stopniu w pierwszej połowie, a inne grupy wydatków w drugiej połowie roku.

Wydatki inwestycyjne/majątkowe zrealizowane 25,01% planu finansowego (realizacja zgodnie z harmonogramem – środki niewygasające).

Wydatki remontowe zrealizowane w 99,99% planu finansowego (realizacja zgodnie z założeniami).

Środki przeznaczone na wydatki w ramach budżetu Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice zostały przeznaczone przede wszystkim na:

1. W zadaniu WTWK/ZP01 Utrzymanie budynków wraz z obsługą – (kwota 3.279.457,01 zł) utrzymanie w należytym stanie obiektów budowlanych, obowiązkowe coroczne przeglądy techniczne budynków. Ponadto ze środków w niniejszym zadaniu płatne są opłaty za energię elektryczną, gaz, wodę, wody opadowe, zakup paliwa, opał, materiały i wyposażenie, części zamienne do maszyn i urządzeń, telefonię, trwały zarząd oraz opłaty na rzecz budżetu.

2. W zadaniu WTWK/ZP02 Utrzymanie stanowisk pracy związanych z prowadzoną działalnością – (kwota 5.950.513,75 zł) wydatki związane przede wszystkim z kosztami wynagrodzeń osobowych i bezosobowych wraz z pochodnymi, PFRON oraz ZFŚS.

3. W zadaniu WTWK/B/01 Prowadzenie działalności kulturalno–sportowo–rekreacyjnej – (kwota 2.212.956,82 zł) wydatki związane z utrzymaniem koni będących własnością WTWK i powierzonych do pensjonatu, organizacją rekreacji tj. m. in. prowadzenie nauki jazdy konnej.

4. W zadaniu WTWK/B/02 Działalność Wyścigowa - organizowanie wyścigów konnych – (kwota 3.092.634,40 zł) wydatki dotyczące przede wszystkim organizacji 12 dni wyścigowego.

5. W zadaniu WTWK/B/03 Organizacja półkolonii – (kwota 247.233,54 zł) wydatki związane z organizacją półkolonii jeździeckich dla dzieci i młodzieży oraz „wakacji w siodle".

6. W zadaniu WTWK/B/04 Organizacja imprez różnych – (kwota 387.878,45 zł) wydatki związane z organizacją imprez rekreacyjnych i pikników firmowych oraz organizacją i promocją wyścigów konnych.

7. W zadaniu WTWK/REM/06 – remonty budynków i obiektów (kwota 49.046,25 zł) wydatki związane z remontem trybuny bocznej,

8. w zadaniu INW/228 – zakupy inwestycyjne – (kwota 73.699,60 zł).

    a. zakup karuzeli do treningu koni w kwocie 39.999,60 zł,

    b. zakup kosiarki samojezdnej w kwocie 33.700,00 zł

9. w zadaniu WPI/300 Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice przyjęta w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym w kwocie 275.942,11 zł.

    a. wydatki inwestycyjne na kwotę 275.942,11 – remont, wyposażenie „okrąglaka" – pawilonu herbacianego,

    W zadaniu tym środki wydatkowane zostały zgodnie z harmonogramem prac dla przebudowy infrastruktury Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych Partynice.

W jednostce wystąpiły wydatki w paragrafie 4580 natomiast nie wystąpiły wydatki w paragrafach 2910, 4560 oraz 4680. W 2022 roku nie dokonano umorzeń należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny.

IX. LUDZIE na PARTYNICACH (ETATYZACJA)

Zgodnie z zapisami Regulaminu Organizacyjnego w jednostce jest przewidzianych 60 etatów do obsługi WTWK, w następującym podziale:

lp.	nazwa stanowiska	liczba etatów	faktyczna liczba etatów
1	Dyrektor	1	1
2	Zastępca Dyrektora	1	2
3	Kierownik działu	4	4
4	Główny Księgowy	1	1
5	Specjalista	17	15
6	Menedżer sportu	1	1
7	Brygadzista	3	1
8	Obsługa	17	18

lp.	nazwa stanowiska	liczba etatów	faktyczna liczba etatów
9	Instruktor	6	4
10	Koniuszy	2	0
11	Pracownik stajni (stajenny)	7	6
Razem Etaty WTWK - Partynice		60	53

Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba pracowników etatowych wynosiła 53 osoby. Średnia płaca w miesiącu grudniu 2022 roku wynosiła 6.995,85 zł brutto.

ZESPÓŁ PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH "DZIECIĘCY DOM"

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" w roku 2022 kontynuował swoją działalność instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach pięciu placówek: Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr I łączącej zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr II łączącej zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr III łączącej zadania typu specjalistyczno-terapeutycznego i interwencyjnego, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcza Nr IV łączącej zadania typu specjalistyczno-terapeutycznego i interwencyjnego oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr V łączącej zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego. Jednocześnie z dniem 01.04.2022 r. ZPOW „Dziecięcy Dom" przejął zadania zlikwidowanych drogą Uchwały Nr LI/1352/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24.03.2022 r. jednostek budżetowych: Rodzinnego Domu Dziecka Nr 13 przy ul. Maślickiej 10b/23 we Wrocławiu, Rodzinnego Domu

Dziecka Nr 18 przy ul. Głównej 14 we Wrocławiu i Rodzinnego Domu Dziecka Nr 21 przy ul. Włościańskiej 38b we Wrocławiu, które na mocy ww. uchwały stały się komórkami organizacyjnymi „Dziecięcego Domu" , tj. kolejno: Placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego Nr 13, Placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego Nr 18 oraz Placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego Nr 21, przy zachowaniu ich dotychczasowych lokalizacji. Ponadto w dniu 01.04.2022 r. na mocy Uchwały Nr LI/1349/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24.03.2022 r., Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dziecięcy Dom" we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2 ustanowiony został jednostką obsługującą, świadczącą wspólną obsługę dla: Rodzinnego Domu Dziecka Nr 1, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 3, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 4, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 7, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 15, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 16, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 20, Rodzinnego Domu Dziecka Nr 24 (likwidacja w dniu 26.08.2022 r.).

Wspólna obsługa realizowana jest w zakresie obsługi finansowo-księgowej i kadrowo-płacowej, zapewnienia realizacji zadań Inspektora Ochrony Danych, prowadzenia archiwum, obsługi administracyjnej, zakresie organizacyjnym.

Przedmiotem działalności Dziecięcego Domu jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania jej przez rodziców, w ramach limitu miejsc: 87.

W roku 2022 w Dziecięcym Domu przebywało ogółem **194** dzieci Z tej liczby przyjętych zostało na wniosek sądu – **186** dzieci**,** w wyniku interwencji policji – **8** dzieci. Ogółem w roku sprawozdawczym przyjęto **96** dzieci, a wypisano **93,** w tym: w wyniku podjętej przez rodziców współpracy **30** dzieci powróciło do swoich rodzin, we współpracy z sądami i ośrodkami adopcyjnymi umieszczono **19** dzieci w rodzinach adopcyjnych i **22** dzieci w rodzinach zastępczych, **13** dzieci przeniesiono do Rodzinnego Domu Dziecka oraz przekierowano **7** dzieci do innych placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tym 2 podopiecznych umieszczono w Domu Pomocy Społecznej), **2** wychowanków usamodzielniło się.

Funkcję opiekuna prawnego sprawował specjalista pracy z rodziną dla **57** wychowanków.

Funkcję opiekuna prawnego sprawował dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego dla **21** wychowanków.

Analiza ruchu wychowanków w Dziecięcym Domu w latach 2021 – 2022

	2021	**2022**
Przebywało ogółem dzieci	138	194
• na wniosek sądu	131	186
• z interwencji policji	7	8
Przyjęto ogółem	63	96
Wypisano ogółem	61	93
• do rodziny własnej	16	30
• do rodziny adopcyjnej	18	19
• do rodziny zastępczej	18	22
• do rodz. domów dziecka	6	13
• do innych placówek	3 (w tym 2 do DPS)	7 (w tym 2 do DPS)

	2021	2022
• usamodzielniło się	---	2

Sprawozdanie z wykonania budżetu:

W roku 2022 wydano na działalność Dziecięcego Domu kwotę 8.766.153,35 PLN.

(W tym dotacja w wysokości 276.529,82 zł na dziecko z zagranicy).

OPIEKA MEDYCZNA

Wszystkim wychowankom zapewniono całodobową opiekę pielęgniarską oraz codzienną opiekę lekarza pediatry.

U dzieci przebywających w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" zdiagnozowano następujące deficyty zdrowotne: opóźniony rozwój psychoruchowy (32), asymetria ciała (25), próchnica (24), koślawość stóp (koślawość kolan/koślawość stóp) (20), obniżone napięcie mięśniowe (20), wada postawy (19), żółtaczka noworodkowa (19), dziecko matki palącej papierosy w czasie ciąży (17), wada wzroku (17), wady serca (17), nadpobudliwość psychoruchowa (16), czynniki uszkodzenia słuchu u dziecka (15), wcześniactwo (15), niska masa urodzeniowa (13), dziecko zaopatrzone w okulary (11), niedobór wagi i wzrostu (11), wada ośrodkowego układu nerwowego (10), FAS (10), wrodzone zapalenie płuc (10), zespół dysmorficzny (9), moczenie nocne i dzienne (7), wrodzone zapalenie płuc (7), dziecko matki chorej na choroby przenoszone drogą płciową (6), zez (5), niska masa ciała (5), niedokrwistość wcześniaków (4), zamartwica urodzeniowa (4), głuchota przewodzeniowo - czuciowa (4), zaburzenia sensoryczne (4), wzmożone napięcie mięśniowe (4), niedoczynność tarczycy (4), skrócenie wędzidełka podjęzykowego (4), przerost III migdałka (3), skolioza (3), mózgowe porażenie dziecięce (3), autyzm

dziecięcy (2), małogłowie (2), przepuklina pępkowa (2), niedowład kończyn dolnych (2), wada układu moczowodowego (2), przepuklina pachwinowa (1), mukowiscydoza (1), nadwaga (1), Zespół Potocki -Lupski (1), Zespół Arnolda-Chiariego (1), stan po nagłym zatrzymaniu krążenia (1), encefalopatia niedotleniowo-niedokrwienna (1), padaczka (1), spodziectwo (1), oczopląs (1), wada rozwojowa palców dłoni (1), atopowe zapalenie skóry (1), zastawka komorowo- otrzewnowa (1), ADHD (1), zwężenie odźwiernika (1), rozszczep podniebienia (1), zaćma oka lewego (1), rozszczep kręgosłupa (1).

Zdiagnozowane deficyty zdrowotne miały wpływ na wskaźnik zachorowalności. Lekarz pediatra pracujący w ZPOW ,,Dziecięcy Dom" w roku 2021 przeprowadził 716 konsultacji lekarskich wychowanków. W placówce nr I wykonano 165 badania, w Placówce nr II - 112, w Placówce nr III - 101, w Placówce nr IV - 107, zaś w Placówce nr V – 138.

Z ogólnej liczby badań lekarskich w ZPOW, w związku z chorobą wykonano ich 623, badanie kontrolne w czasie bądź po zakończeniu choroby przeprowadzono 86 razy. W związku z przeprowadzanymi szczepieniami ochronnymi zostało przebadanych i zakwalifikowanych do szczepienia 122 dzieci. Były to szczepienia kalendarzowe, poza kalendarzem, szczepienia na grypę oraz na Covid-19, meningokoki.

Wykonywano także badania dzieci nowoprzyjętych.

Dzieci przebywające w ZPOW chorowały głównie na: infekcje górnych dróg oddechowych (120), infekcję kataralną (109), zmiany skórne (78), infekcję wirusową (56), dyspepsja (41), zapalenie oskrzeli (24), zapalenie ucha (17), infekcje dolnych dróg oddechowych (13), opryszczka (12), nadpobudliwość (12), uraz (11), infekcja dróg moczowych (9), ropiejące oczy (4), zapalenie gardła (4), łysienie plackowate (3) i inne. W 374 przypadkach zostało włączone leczenie objawowe, zaś w 36 przypadkach wdrożono antybiotykoterapię.

W roku 2022 przeprowadzono 258 konsultacji specjalistycznych oraz uczestniczono w 28 zajęciach z rehabilitacji przeprowadzanych poza terenem ZPOW – w zajęciach tych uczestniczył 1 wychowanek Placówki. Wychowankowie ZPOW ,,Dziecięcy Dom" uczestniczyli w następujących konsultacjach

specjalistycznych: laryngolog (55), stomatolog (40), ortodonta (14), okulista (13), poradnia chorób zakaźnych (10), neonatolog (10), urolog (10), poradnia retinopatii wcześniaczej (8), genetyk (8), nefrolog (8), neurolog (6), endokrynolog (6), kardiolog (6), poradnia chorób płuc (4), psycholog (4), gastroenterolog (3), chirurg dziecięcy (2), ortopeda (1), dermatolog (1).

U wychowanków przeprowadzane były także badania specjalistyczne: Badanie BERA (13), USG serca (6), USG jamy brzusznej (5), USG szyi (1), EEG (1).

Wykonano także zabieg podcięcia wędzidełka u 2 dzieci.

Przeprowadzono 3 zabiegi stomatologiczne w znieczuleniu ogólnym w trybie planowym.

W roku 2022 dzieci przebywające w ZPOW ,,Dziecięcy Dom" były hospitalizowane w ramach oddziałów szpitalnych 15 razy w ramach diagnostyki, zaś 6 w ramach stanu nagłego. Odbył się także jeden zabieg operacyjny wychowanka w Klinice Chirurgii Dziecięcej. Z dzieci przebywających w ZPOW ,,Dziecięcy Dom" 20 odbyło turnus Sanatoryjny. 13 wychowanków hospitalizowano na oddziale rehabilitacyjnym szpitala w Ostrowie Wielkopolskim. Na oddziale psychiatrii dzieci i młodzieży w Miliczu hospitalizowano 1 dziecko.

Placówka wyposażona została w testy płytkowe do wykrywania zakażeń Covid-19, wirusa RSV oraz wirusa grypy. Placówki wyposażone są ponadto w odzież medyczną – przyłbice, fartuchy ochronne, maseczki specjalistyczne oraz niezbędne płyny i środki dezynfekcyjne. W placówkach przestrzegano zasad reżimu sanitarnego.

W okresie sprawozdawczym w „Dziecięcym Domu" przebywało 14 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

OPIEKA SPECJALISTYCZNA I TERAPEUTYCZNA

W 2022 roku psycholog realizował swoje obowiązki w stosunku do 174 podopiecznych. Opieka psychologiczna obejmowała dokonywanie diagnoz

psychofizycznych wychowanków oraz podejmowanie działań mających na celu stymulację rozwoju podopiecznych. Wśród obserwowanych trudności występujących u dzieci podczas ich pobytu w placówce wyróżnia się: zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze, deficyty emocjonalno-społeczne i opóźnienie rozwoju psychoruchowego, doświadczanie różnego rodzaju przemocy w środowisku rodziny pochodzeniowej, zaburzenia zachowania i emocji, zdiagnozowany lub w trakcie obserwacji FASD i FAS (18). Wśród podopiecznych 32 dzieci pozostawało pod opieką lekarza psychiatry, a 11 z nich leczono farmakologicznie. U 16 wychowanków obserwowano symptomy nadpobudliwości psychoruchowej. Podopieczni posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (28) z uwagi na autyzm, w tym zespół Aspergera (2), zagrożenie niedostosowaniem społecznym (12), niepełnosprawność intelektualną (9), niepełnosprawność ruchową, w tym afazję (3), niepełnosprawność sprzężoną (5).

Wszyscy podopieczni byli objęci opieką psychologiczną oraz uczestniczyli w zajęciach specjalistycznych: rewalidacyjnych, usprawniających zdolności poznawcze, wyciszająco-relaksacyjnych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne i kreatywnych.

Przez dwóch fizjoterapeutów skonsultowanych zostało łącznie 136 dzieci, w tym: z rozszczepem podniebienia (1), z podejrzeniem lub stwierdzeniem zespołu FAS i FASD (12), z mózgowym porażeniem dziecięcym (3), przepukliną oponowo-rdzeniową (1), zaburzeniami ze spektrum Autyzmu (4), wadą rozwojową mózgu (1), skrajnym wcześniactwem (8).

Objęto opieką dzieci z nieharmonijnym rozwojem psychoruchowym (19) oraz z zaburzeniami postawy w tym: asymetrią w obrębie tułowia oraz łopatek (51), płasko-koślawością stóp (23), chód na palcach (5).

Dzieciom z deficytami w rozwoju psychoruchowym i z wadami postawy oraz zaburzeniami koordynacji zapewniono rehabilitację. Fizjoterapię zastosowano z powodu: osłabienia mięśni postawy, brzucha lub kończyn górnych/dolnych, zaburzeń postawy/skoliozy/ skrzywienia bocznego, problemów z napięciem mięśniowym/przykurczami, zaburzeń koordynacji/równowagi, zaburzeń chodu, znacznego opóźnienia w rozwoju motorycznym, upośledzenia umysłowego lub zaburzenia w obrębie mózgu, zespołów zaburzeń lub genetycznych, dysfunkcji w

obrębie kończyn górnych, mózgowego porażenia dziecięcego. W ciągu całego okresu sprawozdawczego systematyczną opieką dwóch fizjoterapeutów objęto łącznie 111 podopiecznych z różną intensywnością spotkań.

Obowiązek szkolny realizowało w drugim semestrze 2021/2022 ogółem 41 wychowanków.

W Szkole Podstawowej nr 12 we Wrocławiu uczyło się 23 wychowanków, w Szkole Podstawowej nr 116 dla Uczniów z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym – 1, w Szkole Podstawowej nr 101- 2, w SP nr 2 przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Brzegu Dolnym – 1.

Ponadto do Przedszkoli uczęszczała 13 wychowanków, w tym: do Przedszkola nr 48- 1 oraz do Przedszkola Specjalnego nr 151- 3, do DSOSW nr 12-1, do Oddziału Przedszkolnego przy SP nr 12- 9, w Dolnośląskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 13 - 1, do Technikum Weterynaryjnego w Krzyżowicach - 1, do Szkoły Branżowej I stopnia (Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy Nr 1) - 1 , do Szkoły Podstawowej Nr 22 – 5, do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 20 (zerówka) - 1, do Szkoły Branżowej, klasa 3, 2 –Technikum Gastronomiczne ul. Szkocka -1 , do Szkoły Podstawowej Nr 22 - 4. W szkole Podstawowej nr 19 uczyły się 2 osoby, objęta nauczaniem specjalnym na mocy orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 1 osoba, Szkoła Branżowa I stopnia 2 osoby, Liceum Ogólnokształcące 1 osoba, Studium Medicus 1 osoba.

Nauczaniem specjalnym, integracyjnym objętych było na mocy orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznych 13 uczniów oraz 5 dzieci uczęszczających do Przedszkola: w tym 3 dzieci z Przedszkola Specjalnego nr 151 oraz 1 dziecko z Oddziału Przedszkolnego działającego przy SP nr 12, a od 14.02.22 w DSOSW nr 12.

Z wyżej wymienionej liczby w trakcie trwania drugiego semestru 2021/22 z Dziecięcego Domu wypisanych zostało 6 dzieci realizujących obowiązek szkolny.

W dniu zakończenia roku szkolnego 2021/2022 promocję do następnych klas uzyskało 20 uczniów.

W pierwszym semestrze roku szkolnego 2022/2023 ogółem do szkoły uczęszczało 37 dzieci, w tym: do SP 12 – 26, do SP 116 – 1, do SP nr 2 przy Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Brzegu Dolnym – 1, do SP nr 36 - 1, do SPS nr 87- 1, do Zespołu Szkół nr 21- 1, do SP nr 2- 2, do DSOSW nr 12 - 1, SP nr 101- 2, Stowarzyszenie „Ostoja”- 1. Nauczaniem specjalnym, integracyjnym objętych było na mocy orzeczenia poradni psychologiczno–pedagogicznych 12 uczniów.

8 dzieci realizuje obowiązek przygotowania przedszkolnego, w tym 4 dzieci uczęszcza do Przedszkola Specjalnego i posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a 4 dzieci realizuje przygotowanie przedszkolne w Oddziale Przedszkolnym w SP nr 12.

Z wyżej wymienionej liczby w trakcie trwania pierwszego semestru roku 2022/23 z Dziecięcego Domu wypisanych zostało 7 dzieci realizujących obowiązek szkolny.

Obowiązek przedszkolny („zerówka”) realizowało w pierwszej połowie 2022 roku (drugi semestr roku szkolnego 2021/2022) w SP 12 – 9 dzieci, w Przedszkolu Specjalnym nr 151 – 3 dzieci, w Przedszkolu nr 48- 1 dziecko, w DSOSW nr 12-1 dziecko.

W drugiej połowie 2022 roku (pierwszy semestr roku szkolnego 2022/2023) w SP 12 - 4 dzieci i w Przedszkolu Specjalnym nr 151 – 4 dzieci.

PRACA DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZA

W Dziecięcym Domu sporządzony został Ramowy Roczny Plan Pracy oraz Harmonogram Imprez i Uroczystości. Zajęcia zrealizowane zgodnie z powyższymi dokumentami uwzględniały obostrzenia związane z pandemią koronawirusa.

Zajęcia realizowane w ZPOW „Dziecięcy Dom”:

- zajęcia specjalistyczne (grupowe i indywidualne) z wykorzystaniem elementów Integracji Sensorycznej, metody Montessori i Sherborne

prowadzone przez psychologów, neurologopedę, pedagoga, fizjoterapeutę oraz wychowawców; wykorzystanie „Sali Doświadczania Świata” na terenie ZPOW,

- zajęcia kulinarne: sobotni cykl zajęć kulinarnych organizowany w Placówce nr 3 i 4,

- zajęcia rekreacyjne: wyjścia do pobliskiego Ogrodu Zoologicznego, na spacery po Parku Szczytnickim, udział w pokazach multimedialnych przy fontannie; wyjścia do kina.

Pozostałe wydarzenia:

- Półkolonia zimowa organizowana przez Szkołę Podstawową nr 12 (31.01.2022 r.- 04.02.2022 r.),

- Półkolonia letnia organizowana przez Szkołę Podstawową nr 12 (04.07.2022 r. - 08.07.2022 r.),

- Półkolonia letnia organizowana przez Salę Zabaw „Fikołki” przy ul. Suchej 1 we Wrocławiu (4 turnusy, lipiec 2022 r.)

- Półkolonia letnia organizowana przez Stowarzyszenie „Druga Runda”

- (01-05.08.2022 r.),

- Udział w wyjeździe wakacyjnym organizowanym przez placówkę (12.06.-21.06.2022 r.),

- Obóz artystyczno-sportowy organizowany przez Biuro Podróży „Omega” –

  (17-27.08.2022 r.),

- Wycieczka weekendowa do Srebrnej Góry organizowana przez Biuro Podróży „Omega” (09-10.04.2022 r.),

- Grzybobranie (30.09.2022 r.),

- Spotkanie z piłkarzami drużyny Śląsk- Wrocław (24.08.2022 r.),

- Wizyta profesjonalnych barberów w ZPOW (19.08.2022 r.),
- Udział w spektaklu zorganizowanym przez Centrum „Anima” (24.01.2022 r.),
- W trakcie trwania całego roku 2022 wychowankowie brali czynnie udział w uroczystościach religijnych, obchodach świąt państwowych oraz innych ważnych wydarzeniach; dzieci poznawały znaczenie święta oraz tradycje z nim związane. Były to następujące wydarzenia: Powitanie Wiosny – konkurs na Marzannę, Święta Wielkanocne, Święto Pracy, Dzień, Flagi, Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Dziecka, zakończenie roku szkolnego; spotkanie ze Św. Mikołajem, obchody Świąt Bożego Narodzenia. We wszystkich placówkach cyklicznie organizowano wychowankom uroczystość z okazji urodzin.

<u>Współpraca z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz dziecka:</u>

- spotkania z alpakami zorganizowane przez firmę Mc Kinsey,
- wakacyjne warsztaty cukiernicze w „Czary Mary” (lipiec - sierpień 2022 r.),
- cykl zajęć w Go Air (lipiec-sierpień 2022 r.),
- cykliczne zajęcia z native-speakerem z języka angielskiego oraz zajęcia, motywacyjne zorganizowane przez Wrocławski Klub „Anima”,
- zrealizowano cykl zajęć z języka angielskiego prowadzonych przez lektora z Centrum Języków Obcych „Moose” ufundowany przez firmę „Factor Law”,
- cykliczne zajęcia z lektorką języka angielskiego organizowane przez Fundację „Pro Culture”,
- cykliczne warsztaty malarskie organizowane przez animatora z Centrum „Anima” (obraz abstrakcyjny, kosmos, itp.),
- warsztaty przygotowane przez Fundację „Pro Culture”: 04.07.2022 r. („Wakacyjne Warsztaty Plastyczne”), 16.07.2022 r. („Decoupage”),

15.10.2022 r. („Jesienne Bukiety”) oraz 26.11.2022 r. („Choinkowe Ozdoby”), 17.12.2022 r. („Dekorowanie Świątecznych Pierników”),

- Wyjazd do Parku Iluminacji w Zamku Topacz dn. 15.12.2022 r. organizowany przez „Double Tree by Hilton”,
- Spektakl „Dziewczynka z zapałkami” w Hali Stulecia - 13.12.2022 r.,
- Mikołajkowy mecz organizowany przez Klub Gwardii Wrocław - Hala Orbita 04.12.2022 r.,
- Projekt „Parkowe Marzenia” realizowany przez Stowarzyszenie „Druga Runda”,
- Cykliczne zajęcia z Animatorami z „Happy Feets”,
- Mecz koszykarski Śląska Wrocław w Hali Orbita - 16.09.2022 r.,
- Impreza okolicznościowa w Hotelu „Pod Kasztanami” ul. Opatowicka 11 - 20.05.2022 r.,
- Spektakl organizowany przez Centrum „Anima” - 27.03.2022 r.,
- Wizyta w Hydropolis przy ul. Na Grobli 17 we Wrocławiu - zajęcia edukacyjne z przewodnikiem - (20.09. i 21.10.2022 r.).

WARUNKI SOCJALNO – BYTOWE

W celu realizacji zadań statutowych zapewniono wychowankom warunki socjalno–bytowe zgodne z obowiązującymi standardami, z uwzględnieniem wieku i potrzeb dzieci.

WROCŁAWSKIE CENTRUM OPIEKI I WYCHOWANIA

Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania przy ul. Lekcyjnej 29 jest jednym z elementów sytemu opieki nad dzieckiem i rodziną. WCOW jest jednostką organizacyjną Miasta działającą w formie jednostki budżetowej.

Misją Centrum jest:

- współpraca z rodziną i otoczeniem wychowanka w celu jego powrotu do domu rodzinnego lub znalezienie najlepszego rozwiązania dla danego dziecka w konkretnej sytuacji życiowej,

- staranie, by dzieciom pozbawionym zainteresowania i właściwej opieki w rodzinnych domach stworzyć dom zastępczy, w którym mogą czuć się jak u siebie.

WCOW zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży pozbawionej całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

W 2020 WCOW posiadało 178 miejsc.

Wychowankowie WCOW mieszkają w Placówkach usytuowanych w 13 lokalizacjach:

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 typu socjalizacyjno-interwencyjnego przy ul. Lekcyjnej 29 we Wrocławiu, limit miejsc: 14;

2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Poleska 15/31 we Wrocławiu, limit miejsc 14

3. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Legnicka 21/9 we Wrocławiu, limit miejsc 14

4. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kamieńskiego 253/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14

5. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Lekcyjnej 29/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14

6. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 6 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Litewska 72/1 we Wrocławiu, limit miejsc 14

7. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 7 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kamieńskiego 253/2 we Wrocławiu, limit miejsc 14

8. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 9 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Legnicka 21/10 Wrocławiu, limit miejsc 14

9. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 10 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Borowska 181-187/1we we Wrocławiu, limit miejsc:14

10. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 11 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Borowska 181-187/2 we Wrocławiu, limit miejsc:14

11. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 12 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Gazowa 22/3 we Wrocławiu, limit miejsc 12

12. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 13 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Kołłątaja 31/3 we Wrocławiu, limit miejsc 12

13. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 14 typu socjalizacyjno-interwencyjnego ul. Podwale 67/8 i 8a we Wrocławiu; limit miejsc 14;

Struktura organizacyjna WCOW obejmuje: Dział Finansowy z podległym mu Działem Obsługi oraz Dział Organizacyjno-Kadrowy, wydzielony został również Zespół specjalistów, w skład którego wchodzą: pedagodzy, psycholodzy,terapeuci, pracownicy socjalni, pielęgniarki i zatrudnieni na umowach cywilno-prawnych logopedzi. WCOW dysponuje 147 etatami podzielonymi zgodnie z Regulaminem organizacyjnym w następujący sposób:

1. Dyrektor-1

2. Zastępca Dyrektora – 2 (1+2x1/2)

3. Główny Księgowy - 1
4. Kierownik komórki organizacyjnej – 3
5. Pracownicy administracyjni-11
6. Pracownicy obsługi - 20
7. Specjaliści - 29,5
8. Starszy wychowawca-koordynator-1
9. Wychowawcy i opiekunowie dziecięcy-78,5

W 2022r Wrocławskie Centrum nadal miało problemy kadrowo – organizacyjne zwiazane z wieloma nieobecnosciami spowodowanymi COVID-19 oraz epidemią grypy. Dodatkowe problemy kadrowe związane były z dużą ilośćią wychowanków-w tym nowe jgrupy wychowanków-uchodżców wojennych.

W 2022r. pracownicy WCOW uczestniczyli w szeregu szkoleń z zakresu zmieniających się przepisów prawa oraz podnoszących ich kompetencje, tj.:

- Szkolenie z RODO.
- Szkolenia HACAP dla pracowników kuchni;
- Szkolenia podnoszące kompetencje wychowawców i specjalistów;
- Superwizje;

Szkolenia z zakresu prawa pracy, księgowości, zmian podatkowych- dla pracowników administracji; w większości szkolenia były przeprowadzane w większości w trybie on -line.

Realizacja zadań zespołu specjalistów.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami organizacyjnymi Zespół w 2022 r. realizował swoje zadania przy pomocy zatrudnionych specjalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, terapeutów, logopedy i pielęgniarek, przyporządkowanych do wsparcia wyznaczonych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, wchodzących w skład WCOW.
W uzasadnionych przypadkach korzystano także z wsparcia psychiatry, seksuologa oraz przedstawicieli innych specjalizacji, adekwatnie do potrzeb i treści wnoszonych przez wychowanków. W minionym roku kontynuowano jednocześnie współpracę z NEUROMED oraz z Hammersbach Wrocław w celu wzbogacania oferty pomocy specjalistycznej na rzecz wychowanków tut. Placówki.

W okresie sprawozdawczym, ze względu na wzmożoną zachorowalność w okresach jesiennym, zimowym i wiosennym, niezbędne było dostosowanie pracy zespołu specjalistów, do pojawiających się potrzeb w taki sposób, by zapewnić w pierwszej kolejności całodobową opiekę wychowankom. Organizację posiedzeń Zespołów ds. oceny sytuacji dzieci przywrócono i realizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dla zachowania stabilności i płynności procesów pracy zespołu, w okresie sprawozdawczym przeprowadzono dwukrotny wewnętrzny monitoring dokumentacji prowadzonej przez Zespół. Zakres wykonanych przez Zespół specjalistów działań w roku 2022 skupiał się zasadniczo na kontynuowaniu działań w następujących obszarach:

1. Praca z rodziną oraz regulacja sytuacji prawnej dzieci zabezpieczonych we WCOW, a szczególnie:

- diagnostyka rodzin pochodzeniowych dzieci umieszczonych w WCOW pod kątem możliwości powrotu dzieci do domu,

- współpraca z rodzicami biologicznymi nakierowana na aktywizację systemu rodzinnego do wykorzystania własnych zasobów w celu przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej będącej przyczyną zabezpieczenia dziecka w placówce,

- współpraca w ZTPS, sądami, kuratorami, policją, asystentami rodzin i innymi instytucjami działającymi na polu niesienia pomocy osobom

potrzebującym w zakresie pogłębienia diagnostyki środowisk rodzinnych dzieci umieszczonych w WCOW oraz objęcia wsparciem w/w systemów rodzinnych nakierowanym na wzrost możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego,

- bieżące monitorowanie sytuacji w rodzinach pochodzeniowych dzieci przebywających na przepustkach,

- ustalanie uprawnień do dochodów dzieci, w tym alimentów.

2. Procesy adopcji dzieci zabezpieczonych we WCOW w przypadku uregulowania ich sytuacji prawnej poprzez pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców, a w szczególności:

- opieka terapeutyczna, psychologiczna i pedagogiczna wobec dzieci pozostających w procesie adopcyjnym uwzględniająca szczególne potrzeby emocjonalne wychowanków w tym okresie;

- współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym,

- współpraca z kandydatami na rodziny adopcyjne,

- współpraca z systemami rodzinnymi nakierowana na złagodzenie skutków emocjonalnych dzieci przygotowywanych do życia w rodzinach adopcyjnych.

3. Budowanie diagnozy i jej aktualizacji oraz dbałość o właściwą realizację zaleceń z niej wynikających, realizacja potrzeb edukacyjnych dzieci zabezpieczonych we WCOW, w tym szczególnie:

- opieka psychologiczna, pedagogiczna, terapeutyczna, medyczna i logopedyczna nad wychowankami WCOW zgodnie z ich potrzebami,

- prowadzenie zajęć specjalistycznych indywidualnych (w tym biofeedback) i grupowych z wychowankami WCOW adekwatnie do potrzeb oraz organizowanie roku szkolnego dzieci,

- współpraca z lekarzami specjalistami i wykonywanie konsultacji w obszarze psychiatrycznym oraz neurologicznym, a także innymi adekwatnie do potrzeb dzieci,

- współpraca z instytucjami działającymi na polu pomocy rodzinie i dziecku, miedzy innymi z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, Sądami Rodzinnymi, Policją, szkołami i innymi adekwatnie do potrzeb,

- sporządzanie raportów i opinii na temat sytuacji dzieci zabezpieczonych we WCOW,

- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi,

- ścisła współpraca z wychowawcami na rzecz usprawniania procesów opiekuńczych wobec dzieci zabezpieczonych w tutejszym Centrum.

Usamodzielnienia

We wszystkich placówkach WCOW prowadzono projekt „Wrocławska podróż do samodzielności" w ramach którego prowadzona jest również Placówka nr 12 dla wychowanków powyżej 17 roku roku życia, w której praca wychowawcza koncentruje się szczególnie na potrzebach związanych z usamodzielnieniem.

W ramach projektu prowadzone są również dedykowane zajęcia edukacyjne o charakterze warsztatowym, indywidualne spotkania związane z wejściem wychowanków na rynek pracy, konstruowaniem indywidualnych programów usamodzielnienia oraz szkolenia kadry pedagogicznej WCOW.

Warsztaty były realizowane w stałej współpracy z:

– Wrocławskim Parkiem Technologicznym (Fundacja Pro Mathematica) – dotyczycące praktycznego wykorzystywania nowoczesnych technologii oraz

poruszania się w branży social mediów;

- Mind Valve - „Nauka na start” - projekt związany z teoretycznym i praktycznym zapoznawaniem młodzieży z różnymi gałęziami wiedzy we współpracy z ośrodkami akademickimi, a także praktycznym wykorzystaniem prawa oraz digitalizacji przestrzeni publicznej

- Fundacją One Day – w zakresie realizacji programu „Usamodzielniani” - realizacja szkoleń i staży

- Dzięki pomocy finansowej prywatnych sponsorów zorganizowano kursy prawa jazdy dla najstarszych wychowanków

- Credit Suisse w zakresie organizacji warsztatów biznesowych

- Urzędem Statystycznym oraz ING

Indywidualną pomoc w zakresie okresowego zatrudnienia młodzież otrzymywała w ramach projektu „Napraw swój los” z firmą MERCEDES-BENZ Grupa Wróbel

W ramach działań związanych z organizacją czasu wolnego podopiecznych realizowano:

- Projekt „Podróż wrocławskich dzieci do demokracji i praw obywatelskich” w kooperacji z Przedszkolem nr 56 „Niezapominajka” oraz Fundacją Consensius we Wrocławiu z wykorzystaniem Funduszy Norweskich, w ramach którego zorganiowano wyjazd do Warszawy wraz ze spotkaniem z Pierwszą Damą oraz konferencję we Wrocławiu.

- Z udziałem środków pozyskanych od partnerów zewnętrznych m.in. Capgemini i UBS, Fundacji DOM DBAMY O MŁODYCH, Fundacji Sfinks z pasją do dzieci oraz zbiórkom crowdfoundingowym zorganizowano wyjazdy rekreacyjne dla dzieci, m.in. do: Energylandii, Czech (Praga, Kutna Hora, Masyw Czeskiego Śnieżnika), Świeradowa Zdroju, Międzygórza-Czarnej Góry-Zalewu w Starej Morawie, nad Jezioro Nyskie, rafting Bobrem, Kotlinę Kłodzką, Rudawy Janowickie

- Dzięki współdziałaniu z Wydz. Kultury UMW zainicjowano współpracę z Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu w zakresie organizacji zajęć dedykowanych dla wychowanków pieczy zastępczej- projekt „Pośpiewaj mi, mamo”

- Kiermasz świąteczny z Coyote Logistics

- Zainicjowano współpracę z Fundacją Veritas w ramach organizacji kół zainteresowań, programu stażowego dla osób usamodzielnianych, organizacji wyjazdu wakacyjnego na rok 2023

- Projekt muzyczny z Vertigo Jazz Club

- Projekt ekologiczny z Fundacją Dotlenieni, w ramach którego dokonano licznych nasadzeń zielonych

- Udział w 3 dniowej konferencji w Gdańsku SKY CONFERENCE – młodzież w przyszłości

- Organizowano czas wolny dzieci we współpracy m.in. z Wrocławskim Parkiem Wodnym, obiektami Młodzieżowego Centrum Sportu we Wrocławiu, Go Jump.

Dzięki współpracy z licznymi partnerami korporacyjnymi oraz prywatnymi sponsorami doposażono placówki w sprzęt komputerowy, materiały wyposażenia wnętrz i AGD, zapewniono dzieciom paczki świąteczne, okazjonalne karty podarunkowe (m.in. urodzinowe), dokonano prac remontowych.

Organizowano również praktyki studenckie, wykłady szkoleniowe dla Akademii Wychowania Fizycznego, wolontariat dla indywidualnych osób.

Działania Placówek WCOW

Placówka nr 2

- Uczestnictwo w zajęciach z pedagogiem i psychologiem;
- Uczestnictwo w zajęciach EEG Biofeedback;
- Uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych;
- Uczestnictwo w zajęciach dodatkowych, rozwijających zainteresowania wychowanków;
- Organizowanie społeczności w grupie przeprowadzane na bieżąco adekwatnie do bieżących sytuacji;
- Organizacja przyjęć urodzinowych wychowanków;
- Weekendowe wyjścia - wdrażanie do życia w społeczeństwie oraz kulturze oraz celach rekreacyjnych:
    - gojump;
    - goair;
    - kino;
    - aquapark;
    - restauracje;
    - wystawa klocków LEGO;
    - łyżwy;
    - Wrocławski Rynek.

- Wyjazd z dziećmi w okresie wakacyjnym na kolonię do Sianożętów;

- Współpraca z Młodzieżowym Centrum Sportu - uczestnictwo w wyjściach na rekreacyjny basen letni;

- Współpraca z klubem Sparta Wrocław – kibicowanie podczas zawodów sportowych;

- Spotkanie z wokalistką Anną Wyszkoni;

- Współpraca ze Stowarzyszeniem Adventure Realms, pozyskiwanie wolontariuszy na korepetycje dla wychowanków;

- Uczestnictwo w Projekcie Muzycznym Vertigo;

- Uczestnictwo w pikniku organizowanym przez Akademię Wojsk Lądowych z okazji Dnia Dziecka w miejscowości Raków Wielki;

- Nawiązanie współpracy z firmą Quantum Oławska - uczestnictwo wychowanków w kursie programowania;

- Uczestnictwo w Jasełkach oraz występ w Teatrze Lalek;

- Przygotowywanie listów do Świętego Mikołaja, uroczyste wręczenie prezentów przez sponsorów;

- Podtrzymywanie współpracy oraz uczestnictwo w wydarzeniu Moto Mikołaje;

- Zorganizowanie uroczystej Wigilii w Placówce.

Placówka nr 4

- Współpraca ze Stowarzyszeniem Adventure Realms w ramach programu: wolontariat online, korepetycje dla dzieci;

- Realizowanie programu usamodzielnień dla najstarszych wychowanek;
- Cykliczne zajęcia z pedagogiem „Życie w społeczeństwie- wyzwania i zagrożenia”;
- Sadzenie krzewów z firmą Procter&Gambel;
- Sadzenie krzewów z projektu Dotlenieni;
- Piknik na Stadionie Sołtysowickim;
- Wyjścia rekreacyjne: na basen, do kina, na place zabaw z dziećmi
- Wyjścia do Zoo, na Wyspę Słodową, do Rynku
- Warsztaty z malowania połączone z odnawianiem drzwi i futryn z firmą Dulux;
- Dzień Dziecka;
- Trening kulinarny;
- Trening ekonomiczny;
- Zajęcia z sensoterapii dzieci małych;
- Szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Warsztaty kosmetyczne – nauka malowania paznokci metodą hybrydową;
- Zajęcia z elementami muzyki dla dzieci młodszych;
- Dzień Wszystkich Świętych;
- Andrzejki;
- Poszerzenie wiedzy młodych matek poprzez cykliczne zajęcia na temat

rozwoju małego dziecka jego potrzeb i możliwości. Dokształcenie wychowanek w zakresie stymulacji małego dziecka.

- Organizowanie wspólnych seansów filmowych
- Wspólne celebrowanie świąt, urodzin i pożegnań wychowanków opuszczających placówkę.
- Zorganizowanie i udział w spotkaniu świątecznym, krzewienie zwyczajów i tradycji świątecznych;
- Udział wychowanków w projekcie muzycznym i finał wydarzenia w Klubie Vertigo;
- Udział w akcji Moto Mikołaje – podopieczni otrzymali paczki mikołajowe;

Placówka nr 7

- Współpraca ze Stowarzyszeniem Adventure Realms w ramach programu: wolontariat online;
- Współpraca z Fundacja Hammersbach – włączenie najstarszego wychowanka w zajęcia programowania;
- Cykliczne zajęcia z pedagogiem i psychologiem, np. „Zagrożenia w sieci";
- Sadzenie krzewów z firmą Procter&Gambel;
- Sadzenie krzewów z projektu Dotlenieni;
- Piknik dla wolontariuszy ze Stowarzyszenia Adventure Realms;
- Piknik na Stadionie Sołtysowickim;
- Wyjścia rekreacyjne: na basen, do kina, pokoju zagadek itp.;

- Warsztaty z malowania połączone z odnawianiem drzwi i futryn z firmą Dulux;

- Grupowe wyjście z okazji Dnia Dziecka.

- Zajęcia z usamodzielnienia najstarszych wychowanków;

- Wspólne celebrowanie świąt, urodzin i pożegnań wychowanków opuszczających placówkę.

- Grupowy wyjazd wakacyjny nad morze do Świętouścia;

- Indywidualne wyjazdy dzieci na kolonie w okresie letnim.

- Uczestnictwo w zajęciach sportowych „Trener Osiedlowy" wychowanków;

- Zorganizowanie i udział w spotkaniu świątecznym, krzewienie zwyczajów i tradycji świątecznych;

- Rozwijanie zainteresowań podopiecznych poprzez udział w różnych zajęciach dodatkowych np: siłownia, j. japoński, piłka nożna, programowanie, tańce;

- Udział wychowanków w projekcie muzycznym i finał wydarzenia w Klubie Vertigo;

- Udział wybranych wychowanków w przedstawieniu jasełkowym w Teatrze Lalek;

- Udział w akcji Moto Mikołaje – podopieczni otrzymali paczki mikołajowe;

Placówki nr 1 nr 5 i nr 6:

Wraz ze Stowarzyszeniem Adventure Realms zorganizowano wolontariat online, korepetycje dla dzieci dla Placówek nr 5 i 6. Podczas wakacji wychowankowie Placówki nr 6 wzięły udział w obozie sportowym Survival Race. Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć sportowych: wspinaczka, zajęcia judo, zajęcia taneczne, treningi piłki nożnej. Wychowankowie Placówki nr 5 i wychowankowie Placówki nr 6, wzięli udział w koloniach wakacyjnych: w Pogorzelicy i Świętouściu.

W grudniu zorganizowano Mikołajki z Fundacją MottoDolls. Wręczenie dzieciom prezentów od motocyklistów. Organizacja Mikołajek: prezenty między innymi od sieci sklepów LIDL, Klubokawiarnia Hopsaki. W ramach stałej współpracy z Credit Suisse: warsztaty artystyczne, przygotowywanie stroików wielkanocnych i bożonarodzeniowych, gra terenowa „W poszukiwaniu wrocławskich krasnali”, piknik na Dzień Dziecka wraz z Akademią Wojsk Lądowych; warsztaty kulinarne, Dzień Sportu; Sprzątanie Świata.
W grudniu wystawiono również spektakl świąteczny we Wrocławskim Teatrze Lalek „Gdzie jesteś Mikołaju?”. Nagrano również świąteczny utwór „Kolęda opiekuńcza”- słowa napisał wychowawca WCOW Jerzy Olanin, muzykę skomponował wychowawca WCOW Robert Borowski. W teledysku wzięli udział wychowawcy i dzieci.

W placówkach prowadzone są na stałe zajęcia psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne. Organizowane są wyjścia poza placówkę: do teatru, na koncerty, do sal zabaw.

Placówki nr 3, 9, 10,12, 13, 14

Wychowankowie z tych Placówek uczestniczą w działaniach związanych z usamodzielnieniem, oprócz tego realizowane były też inne aktywności:

- Zajęcia kulinarne-Potrawy z różnych stron świata. Cały semestr. Prowadzone przez wychowawców grupy i panią kucharkę;

- Poznajemy legendy i historię Wrocławia-spacery po Wrocławiu Rynek,

bulwary miejskie, parki, Ostrów Tumski. Historia katedry i kościołów w mieście.-wrzesień, październik 2022.We współpracy z TMW;

- Czytanie na Legnickiej- program czytelniczy realizowany od 3 lat w placówce. Wychowankowie codziennie od 20.00-do 20.30 czytają książki. Dzięki realizacji tego programu mamy już pokaźną biblioteczkę z zakupionymi książkami. Cały semestr;

- Udział w warsztatach kinowych przy kinie nowe Horyzonty- odkrywamy emocje. listopad 2022;

- Wyjścia do kina na seanse młodzieżowe. Wrzesień-grudzień 2022;

- Wyjścia na łyżwy lodowisko Wejherowska-grudzień 2022,

- Nauka pływania. Aquapark Wrocław-wrzesień-grudzien 2022

- Współpraca z klubem sportowym Samuraj-zajęcia na siłowni i kickboxing. Wrzesień-grudzień 2022;

- Zajęcia rękodzieła-wykonanie prezentów-choinek ze sznurka na Boże Narodzenie. Grudzień 2022;

- Warsztaty tożsamości sekualnej - grudzień 2022,

- Turniej gry w scrable- grudzień 2022;

- Motomikołaje. Impreza integracyjna -grudzień 2022;

- Zajęcia integracyjne;

- Zebrania grupy i społeczności w rozwiązywaniu codziennych problemów;

- Wspólne obchodzenie świąt ,urodzin i ważnych dat w życiu grupy;

- Grupowa wycieczka do Torunia;

- Wyjazd do sanatorium młodszych wychowanków;

- Wyjścia podczas przerwy świątecznej do kina, na lodowisko i do parku iluminacji na terenie zamku Topacz.

Szczególna współpraca Dolnośląskim Centrum Neuropsychiatrii Dzieci i Młodzieży „Neuromed” - w ramach zacieśnionej współpracy w zakresie realizowania obowiązku szkolnego dla dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, realizowania specjalistycznego wsparcia lekarza psychiatry oraz terapii i psychoprofilaktyki uzależnień

Działania związane z wojną

Od początku inwazji Rosji na Ukrainę Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania zaczęło przegotowywać się na przyjęcie wychowanków uchodźców wojennych. WCOW brało udział w konsultacjach dotyczących specustawy, która zapewnia możliwość zatrudnienia uchodźców wojennych, jako pracowników zajmujących się ukraińskimi dziećmi oraz regulującej pobyt w placówce wychowanków-uchodźców. W związku z koniecznością zwiększenia liczby wychowanków konieczna była tymczasowa reorganizacja Placówek 10 i 11 WCOW. Przy wsparciu UM, MOPS, Straży Miejskiej a także wolontariuszy miedzy innymi z Akademii Wojsk Lądowych we Wrocławiu udało się przygotować odpowiednią ilość miejsc dla nowych wychowanków. Wyposażanie dodatkowych pokoi w dużej części ofiarowane było przez sponsorów Kogeneracja S.A, Credit Suisse. WCOW przygotowało również bazę potencjalnych pracowników mogących być zatrudnionych, w miarę napływających potrzeb. Dzięki współpracy z Neuromed zadbano o możliwość wsparcia psychologiczno-psychiatrycznego w języku ukraińskim. Pierwsi wychowankowie – uchodźcy wojenni pojawili się we WCOW 14.03.2022r, przez okres do marca do grudnia 2022 r. we WCOW przebywało łącznie 39 takich wychowanków. Wychowankowie trafiający do WCOW to z jednej strony dzieci, które przyjechały do Polski, bez opieki dorosłych - w obawie przed wojną (rodzice, którzy z różnych przyczyn nie mogli opuścić terytorium Ukrainy, wysyłali dzieci bez opieki za granicę). Druga grupa wychowanków to dzieci, które przyjechały z opiekunami, ale ze względu na problemy w środowisku rodzinnym

trafiły do pieczy zastępczej. Przyczynami problemów w ukraińskich rodzinach były: traumy, problemy z aklimatyzacją w nowym środowisku, choroby z pobytami w szpitalach matek, nieprawidłowe sprawowanie pieczy przez opiekunów prawnych. Pobyt wychowanków uchodźców wojennych oraz zatrudnienie wychowawców /pedagogów/psychologów uregulowała Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Na mocy ww. ustawy we WCOW zatrudnienie znalazło 10 osób-uchodźców wojennych, tym samym oprócz pomocy dzieciom udało się również pomóc poprzez zapewnienie zatrudnienia dorosłym uchodźcom. W chwili obecnej w Placówce nr 11, w której przebywają ukraińskie dzieci wsparcie dla zatrudnionych we WCOW wychowawców stanowi mieszana ukraińsko-polska kadra, co pozwala zapewnić poczucie bezpieczeństwa wychowanków ukraińskich, ale również znacznie usprawnić pracę pracowników WCOW. Na dzień 31.12.2022r. grupa wychowanków uchodźców wojennych liczyła 22 osoby, opiekunem tymczasowym dla wychowanków z Ukrainy jest Dyrektor WCOW.

Placówka nr 11

W Placówce nr 11 przebywają dzieci-uchodźcy wojenni z Ukrainy, zajęcia dodatkowe organizowane dla wychowanków miały na celu zarówno złagodzenie stresu związanego z nową sytuacją, ale również naukę języka polskiego oraz możliwość poznania miasta i okolicy:

- Lekcje języka polskiego organizowane 1 raz w tygodniu dla dzieci młodszych i 1 raz w tygodniu dla dzieci starszych. Prowadzone przez studentów UWr;

- Wyjazd do Sobótki pociągiem- zwiedzanie muzeum zabawek (przewodnik po ukraińsku), wejście na górę Ślęża, zabawy w parku linowym;

- Wyjście na Jarmark Świąteczny - przejazdy karuzelami;

- Udział w koncercie w klubie Vertigo - nasi wychowankowie występowali;

- Cykliczne wyjścia do parku trampolin Jump Word przy ulicy Otmuchowskiej we Wrocławiu;

- Zajęcia z dogoterapii organizowane przez świetlicę Art Cafe;

- Udział w koncercie Aleksandra Ponomarova i Mychajło Choma w Teatrze Polskim

- Zajęcia muzyczne, plastyczne, lepienie z gliny - współpraca z wolontariuszami z Projektu "Pod parasolką UNICEF" finansowanym przez Fundację Wspierania Organizacji pozarządowych Umbrella. Projekt finansuje zajęcia dla dzieci ukraińskich. Zajęcia odbywają się w prawie każdy weekend;

- Przegląd kolęd w języku ukraińskim w Klubie pod Kolumnami;

- Wyjście do Mc Donalds;

- Zajęcia z pierwszej pomocy organizowane przez Straż Miejską;

- Zajęcia organizowane w Świetlicy Art Cafe - robienie bransoletek, stroików świątecznych, zajęcia muzyczne, plastyczne;

- Wyjście do kina na film w języku ukraińskim Awatar. Istota Wody w Oh Kino we Wrocławiu;

- Prezentacja sprzętu fotograficznego i profesjonalna sesja zdjęciowa naszych wychowanków;

WROCŁAWSKI ZAKŁAD AKTYWNOSCI ZAWODOWEJ

Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej jako zakład budżetowy Gminy Wrocław został utworzony Uchwałą Nr XXIV/870/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 września 2008 r. w sprawie utworzenia Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej

z siedzibą we Wrocławiu i nadania Statutu. Od początku r. 2011 funkcjonuje jako **samorządowy zakład budżetowy Gminy Wrocław.**

Działalność prowadzona jest na terenie nieruchomości przy ul. Litomskiej 10 we Wrocławiu, na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 15 lutego 2010 r., pomiędzy Gminą Wrocław a Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej. Zgodnie z przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **obiekty i pomieszczenia użytkowane odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych** w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno - sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.

W 2022 r. 36 niepełnosprawnym pracownikom była zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne.

Opieka medyczna realizowana była poprzez umożliwienie niepełnosprawnym pracownikom korzystania z usług medycznych w EMC Instytut Medyczny S.A. na podstawie Umowy nr WZAZ/U/3/2022 z dnia 3.01.2022 r. Wszystkim pracownikom niepełnosprawnym zapewniono 60 minut rehabilitacji dziennie. Zakład zapewnia transport do pracy i z pracy dla czterech osób z niepełnosprawnością ruchową.

Podstawową **misją jednostki** jest zatrudnienie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego oraz do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, rehabilitacja zawodowa i społeczna niepełnosprawnych pracowników oraz przygotowanie niepełnosprawnych pracowników do aktywnego życia w otwartym środowisku przy wykorzystaniu ich możliwości i zdolności.

W 2022 r. realizowano zadanie w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych w ramach zleceń na terenie Zakładu oraz miasta Wrocławia.

Przychody Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej w 2022r wyniosły :

4 229 913,85 zł, z tego:

- 1 456 000,00 zł to dotacja podmiotowa z budżetu otrzymana na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu (paragraf 2510),

- 106 960 zł to dotacja podmiotowa z budżetu Województwa Dolnośląskiego na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej (paragraf 2510),

- 997 500,00 zł to środki otrzymane przez Województwo Dolnośląskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na pokrycie kosztów działalności obsługowo-rehabilitacyjnej Zakładu (paragraf 0970),

- 11 185,64 zł to środki otrzymane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z tyt. rekompensaty w związku z Covid-19 (paragraf 0970),

- 554 945,01 zł to pozostałe przychody finansowe Zakładu - SODIR (paragraf 0970),

- 1 041 946,45 zł to środki uzyskane z działalności gospodarczej Zakładu (paragraf 0830),

- 4 102,45 odsetki uzyskane (paragraf 0920)

- 57 274,30 zł to pozostałe przychody operacyjne.

W celu realizacji zadań świadczono usługi poligraficzne, gastronomiczne i cateringowe, porządkowe, zajmowano się obsługą techniczną szkoleń, konferencji i imprez okolicznościowych oraz kompletowaniem Wyprawki Wrocławskiej.

W roku 2022 zrealizowano usługi dla kontrahentów zewnętrznych w kwocie **673 634,27** zł oraz dla jednostek Gminy Wrocław w kwocie **368 312,18** zł.

Prowadzona działalność usługowo-wytwórcza ma na celu jak najlepsze przygotowanie pracowników do pracy na wolnym rynku. Dlatego też przyjmowane przez Zakład zlecenia są bardzo różnorodne, zarówno w zakresie sposobu realizacji, jak i terminów i charakteru wykonywanych zadań. Realizowano stałe zlecenia dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - w zakresie poligrafii i cateringu. Ponadto wykonywano usługi poligraficzne dla firmy Vermeiren i na podstawie umów zadaniowych dla Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego. Usługi cateringowe realizowano dla Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Regionalnego Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej, Fundacji Znacznie Więcej oraz Fundacji Homo Sacer. Nadal podstawowym zadaniem działu gastronomicznego było codzienne przygotowywanie i dystrybucja dwudaniowych obiadów serwowanych na terenie jadalni usytuowanej na parterze budynku przy ul. Litomskiej 10. Do zadań Zakładu należy też obsługa gastronomiczna Sesji Rady Miasta Wrocławia oraz innych spotkań z udziałem przedstawicieli Rady Miasta. Zakład wraz z Fundacją Presto włączył się w projekt Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego – przygotowanie Wyprawki Wrocławskiej dla nowo narodzonych mieszkańców Wrocławia. Zadaniem pracowników z niepełnosprawnością było kompletowanie wyprawek i transport do Urzędu Stanu Cywilnego.

Pomimo pandemii usługi świadczone przez Wrocławski Zakład Aktywności Zawodowej zwiększały się począwszy od marca b.r. W salach konferencyjnych WZAZ realizowane były szkolenia dla Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej oraz innych podmiotów.

W Zakładzie funkcjonował Zespół Programowy, który dla każdego pracownika z niepełnosprawnością przy jego czynnym udziale prowadził dokumentację związaną z przygotowaniem i realizacją indywidualnego programu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Zespół decydował o podejmowanych wobec pracowników działaniach zmierzających do właściwego przygotowania pracownika do przejścia do pracy na wolnym rynku. Działania Zespołu Programowego wspierane były przez środki zakładowego funduszu celowego – Zakładowego Funduszu Aktywności, którego utworzenie było warunkiem

otrzymania statusu zakładu aktywności zawodowej. Wpływy środków na konto funduszu to podatek od nieruchomości, podatek dochodowy od osób fizycznych.

Współpracując z Wrocławskim Zakładem Aktywności Zawodowej kontrahenci mogli odnosić wymierne korzyści:

Jako podmiot uprawniony w świetle przepisów art.22 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych kontrahenci Wrocławskiego Zakładu Aktywności Zawodowej mogą obniżyć obowiązkową wpłatę na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z tytułu zakupu usług w naszym zakładzie. Dzięki takim przepisom nasi kontrahenci uzyskali **w roku 2022 ulgi w kwocie 137 922,16 zł.**

Jednostki będące w strukturach Gminy Wrocław mają prawo zlecania usług Wrocławskiemu Zakładowi Aktywności Zawodowej z **pominięciem procedur ustawy o zamówieniach publicznych – tzw. zlecenia „in house”**.

Zakład prowadzi też działalność, która ma wpływ na proces **łamania stereotypów** związanych z postrzeganiem osób niepełnosprawnych w społeczeństwie Wrocławia:

- Na terenie budynku WZAZ organizowane są obwodowe komisje wyborcze (budynek jest dostępny dla osób mających kłopoty z poruszaniem się),

- Na terenie Zakładu odbywają się spotkania, konferencje, warsztaty i seminaria dotyczące zagadnień związanych z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych,

- Personel Zakładu zaangażowany jest w prace grupy branżowej ds osób z niepełnosprawnościami i dostępności we Wrocławiu,

- Personel Zakładu brał udział w aktualizowaniu Strategii Województwa Dolnośląskiego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz przyznawaniu Znaku Zakup Prospołeczny,

- Zakład jest członkiem Związku Pracodawców Zakładów Aktywności

Zawodowej, przez co wraz z innymi zakładami aktywności zawodowej ma realny wpływ na zmiany legislacyjne dotyczące działalności jednostek ekonomii społecznej,

– Zakład współpracował przy realizacji wojewódzkiej kampanii społecznej mającej na celu wzmocnienie rozpoznawalności zakładów aktywności zawodowej w systemie wsparcia osób z niepełnosprawnością.

DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

ZADANIA UJĘTE W ZAŁOŻENIACH POLITYKI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WROCŁAWIA NA 2022 r.

PRIORYTET II – JAKOŚĆ ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

ZADANIE NR 32: MONITORING PLANU ADAPTACJI WROCŁAWIA DO ZMIAN KLIMATU

Jednym z zadań związanych z implementacją Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu (MPA) jest prowadzenie monitoringu wskaźników.

Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu do roku 2030 został uchwalony Przez Radę Miejską Wrocławia we wrześniu 2019 r. i jest lokalnym dokumentem strategicznym wyznaczającym ramy zrównoważonej polityki przestrzennej, właściwej gospodarki wodami opadowymi, rozwoju infrastruktury przystosowanej do zmieniających się warunków klimatycznych, a także racjonalnego zarządzania zielenią na terenie miasta. W uchwalonym przez Radę Miejską Planie wskazano zestaw 11 wskaźników monitorowania realizacji działań.

W roku 2020 zaproponowane pierwotnie wskaźniki MPA zostały uszczegółowione z uwzględnieniem specyfiki miasta, zwłaszcza w obszarach takich jak: zieleń czy rozwiązania błękitno – zielonej infrastruktury (BZI) oraz zweryfikowane pod kątem dostępności danych. Przeprowadzono konsultacje dotyczące wskaźników z udziałem wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich oraz Rady ds. Ekologii i Zieleni funkcjonującej przy Prezydencie Wrocławia. W wyniku tych prac opracowano nową listę wskaźników, która w sposób bardziej kompleksowy obejmuje istotne dla miasta kierunki działań adaptacyjnych. Składa się ona z 6 obszarów działań nawiązujących do działań MPA w ramach których łącznie wyznaczono 24 wskaźniki.

Dane do monitoringu za lata 2019, 2020 i 2021 zostały zebrane od większości komórek i jednostek odpowiedzialnych za poszczególne tematy wskazane w MPA.

Do zmian w roku 2021 w stosunku do 2020 należą m.in.:

- wzrost powierzchni terenów zieleni na obszarze miasta wpływających na adaptacje do zmian klimatu o 35 ha,
- zwiększenie o 95 ha powierzchni terenów zieleni w planach miejscowych uchwalonych w danym roku,
- wzrost udziału tras typu greenaway wypełniającego sieć wskazaną w Studium do 50%,
- miasto zrealizowało prawie dwa razy więcej inwestycji w zakresie BZI w porównaniu do roku poprzedniego.

ZADANIE NR 33: WDRAŻANIE OZE (ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII) NA TERENIE OBIEKTÓW MIEJSKICH

Rozwój odnawialnych źródeł energii to jeden ze sposobów na zatrzymanie zmian klimatycznych. Zielona energia to nie tylko mniejsza ingerencja w środowisko, ale także mniejsze koszty. W 2022 r. przeprowadzono 22 audyty w zakresie analizy możliwości montażu OZE na obiektach będących własnością miasta. Zadanie wykonała firma ELLIPSIS ENERGY Sp. z o.o. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 199 973,40 zł brutto. Przedmiot umowy został odebrany 27.05.2022 r. W oparciu o wykonane audyty w okresie 08.08.2022 r. - 8.12.2022 r. zrealizowano 8 instalacji OZE wraz z niezbędnymi remontami dachów na potrzeby 9-ciu obiektów miejskich. Łączna moc instalacji to 140,745 kWp. Na zrealizowanie inwestycji wydatkowano 866 176,24zł brutto. Nad prawidłową realizacją czuwał inspektor nadzoru, który weryfikował poprawność techniczną wykonania poszczególnych zadań.

ZADANIE NR 34: REALIZACJA PROGRAMU ZIELONA KULTURA

Celem Programu jest realizacja działań proekologicznych związanych z zielono – niebieską infrastrukturą, które mają za zadanie:

- zwiększenie odporności miasta na zmiany klimatu
- zwiększenie lokalnego zagospodarowania wód opadowych
- zwiększenie bioróżnorodności.

Realizacja zadań wynikających z programu będzie miała wpływ na poprawę warunków środowiskowych na terenie wrocławskich instytucji kultury.

Działania realizowane przez Instytucje kultury w ramach programu:

- zagospodarowanie terenów zielonych – nasadzenia
- łąki kwietne,
- zielone ściany, zielone trejaże,
- beczki na deszczówkę,
- ogród deszczowy,
- ogród sensoryczny,
- budki lęgowe dla jeżyków,
- domki dla jeży,
- domki dla pszczół i owadów,

Placówki, które wzięły udział w 2 edycjach Programu, jak również wysokość przyznanego dofinansowania na poszczególne zadania wymieniono w poniższej tabeli:

2021		
Lp	Placówka	Budżet: 100 000,00 zł

2021		
1	Centrum Innowacji Przejście, filia nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu	4 775,00 zł
2	Centrum Kultury ZAMEK.	19 400,00 zł
3	Wrocławski Klub ANIMA	20 000,00 zł
4	Centrum Kultury Wrocław Zachód.	20 000,00 zł
5	Ośrodek Działań Twórczych Światowid	5 000,00 zł
6	MBP we Wrocławiu FAMA.	20 000,00 zł
7	Strefa Kultury Wrocław.	10 825,00 zł
2022		
Lp	Placówka	Budżet: 81 000,00 zł

2021		
1	Muzeum Współczesne Wrocław	20 000,00 zł
2	Centrum Kultury Agora	17 800,00 zł
3	Wrocławski Instytut Kultury	20 000,00 zł
4	Capitol	zwrot środków - rezygnacja Capitolu
5	MBP Filia nr 22	19 847,00 zł
6	Ośrodek Działań Twórczych Światowid	3 353,00 zł

ZADANIR NR 35: WYKONANIE STRATEGICZNEJ MAPY HAŁASU WROCŁAWIA

Kluczowym dokumentem sporządzanym w celu całościowej oceny narażenia na hałas pochodzący z różnych źródeł na terenie Wrocławia jest strategiczna mapa hałasu (do 2019 r. mapa akustyczna). Opracowanie w czerwcu 2022 r. Strategicznej mapy hałasu (SMH) Wrocławia powstało w wyniku realizacji zamówienia publicznego, umowy nr WSR-E/4/2021 z dnia 28.07.2021 r. Wymóg sporządzania map dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy

określa art. 118 ustawy z dnia 27 kwietnia 2021 r. Prawo ochrony środowiska i nakłada na prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy obowiązek sporządzania raz na 5 lat strategicznych map hałasu. Jest to czwarte opracowanie mapy hałasu dla Wrocławia, w tzw. czwartej rundzie mapowania.

Obowiązek sporządzania strategicznych map hałasu, przez miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, wprowadziła Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego oraz Rady odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, zwaną dalej Dyrektywą 2002/49/WE. Regulacje prawne wynikające z tej dyrektywy zostały przetransponowane do polskiego ustawodawstwa ustawą Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z wyżej wymienionymi aktami prawnymi strategiczne mapy hałasu muszą być wykonywane w oparciu o ujednolicone wskaźniki oceny hałasu w środowisku. Do 31 grudnia 2018 r. w Unii Europejskiej można było stosować krajowe metody oceny, co w efekcie spowodowało brak porównywalności zrealizowanych map akustycznych w 2007, w 2012 i w 2017 r., zarówno pomiędzy poszczególnymi państwami, jak i w obrębie danego państwa. Stąd też, Komisja Europejska wdrożyła z dniem 01.01.2019 r., dyrektywą Komisji (UE) 2015/996 z dnia 19 maja 2015 r. ustanawiającą wspólne metody oceny hałasu zgodnie z Dyrektywą 2002/49/WE, tzn. referencyjne metody oceny hałasu na poziomie europejskim.

Zakres opracowanej Strategicznej mapy hałasu Wrocławia jest zgodny z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania.

SMH Wrocławia to opracowanie złożone z mapy w formie opisowej oraz map prezentowanych w formie graficznej.

Mapa terenów objętych ochroną akustyczną

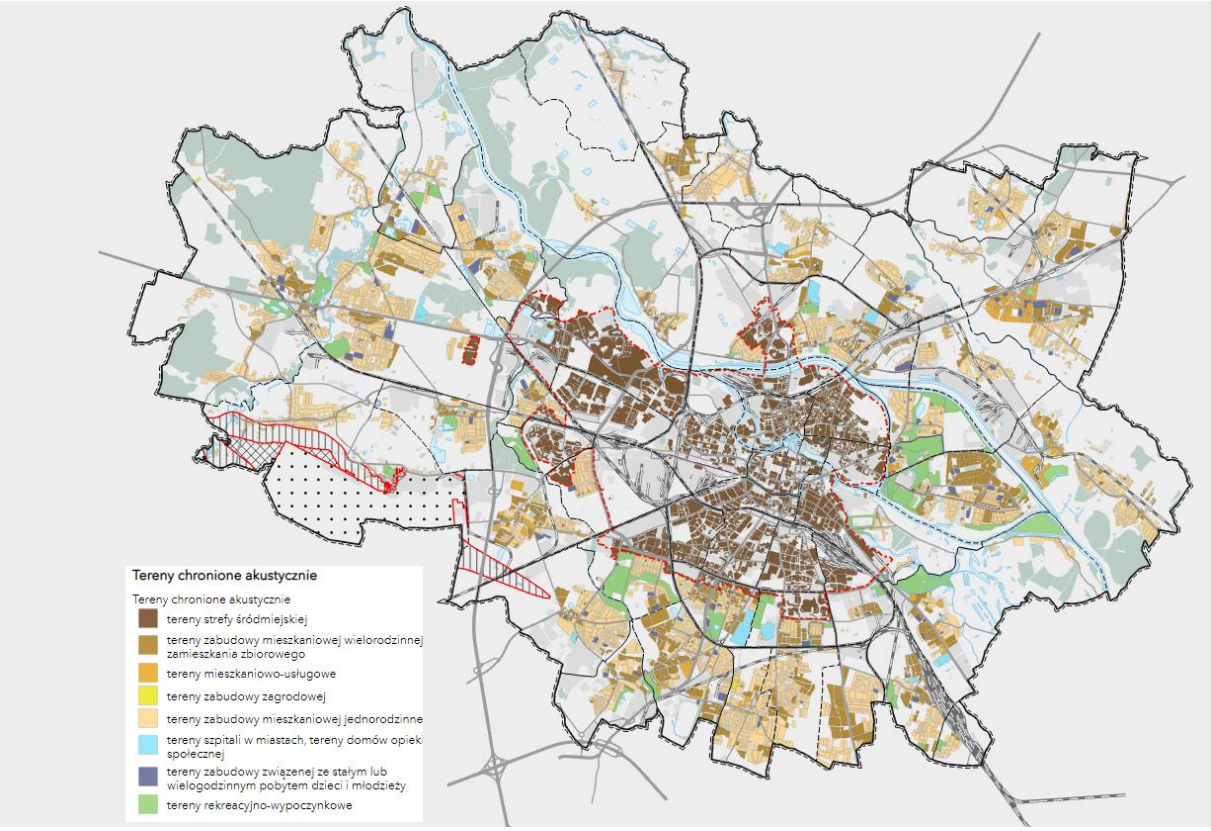

W części opisowej SMH Wrocławia wskazano i scharakteryzowano źródła hałasu drogowego, kolejowego, tramwajowego, przemysłowego i lotniczego, przedstawiono uwarunkowania akustyczne wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, opisano metody i dane wykorzystane do wykonania obliczeń akustycznych, przedstawiono wyniki pomiarów hałasu sporządzonych na potrzeby opracowania SMH Wrocławia, wskazano tereny zagrożone hałasem, przedstawiono dane liczbowe ludności narażonej na hałas, wskazano propozycje działań w zakresie ochrony przed hałasem, zawarto informację na temat dwóch ostatnio uchwalonych Programów ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia oraz załączono streszczenie w języku niespecjalistycznym. Część graficzna SMH Wrocławia zawiera mapy emisyjne hałasu drogowego i kolejowego, mapy imisyjne hałasu drogowego, kolejowego, tramwajowego, przemysłowego i lotniczego, mapę terenów objętych ochrona akustyczną, mapę terenów zagrożonych hałasem oraz mapę zaludnienia.

Strategiczna mapa hałasu tworzona jest dla średniorocznych wartości danych wejściowych, stąd nie odzwierciedla ona sytuacji akustycznej w danej chwili. Nie można zatem na jej podstawie stwierdzić, że w wybranym punkcie miasta w określonym czasie będziemy obserwować poziom dźwięku o odczytanej z mapy wartości. Podkreślić należy, że SMH Wrocławia prezentuje wartości średnie w odniesieniu do roku poprzedzającego jej sporządzenie, zatem zmiany natężenia ruchu oraz innych parametrów związanych z porą doby, dniem tygodnia, czy nawet miesiąca są na mapie uśrednione.

Celem sporządzania strategicznej mapy hałasu jest:

- informowanie mieszkańców o zagrożeniach środowiska hałasem,
- opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem,
- przekazywanie danych dla państwowego monitoringu środowiska,
- wykorzystanie przy planowaniu strategicznym miasta,
- wykorzystanie przy tworzeniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Efektem opracowanych w wersji cyfrowej strategicznych map hałasu jest szczegółowa informacja dotycząca lokalizacji terenów, na których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne oraz liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas pochodzący od różnych źródeł.

Mapa terenów, na których są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu drogowego

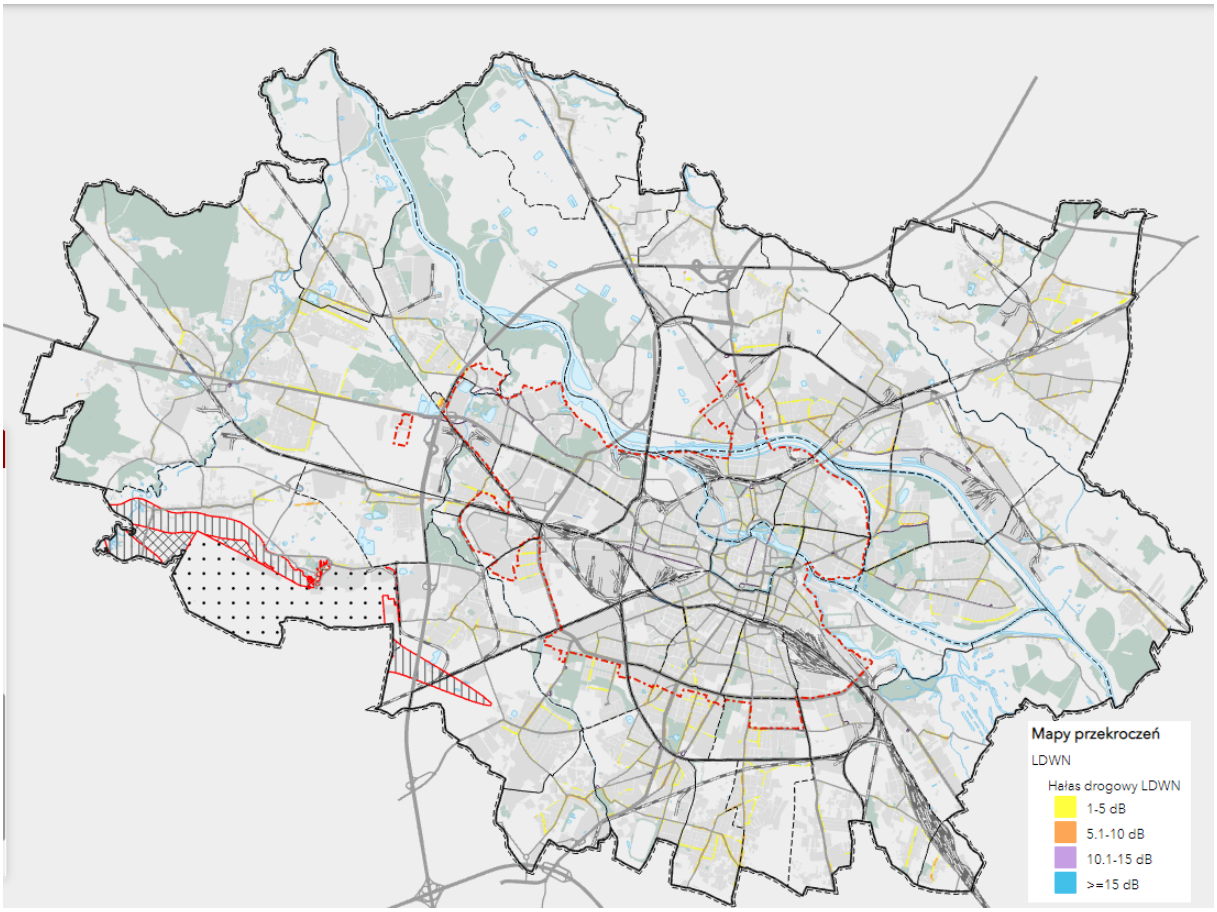

ZADANIE NR 37: PROGRAM WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA NA PALIWA STAŁE NA OGRZEWANIE NISKOEMISYJNE – PROGRAM DOTACYJNY KAWKA PLUS I TERMOKAWKA

Na podstawie Uchwały nr XV/417/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2578) w roku 2022 kontynuowany był program dotowania trwałej likwidacji ogrzewania opartego na paliwach stałych, będącego jedynym lub podstawowym stałym źródłem ogrzewania w lokalach mieszkalnych i nieruchomościach wykorzystywanych na cele mieszkaniowe i jego zamiany na:

- podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- ogrzewanie gazowe,

- ogrzewanie elektryczne,
- ogrzewanie lekkim olejem opałowym,
- pompę ciepła,
- urządzenie wykorzystujące odnawialne źródła energii służące wyłącznie do ogrzewania nieruchomości.

Cel i założenia programu pozostają niezmienne – mobilizacja mieszkańców do jak najszybszej wymiany pieców stałopalnych, których użytkowanie powoduje uwalnianie do powietrza szkodliwych dla zdrowia tlenków węgla, azotu i siarki, benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5. Program jest również jednym ze sposobów Gminy na dążenie do osiągnięcia założeń zapisanych w uchwale antysmogowej.

Edycja programu w minionym roku to pierwsza odsłona z mniejszą o 3.000,00 zł maksymalną kwotą dofinansowania w porównaniu do roku poprzedniego – nabór w 2022 roku pozwalał na uzyskanie dofinansowania pokrywającego 100% poniesionych nakładów inwestycyjnych, jednak nie więcej niż 12.000,00 zł. Beneficjentami dotacji są **osoby fizyczne posiadające tytuł prawny** do lokali mieszkalnych lub nieruchomości wykorzystywanych na cele mieszkaniowe, położonych w granicach administracyjnych Wrocławia. Podstawowym kryterium kwalifikacji do uczestnictwa w programie to posiadanie czynnego ogrzewania stałopalnego w nieruchomości, co weryfikowane jest podczas wizji po uprzednim sprawdzeniu wniosku pod względem formalnym i prawnym.

W 2022 roku złożono i rozpatrzono 1253 wnioski o udzielenie dotacji. Mając na uwadze sytuację polityczno-ekonomiczną, powodowaną wojną za naszą wschodnią granicą i skutkującą występującym w całej Europie oraz w Polsce kryzysem gospodarczym, przyczyniającym się do ogromnych problemów z dostępnością urządzeń grzewczych wynik osiągnięty w programie w 2022 roku należy uznać za bardzo dobry. Oscyluje on wokół średniej z lat ubiegłych i za wyjątkiem 2021 roku, który był rekordowy z uwagi na wiele nakładających się na siebie czynników, takich jak zniesienie obostrzeń spowodowanych wcześniejszą pandemią koronawirusa czy determinacja mieszkańców spowodowana ostatnią

szansą na otrzymanie najwyższego dofinansowania w kwocie 15.000,00 zł, nie odbiega on zasadniczo od wyników z lat poprzednich, a wręcz jest wyższy w porównaniu chociażby do 2019 roku.

Liczba wniosków złożonych do programów dotacyjnych na wymianę ogrzewania w danym roku

Łącznie w 2022 roku przeprowadzono 1592 wizje wstępne mające na celu stwierdzenie, czy dana nieruchomość kwalifikuje się do programu poprzez posiadanie czynnego ogrzewania stałopalnego. Wizje przeprowadzano w formie hybrydowej – zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie, w zależności od okoliczności i potrzeb beneficjenta.

Aby uzyskać dofinansowanie, Beneficjent po pozytywnej wizji zobowiązany jest zawsze podpisać z Gminą Wrocław umowę dotacyjną określającą m.in. wysokość dofinansowania i termin realizacji. W 2022 roku podpisano 1610 przedmiotowych umów, co poza wspomnianym już wyżej, wyjątkowym 2021 rokiem stanowi drugi

najlepszy wynik w historii programu. Ilość podpisanych umów jest wyższa niż ilość złożonych wniosków, ponieważ w roku 2022 podpisywano również umowy dla wniosków złożonych w roku poprzednim, co wynika z konstrukcji programu prowadzonego w formie ciągłego naboru wniosków. Wizualizację powyższych danych przedstawia poniższy wykres.

Ilość umów podpisanych w programach dotacyjnych na wymianę ogrzewania w danym roku

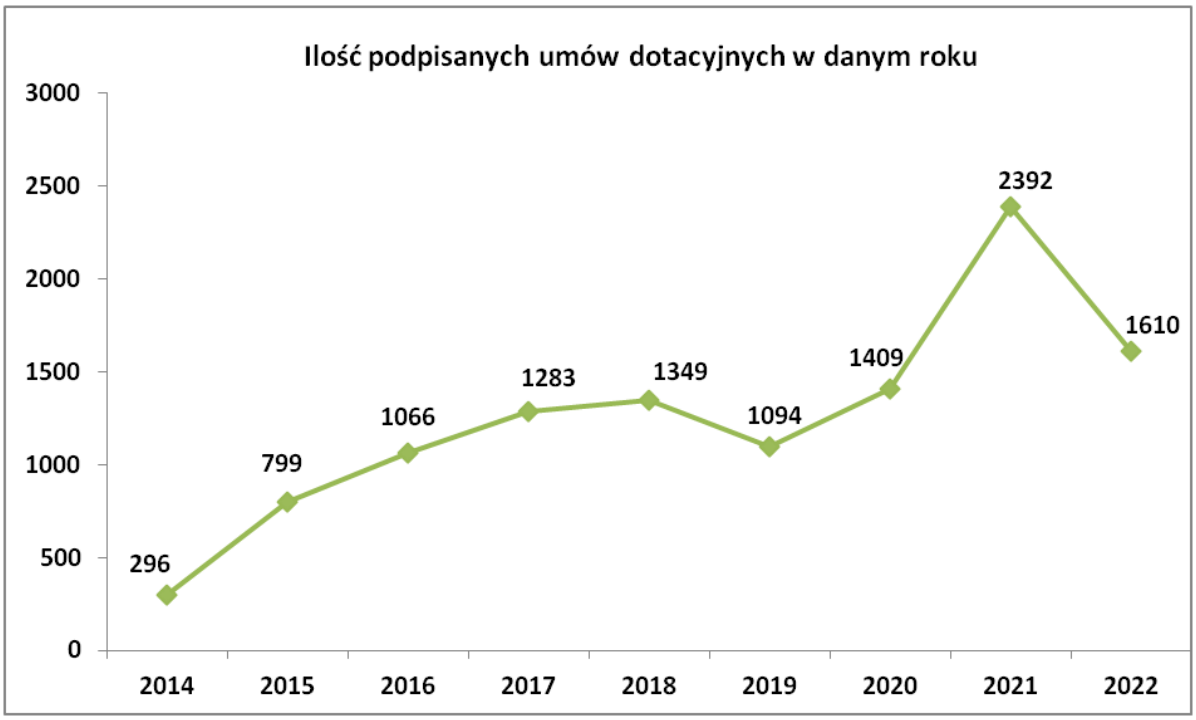

Nabór wniosków do programu ma charakter ciągły, co oznacza, że w 2022 roku Wrocławianie realizowali oraz rozliczali inwestycje na podstawie umów podpisanych zarówno w roku 2022, jak i umów podpisanych w roku 2021, które miały przewidziane finansowanie ze środków zaplanowanych w budżecie na 2022 rok. Łączna ilość takich wniosków rozliczeniowych to 2174. Na ich podstawie sporządzono i wysłano dyspozycje wypłaty dotacji na łączną, rekordową kwotę 30 411 152,21 zł. Analogicznie w roku 2022 wpływały i były procedowane rozliczenia na podstawie umów, których źródłem finansowania będą

środki budżetowe zaplanowane na 2023 rok, te jednak ujęte będą w sprawozdaniu przyszłorocznym.

Ilość wydatkowanych środków na programy dotacyjne na wymianę ogrzewania w danym roku

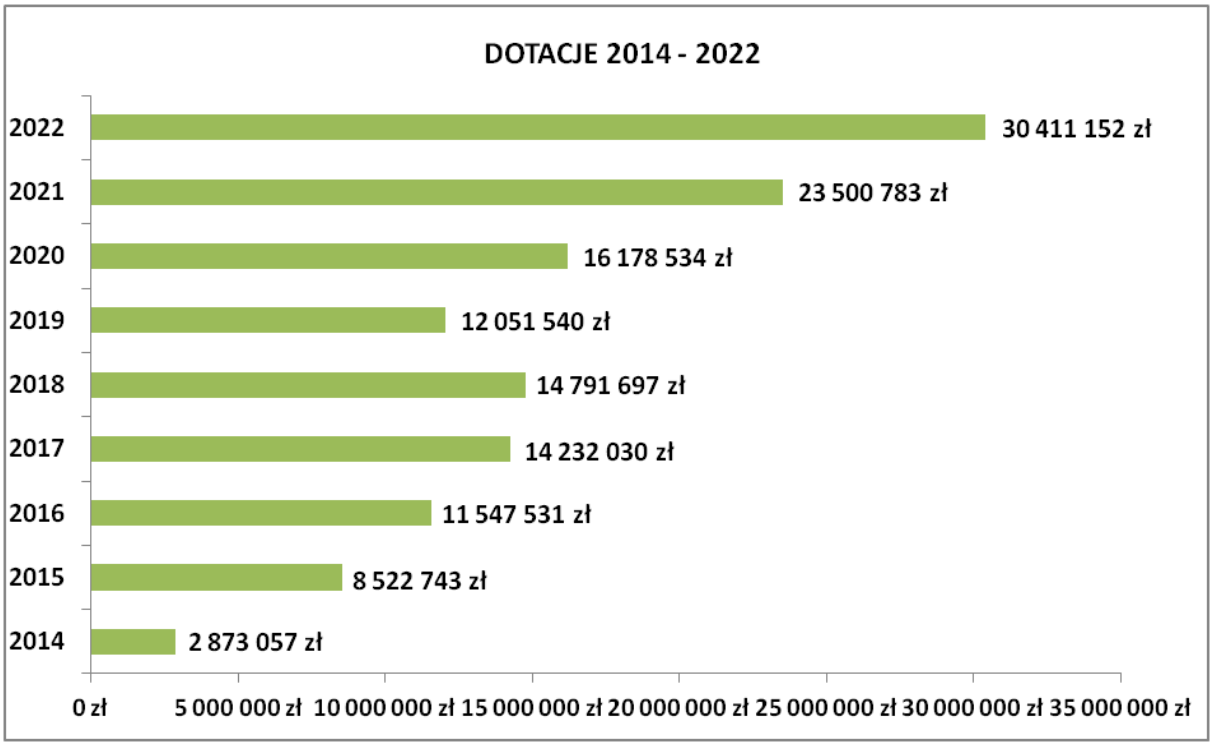

Na podstawie obu powyższych zbiorów wniosków rozliczeniowych w 2022 roku umówiono oraz przeprowadzono 2056 wizji powykonawczych.

W związku z rozpatrywaniem wniosków oraz udzielaniem informacji ogólnych w roku 2022 odbyto ponad 7 tysięcy rozmów telefonicznych oraz ponad 6 tysięcy spotkań z klientami.

W wyniku udzielonego dofinansowania zlikwidowano 2820 palenisk zastępując je według wyboru Beneficjentów ogrzewaniem niskoemisyjnym. Liczba zainstalowanych niskoemisyjnych źródeł ciepła w miejsce ogrzewania stałopalnego to 2177. Dotowani decydowali się na wymianę ogrzewania na:

- ogrzewanie gazowe w 1491 nieruchomościach (68,5%);
- ogrzewanie elektryczne w 429 nieruchomościach (19,7%);
- pompę ciepła w 203 nieruchomościach (9,3%);
- podłączenie do sieci ciepłowniczej w 54 nieruchomościach (2,5%).

Zestawienie likwidowanych stałopalnych źródeł ciepła w poszczególnych latach z podziałem na ich rodzaje

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	RAZEM
	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość
Źródła zlikwidowane										
piece kaflowe	272	821	1028	1196	1202	891	702	1122	1588	8822
kotły co	82	224	298	397	463	415	537	741	916	4073
kuchnie węglowe	19	35	32	50	35	28	40	43	50	332
piece do wody	4	6	4	5	5	1	0	0	0	25

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	RAZEM
	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość
inne piece stałopalne	5	89	149	164	115	92	121	205	266	1206
kotłownie lokalne *	2	0	1	0	0	0	0	0	0	3
Razem	384	1175	1512	1812	1820	1427	1400	2111	2820	14461

Rodzaj likwidowanych źródeł stałopalnych w 2022 roku

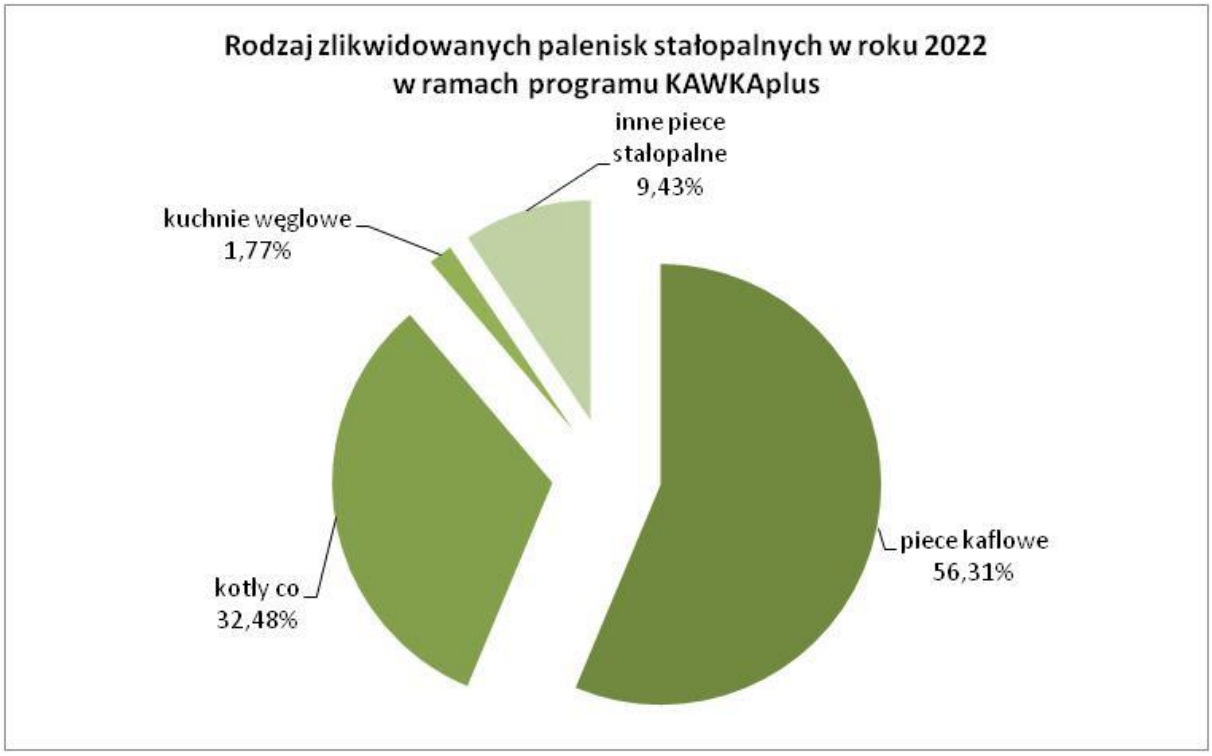

Przykłady zlikwidowanych w roku 2022 źródeł stałopalnych w ramach programu KAWKAplus (kocioł centralnego ogrzewania, piec kaflowy)

Przykłady zamontowanych w roku 2022 niskoemisyjnych źródeł grzewczych w ramach programu KAWKAplus (powietrzna pompa ciepła, centralny kocioł gazowy)

Program termoKAWKA

W oparciu o Uchwałę nr XV/418/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej osobom fizycznym na zadania służące poprawie efektywności energetycznej polegającej na wymianie okien zewnętrznych (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2579), rok 2022 był kolejnym, w którym realizowany był we Wrocławiu program termoKAWKA uzupełniający podejmowane w mieście działania antysmogowe.

Ideą programu jest uatrakcyjnienie oferty programu KAWKAplus poprzez dofinansowanie wymiany starych, nieszczelnych drewnianych okien zewnętrznych w nieruchomościach, w których wymieniono ogrzewanie stałopalne korzystając z dotacji miejskich. Pomaga to w ochronie powietrza, gdyż zwiększa energooszczędność nieruchomości, które tym samym wymagają mniej paliwa do ich ogrzania. Udzielana dotacja pokrywa 100% poniesionych kosztów, lecz nie

więcej niż 1.000,00 zł na wymianę jednego okna i nie więcej niż 5.000,00 zł ogółem. Warunkiem jest jednak wymiana wszystkich starych drewnianych okien zewnętrznych w nieruchomości. Nowe okna muszą spełniać wszystkie wymagania techniczne i prawne, w tym te związane z posiadaniem odpowiedniego współczynnika przenikania ciepła U_w.

Zgodnie z przyjętymi zasadami dotacje przyznawane były na wymianę okien w nieruchomościach, w których dokonano zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwach stałych na niskoemisyjne w ramach miejskich programów dotacyjnych lub dla których złożono wniosek o udzielenie dotacji na zmianę systemu ogrzewania na podstawie miejskiego programu dotacyjnego.

Poprzez miejskie programy dotacyjne należy rozumieć programy realizowane na terenie Gminy Wrocław na podstawie:

- uchwały nr LVIII/1486/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 maja 2014 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Miasta na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na proekologiczne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2014 r. poz. 2551 oraz z 2018 r. poz. 947);

- uchwały nr LI/1207/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania węglowego na proekologiczne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2018 r. poz. 947);

- uchwały nr XV/417/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na zadania służące ochronie powietrza, polegające na trwałej zmianie ogrzewania opartego na paliwach stałych na ogrzewanie niskoemisyjne (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2019 r. poz. 6975 oraz z 2021 r. poz. 2578);

W roku 2022 rozpatrzono 122 wnioski o udzielenie dotacji, umówiono oraz przeprowadzono 111 wizji wstępnych, których skutkiem było podpisanie 109 umów dotacyjnych.

Nabór wniosków do programu ma, podobnie jak w programie KAWKAplus, charakter ciągły. W roku 2022 Wrocławianie zrealizowali oraz złożyli rozliczenia 125 inwestycji na podstawie umów podpisanych zarówno w roku 2022, jak i umów podpisanych w roku 2021, których źródłem finansowania były środki z budżetu 2022 roku. Ostatecznie sporządzono i wysłano 124 dyspozycje wypłaty dotacji na łaczną kwotę 487 672,45 zł.

Podobnie jak w programie KAWKAplus, w roku 2022 wpływały i były procedowane rozliczenia na podstawie umów finansowanych środkami budżetowymi zaplanowanymi na 2023 rok. Te jednak ujęte będą w sprawozdaniu przyszłorocznym. Na podstawie obu powyższych zbiorów wniosków rozliczeniowych w roku 2022 umówiono oraz przeprowadzono 120 wizji powykonawczych.

W ramach dotowanych inwestycji doszło do wymiany 647 starych, nieefektywnych energetycznie okien na okna spełniające wymagania efektywności energetycznej wynikające z obecnie obowiązujących przepisów.

ZADANIE NR 38: KONTYNUACJA USUWANIA Z TERENU WROCŁAWIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta Wrocławia na lata 2012-2032 został przyjęty uchwałą Nr XXIII/528/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 marca 2012 r. Podstawą opracowania Programu są zadania samorządów powiatowych
i gminnych zawarte w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Cele programu miejskiego są zbieżne z celami przyjętymi w programie krajowym. Zakłada się usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Wrocławia
i jednocześnie minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu oraz likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program realizowany jest od 2012 r. W ramach Programu w latach 2012-2022 z terenu Wrocławia usunięto 1,256 tys. ton wyrobów azbestowych z 573 obiektów i nieruchomości. Masa usuniętych w poszczególnych latach wyrobów azbestowych uzależniona jest od zgłoszeń mieszkańców.

Masa wyrobów azbestowych usuniętych w latach 2012-2022

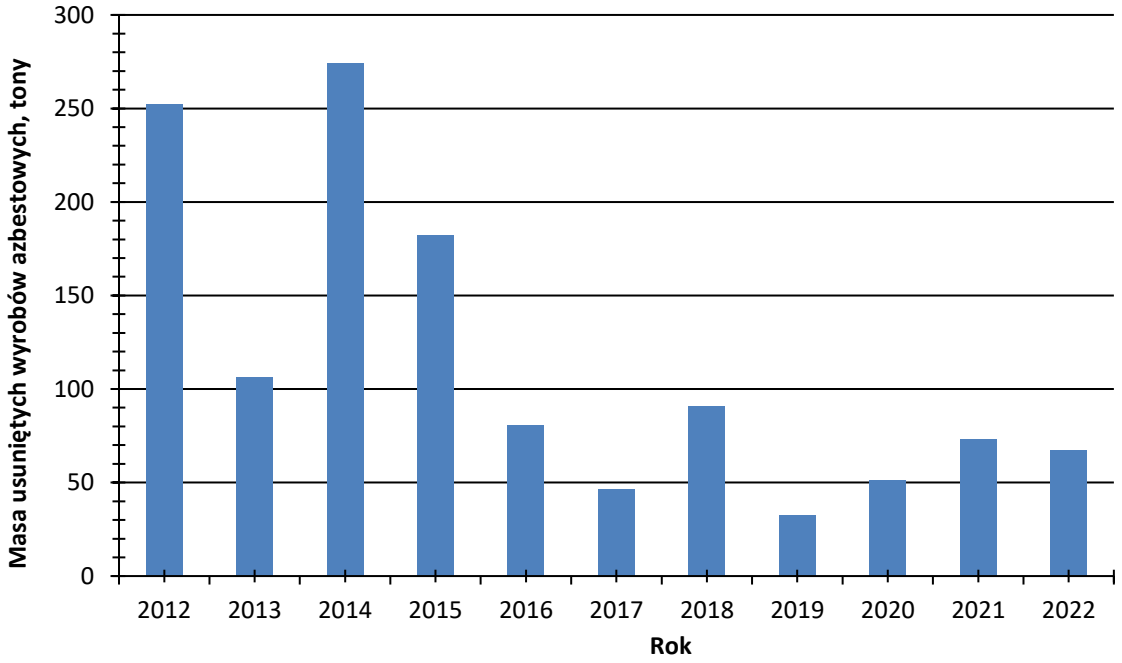

Liczba obiektów z których zostały usunięte wyroby azbestowe w latach 2012-2022

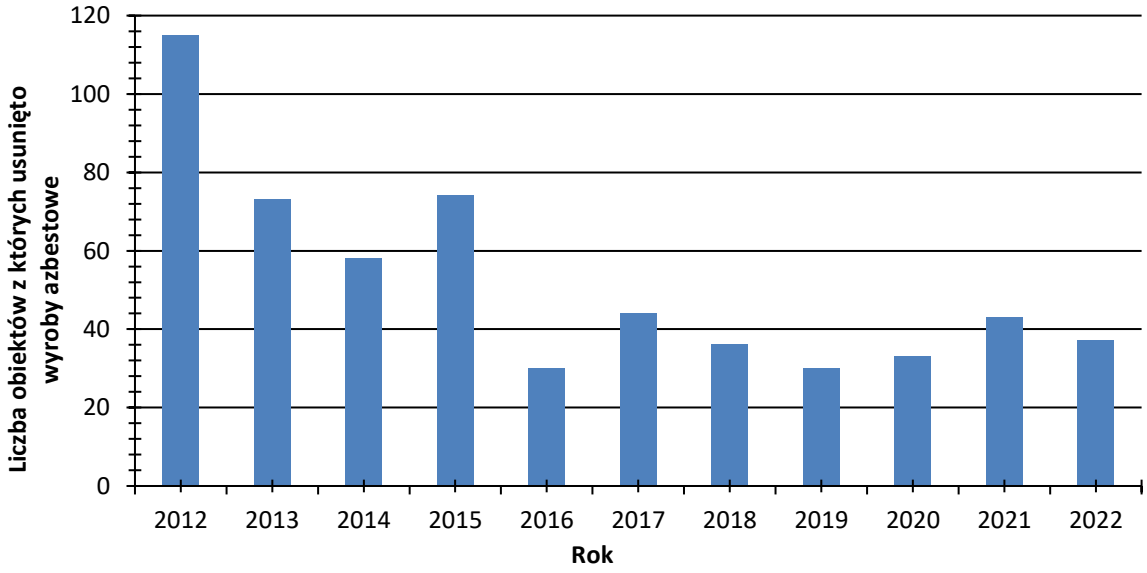

W 2022 roku w części Programu mającej na celu udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest osobom fizycznym i prawnym wykorzystującym wyroby zawierające azbest lub posiadającym odpady azbestowe na terenie Wrocławia podjęto następujące działania:

- przygotowano dokumentację i złożono wniosek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu o dofinansowanie zadania pn.: „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Wrocławia w 2022 roku". Wniosek obejmował nieruchomości, z których właściciele zadeklarowali usunięcie wyrobów azbestowych w 2022 roku. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na podstawie umowy dotacyjnej dofinansował zadanie w wysokości 18 795,00 zł, co stanowiło 40 % kosztów kwalifikowanych zadania,

- wybrano wykonawcę prac w drodze zapytania ofertowego. Wykonawca zrealizował prace polegające na usuwaniu wyrobów azbestowych z terenu Wrocławia
  w okresie od 11 czerwca do 7 października 2022 r. usuwając z terenu miasta łącznie 67,125 ton wyrobów azbestowych. Prace zostały zrealizowane na 37 nieruchomościach, w tym na 29 nieruchomościach należących do osób fizycznych, 6 nieruchomościach gminnych, 1 nieruchomości przedsiębiorcy i 1 nieruchomości AWL,

- rozpoczęto zbieranie deklaracji osób fizycznych i prawnych dotyczące udziału w Programie w roku 2023, informacje o naborze wniosków do programu zamieszczono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego Wrocławia, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w mediach społecznościowych.

Ponadto zaktualizowano informacje zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego o szkodliwości azbestu, zasadach bezpiecznego postępowania z wyrobami azbestowymi, obowiązkach właścicieli nieruchomości związanych z użytkowaniem tych wyrobów oraz możliwościach pozyskania dofinansowania na usuwanie azbestu. Na bieżąco przyjmowano również „Informacje o wyrobach zawierających azbest" przekazywane przez osoby fizyczne nieprowadzące działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony

środowiska. Dane o wyrobach zawierających azbest zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej.

ZADANIE NR 40: WROCŁAWSKI PROGRAM ANTYSMOGOWY

ZADANIE NR 41: DORADZTWO ENERGETYCZNE

W 2022 r. kontynuowano działania realizujące postanowienia uchwały nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw – tzw. uchwały antysmogowej. W ramach kampanii Wrocław bez smogu mieszkańcy Wrocławia mogli skorzystać z kompleksowego programu obejmującego:

- dofinansowanie do wymiany pieców - KAWKAplus (do 12 tys. zł),
- zwolnienia i ulgi w czynszach dla najemców lokali komunalnych, którzy zdecydowali się na wymianę pieca: 100% zwolnienia z czynszu do końca 2023 r. (z wyj. osób, które wymieniły piec do 16 kwietnia dla których obowiązuje data 31.XII.2022r), a po tym czasie jego obniżenie o 50% do końca 2025 r.,
- dofinansowanie wymiany drewnianych nieszczelnych okien - termoKAWKA (do 5 tys. zł),
- dopłaty do rachunków za ogrzewanie dla osób, które zlikwidowały piece na paliwa stałe w ramach Lokalnego Programu Osłonowego (dopłata do 4 tys. zł).

W 2022 r. kontynuowano kampanię informacyjno-edukacyjną Zmień piec. Organizowano spotkania z mieszkańcami wrocławskich osiedli, prowadzono działania informacyjne, realizowano doradztwo energetyczne, poprzez m.in.:

- porady z zakresu efektywności energetycznej na stronie zmienpiec.pl oraz w mediach społecznościowych, a także prowadzone kampanie outdoorowe i radiowe

- aktualizacja mapy wymienionych pieców, która przedstawia liczbę wymienionych pieców oraz lata wymiany od 2014 r.,

- aktualizacja instrukcji dla mieszkańców Wrocławia wraz z kalkulatorem łączenia dofinansowań z programów miejskich oraz Programu Czyste Powietrze – https://zmienpiec. pl/kalkulator,

- prowadzenie infolinii energetycznej, która przeznaczona jest dla osób zainteresowanych wymianą ogrzewania i otrzymania wsparcia finansowego na ten cel – przeprowadzono 2263 rozmów oraz udzielono 353 indywidualne porady za pośrednictwem poczty elektronicznej,

- w punkcie doradztwa energetycznego przy Świdnickiej 53 udzielono 1080 porad w trakcie bezpośrednich spotkań z mieszkańcami.

Na potrzeby Zmień piec funkcjonuje baza instalatorów, dzięki której można porównać usługi i oferty konkretnych podmiotów - w bazie dostępnych jest 69 firm.

W pierwszej połowie 2022 r. rozpoczęto badania kamerą termowizyjną w ramach **projektu Ciepło w domu**. Akcja polega na bezpłatnym przebadaniu kamerą termowizyjną 50 domów jednorodzinnych na terenie Wrocławia, wybudowanych przed 2010 r., w celu określenia miejsc najbardziej narażonych na straty ciepła.

Od 1 lipca 2021 r. każdy właściciel lub zarządca budynku zobowiązany jest złożyć deklarację o sposobie jego ogrzewania do **Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków** (CEEB). Do 31 grudnia 2022 r. do ewidencji wprowadzono ok. 93 tysięcy deklaracji, w tym ok. 41 tysięcy przez pracowników miasta.

Program Czyste powietrze

We wrześniu 2022 r. podpisane zostało porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w zakresie wsparcia i obsługi wnioskodawców Programu Czyste Powietrze. Wsparcie polegające m.in. na udzielaniu informacji i przyjmowaniu wniosków do programu i pomoc

wnioskodawcom przy rozliczaniu przyznanego dofinansowania programu będzie prowadzone w utworzonym punkcie informacyjno –konsultacyjnym usytuowanym w sali obsługi budynku przy ul. Hubskiej 8-16. Do zadań pracowników będzie należało również m.in. prowadzenie szkoleń, organizacja spotkań z mieszkańcami, czy przeprowadzanie anonimowych ankiet wśród mieszkańców z zakresu ochrony powietrza.

Tablica gminnego punktu informacyjnego programu Czyste powietrze

Program Ciepłe Mieszkanie

W 2022 r. przystąpiono również do organizowanego przez NFOŚiGW naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku Gminy Wrocław w grudniu 2022 r. została podpisana stosowna umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej we Wrocławiu otrzymując dofinansowanie na poziome niemalże 20 mln złotych na lata 2023 -2025.

Z programu mogą skorzystać właściciele lokali w budynkach wielorodzinnych, którzy ogrzewają swoje nieruchomości źródłem ciepła na paliwa stałe. Program przewiduje dofinansowanie do przedsięwzięć polegających na wymianie nieefektywnych źródeł ciepła na ekologiczne oraz poprawie efektywności

energetycznej poprzez wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Przeciętna wysokości dotacji przypadająca na jeden lokal mieszkalny uzależniona jest od dochodów beneficjenta i może wynosić od 15 tys. zł. do 37,5 tys zł.

Logo programu Ciepłe Mieszkanie

Oba powyższe projekty tj. program Czyste Powietrze i Ciepłe Mieszkanie mają wystartować w pierwszym kwartale 2023 r. Dotacje będzie można łączyć z autorskimi wrocławskimi programami KAWKAplus i termoKAWKA, co powinno stanowić ostateczny bodziec dla niezdecydowanych Wrocławian, skłaniających ich do zrezygnowania z użytkowania szkodliwych dla środowiska palenisk stałopalnych. Poza wieloprogramową pomocą finansową na etapie inwestycyjnym, Gmina przewiduje również pomoc w postaci programów osłonowych dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania

ZADANIE NR 42: MONITORING WDRAŻANIA PLANU GOSPODARKI NISKOEMEISYJNEJ ORAZ SECAP (PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZROWNOWAŻONEJ ENERGII)

20 października 2016 r. przystąpiono do „Porozumienia Burmistrzów na rzecz klimatu i energii” (Covenant of Mayors for Climate& Energy) zainicjowanego przez Komisję Europejską ruchu europejskiego na rzecz zrównoważonego wykorzystania energii, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich. W

ramach Porozumienia w 2019 r. opracowano „Plan na rzecz zrównoważonej energii i klimatu” (SECAP), będący dokumentem strategicznym, w którym określono krótko i długoterminowe cele redukcji emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z wymogami Porozumienia co dwa lata od przedstawienia SECAP raportowane są postępy realizacji. W październiku 2021 r. opracowano i przesłano aktualny raport z monitoringu SECAP, zawierający bieżącą inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych oraz zaktualizowane dane dotyczące działań przewidzianych w Planie. Kolejne raportowanie zaplanowane jest na lipiec 2023 r.

Zgodnie z wymogami Porozumienia Burmistrzów, Wrocław jest zobowiązany do corocznego przedstawiania inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych, która jest kluczowym elementem monitoringu SECAP. W 2022 r. zlecono wykonanie corocznej inwentaryzacji emisji za rok 2021 wraz z raportem podsumowującym, który przedstawia źródła danych wykorzystane w inwentaryzacji oraz podsumowanie wielkości emisji dla 2021 r. wraz z porównaniem do poprzednich inwentaryzacji emisji (okres 1990-2021).

We Wrocławiu możliwe jest **zwolnienie od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznych** na podstawie uchwały nr XXXI/789/20 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków lub ich części podłączonych do instalacji fotowoltaicznej, kolektora słonecznego, pompy ciepła, rekuperatora lub gruntowego wymiennika ciepła. Jednym z warunków uzyskania i korzystania ze zwolnienia od podatku od nieruchomości budynku lub jego części jest wpisanie inwestycji do **Planu Gospodarki Niskoemisyjnej** (PGN). W 2022 r. do PGN na podstawie nadesłanych formularzy zgłoszeniowych wpisano 527 nowych inwestycji.

ZADANIE NR 43: REALIZACJA WROCŁAWSKIEGO PROGRAMU LICZEBNOŚCI KOMARÓW

Głównym założeniem prowadzonego od 1998 roku Programu jest kontrolowane ograniczanie liczebności populacji komarów (larw i osobników dorosłych), a nie ich całkowita eliminacja ze środowiska.

W trosce o ochronę środowiska i bioróżnorodności owadów, podjęto starania o wdrożenie rekomendowanych na świecie rozwiązań w zakresie specyficznych, biologicznych metod zwalczania komarów.

„Wrocławski program kontroli liczebności komarów" w całości finansowany jest ze środków budżetowych gminy Wrocław. Wszelkie działania prowadzone są wyłącznie na terenach zielonych należących do miasta, jak: parki, skwery zielone, tereny zielone dolin rzecznych, cieki i zbiorniki wodne.

Wrocław jest w Polsce pionierem jako miasto, które ma stały, wieloletni program ograniczania populacji komarów z wypracowanym schematem działań. Wiele dużych
i małych miast oraz pomniejszych gmin korzysta z naszych doświadczeń poprzez zasięganie opinii co do sposobu radzenia sobie w sytuacji nadmiernie rozwijającej się populacji komarów na ich terenie. I wdraża takie działania na swoich terenach.

Fundamentem Programu jest stały i regularny monitoring dynamiki rozwoju lokalnej fauny komarów i potencjalnych miejsc rozwojowych na wyznaczonych terenach zieleni należących do miasta.

Zinwentaryzowane punkty monitoringowe kontrolowane w sezonie przez Zespół ds. monitoringu.

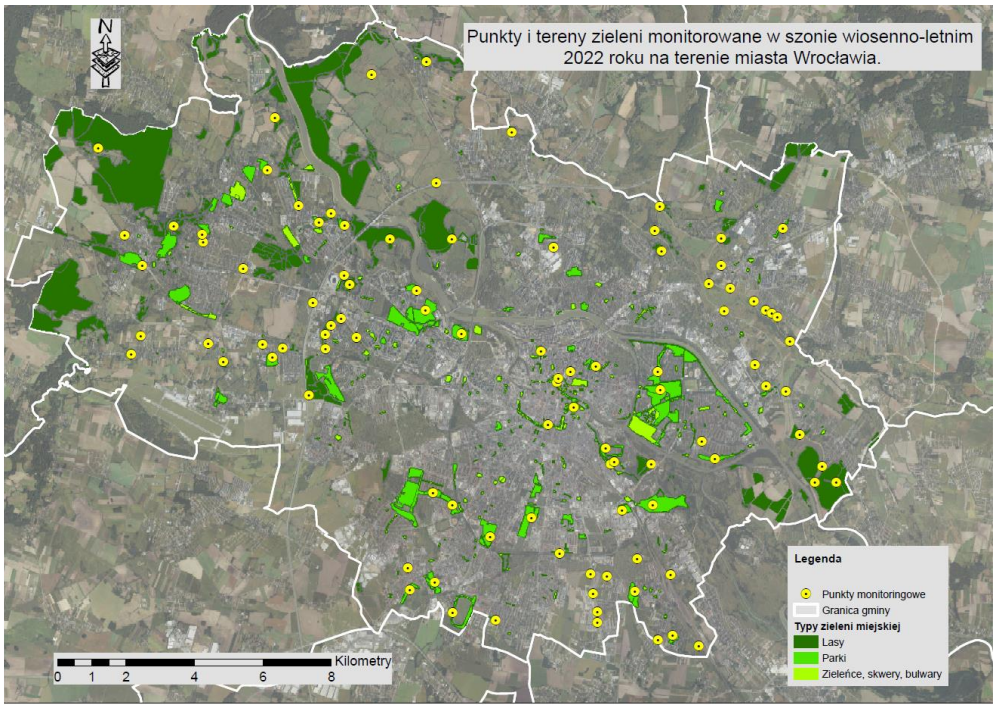

W 2022 r. warunki hydrologiczne i atmosferyczne od marca do połowy sierpnia nie były sprzyjające dla rozwoju komarów. Brak opadów oraz wysokie temperatury mocno ograniczały powstawanie potencjalnych miejsc rozwoju tych owadów. W sierpniu sytuacja uległa diametralnej zmianie. Wystąpienie obfitych opadów deszczy spowodowało podniesienie się poziomu lustra wód w dorzeczu Odry i pozostałych rzek przepływających przez miasto, co skutkowało zalaniem wielu obszarów położonych w sąsiedztwie rzek. Podobne zjawisko obserwowano również na obszarach sąsiednich gmin. W miejscach, gdzie nie są prowadzone zabiegi odkomarzania wylęgła się bardzo duża liczba komarów z gatunków popowodziowych rzutując na sytuacje w regionie.

Intensywne opady, w północnej i wschodniej części regionu spowodowały gwałtowną reakcje i podniesienie się poziomu wody w rzece Widawie. Obfite opady nie mogły zostać wchłonięte w całości przez przesuszoną glebę i duża ich część zaczęła spływać rzeką zalewając przyległe tereny. Sytuacja ta przełożyła się na późniejszą obecność uciążliwych osobników komarów w północnej i wschodniej części miasta. Rzeka Widawa wykazywała kilka wezbrań następujących po sobie, a pod koniec sezonu kilkukrotnie zostały zalane również obszary Kanału Ulgi oraz jej doliny.

Rozlewiska powstałe na skutek wzrostu poziomu wód w Kanale Ulgi

W pierwszej kolejności wylęgły się osobniki gatunków popowodziowych, które mają doskonałe zdolności migracyjne w celu poszukiwania żywiciela. Stagnująca woda przez dłuższy czas stała się również doskonałym miejscem do wylęgu gatunków letnich.

Obszary zieleni, na których zalegała woda i Zespół ds. monitoringu stwierdził rozwój larw, bezzwłocznie były poddane aplikacji preparatu mikrobiologiczne zarówno metoda naziemną jak i agrolotniczą.

W 2022 roku wykonano łącznie 142 zabiegi ograniczające rozwój komarów na powierzchni 930,90 ha (z czego 130 zabiegów preparatem biologicznym na powierzchni 241,90 ha i 12 zabiegów preparatem chemicznym na powierzchni 689 ha).

Ponadto w ramach systematycznego stosowania preparatu mikrobiologicznego do kręgów przy punktach poboru wody na terenie Cmentarza Grabiszyńskiego i Osobowickiego, w sezonie wykonano łącznie 2700 aplikacji (15-krotna aplikacja preparatu mikrobiologicznego do 80 kręgów na cmentarzu Grabiszyńskim i 100 kręgów na cmentarzu Osobowickim).

Monitoring rozwoju larw komarów przy punktach poboru wody na cmentarzu Grabiszyńskim (oryg. M. Kaliwoda, WSR)

Na realizację wszystkich działania w ramach Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów w sezonie wiosenno-letnim łącznie wydano 300 194,23 złotych brutto.

Zestawienie wykonanych zabiegów biologicznych i chemicznych w latach 2018 – 2022

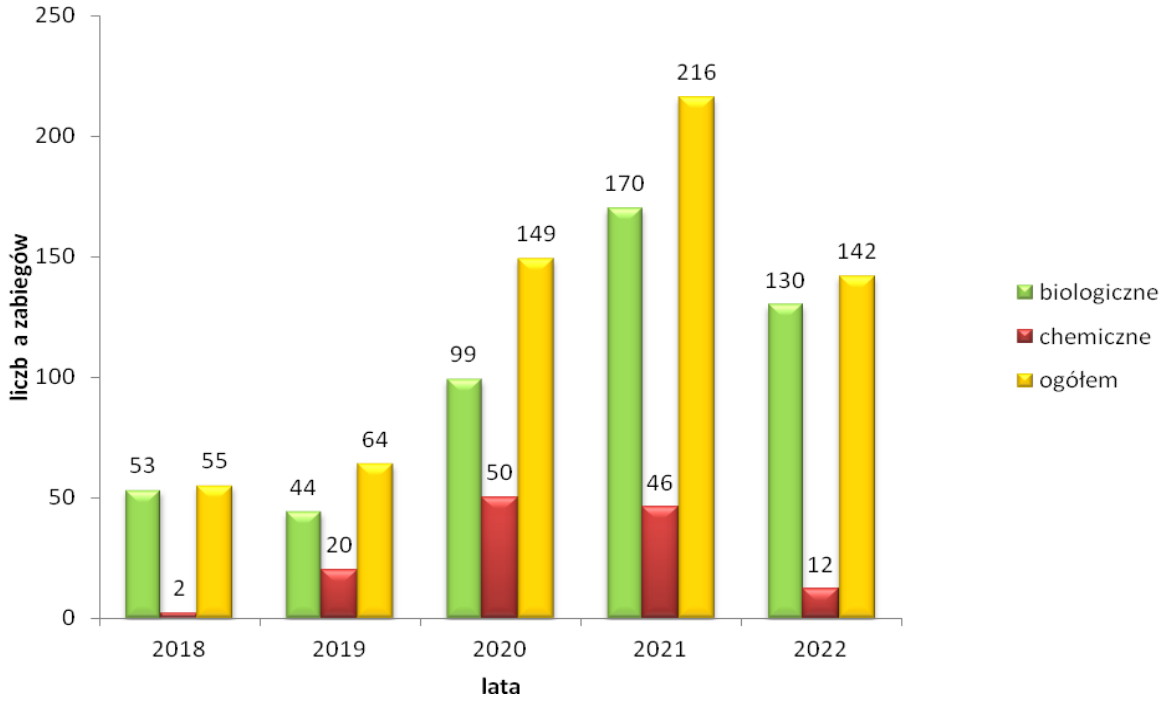

Każdego roku ilość oraz rodzaj wykonanych oprysków jest ściśle uzależniona od panujących warunków atmosferycznych i hydrologicznych, które wpływają na powstawanie potencjalnych miejsc rozwoju komarów. Z racji predyspozycji niektórych gatunków, komary mają duże zdolności migracyjne, co w przypadku podwyższonych poziomów wód czy wystąpienia powodzi rodzi problem znacznej uciążliwości w zasięgu wielkoobszarowym. Taka sytuacja przekłada się na prowadzenie działań na znacznie większym obszarze, jeśli chodzi o zastosowanie preparatu chemicznego co zostało przedstawione na wykresie poniżej.

Rodzaj i powierzchnie wykonanych zabiegów odkomarzania w latach 2018- 2022.

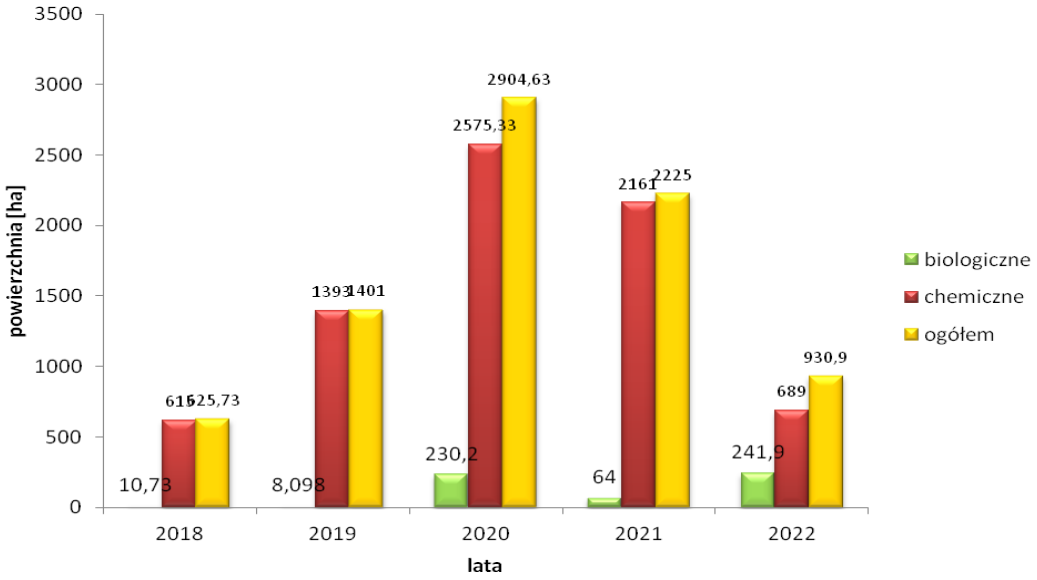

Porównując kolejne lata pod względem powierzchni poddanych zabiegom dezynsekcyjnym, w 2022 r. obserwuje się znacznie większą powierzchnię, gdzie prowadzono aplikację preparatu mikrobiologicznego, a mniejszą przy użyciu preparatu chemicznego. Taki rozkład ukazuje jak skutecznie można ograniczyć populacje komarów przy zastosowaniu preparatu mikrobiologicznego, który jest w pełni bezpieczny dla środowiska, na mniejszym obszarze, eliminując tym samym konieczność stosowania chemii wielkopowierzchniowo. Ponadto w 2022 r. aplikacje preparatów ograniczających populacje komarów były prowadzone równocześnie na terenie: Wrocławia, Jelcza-Laskowice oraz Czernicy. Wspólne działanie trzech gmin znacznie obniżono rozwój kolejnych pokoleń komarów na terenie Wrocławia.

Zgodnie z wypracowanym schematem w 2022 r. przeprowadzono następujące działania:

- Zespół monitorujący systematycznie kontrolował zmapowane stałe i wyznaczał nowe miejsca, wskazywał terminy aplikacji odpowiednich preparatów, pełnił nadzór merytoryczny nad wykonaniem działań oraz oceniał ich skuteczność. Zostały zmonitorowane i zmapowane nowo powstałe zielone tereny rekreacyjne (301 pkt.), w tym nowe parki, zieleńce, skwery, które po przeanalizowaniu w kolejnych latach zostaną włączone do działań w ramach Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów.

Monitoring rozwoju larw komarów przez Zespół ds. monitoringu (oryg. M. Kaliwoda)

- aplikacja preparatu mikrobiologicznego (larwicydu) - w Polsce jest to wyłącznie Vectobac 12 AS1 posiadającego odpowiednie pozwolenie i rejestrację do stosowania], który działa wybiórczo wyłącznie na larwy komarów, nie szkodząc innym organizmom współwystępującym w danym zbiorniku. Dlatego też stały monitoring i szybkie wykonanie zabiegów biologicznych, na niewielkim obszarze pozwala zahamować rozwój kolejnej populacji osobników dorosłych, a tym samym ograniczyć stosowanie preparatów chemicznych;

Aplikacja preparatu mikrobiologicznego – rozlewisko w Parku Grabiszyńskim (oryg. M. Kaliwoda, WSR)

- aplikacja preparatu chemicznego wyłącznie w sytuacjach wzmożonej uciążliwości komarów. Wieloletnie doświadczenie pozwoliło na wypracowanie skutecznej i jak najmniej szkodliwej dla innych owadów dawki, która skutecznie ogranicza dorosłe osobniki komarów. Zgodnie z wypracowaną ścieżką przed każdym planowanym zabiegiem z użyciem preparatów chemicznych takie działania zgłaszamy do Sanepidu we Wrocławiu;

W ramach kampanii informacyjnej zostały opracowane ulotki i plakaty z informacjami o Wrocławskim programie kontroli liczebności komarów, jednocześnie zachęcające mieszkańców Wrocławia do podjęcia samodzielnych działań ograniczających powstawanie miejsc rozwoju komarów w najbliższym otoczeniu. Ww. materiały wraz z krótkim filmem zostały rozpowszechnione przez wrocławskie media, a także pocztą elektroniczną przesłane do Rad Osiedlowych i zarządów Rodzinnych Ogródków Działkowych. Materiały były również rozdawane wraz z sadzonkami lawendy w trakcie następujących wydarzeń: Dni Odry, Dni Przyrodników/Jarmark Pawłowicki, a także podczas organizowanego po raz drugi pikniku ”Sobota z Zielonym Wrocławiem”. Łącznie na ww. wydarzeniach rozdano bezpłatnie mieszkańcom 2 500 sadzonek lawendy. Roślina ta posadzona w ogrodzie czy na balkonie skutecznie odstrasza osobniki dorosłe komarów i utrudnia im wejście do mieszkań.

Ulotka Wrocławski program kontroli liczebności komarów (WSR)

Co możesz zrobić

Usuwając źródła stojącej wody wokół domu i w ogrodzie, znacznie zmniejszysz liczebność populacji komarów oraz ograniczysz ich uciążliwość w Twoim otoczeniu.

- Pojemniki, w których zbierasz deszczówkę, zabezpiecz w sposób umożliwiający jej gromadzenie, np. moskitierą lub wymieniaj w nich wodę 2 razy w tygodniu, wykorzystując ją do podlewania roślin.
- Wodę w pojemnikach gospodarstwa domowego wymieniaj systematycznie co 3–4 dni, zwłaszcza w miesiącach letnich.
- Usuń wszelkie niepotrzebne pojemniki, w których może gromadzić się deszczówka, np. puszki, butelki, słoiki, zabawki (te, które są przydatne, odwróć do góry dnem). Pozbądź się starych opon (woda w jednej oponie może być miejscem wylęgu nawet 10 000 komarów).
- Systematycznie czyść rynny z liści i gruzu, aby woda mogła swobodnie spływać.
- Czyść basen, zamontuj filtry, a gdy nie będzie już potrzebny, opróżnij go i zabezpiecz.
- Zarybiaj ozdobne oczka wodne i stawy drobnymi rybkami, które będą zjadały pojawiające się larwy.
- W oczkach wodnych, jeśli nie ma ryb, zamontuj urządzenia, które będą utrzymywały stałą cyrkulację wody.
- Jesienią i wiosną usuwaj samice, które znalazły schronienie w takich pomieszczeniach, jak strychy czy piwnice.

Komary

Przyłącz się do działania, aby ograniczyć liczebność komarów w mieście

#KomarNieSiada

Wrocławski program kontroli liczebności komarów

Urząd Miejski Wrocławia
Wydział Środowiska i Rolnictwa
ul. Hubska 8-16, 50-502 Wrocław
tel. 71 799 67 00
e-mail: wsr@um.wroc.pl

Wrocław miasto spotkań

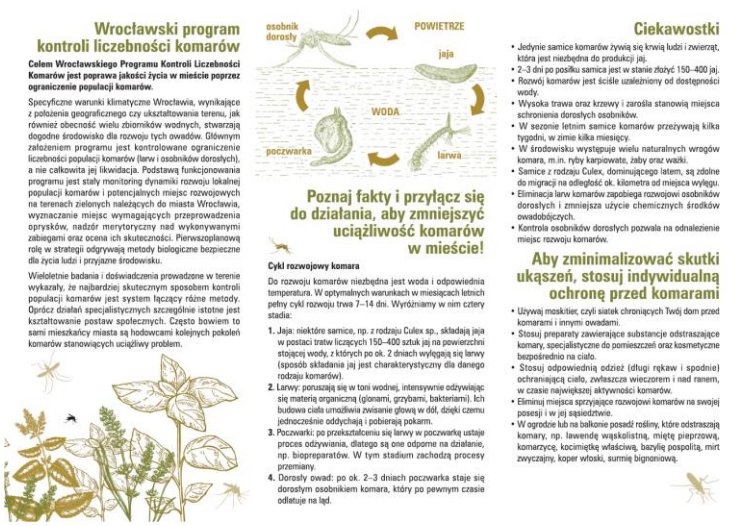

Wrocławski program kontroli liczebności komarów

Celem Wrocławskiego Programu Kontroli Liczebności Komarów jest poprawa jakości życia w mieście poprzez ograniczenie populacji komarów.

Specyficzne warunki klimatyczne Wrocławia, wynikające z położenia geograficznego czy ukształtowania terenu, jak również obecność wielu zbiorników wodnych, stwarzają dogodne środowisko dla rozwoju tych owadów. Głównym założeniem programu jest kontrolowane ograniczenie liczebności populacji komarów (larw i osobników dorosłych), a nie całkowita jej likwidacja. Podstawą funkcjonowania programu jest stały monitoring dynamiki rozwoju lokalnej populacji komarów i potencjalnych miejsc rozwojowych na terenach zielonych należących do miasta Wrocławia, wyznaczanie miejsc wymagających przeprowadzenia oprysków, nadzór merytoryczny nad wykonywanymi zabiegami oraz ocena ich skuteczności. Pierwszoplanową rolę w strategii odgrywają metody biologiczne bezpieczne dla życia ludzi i przyjazne środowisku.

Wieloletnie badania i doświadczenia prowadzone w terenie wykazały, że najbardziej skutecznym sposobem kontroli populacji komarów jest system łączący różne metody. Oprócz działań specjalistycznych szczególnie istotne jest kształtowanie postaw społecznych. Często bowiem to sami mieszkańcy miasta są hodowcami kolejnych pokoleń komarów stanowiących uciążliwy problem.

Poznaj fakty i przyłącz się do działania, aby zmniejszyć uciążliwość komarów w mieście!

Cykl rozwojowy komara

Do rozwoju komarów niezbędna jest woda i odpowiednia temperatura. W optymalnych warunkach w miesiącach letnich pełny cykl rozwoju trwa 7–14 dni. Wyróżniamy w nim cztery stadia:

1. Jaja: niektóre samice, np. z rodzaju Culex sp., składają jaja w postaci tratw liczących 150–400 sztuk jaj na powierzchni stojącej wody, z których po ok. 2 dniach wylęgają się larwy (sposób składania jaj jest charakterystyczny dla danego rodzaju komarów).
2. Larwy: poruszają się w toni wodnej, intensywnie odżywiając się materią organiczną (glonami, grzybami, bakteriami). Ich budowa ciała umożliwia zwisanie głową w dół, dzięki czemu jednocześnie oddychają i pobierają pokarm.
3. Poczwarki: po przekształceniu się larwy w poczwarkę ustaje proces odżywiania, dlatego są one odporne na działanie, np. biopreparatów. W tym stadium zachodzą procesy przemiany.
4. Dorosły owad: po ok. 2–3 dniach poczwarka staje się dorosłym osobnikiem komara, który po pewnym czasie odlatuje na ląd.

Ciekawostki

- Jedynie samice komarów żywią się krwią ludzi i zwierząt, która jest niezbędna do produkcji jaj.
- 2–3 dni po posiłku samica jest w stanie złożyć 150–400 jaj.
- Rozwój komarów jest ściśle uzależniony od dostępności wody.
- Wysoka trawa oraz krzewy i zarośla stanowią miejsca schronienia dorosłych osobników.
- W sezonie letnim samice komarów przeżywają kilka tygodni, w zimie kilka miesięcy.
- W środowisku występuje wielu naturalnych wrogów komara, m.in. ryby karpiowate, żaby oraz ważki.
- Samice z rodzaju Culex, dominującego latem, są zdolne do migracji na odległość ok. kilometra od miejsca wylęgu.
- Eliminacja larw komarów zapobiega rozwojowi osobników dorosłych i zmniejsza użycie chemicznych środków owadobójczych.
- Kontrola osobników dorosłych pozwala na odnalezienie miejsc rozwoju komarów.

Aby zminimalizować skutki ukąszeń, stosuj indywidualną ochronę przed komarami

- Używaj moskitier, czyli siatek chroniących Twój dom przed komarami i innymi owadami.
- Stosuj preparaty zawierające substancje odstraszające komary, specjalistyczne do pomieszczeń oraz kosmetyczne bezpośrednio na ciało.
- Stosuj odpowiednią odzież (długi rękaw i spodnie) ochraniającą ciało, zwłaszcza wieczorem i nad ranem, w czasie największej aktywności komarów.
- Eliminuj miejsca sprzyjające rozwojowi komarów na swojej posesji i w jej sąsiedztwie.
- W ogrodzie lub na balkonie posadź rośliny, które odstraszają komary, np. lawendę wąskolistną, miętę pieprzową, komarzycę, kocimiętkę właściwą, bazylię pospolitą, mirt zwyczajny, koper włoski, surmię bignoniową.

Plakat Wrocławski program kontroli liczebności komarów

Kampania informacyjna Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów w czasie wydarzeń miejskich (oryg. M. Kaliwoda, WSR).

Komary do rozwoju bezwzględnie potrzebują wody. Specyficzny klimat Wrocławia, wynikający z położenia geograficznego i ukształtowania terenu, jak również obecność wielu zbiorników, stwarzają dogodne środowisko do rozmnażania się komarów, w tym gatunków uciążliwych dla społeczeństwa. Sprzyjające rozwojowi komarów miejsca tworzą się również po obfitych deszczach i w okresach z wysoką temperaturą. Taką sytuację obserwowano w latach 2019 – 2021.

W 2022 r. podobnie jak to miało miejsce w latach 2019 – 2020 rozlewiska tworzyły się na terenach zalewowych rzeki Widawy oraz Odry, co przyczyniało się do zwiększenia ilości komarów, szczególnie we wschodniej części Wrocławia.

W ramach biologicznego programu zwalczania komarów w 2022 r. zarybiono 50 zbiorników wodnych narybkiem zjadającym larwy komarów. W sezonie wiosna – jesień wpuszczono do nich łącznie 51,5 kg karasia pospolitego, karpia królewskiego, okonia, wzdręgi, lina, płoci oraz 5033 szt. jazia i karpia koi.

Zarybianie zbiorników wodnych

Ponadto dokonano odłowów kontrolnych w zakresie zbadania stanu liczebności ryb w już zarybionych zbiornikach. Odłowy przeprowadzono w fosie miejskiej celem zbadania stanu ichtiofauny po masowych śnięciach ryb na rzece Odrze w lipcu i sierpniu 2022 r.
W wyniku przeprowadzonych odłowów kontrolnych stwierdzono występowanie 5 gatunków ryb (okoni, płoci, karpia, jazia oraz sumika karłowatego). Zalecono, aby ichtiofaunę fosy uzupełnić w przyszłości różnymi gatunkami ryb m.in.: wzdręgą, karasiem pospolitym, linem oraz niewielką ilością drapieżnika (np. szczupakiem).

ZADANIE NR 44: REALIZACJA PROGRAMU OGRANICZANIA UCIĄŻLIWOŚCI ZWIĄZANYCH Z BYTOWANIEM NA TERENIE WROCŁAWIA DZIKICH ZWIERZĄT

Kontynuowano w 2022 r. Program ograniczania uciążliwości powodowanych przez dzikie zwierzęta bytujące na terenie m. Wrocławia. Program realizowany przez wykonawców wyłonionych w trybie przetargowym obejmuje:

Zadanie nr I: Złożone z działań o charakterze prewencyjnym, w związku z zagrożeniami jakie stwarzają dzikie zwierzęta bytujące w granicach Wrocławia. Działania te obejmują systematyczne ograniczanie liczebności populacji dzikich

zwierząt w mieście poprzez m.in. odłowy. W ramach realizacji zadania kontynuowano redukcję populacji dzików występujących w granicach miasta w 6 stałych odłowniach oraz odłowni przenośnej używanej w razie potrzeby. Łącznie z pułapek tych w roku 2022 odłowiono 79 szt. dzików. Zwierzęta te zostały przekazane do Ośrodka Badań Środowiska Leśnego w Złotówku.

Zadanie nr II: Działania doraźne w sytuacjach kryzysowych polegające na zlecaniu prowadzenia całodobowego pogotowia interwencyjnego ds. dzikich zwierząt oraz zapewnienie profesjonalnej opieki weterynaryjnej. Ponadto zapewnienie rehabilitacji dzikim zwierzętom pochodzącym z terenu Wrocławia poprzez zlecanie prowadzenia ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt na potrzeby miasta, zapobieganie migracji dzikich zwierząt w głąb miasta m.in. poprzez współdziałanie z dzierżawcami obwodów łowieckich położonych na obrzeżach miasta. Łącznie w ramach realizacji przedmiotowych działań Wykonawca dokonał 1 548 interwencji związanych z dzikimi zwierzętami, w wyniku których z terenu miasta trafiło do ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt 164 szt. zwierząt, które po wstępnej ocenie i obserwacji kwalifikowano dalej do wypuszczenia na wolność, bądź leczenia i rehabilitacji.

Realizację w tym zakresie przedstawia poniższa tabela za okres 2018-2022:

Lata	Liczba zwierząt złapanych w odłowniach	Liczba interwencji	Liczba zwierząt przekazanych do Ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt
2018	62	410	83
2019	36	625	119
2020	222	991	111

Lata	Liczba zwierząt złapanych w odłowniach	Liczba interwencji	Liczba zwierząt przekazanych do Ośrodka rehabilitacji dzikich zwierząt
2021	160	1 175	174
2022	79*	1 548	164
Razem	559	4 749	651

*zwierzęta nie przemieszczane poza strefę

W związku z zawarciem umowy na świadczenie w latach 2022 - 2024 na rzecz Gminy Wrocław kompleksowych usług Ograniczania uciążliwości powodowanych przez dzikie zwierzęta bytujące na terenie miasta Wrocławia, wydano dla Wykonawcy usług 2 decyzje administracyjne na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie - art. 9 ust. 2 - 1 szt., art. 45. ust 3 - 1 szt.

Kontynuowano kampanię informacyjną nt. dzikich zwierząt, z wykorzystaniem ulotek celem szerokiego wykorzystania wśród mieszkańców – w zakresie postępowania ze zwierzyną dziką przebywającą na terenach zabudowanych. Ponadto rozszerzono zakres informacyjno-dydaktyczny przy współpracy z Ogrodem Zoologicznym we Wrocławiu – Dzikie w Mieście.

Ogród Zoologiczny udostępniał tablice edukacyjne dotyczące dzikich zwierząt występujących w mieście. Uzgodniono z zarządcą terenów – ZZM Wrocław – miejsce oraz termin ustawienia wystawy plenerowej złożonej z tych tablic. Były to następujące lokalizacje: Skwer Sybiraków (Nadodrze), Park Zachodni (Kozanów), Skwer Zbyszka Cybulskiego (Zalesie), Park im. Stanisława Tołpy (Plac Grunwaldzki).

Wystawa plenerowa na Skwerze Sybiraków

Ulotki i inne materiały edukacyjne były rozprowadzane podczas plenerowych eventów organizowanych przez Zielony Wrocław. Do kampanii informacyjnej odsyłano również osoby zgłaszające do WSR zagrożenia ze strony dzikich zwierząt z terenu miasta, celem poprawy świadomości i bezpieczeństwa osób zgłaszających zagrożenia.

Ulotka informacyjna Kampanii Dzikie w Mieście

>TWÓJ PRZYJACIEL<

nietoperz

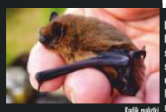

karlik malutki

Nietoperze nie są groźne dla człowieka. Doskonale potrafią go unikać, posługując się echolokacją. Są naszymi sprzymierzeńcami w walce z uciążliwymi owadami. Specjalistami od tępienia komarów są karliki, najmniejsze polskie nietoperze.

W ciągu jednej nocy są w stanie zjeść 2-3 tysiące owadów. We Wrocławiu mieszka aż 16 gatunków nietoperzy spośród 27 występujących w Polsce.

JAK CHRONIĆ NIETOPERZE W MIEŚCIE?

- Zakładaj kratki na rynny, tak by do odpływu nie dostawały się zwierzęta, dla których pionowa rynna to śmiertelna pułapka.
- Zapewnij nietoperzom budki natynkowe lub podtynkowe podczas remontu budynku.
- Angażuj się w ochronę bunkrów, fortów i budynków militarnych, stanowiących doskonałe schronienia dla nietoperzy.
- Gdy nietoperz wleci do mieszkania, otwórz szeroko okno i daj mu wylecieć.

drzewo

500 letni dąb

W powalonych drzewach jest więcej życia, niż w tych wciąż rosnących. Gdy drzewo obumiera, zaczyna powstawać nowy, bogaty ekosystem, do czego przyczyniają się zarówno bakterie, grzyby, porosty, mchy, owady, jak i większe od nich zwierzęta. Proces próchnienia jest zatem bezczenny.

W konarach i pniu mogą drążyć chodniki larwy kozioroga dębosza. W powstałych korytarzach często zimują karliki.

Duża część owadów jest ściśle związana z martwym drewnem. Może ona być środowiskiem dla m. in. pszczół, muchówek czy chrząszczy, co wydatnie większa bioróżnorodność. Co interesujące, na żywych drzewach bytuje zazwyczaj mniej gatunków.

MARTWE DRZEWO TĘTNI ŻYCIEM.
NIE ŻĄDAJ JEGO USUNIĘCIA Z MIEJSKIEGO KRAJOBRAZU.
JEST PIĘKNE I POTRZEBNE PRZYRODZIE!

>SZUKAJ POMOCY<

CO ROBIĆ KIEDY ZWIERZĘ JEST W NIEBEZPIECZEŃSTWIE?

ZWIERZĘTA DZIKIE (WOLNO ŻYJĄCE, W TYM CHORE I ZRANIONE)

CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO
WE WROCŁAWIU

+48 71 770 22 22

CAŁODOBOWO

NUMER ALARMOWY

112 CAŁODOBOWO

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE

www.wroclaw.pl www.zoo.wroclaw.pl

Materiał powstał we współpracy z

Uniwersytet Wrocławski

Wrocław
miasto spotkań

ZOO WROCŁAW | ZOOBRĄCZ POKOCHAJ POMÓŻ OCHRONIĆ

dzikie w mieście

Poznaj dziką stronę miasta

>CO DLA JEŻA<

jeże

Jeż przełęcze pokarm nogami

To nieprawda, że jeż żywi się jabłkami, które nabija sobie na kolce. Ciekawe, w jaki sposób miałby je ściągnąć... Owszem, może ugryźć jabłko czy gruszkę, zje też fasolę, kukurydzę czy marchew, ale zdecydowanie woli mięso. Wydobywa łapkami z ziemi dżdżownice, ślimaki i inne bezkręgowce. Nie pogardzi także owadami latającymi, czy nawet małymi żabami. Jeż potrafi nawet wyjeść małe pisklę z gniazda.

Co możesz zrobić dla jeża w swoim ogrodzie?

- zostaw wolną przestrzeń pod ogrodzeniem, tak aby nie tworzyć dla niego barier,
- nie wypuszczaj kota do ogrodu, by nie polował na małe ssaki,

Jeże, które możesz spotkać w mieście, poradzą sobie bez nas. Jeśli już chcesz je dokarmiać, to:

- możesz przygotować im trochę insektów ze sklepu dla terrarystów,
- ugotować jajko na twardo,
- na pewno nie podawać chleba, cytrusów, słodyczy, wieprzowiny ani mleka.

Pamiętaj

» Zaakceptuj stałą obecność zwierząt w mieście.
» Działaj dla wspólnego bezpieczeństwa i ochrony bioróżnorodności.
» Nie wyrzucaj resztek jedzenia, także w parkach, lasach, na łąkach i chodnikach.
» Nie pozwalaj na konfrontację swoich domowych pupili z dzikimi zwierzętami.
» Zanim zaczniesz działać (przenosić, zabierać do domu), skontaktuj się z odpowiednimi służbami, aby nie zaszkodzić zwierzęciu.

>NIE ZABIERAJ<

zające

Młody zając kamufluje się w trawie

Czy zabierać "poszkodowane" zwierzę z parku lub lasu? Nie.

Najczęściej nie potrafimy ocenić, czy zwierzęciu coś dolega i rzeczywiście potrzebuje pomocy. Zwierzęta, które wyglądają na porzucone, z reguły są pozostawione przez swoje matki (sarny czy zające) na czas posiłku. Młode pozostawiają w gęstej trawie, nieruchome, aby nie wabić drapieżników.

To, że zwierzę siedzi samotnie i jest zwinięte w kulkę, wcale nie znaczy, że dzieje mu się jakakolwiek krzywda.

Nawet jeśli jest ranne, sami nigdy nie powinniśmy udzielać mu pomocy, tylko wezwać odpowiednie służby.

pisklęta

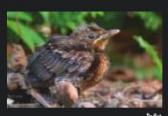

Pisklę

Najlepiej w ogóle nie brać piskląt znajdowanych na ziemi.

Takie podloty są dokarmiane przez swoich rodziców. Niektóre ptaki po prostu gniazdują na ziemi (kuropatwa, przepiórka czy skowronek).

Są i takie, które opuszczają gniazda zanim nauczą się latać. Postępują tak na przykład kosy. Takie zachowanie sprawia również, że pisklęta nie przebywają przez cały czas w gnieździe narażone na atak drapieżnika. Jeśli zostaną w nim na dłużej, będą jak "podane na talerzu".

Samotne pisklę, które nie potrafi latać, wcale nie musi być narażone na rychłą śmierć, a nasza pomoc najpewniej w ogóle nie jest mu potrzebna.

Posadź jak najwięcej rodzimych gatunków roślin (np. słonecznik, cis, malina), które pięknie kwitną z korzyścią dla owadów, a potem owocują i wydają nasiona dla ptaków.

>JAK DOKARMIAĆ<

karmniki

Karmnik tubowy

Karmniki-domki wcale nie są dobre dla ptaków. Lepsze są karmniki-tuby wykonane z siatki lub butelki plastikowej, w której zrobimy dziurki.

Jak dokarmiać ptaki w mieście?

1. Przygotuj tubę z ziarnem lub kulę tłuszczową ze słonecznikiem i orzechami i powieś je w parku na wysokości koron drzew, w pobliżu krzaków.
2. Kupuj dla ptaków drobny słonecznik – nietłuskany i niesolony.
3. Karmniki wieszaj tylko na wysokości koron drzew.

Jak NIE dokarmiać ptaków w mieście?

1. Nie buduj tradycyjnych karmników-domków, są niehigieniczne.
2. Nie rzucaj chleba żadnym ptakom – zawiera szkodliwe dla nich składniki.
3. Wstrzymaj się od dokarmiania ptaków wodnych - nie przyzwyczajaj ich do stałej pomocy.
4. Nigdy nie wrzucaj pokarmu do wody - utonie, lub spleśnieje.
5. Nie wieszaj słoniny, gdyż zjeżeje – zamiast niej zrób kulę tłuszczową.
7. Nie umieszczaj karmników w pobliżu okien i szyb – ptaki się o nie rozbijają.

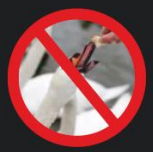

Nigdy NIE dokarmiaj ptaków pieczywem!

ZADANIE NR 45: ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW ZIELENI – REALIZACJA ZADAŃ Z BUDŻETU OBYWATELSKIEGO

W ramach zadania wykonano:

- dokumentację projektową dla zadania pn. Park HENRYKOWSKI - #KolejNaZieleń – etap 1 – Projekt nr 5 WBO 2019 – Część II,
- dokumentację projektową dla zadania pn. „Park Mieszczański - Nowy centralny park Wrocławia” – projekt nr 1 WBO 2020,
- budowa parku kieszonkowego przy ul. Centralnej w ramach projektu pn. „Brochowskie Skwery” – projekt nr 239 WBO 2020,
- nasadzenia zieleni w obrębie zieleńca przy ul. Ołbińskiej i ul. Jedności Narodowej w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,
- nasadzenia drzew po zachodniej stronie ul. Łokietka, w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,
- nasadzenia zieleni przy ul. Chrobrego na odcinku od ul. Jagiellończyka do ul. Św. Wincentego w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,
- zagospodarowanie zieleńca przy ul. Litewskiej w ramach projektu pn. „Psie Pole, Zakrzów, Zgorzelisko i Strachocin łączą siły” – projekt nr 297 WBO 2020,
- budowę psiego wybiegu wraz z zagospodarowaniem i zabezpieczeniem skweru w ramach projektu pn. „Psia Hubka” – projekt nr 358 WBO 2020,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Zieleń i Sport we Wrocławiu - Maślice – Projekt nr 200 WBO 2020 – Część II

ZADANIE NR 46: ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW ZIELENI – REALIZACJA ZADAŃ Z FUNDUSZU OSIEDLOWEGO

W ramach zadania wykonano:

- budowę nowego placu zabaw dla dzieci w parku Bieńkowickim – RO Bieńkowice - Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja skweru u zbiegu ulic Afgańskiej i Pakistańskiej – RO Brochów - Priorytet 1- Część II,
- budowę oświetlenia głównej alejki w parku przy ul. Długosza– RO Karłowice-Różanka– Priorytet 1,
- zasadzenie 88 drzew na osiedlu Krzyki – RO Krzyki Partynice, Priorytet 3,
- zagospodarowanie przy ul. Krośnieńskiej poprzez remont ciągu komunikacyjnego i budowę oświetlenia – RO Nowy Dwór – Priorytet 2,
- zagospodarowanie terenu rekreacyjnyego osiedla Osobowice – RO Osobowice-Rędzin – Priorytet 1,
- opracowano inwentaryzację przyrodniczą w ramach zadania pn. „Projekt Parku na Swojczycach" – RO Strachocin-Swojczyce-Wojnów, Priorytet 3,
- budowę oświetlenia zieleńca między ul. Żernicką i Objazdową – RO Żerniki – Priorytet 1,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Park Przygody w Parku Andersa – RO Huby, Priorytet 3,
- przebudowę skweru przy ul. Norweska/Stanów Zjednoczonych wraz z oświetleniem – RO Muchobór Mały – Priorytet 1,
- dokumentację projektową – część II - dla zadania pn. Zagospodarowanie Skweru ks. Szczepana Zielińskiego – RO Kuźniki – Priorytet 2,
- uporządkowanie i zagospodarowanie skweru przy ul. Arbuzowej – RO Leśnica – Priorytet 1

ZADANIE NR 47: NASADZENIA I UKWIECENIA TERENÓW ZIELENI MIEJSKIEJ

W ramach zadania w 2022 r. na terenie parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej nasadzono łącznie:

- drzew – 2 385 szt.
- krzewów – 21 866 szt.
- pnączy – 1 230 szt.
- bylin – 2 002 szt.
- traw ozdobnych – 1 070 szt.

Nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów zrealizowano m.in.:

w parkach: Park Grabiszyński, Aleja Romera, Złotnicki, Polana Popowicka, Leśnicki, Zachodni, Langiewicza, Brochowski, Bieńkowicki Południowy, Kasprowicza, Marii Dąbrowskiej, Zachodni, Pracze Odrzańskie, Skowroni, Tarnogajski, Wzgórze Andersa, Park Jedności, Park Tołpy i E.Stein, Staszica, Szczytnicki, Ogród Japoński, Wzgórze Słowiańskie, Kleciński, Promenada Staromiejska, Wyspa Słodowa, Park Słowackiego, Swojczycki, przy ul. Pakosławskiej,

na zieleńcach: przy ul. Stanisławowskiej, D. de Veuster, Pawła Adamowicza, Placu św. Macieja, przy ul. Anielewicza, skwer Zielińskiego, przy Stadionie Wrocław, Kobla, przy ul. Serowarskiej, Wojanowskiej, Hubskiej, Długosza, Poświęckiej, Melioranckiej, Starodębowej, Prostej, Stacyjnej, Westerplatte, skwer Sendlerowej, przy ul. Gradowej,

przy ulicach: Głównej, św. Antoniego, Zelwerowicza, Czarnieckiego, pl. Orląt Lwowskich Kościańskiej, Szybowcowej, Nowodworskiej, Granicznej, Klecińskiej, Metalowców, Horbaczewskiego, Idzikowskiego, Żwirowej, Pilczyckiej, Kozanowskiej, Trzmielowickiej, Starogranicznej, Lotniczej, Zwycięskiej, Agrestowej, Skarbowców, Róży Wiatrów, Przyjaźni, Karkonoskiej, Grota-Roweckiego, Gazowej, Ołtaszyńskiej, Buforowej, Słowiczej, Spadochroniarzy,

Hallera, Powstańców Śląskich, Rondo WOŚP, Warszawskiej, Skibińskiego, Na Grobli, Tarnogajskiej, Klimasa, Dyrekcyjnej, Hubskiej, Węgierskiej, Międzyleskiej, Centralnej, Opolskiej, Czajkowskiego, Sobieskiego, Krzywoustego, Romanowskiego, Obornickiej, Krotoszyńskiej, Żmigrodzkiej, Rodziny Kornów, Ślazowej, Osobowickiej, Poświęckiej, Kłokoczyckiej, Kochanowskiego, Białoskórniczej, Bulwar Słoneczny, Traugutta, Strzegomskiej, łącznik Świstackiego/Prądzyńskiego, Legnickiej, Stacyjnej, Plac Nowy Targ, Sopockiej, Wyspiańskiego, Pasteura, Dębickiego, Partyzantów, Dembowskiego,

oraz na terenach leśnych: obręb Osobowice, Opatowice

W tym:

w ramach Wrośnij we Wrocław: 600 szt. drzew

- kwiatów sezonowych – 136 177 szt., 20 174 szt. bylin, 2 322 szt. traw ozdobnych

do wiosennego, letniego, jesiennego ukwiecenia terenów zieleni miejskiej.

W ramach zadania zawieszono ukwiecone donice na latarniach w ścisłym centrum miasta.

nasadzenia roślin cebulowych – 170 262 szt.

ZADANIE NR 48: TWORZENIE NOWYCH FORM OCHRONY PRZYRODY NA PODSTAWIE UWARUNKOWAŃ MERYTORYCZNYCH FORMALNO-PRAWNYCH, FINANSOWYCH I WŁASNOŚCIOWYCH

Zawarto umowę z Wydziałem Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego na wykonanie opracowania pn. „Koncepcja zagospodarowania obszaru pól irygacyjnych we Wrocławiu”, w celu m.in. wyznaczenia obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym a także zarekomendowania adekwatnej formy ochrony przyrody, którą należałoby je objąć.

Na podstawie otrzymanego opracowania przygotowano i złożono do właściwego organu – Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu - wniosek o ustanowienie rezerwatu przyrody - jednej z najwyższych form ochrony przyrody w Polsce - o powierzchni 751,3 ha (w największym zaproponowanym wariancie) na terenie pól irygacyjnych, ze względu na konieczność objęcia stosowną ochroną prawną jednego z najcenniejszych przyrodniczo obszarów miasta.

O specyfice przyrodniczej pól irygacyjnych decyduje przede wszystkim: ich duża powierzchnia (około 1110 ha), sąsiedztwo Odry – jednej z największych rzek w kraju, stanowiącej naturalny korytarz ekologiczny roślin i zwierząt, sąsiedztwo Widawy, bliskość Lasu Rędzińskiego oraz brak zagospodarowania terenu w postaci zabudowy wielkopowierzchniowej i brak oświetlenia. Obiekt wyróżnia się szczególnymi wartościami przyrodniczymi oraz walorami krajobrazowymi.

Propozycja wariantu W1 rezerwatu przyrody na polach irygacyjnych Wrocławia na tle zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

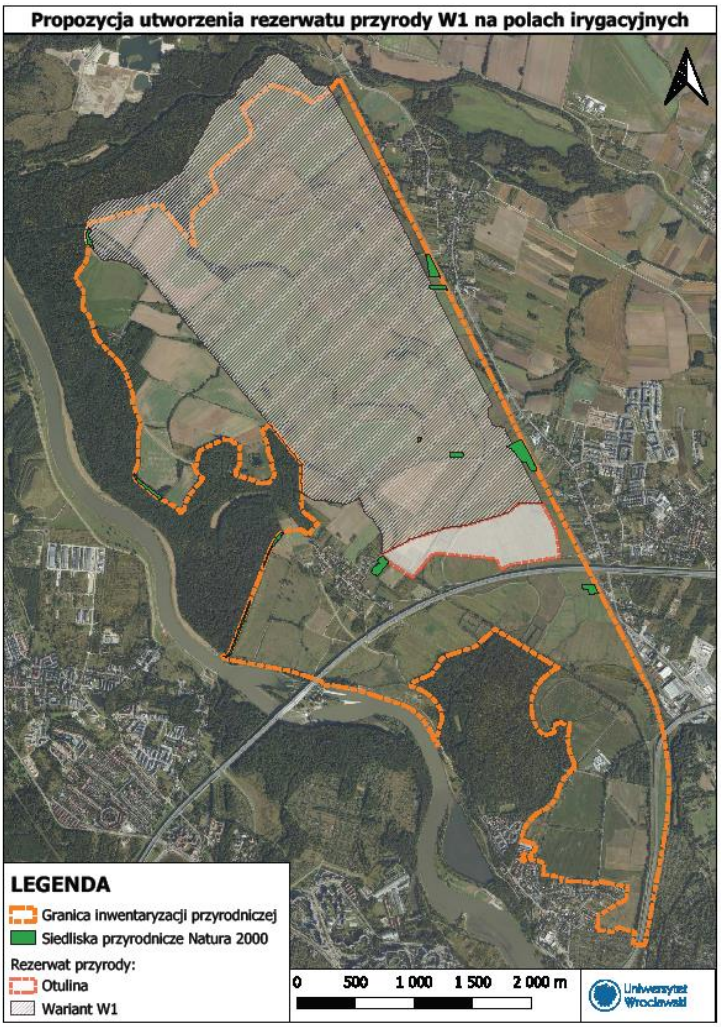

W złożonym wniosku określono m.in.: cele rezerwatu, granice, jego proponowaną klasyfikację, informacje o potrzebie utworzenia otuliny, aktualnym użytkowaniu terenu, gospodarczych i społecznych uwarunkowaniach jego potencjalnej ochrony, zagrożenia, uzasadnienie wyboru proponowanej formy ochrony przyrody a także propozycje działań ochronnych.

Rozpoczęto również prace terenowe zmierzające do ustanowienia na terenie pól irygacyjnych pomników przyrody.

W 2022 r. wpłynęły łącznie 34 wnioski (w tym 2 emaile) w sprawie ustanowienia form ochrony przyrody (pomników przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych, rezerwatów przyrody).

- 26 wniosków złożonych przez Komitet Wrocławska Ochrona Klimatu (KWOK) dotyczy ustanowienia:
  - Mokradeł na wschód od Parku Wschodniego – użytkiem ekologicznym;
  - Lasu Sołtysowickiego wraz ze stawami - użytkiem ekologicznym;
  - Lasu Mokrzańskiego – zespołem przyrodniczo – krajobrazowym;
  - Doliny Łękawicy – użytkiem ekologicznym;
  - Łąk modraszkowych na Biskupinie – użytkiem ekologicznym;
  - Lasku Klecińskiego – użytkiem ekologicznym;
  - Pól Irygacyjnych – rezerwatem przyrody;
  - terenu po byłej cukrowni na Klecinie – użytkiem ekologicznym;
  - Łąk przy Lesie Ratyńskim – użytkiem ekologicznym;
  - Ujścia Bystrzycy do Odry – użytkiem ekologicznym;
  - Ujścia Ślęzy do Odry – użytkiem ekologicznym;
  - Terenów Wodonośnych – użytkiem ekologicznym;
  - Wyspy Opatowickiej – rezerwatem przyrody;
  - Starorzecza nad Bystrzycą – użytkiem ekologicznym;
  - Mokradeł nad Bystrzycą – użytkiem ekologicznym;
  - Lasu Strachocińskiego wraz z wilgotnymi łąkami – zespołem przyrodniczo - krajobrazowym;

- Lasu Rędzińskiego – rezerwatem przyrody.
- Korytarza ekologicznego doliny Ślęzy cz. 1 wraz z Olszówką Krzycką - zespołem przyrodniczo - krajobrazowym;
- Korytarza ekologicznego doliny Ślęzy cz. 2 wraz z Łąką i Lasem Kuźnickim - zespołem przyrodniczo-krajobrazowym;
- Doliny Widawy - zespołem przyrodniczo - krajobrazowym;
- Lasku Oporowskiego – użytkiem ekologicznym;
- Parku Pilczyckiego – użytkiem ekologicznym;
- Zbiornika przy Stadionie Wrocław – użytkiem ekologicznym;
- Zbiorników na Swojczycach – użytkiem ekologicznym;
- Odstojnika za C.H. Korona – użytkiem ekologicznym;
- Mokradła przy lotnisku – użytkiem ekologicznym;

Na podstawie złożonych wniosków rozpoczęto procedurę administracyjną zmierzającą do ustanowienia 5 ze zgłoszonych obszarów, występując pisemnie do właścicieli/zarządców nieruchomości gruntowych, wchodzących w skład ww. obszarów, o wyrażenie zgody bądź sprzeciwu na ustanowienie przedmiotowych form ochrony przyrody. We wszystkich przypadkach zarządcy nieruchomości wnieśli sprzeciw i odstąpiono od realizacji wniosków.

W ramach odrębnego postępowania złożono wniosek o ustanowienie Pól Irygacyjnych rezerwatem przyrody.

Jednocześnie tut. organ w przypadku 2 obszarów nie uwzględnił wniosków KWOK.

10 spośród zgłoszonych obszarów, w całości lub w znacznej części jest już objęte obszarowymi formami ochrony przyrody.

Odnośnie 8 pozostałych obszarów, ze względu na rozległość wnioskowanych terenów, brak aktualnych inwentaryzacji przyrodniczych, a także uwarunkowania planistyczne, inwestycyjne i własnościowe, niezbędnym będzie przeprowadzenie kompleksowych ewaluacji pod kątem m.in. wyznaczenia granic obszarów, które docelowo mogłyby zostać objęte, formą ochrony przyrody.

- Wnioski dotyczące ustanowienia pomników przyrody:

  - Wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody dębu szypułkowego, rosnącego
    w Lesie Kuźnickim. Drzewo jest zrosłodrzewem i w ocenie WSR nie spełnia kryteriów uznania tworu przyrody żywej za pomnik przyrody.

  - Wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody wierzby żałobnej, rosnącej u zbiegu ul. Teatralnej i Piotra Skargi. Zaopiniowany negatywnie z uwagi na zły stan zdrowotny drzewa. Wystąpiono do WPL o objęcie drzewa ochroną w mpzp.

  - Wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody dwóch dębów szypułkowych, rosnących na wale Osobowickim. Drzewa kwalifikują się do objęcia ochroną prawną, nie otrzymano zgody właścicielskiej.

  - Email w sprawie objęcia ochroną prawną drzew między ul. Gazową a wzgórzem przy ul. Ziębickiej. Poinformowano wnioskodawcę o konieczności złożenia formalnego wniosku; wniosek nie wpłynął.

  - Email w sprawie objęcia ochroną prawną dębu szypułkowego rosnącego przy ul. Solskiego. Poinformowano wnioskodawcę o konieczności złożenia formalnego wniosku; wniosek nie wpłynął.

  - Wniosek o ustanowienie pomnikiem przyrody dębu szypułkowego, rosnącego przy ul. Pawiej. Zaopiniowany negatywnie z uwagi na osłabiony stan zdrowotny drzewa.

- Wniosek o objęcie ochroną drzew, rosnących na terenie ROD „Marszowice”. Zaopiniowany negatywnie – żadne z drzew nie spełniały kryteriów objęcia ochroną prawną.

- Wniosek o ustanowienie pomników przyrody w formie uchwał Rady Osiedla Leśnica. Zgłoszono: aleję dębów w ciągu ul. Wojska Polskiego (115 drzew); dąb szypułkowy przy ul. Rubczaka i dąb szypułkowy w Parku Złotnickim. Sprawa
  w toku.

Ponadto złożono Radzie Miejskiej Wrocławia projekty 4 uchwał w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Wszystkie projekty zostały przyjęte przez Radę Miejską Wrocławia na sesji w dniu 24 marca 2022 r. Uchwały powołujące 4 nowe pomniki przyrody weszły w życie w dniu 16 kwietnia 2022 r. Dokonano stosownych zmian w: Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, SIP Wrocławia. Oznakowano pomniki przyrody. Poinformowano właścicieli/zarządców terenów oraz wnioskodawców o powołaniu pomników przyrody.

W 2022 r. po przeprowadzeniu weryfikacji merytorycznej wniosku Rady Osiedla Maślice o ustanowienie form ochrony przyrody oraz uzyskaniu niezbędnych opinii, Prezydent złożył Radzie Miejskiej Wrocławia projekty 4 uchwał w sprawie ustanowienia pomników przyrody. Rada Miejska Wrocławia w dniu 24 marca 2022 r. podjęła nw. uchwały.

- Uchwałę w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego przy ul. Gosławickiej we Wrocławiu.

- Uchwałę w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w lesie Prackim we Wrocławiu.

- Uchwałę w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w rejonie mostu Rędzińskiego we Wrocławiu,

- Uchwałę w sprawie ustanowienia pomnikiem przyrody dębu szypułkowego rosnącego w rejonie ul. Paniowickiej we Wrocławiu.

Dąb szypułkowy przy ul. Gosławickiej

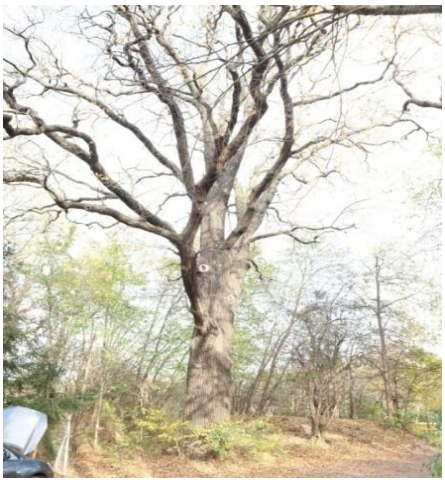

Dąb szypułkowy w Lesie Prackim

Dąb szypułkowy w rejonie mostu Rędzińskiego

Dąb szypułkowy w rejonie ul. Paniowickiej

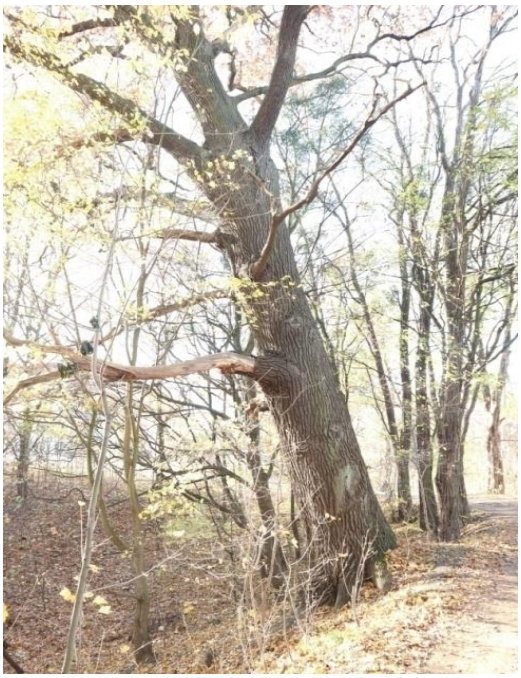

Dokonano stosownych zmian w: Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody i SIP Wrocławia. Oznakowano pomniki przyrody. Poinformowano właścicieli/zarządców terenów oraz wnioskodawców o powołaniu pomników przyrody.

Po podjęciu ww. uchwał, liczba pomników przyrody na terenie Wrocławia wynosi 114, w tym 192 obiekty.

Przedłożono Radzie Miejskiej Wrocławia 34 projekty uchwał w sprawie pomników przyrody i 1 projekt uchwały w sprawie użytku ekologicznego. Wszystkie projekty zostały przyjęte przez Radę Miejską Wrocławia na sesji w dniu 26 maja 2022 r. Dodatkowo podjęto uchwałę w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody. Dokonano stosownych zmian w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, SIP Wrocławia.

W ramach zadań realizowanych w zakresie ochrony czynnej pomników przyrody poniższa tabela przedstawia m.in. wydatki oraz liczbę drzew pomnikowych poddanych pracom arborystycznym w latach 2018- 2022.

Lata		**2018 r.**	**2019 r.**	**2020 r.**	**2021 r.**	**2022 r.**
pomniki przyrody	**kwoty wydane w poszczególnych latach na pielęgnację pomników przyrody**	**104 386,42 zł**	**102 180,00 zł**	**112 753,80 zł**	**104 577,54 zł**	**108 480, 00 zł**
	liczba pomników poddanych zabiegom	**pielęgnacja-43 drzewa badania - 4 drzewa**	**pielęgnacja – 57 drzew badania - 13 drzew**	**pielęgnacja - 55 drzew badania-4 drzewa**	**pielęgnacja - 38 drzew badania-2 drzewa**	**pielęgnacja i interwen**

	pielęgnacyjnym/ badaniom					**cje -34 drzewa, badania- 5 drzew**
	liczba zawartych umów dotyczących pomników przyrody	**7 umów +2 zamówienia**	**7 umów**	**8 umów**	**3 umowy**	**3 umowy**
	liczba opinii/uzgodnień w sprawie utrzymywania/ustanowienia pomników przyrody	**12**	**14**	**16**	**17**	**9**
liczba przygotowanych proje	**w sprawach pomników przyrody**	**0**	**0**	**1**	**39**	**0**

któw uchwał w sprawach form ochrony przyrody	**w innych sprawach dotyczących ochrony przyrody**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**

Informacje o środowisku i jego ochronie

Zrealizowano 20 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku w zakresie ochrony przyrody, w tym wydano 1 zaświadczenie.

Opinie i uzgodnienia

- sporządzono 26 opinii w zakresie ochrony przyrody, przed przystąpieniem do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- zaopiniowano dokumentacje 102 postępowań o wydanie decyzji ooś (opinie przyrodnicze w zakresie kompletności KIP/raportów oraz kwalifikacji do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko; określenie warunków do decyzji);
- zaopiniowano 14 projektów WBO 2022.

W ramach współpracy między działami w Wydziale jak między komórkami UMW dokonywany jest szereg uzgodnień lub też opinii branżowych na okoliczność prowadzonych postępowań. Dane ilościowe dla poszczególnych lat oraz zagadnień tematycznych przedstawia poniższa tabela:

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
opinie wewnętrzne	mpzp	53	29	32	29	26
	decyzje środowiskowe	43	49	53	90	102
	zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	0	0	0	1415	0
	WBO	2	0	4	178	177
opinie zewnętrzne inne niż dotyczące utrzymania i ustanawiania pomników przyrody		2	1	3	0	0

ZADANIE NR 49: NADZÓR NAD ISTNIEJĄCYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY – UŻYTKAMI EKOLOGICZNYMI, POMNIKAMI PRZYRODY

W ramach ochrony czynnej pomników przyrody przeprowadzono kilkadziesiąt wizji terenowych i zawarto 3 umowy na: badania specjalistyczne pomników przyrody, prace pielęgnacyjne i prace interwencyjne na pomnikach przyrody:

- Umowa na badanie statyki drzew zintegrowaną metodą tensometryczną i/lub badanie stanu zdrowotnego wnętrza pnia tomografem sonicznym (5 drzew)
  - dąb szypułkowy – nr ew. 6I;
  - dąb szypułkowy – nr ew. 12;
  - dąb szypułkowy – nr ew. 30A;
  - dąb szypułkowy – nr ew. 65;
  - wiąz szypułkowy nr 105.
- Umowa na wykonanie prac pielęgnacyjnych pomników przyrody o numerach ewidencyjnych: 1A, 2A, 2O, 6B, 9, 20, 21A, 27, 30A, 38, 40, 50, 60D, 63, 68, 87, 99A, 99B, 99C, 99D, 99E, 99F, 99G, 99H, 102 polegające na inspekcjach stanu zdrowotnego; usuwaniu suszu i zagrażających elementów koron; kontroli, regulacji i montażu mechanicznych wzmocnień korony; zabezpieczaniu ubytków; redukcjach obwodowych koron. Ponadto oznakowano 4 drzewa ustanowione pomnikami przyrody w 2022 r.
- Umowa na przeprowadzenie prac interwencyjnych na pomnikach przyrody, w trybie pilnym, w zakresie m.in.:
  - wykonywania cięć interwencyjnych i technicznych konarów, gałęzi pomników przyrody; usuwanie zawieszonych i nadłamanych elementów koron pomników przyrody i innych elementów, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia oraz ruchu drogowego;
  - interwencyjnego usuwania złomów, wywrotów, wyłamanych konarów, gałęzi pomników przyrody;
  - usuwania, zmiany konfiguracji i montażu mechanicznych wzmocnień koron pomników przyrody,

- zabezpieczenia ubytków pnia;

- przeprowadzania interwencyjnych ocen stanu zdrowotnego pomników przyrody, w tym ocen zagrożenia wyłamaniem, wywrotem.

  Na podstawie przedmiotowej umowy przeprowadzono prace interwencyjne na 9 obiektach pomnikowych o numerach ewidencyjnych: 2H, 2P, 23, 28, 60F, 66, 68, 99C, 100.

Kwota wydatkowana na czynną ochronę pomników przyrody ze środków miasta to 108 480,00 zł.

Pisemne zawiadomienia o zawarciu stosownych umów, dotyczących pomników przyrody, ich zakresie oraz terminie prowadzenia prac każdorazowo przesłano do właścicieli/ zarządców terenów, na których zlokalizowane są formy ochrony przyrody.

Dokonano odbioru umowy zawartej w 2021 r. z Uniwersytetem Wrocławskim, na przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych 4 obszarów:

- „Rozpoznanie przyrodnicze obszaru starorzecza Łacha Farna we Wrocławiu";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lesie Prackim";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lesie Stabłowickim";
- „Inwentaryzacja przyrodnicza obszaru położonego w lasku Kuźnickim"; pod kątem objęcia ich ochroną prawną (obiektową bądź obszarową).

Wszystkie ww. obszary to tereny cenne przyrodniczo, wyznaczone w oparciu o dialog z organizacjami ekologicznymi, które mogą zostać objęte ochroną na podstawie wyników otrzymanych inwentaryzacji. Dwa z objętych umową obszarów znajdują się w obrębie terenów zaznaczonych na mapie 26 obszarów Koalicji Wrocławskiej Ochrony Klimatu. W oparciu o odebrane inwentaryzacje przyrodnicze, WSR będzie prowadził postępowania administracyjne zmierzające do ustanowienia adekwatnych form ochrony przyrody.

Odbył się audyt wewnętrzny w zakresie czynności sprawdzających realizację zaleceń - zadanie zapewniające nr ZAW.1720.3.2020 pt. „Ocena realizacji zadań dotyczących form ochrony przyrody” – weryfikacja pozytywna.

Odniesiono się do interpelacji radnego w sprawie Lasu Mokrzańskiego, a także petycji w sprawie ochrony łąk Lasu Mokrzańskiego – w zakresie kompetencji WSR.

Prowadzono 5 spraw związanych z utrzymaniem form ochrony przyrody.

Dokonano 4 uzgodnień/opinii planowanych inwestycji w sąsiedztwie pomników przyrody.

Prowadzono 5 spraw w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt.

ZADANIE NR 50: OPRACOWANIE PROGRAMU DO ZARZĄDZANIA ZIELENIĄ W ZASOBACH ZARZĄDU ZIELENI MIEJSKIEJ

W celu sprawnego zarządzania powierzonym mieniem realizowano system informatyczny wspomagający zarządzanie i pozwalający na lepszy kontakt z wybranymi podmiotami poprzez udostępnienie e-usług. W dniu 23.11.2021 r. zawarta została umowa pomiędzy Województwem Dolnośląskim a Gminą Wrocław, o dofinansowanie projektu pn. "Budowa Systemu do zarządzania zasobem zieleni miejskiej we Wrocławiu: e-platforma Zieleń we Wrocławiu - etap 1" nr RPDS.02.01.02-02-0012/21-00 w ramach Osi Priorytetowej nr 2 "Technologie informacyjno - komunikacyjne", Działania nr 2.1 "E-usługi publiczne", Poddziałania nr 2.1.2 "E-usługi publiczne - ZIT WROF" Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 - 2020.

W 2022 r. w ramach ww. projektu trwała realizacja zadań związanych m.in. z:

- inwentaryzacją zieleni na wybranych obiektach ZZM - 1 598 923,13 zł
- sporządzeniem bazy danych o zarządzanych nieruchomościach - 97 470,00 zł
- działaniami informacyjnymi i promocyjnymi - 950,00 zł

- budową systemu informatycznego, za co odpowiedzialne jest Centrum Usług Informatycznych we Wrocławiu. Planowany termin zakończenia projektu to II kwartał 2023 r.

ZADANIE NR 51: PROGRAM DOTACYJNY ZŁAP DESZCZ

Program dotacyjny Złap deszcz prowadzony jest od 2019 r. Jego celem jest pomoc mieszkańcom Wrocławia w efektywnym gospodarowaniu wodą opadową na własnej posesji. Program ma ułatwić przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu takim jak coraz częściej występujące zjawiska ekstremalne, m.in. susze czy powodzie miejskie.

Integralną częścią rozbudowy miast jest rozwój infrastruktury miejskiej wraz z systemami odwodnienia. W dobie urbanizacji i związanego z nią stale postępującego uszczelniania powierzchni zlewni (m.in. w wyniku budowy dróg, placów czy parkingów
o twardej, praktycznie nieprzepuszczalnej nawierzchni) następuje znaczna ingerencja
w naturalny obieg wody. Zwiększenie ilości powierzchni szczelnych powoduje, że tylko niewielka część wód opadowych i roztopowych swobodnie przesiąka do gruntu. Zdecydowana jej większość jest odprowadzana w czasie opadów do systemów kanalizacyjnych lub wód powierzchniowych. Takie podejście skutkuje nadmiernym obciążeniem jakościowym i ilościowym infrastruktury odwodnieniowej miast. Przyczynia się to do występowania lokalnych podtopień terenów lub powodzi, a z drugiej strony do suszy miejskiej.

W 2022 r. program został rozszerzony o nową grupę beneficjentów – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. W ramach programu w latach 2019-2022 mieszkańcy zrealizowali następujące zadania służące ochronie środowiska polegające na zatrzymaniu i wykorzystaniu wód opadowych:

2019			
Lp.	Obiekt	Rodzaj instalacji	Budżet
1.	zbiorniki podziemne	34	216 000 zł
2.	zbiorniki naziemne	55	
3.	ogrody deszczowe	1	
4.	studnie chłonne	2	
2020			
Lp.	Obiekt	Budżet	Budżet
1.	zbiorniki podziemne	63	608 000 zł
2.	zbiorniki naziemne	126	
3.	ogrody deszczowe	9	

2019			
4.	studnie chłonne	4	
2021			
Lp.	Obiekt	Budżet	Budżet
1.	zbiorniki podziemne	27	434 000 zł
2.	zbiorniki naziemne	90	
3.	ogrody deszczowe	9	
4.	studnie chłonne	6	
5.	zielony dach	1	
2022			
Lp.	Obiekt	Budżet	Budżet
1.	zbiorniki podziemne	39	508 000 zł
2.	zbiorniki naziemne	92	
3.	ogrody deszczowe	2	

2019			
4.	studnie chłonne	3	

ZADANIE NR 52: REALIZACJA PROJEKTU LUBIĘ DESZCZ

Celem projektu jest zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży oraz innych mieszkańców miasta na temat zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi w dobie zmian klimatu. W ramach projektu realizowane są praktyczne warsztaty, w trakcie których tworzone są ogrody deszczowe. Budowa odbywa się w sposób partycypacyjny – wraz z jego uczestnikami: przedszkolakami i uczniami szkół. W latach 2019 – 2022 powstało 26 ogrodów deszczowych.

Zdjęcia z warsztatów

Warsztatom praktycznym towarzyszą zajęcia teoretyczne. W ich trakcie, uczestnicy mogli dowiedzieć się jak ważna jest woda deszczowa i w jaki sposób zatrzymać deszczówkę w przestrzeni miejskiej oraz czym są rozwiązania oparte na przyrodzie. Stworzone obiekty wraz z materiałami edukacyjnymi umożliwią mieszkańcom Wrocławia lepsze poznanie takiej formy zwiększania retencji krajobrazowej w mieście.

	Placówka	Budżet
2019		120 000,00
1	Przedszkole nr 107	
2	Przedszkole nr 43	
3	Przedszkole nr 59	
4	Przedszkole nr 58	
5	Szkoła Podstawowa nr 118	
6	Szkoła Podstawowa nr 84	
7	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 8	
8	Liceum Ogólnokształcące nr I	
9	RO Oporów	
10	Dom Pomocy Społecznej ul. Karmelkowa	
2021		
1	Przedszkole nr 56	118 199,65

	Placówka	Budżet
2	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14	
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15	
4	Szkoła Podstawowa nr 36	
5	Szkoła Podstawowa nr 85	
6	Szkoła Podstawowa nr 44	
7	Szkoła Podstawowa nr 6	
8	Szkoła Podstawowa nr 107	
2022		
1	Przedszkole nr 10	118 800,00
2	Przedszkole nr 28	
3	Przedszkole nr 113	
4	Przedszkole nr 23	
5	Przedszkole nr 140	

	Placówka	Budżet
6	Szkoła Podstawowa nr 47	
7	Szkoła Podstawowa nr 63	
8	Technikum nr 15	

ZADANIE NR 53: PROGRAM UDOSTĘPNIANIA KOMPOSTOWNIKÓW

Kontynuowano rozpoczęty w 2012 r. program udostępniania kompostowników mieszkańcom. Celem programu jest edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego kompostowania odpadów, promocja kompostowania odpadów na własne potrzeby oraz zwiększenie ilości odpadów ulegających biodegradacji poddawanych odzyskowi, a tym samym ograniczenie ilości kierowanych do składowania odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Wrocławia. Kompostowniki są użyczane mieszkańcom posiadającym przydomowe ogródki oraz placówkom oświatowym. Urządzenia są użyczane na trzy lata, na podstawie umowy zawieranej z gminą Wrocław. Po upływie trzech lat kompostowniki przechodzą na własność użytkownika.

W 2022 r. udostępniono mieszkańcom i placówkom oświatowym 86 kompostowników, a przez cały okres trwania programu tj. w latach 2012-2022 łącznie 2194 szt.

Kompostownik udostępniany mieszkańcom

ZADANIE NR 54: REALIZACJA PROGRAMU REWITALIZACJA ZIELENI, NABRZEŻY I WYSP ODRZAŃSKICH

W ramach zadania wykonano:

- opracowano dokumentację rewitalizacji parku Lesława Węgrzynowskiego przy ul. Kolejowej – etap III,
- dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja Skweru przy ul. Stawowej/Bogusławskiego - Część II,
- wykonano przebudowę mostku w Parku Wschodnim,
- wybudowano toalety w Parku Leśnickim oraz Parku Mamuta,
- opracowano dokumentacje projektowe toalet przy ul. Jeziorowej, w Parku Różewicza, w Parku Tarnogajskim.

PRIORYTET 5 - ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY

ZADANIE NR 97: DZIAŁANIA NA RZECZ WROCŁAWSKICH RODZIN

Wrośnij we Wrocław

W ramach akcji Wrośnij we Wrocław powstają Parki Młodego Wrocławianina, zielone miejsca, w których wrocławskie rodziny mogą posadzić drzewa upamiętniając tym samym jedno z najważniejszych wydarzeń w życiu rodziców, jakim jest pojawienie się nowego członka rodziny. W ramach zadania realizowane są nasadzenia na terenie nowo powstających i istniejących parków. Wiosną 2022 r. nasadzenia zostały wykonane na terenie Parku Na Skraju – 228 szt. drzew oraz zieleńcu przy ul. Tczewskiej – 72 szt. drzew, jesienią na terenie przy ul. Rdestowej – 300 szt. drzew. Dodatkowo zlecono obsługę geodezyjną związaną z wyznaczeniem drzew do nasadzeń oraz dokumentację powykonawczą. W ramach akcji Wrośnij we Wrocław wspólnie z mieszkańcami posadzono łącznie 600 drzew. Nasadzenia zostały objęte 3-letnią pielęgnacją gwarancyjną.

W związku z brakiem odbioru końcowego nasadzeń wykonanych jesienią 2022 r. środki w wysokości 391 595,00 zł zostały przesunięte na 2023 r. jako wydatki niewygasające.

ZADANIA REALIZOWANE W TEMACIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU ORAZ ADAPTACJI MIASTA DO ZACHODZĄCYCH ZMIAN KLIMATYCZNYCH

GrowGreen

Jest to projekt finansowany z programu ramowego Horyzont 2020. Celem projektu jest przystosowanie miasta do zmian klimatu między innymi poprzez stworzenie katalogu demonstracyjnych rozwiązań zapewniających schronienie przed upałem, lokalne obniżenie temperatury, poprawę jakości powietrza i umożliwiających wykorzystanie wód opadowych. Te przykładowe rozwiązania to właśnie parki kieszonkowe, zielone ściany i ulice.

We Wrocławiu w ramach projektu powstały eksperymentalne rozwiązania w części Ołbina, czyli w dzielnicy z intensywną zabudową śródmiejską, gdzie

mieszka wiele osób, które potrzebują kontaktu z zielenią w bliskim sąsiedztwie swojego domu.

Susze, upały, lokalne podtopienia, zła jakość powietrza – to jedne z licznych problemów, z którymi w obliczu postępujących zmian klimatu, borykają się europejskie miasta. Ograniczone możliwości działania w obszarze zwartej zabudowy, z którą mamy do czynienia w dużych metropoliach sprawiają, że potrzebne są zupełnie nowe rozwiązania i pomysły. Dlatego powstał projekt GrowGreen.

Dla potrzeb realizacji prac w projekcie GrowGreen, zawiązało się konsorcjum złożone z 23 partnerów z 9 państw, którego liderami są 3 europejskie miasta: Manchester, Walencja i Wrocław.

Wszystkie miasta biorące udział w projekcie, doświadczyły problemów i sytuacji kryzysowych, związanych z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, które nasilają się z powodu postępujących zmian klimatu. Dlatego wspólnie postanowiono opracować i wdrożyć rozwiązania z grupy tzw. „rozwiązań opartych na naturze" (ang.: nature-based solutions, NBS), które m.in. umożliwiają lokalne zagospodarowanie i wykorzystanie wód opadowych, a także stworzenie oaz zieleni, dających schronienie przed upałem, zapewniając zacienienie i lokalne obniżenie temperatury i zwiększając tym samym odporność miasta na zmiany klimatu.

Działania adaptacyjne polegały między innymi na:

- poprawie warunków klimatycznych (przeciwdziałanie efektowi miejskiej wyspy ciepła, lokalne obniżanie temperatur),
- podnoszeniu poziomu retencji wody w glebie (ograniczanie spływu wody do kanalizacji, zwiększanie możliwości naturalnej retencji w glebie, zagospodarowanie wód opadowych na terenie),
- zwiększeniu bioróżnorodności,
- poprawie jakości powietrza,

- redukcji emisji hałasu.

W ramach projektu GrowGreen wdrożono następujące rozwiązania:

- systemy gromadzenia i zagospodarowania wód opadowych na terenach zieleni;
- zielone ciągi jezdne i parkingi, które pomagają w zatrzymywaniu spływu wód opadowych oraz nagrzewają się mniej od tradycyjnych nawierzchni utwardzonych;
- pnącza na elewacjach, podporach i wiatach, które często mogą być jedyną formą zieleni możliwą do zastosowania;
- naturalne rabaty z wykorzystaniem gatunków rodzimych, które są odporne na susze
  i jednocześnie podnoszą bioróżnorodność;
- przestrzenie rekreacji i wypoczynku z wykorzystaniem naturalnych materiałów;
- ogrody społeczne i rabaty przy kamienicach utrzymywane przez mieszkańców.

W rezultacie poprawiona została estetyka podwórzy, gospodarka wodami opadowymi oraz znacznie zwiększono udział nawierzchni przepuszczalnych i zieleni.

W 2022 r. w ramach projektu GrowGreen odbył się cykl szkoleń w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury, którego celem było zapoznanie z problematyką wdrażania nowych rozwiązań zielono-niebieskich w inwestycjach miejskich. Warsztaty zostały przeprowadzone w formie 2 serii webinariów, wzięło w nich udział łącznie ok. 160 osób.

Pierwsza seria (4 warsztaty) dedykowana specjalistom – projektantom, wykonawcom, architektom krajobrazu, zajmującym się projektowaniem i realizacją inwestycji, w których występują tereny zieleni. Program warsztatów obejmował:

- podstawy teoretyczne błękitno-zielonej infrastruktury oraz rozwiązań NBS, przegląd literatury, standardów oraz katalogów dobrych praktyk,
- system powierzchniowej retencji miejskiej,
- narzędzie GIS projekty związane z gospodarowanie wodami opadowymi,
- uwarunkowania błękitno-zielonej infrastruktury,
- przykłady rozwiązań przyjaznych naturze,
- współczesne metody prac przy drzewach – studia przypadków,
- dobory nasadzeń dla terenów zieleni,
- nowatorskie sposoby wprowadzania zieleni.

Druga seria (4 warsztaty) dedykowana pracownikom jednostek oraz spółek miejskich zajmujących się realizacją projektów i zadań związanych z inwestycjami, w których występują tereny zieleni, zbiorniki i cieki wodne oraz zarządzaniem tymi terenami w mieście. Program warsztatów obejmował:

- podstawy teoretyczne błękitno-zielonej infrastruktury oraz rozwiązań NBS, przegląd literatury, standardów oraz katalogów dobrych praktyk,
- przykłady rozwiązań opartych na naturze,
- uwarunkowania dla błękitno-zielonej infrastruktury,
- narzędzie GIS projekty związane z gospodarowanie wodami opadowymi,
- zieleń w obiektach publicznych,
- gospodarowanie wodami opadowymi,
- dobory nasadzeń dla terenów zieleni,
- nowatorskie sposoby wprowadzania zieleni.

We wrześniu 2022 r. zorganizowany został cykl wydarzeń podsumowujących pn. „Zielony finał projektu GrowGreen” w ramach którego zorganizowane zostały:

- seria plenerowych koncertów i pokaz filmu „Antropocen Epoka człowieka”.koncert plenerowy
- warsztaty ogrodnicze na podwórzu przy ul. Lompy,
- plenerowe mini-koncerty na ul. Daszyńskiego i w wybranych wnętrzach podwórzowych projektu GrowGreen,
- wspólne gotowanie i kolację sąsiedzką oraz sadzenie drzewa na błękitno-zielonym podwórzu przy ulicach Barlickiego, Żeromskiego, Orzeszkowej,
- spacer tematyczny obejmujący ul. Daszyńskiego i błękitno-zielone podwórze przy ul. Wygodnej,
- warsztaty dla właścicieli psów w zakresie bezpieczeństwa przy ul. Wygodnej.

W ramach GrowGreen etap 2 na wnętrzach podwórzowych, które nie zostały zrealizowane kompleksowo podczas projektu GrowGreen w 2022 r. zakończono realizację na:

- Obszarze nr 3: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Lompy, Orzeszkowej i Jaracza we Wrocławiu

W ramach etapu drugiego zrealizowane zostały następujące prace:

  - wykonanie ciągu komunikacyjnego z zagospodarowaniem wód opadowych oraz chodników: ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 1140 m^2, ciąg pieszy z kostki betonowej – ok. 649 m^2;
  - ogrody deszczowe – 109,50 m^2;

- Obszarze nr 6: podwórze wewnątrz kwartału zabudowy pomiędzy ulicami: Nowowiejską, Żeromskiego, Orzeszkowej i Barlickiego

W ramach etapu drugiego zrealizowane zostały następujące prace:

- zieleń i zwiększenie bioróżnorodności: nasadzenia krzewów, traw, bylin i pnączy – 966 m^2, trawnik – 156 m^2,

- mała architektura: montaż stołu do gry w szachy i krzesła, utworzenie zielonej pergoli, instalacja lamp solarnych,

- komunikacja: ciąg komunikacyjny z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 840 m^2, ciąg pieszy – 428 m^2;

- W trakcie realizacji jest etap 2 na obszarze nr 2 - podwórze pomiędzy ulicami: Daszyńskiego, Żeromskiego i Orzeszkowej, w którym zaplanowano następujące działania:

  - zieleń i zwiększenie bioróżnorodności: trawniki – 1254 m^2, łąka kwietna – 144 m^2, 11 nowych drzew, nasadzenia krzewów, traw i bylin i pnączy – 1443 m^2;

  - retencja wód opadowych: niecka retencyjna o powierzchni ok. 8 m^2, ogród deszczowy o powierzchni ok. 13,5 m^2;

  - mała architektura: oświetlenie – instalacja lamp solarnych, utworzenie placu zabaw, 2 nowe wiaty śmietnikowe, instalacja 10 koszów na odpady, montaż 6 nowych ławek;

  - komunikacja: ciągi komunikacyjne z placami utwardzonymi z nawierzchni półprzepuszczalnej – ok. 3850 m^2, chodnik z kostki betonowej – 851 m^2.

Projekt FoodSHIFT2030

FoodSHIFT2030 to projekt poświęcony transformacji europejskiego systemu żywności w niskoemisyjny model gospodarki o obiegu zamkniętym, promujący lokalne rolnictwo ekologiczną i zdrową żywność oraz skracający dystans pomiędzy producentami i konsumentami**.** Ma on na celu m. in. zachęcanie mieszkańców do wspólnego uprawiania warzyw, kwiatów, owoców czy ziół oraz tworzenie ogrodów warzywnych we wrocławskich szkołach. Jego realizacja to kolejny element nowej polityki klimatycznej miasta.

W ramach projektu wykonanych zostało 11 ogrodów warzywnych na terenie wybranych placówek oświatowych:

- w roku 2020:
  - Szkoła Podstawowa nr 28,
  - Zespól Szkól nr 16,
  - Zespól Szkolno-Przedszkolny nr 11
- w roku 2021:
  - Zespół Szkół nr 3
  - Przedszkole nr 121
  - Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10
  - Zespól Szkolno-Przedszkolny nr 18
- w roku 2022
  - Przedszkole nr 87
  - Przedszkole nr 110
  - Szkoła Podstawowa nr 95
  - Zespół Szkolno Przedszkolny nr 24

Ogród warzywny

W projektach wykorzystano między innymi takie rozwiązania jak: rabaty wyniesione, ogrody wertykalne z ziołami i warzywami, krzewy i drzewa owocowe, donice z kwiatami, kompostowniki, beczki na deszczówkę oraz rozwiązania zwiększające bioróżnorodność.

Ogrody warzywne wykonano z wykorzystaniem innowacyjnych i ekologicznych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, z użyciem materiałów z recyklingu i/lub biodegradowalnych. Zastosowano zróżnicowany materiał roślinny o charakterze użytkowym, w tym stare odmiany sadownicze. Przy doborze materiału roślinnego uwzględniono drzewa i krzewy owocowe, zioła. Wysiew nasion został zaplanowany tak, aby maksymalnie wykorzystać miejsce (uprawy współrzędne).

Na terenie ogrodów warzywnych uwzględnione zostały rabaty bądź wyniesione rabaty, z obrzeżami z materiałów biodegradowalnych oraz pionowe elementy z materiałów naturalnych bądź z recyklingu z donicami, również z materiałów naturalnych bądź z recyklingu.

W ramach projektu w 2022 r. zorganizowany został konkurs WroCHEF, skierowany do uczniów wrocławskich szkół podstawowych.

Celami konkursu były:

- promocja diety roślinnej, opartej na produktach lokalnych i sezonowych,
- promocja potraw, które można wykonać z wykorzystaniem warzyw i owoców, uprawianych w ogródkach przydomowych,
- edukacja uczniów w zakresie zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem diety roślinnej,
- zwiększanie świadomości uczniów w zakresie zapobiegania marnowaniu żywności,
- zachęcanie do poznawania i wykorzystania roślinnych produktów lokalnych.

Konkurs polegał na prezentacji dania bezmięsnego w jednej z dwóch form: pracy plastycznej lub krótkiego filmu. Do konkursu zgłoszonych zostało 17 prac. Komisja konkursowa wyłoniła 3 laureatów oraz przyznała 3 wyróżnienia. Laureaci zostali zaproszeni do jednej z trzech wrocławskich restauracji – każde dziecko do innego lokalu. Tam, wraz z szefem kuchni, pracowali nad nowym daniem, inspirowanym tym konkursowym, które wspólnie wymyślą i przygotują. Następnie ostało ono wprowadzone do menu restauracji na jeden weekend. Dzięki temu w trzech różnych restauracjach – AULA, Dinette i Umami – pojawiły się trzy nowe dania, których pomysłodawcami byli właśnie laureaci konkursu, we współpracy z szefami kuchni.

Komisja konkursowa przyznała również 3 wyróżnienia. Sześciu zwycięzców (laureaci oraz wyróżnieni) wzięło udział w warsztatach z uczestniczkami programu MasterChef: Natalią Gmyrek, finalistką 6-stej edycji programu

Masterchef oraz z Julką Cymbaluk, zwyciężczynią 2-giej edycji Masterchef Junior.

Realizacja zadań publicznych w trybie 19a w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji i oświaty

W 2022 r. zrealizowano dwie oferty na zadanie publiczne w trybie 19a:

- umowa na kwotę 10 000,00 PLN z Fundacją „Rozwój” na realizację zadania Zazielenianie Wrocławia. Celem zadania jest zazielenienie terenów miejskich w obrębie miejskiej wyspy ciepła we Wrocławiu. Wybranym sześciu placówkom oświatowym przekazane zostały pnącza (bluszcz zimozielony), które zostały posadzone przez dzieci, nauczycieli oraz edukatorów. Placówki objęte nasadzeniami: Przedszkole nr 41, 43, 56, 63, 87, Szkoła Podstawowa nr 63.

- umowa na kwotę 4 500,00 PLN z Dolnośląskim Klubem Ekologicznym na realizację zadania publicznego pod tytułem "Biuletyn ekologiczny „Zielona Planeta” nr 5(164)/2022 - skład i wydanie w formie elektronicznej". Celem zadania jest dofinansowanie przygotowania, wydania i dystrybucji „Zielonej Planety”. Biuletyn ten jest dwumiesięcznikiem wydawanym od 1995 r., w którym przybliża się zagadnienia z zakresu polityki klimatycznej i ekologicznej, ale także prezentuje się artykuły dotyczące walorów środowiska przyrodniczego naszego rejonu. Jest formą edukacji o szerokim zasięgu, dociera zarówno do mieszkańców Wrocławia jak i Dolnego Śląska.

Misja Neutralnych i Inteligentnych Miast – tzw. Misja 100 miast

Decyzją Komisji Europejskiej w kwietniu 2022 r. Wrocław stał się uczestnikiem Misji Neutralnych i Inteligentnych Miast, ambitnego przedsięwzięcia, które polega wsparciu i promocji blisko 100 europejskich miast w transformacji systemowej w kierunku neutralności klimatycznej do 2030 roku. Osiągniecie neutralności klimatycznej, a co za tym idzie, spowolnienie zmian klimatycznych poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych jest zgodne z kierunkami polityk UE, w tym z celami Europejskiego Zielonego Ładu. Udział miasta w Misji oraz podpisanie Kontraktu Klimatycznego jest zawiązaniem „umowy społecznej", polegającej na zobowiązaniu szerokiego grona interesariuszy funkcjonujących w granicach miasta do działań na rzecz poprawy jakości życia w mieście. Misją „Neutralnych Klimatycznie i Inteligentnych Miast" jest także przekształcenie miast w centra eksperymentu i innowacji.

Wrocław jest zdeterminowany, aby dostosować miasto do zmian klimatu i przeciwdziałać ograniczeniom oraz zagrożeniom wynikającym z negatywnych skutków. Mając na uwadze powyższe, w najbliższej przyszłości miasto ma ambicje w zakresie:

- poprawy efektywności energetycznej budynków,
- poprawy efektywności energetycznej oświetlenia publicznego,
- redukcji emisji z transportu publicznego i indywidualnego,
- wsparcia przemysłu i rozwoju technologii innowacyjnych,
- rozwoju terenów zieleni, zwiększania lesistości, transformacji rolnictwa na terenie miasta,
- transformacji gospodarki w kierunku gospodarki obiegu zamkniętego,
- budowania świadomości społecznej.

W związku z wyzwaniem, które stawia Misja Neutralnych i Inteligentnych Miast, Wrocław od 2022 r. zdecydował się na budowanie silnego mandatu i zespołów pracujących nad dążeniem miasta do neutralności klimatycznej do 2030 r. Zawiązano Koalicję Polskich Miast Misji, a także wyłoniono lokalnych

przedstawicieli środowisk, kluczowych dla postępów celów Misji, jak m.in. sektor akademicki, sektor deweloperski, sektor firm prywatnych czy organizacji pozarządowych. W efekcie podpisania Kontraktu Klimatycznego interesariusze będą wspólnie pracować nad realizacją działań przybliżających miasto do zeroemisyjności, w tym poprzez tworzenie demonstratorów badań naukowych i innowacji, wdrażanie innowacyjnych modeli zarządzania miastem czy procesy włączające mieszkańców.

Misja Adaptacja do Zmian Klimatu

Decyzją Komisji Europejskiej w czerwcu 2022 r. Wrocław stał się uczestnikiem Adaptacja do Zmian Klimatu. Głównym celem jest przystosowanie miasta do zmian klimatu zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju miasta 3Z (zdrowe, zielone, zadowolone). Uczestnicy Misji podpiszą tzw. Kartę Misji. Podpisując się pod Kartą miasto zostanie włączone do grupy społeczności i jednostek, które wspólnie będą działać w ramach wymiany dobrych praktyk.

Poprzez udział w Misji Wrocław będzie miał dostęp do usług tzw. Platformy Misji, której uruchomienie planowane jest w kolejnych latach. W ramach platformy Wrocław otrzyma:

- pomoc w dostępie do wiedzy i metod oceny ryzyka klimatycznego;
- dostęp do przykładów najlepszych praktyk z innych regionów oraz informacji o najnowszych wynikach badań;
- wsparcie w łączeniu tych przykładów i wyników badań z lokalnymi planami adaptacyjnymi, mapami drogowymi lub ścieżkami adaptacji;
- dostęp do narzędzi, przykładów i najlepszych praktyk w zakresie interakcji i angażowania obywateli;
- doradztwo w zakresie możliwych publicznych i prywatnych źródeł finansowania adaptacji.

Powyższe działania wpisują się w potrzeby zgłaszane przez mieszkańców, którzy aktywnie uczestniczyli w pracach nad Planem dostosowania miasta Wrocławia do zmian klimatu do 2030 roku. Włączenie do Misji wzmocni i lepiej pokieruje procesem zmian w sektorach wrażliwych na zmiany klimatu: gospodarka wodna, sieci infrastruktury, gospodarka przestrzenna i zdrowie publiczne.

LIFECOOLCITY

Na wiosnę 2022 r. przystąpiono do Programu LIFE na działania w zakresie adaptacji miasta do zmian klimatu. Projekt pod nazwą „Wykorzystanie teledetekcji do zarządzania błękitno-zieloną infrastrukturą miast w procesie adaptacji do zmian klimatu" (akronim LIFECOOLCITY) został przygotowany w konsorcjum składającym się z 7 partnerów.

Głównym celem projektu jest zwiększenie potencjału adaptacyjnego co najmniej 10 000 miast UE poprzez wdrożenie innowacyjnych systemów monitorowania błękitno-zielonej infrastruktury, a także wspieranie decyzji z wykorzystaniem teledetekcji. Wrocław w projekcie pełni funkcję miasta demonstracyjnego.

Przykładowe korzyści dla miasta w wyniku realizacji projektu:

- system informatyczny wspierający zarządzanie obszarami zieleni oraz błękitno-zielonej infrastruktury,
- mapa koron drzew wraz z monitoringiem,
- audyt stanu błękitno-zielonej infrastruktury,
- realizacja 16 rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury na terenie miasta,
- wytyczne do MPZP zapewniające kompleksowość w adaptacji do zmian klimatu,
- kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców w zakresie zmian klimatu.

Całkowity budżet projektu wynosi 4 892 902 euro.

Mapa koron drzew

Realizacja projektu Kalendarz edukacyjny

Szkołom i placówkom oświatowym, prowadzonym przez Gminę Wrocław, udzielono dofinansowania na programy ekologiczne, realizowane w 2022 r. Podstawą udzielania dofinansowania na realizację programu było wpisywanie się działań w założenia tematyczne Zielonego Kalendarza Edukacyjnego.

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
TEMAT MIESIĄCA	DATA	ŚWIĘTO
Styczeń - Miesiąc Gospodarki Obiegowej	10 stycznia	Dzień Obniżania Kosztów Energii
	23 stycznia	Dzień bez opakowań foliowych
Luty - Miesiąc Zwierząt	11 lutego	Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
Marzec - Miesiąc Wody	3 marca	Dzień Dzikiej Przyrody
	21 marca	Pierwszy Dzień Wiosny
	21 marca	Dzień Lasów
	22 marca	Światowy Dzień Wody
	28 marca	Godzina dla Ziemi
Kwiecień - Miesiąc ochrony przed hałasem	1 kwietnia	Światowy Dzień Ptaków
	22 kwietnia	Światowy Dzień Ziemi
	25 kwietnia	Dzień Świadomości Zagrożenia Hałasem
Maj - Miesiąc Zrównoważonego Rozwoju	9 maja	Dzień Europy
	11 maja	Dzień Bez Śmiecenia
	10 maja	Światowy Dzień Ptaków Wędrownych
	15 maja	Dzień Ogrodów
	20 maja	Światowy Dzień Pszczół

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
	22 maja	Dzień Praw Zwierząt
	22 maja	Dzień Różnorodności Biologicznej
	30 maja - 5 czerwca	Europejski Tydzień Zrównoważonego Rozwoju
Czerwiec - Zielony Miesiąc	5 czerwca	Światowy Dzień Ochrony Środowiska
	8 czerwca	Światowy Dzień Oceanów
	15 czerwca	Światowy Dzień Wiatru
	17 czerwca	Światowy Dzień Walki z Pustynnieniem i Suszą
	14-16 czerwca	Akcja Sprzątanie Świata
Wrzesień - Miesiąc Mobilności	19 września	Dzień Dzikiej Flory, Fauny i Naturalnych Siedlisk
	16-22 września	Europejski Tydzień Zrównoważonej Mobilności i Europejski Dzień Bez Samochodu
		Światowy Dzień Morza

ZIELONY KALENDARZ EDUKACYJNY		
	27 września	Światowy Dzień Rzek
Październik - Miesiąc Drzew	1 października	Międzynarodowy Dzień Wegetarianizmu
	1 października	Światowy Dzień Ptaków
	4 października	Światowy Dzień Zwierząt
	10 października	Światowy Dzień Drzewa
	16 października	Światowy Dzień Żywności
Listopad - Miesiąc Czystego Powietrza	14 listopada	Dzień Czystego Powietrza
Grudzień - Miesiąc Klimatu	5 grudnia	Światowy Dzień Gleb
	21 grudnia	Przesilenie zimowe

Programy ekologiczne i wyjazdy do ośrodków edukacji ekologicznej we wrocławskich placówkach oświatowych w latach 2017 – 2022:

Okres realizacji zadania przez placówki	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na wyjazd	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
I-XII.2020 r.	21	1597	33 749,00 zł
III-XII.2019 r.	106	8 837	129 539,00 zł
III-XII.2018 r.	91	6 445	162 970,00 zł
IX-XII.2017 r.	31	930	27 589,00 zł
	Liczba placówek, które skorzystały z dofinansowania na program	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
I-XII.2022 r.			
I-XII.2021 r.	52	8 435	101 386,00zł
I-XII.2020 r.	42	9 434	69 765,00 zł
III-XII. 2019 r.	79	13 140	98 850,00 zł
III-XII. 2018 r.	34	9 685	49 642,00 zł
IX-XII. 2017 r.	18	1 441	45 514,00 zł

Program Szare na Zielone

Program „Szare na Zielone” ma na celu przekształcanie terenów zewnętrznych szkół i przedszkoli w obszary zieleni bezpiecznej i przyjaznej dla uczniów z zachowaniem funkcji zwiększania odporności na zmiany klimatu, ochrony przed hałasem, zachowania bioróżnorodności oraz małej retencji wód opadowych wraz z towarzyszącym zadaniem edukacyjnym dla uczniów. Zieleń z wykorzystaniem zielonej infrastruktury na terenie placówek oświatowych powinna być zaadaptowana do warunków lokalnych, efektywna środowiskowo jednocześnie dostarczając korzyści natury ekologicznej, ekonomicznej i społecznej. Przy założeniach projektowych zieleni należy uwzględnić możliwość zagospodarowania wód opadowych (np. gromadzenie deszczówki do podlewania roślinności) czy zwiększania zacienienia (np. trejaże). Zalecane są rozwiązania zwiększające udział powierzchni przepuszczalnych. W ramach przedmiotowego zadania ujmowane są również prace wycinkowe i realizacja nasadzeń zastępczych, wynikające z decyzji wydanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

W programie w 2017 r. uczestniczyły 33 placówki oświatowe, w tym:

- Przedszkola nr: 47, 52, 66, 80, 91, 96, 99, 106, 109, 110, 111, 113, 121, 122, 123, 124, 126;
- Szkoły Podstawowe nr: 1, 3, 30, 36, 96, 107;
- Gimnazja nr: 2, 15, 28, 29 ;
- Licea nr: I, III;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr: 19;
- Zespół Szkół nr: 9;
- Młodzieżowy Ośrodek Specjalny nr 2;
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna nr 9;

Środki finansowe wykorzystane w 2017 r. na realizację programu to 700 000,00 zł, w tym w okresie IV-XII 2017 r. wydatkowano 72 170,00 zł.

W programie w 2018 r. uczestniczyły 34 placówki oświatowe, w tym:

- Przedszkola nr 4, 12, 21, 25, 41, 68, 71, 82, 89, 93, 99, 108, 109, 110, 141,
- Szkoły Podstawowe nr 2, 5, 36, 46, 64, 68, 74, 78, 90, 98, 118,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 9, 10, 11, 13, 14, 18,
- Młodzieżowy Ośrodek Specjalny nr 2,
- Zespól Szkół nr 3,

Środki finansowe przeznaczone na realizacje programu w 2018 r. to 800 000,00 zł, wykorzystano 786 073,00 zł (98,2%)

W programie w 2019 r. uczestniczyło 30 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkola nr 5, 25, 28, 41, 56, 94, 108, 109, 119, 122,
- Szkoły Podstawowe nr 6, 36, 37, 63, 71, 72, 78, 98,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 4, 11, 2, 18,
- Zespól Szkół nr 2, 3, 20, 21,
- Zespół Szkół Gastronomicznych,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego,
- Lotnicze Zakłady Naukowe,
- Liceum Ogólnokształcące nr V.

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2019 r. to 815 000,00 zł.

W programie w 2020 r. uczestniczyło 20 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkola nr 4, 25, 54, 61, 80, 94, 99, 108, 122,
- Szkoły Podstawowe nr 8, 23, 28, 77, 107,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 4, 10, 11, 18,
- Lotnicze Zakłady Naukowe,
- Liceum Ogólnokształcące nr II.

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 699 658,00 zł

W programie w 2021 r. uczestniczyło 19 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkola nr 23, 25, 89, 121, 125
- Szkoły Podstawowe nr 28, 61, 71, 78,
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 2, 9, 10, 11, 13, 22
- Zespół Szkół nr 3
- Zespół Placówek Oświatowych nr 3
- Liceum Ogólnokształcące nr XIV
- Centrum Kształcenia Ustawicznego

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 600 000,00 zł

W programie w 2022 r. uczestniczyło 18 placówek oświatowych, w tym:

- Przedszkola nr 2, 41, 121, 125, 146
- Szkoły Podstawowe nr 90, 99, 28

- Zespoły Szkolno-Przedszkolne nr 9, 10, 11, 13, 17
- Zespół Szkół nr 3, 9, 16
- Zespół Placówek Oświatowych nr 3
- Lotnicze Zakłady Naukowe

Łączna kwota dofinansowania przyznanego placówkom oświatowym w 2021 r. to 498 548,00 zł

Analiza placówek uczestniczących w programie „Szare na Zielone”

L.p.	ROK	Przedszkola	Szkoły Podstawowe	Zespoły Szkolno Przedszkolne	Gimnazja	Licea	Inne	RAZEM
1	2017	17	6	1	4	2	3	33
2	2018	15	11	6	0	0	2	34
3	2019	10	9	2	-	1	8	30
4	2020	9	5	4	-	1	1	20
5	2021	5	4	6	-	1	3	19
6	2022	5	3	5	-	-	5	18

Realizacja projektów zagospodarowania terenu wokół placówek

Zarządzenie Nr 8665/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 29 września 2022 r. w sprawie oszczędnego i racjonalnego gospodarowania energią elektryczną, ciepłem i gazem przez Urząd Miejski Wrocławia, miejskie jednostki organizacyjne i spółki Gminy Wrocław

Miasto Wrocław aktywnie informuje i edukuje mieszkańców w kwestiach środowiskowych oraz ekologicznych również poprzez działania praktyczne, demonstracyjne. Dokument ten zobowiązuje pracowników do oszczędnego zużycia energii poprzez wprowadzenie dobrych praktyk tj.: włączania oświetlenia tylko w pomieszczeniach, w których się przebywa oraz gaszenia światła przy opuszczaniu pomieszczenia, racjonalne korzystanie z urządzeń biurowych np. ograniczenie drukowania i kopiowania do niezbędnego minimum, wyłączanie listew przedłużaczy po zakończonej pracy, racjonalne korzystanie z urządzeń klimatyzacyjnych i grzewczych tj.: niezastawianie grzejników i termostatów meblami, biurkami lub zasłonami, wietrzenie pomieszczeń przy skręconych źródłach ciepła, efektywne korzystanie ze wspólnych urządzeń elektrycznych, w tym gotowanie tylko niezbędnej ilości wody i wiele innych.

Kalendarz Eko wydarzeń

W 2022 r. na miejskiej stronie Zielony Wrocław utworzono zakładkę pn. „Kalendarz eko wydarzeń we Wrocławiu", która informuje mieszkańców o nadchodzących proekologicznych wydarzeniach np. **„Dni Przyrodników"** wydarzenie współorganizowane z przedstawicielami Uniwersytetu Przyrodniczego, **„Dzień Odry"** podczas, którego promowano działania dotyczące ochrony powietrza i zielono niebieskiej infrastruktury. Z okazji **„Międzynarodowego Dnia Ziemi"** zorganizowano we współpracy z Centami Handlowymi tj. Galeria Dominikańska, Magnolia, Wroclavia cykl warsztatów i spotkań dla mieszkańców Wrocławia. W tych dniach zorganizowano zbiórkę drobnych mikroodpadów, wymianę odzieży, zorganizowano dla uczniów edukacyjną zabawę terenową „Gra o Ziemię", sprzątanie podwórek i skwerów.

Na stronach Eko kalendarza pojawiło się corocznie organizowane przez Departament Zrównoważonego Rozwoju wydarzenie, które cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem mieszkańców Wrocławia pn. **„Sobota z Zielonym Wrocławiem".** Po raz pierwszy wydarzenie to zostało poszerzone o **strefę Wrocław Nie Marnuje**, której celem było popularyzowanie wśród mieszkańców idei less waste. W utworzonej strefie przeprowadzono pogadanki połączone z dyskusją nt. skali i przyczyn oraz sposobów przeciwdziałania marnowaniu żywności. Przeprowadzono zbiórkę elektroodpadów, warsztaty kulinarno-żywieniowe z elementami edukacji w zakresie zdrowego żywienia, promowania spożywania świeżych, sezonowych warzyw i owoców, przeprowadzono warsztaty z kiszenia warzyw oraz gotowania.

Wrocław nie marnuje

W 2022 r. kontynuowano współprace z biznesem (restauracje, kawiarnie, piekarnie, cukiernie), który zachęca się do oddawania nadwyżek żywności i umieszczania ich w sieci lodówek społecznych tzw. jadłodzielniach (mniejsze ilości) lub oddania do Banków Żywności (większa ilość). Podobne zachęty stosuje się podczas publicznych wydarzeń kulinarnych np. Gastro Miasto czy Festiwal Pasibrzucha.

W 2022 r. wraz z Biurem Rozwoju Gospodarczego rozpoczęto projekt ożywiania i podnoszenia atrakcyjności targowisk miejskich, **tworząc lokalne ryneczki – miejsca spotkań, które nie muszą kojarzyć się wyłącznie z handlem**. Celem podjętej inicjatywy jest popularyzacja realizowanej przez Miasto akcji Wrocław Nie Marnuje oraz wykorzystanie charakteru i potencjału targowisk, co finalnie przyczyni się do ożywienia i podniesienia atrakcyjności tych miejsc. Projekt rozpoczęto od dwóch targowisk zlokalizowanych przy ul. Niedźwiedziej i Jemiołowej, który polegał na zorganizowaniu pikniku dla lokalnej społeczności. Podczas wydarzenia przeprowadzono warsztaty dla dzieci z wypieku pizzy wraz z degustacją, warsztaty z recyklingu – szycia Eko woreczków na owoce i warzywa, promowano punkt wymiany odzieży oraz funkcjonującego regału z książkami. Utworzono edukacyjną gdzie lokalni dostawcy, rolnicy promowali Eko produkty tj. sery, miody, chleby, przetwory promując idee od pola do stołu. W duchu niemarnowania żywności z inicjatywy społeczności targowiska i miasta postawiono na bazarkach lodówki, które zachęcają do dzielenia powstałymi nadwyżkami.

Wystawa „EkoEksperymentarium”

Miasto Wrocław wspiera również ciekawe edukacyjne przedsięwzięcia. W kooperacji Departamentu Zrównoważonego Rozwoju oraz Departamentu Edukacji i BWA Wrocław we wrześniu 2022 r. otworzono wystawę „EkoEksperymentarium” dla dzieci. W ciekawie zaaranżowanej przestrzeni pokazywano dzieciom jak można ograniczyć marnowanie takich zasobów jak ciepło, woda i żywność. W szkołach przeprowadzono cykl szkoleń i warsztatów dla uczniów pn. "Owocowy zawrót głowy” oraz warsztaty z gospodarki obiegu zamkniętego dot. segregacji odpadów i niemarnowania jedzenia na stołówkach szkolnych.

BioCanteens2

W 2022 r. kontynuowano działania związane z międzynarodowym projektem BioCanteens2, realizowanym w ramach programu Urbact II, w którym Miasto

Wrocław zajmowało się rozwiązaniem problemu marnowania żywności w szkolnych stołówkach. Głównym celem działań było upowszechnianie idei less waste w powiązaniu ze zdrowym, zbilansowanym żywieniem we wrocławskich szkołach. Wszystko po to, by dzieci zjadały z chęcią zdrowe i atrakcyjne dla nich posiłki oraz by posiłki były dobrze zaplanowane, ograniczając marnowanie żywności.

Działania zaczęto od diagnozy procesu organizacji i gotowania oraz wydawania obiadów szkolnych. Sprawdzono m.in. ile jedzenia pozostaje po obiadach szkolnych (niewydanych obiadów i resztek), czego dzieci nie chcą jeść (co najczęściej zostaje), jakie są przyczyny marnowania żywności (np. czas na posiłek, menu, postawy wobec obiadów u dzieci i rodziców) itp. Dzięki temu powstały **„Rekomendacje dla placówek oświatowych w zakresie ograniczenia marnowania żywości”** opracowane wspólnie z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrocławiu. W ramach projektu rekomendacje pilotażowo wdrażane są w czterech szkołach wrocławskich jako tzw. mikropraktyki. W przyszłości mają one być wprowadzone w sposób systemowy do zbiorowego żywienia w szkołach. Do projektu pilotażowo wybrano 4 szkoły. Nawiązano współpracę z Uniwersytetem Przyrodniczym, Uniwersytetem Medycznym, Bankiem Żywności, inicjatywami oddolnymi (jadłodzielnie), Sanepidem czy firmą Venturis. Co ważne, w proces zmian projektowych włączono całe społeczności szkolne (zarządzający, rodzice, uczniowie, nauczyciele, pracownicy stołówki: intendenci, kucharze). Rekomendacje dla placówek zostały zawarte w opracowanej publikacji pn. „Niejadki, strączki i inne bolączki” - o żywieniu dzieci w wieku szkolnym, które jest zbiorem propozycji smacznych, prostych i sezonowych przepisów, które mogą być przygotowane zarówno przez kucharzy w stołówkach szkolnych, jak przez rodziców w domach.

Dodatkowe elementy wprowadzone w ramach projektu BioCanteens 2 dotyczą również kwestii ochrony klimatu, np. szkoły mogą otrzymywać tzw. zielony certyfikat, jeśli będą korzystać z produktów ekologicznych i lokalnych, wyprodukowanych w bliskiej odległości od Wrocławia (skrócenie łańcucha dostaw i zmniejszenie śladu węglowego w transporcie). W projekcie realizowane są również zajęcia edukacyjne na temat niemarnowania żywności dla społeczności szkolnej oraz szkolenia dla personelu kuchni podnoszące wiedzę i umiejętności

potrzebne do wdrażania zmian. Wprowadzenie Zielonych Certyfikatów poprzedzone zostało zorganizowaną konferencją, w której udział wzięły placówki szkolne posiadające stołówki.

Pakt Mediolański (Pakt o Miejskiej Polityce Żywnościowej)

20 kwietnia 2022 r. Prezydent podpisał w imieniu Wrocławia Pakt Mediolański, czyli Pakt o Miejskiej Polityce Żywnościowej. Jest to swoista deklaracja troski o system żywnościowy miasta z poszanowaniem wszystkich jego uczestników, a więc w sposób zrównoważony.

Nazwa Paktu pochodzi od Mediolanu, miasta – gospodarza Światowej Wystawy EXPO w 2015 roku oraz pomysłodawcy i inicjatora tej publicznej i świadomej deklaracji dbałości miast o swoje systemy żywnościowe, a w ślad za tym – o bezpieczeństwo żywnościowe mieszkańców. Obecnie sygnatariuszami Paktu jest 225 miast z całego świata, w tym od niedawna Wrocław.

Podpisanie Paktu zostało poprzedzone przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych, co wykazało, że w każdym z 6 obszarów Paktu Mediolańskiego (zarządzanie, zrównoważona dieta i żywienie, równość społeczna i ekonomiczna, produkcja żywności, dostawy i dystrybucja żywności oraz odpady spożywcze) samorząd Wrocławia wykazuje aktywność w postaci inicjowania i realizowania różnorodnych projektów. Komponenty te realizowane jednocześnie i wdrażane systemowo stanowią podstawy miejskiej polityki żywnościowej.

1 lipca 2022 r. o godz. 11:00 w Żyjni w Galerii BWA Design odbyła się konferencja prasowa promująca podpisanie Paktu. Wydarzenie spotkało się ze sporym zainteresowaniem mediów lokalnych.

W 2022 r. odbył się także międzynarodowy konkurs dobrych praktyk Paktu Mediolańskiego, w którym Wrocław wziął udział po raz pierwszy. Miasto otrzymało wyróżnienie za sposób, w jaki poradziło sobie z napływem rzeszy uchodźców z Ukrainy w lutym i marcu 2022 r. Było to nie lada wyzwanie, gdyż w ciągu kilku zaledwie tygodni niespełna 643-tysięczny Wrocław przyjął ponad 187 tysięcy uchodźców, czyli powiększył się o prawie 1/3. W kwietniu 2022 roku co

czwarty mieszkaniec Wrocławia był uchodźcą. Wszyscy ci ludzie, każdy dorosły i każde dziecko, mieli zapewnione wyżywienie oraz dostęp do wystarczającej ilości wody do picia.

Uroczysta ceremonia wręczenia nagród miała miejsce 17 października 2022 r. podczas 8. Światowego Forum Mediolańskiego Paktu Polityki Żywnościowej w Rio de Janeiro. Wyróżnienie, w zastępstwie Prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka, odebrała pani Marta Olkowska, Konsul Generalna RP w Kurytybie.

Przystąpienie do Paktu Mediolańskiego, jak i wyróżnienie w konkursie dobrych praktyk, ma dla Wrocławia ogromne znaczenie. Uświadomienie sobie, że żywność staje się naszym zasobem strategicznym, to pierwszy krok na drodze do zmiany paradygmatu myślenia o planowaniu przyszłości miasta.

ENERGIA - PLANOWANIE ENERGETYCZNE W GMINIE WROCŁAW

Grupa zakupowa energii elektrycznej

Od 2012 r. Gmina Wrocław kupuje energię w ramach tzw. grup zakupowych. W 2022 r. przeprowadzono na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych dwa przetargi dla IX Grupy Zakupowej, których przedmiotem była dostawa energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Pierwsze postępowanie przetargowe ogłoszone zostało w sierpniu 2022 r.

W skład Grupy Zakupowej weszły łącznie 264 podmioty, w tym:

- 228 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, UMW i inne),
- 36 jednostek posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra

zdrowia).

Łączny wolumen zamówionej energii dla IX Grupy Zakupowej wyniósł 151 107,208 MWh

Łączny szacowany koszt energii dla całej Grupy Zakupowej to 271 195 137,41 zł brutto

Postępowanie zostało unieważnione ze względu na to, że jedyna złożona oferta przewyższyła kwotę, którą Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia i nie mógł zwiększyć tej kwoty. Oferta złożona przez PGE Obrót S.A. wynosiła 405 683 945,61 zł brutto.

Drugie postępowanie przetargowe ogłoszone zostało w listopadzie 2022 r.

W skład Grupy Zakupowej weszło łącznie 265 podmiotów, w tym:

- 228 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, UMW i inne),
- 37 jednostek posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra

zdrowia).

Łączny wolumen zamówionej energii dla IX Grupy Zakupowej wyniósł 151 247,208 MWh

Łączny szacowany koszt energii dla całej Grupy Zakupowej to 207 666 107,02 zł brutto

Postępowanie zostało unieważnione ze względu na brak ofert.

1 grudnia 2022 r. odbyły się negocjacje z PGE Obrót S.A. dotyczące postępowania

o zamówienie publiczne na zadanie pn.: Dostawa energii elektrycznej dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. – oświetlenie przestrzeni publicznej.

W wyniku negocjacji ustalono cenę za realizację całości przedmiotu zamówienia w wysokości: 1 650,00 zł/MWh netto, sumarycznie: 58 020 284, 85 zł netto.

Łączny wolumen zamówionej energii wyniósł 35 163,809 MWh

Liczba jednostek objętych umową:

- 4 jednostki organizacyjne Gminy Wrocław (Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Zarząd Zasobu Komunalnego, Zarząd Zieleni Miejskiej oraz Zarząd Cmentarzy Komunalnych),
- 2 jednostki posiadające osobowość prawną (Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o. oraz Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.)

Grupa zakupowa paliwa gazowego wraz z dystrybucją

Od 2021 r. Gmina Wrocław kupuje paliwo gazowe wraz z jego dystrybucją na potrzeby jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i innych podmiotów w ramach tak zwanych Grup zakupowych.

W skład II Grupy Zakupowej na rok 2022 weszło 183 podmiotów:

- 170 jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, jednostki oświaty i inne),
- 13 jednostek posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra zdrowia).

Łączny wolumen roczny II Grupy Zakupowej: 61 456,618 MWh

Łączny szacowany koszt paliwa gazowego II Grupy Zakupowej: około 20 mln zł brutto.

W miesiącach luty-marzec 2022r. Miasto Wrocław przeprowadziło skutecznie procedurę złożenia Oświadczeń odbiorcy paliw gazowych o przeznaczeniu paliwa gazowego, o którym mowa w art.62bb ust.1 i w art.62ba ust.2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r.- prawo energetyczne (Dz. U. z 2021r. poz.716), dla jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław nieposiadających osobowości prawnej (odbiorca chroniony), co zabezpieczyło zakup paliwa gazowego w cenie gwarantowanej na poziomie 0,20017 zł/kWh z obniżonym VAT-em do 8% w miesiącu styczniu oraz obniżonym VAT-em do 0% w miesiącach luty-grudzień 2022r. Jednostki organizacyjne Gminy Wrocław posiadające osobowość prawną i spełniające wymogi ustawowe określone w ww. ustawie także złożyły stosowne oświadczenia, co zabezpieczyło zakup paliwa gazowego po cenie gwarantowanej jw.

W 2022 r. przeprowadzono przetarg dla III Grupy Zakupowej, którego przedmiotem był „Zakup w ramach umowy kompleksowej paliwa gazowego wraz z jego dystrybucją na potrzeby jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023r.” na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

W jej skład weszło łącznie 187 podmiotów, w tym:

- 174 jednostki organizacyjne Gminy Wrocław nieposiadające osobowości prawnej (szkoły, przedszkola, jednostki oświaty i inne),
- 13 podmiotów posiadających osobowość prawną (spółki, jednostki kultury, centra zdrowia, spółki).

Łączny wolumen III Grupy Zakupowej: 79 757,8 MWh.

Łączny szacowany koszt paliwa gazowego i jego dystrybucji III Grupy Zakupowej wyniesie około 27 mln zł + VAT.

Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Wrocław - Aktualizacja założeń 2023.

Przygotowano procedurę przetargową w celu wybrania Wykonawcy Aktualizacji założeń 2023. W dniu 15 grudnia 2022 r. została podpisana przez Gminę Wrocław umowa nr ZP/PN/3/2022/WKE z konsorcjum: tj. Energoekspert Energia i Ekologia z siedzibą w Katowicach oraz Pracownią Planowania Energetycznego Adam Jankowski- Katowice na wykonanie Aktualizacji założeń 2023 wraz z jej legislacją oraz przyjęciem tego dokumentu uchwałą przez Radę Miejską Wrocławia.

Opiniowanie rozwiązań proekologicznych i energooszczędnych z wykorzystaniem OZE / fotowoltaika, pompy ciepła itp./ w miejskich obiektach użyteczności publicznej.

W 2022 r. wydano 26 opinii dla miejskich obiektów użyteczności publicznej. Opracowano koncepcję zasilania Placu Społecznego we Wrocławiu z Odnawialnych Źródeł Zasilania oraz wodoru.

Dodatki dla podmiotów wrażliwych z tyt. wzrostu kosztów energii

Ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. 2022 poz. 1967 z 15.09.2022 z późn.zm.) nałożono na gminy obowiązek wypłaty dodatków energetycznych dla podmiotów wrażliwych. Dodatek przeznaczony był dla podmiotów wrażliwych, tj. mi.in.: podmiotów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, noclegowni albo ogrzewalni, podmiotów systemu oświaty, które ponoszą koszty zakupu węgla kamiennego, brykietu lub peletu zawierających co najmniej 85% węgla kamiennego, peletu drzewnego albo innego rodzaju biomasy, gazu skroplonego LPG albo oleju opałowego, wykorzystywanych na cele ogrzewania, w związku z wykonywaniem przez te podmioty ich podstawowej działalności, których główne

źródło ciepła jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Ogółem do Gminy Wrocław złożono 47 wniosków, z czego do 31 grudnia 2022 r.:

- 25 wniosków zweryfikowano pozytywnie i wypłacono w 4 transzach dodatki o łącznej wartości 650 392,72 zł,
- 5 wniosków zweryfikowano negatywnie o łącznej wartości 26 854,59 zł,
- wydano 5 decyzji o odmowie przyznania dodatków z powodu niespełnienia ustawowych warunków.

Rozliczenie pozostałej części wniosków przeniesiono na rok 2023.

Preferencyjna sprzedaż węgla

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych gminy mogły przystąpić do procesu dystrybucji węgla dla mieszkańców po cenie preferencyjnej 2tys. zł za tonę. Gmina Wrocław przystąpiła do procesu w ramach którego można było zgłaszać się z wnioskami o preferencyjny zakup paliwa stałego.

Do 31.12.2022 r. przyjęto 1339 szt. wniosków dotyczących preferencyjnego zakupu paliwa stałego. 1243 wnioski zweryfikowano pozytywnie, 96 wymagało dalszej weryfikacji z uwagi na braki formalne.

ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE WODAMI OPADOWYMI

Zarządzenie Prezydenta Wrocławia z dnia 20 marca 2020 r. wprowadza do stosowania wytyczne oraz katalogi modeli ulic zawarte w opracowaniu pod nazwą „Standardy planowania i projektowania ulic z uwzględnieniem zielono-niebieskiej infrastruktury”.
Na podstawie tego zarządzenia w 2022 r. zaopiniowano w zakresie

gospodarowania wodami opadowymi 154 dokumentów technicznych przekazanych przez jednostki i spółki miejskie.

Inwestycje i opracowania

W celu przystosowania przestrzeni publicznej do zmian klimatu, podniesienia komfortu mieszkańców w okresach upałów (zwiększenia odporności miasta na występowanie zjawiska „miejskiej wyspy ciepła") oraz retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych w miejscu opadu zlecono w trybie zamówień publicznych:

- realizację robót dla zadania gospodarowanie wodami opadowymi w obszarze ulic Skarbowców i Racławickiej– zadanie wspólne MPWiK- Miasto z dofinansowaniem unijnym; Wspólnie z MPWiK S.A. na podstawie Porozumienia
  w sprawie realizacji wspólnej inwestycji realizowany jest projekt pn. „Zagospodarowanie wód opadowych na terenie miasta Wrocławia – Etap I". Projekt posiada dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Zakres robót dla MPWIK obejmuje zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach zadania „Przebudowa rowu S-24 wraz z dopływami", w tym:

  - przebudowa istniejących przepustów,

    budowa zastawek,

  - czyszczenie i udrożnienie odcinków rowu S-24, S-24.1, S.24.1a i S-24.1c,

  - zabezpieczenie drzew w sąsiedztwie robót dla przebudowy rowu,

  - tymczasowe drogi i place technologiczne dla przebudowy rowu.

Zakres Gminy Wrocław obejmuje zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w ramach zadania „Budowa części retencyjnej Parku Krzyckiego" , w tym:

- wykonanie rozlewisk (rezerwuarów) 1a, 3, 3a wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym kładek i przepustów łukowych,
- nasadzenia roślin retencyjnych i hydrofitowych (w tym roślin zielnych, krzewów i drzew),
- ścieżki komunikacyjne (serwisowe) umożliwiające konserwację rozlewisk oraz zieleni,
- zabezpieczenie drzew w sąsiedztwie robót,
- niezbędna wycinka drzew pod realizację rozlewisk (rezerwuarów),
- nasadzenia drzew w ramach działań kompensacyjnych i wyrównujących za wycięte drzewa,
- tymczasowe drogi i place technologiczne,
- wykonanie i montaż elementów małej architektury.

Dodatkowo zakres Gminy Wrocław obejmuje zaprojektowanie docelowego zagospodarowania Parku Krzyckiego, w tym:

- ukształtowanie zieleni,
- elementy małej architektury

- opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn. - „Park kieszonkowy przy Powstańców Śląskich

Przyjęto rozwiązania mające na celu rozszczelnienie nawierzchni poprzez wprowadzenie elementów infrastruktury zielono – niebieskiej, takich jak zieleń, ogrody deszczowe, służące zrównoważonemu zagospodarowaniu wód opadowych w miejscu ich powstania Obszar objęty inwestycją zlokalizowany jest u zbiegu ul. Powstańców Śląskich i al. Wiśniowej;

- opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn. - „Zielono-niebieska Zajezdnia przy ul. Grabiszyńskiej”

Przedmiotem dokumentacji jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania poprzez wprowadzenie elementów infrastruktury zielono-niebieskiej na terenie Centrum Historii Zajezdnia. Zakres dokumentacji budowlanej i wykonawczej dotyczącej ww. terenu obejmuje:

- rozdział kanalizacji ogólnospławnej na terenie centrum na kanalizację deszczową i sanitarną,
- budowę podziemnych lub naziemnych zbiorników retencyjnych (zbiornika retencyjnego) na wody opadowe wraz z przelewem awaryjnym,
- budowę kanalizacji deszczowej wraz z niezbędnym uzbrojeniem na terenie centrum w tym systemie podczyszczającego wody opadowe z odprowadzeniem do projektowanych zbiorników retencyjnych (zbiornika retencyjnego),
- usunięcie nawierzchni nieprzepuszczalnej wraz z podbudową na wybranych przez Użytkownika i Inwestora lokalizacjach,
- ułożenie nawierzchni przepuszczalnej wykonanej z materiału o niższym współczynniku spływu lub ułożonej w sposób gwarantujące zatrzymanie wód opadowych w miejscu ich powstania i odprowadzenie jedynie nadmiaru wód, których zatrzymanie nie jest możliwe; nawierzchnia ciągów komunikacyjnych winna być wykonana z nadaniem spadków w kierunku zieleni lub posiadać inne rozwiązania alternatywne mające na celu zagospodarowanie wody opadowej na terenie zieleni,
- wykonanie ogrodów deszczowych,
- utworzenie gazonów gruntowych dla niskiej roślinności i pnączy wykonanie nasadzeń i zieleni (wysokiej średniej i niskiej),

- wykonanie nasadzeń pod ścianami budynków bezpośrednio w gruncie (preferowane przez Inwestora i Użytkownika) lub w donicach i pojemnikach,

- odłączenie spustów rynnowych z dachów budynków w celu umożliwienia zasilania roślin wodą deszczową,

- montaż elementów małej architektury (montaż ławek, śmietników, zdroju wody pitnej i inne),

- rozwiązania OZE wraz z urządzeniami umożliwiającymi rozbiór wytworzonej energii w miejscu inwestycji,

- wykonanie projektu tablicy informacyjnej promującej zastosowane rozwiązanie wraz z opisem uzyskanego efektu ekologicznego i zlokalizowanie jej w miejscu inwestycji,

- wykonanie dokumentacji projektowej przyłączy wodno-kanalizacyjnych do projektowanej przez Użytkownika w przyszłości toalety.

- opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania inwestycyjnego pn. - „Zielononiebieski skwer przy ulicy Suchej"

Celem przedmiotowego zadania jest rozszczelnienie nawierzchni w obszarze ścisłej zabudowy śródmiejskiej poprzez wprowadzenie elementów infrastruktury zielono – niebieskiej, takich jak zieleń (wysokiej, średniej i niskiej), ogrody deszczowe, służące zrównoważonemu zagospodarowaniu wód opadowych w miejscu ich powstania, małej architektury. Obszar objęty inwestycją zlokalizowany jest u zbiegu ulic Borowskiej i Suchej

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

- Oczekiwania i zamierzenia inwestycyjne, w tym dotyczące wód opadowych w związku z przystąpieniem do sporządzania 20 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

- Opinie i uwagi do 29 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Wydarzenia

- w ramach Wydarzenia Dni Odry przeprowadzono warsztaty, na których dzieci uczyły się czym są ogrody deszczowe i jak można tworzyć własne mini-ogrody w pojemnikach. Wykonano wspólnie ponad 100 ogródków.

Zdjęcia z warsztatów

Warsztaty miały na celu uświadomienie mieszkańcom, że odprowadzenie wód deszczowych do kanalizacji miejskiej to marnowanie naturalnych zasobów. Pokazywały także jak w prosty sposób można samemu gospodarować wodą deszczową na terenie własnej posesji.

Montaż źródełek wody pitnej w placówkach oświatowych

Program „Wrocławska kranówka”, rozpoczęty w 2019 r. realizowano we współpracy z Zarządem Inwestycji Miejskich. Polega on na wyposażeniu placówek oświatowych w zdroje wody pitnej. W 2022 r. z uwagi na sytuację pandemiczną i finansową został zawieszony.

Placówki, które wzięły udział w 3 edycjach Programu, jak również wysokość budżetu na dany rok wymieniono w poniższej tabeli:

2019		
Lp.	Obiekt	Budżet
5.	Szkoła Podstawowa nr 1	
6.	Szkoła Podstawowa nr 84	
7.	Szkoła Podstawowa nr 97	
8.	Szkoła Podstawowa nr 107	
9.	Liceum Ogólnokształcące nr XII	
10.	Liceum Ogólnokształcące nr III	
11.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1	
12.	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 21	77355,00 zł
2020		
Lp.	Obiekt	Budżet
5.	Szkoła Podstawowa nr 22	
6.	Szkoła Podstawowa nr 34	95 318.85 zł

2019		
7.	Szkoła Podstawowa nr 72	
8.	Szkoła Podstawowa nr 76	
9.	Szkoła Podstawowa nr 83	
10.	Liceum Ogólnokształcące nr X	
11.	Zespół Szkół Zawodowych nr 5	
12.	Zespół Szkół Gastronomicznych	
13.	Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych	
14.	Elektroniczne Zakłady Naukowe	
15.	Centrum Kształcenia Zawodowego	
2021		
Lp.	Obiekt	Budżet
5.	Szkoła Podstawowa nr 20	98 971,55 zł

2019		
6.	Liceum Ogólnokształcące nr V	
7.	Szkoła Podstawowa nr 24	
8.	Szkoła Podstawowa nr 37	
9.	Szkoła Podstawowa nr 64	
10.	Szkoła Podstawowa nr 109	
11.	Szkoła Podstawowa nr 28	
12.	Zespół Szkół nr 8	
13.	Szkoła Podstawowa nr 68	
14.	Szkoła Podstawowa nr 99	
15.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogólnokształcących	

OCHRONA PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚCI

Konsultacje dendrologiczne

Celem zadania jest wsparcie placówek miejskich, w szczególności edukacyjnych, w zakresie usług eksperckich dotyczących oceny stanu zadrzewienia. Zadanie polega na ocenie stanu zdrowotnego drzew i zagrożeń na terenach wybranych placówek miejskich poprzez:

- wskazanie zabiegów pielęgnacyjnych drzew mających na celu poprawę ich żywotności, statyki oraz bezpieczeństwa w ich otoczeniu,
- opracowanie opinii eksperckich,
- badanie pnia drzewa za pomocą tomografu akustycznego.

Placówki, korzystające z usług Dendrologa, jak również budżet i liczbę przebadanych drzew wymieniono w poniższej tabeli:

2020			
Lp.	Placówka	Budżet	Liczba drzew
1	Przedszkole nr 43	20.823,90	159
2	Przedszkole nr 18		
3	Przedszkole nr 93		
4	Szkoła Podstawowa nr 36		
5	Zespół Szkolno Przedszkolny nr 23		
6	Szkoła Podstawowa nr 72		
7	Przedszkole nr 2		
8	Przedszkole nr 74		
9	Szkoła Podstawowa nr 28		
10	Zespół Szkolno Przedszkolny nr 7		
11	Zespół Szkól nr 16		

12	Szkoła Podstawowa nr 84			
13	Zespół Szkolno Przedszkolny nr 8			
14	Szkoła Podstawowa nr 81			
15	Szkoła Podstawowa nr 64			
16	Centrum Kształcenia Ustawicznego			
17	Przedszkole nr 10			
18	Przedszkole nr 25			
19	Przedszkole nr 54			
20	Przedszkole nr 28			
21	Przedszkole nr 150			
22	Szkoła Podstawowa nr 36			
23	ZSP nr 4			
24	ZSP nr 1			

25	Szkoła Podstawowa nr 83		
26	LO nr V		
27	Zespół Szkół E-A		
28	ZSP nr 17		
2021			
Lp.	Placówka	Budżet	Liczba drzew
1	Szkoła Podstawowa nr 28	7.995,00	36
2	Szkoła Podstawowa nr 90		
3	Zespół Szkół Zawodowych nr 5		
4	Przedszkole nr 121		
5	Przedszkole nr 58		
6	P-146		
7	Szkoła Podstawowa nr 82		
8	LO XI		

9	SP 68		
10	Przedszkole nr 56		
11	LO XVII		
13	EZN		
14	ZSP nr 18		
15	Szkoła Podstawowa nr 82		
16	LO nr II		
17	Przedszkole nr 54		
18	Zespół Szkół Gastronomicznych		
19	GrowGreen Obszar nr 2		
2022			
Lp.	Placówka	Budżet	Liczba drzew
1	Dom Dziecięcy	64.882,50	119
2	Przedszkole nr 28		

3	Elektroniczne Zakłady Naukowe			
4	Liceum Oólnokształcące 17			
5	Przedszkole 56			
6	Szkoła Podstawowa nr 82			
7	Liceum Ogólnokształcące nr 5			
8	Zespół Szkolno Przedszkolny nr 7			
9	Centrum Kształcenia Ustawicznego			
10	Zespół Szkolno Przedszkolny 23			
11	Szkoła Podstawowa 72			
12	Sportowa Szkoła Podstawowa nr 72			
13	Zespół Szkół Plastycznych			
14	GG1			
15	Liceum Ogólnokształcące nr I			

16	Przedszkole nr 117			
17	Obszar 6 GG			
18	Szkoła Podstawowa nr 90			
19	Liceum Ogólnokształcące nr I			
20	Szkoła Podstawowa nr 90			
21	Szkoła Podstawowa nr 90			
22	Przedszkole nr 90			
23	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7			
24	Przedszkole nr 148			
25	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 22			
26	Elektroniczne Zakłady Naukowe			
27	Szkoła Podstwaowa nr 83			
28	Centrum Kształcenia Ustawicznego			

29	Zespół Szkół Logistycznych		
30	Szkoła Podstawowa nr 2		
31	Szkoła Podstwaowa nr 28		
32	Szkoła Podstawowa nr 43		
33	Zespół Szkół nr 1		
34	Szkoła Podstwowa nr 93		
35	Zespół Szkół nr 16		
36	LO nr 3		
37	Przedszkole nr 107		
38	Przedszkole nr 136		
39	LO nr 11		

REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZAMYKANIEM PROJEKTÓW 018 i 019 – FUNDUSZ SPÓJNOŚCI/ISPA

Projekt nr 2000/PL/16/P/PE/019 „Poprawa jakości wody we Wrocławiu”

Zakres Projektu obejmował:

- budowę głównych kolektorów ściekowych,
- modernizację Zakładu Produkcji Wody „Na Grobli”,
- rozbudowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej i wodociągowej wraz z odbudową nawierzchni dróg i chodników oraz instalację oświetlenia
  na 11 osiedlach: Stabłowice, Złotniki, Muchobór Wielki, Oporów, Klecina, Partynice, Krzyki Południe, Wojszyce, Ołtaszyn, Brochów i Jagodno.

W okresie sprawozdawczym współpracowano z radcami prawnymi przy prowadzonych sporach sądowych związanych z Kontraktem nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2 „Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki”, Kontraktem nr 2000/PL/16/P/PE/019-03.2.2 „Rozbudowa osiedlowej sieci kanalizacyjnej Złotniki” II, Kontraktem nr 2000PL16PPE019-03.5 „Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn”, Kontraktem nr 2000PL16PPE019-03.7 „Rozbudowa kanalizacji osiedlowej – etap III (Brochów, Jagodno)”.

W związku z wydzierżawieniem od gminy Wrocław przez MPWiK S.A. we Wrocławiu kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej i kanalizacji deszczowej wytworzonej w ramach Projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu”, gminie Wrocław przysługuje prawo do odliczenia podatku VAT dotyczącego nabycia ww. środków trwałych. W okresie sprawozdawczym zostały sporządzone rejestry zakupów obejmujące zestawienia faktur z wyszczególnionymi kwotami podatku VAT do odliczenia. Wartość odliczonego podatku VAT w 2022 r. wyniosła 3.779,30 zł.

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego wynikają z umów zawartych z MPWiK S.A. we Wrocławiu i dotyczą dzierżawy sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacji sanitarnej oraz kanalizacji deszczowej wybudowanych w ramach projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu”.

W okresie sprawozdawczym zostały wystawione faktury z tytułu dzierżawy majątku (zgodnie z umowami dzierżawy zawartymi z MPWiK S.A. we Wrocławiu) na łączną kwotę 8.742.338,25 zł brutto.

W 2022 r. zawarto 2 umowy sprzedaży na rzecz MPWiK S.A. dotyczące składników majątkowych w zakresie sieci i urządzeń wodociągowych oraz sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej wybudowanych przez gminę Wrocław w ramach Projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu", współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, w ramach Funduszu ISPA/Fundusz Spójności, ujętych dotychczas w umowach dzierżawy. Umowy sprzedaży i dochód wynikający ze sprzedaży wymienionych wyżej sieci obejmował poniższe osiedla:

- Złotniki - Umowa sprzedaży Nr US/1/WWE/D/2022na kwotę 52.095.579,00zł brutto,
- Wojszyce, Partynice, Krzyki Południe, Klecina - Umowa sprzedaży Nr US/1/WKE/D/2022na kwotę 44.304.383,00zł brutto.

W 2022 r. w ramach zadania WPI/258 „Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym poniesiono wydatki w wysokości 3.604.668,58 zł. Z kwoty tej dokonano płatności na poczet: kosztów sądowych i obsługi prawnej w związku ze sporami sądowymi, w tym przed Sądem Arbitrażowym w Paryżu oraz usługę nadzoru inwestorskiego przy wykonaniu instalacji fotowoltaicznej na 8 obiektach należących do gminy Wrocław.

DZIAŁANIA W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA I ROLNICTWA ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

W 2022 r. realizowano zadania administracyjne z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, polami elektromagnetycznymi, zanieczyszczeniem powietrza oraz z zakresu gospodarki wodnej i ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

Obszar działań w ww. zakresie obejmował sferę czysto administracyjną polegającą na prowadzeniu postępowań i wydawaniu orzeczeń w sprawach indywidualnych, jak również działalność kontrolną i interwencyjną w zakresie ustaw: Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uczestniczono w procesach nadzorowania i monitoringu aspektów środowiskowych dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego oraz ochrony przed hałasem, związanych z aktualizacją Systemu Ekozarządzania i Audytu – EMAS oraz brano aktywny udział w audytach środowiskowych związanych z aktualizacją systemu.

Ochrona powietrza atmosferycznego

- wydano pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza zgodnie z art. 181 ustawy Prawo ochrony środowiska - 25 decyzji dla podmiotów gospodarczych emitujących w sposób zorganizowany substancje gazowe i pyły z instalacji energetycznego spalania paliw oraz instalacji technologicznych, w których prowadzone są procesy: powlekania, nakładania spoiw, suszenia, czyszczenia powierzchni, lutowania, spawania, śrutowania, szlifowania, magazynowania materiałów sypkich o pojemności od 50 m^3, drukowania, energetycznego spalania paliw i innych;
- wydano 1 decyzję zmieniającą zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych dla instalacji, objętej systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- przyjęto zgłoszenia instalacji niepodlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na emisję, zgodnie z art. 152 ustawy POŚ - 26 zgłoszeń, które dotyczyły m.in. instalacji energetycznego spalania paliw, przeładunku i magazynowania paliw, instalacji do powlekania, instalacji spawania oraz stosowana w gastronomii do obsługi od 500 osób na dobę;
- wydano 3 zaświadczenia dotyczące przyjęcia zgłoszenia;
- przyjęto sprawozdania z okresowych pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji energetycznego spalania paliw oraz instalacji technologicznych (24 sprawozdania). Złożone sprawozdania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych emisji substancji do powietrza;
- podjęto interwencje w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 35

postępowań w sprawach interwencji, które dotyczyły głównie emisji z palenisk gospodarstw indywidualnych opalanych paliwem stałym, uciążliwości spalinowego sprzętu ogrodniczego, zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz warsztatu samochodowego. Ponadto interwencje dotyczące podejrzenia spalania odpadów w kotłach grzewczych przekazywane były do Straży Miejskiej Wrocławia;

- sporządzono opinie i uzgodnienia w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (117 opinii);
- opiniowano plany zagospodarowania przestrzennego (23 opinie);
- udzielono odpowiedzi na 11 wniosków dotyczących informacji o środowisku;
- sporządzono 1 opinię do projektów WBO;
- przekazano 1 sprawę organowi właściwemu do rozpatrzenia wniosku;
- opracowano oraz przesłano do Marszałka Województwa Dolnośląskiego sprawozdania z realizacji działań naprawczych oraz z działań krótkoterminowych określonych w Programie ochrony powietrza dla Miasta Wrocławia, przyjętego uchwałą nr XXI/505/20 z dnia 16 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 21 lipca 2020 r., poz. 4389);
- opiniowano projekt uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie uchwalenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, w której w 2020 r. został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego Nr 4994/VI/22 z dnia 8 marca 2022 r. Po wydaniu opinii do ww. projektu uchwały Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjął uchwałę nr XLVII/940/22 z dnia 14 lipca 2022 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja wrocławska, w której w 2020 r. został przekroczony poziom docelowy ozonu w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych. W związku z powyższym dla aglomeracji wrocławskiej od 2023 r. planowane są dwa dodatkowe działania naprawcze: DsEdEkOz – Edukacja Ekologiczna, która ma na celu uświadomienie społeczeństwa i wzbogacenie wiedzy w zakresie ograniczenia emisji prekursorów ozonu oraz DsITStOz – Uwzględnienie w istniejącym systemie sterowania ruchem alertów dotyczących przekroczeń stężeń ozonu i działań krótkoterminowych z nimi związanych;

- realizowano działania zawarte w Instrukcji postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia w związku z narażeniem ludności na ponadnormatywne stężenia zanieczyszczenia powietrza. Monitorowano na stronie bip.pl oraz wrocław.pl czy opublikowano powiadomienia o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu 1, 2 oraz 3 dla poszczególnych zanieczyszczeń (pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, B(a)P, NO_2, O_3) zgodnie z ww. Instrukcją;
- sporządzono raporty na Kolegium Prezydenta z danymi dotyczącymi jakości powietrza, na podstawie informacji udostępnionych przez GIOŚ na stronie internetowej https://powietrze.gios.gov.pl/ – raporty tygodniowe, dotyczące przekroczeń normy dobowej pyłu zawieszonego PM10 oraz ozonu;
- podpisano umowę nr WSR-E/1/2022 z dnia 3 stycznia 2022 r. na prezentację i utrzymanie funkcjonalności instalacji „Cyjanometr" autorstwa Martina Bricelj Baragi. Cyjanometr zlokalizowany w przestrzeni publicznej przy ul. Fryderyka Joliot-Curie 12 to pomnik, a zarazem oprogramowanie open source, które regularnie gromadzi obrazy nieba. Zdjęcia trafiają na stronę internetową, gdzie przyporządkowywane są odpowiednim odcieniom niebieskiego na kolistej skali. Internetowa strona Cyjanometru gromadzi również dane na temat jakości powietrza, tworząc w ten sposób archiwum, które służy do pomiaru i dokumentowania zmian zachodzących w środowisku.

Gospodarka wodno-ściekowa i ochrona wód

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej realizowano zadania administracyjne na podstawie ustawy Prawo wodne, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz ustawy Prawo ochrony środowiska:

- wydano decyzje nakazujące przywrócenie stanu pierwotnego lub wykonanie urządzeń zapobiegającym szkodom na podstawie art. 234 ustawy Prawo wodne - wydano 1 decyzję nakazującą wykonanie urządzeń zapobiegającym szkodom lub przywrócenie do stanu pierwotnego, którą po odwołaniu uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia, wydano 3 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie wydania decyzji nakazującej przywrócenie do stanu poprzedniego lub wykonanie urządzeń

zapobiegających szkodom, z czego jedną decyzje uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia, 1 postępowanie w sprawie zmiany stanu wody na gruncie jest w toku,

- wydano 1 decyzję odmowną w sprawie wydania zezwolenia na zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie miasta Wrocławia (decyzja utrzymana w mocy przez SKO, skarga do WSA),
- wydano 1 decyzję o zmianie decyzji udzielającej pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji,
- wydano 2 decyzje nakazujące przyłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej, 1 decyzję uchylającą i 1 umarzającą postępowanie z powodu przyłączenia nieruchomości do kanalizacji, 8 postępowań jest w toku
- wydano 2 zaświadczenia o ostateczności decyzji,
- przyjęto 1 zgłoszenie przydomowej oczyszczalni ścieków na podstawie art. 152 POŚ, wydano 1 decyzję odmawiająca przyjęcia zgłoszenia (odwołanie przesłane do SKO), odpowiedziano na 2 zapytania o warunki zgłoszenia POŚ,
- udzielono odpowiedzi na 12 wniosków o udostępnianie informacji o środowisku
  i informacji publicznej, w tym wydając 1 decyzję odmawiającą udzielenia informacji o środowisku i jego ochronie w wyżej wskazanym zakresie
- rozpoznano 26 spraw dotyczących interwencji w związku z zanieczyszczeniem ściekami wód i gruntów,
- rozpoznano 2 sprawy dotyczące zalewania wodami opadowymi sąsiednich działek, 1 sprawa w toku,
- w ramach prowadzonych postępowań przeprowadzono 25 wizji terenowych i 7 planowanych kontroli,
- prowadzono i koordynowano we współpracy z Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji S.A. oraz Strażą Miejską działania związane z zanieczyszczeniem rowów na terenie osiedla Leśnica, ,
- wydano 61 opinii w zakresie zagospodarowania wód opadowych i gospodarki wodno-ściekowej dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydano 150 opinii w zakresie gospodarki wodno-ściekowej planowanych przedsięwzięć (karty informacyjne przedsięwzięcia i raporty),
- wydano 9 opinii pomocniczych w zakresie środowiskowym dotyczące lokalizacji przystani oraz zagospodarowania nabrzeży

- wzięto udział w 1 odbiorze robót wykonanych prac konserwacyjnych na rowach, finansowanych środkami z dotacji celowych dla Miejskiej Spółki Wodnej we Wrocławiu,
- przekazano 8 spraw do innych organów na podstawie art. 65 Kpa, o przekazaniu sprawy każdorazowo zawiadamiano wnoszącego podanie
- podano do publicznej wiadomości 55 informacji i obwieszczeń innych organów
- udostępniono dokumenty archiwalne dotyczące 3 zakończonych postępowań
- przeanalizowano projekty WBO, wniesiono uwagi do 15
- sporządzono sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych w 2021 r. w Aglomeracji Wrocław wyznaczonej uchwałą nr XXXI/794/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Wrocław na potrzeby Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (Dz. Urz. Woj. Doln. 2020.6832 ogł. 09.12.2020), w tym korespondencja z gminami, MPWiK i BRW - 9 pism)
- sporządzono sprawozdanie z VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych dla Aglomeracji Wrocław,
- sporządzono sprawozdania z monitoringu postępów realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i Programie Ochrony Wód Morskich za 2021 r.,
- wykonano przegląd Aglomeracji Wrocław, przygotowano oświadczenie do PGW Wody Polskie, (prowadzono korespondencję w tej sprawie z Gminami - 16 pism)
- prowadzono działania związane z zanieczyszczeniem rz. Odry, (przygotowano 14 pism wychodzących, przygotowano dokumenty dla NIK i Prokuratury),
- przygotowano projekt uchwały w sprawie w sprawie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych oraz odbierania odpadów komunalnych w zakresie stawek za odbiór osadów,
- uczestniczono w pracach Zespołu ds. rzek na terenie Wrocławia (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 8623/22),

- wzięto udział w pracach Zespołu ds. Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi we Wrocławiu (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 8669/22),

Ochrona przed hałasem

Projekt "Hałas na Starym Mieście"

W okresie 04.08.-09.12.2022 r. realizowano projekt polegający na opracowaniu rozwiązań problemów hałasu na terenie osiedla Stare Miasto we Wrocławiu. Celem projektu było wypracowanie rozwiązań, które zminimalizują problem zanieczyszczenia hałasem na Starym Mieście z uwzględnieniem potrzeb i możliwości wszystkich stron, a w szczególności mieszkańców, artystów, władz lokalnych oraz właścicieli lokali gastronomicznych.

W ramach podpisanej z wykonawcą umowy przeprowadzono proces projektowy, badania i analizy, na podstawie których opracowano raport z przeprowadzonych badań, warsztatów oraz wypracowanych rozwiązań proponowanych do wdrożenia na terenie osiedla Stare Miasto.

Proces projektowy realizowany był w oparciu o metodykę design thinking. Design thinking to podejście projektowe wykorzystywane do rozwiązywania złożonych, często nieprecyzyjnie zdefiniowanych problemów, które angażują wielu interesariuszy (tzw. wicked problems). Wpisuje się ono w nurt projektowania stawiającego w centrum człowieka Human Centred Design wraz z jego potrzebami, problemami i aspiracjami.

Celem badań było odkrycie głównych problemów oraz wyzwań związanych z hałasem na Starym Mieście we Wrocławiu z perspektywy różnych podmiotów. Jakie emocje i oczekiwania towarzyszą różnym interesariuszom, jak hałas jest postrzegany, jaka jest jego skala i jakie są potencjalne możliwości rozwiązań. Metodami badawczymi były pogłębione wywiady z mieszkańcami, przedstawicielami Straży Miejskiej, Rad Osiedli i Przedsiębiorcami oraz obserwacje podczas dziennej wizyty terenowa z Departamentem Zrównoważonego Rozwoju oraz wieczornej z Radą Osiedla Stare Miasto.

Najczęściej wymienianymi w wywiadach źródłami hałasu to wystawianie nagłośnienia na zewnątrz oraz głośne grupy motocyklowe i tuningowane auta. Problem jest również brak porozumienia pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami i władzami miasta.

Synteza zebranych w czasie badań informacji pozwoliła zdefiniować właściwy problem (wyzwanie projektowe), a następnie podczas warsztatów kreatywnych wygenerować rozwiązania do zdefiniowanych wyzwań. Opracowano koncepcje odpowiadające na główne zidentyfikowane wyzwania, które poddano konsultacjom.

Na podstawie zgromadzonych informacji od uczestników w czasie konsultacji, wybrane rozwiązania przełożone zostały na finalnie opracowane rozwiązania. Oparte są o narzędzia, które pozwolą zbudować dialog pomiędzy interesariuszami: mieszkańcami Starego Miasta, przedsiębiorcami oraz władzami lokalnymi.

Rekomendowane rozwiązania w zakresie walki z hałasem na Starym Mieście

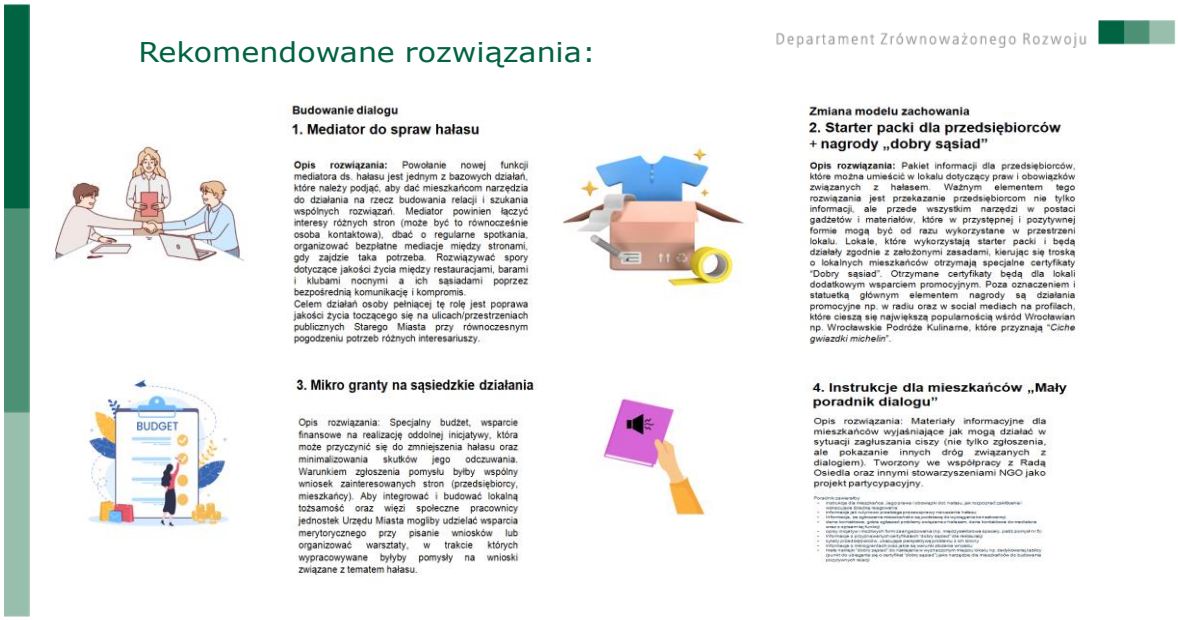

Dwa z ośmiu wskazanych w Raporcie rozwiązań, tj. "Starter pack'i dla przedsiębiorców" oraz "Miejscy pomocnicy", wytypowane zostały do realizacji w pierwszej kolejności.

Wypracowane rozwiązania realizowane w I etapie

Zespół ds. redukcji hałasu we Wrocławiu

W ramach powołanego przez Prezydenta Wrocławia w dniu 11 lutego 2019 r. Zespołu ds. redukcji hałasu we Wrocławiu nadzorowano i prowadzono działania na rzecz poprawy jakości klimatu akustycznego we Wrocławiu. W 2022 roku odbyły się 3 posiedzenia Zespołu. W trakcie spotkań omawiano m.in. tematy dotyczące: opracowania Strategicznej mapy hałasu Wrocławia oraz współpracy poszczególnych komórek i jednostek przy jej odbiorze, jak również realizacji projektu polegającego na opracowaniu rozwiązań problemów hałasu na terenie osiedla Stare Miasto. W związku z koniecznością zmiany składu osobowego, 23 listopada 2022 r. Prezydent Wrocławia podjął nowe zarządzenie w sprawie powołania Zespołu ds. redukcji hałasu we Wrocławiu.

Konieczne było również utrzymywanie w sprawności dwóch stacjonarnych stacji pomiaru hałasu, natężenia ruchu pojazdów i warunków atmosferycznych, zlokalizowanych przy ul. Bardzkiej oraz ul. Kowalskiej. Zlecono i przeprowadzono przegląd stacji wraz z ich niezbędną naprawą.

W zakresie ochrony środowiska przed hałasem :

- podjęto 63 interwencje w związku ze zgłoszeniami mieszkańców na uciążliwy hałas przemysłowy (pochodzący m.in. od instalacji wentylacyjnych, chłodniczych) oraz drogowy i tramwajowy,
- wydano 5 opinii w ramach wniosków złożonych przez inwestorów, mieszkańców i Rad Osiedli,
- przekazano 6 spraw organom właściwym do rozpatrzenia wniosków,
- sporządzono 217 opinii dotyczących akustycznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w ramach prowadzonych postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydano 23 opinii w zakresie uwarunkowań akustycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w trakcie opracowania,
- sporządzono 9 opinii do projektów WBO,
- udzielono odpowiedzi na 4 wnioski dotyczące informacji o środowisku,
- udzielono odpowiedzi na 1 wniosek dotyczący informacji publicznej,

- wszczęto 1 kontrolę działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu myjni samoobsługowej obejmującą przestrzeganie wymogów ochrony środowiska wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska,
- wykonano 4 pomiary emisji hałasu do środowiska mobilną stacją pomiaru hałasu.

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 02.07.2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia, instalacje wytwarzające promieniowanie elektromagnetyczne podlegają obowiązkowi zgłoszenia do organu ochrony środowiska.

W zakresie ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi wpłynęły:

- 282 zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne - przyjęto bez zastrzeżeń 262, pozostałe pozostawiono bez rozpoznania, bądź są w trakcie uzupełnień;
- 3 informacje o zmianach danych ujętych we wcześniej przyjętych zgłoszeniach;
- 9 prawidłowych informacji o zakończeniu eksploatacji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, 1 wniosek pomimo wezwania nie został uzupełniony.

Ponadto wydano 4 zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu dla zgłoszenia oraz zgodnie z art. 65 kpa 1 wniosek przekazano do innego organu zgodnie z kompetencją.

Zanieczyszczenie światłem

- podjęto 1 interwencję w związku ze zgłoszeniami mieszkańców dotyczącymi nadmiernej emisji światła z terenu zakładu przemysłowego
- sporządzono 8 opinii do projektów WBO

Program Ochrony Środowiska

Prezydent Miasta Wrocławia realizując obowiązek wynikający z art. 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska, przedstawia co 2 lata Radzie Miejskiej Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Ponadto obowiązek wynika z zapisów zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2025" (uchwała nr XLVIII/1137/17 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 listopada 2017 r.) oraz z „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030" (uchwała nr XLVI/1194/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 listopada 2021 r.).

W związku z powyższym zawarto w dniu 6 kwietnia 2022 r. umowę na opracowanie przedmiotowego dokumentu. Raport za rok 2020 - z wykonania Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016 - 2020 z perspektywą do roku 2025 oraz Raport za rok 2021 - z wykonania Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030 r. ma na celu zestawienie oraz dokonanie oceny jakościowej oraz ilościowej w zakresie postępu realizacji zadań ujętych w Programach. Ponadto Raport umożliwia analizę prowadzonych dodatkowych zadań, realizowanych z zakresu ochrony środowiska oraz ocenę zgodności z celami wyznaczonymi w Programach. W niniejszym dokumencie wykonano dogłębną analizę realizacji założonych wskaźników, zarówno rzeczowych jak i stanu środowiska, które pozwalają kompleksowo ocenić i opisać zagadnienia skuteczności oraz wykonalności Programów. Niniejszy Raport obejmuje lata 2020-2021.

Dotacje na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych

Rok 2022 był kolejnym z rzędu rokiem realizacji programu skierowanego do mieszkańców Wrocławia, którzy podłączyli swoje nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. W ramach programu właściciele domów jednorodzinnych mogli wnioskować o dofinansowanie inwestycji związanej z wykonaniem przyłącza kanalizacyjnego w wysokości 50% poniesionych i udokumentowanych kosztów, nie więcej jednak niż 2.000 zł. Warunkiem skorzystania z dotacji było

wykonanie inwestycji na nieruchomości , do której wnioskodawca posiadał tytuł prawny oraz złożenie do Wydziału Środowiska i Rolnictwa wniosku wraz załącznikami zawierającymi m.in:

- protokół przeglądu technicznego przyłącza kanalizacyjnego z MPWiK,
- umowę zawartą z MPWiK o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków,
- faktury lub rachunki za wykonane prace związane z podłączeniem do kanalizacji.

W minionym roku wpłynęło 36 wniosków o udzielenie dotacji, z czego 32 z nich rozpatrzono pozytywnie, w związku z czym na ich podstawie podpisano umowy dotacyjne i wypłacono dotacje na łączną kwotę 71.080,59 zł. Pozostałe 4 wnioski rozpatrzono negatywnie z powodu niespełnienia wymogów formalnych.

Gospodarka odpadami

Zezwolenia i pozwolenia na gospodarowania odpadami

W 2022 r. wydano:

- w zakresie zezwoleń na zbieranie lub przetwarzanie odpadów:
  - 2 zezwolenia na przetwarzanie odpadów,
  - 14 decyzji zmieniających zezwolenia,
  - 3 decyzje wygaszające zezwolenia,
  - 1 decyzję odmawiającą udzielenia zezwolenia,
  - 2 wnioski zostały pozostawione bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia braków formalnych;
- w zakresie pozwoleń na wytwarzanie odpadów:
  - 4 pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
  - 2 decyzje zmieniające pozwolenia,

- 1 decyzję wygaszająca pozwolenie.

Zgodnie z przyjętymi procedurami, przed wydaniem zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, lub pozwolenia na wytwarzanie odpadów przeprowadzane były oględziny miejsca planowanego prowadzenia działalności.

Ponadto przeprowadzano kontrole w zakresie przestrzegania warunków określonych
w decyzjach oraz przestrzegania przepisów ustawy o odpadach przez przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na zbieranie odpadów oraz przedsiębiorcę posiadającego pozwolenie na wytwarzanie odpadów.

Postępowania egzekucyjne dotyczące obowiązków o charakterze niepieniężnym

W okresie sprawozdawczym wydano 45 decyzji nakazujących usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich magazynowania lub składowania. Podjęto 522 interwencje dotyczące nielegalnego gromadzenia odpadów.

Działania egzekucyjne były podejmowane na podstawie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W 44 przypadkach niewywiązania się przez zobowiązanych z obowiązków określonych w wydanych decyzjach nakazujących posiadaczom odpadów usunięcie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, wystosowano upomnienia. Wystawiono 37 tytułów wykonawczych, wydano 7 postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia na kwotę łączną 82 000 zł, a 41 postępowań zakończono wykonaniem zastępczym obowiązków nałożonych na zobowiązanych w decyzjach nakazowych.

Nakazy usunięcia odpadów - wraków pojazdów

Wspólnie ze Strażą Miejską Wrocławia kontynuowano w oparciu o przepisy ustawy o odpadach rozpoczęte w 2016 r. działania mające na celu usunięcie

pojazdów wycofanych z eksploatacji pozostawionych na terenie Wrocławia poza drogą.

W dniu 4 stycznia 2022 r. podpisano umowę z rzeczoznawcami samochodowymi na realizację usługi w zakresie określenia, czy pojazd stanowi odpad o kodzie 16 01 04* (zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy).

W ramach zawartej umowy przekazano rzeczoznawcom zlecenia na wykonanie ekspertyz 49 pojazdów, z których 42 uznano za odpady. Koszt wykonanych ekspertyz wyniósł 13 431,60 zł brutto.

Ponadto, nieprzerwanie od 23 czerwca 2016 r. obowiązuje umowa ze stacją demontażu pojazdów na wykonanie usługi usunięcia, transportu i demontażu pojazdów pozostawionych na terenie Wrocławia poza drogą, które zostały zakwalifikowane przez biegłego rzeczoznawcę jako odpad. Usługa wykonywana jest bezpłatnie. W 2022 roku stacja demontażu usunęła 34 pojazdy wycofane z eksploatacji znajdujące się na terenie gminy Wrocław.

Łącznie w 2022 r. w przypadku 209 pojazdów wycofanych z eksploatacji podjęto działania mające na celu uznanie ich za odpad. 97 pojazdów zostało usuniętych w wyniku prowadzonych działań, a w sprawie 49 pojazdów prowadzone są w dalszym ciągu czynności wyjaśniające. W przypadku 1 pojazdu wysłano do właściciela nieruchomości pismo dotyczące procedury usuwania wraków pojazdów, a 48 spraw przekazano do Straży Miejskiej Wrocławia. Jeden pojazd figurował w policyjnej bazie danych jako utracony i został odholowany przez policję na parking depozytowy Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. W przypadku 13 pojazdów stwierdzono brak podstaw do podjęcia działań mających na celu zakwalifikowanie pojazdów jako odpady i ich usunięcie.

Aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

Zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 101d ust. 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, starosta ma obowiązek dokonania raz na 2 lata aktualizacji wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni

ziemi. Wykaz należało sporządzić i przekazać regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 5 października 2018 r.

W związku z powyższym termin drugiej aktualizacji przedmiotowego wykazu przypadł na 2022 rok. Zaktualizowano sporządzony dla Wrocławia wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi poprzez dopisanie kolejnych 7 pozycji i w wyznaczonym terminie przekazano regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska we Wrocławiu. Do sporządzenia aktualizacji wykazu posłużyły głównie informacje i dokumenty pozyskane na etapie prowadzenia w tutejszym Wydziale postępowań w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć

Odpady komunalne

Prowadzono rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W 2022 r. do rejestru wpisano 3 oraz wykreślono 6 przedsiębiorców. Dwa wpisy zostały zmienione. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. do rejestru wpisanych było 14 przedsiębiorców.

Podjęto czynności kontrolne wobec czterech przedsiębiorców wpisanych do rejestru. Na skutek zawiadomień o planowanym przeprowadzeniu kontroli trzech przedsiębiorców złożyło wnioski o wykreślenie ich z rejestru i wnioski te zrealizowano. W związku z czym zaniechano przeprowadzania trzech kontroli na skutek wykreślenia wpisu. W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych jeden podmiot złożył wniosek o wykreślenie z rejestru działalności regulowanej, w związku z czym zakończono prowadzenie kontroli i podmiot wykreślono z rejestru.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi

Opracowano roczne sprawozdanie Prezydenta Wrocławia z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2021 rok. Sprawozdanie

przekazano Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego i Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska za pośrednictwem danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – dalej BDO. Wszystkie wymagane przepisami prawa poziomy zagospodarowania odpadów komunalnych zostały przez gminę Wrocław osiągnięte.

Sprawozdanie to opracowano na podstawie informacji z rocznych sprawozdań za 2021 r. przekazanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (31 podmiotów), a także sprawozdań podmiotu prowadzącego 2 punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) oraz rocznych sprawozdań przedsiębiorców zbierających odpady komunalne (24 podmioty). Sprawozdania przekazano Prezydentowi Wrocławia za pośrednictwem BDO. Łącznie przeanalizowano 223 sprawozdania złożone w systemie BDO.

Jeden podmiot wpisany do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości złożył sprawozdanie jeden dzień po terminie i w związku z tym została mu naliczona kara pieniężna w wysokości 100 zł.

Jeden podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umów zawartych z właścicielami nieruchomości nie osiągnął wymaganego przepisami prawa poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, dlatego została wydana decyzja naliczająca temu podmiotowi karę pieniężną w wysokości 10 241,21 zł za nieosiągnięcie poziomu. Podmiot złożył odwołanie od tej decyzji i sprawa została przekazana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Do końca 2022 r. SKO nie wydało rozstrzygnięcia w sprawie.

Nieczystości ciekłe

Zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych

Od 9 sierpnia 2022 r., po zmianie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zaczęły obowiązywać zezwolenia w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych. W związku ze zmianą przepisów nieczystości gromadzone w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków mogą być traktowane wyłącznie jako nieczystości ciekłe, a nie jako odpady, a podmiot który zamierza osadniki opróżniać, obowiązany jest uzyskać stosowne zezwolenie.

Wydane przed dniem 9 sierpnia 2022 r. zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, do czasu ich wygaśnięcia lub cofnięcia uprawniają przedsiębiorców, którym zostały wydane, także do wykonywania działalności w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych odebranych z tych instalacji, pod warunkiem udokumentowania gotowości odbioru nieczystości zebranych z osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków przez stację zlewną i zgłoszenia zamiaru prowadzenia w tym zakresie działalności wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta przed rozpoczęciem działalności w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych odebranych z tych instalacji.

W związku z powyższym przedsiębiorca, który zamierza prowadzić działalność w zakresie opróżniania osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków, od 9 sierpnia 2022 r. musiał pisemnie zgłosić do Wydziału Środowiska i Rolnictwa zamiar prowadzenia takiej działalności z załączonym dokumentem potwierdzającym gotowość odbioru takich nieczystości przez stację zlewną (np. promesą lub umową).

O powyższych zmianach poinformowano pisemnie wszystkich przedsiębiorców posiadających zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Wrocławia. Informacja ta została również zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia. Do końca 2022 roku jeden przedsiębiorca uzyskał uprawnienia do opróżniana osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych.

W roku 2022 wydano:

- 10 decyzji zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 3 decyzje zmieniające zezwolenia,
- 1 decyzję stwierdzającą wygaśnięcie decyzji zezwalającej na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 1 decyzję cofającą bez odszkodowania zezwolenie na prowadzenie działalności
  w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 2 decyzje umarzające postępowanie w całości jako bezprzedmiotowe. Jedna sprawa dotyczyła cofnięcia zezwolenia, a druga wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych,
- 1 wniosek o wydanie decyzji zezwalającej na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych został pozostawiony bez rozpoznania.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie Wrocławia zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych posiadało 52 przedsiębiorców.

W 2022 r. przeprowadzono 11 kontroli przedsiębiorców pod kątem wywiązywania się z warunków określonych w decyzjach Prezydenta Wrocławia zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie Wrocławia. Wszystkie nieprawidłowości ujawnione w wyniku przeprowadzonych kontroli zostały przed przedsiębiorców skorygowane.

W trzech pierwszych kwartałach 2022 r. przedsiębiorcy posiadający zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych przekazali na stacje zlewne nieczystości ciekłe bytowe w ilości 195 028,79 m^3 oraz nieczystości ciekłe przemysłowe w ilości 620,07 m^3.

Sprawozdawczość w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi

Przedsiębiorcy są obowiązani do sporządzania kwartalnych sprawozdań o ilości i rodzaju odebranych nieczystości ciekłych, a także o sposobach ich zagospodarowania oraz do przekazania sprawozdań prezydentowi miasta w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy.

W 2022 r. przyjęto łącznie 196 sprawozdań. Ze złożonych sprawozdań wynika, że w IV kwartale 2021 r. nieczystości ciekłe odbierało 35 przedsiębiorców posiadających zezwolenie, w I i II kwartale 2022 r. – 36, a w III kwartale 2022 r. 37 przedsiębiorców. Pozostali przedsiębiorcy posiadający zezwolenie nie świadczyli usług na terenie Wrocławia.

W sprawie przedmiotowych sprawozdań kwartalnych wysłano 18 pism.

W związku ze zmianami w sprawozdawczości w zakresie gospodarowania nieczystościami ciekłymi, których termin wejścia w życie to 1 stycznia 2023 r., opracowano wzór kwartalnego sprawozdania, które przedsiębiorcy będą składać od 2023 roku oraz przekazano pocztą elektroniczną wszystkim przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie Wrocławia. Wzór sprawozdania został również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Ewidencja zbiorników bezodpływowych i kontrola częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych

W ramach zadania polegającego na ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontroli częstotliwości pozbywania się nieczystości ciekłych, za pośrednictwem MPWiK S.A. zwrócono się do 3891 właścicieli nieruchomości nieprzyłączonych do sieci kanalizacyjnej z prośbą o wypełnienie i odesłanie do Wydziału Środowiska i Rolnictwa ankiety dotyczącej sposobu odprowadzania ścieków z nieruchomości. Informacje o ankietach zostały zamieszczone na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia. Odpowiedzi udzieliło 1357 właścicieli, którzy wraz z

ankietami przedłożyli stosowne dokumenty potwierdzające realizację obowiązku opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników przydomowych oczyszczalni ścieków. Wszystkie dokumenty poddano kontroli, w wyniku czego 683 właścicieli zostało wezwanych pisemnie do uzupełnienia dokumentacji tj. umowy z przedsiębiorcą uprawnionym do opróżniania zbiorników i transportu nieczystości ciekłych na terenie Wrocławia lub faktur za realizację tych usług.

Obowiązek przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej

W 2022 r. wszczęto 37 postępowań administracyjnych w związku z niewykonaniem obowiązku przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, wydano 39 decyzji nakazujących przyłączenie nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej i umorzono 21 postępowań w związku z faktem wykonania obowiązku przyłączenia przez właścicieli nieruchomości. W 5 przypadkach strony złożyły odwołanie od decyzji nakazującej przyłączenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Cztery decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia, a jedna uchylona z jednoczesnym umorzeniem postępowania.

W okresie sprawozdawczym wystosowano również 27 upomnień do osób zobowiązanych do przyłączenia nieruchomości do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Zmiana regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia

W związku ze zmianą przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przystąpiono do prac nad zmianą uchwały w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Projekt został przedstawiony Radzie Miejskiej Wrocławia w dniu 22 grudnia 2022 r.

Zmiany regulaminu dotyczyły gospodarowania nieczystościami ciekłymi powstającymi na terenie nieruchomości. Zmianie uległa definicja nieczystości

ciekłych, za które uważa się obecnie ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych lub osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. Dotychczas przez nieczystości ciekłe rozumiano ścieki gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Wobec powyższego w regulaminie wprowadzono wymagania w zakresie częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości ciekłych gromadzonych w osadnikach przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto zweryfikowano przepisy dotyczące częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych i osadników przydomowych oczyszczalni ścieków oraz wskazano sposób dokumentowania wywozu nieczystości ciekłych.

Z uwagi na duży wzrost kosztów za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, zmieniono częstotliwość odbioru odpadów metali, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, papieru i odpadów wielkogabarytowych.

W związku z utrzymującą się na znacznym poziomie populacją szczurów zmieniono również okres letniej deratyzacji.

Deratyzacja

Kontynuowano rozpoczęte w 2014 r. kontrole właścicieli, zarządców oraz użytkowników nieruchomości w zakresie prowadzenia zabiegów deratyzacji na obszarach podlegających temu obowiązkowi zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Niniejsze działania polegały na przeprowadzeniu wizji lokalnej, służącej ustalaniu obszarów, które w związku z występowaniem szczurów winny zostać objęte deratyzacją. W dalszej kolejności zwracano się do właścicieli, zarządców oraz użytkowników przedmiotowych nieruchomości o przeprowadzenie deratyzacji oraz udokumentowanie wyżej wymienionego faktu w Wydziale Środowiska i Rolnictwa.

Ponadto, w wyniku podjętych kontroli jednostki gminne zarządzające nieruchomościami należącymi do gminy Wrocław, tj.: Zarząd Zasobu Komunalnego, Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Zarząd Zieleni Miejskiej oraz

Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o., prowadziły zabiegi doraźnej deratyzacji na terenach na których zaobserwowano miejsca gniazdowania szczurów.

W związku z obserwowaniem populacji szczurów na terenie centrum Wrocławia zawarto trzy umowy na świadczenie usług obejmujących kompleksową deratyzację gminnych terenów zewnętrznych obejmujących obszar osiedli Stare Miasto, Przedmieście Świdnickie i Oławskie oraz Nadodrze. Usługi realizowano nieprzerwanie od dnia 25 stycznia 2022 r. do dnia 30 listopada 2022 r. na obszarze osiedli Przedmieście Świdnickie i Oławskie oraz Nadodrze oraz od dnia 28 marca 2022 r. do dnia 30 listopada 2022 r. na obszarze osiedla Stare Miasto. Ich łączny koszt wyniósł 200 987,78 zł. W ramach umów zabiegami objęto obszar o łącznej powierzchni 50,86 ha.

Dodatkowo, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz na stronie internetowej www.wroclaw.pl publikowano komunikaty informujące o zbliżających się terminach obowiązkowych deratyzacji oraz o zasadach postępowania z resztkami jedzenia w celu uniknięcia dokarmiania oraz ograniczenia populacji szczurów.

Ponadto, w ramach kampanii edukacyjnej skierowanej do mieszkańców, za pośrednictwem spotów wyświetlanych w środkach komunikacji miejskiej oraz ulotek i plakatów, przekazywano wiedzę o obowiązku deratyzacji nieruchomości, a także o dobrych praktykach, jakie sami mieszkańcy mogą wdrożyć, w celu zminimalizowania możliwości stwarzania warunków dogodnych do występowania gryzoni. W ramach niniejszych działań w roku sprawozdawczym rozdysponowano ok. 2 000 plakatów i ulotek.

W przedstawionym w grudniu 2022 r. projekcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia zaproponowano wydłużenie z 1 do 3 miesięcy obowiązkowej deratyzacji przeprowadzanej w okresie letnim tj. od 1 czerwca do 31 sierpnia oraz wprowadzenie do regulaminu zakazu pozostawiania odpadów poza pojemnikami lub workami służącymi do zbierania odpadów komunalnych, w tym w szczególności resztek jedzenia i odpadów żywności, które mogą stanowić pożywienie zwierząt wolno żyjących, takich jak gryzonie czy ptaki.

Ponadto w 2022 r. prowadzono prace nad ujednoliceniem umów na usługę deratyzacji w celu ustandaryzowana sposobu jej prowadzenia na zasobie gminnym oraz poprawy skuteczności realizowanych działań, w tym dotyczących zakresu sprawowania kontroli, ujednolicenia oznakowania terenu na którym prowadzone są zabiegi oraz naliczania kar umownych.

Udostępnianie informacji o środowisku i informacji publicznej

W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 98 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku. Za udostępnienie informacji uiszczone zostały opłaty w łącznej kwocie 407,45 zł. W trybie udostępnienia informacji publicznej rozpatrzono 1 wniosek.

Opinie i uzgodnienia

W okresie sprawozdawczym udzielono ogółem 198 opinii i uzgodnień, w tym 23 opinie dotyczące opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 159 uzgodnień warunków realizacji inwestycji w zakresie gospodarki odpadami na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach

W okresie sprawozdawczym w Dziale Ocen Oddziaływania na Środowisko prowadzono ok. 240 postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach których:

- wydano 68 decyzji w tym:

- 31 decyzje środowiskowe dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- 7 decyzji dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 18 decyzji umarzających postępowania ws. wydania decyzji środowiskowej,
- 3 decyzje odmawiające określenia środowiskowych uwarunkowań,
- 6 decyzji przenoszących decyzje na inny podmiot,
- 3 duplikaty decyzji,

- wydano 15 postępowań odmawiających wszczęcia postępowania administracyjnego,
- wydano 34 zaświadczenia o ostateczności decyzji.

Ponadto:

- wydano 92 opinii dotyczących kwalifikacji planowanych przedsięwzięć do przeprowadzenia postępowania ws. wydania decyzji środowiskowej.
- przeanalizowano 116 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku, 1 wniosek o udostępnienie informacji publicznej.

W 2022 r. wpłynęło 7 wniosków o wydanie decyzji dla przedsięwzięć, które będą realizowane na podstawie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu
i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1538).

Decyzje zostały wydane dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności dla inwestycji dotyczących zabudowy mieszkaniowej, hotelowej i usługowej wraz z niezbędną

infrastrukturą techniczną (parkingami i garażami) oraz inwestycji związanych z budową i przebudową obiektów/instalacji w tym:

Inwestycje związane z budową osiedli mieszkaniowych, zabudową hotelową i usługową m.in.:

- Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z wydzieloną częścią usługową (handlową), częścią hotelarską i częścią biurową, garażem wbudowanym wraz z zagospodarowaniem terenu, infrastrukturą techniczną oraz rozbiórką istniejących obiektów kolidujących z planowaną inwestycją przy ul. Braniborskiej,
- Zespół budynków usługowych z usługą noclegową oraz innymi usługami towarzyszącymi wraz z garażami podziemnymi, drogą wewnętrzną oraz zagospodarowaniem terenu przy ul. Eugeniusza Horbaczewskiego,
- Budynek biurowo – hotelowy z częścią handlowo-usługową przy ul. Kolejowej,
- Budowa budynku mieszkalno-usługowego z garażem podziemnym przy ul. Bernardyńskiej – etap II,
- Budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z parkingami podziemnymi i infrastrukturą techniczną przy ul. Kleczkowskiej,
- Budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami w parterze z garażem podziemnym wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu (etap I) oraz budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z garażem podziemnym wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu (etap II) we Wrocławiu na Popowicach,
- Budowa trzynastu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z trzema garażami podziemnymi wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu przy ul. Lawendowej,
- Budowa zespołu budynków wielorodzinnych z garażami podziemnymi i wbudowanymi, z lokalami usługowymi w parterze wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną, zlokalizowany na działkach nr 37/3, 38/30, 39/3 i 40/1 AM 26 obręb Psie Pole,

- Budynek mieszkalny wielorodzinny z wbudowanymi lokalami usługowymi i garażami wielostanowiskowymi zlokalizowany przy ul. Ślężnej,
- Budowa zespołu budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami usługowymi w parterze i garażem podziemnym oraz przebudową istniejącego budynku mieszkalnego wraz ze zmianą sposobu użytkowania na lokale usługowe na Maślicach,
- Budowa zespołu budynków mieszkaniowych wielorodzinnych z wbudowanymi garażami wielostanowiskowymi wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej i zagospodarowaniem terenu przy ul. Krakowskiej,
- Rozbudowa, nadbudowa istniejących budynków spichlerzy (budynek A, C) oraz magazynu (budynek B) wraz z ich przebudową ze zmianą sposobu użytkowania na funkcję biurową (usługową), z parkingami wbudowanymi, rozbiórką trzech budynków i części jednego oraz budową niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej zlokalizowanych przy ul. Kleczkowskiej,
- Zabudowa mieszkalna wielorodzinna z usługami w części parteru, podziemnym parkingiem oraz zagospodarowaniem terenu przy ul. Dmowskiego,
- Zespół zabudowy obejmujący budynki mieszkaniowo-usługowe wielorodzinne, wille miejskie oraz zabudowę jednorodzinną szeregową bliźniaczą przy ul. Kutrzeby.

Inwestycje związane z budową i przebudową instalacji/obiektów m.in.:

- Rozbudowa pomostów cumowniczych dla łodzi w przystani na basenie rzeki Odry w obrębie portu Osobowice we Wrocławiu,
- Budowa infrastruktury technicznej w postaci parkingów nadziemnych i podziemnych na projektowanym osiedlu domów wielorodzinnych we Wrocławiu przy ul. Góreckiej,
- Budowa warsztatu samochodowego z blacharnią i lakiernią przy ul. Tynieckiej,
- Budowa dwóch zbiorników na AdBlue na istniejącej stacji paliw płynnych we Wrocławiu przy ul. Długiej,
- Budowa nowego szpitala onkologicznego we Wrocławiu ul. Kosmonautów,

- Budowa naziemnego modułu AdBlue o objętości do 4 m3 wraz z instalacja elektryczną na istniejącej stacji paliw przy ul. Żmigrodzkiej,
- Budowa instalacji magazynowania gazów technicznych (azotu i tlenu) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w rej. ul. Targowej,
- Budowa hali logistycznej we Wrocławiu przy ul. Narutowicza i Rakietowej,
- Budowa zespołu budynków usługowo - handlowych wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną przy ul. Kiełczowskiej,
- Instalacja lakierni proszkowej wraz z urządzeniami towarzyszącymi w istniejącej hali przy ul. Opolskiej 188,
- Centrum aktywności gospodarczej z zapleczem biurowo - socjalnym i infrastrukturą techniczną, obręb Muchobór Wielki,
- Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. J. Gromkowskiego, ul. Koszarowa 5,
- Budowa budynku produkcyjnego 3M Wrocław wraz z infrastrukturą techniczną – budynek nr 4, faza 1 i faza 2, planowane do lokalizacji na terenie zakładu 3M przy ul. Kowalskiej 143,
- Budowa zakładu cynkowania ogniowego przy ul Piołunowej,
- Przebudowa linii odtłuszczania w fabryce BSH Sprzęt Gospodarstwa Domowego sp. z o.o. Zakład produkcyjny we Wrocławiu przy ul. Żmigrodzkiej 143.

W zakresie gospodarki odpadami m.in.:

- Zakład zbierania i przetwarzania odpadów Arkus Arkadiusz Bańdura we Wrocławiu przy ul. Strachowickiej 83,
- Utworzenie punktu zbierania zużytych pojazdów i niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, obręb Widawa we Wrocławiu,
- Budowa punktu przetwarzania i recyklingu gruzu budowlanego o kodach 170101, 170102, 170107, obręb Jerzmanowo.

W 2022 r. wpłynęły 3 odwołania od decyzji środowiskowych, w tym 1 decyzja została uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia, 2 decyzje są pozostające w rozpatrzeniu.

Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Udzielono 29 informacji do projektów mpzp.

Zestawienie analityczne z danych obejmujących wcześniejsze okresy sprawozdawcze odnośnie decyzji środowiskowych

W 2018 r. przeprowadzono 194 postępowania, wydano 57 decyzji środowiskowych, 11 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.

W 2019 r. przeprowadzono 181 postępowań dotyczących decyzji środowiskowych Łącznie wydano 67 decyzji środowiskowych, 3 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.

W 2020 r. przeprowadzono 183 postępowania dotyczące decyzji środowiskowych, wydano 72 decyzje środowiskowe, 13 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania

W okresie do 1.01.2017 r. dla postępowań, których wnioskodawcą była jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania ww. decyzji, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, 1000, 1349 i 1432), zwana dalej „jednostką samorządu" był wójt, burmistrz, prezydent.

Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b i l ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy ooś oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2015 r. poz. 1936, 2171), od 1.01.2017 r. dla postępowań, których wnioskodawcą była jednostka samorządu oraz przedsięwzięć znajdujących się na terenach zamkniętych właściwym był Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

W związku z wejściem w życie z dniem 24 września 2019 r. ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019r. poz. 1712), zwanej dalej: „ustawą zmieniającą” ponownie zmieniły się kompetencje wójtów, burmistrzów, prezydentów w sprawie wydawania decyzji środowiskowych.

Zgodnie z art. 1 pkt 19 ustawy zmieniającej, wójt, burmistrz, prezydent jest właściwy dla:

- przedsięwzięć zlokalizowanych na terenach zamkniętych (z wyłączeniem inwestycji w zakresie linii kolejowych i ustalonych przez MON),
- postępowań, których wnioskodawcą jest jednostka samorządu.

W związku z powyższym, występują rozbieżności w ilości prowadzonych postępowań oraz wydanych decyzji środowiskowych. Rozbieżności te najbardziej są widoczne w latach 2016 i 2018. W 2016 r. przeprowadzono 277 postępowań dotyczących decyzji środowiskowych, wydano 73 decyzje środowiskowe oraz 96 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.

Natomiast w 2018 r. przeprowadzono 194 postępowania, wydano 57 decyzji środowiskowych, 11 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.

W związku z powyższą zmianą przepisów, w kolejnych latach przewiduje się wzrost ilości postępowań oraz decyzji środowiskowych wydawanych w imieniu Prezydenta Wrocławia.

W roku 2020 przeprowadzono podobną ilość postępowań jak w 2019 r. W tym okresie nie zmieniły się przepisy związane z kompetencjami organów odnośnie wydawania decyzji środowiskowych.

W 2021 r. przeprowadzono ok. 206 postępowań ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowań, czyli więcej niż w roku 2020, w którym przeprowadzono ok. 183 postępowania.

W dniu 20.05.2022 r. weszło w życie Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. (Dz. U. 2022.1071) zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z ww. rozporządzeniem zostały

uchylone: punkt 7 w § 2 oraz punkt 8 w § 3 dot. instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych oraz radiolokacyjnych,

W związku z powyższym w 2022 r. wydano tylko jedną decyzję dla stacji bazowej telefonii komórkowej. Pozostałe postępowania o wydanie decyzji dla ww. przedsięwzięć zostały umorzone.

W 2022 r. przeprowadzono ok. 240 postępowań ws. decyzji o środowiskowych uwarunkowań, czyli więcej niż w roku 2021, w którym przeprowadzono ok. 200 postępowań.

OCHRONA PRZYRODY I LEŚNICTWO

Sumaryczne zestawienie danych ilościowych w zakresie czynności zrealizowanych w 2022 r.

przydzielonych pism wg EOD	3561
wszczętych postępowań administracyjnych	3498
wydanych decyzji administracyjnych	767
pism przychodzących w uzupełnieniu wniosków	911
pism pośrednich wychodzących w sprawach	1116
wydanych opinii	66
wydanych zaświadczeń	1716

przydzielonych pism wg EOD	3561
wydanych postanowień	116
otrzymanych wiadomości e-mail (skrzynka Kierownika)	6645
Interwencje	261
Kontrole realizacji postanowień decyzji	10
Kontrole w terenie – gospodarka i leśna	2
Liczba wydanych świadectw legalności pozyskania drewna	12
Liczba rozpatrzonych wniosków w kontekście udzielenia pomocy de minimis	0
Dostęp do informacji o środowisku	185

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o lasach, ustawy prawo łowieckie jak i ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wydano łącznie 767 decyzji. Strony odwołały się od 11 decyzji. Stanowi to 1,43 % wszystkich, wydanych w 2022 r. decyzji (w

procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania dopuszcza się do 5% ilości uchyleń w stosunku do ilości wydanych decyzji).

Ochrona terenów zieleni i zadrzewień

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz na podstawie ustawy o transporcie kolejowym wydano 760 decyzji administracyjnych (w tym 4 decyzje z ustawy o transporcie kolejowym). 494 decyzje dot. zezwolenia na usunięcie zadrzewień, 72 decyzje umarzające, 47 decyzji zmieniających. W 38 decyzjach nie zezwolono na usunięcie zadrzewień, w 9 decyzjach odmówiono ich wydania, w 7 decyzjach wygaszono uprawnienia wynikające z decyzji pierwotnych oraz rozstrzygnięto dla pozostałych w inny sposób (np. wydano 80 decyzji o sprzeciwie usunięcia drzew).

Wydano 4 decyzje dotyczące wymierzenia administracyjnych kar pieniężnych oraz wszczęto 4 postępowania administracyjne w sprawie ich wymierzenia.

Wydano 4 decyzje w oparciu o przepisy art. 56 ustawy o transporcie kolejowym – w sumie na 156 szt. drzew i 220 m^2 krzewów. Odmówiono usunięcia 303 szt. drzew

Prowadzenie postępowań administracyjnych w oparciu o przepisy art. 56 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym w związku § 1a Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r., w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych – nie daje organowi możliwości prawnej do uzależnienia wydania decyzji o usunięciu od nasadzeń zastępczych. Sytuacja ta sprawia brak możliwości zbilansowania strat
w drzewostanie.

Zestawienia tabelaryczne ilustrują realizację ww. zadań w zakresie postępowań administracyjnych zakończonych w 2022 r.:

Zezwolono na usunięcie		Zobowiązano do nasadzeń		Nie zezwolono na usunięcie	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
1882	3118	2638	628	166	0

Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa osób i mienia

Zezwolono na usunięcie bez naliczenia opłaty		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
887	0	1361	0

Ilość usuniętych drzew/krzewów w sprawie zamierzeń inwestycyjnych

Zezwolono na usunięcie		Zezwolono na przesadzenie		Zobowiązano do nasadzeń zastępczych		Zobowiązano do nasadzeń kompensacyjnych	
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewy [m^2]
995	3118	7	0	7	0	1270	628

Liczba drzew/krzewów, dla których wydano decyzje o usunięciu w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa linii kolejowych w myśl przepisów ustawy o transporcie kolejowym

Liczba drzew/krzewów rosnąca niezgodnie z warunkiem odległości		Odmowa usunięcia		Nr linii kolejowej
Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	
-	-	303	-	273 i 349
2	220	-	-	-

154	-	-	-	285, 731

Złomy i wywroty

W wyniku wszczętych 137 postępowań administracyjnych na wniosek posiadaczy nieruchomości zakwalifikowano, jako złom 74 szt. drzew oraz 78 szt. drzew uznano, jako wywrot 17 szt. drzew nie zakwalifikowano jako złom/wywrot.

W myśl art. 83f ust. 1 pkt 13 i pkt 14 lit. a, ustawy o ochronie przyrody podmioty określone w tych przepisach, (m.in. jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarządcy dróg, lub infrastruktury kolejowej) zgłosiły podjęcie 3 interwencji w zakresie usunięcia drzew, które zostały uszkodzone w wyniku działania czynników naturalnych. Zgłoszono usunięcie łącznie 87 szt. drzew – w tym 3 szt. to złomy, 45 szt. wywroty i 39 szt. inne kategorie drzew.

Zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew

Na podstawie art. 83f ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, właściciele nieruchomości dokonali 714 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Liczba drzew objętych zaświadczeniami o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych decyzji o sprzeciwie usunięcia drzewa	Liczba drzew objętych sprzeciwem*
1484	714	80	12

*sprzeciw fakultatywny

Opinie w zakresie ochrony zieleni

W 2022 r. zwrócono się z 45 wnioskami o wydanie opinii w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Wydano 32 opinii pozytywnych, 7 opinii negatywnych a w stosunku do pozostałych 18 rozpatrzono w inny sposób.

Informacje o środowisku i jego ochronie

Zrealizowano 25 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku w zakresie ochrony zadrzewień, w tym wydano 2 decyzje odmowne w zakresie udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie.

Zestawienie kadencyjne spraw za okres 2018-2022 (wycinki zadrzewień)

Ilość spraw i ich typów prowadzonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody przedstawiono zestawienie tabelaryczne w latach 2018-2022.

KATEGORIA	2018	2019	2020	2021	2022
przydzielonych pism wg Elektronicznego Obiegu Dokumentów	4 087	4 357	4 462	3947	3561
wszczętych postępowań w sprawie zadrzewień	1 695	1 733	1 657	1922	2005
wydanych decyzji administracyjnych dot. zadrzewień	798	831	791	786	767
zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew	497	565	575	705	714
pism przychodzących w uzupełnieniu wniosków	797	783	794	898	911
pism pośrednich wychodzących w sprawach	927	896	944	1200	1116
wydanych opinii w zakresie ochrony zieleni	123	132	89	73	57
wydanych zaświadczeń o braku sprzeciwu usunięcia drzew	421	527	527	577	714
wydanych postanowień	36	48	81	100	108
liczba interwencji w sprawie zadrzewień	48	95	65	72	67

liczba odwołań do SKO	14	29	18	15	11
otrzymanych wiadomości e-mail (skrzynka Kierownika)	4 769	5 619	5 288	6338	6645

Wprowadzone na przestrzeni ostatnich lat zmiany przepisów prawa znajdują odzwierciedlenie w sumarycznej liczbie drzew/krzewów objętych zezwoleniami. Na podstawie prowadzonych rejestrów zestawienie ilościowe drzew i krzewów, dla których wydano stosowne zezwolenia przedstawia poniższa tabela za lata 2018 – 2022.

Zestawienie ilościowe drzew i krzewów objętych decyzjami administracyjnymi w trybie art. 83a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody

	Zezwolono na usunięcie		Nie zezwolono na usunięcie		Zobowiązanie do nasadzeń (łącznie)		Zobowiązanie do nasadzeń kompensacyjnych		Zobowiązanie do nasadzeń zastępczych	
Lata	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]
2018	4 649	15 968	271	0	3 745	767	3 722	767	23	0
2019	4 280	15 577	202	53	2 741	210	2 734	0	7	0
2020	3 145	710	472	0	2 522	255	2 350	70	172	130
2021	3 332	2 937,8	200	0	4 022	332	4 022	332	0	0

2022	1882	3118	166	0	2638	628	2631	628	7	0
Razem	16 072	38 091	1 299	53	15 668	2 192	15 459	1 797	209	130

Zestawienie ilościowe drzew w sprawie Zgłoszenia zamiaru usunięcia drzew w trybie art. 83f ust. 4 ustawy o ochronie przyrody

Lata	Liczba drzew objętych zaświadczeniami o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu	Liczba wydanych decyzji o sprzeciwie usunięcia drzew	Liczba drzew objętych sprzeciwem
2018	1 243	421	23	78
2019	1 509	492	29	63

2020	1 707	527	38	103
2021	1 992	577	8	8
2022	1 484	714	80	12
Razem	7935	2731	178	264

Zestawienie ilościowe drzew i krzewów

objętych postępowaniami w myśl przepisów ustawy o transporcie kolejowym

Lata	Liczba drzew/krzewów rosnąca niezgodnie z warunkiem odległości		Odmowa usunięcia	
	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]	Drzew (szt.)	Krzewów [m^2]

2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	843	0	69	0
2021	235	220	4	180
2022	156	220	330	0
Suma	1 234	440	403	180

LEŚNICTWO

Realizacja zadań z zakresu leśnictwa - zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach. W ramach nadzoru przeprowadzono oceny stanu lasów pod kątem realizacji zadań wynikających ze wskazań gospodarczych ujętych w inwentaryzacji stanu lasu i uproszczonych planach urządzenia lasu. W czasie wizji terenowych zwracano uwagę na kwestie dotyczące pielęgnowania i ochrony lasów, tj. ochrony przeciwpożarowej, likwidacji drzew opanowanych przez organizmy szkodliwe, ochrony gleb oraz hodowli lasu, a także użytkowania lasu. W 2022 r. wydano 12 świadectw legalności pozyskania drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie Wrocławia, dla grubizny pozyskanego drewna 665,98 m^3, w tym 445,19 m^3 drewna liściastego i 220,79 m^3 drewna iglastego - (Tab. 1).

Zestawienie ilości pozyskanego drewna w latach 2018-2022

Rok	Liczba wydanych świadectw legalności	Ilość pozyskanego drewna	
		liściastego [m^3]	iglastego[m^3]
2018	1	28,55	-
2019	3	218,71	12,36
2020	9	352,49	232,62
2021	8	245,42	0
2022	12	445,19	220,79

Rok	Liczba wydanych świadectw legalności	Ilość pozyskanego drewna	
		liściastego [m^3]	iglastego[m^3]
	Suma	1 290,36	465,77
	Suma łącznie	1 756,13	

W 2022 r. wydano w sumie 2 decyzje administracyjne na podstawie ustawy o lasach, w związku z art. 19 ust. 3 – 1 szt. oraz art. 23 ust. 4 – 1 szt.

Na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy o lasach dokonano zatwierdzenia Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu na okres gospodarczy od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031 r. dla Lasów Niestanowiących Własności Skarbu Państwa należących do Gminy Miasta Wrocław.

W ramach współpracy z PGL Lasy Państwowe, brano udział w konsultacjach dotyczących wyznaczenia Ekosystemów referencyjnych na terenie lasów położonych w granicach administracyjnych miasta Wrocławia, zarządzanych przez Nadleśnictwo Oborniki Śląskie oraz Nadleśnictwo Miękinia. Odbyła się także Narada Techniczno – Gospodarcza dla Nadleśnictwa Miękinia, po której zgłoszono postulaty dotyczące ochrony lasów i przyrody dla Planu Urządzenia Lasu tego Nadleśnictwa na okres gospodarczy od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2031 r.

Wdrażanie Powiatowego Programu Zwiększenia Lesistości Wrocławia

Gmina Wrocław od 2006 r. wdraża „Powiatowy Program Zwiększania Lesistości Miasta Wrocławia”, który zakłada etapowe zwiększanie lesistości miasta z ok. 7 %, do ok. 11 %. Działania te wynikają z założenia, że zwiększanie zasobów leśnych miasta oprócz wymiernych korzyści ekologicznych (np. ograniczanie

efektu cieplarnianego poprzez absorpcję CO^2) znacznie przyczynia się do poprawy jakości życia w mieście (m.in. poprzez zwiększanie przestrzeni rekreacyjnej). Jednostką realizującą ww. Program jest Zarząd Zieleni Miejskiej pod nadzorem Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

Sukcesywne zalesianie gruntów zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego za okres 2018-2022 przedstawia poniższa tabela:

Lata	Powierzchnia gruntów podlegająca zalesieniu [ha]	Uwagi
2018	3	Powierzchnia 3,00 ha, rejon: Zakrzów – wysadzono ok. 18000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Gb, Jw, domieszkowo: Jrz, So, Ol, Kl.p., oraz krzewy: czeremcha, kruszyna, tarnina, dereń, głóg). Powierzchnia 2,00 ha, rejon: Ratyń – wysadzono ok. 12000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Gb, Bk, Jrz, domieszkowo: So, Kl.p., oraz krzewy: czeremcha, kruszyna, tarnina, dereń, głóg).
2019	7,9	Powierzchnia 7,90 ha, rejon: Osobowice – wysadzono ok. 47400 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, domieszkowo: Jw, So, Kl.p., oraz krzewy: ligustr, kruszyna, tarnina, dereń, głóg, róża dzika).

Lata	Powierzchnia gruntów podlegająca zalesieniu [ha]	Uwagi
2020	7,5	WSR - Powierzchnia 2,5 ha; rejon: Osobowice - wysadzono ok. 14 900 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Brz, Md, Lp, Jw, Bk, Kl.p., domieszkowo: jarząb pospolity). ZZM - Powierzchnia 4,00 ha, rejon Osobowice – wysadzono ok. 24 000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Lpd, Gb, domieszkowo: Czr, Bk, Jw., Kl, Klp). ZZM - Powierzchnia 1,00 ha, rejon Ratyń – wysadzono ok. 6 000 szt. sadzonek leśnych (głównie: Db, Md, Kl, domieszkowo Bk, Brz, Lp, Klp).
2021	5,8	ZZM – Powierzchnia – 1,00 ha; rejon Ratyń; sadzonki: Db, Lp, Brz, Kl, Bk, Md oraz krzewy biocenotyczne. ZZM – Powierzchnia – 4,80 ha; rejon Osobowice; sadzonki: Db, Lp, Brz, Kl, Gb oraz krzewy biocenotyczne. Ogółem na obu powierzchniach wysadzono około 37 000 szt. sadzonek.
2022	0,5	ZZM – Powierzchnia – 0,50 ha, rejon Osobowice;

Lata	Powierzchnia gruntów podlegająca zalesieniu [ha]	Uwagi
		sadzonki: Db, Lp, Gb, Wz, Jw – razem około 3 000 sztuk. W ramach wiosennych uzupełnień na terenach istniejących upraw leśnych wykonano prace związane z poprawkami i uzupełnieniami na łącznej powierzchni 60,75 ha wysadzając ok. 36 500 szt. sadzonek.
Razem	24,7	

Łowiectwo

Realizacja zadań z zakresu łowiectwa - zgodnie z ustawą Prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r.

W związku z wejściem w życie Uchwały Nr XV/381/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie podziału województwa dolnośląskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodu łowieckiego do kategorii, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy prawo łowieckie, zawarto umowy dzierżawy obwodów łowieckich polnych, położonych w większej części ich powierzchni na terenie miasta Wrocławia, tj. obwód łowiecki nr 235 oraz nr 237.

Zaopiniowano roczne plany łowieckie na rok gospodarczy 2022/2023 dla obwodów łowieckich położonych w granicach Wrocławia. Naliczono i rozliczono czynsz dzierżawny za obwody łowieckie polne na terenie Wrocławia za sezon 2022/2023. Dochód netto Gminy Wrocław z tytułu dzierżawy obwodów nr 235 i 237 (po rozliczeniu) oraz wpływów z sąsiednich starostw powiatowych

wynikających z rozliczenia czynszów za obwody położone częściowo w granicach Wrocławia wyniósł w 2022 r. – 6 461,70 zł.

Informacje o środowisku i jego ochronie

Zrealizowano 141 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku w zakresie ustawy o lasach i ustawy prawo łowieckie oraz wydano 849 zaświadczeń dot. wniosków nt. informacji czy nieruchomości stanowią las w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach a także, czy nie są objęte uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach.

Ochrona przyrody

Rejestr zwierząt

Rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków (6141).

Wpis do rejestru; skreślenie z rejestru, zmiana danych w rejestrze

Na podstawie 8 złożonych w 2021 r. i 138 złożonych w 2022 r. wniosków wydano 144 zaświadczenia o wpisie do rejestru zwierząt zagrożonych wyginięciem, dokonano 32 skreśleń z rejestru: 16 okazów ptaków, 12 okazów gadów, 33 okazy płazów oraz w trzech przypadkach dokonano zmian danych w rejestrze.

W 4 przypadkach, w których wnioski dotyczyły wpisu do rejestru zwierząt niepodlegających rejestracji bądź nie uzupełniono braków formalnych, zawiadomiono o pozostawieniu zgłoszeń bez rozpoznania. 6 wniosków przekazano zgodnie z kompetencjami. 4 sprawy pozostają w toku, ze względu na konieczność potwierdzenia legalnego pochodzenia zgłoszonych do rejestru zwierząt.

Do najliczniej wpisanych do rejestru zwierząt należą przedstawiciele gromady gadów - 116 osobników i płazów – 77 osobników, poza tym do rejestru wpisano 54 osobniki ptaków i 1 okaz ssaka.
Rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków oraz wykreślenia z rejestru wraz z wykazaniem danych ilościowych względem konkretnych gromad w latach 2018-2022:

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
liczba zwierząt egzotycznych wpisanych do rejestru w poszczególnych latach	płazy	13	47	81	123	77
	gady	67	61	130	160	116
	ptaki	29	95	27	31	54
	ssaki	0	3	0	0	1
	liczba wydanych zaświadczeń o wpisie	65	100	99	155	144
liczba zwierząt egzotycznych skreślonych z rejestru w	płazy	0	1	6	32	33
	gady	2	12	16	54	12

Lata		2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
poszczególnych latach	ptaki	2	16	15	2	16
	ssaki	0	0	0	0	0
zmiany w rejestrze zwierząt egzotycznych		0	0	3	2	3

DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROLNICTWA

Realizacja zadań z zakresu rolnictwa związana jest z wykonywaniem różnorodnych działań obejmujących m.in. produkcję roślinną i zwierzęcą, ochronę gruntów rolnych, rejestrację psów agresywnych i chartów, koordynację Wrocławskiego programu kontroli liczebności komarów, amatorski połów ryb oraz rejestrację jachtów i innych jednostek pływających o długości do24 m. Wymaga ona współpracy z różnymi instytucjami działającymi na rzecz rolnictwa i ochrony zwierząt w zakresie dobrej kultury rolnej i dobrostanu zwierząt m.in. z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, Inspektoratem Ochrony Roślin, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Izbą Rolniczą, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Uniwersytetem Wrocławskim, Strażą Rybacką, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego a także z Dolnośląskim Biurem Geodezji i Terenów Rolnych, Instytutem Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym (IUNG-PIB).

W ramach zadań związanych z działalnością rolniczą wykonywano zadania kontrolno - ochronne w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej. Działalność ta w 2022 roku prowadzona była na terenie Wrocławia przez 1447 rolników w rodzinnych gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych oraz przez 5586 posiadaczy nieruchomości rolnych o powierzchni od 0,10 ha do 1 ha. Do jej prowadzenia wykorzystywane były użytki rolne o łącznym obszarze 6 738 ha.

Na podstawie przepisów ustawy o wliczaniu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym do pracowniczego stażu pracy wydano 6 zaświadczeń potwierdzających istnienie gospodarstwa rolnego.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, zaplanowano i zgłoszono do Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego chęć uprawy konopi włóknistych we Wrocławiu na powierzchni 11,0336 ha. Z uwagi na trwającą sytuację epidemiologiczną i opóźnienie w podjęciu uchwały, Sejmik Województwa Dolnośląskiego ogłosił rejonizacje ww. upraw w ostatnich dniach kwietniach, co spowodowało brak możliwości terminowego wysiewu, a co za tym idzie, rezygnacje części rolników z zaplanowanych przez nich uprawy konopi włóknistych na 2022 rok. Wydano 2 decyzje zezwalające na uprawę konopi włóknistych na pow. 2,0010 ha. Uprawa była prowadzona pod nadzorem i wielokrotnie lustrowana przez pracowników Wydziału. Rok 2022 był ostatnim, w którym wykonywano to zadanie, gdyż z dniem 07.05.2022r. w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jego realizacje przejął Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

W ramach współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia wydano 11 opinii do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o zachowanie w obszarze planowanym istniejących gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej oraz w ramach współpracy z Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w związku z ustawą o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych wydano 4 opinie dot. gruntów stanowiących nieruchomości rolne w rozumieniu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego.

W 2022 roku przeprowadzono kontrole w 52 gospodarstwach pod kątem wypełnienia obowiązków zawarcia ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej rolników z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz ubezpieczeń budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Sporządzono i zarejestrowano 30 protokołów.

Rozpatrzono 4 sprawy dot. zakazu utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia regulaminu utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Wrocławia. W wyniku wizji terenowych wydano 4 zalecenia dotyczące poprawy dobrostanu zwierząt (bydło, konie, owce, drób, pszczoły).

Ochrona gruntów rolnych

Zagadnienia związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych uregulowane są w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Uzyskanie decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntu rolnego z produkcji jest możliwe po jego przeznaczeniu na inne cele niż rolne w planie zagospodarowania przestrzennego, bądź w przypadku braku planu po uzyskaniu decyzji o warunkach zabudowy.

W 2022 r. w ww. zakresie prowadzono 297 postępowań zakończonych wydaniem:

- 62 decyzji bez opłat,
- 120 decyzji z opłatami,
- 115 decyzji umarzających postępowania.

Ponadto wydano 73 decyzje administracyjne, zobowiązujące strony do uiszczania opłat przez okres 10 lat, w związku z faktycznym wyłączeniem gruntów rolnych z produkcji. Decyzje te zostały przekazane do Wydziału Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Opracowano i wystosowano w oparciu o art. 50 § 1, art. 54 § 1 i art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego – 187 pism w sprawie uzupełnienia dokumentacji.

Decyzje administracyjne wydane w latach 2018-2022

lata	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
liczba decyzji	447	429	414	439	372

W związku z brakiem informacji o realizacji inwestycji opisanych w decyzjach naliczających opłaty z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolnej, wydanych od 2014 r. wystosowano 33 wezwania do adresatów tych decyzji celem określenia stopnia realizacji inwestycji.

Przeprowadzono 14 kontroli weryfikujących zobowiązania ujęte w przedmiotowych decyzjach zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolnej. W trakcie kontroli stwierdzono rozbieżności i brak przestrzegania zapisów i ustaleń określonych w wydanych decyzjach administracyjnych, między innymi brak pisemnego zawiadomienia o rozpoczęciu innego niż rolnicze użytkowanie gruntów rolnych wyłączonych z produkcji rolniczej.

Powierzchnie gruntów rolnych wyłączone z produkcji rolniczej w latach 2018-2022

	Trwałe wyłączenie	Nietrwałe wyłączenie
Rok	Łączna powierzchnia (ha)	Łączna powierzchnia (ha)
2018	120,65	0,36
2019	56,43	1,06
2020	37,61	0,32
2021	124,89	2,57
2022	109,16	0,59

Dla opracowywania rocznych sprawozdań przekazywanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego - Wydziału Geodezji i Kartografii (RRW-11) i do Dolnośląskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych (RRW- 12) prowadzony jest szczegółowy rejestr powierzchni wyłączonych gruntów uwzględniający datę wniosku, numer sprawy, dane geodezyjne działek, informacje o planie zagospodarowania przestrzennego, pochodzenie gruntów, podział na klasy bonitacyjne, cel wyłączenia, ilość lokali mieszkalnych, wyliczoną należność oraz opłaty roczne.

Amatorski połów ryb

Wędkowanie jest bardzo popularnym sposobem spędzania wolnego czasu i cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród mieszkańców Wrocławia. W bazie danych pn. Wędkarstwo” figuruje 40 592 wędkarzy.

W 2022 r. wydano 601 nowe karty wędkarskie oraz 107 szt. ich duplikatów, a także 2 karty łowiectwa podwodnego.

Rejestracja jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m, rejestracji jednostki pływającej dokonuje organ rejestrujący (starosta) bez względu na miejsce zamieszkania jej posiadacza, wpisując jednostkę do ogólnokrajowego systemu teleinformatycznego jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m, zwanego REJA24 stworzonego przez Urząd Morski w Szczecinie. Obowiązkowi rejestracji podlegają: jachty oraz jednostki pływające używane do amatorskiego połowu ryb, o długości większej niż 7,5 m lub napędzie mechanicznym o mocy większej niż 15 kW; jednostki pływające używane do połowów rybackich, jednostki pływające uprawiająca żeglugę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile nie posiada innej niż polska przynależności.

W 2022 r. w powyższym zakresie:

- zarejestrowano 433 jednostek (jachtów motorowych 256, jachtów żaglowych 158, oraz 19 jednostek do amatorskiego połowu ryb),
- zarezerwowano 5 numerów rejestracyjnych,
- zarejestrowano 7 nabyć i 7 zbyć,
- wydano 9 odpisów rejestracyjnych oraz 2 wtórniki,
- wykreślono 19 jednostek z rejestru REJA24,
- wydano 3 decyzje negatywne w sprawie rejestracji jednostki.

W okresie 28.11.2022 r. – 31.12.2022 r. wpłynęło ogółem 121 wniosków o rejestrację jednostki pływającej (z tego 109 zgłoszeń pochodziło od obywateli krajów UE: Portugalii, Hiszpanii, Włoch, Holandii, Wielkiej Brytanii, gdyż przepisy ustawy nie nakładają żadnych ograniczeń w zakresie rejestracji jednostki na terenie RP przez cudzoziemców) Jest to 432% wzrost w porównaniu do analogicznego okresu roku 2021.

Na 2023 r. przewiduje się, rejestrację ok. 1 200 - 1 400 sztuk jednostek pływających z krajów UE

Społeczna Straż Rybacka

Realizując zadania ciążące na Gminie Wrocław związane z wydawanie legitymacji strażnikom Społecznej Straży Rybackiej, wydano 6 nowych dokumentów, a w 48 przypadkach przedłużono termin ich ważności.

Rejestracja psów agresywnych i chartów

Realizując zadania związane z wydawaniem zezwoleń na utrzymywanie psów ras uznanych za agresywne oraz chartów wydano na utrzymywanie psów rasy uznanych za agresywne wydano 3 decyzje (2 rottweilery, 1 dog argentyński) oraz 42 decyzje na utrzymywanie chartów i ich mieszańców (w tym 22 charty angielskie - Whippety, 7 mieszańców charta, 4 charty polskie, 3 charty perskie Saluki, 3 charciki włoskie, 2 charty rosyjskie Borzoje, 1 – zmiana decyzji ze względu na miejsce utrzymywania).

Ilość wydanych zezwoleń na ww. rasy psów w latach 2017-2021

lata	2018	2020	2021	2022
Decyzje na charty	14	28	23	42
Decyzje na psy ras agresywnych	7	7	7	3

DZIAŁANIA W ZAKRESIE GEOLOGII

W ramach realizacji zadań, należących do kompetencji starostów, w tym prezydentów miast na prawach powiatu, działających jako organ administracji geologicznej pierwszej instancji, w 2022 r. przeprowadzono 123 postępowania administracyjne kończące się wydaniem decyzji.

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze przeprowadzono m.in. postępowania w zakresie:

- zatwierdzania projektów robót geologiczno-inżynierskich oraz projektów robót hydrogeologicznych (68 decyzji),
- zatwierdzania dokumentacji geologiczno-inżynierskich oraz dokumentacji hydrogeologicznych (55 decyzji),
- przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych obejmujący wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi (17 zgłoszeń),
- przekazywania innych dokumentacji geologicznych (3 dokumentacje),
- opiniowania planów ruchu zakładów górniczych (3 opinie),
- opiniowania projektów robót geologicznych dla inwestycji znajdujących się na terenie miasta i należących do kompetencji marszałka województwa (7 opinii),
- udostępnienia informacji geologicznej (2 udostępnienia).

W ramach zakończonych postępowań o zatwierdzenie projektów robót geologicznych w 2022 r. przyjęto łącznie 64 zgłoszenia o zamiarze rozpoczęcia robót geologicznych.

Zatwierdzono m.in. dokumentacje geologiczne dla następujących inwestycji zlokalizowanych na terenie gminy Wrocław:

- dokumentacja geologiczno-inżynierska w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich dla potrzeb posadowienia nowych obiektów realizowanych w ramach zadania pn. „Dostosowanie Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków do przejęcia ścieków nadmiarowych pogody deszczowej” przy ulicy Janowskiej we Wrocławiu (dz. nr 2/12, 2/15 AM-7 obręb Pracze Odrzańskie),

- dokumentacja geologiczno-inżynierska - wykonanie badań podłoża gruntowego i niezbędnej dokumentacji dla potrzeby budowy inwestycji Nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska określająca warunki geologiczno-inżynierskie dla potrzeb poprawy dostępności przystanków komunikacji zbiorowej oraz powiązania dla pieszych i rowerzystów w rejonie skrzyżowania ulicy Dubois - Drobnera we Wrocławiu,
- dokumentacja określająca warunki geologiczno-inżynierskie dla projektowanego zespołu szkolno-przedszkolnego na dz. nr 57/5, AM-7, obręb Maślice, przy ul. Białostockiej we Wrocławiu, gm. M. Wrocław, pow. M. Wrocław, woj. dolnośląskie,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska na potrzeby rozpoznania warunków geologiczno-inżynierskich w podłożu części działki nr 7/2 (obręb Stare Miasto) przy ul. Długiej 67 we Wrocławiu dla budowy instalacji do odzysku ciepła ze ścieków wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej,
- dokumentacja geologiczno-inżynierska z rozpoznania warunków geologiczno-inżynierskich w podłożu działki nr 15 (AM-6, obręb Jerzmanowo) przy ul. Piołunowej we Wrocławiu Nazwa inwestycji: „Budowa zakładu produkcyjnego paneli fotowoltaicznych, w tym hali produkcyjno-magazynowej z aneksem technologicznym i częścią socjalną oraz budynku biurowego wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną”,
- dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięcia mogącego negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenia dla zadania: „Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (rondo Żerniki Wrocławskie) oraz do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. Grota-Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)”.

W zakresie prowadzonego archiwum geologicznego przyjęto łącznie 147 opracowań (projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych),

przekazanych przez inwestorów w ramach prowadzonych postępowań, a także Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Przeanalizowano 39 wniosków o udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie.

Przekazano 1 sprawozdanie do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, przedstawiające zestawienie udokumentowanych zasobów wód podziemnych i wyników prac hydrogeologicznych za 2021 rok.

DZIAŁANIA WYNIKAJĄCE Z NADZORU DEPARTAMENTU NAD ZARZĄDEM CMENTARZY KOMUNALNYCH ORAZ ZARZĄDEM ZIELENI MIEJSKIEJ

CMENTARZE KOMUNALNE

Zestawienie ogólnej ilości dostępnych miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych z liczbą pochówków wykonywanych w ciągu roku wykazuje, iż za około 8 lat wyczerpie się liczba miejsc na cmentarzach komunalnych, stanowiąc tym samym istotne wyzwanie inwestycyjne dla Wrocławia.

W 2022 r. Zarząd Cmentarzy Komunalnych nie realizował żadnych zadań inwestycyjnych o charakterze 1801ogólno gminnym.

Ponadto Zarząd Cmentarzy Komunalnych zrealizował w 2022 r., w ramach zadań powierzonych Gminie, prace w zakresie utrzymania cmentarzy i kwater wojennych położonych na terenie Wrocławia zgodnie z porozumieniem zawartym między Wojewodą Dolnośląskim a Gminą. W zakres w/w zadania wchodziły prace pielęgnacyjno – porządkowe, naprawcze i konserwacyjne na terenie cmentarzy i kwater wojennych oraz przygotowanie cmentarzy do uroczystości. Ich wartość w 2022 r. wyniosła 144 000,05 zł brutto. Powyższe zadanie jest finansowane z dotacji celowej otrzymywanej z budżetu państwa.

Zestawienie liczby pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu oraz wykonanych kremacji w latach 2018 -2022

Informacja o wykonaniu zadań			Rok				
			2018	2019	2020	2021	2022
Ilość pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu	Ogółem		4837	4898	5504	5880	5570
	W tym:	tradycyjnych	1343	1253	1385	1081	1042
		urnowych	3494	3645	4119	4799	4528
Ilość pochówków na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na wolnych miejscach grzebalnych			1439	1412	1530	1544	1578
Ilość zgonów wg rejestrów USC dla m. Wrocławia			8007	7880	9102	10037	8744
Ilość kremacji wykonanych przez ZCK			2334	2348	2562	2914	2536

Zestawienie liczby miejsc na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu na koniec 2022 r.

Cmentarz		Liczba dostępnych miejsc grzebalnych

	Liczba miejsc grzebalnych ogółem	ogółem	tradycyjnych	urnowych
Osobowice	124050	100	50	50
Grabiszyn	59000	70	20	50
Psie Pole	26000	12050	10350	1700
Jerzmanowo	3800	100	-	100
Pawłowice	3900	210	80	130
Leśnica	2800	20	-	20
RAZEM	219550	12550	10500	2050

ZIELEŃ MIEJSKA

WAŻNIEJSZE ZADANIA WŁASNE REALIZOWANE W 2022 r. W ZAKRESIE ZIELENI MIEJSKIEJ.

- bieżąca konserwacja posiadanych zasobów zieleni miejskiej o powierzchni 2 858,74 ha w tym:
  - parki – 660,80 ha,
  - zieleńce – 164,25 ha,

- zieleń przyuliczna – 579,52 ha oraz rowy przydrożne 53,45 ha
- lasy komunalne i tereny związane z gospodarka leśną- 1 227,10 ha,
- zieleń tymczasowa i nieurządzona – 173,62 ha.

- rewaloryzacja posiadanych zasobów zieleni ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów na terenach zieleni parkowej, przyulicznej i na zieleńcach,
- ukwiecanie terenów zieleni miejskiej,
- kontrola prawidłowości prowadzonych nasadzeń i jakości dostarczanego materiału roślinnego,
- prace interwencyjne,
- przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowych niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych w zakresie zieleni.

DOCHODY

W 2022 roku uzyskano dochody w kwocie 8 261 150,52 zł.

Planowane na 2022 r. dochody wykonano ogółem w 208,64 %.

Dochody uzyskano z następujących tytułów:

w Dz. 900, rozdz. 90004

- sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego,
- sprzedaż drewna opałowego,
- dzierżawy gruntów rolnych i czasowe zajęcia terenów
- opłaty sądowe, koszty egzekucji
- kary umowne,
- odsetki,
- wpływy rozliczeń z lat ubiegłych,
- wpływy z otrzymanych darowizn,
- wpływ z otrzymanego wsparcia bezpośredniego z ARiMR

- bezumowne zajęcia gruntów

w Dz. 900, rozdz. 90017

- wynagrodzenie płatnika ZUS,
- odsetki,
- wpływy rozliczeń z lat ubiegłych,
- sprzedaż mebli.

w Dz. 700, rozdz. 70005

- wynajem powierzchni użytkowej budynku przy ul. Trzebnickiej 33, czynsz
- odsprzedaż mediów,

Dochody zrealizowano na zadaniach:

- sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego zostało wykonane w wysokości 3 056 219,31 zł i stanowi 191,01% dochodu zaplanowanego na 2022 r.
  W sezonie zwiedzania od 1.04.2022 do 31.10.2022 Ogród Japoński odwiedziło około 271 425 osób.

Sprzedano następujące ilości biletów:

Nazwa	Ilość	Nasz Wrocław	Nasz Wrocław MAX	Suma
Bilet jednorazowy normalny	120 290	1 969	449	122 708

Nazwa	Ilość	Nasz Wrocław	Nasz Wrocław MAX	Suma
Bilet jednorazowy ulgowy	102 786	784	206	103 776
Bilet rodzinny	8 455	170	64	8 689
Bilet specjalny	40	1	0	41
Bilet wielokrotny 10 wejść normalny	10	2	0	12
Bilet wielokrotny 10 wejść ulgowy	8	1	2	11
Razem	231 589	2 927	721	235 237

Uzyskane dochody pochodzą również ze sprzedaży materiałów promocyjnych tj. monet pamiątkowych i widokówek.

Zarząd Zieleni Miejskiej przyłączył się w 2020 r. do miejskiego programu Nasz Wrocław wprowadzając zniżkę min. 20% na bilety wejściowe dla uczestników Programu. Nasz Wrocław to miejski program, którego celem jest zachęcenie mieszkańców do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz udziału w życiu

miasta. Program jest skierowany do mieszkańców, którzy rozliczają podatek dochodowy we Wrocławiu.
W 2022 wprowadzono dodatkowy status NASZ WROCŁAW MAX upoważniający do skorzystania ze zniżki 30%. Wrocław MAX skierowany jest do mieszkańców, którzy posiadają aktywny Status Podatnika w programie Nasz Wrocław oraz potwierdzili fakt zameldowania we Wrocławiu. Uczestnictwo w Programie upoważnia do otrzymania zniżki na bilety wejścia w ośrodkach kultury, sztuki, obiektach sportowych czy placówkach edukacyjnych.

- sprzedaż drewna opałowego na kwotę 209 991,37 zł, co stanowi 116,66 % planu. Dochody pochodzą ze sprzedaży drewna z wycinki sanitarnej drzew. W ramach prowadzonych prac związanych z konserwacją zieleni na terenach parków, zieleńców oraz w pasach drogowych i lasach komunalnych w 2022 pozyskano 1 540,37 m3 drewna opałowego oraz 12,27 m3 drewna wielkowymiarowego. Plan na zadaniu został przekroczony ze względu na większy zakres koniecznej wycinki sanitarnej niż zakładano oraz anomalie pogodowe powodujące wywroty i wykroty drzew;
- dochody nieplanowane na kwotę 264 984,64 zł pochodziły z kar umownych, odsetek bankowych, wpływów rozliczeń z lat ubiegłych, opłat bankowych, kosztów egzekucji, dopłat bezpośrednich, wpływy za bezumowne zajęcia gruntów, wpływy ze sprzedaży składników majątkowych;
- dodatkowo uzyskano dochody z darowizn w kwocie 2 200 126,86 zł tj. darowizny od deweloperów, jako wkłady do zagospodarowania zieleńców przy ul. Śrubowej we Wrocławiu, skweru Scharouna oraz zagospodarowania skweru Kornela Morawieckiego u zbiegu ulic: Szczepińskiej, Legnickiej, Środkowej, pl. Św. Mikołaja oraz z tytułu korekty vat do darowizny na wykonanie łąki kwietnej. Dodatkowo uzyskano darowizny w ramach programu Zielony Mecenat na zadanie obejmujące: zakup, dostawę, posadzenie i trzyletnią pielęgnację 15 szt. drzew na terenie pasa drogowego ul. Granicznej oraz 1 szt. na terenie Wyspy Słodowej. Dodatkowo, w ramach programu Zielony Mecenat dwaj darczyńcy wnieśli wkład rzeczowy tj. rośliny i ich posadzenie wraz z trzyletnią pielęgnacją: wysianie łąki kwietnej przy ul. Bystrzyckiej w miejscu klepiska oraz zagospodarowanie zielenią północnej części pl. Powstańców Wielkopolskich poprzez wysianie łąki kwietnej,

posadzenie pnączy, posadzenie 9 szt. drzew oraz przesadzenie 3 szt. w pas zieleni przy ul. Bałtyckiej;

- dochody z najmu i dzierżaw na kwotę 2 299 668,45 zł, wykonanie planu 153,31 %;
- wynajem powierzchni użytkowej budynku przy ul. Trzebnickiej 33, odsprzedaż mediów, czynsz na kwotę 230 159,89 zł, wykonanie planu w 127,87 %.

WYDATKI BIEŻĄCE

Plan ogółem: **39 015 631,00 zł**

w tym Plan niewygasających wydatków 2022 r. wynosi 391 595,00 zł

- UTRZYMANIE ZIELENI W MIASTACH I GMINACH

Wykorzystanie środków w kwocie 38 414 528,36 zł na zadaniu Utrzymanie zieleni w miastach i gminach – 99,46%

Wydatki poniesione na wykonanie zadań:

- Podatek leśny – 44 561,00 zł

Zarząd Zieleni Miejskiej odprowadził podatek leśny od zarządzanych powierzchni lasów komunalnych Wrocławia;

- Odrolnienie i opłaty za zajęcie pasa drogowego – 72 586,00 zł

W ramach zadania zrealizowano opłaty za zajęcie pasa drogowego. Ponadto uregulowano opłaty za trwałe wyłączenie gruntów z produkcji rolnej, na których zrealizowano inwestycje Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Zarządu Inwestycji Miejskich tj: w 2015 roku zadanie pn. „Słoneczny Park na Ołtaszynie – zagospodarowanie terenu parku przy ul. Ułańskiej”, w ramach WBO 2014 – Projekt nr 33, w 2017 roku zadanie pn. „Tor Wrotkarski” na terenie Parku

Milenijnego w okolicach ul. Sukielickiej, w 2018 r. zadanie pn. Park Wspólnotowy "Ślężański Mamut" przyjazna przestrzeń dla aktywnego wypoczynku, kultury i edukacji uczestniczącej, współtworzona przez użytkowników", w ramach WBO 2014 – Projekt nr 301;

- Rozliczenie licznikowe eksploatacji oświetlenia i fontann – 936 129,76 zł

w tym:

zakup wody 266 475,87 zł

zakup energii 669 653,89 zł

Zadanie obejmowało zakup wody i energii elektrycznej niezbędnej do eksploatacji fontann, systemów nawadniających i napowietrzających oraz do oświetlenia części terenów zieleni i iluminacji obiektów zabytkowych;

- Bieżąca konserwacja parków i zieleńców - 15 298 724,94 zł
  - bieżące utrzymanie parków i zieleńców na powierzchni 825,05 ha, w tym:

    parki - 60 obiektów o pow. 660,80 ha,

    zieleńce - 240 obiektów o pow. 164,25 ha,

  - prace porządkowe na terenach: zieleni tymczasowej i zieleni nieurządzonej o pow. 173,62 ha, które obejmują m.in.: koszenie trawników, wygrabianie liści, nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni parkowej, pielęgnację kwietników sezonowych, różanek, rabat bylinowych i żywopłotów, pielęgnację młodych i starszych drzew, utrzymanie porządku.

Wskazane działania mają na celu poprawę bezpieczeństwa i estetyki miasta, poprawę walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie lepszych warunków wypoczynku mieszkańców;

- Bieżąca konserwacja zieleni przyulicznej - 8 000 991,11 zł

Prowadzona jest na terenie zieleni przyulicznej pasów drogowych, pętli tramwajowych i rezerw komunikacyjnych o powierzchni 579,52 ha. Dodatkowo prowadzono konserwację zieleni rowów przydrożnych na powierzchni 53,45 ha.

Prace w zakresie konserwacji zieleni pasów drogowych obejmują m.in.: koszenie trawników, wygrabianie liści, nasadzenia roślinności trwałej, pielęgnacje nasadzeń okrywowych, cięcie i odchwaszczanie żywopłotów, pielęgnacje młodych i starszych drzew.

Wskazane działania mają na celu poprawę bezpieczeństwa i estetyki miasta, poprawę walorów przyrodniczo-krajobrazowych terenów zieleni miejskiej oraz stworzenie lepszych warunków wypoczynku mieszkańców;

- Konserwacja, pielęgnacja i zagospodarowanie powierzchni leśnych w Lasach Komunalnych – 1 696 541,58 zł.

Powierzchnia terenów leśnych objętych konserwacją i pielęgnacją wynosi 1 227,10 ha.

W ramach prac konserwacyjnych wykonano cięcia sanitarne oraz cięcia hodowlane (trzebieże i czyszczenia późne) pozyskując łącznie 633,29m^3 grubizny drewna, w tym 621,02 grubizny opałowej oraz 12,27m^3 drewna wielkowymiarowego.

W ramach wykonanych nasadzeń uzupełniających w istniejących uprawach leśnych w lasach komunalnych wysadzono, na powierzchni ok. 72,50 ha, leśny materiał roślinny w ilości ok. 43 500 szt.

W ramach prowadzonych prac zalesieniowych, w drzewostanach starszych klas wieku, wykonano odnowienia sztuczne obsadzając istniejące luki i halizny o łącznej powierzchni 0,25 ha wysadzając ok. 1650 szt. sadzonek leśnych.

W uprawach leśnych (I klasy wieku) o powierzchni 149,50 ha, wykonano niezbędne zabiegi pielęgnacyjne polegające na: koszeniu upraw leśnych, czyszczeniach wczesnych upraw oraz wykonaniu poprawek.

W drzewostanach młodszych - II klasy wieku, o powierzchni ok. 250,00 ha, przeprowadzono niezbędne zabiegi pielęgnacyjne polegające na wykonaniu czyszczeń późnych i trzebieży wczesnych w młodnikach.

W 2022 r. zalesiono ok. 1,20 ha gruntów nieleśnych (porolnych), znajdujących się we władaniu ZZM – obręb Ratyń, Osobowice, przeznaczonych w mpzp pod zalesienie, wysadzając ok. 7 800 szt. sadzonek leśnego materiału roślinnego.

W drzewostanach starszych klas wieku prowadzono bieżące prace gospodarcze związane z szeroko pojętym utrzymaniem trwałości drzewostanów w warunkach ich miejskiej eksploatacji: prace z zakresu hodowli i ochrony lasu oraz czynności związane z realizacją pozaprodukcyjnych funkcji lasu, a także zagospodarowania i utrzymania terenów leśnych pod względem rekreacyjno-turystycznym;

- Pielęgnacja drzewostanu - 963 388,08 zł

W ramach zadania wykonano zwiększony zakres pielęgnacji drzewostanu w celu zapewnienia bezpieczeństwa na terenach parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej. Prace zostały zrealizowane na terenach pakowych w dzielnicach Śródmieście, Fabryczna, Krzyki, Psie Pole oraz zieleni przyulicznej w dzielnicy Śródmieście, Krzyki, Psie Pole;

- Pielęgnacja starszych drzew - 424 943,99 zł

W roku 2022, w ramach umów na wykonanie ekspertyz oraz prac specjalistycznych dla wybranych drzew na terenie Wrocławia, zrealizowano łącznie 188 różnego rodzaju prac dla drzew wartościowych i starszych. Badania i oceny wykonano dla 128 szt. drzew. Obejmowały one zarówno oceny wizualne z

poziomu gruntu i w koronach, jak i tomografię dźwiękową oraz próby obciążeniowe. Poza tym specjaliści z dziedzin dendrologii i arborystyki udzielili łącznie 44 godzin konsultacji, przekazując zalecenia z wizji terenowej. Wykonawstwo prac dla 60 szt. drzew obejmowało cięcia i redukcje koron, bielenie pni chroniące przed poparzeniami słonecznymi oraz wzmocnienia mechaniczne chroniące przed wyłamaniem pni lub konarów. Sporządzenie ekspertyz miało na celu określenie niezbędnych i indywidualnych dla każdego drzewa zaleceń opisujących sposób wykonania specjalistycznych zabiegów mających na celu poprawę ich warunków siedliskowych, kondycji, statyki oraz bezpieczeństwa w otoczeniu. Realizacja specjalistycznych zabiegów w drzewostanie była przeprowadzona w szczególności dla poprawy bezpieczeństwa osób i mienia w otoczeniu drzew oraz zwiększenia perspektywy bezpiecznego i długoterminowego utrzymania starodrzewu na terenie Wrocławia;

- Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej – 3 427 581,22 zł

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- Akcja zazielenienia 100 ulic na 100-lecie niepodległości – pielęgnacje gwarancyjne – 173 491,85 zł

W ramach zadania zrealizowano pielęgnację gwarancyjną nasadzeń wykonanych w ramach akcji w latach 2019-2020;

- Działania na rzecz wrocławskich rodzin – Wrośnij we Wrocław – 411 350,98 zł

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- Wrośnij we Wrocław – pielęgnacje gwarancyjne – 174 495,60 zł

W ramach zadania realizowana jest pielęgnacja gwarancyjna nasadzeń wykonanych wiosną 2019 w Parku Mamuta na Oporowie, jesienią 2019 na terenie nowo powstającego parku przy ul. Pakosławskiej oraz na Polanie Karłowickiej, wiosną i jesienią 2020 w nowo powstającym parku przy ul. Zakopiańskiej oraz w Parku Jedności. Wiosną 2021 nasadzenia zostały wykonane na terenie Górki Skarbowców oraz w Parku Słonecznym na Gaju, jesienią przy ul. Granicznej oraz w Parku Strachowickim;

- Dozór i funkcjonowanie Ogrodu Japońskiego – 716 816,94 zł

W ramach zadania :

- zapewniono funkcjonowanie Ogrodu w okresie zwiedzania tj. 1.04 - 31.10.2022
- zabezpieczono ogród w okresie zamknięcia tj. 1. 01. - 31. 03. 2022 oraz 1.11.- 31.12.2022,
- zakupiono bilety,
- wykonano prace konserwacyjne pomostu oraz bramy wejściowej.

- Dozór i monitoring obiektów – 408 952,93 zł

W ramach zadania zapewniono dozór i ochronę Parku Kopernika i Wyspy Słodowej;

- Deratyzacja – 35 963,97 zł

W ramach zadania wykonano monitoring i deratyzację wybranych terenów zieleni miejskiej oraz prace (zabiegi) interwencyjne w zakresie deratyzacji oraz usuwania gniazd owadów;

- Pielęgnacje gwarancyjne – 1 565 516,76 zł

W ramach zadania rozliczono pielęgnację gwarancyjną zieleni założonej w ramach zadań inwestycyjnych na następujących terenach: w Parku Jedności, na zieleńcu przy ul. Gorlickiej oraz przy placu zabaw, na skwerze Skaczącej Gwiazdy, przy siłowni w Parku Klecińskim, przy placu zabaw na zieleńcu przy ul. Kosynierów Gdyńskich, przy skwerze Oaza Buczacka, w Ekoparku na Stabłowicach, w Parku Wojszyckim, w Parku Żernickim przy ul. Rumiankowej, w Swojczyckim Parku Czarna Woda, pasa drogowego przy ul. Oławskiej, w Parku Migdałowym, na zieleńcu przy ul. Ełckiej, na skwerze Adolfa Marii Bocheńskiego, przy boisku w Parku Skowronim, w pasie drogowym ul. Świeradowskiej, na Rondzie Regana, w Parku Przyjaźni, na skwerze przy ul. Polarnej, przy placu zabaw i siłowni na Niskich Łąkach, na zieleńcu przy ul. Kiełczowskiej, na zieleńcu przy ul. Zawalnej, na placu zabaw przy ul. Kłokoczyckiej, na skwerze przy ul. Św. Marcina, na skwerze przy ul. Bernardyńskiej, na terenie placu zabaw przy Parku Złotnickim, na skwerze przy ul. Kosmicznej, na zieleńcu przy ul. Mrągowskiej, na zieleńcu przy ul. Grabskiego, na zieleńcu przy ul. Pereca, pasa drogowego ul. Reja, Mikulicza-Radeckiego, na terenie Parku Maślickiego przy ul. Królewieckiej, w parku kieszonkowym przy ul. Kwaśnej, na terenie Ronda Powstańców Śląskich, na terenie Polany Popowickiej, w Parku kieszonkowym przy kładce pawłowickiej, na terenie Parku Słonecznego na Ołtaszynie, na terenie zieleńca przy ul. Wolbromskiej, przy placu zabaw na ul. Mojęcickiej, w parku Klecińskim przy ul. Międzygórskiej, w parku kieszonkowym przy ul. Świętokrzyskiej, przy siłowni terenowej na skwerze W. Bełzy, na terenie skweru Ludzi ze znakiem „P”, na terenie wzgórza Gajowickiego, przy placu zabaw przy ul. Hynka, na terenie psiego wybiegu na Szczepinie, na Wyspie Słodowej przy toalecie, na zieleńcu przy ul. Szybowcowej, na terenie zieleni przy ul. Ceglanej, skwerze przy ul. Kolumba i Kiełczowskiej, na terenie zieleni przy stawie przy ul. Maślickiej, na ternie Parku Maślickiego i w pasie drogowym przy ul. Królewieckiej, w Parku im L. Węgrzynowskiego, w parku Leonarda da Vinci na Gągowie Małym, przy skateparku na terenie zieleńca przy ul. Canaletta, na skwerze przy placu Indyjskim, na zieleńcu przy placu Mongolskim, w parku Tadeusza Różewicza, przy placu zabaw w parku Tarnogajskim, na terenie parku przy ul.

Pakosławskiej, w Parku Parku im. gen. M. Langiewicza, na skwerze przy ul. Tczewskiej, przy placu zabaw przy ul. Melioranckiej, przy ul. Peronowej, w pasie drogowym ul. Oławskiej OVO, przy moście uniwersyteckim, na skwerze przy ul. Krzywoustego, przy siłowni na terenie skweru przy ul. Ślicznej, na skwerze przy ul. Tymiankowej, obszar łąki kwietnej przy ul. Kminkowej, na terenie placu zabaw w parku Wschodnim, na skwerze św. o. Damiana de Veuster, na terenie przy ul. Ludowej, w pasie drogowym ul. Żeromskiego i ul. Wygodnej, przy ul. Barlickiego i Pestalozziego, przy siłowni w lasku sołtysowickim oraz pielęgnacje gwarancyjne wykonanych nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni miejskiej w ramach zadań bieżących;

- Eksploatacja oświetlenia parkowego – 757 024,26 zł

Zadanie obejmowało eksploatację i konserwację oświetlenia parkowego oraz iluminacji obiektów zabytkowych, będących pod zarządem ZZM, w tym m.in.:

- iluminację obiektów zabytkowych na Wyspie Piaskowej, pomnika Kardynała Bolesława Kominka, Europejski Krzyż Pokoju, pomnika Króla Bolesława Chrobrego, Pomnika Wspólnej Pamięci, Wzgórza Polskiego – Bastionu Ceglarskiego, Pomnika Knorra w Parku Słowackiego, rzeźby „Pociąg do Nieba”, pomnika Rotmistrza Witolda Pileckiego na Promenadzie Staromiejskiej, pomnika Korfantego przy ul. Sokolej/Orlej, namgławiaczy na Promenadzie Staromiejskiej od ul. Krupniczej do ul. Świdnickiej,

- oświetlenia w obrębie Parku Szczytnickiego: terenów zieleni przy Alei Dąbskiej, oświetlenia w Ogrodzie Japońskim, w sektorze II przy ul. Mickiewicza i w sektorze VIII przy ul. Chopina,

- oświetlenia: Parku osiedlowego przy ul. Orzechowej, na placu Św. Macieja, Parku Południowego, skweru Cybulskiego, skweru pomiędzy ul. Płońską a ul. Rubczaka, Bulwaru nad Odrą, Bulwaru X. Dunikowskiego, Parku Słowackiego, Parku im. M. Kopernika (Staromiejskiego), Placu Kościuszki, Placu Wolności, Parku przy ul. Zachodniej, Parku Grabiszyńskiego i Parku Tołpy, na Wyspie Słodowej, na Wyspie Piasek, na Wyspie Bielarskiej, Parku

przy ul. Prackiej, Parku L. Węgrzynowskiego, Parku E. Stein, zieleńca przy ul. Rękodzielniczej, Parku Skowroniego, Górki Słowiańskiej, Skweru przy ul. Żernickiej, Wzgórza Partyzantów, Wzgórza Andersa, Parku Andersa, Parku Karłowickiego, Skweru Szeli, Parku Staszica, parku przy ul. Bajana, placów zabaw przy ul. Mikołowskiej i ul. Mrągowskiej, w Parku im. gen. M. Langiewicza, Parku przy ul. Strachocińskiej, zieleńca na Placu Westerplatte, Parku Jedności przy ul. Królewskiej, skweru przy ul. Sokolej/Orlej, Parku Tarnogajskiego przy ul. Bogedaina, zieleńca przy ul. Ułańskiej, zieleńca przy ul. Tymiankowej, Wzgórza Gajowickiego przy ul. Kruczej, Parku Grabiszyńskiego i Parku Górka Skarbowców, Parku Leśnickiego, Parku Tysiąclecia, zieleńca przy ul. Hermanowskiej, Parku Klecińskiego, Parku Bieńkowickiego, Parku Wojszyckiego, zieleńca przy ul. Czackiego, Polany Integracyjnej przy ul. Drzewieckiego, zieleńca przy ul. Trawowej, zieleńca przy ul. Gorlickiej, parkingu przy ul. Mickiewicza, Nabrzeża Oławy, zieleńca przy ul. Berenta, zieleńca przy ul. Sztabowej, Polany Karłowickiej, skweru przy ul. Mińskiej, zieleńca przy ul. Kiełczowskiej, skweru Bocheńskiego,

- punktów poboru do imprez plenerowych – zlokalizowanych w Parkach: Staszica, Staromiejskim, Południowym, Langiewicza, Tarnogajskim, Leśnickim, Zachodnim, Grabiszyńskim, Tołpy, Bieńkowickim, na Polanie integracyjnej - Gądów Mały, przy ul. Brzóski, przy ul. Gajowickiej, przy ul. Strachocińskiej, na osiedlu Gaj, na Polanie Karłowickiej, na Bulwarze X. Dunikowskiego, Nabrzeżu Oławy, Bulwarze Kaczyńskich;

- Prace interwencyjne 592 115,75 zł

W ramach przyznanych środków w 2022 roku zrealizowano m.in.:

- wydruki – reprotechnika,
- opłaty za przegląd techniczny karuzeli w Ogrodzie Staromiejskim, Fontanny Multimedialnej,
- dostawę arbotagów do znaczenia drzew,

- zakup palm wielkanocnych do montażu na Psim Polu,
- zakup pułapek feromonowych na szrotówka kasztanowcowiaczka,
- serwis fotopułapek,
- wykonano przegląd obiektów budowlanych znajdujących się na terenach będących pod opieką ZZM, zabezpieczono budynki przed dostępem,
- ukwiecenie ronda Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, pielęgnacja w sezonie wegetacyjnym,
- remont mostka w lesie Sołtysowickim,
- demontaż obudowy kontenera sanitarnego na Wyspie Słodowej,
- rozbiórkę budynku na Górce Szczepińskiej,
- rozbiórka altan przy ul. Czackiego,
- montaż siatek zabezpieczających drzewa przed zwierzyną – Park Na Skraju,
- projekt tablicy informacyjnej do Parku Południowego,
- naprawa bramy na Bastionie Ceglarskim,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- oczyszczenie fosy miejskiej z martwych ryb,
- zakup słomianych mat zabezpieczających przed solą,
- wydruk i oprawa standardów utrzymania terenów zieleni w miastach;

- Kontenery WC w parkach – 772 148,27 zł

W ramach zadania w 2022 r. zlecono wynajem i bieżącą obsługę 2 kontenerów sanitarnych damsko-męskich, kontenera dla matki z dzieckiem, kontenera portiernia oraz kontenera sanitarnego damsko-męskiego ze zbiornikiem na fekalia i zbiornikiem na wodę na terenie Wyspy Słodowej we Wrocławiu. Zamówienie polegało na wykonaniu przyłącza energetycznego, zasilania w wodę, przyłączy do odprowadzenia ścieków, zasilania zbiornika na wodę oraz opróżniania zbiornika na fekalia kontenera wolnostojącego, stałego utrzymywania kontenerów w czystości z zapewnieniem środków czystości oraz utrzymania kontenerów w należytym stanie technicznym.

Zlecono wynajem i serwis zestawów przenośnych kabin sanitarnych w tym dostosowanych dla osób niepełnosprawnych na terenach parkowych Wrocławia: Park Tarnogajski, Park Strachociński, Park Tołpy, Park Leśnicki, Park Słoneczny Gaj, Park Południowy, Park Marii Dąbrowskiej na Karłowicach, Park Grabiszyński, Park Staszica, Park Szczytnicki przy kościółku pw. św. Nepomucena, Skwer Damiana de Veuster na Szczepinie, Park Zachodni, Park Pawłowicki, Park Jedności, Park Wschodni, teren rekreacyjny pomiędzy ul. Królewiecką i Narzędziową. Zamówienie polegało na dostarczeniu czystych i zdezynfekowanych kabin, umywalek i koszy na wskazane miejsca i wykonaniu serwisów pośrednich kabin sanitarnych, umywalek wolnostojących i koszy, polegających na opróżnianiu, czyszczeniu i dezynfekcji oraz uzupełnieniu wody, mydła i papieru toaletowego;

- Toalety samoobsługowe, szalety miejskie – 576 901,51 zł

W ramach zadania w 2022 r. zlecono utrzymanie w stałej sprawności eksploatacyjnej toalet samoobsługowych na terenie: Parku Wschodniego, Polany Karłowickiej, Parku Klecińskiego, Górki Skarbowców, Parku Zachodniego, Parku Skowroniego, Parku Szczytnickiego, przy ul. Purkyniego, Kuźnia Piratów przy ul. Hermanowskiej, Parku Staszica, Parku Jedności, Parku Strachocińskiego, przy strefie rekreacji Tymiankowa/Cynamonowa oraz na terenie Parku Mamuta przy ul. Bukowskiego we Wrocławiu. Zamówienie polegało na wykonywaniu prac serwisowych w zakresie bieżącej kontroli i konserwacji toalet, obsłudze technicznej toalet zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej

wraz z zapewnieniem specjalistycznych środków czystości do mycia i dezynfekcji toalet oraz na bieżącej obsłudze pompowni ścieków
z toalety w Parku Wschodnim. Dodatkowo zlecono wykonanie usługi w zakresie kompleksowej obsługi szaletów publicznych położonych we Wrocławiu przy ul. Nowowiejskiej/Prusa i ul. Mickiewicza, polegającej na utrzymaniu stałej sprawności technicznej i bezpiecznej eksploatacji szaletów oraz estetyki obiektów wraz z konserwacją i utrzymaniem wszystkich urządzeń oraz instalacji wewnętrznych tj. elektrycznych, wodociągowych, wentylacyjnych, utrzymaniu w szaletach czystości i higieny odpowiadającej wymogom sanitarnym z zapewnieniem środków czystości i środków sanitarno-technicznych;

- Konserwacja fontann i nawodnień – 510 999,19 zł

Zadanie obejmowało koszty prowadzenia eksploatacji i konserwacji instalacji nawadniających i napowietrzających fontann, w tym m.in.:

- napowietrzanie stawów w Parku Południowym i Parku Nowowiejskim oraz na terenie zieleńca przy pl. Anielewicza,

- deszczowanie trawników: na pl. Katedralnym, pl. Kościuszki, w Parku Staszica, w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), Parku Południowym, na Osi Grunwaldzkiej - od ul. Norwida do Mostu Szczytnickiego, od ul. Piastowskiej do ul. Bujwida oraz od Mostu Grunwaldzkiego do Ronda Reagana, w Ogrodzie Japońskim, na Bulwarze ks. Adama Zienkiewicza, na Promenadzie Staromiejskiej od ul. Krupniczej do ul. Świdnickiej, przy ul. Piłsudskiego, na terenie Ossollineum przy ul. Szewskiej, przy ul. Św. Marcina, na Wyspie Słodowej,

- nawadnianie kropelkowe zieleni na terenach Promenad Staromiejskich, w Parku Południowym, na zieleńcu przy pl. Strzeleckim i ul. Pomorskiej, przy ul. Ks. Witolda, w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), na Bulwarze Słonecznym, przy ul. Peronowej,

- fontann: w Parku im. M. Kopernika (Staromiejskim), na terenie Ossollineum przy ul. Szewskiej, w Parku Staszica, „Krasnale” na pl.

Teatralnym, przy ul. Przestrzennej, na placu Św. Macieja, na Osi Grunwaldzkiej, na Wzgórzu Słowiańskim, w Parku Brochowskim,

- kaskady wodne na terenie Ogrodu Japońskiego,
- zdrój na Wzgórzu Partyzantów i przy Pomnika Knorra w Parku Słowackiego,
- punkt poboru wody w Parku Południowym przy polanie hippicznej, w Parku Staszica, na terenie przy ul. Pomorskiej, na pl. Strzeleckim, na Skwerze Skaczącej Gwiazdy;

- Monitoring przeciwpożarowy zabytkowego kościółka w Parku Szczytnickim – 10 059,86 zł

W zabytkowym kościółku Św. Jana Nepomucena w Parku Szczytnickim prowadzono monitoring przeciwpożarowy wraz z bieżącą konserwacją urządzeń monitorujących;

- Odbiór ścieków – 82 915,10 zł

Koszt odbioru ścieków powstałych podczas eksploatacji fontann i urządzeń nawadniających;

- Inspektor - elektryk – 26 568,00 zł

W ramach zadania zapewniono obsługę inspektora – elektryka;

- Najem terenu od Polskich Kolei Państwowych – 83 301,75 zł

Najem terenu przy ul. Paczkowskiej o pow. 52 500 m^2 od PKP S.A. z przeznaczeniem pod budowę Parku Henrykowskiego, realizowanego w ramach środków Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego;

- Fundusz osiedlowy – „Drobne sprawy w różnych częściach osiedla.” 100 000,00 zł

W ramach zadania została przeprowadzona pielęgnacja drzewostanu zlokalizowanego nad ciągami komunikacyjnymi ul. Partyzantów oraz na terenie parków i skweru osiedla Biskupin, Sępolno oraz Dąbie tj. Park Dąbski, Biskupiński, skwer przy ul. Monte Cassino;

- Umowa użyczenia terenu przy ul. Idzikowskiego od Portu Lotniczego– 47 935,17 zł

W ramach podpisanego użyczenia terenu przy ul. Idzikowskiego/Metalowców dokonano niezbędnych opłat stałych związanych z przejętą nieruchomością;

- Zieleń – zbiorniki wodne – 143 602,50 zł

W ramach zadania wykonano renowację rowów w Parku Brochowskim tj. oczyszczono i odmulono rowy, wymieniono palisadę, wymieniono kiszkę faszynową oraz wykonano renowację darni;

- Najem pomieszczeń – fontanna multimedialna – 29 642,52 zł

Koszt najmu pomieszczeń w 2022 r.;

- Nadzory inwestorskie – 9 831,88 zł

W ramach zadania wykonano m.in.:

- przyłącze energetyczne przy ul. Tymiankowej,
- przyłącze energetyczne przy ul. Królewieckiej,
- zwiększenie mocy dla Parku Brochowskiego,
- nadzór inwestorski i autorski nad realizacją prac przy odbudowie altany na wzgórzu Bendera w Parku Południowym,
- kontrola pomontażowa placu zabaw w Parku Bieńkowickim,
- kontrola pomontażowa placu zabaw przy ul. Osobowickiej,
- kontrola pomontażowa placu zabaw przy ul. Rubinowej;

- Umowy – zlecenia, umowy o dzieło – 93 496,90 zł

W 2022 r. w ramach zadania sfinansowano m.in.:

- utrzymywanie woliery wraz z gołębiami ozdobnymi w Parku Mikołaja Kopernika,
- specjalistyczne opracowanie dla Lasu Rędzińskiego, charakterystyka obiektu, wytyczne do utrzymania obiektu,
- analiza mykologiczna drzew przy ul. Olszewskiego,
- zlecenie opisu na tablicę informacyjną Parku Południowego;

- Przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej – 144 913,71 zł

W ramach zadania zrealizowano m.in.:

- dokumentację projektową dla zadania związanego z zagospodarowaniem terenu przy ul. Idzikowskiego,
- dokumentację projektową dla zadania pn. przebudowa ścieżki zdrowia przy Górce Skarbowców,
- Program prac konserwatorskich dla wykonania prac zabezpieczających ozdobną barierkę ogrodzeniową dębu – pomnika przyrody przy ul. Wróblewskiego,
- aktualizację dokumentacji projektowej dla zadania pn. oświetlenie siłowni w lasku Sołtysowickim,
- nadzór nad realizacją prac przy zagospodarowaniu terenu przy ul. Melioranckiej,
- przyłącza energetyczne przy ul. Lotniczej.

- Odszkodowania, franszyza na rzecz osób fizycznych – 5 000,00 zł

W ramach zadania dokonano wypłaty franszyzy redukcyjnej wynikające z postępowania odszkodowawczego w 2022 r.

- Odszkodowania, franszyza na rzecz osób prawnych – 1 000,00 zł

W ramach zadania dokonano wypłaty franszyzy redukcyjnej wynikające z postępowania odszkodowawczego w 2022 r.

- Ekspertyzy – 15 990,00 zł

W ramach zadania wykonano ekspertyzę toru do jazdy na rowerze przy ul. Hermanowskiej;

- Standardy utrzymania zieleni – 49 949,77 zł

W ramach zadania wykonano II etap standardów utrzymania zieleni w polskich miastach.

ZZM Wrocław, działając w porozumieniu z ZZM Kraków kontynuował inicjatywę, która miała na celu wypracowanie uniwersalnych Standardów utrzymania zieleni w polskich miastach, które będą uwzględniać obecne potrzeby, a w szczególności adaptację do zmian klimatu, retencję wód opadowych, bioróżnorodność oraz trwałość, estetykę i czystość terenów zieleni oraz infrastruktury. Zakończenie prac i odbiór dokumentu zrealizowano w II półroczu 2022 r.;

- Usługi telekomunikacyjne związane z obsługą toalet– 9 095,51 zł

WYDATKI MAJĄTKOWE

Plan wydatków wyniósł **15 225 603,00 zł,**

Plan niewygasających wydatków wynosi 352 500,00 zł.

Koszty realizacji zadań inwestycyjnych wyniósł ogółem 14 869 854,97 zł, co stanowi 97,66% wykonania planu.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2022 r. na terenie parków i zieleńców oraz zieleni przyulicznej nasadzono łącznie:

- drzew 189 szt.
- krzewów 7 443 szt.
- bylin 6 288 szt.
- pnączy 1 072 szt.
- traw ozdobnych 5 080 szt.
- cebul 2 779 szt.

W ramach powyższych środków wykonano następujące przedsięwzięcia:

- WPI/248, Program rewitalizacji zieleni, nabrzeży, Wysp Odrzańskich – 5 566 288,86 zł, niewygasające wydatki z 2022 – 25 842,00 zł. W 2022 r. w ramach zadania wykonano:
  - dokumentację projektową dla zadania pn. budowa toalety w Parku im. Tadeusza Różewicza,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. budowa toalety w Parku Tarnogajskim,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. budowa toalety przy ul. Jeziorowej na Pawłowicach,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Kunickiego,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. rewitalizacja Wzgórza Polskiego,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. rewitalizacja zieleńca przy ul. Śrubowej/ ul. Robotniczej,
  - dokumentację projektową dla zadania pn. Psi wybieg przy ul. Pałuckiej – Kozanowskiej,
  - dokumentację projektową zmian dla zadania pn. rewitalizacja Parku Lesława Węgrzynowskiego,
  - budowę toalety w Parku Mamuta,
  - budowę toalety w Parku Leśnickim,
  - dostawę i montaż 40 szt. ławek w ramach Programu Ławeczka Mieszkańca,
  - budowę przyłączy na Bulwarze Lecha i Marii Kaczyńskich,
  - przebudowę placu zabaw przy ul. Rubinowej,

- przebudowę mostu w Parku Wschodnim,
- budowę drugiego etapu placu zabaw w Parku Wschodnim,
- budowę strefy wejściowej z placem pod foodtrucki na Skwerze Skaczącej Gwiazdy,
- budowę parku kieszonkowego z ogrodem deszczowym na Placu Orląt Lwowskich przy ul. Tęczowej i ul. Piłsudskiego,
- budowę parku kieszonkowego z ogrodem deszczowym na placu Orląt Lwowskich przy ul. Podwale,
- remont pomnika Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Parku J. Słowackiego,
- zagospodarowanie skweru Kornela Morawieckiego u zbiegu ulic Szczepińskiej, Legnickiej, Środkowej oraz pl. św. Mikołaja we Wrocławiu - etap II,
- budowę kolejnego etapu oświetlenia w Parku Bieńkowickim,
- dokumentację projektową zmian dla zadania pn. Skwer przy ul. Na Szańcach i Pl. Bema – skwer Skaczącej Gwiazdy etap II. Z uwagi na procedowanie uzgodnień w toku administracyjnym zostanie odebrana w I półroczu 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022,
- przyłącze Tauron w ramach realizacji budowy przyłączy na Bulwarze Lecha i Marii Kaczyńskich. Z uwagi na przedłużającą się realizację przez Tauron doprowadzenia zasilania do obiektu, rozliczenie może nastąpić w roku 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022 r.;

- Realizacja Programu Rewitalizacja Zieleni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- WPI/270 – Wrocławski Budżet Obywatelski – 7 034 106,97 zł, niewygasające wydatki z 2022 – 297 700,00 zł. W 2022 roku w ramach zadania wykonano:

  - dodatkowe nasadzenia na terenie przy ul. Hynka w ramach projektu „Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym” – Projekt nr 155 WBO 2020,

  - zagospodarowania terenu przy ul. Na Ostatnim Groszu w ramach projektu „Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym” – Projekt nr 155 WBO 2020,

  - zagospodarowanie terenu zieleni przy ul. Szybowcowej, w ramach projektu „Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym” – Projekt nr 155 WBO 2020,

  - budowę pierwszego etapu placu zabaw „Średniowieczny Wrocław” w Parku Tysiąclecia – projekt nr 250 WBO 2019 i 198 WBO 2021,

  - budowę parku kieszonkowego przy ul. Centralnej w ramach projektu pn. „Brochowskie Skwery” – projekt nr 239 WBO 2020,

  - opracowano dokumentację dla realizacji zadania pn. „Park Mieszczański - Nowy centralny park Wrocławia” – projekt nr 1 WBO 2020,

  - nasadzenia zieleni w obrębie zieleńca przy ul. Ołbińskiej i ul. Jedności Narodowej w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,

  - nasadzenia drzew po zachodniej stronie ul. Łokietka, w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,

  - nasadzenia zieleni przy ul. Chrobrego na odcinku od ul. Jagielończyka do ul. Św. Wincentego w ramach projektu pn. „Zielone Nadodrze” – projekt nr 12 WBO 2020,

  - zagospodarowanie zieleńca przy ul. Litewskiej w ramach projektu pn. „Psie Pole, Zakrzów, Zgorzelisko i Strachocin łączą siły” – projekt nr 297 WBO 2020,

- budowę psiego wybiegu wraz z zagospodarowaniem i zabezpieczeniem skweru w ramach projektu pn. „Psia Hubka” – projekt nr 358 WBO 2020,

- budowę II etapu zagospodarowania przy ul. Melioranckiej w ramach zadania pn. „zielono mi i bezpiecznie” – projekt nr 5 WBO 2021,

- budowę oświetlenia siłowni w Lesie Sołtysowickim w ramach zadania pn. „zielono mi i bezpiecznie” – projekt nr 5 WBO 2021,

- Budowę ścieżki w Parku Mamuta w ramach zadania pn. „Zielona Sieć Rowerowo-Piesza Wrocławia” – projekt nr 9 WBO 2021,

- Kwerendę historyczną osiedla Tarnogaj w ramach zadania pn. „Tarnogaj nie zapomina - skwer przy Gazowej” – projekt 55 WBO 2021,

- Dokumentację projektową oświetlenia Parku E. Stein oraz Parku Tołpy w ramach zadania pn. „Jasne, że Ołbin” – projekt nr 111 WBO 2021,

- Budowę kalisteniki na terenie przy kładce pawłowickiej w ramach zadania pn. „Dobra pumptrack” – projekt nr 119 WBO 2021,

- rozpoczęto zagospodarowanie terenu Polany Integracyjnej w ramach projektu „Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym” – Projekt nr 155 WBO 2020,

- rozpoczęto zagospodarowanie terenu w ramach projektu „Park Leonarda da Vinci na Gądowie Małym” – Projekt nr 155 WBO 2020, oraz projekt nr 145 WBO 2021,

- Dokumentacja projektowa dla zadania pn. „Park Henrykowski – etap 1” - projekt nr 5 WBO 2019. Z uwagi na brak udzielenia przez właściciela gruntu tj. PKP, stosownych umocowań do dalszego procedowania uzgodnień dokumentacji kontynuacja prac projektowych jest wstrzymana. Dokumentacja planowana jest do odbioru w I półroczu 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022.

- Dokumentacja projektowa dla zadania pn. Rowerowy Park Mamuta - wyczynowe tory treningowe – projekt WBO nr 315 z 2020. Z uwagi na

niezbędne uzgodnienia, dokumentacja zostanie odebrana w I półroczu 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022.

- aktualizacja dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Szybowcowa - Zagospodarowanie zieleńca w pasie drogowym” - projekt nr 155 WBO 2020.
  Z uwagi na zmiany założeń wprowadzone przez lidera i związane z tym oczekiwanie na niezbędne uzgodnienia, dokumentacja zostanie odebrana w I półroczu 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022 r.;

- Zagospodarowanie terenów zieleni - realizacja zadań z Budżetu Obywatelskiego

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- WPI/406 – Fundusz Osiedlowy – 2 049 126,14 zł, niewygasające wydatki z 2022 – 28 888,00 zł. W 2022 roku w ramach zadania wykonano:

  - budowę nowego placu zabaw dla dzieci w parku Bieńkowickim – RO Bieńkowice - Priorytet 1,

  - dokumentację projektową dla zadania pn. Rewitalizacja skweru u zbiegu ulic Afgańskiej i Pakistańskiej – RO Brochów - Priorytet 1- Część II,

  - budowę oświetlenia głównej alejki w parku przy ul. Długosza– RO Karłowice-Różanka– Priorytet 1,

  - dokumentację projektową dla zadania pn. Kompleksowa rewitalizacja parku przy ul. Łużyckiej i Osobowickiej – RO Karłowice Różanka Priorytet 2,

  - Budowę chodnika wraz z oświetleniem (2 szt.) -ul. Nowodworska/Krośnieńska– RO Nowy Dwór – Priorytet 2,

- zasadzenie 88 drzew – RO Krzyki Partynice, Priorytet 3,

- budowę placu zabaw przy ul. Osobowickiej 146 w ramach zadania pn. dokończenie budowy obiektów rekreacyjnych na Osobowicach i Rędzinie – RO Osobowice-Rędzin – Priorytet 1,

- budowę oświetlenia zieleńca między ul. Żernicką i Objazdową – RO Żerniki – Priorytet 1,

- inwentaryzację przyrodniczą w ramach zadania pn. „Projekt Parku na Swojczycach" – RO Strachocin-Swojczyce-Wojnów, Priorytet 3,

- dokumentację projektową dla zadania pn. Park Przygody w Parku Andersa – RO Huby, Priorytet 3,

- przebudowę skweru przy ul. Norweska/Stanów Zjednoczonych wraz z oświetleniem – RO Muchobór Mały – Priorytet 1,

- dokumentację projektową – część II - dla zadania pn. Zagospodarowanie Skweru ks. Szczepana Zielińskiego – RO Kuźniki – Priorytet 2,

- budowę alejki wraz z porządkowaniem terenu i nasadzeniami w ramach zadania pn. Uporządkowanie i zagospodarowanie skweru przy ul. Arbuzowej – RO Leśnica – Priorytet 1,

- zabezpieczenie historycznej, alei lipowej przy Powstańców Śl. – etap 1 – RO Powstańców Śląskich, Priorytet 4,

- dokumentację projektową dla zadania pn. Plac zabaw na Żernikach Nowych – RO Leśnica – Priorytet 5,

- zainstalowanie małej architektury na osiedlu w ramach terenu przy ul. Melioranckiej – RO Widawa – Priorytet 2,

- dokumentację projektową dla zadania pn. Projekt terenu pod pikniki przy ul. W. Grapowa – RO Jagodno – Priorytet 3,

- opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania związanego z remontem ścieżek oraz budową oświetlenia prz ul. Nowodworskiej– RO Nowy Dwór – Priorytet 3. Z uwagi na zmiany projektowe związane z uzgodnieniem zakresu z Radą Osiedla, niezbędne było wydłużenie czasu na wprowadzenie korekt do dokumentacji i ich uzgodnienie. Dokumentacja zostanie odebrana w I półroczu 2023, w ramach środków uwzględnionych jako niewygasające w 2022 r.;

- Zagospodarowanie terenów zieleni - realizacja zadań z Funduszu Osiedlowego

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- INW/133 - Ochrona zabytków i opieki nad zabytkami – 211 477,00 zł

W 2022 r. w ramach zadania wykonano konserwatorski remont fragmentu Bastei Hioba, etap 1;

- WPI/258 – Inwestycje Infrastrukturalne – 8 856,00 zł

W ramach ww. zadania w 2022 roku wykonano zabezpieczenie terenu przed rozjeżdżaniem przy ul. Polnej poprzez montaż słupków oraz usunięcie gruzu z terenu;

- Opracowanie programu do zarządzania zielenią w zasobach Zarządu Zieleni Miejskiej

Zadanie wpisane do Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok budżetowy 2022;

- Prowadzenie bazy danych systemu zieleni Wrocławia

Zarząd Zieleni Miejskiej prowadził działania na rzecz harmonijnego rozwoju systemów zieleni miejskiej i sprawnego nią zarządzania, prowadzi bazy danych i analizy służące sprawnemu zarządzaniu, a także opiniowaniu dokumentów strategicznych i działań innych jednostek w sposób jak najbardziej chroniący zieleń. Dane zbierane na podstawie Zarządzenia Prezydenta nr 1217/19 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zieleni Wrocławia:

- informacja o usunięciach i nasadzeniach drzew; informacji na temat decyzji administracyjnych na wycinkę drzew; informacji o działkach i wyodrębnionych w nich przestrzeniach lub dokładnych miejscach, na których istnieje możliwość nasadzenia drzew tzw. baza terenów pod nasadzenia , a także informacji o planach nasadzeń i ich aktualizacji,

- zasoby zieleni w Systemie Informacji Przestrzennej,

- weryfikacja poprawności opracowań przygotowanych do zaimportowania do Bazy Zasobów Zieleni od komórek i jednostek miejskich.

Baza Zasobów Zieleni zawiera 168 485 zinwentaryzowanych drzew oraz 30 020 obszarów zakrzewionych o powierzchni 103,59 ha. Dane te pochodzą z 2 460 opracowań i z bieżącej działalności ZZM.

REALIZOWANE INNE PROGRAMY

- Program zieleni rozproszonej – 91 577,58 zł

Środki zostały wykorzystane na dostawę części materiału roślinnego opisanego w ramach zadania nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej. Dodatkowo zrealizowano wnioski szkół i innych gminnych podmiotów na dostawę materiału roślinnego.

- Program poprawy estetyki i zagospodarowania rekreacyjnego miasta 2 074 293,46 zł, w tym:

Zadanie: 900 rozdział 90095 paragraf 4300: 107 062,45 zł

W ramach przyznanych środków w 2022 r. dla zadania wykonano m.in.: kontrolę roczną - przeglądy techniczne wraz z podstawową konserwacją urządzeń zabawowych na placach zabaw dla dzieci, siłowniach terenowych i obiektach kalisteniki oraz ścieżkach zdrowia w parkach i na zieleńcach, będących pod zarządem ZZM, kontrole pomontażowe na zieleńcu przy ul. Bierutowskiej i zieleńcu przy ul. Szybowcowej nowych urządzeń rekreacyjnych, nadzór inwestorski na terenie montowanej ścieżki zdrowia w Parku Górka Skarbowców;

Zadanie: 900 rozdział 90095 paragraf 4270: 1 375 655,13 zł

W ramach przyznanych środków dla zadania wykonano m.in.:

- naprawy urządzeń zabawowych i siłowni terenowych (w szczególności wykonano serwis urządzeń m.in. w Parku Klecińskim, Parku Południowym, Parku Skowronim, w Parku Szczytnickim, Parku przy ul. Canaletta, Parku Jedności, Wyspie Bielarskiej, zieleńcu przy ul. Róży Wiatrów, zieleńcu przy ul. Przestrzennej, zieleńcu przy ul. Reja, Polanie Karłowickiej, Wzgórzu Słowiańskim, ścieżki zdrowia na skwerze przy ul. Mikołowskiej, skwerze Z. Krasińskiego, skwerze przy ul. Kosynierów Gdyńskich);

- naprawy uszkodzonych na skutek wandalizmu elementów piłkochwytów na terenie boiska w lokalizacji Polana Karłowicka;

- naprawy urządzeń rekreacyjnych z podziałem na zakresy materiałowe tj: spoiny, liny, drewno i metal;

- podstawową konserwację uszkodzonych skarp na Wzgórzu Andersa w zakresie obiektu pumptracka, poprzez zniwelowanie i wyrównanie ubytków zniszczonych skarp;

- montaż elementów ścieżki edukacyjnej z drewna na placu zabaw w Parku Grabiszyńskim przy ul. Hallera (zakupu materiałów dokonano w roku 2021);

- dostawę i montaż palisady, pełniącej funkcję obrzeży na placu zabaw w Parku Zachodnim;

- dostawę i montaż urządzeń rekreacyjnych, w tym w Parku Leśnickim, Parku Popowickim, Wyspie Bielarskiej, w rejonie boiska przy ul. Trawowej, Parku Na Niskich Łąkach;

- dostawę i montaż urządzeń ścieżki zdrowia w Parku Górka Skarbowców.

W ramach prac na obiektach objętych gwarancją zrealizowano:

- naprawę 3 obrazów w Parku Leonarda da Vinci zniszczonych w wyniku dewastacji

- dostawę wraz z montażem poręczy dla niepełnosprawnych w Parku Langiewicza,

- naprawę drewnianej obudowy kontenera sanitarnego na terenie Wyspy Słodowej – uszkodzenie w wyniku wichury ,

- naprawę pumptracka na zieleńcu przy ul. Hermanowskiej – naprawa skarp, dojść i krawędzi toru,

- dostawę wraz z montażem bujaka na placu zabaw przy ul. Kwaśnej,

- naprawę ławek i mostu łańcuchowego w urządzeniu do ćwiczeń w Parku Maślickim,

- naprawę pompy w urządzeniu do zabawy z wodą na placu zabaw w Parku L. Węgrzynowskiego,

- dostawę z montażem kaczkomatu na Wyspie Bielarskiej oraz dostawę wraz z montażem uszkodzonych elementów kaczkomatów na terenach będących pod zarządem ZZM,

- dostawę wielorazowego szablonu znaku drogowego poziomego oraz wykonanie znaku drogowego graficznego na terenie Skweru Skaczącej Gwiazdy,

- prace naprawcze związane z odtworzeniem nawierzchni w związku z przestawieniem stojaków rowerowych na ul. Łokietka oraz zmianą lokalizacji drzew,

- dostawę wraz z montażem lin przy pomoście w Parku przy ul. Jeziorowej oraz modernizacje zestawu zabawowego w Parku Bieńkowickim.

Ponadto w ramach działań związanych z utrzymaniem nowej infrastruktury, objętej gwarancją wykonano:

- montaż poręczy w Parku Langiewicza,

- odtworzenie zniszczonych na skutek wandalizmu obrazów w Parku Leonarda da Vinci

- naprawę obudowy toalety na Wyspie Słodowej.

Zadanie: 900 rozdział 90095 paragraf 6050, INW/549: 591 575,88 zł

W ramach przyznanych środków w ramach zadania wykonano m.in.: dostawę i montaż nowych urządzeń zabawowych i rekreacyjnych w lokalizacjach: Park Zachodni, Park Na Skraju, Park Aleksandry Natalli – Świat, skwer Kobla przy ul. Rubczaka, zieleniec przy ul. Skoczylasa, zieleniec przy ul. Bieruowskiej, zieleniec przy ul. Górnoślaskiej, zieleniec przy ul. Wałbrzyskiej, zieleniec przy ul. Jerzmanowskiej, zieleniec przy ul. Gołębiej.

- Naprawa fontanny – Park Staszica 121 070,99 zł

W 2022 r. środki wykorzystano na pokrycie kosztów naprawy fontanny w Parku Staszica.

REALIZOWANE INNE ZADANIA

- Oczyszczanie miast i wsi – 517 141,93 zł

W ramach zadania zrealizowano:

- usuwanie odpadów z gminnych terenów rolnych: ul. Szczecińska, Przednia, Żernicka/Konińska, Braci Gierymskich, Kozia, Starogajowa, Pisarzowicka, Kosmonautów, Arbuzowa, Mokra, Ryżowa, Jerzmanowska, Jędrzejowska, Rodzynkowa, Ostródzka, Eluarda/Zajazdowa, Rychła, Gwarecka, Kumko, Pawia, Terenowa, Bardzka/Świeradowska, Stanów Zjednoczonych, Olszówka Krzycka, Kupiecka, Buraczana, Gałowska, Serowarska, Przylaszczkowa, Czekoladowa, Uciechowska, Główna, Błotna, Maślicka, Brodzka/Chełmska, Krzycka/Wałbrzyska, al. Piastów, Popielskiego, Polna, Warszawska, Wierzyńskiego, Kowalska, Działdowska, Mickiewicza, Bora

Komorowskiego, Okulickiego, Strachocińska, Kamiennogórska, Racławicka, Bukowskiego, Laotańska/Węgierska, Cieszyńska, Jeleniogórska, Fryzjerska, Karpnicka, 8 maja, Chałupnicza, Jarnołtowska, Petuniowa, Buczacka, Suwalska, Urbanowicza, Kochanowskiego, Torowa, Świątnicka, Mokronoska, Śliwowa, Kamieńskiego, Irysowa, Ostowa, Dziarska,

- koszenie terenu: ul. Chociebuska, Jerzmanowska, Jędrzejowska, Rodzynkowa, Ostródzka, Gałowska, Serowarska, Przylaszczkowa, Czekoladowa, Uciechowska, Główna, Błotna, Maślicka, Brodzka/Chełmska, Krzycka/Wałbrzyska, al. Piastów, Róży Wiatrów, Głubczycka/Bytomska, Nadrzeczna, Życzliwa, Racławicka, Kruszcowa, Bukowskiego, Cieszyńska, Międzyrzecka, Rdestowa, Kępa Mieszczańska, Petuniowa, Buczacka, Suwalska, Urbanowicza, Kochanowskiego, Torowa, Rędzińska, Świątnicka, Żernicka/Konińska, Dziarska,

- przycinanie krzewów: ul. Kunickiego, Stanisławowska, Chociebuska, Suwalska, Skwer Scharouna, Róży Wiatrów, Eluarda, Urbanowicza, Rodzynkowa, Mojęcicka, Żwirowa, Suwalska,

- pielęgnacja drzew: ul. Przednia, Konińska/Żernicka, Ignuta, Notecka, al. Piastów, Konińska, Uciechowska, Głubczycka/Bytomska, Mickiewicza, Fromborska, Czorsztyńska, Rabczańska, Przednia, Bukowskiego, Laotańska/Węgierska, Międzyrzecka, Kępa Mieszczańska, Rdestowa, Kochanowskiego, Bytomska, Asfaltowa, Siemianowicka,

- usuwanie jemioły: ul. Przednia, Strachowicka,

- usuwanie ogrodzeń drewnianych i z siatki stalowej: ul. Sarbinowska, Pisarzowicka, Żernicka/Konińska,

- wycinka drzew: ul. Komuny Paryskiej, Koreańska, Rodzynkowa, Racławicka, Ślęzoujście, Muchoborska, Olsztyńska, E.Maya, Skoczylasa, Rakowa, Zielińskiego, Karpacka, Leśna, Przednia, Maślicka, Torfowa, Pilczycka, Kościańska, Lazurowa, Fryzjerska, Irysowa,

- likwidacja studni: ul. Fryzjerska, Kosmonautów, Prężycka,

- ogrodzenie terenu siatką leśną: ul. Awicenny,
- usuwanie padłych zwierząt wraz z przekazaniem do utylizacji: ul. Ostrzeszowska,
- usunięcie wywrotu/złomu drzewa: ul. Działdowska, Fromborska, Skoczylasa, Serowarska,
- prace interwencyjne: wykonanie i montaż bram, montaż przepustu dla saren, przesuwanie mas ziemnych, montaż płyt zabezpieczających wejście do schronu, transport kłód, montaż poktywy zbiornika na nieczystości: ul. Awicenny, Kumko, Strachocińska, Ceglana, Rdestowa, Mokronoska,
- usunięcie altany: ul. Braci Gierymskich, Okulickiego, Żernicka/Konińska,
- montaż słupka blokującego: ul. Ostródzka, Olszówka Krzycka,
- montaż tablic informacyjnych: ul. Awicenny, Promenada, Królewiecka, Mokronoska, Popielskiego,
- otaśmowanie taśmą ostrzegawczo-wygrodzeniową biało-czerwoną: Mokronoska, Popielskiego,
- monitoring terenu: ul. Awicenny.

- Uporządkowanie terenów gminnych – 56 700,00 zł

Przyznane w 2022 r. środki zostały przeznaczone na realizację zadań związanych z uporządkowaniem terenów będących własnością Gminy, nie przekazanych do bezpośredniego zarządzania, m.in. na wycinkę drzew, likwidację nielegalnych wysypisk śmieci oraz wywozu złomu. Prace postępowały zgodnie z harmonogramem oraz zgłoszeniami przekazywanymi przez Wydział Nieruchomości Komunalnych.

Zrealizowane zadania obejmowały:

- usuwanie odpadów z gminnych terenów będących w zarządzie WNK: ul. Mirkowska, Rakowa, Bałtycka, Kromera, Mewia, Modra/Gołężycka,

Pilczycka, Pałucka, Kosmonautów, Orzechowa, Świeradowska, Mianowskiego, Radosna, Krakowska, Żabia Ścieżka, Skarbowców, Opolska, Eluarda/Zajazdowa,

- koszenie terenu: ul. Mirkowska, Rakowa, Bałtycka, Kromera, Mewia, Modra/Gołężycka, Pilczycka, Pałucka, Kosmonautów, Orzechowa, Świeradowska, Mianowskiego, Krakowska, Żabia Ścieżka, Skarbowców, Opolska, Eluarda/Zajazdowa,

- pielęgnacja drzew: ul. Mewia, Rabczańska, Pilczycka, Żabia Ścieżka, Sołtysowicka, Grabskiego (zdjęcie jemioły), Orzechowa, Skarbowców, Swojczycka, Wyścigowa, Opatowicka, Mirkowska, Kromera, Pałucka, Radosna,

- usunięcie wywrotu/złomu drzewa: ul. Rakowa, Skarbowców,

- przycięcie krzewów: Eluarda, Starobielawska, Skarbowców.

- Zadanie powiatu zlecone – utrzymanie w czystości terenów należących do Skarbu Państwa – 9 988,79 zł

Przyznane w 2022 r. środki zostały wykorzystane na realizację prac interwencyjnych na terenie nieruchomości Skarbu Państwa.

Zrealizowane zadania obejmowały:

- usuwanie odpadów z terenów Skarbu Państwa, którymi zarządza Prezydent Wrocławia: ul. Gosławicka,

- przycięcie krzewów: ul. Gosławicka

- pielęgnacja drzew: ul. Gosławicka,

- wycinka drzew: ul. Karwińska/Opolska,

- usunięcie wywrotu/złomu drzewa: ul. Karwińska/Opolska.

- GOSPODARKA ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD – Plan 665 000,00 zł

Wydatki bieżące – 613 908,45 zł

W 2022 r. wykorzystano środki w wysokości zł 613 908,45, co stanowi 92,32% wykonania planu.

W ramach środków wykonano:

- opłaty za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej (przyłączy i sieci kanalizacji deszczowej) nie związanych z funkcją odwodnienia drogi przy ul. Mieszczańskiej, ul. Rędzińskiej, ul. Złotnickiej, ul. Kowieńskiej, ul. Przybyły, ul. Krzyckiej, ul. Pogodnej oraz ul. Maleczyńskich – 7 705,22 zł,

- awarie, dokumentacje - wykonano naprawę oraz uzupełnienie uszkodzonych elementów studni przy ul. Rędzińskiej, ul. Worcella 19, ul. Południowej 1-3, ul. Parkowej 27, ul. Tęczowej 8, ul. Teatralnej - Wierzbowej, ul. Eluarda 1, ul. Eluarda 59, ul. Prusa 22, ul. Nowowiejskiej 54, ul. Objazdowej 60, ul. Partynickiej 39, ul. Krępickiej 62, ul. Głównej 150, ul. Stabłowickiej 14-16, ul. Jeździeckiej 30A, ul. Jeździeckiej 30C. Wymieniono uszkodzone elementy przyczółku w Parku Szczytnickim. Wykonano naprawę balustrady mostku w Parku Zachodnim oraz naprawę przepustu w Parku Brochowskim. Dodatkowo wykonano dokumentację – szafa tłoczni na Wyspie Słodowej – 234 777,48 zł,

- zakupiono energię elektryczną do zasilania przepompowni wód drenażowych i deszczowych na osiedlach: Kowale, Nowy Dwór, Stabłowice, Księże Małe, Biskupin, pompowni wód przy ul. Dróżniczej i Głubczyckiej, a także pompowni wód powodziowych „Małgorzata” przy ul. Żabia Ścieżka. – 72 275,93 zł

- usługi pozostałe, koszty eksploatacji i utrzymania drenaży i pompowni drenażowych w okresach miesięcznych oraz obsługa fosy miejskiej, jazów i przepompowni. Realizowano bieżącą konserwację i przeglądy regulacji urządzeń hydrotechnicznych. Wykonano czyszczenie zbiornika pomiędzy ul. Żernicką i Objazdową – 239 967,82 zł,

- różne opłaty i składki, opłaty z tytułu korzystania ze środowiska za odprowadzanie wód opadowych i roztopowych systemami kanalizacji deszczowej oraz opłaty za użytkowanie gruntów pokrytych wodami za rok 2022 – 59 182,00 zł.

- Promocja

  Prowadzono działalność promującą aktywność ZZM na rzecz rozwoju zieleni i ochrony przyrody w mediach tradycyjnych i społecznościowych. W 2022 roku przygotowanych zostało ponad 150 postów dotyczących działań ZZM na profilach miejskich m.in Zielony Wrocław, które miały jednorazowo od kilku do kilkudziesięciu tysięcy odbiorców. Odbyło się kilka akcji informacyjno - edukacyjnych m.in. #EKOszenie, Wrocław dla pszczół, Drzewo Roku, "Parki są pełne tajemniczych śladów, nie dokładaj swoich", o zaśmiecaniu terenów zieleni, akcję ułatwiającą znalezienia zatrudnienia dla uchodźców z Ukrainy. Przygotowano filmy dotyczące inwestycji realizowanych przez Zarząd oraz jego bieżącej działalności.

- Podnoszenie kwalifikacji

  Podnoszenie kwalifikacji kadry odbywa się poprzez aktywny udział osób zatrudnionych w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, których w 2022 było 19 i wzięło w nich udział 59 pracowników, z czego większość w więcej niż jednym wydarzeniu. Były to m.in.: rozpoznawanie drzew i krzewów w stanie bezlistnym, projektowanie naturalnych placów zabaw, Diagnostyka i inspekcja drzew, warsztaty on-line
  z zielono-błękitnej infrastruktury, szkolenie z migracji z aplikacji ArcMap do ArcGIS Pro, udział w Kongresie Diagnostyki Drzew, szkolenie Praktyczne gospodarowanie środkami z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, Zamówienia Publiczne dla Samorządów z uwzględnieniem nowego rejestru umów, polityki zakupowej i Polskiego Ładu, Udzielanie zrównoważonych zamówień o wartości niższej niż 130 tysięcy złotych, czy Sprawozdanie finansowe JST oraz zmiany w sprawozdawczości budżetowej. W części wydarzeń ZZM prezentował swoje działania, m.in. na konferencji Dendros Zarządzanie zielenią miejską z patronatem Prezydenta Wrocławia, której ZZM był także współorganizatorem.

ZESTAWIENIE ANALITYCZNE GŁÓWNYCH ZADAŃ REALIZOWANYCH W LATACH 2018-2022

Powierzchnia terenów objętych bieżącą konserwacją

Lp.	Rodzaj obiektów	Wykaz powierzchni (ha)				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Parki	574,48	623,39	631,41	640,12	660,80
2	Ulice (bez pow. rowów)	557,72	562,46	562,46	562,46	579,52
3	Lasy, parki leśne, tereny leśne	1 242,38	1 191,73	1 191,73	1191,73	1 227,10
4	Zieleńce	133,19	151,91	162,54	161,64	164,25
5	Zieleń tymczasowa i nieurządzona	125,42	125,55	129,09	128,49	173,62
	Ogółem	2 633,19	2 655,04	2 677,23	2 684,44	2 805,29

Sprzedaż biletów wstępu do Ogrodu Japońskiego

Lp.	Rodzaj biletu	Ilość biletów (szt.)				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Normalne	38 421	113 780	70 982	117 931	122 708
2	Ulgowe	100 202	112 440	45 534	85 248	103 776
3	Rodzinne	-	22 880	6 262	9 950	8 689
4	Karnety	140	10	20	37	23
5	Bilety specjalne	36	117	72	105	41
	Ogółem	138 799	249 227	122 870	213 271	235 237

Drewno pozyskane w trakcie prowadzonej konserwacji lasów komunalnych

Lp.	Grubizna drewna	Miąższość drewna (m^3)				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Drewno opałowe	553,25	672,54	879,04	1 115,62	1 571,39
2	Papierówka/ drewno wielkowymiarowe	-	-	-	-	12,27
	Ogółem	553,25	672,54	879,04	1 115,62	1 583,66

Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej

Lp.	Rodzaj nasadzeń	Ilość roślin (szt.)				
		2018	2019	2020 (w tym inwestycyjne)	2021 (w tym inwestycyjne)	2022 (w tym inwestycyjne)
1	Drzewa	2 687	2 125	3 221 (382)	2 406 (361)	2 574 (189)
2	Krzewy	58 087	59 733	79 674 (18 529)	65 588 (26 113)	29 309 (7 443)

Lp.	Rodzaj nasadzeń	Ilość roślin (szt.)				
		2018	2019	2020 (w tym inwestycyjne)	2021 (w tym inwestycyjne)	2022 (w tym inwestycyjne)
3	Sadzonki leśne	67 000	84 900	73 740	81 400	45 150
4	Rabatowe	244 220	121 818	135 837	133 447	136 177
5	Cebulowe	105 450	225 585	176 431 (34 247)	209 550 (29 377)	173 041 (2 779)
6	Byliny	-	33 114	67 830 (23 316)	47 338 (19 320)	28 464 (6 288)
7	Pnącza	-	1 081	10 613 (564)	1 716 (286)	2 302 (1072)
	Ogółem	477 444	528 356	547 346 (77 038)	506 445 (75 457)	417 017 (17 771)

Zadania w zakresie placów zabaw, oświetlenia oraz urządzeń wodnych

Lp.	Nazwa czynności	Ilość obiektów (szt.)				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Przeglądy, konserwacja i naprawy:					
	- place zabaw	104	122	127	131	135
	- siłownie terenowe	41	53	59	63	64
	- ścieżki zdrowia	6	8	11	12	14
3	Eksploatacja i konserwacja oświetlenia:					
	- lampy oświetlenia typu parkowego i iluminacje	2 350	2 594	2 887	2 989	3 116
4	Eksploatacja i konserwacja urządzeń wodnych:					
	- fontanny i systemy nawadniania	35	35	39	46	46

PODSUMOWANIE

Działania Zarządu Zieleni Miejskiej związane z realizacją zadań inwestycyjnych, bieżącą konserwacją terenów zieleni miejskiej są spójne z programem Prezydenta oraz Strategią Wrocławia 2030. Obywa się to poprzez:

- Zwiększanie powierzchni terenów zieleni miejskiej

Przyjęte zmiany powierzchni parków i zieleńców są wynikiem przeprowadzonych inwestycji, zagospodarowania terenów niedostępnych i nieużytkowanych, ale także kontynuacją działań związanych z weryfikacją przyjętej klasyfikacji i zadań bieżących związanych z konserwacją i utrzymaniem istniejącej zieleni, w tym realizacji planu nasadzeń na nowych terenach. Weryfikacja klasyfikacji wiąże się również z ujednoliceniem danych prowadzonych w systemie informacji przestrzennej w zakresie poszczególnych typów i kategorii zieleni.

W ramach zmian w zakresie zieleni parkowej wzrost powierzchni wynika z przejęcia do utrzymania Parku przy ul. Świeradowskiej w rejonie Górki Bardzkiej od Młodzieżowego Centrum Sportu, powiększenia obszaru zieleni parkowej w związku z realizacją nasadzeń w ramach programu Wrośnij we Wrocław w Parku Na Skraju na nowym terenie zieleni. Ponadto przyjęto do klasyfikacji Park przy ul. Głównej w związku z objęciem terenu bieżącą konserwacją i działaniami związanymi ze zwiększeniem dostępności tego miejsca.

- W ramach zmian dotyczących zieleńców w zakresie działań inwestycyjnych przyjęto do klasyfikacji skwer przy ul. Kowieńskiej – Litewskiej, skwer przy ul. Arbuzowej, skwer przy ul. Centralnej, zieleniec przy ul. Krośnieńskiej – Nowodworskiej. Ponadto nowe zagospodarowanie powstało na skwerze przy ul. Dyrekcyjnej (realizacja zagospodarowania w ramach inwestycji WI). Dodatkowo zmieniono klasyfikację w ramach modernizacji bazy danych i kategorii terenów zieleni wykazywanych i utrzymywanych w ramach zieleni przyulicznej lub leśnej następujące skwery: park kieszonkowy przy ul. Pereca, park Widawski, zieleniec przy ul. Sanockiej. Włączono dodatkowo zieleniec przy ul. Zefirowej oraz przejęto do zasobu Gminy Wrocław skwer przy ul. Tolkmickiej.

- Modernizacja terenów zieleni pod względem rekreacyjnym - powstał 1 nowy plac zabaw oraz ścieżka zdrowia, 3 zmodernizowano i doposażono poprzez dostawienie nowych urządzeń w ramach prac inwestycyjnych. W ramach działań bieżących zmodernizowano 2 ścieżki zdrowia, poprzez kompleksowe odtworzenie. Wprowadzono dwie nowe lokalizacje ze strefą do ćwiczeń dla seniorów – zestawy siłowni terenowej, a 13 placów zabaw doposażono. Powstały 2 nowe zestawy kalisteniki. Doposażono tereny zieleni w elementy małej architektury tj. ławki i kosze na odpady, tablice informacyjne i edukacyjne. W ramach ww. działań stworzono miejsca, które umożliwiają aktywny wypoczynek mieszkańcom. Ponadto podniesiono standard i atrakcyjność terenów pod względem aktywności sportowej wśród zieleni. W ramach projektu „Ławeczka Mieszkańca" wprowadzono 40 nowych ławek w zgłoszonych lokalizacjach.
- Podnoszenie standardów bieżącego utrzymania istniejących terenów zieleni miejskiej; nasycanie zielenią istniejących obiektów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia zieleni. W 2022 nasadzono 2 574 drzew, ok. 31 600 krzewów i pnączy, ok. 37 000 bylin i traw ozdobnych, ponad 309 000 kwiatów rabatowych i cebulowych. Dodatkowo na terenach zieleni miejskiej zrealizowano nasadzenia 1 155 drzew wykonane przez inne jednostki gminne i inwestorów prywatnych.
- Konsekwentną rewaloryzację i rewitalizację istniejących założeń zieleni - m.in. zagospodarowanie Skweru Skaczącej Gwiazdy, Skweru Morawieckiego, zieleńca na Placu Orląt Lwowskich, zieleńca przy ul. Szybowcowej, zieleńca przy ul. Hynka, zieleńca przy ul. Hubskiej, Ogrodu Japońskiego, Parku Mamuta, Fosy Miejskiej – zbiornik F.
- Budowę toalet samoobsługowych we wrocławskich parkach dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Parku Mamuta oraz Parku Leśnickim.
- Budowę i rozbudowę oświetlenia w lokalizacjach Park Bieńkowicki, skwer Skaczącej Gwiazdy, zieleniec przy ul. Nowodworskiej, zieleniec przy ul. Hubskiej, zieleniec przy ul. Długosza, zieleniec między ul. Żernicką i Objazdową, zieleniec przy ul. Norweskiej i ul. Stanów Zjednoczonych, siłowni w Lasku Sołtysowickim.

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
1.	Nowe tereny - udostępnienie nowych terenów zieleni
1.1	Skwer przy ul. Kowieńskiej – Litewskiej
1.2	Skwer przy ul. Arbuzowej
1.3	Skwer przy ul. Centralnej
1.4	Zieleniec przy ul. Krośnieńskiej – Nowodworskiej
2.	Rewitalizacja i kontynuacja zagospodarowania
2.1	Zieleniec Placu Orląt Lwowskich przy ul. Tęczowej
2.2	Zieleniec Placu Orląt Lwowskich przy ul. Podwale
2.3	Zieleniec przy ul. Hubskiej
2.4	Zieleń przyuliczna ul. Łokietka
2.5	Zieleń przyuliczna ul. Chrobrego

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
2.6	Zieleń przyuliczna Ołbińska i Jedności Narodowej
2.7	Zieleń przyuliczna ul. Na Ostatnim Groszu
2.8	Nasadzenia w rejonie Krzyki na terenach zieleni przyulicznej
2.9	Skwer Skaczącej Gwiazdy - kontynuacja
2.10	Skwer Morawieckiego - kontynuacja
2.11	Skwer przy ul. Melioranckiej - kontynuacja
2.12	Park Mamuta - kontynuacja
2.13	Ogród Japoński - kontynuacja
2.14	Zieleniec przy ul. Szybowcowej - kontynuacja
2.15	Zieleniec przy ul. Hynka - kontynuacja
2.16	Fosa Miejska Odcinek F

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
3.	Sport i Turystyka
3.1	Place zabaw nowe
3.1.1	Park Tysiąclecia
3.2	Place zabaw zmodernizowane/doposażone
3.2.1	Park Wschodni
3.2.2	Park Bieńkowicki
3.2.3	Skwer przy ul. Osobowickiej – Lipskiej
3.2.4	Park Zachodni
3.2.5	Zieleniec przy ul. Skoczylasa
3.2.6	Skwer Kobla przy ul. Rubczaka
3.2.7	Park Aleksandry Natalli – Świat
3.2.8	Park Na Niskich Łąkach

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
3.2.9	Park Leśnicki
3.2.10	Polana Popowicka
3.2.11	Wyspa Bielarska
3.2.12	Boisko przy ul. Trawowej – teren MCS
3.2.13	Zieleniec przy ul. Górnośląskiej – pojedyncze urządzenie
3.2.14	Park Na Skraju – pojedyncze urządzenie
3.2.15	Park Św. Edyty Stein – pojedyncze urządzenie
3.2.16	Zieleniec przy ul. Bierutowskiej – pojedyncze urządzenie
3.3	Siłownie/Kalisteniki/Ścieżki Zdrowia
3.3.1	Skwer przy kładce Pawłowickiej – kalistenika
3.3.2	Skwer przy ul. Wałbrzyskiej - kalistenika

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
3.3.3	Skwer przy Szybowcowej – ścieżka zdrowia
3.3.4	Park Słoneczny na Gaju – ścieżka zdrowia
3.3.5	Park Górka Skarbowców – ścieżka zdrowia
3.3.6	Zieleniec przy ul. Jerzmanowskiej - siłownia
3.3.7	Zieleniec przy ul Wałbrzyskiej - siłownia
3.4	Mosty
3.5.1	most w Parku Wschodnim
3.5.2	most w Lesie Sołtysowickim
4.	Psie Wybiegi
4.1	Zieleniec przy ul. Hubskiej
5.	Bezpieczeństwo
5.1	Toalety

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
5.1.1	Toaleta w Parku Mamuta
5.1.2	Toaleta w Parku Leśnickim
5.2	Oświetlenie / przyłącza
5.2.1	Park Bieńkowicki
5.2.2	Skwer Skaczącej Gwiazdy
5.2.3	Zieleniec ul. Nowodworska
5.2.4	Zieleniec przy ul. Hubskiej
5.2.5	Zieleniec przy ul. Długosza
5.2.6	Zieleniec między ul. Żernicką i ul. Objazdową
5.2.7	Zieleniec przy ul. Norweskiej i ul. Stanów Zjednoczonych
5.2.8	Siłownia w Lasku Sołtysowickim
5.2.9	Bulwar Lecha i Marii Kaczyńskich

Wybrane zadania zrealizowane w ramach inwestycji oraz działań bieżących ZZM	
5.3	Słupki w pasie drogowym
5.3.1	Zieleniec przy ul. Litewskiej
5.3.2	Skwer Skaczącej Gwiazdy
5.3.3	Powstańców Śląskich - Zabezpieczenie historycznej, alei lipowej przy Powstańców Śl. (odcinek od Hallera do Pl. Powstańców Śl.
5.3.4	Zieleniec przy ul. Melioranckiej
5.4	Ławeczka Mieszkańca
5.4.1	40 lokalizacji
6	Zabytkowe
6.1	Pomnik Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Parku J. Słowackiego
6.2	Altana na wzgórzu Bendera w Parku Południowym
6.3	Basteja Hioba – etap 1

DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

I. WSTĘP

Departament Infrastruktury i Transportu odpowiada m.in. za realizację zadań z zakresu:

1. planowania inwestycyjnego;
2. zarządzania ruchem drogowym na drogach publicznych Wrocławia;
3. transportu miejskiego;
4. utrzymania infrastruktury drogowej na terenie Miasta;
5. rozwoju zrównoważonej mobilności;
6. rozwoju ruchu pieszego i rowerowego;
7. rozwoju transportu publicznego;
8. prowadzenia miejskich projektów związanych z transportem publicznym i zrównoważoną mobilnością;
9. prowadzenia miejskich projektów dotyczących parkingów Park & Ride;
10. koordynacji działań Miasta w zakresie komunikacji kolejowej;
11. przygotowania i wdrażania projektów (w tym w formule partnerstwa publiczno-prywatnego);
12. koordynacji i monitorowania zadań w zakresie infrastruktury drogowej;
13. wspierania rozwoju elektromobilności we Wrocławiu;
14. współpracy z Wydziałem Planowania Przestrzennego oraz Departamentem Zrównoważonego Rozwoju w zakresie koordynacji planów i projektów rozwoju infrastruktury miejskiej w zgodności z planami rozwoju Wrocławia;
15. bieżącej współpracy z Wydziałem Planowania Przestrzennego w zakresie sporządzania opracowań branżowych: transportowych i infrastrukturalnych do dokumentów planistycznych Miasta.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 6650/2021 Prezydenta Wrocławia z dnia 15 grudnia 2021 roku w sprawie udziału departamentów, wydziałów, biur, spółek i jednostek organizacyjnych gminy Wrocław w realizacji przedsięwzięć przyjętych w

dokumencie pod nazwą „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2022” – monitorowano, koordynowane przez Departament Infrastruktury i Transportu oraz realizowane przez jednostki podległe przedsięwzięcia.

Priorytet 1 - MOBILNOŚĆ

- Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem we Wrocławiu
- Realizacja programu poprawy stanu technicznego obiektów inżynierskich
- Realizacja programu inicjatyw lokalnych
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji we Wrocławiu – etap III
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji we Wrocławiu – etap IV
- Budowa wydzielonej trasy tramwajowo-autobusowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia
- Niskoemisyjny transport publiczny we Wrocławiu
- Wrocławski Program Tramwajowy
- Budowa Alei Wielkiej Wyspy we Wrocławiu
- Budowa Osi Zachodniej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94
- Realizacja Programu Pieszego i Rowerowego
- Stworzenie zielonych korytarzy pieszo–rowerowych
- Monitoring Wrocławskiej polityki mobilności oraz Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia

- Promocja do wewnątrz czyli promowanie mobilności, komunikacji miejskiej, polityki transportowej miasta
- Parkingi rowerowe w miejscu zamieszkania

Priorytet 5: ZDROWI I AKTYWNI MIESZKAŃCY

- Zdrowo i sportowo
- Budowa żłobków

Priorytet 6: MIASTO OTWARTE

- Realizacja Programu Fundusz Osiedlowy
- Blisko, bezpiecznie, nowocześnie

Priorytet 7: GOVERNANCE

- Wrocławski Budżet Obywatelski

Realizacją największych, strategicznych zadań inwestycyjnych, nad którymi nadzór merytoryczny i finansowy sprawuje Departament Infrastruktury i Transportu, zajmuje się spółka Wrocławskie Inwestycje, która będzie ujmowała realizację zadań w ramach **odrębnego sprawozdania**. Dlatego też dla części opisanych zadań, wydatkowane środki finansowe nie stanowią wszystkich nakładów ponoszonych przez gminę Wrocław na zadanie.

W sprawozdaniu ujęto zadania realizowane przez komórki organizacyjne Departamentu Infrastruktury i Transportu oraz przez jednostki organizacyjne, nad którymi Departament sprawuje nadzór, tj. Zarząd Inwestycji Miejskich oraz

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Część realizowanych zadań nie została ujęta w Założeniach polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia.

II. INWESTYCJE

1. Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem we Wrocławiu

Cel programu:

Celem projektu jest poprawa warunków funkcjonowania oraz rozbudowa o nowe funkcje Inteligentnego Systemu Transportu. W wyniku realizacji projektu zwiększa się atrakcyjność komunikacji zbiorowej we Wrocławiu.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **8 735 tys. zł**

W 2022 roku:

1. Zakończono rozbudowę systemu sterowania ruchem.

2. Zakończono rozbudowę narzędzi informatycznych.

Osiągnięto następujące efekty

Na bazie podpisanej w 2020 roku umowy o dofinansowanie zadania w ramach RPO Województwa Dolnośląskiego, jako wdrażanie strategii niskoemisyjnych, zakończono rozbudowę systemu ITS we Wrocławiu. W ramach modernizacji przeprowadzono prace w celu usprawnienia płynności ruchu transportu zbiorowego, zwiększenia bezpieczeństwa i punktualności pojazdów komunikacji zbiorowej. Na skrzyżowaniach, przez które przejeżdżają linie tramwajowe zamontowano 383 specjalne wyświetlacze dla motorniczych, wspierając tym samym ich bezpieczeństwo i decyzyjność. Kluczowym zadaniem było zapewnienie motorniczym informacji za ile sekund otrzymają zielone światło na przejazd. Taka informacja w przypadku będącego w ruchu wielotonowego tramwaju jest bardzo istotna. Każda sekunda jest ważna, aby móc albo bezpiecznie wyhamować, albo płynnie przejechać za skrzyżowanie. Jednocześnie w roku 2022 zakończono modernizację części informatycznej Systemu w celu przygotowania go do rozbudowy o kolejne tablice Dynamicznej Informacji Pasażerskiej oraz połączenia kilku systemów operatorskich wspólną platformą do obsługi zgłoszeń.

Dzięki temu, usprawniono przepływ informacji w jednostkach miejskich o utrudnieniach transportowych oraz zoptymalizowano procesy rozpatrywania zgłoszeń i usuwania ich negatywnych skutków dla transportu i mieszkańców. Wspólna platforma dyspozytorska wspomaga pracę jednostek zgromadzonych w Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym.

2. Program poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej

Cel programu:

Poprawa stanu dróg, obiektów inżynierskich oraz polepszenie warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy Wrocław dzięki zapewnieniu na jej obszarze odpowiedniej infrastruktury.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **14 928 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 8 600 tys. zł

W 2022 roku:

1. Zakończono realizację peronów przystankowych w ciągu ul. Na Grobli.
2. Zakończono remont chodników w ciągu ul. Komandorskiej na odcinku od ul. Swobodnej do ul. Wielkiej wraz z remontem nawierzchni jezdni.
3. Zakończono budowę docelowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Żernickiej, Szczecińskiej i Płaskiej. Zadanie realizowane w latach 2021-2022.
4. Zakończono budowę łącznika drogowego między ul. Rakietową a ul. Żwirki i Wigury wraz z odcinkiem bocznicy kolejowej. Zadanie realizowane w latach 2021-2022.
5. Zakończono „Budowę drogi dojazdowej w ul. Spiskiej na odcinku od wjazdu do szpitala do nr 64 oraz odcinek ciągu pieszo-rowerowego od nr 64 do

nasypu kolejowego. Etap I odcinek od nr 54a do nasypu kolejowego”. Zadanie realizowane w latach 2021-2022.

6. Zrealizowano budowę przejścia pieszo-rowerowego w km 7.945 linii kolejowej nr 285 Wrocław Główny - Świdnica Przedmieście.

7. Zrealizowano remont nawierzchni alejki Oporowskiej na terenie ROD „Gajowice" wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej.

8. Wykonano wymianę nawierzchni jezdni (1 723 m²) na skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich – al. J. Hallera – al. Wiśniowej. Zadanie zostanie ostatecznie rozliczone w roku 2023.

Osiągnięto następujące efekty:

Realizacja ww. zadań przyczyniła się znacząco do poprawy bezpieczeństwa wszystkich użytkowników, zachowania stanu infrastruktury w odpowiednim standardzie oraz podniesienia komfortu przejazdu dla pasażerów.

Fot. 1. Na Grobli przed wykonaniem peronu przystankowego

Fot. 2. Na Grobli - peron przystankowy

Fot. 3. Powstańców Śl./Hallera - przed remontem

Fot. 4. Powstańców Śl./Hallera - po remoncie

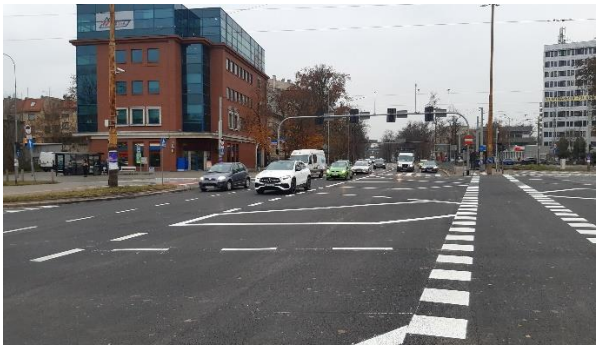

3. Program Inicjatyw Lokalnych

Cel programu:

Realizacja dróg o charakterze lokalnym oraz infrastruktury towarzyszącej przy udziale finansowym wnioskodawców w kosztach realizacji inwestycji.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **3 242 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 1 286 tys. zł

Do rozdysponowania środków programu upoważniony został Zespół do oceny wniosków inwestycyjnych o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej z zakresu budowy, rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych oraz dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, powołany Zarządzeniem nr 10816/10 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 października 2010 roku wraz z późniejszymi zmianami.

W 2022 roku Program Inicjatyw Lokalnych obejmował 21 zadań z zakresu drogowego.

W ramach prac Zespołu omówiono i przeanalizowano 7 nowych wniosków. Wstępnie Zespół zaakceptował 7 nowych zadań do ujęcia w planie inicjatyw lokalnych na 2022 rok.

Zasadą prowadzenia działalności w zakresie inicjatyw lokalnych jest deklaracja, a następnie dobrowolna wpłata, w wysokości ustalonej przez Zespół, udziału własnego wnioskodawców w kosztach realizacji zadania. Ogółem w roku 2022 wpłaty te wyniosły – **554 127,92 zł** co stanowi 61,58% założonego planu dochodów. Wnioski do Programu Inicjatyw Lokalnych dotyczyły głównie budowy dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem.

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe dla:

1. Budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Stoszowskiej na odcinku od ul. Piotrkowskiej do dz. Nr 5/10, AM-19, obręb Stabłowice oraz do końca posesji nr 7 i 15 – zakończono.

2. Przebudowy drogi w ul. Motylkowej – zakończono.

3. Przebudowy ul. Koralowej – zakończono.

4. Przebudowy ul. Dobrzykowickiej od ul. Strumykowej do ul. Chrząstawskiej – w trakcie opracowania.

5. Przebudowy ul. Dobrzykowickiej od ul. Chrząstawskiej do końca (posesji 27) – w trakcie opracowania.

6. Przebudowy drogi w ul. Siedleckiej i Łukowskiej – w trakcie opracowania.

7. Przebudowy drogi w ul. Siedleckiej na odcinku od ul. Lubelskiej do ul. Białostockiej – w trakcie opracowania.

8. Przebudowy drogi w ul. Braci Hofmannów – w trakcie opracowania.

9. Przebudowy drogi w ul. Przemiłowskiej nr 10-22 – w trakcie opracowania.

10. Budowy nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem sięgacza ul. Marii Wittek (działka nr 14/5 AM 9 obręb Ołtaszyn) oraz w ul. Marii Wittek od skrzyżowania z ul. S. Frankowskiego do końca działki nr

14/22 AM 9 obręb Ołtaszyn z wyłączeniem chodnika po niezabudowanej stronie ul. Marii Wittek – postępowanie na wybór wykonawcy dokumentacji.

Zakończono realizację inwestycji:

1. Remont ciągu pieszego przy ul. Olgi Boznańskiej na odcinku od ul. A. Orłowskiego do ul. H. Rodakowskiego.

2. Budowa nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Marii Wittek na odcinku od ul. Ułańskiej do ul. J. Kustronia.

3. Budowa nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Marii Wittek na odcinku od ul. J. Kustronia do ul. S. Frankowskiego.

4. Budowa nawierzchni docelowej w sięgaczu ul. Zagłębiowskiej nr 37-43.

Rozpoczęto:

1. Przebudowę ul. Dobrzykowickiej od ul. Strumykowej do ul. Chrząstawskiej.
2. Budowę nawierzchni docelowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Stoszowskiej na odcinku od ul. Piotrkowskiej do dz. Nr 5/10, AM-19, obręb Stabłowice oraz do końca posesji nr 7 i 15.
3. Przebudowę ul. Koralowej.

Przeprowadzono postępowanie na wybór wykonawcy robót budowlanych:

1. Przebudowy drogi w ul. Motylkowej.

Osiągnięto następujące efekty:

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Wrocławia poprawie uległ stan istniejącej infrastruktury drogowej przy udziale finansowym wnioskodawców w kosztach realizacji inwestycji.

Fot. 5. ul. O. Boznańskiej - przed remontem

Fot. 6. ul. O. Boznańskiej po remoncie

Fot. 7. ul. Marii Wittek - po realizacji inwestycji

Fot. 8. ul. Marii Wittek - po realizacji inwestycji

4. Budowa i przebudowa oświetlenia ulic oraz miejsc niebezpiecznych

Cel programu:

Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich użytkowników ruchu, ze szczególnym uwzględnieniem pieszych.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **1 547 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 96 tys. zł

W 2022 roku:

1. Zakończono budowę doświetlenia przejść dla pieszych na ul. Jemiołowej, Szczęśliwej, Grochowej i Pereca.

2. Zrealizowano budowę doświetlenia przejścia dla pieszych wraz z wyniesieniem azylu przy ul. Opolskiej w rejonie skrzyżowania z ul. Turawską.

3. Zakończono budowę doświetlenia miejsc niebezpiecznych w siedmiu lokalizacjach
   w rejonie ul. Opolskiej oraz doświetlenie przejścia dla pieszych przez ul. Bezpieczną w rejonie sklepu Biedronka wraz z aktualizacją dokumentacji projektowej. Lata realizacji: 2021-2022.

4. Zakończono budowę doświetlenia miejsc niebezpiecznych w trzech lokalizacjach Wrocławia:

   1) doświetlenie przejść dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Królewieckiej z ul. Suwalską,

   2) doświetlenie przejść dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Królewieckiej z ul. Gminną,

   3) doświetlenie przejść dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Maślickiej z ul. Północną.

   Lata realizacji: 2021-2022.

5. Zrealizowano budowę doświetlenia miejsc niebezpiecznych w sześciu lokalizacjach
   w rejonie ul. Sołtysowickiej.

6. Zrealizowano budowę doświetlenia dwóch przejść dla pieszych przy skrzyżowaniu ulic S. Grota-Roweckiego i Kurpiów.

Osiągnięto następujące efekty

Podniesiono poziom bezpieczeństwa użytkowników ruchu ze szczególnym uwzględnieniem pieszych na przejściach przez jezdnię.

5. Program Ruchu Pieszego

Cel programu:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych, przez budowę i rozbudowę odpowiedniej infrastruktury wraz z wprowadzeniem elementów bezpieczeństwa ruchu.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **1 927 tys. zł***

Środki niewygasające: 829 tys. zł

*zadania realizowane przez ZDIUM, w kwocie nieuwzględniono zakresów pieszych z innych inwestycji

W 2022 roku:

1. Zakończono budowę wyniesionych peronów przystankowych przy skrzyżowaniu
   ul. Św. Katarzyny z ul. J. E. Purkyniego.

2. Zakończono przebudowę ul. H. Kamieńskiego w zakresie budowy przejścia dla pieszych wraz z azylem dla pieszych oraz chodnikiem.

3. Zrealizowano budowę brakującego chodnika w ul. Koszalińskiej.

4. Zrealizowano budowę chodnika wraz oświetleniem między ul. Lubawską a Starobielawską.

5. Zrealizowano przebudowę ul. J. Bajana w celu budowy przejścia dla pieszych wraz
z doświetleniem.

6. Zrealizowano budowę jednego azylu dla pieszych w ul. Kowalskiej na skrzyżowaniu
z ul. Tczewską.

7. Zrealizowano przebudowę ul. Obornickiej na odcinku od posesji nr 115a do skrzyżowania z ul. Wołowską w zakresie budowy chodników wraz z doświetlonym przejściem dla pieszych i przystankiem autobusowym oraz przebudowę
ul. Obornickiej w zakresie budowy azylu wraz z doświetlonym przejściem dla pieszych na wysokości posesji nr 111.

8. Zrealizowano przebudowę ul. Jantarowej w zakresie utworzenia azylu na przejściu dla pieszych w rejonie budynku Liceum Ogólnokształcącego nr VIII oraz budowy oświetlenia przejścia.

9. Zrealizowano przebudowę ul. E. Dembowskiego w zakresie wyznaczenia przejścia dla pieszych z azylem w rejonie skrzyżowania z ul. A. Potebni wraz z budową oświetlenia.

10. Zakończono realizację zadania „Uporządkowanie parkowania na ul. Ołbińskiej
i Krętej we Wrocławiu”. Zadanie realizowane było w latach 2021-2022.

Osiągnięto następujące efekty:

Realizacja zadań znacząco wpłynęła na poprawę dostępności przestrzeni miejskich i bezpieczeństwa pieszych oraz pozostałych uczestników ruchu.

Fot. 9. ul. E. Dembowskiego przed przebudową

Fot. 10. ul. E. Dembowskiego po przebudowie

6. Program rowerowy

Cel programu:

Rozwój komunikacji rowerowej we Wrocławiu poprzez zapewnienie możliwości bezpiecznego i wygodnego poruszania się rowerem po mieście.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **2 127 tys. zł***

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 540 tys. zł

*zadania realizowane przez ZDIUM, w kwocie nie uwzględniono zakresów rowerowych z innych inwestycji

W 2022 roku:

1. Zrealizowano budowę drogi rowerowej na odcinku od ul. Bardzkiej do ul. Śliwkowej oraz od ul. Ziębickiej do ul. Gazowej. Realizacja w latach 2021-2022.

2. Zrealizowano remont ścieżki rowerowej wzdłuż ul. S. Grota-Roweckiego.

3. Zrealizowano zabezpieczenie pasa ruchu rowerowego na odcinku ul. Sułowskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

W wyniku podjętych w ramach programu działań osiągnięto poprawę komfortu i bezpieczeństwa jazdy rowerem po Wrocławiu. Uspójniono sieć tras rowerowych zwiększając pozytywne nastawienie mieszkańców do alternatywnego sposobu podróżowania po Wrocławiu.

7. Zdrowo i sportowo

Cel programu:

Budowa, przebudowa lub rozbudowa infrastruktury sportowej (bloków sportowych
i basenów) w placówkach oświatowych, dostępność atrakcyjnej infrastruktury sportowej szkół dla społeczności lokalnej. Promowanie zdrowego stylu życia poprzez: (…) budowę nowoczesnych bloków żywienia – w założeniach projektowych nowych inwestycji przewidziane są obligatoryjnie węzły żywieniowe (kuchnie) – odejście od cateringu.

7.1 Realizacja zadań na rzecz dzieci i młodzieży we współpracy z UNICEF

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **219 tys. zł.**

W roku 2022 zrealizowano modernizację placu zabaw wraz z wymianą nawierzchni i doposażeniem w urządzenia zabawowe na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 19 przy ul. Januszowickiej.

Zrealizowano roboty budowlane w następującym zakresie:

- demontażu i utylizacji starej nawierzchni placu zabaw o powierzchni 237 m^2 wykonanej z płyt EPDM, dwóch piaskownic oraz zakupu, dostawy i montażu w istniejącym miejscu nowej piaskownicy,
- wykonania nowej nawierzchni bezpiecznej na powierzchni 237 m^2,
- wykonanie nawierzchni bezpiecznej o powierzchni 44 m^2 pod huśtawką potrójną,
- zakupu, dostawy i montażu nowych urządzeń zabawowych,
- przełożenie kostki betonowej i naprawę terenów placówki, w tym zieleńców po prowadzonych robotach i transporcie materiałów.

Osiągnięto następujące efekty:

- zmodernizowano plac zabaw przy placówce oświatowej,
- dostarczono i zamontowano dwie nowe wielofunkcyjne zabawki, w tym 3 huśtawki i piaskownicę z minifabryką,
- zamontowano osłonę przed słońcem,
- wymieniono i uzupełniono nawierzchnię bezpieczną EPDM.

Zadanie zrealizowano we współpracy z UNICEF

7.2 Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych

Cel programu:

Budowa, przebudowa lub rozbudowa infrastruktury sportowej (bloków sportowych
i basenów) w placówkach oświatowych, dostępność atrakcyjnej infrastruktury sportowej szkół dla społeczności lokalnej.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **13 065 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 2 224 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Przebudowy i remontu bloku sportowego i łącznika z termomodernizacją elewacji i dachu wraz wykonaniem instalacji fotowoltaicznej na dachu oraz przebudowy instalacji, termomodernizacji elewacji i dachu budynku dydaktycznego wraz z zagospodarowaniem wód opadowych na terenie Szkoły Podstawowej nr 30 przy ul. Zaporoskiej (2021-2022).
2. Przebudowy i remontu bloku sportowego, dostosowania do wymogów przeciwpożarowych budynku Szkoły Podstawowej nr 108 przy ul. B. Chrobrego, przebudowy gabinetu chemicznego oraz zagospodarowania terenu (2021-2022).
3. Przebudowy i remontu bloku sportowego z wykonaniem wentylacji, instalacji fotowoltaicznej i dostosowaniem budynku Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. J. W. Dawida do wymogów przeciwpożarowych (2021-2022).

W formule „zaprojektuj i wybuduj” (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych) realizowano budowę nowego bloku sportowego z salą do szermierki i zespołem sal sportowych przy budynku Liceum Ogólnokształcącego nr XIII przy ul. J. Haukego-Bosaka (2019-2022).

Realizowano roboty budowlane dla zadań:

1. Przebudowa i remont zapleczy szatniowo-sanitarnych bloku sportowego w Liceum Ogólnokształcącym nr X przy ul. Pieszej (2022-2023).
2. Przebudowa i remont basenu przy Szkole Podstawowej nr 3 przy ul. Bobrzej (2021-2022).
3. Przebudowa i remont bloku sportowego wraz z zapleczem przy Szkole Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej (2022).
4. Budowa hali do tenisa oraz terenowych kortów tenisowych na terenie Szkoły Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej (2022-2023).
5. Przebudowa i remont części budynku Szkoły Podstawowej nr 108 przy ul. B. Chrobrego (2022-2023).
6. Przebudowa i remont dachu budynku bloku sportowego przy Zespole Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. J. W. Dawida (2022-2023).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej:

1. Przebudowy i remontu bloku sportowego o powierzchni 464 m² i łącznika z termomodernizacją elewacji i dachu wraz wykonaniem instalacji fotowoltaicznej o mocy 42 kWp na dachu oraz przebudowy instalacji, termomodernizacji elewacji i dachu budynku dydaktycznego o powierzchni 1 943 m² wraz z zagospodarowaniem wód opadowych na terenie Szkoły Podstawowej nr 30 przy ul. Zaporoskiej.
2. Przebudowy i remontu bloku sportowego, dostosowania do wymogów przeciwpożarowych budynku Szkoły Podstawowej nr 108 przy ul. B. Chrobrego o powierzchni użytkowej 2 474,6 m² oraz przebudowy gabinetu chemicznego o powierzchni 55,6 m² wraz z zapleczem o powierzchni 16,6 m² oraz zagospodarowaniem terenu.
3. Przebudowy i remontu bloku sportowego o powierzchni 719 m² z wykonaniem wentylacji i dostosowaniem budynku Zespołu Szkół Zawodowych nr 5 przy ul. J. W. Dawida do wymogów przeciwpożarowych.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Budowie nowego bloku sportowego z salą do szermierki i zespołem sal sportowych wraz z zapleczami sanitarno-szatniowymi przy Liceum Ogólnokształcącym nr XIII przy ul. J. Haukego-Bosaka.
2. Przebudowie i remoncie basenu 6-torowego przy Szkole Podstawowej nr 3 przy ul. Bobrzej.
3. Przebudowie i remoncie bloku sportowego i łącznika wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym przy Szkole Podstawowej nr 50 przy ul. Czeskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

W ramach zadania:

- powiększono bazę sportową o 4 sale sportowe z zapleczami sanitarno-szatniowymi (LO-XIII),
- utworzono 5 nowych zapleczy sanitarno-szatniowych przy salach sportowych (LO-XIII, SP-50),
- poprawiono dostępność dla osób z niepełnosprawnościami w dwóch placówkach: budując blok sportowy z windą osobową połączony na wysokości 1. piętra z budynkiem dydaktycznym (LO-XIII), doposażając remontowaną nieckę basenu w podnośnik hydrauliczny dla osób z niepełnosprawnościami (SP-3),
- wybudowano salę do szermierki z dedykowanym zapleczem sanitarno-szatniowym i suszarnią strojów (LO-XIII),
- poprawiono szczelność basenu 6-torowego przy placówce (SP-3),
- poprawiono odwodnienie zaplecza sanitarno-szatniowego przy basenie (SP-3),
- wydzielono pożarowo klatkę bloku sportowego (SP-50),
- poprawiono efektywność energetyczną bloku sportowego, wykonując: wymianę okien i drzwi zewnętrznych (SP-50), docieplając stropodachy i ściany zewnętrzne (SP-50),
- utworzono zadaszone miejsce do parkowania 21 samochodów (LO-XIII),
- zamontowano 3 podwójne miejsca postojowe dla rowerów (LO-XIII),
- wykonano ogrody deszczowe na terenie placówki przy bloku sportowym (SP-50).

7.3 Budowa boisk piłkarskich o sztucznych nawierzchniach

Cel programu:
Rozwój sportu i rekreacji. Poprawa stanu technicznego terenowej infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych. W ramach zadania podejmowane są również roboty budowlane polegające na renowacji boisk ze sztucznej nawierzchni wykonanych w latach wcześniejszych, z uwagi na ich techniczne zużycie.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **3 554 tys. zł.**

W 2022 roku:

Opracowano dokumentację projektową w zakresie:

1. Przebudowy boiska dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 29 przy ul. Kraińskiego.

Zakończono roboty w zakresie:

1. Renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 82 przy ul. Blacharskiej, w tym wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę wraz z wyposażeniem sportowym.
2. Renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 77 przy ul. Św. Jerzego, w tym wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę wraz z wykonaniem piłkochwytów oraz wyposażeniem sportowym.
3. Renowacji boiska na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 17 przy ul. Wieczystej, w tym wykonanie boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy do gry w piłkę nożną wraz z wyposażeniem sportowym.
4. Przebudowy boiska do koszykówki oraz wykonaniem oświetlenia boisk na terenie Szkoły Podstawowej nr 29 przy ul. Kraińskiego, w tym wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w koszykówkę wraz z demontażem i utylizacją starej nawierzchni asfaltowej, wykonaniem chodnika z kostki betonowej oraz wyposażeniem sportowym.

5. Przebudowy boisk dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 64 przy ul. Wojszyckiej, w tym wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w koszykówkę oraz boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w siatkówkę wraz z wyposażeniem sportowym, przebudową odwodnienia boisk, budową nawierzchni utwardzonej z kostki betonowej wokół i w sąsiedztwie boisk, wykonaniem piłkochwytów, małej architektury oraz założeniem trawników.
6. Przebudowy boisk dla potrzeb Liceum Ogólnokształcącego nr XII przy pl. Orląt Lwowskich, w tym wykonanie boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy do gry w piłkę nożną, boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w koszykówkę, boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w siatkówkę oraz boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w streetball wraz odtworzeniem trawników, piłkochwytów, wyposażeniem sportowym oraz małą architekturą.
7. Zagospodarowania terenu i wykonania nasadzeń zieleni na terenie Szkoły Podstawowej nr 67 przy pl. Muzealnym (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 13), w tym wykonanie nasadzeń 33 sztuk drzew oraz przygotowanie całego terenu pod przyszłe nasadzenia.
8. Renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 98 przy ul. Sycowskiej, w tym wykonanie boiska o nawierzchni poliuretanowej do gry w piłkę ręczną i koszykówkę, wymianą siatki piłkochwytów oraz wyposażeniem sportowym.
9. Renowacji boiska na terenie Szkoły Podstawowej nr 93 przy ul. J. U. Niemcewicza, w tym wykonanie boiska o nawierzchni ze sztucznej trawy do gry w piłkę nożną wraz z piłkochwytami oraz wyposażeniem sportowym.

Osiągnięto następujące efekty:

Łącznie wykonano, przebudowano lub wykonano renowację 12 boisk ze sztucznej nawierzchni (4 boiska ze sztucznej trawy oraz 8 boisk o nawierzchni poliuretanowej) na terenie 6 placówek oświatowych.

Fot. 11. Boisko ul. Wojszycka - przed

Fot. 12. Boisko ul. Wojszycka - po

8. Bloki żywienia

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **11 067 tys. zł**

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentację projektową:

1. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej wraz z blokiem żywienia składającym się z kuchni wydającej posiłki dla 1000 osób (uczniów szkoły i przedszkolaków) oraz jadalni dla uczniów szkoły podstawowej (2022).
2. Przebudowa i remont budynku Przedszkola nr 99 przy ul. Inowrocławskiej w tym przebudowy bloku żywienia, dostosowania budynku do wymogów przepisów przeciwpożarowych, dostosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (2022-2023).

W formule „zaprojektuj i wybuduj” (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych) opracowano:

- dokumentację projektową budowy Przedszkola 8-oddziałowego przy ul. Hallera z blokiem żywienia z pełną kuchnią dla 200 dzieci przedszkolnych, wykonano rozbiórkę istniejącego obiektu i rozpoczęto realizację robót budowlanych (2022-2023),

- wykonano węzeł żywienia dla żłobka przy ul. Sołtysowickiej.

Roboty budowlane dla zadań:

1. Przebudowa i remont pomieszczeń w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej (2021-2022).

2. Przebudowa i remont budynku Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej (2021-2022).

3. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Asfaltowej wraz z blokiem żywienia składającym się z pełnej kuchni wydającej posiłki dla 1000 osób oraz jadalni dla uczniów szkoły podstawowej (2021-2023).

4. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Cynamonowej wraz z blokiem żywienia składającym się z pełnej kuchni wydającej posiłki dla 1000 osób oraz jadalni dla uczniów szkoły podstawowej (2022-2024).

5. Rozbudowa, przebudowa i remont Przedszkola nr 90 przy ul. Zaporoskiej (2021-2022).

6. Przebudowa i remont budynku Przedszkola nr 150 przy ul. P. Ignuta (2021-2022).

7. Przebudowa i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 przy ul. Inflanckiej (2021-2022).

8. Przebudowa i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 przy ul. Sołtysowickiej (2022-2023).

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Przebudowie i remoncie pomieszczeń bloku żywienia w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej.

2. Przebudowie i remoncie pomieszczeń bloku żywienia w budynku Szkoły Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej.

3. Rozbudowie, przebudowie i remoncie pomieszczeń bloku żywienia w Przedszkolu nr 90 przy ul. Zaporoskiej.

4. Przebudowie i remoncie pomieszczeń bloku żywienia w budynku Przedszkola nr 150 przy ul. P. Ignuta.

5. Przebudowie i remoncie pomieszczeń bloku żywienia w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 przy ul. Inflanckiej.

6. Przebudowie węzła żywienia z poprawą układu funkcjonalnego, wymianą instalacji elektrycznych z jej dostosowaniem do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z remontem kominów i elewacji w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 10 przy ul. Parkowej (2021-2022).

7. Przebudowie kuchni typu cateringowego w Centrum Neuropsychiatrii „NEUROMED".

8. Przebudowie Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej, w ramach której przebudowano węzeł żywienia.

Osiągnięto następujące efekty:

W ramach zadania:

- przebudowano i wyremontowano bloki żywienia w 6 placówkach oświatowych (P-90, P-150, SOSW-10, SP-1, SP-43, ZSP-3),

- uporządkowano i uzupełniono o brakujące funkcje 6 dotychczas istniejących bloków żywienia (P-90, P-150, SOSW-10, SP-1, SP-43, ZSP-3),

- wyposażono 6 węzłów żywienia w niezbędny sprzęt technologiczny (P-90, P-150, SOSW-10, SP-1, SP-43, ZSP-3),

- zamontowano 4 dźwigi towarowe (P-150, SOSW-10, SP-43 2 sztuki),

- przebudowano zewnętrzną instalację kanalizacji sanitarnej na terenie 2 placówek (SP-1, SOSW-10),

- wykonano 3 zewnętrzne separatory tłuszczu (SP-1, SP-43, ZSP-3),
- utworzono 2 sale lekcyjne w miejscu dotychczasowych pomieszczeń bloków żywienia (SP-1),
- poprawiono efektywność energetyczną 3 bloków żywienia, wykonując: hydroizolację i termoizolację ścian piwnicznych (SP-1, SOSW-10), wymianę części drzwi zewnętrznych i okien (ZSP-3),
- poprawiono dostępność dla osób z niepełnosprawnościami w placówce: budując pochylnię dla osób z niepełnosprawnościami w strefie wejściowej (P-90), uzupełniając obiekt o toaletę dostosowaną dla osób z niepełnosprawnościami (P-90),
- zamontowano podnośnik towarowy nożycowy (ZSP-1),
- dostosowano instalację elektryczną w placówce do wymogów bezpieczeństwa pożarowego (SOSW-10),
- zamontowano 2 poidełka w placówce (P-43),
- zamontowano 7 stojaków na rowery (P-90),
- wykonano rozprowadzanie wód opadowych na terenie placówki (ZSP-3).

Fot. 13. Blok żywienia SOSW-10
przed

Fot. 14. Blok żywienia SOSW-10
przed

Fot. 15. Blok żywienia SOSW-10 po

Fot. 16. Blok żywienia SOSW-10 po

9. Program budowy i przebudowy żłobków

Cel programu:

Poprawa stanu technicznego żłobków. Budowa i rozbudowa żłobków w mieście w celu zwiększenia bazy opiekuńczo-wychowawczy dla dzieci w wieku do około trzech lat oraz poprawy stanu technicznego żłobków, polepszenia ich warunków użytkowania i prawidłowego funkcjonowania.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **18 068 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 118 tys. zł

W 2022 roku:

W zakresie prac projektowych:

1. Opracowanie dokumentacji budowy sięgacza ul. Sołtysowickiej, drogi dojazdowej do żłobka przy ul. Sołtysowickiej w ramach zawartej umowy w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

W zakresie robót budowlanych:

1. Realizowano roboty budowlane dot. budowy żłobka przy ul. Sołtysowickiej w ramach zawartej umowy w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

2. Realizowano roboty budowlane dot. przebudowy Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

Opracowano dokumentację projektową w zakresie:

1. Budowy sięgacza ul. Sołtysowickiej, drogi dojazdowej do żłobka przy ul. Sołtysowickiej w ramach zawartej umowy w formule „zaprojektuj i wybuduj” budowy żłobka przy ul. Sołtysowickiej z filią Miejskiej Biblioteki Pulicznej i salą Rady Osiedla wraz z drogą dojazdową i zagospodarowaniem terenu.

Zrealizowano roboty budowlane w zakresie:

1. Przebudowy Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej, w zakresie kompleksowej przebudowy i remontu budynku żłobka.
2. Budowy żłobka z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej i salą dla potrzeb Rady Osiedla przy ul. Sołtysowickiej (realizacja w formule „zaprojektuj i wybuduj”), w zakresie budowy nowego obiektu wraz z wszystkimi instalacjami niezbędnymi dla prawidłowego funkcjonowania obiektu.

W ramach zadania wykonano kompleksową przebudowę i remont Żłobka nr 5 przy ul. Dokerskiej oraz wybudowano nowy obiekt, w którym został zlokalizowany Żłobek nr 17 przy ul. Sołtysowickiej wraz z Filią nr 19 oraz salą dla potrzeb Rady Osiedla Sołtysowice.

Fot. 17. Żłobek ul. Dokerska - przed

Fot. 18. Żłobek ul. Dokerska - przed

Fot. 19. Żłobek ul. Dokerska

Fot. 20. Żłobek ul. Dokerska

Fot. 21. Żłobek ul. Sołtysowicka

Fot. 22. Żłobek ul. Sołtysowicka

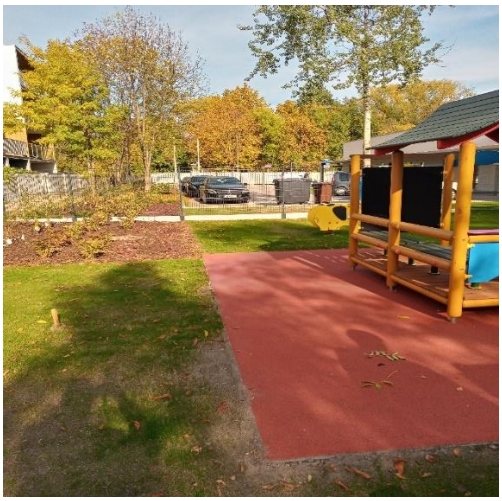

Fot. 23. Żłobek ul. Sołtysowicka

Fot. 24. Żłobek ul. Sołtysowicka

10. Fundusz Osiedlowy

Cel programu:

Wzrost podmiotowej roli Rad Osiedli w kształtowaniu ładu przestrzennego na osiedlach
i tworzeniu silnych społeczności lokalnych. Fundusz zapewnia zdecentralizowanie decydowania o realizacji inwestycji o istotnym znaczeniu dla jednostek pomocniczych.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **1 407 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 848 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe dla zadań:

1. Osiedle Klecina: Skatepark Klecina. Realizacja tylko SKATEPARK – zakończono.
2. Osiedle Krzyki Partynice: Obserwatorium Przyrody – zakończono.
3. Osiedle Jerzmanowo-Jarnołtów-Strachowice-Osiniec: Zagospodarowanie placu sportowego – zakończono.
4. Osiedle Karłowice-Różanka: Budowa bieżni lekkoatletycznej przy SP 50, ul. Czeska - zakończono.

Zakończono roboty budowlane dla zadań:

1. Osiedle Jerzmanowo-Jarnołtów-Strachowice-Osiniec: Zagospodarowanie placu sportowego (zadanie realizowane wraz z zadaniem „Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym” dział 926/92601 § 6050 WPI/258).
2. Osiedle Nadodrze: Plac zabaw przy szkole.
3. Obniżenia krawężników na wybranych ciągach pieszych.

4. Budowa brakujących fragmentów chodników w miejscu istniejących przedeptów w rejonie skrzyżowania ul. J. Mianowskiego z ul. Baudouina de Courtenay.
5. Remont nawierzchni chodnika po wschodniej stronie ul. Sępa-Szarzyńskiego, na odcinku od budynku nr 49 do ul. Benedyktyńskiej.
6. Poprawa bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym na ul. Żeromskiego/ ul. Orzeszkowej.
7. Budowa progów zwalniających w ciągu ul. Lutyńskiej.
8. Budowa przejścia dla pieszych przez pętlę Tarnogaj oraz brakujący fragment chodnika do budynku CAT przy ul. Gazowej 22.
9. Budowa oświetlenia ulic na osiedlu Osiniec i Jerzmanowo.

Realizowano roboty budowlane dla zadań:

1. Osiedle Krzyki Partynice: Obserwatorium Przyrody.
2. Osiedle Sołtysowice: Skatepark i remont boiska do koszykówki.
3. Osiedle Pilczyce–Kozanów-Popowice: Budowa skateparku (zadanie realizowane z WBO 2019 Projekt nr 323 oraz WBO 2021 nr 141).

Osiągnięto następujące efekty:

Fundusz zdecentralizował proces decyzyjny dotyczący realizacji inwestycji o istotnym znaczeniu dla mieszkańców.

Fot. 25. ul. Mianowskiego – przed remontem

Fot. 26. ul. Mianowskiego po remoncie

Fot. 27. ul. Sępa-Szarzyńskiego - przed remontem

Fot. 28. ul. Sępa-Szarzyńskiego - po remoncie

11. Blisko, bezpiecznie, nowocześnie

Cel programu:

Szkoła i przedszkole na każdym osiedlu: zwiększenie liczby miejsc w przedszkolnej edukacji publicznej poprzez budowę nowych obiektów oraz rozbudowę istniejących budynków szkolnych i przedszkolnych na potrzeby utworzenia przedszkoli i zespołów szkolno-przedszkolnych. Dostosowanie bazy oświatowej do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami infrastruktury oraz sieci szkół i placówek do założeń reformy systemu oświaty. Miejsca dla rowerów przy każdej szkole ponadpodstawowej. Dostosowanie bazy oświatowej do potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.

11.1 Budowa i kompleksowa przebudowa szkół podstawowych

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **43 725 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 10 680 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynków: Szkoły Podstawowej nr 37 przy ul. Sarbinowskiej wraz z dostosowaniem obiektu do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2022), Szkoły Podstawowej nr 98 ul. Sycowska (2022-2023).
2. Przebudowy i remontu Szkoły Podstawowej nr 4 przy ul. Powstańców Śląskich w zakresie bloku sportowego (remont sali gimnastycznej i węzła sanitarno-szatniowego), remontu i docieplenia dachu nad budynkiem głównym oraz dwoma salami gimnastycznymi, wykonania fotowoltaiki oraz zagospodarowania terenu po wyburzeniu budynków warsztatowych, przebudowy i remontu boiska, wyznaczenia miejsca gromadzenia odpadów i zagospodarowania wód opadowych (2022-2023).
3. Wykonania instalacji fotowoltaicznej na dachu bloku sportowego oraz gospodarki wodami opadowymi w Szkole Podstawowej nr 109 przy ul. Inżynierskiej (2022).
4. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudowy instalacji elektrycznej oraz hydro- i termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej nr 83 przy ul. T. Boya-Żeleńskiego (2021-2022).
5. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z przebudową przyłącza wodociągowego Szkoły Podstawowej nr 85 przy ul. R. Traugutta (2021-2022).
6. Budowy dróg na osiedlu Lipa Piotrowska i Widawa w ulicach: Cynamonowej, Kaparowej i Melisowej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego (2021-2023).
7. Budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego ul. Zwycięska wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą (2022).
8. Budowy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej wraz z budową drogi i obsługą komunikacyjną od ul. Zwycięskiej oraz dojściem i dojazdem od ul. Agrestowej (2022-2023).
9. Wykonania drenażu wokół starego budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej wraz z iniekcją fundamentów, robotami naprawczymi przyziemia (2022).
10. Remontu i przebudowy pomieszczeń po Miejskiej Bibliotece Publicznej i Radzie Osiedla wraz z remontem przylegających pomieszczeń na potrzeby Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 ul. Suwalska (2022).

Roboty budowlane dla zadań:

1. Przebudowy i remontu węzła żywienia w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej (2021-2022).
2. Przebudowa i remont węzła żywienia i jadalni oraz części pomieszczeń socjalnych, administracyjnych i pomocniczych (magazynowych i gospodarczych) w Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej (2021-2022).
3. Wydzielenie stref pożarowych skrzydła sportowego Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Gorlickiej (2022).
4. Wykonanie wewnętrznej linii zasilającej niskiego napięcia oraz przeciwpożarowego wyłącznika prądu w Szkole Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców (2022).
5. Przebudowa i remont toalet wraz z przebudową wybranych pomieszczeń oraz przebudowa układu ciepła technologicznego w sali gimnastycznej, remont central wentylacyjnych w Szkole Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej (2022-2023).
6. Wymiana nawierzchni placu zabaw, naprawa urządzeń na placu zabaw oraz zakup, dostawa i montaż huśtawki wagowej na terenie Szkoły Podstawowej nr 93 przy ul. J. U. Niemcewicza (2022).
7. Remontu i ocieplenia dachu i elewacji bloku sportowego i łącznika Szkoły Podstawowej nr 109 przy ul. Inżynierskiej wraz z zagospodarowaniem wód opadowych z dachu bloku sportowego i łącznika oraz wykonaniem instalacji fotowoltaicznej na dachu bloku sportowego (2022-2023).
8. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Asfaltowej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą (2021-2023).
9. Budowa drogi w ul. Asfaltowej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Jagodno (2022-2023).
10. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Cynamonowej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą (2021-2023).
11. Przebudowa i remont portierni i przylegających pomieszczeń w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 przy ul. Zemskiej (2021-2022).
12. Przebudowa miejsc składowania odpadów na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 przy ul. Zemskiej (2022).

13. Przebudowa ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Osobowickiej (2021-2022).
14. Usztywnienie wolnych krawędzi stropu nad I i II piętrem wraz z usztywnieniem płyty stropu nad I piętrem z robotami towarzyszącymi, likwidacja zarysowań i spękań tynków w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. K. I. Gałczyńskiego (2021-2023).
15. Przebudowa układu hydrantowego wraz z wydzieleniem hydroforni oraz zasilaniem, remont dachu nad zapleczem szatniowo-sanitarnym bloku sportowego oraz wymiana zawilgoconych tynków na renowacyjne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. K. I. Gałczyńskiego (2021-2022).
16. Przebudowa i remont pomieszczeń po mieszkaniu służbowym w celu dostosowania ich do potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej wraz z remontem sali gimnastycznej z zapleczem (2021-2022).
17. Przebudowa i remont instalacji wentylacji mechanicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej (2021-2022).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań:

1. Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami budynku Szkoły Podstawowej nr 37 przy ul. Sarbinowskiej poprzez wykonanie szybu windowego i zakup, dostawę i montaż windy obsługującej wszystkie kondygnacje obiektu w pobliżu strefy wejściowej, zakup, dostawę i montaż pochylni i platform przyschodowych celem likwidacji barier między segmentami obiektu wraz z dostosowaniem do wymogów przepisów ochrony pożarowej.
2. Wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 24,75 kWp na dachu bloku sportowego oraz gospodarki wodami opadowymi z połaci dachowej bloku sportowego regulowanej poprzez zainstalowanie zbiornika retencyjnego na terenie Szkoły Podstawowej nr 109 przy ul. Inżynierskiej.
3. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudowy instalacji elektrycznej wraz z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej na dachu o mocy 23,1 kWp, hydro- i termomodernizacji budynku dydaktycznego i bloku sportowego oraz przebudowy zewnętrznej kanalizacji

deszczowej wraz z budową zbiorników retencyjnych na terenie Szkoły Podstawowej nr 83 przy ul. T. Boya-Żeleńskiego.

4. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z przebudową przyłącza wodociągowego Szkoły Podstawowej nr 85 przy ul. R. Traugutta.
5. Budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Zwycięskiej o powierzchni użytkowej 10 824,85 m² dla 1000 uczniów i 200 przedszkolaków z blokiem żywienia z pełną kuchnią, blokiem sportowym z dwiema pełnowymiarowymi salami gimnastycznymi i salką do gimnastyki korekcyjnej oraz zapleczami sanitarno-szatniowymi, zagospodarowaniem terenu, w tym: boiskiem do piłki nożnej, boiskiem wielofunkcyjnym, bieżnią 4-torową o długości 60 m² ze skocznią w dal, siłownią na 5 urządzeń, placami zabaw dla przedszkola i dzieci szkolnych, ogródkiem warzywnym, parkingiem na 58 samochodów, 100 miejscami postojowymi dla rowerów, połączoną wiatą dla rowerów i miejsca gromadzenia odpadów z zielonym dachem. Na dachu przedszkola przewidziano dach zielony. Na dachu szkoły przewidziano wykonanie instalacji fotowoltaicznej o mocy 49,95 kWp.
6. Wykonanie drenażu wokół starego budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej z włączeniem do istniejącej kanalizacji ogólnospławnej i ogrodów deszczowych na terenie placówki, iniekcji przeciwwilgociowej fundamentów, robót naprawczych przyziemia o powierzchni 612 m².
7. Adaptacja pomieszczeń po Miejskiej Bibliotece Publicznej i Radzie Osiedla obejmującej zabudowę części obejmującej podesty w holu głównym na parterze, likwidację kuchni sąsiadującej z RO, rozbudowę toalety o 2 oczka, zabudowanie części korytarza na piętrze, podział sali 117 na dwie sale dydaktyczne na potrzeby Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12 przy ul. Suwalskiej. Zaprojektowano przebudowę na łącznej powierzchni około 550 m².

W 2022 roku realizowano zadanie polegające na przebudowie i remoncie portierni i przylegających pomieszczeń socjalnych oraz korytarza w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 ul. Zemska. Ze względu na znaczące opóźnienia w realizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, mimo dostosowania terminów do sytuacji epidemicznej w kraju i kryzysu na rynku materiałów budowlanych

spowodowanego wojną w Ukrainie, odstąpiono od umowy z wykonawcą na realizację przebudowy i remontu. Zadanie w trakcie rozliczania wykonanych robót.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Przebudowie i remoncie węzła żywienia w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Nowowiejskiej.
2. Przebudowie i remoncie węzła żywienia i jadalni oraz części pomieszczeń socjalnych, administracyjnych i pomocniczych (magazynowych i gospodarczych) w Szkole Podstawowej nr 43 przy ul. Grochowej.
3. Wydzieleniu stref pożarowych skrzydła sportowego Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Gorlickiej.
4. Wykonaniu wewnętrznej linii zasilającej niskiego napięcia oraz przeciwpożarowego wyłącznika prądu w Szkole Podstawowej nr 61 przy ul. Skarbowców.
5. Wymianie nawierzchni placu zabaw, naprawie urządzeń na placu zabaw oraz zakupie, dostawie i montażu huśtawki wagowej na terenie Szkoły Podstawowej nr 93 przy ul. J. U. Niemcewicza.
6. Przebudowie miejsc składowania odpadów na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 przy ul. Zemskiej.
7. Przebudowie ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 5 przy ul. Osobowickiej.
8. Przebudowie układu hydrantowego wraz z wydzieleniem hydroforni oraz zasilaniem, remoncie dachu nad zapleczem szatniowo-sanitarnym bloku sportowego oraz wymianą zawilgoconych tynków na renowacyjne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 przy ul. K. I. Gałczyńskiego.
9. Przebudowie i remoncie pomieszczeń po mieszkaniu służbowym w celu dostosowania ich do potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 10 przy ul. Rumiankowej wraz z remontem sali gimnastycznej z zapleczem.
10. Przebudowie i remoncie instalacji wentylacji mechanicznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

- utworzono świetlicę dla uczniów (ZSP-10),

- utworzono 2 toalety, w tym ogólnodostępną, w placówce oświatowej (ZSP-10),
- utworzono szatnię dla uczniów (ZSP-10),
- utworzono szatnię i łazienkę dla nauczycieli WF (ZSP-10),
- dostosowano 3 placówki do wymogów przepisów przeciwpożarowych poprzez: montaż pożarowych wyłączników prądu (SP-6, SP-61), wydzielenie skrzydła sportowego od części dydaktycznej (SP-6), wydzielenie pomieszczenia hydroforni (ZSP-6), przebudowę układu hydrantowego (ZSP-6),
- poprawiono efektywność energetyczną 2 placówek poprzez: montaż opraw oświetleniowych LED (SP-6), wymianę ocieplenia z wełny mineralnej dachu (ZSP-6),
- poprawiono bezpieczeństwo użytkowników 3 placówek poprzez: regulację ogrodzenia przy wyjściu z przedszkola (ZSP-5), oznakowanie dróg ewakuacyjnych (SP-6), rozbudowę, przebudowę i remont układów wentylacji mechanicznej nawiewnej i wywiewnej (ZSP-12),
- zmodernizowano plac zabaw na terenie placówki poprzez wymianę nawierzchni (SP-93),
- uzupełniono wyposażenie placu zabaw (SP-93),
- utwardzono nawierzchnie dojść na terenie placówki (ZSP-1),
- przebudowano 1 miejsce gromadzenia odpadów (ZSP-1),
- wybudowano 2 nowe miejsca gromadzenia odpadów (ZSP-1),
- nasadzono pnącza przy 3 wiatach śmietnikowych (ZSP-1),
- zamontowano 2 stojaki rowerowe na terenie placówki (ZSP-5).

Fot. 29. Budowa szkoły przy ul. Asfaltowej

11.2 Budowa i kompleksowa przebudowa przedszkoli

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **6 078 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 1 011 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Przebudowy i remontu kotłowni gazowej oraz instalacji centralnego ogrzewania w Przedszkolu nr 13 przy ul. Noskowskiego (2022-2023).

2. Dostosowania do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Przedszkola nr 56 budynek przy ul. Wałbrzyskiej 16 (2022-2023).

3. Przebudowy i remontu budynku Przedszkola nr 99 ul. Inowrocławska w tym przebudowy bloku żywienia, dostosowania budynku do wymogów przepisów przeciwpożarowych, dostosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (2022-2023).

4. Przebudowy i remontu Przedszkola nr 106 ul. Sycowska wraz termomodernizacją i wykonaniem instalacji fotowoltaicznej na dachu oraz zagospodarowaniem terenu (2021-2022).

Ze względu na stan konstrukcji obiektów Przedszkoli nr 111 ul. Skwerowa oraz nr 148 ul. Rogowska w 2022 roku opracowywano oceny i sporządzano raporty stanu technicznego ww. budynków (2021-2023).

Realizacje w formule „zaprojektuj i wybuduj” (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych):

1. Opracowanie dokumentacji projektowej budowy Przedszkola 8-oddziałowego o powierzchni netto 1 806 m² przy ul. Hallera z blokiem żywienia z pełną kuchnią, salą wielofunkcyjną, salą na zajęcia terapeutyczne, pomieszczeniami administracyjnymi, socjalnym i technicznymi, toaletą ogólnodostępną oraz instalacją fotowoltaiczną o mocy 15,99 kWp wraz zagospodarowaniem terenu, w tym placami zabaw o nawierzchni bezpiecznej, miejscami postojowymi dla samochodów i rowerów, przyłączami infrastruktury technicznej, wykonanie rozbiórki istniejącego obiektu i rozpoczęcie realizacji robót budowlanych (2022-2023).

2. Opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu Przedszkola nr 149 przy ul. Obornickiej w zakresie przebudowy układu komunikacyjnego i ogrodzenia terenu oraz realizacja robót budowlanych w zakresie przebudowy układu komunikacyjnego (2022-2023).

Roboty budowlane dla zadań:

1. Przebudowa i remont węzłów sanitarnych oraz remont sal dziecięcych w części południowej i północnej Przedszkola nr 50 przy ul. Dyrekcyjnej (2022-2023).

2. Remont i docieplenie dachu i poddasza wraz z odprowadzaniem wód opadowych z dachu Przedszkola nr 54 przy ul. Wittiga (2022).

3. Rozbudowa, przebudowa i remont bloku żywienia w Przedszkolu nr 90 przy ul. Zaporoskiej (2021-2022).

4. Przebudowa i remont bloku żywienia w Przedszkolu nr 150 przy ul. P. Ignuta (2021-2022).

5. Przebudowa i remont bloku żywienia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 ul. Inflancka wraz z remontem drogi dojazdowej do północno-wschodniego wejścia do budynku z dojściem i placem wejściowym i rozbiórką zachodniego tarasu (2021-2022).

6. Przebudowa i remont budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 ul. Sołtysowicka (2022-2023).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy i remontu Przedszkola nr 106 ul. Sycowska o powierzchni użytkowej 860,56 m², z termomodernizacją ścian i dachu wraz z przebudową tarasów, schodów zewnętrznych oraz dostosowaniem obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i wykonaniem instalacji fotowoltaicznej o mocy 27,36 kWp na dachu oraz zagospodarowaniem terenu z wymianą ogrodzenia i remontem placu zabaw.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Remoncie i docieplenіu dachu i poddasza wraz z odprowadzaniem wód opadowych z dachu Przedszkola nr 54 ul. Wittiga.

2. Rozbudowie, przebudowie i remoncie bloku żywienia w Przedszkolu nr 90 ul. Zaporoska.

3. Przebudowie i remoncie bloku żywienia w Przedszkolu nr 150 przy ul. P. Ignuta.

4. Przebudowie i remoncie bloku żywienia w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 ul. Inflancka wraz z remontem drogi dojazdowej do północno-

wschodniego wejścia do budynku z dojściem i placem wejściowym i rozbiórką zachodniego tarasu.

Osiągnięto następujące efekty:

- poprawiono stan techniczny dachu na placówce (P-54),
- wykonano toaletę na poziomie poddasza (P-54),
- przebudowano poddasze z pomieszczeniami administracyjnymi i suterenę obiektu (P-54),
- poprawiono efektywność energetyczną w placówce: docieplając dach i wymieniając stolarkę okienną i drzwiową w poziomie poddasza i sutereny (P-54),
- dostosowano placówkę do wymogów przepisów przeciwpożarowych poprzez:
  instalację czujników dymu podłączonych do centrali alarmu pożaru,
  wykonanie tablicy rozdzielczej i przyłącza elektrycznego (P-54),

- zagospodarowano wody opadowe na terenie placówki w zbiorniku retencyjnym i muldzie chłonnej (P-54).

Fot. 30. Przedszkole przy ul. Zaporoskiej - po remoncie

Fot. 31. Przedszkole przy ul. Zaporoskiej - po remoncie

11.3 Budowa i kompleksowa przebudowa szkół ponadpodstawowych

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **13 764 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 1 235 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentacje projektowe w zakresie:

1. Wykonania instalacji grzewczej oraz wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej w istniejącej sali gimnastycznej w budynku B Liceum Ogólnokształcącego nr IV przy ul. S. Świstackiego (2022-2023).

2. Przebudowy kanalizacji sanitarnej z wykonaniem instalacji kanalizacji technologicznej oraz zakupem, dostawą i montażem separatora tłuszczu dla potrzeb kuchni cateringowej zlokalizowanej w budynku internatu ul. Toruńska przy Liceum Ogólnokształcącym nr XIV przy ul. Brucknera (2022-2023).

3. Dostosowania budynku Zespołu Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży (Młodzieżowego Domu Kultury) ul. Kołłątaja do wymogów przepisów przeciwpożarowych, przebudowy schroniska młodzieżowego oraz rozwiązania dostępności obiektu dla osób z niepełnosprawnościami (2020-2022).

4. Dostosowania budynku Zespołu Szkół nr 8 przy ul. M. Reja do wymogów przepisów przeciwpożarowych oraz remontu i przebudowy zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego w piwnicy (2021-2022).

5. Wykonania wentylacji mechanicznej pomieszczeń i przebudowy wentylatorni w Zespole Szkół Logistycznych przy ul. J. W. Dawida (2022).

W formule „zaprojektuj i wybuduj” (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych) realizowano rozbudowę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 ul. Parkowa o nowe skrzydło dydaktyczne wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną (2020-2022).

Roboty budowlane dla zadań:

1. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych wraz z wymiana instalacji elektrycznych w budynku Centrum Kreatywności Talent przy ul. Jedności Narodowej (2021-2023).

2. Wymiana poziomów instalacji wodociągowej w piwnicach budynku Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej (2022).

3. Dostosowanie budynków B i C Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2022).

4. Wykonanie instalacji ogrzewania i wentylacji sali gimnastycznej budynku B Liceum Ogólnokształcącego nr IV przy ul. S. Świstackiego (2022).

5. Wykonanie wydzielenia pożarowego bloku sportowego Liceum Ogólnokształcącego nr VII przy ul. Kruczej (2022).

6. Dostosowanie do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Liceum Ogólnokształcącego nr IX przy ul. P. Skargi wraz z remontem dachu (2021-2022).

7. Przebudowa i remont bloku żywienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej wraz z wymianą instalacji elektrycznej, naprawami elewacji i kominów (2021-2022).

8. Regulacja ogrodzenia Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej od posesji przy ul. Owsianej (2022).

9. Dostosowanie budynku Zespołu Szkół nr 1 przy ul. Słubickiej do wymogów przepisów przeciwpożarowych (2021-2022).

10. Przebudowa i remont sanitariatów w Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej (2021-2022).

11. Remont i przebudowa pomieszczeń piwnicznych, w tym szatni, sanitariatów na wszystkich kondygnacjach Zespołu Szkół Logistycznych przy ul. J. W. Dawida wraz z izolacją fundamentów (2021-2022).

Zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dla zadań:

1. Dostosowanie budynku Zespołu Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży (Młodzieżowego Domu Kultury) ul. Kołłątaja o łącznej powierzchni 3 661,46 m² do wymogów przepisów przeciwpożarowych z wykonaniem wydzieleni pożarowych i przebudową instalacji hydrantowej, przebudowa schroniska młodzieżowego na potrzeby domu kultury oraz rozwiązania dostępności obiektu dla osób z niepełnosprawnościami w budynku oficynowym.

2. Dostosowania budynku Zespołu Szkół nr 8 przy ul. M. Reja do wymogów przepisów przeciwpożarowych z wymianą drzwi na przeciwpożarowe, wykonaniem instalacji hydrantowej i wydzieleniem klatek schodowych, remontu i przebudowy zaplecza szatniowo-sanitarnego bloku sportowego w piwnicy wraz z hydroizolacją ścian oraz budową przeszklonej windy osobowej.

3. Wykonanie wentylacji mechanicznej 2 pomieszczeń oraz gabinetu dyrektora i wicedyrektora, sekretariatu i pokoju nauczycielskiego oraz przebudowa wentylatorni na poddaszu budynku Zespołu Szkół Logistycznych ul. J. W. Dawida.

W formule „zaprojektuj i buduj" (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych) wykonano rozbudowę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej o nowe skrzydło dydaktyczne dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wraz z zagospodarowaniem terenu, częściową przebudową dróg wewnętrznych i budową nowych dróg, dwoma zjazdami na ul. Parkową, miejscami postojowymi, w tym 3 dla osób z niepełnosprawnościami, i infrastrukturą techniczną.

Zakończono zadania inwestycyjne polegające na:

1. Wymianie poziomów instalacji wodociągowej w piwnicach budynku Centrum Kształcenia Ustawicznego przy ul. Swobodnej.

2. Dostosowaniu budynków B i C Liceum Ogólnokształcącego nr II przy ul. Parkowej do wymogów przepisów przeciwpożarowych.

3. Wykonaniu instalacji ogrzewania i wentylacji sali gimnastycznej budynku B Liceum Ogólnokształcącego nr IV przy ul. S. Świstackiego.

4. Wykonaniu wydzielenia pożarowego bloku sportowego Liceum Ogólnokształcącego nr VII przy ul. Kruczej.

5. Dostosowaniu do wymogów przepisów przeciwpożarowych budynku Liceum Ogólnokształcącego nr IX przy ul. P. Skargi wraz z remontem dachu.

6. Przebudowie i remoncie bloku żywienia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej wraz z wymianą instalacji elektrycznej, naprawami elewacji i kominów.

7. Regulacji ogrodzenia Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej od posesji przy ul. Owsianej.

8. Dostosowaniu budynku Zespołu Szkół nr 1 ul. Słubicka do wymogów przepisów przeciwpożarowych.

9. Przebudowie i remoncie sanitariatów w Zespole Szkół nr 3 przy ul. Szkockiej.

10. Remoncie i przebudowie pomieszczeń piwnicznych, w tym szatni, sanitariatów na wszystkich kondygnacjach Zespołu Szkół Logistycznych przy ul. J. W. Dawida wraz z izolacją fundamentów.

Osiągnięto następujące efekty:

- poszerzono bazę edukacyjną o 7 sal lekcyjnych (SOSW-10),
- uzupełniono bazę edukacyjną o salę ruchową, 2 świetlice, salę do muzykoterapii (SOSW-10),
- przebudowano sanitariaty w 2 placówkach (ZS-3, ZSL),
- poprawiono stan techniczny instalacji wodociągowej (CKU),
- wykonano podłączenie instalacji centralnego ogrzewania do węzła ciepła (LO-IV),
- wyciszono salę gimnastyczną, montując panele akustyczne (LO-IV),
- dostosowano 5 placówek do wymogów przepisów przeciwpożarowych,
- dostosowano 2 placówki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- poprawiono efektywność energetyczną w 2 placówkach,
- wykonano nawierzchnie utwardzone dojść, chodników i dojazdów na terenie 2 placówek (SOSW-10, ZS-1),
- uregulowano ogrodzenie terenu placówki do granic nieruchomości (T-15),
- wykonano 3 miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami na terenie placówki (SOSW-10),
- wykonano muldy chłonne na terenie placówki (ZS-1).

Fot. 32. SOSW-10 miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami

Fot. 33. SOSW-10 Sala gimnastyczna

12. Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO)

Cel programu:
Polepszenie współpracy gminy Wrocław z mieszkańcami poprzez aktywizację i integrację oraz budowanie postaw obywatelskich i wzajemnego zaufania.
Budżet obywatelski ma za zadanie:

- aktywizację i mobilizację obywatelską mieszkańców,
- integrację mieszkańców,
- budowanie postaw obywatelskich i wzajemnego zaufania,
- przełamywanie barier w kontaktach pomiędzy mieszkańcami,
- umożliwienie wymiany informacji pomiędzy mieszkańcami,
- edukację mieszkańców, w szczególności poprzez dostarczanie informacji i podnoszenie stanu wiedzy o funkcjonowaniu budżetu gminy Wrocław.

Mieszkańcy Wrocławia mogą zaplanować i zgłaszać inwestycje zgodnie z zasadami WBO.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **3 332 tys. zł**
Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 749 tys. zł

W 2022 roku, w zakresie działań Zarządu Inwestycji Miejskich:

Opracowano dokumentację projektową w zakresie:

1. Budowy skateparku przy ul. Rękodzielniczej w ramach projektu: Skatepark, czyli aktywnie na Pilczycach (Projekt WBO 2019 nr 323).

Zrealizowano roboty budowlane w zakresie:

1. Rowerowe Maślice - Etap I: Pumptrack na Maślicach Małych (Projekt WBO 2019 nr 256).

2. ZIELONO MI - Etap 2. Parki, tereny zielone i rekreacyjne. LIPA PIOTROWSKA, PAWŁOWICE, WIDAWA, SOŁTYSOWICE, POLANOWICE – POŚWIĘTNE – LIGOTA (Projekt WBO 2020 nr 7).

Ponadto, w trakcie realizacji znajduje się oświetlenie skateparku w ramach realizacji skateparku zlokalizowanego przy ul. Sołtysowickiej 68.

W 2022 roku, w zakresie działań Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta:

1. Zakończono przebudowę ul. H. Kamieńskiego w zakresie budowy przejścia dla pieszych wraz z azylem dla pieszych oraz chodnikiem, a także budową doświetlenia przejścia dla pieszych.

2. Zakończono rozbudowę ul. Awicenny w zakresie budowy przejścia dla pieszych, przejazdu dla rowerów, ścieżki rowerowej wraz z budową kanalizacji MKT na odcinku od ul. Pińskiej do ul. Trawowej. Lata realizacji: 2021-2022.

3. Zakończono budowę drogi rowerowej na odcinku od ul. Bardzkiej do ul. Śliwkowej. Lata realizacji: 2021-2022.

4. Zrealizowano budowę ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż nasypu kolejowego pomiędzy ul. Strzegomską a ul. Robotniczą.

5. Zakończono remont nawierzchni ciągu pieszo-rowerowego na odcinku od skweru Ludzi ze znakiem P w stronę ul. Pasterskiej. Lata realizacji: 2021-2022.

6. Zakończono budowę drogi dojazdowej w ul. Spiskiej na odcinku od wjazdu do szpitala do nr 64 oraz ciągu pieszo-rowerowego na odcinku od nr 64 do nasypu kolejowego. Etap 1 - odcinek od nr 54 a do nasypu kolejowego. Lata realizacji: 2021-2022.

7. Zrealizowano remont fragmentu jezdni ul. Pasterskiej od ul. B. Prusa do stacji transformatorowej - odcinek około 30 mb. Całkowity koszt robót wyniósł 50 tys. zł.

8. Zakończono realizację robót budowlanych obejmujących budowę ciągu pieszego
   i rowerowego wraz z oświetleniem między Bulwarem Kaczyńskich, a Mostem Grunwaldzkim.

9. Zakończono realizację robót budowlanych w zakresie oświetlenia na odcinku od skweru Ludzi ze Znakiem „P" w stronę ul. Pasterskiej.

Osiągnięto następujące efekty:

Zaspokojenie oczekiwań i wymagań społeczności lokalnych na wrocławskich osiedlach zmierzających w kierunku podniesienia jakości życia.

Fot. 34. Zagospodarowanie terenu
przy RO Pawłowice

Fot. 35. Zagospodarowanie terenu
przy RO Pawłowice

13. Program przebudowy obiektów na potrzeby MOPS

Cel programu:
Zapewnienie świadczeń w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, w tym poprawa stanu technicznego i podwyższenie standardu użytkowania obiektów użytkowanych przez MOPS.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **288 tys. zł**
Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 11 tys. zł

W 2022 roku:
W zakresie opracowania dokumentacji projektowej:

1. Opracowanie materiałów przygotowawczych, PFU, koncepcji oraz Projektu Budowlanego budowy Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego przy ul. Morawskiej.

2. Opracowanie materiałów przygotowawczych, PFU, koncepcji oraz Projektu Budowlanego dla zadania pn.: Budowa noclegowni z izolatorium i ogrzewalnią przy ul. Popielskiego.

3. Opracowanie koncepcji dla zadania pn.: Przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Skoczylasa 8 na siedzibę Zespołu Terenowej Pracy Socjalnej.

14. Program Przebudowy Centrów Usług Socjalnych

Cel programu:
Zapewnienie świadczeń w ramach opieki społecznej, w tym poprawa stanu technicznego i podwyższenie standardu użytkowania obiektów użytkowanych przez Miejskie Centrum Usług Socjalnych.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **500 tys. zł**

W 2022 roku:
Roboty budowlane:

1. Budowa dźwigu osobowego w budynku „B" w DPS przy ul. Mącznej,
2. Budowa fragmentu drogi dojazdowej na terenie DPS przy ul. Mącznej,
3. Wykonanie dźwigu osobowego w budynku WCI przy ul. Strzegomskiej.

W ramach przedmiotowych nakładów dokonano również zapłaty wynagrodzenia w ramach ugody dot. zakończonego w 2018 roku zadania pn.: Utworzenie Dziennych Domów Pomocy przy ul. Semaforowej 5.

15. Przebudowa pomieszczeń na potrzeby Centrum Neuropsychiatrii Neuromed

Cel zadania:
Zapewnienie świadczeń w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień, w tym wykonanie przebudowy i remontu budynku nr 1 oraz jego pomieszczeń na potrzeby Centrum Neuropsychiatrii Neuromed.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **6 417 tys. zł**

W roku 2022 wykonano roboty budowlane dot. przebudowy i remontu budynku nr 1 w Centrum Neuropsychiatrii Neuromed przy ul. Białowieskiej.

Fot. 36. Centrum Neuromed po przebudowie

Fot. 37. Centrum Neuromed po przebudowie

Fot. 38. Centrum Neuromed po przebudowie

16. Rewaloryzacja Bastionu Sakwowego we Wrocławiu – Etap I

Cel zadania:

Rewitalizacja zdegradowanych obszarów.

W roku 2022 realizowano roboty budowlane. Zadanie otrzymało dofinasowanie w ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Fot. 39. Rewaloryzacja Bastionu Sakwowego – roboty budowlane

17. Program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo

Cel programu:

Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów mieszkaniowych oraz przebudowa i dostosowanie istniejących układów komunikacyjnych w związku z dynamicznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego.

Cel programu:

- zwiększenie liczby nowo budowanych mieszkań, poprzez stworzenie dogodnych uwarunkowań,
- usunięcie przeszkód terenowo-prawnych prowadzenia inwestycji w pasie drogowym,
- budowa większej liczby dróg publicznych z uzbrojeniem podziemnym przy optymalnym wydatkowaniu środków finansowych.

W 2022 roku plan obejmował 13 inwestycji (6 zadań w ramach Programu rozwoju terenów pod mieszkalnictwo, a 7 pozostałych w ramach inwestycji realizowanych przez ZDiUM). Rozpatrzono 1 wniosek (dot. przebudowy ul. Kazachstańskiej na odc. od istniejącej nawierzchni bitumicznej do ogródków działkowych) podmiotu zewnętrznego o przyjęcie do planu inwestycyjnego gminy Wrocław realizacji inwestycji drogowych przy udziale gminy i podmiotu zewnętrznego, składanych zgodnie z Zarządzeniem nr 4862/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 26 listopada 2008 roku, który został zaopiniowany negatywnie.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **3 498 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 214 tys. zł

W 2022 roku:

1. Zrealizowano budowę sięgacza ul. Prackiej.
2. Zakończono realizację inwestycji pn. „Przebudowa odcinka ul. Pięknej i skrzyżowania ul. Nyskiej z ul. Piękną". Zadanie realizowane było przy współudziale finansowym Inwestorów Zewnętrznych.
3. Zrealizowano zadanie pn. „Budowa tymczasowej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Awicenny, Wiejskiej i Mokronoskiej we Wrocławiu wraz z opracowaniem dokumentacji projektowej".

Osiągnięto następujące efekty

Realizacja ww. zadań znacząco wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego.

18. Prace przygotowawcze i zadania towarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym i drogowym

Cel programu:

Wykonanie prac przygotowawczych i projektowych dla noworozpoczynanych zadań.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **2 333 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 242 tys. zł

W 2022 roku:

1. Opracowanie dokumentacji projektowej remontu i przebudowy tarasów, piwnic i zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej oraz koncepcji montażu dźwigu osobowego w Centrum Kultury ZAMEK przy pl. Świętojańskim 1.

2. Opracowanie dokumentacji projektowej remontu i konserwacji muru Starego Cmentarza Żydowskiego przy ul. Ślężnej wraz z uzyskaniem i doręczeniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub zaświadczenia o braku sprzeciwu do budowy lub wykonywania innych robót budowlanych.

3. Opracowanie dokumentacji projektowej remontu i przebudowy budynku przy ul. Wiejskiej 2-4 na potrzeby siedziby Rady Osiedla.

4. Rozpoczęto prace nad dokumentacją projektową remontu i przebudowy targowiska oraz parkingu przy ul. Skoczylasa.

5. Opłaty na podstawie porozumień z Tauronem w ramach realizowanych zadań w tym: targowisko ul. Skoczylasa, Straż Miejska ul. Na Grobli, skatepark ul. Ślężna.

6. Roboty budowlane w zakresie tynków renowacyjnych wraz z wykonaniem studzienki na wody gruntowe i zakupem, dostawą i montażem pompy zatapialnej pływakowej w pomieszczeniach piwnicznych budynku Ośrodka Działań Społeczno-Kulturalnych Piast przy ul. Rękodzielniczej 1.

7. Roboty budowlane w zakresie wewnętrznego ocieplenia budynku garażu przy ul. Krzyckiej 29.

8. Roboty budowlane w zakresie ogrodzenia wokół zewnętrznych jednostek centrali wentylacyjnej oraz przebudowy kontroli dostępu do budynku CAL Maślice przy ul. Suwalskiej 11.

9. Roboty budowlane w zakresie klinów spowalniających na dachu budynku głównego kompleksu basenowego przy ul. Racławickiej 62.

10. Roboty budowlane w zakresie przebudowy systemu oddymiania/napowietrzania w budynku przy ul. Prądzyńskiego 39a.

11. Roboty budowlane w zakresie zagospodarowania terenu skweru przy ul. Pułaskiego.

12. Roboty budowlane w zakresie budowy skateparku przy ul. Rękodzielniczej.

13. Pełnienie nadzoru autorskiego dla zadania „Rewitalizacja Bastionu Sakwowego we Wrocławiu – Etap I”.

14. Pełnienie nadzoru w zakresie dendrologii dla zadania „Rewitalizacja Bastionu Sakwowego we Wrocławiu – Etap I”.

15. Inne prace i dokumentacje.

19. Realizacja zadań związanych z utrzymaniem zieleni miejskiej po zakończeniu inwestycji

Cel zadania:

Realizacja zadań związanych z pielęgnacją zieleni dla inwestycji, które zostały zrealizowane w poprzednich latach przez Zarząd Inwestycji Miejskich.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **607 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 90 tys. zł

W 2022 roku:

1. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach remontu i przebudowy budynku przy ul. Skoczylasa 8 dla potrzeb utworzenia Dziennego Domu Pomocy oraz Klubu Integracji Społecznej.

2. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy hali pod samochód ciężarowy na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej 105.

3. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu przy ul. M. Jackowskiego.

4. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Przedszkola wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu przy ul. Leopolda Okulickiego 2a.

5. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy terenu rekreacyjno-sportowego pomiędzy ul. Wacława Berenta i al. Jana Kasprowicza.

6. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy 7 – oddziałowego żłobka i Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Sygnałowej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną oraz wykonaniem niezbędnej infrastruktury drogowej.

7. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenów nabrzeży rzeki Oławy - od mostu Oławskiego do mostu Rakowieckiego.

8. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. M. Suskiego od ul. Jutrzenki do ul. E. i K. Maleczyńskich.

9. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy boiska wielofunkcyjnego na terenie Szkoły Podstawowej 23 przy ul. Przystankowej 32 wraz z zagospodarowaniem terenu.

10. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Blacharskiej na odcinku od pętli autobusowej do ogródków działkowych.

11. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Centrum Aktywności Lokalnej KSIĘŻE przy ul. Rybnickiej 39-41.

12. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Kruszcowej na odcinku od ul. Jeleniogórskiej do posesji nr 36.

13. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy placu zabaw na terenie Przedszkola 65 przy ul. Nożowniczej 35a wraz z remontem ogrodzenia i nawierzchni sięgacza.

14. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Hugona Steinhausa.

15. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach Budowy Centrum Aktywności Lokalnej CAL Maślice przy ul. Suwalskiej 11.

16. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy ciągu pieszo-rowerowego z możliwością obsługi gospodarczej boisk w rejonie ul. Maślickiej i AOW z dojściem/wjazdem z ul. Fromborskiej.

17. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy i remontu Żłobka nr 6 przy ul. Krowiej 1 wraz z zagospodarowaniem terenu.

18. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach zagospodarowania terenu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Wojanowskiej – Sportowe Stabłowice - roboty budowlane.

19. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Pakosławskiej na odcinku od ul. Rudawskiej do działki nr 1/3 AM-1 obręb Karłowice.

20. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi w ul. Lubelskiej na odcinku od ul. Łukowskiej do ul. Siedleckiej.

21. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy, przebudowy i remontu budynku Szkoły Podstawowej nr 99 przy ul. Głubczyckiej 3 wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.

22. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu przy ul. Dębickiej.

23. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy strefy przedwejściowej z zagospodarowaniem części terenu Szkoły Podstawowej nr 44 przy ul. Wilanowskiej.

24. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 21 przy ZSP 5 przy ul. Osobowickiej 127 wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu.

25. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy Centrum Aktywności Lokalnej z siedzibą Rady Osiedla Kowale przy ul. Ełckiej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.

26. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy żłobka z filią Miejskiej Biblioteki Publicznej i salą Rady Osiedla przy ul. Sołtysowickiej wraz z drogą dojazdową i zagospodarowaniem terenu.

27. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy bloku sportowego dla Liceum Ogólnokształcącego nr XIII przy ul. Haukego-Bosaka 33-37.

28. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 10 przy ul. Parkowej 27 wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.

29. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy i remontu budynku Przedszkola nr 5 przy ul. Dźwirzyńskiej 3 z zagospodarowaniem terenu i towarzyszącą infrastrukturą techniczną.

30. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy boisk na terenie Liceum Ogólnokształcącego nr I przy ul. J. Poniatowskiego 9.

31. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy budynku Ośrodka Działań Społeczno-Kulturalnych „PIAST” wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Rękodzielniczej 1.

32. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach remontu i przebudowy niecki brodzika przy al. J. Kasprowicza wraz z zagospodarowaniem terenu i przebudową sięgacza ul. W. Berenta.

33. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy integracyjnego placu zabaw na terenie Zespołu Szkół nr 21 przy ul. P. Ignuta 28.

34. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy skateparku i boiska u zbiegu ulic Ślężnej i Borowskiej – zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych.

35. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy pumptracka w rejonie ul. Królewieckiej i Autostradowej Obwodnicy Wrocławia.

36. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy, przebudowy i remontu budynku Przedszkola nr 90 przy ul. Zaporoskiej 51.

37. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach rozbudowy i budowy boiska, placu zabaw, siłowni zewnętrznej wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu na terenie Szkoły Podstawowej nr 68 przy ul. Szczęśliwej 28.

38. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy i remontu placu zabaw wraz z zagospodarowaniem terenu siedziby Rady Osiedla Pawłowice przy ul. Pawłowickiej 78.

39. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach nasadzeń zieleni na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 13 przy pl. Muzealnym 20.

40. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach budowy placu zabaw na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8 przy ul. Składowej 2-3.

41. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy i remontu boisk na terenie Szkoły Podstawowej nr 64 przy ul. Wojszyckiej 1.

42. Pielęgnacja zieleni wykonanej w ramach przebudowy drogi wraz z budową kanału MKT w sięgaczu ul. Zagłębiowskiej 37-43 na odcinku od ul. Zagłębiowskiej do posesji nr 41.

III. REMONTY

1. Remonty siedzib Rad Osiedli

Cel zadania:

Poprawa stanu technicznego budynków Rad Osiedli.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **93 tys. zł**

W 2022 roku:

1. Rada Osiedla Ołtaszyn przy ul. Pszczelarskiej 7 - malowanie ścian wraz z wykonaniem robót montażowych w pomieszczeniach Rady Osiedla Ołtaszyn przy ul. Pszczelarskiej 7.
2. Rada Osiedla Strachocin-Swojczyce–Wojnów - wykonanie i oddanie robót budowlanych w siedzibie Rady Osiedla Strachocin-Swojczyce-Wojnów przy ul. Swojczyckiej 118 polegających na wykonaniu przejścia z korytarza parteru do klatki schodowej prowadzącej na poddasze oraz dostosowanie istniejącej toalety dla osób z niepełnosprawnościami.
3. Rada Osiedla ul. A. Potebni - przebudowa istniejącej studni rewizyjnej na studnię chłonną wraz z odłączeniem przyłącza kanalizacji deszczowej z sieci miejskiej budynku przy ul. A. Potebni 41.
4. Realizacja robót naprawczych zgłoszonych kartami awarii na rzecz Rad Osiedli:
    - Rada Osiedla Jerzmanowo - usunięcie nieszczelności pokrycia dachowego w budynku RO,
    - Rada Osiedla Szczepin - wymiana uszkodzonej szyby w budynku RO.

2. Dostosowanie wejścia dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Tymiankowej

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **44 tys. zł**

3. Remonty bieżące w pozostałych obiektach gminy Wrocław

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **89 tys. zł**

W 2022 roku:

Zrealizowano prace remontowe w przejściu podziemnym przy ul. Świdnickiej

4. Remont zabytkowego malarskiego wystroju ściany północnej we wnętrzu auli budynku przy ul. J. Poniatowskiego 9

Cel zadania:

Wykonanie rekonstrukcji historycznych polichromii stanowiących rzadki przykład dekoracji w stylu art nouveau na ścianach auli budynku liceum nr I.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **117 tys. zł**

Wykonane prace:

- Pełna konserwacja centralnego obszaru z herbem Wrocławia i postaciami.
- Przygotowanie reszty obszaru pod dekorację – szpachlowanie powierzchni.
- Rekonstrukcja dekoracji.

Fot. 40. Odnowiony herb Wrocławia

Fot. 41. Odnowiony herb Wrocławia

5. Remonty bieżące w placówkach oświatowych

Cel zadania:

Wykonanie niezbędnych bieżących remontów i prac zabezpieczających w placówkach oświatowych we Wrocławiu. Wykonanie remontów i usuwanie awarii budowlanych, dekarskich, elektrycznych, sanitarnych wewnętrznych i zewnętrznych w placówkach oświatowych zgodnie ze zgłoszonymi przez placówki potrzebami. Poprawa stanu technicznego budynków gminnych we Wrocławiu.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **8 356 tys. zł**

Środki niewygasające z upływem 2022 roku: 156 tys. zł

W 2022 roku:

Opracowywano dokumentację projektową:

Remontu dachu wraz z dociepleniem, wykonania instalacji fotowoltaicznej oraz zagospodarowania wód opadowych z dachu na terenie Szkoły Podstawowej nr 51 przy ul. P. Eluarda**.**

Usuwano awarie oraz wykonywano drobne remonty **w zakresie robót dekarskich** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław, w tym:

- naprawę lub wymianę elementów pokryć dachowych, obróbek blacharskich, elementów odwodnienia dachu, kominów oraz innych elementów dachu, w tym również konieczne naprawy konstrukcji dachowych,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

W wyniku przeprowadzonych robót wyremontowano dachy w trzech placówkach oświatowych, co przyczyniło się do poprawy stanu technicznego i właściwości funkcjonalno-użytkowych placówek oraz do ograniczenia strat ciepła. Jednocześnie dokonano napraw zabezpieczających elementy dachów i ich kominów. Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:

1. Liceum Ogólnokształcące nr I przy ul. J. Poniatowskiego – naprawa komina wraz z uszczelnieniem i malowaniem na budynku średniej sali gimnastycznej.

2. Przedszkole nr 92 przy ul. Bardzkiej – naprawa części dachu zielonego o powierzchni 131 m² oraz usunięcie przyczyny zalewania.

3. Szkoła Podstawowa nr 4 przy ul. Powstańców Śląskich - wykonanie napraw dekarskich na dachu o powierzchni 300 m².

Ponadto na podstawie 128 zgłoszeń placówek oświatowych, w zakresie usuwania awarii i remontów dachów, wykonano częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające na dachach, zabezpieczając budynki przed zalewaniem wodami opadowymi.
Usuwano awarie i wykonywano drobne remonty **w zakresie robót elektrycznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław.
Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawę lub wymianę elementów instalacji elektroenergetycznych, teletechnicznych i odgromowych,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, wykonanych okresowych pomiarów natężenia światła w placówkach, w celu dostosowania oświetlenia elektrycznego do obowiązujących norm, wykonano remonty w zakresie: wymiany (częściowej) opraw lamp wewnętrznych oświetlenia awaryjnego i ogólnego w dwudziestu czterech placówkach na łącznie 1 272 oprawy oświetleniowe typu LED, poprawy bezpieczeństwa pożarowego w trzech obiektach.
Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:

1. Centrum Kształcenia Ustawicznego ul. Swobodna, Centrum Kształcenia Zawodowego ul. Strzegomska, Elektroniczne Zakłady Naukowe ul. Braniborska, Liceum Ogólnokształcące nr III ul. Składowa, Przedszkole

nr 4 ul. Słowicza, Przedszkole nr 33 ul. Łąkowa, Przedszkole nr 57 ul. Chorzowska, Przedszkole nr 58 ul. Strzegomska, Przedszkole nr 61 ul. Gajowicka, Przedszkole nr 79 ul. Piwna, Przedszkole nr 95 ul. Piwna, Przedszkole nr 110 ul. Gołężycka, Przedszkole nr 122 ul. Kłodnicka, Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Bobrza, Szkoła Podstawowa nr 5 ul. Jelenia, Szkoła Podstawowa nr 36 ul. Chopina, Szkoła Podstawowa nr 46 ul. Ścinawska, Szkoła Podstawowa nr 71 ul. Podwale, Zespół Przedszkoli nr 1 ul. Kolbuszowska, Zespół Szkół nr 3 ul. Szkocka, Zespół Szkół nr 8 ul. M. Reja, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 ul. Osobowicka, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 ul. Suwalska, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 ul. Stanisławowska - wymiana 1 272 szt. opraw oświetleniowych LED, w tym 1 002 szt. oświetlenia podstawowego, 207 szt. oświetlenia awaryjnego.

2. Lotnicze Zakłady Naukowe ul. Kiełczowska - wymiana linii kablowej zasilającej budynek 7 z rozdzielnicy głównej.
3. Szkoła Podstawowa nr 109 przy ul. Inżynierskiej - wymiana instalacji elektrycznej w dużej sali gimnastycznej.
4. Zespół Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej - wymiana rozdzielnic elektrycznych piętrowych na parterze i II piętrze oraz rozdzielnicy głównej na parterze.

Ponadto na podstawie 403 zgłoszeń placówek oświatowych, w zakresie usuwania awarii i remontów instalacji elektrycznych, ZIM wykonał częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające instalacji elektrycznej w placówkach oświatowych.

Usuwano awarie oraz wykonywano drobne remonty **w zakresie robót sanitarnych wewnętrznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław.

Opracowano dokumentację projektową wyniesienia gazomierzy na zewnątrz budynku Przedszkola nr 28 przy ul. Orlej wraz z wymianą instalacji gazowej do kotłowni i pomieszczenia kuchni.

Realizowano zadania w formule „zaprojektuj i wybuduj” (opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja robót budowlanych), w ramach których:

1. w Przedszkolu nr 28 przy ul. Orlej zaprojektowano i wykonano modernizację kotłowni gazowej,
2. w Przedszkolu nr 47 przy ul. L. Różyckiego – naprawiono i zmodernizowano kotłownię gazową oraz opracowano dokumentację projektową,

3. w Przedszkolu nr 59 przy ul. Narcyzowej opracowano dokumentację projektową naprawy i remontu kotłowni.

Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawę lub wymianę elementów instalacji wodno-kanalizacyjnych, gazowych, centralnego ogrzewania i wentylacji,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, zgłoszeń awarii i remontów, wykonanych pomiarów i przeglądów instalacji, wykonano remonty w zakresie: wymiany 867 kompletów zaworów grzejnikowych na termostaty wraz z wymianą zaworów odcinających w pięciu placówkach, zakupie, dostawie i montażu 144 sztuk nawietrzaków okiennych higrosterowalnych poprawiających wentylacje pomieszczeń w jednym obiekcie, remontu/modernizacji central wentylacyjnych z wymianą urządzeń wentylacyjnych na dachu w dwóch obiektach, remontu/modernizacji i usprawnienia kotłowni oraz instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej i elementów wraz z wymianą grzejników w trzech obiektach, wymiany wentylatorów okapu kuchennego w dwóch obiektach, poprawy bezpieczeństwa pożarowego poprzez wymianę szafek hydrantowych i ich osprzętu w jednej placówce oraz wymiany uszkodzonego zaworu MAG-3 w jednej placówce. Placówki, w których przeprowadzono ww. remonty:

1. Szkoła Podstawowa nr 2 ul. Komuny Paryskiej, Szkoła Podstawowa nr 7 ul. Brucknera, Szkoła Podstawowa nr 61 ul. Skarbowców, Szkoła Podstawowa nr 74 ul. Kleczkowska, Szkoła Podstawowa nr 81 ul. Jastrzębia, Szkoła Podstawowa nr 99 ul. Głubczycka, Zespół Szkół Gastronomicznych ul. Kamienna, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 18 ul. Poznańska – wymiana

867 kompletów dławikowych zaworów grzejnikowych na zawory termostatyczne wraz z zakupem, dostawą i montażem zaworów odcinających na gałązkach przy grzejnikach oraz wymiana 35 zaworów odpowietrzających.

2. Przedszkole nr 29 przy ul. Kurpiów – naprawa centrali wentylacyjnej nawiewnej N3W3.

3. Przedszkole nr 62 przy ul. Stabłowickiej – wymiana wentylatora okapu kuchennego o wydajności 2800 m^3/h.

4. Przedszkole nr 79 przy ul. Piwnej – wymiana wentylatora okapu kuchennego o wydajności 2800 m^3/h.

5. Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Jeleniej – wymiana istniejących hydrantów.

6. Szkoła Podstawowa nr 6 przy ul. Gorlickiej – wymiana uszkodzonego zaworu MAG-3 w budynku.

7. Szkoła Podstawowa nr 8 przy ul. Kowalskiej – usprawnienie wentylacji grawitacyjnej, zakup, dostawa i montaż 144 sztuk nawietrzaków okiennych higrosterowalnych, wykonanie wentylacji wywiewnej w salach: logopedy, komputerowej, dydaktycznej,

8. Szkoła Podstawowa nr 61 przy ul. Skarbowców – wymiana 7 grzejników.

9. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 22 przy ul. E. Dembowskiego - naprawa i wymiana uszkodzonych urządzeń wentylacji mechanicznej na obiekcie.

Na podstawie 465 zgłoszeń placówek oświatowych w zakresie usuwania awarii i remontów instalacji sanitarnej wewnętrznej wykonano częściowe remonty oraz doraźne prace zabezpieczające instalacje wodnokanalizacyjne, gazowe, centralnego ogrzewania i wentylacji.

Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów w zakresie **robót sanitarnych zewnętrznych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław.
Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawę lub wymianę elementów instalacji sanitarnych zewnętrznych,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, zgłoszeń awarii i remontów, wykonanych pomiarów i przeglądów instalacji, wykonano remonty w zakresie: wymiany separatora substancji tłuszczowych na terenie dwóch obiektów, wymiany włazu do separatora tłuszczu na terenie jednego obiektu. Placówki, na terenie których przeprowadzono ww. remonty:

1. Przedszkole nr 136 przy ul. Glinianej – wymiana włazu separatora tłuszczu.

2. Szkoła Podstawowa nr 3 przy ul. Bobrzej – wymiana separatora substancji tłuszczowych.

3. Szkoła Podstawowa nr 42 przy ul. Wałbrzyskiej – wymiana separatora substancji tłuszczowych.

Na podstawie 62 zgłoszeń placówek oświatowych, przeprowadzono zabezpieczenia i remonty elementów instalacji sanitarnych zewnętrznych. Usuwanie awarii oraz wykonywanie drobnych remontów **w zakresie robót budowlanych** w placówkach oświatowych podległych gminie Wrocław.

Opracowano dokumentacje projektowe:

1. Remontu dachu sali gimnastycznej i łącznika o łącznej powierzchni 409 m² przy Liceum Ogólnokształcącym nr XVII przy ul. Tęczowej, wraz z wymianą pokrycia dachowego z ociepleniem i wymianą instalacji odgromowej oraz wymianą podłogi sportowej o powierzchni 230 m ² w sali gimnastycznej na systemową podłogę drewnianą na legarach wraz z nową izolacją.
2. Remontu elewacji wraz z zagospodarowaniem wód opadowych na terenie Przedszkola nr 2 przy ul. Sławka.
3. Przebudowy i remontu schodów zewnętrznych Szkoły Podstawowej nr 93 przy ul. J. U. Niemcewicza.

Wykonane roboty budowlane swym zakresem obejmowały:

- usuwanie awarii,
- naprawę elementów konstrukcyjnych budynków i budowli,
- naprawę elementów wykończenia obiektów budowlanych,
- naprawę trwałego wyposażenia obiektów budowlanych,
- naprawę elementów małej architektury, placów, boisk, chodników i dróg,
- wykonanie niezbędnych zabezpieczeń we wszystkich powyższych przypadkach.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych szkół, wizji lokalnych, zgłoszeń awarii i remontów, wykonano roboty budowlane wewnątrz piętnastu placówek:

1. Centrum Kształcenia Zawodowego przy ul. Strzegomskiej – odbicie luźnych tynków na elewacji i kominie przybudówki.
2. Liceum Ogólnokształcące nr I przy ul. J. Poniatowskiego – remont auli wraz z wymianą siedzeń widowni celem dostosowania do wymogów ochrony przeciwpożarowej.
3. Liceum Ogólnokształcące nr XI przy ul. Spółdzielczej – naprawa miejscowo zapadniętego chodnika na powierzchni 30 m².
4. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii nr 2 przy ul. Kieleckiej - wykonanie prac remontowych - naprawa opaski przy elewacji frontowej, naprawa elewacji przy drzwiach wejściowych do kuchni, wykonanie odkrywki fundamentu przy narożniku budynku, usunięcie zawilgocenia ścian w pasie przyposadzkowym w kuchni.
5. Przedszkole nr 22 przy ul. Stanisławowskiej - odbicie luźnych tynków elewacji.
6. Przedszkole nr 33 przy ul. Łąkowej – remont sali nr 3, malowanie powierzchni 148 m².
7. Przedszkole nr 66 przy ul. Łącznej – wymiana okna w pomieszczeniu prasowalni.
8. Przedszkole nr 88 przy ul. Szczęśliwej – wymiana 40 sztuk płytek w 4 łazienkach.
9. Szkoła Podstawowa nr 28 przy ul. Greckiej – przeprowadzenie zabiegu fumigacji szkodników drewna, w tym spuszczela pospolitego w więźbie

dachowej wraz z jej zabezpieczeniem oraz odbicie tynków we wnękach okiennych.

10. Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej – remont toalet o łącznej powierzchni 47 m² na III piętrze.
11. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 przy ul. Inflanckiej - naprawa nawierzchni podłogi sportowej w dużej sali gimnastycznej.
12. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14 przy ul. Częstochowskiej - naprawa kabin sanitarnych w toaletach.
13. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 przy ul. Stanisławowskiej - remont kabin w sanitariacie dziewcząt w budynku A.
14. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 22 przy ul. E. Dembowskiego - odbicie luźnych tynków ze strefy wejściowej.
15. Zespół Szkół nr 21 przy ul. P. Ignuta – wymiana stolarki okiennej i parapetów wewnętrznych i zewnętrznych na sali gimnastycznej dużej.

Na terenie dwudziestu placówek w zakresie tarasów, schodów zewnętrznych, strefy wejścia, nawierzchni utwardzonych, ogrodzenia i piłkochwytów, tj.:

1. Młodzieżowy Dom Kultury przy ul. Powstańców Śląskich – remont tarasu o powierzchni 228 m² wraz z remontem schodów zewnętrznych.

2. Przedszkole nr 51 przy ul. Warszawskiej - wymiana ogrodzenia o długości 175 m terenu placówki w granicach własności wraz z bramą dwuskrzydłową i 4 furtkami, remont osłony śmietnikowej z wymianą 2 furtek.

3. Przedszkole nr 89 przy ul. Oporowskiej - wykonanie prac remontowych schodów i rampy przy wejściu od zaplecza, schodów na taras, obudowy klombów oraz uzupełnienie ogrodzenia na placu zabaw (przy liczniku MPWiK).

4. Przedszkole nr 91 przy ul. Zaporoskiej – wymiana wiaty śmietnikowej na terenie placówki.

5. Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Nowowiejskiej - wykonanie naprawy piłkochwytów poprzez wymianę uszkodzonej siatki propylenowej oraz zakup, dostawa i montaż brakującego słupa na boisku o nawierzchni EPDM.

6. Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Komuny Paryskiej – naprawa piłkochwytów na boisku.

7. Szkoła Podstawowa nr 6 przy ul. Gorlickiej - demontaż starych i wykonanie nowych piłkochwytów przy boisku do piłki nożnej na terenie szkoły.

8. Szkoła Podstawowa nr 23 przy ul. Pawiej – wymiana zniszczonej siatki na piłkochwytach na terenie boiska.

9. Szkoła Podstawowa nr 37 przy ul. Sarbinowskiej - remont schodów zewnętrznych o powierzchni około 56 m² wejściowych do budynku szkoły od strony placu apelowego.

10. Szkoła Podstawowa nr 73 przy ul. Glinianej – remont zniszczonego fragmentu ogrodzenia.

11. Szkoła Podstawowa nr 77 przy ul. Św. Jerzego - wymiana 4 tablic do koszykówki wraz z obręczami i łańcuchami na boisku wielofunkcyjnym.

12. Szkoła Podstawowa nr 85 przy ul. R. Traugutta – remont schodów zewnętrznych o powierzchni około 33 m².

13. Szkoła Podstawowa nr 93 przy ul. J. U. Niemcewicza – uszczelnienie schodów wejściowych oraz wykonanie i montaż bramy wjazdowej i furtki na teren placówki.

14. Szkoła Podstawowa nr 118 przy ul. Bulwar Ikara – remont schodów zewnętrznych o powierzchni 50 m² z podestem o powierzchni 100 m² wraz z hydroizolacją oraz zabezpieczeniem pomieszczeń świetlicy przed wnikaniem wody.

15. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 przy ul. E. Horbaczewskiego - wykonanie prac remontowych schodów zewnętrznych.

16. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 10 przy ul. Rumiankowej - wymiana zniszczonej siatki na piłkochwytach na terenie boiska wielofunkcyjnego.

17. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 przy ul. Lubelskiej - remont strefy wejściowej na powierzchni 16,8 m² polegający na wykonaniu nawierzchni z kostki betonowej.

18. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 przy ul. Suwalskiej - naprawa zapadnięcia na boisku szkolnym.

19. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 14 przy ul. Częstochowskiej - remont strefy wejściowej na powierzchni 75 m² polegający na wykonaniu nawierzchni z kostki betonowej.

20. Zespół Szkół nr 16 przy ul. Głogowskiej – wymiana i remont ogrodzenia o długości 270 m wraz z bramami i furtkami.

Na podstawie 145 zgłoszeń placówek oświatowych wykonano roboty budowlane w zakresie usuwania awarii i remontów, naprawy elementów konstrukcyjnych, elementów wykończenia, napraw trwałego wyposażenia, naprawy elementów małej architektury, placów, chodników i dróg, co przyczyniło się do poprawy stanu technicznego i właściwości funkcjonalno-użytkowych.

IV. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

1. Wykonanie pracy przewozowej w komunikacji autobusowej i tramwajowej

W ramach zadań z zakresu funkcjonowania komunikacji zlecono do realizacji:

1.1 Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Sp. z o. o. w miejskiej komunikacji tramwajowej i autobusowej:

- liczba pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej - 13 715 069,
- liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej - 29 941 683.

Wykres 1. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2018-2022 (liczba pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej)

Tabela 1. Wysokość zleconej pracy przewozowej w komunikacji tramwajowej

Rok	Liczba pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej (pockm)
2018	13 187 899
2019	13 680 298
2020	13 709 676
2021	13 631 407
2022	13 715 069

Wykres 2. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2018-2022 (liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej)

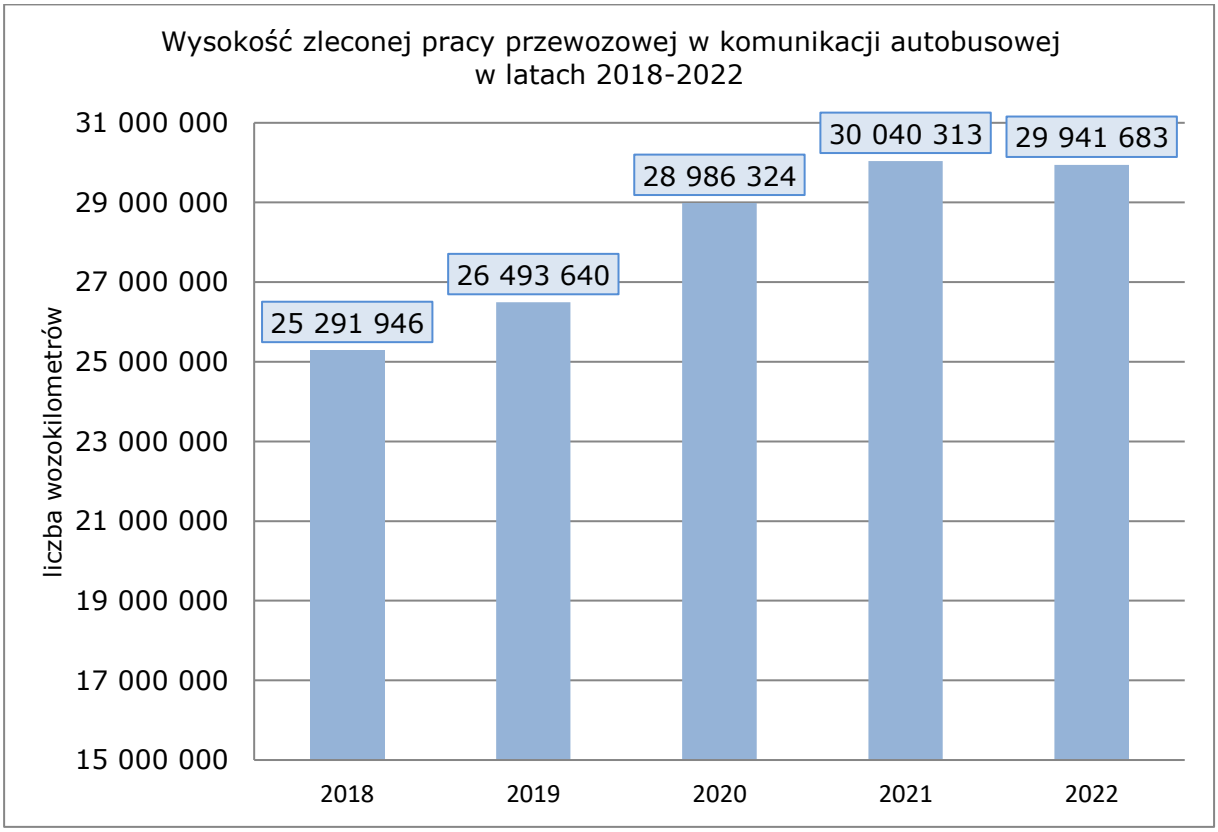

Tabela 2. Wysokość zleconej pracy przewozowej w komunikacji autobusowej

Rok	Liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej (wzkm)
2018	25 291 946
2019	26 493 640
2020	28 986 324

Rok	Liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej (wzkm)
2021	30 040 313
2022	29 941 683

W 2022 roku zlecono większą o około 80 tys. pociągokilometrów pracę przewozową w komunikacji tramwajowej w porównaniu do roku poprzedniego. Jest to bezpośrednio związane z zakończeniem części prac remontowych sieci torowisk i innych miejskich inwestycji, które to w roku 2021 wpłynęły na wyraźne ograniczenie przewozów w komunikacji tramwajowej.

Spadek zleconej pracy przewozowej w komunikacji autobusowej o około 100 tys. wozokilometrów wynika przede wszystkim ze zmniejszenia liczby uruchamianej komunikacji okresowej zastępującej tramwaje na wyłączonych z ruchu odcinkach remontowanych tras.

Sumaryczna praca przewozowa zlecona do realizacji wzrosła w stosunku do roku 2021.

W ramach komunikacji zbiorowej we Wrocławiu organizowana jest również komunikacja specjalna, uruchamiana w trakcie wydarzeń kulturalnych, sportowych i innych odbywających się na terenie gminy Wrocław, które cieszą się dużym zainteresowaniem.

W roku 2022 komunikację specjalną w postaci specjalnych linii tramwajowych (T1, T2, T3 i T33) i specjalnych linii autobusowych (S1, S2, S3 i S4) organizowano **24 razy.** Komunikację specjalną uruchamiano m.in. w celu ułatwienia podróżowania kibiców na mecze piłki nożnej, mecze żużlowe, mecze koszykówki, koncerty oraz dla osób odwiedzających Festiwal Piwa.

1.2 Innym przewoźnikom w komunikacji miejskiej i podmiejskiej komunikacji autobusowej:

Tabela 3. Wysokość zleconej pracy przewozowej przewoźnikom w komunikacji miejskiej i podmiejskiej w roku 2022

przewoźnik	Dolnośląskie Linie Autobusowe Sp. z o.o.	Kłosok Sp. z o.o.	Bus Marco Polo Wratislavia 1992 Sp. z o.o.	RAZEM
liczba wozokilometrów	**2 770 097***	**1 571 859**	**251 725**	**4 593 682**

*w tym linie 117, 123, 137, 138

Wykres 3. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2018 – 2022 (liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej miejskiej i podmiejskiej)

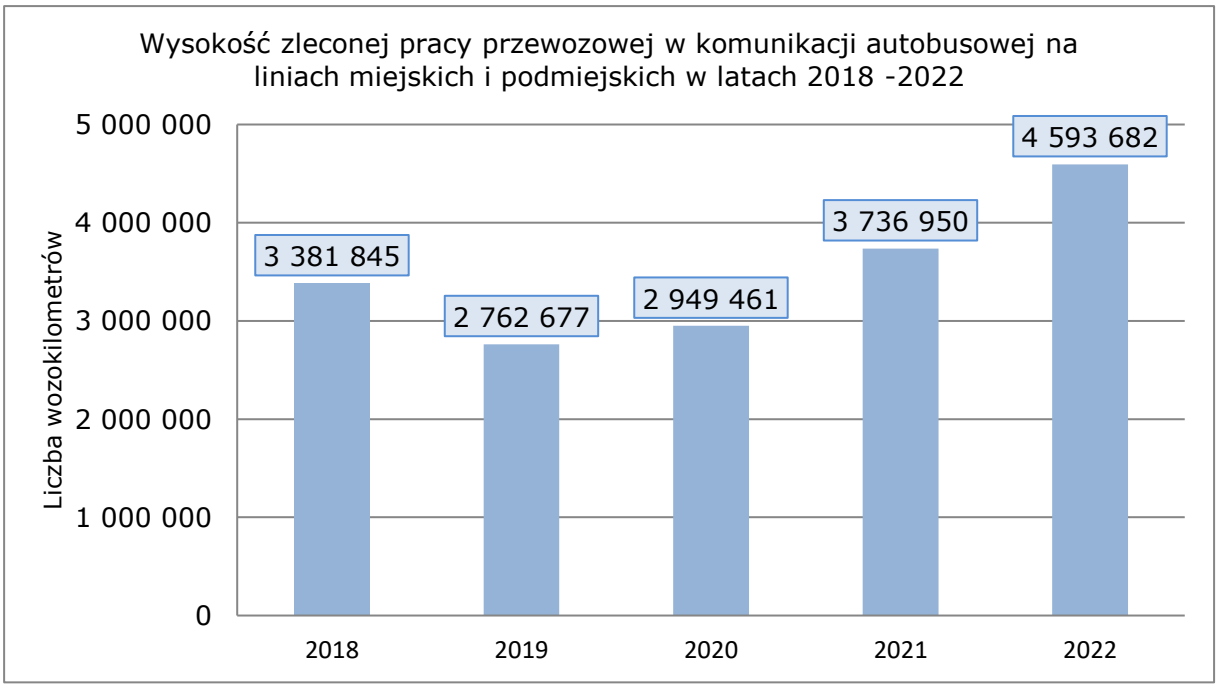

Tabela 4. Wysokość zleconej pracy przewozowej w latach 2018-2022 (liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej miejskiej i podmiejskiej)

Rok	Liczba wozokilometrów w komunikacji autobusowej miejskiej i podmiejskiej (wzkm)
2018	3 381 845
2019	2 762 677
2020	2 949 461
2021	3 736 950
2022	4 593 682

Znaczący wzrost zleconej pracy przewozowej w komunikacji autobusowej miejskiej i podmiejskiej (wzrost o około 850 tys. wozokilometrów) w stosunku do roku 2021 wynika z ujęcia całorocznej obsługi komunikacyjnej m. in. gminy Kąty Wrocławskie i Żórawina, których obsługę rozpoczęto w sierpniu 2021 roku.

2. Kontrola operatorów komunikacji miejskiej i podmiejskiej

Na podstawie obowiązujących umów zawartych między przewoźnikami a gminą Wrocław, zarejestrowano łącznie **6 488 912** kontroli punktualności i jakości usług przewozowych komunikacji zbiorowej (17 711 pomiarów jakości usług przewozowych, 6 471 201 kontroli automatycznych).

3. Przetargi publiczne związane z komunikacją zbiorową

3.1. Wstępne konsultacje rynkowe – usługi w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 roku Prawo Zamówień Publicznych przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe poprzedzające wszczęcie postępowania na „Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz gmin Wisznia Mała, Długołęka, Czernica i Siechnice".

Udział w spotkaniach prowadzonych w ramach wstępnych konsultacji rynkowych zadeklarowało 17 pomiotów świadczących usługi przewozowe, produkujących autobusy oraz produkujących systemy informacji pasażerskiej.

W trakcie spotkań omawiano szeroki wachlarz zagadnień, który obejmował m. in. wymagane parametry techniczne autobusów, przeznaczonych do realizacji omawianego zadania (w tym wymagania dla autobusów zeroemisyjnych: elektrycznych i wodorowych), możliwe rozwiązania dla osób o ograniczonej mobilności i osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, a także kwestie dostępności i funkcjonalności systemów poprawiających bezpieczeństwo i wspomagających kierowcę.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji pozyskano informacje, które uwzględniono w prowadzonych pracach nad wszczęciem nowego postępowania przetargowego.

3.2. Wstępne konsultacje rynkowe - wspólny system sprzedaży biletów na liniach strefowych organizowanych przez gminę Wrocław

Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 roku Prawo Zamówień Publicznych przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe pod nazwą „Zaprojektowanie, wdrożenie i obsługa systemu sprzedaży biletów na liniach strefowych łączących

gminę Wrocław z gminami sąsiadującymi uruchomionych na mocy zawartych porozumień międzygminnych”.

Wstępne konsultacje rynkowe stanowią element procesu przygotowania do wdrożenia jednolitego systemu biletowego w wybranych gminach aglomeracji wrocławskiej, który będzie technologicznie oraz taryfowo zintegrowany z systemem funkcjonującym w komunikacji miejskiej.

W trakcie konsultacji omawiano m. in. kwestie rozwiązań technologicznych i technicznych urządzeń służących do sprzedaży biletów mogących działać w ramach systemu, funkcjonalności oprogramowań oraz sposobów integracji z obecnym systemem a także zasady prowadzenia kontroli biletowej wraz z niezbędnymi wymaganiami dla urządzeń kontrolerskich.

W toku wstępnych konsultacji rynkowych uzyskano od podmiotów, które mają doświadczenie we wdrożeniach nowoczesnych systemów biletowych informacje, które uwzględniono w procesie planowania działań zmierzających do wdrożenia wspólnych rozwiązań biletowych w aglomeracji wrocławskiej.

4. Zarządzanie transportem publicznym

W ramach działań w zakresie zarządzania transportem publicznym wprowadzono nowe rozwiązania komunikacyjne służące zwiększeniu dostępności komunikacyjnej wrocławskich osiedli oraz podniesieniu standardów obsługi poszczególnych rejonów Wrocławia i podwrocławskich gmin komunikacją zbiorową.

W 2022 roku uruchomiono dodatkowe kursy w komunikacji miejskiej, wprowadzono zmiany w trasach przejazdu oraz typie taboru na wybranych liniach miejskich. Zawieszono kursowanie 1 linii autobusowej. Szczegółowe zestawienie wprowadzonych zmian w komunikacji miejskiej przestawia tabela numer 5.

W 2022 roku uruchomiono również 2 nowe linie strefowe kursujące w obrębie granic administracyjnych Wrocławia oraz gminy Kąty Wrocławskie. Uruchomiono dodatkowe kursy na wybranych liniach podmiejskich. Zawieszono kursowanie 2 linii strefowych. Wprowadzono również zmiany w trasach przejazdu 5 linii

strefowych. Szczegółowe zestawienie wprowadzonych zmian na liniach międzygminnych przestawia tabela numer 6.

Utworzono 6 nowych przystanków, dodatkowo zmieniono nazwy 6 przystanków, i zmieniono statusy 42 przystanków. Wykaz zmian wprowadzonych w infrastrukturze przystankowej przedstawia tabela numer 7.

Tabela 5. Wykaz zmian wprowadzonych na liniach miejscowych

Numer linii	Forma zmiany	Opis zmiany
133	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Uruchomiono dodatkowe kursy do Alei Bielany i C.H. Auchan
315	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu w rejonie pętli Sępolno
117	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Uruchomienie dodatkowych kursów do Jerzmanowa
133	Zmiana typu taboru	Wprowadzenie dodatkowych autobusów przegubowych na kursy linii 133 o największych napełnieniach
722	Zawieszenie kursowania	Ze względu na małe zainteresowanie mieszkańców osiedla „Nowe Żerniki” zawieszono kursowanie linii okólnej 722

Numer linii	Forma zmiany	Opis zmiany
107	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu wybranych kursów linii 107 w weekendy – pominięcie Centrum Hurtu przy ul. Giełdowej
127	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu linii 127 na osiedlu Kozanów
K	Zmiana typu taboru	Wprowadzenie dodatkowych autobusów przegubowych na linii K w dni wolne

Tabela 6. Wykaz zmian wprowadzonych na liniach międzygminnych

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
911	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Uruchomienie dodatkowych kursów w szczycie porannym
920	Zmiana trasy przejazdu	Skierowanie linii 920 z pominięciem miejscowości położonych na terenie gminy Siechnice (decyzja gminy Siechnice)

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
930	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu linii 930 poprzez skierowanie jej przez osiedle Promenady Wrocławskie
931	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Uruchomienie dodatkowych kursów weekendowych do Brzeziej Łąki
938	Zwiększenie częstotliwości kursowania	Uruchomienie dodatkowego kursu z miejscowości Lutynia
927, 967	Uruchomienie nowych linii	Celem poprawy obsługi komunikacyjnej wybranych miejscowości na terenie gminy Kąty Wrocławskie uruchomiono linie: 927 (zamiast 927L/P) oraz 967 obsługujące m.in. miejscowości Krzeptów oraz Smolec
933, 947	Zmiana trasy przejazdu	Na wniosek mieszkańców gminy Kąty Wrocławskie wprowadzono zmiany na trasie przejazdu linii 933 na terenie miasta oraz linii 947 na terenie gminy
967	Zmiana trasy przejazdu	Zmiana trasy przejazdu w rejonie węzła „FAT”

Tabela 7. Wykaz zmian w infrastrukturze przystankowej

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
125	Uruchomienie nowego przystanku	Uruchomienie nowego przystanku „Arena” na ul. Konduktorskiej dla linii 125
903	Uruchomienie nowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Żórawina (Orange)” dla linii 903
909	Uruchomienie nowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Skałka” w miejscowości Skałka dla linii 909
908	Uruchomienie nowego przystanku	Uruchomienie nowego przystanku „Szymanów (Letnia)” w Szymanowie dla linii 908
927	Uruchomienie nowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Zagony” na ul. Mińskiej dla linii 927
150	Uruchomienie dodatkowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Dobroszycka” na ul. Bierutowskiej dla linii 150
931	Uruchomienie dodatkowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Żmudzka” na ul. Kiełczowskiej dla linii 931

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
607	Uruchomienie dodatkowego przystanku	Uruchomienie dodatkowego przystanku „Połabian” na ul. Kiełczowskiej dla linii 607
Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
106, 107, 109, 132, 142, 148, 149, 206, 249	Zmiana nazwy przystanku	Zmiana nazwy przystanku „Integracyjny Inkubator Przedsiębiorczości” na „Fabryczna”
105, 108, 111,	Zmiana nazwy przystanku	Zmiana nazwy przystanku „Ostowa” na „Ostowa (Muzeum Militarne)”

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
143, 244		
3, 10, 20, 31, 32, 101, 102, 103, 104, 123, 127, 243, 245, 253	Zmiana nazwy przystanku	Zmiana nazwy przystanku „Stadion Wrocław (Lotnicza)” i „Stadion Wrocław (Królewiecka)” na „Tarczyński Arena (Królewiecka)” oraz „Tarczyński Arena (Lotnicza)”
903	Zmiana statusu przystanku	Zmiana statusu przystanku „Suchy Dwór (skrzyżowanie Mędłów)” dla linii 903
930	Zmiana statusu przystanku	Zmiana statusu przystanku „Mosty Warszawskie” dla linii 930

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
107, 319	Zmiana statusu przystanku	„Morelowskiego” jako przystanek „na życzenie” dla linii 107 i 319
105, 108, 111, 143, 244	Zmiana statusu przystanku	„Pełczyńska” jako przystanek „na życzenie” dla linii 105, 108, 111, 143, 244
108	Zmiana statusu przystanku	„Rzemieślnicza” jako przystanek „na życzenie” dla linii 108
114	Zmiana statusu przystanku	„Krakowska” jako przystanek „na życzenie” dla linii 114
120	Zmiana statusu przystanku	„Trestno-kościół” jako przystanek „na życzenie” dla linii 120
106, 107, 109, 132, 142, 148, 149, 206, 249	Zmiana statusu przystanku	„Fabryczna” jako przystanek „na życzenie” dla linii 106, 107,109, 132, 142, 148, 149, 206, 249

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
111, 143, 244	Zmiana statusu przystanku	„Tymiankowa” jako przystanek „na życzenie” dla linii 111, 143, 244
122, 126, 142, 246	Zmiana statusu przystanku	„Hermanowska” jako przystanek „na życzenie” dla linii 122, 126, 142, 246
143, A	Zmiana statusu przystanku	„Racławicka” jako przystanek „na życzenie” dla linii A i 143
151, 936	Zmiana statusu przystanku	„Azaliowa” jako przystanek „na życzenie” dla linii 151 i 936
105, 108, 111, 143, 244	Zmiana statusu przystanku	„Kominiarska” jako przystanek „na życzenie” dla linii 105, 108, 111, 143, 244
105, 111, 143, 244	Zmiana statusu przystanku	„Lipa Piotrowska” jako przystanek „na życzenie” dla linii 105, 111, 143, 244

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
124, 134	Zmiana statusu przystanku	„Sosnowiecka” jako przystanek stały dla linii 124 i 134
C	Zmiana statusu przystanku	„Długa” jako przystanek stały dla linii C
241	Zmiana statusu przystanku	• „Muchobór Wielki” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 241 • „Krucza” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 241
241, 251	Zmiana statusu przystanku	• „Psie Pole” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnych: 241 i 251 • „Psie Pole (Rodno Lotników Polskich) jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnych: 241, 251
243, 246, 253	Zmiana statusu przystanku	„Metalowców” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 243, 246 i 253
240, 242, 244, 250, 251	Zmiana statusu przystanku	„Nowowiejska” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnych: 240, 242, 244, 250, 251

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
243	Zmiana statusu przystanku	• „Drzewieckiego” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 243 • „pl. Zgody (Muzeum Etnograficzne)” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 243 • „Sosnowiecka” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 243 • „Księże Małe” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 243
Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
245	Zmiana statusu przystanku	• „Rysia” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 245 • „Gajowa” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 245 • „Kozanów” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 245 • „Brochów” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 245 • „Bardzka” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 245

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
246	Zmiana statusu przystanku	„Kuźniki” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 246
247	Zmiana statusu przystanku	„Wałbrzyska” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 247
249	Zmiana statusu przystanku	• „Żerniki” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 249 • „Parafialna” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 249
247, 248, 257	Zmiana statusu przystanku	„Hallera” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 247, 248, 257
253	Zmiana statusu przystanku	„Bartoszowice” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 253
255	Zmiana statusu przystanku	• „Gaj” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 255 • „Gaj-pętla” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 255
257	Zmiana statusu przystanku	„Różanka” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 257

Numer linii	Forma zmian	Opis zmiany
249, 255	Zmiana statusu przystanku	„Śliczna” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnych: 249, 255
251, 257	Zmiana statusu przystanku	„Wiejska” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnych: 251, 257
259	Zmiana statusu przystanku	„Sępolno” jako przystanek „na życzenie” dla linii nocnej 259

5. Współpraca międzygminna

Gmina Wrocław aktywnie współpracuje z gminami otaczającymi. W roku 2022 kontynuowano bieżące konsultacje, modyfikacje przebiegów linii, badania napełnień pasażerów, zmiany rozkładów jazdy w celu dostosowania ich do aktualnych potoków pasażerskich i potrzeb gmin. W wyniku tych działań rozpoczęto prace nad przygotowaniem nowego postępowania mającego na celu rozszerzenie oferty przewozowej (nowe linie, obsługa dodatkowych miejscowości, modyfikacja tras linii oraz zwiększenie liczby kursów) dla integracji gmin: Czernica, Długołęka, Siechnice, Wisznia Mała i Wrocław. Rozpoczęcie świadczenia usług przez wybranego w postępowaniu operatora nastąpi najwcześniej w pierwszym kwartale 2024 roku, a przewidywany czas trwania umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego wynosi 72 miesiące.

5.1 Rozwój rozwiązań technicznych stosowanych w komunikacji międzygminnej: testy autobusów

W lutym 2022 roku w siedzibie gminy Długołęka w obecności przedstawicieli gminy Wrocław oraz gmin: Czernica, Wisznia Mała a także mieszkańców aglomeracji wrocławskiej, zaprezentowano projekt zmian technicznych w autobusach, które będą wprowadzone do obsługi gmin w ramach przygotowywanego postępowania przetargowego.
Przedmiotowe zmiany nakierunkowano na poprawę dostępności do wspólnie organizowanej komunikacji zbiorowej dla osób o ograniczonej mobilności oraz osób
z niepełnosprawnością sensoryczną. Podczas prezentacji przedstawiono stosowane już pojazdy (z wykorzystaniem najnowszego autobusu obsługującego linie aglomeracyjne) oraz dostępne na rynku rozwiązania w postaci autobusu testowego jednego z wiodących producentów. Podczas prezentacji przedstawiono testowany w lutym 2022 roku przegubowy autobus elektryczny marki Solaris Urbino 18 Electric, który po raz pierwszy obsługiwał linie aglomeracyjne. To pierwszy z serii przeprowadzonych w roku 2022 testów autobusów przedstawiających różne napędy (w tym zero emisyjne), sposoby prezentacji informacji pasażerskiej i rozwiązania ułatwiające podróż wszystkim pasażerom ze szczególnym uwzględnieniem tych o szczególnych potrzebach.

W okresie wakacyjnym przetestowano autobusy przegubowe Mercedes-Benz Conecto G oraz Solaris Urbino 18. Oba autobusy podobnie jak w przypadku autobusu elektrycznego kursowały na liniach łączących miejscowości na terenie gminy Długołęka z Wrocławiem.

Testy autobusów na liniach aglomeracyjnych w 2022 roku zakończono próbnymi przejazdami następcą historycznego Ikarusa. To już nowy, elektryczny i w pełni niskopodłogowy, choć występujący w wersji 12 metrowej model Ikarus 120E.

Fot. 42. Testowany Solaris 18
Electric

Fot. 43. Testowany Mercedes-Benz Conecto G

Fot. 44. Testowany Ikarus 120E

Fot. 45. Testowany Solaris Urbino 18

6. Rozkłady jazdy

1. Na stronie internetowej www.wroclaw.pl/rozklady-jazdy opublikowano około 2 000 kompletów rozkładów jazdy (dni robocze, sobota, niedziela i święta).

2. Dokonano weryfikacji około 6 000 rozkładów jazdy dostarczonych przez przewoźników.

3. Przygotowano do realizacji około 400 rozkładów jazdy dla linii strefowych.

4. Przygotowano 258 protokołów dla zleconych prac wykonywanych w ramach zmian wprowadzanych w komunikacji zbiorowej.

5. Przygotowano i udostępniono wykonawcy na dedykowanym serwerze około 225 500 arkuszy rozkładów jazdy oraz 680 arkuszy informacji pasażerskiej do wywieszenia na przystankach.

6. Przygotowano i zlecono wymianę rozkładów jazdy, oznaczenia numerów linii kursujących przez dany przystanek oraz wywieszenie innych informacji dla pasażerów średnio w miesiącu na ponad 1 521 przystankach.

7. Wymieniono 32 000 opraw na rozkłady jazdy i informacje pasażerskie w gablotach słupków i wiat przystankowych.

8. Przeprowadzono 4 098 kontroli jakości wykonanych prac przy rozwieszaniu rozkładów jazdy i informacji pasażerskich na przystankach.

9. Prowadzono prace nad zmianami w funkcjonowaniu systemu informatycznego
do kontroli komunikacji zbiorowej oraz przystanków – Transport Quality Center.

10. Uczestniczono w spotkaniach i pracach Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

11. Prowadzono działania nad rozwojem oprogramowania AGC Busman, mające na celu umożliwienie wspólnej pracy na jednej bazie danych: Wydziału Transportu, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego i operatorów linii strefowych.

7. Dystrybucja biletów miejskiej komunikacji zbiorowej

W 2022 roku odnotowano znaczny wzrost liczby sprzedanych biletów komunikacji miejskiej, który wynika z powrotu pasażerów do korzystania z komunikacji zbiorowej oraz zwiększenia liczby mieszkańców Wrocławia. Na to z kolei bezpośredni wpływ miały czynniki powstałe w wyniku wprowadzenia w dniu 24 lutego stanu wojennego na terytorium Ukrainy.
W jego wyniku do Wrocławia w poszukiwaniu schronienia i bezpieczeństwa

przybyło wielu migrantów wojennych, a duża ich część pozostała w mieście na dłuższy czas.

Działania wojenne a także sytuacja polityczno-ekonomiczna na świecie, przyczyniły się również do wzrostu cen paliw, a tym samym do rezygnacji podróżnych z komunikacji indywidualnej na rzecz relatywnie tańszej komunikacji zbiorowej.

Przyczyną znacznego wzrostu liczby sprzedanych biletów w stosunku do roku 2021 może być między innymi przejście wrocławskich uczelni do stacjonarnego trybu nauczania. Odejście od systemu zdalnego lub hybrydowego spowodowało stały powrót studentów do korzystania z komunikacji zbiorowej.

Zwiększenie liczby sprzedanych biletów przełożyło się na wzrost wpływów z tego tytułu. Biorąc pod uwagę wprowadzone od 1 stycznia 2021 roku zmiany cen biletów wartość uzyskana z ich sprzedaży przekroczyła poziom z roku 2019 (przed pandemią).

Sprzedaż biletów komunikacji miejskiej w roku 2022 powróciła do poziomu sprzed pandemii sięgając poziomu 33,6 miliona sztuk na łączną kwotę 186 044 663 zł.

7.1 Sprzedaż biletów

7.1.1 Komunikacja miejska

W 2022 roku w miejskiej komunikacji zbiorowej poprzez system URBANCARD Wrocławska Karta Miejska razem sprzedano **33 573 240** szt. biletów, w tym:

- **24 159 923 szt.** biletów czasowych,
- **8 608 768 szt.** biletów jednorazowych,
- **803 763 szt.** imiennych biletów okresowych,
- **786 szt.** biletów okresowych na okaziciela.

Największa sprzedaż biletów została wygenerowana w kasownikach zamontowanych w pojazdach komunikacji miejskiej, w których płatności można

dokonać przy użyciu zbliżeniowych kart płatniczych (fizycznych bądź zaimplementowanych na urządzeniach z technologią NFC) oraz Elektronicznych Portmonetek (zaimplementowanych na kartach URBANCARD EP). W roku 2022 za pomocą kasowników sprzedano **25 465 621 szt**. biletów jednorazowych, czasowych i grupowych, co stanowi **76%** wszystkich biletów sprzedanych w sieci dystrybucji systemu URBANCARD w tym okresie.

W pozostałych kanałach dystrybucji biletów, tj. automatach biletowych, aplikacjach mobilnych (URBANCARD, SkyCash, Mobill, mPay oraz Multiway), poprzez stronę www, w hurtowniach i kioskach sprzedano pozostałe **24%** biletów w łącznej liczbie **8 107 619 szt.**

Rozkład sprzedaży biletów w poszczególnych kanałach dystrybucji przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8. Rozkład sprzedaży biletów w poszczególnych kanałach dystrybucji w roku 2022 (szt.)

Kasowniki	Automaty biletowe	Stacjonarne punkty sprzedaży	Aplikacje mobilne	Strona www	Sprzedaż hurtowa
25 465 621	4 076 988	1 151 364	2 473 912	153 314	119 647

W poniższej tabeli przedstawiono dane porównawcze sprzedaży biletów z systemu URBANCARD Wrocławska Karta Miejska w latach 2019-2022:

Tabela 9. Porównanie sprzedaży biletów w latach 2019-2022

Rok	Liczba biletów (szt.)	Wartość sprzedanych biletów (zł)	Zmiana wartości sprzedanych biletów w stosunku do roku poprzedniego (%)
2019	34 950 100	171 449 177	-
2020	21 407 323	103 668 992	-39,5
2021	26 798 668	138 985 671	+34,1
2022	33 573 240	186 044 663	+25,4

Wykres 4. Porównanie sprzedaży biletów komunikacji miejskiej w latach 2019-2022 (szt.)

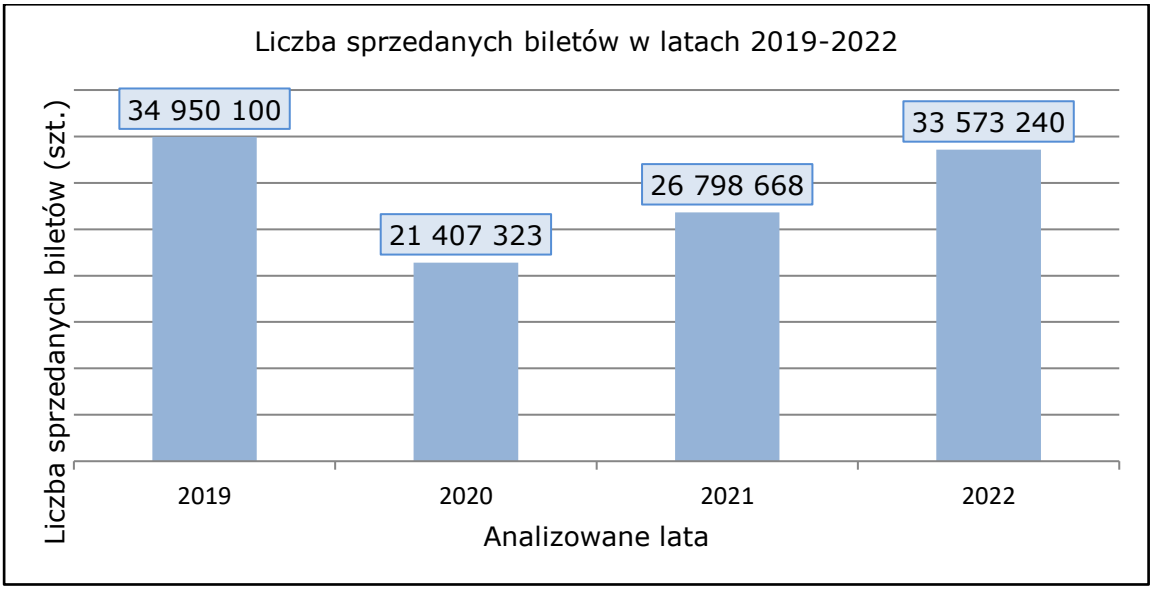

Liczba sprzedanych biletów miała swoje odzwierciedlenie w uzyskanych z tego tytułu wpływach.

Wartość wszystkich biletów sprzedanych poprzez system URBANCARD Wrocławska Karta Miejska wyniosła **186 044 663 zł,** w tym:

- **77 660 777 zł** – z tytułu sprzedaży biletów czasowych,
- **33 434 275 zł** - z tytułu sprzedaży biletów jednorazowych,
- **74 763 866 zł** - z tytułu sprzedaży imiennych biletów okresowych,
- **185 745 zł** - z tytułu sprzedaży biletów okresowych na okaziciela.

Wykres 5. Porównanie wartości sprzedanych biletów komunikacji miejskiej w latach 2019-2022 (zł)

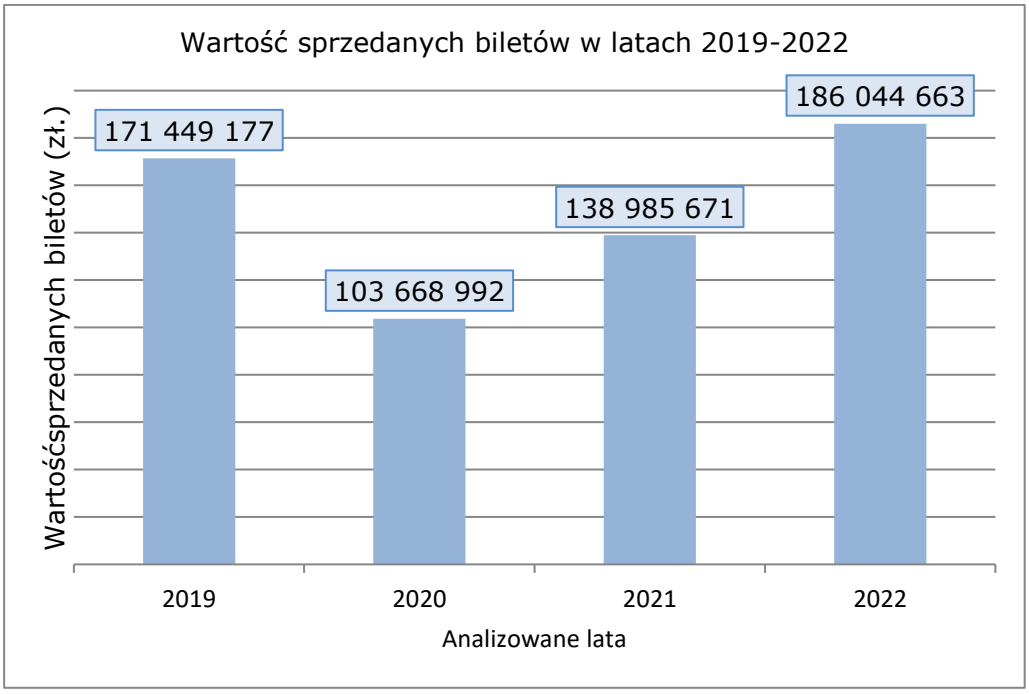

7.1.2 Komunikacja międzygminna

W komunikacji międzygminnej organizowanej przez gminę Wrocław w 2022 roku również nastąpił wzrost sprzedaży biletów w stosunku do roku poprzedniego: o

25% w przypadku biletów jednorazowych oraz o **34%** w przypadku biletów okresowych. Wzrost sprzedaży w stosunku do roku 2021 wynika z ujęcia całorocznej obsługi komunikacyjnej m. in. gminy Kąty Wrocławskie i Żórawina, których obsługę rozpoczęto w sierpniu 2021 roku, a także ze zwiększenia liczby podróżujących w ramach dotychczasowych umów zawartych z gminami: Miękinia, Wisznia Mała, Długołęka, Siechnice, Kobierzyce.

Tabela 10. Porównanie sprzedaży biletów na liniach międzygminnych w latach 2019-2022

Rok	Liczba biletów jednorazowych (szt.)	Liczba biletów okresowych (szt.)	Wartość sprzedanych biletów (zł)
2019	527 889	14 244	3 010 868
2020	305 510	9 044	1 831 141
2021	411 080	10 731	2 606 085
2022	512 662	14 358	3 496 253

W ramach kontynuowanych umów na dystrybucję biletów aglomeracyjnych, które umożliwiają pasażerom korzystanie z komunikacji na terenie Wrocławia i gmin sąsiadujących, sprzedano **5 335 szt.** biletów na łączną kwotę **441 840 zł**.

7.1.3 Nadanie prawa do bezpłatnych przejazdów uchodźcom wojennym z Ukrainy

W wyniku wprowadzenia w dniu 24 lutego 2022 roku stanu wojennego na terytorium Ukrainy, podjęto działania mające na celu niesienie szeroko zakrojonej pomocy uchodźcom wojennym przybywającym na teren Polski w poszukiwania schronienia.

W zakresie komunikacji zbiorowej wprowadzono prawo do nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską - w okresie od 24 lutego do 31 marca 2022 roku – dla wszystkich uchodźców przybyłych na teren Polski po 24 lutego 2022 roku.

Podstawą wprowadzenia wyżej wymienionego prawa były:

1. Zarządzenie nr 7155/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 lutego 2022 roku w sprawie nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską organizowaną przez gminę Wrocław dla uchodźców wojennych z Ukrainy,

2. Uchwała nr L/1321/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 2 marca 2022 roku w sprawie zatwierdzenia Zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską organizowaną przez gminę Wrocław dla uchodźców wojennych z Ukrainy.

Prawo do nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską przedłużono do 30 czerwca 2022 roku uchwałą nr LI/1329/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 roku w sprawie nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską organizowaną przez gminę Wrocław dla uchodźców wojennych z Ukrainy.

W związku z faktem, że uczniowie we Wrocławiu posiadają prawo do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską, podjęto działania legislacyjne w celu zrównania praw dzieci i młodzieży ukraińskiej kontynuującym naukę z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ukraińskim systemie oświaty z tymi, którzy podjęli naukę w szkołach polskich.

Uchwałą NR LVI/1504/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 lipca 2022 roku zmieniającą uchwałę nr XLVII/1094/17 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie

ustalenia cen za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego organizowanego przez gminę Wrocław oraz sposobu ustalania wysokości opłaty dodatkowej i manipulacyjnej, uczniom będącym uchodźcami wojennymi z terytorium Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 roku, pobierającym naukę z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w szkołach podstawowych, średnich niższych i średnich wyższych funkcjonujących w ramach ukraińskiego systemu oświaty, nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia przyznano prawo do bezpłatnych przejazdów na okres od 1 września 2022 roku do 30 września 2023 roku.

Rysunek 1. Informacja o przedłużeniu prawa do nieodpłatnych przejazdów komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy

Rysunek 2. Informacja o regularnych zasadach płatności obowiązujących w komunikacji miejskiej

7.2 Działania dodatkowe dotyczące dystrybucji biletów komunikacji miejskiej

7.2.1 Obsługa Pasażera

W związku z powrotem pasażerów do korzystania z komunikacji zbiorowej, a także z uwagi na napływ uchodźców z Ukrainy, podjęto szerokie działania mające na celu poprawę jakości obsługi pasażerów. Oprócz istniejącego już tłumaczenia na język ukraiński materiałów informacyjnych umieszczanych na stronie www.urbancard.pl, podjęto działania mające na celu bezpośrednią pełną obsługę pasażerów w języku ukraińskim w Biurach Obsługi Klienta URBANCARD. W każdym z nich zatrudniono osoby znające język ukraiński mogące udzielić pomocy w zakresie obsługi sprzedażowej i reklamacyjnej.

7.2.2 Funkcjonalności systemu URBANCARD

Prezentacja skróconego numeru Token na ekranie kasownika

W czerwcu 2022 roku wprowadzono kolejne usprawnienie systemu URBANCARD polegające na modyfikacji oprogramowania w celu wyświetlania skróconego numeru Token na ekranie kasowników. Skrócony numer Token to bezpieczny identyfikator karty płatniczej w Systemie URBANCARD. Numer ten jest niezbędny do weryfikacji zgłoszenia reklamacyjnego. Na ekranie każdego kasownika znajdującego się w pojeździe, podczas procesu zakupu biletu, prezentowany jest skrócony numer Token dla Zbliżeniowej Karty Płatniczej lub urządzenia, do którego podpięta jest karta wirtualna (telefon, zegarek itd.). Dzięki temu, wszelkie niezbędne informacje na temat dokonanego zakupu biletu dostępne są w jednym momencie. Skrócony numer Token można również wyświetlić na ekranie kasownika wybierając przycisk „Sprawdź bilet zakupiony w kasowniku”.

Wprowadzenie płatności metodą BLIK Zbliżeniowy i kartami Diners Club/Discovery

W czerwcu 2022 roku umożliwiono wnoszenie opłaty za bilety zakupione w kasownikach zamontowanych w pojazdach komunikacji miejskiej przy użyciu

funkcji płatności zbliżeniowych BLIK lub kartami organizacji Diners Club/Discovery wystawianymi przez amerykański Discover Bank. System BLIK Zbliżeniowy jest formą płatności smartfonem wyposażonym w moduł NFC (przy użyciu bankowej aplikacji mobilnej) bez podawania kodu oraz posiadania karty płatniczej.

Włączenie do systemu URBANCARD nowej aplikacji mobilnej

We wrześniu 2022 roku zakończono prace integracyjne umożliwiające zakup biletów wrocławskiej komunikacji miejskiej poprzez popularną wśród pasażerów aplikację „Jakdojade: rozkłady i bilety" dostępną dla telefonów z systemem operacyjnym Android
i IOS.

Spłata zadłużenia i odblokowanie karty płatniczej w systemie URBANCARD

W grudniu 2022 roku wprowadzono nową funkcjonalność na stronie www.urbancard.pl, która usprawnia działanie systemu, a także ułatwia pasażerom korzystanie z systemu dystrybucji biletów. Funkcja pozwala na zdalne odblokowanie karty płatniczej, która trafia na listę kart zastrzeżonych z powodu istniejącego zadłużenia i nie może być używana
w kasownikach. Odblokowanie karty w systemie polega na zweryfikowaniu karty, a następnie spłacie istniejącego zadłużenia w systemie, które automatycznie usuwa kartę z listy kart zastrzeżonych i odblokowuje ją w systemie. Rozwiązanie to wprowadza możliwość samodzielnego zarządzania kartą bez konieczności wizyty w jednym z Biur Obsługi Klienta URBANCARD.

Rysunek 3. Informacja o pomyślnej spłacie zadłużenia i usunięciu karty płatniczej z listy kart zastrzeżonych w systemie URBANCARD

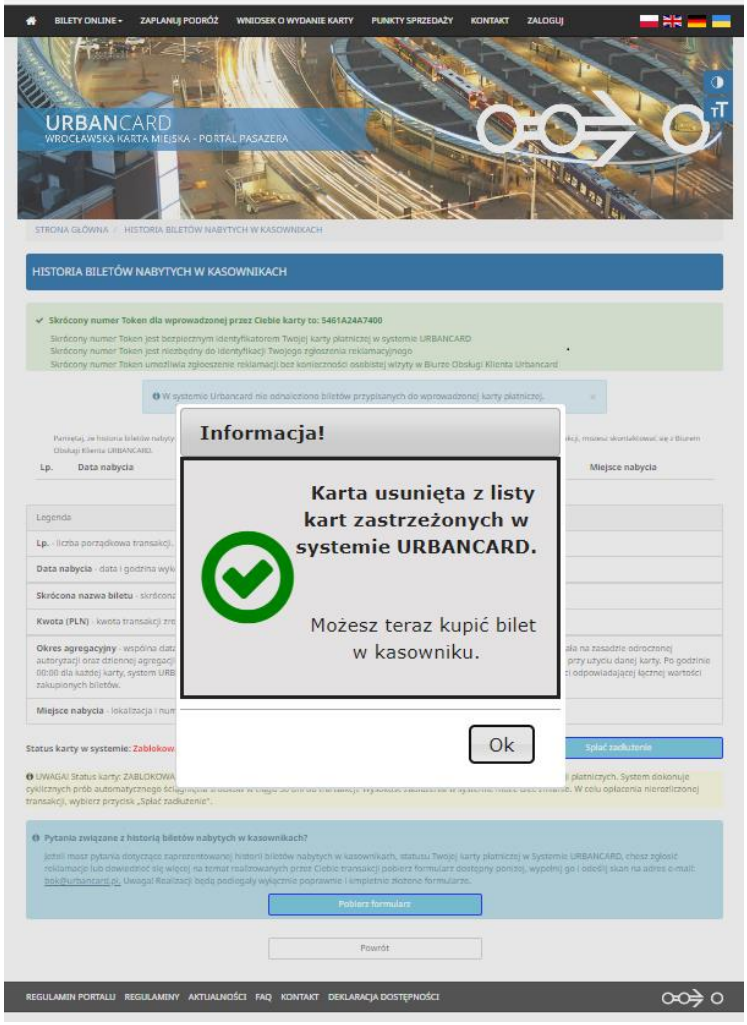

7.2.3 Kampanie informacyjne dotyczące systemu URBANCARD

W związku z ciągłym rozwojem systemu dystrybucji biletów oraz potrzebą prowadzenia działań edukacyjnych wśród pasażerów, przeprowadzono szereg kampanii informacyjnych. Przygotowano serię materiałów edukacyjnych i informacyjnych w postaci m. in.: filmów i artykułów umieszczanych na stronach www.wroclaw.pl oraz www.urbancard.pl, banerów umieszczanych na ekranach kasowników i automatów biletowych.

Kampanie informacyjne dotyczyły w szczególności:

- zasad podróżowania komunikacją miejską dla uchodźców wojennych z Ukrainy,
- nowych funkcjonalności systemu URBANCARD opisanych w punktach powyżej,
- poprawnego przebiegu transakcji zakupu biletów w kasownikach,
- powodów blokowania kart płatniczych w systemie URBANCARD,
- ulg i praw do bezpłatnych przejazdów obowiązujących we wrocławskiej komunikacji miejskiej.

7.2.4 Wymiana i naprawa automatów biletowych wchodzących w skład systemu URBANCARD

W 2022 roku poddano naprawie 40 szt. automatów biletowych posadowionych w okolicach przystanków komunikacji miejskiej, które uległy uszkodzeniom w wyniku podejmowanych aktów wandalizmu (niektóre urządzenia były dewastowane dwukrotnie, działania sprawców wskazywały na próby kradzieży elektronicznych elementów, które po rozpoczęciu wojny w Ukrainie stały się towarem deficytowym na rynkach europejskich).

7.3 Inne zrealizowane zadania związane z dystrybucją biletów komunikacji miejskiej

- 8 instytucjom państwowym i samorządowym oraz organizacjom społecznym udzielono zgody na bezpłatne przejazdy dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji,
- zawarto 3 umowy na wykupienie usług przewozowych od gminy Wrocław dla pracowników spółek (z MPK Sp. z o.o., Mobilis Sp. z o.o. i Bus Marco Polo Wratislavia 1992 sp. z o.o.),

- zawarto 3 umowy na wykupienie usługi przewozowej od gminy Wrocław dla uczestników imprez kulturalnych.

8. Transport drogowy osób i rzeczy

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym
oraz ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym w zakresie:

8.1 Transportu drogowego taksówką osobową

1. Wydano 655 licencji na transport drogowy taksówką osobową.
2. Udzielono 2 829 wypisów z licencji na transport drogowy taksówką osobową.
3. Zgłoszono 797 zmian licencji w związku ze zmianą pojazdu, tablic rejestracyjnych, zmianą adresu lub wydaniem kolejnych wypisów.
4. Wydano 385 innych decyzji administracyjnych.

8.2 Transportu drogowego osób i rzeczy

1. Wydano 37 zaświadczeń na potrzeby własne.
2. Wydano 7 zezwoleń na regularny przewóz osób.
3. Wydano 27 zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób.
4. Wydano 10 licencji na krajowy transport drogowy rzeczy.
5. Wydano 236 zaświadczeń na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego.
6. Wydano 56 zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.
7. Wydano 6 licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.
8. Wydano 55 licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy.

9. Wydano 2 licencje na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym.

8.3 Inne działania z zakresu transportu drogowego osób i rzeczy

W 2022 roku kontynuowano zapoczątkowany w 2021 roku proces zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie przewozu osób i bagażu taksówkami na terenie gminy Wrocław. W wyniku złożonej obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej wrocławskich firm oferujących przewóz osób taksówką, dotyczącej zmiany cen maksymalnych za przewozy taksówkami, dokonano analiz w tym zakresie, a następnie przeprowadzono konsultacje branżowe ze środowiskiem taksówkarzy dotyczące złożonego wniosku.

W konsekwencji złożonej inicjatywy oraz przeprowadzonych konsultacji:

1. Podjęto uchwałę nr XLVIII/1278/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 stycznia 2022 roku zmieniająca uchwałę nr XLVI/1205/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie cen maksymalnych za przewozy taksówkami (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego 2022 poz. 506).

2. Podjęto uchwałę nr LI/1330/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 24 marca 2022 roku zmieniająca uchwałę nr XLVI/1206/21 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przepisów porządkowych obowiązujących przy przewozie osób i bagażu taksówkami oraz przepisów regulujących obowiązek stosowania dodatkowych oznaczeń i dodatkowego wyposażenia technicznego taksówek (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego 2022 poz. 1748).

W roku 2022 przeprowadzono 21 kontroli przedsiębiorców pod względem spełniania wymagań będących podstawą uzyskania zezwoleń i licencji określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym oraz 360 postępowań nadzorczych wobec przedsiębiorców wykonujących krajowy transport drogowy w zakresie przewozu osób taksówką.

W ostatnim kwartale 2022 roku podjęto współpracę ze służbami, które odpowiedzialne są za bezpieczeństwo i porządek na terenie gminy Wrocław tj.:

- Komendą Wojewódzką Policji we Wrocławiu,
- Komendą Miejską Policji we Wrocławiu,
- Wojewódzkim Inspektoratem Transportu Drogowego we Wrocławiu,
- Strażą Graniczną Wrocław–Strachowice,
- Urzędem Celno-Skarbowym.

W wyniku podjętej współpracy przeszkolono 80 funkcjonariuszy Policji z zakresu przepisów prawa dotyczących taksówek, ich legalności oraz prawidłowego oznakowania, w celu przygotowania funkcjonariuszy do kontroli przedsiębiorców wykonujących usługi taksówkarskie. Wynikiem działań przeprowadzonych przez wyżej wymienione służby było skontrolowanie prawie 250 pojazdów, które zakończyło się wystawieniem 60 mandatów, zatrzymaniem 30 dowodów rejestracyjnych, zatrzymaniem czterech kierowców oraz ujawnieniem 8 osób świadczących usługi w zakresie przewozu osób bez wymaganych dokumentów.

9. Spłata należności z tytułu opłat za przejazd bez ważnego biletu

Zgodnie z Uchwałą Nr LXI/1540/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 10 lipca 2014 roku w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych rozpatrzono w roku 2022 640 wniosków o umorzenie, odroczenie i rozłożenie na raty należności z tytułu opłat za przejazd bez ważnego biletu, w tym:

- udzielono zgody na umorzenie w 29 przypadkach,
- udzielono zgody na rozłożenie na raty należności w 25 przypadkach,

- udzielono odmowy umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia lub pozostawiono bez rozpoznania w 53 przypadkach,

- przekazano korespondencję od komorników i z Sądów do MPK Sp. z o. o. w 526 przypadkach.

10. Inne działania z zakresu publicznego transportu zbiorowego

10.1 Forum Organizatorów Transportu

W dniach 29 – 30 września 2022 roku we Wrocławiu zorganizowano ogólnopolską konferencję – Forum Organizatorów Transportu. Forum Organizatorów Transportu jest nieformalnym zrzeszeniem jednostek zajmujących się organizowaniem i nadzorowaniem transportu publicznego w największych polskich miastach.

FOT powołano w 2015 roku z inicjatywy Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie.
Gmina Wrocław do Forum Organizatorów Transportu dołączyła w 2020 roku.

Obecnie w ramach FOT funkcjonuje 25 organizatorów komunikacji zbiorowej.

Forum służy wymianie doświadczeń i dobrych praktyk, a także wspólnemu opracowywaniu optymalnych rozwiązań funkcjonujących w transporcie publicznym.

Na konferencji we Wrocławiu omawiano oferty biznesowe funkcjonujące w miastach oraz sposób funkcjonowania transportu na życzenie w kontekście wyzwań jakie stoją przed organizatorami transportu zbiorowego.

Fot. 46. Konferencja Forum Organizatorów Transportu we Wrocławiu

Fot. 47. Uczestnicy konferencji Forum Organizatorów Transportu we Wrocławiu

Wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów

W ramach współpracy w kręgu członków zrzeszonych w Forum Organizatorów Transportu, poparto w imieniu gminy Wrocław dwa wystąpienia do Prezesa Rady Ministrów dotyczące objęcia branży transportu publicznego mechanizmami osłonowymi w związku z gwałtownie rosnącymi cenami energii elektrycznej, paliw oraz dotyczące wprowadzenia ułatwień w procesie zatrudniania kierowców i motorniczych, których praca jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania transportu publicznego w każdym mieście.

Wspólna oferta biznesowa

W ramach dalszej współpracy z innymi członkami Forum Organizatorów Transportu przystąpiono do zespołu roboczego pracującego nad wspólną ofertą biletową dla biznesu.

10.2 Aktualizacja zakładki Komunikacja na stronie internetowej www.wroclaw.pl

W 2022 roku kontynuowano współpracę z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej nad aktualizacją zakładki poświęconej komunikacji na wrocławskiej stronie internetowej. Przygotowano szereg propozycji usprawniających i unowocześniających wygląd oraz funkcjonalność serwisu, a także zweryfikowano i zaktualizowano dane umieszczone na stronie. Znacznie zmieniono i poprawiono wygląd podstrony zawierającej rozkłady jazdy. Przedstawiono dalsze propozycje działań oraz ulepszeń proponowanych do implementacji w ramach kolejnych odsłon serwisu.

Rysunek 4. Nowy wygląd zakładki z rozkładami jazdy w serwisie www.wroclaw.pl

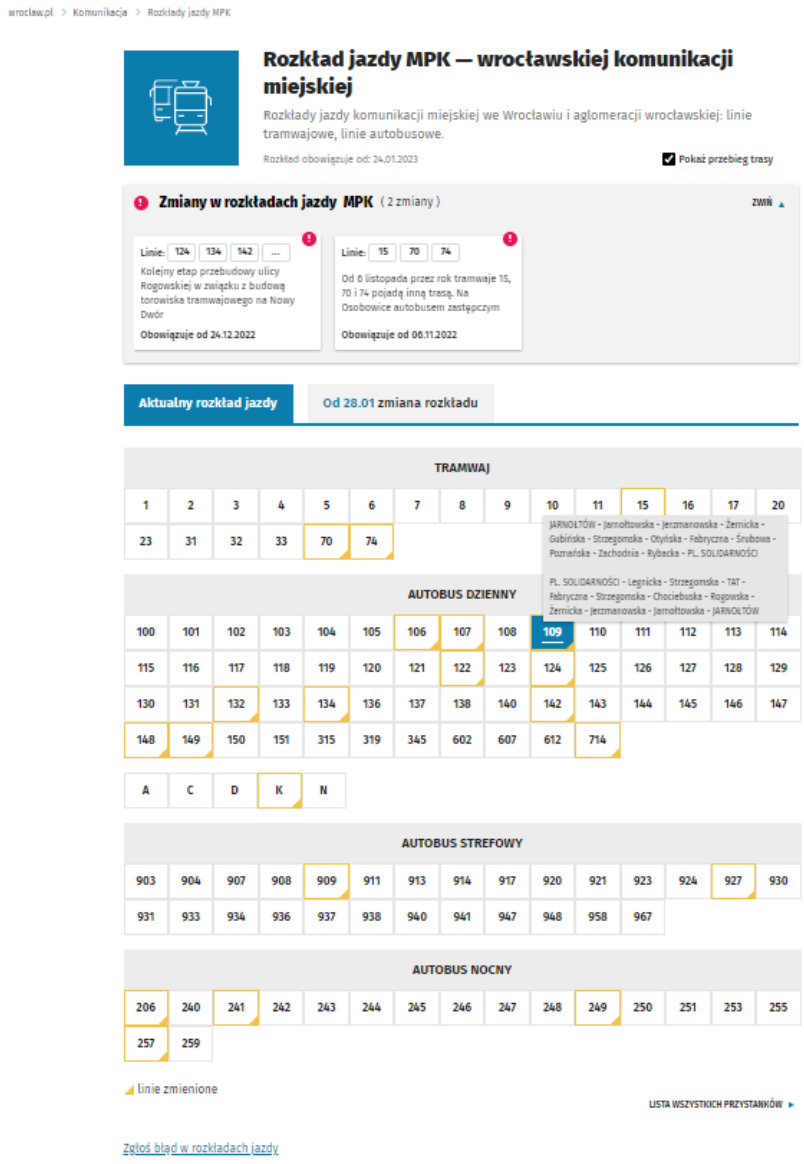

Rysunek 5. Nowy wygląd zakładki z rozkładami jazdy w serwisie www.wroclaw.pl

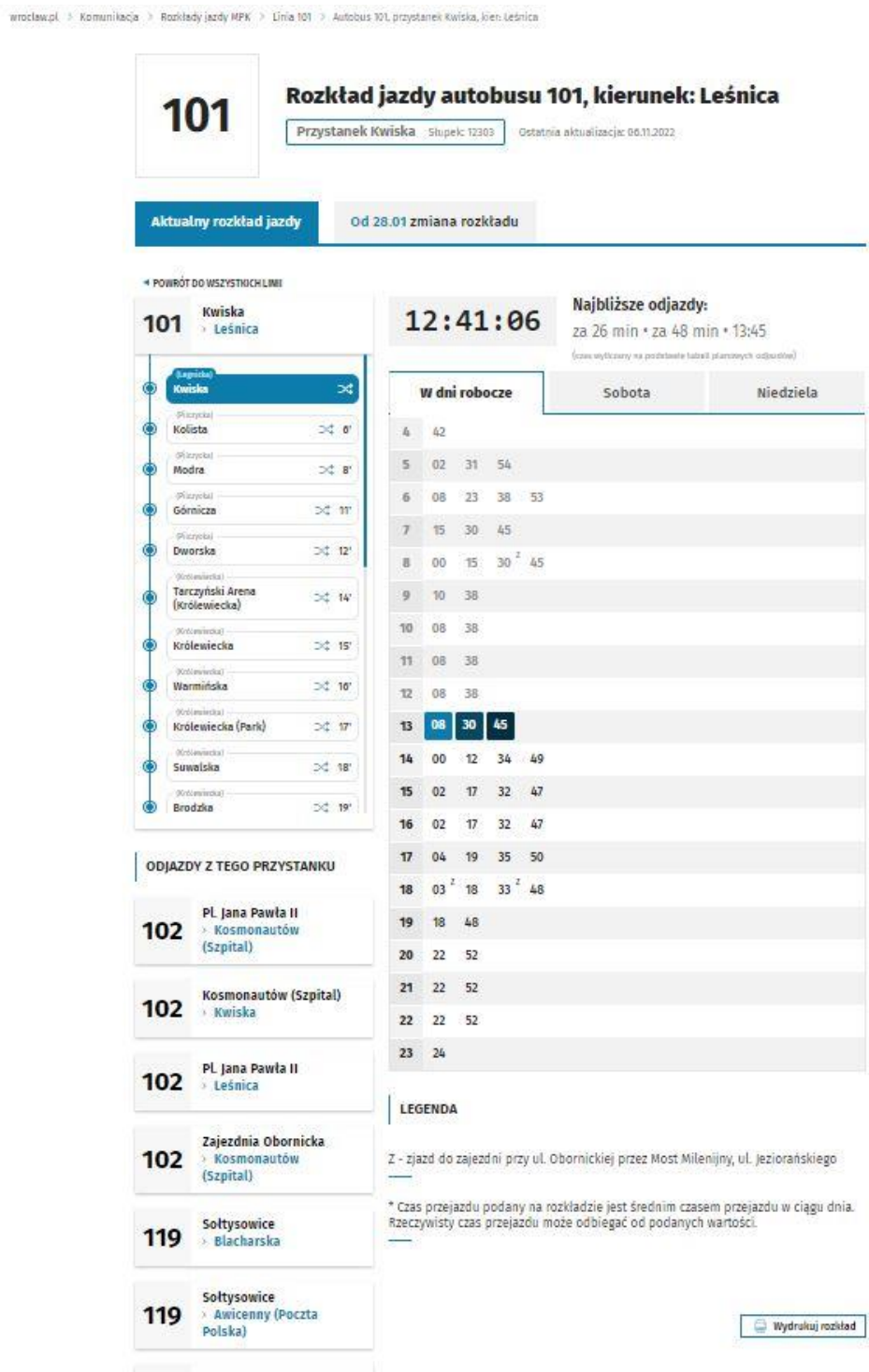

11. Zarządzanie i organizacja ruchu drogowego

11.1 Poprawa bezpieczeństwa i płynności ruchu

W 2022 roku realizowano zadania na terenie gminy Wrocław w zakresie zarządzania i organizacji ruchu drogowego tj. prowadzono ciągły nadzór nad funkcjonowaniem ruchu poprzez obserwacje, objazdy oraz kontrole czasu przejazdu przez miasto.

W ramach wykonywanych zadań:

Zatwierdzono i opracowano projekty organizacji ruchu, które można podzielić na następujące grupy tematyczne:

- korekta oznakowania docelowego,
- korekta docelowych programów sygnalizacji świetlnej,
- projekty zastępczej organizacji ruchu i sygnalizacji świetlnej,
- projekty lokalizacji urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (słupki, bariery, lustra drogowe),
- projekty lokalizacji zastrzeżonych miejsc postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami.

Opiniowano projekty w zakresie:

- obsługi komunikacyjnej,
- lokalizacji ogródków gastronomicznych,
- lokalizacji reklam.

Wydano:

- decyzje na wykorzystanie dróg w sposób szczególny,

- zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym,
- zezwolenia na całodobowy wjazd do Wrocławia dla pojazdów o dmc powyżej 18t,
- identyfikatory na dojazd do cmentarzy w celu zaopatrzenia stoisk handlowych w okresie Wszystkich Świętych,
- identyfikatory uprawniające do wjazdu pod znak B-1 w ścisłym centrum Wrocławia.

Koordynowano działania związane z organizacją ruchu w okresie Wszystkich Świętych w rejonie wrocławskich nekropolii.

11.2 Wjazd do miasta pojazdów ciężarowych

W roku 2011 w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz usprawnienia miejskiej komunikacji a także poprawy przepustowości dróg na obszarze Wrocławia wprowadzono w ciągu dróg krajowych organizację ruchu zakazującą wjazdu do Wrocławia dla pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton, w godzinach szczytu komunikacyjnego i w godzinach nocnych. Zgodnie z zasadami wydawania zezwoleń, które co roku podlegają modyfikacji, jedynie firmy transportowe spełniające określone warunki otrzymują przepustki uprawniające do wjazdu na teren gminy Wrocław.

- 2011 rok - 6720 szt.
- 2012 rok - 5200 szt.
- 2013 rok - 4117 szt.
- 2014 rok - 4272 szt.
- 2015 rok - 3793 szt.
- 2016 rok - 3786 szt.
- 2017 rok - 3198 szt.
- 2018 rok - 2820 szt.
- 2019 rok - 3696 szt.
- 2020 rok - 2119 szt.

- 2021 rok - 1887 szt.
- 2022 rok - 2723 szt.

11.3 Kategoryzacja dróg na terenie Wrocławia

Celem zadania było porządkowanie stanów terenowo prawnych dróg na terenie Wrocławia głównie poprzez nadawanie drogom (ulicom) odpowiedniej kategorii wynikającej z ustawy o drogach publicznych.

W ramach realizacji zadania:

1. Zebrano, oceniono i zweryfikowano materiały niezbędne dla przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie działań dotyczących sieci dróg we Wrocławiu - obejmujących ustalanie i opiniowanie ich przebiegu, nadawanie lub zmianę kategorii, wyłączenia z użytkowania.

2. Prowadzono niezbędne uzgodnienia z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego Wrocławia, Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta, Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad, Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Marszałkowskim, urzędami gmin ościennych.

3. Opiniowano projekty: rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie ustalenia przebiegu dróg krajowych, uchwał Rady Powiatu w Środzie Śląskiej.

4. Zgłaszano oraz opiniowano konieczność regulacji stanów terenowo-prawnych pasów drogowych (konieczne podziały geodezyjne, prostowanie bądź uzupełnianie zapisów w ewidencji gruntów ZGKiKM lub w wykazie dróg ZDiUM).

W efekcie powyższych działań doprowadzono, między innymi, do uchwalenia następujących aktów prawnych:

1. Uchwała nr LVII/1512/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 września 2022 roku w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej i wyłączenia z użytkowania ulic we Wrocławiu.

2. Uchwała nr LXIII/1635/22 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 grudnia 2022 roku w sprawie ustalenia przebiegu istniejących dróg gminnych we Wrocławiu.

11.4 Inne działania

Wydano 375 identyfikatorów uprawniających do wjazdu pod znak B-1 na teren Ostrowa Tumskiego oraz ulic w ścisłym centrum Wrocławia.

W ramach wykonywanych zadań koordynowano i wprowadzano aplikację oznakowania tonażowego na terenie gminy Wrocław.

Dwa razy w roku dokonuje się przeglądu poprawności oznakowania pionowego i poziomego, w wyniku którego wprowadzane są bieżące korekty oraz pomiar czasu przejazdu przez miasto po trasach: wschód–zachód, północ–południe.

Prowadzona jest ścisła współpraca z Komendą Miejską Policji w celu pozyskania danych dotyczących wypadków oraz kolizji na terenie gminy Wrocław.

Zestawienie spraw załatwionych w 2022 roku:

1. Wydano 2 350 zatwierdzeń do projektów technicznych organizacji ruchu.
2. Dokonano 300 odbiorów i kontroli oznakowania w pasie drogowym.
3. Przeanalizowano 1 504 wnioski z zakresu organizacji ruchu.
4. Brano udział w 230 naradach i spotkaniach dotyczących inżynierii ruchu, również zdalne.
5. Prowadzono 47 Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego również zdalne.
6. Prowadzono 24 Komisje ds. sygnalizacji świetlnej.
7. Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego rozpatrzyła 1 133 wnioski.
8. Opracowano 187 projektów technicznych zmian organizacji ruchu docelowego oraz programów sygnalizacji świetlnej.
9. Opracowano 40 projektów technicznych lokalizacji zastrzeżonych miejsc postojowych dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami.
10. Wydano 795 opinii w zakresie obsługi komunikacyjnej.
11. Wydano 73 opinie w zakresie lokalizacji ogródków letnich.

12. Wydano 23 opinie w zakresie lokalizacji reklam.
13. Wydano 15 decyzji w sprawie wykorzystania dróg w sposób szczególny.
14. Wydano 34 zezwolenia na przejazd pojazdem nienormatywnym.
15. Wydano 2 723 zezwolenia na całodobowy wjazd do Wrocławia dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton.
16. Wydano 51 identyfikatorów na dojazd do cmentarzy w celu zaopatrzenia stoisk handlowych w okresie Wszystkich Świętych.
17. Wydano 375 identyfikatorów uprawniających do wjazdu pod znak B-1 w ścisłym centrum Wrocławia.

12. Nadzór nad kluczowymi inwestycjami związanymi z transportem publicznym

Prowadzono stały, bieżący nadzór i monitoring stanu realizacji zadań inwestycyjnych na podstawie udziału w radach technicznych, pozyskiwanych informacjach pisemnych,
e-mailowych i telefonicznych oraz w oparciu o karty monitoringu projektów w ramach elektronicznego Systemu Monitoringu Projektów.

12.1 Budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej łączącej osiedle Nowy Dwór z Centrum Wrocławia

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **59 296 tys. zł**

Zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach działania 6.1: Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach oś priorytetowa VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

W 2022 roku:

Etap I **–** zakończono budowę konstrukcji jezdni ul. Robotniczej pod wiaduktem. W ramach budowy wiaduktu przy ul. Robotniczej wykonano kapy na murach oporowych, zamontowano dylatację obiektu oraz zaprojektowano i dostarczono

przyrządy wyrównawcze torowe w rejonie ww. wiaduktu. Zakończono także montaż wyposażenia obiektu - balustrad i barier.

Do wykonania pozostała konstrukcja torowiska na płycie ustroju nośnego.

Etap II **–** na odcinku od Wrocławskiego Parku Biznesu (ul. Strzegomska 46/56) do skrzyżowania z ul. Rogowską wykonano nawierzchnię trasy, chodniki, ścieżki rowerowe, zamontowano wszystkie słupy trakcyjne i oświetleniowe. Zakończono także budowę budynku stacji prostownikowej Nowodworska.

Etap III ul. Rogowska – zadanie podzielono na 2 etapy, na pierwszym (Zemska-Pętla) zostało wykonane torowisko, umożliwiono ruch komunikacyjny (trwają prace na chodnikach, ciągach pieszych), na drugim (Zemska-Strzegomska oraz sama Pętla) trwają roboty ziemne i kontynuacja zadania.

Na całym zakresie trasy TAT dokonano nasadzeń drzew i krzewów oraz zagospodarowania terenów zielonych.

Rysunek 6. Wizualizacja pętli tramwajowo-autobusowej przy ul. Rogowskiej wraz z parkingiem „Parkuj i Jedź”

Fot. 48. Budowa torowiska tramwajowego - ul. Rogowska

12.2 Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap III

Zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach działania 6.1: Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach oś priorytetowa VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku**: 69 578 tys. zł**

Etap IA **–** odcinek od wyjazdu z terenu centrum handlowego przy ul. Długiej, poza zjazd na teren Politechniki Wrocławskiej został oddany do użytkowania.

Etap IB i II - kontynuowano roboty budowlane. W 2022 roku trwały prace budowlane na odcinku od ul. Ks. Witolda do centrum handlowego OBI oraz od zjazdu na teren Politechniki Wrocławskiej do ul. Milenijnej. W ramach tego odcinka zbudowano wydzielone torowisko tramwajowe (w części zielone) wraz z trakcją i przystankami, odcinki ciągów pieszych i rowerowych, przebudowano sieci i kolizje z infrastrukturą podziemną. Wykonano także łuk tramwajowy na skrzyżowaniu Milenijna-Lotnicza. Z końcem roku 2022 została oddana do użytkowania jezdnia dla ruchu kołowego.

Planowane zakończenie projektu w II kwartale 2023 roku.

Fot. 49. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej - etap IB i II

Fot. 50. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej - etap IB i II

Fot. 51. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej - etap IB i II

Fot. 52. Trasa tramwajowa wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej - etap IB i II

12.3 Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap IV

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **41 050 tys. zł**

Etap I - Budowa Mostów Chrobrego

W roku 2022 kontynuowano realizację w formule „zaprojektuj i wybuduj” dla budowy nowych mostów Chrobrego. Mosty stanowią część planowanej trasy autobusowo-tramwajowej na Swojczyce i są pierwszą częścią realizacji tego zadania.

Uzyskano decyzję administracyjną - zezwolenie na realizację inwestycji drogowej (ZRiD). Nasunięto obiekt północny nad kanałem żeglugowym i przystąpiono do montażu mostu południowego. Równolegle trwają prace nad układem drogowym. Usunięto kolizje z infrastrukturą podziemną. Zakończenie robót budowlanych planowane jest w III kwartale 2023 roku.

Zakres zadania:

- dwa obiekty mostowe łukowe,
- przebudowa drogi wojewódzkiej od ul. Monte Cassino do ul. Mydlanej,
- infrastruktura piesza i rowerowa,
- infrastruktura techniczna - oświetlenie, MKT, przebudowa kolizji,
- organizacja ruchu dostosowana do nowego układu drogowego.

Fot. 53. Budowa Mostów Chrobrego

Fot. 54. Budowa Mostów Chrobrego

Etap II - Budowa trasy tramwajowo-autobusowej na osiedle Swojczyce
W roku 2022 kontynuowano prace nad dokumentacją projektową - od pętli Sępolno wraz z przebudową pętli do nowoprojektowanej pętli Swojczyce przy ul. Chałupniczej, bez zakresu Mostów Chrobrego.

W skład dokumentacji wchodzą, m.in.:

- budowa wydzielonej trasy autobusowo-tramwajowej z trakcją i peronami przystankowymi,
- przebudowa układu drogowego ul. Swojczyckiej,
- budowa ciągów pieszych i ścieżek rowerowych,
- nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej,
- rozbudowa pętli tramwajowej Sępolno i budowa nowej pętli tramwajowej Swojczyce,
- budowa parkingu przesiadkowego przy pętli Swojczyce,
- wyposażenie peronów przystankowych w meble miejskie i tablice DIP,
- budowa stacji prostownikowej zasilającej sieć trakcyjną,
- przebudowa kolizji z infrastruktura podziemną,
- parking przesiadkowy P&R.

Planowane zakończenie opracowania dokumentacji IV kwartał 2023 roku.

Rysunek 7. Trasa linii tramwajowej na Swojczyce

Rysunek 8. Projektowana pętla tramwajowa Swojczyce wraz z parkingiem P&R

Etap III - trasa tramwajowa na Maślice

W roku 2022 ogłoszono przetarg na sporządzenie dokumentacji projektowej budowy trasy tramwajowej na osiedle Maślice. Długość trasy to około 3,2 km.

Wraz z projektem budowy trasy tramwajowej zaprojektowane zostaną perony przystankowe, przebudowa jezdni, budowa chodników i ścieżek rowerowych oraz budowa na pętli parkingu przesiadkowego „Parkuj i Jedź” na około 50 pojazdów.

Projekt realizowany jest zgodnie z Wrocławskim Programem Tramwajowym 2.0 ogłoszonym przez Prezydenta Wrocławia w dniu 30 maja 2022 roku.

Rysunek 9. Projektowana trasa tramwajowa na osiedle Maślice wraz z parkingiem P&R

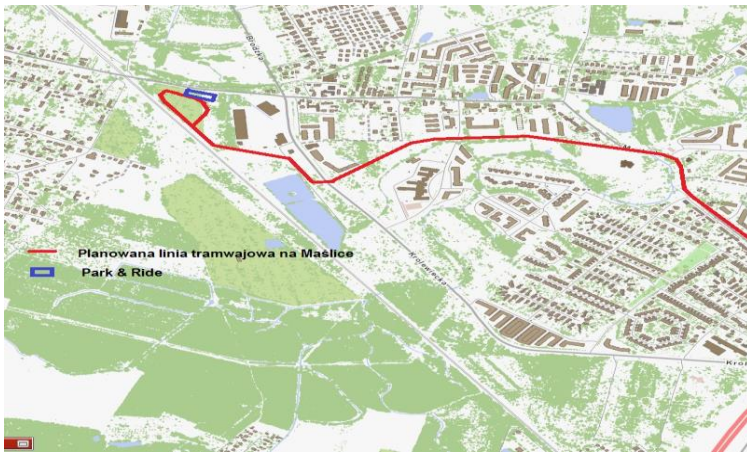

12.4 Wydzielona trasa autobusowa na Jagodno

W dniu 14 czerwca 2022 roku uzyskano wstępną promesę dofinansowania inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 70 mln zł.

W roku 2022 ogłoszono postępowanie przetargowe na budowę trasy. Trwa procedura wyłonienia wykonawcy robót. Zgodnie z założeniami obecnie projektuje się jezdnię autobusową o długości około 2,5 km wraz z infrastrukturą przystankową wyposażoną w meble miejskie, tablice DIP oraz pętlą autobusową w rejonie ul. E. Kajdasza. Przy projektowanej pętli zlokalizowany będzie parking przesiadkowy P&R. Projekt zakłada układ geometryczny docelowy tak, aby w przyszłości bez potrzeby przebudowy można było wpisać torowisko tramwajowe. Lokalizacja jezdni przewidziana jest w pasie zachowanej rezerwy wzdłuż ul. Buforowej.

W kolejnym etapie, po uzyskaniu zgody od PKP na skrzyżowanie torowiska kolejowego i tramwajowego w jednym poziomie lub po przeniesieniu linii kolejowej na poziom +1, możliwe będzie zaprojektowanie i wybudowanie torowiska tramwajowego.

12.5 Rozbudowa systemu „Parkuj i Jedź" we Wrocławiu

Kontynuowano realizację projektu rozbudowy przestrzeni parkingowej w formule „Parkuj i Jedź". Prowadzono prace koncepcyjne i projektowe dla etapu III:

1. Parking przy stacji kolejowej Wrocław Leśnica (ul. J. Rubczaka, tereny otrzymane od PKP SA) – projekt budowlany.
2. Parking przy stacji Wrocław Pracze (ul. Torowa, grunty własne) – koncepcja.
3. Parking przy stacji Żmigrodzkiej/Wołowskiej (grunty własne) – koncepcja.
4. Parking przy stacji kolejowej Wrocław Brochów – opracowana koncepcja, w trakcie procedury przejęcia gruntów od PKP SA.

W III etapie rozbudowy systemu, planowane jest wykonanie 4 obiektów i około 400 nowych miejsc postojowych. Na koniec 2022 roku w ramach wrocławskiego systemu „Parkuj i Jedź" funkcjonowały 34

parkingi w 27 lokalizacjach. System to 2566 miejsc postojowych, w tym 80 dla osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 10. Wrocławski system parkingów "Parkuj i Jedź"

13. Transport kolejowy

13.1 Honorowanie biletów i ulg komunikacji miejskiej Wrocławia w pociągach KD i POLREGIO na terenie Wrocławia

W ciągu roku 2022 kontynuowano rozpoczęte w 2021 roku rozmowy dotyczące ponownego zawarcia umowy na honorowanie w przewozach kolejowych wybranych rodzajów biletów zakupionych w systemie URBANCARD oraz ulg przysługujących pasażerom we wrocławskiej komunikacji miejskiej ze spółkami Koleje Dolnośląskie S.A. oraz POLREGIO S.A.

Umowy z przewoźnikami kolejowymi nie podpisano w roku 2022, ponieważ przedstawione przez nich oczekiwania finansowe, tj. znaczny wzrost wynagrodzenia umownego nie zostały poparte możliwym do zaakceptowania uzasadnieniem oraz daleko wykraczały poza możliwości finansowe gminy Wrocław.

13.2 Bilet Zintegrowany

W 2022 roku kontynuowano ze spółką POLREGIO S.A. umowę na dystrybucję 30-dniowych aglomeracyjnych imiennych biletów miejskiej komunikacji zbiorowej, wchodzących w skład Biletu Zintegrowanego, w

ramach której sprzedano **16 174 szt.** biletów.

13.3 Wrocławska Kolej Metropolitalna - Dolnośląskie Koleje Aglomeracyjne

Kolejny rok z rzędu, mając na uwadze potrzebę rozwoju transportu kolejowego kontynuowano współpracę z samorządami Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego szczebla gminnego i powiatowego w zakresie wdrożenia kolei aglomeracyjnej.
Przeprowadzono szereg spotkań i konsultacji z samorządami, dążąc do podpisania porozumień w sprawie finansowania tzw. Dolnośląskich Kolei Aglomeracyjnych - połączeń kolejowych w ramach oferty Samorządu Województwa dla Aglomeracji Wrocławskiej.

Dodatkowo kontynuowano współpracę z Samorządem Województwa Dolnośląskiego, jako organizatorem przewozów kolejowych w regionie i w aglomeracji wrocławskiej w zakresie dofinansowania dodatkowych połączeń kolejowych w roku 2022.

Gmina Wrocław partycypuje w kosztach kursowania linii kolejowych w granicach administracyjnych miasta od roku 2017.

W 2022 roku przygotowano i przeprocesowano stosowną uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia (numer LIX/1559/22 z dnia 20 października 2022 roku), na podstawie której finalnie zawarto pięć umów pomiędzy gminą Wrocław a Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego na dofinansowanie połączeń o charakterze aglomeracyjnym.
gmina Wrocław przekazała Samorządowi Województwa Dolnośląskiego środki w łącznej kwocie 1 389 383,07 zł w formie dotacji celowej na dofinansowanie połączeń kolejowych o charakterze aglomeracyjnym na liniach kolejowych numer:

- 271 Wrocław Główny-Żmigród,
- 273 Wrocław Główny–Wołów,
- 274 Wrocław Główny–Kąty Wrocławskie,
- 292 Wrocław Główny–Dobrzykowice Wrocławskie–Jelcz-Laskowice–Wrocław Główny,

- 326 Wrocław Główny–Trzebnica.

13.4 Rozbudowa infrastruktury kolejowej – Kolej +

W 2022 roku kontynuowano współpracę z Urzędem Marszałkowskim oraz czterema gminami sąsiadującymi z gminą Wrocław na rzecz realizacji projektu „Budowa bazowej infrastruktury do uruchomienia Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej. Poprawa jakości połączeń z Legnicy do Wrocławia". Projekt ten pomyślnie przeszedł wszystkie etapy kwalifikacji o dofinansowanie w ramach rządowego „Programu uzupełniania lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej KOLEJ+ do roku 2028". W pierwszym kwartale 2023 roku planowane jest podpisanie umów dotyczących sposobu realizacji tej inwestycji przez PKP PLK S.A. przy współfinansowaniu przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego, gminę Wrocław oraz cztery gminy sąsiednie.

Gmina Wrocław potwierdziła deklarowaną gotowość partycypacji w kosztach inwestycji planowanej na lata 2023-2028, poprzez podjęcie przez Radę Miejską Wrocławia Uchwały Nr LVII/1525/22 z dnia 15 września 2022 roku w sprawie udzielenia z budżetu gminy Wrocław, pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 8 955 tys. zł na rzecz Województwa Dolnośląskiego z przeznaczeniem na realizację wspomnianego projektu.

Projekt zakłada budowę infrastruktury kolejowej niezbędnej dla uruchomienia nowej linii Wrocławskiej Kolei Metropolitalnej w relacji Wrocław Świebodzki-Środa Śląska, co jednocześnie umożliwi poprawę jakości połączeń regionalnych z Legnicy do Wrocławia. Zakres prac obejmuje rozbudowę stacji Środa Śląska w celu przystosowania jej do kończenia biegu pociągów aglomeracyjnych oraz na terenie Wrocławia:

- odbudowę odcinka linii kolejowej nr 274/757 z infrastrukturą konieczną dla uruchomienia stacji Wrocław Świebodzki,
- rozbudowę do dwóch torów odcinka linii nr 757 i stacji Wrocław Muchobór.

Rysunek 11. Planowany zakres rozbudowy linii kolejowej na terenie gminy Wrocław

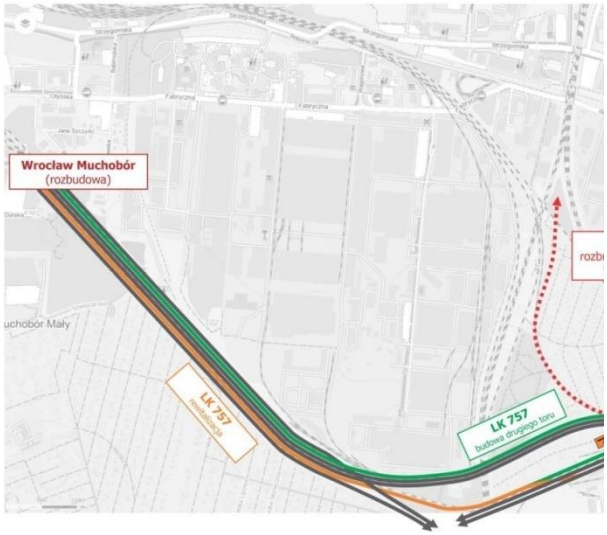

13.5 Działania na rzecz integracji transportu miejskiego i kolejowego

Kontynuowano realizowane od kilku lat działania na rzecz rozwoju systemu parkingów przesiadkowych „Parkuj i Jedź” przy stacjach kolejowych m.in. poprzez wytypowanie optymalnych ich lokalizacji, stosowne uzgodnienia z Oddziałem Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. możliwości pozyskania na ten cel gruntów kolejowych.
W szczególności, wykonano według tych uzgodnień projekty geodezyjnych podziałów nieruchomości kolejowych przeznaczonych do przejęcia przez gminę Wrocław pod budowę parkingów przesiadkowych w sąsiedztwie pięciu stacji: Wrocław Brochów, Wrocław Leśnica, Wrocław Osobowice, Wrocław Pracze i Wrocław Zakrzów.

Utrzymano, realizowane od roku 2020, formy współpracy z jednostkami Grupy PKP polegające m.in. na:

- regularnych konsultacjach i uzgodnieniach stanowisk pomiędzy służbami Miasta oraz jednostkami organizacyjnymi PKP w ramach tzw. Stołu Kolejowego - na pięciu posiedzeniach analizowano m.in. zagadnienia z zakresu relacji własnościowych w nieruchomościach, planowania zagospodarowania terenów, funkcjonowania skrzyżowań kolejowo-drogowych oraz planowania i realizacji przedsięwzięć modernizacyjnych na infrastrukturze kolejowej,
- analizach i ocenach rozwiązań projektowych przygotowywanych przez firmy opracowujące Studium

Wykonalności Wrocławskiego Węzła Kolejowego, a także koncepcję rozwiązań w zakresie przebiegu kolei dużych prędkości w ramach Projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK).

13.6 Budowa przejścia i przejazdu rowerowego przy ul. Agrestowej

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku**: 1 057 tys. zł**

W 2022 roku:

Celem inwestycji była poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów przekraczających przejście, które przecina odnowiona linia kolejowa nr 285 z Wrocławia Głównego do Sobótki i Świdnicy. Inwestycja była bardzo ważna dla mieszkańców osiedli Ołtaszyn, Krzyki oraz Borek, ponieważ linia dzieli ul. Agrestową na dwie części.

Przejście wyposażone zostało w oświetlenie, automatycznie zamykane rogatki i system kamer przemysłowych:

- oświetlenie typu LED - sterowane za pomocą zegara astronomicznego, czujnika zmierzchowego, które także posiada możliwość sterowania zdalnego przez dyżurnego ruchu za pomocą sterownika NEK,
- samoczynny system przejazdowy - bezpośrednie zabezpieczenie przejścia stanowią zlokalizowane z obydwu stron toru - napędy rogatkowe z drągami zamykającymi wejście na przejście oraz posadowione przed nimi sygnalizatory drogowe wyposażone w urządzenia emitujące dźwięk. Ze względu na bliską lokalizację budynków mieszkalnych zmniejszenie natężenia sygnałów dźwiękowych ma miejsce pomiędzy godziną 22 a 6. Działanie urządzeń zabezpieczających opiera się na ich samoczynnym włączaniu w wyniku najazdu pociągu na czujniki torowe,
- zabudowany cyfrowy system telewizji przemysłowej wykorzystuje urządzenia zapewniające obserwację obiektów i zdarzeń na wydzielonym i nadzorowanym obszarze, w skład systemu

wchodzić będzie zestaw: urządzeń analizujących i przetwarzających obraz na elektryczny, urządzeń transmisyjnych oraz urządzeń rejestrujących, obraz zapisywany jest na rejestratorze za pomocą dwóch kamer, zamontowanych na dwóch słupach kamerowych.

Rysunek 12. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową - projekt i stan przed inwestycją

Fot. 55. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową – stan po zakończeniu inwestycji

Fot. 56. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową – stan po zakończeniu inwestycji

Fot. 57. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową – stan po zakończeniu inwestycji

Fot. 58. Przejście pieszo-rowerowe przez linię kolejową nr 285, na skrzyżowaniu z ul. Agrestową – stan po zakończeniu inwestycji

V. PLANOWANIE TRANSPORTU I MOBILNOŚCI

1. Wrocławska Polityka Mobilności

1. Przygotowano podsumowania mierników i czynników za 2021 rok będących elementami bieżącego monitoringu Wrocławskiej Polityki Mobilności.
2. Zaprezentowano wyniki monitoringu Wrocławskiej Polityki Mobilności na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.
3. Organizowano i brano udział w pracach Rady Społecznej ds. Polityki Rowerowej.

2. Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wrocławia pod hasłem „Ruch Miasta”

1. Przygotowano monitoring Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, w tym zebrano dane za rok 2021 wraz z odniesieniem do roku bazowego.
2. Opublikowano wyniki monitoringu Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

3. Plan Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia (SUMP)

1. Zaopiniowano ostateczną wersję dokumentu przed przekazaniem do uchwalenia przez Radę Miejską Wrocławia – dokument przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia w czerwcu 2022 roku.
2. Uczestniczono w konferencji podsumowującej pilotaż SUMP.

4. Strefa Czystego Transportu (SCT)

W ramach prac przygotowawczych do wprowadzenia SCT na terenie Wrocławia:

1. zlecono wykonanie badań pomiaru emisji tlenku węgla (CO), tlenków azotu (NOx), węglowodorów (HC) i cząstek stałych (PM) emitowanych przez pojazdy silnikowe w trakcie ruchu w lokalizacjach reprezentatywnych w rejonie centrum miasta,
2. w grudniu 2022 roku zorganizowano konferencję prasową na której przedstawiono „Raport z badań emisji spalin pojazdów" oraz rekomendacje w zakresie utworzenia SCT,
3. Zaplanowano przeprowadzenie konsultacji społecznych w zakresie zasięgu strefy SCT oraz kryteriów jej funkcjonowania. Konsultacje odbędą się w 2023 roku.

Rysunek 13. Grafika ilustrująca trzy warianty strefy czystego transportu

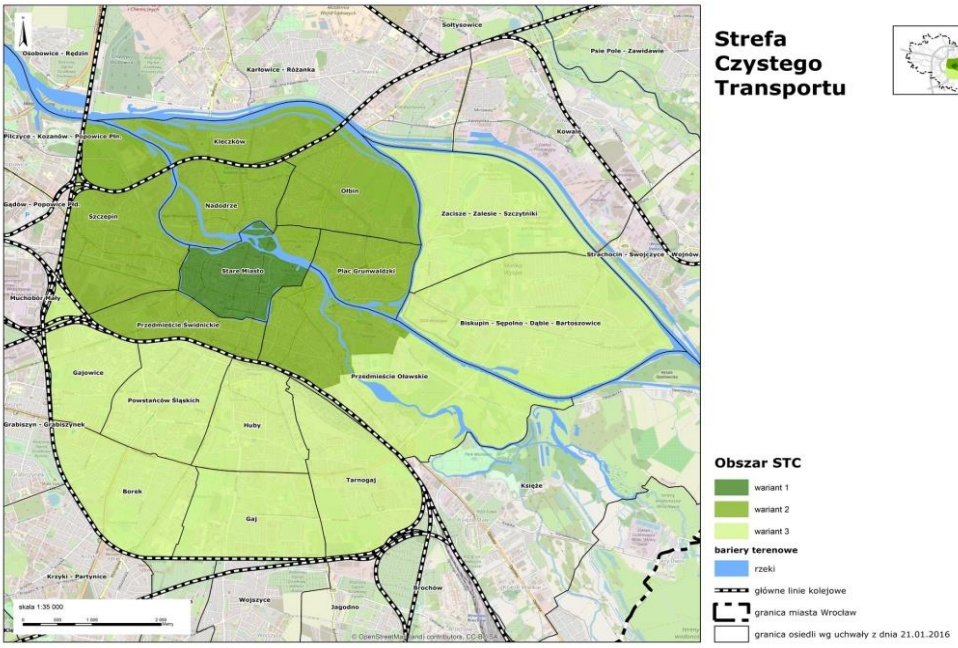

5. Strategia ZIT

Uczestniczono w warsztatach Design Thinking, które były elementem przygotowawczym do opracowania diagnozy oraz zaopiniowano diagnozę wykonaną na potrzeby opracowania Strategii ZIT.

6. Strategia 2050

Uczestniczono wraz z gminami sąsiednimi w warsztatach podsumowujących wyniki opracowanej diagnozy przestrzennej identyfikującej niespójności zagospodarowania na stykach gmin.

7. Konkurs Eko-Miasto 2022

1. Przygotowano zwycięski wniosek aplikacyjny w kategorii „Mobilność”, zgłaszając jako projekt wyróżniający się „Promenadę Krzycką”. Konkurs

organizowany przez Centrum UNEP/GRID Warszawa oraz Ambasadę Francji w Polsce.

2. Uczestniczono w konferencji podsumowującej wraz z odebraniem nagrody dla zwycięzcy w kategorii zrównoważona mobilność – miasta powyżej 100 tysięcy mieszkańców.

8. Wrocławski Program Tramwajowy 2.0

1. Zakończono prace analityczne nad dokumentem, wynik analiz wraz z rekomendacjami dotyczącymi rozwoju kolejnych kierunków tras tramwajowych zaprezentowano publicznie.
2. Kontynuowano prace analityczne dla tramwaju w kierunku Psiego Pola – przygotowano merytoryczny zakres oraz wytyczne do przetargu dla opracowania studium korytarzowego, którego celem ma być wybór 2 najkorzystniejszych tras tramwajowych spośród 9 przeanalizowanych w ramach Wrocławskiego Programu Tramwajowego 2.0.
3. Przygotowano wytyczne dla kolejnego projektu tramwajowego według rekomendacji WPT 2.0 – Tramwaj na Maślice.

9. Zmiany przestrzenne na Starym Mieście jako realizacja „Masterplanu dla przestrzeni miejskich w centrum”

1. Przygotowano wytyczne do zlecenia zadania prowadzonego przez spółkę Wrocławskie Inwestycje, polegającego na przebudowie ul. Ruskiej na odcinku od ul. Kazimierza Wielkiego do placu Solnego.
2. Przygotowano prezentację koncepcji zmian przestrzennych i funkcjonalnych ulic i przestrzeni publicznych na placu Solnym i w jego obrębie.
3. Uczestniczono w opiniowaniu projektu „Budowa trasy rowerowej na odcinku ul. Świdnicka-ul. Bożego Ciała-ul. Widok-ul. Szewska we Wrocławiu”.

10. Zagadnienia transportowe i mobilnościowe w planowaniu przestrzennym

10.1 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na bieżąco współpracowano z Wydziałem Planowania Przestrzennego Urzędu Miejskiego Wrocławia przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia w zakresie transportu i infrastruktury technicznej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono zadania w zakresie:

1. Ciągłej współpracy w przygotowywaniu projektów uchwał w sprawie przystąpień do sporządzania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
2. Opracowania 22 analiz branżowych z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Opracowywania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie transportowym, mobilnościowym oraz infrastrukturalnym.
4. Przygotowywania wniosków i opinii do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin ościennych.
5. Uczestnictwa w spotkaniu z Miejską Pracownią Urbanistyczną w Poznaniu na temat zapisów planistycznych dotyczących parkowania i transportu.

10.2 Analizy transportowo-przestrzenne związane z rozwojem przestrzennym miasta

1. Wykonano autorską metodą, z wykorzystaniem danych przestrzennych, mapę „Dostęp do infrastruktury komunikacyjnej miasta”, uaktualniono wersję do danych dostępnych na grudzień 2021. Analizę, przy współpracy z działem Systemu Informacji Przestrzennej, udostępniono w 2022 roku jako

interaktywną mapę wewnętrzną do wykorzystania dla jednostek miejskich oraz przygotowano do opublikowania wersji mapy dostępnej dla mieszkańców.

2. Przekazano dane z zakresu mobilności do wskaźników monitorujących realizację Miejskiego Planu Adaptacji do Zmian Klimatu.
3. Zgłoszono udział Wrocławia w pilotażu wskaźników SUMI (Sustainable Urban Mobility Index) koordynowanego przez Rupprecht Consult na zlecenie Komisji Europejskiej. Przeprowadzono analizy związane z dostępnością do transportu zbiorowego według metody proponowanej dla SUMI.
4. Uczestniczono w warsztatach projektowych dotyczących nowego zagospodarowania Placu Społecznego.

10.3 Wytyczne i opiniowanie

1. Uczestniczono w spotkaniach z jednostkami prowadzącymi projekty miejskie: Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, Wydział Inżynierii Miejskiej, Wrocławskie Inwestycje i Zarząd Inwestycji Miejskich w zakresie koordynacji planowanych zadań komunikacyjnych oraz sprawdzania zgodności inwestycji drogowych z planami rozwoju transportu i mobilności miejskiej.
2. Wydano opinie do dokumentacji projektowych:. „Budowa Alei Północnej na odcinku od ul. Poświęckiej do ul. Bolesława Krzywoustego we Wrocławiu", "Budowa układu komunikacyjnego dla obsługi Wrocławskiego Centrum Sportu", „Przebudowa ul. Bernardyńskiej, ul. K. Janickiego, ul. J. E. Purkyniego, al. J. Słowackiego we Wrocławiu", „Koncepcja przebudowy drogi ul. Przemiłowskiej 10-22", „Zazielenienie placu Nowy Targ", „Projekt parku kieszonkowego przy ul. Powstańców Śląskich", „Zielononiebieski skwer przy ul. Suchej", „Zielono – niebieska Zajezdnia przy ul. Grabiszyńskiej", „Budowa ciągu pieszo – rowerowego oraz pieszo – jezdnego łączącego ul. Otyńską z ul. Strzegomską we Wrocławiu".
3. Wydano wytyczne do zadań: „Przebudowa ul. Pawiej na odcinku od skrzyżowania Przystankowa–Terenowa do ul. Pawiej nr 32 we Wrocławiu", „Przebudowa ul. W. Reymonta od wiaduktu PKP do mostu Osobowickiego we Wrocławiu", „Zazielenienie placu Wolności", „Park&Ride Etap III we

Wrocławiu” oraz zadań drogowych projektowanych w oparciu o umowy zawarte z zarządcą dróg w oparciu o art. 16 ustawy o drogach publicznych, jak Nowolitewska, Trasa Olimpijska, Oś Inkubacji.

4. Uczestniczono w spotkaniu Zespołu Oceny Projektu oraz wydano opinie do rozwiązań w ramach zadania prowadzonego przez Dolnośląską Służbę Dróg i Kolei „Budowa drogi wojewódzkiej od węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska) do drogi wojewódzkiej nr 395 (do ronda Żerniki Wrocławskie) i do granicy Wrocławia (ul. Buforowa) – od skrzyżowania z ul. S. Grota-Roweckiego do węzła A4 Bielany Wrocławskie (ul. Karkonoska)”.

10.4 Pozostałe działania

1. Uczestniczono w rozmowach z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie ustalenia sposobu realizacji oraz optymalnego rozwiązania przekroju nowego przebiegu drogi krajowej nr 94 w granicach miasta. Dla zadania wydano wskazania do projektowania na styku z granicą administracyjną Wrocławia.
2. Organizowano cykliczne spotkania koordynacyjne z Wydziałem Inżynierii Miejskiej, Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta, Wydziałem Planowania Przestrzennego i Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w zakresie spójnego podejścia do rozwoju systemu transportowego w mieście.
3. Wykonywano weryfikację projektów zgłoszonych przez Rady Osiedli w ramach Funduszu Osiedlowego oraz Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.
4. Dokonano weryfikacji danych i zadań zawartych w Raporcie z wykonania „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2025” – za rok 2020 oraz z wykonania „Programu ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2030” – za rok 2021.
5. W ramach współpracy z Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości przygotowywano projekty podziału i wydawano opinie dotyczące nieruchomości gminnych w zakresie wyznaczania terenu niezbędnego na rozbudowę układu komunikacyjnego, w tym poprawy standardów przemieszczania się wzdłuż ulic dla pieszych i rowerzystów.

6. W ramach współpracy z Wydziałem Architektury i Zabytków wydawano opinie w zakresie komunikacyjnym i infrastrukturalnym.
7. Uczestniczono w warsztatach, seminariach, kongresach i konferencjach online, debacie „Dostawy ostatniej mili w miastach – jak zapewnić ich bezemisyjność, efektywność i wygodę" organizowane przez Polski Klub Ekologiczny, „Jak Warszawa wykorzystuje dane miejskie" organizowane przez Klub Miast Przyszłości, „Zanieczyszczenie hałasem w centrum miasta Wrocławia", „VI Forum Rozwoju Miast" oraz „XI Kongresie Mobilności Aktywnej" w Gdańsku.

11. Modelowania komunikacyjne oraz badania i analizy transportowe

11.1 Bieżące udoskonalanie i utrzymanie Modelu Ruchu Wrocławia

1. Udostępniono zainteresowanym podmiotom Model Ruchu Wrocławia.
2. Wykonywano bieżące analizy na podstawie Modelu Ruchu Wrocławia na potrzeby zadań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz projektów realizowanych na zlecenie gminy Wrocław, w tym na potrzeby przygotowania dokumentacji projektowych.
3. Opracowano i udostępniono prognozy ruchu dotyczące wybranych inwestycji w odpowiedzi na wnioski podmiotów zewnętrznych.
4. Opracowano i udostępniono inne analizy transportowe w odpowiedzi na wnioski podmiotów zewnętrznych.
5. Przygotowano dane ruchowe na podstawie Kompleksowych Badań Ruchu 2018, badań kwestionariuszowych, wywiadów grupowych oraz systemu ITS, na potrzeby realizacji zadań własnych.

11.2 Pozostałe działania

1. Przeprowadzono „Wstępne konsultacje rynkowe, poprzedzające udzielenie zamówienia publicznego na przeprowadzenie badań, polegających na

oszacowaniu rzeczywistej liczby mieszkańców Wrocławia i wybranych gmin sąsiednich".

2. Uczestniczono w następujących szkoleniach: Urzędu Statystycznego we Wrocławiu „Bank Danych Lokalnych", „Migracja danych do ArcGIS Pro", „ArcGIS Pro: Wprowadzenie do systemu GIS", „ArcGIS Pro: Wprowadzenie do systemu GIS", ArcGIS Pro: Efektywne wykorzystywanie narzędzi GIS", Kancelarii Prezesa Rady Ministrów – Centrum Rozwoju Kompetencji Cyfrowych „Tworzenie dostępnych cyfrowo dokumentów", Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego „Projektowanie uniwersalne w urzędzie a osoby z niepełnosprawnościami. Savoir vivre", „PTV Visum: 4 stadiowy model popytu w PTV Visum".

3. Uczestniczono w webinariach: Transportowego Obserwatorium Badawczego „Otwarte dane w mieście – tu i teraz", Klubu Miast Przyszłości PFR „Analiza danych miejskich".

4. Uczestniczono w misji gospodarczej Infrastructure & urban technologies in Viena dla przedstawicieli największych miast Polski, Rumunii i Bułgarii.

12. Planowanie transportu zbiorowego

12.1 Projektowanie

Uczestniczono w procesie projektowym sporządzania dokumentacji projektowych lub przetargowych dla następujących projektów:

1. Trasa Tramwajowa na Maślice.
2. „Budowa dodatkowej mijanki tramwajowej przy ul. Przyjaźni we Wrocławiu" – prace nad projektem będą kontynuowane w 2023 roku.

12.2 Nowe trasowanie linii tramwajowych i autobusowych

W roku 2022 w dalszym ciągu trwały prace nad optymalizacją nowego trasowania linii autobusowych i tramwajowych, z uwzględnieniem harmonogramu nowych inwestycji tramwajowych i drogowych.

12.3 Bieżące analizy techniczne dla komunikacji miejskiej

1. Wykonano analizy przejezdności autobusów.
2. Opracowano analizy i wytyczne w zakresie przebudowy, projektowania lub usytuowania nowych oraz istniejących przystanków tramwajowych i autobusowych.
3. Opiniowano projekty drogowe pod kątem prowadzenia komunikacji zbiorowej.

12.4 Usprawnienia dla transportu zbiorowego i koordynacja zmian

W 2022 roku wprowadzono następujące nowe rozwiązania usprawniające funkcjonowanie komunikacji zbiorowej oraz poprawiające obsługę komunikacyjną osiedli:

1. Uruchomiono nowe linie autobusowe 927 i 967 w zakresie rozbudowy połączeń komunikacyjnych pomiędzy Wrocławiem a miejscowościami na terenie gminy Kąty Wrocławskie.
2. Poprawiono obsługę komunikacyjną podwrocławskiej miejscowości Zabrodzie w gminie Kąty Wrocławskie poprzez skierowanie linii autobusowej 933 do pętli „Krzyki".
3. Poprawiono obsługę komunikacyjną Osiedla Kowale poprzez przedłużenie trasy tramwajowej numer 11 od pętli „Kromera" do pętli „Kowale" przy ul. Kwidzyńskiej.
4. Uruchomiono nowe przystanki: „Arena" przy ul. Komandorskiej w kierunku Oporowa na linii 125, „Połabian" przy ul. Czekoladowej na trasie przejazdu autobusów linii 607, „Zagony" przy ul. Mińskiej za Rondem Chamcówny w kierunku Nowego Dworu dla autobusów linii 927.

5. Zmieniono status przystanku „na życzenie” dla linii dziennych na przystanek stały dla przystanków „Sosnowiecka”.
6. W celu ułatwienia podróży uchodźcom z Ukrainy zmieniono czasowo status przystanku „Strachowice (general Aviation) z przystanku „na życzenie” na przystanek stały.

12.5 Pozostałe działania

1. Kontynuowano analizę wybranych głównych węzłów przesiadkowych na terenie gminy Wrocław. W ramach przeprowadzanych analiz oceniano m.in. takie elementy jak: wyposażenie przystanków, stan nawierzchni, dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, stan techniczny nawierzchni, występujące konflikty przestrzenne i inne problemy związane z funkcjonowaniem różnych form transportu w rejonie węzłów. Przeprowadzony audyt pozwoli na wskazanie problemów występujących w ramach poszczególnych węzłów przesiadkowych. Z uwagi na występujące remonty drogowe i torowisk, a co za tym idzie zmiany w funkcjonowaniu transportu zbiorowego, temat będzie kontynuowany w 2023 roku.
2. Przygotowano założenia oraz wytyczne, a następnie koordynowano opracowanie oraz konsultacje społeczne dokumentu „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Wrocławia na lata 2023–2030”. Uchwałą NR LXI/1598/22 z dnia 24 listopada 2022 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2022 roku poz. 6040) Rada Miejska Wrocławia przyjęła opracowany dokument. Zawiera on kierunki polityki rozwoju transportu zbiorowego na terenie gminy Wrocław. Określa warunki dla zapewnienia przewozów o charakterze użyteczności publicznej, jako realnej alternatywy dla transportu indywidualnego poprzez m.in. zapewnienie wysokiej dostępności (z uwzględnieniem potrzeb dla osób z niepełnosprawnościami), jakości i efektywności działania.

13. Rozwój ruchu rowerowego

13.1 Realizacja polityki rowerowej

W 2022 w ramach polityki rowerowej zrealizowano zadania:

1. Budowa łącznika pieszo-rowerowego między nasypem kolejowym a CERMAGiem na odcinku od TAT do ul. Braniborskiej (WBO), czas realizacji 2021-2022.
2. Budowa drogi dla rowerów wraz z chodnikiem oraz wyznaczenie strefy tempo 30 na ul. Spiskiej na odcinku od wjazdu do szpitala do nasypu kolejowego (WBO), lata realizacji 2021-2022.
3. Przebudowa Promenady Krzyckiej na odcinku od ul. Bardzkiej do ul. Gazowej w celu wydzielenia drogi dla rowerów wraz z chodnikiem, czas realizacji 2021-2022.
4. Budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Kowalskiej, czas realizacji 2021-2022.
5. Wyznaczenie drogi dla pieszych i rowerów z chodnika na ul. J. Bajana na odcinku od Szybowcowej do Lotniczej, czas realizacji 2022, realizowane przez inwestora zewnętrznego.
6. Budowa Drogi dla rowerów w rejonie pl. Jana Pawła II po północnej stronie na odcinku od ul. Rybackiej do przejścia podziemnego (WBO), czas realizacji 2021-2022.
7. Budowa trasy tramwajowej wzdłuż ul. Popowickiej-Starogroblowej-Długiej – odcinki na skrzyżowaniu ul. R. Dmowskiego z ul. Jagiełły, czas realizacji 2020-2022.
8. Budowa Rampy zjazdowej z mostu Grunwaldzkiego na Bulwar Kaczyńskich (WBO), czas realizacji 2022.
9. Budowa drogi dla pieszych i rowerzystów wzdłuż ul. I. Mościckiego na odcinku od ul. Mandżurskiej do ul. Ziemniaczanej (strona zachodnia) czas realizacji 2021-2022 (z budżetu pieszego).
10. Budowa drogi dla rowerów przy ul. Awicenny na odcinku od Trawowej do Pińskiej po wschodniej stronie, czas realizacji 2021-2022.
11. Przebudowa ul. Racławickiej i alei Piastów w celu wydzielenia dróg rowerowych, czas realizacji 2021-2022.
12. Przebudowa ul. Hubskiej od ul. Glinianej do ul. Armii Krajowej (str.zach.) w celu wydzielenia dróg rowerowych, czas realizacji 2020-2022.

13. Budowa ul. Fabrycznej i ul. Otyńskiej – przejście i przejazd rowerowy przez tory kolejowe, czas realizacji 2020-2022.
14. Budowa przejścia i przejazdu rowerowego przez tory kolejowe wzdłuż ul. Agrestowej, czas realizacji 2022.
15. Usunięcie krawężników oraz zachowanie ciągłości nawierzchni drogi dla rowerów przez ulice poprzeczne i zjazdy w ciągu ul. S. Grota-Roweckiego od ronda Piotra Bednarza do ul. Przystankowej.
16. Przebudowa ul. Komandorskiej wraz z wyznaczeniem drogi dla rowerów po stronie wschodniej na odcinku od ul. Swobodnej do ul. Wielkiej, czas realizacji 2021-2022.
17. Utrzymanie Wrocławskiego Roweru Miejskiego

W roku 2022 w ramach promocji ruchu rowerowego zrealizowano zadania:

1. Rowerowy Maj – organizacja kampanii i zakup nagród.
2. Organizacja i przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli i uczniów szkół podstawowych związanych z przygotowaniem do egzaminu na kartę rowerową.
3. W kółko kręcę – stworzenie aplikacji, organizacja i nagrody.
4. Piętrowe parkingi rowerowe – zakup i montaż parkingów w wiatach.
5. Badania ruchu rowerowego.

13.2 Trasy rowerowe

Budowa nowej i remont istniejącej infrastruktury dla rowerów to jedno z podstawowych narzędzi promowania aktywnej mobilności. Główny cel to ciągłe budowanie odcinków dróg dla rowerów, aby istniejącą infrastrukturę domknąć w spójną sieć. W 2022 roku zrealizowano łącznie około 6,5 km nowych tras rowerowych, w tym: blisko 4 km dróg dla rowerów oraz pasów rowerowych i ponad 2 km ciągów pieszo-rowerowych. Ponadto dopuszczono jazdę pod prąd dla rowerzystów na 700 metrach nowych ulic jednokierunkowych we Wrocławiu. Dodatkowo wprowadzono strefy uspokojonego ruchu na ponad 13 km ulic, dzięki czemu suma długości tras przyjaznych rowerzystom wynosi na koniec 2022 roku

ponad 1405 km. Jedną z ważniejszych inwestycji było wybudowanie trasy po zachodniej stronie ul. Hubskiej od ul. Glinianej do Armii Krajowej. Połączyła ona bowiem istniejące już trasy rowerowe w okolicach Dworca Głównego z tymi biegnącymi od Bardzkiej aż do Jagodna. Ważną realizacją w centrum była wybrana przez mieszkańców we Wrocławskim Budżecie Obywatelskim droga dla rowerów na ul. Legnickiej między pl. Jana Pawła II a ul. Rybacką. Dzięki inwestycji komfort poruszania się tym odcinkiem zyskali nie tylko rowerzyści, ale również piesi. W ramach realizacji ważnych powiązań pieszo-rowerowych zrealizowano również kolejny odcinek Promenady Krzyckiej pomiędzy ulicą Bardzką a Gazową.

13.3 Parkingi rowerowe B&R

W 2022 roku rozpoczął się montaż 1700 sztuk stojaków rowerowych. Do końca roku zamontowano 1644 stojaki. Lokalizacje zostały wskazane przez mieszkańców. Stojaki pojawiły się przy szkołach, przedszkolach, lokalach użyteczności publicznej, pętlach tramwajowych i autobusowych oraz głównych ulicach miasta.

13.4 Publikacja „Planu działań rowerowych do 2030 roku”

W maju 2022 roku został opublikowany „Plan działań rowerowych do 2030 roku”, który powstał po konsultacjach społecznych zorganizowanych rok wcześniej. Jest to dokument zbierający rekomendowane kierunki rozwoju infrastruktury rowerowej oraz działań edukacyjno-promocyjnych. Plan wskazuje zatem najważniejsze potrzeby rowerowe Wrocławia na najbliższe lata. Ich realizacja będzie wymagała olbrzymiego zaangażowania zarówno samego Urzędu Miejskiego Wrocławia, spółek miejskich ale również instytucji zewnętrznych.

13.5 Zadania związane z edukacją i promocją mobilności aktywnej

W 2022 roku był kontynuowany program „Młodzi – Aktywnie zMOBILizowaNI”, który pod swoim szyldem zbiera wszystkie rowerowe działania edukacyjno-

promocyjne kierowane do dzieci i młodzieży oraz stanowi wsparcie dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego w realizowanych przez nich zajęciach. W ramach programu odbyły się:

1. Rowerowe działania edukacyjne – rowerowe zajęcia edukacyjne dla uczniów i nauczycieli szkół podstawowych. W ramach prowadzonych zajęć przeszkolono ponad 1000 uczniów i 26 nauczycieli w zakresie zasad i zalet korzystania z roweru w mieście oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Uczniowie mieli również okazję uczestniczyć w szkoleniach praktycznej jazdy na rowerze. 50 uczniów wzięło udział w egzaminie na kartę rowerową w stylu holenderskim.

2. Rowerowy Maj – kampania promująca przemieszczanie się na rowerze, hulajnodze, rolkach i deskorolce w drodze do szkoły i przedszkola. Kampania w 2022 roku trwała od 4 do 31 maja. Wzięło w niej aktywny udział 25 279 dzieci z 59 szkół podstawowych i 55 przedszkoli.

Wykres 6. Liczba aktywnych uczestników kampanii Rowerowy Maj w latach 2016-2022

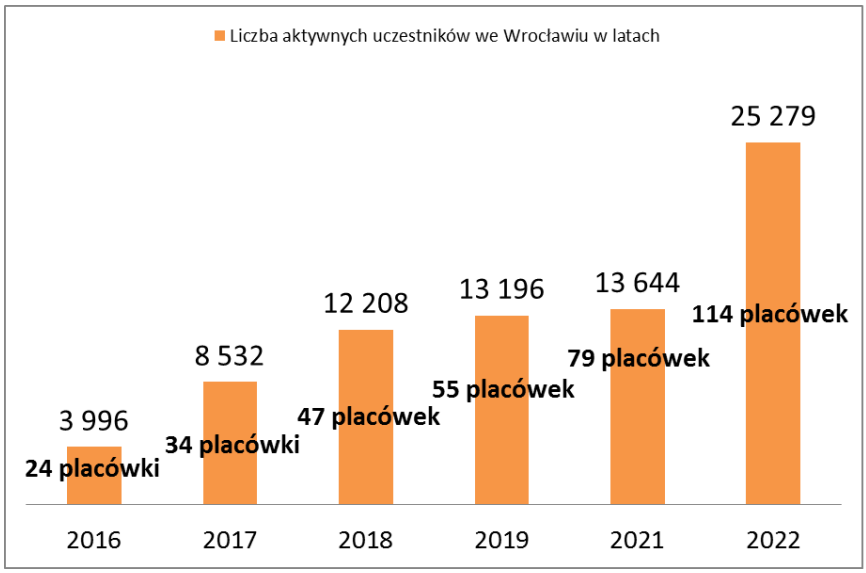

3. Rowerowy Maj – dogrywka – kampania, o tych samych zasadach, co rywalizacja wiosenna. Kampania odbyła się po raz pierwszy w dniach 4-22

września 2022 roku i wzięło w niej udział 45 przedszkoli i szkół podstawowych. Ponad 100 najlepszych klas i grup przedszkolnych otrzymało nagrodę w postaci darmowych seansów filmowych w Kinie Nowe Horyzonty.

4. Konkurs na „Najbardziej mobilnie-aktywną szkołę we Wrocławiu" – w ramach programu „Młodzi – Aktywnie zMOBILizowaNI" rozpoczął się konkurs na „Najbardziej mobilnie-aktywną szkołę we Wrocławiu", który potrwa do końca roku szkolnego 2022/2023. Szkoły uczestniczące w konkursie zdobywają punkty za poszczególne działania związane z edukacją oraz promocją ruchu rowerowego i pieszego, tj. prowadzenie kursów na kartę rowerową, udział w kampanii Rowerowy Maj, udział w zajęciach edukacji rowerowej, egzamin na kartę rowerową w stylu holenderskim, odpowiednia liczba miejsc parkingowych dla rowerów, dodatkowe działania promujące aktywną mobilność. 3 najlepsze placówki oraz 10 najbardziej zaangażowanych koordynatorów otrzymają nagrody pieniężne.

13.6 W kółko kręcę

W dniach 01.10-30.11.2022 odbyła się rywalizacja rowerowa „W kółko kręcę". Wzięło w niej aktywny udział 1 444 uczestników, którzy rejestrowali swoje przejazdy rowerowe w aplikacji mobilnej. Przejechali oni razem ponad 530 tysięcy kilometrów. Zdobyte w konkursie punkty uczestnicy rywalizacji mogli wymieniać na atrakcyjne nagrody od gminy Wrocław, sklepu Rowery Stylowe i innych partnerów akcji.

13.7 Badania ruchu rowerowego

W 2022 roku zostały również przeprowadzone badania ruchu rowerowego na 14 skrzyżowaniach we Wrocławiu. Uzyskane wyniki pozwoliły zaobserwować przyrost ruchu rowerowego we Wrocławiu.

13.8 Rozbudowa wiat rowerowych

Dwie wiaty rowerowe, które powstały w ramach pilotażowego projektu udostępniania zadaszonych i zamykanych wiat rowerowych mieszkańcom, zostały rozbudowane o piętrowe parkingi rowerowe. Dzięki temu pojemność każdej z wiat zwiększyła się z 10 do 28 miejsc parkingowych.

13.9 Wrocławski Rower Miejski

W 2022 roku system Wrocławskiego Roweru Miejskiego działał od 1 stycznia do 30 listopada. Skrócenie sezonu, który od 2019 roku trwa przez cały rok, miało związek z podpisaniem nowej dwuletniej umowy z wybranym w przetargu operatorem. Została nim firma NextBike. W styczniu i lutym wrocławianie mogli korzystać z 665 jednośladów, w pozostałych miesiącach do użytku oddanych było 2265 rowerów. Liczba stacji pozostawała przez cały rok bez zmian i wynosiła 220. Dodatkowo do użytku wrocławian oddanych zostało 100 rowerów elektrycznych. W 2022 roku rowery były wypożyczone ponad 2 miliony razy, a w systemie zarejestrowało się 41 226 nowych użytkowników.

Koszty utrzymania systemu WRM w 2022 wyniósł: **6 267 tys. zł**

13.10 Informacja i promocja w Internecie

W ramach działań promujących aktywną mobilność i zachęcanie do korzystania z jednośladów w codziennym przemieszczaniu się po mieście powstały filmy oraz animacje, które zostały opublikowane na kanale Youtube oraz/lub na Facebooku Wrocławskiej Kampanii Rowerowej.

1. Nowe wydanie rowerowej mapy Wrocławia.

2. Rusza nowy sezon Wrocławskiego Roweru Miejskiego.

3. Nowa droga dla rowerów na ul. Hubskiej już otwarta.

4. We Wrocławiu ruszył Rowerowy Maj 2022.

5. Rekordowy Rowerowy Maj we Wrocławiu.

6. Egzamin na kartę rowerową w stylu holenderskim we Wrocławiu.

7. Animacje o rodzajach infrastruktury rowerowej i zasadach poruszania się po niej:

    a. Drogi dla rowerów – jak z nich korzystać?

    b. Ciągi pieszo-rowerowe, zasady korzystania.

    c. Pasy ruchu dla rowerów – zasady korzystania.

    d. Śluza rowerowa – zasady korzystania.

    e. Kiedy rowerzysta może jechać chodnikiem?

14. Rozwój ruchu pieszego

14.1 Program Ruchu Pieszego

W 2022 roku Program Ruchu Pieszego realizowany był poprzez poprawę bezpieczeństwa pieszych, remonty nawierzchni oraz budowę nowych odcinków chodników, a także projektowanie kolejnych rozwiązań zwiększających dostępność komunikacji zbiorowej. Największym zadaniem była budowa przystanków autobusowych, odcinków chodników oraz poprawa bezpieczeństwa pieszych na przejściach dla pieszych przy ul. Obornickiej. Inwestycja ta poprawiła dostęp do komunikacji zbiorowej mieszkańcom nowych osiedli w tej części miasta. Wśród zrealizowanych zadań istotne miejsce mają zadania związane z poprawą bezpieczeństwa pieszych i taki trend będzie kontynuowany w 2023 roku,

W 2022 roku wyznaczono przejścia dla pieszych z azylem przez ul. E. Dembowskiego oraz ul. J. Bajana oraz zamontowano azyle na kolejnych przejściach dla pieszych (ul. Jantarowa, ul. Kowalska). Poprawie bezpieczeństwa pieszych służy także uporządkowanie parkowania na ul. Krętej i Ołbińskiej. Poprawę dostępności komunikacji zbiorowej zrealizowano poprzez dobudowanie brakującego dojścia do stacji PKP Wrocław Kuźniki, a także doświetlenie ciągu chodnika łączącego ul. Robotniczą z ul. Strzegomską, który stanowi połączenie między nową trasą tramwajową na Nowy Dwór a stacją PKP Wrocław Mikołajów. Zakończono projektowanie kolejnych przystanków wiedeńskich, które są już realizowane (Bzowa) lub będą w najbliższych latach. Wybudowano chodnik łączący ul. Lubawską i Starobielawską oraz przygotowano dokumentacje projektowe do budowy kolejnych odcinków chodników w najbliższych latach (ul. Radosna, Kosynierów Gdyńskich, H. Balzaka).

W 2022 roku w ramach polityki rozwoju ruchu pieszego zrealizowano zadania:

1. Budowa ciągu pieszego wraz z oświetleniem między ul. Lubawską a ul. Starobielawską.
2. Budowa brakującego chodnika przy ul. Koszalińskiej - dojście do przejazdu PKP.
3. Przebudowa ul. E. Dembowskiego w zakresie wyznaczenia przejścia dla pieszych z azylem, w rejonie skrzyżowania z ul. A. Potebni.
4. Przebudowa ul. Jantarowej w zakresie utworzenia azylu na przejściu dla pieszych w rejonie budynku LO nr 8.
5. Budowa azylu dla pieszych na ul. Kowalskiej.
6. Uporządkowanie parkowania na ul. Ołbińskiej i ul. Krętej.
7. Przebudowa ul. Obornickiej na odcinku od posesji nr 115a do skrzyżowania z ul. Wołowską w zakresie budowy chodników wraz z doświetleniem przejścia dla pieszych i przystankiem autobusowym oraz przebudowa
   ul. Obornickiej w zakresie budowy azylu wraz z doświetleniem przejścia dla pieszych na wysokości posesji nr 111.
8. Przebudowa ul. J. Bajana w zakresie budowy przejścia dla pieszych wraz z doświetleniem.

9. Oświetlenie ciągu pieszego i rowerowego na odc. między ul. Strzegomską a ul. Robotniczą (uzupełnienie projektu WBO).
10. Ustawienie 40 ławek w lokalizacjach wskazanych przez mieszkańców w ramach programu „Ławeczka Mieszkańca” (zadanie zrealizowane przez ZZM).
11. Budowa przystanków wiedeńskich w dwóch lokalizacjach ul. Grabiszyńskiej – zakończenie opracowywania dokumentacji.
12. Wyniesienie przystanków przy ul. Szewskiej i pl. Teatralnym.
13. Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę chodnika wzdłuż przewężenia jezdni i budowę oświetlenia w ul. H. Balzaka.
14. Remont chodnika w ciągu ul. Kosynierów Gdyńskich na odcinku od ul. Szanieckiego do ul. C. Godebskiego – dokumentacja projektowa.
15. Budowa przystanków wiedeńskich oraz zmian w docelowej organizacji ruchu na ul. Świdnickiej na odcinku od ul. J. Piłsudskiego do ul. Podwale – dokumentacja projektowa.
16. Budowa chodników i miejsc postojowych w ul. Radosnej – dokumentacja projektowa.

14.2 Szkolna Ulica

W ramach poprawy bezpieczeństwa dzieci w drodze do szkoły kontynuowano program „Szkolna Ulica” w zmienionej formule. We współpracy z organizacją pozarządową przeprowadzono narady ze społecznościami lokalnymi, ankiety oraz zajęcia edukacyjne w 3 szkołach. W wyniku podjętych działań powstał raport, który wskazuje kierunki dalszego rozwoju programu „Szkolna Ulica”.

14.3 Ławeczka Mieszkańca

Kontynuowano projekt „Ławeczka Mieszkańca”, który zwiększa dostępność przestrzeni publicznej poprzez doposażanie pasów drogowych i ciągów komunikacyjnych w ławki. Na podstawie zgłoszeń mieszkańców przeprowadzono analizę i wytypowano 40 lokalizacji do ustawienia ławek. Program został zrealizowany we współpracy z Zarządem Zieleni Miejskiej. Budżet programu w 2022 roku to 156 000 zł.

14.4 Bezpieczny pieszy

W ramach poprawy bezpieczeństwa pieszych przeanalizowano miejsca najbardziej niebezpieczne. Przygotowano we współpracy z Wydziałem Zarządzania Funduszami Urzędu Miejskiego Wrocławia i Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta dwa wnioski o dofinansowanie ze środków UE w konkursie „Bezpieczny pieszy – doposażenie przejść dla pieszych i doposażenie szkół w zakresie edukacji komunikacyjnej", w których ujęto przeanalizowane lokalizacje. Wnioski objęły w sumie 29 zadań w ramach których poprawione zostanie bezpieczeństwo na 55 przejściach dla pieszych. Dofinansowanie w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko obejmuje 85% kosztów kwalifikowalnych, a wnioski złożone przez gminę Wrocław uzyskały maksymalną liczbę punktów. W ramach dofinansowania, gminie Wrocław przyznano ponad 900 tys. zł.

14.5 Pozostałe działania

1. Uczestniczono w pracach projektowych, przygotowywaniu opinii i wytycznych dla zadań inwestycyjnych oraz planistycznych realizowanych przez gminę Wrocław i jej jednostki.
2. Uczestniczono w procesie opiniowania projektów związanych z ruchem pieszym w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego oraz zadań drogowych projektowanych w oparciu o umowy zawarte z zarządcą dróg w oparciu o art. 16 ustawy o drogach publicznych.
3. Przeprowadzono pilotażowe wdrożenie aplikacji „Aktywnie do szkoły" opracowanej we współpracy z zespołem wyłonionym podczas Klimatonu dla Miast – konkursu organizowanego przez PFR dla Miast. Aplikację wdrożono we współpracy z 10 szkołami. Celem aplikacji było zachęcenie użytkowników do docierania do szkoły w sposób aktywny, w tym zwłaszcza pieszo. Zadanie zakończono na etapie pilotażu. Wyniki wdrożenia zostały zaprezentowane podczas World Urban Forum, który odbył się w czerwcu 2022 roku w Katowicach.

15. Europejski Tydzień Mobilności (ETM)

W roku 2022 Wrocław po raz kolejny uczestniczył w obchodach Europejskiego Tygodnia Mobilności (dotychczas Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu) w dniach 16-22 września 2022 roku.
W ramach otwartego konkursu ofert wyłoniono organizacje pozarządowe, które w ramach obchodów ETM 2022 przygotowały następujące wydarzenia:

1. Warsztaty w szkołach podstawowych z zakresu edukacji globalnej „Transport lokalnie i globalnie" w dniach 12-16 września 2022 roku.
2. Spacer sąsiedzki po Nadodrzu pt.: "5P" tj. People, Place, Packages, Policy & Planning. Spacer prowadził przez ciekawe miejsca osiedla Nadodrze, w tym tereny związane
   z tegorocznymi obchodami ETM 2022.
3. Czytanie książki "Rowerem w stronę Indii" Roba Maciąga w Parku Tołpy.
4. Artystyczne warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży "Jak brzmi mój rower?".
   Z odzyskanych części rowerowych i nie tylko, wykonano instrumenty muzyczne, które posłużyły do zainicjowania w ramach wydarzenia plenerowego na Górce Słowiańskiej „pochodu orkiestry rowerowej".
5. Muzyczny tramwaj – w specjalnie przygotowanym i zaaranżowanym tramwaju, zaproszeni muzycy jazzowi, grali koncerty na żywo dla pasażerów specjalnej linii tramwajowej. Tramwaj ozdobiony był m.in. pracami wykonanymi przez dzieci w czasie warsztatów.
6. Impreza plenerowa na Górce Słowiańskiej z licznymi atrakcjami, konkursami. W ramach zorganizowanych punktów informacyjno-wystawienniczych można było zarówno pozyskać informację oraz porozmawiać z przedstawicielami organizacji publicznych, samorządowych i społecznych. W ramach ww. punktów informacyjnych można było m.in.: zagrać w gry planszowe, wykonać własne przypinki, wziąć udział w loterii fantowej lub w przygotowanej grze terenowej.

W ramach imprezy można było także skorzystać m.in. z kilku atrakcji:

1. Zjazd (nie)zrównoważony – w ramach warsztatów uczestnicy wydarzenia mogli wykonać swój pojazd, z szerokiej gamy dostępnych materiałów, a następnie zjechać na nim z Górki Słowiańskiej po trasie przygotowanej przez organizatora.
2. Sportowy parking – zorganizowane zostało miejsce aktywności sportowej, gdzie chętni goście w ramach akcji Park(ing) Day For Fitness mogli poćwiczyć sporty walki, biegi przeszkodowe, gry i zabawy ruchowe, a nawet trenować wspólnie
   z psem.
3. Swoistym podsumowaniem imprezy plenerowej był koncert orkiestry stworzonej wspólnie przez dzieci i muzyków związanych z projektem Lelenfant.
   To co wyjątkowe w całym wydarzeniu to instrumenty, na których zagrały dzieci, które zostały wykonane z części rowerowych.
4. W ramach imprezy zwrócono także uwagę na bezpieczeństwo sprzętu rowerowego. Każdy uczestnik wydarzenia mógł zgłosić się do odpowiedniego punktu i oznakować swój rower.

Dodatkowo w ramach obchodów „Dnia bez Samochodu" tj. 22 września 2022 roku można było poruszać się komunikacją miejską „za darmo".

16. Zadania w zakresie obsługi systemu płatnych miejsc postojowych

Cel zadania:

Zarządzanie miejscami wyznaczonymi na postój pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania oraz prowadzenie spraw z tym związanych, w tym pobieranie opłat za postój pojazdów samochodowych i wydawanie identyfikatorów, przeprowadzanie kontroli wnoszenia opłat za postój pojazdów samochodowych oraz pobieranie opłaty dodatkowej za nieuiszczenie opłaty za postój pojazdów samochodowych.

Granice strefy płatnego parkowania (SPP) oraz śródmiejskiej strefy płatnego parkowania (ŚSPP), wysokość stawek opłaty za postój, sposoby wnoszenia opłaty za postój, uprawnienia do zerowej stawki opłaty za postój oraz wysokość opłaty

dodatkowej ustalone zostały uchwałą nr XXVI/712/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 września 2020 roku, które obowiązują od 1 marca 2021 roku.

W obszarze SPP oraz ŚSPP we Wrocławiu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wyznaczono łącznie **6 434** miejsc do postoju, za korzystanie z których należy uiścić stosowną opłatę.

W ŚSPP opłaty za postój pobierane są codziennie, od godz. 9.00 do godz. 20.00, natomiast w SPP w dni robocze, od poniedziałku do piątku, od godz. 9.00 do godz. 18.00.

Opłaty za postój pojazdu można dokonać w parkomacie (gotówką, zbliżeniową kartą płatniczą oraz za pomocą płatności BLIK), poprzez aplikację mobilną (Skycash, AnyPark) lub poprzez wykupienie abonamentu (tradycyjnie w ZDiUM lub poprzez e-sklep), wskazując numer rejestracyjny pojazdu, za którego postój jest wnoszona opłata.

Z opłat za postój pojazdów samochodowych, zarówno na obszarze ŚSPP, jak i SPP zwolnione są osoby z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym lub umiarkowanym o przyczynie z kodu R lub N, przedstawiciele ustawowi lub małżonkowie ww. osób z niepełnosprawnościami, a także inne osoby przewożące ww. osoby z niepełnosprawnościami, trwale oznakowane pojazdy Straży Miejskiej Wrocławia, pojazdy jednośladowe, a także pojazdy samochodowe napędzane wodorem. Dodatkowo, na obszarze SPP zerową stawką opłaty objęte są również pojazdy o napędzie spalinowo-elektrycznym, których emisja CO_2 nie przekracza 100 g/km, jak i pojazdy napędzane sprężonym gazem ziemnym (CNG) lub skroplonym gazem ziemnym (LNG).

Za nieuiszczenie opłat za postój pobierana jest opłata dodatkowa, której wysokość uregulowano wskazaną wyżej uchwałą. Weryfikacja opłaty za postój następuje po numerze rejestracyjnym pojazdu zajmującego płatne miejsce postojowe.

W zakresie realizacji polityki parkingowej i rozwoju strefy płatnego parkowania w 2022 roku podjęto następujące zadania:

1. Objęto opłatami za postój kolejne rejony w granicach Strefy Płatnego Parkowania, zgodnie ze złożonymi wcześniej wnioskami właściwych Rad Osiedli (m.in. kwartały: Grabiszyńska-J.Piłsudskiego-Tęczowa-Wysoka, H.Sienkiewicza-Grunwaldzka-Piastowska-Bujwida).
2. Rozpoczęto prace projektowe organizacji ruchu dla kolejnych obszarów planowanych do objęcia płatnym parkowaniem zgodnie z wnioskami i opiniami właściwych Rad Osiedli (Nadodrze, Ołbin, os. Powstańców Śląskich, Tarnogaj, Huby).
3. Rozszerzono granice strefy płatnego parkowania uwzględniając wnioski poszczególnych Rad Osiedli (objęte granicami osiedla Gajowice, korekta granic na osiedlach: Ołbin, Szczepin, Nadodrze).
4. Wdrożono automatyczną kontrolę w strefie płatnego parkowania poprzez pojazdy skanujące.
5. Wdrożono projekty docelowej organizacji ruchu, w ramach których uporządkowano przestrzeń publiczną m.in. poprzez wyznaczenie płatnych miejsc postojowych.

W ramach ww. działań utworzono **851** nowych, płatnych miejsc postojowych na obszarze:

- ograniczonym ul. Grunwaldzką, ul. Piastowską oraz ul. H. Sienkiewicza,
- ograniczonym ul. J. Piłsudskiego, ul. Tęczową, ul. Wysoką oraz ul. Grabiszyńską,
- pl. Orląt Lwowskich,
- ul. H. Sienkiewicza (od ul. Bema do ul. S. Wyszyńskiego),
- ul. Wszystkich Świętych.

Opracowano projekty zmian organizacji ruchu, w ramach których na początku 2023 roku utworzonych zostanie kolejnych 568 płatnych miejsc postojowych na ulicach: Dobrej, Prądzyńskiego, Łukasińskiego, Komandorskiej, Skwerowej, Pabianickiej, Trwałej, Sanockiej, Studziennej oraz Powstańców Śląskich. Na przełomie roku nowe płatne miejsca wyznaczone zostaną na ulicach: Kniaziewicza, Hercena, Komuny Paryskiej, Mierniczej, Zgodnej, pl. Zgody,

Stacyjnej, Na Grobli, pl. Orląt Lwowskich, Robotniczej, W. Sikorskiego, Drzewnej i Sokolniczej.

Zlecono również do opracowania kolejne projekty zmian organizacji ruchu, w ramach których płatne miejsca postojowe wyznaczone zostaną na obszarze osiedli: Nadodrze, Ołbin, Tarnogaj, Huby oraz Powstańców Śląskich.

Mając na uwadze dynamiczny rozwój strefy płatnego parkowania, celem przeprowadzania skutecznej kontroli opłat, w połowie 2022 roku uruchomiono system automatycznej kontroli opłat za postój (e-kontrola).

System e-kontroli:

- przystosowany jest do przeprowadzania kontroli wyłącznie na odcinkach pasa drogowego, na których wyznaczone zostały płatne miejsca postojowe,
- funkcjonuje w oparciu o mechanizm rozpoznawania numerów rejestracyjnych pojazdów zaparkowanych na płatnych miejscach postojowych i sprawdzaniu w bazach danych, czy za ich postój została wniesiona opłata,
- dokumentuje fakt postoju pojazdu bez wniesionej opłaty.

Tabela 11. Liczba miejsc postojowych i sprzedanych abonamentów w latach 2017-2022

Rok	Liczba płatnych miejsc posto-jowych	Liczba wydanych abonamentów			Liczba wydanych abonamentów dla mieszkańców		
		tradycyjne	e-abona-menty	razem	tradycyjne	e-abona-menty	razem
2017	4 272	6 870	2 467	9 337	2 800	281	3 081

Rok	Liczba płatnych miejsc posto-jowych	Liczba wydanych abonamentów			Liczba wydanych abonamentów dla mieszkańców		
		tradycyjne	e-abona-menty	razem	tradycyjne	e-abona-menty	razem
2018	4 366	5 274	4 378	9 652	2 546	512	3 058
2019	4 606	4 124	5 651	9 775	2 431	735	3 166
2020	4 938	2 316	5 182	7 498	1 841	1 629	3 470
2021	5 733	3 193	9 146	12 339	2 692	4 710	7 402
2022	6 434	3 623	7 949	11 572	3 046	3 567	6 613

W 2022 roku z tytułu opłat za postój pojazdów samochodowych osiągnięto dochody w wysokości 25 732 tys. zł, w tym w strefie płatnego parkowania 11 300 tys. zł, natomiast w śródmiejskiej strefie płatnego parkowania 14 432 tys. zł.

Wydatki z tytułu obsługi systemu płatnych miejsc postojowych wyniosły 8 518 tys. zł, w tym wynagrodzenie operatora strefy płatnego parkowania 8 099 tys. zł.

17. Elektromobilność

W 2022 roku kontynuowano koordynację działań na rzecz wspierania rozwoju elektromobilności w gminie oraz realizację zadań i obowiązków nałożonych przez ustawę z dnia 11 stycznia 2018 roku o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

Tabela 12. Pojazdy z paliwem alternatywnym w latach 2021-2022

liczba pojazdów z napędem alternatywnym		
	2021	**2022**
pojazdy elektryczne	818 +510 skuterów	**1383** **+598 skuterów**
samochody hybrydowe	14805	**21298**
samochody CNG, LNG	165	**183**
samochody wodorowe	2	**2**

Ogólnodostępne punkty ładowania pojazdów elektrycznych i na gaz ziemny

Gmina Wrocław podjęła rozmowy z operatorami zewnętrznymi, z którymi wypracowano model współpracy polegający na udostępnieniu gruntów gminnych pod stacje ładowania pojazdów elektrycznych na preferencyjnych warunkach. Udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej procedurę wraz ze wzorem wniosku dotyczącą lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania. Zaopiniowano około 130 nowych lokalizacji, jednak wciąż największą barierą rozwoju infrastruktury ładowania we Wrocławiu pozostają bardzo odległe terminy przyłączenia stacji ładowania do sieci energetycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego. Stąd tempo rozwoju infrastruktury ładowania jest wciąż niezadowalające.

Tabela 13. Liczba punktów ładowania samochodów elektrycznych w latach 2021-2022

	2021	**2022**
Liczba punktów ładowania pojazdów elektrycznych **w tym:**	150 45 lokalizacji	168 53 lokalizacji
1. **liczba punktów** Gminy Wrocław	28 w tym 20 pkt w EIPA	28 w tym 20 pkt w EIPA
2. **liczba punktów** pozostałe	122	140

Liczba stacji tankowania gazem ziemnym	1	1

Ponadto w ramach prac nad wspieraniem rozwoju elektromobilności we Wrocławiu podjęto następujące działania:

1. Przekazano informację do Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącą udziału procentowego pojazdów elektrycznych użytkowanych przez Gminę Wrocław. W 2022 roku procentowy udział pojazdów elektrycznych w użytkowanej flocie pojazdów wyniósł 12,37%. Urząd Miejski Wrocławia i jego jednostki użytkują 12 pojazdów elektrycznych.
2. Wydano Zarządzenie nr 7227/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 8 marca 2022 roku w sprawie zapewnienia wykorzystania pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym przy wykonywaniu zadań publicznych na zlecenie gminy Wrocław oraz zapewnienia minimalnych poziomów docelowych udziału niskoemisyjnych i zeroemisyjnych pojazdów w całkowitej liczbie pojazdów objętych zamówieniami publicznymi. Konieczność wydania nowego zarządzenia wynikała z kompleksowej nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, która miała miejsce w grudniu 2021 roku.
3. Uczestniczono w pracach Komitetu Samorządowego działającego przy Polskim Stowarzyszeniu Paliw Alternatywnych, do którego w 2022 roku przystąpiono, jako członek wspierający.
4. Udostępniono kolejne buspasy dla pojazdów elektrycznych.
5. MPK Wrocław pozyskało dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Zielony transport publiczny”. W ślad za tym rozstrzygnięto 2 przetargi na zakup 13 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą ładowania.
6. Współpraca Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław z firmą InPost oraz GreenWay Polska w ramach pilotażowego programu „InPost Green City” dotyczącej budowy infrastruktury ładowania samochodów elektrycznych.

VI. BUDŻET

1. Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2022-2044

Wieloletnia Prognoza Finansowa została uchwalona uchwałą budżetową nr XLVII/1233/21 z dnia 23 grudnia 2021 roku, z późniejszymi zmianami:

1. § 1 uchwały nr XLIX/1291/22 RMW z 24.02.2022 r.
2. § 1 uchwały nr LI/1323/22 RMW z 24.03.2022 r.
3. § 1 uchwały nr LII/1382/22 RMW z 28.04.2022 r.
4. § 1 uchwały nr LIII/1408/22 RMW z 26.05.2022 r.
5. § 1 uchwały nr LVI/1490/22 RMW z 14.07.2022 r.
6. § 1 uchwały nr LVII/1510/22 RMW z 15.09.2022 r.
7. § 1 uchwały nr LIX/1544/22 RMW z 20.10.2022 r.
8. § 1 uchwały nr LXI/1576/22 RMW z 24.11.2022 r.
9. § 1 uchwały nr LXIII/1624/22 RMW z 22.12.2022 r.

Wprowadzono 238 zmian dla zadań inwestycyjnych (3 zmiany w lutym, 20 zmian w marcu, 31 zmian w maju, 44 zmiany w lipcu, 35 zmian we wrześniu, 23 zmiany w październiku, 33 zmiany w listopadzie, 49 zmian w grudniu) wynikających z prowadzonego monitoringu realizacji inwestycji oraz konieczności wprowadzenia do planu nowych zadań.

W ciągu roku wprowadzono nowe pozycje:

1. Zintegrowana platforma zarządzania JST - projekt pilotażowy,
2. Przyjazny dostęp – MOPS,

3. Przystosowanie lokali użytkowych do realizacji zadań publicznych NOWY OBIEKT- NOWA JAKOŚĆ.

Po zmianach, Załącznik nr 2, w latach planu 2022-2035, obejmował 79 zadań na łączne nakłady finansowe 7 772 420 428 zł, z czego 18 zadań z dofinansowaniem unijnym na łączną kwotę 1 398 862 149 zł (w tym środki UE na kwotę 278 440 481 zł).

2. Przygotowanie projektu budżetu Miasta na 2023 rok

Opracowano Projekt budżetu Miasta w zakresie wydatków inwestycyjnych, w oparciu o zapisy § 3 i § 8 Zarządzenia nr 8072/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 8 lipca 2022 roku w sprawie opracowania przez miejskie jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki miejskiej administracji zespolonej materiałów planistycznych do projektu budżetu Miasta na 2023 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta.

W projekcie budżetu 2023 wzięto pod uwagę przede wszystkim:

- zabezpieczenie środków na zadania kontynuowane,
- określone przez Wydział Finansowy planowane limity wydatków,
- zaktualizowane wartości zadań i ich lata realizacji.

Po przeanalizowaniu wszystkich danych oraz po konsultacjach z przedstawicielami poszczególnych departamentów i podległych im jednostek opracowano i przekazano do Skarbnika Miasta wstępny zbiorczy projekt wydatków inwestycyjnych (uwzględniający zarówno wydatki wieloletnie, jak i jednoroczne) skierowany do I czytania w dn. 14 listopada 2022 roku.

Zestawienie przedłożone do I czytania obejmowało łącznie 54 zadania na sumaryczną kwotę 897 644 894 zł w tym środki Miasta w 2023 roku na kwotę 807 649 432 zł.

W związku w monitoringiem inwestycji i dokonanymi rozliczeniami finansowymi zadań realizowanych w roku 2022 opracowano autopoprawkę do Projektu

Budżetu Miasta na 2023 rok, który został uchwalony w II czytaniu na Sesji Rady Miejskiej w dniu 8 grudnia 2022 roku.

Uchwalony załącznik nr 3 obejmuje łącznie 62 zadania na sumaryczną kwotę 1 043 285 867 zł, w tym środki Miasta w 2022 roku na kwotę 924 291 892 zł.

3. Prowadzenie monitoringu zadań inwestycyjnych zapisanych w budżecie 2023 roku

W ciągu roku prowadzono stały, bieżący monitoring stanu realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych na podstawie informacji pisemnych, e-mailowych i telefonicznych oraz w oparciu o karty monitoringu projektów w ramach elektronicznego Systemu Monitoringu Projektów. Cyklicznie co około 3 tygodnie odbywały się spotkania monitoringowe ze Spółką WI i ZDiUM. Natomiast dla zadań prowadzonych przez ZIM odbyły się 4 spotkania monitoringowe, przy czym na koniec każdego miesiąca przekazywany był aktualny harmonogram przetargów.

Monitoringowi w 2022 roku podlegało 150 zadań inwestycyjnych, w tym 72 duże zadania inwestycyjnych wieloletnich i 78 zadań jednorocznych. W wyniku monitoringu zostało przeprowadzonych wiele zmian budżetowych. Większość zmian (dla zadań ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej i zadań jednorocznych) była zaakceptowana na siedmiu Sesjach Rady Miejskiej, natomiast niektóre zmiany (w zakresie zadań jednorocznych) wprowadzane były na bieżąco Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia.

4. Obsługa zadań inwestycyjnych powierzonych do realizacji spółce WI

Na podstawie zarządzenia nr 2888/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 07 marca 2008 roku.

Spółce WI zostało wydanych 15 nowych wskazań do realizacji dla zadań inwestycyjnych. W wyniku zgłoszonych zmian do harmonogramów realizacji poszczególnych zadań uzgodniono terminy realizacji inwestycji i wydano 59 aneksów do wskazań.

Spółka WI przedstawiała 4 raporty z wykonanych usług w poszczególnym kwartale 2022 roku. Raporty zostały zweryfikowane pod katem osiągnięcia kamieni milowych i postępu rzeczowego dla 43 zadań powierzonych spółce do realizacji.

5. Opiniowanie wniosków o uruchomienie procedur przetargowych

W ciągu roku opiniowano również zmiany budżetowe proponowane przez inne jednostki.

W związku z wymogiem ściślejszego monitorowania zaciąganych przez gminę Wrocław zobowiązań finansowych w zakresie wydatków inwestycyjnych, wszystkie jednostki miejskie zostały zobligowane do występowania, przed uruchomieniem procedur przetargowych, o zgodę na ich uruchomienie.

6. Udzielanie ulg w spłacie niepodatkowych należności

W 2022 roku wpłynęło 312 wniosków o udzielenie ulgi. Wydano 265 decyzji, na które przysługiwało prawo do odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Odwołano się od 12 decyzji, co stanowiło 4,53% wszystkich wydanych decyzji, w tym:

- 9 decyzji utrzymano w mocy (3,40% odwołań),
- 3 decyzje rozpatrywanie pozostaje w toku.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze nie wydało rozstrzygnięcia w sprawie 3 złożonych odwołań.

- Wydano 19 zawiadomień o pozostawieniu sprawy bez rozpoznania.
- Wydano 4 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania.
- 43 sprawy rozpatrzono w innym trybie.
- 22 sprawy na dzień 31 grudnia 2022 roku pozostają w toku.

VII. EKSPLOATACJA

1. Nadzór nad działaniami eksploatacyjnymi Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta

Jednostką odpowiedzialną za prawidłowe funkcjonowanie elementów infrastruktury drogowej na terenie gminy Wrocław jest Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

W 2022 roku prowadzono nadzór nad ZDiUM w zakresie bieżącego utrzymania oraz remontów. W ramach koordynacji i monitorowania prac w zakresie utrzymania i eksploatacji infrastruktury drogowej w 2021 roku zostało wydane Zarządzenie Nr 4614/21 Prezydenta Wrocławia z dnia 12 lutego 2021 roku w sprawie opracowania i monitorowania realizacji planu Eksploatacji Miejskiej Infrastruktury Drogowej. Plan Eksploatacji opracowano w oparciu o sporządzane przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta „Założenia do Planu Eksploatacji". W trakcie roku budżetowego realizację Planu monitorowano na podstawie sprawozdań ZDiUM.

Wnioski podsumowujące przebieg realizacji zaplanowanych działań eksploatacyjnych w roku 2022 zostaną uwzględnione w planowaniu zadań i wydatków na rok 2023.

2. Lokalne naprawy ubytków nawierzchni jezdni i chodników - remonty

Cel zadania:

Wykonanie remontów bitumicznych oraz brukarskich niezbędnych dla zachowania bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **13 725 tys. zł**

2.1. Remonty nawierzchni bitumicznych

W roku 2022 wykonano 56 171,99 m^2 (w ponad 877 lokalizacjach) napraw nawierzchni bitumicznych na podstawie zleceń za łączną kwotę 9 661 tys. zł, w tym na terenie:

1. Dzielnicy Krzyki - 14 625,25 m^2
2. Dzielnicy Psie Pole - 18 090,46 m^2
3. Dzielnicy Fabryczna - 17 835,89 m^2
4. Dzielnicy Stare Miasto i Śródmieście - 5 620,39 m^2

Oprócz lokalnych napraw ubytków w nawierzchni jezdni i chodników wykonano remont nawierzchni bitumicznej (2 000 m^2) jezdni ul. Oławskiej w rejonie pl. Dominikańskiego przy Galerii Dominikańskiej (kierunek do centrum).

2.2. Remonty nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej, płyt betonowych i kamiennych

W roku 2022 - wykonano 8 366,75 m^2 (534 lokalizacjach) napraw nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej, płyt betonowych i kamiennych za łączną kwotę 2 932 tys. zł, w tym na terenie:

1. Dzielnicy Krzyki - 1 455,19 m^2
2. Dzielnicy Fabryczna - 1 571,38 m^2
3. Dzielnicy Psie Pole - 3 968,84 m^2
4. Dzielnicy Stare Miasto i Śródmieście - 1 371,34 m^2

2.3. Likwidacja spękań nawierzchni bitumicznych

Likwidacja 10 959 mb (na 10 odcinkach ulic) spękań nawierzchni bitumicznych w celu zapobiegania dalszej degradacji stanu technicznego nawierzchni i przedłużeniu jej trwałości. Prace wykonano za kwotę 195 tys. zł, na terenie :

1. Dzielnicy Krzyki – 1 929 mb (ulice: Borowska, Armii Krajowej, Karkonoska)
2. Dzielnicy Psie Pole – 8 170 mb (ulice: Żmigrodzka, Redycka, Brucknera, Toruńska, Wilczycka)
3. Dzielnicy Fabryczna – 860 mb (ul. Grabiszyńska)

2.4. Równania nawierzchni nieutwardzonych

Na powierzchni 27 076,21 m^2, za kwotę 937 tys. zł na terenie gminy Wrocław.

Fot. 59. ul. Oławska - przed remontem

Fot. 60. ul. Oławska - po remoncie

3. Remonty obiektów inżynierskich

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **4 738 tys. zł**

W 2022 roku:

Wykonano bieżące i awaryjne remonty obiektów inżynierskich, które obejmowały:

1. Wymianę rusztów żeliwnych odwodnienia liniowego w przejściu podziemnym na Placu Społecznym.
2. Wymianę zniszczonych płytek chodnikowych na Moście Uniwersyteckim.
3. Oczyszczenie i udrożnienie sączków płyty pomostowej Mostu Grunwaldzkiego.
4. Wymianę zniszczonych okładzin w przejściu podziemnym w ciągu ul. Świdnickiej.
5. Remont ścian, posadzki, oraz koryt stalowych w pomieszczeniu przepompowni tuneli samochodowych w ciągu ul. Oławskiej.
6. Uzupełnienie cegieł w posadzce w przejściu Brama Oławska.
7. Naprawy powierzchni betonowych na Kładce Wróblewskiego.
8. Remont mostu Zakrzowskiego, polegający na zabezpieczeniu i malowaniu powierzchni betonowych konstrukcji przęsła.
9. Naprawy konstrukcji betonowych wiaduktu w ciągu ul. T. Bora-Komorowskiego.
10. Naprawy nawierzchni chodników na Moście Piaskowym oraz Moście Pokoju.
11. Remont balustrad wiaduktu tramwajowego w ciągu ul. Opolskiej.
12. Remont kap chodnikowych na moście nad rzeką Dobrą, w ciągu ul. Kłokoczyckiej.
13. Remont kapitalny kładki Czackiego.
14. Wymianę paneli w tunelu południowym w ciągu ul. Oławskiej.
15. Naprawę pomostu na moście Świętej Klary po pożarze (przed remontem kapitalnym mostu).
16. Remont mostu Sołtysowickiego nad rowem melioracyjnym.
17. Wymianę nawierzchni na moście drogowym nad rzeką Dobrą w ciągu łącznika Długołęka.
18. Wymianę balustrad po wypadku na moście w ciągu ul. Kłokoczyckiej.
19. Odnowienie zabytkowej balustrady przy Kościele na Placu Dominikańskim.
20. Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej: Estakady Sobieskiego, wiadukt Bora Komorowskiego.
21. Wymianę rusztów żeliwnych odwodnienia liniowego na Węźle Przesiadkowym.

22. Remont przejścia podziemnego pod pl. Strzegomskim oraz pod pl. Jana Pawła II.
23. Montaż blach osłonowych nad dylatacjami na Gądowiance, Moście Pęgowskim.
24. Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznej na mostach: Milenijnym, Osobowickim, R. Dmowskiego, Mieszczańskim.
25. Remont lokalu w przejściu podziemnym pod pl. Jana Pawła II.
26. Remont estakady Gądowianka.
27. Remont przepustów – ul. Piołunowa, ul. Jeleniogórska, ul. Gałowska.
28. Zabezpieczenie kładki Św. Antoniego.
29. Remont nawierzchni zatoki autobusowej na estakadzie Milenijnej.
30. Remont wiaduktu przy Węźle Przesiadkowym.
31. Remont balustrad, wykonanie schodów skarpowych na moście Marszowickim.
32. Naprawę posadzki, naprawa odwodnienia liniowego w przejściu podziemnym na pl. Jana Pawła II, Młodych Techników, pl. Strzegomskim.
33. Remont mostu Brodzkiego, Kunickiego, Maślickiego.
34. Remont murów oraz dojść do estakady Milenijnej.
35. Remont kapitalny Mostu Św. Klary.

Osiągnięto następujące efekty:

Zrealizowane zadania przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa wszystkich użytkowników obiektów inżynierskich.

Fot. 61. Most Św. Klary przed remontem

Fot. 62. Most Św. Klary po remoncie

4. Zadania w zakresie utrzymania oraz remontów dróg i infrastruktury

Cel zadania:

Dbanie o najwyższą jakość wrocławskich dróg i infrastruktury oraz estetykę miasta dla dobra mieszkańców i przyszłych pokoleń.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **57 420 tys. zł**

W 2022 roku:

Zrealizowano zadania, między innymi w zakresie:

1. Eksploatacji i utrzymania obiektów inżynierskich, w tym elementów mostów, kładek, przepustów, przejść podziemnych, tuneli samochodowych, ekranów akustycznych, dźwigów osobowych.
2. Eksploatacji i utrzymania systemu ITS.
3. Eksploatacji i konserwacji odwodnienia drogowego.

4. Utrzymania fontann.

5. Utrzymania i konserwacji mebli miejskich w pasie drogowym.

6. Utrzymania i konserwacji obiektów wyposażenia przystanków komunikacji zbiorowej.

7. Eksploatacji i utrzymania miejskich kanałów technologicznych.

8. Eksploatacji i konserwacji oświetlenia ulic, placów i dróg (w tym zakup energii elektrycznej i gazowej).

9. Eksploatacji i konserwacji iluminacji obiektów budowlanych.

10. Utrzymania i konserwacji pomników i form przestrzennych.

11. Utrzymania szaletów w pasie drogowym.

12. Innych zadań eksploatacyjnych, w tym między innymi: wykonanie iluminacji świątecznej, konserwacja podświetlanych punktów informacyjnych, konserwacja tabliczek z nazwami ulic.

13. Obsługi administracyjnej pasa drogowego (w tym opłaty za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolnej, kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych i prawnych z tytułu odpowiedzialności cywilnej ZDiUM za szkody osobowe i rzeczowe).

5. Zadania w zakresie konserwacji i utrzymania elementów inżynierii ruchu

Cel zadania:

Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: : **21 948 tys. zł**

W 2022 roku:

Realizowano zadania:

1. W sferze opiniodawczej i nadzorczej w zakresie:
   - właściwej koordynacji całości zagadnień związanych z problematyką inżynierii ruchu,
   - wprowadzania tymczasowych ograniczeń w ruchu drogowym,
   - wdrażania zmian w docelowym oznakowaniu miasta,
   - inicjowania nowych rozwiązań szczegółowych bądź ogólnych (w tym nowych tras komunikacyjnych) wraz z niezbędnymi analizami ruchowymi,
   - monitorowania i oceniania wprowadzonych zmian w organizacji ruchu.
2. W sferze eksploatacyjnej, w zakresie właściwej realizacji zdań wynikających z bieżących potrzeb miasta szczególny nacisk położono na efektywne wykorzystanie przyznanych środków finansowych. Główne grupy zadań w sferze eksploatacji to:
   - oznakowanie poziome – wykonano oznakowanie w technologii cienkowarstwowej i w technologii grubowarstwowej (155 000 m^2),
   - oznakowanie pionowe – wdrożono strefy ruchu uspokojonego (6 lokalizacji), rozszerzono strefy ruchu i zamieszkania (6 lokalizacji), wprowadzono lokalne ograniczenia w ruchu pojazdów ciężarowych (6 lokalizacji), wyznaczono i doznakowano przejścia dla pieszych (10 lokalizacji), zabezpieczono awarie w pasie drogowym (830 szt.),
   - sygnalizacja świetlna – wdrożono zmiany w programach sygnalizacji (17 lokalizacji),
   - urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego – wprowadzono nowe elementy zabezpieczeń (119 lokalizacji), naprawiono i wymieniono elementy zabezpieczenia ruchu (1 325 lokalizacji),
   - wdrożono nowe organizacje ruchu mające na celu wprowadzenie zmian w organizacji ruchu na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego wszystkich uczestników, w szczególności pieszych i rowerzystów oraz osób z niepełnosprawnością, w tym między innymi:

     ✓ zamontowano 2 azyle dla pieszych na przejściach dla pieszych na ul. I. Mościckiego i ul. Opolskiej oraz wyznaczono wyspami 2 sugerowane przejścia dla pieszych na ul. Paczkowskiej,

- ✓ zawężono jezdnie w obrębie przejść dla pieszych na skrzyżowaniach ulic: Grabiszyńskiej i Szpitalnej, al. Kromera i ulic: Boya-Żeleńskiego, Litomskiej, Ścinawskiej, Rybnickiej, Opolskiej oraz Strzegomskiej na wysokości MPOS-u,

- ✓ uspokojono ruch poprzez montaż wysp zawężających szerokość jezdni na ul. Wędkarzy,

- ✓ uspokojono ruch poprzez budowę i oznakowanie progów wyspowych na ulicy: Głównej i Brücknera oraz budowę progu listwowego na sięgaczu ul. Wieczystej w rejonie SP,

- ✓ wydzielono z jezdni ciąg pieszy na ul. Studziennej oraz odtworzono wygrodzenie ciągu pieszo – rowerowego na ul. Sułowskiej,

- ✓ poprawiono mobilność i bezpieczeństwo rowerzystów na ul. J. Piłsudskiego i ul. S. Małachowskiego oraz w rejonie ronda Pileckiego,

- ✓ wdrożono kontraruchy rowerowe na kolejnych ulicach w strefach ruchu uspokojonego: ul. Obodrzyckiej i ul. Bułgarskiej,

- ✓ skorygowano oznakowanie granic „Strefy Płatnego Parkowania” oraz oznakowano 15 ulic na potrzeby objęcia ich opłatami za postój,

- ✓ wyznaczono 42 kolejne, zastrzeżone miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnością (tzw. „koperty”),

- ✓ oznakowano ul. Żmigrodzką oraz al. Sobieskiego w zakresie znaków ostrzegawczych A-18b „zwierzęta dzikie”,

- ✓ oznakowano przebieg drogi wojewódzkiej DW 372 w ciągu ul. E. Kwiatkowskiego, Czekoladowej i 5KZ,

- ✓ zamontowano 12 luster drogowych.

Osiągnięto następujące efekty:

Realizowane zadania przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego wszystkich jego uczestników oraz zmniejszenia jego uciążliwości.

Fot. 63. Sygnalizacja Legnicka - Na Ostatnim Groszu - uszkodzenie

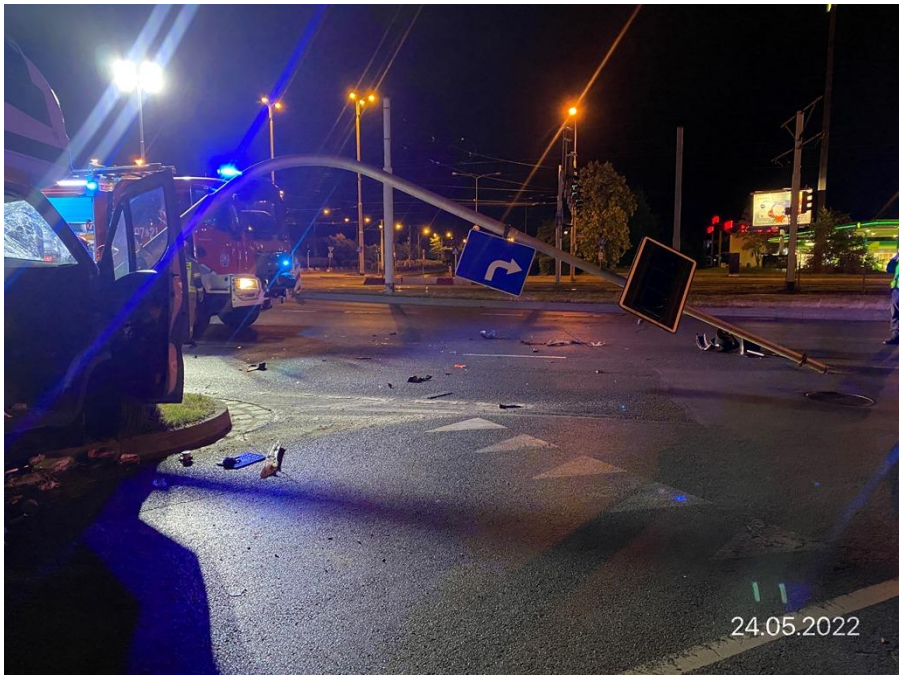

Fot. 64. Sygnalizacja Legnicka - Na Ostatnim Groszu - po naprawie

Fot. 65. ul. Wędkarzy - nowa organizacja ruchu

Fot. 66. ul. I. Mościckiego - nowa organizacja ruchu

Fot. 67. ul. Sułowska - nowa organizacja ruchu

Fot. 68. ul. Górnicza - miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami

Fot. 69. Grabiszyńska/Hallera – oznakowanie poziome

Fot. 70. ul. Strzegomska - nowa organizacja ruchu

VIII. TOROWISKA TRAMWAJOWE I SIEĆ TRAKCYJNA

Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia nr 3541/20 z dnia 31 lipca 2020 roku, 4259/20 z dnia 11 grudnia 2020 roku oraz 7748/22 z dnia 23 maja 2022 roku powierzono spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. zadania polegające na bieżącym utrzymaniu i modernizacji torowisk tramwajowych służących do świadczenia usług w zakresie komunikacji tramwajowej.

W roku 2022 dokonano szeregu modernizacji i napraw infrastruktury torowej Wrocławia.

1. Modernizacja torowisk tramwajowych - TORYWOLUCJA

Cel programu:

W roku 2022 w ramach zadań modernizacyjnych w celu podniesienia bezpieczeństwa w ruchu tramwajowym wykonano wymianę kompleksową konstrukcji torowisk w 10 lokalizacjach.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku**: 61 632 tys. zł**

W 2022 roku:

Zrealizowano:

- wymianę szyn i rozjazdów – 6 938 mtp.,
- wymianę zwrotnic – 52 szt.,
- wymianę warstw podbudowy, wzmacnianie podtorza – 5767 m^2,
- wymianę nawierzchni asfaltowej, bitumicznej i z kostki kamiennej – 15 416 m^2,
- wykonanie zielonego torowiska – 1 628 m^2.

Zadania zakończone:

1. Wymiana rozjazdów na skrzyżowaniu ul. Słowiańska-ul. Jedności Narodowej (3 rozjazdy dwutorowe pojedyncze).

2. Wymiana rozjazdów na skrzyżowaniu ul. Nowowiejska-ul. Jedności Narodowej.

3. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. Pomorskiej i ul. Dubois - rozjazdy od Kurkowej wraz z łukami.

4. Remont nawierzchni torowej w ul. Podwale - od pl. Jana Pawła II do ul. Księcia Witolda z wyłączeniem mostu W. Sikorskiego.

5. Wymiana rozjazdów i skrzyżowania torów na pl. Jana Pawła II.

6. Wymiana rozjazdu w węźle rozjazdowym przy zajezdni Borek.

7. Wymiana rozjazdów w węźle most Zwierzyniecki – Mickiewicza.

8. Modernizacja torowiska na placu T. Kościuszki wraz z torowiskiem do ul. J. Piłsudskiego i rozjazdem w ul. Świdnickiej.

9. Wymiana rozjazdu na skrzyżowaniu ul. J. Piłsudskiego i Stawowej - 1 rozjazd.

10. Dostawa wraz z montażem zwrotnicy nr BN 209/3 oraz wymianą nawierzchni na przystanku tramwajowo-autobusowym "Ogród Botaniczny".

Zadania kontynuowane:

1. Modernizacja torowiska tramwajowego, sieci trakcyjnej, konstrukcji wsporczych wraz z przebudową kabli trakcyjnych zasilających i powrotnych w ul. Kosmonautów od przystanku „Jeleniogórska” do pętli Leśnica wraz z pętlą - odbiór końcowy styczeń 2023 roku.

2. Modernizacja torowiska przy al. J. Kochanowskiego od mostu Szczytnickiego do al. L. Różyckiego wraz z przejazdem - odbiór końcowy styczeń 2023 rok.

Ponadto zlecono opracowanie dokumentacji projektowych celem realizacji inwestycji w kolejnych latach.

Fot. 71. Nowe torowisko na placu Jana Pawła II

Fot. 72. Zmodernizowany węzeł rozjazdowy Zajezdni Borek

Fot. 73. Nowe torowisko na ul. Podwale, od pl. Jana Pawła II do ul. Księcia Witolda z wyłączeniem mostu W. Sikorskego

2. Przebudowa trakcji tramwajowej

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku**: 7 259 tys. zł**

W 2022 wykonano następujące zadania:

1. Wykonanie zabezpieczeń przeciwporażeniowych wiaduktu kolejowego nad ul. Powstańców Śląskich/Krzycka.

2. Remont sieci trakcyjnej w ul. Grabiszyńska-Oporowska (pod wiaduktem).

3. Pionowanie słupów trakcyjnych na ul. Powstańców Śląskich.

4. Modernizacja torowiska tramwajowego, sieci trakcyjnej, konstrukcji wsporczych wraz z przebudową kabli trakcyjnych zasilających i powrotnych w ul. Kosmonautów od przystanku „Jeleniogórska” do pętli Leśnica wraz z pętlą.

5. Przebudowa sieci trakcyjnej w obszarze wjazdu na zajezdnię Borek przy ul. Powstańców Śląskich.

Zadania w toku:

1. Kompleksowa wymiana izolatorów sekcyjnych i granicznych sieci trakcyjnej.
2. Remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Ślężna.
3. Remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Racławicka.
4. Remont kabli trakcyjnych obszaru zasilania stacji Grabiszyńska.

3. Konserwacja torów i zwrotnic tramwajowych

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku**: 20 270 tys. zł**

W 2022 roku:

Zrealizowano:

- wymianę szyn i rozjazdów – 2977 mb,
- wymianę zwrotnic tramwajowych – 21 szt.,
- wymianę napędu zwrotnicy – 5 szt.,
- rozebranie i ułożenie nawierzchni oraz jej remonty cząstkowe z mieszanek mineralno-asfaltowo-grysowych, asfaltu twardolanego, mieszanek na zimno – 193,36 m^2,
- wymianę nawierzchni z kostki kamiennej i betonowej – 517 m^2,
- wykonanie ław podszynowych z żywic – 2 151 kg,
- wymianę podkładów tramwajowych oraz poprzeczek, śrub stopowych, podkładów itp. – 14 szt.

W ramach zadań mających na celu podniesienie bezpieczeństwa w ruchu tramwajowym wykonano również:

1. Szlifowanie korekcyjne szyn w torach tramwajowych, na realizację którego wykorzystano 294 tys. zł.

2. Napawanie szyn w torach tramwajowych i rozjazdów – koszt całkowity wykonanych prac 2 381 tys. zł.

3. Regulację torów i podbijanie podkładów, na realizację której wykorzystano 787,2 tys. zł.

4. Chemiczne odchwaszczanie niezabudowanych torowisk tramwajowych oraz koszenie trawy na torowiskach zielonych – koszt całkowity wykonanych prac 262 tys. zł.

5. Bieżąca konserwacja smarownic torowych i uzupełnianie smaru – koszt całkowity 111 tys. zł.

Osiągnięto następujące efekty:

Wykonano konserwację torów i zwrotnic tramwajowych, polegającą na lokalnej naprawie torowisk - regulacji, stabilizacji szyn, wymianie szyn, iglic zwrotnic, krzyżownic tramwajowych, naprawie nawierzchni drogowej oraz czyszczeniu i konserwacji zwrotnic tramwajowych i utrzymywaniu w sprawności elektrycznych napędów mechanizmów nastawczych zwrotnic na terenie Wrocławia. Przeprowadzono naprawy sieci trakcyjnej. Wprowadzono dodatkowe elementy zieleni miejskiej w postaci zielonych torowisk i nowych nasadzeń roślinnych. Dokonano montażu smarownic, co wpłynie pozytywnie na obniżenie hałasu na pętlach i podniesienie trwałości szyn.

4. Konserwacja i utrzymanie sieci trakcyjnej

Cel zadania:

Konserwacja i utrzymanie sieci trakcyjnej ma na celu utrzymanie w pełnej sprawności technicznej elementów infrastruktury tramwajowej, takich jak: sieć trakcyjna, układy sterowania zwrotnicami tramwajowymi, układy ogrzewania zwrotnic tramwajowych, głowice kablowe z wyposażeniem towarzyszącym - linie kablowe trakcyjne na terenie gminy Wrocław. Konserwacja i utrzymanie sieci trakcyjnej prowadzona jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. jako Inwestora Zastępczego gminy Wrocław.

Wydatki poniesione z budżetu 2022 roku: **3 700 tys. zł**

Zakres konserwacji sieci trakcyjnej obejmuje:

- sieć trakcyjną: 203 158,78 mtp,
- głowice kablowe: 722 szt.
- układy ochronne przeciwporażeniowe wiaduktów kolejowych – 11 szt.
- długość linii kablowych - 354 870 mb

W ramach konserwacji sieci trakcyjnej wykonano również prace awaryjne:

- naprawa sieci ul. Opolska, ul. Podwale,
- wycinka drzew przy sieci i połączenia międzyszybowe,
- awaria kabli R4 i C12,
- awaryjna naprawa i wymiana słupów na ul. T. Kościuszki,
- awaryjna wymiana słupów na ul. W. Sikorskiego,
- awaryjna naprawa kabla N-9, F-4,
- awaryjne zabezpieczenie słupów trakcyjnych na skrzyżowaniu ul. Podwale-pl. Orląt Lwowskich,
- awaryjna naprawa kabla trakcyjnego B-3 na odcinku budowy Alei Wielkiej Wyspy,

- awaryjna naprawa kabla trakcyjnego O-8 na ul. F. D. Roosevelta-Słowiańska,
- awaryjna wymiana słupa trakcyjnego na ul. Ślężnej, ul. L. Różyckiego,
- awaryjna wycinka drzewa kolidującego z siecią trakcyjną na ul. Powstańców Śląskich.

DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPLOATACJI

GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCŁAW

REGULACJE STANÓW PRAWNYCH I KOMUNALIZACJA NIERUCHOMOŚCI GMINY WROCŁAW

Komunalizacja mienia (nabywanie i regulowanie stanu prawego nieruchomości w trybie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę
o pracownikach samorządowych, ustawy Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa):

- prowadzone postępowania – 298,

- pozostałe postępowania – 289.

Regulacja stanów prawnych nieruchomości (w tym m.in. zbywanie nieruchomości, ustalanie służebności, rozwiązywanie użytkowania wieczystego, ustanawianie tytułu prawnego po wygaśniętych użytkowaniach wieczystych, naliczanie opłat z tytułu bezumownego korzystania, itp.):

- prowadzone postępowania – 81,

- pozostałe postępowania – 66.

Realizacja roszczeń osób prawnych i fizycznych do uzyskania prawa użytkowania wieczystego i własności budynku (zgodnie z art. 200, 201, 204, 207 i 208 ustawy
o gospodarce nieruchomościami):

- prowadzone postępowania – 3,

pozostałe postępowania – 1.

Prowadzenie spraw związanych z roszczeniami rewindykacyjnymi kościołów (realizacja roszczeń związków wyznaniowych oraz innych osób na podstawie ustaw szczególnych w tym kontynuowanie postępowania ze Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP odnośnie zakończenia postępowań regulacyjnych prowadzonych przez Komisję Regulacyjną do Spraw Gmin Wyznaniowych Żydowskich):

- prowadzone postępowania – 4,

- pozostałe postępowania – 4.

Regulacja stanów prawnych nieruchomości związanych z rodzinnymi ogrodami działkowymi:

- prowadzone postępowania – 16,

- pozostałe postępowania – 11.

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie przekazania własności nieruchomości gruntowej, wchodzącej uprzednio w skład gospodarstwa rolnego (postępowania w sprawie przekazania własności nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa przekazanego Skarbowi Państwa i postępowań w sprawie przekazania własności nieruchomości objętej prawem nieodpłatnego użytkowania z tytułu przekazania gospodarstwa Skarbowi Państwa):

- prowadzone postępowania – 1,

- pozostałe postępowania – 1.

Prowadzenie postępowań w sprawie ustalenia odszkodowania za nieruchomości, które przeszły na własność gminy Wrocław w związku z wydaniem decyzji
o realizacji inwestycji drogowych (w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych):

- prowadzone postępowania – 61,

- pozostałe postępowania – 39.

Reprezentowanie gminy Wrocław w postpowaniach o zwrot wywłaszczonych nieruchomości:

- prowadzone postępowania – 20,

- pozostałe postępowania – 19.

Prowadzenie postępowań o wydanie zaświadczeń (w trybie art. 217 k.p.a.):

- prowadzone postępowania – 4,

- pozostałe postępowania – 1.

Podejmowanie czynności prowadzących do usuwania stwierdzonych rozbieżności pomiędzy zapisami w ewidencji gruntów i budynków, a wpisami w księgach wieczystych:

- prowadzone postępowania – 13,

- pozostałe postępowania – 5.

Regulowanie zapisów w księgach wieczystych (w tym zakładanie ksiąg wieczystych, dokonywanie wpisów w księgach wieczystych, itd.):

- złożone wnioski – 106.

Analiza pism organów nadzoru budowlanego i sądów administracyjnych (wydanych w toku postępowań z udziałem gminy Wrocław jako strony postępowania):

- przeanalizowane pisma – 92.

Ilość pism (z wyłączeniem korespondencji e-mail) sporządzonych w toku różnych postępowań (m. in. pisma w sprawie wyjaśnienia stanu prawnego nieruchomości, udzielenia informacji o możliwościach regulacji tytułu prawnego do nieruchomości; kierowano do różnych podmiotów wnioski o opinie lub

podjęcie określonych działań prawnych, występowano w tych sprawach do Prezydenta Wrocławia z opisem, analizą prawną i propozycją rozwiązań prawnych):

- sporządzone pisma – 853.

OPŁATY Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Dokonano **500** wypowiedzeń wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego dotyczących **94** nieruchomości gruntowych.

Dokonano z urzędu **5** zmian stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Dokonano **8** określeń stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Dokonano **4** ustaleń wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.

Dokonano **392** rozliczeń opłat rocznych należnych od osób fizycznych i prawnych,
w związku z nabyciem przez te podmioty prawa użytkowania wieczystego gruntów.

Reprezentowano gminę Wrocław przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w postępowaniach dotyczących aktualizacji opłat rocznych – **81** rozpraw.

Liczba wypowiedzeń opłaty rocznej / liczba zaktualizowanych nieruchomości w latach 2018-2022

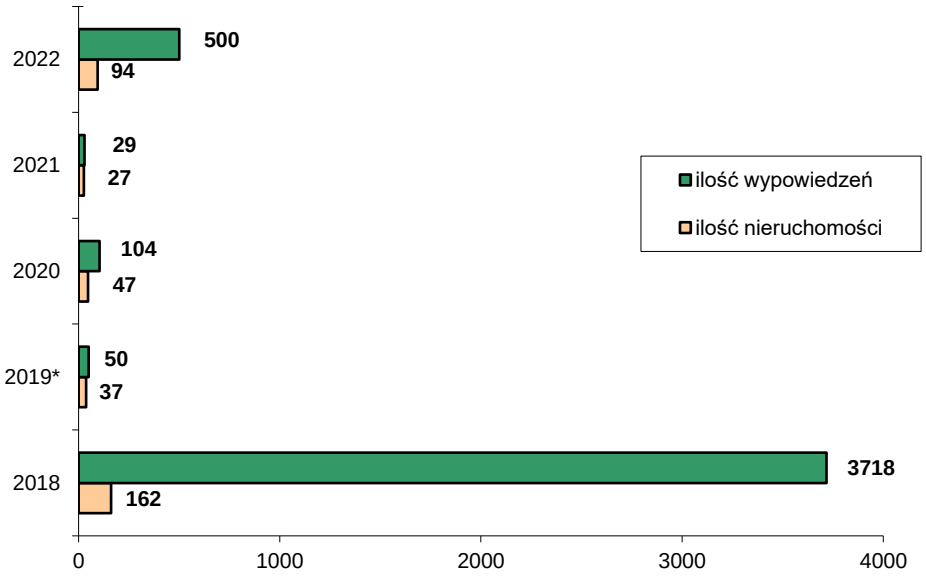

* z dniem 1 stycznia 2019 r., zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów nastąpiło przekształcenie gruntów z mocy prawa.

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego w latach 2018-2022

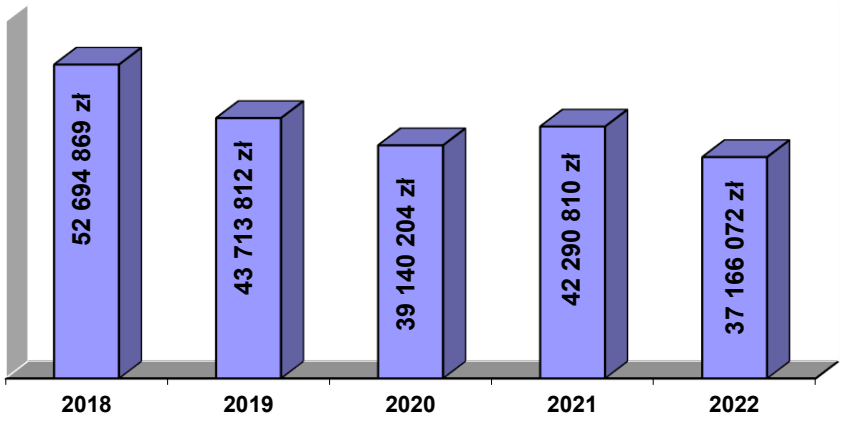

NADZÓR NAD REALIZACJĄ I PRZESTRZEGANIEM UMÓW UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Monitorowaniem objęto **727** nieruchomości.

Prowadzono **7** postępowań w sprawie zmiany terminów zagospodarowania nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.

Prowadzono **51** postępowań z urzędu o zmianę celu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Prowadzono **7** postępowań na wniosek użytkowników wieczystych o zmianę celu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2 i 2b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zawarto **78** protokołów uzgodnień w sprawie zmiany celu użytkowania wieczystego i stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego w trybie art. 73 ust. 2f ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Prowadzono **6** postępowania na wniosek użytkowników wieczystych o przedłużenie terminu użytkowania wieczystego gruntów.

Prowadzono **1** postępowanie z urzędu o ustalenie opłaty dodatkowej za niedotrzymanie terminu zagospodarowania gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

Prowadzono **1** postępowanie na wniosek użytkownika wieczystego o ujednolicenie terminów użytkowania wieczystego.

Rozpatrzono **21** wniosków użytkowników wieczystych o wydanie oświadczeń zawierających zgodę na dokonanie wpisów w księgach wieczystych.

Rozpatrzono **50** wniosków o wydanie zaświadczeń w celu wykreślenia hipoteki z księgi wieczystej.

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO W PRAWO WŁASNOŚCI NIERUCHOMOŚCI

W zakresie realizacji ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów:

- wydano **505 zaświadczeń potwierdzających przekształcenie** prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości,
- wydano **2417** zaświadczeń potwierdzających wysokość i okres wnoszenia opłaty przekształceniowej,
- wydano **2201** Informacji o opłacie jednorazowej,
- wydano **473** zaświadczenia o pomocy *de minimis* w związku z realizacją ww. ustawy.

Liczba zaświadczeń / informacji wydanych w latach 2019 – 2022

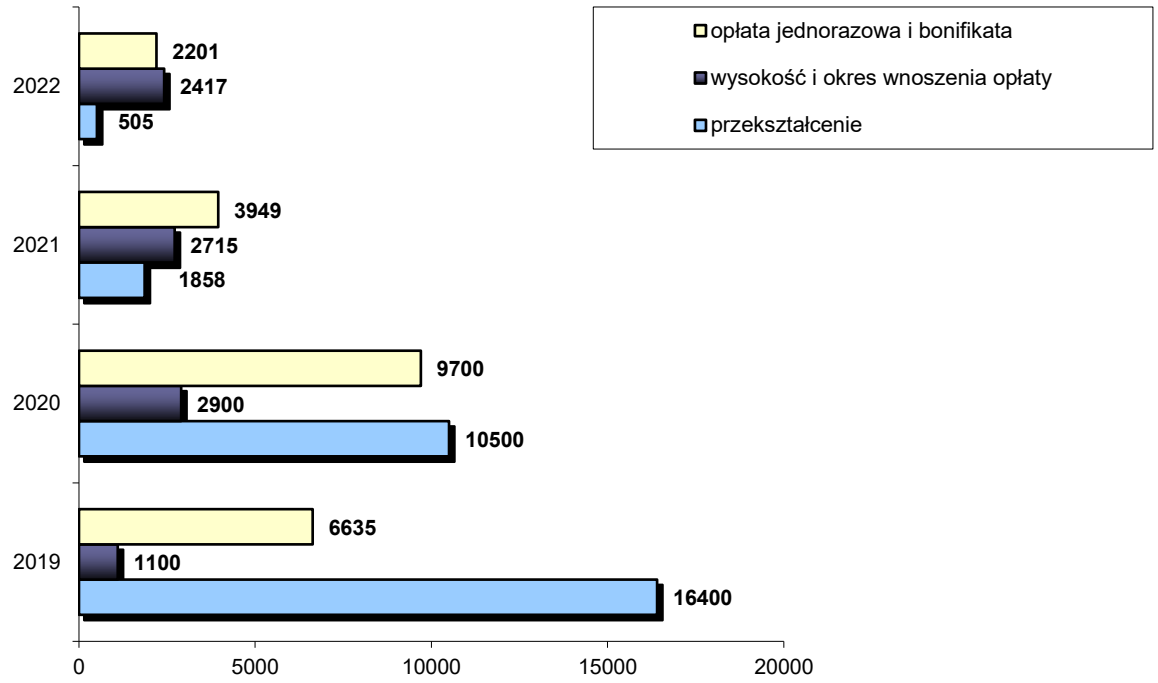

W zakresie realizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości wydano **12** decyzji, w tym **2** decyzje o przekształceniu, **7** decyzji zmieniających decyzje, **1** decyzja o zwrocie bonifikaty, **2** decyzje umarzające postępowanie.

Liczba decyzji wydanych w latach 2018 – 2022

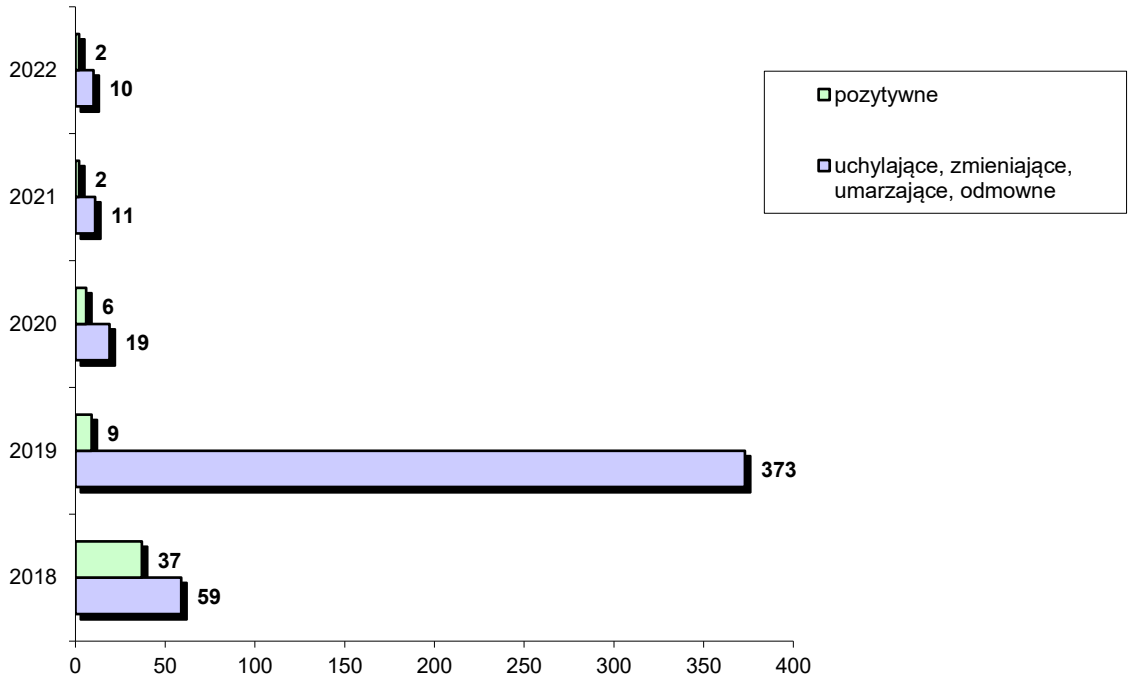

Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w latach 2018-2022

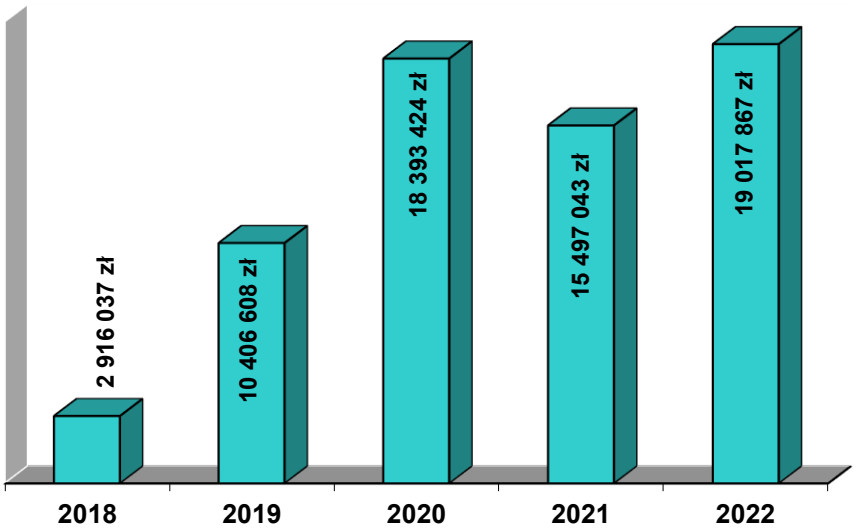

DZIERŻAWA GRUNTÓW GMINNYCH

Umowy dzierżawy gruntów gminnych zawarte w 2022 r.

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny (zł)
na cele rolne	19	0,5171	5 676,00	---
pod kioski i pawilony handlowe	17	0,4958	---	38 819,00
na grunty zabudowane	1	0,0279	---	4 500,00
pod parkingi, magazyny	6	0,7827	3 937,10	28 565,00
pod trafostacje	0	---	---	---
zieleń przydomowa, pola irygacyjne	25	0,3998	3 840,00	630,00
Inne z VAT (z czynszem m-c)	13	24,2008	---	20 310,00
Inne bez VAT (z czynszem rocznym)	1	0,0185	185,00	---
Inne z VAT (z czynszem rocznym)	8	0,3381	3 886,00	---

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny (zł)
Razem umowy dzierżawy	**90**	**26,7807**	**17 524,10**	**92 824,00**
Umowy użyczenia	8	1,3700	---	----

Ilość umów dzierżaw gruntów gminnych zawartych w latach 2018 – 2022

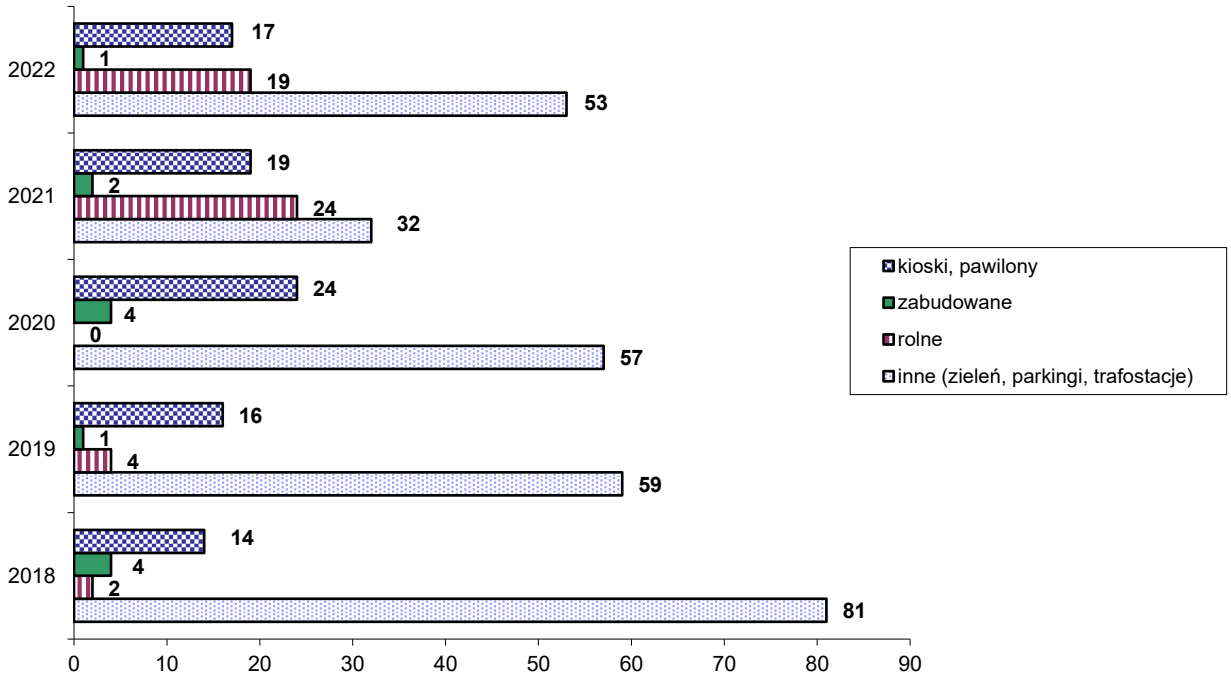

Dokonano naliczeń **opłat za korzystanie bez tytułu prawnego** z gruntów Gminy dla **53** podmiotów (12,7186 ha) na ogólną kwotę **461 083,36 zł** netto.

Sporządzono **12 protokoły czasowego udostępnienia gruntów** komunalnych (0,3621 ha) na rzecz Inwestorów realizujących uzbrojenie podziemne związane

rozbudową telekomunikacji, energetyki, gazownictwa, wodociągów, ciepłownictwa itp., oraz od zaplecza budów.

Łączna kwota naliczonych opłat z tego tytułu wyniosła **29 274,59 zł**.

Sporządzono **40 aneksów** zmieniających dzierżawioną powierzchnię, wysokość czynszu, lub przedłużające termin dzierżawy.

Sporządzono **68 protokołów zdawczo-odbiorczych,** dotyczących przekazania nieruchomości do zarządzania, do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta i Zarządu Zieleni Miejskiej.

Sporządzono **6 Zarządzeń Prezydenta** w sprawie wskazania Zarządu Zasobu Komunalnego lub innych jednostek miejskich, jako właściwych do przejęcia nieruchomości do zarządzania.

Sporządzono **148 Zarządzeń Prezydenta** w sprawie oddania nieruchomości w dzierżawę, w trybie bezprzetargowym i przetargowym.

Opracowano **132 wykazy informacyjne** (3-tygodniowych), dotyczące oddania nieruchomości w dzierżawę trybie bezprzetargowym i przetargowym.

Przeprowadzono **148 negocjacji** z dzierżawcami w zakresie szczegółowych warunków umownych jak też wysokości kwoty czynszu dzierżawnego.

Umowy dzierżawy / użyczenia gruntów gminnych na dzień 31 grudnia 2022 r.

Rodzaj umowy	**Ilość**	**Pow. [ha]**	**Czynsz roczny (zł)**	**Czynsz miesięczny (zł)**
rolne	481	89,7387	40 766,40	0,00

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny (zł)
pod kioski i pawilony handlowe	353	37,2992	8 808,00	403 827,05
parkingi, magazyny	199	55,0934	1 350,00	338 945,78
zieleń przydomowa, pola irygacyjne	547	936,2124	917 752,57	5 747,40
Razem umowy dzierżawy	**1580**	**1 118,3437**	**968 676,97**	**748 520,23**
Umowy użyczenia	39	4105,2527	**----**	**----**

USTANAWIANIE PRAW DO NIERUCHOMOŚCI

Sprzedaż lub ustanawianie prawa użytkowania wieczystego wraz z przeniesieniem własności znajdującej się na nieruchomości zabudowy oraz sporządzanie aneksów do umów: łącznie **136** spraw, zakończono **46** (w tym **9** zakończone umową), w toku pozostało **90**.

Ustanawianie tytułu prawnego do nieruchomości na rzecz jednostek organizacyjnych gminy Wrocław **w formie decyzji o oddaniu nieruchomości w trwały zarząd**:

- **decyzje** ustanawiające trwały zarząd, wygaszające trwały zarząd, zmieniające decyzje o ustanowieniu trwałego zarządu, umarzające postępowania – **26**,

- **postanowienia** wydane w toku postępowań **– 7**,

- **zawiadomienia** wydane w toku postępowania **– 48**,

- **zgody** wydane trwałym zarządcom na wynajem, dzierżawę, użyczenie części nieruchomości osobom trzecim **– 37**,

- informacje **– 34**.

Oddawanie nieruchomości stanowiących własność gminy Wrocław i gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu **w użytkowanie lub wygaszanie użytkowania**: łącznie - 11 spraw, zakończono - 7 (w tym 6 zakończonych umową ustanowienia), w toku – 4.

Prowadzenie postępowań w celu ustanowienia **służebności gruntowych i przesyłu**: łącznie - 407, zakończono - 86 (w tym 53 zakończone umową oraz 1 zakończona postanowieniem sądu), w toku pozostało 321.

Wydanych protokołów uzgodnień: **47.**

Naliczone kary: **4.**

Dochody z tytułu ustanowionych służebności w latach 2018-2022

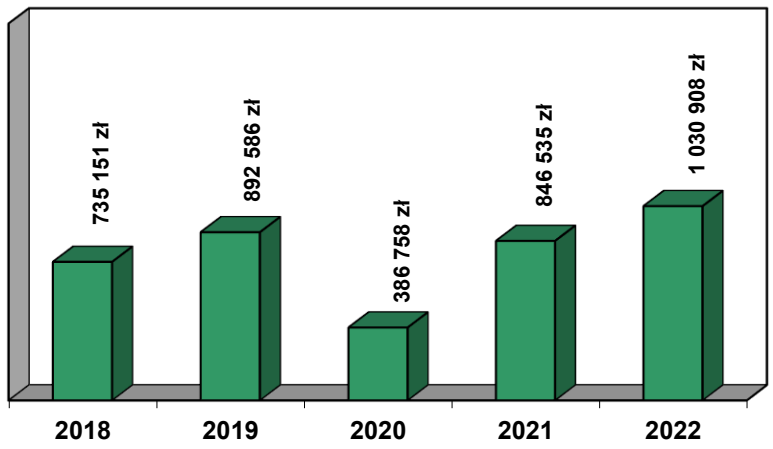

Umowy/uzgodnienia zawarte w 2022 r.

Rodzaj umowy	Ilość	Łączna kwota do zapłaty [zł]	Kwota do zapłaty w 2022r. [zł]
Sprzedaż na rzecz użytkownika wieczystego *(wykaz nieruchomości – tab. A)*	1	2 655 250,00	2 655 250,00
Sprzedaż w trybie bezprzetargowym *(wykaz nieruchomości – tab. B)*	3	64 558,97	64 558,97
Oddanie w użytkowanie wieczyste *(wykaz nieruchomości – tab. C)*	5	5 136 773,71	5 136 773,71
Użytkowanie *(wykaz nieruchomości – tab. D)*	6	22 821,00	22 821,00
Uzgodnienia lokalizacji sieci infrastruktury technicznej Kary	47 4	47 409,80 4 884,30	42 354,19 6 089,30
Służebności gruntowe	10	738 610,53	738 610,53

Służebności przesyłu	42	292 543,20	292 543,20
Ograniczone prawo rzeczowe (służebność) na rzecz gminy Wrocław	2	-246,00	-246,00
RAZEM:	**120**	**8 962 605,51**	**8 958 754,90**

tabela A

Postępowania w sprawie sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkownika wieczystego, na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami		
Lp.	Adres nieruchomości	Opłata [zł]
1	ul. Jaworska	2 655 250,00

tabela B

Postępowania w sprawie sprzedaży w trybie bezprzetargowym		
Lp.	Adres nieruchomości	Opłata [zł]
1	ul. Marszowicka	41 532,18
2	ul. Ślusarska	18 047,79
3	rejon ul. Niedziałkowskiego	4 979,00
	RAZEM:	64 558,97

tabela C

Postępowania w sprawie oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste		
Lp.	Adres nieruchomości	Opłata [zł]
1	ul. Fryderyka Pautscha 9	2 221 913,61
2	ul. Świętokrzyska 45-55	2 769 417,58
3	ul. Szczecińska	34 741,00
4	ul. Żmigrodzka	39 829,24
5	ul. Krzemieniecka	70 872,29
	RAZEM:	5 136 773,72

tabela D

Postępowania w sprawie ustanowienia prawa użytkowania

Lp.	Adres nieruchomości	Opłata [zł]
1	ul. Franklina Delano Roosevelta 18a	2 170,34
2	ul. Bp Bernarda Bogedaina 5	5 631,68
3	ul. Grabiszyńska	613,34
4	ul. Bierutowska 63	9 892,89
5	pl. Strzegomski 2a, ul. Św. Pawła	1 976,86
6	pl. Strzegomski 2	2 535,89
	RAZEM:	22 821,00

OPŁATA ADIACENCKA Z TTUŁU WZROSTU WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI WYWOŁANEJ JEJ PODZIAŁEM GEODEZYJNYM

Postępowania administracyjne w tym zakresie były prowadzone na podstawie art. 98a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity - Dz. U. z 2021 r., poz. 1899) oraz uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 września 2003 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej i uchwały
Nr XIV/329/07 z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej.

W 2022 r. przeanalizowano 316 ostatecznych decyzji Dyrektora Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu zatwierdzających podziały nieruchomości. W wyniku tej analizy wszczęto z urzędu 30 postępowań w sprawie ustalenia i pobrania opłat adiacenckich w związku ze wzrostem wartości nieruchomości wywołanym ich podziałem geodezyjnym. W 2022 r. łącznie prowadzono 142 postępowania, w wyniku czego **wydano 25 decyzji**, z których **25 stało się ostatecznych**. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

OPŁATA PLANISTYCZNA

Zasady ustalania opłaty planistycznej, określają przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, ze zm.). Opłata ta jest dochodem własnym gminy, a – zgodnie z dyspozycją

ustawową - jej wysokość nie może być wyższa niż 30% wzrostu wartości nieruchomości. Stawka procentowa opłaty jest określana w uchwałach Rady Miejskiej Wrocławia dotyczących uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W 2022 r. przeanalizowano łącznie 8 976 aktów notarialnych dotyczących zbycia nieruchomości mogących powodować naliczenie opłaty planistycznej. W wyniku tej analizy wszczęto z urzędu 17 postępowań i 3 na wniosek strony przed zbyciem nieruchomości.
W 2022 r. łącznie prowadzono 48 postępowań. Z przeprowadzonych postępowań **wydano 16 decyzji** orzekających o ustaleniu jednorazowej opłaty planistycznej. Z wydanych w 2022 r. decyzji **8 stało się ostatecznych,** od 6 rozstrzygnięć wniesiono odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

ODSZKODOWANIE W ZWIĄZKU Z OBNIŻENIEM WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI W SKUTEK UCHWALENIA PLANU MIEJSCOWEGO ALBO JEGO ZMIANĄ

W 2022 r. do Wydziału Nieruchomości Komunalnych wpłynęło 5 wniosków w sprawie wypłaty odszkodowania, w 3 przypadkach nie uwzględniono żądania strony, 2 sprawy są w toku.

Liczba wydanych decyzji w sprawie opłaty planistycznej i adiacenckiej wydanych w latach 2018 – 2022

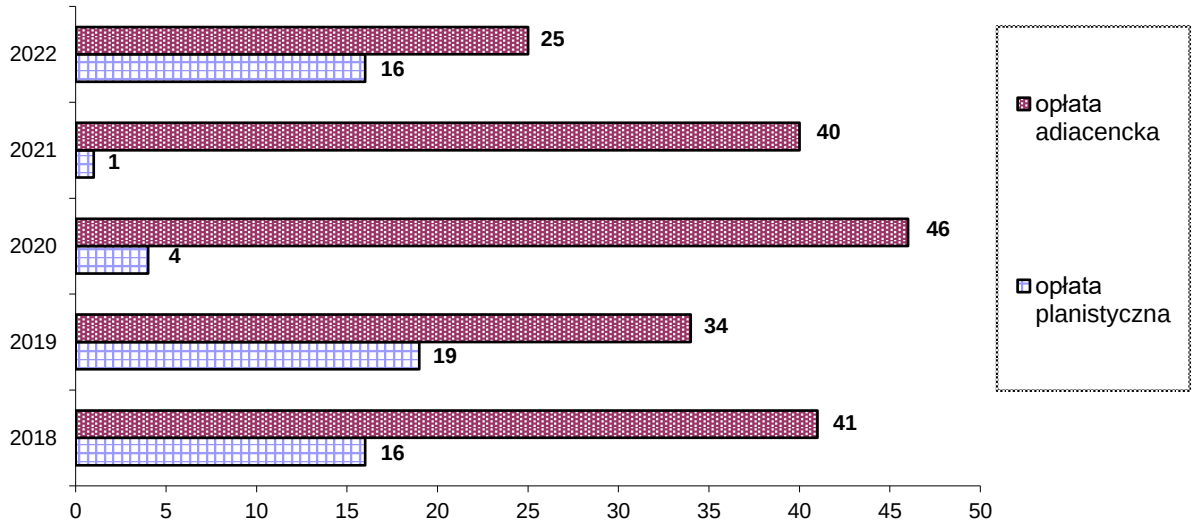

DOCHODY WYDZIAŁU NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH

W 2022r plan dochodów Wydziału Nieruchomości Komunalnych wynosił 62.505.000,00 zł. – w trakcie roku budżetowego zwiększono o 14.210.000,00 zł.

Wykonanie wynosi 103,69 % założonego planu 76.715.000,00 zł.

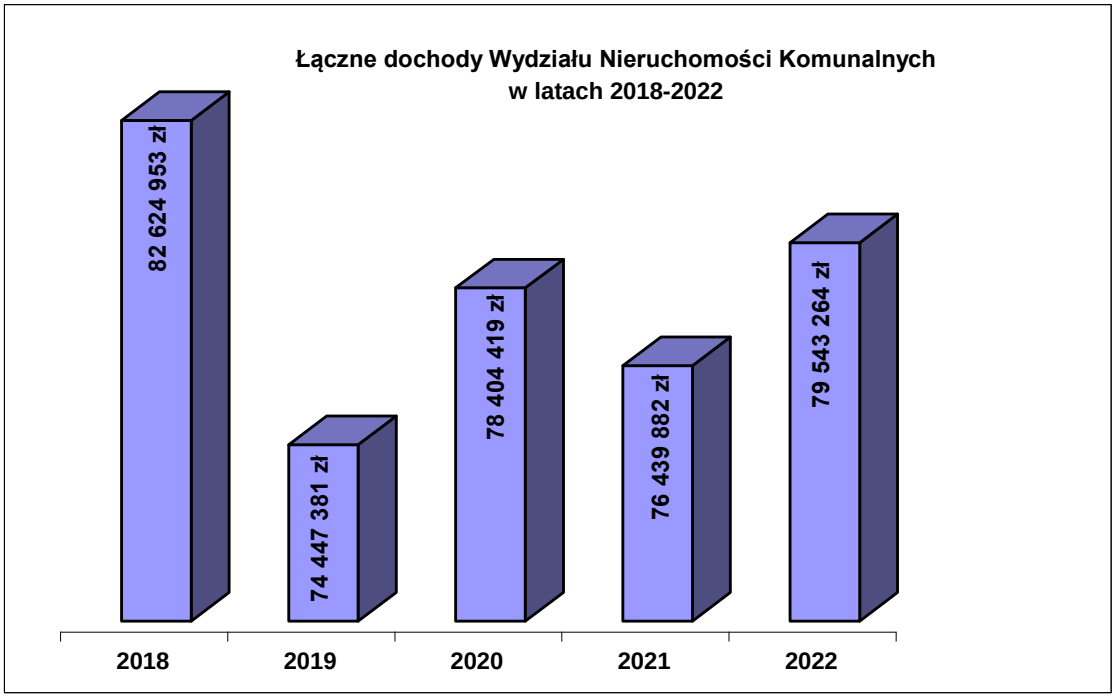

INNE DZIAŁANIA

W 2022 r. prowadzono czynności związane z realizacją **ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa**, polegające na rozpatrywaniu wniosków o świadczenie pieniężne (tzw. 40+).

Przekazano do Biura Nadzoru Komunalnego 413 wniosków zweryfikowanych i wprowadzonych do aplikacji „Ukraina".

Wprowadzono do „Elektronicznego Obiegu Faktur" 4129 wniosków w celu wypłaty świadczenia pieniężnego.

Prowadzono sprawy na podstawie prawomocnych wyroków sądowych, związane z egzekucją obowiązków o charakterze niepieniężnym w zakresie zadań realizowanych przez Wydział:

W 2022 r. **zakończono 1 postępowanie egzekucyjne** prowadzone przez komornika o wydanie nieruchomości gminie Wrocław, 1 postępowanie w toku.

Zgodnie z ustawą o dostępie do **informacji publicznej** udzielano informacji w zakresie zadań realizowanych przez Wydział:

W 2022r. do Wydziału Nieruchomości Komunalnych wpłynęło **45 wniosków**, udzielono **28 odpowiedzi** bezpośrednio wnioskodawcom, informacje dotyczące pozostałych wniosków przekazano do Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji oraz Wydziału Organizacyjnego i Kadr celem udzielenia odpowiedzi zbiorczej.

Kontynuowano realizację 15 umów z poprzednich lat na wyceny nieruchomości dla potrzeb gminy Wrocław i Skarbu Państwa. Na podstawie zawartych umów zlecono **438 operatów szacunkowych** między innymi w celu określenia wysokości pomocy *de minimis* w związku z przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Wszczęto postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na usługi szacowania nieruchomości na lata 2023-2024.

W 2022 r zawarto 6 umów w zakresie usług prawnych, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2a ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Opracowywano i wystawiano na podstawie zawartych umów faktury za: dzierżawę gruntu, wynikające z protokołów czasowego zajęcia nieruchomości, nałożonych opłat z tytułu bezumownego korzystania z gruntów Gminy. W 2022 r. wystawiono ponad 6 500 faktur VAT. W ramach realizacji ustawy o podatku VAT sporządzane są również miesięczne rejestry sprzedaży fakturowanej, korekt sprzedaży oraz rejestry zakupów.

Kontynuowano prowadzenie ewidencji ilościowo-wartościowej nieruchomości gminnych, w „Systemie Gospodarowania Nieruchomościami". W 2022 r. wprowadzano 407 spraw związanych z podziałem lub scaleniem nieruchomości, obsłużono w systemie 842 działki będące w użytkowaniu wieczystym, które na podstawie wydanych zaświadczeń przekształcono w prawo własności.

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

REGULACJA STANÓW PRAWNYCH

Prowadzono między innymi postępowania wyszczególnione poniżej z podziałem na kategorie spraw:

- o wykonywanie, ograniczanie, pozbawianie praw do nieruchomości oraz zwrot nieruchomości,
- o ustalenie odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne,
- w sprawach dotyczących trwałego zarządu,
- rzekazane do załatwienia według właściwości,
- o wydanie zaświadczeń,
- o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,

- o wydanie zezwolenia na zakładanie, przeprowadzanie i wykonywanie na nieruchomościach urządzeń technicznych ,

- o realizację roszczeń do nieruchomości.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2016 r., poz.687) – art.25e ust.1 i 10, na podstawie których Skarb Państwa nabywa nieodpłatnie z mocy prawa mienie pozostałe po wykreślonym podmiocie, którym właściciel/użytkownik wieczysty nie rozporządził, a także w związku z treścią art. 9 ust. 2a-2j ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, realizowano zadanie stwierdzania nabycia przez Skarb Państwa własności nieruchomości albo użytkowania wieczystego w drodze decyzji administracyjnej, ustalając właściwość ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

W 2022 r. prowadzono 46 postępowań w zakresie ustalania odszkodowań za przejęte lub zajęte nieruchomości i zwrotów wywłaszczonych nieruchomości.

Rozpoznano 28 wniosków o wydanie zaświadczenia w trybie art.217 ustawy kodeks postępowania administracyjnego.

Zakończone postępowania administracyjne z zakresu trwałego zarządu

Rodzaj postępowania		**Ilość**
Trwały zarząd	Ustanowienie trwałego zarządu	2
	Stwierdzenie przejścia w trwały zarząd	-
	Wygaszenie trwałego zarządu	9

Rodzaj postępowania		**Ilość**
	Odmowa wygaszenia trwałego zarządu	-
	Umorzenie postępowania	3
	Uchylenie decyzji	-
	Zmiana decyzji	-
	Udzielenie bonifikaty	2
	Aktualizacja opłaty z tytułu trwałego zarządu	-
	Zmiana stawki procentowej opłaty	-
	Przekazanie trwałego zarządu między jednostkami	-
	Odmowa wygaszenia posiadania	-
	Razem	**16**

Na wnioski jednostek organizacyjnych wyrażono zgodę na zawarcie 22 umów dzierżawy/najmu/użyczenia.

Kontynuowano postępowania z wniosków jednostek organizacyjnych o stwierdzenie wygaśnięcia prawa trwałego zarządu:

Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych – jeden wniosek obejmujący 762 działki geodezyjne – do rozpatrzenia pozostało 700,

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej – jeden wniosek obejmujący 516 działek geodezyjnych – do rozpatrzenia pozostało 15,

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – 16 wniosków obejmujących 162 działki geodezyjne.

Sprawdzano zapisy ewidencji gruntów i ksiąg wieczystych, zamawiano zaświadczenia potwierdzające stan prawny w ewidencji gruntów oraz odpisy z ksiąg wieczystych, dokonywano szczegółowej i wnikliwej analizy zgromadzonych dokumentów.

Przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności

W zakresie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w trybie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy z 2005 r., w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 r. sygn. akt K 29/13 w 2022 r. nie odnotowano wniosku o przekształcenie w tym trybie.

Jednocześnie rozpatrzono i wydano ogółem 20 decyzji zmieniających decyzję o przekształceniu w części dotyczącej sposobu uiszczenia opłaty za przekształcenie.

Ponadto w 2022 r. wydano 11 decyzji o ustaleniu odszkodowania za przejęte lub zajęte nieruchomości z przeznaczeniem na cel publiczny.

W 2022 r. wydano 1 decyzję orzekającą zwrot wywłaszczonej nieruchomości oraz 1 decyzję odmawiającą zwrotu nieruchomości wywłaszczonej spec ustawą drogową tzw. ZRID.

Pozostałe czynności

W 2022 r. wydano łącznie 69 postanowień, w tym o:

- odmowie wydania zaświadczenia,
- powołaniu biegłego,
- odmowie zawieszenia postępowania,
- sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej,
- podjęciu zawieszonego postępowania,
- zawieszeniu postępowania w sprawie przekształcenia,
- zwrocie wniosku.

Prowadzono również postępowania ze wskazania przez Wojewodę, Prezydenta Wrocławia jako organu do prowadzenia sprawy w trybie administracyjnym, o ustalenie odszkodowania za nieruchomości położone poza granicami miasta Wrocławia. Aktualnie prowadzonych jest 49 postępowań (na różnym etapie).

Uczestniczono również aktywnie w postępowaniach prowadzonych przez innego starostę, w których jako strona wskazywany jest Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta Wrocławia wykonującego zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Sprawy związane z realizacją uprawnień „zabużańskich”

Prowadzono, jak w latach ubiegłych, postępowania wyjaśniające z wniosków Wojewodów z terenu całego kraju o udzielenie informacji, czy osoby wymienione w piśmie nabyły prawo własności lub prawo użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa z zaliczeniem na poczet ceny (opłat z tytułu użytkowania wieczystego) wartości mienia nieruchomego pozostawionego poza

obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r.

W celu udzielenia wnioskowanej przez Wojewodów informacji przeprowadzana jest każdorazowo kwerenda archiwalnych dokumentów dotyczących nieruchomości położonych we Wrocławiu, które były lub są w posiadaniu osób wymienionych w piśmie: w oparciu o dane zawarte w piśmie Wojewody, dostępne rejestry i inne źródła informacji (tj.: bazę danych ewidencji gruntów i budynków, bazę danych ewidencji ludności TD ELUD, rejestr osadniczych gospodarstw rolnych, rejestr złożonych dokumentów dot. „mienia zabużańskiego", bazę aktów notarialnych, centralną bazę danych ksiąg wieczystych). Dokonywana następnie analiza dokumentów obejmuje akta Urzędu Miejskiego oraz akta ksiąg wieczystych. W sprawach skomplikowanych kierowane są pytania do Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu.

Przekazano wnioski o zarejestrowanie uprawnień do rekompensaty właściwym Wojewodom celem kontynuowania postępowania w sprawie potwierdzenia prawa do rekompensaty. Udzielano informacji osobom fizycznym dotyczącej prawa do rekompensaty za pozostawione mienie.

Ogółem wszczęto 97 postępowań wyjaśniających na wnioski Wojewodów z terenu całego kraju oraz od osób fizycznych, na które udzielono 94 odpowiedzi, 3 sprawy pozostają w toku.

ZARZADZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. nieruchomości Skarbu Państwa zarządzane były przez zarządcę – Stanisław Olszewski PUMAZ na podstawie umowy nr 1/2020 z dnia 7 września 2020 r., w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – prawo zamówień publicznych. Firma Stanisław Olszewski PUMAZ zarządzała 92 nieruchomościami, w tym: 6 nieruchomościami poza granicami miasta Wrocław, 6 nieruchomościami zabudowanymi, 12 lokalami, 67 garażami.

W ramach zadań związanych z zarządzaniem nieruchomościami podejmowano następujące czynności:

- zawarto umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla nieruchomości, w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności,

- dokonano analizy księgowo – finansowej i merytorycznej oraz przekazano do realizacji dokumentację księgowo – finansową dotyczącą zakupu mediów i usług do nieruchomości (m.in. utrzymanie czystości, naprawy i konserwacje, wywóz nieczystości stałych, remonty), prowadzono ewidencję księgową ww. dokumentów w systemie EOF – Elektroniczny Obieg Faktur UMW,

- prowadzono bieżącą korespondencję z dostawcami mediów i usług w sprawie korekt i błędnie wystawionych dokumentów finansowo – księgowych,

- sporządzono deklaracje na podatek: od nieruchomości za rok 2022 i korekty do deklaracji za rok 2021, 2020, 2019, 2018 i 2017, jak również bieżące korekty do deklaracji za rok 2022, w zależności od zmian zachodzących w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa, którym gospodaruje Prezydent Wrocławia; rolny za rok 2022,

- prowadzono postępowania w celu uregulowania tytułu prawnego do lokali mieszkalnych i użytkowych, w tym zawarcia kolejnych umów najmu z dotychczasowymi najemcami,

- zawarto umowy na usługi utrzymania czystości i przeprowadzenie obowiązkowych przeglądów budowlanych w budynkach, w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności,

- na dzień 31 grudnia 2022 r. umowami najmu objętych było 27 lokali mieszkalnych, jeden garaż oraz 2 lokale użytkowe, w tym zawarto 1 nową umowę na czas nieoznaczony,

- sporządzono sprawozdanie z gospodarowania zasobem na dzień 31 grudnia 2021 r. dla Wojewody Dolnośląskiego,

- sporządzono wykaz do Krajowego Zasobu Nieruchomości ze stanem zasobu na dzień 31 grudnia 2021 r. - wygenerowano dane dla 2601 nieruchomości - uzupełniono informacje w 60 kolumnach zestawienia,

- prowadzono i generowano raporty dotyczące oceny ryzyka w systemie e-risk,

- prowadzono czynności związane z rozpatrzeniem wniosków inwestorów o wydanie zgody na czasowe zajęcie nieruchomości Skarbu Państwa pod inwestycje liniowe i organizacje placów budowy: sporządzono 10 protokołów uzgodnień, sporządzono 21 protokołów zdawczo – odbiorczych,

- w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. prowadzono 46 umów dzierżawy nieruchomości, w tym 2 nowe umowy dzierżawy.

Zrealizowane remonty w budynkach Skarbu Państwa

W 2022 r. wykonano prace remontowo - konserwacyjne:

- w budynkach przy ul. Gen. I. Połbina 1C, 1D-H wykonano prace na łączną kwotę
  29 116,07 zł, w tym:

  - montaż stolarki okiennej w lokalu przy ul.Połbina 1G/3,

  - awaryjne otwieranie i zabezpieczenie mieszkania,

  - uzupełnienie lamp sodowych na podwórkach,

  - zamknięcie szachtu po awarii, czyszczenie zaworów ciepłej wody, wymiana odpowietrznika grzejnikowego przy ul. Połbina 1C,

  - wymiana wyłazów dachowych i okien dachowych wraz z dodatkowymi pracami dekarskimi,

  - regulacja drzwi wejściowych, naprawa okuć i samozamykaczy,

- usunięcie przecieku z wymianą pękniętej rury, wymiana zaworów przeciekających,
- mycie klatki schodowej po pożarze przy ul. Gen. I. Połbina 1F,

- w budynku przy ul. Podwale 76/77 i Krasińskiego 29a wykonano prace na łączną kwotę 12 119,73 zł, w tym:
  - wymiana uszkodzonych szyb świetlika,
  - wykonanie i montaż tablic ostrzegawczych,
  - uszczelnienie balkonu od południowej strony, malowanie pomieszczenia,
  - czyszczenie rynien,
  - uszczelnienie wentylacji,
- w budynku przy ul. Milickiej 12 wykonano prace na łączną kwotę 2 964,54, w tym:
  - naprawa schodów zewnętrznych z malowaniem balustrady,
  - naprawa ogrodzenia,
- na terenie kompleksu garaży przy ul. Braterskiej wykonano prace konserwacyjne, sprzątanie terenu i wywóz gabarytów – 4 500 zł,
- w obiektach przy ul. 3 Maja 16c i 16d w Oławie
  - wykonano naprawę ogrodzenia i furtki.

W związku z istniejącym w 2022 r. stanem zagrożenia epidemicznego oraz wysokim ryzykiem zakażenia koronawirusem w budynkach Skarbu Państwa wykonywano dezynfekcję.

Zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa

Rok 2022 jest pierwszym rokiem, w którym nie zarejestrowano do wykonania zadań realizujących postanowienia ustawy z dnia 7 września 2007 r. o ujawnianiu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1460), skutkujących składaniem wniosków do sądu wieczystoksięgowego o założenie ksiąg wieczystych z wpisem własności Skarbu Państwa dla nieruchomości stanowiących zasób Skarbu Państwa, którym gospodaruje Prezydent jako wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, dla których dotąd nie była prowadzona księga wieczysta. W stosunku do nieruchomości przechodzących na własność Skarbu Państwa w wyniku toczących się postępowań administracyjnych przyjęto praktykę dołączania ich, w miarę możliwości, do już istniejących ksiąg wieczystych. W 2022 r. w **20** księgach wieczystych dokonano wpisów. Rozpatrzono 30 wniosków w wyniku czego wyrażono zgody na dokonanie wpisu przez użytkownika wieczystego, w trybie art. 21 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Realizowano również zadania dotyczące badania stanów prawnych nieruchomości na podstawie wpisów w księgach wieczystych, uzyskiwano odpisy z ksiąg wieczystych dokumentujące stan prawny nieruchomości w prowadzonych w Wydziale Nieruchomości Skarbu Państwa postępowaniach administracyjnych.

Pozostałe czynności

Kontynuowano prowadzenie rejestru nieruchomości przekazanych darowizną na realizację celów publicznych oraz darowizn dokonywanych pomiędzy Skarbem Państwa a jednostkami samorządu terytorialnego. Monitorowano sposób realizacji celów darowizny określonych w umowach.

Zakończono postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności umowy darowizny nieruchomości położonej przy ulicy Sienkiewicza 108-110, z uwagi na sformułowany w umowie cel darowizny, w sposób budzący wątpliwości co do zgodności z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Skarb Państwa w tym postępowaniu reprezentuje Prokuratoria Generalna w Warszawie, która skierowała sprawę do postępowania sądowego. Sprawa została zakończona

prawomocnym wyrokiem z 8.12.2021 r. sygn akt V ACa 537/21 wydanym na korzyść Skarbu Państwa.

Prowadzono między innymi postępowania wyszczególnione poniżej:

- postępowania z zakresu wiedzy o nieruchomościach i jej aktualizacji,
- postępowania o sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym oraz w trybie bezprzetargowym,
- postępowania w sprawach przekazania nieruchomości do korzystania, w tym dzierżawę lub najem, użyczenie,
- postępowania o zezwolenie na czasowe zajęcie nieruchomości,
- postępowania o zniesienie współwłasności,
- postępowania w przedmiocie przejęcia nieruchomości przez Skarb Państwa,
- postępowania dotyczące wyjaśnienia, interpretacji, opinii, aktów prawnych, o udzielenie informacji publicznej,
- postępowania w sprawie służebności gruntowych.

Nowe zadania

Ustalano odszkodowania w trybie rokowań za nieruchomości przejęte przez Skarb Państwa pod drogi krajowe w trybie art.98 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w wyniku podziału dokonanego na wniosek właściciela/użytkownika wieczystego. W roku 2022 prowadzono **8** takich postępowań, uwzględniających zarówno uznanie odszkodowań dla Skarbu państwa, jak i ich wypłatę na rzecz gminy Wrocław. W odrębnym trybie procedowane są sprawy odszkodowań za nieruchomości przejęte pod drogi na podstawie decyzji zezwalającej na realizację inwestycji drogowej (ZRID).

W związku z uchwaleniem i wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 15 września 2017 r. w sprawie wykazu nieruchomości przekazywanego Krajowemu Zasobowi Nieruchomości, sporządzany jest i przekazywany do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa wykaz nieruchomości stanowiących zasób Skarbu Państwa bez względu na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wersją wykazu stanowiąca załącznik nr 1 do powołanego wyżej rozporządzenia. W wyniku przekazania rocznego sprawozdania do Krajowego Zasobu Nieruchomości, w 2022 r. przygotowano **2** protokoły przekazania nieruchomości na terenie Wrocławia do KZN.

Po wejściu w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. zmiany do ustawy z 20 sierpnia 1997 r. – przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, katalog zadań został rozszerzony o wszelkie czynności związane z przejmowaniem do zasobu, którym gospodaruje Prezydent Wrocławia wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, nieruchomości po podmiotach, które nie dopełniły obowiązku złożenia wniosku o wpis do rejestru i zostały uznane z dniem 1 stycznia 2016 r. za wykreślone z KRS. W wyniku decyzji wydawanych przez starostów właściwych ze względu na położenie nieruchomości, do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa we Wrocławiu trafiło **6** nieruchomości położonych poza terenem Miasta, stanowiących majątek podmiotów wykreślonych z KRS, które ostatnią siedzibę miały we Wrocławiu. Nieruchomości te wymagały:

- objęcia zarządem,

- zabezpieczenia przed wtargnięciem osób trzecich,

- ustalenia wysokości zobowiązań z tytułu podatków i opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego,

- regulacji wieczysto księgowej, w działach II i III księgi wieczystej,

- podjęcia działań zmierzających do zaspokojenia wierzytelności zgłoszonej wobec Skarbu Państwa jako dłużnika rzeczowego, w ustawowym terminie 1 roku od nabycia mienia po podmiocie wykreślonym z KRS.

W roku 2022 oczekiwane rezultaty przyniosły działania Wydziału Nieruchomości Skarbu Państwa w zakresie inicjatywy legislacyjnej mającej doprowadzić do wprowadzenia oczekiwanych zmian w ustawie, usprawniającej protokolarne przekazywanie tzw. nieruchomości poKRS-owych między starostami, w wyniku którego finalnie nieruchomości te miały znaleźć się w zasobach starostw, na terenie których faktycznie się one znajdują. Oczekiwana nowelizacja weszła w życie z dniem 10 listopada 2022 r. i skutkuje sukcesywnym przygotowaniem protokołów zdawczo – odbiorczych, pozwalających na przekazanie przedmiotowych nieruchomości do zasobu Skarbu Państwa starosty, na terenie którego są one położone.

Umowy dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa zawarte w 2022 r.

Rodzaj zawartych umów		Ilość
akty notarialne	Sprzedaż prawa własności	32
	Umowa ustanowienia prawa użytkowania wieczystego	x
	Umowa zrównania terminów użytkowania wieczystego	x
	Ustanowienie służebności gruntowej/przesyłu	5
	Umowa zamiany	x

Rodzaj zawartych umów		Ilość
	Umowa darowizny	x
	Inne	x
	Umowa użytkowania	x
	Razem	37
Zwykła forma pisemna	Dzierżawa gruntu	2
	Umowa najmu	2
	Umowa użyczenia	3
	Czasowe zajęcie gruntu	10
	Obciążenie z tytułu bezumownego korzystania z gruntu	12
	Razem	29

Kontynuowano przygotowanie nieruchomości Skarbu Państwa do zbycia w trybie bezprzetargowym oraz przetargowym.

Zawarto 11 umów notarialnych na łączną kwotę: **4 507 727,00 zł.**

OPŁATY ZA UŻYTKOWANIE WIECZYSTE

Prace związane z użytkowaniem wieczystym zdominowane zostały przez kontynuowanie procesu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów na mocy ustawy z dnia 2018 r.

Najbardziej czasochłonnym zajęciem było przesyłanie do mieszkańców informacji o wysokości opłaty jednorazowej, będącej odpowiedzią na składane zgłoszenia. Ogółem wpłynęło prawie **31 000** wniosków o udzielenie bonifikaty z tytułu przekształcenia.

W 2 670 przypadkach sprawdzono uprawnienie wnioskujących do udzielenia bonifikaty w wysokości 90% wynikającej z Zarządzenia nr 54 z dnia 20 lutego 2019 r. Wojewody Dolnośląskiego.

Na podstawie art.7 ust.1, ust.6c w zw. z art.7 ust.6a oraz art. 14 ustawy z 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów wydano **100** zaświadczeń o wysokości udzielonej pomocy de minimis.

Do 72 wnioskujących wysłano informację wysokości opłaty zgodną z bonifikatami ustawowymi.

Do końca roku zrealizowano około **90%** wniosków.

W 2022 r. wydano **13** zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na podstawie ww. ustawy. Aż **12** z nich zostało wydanych na wniosek deweloperów, realizujących nowe inwestycje mieszkaniowe na gruntach Skarbu Państwa. Na przekształconych gruntach wybudowano budynki wielomieszkaniowe z garażami podziemnymi, gdzie liczba lokali waha się od 50 do nawet 250. Do każdego z nowych właścicieli lokali mieszkalnych i miejsc postojowych konieczne jest przesłanie informacji o wysokości opłaty rocznej za przekształcenie lub informacji o opłacie jednorazowej.

Kontynuowano czynności związane z dotychczasowymi zadaniami, a w szczególności obsługę klienta w sprawach indywidualnych. Oprócz kilku tysięcy rozmów telefonicznych, udzielono wielu wyjaśnień drogą mailową, co znacznie ograniczyło koszty pośrednie Urzędu, np.: opłaty za wysyłkę korespondencji, koszty materiałów biurowych.

W 2022 r. wysłano do 94 podmiotów (osób fizycznych i prawnych) oferty nowej wysokości opłaty rocznej w stosunku do 88 nieruchomości wieczystoksięgowych.

Zaplanowany wzrost opłat powinien wynieść: **13 381 515,00 zł.**

W sprawach dotyczących aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego: przekazano akta **42** użytkowników wieczystych do rozpatrzenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w związku ze złożonymi wnioskami, że aktualizacje są nieuzasadnione lub uzasadnione w innej wysokości; uczestniczono w **35** rozprawach przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym we Wrocławiu w sprawach dotyczących aktualizacji opłat z tytułu użytkowania i współużytkowania wieczystego; dokonano analizy **19** operatów szacunkowych sporządzonych w postępowaniach sądowych, dotyczących aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego, toczących się w sprawach z lat ubiegłych.

Przeprowadzono 35 postępowań, których wynikiem była zmiana stawki procentowej opłaty rocznej, dostosowując jej wysokość zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami do aktualnego sposobu korzystania: wykonano **41** wizji w terenie, z czego 9 było przeprowadzonych w toku postępowań sądowych z udziałem biegłych sądowych, pozostałe były przeprowadzone w ramach sprawowania nadzoru nad sposobem korzystania z nieruchomości. Kontynuowano współpracę z Prokuratorią Generalną Rzeczpospolitej Polskiej przy postępowaniach prowadzonych w ramach wykonywanego przez Prokuratorię obowiązkowego zastępstwa procesowego w sprawach, gdzie wartość przedmiotu sporu przekracza 75 000,00 zł.

Przesłano **798** informacji o wysokości opłat za użytkowanie i współużytkowanie wieczyste, w tym: opłat wynikających z nabycia udziału w gruncie od dewelopera, opłat dla osób prawnych, których ewidencja prowadzona jest w programie KSAT moduł SGN, opłat dla osób fizycznych w przypadku nabycia lub

zmiany wysokości nabytego udziału, których ewidencja jest prowadzona w programie KSAT moduł GMK.

Rozpatrywano wnioski o ulgi i bonifikaty od opłat z tytułu użytkowania wieczystego oraz własności w przypadku nieruchomości przekształconych. Sprawy o udzielenie ulg, prowadzone z wniosków użytkowników wieczystych lub właścicieli lokali, są prowadzone na podstawie art. 71 ust.4 ustawy o gospodarce nieruchomościami i art. 12a u.g.n.

Wnioski w spłacie zobowiązań z tytułu użytkowania wieczystego: wpłynęło **19** wniosków o odroczenie terminu płatności opłatyw trybie art. 71 ust.4 u.g.n., zostały one załatwione w następujący sposób: wszystkie wnioski zostały zakwalifikowane do dalszego procedowania. Z uwagi na niedotrzymanie terminu wyznaczonego w toku postepowania prowadzonego w trybie art. 71 ust. 4 u.g.n., cofnięto zgodę na zmianę terminu płatności dla 2 podmiotów. Wobec niedotrzymania warunków przez wnioskodawców zażądano natychmiastowej zapłaty łącznej kwoty 364 665,60 zł plus odsetki ustawowe.

W tych przypadkach wydano stosowne informacje oraz skorygowano zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis.

W 23 wystąpieniach o ulgi, jako podstawa do wszczęcia postępowania, wskazany został art. 12a u.g.n.

Skierowano do Wojewody Dolnośląskiego 10 wniosków o zawarcie ugody. Wystąpienia zawierały szczegółową analizę sytuacji ekonomicznej wnioskującego. Były one oparte na przedkładanych przez wnioskodawców dokumentach oraz materiałach pozyskanych przez pracownika w trakcie procedowania wniosków. Przede wszystkim analiza kondycji finansowej podmiotów oraz próba rzetelnej oceny zdolności kredytowej (raiting), były przesłankami do wystąpienia o zgodę Prezydenta Wrocławia na przesłanie do Wojewody Dolnośląskiego konkretnej rekomendacji.

W 1 sprawie wystąpiono o odroczenie terminu, w 9 o rozłożenie zaległości na raty.

W jednym przypadku przesłano rekomendację niezgodną z wolą wnioskującego, tj.: odmówiono udzielenia ulgi.

Wojewoda nie poparł stanowiska Prezydenta Wrocławia w 3 przypadkach. W 1 sprawie wyraził zgodę na odroczenie, a w 5 na rozłożenie zaległości na raty. Jeden wniosek oczekuje na rozpatrzenie.

Skutki finansowe kształtują się następująco: udzielona ulga dotyczy kwoty 997 000,04 zł (należność główna plus odsetki). Saldo na 31 grudnia 2022 r. wynosi 937 292,51 zł.

Do prowadzonych postępowań wystawiono 26 „Zaświadczeń de minimis", potwierdzających uzyskaną przez przedsiębiorców pomoc zgodną z przepisami unijnymi.

Przygotowano dokumenty **2720** kontrahentów w sprawach o zapłatę należności kierowanych do Sądu.

W 2022 r. skorzystano z pomocy osób zatrudnionych na mocy porozumienia Urzędu Miejskiego z Powiatowym Urzędem Pracy do prostych czasochłonnych prac biurowych.

GOSPODAROWANIE MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

[Wydział Lokali Mieszkalnych]

W 2022 r. gospodarowanie komunalnym zasobem lokali mieszkalnych realizowano jako zadanie własne Gminy z uwzględnieniem przepisów uchwały nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Wrocław na lata 2020 – 2025" oraz uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław.

POLITYKA GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY

W roku 2022 r. znowelizowano przepisy prawa miejscowego w zakresie polityki mieszkaniowej:

Uchwałą nr LI/1326/22 z dnia 24 marca 2022 r. Rady Miejskiej Wrocławia zmieniono uchwałę nr XV/420/19 z dnia 21 listopada 2019 r. Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020 - 2025", w zakresie regulacji dotyczących sprzedaży lokali komunalnych, wydłużenia do dnia 31 grudnia 2023 r. zwolnienia z obowiązku uiszczania czynszu najemców, którzy we własnym zakresie i za zgodą gminy Wrocław dokonali trwałej zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na niskoemisyjny system ogrzewania. Ponadto rozszerzono katalog osób uprawnionych do skorzystania ze zwolnienia z uiszczania czynszu, o najemców lub przyszłych najemców, którzy wymienią system ogrzewania na niskoemisyjny w związku z wykonywaniem na własny koszt remontu lokalu, w tym również w ramach wykwaterowania lub zamiany. Zmieniono również przepis dotyczący obniżania stawki bazowej czynszu ze względu na brak w lokalu ogrzewania z sieci miejskiej albo kotłowni lokalnej oraz brak ciepłej wody dostarczanej z zewnątrz, w przypadku gdy lokator nie podejmie współpracy z gminą Wrocław w celu zmiany systemu ogrzewania lokalu na system niskoemisyjny. 26 maja 2022 r. Rada Miejska Wrocławia wydała obwieszczenie w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XV/420/19 z dnia 21 listopada 2019 r. Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020 - 2025".

W związku z zawarciem w 2021 r. przez gminę Wrocław jednej z dwóch umów o współpracy z Towarzystwem Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o., dotyczących inwestycji Leśnica IX w dniu 23 czerwca 2022 r. Rada Miejska Wrocławia przyjęła uchwałę nr LIV/1473/22 w sprawie „Zasad przeprowadzenia naboru wniosków o zawarcie umowy najmu, w tym określenia kryteriów pierwszeństwa, zasad przeprowadzania oceny punktowej oraz maksymalnej wysokości dochodu dla lokali mieszkalnych położonych w inwestycji Leśnica IX we Wrocławiu budowanych z wykorzystaniem finansowania zwrotnego i wsparcia

z Funduszu Dopłat". Przyjęcie ww. uchwały ma m.in. na celu stworzenie najemcom lokali w ww. inwestycji możliwości skorzystania z dopłat do czynszu najmu ze środków Funduszu Dopłat. W dniu 18 października 2022 r. wydano zarządzenie nr 8746/22 Prezydenta Wrocławia w sprawie wykonania umowy o współpracy z dnia 2 grudnia 2021 r. w zakresie naboru wniosków i wskazania przyszłych najemców 201 mieszkań w inwestycji Leśnica IX we Wrocławiu. W okresie od 31 października 2022 r. do 30 listopada 2022 r. w ramach realizacji prawa gminy Wrocław do wskazywania najemców przeprowadzono nabór wniosków o najem ww. mieszkań i opracowano obejmującą 79 pozycji listę przyszłych najemców, którą w dniu 14 grudnia 2022 r., przekazano inwestorowi, tj. TBS Wrocław Sp. z o. o.

Ponadto korzystając z możliwości stworzonych zmianami wprowadzonymi do ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych, zawarto z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneksy do dwóch umów z 2021 r. o udzielenie finansowego wsparcia, w wyniku czego pozyskano dodatkowo kwoty 5 620 427,28 zł oraz 4 282 182,36 zł z przeznaczeniem na pokrycie części kosztów przedsięwzięcia polegającego na finansowym udziale Gminy w budowie dwunastu budynków mieszkalnych w ramach inwestycji TBS Wrocław Sp. z o.o. - Leśnica IX.

Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 8440/22 z dnia 22 sierpnia 2022 r. dokonano zmiany Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr 1820/19 z dnia 3 października 2019 r. dotyczącego naboru wniosków kandydatów na przyszłych najemców mieszkań przy ul. K. Bieńkowskiego 22 i ul. T. Brzozy 25 na osiedlu Nowe Żerniki we Wrocławiu. Wprowadzoną zmianą określono zasady wskazywania osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu w przypadku zwolnienia lokalu przez dotychczasowego najemcę.

Realizując program Prezydenta Wrocławia:

- kontynuowano realizację zamian gminnych lokali mieszkalnych, w tym cieszące się zainteresowaniem zamiany pozwalające na uzyskanie lokalu większego, w zamian za dotychczas zajmowany, pod warunkiem wykonania jego remontu we własnym zakresie i na własny koszt;

- w ramach kontynuacji współpracy z TBS Wrocław sp. z o.o. przeprowadzono opisany powyżej nabór najemców lokali w inwestycji Leśnica IX;

- w ramach realizacji listy osób z którymi może być zawarta umowa najmu lokalu do remontu na koszt własny przyszłego najemcy zadysponowano ponad 280 wolnych lokali gminnych;

- wydłużono okres w jakim najemcy, którzy dokonają zmiany systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na system niskoemisyjny, mogą skorzystać ze zwolnienia
  z obowiązku uiszczania czynszu;

- rozpoczęto prace nad projektem zmian do uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław
  m.in. w zakresie punktacji przyznawanej przy ocenie wniosków mieszkaniowych z uwagi na sytuację życiową i szczególne potrzeby wnioskodawców, takie jak: niepełnosprawność, pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnych formach pieczy zastępczej czy pokrzywdzenie przemocą w rodzinie.

REALIZACJA WNIOSKÓW MIESZKANIOWYCH

W 2022 r. wpłynęło **2370** wniosków o najem lokalu mieszkalnego, w tym:

- **1107** z tytułu prowadzonych postępowań dotyczących lokali zamieszkałych,

- **948** o najem lokalu przez osoby nie posiadające mieszkań, a ubiegające się o najem socjalny lokalu, lokal z najmem na czas nieoznaczony bądź do remontu,

- **208** dotyczących przydzielenia lokalu zamiennego (z tytułu wykwaterowania bądź zamiany „z urzędu”),

- **107** o najem lokalu mieszkalnego w inwestycji Leśnica IX realizowanej przez TBS Wrocław Sp. z o.o.

Liczba wniosków, które wpłynęły w latach ubiegłych wyniosła:

- **3121** w 2019 r.,
- **2278** w 2020 r.,
- **2738** w 2021 r.

W 2022 r. prowadzono postępowania:

- dotyczące lokali zamieszkałych, w tym:
    - likwidacja lokali wspólnie użytkowanych,
    - przywrócenie tytułu prawnego po spłacie zadłużenia,
    - wydanie tytułu prawnego do lokalu po zgonie dotychczasowego najemcy,
    - wydanie tytułu prawnego po wyprowadzeniu się dotychczasowego najemcy,
    - zmiana powierzchni i struktury lokalu (modernizacje i przebudowy, inwentaryzacje, korekty),
    - zamiana lokali między kontrahentami,
    - przedłużenie umowy o najem socjalny dotychczas zajmowanego lokalu i regulowanie sytuacji prawnej lokali zajmowanych uprzednio w ramach najmu socjalnego,
    - adaptacje;
- dotyczące najmu lokalu na zasadach ogólnych, w tym:
    - najmu lokalu po wykonanym remoncie na koszt własny,
    - najmu lokalu na czas nieoznaczony – realizacja listy,
    - najmu socjalnego lokalu – w tym realizacja list,

- najmu socjalnego lokalu i tymczasowego pomieszczenia w wyniku orzeczenia sądowego;

- dotyczące zamiany dotychczas zajmowanego lokalu, w tym:

  - wykwaterowania,

  - zamiany „z urzędu”.

W wyniku powyższych postępowań zakończono łącznie **1726** spraw.

Skierowano łącznie **381** spraw do Zespołu Radców Prawnych oraz właściwych zarządców dotyczących wystąpienia na drogę postępowania sądowego w odniesieniu do spraw prowadzonych przez Wydział.

Przygotowano **21** projektów zarządzeń Prezydenta Wrocławia.

GOSPODAROWANIE WOLNYMI LOKALAMI MIESZKALNYMI

W 2022 r. dysponowano **1890** lokalami mieszkalnymi **pochodzącymi** z tzw. „ruchu ludności”.

Zagospodarowano **1367** lokali mieszkalnych pochodzących z tzw. „ruchu ludności”.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na kolejny rok w dyspozycji Wydziału Lokali Mieszkalnych pozostały **523** lokale mieszkalne, w tym:

- **126** niesamodzielnych, w stosunku do których prowadzone są postępowania zmierzające do uregulowania sytuacji prawnej;

- **83** posiadające wady techniczne:

  - ze względu na konieczność podziału na dwie samodzielne jednostki mieszkaniowe,

  - konieczność remontu stropu,

- zmianę przeznaczenia na lokal niemieszkalny,

- inne usterki dyskwalifikujące lokal.

Uwzględniając powyższe Wydział Lokali Mieszkalnych dysponuje **314** mieszkaniami
z czego:

- **123** przeznaczono na realizację listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy;

- **53** przeznaczono na realizację listy osób uprawnionych do otrzymania lokalu objętego najmem socjalnym;

- **138** przeznaczonych jest na realizację pozostałych zadań Wydziału, w szczególności wykwaterowań, zamian i realizacji wyroków eksmisyjnych.

Wolne lokale	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Ogółem w dyspozycji	2039	1802	1910	1890
Zagospodarowano	1521	1293	1334	1367
Pozostało na kolejny rok	518	509	576	523

Lokale będące w dyspozycji pozostają w ciągłym obrocie i są na bieżąco wskazywane przyszłym najemcom oraz gminnym jednostkom organizacyjnym

takim jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu, na potrzeby związane z realizacją ich zadań.

Podejmowane działania zmierzają do zadysponowania jak największej liczby wolnych lokali mieszkalnych. Jednak przebieg tego procesu jest utrudniony z uwagi na zły stan techniczny tych lokali, które w większości są zdewastowane, usytuowane na wysokich kondygnacjach (bez wind), w budynkach położonych w mało atrakcyjnych rejonach miasta. Efektem tego jest wielokrotność ich wskazywania w sytuacji odmowy przyjęcia przez przyszłego najemcę.

Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż środki finansowe niezbędne na wykonanie w wolnych lokalach remontu są ograniczone a procedura związana z wyłonieniem wykonawcy remontu długotrwała.

Należy zaznaczyć, że obecnie Wydział Lokali Mieszkalnych korzysta z **287** mieszkań należących do Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław spółka z o.o. W powyższej liczbie zawiera się **57** lokali zlokalizowanych na osiedlu Nowe Żerniki, objętych programem mieszkań dla seniorów.

Realizując zapisy Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020 – 2025 dotyczące prywatyzacji mieszkań komunalnych - przekazano **111** lokali celem wprowadzenia ich do obrotu cywilnoprawnego, w tym **40** lokali o powierzchni powyżej 80 m^2. Ponadto przekazano **19** budynków w całości przeznaczonych do obrotu cywilnoprawnego.

Ponadto:

- przekazano **3** lokale Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej we Wrocławiu;

- przekazano **5** lokali dla repatriantów realizując uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w tym przedmiocie;

- wydano **5** pism kierujących repatriantów do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego (realizacja uchwał z lat poprzednich).

LOKALE OBJĘTE NAJMEM SOCJALNYM I TYMCZASOWE POMIESZCZENIA

Na dzień 31 grudnia 2022 r. **571** lokali było objętych umową najmu socjalnego. O statusie lokalu jako objętego najmem socjalnym stanowi rodzaj zawartej i obowiązującej umowy.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. zasób pomieszczeń tymczasowych wynosił **98** pomieszczeń.

WYROKI EKSMISYJNE

Zrealizowano **75** wyroków z powództwa podmiotów innych niż gmina Wrocław (spółdzielnie mieszkaniowe, instytucje oraz osoby fizyczne), z czego:

- **48** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
- **19** wskutek odstąpienia wierzycieli od eksmisji,
- **4** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu pomieszczenia tymczasowego,
- **4** wskutek wskazania miejsca w noclegowni.

Ponadto podpisano **4** porozumienia z właścicielami lokali mieszkalnych, z których powództwa zapadły wyroki, o remont gminnych lokali w ramach najmu socjalnego, które zostaną wskazane do zasiedlenia osobom uprawnionym.

Zrealizowano **171** wyroków z powództwa gminy Wrocław, z czego:

- **31** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
- **19** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu pomieszczenia tymczasowego,

- **4** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu na dotychczas zajmowany lokal jako lokal objęty najmem socjalnym lub pomieszczenie tymczasowe,

- **4** wskutek wydania pisma kierującego do zawarcia umowy najmu, na czas nieoznaczony na dotychczas zajmowany lokal jako lokal mieszkalny,

- **113** lokali odzyskano wskutek dobrowolnego wydania, porzucenia lokalu, itp.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. pozostało do realizacji **2159** wyroków, obejmujących:

- **1041** wyroków sądowych z prawem do najmu socjalnego lokalu, w tym **931** z powództwa gminy Wrocław i **110** z powództwa innych podmiotów,

- **730** wyroków sądowych z prawem do tymczasowego pomieszczenia, w tym **654**
  z powództwa gminy Wrocław i **76** z powództwa innych podmiotów,

- **369** wyroków z powództwa gminy Wrocław z prawem do najmu socjalnego lokalu oraz tymczasowego pomieszczenia,

- **19** wyroków z powództwa gminy Wrocław bez prawa do najmu socjalnego lokalu oraz tymczasowego pomieszczenia.

Od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 15 kwietnia 2022 r. obowiązywał zakaz wykonywania eksmisji z lokali mieszkalnych w związku z przepisami ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

ODSZKODOWANIA

Wysokość odszkodowań wraz z odsetkami jakie gmina Wrocław w 2022 r. wypłaciła właścicielom lokali w związku z niedostarczeniem lokalu w ramach najmu socjalnego lub pomieszczenia tymczasowego wynosiła: **1 411 852,60 zł**.

Wysokość odszkodowań w latach ubiegłych wynosiła:

- **1 535 433,00** zł w 2019 r.
- **1 695 807,37** zł w 2020 r.
- **1 644 050,16** zł w 2021 r.

WYKWATEROWANIA

W 2022 r. prowadzono wykwaterowania ze **108** budynków, z tego **26** budynków wykwaterowano w całości przede wszystkim ze względu na zły stan techniczny.

Ponadto wykwaterowano **15** najemców wraz z osobami uprawnionymi z pojedynczych lokali oraz dokonano **1** wykwaterowania z placówki oświatowej.

Plan wykwaterowań wraz z dodatkowymi zobowiązaniami obejmował łącznie **108** budynków zakwalifikowanych do wykwaterowania.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zgodnie z dotychczas obowiązującym planem wykwaterowań, do wykwaterowania pozostały **82** budynki.

Jednocześnie opracowano plan wykwaterowań na lata 2022-2025 przyjęty zarządzeniem nr 9044/22 Prezydenta Wrocławia z dnia 28.11.2022 r. obejmujący **222** budynki (160 nowo ujętych oraz 82 objęte poprzednim planem) oraz 9 lokali usytuowanych
w placówkach oświatowych.

PRZYDZIAŁ LOKALI MIESZKALNYCH

Realizacja list osób uprawnionych do (na dzień 31 grudnia 2022 r.):

- mieszkania do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy – zrealizowano (poprzez wydanie pisma kierującego do zawarcia umowy o remont) **289** spraw, w tym **284** sprawy z utworzonej w grudniu 2021 r. listy obejmującej **407** osób oraz **5** spraw z analogicznych list z lat ubiegłych.

- lokalu z najmem na czas nieoznaczony – zrealizowano (poprzez wydanie pisma kierującego do zawarcia umowy najmu) 1 sprawę z utworzonej w grudniu 2021 r. listy obejmującej 27 osób. Jednocześnie na remont wskazanego i przyjętego lokalu oczekuje 19 wnioskodawców, a w stosunku do 6 wnioskodawców, którzy zadeklarowali wyremontowanie lokalu we własnym zakresie, zostało wydane pismo kierujące do zawarcia umowy o remont.

- najmu socjalnego lokalu – zrealizowano (poprzez wydanie pisma kierującego do zawarcia umowy najmu) **34** sprawy, w tym **15** spraw z utworzonej w grudniu 2021 r. listy obejmującej **117** osób oraz **19** spraw z analogicznych list z lat ubiegłych. Jednocześnie na remont wskazanego i przyjętego lokalu oczekuje **175** wnioskodawców, w tym **87** z listy z 2021 r.

Ponadto wydano **6** pism kierujących do zawarcia umowy o remont lokalu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy w związku z przekroczeniem dochodu uprawniającego do najmu socjalnego oraz **159** pism kierujących do zawarcia umowy najmu lokalu po zakończonym remoncie wykonywanym we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na pierwsze wskazanie lub kolejne wskazanie lokalu bądź skreślenie z listy oczekuje:

- **17** wnioskodawców w ramach najmu socjalnego,

- **122** wnioskodawców uprawnionych do otrzymania lokalu do remontu.

Liczby te obejmują również listy z lat ubiegłych.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. liczba wnioskodawców ubiegających się o umieszczenie na liście osób zakwalifikowanych do otrzymania lokalu wynosi **2442**, w tym:

- **959** ubiegających się o lokal w ramach najmu socjalnego,
- **369** ubiegających się o lokal z najmem na czas nieoznaczony,
- **1114** ubiegających się o lokal do remontu.

W ramach realizacji uchwały nr XXII/601/20 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wrocław w zakresie udzielania pomocy mieszkaniowej osobom realizującym programy prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
w szczególności w zakresie wychodzenia z bezdomności, wydano:

- 2 pisma zawierające zapewnienie zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu,
- 2 pisma zawierające zapewnienie zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony.

ZAMIANY

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zrealizowano **85** zamian lokali, w tym:

- **19** zamian między kontrahentami,
- **66** zamian „z urzędu”.

W wyniku zamian między kontrahentami z tzw. „przejęciem długu” odzyskano zaległe należności w wysokości **574 942,15 zł.**

Wysokość odzyskanego zadłużenia w wyniku zamiany lokali w latach ubiegłych wynosiła:

- **284 811,24 zł** w 2019 r.

- **52 207,65 zł** w 2020 r.

- **145 337,02 zł** 2021 r.

W ramach realizacji wprowadzonej w 2020 r. możliwości zamiany dotychczas zajmowanego mieszkania na lokal większy pod warunkiem wykonania remontu we własnym zakresie i na własny koszt przyjęto **53** wnioski. Wydano **45** pism kierujących do zawarcia umowy o remont.

Ponadto w ramach realizacji procedury zamiany mieszkań między kontrahentami w aplikacji Zamiana Mieszkań umieszczono 100 ofert.

Pomimo pandemii COVID-19 Wydział nieprzerwanie realizował swoje zadania, w tym prowadzono bezpośrednią obsługę klientów z zachowaniem obowiązujących w Urzędzie procedur bezpieczeństwa.

GOSPODAROWANIE ZASOBEM KOMUNALNYM GMINY WROCŁAW

REALIZACJA ZADAŃ PRZEZ ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO (ZZK) I SPÓŁKĘ WROCŁAWSKIE MIESZKANIA (Spółka)

ZASÓB KOMUNALNY I SPOSÓB ZARZĄDZANIA ZASOBEM LOKALI KOMUNALNYCH

Zarządzanie zasobem komunalnym gminy Wrocław obejmuje zasób mieszkaniowy, lokale użytkowe, garaże, urządzenia komunalne i nieruchomości gruntowe z ich częściami składowymi, które nie pozostają w zarządzie lub administrowaniu innych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz innych jednostek organizacyjnych gminy Wrocław.

Działania te wykonywane są przez: Zarząd Zasobu Komunalnego, który jest jednostką budżetową Gminy, nie posiadającą osobowości prawnej oraz spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Wrocławskie Mieszkania.

Czynności związane z zarządzaniem komunalnym zasobem wyżej wymienione podmioty jak w poprzednich latach wykonują bezpośrednio własnymi siłami poprzez swoje komórki organizacyjne lub zlecają, możliwe do wyodrębnienia jednolite rodzajowo i specjalistyczne czynności z zakresu obsługi nieruchomości, firmom zewnętrznym. Przyjęty model zarządzania zasobem zmierza do zapewnienia pełnego wykonywania funkcji właścicielskich przez gminę Wrocław wobec swoich nieruchomości i pozwala na zachowanie ciągłości zarządzania.

Wielkość zasobu komunalnego w latach 2018 - 2022

	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Ilość budynków 100% gminnych	1 605	1 553	1 515	1 482	1 450
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	4 026	4 029	4 022	4 013	3 996
Ilość LM gminy Wrocław	34 805	34 244	33 493	32 688	31 747
Powierzchnia użytkowa LM gminy Wrocław (m²)	1 700 049, 26	1 672 926, 86	1 630 063,13	1 591 357, 17	1 546 575, 40
Ilość LU gminy Wrocław	2 226	2 187	2 132	2 086	2 050

Powierzchnia użytkowa LU gminy Wrocław (m²)	261 994,86	260 079,62	269 873,19	270 411,66	256 337,21
Ilość garaży gminy Wrocław	1 952	1 939	1 923	1 890	1 877
Powierzchnia użytkowa garaży gminy Wrocław (m²)	32 484,22	32 269,20	31 962,08	31 189	31 069,64
Tereny zewnętrzne (m²)	4 316 452	4 560 856	4 524 515	4 075 602	3 991 738
Ogródki przydomowe (m²)	496 967	495 355	490 572	473 069	474 425

Wielkość zasobu komunalnego na 31.12.2022 r.

	Zarządzane przez ZZK	**Zarządzane przez WM**	**Zasób komunalny ogółem**
Ilość budynków 100% Gminnych	881	569	1 450
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	2 587	1 409	3 996

Ilość LM gminy Wrocław	20 321	11 426	31 747
Powierzchnia użytkowa LM gminy Wrocław (m²)	996 636,14	549 939,26	1 546 575,40
Ilość LU gminy Wrocław	1 432	618	2 050
Powierzchnia użytkowa LU gminy Wrocław (m²)	193 020,28	63 316,93	256 337,21
Ilość garaży gminy Wrocław	1 217	660	1 877
Powierzchnia użytkowa garaży gminy Wrocław (m²)	19 742,08	11 327,56	31 069,64
Tereny zewnętrzne (m²)	2 208 144	1 783 594	3 991 738
Ogródki przydomowe (m²)	110 839	363 586	474 425

Podział miasta Wrocław na rejony

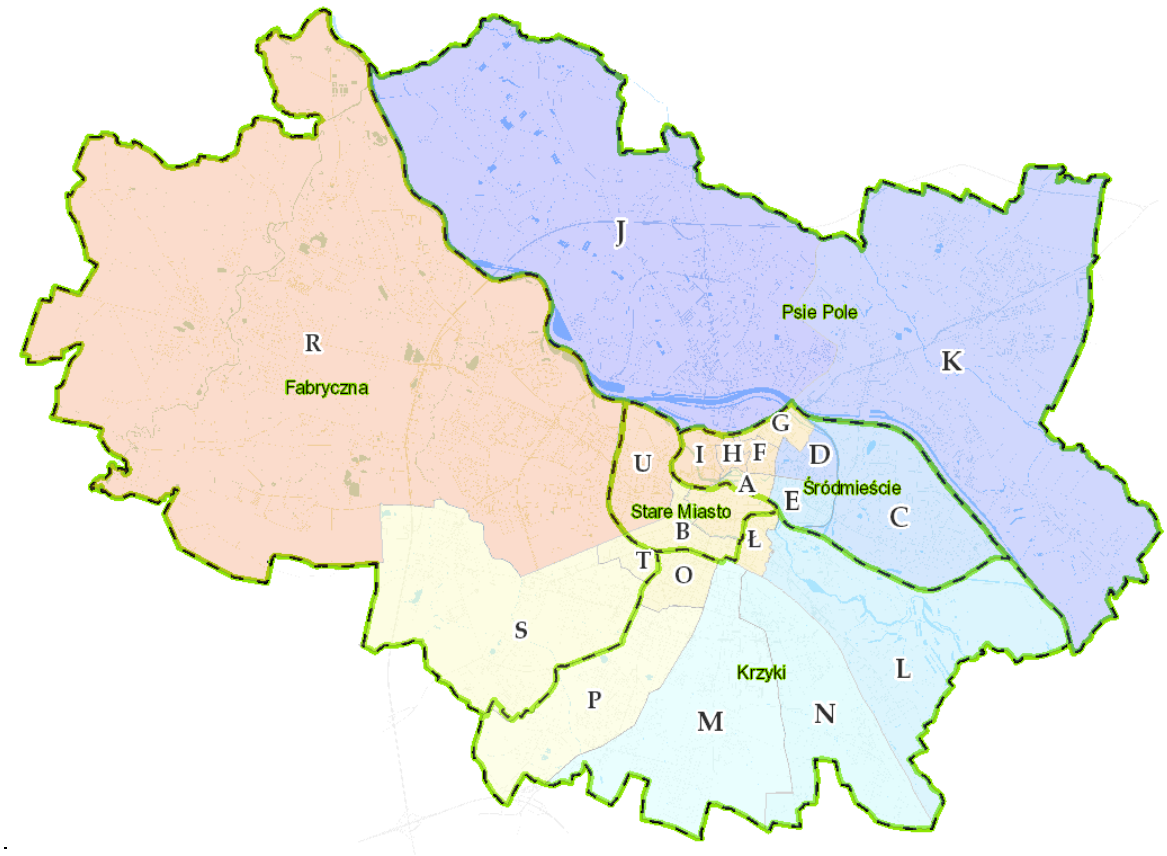

Zarząd Zasobu Komunalnego zarządza zasobem komunalnym w rejonach Miasta A, B, F, G, H, I, Ł, O, P, R, S, T, U natomiast Spółka Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. wykonuje czynności zarządzania w zasobie komunalnym w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N Miasta.

Zasób Zarządu Zasobu Komunalnego

Według ewidencji ZZK, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r. na zasób komunalny będący przedmiotem działania Zarządu Zasobu Komunalnego składało się:

- 881 budynków 100% gminnych i 2 587 budynków wspólnot mieszkaniowych, w których znajdowało się 20 321 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 996 636,14 m^2,
- 1 432 lokali użytkowych Gminy o powierzchni użytkowej 193 020,28 m^2,
- 1 217 garaży o powierzchni użytkowej 19 742,08 m^2,
- 2 208 144 m^2 powierzchni terenów zewnętrznych (bez chodników),
- ogródki przydomowe o powierzchni 110 839 m^2

W 2022 r. Zarząd Zasobu Komunalnego przejął do zarządzania działki o łącznej powierzchni 399 m^2. Przejęte zostały 2 nieruchomości niezabudowane położone przy ul. Żeromskiego i ul. Orzeszkowej 46 oraz pawilon handlowy przy ul. Legnickiej 27/27a przejęty w wyniku egzekucji komorniczej.

Natomiast przekazał 30 nieruchomości o łącznej powierzchni 64 058,00 m^2. m.in. przy ul. Braniborskiej 54, ul. Wita Stwosza 32, Al. Kasztanowej 23, Rynek 14, ul. Dolnobrzeskiej 34, ul. Krzyckiej 35, ul. Maślickiej 188A, ul. Kosmonautów 327, Gromadzkiej 7, ul. Skoczylasa 39/41, ul. Pomorskiej 51/53, ul. Kołłątaja 32, ul. Łużyckiej 8, ul. Ks. Witolda 35, ul. Otwartej 10 oraz przy ul. Stabłowickiej 147-149 (przekazane w wyniku dokonania darowizny na rzecz Skarbu Państwa).

Zasób Spółki Wrocławskie Mieszkania

Na zasób komunalny zarządzany przez Spółkę w 2022 r. składały się: nieruchomości mieszkalne i niemieszkalne, obiekty i urządzenia użyteczności publicznej, obiekty administracyjne oraz tereny zewnętrzne w rejonach C, D, E, J, K, L, M oraz N Miasta Wrocławia.

Według ewidencji, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r. na zasób komunalny będący przedmiotem działania spółki składało się:

- 569 budynków 100% gminnych i 1 409 budynków wspólnot mieszkaniowych, w których znajdowało się 11 426 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 549 939,26 m2,
- 660 lokali użytkowych Gminy o powierzchni użytkowej 63 316,93 m2,
- 618 garaży o powierzchni użytkowej 11 327,56 m2,

- 1 783 594 m2 powierzchni terenów zewnętrznych (bez chodników),
- ogródki przydomowe o powierzchni 363 586 m2

W trakcie 2022 r. następowały zmiany w liczbie zarządzanego przez Spółkę zasobu komunalnego polegające na jego zwiększeniu w związku z przejmowaniem nowego zasobu do zarządzania bądź na zmniejszeniu związanym ze sprzedażą zarządzanych przez Spółkę lokali mieszkalnych i użytkowych.

PROGRAM DOPŁAT DO WYMIANY PIECÓW NA EKOLOGICZNE ŹRÓDŁA CIEPŁA KAWKA PLUS

We Wrocławiu funkcjonuje nadal miejski program dopłat do wymiany pieców na ekologiczne źródła ciepła Kawka Plus. Mieszkańcy, którzy zlikwidują piec na paliwo stałe i zamontują proekologiczny system ogrzewania mogą otrzymać zwrot kosztów (w 2022 r. do 12 tys. zł) oraz uzyskać zwolnienia i ulgi w czynszu. Program ten był realizowany przez Biura Obsługi Klienta w ZZK i Centrum Obsługi Mieszkańca w Spółce.

Pracownicy ZZK i Spółki prowadzili intensywną kampanię informacyjną tj. przeprowadzali rozmowy telefoniczne oraz prowadzili korespondencję, przedstawiając wszelkie zalety i korzyści zachęcając mieszkańców do podjęcia decyzji o zmianie ogrzewania na ekologiczne. Informowali o możliwości dopłat gotówkowych a także możliwości zwolnienia i ulg w czynszu.

Od zdecydowanych najemców przyjmowano wnioski, a następnie wydawano warunki i zgody na zmianę systemu ogrzewania.

Rok 2022, to także czas, w którym współorganizowano ze spółką ARAW grupowe spotkania z mieszkańcami największych wrocławskich osiedli. Przygotowywano materiały informacyjne na ten temat, a także dostarczano imienne zaproszenia na te spotkania.

W powyższym okresie podejmowano także działania podtrzymujące zainteresowanie wymianą nieekologicznego ogrzewania wśród najemców, którzy złożyli już wnioski. Dążąc do bycia z tymi najemcami w częstym kontakcie,

starano się przeciwdziałać ich rezygnacji, nieustannie przypominając im o profitach wynikających z Programu oraz aktywnie wspierając ich w załatwianiu niezbędnych formalności.

Działania ZZK i Spółki w 2022 r. w zakresie programu Kawka Plus w liczbach przedstawiają się następująco:

- 13 394 kontaktów z klientami (pisma, rozmowy telefoniczne, udzielanie informacji)
  w wyniku których złożono 426 wniosków o zmianę ogrzewania,
- wydano 497 pism dot. warunków koniecznych do spełnienia celem pozyskania zgody na zmianę ogrzewania,
- wydano 465 zgód na zmianę sposobu ogrzewania na podstawie otrzymanych dokumentów,
- dokonano 794 odbiory wykonanej zmiany ogrzewania,
- w przypadku 173 wniosków wydano odmowę na zmianę sposobu ogrzewania, w większości z uwagi na ucieplownienie planowane do realizacji przez ZZK lub zarządcę WM oraz brak tytułu prawnego do zajmowanego lokalu.

DZIAŁANIA OBEJMUJACE POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

W związku z wybuchem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy dnia 24.02.2022 r. do Polski zaczęli napływać obywatele Ukrainy - uchodźcy wojenni — szukając schronienia przed wojną w ich kraju. Napływ uchodźców wojennych z terenu Ukrainy wymagał podjęcia szeregu niezwłocznych działań, celem zapewnienia pomocy w zakresie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy szukającym schronienia w Polsce.

Zarząd Zasobu Komunalnego

Obsługa indywidualnych wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy

Decyzją dyrektora Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji, ZZK, jako jedna z trzech jednostek organizacyjnych gminny, został wyznaczony do obsługi

indywidualnych wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia uchodźcom z Ukrainy. Od 21 marca 2022 r. ZZK rozpoczęło przyjmowanie wniosków we wszystkich Biurach Obsługi Klienta oraz udzielanie informacji i wsparcia. Po przygotowaniu przez Centrum Usług Informatycznych bazy CUI Ukraina wnioski były rejestrowane przez pracowników ZZK. Kolejna modyfikacja systemu obsługi wniosków nastąpiła 21 czerwca 2022 r. wraz z uruchomieniem centralnej, obok miejskiej, bazy wniosków Źródło. Wnioski przyjmowane w BOK-ach podlegały sprawdzeniu i rejestracji w bazie Źródło następnie były rejestrowane w bazie CUI Ukraina oraz po weryfikacji akceptowane do przyznania świadczenia. Dla rejestracji wniosków w bazie Źródło ZZK otrzymało z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego Wrocławia w uzgodnieniu z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim 7 terminali umożliwiających dostęp do Systemu Rejestrów Państwowych oraz indywidualne karty dostępowe dla 40 pracowników ZZK. Od 1 października 2022 r. po przeprowadzonej reorganizacji przyjęcie i rejestracja wniosków ograniczono wyłącznie do BOK-7 przy ul. Papierniczej, natomiast dalsza obsługa przyjętych wniosków realizowana była na dotychczasowych zasadach.

W okresie od 21 marca do 5 czerwca 2022 r. do obsługi Wniosków 40+ w ZZK oddelegowanych było 32 pracowników BOK-ów a od 6 czerwca 2022 r. dodatkowo 20 pracowników innych komórek organizacyjnych ZZK. Wszyscy oddelegowani pracownicy otrzymali imienne, indywidualne Upoważnienia Prezydenta Wrocławia do działania w imieniu organu gminy Wrocław. Z dniem 1 grudnia 2022 r., w związku z modyfikacją modelu obsługi wniosków, ilość pracowników ograniczono do 30. Realizują oni zadania przy obsłudze wniosków w systemie dyżurowym i ze średnią częstotliwością dwóch dni w miesiącu. Łącznie w okresie sprawozdawczym do obsługi wniosków zaangażowanych było 52 pracowników.

Wybrane wskaźniki związane z obsługą wniosków

L.p.	**wskaźnik**	**liczba**
1.	Przyjęte wnioski	13 192
2.	Karty osób zakwaterowanych	37 520

3.	Wydane druki wniosków	10 519
4.	Udzielone informacje: telefoniczne, mailowe	6 442

Wszyscy pracownicy zaangażowani w obsługę wniosków brali udział w warsztatach instruktażowych i szkoleniach. Pozwalały one na nabycie praktycznych umiejętności oraz zapewniały niezbędną wiedzę dla merytorycznego rozpatrywania wniosków. Ponadto ze strony koordynującego pracownika ZZK przekazywane były cykliczne komunikaty zawierające praktyczne aspekty pojawiających się problemów oraz instrukcje.

Miejsca przyjmowania wniosków wyposażone zostały w wizualne informacje dwujęzyczne oraz zapewniono tłumaczenie na język ukraiński dokumentów stanowiących podstawę przyznania świadczenia. Szczegółowe informacje praktyczne wraz z formularzami dokumentów w obu wersjach językowych zostały udostępnione na stronie internetowej ZZK.

Przygotowanie i prowadzenie ośrodka zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców z Ukrainy „Przystanek Grochowa”

W wyniku decyzji Wojewody Dolnośląskiego budynek przy ul. Grochowej 13, będący w zarządzie ZZK, został wyznaczony jako miejsce zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art.1 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W dniu 8 marca decyzją Prezydenta Wrocławia ZZK rozpoczęło przygotowania nieruchomości na potrzeby ukraińskich uchodźców.

Nieruchomość przy ul. Grochowej wymagała ekspertyzy stanu technicznego, uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia budynku, wielu prac remontowych i konserwacyjnych (m.in. uzupełnienia braków w instalacjach sanitarnych i elektrycznych, naprawy dachu, wymiany podłogi w sali gimnastycznej, usunięciu awarii na instalacji wodociągowej, ekspertyzy wody), projektu zagospodarowania wnętrza obiektu, wyposażenia w niezbędne urządzenia, sprzęty i meble.

Koszty dostosowania i wyposażenia obiektu:

- remont budynku wyniósł 625 847,18 zł.
- sporządzenie protokołu stanu technicznego oraz instrukcji BHP – 10 086,00 zł.
- wykonanie organizacji ruchu - 20 049,00 zł.
- wyposażenie ośrodka (meble, sprzęt AGD, środki higieniczne i czystości, wyposażenie biurowe, inne) - 49 291,50 zł.

Dzięki zaangażowaniu wykonawców pracujących dla ZZK i pracowników ZZK prace dostosowawcze zakończono 11 marca 2022 r. W weekend 11-12 marca 2022 r. około 100 pracowników ZZK wolontaryjnie posprzątało ośrodek, wyposażyło pomieszczenia, przygotowało sale wyposażając je w łóżka i pościel (przekazane przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego Wrocławia). Część mebli (szafy, biurka i regały) oraz innego wyposażenia zostały przekazane do „Przystanku Grochowa" przez ZZK, Urząd Miejski Wrocławia i darczyńców. Pracownikom ZZK udało się zaangażować wrocławskich artystów do namalowania muralu, który stał się symbolem ośrodka. Pracownicy ZZK uczestniczyli też w zbiórkach darów i współpracowali z Radą Osiedla Gajowice.

W dniu 12 marca 2022 r. ośrodek dla uchodźców został przygotowany na przyjęcie 400 osób. W dniu 13 marca 2022 r. zostało zakwaterowanych 204 obywateli Ukrainy.

W okresie od 13 marca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. w ośrodku łącznie zakwaterowano 5 775 osób. Relokacji z urzędu było 1 991, wyjazdów prywatnych 3 608. Łącznie opuściło ośrodek 5 599 osób.

Operatorem „Przystanku Grochowa" została Fundacja Homo Sacer, z którą ZZK zawarł umowę na prowadzenie ośrodka dla obywateli Ukrainy na okres od 13 marca 2022 r. do 30 czerwca 2022 r., następnie przedłużoną na okres od 1 lipca 2022roku do 15.11.2022 r.

W ramach umowy Operator zobowiązany został do:

- prowadzenia ewidencji osób przybywających do Ośrodka i opuszczających Ośrodek,
- zakwaterowania,

- koordynacji wyżywienia,
- koordynacji w zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów,
- zapewnienia obsługi tłumaczy,
- zapewnienia kontaktu z opieką medyczną,
- wsparcia przy relokacjach.

W dniu 16 listopada 2022 r. nowym operatorem ośrodka zostało Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, z którym ZZK zawarło umowę na zapewnienie całodobowej opieki socjalno-bytowej związanej z koniecznością zakwaterowania obywateli Ukrainy w ośrodku. W ramach umowy operator został zobowiązany do:

- zakwaterowania,
- koordynacji zapewnienia całodziennego wyżywienia zbiorowego,
- zapewnienie środków czystości i higieny osobistej,
- prowadzenia ewidencji osób przybywających w ośrodku i opuszczających ośrodek,
- zapewnienia obsługi tłumaczy,
- zapewnienie kontaktu z opieką medyczną,
- wsparcia przy relokacjach,
- prania pościeli.

Koszt operatorów obiektu okresie od 13 marca 2022 roku do 31 grudnia 2022 r. wyniósł 1 362 980,32 zł.

W ramach obsługi „Przystanku Grochowa” Zarząd Zasobu Komunalnego zawarł z operatorami umowy użyczenia nieruchomości położonej przy ul. Grochowej 13, a także umowy na:

- usługę cateringową - 2 048 685,00 zł
- wynajem stołów i ław, które stanowią wyposażenie jadalni - 83 667,00 zł
- usługę pralniczą pościeli - 28 448,28 zł
- usługę sprzątania - 333 880,69 zł
- ochronę nieruchomości - 407 670,60 zł

Pozostałe koszty eksploatacyjne poniesione na potrzeby ośrodka przez ZZK w okresie sprawozdawczym:

- konserwacje i drobne naprawy - 47 451,61 zł
- energia cieplna - 149 340,34 zł
- woda i ścieki - 118 814,74 zł
- energia elektryczna - 61 083,60 zł

Wszystkie koszty poniesione z tytułu obsługi ośrodka zostały zwrócone przez Wojewodę Dolnośląskiego na podstawie wniosków o przekazanie środków finansowych z Funduszu Pomocy na realizację zadań, o których mowa w art. 12 ust. 1 i art. 13 (dotyczy wyłącznie Gmin) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku
z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, przekazywanych do Departamentu Finansów Publicznych Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Wrocławskie Mieszkania

Spółka, podobnie jak ZZK, została wyznaczona do obsługi indywidualnych wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Od 21 marca 2022 r. rozpoczęto przyjmowanie wniosków w siedzibie przy ul. Namysłowskiej 8 i Gazowej 20 wraz udzielaniem wyjaśnień, informacji i wsparcia.
Po przygotowaniu bazy CUI Ukraina, wnioski były rejestrowane w bazie przez wyznaczonych pracowników, a dodatkowo były sprawdzane, weryfikowane i akceptowane. Natomiast od 21 czerwca 2022 r., wraz z uruchomieniem centralnej bazy wniosków „Źródło”, wnioski przyjmowane w obu siedzibach podlegały sprawdzeniu i rejestracji w bazie Źródło następnie w bazie CUI Ukraina oraz po weryfikacji akceptowane do przyznania świadczenia.

Dla rejestracji wniosków w bazie Źródło Spółka otrzymała z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego Wrocławia w uzgodnieniu z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim

5 terminali umożliwiających dostęp do Systemu Rejestrów Państwowych oraz indywidualne karty dostępowe dla 11 pracowników Spółki.

Do pracy przy wnioskach Spółka oddelegowała 19 pracowników. Aktualnie, z powodu zmniejszenia liczby klientów aktywnie przy tym zadaniu pracuje od 5 do 7 osób.
Dane liczbowe wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

L.p.	**wskaźnik**	**liczba**
1.	Przyjęte wnioski	7608
3.	Wydane druki wniosków	6343
4.	Udzielone informacje: telefoniczne, mailowe	2416

W punktach przyjmowania wniosków zapewniono klientom odpowiednią ilość druków, wraz z miejscem do spokojnego ich wypełnienia. Szczegółowe informacje praktyczne wraz z formularzami dokumentów zostały udostępnione na stronie internetowej Spółki.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583), Wojewoda Dolnośląski Decyzją nr 65/2022/Bz z dnia 17.03.2022 r. polecił Prezydentowi Wrocławia zadania, wynikające z art. 12 ust.l pkt 1 oraz pkt. 2 ww. ustawy, tj. organizację zakwaterowania, całodziennego wyżywienia oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych niezbędnych produktów, w obiektach Dom studencki „Pancernik" przy ul. Tramwajowej 2B, 51-621 Wrocław i w Hotelu Asystenta „Sezam" przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 83 - 85, 50-369 Wrocław.

Celem zapewniania niezwłocznej realizacji ww. Decyzji Wojewody, gmina Wrocław zleciła realizację ww. zadania Spółce Wrocławskie Mieszkania Sp. z o. o. umową nr 88/U/WBZ/2022 z dnia 17.03.2022 r.

Mając powyższe na uwadze w tym ww. przepisy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa do umów zawieranych w celu realizacji tego zadania nie stosuje się ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Spółka, celem niezwłocznej realizacji powierzonego jej zadania w zakresie bieżącej obsługi uchodźców zakwaterowanych w ww. obiektach na podstawie art. 12 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583), zawarła następujące umowy i porozumienia:

- Umowa Użyczenia nieruchomości położonych we Wrocławiu przy ul. Tramwajowej 2B (Dom Studencki Pancernik) i przy ul. Curie – Skłodowskiej 83-85 (Hotel Asystenta „Sezam") nr DGN.0322.28.2022.Uch zawarta w dniu 31.05.2022 r. z Uniwersytetem Wrocławskim z siedzibą przy pl. Uniwersyteckim 1, we Wrocławiu,
- Umowa dotycząca zasad współpracy w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, realizowanej w nieruchomości przy ul. M. Skłodowskiej – Curie 83-85 – DAWNY HOTEL ASYSTENTA „SEZAM" zawarta w dniu 28.04.2022 r. z Fundacją Medyczna Solidarność z siedzibą przy ul. Balonowej 43A, we Wrocławiu,
- Porozumienie dotyczące zasad współpracy w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, realizowanej w nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B – DAWNY DOM STUDENCKI „PANCERNIK" zawarte w dniu 16.05.2022 r. z Wrocławskim Centrum Integracji z siedzibą przy ul. Strzegomskiej 49 we Wrocławiu, które zostało rozwiązane z dniem 04.07.2022 r. na podstawie wniosku o rozwiązanie Wrocławskiego Centrum Integracji porozumieniem zawartym przez strony w dniu 28.06.2022 r.
- Umowa dotycząca zasad współpracy w ramach pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, realizowanej w nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B – DAWNY DOM STUDENCKI „PANCERNIK" zawarta w dniu 05.07.2022 r. z Wrocławską Spółdzielnią Socjalną z siedzibą przy ul. Bp. Bernarda Bogedaina 5, we Wrocławiu.

W związku z potrzebą przedłużenia i uaktualnienia zapisów ww. umów Spółka sporządzała i zawierała stosowne aneksy.

Wyżej wymienione umowy o współpracy regulują zakres obowiązków Stron oraz zlecają wykonawcy umowy w celu zapewnienia obywatelom Ukrainy zakwaterowania, całodziennego wyżywienia, środków czystości i higieny osobistej oraz innych niezbędnych produktów następujące zadania:

- zapewnienie tymczasowego zakwaterowania na terenie obiektu (w tym zapewnienie całodobowej obsługi kadry merytorycznej - swobodnie władającej językiem polskim i ukraińskim, opcjonalnie rosyjskim lub angielskim) na zasadach uzgodnionych ze Spółką lub gminą Wrocław;
- zapewnienie całodziennego wyżywienia zbiorowego (śniadanie, obiad dwudaniowy, kolacja oraz napoje, tj. herbata, woda);
- zapewnienie środków czystości, tj. m.in. szampon, płynne mydło do rąk, ręczniki papierowe do rąk, pasta do zębów, szczoteczka do zębów, środki typu COREGA TABS do czyszczenia i dezynfekcji protez zębowych;
- zapewnienie środków do higieny osobistej i intymnej, tj. m.in. chusteczki, podpaski;
- zapewnienie środków do dezynfekcji rąk;
- zapewnienie w miarę potrzeb zabezpieczenia przeciw COVID 19 w postaci maseczek chirurgicznych czy rękawiczek jednorazowych;
- zapewnienie materiałów medycznych pierwszej pomocy - wyposażenie apteczek m.in. w następujące rzeczy: wodę utlenioną, gazę, bandaże i gaziki;

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania obiektów Spółka uzyskała wszelkie wymagane zgody, pozwolenia, uzgodnienia i opinie, oraz dokonała wszelkich zgłoszeń jakie okazały się niezbędne do rozpoczęcia oraz realizacji w obrębie obu nieruchomości celów określonych Decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr 65/2022/BZ i dochowała wszelkich wymogów formalnych wymaganych w przypadku korzystania z obiektu budowlanego na cele zakwaterowania zbiorowego, w tym w szczególności wymogów wynikających z przepisów techniczno-budowlanych, przeciwpożarowych oraz higieniczno-sanitarnych dla obu nieruchomości.

Własnym staraniem dokonano adaptacji użyczanych nieruchomości celem przystosowania ich na potrzeby zakwaterowania tymczasowego obywateli Ukrainy, przy czym wykonano jedynie prace niezbędne i konieczne celem wykonania polecenia Wojewody. Prowadzono również bieżące prace konserwacyjne polegające m.in. na usuwaniu usterek z branż sanitarnej (25 zleceń), elektrycznej (44 zlecenia) i budowlanej (15 zleceń).

Wykonano wymagane i konieczne do prawidłowego korzystania z nieruchomości obowiązkowe przeglądy, wskazane w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz przeglądy wymagane przez producentów urządzeń zamontowanych w nieruchomościach.

Zlecono do wykonania następujące czynności:

- Opróżnienie i uporządkowanie zgromadzonych rzeczy ruchomych w pomieszczeniach w nieruchomościach przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu, przeznaczonej na potrzeby zakwaterowania obywateli Ukrainy;
- Roboty remontowe w branży elektrycznej niezbędne do doprowadzenia do należytego stanu technicznego i prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B oraz ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;
- Roboty remontowe w branży ogólnobudowlanej niezbędne do doprowadzenia do należytego stanu technicznego i prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;
- Roboty remontowe w branży sanitarnej niezbędne do doprowadzenia do należytego stanu technicznego i prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B we Wrocławiu;
- Roboty remontowe w branży sanitarnej niezbędne do doprowadzenia do należytego stanu technicznego i prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. M. Skłodowskiej-Curie we Wrocławiu;
- Roboty remontowe w branży ogólnobudowlanej niezbędne do doprowadzenia do należytego stanu technicznego i prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B we Wrocławiu;
- Wykonanie opinii kominiarskiej dotyczącej sprawności przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych) w nieruchomości przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;

- Utrzymanie czystości i porządku budynków usytuowanych przy ul. Tramwajowej 2B oraz ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;
- Roboty remontowe i czynności konserwacji w branży elektrycznej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B oraz ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;
- Roboty remontowe i czynności konserwacji w branży ogólnobudowlanej i sanitarnej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania nieruchomości przy ul. Tramwajowej 2B oraz ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 we Wrocławiu;
- Wykonanie trzykrotnej, obowiązkowej deratyzacji części wspólnych budynków przy ul. M. Skłodowskiej-Curie 83-85 oraz ul. Tramwajowej 2B.

EKSPLOATACJA ZASOBU GMINNEGO

Zarząd Zasobu Komunalnego

Lokale mieszkalne

Liczba gminnych lokali mieszkalnych znajdujących się w zarządzie ZZK na przestrzeni lat 2019– 2022 oraz na koniec 2022 r. przedstawia się następująco:

Liczba lokali mieszkalnych Gminy			
ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
21 937	21 443	20 874	20 321

Umowy najmu lokali mieszkalnych

W 2022 r. w zakresie dotyczącym zadań związanych z najmem lokali mieszkalnych
m.in. z zawarciem umów najmu, sporządzaniem aneksów, z wypowiedzeniem

najmu, ze zwrotem kaucji mieszkaniowej, interwencjami i zapytaniami dotyczącymi lokali mieszkalnych wpłynęły 2 349 pisma, wnioski, odwołania.

Wg stanu na 31 grudnia 2022 r. na podstawie umów najmu było zajmowanych 13 086 lokali oraz bezumownie 4 995 lokali mieszkalnych.

W 2022 r. przygotowano 2 430 umów i aneksów do umów najmu lokali mieszkalnych. Ponadto, wystąpiono do Wydziału Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego we Wrocławiu o ponowne rozpatrzenie 4 skierowań do zawarcia umowy/aneksu, w wyniku czego WLM UM anulował te skierowania.

Dodatkowo, m.in. na wniosek Wydziału Lokali Mieszkalnych UMW w 2022 roku przygotowano dla wskazanych jednostek samorządowych 6 umów użyczenia lokali mieszkalnych, 1 aneks oraz 1 porozumienie dotyczące rozwiązania umów użyczenia, w związku z ustanowieniem trwałego zarządu.

Po szczegółowej analizie dokumentów i informacji przekazywanych przez inne komórki ZZK i UMW, wypowiedziano najem 203 najemcom, ze skutkiem prawnym w 2022 r.

W 2022 r. ZZK kontynuował realizację zadania - prowadzenie spraw o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokali mieszkalnych, co do których tytuł prawny wygasł wskutek wypowiedzenia z powodu zalegania z zapłatą czynszu lub innych opłat za używanie lokalu. W 2022 r. przygotowano 72 wnioski o skierowanie pozwów do sądu w ww. temacie.

W związku z wejściem w życie z dniem 21.04.2019 r., nowelizacji ustawy z dnia 21.06.2001 r., o ochronie praw lokatorów mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego – Dział Kaucji i Lokali Mieszkalnych w 2021 r. kontynuował zadania związane ze zmianą naliczeń opłat w systemie finansowo-księgowym Granit, za korzystanie z gminnych lokali mieszkalnych, przez osoby objęte wyrokami eksmisyjnymi, przyznającymi im uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu.

Na podstawie otrzymanych z działu Prawnego ZZK i WLM wyroków, po dokonanej weryfikacji wprowadzono zmiany naliczeń opłat w systemie finansowo-księgowym Granit, osobom uprawnionym do zawarcia umowy najmu socjalnego

lokalu, jeżeli Sąd orzekł o wstrzymaniu wykonania opróżnienia lokalu do czasu dostarczenia im takiego lokalu, w przypadku 57 lokali.

Prowadzono sprawy związane z udzielaniem ulgi w czynszu z tytułu niskich dochodów oraz o odstąpienie od naliczania 15% zwyżki za lokal powyżej 80 m². Wnioski były rozpatrywane w oparciu o uchwałę nr XV/420/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2020-2025 oraz Zarządzenie nr 249/09 Dyrektora Zarządu Zasobu Komunalnego z dnia 20 sierpnia 2009 r.

Pozytywnie zaopiniowano 3 wnioski o udzielenie ulgi z tytułu niskich dochodów, spełniające kryteria wynikające z ww. uchwały. Pozostałe wnioski złożone przez najemców nie spełniały warunków określonych w ww. uchwale.

Naliczenie zwaloryzowanych kaucji mieszkaniowych, związane z realizacją uchwały Rady Miejskiej Nr XLIX/697/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 lutego 1998 r. ze zmianami, sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław a także ze zwrotem kaucji mieszkaniowych przedstawia tabela:

Kryteria oceny	**Ilość wniosków**	**Kwota kaucji naliczonych**	**Kwota kaucji wypłaconych**	**Środki potrzebne na wypłaty**
kaucje wypłacone w 2022(kaucje wpłacone po 1.01.2009 r.)	128	261.675	339.748	-78.073
kaucje wypłacone w 2022 (kaucje wpłacone	2	3.924	3.924	0

przed 12.11.1994.roku)				

Lokale użytkowe

Stan zasobu komunalnego lokali użytkowych i garaży na przestrzeni lat 2019-2022 oraz na koniec 2022 r. przedstawia poniższa tabela:

	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Lokale w budynkach użytkowych i mieszkalno-użytkowych	1 538	1 482	1 457	1 432
Garaże wolnostojące i w budynkach	1 244	1 232	1 217	1 217

W 2022 roku statystyka zmian na zasobie przedstawia się następująco :

- sprzedano: 19 lokali użytkowych i 2 garaże,
- wyburzono: 2 lokale użytkowe i 5 garaży,
- przybyło do zasobu: 9 lokali użytkowych i 1 garaż.

Umowy zawarte

W 2022 r. zawarto na lokale użytkowe:

139 umów najmu w tym :

- na czas nieoznaczony - 23 umowy,

- czas oznaczony- 116 umowy,

16 umów użyczenia w tym:

- na czas nieoznaczony - 2 umowy,

- czas oznaczony - 14 umów,

5 umów dzierżawy w tym:

- na czas nieoznaczony - 1 umów,

- czas oznaczony - 4 umów,

94 aneksów do umów najmu w tym 3 aneksy do umów najmu związane z wprowadzaniem obniżek czynszu Zarządzeniami 4220/20 i ZP 2895/20 (obniżenie czynszu COVID).

W 2022 r. zawarto na garaże i miejsca parkingowe:

- 38 umów najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami,
- 8 umów najmu na miejsca parkingowe,
- 4 umowy na wiaty rowerowe,
- 38 aneksów do umów najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami.

Umowy wypowiedziane

W 2022 r. wypowiedziano 39 umów najmu na lokale użytkowe:

- w 32 przypadkach umowę wypowiedział najemca,
- w 7 przypadkach umowę wypowiedziało ZZK z czego w 6 przypadkach powodu zadłużenia czynszowego najemcy.

W 2022 r. wypowiedziano 25 umów najmu garaży i dzierżawy terenu pod garażami:

- w 17 przypadkach umowę wypowiedział najemca/dzierżawca,

- w 8 przypadkach umowę wypowiedziało ZZK z czego w 3 przypadkach z powodu zadłużenia czynszowego najemcy.

Ogródki przy lokalach gastronomicznych w 2022 r.

W sezonie funkcjonowania ogródków przy lokalach gastronomicznych w 2022 r. zawarto 40 umów na organizację ogródków gastronomicznych. Pozostałe umowy zawierane w 2020 r. lub 2021 r. (74) mogły być zgodnie z wcześniejszymi uzgodnieniami z Koordynatorem Projektu Plastycznego Wystroju Miasta i Miejskim Konserwatorem Zabytków oraz nowym zarządzeniem zawierane na okres 3 lat (były więc kontynuowane w 2022 r.).

Pracownicy sporządzali umowy na organizację ogródków, przeprowadzali wizje w terenie i kontrole sposobu realizacji umów przez najemców, wysyłali wezwania i upomnienia w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami.

Naliczenia za ogródki przy lokalach gastronomicznych wyniosły: 1 546 442,99 zł

Ulgi w czynszu

W 2022 r. najemcy lokali użytkowych skorzystali z następujących ulg w czynszu:

- z tytułu remontu ulicy/budynku – dla 5 najemców,
- z tytułu wady technicznej lokalu – dla 16 najemców,
- z tytułu pomocy najemcom pracowni plastycznych działających w lokalach gminnych
  i dotkniętych skutkami wprowadzenia stanu epidemii (Zarządzenie Prezydenta nr 2894/20 i 2895/20) dla 13 najemców pracowni plastycznych położonych w lokalach użytkowych,
- z tytułu kontynuacji pomocy najemcom gminnych lokali użytkowych będących przedsiębiorcami, dotkniętymi skutkami wprowadzenia stanu epidemii (Zarządzenie Prezydenta nr 4220/20) dla 8 najemców, którym udzielono ulgi z ww. tytułu za okresy w latach 2021-2020, a w roku 2022. Z ww. tytułu

udzielono pomocy w 2022 r. w łącznej wysokości 80 901, 71 zł. Jest to pomoc, którą przyznano za okresy uwzględnione w Zarządzeniu nr 4220/20 na wnioski najemców złożone w wymaganym Zarządzeniem terminie jeszcze w 2021 r., ale w sprawach, w których zakończenie udzielania pomocy lub rozpatrzenie przypadły na rok 2022.

Przetargi na najem lokali użytkowych, garaży i miejsc parkingowych

W 2022 r. przeprowadzono ogółem 56 przetargów na najem lokali użytkowych i garaży**.** Zarządzeniami Dyrektora ZZK do przetargu w 2022 r. skierowano:

- 36 garaży,

- 1 miejsce postojowe,

- 31 lokali użytkowych,

- 1 budynek użytkowy.

W grudniu 2022 r. ogłoszono przetarg ustny na najem lokalu użytkowego, który będzie przeprowadzony w styczniu 2023 r.

W wyniku przetargów najwyższe kwoty czynszu miesięcznego netto osiągnęły lokale:

Przetarg ustny:

- lokal położony przy pl. Bp. Nankiera 14 o pow. 11,16m^2 – miesięczny czynsz wywoławczy netto 536,00 zł, po licytacji 3 700,00 zł netto;
- lokal położony przy ul. Komuny Paryskiej 39-41 lok. 1 o pow. 114,70m^2 – miesięczny czynsz wywoławczy netto 2 753,00 zł, po licytacji 2 803,00 zł netto;
- lokal położony przy ul. Orzeszkowej 33/ul. Orzeszkowej 35 o pow. 79,24m^2 – miesięczny czynsz wywoławczy netto 2 451,00 zł, po licytacji 2 501,00 zł netto.

Przetarg pisemny:

- lokal położony przy pl. Solny 6-7 o pow. 148,72m^2 - czynsz wywoławczy netto 5 950,00 zł, wybrano ofertę z miesięcznym czynszem netto 18 000,00 zł;
- lokal położony przy ul. Świdnicka 9/ ul. Świdnicka 9A o pow. 263,33m^2 - czynsz wywoławczy netto 9 812,00 zł, wybrano ofertę z miesięcznym czynszem netto 15 407,70 zł;
- lokal położony przy ul. Wita Stwosza 37/ ul. Wita Stwosza 38 o pow. 348,25m^2 - czynsz wywoławczy netto 13 930,00zł, wybrano ofertę z miesięcznym czynszem netto 14 000,00 zł.

Nadzór nad lokalami w kwestiach remontowych, budowlanych i zgłaszania awarii

Pracownicy przyjmowali zgłoszenia od najemców lokali użytkowych i garaży dot. awarii i zabezpieczenia pustostanów, wydawali zgody na remont lokalu na wniosek najemców, dokonywali odbioru lokali po zgłoszeniu przez najemcę zakończenia prac remontowych. Przed skierowaniem lokalu do zagospodarowania dokonywali typowania robót remontowych. Uczestniczyli w wizjach lokali dot. spraw technicznych.

W 2022 r. statystyka przedstawia się następująco:

- zgody na remont: 46
- odbiory prac remontowych: 28
- typowanie robót remontowych przed przekazaniem lokalu do zagospodarowania: 88
- przyjęcie zgłoszenia awarii: 187
- sprawdzenie otrzymanych inwentaryzacji: 10
- uczestnictwo w likwidacji szkód: 5
- inne sprawy, notatki, itp.: 322.

Większość spraw najemców była załatwiana korespondencyjnie lub/i za pomocą poczty elektronicznej.

Eksploatacja techniczna zasobu gminnego

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – utrzymania budynków stanowiących własność gminy Wrocław, w ramach otrzymanych w budżecie środków, realizowano zadania obejmujące:

- usługi porządkowo – sanitarne: sprzątanie i okresowe mycie części wspólnych budynków, klatek schodowych, bram, prześwitów bramowych, kabin dźwigów, itp. oraz odczyty wodomierzy, liczników energii elektrycznej, usługi dezynfekcji, dezynsekcji
  i deratyzacji;

- usługi dezynfekcji na częściach wspólnych budynków stanowiących własność gminy Wrocław,

- usługi czyszczenia przewodów kominowych: wentylacyjnych, spalinowych i dymowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków (Dz. U. Nr 109 z 2010 r. poz. 719 z późniejszymi zmianami). Służy to bezpiecznemu użytkowaniu budynków, lokali, mieszkań;

- dostawę i przesył energii elektrycznej dla obwodów administracyjnych do celów oświetlenia części wspólnych budynków-klatek schodowych, dla funkcjonowania węzłów cieplnych, wind, oświetlenia reklam i terenów zewnętrznych (podwórek, wnętrz blokowych), do celów realizacji usług dozoru i monitoringu obiektów;

- usługi transportowe - przeprowadzki najemców z lokali przeznaczonych do remontów, z budynków przeznaczonych do remontów-rewitalizacji, bądź rozbiórki;

- usługi sprzątania i wywożenia nagromadzonych zbędnych przedmiotów i rzeczy z lokali po zgonach, bez najemców i tzw. zbieraczy oraz innych zanieczyszczonych lokali lub obiektów, na odpowiednie składowiska odpadów;

- dostawę wody i odbiór ścieków do nowo przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów oraz umów - gdy budynek jest włączany do programu umów indywidualnie zawieranych z najemcami lokali komunalnych;

- dostawę i przesył energii elektrycznej do przejmowanych do zarządzania przez ZZK obiektów oraz do budynków po wykonanych remontach – modernizacji lokali, budynków w których najemcy, dzierżawcy rezygnują z dzierżawy lub najmu, do nowych węzłów cieplnych, do oświetlenia zrewitalizowanych wnętrz blokowych – podwórek.

- usługi dozoru i ochrony mienia, monitoringu obiektów, w tym czasowo przejętych, przygotowywanych przez Gminę do zbycia.

Usługą ochrony fizycznej objęto 5 nieruchomości zlokalizowanych przy:

- pl. Uniwersyteckim 7,
- ul. Piotra Skargi 18,
- ul. Ruskiej 46A,
- ul. Legnickiej 65,
- ul. Stabłowickiej 147/149.

W celu zabezpieczenia obiektów wykwaterowanych przed nielegalnym zajęciem przez osoby trzecie, objęto usługą ochrony w systemie zdalnej ochrony (monitoringiem)
40 nieruchomości przedstawionych w poniższej tabeli:

- Kościuszki 37AB
- Zelwerowicza 6
- Zelwerowicza 6
- Jagiellończyka 38
- Pobożnego 20
- Pobożnego 20OF
- Poniatowskiego 6
- Jedności Narodowej 97A
- Jedności Narodowej 173A
- Kniaziewicza 36

- Kniaziewicza 38
- Kniaziewicza 39
- Grabiszyńska 290
- Nasypowa 22A
- Januszowicka 12A
- Grochowa 13
- Dolnobrzeska 14
- Dolnobrzeska 34
- Gromadzka 5
- Gromadzka 7
- Płońskiego 1012
- Stabłowicka 147a
- Strachowicka 37
- Żernicka 244
- Kępa Mieszczańska 9
- Skwierzyńska 34a
- Wita Stwosza 32
- Robotnicza 112
- Dworcowa 1B
- Dworcowa 1
- Żiżki 5
- Skoczylasa 39-41
- Radomska 30
- Ks. Witolda 3
- Szczecińska
- Średzka 8 C
- Łowiecka 3
- Partynicka 26A
- Spiżowa 29-31
- Krępicka 69

Umowy na dystrybucję energii elektrycznej do nowych punktów poboru energii (PPE) zawierane są w imieniu gminy Wrocław przez ZZK, natomiast umowy na zakup energii elektrycznej zawierane są w imieniu i na rzecz jednostek

organizacyjnych gminy Wrocław i innych podmiotów przez Departament Zrównoważonego Rozwoju - Wydział Wody i Energii (WWiE).

Utrzymanie terenów zewnętrznych

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – utrzymania trenów zewnętrznych stanowiących własność gminy Wrocław w ramach otrzymanych w budżecie środków realizowano zadania obejmujące:

- koszenie trawy oraz przycinanie żywopłotów;
- wycinkę drzew i krzewów na podstawie decyzji administracyjnych oraz drzew i krzewów zagrażających bezpieczeństwu, złomów, wywrotów, wykrotów i samosiejek (wycięto: 231 szt. drzew, 32,24 m² krzewów);
- cięcie pielęgnacyjne drzew i krzewów;
- sadzenie drzew i krzewów wraz z ich trzyletnią pielęgnacją (posadzono: 167 szt. drzew, 125 szt. krzewów);
- pielęgnację zieleni (usługi ogrodnicze) na terenie zagospodarowanych wnętrz blokowych – podwórkach;
- deratyzację terenów zewnętrznych;
- sprzątanie osłon śmietnikowych i miejsc zbiórki odpadów komunalnych.

Przeglądy techniczne

W 2022 r. nadzorowano postępowania przetargowe dotyczące przeglądów technicznych budynków oraz lokali, wymaganych przez prawo budowlane. Zweryfikowano rejestry i wyznaczono adresy lokali, pod którymi należało przeprowadzić konieczne przeglądy w roku 2022.

Realizowano umowy na następujące przeglądy:

- przeglądy gazowe,
- przeglądy kominowe,
- przeglądy budowlane roczne,
- przeglądy elektryczne pięcioletnie,
- przeglądy placów zabaw wraz z wymianą piasku w piaskownicach,

- przeglądy logoterm wraz z naprawami i bieżącą konserwacją urządzeń.

Usterki wykazane w przeglądach i uwagi zostały naniesione w zestawieniu zbiorczym i są sukcesywnie usuwane w ramach zleceń konserwacyjnych lub przekazywane do innych działów wg ich kompetencji w celu ich usunięcia. Dodatkowo z wykonanych usług przeglądu 5-letniego, kominowego i gazowego uzyskano informacje o ilości pieców opalanych paliwem stałym wraz z ich lokalizacją.

Na podstawie zaleceń z protokołów przeglądowych zlikwidowano niebezpieczne, nie nadające się do użytku urządzenia zabawowe i piaskownice. Konieczne było również całkowite zlikwidowanie 4 placów zabaw i 3 piaskownic. W miejsce likwidowanych placów zabaw powstają nowe. Ogólne w 2022 r. dokonano przeglądu 169 placów.

Na wszystkich obiektach przeprowadzono niezbędną konserwację urządzeń oraz dokonano wymiany piasku w piaskownicach.

W 2022 r. wykonano 129 opinii kominiarskich dotyczących poprawności działania wentylacji i przewodów kominowych, na łączną kwotę 48 277,50zł.

Konserwacje i usuwanie awarii w zasobie

Nazwa zadania	**Numer zadania**	**Plan po zmianach**	**Wydatki**
Konserwacja, awarie	ZZK/B/01	7 610 605,00	7 607 980,30
Konserwacja, awarie, umowy wieloletnie	ZZK/B/01/W	7 000 000,00	6 999 921,51
Razem:		14 610 605,00	14 607 901,81

W ramach przyznanych środków na konserwacje, drobne naprawy i awarie w 2022 r. realizowane były zadania związane z wykonywaniem prac konserwacyjnych obejmujących naprawy bieżące poszczególnych elementów budynków niezbędne do utrzymania obiektu budowlanego i jego otoczenia w należytym stanie technicznym w zasobie komunalnym będącym w 100% własnością GW oraz na comiesięczne zaliczki do wspólnot mieszkaniowych na pokrycie udziału Gminy w kosztach utrzymania części wspólnych nieruchomości.

Bieżące zadania konserwacyjne w zarządzanym przez ZZK zasobie komunalnym w zakresie konserwacji i usuwania awarii zlecane są przez Biura Obsługi Klienta (BOK).

Do stałych zadań należy bieżąca konserwacja z tytułu zawartych umów w zakresie robót budowlanych, sanitarnych oraz elektrycznych.

Ogólnie w roku 2022 wystawiono 7 443 zleceń konserwacyjnych, na rozliczenie których wydano kwotę 6 784 864 zł.

Zlecenia konserwacyjne obejmowały:

- zlecenia zaplanowane na początku 2022 r. - naprawy i konserwacje cykliczne, które trzeba przeprowadzać co roku.
- zlecenia wynikające z niezaplanowanych awarii, np.:
- roboty zabezpieczające po pożarach w budynkach i mieszkaniach gminnych,
- zabezpieczanie budynków wykwaterowanych,
- zabezpieczanie budynków przeznaczonych do kapitalnego remontu, stwarzających zagrożenia dla ludzi,
- naprawy spowodowane awariami w wyniku złego stanu technicznego zasobu,
- zlecenia w wyniku zgłoszeń najemców.
- zlecenia z powodu wykrytych usterek w wyniku przeglądów technicznych, które mają za zadanie usunięcie usterek i miejsc stwarzających potencjalne zagrożenia dla przebywających osób.
- zlecenia na drobne naprawy i remonty, które są niezbędne aby utrzymać zasób w nie pogorszonym stanie, takie jak prace naprawcze na klatkach schodowych, wymiana WLZ-tów, wymiana pionów kanalizacyjnych, wymiana

zdewastowanej stolarki okiennej na klatkach schodowych lub drzwi wejściowych, naprawy dachów.

Ilość zleceń w zakresie konserwacji i awarii była różna w poszczególnych rejonach miasta. Najwyższe zużycie środków finansowych było w ścisłym centrum miasta wymusza szereg napraw i drobnych remontów dla estetyki Starego Miasta.

W ramach umów z tytułu konserwacji i awarii w nagłych wypadkach awarii potrzebne było przeprowadzenie małych remontów:

- wymieniono 13 odcinków pionów kanalizacyjnych,
- na 83 budynkach przeprowadzono częściowe remonty dachów,
- wymieniono 23 okien na klatkach schodowych,
- w 48 klatkach schodowych wykonano częściowe remonty.

Oprócz wymienionych działań od lutego do listopada 2022 r. wymieniono 17 kotłów gazowych dwufunkcyjnych wraz z wymaganymi wkładami kominowymi, na podstawie dwóch umów oraz 351 szt. okien w 124 lokalach.

W roku 2022 kontynuowano monitorowanie nowo powstałych rysunków graffiti na budynkach zarządzanych przez ZZK. Od 2016 r. prowadzony jest wykaz obiektów uszkodzonych poprzez naniesienie graffiti. Każdy przypadek nowego malunku zgłaszany był na policję oraz do ubezpieczyciela. Niestety - wszystkie postępowania dotychczas zostały umorzone z tytułu niewykrycia sprawców. Jest kilka miejsc, w których te malunki pojawiają się notorycznie i kilkukrotnie muszą być zamalowywane. Szczególną uwagę zwraca się na napisy zawierające wyrazy wulgarne i mowę nienawiści.

W roku 2022 dokonano usunięcia malunków 19 razy na 19 obiektach, na łączny koszt 24 288,69 zł.

Odszkodowania

W 2022 r. ZZK realizował zadania w zakresie likwidacji szkód poprzez nadzór nad prawidłowością składanych wniosków o odszkodowania, bieżącą współpracę z biurem brokerskim Ubezpieczyciela gminy Wrocław.

Do 31 grudnia 2022 r. wpłynęło 151 zgłoszeń, z czego w tym 14 to szkody w mieniu gminnym, a 137 to szkody z odpowiedzialności cywilnej.

Gmina Wrocław kontynuuje umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla ZZK i WM Sp. z o.o. z franszyzą redukcyjną dla szkód rzeczowych spowodowanych cofnięciem się cieczy w systemach kanalizacyjnych, bądź grzewczych w wysokości 500,00 zł, dla szkód dot. kradzieży z włamaniem i rabunkiem wynosi 1 000,00 zł, dla szkód związanych z ryzykiem żywiołowym (np. pożary) franszyza wynosi 3 000,00 zł.

Wobec przyznanych odszkodowań z polisy odpowiedzialności cywilnej potrącono franszyzę w 12 przypadkach na łączną wartość 31 500,00 zł.

Pozostała działalność eksploatacyjna

Ponadto, w zakresie eksploatacji ponoszono opłaty z tytułu:

- umowy dzierżawy terenu pod miejsce zbiórki odpadów dla budynków stanowiących własność gminy Wrocław z właścicielem gruntów;
- za zajęcie pasa drogowego, w związku z umieszczeniem w nim przyłączy kanalizacyjnych, wodociągowych, kanalizacji deszczowej, pochylni dla niepełnosprawnych koniecznych dla obsługi budynków stanowiących własność gminy;
- partycypacji w kosztach sprzątania terenów zewnętrznych przy ul. Piłsudskiego 70-72, 72 a na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A nr 287/2018;
- odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. W tym zakresie co miesiąc sporządzono i rozesłano za 22 089 gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych zlokalizowanych w:

- budynkach będących 100% własnością gminy Wrocław (8 473 lokali) - deklarację za odpady do Wydziału Podatków i Opłat UMW,
- budynkach nie będących 100% własnością gminy Wrocław (13 616 lokali) – zestawienia z danymi do korekty deklaracji o wysokościach opłat za lokale gminne usytuowane w nieruchomościach wspólnot mieszkaniowych przesyłane korespondencją elektroniczną do 79 zarządców nieruchomości na wskazane przez nich adresy e-mail;
- wnioski o zapłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi za lokale mieszkalne i użytkowe w budynkach wysłano do Działu Finansowo-Księgowego ZZK.

Zgodnie z art. 6m ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 roku, poz. 2010, z późn. zm.) właściciel nieruchomości (jednostki organizacyjne i osoby posiadające nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu) jest obowiązany złożyć do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych oraz wnosić opłaty za zagospodarowanie tymi odpadami. Właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Obowiązek ten dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów ustawy ordynacja podatkowa. Opłaty wnoszone są bezpośrednio na konto gminy Wrocław, a deklaracje składane są w Wydziale Podatków i Opłat UMW, który prowadzi między innymi sprawy z zakresu: przyjmowania, ewidencjonowania i weryfikacji złożonych deklaracji o wysokości opłaty, rozliczania wyciągów bankowych poprzez ewidencjonowanie wpływów z tytułu opłat; wydawania decyzji administracyjnych w przypadku uchylania się od uiszczania opłat, stwierdzenia zaległości lub zaniżania opłat.

W zakresie eksploatacji zasobu komunalnego – stanowiącego własność gminy Wrocław zaplanowano wydatki na kompleksową obsługę czterech szaletów miejskich zlokalizowanych we Wrocławiu przy ul. Sądowej 9, ul. Piaskowej 1, ul. Bożego Ciała 26 i ul. Krasińskiego 27.

W celu realizacji wyżej wymienionych usług oraz zapewnienia ciągłości dostaw mediów zbierane są informacje o potrzebach z tego zakresu działania. Na podstawie zebranych danych, w ramach przyznanych w budżecie środków przygotowywane są wnioski do wszczęcia postępowań przetargowych zgodnie z Ustawą Pzp mające na celu wyłonienie dostawców i wykonawców usług, z którymi zawierane są umowy na ich realizację.

W związku z utratą sprzedawcy rezerwowego energii i wyborem nowego, zgodnie z wytycznymi Wydziału Klimatu i Energii UM Wrocław, sporządzono 585 aneksów do umów dystrybucyjnych.

Prowadzono ewidencję zasobu gminnego zarządzanego przez ZZK, również w systemie mapowym ArcGIS oraz współpracowano z zarządcami nieruchomości w zakresie uzgadniania i przekazywania informacji o wielkości zasobu komunalnego w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Koordynowano i kontrolowano zgodności ewidencji nieruchomości zarządzanych przez ZZK z programem mapowym ArcGIS, wprowadzano dane oraz sprawdzano zgodności z innymi rejestrami w obszarze: działki gminne, budynki gminne, budynki wspólnot mieszkaniowych, podmioty obce uczestniczące w umowach prowadzonych przez ZZK, garaże gminne, garaże na działkach stanowiących współwłasność gminy Wrocław i osób fizycznych, dzierżawy WNK, dzierżawy terenów przy lokalach użytkowych, dzierżawy terenów na rzecz wspólnot mieszkaniowych, dzierżawy terenów z przeznaczeniem na docieplenia budynków, dzierżawy terenów z przeznaczeniem na ogródki przydomowe, dzierżawy terenów z przeznaczeniem na miejsca składowania odpadów, miejsca składowania odpadów dla budynków stanowiących własność gminy Wrocław, tereny przeznaczone do deratyzacji, place zabaw, trawniki, żywopłoty, kwietniki, krzewy.

Prowadzono bazę Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków dla zasobu zarządzanego przez ZZK. Do systemu https://ceeb.gov.pl/ złożono 3 164 deklaracji elektronicznych dotyczących źródła ogrzewania w nieruchomościach stanowiących własność gminy Wrocław, pozostających w zasobie ZZK. Aktualizowano Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków w zakresie składanych deklaracji w przypadku zmiany sposobu ogrzewania.

W okresie wrzesień-październik wydano 7 zaświadczeń o źródle ogrzewania, wydanych zgodnie z Ustawą z dnia 23.06.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. 2022 poz. 1477).

Rozliczenia kosztów mediów

W zakresie rozliczania mediów prowadzono ewidencję danych do rozliczeń mediów, ewidencje urządzeń pomiarowych, algorytmów rozliczeń węzłów rozliczeniowych i kosztów dostawy mediów.

W okresie sprawozdawczym zebrano odczyty urządzeń pomiarowych (wodomierzy indywidualnych zimnej i ciepłej wody, urządzeń pomiarowych ciepła, liczników energii elektrycznej) w lokalach gminnych za dwa półrocza 2022 r. oraz dokonano analizy odczytów. Najemcy lokali gminnych opomiarowanych w wodomierze zostali poinformowani o możliwości samodzielnego zgłoszenia odczytów liczników w formie kart odczytu, zgłoszenia przez stronę internetową lub telefonicznie, do czego zostały uruchomione 2 dodatkowe linie telefoniczne obsługiwane tylko w tym celu przez okres kilkunastu dni.

Zebrano i zweryfikowano koszty zużycia poszczególnych mediów przypadających na lokale gminne położone w budynkach stanowiących własność gminy Wrocław oraz dokonano weryfikacji kosztów zużycia mediów, algorytmu podziału kosztów przypadających na lokale gminne położone w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych przekazanych przez zarządców nieruchomości wspólnej. Na podstawie wykonanej bazy naliczeń i kosztów zużycia mediów wykonano rozliczenia mediów na poszczególne lokale gminne za drugie półrocze 2021 r. i pierwsze półrocze 2022 r. (rozliczenie liczników zimnej i ciepłej wody) oraz pozostałych kosztów za cały 2021 r. Wyniki rozliczeń stanowiące różnicę pomiędzy naliczonymi zaliczkami, a poniesionymi kosztami przekazano w formie zawiadomień do najemców lokali gminnych oraz do zaksięgowania na kartotekach finansowych lokali w systemie Granit. Wystawiono faktury korygujące na podstawie wykonanych rozliczeń mediów dla lokali użytkowych i mieszkalnych fakturowanych oraz wysłano je najemcom. W wyniku analizy kosztów centralnego ogrzewania i podgrzania wody wykonano zmiany opłat w budynkach stanowiących własność gminy Wrocław, zgodnie z regulaminem

rozliczania kosztów energii cieplnej. Zmiany też wykonano w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych, zgodnie z informacją przekazaną przez zarządcę nieruchomości wspólnej.

W 2022 r. kontynuowano działania podjęte w latach ubiegłych w zakresie legalizacji bądź wymiany istniejących urządzeń pomiarowych do pomiaru energii cieplnej i zużycia wody. Zawarto umowę i wymieniono 625 wodomierzy w lokalach gminnych. Dodatkowo zgodnie z umową dokonano wymiany wodomierzy w lokalach z zawartymi indywidualnymi umowami z MPWiK (544 wodomierzy w 342 lokalach). Zawarto także umowę na realizację zadania wymiany i legalizacji ciepłomierzy. Wymieniono 72 urządzenia i wykonano legalizację 121 urządzeń. Podczas prac wymiany i legalizacji wykonano modernizacji i uszczelnienia instalacji wodnej oraz cieplnej.

Zawarto nową umowę na plombowanie wodomierzy i przyjmowano zgłoszenia od najemców gminnych lokali mieszkalnych do zaplombowania nowych wodomierzy. Nowozamontowane wodomierze w zgłoszonych lokalach były przekazywane do wykonawcy celem ich zaplombowania i sporządzenia dokumentacji. Zaplombowano wodomierze w 1 328 lokalach gminnych.

Prowadzono działania w celu udoskonalania funkcjonowania modułu rozliczeniowego mediów w programie Granit.

W wyniku realizacji programów uciepłownienia budynków gminnych, w związku z likwidacją systemu ogrzewania, w lokalach mieszkalnych i użytkowych, opartego na paliwie węglowym, podłączono gminne lokale do miejskiej sieci ciepłowniczej i zamontowano urządzenia do pomiaru zużycia ciepła oraz wody do 40 budynków stanowiących własność gminy Wrocław. W powyższych budynkach obejmujących 622 lokale mieszkalnych i 27 lokali użytkowych wprowadzono naliczenia i rozliczenia kosztów, oparte na odczytach urządzeń pomiarowych. W budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy Wrocław zostały wprowadzone działania analogiczne na podstawie danych otrzymanych od zarządców w 31 budynkach, w których miasto jest właścicielem 275 lokali mieszkalnych i 6 lokali użytkowych.

W zakresie dostarczenia mediów do lokali gminnych położonych w budynkach stanowiących 100% własność gminy Wrocław oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych zostały poniesione wydatki związane ze zużyciem następujących rodzajów mediów:

- zużycie zimnej wody i odprowadzenie ścieków wraz z opłatą abonamentową za dostawę wody i odprowadzanie ścieków,
- zużycie energii cieplnej,
- zużycie energii elektrycznej na cele mieszkalne,
- zużycie gazu,
- wywóz nieczystości płynnych.

Zebrano i zweryfikowano koszty zużycia poszczególnych mediów przypadających na lokale zajmowane przez Rady Osiedli za 2022 r. następujących rodzajów mediów:

- za energię elektryczną,
- za media (zużycie zimnej wody i odprowadzenie ścieków wraz z opłatą abonamentową za dostawę wody i odprowadzanie ścieków, zużycie gazu i ciepła),
- za zakup pozostałych (wywóz nieczystości płynnych).

W zakresie wydatków mediowych ponoszono także opłaty za wywóz nieczystości stałych. Usługa ta jest kwalifikowana jako podatek.

Dostarczenie mediów tj. zimnej wody i odprowadzanie ścieków, energii cieplnej – na potrzeby centralnego ogrzewania i podgrzania wody, energii elektrycznej, gazu oraz odprowadzenie nieczystości płynnych z gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych, położonych w budynkach stanowiących własność gminy Wrocław, wykonywane było zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy Zarządem Zasobu Komunalnego, a dostawcami mediów. Wydatki związane z dostarczaniem mediów do lokali gminnych realizowane były w okresach miesięcznych na podstawie faktur wystawianych przez poszczególnych dostawców mediów. Rozliczenie rzeczywistych kosztów zużycia mediów w lokalach gminnych wykonywane było na podstawie algorytmów i sposobu rozliczania zgodnie z regulaminem rozliczania mediów obowiązującym w Zarządzie Zasobu Komunalnego.

Dostarczanie mediów z gminnych lokali mieszkalnych i użytkowych, położonych w budynkach wspólnot mieszkaniowych wykonywane było zgodnie z umowami zawartymi pomiędzy poszczególnymi wspólnotami mieszkaniowymi a dostawcami mediów. Wydatki związane z dostarczaniem mediów do lokali gminnych realizowane są w okresach miesięcznych na podstawie wniosków wystawianych przez poszczególne wspólnoty mieszkaniowe. Rozliczenie rzeczywistych kosztów zużycia mediów w lokalach gminnych wykonywane jest na podstawie algorytmów i sposobu rozliczania zgodnie z podjętymi regulaminami rozliczania mediów w poszczególnych wspólnotach mieszkaniowych.

Zgodnie z rządowymi ustawami o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacja na rynku paliw zostały przygotowane i przekazane do dostawców wymagane oświadczenia w zakresie gospodarstw domowych w lokalach mieszkalnych i użytkowych w celu uwzględnienia zasobu w cenach wytworzenia ciepłą z rekompensatą.

Analiza kartotek finansowych i obsługa najemców

ZZK w ramach czynności związanych z obsługą najemców z tytułu opłat związanych z korzystaniem z lokali mieszkalnych i lokali użytkowych prowadzi w szczególności:

- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali,
- obsługę telefoniczną interesantów w zakresie przyjmowania zgłoszeń oraz zastrzeżeń dotyczących kartotek finansowych,
- wystawianie zaświadczeń na wniosek Biura Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia, dla Wydziału Lokali Mieszkalnych oraz na indywidualne wystąpienie korzystających z lokali (zgłoszenia pisemne i elektroniczne wpływające na skrzynkę działową EN).

W roku 2022 korespondencja z użytkownikami lokali przedstawiała się następująco:

W sprawie analizy zapisów na kartotekach finansowych i ustalenia wysokości prawidłowego salda wpłynęło 6 982 wniosków.

Z otrzymanych pism zrealizowano 6 326 szt. w tym:

- w zakresie lokali mieszkalnych wysłano pism w ilości 5 318 szt.
- w zakresie lokali użytkowych wysłano pism w ilości 1 008 szt.

Udzielone odpowiedzi dotyczyły między innymi analizy salda, wydania informacji o wysokości salda oraz wniosków o ewentualne zwroty nadpłat.

Od 01.03.2022 r. wznowiono bezpośrednią obsługę najemców. W okresie III-XII 2022 r. przyjęto 759 osób.

Ponadto wykonano analizę na 18 591 szt. kartotekach finansowych najemców w tym:

- przekazano 3 112 szt. sald organizacji pozarządowych do Departamentu Spraw Społecznych biuro ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- przygotowano do Działu Windykacji 3 044 szt. prawidłowych sald lokali mieszkalnych, które przekazano celem skierowania na drogę postępowania sądowego:
  - sprawy sądowe lokali mieszkalnych 39 szt.,
  - kancelarie zewnętrzne 3005 szt.,
- przygotowano dla Działu Windykacji 242 szt. sald użytkowników lokali użytkowych
  z tego:
  - salda do sądu 156 szt.,
  - pozostałe wnioski 86 szt. (noty odsetkowe),
- przygotowano 234 szt. sald użytkowników lokali mieszkalnych i użytkowych na dzień złożenia wniosku o udzielenie ulgi,
- ustalono 2 731 szt. sald dla Biura Sprzedaży Lokali UM,
- ustalono 237 szt. sald dla Wydziału Lokali Mieszkalnych UM,
- przygotowano 1 129 szt. pism dotyczących potwierdzeń sald dla lokali użytkowych,
- dokonano weryfikacji spraw przed re-egzekucją komorniczą pod kątem wpłat 2 768 szt.,
- dokonano weryfikacji spraw przed egzekucją komorniczą pod kątem wpłat 1 279 szt.,
- dokonano weryfikacji spraw przed wniesieniem pozwu pod kątem wpłat 415 szt.,

- dodatkowo zweryfikowano 3 400 szt. sald lokali mieszkalnych pod kątem ich prawidłowości.

ZZK w ramach czynności związanych z obsługą najemców z tytułu dodatków mieszkaniowych i wpłat prowadzi w szczególności:

- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali w zakresie dodatków mieszkaniowych
- prowadzenie korespondencji z użytkownikami lokali oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społeczne w zakresie dodatków mieszkaniowych ewidencjonowanych na kartotekach najemców,
- analizy kartotek finansowych użytkowników lokali w związku z zawartymi porozumieniami w sprawie umorzenia , rozłożenia na raty należności z tytułu najmu,
- wystawianie zaświadczeń na wniosek najemców korzystających z dodatków mieszkaniowych.

W roku 2022 korespondencja z użytkownikami lokali, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz spółkami gminnymi obejmowała pisma:

- w sprawie wystawienia zaświadczeń w związku z uregulowaniem różnicy ponad dodatek mieszkaniowy 96 szt.
- do MOPS w sprawie najemców nie regulujących różnicy ponad dodatek mieszkaniowy 185 szt.
- dot. zwrotów dodatku mieszkaniowego do MOPS 20 szt.
- kierowane do spółki Wrocławskie Mieszkania oraz innych użytkowników lokali dot. zwrotu mylnych wpłat 13 szt.
- w sprawie decyzji:
- przyznaniu dodatku mieszkaniowego 1 581 szt.
  - wstrzymującej wypłatę dodatku mieszkaniowego 89 szt.
  - wznawiającej wypłatę dodatku mieszkaniowego 44 szt.
- do dłużników odnośnie realizacji postanowień wynikających z ugód w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości 124 szt.

W roku 2022 przeanalizowano 12 732 szt. kartotek najemców w tym w sprawach:

- spełnienie warunków zawartych w porozumieniach w sprawie rozłożenia na raty spłaty należności, ugodach w sprawie restrukturyzacji zobowiązań za zaległości płatnicze, umorzenia należności za korzystanie z lokalu pod warunkiem dokonywania bieżących opłat oraz wyroków sądowych – 3 438 szt.
- bieżącego regulowania przez najemców należności wskazanej w art.7 pkt.11 „Ustawy
  z dn. 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych” - 9 294 szt.

Dzierżawy

Dzierżawy gruntu dla wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni

W 2022 r. zawartych zostało 34 nowych umów dzierżaw, z tego 18 umów dzierżaw gruntu pod miejsca zbiórki odpadów (MZO), 10 umów dzierżaw gruntu trwale zajętego pod docieplenie budynków oraz 3 umów dzierżaw gruntu z przeznaczeniem na zagospodarowanie w granicach niezbędnych do obsługi mieszkańców i użytkowników wspólnot mieszkaniowych (WWD).

Łączna liczba obowiązujących umów na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 803.

Rejon	**RAZEM umów MZO na danym rejonie na dzień 31.12.2022**	**RAZEM umów WWD na danym rejonie na dzień 31.12.2022**	**RAZEM umów pod docieplenie na danym rejonie na dzień 31.12.2022**	**RAZEM UMÓW na dzień 31.12.2022**
A	45	8	10	63

Rejon	RAZEM umów MZO na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM umów WWD na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM umów pod docieplenie na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM UMÓW na dzień 31.12.2022
B	53	6	8	67
F	34	2	15	51
G	27	2	13	42
H	38	2	38	78
I	29	3	5	37
Ł	37	5	9	51
O	20	2	14	36
P	68	16	11	95
R	55	7	1	63
S	73	1	34	108
T	40	6	14	60

Rejon	RAZEM umów MZO na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM umów WWD na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM umów pod docieplenie na danym rejonie na dzień 31.12.2022	RAZEM UMÓW na dzień 31.12.2022
U	25	0	27	52
Razem	**544**	**60**	**199**	**803**

Wykaz umów zawartych w latach 2019-2022:

Rok	Liczba umów MZO na dzień 31.12 danego roku	Liczba umów WWD na dzień 31.12 danego roku	Liczba umów pod docieplenie na dzień 31.12 danego roku	RAZEM UMÓW na dzień 31.12.danego roku
2019	595	57	126	778
2020	634	63	154	851
2021	543	58	188	789
2022	544	60	199	803

Dzierżawy gruntu z przeznaczeniem na ogródki przydomowe

W 2022 r. zawartych zostało 110 nowych umów dzierżaw. W tej liczbie nie zostały uwzględnione przypadki wymiany starych umów dzierżaw (zawieranych najczęściej przez ZGK) na nowe, co odbywa się poprzez zawarcie aneksu.

Na dzień 31.12.2022 r. liczba obowiązujących umów dzierżaw ogródków przydomowych wynosiła 698, a ich łączna powierzchnia 110 839 m^2.

Inne dzierżawy

Zawarte zostały 3 umowy dzierżaw gruntu związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne oraz podmioty prawa handlowego. Łączna liczba umów dzierżaw tego typu obowiązujących na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 37.

Prowadzono również umowy dzierżawy terenu z przeznaczeniem na miejsca postojowe na parkingu rowerowym „Krzywy Komin" zlokalizowanym we wnętrzu międzyblokowym Dubois, Kurkowa, Otwarta, Pomorska. Łączna liczba obowiązujących umów dzierżaw na parking rowerowy na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 16.

W 2022 r. rozliczono 34 protokoły uzgodnień na czasowe zajęcie gruntów gminnych z przeznaczeniem na zaplecza budów oraz inwestycje liniowe.

Umowy te związane są z remontami nieruchomości prowadzonymi przez wspólnoty mieszkaniowe oraz podmioty obce (np.: termomodernizacja budynku, wymiana pokrycia dachowego) a także wymianą lub budową infrastruktury technicznej (przyłącza i sieci ciepłownicze, energetyczne, itd.).

Prowadzono również sprawy związane z umową o odprowadzanie ścieków opadowych.

W 2022 r. wydatki z budżetu, związane z fakturami wystawionymi przez MPWiK z tego tytułu, wyniosły 647 660, 12 zł.

Spółka Wrocławskie Mieszkania

Organizacja i wykonywanie obsługi klienta

W 2022 r. Spółka, realizowała zadania dla rejonów C, D, E, J, K, L, M, N Miasta prowadząc sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne. Bezpośrednia obsługa mieszkańców realizowana była przez Centrum Obsługi Mieszkańca, a także Zespół ds. Administrowania Nieruchomościami, Zespół ds. Koordynacji, Rozliczania Mediów i Kontroli Jakości, Zespół ds. Regulacji Prawnych Nieruchomości i Umów, Zespół Technicznej Obsługi Zasobu, Zespół ds. Ewidencji Nieruchomości i Terenów Zewnętrznych, Zespół Techniczno-Inwestycyjny, Zespół Księgowej Obsługi Zasobów, Zespół ds. Windykacji i Zespół ds. Udzielania Ulg.

Do zadań realizowanych przez wskazane zespoły w 2022 r. należało m.in.:

- udzielanie pełnej informacji mieszkańcom w zakresie dotyczącym kompetencji Spółki oraz sposobu załatwiania spraw znajdujących się w sferze przedmiotu jej działalności,
- przyjmowanie wniosków wraz z wydawaniem niezbędnych opinii i ocen,
- nadzór nad prawidłową realizacją usług w zakresie eksploatacji zarządzanego zasobu, prowadzenie spraw związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych oraz gospodarowaniem tymi lokalami,
- prowadzenie spraw związanych z udostępnianiem i dzierżawą terenów zewnętrznych, w tym ogródków warzywno-kwiatowych oraz gospodarowaniem terenami gminnymi,
- realizowanie planu rzeczowo - finansowego z zakresu konserwacji poprzez przygotowanie zleceń, nadzór nad ich realizacją oraz rozliczanie wykonawców z wykonywanych prac,
- wyrażanie zgody na przeprowadzenie remontów finansowanych i wykonywanych przez najemców posiadających tytuł prawny do lokalu, przygotowywanie umów remontowych oraz kontrola ich wykonania pod względem formalno-prawnym, technicznym oraz rozliczanie finansowe wykonywanych remontów,
- nadzór nad wykonawcami m.in.: okresowych kontroli budynków, o których mowa

w przepisach prawa budowlanego, realizowanych przez wykonawców na podstawie odrębnych umów,
- prowadzenie książek obiektu budowlanego w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane, wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy w okresie użytkowania obiektu,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów oraz opłat za bezumowne korzystanie z lokali,
- zabezpieczenie wolnych lokali mieszkalnych i użytkowych przed samowolnym zajęciem i dewastacją wraz z prowadzeniem rejestru pustostanów,
- wykonywanie czynności technicznych związanych z eksmisjami najemców oraz zabezpieczeniem lokali po eksmisjach, zgonach najemców i przekazywanie właściwej jednostce organizacyjnej gminy Wrocław lokalu do zasiedlenia,
- przygotowanie umów najmu lokali mieszkalnych, sporządzenie aneksów do umów najmu lokali mieszkalnych, na podstawie skierowania Wydziału Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- udzielanie zniżek w czynszu lub zwolnień z opłat czynszu, według zasad określonych przepisami prawa,
- ustalanie wysokości zaliczek na media za lokale gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych i budynkach gminnych, przygotowywanie powiadomień dla klientów o dokonanych naliczeniach,
- naliczanie najemcom i innym użytkownikom lokali opłat niezależnych od wynajmującej,
- prowadzenie bazy danych do rozliczeń mediów dostarczonych do lokali,
- dokonywanie rozliczania kosztów zużytych mediów na każdego klienta i przygotowywanie powiadomień dla klientów o wynikach rozliczeń,
- okazywanie lokali i nieruchomości osobom zainteresowanym ich najmem, kupnem a także rzeczoznawcom majątkowym,
- prowadzenie, zgodnych z przepisami, działań w stosunku do osób, które samowolnie zajęły lokal mieszkalny, polegających na zawiadomieniu policji o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z naruszeniem art. 193 Kodeksu karnego,
- prowadzenie ewidencji drzew zgodnie z Zarządzeniem nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zielonych Wrocławia,

- prowadzenie ewidencji pieców,
- prowadzenie ewidencji pozostałych obiektów na gminnych terenach,
- organizowanie i prowadzenie przetargów oraz negocjacji na dzierżawy gminnych nieruchomości,
- naliczeń czynszów dzierżawnych oraz opłat z tytułu bezumownego użytkowania terenów gminnych,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów dzierżawnych oraz opłat za bezumowne korzystanie z terenów gminnych,
- sporządzanie umów dzierżaw ogródków warzywno-kwiatowych, miejsc zbiórki odpadów, terenów gminnych przeznaczonych pod warstwy docieplenia oraz poprawę warunków nieruchomości wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni,
- sporządzanie protokołów uzgodnień pod czasowe udostępnianie terenów gminnych przeznaczonych na zaplecza budowy dla inwestorów,
- współpraca w Wydziałem Nieruchomości Komunalnych oraz Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w zakresie stanów i przeznaczeń nieruchomości gminnych zarządzanych przez Spółkę,
- opiniowanie projektów Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego i Funduszy Osiedlowych,
- opiniowanie i uzgadnianie inwestycji na terenach gminnych lub oddziałujących na gminne nieruchomości.

W roku 2022 Spółka uruchomiła usługi elektroniczne w ramach celu zarządczego: Cyfryzacja oraz wdrożenie nowoczesnych rozwiązań e- usług publicznych o stopniu dojrzałości 3 lub 4. Za pośrednictwem Portalu Mieszkańca Klienci mają możliwość skorzystania z następujących usług: kontrolowania salda na kartotece lokalu, sprawdzenia parametrów umowy, składania wniosków, dokonywania zgłoszeń i prowadzenia korespondencji, odbierania komunikatów, wiadomości oraz dokumentów.

Wybrane czynności realizowane w latach 2018–2022

	Czynność	**ROK**				
		2018	2019	2020	2021	**2022**
1	przyjęcie zgłoszeń od najemców (ustne, pisemne, telefoniczne)	17 597	16 167	7 325	13 816	**6 430**
2	sporządzenie umów najmu (na podstawie skierowań z Wydziału Lokali Mieszkalnych)	182	191	257	296	**278**
3	sporządzenie aneksów do umów najmu	513	447	621	626	**853**
4	sporządzenie umów na remont lokali mieszkalnych na koszt przyszłego najemcy	75	144	99	143	**135**
5	sporządzenie aneksów do umów remontowych	9	38	106	70	**104**
6	sporządzenie umów o podwyższenie standardu lokalu mieszkalnego	27	26	32	34	**16**
7	sporządzenie umów dotyczących zmiany	174	115	232	626	**156**

	Czynność	**ROK**				
		2018	2019	2020	2021	**2022**
	systemu ogrzewania – KAWKA					
8	sporządzenie umów najmu pomieszczenia tymczasowego	7	9	11	6	**12**
9	przeprowadzenie wizji w lokalach, w nieruchomościach, terenach zewnętrznych	10 523	8 704	4 923	11 558	**7 571**
10	przejęcie i przekazanie nieruchomości w ramach umów dzierżaw, udostępnień terenów pod inwestycje, zmiany praw własności	214	250	294	214	**206**

W ramach czasowych udostępnień terenów zewnętrznych w 2022 r. przeprowadzono czynności:

- Ilość rozpatrzonych wniosków o czasowe udostępnienie terenu zewnętrznego:129,
- Ilość zawartych protokołów uzgodnień czasowego udostępnienia terenu z przeznaczeniem na imprezy kulturalne, zaplecze budowy oraz inwestycje liniowe: 124,

- Ilość wydanych zgód na dysponowanie nieruchomościami na cele budowlane: 16,
- Ilość przekazań nieruchomości na zaplecza pod inwestycje: 46,
- Ilość odbiorów nieruchomości po zakończonych inwestycjach: 35.

W ramach dzierżaw terenów zewnętrznych w 2022 r. przeprowadzono czynności:

- Ilość przekazanych do dzierżawy ogródków warzywno-kwiatowych: 109,
- Ilość przeprowadzonych negocjacji (dzierżawy pod docieplenie, MZO, ogródki warzywno-kwiatowe): 125,
- Ilość przeprowadzonych przetargów ograniczonych ogródków warzywno-kwiatowych: 20,
- Ilość przeprowadzonych przetargów nieograniczonych ogródków warzywno-kwiatowych: 5,
- Ilość zawartych umów dzierżaw z przeznaczeniem pod warstwę docieplenia, izolację, zagospodarowanie terenu: 22,
- Ilość zawartych umów dzierżaw z przeznaczeniem pod ogródki warzywno-kwiatowe: 60,
- Ilość przekazań nieruchomości po zawartych umowach dzierżaw: 82,
- Ilość zawartych wypowiedzeń umów dzierżaw z przeznaczeniem pod ogródki warzywno-kwiatowe z wniosku Dzierżawcy lub w ramach prowadzonych regulacji stanów prawnych: 27,
- Ilość procedowanych spraw bezumownego zajęcia terenu gminnego: 6.

Eksploatacja techniczna zasobu gminnego

Na czynności w zakresie eksploatacji zasobu gminnego, które realizowane były w 2022 r. składają się:

- utrzymanie czystości i porządku wewnątrz budynków 100% gminnych,
- deratyzacja wykonywana zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia, w tym zwalczanie gryzoni na terenach zewnętrznych,
– dozór i całodobowa ochrona nieruchomości przy ul. Więckowskiego 34, ul. Koreańskiej 1, ul. Komuny Paryskiej 94A (do 26.09.2022 r), ul. Grunwaldzkiej 32,

– ochrona w formie monitoringu nieruchomości przy ul. Bałtyckiej 8 i ul. Rybnickiej 39-41, ul. Ełckiej 34, ul. Pautscha 4 a także monitoring 32 pustostanów, które mogą stanowić potencjalne zagrożenie samowolnych zajęć,
- zakup energii elektrycznej na potrzeby oświetlenia klatek schodowych, zasilania kotłowni i węzłów cieplnych oraz oświetlenia wnętrz międzyblokowych i placów zabaw,
- zakup paliwa gazowego i jego dystrybucja na potrzeby ogrzewania nieruchomości stanowiących własność gminy Wrocław,
- obsługa serwisowa kotłowni, węzłów cieplnych i logoterm,
- obsługa serwisowa dźwigów osobowych i platform do przemieszczania osób niepełnosprawnych,
- odczytywanie indywidualnych wodomierzy poboru wody w lokalach,
- sukcesywne dostarczanie, montaż, wymiana oraz plombowanie wodomierzy wraz
  z nakładkami do odczytu radiowego w lokalach mieszkalnych i/lub użytkowych,
- kompleksowa obsługa szaletu miejskiego przy ul. Grunwaldzkiej/Sienkiewicza,
- obsługa systemów pomiarowo – rozliczeniowych energii cieplnej,
- utrzymanie czystości i porządku w 319 miejscach zbiórki odpadów stałych (wg stanu na koniec roku, w ciągu roku nastąpiła zmiana w wykazie adresowym MZO z uwagi na sprzedaż nieruchomości),
- zgłaszanie i prowadzanie spraw związanych z występowaniem wraków na ternach gminnych,
- czyszczenie przewodów wentylacyjnych, spalinowych i dymowych w budynkach 100% gminnych,
- sprzątanie stanowiących własność gminy Wrocław lokali mieszkalnych, użytkowych oraz pomieszczeń przynależnych do lokali wraz z wywozem pozostawionych w tych lokalach przedmiotów,
- wykwaterowywanie związane z planowanymi remontami lokali i budynków z zapewnieniem transportu rzeczy i przedmiotów będących własnością najemców do lokali zastępczych,
- utrzymanie terenów zewnętrznych gminy Wrocław poprzez wykonanie czynności polegających na:
  - wymianie piasku w piaskownicach (wymieniono łącznie 493,2 m^3 piasku),
  - koszeniu traw (łącznie skoszono trawy z powierzchni 1 525 598 m^2),
  - przycinaniu żywopłotów (łącznie przycięto żywopłoty o długości 75 614 mb),

- cięciach pielęgnacyjnych drzew i krzewów (ilość 248 drzew i 1 088 mb krzewów),
- usunięciu stanowisk jemioły na 31 drzewach,
- usunięciu wywrotów/złomów, wyłamanych konarów drzew (38 szt.),
- wycince drzew (68 szt.) oraz nasadzeniach drzew (13 szt.), zgodnie z decyzjami wydanymi przez Wydział Architektury i Zabytków i Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz Zarządzeniem nr 1217/19 Prezydenta Wrocławia z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie ochrony drzew i rozwoju terenów zielonych Wrocławia,
- pielęgnacji zieleni w ramach gwarancji zrewitalizowanych 4 wnętrz podwórzowych, w tym 3 odbiory końcowe,
- pielęgnacji zieleni w ramach zrealizowanego w 2021 r. projektu pod nazwą „Eko-projekt Zielone wyspy dla dzieci" na 3 wnętrzach podwórzowych,
- poprawie warunków siedliskowych drzew na 14 m^2,
- kontroli nasadzeń drzew (348 szt.),
- wprowadzeniu dodatkowej zieleni poprzez nasadzenie szpaleru żywopłotu przed budynkiem przy ul. Smoluchowskiego 32 z gatunku ligustr pospolity (20 m^2),
- wprowadzeniu dodatkowej zieleni poprzez nasadzenie pnączy z gatunku barwinek pospolity przed budynkiem przy ul. Monte Cassino 13a (14 mb),
- przygotowaniu oraz zaakceptowaniu przez Wydział Architektury i Zabytków projektu zagospodarowania drzewostanem skweru przy ul. Borelowskiego na Sępolnie,
- wykonywaniu opinii i szczegółowych ekspertyz dendrologicznych (łącznie 698),
– zarządzanie i regulowanie stanów prawnych ogródków warzywno-kwiatowych, w tym zewidencjonowanie w Geobazie w 2022 r. 136 ogródków oraz rozpoczęcie prac nad nową procedurą regulowania stanów prawnych ogródków warzywno-kwiatowych.

W obszarze rozliczania mediów w 2022 r. w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N, dokonano odczytów wodomierzy w lokalach. Aktualizowano bazę naliczeń i kosztów niezbędnych do wykonania rozliczeń mediów za cały rok 2022.

Rozliczenia mediów w latach 2018 – 2022

Liczba rozliczeń **[szt.]**	**Rok**				
	2018	2019	2020	2021	**2022**
kosztów dostawy zimnej wody i odprowadzanie ścieków	38 018	26 435	36 925	40 316	**19 259**
kosztów abonamentu za wodę i ścieki	16 572	20 166	12 802	8 505	**4 705**
kosztów ciepłej wody	1 921	2 657	1 920	2 046	**1 301**
kosztów wywozu odpadów stałych	498	166	0	0	**0**
kosztów wywozu nieczystości płynnych	755	452	182	31	**0**
kosztów centralnego ogrzewania	2 327	4 265	2 062	2 185	**1 623**
kosztów dostawy gazu	218	957	199	199	**30**
kosztów dostawy energii elektrycznej	155	205	577	283	**0**

Korespondencja dostarczona w latach 2018 – 2022 (bez korespondencji windykacyjnej)

Wysłana korespondencja **[szt.]**	**Rok**				
	2018	2019	2020	2021	**2022**
Zawiadomienie o zmianie: 1. stawki czynszu 2. stawki za media 3. wysokość kaucji 4. zmianie naliczeń 5. wysokości opłat	8 134	10 819	50 259	4 338	**26 290**
Zawiadomienie o rozliczeniu mediów	16 829	21 324	18 623	16 750	**11 890**

Do listów z informacją o zmianach opłat za media dołączano ulotki zachęcające Najemców do oszczędności wody i montowania wodomierzy w lokalach.

W 2022 r. Spółka przeprowadziła, zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia, deratyzację w 482 budynkach oraz w 367 wnętrzach podwórzowych.

Wykonano kontrole prowadzonych usług deratyzacji terenów zewnętrznych, potwierdzone przesłanymi 130 protokołami z kontroli do Wykonawcy realizującego usługę.

W ramach nadzorowania prawidłowego stanu miejsc zbiórki odpadów komunalnych obsługujących budynki 100% gminne sporządzono około 140 protokołów z kontroli MGO przesłanych do Wykonawcy usług. W ramach porozumień z osobami odpracowującymi zadłużenie prowadzono interwencyjne porządki miejsc zbiórki odpadów na terenach gminnych oraz nadzorowano wykonywanie i rozliczanie godzinowe tych prac.

W 2022 r. Spółka procedowała zgłoszenia 36 pojazdów długotrwale nieużytkowanych pozostawionych na wnętrzach podwórzowych do Straży Miejskiej oraz Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

W ramach prowadzonych czynności w zakresie prawidłowej eksploatacji terenów zewnętrznych kontynuowano współpracę ze Strażą Miejską w działaniach kontrolnych stanu czystości miejsc zbiórki odpadów. W 2022 r. zostało wysłanych przez Spółkę 40 zgłoszeń do zarządców wspólnot mieszkaniowych w sprawie utrzymania czystości i porządku miejsc zbiórki odpadów komunalnych oraz około 200 zgłoszeń do Spółki Ekosystem w sprawie utrzymania czystości na terenach gminnych, po przeprowadzonych wizjach kontrolnych Pracowników Spółki oraz w odpowiedzi na zgłoszenia mieszkańców.

W 2022 r. kontynuowano informowanie mieszkańców, najemców nieruchomości 100% gminnych oraz zarządców wspólnot mieszkaniowych o obowiązkach wynikających z przepisów prawa oraz Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Wrocławia. Wywieszane były ogłoszenia oraz plakaty na tablicach ogłoszeń w budynkach, w Centrum Obsługi Mieszkańca prowadzono dystrybucję ulotek dotyczących walki ze szczurami, akcji Ekosystemu SZOP oraz przesłano bezpośrednią korespondencję do Najemców zamieszkujących najbardziej problemowe podwórka. Informacje były również zamieszczane na bieżąco na stronie internetowej Spółki oraz w mediach społecznościowych (Facebook).

W 2022 r. Spółka zrealizowała pilotażowo umowę dotyczącą rekultywacji zdegradowanych terenów zielonych w rejonach C, D, E, J, K, L, M, N Wrocławia na łączną kwotę 205 003,20 zł. Głównym założeniem projektu rekultywacji zieleni było wprowadzenie nowych nasadzeń roślin mających podnieść wartości estetyczne oraz funkcjonalne terenów wnętrz podwórzowych. Podstawą

opracowania przedmiotowego projektu stały się liczne wnioski mieszkańców oraz Rad Osiedli, którzy ubiegali się o poprawę jakości otaczającej ich zieleni.

Przed przystąpieniem do nasadzeń przeprowadzono prace przygotowawcze polegające na usunięciu z podłoża wierzchnich zanieczyszczeń, gruzu i kamieni, ściągnięciu darni. Następnie oczyszczone podłoże zostało przekopane za pomocą glebogryzarki, która równocześnie spulchnia i napowietrza ziemię. Dodatkowym atutem użycia ww. maszyny było zniszczenie potencjalnych nor gryzoni, które w przyszłości mogłyby zaszkodzić nowo nasadzonym roślinom. Po wykonaniu powyższych czynności i wyrównaniu ziemi nastąpił etap sadzenia roślin, podczas wykonywania prac zastosowano warstwę kory, której celem jest ochrona nowopowstałych nasadzeń przed zamarznięciem podczas występowania ujemnych temperatur w sezonie zimowym. Tereny objęte rekultywacją zieleni zostały zabezpieczone drewnianym opalikowaniem w miejscach gdzie występowało zagrożenie dewastacji.

Nowe nasadzenia zieleni można znaleźć na wnętrzach podwórzowych zlokalizowanych przy następujących adresach:

- ul. Gen. Romualda Traugutta 80 – 80a
- ul. Piastowska 58
- ul. Rozbrat 5
- ul. Reja 6-8
- ul. Prądzyńskiego 3-7
- ul. Walecznych 13
- pl. Mongolski 16 (Tatarska)
- ul. Brzeska 6
- ul. Nowowiejska 112

W ramach rekultywacji w efekcie wyżej opisanych prac na powyższych wnętrzach podwórzowych zostały odtworzone trawniki, wprowadzono nowe nasadzenia krzewów, pnączy na trejażach oraz nasadzenia traw ozdobnych. Na podwórku przy ul. Nowowiejskiej 112 została wysiana łąka kwietna.

Ponadto w 2022 r. prowadzono działania związane z tematyką malowideł artystycznych, z czego 1 sprawa zakończyła się realizacją muralu „Klimat dla

równości” przy ul. Opolskiej 25, łączącego kwestie szacunku dla planety oraz tolerancji i równości, które są jednymi z priorytetowych działań Komisji Europejskiej.

Na wniosek EMITEL Sp. z o.o. po uzyskaniu zgody Prezydenta Wrocławia zawarte zostały kolejno protokół czasowego udostępnienia nieruchomości i umowa dzierżawy, przedmiotem których są części nieruchomości pod budowę stacjonarnych stacji radiowych do zdalnego odczytu wodomierzy na rzecz MPWiK S.A. zlokalizowane na dachach budynków przy ul. Kurpiów 3, ul. Zajączkowskiej 47, ul. Ćwiczebnej 1, ul. Siennej 12, ul. Pszczelarskiej 7, ul. Chopina 9a oraz ul. Kowalskiej 80.

Łącznie w 2022 r. zawartych zostało 50 umów najmu, użyczenia, dzierżawy, udostępnienia, 4 aneksy do umów oraz 43 porozumienia. Rozwiązano 35 umów, z czego 19 – za porozumieniem stron. Spółka przeprowadziła 30 przetargów na najem 11 lokali użytkowych i 19 garaży, po których zawarto umowy najmu dla 6 lokali użytkowych oraz 16 garaży. W trybie bezprzetargowym jak również w wyniku m. in. regulowania stanu prawnego nieruchomości zawarto łącznie 28 umów: 13 umów najmu, 11 umów użyczenia i 4 umowy udostępnienia nieruchomości na organizację ogródków gastronomicznych oraz 24 trójstronne porozumienia w sprawie zasad korzystania z nieruchomości przeznaczonych na działalność statutową Rad Osiedli. Wypowiedzianych zostało 39 umów: 28 z nich stanowią wypowiedzenia złożone przez Najemców (rezygnacja z najmu) lub Spółkę (rozbiórki obiektów lub zmiana przeznaczenia), natomiast pozostałe to wypowiedzenia windykacyjne (wobec 4 z nich złożono oświadczenia o cofnięciu wypowiedzenia z uwagi na spłatę zadłużenia).

Spółka prowadziła także działania z zakresu miękkiej windykacji należności. Tylko w drugim półroczu udało się wyegzekwować spłatę należności w wysokości ok. 121 300,00 zł.

Ponadto w 2022 r. przygotowano wniosek na realizację zadania w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 - 2030. Przedmiotem projektu jest wykonanie dodatkowych prac remontowych po przeprowadzeniu modernizacji instalacji elektrycznej w lokalach mieszkalnych zamieszkałych przez społeczność romską, polegających na odtworzeniu powłok

malarskich ścian i sufitów oraz na naprawie ubytków w podłodze lub jej wymianie.

Zakres projektu obejmuje również:

- działania promocyjne polegające na publikacji informacji o realizacji zadania w ramach rządowego Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na stronie internetowej Spółki Wrocławskie Mieszkania,
- zawarcie umowy z wykonawcą, przekazanie placu budowy, realizację zleconych zadań, odbiór prac,
- rozliczenie inwestycji.

Dokumentacja fotograficzna remontowanych lokali mieszkalnych zostanie wykonana podczas rozpoczęcia prac polegających na wymianie instalacji elektrycznej. Na etapie składania wniosku dokumentacja fotograficzna nie będzie przedstawiała stanu lokali po wymianie instalacji elektrycznej, który to stan będzie kwalifikował ten lokal do naprawy.

W 2022 r. prowadzono również działania związane z cyfryzacja danych, w szczególności:

- Pozyskiwano i na bieżąco aktualizowano istniejące w bazach danych Wrocławskich Mieszkań informacje o:
  - strukturze technicznej budynków,
  - stanach i przeznaczeniach budynków,
  - urządzeniach ogrzewania pomieszczeń w lokalach,
  - urządzeniach do ogrzewania wody użytkowej w lokalach,
  - administracyjnych numerach domofonów,
  - wolnych lokalach mieszkaniowych,
  - obiektach terenowych (m. in. ogródki, miejsca zbiórki odpadów, trawy, żywopłoty, drzewa, krzewy, piaskownice, tereny rekreacji).
- Pod względem kontynuacji cyfryzacji danych przestrzennych:
  - wprowadzono z wykorzystaniem narzędzi GIS informacje o ścieżkach, drogach wewnętrznych, chodnikach, dojściach do budynków na terenach zarządzanych przez Wrocławskie Mieszkania.

- W zakresie projektowym i koncepcyjnym:
  - kontynuacja opracowywania koncepcji związanej z procesami kompleksowej obsługi zarządzania drzewami i krzewami z wykorzystaniem baz danych i dedykowanych aplikacji.
- Prace związane z zasilaniem lub aktualizacją zewnętrznych baz danych:
  - automatycznie wygenerowano deklaracje do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków dla budynków zarządzanych przez Wrocławskie Mieszkania (będących własnością Gminy oraz zarządzanych przez Spółkę), a także przeprowadzono proces zasilenia bazy krajowej danymi z deklaracji; Obecnie informacje w CEEB są aktualizowane w 2-tygodniowych odstępach w przypadku zmian danych.
  - przeprowadzono z powodzeniem proces ujawnienia w Ewidencji Gruntów i Budynków obrysów brakujących budynków dla adresów ul. Szybka 3C (dawniej ul. Traugutta 94a), ul. Obornicka 59, ul. Gorlicka 17c.
- Utworzono i udostępniono aplikacje:
  - do zarządzania pustostanami.
  - do rejestrowania zgłoszeń.
  - do wprowadzania numerów domofonów.
  - do automatycznego generowania deklaracji wymaganych przez Centralną Ewidencje Emisyjności Budynków.
  - wprowadzono kilkadziesiąt usprawnień i dodatkowych funkcjonalności do już istniejących w firmie aplikacji.
- Uwzględniano zmiany technologiczne i prawne:
  - przygotowanie planu i pozytywne wdrożenie go w związku ze zmianami dotyczącymi danych adresowych zgodnie z nowym rozporządzeniem w sprawie ewidencji miejscowości, ulic i adresów.

Rady Osiedla

W 2022 r. współpracowano z Departamentem Spraw Społecznych UMW (DSS) oraz Radami Osiedla, w tym:

- w ramach współpracy z DSS na zasobie zarządzanym przez Spółkę lokale i nieruchomości dzierżawią lub wynajmują organizacje pozarządowe, a wszystkie organizacje jako podmioty pomagające mieszkańcom Wrocławia zostały przez Spółkę otoczone specjalną opieką,

- w ramach aktywizacji społeczności lokalnej wraz z DSS Spółka kontynuowała współpracę z podmiotami prowadzącymi Centra Aktywności Lokalnej przy ul. Traugutta 81 of,
  ul. Prądzyńskiego 39, Bałtyckiej 8, Chopina 9a, a także ul. Gazowej 22, ul. Koreańskiej 1 i ul. Pszczelarskiej 7. Dodatkowo w porozumieniu z WCRS Centra Aktywności Lokalnej były prowadzone także w budynkach przy ul. Ełckiej 34, ul. Rybnickiej 39
  i ul. Swojczyckiej 118, w których swoje siedziby miały Rady Osiedli właściwe z uwagi na położenie. W każdej z lokalizacji Spółka aktywnie współpracowała z operatorami,
  by oferta CAL jak najlepiej odpowiadała potrzebom lokalnych społeczności.

Spółka prowadzi działania mające na celu ścisłą współpracę z poszczególnymi Radami Osiedla, wspiera inicjatywy zgłaszane przez Rady jako przedstawicieli społeczności lokalnych.

W roku 2022 kontynuowano współpracę z Wrocławskim Centrum Rozwoju Społecznego, dotyczącą zadań w zakresie obsługi Rad Osiedli i utrwalano dobrą współpracę Miasta z tymi podmiotami. Na podstawie sporządzonych w roku 2020 roku porozumień, Spółka realizuje płatności za media dostarczane do siedzib Rad Osiedli, co pozwala na skuteczniejszą obsługę tych podmiotów. W 2022 r. we współpracy z WCRS i innymi jednostkami organizacyjnymi gminy Wrocław opracowane zostały „Zasady współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz miejskich jednostek organizacyjnych z jednostkami pomocniczymi gminy Wrocław", które jasno określają zakres odpowiedzialności podmiotów za utrzymanie siedzib Rad Osiedli.

Na terenie zarządzanym przez Spółkę funkcjonuje 27 Rad Osiedli. Zawarte zostały porozumienia z następującymi Radami:

- RO Biskupin-Sępolno-Dąbie-Bartoszowice,
- RO Gaj,
- RO Huby,
- RO Jagodno,
- RO Karłowice-Różanka,
- RO Kleczków,

- RO Kowale,
- RO Księże,
- RO Ołtaszyn,
- RO Osobowice-Rędzin,
- RO Pawłowice,
- RO Plac Grunwaldzki,
- RO Polanowice-Poświętne-Ligota,
- RO Przedmieście Oławskie,
- RO Psie Pole-Zawidawie,
- RO Strachocin-Swojczyce-Wojnów,
- RO Świniary,
- RO Tarnogaj,
- RO Zacisze-Zalesie-Szczytniki.

Spółka w imieniu gminy oddała WCRS przy udziale Rad Osiedli do bezpłatnego używania 27 lokali lub nieruchomości oraz zobowiązała się m. in. do zapewnienia ciągłości dostaw mediów do nieruchomości poprzez włączenie punktów poboru/sieci do obowiązujących zbiorczych umów na: świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, sprzedaż energii elektrycznej, kompleksową sprzedaż paliwa gazowego wraz z usługą dystrybucji (jeżeli nieruchomość jest przyłączona do sieci gazowej), dostawę wody i odprowadzanie nieczystości płynnych (ścieki) oraz do uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (zgodnie z oświadczeniami Osiedli).

Spółka kontynuuje także współpracę z Radami Osiedla w sprawie poprawy funkcjonowania i estetyki piaskownic, a także elementów małej architektury, pozostających w zasobach Spółki, celem określenia aktualnych potrzeb Mieszkańców w ww. zakresie.

Rozrachunki z najemcami z tytułu użytkowania lokali

Spółka w 2022 r. realizowała sprawy z zakresu postępowań wyjaśniających w celu ustalenia salda kartoteki opłat najemcy, wniosków o wydanie zaświadczenia o stanie finansowym, wniosków najemców o zwrot nadpłat oraz reklamacje do ustalonych sald. W okresie od
1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Spółka przyjęła do realizacji w celu

prawidłowego załatwienia 10 213 spraw zgłoszonych przez najemców, w tym 5 719 spraw wymagających weryfikacji kartotek finansowych.

Weryfikacja to szczegółowa analiza zapisów na kontach lokali, porównanie dokumentów źródłowych w teczce lokalowej z księgowaniami na kartotekach, rozliczanie wpłat komorniczych, uzgadnianie rozrachunków. W trakcie weryfikacji wyjaśniane są nieprawidłowości ze strony najemców we wnoszeniu opłat mieszkaniowych: zbyt niskie wpłaty spowodowane nieuwzględnianiem podwyżek, nieterminowe wpłaty, brak opłacenia niedoborów z tytułu rozliczenia mediów.

W celu ostatecznego i prawidłowego załatwienia spraw zgłaszanych przez najemców w 2022 r. podjęto następujące czynności:

- zrealizowano 9 713 sprawy wpływające, w tym w 5 219 przypadkach zweryfikowano zapisy na kartotece opłat najemców, jednocześnie udzielając odpowiedzi na pisma najemców, wydając zaświadczenia i realizując zwroty nadpłat,
- skorygowano daty uznania i obciążenia rozliczeniami mediów na kartotekach finansowych najemców przy bieżącej weryfikacji,
- zaksięgowano lub wyksięgowano rozliczenia mediów zgodnie z dokumentacją znajdującą się w teczkach lokali,
- zaksięgowano naliczone odsetki od zaległości i nieterminowych wpłat na sumę łączną 7 956 415,67 zł,
- zaksięgowano 965 szt. decyzji z MOPS na łączną kwotę około 1 288 426,34 zł,
- wykonywano weryfikację czynnych porozumień w sprawie udzielenia ulgi oraz ugód dotyczących restrukturyzacji zadłużenia,
- wykonywano weryfikację zawartych w latach ubiegłych porozumień w zakresie ustalenia ich ważności oraz dokonywanych spłat wymaganych rat,
- rozliczano nakazy zapłaty, wyroki sądowe oraz wpłaty komornicze.

Działania podejmowane w latach 2018-2022

	2018 rok	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**	**2022 rok**
liczba spraw przyjętych do realizacji, w tym:	8 004	9 195	7 948	10 299	10 213
wymagające weryfikacji	7 084	7 764	6 396	6 270	5 719
liczba spraw zrealizowanych, w tym:	7 153	8 042	7 013	10 327	9 713
wymagające weryfikacji	6 210	6 576	5 461	6 298	5 219
liczba zaksięgowanych decyzji MOPS	1 319	1 098	926	918	965
wartość zaksięgowanych decyzji MOPS (zł)	1 416 236,87	1 120 980,62	995 122,96	1 162 559 ,22	1 288 426, 34
naliczone odsetki (zł)	20 337 126,94	12 344 759,37	10 227 545,52	9 550 635 ,86	7 956 415, 67

WINDYKACJA I UMARZANIE ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU NAJMU LOKALI KOMUNALNYCH

Zarząd Zasobu Komunalnego

Windykacja lokali mieszkalnych i z nieruchomości niemieszkalnych

W ramach podjętych działań windykacyjnych w zakresie odzyskiwania należności gminy Wrocław z tytułu najmu/korzystania z lokali wchodzących w skład zasobu komunalnego ZZK w 2022 r. prowadzono czynności obejmujące m.in.:

- wysyłanie wezwań do zapłaty z rygorem:
  - skierowania spraw do sądu,
  - wypowiedzenia umów najmu,
  - wpisu do KRD,
- wysyłanie powiadomień o wysokości zaległości,
- kierowanie wniosków do Działu Kaucji i Lokali Mieszkalnych oraz Działu Lokali Użytkowych o spełnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy najmu,
- bieżące monitorowanie wysokości zadłużenia najemców/osób korzystających z nieruchomości zarządzanych przez ZZK,
- kierowanie spraw do sądu - długotrwały proces odzyskiwania należności przy współpracy z Działem Prawnym ZZK oraz zewnętrznych kancelarii prawnych,
- kierowanie wniosków o wszczęcie egzekucji komorniczej - odzyskiwanie należności na podstawie wydanych tytułów wykonawczych przy współpracy z Działem Prawnym ZZK oraz zewnętrznych kancelarii prawnych,
- bieżące rozksięgowywanie wpłat komorniczych,
- ustalanie spadkobierców zmarłych dłużników gminy Wrocław,
- kierowanie wniosków do Działu Księgowego Najemców dot. zdjęcia naliczeń (konfuzja) w przypadku ustalenia, że spadkobiercą dłużnika jest gmina Wrocław,
- kierowanie wniosków do Działu Prawnego celem zgłoszenia wierzytelnoścido Syndyka po ogłoszeniu upadłości konsumenckiej przez dłużnika gminy Wrocław,
- kierowanie wniosków do Działu Księgowego Najemców dot. umorzenia należności po ogłoszeniu upadłości konsumenckiej przez dłużnika gminy Wrocław,

- współpracę z organami egzekucyjnymi oraz Biurem Informacji Gospodarczej – Krajowym Rejestrem Długów.

Przedsądowe czynności windykacyjne wykonywano wobec dłużników gminy Wrocław poprzez wysyłanie wezwań do zapłaty. W związku z czym w 2022 r. wysłano 7 356 wezwań na łączną kwotę 62 210 189,57 zł.

W ramach prowadzonej windykacji przygotowano 136 wniosków, informując o możliwości wypowiedzenia umowy najmu przez Dział Kaucji i Lokali Mieszkalnych oraz Dział Lokali Użytkowych.

W celu odzyskania zaległych należności gminy Wrocław z tytułu najmu/korzystania z lokali wchodzących w skład zasobu komunalnego Zarządu Zasobu Komunalnego, w zakresie windykacji sądowej i egzekucyjnej współpracowano z siedmioma kancelariami prawnymi, z czego cztery kancelarie kończyły jedynie rozpoczęte procedury windykacyjne.

Dział Windykacji w 2022 r. przygotował 3 083 sprawy do wniesienia powództwa o zapłatę na drogę postępowania sądowego. W wyniku skierowanych do dłużników przesądowych wezwań do zapłaty w ponad 1 000 przypadkach należności zostały uregulowane bądź złożono wniosek o udzielenie ulgi w spłacie należności. W efekcie Zarząd Zasobu Komunalnego skierował do sądu łącznie prawie 2 000 pozwów o zapłatę należności o wartości przedmiotu sporu 28 243 723,09 zł.

Ponadto na drogę postępowania egzekucyjnego skierowano 2 329 tytułów wykonawczych na kwotę 34 876 759,20 zł z czego do tzw. reegzekucji zostało skierowanych ponad 1 500 spraw. W 2022 r. Zarząd Zasobu Komunalnego prowadził łącznie ponad 8 000 egzekucji komorniczych.

Podjęte przez Dział Windykacji ww. czynności doprowadziły do odzyskania od dłużników kwoty 11 233 158,51 zł.

Należy również podkreślić, iż na skutek kontynuowania w 2022 r. przez Dział Windykacji procedury dotyczącej ustalania spadkobierców dłużników wdrożonej w 2021 r., w 3 sprawach wystąpiono do Działu Prawnego z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności na spadkobierców na podstawie tytułu wykonawczego, a w 33 przypadkach, po ustaleniu, że wcześniej nie toczyło się postępowanie

spadkowe, przekazano wnioski o wystąpienie do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

Ponadto w 3 sprawach ustalono, że gmina Wrocław nabyła spadek w drodze ustawy. W związku z powyższym, z uwagi na wygaśniecie zobowiązań w drodze konfuzji, Dział Windykacji wystąpił z wnioskiem do Działu Księgowego Najemców o zdjęcie naliczeń z kartoteki finansowej lokali w łącznej kwocie 772 920,68 zł.

W 2022 r. wdrożono procedurę dot. ustalenia spadkobierców zmarłych dłużników Gminy w 168 sprawach.

Z uwagi na ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez dłużników korzystających z lokali zarządzanych przez ZZK, Dział Windykacji w 2022 r. przeanalizował 195 wniosków z czego 83 wnioski skierował do Działu Prawnego celem zgłoszenia wierzytelności do Syndyka na kwotę 7 053 499,46 zł. W 14 sprawach sąd wydał postanowienie w sprawie ustalenia planu spłaty i umorzeniu zobowiązań w całości na łączną kwotę 1 027 281,88 zł.

W związku z wydanym postanowieniem o umorzeniu należności bez planu spłaty, w 2022 r. Dział Windykacji skierował do Działu Księgowego Najemców wnioski o umorzenie należności wobec upadłych dłużników na łączną kwotę 287 345,37 zł.

Kontynuowano także współpracę z Biurem Informacji Gospodarczej: Krajowym Rejestrem Długów. W ramach tej współpracy na bieżąco monitorowany jest stan zaległości dłużników wpisanych do tego rejestru. Aktualnie do Krajowego Rejestru Długów wpisanych jest 2231 dłużników na kwotę zaległości 61 463 784,08 zł.

W 2022 r. z ww. Rejestru zostało wykreślonych 173 dłużników z uwagi na spłatę zadłużenia, zgon bądź przedawnienie zobowiązania.

Wybrane informacje dotyczące czynności windykacyjnych prowadzonych przez ZZK w 2022 r. przedstawione są w tabeli poniżej:

Lp	RODZAJ DZIAŁANIA	2022
1	Wysłane wezwania do zapłaty	7 356
2	Wartość przedmiotu wezwań	62 210 189,57 zł
3	Ilość spraw skierowanych do sądu	1935
4	Wartość przedmiotu sporu	28 243 723,09 zł
5	Ilość spraw skierowanych do egzekucji komorniczej	2329
6	Wartość przedmiotu egzekucji komorniczej	34 876 759,20 zł
7	Odzyskane kwoty - spłata zaległych należności	11 233 158,51 zł

Informacja dot. wdrożonej procedury dot. ustalenia spadkobierców zmarłych dłużników gminy Wrocław:

ilość spraw rozpoczętych	168 szt.

ilość spraw zakończonych	39 szt.	wnioski o stwierdzenie nabycia spadku - przekazane do Działu Prawnego	33 szt.	
		wnioski o nadanie klauzuli wykonalności na spadkobierców na podstawie tyt. wyk.- przekazane do Działu Prawnego	3 szt.	
		wygaśnięcie zobowiązania w drodze konfuzji	3 szt.	na kwotę 772 920,68 zł

Umarzanie i udzielanie ulg w spłacie zaległości

Najemcy, osoby korzystające z komunalnych lokali mieszkalnych i niemieszkalnych, którzy z przyczyn niezależnych od nich popadli w zadłużenie mogli skorzystać ze wsparcia Gminy. W 2022 r. sprawy związane z udzielaniem ulg w spłacie zadłużenia regulowała Uchwała nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych.

W oparciu o przepisy ww. Uchwały w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.:

- w zakresie lokali mieszkalnych złożono 646 wniosków o umorzenie lub udzielenie innej ulgi w spłacie zaległości, podjęto 111 rozstrzygnięć, w efekcie zawarto 101 porozumień, a 321 wniosków pozostało bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia wymaganych dokumentów, rezygnacji z ulgi lub spłaty zaległości; poza 101 porozumieniami zawarto dodatkowo 1 porozumienie dotyczące wyłącznie kosztów dochodzenia należności;

- w zakresie lokali niemieszkalnych złożono 41 wniosków o umorzenie lub udzielenie innej ulgi w spłacie zaległości, podjęto 10 rozstrzygnięć, w efekcie zawarto 10 porozumień, 26 wniosków pozostało bez rozpoznania z powodu nieuzupełnienia wymaganych dokumentów, rezygnacji z ulgi lub spłaty zaległości.

Pozostałe wnioski są w trakcie rozpatrywania (pisma wzywające do uzupełnienia dokumentacji zostały wystosowane do zainteresowanych lub są w trakcie przygotowania).

Ponadto w 2022 r. w zakresie lokali mieszkalnych rozpatrzony został 1 wniosek złożony na podstawie Uchwały nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia programu restrukturyzacji zobowiązań finansowych za zaległości płatnicze z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości wchodzących w skład zasobu komunalnego gminy Wrocław. Tym samym zawarto 1 ugodę. Wskazujemy jednocześnie, że w zakresie lokali niemieszkalnych wszystkie wnioski o udzielenie ulgi złożone w oparciu o ww. Uchwalę zostały rozpatrzone przed końcem 2020 r.

Struktura porozumień zawartych w latach 2019-2022 zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. – lokale mieszkalne

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Razem* w tym:	**2 754 620,45 zł**	**411 822,34 zł**	**1 238 853,72 zł**	**2 572 831,96 zł**	**191**	**35**	**72**	**101**
1. Umorzenia bezwarunkowe	199 235,39 zł	0,00 zł	89 395,86 zł	2 188,22 zł	17	0	7	2
2. Umorzenia warunkowe, w tym:	735 881,34 zł	128 071,99 zł	416 508,94 zł	346 190,41 zł	38	8	11	12

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
a/ Warunek spłaty bieżących opłat, zamiana WLM**	302 684,45 zł	119 654,36 zł	40 858,03 zł	64 758,00 zł	21	3	2	4
b/ Warunek spłaty rat	433 196,89 zł	8 417,63 zł	375 650,91 zł	281 432,41 zł	17	5	9	8
Kwota umorzenia	221 003,25 zł	2 742,22 zł	174 679,33 zł	173 384,07 zł				
Kwota rat	212 193,64 zł	5 675,41 zł	200 971,58 zł	108 048,34 zł				
3. Rozłożenie na raty	1 819 503,72 zł	283 750,35 zł	732 948,92 zł	2 224 453,33 zł	136	27	54	87

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
2-12	25 054,04 zł	7 909,31 zł	29 321,81 zł	39 213,43 zł	18	4	9	10
13-24	60 918,01 zł	17 161,43 zł	35 915,46 zł	547 410,68 zł	18	4	11	20
25-36	115 380,56 zł	41 983,66 zł	45 053,68 zł	535 588,38 zł	22	5	7	23
37-48	130 627,83 zł	18 702,12 zł	62 208,31 zł	132 960,20 zł	13	4	5	7
49-60	1 363 952,85 zł	197 993,83 zł	339 509,95 zł	420 706,68 zł	63	10	16	17

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem				**Ilość zawartych porozumień**			
61-96	123 570,43 zł	0,00 zł	220 939,71 zł	548 573,96 zł	2	0	6	10

* nie zawiera porozumień dotyczących spłaty kosztów sądowych

** zamiana lokalu na mniejszy i tańszy w utrzymaniu

Struktura ugód zawartych w latach 2019-2022 zgodnie z Uchwałą nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. – lokale mieszkalne

	Wartość zadłużenia objętego ugodą				**Ilość zawartych ugód**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Razem w tym:	**8 029 343,68 zł**	**19 781 843,35 zł**	**6 605 996,34 zł**	**282 876,48 zł**	**187**	**416**	**96**	**1**

Kwota umorzeń	5 103 345,68 zł	12 812 637,28 zł	4 521 040,79 zł	198 013,53 zł				
Kwota wymaga od dłużnika	2 925 998,00 zł	6 969 206,07 zł	2 084 955,55 zł	84 862,95 zł				
Podział ze względu na rodzaj udzielonej ulgi:								
1. Umorzenie 100% pod warunkiem zdania lokalu	0,00 zł	861 148,90 zł	891 470,40 zł	0,00 zł	0	13	8	0
2. Umorzenia warunkowe 70/30	5 122 926,10 zł	10 707 955,96 zł	3 392 168,06 zł	282 876,48 zł	133	253	48	1
Kwota umorzenia 70 %	3 558 291,71 zł	7 495 568,99 zł	2 373 817,59 zł	198 013,53 zł				

Kwota rat 30 %	1 564 634,39 zł	3 212 386,97 zł	1 018 350,47 zł	84 862,95 zł				
3. Umorzenia warunkowe 60/40	847 025,42 zł	2 690 558,84 zł	747 133,19 zł	0,00 zł	26	61	16	0
Kwota umorzenia 60 %	515 357,84 zł	1 614 335,30 zł	445 279,90 zł	0,00 zł				
Kwota rat 40 %	331 667,58 zł	1 076 223,54 zł	296 853,29 zł	0,00 zł				
4. Umorzenie 50% i spłata zaległości w 50%	2 059 392,16 zł	5 200 202,26 zł	1 487 592,68 zł	0,00 zł	28	85	22	0
Kwota umorzenia 50 %	1 029 696,13 zł	2 600 101,05 zł	743 796,29 zł	0,00 zł				

Kwota rat 50 %	1 029 696,03 zł	2 600 101,21 zł	743 796,39 zł	0,00 zł				
5. Umorzenie 50% pod warunkiem zamiany lokalu na mniejszy	0,00 zł	321 977,39 zł	92 632,01 zł	0,00 zł	0	4	2	0
Kwota umorzenia 50%	0,00 zł	241 483,04 zł	66 676,61 zł	0,00 zł				
Kwota rat	0,00 zł	80 494,35 zł	25 955,40 zł	0,00 zł				

Porozumienia zawarte w latach 2019-2022 dotyczące spłaty wyłącznie kosztów dochodzenia należności zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. – lokale mieszkalne

Rok	**Ilość zawartych porozumień**	**Wartość zadłużenia objętego porozumieniem**
2019	11	18 448,95 zł
2020	3	10 931,95 zł
2021	7	39 395,86 zł
2022	1	6 464,49 zł
Razem	**22**	**75 241,25 zł**

Struktura porozumień zawartych w latach 2019-2022 zgodnie z Uchwałą nr XLVII/1415/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 marca 2010 r. – lokale niemieszkalne

	Wartość zadłużenia objętego porozumieniem (w zł)				**Ilość zawartych porozumień**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**

Razem w tym:	**60 139,20**	**85 734,39**	**182 482,48**	**365 588,91**	**5**	**5**	**10**	**10**
1. Umorzenia bezwarunkowe	811,71	0,00	0,00	0,00	1	0	0	0
2. Umorzenie warunkowe, warunek spłaty rat	54 693,95	0,00	86 384,63	180 380,58	2	0	1	4
Kwota umorzenia	8 561,14	0,00	23 164,11ł	15 093,85				
Kwota rat	46 132,81	0,00	63 220,52	165 286,73				
3. Rozłożenie na raty	4 633,54	56 121,87	93 632,40	185 208,33	2	4	8	6
4. Odroczenie spłaty	0,00	29 612,52	2 465,45	0,00	0	1	1	0

Struktura ugód zawartych w latach 2019-2022 zgodnie z Uchwałą nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. – lokale niemieszkalne

	Wartość zadłużenia objętego ugodą				**Ilość zawartych ugód**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2019**	**2020**	**2021***	**2022***
Razem w tym:	**225 985,30 zł**	**19 776,52 zł**	**0,00 zł**	**0,00 zł**	**2**	**2**	**0**	**0**
Kwota umorzeń	158 262,33 zł	13 843,56 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Kwota wymaga od dłużnika	67 722,97 zł	5 932,96 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Podział ze względu na rodzaj udzielonej ulgi:								

1. Umorzenie 100% pod warunkiem zdania lokalu	242,07 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	1	0	0	0
2. Umorzenia warunkowe 70/30	19 776,52 zł	19 776,52 zł	0,00 zł	0,00 zł	1	2	0	0
Kwota umorzenia 70 %	158 020,26 zł	13 843,56 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Kwota rat 30 %	67 722,97 zł	5 932,96 zł	0,00 zł	0,00 zł				
3. Umorzenia warunkowe 60/40	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0
Kwota umorzenia 60 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Kwota rat 40 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				

4. Umorzenie 50% i spłata zaległości w 50%	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0
Kwota umorzenia 50 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Kwota rat 50 %	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				
5. Umorzenie 50% pod warunkiem zamiany lokalu na mniejszy	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0	0	0	0
Kwota umorzenia 50%	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				
Kwota rat	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł				

* wszystkie wnioski złożone w zakreślonym w Uchwale nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 roku terminie (od 1.07.2019 roku do 30.06.2020 roku) zostały rozpatrzone przed końcem 2020 roku

Sprawy o zapłatę czynszu za najem lokali mieszkalnych i odszkodowań za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych

W 2022 r. zostało wniesionych na drogę postępowania sądowego 364 spraw o zapłatę czynszu za najem lokali mieszkalnych oraz odszkodowań za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych o łącznej wartości przedmiotu sporu 5 537 031,16zł, w tym: 110 spraw zakończonych zostało wydaniem nakazu zapłaty na łączną kwotę 2 008 895,99 zł dochodzonych należności głównych. Dział Prawny sporządził 126 wniosków egzekucyjnych.

Sprawy o zapłatę czynszu za najem lokali użytkowych i odszkodowań za bezumowne korzystanie z lokali użytkowych

W 2022 r. zostało wniesionych na drogę postępowania sądowego 7 spraw o zapłatę czynszu za najem lokali użytkowych o łącznej wartości przedmiotu sporu 76 767,25 zł. Ponadto zostało złożonych do komorników 110 wniosków egzekucyjnych.

Sprawy o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokali mieszkalnych

W 2022 r. zostało wniesionych na drogę postępowania sądowego 64 sprawy o opróżnienie, opuszczenie i wydanie lokalu, w tym 3 sprawy zakończone zostały wydaniem wyroku I instancji.

Inne sprawy

Sprawy sądowe wniesione przeciwko gminie Wrocław lub z udziałem gminy Wrocław jako członka wspólnoty mieszkaniowej (22):

Lp	Rodzaj sprawy	ilość spraw wniesionych do sądu	wartość przedmiotu sporu w zł	liczba zakończonych	forma zakończenia / stan aktualny	kwota zasądzona w zł
A.	o zapłatę:	16	117 715,20	4		
a)	z tyt. odszkodowań i zadośćuczynienia	6	45 439,85	1	nakaz zapłaty	5 500,00
b)	z tyt. zaliczek na media, fundusz remontowy i koszty zarządu	4	16 398,96	2	2 – postanowienie o umorzeniu	2 607,41
c)	z tyt. bezpodstawnego wzbogacenia	2	9 393,47			
d)	z tyt. wykonanego remontu	2	25 747,37	1	nakaz zapłaty	1 641,37
e)	z tyt. wykonania dokumentacji projektowej	1	17 220,00			

Lp	Rodzaj sprawy	ilość spraw wniesionych do sądu	wartość przedmiotu sporu w zł	liczba zakończonych	forma zakończenia / stan aktualny	kwota zasądzona w zł
f)	z tyt. zwrotu czynszu za wady lm	1	3 515,55			
B.	o ustalenie:	2				
C.	o przywrócenie posiadania	1				
D.	o uchylenie kary porządkowej	2		2	1- postanowienie o umorzeniu 1- ugoda	
E.	o pozbawienie wykonalności tyt. wykonawczego	1	160 539, 62			

Sprawy sądowe z powództwa bądź wniosku gminy Wrocław (126):

- 28 o uchylenie uchwał wspólnot mieszkaniowych, 6 zakończonych:
  - 2 postanowieniem o umorzeniu,
  - 4 wyrokiem uchylającym uchwałę,

- 60 wniosków o zgłoszenia wierzytelności na łączną kwotę 6 690 275,09 zł,
- 2 o zezwolenie na złożenie świadczenia do depozytu,
- 30 o stwierdzenie nabycia spadku,
- 4 postępowania karne, w tym jedno zakończone wyrokiem skazującym.

Odpracowanie długu

W 2022 r. kontynuowano realizację Zarządzenia Prezydenta nr 8463/13 z dnia 3 września 2013 r. w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy, w formie świadczenia rzeczowego.

W 2022 r. do ZZK wpłynęło 18 wniosków dłużników, którzy złożyli deklarację skorzystania z możliwości spłaty zadłużenia w formie świadczenia rzeczowego.

ZZK, na podstawie złożonych przez dłużników wniosków, przygotował 16 umów na odpracowanie długu.

Obecnie obowiązuje 18 umów. Kwota odpracowanego zadłużenia w 2022 r. wyniosła 152 699,00 zł.

Spółka Wrocławskie Mieszkania

W ramach działań podjętych w 2022 r. Spółka wysłała do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych 7 411 zawiadomień o braku bieżących opłat.

Do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych i użytkowych wysłano łącznie 11 151 wezwań do zapłaty na kwotę 486 734 967,07 zł, w tym:

- 9 671 wezwań masowych na kwotę 440 102 137,47 zł,
- 1 480 wezwań w sprawach indywidualnych na kwotę 46 632 829,60 zł.

W 2022 r. do najemców oraz osób korzystających z lokali mieszkalnych wysłano także
1 201 informacji o zaległościach poniżej 1 000 zł na łączną kwotę 371 177,74 zł.

Spółka zakończyła przekazywanie spraw w ramach umów zawartych w 2017 r. z niżej wymienionymi 8 kancelariami prawnymi, które kontynuują działania w sprawach przekazanych do końca 2021 r.:

- z Kancelarią Adwokacką Grzegorz Mazurek,
- z Kancelarią Adwokacką Marta Pater,
- z Kancelarią Prawną Thron M. Sarzyńska i S-ka Spółka Komandytowa,
- z Kancelarią Prawną Faro Michał Polak,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Joanna Smalewska-Kirsch,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Lucyna Stelmaszak-Górka,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Małgorzata Skulska,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Wieńczysława Pinis.

Ponadto od 1 stycznia 2022 r. Spółka rozpoczęła przekazywanie nowych spraw na podstawie umów zawartych w grudniu 2021 r. z niżej wymienionymi 4 kancelariami prawnymi:

- z Kancelarią Prawną Thron M. Sarzyńska i S-ka Spółka Komandytowa,
- z Kancelarią Prawną Faro Michał Polak,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Małgorzata Skulska,
- z Kancelarią Radcy Prawnego Wieńczysława Pinis.

Umowy z ww. Kancelariami zostały zawarte w zakresie reprezentowania gminy Wrocław przed sądami i organami egzekucyjnymi w sprawach:

- zapłatę wymagalnych wierzytelności z tytułu najmu lokali mieszkalnych,
- z tytułu bezumownego korzystania z ww. lokali wchodzących w skład zarządzanego przez Spółkę mieszkaniowego zasobu gminy Wrocław.

W 2022 r. Kancelarie złożyły w sądach łącznie 423 pozwy o zapłatę na kwotę 11 754 457,10 zł, oraz przekazały do kancelarii komorniczych 611 wniosków egzekucyjnych na kwotę 18 830 306,23 zł, w tym:

- 80 pozwów na łączną kwotę 1 584 359,97 zł oraz 30 wniosków egzekucyjnych na kwotę 318 719,32 zł przygotowanych przez Kancelarię Prawną Faro Michał Polak,
- 12 pozwów na łączną kwotę 384 633,11 zł oraz 82 wnioski egzekucyjne na kwotę
  3 112 666,67 zł przygotowanych przez Kancelarię Adwokacką Grzegorz Mazurek,
- 23 pozwy na łączną kwotę 758 768,75 zł oraz 134 wnioski egzekucyjne na kwotę
  5 037 444,19 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Joanna Smalewska-Kirsch,
- 34 wnioski egzekucyjne na kwotę 972 238,60 zł przygotowane przez Kancelarię Radcy Prawnego Lucyna Stelmaszak-Górka,
- 19 pozwów na łączną kwotę 854 485,95 zł oraz 33 wnioski egzekucyjne na kwotę
  1 473 202,80 zł przygotowane przez Kancelarię Adwokacką i Mediacyjną Marta Pater,
- 61 pozwów na łączną kwotę 2 424 011,57 zł oraz 100 wniosków egzekucyjnych na kwotę 2 554 091,00 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Małgorzata Skulska,
- 84 pozwy na łączną kwotę 2 229 258,74 zł oraz 105 wniosków egzekucyjnych na kwotę 3 255 943,90 zł przygotowanych przez Kancelarię Prawną Thron M. Sarzyńska i S-Ka Spółka Komandytowa,
- 144 pozwy na łączną kwotę 3 518 939,01 zł oraz 93 wnioski egzekucyjne na kwotę
  2 105 999,75 zł przygotowanych przez Kancelarię Radcy Prawnego Wieńczysława Pinis.

W sprawach przekazanych do kancelarii zewnętrznych, na wyodrębnione rachunki bankowe, wpłynęło 2 864 403,92 zł wyegzekwowanych przez komorników prowadzących egzekucję.

W celu wszczęcia postępowań egzekucyjnych Spółka we własnym zakresie skierowała do komorników 105 wniosków na łączną kwotę 2 776 846,47 zł. Na wyodrębnione rachunki bankowe, w sprawach prowadzonych przez Spółkę,

wpłynęło 1 454 039,40 zł wyegzekwowanych przez komorników prowadzących egzekucję.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie dotyczące wniosków egzekucyjnych wysłanych do komorników, kwot należności głównych dochodzonych we wnioskach egzekucyjnych oraz uzyskanych wpłat od komorników (w latach 2018-2022 wskazane zostały zarówno sprawy prowadzone bezpośrednio przez Spółkę jak i przez współpracujące kancelarie).

Wnioski egzekucyjne i uzyskane wpłaty z egzekucji komorniczych w latach 2015-2022

ROK	**Ilość wysłanych wniosków egzekucyjnych**	**Suma należności głównych w wysłanych wnioskach**	**Wpłaty z egzekucji komorniczych**
2015	238	7 168 454,77 zł	1 458 240,13 zł
2016	358	8 749 253,80 zł	1 444 579,76 zł
2017	470	13 372 570,22 zł	1 896 358,34 zł
2018	669	22 985 440,83 zł	2 320 621,12 zł
2019	765	30 345 132,81 zł	3 739 223,80 zł
2020	900	26 696 531,67 zł	4 478 004,29 zł

ROK	Ilość wysłanych wniosków egzekucyjnych	Suma należności głównych w wysłanych wnioskach	Wpłaty z egzekucji komorniczych
2021	593	17 984 898,77 zł	4 318 206,04 zł
2022	716	21 607 152,70 zł	4 318 443,32 zł

W sumie w 2022 r. w sprawach przekazanych do egzekucji komorniczych wpłynęło 4 318 443,32 zł.

Poniższy wykres przedstawia zestawienie wpłat komorniczych z lat 2015-2022.

Wpłaty z egzekucji komorniczych w latach 2015-2022

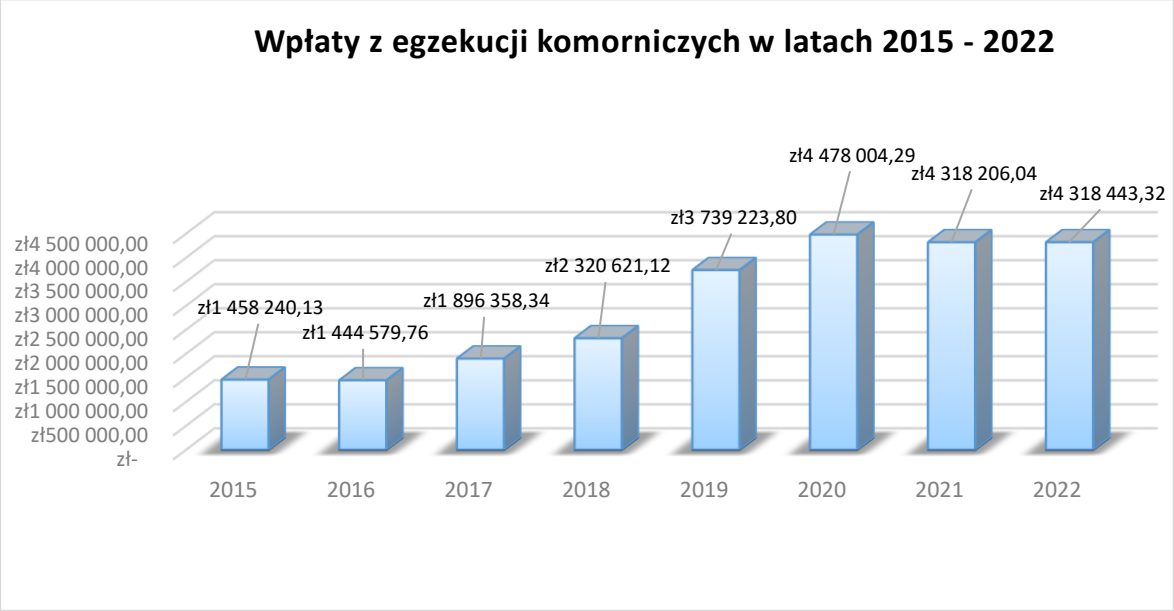

W 2022 r. Spółka kontynuowała umowę z Kancelarią Adwokacką Adwokata Maksymiliana Staśkiewicza we Wrocławiu, podpisując 16.02.2021 r. aneks do umowy wydłużający okres jej obowiązywania do 31.12.2025 r. w zakresie reprezentowania gminy Wrocław przed sądami w sprawach:

- zapłatę wierzytelności gminy Wrocław z tytułu najmu lokali mieszkalnych użytkowych, w tym terenów, garaży i kiosków, a także z tytułu bezumownego korzystania
  z ww. lokali, wszczętych przez Spółkę, w których została wyznaczona rozprawa lub w których został wniesiony sprzeciw od nakazu zapłaty,
- wydanie i opróżnienie lokalu mieszkalnego lub użytkowego, w tym terenów, garaży
  i kiosków.

Termin przekazywania spraw do prowadzenia Kancelarii upłynął z dniem 31.12.2022 r.
Z uwagi na konieczność zakończenia działalności przez Adwokata Maksymiliana Staśkiewicza, zwrócił się on z propozycją przeniesienia praw i obowiązków z zawartej umowy na Adwokata Piotra Salwę, z którym współpracował przy prowadzeniu zlecanych przez Gminę spraw. Z początkiem 2023 r. zostanie zawarta umowa cesji pomiędzy Adwokatem Maksymilianem Staśkiewiczem, a Adwokatem Piotrem Salwą, przy udziale i za zgodą gminy Wrocław. Od dnia podpisania umowy przekazane do końca 2022 r. sprawy Adwokatowi Maksymilianowi Staśkiewiczowi będę kontynuowane przez Adwokata Piotra Salwę.

W 2022 r. Spółka przekazała do Kancelarii Adwokata Staśkiewicza do realizacji:

- 9 spraw o zapłatę na łączną kwotę 294 257,46 zł, w tym 5 spraw dotyczących lokali mieszkalnych na kwotę 140 283,85 zł i 4 sprawy dotyczące lokali użytkowych na kwotę 153 973,61 zł,
- 35 spraw o eksmisję, w tym 33 sprawy z lokali mieszkalnych i 2 sprawy z lokali użytkowych.

Kancelaria złożyła 26 pozwów w sprawach o eksmisję (25 w lokalach mieszkalnych

i 1 w lokalach użytkowych). Uzyskano 15 wyroków orzekających eksmisję (14 w sprawach lokali mieszkalnych, 1 z lokalu użytkowego). Jedno powództwo o eksmisję z lokalu użytkowego (garaż) zostało oddalone. W dwóch przypadkach Gmina odzyskała lokale, w konsekwencji czego sąd umorzył postępowania o eksmisję.

W 2022 r. Spółka złożyła:

- 13 pozwów o zapłatę przeciwko dłużnikom zajmującym lokale użytkowe, w których łączna wartość przedmiotu sporu wynosiła 581 548,79 zł,
- 1 pozew o zapłatę przeciwko dłużnikowi zajmującemu lokal mieszkalny na kwotę 32 285,68 zł,
- 4 pozwy o odszkodowanie za niesłusznie wyegzekwowane od Gminy należności na kwotę 10 165,66 zł.

W 2022 r. Spółka dokonała zgłoszeń przysługujących Gminie wierzytelności w 23 postępowaniach upadłościowych na łączną kwotę 1 688 773,01 zł.

Ze względu na upływ terminu przekazywania spraw na podstawie umowy zawartej z Adwokatem Maksymilianem Staśkiewiczem oraz konieczność kontynuowania spraw wszczętych przez gminę Wrocław, w których strona pozwana wniesie sprzeciw lub sąd wyznaczy termin rozprawy, ciągłym zapotrzebowaniem kierowania spraw o eksmisję z lokali mieszkalnych i użytkowych w celu ich odzyskania, a także na konieczność zwiększenia efektywności dochodzenia roszczeń na drodze sądowej z tytułu najmu lub bezumownego korzystania z lokali użytkowych, terenów, garaży oraz z uwagi na konieczność ustalenia spadkobierców zmarłych dłużników gminy Wrocław, Spółka pod koniec 2022 r. przeprowadziła postępowanie z wyłączeniem stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. a tej ustawy, na usługi prawne zastępstwa procesowego, w wyniku którego wyłoniono nowego wykonawcę. Na początku 2023 r. Spółka zawrze umowę z Adwokatem Piotrem Salwą w zakresie reprezentowania gminy Wrocław:

- przed sądami i organami egzekucyjnymi w sprawach o zapłatę wymagalnych wierzytelności z tytułu najmu lub bezumownego korzystania z lokali

użytkowych, w tym terenów, garaży i kiosków, wchodzących w skład zarządzanego przez Gminę zasobu, w których zaszła konieczność wystąpienia na drogę postępowania sądowego,
- przed sądami i organami egzekucyjnymi w sprawach o zapłatę wymagalnych wierzytelności gminy Wrocław z tytułu najmu lub bezumownego korzystania z lokali mieszkalnych i użytkowych, w tym terenów, garaży i kiosków, wszczętych przez gminę Wrocław,
- przed sądami w sprawach o wydanie i opróżnienie lokali mieszkalnych i użytkowych, w tym terenów, garaży i kiosków,
- przed sądami w sprawach:
  - stwierdzenie nabycia spadku,
  - sporządzenie spisu inwentarza,
  - dotyczących każdej innej sprawy z zakresu prawa spadkowego np.: o ustanowienie kuratora spadku, o wyjawienie przedmiotów spadkowych,

Umowa obowiązywać będzie do 30.11.2028 r., przy czym termin przekazania ostatniej sprawy upływać będzie z dniem 31.12.2025 r.

W 2022 r. Spółka prowadziła również działania zmierzające do wypowiedzenia umów najmu, w szczególności najemcom lokali mieszkalnych, użytkowych, garaży i ogródków, którzy zalegają w opłatach. We wskazanym okresie Spółka wypowiedziała 100 umów najmu najemcom lokali mieszkalnych oraz 5 umów najemcom lokali użytkowych. W wyniku prowadzonych działań windykacyjnych cofnięto oświadczenie o wypowiedzeniu umów najmu 5 lokali mieszkalnych i 4 lokali użytkowych ze względu na całkowitą spłatę zadłużenia przed upływem terminu wypowiedzenia.

Niezależnie prowadzone były działania obejmujące przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o udzielenie ulgi w spłacie zadłużenia. W 2022 r. wpłynęło 325 wniosków o udzielenie ulgi oraz 4 wnioski o negocjacje spłaty „raty balonowej" od użytkowników lokali mieszkalnych oraz 12 od użytkowników lokali użytkowych (w tym garaże, ogródki). Złożono łącznie 34 odwołania od rozstrzygnięć (33 dot. lokali mieszkalnych i 1 dot. ogródka).

Uzyskano 227 rozstrzygnięć w sprawach dotyczących ulgi w spłacie zadłużenia za korzystanie z lokali mieszkalnych i użytkowych na łączna kwotę 10 811 492,93zł, w tym łącznie 189 rozstrzygnięć dotyczących rozpatrzonych wniosków o ulgę na łączna kwotę 8 843 403,01zł, 1 rozstrzygnięcie dotyczące umorzenia z urzędu (w kwocie 81 740,21 zł za lokal użytkowy), łącznie 32 dotyczące odwołań od rozstrzygnięć na kwotę 1 687 189,47zł) oraz 5 rozstrzygnięć dotyczących negocjacji spłaty „raty balonowej" na kwotę 199 160,24 zł.

222 sprawy (212 dotyczące lokali mieszkalnych, 10 dotyczących lokali niemieszkalnych) zakończono m.in. z uwagi na nieuzupełnienie przez Wnioskodawców dokumentów, spłatę zadłużenia, zgon Wnioskodawcy, czy też niezgłoszenie się w celu zawarcia porozumienia.

W 150 sprawach zostały podpisane porozumienia o udzieleniu ulgi na łączną kwotę 6 850 786,32 zł, w tym:

- w 144 sprawach dotyczących lokali mieszkalnych na łączną kwotę 6 842 673,65 zł,
- w 6 sprawach dotyczących lokali niemieszkalnych na łączną kwotę 8 112,67 zł.

Zawarto 5 aneksów do porozumień.

Poniższe tabele przedstawiają rodzaje rozstrzygnięć wniosków oraz zawartych porozumień z dłużnikami posiadającymi zaległości z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych:

Kwoty zaległości dla rozstrzygnięć

Rozstrzygnięcia	ilość	kwota zaległości
umorzenia bezwarunkowe	2	8 840,83 zł
umorzenia warunkowe	39	3 058 476,06 zł

Rozstrzygnięcia	ilość	kwota zaległości
umorzenie z urzędu	0	0,00 zł
raty bezwarunkowe	116	4 327 254,54 zł
raty warunkowe	24	1 297 146,43 zł
odmowa udzielenia ulgi	3	105 129,80 zł
Łącznie	184	8 796 847,66 zł

Kwoty zaległości dla porozumień

Porozumienia	Ilość	kwota zaległości
umorzenia bezwarunkowe	3	104 211,54zł
umorzenia warunkowe	27	1 840 352,06zł
umorzenie z urzędu	0	0,00zł
raty bezwarunkowe	101	4 181 760,63zł

Rozstrzygnięcia	ilość	kwota zaległości
raty warunkowe	13	716 149,42zł
łącznie	144	6 842 473,65zł

Poniższa tabela prezentuje ilości złożonych wniosków, wydanych rozstrzygnięć wniosków oraz zawartych porozumień dotyczących lokali mieszkalnych i niemieszkalnych w latach 2017-2022.

Liczba wniosków o ulgę w latach z rozstrzygnięciami i porozumieniami

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość wniosków o ulgę	419	391	429	321	370	337
Ilość rozstrzygnięć wniosków	308	338	331	101	206	189
Ilość porozumień	203	240	225	81	134	150

Informacja o łącznej liczbie i kwocie dokonanych w 2022 r. umorzeń należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających gminie Wrocław lub jej jednostkom podległym.

Kwota dokonanych umorzeń w roku 2022

Nazwa jednostki/komórki:	Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o.	
1	2	3
Łączna liczba dokonanych umorzeń	Łączna kwota dokonanych umorzeń	Uzasadnienie
92	2 293 651,51 zł	1. trudna sytuacja materialna oraz życiowa (realizacja Uchwały XLII/1415/10) – 25 szt. na kwotę 509 050,97zł 2. umorzenie z urzędu na podstawie ww. Uchwały XLII/1415/10 – 1 szt. Na kwotę 81 740,21zł, 3. realizacja Uchwały VI/117/19 – 66 szt. na kwotę 1 702 860,33 zł

W 2022 r. 2 osoby korzystające z lokali mieszkalnych złożyły pisma o obniżenie czynszu. Sprawę 1 wniosku pozostawiono bez rozpoznania w związku z dyspozycją dłużnika.

W 2022 r. wpłynęło także 49 wniosków dotyczących innych rozstrzygnięć podejmowanych przez Wiceprezydenta, np. podtrzymania porozumienia lub ugody, zmiany warunków porozumienia lub ugody, zawarcia porozumienia lub

ugody pomimo zakończenia sprawy. W 56 tego rodzaju sprawach uzyskano rozstrzygnięcia.

Ponadto w ww. okresie 40 dłużników złożyło wnioski w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych w formie świadczenia rzeczowego na podstawie Zarządzenia Prezydenta Wrocławia z dnia 03.09.2013 r. nr 8463/13. W 2022 r. zawarto 16 umów na kwotę 550 347,48 zł i wydano 22 skierowania do wykonania różnego rodzaju prac.

Na podstawie Uchwały nr VI/117/19 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie wprowadzenia programu restrukturyzacji zobowiązań finansowych za zaległości płatnicze z tytułu najmu lub korzystania z nieruchomości wchodzących w skład zasobu komunalnego gminy Wrocław, w 2022 r. uzyskano 17 rozstrzygnięć na łączną kwotę 1 548 308,43 zł (w tym 2 sprawy rozparzono negatywnie).

Zawarto 19 ugód na łączna kwotę 1 792 732,35 zł (w tym koszty dochodzenia należności).

Poniższa tabela przedstawia rodzaje ugód zawartych w ramach programu restrukturyzacji należności w latach 2019-2022 (dotyczące zarówno lokali mieszkalnych, jak i niemieszkalnych):

Rodzaje zawartych ugód w latach 2019-2022

ROK	2019		2020		2021		2022	
Forma ugody	liczba	kwota zaległości	liczba	kwota zaległości	liczba	kwota zaległości	liczba	kwota zaległości
Warunkowe umorzenie	0	0,00 zł	14	661 399,64 zł	16	946 147,06 zł	2	428 758,77 zł

ROK	2019		2020		2021		2022	
100% zadłużenia								
Warunkowe umorzenie 70% zadłużenia	83	2 034 716,19 zł	195	6 192 023,53	42	1 939 363,65 zł	7	134 615,97 zł
Warunkowe umorzenie 60% zadłużenia	21	694 697,93 zł	44	168 5458,27	14	607 965,48 zł	3	696 257,52 zł
Warunkowe umorzenie 50% zadłużenia	5	273 684,91 zł	36	2 370 259,36	27	2 026 045,43 zł	7	533 100,09 zł
Warunkowe umorzenie 50% zadłużenia (po zamianie lokalu)	0	0,00 zł	0	0,00 zł	1	45 127,47 zł	0	0,00 zł
Łącznie	109	3 003 099,03 zł	289	10 909 140,80 zł	100	5 564 649,09 zł	19	1 792 732,35 zł

Wskaźnik ściągalności w roku 2022

WSKAŹNIK ŚCIĄGALNOŚCI W PODZIALE NA RODZAJ LOKALU WRAZ Z MEDIAMI			
I-XII 2021 ROKU	Naliczenia	Wpłaty	Wskaźnik ściągalności
CZYNSZ LM + MEDIA LM	65 747 033,04 zł	63 661 634,17 zł	0,97
CZYNSZ LU + MEDIA LU	7 572 206,28 zł	7 317 251,24 zł	0,97
OGÓŁEM	73 319 239,32 zł	70 978 885,41 zł	0,97

Wskaźnik ściągalności w latach 2021-2022

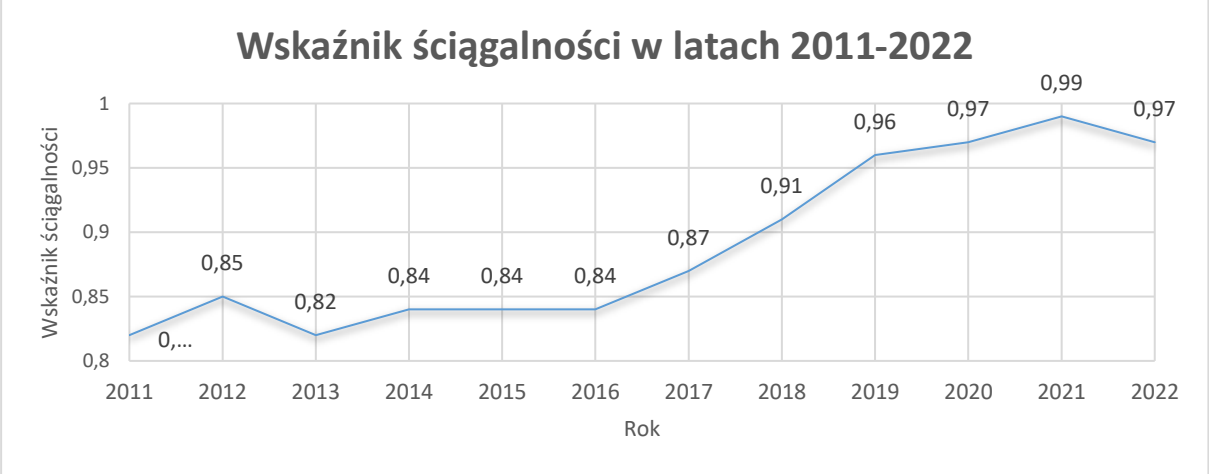

WSPÓŁNOTY MIESZKANIOWE

Zarząd Zasobu Komunalnego

Po dwóch latach trwającej pandemii, w 2022 r. następował powolny proces powrotu do stacjonarnej formy realizacji zadań. Trwający stan epidemiczny i ogłoszony stan pandemii COVID-19 w Polsce przestał obowiązywać w czerwcu. Z uwagi na utrudnienia związane z bezpośrednią komunikacją między współwłaścicielami budynków i z zarządcami, część firm zarządzających i administrujących, w warunkach reżimu sanitarnego, od marca organizowała zebrania sprawozdawcze wspólnot mieszkaniowych. Zebrania sprawozdawcze odbywały się przez cały rok a zarządcy i administratorzy chcieli nadrobić zaległe zadania oraz rozpocząć nowe, wcześniej omawiając i ustalając z właścicielami szereg spraw.

Odbyło się 888 zebrań sprawozdawczych za 2021 roku(co stanowi ok. 35 % wspólnot obsługiwanych przez ZZK), w tym 320 z udziałem pełnomocnika gminy Wrocław. Reprezentanci uczestniczyli w zebraniach we wspólnotach, gdzie Gmina posiada powyżej 40 udziałów.

Ponadto, odbyło się 215 zebrań o tematyce remontowej oraz dotyczących ustalenia/zmiany sposobu zarządu. Zawiadomienia o zebraniu w sprawie zmiany udziałów w nieruchomości wspólnej dla 20 wspólnot zostały przekazane do Wydziału Nabywania i Sprzedaży, celem realizacji w zakresie pełnomocnictw posiadanych przez pracowników Urzędu Miasta.

Dokumenty sprawozdawcze za 2021 r. oraz uchwały dot. przyjęcia sprawozdania finansowego, udzielenia absolutorium zarządom lub zarządcom dla pozostałych 1 708 wspólnot mieszkaniowych, pracownicy analizowali, podpisywali, bądź odsyłali z uwagami bez podpisu. Z uwagi na ciągłe rotacje pracowników w podmiotach administrujących i zarządzających wspólnotami, ZZK nie otrzymywał kompletnych sprawozdań z zarządu, a realizacja zadania wymagała ciągłego pozyskiwania brakujących dokumentów i rozliczeń kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej dla Gminy. Nie dla wszystkich nieruchomości udało się je pozyskać. Dlatego wyliczenia dla 80 wspólnot zostały sporządzone przez pracowników ZZK, a następnie wysłano pisemną informacje do zarządców w celu

potwierdzenia ich zgodności. Wszystkie ocenione dokumenty po pozyskaniu brakujących danych i kartotek finansowych zostały przeniesione w formie elektronicznej na sieć ZZK, a wersja papierowa na koniec roku została zarchiwizowana.

Bez względu na formę organizowania i przeprowadzenia zebrań, pracownicy ZZK złożyli łącznie 5 417 podpisów, głosując na kartach do głosowania lub na oryginałach uchwał dla 2 597 nieruchomości. Niestety części nieprawidłowości firmy zarządzające nie skorygowały, karty do głosowania zostały odesłane a dalsze ustalenia będą prowadzone przy okazji rozliczeń za 2022 r.

Na początku 2022 r. Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych we Wrocławiu, reprezentująca firmy zarządzające znaczącą liczbą wspólnot z udziałem gminy Wrocław (ok. 59%), najpierw skierowała do ZZK, a następnie do Prezydenta Wrocławia, wniosek o podwyższenie wysokości zaliczek na pokrycie kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej. Ogromny wzrost (szczególnie wynagrodzenia dla firm zarządzających) w porównaniu do stawek obowiązujących przed 2022 r., nie znalazł akceptacji, a uchwał nie udało się podjąć bez podpisu pełnomocnika Gminy. Dane zostały przedstawione w tabeli nr 1 i 2.

Wykaz tabelaryczny ilości podpisanych uchwał przez pełnomocników Gminy Wrocław z ramienia ZZK

	liczba podpisanych/zaakceptowanych (głosowanych) uchwał w 2022 roku				
13 rejonów – 2597 wspólnot	sprawozdanie za 2021 roku	absolutorium za 2021 roku	plan finansowy na 2022 roku	ubezpieczenie, inne uchwały głosowane w ciągu roku 2022 bez uchwał remontowych	suma

	liczba podpisanych/zaakceptowanych (głosowanych) uchwał w 2022 roku				
razem	1 420	1 387	731	1 879	5 417

Podjęte uchwały wspólnot mieszkaniowych otrzymanych przez ZZK

	liczba podjętych uchwał w 2022 roku przekazanych do ZZK				
13 rejonów – 2597 wspólnot	przyjęcie sprawozdania finansowego za 2021 roku	udzielenie absolutorium zarządcy za 2021 roku	przyjęcie planu na 2022 roku	inne uchwały podejmowane tj. remonty, regulaminy, koncesje, FR/Fcelowy, najem, zmiany zarządów, powierzenie danych, archiwizacja itp.	ogólna ilość podjętych uchwał w 2022 roku
suma:	1 672	1 608	1 631	2 179	7 090

Dział Wspólnot realizował w cyklu miesięcznym zadanie polegające na przygotowaniu, naliczeniu i zatwierdzaniu do zapłaty miesięcznych zaliczek na pokrycie kosztów zarządu nieruchomości wspólnej dla 2 579 wspólnot. Realizacja odbyła się w oparciu o plany gospodarcze ustalone na 2022 r. dla 1 631 wspólnot i plany ustalone w latach 2011-2021 dla 948 wspólnot mieszkaniowych – dane wg stanu na grudzień 2022 r.

Średnie stawki zaliczek do wspólnot mieszkaniowych w 2022 roku

WEK	Liczba Wspólnot	Średnia stawka w 2022 (plany 2022 i lata wcześniejsze) w zł/m^2	w tym liczba wspólnot z planem obowiązującym od 2022 roku	średnia stawka obowiązująca od 2022 roku w zł/m^2
W - Wynagrodzenie	2 579	0,72	1 606	0,74
E - Eksploatacja	2 579	0,97	1 606	1,04
K - Konserwacja	2 579	0,35	1 606	0,36
Suma		2,04		2,14

Wysokość stawek kształtowała się w zależności od podmiotu zarządzającego, wielkości i wyposażenia nieruchomości w przedziałach:

- wynagrodzenie dla zarządcy – od 0,42 zł/m^2 do 2,50 zł/m^2,
- eksploatacja – od 0,42 zł/m^2 do 3,62 zł/m^2,
- konserwacja – od 0,05 zł/m^2 do 1,22 zł/m^2.

W 2022 r. Dział Wspólnot naliczył miesięczne zaliczki oraz zatwierdził do zapłaty dodatkowe koszty, wynikające z podjętych uchwał, w łącznej kwocie 23 207 955,70 zł, w tym m.in. koszty montażu lub wymiany wodomierzy radiowych w lokalach komunalnych na kwotę 43 948,39 zł.

Roczne naliczenia zaliczek i dodatkowych kosztów w 2022 r. wg typów kosztów

Wynagrodzenie	Eksploatacja	Konserwacja	Fundusze (R+C)	suma
6 199 632,58	8 309 240,58	3 053 040,74	5 646 041,80	23 207 955,70

Dział Wspólnot Mieszkaniowych ZZK ewidencjonował uchwały i wyliczał miesięczne zaliczki na fundusz remontowy, służący gromadzeniu środków na przyszłe remonty, fundusz celowy oraz fundusze remontowe, służące spłacie kredytów.

Wykaz dotyczący funduszy remontowych w 2022 roku we wspólnotach mieszkaniowych wg stanu na grudzień 2022 r.:

Liczba wspólnot, w których Gmina reguluje wpłaty na fundusz remontowy, celowy i fundusze służące spłacie kredytów	Średnia stawka funduszu w 2022 roku	W tym liczba wspólnot z funduszem na spłatę kredytu	Średnia stawka funduszu na spłatę kredytu
938	1,88	65	4,21

Na przestrzeni 5 ostatnich lat można zaobserwować, jak stawki zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej ulegają powolnemu, ale systematycznemu wzrostowi co obrazuje poniżej zamieszczony wykres.

Porównanie wysokości stawek zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej wspólnot mieszkaniowych wg tytułów w latach 2018-2022

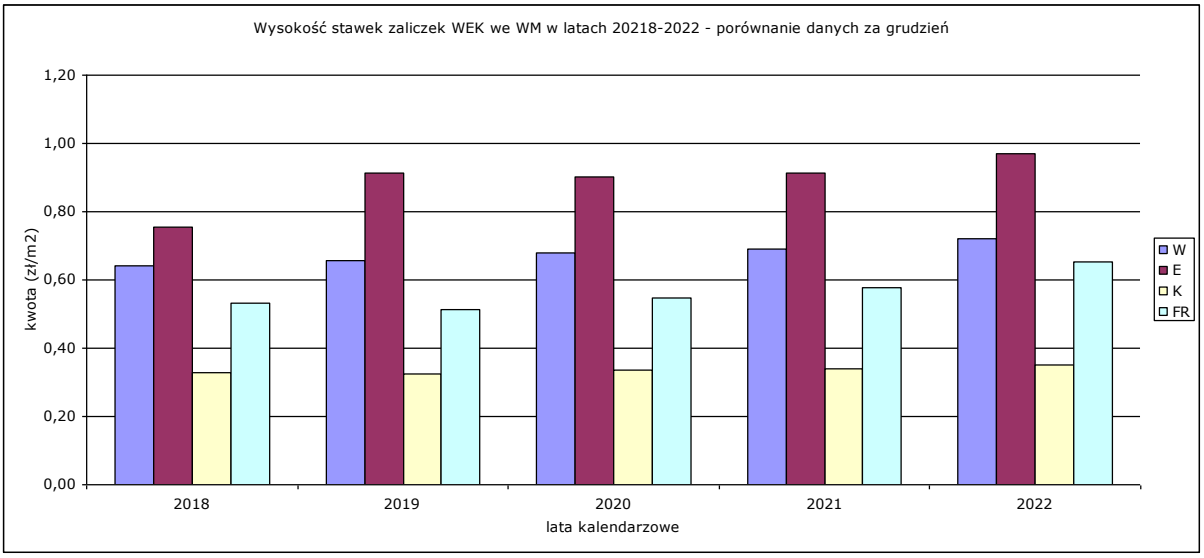

Ponadto w 2022 r. Dział Wspólnot Mieszkaniowych skierował wnioski do 124 wspólnot o zwrot środków finansowych w wysokości 555 653,87 zł, odzyskał z kont wspólnot mieszkaniowych i od zarządców środki finansowe z funduszu remontowego w kwocie 38 068,97 zł, pomniejszył naliczenia bieżące o kwotę kolejnych 30 483,76 zł zaś kwota 35 737,79 zł pomniejszy naliczenie w 2023 r. Kwota 84 491,24 zł została przeznaczone na remonty wykonywane w 2022 r.

Wysokość wydatków z tytułu wynagrodzenia, konserwacji, eksploatacji i funduszu remontowego 2022 r. z przeznaczeniem na utrzymanie części wspólnych nieruchomości wyniosła 21 947 517,91 zł.

Wydatki w 2022 r. w zakresie zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej w budynkach wspólnot mieszkaniowych reprezentowanych przez ZZK

Wykonanie na dzień 31.12.2022 roku					
	W	E	K	FR	Suma

Suma wydatków [zł]	6 199 667,22	7 111 465,10	3 059 907,33	5 576 478,26	21 947 517,91

Wydatki stanowią wynik wysokości zapłaconych zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej, pomniejszony o odzyskane nadpłaty z rozliczeń za poprzednie lata obrachunkowe (w postaci wpłat środków i kompensat) oraz zapłaty niedopłat wynikających z niniejszych rozliczeń. W tabeli oraz na wykresie zostały przedstawione dane z ostatnich 5 lat.

Wydatki z tytułu wynagrodzenia, konserwacji, eksploatacji i funduszu remontowego z przeznaczeniem na utrzymanie części wspólnych nieruchomości w latach 2018 – 2022

Tytuł	Wydatki w poszczególnych latach [zł]				
	2018	2019	2020	2021	2022
Wynagrodzenie	6 196 705,53	6 417 245,22	6 215 290,86	6 203 845,95	6 199 667,22
Eksploatacja	6 383 915,56	7 322 039,13	7 298 920,23	7 512 472,33	7 111 465,10
Konserwacja	3 175 357,50	3 212 789,02	3 119 438,15	3 138 920,22	3 059 907,33
Fundusz remontowy	4 936 902,89	5 003 320,37	4 984 317,92	5 253 644,34	5 576 478,26

Razem	20 692 881,48	21 955 393,74	21 617 967,16	22 108 882,84	21 947 517,91

Wykres przedstawiający wydatki z tytułu wynagrodzenia, konserwacji, eksploatacji i funduszu remontowego z przeznaczeniem na utrzymanie części wspólnych nieruchomości w latach 2018 – 2022

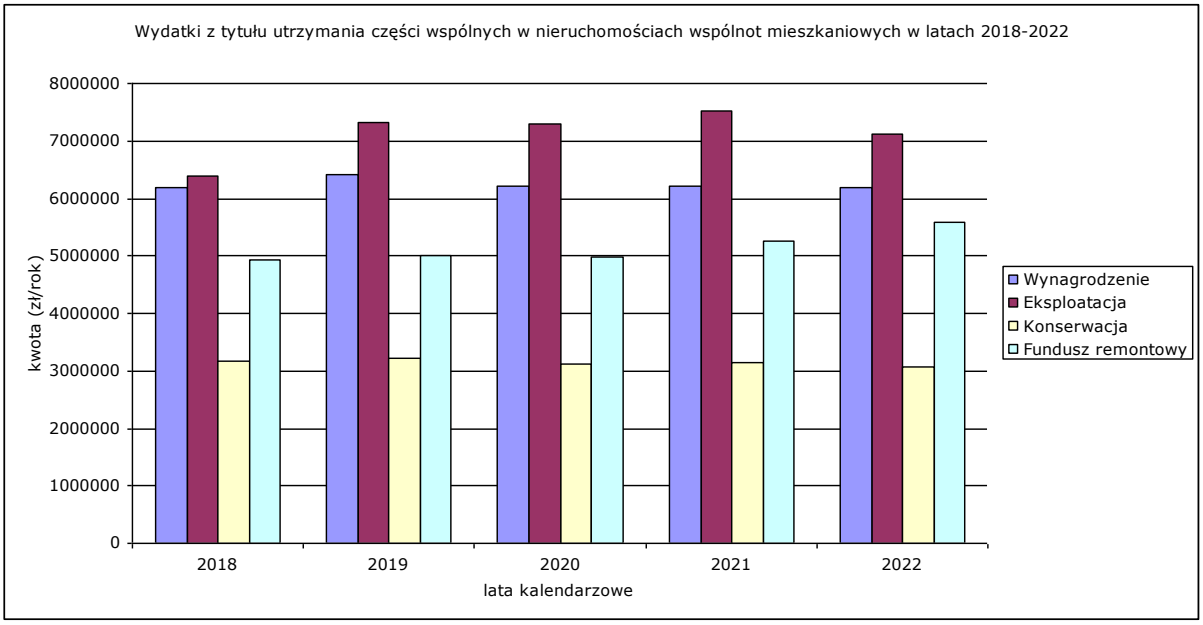

Dodatkowo realizowano m.in następujące zadania:

- pozyskano dane i ustalono wysokość środków finansowych zgromadzonych przez gminę Wrocław na koncie funduszu remontowego we wspólnotach mieszkaniowych, na łączną kwotę 21 919 168,10 zł;
- przygotowano i skierowano do zaskarżenia 32 uchwały wspólnot mieszkaniowych w sprawach, dotyczących udzielania pełnomocnictwa do zawarcia umów na zarządzanie zawierających niekorzystne dla wspólnot uregulowania, w sprawie planu gospodarczego na 2022 r. waloryzowanego o wskaźnik GUS w latach kolejnych, z pominięciem ustawowego warunku głosowania uchwał w tej sprawie oraz w sprawie wyrażenia zgody na zmianę przeznaczenia części wspólnych nieruchomości i wykonanie adaptacji – najczęściej strychu;

- zweryfikowano wezwania do zapłaty i udzielano odpowiedzi zarządcom;
- zweryfikowano sądowe nakazy zapłaty skierowane przeciwko Gminie pod kątem zasadności zapłaty należności z tytułu utrzymania części wspólnych;
- w ramach realizacji prac związanych z uregulowaniem kwestii prawnych powierzenia zarządu, w nawiązaniu do zmiany przepisów Ustawy o własności lokali od dnia 1.01.2020 r. w zakresie tzw. małych wspólnot mieszkaniowych oraz w oparciu o art. 30 pkt. 3 Ustawy o zmianie Ustawy o krajowym zasobie nieruchomości oraz niektórych innych ustaw z dnia 13.06.2019 r. (Dz. U. 2019 poz. 1309) i w nawiązaniu do art. 20 ust. 1 lub art. 18 ust. 1 i art. 26 ust. 2 Ustawy o własności lokali, uczestniczono w zebraniach wspólnot mieszkaniowych i podpisano uchwały dla 8 nieruchomości.
- w trzech podmiotach zarządzających nieruchomościami, zidentyfikowano poziom bezpieczeństwa i zabezpieczenia (lub ich brak) przetwarzania danych osobowych (i wizerunku osób) podczas korzystania z elektronicznej platformy oraz komunikatorów, a we współpracy z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych ZZK, dla 30 podmiotów przygotowano i wysłano kwestionariusze oceny przetwarzania powierzonych przez wspólnoty danych osobowych;
- na wniosek zarządców zweryfikowano powierzchnie dotychczas zbytych przez Gminę lokali w wybranych nieruchomościach;
- pozyskano oferty i podjęto działania dążące do ukonstytuowania 5 nowopowstałych wspólnot mieszkaniowych;
- kontynuowano prowadzenie baz z informacjami o saldach gminy Wrocław na 31.12.2021 r. wysokości zobowiązań i należności wspólnot, w tym zobowiązań kredytowych, terminów wykonania 5-letnich przeglądów budowlanych, zmianie sposobu zarządu oraz firm administrujących;
- zainicjowano i zweryfikowano proces montażu wodomierzy radiowych w 80 budynkach zarządzanych przez zarządcę obsługującego budynki na osiedlach Grabiszyn, Oporów, Gajowice.
- rozliczono koszty wymiany wodomierzy radiowych w rejonie dzielnicy Śródmieście i Stare Miasto;
- pozyskano wersje elektroniczne polis ubezpieczeniowych NW i OC dla ok. 2400 nieruchomości oraz 27 firm świadczących usługi zarządzania w większości wspólnot, gdzie lokale posiada Gmina;

- prowadzono korespondencje z firmami zarządzającymi i administrującymi w sprawach bieżącego funkcjonowania nieruchomości, głosowania uchwał i rozliczeń kosztów;
- udzielano odpowiedzi właścicielom, mieszkańcom lokali we wspólnotach, osobom składającym skargi i urzędom w tym m.in. Prezydentowi Miasta Wrocławia w zakresie zarządzania częściami wspólnymi w oparciu o procedury administracyjne i przepisy prawa oraz ściśle współpracowano z komórkami Urzędu Miasta w zakresie przejęcia spadku, zmiany udziałów czy adaptacji części wspólnych i uchwał wspólnot mieszkaniowych w omawianym zakresie.

Spółka Wrocławskie Mieszkania

W roku 2022, podobnie jak w latach poprzednich, założonym priorytetem był nadzór nad efektywnością gospodarowania środkami publicznymi we wspólnotach oraz aktywne uczestnictwo pełnomocników Gminy w podejmowanych przez wspólnoty mieszkaniowe decyzjach. W chwili rozpoczęcia się zebrań wspólnot mieszkaniowych Spółka reprezentowała gminę Wrocław w 1 406 nieruchomościach. Ze względu na sytuację epidemiologiczną większość zebrań odbyła się z sposób korespondencyjny. Zarządcy w związku z koniecznością rozliczenia roku 2021 oraz zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wspólnot w roku 2022 między innymi poprzez podjęcie uchwał w sprawie przyjęcia planów gospodarczych, zdecydowali się na przeprowadzenie głosowania uchwał w trybie indywidualnego zbierania głosów. Karty do głosowania wraz z dokumentami sprawozdawczymi wpływały do Spółki celem weryfikacji i oddania głosu przez pełnomocnika Gminy. 182 wspólnoty mieszkaniowe zdecydowały się na przeprowadzenie zebrań w sposób tradycyjny lub online w chwili gdy obostrzenia dotyczące zgromadzeń były mniejsze. Zebrania te odbywały się w miesiącach od stycznia do października.

Uchwały podjęte w 2022 roku

Rejon	Liczba wspólnot	Liczba odbytych zebrań	Przyjęcie planu 2022	Przyjęcie sprawozdania	Udzielenie absolutorium	Ubezpieczenie	Ogólna liczba głosowanych uchwał
C	201	8	75	40	40	190	345
D	217	37	182	190	181	190	743
E	222	40	201	208	201	200	810
J	186	26	122	151	150	150	573
K	118	17	97	96	95	89	377
L	147	12	103	91	90	147	431

Rejon	Liczba wspólnot	Liczba odbytych zebrań	Przyjęcie planu 2022	Przyjęcie sprawozdania	Udzielenie absolutorium	Ubezpieczenie	Ogólna liczba głosowanych uchwał
M	149	20	101	107	105	89	402
N	166	22	114	114	111	99	438
razem	**1406**	**182**	**995**	**997**	**973**	**1154**	**4119**

Uchwały podjęte w latach 2011-2022

	2011 rok	**2012 rok**	**2013 rok**	**2014 rok**	**2015 rok**	**2016 rok**	**2017 rok**	**2018 rok**	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**	**2022 rok**
Liczba wspólnot	1.649	1.613	1.540	1.511	1.473	1.438	1.438	1.437	1.430	1.411	1.423	1.406
Liczba odbytych zebrań	1.619	1.579	1.592	1.546	1.489	1.460	1.469	1.435	1.403	930	24	182
Przyjęcie planu	1.600	1.525	1.296	1.303	1.257	1.180	1.162	1.135	1.122	922	802	995

	2011 rok	**2012 rok**	**2013 rok**	**2014 rok**	**2015 rok**	**2016 rok**	**2017 rok**	**2018 rok**	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**	**2022 rok**
Przyjęcie sprawozdania	1.579	1.525	1.280	1.326	1.243	1.429	1.286	1.153	1.270	1.239	1.096	997
Udzielenie absolutorium	1.579	1.525	1.280	1.326	1.243	1.429	1.286	1.153	1.268	1.184	1.059	973
Liczba uchwał dot. ubezpieczenia					1.257	1.429	1.286	1.394	1.357	1.323	1.189	1.154
Ogólna liczba	6.596	6.244	3.856	3.956	3.743	5.467	5.020	4.835	5.017	4.668	4.146	4.119

	2011 rok	**2012 rok**	**2013 rok**	**2014 rok**	**2015 rok**	**2016 rok**	**2017 rok**	**2018 rok**	**2019 rok**	**2020 rok**	**2021 rok**	**2022 rok**
głosowanych uchwał												

W tabeli przedstawiono zestawienie wydatków z tytułu zaliczek na utrzymanie nieruchomości wspólnej w budynkach wspólnot mieszkaniowych w udziale przypadającym na Gminę Wrocław w 2022 r. bez rozliczeń zaliczek z lat ubiegłych.

Zestawienie poniesionych w 2022 roku wydatków z tytułu zaliczek na utrzymanie części wspólnych nieruchomości

Rodzaj wydatku	**Klasyfikacja budżetowa**	**Wykonanie planu [w zł]**
Zarządzanie (wynagrodzenie dla zarządców)	700.70007.JUN86.4300.999 BNK/B/01	3 007 910,87
Eksploatacja	700.70007.JUN86.4300.999 BNK/B/01	4 233 587,82
Konserwacje	700.70007.JUN86.4270.002 BNK/B/01	1 332 726,42
Fundusz remontowy	700.70007.JUN86.4270.001 BNK/REM/03	4 006 087,48
RAZEM:		**12 580 312,59**

W ponad 90% wspólnot mieszkaniowych przyjęto sposób naliczania zaliczek według powierzchni użytkowej lokali, wyłączając rozliczenie według udziału w nieruchomości wspólnej. Średnia stawka zaliczki wnoszonej przez Gminę na

pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną dla poszczególnych rejonów wynosiła:

- Rejon C 2,12 zł/m²,
- Rejon D 1,98 zł/m²,
- Rejon E 1,94 zł/m²,
- Rejon J 2,12 zł/m²,
- Rejon K 2,19 zł/m²,
- Rejon L 1,99 zł/m²,
- Rejon M 2,09 zł/m²,
- Rejon N 1,96 zł/m².

Kształtowanie się średniej stawki zaliczki wnoszonej przez gminę Wrocław na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną na przestrzeni lat 2011-2022 zostało przedstawione w tabeli

Średnia stawka zaliczki na pokrycie kosztów zarządu nieruchomością wspólną w latach 2011-2022

	2011 rok zł/m²	**2012 rok zł/ m²**	**2013 rok zł/ m²**	**2014 rok zł/m²**	**2015 rok zł/ m²**	**2016 rok zł/ m²**	**2017 rok zł/ m²**	**2018 rok zł/m²**	**2019 rok zł/m²**	**2020 rok zł/ m²**	**2021 rok zł/ m²**	**2022 rok zł/ m²**
Rejon C	1,65	1,73	1,74	1,81	1,72	1,75	1,79	1,84	1,86	2,13	2,02	2,12
Rejon L	1,45	1,56	1,59	1,61	1,67	1,65	1,71	1,66	1,80	2,01	1,91	1,99

Rejon D	1,47	1,53	1,6	1,69	1,63	1,58	1,65	1,62	1,81	1,88	1,87	1,98
Rejon E	1,51	1,55	1,56	1,65	1,6	1,53	1,6	1,79	1,77	1,87	1,83	1,94
Rejon J	1,82	2,05	1,69	1,75	1,93	1,81	1,8	1,84	1,90	2,13	2,04	2,12
Rejon K	1,59	1,78	1,8	1,85	1,69	1,86	1,88	1,73	1,94	2,01	2,11	2,19
Rejon M	1,68	1,61	1,64	1,74	1,65	1,65	1,68	1,7	1,88	1,97	1,95	2,09
Rejon N	1,5	1,5	1,65	1,51	1,48	1,62	1,62	1,66	1,67	1,86	1,84	1,96

Ponadto pracownicy Spółki uczestniczyli w przygotowaniu i rozliczeniach zadań dotyczących remontów w budynkach wspólnot mieszkaniowych, co pozwoliło na bieżąco kontrolować zarządców w zakresie realizowanych przez nich zadań remontowych. Jako pełnomocnik gminy Wrocław zwrócono szczególną uwagę i podjęto intensywne działania
w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których realizowano inwestycję związaną
z ociepłowieniem czyli realizacją zapisów uchwały antysmogowej. Kontynuowano działania dotyczące inicjowania i wspierania realizacji indywidualnych zmian ogrzewania z programu KAWKA. Kontynuowano bezpośrednią kampanię

informacyjną „Zmień piec” w 101 budynkach wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania.

Monitorowano i wspierano działania innych zarządców w zakresie podłączenia budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej.

Kontynuowano pozyskiwanie i analizowanie danych m.in.:

- dotychczasowych źródłach ogrzewania,
- wymienionych instalacjach wewnętrznych linii zasilania (WLZ) i planach wspólnot mieszkaniowych w tym zakresie, celem oszacowania możliwości wymiany nieoologicznego źródła ciepła,
- dokonywano aktualizacji i weryfikacji danych o ilości lokali gminnych i wspólnotowych,
- przeglądów 5-letnich w celu zaktualizowania baz danych w zakresie funkcjonujących systemów ogrzewania w lokalach gminnych.

Kontynuowano działania w kierunku zobligowania zarządców do upubliczniania zapytań ofertowych w zakresie remontów, łącznie z możliwością skorzystania ze strony internetowej Spółki, celem umożliwienia wspólnotom mieszkaniowym z udziałem gminy Wrocław uzyskania korzystnych ofert na wykonanie prac remontowych.

Ponadto kontynuowano czynności związane z:

- uregulowaniem stanów prawnych adaptacji strychów oraz innych spornych pomieszczeń w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- ujednoliceniem bazy zasobów prowadzonych przez zarządców nieruchomości oraz przez Spółkę w zakresie powierzchni i udziałów gminy Wrocław w budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- weryfikacją i rozliczaniem wniosków wspólnot mieszkaniowych o zapłatę za remonty
  w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w których gmina Wrocław posiada udział,
- zaskarżaniem uchwał wspólnot mieszkaniowych, co do których gmina Wrocław jako współwłaściciel nieruchomości stwierdziła naruszenie jej interesu.

Do 2022 r. wpłynęły 543 wnioski rozliczeniowe dotyczące remontów we wspólnotach mieszkaniowych. Spółka po weryfikacji przekazała do realizacji 221 sztuk płatnych wniosków remontowych i kredytowych na łączną wartość 8 176 146,11zł, weryfikowano również wnioski rozliczające remonty ze środków zgromadzonych na funduszu remontowym. Ponadto w roku 2022 do Zespołu Wspólnot Mieszkaniowych wpłynęło 1328 uchwał wspólnot mieszkaniowych w sprawie remontów, w tym 638 uchwał
do zagłosowania. Dokonywano weryfikacji kosztorysów inwestorskich, ofertowych oraz ofert. Pełnomocnik gminy Wrocław głosował w trybie indywidualnego zbierania głosów.

Spółka na bieżąco udzielała informacji o nakładach poniesionych na remonty budynków wspólnot mieszkaniowych, zgodnie z dyspozycją Działu Sprzedaży Lokali Mieszkalnych Urzędu Miejskiego Wrocławia. W roku 2022 z Zespołu Wspólnot Mieszkaniowych wysłano w tych sprawach 404 pisma.

POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI DZIAŁAŃ W OPARCIU O USTAWĘ PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Zarząd Zasobu Komunalnego

ZZK w 2022 r. przeprowadził 202 postępowań zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych, w wyniku których zawarł z Wykonawcami 223 umowy na roboty budowlane, usługi i dostawy.

Strukturę przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2022 r. przedstawia załączona tabela:

w 2022 roku prowadzono 202 postępowań
w tym w trybie:

w 2022 roku prowadzono 202 postępowań	
przetargu nieograniczonego	56
podstawowym	103
z wolnej ręki	43
unieważniono 30 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	4
podstawowym	25
z wolnej ręki	1
nie zakończono (w trakcie) 28 postępowań	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	8
podstawowym	19
z wolnej ręki	1

w 2022 roku prowadzono 202 postępowań	
zakończono 146 postępowania	
w tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	44
podstawowym	61
z wolnej ręki	41

Spółka Wrocławskie Mieszkania

W 2022 r. Spółka działając w imieniu i na rzecz gminy Wrocław przeprowadziła 64 postępowań w oparciu o procedury Prawa Zamówień Publicznych, dotyczące wyboru wykonawcy zadań realizowanych w ramach zarządzania i gospodarowania zasobem komunalnym Miasta.

Struktura przeprowadzonych postępowań w latach 2019-2022

Tryb przeprowadzonych postępowań	**Liczba postępowań [szt.]**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Przeprowadzone postępowania, w tym w trybie:	**67**	**72**	**69**	**64**
przetargu nieograniczonego	59	66	20	7
podstawowym (art. 275 PZP)	**nie dotyczy**		41	50
zamówienia z wolnej ręki	5	3	5	4
usługa społeczna	3	3	3	3
Unieważnione postępowania, w tym w trybie:	**16**	**5**	**11**	**13**
przetargu nieograniczonego	16	5	4	1
podstawowym (art. 275 PZP)	**nie dotyczy**		7	12
Postępowania zakończone zawarciem umowy, w tym w trybie:	**51**	**67**	**58**	**51**
przetargu nieograniczonego	43	61	16	2

Tryb przeprowadzonych postępowań	**Liczba postępowań [szt.]**			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
podstawowym (art. 275 PZP)	**nie dotyczy**		34	42
zamówienia z wolnej ręki	5	3	5	4
usługa społeczna	3	3	3	3

Postępowania wykazane w tabeli dotyczyły głównie robót budowlanych, w tym remontów wolnych lokali i budynków, remontu dachów i klatek schodowych, przebudowy wnętrz podwórzowych, wykonania instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymiany instalacji sanitarnej w budynkach, rozbiórek obiektów budowlanych, wymiany okien, opracowania dokumentacji projektowych, konserwacji i usuwania awarii, usług związanych z eksploatacją i utrzymaniem terenów zewnętrznych, usług ochrony, usług pocztowych oraz dostawy i przesyłu mediów.

Łącznie zostało zawartych zgodnie z ustawą Pzp 84 umów, które zostały poprzedzone sporządzeniem wniosku o wszczęcie postępowania, uzyskaniem zgody UM Wrocławia na zaciągnięcie zobowiązania oraz akceptacją projektu umowy przez Skarbnika Miasta. Podpisane przez Zarząd Spółki, zawarte zgodnie z ustawą Pzp umowy były kontrasygnowane przez Skarbnika Miasta.

Ponadto Spółka zawarła ok. 100 umów, które zostały poprzedzone przeprowadzeniem procedur udzielenia zamówień publicznych z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy Pzp.

REMONTY I INWESTYCJE

Zarząd Zasobu Komunalnego

Wykonanie zadań inwestycyjnych i remontowych w 2022 r. wyniosło 96,60% planowanych wydatków, szczegóły przedstawia tabela:

Nazwa paragrafu	Nr zadania	Plan po zmianach na 31.12.2022 roku	Wydatki na 31.12.2022 roku	% wyk. planu
Gospodarka mieszkaniowa - zadania inwestycyjne				
Program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego	WPI/379	22 974 896	22 966 800,30	99,96 %
Miejski program wymiany źródeł ogrzewania	WPI/388	25 984 218	23 224 678,14	89,38 %
Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła	WPI/393	254 108	254 107,79	100,00 %
		52 039	52 038,40	100,00 %
		9 184	9 183,25	99,99 %

Nazwa paragrafu	Nr zadania	Plan po zmianach na 31.12.2022 roku	Wydatki na 31.12.2022 roku	% wyk. planu
Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła. Etap 3	WPI/396	3 102 218	3 100 465,46	99,94 %
		2 843 979	2 842 888,09	99,96 %
		639 521	631 981,44	98,82 %
		501 879	497 337,31	99,10 %
Wrocławski Budżet Obywatelski	WPI/270	57 564	57 564,00	100,00 %
Fundusz Osiedlowy	WPI/406	202 137	202 136,73	100,00 %
Wydatki razem:	**56 621 743**		**53 839 80,91**	**95,09 %**

Nazwa paragrafu	Nr zadania	Plan po zmianach na 31.12.2022 roku	Wydatki na 31.12.2022 roku	% wyk. planu
Program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego Stanisławowska 103	WPI/379/AH	200 000	0,00	0,00%
Dofinansowanie MKZ na rzecz prac konserwacyjnych	INW/133	583 000	579 384,22	99,38 %
Wydatki majątkowe razem:		**57 404 743**	**54 418 565,13**	**94,80 %**

Inwestycje

Program rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego WPI/379

Na zadanie inwestycyjne „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" w roku 2022 przyznano kwotę 22 974 896,00 zł.

W tym zadaniu wykonano i rozliczono prace na kwotę 22 966 800,30 zł, co stanowi 99,96 % wykonania planu.

W ramach programu wykonano następujące zadania:

Zakres rzeczowy **Budynki GW**	**Liczba adresów GW**	**Zakres rzeczowy** **Budynki WM**	**Liczba adresów WM**
Remonty lokali socjalnych	39	Remonty dachów	15
Remonty lokali zamiennych	51	Remonty elewacji i izolacja	4
Remonty lokali tymczasowych	2	Remont instalacji WLZ i ADM	3
Dokumentacja Projektowo – Kosztorysowa inne remonty	2	Remonty klatka schodowa	5
Remonty w budynkach	6	Wykonanie izolacji	2
Remonty budynków PINB	7	Remont inst. wod-kan.,gaz	9
Remont chodników i ciągów pieszo – jezdnych	4	Inne remonty	3
Remont lokali użytkowych	2		
Remont dachu	6		

Zakres rzeczowy **Budynki GW**	**Liczba adresów GW**	**Zakres rzeczowy** **Budynki WM**	**Liczba adresów WM**
Remont i wymiana inst. gazowej	3		
Inne remonty (w lokalach i budynkach)	10		
Prace na wnętrzach podwórzowych	12		
RAZEM:	**144**		**41**

Inwestycje w budynkach 100% gminnych z wyłączeniem uciepłownienia.

Zostały przeprowadzone remonty w następujących budynkach:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**		**Kwota wydatkowana**	**Zakres prac**
1	Antoniego Św. BOK NR 1	19		454 724,37	Remont pomieszczeń biurowych: roboty rozbiórkowe, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana	Zakres prac
					okładzin ściennych i podłogowych, roboty tynkarskie i malarskie, wykonanie ścianek działowych i sufitów, wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych, montaż instalacji elektrycznych i sanitarnych
2	Miarki Karola BOK NR 3	7		79 605,71	remont pomieszczeń biurowych na Ip
3	Elżbiety Św.	3		101 392,00	przebudowa toalet, remont pomieszczeń, wymiana stolarki, roboty malarskie, montaż instal. zw, kanalizacji, instal. CO, instalacje logiczne
4	Gajowicka BOK NR 10	96a		91 503,74	Remont inst. wod-kan. w bud. użytkowym (WC)

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana	Zakres prac
5	Hallera BOK NR 9	149		955 813,34	roboty rozbiórkowe, montaż stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie okładzin ściennych i podłogowych, roboty tynkarskie i malarskie, ścianki działowe i sufity podwieszane, remont dachu z docieplenie m, remont chodnika, inst. elektr, sanit.
6	Rydygiera	43		56 201,85	Remont lokalu usługowego: naprawa ścian, remont i przebudowa inst.elektrycznej

Inne remonty wykonane w budynkach GW:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana	Zakres prac
1	Jagiellończyka	10a		198 228,55	Roboty remontowe i renowacyjne platformy dla niepełnosprawnych
2	Łukasińskiego	3 of		182 235,58	Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych
3	Jedności Narodowej	48		37 000,00	Wykonanie zadaszenia studni doświetlającej patio
4	Żwirowa	69		28 800,55	Wykonanie izolacji przeciwwodnej
5	Niemcewicza	9		74 799,94	Wymiana stolarki okiennej w budynku
6	Żernicka	194		91 000,00	Wykonanie izolacji cieplnej budynku oraz wymiana stolarki okiennej
7	Jedności Narodowej	157a		81 451,71	Wymiana stolarki okiennej w budynku

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana	Zakres prac
8	Stabłowicka	29		199 413,87	Izolacja ścian szczytowych oraz tylnej wraz z wymianą stolarki okiennej
9	Tęczowa	48		38 948,81	Montaż inst. domofonowej
10	Barlickiego	7		28 494,66	Wymiana drzwi wejściowych

Remonty dachów przeprowadzono na następujących adresach:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana
1	Miodowa	21		71 887,59
2	Miodowa	23		71 899,25
3	Miodowa	13		100 228,97

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana
4	Miodowa	9		72 029,26
5	Jagiellończyka	10a		59 817,52
6	Pomorska	15-17		184 869,78

Wymianę instalacji gazowej wykonano w następujących budynkach:

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki		Kwota wydatkowana
1	Ptasia	25		98 700,00
2	Lelewela	6		98 600,00
3	Żeromskiego	73		187 000,00

W roku 2022 ZZK przeprowadził remont i przebudowę lokalu użytkowego przy ul. Pomorskiej 51-53 dla Związku Sybiraków za kwotę 156 792,33 zł.

Lokal został przystosowany dla osób niepełnosprawnych, został wykonany remont ścian, zainstalowano rolety drzwiowe, wymieniono ślusarkę drzwiową, wykonano instalacje elektryczne i sanitarne.

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" w roku 2022 zrealizowano prace budowlane przy przebudowie lokalu usługowego na Konsulat Ukrainy za kwotę 1 300 000,00 zł. Wykonano roboty rozbiórkowe, montaż stolarki okiennej
i drzwiowej, wykonanie okładzin ściennych i podłogowych, roboty tynkarskie i malarskie, nowe ścianki działowe i sufity, wyposażenie wnętrz, montaż instalacji elektrycznych
i sanitarnych.

Inwestycje w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych - koszt gminy Wrocław zgodnie z posiadanym udziałem w nieruchomości wspólnej.

W roku 2022 zostały rozliczone 41 szt. wniosków remontowych Wspólnot Mieszkaniowych za kwotę 2 321 999,09 zł.

Zakres rzeczowy **Budynki WM**	**Ilość adresów WM**
Remont dachu	15
Remont elewacji	4
Remont klatki schodowej	5
Wykonanie izolacji	2

Remont inst. wod-kan.,gaz	9
Remont inst.elektroku	3
Inne remonty	3
RAZEM:	**41**

Zagospodarowanie wnętrz międzyblokowych

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" wykonano następujące zagospodarowania wnętrz podwórzowych oraz prace w ich obrębie:

- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Nowy Targ, Jodłowa, Nankiera, Piaskowa** (działka 12/29; AM-27, obręb: Stare Miasto). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń siłowni zewnętrznej, montaż podziemnych pojemników do zbiórki odpadów, budowa inst. odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, oznakowanie terenu. W roku 2022 wydatkowano kwotę 258 070,17 zł, całość inwestycji wyniosła 1 283 134,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Kotlarska, Łaciarska, Nożownicza, pl. Nowy Targ** (działka 21; AM-27, obręb: Stare Miasto).Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń na placu zabaw i małej architektury, montaż podziemnych pojemników do zbiórki odpadów, budowa inst. odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, oznakowanie terenu.
  W roku 2022 wydatkowano kwotę 337 885,68 zł, całość inwestycji wyniosła 1 214 226,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Ziemowita, Dobra, Legnicka, Nabycińska** (działka 1/24; AM-7, obręb: Stare Miasto). Wykonano

następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, budowa śmietników, budowa inst. odprowadzenia wód opadowych, budowa nowego oświetlenia, wykonanie przyłącza energetycznego z szafką sterującą oświetleniem. oznakowanie drogowe. W roku 2022 wydatkowano kwotę 483 655,61 zł, całość inwestycji wyniosła 1 234 724,00 zł.

- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Oleśnicka, Jedności Narodowej, Żeromskiego, Kluczborska** (cz. działki 84/37; AM-13, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń na placu rekreacyjnym-siłownia terenowa, mała architektura, budowa osłony śmietnikowej, modernizacja sieci sanitarnej odwodnienia nawierzchni, instalacja oświetleniowa, oznakowanie drogowe, nasadzenia i pielęgnacja zieleni. W roku 2022 wydatkowano kwotę 282 000,00 zł, całość inwestycji wyniosła 687 000,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Pobożnego, Niemcewicza, Ołbińska, Jedności Narodowej** (działka 41/8;31/5;35, AM-17, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń małej architektury, budowa pojemników półpodziemnych na odpady, budowa instalacji odprowadzenia wód opadowych, instalacja oświetleniowa, oznakowanie drogowe, nasadzenia i pielęgnacja zieleni. W roku 2022 wydatkowano kwotę 750 956,49 zł, całość inwestycji wyniosła 943 665,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Hallera, Księgowa, Makowa, Słonecznikowa (Hallera 125-137)** (działka 173/12; AM-26, obręb: Grabiszyn). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, montaż urządzeń zabawowych i elementów małej architektury, zadaszone osłony śmietnikowe, instalacja odprowadzenia wód opadowych do kanalizacji, budowa oświetlenia, oznakowanie drogowe, zieleń, badania archeologiczne, 3 letnia pielęgnacja zieleni.W roku 2022 wydatkowano kwotę 565 642,67 zł, całość inwestycji wyniosła 849 643,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Pobożnego, Trzebnicka, Jagiellończyka, Myśliwska** (działka 6/12;6/7;165 AM-17, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, kształtowanie terenu, chodników i placów, przebudowa nawierzchni drogi wewnętrznej, naprawa oświetlenia, montaż mebli ulicznych, oznakowanie

drogowe, pielęgnacja zieleni 3 lata. W roku 2022 wydatkowano kwotę 155 115,05 zł, całość inwestycji wyniosła 259 347,00 zł.

- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Jedności Narodowej, Ołbińska, Kręta, Słowiańska, Roosevelta** (działka 72/11;61;cz.72/15; AM-17, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, kształtowanie terenu, chodników i placów z różnymi nawierzchniami, odwodnienie deszczowo-kanalizacyjne, oświetlenie terenu, zamontowanie urządzeń małej architektury, wykonanie i pielęgnacja zieleni. W roku 2022 wydatkowano kwotę 660 366,72 zł, całość inwestycji wyniosła 900 367,00 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Cybulskiego, Pomorska, Dubois, Drobnera** (działka 35/5;33/3; AM-25, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, wymiana gruntu, roboty drogowe, elementy małej architektury, remont schodów do piwnicy, odwodnienie terenu, budowa oświetlenia, założenie zieleni, 3 letnia pielęgnacja. W roku 2022 wydatkowano kwotę 1 286 313,04 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Komuny Paryskiej, Pułaskiego, Traugutta, Miernicza 15-27** (działka 11; AM-9, obręb: Południe). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, częściowa wymiana gruntu, roboty drogowe, montaż elementów małej architektury, odwodnienie terenu, badania archeologiczne. W roku 2022 wydatkowano kwotę 619 603,37 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Szczęśliwa, Jemiołowa, Lwowska, Zaporoska** (działka 37/67;37/54 AM-13, obręb: Grabiszyn). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe, roboty drogowe, budowa osłony śmietnika, wykonanie zieleni z 3-letnią pielęgnacją. W roku 2022 wydatkowano kwotę 60 284,44 zł.
- Wnętrze podwórzowe w obrębie ulic: **Prusa, Poniatowskiego, Oleśnicka, Żeromskiego** (działka 105/3;105/4; AM-13, obręb: Plac Grunwaldzki). Wykonano następujące prace: roboty ziemne i rozbiórkowe (stare ogrodzenie), budowa nowego ogrodzenia wg historycznego wzoru wraz z bramą wjazdową, zieleń. W roku 2022 wydatkowano kwotę 102 190,72 zł.

10 z ww. wnętrz podwórzowych zrealizowanych zostało w ramach Programu Kompleksowej Modernizacji Podwórek Komunalnych na lata 2021-2024.

W ramach „Programu rewitalizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego" w roku 2022 kontynuowano remonty chodników na terenach należących do gminy Wrocław na kwotę 325 759,04 zł. Remont obejmował 15 lokalizacji.

Prace interwencyjne np. PINB

W 2022 r. przeprowadzono 7 pilnych remontów z nakazu Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer budynku/klatki**		**Kwota wydatkowana**	**Zakres prac**
1	Łukasińskiego	16		237 983,59	Remont elewacji, roboty rozbiórkowe, wzmocnienia ścian, nowe tynki, odtworzenie detalu architektonicznego, wymiana rynien, rur, malowanie krat, wywóz gruzu
2	Biskupa Tomasza I-go	8		216 992,76	wykonaniem łazienek w mieszkaniach, uporządkowanie inst. wentylacji, budowa węzła, remont piwnicy,

					strychu, klatki schodowej, instalacje CW, ZW, kanalizacji i gazowa, remont elewacji przód i tył, izolacja poziom i pion przyziemia budynku
3	Ks. Witolda	33		182 203,51	remont elewacji, balkonów i tarasów
4	Prosta	46		1 316 529,88	docieplenie elewacji, wymiana stolarki okiennej, remont dachu, naprawa ścian wewnętrznych, remont stropu nad piwnicą, remont lm 3,5,6,7, prace wokół budynku
5	Jedności Narodowej	157a		398 581,42	skucie uszkodzonych tynków, montaż siatek osłonowych, uzupełnienie tralek w balustradzie, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, impregnacja więźby dachowej,
6	Łanowa	2		415 048,44	termoizolacja ścian elewacji, remont więźby i pokrycia dachu, wymiana okien na

					poddaszu, zabezpieczenie el. stropu piwnicy
7	Jedności Narodowej	153		29 335,50	DPK na remont elewacji

Remonty wolnych lokali mieszkalnych (pustostany)

ZZK wykonał w 2022 r. remonty 111 pustostanów lokali mieszkalnych na podstawie zleceń Wydziału Lokali Mieszkalnych UM. Powyższe realizacje były rozliczone głównie ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie miasta. Jednocześnie, remont 18 z ww. pustostanów został zrealizowany w projekcie współfinansowanym z programu Funduszu Dopłat Banku Gospodarstwa Krajowego, zasilanym środkami budżetu państwa w ramach rządowego programu bezzwrotnego wsparcia budownictwa mieszkaniowego. W ramach środków finansowych otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa rozliczono remonty 4 lokali mieszkalnych przeznaczonych do zasiedlenia przez przybyłych do Wrocławia Repatriantów. Przygotowanie do zasiedlenia 15 pustostanów udało się wykonać podczas remontów budynków gminnych zmierzających do ich uciepłownienia.

Remonty powyższych pustostanów wynikały z nabrzmiałych potrzeb lokalowych, dotyczących spraw prowadzonych przez Wydział Lokali Mieszkalnych w zakresie:

- wykwaterowań - z uwagi na bardzo zły stan techniczny wykwaterowywanych budynków i mieszkań, gdzie występuje zagrożenia dla życia i zdrowia mieszkańców, często
  z nakazem Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.
- realizacji list osób uprawnionych do najmu socjalnego oraz z tytułu wyroku – z uwagi na trudną sytuację finansową, rodzinną.

- realizacji list osób czyniących starania o zamianę dotychczasowego lokalu - z uwagi na: zły stan zdrowia, niepełnosprawności (konieczność dogodnego usytuowania mieszkania), mniejszy lokal, który będzie tańszy w utrzymaniu.

Zakres rzeczowy **Budynki GW**	**Ilość adresów**
Remont lokali socjalnych	39
Remont lokali zamiennych	51
Remont lokali tymczasowych	2
RAZEM:	**92**

Miejski Program wymiany źródeł ogrzewania WPI/388

Na zadanie inwestycyjne "Miejski Program wymiany źródeł ogrzewania" na rok 2022 przyznano środki w wysokości **25 984 218,00 zł.** Wydano kwotę **23 224 678,14 zł**, co stanowi **89,38 %** planu.

Pozostała kwota kosztów została przesunięta jako środki niewygasające roku 2022 w kwocie **2 740 437,00 zł.**

Program zakłada wymianę pieców na ogrzewania bardziej przyjazne środowisku i mieszkańcom co przyczyni się do poprawy jakości powietrza w stolicy Dolnego Śląska.

W ramach tego programu zrealizowano zadania dotyczących ucieplownienia, w tym:

Wymiana źródeł ogrzewania wraz z elementami niezbędnymi w budynkach 100% gminnych.

W ramach programu zrealizowano 45 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynków.

Remonty budynków - ucieplownienie:

Lp	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
1	Brodatego	9	
2	Dworcowa	12	
3	Jedności Narodowej	47a	
4	Łowiecka	9	
5	Nankiera	5/6	
6	Niemcewicza	30b	

Lp	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
11	Sokolnicza	42	
12	Strzelecki Pl.	5	
13	Strzelecki Pl.	6	
14	Strzelecki Pl.	9	
15	Strzelecki Pl.	11	
16	Strzelecki Pl.	17	

7	Niemcewicza	37	
8	Nowowiejska	29	
9	Ołbińska	12	
10	Ptasia	9	

17	Strzelecki Pl.	23a	
18	Tęczowa	33	
19	Tęczowa	38	
20	Tęczowa	40	

Remontów budynków w trybie „Zaprojektuj i wybuduj”- ze zmianą sposobu ogrzewania na gazowe:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
1	Białoskórnicza	15/16	
2	Cybulskiego	15	
3	Górnicza	89	
4	Hutnicza	50a	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
14	Krzemieniecka	81	
15	Łanowa	2	
16	Łanowa	5	
17	Makowa	17	

5	Jagiellończyka	6	
6	Krępicka	4	
7	Krępicka	55	
8	Krępicka	58	
9	Krępicka	61	
10	Krępicka	62	
11	Krępicka	66	
12	Krępicka	68	
13	Krzemieniecka	37	

18	Maślicka	188a	
19	Maślicka	198	
20	Odrzańska	21	
21	Rejtana	5a	
22	Rydygiera	3	
23	Samborska	15	
24	Samborska	25	
25	Ustronie	11	

W trakcie realizacji pozostaje 38 zadań w tym: 31 remontów budynków związanych ze wymianą ogrzewania na miejskie oraz 7 zadań w trybie „Zaprojektuj i wybuduj” remontów budynków ze zmianą sposobu ogrzewania w lokalach gminnych na gazowe.

W trakcie postępowania przetargowego znajdują się 43 zadania w tym 7 dotycząca remontów budynków i zmiany sposobu ogrzewania na miejskie oraz 36 zadań w trybie „Zaprojektuj i wybuduj”- dotyczące remontów budynków ze zmianą sposobu ogrzewania na gazowe.

Wymiana źródeł ogrzewania wraz z elementami niezbędnymi w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych

Rozliczenie 32 szt. wniosków dotyczących prac związanych z ociepłownieniem na kwotę 3 845 052,52 zł, zgodnie z udziałami GW w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych (remont nadzorowany przez Zarządców).

Zakres rzeczowy **Budynki WM**	**Liczba adresów WM**
Dokumentacje na wykonanie co, cwu i pomieszczenia na węzeł	5
Wykonanie remontu i przebudowy budynku -ociepłownienie	27
RAZEM:	**32**

W 2022 r. zakończono wymianę sposobu ogrzewania na gazowe w 4 budynkach należących do Wspólnot Mieszkaniowych w trybie „Zaprojektuj i wybuduj" w lokalach należących do GW.

W trakcie realizacji wymiany ogrzewania na gazowe pozostaje 103 budynków (remont nadzorowany przez ZZK).

Dokumentacja dotycząca planowanych inwestycji

W ramach tego programu zrealizowano 33 zadania dotyczące wykonania dokumentacji na remont i przebudowę budynków- ucieplownienie:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
1	Barycka	7	
2	Cieszyńskiego	12/13	
3	Cieszyńskiego	20	
4	Dąbrowskiego	3	
5	Dąbrowskiego	5	
6	Góralska	32	
7	Góralska	40	
8	Grabiszyńska	78	
9	Jedności Narodowej	45	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
18	Podwale	36	
19	Pszenna	13	
20	Rejtana	3	
21	Słowiańska	7	
22	Skwierzyńska	27a	
23	Szczęśliwa	6a	
24	Wąska	3	
25	Wygodna	10	
26	Wyszyńskiego	114a	

10	Legnicka	68	
11	Legnicka	70	
12	Łęczycka	15a	
13	Łukasińskiego	15a	
14	Łukasińskiego	15b	
15	Pereca	24A	
16	Pereca	26A	
17	Piekarska	3,3a	

27	Wyszyńskiego	116a	
28	Wyszyńskiego	52	
29	Wyszyńskiego	106	
30	Zachodnia	4	
31	Zyndrama	3/4	
32	Żeromskiego	3	
33	Żeromskiego	5	

W trakcie wykonania są 47 zadania dotyczące wykonania dokumentacji na remont i przebudowę budynków:

Lp	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
1	Bednarska	4	

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**numer** budynku/klatki	
25	Nowodworska	45b	

Lp	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer	
		budynku/klatki	
2	Bednarska	6	
3	Cybulskiego	33	
4	Cybulskiego	35a	
5	Chrobrego	24	
6	Dolnobrzeska	16	
7	Dolnobrzeska	18	
8	Dolnobrzeska	46	
9	Drzewna	6	
10	Drzewna	19	
11	Hermanowska	75a	

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer	
		budynku/klatki	
26	Oleśnicka	4	
27	Otwarta	8	
28	Otwarta	12a	
29	Otwarta	13	
30	Robotnicza	98	
31	Roosevelta	17	
32	Saperów	27a	
33	Skoczylasa	11	
34	Sienkiewicza	38	
35	Stanisławowska	99	

Lp	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer	
		budynku/klatki	
12	Jedności Narodowej	68a	
13	Jedności Narodowej	95a	
14	Jeleniogórska	16	
15	Jeleniogórska	19	
16	Jeleniogórska	21	
17	Kaczmarskiego	7/9	
18	Kosmonautów	315	
19	Kosmonautów	317	

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer	
		budynku/klatki	
36	Stabłowicka	13	
37	Stabłowicka	14	
38	Stabłowicka	16	
39	Stabłowicka	25	
40	Stabłowicka	29	
41	Stabłowicka	37	
42	Stabłowicka	78	
43	Stabłowicka	60	

Lp	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki	
20	Legnicka	64	
21	Łaska	7	
22	Murarska	5	
23	Murarska	14	
24	Murarska	18/20	

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	numer budynku/klatki	
44	Stabłowicka	121	
45	Tęczowa	69	
46	Wojrowicka	20	
47	Żeromskiego	37ab	

Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła - etap 1 WPI/393

Na zadanie inwestycyjne w ramach ww. programu na rok 2022 zostały przyznane środki w wysokości **315 331,00 zł** Zarząd Zasobu Komunalnego wydał **315 329,44 zł**, co stanowi **100,00 %** wykonania planu.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020),w obszarze

tematycznym dotyczącym ograniczenia emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła.

Program obejmował podłączenie do sieci miejskiej 30 budynków znajdujących się w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław oraz likwidację węglowych źródeł ciepła w okresie dwóch lat. W latach 2020-2021 zostały zakończone prace w 29 budynkach znajdujących się w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław. W roku 2022 zakończone zostały prace w budynku przy ul. Ptasiej 25 w którym realizowane były prace dodatkowe, które były niezbędne do zakończenia zadania.

W ramach programu następujące budynki zostały podłączone do sieci miejskiej:

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**Numer budynku**	**Rok podłączenia**
1	Biskupa Tomasza I-go	15	2020
2	Dubois	11-13,13a	2020
3	Dubois	22a	2020
4	Kniaziewicza	15a	2020
5	Komuny Paryskiej	37	2020
6	Komuny Paryskiej	42	2020
7	Komuny Paryskiej	45	2020

8	Komuny Paryskiej	67	2020
9	Kościuszki	51a	2020
10	Kościuszki	124	2020
11	Kościuszki	126	2020
12	Kurkowa	67	2020
13	Kurkowa	69	2020
14	Łowiecka	11	2020
15	Ofiar Oświęcimskich	42	2020
16	Ofiar Oświęcimskich	44/44a	2020
17	Pobożnego	5	2020
18	Pomorska	15/17	2020
19	Pomorska	15/17a	2020
20	Pomorska	19	2020
21	Poniatowskiego	3a	2020

22	Ptasia	32	2020
23	Sokolnicza	32	2020
24	Strzelecki Pl.	4	2020
25	Traugutta	61	2020
26	Żeromskiego	26	2020
27	Barlickiego	7	2021
28	Ptasia	11	2021
29	Ptasia	14	2021
30	Ptasia	25	2022

Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła - etap 3 WPI/396

Na zadanie inwestycyjne w ramach ww. programu na rok 2022 zostały przyznane środki w wysokości **7 087 597,00 zł** ZZK wydał **7 072 672,30 zł**, co stanowi **99,79 %** wykonania planu.

Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020),w obszarze tematycznym dotyczącym ograniczenia emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła.

Program przewiduje podłączenie do sieci miejskiej i likwidację węglowych źródeł ciepła w 46 budynkach znajdujących się w zasobie mieszkaniowym gminy Wrocław do roku 2023.

ZZK w roku 2022 wykonał podłączenie do sieci miejskiej w 15 budynkach znajdujących się w zasobach mieszkaniowych gminy Wrocław natomiast w 2020-2021 w 20 budynkach.
W trakcie wykonania jest 11 zadań dotyczących wykonania remontu i przebudowy budynku.

Lp	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**Numer budynku**	**Rok podłączenia**
1	Barycka	9	2021
2	Biskupa Tomasza I-go	8	2022
3	Cieszyńskiego	14	w trakcie
4	Dworcowa	8	2021
5	Dworcowa	5a	2022
6	Dworcowa	5b	2021

Lp.	**ulica, aleja, plac, wnętrze**	**Numer budynku**	**Rok podłączenia**
24	Łukasińskiego	16	w trakcie
25	Małachowskiego	16	2021
26	Małachowskiego	20	2021
27	Małachowskiego	22	2021
28	Niemcewicza	34	2020
29	Niemcewicza	9	2021

Lp	ulica, aleja, plac, wnętrze	Numer budynku	Rok podłączenia
7	Jedności Narodowej	47	2022
8	Kluczborska	11a	2022
9	Kluczborska	13a	2022
10	Kluczborska	15a	2022
11	Kluczborska	17a	2022
12	Kluczborska	23	2021
13	Ks.Witolda	33	2022
14	Ks.Witolda	78	2021
15	Kurkowa	61/63	w trakcie

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	Numer budynku	Rok podłączenia
30	Paulińska	13	2022
31	Pereca	11a	2020
32	Pereca	13	2020
33	Prusa	28a	w trakcie
34	Ptasia	38	2021
35	Ptasia	13	2022
36	Ptasia	15	2022
37	Ptasia	30	w trakcie
38	Ruska	47/48a	2021

Lp	ulica, aleja, plac, wnętrze	Numer budynku	Rok podłączenia
16	Kurkowa	65	w trakcie
17	Legnicka	27	2021
18	Łukasińskiego	3of.	2021
19	Łukasińskiego	6	w trakcie
20	Łukasińskiego	7	w trakcie
21	Łukasińskiego	10	w trakcie
22	Łukasińskiego	15a	w trakcie
23	Łukasińskiego	15b	w trakcie

Lp.	ulica, aleja, plac, wnętrze	Numer budynku	Rok podłączenia
39	Rydygiera	43	2020
40	Skarbowców	25	2021
41	Strzelecki Pl.	30	2022
42	Śrutowa	12	2022
43	Tęczowa	48	2021
44	Tęczowa	50	2021
45	Tęczowa	31	2022
46	Tęczowa	46	2022

Wrocławski Budżet Obywatelski (WBO) WPI/270

W ramach ww. programu ZZK w roku 2022 został uczyniony dysponentem środków w kwocie **57 564,00 zł** z przeznaczeniem na realizację zadania nr 334 Rewitalizacja Podwórka im. Wszystkich Mieszkańców przy ulicy Łukasińskiego, Mierniczej, Prądzyńskiego i Komuny Paryskiej. W ramach przyznanej kwoty wykonano projekt budowlany za kwotę 57 564 zł co stanowi **100%** przyznanej kwoty.

Fundusz Osiedlowy (FRODO) WPI/406

Na zadanie inwestycyjne "Fundusz Osiedlowy (FRODO)" na rok 2022 przyznano środki w wysokości **202 137,00 zł.** ZZK wydatkował kwotę 202 136,73 zł co stanowi **100,00%** przyznanej kwoty.

W ramach programu zostały wykonane zadania:

- Budowa fundamentu i montaż przeniesionego pomnika Lotnictwa Polskiego "60-lecie lotnictwa we Wrocławiu" z ul. Bulwar Ikara na zieleniec przy placu miejskim pomiędzy ul. Lotniczą a Szybowcową za kwotę 50 000,00 zł.
- Montaż pergoli wraz z zasilaniem w obrębie wnętrza podwórzowego: Połaniecka, Tarnobrzeska, Krucza Mielecka (nr dz. nr dz. 41/41 AM-18, obręb: Grabiszyn) za kwotę 62 964,52 zł.
- Opracowanie wytycznych do realizacji podbudów w pasach drogowych za kwotę 19 680,00 zł.
- Dokumentacja projektowa zagospodarowania wnętrza na plac zabaw dla dzieci w obrębie ulic: Zachodnia, Zielonogórska, Ścinawska, Lubińska (nr dz. 19/37,19/44, AM-1, obręb: Stare Miasto) za kwotę 27 600,01 zł.
- Opracowanie PFU z wyceną dla podziemnych pojemników do zbiórki odpadów (obręb Powstańców Śląskich) za kwotę 29 889,00 zł.
- Udrożnienie i inspekcja TV zewnętrznej instalacji kanalizacji deszczowej w obrębie wnętrza podwórzowego Gepperta ,Ofiar Oświęcimskich za kwotę 12 003,20 zł.

Przystosowanie lokalu na Centrum rozwoju i aktywności dzieci i młodzieży WPI/379/ AH

W ramach ww. programu ZZK w roku 2022 został uczyniony dysponentem środków w kwocie **200 000,00 zł** z przeznaczeniem na przystosowanie lokalu przy
ul. Stanisławowskiej 103 do prowadzenia Centrum rozwoju i aktywności dzieci i młodzieży. W przeprowadzonym postępowaniu przetargowym w trybie „zaprojektuj i wybuduj" została złożona jedna oferta na kwotę 1 008 950 zł co przekraczało o 504,48% wartość jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie tego zamówienia. W związku z tym, postępowanie zostało unieważnione i będzie powtórnie przeprowadzane osobno na dokumentację i wykonanie prac remontowych.

ZZK w związku z uzyskaną informacją o braku możliwości przesunięcia środków w planie ZZK na rok 2023 wystąpił o zabezpieczenie odpowiednich środków na realizację zadania w 2023 r.

Zadania inwestycyjne wykonywane w obiektach zabytkowych INW/133

W ramach ww. programu ZZK na wniosek Miejskiego Konserwatora Zabytków został uczyniony dysponentem środków w kwocie 583 000,00 zł, z przeznaczeniem na dofinansowanie udziału gminy Wrocław w kosztach prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych kamienic wpisanych do rejestru zabytków położonych we Wrocławiu:

LP	ADRES NIERUCHOMOŚCI	NUMER	OPIS ZAKRESU ROBÓT
1	Bema Pl.	5	Remont dachu
2	Cybulskiego	8	Remont elewacji frontowej z balkonami

3	Rejtana	10	Remont elewacji frontowej z balkonami
4	Żeromskiego	52	Remont elewacji frontowej oraz klatki schodowej
5	Żeromskiego	80	Remont elewacji frontowej z balkonami oraz izolacja

Do końca 2022 r. na wykonanie zadania wydano kwotę 579 384,22 zł, co stanowi 99,38 % planu.

Remonty

Zadanie	**Numer zadania**	**Plan po zmianach**	**Wydatki narastająco**	**% wyk. planu**
Remonty ogólnobudowlane	ZZK/REM/12	1 572 057,00	1 571 645,08	99,97
Remonty lokali mieszkalnych dla repatriantów	ZZK/REM/12	243 929,00	243 928,55	100,00
Remonty w budynkach WM	ZZK/REM/13	5 500 00,00	5 499 954,41	100,00
Fundusz remontowy	ZZK/REM/14	122 226,02	122 226,02	100,00

Remonty ogólnobudowlane ZZK/REM/12

W pozycji dotyczącej remontów ogólnobudowlanych w 2022 r. z przyznanej kwoty 1 572 057,00 zł wykonano i rozliczono roboty na kwotę 1 571 645,08 zł, co stanowi 99,97 % wykonania planu.

W ramach programu wykonano 144 zadań:

- w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych zgodnie z posiadanym udziałem (wykonano remonty dachów, klatek schodowych, elewacji i balkonów oraz instalacji elektrycznej, gazowej, co i wod.-kan.) – 63 szt.,
- w budynkach, lokalach i na terenach zewnętrznych będących w 100% własnością gminy – 81 szt., w tym:
  - 14 zadań dot. dokumentacji, ekspertyz i opinii,
  - 6 zadań dotyczących prac remontowych w lokalach i budynkach gminnych,
  - 20 pielęgnacji zieleni,
  - 22 zapłaconych nadzorów budowlanych,
  - 19 zwrotów za remont lokali na koszt najemcy.

Remont lokali mieszkalnych dla repatriantów ZZK/REM/12

W 2022 r. na wniosek Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego Zarząd Zasobu Komunalnego został uczyniony dysponentem środków w postaci dotacji celowej w kwocie 243 929,00 zł z przeznaczeniem na remont 4 lokali mieszkalnych (pustostanów) przeznaczonych dla rodzin repatriantów. Środki zostały wykorzystane w kwocie
243 928,55 zł co stanowi 100 % planu. Mieszkania, których dotyczą wnioski to lokale położone we Wrocławiu przy ulicy:

- ul. Hłaski 20/1
- ul. Hłaski 20/4
- ul. Górnicza 47/4
- ul. Pomorska 34/13

Remonty w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych ZZK/REM/13

W 2022 r. z przyznanej kwoty w wysokości 5 500 000,00 zrealizowano wydatek w wysokości 5 499 954,41 zł co stanowi 100,00% wykonania planu.

Powyższa kwota pozwoliła na rozliczenie 672 wniosków, zgodnie z udziałami GW w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, m.in. remontów dachów, klatek schodowych, wymiany instalacji sanitarnych i elektrycznych oraz stolarki.

Zakres rzeczowy Budynki WM	**Ilość adresów WM**
Remont kompleksowy budynku	5
Dokumentacja Projektowo – Kosztorysowa	77
Remont inst. CO, CWU, ZW	41
Remont dachu	69
Remont klatki schodowej	50
Remont elewacji i/lub balkonów	40
Remont inst. WLZ i ADM	33
Remont inst. wod-kan.	88
Remont stolarki (okiennej, drzwiowej)	48
Remont inst. elektroku (domofon,	42
Remont inst. gazowych	16
Audyty energetyczne	13
Inne remonty (w lokalach i budynkach)	91
Inwestorstwo zastępcze	59
RAZEM:	**672**

Fundusz remontowy ZZK/REM/14

W 2022 r. z przyznanej kwoty w wysokości 122 226,02 zł zrealizowano wydatek w wysokości 122 226,02 zł co stanowi 100,00% wykonania planu. Powyższa kwota pozwoliła na rozliczenie 9 wniosków ,zgodnie z udziałami GW w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Pozostała działalność w zakresie remontów i inwestycji

Zadanie	Numer zadania	Plan po zmianach	Wydatki narastająco	% wyk. planu
Koszty rozbiórek	ZZK/B/01	327 943,00	327 942,60	100,00
Ekspertyzy, analizy	ZZK/B/01	400 000,00	399 054,74	99,76
Konserwacje	ZZK/B/01	471 889,00	471 888,62	100,00
Konserwacje (dot. Legnickiej 65)	ZZK/B/01	40 915,00	40 914,72	100,00

Koszty rozbiórek

W ramach tego zadania zostały przeprowadzone pilne roboty rozbiórkowe obiektów będących w zasobie gminnym, których zły stan techniczny stwarzał zagrożenie bezpieczeństwa dla osób przebywających w ich otoczeniu, a także negatywnie wpływał na wizerunek miasta.

Ze względu na bardzo wysoki stopień ich zużycia, mieszczący się przeważnie w granicach 75 - 90 %, nie zakwalifikowano ich do kosztownego, kapitalnego remontu.

W tej pozycji z przyznanej w 2022 roku kwoty 327 943,00 zł wykonano i rozliczono roboty na kwotę 327 942,60 zł, co stanowi 100% planu rocznego.

W 2022 r. wyburzono łącznie 44 obiekty, w tym:

- budynki mieszkalne - 1 szt. (ul. Robotnicza 112),

- budynki gospodarcze – 40 szt. (ul. Skoczylasa 3-5 boksów handlowych, ul. Robotnicza 112, ul. Brzezińska 16),
- komórki gospodarcze 3 szt.- (ul. Jeleniogórska 16, ul. Żwirowa 69-71)

Wykonano również 57 dokumentacji na rozbiórki obiektów w zasobie ZZK.

Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i wydanie opinii

W pozycji tej w 2022 r. z przyznanej kwoty 400 000,00 zł wykonano i rozliczono roboty na kwotę 399 054,74 zł, co stanowi 99,76% planu rocznego. W ramach tych środków zapłacono za 24 pozycje takie jak:

- ekspertyza techniczna budynku – 7 szt.,
- nadzór autorski – 1 szt.,
- DP-K na wykonanie zagospodarowania terenu – 3 szt.,
- DP-K na wykonanie remontu lokalu lub budynku – 7 szt.,
- inwentaryzacja ogólnobudowlana- 1 szt.,
- obsługa ZZK w zakresie prawa budowlanego oraz opinie prawne – 3 szt.,
- projekt organizacji ruchu docelowego – 2 szt.

Konserwacje i awarie

W pozycji dotyczącej konserwacji i awarii w roku 2022 z przyznanej kwoty 512 804,00 zł wykonano i rozliczono roboty na kwotę 512 803,34 zł, co stanowi 100% wykonania planu (w stosunku do przyznanej kwoty).

W ramach programu wykonano 637 zadań, w tym:

- świadectwa charakterystyki energetycznej dla LM i LU – 377 szt.,
- opłaty za dozór techniczny dźwigów i urządzeń do przemieszczania osób niepełnosprawnych oraz urządzeń ciśnieniowych – 24 szt.,
- opłaty za dzierżawę węzłów cieplnych – 16 szt.,
- okresowe kontrole stanu technicznego kotłowni – 22 szt.,
- okresowe kontrole stanu technicznego węzłów cieplnych – 25 szt.,

- okresową obsługę urządzeń klimatyzacyjnych – 120 szt.,
- konserwację i naprawy dźwigów i platform dla niepełnosprawnych – 16 szt.,
- konserwację i naprawy instalacji przeciwpożarowych – 3 szt.,
- konserwację i naprawy instalacji klap oddymiających – 27 szt.,
- opłatę za obsługę przepompowni ścieków i wód opadowych – 3 szt.,
- opłatę za obsługę hydroforni – 1 szt.,
- opłatę za usługi telekomunikacyjne do urządzeń dźwigowych – 1 szt.,
- okresową konserwację sieci trakcyjnej byłej zajezdni tramwajowej – 1 szt.,
- opłatę za korzystanie ze środowiska – 1 szt.

Spółka Wrocławskie Mieszkania

Remonty, inwestycje i rozbiórki

Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. w 2022 r. w ramach czynności zarządzania na powierzonym przez Gminę zasobie komunalnym podejmowała działania obejmujące zadania:

Inwestycje związane ze zmianą sposobu ogrzewania:

prowadzone w ramach „Miejskiego programu wymiany źródeł ogrzewania”:

- zakończono realizację wykonania dokumentacji projektowych na zmianę systemu ogrzewania dla 15 budynków;
- zakończono prace w zakresie modernizacji instalacji elektrycznej WLZ i ADM w budynkach wraz z modernizacją instalacji elektrycznej i zmianą sposobu ogrzewania w lokalach mieszkalnych, w następujących lokalizacjach:
  - 3 Maja 2A,
  - 3 Maja 2B,
  - 3 Maja 4A,
  - 3 Maja 4B,
  - 3 Maja 5A,

  - 3 Maja 5B,
  - 3 Maja 6A,
  - 3 Maja 6B,
  - 3 Maja Polna 5,
  - 3 Maja 1B,
  - 3 Maja 11,
  - Opolska 95,
  - Sienkiewicza 95A;
- realizowano wykonanie dokumentacji projektowych na zmianę systemu ogrzewania dla 4 budynków;
- realizowano prace w ramach umów podpisanych w 2022 roku w zakresie remontu wydzielenia pomieszczenia węzła cieplnego, montażu instalacji sanitarnych włącznie
  z instalacją węzła w budynkach przy ulicach:
  - Opolskiej 53,
  - Opolskiej 55,
  - Opolskiej 99,
  - Kleczkowskiej 6,
  - Kleczkowskiej 34,
  - Kraszewskiego 26,

w tym podpisano umowę w grudniu 2022 r. dla budynku przy Al. Kromera 4;

- realizowano wykonanie przyłączy gazowych w ramach 10 podpisanych umów (w tym 3 zostały zrealizowane), a także podłączono 6 budynków do sieci ciepłowniczej Fortum.

realizowane z dofinansowaniem środków zewnętrznych w ramach projektu „Ograniczenie emisji kominowej w zasobie mieszkaniowym Gminy Wrocław poprzez likwidację węglowych źródeł ciepła – Etap II" :

- zakończono rozpoczęte w 2021 r. prace w zakresie remontu i przebudowy pomieszczeń węzłów cieplnych, wykonania instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymiany instalacji sanitarnych wraz z wykonaniem przyłączy w budynkach przy ulicach:
  - Ignacego Prądzyńskiego 43,

- Ignacego Prądzyńskiego 23,
- Benedyktyńskiej 24,
- Benedyktyńskiej 22,
- Benedyktyńskiej 20,
- Krakowska 27,
- Krakowska 25,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 61,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 43,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 68,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 69,
- Grunwaldzkiej 12A,
- Grunwaldzkiej 10A,
- Grunwaldzkiej 8A,
- Grunwaldzkiej 3-5,
- Stanisława Więckowskiego 32,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 65,
- Mikołaja Sępa-Szarzyńskiego 63,
- Rozbrat 1.

oraz realizowano prace w następujących budynkach, na realizację których podpisane zostały w 2022 r. umowy:

- Hubska 35,
- Hubska 37,
- Gajowa 25,
- Wesoła 8,
- Młynarska 1,
- Grunwaldzka 7.

- zakończono prace w zakresie wykonania instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej zasilanej z indywidualnych kotłów gazowych, przebudowy instalacji gazu, wentylacji, wymiany instalacji sanitarnych w budynkach przy ulicach:
  - Bolesława Krzywoustego 297, 298, 299, 300 (w 2021 roku zrealizowano wszystkie prace obejmujące swoim zakresem zmianę systemów ogrzewania):

- Wyszyńskiego 105A,
- Gen. Romualda Traugutta 68,

oraz realizowano prace w następujących budynkach:

- Nowowiejska 90B,
- Nowowiejska 88A,
- Nowowiejska 86A,
- Gen. Romualda Traugutta 109,
- Gen. Romualda Traugutta 85-87,
- Stanisława Więckowskiego 4,
- Stanisława Więckowskiego 5.

Zakończenie projektu **„Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki i I. Prądzyńskiego we Wrocławiu”**
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2020, Poddziałanie 6.3.2 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów – ZIT WrOF”, działanie nr 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów”, oś priorytetowa nr 6 „Infrastruktura spójności społecznej”. W ramach projektu w 2022 r. zakończone zostały prace remontowe części wspólnych budynku przy ul. Komuny Paryskiej 94a. Obecnie trwa końcowe rozliczenie dotacji UE, uzyskanej na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Zakończenie przedsięwzięcia **„Remont i przebudowa części mieszkalnej budynku przy ul. Komuny Paryskiej 94a w celu utworzenia 19 lokali mieszkalnych, zwiększających mieszkaniowy zasób Gminy Wrocław”**. Realizacja przedsięwzięcia odbywała się równolegle do remontu części wspólnych budynku, wykonywanego w ramach projektu UE pn. "Wykonanie prac remontowych wybranych nieruchomości przy ul. Komuny Paryskiej, T. Kościuszki, I. Prądzyńskiego we Wrocławiu" i została zakończona w 2022 r. Obecnie trwa rozliczenie dot. finansowego wsparcia ze środków Funduszu Dopłat z Banku Gospodarstwa Krajowego, uzyskanego na realizację ww. przedsięwzięcia.

W ramach kontynuacji programu pn. „**Kompleksowa termomodernizacja wybranych kamienic przy ul. Brzeskiej, ul. S. Chudoby, ul. I. Prądzyńskiego we Wrocławiu-etap II**” zakończono remont budynków przy ul. Brzeskiej 27 oraz Brzeskiej 29, w ramach którego wyremontowane zostały m.in. klatki schodowe, oraz elewacje frontowe. Prace będą kontynuowane w roku 2023, zaplanowano remontu budynku przy ul. Chudoby 15 w zakresie części wspólnych budynku m.in. klatka schodowa oraz elewacja frontowa.

Wykonanie zadania w ramach **Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 - 2030**. Przedmiotem projektu było wykonanie dodatkowych prac remontowych po przeprowadzeniu modernizacji instalacji elektrycznej w 6 lokalach mieszkalnych zamieszkałych przez społeczność romską, polegających na odtworzeniu powłok malarskich ścian i sufitów oraz na naprawie ubytków w podłodze lub jej wymianie. Prace dotyczyły następujących adresów:

- ul. Polna 5/13,
- ul. 3 Maja 1B/3,
- ul. 3 Maja 1B/7,
- ul. 3 Maja 4A/3,
- ul. 3 Maja 11/10,
- ul. 3 Maja 11/14.

Zakres projektu obejmował również działania promocyjne polegające na publikacji informacji o realizacji zadania w ramach rządowego Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na stronie internetowej Spółki Wrocławskie Mieszkania.

Inwestycje i remonty nie dotyczące wymiany sposobu ogrzewania:

inwestycje w budynkach 100% gminnych z wyłączeniem uciepłownienia:

- wykonano dokumentację projektową na zmianę sposobu użytkowania lokalu przy ul. Gazowej 22/1.
- realizowano wykonanie dokumentacji projektowej adaptacji pustostanu na sklep socjalny "Kleks", w ramach podpisanej w 2022 r. umowy.
- wykonano remont dachu przy ul. Komuny Paryskiej 82 oraz remont klatki schodowej i drzwi wejściowych do budynku przy Komuny Paryskiej 84A.
- rozpoczęto remont dachu przy ul. Stanisława Więckowskiego 4, który zakończony zostanie w 2023 r. oraz realizację podstawowego pakietu termomodernizacyjnegow zakresie wymiany okien na klatkach schodowych w budynkach przy ul. Więckowskiego 4, 20, 21, ul. Prądzyńskiego 3, 39, 20, 20A, 24, ul. Chudoby 9 oraz ul. Komuny Paryskiej 82,84.
- zrealizowano 109 umów na zwiększenie mocy w lokalach oraz 18 na podłączenie budynków do sieci Tauron w zakresie pomieszczenia węzła cieplnego.

w ramach prac interwencyjnych - np. PINB:

- sporządzono ekspertyzy stanu technicznego 6 budynków przy następujących ulicach:
  - Górnośląska 6,
  - Prądzyńskiego 3,
  - Strachowskiego 6,
  - Jarocińska 21,
  - Strachowskiego 6,
  - Traugutta 68;
- rozpoczęto realizację dokumentacji projektowej pod decyzje PINB dla budynków przy ul. Św. Jerzego 21, 23, ul. Krakowska 25, 27, ul. Czajkowskiego 83 oraz przystąpiono do realizacji ekspertyzy technicznej i przeprowadzenia kontroli budynku wielorodzinnego przy ul. Hubskiej 27/Jana Władysława Dawida 34.
- rozpoczęto realizację projektu technicznego remontu budynku wraz z remontem budynku przy ul. Więckowskiego 34 w zakresie remontu strychu, więźby dachowej

i pokrycia dachu wraz z instalacją elektryczną oświetlenia poddasza i mieszkań.
- wykonano remont klatki schodowej z holem wejściowym, wymianą stopnic schodowych, renowacją bramy wejściowej w budynku przy ul . Prądzyńskiego 24
- zakończono remont dachu przy ul. Chińskiej 3.
- zakończono remont piwnic w budynku przy ul. Chińskiej 14a i 14b.
- rozpoczęto prace budowlane wynikające z decyzji PINB w zakresie remontu klatek schodowych, wykonaniu izolacji pionowej przciwwilgociowej ścian zewnętrznych budynku oraz udrożnienia i wymiany istniejących odcinków poziomych instalacji kanalizacji deszczowej dla budynków przy ul. Chińskiej 14a 14b.

Zagospodarowanie Wnętrz Międzyblokowych:

- zakończono prace polegające na rozbiórce obiektu i zagospodarowaniu fragmentu wnętrza podwórzowego przy Centrum Aktywności Lokalnej ul. Prądzyńskiego 39a;
- zakończono prace budowlane polegające na wymianie istniejącego chodnika i ciągów pieszo jezdnych na terenie wnętrza podwórzowego, położonego w obrębie ulic Żmigrodzkiej, Bałtyckiej, Broniewskiego i Obornickiej - obręb Różanka;
- wykonano roboty budowlane obejmujące wymianę nawierzchni części drogi - 245 m^2 zlokalizowanej w obrębie ulic Siemieńskiego, Kleczkowskiej i Trzebnickiej przy budynkach Kleczkowska 3,5,7 - obręb Kleczków;
- zakończono budowę siłowni plenerowej zlokalizowanej przy skrzyżowaniu ulic Polaka/Wrocławczyka w ramach zadania Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego;
- zaprojektowano i wykonano wiatę rowerową przy ul. przy Olgi Boznańskiej – obręb Biskupin;
- realizowano w ramach zawartych umów wykonanie dokumentacji projektowej dla:
  - zagospodarowania wnętrza podwórzowego - kwartał ograniczony ulicami Sępa Szarzyńskiego – Górnickiego – Sienkiewicza - Benedyktyńska;

- zagospodarowania wnętrza podwórzowego Wyszyńskiego – Prusa –Sępa Szarzyńskiego - Sienkiewicza;
- zagospodarowania terenu pod budowę nowych miejsc rozbiórki odpadów oraz likwidacji istniejących miejsc gromadzenia odpadów w obrębie ulic: Dembowskiego, Partyzantów, Waryńskiego;
- zagospodarowania wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Struga – Kraszewskiego – Zegadłowicza – Kleczkowska;
- zagospodarowania wnętrza podwórzowego Wyszyńskiego 99-113, Jaracza 2-16 dz. 134/11,134/13,131/1 AM9 pl. Grunwaldzki dz.125/2, 125,4, 125/1;
- zagospodarowania wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Kromera - Bydgoska – Łąka Mazurska;
- zagospodarowania wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Krzywa - Piastowska - Sienkiewicza - Reja – Nowowiejska.

- rozpoczęto realizację robót budowlanych w zakresie remontu drogi wewnętrznej pomiędzy ulicami Piastowska/Sienkiewicza/Nowowiejska/Gdańska/Sopocka wraz z wykonaniem oświetlenia wnętrz podwórzowych w ramach zadania finansowanego z Funduszu Osiedlowego w obrębie ulic:
  - Piastowska/Gdańska/ Sopocka/ Nowowiejska,
  - Piastowska/Sienkiewicza/Nowowiejska.

Remonty pustostanów

W 2022 r. Spółka oddała łącznie do zasiedlenia 90 wolnych lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 3 179,50 m2 na łączną kwotę 1 781 325,89 zł, w tym pustostan dla repatriantów przy ul. Sycowskiej 3/20.

Rozbiórki i zabezpieczenia nieruchomości

W 2022 r. w ramach wydatków na rozbiórki wykonano następujące prace w zakresie rozbiórek obiektów budowlanych:

- opracowanie dokumentacji projektowej i rozbiórka budynku oficyny oraz uprządkowanie terenu podwórza po rozbiórce przy ul. Łukasińskiego /Prądzyńskiego 15;
- opracowanie dokumentacji projektowej i rozbiórka budynków stanowiących własność gminy Wrocław, usytuowanych przy ul. Sołtysowickiej 11, 11a, 11b, 11c we Wrocławiu, działka nr 8/2, AM-10, obręb Sołtysowice, w tym rozbiórka baraków;
- rozbiórka dwóch budynków oraz ogrodzenia, przy ul. Strachowskiego 6;
- opracowanie dokumentacji projektowej dla rozbiórki obiektu oficyny przy ul. Nowowiejska 84a;
- opracowanie dokumentacji projektowej dla rozbiórki budynku handlowo-usługowego przy ul. Wyspiańskiego 34.

W roku 2022 rozpoczęto również prace w zakresie:

- opracowania dokumentacji projektowej i rozbiórki budynku gospodarczego przy ul. Księskiej 20;
- opracowania dokumentacji projektowej i rozbiórki budynku mieszkalnego i gospodarczego przy ul. Kowalskiej 51;
- rozbiórki garaży wraz z budynkiem gospodarczym przy ul. Traugutta 62a oraz komórek lokatorskich położonych przy ul. Traugutta 68.

W 2022 r. Spółka wystawiła 708 zleceń na zabezpieczenie pustostanów lokali mieszkalnych na łączną kwotę 658 526,18 zł.

Remonty ogólnobudowlane

W ramach prowadzonych remontów ogólnobudowlanych wykonano remont 3 klatek schodowych, przy ul. Jarocińskiej 32, ul. Zatorskiej 4 i ul. Zegadłowicza 34. Prowadzono działania informacyjne w zakresie montażu tablic informacyjnych dotyczących prowadzonych inwestycji i remontów, a także wymieniano zniszczone tablice adresowe dla budynków. Rozliczono również nakłady remontowe poniesione przez najemcę przy remoncie lokalu na podstawie umowy o remont na koszt przyszłego najemcy.

Realizacje w ramach bieżącej konserwacji

Jako bieżące prace konserwacyjne wykonywano drobne naprawy, usuwano awarie, a także realizowane niezbędne prace, takie jak wymiana 8 pionów gazowych, wymiana 13 pionów wodno-kanalizacyjnych, wymiana instalacji elektrycznej w 14 lokalach, wymiana 25 okien o łącznej powierzchni około 33 m², zabezpieczenie 75 pustostanów za pomocą drzwi antywłamaniowych, a także wyburzenie 5 pieców kaflowych w lokalach gminnych.

FINANSE

Zarząd Zasobu Komunalnego

Wydatki

W ramach przyznanych środków na realizację zadań ujętych w zatwierdzonym planie finansowo-rzeczowym poniesiono wydatki ogółem w wysokości 207 907 896,38 zł.

W ramach zadań związanych z administrowaniem zasobem gminy i obsługą remontów i inwestycji ZZK realizował wydatki związane z zarządzaniem zasobem mieszkaniowym gminy Wrocław (w tym na: zarządzanie, eksploatację, konserwację, drobne naprawy, awarie, koszty dostarczania mediów), pozostałym zasobem komunalnym (zarządzanie lokalami użytkowymi i ich eksploatacją, utrzymaniem terenów zewnętrznych, remontami lokali użytkowych), realizował pozostałe usługi związane z zarządzaniem lokalami komunalnymi (m.in. windykację, postępowania sądowe – lokali mieszkalnych i użytkowych, utrzymanie czasowo przejętych nieruchomości, zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii oraz zadania związane z rozbiórkami i zabezpieczaniem nieruchomości).

Wydatki poniesione na realizację zadań w 2022 r.:

	Dz. Rozdz.	Plan po zmianach	Wydatki narastająco
Wydatki bieżące:		**140 837 852,00**	**140 304 902,39**
Różne jednostki obsługi gospodarki mieszkaniowej	700.70004	38 692 152,00	38 667 212,72
Gospodarka gruntami i nieruchomościami (wydatki	700.70005	3 933 064,00	3 871 312,55
Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminnym	700.70007	98 212 636,00	97 766 377,12
Remonty:	700.70005	**12 772 057,00**	**12 770 303,77**
remonty ogólnobudowlane	700.70005	1 572 057,00	1 571 645,08
remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych (wg udziału GW)	700.70005	5 500 000,00	5 499 954,41

wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot	700.70005	5 700 000,00	5 698 704,28
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (remonty ogólnobudowlane - pomoc dla repatriantów,)	853.85334	**243 929,00**	**243 928,55**
Wydatki majątkowe – inwestycje *		**57 404 743,00**	**54 418 565,13**
Finansowanie bieżącej działalności RO	750.75022	**178 800,00**	**170 196,54**
Wydatki ogółem		**211 437 381,00**	**207 907 896,38**

* Wydatki inwestycyjne zostały szczegółowo opisane w dalszej części sprawozdania. W ramach tych wydatków jest realizowane zadanie „Miejski Program Wymiany Źródeł Ogrzewania”, z którego środki finansowe w kwocie 2 740 437 zł zostały ujęte jako wydatki niewygasające z upływem roku budżetowego 2022.

Realizacja zadań zleconych związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych Dział 852 Rozdział 85231, Dział 853 Rozdział 85395

W związku z wystąpieniem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy Decyzją nr 12/2022/BZ Wojewody Dolnośląskiego z dnia 16 marca 2022 r., Zarządowi Zasobu Komunalnego zlecono organizację ośrodka dla uchodźców w obiekcie UA Przystanek Grochowa, ul. Grochowa 13 we Wrocławiu.

Środki w ramach tego zadania w roku 2022 zostały przeznaczone na organizację zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego oraz zapewnienie środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku
z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Od momentu uruchomienia tego obiektu do dnia 31 grudnia 2022 r. wydatkowano kwotę w wysokości 5 497 894,00 zł. Wydatki poniesiono m.in. na: prace remontowe (przystosowanie budynku do przyjęcia uchodźców), wyposażenie ośrodka, sprzątanie nieruchomości, ochronę, zakup mediów, prowadzenie ośrodka, całodzienne wyżywienie, wynajem stołów i ław, zakup środków czystości i higieny osobistej, usługi pralnicze oraz roboty związane z bieżącą konserwacją i usuwaniem drobnych awarii.

Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych- Ukraina				
Nazwa paragrafu	**Nr zadania**	**Dz.Rozdz.Paragraf**	**Plan po zmianach**	**Wydatki narastająco**

Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina				
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina	**UKR/B/FPOM1-GZ**	852.85231§4350+001	41 526,45	41 526,45
		852.85231§4370+999	2 294 233,50	2 294 233,50
		852.85231§4860+001	61 083,60	61 083,60
		852.85231§4860+002	268 155,08	268 155,08
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina	**UKR/B/FPOM2-GZ**	852.85231§4370+999	2 048 685,00	2 048 685,00
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów	**UKR/B/FPOM3-GZ**	852.85231§4350+001	16 709,79	16 709,79

Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina				
kryzysowych-Ukraina				
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina	**UKR/REM/01/FPOM1-GZ**	852.85231§4370+001	625 847,18	625 847,18
			5 356 240,60	**5 356 240,60**
Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych-Ukraina	**UKR/B/FPOM8-GZ**	853.85395§4740+011	118 500,00	118 500,00
		853.85395§4850+010	248,00	247,50
		853.85395§4850+011	22 906,00	22 905,90
			141 654,00	**141 653,40**

Realizacja zadań związanych z wystąpieniem stanów kryzysowych- Ukraina			
Razem 85231 i 85395		**5 497 894,60**	**5 497 894,00**

Dochody (na 31.12.2022 r.)

W 2022 r. odprowadzono do Budżetu Miasta dochody w łącznej kwocie 155 044 032,33 zł, z tego:

- z tytułu opłat za lokale mieszkalne – 81 749 089,39 zł w tym:
  - z czynszów – 77 879 695,76 zł, tj. 93,83% wykonania planu,
  - z odsetek za zwłokę – 3 869 393,63 zł, tj. 115,50% wykonania planu,
- z tytułu opłat za lokale użytkowe – 25 940 018,10 zł w tym:
  - z czynszów – 23 675 593,17 zł, tj. 101,39 wykonania planu,
  - z odsetek za zwłokę – 250 008,02 zł, tj. 125,00% wykonania planu,
  - wpływy z dzierżawy ogródków gastronomicznych – 1 257 189,64 zł, tj. 109,32% wykonania planu,
- wpływy z najmu i dzierżawy – 757 227,27 zł, tj. 94,65% wykonania planu rocznego,
- z tytułu opłat za media – 44 033 132,32 zł, tj. 100,08% wykonania planu rocznego,
- wpływy z tytułu opłat i kosztów sadowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz
  SP z tytułu postępowania sadowego i prokuratorskiego – 2 237 174,27 zł, tj. 89,49% wykonania planu rocznego,
- VAT za miesiąc grudzień 2022 dotyczący lokali mieszkalnych i użytkowych – 623 865,05 zł,
- odsetek od środków na rachunkach bankowych ZZK - 9 122,63 zł,
- wpłat z tytułu naliczonych kar pieniężnych dla wykonawców usług i robót z tytułu nienależytego wykonania zadań powierzonych na podstawie zawartych

umów –
210 077,29 zł,
- wpłaty z tytułu pozostałych rozrachunków ze WM i innymi kontrahentami dotyczące wzajemnych rozliczeń z lat ubiegłych – 12 793,21 zł,
- dochody z tytułu wpłat za odsprzedaż mediów dla WM w przypadkach kiedy Gmina jest obciążona kosztem mediów który dotyczy WM (wspólny licznik) i innych kontrahentów – 186 366,77 zł,
- wpłat komorniczych z tytułu zwrotu kosztów sądowych wygranych spraw sądowych -
32 363,40 zł,
- VAT za miesiąc grudzień 2022 roku dotyczący odsprzedaży mediów – 10 029,90 zł.

Spółka Wrocławskie Mieszkania

Wydatki

W ramach przyznanych środków na realizację zadań ujętych w zatwierdzonym planie finansowo-rzeczowym poniesiono wydatki ogółem w wysokości 107 542 035 zł.

W ramach zadań związanych z administrowaniem zasobem Gminy i obsługą remontów i inwestycji Spółka realizowała wydatki bieżące związane z zarządzaniem zasobem gminy Wrocław (w tym na: zarządzanie, eksploatację, konserwację, media, utrzymanie terenów zewnętrznych, koszty windykacji i postępowań sądowych oraz zadania związane
z rozbiórkami i zabezpieczaniem nieruchomości) a także wydatki remontowe oraz inwestycyjne.

Wydatki poniesione na realizację zadań przez Spółkę w 2022 roku:

	Dział Rozdział	**Plan**	**Wydatki**
Wydatki bieżące:	700.70005 i 7007	75 815 834,00	74 726 349,28
Remonty:	700.70007	10 615 819,00	10 549 280,53
remonty ogólnobudowlane	700.70007	455 729,00	420 756,83
remonty w budynkach wspólnot mieszkaniowych	700.70007	6 000 000,00	5 987 266,22
fundusz remontowy	700.70007	4 024 920,00	4 006 087,48
remonty lokali dla repatriantów	853.85334	67 770,00	67 770,00
remonty lokali dla Romów	700.70095	67 400,00	67 400,00
Wydatki		22 276 887,00	21 984 093,00
Finansowanie	750.75022	340 528,00	287 992,19
WYDATKI OGÓŁEM		**109 049 068,00**	**107 547 715,00**

Dochody

Dział 700 rozdział 70005/70007

W 2022 r. na rachunek budżetu miasta wpłynęły dochody z tytułu najmu lokali oraz mediów, wnoszone przez użytkowników lokali komunalnych z rejonów C,L,D,E,J,K,M,N,
w łącznej wysokości **69.926.450,00 zł** co stanowi **112,58 %** wykonania planu, w tym:

Klasyfikacja budżetowa				**Numer źródła dochodów**	**Nazwa źródła dochodów**	**Plan 2022**	**Wykonanie Dysponent JUN-86**	**Wykonanie jako % planu**
700			**Dochody własne, z tego:**			**62 111 864**	**69 926 450,00**	**112,58 %**
700			**Dochody z majątku, z tego:**	**A.3.4.**		**39 632 000**	**43 334 530,38**	**109,34 %**
			wpływy z czynszów, z tego:			**39 632 000**	**43 334 530,38**	**109,34 %**

Klasyfikacja budżetowa				Numer źródła dochodów	Nazwa źródła dochodów	Plan 2022	Wykonanie Dysponent JUN-86	Wykonanie jako % planu
700	70007	0750	a) za lokale mieszkalne	A.3.4.1	a) za lokale mieszkalne	34 132 000	37 880 893,98	**110,98 %**
700	70005	0750	b) za lokale użytkowe	A.3.4.2	b) za lokale użytkowe	5 500 000	5 453 636,40	**99,16 %**
700	**70007**		**Dochody z usług, z tego:**			**19 746 580**	**22 545 735,35**	**114,18 %**
700	70007	0830	wpływy z opłat za media	A.4.17	wpływy z opłat za media	19 746 580	22 545 735,35	**114,18 %**
700			**Pozostałe dochody, z tego:**	**A.5**		**2 733 284**	**4 046 184,27**	**148,03 %**
700			**odsetki**			**1 666 000**	**2 186 339,49**	**131,23 %**

Klasyfikacja budżetowa				Numer źródła dochodów	Nazwa źródła dochodów	Plan 2022	Wykonanie Dysponent JUN-86	Wykonanie jako % planu
700	70007	0920	odsetki od lokali mieszkalnych	A.5.4.1	odsetki od lokali mieszkalnych	930 000	1 314 944,33	**141,39 %**
700	70005	0920	odsetki od lokali użytkowych	A.5.4.2	odsetki od lokali użytkowych	36 000	48 807,78	**135,58 %**
700	70007	0920	pozostałe odsetki (media)	A.5.4.8	pozostałe odsetki (media)	700 000	822 587,38	**117,51 %**
			różne wpływy			**1 067 284**	1 859 844,78	**174,26 %**
700	70007	0940	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	A.5.6.36	wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	957 284	1 741 933,54	**181,97 %**

Klasyfikacja budżetowa				Numer źródła dochodów	Nazwa źródła dochodów	Plan 2022	Wykonanie Dysponent JUN-86	Wykonanie jako % planu
700	70005	0950	wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	A.5.6.37	wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	100 000	117 292,33	**117,29 %**
700	70005	0970	różne dochody	A.5.6.10	różne dochody	10 000	618,91	**6,19%**
Razem:						**62 111 864**	**69 926 450,00**	**112,58 %**

Plan dochodów został zrealizowany. Kwalifikacji wpłat dokonywanych na wyodrębnione dla poszczególnych rejonów rachunki bankowe dokonano stosując statystyczną metodę podziału wpływów, tj. wg wskaźników opartych o naliczenia osobno dla czynszu i mediów.

Znaczny poziom osiągnęły pozostałe dochody. Odsetki od lokali mieszkalnych, użytkowych, mediów to kwota 2 186 339,49 zł, natomiast wpływy z tytułu rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, czyli wpłaty dokonywane przez wspólnoty mieszkaniowe z tytułu rozliczeń zaliczek wpłacanych na koszty utrzymania części wspólnych oraz dostawy mediów za lata ubiegłe to kwota 1 741 933,54 zł.

Zintegrowany system informatyczny do zarządzania nieruchomościami

Prezydent Wrocławia Zarządzeniem nr 7079/22 z dnia 15 lutego 2022 r. (zmieniony zarządzeniem nr 8920/22 z dnia 14 listopada 2022 r.) powołał zespół do spraw opracowania jednolitych standardów i funkcjonalności zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania nieruchomościami pozostającymi w zarządzie gminy Wrocław, w skład którego, weszli przedstawiciele ZZK i Spółki. Nadrzędnym zadaniem Zespołu jest opracowanie i przedłożenie rekomendacji Prezydentowi Wrocławia zawierającej m.in. opis funkcjonalności systemu informatycznego, optymalizację procesów zarządczych i opis uzgodnionych baz referencyjnych.

Dla potrzeb ww. zadania przekazano przygotowane i opracowane:

- bazę kontrahentów,
- zestawienie rejestrów – baz danych,
- rodzajów i indeksów zawieranych umów,
- opis procesów kluczowych.

W związku z pozyskaniem specjalnych funduszy, Zespół zamierza wykorzystać doświadczenia tzw. „modelu warszawskiego” dla budowy pilotażowego systemu, początkowo w oparciu o bazy obiektów, kontrahentów oraz umów.

BIURO ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) to narzędzie pobudzające rozwój lokalny, wynikające ze strategii terytorialnych. ZIT jest przeznaczony dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w szczególności miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (w skład których wchodzą także obszary wiejskie) oraz wszystkich innych MOF wyznaczonych w strategiach rozwoju województw, w tym MOF ośrodków wojewódzkich. Podstawą realizacji ZIT w perspektywie 2014-2020 był Plan działań ZIT lub Strategia ZIT, spełniające wymogi określone w art. 23 Rozporządzenia ogólnego.

ZIT to forma współpracy samorządów współfinansowana ze środków Funduszy Europejskich. Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne cele i wskazują przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Taka formuła umożliwia wyjście poza sztywne granice administracyjne samorządów, co ma się przełożyć na większe oddziaływanie realizowanych wspólnie przedsięwzięć. ZIT WrOF od początku istnienia działa w formie porozumienia zawartego pomiędzy JST. W dniu 9 lipca 2013 roku zostało podpisane Porozumienie w sprawie zasad współpracy Stron porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF, na perspektywę UE 2014-2020.

ZIT WrOF, zgodnie z zapisami tzw. „Ustawy wdrożeniowej” z dnia 11. lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020”, realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020, na podstawie opracowanej Strategii ZIT. W tym sensie ZIT WrOF jest mechanizmem finansowym służącym realizacji projektów unijnych. Ponadto w związku z postanowieniami Rozporządzenia UE Nr 1301/2013 art. 7 ust. 4 oraz Rozporządzenia UE Nr 1303/2013 art. 36 ust. 3 i art. 123 ust. 6, władze miejskie pełnią rolę Instytucji Pośredniczącej w systemie wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego.

W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) – instrumentu rozwoju terytorialnego na terenie Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (WrOF) udało się zrealizować od 2014 r. projekty, które w istotny sposób przyczyniły się do poprawy życia mieszkańców obszaru metropolitalnego w wielu istotnych obszarach, w tym w szczególności w zakresie: e-usług, edukacji, infrastruktury technicznej i społecznej, atrakcyjności inwestycyjnej i turystyczno-rekreacyjnej, rewitalizacji, ochrony środowiska, otoczenia biznesu oraz infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób starszych.

Nowe drogi rowerowe, dodatkowe miejsca w żłobkach, czy zmodernizowane szkoły to tylko niewielki wycinek korzyści jakie osiągnęliśmy. Cieszy fakt, że z realizacji tych projektów skorzystali nie tylko mieszkańcy Wrocławia, ale również pozostali mieszkańcy WrOF.

Okres minionej perspektywy finansowej, pokazał również wszystkim jak ważnym elementem funkcjonowania ZIT WrOF są realnie zawiązywane partnerstwa między gminami, a także innymi podmiotami. Jak realizacja wspólnych inicjatyw przyczynia się do budowy coraz silniejszego potencjału oraz przyciąga zarówno inwestorów jak i nowych mieszkańców. Tak szeroko zakrojone inwestycje i projekty wykraczające poza obszar jednej gminy możliwe były tylko dzięki współpracy i współdziałaniu.

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne WrOF wniosły ogromną wartość dodaną poprzez realną szansę oddziaływania na obszar metropolitalny zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami tego terenu. ZIT WrOF stał się platformą współpracy, wymiany doświadczeń oraz konsultacji, pozwalającą w nowy sposób postrzegać politykę wspierania rozwoju subregionalnego pomiędzy beneficjentami – w tym przede wszystkim JST wchodzącymi w jego skład.

Obecnie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego są kontynuacją działań, które były realizowane w latach 2014-2020, przyczyniają się do osiągania europejskich celów ustalonych przez Unię Europejską w zakresie między innymi klimatu i energii. ZIT jest postrzegany przez Komisję Europejską, w Umowie Partnerskiej na lata 2021-2027, jako instrument planowania działań związanych m.in. z:

- ochroną środowiska,
- promowaniem czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej oraz zielonych i niebieskich inwestycji,
- gospodarką o obiegu zamkniętym,
- łagodzeniem zmian klimatu i przystosowaniem się do nich,
- zapobieganiem ryzyku i zarządzania ryzykiem,
- zrównoważoną mobilnością miejską,
- ochroną, rozwojem i promowaniem publicznych zasobów turystycznych
- ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury,
- ochroną, rozwojem i promowaniem dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki, fizyczną regeneracją i bezpieczeństwem przestrzeni publicznych.

Zadania i cele Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych :

- Odpowiedź na potrzebę realizacji wzajemnie zależnych i komplementarnych projektów wpływających na kwestie wykraczające poza poziom oddziaływania jednej gminy.

- Selekcja przedsięwzięć istotnych dla rozwoju regionu w oparciu o współpracę wielu podmiotów, podejmowaną w ramach obszarów funkcjonalnych.

- Realizacja zintegrowanych projektów odpowiadających kompleksowo na potrzeby i problemy obszarów metropolitalnych oraz sprzyjających ich rozwojowi, współpracy i integracji, przede wszystkim tam, gdzie skala problemów związanych z brakiem współpracy i komplementarności działań jest największa.

- Pełnienie funkcji Instytucji Pośredniczącej w systemie wdrażania RPO w perspektywie 2014-2020 (uczestnictwo w procesie implementacji środków UE).

Obszar ZIT WrOF na 2021-2027

Dostrzegając korzyści wynikające z integracji jednostek samorządu terytorialnego na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego wspólnot

samorządowych, a także mając na uwadze efektywne wykorzystanie środków unijnych przez Miejskie Obszary Funkcjonalne w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, dnia 17 grudnia 2021 roku zostało podpisane nowe Porozumienie w sprawie zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF, na perspektywę UE 2021-2027. Obszar ZIT został powiększony o 4 kolejne Gminy. Obecnie tworzy go 19 gmin : Wrocław, Jelcz–Laskowice, Kąty Wrocławskie, Oborniki Śląskie, Siechnice, Gmina Sobótka, Trzebnica, Miasto Oleśnica, **Miasto Oława,** Czernica, Gmina Długołęka, **Dobroszyce**, Kobierzyce, Miękinia, Oleśnica, **Oława,** Wisznia Mała, **Zawonia**, Żórawina.

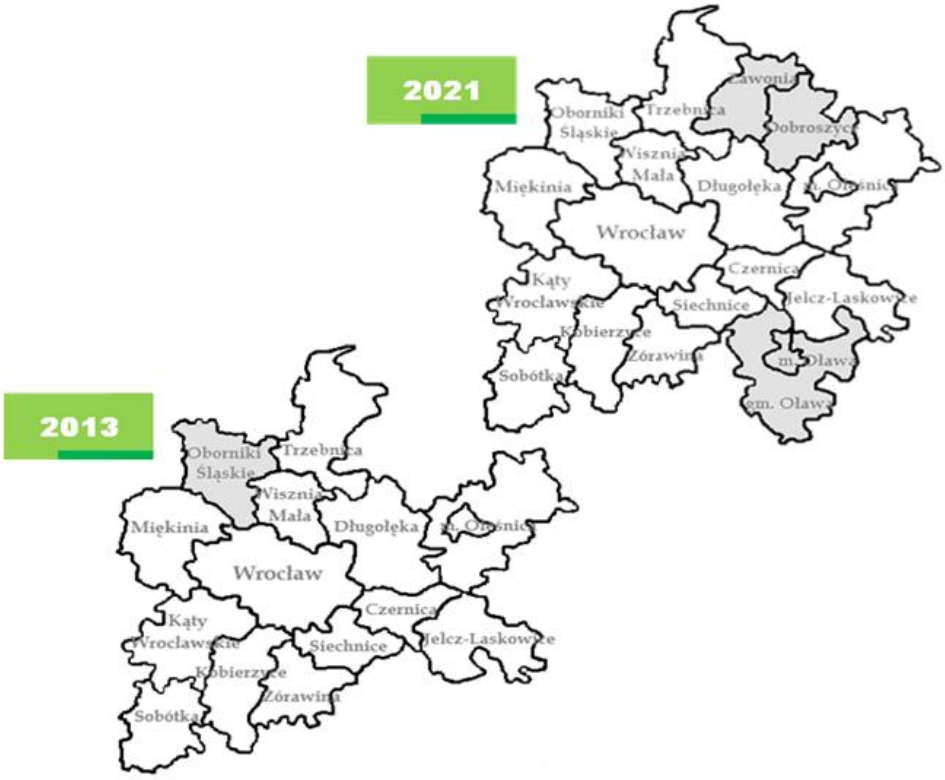

Rysunek 1. Wrocławski Obszar Funkcjonalny 2013 i 2021

Warunkiem realizacji ZIT w latach 2021-2027 jest zgodnie z Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 opracowanie i uchwalenie strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 rozporządzenia ogólnego - zwanej

Strategią ZIT. Ponadto w przypadku wojewódzkich obszarów funkcjonalnych – niezbędne jest opracowanie i uchwalenie strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Funkcję Instytucji Pośredniczącej ZIT WrOF do końca 2023 roku pełni Prezydent Wrocławia – lider „Porozumienia w sprawie zasad współpracy Stron porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF". Funkcje administracyjne Instytucji Pośredniczącej ZIT WrOF realizuje wydzielone w strukturach Urzędu Miejskiego Wrocławia Biuro ZIT WrOF, w skład którego wchodzą dwa zespoły: ds. Monitoringu, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i Informacji oraz ds. Programowania i Wdrażania. Ponadto funkcję programowo-opiniodawczą w systemie wdrażania ZIT WrOF pełni Komitet Sterujący ZIT WrOF (przedstawiciele gmin wchodzących w skład ZIT WrOF), natomiast funkcję konsultacyjno-opiniodawczą – Rada ZIT WrOF (składa się z przedstawicieli władz regionalnych, lokalnych i miejskich oraz innych instytucji publicznych, partnerów gospodarczych i społecznych, właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, takich jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacji pozarządowych, oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji w stosownych przypadkach, jednostki badawcze i uczelnie wyższe).

Zakres prac Zespołu ds. Monitoringu, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna i Informacji:

- Realizacja Porozumienia z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zasad współpracy Stron Porozumienia przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ewaluacji, uzgadnianiu wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach ZIT WrOF w perspektywie 2021-2027.

- Realizacja umowy przyznającej dotację ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 na finansowanie zadań związanych z realizacją Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego pomiędzy Ministerstwem Funduszu i Polityki regionalnej, a Gminą Wrocław. Aneks nr 2 do Umowy nr DRP/BDG-II/POPT/44/20 został zawarty w dniu 24 listopada 2022 r.

- Sporządzanie i przedkładanie do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej sprawozdań z realizacji zadań współfinansowanych ze środków dotacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, tj. sporządzenie sprawozdania okresowego za rok 2022 (w którym rozliczono 100% I transzy dotacji otrzymanej na 2021 rok).

- Sporządzanie i aktualizacja planów rzeczowo-finansowych na lata 2020-2022 w zakresie zadań realizowanych przez ZIT WrOF.

- Sporządzenie sprawozdania rocznego z realizacji budżetu miasta za rok 2021.

- Prowadzenie monitoringu wskaźników budżetowych.

- Opracowanie i aktualizacja projektu budżetu na lata 2020-2023 przedkładanego do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach otrzymanej dotacji POPT 2014-2020 wraz z załącznikami.

- Przygotowanie informacji kwartalnych z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

- Opracowanie projektu Rocznego Planu Działań RPO WD informacyjno - promocyjnych w zakresie kompetencji IP ZIT WrOF oraz jego aktualizacje;

- Przygotowanie wkładu do sprawozdania z realizacji Rocznego Planu Działań RPO WD.

- Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego podczas trwania kontroli systemowych.

- Aktualizacja Zestawu Instrukcji Wykonawczych ZIT WrOF dla Gminy Wrocław pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WD 2014-2020 zgodnie z wytycznymi IZ oraz przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, przy współpracy z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, Dolnośląską Instytucją Pośredniczącą oraz Instytucją Zarządzającą RPO WD.

- Prowadzenie i weryfikacja strony internetowej ZIT WrOF obejmująca m.in. bieżące zamieszczanie dokumentów dot. RPO WD.

- Uczestnictwo w spotkaniach dotyczących rozwoju ZIT organizowanych przez m.in. Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Unię Metropolii Polskich.

- Koordynacja prac Komitetu Sterującego i Rady ZIT WrOF (zwoływanie posiedzeń, współpraca z Wydziałem Prawnym, przygotowywanie treści uchwał, protokołowanie posiedzeń oraz czynne uczestnictwo w spotkaniach).

- Realizacja działań informacyjno-promocyjnych w ramach kompetencji IP ZIT WrOF, współpraca z Wydziałami UMW w tym zakresie oraz z Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy, Dolnośląską Instytucją Pośredniczącą oraz Instytucją Zarządzającą RPO WD.

- Prowadzenie monitoringu postępu wdrażania Osi Priorytetowej/ Priorytetu Inwestycyjnego/ Działania/Poddziałania wskazanego w Programie, poprzez monitorowanie postępu finansowego oraz osiąganie celów pośrednich określonych w ramach wykonania oraz celów końcowych poprzez realizację wskaźników rzeczowych (wskaźników produktu i rezultatu), jak również prowadzenie oceny ich postępu.

- Konsultacje dokumentów programowych - analiza dokumentów programowych krajowych i regionalnych, wytycznych.

- Udzielanie odpowiedzi w trybie dostępu do informacji publicznej.

- Koordynowanie procesu przeprowadzenia samooceny ryzyka nadużyć finansowych, uczestnictwo w spotkaniach Zespołu do spraw samooceny ryzyka nadużyć finansowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020.

- Przygotowanie i przeprowadzenie zamówień publicznych w ramach otrzymanej dotacji z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego w 2022 roku zrealizowało **5** zamówień publicznych z czego **1** postępowanie zostało zrealizowane w trybie podstawowym, natomiast **4** postępowania zrealizowano w trybie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów Prawo Zamówień Publicznych.

W ramach realizowanego porozumienia w dniu 01 sierpnia 2022 rozpoczęło procedurę wyłonienia ciała konsultacyjno – doradczego.

Celem przeprowadzenia naboru było wyłonienie członków Rady ZIT WrOF, którzy będą współpracowali z Biurem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego, i Gmin wchodzących w skład ZIT WrOF przy opiniowaniu dokumentów niezbędnych do realizacji zadań ZIT WrOF w tym Strategii ZIT WrOF oraz Strategii Rozwoju Ponadlokalnego ZIT WrOF 2030. Zgłosiły się 24 instytucje, które na podstawie uchwały Komitet Sterujący zostały wybrani.

Pracownicy Biura ZIT WrOF udzielali wszelkich informacji w drodze korespondencji elektronicznej lub kontaktu telefonicznego oraz stale aktualizowali informacje dotyczące naborów, szkoleń, warsztatów na stronie internetowej ZIT WrOF www.zitwrof.pl. Ponadto prowadzono intensywne działania w social mediach np. Facebook oraz na stronach www dedykowanych niniejszym zakresom. Realizowano również mailing w zakresach należących do zadań ZIT WrOF.

Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych zgodnych z kompetencjami ZIT WrOF w zakresie upowszechniania pojawiających się dla nich możliwości rozwojowych poprzez:

- udział ogłaszanych naborach w konkursach i programach współfinansowanych ze środków zewnętrznych oraz ze środków z budżetu państwa i samorządu województwa dolnośląskiego,

- adaptację i wdrażanie publikowanych zmian w przepisach prawa unijnego, ogólnego krajowego i miejscowego,

- adaptację i wdrażanie publikowanych wniosków z raportów kontroli NIK w obszarach szczegółowych funkcjonowania gmin.

W ramach pomocy uchodźcom wojennym z Ukrainy, pracownik Biura ZIT WrOF został oddelegowany, na okres 3 miesięcy od 1 kwietnia 2022 r. do 16 maja 2022 r., do wydziału obsługi klienta, gdzie pomagał w uzyskaniu nr pesel i dowodu osobistego.

Zakres prac Zespołu ds. Programowania i Wdrażania

- Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020) w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków ZIT WrOF poprzez opiniowanie realokacji wolnych środków oraz zmian w wykonaniu wskaźników. W 2022 r. nie ogłaszano naborów w ramach środków ZIT WrOF.
- Od początku okresu programowania tj. od 2014 r. do końca 2022 r.:
  - ogłoszono 81 naborów, w tym 72 w trybie konkursowym (2 z nich anulowano), 9 w trybie pozakonkursowym, złożono 944 wnioski w trybie konkursowym i 9 w trybie pozakonkursowym,
  - zakończono etap oceny zgodności ze Strategią ZIT WrOF dla: 78 naborów konkursowych, ocenie strategicznej poddano 683 wnioski,
  - łącznie ocenie strategicznej poddano 683 wnioski w trybie konkursowym i 9 w trybie pozakonkursowym,

- wartość alokacji narastająco dla ogłoszonych naborów to ponad 1,4 mld PLN, co daje ponad 100% alokacji ZIT WrOF,
- dla wszystkich rozstrzygniętych naborów wybrano 479 projektów w trybie konkursowym i 9 projektów w trybie pozakonkursowym,
- na dzień 31.12.2022 r. podpisano 469 umów o dofinansowanie na wartość ok. 1,22 mld PLN, co odpowiada ok. 95 % alokacji ZIT WrOF.

W 2022 r. podjęto w szczególności następujące działania:

- Uczestniczenie w procedurze zagospodarowania tzw. „wolnych środków" w ramach EFRR i EFS tj. m.in. wydawanie dyspozycji dot. zwiększenia wartości dofinansowania projektów.
- Analiza i koordynowanie procesu realizacji wskazanych w Strategii ZIT WrOF:
  - projektów pozakonkursowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020,
  - projektów komplementarnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.
- Koordynacja procesu przygotowania i monitoringu realizacji projektów wynikających z Kontraktu Terytorialnego Województwa Dolnośląskiego.
- Opiniowanie zmian w zakresie projektów pozakonkursowych (tj. m.in. opinia dot. zmiany okresu realizacji projektów lub zmiany wartości zakładanych wskaźników).
- Uczestnictwo w spotkaniach dotyczących Grupy Sterującej Ewaluacją IZ RPO WD oraz weryfikacja projektów dokumentów ewaluacyjnych.
- Współudział w przygotowaniu Zestawu Instrukcji Wykonawczych ZIT WrOF dla Gminy Wrocław pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WD 2014-2020 zgodnie z wytycznymi IZ oraz przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.
- Uczestnictwo w spotkaniach dotyczących wdrażania ZIT organizowanych przez m.in. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Unię Metropolii Polskich.
- Merytoryczne przygotowanie posiedzeń Komitetu Sterującego oraz Rady ZIT WrOF.
- W roku 2022 Biuro ZIT WrOF kontynuowało intensywne prace, których celem było opracowanie *Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru*

Funkcjonalnego Wrocławia – PZM MOFW. Dokument został opracowany dla 38 gmin będących w obszarze aglomeracyjnym Wrocławia, w tym 37 gmin z obszaru województwa dolnośląskiego: Gminy Wrocław, Miasta i Gminy Bierutów, Gminy Brzeg Dolny, Gminy Jelcz-Laskowice, Gminy Kąty Wrocławskie, Gminy Międzybórz, Gminy Oborniki Śląskie, Gminy Prusice, Gminy Siechnice, Gminy Sobótka, Gminy Strzelin, Gminy Syców, Gminy Środa Śląska, Gminy Trzebnica, Gminy Wołów, Gminy Żmigród, Gminy Miasto Oleśnica, Gminy Miasto Oława, Gminy Borów, Gminy Czernica, Gminy Długołęka, Gminy Dobroszyce, Gminy Domaniów, Gminy Dziadowa Kłoda, Gminy Jordanów Śląski, Gminy Kobierzyce, Gminy Kostomłoty, Gminy Krośnice, Gminy Malczyce, Gminy Mietków, Gminy Miękinia, Gminy Oleśnica, Gminy Oława, Gminy Przeworno, Gminy Wisznia Mała, Gminy Zawonia, Gminy Żórawina oraz Gminy Brzeg z województwa opolskiego. Dokument jest wymagany w celu uzyskania dofinansowania UE w perspektywie finansowej 2021-2027 na projekty dot. mobilności. W 2022 r. PZM MOFW został przyjęty przez 37 rad gmin z terenu woj. dolnośląskiego, objętych opracowaniem.
W 2022 roku realizowano następujące etapy PZM MOFW:

- Działanie II, polegające na przeprowadzeniu kompleksowego procesu konsultacji społecznych, obejmującego trzy etapy. Łącznie odbyło się 20 spotkań konsultacyjnych, w formie on-line lub hybrydowo, dla mieszkańców gmin oraz interesariuszy zewnętrznych. Prace zakończono w marcu 2022 r.
- Działanie IV, polegające na przeprowadzeniu procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opracowanie ostatecznej wersji PZM WrOF wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Prognoza). Prace zakończono w marcu 2022 r.
- Działanie IV, polegające na przeprowadzeniu procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opracowanie ostatecznej wersji PZM WrOF wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Prognoza). Prace zakończono w marcu 2022 r.
- Działanie V, polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu kompleksowych działań promocyjnych dotyczących procesu opracowania PZM MOFW oraz samego dokumentu PZM MOFW. Prace zakończono w marcu 2022 r.

- Ponadto prowadzono inne działania związane z przyjęciem i wdrażaniem PZM MOFW tj.:
    - Koordynacja procesu przyjęcia dokumentu PZM MOFW na sesjach Rad Gmin/Miejskich oraz procesu wprowadzenia zadania dot. wdrażania założeń Planu do budżetów poszczególnych Gmin
    - Przygotowanie, w tym koordynacja zbierania uwag i wprowadzanie zmian do Porozumienia w sprawie powierzenia Gminie Wrocław opracowania „wspólnych dokumentów" oraz realizacji „wspólnych działań" i ustalenia ramowych zasad współpracy przy wdrażaniu Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia. Przygotowanie, w tym koordynacja zbierania uwag i wprowadzanie zmian do Umowy określającej zasady rozliczeń finansowych w zakresie wydatków dotyczących opracowania „wspólnych dokumentów" oraz realizacji „wspólnych działań" wynikających z Planu Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Wrocławia.
- Monitorowanie zapisów programów: Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
- Aktualizacja Instrukcji Wykonawczych ZIT WrOF dla Gminy Wrocław pełniącej rolę Instytucji Pośredniczącej w ramach RPO WD 2014-2020.
- Pracownicy biura jako przedstawiciele ZIT WrOF są członkami grupy roboczej przy MFiRP mającej na celu wypracowanie jak najbardziej optymalnego modelu współpracy i transmisji doświadczeń na rzecz nowopowstałych związków ZIT w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Pracownicy brali udział w serii spotkań w ramach tzw. sieci współpracy ZIT, organizowanych przez MFiPR, których celem było przygotowanie do perspektywy finansowej 2021-2027.

- Uczestnictwo w spotkaniach dotyczących rozwoju ZIT organizowanych przez m.in. Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Unię Metropolii Polskich.

- Pracownicy Biura byli zaangażowani w prace nad konsultacją i analizą dokumentów związanych z wdrożeniem perspektywy finansowej 2021-2027

(w tym dokumentów europejskich – np. Umowa partnerstwa , krajowych – np. tzw. ustawa wdrożeniowa, regionalnych – projekt FEDS 2021+).

W 2022 r. Biuro ZIT WrOF kontynuowało prace nad opracowaniem Strategii ZIT WrOF, w ramach tych prac:

- Pracownicy Biura współorganizowali, we wrześniu 2022 r., zogniskowane wywiady grupowe (FGI). Przeprowadzone wywiady miały na celu zdiagnozowanie potrzeb obszaru ZIT WrOF z zakresu gospodarki, infrastruktury i środowiska, kultury, sportu, turystyki, spraw społecznych oraz rynku pracy. W ramach FGI przeprowadzono 5 spotkań, w których uczestniczyły 92 osoby. Uczestnikami spotkań byli mieszkańcy gmin WrOF oraz przedstawiciele podmiotów publicznych oraz niepublicznych z terenu WrOF.
- Wykonano diagnozy tematyczne między innymi w zakresie edukacji, kanalizacji, odpadów komunalnych, komunalnych walorów przyrodniczych, zaopatrzenia w wodę, bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, energii i zanieczyszczenia powietrza, klimatu akustycznego, rynku pracy, kultury, turystyki, dziedzictwa narodowego, przedsiębiorczości, bezpieczeństwa, opieki żłobkowej, ochrony zdrowia, mobilność. Na bazie diagnozy przygotowano analizę SWOT.
- W listopadzie i grudniu 2022 r. odbyły się dwa spotkania stacjonarne i jedno on-line z przedstawicielami gmin oraz Rady ZIT WrOF, które dotyczyły wypracowania projektów EFS+ w ramach regionalnego programu operacyjnego FEDS 2021-2027.
- Przygotowano propozycję wiązek projektów zintegrowanych do realizacji w ramach alokacji ZIT WrOF ze środków FEDS 2021-2027 oraz FEnIKS 2021-2027.
- Realizacja zamówienia publicznego dotyczącego opracowania i aktualizacji dokumentów oraz wykonaniu analiz na potrzeby opracowania Strategii ZIT WrOF (zwanych dalej: Opracowaniami), opracowanie analiz dwóch wybranych obszarów tematycznych, organizacja szkolenia pn. Design Thinking, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla opracowanego przez Biuro ZIT WrOF projektu Strategii ZIT

WrOF 2021-2027 oraz opracowanie graficzne i wydruk Strategii ZIT WrOF i analiz. Celem zamówienia jest opracowanie analiz na potrzeby Strategii ZIT WrOF na lata 2021-2017, która będzie niezbędnym dokumentem do ubiegania się o środki europejskie na realizację projektów przez gminy współtworzące WrOF. Na podstawie opracowanych przez BIT diagnoz, pracownicy Biura ZIT WrOF opracowują Strategię ZIT WrOF na lata 2021-2017. Ponadto w ramach zamówienia opracowane zostaną dwie odrębne analizy pn.:

- Analiza energetyczna wraz z wytycznymi kierunkowymi dla gmin ZIT WrOF.
- Plan transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym w gminach ZIT WrOF.

Planowany termin zakończenia prac nad Strategią ZIT WrOF włącznie z przeprowadzeniem procedury SOOŚ to lipiec 2023 r.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	Udział procentowy						Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WSO	178 342	102	0,06%	46	3	9		2	18	14	2	7			1
				45,09%	2,94%	8,82%		1,96%	17,64 %	13,72%	1,96%	6,86%			0,98%
USC	1 362	2	0,15%								1			1	
											50,00%			50,00%	
WOK	1	0	0,00%												
WKN	3	1	33.33%				1								
							100,00%								
WBZ	3 057	28	0,91%			2				1		25			
						7,14%				3,57%		89,28%			
Powiatowy Urząd Pracy	35 098	317*	0,90%			1			1	216		21	21		57
						0,31%			0,31 %	68,14%		6,62%	6,62%		17,98 %
RAZEM	217 863	450	0,20%	46	3	12	1	2	19	231	3	53	21	1	58
				10,22%	0,66%	2,67%	0,22%	0,44%	4,22 %	51,33%	0,66%	11,78%	4,67%	0,22%	12,89 %

* Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w ramach autokontroli rozpatrzył 192 zaskarżone decyzje, które w związku z tym nie zostały przekazane do organu II instancji

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT STRATEGII I ROZWOJU MIASTA

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody lub Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego					
				2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WAZ -AB	2870	71	2,47							4	0	2	2	1	62
										5,63%		2,82%	2,82%	1,41%	87,32%
WAZ - AZ	1430	8	0, 56							1	0	0	1	0	6
										12,5%		0	12,5%	0	75%
WAZ (łącznie):	4300	79	1, 83							5	0	2	3	1	68
										6,33%		2,53%	3, 78%	1, 27%	86, 08%

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Wydział Planowania Przestrzennego	836	42	5%	26	2	15	2	2	17						
				61,9%	4,8%	35,8%	4,8%	4,8%	40,5%						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT EDUKACJI

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WYDZIAŁ FINANSÓW OŚWIATOWYCH	227	4	1,8%	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
				50%											
WYDZIAŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH i SPECJALNYCH	276	1	0,4%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
* RAZEM DEPARTAMENTED UKACJI	503	5	1,0%	2											
				40%											

* w tym decyzje w sprawie: szkół i placówek publicznych i niepublicznych prowadzonych przez Miasto Wrocław (15 - dot. dotacji, 46 - dot. ewidencji), dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników (166), awans zawodowy (276)

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		1) Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchybionych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchybionych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	73 559	488	0,66	163	2	123	11	16	172	0	0	0	0	1	0
				33,40	0,41	25,20	2,25	3,28	35,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,00
Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	7 212	1786	24,76	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1784
				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,11	0,00	0,00	99,89
WZD	5160	49	0,95	3	0	33	3	0	10	-	-	-	-	-	-
				0,06%	0%	0,64%	0,06%	0%	0,19%						
Wydział Partycypacji Społecznej	32	0													
				0	0	0	0	0	0						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych wmocy	uchylonych izmienionych	uchylonych i przekazanych doponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych wmocy	uchylonych izmienionych	uchylonych i przekazanych doponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
DZR / WSR	1606	31	1,93	1		8	2	1	19						
				0,06		0,49	0,12	0,06	1,18						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział%	Udział procentowy						Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
Wydział Inżynierii Miejskiej	265	12	4,53%	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				3,40%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Wydział Transportu	2 000	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Biuro Zrównoważonej Mobilności	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Biuro Obsługi Infrastrukturalnej	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta	11 356	131	1,15%	103	0	13	2	0	13	0	0	0	0	0	0
				0,91%	0,00%	0,11%	0,02%	0,00%	0,11%	0	0	0	0	0	0
Zarząd Inwestycji Miejskich	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
				0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0	0	0	0
Razem DIT	13 621	143	1,05%	112	0	13	0	0	13	0	0	0	0	0	0
				0,82%	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%	0,10%	0	0	0	0	0	0

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI KOMUNALNYCH

Nazwa komórki organizacyjnej Urzędu/miejskiej jednostki organizacyjnej Gminy	Liczba wydanych decyzji ogółem	Liczba decyzji zaskarżonych		Liczba decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						Liczba decyzji zaskarżonych do Wojewody					
				Udział procentowy						Udział procentowy					
		ogółem	udział %	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WNK	94	10	10,64	1	0	8	0	0	1	0	0	0	0	0	0
WSP	51	3	5,88	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2